

SISÄLLYSLUETTELO	
Johan Raattamaan kirje Saivonmuotkasta Johan Kierille 10/9 1898	3
J. Kierin esipuhe, Calumet 11/6 1898	5
Toimittajan (J. Kierin) huomautus lukijalle	10
Henkilötietoja / Laestadius, Raattamaa, Takkinen, Parka-Heikki, F. N. Prouty	10
Tarkastussaarna Kaaresuvannossa 1852. L. L. L.	11
Maria Pietarintytär Mattilan elämäkerta. L. L. L.	16
Mikon Marian elämäkerta L. L. L.	19
Hietasen Heikin elämäkerta L. L. L.	22
Kristiina Helena Laurintyttären näky Ponnnojärvellä 31/12 1851. L. L. L.	27
Kirjeitä Pajalasta / Kirje veljille ja sisarille Herrassa. L. L. L.	36
Kirjeitä Pajalasta / Kirje yhdelle sisarelle Kristuksessa L. L. L.	39
Kirjeitä Pajalasta / Kirje yhdelle veljelle Herrassa. L. L. L.	40
Yksi kanssapuhe Kristuksen seurakunnalle, kirj. Ullatissa 28/2 1854 J. R.	41
Yksi kanssapuhe kristilliselle seurakunnalle, kirj. Nattavaarassa 1859 J. R. "Heikot ja väkevät"	48
J. Raattamaan kanssapuheita eli vastauksia kysymyksiin	55
J. Raattamaan puheita yhdelle opettajalle	56
J. Raattamaan puheita yhdelle miehelle	56
Kirjeitä Kaaresuvannosta / 1. yhdelle veljelle ja työntekijälle Herran viinamäessä. J. R.	58
Kirjeitä Kaaresuvannosta / 2. sisarelle Herrassa J. R.	61
Kirjeitä Kaaresuvannosta / 3. sisarelle Herrassa (Kainuussa) J. R.	63
Kirjeitä Kaaresuvannosta / 4. Rakkaalle veljelle: herätykset yhdeksi taikinaksi J. R.	65
Kirjeitä Kaaresuvannosta / 5. Rakkaalle veljelle Herrassa: kahvikielto pois J. R.	66
Kirjeitä Kaaresuvannosta / 6. Rakkaille uskonveljille ja sisarille Herrassa J. R.	68
Kirjeitä Kaaresuvannosta / 7. Calumettiin ja Minnesotaan J. R.	72
J. Raattamaa Tilda Fogmanille: Toivokaamme kaikkien herätysten yhdistymistä	74
J. Raattamaa Erkki Antille 15/7 1872 / Erkki Antti ja Vanhantalon isäntä sopikaa	75
J. Raattamaa Erkki Antille: 24/9 1872: Minä etsin sinua Erkki Antti	77
J. Raattamaa Sopperon uskottomille ja kristityille 20/5 1873.	78
J. Raattamaa 1/8 1873 Matilda Fogmanille: Pränströmin kuolemasta y.m.	81
J. Takkisen ensimmäinen kirje Amerikkaan 18/9 1874 / Abram Takalalle	84
J. Raattamaa 3/11 1874: Eriseuraiset ylimmäiset orasten nykkijät ja hengen samm.	86
J. Raattamaa 8/2 1876: Riemuitse hengessä Siionin tytär Suomen rannalla!	88
J. Raattamaa 4/7 1876 Johan Tudeelle: Raamatussa lyhyt uuden syntymisen järjestys	89
J. Takkinen 15/7 1876 Teuvalle, Jurvaan, Laihialle, Vähä Kyröön	90
J. Raattamaa 16/9 1876 J. Takkiselle ja Herman Kerkelälle: Heikki ja Aapo USA:ssa	91
J. Raattamaa ja J. Takkinen 13/9 1877 Frans Henrik Nikalle. Amerikan lähetyksestä	92
J. Raattamaa 25/10 1877 N.P.Starkalle ja J. Ruonavaaralle: Korteniemi ongelmalapsi	93
Erkki Antti 15/12 1877 N.P. Starkalle: Castren ei ole herännyt. Matilda F. puolustetaan	97
Matti Pekkala Kätäsuvannosta / loppulauseita yllä olevaan Erkki Antin kirjeeseen?	98
J. Raattamaa 6/2 1878 M. Fogmanille: pois se sana ettei Pyhä Heni vaikuta seurak. ulkopuolella	99
J. Raattamaa 3/5 1878 Takkiselle, Starkalle & Wuolteelle: Amerikan kristill. järjestelyjä	99
J. Raattamaa 10/6 1878 Takkiselle: ei messuja eikä saarnakonsepteja maallikoilla	102
J. Raattamaa 1/11 1883 pojalleen Pietarille: Kirjoitat että Amerikassa on kaksimielisiä	104
J. Raattamaa 11/10 1879 K. A. Heikelille: Sanomalehden perustaminen mahtaa olla tarpeellinen	105
J. Raattamaa 18/5 1880 J. Takkiselle: papisto parantakoon ensin oppinsa...	106
J. Raattamaa 14/11 1880 J. Takkiselle: Amerikan Aapinen kuohuttaa mieliä Euroopassa	108
J. Raattamaa 10/5 1880 J. Takkiselle: Aapisen suhteen saatte olla vapaat	111
J. Raattamaa 12/8 1881 J. Takkiselle y.m. R. toivoo Takkisen jäävän Amerikkaan krist. työhön	113
J. Raattamaa ym. 11/1 1882 J. Takkiselle ja seurak. Calumetissa: Riita Aapisesta jatkuu vielä	115
J. Raattamaa ym. 11/1 1882 J. Takkiselle: esikoiset aina Alatorniosta saakka, Lumijärvi Amerik.	117
J. Raattamaa 7/5 1882 Paulus Palovaaralle: sopikaa keskenänne ja kootkaa yhteen lammash.	118
J. Raattamaa 26/6 1882 Isak Koskenmukalle: Saarnaa evankeliumia Takkiselle, jota syytät laill.	120
J. Raattamaa 1/2 1882 Takkiselle ja Lumijärvelle: Älä pelkää vapaa kirkko Amerikassa	122
J. Raattamaa ym. 20/11 1882 Tilda Fogmanille: Tulen Takkisen ja Wuolteen kanssa täältä sinne	123

SISÄLLYSLUETTELO		
H. Parjajoki 22/11 1882 Pohjois-Amerikan kristityille: Neuvoja saarnaajille sopimaan erimiel. stä		124
Olli Ala eli Puljula, Feeti Paksuniemi ym. yhteiskirje Amerikan seurakunnalle: laki ei ole ryöväri		125
Erkki Antti vahvistaa edellä olevan kirjeen 12/12 1882		126
J. Takkinen 1883 veljille ja sisarille Euroopassa: kristillisyyden saa suojaa pappissäädyn ulkopuol.		128
J. Takkinen marrask. 1883: Olin Oregonissa ja Washingtonissa. Laiva hukkui.		131
J. Raattamaa 19/2 1884 J. Takkiselle ja J. Lumijärvelle: metsätokka ei kuule paimenen ääntä		133
Jaakko Hannula 8/3 1884 J. Takkiselle ja J. Lumijärvelle: Kittilästä vahvistetaan Amer. erimielisiä		134
J. Raattamaa 22/4 1884 J. Takkiselle ja J. Lumijärvelle: välttävä hengen yhteys on pohjoisessa		137
J. Raattamaa 30/6 1884 J. Takkiselle ja J. Lumijärvelle: Iisakki Palohuornanen on Helsingissä		138
Olof Kynsijärvi 1884 Astoriasta Eurooppaan: Kertomus kristillisyyden tulosta Tyynen meren rann.		140
J. Raattamaa 16/11 1884 Daniel Ojalalle ym. erimieliset ovat kristityitä, mutta parannus on teht.		143
J. Raattamaa 28/11 1884 Norjaan: Riidat opettavaisten miesten välillä Norjassa. Sovinonkehoit.		144
J. Takkinen 14/1 1885 Norjaan: Raattamaa on yli 40 v. johdattanut kristillisyyden venettä		146
H. Mutoslompolo 11/5 1885: Terveisiä Takkiselle ja Korteniemelle. Pyytäkää häntäki nostaa ev.		150
Erikki Antti 21/5 1885 J. Takkiselle: Eipä ole rakas veli työmme turha Herrassa...		151
J. Takkinen 25/8 1885 Johan Rautiolla: Paavali on opettanut korkeasta tiestä, itsensä uhr. rakk.		153
J. Raattamaa 25/9 1885 J. Takkiselle: Elokuussa meni meiltä vanha äiti. Sanoi menevänsä parat.		157
J. Takkinen 1885 Jaakko Wuolle ja P. Raattamaa ovat saarnanneet 5 viikkoa vaskikaivannoilla		159
J. Takkinen ja Kalle Taneli 9/1 1888 Rovaniemeltä Amerikkaan: Pidimme 4:t seurat Kittilässä		160
J. Raattamaa 28/4 1888 J. Takkiselle ja Kalle Tanelille. Terveisiä Amerikan saarnaajille		162
J. Raattamaa J. Takkiselle 20/7 1888. Ovi on evankeliumin saarnan kautta avattu kolkuttavaisille		163
J. Raattamaa J. Takkiselle 12/1 1889 kävin Karoliinan kanssa Kemijärvellä ja Kuolajärvellä		165
J. Raattamaa J. Takkiselle ja H. Kollerille 6/2 1889 Takkinen on Jumalan ja Kristuksen pappi		166
J. Raattamaa O. Koskamolle 23/2 1889. Erimieliset puhuvat kaikkinaista pahaa ja valhetta...		168
J. Raattamaa 1/5 1889 J. Takkiselle ja H. Kollerille. Esikoisseurakunta on lähettänyt Takkisen ym		170
J. Takkinen 28/5 1889. Taivaan valtakunnan verkko on raskas kaikenlaisten kalain tähden / loppu k		172
J. Raattamaa 13/6 1889 J. Takkiselle ja H. Kollerille. Lapin kansa muodostaa Betlehemin paimen...		174
J. Raattamaa 13/6 1889 Pietari Raattamaalle. Vastaan kysymykseesi missä esikoiset ovat		176
J. Takkinen Paulus Palovaaralle ym. Lahjat ovat moninaiset. Erkki-Antti ei ole Raattamaa jne.		177
J. Raattamaa 9/2 1890 J. Takkiselle, H. Kollerille ym. En ole lähettänyt Heidemania papiksi		179
J. Raattamaa 18/2 1890 J. Takkiselle ym. Emme tohdi vielä panna Heidemania ojentamaan vanh.		181
J. Raattamaa ja 20 saarnaajaa 20/2 1890 Amer:aan. Takkisen erottajien rikos edellyttää parannusta		182
J. Raattamaa 4/8 1890 J. Takkiselle, H. Kollerille: Takkinen on ajettu ulos Calumetin kirkosta		184
J. Takkinen 10/11 1891 Bremen linjan "Havel" laivassa: Kahdeksas kerta Atlannin poikki		186
J. Takkisen viimeinen kirje Amerikkaan 11/2 1892 Kittilästä. "Jesus nuhtelee epäuskoa ja pelvon..."		188
Olof Matoniemi. SURUSANOMA KITTILÄSTÄ 15/2 1892 Eeva Karoliina Takkiselle ym		189
J. Raattamaa 24/2 1892 H. Kollerille, K. Tanelille, M. Uuskoskelle ja K. Ojalalle ym.		190
Jonas Purnu 24/2 1892 Saivonmuotkasta Amerikkaan Samuel Wettasjärven kanssa		192
J. Raattamaa 6/3 1892 Lannavaarasta Amerikan seurakunnalle: Jonas Purnu lähetetään Amerikkaan		193
Yllä olevan kirjeen alla on lisäksi 12 allekirjoittajaa. Seurakunnan nimeä ei sovi muuttaa.		195
J. Raattamaa 23/5 1893 H. Kollerille, J. Purnulle, J. Mäntyvaaralle, Matoniemelle, Lumijärvelle ym.		195
Sovintokokouksesta Calumetista 22/9 1893. Johdantoa seuraavaan yhteiskirjeeseen: Sovinto tuli		197
Jonas Purnu ja Jöns Mäntyvaaran saarnamatka Amerikan läpi 1893. Allekirjoittaneita miehiä 53		199
O. Matoniemi, T. Estensen ja F. N. Prouty 11/11 1893 Johan Kierille.		202
Jonas Purnu 11/1 1894 O. Matoniemelle ym. Ei olekaan paimenvirka keviä lihalle ja verelle...		204
Jonas Purnu 16/1 1894 H. Kollerille ja O. Matoniemelle ym. Siveät korvat eivät kestä Laest. saarnoja		207
J. Raattamaa 20/12 1894 O. Matoniemelle ym. Elävä kristillisyyden on aikakaudessamme syntynyt RL		213
O. Matoniemi, T. Estensen ja F. N. Prouty 25/4 1897 Johan Kierille: Tamarackin kaivanto palaa		216
Frans Nathanael Prouty 25/4 1897 Torsten Estensenille ja Olof Matoniemelle		217
J. Raattamaa 29/4 1897 O. Matoniemelle, H. Kollerille ja T. Kurulle: Emävale Takkisen leskestä ym		218
Jonas Purnu 25/7 1897 O. Matoniemelle. Esikoisten seurakunta ei muuta nimeänsä koskaan		220
Matti Kuula 3/11 1897 O. Matoniemelle ym. Laestadius ja Raattamaa esikoisia aikakaudessamme		225
J. Raattamaa Herman Nikulassin kanssa 9/2 1898 F. N. Proutylle. Sinapin siemenestä suuri puu		227
Solomon Johnson 14/2 1898 Johan Kierille: Luther sanoo seurakunnan äidiksemme		228
P. W. Pelto 24/2 1898 J. Kierille		230

SISÄLLYSLUETTELO	
Antti Törmänen 14/3 1898 J. Kierille: Lutherus sanoo anna eriseuran ja pahennusten olla. Herra voittaa	231
P. W. Pelto 24/4 1898 J. Kierille	232
O. Matoniemi 2 ja T. Estensen 3/8 1898 Pohjois Michiganiin: Olin eksynyt eriseuran henkeen.	233
N. H. Hedlund 21/5 1898 O. Matoniemelle ja T. Estensenille. Kiitos matkarahoista.	237
Olof ja Karoliina Matoniemi 4/7 1898 Johan Kierille. Seuroissa olemme olleet. Terveys tyydyttävä	240
Antti Törmänen 11/7 1898 Johan Kierille: Jumala vei Takkisen paratiisiin rajuilmain ja aalton keskeltä	240
Matti Kuula 13/8 1898 Johan Kierille. Veljen pyynnöstä kirjoitan vanhinten kirjeitten joukkoon	243
Herman Nikulas 25/8 1898 Johan Kierille. Kuulin monen saarnaa, jotka olivat kalliit mutta ei rakentavais	246
Isak Kangas 7/9 1898 Wolveriinistä Amerikkaan ja Eurooppaan: Parannusta kaksimielisille	249
Charles Ojala 6/11 1898 O. Matoniemelle, T. Estensenille ym. Te Jumalan kuninkaat ja papit	250
Matti Uuskoski 9/11 1898 O. Matoniemelle ja T. Estensenille. Kokoamme varoja Purnun Suomeen läh	251
Jonas Purnu 27/3 1900 Etelä-Suomen seurakunnalle. Tehkäämme työtä Herran lauman koossa pysym	253
Yllä Purnu sanoo huonon terveytensä syyksi siihen, ettei hän voi lähteä Suomeen saarnamatkalle	
Erkki-Antti 8/6 1900 Matti Kuulalle. Jos teillä olisi 10000 opettajaa, niin ei teillä ole monta isää	262
Viktor Apelqvist 22/7 1900 Kulosen emännälle. Lutherus on sanonut... joka saarnaa parannusta mutta	266
Jonas Purnu 14/11 1900 A. Härmälle. "Kuinka monta pappia on Jeesuksen opin tähden tapettu???"	268
Viktor Apelqvist 13/1 1901. Kulosille. "muutamilla on se ymmärrys ettei kristityille tarv. saarn. parann."	273
Jonas Purnu 1/6 1901 Kulosille. "olen etsinyt hallitsijain seurasta, kenenkä me yksimielisesti teille..."	276
Jonas Purnu 12/12 1901: me veljet ja apostolit ja vanhimmat. Eriseuran henki pakkaa Tornion jokivartta	280
J. H. Fjellborg 14/5 1902 Suomeen. Kiitän Helsingin kristityitä ja koko verellä pestyä laumaa	285
Samuel Wettasjärvi ja Viktor Apelqvist 21/5 1902 Abramsonille Turkuun ym Joonas vanhin paratiisiin	287
Viktor Apelqvist ym 1/7 1902 Suomeen. "Työtä on paljon, vaan vähän uskollisia työntekijöitä	291
P. O. Fjelldal eli Meri-Pietari 24/7 1902 A. Härmälle ym. "Matti Kuula vastustaa Kolehmaisien tähden"	294
Viktor ja Emma Apelqvist 27/7 1902 Aatu Härmälle. "oikea oppi mutta väärä henki" mahdotonta	298
Samuel Wettasjärvi ym 4/12 1902 Etelä-Suomeen. Kristuksen lain kuuliaisuuden alla sen opin ja esik.	301
Isak Niku F. J. Tammisselle 14/5 1903. Omavanhurskaus ja maailman kunnia ovat kauniita perkeleitä	304
J. E. Niku 1903 Masuninkylästä F. J. Tammisselle. Kiitos lähetysmiesten hyvästä kohtelusta ym	306
J. Ihalainen 26/10 1903 Helsingistä Joensuuun ym. Muistan Herman Karjalaiselta saamani avun	307
A. Auno ja Hans Helander Saivonmuotkasta Haataselle: Vanhinten käsikirjoituksia ei ole enää täällä	308

<3> Saivonmuotkassa 10 päivänä syyskuuta 1898.

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäessä Johan Kieri.
Jumalan armo lisääntyköön teille!

Kiitän kirjan ja esipuheen edestä, jonka olen saanut.

Esipuheesta kuulemme, että kirja on kallis, jos teillä varat piisaavat painattaa. Minun mielipiteeni on, että esipuhe osoittaa, että kirja on kallis, että vasta tulevat kansatkin saavat kuulla tästä hengellisestä liikkeestä totisia sanomia.

Vieläpä sanomme rakkaita terveisiä kaikille opettavaisille miehille ja palvelevaisille vaimoille, ja ole itse ensin meiltä rakkaudella tervehdetty. Pian yhteen tulemme Jumalan paratiisissa. Uskokaamme synnit ja puuttuvaisuudet anteeksi Jeesuksen nimen ja veren kautta, joka on vuotanut syntein anteeksi saamiseksi. Katselkaamme uskossa ja hengessä uskon alkajaa ja päättäjää Jeesusta, ja puhalla Herran henki palamaan suitevaiset kynttilän sydämet siellä ja täällä. Omistakaamme uskolla täydellinen lunastus! Kaksinkertaisesti olemme saanheet Herran kädestä kaikkein synteimme tähden. Synnit ovat hukkunheet pitkänä perjantaina Jumalan armon ja laupeuden merheen. Onnen toivotuksella olkaa hyvästi, rakkaat veljet ja sisaret, ja muistakaa meitäkin rukouksissanne anteeksi antavaisella sydämellä! Vanha veljenne

Johan Raattamaa

Vieläpä kiitämme kalhiin preivin edestä Herman Nikulassia, Olli Matonientä, Kalle Ojalaa, Henriikki Kolleria, Kankaan Iisakkia. Vieläpä sanomme heille rakkaita terveisiä ynnä vaimoinsa kanssa

Vanha veljenne

Johan Raattamaa.

<4> Sanokaa minun pojalle Petterille rakkaita terveisiä!

Vieläpä pyydän anteeksi Kieri veljeltä, kun on näin viipynyt vastaus. Kun on ollut heinän aika, niin ei ole tullut kirjoitetuksi. Kyllä minulla on ollut

muistossa, että olette pyytäneet vastauksen. Ole rakkaudella minulta tervehdetty vaimoni kanssa!

Kirjoitti Karoliina Raattamaa.*)

*) Karoliina Raattamaa toiminut Johan Raattamaan kirjuriina.

<5> ESIPUHE.

Kun jonkun ihmisen ijankaikkinen elämä näyttää hautautuvan ajan lainehiin, niin on se kuin joku tähti, joka putoaa mailman mereen. Mutta tämä alasputoaminen on ainoastansa kuin se niin näyttäisi mailmalle, — sillä totisesti on Jeesuksessa Kristuksessa ylösnousemus, — ehkäpä ei kaikki heränneetkään jaksa uskoa Jumalan totuutta, vaikka enkelin kieli taivaasta sitä ulos tuottaisi ja huutaisi korviin, — kuin Herran apostoli Pietari viiden maakunnan kansoille, samoin kuin aikakautemme vanhimmat. — Ja meillä on vahva profeetallinen sana, ja te teette hyvin, että te siitä vaarin otatte niinkuin kynttilästä, joka pimeässä valistaa niin kauvan kuin päivä valkenee, ja kointähti koittaa teidän sydämässänne.

Minä olen ahkeroinut koota monta vuosikymmentä näitä aikakautemme vanhinten lähetyskirjeitä, joita he ovat lähettäneet hajalla asuvaisille Lapissa, Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, ja aina tänne monien valtamerien ylitse Ameriikkaan ovat he surun pitäneet, eivät ainoastansa lähetyskirjeitten kautta, mutta myös monta eri kertaa lähetysmiesten kautta; ensin Henrik Parkajoki vanhus kumppaninsa kanssa v. 1876, hän, joka on nyt päässyt Jumalan paratiisiin kaikesta tuskasta ja vaivasta helmik. 19 p. 1894, 80 v. 5 k. 13 päiv. vanhana. Tämä helläsydäminen Jumalan mies, kuullessaan uppimiskaisten ja kovakorvaisten riitoja ja viekkautta, — jonka tähden järjen voimat alkoivat murheen tähden vähitellen sekaantumaan, — joka pitäis liikuttaa saastaisten kovia sydämiä, sillä ne ovat Jeesuksen kuumat kyöneleet. — Ja sitten Johan Takkinen kumppaninsa kanssa v. 1877, joka on kahdek<6>san eri kertaa kulkenut yli valtamerien kutsuttuna ja lähetettynä. Hän on kaikkein enin ja laajimmasti kulkenut, ensin Suomen maalla, Norjasta aina Venäjän pääkaupunkiin Pietariin, ja palatessa Helsinkiin, Suomen pääkaupunkiin, ja niin läpi koko Suomen maan. Ameriikassa on hän kulkenut kaikkien suomalaisten siirtokuntain läpi aina Tyynenmeren rantaan asti, jossa

myös alkoi kuulua taivaan lintuin ääni Herran Jeesuksen pyhän nimen ja veren voiman kautta, — sillä lintu on huoneen löytänyt ja pääskynen pesänsä, johonka he poikansa laskevat, sinun alttaris, Herra Sebaot, minun kuninkaani; — jotka käyvät itkun laakson lävitse ja tekevät siellä kaivoja, ja opettajat monella siunauksella kaunistetaan; — v. 7.

Sittemmin on Johan Lumijärvi lähetetty vuonna 1882. Sittemmin on Takkisvainaja viime kerran lähtenyt Eurooppaan lähetysreisulle rakkaan veljen Olof Matoniemen kanssa v. 1891, jolla reisulla hän sai laskea savimajan maahan — ja kuolevainen tuli elämältä nieltyksi 13 p. helmikuuta 1892. Hän lausui viimeisiä sanoja, kun muistutettiin, että vieraat taivaasta tulevat noutamaan, että se on minulle iloksi, mutta muille murheeksi, — tuhansia rakkaita veljiä ja sisaria on jäänyt hänen hautansa päälle Euroopassa ja Ameriikassa vuodattamaan murheen ja kaipauksen kyyneleitä, sillä hän on myös saanut kaikki autuuden sanat koetella, — niin kuin Jeesus sanoo vanhurskaille tapahtuvan, — niin kuin tulemme näkemään tästäkin vähäisestä kirjeestä, — Johanneksen sanat toteen, kun hän sanoo rakkaalle Kajukselle, — niin on vanha Johannes ihastunut, samoin kuin aikakaudessamme vanha Johannes Ruotsin Lapin maalla. Ehkä monet tahtovat jalot olla, — eivätkä ota taivaallista todistusta vastaan aikakaudessamme, — jonka he ovat ensin lahjana taivaasta saaneet, sen vanhurskauden hedelmän, joka rauhassa kylvetään niille, jotka rauhan pitävät.

Niin myös vuonna 1893 tulivat taas kutsuttuina ja lähetettyinä Jonas J. Purnu ja Jöns E. Mäntyvaara ensin Calu^{<7>}mettiin 26 p. helmik., lähteneet Jellivaa-rasta 18 p. tammik. 1893, joita kallis veljemme Olof Matoniemi lähetettiin vastaan ottamaan Atlantin meren rantaan. Niin he kolmen lähetettyinä ja kutsuttuina kuljit yli Amerikan maata kaikkein suomalaisten siirtokuntain läpi aina Tyynenmeren rantaan asti, josta palasivat monien veljein seuraamina Calumettiin, jossa sitten tutkittiin ja koeteltiin riitain syitä ja syntyjä taivaallisen isän edessä, joka oli kallis Jumalankin edessä, sieniimme onnen ja autuuden ylösrakennukseksi, jota sovintoa ei särje vallat eikä voimat, ei myös virrat eikä tuulet likeltä eikä kaukaa.

Niitä sovinnon liittoja tehimme Herran Jeesuksen ristin juurella riitaveljeimme kanssa, jossa oli todistuksen joukko aina Ruotsin Lapista asti, joissa suurissa sovintokokouksissa oli se ensimmäinen esikoinen Herra Jeesus ruokana ja

juomana, joka vahvisti liittoja köyhän morsiamen kanssa, joka ensin on hedelmälliseksi tullut Yljän rakkaudesta Ruotsin Lapin maalla, — jossa on syntynyt morsiamelle lapsia Yljän rakkauden kautta monta kymmentä tuhatta Euroopan ja Ameriikan maalla, joista on jo toinen pää kirkkaassa ilmassa veisaamassa voiton virttä Jumalan ja Karitsan istuimen ympärillä, jos toinen pää on vielä kyynelten korvessa tulisten käärmeitten purtavina. Sillä perkele, mailma ja oma liha on suurin este ja vaiva vanhurskailla tällä matkalla, vieläpä monta tulee hitaaksi uskomiseen, että epäuskon kätkeyty synti saapi niin suuren voiman ja rohkeuden, että alkaa äidin rintoja puremaan, vieläpä luottaa siipiensä päälle ylönsä varhain, ja niin putoavat sontatunkion päälle, jossa kylmän taivaan alla menevät niin vihaisiksi, että purevat hampaitansa ja kiristävät leipä veljiänsä kurkusta, ja niin tulee kuolema, josta Herra Jeesus kaikkia varjelkoon ja nöyryyttäkoon väkevän käden alle, sillä Jeesuksen kyynelvet vuotavat vieläkin niitten onnettomain tähden vanhurskasten silmistä. Voi Herra Jeesus, rakkaat veljet ja sisaret, kyllä on syytä pysyä pesässä, joka on rakennettu apostoolein ja profeettain perustuksen <8> päälle, jossa Jeesus Kristus on kulmakivenä ja perustuskalliona. Ei ole varaa liikkua ei oikealle eikä vasemmalle puolelle, mutta sen seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä, josta elämän ja hengen olemme saaneet, siinä me suojellaan ja korjataan Herran Jeesuksen pyhän nimen ja veren voiman kautta. Vieläpä emme saata olla niin kiitolliset taivaalliselle isälle, rakkaat veljet ja sisaret, kun Jumala on aamuruskon koittaessa asiat niin laittanut hyvin, ettei vihollisen voima eikä viekkaus saanut lasta tappaa kätkeyeseen vihansa viinan kautta, sillä Laestadius oli oppinut oppineitten seassa, josta Jumala, rakas taivaallinen Isä, Herran Jeesuksen kautta olkoon kiitetty ja ylistetty nyt ja ijankaikkisesti. Vieläpä on se suuri armo meillä, rakkaat veljet ja sisaret, että saamme lukea ja tutkia hänen taivaallisia opetuksia ja neuvoja Kirkkopostillasta, joka on painettu Luulajassa v. 1876 osue yhtiön kirjapainossa, jota ei viisasten kädet saaneet korjata, — ynnä niitä kirjoituksia, joita hän on lukukinkereillä ja kuolevaisille sairaille puhunut, joita rakas veljemme Albert ja sisaremme Selma Nilsson ovat täällä Ameriikassa painattaneet yleisön luettavaksi, jotka ovat myös muutteettomat, niin kuin valitettavasti näemme sitä suurta kirjatulvaa, millä nyt kaikki kansat ja kielet upotetaan saatanan valkean vaipan alle; jo nyt kelpaa jo Juutaksen veljille ja sisarille suuri huoli ottaa päälle vähän missäki asiassa, — niin kuin näemme

Lutheruksen nimellä ulos annettuita kirjoja. — Paratkoon Jumala, että tulisivat töitönsä katumaan ajoissa Isän huoneeseen, jossa on ruokaa ja juomaa, ettei saavuttaisi pimeä yö, — sentähden tarvitsemme pysyä veren korjaaja lauman helmassa, ettemme eksyisi tällä vaarallisella mailman lopun ajoilla, sillä raamatut alkavat täyttymään, kun Jeesus sanoo viimeisen ajan merkeistä, joita evankelistat ovat ylös kirjoittaneet. Sentähden tarvitsemme valvoa Herran Jeesuksen ristin juurella, että lämpimät veren pisarat sulattaisi ja lämmittäisi meidän kylmiä sydämiämme, ettemme kadottaisi sitä mitä olemme saaneet taivaallisen Isän pohjattomasta rak<9>kaudesta ainoan Poikansa kautta, joka on ensin tullut tulta virittämään ja sytyttämään Ruotsin Lapin maalla poron paimenille, jossa on esikoisten seurakunta, jota nyt sivistynyt mailma valkean valkeutensa kanssa on alkanut vastaan sanomaan ja väijyilee tien osoittajaksi uhraamaan sielunsa, ja ruumiinsa alttiiksi antaen, josta ei itse pimeys ja sen ruhtinas kiljumatta lakkaa ympäri käymästä, ennen kuin saa janonsa sammuttaa, — sentähden tarvitsemme rukoilla niitten edestä taivaallista Isää Jeesuksen nimeen, jotka sanassa ja opissa työtä tekevät Jumalan kunniaksi ja meidän sieluimme ijankaikkiseksi onneksi ja autuudeksi, että Herra Jeesus vahvistaisi henkensä ja verensä voimalla työssä työläässä työtä tekemään autuudeksemme. Minä olen monen veljen ja sisaren sydämellisen toivomuksen ja ikävöitsemisen kanssa uhrannut itseni siihen toimeen, että tulevat kansatkin saisivat nähdä mitä hyvää Jumala on meidänkin hyväksi valmistanut tälläkin kalliilla etsikon ajalla, vaikkapa emme nyt saata emmekä kykene kaikkia lähetyskirjeitä ulos antaa, sillä Amerikan maalla on kallis työnansio, semminkin käsityöläisten. Calumet, Mich., kesäk. 11 p. 1898.

Johan Kieri. Toimittaja ja kustantaja.

<10>

TOIMITTAJAN HUOMAUTUS LUKIJALLE.

Niitten monien äänien johdosta teemme täten tietäväksi jokaiselle, että olemme tarkoin seuranneet alkuperäisiä vanhinten käsikirjoituksia ynnä muitten otteita, vieläpä kielimurteen, jota Lapinmaassa puhutaan, ettei se

alkuperäinen ääni ja totuus katoaisi, jonka het ovat ensin Herralta saaneet ja sitten muille ilmoittaneet.

Johan Kieri. Toimittaja.

HENKILÖTIETOJA.

L. L. Laestadiuksen ikä oli 61 v. 1 kk. 11 päivää.

Johan J. Raattamaa on syntynyt syyskuun 12 p:nä 1811, ja kuoli maaliskuun 7 p:nä 1899.

Johan Takkisen ikä oli 53 v. 3 kk. 20 päivää. Hän oli syntynyt lokakuun 23 p:nä 1838.

Henrikki Mutos-Lompolon eli Parkajoen ikä oli 80 v. 5 kk. 13 päivää. Hän oli syntynyt lokakuun 6 p:nä 1814.

Ensimmäinen englanninkielinen Frans Nathanael Prouty on tullut elävään kristillisyyteen Poinsetissa, Hamlin Co. Etelä-Dakotassa v. 1887 talvella. Silloin tuli myös muita englanninkielisiä, joitten luku on nyt monta kymmentä monissa eri valtioissa.

<11>

TARKASTUSSAARNAMATKA KAARESUANNOSSA VUONNA 1852.

L. L. Laestadius.

Apostoli Paavali varoittaa niitä, jotka alkavat Hengessä ja päättävät lihassa, että heidän loppunsa on kuolema; ja hän sanoo vielä: joka lihassa kylvää, hän saapi lihastansa niittää turmeluksen.

Niin minä myös luulen tapahtuvan, jos kristitty, joka on ensinnä ollut elävä kristitty, menee kuolleeseen tilaan ja rakentaa sitten autuutensa toivon sen entisen päälle, ajatellen, että se entinen elävä sielun tila auttaa häntä aina edelleenkin; siitä jääpi häneen kuollut usko eli luulousko. Se palvelija, joka oli kymmenen tuhatta leiviskää velkaa, sai kyllä silloin syntinsä anteeksi, koska hän sielunsa ahdistuksessa rukoili. Mutta ei se armo auttanut häntä enää, koska hän oli armoton kanssapalvelijallensa. Vissimmästi oli sillä palvelijalla silloin elävä usko, koska synnin velka pyyhittiin pois; mutta se elävä sielun

tila ei ole tainnut kauvan pysyä hänessä, sillä koska hän kohtasi kanssapalvelijansa, osottaa hän työllänsä, että elävä usko oli jo kadonnut pois.

Minä pelkään myös, että monelle on niin tapahtunut nyt, kuin mainitulle palvelijalle, että moni on alkanut hengessä, mutta päättänyt lihassa. Maailman rakkaus on varastanut monen sydämet, ja Vapahtajan täytyy seisoa ulkoisella puolella niinkuin Hän sanoo Ilmestyskirjassa: Minä seison ovesta ja kolkutan, joka avaa Minulle, hänen tykönsä tahdon Minä mennä ja pitää ehtoollista hänen kanssansa. Mutta kuinka Vapahtaja pääsee sisälle, koska maailman rakkaus seisoo niinkuin herra keskellä sydäntä ja saarnaa aivan uskosta ja rakkaudesta, vaikka sillä ei ole kumpaakaan; ei ole uskoa, koska <12> moni ei enää usko mitä elävä kristitty sanoo; ei ole rakkautta, koska kristityt eivät mahdu yhteen rukoushuoneeseen. Minä pelkään, että hengellinen kuolema on tulemassa tämän seurakunnan päälle, kussa ennen oli eläviä ihmisiä. Ja se on käynyt niinkuin Vapahtaja on sanonut: ensimmäiset tulevat viimeisiksi.

Minun täytyy siis muistuttaa teitä siitä teidän entisestä tilastanne, kuinka te silloin olitte lapset, koska minä vielä olin teidän kanssanne, mutta nyt olette te suuriksi tulleet. Jos nyt tämä väkevä kristillisyyden merkitsee, että te olette nyt miehiksi ja isiksi tulleet kristillisyydessä, niin minä en tarvitse enää neuvoa teitä; te olette tulleet niin viisaiksi ja ymmärtäväisiksi, ettei kukaan tarvitse teille sanoa: tuntekaa Herraa! Mutta jos tämä väkevä kristillisyyden merkitsee, että astia on ravistunut, että uusi viina on ulosvuotanut, että vanha leili on taas parattu, että vanha viina on makeampi kuin uusi viina, niin minä pelkään, että Vapahtajan vaiva hukkaan menee ja Hänen kyöneleensä hukkaan vuotavat teidän tähtenne ja Hänen verensä juoksee hukkaan maahan ja koirat nuolevat Hänen vertansa; mutta teille ei tule mitään apua niistä kalliista veren pisaroista. Ja minä, joka olen sen armon jälkeen kuin minulle on annettu, rukoillut taivaallista Isää, että se suuri ristinkantaja ja orjantappuroilla kruunattu kuningas vieläkin kirkastaisi itsensä teille, jonka kyöneleet te olette sokeudessaanne pilkanneet ja Hänen verensä jalvoillanne tallanneet. Minä olen sen huonon ymmärryksen jälkeen kuin minulle annettu on, valvonut teidän tähtenne ja tehnyt työtä sen päälle, että te tulisitte johdatetuiksi pimeydestä valkeuteen ja saatanan vallan alta Jumalan tykö. Minun omatuntoni todistaa, että ristiinnaulittu ja orjantappuroilla kruunattu

Kuningas ei ole säästänyt yhtään ainoata veripisaraa, jota Hän ei ole antanut Hänen pyhästä ruumiistansa vuotaa. Omatuntoni myös todistaa, etten ole säästänyt aikaa ja vaivaa työtä tehdessäni keskelläne sen päälle, että te tulisitte opetetuiksi ja johdatetuiksi meidän Herran Jee<13>uksen Kristuksen ristin juurelle, Yrttitarhaan ja Golgataan. Mutta nyt minä pelkään, että Vapahtajan vaivat menevät hukkaan, ja myös minun työni hukkaan menee, koska te olette tulleet niin suuriksi ja isiksi kristillisyydessä, ettette enää ota kenenkään neuvoa vastaan, vaan mitä oma järki neuvoo, sitä te uskotte ja sitä pidätte jumalallisena viisautena.

En minä kaikista teistä näin puhu, vaan että Raamattu täytettäisiin, joka sanoo: joka syö leipää minun kanssani, hän tallasi minua jalallansa: ja te olette puhtaat, ette kuitenkaan kaikki. Minä pelkään, että jos teidän kristillisyytenne pääsee sinnepäin raavastumaan, kuin se on näinä kahtena vuotena raavastunut, niin voi käydä siten, että te, jotka ennen tätä aikaa olitte niinkuin lapset uskon yksinkertaisuudessa, tulette sadanajastaisiksi ämmiksi tulevana vuonna, ja viimein kuolette hengellisellä kuolemalla ja ei yksikään lapsukainen itke teidän hautanne päällä. Ja missä on nyt Maria Magdaleena, joka itkee taivaallisen Vanhimman haudan päällä? Missä nyt on Johannes, joka seisoo ristin kohdalla ja katselee, kuinka sotamiehet pistävät keihään taivaallisen Vanhimman sydämeen? Taitavat nyt olla haudassa kaivamassa hikiliinoja; Joosep ja Nikodeemus ovat nyt panemassa Hänen ruumistansa kuolleen uskon hautaan, ja kukatiesi, jos Hän enää nousee, koska Hänen lapsensa ei ole itkemässä ja parkumassa; ei ole enää Maria Magdaleena itkemässä kaipauksen kyyneleitä haudan partaalla, ei näy Salomea ja Johannesta tulevaksi hyvän hajuisilla yrteillä voitelemaan Jeesuksen ruumista. Ei ole enää semmoisia orpolapsia, jotka itkevät ja parkuvat Vanhimman haudan päällä. Ilmankin he ovat jo suuriksi tulleet ja miehiksi ja isiksi kristillisyydessä, etteivät he tarvitse enää itkeä ja huokailla Vanhimman perään. Kuinkapa lapset enää itkevät, koska Vanhin on aikaa kuollut, ja he ovat itse miehiksi tulleet ja isiksi kristillisyydessä, etteivät tarvitse enää Vanhimman holhoamista. Voi, voi! kuinka pian nämät raavaat lapset ovat unohtaneet <14> Vanhimman rakkauden; kuinka pian he ovat unohtaneet, millä suurella vaivalla ja verenvuodatuksella Vanhin on heitä synnyttänyt, ja millä murheen pidolla Hän on ruokkinut ja kasvattanut heitä.

Jopa nyt pääskysen pojat jaksavat itse lentää; mutta kuka tietää, kuinka kauvan he lentävät? Minä olen nähnyt muutamia pääskysen poikia putoavan tunkion päälle, koska he rupeavat ylönsä varhain voimiinsa luottamaan ja lähtevät lentämään ulos pesästensä ennenkuin siivet kantavat; ja koska he putoavat tunkion päälle, tulee lumisade ja rajuilma ja vilu ja nälkä. Ja koska heillä ei ole enää voimaa lentää ylös suojaan vanhimman pesään, niin täytyy heidän tunkiolle kuolla viluun ja nälkään.

Voi, voi teitä! te onnettomat pääskysen pojat, jotka ylönsä varhain rupesitte luottamaan voimainne päälle; miksi te lähditte ulos Vanhimman pesästä ennenkuin siivet kantavat? Nyt katsoo Vanhin surkeudella teidän päällenne, kuinka te makaatte lumisateessa ja rajuilmassa tämän maan päällä; mutta ei Hän jaksakaan teitä enää ylönsä nostaa maasta ja kantaa takaisin pesään, koska te olette niin suuriksi tulleet ja niin raskaiksi, ettei Hän enää jaksakaan nostaa ja kantaa. Ja kuitenkin olette te niin huonot ja voimattomat, ettette jaksakaan itsekään lentää ylös ilmaan; ja nyt taidatte jäädä onnettomat raukat kuolemaan tähän kylmään ilmaan, koska toiset pääskysen pojat, jotka ovat pysyneet pesässensä siihen asti, että heidän voimansa vahvistuu, lähtevät lentämään lämpimään ilmaan, joka on toisella puolella maata, kussa aurinko paistaa pään päältä ja ei enää laskeudu, mutta teidän täytyy silloin jäädä kuolemaan tähän kylmään ilmaan, kussa ei ole ruokaa eikä juomaa pakkasen aikana. Niin se käypi niille pääskysen pojille, jotka ylönsä varhain lähtevät ulos vanhimman pesästä, ennenkuin siivet kantavat.

Mutta ne harvat sielut, jotka vielä ovat elämässä, joitten sydämessä on elävä henki, jotka eivät vielä ole sokeiksi tulleet, jotka vielä näkevät, mistä tie menee taivaaseen, astukaa ylös Siionin vuorelle ja katsokaa kuolleitten luita, jotka ma<15>kaavat hajallansa. Kuka niille hengen antaa, jotka niin hajallansa makaavat maailman kedolla? Ne ovat ne synnissä kuolleet mailman lapsukaiset suuren avaruuden alla, ne lapsukaiset, joita taivaallinen Vanhin on polvillansa kerran verisaunassa suurella tuskalla ja verenvuodatuksella synnyttänyt. Mutta rietas on niitä tappanut, ja Vanhemmalle on tullut suuri murhe niistä lapsista, jotka niin nuorena kuolevat. Nyt täytyy Hänen istua niitten lasten haudan päällä ja itkeä niinkuin Raakel, joka ei anna itseänsä lohduttaa. Vaikka somempi olisi, että lapset istuisivat vanhimman haudan päällä ja tulisivat kaipauksissa Hänen armollista läsnäoloansa. Mutta

nyt täytyy vanhimman murehtia lapsiansa, jotka niin nuorena ovat kuolleet. Ei Hän taida enää saada nähdä niitä lapsia, jotka ovat vajonneet kuolleen uskon hautaan, siellä he mätänevät ja ainoastansa luut jäävät.

Mitäs meidän pitää sanoman niistä lapsista, jotka niin nuorena ovat kuolleet? Että Vanhimmalle tulee suuri murhe niistä, että Hän kaippaa niitä ja huutaa heidän nimeänsä vielä heidän kuolemansa jälkeen. Voi minun poikani! suuri Daavid poikansa kuoleman jälkeen, voi minun poika Absalom! Mutta mitä kuolleet lapset tietävät siitä, vaikka murheellinen Vanhin huutaisi kuinka: voi minun poikani! ei kuolleet raukat kuule enää rakkaan Vanhimman huutoa, ja vaikka vielä Vanhin vuodattaisi katkeroita kyöneleitänsä heidän hautansa päällä, ei ne tiedä niistä mitään. Ja koska ei ole enää monta lasta elämässä, jotka Hänen nimeänsä huutavat ja Isäksi kutsuvat, niin minä surkuttelen niitä lapsia, jotka niin nuorena ovat kuolleet, ja minusta on surkea nähdä, kuinka suuri murhe on tullut Vanhimmalle. Mutta minä en saata Häntä lohduttaa, enkä saata minä niitä kuolleita herättää, vaan minun täytyy sanoa niille harvoille sieluille, jotka vielä ovat elämässä, että he varottaisivat itseänsä käymästä vaarallisia paikkoja, kussa vihollinen on vartioitsemassa ja kiljumassa ja ärjymässä niinkuin karhu tai jalopeura, joka luolastansa tulee. Amen.

<16>

ELÄMÄKERTA

jonka on ylöskirjoittanut L. L. Laestadius. Tämä on ensimmäinen kristitty, joka on kuollut laestadialaisesta herätyksestä toukokuun 9. p. v. 1849.

Meidän kristillisyytemme sisar, Maria Pietarintytär Mattila, joka on jättänyt tämän katoavaisuuden mailman menneenä keskiviikkona, joka oli yhdeksäs päivä toukokuuta 1849, ja on antanut meille yhden merkillisen esimerkin, kuinka yksi kristitty, joka on saanut sen vakuutuksen, että hänen syntinsä ovat anteeksi annetut, saattaa ilolla ja riemulla kuolla, koska mailman lapset sitä vastoin lähtevät pois kauhistuksella epäilemisen kautta. Se on merkittävä, että tämä meidän kristillisyytemme sisar, jonka kirkastettu henki nyt on paremmassa ilmassa, oli nuoruudessa niinkuin Maria Magdaleena himoilta ylitsevoitettu ja mailman perään ankara, että hän tähän seurakuntaan tultuansa ei tiennyt muusta hyvästä kuin ainoastansa siitä, mitä mailma

antaa. Ja sitä mailman hyvyttä freistas hän monella tavalla voittaa, ehkä ei hänen kauppansa tahtonut menestyä, sillä hän on itse omalla suullansa tunnustanut jälkeen, että viinakauppa veti enemmän takaisin ja että hän tämän kalun tähden sai kärsiä monta surua ja mielikarvautta. Mutta tämä luonnollinen köyhyys ja luonnollinen vastoinkäyminen, joka mailman ristiksi kutsutaan, ei saattanut vielä taivuttaa hänen sydäntänsä etsimään parempaa tavaraa, ennenkuin näinä viimeisinä vuosina rupesi Jumalan sana tunkemaan hänen sydämeensä ja siellä vaikuttamaan yhden hengellisen surun, joka on Jumalan mielen jälkeen, koska hän rupeis tuntemaan syvän turmeluksensa ja täydellä todella katumaan syntiänsä, heitti hän pois <17> sen entisen viinakaupan, joka tuli hänelle kauhistikseksi, ja rupeis huokauksilla ja kyynelillä kolkuttamaan taivaan oven päälle.

Se armollinen Vapahtaja, joka ei heitä ketään pois tyköönsä, jotka Hänen tykönsä tulevat särjetyllä sydämellä, antoi hänen tuta senkaltaisia armon merkkejä, joista hän sai sen autuaallisen vaikutuksen, että hän oli armoitettu. Hän ei kuitenkaan saattanut välttää sitä epäilystä, joka tulee monelle armon merkkien jälkeen. Kuitenkin oli hänen sydämesssä suuri hartaus ja ihmeellinen vahva luottamus Vapahtajan päälle, niin että hänen rukouksensa kuuluivat taivaaseen asti, vaikka hän niinkuin David olis huokanut helvetin syvyydestä. Ja tästä ihmeellisestä rukouksen voimasta sai myös tuta ihmeellisiä ja voimallisia armon liikutuksia, niin että sydän hyppäsi ilosta, ja hän tuli ruumiillisen heikkouden alla vahvistetuksi hengessä. Usein ilmoitti Vapahtaja hänelle tulevaisen mailman voimaa ja makeutta monenkaltaisella armon merkillä, joita me emme tarvitse luetella, sillä ei mailman ihmiset usko kuitenkaan, että yksi armoitettu kristitty näkee ihmeellisiä tapauksia ja ilmoituksia, joitten kautta Jumala vahvistaa hänen uskonsa. Mutta muut kristityt, joille semmoiset korkeat armonliikutukset ei ole annettu, saattaisit kukatiesi ruveta epäilemään, että he eivät ole oikealla tiellä, koska niin suuret armonliikutukset ei ole heille suotu. Mutta me tahdomme ainoastansa kiittää sitä suurta ristinkantajaa, joka jakaa itsekullekin sen kuin hän jaksaa kantaa. Jaksaisitkopa kaikki kantaa niin voimalliset armon liikutukset, niin korkeat ilmoitukset, niin äkkinäiset sydämen muutokset kuin tämä kristillisyytemme sisar, jonka sydän tuli viimein heikoksi ruumiin puolesta, jota vahvemmaxi hän tuli hengen puolesta. Niinkuin muitten kristittyin usko tulee

vahvemmaksi, jota likemmäksi he tulevat taivaan porttia, niin tuli sen kirkastetun hengen usko viimein niin vahvaksi, että ei hän huolinut koko mailmasta. Ja koska monella luonnollisella vanhemmalla on murhe niistä pienistä lapsista, jotka <18> vanhemman kuoleman jälkeen jäävät orvoiksi ja turvattomiksi, ei kuitenkaan tämä korkeammasti armoitettu sielu pitänyt vähintäkään murhetta niistä pienistä lapsista, jotka nyt ovat jääneet orvoiksi vanhemman kuoleman kautta. Niin vahva oli hänen uskalluksensa Jumalaan, että Hän pitää parhaiten murheen lapsista, joka hengen antanut on.

Ole siis kiitetty rakas vanhin, sinä suuri ristinkantaja, joka olet antanut meidän elää siihen päivään asti, että me olemme silmillämme saaneet nähdä, kuinka yksi kristitty kuolee. Ole kiitetty rakas vanhin, joka niin runsaasti olet vuodattanut armos yhden köyhän ja mailmalta ylönkatsotun vaimon päälle, että me hänessä olemme saaneet nähdä elävän uskon tuntomerkit. Ja sinä kirkastettu henki, ennen olet sinä huokanut, nyt sinä levität sydämes ilosta. Ennen olet sinä kontannut maan tomussa, nyt sinä olet päässyt lentämään. Ennen olet sinä itkenyt, nyt olet sinä ilossa ja riemussa sinun Armahtajas, sinut Lunastajas tykönä, jonka jalkoja sinä viheliäisyyden tilassa halannut olet ja kastellut katumuksen kyynelillä. Hän on nyt pyyhkinyt sinun kyyneleesi. Et sinä, rakas sielu, enää kaipaa sinun pieniä lapsias ja puolisoas, joitas olet jättänyt tänne itkemään ja kaipaamaan äitiänsä. Kyllä sinä rukoilet kuitenkin heidän edestänsä. O kirkastettu henki siinä suuressa avaruudessa, siinä kirkaassa ilmassa, kussa nyt veisaat kiitosta ja ylistystä ja kunniata sinun Vapahtajalles. Mutta me vaivaiset madot ja matkamiehet, me olemme vielä huokausten ja kyynelten ilmassa, me olemme vielä konttaamassa maan tomussa. Emme ole vielä viimeisen kilvoituksen siunauksia kuulleet. Kuitenkin on meillä se toivo ja uskallus Jumalaan, että me viimein kostumme, jos me ainoastansa pyrimme, riistämme ja ikävöitsemme, huudamme, ahkeroitsemme, huokaamme ja rukoilemme, että rauhan Jumala antais meille voiman kilvoittelemaan urhoollisuuteen, kärsimään, hartauteen, rukoilemaan voimaa uskomaan, että me elämme Vanhemman turvissa. Amen.

L. L. Laestadius.

<19> MIKON MARIA VAINAJAN ELÄMÄKERTA, joka kuoli lapsenvuoteessa Pajalassa v. 1850.

Ilmestyskirjan 14: 18.

Ja toinen enkeli tuli alttarin alta, jolla voima oli tulessa, ja hän huusi korkealla äänellä sille toiselle enkelille, jolla se terävä sirppi oli kädessä ja sanoi: Leikkaa sirpilläs viinapuun oksat maan päältä, sillä hänen marjansa ovat kypsyneet. Me kuulemme tässä paikassa valkian enkelin huutavan enkelille, jolla on se terävä sirppi kädessä: leikkaa sirpilläs viinapuun oksat, sillä heidän marjansa ovat kypsyneet. Ja kuoleman enkeli leikkaisi viinapuun oksat, pani marjat viinakuurnaan. Ei tässä paikassa ole mainittu, minkä kaltaiset marjat ne olit, jos ne olit muikiat eli makiat. Mutta me kuulemme Johanneksen evankeliumista mitä Vapahtaja sanoi opetuslapsillensa: »Minä olen se totinen viinapuu, ja te olette oksat.» Jos oksat imevät nestettä viinapuusta, niin pitäisi heidän kantaman hedelmän ja siitä hedelmästä pitäisi makiat marjat tuleman, jotka kelpaavat viinamäen isännälle. Mutta jos oksat eivät ime nestettä siitä totisesta viinapuusta, niin kantavat ne karvaita marjoja. Jos ne karvaat marjat pannaan Jumalan vihan viinakuurnaan ja puserretaan siellä hirmuisesti. Johannes näki, että ne karvaat marjat kannettiin Jumalan vihan viinakuurnaan, joka oli kaupungin eli sen uuden Jerusalemin ulkoisella puolella. Ja veri vuosi siitä viinakuurnasta niin paljon, että se nousi hevoisen kuolaimiin asti.

Nyt on se enkeli, jolla on se terävä sirppi kädessä, hän on taas leikannut yhden oksan, joka oli istutettu siihen totiseen viinapuuhun, ja niinkuin me toivomme, oli tämä viinapuun oksa tullut hedelmälliseksi keväällä ja syyspuolella kypsyivät marjat niinkuin vapahtaja sanoi opetuslapsillensa: »Jokainen oksa minussa, joka hedelmän kantaa, hän puhdistaa, <20> että se runsaamman hedelmän kantaisi.» Niin oli tosin viinamäen isäntä puhdistanut tämän nuoren oksan, joka oli keväällä otettu metsästä, ja istuttanut viinapuuhun puhdistuksen kautta, jolloin pääsi paremmin aurinko paistamaan hänen päällensä, ja sen kautta rupesit viinamarjat hänessä kasvamaan, ja aivan hopusti kypsyit nämä marjat, niin että valkia enkeli huusi kuoleman enkelille, jolla se terävä sirppi oli kädessä: »Leikkaa sirpilläsi tämä viinapuun oksa, sillä hänen marjansa ovat kypsyneet.» Mutta siitä oksasta puhkeis vielä yksi pikkuinen oksa, ja sen marja kypsyi vielä pikemmin. Arvatkaa nyt te

viinapuun oksat, kumpiko näistä kahdesta viinapuun oksasta on paremman hedelmän kantanut. Arvatkaa te punaiset viinamarjat, kumpiko marja on makeampi viinamäen isännän suussa, se, joka ennen on kypsynyt eli se, joka jälkeen. Me toivomme, että molemmat ovat makeat. Me toivomme, että ei kumpikaan marjoista ole viskattu Jumalan vihan viinakuurnaun. Me toivomme, että se kuoleman enkeli, joka näitä oksia on leikannut, ei ole eroittanut toinen toisestansa. Me toivomme, että pieni oksa on yhdistetty isomman kanssa ja, että se enkeli, joka niitä on poiminut, on kantanut molemmat taivaallisen Vanhimman tykö, kussa hän näyttää kaksi punaista viinamarjaa taivaalliselle Vanhemmalle ja sanoo: katso, rakas vanhin, tässä minä olen löytänyt kaksi punaista viinamarjaa sinun viinamäestäsi, jotka ovat näin pian kypsyneet. Maista, rakas vanhin, kumpiko näistä on makeampi. Ja vanhin ottaa ne marjat enkelin kädestä ja panee niitä auringon paisteeseen ja sanoo, nämä punaiset viinamarjat ovat ensimmäiseksi kypsyneet siinä viinamäessä, jonka minä olen istuttanut Pohjanmaalle. Eivät ne tosin ole niin makeat kuin ne viinamarjat, jotka ovat kasvaneet Kaanan maalla, mutta on se kuitenkin outoa, että sen vertaiset marjat ovat kasvanne Pohjanmaalla, kussa on niin lyhykäinen kesä, ja niin harvoin aurinko paistaa, ja niin kylmä tuuli puhaltaa mailmasta. Katsokaa tekin Siionin tyttäret, kuinka kaunis kuori on jää<21>nyt niistä kahdesta viinamarjasta, joita kuoleman enkeli on leikannut varhain, että he niin pian kypsyneet ovat. Tämä on meidän kristillisyyden sisar Maria Isakin tytär Mikko, jonka Herra on katsonut mahdolliseksi kantamaan elämän kruunua. Hän on ollut, niinkuin muut ihmiset, pimeydessä siihen asti, että tämä pikkuinen valkeus tuli mailmaan. Silloin rupeis hänkin näkemään sokeutensa. Me olemme hänen omasta suustaan vastaan ottaneet sen tunnustuksen, että hän oli keväällä tuntenut merkkiä Jumalan armosta. Hän valitti myös tautivuoteellansa, että nuokkuaminen oli tullut kesällä, mutta koska nyt käsky tuli ylhäältä, että hänen piti poislähtemän tästä murheen laaksosta, rupeis hän suuremmalla ahkeruudella valmistamaan lamppuansa. Ja Herra kuuli myös hänen huokauksensa, niin että hän Herran Ehtoollisen jälkeen tuli tuntemaan Jesusta leivän murtamisesta ja sai sen autuaallisen paikan, jonka Herra oli hänelle valmistanut ijankaikkiseksi majaksi. Mutta meidän toivomme on, että hänen kirkastettu henkensä näkee nyt lakkaamatta sen suuren kirkkauden, jonka Herra hänelle näytti. Ja se pikkuinen vesa, joka hänestä puhkeis, jonka kuoleman enkeli oli

ennen leikannut, makaa nyt hänen rinnoillansa ja iloitsee äidin kanssa ijankaikkisesti. Niin on siis tämä meidän kristillisyyden sisar päättänyt sen hyvän kilvoituksen. Mutta me vaivaiset olemme vielä jääneet tänne itkemään ja parkumaan, ei kateuden tähden, mutta meidän oman viheliäisyyden tähden, ettemme vielä ole mahdolliset näkemään sitä suurta kirkkautta, jonka Herra on valmistanut niille, jotka vahvana pysyvät loppuun asti. Me vaivaiset olemme vielä vaeltamassa ijankaikkisuuteen, ja meidän vaelluksemme on niin hidas, että me tuskin konttaamisella pääsemme armoistuimen eteen. Jos nyt huuto tulisi: katso, ylkä tulee, menkää ulos häntä vastaan, niin olisi monella uneliaisuuden tähden lamppu valmistamatta. Valmistakaa lamppunne, te morsiamen tyttäret, ja älkää nuokkuko! Kukatiesi pian tulee huuto: menkää ulos häntä vastaan! Amen!

L. L. Laestadius.

<22> HIETASEN HEIKIN ELÄMÄKERTA

ja viimeiset sanat, jotka hän on puhunut kuolinvuoteellansa jälkeen elävisille varoituksiksi.

Koska he näkivät, että Hän senkaltaisella huudolla henkensä antoi, peljästyivät he suuresti, kunnioittivat Jumalaa ja sanoivat: totisesti oli tämä hurskas ihminen ja Jumalan Poika. Me otamme näistä sanoista, kun evankelista muistelee, yhden ylösrakentavaisen esimerkin, joka osoittaa, kuinka suruton kansa peljästy, koska hän näkee, kuinka Jumalan Poika kuolee. Vaikka ei sentähden tämä suruton kansa uskonut ennen eikä jälkeen, että se mailmalta vihattu, ylenkatsottu ja villihenkänä pidetty Natsarenius oli totisesti Jumalan Poika; ainoastansa Hänen kuolemansa hetkellä he sanoit niin, koska he näkivät, että Hän senkaltaisella huudolla henkensä antoi.

Ei ole nimittäin se suruton kansa nähnyt, kuinka yksi hurskas kuolevainen ja vanhurskas ihminen on Jumalan lapsi, vaan ovat pitäneet Häntä vääränä profeettana ja villihenkänä ja ovat sanoneet: »Sinä olet samarialainen ja sinulla on perkele.» Ja vaikka he silloin juuri sanovat, kun he kuulevat, että Hän senkaltaisella huudolla henkensä antoi: »Totisesti tämä oli hurskas ihminen ja Jumalan Poika», ei se kuitenkaan pysy kauvan muistossa, mitä tämäkin kuolevainen on puhunut eläissänsä suruttomille varoituksiksi.

Yksi nuorukainen, nimeltä Henrik Henrikinpoika Hietanen on kuolinvuoteellansa puhunut paljon jälkeenaläväisille varoitukseksi. Hänen sanansa ovat niin merkilliset, että ne ansaitsevat laveammalta tulla tutuiksi, sillä mitä yksi kuolevainen ihminen puhuu, ei se ole nimittäin uskottava, että yksi <23> kuolevainen ihminen saattaa olla ulkokullattu, vaan koska kuolema on juuri tuossa oven edessä, silloin täytyy jokaisen puhua totuuden juuri tuntonsa jälkeen. Se mainittu nuorukainen, joka tänä päivänä lasketaan maan poveen, oli ennen herännyt, kun tauti hopitti häntä, mutta kun hän toivoi parantumista, kääntyi hän mailmaan ja lankei penseyteen niinkuin esim. menneenä kesänä. Viimein tuli kuoleman sanansaattaja tänä vuonna kesällä. Kun hän tunsii loppunsa lähenevän, täytettiin hän Pyhällä Hengellä erinomattain kuolemapäivänensä, ja saarnasi voimallisesti uskosta kaikille yhteisesti ja itsekullekin erinäisesti. Minä luulen olevan kaikille hyödyllistä kuulla, kuinka yksi kuolevainen ihminen saarnasi kuolinvuoteellansa.

Näin kuuluivat hänen sanansa sinä päivänä, jona hän henkensä antoi. Ensiksi sanoi hän: »Nyt tulevat Siionin matkavirret veisattaviksi», ja rupesi hyräilemään. Vielä sanoi hän: »Viinamäen aita on lahonnut ja kaatunut maahan. Se merkitsee, että ne, jotka aittaa rakentavat viinamäessä, eivät jaksa hoilata lampaita aidan sisällä, ja pukit ja keiturit pääsevät lahonneesta aidasta viinamäkeen, kussa he syövät viinamäen puun oksia ja puskevat lampaita.» Ja kuolevainen sanoi: »Haluatteko ruveta rakentamaan viinamäen aittaa, vai tahdotteko ruveta kasvattamaan ohdakkeita, jotka nisuja turmelevat. O Jeesu, elämän Herra, anna sanas paistaa vielä kerran. Tässä paikassa ei ole muu kuin Jumalan huone ja taivaan ovi.» Ja hän puhui niistä tikapuista, jotka ulottuvat maasta taivaaseen, joita myöten enkelit kävivät ylös ja alas. »Jakob painei tuntemattoman miehen kanssa, että hänen jäsenensä horjahtui.» Ja se kuolevainen varoitti siitä suuresta koreudesta, joka nyt on mailmassa. Ja laveammalta sanoi hän: »Minä olen käynyt Siionissa, ja minä halpa mies olen pantu näitä saarnaamaan, joita Jeesus itse puhui. Minun nimeni on elämän kirjassa kirjoitettu ja Jeesuksen verellä vahvistettu, sinetillä ja sormuksella lukittu, jota ei muut ymmärrä kuin kristityt.» <24>

Ja kuolevainen kutsui tykönsä vaarin (yksi sokea äijä siinä talossa) ja sanoi: »Tule tänne sinä kallio, että minä saan sinua neuvoa. Sinä asut korkean

kallion päällä siinä laivassa, josta pohja on rikki keskeltä pohjaa.» Ja isänsä sanoi hän purjehtivan siinä laivassa, josta pohja on rikki, ja Jumalan sanan varjolla peittää hän pahoja töitensä ja opetuslasten tunnon hän kirveen terällä halkaisee, ja siinä laivassa on perkele tyyrmannina. Hänen isänsä ei ollut silloin kotona, mutta kuolevainen käski sanoa hänen isällensä terveisiä, että hänen köyhä poikansa on näitä puhunut kuolinvuoteellansa.

Sitten näki hän neljä kultapatsasta ja kauniin viheriäisen rannan, ja hän söi hengellistä ruokaa ja sanoi, että se on hengellinen ruoka kuolemata vastaan. Hän näki kaksi enkeliä vieresssänsä ja sanoi: »Nyt Mamertus istuu kuoleman juhlavaunuun, vaikka ei se ole minun nimeni, mutta syntymäpäiväni. Nyt hopeaside kätkee ja kultalähde juoksee ulos.» Kuolevainen istui, kun hän näitä puhui ja käski laskea hänen maahan antamaan henkensä. Hän pani kädet ristiin ja sanoi: »Isä, käsiis annan minä henkeni.» Vielä sanoi hän: »Nyt alkaa ijankaikkinen uusi vuosi.» Mutta hän sanoi taas ja nousi istumaan: »Vielä on niinkuin silkkilanka pidättämässä.» Taas sanoi hän: »Isä, jos sinun tahtosi on, niin kosketa miekan terällä.» Ja sitten sanoi hän: »Jo nyt katkesi.» Sitten käski hän olla hiljaa ja rupesi antamaan henkeänsä.

Nämä olivat nyt sen kuolevaisen nuorukaisen viimeiset sanat. Pankaa ne muistoonne nuorukaiset, jotka juoksette suruttomuudessanne kadotuksen lavealla tiellä ylpeydessä, koreudessa, maailman ilossa ja turhuudessa, hekumassa, haureudessa, irstaisuudessa, tanssissa ja kortin lyömisessä, kristitty in pilkkaamisessa ja Jumalan lasten ylenkatsomisessa. Kuka tiesi, mitä teillä on sanomista, kun te kostutte haudan partaalle, antaneeko Pyhä Henki teille puhumavoimaa niinkuin tälle nuorukaiselle, joka täytettiin Pyhällä Hengellä kuolinvuoteellansa. Kuka tiesi, ovatko teidän sananne niin voi<25>malliset, että jälkeen eläväiset saavat niistä ylösrakennusta. Ne suruttomat, jotka tällä ajalla ovat kuolleet, eivät ole jaksaneet kuolinvuoteella puhua mitään, josta ympäri seisovat olisivat ymmärtäneet, että heillä on elävä usko, mutta sitä vastaan ovat useimmat sanoneet: »Ei Jumala kuule minun rukouksiani ja huonolla tiellä olen, paratkoon Jumala!» Ja muutamat sanovat: »Se on hiljainen, koska ei ennen ole haettu.»

Kuulkaa nyt suruttomat, minkäkaltaisen tuomion teidän uskonne veljet langettavat itse päällensä kuolinvuoteella. Omatunto tuomitsee heitä hel-

vettiin, ja tämä omantunnon tuomio ei taida muuttua kuoleman jälkeen, sillä »mihinkä puu kaatuu, siinä se makaa».

Kuulkaa tekin vanhat kuolevaisen viimeiset sanat. »Tule tänne kallio, että minä saan sinua neuvoa», sanoi hän sille sokealle äijälle, joka makaa yöt ja päivät kuolinvuoteella eikä ole vielä alkanut pelätä kuolemaa, tuomiota ja ijankaikkisuutta. Niin sanoi hän, jonka silmät aukenivat näkemään neljä kultapatsasta ja viheriäisen rannan ja tikapuita taivaaseen: »Tule tänne kallio, että minä saan sinua neuvoa.» Mutta ottavatko vanhat kalliot kuolevaisen nuorukaisen neuvosta vaaria? Minä luulen, ettei vanhat kalliot taida liikkua paikaltansa.

Kuulkaa tekin puoliheränneet kuolevaisen viimeiset sanat: »Sinä istut siinä laivassa, josta pohja on rikki. Jumalan varjolla sinä peität syntiäsi ja opetuslasten tunnon sinä halkaiset kirveen terällä.»

Kuulkaa tekin murheelliset ja epäileväiset sielut kuolevaisen nuorukaisen viimeiset sanat. Mitkä ovat ne tikapuut, jotka ulottuvat maasta taivaaseen, joita myöten enkelit käyvät ylös ja alas. Eikö muut kun enkelit käy näitä tikapuita myöten taivaaseen? Minä luulen, että ne on pantu matkustavaisille iankaikkisuuteen turvaksi. Jakob näki niitä tikapuita, koska hän pakeni vanhemman veljensä vihan tähden, koska hänen täytyi jättää rakkaat vanhemmat ja paeta pois <26> siitä rakkaasta mailmasta, joka oli kotona luonnollisten vanhempain tykönä. Silloin Jumala osoitti hänelle ne tikapuut, joita myöten murheelliset katuvaiset ja epäileväiset pääsevät kiikkumaan ylös, koska mailman lapset rupeavat heitä vihaamaan sen siunauksen tähden, joka heille on luvattu, nimittäin, kaste taivaasta ja maan lihavuudesta ja valta veljesten ylitse. Teitä varten on ne tikapuut ylösnostettu, jotka olette matkustavaiset iankaikkisuuteen, jotka olette jättäneet maalliset vanhemmat ja syntymäpaikkanne sen vanhemman veljen vihan tähden, joka uhkaa teitä hävittää. Kiikkukaa hopusti taivaaseen, ennenkuin te heräätte tähän mailmaan ja ne tikapuut ei näy enää.

Kristityt, teille ovat kuolevaisen nuorukaisen viimeiset sanat ylösrakennukseksi, jos te seuraatte Jeesuksen verisiä askeleita Golgataan asti. Mutta muistakaa nämä sanat: »Viinamäen aita on lahonnut ja kaatunut, tahdotteko ruveta rakentamaan viinamäen aitaa, vai tahdotteko ruveta kasvattamaan ohdakkeita, jotka nisuja turmelevat. O Jesu, elämän Herra!» niin huokasi hän,

»Anna sanasi paistaa vielä kerran! Tässä paikassa ei ole muu kuin Jumalan huone ja taivaan ovi.» Hän näki neljä kultapatsasta ja kauniin viheriäisen rannan, johon kaikki uskovaiset pyrkivät, rientävät ja ikävöitsevät, että he kostuisivat siihen ijankaikkisuuden ihanalle rannalle, koska »hopeaside kätkee ja kulturalhde juoksee ulos». »Nyt alkaa ijankaikkinen uusi vuosi, ja jos sinun tahtosi niin on, kosketa miekan terällä.»

Kuolevaisen viimeiset sanat pitää julistettaman hänen muistoksensa. Amen.

L. L. Laestadius.

<27> MERKILLINEN NÄKY

nähty Kristiina Helena Laurintyttäreltä Ponojärvellä Gellivaaran seurakunnassa. On ollut näyssä 31 päivä joulukuuta v. 1851, joka näky on tämän ponojärveläisen oman suullisen kertomisensa mukaan ylösoitettu L. L. Laestadiukselta Gönkäisissä 1 päivä tammikuuta vuonna 1852.

Lukijoille ylösvaistukseksi tarvitaan mainita, että Kristiina Helena Lassin eli Laurin tytär on lappalaista lähtöä, noin 25 vuoden vanha, varustettu kolerialaisella tunteellisuudella ja hysterialaisella luonnolla. Hän on jotain mustakalvainen, joka tietäväksi osoittaa sen mustan veren ulkomuotoa, ja sen seurauksena on omavanhurskaus, joka on suurin niissä mustankalvaisissa ihmisissä. Hänen sielunsa murheen alla oli hän vaeltanut pitkiä matkoja etsien valkeutta pimeydessä ja lohdutusta murheessa. Hän ei ollut oikeassa liikannossa, kun hänellä oli tällöinen merkillinen näky. Se oli oikeimmiten niinkuin uni, jonka hän kertoi seuraavalla tavalla:

Minä näin unessa yhden suuren huoneen minun edessäni, joka oli ulkopuolelta valkiaksi maalattu, eli valkiaksi tahvottu kalkilla, ja tässä huoneessa oli katto niinkuin yksi kirkon katto. Tässä huoneessa oli yksi pienoinen ovi, niin että minun täytyi kumartaa itseni ennenkuin minä saatoin tulla sisälle. Ja kun minä tulin sisälle tähän huoneeseen, niin minä huomasin kolme läjää. Siinä ensimmäisessä läjässä oli ainoastansa tomua, ja siinä toisessa läjässä oli kaunoja eli ruumenia. Mutta se kolmas läjä oli jyvistä. Minä nousin ylös siitä tomuläjältä, jossa minä ensin makasin. (Ne olivat ilman <28> epäilemättä ne seuloitut nisut, joista Vapahtaja sanoo: Siimon, Siimon: katso saatana on teitä pyytännyt seuloaksensa niinkuin nisuja! Tomuläjä, jonka hän

näki, oli niinmuodoin ne seulotut nisut, yksi syntinen, jota perkele saapi käsitellä niinkuin tahtoo, se tahtoo sanoa, yksi ihminen, joka elää hänen omain pahain himoinsa jälkeen, vaikka omatunto päälle kantaa.) Ja siellä oli yksi ihminen, joka sanoi, että minun silmäni on tomua täynnänsä. Sen jälkeen minä istuin sen kauna- eli ruumenläjän viereen ja kokosin siitä muutamia jyviä minun suuhuni. (Arvattavasti olivat ne tyhjät jyvät jotka hengellisessä tarkoituksessa ja katsannossa merkitsevät armon varkaita.) Mutta minulle sanottiin, että net (tyhjät jäännösjyvät) ovat minun äitini rätinkiin. Vaan minä lausuin, että se on parempi hänelle, että olla jyväläjässä. Mutta se jyväläjä sanottiin olevan minua varten valmistettu. Ja minä vastasin: olkoonpa se niin!

Sen jälkeen menin minä ulos tästä huoneesta ja näin suuren puutarhan, ja tässä puutarhassa kasvoi viheriäinen ruoho. Tässä puutarhassa näin minä kaksitoistakymmentä ovea, joitten lävitse ihmiset saattoivat tulla sisälle. Mutta se kolmastoistakymmenes ovi oli lukittu. (Ilmestyskirjan 21. luvussa puhutaan niistä 12 portista, jotka merkitsevät osittain 12 Israelin sukukuntaa ja osittain myös niitä 12 apostolia. Mutta että se 13. portti oli lukittu, näyttää tarkoittavan eli osoittavan sen päälle, että sen 13. apostoli Paavalin oppi sovinnosta on vieläkin yksi salaisuus enemmistölle kristillisyydessä.) Keskellä tätä puutarhaa oli yksi melkoinen suuri puu moniailla oksilla. Ja tämä puu oli latvasta kolmihaarainen (kolmiyhteisyys), mutta oksat olivat monivärisiä, ja niissä oli erinkaltaiset marjat. Pohjoisen puolella puussa oli mustat marjat ja mustat lehdet, mutta lännen puolella oli ruusunpunaiset marjat, ja lehdillä oli sama väri. Muutamissa oksissa oli ainoastansa kukat. Pohjanpuolella oli mustat kukat, mutta lännen puolella oli valkeat kukat. Muutamat kukkaset olivat keltaiset ja loistavaiset. (Tässä näyttää olevan poh<29>joisen heräys kuvattuna. Koutokeino on pohjan puolella, mutta Jukkasjärvi ja Gellivaara on länsipuolella sitä paikkaa, josta heräys on ulos lähtenyt. Koutokeinossa on kristillisyyden puu kantanut mustia hedelmiä, jos lienevät jo kristillisyyden alussa olleet puun kukat mustat Koutokeinossa. Mutta niissä pitemmissä oksissa puussa oli kukat, niissä lyhemmissä oli marjat! (Pitemmät oksat ovat epäilemättä senkaltaiset, joitten kristillisyyden enempi loistaa mailmalle. Tämän puun latva kantoi loistavia kukkia. Ja minä kuulin puun nimen. Se oli omenapuu. Ja parkki siinä oli harmaja niinkuin haapapuun parkki! (Kaaras-

suvanto on se paikka, josta heräys on alkanut.) Puutarhassa oli myös paljon kansaa, jotka seisoivat puun edessä! Ja minä olin pohjoisen puolella puuta, (kussa omanvanhurskauden kylmyys on hallitsevaisena). Mutta aurinko paistoi puuhun ja puun hedelmiin, ja aurinko paistoi marjain lävitse. Ja minä otin yhden niistä mustista marjoista, jotka olivat pohjan puolella, ja rupesin maistamaan sitä, mutta yksi ääni sanoi: syötkö sinä niitä marjoja? Silloin minä hämmästyin ja en syönyt sitä. (Omanvanhurskauden hedelmät ovat aina mustat ja eikä suinkaan makuisat. Kuitenkaan ei ole yhtään koko kristikunnassa, jolla ei ole halua maistaa omanvanhurskauden hedelmää: epäuskoa ja epäilystä. Room. 7, 8, 9, 10, 11.) Sitten näin minä, että puun kukkaset ja marjat kuivasivat ja varisivat kedon päälle. Se kristillisyyys, joka kehittää ainoastansa kukkia ja marjoja, ei ole kauvan pysyväinen. Net olivatkin ainoastansa net pitkät oksat, joissa oli kukat ja lehdet. Se oli senkaltainen kristillisyyys, jota myös mailma näkee ja hyväksyy. Mutta se kristillisyyys, jota mailma vihaa ja vainoaa, on enempi pysyväinen. Se on net lyhyet oksat, jotka kantavat hedelmiä. (Joh. 15: 2.) Ja se kansa, joka seiso pohjoisen puolella puuta, kokosivat niitä mustia hedelmiä heidän astioihinsa ja rupesivat menemään ulos siitä kolmannentoista portin kautta, joka edeltäpäin näytti lukittuna olevan. (Paavalin seurakunnallinen oppi on ollut aina lukittu eli kä<30>sittämätöntä niille, jotka tahtovat omaavanhurskautansa ylösrakentaa, kun he eivät ymmärrä Jumalan vanhurskautta. Nämä seisoivat myöskin aina heränneessä tilassa pohjanpuolella sitä totista viina-puuta eli elämänpuuta. Heidän kristillisyytensä heräyksen alla on mahtanevaisesti yksi todenmoinen ahkeruus, ja sentähden näyttävät net niinkuin olisivat kiinnitettyinä puuhun. Mutta heidän sydämensä ei ole tullut eläväksi siitä lämpimästä, joka tulee armon auringosta, koska het ovat aina sen kylmän pohjatuulen edessä. Se on, omavanhurskaus painaa heitä. Ja kun het eivät ole saattaneet tulla Eedeniin sisälle sen 13. portin kautta, niin het menevät ulos tästä portista — yksi sokia eli salaovi — se tahtoo sanoa: sitten kun het omallavanhurskaudella ovat väsyttetyt, niin het antavat ylös koko kristillisyyden kuolleen uskon kautta, joka eroittaa heidät elävän kristillisyyden yhteydestä. Se on totisesti näin tapahtunut monelle, jotka ovat aikansa olleet heräyksessä, että ovat ylönantaneet kristittyin kokoon tulemiset ja ovat etsineet itsellensä toista tietä taivaaseen.) Mutta minä sanon, näkijä, ehkä he pääsevät ulos tämän portin kautta. Minä myös koetin

käydä ulos tämän portin kautta, vaan se oli lukittu. (Se, joka kerran on totuudessa tullut pohjallisesti herätetyksi, ei saata niin huokiasti ottaa kuollutta uskoa vastaan.) Mutta se kansa, joka oli lännen puolella, eivät tahtoneet mennä ulos puutarhasta, vaan het kokosivat marjoja, jotka kasvoivat puun länsipuolella heidän astioihinsa. Se oli yksi valkia nenäliina, johonka het kokosivat. Mutta lännen puolella oli harvempaan ihmisiä ja harvempaan marjoja. Ja minä menin ulos lännen puolella puutarhaa. Sen jälkeen näin minä taivaan eli sadekaaren, joka ulottui pohjoisesta hamaan etelään. Ja tämän kaaren sisäpuolella näin minä auringon ja kuun. Aurinko oli lännen puolella ja kuu pohjoisen puolella. — Net lännen puolella olevaiset ihmiset tanssasivat auringon edessä. Mutta net ihmiset, jotka olivat pohjoisen puolella, tanssasivat kuun edessä. Net, jotka olivat länsipuolella, puhuivat ainoastansa valkeudesta, mutta net, jotka olivat pohjan puolella, puhuivat patsaista. (Lothin vaimo muutettiin suolapatsaaksi.) Mutta aurinko ja kuu liikkui tykönänsä ja tanssasivat. Muun muassa lähenivät het toisiansa. Välistä meni kuu auringon eteen, ja taasen toisinaan meni aurinko kuun eteen. Niinmuodoin menivät aurinko ja kuu vähitellen toiset toisensa eteen. Yhden vähäisen aikaa seisoivat het alallansa ja taasen menivät yhteen — toinen toisensa eteen. — (Tässä on olento järjen ja ilmoituksen välillä armon ja omanvanhurskauden vaiheilla, tuntemisen ja käsityksen vaiheilla, uskon ja tiedon vaiheilla, sydämen ja ymmärryksen vaiheilla kuvattuna yhtäpitäväisesti. Kaikkein Raamattuun selittäjäin ymmärrys on aurinko Raamatun sanassa elävä kristillisyyden valkeus, jota vastaan kuu tarkoittaa Raamatun sanassa järjen valoa. Niinkuin kirkas taito armon järjestyksessä ja korkeissa tuntemisissa ovat harvoin yhdistettyinä, niin on myös huomattu, että se, joilla on useasti ne korkeat tuntemiset, on vähempi selvästä taidosta, mutta se, jolla on taasen se kirkas eli selvä taito, viluu niitä korkeita tuntemisiä. Ja juuri tässä yhdellä haavaa tulee riita järjen ja ilmoituksen välillä, uskon ja tiedon välillä. Jolla on yksi ahdas käsitys eli viluu sitä omaisuutta, että jaoittaa eli eroittaa tuntemiset, se saapi useasti haparoida pimeydessä ja tietämättömyydessä eli taitamattomuudessa, että mikä lienee se oikia, kun hänellä ei ole sitä eroittamisen lahjaa eli omaisuutta, jota vaaditaan, että koetella henkiä, jos net on Jumalasta, j.n.e. Hänellä ei saata olla aina kirkkaana eli selvänä edessä, josko sillä eli sillä tuntemisella, sillä eli sillä taipumisella, sillä eli sillä toimella on hyvä tai paha perustus. Hän ei

saata aina tehdä eroitusta oikian ja väärän välillä päivällisessä elämässäkään. Siitä tapahtuu, että se, jolla on kirkkaampi taito, täytyy tulla johdattajaksi niille, joilla on net korkeat tuntemiset, mutta puuttuvat sitä kirkasta taitoa eli eroituksen omaisuutta. Tämä on yksi omaisuus järjen ja ilmoituksen välillä, uskon ja tiedon välillä, joka useasti tulee <32> heränneillä. Mutta mitä on taito ilman uskotta? Mitä on kuu ilman auringotta eli mitä on järki ilman ilmestystä? Kuu on itsessänsä yksi musta eli pimeä ruumis, ja ei ole hänellä yhtää valkeutta jakaa muille. Mutta koska aurinko saapi paistaa kuun päälle, silloin tulee kuu valaistetuksi ja on vieläkin ainoastansa yksi himmi valo muille jakaa, niinkuin kuu on ilman auringotta kokonaan pimeä, niin on myös järki ilman ilmestystä pimitetty, sokeunut ja perkeleellinen; ja yksi tieto ilman uskotta on yksi väärä tieto. Sentähden täytyy aina olla joku ilmoitus sydämessä ennenkuin kirkas taito saattaa tulla ymmärrykseen. Mutta välistä sattuu, että tuntemiset katoovat ja ainoastansa tieto ja muisto entisistä tuntemisistä jääpi. Ja yksi senkaltainen saapi myös pian huomata, että mikä eroitus se on valkeuden ja pimeyden välillä, järjen ja ilmoituksen välillä, uskon ja tiedon välillä. Hänen tiedollansa ainoastansa ei hän taida autuaaksi tulla, jos vielä hänen tietonsakin olisi oikia tiede eli yksi totinen tiede hengellisissä koettelemuksissa. Kun hänellä ei ole yhtään autuaallista tuntemista vastarinnaksi niitä onnettomia tuntemisia vastaan, niin täytyy hänen joko langeta epäilykseen tahi myös täytyy hän ylönantaa kaiken toivonsa autuuden voittamisesta siltä tieltä, johon hän heräyksen alla alkoi, — ja heittäytä itsensä lihallisten huvitusten pyörteisiin. Eiköpä hän vielä saa välittain perkeleeltä sen väärän ylösvalaistuksen, että kaikki, mitä hän oli heräyksen alla koetellut, oli ainoastansa luuloittelemista, joku taudin laatu sielussa, eli yksi hermoihin heikkous, josko oikeimistaan sydämen heikkous, joka tulee tarpeettomasta sureksimisesta. Ja ne, jotka ovat langenneet tälle syrjätielle, ovat saaneet jälleen vanhan oman järkensä, ja nyt het katsovat heidän entisen heräyksensä yhdeksi hulluudeksi. Heidän sielussansa on kuu mennyt auringon eteen, ja yksi kokonainen auringon pimeys on tapahtunut, niin että kaikki pienet lintuset täytyvät kontata heidän pesiinsä ja peljätä tätä pimeyttä. Kumminkin löytyy monta, jotka tuntevat heidän onnettoman <33> mielensä laadun, jälkeen kuin het ovat takaisin palanneet, eli langenneet pois siltä oikealta tieltä. Näillä on yksi rauhaton, paha ja päällekkantavainen oma-tunto, mutta eivät saata itseänsä reväistä irti mailmasta, koska perkele

vanhan syntihimoin on saanut vallan heidän ylitseen. Het heittävät itsensä mailmallisten huvitusten pyörteisiin sisälle niin kuin hetkeksi eli silmänräpäykseksi kuolettaa kalvavan omantuntonsa sillä lihallisella juopumuksella. Nämä ovat ne, jotka tanssaavat kuun edessä. Net eivät ole kadottaneet vielä muistoa siitä edesmenneestä ja tuomitsevat itsensä, koska joku kristitty kysyy heiltä heidän sielunsa tilan ympäri. Mutta net, joilla tuntemiset ylitse vuotavat, ehkä taito ja käsitys on ahdistettu ja kuvataan näyssä auringon menneen kuun eteen. — Tässä pyyhäistään kuu pois auringolta. Se on yksi väkevä usko ja vähän tietoa, se on yksi ilmoitus ilman järjettä, joka paitsi johtajitta saattaa kehketä haaveksimiseen. Se paras olento auringon ja kuun välillä on se, koska het seisovat alallansa, eli tanssaavat toinen toisensa ympäri, niin että het kumpasetkin ovat yhtä haavaa näkösilällä. Net, jotka eivät näe aurinkoa, eivät myös saata nähdä sitä kaitaista tietä kuun valolla ainoastansa, eli sillä luonnollisella järjen valolla; ja net, jotka eivät näe kuuta, vaan ainoastansa auringon, saattavat myös erehtyä tieltä, kun heillä ei ole kyllin väkevyyttä ymmärryksessä, että kaikissa tapauksissa eroittaa sen totisen petollisesta, sen oikean väärästä ja sen pahan hyvästä. Het viluvat sitä omaisuutta, että kirkaasti eli selvästi nähdä kaikki omanvanhurskauden kunnian himot ja oman voiton pyynnön fiinit vaikutukset —.)

Viimeiseksi näin minä, että kuu tuli punaiseksi syrjästä, ja viimein tuli koko kuu mustaksi ja katosi. (Niitten seassa, jotka tanssaavat kuun edessä j.n.e. seuraavat luonnollisen järjen innoituksia. Ei tapahdu harvoin, että hengellinen viha nousee niin kuin veren jano, ja sitten ei kestä enää kauvan ennen kuin kokonainen kuun pimeys tapahtuu, eli yksi täydellinen pimeys, josta perkele saapi senkaltaisen vallan jär<34>jen ylitse, että kristillisyyttä muuttuu yhdeksi hirvittäväksi haaveksimiseksi sille hävyttömälle vapaa-ajattelijalle. Ja senkaltaisia järkiuskolaisia ei puutu myös täällä pohjoisessakaan.) Mutta aurinko paistoi vielä, ja net ihmiset, jotka ennen olivat tanssanneet auringon edessä, pitkittivät heidän tanssiansa heliseväisellä soitannolla. Ja net, jotka tanssasivat auringon edessä, niillä oli yksi sauva kädessä, jonka ylimmäiseen päähän oli kiinnitetty yksi kolmihaarainen tupsu, joka oli myös kullattu. Mutta minä en ollut kummassakaan näissä joukoissa, jotka tanssasivat auringon ja kuun edessä. Minä kysyin, olenko minä yksi ihminen, tahi olenko minä perkele. Mutta vastattiin: Sinä se ensimmäinen. Se oli yksi pimeä lukea.

Mutta ne, jotka tanssasivat auringon edessä, huusivat auringon kunniaksi. Viimeiseltään alkoi aurinko pyörimään eli vierimään ympäri niinkuin yksi tortin ratas. Ja sitten minä heräsin. Minä muistan vielä, että kuun ympäri olivat niinkuin haaraiset pyrstötähdet. (Ne viimeiset tarkoitukset ovat jotain pimeät ja kankeat ymmärtää, mutta komeetoilla — kiertotähdillä — kuun ympäri ymmärretään kierto-opettajia, jotka haparoitsevat järjen valossa ja harjoittavat heidän villityksiänsä. Senkaltaisia löytyy myös joitakin pohjoisessakin, joilla on yksi pitkä pyrstö eli häntä perässään, s.t.s., niillä on yksi kaino, ehkä vielä pienonenkin. Ne eivät saata sopia yhteen sen suruttoman joukon kanssa eivätkä myös kristittyinkään kanssa. Mutta mitä se merkitsee, että aurinko vierisi ympäri niinkuin yksi tortin ratas? Sillä saatetaan tarkoittaa senkaltaisen kristillisyyden vääntymistä, jos heränneet jätetään ilman järjestä johdatusta niinkuin Koutokeinossa, että se saattaa kehketä haaveksimiseen, mutta ei se saata kuitenkaan tulla pahemmaksi kuin se haaveksiminen, joka oli ennen heräystä Pajalassa! Kuinka monta ihmistä ovat juoneet itsensä kuoliaiksi, ja ei vähemmän kuin seitsemän persoonaa on miesmuistoon ottanut itseltänsä hengen itsemurhan kautta. Yksi semmoinen haaveksiminen herättää kuitenkin vähemmän huomiota kuin he<35>räys, koska se muinainen juoppouden haaveksiminen oli niin tavallinen, ettei ollut yhtään, joka siihen loukkaantui. Ja se suuri valtiollinen haaveksiminen, joka nyt uhkaa puhjeta ulos koko Euroopassa, jonka kautta moniaat tuhannet ihmiset saattavat tulla panemaan henkensä. Se ei katso miksikään kauheaksi haaveksimiseksi, sillä kun se on niin tavallista. Se on niinkuin perkele ja mailma tahtoo sen olemaan. O tempora! O mores!*) [* <alaviite> Oi aikaa! Oi tapoja!] Pitäisi kuitenkin se suuri armahtaja säästää meitä ja meidän maattamme tainkaltaisesta hirveästä haaveksimisesta!)

Tämän merkillisen näyn on L. L. Laestadius selvittänyt, jonka sen suuren hyödyn tähden käyttänyt häneltä ulosantamasta »Huutavan ääni» nimisestä ruotsinkielisestä lehdestä. Tässä on sen oikean kristillisyyden juoksu kuvattuna, ja on sangen tarpeellinen vielä nytkin tarkastella kristillisyydessä seuraavaisesti P. Raamatun jälkeen vihollisen kavalia juonia ja päällekkarkauksia vastaan näinä vaarallisina aikoina. Amen.

Minä olen kertonut tämän merkillisen näyn sanasta sanaan Johan Takkisen omistamasta käsikirjoituksesta heinäkuussa vuonna 1889.

<36> KIRJEITÄ PAJALASTA.

Veljilleni ja sisarilleni Herrassa Jeesuksessa, niille harvoille sieluille, jotka elämäntietä vaeltavat.

Armo ja rauha lisääntyköön teille ylhäältä valkeuden Isältä, joka meitä kaikkia on kutsunut valkeuden osallisuuteen, ehkä harvat kärsivät sitä nähdä!

Minä olen jo kauan aikaa aikonut kirjoittaa teille siitä asiasta, joka meillä oli viimein arveluksessa, nimittäin, mikä on ehdollinen synti, mutta minulla ei ole ollut soveliasta tilaa, kun mailman herrat myös kantavat minun päälleni sekä ylimmäisten pappien edessä että maaherra Pontius Pilaatuksen edessä, että minä olen sekoittanut koko tämän seurakunnan ja ahneuden tähden ottanut rahaa ihmisiltä ja kristillisyyden varjon alla pannut laiskoja kulkemaan ympäri mailmaa ja vääriä protokollia kirjoittanut sekä tehnyt konsistorion sokeaksi, ynnä muita senkaltaisia valheita on kirjoitettu maaherralle ja konsistoriumille. Mutta ehkä minä en pelkää semmoisia herroja, jotka tyhmyydessänsä kirjoittavat senkaltaisia valheita, joita ei mailman esivaltakaan usko, tulee kumminkin tämä lyhyt ja arvaamaton armon aika paljon kulutetuksi kamppaellessa mailman herrain kanssa, koska minun täytyy kirjoittaa yhtä ja toista selitystä maaherralle ja konsistoriumille, jossa kuluu aika ja myös paperia sekä postirahaa puolustaessa itseäni näitä vastaan, etteivät ne kääntäisi oikeutta ja saattaisi minua vahinkoon sielun ja ruumiin puolesta. Minun täytyy enemmän valittaa sitä, että meidän kristillisyytemme on kovin kallistunut penseyteen. Maailma <37> tahtoo varastaa heränneiden sydämet ja Vapahtajan kallis ansio jääpi sivupuolelle. Minä kävin vasta Tärännössä antamassa Herran pyhää ehtoollista eräälle sisarelle, joka on neljättä kuukautta sairastanut rintatautia. Hän oli kyllä iloinen Herrassa ja pysyväinen hänen kalliimmassa uskossansa, vaikka ruumiin voimat olivat loppuneet. Muille oli siellä minusta uneliaisuus tullut ja penseys kristillisyydessä, paitsi niitä harvoja sieluja, jotka vielä elävät ja ovat totuudessa riippuvaiset ja jotka myös sanovat paljon terveisiä teille ja muille uskovaisille siellä teidän seuduillanne.

Nyt minun pitäisi kirjoittaman ehdollisesta synnistä, josta on tullut Muonion seurakunnassa kysymys. Minun ymmärryksen jälkeen on ehdollinen synti kaikki se paha, joka tulee ulos tai tehdään jäsenien kautta, sillä kaikki ulkonaiset jäsenet ovat ihmisen tahdon alla, niinkuin kädet ja jalat, suu, kieli, silmät, korvat ja muut jäsenet. Kaikki ne jäsenet, joita ihminen saattaa tahdollansa liikuttaa, saattaa hän myös tahdollansa estää liikkumasta. Jos hän nyt liikuttaa yhtä pienintäkään jäsentä synnilliseen tekoon, niin on hän jo tehnyt ehdollisen synnin. Esimerkiksi, jos päästää yhden pahan sanan suustansa; jos ihminen irvistelee, vilkuttaa eli iskee silmää pahalla tarkoituksella; jos hän nauraa, kun häntä puhutellaan kristillisyydestä eli heittää pilkkasanoja tai muilla käytöksillä näyttää ylönkatseensa; jos hän tekee itsensä mykäksi, kun häntä muistutetaan kristillisyydestä, sillä ei se ole usein ymmärtämättömyys, mutta pahankurisuus, joka estää häntä vastaamasta, vaan kristitty voipi olla ilman synnittä mykkä, jos mailman lapset rupeavat häntä kiusaamaan väärillä sanoilla ja hävittömillä puheilla; jos ihminen lainaa korviansa niille, jotka puhuvat ryöhtiä ja mailman turhuutta eli kamaloita juttuja ja jotka johdattavat keviämielisyyteen; jos hän kurkistelee sinne, jonne hänen ei pitäisi silmiänsä kääntää, sillä se on myös ehdollinen synti; jos hän ei tee sitä hyvää kuin hän saattaa; jos hän vaikenee silloin, kun hänen pitäisi totuutta puhuman tai jos hän puhuu, kun hänen tulisi <38> vajjeta; nämä kaikki ovat ehdollisia syntejä. Sanalla sanottu: ehdollisia syntejä ovat kaikki se paha, jota ihminen tekee niillä ruumiin jäsenillä, jotka hänen tahtonsa ala annetut ovat. Mutta se riippuu siitä, missä tarkoituksessa hän ruumiin jäsenet liikuttaa. Jos hän pahankurisuuden tähden on mykkä, niin se on ehdollinen synti. Jos hän pahankurisuuden tähden puhuu, niin se on ehdollinen synti myöskin. Mutta jos kristitty vastoin tietoa ja tahtoa tekee jollekulle vahingon, se on heikkouden synti, jos hän sen katu, kun hän huomaitsee sen; mutta ellei hän kadu, muuttuu se ehdolliseksi synniksi. Pahoja ajatuksia ei taida yksikään kristitty estää tulemasta, vaan jos niihin suostutaan, tulevat nekin ehdollissynneiksi. Valvomattomuus sen tekee, että pahat ajatukset pääsevät pitemmälle juoksemaan ennenkuin huomataan, minne ne vievät. Tästä ymmärretään, että yhdessä makaaminen ennen vihkimistä on juuri ehdollinen synti, sillä ei ole avioliitto vielä Jumalan edessä vahvistettu ennenkuin pariskunta on vihitty, jonka vuoksi varhaisesta yhdessä makaamisesta on määrätty sakko. Jos suruttomuuden tilassa on tehty

avioliitto ja toinen herää ennenkuin he ovat naineet, niin ei pidä kristityn tulla avioliiton rikkojaksi. Jos he suruttomuuden tilassa ovat huorin tehneet lihallisesti, niin he ovat velkapäät ottamaan toinen toisensa avioksi, sillä he ovat jo tulleet yhdeksi lihaksi; vaan ei moni mies tahdo ottaa huoraansa avioksi, sillä se sotii vanhan Aatamin tahtoa vastaan. — Minun täytyy tällä kerralla lopettaa tämä kirjoitus toivotuksella, että te olisitte pysyväiset teidän kalliimmassa uskossanne ja urhoolliset sotimaan totuuden puolesta sekä vastustamaan kaikki sen ruman tuliset nuolet. Muistakaa myöskin minua rukouksissanne!

L. L. Laestadius.

<39>

II

Rakkaalle sisarelle Kristuksessa. Armo ja rauha lisääntyköön sinulle!

Minä olen saanut sinun kirjeesi, jossa olet muistellut piispan tutkintoa. Kohta arvasin minä, että ylimmäiset papit, kirjanoppineet ja fariseukset piti paneteleman kristityltä, sillä ei semmoiset saata olla kantamatta niiden päälle ja vainoomatta Jumalan lapsia niin kauvan kuin Herran henki liikkuu kristityissä. Minä arvelen muutoin kristittyin olevan liian laiskat puhumaan suruttomille, kussa heidän parhaiten sopisi, ja kukatiesi sentähden he saavat vähän kärsiä ruumiin puolesta. Mutta heidän omatuntonta kuitenkin todistaa, ettei he ole Jumalaa vastaan olleet, vaikka maailman laissa on monta väärää kannetta heidän päällensä tehty. Maailman laissa mailman suruttomat herrat saattavat heitä väärin tuomita ja solmuin punoa, vaan taivaallisen tuomarin edessä täytyy oikeus tapahtua.

Tässä seurakunnassa on kristillisyydessä rupipilkkuja etenkin nuoressa väessä, sillä he ovat kristityt olevinansa, tunnustavat uskoa ja ovat liikutuksissa, mutta vähän ajan perästä he ovat huoraamassa.

Minä olen paljon tutkinut tätä asiaa, mutta en ole voinut käsittää, mikä siihen on syynä ollut. Kun huora on saanut lapsen ja huorakumppani jo aikaa jättänyt hänet, niin muutamat tulevat katuvaisiksi ja toiset toivovat huorakumppania vielä avioksensa. Sentähden Jumala sallii, että minuakin pilkataan sanomalehdissä, niinpä on taas eräs mailman herra koonnut kaikkea valhetta, mitä hän on saanut kuulla suruttomilta sekä pannut omiansa lisää, kirjoittaen

pitkän valhekertomuksen Luulajan sanomalehdissä Laestadiuksesta ja heränneistä. Minä en ole vielä kehdannut vastaan kirjoittaa, koska siinä on aivan valheita. — Sano terveisiä kaikille kristityille yhteisesti, että heidän pitää paremmin valvoman <40> yrttitarhassa, ettei synnin uni nukuttaisi heitä, ja niin vaeltaman, ettei Kristuksen nimi tulisi heidän tähtensä pakanain seassa pilkatuksi.

L. L. Laestadius.

III.

RAKAS VELI HERRASSA.

Onpa se ilahduttavaa kuulla, että entisille juomareille ja huorille on tullut halu kuulla Jumalan sanaa. Minä toivotan ja rukoilen, että se halu pysyväinen olisi, ettei keveämielisyys ja koreus tulisi luvalliseksi, varsinkin kun koulu on jo päättynyt siellä, ja etteivät ne enää lankeaisi pois armosta samaan jumalattomaan menoon. Minä moitin, ettei tässä kristillisyydessä ole niin arka tunto kuin alkuheräyksen aikoina on ollut, vaikka en tiedä, kuinka teidän seassanne on kristillisyyden laita. Minä neuvon teitä, rakkaat veljet, että te katsoisitte ensimmäisten kristittyin vaellusta mailmassa, kuinka ne ovat olleet suuressa hartaudessa, rukouksessa, pelvossa ja vapistuksessa, valmiit vastaan ottamaan Jumalan Poikaa, ja ilolla sekä riemulla ovat ne myöskin menneet kuoleman enkeliä vastaan. Niiden lamput ovat varsin syttyneet palamaan, koska huuto on tullut: Ylkä tulee! Olkaa hyvästi Herran hallussa, muistaen, että tämä armon aika on lyhykäinen ja vaivalloinen; pian on loppu tuleva.

L. L. Laestadius.

<41>

YKSI KANSSAPUHE KRISTUKSEN SEURAKUNNALLE

kirjoitettu Ullatissa, Gellivaaran seurakunnassa Ruotsin Lapissa 28 p. helmikuuta 1854 Johan Raattamaalta.

Tässä on myös varoituksia huolimattomille.

Armo ja rauha lisääntykään kaikille katuvaisille ja uskovaisille ylhäältä valkeuden Isältä, — koska minä en tiedä, jos minä saan armon ajassa suullisesti puhutella kaikkia teitä, joita läpi minä olen vaeltanut, jotka meidän

Herran Jeesuksen ilmestystä odotatte, että het valvoisit ja ennen kaikkia uskoisit meidän Herran Jeesuksen päälle, sillä ette tiedä päivää eikä hetkeä, jona Ihmisen Poika tulee, ja koska Hän tulee, löytäneekö Hän uskoa maan päältä, ja nuhdelkaa urhoollisesti epäuskon ja omanvanhurskauden perkelettä, sillä nämä kauniit perkeleet avaavat muille perkeleille tien sydämeen. Niin siis teidän vihollisenne perkele käypi ympäri niinkuin kiljuva jalopeura. Sitä te seisokaa vastaan vahvat uskossa, ja koska päällekantaja kantaa teidän päällenne, niin katsokaa uskon alkajan ja päättäjän Herran Jeesuksen päälle, niin Hän vastaa teidän puolestanne ja sanoo: »Se on täytetty!» Se on: lakiraamattu on täytetty ja katuvaisten ja uskovaisten velka on maksettu ja päällekantajan suu on kiinni tukittu ja verinen risti on velkakirjan päälle vedetty ja Pyhän Hengen todistus on annettu ja orjantappuroilla kruunattu kuningas on kirkastettu ja rakkauden merkkiä on näytetty, joita Hän kantaa ruumiinsa päällä, ijankaikkisesti. <42>

Valvokaa siis, mutta ennen kaikkia uskokaa, että te aina saisitte niitä rakkauden merkkejä nähdä, jota se hyvä paimen on saanut sotiessansa sutten ja sen julman lohikäärmeen kanssa Golgatan mäellä. Nämä rakkauden merkit todistavat, ettei synnin tulvat eikä mailman vedet saattaneet sen tulen sammuttaa, joka paloi pääkallon paikalla Siionin tyttären kuninkaan sydämessä. Tahdotkos vielä elää uskotoinna, sinä Siionin tytär pohjanmaalla? Olet kuitenkin sinä saanut rakkauden merkkiä, vaikka sinä olit muinoin yksi hävitöin huora, joka makasit juopuneena Baabelin porton helmassa, jonka rintoja sinä olet myös imenyt nuoruudessasi. Muista nyt nuoruutesi aikaa sinä Siionin tytär, jonka Jumalan Pyhä on puhdistanut ja ijankaikkisen rakkauden merkin sinun sydämeesi sulannut. Ihmettele nyt ja levitä sydämesi sinä kunniatoin, joka kuitenkin kunnialliseksi olet tullut, että sinä olet kihlattu drottningiksi kuningasten Kuninkaalle ja Herrain Herralle; kuitenkin ole uskollinen ja uskovainen kuolemaan asti, ettei kenkään sinun kruunuasi ottaisi; - - - Minä sanon myös niille, jotka uskoa tunnustavat, ja kuitenkin on sydän täytetty epäuskolla; — kuitenkin tuttaan heitä heidän hedelmistänsä, sillä epäuskon sikiöt tulevat näkyville, joka on suusta ulos tuleva itseys ja salhainen parhaan kristityn luulo itsestänsä, jota hän ei itse tunne siinä pimeydessä, jonka salattu epäusko myötänsä tuopi. Kyllä nämä sentähden luulevat, että heillä on kirkas omatunto, vaikka heille ovat tuntemattomat

kateuden vaikutukset, ja itseviisaus myös tulee ulos suusta, kun kristityt vaativat parannusta vioista ja armolle avointa sydäntä. Kuitenkin he vaativat eli saarnaavat lujat velvollisuudet eläviltä kristityiltä, jos het jonkun hiiren saisit, ja sydän on heillä uskon, ettei he usko monta kristityksi, mutta itse het kyllä luulevat tulevansa autuaaksi, vaikka eriseuraisuuskin on luvallinen synty. Paljon on myös muutakin pimeyttä semmoisessa kristillisyydessä, joka omanvanhurskauden ja epäuskon kautta on lain voimissa eli orjallisessa sieluntilassa, vaikka <43> vielä välimiten armoakin tuntevat, kuitenkin puolella sydämellä, ja puolinaisessa sydämen uskossa on puolinen vanhurskaus ja puolinen valkeus näkemään syntiä.

Jos nyt ne, joita jonakin pidetään, joutuvat tähän edellämainittuun sieluntilaan, niin net matkaansaattavat eriseurur, sillä vaikka Johannes heitä tuntee, ei kuitenkaan heitä tunne kaikki hänen opetuslapsensa. Sentähden täytyy Johanneksen huokata heidän tähtensä: O, joska ne julki tulisit! Ja P. Paavali selittää Galattialaisille, mikä vika niissä oli, jotka tulit Paavalin uskon saarnaan vastaan ja tahdoit seurakunnan kääntää pois uskosta etsimään vanhurskautta laista ja niistä pyhistä velvollisuuksista, jotka Mooseksen kautta oli annettu. Ei kuitenkaan näillä velvollisuuksien saarnaajilla ollut ainoastaan se tarkoitus, että saada seurakunta oikealle tielle, vaan he tahdoit voittaa rakkautta Galattialaisilta ja kääntää sydämet pois Paavalista, joka saarnais siitä vanhurskaudesta, joka tulee uskosta meidän Herran Jeesuksen päälle. Mutta ei Paavali saarnannut kuolleesta uskosta niin kuin tämän aikaiset suruttomat papit ja kirjanoppineet tekevät, vaan Paavali saarnasi elävästä uskosta, josta tulee henki ja elämä, ja hengen hedelmä on rakkaus, jota laki myös vaatii, mutta ei laki vaikuta rakkautta, vaikka hän sitä vaatii. Kuitenkin pitää laki saarnattaman suruttomille herätykseksi, ja evankeliumia ja uskosta pitää meidän saarnaaman, koska laki on täydellisesti selitetty ja saarnattu. Jos nyt ei pruukattaisi päästöavaimia niinkuin sideavaimia, niin eivät pääsisi vangit irralle, ja kuitenkin pitää saarnattaman vangeille lunastusta ja sidotuille päästämistä, sokiolle näkönsä saamista jälleen.

Kuitenkin täytyy Johannes Kastajan käydä edellä ja huutaa kyykäärmeen sikiöille, jos tie pitää tuleman Herralle Jeesukselle. Ei kuitenkaan Johanneksen sanankuulijoille tullut reikää sydämeen ennen kuin elämän päaruhtinaan veri vuoti, eikä myös ole kalliot särkyneet Siinain vuoren jylinästä, mutta Golgatan

mäellä ovat kalliit haljenneet. Sen <44> tähden ei saata tulla sydämet särje-tyiksi ennen kuin saadaan nähdä, kuinka Jumalan Karitsa henkensä antaa; mutta ei yksikään saata nähdä ilman uskotta. Sentähden pitää voimallisesti saarnattaman uskosta Johanneksen opetuslapsille, että het uskoisit viimeinkään ja saisit nähdä sitä Jumalan Karitsata, joka pois ottaa maailman synnit, josta het ennen ovat kuulleet Johannes Kastajalta. — — Mutta nyt löytyy semmoisia hurmahenkiä, jotka soimaavat Johannesta lain saarnaamisesta, mutta ei P. Paavali soimannut, vaikka hän näki, että Johanneksen kasteella kastetut olit tietämättömät Pyhästä Hengestä. Apostoli tiesi, ettei hänen uskon saarnansa olisi vaikuttanut, ellei Johannes olisi edellä saarnanut. Ei myös sovi lain saarnaajan soimata elävän uskon saarnaajata. Ja elävän uskon saarnaaja on se, jonka sanan kuulijat saavat Pyhän Hengen niinkuin Pietarin sanankuulijat Korneliuksen huoneessa, joka tohtii saarnata niin voimallisesti kastamattomille pakanoille, että Jeesuksesta kaikki profeetat todistavat, että jokainen kuin uskoo Hänen päällensä, pitää Hänen nimensä kautta synnit anteeksi saaman — vaikka ei Pietari eikä muut apostolit ole saarnanneet ainoastansa evankeliumia, vaan lain ja evankeliumin: — kuitenkin laki niille, joille se tulee. Ei kuitenkaan tässä meidän kristillisyydessä yksikään saarnaaja saarnaa ainoastansa lakia, vaan lain ja evankeliumin, kuitenkin saarnaavat muutamat enemmän lakia ja muutamat enemmän evankeliumia ja uskosta meidän Herran Jeesuksen päälle. Kuitenkin pitäisit het yhteen sopia ja seisoa lujasti eriseuraisuuden perkelettä vastaan. Sillä juuri niistä saarnamiehistä, joita jonakin pidetään, tahtoo vihollinen repiä eriseuraisuuden rakentajaksi muutamia, niinkuin se on tapahtunut itäsyryssä tätä kristillisyyttä. Kuitenkin pitäisivät kaikki kristillisyyden saarnaajat ja rakentajat saarnaaman koko Jumalan sanan, — täydellisen lain ja täydellisen evankeliumin. Ja totisesti pitää meidän myös niin sitoman syntein katumattomia ja Jeesuksen ristin vihollisia. Niin myös syntiä anteeksi antaman Jee<45>suksen nimen ja veren kautta katuvaisille ja uskovaisille. Mutta uskottomilla ja pelkureilla on osa tulisessa järvessä. — Vieläkin minä sanon kaikille kristillisyyden patsaille: jos päästöavaimia ei prukata samalla voimalla kuin sideavaimia, niin epäusko ja omanvanhurskauden perkele pääsee herraksi tulemaan ja vajottaa viimein helvettiin katuvasiakin; eikä jaksakaan sotia syntiä vastaan ilman uskotta, niinkuin seisoo: meidän uskomme on se voitto, joka mailman voittoa. Ja ennen kaikkia ottakaa uskon kilpi ja niin

myös kaikki Jumalan sota-aseet, että voisimme perkeleen kavalia päälle-karkauksia vastaan seisoa. Ja aina valvokaa ja rukoilkaa, ettette kiusaukseen lankeisi; ja apostoli sanoo: laittakaa pelvolla ja vapistuksella, että tet autuaaksi tulisitte! Ei kuitenkaan ole apostolin tarkoitus, että kristityt pitäisi rääkkymän lain orjuuden alla, vaan että heidän pitäisi valvoman ja aina rukoileman, sillä hän sanoo toisessa paikassa: mitä teidän pitäisi vielä pelkäämän, sillä ette ole saaneet orjuuden henkeä, että teidän vielä pitäisi pelkäämän, mutta te olette saaneet valittuin lasten hengen, joka meissä huutaa Abba, rakas Isä! Ja profeetta sanoo: älä pelkää Siionin tytär, katso, sinun Kuninkaasi tulee! Ja kuningas tultuansa on vahvistanut profeetan ennustukset, koska hän sanoo: älä pelkää piiskuinen lauma, teidän Isällänne on hyvä tahto antaa teille valtakunnan. Ja kaikkein suurimpain vaivain alla kääsee itse Herra Jeesus Hänen lapsensa iloita ja riemuita, sillä teidän palkkanne on suuri taivaissa. Mutta uskottomat sydämet ei saata itkeäkään, kuinka het sitten saattavat iloita ja riemuita.

Niin, siis valvokaa ja rukoilkaa minun rakkaat veljet ja sisaret, mutta ennen kaikkia uskokaa meidän Herran Jeesuksen päälle. Mutta nyt tekee epäuskon perkele rintarynnäköön vastaan, sillä hän tietää, että Jumalan Karitsan veri tippuu uskovaisten sydämeen, ja se on häntä kuolettavainen myrky. Mutta kyllä perkele vahvistaa suruttomille ja Jeesuksen ristin vihollisille sitä uskoa, että Jumala on armollinen, koska he katumuksen tekevät, mutta heränneitä, jotka tuntevat syntinsä ja Jumalan vihan tunnossa, niitä vihollinen estää uskomasta, jotka pitäisit uskoman, ja jos heränneet eivät usko vastoin järkeänsä, vastoin omaa sydäntänsä ja vastoin omanvanhurskauden perkelettä, niin menevät helvettiin heränneet niin kuin suruttomatkin. Uskokaa nyt harmiksi viholliselle perkeleen kaltaisena, kaikki, jotka työtä teette ja olette raskaalla tunnolla, niin teidän sydämenne pääsee itkemään katsella sitä verta, joka taivaallisen Isän suonista juoksee. Ja uskominen se Uikuttaa kaikkein enimmä Jeesuksen sydäntä armahtamaan, ja Jumalan sanan uskominen ja sydämeen kätkeminen vaikuttaa murheen ja katumuksen, ja uskon kautta saattavat katuvaiset tulla niille paikoille, jossa Jumalan Karitsan veri on vuotanut, jos het valvovat ja aina rukoilevat ja tahtovat luopua mailmasta ja niistä mykistä jumalista, joita nyt kaikki kastetut pakanat palvelevat täällä Pohjanmaalla. Mutta ei tahdo mailman

orjat luopua vanhoista jumalista, vaikka muutamat tahtoisit autuaaksi tulla, sillä se on sonta mailman ja taivaan autuuteen, ja sanat kuuluvat heille: »joka ei kiellä itseänsä, ei se ole minun opetuslapseni», sanoo Jeesus. Ja muistakaamme nyt kaikki mitä Jeesus sanoo: »suuren vaivan kautta pitää teidän elämään sisälle menemän!» Ja se on yksi suuri vaiva, että uskoa syntisenä meidän Herran Jeesuksen päälle, ja tie on myös kaita, joka viepi elämään. Kuitenkin on uskovaisille Jeesuksen ijes sovelias ja Hänen kuormansa keveä. Ja koska emme tahdo muusta tietää kuin ristiinnaulitusta, niin me myös voitamme kaikki Hänen kauttansa, vaikka synnin myrkylliset pistimet tuntuvat lihassa ja veressä; on kuitenkin meillä edesvastaaja Isän tykönä, joka vanhurskas on, Jeesus Kristus. Hän saattaa kyllä meidän heikkoutemme armahtaa, sillä Hän on kaikissa kiusattu, kuitenkin ilman synnittä, ja Hän rukoilee Isän tykönä meidän edestämme, niin sanomme totuudessa: kuka on, joka tahtoo Jumalan valittuun päälle kantaa? Jumala on, joka vanhurskaaksi tekee; kuka on, joka <47> tahtoo kadottaa? Kristus on kuollut ja Hän on myös ylösherätetty ja on Jumalan oikiällä kädellä: on Hän kuitenkin uskovaisten tykönä Hänen tulemisensa päivään asti; mutta koska Hän tulee, löytäneekö Hän uskoa maan päällä? Kuitenkin on meillä se usko, että Pohjanmaalla löytyy piiskuinen lauma, joiden lamput syttyvät palamaan, jos nyt Ihmisen Poika tulee. Ja minä sanon vielä: seisokaa eriseuraisuutta vastaan ja rakastakaa teitänne keskenänne! Se on Herran viimeinen käsky. Ja kantakaa toinen toisenne kuormaa ja niin Kristuksen lakia täyttäkää! Amen.

<48> YKSI KANSSAPUHE KRISTILLISELLE SEURAKUNNALLE

kirjoitettu Nattavaarassa Johan Raattamaalta vuonna 1859.

Ensiksi niille, jotka väkevät ovat, joitten tulee heikkoin voimattomuutta kärsiä.

Kutkas nyt ovat ne heikot? Ovatkos ne heikot, jotka tekevät ehdollisia syntejä taikka puolustavat niitä, jotka syntiä tekevät? Taikka ovatkos ne heikot, jotka seisovat uskonsa puolesta, vaikka sydän ei ole särjetty? Ja se, jolla sydän ei ole särjetty tiedetään siitä, ettei siihen sydämeen koske armon eikä lain sana. Tämmöinen on nyt sen uuden kuolleen uskon tuntomerkki. Ja eikä ne tahdo

liikkua, jotka ovat pysähtyneet siihen uskoon, joka opetuslapsilla oli ennen Vapahtajan kuolemaa; ja niillä on vahva sydän kuin Pietarilla ennen Herran kuolemaa, joka ei ruvennut itkemään, vaikka Jeesus sanoi: »Mene pois saatana!» Eikä taitanut paljon koskea niille kahdelletoistakymmenelle, vaikka Jeesus sanoi: »Tänä päivänä te kaikin pahenette minusta.» Se näkyy, että niillä oli lujat sydämet.

Vaikka heillä oli kristillisyyden alku, kuinkas nyt Jeesus johdatti heitä? Hän näytti heille ja käski katsoa hänen tuskaansa yrttitarhassa. Mutta ei sekään vielä koskenut heidän sydämiinsä. Mutta koska verisuonet avattiin pääkallonpaikalla taivaalliselta Isältä, sitten vasta koski se sydämeen, ja tämän mailman toivo meni hukkaan. Mutta ei anna tällä ajalla moni kuollut raato itseänsä johdattaa pääkallon paikalle. Ilmankin pelkäävät, että mailman onni ja kunnia <49> menee kokonaan hukkaan ja he tulevat sontatunkioksi niin kuin opetuslapsetkin, jos te vinkumaan vielä upeatte pääkallon paikalla. Mutta Muonionjoella on niin vahva usko muutamilla, ettei olekaan tarpeellinen mennä sitä ristiinnaulittua katsomaan. Mutta te, jotka olette väkevät Herrassa, johdattakaa niitä uusia kuolleita uskoja Golgatan mäelle katsomaan, kuinka he verta laskevat taivaallisen Isän suonista, ja jos niitä sinne saatais johdattaa, niin kivisydämet täytyisit särkyä, kun Jeesus senkaltaisella huudolla henkensä antaa. Ajatelkaa nyt perään te väkevät Herrassa, kuinka teidän pitää nyt johdattaa näitä edellä mainituista särkymäpaikalle. Te olette jo monta vuotta Herran voiman kautta ruokkineet rautaisella ruuskalla, mutta paljon on vielä, jotka eivät ole totelleet mennä sille punaiselle mäelle. On niitäkin, jotka ovat Taborin vuorelta menneet sivutse ahtaan portin taivaaseen. Ja niillä se on paljon rakkautta ja vihaa, — miksis niillä ei mahda olla paljon vihaa, koska sydän ja maksa ei ole puserrettu ahtaasta portista, ja semmoisiin ei taida pystyä sana. Ja minä en tiedä semmoisten kanssa muuta neuvoa, vaan seisoa pääkallon paikalla ja huutaa heitä katsomaan, kuinka Jumalan Karitsan sydän palaa rakkaudesta, ja välistä näyttää heille tulta ja liekkiä, joka Siinain vuorella leimuaa. Nyt tulee vastattavaksi, kutka ovat heikot, joitten voimattomuutta Pyhä Paavali neuvoo kärsimään. Minä olen niin ymmärtänyt, että ne ovat heikot, joilla on sydän särjetty ja usko niin heikko kuin suitsevaisen kynttilän sydän ja sitten vähän tietoa Jumalan sanasta, joka pimittää heidän omantuntonsa, ja uskottomuus tekee heidät voimattomiksi

kiusauksia vastaan. Jos nyt väkevät tainkaltaisia tutkistelevat, niin he löytävät heissä paljon pimeyttä ja epäilevät heidän tilansa kanssa muutamat. Se ei ole ihmeellinen, että lammasten ruokkijat epäilevät, kuinka karitsat pääsevät siihen uuteen ruohoon. Kuitenkin he pääsevät, jos paimenet ruokivat heitä fiinillä heinillä ja antavat heidän suuhunsa lämmintä maitoa niinkuin Ylimmäinen Paimen sanoo Pietarille: »Ruoki <50> minun karitsoitani!» Eivät karitsat kärsi vitsaa, mutta, jos raavaat lampaat erkaantuvat laumasta metsään, se on, ehdollisten syntein kautta, niin täytyvät ne, jotka havaitsevat, varsin vitsan kanssa perään lähteä ennen kuin hukka lopettaa heidät. Apostoli Paavali sanoo itsestänsä ja muista: »Me, jotka väkevät olemme, tulee heikkoin voimattomuutta kärsiä.» Ottakaa siis vaari apostolin neuvosta, te väkevät, ja olkaa laupiaat niinkuin teidän taivaallinen Isännekin laupias on. Mutta kutka nyt omistavat itsellensä väkevän nimen? Täytyy niitten omistaa, jotka ovat heikoiksi tulleet, sillä se seisoo, että Herra on heikoissa väkevä, ja että vielä ovat puetetut kaikilla Jumalan sota-aseilla ja ovat täytetyt Pyhällä Hengellä. Koska nämä väkevät Herrassa koettelevat tätä piskuista laumaa, niin täytyy heidän ottaa tarkka vaari Vapahtajan ja apostolin neuvosta, sillä Jeesuksen laumassa löytyy myös karitsoja ja haavoitettuja, joista tarvitaan tarkka vaari ottaa, ettei ne kuolisi viluun ja nälkään ja janoon. Ammentakaa elämän lähteestä heidän suuhunsa! Mutta, jotka eivät saata elävää vettä nauttia, niin antakaa pikkuisen suolavettä, että tulisi jano, sillä janoovaisia Herra huutaa vetten tykö. Kuitenkin pitää kohtuullisesti lampaille annettaman suoloja, sillä niinkuin kusi tappaa lampaan, tappaa myös suola, jos sitä ylöns paljon annetaan, ja eikä se mahda tulla ruokkijan omantunnon päälle, koska hänen suolansa tähden lammas määkyy ja parkuu ylönpalttisessa janossa ja huutaa hengenahdistuksessa. Antakaa siis kohtuullisesti suoloja, te väkevät lammasten seassa, ja pitäkää elävä vesi valmiina, että saatte kaataa lammasten suuhun, että heidän janonsa sammuisi ja rupeaisivat hyppäämään ilosta ja riemusta kuunnellessa Ylimmäisen Paimenen ääntä Siionin kedolla.

Koska nyt tämä meidän kristillinen seura on hajallaan monessa seurakunnassa ja, niin kuin ne, joita kutsutaan talvitiäisiksi, hajaantuneet ruumiin puolesta Norjan vuorille, ja muutamat täytyvät olla niinkuin lampaat, joilla ei paimenta ole, niin täytyy niitten, jotka teitä ennen ravinneet ovat, jättää teitä uskossa sen Ylimmäisen Paimenen haltuun, joka teitä joh-

dattaa elävain vesilähteitten tykö ja ruokkii teitä elämän leivällä. Ja te lapsukaiset ja pikku tiaiset, jotka olette koulupaikassa iloinneet ja rakkauden tulesa palaneet, seuratkaa teidän rakastajaanne Jeesusta ja muistakaa aina sitä oppia, josta te hengen saaneet olette, että se on se oikia ja autuaaksi tekeväinen oppi, joka on täyttänyt teidän sydämenne. Näitä puhun minä teille varoitukseksi, sillä jos maailman kylmä tuuli ensinnä puhaltaa teidän rintoihinne, niin opetuksen vahingolliset tulet saattaa vihollinen nostaa pohjattomuudesta. Sentähden pitäkää lujasti kiinni Jeesuksen ja apostolien opista, ettei se kylmä itätuuli teitä turmelisi, joka näinä aikoina on kovimmiten puhaltanut Herran viinamäkeä kohti niin voimallisesti, että horjuvat puut itäsyryssä viinamäkeä ovat kaatuneet, ja niitä kaatuneita puita on taas viinamäen työmiehet täytyneet suurella vaivalla vierittää ulos Herran viinamäestä, ja moni on valittanut rintojansa niitä vastakaatuneita puita vierittäessä, ja nyt täytyy koko Herran lauma valittaa sen turmeluksen tähden, joka on itäpuolella tätä piiskuista laumaa, emmekä tiedä, koska tämä onnettomuus lakkaa. Taitaa olla parasta, että kaikki kaikissa seurakunnissa, jotka kantavat Jeesusta sydämässänsä, rukoilisit Muonion seurakunnan enkelin edestä, että Herra hänet nöyryyttäisi ja antaisi hänelle voiman uskoa Maria Magdaleenan sisarten puheita, jotka ovat Herran ensimmäiseksi haudalla nähneet. Hän on pitänyt edesmenneinä aikoina Maria Magdaleenan veljien ja sisarten puheita taitamattomuutena ja ylpeytenä niinkuin opetuslapset pidit Maria Magdaleenan puheita hourauksena. Voi, kuinka raskas on ollut Siionin tyttäreillä vartioida itäsyryä tästä viinamäestä, koska seurakunnan enkeli vielä rupesi ryöstämään kaksiteräisiä miekkoja heidän käsistänsä sokeutensa tähden. Rukoilkaa siis Muonion seurakunnan enkelin edestä, että Herra väkevän voimansa kautta johtaisi häntä tähän lam<52>mashuoneeseen, sillä jos hän tulee oven kautta sisälle, niin monta tulee perässä, ja metsävuohet joutuvat nälkymään, sillä metsävuohet ruokkivat itsensä eli syövät niitten kanssa, jotka eivät ole tästä lammashuoneesta. Kyllä ovat Israelin väkevät Herrassa lyöneet miekalla itäsyryään alkaen Muoniosta aina Kaaresuuntoon asti, mutta ei ole vielä vaikuttanut sitä murhetta heissä, joka oli Jumalan mielen jälkeen. Nyt täytyy vielä armon lasten rukoilla heidän edestänsä, kuka tiesi, jos joku Jeesuksen kyynelistä putoaisi heidän tuntonsa päälle, niin täytyisit sydämet ruveta itkemään, jospa nyt Jeesuksen huokausten kautta tulisit kristittyin huokaukset Isän edessä; kuitenkin tapahtukoon Herran tahto, joka tuntee, kutka ovat

mahdolliset, — — — — minä muistutan vielä kaikkia, jotka ovat valkeudessa, ottakaa tarkka vaari sen tohtorin neuvoista, joka on Göngäisissä, sillä hän saattaa parhaiten ymmärtää ylimmäisen tohtorin kirjasta, mikä teille terveellinen on, ja te näette nyt, kuinka se on käynyt itäpuolella niille, jotka ovat sitä oppia ja sitä armon järjestystä vastaan nousseet itseyden ja paisumisen kautta. Seuratkaa siis sitä oppia, josta te hengen saaneet olette, ja muistakaa mitä apostoli sanoo, että »vähä hapatus pilaa koko taikinan», se on, jos oppiin tulee vika, niin tulee myös kristillisyyteen vika. Ei nyt tätä kristillistä seuraa vihollinen voita, vaikka hän tulee vanhan nahkan kanssa. Mutta koska hän pukee uuden nahkan päällensä, se on, koska joku niistä, jotka ennen ovat olleet kristittyinä ja muita neuvoneet, jos sitten vihollinen niitä saattaa väärälle tielle, niin ne vievät muita perässänään, ja jos papit vähän heräävät ja kuitenkin pysähtyvät kuolleeseen uskoon, niin ne ovat perkeleelle parhaat palvelijat, sillä ne estävät Pyhän Hengen vaikutukset ja opettavat muita kuolleeseen uskoon ja katsovat elävän kristillisyyden vääräksi ja armon varkaat oikiaksi — ja he saarnaavat joka paikassa heidän kirjainsa kautta, vaikka heidän luunsa ovat aikaa lahonneet; ja kyllä niitten veljiä on vielä elämässä, jotka heidän oppiansa voimassa pitävät, ja ne ovat <53> ylimmäiset vääristämään evankeliumia Raamatusta, ja lain ne vääntävät sinne.

Voi tätä viimeistä aikaa! Voi, kuinka lujaksi on vihollinen vahvistanut hänen muurinsa, että väsyä täytyvät Israelin sotamiehet murtamasta. Rukoilkaa siis Israelin Sankaria te väsyneet sotamiehet, että Hän herättäisi väkeviä, jotka jaksaisit kaataa saatanan sankaria tällä viimeisellä ajalla. Mutta kustas tulee väkeviä? sillä ateenalaiset eivät tottele Paavalin saarnaa, vaan pitävät hänet lipilaarina. Kuitenkin kiitä Herraa sinä pohjanmaa, sillä Hän on teille herättänyt yhden ateenalaisen, joka jo monta vuotta on tätä ennen alkanut huutamaan niitä eksyneitä metsälampaita, jotka olit hajoitetut kaikille vuorille, ja vaikka mailman tuli oli kaikilta korvat pilannut, että olit kuuroiksi tulleet, täytyi heidän kuitenkin kuulla, koska huutajalle oli annettu niin suuri voima huutamaan, ja nyt on huutajan ääni piiskuisen lauman kokoon saanut. Kiitä nyt Herraa sinä piiskuinen lauma, joka hengellisestä Ateenasta valitsi sinulle yhden paimeneksi hengellisen Ateenan väkevistä. Mutta missäs muut hengellisen Ateenan väkevät ovat? He ovat jääneet sikoja paimentamaan ja

itseänsä ruokkimaan sillä maidolla, joka Baabelin porton nisistä vuotaa. Mutta sinä yksinäinen, mikäs saattoi sinun jättämään veljes? vaikka sinä tiesit että he vihastuvat sinun päällesi. Sinä tiesit, että sinulle tulee suuri vaiva huutaa yötä ja päivää, ja nyt saat olla yksinäsi tämän piiskuisen lauman vartijana. Ja koska sinä niin yksinäinen olet, ja kukatiesi tulet sontatunkioksi, on kuitenkin se sinun lohdutuksesi, että Herra, jonka ääntä sinä kuulit ja tottelit, koskas veljesi jätit, on sinulle antanut kunnian kruunun, jonka Siionin tyttäret näkevät, koska he ilolla täytetään. Mutta voi meitä, jos met ehdollisesti saatamme ylimmäisen paimenen murheelliseksi, niin met saatamme myös sen murheelliseksi, jonka Hän on käsenyt meitä ruokkia ja paimentaa. Älkää enää lähtekö metsään niinkuin tähän asti. Muutamat ovat aivan metsän pakanat ja tehneet suuren vaivan paimenille ja koirille. Py<54>sykää nyt koossa, tet, jotka jääneet olette ja älkää haistelko sitä ruokaa, jota tet ennen saitte metsässä. Mutta älkää tetkään Ananiaan veljet ja Saphiran sisaret tulko lammasten sekaan, jotka salaatte villanne, sillä tietäkää se, että Pietarin kiivaus eroittaa teitä, ja tet saatte itse pitää villanne, sillä ei ylimmäinen paimen huoli valehtelijain ja varkaitten villoista. Mutta sinä piiskuinen lauma, jotka lämmitätte hengellänne ja villoillanne toiset toisianne vasten, sillä rakkaus on teitä niin yhteen sitonut toiset toisianne vastaan, ja te annatte ilolla teitänne keritä, että paimen saisi vaatteita, joka pani henkensä lammasten edestä, ja koska paimen ruokkii teitä ja juottaa sillä elävällä vedellä, joka Hänen sydämestänsä juoksee, niin tet laskette maitonne ja rakkaus lypsää teidän nisänne tyhjäksi, ja se maito on makea paimenen suussa, niinkuin se maito on makea, joka veriyljän rinnoista vuotaa teidän sydämeenne; tet viisaat neitseet, valvokaa, pian tulee ylkä! Amen.

<55>

I.

JOHAN RAATTAMAAN KANSSAPUHEITA, eli vastauksia kysymyksiin.

Mistä tiedätte, että teillä on Pyhä Henki?

Siitä, että on Jumalaan halaavainen sydän, hengen huokaukset ja veljellinen rakkaus. Usein tunnet sydämesi niin kylmäksi, ettei tunnu mitään rakkautta, vaan kun kristitty tulee, niin ihastut.

Saako kristitty käydä kirkossa, jossa saarnaa uskon pappi?

Saa ainakin. Kuinka kristityt puhuttelevat pappia, kun eivät kuuntele heidän saarnojansa. Me tarvitsemme käydä kirkossa myös rukoilemassa, kosk'emme ole kirkosta erkaantuneet niinkuin meitä syytetään. Uskoton pappi saarnaa kyllä osaksi Jumalan sanaa, vaan ei puhdasta Jumalan sanaa. Raamattu on se totinen Jumalan sana, joka on jalkaimme lyhty ja valkeus teillämme. Pyhä Henki vaikuttaa uskottomissa sanan kautta, sekä saarnatun että luetun sanan kautta.

Mikä on kristityn oikea valvominen?

»Katsokaa uskon alkajan ja päättäjän Herran Jeesuksen päälle» j.n.e. Hebr. 12. luku. Sinne on opetettu meitä valvomaan ajatustemme yli. Onkin tarpeellinen, että oikean valvomisen kautta pahat ajatukset käsitetään synniksi ja voitetaan. Muuten ne puhkeavat synnillisiin töihin. Valvoa ajatuksissansa on paimentaa sikoja — sikamaisia ajatuksia. Kristityn ihmisen tarvitsee pitää epäileväiset ajatukset syntinä. Goljatilla oli vähäinen pilkka otsassa paljas. Siihen David kivellä nakkasi. Muutamilla herroilla on rinta varustettu raudalla. Heille täytyy aluksi ymmärryksen kirkastaa, kristillisyyden oppia ja hedelmiä.

<56>

II.

RAATTAMAAN PUHEITA YHDELLE OPETTAJALLE.

Pitääkö rovaniemeläisten y.m. olla niinkuin met lappalaiset? kysyi Raattamaa.

Mies: Ei suinkaan Raattamaa.

Kuinka sinä sitten vaadit, että virkamiehet ja herrasväki pitävät olla yhdennäköiset kuin köyhä työväki ja talonpojat?

Raattamaa: Apostoli ei kuitenkaan tee eroitusta herrain ja talonpoikain välillä.

Tekeepä Lutherus ja sanoopa apostolikin: »Olkaa alamaiset kaikelle inhimilliselle säädylle Herran tähden.» Pitäisi heidän kuitenkin saada pitää net vaatteet, jotka heillä ovat olleet, koska het kristityiksi ovat tulleet, sillä se tulisi ylön suuri vahinko, jos net pitäisi hävittää, kun vaan heistä turhuus ja ylellisyys otetaan pois. Jos heiltä kovin paljon vaaditaan, niin het pelkäävät kristillisyyttä.

Pitää meidän se sallia, että het fööraävät, käyttävät itsensä erilailta kuin me varainsa (mukaan) jälkeen. Mie panen niin vähän arvoa sen ulkonaisen päälle, kun het vain sydämen kautta ovat tulleet kristityiksi.

III.

RAATTAMAAN PUHEITA YHDELLE MIEHELLE.

Raattamaa: Oletko sinä puhunut muille niitä asioita, joita sinulle on salaisuudessa tunnustettu?

Mies: En minä ole heitä läksynä pitänyt, vaan olen minä jotakin joillekin puhunutkin.

Raattamaa: Se ei ole oikein, että salaisuudet ilmoittaa.

Maria Feetun sisar: Eihän sitä pitäisi omatunto kärsiä, että salaisuudet ilmoittaa.

Raattamaa kertoi yhden opettajan puhuneen palvelijoista, että se ei ole kyllä, että tekee mitä on käsketty, vaan pitää tehdä enempi. Esimerkiksi metsässä käydessä tuoda tarve<57>puuta ja olla alamainen niinkuin Raamattu sanoo palvelijoista: »Joka palvelee Herraa syödessä» (Luukkaan 17 luku 7, 8, 9 v.). Sanokaa Suomen saarnaajille, että riita-asiain ilmestyessä kristittyinä välillä ei pidä jyrkkiä tuomioita tehtäin än toiselle eli toiselle puolelle, ettei kaksi joukkoa tulisi ja horjuvat sielut pois varisisi.

J. Raattamaa.

<58>

KIRJEITÄ KAARESUANNOSTA.

I.

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäessä.

Jumalan armo lisääntyköön sinulle ja sinun huoneellesi Herramme Kristuksen kautta!

Kiitoksia kirjeesi edestä, jonka olen saanut tänä keväänä. Mitä sinä kirjoitit M-n rovestista, että hän on aikonut piispalle kirjoittaa, se ei ole ihmeellinen eikä outo asia, sillä papit ovat ennenkin Jerusalemin temppelistä ulosajaneet niitä miehiä, jotka saarnasivat parannusta ja syntein anteeksi saamista Herran Jeesuksen nimeen. Eipä ihme, että muutamat tahtoisivat koristaa Lutheeruk-

sen kirkkoa, että se tulisi veripunaiseksi maalatuksi, niinkuin Roomalais-kirkkokin, marttyyrien verellä, mutta se on ihme, että ne, jotka tulivat sisälle lammashuoneeseen veripunaisen oven kautta mailman valtakunnasta, eivät enää näe seiniä eikä Siionin muuria. Suuri juopa ja vaiheita on Kristuksen ja mailman valtakunnan vaiheilla, ja nämä kaksi valtakuntaa sotivat toinen toistansa vastaan päivän loppuun asti, sillä Jumalan sana ei pidä hukkuman, kun hän sanoi paratiisissa: »Minä panen vainon vaimon siemenen ja käärmeen siemenen välille.» Ei ole tämä vaiheita otettu pois, vaikka kääntyneet juutalaisista ja pakanoista tulivat yhdeksi Kristuksen valtakunnaksi, ja aita otettiin pois juutalaisten ja pakanain vaiheilta, joka vanhassa testamentissa pantu oli.

Te Kristuksen valtakunnan miehet ja Herran Seebaotin enkelit, astukaa ulos mailman valtakunnalle julistamaan lain kiroukset, sillä laki on pantu jumalattomille, ja nuhdelkoon <59> Pyhä Henki teidän suunne kautta vanhurskasta mailmaa epäuskon ja tuomion tähden. Mailma tahtoi hajoittaa ja särkeä viinimäen aidan, mutta astukaamme särjettyin paikkain eteen, koska mies on löydetty Taavetin suvusta, joka pani aidan ja itse seiso i veräjällä Herran edessä veripunaisessa puvussa, sanoen: »Se on täytetty», mitä Jumala vanhurskaudessaan vaatii. Seisokoot viinimäen työmiehet Herran edessä veräjällä, etteivät lain kiroukset kuuluisi Herran seurakunnassa: Kristuksen Laki on Hänen valtakunnassansa ojennusnuorana, ja niitä nuhdellaan, jotka syntiä tekevät. Synnit annetaan anteeksi katuvaisille ja uskovaisille. Seurakunnalla on siis valta sitoa ja päästää, avata ja sulkea Herralta Kristukselta annetulla vallalla ja Pyhän Hengen voimalla Jeesuksen nimen kautta. Jos nyt Pyhän Hengen saanut kristitty jollekin mailman valtakunnasta tulleelle kolkuttavaiselle avaa ja synnit anteeksi antaa Herran nimen kautta, niin tuokoon ja ilmoittakoon seurakunnalle, niinkuin Samaritanus toi syöväriiltä raadellun majaan. Mutta jos seurakuntaan otettu alkaa vääntelemään Herran oikeita teitä taikka kiristää kurkusta ja on anteeksi antamaton eli muutoin tahtoo lihan jälkeen elää, silloin kanssapalvelijat ilmoittavat Herralle, se on, sanovat seurakunnalle, ja koska Pyhältä Hengeltä ylösvalaistu seurakunta sitoo, niin sen täytyy olla sidotun ja joutua ulkonaiseen tiedonkin pimeyteen. Me kuulemme Math. evank. 18 1., että anteeksi anomisen ja anteeksi antamisen kautta pysytään Kristuksen seurakunnassa, ja niitä Kristus saattaa

hallita, mutta jotka seurakuntaa eivät tottele, niitä täytyy sitoa, sillä ei Kristuksen seurakuntaa sovi tehdä ryöväriten luolaksi. Ehkä se on raskas työ palvelijoilla, sillä ne, joita ulossuljetaan, niitä on lohikäärme jo ennen vetänyt pyrstöllänsä alas taivaasta, ja ne sotivat Mikaelin ja hänen enkeleitänsä vastaan.

Vanhoille on sanottu, että taivaan valtakunnan avaimet ovat annetut saarnaviralle erinomattain. Mutta jos saarnamies ei ole saanut Pyhää Henkeä, niin hänellä eivät ole muut <60> kuin kirkon avaimet, eikä hän niillä pääse itsekään taivaaseen. Mutta ne saarnamiehet, jotka oven kautta ovat tulleet seurakuntaan ja ovat Pyhän Hengen saaneet, niillä ovat taivaan avaimet, ja ne seurakunnan kanssa yhdistettyinä avaavat ja sulkevat. Olkaa siis valmiit syntiä anteeksi antamaan Jumalan palvelijat Jumalan puolesta Jeesuksen nimessä, mutta hitaat sitomaan, sillä ei Kristus hylkää morsiantansa kaikkinaisten syitten tähden. Sana seurakunnalta saarnattu pitää saaman vähän aikaa vaikuttaa, kukatiesi rikollinen itsensä alentaa ja ottaa uskolla vastaan syntein anteeksi saamisen seurakunnalta. Mutta ne uskontunnustajat, jotka erkaantuvat Kristuksen laumasta sentähden, että Kristuksen ies ja hallituksen muoto on heille sopimaton, ne sanovat luopuvansa pois ihmisistä ja uskalta-
vat sanaan, mutta jos sinä oikein ymmärrät Jumalan sanan, niin sana sitoo sinut seurakuntaan (eikä ole puhdasta Jumalan sanaa ulkona seurakuntaa, vaan semmoista moskaa, kun perkele selittää, että tulee luvalliseksi hypätä kirkon päältä alas). Voi niitä eriseurain rakentajia, jotka monta pienimmistä pahentavat, saarnattakoon heille myllynkivistä. Minä toivotan, että Herran seurakunta pysyisi rakkaudessa ja hengen yhteydessä.

Pysykää siis koossa niinkuin Herramme Kristus on käsenyt, ja kaikki synnit ovat niille, jotka seurakunnassa pysyvät, anteeksi annetut Karitsan veren kautta. Ole kirkas sinä veripunainen lippu kaikessa maassa. Morsian katselee Yljän kuninkaallista pukua, ja Henki ja morsian sanokoon amen. Voittoa on tullut Karitsan veren kautta, amen. Ne ohdakkeet, jotka vihamies kylvi, meidän täytyy antaa kasvaa elon aikaan, koska niitä eivät muut näe kuin ainoastansa palvelijat. Mutta ne, joita palvelijat saattavat muillekin näyttää, niin ne saadaan ulos pellostä, eikä tule nisut temmatuiksi. Sydämellisiä terveisiä minulta ja vaimoltani sinulle ja sinun huoneellesi. Sano minulta juuri

sydämellisiä terveisiä niille nuorille papeille ja kaikille alapuolen kristityille.
Rukoile edestäni! Sitä pyytää viimein veljesi

Juhani Raattamaa.

<61>

II.

Rakas sisar Herrassa. Jumalan armo lisääntyköön sinulle Herramme Kristuksen kautta.

Kiitoksia kirjeesi edestä, jonka sain varsin jälkeen kun palasin Kainuusta. Pikkuinen valkea se paloi Prännissä, ja Lainisjärven kylässä on yksi talonväki pysyväisiä kristityitä; on vielä muissakin kylissä joku heikkohenkinen ahdistettuna villihengiltä. Ei niillä ole Jumalan sanaa, mutta äänen touhulla ne tahtoisivat estää raamatun selityksiä ja pauhaten lukevat Lutheruksen nimellä ulosannetuita kirjoja, ettei Lapinmaan villitys pääsisi vaikuttamaan kansassa. Tosin minä sain tilan selittää armon järjestystä raamatun jälkeen, mutta huonosti he saattoivat tulkita. Lapinmaa on nyt minun kautta viimeisen kerran kustantanut Kainuuseen, eikä ne ole turhaan lähettäneet, sillä enemmän pyhiä kuin Jumala etsi Sodomasta, löytyi Yli-Kainuun seurakunnasta ja paljon heränneitä ja molemmille puolille ontuvaisia, joita emme vielä kutsu pyhiksi. Minä olin kaksi viikkoa Kainuun pitäjässä, jona aikana tuli muutamia horjuvaisia sieluja ryöstetyksi villikkoni kynsistä. Mutta hellällä sydämellä mieleeni johtui, katsellessa tätä piiskuista pyhää valkeaa, jonka Herra on sytyttänyt: jospa tuulispää puhaltaisi Torniolta liekkiä palamaan, että sydänten kalliot sulaisit ja vahingolliset linnut polttaisit siipiänsä.

Te kielentaitavaiset! Katselkaa peltoa Kainuun pitäjässä, jos teidän seuduillanne löytyy semmoisia kielentaitavia, joita sopii lähettää. Eivät suomalaiset saata tulkin kautta täydellisesti voittaa vastaanseisojia, sentähden ei auta eli sovi heitä lähettää. Jos teidän kutsumisenne myöten antaisit, niin te saataisitte valkiaa virittää ruotsalaisen kansan sydämiin. Kyllä tarvitsevat ensin leimaukset ja sanain ääni kuulua Siinain vuorelta, että armon varkaat pelästyisit Kainuun pitäjässäkin, ja rientäisit Siionin vuoren tykö, jossa rakas ja laupias Jumala hallitsee rauhan evankeliumilla. Peljättäköön <62> vanhurskas Jumala ijankaikkisen tulen kiivaudella kaksimieliset ja molemmille puolille ontuvaliset, joita on Lapinmaassa ja Suomen ja Ruotsin rannalla, jotka

eivät usko helvetin kadotusta semmoiseksi kuin se Pyhässä Raamatussa maalattu on, vaikka suuri osa luulee uskovansa, mutta epäuskon kauhea synti makaa kätkettynä, joka on syy mailman suruttomuuteen, niinkuin nähtävä on, kun jollekin tulee heräyksen kautta omantunnon kauhistus, niin eivät enää tahdo uskoa evankeliumia. Kyllä tiedätte, jotka Jumalan temppeliä rakennatte, että epäuskon synti on suurin este ja tahtoo välistä rakentajatkin väsyttää. Sentähden katselkaamme Sankaria, joka vereen kastetussa vaatteessa käypi edellämme, ja suustansa käypi ulos terävä miekka, jolla Hän lyöpi vallat ja voimat ja kaikki, jotka heitäsä asettavat Herraa Kristusta vastaan. Pitäkööt voimalliset neuvoa tätä oppia vastaan, mutta ei sekään seiso, sillä tässä on Immanuel, tässä on se, jota Johannes katselee ilmestysraamatun 19. luvussa vereen kastetussa vaatteessa vapauden voittavan kaikille uskovaisille, että saavat suuren Jumalan ehtoollista pitää ja nauttia ulkonaistakin rauhaa, vaikka tunnustetaan Jeesusta mailmalle ainoaksi autuudeksemme. Mailma kyllä häväisee elävän kristillisyyden, mutta koska Kristuksen oppi on valaissut hallitsijat, niin ne estävät veristä vainoa, ett'ei pyhä isä saa pyöveliä Roomissa eikä Matarengissa, vaikka olisikin verta janoovainen viha. Jospa kuninkaat olisivat elävän kristillisyyden holhoojat ja drottningit sen imettäjät.

Minä olin horroksissa menneenä kesänä viimeisinä elokuun päivinä ja näin, että ruskea käärme ajoi ilmassa ruskealla orhiilla etelästä pohjoiseen hirmuisella humulla ja jyrinällä, että ihmiset hämmästyit ja ruskeat suomet varisit maan päälle. Tämä on uusi muistutus meille, ett'ei lohikäärme ole karpänen, vaan kiljuva jalopeura. Sen jälkeen minä näin kirkon kirkkauden lännen puolella taivasta, joka yht'äkkiä levitti itsensä, ja tuli uusi taivas, ei aurinko, vaan yhtä kirkas kaikki ja suuri paljous lauloi suurella äänellä heliästi <63> hallelujaa. Minä myös lauloin yhteen ääneen heidän kanssansa. Ja kun horroksista heräsin, niin sydämeni iloisena lauloi hallelujaa. Ääni oli suuri, niinkuin taivas olisi ollut uruilla täytetty. Tämä näky selitti minulle Pietarin, Jaakopin ja Johanneksen näyn kirkastamisen vuorella. Tämän minä uskon Jumalan ilmoitukseksi, sillä se sopii yhteen Pyhän Raamatun kanssa. Joeli profeetta sanoo: »Sinun nuorukaisesi pitää näkyjä näkemän ja sinun vanhim-pasi unia uneksiman.» Ja Pietarille myös näytettiin näky horroksissa Jopessa.

Nyt lopetan puheeni siinä toivossa, että yhteen ääneen sanomme hallelujaa iankaikkisesti uuden ilman kirkkaudessa. Soita Herralle Sionin tytär Ruotsin ja Suomen rannalla! Ole priiskoitettu Karitsan verellä, että pukusi pysyisi valkeana. Tottapa omanasi on Jeesuksen täydellisyys ja taivaallinen Jerusalemi. Amen. Uskokaamme syntein anteeksi saaminen loppuun asti! Minä ja vaimoni sanomme terveisiä kaikille rakkaille veljille ja sisarille Torniolta. Sano minun terveisiäni Kainuuseen kristityille, jos olet heille kirjoittamassa. Rukoile edestäni! Veljesi

Juhani Raattamaa.

III.

Rakkaille veljille ja sisarille ja kaikille totuuden apulaisille.

Jumalan armo lisääntyköön teille ikuisessa muistossa pysyvät, rakkaat veljet ja sisaret; vielä toivotan onnea kaikille, jotka kilvoittelevat kallista uskon kilvoitusta. Se usko ja toivo meillä on, että riemulla yhteen tulemme iankaikkisuuden kirkkaassa ilmassa. Herra Jumala isällisestä rakkaudesta etsiskeli langenneet lapset; paratiisissa julisti ennen sanotun kuoleman, mutta Isän rakas sydän samaten lupasi Lunastajan, joka lupaus on täytetty. Ei Häntä vihollinen voittanut, ehkä kiusattiin, sai kuitenkin vihollinen joukkonsa Hänet tappaa; senpä on ensimmäisen äidin viettelijä voittanut. Mutta samalla verisellä tantereella on lapsilauma syntynyt ja sydämen ja mielenmuutos on tapahtunut kaikissa, jotka ovat erkaantuneet mailman joukosta, niinkuin näemme, että uskottomat ovat eri joukossa ja eri mielellä. Jos joku heistä tulee oven puoleen eli porstuaan koulun aikana, niin he katsovat ylen saarnaajat ja Jumalan sanan. Mutta uskavaiset kuulevat hartaudella Jumalan sanaa ja saavat aina uudet voimat vaeltaa kaidalla elämän tiellä. Miksi pitäisi teidän ja meidän epäilemään, sillä täydellisesti olemme lunastetut. Rohvaiskaamme meitämme aina enempi uskomaan, katsellen hengessä sydämen hartaudella uskon alkajaa ja päättäjää Herraa Jeesusta, joka elää ja hallitsee sieluissamme lohduttajan Pyhän Hengen kautta. Puhalla Herran henki palamaan suitevaiset kynttilän sydämet, että vanhat nuorten kanssa riemuitseisivat hengessä. Ole vapaa, vapaaksi ostettu lauma! Esivanhemman perintö on peitetty Herran Jeesuksen puhtaudella.

Pitäkäämme usko ja omistakaamme synnit anteeksi Karitsan veren kautta; vielä todistan Jeesuksen nimen tähden kaikille epäileväisille synnit anteeksi. Omistakaamme tämän sanan kanssa priiskuvaiset veren pisarat, että päästettyinä pahasta omastatunnosta saatte ja saamme riemuita hengessä Jumalan uudistetusta armosta. Te kristillisyyden vanhemmat! Eroitettuna olemme ruumiillisesti, mutta hengessä tykönä Siionissa, se on, elävän Jumalan seurakunnassa, Uuden Testamentin välimiehen Jeesuksen tykönä, priiskoitettuna uskon kautta verellä, joka on vuotanut syntein anteeksi antamiseksi. Synnit teille ja meille ovat anteeksi annetut. Pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, amen, hallelujaa. Minä ja vaimo sanomme rakkaudesta terveisiä kaikille kristityille, vieläpä vanhoille tuttaville, joitten kanssa olemme rakasta kanssakäymistä pitäneet lähes neljäkymmentä vuotta. Pyydän rukoilla edestäni, rakkaat veljet ja sisaret.

Juhani Raattamaa.

<65>

IV.

Rakas veli! Jumalan armo lisääntyköön meille!

Kaikki herätykset pitäisivät yhteen sulaman, ehkä paljon on työtä koota taikinaa monesta vakasta ja sotkea yhdeksi taikinaksi. Saattakoon Herra sanansa jälkeen kaikkia muita lampaita yhteen lammashuoneeseen ja tehköön Kristuksen palvelijat työtä sen päälle, että kaikki heränneet yhdistyisivät ja pysyisivät yhteenliitettynä Kristuksen lain siteellä, joka on täydellisyyden side. Paljon on työtä Jumalan pellolla, että valaistuita vaimojakin tarvitaan, ehkä niitä löytyy jotka tahtoisivat sulkea vaimonpuolten suuta Paavalin sanoilla Korinton vaimoille, jotka astuivat miesten eteen, eivätkä tainneet sananvuoroa antaa miehille. Sentähden Paavali heitä nuhtelee. Mutta raamattu osoittaa, että Hanna on puhunut lapsesta Jeesuksesta samaten kuin Simeon kaikille Israelissa, jotka lunastusta odottivat. Vieläpä Herra lähettää vaimoja ilmoittamaan, se on saarnaamaan epäuskoisille opetuslapsillensa, että Hän on jälleen eläväksi tullut, vieläpä vaimoin sydämissäkin. Jospa vaimot yhdistettyinä miesten kanssa saarnaisivat elävän Herran Jeesuksen tuntemisesta seurakunnassa! Paavali on tarvinnut Feebeä avuksi kirjoittaessaan lähetyskirjoja, joka on Kristuksen seurakunnan palveluspiika.

Ovathan vaimot Jumalan välikappaleet ja äidit Israelissa (2 Sam. 20: 16—19, 22), että saattavat sanaakin selittää, kun ymmärrys on avattu Pyhän Hengen kautta, erinomattain vähemmissä seuroissa, kun miehiltä lahjat puuttuvat, etteivät osaa eivätkä ymmärrä kieliä, erinomattain sitä kieltä, jota Pyhän Hengen koulussa opitaan. Estäköön Paavalin puhe vaimoja piispan ja papin virkoja etsimästä. Emme tahdo vaimoin kanssa astua saarnatuolille eli alttarille, vaan puhumme Jumalan valtakunnasta kaikille, joilla korvat on kuulla. Vieläpä Pyhä Henki nuhtelee mailmaa kaikkein suun kautta, joissa Hän asuu ja vaikuttaa. <66>

Jo on alku neljäntäkymmentä vuotta kulunut siitä ajasta asti, kun kointähti koitti harvoin sydämiin, vieläpä päivä on valjennut aikakaudessamme ja Kristuksen kirkkaudesta aurinko paistanut, että suuri joukko kristillisyytemme veljiä ja sisaria ovat ilolla päivänsä päättäneet ja kunniaan kostuneet. Kiitos Jumalalle ja Karitsalle, jonka veren kautta vielä seisoo piiskuinen lauma voiton päällä, katsellen hengessä uskon silmillä Karitsaa, joka tapettu on, ja on meitä Jumalalle verellensä ostanut. Aina valvokaamme ja rukoilkaamme varustettuina uskon kilvellä ja hengen miekalla mailmaa ja omaa lihaa vastaan, että pysyisimme voiton päällä Karitsan veren kautta, amen.

Sydämellisiä terveisiä minulta ja vaimoltani teille ja rouvalle. Sano minun terveisiä kristityille! Pyydän rukoilemaan edestäni ja toivotan, että Herra antaisi teille voimaa ja rohkeutta seisoa mailman joukkoa vastaan, toivottaa vanha

Juhani Raattamaa.

V.

Minun rakkaalle veljelleni Herrassa.

Minä olen saanut teidän kirjeenne, ja kiitoksia sen edestä, ja olen myös antanut lukea kirjeesi suurissa kokouksissa, ja kaikki oikeat kristityt ovat todistaneet minun kanssani, että teidän kirjeessänne on oikea oppi. Ja mitä sinä olet kirjoittanut niistä, jotka kieltävät kristityille kahvia ja kaikenlaista ruokaa antamasta, niin me ihmettelemme, että niin sokeita löytyy, että he kieltävät kristillisen rakkauden töitä pois, niinkuin Juudas Iskariot nuhteli sitä vaimoa, joka voiteli Jeesusta kalliilla voiteella, mutta Jeesus vastasi vaimon

puolesta ja sanoi: »Sallikaa hänen olla rauhassa, hän teki hyvän työn minua kohtaan.» Kuulettekos nyt Juudaksen veljet ja sisaret, että Jeesus on niitten vaimoin ja miesten puolesta, joiden sydämiin Kristuksen rakkautta on vuodatettu; ja sen verran on meillä aina rakkautta, erittäinkin <67> uskon veljille ja sisarille, että me kahvikupin annamme, koska se jo joka paikassa tapana on; ja jolla on varaa, niin syöttäköön vaikka maan ytimen uskonveljillensä, mutta, jolla ei ole varaa, niin antakoon vettä janoovaisille. Ja me uskallamme syödä kaikkia kohtuullisesti mitä eteemme pannaan; paitsi paloviinasta ja väkevista juotavista emme huoli, ne ovat perkeleen lasten juotavia ja heidän uskonsa hedelmiä.

Mutta uskon hedelmiä on ruokkia Jeesuksen lampaita ja karitsoita elämän sanoilla ja ruumista vahvistaa ruualla, niin myös saarnata parannusta kaikille kansoille, ja katuvaisille ja uskovaisille syntein anteeksi saamista Herran Kristuksen nimeen. Seisokaa siis ristin kohdalle katsellen Herraa Kristusta Hänen kuninkaallisessa kaunistuksessansa murtavan sisälle Jumalan paratiisiin. Pysykäämme siis vapaina, iloisina ja rakkaina katsellen armonaurinkoa, joka paistaa kirkkaasti avatusta kyljestä ylösnousemisen ihanalla kedolla usko-vaisten sydämiin. Ette te ole turhaan seuranneet Jeesusta ja seisoneet ristin kohdalla vertavuotavalla sydämellä, te valitut Suomen rannalla ja kaikkialla, te olette saaneet kaksinkertaisesti Herran Jeesuksen kädestä. Jeesus otti syntimme päällensä, kuoli niiden tähden ja antoi teille vanhurskautensa puhtaat häävaatteet. Ja nyt teidän pitää syömän ja juoman Herran Jeesuksen pöydällä ja juopuman uudesta viinasta Herran Jeesuksen kanssa Jumalan valtakunnassa. Ja pysykäämme voiton päällä Karitsan veren kautta, että saamme kohdata toiset toisiamme ijankaikkisuuden ihanalla rannalla siinä suuressa hääsalissa, jossa ei hääjoukko tarvitse paastota iankaikkisesti.

Mutta emme saa täällä aina istua hääpöydässä, vaan seisoa ristin kohdalla varustettuna kaikilla Jumalan sota-aseilla. Ja Herran kuoleman kautta tulee lihamme kuoletetuksi ja uskon kautta Herran Kristuksen päälle olemme vapaat lain ja synnin orjuudesta. Mutta epäuskoiset, jotka lain pitävät kurittajanansa ja voimanansa pyhään elämään, ne ovat Kristuksen karttaneet ja armosta luopuneet; ja niitten täy<68>tyy huorata, varastaa, juoda, kirotta ja tapella, jos vaan rietas tahtoo heitä niitä kauhistuksia tekemään. Mutta varjelee se kunnian ja omanvanhurskauden perkele muutamia törkeistä

synneistä, mutta eivät epäuskoiset tule varjelluiksi helvetistä. Minä sanon vielä: saarnattakoon laki herätykseksi suruttomille ja kurittakoon laki epäuskoisia pakenemaan Kristuksen tykö, ja ne, jotka Hänen tykönsä tulevat, synnyttää Hän uudesti lapsiksensa kärsimisensä, kuolemansa ja evankeliuminsa kautta. Ja niin kauan kun uudestisyntyneet pysyvät uskossa, niin taivaallinen Isä varjelee pahasta ja Mooseksen lain pitää Kristuksessa lakkaaman. Mutta Jeesus on Hänen lakinsa julistanut uskovaisillensa, sanoen: rakastakaa teitänne keskenänne, ja apostoli sanoo: kantakaa toinen toisenne kuormaa ja niin Kristuksen lakia täyttäkää! Olemmepa siirtyneet Siionin linnaan, jossa rauhan kelloja soitetaan; kaikki ovat valmistetut ja Karitsan häät ovat tulleet. Tulkaa Karitsan häihin! Veljenne

Juhani Raattamaa.

VI.

Rakkaille uskonveljille ja sisarille Herrassa.

Herran armo ja laupeus olkoon teille kaikille Kristuksen Jeesuksen tunnustajille, ja johdattakoon teitä kaikkeen hyvään ijäsiin aikoihin asti! Amen.

Sydämeni rakkaudella toivotan minä, että me kaikki uskovaiset pysyisimme koossa yhtenä laumana ja ettemme erkaantuisi toisistamme susien syötäviksi. Tehkäämme me saarnaajat työtä kärsivällisyydessä, ollen laumalle esikuvina, ja anteeksi anokaamme sekä anteeksi antakaamme meidän puuttemme toisillemme, sillä se on ainoa vaellussauva matkalla taivaalliseen kotiin. Katsokaamme aina uskon alkajaa ja päättäjää Herraa Jeesusta Kristusta, jonka verellä me priiskoitetut olemme. Riemuitse hengessä Herran lauma, jonka Pyhä Henki on Jeesuksen sovintoarmon osallisuuteen <69> kutsunut sanan ja sakramentteihin kautta. Eipä ole ihme, jos ilon ja riemun äänet kuuluvat Isän huoneesta, kun niin monet tuhannet tuhlaajapojat ja -tyttäret tuodaan sinne sisälle ja lammashuone on kaikkein kristittyin yhteinen, jotka osalliset ovat Jumalan armosta ja syntein anteeksi saamisesta Kristuksen kautta, vieläpä kastetut Pyhällä Hengellä ja tulella, kun katuvoimaisina ovat kärsimisen osallisuutta, ylösnousemisen voimaa tunteneet ja vielä tuntevat. Älä luota, suruton maailma, siihen, jos armon välikappaleita nautitset, tai siihen, että olet kasteessa uudestisyntynyt. Herran opetuslapset saivat mo-

lemmat sakramentit, joittenka kautta, ynnä Herralta saarnatun sanan voimalla, Pyhä Henki ristiinnaulitun katselemisessa vaikutti murheen heidän sydämissänsä ja sitten kivulla uudestisyntytti heitä. Jeesus sanoi Nikodemukselle, että Hän yletään ristinpuuhun niinkuin käärme ylettiin korvessa, että jokainen, kuin uskoo Hänen päällensä, ei pidä hukkuman, vaan ijan-kaikkisen elämän saaman. Tässä on siis uudensyntyymisen paikka. Tule sinne kivinen sydän ja seisahda ristin juurelle rukoilemaan, että Herran henki kirkastaisi sinun sydämessäsi, miten sinä olet synneilläsi ristiinnaulinnut Jumalan ainoan Pojan ja avannut Hänen verisuonensa vuotamaan synti-keihäälläsi. Mutta epäusko tulee tämän katselemisessa monen sydämeen niinkuin Galilean miehille ja vaimoille, ja silloin täytyy Herran lähettää äänelliset saarnaajat. Selittipä Herra itse raamatuita kärsimisestänsä ja ylösnousemisestansa sekä lähettää selittäjiä vielä nytkin nimessänsä ja voimallansa heränneille omilletunnoille raamatuita oikein selittämään ja todistamaan Jeesuksen veressä kaikille syntiä anteeksi. Hän kääsee nytkin katuvaaisille saarnaamaan parannusta ja syntein anteeksi saamista, niinkuin kaikki olette sen sydämissänne tuta ja koetella saaneet, jotka olette uskon kautta Herran Jeesuksen elävään tuntemiseen tulleet.

Ilon ja riemun ääniä on teidän huuliltanne kuulunut, kun olette saaneet maistaa Herran armon makeutta, ja silloin on <70> mailman joukko teitä hihhuleiksi haukkunut, samoin kuin muinoin Herraamme häväistiin samarialaisen nimellä. Suomessakin häväisevät ylimmäiset papit hengellisiä liikutuksia ja nimittävät uskovaisia villiuskoisiksi, vaikka elämän parannus ja hyvät hedelmät seuraavat Jumalan armon kautta heränneiden ja armoitettujen joukkoa. Voi pimeyttä ja jumaluusopin tohtoreita! Herra avatkoon heidän korvansa, että he tuntisivat Jeesuksen lampaita äänestä. Älä sentähden pelkää, Herran Jeesuksen piiskuinen lauma Suomessa, sillä Isällä Jumalalla on hyvä tahto antaa sinulle valtakunnan, ehkä mailman joukko raivoaa sinua vastaan, eikä ole totuuden vihamiehet levossa; he eivät kumminkaan taida sammuttaa sitä tulta, jonka Jeesus on sytyttänyt. Vielä nytkin viheriöitsee Herran pelto, ja paikoin on se jo valjennut elon ajaksi. Tuhansittain on ilolla kuollut Ruotsin ja Suomen Lapissa ynnä monessa muussa maan osassa, jotka nyt ovat rauhan asunnoissa.

Samaa Laestadius vainajan alkamaa työtä jatketaan uusilla voimilla Pyhän Raamatun totuudella ja Herran armon ja siunauksen avulla. Saarnatun ja raamatusta luetun sanan kautta on Herran henki vaikuttanut monissa ihmisyydämässä katumuksen, parannuksen ja elävän uskon, vaan kumminkin haukutaan meitä hihhuleiksi. Tämän on jo Herra ennen ennustanut, sanoen: jos se valkeus, joka sinussa on, on pimeys, kuinka suuri on itse pimeys. Mutta älkäämme oudoksuko mailman häväistystä, sillä kaikkina mailman aikoina on elävä kristillisyyks ollut suruttomille tuntematon, niinkuin Jeesus sanoo: ei mailma teitä tunne. Sentähdenpä ovat kaikkina aikakausina niinhyvin viralliset kuin virattomat vanhurskauden saarnaajat olleet vainotut, kun he saarnaavat siitä vanhurskaudesta, joka saadaan uskon kautta Herran Kristuksen päälle. Tutkikaamme raamatuita näillä viimeisillä etsikkoajoilla, ettemme eksyisi pois elämän kaidalta tieltä ja katselkaamme uskossa veripunaista sankaria, joka kulkee lauman edellä. Ole kirkas orjantappuroilla kruunattu kuningas, <71> joka lyöt vihollisesi Suomenkin rannoilla suusi kaksiteräisellä miekalla. Ole myös rohkea, Herran lauma, ja tunnusta pelkäämättä Kristusta mailman edessä, sillä Kristus Jeesus on sinun Herrasi, viisautesi, vanhurskautesi, pyhityksesi, lunastuksesi ja autuutesi. Jos sinä tämän tunnustuksesi ja liikutustesi tähden suruttomilta papailta kirkon pannaan sidotaan, päästää sinut kyllä itse Ylipaimen taivaan iloon vapaana pappein kiroustuomioista ja pannaan panemisesta. Ei kyllä pappein kunnia kärsi maallikkosaarnaajia, vaikka niiden kautta on suuri muutos seurakunnissa tapahtunut uskossa ja elämässä. Enimmäksi osaksi on maallikkosaarnaajani kautta sieluja autuuden tielle kääntynyt, varkaat ja väärintekijät ovat takaisinmaksuja tehneet, huorat ja viinakauppiat, juomarit ja tappelusmiehet ovat parannuksen tehneet, luonnosta siveät ihmiset ovat heränneet ja nähneet, että heilläkin oli kymmentuhatta leiviskää synnin velkaa, vaikka ennen he omalla vanhurskaudellansa ja kuolleella uskolla luulottelivat autuaksi tulewansa kuolemansa jälkeen. Mutta paljon on vielä niitä ihmisiä, jotka eivät ole parannusta tehneet, ja joista muutamat ovat kiukkuiset totuuden vihamiehet, puhuen kaikenlaisia valheita ja pahuutta tapahtuneista muutoksista. Näitä panetuksia uskovat ylimmäiset papit ja jumaluusopin tohtorit. Ehkä, löytyneehän joku kristitty ja Jumalan lapsi niidenkin joukossa, joka ei syö eikä haaskaa Kristuksen laumaa, vaan varjelee sitä hengen miekalla ja Herran Sebaotin sota-aseilla.

Rukoilkaamme siis rakkaat kristiveljet ja sisaret Isää Hänen ainoan Poikansa nimessä, että me saisimme esivallan suojeluksen alla vapaasti palvella meidän Jumalaamme mailman vainon pauhatessa. Rukoilkaamme myöskin sekä virallisten että virattomien opettajain edestä, jotka se Ylipaimen on valinnut lampaita kaitsemaan, että Hän antaisi voimaa ja väkevyyttä ruokkimaan Jeesuksen lampaita ja varjelemaan Siionin muuria tai pyhain ihmisten yhteyttä henkeen ja vereen asti, ettei metsävuohet tallaisi Herran viinamäkeä. <72>

Seuratkaamme uskollisesti Jeesuksen verisiä askeleita yrttitarhasta Golgattalle, katsellen uskon silmillä maasta ylettyä kunnian kuningasta verisessä kaunistuksessa, jonka kautta me olemme tulleet Siionin vuoren tykö, elävän Jumalan kaupunkiin ja taivaalliseen Jerusalemiin monen tuhannen enkelitten joukon tykö, yhteisen kokouksen ja esikoisten seurakunnan tykö, Jumalan, kaikkein tuomarin tykö, täydellisten vanhurskasten henkien tykö ja Uuden Testamentin välimiehen, Herran Jeesuksen, tykö ynnä sen priiskoitusveren tykö, joka parempia puhuu kuin hurskaan Aapelin veri. Riemuitse siis sydämessäsi Herran puhtaaksi pesty lauma, sillä sinun syntisi ovat sinulle anteeksi annetut Ylkäsi Jeesuksen veren voimalla, ja iloitse sielusi syvyydessä ihana Siionin tytär, kohta on hääpäiväsi viimeinkin valkeneva. Karitsalle olkoon kunnia ja kiitos seurakunnassa nyt ja aina, amen!

Juhani Raattamaa.

VII.

Rakas veli Herrassa!

Jeesus Kristus on puhtaudellansa peittänyt kaikkein katuvaisten ja uskovaisien synnit. Sentähden heittäkäämme, rakkaat veljet ja sisaret, pois pelko ja olkaamme rohkeat kaikkialla sekä te siellä Kalumetissa ja Minnesotassa, sillä taivaan valtakunnan avaimet on seurakunnalle annettu niin hyvin Euroopassa kuin Amerikassa, niin että meidän Herraltamme Jeesukselta annetulla vallalla ja voimalla saarnataan syntiä anteeksi ja tottelemattomia sidotaan synnin tähden, tai niitä, jotka eivät seurakuntaa tottele. Se on Pyhän Hengen virka, jota seurakunta toimittaa Herran nimessä eikä ainoastaan saarnaviran kautta. Hallitkaa, rakkaat veljet, Kristuksen opin ja asetusten jälkeen, niin seurakunta

pysyy koossa. Olkaa nopeat syntiä anteeksi saarnaamaan, mutta hitaat sitomaan, ja neuvokoon seurakunta siveyden hengessä sekä hallitkoon saarnaajat, että Kristuksen lauma pysyisi <73> koossa ja oikean seurakunnan helmassa, sillä kalliilla eikä halvalla hinnalla on Kristus lauman itselleen lunastanut perkeleen, kuoleman ja synnin vallan alta. Ette ole katoovalla kullalla tai hopealla ostetut, vaan Jumalan Karitsan verellä. Sentähden vaelta-kaa Hänen lippunsa suojassa. Jumalan kaikkivaltiaan isällinen armo suojat-koon teitä uskon kilvoitusta sotiessanne!

Juhani Raattamaa.

<74>

Saivonmuotkassa 3. p. lokak. 1871.

Rakas sisar Tilda Fogman!

Jumalan armo lisääntyköön teille! Minä kiitän kirjaisi edestä, joita olen teiltä saanut, viimeisen syyskuussa. Erkki Anterus veli on myös lähettänyt minulle kopion kirjeistänsä, jonka hän on kirjoittanut Amerikkaan. Se oli mieleni jälkeen hyvin kirjoitettu. Saman sisällepidon olisin jo ennen kirjoittanut, jos Korteniemen asiat olisin niin hyvin tiennyt kuin Erkki Anterus ja kraatari Iisakki Pellosta. Gustaf Kraatari on kanssa minulle lähettänyt Rovaisen kirjeen Tärännöstä. Abram Tapanin tykönä on nyt teidän kirjeen kopio. Aapo on kirjoittanut Amerikkaan saman mielen kuin te olette Takkisesta kuulleet »ja tiedätte». On kuitenkin tyhmiä kerskauksia löytänyt Salomon Korteniemen ja hänen puolustajansa kirjeissä. Nyt saatte, tet ja met, olla vapaat niinkuin kelvottomat palvelijat. Tehneet olemme, mitä meidän tekemän piti. Ajakoon Jumala itse asiansa Amerikassa ja Euroopassa. Olkaamme ja pysykäämme viinamäen vartioina loppuun asti!, koska teitä ja meitä on kutsuttu valvomaan Siionin muurilla. Vieläpä hengen miekalla ja Herran Sebaotin voimalla varjelkaamme Jeesuksen lampaita ja karitsoita, ja tehkäämme sen päälle työtä, että Herran lauma pysyisi koossa ja hengen yhteydessä. Vieläpä toivokaamme, että kaikki heräykset viimein yhdistyvät, sekä valtakirkosta erkaantuneet että uudestikastajat, metodistit, Hedbergit, vieläpä mailman joukosta erkaantuneet kirkon yhteydessä olevaiset elävät kristityt, että kaikki rakastaisit keskenänsä, nimitettäköön millä nimellä tahansa, että kun kaikissa

vakoissa on yhdenkaltainen hapatus, niin sotkekoon leipojat yhdeksi taikinaksi. Herran sanan jälkeen olen näitä esitellyt.

Sano Tornion rakkaille veljille ja sisarille minulta terveisiä! Katsellen veripunaista orjantappuroilla kruunattua kuningasta, joka kuoli edestämme ja jälleen eläväksi tuli, että <75> saamme elää ijankaikkisesti. Rohvaiskaamme meitä uskomaan, että vaatteet pysyvät valaistuna Karitsan verellä, joita Ylkä on laittanut morsiamelle kolmeneljättäkymmentä vuotta. Tällä kalliilla liinalla olkoon pyhyitemme ja pahuutemme peitetty! Tässä on kaita tie. Tässä kilvoitus tarvitaan, että voimme uskolla omistaa Herran Jeesuksen puhtauden puhtaudeksemme, vieläpä lihan työt kuolettaa hengen kautta. Ole vapaa Herran lauma Tornion rannoilla! Synnit Jeesuksen nimen tähden ovat anteeksi annetut. Puhalla Herran henki palamaan suitevaiset kynttilän sydämet, että valkeus pysyisi Siionissa. Kiitos Jumalalle ja Karitsalle, jonka veren kautta pysytään voiton päällä. Amen.

Sano minulta rakkaita terveisiä huoneinesi Huhtasaarelle, Rautiolle, Lampiselle, Laurille, Akkulan provastille ja pruustinnalle, koministerille ja rouvalle. Porvareille ja kaikille kristityille! Ole itse enin minulta ja minun vaimolta tervehditty! Pyydän rukoilla edestäni. Vanha veljesi

Johan Raattamaa.

Terveys on ihmisillä, ehkä halla pellot leikkasi.

Saivonmuotkassa 15 p. heinäk. 1872.

Rakkaille veljille ja sisarille Herrassa Erkki Antti ja vanha talon isäntä Juhonpietistä. Jumalan armo lisääntykään teille Herramme Kristuksen kautta! Minä kiitän teitä kirjeen edestä. Sofia Vilhelmiina Laestadius, sinä kysyt minun ajatuksiani Erkki Antista, ja mainitset kirjeessäsi Juhon Pietin ja Erkin kristityistä. Sen pitäisi kaikkein kristittyin tietää, että me pidämme Erkki Anttia hyvänä opettajana, ja Vanhantalon isäntä on ollut kristillisyyden alusta, ja on vieläkin, kristittyin kestikievari. Niin siis ovat Erkki Antin ja Juhonpietin kristityt hedelmälliset oksat totisessa viinapuussa, joita aina Isä Jumala puhdistaa, että ne runsaam<76>man hedelmän kantaisivat. Mutta hedelmätömistä tunnustajista emme saata todistaa, sillä Kristus sanoo, että hyvä maa kantaa hedelmän kärsivällisyydessä. Ei se ole saarnaajain syy, että huono

maa, kivistö ja orjantappurain kanssa kasvava kristillisyys menee takaisin. Löytyy kuitenkin kansain seassa hyvä maa, joka kantaa hedelmän kärsivällisyydessä. Sentähden saarnatkoon kaikki saarnaajat uskossa, että Jumalan sana vaikuttaa. Onpa se vaikuttanut meidän kristillisyytemme suurimman opettajan, provastin, lapsissakin, ynnä muissakin hänen kuolemansa jälkeen, ja vaikuttaa hänen oppinsa tästäkin edes niin lavealle kun tämä kristillisyys levenee.

Sinä kirjoitat, että muutamat Erkheikin ja Juhonpietin kristityt tuomitsevat Erkki Anttia. Se on ikävä kuulla. Rientäkää anteeksi anomaan, jotka ovat tuominneet Erkki Anttia. Ei ole valtaa koko Pohjolan seurakunnalla tuomita häntä kuin Kristuksen opin jälkeen, sillä Erkki Anttia suojellaan Kristuksen seurakunnan helmassa, idässä, lännessä, etelässä ja pohjoisessa. Kristuksen oppi sisällänsä pitää Matheuksen 18. luv., ettei seurakuntakaan saa ensin tuomita, vaan neuvoa rikollisia. Mutta koska ei ole minkään arvosta rikosta, niin minä sanon teille rakkaat veljet Erkki Antti ja Vanhantalon isäntä: Kristuksen seurakunnan puolesta ottakaa toinen toistanne ympäri kaulan ja anokaa anteeksi toinen toiseltanne; kyllä muut seuraavat teitä. Herramme Kristus on antanut vaellussauvan meille käteen, joka on anteeksi anominen ja anteeksi antaminen, sillä emme ole synnittömyyden tähden kristityt, vaan että meillä syntein anteeksi saaminen on Hänen veresssänsä.

Sinä kirjoitat, että teillä yksimielisyys on muitten harvain kanssa, jotka provastin aikana jo ovat yksimieliset olleet. Mutta kuinka tet saatatte yksimieliset olla niitten kanssa, jotka provastin aikana ovat eriseuraiset olleet, ja jälkeen provastia ovat olleet vastaan seisovaiset eriseuraisella opillansa. Ja minulle ovat sanoneet Tärännön ja Muonion kappelin <77> kristityt, että ei ole moni Pajalan nuorista kristityistä tulleet anteeksi anomaan, vaikka ne ovat suruttomina irvistelleet kristityiltä. Ei se ole ihme, että net porstuasta takaisin pyörtävät, kun ette ole jaksaneet kantaa majaan. Lotta anoi Daalinmäen kokouksissa moneen kertaan anteeksi ei ainoastaan minulta, vaan Ylitornion kristityiltä, ja sillä lailla tullaan seurakuntaan. Koska minä olen esikoinen monen veljen seassa, niin sanon vielä varottavaisia terveisiä kaikille Pajalan ja Juhonpietin kristityille, että ahkeroitkaamme pitää hengen yhteyttä, etteivät rakkauden siteet katkeaisi, ja tehkäämme työtä sen päälle, että seurakunta pysyisi koossa. Meidän kristillisyytemme suurin opettaja, L. L. L., pro-

vasti, oli ensimmäinen viinamäen rakentaja Pohjanmaan läänissä. Varjelkaamme siis viinamäen aitaa ja Siionin linnaa henkeen ja vereen asti! Olkaa hyvässä turvassa Sofia, Erkki Antti ja Vanhantalonsisäntä! Karitsan veren kautta olemme voiton päällä, ja iankaikkisuuden ihanalla rannalla tulemme yhteen. Rukoilkaa edestäni! Minä ja minun vaimoni sanomme sydämellisiä terveisiä vanhalle mammalle, papille ja rouvalle ja kaikille kristityille ja olkaa itse ensin tervehditty!

Juhani Raattamaa.

TOINEN KIRJE E. A.-lle.

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäessä. Jumalan armo lisääntyköön sinulle Herramme Kristuksen kautta! Minä etsin sinua Erkki Antti. Minä etsin sinua Siionin vuorelta ja elävän Jumalan kaupungista. Minä uskon sinun olevan Uuden Testamentin välimiehen tykönä ja sen priiskoitusveren tykönä, joka parempia puhuu kuin Aapelin veri. Vastaa jollakin rivillä, oletko saanut minun kirjeeni, ja mitä sinä siitä pidät ja mitä se on vaikuttanut? Kyllä täälläkin Muonion ja Kaaresuannon seurakunnissa on semmoisia pyhiä, jotka tahtovat jalot olla ja pullikoitsevat <78> pahoilla sanoilla meitä vastaan. Mutta vähän sinä ja minä Erkki Antti siitä tottelemme, jos joku meitä tuomitsee, sillä meillä on paljon ystäviä, jotka meitä korjaavat, koska tarvitsemme, ja aina me tarvitsemmekin, että Herran lauma pitää käsiämme ylhäällä, että voisimme varjella viinamäen aitaa ja Siionin laumaa hengen miekalla ja Herran Sebaotin voimalla. Pian saammekin lakata sotimasta, sillä ehtoo joutuu, ja iankaikkisuuden syrjällä olemme seisomassa, mutta siinä uskossa, että saamme laulaa amenta ja hallelujaa. Voitto on saatu Karitsan veren kautta. Pois kaikki sekaseuraisuus Herran seurakunnasta, että Herran lauma pysyisi koossa; ja Kristuksen seurakunta pysyykin koossa, koska Kristuksen opin ja ojennusten jälkeen hallitaan. Minä ja minun vaimoni sanomme Erkki Anttille rakkaita terveisiä. Sano minun terveisiä Erkheikin ja Juhonpietin kristityille, ja ole itse ensin papinfrouvan ja vanhan mamman kanssa tervehditty; ja pyydä rukoilemaan edestäni. Saivonmuotkassa 24. p. syyskuuta 1872.

Juhani Raattamaa.

Saivossa, 20 p. toukok. 1873.

JOHAN RAATTAMAA VANHIMMAN LÄHET YSKIRJE SOPPERON USKOTTOMILLE
JA KRISTITYILLE.

Rakkaille veljille ja sisarille. Jumalan armo isääntykoon teille Herramme Kristuksen kautta.

Ensinnä: manaus uskottomille. Vielä nytkin muistan, kun viimein olin Soppe-rossa, voimalla toimitettuja provasti Laestadiuksen niitä voimallisia saarnoja, kuin myöskin totisten kristittyin neuvomisia ja vastaan sanomattomia Raamatun selityksiä. Ihmeteltävä on, kuinka mahtavat uskottomat vastaan seisoa, vaikka profeetat ja Kristus ja apostolit saarnaavat niin paljon siitä vedettömästä kuopasta, josta ääni, ulina ja ulvominen kuuluu iankaikkisesti niinkuin Kristus sanoo: <79> »kovin vaivataan siinä liekissä.» En usko Lapinmaalla monta löytyvän, jotka eivät usko helvetin kadotuksen semmoiseksi olevan, kun se on Pyhässä Raamatussa maalattu. Mutta sen ne puollittain uskovat, erinomattain omanparannuksen tekijät, »etteivät he helvettiin joudu, vaikka eivät tässä tilassa tule autuaiksi», niin sanovat muutamat. He ilmankin aikovat hypätä autuaalliseen tilaan kuoleman hetkellä, mutta Jeesus sanoo: »ettes tuntenut sinun etsikkosi aikaa.» Ja vielä Hän sanoo: »ei taida kenkään tulla Minun tyköni, ellei Isä, joka Minut lähetti, vedä häntä.» Kuka ties, jos etsikon aika loppuu ja Isä ei enää vedä Pojan tykö?

Malttakaa mielenne, te kristillisyyden halpana pitäjät, ja kätkekää Jumalan sanat teidän sydämiinne, että Isä saattaisi henkensä kautta vaikuttaa ja vetää teitä ainoan Poikansa tykö! Hävetkää teidän kauhistavaista epäuskonne, mutta älkää hävetkö Jeesusta tunnustaa maailman edessä vapahtajaksenne ja autuaaksi tekijäksenne.

En minä häpeä Sopperon kristittyin kanssa saarnata teille Jeesuksen nimen kautta synnit anteeksi. Uskokaatte ja tulkaa sydämen hartaudella niin likelle Jeesusta, että veri priiskuu sieluihinne ja sydämiinne. Ojenna Herra käsivartesi ja kuule seurakuntasi rukous ja vahvista sanasi, että se kävisi läpi luiden ja ytimen. Näitä olen puhunut omanparannuksen tekijöille, jotka omanvanhurskauden ja epäuskonsa tähden ovat maailman ystävät ja Jumalan viholliset. Tunnustavat ne muutamat uskoakin kristityille, mutta eivät mailmalle

saarnaamisen kautta, ovat vielä yhtäpitäväiset pahoin puhumaan kristityistä maailman joukon kanssa.

Mutta mitäs pitää meidän sanoman riivatuille ihmisille, jotka ovat alkaneet kristillisyyden valkeuden aikana ryöväämään, huoraamaan, varastamaan ja väärin vannomaan? Mutta tietäkääte se, ett'ei Herra pidä teitä, te valapattoiset, rankaisematta! Ja kaikkein riivattuun ihmisten seurakumppanit Jumalan vihan tulessa pikaisesti palavat. Älkää eksykö! Ette viekkautenne kautta välttä ajallisetkaan rangaistukset. <80>

Ei Jumala anna ylen kauan itseänsä pilkata. Silloin kun te vähimmän luulette, niin rangaistus lankeaa teidän päällenne. Kirves on jo pantu hedelmättömään puitten juurelle. Kyllä Jumalan käsi viekkaimmat varkaat kiinni ottaa, jos ette tee parannusta pikaisesti. Malttakaa mielenne ja tuntekaa teidän etsikko-aikanne ennenkuin ijankaikkisuuden pimeys teitä käsittää. Nouskaa ylös unesta ja tuntekaa teidän kauhiata epäuskoanne ja älkää itseänne pitkö mahdolltomina Jumalan armoon, sillä Jumalan, Isän sydän halkeaa laupeudesta ja Hän tulee juosten teidän kaulaanne. Malttakaa ainoastansa mielenne te tuhlaajapojat ja -tyttäret. Ettekös näe, että Isän huoneessa on kyllä leipää? Ettekös näe, että kristityt nautitsevat iloa ja rauhaa Pyhässä Hengessä? Malttakaa tekin mielenne, ennenkuin palatte Jumalan vihan tulessa. Tehkää parannus ja uskokaa evankeliumia, että teidän syntinne pyyhittäisiin pois!

Voi suruttomia suuren valkeuden keskellä Sopperossa! Huomatkaa jo teidän kauhea epäuskonne ja ottakaa synninpäästö Jeesuksen nimessä vastaan. Jeesus on osoitettu silmäimme eteen itkeväisenä ja vertahikoilevana Getsemanen yrttitarhassa, orjantappuroilla kruunattuna, maastaylennettynä ja veripunaisena Golgatalla. Rohvaiskaa itsenne, Sopperon kristityt, ja todistakaa Jumalan puolesta minun kanssani synnit anteeksi niille, jotka parannuksen aikomuksella uskovat. Rakas ja laupias Jumala on ainoan Poikansa verellä teidät lunastanut. Ottakaa Jumalan lahja, te epäuskoiset uskolla vastaan! Mutta, jos ette usko, niin saatte vihaisen Jumalan kirousta ijankaikkisesti kärsiä. Hyvästi, kalliisti lunastetut —, uskottomat tällä kertaa!

Te Sopperon kristityt rukoilkaa Jumalaa, Isää, Jeesuksen nimessä minun kanssani, että hän herättäisi suruttomia ja valaisisi epäuskoisia, että he käsittäisivät uskon Herran Jeesuksen Kristuksen päälle, sillä pian armon aika loppuu.

Minä katselen teitä, Sopperon, Lannan vaaran ja Silkkimutkan kristityt, niinkuin ijankaikkisuuden kukkasia, jotka olette <81>

Karitsan verestä ylöskasvaneet, ja täst'edes teitä ja meitä istutetaan ijankaikkisuuden ihanalle rannalle. Ette suinkaan muuta väriänne, vaan pysytte hedelmällisinä ja tuoreina oksina totisessa viinapuussa loppuun asti. Amen!

Mie ja Eeva, lapset ja Kaisa-Stiina sanomme sydämellisiä terveisiä kaikille Sopperon, Lannanvaaran ja Silkkimutkan kristityille. Ole hyvässä turvassa Keskitalon I. Henriikki ja Anna Briita poikaisi kanssa, Lannanvaaran ja muut puhuvaiset kristityt! Ei hiuskarvaakaan pidä päästänne putoaman ilman Herran tahtoa, vaikka pakanat uhkaavat. Pyydän rukoilla edestäni.

Johan Raattamaa.

Saivosta 1 p. elok. 1873.

Rakkaalle sisarelle ja Kristuksen seurakunnan palveluspiialle Matilda Fogman'ille. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille Herramme Kristuksen kautta. Minä kiitän preivin edestä, jonka olen saanut kesäkuussa teiltä, jossa kaivattavan veljen ja työntekijän Pränströmin kuoleman sanoman saimme, joka murheutti meitä ynnä teidän kanssanne, että hän niin varhain ja äkkinäisesti temmattiin pois ruumiillisten silmäimme edestä. Kuitenkin katselemme häntä hengessä suuressa paljoudessa vanhurskasten henkein kanssa yhteen ääneen heliästi laulavan hallelujaa. Eivät ne ole kaukana meistä, sillä kirjoitettu on: Te olette tulleet täydellisten vanhurskasten henkein tykö. Herättäköön Pränströmin äkkinäinen poismeno nukkuvaisia, että lamput palaisit, koska Ylkä tulee. Rohvaiskaamme meitämme Pränströmin murheelisen lesken kanssa, sillä vanhurskas otetaan pois onnettomuudesta. Eipä ole Herran opetuslapset eläneet moni vanhaksi, ehkä niitä olisi tarvittu mailman valkeudeksi.

Vielä kiitän rakkaan ja lohduttavaisen preivin edestä. On sekin iloista, että Kainuussa kysytään teiltä autuuden asioista, <82> ja että ovat kätkeneet Jumalan sanan, joka monelta kristityltä heille selitetty on. Jos olet heille kirjoittamassa, niin sano heille minultakin sydämellisiä terveisiä, Kainuun kristityille, ja toivottaisin, että Hedlund korottaisi äänensä Kainuun villikoita vastaan, että horjuvat sielut tulisivat pelastetuiksi. Kuitenkin on Jumalan asia,

joka saattaa valaista ja johdattaa eksyväisiä lampaita yhteen lammashuoneeseen, joka Siionin vuori on vahva viimeisinä aikoina. Tässä olemme hengessä tykönä, Uuden Testamentin välimiehen Jeesuksen tykönä ja sen priiskoitusveren tykönä, joka parempia puhuu kuin Aapelin veri.

Ole priiskoitettu, Herran lauma, uskon kautta Jeesuksen verellä Pohjanmaalla, ja sentähden ääni kuuluu Siionista, että synnit ovat Jeesuksen nimen tähden anteeksi annetut. Omistakaamme Jumalan lahja lapsellisella mielellä! Kaksi kallista penninkiä olemme saaneet; synteimme rangaistus on kärsitty; mutta voi kuinka iloista se on, että Herramme Kristus antoi meille oman viattomuutensa ja pyhyytensä, että saamme seisoa Herran seurakunnassa Isän kasvoin edessä puhtaana ja viattomana, vieläpä lain täyttäjänä Kristuksen kautta. Näin olet kaunistettu Siionin tytär. Puhtaat ja viattomat ovat kätesi ja sydämesi. Etkö mahda sulata Jeesuksen rakkaudesta, kun morsiamensa kaunisti ja emäntänsä valmisti kuin uuden Jerusalemin seisovan Siionin vuorella iankaikkisesti. Pysy Herran lauma yhtenä. Se on yhteen henkeen juotettuna Pohjanmaalla, niinkuin raamatuissa yhdellä nimellä nimitetään. Mutta ei lihallinen viisus eikä eriseurain henget näitä ymmärrä, sillä het seisovat ulkona koirain ja velhoin kanssa, joille Kristus on saarnannut iankaikkisesta tulesta. Niin pitäisi meidän kristillisyytemme saarnaajat aina muistuttaman Jumalan ankaraa vanhurskautta uskottomalle mailmalle, ettei se unhottaisi ijankaikkisia helvetin vaivoja ja Jumalan vihan tulen kiivautta, joka vastahakoiset syöpä on. Niin myös Johanneksen ilmestys pudottaa tuliseen järveen kaikki, jotka eivät kuolleista heränneet ja <83> joitten otsissa on pedon merkki. Vielä tahtoo Herra maata järjestää sanain äänellä Simaista, että hengellisesti kuolleet oikein heräisit kuulemaan kutsuvaista ääntä Siionista.

Näitä olemme puhuneet Lapinmaassa, koska muutamalla osalla on evankeliumi niin halpa, että täytyvät mammoitella ja kutsua rakkaiksi veljiksi niitäkin, jotka parhaillansa synnin juoksussa nukkuvat, että ne kuulisit evankeliumia. Tämä vaikuttaa monessa, että ne heräävät sen verran, että aukovat suutansa ja kynsivät päätänsä, vieläpä ottavat hunajan pisaran saarnaajalta ja tunnustavat uskon kristityille, mutta ei mailmalle totuuden tunnustamisella. Liekö se saarnaajan syy, että houkuttelevat ja vetävät rakkaudella kuulemaan evankeliumia, mutta minä luulen, ettei puoliheränneet ole epäuskoansa ja

syvää syntiturmelustansa oikein tunteneet, kun net kolmen päivän, viikon, kuukauden tai vuoden päästä menevät takaisin ja kieltävät uskonsa niinkuin Pietari, vaikka hänellä oli hyvä olla kirkastamisen vuorella. Mutta ei ole moni niistä mennyt takaisin maailmaan, joitten sydämet on veren vuotaminen särkenyt Golgatassa, ja leimahtaa joskus veri punaisena voiton lippuna Siionissa uskovaisten sieluihin ja sydämiin. Riemuitse Herran lauma, Karitsan merkki on otsassasi. Amen. Siinä toivossa, että saamme Karitsan häitä pitää ijankaikkisesti sanomme yhteen ääneen kaikkein maasta ostettuun kanssa hallelujaa. Sano minun terveisiä koko Jumalan seurakunnalle, ja ole itse ensin tervehditty kaikkein saarnaajain ja Jumalan temppelin rakentajain kanssa! Sano minun terveisiä niille rakkaille veljille ja sisarille, joille ennenkin olen nimeltänsä lähettänyt. Pyydän rukoilla edestäni. Minun vaimoni ja Jumalan seurakunta tervehtää Ylitornion kristityltä.

Johan Raattamaa.

<84>

SAARNAAJA JOHAN TAKKISEN ENSIMMÄINEN KIRJE AMERIKKAAN.

Kuolajärvi 18 p. syyskuuta 1874.

Rakas veli Herrassa Jeesuksessa Abraham Takala.

Jumalan armo, rauha ja pohjaton laupeus vuotakoon sinulle ja kaikille ulosvalituille ijaissyden matkalla, amen!

Tällä toivotuksella lähestyn sinua tuntemattomalle maalle sydämestäni tuttua velimiestä Herrassa. Ja kirjeesi sain 15 p. t. syyskuuta, josta tulini taasen sytytettyksi, enkä saata olla kyllin kiitollinen sen edestä kuin tulisi, että sieltä asti muistatte minua. Kiitoksia sen edestä!

Autuaallisessa tilassa olen alati ylitse kaikkein tuntemisten kilvoittelemassa ja virassa entisessä, ehkä on raskas taakka, jonka veli rakas kyllä tiedät ilman minun selittämättä.

Ei täällä ole mitään erityisempää nykyään tapahtunut kristillisyyden asioissa, vaan eriseura on laajalta entisellään.

Minulle johtui mieleen niinkuin Moosekselle, että tehdä yksi reisu heikolla terveydelläni ja vähällä ymmärrykselläni. Ja kun Herra antoi halun, niin antoi

Hän voiman ja myötäkäymisen myös, joka kyllä se kiertotie teki noin 300 penikulman tienoilla. (Noin 1.700 engl. penikulmaa.)

Tieni oli Kuusamoon, Pudasjärvelle, Ouluun, Muhokselle, Kajaanin kaupunkiin, Nurmekselle, Kuopioon, Leppävirroille, Savonlinnan kaupunkiin, Lappeenrantaan, Viipuriin, Pietariin, siitä merta myöten Helsinkiin, Turkuun, Poriin, Kristiinajaan, Vaasaan, Pietarsaareen, Raaheen, Ouluun, Tornioon ja Kemiin.

Toinen päivä kesäkuuta lähdin Sallasta ja tulin elokuun lopussa takaisin. Kaikki tieni oli outoa ja kamalata, vaan minulla oli matkan tunteva mies kumppanina. Ja Luoja, joka on ruvennut Israelin Sankarille tietä raivaamaan ja elonsa <85> riittä ruumenista erottamaan näillä viimeisillä mailman ijän päivinä, — tätäkin Suomen erämaata, joka osoittaa, että Herralla on hoppu. Mutta Hän on järjestyksen Jumala, ehkä hirmuvalta seisoo vastassa pappein kautta, vaan Jumala toista ajattelee. Esivallan persoonat ja tietoviisaat tekevät sen päälle työtä, että asetuksia avata niin, että tulee uskonvapaus Suomeenkin niinkuin teillä on siellä Amerikassa.

Kristillisyyden Oulusta etelään on heikko voimista ja harvassa, vaan tämä sama opin ääni on Helsinkiin asti kulkenut, ja se on tyhjänä viisasten korvissa sielläkin. Mutta minulla on se usko, että Suomessakin vähän eteenpäin ottaen on suurempi kristillisyyden. Ja siitä syttyy verinen viha pimeyden ruhtinaalle. Hän usuttaa ensin pienet virkakoirat vainon valkiata sytyttämään — valheella, pilkalla ja kiukulla isompain herrain korvia syhyttämällä taidonsa päätä, ja he ryhtyvät sitten asiaan, ja se tulee siitä syystä, että Jeesus sanoo vakaasti, ja se on jo Aapelista asti toteen käynyt, että: »jokainen istutus, jota ei minun taivaallinen Isäni ole istuttanut, pitää juurinensa revittämän», sillä evankeliumin luonto ei kärsi mitään järjen rakennuksia. Ja Pyhän Hengen virka on riisua alastomaksi koko ihmishenki, niin ylhäiset kuin alhaisetkin. Johannes riisuu Herodeksen, vaikka Herodes pitää Johanneksen hurskaana. Ei auta, sillä totuus ei kiertele.

Pyhä Henki kun saapi epäuskon kallion sydämen ovelta pois, niin omantunnon kirja läsähtää auki, ja synnin velka sysätään omaltatunnon helvetin tuleen, — Golgatalle — pääkallion paikalle ryöväriin kanssa katsomaan viatonta Jumalaa alastomana ja verisenä. Siinä hän tunnusti puolensa vääräksi ja sai armon. Mutta tätä ei tottele Nikodemus eikä tämän aikainen antikristus, jolla

on hieno väri paidassa ja vaski rinnassa ja ihana kunnian, ystävyys ja viran korkea verho kruununa. Se ei voi sitä kärsiä, siinä tulee käärmeen siemen vaimon siementä vastaan. Ja se on ollut elävän kristillisyyden kruunu, että kärsiä totuuden tähden, ja kristittyin kyöneleet ovat vuotaneet verivihollistensa yli. Verinen vaino <86> ja marttyyrikuolema on ollut siemen Kristuksen valtakunnan levittämiseen.

Ei ole, veli rakas, sen iloisempaa asiata, kun että olemme keskellä armon taivasta ja ulosvalittuin joukossa. Pieni on se taivas huvitukseksi ja ruokapöydäksi, mikä meidän oma sydän on. Mutta joukko Jumalan ihmisiä on enkelein seura, jossa on murheellisten ravintola ja huvitushuone. Siinä rakastaa syntynyt synnyttäjää ja synnyttäjä sitä, joka hänestä syntynyt on. Sen todistaa rakkaudella ravittu Herran apostoli ja vanhalle iälle kyllin elänyt ja paljon koeteltu evankeliumin tähden, Johannes, ensimmäisen lähetyskirjansa 5:ssä luvussa ja ensimmäisessä värssyssä.

Toivoni olisi täältä pois päästä toiseen Eurooppaan, (kunnian valtakuntaan) viettämään ikuisia häitä ja riemukanteletta soittamaan autuaitten veljein ja sisarten kanssa.

Sallan eli Kuolajärven verenkorjaajain lauma kirkolta aina Kursuun asti lähettää tässä minun kanssani rakkauden terveisiä erinomattain teille tutuille ja sille laumalle, joka ympärillänne on. Ystävällisesti veljeltänne

Johan Takkinen.

Saivonmuotkasta 3. p. marraskuuta 1874.

Mitä sinä kirjoitat vaiheidasta, niin se on profeetoilta kirjoitettu Jumalan rangaistukseksi, että Herra on sallinut viinamäen aidan ottaa pois, ja syy on se, ettei kaikki työmiehet tahdo tulla vihattaviksi kaikkinaisilta eläimiltä, vieläpä ristinkantajiksi mailman joukolta. Se tahtoo tehdä meitä voimattomiksi rakentamaan ja voimassa pitämään viinamäen aita, sillä siveät luontokappaleet suuttuvat kovin, kun heitä eroitetaan lammaslauhasta ulkokullaisuuden ja omanvanhurskauden tähden. Jos aidan rakennus viinamäessä rapistuu, niin tulee sikalauma tonkimaan ja tallaamaan Ju<87>malan pellossa ja Herran seurakunnassa. Ja minä luulen, että mailma on monessa paikkakunnassa kauniisti viheriöitseviä herätyksiä tallannut huonon aidan tähden.

Vieläpä eriseuraset, jotka omallavanhurskaudella Jumalaa palvelevat, ne ovat ylimmäiset orasten nykkijät ja hengen sammuttajat. Sentähden apostoli käskää heitä paeta. Se on, niitä erimielisiä, joilla on mailman kanssa yksi henki. Net näyttävät vääräksi oikean seurakunnan vastaheränneille ja äsken kristityille saadaksensa epäileviksi heikkouskoisia, mutta mailman joukkoa net ei tahdo loukata parannussaarnoilla. Siitä pitäisimme heitä tuntea, ettei he rakasta esikoisseurakunnan jäseniä. Nämä metsätokat tahtoisit aittaa hajoittaa, että pääsisit talleamaan Siionin vuorelle, mutta sentähden on Herramme Kristus taivaan valtakunnan avaimet esikoisseurakunnalle antanut, että raatelvaiset sudet eivät pääse Herran laumaa tappamaan ja kadottamaan.

Sentähden tet esikoisten seurakunnan vartijat, vahvistakaa viinamäen aittaa niistä kanteista, joista se on huono, että työväki saisi tukkia ja parantaa rauenneita ja lahonneita paikkoja. Rukoilkaamme siis elon Herraa, että Hän varjelisi seurakuntaansa ja väsyneiden työmiesten kädet, ja vielä herättäisi ja käskisi varjelusenkelinsä hengen miekalla ja Herran Sebaotin voimalla Siionin vuorta varjella, ettei vihollisten metsästäjät valloittaisi rauhan lapsia Pohjanmaallakin, jotka olette tulleet Siionin vuoren tykö elävän Jumalan kaupunkiin, taivaalliseen Jerusalemiin ja monen tuhannen enkeleitten tykö, yhteiseen kokoukseen esikoisten seurakuntaan.

Olkaa turvatut tekin nuoret kristityt tämän esikoisten seurakunnan helmassa, jossa Jumala täydellisten vanhurskusten henkein kanssa on, ja Uuden Testamentin välimies, Jeesuksen verellä uskon kautta priiskoitetut sydämet ovat. Omistakaamme puhtaus ja viattomuus, synnit anteeksi Jeesuksen nimen ja veren kautta, joka esikoisten seurakunnalle Pyhän Hengen kautta vallan antanut on päästää ja sitoa, avata ja sulkea. Tämä valta ei ole jollakin joukkokunnalla, vaan Py^{<88>}hän Hengen saaneella seurakunnalla, jossa hallitaan Kristuksen opilla ja osoituksen jälkeen. Siinä toivossa toivotan onnea kaikille uskovaisille, että Pyhä Henki avaa suut saarnaamaan parannusta ja syntein anteeksi saamista ja antamista Herran nimessä, joissa Hän asuu. Amen.

Johan Raattamaa.

Rakentaa aittaa Herran Viinamäessä.

Saivosta helmikuun 8 p. 1876.

Minä myös sanon sydämellisiä terveisiä Sundströmille ja kiitän kirjan edestä, jonka olen saanut toukokuussa. Veli Takkinen on teille kirjoittanut tässä ylempänä. Minunkin tarkoitukseni on sama. Tehkäämme työtä kärsivällisesti Herran viinamäessä! Vieläpä toivomme, että kaikki heräykset yhdistyvät yhteen lammashuoneeseen Herran sanan jälkeen. Olkaamme hitaat tuomitsemaan, vaan nopiat Herran nimessä syntiä anteeksi todistamaan siinä toivossa, että Pyhä Henki vaikuttaa uskon luetun ja saarnatun sanan kautta. Ole priiskoitettu Herran piiskuinen lauma sydämässäsi Jeesuksen verellä ja päästettynä pahasta omastatunnosta. Vieläpä riemuitse hengessä Siionin tytär Suomen rannalla! Pian yhteen tulemme ijankaikkisuuden ihanalla rannalla. Soita Herralle sydämässäsi, sillä voitto on tullut Karitsan veren kautta, amen.

Sano minun terveisiä Vilkmannille ja koko Herran laumalle Suomessa, ja ole itse emäntäsi kanssa enin tervehditty! Pyydän rukoilla edestäni, ehkä olette niinkuin Karitsat sutten keskellä. Onnea toivotan!

Juhani Raattamaa.

<89>

Ylimuoniosta heinäkuun 4. p. 1876.

Rakas veli Herrassa Johan Tudee!

Jeesus puhuu Nikodemukselle Joh. kolmannessa luvussa uudesta syntymisestä lyhyesti: »Niinkuin Mooses ylensi käärmeen korvessa, niin pitää myös Ihmisen Poika ylettämän, että jokainen kuin uskoo Hänen päällensä, ei pidä hukkuman, mutta ijankaikkisen elämän saaman.» Tämä on raamatun lyhyt armonjärjestys, jonka mukaan armon käsittäneet kristityt saattavat todistaa katuvaisille Jumalan armosta syntein anteeksi saamisesta Jeesuksen veressä. Sillä palvelijat tarvitsevat olla, jotka tuhlaajapoikaa vaatettivat Isän huoneessa, että hän vapauden käsittää ja säilyttää omassatunnossa. Lyhykäinen oppi uudesta syntymisestä käsitetään sydämellä, kun se äänellisesti saarnataan raamatun mukaan, ja sanan lukeminen vahvistaa saarnan niinkuin Hebrean seurakunnan kristityissä mainitaan. Lukeminen vaikuttaa, kun sanaa sydämellä käsitetään, vain siinä on asia, ettei sokea ihminen käsitä raamattua, ja koska hän luulee näkevänsä, niin hänen sokeutensa pysyy. Raamatussa on

kyllä kirjoitettu uudesta syntymisestä, mutta saarnattakoon sitä äänellisesti ja selitettäköön se lyhyt armonjärjestys; kovin pitkän selityksen kautta sana menettää voimansa. Yksin raamattu on vakava ja vaihtelematon, kun se oikein ymmärretään. Mutta suruttomat jumaluusopin tohtorit eivät ymmärrä raamattua, kun ovat itse uudesti syntymättömät ja Pyhättä Hengettä. Sitä vähemmän ne uskovat ja ymmärtävät teidän ja meidän selityksiä ja kirjoituksia. Jos teidänkin kirja painettaisiin, ei sitä uskottaisi paremmin kuin raamattua, joka näyttää lyhyesti uuden syntymisen järjestyksen, eikä se tule pitkillä selityksillä selvemmäksi. Sentähden emme tahdo alkaa siihen toimeen.

Terveisiä Kuopion kristityille minulta ja muilta Lapin kristityiltä.

Johan Raattamaa.

<90>

Saivosta 15. p. heinäkuuta 1876.

Rakkaille veljille ja sisarille Teuvalla, Jurvalla, Laihialla ja Vähässä Kyrössä Jeesuksen verellä ostetuille ja saatanan vallasta verisen oven kautta Kristuksen valtakuntaan tulleille, jossa on sula syntein anteeksi antamus. Jumalan armo, rauha ja rakkaus teille runsaasti vuotakoon Herran Kristuksen kautta, josta kasvaa veljellinen rakkaus ja yksimielisyys. Tällä toivotuksella me lähestymme täältä teitä tervehtimään ja teemme tiettäväksi, että teidän valitus on tullut meidän tykö Antti Isotalon kirjeessä. Ja met sanomme niinkuin laupiuden saaneet Jumalalta, että mitä siihen veljeen tulee, josta kirjoititte, niin pitääkää häntä veljenä, ja laupiaalla sydämellä kohdelkaa, että hänkin on vaikuttanut paljon herätykseksi. Kallis asia se on. Ja mitä siihen tulee, niin tämä veli tarvitsee nöyryyttää itsensä, muuten hän tulee vaikuttamattomaksi, jos hän kulkuu muuallekin. Vain se on hänelle terveellinen, että nöyryyttää itsensä, niin tulee yletyksi. Jos hän haluaa mennä muuallekin asumaan, jota ei Teuvalaiset tarvitse estää, jos hän haluaa. Minä tunsin, että Teuvalla oli kallis kristillisuus ja opettavaisia miehiä ja palvelevaisia kristityitä. Se kontrahti, joka on tehty, tuhannen markkaa, se kirja tarvittee olla mitätön. On palkkapaimenia Suomessa, mutta saarnaajat ruokkivat Kristuksen lampaita terveellisellä ruualla, niin lampaat kasvaa uskossa ja rakkaudessa, sillä Paavali sanoo: »En häpeä minä Kristuksen evankeliumia, sillä se on

Jumalan voima itsekullekin uskovaiselle autuudeksi.» Ja eihän riitä tappavan härjän suuta kiinni sidota. Ei ole terveellinen, että määrätä palkka, sillä rakkaus ei tee mitään palkan tähden. Ja ne, jotka ovat tulleet evankeliumin saarnan kautta seuroissa kristityiksi, niin ne on tunteneet saarnaajansa, vain se on teille tarpeellinen ja terveellinen, että tet rakkauden keskenänne pidätte, sillä tie on kaita. Minä teille tuttu veljenne, lähetän tässä sydämen rakkaita terveisiä ynnä näitten esikoisten kanssa, joilta olen <91> vaadittu teille kirjoittamaan. Isontalon Antin kirje on luettu Kittilässä, ja he antoivat sen minulle, että lukea sen vanhimman opettajan edessä, Johan Raattamaan. Muistakaa, että rakkaus peittää paljon rikoksia ja rakkaus on täydellisyyden side. Ja jos ei niin olisi, niin pyhä laki meitä nielisi vaatimisillaan; sentähden evankeliumin valtakunta on äärettömällä armolla, ettei omantunnon rauhaa menetettäisi ja vapautta Kristuksessa, sillä se on elämä ja rauha; meidän edesvastaaja Isän edessä on Kristus. Kalliit te olette. Käykää niille verisille paikoille, jossa Jeesus on sotinut ja voittanut. Jumalan rauha hallitkoon teidän sydämenne ja taitonne Herrassa Kristuksessa tällä lyhyellä sodan ja kilvoituksen ajalla, toivottaa veljenne kaidalla elämän tiellä

Johan M. P. Takkinen.

Saivosta 16. p. syyskuuta 1876.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäessä Johan Takkinen ja Hermanni Kerkelä. Jumalan armo lisääntyköön teille! Minä kiitän preivinne edestä, joita olen saanut teiltä. Olen myös saanut kirjeen Amerikasta Heikki Vanhaalta ja Abram Tapanilta. Net ovat tulleet Amerikassa Jumalan enkeleinä vastaan otetuiksi, vieläpä saarnanheet ja Herran ehtoollista nauttinheet vapaakirkossa Calumetissa, ja aikovat käytä Minnesotassakin. Sitäpä toivotamme, että Jumalan Kristuksen valtakunta levenisi ja lisääntyisi ja, että Herra antaisi työntekijöille voimaa ja rohkeutta saarnata parannusta ja syntein anteeksi saamista Herran Jeesuksen nimen kautta. Minä myös todistan teidän kanssanne Herran nimessä synnit anteeksi heikoille katuvaisille ja uskovaisille. Veri viaton on vuotanut syntein anteeksi antamiseksi. Ole uskon kautta priiskoitettu sydämässäsi Siionin tytär Kemijärven ja Pudasjärven pitäjissä. Riemuitse hengessä! Pian <92> yhteen tulemme kirkkaassa ilmassa. Ja sitten veisataan yhteen ääneen hallelujaa tapetun Karitsan häissä alati

ja ijankaikkisesti. Ole toivossa iloinen Herran lauma Pohjanmaan läänissä! Pysythän sinä voiton päällä Karitsan veren kautta, ja Jumala, Isä, varjeele niitä pahasta, jotka uskossa rukoilevat tällä viipymisen ajalla. Soita Herralle sydämessäsi vapaaksi ostettu lauma Suomen rannalla! Ijankaikkisuuden ihana ranta jo näkyy, jossa kilvoittelijat kruunataan vanhurskauden kruunulla, amen, hallelujaa; kiitos ja kunnia Jumalalle ja Karitsalle nyt ja ijankaikkisesti, amen.

Kristillisyyttä täällä on samaa määrää kuin ennenkin te tiedätte olleen. Mie ja vaimo ja meidän talonväki sanovat sydämellisiä terveisiä kaikille uskovaisille. Sanokaa Kieksille, Hautajunnulle, Kellohannulle, Aapolle ja kaikille Kemijärven ja Sallan saarnamiehille ja palvelevaisille vaimoille ja hedelmällisille kristityille Pelkosenniemiellä, ja Kaperille emäntänsä kanssa, Savukoskelle. En suita kaikkia nimittää, mutta pyydän rukoilla edestäni. Olkaa ensin tervehditty Takkinen, Kärkelä ja Jaakkola, joka minua kyyditsi. Olkaa kaikki hyvästi hyvän paimenen hallussa! Heikko veljenne

Johan Raattamaa.

Saivossa 13. p. syyskuuta 1877.

Rakas veli Herrassa Frans Henrik Nikka. Jumalan armo lisääntykseen sinulle Herramme Kristuksen kautta. Meidän esitys olisi, jos vapaaehtoisesti veljelle sopisi lähteä Amerikkaan Takkis-veljelle kumppaniksi. Veli olisi kielten suhteen sekä matkalla että perillä kykeneväinen, muuten on vaikea sillä reisulla. Emme saata siihen panna mitään lakia, etten tulisi sidotuksi. Sydämen rakkaita terveisiä veljelle vaimoineen ynnä muitten kristittyin kanssa.

Tätä esittelee Juhani Raattamaa Takkisen kanssa. <93>

Saivonmuotkasta 25 p. lokakuuta 1877.

Rakkaille veljille Nils Petter Starkka ja Johan Ruonavaara. Jumalan armo lisääntykseen teille Herramme Kristuksen kautta! Kirjainne edestä kiitän, joita olen saanut tässä lokakuussa, joista kuulen, että Salmon Korteniemi estää muitakin kuulemasta Jumalan sanaa, joka Euroopan kristittyin kirjoissa

veljellisellä rakkaudella kirjoitettu on ja saarnattu parannusta ja syntein anteeksi antamusta Herran nimessä. Sen osoittavat Korteniemi veljen omat kirjoitukset joukkoinensa, etteivät pysy Kristuksen opissa, että tottelisit elävää seurakuntaa, jonka Herra Kristus rakentanut on ensinnä Euroopassa ja levittänyt Amerikkaan asti. Yksi on Kristus ja yksi on seurakunta, ja esikoisten seurakunta on oikea seurakunta, johon kaikki kootut olemme. Jos joku joukko erkaantuu, niin eivät ole seurakunta, vaan metsätokka ja eksyneet lampaat, joita Hyvä Paimen palvelijainsa kanssa etsii, ja kun Hän löytää, kantaa Hän laumansa tykö yhteen lammashuoneeseen. Paimenen ääni kuuluu. Pitää olla yksi lammashuone, ja lampaat kuulevat Paimenen äänen. Ei valtakuntain rajat eikä Atlantin meri saata eroittaa Kristuksen seurakuntaa. Kuulkaamme siis, rakkaat veljet ja sisaret, ylipaimenen Jeesuksen ääntä ja tehkäämme sen päälle työtä, että Herran lauma pysyisi koossa, vieläpä Kristuksen laissa, että rakastaisit toiset toisiansa.

Olkaa turvatut, kaikki rakkaat veljet ja sisaret, jotka pysytte elävän seurakunnan helmassa, johon Jeesus teitä ja meitä synnyttänyt on veren vuodatuksella, joita monta kymmentä tuhatta vielä elää Euroopassa, joitten paljoudessa on yksi sydän ja sielu, rakkauden siteellä yhteen kiinnitetty, ja suuri paljous on jo nukkunut ja ilolla päivänsä päättänyt kolmenkymmenen vuoden kuluessa. He laulavat yhteen ääneen hallelujaa kirkkaassa ilmassa. Pysykäämme, rakkaat veljet ja sisaret, tässä laumassa, katsellen Uuden Testamentin välimiestä Jeesusta, ettei käärmeen myrky paisuttaisi ja <94> saattaisi hengellisen kuoleman, niin kuin kävi tottelemattomille Siinain korvessa. Tie on raivattu Yrttitarhasta Golgataan. Katselkaamme ristiinnaulittua orjantappuroilla kruunattua kuningasta sydämen hartaudella ja rohvaiskaamme meitämme vastaan ottamaan uskolla priiskuvaisia veren pisaroita, joilla puhdistettuina riemuitkaa hengessä, rakkaat veljet ja sisaret, jotka esikoisten seurakunnan helmassa armon ilmaa hengitätte. Teille on tämä autuuden sana lähetetty Jumalalta, Isältä, että synnit Jeesuksen nimen tähden ovat anteeksi annetut. Rohvaiskaamme meitämme uskomaan, veljet ja sisaret Ameriikassa, ja omistakaamme Herran Jeesuksen puhtaus puhtaudeksemme ja Hänen vanhurskautensa vanhurskaudeksemme. Vieläpä uskon kautta pyhä elämä ylös raketaan ja lihan työt hengen kautta kuoletetaan! Olkaa vapaat, rakkaat veljet ja sisaret Ameriikassa! Kaukana olemme ruumiin puolesta, mutta

hengessä tykönä. Samassa mielessä olemme Euroopan seurakunnan kanssa kuin N. P. Starkka veli Ruonavaaran veljen kanssa. Jos teitä ulos suljetaan Herran ehtoolliselta sentähden, että olette samassa mielessä kuin seurakunta Euroopassa, niin jakakaa keskenänne niinkuin Rovainen veli Minnesotassa, eli ottakaa sakramentteja metodisteilta taikka lutherilaiselta papilta niinkuin metkin. Vanhimmalta Salmon Korteniemeltä on Ylitornion seurakunta jo aikaa odottanut parannuksia, ja meitä suuri joukko odottaa parannusta kaikilta, jotka ovat tuominneet Euroopan seurakunnan jäseniä. Anotkoon anteeksi niin kuin Parka Heikki vanha täällä ja Amerikkaan asti. On se Abram Tapanikin täällä tehnyt parannuksia, mutta Salmon Korteniemi tahtoo itsensä vanhurskaaksi tehdä joukkoinensa, niinkuin muuan kirjoittaa. Ettekös sitäkään pidä vikana ja syntinä, kun ette viitsi kuulla seurakunnan kirjallisia neuvomisia. Met olemme lukeneet Korteniemen ja muitten kirjoituksia seurakunnan kokouksissa, mutta vanhin niin kuin vanha papistokin estää lain voimalla poliisin kautta. Anteeksi näitä vikoja vanhimmalle ja muille todistan Jumalan <95> puolesta Jeesuksen nimen tähden. Uskokaa, että sydämet paranisit Herran Jeesuksen haavain kautta! Herran Jeesuksen käskyn jälkeen olen kukatiesi viimeisen kerran saarnannut parannusta ja syntiä anteeksi Amerikan veljille ja sisarille siinä toivossa, että Herran henki puhaltaa palamaan suitsevaiset kynttilän sydämet, että rakkaus peittäisi veljein vikoja niin kuin Jeesus on puhtaudellansa peittänyt kaikkein katuvaisten ja uskovaisten synnit. Pois pelko, rakkaat veljet ja sisaret, voitto on tullut Karitsan veren kautta. Vieläpä esikoisten seurakunnassa kaikki synnit annetaan anteeksi teille ja meille. Hallitkaa, rakkaat veljet, Kristuksen opin ja asetusten jälkeen, niin seurakunta pysyy koossa. Olkaamme nopeat syntiä anteeksi antamaan Herran nimessä, mutta hitaat sitomaan. Ole kirkas sinä veripunainen lippu! Lyö laumas viholliset suusi miekalla! Päästä vaivatut ja murhetta kärsiväiset vapaiksi! Ole vapaa, vapaaksi ostettu lauma Amerikassa! Pian yhteen tulemme isänmaan ihanalla rannalla. Katselkaamme uskossa Karitsaa, joka tapettu on ja on meitä Jumalalle verellensä ostanut. Kiitos Jumalalle ja Karitsalle, jonka verellä priiskoitettuina ja päästettyinä pahasta omastatunnosta. Riemuitkaa hengessä, amen, hallelujaa! Terve tultua kirkkaassa ilmassa uuden taivaan avaruudessa! Amen!

Rakkaat veljet, Takkinen ja Nikka, olisit jo aikaa pitäneet tulla Amerikkaan, jos Jumala on tahtonut terveinä kuljettaa minun ja Huhtasaaren edestä meille lähetetyillä piljetillä.

Euroopan seurakunnan puolesta ynnä vaimoni kanssa tervehdin rakkaita veljiä Nils Petter Starkkaa ja J. Ruonavaaraa. Takkinen ja Nikka, kantakaa minuakin rukouksissanne armoistuimen tykö! Aina tarvitsen syntiä anteeksi, sillä pahat himot ja halut usein haavoittavat tuntoa, kun en ole aina kykeneväinen itseni kieltämisessä, vaikka olenkin pahan voittanut, että lihan työt ovat kuoletetut, ettemme tehe pakanain syntiä. Vielä sanon rakkaita terveisiä opettajalle Salmon Korteniemelle ja kaikille opettavaisille miehille. Aika on jo tehdä sovinto sovintoveren voimalla. Euroopassa seurakunta <96> odottaa rauhan sanomia. Ettehän ainakaan tahdo eriseuraisiksi tulla. En suita kaikille vastata, jotka ovat kirjoittaneet. Kiitän kaikkein niitten kirjain edestä, joita hyvässä tarkoituksessa kirjoitettu on, vaikka ihmisturmelus näkyy muutampia vaivaavan Calumetissa ja Minnesotassa, kun pahoilla sanoilla pullikoitsevat Kristuksen piikaa Tilda Fogman'ia ja Huhtasaarta, vieläpä ovat ylönkatsoneet kristityn papin Krapin kirjan eli kirjallisen neuvon. Ei ole tänne ilmoitettu, minkä tähden Starkka ja Ruonavaara on kielletty raamattua selittämästä. Sentähden ilmankin, että pysyvät esikoisten seurakunnassa. Tottapa ovat turvassa kaikki lampaat ja karitsat, jotka pysyvät laumassa. Niitä Hyvä Paimen kaitsee ja johdattaa elävain vesilähteitten tykö Siionin vuorella. Olkaa hyvästi onnen toivotuksella! Herra tuntee omansa idässä ja lännessä.

Uskomassa olen ja tunnen rukoilevaista henkeä sielussani, vieläpä Jumalan puhtaudella on hurskaus ja syntisyys peitetty.

Rakkaat veljet, Takkinen ja Nikka ynnä Starkka, Ruonavaara ja Wiipa, olkaa ensin tervehditty, emännät myös, joilla net ovat. Sanokaa minun terveisiä kaikille totisille ja särjetyille sydämille. Tahdon varjella Herran seurakuntaa hengen miekalla ja Herra Sebaotin voimalla loppuun asti, amen. Pyydän rukoilla edestäni! Olkaa hyvästi rakkaat veljet! Herra vahvistakoon teitä ja meitä työläässä työssä! Kiitos Karitsalle nyt ja aina, amen, hallelujaa!

Näitä on kirjoittanut vanha

Johan Raattamaa.

Johan Ruonavaaralta sain tässä sisällä olevaisessa kuussa kirjan, jossa oli N. P. Starkan sisällä Parka vanhalle. Kiitän rakkaita veljiä kirjain edestä.

Johan Raattamaa.

Ratkaiskaa asiat raamattuun jälkeen, että vaivatut vapauteen pääsevät.

<97>

Pajalasta se 15 p. joulukuuta 1877.

Rakas veli Herrassa Nils Petter Starkka. Jumalan armo lisääntykään sinulle ynnä muille Jumalan valituille Herramme Kristuksen kautta!

Saan vielä lähestyä, rakas veli, sinua ynnä muita Jumalan valituista näillä harvoilla sanoilla kukatiesi viimeisen kerran tämän maan päällä. Rakkaudella muistan sinua Rovasen ja muitten Jumalan valittuina kanssa ja katselemme hengessä teitäkin sinne asti Jumalan valittuna, joille on Jeesuksen nimen ja veren kautta synnit anteeksi annettu. Ja on myös halu kysyä, ettekö ole saaneet minulta tämmöistä preiviä kuin tässä sisällä lähetän, kun ei ole mitään vastausta sieltä merkitty, että olisitte saaneet, jonka tähden lähetän tämän kopion nyt, jonka silloin jätin itselleni, joka on kirjoitettu jo heinäkuussa.

Myös lähetämme tässä näitä Amerikasta tulleita preivejä, joita Johan Takinen ja Nikka vaativat sinne lähettämään. Ja niinkuin Parka-vanhin sanoo, ettei se Castreeni niminen kirjoittaja ole herännyt ihmisenkään, ja siltä näyttää myös hänen ylpeät preivinsä, joita hän tänne omanvanhurskauden kuolalla korjattuna lähettää. Ja Raattamaa vanhin ei ole vielä sitä hirveintä saanutkaan Tapanin Aapolta käsiinsä. Siis sanomme, että ymmärrättekö, mitä se on, että tet nostatte päanne niitä vastaan, jotka ovat olleet ennen teitä Kristuksessa, eikä ole siitä opista liikkuneet, josta tekin olette valkeuden kipinöitä saaneet. Ei, että vanhuus tekisi meitäkään, kuin armosta olemme mekin autuaat. Mutta ymmärrättekös, että se on esikoisten seurakunta, jotka ovat ensimmäisiä kristityiksi tulleita ja ovat sitten pysyneet siinä opissa, josta henki ja elämä on saatu, ja joka siitä laumasta erkaantuu, eihän se ole enään seurakunta, mutta metsätokka ja eksyneet lampaat. Sillä Ylipaimen on sanonut, että pitää oleman yksi lammashuone ja yksi paimen. Se se on seurakunta. Met olemme Pajalan pappilassa ja olemme lukeneet monta <98> Amerikasta tullutta preiviä, ja Esajas Eljasson sanoo preivissänsä Tilda

Fogman'ista apostolin sanoilla, ettei sovi vaimoin opettaa. Siihen saakkako se ulottukin apostolin oppi. Miksi hän sitte killaa Feben, Kenkrean palveluspiian olleen monelle avullisen, ja itselle hänellekin, ja sanoo sama apostoli kirjoittaneensa epistolan Roomalaisille Feben kanssa. Miksi ei sitten teille kelpaa, että Tilda kirjoittaa joko minun, Raattamaan eli Huhtasaaren kanssa. Uskokaa enempi ja lukekaa ja Pyhän Hengen valossa käsittäkää puhtaammasti raamattu ja lakatkaa pullikoitsemasta Herraa ja Hänen voideltuansa vastaan. Sillä pitäisihän teidän jo vähemmästäkin käsittämän, jos teillä oikea henki on.

Takkis-veli ja Nikka-veli on esikoisten seurakunnalta teille lähetetty. Ottakaa, rakkaat, heitä Herrassa vastaan ja antakaa teitänne ojettaa; synnit teille todistamme anteeksi. Ja tet, jotka olette pysyneet, olkaa hyvässä turvassa! Synnit, viat ja heikkoudet ovat teille, rakkaat, anteeksi annetut Jeesuksen nimen ja veren kautta. Ja Takkis-veli ja Nikka-veli, oikein tuli sydämemme iloiseksi, kun saimme teiltä preivin Amerikasta tänä iltana, jonka edestä kiitämme. Olkaa, rakkaat, turvatut! Herran on työ, jota teette, ei ole työnne turhaa. Herra Jeesus vahvistakoon teitä ja meitä Hänen työssänsä, jonka Hän myös tekee nimensä tähden. Amen.

Ja sydämen rakkaita terveisiä koko Herran laumalle Amerikassa Raattamaalta, minulta ja koko itäisen maan esikkoseurakunnalta, ja kantakaa meidänkin puuttuvaisuuttamme armoistuimen tykö. Merkitsee veljenä ja matkakumppanina isänmaalle

Erik Anders Andersson.

Rovais-veljelle myös rakkaita terveisiä.

Soisimme, rakas veli, että Takkis- ja Nikka-veljet saisit lukea nämä kaikki. Laivaniemen Pekalta sydämen rakkauden terveisiä Joh. Takkiselle ja muille kristityille. <99>

Johan Takkista, Frans Hendrik Nikkaa ynnä Amerikan kristityitä tervehtii sydämellisellä rakkaudella, rauhan Jumala olkoon kanssanne, amen

Matti Pekkala, Kätkäsvanto.

Rakas sisar Tilda Fogman! Jumalan armo lisääntykään teille meidän Herran Jeesuksen Kristuksen kautta. Monta kirjaa ja kopiota olen teiltä saanut, joitten edestä kiitän. Vasta olen tullut Kittilästä, ja Kittilän pappilassa olimme koossa kaikkein Kittilän seurakunnan opettavaisten miesten kanssa, jossa poisantiin opista se sana, kun joiltakin ennen sanottu oli, ettei Pyhä Henki vaikuta luetun sanan kautta ulkona seurakuntaa. Siihen tyydyttiin, kun sanoin, että Jumalan vaikutuspiiri on meille mittaamaton. Johdattipa Hän tietäjät idästä Betlehemiin. Kaikissa isommissa kylissä olimme koossa ja veljellisessä rakkaudessa erkanimme. Kasvoista tunnetulle veljelle Jacob Wuolteelle sydämestä anteeksi todistan kaikki vastaan saomiset Jumalankin puolesta Jeesuksen nimen tähden, jonka veri on vuotanut syntein anteeksi antamiseksi. Iloista on kuulla, että Herran lunastetut yhdistyvät Amerikasakin, joille sanon sydämellisiä terveisiä ynnä rakkaille veljille ja sisarille Tornionla, ja Amerikassa Takkis-veljelle, ja Nikalle rakkaita terveisiä. Ole Tildasisar ensin tervehditty Tornion lauman kanssa! Pyydän rukoilla edestäni! Vaimolta kanssa terveisiä kaikille!

Johan Raattamaa.

Saivonmuotkasta 3. p. toukokuuta 1878.

Kaikille veljille Johan Takkiselle, N. P. Starkalle, Kaleb Wuolteelle ja kaikille rakkaille veljille ja sisarille Calu<100>metissa, Minnesotassa ja kaikille hajalla asuvaisille Pohjois-Amerikassa. Jumalan armo lisääntykään teille Herramme Kristuksen kautta. Minun poissa ollessani on paljon preiviä tullut Amerikasta Saivoon, joitten kaikkein edestä kiitän. Vasta olen toista viikkoa ollut kotona, jonka tähden vastaukset ovat viipyneet. Jumalan sydämellisen laupeuden ja Jeesuksen nimen ja veren kautta ovat viat ja heikkoudet anteeksi annetut kaikille rakkaille veljille ja sisarille, jotka uskotte meidän Herran Jeesuksen armon kautta. Vahvistakoon Jumala Pyhän Henkensä kautta teidän ja meidän uskomme, että rakkauden siteet vahvistuisivat, ja pysyisimme Kristuksen laissa loppuun asti. Amen.

Anomuksenne on oikea veljeä Takkista opettajaksi, mutta ei minulla eikä seurakunnalla ole valtaa määrätä Takkista opettajaksi teille, se olkoon Takkisen omassa vallassa. Vielä tapahtukoon Jumalan tahto! Olettepa minusta

oikein järjestäneet Kristinkirkon Minnesotassa. Samoin myös saatatte järjestää muissa paikkakunnissa. Seurakunta Euroopassa toivottaa Jumalan armoa Salmon Korteniemellekin suurimmastakin viasta, että hän on eriseuraa rakentanut Amerikassa, ja vielä nytkin on meille vanhasta eriseuran juuresta ihmishengen näkyjä lähetetty, jota sanotaan S. Korteniemen taivaallisena näkyinä levittävän. Mutta älkää, rakkaat veljet ja sisaret, jokaista henkeä uskonto, vaan koetelkaa, jos ne Jumalasta ovat. Se henki on väärä hengen näky, joka vei mainitun miehen ylpeyden korkealle vuorelle näkemään Euroopan maita ja kansoja, ja omia mietteitänsä ja pahoja ajatuksiansa kristityistä tuopi edes Jumalan hengen ilmoituksina. Pysykäämme, rakkaat veljet ja sisaret, prohvettain, Kristuksen ja apostolein opissa, joka kynttilä pimeässä valaisee siihen asti, kun päivä valkenee ja kointähti koittaa teidän ja meidän sydämissämme. Ole vapaa ostettu lauma Amerikassa! Ole vapaa Salomon Korteniemikin, ja sekin hengessä näkijän heikkous hänellekin anteeksi. Ala nyt, rakastettu vanhin Salmon Korteniemi, kokoamaan Herran Jeesuksen <101> kanssa yhteen lammashuoneeseen ja tee ikuinen sovinto veljen Takkisen ja seurakunnan kanssa, sillä Kristuksen oppi sitoo meitä kaikkia seurakunnan kuuliaisuuteen. Pysykäämme Kristuksen opissa! Jumalan sydämellisen laupiuden ja meidän Herran Jeesuksen armon kautta olen ahkeroinut säilyttää anteeksi antavaista sydäntä, ja vielä todistan anteeksi Salmon Korteniemelle kaikki, ynnä muille, niin kuin kirjoissanne anoneet olette. Uskokaa ja uskokaamme Jeesuksen nimessä ja veren kautta synnit anteeksi ja älkäämme tehkö lahkoja ja metsätokkia, vaan pysykäämme laumassa, johon kolmenkymmenen vuoden kuluttua on jo kokoontunut monta kymmentä tuhatta. Ja suuri paljous on jo kirkkaassa ilmassa laulamassa hallelujaa. Pysykäämme Siionin vuoren tykönä, johon tulleet olemme elävän Jumalan kaupungissa, taivaallisessa Jerusalemissa, enkelein joukossa, esikoisten seurakunnassa, Jumalan, kaikkein tuomarin ja täydellisten vanhurskusten henkein ja uuden testamentin välimiehen Jeesuksen tykönä. Uskolla vastaan ottakaamme priiskuvaisia veren pisaroita, että päästettynä pahasta omastatunnosta saamme riemuita hengessä Siionin vuorella nyt ja ijankaikkisesti. Kilvoitelkaamme siis, rakkaat veljet ja sisaret, kallista uskon kilvoitusta katsoen uskon alkajan ja päättäjän Herran Jeesuksen päälle, että pysymme voiton päällä loppuun asti. Usko ja ole vapaa Herran lauma Amerikan maalla! Pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä. Amen!

Sydämen rakkaita terveisiä Takkiselle, Starkalle, Kaleb Wuolteelle ja kaikille opettavaisille miehille ja palvelevaisille vaimoille! Sanokaa minun terveisiä koko Herran laumalle! Pyydän rukoilla edestäni!

Onnen toivotuksella, vanha veljenne

Johan Raattamaa.

<102>

Saivonmuotkasta 10 p. kesäk. 1878.

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäessä Johan Takkiselle. Jumalan armo lisääntykoon teille ja kaikille rakkaille veljille ja sisarille Pohjois-Amerikassa. Kiitän kaikkein kirjain edestä, joita olen saanut. Olen jo kirjoittanut, että minusta on Minnesotassa kirkko oikein järjestetty, että molemmat sakramentit ovat seurakunnalla ja ei ainoastansa vihityillä papilla, jota toimittaa saattavat kirjanoppineet kristityt, joita myös patsaina pidetään; vieläpä Suomessakin uusi kirkkolaki myöntää, että saapi Herran ehtoollista antaa joku kristitty, ehkä ei ole laillinen pappi, kuitenkin hätätilassa. Raamatun selitykset ja äänelliset teroitukset sydämiä kohden pitäisi passata rippisaarnaksi ja muiksi saarnoiksi pyhäin ihmisten yhteydessä. Onpa teillä ja meillä Lutheruksen ja Laestadiuksen saarnoja, ettei tarvitse Salmon Korteniemi eikä muut maallikkosaarnaajat messuta eikä karttoja kirjoittaa, vaan lähetyskirjoja niinkuin apostolitkin. Laestadiuksen saarnat passaavat parhaiten lukea tämän aikaisille ihmisille, erinomattain sunnuntaina ja juhlapäivinä, kun suruttomiakin tulee kuulemaan ja muutamat kurkistelemaan. Uskovaiset vaimot ovat puhtaat kirkkoon ottamatta, ja uskottomat ovat saastaiset, vaikka pappi heille lukee ja kiittelee.

Kallis asia, että lapsia kastetaan, joitten on Jumalan valtakunta, mutta voi pimeyttä, kun entiset ja nykyiset pappein päämiehet ovat perustaneet ja opettavat uuden syntymisen kasteeseen, joka uskon kautta ristiinnaulitun katselemisessa tapahtuu katuvaisille, niinkuin se tapahtui Jeesuksen opetuslapsille, josta Jeesus puhui Nikodeemukselle, on vedetty lasten kasteeseen. Ja vielä vakuuttavat suruttomat papit rippikoulussa jumalattomia nuorukaisia tapahtuneesta uudesta syntymisestä, ehkä Herran opetuslapset saatuansa molemmat sakramentit murehdit ja itkit uuden syntymisen päivänä. Niin siis Pyhä Henki kutsuu sanan ja sakramentin <103> kautta kolkuttamaan ristiin-

naulitun oven päälle, niin sisällä olevaisessa pyhäin ihmisten yhteydessä ovat oven vartijat, jotka evankeliumin saarnalla avaavat oven katuvaisille ja uskavaisille Jeesuksen veren kautta.

Annettakoon armon välikappaleita ulkona olevaisillekin, kun het totuudella halajavat. Kuka tietää, koska Isä vetää ainoan Poikansa tykö. Vieläpä epäuskoiset harrastajat ja puoliheränneet ovat Jeesuksen opetuslapset, joista on se toivo, että Herra Jeesus itsensä heille kirkastaa verta vuotavaisena ja elävänä, mutta suruttomia varoittakoon saarnaajat, niinkuin pyhä Paavali, syömästä ja juomasta itsellensä tuomion. Heittäkää verkot mereen, vieläpä oikealta puolelta, mitämaks suljette suuren kalan paljouden, se on, saarnatkaa parannusta ja syntein anteeksi antamusta, niin myös annettakoon sakramenttiä halajavaisille. Met täällä Euroopassa otamme vastaan sakramentin virallisilta papeilta niinkuin täällä laki vaatii. Saatte tekin olla vapaat, jos tahdotte itsenne antaa sidottaa vanhaan valtakirkon helmaan, joka on saattanut kohta koko Euroopan kristityksi lapsena kasteen kautta; se usko on kreikkalaisilla, Paavilaisilla ja vielä luherilaisillakin. Kyllä tiedätte, rakkaat veljet, että Kristuksen kirkko on nöyryytetyt ja särjetyt sydämet. Rakentaakamme siis Jumalan temppeliä verisillä evankeliumin saarnoilla, tehden työtä sydänten päälle, että pysyisit Karitsan veren kautta puhdistettuina synnistä, joka meihin aina tarttuu. Uskomassa olen synnit anteeksi ja todistan teillekin, Jeesuksen verellä priiskoitetut sielut, Herran nimessä heikkoudet anteeksi. Pyydän rukoilla edestäni! Vanha

Johan Raattamaa.

Mie ja vaimo sanomme rakkaita terveisiä Takkiselle, N. Petter Starkalle ja kaikille Amerikan kristityille Calumetissa ja Minnesotassa. Järjestäkää kirkko, hyljäten ihmissäännöt. <104>

Saivonmuotkasta 1 p. marrask. 1888.

Rakkaalle pojalle Pietarille. Jumalan armo lisääntyköön teille!

Kiitän kirjan edestä, jonka sain kesällä, josta olen kirjoittanut vastauksen, mutta en tiedä, oletko saanut. Minä olen kirjoittanut sinulle, että jos ikävän tähden tulet takaisin, niin saat maasi kohtuullisilla rahoilla. Kirjoituksistasi kuulen, että Amerikassa on kaksimielisiä, joka saattaa vaikuttaa ikävää

totisille sydämille. Sinä olet kirjoittanut minulle entisinä vuosina, että Takkis-veli on osoittanut sinulle isällisen rakkauden sielun ja ruumiin puolesta, vieläpä Takkinen on paljon hyvää vaikuttanut Euroopassa ja Amerikassa. Meitä on kymmeniä tuhansia esikoisten seurakunnassa, jotka saatamme vastata Takkis-veljen puolesta, että hän on saarnannut taivaallista totuutta viime kerrallakin, kun hän kävi vielä oppimassa Euroopassa.

Ei sekään ole tosi, että mie ja Takkis-veli olemme estäneet saarnaajat tulemasta Amerikkaan. Minä kyllä olen sanonut ja sanon vieläkin, ettei täällä ole ymmärryksen jälkeen parempia saarnamiehiä kuin Amerikassa. Minä tunnen monta kasvoista Amerikassa ja kirjoitusten kautta olen kuullut, että saarnaavaisia miehiä on paljon Amerikassa. Uskokaamme, nuoret miehet Pietari Raattamaa, Matti Pekkala ja Johan Lumijärvi! Kyllä saatte uuden vahvan hengen, että saatatte saarnata parannusta ja syntein anteeksi antamusta Jeesuksen nimen ja veren kautta. Kalliita saarnamiehiä on monta Calumetissa, Dakotassa ja Cokatossa, josta syystä ei esikoisten seurakunta sido saarnaajain omiatuntoja menemään Amerikkaan saarnaamaan, mutta jos jollakin on halu, niin menkään ja saarnatkoon, mutta en luule enempää vaikuttavan kuin nekin, joita on joukko Pyhän Hengen saaneita miehiä Amerikassa, joitten välikappalten kautta on Jumala vaikuttanut ja rakentanut hedelmällisen seurakunnan Amerikassa. Hedelmistä puita tunnetaan Euroopassa ja Ameri<105>kassa. Kalliit lammasten paimenet ovat net, jotka Jeesuksen voiman kautta kokoavat lampaita ja karitsoita ylipaimenen Jeesuksen tykö, joka sitoo haavoitetut ja parantaa särjetyitä sydämiä. Ole vapaa, vapaaksi ostetun lauman kanssa, synnit ja viat ja epäileväisyydet Jeesuksen nimen ja veren tähden ovat anteeksi annetut teille ja meille.

Onnen toivotuksella olkaa hyvästi, rakkaat lapset, Petteri vaimosi kanssa, Johan Petterin, Kaalepin ja Marja Johannan kanssa! Vieläpä sanomme Karoliinan kanssa rakkaita terveisiä. Sanon minun terveisiäni kaikille teidän kylän kristityille, vieläpä Mursulle ja kaikille saarnamiehille kaikissa valtioissa. Pyydän rukoilla edestäni! Paulus Palovaara on nyt täällä ja sanoo rakkaita terveisiä Pietarille.

Vanha isäs

Johan Raattamaa.

Saivonmuotkasta 11 p. lokakuuta 1879.

Rakkaalle opettajalle, kirkkoherra ja uskollinen työntekijä Herran viinamäessä C. Abiel Heikel. Jumalan armo lisääntyköön teille! Kirjanne edestä kiitän, joka oli kirjoitettu Kittilässä 26 p. syyskuuta. Se mahtaa olla tarpeellinen, että panna toimeen sanomalehti, että totuus kulkisi valheen rinnalla. Tämän kristillisyyden vihaajat ovat paljon valehdelleet kristittyin opin ja elämän päälle, eikä lakkaa maailman loppuun asti, sillä Herra Jumala pani vainon vaimon siemenen ja käärmeen siemenen välille. Tämän totuuden on myös Kristus vahvistanut. He puhuvat kaikkinaista valhetta Hänen nimensä tähden. Seuratkoon hengellinen lehti Kristusta, joka puolusti oppilapsiansa viisaten Davidin esimerkillä viattomaksi; ehkä vilppiä löytyy kaikkina aikoina kristittyin lahkokunnassa, joitten vikoja maailma levittää ja lisää valhettelee sekä opin että elämän päälle. Ei hengellinen lehtikään pidä oikeana kristittynä, vaan niitä rikollisia, jotka tu<106>levat uskon kautta parannukseen uudistetuksi sisällisesti ja ulkonaisesti. Työläs on valtiollisen kirkon opettajalla hengellistä lehteä toimittaa, vaan sangen tarpeellinen. Älkäämme katsoko vainon liekejä, vaan katsokaamme uskon alkajaa ja päättäjää, jonka veren kautta pysymme voiton päällä niin kauan, kun hengen miekalla ja Herran Sebaotin voimalla sodimme lohikäärmettä ja hänen enkeliänsä vastaan. Vieläpä oma syntiturmelus on aina muassamme matkustavaisille isänmaalle.

Vielä sanon. Jumalan on asia ja Jumala vahvistakoon teitä totuutta tunnustamaan, vieläpä kaitsemaan ja ruokkimaan Jeesuksen lampaista ja karitsoita; jospa Herran sanan jälkeen kaikki heräykset yhdistyisit yhdeksi lammasluoneeksi, olisitko he Euroopassa tai Amerikassa. Tehkäämme sen päälle työtä, että Herran lauma pysyisi koossa niin lavealta kun levenee. Vainottuna saamme olla maailman joukolta, kun saarnaamme siitä vanhurskaudesta, joka saadaan uskon kautta Herran Kristuksen päälle. Vieläpä uskon kautta viat vähenevät ja hyvät työt enenevät.

Minä ja vaimo sanomme rakkaita terveisiä kirkkoherralle ja rouvalle ja pyydän rukoilemaan edestäni. Sano minun terveisiä seurakuntanne kristityille ja enin opettavaisille miehille ja palvelevaisille vaimoille. Onnen toivotuksella olkaa hyvästi ja terve tultua ijankaikkisuuden kirkkaassa ilmassa! Kiitos Jumalalle, joka teitä ja meitä on johdattanut Hänen ihmeelliseen valkeuteensa.

Näitä merkitsee vanha

Johan Raattamaa.

Saivonmuotkasta 18 p. toukokuuta 1880.

Rakas veli Ja uskollinen työntekijä Herran viinamäessä

Johan Takkinen Jumalan armo lisääntyköön teille! Monta kirjaa olen saanut teiltä, joitten edestä kiitän. Olen myös <107> lähettänyt teille Gellivaarasta, en tiedä, jos olette saaneet. Kaikuun kirjoituksesta ja kuukauslehdestä on minulla ja monella tuhannella sama mieli kuin teilläkin. En tiedä vielä, mitä kirjasi on vaikuttanut Kittilässä. Olen sanout monta kertaa Kittilän kirkkoherralle, että papisto parantakoon ensinnä oppinsa ja katsokoon sitten, mitä vikaa olisi kristitty in opetuksissa. En ole käsenyt kuukauslehteä kirjoittaa, vaan olen luvannut, kun hän kirjallisesti kysyi minulta. Vieläpä sanoin, että työläs on virallisen papin hengellistä lehteä kuljettaa, sillä vainon liekki uhkaa pappein päämiesten kautta. Kalliina kristittynä pidämme Kittilän kirkkoherraa, ja toivomme, että hengellinen lehti kovenee maailman joukkoa vastaan tai lakkaa, sillä valkea palaa Siionissa, joka polttaa oljet ja heinät.

Te asutte nyt, rakkaat veljet, vapaassa Amerikan maassa. Ei valtio sido teidän tuntojanne seuraamaan väärää oppia niin kuin täällä Euroopassa. En tiedä sanoa sitä enkä tätä niihin kirjoituksiin, joista kirjanne puhuvat. Vaan sen met tiedämme, että Kristuksen ies on sovelias ja Hänen kuormansa on keveä. Pysykäämme, rakkaat veljet ja sisaret, Kristuksen laissa, että me meitämme keskenämme rakastaisimme. Olkaamme siis kiinnitetyt Kristuksen lakiin, ja taivaan valtakunnan avainten käytäntö olkoon niitten kuritus, jotka eivät tottele seurakuntaa. Vieläpä langenneet nostetaan ja seurakuntaan sisälle otetaan Pyhän Hengen voiman kautta Herran nimessä Euroopassa ja Amerikassa. On tänäkin talvena ja edesmenneenä vuonna noussut langenneita, ja siinä toivossa olemme, että tulevat parannukset uudistetuiksi Suomen ja Ruotsin Lapissa. Vieläpä on suruttomiakin herännyt ja takaisin maksaneet varastettuja poroja, erinomattain Vittangin seurakunnassa. Jos Pärki kutsuu Nils Rapin Amerikkaan, niin hän kokoaa meidän kanssamme, sillä veli Rappi on jo parikymmentä vuotta veljellisessä rakkaudessa pysynyt meidän kanssamme, ja uskon pysyvän loppuun asti, mutta jos Pärki kutsuisi

Pahkamaan Euroopasta eli Pahnilan Hei<108>kin Simosta, net kyllä olisit valmiit raatamaan ja hajoittamaan seurakuntaa.

Vielä ilmoitan, että Nikka on matkatoveriksi valittu Takkiselle Torniolta ja Lapista Amerikkaan. Mainitut Pahkamaa ja Pahnila ovat huttujoukon jäännöksiä. Vasta viime föörillä tulin kotia ja sain kuulla kirjoistanne, että jos kristityt ottaisit osaa ja antaisit rahaa kirjapainotoimiin. En ole saanut puhutella monta kristittyä, mutta epäilen, että ei taida painokustannuksia tulla, sillä enin osa rikkaita tahtovat olla hitaat töissänsä ja köyhäin tuntoja ei sovi näihin tarpeisiin sitoa. Ennen kaikkia, rakkaat veljet ja sisaret, uskokaamme katsoen uskon alkajaa ja päättäjää veripunaisessa kaunistuksessa. Vieläpä todistan teidän kanssanne synnit anteeksi kaikille epäileväisille Herran Jesuksen nimessä. Ole vapaa Herran lauma Ameriikan vapaassa maassa! Pian yhteen tulemme kirkkaassa ilmassa. Pyydän rukoilla edestäni! Vaimon kanssa sanon rakkaita terveisiä Takkiselle, ynnä muut sanovat terveisiä.

Johan Raattamaa.

Johan Rautio sanoo kanssa rakkaita terveisiä kaikille. Rakkaita terveisiä sanon kaikille opettavaisille miehille. Sano minun terveisiäni uskovaisille Minnesotassa! Lihan jälkeen se on, että tehdä naimisia uskottomain kanssa, mutta synnit niille on täälläkin anteeksi todistettu Herran nimessä, kun jälkeen naimisen itkevät onnettomuuttansa.

Saivonmuotkasta 14 p. marraskuuta 1880.

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Johan Takkiselle ja myös koko apostolis-lutherilais-seurakunnan kalliille jäsenille. Jumalan armo ja rauha teille runsaasti kasvakoon ja lisääntyköön aina Herramme Kristuksen tuntemisen kautta! <109>

Tämän kautta tervehdämme kalliita veljiämme Amerikkaan ja tietää annamme, että olemme saaneet sanomalehtiä ja Amerikan Aapisen, joitten lahjain edestä kiitämme. Kittilän kirkkoherra morkkaa kovin Amerikan Aapista, ja sanotaan sen panneen kuukausilehtien päälle, ja väittää sen olevan entisen apostolisen uskon tunnustuksen. Mutta kristillisyyden saarnaajat Kittilässä, Muoniossa ja Ruotsin puolella ja ynnä muut kristityt pitävät niin, että apostolinen uskontunnustus on Uuden Testamentin kirjassa, ja mitä siitä

erkaantuu, niin ei ole varma. Ja saattavatpa Amerikan veljet parantaa Aapi-sensa, jos sen tarpeelliseksi näkevät.

Pysykää lujana, rakkaat veljet ja sisaret teidän kalliimmassa uskossanne ja pyhässä vaelluksessanne ja älkäämme oudoksuko, että laillinen pappeus vartioitsee teitä ja meitä opissa ja elämässä. Sitä on laillinen pappeus tehnyt Hannaksen ja Kaifaksen ajasta asti, ehkä kalliita virallisia opettajia on kaikkina aikakausina löytynyt. Ja pysykää, rakkaat veljet, profeettain, Kristuksen ja apostolein opissa, ja rakentakaamme profeettain ja apostolein perustuksen päälle, jossa Jeesus Kristus paras kulmakivi on. Te olette Calumetissa ja Minnesotassa elävän Jumalan seurakunta, joka on totuuden patsas ja perustus, ja pysykää, rakkaat veljet ja sisaret, koossa ja hengen yhteydessä, sillä teillä on kalliit opettajat Johan Takkinen ja muut opettavaiset miehet Calumetissa ja Minnesotassa. Älköön teidän sydämenne murheelliseksi tulko ja älköön myös epäilkö, jos kristilliseltä alalta pommitettaisiinkin Euroopasta teitä. Käykäämme Getsemaanen yrttitarhaan, että verinen kaste lankeaisi sydäntenne päälle, ja seuratkaamme Jeesuksen verisiä askeleita aina hamaan Golgataan asti katsellen uskossa ja hengessä maasta ylettyä ja orjantappuroilla kruunattua kuningasta ja omistakaamme uskolla priiskuvaisia veren pisaroita ja uskokaamme synnit anteeksi Hänen nimessänsä, että saamme uudet voimat kantaa ristiä siihen asti, että saamme seurata ristinkantajaa paratiisiin, jonka portit aukenit sinä suurena voiton päivänä, <110> pitkänäperjantaina. Katsokaamme uskossa ja hengessä elävää ja kirkastettua kunnian kuningasta sotivaisena ja voittavaisena, hän lyö laumansa viholliset suunsa miekalla. Riemuitse hengessä Herran lauma, voitto on tullut Karitsan veren kautta. Ole vapaa, vapaaksi ostettu lauma Amerikassa! Soita Herralle iloisella äänellä! Pian yhteen tullaan kirkkaassa ilmassa. Silloin lauletaan yhteen ääneen hallelujaa.

Onnen toivotuksella olkaa hyvästi ja terve tulemaan Jumalan paratiisiin!
Amen.

Meidän entinen kirjallinen tallennettu uskon tunnustus ei ole autuuden esteenä, pitää lukemattomat miljoonat ovat ennen autuaiksi tulleet, vieläpä marttyyrikruunun kanssa menneet paratiisiin, kun Jumalan Pojan usko on ollut ja on sydämessä, ja tulevat tästäkin edes autuaaksi. Ei myös kirjallinen uskontunnustus ole estänyt kristittyin verta vuodattamasta, kun tyrannin

usko oli sydämässä. Ja met tervehdämme sydämen rakkaudella ynnä vaimomme ja lastemme ja huoneemme kanssa kallista veljeämme Johan Takista ja kaikkia opettavaisia miehiä ja palvelevaisia vaimoja Calumetissa ja Minnesotassa, ja koko Herran lauma tervehtää teitä. Ja ole itse ensin meiltä tervehdetty, ja rukoilkaa edestäni pyytää vanha veljenne. Kirjoitti

Johan Raattamaa

Abrami Tapani, Oluf Puljulan kanssa.

Täällä on ollut nyt kokous Saivonmuotkassa tänä 25 sunnuntaina, ja ollut kristityitä koossa Kittilästä saakka ja aina Turusta 1 mies. Ja Petteri Hanhivaara käskee sanoa sydämen rakkaita terveisiä rakkaalle veljelle Johan Takkiselle ja koko Herran laumalle Amerikkaan. Tämä on kokouksessa luettu ja hyväksytty.

<111>

Ylimuonion kylässä se 10 päivä toukok. 1881.

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäessä Johan Takkiselle. Meidän Herran Jeesuksen Kristuksen armo ja rauha olkoon aina henkesi kanssa!

Kristillinen kuukausilehti, jonka olemme saaneet 4 n:o nyt tänä vuonna vahvistaa 11 n:o menneen vuotisesta lehdestä, mutta en usko löytyvän totisia kristityitä Ruotsin ja Suomen Lapissa eikä myös Torniollekaan yhtään, joka saattaa 11 n:o tuomiot oikeaksi todistaa, paitsi pappeja ja meiltä tuntemattomia kristityitä. Olettepa vapaassa Amerikan maassa, että saatte suullanne tunnustaa sen, mitä sydämellänne yksinkertaisesti uskotte. Te uskotte, että Jeesus on helvetin tuskat ja vaivat kärsinyt yrttitarhassa, hamaan ristin kuolemaan asti. Te uskotte myös Jeesuksen sanat, kun Hän sanoi ryöväriille ristin päällä: »tänä päivänä pitää sinun oleman minun kanssani paratiisissa», ja vieläpä Nikean uskontunnustuksen vahvistaa Uuden Testamentin kirja. Me myös uskomme täällä Euroopassa, että Jeesus on helvetin vaivat kärsinyt sijassamme alkaen yrttitarhassa hamaan ristin kuolemaan asti. Olenpa jo ennen kirjoittanut teille Olof Puljulan ja Abram Tapanin kanssa, että saattavatpa Amerikan veljet parantaa Aapisensa, jos het sen tarpeelliseksi näkevät, mutta jos ette näe tarpeelliseksi siellä vapaassa maassa niin pitäkää Aapisenne kalliina ilman muuttamatta. Mutta met täällä Euroopassa pidämme

oman Aapisemme kalliina lasten oppikirjana. Olkaa vapaat, rakkaat veljet ja sisaret Amerikan vapaassa maassa! Vapaiksi olette ostettu viattomalla Jumalan Pojan verellä. Synnit, viat ja heikkoudet ovat anteeksi annetut teille ja meille Jeesuksen kalliin nimen tähden. Ole vapaa, vapaaksi ostettu lauma Calumetissa ja Minnesotassa! Voitto on tullut Karitsan veren kautta. Älä pelkää Kristuksen seurakunta Amerikassa. Teitä ja meitä suojellaan Kristuksen seurakunnan helmassa.

Vielä Kristuksen henki vaikuttaa voimallisesti, ja paljon <112> on tänä talvenakin lisääntynyt uskovaisten luku, kun evankeliumin ja taivaan valtakunnan avaimet ovat seurakunnalla. Ja pitäkää, rakkaat veljet ja sisaret, evankeliumi ja taivaan valtakunnan avaimet tykönänne, mutta olkaamme nopeat syntiä anteeksi saarnaamaan, mutta hitaat sitomaan. Pysykäämme, rakkaat veljet ja sisaret, koossa Amerikassa ja Euroopassa. Vielä täällä Euroopassa löytyy monta kymmentä tuhatta Ruotsissa, Suomessa, Norjassa ja Lapissa, joilla on yksi sydän ja sielu. Pysykäämme Kristuksen laissa, joka sanoo, että me meitämme keskenämme rakastaisimme. Siinä toivossa olemme, että Kittilän ja Matarengin papit pysyvät Kristuksen seurakunnan helmassa. Mutta ei sovi heidän kahden teitä ja meitä tuntemattomani kanssa hallita Amerikkaan saakka. Rukoilkaa, rakkaat veljet ja sisaret, näitten nuorukaisten edestä, etteivät he pelkää vainon liekkiä, vaan kärsivällisyyden kautta kasvaisit hedelmän taivaan valtakunnalle. Ole vapaa, vapaakirkko Amerikassa, ei ukko Raattamaa saata teitä lakiin sitoa, rakkaat veljet, vaan pysykäämme profeettain, Kristuksen ja apostolein opissa, niin seurakunta pysyy koossa. Pian yhteen tullaan ijankaikkisuuden kirkkaassa ilmassa. Amen.

Alakainuun kirkossa saarnasin tulkin kautta helmikuussa kovalla pakkasella, ja suuri paljous oli kristityitä siellä ruotsalaisessa kansassakin, ja suuri rauha ja ilo loisti heidän kasvoistansa ja liikutusten ääni kuului.

Olettehan nyt ymmärtäneet, ettei Raattamaa tahdo teitä lakiin sitoa Aapisen asiassa.

Meidän rakastettu veljemme Mattias Siikavuopio eli Naimakka on nukkunut kuoleman uneen ja päässyt Herransa iloon, ja monta muuta rakasta veljeä ja sisarta. Täällä on kova tauti liikkumassa. Paljon on tänä talvena täällä kuollut ihmisiä, mutta enin osa on autuaaksi tullut. Olkaa nyt sydämen rakkaudella

tervehditty meiltä ynnä vaimoni ja huoneeni kanssa, kaikki rakkaat veljet ja sisaret, jotka asutte Calumetissa ja Minnesotassa, ja mie ja vaimo sanomme ter<113>veisiä Takkiselle rakkaudesta, että vaimot Amerikassa ovat vapaat uskon kautta kirkkoon ottamatta, jos voivat lihan työt hengen kautta kuolettaa etteivät hylkää miehiänsä.

Johan Raattamaa.

Saivonmuotkassa 12 p. elokuuta 1881.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäessä Johan Takkinen, Nils Petter Starkka ja Henr. Bärki. Jumalan armo lisääntyköön teille!

Kiitän kirjanne edestä. Piljetit ja vekselin olen saanut. Olen joltisesti terve ruumiin ja sielun puolesta, mutta näkö on huono. En voi nähdä kirjoittaa kuin auringonpaisteessa, ja on muitakin vanhuuden vikoja seitsemänkymmenen ijällä, etten kykene lähteä niin pitkälle reissulle toiseen maan osaan. En tiedä vielä, jos Fredrikki Paksuniemi lähtee. Olen kirjoittanut myös Joonas Purnulle, mutta pelkään, etteivät taida tänä syksynä keritä matkaan. Jos net lähtisitkin, mutta jos ei kelpollisia lähde, niin mitenäs sitten piljetin kanssa pitää tehtämän? Ilmoita minulle!

Nyt lähestyn teitä, rakkaat veljet ja sisaret. Pysykää koossa Herran sanan jälkeen! Vieläpä Kristuksen laissa, että keskenämme rakkauden pitäisimme. Rakastakaa teitänne keskenänne, rakkaat veljet Pohjois-Amerikassa! Hengessä olemme tykönä teidän kanssanne. Katselkaamme uskossa ja hengessä maasta ylettyä veripunaista lippua. Uskokaamme, että puhdistavaiset veren pisarat priiskuisit sydämiin ja sieluihin. Synnit anteeksi Jeesuksen nimessä todistan Jumalan puolesta. Uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, että voima lähtee Jeesuksesta. Puhalla Herran henki palamaan suitsevaiset kynttilän sydämet, että rakkauden ja rauhan tuli palaisi Siionissa. Ole vapaa ostettu lauma, synnit, viat ja heikkoudet ovat an<114>teeksi annetut teille ja meille. Rohvaiskaamme uskomaan meitämme ja tehkäämme parannusta epäileväsyydestä, sillä kaikki muut viat ovat epäuskon hedelmiä. Pitäkäämme, rakkaat veljet ja sisaret, kalliina opettavaisia miehiä, Johan Takkista ynnä muita opettavaisia miehiä. Pitäkää armona, että teillä on täydellinen uskon vapaus. Ei valtio sido teidän tuntojanne pappisvallan kautta niin kuin täällä Euroo-

passa. Ehkä kalliit ovat Jumalan ja Kristuksen papit, sekä viralliset että virattomat. Vieläpä ovat samaritaanuksen juhdat, jotka langenneita ja synneiltä haavoitettuja kantavat evankeliumin saarnalla pyhain ihmisten yhteyteen, jossa seurakunnassa kaikki synnit annetaan anteeksi ja päästetään lain kanteista. Isäntä on täyden saanut; laki on täytetty ja synnin rangaistus kärsitty. Kaksinkertaisesti olemme saaneet Herran kädestä kaikein synteimme tähden. Jeesus Kristus, joka vanhurskas on, seisoo edesvastaajana Isän tykönä. Se on täyden maksajana loppuun asti. Uskokaamme, että uuden vahvan hengen kautta lihan työt kuoletetaan, niin saamme ijankaikkisesti elää Jumalan paratiisissa, jonka Jeesus avasi polkeissansa Jumalan vihan viinakuurnaa Getsemanesta Golgatalle asti. Katsele nyt, Herran lauma, veriylkääsi elävänä ja kirkastettuna veripunaisessa puvussa, jonka sai murtaessansa Jumalan paratiisiin. Olkaa hyvästi ja terve tultua paratiisissa. Mie ja vaimo sanomme rakkaita terveisiä kaikille kristityille ja erinomattain opettavaisille miehille ja palvelevaisille vaimoille. Pyydän rukoilla edestäni! Onnen toivotuksella olkaa hyvästi! Merkitsee vanha

Johan Raattamaa.

Olisin suonut Takkis-veljen, että vielä viivyt Amerikassa riitoja ratkomassa ja tänne kirjoittaa. Terveisiä rakkaita Minnesotaan sanokaa minulta ja kaikkiin paikkoihin Pohjois-Amerikassa.

Se sama.

<115>

Saivonmuotkasta 11 p. tammikuuta 1882

Rakkaalle veljelle Johan Takkiselle ja Kristuksen seurakunnalle Calumetissa. Isän Jumalan armo ja Herran Jeesuksen rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän ja teidän henkenne kanssa!

Met vanhimmat ja veljet kiitämme J. Takkista ja Kristuksen seurakuntaa, kokoontuneena Saivonmuotkaan, teidän rakkaitten kirjainne edestä, joita eilen saimme. Met olemme kuulleet, että meidän rakas veljemme J. Takkinen aikoo luopua pois seurakunnan palveluksesta, ja nähneet Takkisen ynnä seurakunnan kirjeistä. Meidän halumme on, niin kuin Calumetin seurakunnankin, että veli Takkinen pysyy aina samassa virassa edeskin päin. Ja met lähetämme Johan Takkiselle ja seurakunnalle rakkaan veljemme Johan Lumi-

järven Hammerfestista. Ja hän on nyt täällä Saivonmuotkassa, meille ennen tuttu, ja on tänä talvena ollut kanssamme 2 kuukautta Muonion, Kaaresuanon, Vittangin ja Pajalan seurakunnissa. Ja olemme kuulleet korvillamme ja nähneet, että hän on vaikuttavainen ja, että hänellä on totinen sydän. Ja hän tulee Raattamaan piljetillä ja vekselillä tänä tulevaisena keväänä Amerikkaan. Tyytyväisellä mielellä lähetämme Johan Lumijärven.

Johan Raattamaa, Erik-Anterus, Mooses Taalinmäki, Olli Räisänen ja meidän kansamme monta tuhatta Euroopan yhdistettyä.

Minä myös tervehdän teitä, rakkaat veljet ja sisaret Amerikassa, sydämen rakkaudella, erittäinkin Johan Takkista. Ja saan tietää antaa minun ja Tornion ymmärtäväisten kristittyin mielipiteen Amerikan suomalaisesta Aapisesta, että se on paremmin Pyhän Raamatun kanssa yhtäpitäväinen kuin meidän Aapisemme erittäinkin uskontunnustuksen kappaleessa, ja tet saatte pitää sen vapaasti minun ja meidän käsityksen mukaan. Ja jos kykenette paremmin tekemään, niin tehkää, <116> kun se ainoastansa tapahtuu Raamatun mukaan. Ja Johan Lumijärvi on meiltä tunnettu ulkoa ja sisältä, että se sopii Takkiselle apulaiseksi vielä papin toimissakin, jos ei Takkinen aina jaksaisikaan. Ja hän on vielä vähän käynyt maallistakin koulua, että se kykenee lasten kouluakin pitämään. Ja veljet rakkaat, saarnatkaamme evankeliumia kaikille luoduille, niin kuin kuninkaamme Kristus on käskenyt, että levottomat omattunnot saavat levon uskon kautta Jeesuksen päälle. Ja olkaa nyt, rakkaani, hyvästi Jeesuksen haltuun, jonka veren hinta olemme ja olette. Synnit, viat ja epäileväiset ajatukset ovat teille anteeksi annetut Jeesuksen nimessä, sillä verellä, joka on vuotanut pitkänäperjantaina syntein anteeksi saamisen tähden. Ja rukoilkaa edestäni, pyytää veljenne uskossa ja kanssanne osallinen armossa.

vanha
Erkki Antti
Antinpoika Juhonpieti.

Tehkää, rakkaat veljet, työtä sen päälle, että seurakunta pysyisi koossa ja älkää rakentako kahta lammashuonetta. Minä sanon niille, jotka piljetin ovat lähettäneet, ehkä nyt on koko seurakunnan kutsumus, niin älköön nyt

kenkään Johan Lumijärven nuoruutta katsoko ylös, jonka olemme lähettä-
neet, ehkä opettajat ovat seurakunnan palvelijat, joka on totuuden patsas ja
perustus. Hyvä apu on minulla ollut Johan Lumijärvestä tänä syksynä, niin
toivomme, että hän on myös avullinen veljelle Takkiselle, jos Takkinen pysyy
sijallansa. Olkaa hyvästi, rakkaat veljet ja sisaret, hyvän paimenen
Jeesuksen haltuun! Pyydän rukoilla edestäni!

Vanha veljenne
Johan Raattamaa.

Rakkaita terveisiä minulta ja vaimoltani kaikille rakkaille veljille ja sisarille
Amerikassakin. Terveisiä Olli Kitkijoelta ja Parka-lapsilta. Ja Takkinen, pitä-
kää tämä kirja tallella!

<117>

Saivonmuotkasta 11 p. tammikuuta 1882.

Rakkaalle veljelle uskossa ja työntekijälle Herran viinamäessä Johan Takkinen
Amerikassa.

Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta, Isältä ja Herraltamme Jeesukselta
Pyhän Hengen kanssa nyt ja aina elämän ehtoon asti. Amen.

Tällä rakkauden ja rauhan tervehdyksellä lähestyn teitä sinne kaukaiselle
vieraalle maalle toivottaen sekä ajallista että iankaikkista onnea. Sydämeni
iloksi olen saanut teiltä kirjan, jonka edestä kiitän, ehkäpä ei ole tullut
minulta vastausta. Usein olen muistanut sinua ja niitä rakkaita kanssakäy-
misiä, joita ennen saimme pitää täällä ollessasi. Ja tiedän varmaan, että olet
rakkaudella kätkeyty monen tuhannen Jumalan valitun sydämeen ynnä
esikoisten kanssa, joitten seurassa olen minäkin nyt täällä saanut olla jo
toista viikkoa. Täällä on pidetty nyt kouluja Muoniossa ja Saivonmuotkassa, ja
on ollut paljon ihmisiä koolla Norjasta, Suomesta ja Ruotsista ja Lapista,
esikoiset aina Alatorniosta saakka tässä tilaisuudessa. Saavuit myös kirjanne
tänne. Sydäntämme liikuttivat sääliväisyydestä ja rakkaudesta, jossa
tilaisuudessa valittiin Johan Lumijärvi lähtemään Amerikkaan, joka saattaisi
teitä sekä auttaa töissäanne että lohduttaa murheissanne ja kärsimisissäanne.
Ja nyt me lähdemme Raattamaan kanssa Kemijärveen päin joko huomenna
eli ylihuomenna.

Erkki Antti Juhonpietin kanssa olen ollut jo toista viikkoa yhdessä, joka myös ruokkii Kristuksen laumaa terveellisellä ruualla. Hauskat ovat olleet ajat tätä nykyä, koska olemme täydellisyyteen kutsutut Kristuksessa Jeesuksessa, johonka olemme ja olette tulleet priiskoitusveren kautta, joka on vuotanut Golgatalla pitkänäperjantaina synteimme maksuksi ja anteeksi antamiseksi. Viattomat ja puhtaat olemme kaikista synneistä Karitsan veren kautta, joka on priiskunut rakastajan ruumiista yrttitarhassa ja Golgatalla. Synnit ja viat ja epäileväisyys on anteeksi annettu sekä teille että meille <118> veressä viattomassa. Vapaaksi olemme ostetut. Olkaamme hyvässä turvassa! Pian yhteen tulemme kirkaassa ilmassa, jossa saamme toisiamme kohdata ja veisata yhteen ääneen voiton virttä Karitsan häissä alati ja ijankaikkisesti. Amen. Sano sydämen rakkaita terveisiä koko Herran laumalle siellä ja erittäinkin niille, joita minä tunnen, ja ole itse ensin tervehditty koko Herran laumalta täältä! Minä vaimoni kanssa sanomme sydämen rakkaita terveisiä Antti Jaakkolalle, Petter Räisäselle ym. Pyydän rukoilla edestäni! Veljenne uskossa ja osallinen armossa.

Olli Räisänen.

Sanon vielä rakkaalle veljelle Johan Takkiselle, että olen saanut Salomon Korteniemen preivin kopion ja monta muuta preiviä kuluneena vuonna, joitten edestä kiitän. Preiviä, joita olette vaatineet minun lähettämään, en ole saanut vielä käsilleni, kun olen reisannut monessa seurakunnassa, ja nyt tulee taas lähtö. Mutta tahdon kehoittaa Tapanin Aapoa, jolle Salomon Korteniemi viimein on kirjoittanut, lähettämään teille. Ei muuta, kuin sydämen rakkaita terveisiä kaikille rakkaille veljille ja sisarille Calumetissa ja Minnesotassa. Ja ole itse ensin tervehditty! Merkitsee veljenne

Johan Raattamaa.

Olen myös sen preivin saanut, jossa oli 5 kruunua sisällä postirahan nimellä. Evalta, vanhalta äidiltäsi, sydämen rakkaita terveisiä.

Johan Raattamaa.

Saivosta 7 päivänä toukokuuta 1882.

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäessä Paulus Palovaara. Jumalan armo lisääntyköön teille! Tämän kautta lähetän teille Johan Takkisen kirjan. Ovat net Raissistakin kirjoittaneet kannekirjan minulle Paulusta <119> vastaan. Ilmankin Pykeässä ja Raisissa vaikuttaa Vickströmin henki, kun eivät lakkaa napisemasta. Napisi se Fredrik Paksuniemikin, että Pauluksella liikkui vanha aatami Rovaniemessä, mutta hän sanoi Pauluksen anoneen anteeksi. Veli rakas, kieltäkäämme itsemme ja anteeksi anokaamme ja anteeksi antakaamme niinkuin Jumala Kristuksen tähden on teille ja meille anteeksi antanut kaikki rikokset ja synnit. Synnit todistan Jumalan puolesta anteeksi Jeesuksen nimen tähden Pykeän ja Raisin ja Hammerfestin kristityille. Rohvaistaa teitäne uskomaan, rakkaat veljet ja sisaret, ja puhaltakoon Herran henki palamaan suitsevaiset kynttilän sydämet. Ole vapaa, vapaaksi ostettu lauma Norjan rannalla! Pian yhteen tulemme ijankaikkisuuden ihanalla rannalla, sillä voitto on tullut Karitsan veren kautta. Amen.

Mie ja vaimo sanomme rakkaita terveisiä Paulus Palovaaralle ja kaikille Norjan kristityille. Pyydän rukoilla edestäni! Omalla kädellä vanha

Johan Raattamaa.

Vielä sanon vanhoille saarnamiehille Petterille, Paulukselle, Speinelle ja Postin Petterille: sopikaa keskenänne ja kootkaa yhteen lammashuoneeseen Jeesuksen lampaita ja karitsoita. Jeesuksen omat ne ovat, joka on pannut henkensä lammasten edestä. Olette tet ja met ainoastansa kelvottomat palvelijat, joita Jeesus on käskenyt kaitsea ja ruokkia karitsoitansa ja lampaitansa. Vieläpä sanon kaikille opettavaisille miehille ja kaikille rakkaille veljille ja sisarille Ofotissa, Pykeässä, Raisissa, Hammerfestissa ja Alattiassa, Vesisaarella. Pysykäämme Kristuksen laissa, joka on myös käsky, että me meitämme keskenämme rakastaisimme. Rakastakaa, rakkaat veljet ja sisaret, teitäne keskenänne sillä rakkaudella, jolla Jeesus teitä ja meitä rakastanut on. Jo olen neljäkymmentä vuotta saarnannut parannusta ja syntein anteeksi antamista synneiltä raskautetuille. Älkäämme oudoksuko, että voimattomat ja voimalliset ahkeroitsevat voittaa vainon liekkiä. Tämä <120> onkin meidän osamme mailman joukolta ja viekkailta veljiltä, mutta Herra sanoo: iloitkaa ja riemuitkaa! Iloitkaa ja riemuitkaa, rakkaat veljet ja sisaret, sillä palkkanne on suuri taivaissa. Sanokaa minun terveisiäni kaikille Norjan kristityille ja olkaa

itse, Paulus ja Olli, rakkaat veljet enin tervehdetty minulta ja vaimolta!
Pyydän rukoilla edestäni.

Vanha veljenne
Johan Raattamaa.

Muonionniskasta se 26 p. kesäk. 1882.

Rakkaalle veljelle Isak Koskenmukalle. Jumalan armo lisääntykseen teille!

Kaksi preiviä olen sinulta saanut ja kiitän niitten edestä. Ensimmäinen preivi oli jotakin määrää tyydyttäväinen, mutta toinen preivi oli päällekkantavainen saarnaajan, kalliin opettajan, Johan Takkisen päälle, jonka työala on täällä kalliita hedelmiä kantanut, Suomessa ja itämaalla ja myös muualla, jossa hän on kulkenut saarnaamassa, jota työalaa olen ilokseni katsellut menneenä talvena Pohjois-Suomessa, että Jumala on vaikuttanut sanansa ja henkensä kautta elävän kristillisyyden, jossa myös veli Takkinen on ollut välikappaleena Jumalan kädessä. Paljon on myös Pohjois-Amerikassakin, jotka pitävät kalliina opettajana J. Takkisen, ja monen tuhannen sydämässä on Takkinen Euroopassakin.

On myös teidän preivinne ja monta muuta preiviä, jotka kantavat Takkisen päälle. Tet sanotte, että on mennyt Takkisen sydän lailliseksi. Mutta saarnaa nyt veli rakas evankeliumia Takkiselle, että Jeesuksen rakkaus sulaisi hänen sydämensä, että Takkinenkin saattaisi teille saarnata evankeliumia ja antaa anteeksi kaikki päällekkantavaiset kirjoitukset. Vielä sanon kaikille yhteisesti, erinomattain opettavaisille miehille, älkää, rakkaat veljet, tehkö kahta lam-mashuonetta Amerikassa, vaan pysykää koossa niinkuin Herra on <121> sanonut. Uskokaa, rakkaat veljet ja sisaret, Jeesuksen nimessä kaikki synnit, viat ja heikkoudet anteeksi, todistan Herran lauman kanssa Jumalan puolesta Jeesuksen nimessä. Onnen toivotuksella olkaa hyvästi!

Merkitsee Johan Raattamaa.

Pyydän rukoilla edestäni.

Rakas veljeni Abraham Koskela!

Jumalan armo lisääntykoon teille! Preivin olen saanut sinulta, jonka edestä kiitän. Ja ikävä on kuulla, ettette ole unhottaneet niitä kuin takaperin ovat Pudasjärveltä asti, lähes kymmenen vuotta on, kun sananharkka on ollut teillä. Lakatkaa riitelemästä Suomen pojat matkalla isänmaalle. Kyllä tiedän, että Ervastian Paavali sopii Takkisen kanssa, jos olisi Amerikassa. Enkä tiedä muuta sanoa, mutta tehkää parannus riitaisuudestanne ja uskokaa evankeliumia kaikki opettavaiset miehet. Älkää, rakkaat veljet ja sisaret, riidelkö tällä matkalla isänmaalle. Nostakaa silmänne ja katselkaa maasta ylettyä ja orjantappuroilla kruunattua kuningasta. Katselkaamme uskossa ja hengessä kuningasten kuningasta, vaatteensa ovat vereen kastuneet sodan ja voiton päivänä. Katselkaa, rakkaat veljet ja sisaret, uskossa ja hengessä priiskoitettut teidän sydämissänne ja uskon kautta päästettynä pahasta omastatunnosta. Vielä todistan Jeesuksen nimessä kaikki viat ja heikkoudet Jumalan puolesta anteeksi, sillä Jeesuksen veri on vuotanut syntein anteeksi antamiseksi. Uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, että voiton päällä pysymme Karitsan veren kautta. Onnen toivotuksella olkaa hyvästi!

Vanha veljenne

Johan Raattamaa.

Ja me tervehdämme sydämen rakkaudella koko kallista Herran laumaa Amerikassa. Se on yhteinen seurakunnan ymmärrys täällä mitä tähän preiviin kirjoitettu on. Abram Tapani ja Matti Pekkala tervehtävät sydämen rakkaudella koko kallista Herran laumaa Amerikassa.

<122>

Saivosta se 1 päivä helmikuuta 1882.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäessä Johan Takkiselte ja Johan Lumijärvelle. Jumalan armo lisääntykoon teille!

Olen jo kaksi kirjaa saanut Johan Lumijärveltä, joissa oli osa Takkiselta. Ja vasta sain kirkkoherra Heikelin ja Maria Jokelan kirjan kopion. Kirjainne edestä kiitän, mutta ihmettelen, mistä tietävät Kittiläiset roskittaa Johan Lumijärveä, joka ei ole siellä käynytäkään kuin kasvavana poikana, taitaa olla lähes kymmenen vuotta aikaa. Ei ole lähteneet Kittilän saarnaajat, vaikka olen heitä esitellyt ja tarjonnut piljeteitä. Niin, oli se kallis asia, että Johan Lumijärvi lähti edestäni, joka saattaa Norjan kieltä, sillä onhan paljon

norjalaisia Amerikassa. Ja saattaa myös veli saarnata parannusta ja syntein anteeksi antamusta Herran nimessä.

Pysykäämme pahan voittajina Jeesuksen voiman kautta, niin emme tule häpiään. Vielä sanon kaikille rakkaille veljille ja sisarille, välttää nuoruuden himoja ja pysykäämme ristinkantajina seuraten suuren ristinkantajan verisiä askeleita yrttitarhasta Golgatan voittovuorelle. Katselkaamme uskossa ja hengessä maasta ylettyä orjantappuroilla kruunattua kuningasta vanhurskaustensa käsivarrella murtavan paratiisiin sodan ja voiton päivänä. Uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret Amerikassa ja Euroopassa! Täydellisesti olemme lunastettu. Kuka on, joka tahtoo kadottaa? Kristus on kuollut ja noussut ylös kuolleista. Kuka on, joka tahtoo Jumalan valittuun päälle kantaa? Jumala on, joka vanhurskaaksi tekee. Ole vapaa, vapaaksi ostettu lauma Amerikassa. Synnit, viat ja heikkoudet todistan Jumalan puolesta Jeesuksen nimen kautta anteeksi niin kuin kaikki profeetat, evanlistat ja apostolit todistavat. Siinä toivossa, rakkaat veljet, saarnatkaa syntiä anteeksi vilpillisillekin, että tulisit parannukseen uudistetuiksi sisällisesti ja ulkonaisesti.

Vielä sanon kaikille opettavaisille miehille: tehkäämme, <123> rakkaat veljet, työtä sen päälle, että Herran lauma pysyisi koossa, että olisi yksi lammashuone ja yksi ylipaimen Jeesus, joka pani henkensä lammasten edestä. Saattakoon Herra itse omat lampaat tähän lammashuoneeseen, että tulevat ruokituiksi elämän sanoilla Herran seurakunnassa. Puhalla Herra Jeesus palamaan suitsevaiset kynttilän sydämet Amerikassa ja Euroopassa, että lamput syttyisit palamaan, kun ylkä tulee noutamaan morsiamensa ijäisiin häihin. Uskon, että pysymme voiton päällä Karitsan veren kautta, rakkaat veljet ja sisaret, siihen asti, että sanotaan: terve tulemaan Karitsan häihin. Onnea toivotan uudesta syntyneelle seurakunnalle Calumetissa. Älä pelkää vapaa kirkko Amerikassa, kynäsi on pistänyt jalopeuraa korvaan, sen tähden hän kiljuu ja tahtoo jäsenet hajoittaa.

Mie ja vaimo sanomme rakkaita terveisiä kaikille rakkaille veljille ja sisarille Calumetissa ja Minnesotassa, ja olkaa itse ensin tervehditty opettavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin kanssa.

Aleksi Kallion kirjat on hyljätty Muoniossa ja Lapissa. Onnen toivotuksella olkaa hyvästi, rakkaat veljet ja sisaret! Pyydän rukoilla edestäni! Kyllä tun-

nette, että omalla kädellä vanha veljenne. Hengen miekalla ja Herran Sebaotin voimalla sotikaamme loppuun asti, amen!

Johan Raattamaa.

Muonioniska 20 p. marrask. 1882.

Rakas sisareni Tilda Fogman!

Jumalan armo lisääntyköön teille. Kiitoksia preivin edestä, kirjoitettu loka-kuussa, jonka olen saanut teiltä vastaan ottaa. Opettavaisten miesten kokous, jota kirjeessäsi esittelet, tulee pidettäväksi Juhonpietissä joulukuun alussa ensi adventtina ja viikolla jälkeen. Meidän aikomuksemme on tulla Johan Takkisen ja Jacob Wuolteen kanssa, jotka ovat jo täällä <124> meillä. He ovat tulleet Norjan kautta. Torniolta myös saattavat tulla, jos he haluavat. Meillä tulee myös kysymykseen sekä kirjoituksista että kirjoista Amerikan painavasta autuuden asiasta, että kaikki pitäisimme yhdenkaltaisen puheenparren. Toivomme, että rauha ja rakkaus hallitsee uskovaisten seassa Euroopassa ja Amerikassa.

Se on päätetty niin, että keskustellaan painavista autuuden asioista siinä, kussa Laestadius on viimeksi opettanut, ja Erkki Anterus myös on siinä, joka on vanha Tornion ja meidän opettaja. Teille ynnä kaikille Tornion valituille paljon sydämellisiä rakkauden terveisiä suurelta kristittyin joukolta Muoniossa. Olkaa kaikkein opettajainne kanssa ensin tervehditty Takkiselta, Jacob Wuolteelta ja minulta ynnä vaimoni ja väkeni kanssa!

Johan Raattamaa, Henrik Parkajoki, M. W. Pekkala.

Mutoslompolosta 22 p. marraskuuta 1882.

Pohjois-Amerikan kristityille!

Jumalan ja meidän Herran Jeesuksen armo ja rauha lisääntyköön teille, rakkaat veljet! Met kiitämme teitä, että olette korjanneet Euroopassa lähetetyt evankeliumin saarnaajat ja miehet. Takkinen ja Wuollet ovat terveinä kostuneet vanhaan maahan Eurooppaan. Pysykää hengen yhteydessä Jeesuksen opetuslapset, että olisi kirkas ylösnousemisessa viimeisenä päivänä. Jakob Rovainen yhdistyköön anteeksi anomisella Jumalan seurakunnassa! Ja Jakola, että pääsisi levenemään kristillisyyss. Jeesus sanoo: voi kuitenkin sitä,

joka pahentaa yhden näistä pienemmistä, jotka uskovat minun päälleni. Vanhin Korteniemi, kilvoittele uskon kilvoitusta hengen yhteyteen! Terveisiä Amerikan kristityille! Näitä kirjoittaa teille, terveisiä paljon, viinamäen aidan rakentaja.

Henrik Parkajoki eli Mutoslompolo.

<125>

Merasjärvestä 28 päivä marrask. 1882

Yhteisesti kaikille Amerikan kristityille sekä Michiganissa että Minnesotan valtiossa. Jumalan armo, rauha ja rakkaus lisääntyköön teille Herramme Kristuksen tuntemisen ja veren priiskouttumisen kautta nyt ja aina! Amen.

Tervehdämme kaikkia, sekä opettajia että palvelijoita, Jumalan seurakunnan kanssa, jotka totuuden apulaiset ovat. Met pidämme sangen kalliina, että seurakunta on tänne lähettänyt kalliit opettajat ja veljet Johan Takkisen ja Jaakko Wuoletin, joitten kanssa olemme olleet monia päiviä koolla suuren kristittyin joukon kanssa, ja net ovat meille saarnanneet evankeliumia, ja kristittyin sydämet ovat rakkauden tulesta syttyneet palamaan, ja olemme tulleet lohdutetuiksi ja ilolla täytetyiksi.

Olemme saaneet monia kirjeitä sieltä, jotka valittavat evankeliumin puutetta ym. Mutta met uskomme, totisesti, että Amerikassa on myös Pyhän Hengen saanut seurakunta kuin myös Jumalan sana ja sakramentit. Pitäkää evankeliumi tykönänne! Met neuvomme teitä kaikkia, rakkaat veljet, pysykää Kristuksen laissa, joka opettaa, että te teitänne keskenänne rakastaisitte. Anteeksi anokaa ja anteeksi antakaa toinen toisellenne, jos jollakin on kannetta toista vastaan, sovintoveren voimalla. Met tiedämme sen, ettette ole tulleet synnittömiksi. Saarnatkaa toinen toisillenne synnit anteeksi. Ja me myös teidän kanssanne todistamme juhlallisesti kaikki synnit Herran Jeesuksen nimen ja kalliin veren kautta anteeksi. Kalliina pidämme sen, että veljet Amerikassa ovat perustaneet maallikkoseurakunnan ja toivotamme Jumalan armoa, että se sinä pysyisi tulevinakin aikoina. Ja myös Amerikan Aapista pidämme kalliina lasten oppikirjana. Olemme nähneet kirjoista, että Amerikassa on muutamilla eri ymmärrystä haavoitetun miehen ja tuhlaaja-pojan vertauksesta. Me <126> pidämme sen ymmärryksen pimeänä, että Jumalan laki olisi ryöväri. Tottapa ne ryövärit on perkele, maailma ja oma

liha. Veljenne Herrassa Olli Ala eli Puljula, Feeti Paksuniemi y.m. Tässä seuraa kopio Tilda Fogmanille lähetetystä kirjeestä.

Juhonpietistä 12 p. jouluk. 1882

Ylläoleva kirjoitus on meidän ymmärryksemme jälkeen oikein, että seurakunta järjestetään ja lain suojelukseen kiinnitetään kuin Calumetissa on jo tehty, ja papin toimia toimittamaan valitaan äänenemmistöllä Pyhältä Hengeltä lahjoitettu mies, joka saattaa Pyhän Raamatun opilla seurakuntaa palvella sakramenttien jakamisella ja Herran ehtoollisen vieraille Pyhän Raamatun edestuumalla kuin myös rippilasten opettamisen kristinopin taidossa. Ja pienten lasten kouluttamisen pidämme suuresti tarpeellisena äidinkielellä kristinopissa. Ja joka tahtoo lasten kastetta tarkastaa, olkoon vapaus, mutta että kirkonkirjoihin kuitenkin tulee otetuksi ylös todistajain kanssa on tarpeellinen.

Erkki Antti Juhonpieti.

Niinkuin kallis veli, vanhin Erkki Antti Juhonpieti, on tässä edellä kirjoittanut, niin minun ymmärrykseni jälkeen ei ole vastaan apostolista oppia, vaan pidän sopivana, että Apostolis-Lutherilainen seurakunta valitsee miehen seurakunnan palvelijana hoitamaan seurakunnan toimia Yhdysvaltain lain mukaan. Tottapa seurakunta valitsee sellaisen miehen, jolla on hyvä todistus ja on Pyhältä Hengeltä ylösvalaistu, että hän seurakunnan palveluksessa on hyödyllinen, sakramenttien jakamisessa sekä nuorukaisten opettamisessa ennen kuin Herran ehtoolliselle tulevat lasketuiksi kuin myös yhdistettynä muitten opettavaisten miesten kanssa selittävät raamattua. <127> Onhan seurakunnalla vapaus valita ylösvalaistuja miehiä, jos sen tarpeelliseksi näkee, jotka osaa ottavat nuorukaisten opettamisessa ynnä muussa, mitä tarpeelliseksi näkevät.

Vielä neuvon teitä, veljet, apostolin sanoilla, että te yhdenkaltaisen puheen pitäisitte, olisitte kaikissa asioissa yksimieliset ja yhtäpitäväiset. Yhdistäkää, veljet, teitänne läpi kaikkien esteitten! Anteeksi anokaa ja anteeksi antakaa toiset toisillenne, että rakkaus tulisi raketuksi veljein välillä, sillä Herra on sanonut: rakastakaa teitänne keskenänne! Katselkaa hengessä ja uskossa puussa riippuvaista! Katselkaamme uskossa Hänen haavojansa, jotka veriset

ovat, ja voima lähtee siitä, että vielä uskon kautta rohvaistuina saarnaatte evankeliumia. Vapaaksi olemme ostettu Jumalan Karitsan kalliilla verellä. Ole vapaa, valittu lauma Amerikassa, olet särkymättömällä liitolla kihlattu morsiameksi kunnian kuninkaalle.

Rovaniemellä jouluk. 26 p. 1882.

Fredrik Paksuniemi.

Minulla on sama mieli monen tuhannen veljen kanssa kuin Paksuniemellä, Puljulalla ja Erkki Anteruksella. Pysykäämme, rakkaat veljet, profeettain, Kristuksen ja apostolein opissa Euroopassa ja Amerikassa, vieläpä hengen yhteydessä rauhan ja rakkauden siteellä kiinnitetyt, että paljoudessamme olisi yksi sydän ja sielu.

Onnen toivotuksella olkaa hyvästi, rakkaat veljet ja sisaret Pohjois-Amerikassa! Pyydän rukoilla edestäni! Meidän Herran Jeesuksen armo, Isän Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon runsaasti teissä ja meissä! Uskokaamme aina, että Karitsan veren kautta pysymme voiton päällä loppuun asti! Amen.

Vanha veljenne
Johan Raattamaa.

<128>

Kirje Amerikasta v. 1883 o.k.l.

Rakkaille veljille Herrassa Kristuksessa Euroopan maalla. Meidän Herran Jeesuksen armo, Isän Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon voimallinen nyt ja aina tämän lyhyen sodan ja kilvoituksen loppuun asti! Amen.

Tässä tervehdän rakkaita veljiä ja sisaria Euroopan maalla, joita sydämen rakkaudella muistan, joita usein liikutetulla sydämellä muistan matkustaessani maalla ja merellä, erinomattain vielä niitä, joita läpi olen vaeltanut viime talvena Euroopassa käydessäni saarnaten parannusta ja syntein anteeksi antamusta Herran Jeesuksen nimessä ja kalliissa veressä Norjan rannalla, Tromsössä, Hammerfestissä, Kaaresuannossa, Muonion ja Pajalan, Kolarin ja Kittilän, Rovaniemen, Kemijärven, Kuolajärven, Kuusamon, Jokijärven, Pu-

dasjärven, Oulun, Iin, Simon, Kemin, Tornion, Haaparannan, karungin, Hietaniemen, Matarengin, Ylikainuun ja Gellivaaran kirkkokunnissa, joissa kohtasin suuren paljouden rakkaita veljiä ja sisaria, elävän Jumalan lapsia, kuin myös näin, että suuri paljous oli poiskutsuttu sitten kuin olin viimeksi läpikulkenut Ruotsin ja Suomen maalla, joitten sielut ovat Abrahamin helmassa Herrassa Kristuksessa ijankaikkista autuutta nauttimassa, ja ruumiinsa lepäävät Herran Jeesuksen juhlalliseen tulemiseen asti, koska ylösnousemisessa kirkastetut ruumiit yhdistetään sielun kanssa.

Jumalan pelto on suurelta osalta jo kypsynyt Herran Jeesuksen ylösnousemisen voimassa ja kärsimisen osallisuudessa uskon kautta Jumalan evankeliumin väkevässä voimassa tyhmän saarnan kautta ristiinnaulitusta, jota saarnaamme Herramme Kristuksen käskystä elävän Jumalan seurakunnassa tällä kalliilla etsikon ajalla. Onpa monta kymmentä tuhatta rakkaita veljiä ja sisaria kilvoittelemassa kallista uskon kilvoitusta seuraten uskossa ja hengessä uskon alkajaa ja päättäjää Herraa Jeesusta raamattuun jälkeen, joita ei sokea mailma vieläkään tunne, mutta pilkkaa, vainoo ja hä<129>väisee monilla haukkunimillä ynnä suruttomain, jumalattomuuteen hukkuneitten Pappein kanssa, joita on hengellinen viha kovin turmellut. Eikös ole ihme, että ulkona pappissäytyä järjen valtakunnassa paremmin sittenkin löytyy omaatuntoa kärsimään heräyksen liikettä ja sitä muutosta, jota se vaikuttaa kansoissa, että joku viisas Gamaliel pitää olla kiukkua asettamassa, että kristillisten esivaltain suojeluksessa tulee estetyksi verinen vaino.

Hengellisessä sokeudessa kääntymättömällä sydämellä muistelevat uskottomatkin muka uudensyntymisensä p. kasteessa, ja niin tehtäisiin pyhällä kasteella koko kristillinen mailma mukamas uuden syntymisen kautta kristityksi. Kaikki kastamattomat lapset tunnustettiin perkeleen omiksi, jossa sokeudessa paikoin meidänkin aikakaudella on kastettu äidin kohtuun, vaikka Herra Jumala esti ympärileikkauksen ennen 8 päivää, vaikka olisivat kaikki lapset ennen sitä kuolleet. Jeesus opetti sokeaa Nikodeemusta uudesta syntymisestä, joka sokealla järjellä esitteli äidin kohtuun mennä vanhalla iällä, jota Jeesus soimasi uskottomaksi ja vertauksella kuvasi vertansa ja tuulella Pyhää Henkeä, joka johdattaa särkymäpaikalle Yrttitarhan läpi veristä tietä Golgatalle, jota Jeesus itse johdatti opetuslapsiansa ylösnousemisensa jälkeen, vieläpä soimasi heidän epäuskoansa ja sydämensä kankeutta, selittäen kirjoitukset

ruveten Mooseksesta ja profeetoista ja avasi heidän ymmärryksensä kirjoituksia ymmärtämään. Pyhän Hengen saatua apostolit samoin johdattivat Herran Jeesuksen opilla Jumalan Karitsan tykö, joka on ovi lammashuoneeseen. Jeesus sanoi Nikodeemukselle: ellei joku vastauudesta synny, ei hän taida Jumalan valtakuntaa nähdä. Kasteen opin ääni punnittiin, kuin olisi Jeesus sanonut: ellei kaikki syntymättömät lapsetkin uudestasynny, että häitä pakotti äidin kohtuun kastamaan, ettei yhtään menisi helvettiin. Ei ihme, että Jumalaton papisto on käsittänyt hengellisen vihan kaikkina aikoina, kun sokean järjen aurinko, jota Johannes näki ilmestyksessä, muuttuu mustaksi kuin karva<130>säkki ja kuu vereksi mailman kunnian ja paloviinan höyryllä sekoitettuna, niin että Hussin aikanakin, kun hän poltettiin, oli valkean ympärillä kahdeksantoistatuhatta pappia. Ylimmäinen pappi repäisi vaatteensa vihan vimmassa, kun kuuli Jeesuksen uskon tunnustuksen. Piispoihiin koskee kovin tälläkin aikakaudella, kun kirkot joutuvat tyhjiksi, että pappein hengettömät saarnat eivät vaikuta tarkoitustaan, syystä, että papit eivät itsekään usko mitä he saarnaavat, jonka heidän elämänsä osoittaa, kalaasit y.m. mailman kaltaisuutta. Herjatkoot vielä elävätä kristillisyyttä hihhuleiksi y.m. saarnoissaan ja kirjoituksissaan. Saavat vielä nähdä, miksi mailman suruttomuus tulee riivatuksi, johon ei esimerkkiä puutu historioissa. Olisi paras aika, että Jumalan vihaa välttää. Herra Jeesus, toimita asiasi, perkkaa riihesi, viskaa vielä ruumenia, jos selviäisi vielä joku nisun jyvä, anna suuri voima, viinamäen Herra, viinamäkesi työmiehille raskasta työtä tehdä viinamäen aidan rakentamisessa ja voimassa pitämisessä sanasi ja henkesi voimalla!

Saan tietää antaa rakkaille veljille ja sisarille Euroopan maalla, että Jumalan voiman käsivarrella olemme päässeet tänne pitkän ja monen valtameren takaa onnellisesti ilman vahingoitta kuuden viikon paikoille laivamatkasta Calumettiin. Nyt sanomme sydämen rakkauden terveisiä mainittuin kirkkokuntain kristityille ynnä muille hajalla asuville veljille ja sisarille uskossa, toivossa ja rakkaudessa, saarnamiehille erinomattain, joita sain nähdä ja joille pitää rakasta kanssakäymistä, joita oli monta kymmentä. Suurella ilolla olemme tulleet täällä vastaanotetuksi kristittyin paljoudelta, jotka myös lähettävät sydämen rakkauden terveisiä ynnä saarnaavaiset. Pian tulemme yhteen kaikki sovintoveren korjaajat uskossa ja saamme veisata yhteen ääneen amen, hallelujaa.

Rukoilemme, että nyt haltijoille ja esivalloille taivaallisissa Jumalan moninainen viisaus seurakunnan kautta tietäväksi tulisi sen ijankaikkisen aivoituksen jälkeen, jonka Hän on Kristuksessa Jeesuksessa meidän Herrassamme osoittanut, <131> jonka kautta meillä on uskallus ja tyköönkäymys kaikella rakkaudella ja rohkeudella uskon kautta Hänen päällensä raamattuun jälkeen. Siionin vuoren tykö tulleet olemme veripunaisen oven kautta, jossa on priiskoitusveri, joka puhuu parempia kuin vanhurskaan Aabelin veri. Rauhan Jumala, joka on kuolleista jälleen tuottanut suuren lammasten paimenen ijankaikkisen testamentin veren kautta, meidän Herran Jeesuksen Kristuksen, saattakoon teitä ja meitä kaikessa hyvässä työssä toimellisiksi tekemään Hänen tahtonsa jälkeen ja tehkään tässä mitä Hänen edessänsä otollinen on Jeesuksen Kristuksen kautta, jolle olkoon kunnia nyt ja iankaikkiseen aikaan, amen!

Valtiollinen ja kirkollinen taivas on Euroopassa koettelemuksessa, vallan himo ja vapauden himo on riidassa. Ajan merkit ennustavat lopun lähenemistä, vaikka vapaa-ajattelijat eivät sitä ensinkään usko paremmin kuin muinaiset juutalaiset Jerusalemin hävitystä, jonka Herra osoitti moninlaisilla ennustuksilla ja merkeillä jo edeltäkäsien.

Armo olkoon kaikkein teidän kanssanne! Pyydän rukoilla edestämme ynnä veljein kanssa! Näitä kirjoitti veljenne uskossa Jumalan armoon ja osallinen evankeliumin vaivassa ja edesvastauksessa.

Johan Takkinen.

Kirje Amerikasta marraskuulla 1883.

Rakas veli Herrassa!

Jumalan rauha ja rakkaus olkoon väkevä sinussa sekä Jumalan seurakunnassa Pyhän Hengen kautta! Amen!

Vilpittömällä ilon ja riemun tuntemisella saan ilmoittaa, että täälläkin on työtä tehty elävän kristillisyyden leviämiseksi uskottomain sekaan ja saarnattu aina Tyvenen meren rannoilla asti, Oregonissa, jossa on yli tuhannen suomalaista. Evankeliumia Jumalan valtakunnasta on siellä saarnattu ja <132> opetettu Pyhän Hengen johdatuksella Kristuksen opin mukaan ynnä profeettain ja

apostolien perustuksella, jossa Herra Jeesus on perustuskivi, jota helvetin portit ei pidä voittaman. Kun Jumalan sana saarnattiin elävällä äänellä, niin syntyivät suuret vaikutukset, ja Jumalalle voitettiin sieluja, mutta ilmestyipä silloin perkelekin kavaluutensa ja vainonsa kanssa, koettaen tukahduttaa kylvöä.

Kallis on Jumalalla oraspelto lännen puolellakin maapalloa Oregonissa ja Washingtonin valtiossa kuin myöskin Minnesotassa, joka on enimmäkseen levinnyt Michiganin valtiosta. Vaan monen vaivan ja vaaran läpi pitää meidän Jumalan valtakuntaan sisälle tuleman. Paljon kokee vihamies täälläkin saada kristityitä seuloa ja sulloa edestakaisin, kylväen ohdakkeita heidän sydämensä peltoon. Yrittäpä perkele myöskin kylvää erimielisyyttä kristityiden keskenkin ja synnyttää erimielisiä, vaan älkäämme lainatko korviamme sen kuiskutuksille, mutta pysykäämme yksimielisyydessä, hengen yhteydessä ja keskinäisessä rakkaudessa, niin olemme väkevät ruman kavalien päällekkarkauksia ylitsevoittamaan. Meidän tulee aina uskoa ja luottaa Jumalaan kaikissa uskomme koetuksissa ja viekkään vihollisen kiusauksissa, sillä Herra Jeesus on itse se, joka aallot asettaa, meren tyventää. Onhan Jeesus luvannut olla omiansa kanssa, heidän apunaan ja turvanaan kaikissa niin hyvin hengellisissä kuin maallisissa myrskyissä ja kovissa koetuksissa aina mailman loppuun asti.

Olen saanut Jumalan ihmeellistä varjelusta ennenkin elävästi tuta, vaan kyllä aivan äskettäin tulinkin myöskin näkemään, että Hän auttaa omiansa häädän hetkenä. Oregonista palatessa olin suuressa häädässä merellä kokonaisen vuorokauden ajan. Paljon hyvyttä ja tavaraa täytyi laivasta mereen heittää, vaan Herran väkevä käsi meidän pahimmassa vaarassa hukkumasta varjeli, niin ettei yhtään ainoaa laivasta hukkunut, vaikka elämisen, pelastuksen toivo jo kaikilta oli kadonnut. Se laiva, jolla menin sinne, hukkui pois [133](#) palatessaan samassa myrskyssä väkineen. Toistakymmentä vuotta olen armoitetuna vaellellut maalla ja merellä, vaan enpä ennen niin likellä kuoleman ovea ole vielä ollut ja niin suuressa uskon koettelemuksessa. Jumalalle ainoalle kiitos, ylistys ja kunnia, joka omansa varjelee ja häädässä kirvoittaa. Yhden ja saman verisen Jeesuksen lipun suojassa me vaellamme, sekä Euroopan että Amerikan kristityt. Herran Jeesuksen kärsimisen osallisuudessa, vaan myös-

kin Hänen kunniansa osallisuudessa. Jää Jumalan lempeään huostaan ja johdantoon!

Johan Takkinen.

Saivonmuotkasta 19 p. helmik. 1884.

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäessä Johan Takkinen ja J. Lumijärvi.

Monta kirjaa olen saanut ennen teiltä, ja tänä päivänä olen saanut kirjan Takkiselta ja Pietarilta, joitten edestä kiitän, josta näen, että Takkis-veli on emäntää naimassa. Nyt on ollut kokoukset kolme päivää ja huoneet olit täynnä ihmisiä. Kaikki vanhat kristityt olivat Kappelin ja Lapista saapuvilla, ja vieläpä Antin Pieti ja Tapanin Aapo ja Ranta Lassi emäntinensä. Kaikki saarnasit yksimielisesti yhdellä äänellä parannusta erimielisyydestä Koskenmutterille ja Petter Strolbergille, joita het valitit keräjänpidoksi. Vieläpä saarnattiin, että yhdistyä anteeksi anomisella enemmistön kanssa, ja vetäköön enemmistö rakkaudella hengen yhteyteen, koska tet ja met pidämme kristityinä mainitulta veljiä ja sisaria.

Paljon olen saarnannut itse etelässä, että tehkäämme sen päälle työtä, että Herran lauma pysyisi koossa niin lavalta kuin se levenee, siinä toivossa, että evankeliumin saarnan kautta puhdistuvat ja yhteen sulavat kaikki totiset sydämet. Meitä on täällä Suomessa ja Ruotsin puolella monta kymmentä tuhatta kristittyä, joilla on yksi sydän ja yksi sielu <134> Amerikan enemmistön kanssa, ja minä pelkään, että jos joku joukko lohkeaa tai erkaantuu Jeesuksen lammasmaasta, niin joutuvat viimein metsätokaksi, kun eivät kuule paimenen ääntä, joka sanoo: pitää olla yksi lammashuone ja yksi ylipaimen, Jeesus, joka on käsenyt teitä ja meitä kaitsea Hänen lampaitansa ja ruokkia Hänen karitsoitansa. Rakkaita terveisiä esikoisten seurakunnalta Amerikan veljille ja sisarille. Rakkaita terveisiä Takkiselle ja Lumijärvelle!

Johan Raattamaa.

Kuolajärvi 8 p. maaliskuuta 1884.

Rakkaat veljet ja uskolliset työntekijät Herran viinamäessä J. Takkinen, J. H. Lumijärvi ynnä muitten opettavaisten miesten kanssa ja koko Herran lauma Amerikassa. Armo, laupeus ja rauha ja rakkaus kasvakoon ja lisääntyköön teille Herramme Jeesuksen priiskoitusveren kautta Pyhässä Hengessä aina elämän ehtoon asti. Amen.

Tällä rakkauden ja rauhan tervehdyksellä lähestyn teitä, sydäimestä rakastetut ja aina muistossa säilyvät veljet, ja saan tietää antaa, että olen vanhaa opetuisää ja Siionin muurin vartijaa J. Raattamaata seurannut läpi Kemijärven, Kuolajärven ja Kuusamoon aina Akanlahteen asti, ja on voimallisesti vahvistanut Herran laumaa ja on astunut ylös särjetyn paikan eteen, ja on asettanut itsensä muuriksi Israelin huoneen ympärille ja on ollut sodassa seisovainen Herran päivänä. Ja lähti Akanlahdesta Pudasjärvelle sulkemaan sitä kaivon suuta, josta myrkyt vuotaa eli kuohuu aina Amerikan veljien päälle. Ja on myös kohdannut ne miehet, jotka väärä kunnian himo ajoi Amerikasta matkaan, ja saattaa olla osaksi sitäkin henkeä, joka Bileamin pani ajamaan aasilla, sillä Raattamaa sanoi, Kitkan Kallungin kamarissa monen saarnaajan kuullen, että joka Euroopasta lähtee Amerikkaan ilman enemmistön lupaa niitä erimielisiä puolustamaan, niin <135> sillä on Bileamin henki, joka vääryyden palkkaa rakastaa. Juhani Raattamaa kehoitti kaikkia saarnaavaisia miehiä Kemijärvellä, Kuolajärvellä ja Kuusamossa tekemään työtä kirjoituksilla, että ne erimieliset Amerikassa yhdistyisit sen opin ja hengen kanssa, jota Johan Takkinen saarnaa yhdistettynä muitten saarnaajain kanssa. Enkä kuullut näissä kolmessa seurakunnassa toisin ajattelevaista, mitä Raattamaa tarkoitti, missään asiassa, vaan yksi saarnaaja Kemijärvellä, joka muutamiin Raattamaan tarkoituksiin mutisten vastasi, eikä Raattamaa sanonut esikoisten seurakunnalla olevan eri ymmärrystä Amerikan kirkollisesta hallituksesta, vaikka sanoi olevan enemmän kuin kymmenen tuhatta, joilla on yksi sydän ja yksi henki hänen kanssaan. Vaan Kittilässä sanoi olevan muutamia nunnia ja joku muukin persoona, jotka ovat toisin ajattelevaiset Amerikan asioista, ja koska he ovat erilailla ajattelevaiset, senpä tähden he kykenevät kirjoilla Amerikan erimielisiä ruokkimaan. Mutta Raattamaa sanoi, että jos eivät erimieliset lakkaa sekä Amerikassa ja Euroopassa sotimasta Jumalan voimaa ja esikoisten seurakuntaa vastaan, niin joutuvat samanlaiseen tilaan kuin Saijalaiset.

Mutta se on vielä kummempi, että net, jotka Kittilässä puolustit sitä sitkeää henkeä, ne nytkin elättävät Amerikan erimielisiä, vaikka Raattamaa on antanut semmoisen kolahduksen sille sitkeälle hengelle, että sen olisi pitänyt jo kuolla, mutta kuuluu siinä vielä henki olevan. Ilmankin he odottavat Raattamaan kuolemaa, että hänkin pääsisi vielä elämään — henkiin. Jumala tietnee, mitä ilmestyynee vanhimpain kuoleman jälkeen, koska nyt jo moni pitää itsensä enempi tietävänsä kuin net ensimmäiset työntekijät, jotka viidettäkymmentä vuotta ovat olleet Pyhän Hengen koulussa. Sillä se tuntuu niin raskaalta kuulla, että joku kerskaa kasvoin jälkeen, eikä sydämen jälkeen, koska olemme niitäkin kuulleet, että het ovat enempi kuin esikoiset eli vanhimmat, mutta inhimillinen henki on aina perso sille nimelle ja kunnialle, <136> joka ei hänelle kuulu; sentähden, Amerikan veljet, pysykäämme siinä opissa ja hengessä, josta tämä valkeus on alkanut paistamaan. Älkää, rakkaat veljet, riidelkö tien päällä, sillä elämän tie on kaitainen, vaan pysykäämme Kristuksen perustuslaissa, joka on rakkaus. Älkää veljein vikoja levittäkö, vaan antakaa Jeesuksen veressä anteeksi! Ja vielä rakkauden kautta kärsikää toinen toistanne, sillä rakkaus peittää paljon rikoksia, mutta jos tet toinen toistanne purette ja syötte, niin katsokaa, ettette toinen toiseltanne syödyksi tule. Ja vielä, jos me hengessä elämme, niin vaeltakaamme myös hengessä ja älkäämme turhaa kunniaa pyytäkö vihoittaen ja kadehtien toinen toistamme.

Ole vapaa, sinä vapaaksi ostettu lauma Siionin vuorella! syntisi on anteeksi annettu Jeesuksen veren kautta. Laula, neitsy Siionin tytär, hoosiannaa ja hallelujaa Jumalan auringon alla! Käy rohkeasti Karitsan veriaskeleita! Saarnaa pelkäämättä kaikille luoduille ja veisaa iltavirtesi matkamiesten iloksi! Kuninkaallinen morsian kultaisella kruunulla, ihastu sinun hääiltasi ihanuudesta katsellen häitten herraa tulevan suurella rakkaudella voittovuorelta punaisilla vaatteilla. Jumalan ehtootähti vastaa kointähden kirkkaaseen paisteeseen ilon ja rauhan äänellä. Valkiat ovat vaatteesi Karitsan veren kautta, Herran emäntä, ja avatut ovat taivaan ovet sinun Herran kunniaan mennä. Vikasi ja syntisi ovat lukitut helvettiin verisellä kädellä ja Jumalan sinetillä. Eivät ne enää kadota. Syökää vahvistukseksi, Jeesuksen pienet lampaat, Saaronin verikukkasia, jotka tapettu Karitsa pani kasvamaan Siionin

laitumella. Olkoon aina teidän äänenne kuuluva niin, että se kuuluisi Siionin linnaan asti, josta verikaritsa — paimen vastaa teille toukomettisen äänellä.

Ei nyt muuta tällä kertaa. Voikaa hyvin Herrassa! Toivon Jumala täyttäköön teitä ilolla ja riemulla Pyhän Hengen voiman kautta, että teillä yltäkylläinen toivo olisi. Onnen toivotuksella lähestymme teitä koko Herran lauman kanssa ja lausumme sydämen rakkaita terveisiä kaikille rakastetuille vel<137>jille ja sisarille. Ja J. Raattamaa käski myös sanoa terveisiä. Olkaa myös meiltä ensin ja viimein tervehditty!

Tätä kirjoitamme ja pyydämme vielä rukoilemaan edestämme!

Jaakko Hannula,
J. Hautajärvi.

Saivo, 22 päivänä huhtik. 1884.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäessä Johan Takkinen ja Lumijärvi. Jumalan armo lisääntyköön teille. Kiitän kirjainne edestä, jotka olen vasta saanut, ynnä Pudasjärveltä lähetetyt kirjat, joista näin, etteivät lakkaa pahoin kirjoittamasta Amerikkaan, ehkä on kielletty. Minulla on monen tuhannen kanssa sama mieli kuin ennenkin, että jos joku joukko erkaantuu seurakunnan enemmistöstä, niin heistä tulee meille tuntematon metsätokka. Veli Takkinen pidetään kalliina opettajana meiltä Lapissa ja monelta kymmeneltä tuhannelta uskovaiselta Euroopassa ja enemmistöltä Amerikassa, jossa lammashuoneessa rakas veli Takkinen muitten opettavainten miesten kanssa kaitsee ja ruokkii Jeesuksen lampaita ja karitsoita suullisesti ja kirjeitten kautta. Näitä olen merkinnyt niitten tähden, jotka eivät tahdo tyytyä Kristuksen hengelliseen hallitukseen. Mie ja Takkis-veli ja kaikki opettavaiset miehet Amerikassa tahdomme kuulla elävän seurakunnan enemmistöä, kun vain asiat hoidetaan Kristuksen opin ja asetuksen jälkeen.

Näitä olen puhunut Pudasjärvellä, mutta kirjat antavat eri ymmärryksen, joita on teille lähetetty Pudasjärveltä. Meillä ei ole parempia saarnamiehiä kuin tet, joita tunnemme Calumetissä ja Cokatossa. Sentähden en ole kehoittanut ketään lähtemään, eikä liikenekään, sillä kaikkia tarvitaan Lapissa, Suomessa ja Norjassa. Toivomme on, että riidat asettuvat Norjassa, kun tehdään työtä kirjain ja lähetysmiesten kautta. Sillä nyt painaa Norjan ja Ylimaan seura-

kunta saarnaajat <138> sopimaan keskenään Norjassa anteeksi anomisella ja anteeksi antamisella toiset toisiltansa.

Välttävä hengen yhteys on nyt Suomessa, Lapissa, Torniollla ja vielä Kainuussakin. Ehkä saisi parempikin olla sanomien jälkeen.

Tehkäämme, rakkaat veljet, sen päälle työtä, että Herran lauma pysyisi koossa ja hengen yhteydessä. Saarnatkaamme parannusta ja synnit anteeksi Jeesuksen nimessä kaikille, jotka uskovat Euroopassa ja Amerikassa. Ole vapaa, vapaaksi ostettu lauma Calumetissa ja Siionin vuoren tykönä! voitto on tullut Karitsan veren kautta. Amen.

Mie Eevan kanssa sanon rakkaita terveisiä Takkiselle emäntinensä ynnä Lumijärvelle ja kaikille uskovaisille Calumetissa ja sen ympäristöllä. Kaikki uskovaiset Saivosta sanovat terveisiä. Pyydän rukoilla edestäni!

Vanha J. Raattamaa.

Sanokaa Pietarille isältä ja äidiltä rakkaita terveisiä. Jos tahdotte Lutheruksen katkismuksen loppuun panna mitä lasten kaste merkitsee, niin parantakaa ja järjestäkää kirjoitukseni. Sanokaa rakkaita terveisiä minulta Wuolteen Jaakolle, Kaalepille, Pekkalan Matille, Kallelle. Vieläpä rakkaita terveisiä Lanton Johan Matille emäntinensä, ja kaikille Pohjois-Amerikan kristityille rakkaita terveisiä, tuntevat monet minua kasvoistakin, ja lukemattomille olen nimeltä tuttu.

Vanha veljenne
Johan Raattamaa.

Saivosta se 30 p. kesäkuuta 1884.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäessä Johan Takkinen ja Johan H. Lumijärvi. Jumalan armo lisääntyköön teille! Kiitän kirjan edestä, jonka olen saanut teiltä, josta sain <139> kuulla, että aina ovat tyytymättömät, joilla on eri mieli kuin enemmistöllä Amerikassa ja Euroopassa. En tiedä muuta sanoa, mutta Jumala hoitakoon asiansa. Me olemme kelvottomat palvelijat, ehkä olemme kokeneet Herran laumaa koossa hoitaa jo monta kymmentä vuotta. Ja vielä nytkin sanomme, että yksi on ylipaimen ja yksi lammashuone. Pysykäämme koossa ja hengen yhteydessä ja tehkäämme kärsivällisyyden kautta työtä, rakkaat veljet, sen päälle, että Herran sanan ja

voiman kautta tulisit muutkin lampaat saatetuiksi tähän lammashuoneeseen. Kyllä tiedän, että johdatatte lampaat ja karitsat tuoreille paikoille yrttitarhaan ja Golgatalle, vieläpä Siionin vuoren tykö, jossa vanhurskauden aurinko lämmittää kylmät rinnat. Pysykäämme, rakkaat veljet ja sisaret, Siionin vuoren tykönä, vieläpä Uuden Testamentin välimiehen, Jeesuksen tykönä, sen priiskoitusveren tykönä, jolla ovat priiskoitetut sielut ja sydämet uskon kautta. Synnitpä ovat teille ja meille anteeksi annetut Jeesuksen nimen ja veren kautta. Ole vapaa, vapaaksi ostettu lauma Amerikassa ja Euroopassa, pian yhteen tulemme ijankaikkisuuden ihanalla rannalla.

Iisakki Palohuornainen on onnellisesti päässyt Helsinkiin, ja hän on seurakunnalta ja minulta vaadittu mennä Johanneksen aikaan Sundströmin kanssa Stockholmiin. En ole vielä saanut sanomia heistä, mutta toivon saavani tulevassa heinäkuussa. Esityksenä on, että lähetystoimi käyttää valtatieä myöten Råneån ja Luulajan kautta. Ovatpa Luulajasta kirjoittaneet Alakainuulle, että kuulkaan heidän hätähuutonsa ja lähettäkää saarnaajat! Vieläpä sanovat olevansa köyhiä. Olemme sinnekin lähettäneet Amerikan kustannuksella, samaten kuin Stockholmiin. On Lapissakin osaa otettu. On kassassa vielä minun tykönäni monta sataa kruunua, joita ajattelemme käyttää ruotsalaisten valistukseksi siinä toivossa, että kuollut kristillisyys tulisi eläväksi aikakaudeksamme.

Mie ja Eeva sanomme rakkaita terveisiä veljelle Takkiselle emäntinensä, Johan Lumijärvelle, Pekkalan Kallelle, Jaakko<140>lan Antille emäntinensä, Ojalan Tanelille, Roanpäälle, Starkalle ja kaikille opettavaisille miehille, ja palvelevaisille vaimoille rakkaita terveisiä. Sanokaa minun terveisiäni kaikille Amerikan kristityille! Pyydän rukoilla edestäni!

Sanokaa Pietarille väkinensä minulta ja äidiltä rakkaita terveisiä ja kaikilta uskovaisilta Saivosta! Olkaa itse Lumijärven kanssa minulta ensin tervehditty! Kirjoittakaa minulle, jos olette tyytyväiset esitykseeni lähetystoimessa.

Olenpa maininnut Norjankin riidoista, jotka ovat jo paljon asettuneet.

Onnen toivotuksella olkaa hyvästi, toivottaa omalla kädellä

vanha veljenne
Johan Raattamaa.

KIRJE ASTORIASTA 1884 O.K.L. TYVENEN MEREN RANNALTA.

Kaikille rakkaille veljille ja sisarille Euroopan maalla tahdon tietäväksi tehdä, kuinka elävä kristillisuus on kulkenut tänne Tyvenen meren rannikolle, Oregonin ja Washingtonin valtioihin.

Lähes kahdeksan vuotta sitten on tänne tullut Pohjois-Michiganista joitakin Kristuksen nimen tunnustajia. Ja sitten Suomesta ja Norjasta taas vuotena 1880 on tullut kristityitä elävän Jumalan seurakunnan helmasta, jotka rukouksella Jumalaa, että johdattaisi tänne kurjan ja huorintekijän sukukunnan keskelle semmoisen saarnaajan, joka voisi rohkeasti kaikelle kansalle saarnata parannusta ja syntein anteeksi antamusta. Jumala kuulikin nääntyväisten opetuslastensa rukouksen ja lähetti Johan Takkisen ja Johan Olof Lindströmin vuonna 1883 vahvistamaan uupuneita matkamiehiä, jotka saarnasivat pelkäämättä Herran nimeen parannusta ja syntein anteeksi antamusta kolme viikkoa. Tästä vähäiset kristityt pääsivät ikäänkuin uusilla voimilla matkimaan, ja monta epäuskon vankia pääsi käymään. Minäkin, viheliäinen ihminen, tulin päästetyksi pahasta omastatunnosta, ja niin sitten kristityt yhdessä rakkaudessa ovat Jeesuksen veren korjaajina kokeneet vaeltaa uskottoman kansan keskellä uskoen syntisenä synnit anteeksi.

Mutta kun kristityt tunsivat heikkoutta tykönään, ettei ollut meidän seasamme, joka olisi rohjennut huutaa paimentorveen ympärileikkaamattomille korville ja sydämille parannusta, niin Jeesuksen uskovaiset rukoilivat Jumalaa, että Jumala lähettäisi meidän sekaamme senkaltaisen miehen, jolla olisi profeetan lahjat. Ja Jumala kuuli totisesti köyhäin opetuslasten rukouksen ja lähetti meille saarnaajan vuonna 1884, Johan Lumijärven meidän sydämemme jälkeen, jolla on hyvä todistus esikoisten seurakunnalta Euroopasta ja Amerikasta, josta olkoon Jumalalle kiitos. Ja kiitämme kaikkia Michiganin veljiä ja sisaria ja erinomattain Johan Takkista sen hyvän edestä, kun hän toimitti meille kalliin opettajan, josta korkeuden Herra on kaikkein vaivain palkitsija, sekä menneen vuoden käynnistä että tämän vuoden lähetystoimesta, kun lähetettiin Lumijärvi meille, jonka lahjoja olisi sielläkin tarvittu. Hän on voimallisesti saarnannut Herran nimeen parannusta ja syntein anteeksi antamusta sekä Oregonissa että muualla, ja monta on tullut kääntyneeksi pimeydestä Jumalan ihmeelliseen valkeuteen, ja monesti on ollut huone täytetty Isän runsaista tavaroista, että talvitiaiset ja kesäpääsukset ovat päässeet

luojalleen kiitosta laulamaan. Uskottoman mailman korviin se pahoin pistää, kun eivät voi kuulla opetuslasten haukkumista, ja koettavat kaikkia valituita eksyttää. Sillä perkeleellä on suuri hätä tietäen nallellansa vähän aikaa olevan. Täälläkin on yksi lohikäärmeen pyrstö, jonka varjossa paljon ihmisiä seisoo, jotka sotivat enkelinsä puolesta. Mutta niin me uskomme, ettei ne meitä voita, sillä voitto on saatu Karitsan veren kautta, sanoo Johannes, ja niin mekin uskomme, jotka olemme osallisiksi tulleet uskon kautta Kristuksen ansaitusta vanhurskaudesta. <142>

Syntisenä on pitänyt ruveta uskomaan, että Jeesus on sydämessä ja sitä suloista lohdutussaarnaa Jumalan seurakunnan keskellä, että synnit ovat sinulle anteeksi annetut Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimessä ja Jeesuksen veressä, josta on päästy elävää voimaa nauttimaan haavoissa olleelle omalle-tunnolle. Jumalan seurakunnassa on se elävä lähde, jossa tuhranneet matkamiehet saavat Karitsan verellä vaatteensa viruttaa, vaikka täälläkin Amerikassa kuolleen uskon papit saarnaavat meitä vastaan, että laestadiolaisella lahkolla on Kristuksen veri halpaa, kun ne sitä tarjoovat niinkuin markkinakalua. Vaan minä pelkään, ettei kukaan siitä tavarasta tule osalliseksi, joka uhriarkussa pidetään, niinkuin kuollut papisto sen pitää ja kansalle uskottaa. Mutta ei koskaan kristitty liiaksi jaksa Jeesuksen veren pisaroita korjata ristin juurella, jota on virtana vuotanut Golgatan mäellä juuri meidän tähtemme. Sen verilipun alla saavat muuttolinnut olla turvatut perkelettä, mailmaa ja omaa lihaa vastaan, joka onkin suurin vihollinen, jonka kautta pimeyden pääruhtinas tahtoo kiusata monesti epäilyksellä autuudesta ja kaikenlaisilla riettaan ajatuksilla, jotka eivät ole muut kuin perkeleen päällekkarkaukset.

Niin me kuitenkin uskomme, että me olemme autuaat ajassa ja iankaikkisuudessa. Synnit ovat Jeesuksen nimessä ja veressä anteeksi annetut kaikille katuvaisille ja murheellisille opetuslapsille, ja tarvitsee joka päivä synnit anteeksi saarnata Jumalan seurakunnassa, että pysyttäisiin elämän tien päällä. Sillä meillä tarvitsee aina saarnata, vaikka kuolleen uskon oppimestarit sanovat, että kyllä me itse kirjasta näemme ja hyvin tiedämme, että se on väärin, kun syntiä maailmalle huudetaan. Vaan me näemme kirjasta, että joka pahat tekonsa tunnustaa ja hylkää, sille tapahtuu laupeus. Kristillisyyttäällä on kasvamaan ja vahvistumaan päin, kun on saatu saarnaaja. Meitä tämän paikan ympäristöllä on noin 70 henkeä eläviä kristityltä, joita tukekoon

ja vahvistakoon suuri sotasankari Herra Jeesus, joka käy laumansa <143> edellä. Pian päästään kuninkaan katselemiseen, uuden Jerusalemin asuntoihin, suureen pyhään kokoukseen. Näitä merkitsee vähin veljenne

Olof Kynsijärvi

Saivonmuotkasta 16 p. marraskuuta 1884.

Rakkaille veljille Daniel Ojalalle, Petter Strolbergille ja Henrik Bärki. Jumalan armo lisääntyköön teille! Kiitän kirjain edestä, joita olen teiltä kaikilta saanut, yhden kultakin jo kevätkesästä. Vieläpä kiitän rakennusaineitten tähden, joita on käytetty ruotsalaistenkin ylösvalaistukseksi, ja niinkuin olen ennen sanonut että tehkäämme työtä sen päälle, että erimielisyys vähenisi ja yksimielisyys enenisi siellä ja täällä. Ja minä uskon, että kaikki elävät kivet sopivat tornin rakennukseen, joka ulottuu taivaaseen asti. Älä ihmettele Bärki, että vanhus näin kirjoittaa, sillä tornin rakentaja on sanonut, että pysykää koossa ja pitää olla yksi lammashuone ja yksi paimen. Pysykäämme siis, rakkaat veljet ja sisaret, Kristuksen laissa, että me meitämme keskenämme rakastaisimme.

Mitä Ojala on sanonut helvetin opista, niin se on sanottu minulta, että selittää ja saarnata sitä helvettiin alasastumisen oppia alkaen Getsemanesta ristin-kuolemaan asti, ettei kansa peräti pahenisi Amerikan Aapisen tähden, mutta ei niin ymmärtäen, että Pudasjärvellä enempi kadotuksesta eli lakia saarnata kuin muissa heränneissä kansoissa. Onpa Ojala veli kirjassaan oikean ymmärryksen antanut minulle. Vieläpä muistutan, että kun Takkis-veli viime kerran vaelsi Suomessa Pohjan perällä, niin hän on sanonut, että netkin, joilla erimieltä on, niin kristityt net silti ovat, ehkä tarvitsevat parannusta tehdä erimielisyydestä. Ja minä muistan, että saarnattiinpa Aasian seurakuntain enkeleille parannusta.

Siinä mielessä olen, että yksimielisyys on tullut eli lisääntynyt Amerikassa. Se olisi kallis, että kaikkein niitten pal<144>joudessa kuin uskovat olisi yksi sydän ja sielu, ja tottapa uskon kautta Herran Jeesuksen päälle viat vähe-nevät ja hyvät työt enenevät. Vielä sanon kaikille yhteisesti, rakkaat veljet ja sisaret, rakastakaa teitänne keskenänne!

Mie ja vaimo sanomme rakkaita terveisiä kaikille uskovaisille, vieläpä rakkaille veljille Johan Rovanpäälle ja Lumijärvelle ja Takkiselle ja kaikille opettavaisille miehille. Pyydän rukoilla edestäni! Omalla kädelläni ja huonolla näölläni vanha veljenne

Johan Raattamaa

Rakkaita terveisiä Ojalalle, Strolbergille ja Henriikki Bärkille emäntäinnekanssa.

Johan Raattamaa

Saivonmuotkasta 28 p. marraskuuta 1884.

Rakkaille veljille ja sisarille Norjan meren rannoilla, heränneille ja armoitetuille kristityille Ofotista Vesisaareen asti. Jumalan armo lisääntyköön teille Herramme Kristuksen kautta.

Koska riidat ovat tulleet opettavaisten miesten välille Norjassa, niin olemme jo ennen kirjoittaneet, että seurakunnan pitäisi vaatia anteeksi anomaan ja anteeksi antamaan toiset toisiltansa. Tämä on Kristuksen oppi. Minä olen kuullut, että Paulus on anteeksi anonut kirjallisesti ja suullisesti Norjassa, Lapissa ja Suomessa, ja seurakunta on Paulus Palovaaralle anteeksi antanut Jumalan puolesta Jeesuksen nimessä ja ulosvuotaneessa veressä. Usko ja ole vapaa! Moninaisissa me kaikki puutumme ja tarvitsemme viat ja heikkoudet anteeksi Jumalalta ja Jumalan ihmisiltä. Kasvoista tunnetut opettavaiset miehet Norjan rannalla, sopikaa ja älkää tuomitko toiset toisianne, mutta sanokaamme seurakunnalle, että ne, jotka eivät tottele seurakuntaa, tulevat viimein sidotuiksi ja ulossuljetuiksi; ja te ja me, saarnaajat, olemme seurakunnan palvelijat syystä, että tehdä työtä Ju<145>malan seurakunnan rakennukseksi, vieläpä seurakunnalla on ylivalta, jonka pää on Kristus.

Pysykää, rakkaat veljet, Kristuksen seurakunnan helmassa, jossa aina kaikki synnit annetaan anteeksi ja päästetään lain kanteista. Jeesus sanoo, joka ei minun kanssani kokoo, hän hajoittaa. Älkää, rakkaat veljet, hajoittako Kristuksen laumaa, vaan kootkaamme yhteen lammashuoneeseen. Niinkuin olemme kuulleet, että Vesisaaressakin lukitsevat toisilta opettavaisilta miehiltä seurahuonetta niinkuin suruttomat papit kirkkoja. Eikös semmoiset teot

ole hajoittamista? En minä puhu kaikista opettavaisista miehistä, vaan net tarvitsevat parannuksen tehdä, jotka ovat tuominneet toisiansa, ja toiset toistensa puolustajat. Mutta synnit anteeksi, rakkaat veljet. Uskokaa, Jeesuksen nimessä, jonka veri on vuotanut syntein anteeksi antamiseksi. Langetkoon aina verinen kaste Jumalan pelto vainiolla täällä ja Norjan rannoilla, ja paistakoon vanhurskauden aurinko elävän Herran Jeesuksen kirkkaudesta, että kaikki maito jyvät kypsyisit elonajaksi. Rientäkäämme uskossa ja hengessä verisen kasteen alle Getsemanessa, rakkaat veljet ja sisaret, tunnette kasvoistakin, ja seuratkaamme Jeesuksen verisiä askeleita yrtti-tarhasta Golgatalle.

Kaikki rakkaat veljet ja sisaret, tutut ja tuntemattomat, katselkaamme uskossa ja hengessä veripunaista, orjantappuroilla kruunattua kuningasta.

Synnit anteeksi kaikille rakkaille veljille ja sisarille Jeesuksen nimessä, jonka veri on vuotanut syntein anteeksi antamiseksi. Todistan vielä minäkin kaikille, jotka uskovat. Ole vapaa, vapaaksi ostettu lauma Norjan maalla, sillä voitto on tullut Karitsan veren kautta. Terve tulemaan tapetun Karitsan häissä! Jeesus elää sieluissamme. Amen.

Rakkaita terveisiä sanon vaimoni kanssa Norjan kristityille.

Johan Raattamaa.

Vielä rakkaille veljille Norjassa. Emme tarvitse anteeksi <146> anoa suruttomilta ja eriseuralaisilta, ehkä olemme saarnanneet parannusta heille. Mutta elävän seurakunnan jäseniä ja opettavaisia miehiä emme saa tuomita kaikkinaisten vikain tähden. Ei Paavali törkeätä miestä Korintossa sitonut kuin seurakunnan kanssa. Ei teidän, Norjan saarnaajain, sovi leikata jäseniä Suomen ja Lapin suuresta seurakunnasta. Olettehan, rakkaat veljet ja sisaret, tulleet esikoisten seurakunnan tykö.

Tuomas Povelille rakkaita terveisiä. Ota vaari vanhan opettajasi neuvoista! Rakkaita terveisiä kaikille opettavaisille miehille ja palvelevaisille vaimoille Ofotista Vesisaareen asti. Onnen toivotuksella olkaa hyvästi! Pyydän rukoilla edestäni!

Johan Raattamaa.

Vielä sanon rakkaita terveisiä rakkaille veljille Paulus Palovaaralle ja Olli Koskamolle. Olkaamme hyvässä turvassa seurakunnan helmassa! Teitä ja meitä suojellaan Suomessa ja Lapissa, emmekä tottele suruttomain ja erimielisten tuomitsemista. Ovatpa kaikki synnit anteeksi annettu teille ja meille Jeesuksen nimen ja veren kautta, joka vuoti syntein anteeksi antamiseksi. Olkaa vapaat, rakkaat veljet, ostetun lauman kanssa Norjan rannalla! Pian yhteen tullaan ijankaikkisuuden ihanalla rannalla. Olkaa hyvästi, rakkaat veljet! Pyydän rukoilla edestäni. Sanokaa minun terveisiäni kaikille rakkaille veljille ja sisarille Norjan rannalla! Ja olkaa itse enin tervehditty!

Omalla kädellä merkitsee vanha veljenne

Johan Raattamaa.

Pohjois-Amerikassa, Calumetissa Michiganissa tammikuun 14 päivänä 1885.

Rakkaat veljet ja uskolliset työntekijät Herran viinamäessä Paulus Palovaara, Johan Raitio, Iisakki Teppola ja Olli Koskamo. Jumalan armo vuotakoon runsaasti teille meidän Herran Jeesuksen elävässä tuntemisessa ja priiskoitusveren kautta Pyhässä Hengessä Kristuksen seurakunnan hengen yhteydessä.

Minä olen teiltä kaikilta rakkailta veljiltä saanut menneessä kuussa kirjan, joitten edestä tässä kiitän. En ole tahtonut saada joutoa vastata. Minulla ei ole eri ymmärrystä vieläkään Norjan kristillisyydestä kirjoittaa kuin olen ennen kirjoittanut, jonka nyt olen ilokseni kuullut, että ne ovat olleet luettavina ja tutkinnon alla. Se on kallis, rakas veli Johan Rautio, että olet viime syystä löytänyt sen tien, jota ne, joilla henkien haistamisen lahja on ollut Lapissa ja hoitaneet tietä auki Norjaan, johon on Rautio todistukseksi hengen hedelmästä lähettänyt. Tarkan Pekan kirjasta Raissiin kopion ja rukoilleet anteeksi Postin nostamista ja Pauluksen halventamista ja roskittamista; myös Teppola rukoilee anteeksi herjausta totuuden puolustamisessa. Ilolla ja rakkaudella teille todistamme anteeksi Herran Jeesuksen nimessä ja ulosvuotaneessa veressä. Heikkous se oli. Totisesti tahtoisimme soutaa niin pitkillä airoilla, että rantaan yltäisi. Onpa vielä syytä neuvoa kysyä teiltä vanhalta Johan Raattamaalta Lapissa. Hän parhaiten ymmärtää ylimmäisen tohtorin kirjasta. Hän on Jumalan seurakunnan kanssa yhdistettynä Jumalan

seurakuntaa ylikatsonut ja on saanut taivaallisesta kompassista valoa yli 40 vuotta johdattaen kristillisyyden venettä. Hän on pitkän kokemuksen kautta tullut tuntemaan tuulien syntyä ja taivaan merkeistä on oppinut tuntemaan taivaan juoksua ja ilmoja auringon juoksusta kiinni pitäen, ja on virroista ja vesistä ottanut usein vaarin, kuinka vedet puhtaat ovat ja kuinka vesillä vesiä muutetaan. Hän on täydellisesti uskon sankari, vanha Paavali, sen todistaa monta tuhatta kanssani, ja hänen opetuslapsensa tarvitsevat lujasti kiinni pitää toisistaan.

Vanha Johannes kirjoittaa: »Ei ole minulla suurenpaa iloa kuin, että lapseni kuulen totuudessa vaeltavan.» Joh. 3.14 v. <148> Minä olen vahva siitä, jos Rautio veli olisi vahvasti muistanut, mitä tähtien tutkijat olit Lapissa sanoneet, ei hän olisi joutunut väylälle isoin ja viisasten kalain perään, mutta salatut sydämet tulit kaikki ilmi, että totuus pitää tulla koetelluksi ja usko puhdistetuksi kuin kulta tulesa. Viinamäen rakentaja on ilmoittanut saarnaajitten yli monta ensimmäistä viimeiseksi ja viimeistä ensimmäiseksi. Se korkea totuus lihalle, joka on vielä luettavana ja kuultavana L. L. Laestadiuksen opissa. Jos olisi sulanut Postissa lukea ja opettaa vielä muillekin ja vielä puolustaen vanhurskusten korvain edessä, mutta kun koreaaniset kirjat, Majanderin ym. muita hengettömiä järjen verkkoja, niin tulee siitä monenlaisia aineita kristillisyyteen, ettei ole kumma, jos koettelemuksessa joku teko palaa eli saapi vahingon. Paavalin sanain mukaan. Jos vähä hapatus oli apostolein aikana pahaa, niin paha se vieläkin on. Tuta henki kirjoissa ja saarnoissa, se on korkea asia. Jos hyvä istutus ihmisessä lujassa on, niinkuin terveellisen opin kautta istutetaan ihmisten sydämeen, mutta vieras aine heränneissä sydämissä myös on lujassa. Norjassa on paljon saarnattu, ja köyhät ihmiset ovat paljon kostantaneet kristillisyyden päälle ja ne tulee siitä raskaaksi, jos kristillisuus tulee lyödyksi vierailta käsillä, etteivät ne, joilla sydämen asia autuaaksi tuleminen on, voi rohjeta uskomaan paljon ennestään totuutta. Mutta Jumalan armosta saamme nähdä Jumalan sanasta suurten uskon sankareitten suuressa määrässä ihmisheikkoudella käärittynä ollen, vieläpä raskaasti horjahtaneet koetuksen hetkissä, sillä että kallis tavara on ollut savisissa astioissa, mutta Herra on ollut heikkouden alla kätkeytynä. Sentähden seuratkaamme sitä suurta ja hellää alennuksen esimerkkiä. Hän jätti meille esikuvan, että meidän pitää Hänen askeleitaan noudattaman,

kantaen toistemme kuormaa, Kristuksen laissa, sillä moninaisissa me kaikki puutumme.

Niin kauan on kaiketi vastuksia kristillisyydessä, kun elävä henki on kristillisyydessä. Taivaan valtakunnan verkkoa seu<149>raa paljon ihmiset tällä aikakaudellakin. Verkon vetäjät ovat vetäneet verkkoa rantaan Lapissa 40 ajastaikaa erottaen hyviä mätänneistä. Eivätkö ne ole verkossa kiinni, jotka monta aikaa seuraavat heränneellä tunnolla kristityitä kokouksista kokouksiin; monien syntein tähden ja julman epäuskon tähden eivät jaksaa uskoa tunnustaa. Vielä toivomme, että Norjassakin mielet tyventyvät. Nyt pitäisi jo olla aika, ettei pitäisi kenenkään hengelliseen hätään kuoleman, sillä nyt on se lyhyt ulosveto Pyhästä Raamatusta saatu ulos oikean kristinopin suhteen, heränneitten koettelemukset ja kuinka uskon kautta vanhurskaaksi tullaan ja kuinka suuren synnin voiman läpi Kristuksen seurakunnassa pysytään alennuksen tiellä. Ei sitä apostolin ajan, mitä me luemme kirkkohistoriasta. Paitsi Böhmin veljet Kristuksen hellää lakia vaativasta 10 käskyn laista niin irti, kun tässä kristillisyydessä Lapin korvessa on kirkastunut, joka hellällä huolella kulki[j]oitten Lapinmaan vanhinten kautta ja suuresti kirjallisestikin valistusta levittäneet ja meille lahjana taivaasta Pyhän Hengen kautta.

Ahkeroimme kärsiä vielä toisiamme. Vielä Jeesus elää ja me myös elämme; vielä täydymme opinkin suhteen. Ei yllä kaikkein sielun voimat, mihin toisen, eikä henkeä ole annettu mitalla, ja ruumiissa on enempi heikkoja paikkoja, jäseniä, kuin vahvoja luita. Taivaan valtakunnan oppineet viisaat. Paavali on opettanut monella kuvauspuheella suloisesti, ja priiskoitusveren voimalla. Niin met pidämme kalliina Johan Raution tunnustuksen ja parannuksen. Siitä kehoitamme myös muita tyytyväisiksi, vaikka vielä oman oikeuden tähden jälkeen näyttäisi vaatimusta, kun tulemme totuuden tähden kärsimään. Siinä on usein raskas kysymys. Jumala sujutti rakkauden, että kokosi kaikki vääryytemme päällensä Pojassansa. Rakkaus voitti oikeuden. Vastahakoisia täydymme kärsiä, jos Jumala auttaisi, että het parannukseen uudistettaisiin. Eivät suuret kalat vielä ole saaneet verkkoa rikki eikä repiä. Taivaalliset kulta-kalat ovat pysyneet nuo<150>tan sisällä. Viisaat kalat ovat kokeneet kalamiesten kärsivällisyyttä. Mutta raamattuun lohdutusten kautta meillä on toivo Isänmaan rantaan, että kostumme, vaikka olemme hajoitetut neljän tuulen alle. Mutta Siionin vuoren tykö olemme koottuina ja yhden veripunaisen oven,

Herran Jeesuksen kärsimisen saarnalla oikeaan lammashuoneeseen Pyhän Hengen voiman kautta, ja vereen kastetuissa vaatteissa ajavan elämän pääruhtinaan seuraajat. Tahdomme olla teidän kanssanne, Norjan veljet ja sisaret, esikoisten seurakunnan helmassa, ja erinomattain kiinni pitää kristillisyyden patsasten totuudesta ja valkeudesta Lapinmaassa, priiskoitusveren korjaajana uskomisen kautta, kiinnittäen rakkauden siteitä heidän kanssaan. Norjan kristillisyyden evankeliumin opin jälkeen on kallis. Seuratkaamme Herraa ylösnousemisen voimassa ja kärsimisen osallisuudessa. Yhden veripunaisen lipun alla olemme, Euroopan ja Amerikan kristillisyyden.

Sydämen rakkauden terveisiä lähetän vaimoni kanssa ja Herran laumalta teille rakkaille veljille ja kaikille uskovaisille Norjan rannalla, joita me uskomme löytyvän monta tuhatta. Johan Blomqvistilta vaimonsa kanssa paljon terveisiä. Minä olisin paremmin suullisesti tahtonut puhua kuin kirjoittaa. Pyydän rukoilla edestäni armoistuimen tykönä! Näitä olen merkinnyt, ei niinkuin totuuden tietämättömille, vaan sen tietäville ja Jumalan sanassa ylösvalaistuneille yhteiseksi lohdutukseksi ja vakuutukseksi veljille ja sisarille, erinomattain saarnaajille.

Johan Takkinen.

Mutoslompolosta 11 päivä toukokuuta 1885.

Jumalan sydämellisen laupeuden kautta veljeitten kanssa tervehdämme. Saarnatkaa evankeliumia kaikille luoduille Kristuksen käskystä! Pysykää Siiionin vuoren tykönä elävän Jumalan kaupungissa, taivaallisessa Jerusalemissa! Juhani, olkaa lujat uskossa Jeesuksen päälle! Jumalalle <151> ainoa kunnia olkoon, Isälle, Pojalle ja Pyhälle Hengelle kiitos. Amen.

Sanokaa terveisiä Johan Takkiselle ja Salmon Korteniemelle! Pyytäkää häntäkin nostaa evankeliumilla, — yhteisesti Amerikassa oleville kristityille.

Henrik Mutoslompolo.

Juhonpietistä 21 päivänä toukokuuta 1885.

Rakas ja kallis veli Herrassa Johan Takkinen. Jumalan armo lisääntyköön teille elämän ehtoon asti! Herramme Jeesuksen ansion voimassa uskon kautta! Amen.

Kalliin ja rakkaan tervetulleen kirjan olen minä saanut ilolla ja sydämen rakkaudella ja kiitollisuudella vastaan ottaa toissa sunnuntaina, jonka edestä kiitän.

Saan myös tietää antaa, että Norjasta olen monta kirjaa saanut. Ensin potkasit kaksi miestä uhka laihin minua syystalvella kirjoitettua kirjettä vastaan. Sitten talvella vielä kovemmin Jaakon Fettu Sieppijärvestä ja Gunnarin Tuomas Bygeästä, joista ajattelin, että katso poikariepuja, ovatpa ne olevinansa eivätkä sentähden näe monen kyynärän päähän. Mutta en minä ole heille vastannut, enkä aijo nytkään heille vastata. Pidän poikaset niin lapsellisina praatissansa. Mutta sitten keväällä on tullut Norjasta monta oikein lapsen sydämellä kirjoitettua, nöyryytettyä ja tunnustaen epäuskoisen ja kankaan sydämensä anteeksi anoen, ja sanovat kirjeissänsä, että kun minun, Raattaman ja Takkisen kirjat tulit, niin varsin aloit tunnustukset ja anteeksi anomiset, heillä ensin keskenänsä, ja sitten ulompaa myös anteeksi anomiset. Ajattelen, että ilmankin sinne on myös veljelle Amerikkaan samanlaiset kirjat tulleet, koska minulle on kirjoitettu, että Raattamaalle on samat kirjat lähetetty kuin minullekin. Oikein on iloinen mieli, kun Norjassa niin on menemässä. Vielä sanovat kirjeissänsä, että het eivät ole koskaan saattaneet uskoa, että Vesisaari, Annijoki ja Saltijärvi niin yhä^{<152>}teen sulaavat, kuin se nyt on Jumalan suuren voiman kautta tapahtunut. Bygeasta onkin vasta jälkeen tullut samanlainen rakas kirja. Eipä ole, rakas veli, työmme turha Herrassa, ehkä suuressa puuttuvaisuudessa itse mielestämme olemme työtä tehneet, mutta Herra on kuitenkin runsaan kasvun antanut yli kaiken senkin kuin olemme osanneet toivoa.

O, kallis Israelin paimen! Varjele sinun laumaasi ja johdata heitä yrttitarhaan ja Golgatan lihaville laitumille ja anna ylösnousemisen auringon lämpimästi paistaa, että sinun lammaislaumasi lihavilla ruokamailla hyppelisit, odottaen kotiapääsemisen onnellista hetkeä.

Torniolla myös on Jumala väkevästi vaikuttanut. Toroniemen kylässä, jossa on yhdeksän taloa, ei ole yhtään uskon tunnustamatonta, kun siellä takapuolella Kopanmäessä oli muutama uskon tunnustamaton. Ja joka paikassa,

kussa elävällä äänellä on saarnattu mennä talvena, niin on Jumala erin-
omaisesti vaikuttanut. Emme tiedä, onko loppu läsnä, että Jumala tarvitsee
saada valittuin luvun täytetyksi, kuitenkin on Herralta yksi väkevä etsikon-
aika. Ja niin minä olen, rakas veli, väsytetty tänä talvena Herran työssä, etten
ole jaksanut kirjoittaakaan monta kirjaa, enkä ole tosin tilaakaan siihen
saanut, kun ennen Pajalan markkinoita olen alkanut kulkemaan ja jälkeen
Valpurin olen kotia tullut enkä muista, olenko kolmeakaan viikkoa sen ajan
sisällä saanut kotona olla ennen kuin nyt vasta.

Voi, rakas veli! Voi, rakas veli, kuinka kallis on Kristuksen evankeliumi, joka
onkin yksi Jumalan voima jokaiselle uskovaiselle autuudeksi. Vissimmästi olit
Paavalinkin aikana miehet, jotka panit oppiin jotakin muuta lisäksi, koska hän
häättyy sanoa, etten minä häpeä Kristuksen evankeliumia, sillä se on Jumalan
voima jokaiselle uskovaiselle autuudeksi, ja voi minua, jollen minä evankeliu-
mia ilmoita — tälle kansalle, jolle on laki saarnattu ja vielä saarnataan, että
joka ei usko, se on tuomittu j.n.e. Niille vapaan evankeliumin <153> saar-
nan kautta syttyy usko sydämeen, joilla on totinen mieli autuaaksi tulla.

En minä näitä kirjoita teille niinkuin sen tietämättömille, mutta haluan antaa
ilmi, että en minä hukkaan olisi juossut eli turhaan työtä tehnyt, mutta olen
kuitenkin nähnyt, että jotka ovat tehneet parannusta epäuskosta, net ovat
kaikin puolin parannuksen uudistaneet.

Ja nyt lopetan puuttuvaisen kirjani ja toivotan teille onnea matkalle Isänmaan
ihanaa rantaa kohden. Synnit ovat teille niinkuin meille visuin anteeksi
annetut, vaikka en näe teissä syntiä, mutta katson teitä poikki Atlantin
niinkuin Jumalan enkeleitä, Jeesuksen verellä puhdistettuja.

Ja sydämen rakkaita terveisiä Herran laumalta täältä sinne koko Herran
laumalle, erittäinkin opettavaisille miehille ja palvelevaisille vaimoille, ja olkaa
kaikin enin minulta tervehditty. Ja pyydän rukoilla edestäni. Merkitsee
veljenne uskossa ja osallinen kanssanne armossa. Maalarin Marja sanoo teille
rakkaita terveisiä.

Vanha
Erkki Antti Antinpoika.

Pohjois-Amerikasta, Calumetista elokuussa 25 päivänä 1885.

Rakas veli Herrassa ja työntekijä Herran viinamäessä Johan Rautio.

Jumalan armo lisääntyköön sinulle priiskoitusveren kautta Kristuksen seurakunnan helmassa, joka on totuuden patsas ja perustus Pyhässä Hengessä. Minä kiitän veljeä kirjan edestä, jonka olitte kirjoittaneet minulle Porsangista kesäk. 1885. Veli johdattaa minua väkevästi Math. 18 luvun Kristuksen kirkkolakiin, joka on kallis asia, sillä opetuksia me kaikin tarvitsemme, sillä moninaisissa me kukin puutemme. Mutta sitä minä vieläkin joudun kaiketi katsomaan, kun veli oli jo talvella 1884 siksi paljon Norjan rannalla minua ja <154> Lumijärven kristillisyyttä tahrannut Palovaaraa painaessa ja roskittaessa, että Postia enkeliksi, niin veli vielä uskotteli, mutta muuten syntein anteeksi antamisen voimalla peljättäen. Mutta laupeus kehuu tuomiota vastaan. En minä ole eri lailla Palovaaraa puolustanut kuin vanhimmat Lapista, Raattamaa ja Erkki Antti kirjoissansa Norjaan. Tiedän myös, että net eivät ole horjuneet eikä viisasten kalain perässä lähteneet. Veli toruu minua, että minä en anna P. Palovaaraa Norjan seurakunnan hallita. Vanhimmat juuri kirjoittavatkin Norjan seurakunnalle, että seurakunnan vaatia saarnaajat anteeksi rukoilemaan seurakunnalta ja toisiltansa. Ja Raattamaa kirjoitti Feetulle mennä talvena, että Paulus on rukoillut, mutta ei Posti eivätkä muut Norjan saarnaajat. Tätä minä olen pitänyt valkeutena totuudessa. Kaikista Raattamaa ja Erkki Antti vanhimpain kirjoista on minulle tänne tullut kopiot. Mutta het ovat monta vuotta Norjaan kirjoittaneet yhdellä äänellä. Olenhan minä tiennyt, ettei vanhimmat ole vahingossakaan sinun nimeäsi löytäneet viime vuotena kirjoissaan, että olet ruvennut Paulusta pesemään, ettei Postin päälle olisikaan aika työtä tehdä j.n.e.

Erkki Antti vanhin on minulle toissa talvena kirjoittanut siitä lähdöstä Norjaan, josta veli nyt niin korkeasti kirjoittaa minulle. Kyllä minä tunsin, kun näin mennä vuonna toisen vuotisen Raattamaan kirjan sinulle ja Paulukselle Norjaan K. K. lehden päälle oli Pauluksen nimi tapettu pois, että nuorukaisilla on omat meiningit, ja näin kun Aatu Laitinen kirjoitti, jonka hän on mennä talvena sinulle kirjoittanut Norjaan, ettei ollut Pauluksessa ylistämistä, mutta Posti oli lakeamielinen j.n.e. Paulusta ja hänen rakastajiansa piti pieksiä kaiken maailman kirjassa, K. K. lehdessä, kirje eriseuraisuudesta, niinkuin hän on itse tänne Kolleri Heikille tunnustanut, kun sitä kuukausilehdelläkin meinataan koko maailman edessä opettaa kristillisyyttä. Vieläpä viinaorjain

kirjojakin olemme lukeneet. Johan Rännänkin, maan kauhistus, Cocatosta, Viipuriin syksyllä 1883 oikein lammasvaat<155>teilla kirjoitti, itse suruton, on se kaunis. Jumalattomien passaa nauraa, jotka tuntevat, kuinka sekin oli. Ei se seiso kristillisyyden kauniissa sanoissa eikä koreaäänisissä kirjoituksissa, mutta voiman osoituksissa, eikä ulkonaisissa lahjoissa, että on iso muisto ja paljon puhuu, eli kirjoittaa vanhinten sanoilla.

Paavali on opettanut korkeasta tiestä, jossa tulee itsensä uhraava rakkaus kysymykseen, jossa tulee ihmisen korkeat luulot ilmi. On myös apostoli meitä opettanut tuntemaan ja kuulemaan ensimmäisiä ruumiin jäseniä, jotka Jumala on ensin istuttanut seurakuntaan.

Raattamaa vanhin on marraskuussa 1884 niin voimallisesti kirjoittanut Norjaan, joka neuvo vaikutti Postissa, että kirjoitti kirouskirjan Hammerfestiin Teppolasta ynnä muista, jonka Raattamaa ja Erkki Antti lähetti neuvon sanain kanssa mennä talvena Feetulle. On minulla kopio. Niin minä olen opin totuuden tähden ollut vakuutettu, että Postin raamatun ymmärrykset, joita täälläkin oli, on sokeutta totisesti, eli, eikö seuraa mitään vahinkoa, vaikka miten ymmärtäisi tärkeät raamatun paikat. Vieläpä julkinen laste Laestadiuksen Postillallekin; se kelpaa kaikelle maailmalle; — ei sitä kristillisyyttä opita järjen viisaudella, mutta sydämen yksinkertaisella uskomisella, ei miehuudella, mutta lapsellisella nöyryydellä. Ja taivaallinen viisus on ensinnä puhdas, sitten rauhallinen, siveä, uskoa täynnä, laupeutta ja hyviä hedelmiä, eriseuraton ja ulkokullaton, mutta vanhurskauden hedelmä rauhassa kylvetään niiltä, jotka rauhan pitävät.

Veli oli jo toissa talvena Norjan rannalla Raattamaan suulla lausunut, ettei minun enään kirjoittaa mitään eli toimittaa Norjaan, ennenkuin minä sovin Amerikassa seurakunnan kanssa, koska minulla on ollut riitaa seurakunnan kanssa, eikä riidan syyt ole muutamilla niinkuin yksi Henrikki Bärkillä aina esikoisiin asti. He rohkenevat sokeutta antaa, Lotta, Bärki, Rovainen ja muutamia muita. Eihän <156> Raattamaa ole koskaan niin ymmärtänyt, että minä olen seurakunnan kanssa riidassa. Eiväthän ne ole tosia veljeni muistelmat, kaikki on ollut puremista. Mutta minä ymmärrän, ettei veli puhu siitä kristillisyyden ylösrakennukseksi. Mikä pakko sinulla on toisin ymmärtää taivaan tähdistä ja juoksusta? Meillä ei ole aikaa kirjoittaa eli toimittaa riidaksi eli rauhattomuuden sytyttämiseksi, mutta rakkaudeksi särkyneisiin paikkoihin

kristillisyydessä. Vahvistakoon väkevä Jumala Herran työmiesten kädet Pyhän Hengen voimalla rakentamaan ja voimassa pitämään viinamäen aitaa, että Herran lauma koossa pysyisi kuninkaan, Herran Kristuksen, kuuliaisuudessa, joka on pannut henkensä lammastensa edestä, ja on yksi ylipaimen.

Ahkeroitsemme tulla enempi osallisiksi totisen viinapuun väkevyydestä Kristuksen kärsimisen osallisuudesta ja ylösnousemisen voimassa, että tuta ja maistaa, kuinka Herra on suloinen, josta voima lähtee tuta saatanan syvyyksiä. Me olemme niinkuin kelvottomat palvelijat toimittaneet toisinaan suuressa heikkoudessa ja pelvossa, perkeleen kiusauksilta piiritettyinä ulkoa ja sisältä, että jo Jumalan sota-aseet ovat olleet tarpeeseen. Eivät meidän sota-aseet ole lihalliset, vaikka muutamat siitä vaivaavat itseään. Yksi se on Herran lauma Euroopassa ja Amerikassa. Yhden veripunaisen voitonlipun alla olemme kansanne, sotimassa ja voitosta voittoon pyrkimässä uuteen maahan ja uuteen taivaaseen, jossa uskossa ja rakkaudessa ja toivossa uskolliset kunnian kruunulla kruunataan ja kirkastetaan. Olkoon kullakin meillä se ajatus kuin Kristuksella Jeesuksella oli.

Minä en ole tahtonut veljelle enää kirjoittaa, mutta kun veli kirjoitti niin rohkeasti, niin vielä olen tässä sanonut ymmärrykseni, koska veljet niin monta kirjaa ovat kirjoittaneet minulle ja Lumijärvelle. Ahkeroinme, rakas veli, alennuksen tietä Kristuksen laissa ja hengen yhteydessä, syntein anteeksi saamisen armossa ja kuuliaisuudessa, vanhinten äänellä. Ei ole tarkoitukseni ollut, että yli vanhinten tunnon <157> kirjoittaa Norjaan, ja uskon, ettei se suju totuuden oppi toiseksi raamattuun hengen jälkeen.

Sydämen rakkauden terveisiä tässä sanon Norjan rannan kristityille niin laajalti kuin tulet näkemään. Jos veli näkee P. Palovaaraa ja Olli Koskamoaa, niin sano heillekin minulta Herran lauman kanssa terveisiä, ja rakkaalta veljeltä Blomqvistilta vaimonsa kanssa.

Olen minä saanut kopion, mitä olitte minulta tulleesta kirjasta kerskaton Lumijärvelle 7 miehen kanssa Pykeässä kirjoittaneet, joista olen tuntenut, että syyttää veli siitä, kun olen yhdellä lailla kirjoittanut kuin vanhimmat.

Pyydän rukoilla edestäni!

Veljesi
Johan Takkinen.

Saivosta 25 päivänä syyskuuta 1885.

Rakas veli ja uskollinen työntekijä Herran viinamäessä Johan Takkinen. Jumalan armo lisääntyköön teille! Kiitän kirjain edestä, joita olen saanut, joissa oli vastattu lähetystoimesta, ja viime kirjassa oli erimielisten puuhista. Koskenmutkalta oli tullut myrkyllisiä kirjeitä eriseuraisilta ja sentähden hän aikoi ja lupasi seurakunnan koossa ollessa parannuksia tehdä Amerikkaan asti, ja vanha Iisakki Poromaa kärsii murhetta hänen tähtensä. Emme tarvitse parannusta tehdä Palovaaran puolustamisesta, sillä emme ole liiaksi puolustaneet, sillä Rovaniemen ja Kittilän kristityt ovat sanoneet minulle, ettei Palovaaraa saa tuomita muuten kuin parannukseen, ja parannuksia ja anteeksi anomisia Palovaara on tehnyt kirjallisesti ja suullisesti Suomen, Lapin ja Norjan kristityiltä. Antakoon Rautio Palovaaralle anteeksi Herran Kristuksen käskystä! Vieläpä seurakunta vaatii sopimaan Norjan saarnajat keskenänsä. Tarvitsevat netkin parannusta tehdä, jotka vähempi vialliset ovat — sillä moninaisissa olemme puuttuvaliset, vieläpä net, jotka eivät tarvitse <158> parannusta tehdä, ovat jätetyt korpeen. Älkää, rakkaat veljet ja sisaret, seuratko niitä korpeen, jotka lohkeavat elävästä seurakunnan enemmistöstä, vieläpä esikoisten seurakunnasta, sillä esikoisia, veljiä ja sisaria, on vielä monta sataa elämässä ja tuhansia on ilolla kuollut. Olemmehan, rakkaat Amerikan veljet ja sisaret, oikeassa seurakunnassa, jossa kaikki synnit Jeesuksen nimen kautta ovat anteeksi annetut teille ja meille, vieläpä päästetty lain kanteista. Olkaa vapaat, rakkaat veljet ja sisaret, jotka pysytte esikoisten seurakunnan helmassa, jotka taivaissa kirjoitetut ovat.

Elokuussa meni meiltä vanha äiti. Hän sanoi menevänsä paratiisiin ja käski tulla nuorukaisten. Oma voittonne, jos tulette. Suurta rauhaa hän nautitsi loppuun asti. Laitinen kutsui häntä äidiksi Israelissa. Hän jätti ja käski sanoa terveisiä esikoisten seurakunnalle. Kiitos Jumalalle ja Karitsalle, jonka veren kautta hän pysyi voiton päällä loppuun asti. Amen.

Sano minun terveisiäni kaikille rakkaille veljille, ja ole itse emäntäsi kanssa ensin tervehditty! Vieläpä sanon rakkaita terveisiä kaikille saarnaavaisille miehille ja palvelevaisille vaimoille. Kasvoista tunnen Ojalan ja Lahtelan Liisan ynnä Jaakkolan. Olkaa tervehdityt miestenne ja vaimoinne kanssa! Ole nyt

kallis veli Takkinen minulta tervehditty rakkaalla sydämellä! Pyydän rukoilla edestäni. Vanha veljesi

Johan Raattamaa.

Aatu Laitinen kävi meillä tänä kesänä syyskuun alussa. Hän oli käynyt Kittilässä ja sanoi, että salakirjat kulkevat Amerikan ja Kittilän välillä, ja Fredrikki Paksuniemen sanoi sanoneen, että ne ihmiset ovat vaarallisessa tilassa. Kyllä arvaatte, kutka ne ovat, jotka Mullon ja Kallon Aleksin kanssa ovat kirjevaihdossa. A. Laitisella on nyt sama näkö kittiläisistä kuin Erkki Anteruksellakin ja teillä, ehkä Kittilässä on paljon kalliita kristityitä, joilla ei ole salavehkeitä. Merkitsee se sama.

<159>

KIRJE AMERIKASTA MARRASK. 1885 o.k.l.

Kolmiyhteisen Jumalan armo lisääntykseen teille, veljet ja sisaret, Herran Jeesuksen veren osallisuudessa Pyhässä Hengessä!

Tässä tervehdämme teitä suurella Jumalan armon lohdutuksella tietää antaen, että meillä ovat täällä olleet kalliit veljet saarnaamassa parannusta ja syntein anteeksi antamista Jumalan valtakunnasta Herran käskyn jälkeen. Minnesota valtiosta Jaakko Wuolle Cokatosta ja Petter Raattamaa New-York Milsistä. Nämä saarnaajat ovat olleet täällä viisi viikkoa ja kulkivat kaikilla vaskikaivannoilla kokouksia pitäen, ja on Jumalan sanan saarnaaminen vaikuttanut paljon uutta hartautta kristillisyydessä. On myös tullut useita jumalattomuudesta, perkeleen ja mailman palveluksesta veripunaisen oven Herran Jeesuksen kärsimisen voiman kautta Isän huoneeseen, pyhain ihmisten yhteyteen katuvaisella ja särjetyllä sydämellä, josta ilon ja riemun äänet ovat kuuluneet pyhain kokouksissa. Herran seurakunnassa on ollut tuo raskas erimielisyyden ovi auki yli viiden vuoden, mutta me uskomme, että nyt se on löydetty ja suuresti suljettu.

Kerran oltiin koossa, jossa tutkittiin syytä riitaan. Jaakko Wuolle ja Pietari Raattamaa asetettiin tuomariksi, jossa Jaakko sitten teki useita kysymyksiä heiltä, Jaakko sanoi: mitä minä ymmärrän tähän riitaan ja erimielisyyteen, niin suurin syy on se, että muutamat jäivät kunnian tautia sairastamaan siitä sovinnosta, kun tehtiin silloin, kun T. tuli Amerikkaan, jota tautia ovat eräät jälestä tulijat Euroopasta ruvenneet puoskaroimaan. Jaakko sanoi, että ne,

jotka tätä tointa ovat johdattaneet, pitäisi ottaa syy päällensä, tehdä parannus jo Eurooppaan asti niin kauas, kuin ovat vaikuttaneet ja yhdistyä seurakunnan kanssa, ja toiselta puolen rukoilisivat taitamattomia ja kiivaita sanoja anteeksi, ja jos vielä on tullut riidan aikana rakastamattomuutta. Jaakon tuomion vahvisti Pietari, ja me muut todistimme oikeaksi, ja <160> niin rukoilimme ja todistimme anteeksi kahden puolen Herran Jeesuksen nimessä ja ulosvuotaneessa veressä. Sitä vielä jälestäpäin paljon jatkettiin anteeksi-rukouksella ja parannuksen lupauksilla, josta me toivomme paljon hyvää. Muutamat eivät ole uskoneet tarpeelliseksi kuuliaisuuteen osaa ottamaan, joilla olisi ollut suurin syy parannukseen, vaan on meillä syytä toivoa. Me uskomme kuitenkin, että on useita totuudessa parannukseen uudistunut särjetyllä sydämellä. Särjetyn paikan eteen ovat Herran palvelijat astuneet Herran viinimäen työssä ja aidan rakentamisessa, joka on raskas. Vahvista-koon viinimäen Herra väsyneitten työmiesten käsiä Pyhän Henkensä väkevyydellä ja rohkealla uskalluksella. Yhden verisen lipun alla olemme teidän kanssanne, joka on kuin taivaan kaari.

Sydämen rakkaita terveisiä sanovat Jaakko ja Pietari. Ja sanon terveisiä teille, veljeni ja sisareni, koko Herran lauman kanssa ja saarnaajitten Johan Roanpään, Johan Lindströmin, Daniel Ojalan, Johan Juuman kanssa vaimoineen ja lapsineen. Ja pyydän Lapinmaassa ja kaikkialla sanoa sydämen rakkauden terveisiä Jumalan valituille, pyhille veljille ja sisarille. Vielä haluaisin olla kanssanne tässä elossa, mutta Jumalan on asia. Pyydän rukoilla edestäni! Näitä merkitsee veljenne

Johan Takkinen

Koivuranta, Rovaniemi 9 p. tammik. 1888.

Rakkaat veljet ja sisaret Calumetissa ynnä muualla! Jumalan armo lisääntykseen teille priiskoitusveren kautta! Tässä tervehdämme teitä. Nyt olemme olleet Kittilässä, mutta ei ollut yhtään saarnaajaa kotonaan. Sinne tulee Amerikasta kirjoja kuin virtaa kyllä korkealla hengellä. Itse kukin mitä kylvää, saapi sitä niittää. Se suuri levottomuus vaikuttaa niitä, mutta totuuden pitää meitä kaikkia vapahtaa, jotka Jumalata rakastamme, valheen aallot omaan vaahtoonsa sam<161>muvat. Met olemme Raattamaasta ja Erkki Antista

eronneet Saivossa, ja Marian edellä, jos Jumala suopi elämää ja terveyttä, niin tullaan Lapissa koolle. Sinne tulee Kittilän saarnaajatkin, ja siitä tulee meillä lähtö takaisin Amerikkaan. Siellä ovat nostaneet panettelemisen meidän lähdöstämme, on tänne kirjoitettu, on ihmeellistä, suuria. Nyt on kirjoitettu vanhinten keskeltä yksi yleinen kirja, joka tulee sitten vasta Amerikkaan, kun Kittilän saarnaajat saavat nähdä ja tutkia. Totuudessa tulee taas ilmi täälläkin ihmisten salatutkin sydämet. Sen saattaa siellä ajatella, että täällä kristillisyyks on paljasta hyvää. Paljon on Kittilässä, jotka tahtoivat kuulla. Pidimme neljät seurakunnat. Jumala antakoon sanallensa siunauksensa. Suuri Israelin Jumala on antanut suuren siunauksen kulkemisellemme. Meidän on meno Kemijärveen ja sieltä Kuusamoon, Pudasjärvelle, Ouluun, Torniolle, Pajalaan ja Lappiin.

Saarnaajat valitaan lähtemään Amerikkaan, kutka saadaan ja tunnetaan, niin pyytään ja kootaan yhteen sydämeen Kristuksessa. Kyllä se on täälläkin paikoin koko pahoin, vaikka sieltä on täällä kaikki paha ajan kulutuksena. Siellä on raskas aika ollut olemassa, ei ole sammunut vielä palo kaivannossa. Saarnaajat Minnesotasta pidit vanhimmat liiallisena kuormana seurakunnalle. Tällä välillä on tänne kirjoitetta, että on tullut kysymys, sehän on Jumalankin tahto, että kaikki tulisivat autuaiksi, mutta ei vaivatta kruunua voiteta. Toivotamme rakkaille veljille ja sisarille suurta rohkeutta uskomiseen. Ei ole työmme turha Herrassa. Totuuden pitää totuuden rakastajia vapahtaman. Feetu on sanonut, että vähän on niillä henkeä, jotka eivät tunne Sattasta, ettei se ole niille kunniaksi, mutta ajan kuluksi. Ei se ole kristillisyyden syy, että pahuus saapi vaikuttaa monessa färissä, mutta herkkäuskoisuus tuottaa vahingon. Näistä puhua saamme, jos Jumala auttaa, vielä toukokuun alusta, jos ei huhtikuun lopussa, jos Jumala suopi elämätä ja terveyttä. Sopisi tulla jo huhtikuussakin, jos pääsemme hyvin kulke<162>maan. Ja sanomme sydämen rakkaita terveisiä uskovaisille Calumetissa ja ympäristöllä meiltä ja suurelta paljoudelta Lapissa, Raattamaalta ja Erkki Antilta vielä erittäin. Niin myös muistakaa rukouksissa! Miksi se piti meidän lähetyskirjan asia niin paljon vaikuttaa, on ihme. Paljon on puhuttu vähän mistäkin, joista saamme puhua siellä. Ei täällä ole aikaa ja tilaisuutta kirjoittaa. Paha, että kumppani ei saata kirjoittaa. Minun pitäisi olla kanssapuheissa, raamattua selittämässä ja

saarnaamassa, kun olen ihmisille tuttu. Pyydän rukoilla edestämme! Näitä merkitsee veljenne elämän tiellä.

Johan Takkinen Kalle Tanelin kanssa.

Saivonmuotkassa 28 p. huhtik. 1888.

Rakkaat veljet ja uskolliset työntekijät Herran viinamäessä Johan Takkinen ynnä Kalle Taneli. Kiitän kirjan edestä, jonka olen saanut Tronjamista. Kiitän myös lahjan edestä, jonka olitte lähettäneet Antin Pietin kanssa. Vieläpä kiitollisesti muistan teitä, rakkaat veljet, käyntinne Euroopassa, sillä totuus on kansanne kulkenut valheen rinnalla ja totuuden tunnustajat pitää voiton päällä pysyvän Karitsan veren kautta. Vieläkin sanon rakkaita terveisiä Takki-selle ja Kallelle. Teitä ja meitä suojellaan esikoisten seurakunnan helmassa, ja aikakautemme esikoiset ovat Tornion Lapissa, vieläpä Tornion virran rannoilla ja Muonion joen rannoilla, joista monet tuhannet vielä elävät, mutta monet tuhannet ovat ilolla nukkuneet kuoleman uneen. Tähän esikoisten seurakuntaan on ylimmäinen paimen palvelijainsa kautta saanut Norjasta, Suomesta, Pohjois-Ruotsista, Luulajan Lapista ja Amerikasta, että vielä nyt on monta kymmentä tuhatta, joilla on yksi sydän ja yksi sielu, vieläpä yksi lammas-huone ja yksi paimen.

Kirjan olen saanut rakkaalta pojalta Petter Raattamaalta ja Pekkalan Matilta, joitten edestä kiitän. Älkää peljätkö! Pysy<163>kää esikoisten seurakunnan helmassa ja katselkaa uuden testamentin välimiestä Jeesusta uskossa ja hengessä! Olkaa siis priiskoitetut teidän sydämissänne ja riemuitkaa hengessä päästettyinä pahasta omastatunnosta. Rohvaiskaa teitänne uskomaan, rakkaat veljet ja sisaret Pohjois-Amerikassa! Vielä miekin todistan teille Jumalan puolesta Jeesuksen nimessä ja veren tähden: syntinne ovat anteeksi annetut, uskokaa ja omistakaa! Jos joku vielä teistä syntiä tekee, niin Johannes sanoo, että meillä on edesvastaaja Isän tykönä, Jeesus Kristus, joka vanhurskas on, ja on sovinto meidän synteimme tähden. Ja rukoile Isää meidän edestämme, että Isä teitä ja meitä pahasta varjelisi. Kallis asia, että veljet Johan Takkinen ja Kalle Taneli kävivät Euroopassa, ja saarnasit halki taivaasta taivaallista totuutta. Sentähden me ihmettelemme, että opettaja huudetaan Euroopasta tulemaan. Sillä täällä ei ole parempia eikä semmoi-

siakaan. Tunnen muitakin opettavaisia miehiä Pohjois-Amerikassa, vieläpä Jaakko Wuolteen pitäisi muistaman esikoisseurakunnan kiivaita vastustajia Kittilässä apostolis-lutherilaista kirkollista järjestystä vastaan. Rakkaita terveisiä Jaakko Wuolteelle, Kaalepille, Lumijärvelle, Roanpäälle, Taneli Ojalalle. Minä olen katsellut teitä Sionin vuorelta, että tarvitsette synnit anteeksi veressä viattomassa niinkuin minäkin. Älkää hajoittako Herran laumaa, rakkaat veljet!

Rakkaita terveisiä kaikille veljille ja sisarille Amerikassa, ja olkaa ensin ja viimein tervehdetty minulta ja minun vaimoltani J. Takkinen, Petter Raattamaa, Matti Pekkala vaimoineen ja lapsineen. Pyydän rukoilla edestäni!

Johan Raattamaa.

Saivonmuotkasta 20 p. heinäkuuta 1888.

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäessä Johan Takkinen. Jumalan armo lisääntyköön teille! <164>

Kiitän kirjain edestä, joita olen saanut, ja olen saanut kopioita, ja mitä Pietarille olet kirjoittanut. Minä olen kirjoittanut Torniolle, Norjaan, Kittilään, Lannavaaraan ja Joonakselle, ja länteen samanlaisen kirjan kuin Takkis-veljelle ja Pietarille, osoittaakseni aikakautemme oikean Kristuksen seurakunnan, johon olemme oven Kristuksen kautta tulleet, joka ovi on meille ja teille evankeliumin saarnan kautta avattu kolkuttavaisille. Niin siis, rakkaat veljet ja sisaret, olette tulleet ahtaan portin kautta elävässä uskossa olevaan laumaan. Onhan teillä ja meillä Jeesuksen rintarauta vieläpä uskon kilpi ja hengen miekka. Sotikaamme Herran Sebaotin voimalla sielun vihollisia vastaan. Älkäämme oudoksuko, rakkaat veljet, että monen kaltaisia vihollisia tulee vastaan elämän kaitalla tiellä. Paavali, jalo Jeesuksen Kristuksen sotamies, luettelee hädässä olevansa monenkaltaisten vaivain ja vastoinkäymisiä kärsiä, ja vieläpä hän seisoo lujana eikä astu takaperin, vaan sanoo: vähä minä siitä tottelen, että minä teiltä tuomitaan. Inhimillinen vanhurskaus tahtoi tuomita Pyhää Paavalia. Sen hän sai palkaksi viekkailta veljiltä.

Minun rakkaat veljeni ja sisareni Calumetissa ja muissa valtioissa, pitäkää saarnaajain käsiä ylhäällä, minä sanon niitten saarnaajain, jotka teidän ja meidän kanssa yksimieliset ovat. Minä tunnen kasvoista monta rakasta veljeä

Calumetissa, Minnesotan valtiossa, Dakotassa ja rakkaan veljen Johan Lumijärven Astoriassa. Vieläpä suuri paljous tuntemattomia kasvoista rakkaita veljiä ja sisaria on Pohjois-Amerikassa. Katselkaamme, rakkaat veljet ja sisaret, uskon alkajaa ja päättäjää, Jeesusta veripunaisena maasta ylettynä sodan ja voiton päivänä mursi hän paratiisiin. Suuri syntinen oli hänellä matkatoverina Jumalan paratiisiin.

Uskokaamme lujasti, rakkaat veljet ja sisaret, synnit teille ja meille ovat anteeksi annetut Jeesuksen nimen ja veren tähden. Älä pelkää piiskuinen lauma Amerikassa! Voiton päällä olemme Karitsan veren kautta. Huutakaa Siionin muurilla te Jumalan ja Kristuksen papit, että väsyneet matkamiehet <165> heräisit uuteen hartauteen kilvoittelemaan kallista uskon kilvoitusta loppuun asti. Pian kilvoittelijat kruunataan vanhurskauden kruunulla. Amen.

Mie ja minun vaimo sanomme rakkaita terveisiä kaikille rakkaille veljille ja sisarille, ja ole itse enin tervehdetty emäntäsi ja kaikkein opettavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin kanssa. Muistakaa rukouksissanne meitäkin!

Olen kirjoittanut Joonakselle teidän kysymyksenne, jos hän lähtisi Amerikkaan saarnaamaan, mutta en ole saanut vielä vastausta. Petteri Fielpori sanoo rakkaita terveisiä Takkiselle ynnä muille.

Merkitsee vanha

Johan Raattamaa.

Saivonmuotkasta 12 päivä tammikuuta 1889.

Rakas veli ja uskollinen työntekijä Herran viinamäessä Johan Takkinen, Jumalan armo lisääntyköön teille!

Kiitän kalliitten kirjain ja lahjain edestä Karoliinan kanssa Johan Takkista ja Henrik Kolleria ja kaikkia rakkaita veljiä ja sisaria. Minä olin kutsuttu Rovaniemeen, Kemijärvelle ja Kuolajärvelle, mutta ensin olit seurat meillä ennen tuomiosunnuntaita, sillä Kittilästä oli täällä Saivossa Hanhi Pieti, Feetun Johanna ja Kariniemi emäntineen ja paljon muita, ja Paulus Palovaara oli myös, eikä ollut kampausten riitoja. Kalliit seurat olit ensinnä Saivossa ja Muoniossa, Paksuniemessä, Hanhimaassa, Kittilässä, Kaukosessa ja Alakylässä. Kalliina veljenä ja opettajana net pitivät Johan Takkista. Olen seuroissa saar-

nannut Rovaniemessä, Kemijärvessä, ja Kuolajärvessä, ja kaikissa seuroissa ovat hartaudessa, rakkaudessa ja yksimielisyydessä. Vieläpä usein olemme muistaneet kanssapuheissa Amerikan rakkaita veljiä ja sisaria. Kemijärvellä ja Kuolajärvellä. Vieläpä lukemattomat ovat sanoneet, että heillä on enin luottamusta niihin, jotka Takkisveljen kanssa yksimieliset ovat.

Seitsemättä viikkoa olimme reisulla Karoliinan kanssa, ja P. Palovaara on saarnannut Rovaniemessä sillä aikaa, kun minä kävin Karoliinan kanssa Kemijärvellä ja Kuolajärvellä, ja kaikissa seurakunnissa rakastavat Paulusta anteeksi antavaisella sydämellä. Jälkeen loppiaisen olemme tulleet kotia, ja Olli Koskamo seurasi meitä Kittilästä emäntänsä kanssa, joka oli tullut Norjasta ja on nyt Saivossa ja menee jälleen Norjaan. Minä saarnasin Suomessa kuusi viikkoa joka päivä, ja se vaikutti kovan yskän rinnoissa, mutta kun nyt olen levähtänyt kotona, niin rinnat ovat parantuneet. Vieläpä katselen uskossa ja hengessä uskon alkajaa ja päättäjää Jeesusta veripunaisessa kaunistuksessa, jonka nimessä ja veressä ovat teille ja meille synnit anteeksi annetut. Rohvaiskaamme aina meitämme uskomaan, että voiton päällä pysymme Karitsan veren kautta loppuun asti.

Onnen toivotuksella olkaa hyvästi! Pian yhteen tulemme Jumalan paratiisissa. Mie ja vaimo sanomme rakkaita terveisiä kaikille rakkaille veljille ja sisarille, ja ole itse emäntäsi ja Kollerin kanssa ensin tervehdetty. Monta kymmentä tuhatta Suomessakin hengittävät minun kanssani Jumalan armon ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa. Nimenne ovat taivaassa kirjoitetut. Olkaamme iloiset ja kantakaa minua armoistuimen tykö esirukouksissanne. Vanha veljenne

Johan Raattamaa.

Saivonmuotkassa 6 päivänä helmikuuta 1889.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäessä Johan Takinen ja Henrik Kollerin. Jumalan armo lisääntyköön teille!

Kiitän kirjan edestä, jonka olen teiltä saanut eilen illalla, josta kuulemme, että erimieliset ja jumalattomat ovat heittänsä koonneet ja valinneet heillensä opettajan mielensä mukaan. Meitä on monta tuhatta Suomessa, monta tuhatta <167> Ruotsissa ja Ruotsin Lapissa, monta tuhatta Norjassa, vieläpä

Lufutissa ja Uhutissa. Astasyyrässä on monta tuhatta, jotka rakastavat Takkis-veljeä ja pitävät kalliina opettajana. Yksi saarnaaja Norjasta, Uhutista kävi vasta meillä, jolta sain kuulla sanomia Norjasta. Elävässä uskossa oleva seurakunta on ensinnä kivulla syntynyt Ruotsin Lapissa, ja meitä on vielä elävässä monta tuhatta, jotka hengitämme Jumalan armon ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa armoistuimen tykönä Jeesuksen ristin juuressa, uuden testamentin välimiehen Jeesuksen tykönä, jossa seurakunnassa kaikki synnit annetaan anteeksi ja päästetään lain kanteista. Uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, totisesti ovat teille ja meille Jeesuksen nimen ja veren tähden synnit anteeksi annetut. Olkaa vapaat ja iloiset, voiton päällä olemme Karitsan veren kautta. Vieläpä muistutan teille, että minä olen lähetystoimen jäsen ollut viidettäkymmentä vuotta Suomeen, Norjaan ja Ruotsiin, vieläpä Amerikkaan, yhdistettynä seurakunnan kanssa. Niin siis on Takkisveli Jumalalta lähetetty saarnaamaan parannusta ja syntein anteeksi antamusta, vieläpä ruokkimaan ja kaitsemaan Jeesuksen lampaita ja karitsoita Amerikassa. Vielä sanon kaikille rakkaille veljille ja sisarille Calumetissa, jotka Takkisveljen kanssa ovat yksimieliset ja yhteen sulaneet, vieläpä rakkauden siiteellä yhteen liitetty, kyllä Takkis-veli saarnaa teille evankeliumia lahjaksi ja tet saatatte ruumiillisia lahjoittaa, että tarvitsee heidän papille maksaa tiuntia, sillä Takkinen on Jumalan ja Kristuksen pappi, jonka Pyhä Henki on pannut kaitsemaan Jumalan seurakuntaa, ja vaikka Takkinen ajettaisiinkin ulos Calumetin pappilasta, pysyy hän kuitenkin esikoisseurakunnassa, jotka taivaassa kirjoitetut ovat. Iloitkaamme siitä, rakkaat veljet ja sisaret, että nimemme ovat kirjoitetut taivaassa. Emme ole lohkoja ja lahkoja, vaan olemme oikean seurakunnan jäsenet, jonka pää Kristus Jeesus on. Rukoilkaamme, rakkaat veljet ja sisaret, Jumalaa, Isää meidän Herran Jeesuksen nimeen, että hän varjelisi laumansa ja hoitaisi asiansa ja laumansa. <168>

Onnen toivotuksella olkaa hyvästi, rakkaat veljet ja sisaret! Tässä ovat kristillisyytemme vanhimmat koolla, jotka todistavat tämän kirjan oikeaksi, ja sanovat rakkaita terveisiä Takkis-veljelle ja niille, jotka Takkis-veljen kanssa yksimieliset ovat. Per Piltto vanhin saarnaaja Raattamaan kanssa ja saarnaaja Petter Fielpori ynnä paljon muita ja koko Lapin kansa sanovat rakkaita terveisiä Johan Takkiselle. Rakkaita terveisiä minulta ja Karoliinalta Takkiselle

emäntäsi ja lastesi kanssa ja Henrik Kollerille. Sanokaa meidän terveisiä kaikille, jotka teidän kanssanne yksimieliset ovat.

Muistakaa meitäkin rukouksissanne anteeksi antavaisella sydämellä!

Vanha veljenne

Johan Raattamaa.

Saivonmuotkasta 23 päivänä helmikuuta 1889.

Rakas veli ja uskollinen työntekijä Herran viinamäessä Olof Koskamo. Jumalan armo lisääntyköön teille emäntänne kanssa!

Tulevalla viikolla met meinaamme lähteä Torniolle, jossa toivon kohtaavani rakasta veljeä Erkki Anterusta, jonka kirjoituksia ja opetuksia erimieliset pitävät halpana Norjassa ja Amerikassa. Vieläpä valitsevat itsellensä opettajia erimielisten joukosta. Se näyttää, että elävää kristillisyyttä vainotaan aikakaudessammekin. Sillä suruttomain ja jumalattoman mailman kanssa ovat aina yhdistäneet erimieliset itsensä vainoamaan elävää kristillisyyttä ja puhuvat kaikkinaista pahaa ja valhetta niitten päälle, jotka hengen miekalla ja Herran Sebaotin voimalla varjelevat Herran laumaa ja tekevät työtä sen päälle, että Herran lauma pysyisi koossa ja hengen yhteydessä. Vieläpä erimieliset levittävät mailman joukon valhetta niitten päälle, jotka voimassa pitävät viinamäen aitaa, ettei kaikenlaiset eläimet pääsisi polkemaan ja tallaamaan Herran viinamäessä, ja siveät luontokappaleet levittävät mailman joukon valheita, koska heitäkin mainitaan viinamäen työväeltä. Herran sanat ovat täytetyt aikakaudessammekin. He puhuvat kaikenlaista pahaa valhetellen minun nimeni tähden. Iloitkaa ja riemuitkaa, sillä teidän palkkanne on suuri taivaassa, sanoo kuningasten kuningas ja Herrain Herra. Vainon vehkeitä ne ovat, että haalata mailman lakia ja lukita seurahuonetta niinkuin pappisvalta sulkee kirkkoja mailman lain voimalla. Vielä sanomme rakkaita terveisiä kaikille totuuden apulaisille Norjan rannalla Vesisaaresta Uhutiin asti. Rohkaiskaamme meitämme uskomaan taivaallista totuutta, rakkaat veljet ja sisaret. Katselkaamme uskossa ja hengessä veripunaista ja orjantappuroilla kruunattua kuningasta. Rientäkäämme armoistuimen tykö, Jeesuksen ristin juurelle, verenpisarat varisevat rististä alas sieluihimme ja sydämiimme. Rakkaat veljet ja sisaret, uskokaamme elävän ja kirkastetun Herran

Jeesuksen päälle. Hän on pian tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita. Hänestä kaikki profeetat ja evankelistat ja apostolit todistavat, että jokainen kuin uskoo Hänen nimensä kautta, pitää synnit anteeksi saaman. Uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, synnit anteeksi kaikille epäileväisillekin Norjan rannalla.

Onnen toivotuksella olkaa hyvästi, rakkaat veljet ja sisaret, pian yhteen tulemme Jumalan paratiisissa. Mie ja vaimo sanomme rakkaita terveisiä kaikille rakkaille veljille ja sisarille Taanassa, Vesisaarella ja Vuoreassa, ja ole itse enin tervehdetty emäntäsi kanssa. Rakkaita terveisiä Hans Helanderille ja Paulus Palovaaralle ja kaikille saarnamiehille Vesisaarella. Muistakaa meitäkin rukouksissanne anteeksi antavaisella sydämellä! Sanokaa rakkaita terveisiä meiltä Takkis-veljelle, jos olette hänelle kirjoittamassa Amerikkaan, minulta, vanhimmalta saarnaajalta Rattamaalta, leski Pietilä, Wuokaisen Heikiltä, Petteri Fielporilta. Lukemattomia olemme totuuden sanalla siittäneet Jeesuksen voiman kautta.

Vanha veljenne
Juhani Raattamaa.

<170>

Olkaa sydämen rakkaudella tervehdetty minulta emäntänne kanssa! Kirjoitti

Karoliina Raattamaa.

Saivonmuotkasta 1 p. toukokuuta 1889.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäessä Johan Takkinen ja H. Koller. Jumalan armo lisääntyköön teille!

Kiitän kirjain edestä, joita olen teiltä vasta saanut, vieläpä monen veljen kirjoja, jotka ovat asioita selittäneet vaalista, ja mitä on seurannut, lukkoin kiskomiset ja muita rettelöitä. Te näytte kyllä turvaavanne esivaltaan niinkuin Paavali Keisariin. Kiitän myös Lindströmiä ja Juolaa kirjain edestä. Taitaapa Juola veli olla hyvä opettaja, mutta opin hedelmät ovat suuremman riidan vaikuttaneet kuin ennen on Amerikassa ollut. Aappo Hietaselle kanssa synnit anteeksi Herran nimessä, että on valheita uskonut ja levittänyt Lumijärvenkin päälle. Vieläpä sanoo Aappo Hietanen kirjassansa teille Amerikan saarnaajat, että te tarjoatte hapannutta vettä ja Siinain leipämuruja, joilla lampaat eivät

elä. Vieläpä kehoittaa Jaakko Wuolletta tunnustamaan ja saarnaamaan puolueellisesti niinkuin Hietanenkin. Suokaa, rakkaat veljet, Aappo Hietaselle anteeksi hänen hajoittavaisen toimensa ja heikkoutensa!

Minä suuren paljouden kanssa Lapissa olemme kuunnelleet Takkisen ja Kalle Tanelin raamatun selityksiä ja saarnoja, että he saarnasivat puhdasta evankeliumin oppia. Vieläpä olen tänä talvena käynyt Pohjois-Suomessa ja Torniollla, ja kaikkialla ovat pitäneet Takkisen ja Kalle Tanelin saarnoja kalliina ja puhtaina. Vieläpä monta kymmentä tuhatta Euroopassa todistavat esikoisseurakunnan kanssa, että paljon on puhtaan opin saarnaavaisia miehiä Amerikassa, koska seurakunta on hedelmällinen. Vieläpä ovat kustantaneet rahoillansa Ruotsiin, Norjaan ja laihaan Lapinmaahan. Jumala, Isä <171> puhdistakoon tuoreita oksia totisesa viinapuussa, että ne runsaamman hedelmän kantaisit, ja ovat jo kantaneet hedelmän taivaan valtakunnassa. Minä olen ollut lähetystoimen jäsen varsin, kun elävä kristillisyyys syntyi Ruotsin Lapissa. Siihen on jo kulunut viidettäkymmentä vuotta. Ja teille Amerikkaan lähetetty kalliita veljiä: Heikki Parkajoki, Johan Takkinen ja Johan Lumijärvi. Näitä on esikoisseurakunta lähettänyt, niin ovat siis Jumalalta lähetetyt, eivät ne ole itse juosseet.

Vielä sanomme rakkaita terveisiä seurakunnan kanssa kaikille totuuden apulaisille. Rohvaiskaamme meitämme uskomaan taivaallista totuutta, rakkaat veljet ja sisaret! Katselkaamme uskossa ja hengessä veripunaista ja orjantappuroilla kruunattua kuningasta. Rientäkäämme armoistuimen tykö Jeesuksen ristin juurelle! Verenpisarat varisevat alas ristiltä sieluihimme ja sydämiimme. Rakkaat veljet ja sisaret, uskokaamme elävän ja kirkastetun Herran Jeesuksen päälle! Hän on pian tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita. Hänestä kaikki profeetat, evankelistat ja apostolit todistavat, että jokainen, joka uskoo Hänen päällensä, pitää Hänen nimensä kautta synnit anteeksi saaman. Vieläpä elävässä uskossa oleva Herran lauma todistaa teille ja meille kaikki heikkoudet ja viat Jeesuksen nimessä anteeksi. Uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, tämä taivaallinen totuus!

Olen jo menneenä talvena varoittanut vanhurskaita: älkäämme hajoittako Herran laumaa, vaan tehkäämme sen päälle työtä, että Herran lauma pysyisi koossa ja hengen yhteydessä rauhan siteen kautta. Ja vielä nytkin varaan vanhurskaita, tehkää sovinto keskenänne, kaikki etevimmät saarnaajat

Calumetissa ja Minnesotassa, niin herännyt ja uskovainen lauma seuraa teitä, saarnaajat, ja tekevät parannuksen. Jos joitakin on sisälle luikahtanut, joita viinamäen työmiehet ahdistavat ja toiset puolustavat, niin älkää te, etevimmät saarnaajat, niitten päältä riidelkö. Tulkoon erimieliset uskollansa autuaaksi, jos tulevat, mutta emme löydä raamatusta kahta Jumalan seurakuntaa. <172>

Meitä on monta tuhatta Lapissa, Suomessa, Norjassa ja Ruotsissa, jotka pidämme kalliina Amerikan opettavaisia miehiä ja palvelevaisia vaimoja. Mutta siihen joukkoon on meillä enin luottamusta, jotka Takkisen kanssa yksimieliset ovat, ja esikoisseurakunta on se oikea seurakunta, joitten nimet taivaisissa kirjoitetut ovat. Mutta emme me ole sentähden paremmat kristityt kuin nuoremmat. Ei Aapot ole esikoisia, vaan ovat tulleet esikoisseurakuntaan, ja se on kallis, että saarnaavat Norjassa ynnä muualla ja tottelevat seurakuntaa.

Rakkaat veljet ja sisaret! Teitä tervehtää suuri paljous esikoisseurakunnan veljiä ja sisaria. Pyrkikäämme, rakkaat veljet ja sisaret, armoistuimen tykö, Jeesuksen ristin juurelle, vieläpä esikoisseurakunnan helmassa meitä ja teitä suojellaan. Mie ja vaimo sanomme rakkaita terveisiä Takkiselle emäntänsä kanssa ja H. Kollerille, rakkaalle veljelle K. Tanelille emäntänsä kanssa ja Lumijärvelle emäntänsä kanssa.

Pietari Fielborg sanoo rakkaita terveisiä Takkiselle ja Kallelle. Rakkaita terveisiä Jacob Wuolteelle, Petter Raattamaalle, Pekkalan Matille, Tuomas Kurulle emäntänsä kanssa ja Antti Jaakkolalle. Kantakaa minuakin rukouksissanne armoistuimen tykö! Näitä olen kirjoittanut seurakunnan kanssa.

Vanha veljenne

Johan Raattamaa.

Calumet toukokuun 29 p. 1889.

Meidän Herramme Jeesuksen armo, Isän Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon henkenne kanssa nyt ja aina elämän ehtoon asti! Tätä vastaan Jumalan vihamies panee kaiken voimansa ja viisautensa, että hän saisi tämän pois ihmisiltä ja tehdä turhaksi. Vieläpä on suuresti menestynyt monta kertaa, muuttaen färiänsä monen näköiseksi, vieläpä avata ovia vapa-

uteen, kuten Eevalle, ja muuttaen oppia ja Jumalan sanain ymmärrystä, ja näin on saanut turmella <173> evankeliumin ja sammuttanut oikean Jumalan hengen ja pimittänyt totisen valkeuden Jumalasta ihmisvehkeillä, vaikka Jumala on jo ennen rientänyt pyhain profeettain kautta tulevista ajoista ennustamaan päivain loppuun asti, jonka luemme Pyhästä Raamatusta. Joku se pitää opetuslasten joukosta aina syttyä voiteen haaskaamisen tähden pitäen huolta muka vaivaisista, surkutellen, josta saa tilan ja hellän omantunnon Jeesuksen vihollisille ilmoittaen uutisia, että väijyjät löytävät heidän kauttansa suuren tien Jeesusta kiinni ottaa. Sillä näin se on pahuus kaikkina elävän kristillisyyden päivinä ollut voimallinen, vieläpä omain luuloin ja kuuloin kautta uskottanut juuri niitä, joita joiltakin jonakin pidetään, erinomaiseen rohkeuteen, niinkuin P. Raamattu meille muistelee. Oma hellä vanhurskaus ja oma viisaus yllyttää, että Jumalan sanat kuuluvat yhtä suuresti kaikille, sillä lohikäärmeen pyrstössä on suuri vetovoima ja suuri loistavuus yllyttäen taivaan tähtiä pois kutsumuksestaan.

Tähän sotaan tarvitaan täydelliset Jumalan sota-aseet, vieläpä lihalle ja verelle ylöns korkea kysymys ja työläs kantaa Kristuksen ristiä, jossa Joonas joutui valaskalan vatsaan, Daniel jalopeurain luolaan, Sadrak, Mesak ja Abetnego tuliseen pätsiin, Josef veljiltään myydyksi vankeuteen, Johannes torniin, Paavali kahleisiin y.m. Ja taas monta muuta hyvää kaikissa näissä pidetään hyvänä kristittynä, sillä näissä on oman hengen rakkaus kysymyksessä ja vaatisi, ettei maailman kunnia ja ystävyys kovin särkyisi, ettei vetäisi päällensä ylöns paljon vartioitsemista. Mutta viisaus vanhurskautetaan hänen lapsiltansa, jos se on taivasta eli maasta. Ja se on ihmeellinen silmissämme, sillä portti on ahdas ja tie kaita, jonka harvat löytävät, sillä näin on totuus meille sanonut. Se on kumma nähdä erinomattain papista, vieläpä muutamat saarnaavat kauniisti, että se sulaa loistavasti ihmisissä. Mutta kun saarnataan puhdas Jumalan sanan oppi, niin siitä seuraa ristin pahennus, ja ilmestyy tien oheen kaltainen maa, kivistö, ohdake ja hyvä maa. Siinä het syyttävät palvelijoita, ettei <174> kaikki usko ja pidä oikeana, joka on vuodattanut veren Aabelista asti totuuden tunnustajista.

Taivaan valtakunnan verkko on raskas kaikenlaisten kalain tähden, vieläpä on usein verkko revennyt. Eivät tätä kaikki käsitä. Viisaat taivaallisissa tätä näkevät jo edeltä, joille Jumala on sen lahjoittanut, ehkä niitä mailma hulluina

oudoksuu, sillä siveät ajan mukaisilla keinoilla koreilevat ettei sopisi omaa vanhurskautta moittia, ja kuka epäuskoinen lienee. Tässä on todella kysymys viinamäen aidasta, vieläpä ettei hyviä ihmisiä tuomita ulos. Mutta net, jotka haukkuvat kunniallisia ihmisiä, olkoot net tuomitut, joitten tähden tulevat het kärsimään yhtä ja toista. Jokainen, joka kilvoittelee, pitää itsensä pois sille kelvatakseen, jolta saadaan autuus, eikä kruunata, joka ei toimillisesti kilvoittele. Herra on oikea riihen viskaaja ja selittäjä ilman ihmisen muotoon katsomatta. Jumala näki Israelin paljouden 3.200. Gideonin käskettiin torvella huutaa, ettei niin paljolla, ettei olisi kerskausta itsestään.

(Tätä kirjaa ei ole enempää löydetty, jonka tähden se täten loppuu).

Johan Takkinen

Saivonmuotkasta 13 p. kesäkuuta 1889.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäessä Johan Takkinen ja H. Koller. Jumalan armo lisääntyköön teille!

Kiitän kirjain edestä, joita olen saanut teiltä. Älkäämme ihmetelkö, että Takista vastaan sanotaan, sillä hän saarnaa taivaallista totuutta kaikkein omiaintuntoja kohden. Minä olen käynyt menneenä talvena samoja teitä, joita veli Takkinen on viime käynnillä Euroopassa vaeltanut. Suomessa, Torniolta, Tornion Lapissa, ja kaikilla seuduilla ovat sanoneet, että veli Takkinen on puhtaan evankeliumin saarnannut, jonka monet tuhannet todistavat Euroopassa. Ehkä muutamilla Calu<175>metistä kirjat osoittavat, että on hyljätty veli Takkinen niinkuin kelvoton Ihmisen Pojan tähden, joka syntyi Betlehemin tallissa ja synnytti kärsimisensä kuolemassa, vieläpä ylösousemisensa ja evankeliuminsa kautta on synnyttänyt elävän kristillisyyden ensinnä Ruotsin Lapissa aikakaudessamme, joka halpa kansa, vieläpä paimenkansa muodostaa Betlehemin paimenia ja tallia. Älkäämme ihmetelkö, rakkaat veljet ja sisaret, että elävä kristillisuus on aikakaudessamme kivulla syntynyt halvassa ja laihassa Ruotsin Lapissa Jumalan voiman kautta, johon seurakuntaan ovat tulleet oven Herran Jeesuksen kautta idästä, lännestä, pohjasesta ja etelästä, joita jäseniä on jo paljon nukkunut kuoleman uneen, mutta monet kymmenet tuhannet tänäkin päivänä ovat elämässä ruumiillista ja hengellistä elämää sen voiman kautta, joka on tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita. Tässä

ainoassa esikoisseurakunnan helmassa saamme, rakkaat veljet ja sisaret, hengittää Jumalan armon ilmaa.

Vielä minäkin olen uskomassa suuren joukon kanssa Jeesuksen nimessä ja veressä synnit anteeksi, ja samassa nimessä ja vuotaneessa veressä todistan teillekin synnit anteeksi Jumalan puolesta. Teille, rakkaat veljet ja sisaret, on tämä autuuden sana lähetetty Jumalalta, Isältä. Uskokaa kaikki epäileväisetkin synnit anteeksi, sillä kaikki profeetat, evankelistat ja apostolit todistavat seurakunnan kanssa teille ja meille synnit anteeksi. Uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, tämä taivaallinen totuus, että pysymme pahan voittajana loppuun asti, vieläpä saarnataan parannusta ja syntein anteeksi saamista riitaisille kristityille siellä ja täällä Herran sanan jälkeen. Onnen toivotuksella olkaa hyvästi, rakkaat veljet ja sisaret! Vielä muistutan, koska olen ollut lähetystoimen jäsen jo viidettäkymmentä vuotta, niin olen vaadittu omalta-tunnonla teille kirjoittamaan puuttuvaisia neuvon sanoja, vieläpä lohdutuksia niille, jotka kanssamme yksimieliset ovat. Meillä Ruotsin Lapissa ovat taivaan valtakunnan avaimet olleet käytännössä jo neljäkymmentä vuotta, ja vielä <176> enempi näitä avaimia seurakuntamme aina tarvitsee. Pitäkööt virkapapit kirkon avaimet, vieläpä sulkevat seurahuoneita.

Mie ja Karoliina sanomme rakkaita terveisiä kaikille opettavaisille miehille ja palvelevaisille vaimoille, jotka kanssamme yksimieliset ovat. Ole itse Takkis-veli emäntäsi ja Kollerin kanssa ensin tervehdetty, ja sanokaa rakkaita terveisiä H. Herajarvelle ja John Karjalalle ja Kalle Tanelille emäntänsä kanssa!

Vanha veljenne

Johan Raattamaa.

Saivonmuotkasta 13. p. kesäkuuta 1889.

Rakkaalle pojalle Pietarille. Jumalan armo lisääntyköön sinulle!

Minä olen monessa preivissä kirjoittanut sinulle, että välttää kamppausten riitoja. Vielä ihmettelen, että sinä väittelet Takkista vastaan, josta sinä olet minulle ennen kirjoittanut, että Takkinen on isällisen rakkauden sinulle osoittanut ruumiillisesti ja hengen puolesta. Sinun äitivainajasi sanoi, että monta saarnajaa on käynyt Suomesta, mutta Takkinen paras. — Niin siis suuri

seurakunta Lapissa ja Suomessa pitävät saarnaajain käsiä ylhäällä, vieläpä huonoinpainkin saarnaajain kuin Takkisen.

Vieläpä vastaan kysymykseesi, missä esikoiset ovat. Ne ovat Ruotsin Lapissa aikakaudessamme kivulla syntyneet uudesta, josta elävästä uskosta olevasta laumasta on lähetetty saarnaajat Norjaan, Suomeen, Ruotsiin ja Amerikkaan, ehkä ensin on lähetetty saarnaajat Lapista Muonioon ja Pajalan seurakuntaan, joita on hyvä paimen, Jeesus, saattanut yhteen lammashuoneeseen, vieläpä esikoisten seurakunnan tykö, jotka taivaassa kirjoitetut ovat. Emme sano, että vanhemmat kristityt ovat paremmat kuin nuoremmat, mutta oikeassa seurakunnassa ne vain ovat, jotka esikoisseurakunnan kanssa hen<177>gen yhteydessä ovat, jotka eivät tottele jonkun vastasyntyneen lahkon tuomitsemista.

Eeli Juola saattaa olla hyvä saarnaaja, mutta hänen oppinsa vaikutti suurimman riidan kristittyin välille kuin ennen on Amerikassa ollut. Minä kyllä suuren seurakunnan kanssa todistan sinulle, Pietari, Jeesuksen nimessä ja kalliissa veressä heikoudet ja viat anteeksi, ja mielipiteeni on, että sopia Takkis-veljen kanssa, ja anteeksi antakaa toiset toisillenne puuttuvaisuudet!

Sano minulta ja Karoliinalta rakkaita terveisiä kaikille opettavaisille miehille ja palvelevaisille vaimoille ja ole itse vaimosi ja lastesi kanssa ensin tervehditty! Petter Fjellborg ja kaikki Saivon kristityt sanovat rakkaita terveisiä Takkiselle ja Pietarille. Minä pyydän, että Takkis-veli lähettää tämän kirjan Pietari Raattamaalle.

Vanha isäs
Johan Raattamaa.

Calumet elok. 2 p. 1889.

Rakkaat veljet ja uskolliset työntekijät Herran viinamäessä Paulus Palovaara ja Olof Koskamo! Jumalan armo lisääntyköön teille!

Minä kiitän teitä rakkaani monien kirjain edestä, joita en ole teille vastata kerinnyt kaikkia, Adami Kempvaisen matkassa, viimeisen Paulus veljeltä, ja nyt vasta Olli veljeltä viimeisen saanut. Se on kallis asia, että minulle ja Lumijärvi veljelle niin usein kirjoitatte, että tie pysyy auki ja kuulemme toistemme äänen, vieläpä rakkaus yltäisi täydellisyyden siteeksi, koska luonnon

ominaisuuksissa olemme paljon erilaiset. Mooses, Herran palvelija sai paljon kärsiä Aaronin, veljensä ja apulaisensa pehmeyttä, joilla oli kummallakin jumalallinen kutsumus, ja apostoleissa oli toisissa paljon horjumisen vikaa enempi, ja Paavali sai ensin olla tulessa. Lutherus ja Melangton, joilla oli eri ominaisuudet, Lutherus oli uskollisempi, mutta Melangtoni oli paljon puuttunut. Vieläpä tarvitsivat toisiansa ja kärsiä toisiansa ja suojella toisiansa, tämän kristillisyyden patsaat on myös samoin. Julkisesti perkele orjainsa kautta tahtoi kiihoittaa Johannes Kastajaa Jeesuksen eteen, kuin luemme Joh. 3.1., Vähäkö vihollinen on pitänyt vaikuttaa monen rinnossa jo Laestadiuksen eläessä. Ja jos Raattamaa vanhin ei olisi Jumalalta niin varustettu horjumattomaksi esikoisseurakunnan hengen yhteyteen korkeata arvoa Jumalan sanan totuudessa, niin ei hän olisi voittanut soimausta, muun muassa, että Raattamaa päämies Israelissa, jota Raattamaa huutamalla Hietaniemen kirkossakin rankaisi lähes 20 vuotta sitten, ja läpi aikoja sitä on ollut yhtä ja toista. Jos Raattamaa ei olisi eteemme nähnyt, mitä tarvitaan ja mitä saattaa seurata, hän on kuullut kiivaimpoin saarnaajain päälle vaikka mitä ja niitten rakastajain, lakiat, nöyrät ja pitkämieliset ne on toista. Ja lahjat ovat moninaiset. Erkki Antti ei ole Raattamaa, Takkinen ei ole Lumijärvi. Lumijärvi on kuitenkin lähetetty, se on totuus, esikoisten seurakunnasta Takkiselle avuksi Amerikkaan seurakunnan palvelukseen, jota olemme pitäneet sydämen asiana, ettemme häpeään tulisi. Ja on meilläkin toisistamme kärsimistä, mutta me olemme ahkeroineet toisiamme suojella, unohtaen niitä kuin jäljessä ovat.

Minä olen Parka Heikin ja Raattamaan opetuslapsi lähes kaksikymmentä vuotta. Erkki Antin opissa olen ollut jälestä. Lumijärvi, P. Palovaara ja Olli Koskamo olette heidän opetuslapsiansa myös. Niin ahkeroimme toisillemme kelvata ja yksiä jälkiä juosta niitten, jotka esikuvat ovat. Mooses neuvoi kerta Joosuata, oletkos oikein kiivas, josko Jumala, että Herra vuodattaisi henkensä kaikkein palvelijainsa päälle.

Olli ja minä, veli rakas, pyydän rukoilla, että sinä kykenisit urhoollisemmaksi. Ja Paulus, rakas veli, sydämestäni rukoulen, että jaksaisit Olli veljeä kuin omaa poikaasi kärsiä, etteivät laittajat saisi siitä vanhurskautta meidän suulamme. Siitä isä soimataan, että ne pahuutta puolustavat <179> lapsissaan. Paljon ovat vanhimmat valvoneet huolellisesti monta kymmentä vuotta kristil-

lisyiden leviämiseksi ja kokoon liittämiseksi suurella vaivalla. Jumala on antanut suuren siunauksen. Met olemme valmiin päälle tulleet. Ja se on terveellinen muistaa muille, että nimemme on kirjoitettu taivaassa. Siionin vuoren tykö olemme tulleet ja priiskoitusveren tykö, jossa kaikki meidän ja teidän synnit ovat anteeksiannetut ja aina annetaan esikoisten seurakunnan helmassa, jota me myös tarvitsemme.

Sydämen rakkaita terveisiä sanomme perheemme ja Herran lauman kanssa Norjan rannan kristityille, jotka teidän ja meidän kanssa esikoisiin turvaavat ja uskaltavat. Pyydän rukoilla edestäni anteeksi antavaisella sydämellä. Pyyttää veljenne

Johan Takkinen.

Saivonmuotkassa 9 p. helmikuuta 1890.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäessä Johan Takkinen, H. Koller, K. Taneli, N. P. Starkka. Jumalan armo lisääntykoon teille!

Kiitämme kalliitten kirjain edestä, joita olemme vasta saaneet. Kuulen kirjastanne, että olette väärän käsityksen saaneet minun kirjastani. En minä ole antanut käskyä Amerikkaan, mutta minä olen antanut lauseen, että Suomen kristityt lähettää saarnaajat muihin seurakuntiin Suomeen, jossa ei kristillisyyttä vielä ole, jota lausetta het pyysit minulta. Minä sanoin Heidemannille, että minä olen kuullut, että Amerikan veljet ovat jo ennen sanoneet, etteivät het huoli ylioppilasta papiksi, vaikka olisivat kuinka kristityt, eivätkä ole anoneet Heidemannia myös, jotka kanssamme yksimieliset ovat. Ja ei siitäkään ollut sen enempi puhetta hänen kirjuriksi menosta, mutta että hän sanoi, jos hän menee, niin hän menee kirjuriksi, mutta ei papiksi.

Ylempänä mainitut syyt ovat, jonka tähden en ole lähettänyt Heidemannia kirjuriksi enkä papiksi, mutta esikoisseurakunnan kanssa olemme lähettäneet Johan Takkisen ja Henrik Lumijärven saarnaajaksi ja papiksi. Vieläpä rakkaat veljet K. Taneli, H. Koller ja N. P. Starkka, saarnatkaa evankeliumia ja vahvistakaa veljiä ja sisaria pysymään ja kilvoittelemaan heidän kalliimmassa uskossansa. Olethan sinä Takkis-veljeni Jumalan ja Kristuksen pappi. Saarnaa, rakas veljeni, evankeliumia lahjaksi, ja jos ruumiillisia tarvitset, niin saatat vastaan ottaa lahjaksi. Ei kanssasi yksimieliset tarvitsekaan

virikapappia palkata Amerikan vapaassa maassa. Olettepa tet, rakkaat veljet ja sisaret, esikoisseurakunnan jäsenet, vieläpä Kristuksen ruumiin jäsenet. Olkaa vapaat, rakkaat veljet ja sisaret, synnit teille ja meille ovat anteeksi annetut Jeesuksen nimen ja veren tähden. Hengittäkäämme, rakkaat veljet ja sisaret, Jumalan armon ilmaa esikoisseurakunnan helmassa, ja muistakaa meitäkin rukouksissanne anteeksi antavaisella sydämellä.

Mie ja Karoliina sanomme rakkaita terveisiä kaikille, jotka kanssamme yksimieliset ovat ja olkaa ensin tervehdetty, tet yllämainitut saarnamiehet emäntäinne kanssa.

Vanha veljenne
Johan Raattamaa.

Emme tiedä, olemmeko met niin huonosti kirjoittaneet sen kirjan, kun tet olette saaneet väärän käsityksen. Sitä net eivät ole pyytäneetkään, että Suomesta Amerikkaan lähettää, mutta Suomeen suruttomalle kansalle saarnaamaan olen lauseeni antanut, jota het ovat pyytäneet. Meillä on enin luottamusta niihin, jotka Takkis-veljen kanssa yksimieliset ovat niinkuin ennenkin siihen joukkoon. Se sama.

Johan Raattamaa.

<181>

Saivonmuotka 18 p. helmik. 1890.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäessä Johan Takkinen ja H. Koller, K. Taneli ja N. P. Starkka.

Jumalan armo lisääntyköön teille!

Taavetti Castreeni kirjoittaa Heidemannia papiksi Amerikkaan. Heidemanni on kyllä kristitty, mutta nuorukainen ja äsken kristitty. Mielipiteemme on, että emme tohdi häntä vielä panna Amerikkaan ojentamaan vanhoja kristityltä. Meillä on sama pelko kuin Paavalilla, ettei hän paisuneena lankeaisi laittajan tuomion alle. Raakan ja suruttoman kansan keskelle kyllä kelpaavat äsken kristitytkin saarnaamaan, vieläpä uskoon saattamaan katuvaaisia, mutta vanhoja kristityltä ojentamaan, siihen tarvitaan harjoitettua mieltä pimeyttä ja

valkeutta näkemään ja eroittamaan. Nyt me olemme tästä asiasta mielipiteemme sanoneet.

Pysykää vapaina teidän kalliimmassa uskossanne! Ja vieläkin me sanomme, että voiton päällä olemme Karitsan veren kautta. Rientäkäämme uskossa ja hengessä Jeesuksen ristille! Täydellisesti olemme lunastetut ja verinen risti on velkakirjan päälle vedetty. Synnit ovat teille ja meille anteeksi annetut Jeesuksen nimen ja veren tähden. Pysykäämme esikoisseurakunnan helmassa, joka on syntynyt Ruotsin Lapissa. Amen.

Muistakaa meitäkin anteeksi antavaisella sydämellä teidän rukouksissanne! Näitä olemme kirjoittaneet vanhat saarnamiehet

Antin Pieti ja Johan Raattamaa.

Rauhan Jumala on pian tallaava saatanan teidän jalkojenne alle. Totuus pitää teidän ymmärtämän ja totuus pitää teitä vapahtaman. Herran Jeesuksen Kristuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa, rakkaat veljet ja sisaret. Amen. Olkaa sydämen rakkaudella tervehdetty meiltä todistajilta <182> Ella Joonas vaimonsa kanssa, Petter Fjeldborg, Olof Henriksson ynnä paljon muita Ruotsin Lapissa. Kirjoittaa

Johan Raattamaa ja Antin Pieti.

Meillä on ollut täällä kokouksia vähäisiä koko talven. Täällä on käynyt norjalaisia läpi talven joku aina. Täällä on ollut Aatu Laitinen frouvansa kanssa ja vähän lappalaisia ja Ofotista on Olli Henrikson, minun vanha opetuslapseni. Ja Tuomas Pitkäniemi on täällä ollut monta viikkoa ja kulkenut Hetan seurakunnassa ja käyttänyt itsensä sopimattomasti. On hänelle saarnattu parannusta. Sentähden me ilmoitamme, kun hän meinaa Amerikkaan.

Mie ja Karoliina sanomme rakkaita terveisiä Takkiselle emäntänsä kanssa, H. Kollerille, K. Tanelille ja N. P. Starkalle ja kaikille rakkaille veljille ja sisarille Amerikassa, ja olkaa itse ensin ja viimein tervehdetyt meiltä. Pyydämme rukoilemaan edestämme!

Vanha veljenne

Johan Raattamaa.

Lannanvaarassa 20 p. helmik. 1890.

Rakkaille veljille ja sisarille Amerikan maalla, jotka ovat pysyväisinä olleet esikoisten seurakunnassa, joka ensin on syntynyt Ruotsin Lapissa, ja jotka siis ovat yhtä mieltä pitäneet kalliin veljemme Takkisen kanssa. Armo ja rauha olkoon teille Herran Jeesuksen kalliissa veressä!

Olemme tässä Lannanvaaran kokouksessa, jossa yhdessä ovat olleet yksimielisesti Ruotsin Lapinmaan esikoiset ja vanhemmat kristityt, lukeneet ja tutkineet teidän kalliita kirjoituksianne. Sydämen ilolla olemme löytäneet ja sydämillämme käsittäneet, että olette yksimielisinä pysymässä esikoisten seurakunnan kanssa, joita on täällä kymmeniä tuhansia, ja nyt tässä kokouksessa lähes tuhannen. Mutta olemme <183> myös suurella sydämen murheella löytäneet todeksi, että vihollinen on suurella kavaluudella ja myrkyllisellä vihalla kristillisyyteen puhaltanut eriseuraisuuden henkeä teidän sekaanne niinkuin hän on kaikkina maailman aikoina koetellut, että eriseuraisuutta rakentaa joka paikassa, jossa elävä kristillisyyden on ollut.

Erinomaisesti ikävältä tuntuu, koska kuulemme, että eriseuraisuuden henki on niin väkevästi valloittanut muutamain veljein sydämiä, että ovat joutuneet pois siitä yksinkertaisuudesta, joka Kristuksessa on, ja niin rikkoneet Kristuksen kirkon perustuslakia, »että te teitänne keskenännen rakastaisitte», ja apostolin neuvon, »älkää tehkö mitään riidan ja turhan kunnian kautta, vaan nöyryydessä, pitäen toinen toisensa parempana kuin itsensä.»

Veli Takkinen on Suomen ja Ruotsin Lapinmaan lähettiläinen Amerikassa, yksimielisesti siihen raamattuun jälkeen valittu. Eivät ole päällekkantajat yhtään kuoleman syytä saattaneet hänen päällensä viisata, ehkä on tänne paljon valhekirjoituksia tullut, jonka tähden emme saata häntä tuomita, vaan pidämme, että joka hänet ylönkatsoo, hän ylönkatsoo esikoisten seurakunnan, jotka kaikki ovat yhdessä hengessä, sillä hän on joka paikassa, jossa hän on kulkenut, kalliit siemenet kylvänyt, jotka vielä kukoistavat Herran pellossa. Suurella murheella olemme sentähden kuulleet, että Jeesuksen pyhän seurakunnan lähettiläinen, joka on seurakunnalta lähetetty lohdutukseksi ja iloksi kaukaisessa maassa oleville lapsille ja jäsenille, seurakunnan kirkossa on kielletty saarnaamasta, vaikka hän on kaikin puolin löydetty yhtäpitäväiseksi uskossa, hengessä ja opissa seurakunnan vanhinten kanssa. Tämän syyn tähden olemme me kaikki yksimielisesti päättäneet, että tämä

Takkisen pois kirkosta kieltäminen ei ole tapahtunut raamattuun eli Jumalan sanan jälkeen, vaan on parannuksen alle kuuluva rikos. Mutta — me uskom, että jos on autuaaksi tulevaisia veljiä, jotka siihen eksytykseen ovat joutuneet, niin he anteeksi anomisen kautta yhdistyvät Herran pyhän lauman kanssa, niinkuin emme ole pitämässä yhtäkään niistä parhaistakaan opettajista lihan puolesta viattomana, vaan anteeksi anomisen ja anteeksi uskomisen kautta Herran seurakunnassa.

Sentähden kehoitamme teitä, rakkaat veljet, Herran ja Vapahtajan, Jeesuksen Kristuksen nimeen sopimaan ja anteeksi anovaisella ja anteeksi antavaisella rakkaudella yhdistymään ennen kuin uhraatte lahjanne alttarille, ja Herran suuri päivä tulee, sillä niiden päälle, jotka riitaiset ovat ja eivät kuule totuutta, on tuleva närkästys ja viha. Todistamme esikoisseurakunnan kanssa yksimielisellä rakkaudella kaikille, jotka tuntevat viallisuutensa, anteeksi synnit ja viat Herran Jeesuksen kalliissa vuotaneessa veressä. Ja rukoilemme Herraa Jeesusta, että Hän sovintoverensä voimalla priiskottaisi ja sulattaisi kovia sydämiä, että te saattaisitte rinnat yhteen painaa, että teissä kaikissa tulisi Herran Jeesuksen rakkauden tunteminen täydelliseksi.

Johan Raattamaa.

Isak Poromaa, P. O. Fjälldahl (Meri-Pietari), A. Laitinen, H. Mäkitalo, B. W. Laestadius, H. Olsson Partapuoli, H. Mäkitalo, Salomon Johanson, Nils Olsson, Siima, Isak Kuoksu, Jon Johnson Pingi, Elias Eliasson, Lindmark, Ole Henrikson, Erik Samuel Johansson Limberi, Isak Johnsson Sopperi, Erik J. Soppero, N. P. Johansson, N. Wittanki, A Lundberg y.m.

Saivonmuotkasta 4 p. elokuuta 1890.

Veli rakas ja uskollinen työntekijä Herran viinamäessä

Johan Takkinen ja H. Koller. Jumalan armo lisääntyköön teille!

Kiitän kirjain edestä, joita olen saanut tehtä, joista kirjoista kuulimme, että Heidemanni ja Hietanen ovat tulleet ja saapuneet jo Calumetiin, enkä minä ole muita esikoisseura<185>kunnan kanssa lähettänyt Amerikkaan saarnaamaan kuin vanhan Parka Heikin, jolla matkatoverina ja apulaisena oli Aapo Tapani. Ja Johan Takkinen on lähetetty Ruotsin Lapista ja pohjoisesta Suo-

mesta. Johan Lumijärvi on myös lähetetty, koska seurakunta anoi jonkunlaistakaan saarnaajaa. Mutta pitäkäämme kalliina kaikkia työntekijöitä Herran viinamäessä, vaikka ei ole kaikkia kutsuttu eikä lähetetty seurakunnalta, mutta Kristus Jeesus on kaikkia lähettänyt ja käskenyt opetuslapsiaan mennä kaikkeen maailmaan saarnaamaan evankeliumia. Paljon on syntynyt lapsia Jumalalle evankeliumin saarnan kautta Euroopassa ja Amerikassa. Ehkä oppimattomat ja kelvottomat palvelijat ovat saarnanneet Pyhän Hengen voimalla, että elävä kristillisyys on syntynyt ensin Ruotsin Lapissa ja sitten on levinnyt Amerikkaan asti. Kalliina pidämme saarnaajat, sillä hedelmällinen kristillisyys on syntynyt Amerikassa. Jumalan pelto on kasvanut, että saavat niittää hedelmiä. Kyllä työtä on valmiissa pellossakin korjata rikkaruohojakin, mutta raskaampaa työtä ovat tehneet, jotka ovat kylmää metsää kyntäneet ja kylväneet taivaallisia siemeniä. Monta työmiestä on jo lepäämässä, jotka ovat väsyksiin työtä tehneet Herran viinamäessä Jumalan peltovainiolla. Aitaa on rakettu jo Laestadiuksen aikana, mutta sarvikarja tahtoo hajoittaa aidan. Pitäisi kyllä tyytymän äsken ilmestyneet saarnaajat, että he saavat niittää ja nautita hedelmiä. Pitäisi kyllä kylväjät ja niittäjät ynnä iloita, että Jumala on antanut soveliaat ilmat ja kastetta taivaasta, että saatte vasta ilmestyneet saarnaajat maistaa hedelmiä. Vainotuita pappismiehiäkin on huostattu vapaaehtoisilla lahjoilla Amerikasta ja Ruotsin Lapista. Minulle on avattu valtiokirkko saarnata Torniola ja Ruotsin Lapissa, ja Takkinen on ajettu ulos Calumetin kirkosta. Voi pimeyttä vapaassa Amerikan maassa, jossa pitäisi kuitenkin täydellinen uskon vapaus olla. Johan Takkinen on kyntänyt ja kylvänyt pohjoisessa Suomessa, ja hedelmät ovat kasvaneet hänen kylvöstänsä. Siementen Herra on antanut puhtaat siemenet <186> ja Herra on kasvun antanut. Takkis-veli on yli kymmenen vuoden hoitanut ja rakentanut viinamäen aitaa Amerikassakin, mutta sikaluontoiset eläimet tahtovat hajoittaa aidan. Siionin rakentajat, rientäkäämme uskossa ja hengessä Jeesuksen ristin juurelle ja uskokaamme synnit anteeksi! Todistan miekin Jeesuksen nimessä Hänen verensä kautta.

Sanokaa minun terveiseni kaikille rakkaille veljille ja sisarille, jotka minua pitävät Jumalan ihmisenä. Olkaa itse ensin tervehditty emäntänne ja lastenne kanssa, ja H. Koller minulta ja Karoliinalta, ja sanokaa meidän terveisiämme Kalle Tanelille ja N. P. Starkalle perheineen.

Vanha veljenne
Johan Raattamaa.

Sanomme Pietarille emäntänsä ja lastensa kanssa rakkaita terveisiä minulta, että vietteleväiset henget ovat vaikuttaneet, että Pietarikin on loukkaantunut Takkiselle, josta tarvitsee Pietari tehdä parannuksen. Synnit anteeksi Jeesuksen nimessä todistaa vanha isäsi

Johan Raattamaa.

Kirje matkalta.

Atlantin merellä Bremen Linjan »Havel» laivassa 10 p. marraskuuta 1891.

Minä tervehdän rakkaita veljiä ja sisaria Amerikan maalla monissa valtioissa, jotka meitä ovat lähettäneet Lapin Betlehemiin vanhimpia oppimaan. Minä olen nyt kahdeksannen kerran tällä laajalla Atlantin merellä neljäntoista vuoden sisällä, joka on satojen ja tuhansien hauta. Menin ensi kerran Amerikkaan lokak. v. 1877 ja palasin Eurooppaan kesäk. v. 1878. Ja taasen Amerikasta Eurooppaan lokak. v. 1882, ja kolmannen kerran taasen Euroopasta Amerikkaan toukok. v. 1883. Ja taasen Amerikasta Eurooppaan jouluk. v. 1887, ja taasen neljännen kerran Euroopasta Amerikkaan toukok. v. 1888. Ei ole minun kulkemiseni aikana yhdenkään ihmishengen vahinkoa tullut, josta Jumalalle kiitos. Meitä on kymme<187>nen suomalaista tässä laivassa. Lähdimme New Yorkista 3. p. t.k. klo 7 aamulla. Ensi vuorokaudella kuljettiin 495 engl. penikulmaa, toisella 433, oli vastatuuli, kolmannella 358, neljännellä 397, viidennellä 416 ja kuudennella 434.

Jumalan suuret lupaukset on meillä, veljet ja sisaret, ja ilo Herrassa on Herran väkevyys. Jeesus saarnaa maailmalta vainotuita iloon ja riemuun, ja suuresta palkasta Jumalan paratiisissa. Meillä on täälläkin tuulisella ajalla, rakkaani, syytä rohkeasti uskoa, kaikkein kiusausten läpi että niille, jotka Jumalaa rakastavat, pitää kaikki asiat parhain päin kääntymän. Ja monen vaivan kautta pitää meidän Jumalan paratiisiin sisälle tuleman. Jeesus on saarnannut neljän kaltaisesta peltomaasta, jonka on tämäkin etsikon päivä selittänyt, ettei kaikki ole ollut hyvää maata, mihin on puhdas Jumalan sana saarnattu. On niitäkin, jotka Herran vihaa herättävät heidän esteillänsä ja

niitä, jotka eivät tahdo paljon kärsiä kristillisyyden tähden eivätkä tahdo kantaa Jeesuksen ristiä. On niitäkin voimallisia, jotka tahtovat paljon mammonan perään eivätkä voi kahta Herraa palvella.

Herran Jeesuksen kristillisuus on »vanhurskaalle» mailmalle kauhistus ja Hänen oppinsa Jumalan pilkkaamista. Hänen seuraajansa saavat kuulla samat soimaukset, sillä sivistyneet mailman paratiisin iloa — soitannolla, joka on kauhistus Herran edessä. Siionin asuvaisilla on toista tuta ja toista uskoa Herransa seuraamisessa uskon alkajan ja päättäjän Jeesuksen verisellä tiellä uskossa ja hengessä priiskoitusveren voimassa. Sydämen rakkaita terveisiä tässä sanomme rakkaille veljille ja sisarille Amerikan maalla, erinomattain vielä niille, joiden läpi olen vaeltanut saarnaten parannusta ja syntein anteeksi antamista Herran Jeesuksen käskyn jälkeen. Seurakunnan Herra on antanut siunauksen sanallensa, jota tällä etsikonajalla sadat ovat saarnanneet ja tuhannet kustantaneet, jota Jumalan vihamies on pyytänyt turmella toisilla siemenillä, joita ei ole helppo ymmärtää.

Jumalan rauha hallitkoon sydämenne Karitsan veren ja <188> todistuksen sanan kautta Siionin vuoren tykönä! Pyydämme rukoilla edestämme anteeksi antavaisella sydämellä. Amen, hallelujaa, amen! Kirjoitti

Johan Takkinen ja Olof Matoniemi.

Johan Takkisen viimeinen kirje Amerikkaan.

Kittilä 11 päivä helmikuuta 1892.

Rakas vaimoni Eeva Karoliina Takkinen ja lapset ynnä muut veljet ja ystävät Herrassa Calumetissa ja ympäristöillä.

Jumalan armo lisääntyköön teille syntein anteeksi antamisen valtakunnassa!

Nyt olemme tulleet idästä tähän Kittilään. Olemme kulkeneet Rovaniemen, Kuusamon, Jokijarven, Kemijärven ja Sodankylän läpi. Kokouksia on pidetty ja paljon väkeä on ollut koolla. Kallis on kristillisuus Amerikassa ja Euroopassa. Mutta Jeesuksen opetuslapsilla on vastatuulta siellä ja täällä. Vaan se on turva, että Jeesus on siinä laivassa, jossa Hänen omansa ovat, ja kun pelko ja epäileväisiä ajatuksia nousee heidän sydämissänsä, josta hätä tulee, niin Hän nuhtelee epäuskoa ja pelvon vaikutuksia seurakunnassansa ja

saarnaa lujempaan uskomiseen, että Hänen opetuslapsensa pysyvät itsensä-kieltämisessä kaikesta synnistä Hänen kauttansa, joka meitä viattomalla verellään ostanut on Jumalalle Isällemme uutiseksi, vieläpä ij ankaikkisesti perillisiksi. Ei ole sielun vihollinen joutilas täälläkään. Ei ole parempia kristityitä Euroopassakaan kuin Amerikassa, niin sanovat totiset kilvoittelijat täällä, että parannuksessa on kilvoitteleminen elämän ehtoon asti syntein anteeksi antamisen valtakunnassa Jeesuksen nimen ja veren kautta. Meillä on täältä Lannan vaaraan meno 28 p. sisällä olevaa kuuta. Ja jos Jumala suopi, on terveyttä, niin olemme matkalla kotia päin maaliskuun lopulla.

Olkaa tervehdityt meiltä molemmilta Alatalon väen kanssa! Rukoilkaa edestämme! Synnit on anteeksi annettu teille ja <189> meille Jeesuksen nimessä ja veressä. Olkaa turvatut veljet ja sisaret, Amerikan maalla, poikalapsen. Jeesuksen ympärillä! Vielä elää Siilonin tytär itäisellä maalla Jeesuksen verestä, joka on kivulla syntynyt Ruotsin Lapissa, jossa se suuri edesvastaaja, Herra Jeesus, rukoilee kaikkein valittujen

puolesta.

Kirjoittanut veljenne

Johan Takkinen ja Olof Matoniemi.

SURUSANOMA

Kittilässä 15 päivä helmikuuta 1892.

Rakas sisar Eeva Karoliina Takkinen ynnä muut, veljet ja ystävät Herrassa.

Jumalan armo lisääntykön teille!

Jumala, rakas taivaallinen Isä on nyt nähnyt hyväksi poiskutsua teille ja meille murheeksi, vaan hänelle ijankaikkiseksi iloksi kalliin veljemme Johan Takkisen. Hän on nukkunut kuoleman uneen 13 päivänä helmikuuta ja mennyt Herransa iloon.

Vainaja on sairastanut yhteensä kahdeksan vuorokautta keuhkokuumetta. Vaan hän on maannut vain kolme vuorokautta tässä Kittilässä Alatalossa minun suokerini talossa.

Vainaja tunsikin jo tämän taudin alkua viime kokouksessa Kemijärvellä. Sentahten me kiirehdimme päästä lääkärin tykö Kittilään. Tohtori myös epäili, josko hän seisoo yli kahdeksan vuorokautta, ehkä hänkin vointinsa reistasi. Ilolla ja rakkaudella olemme häntä hoitaneet viimeiseen, siitä olen hyvällä omallatunnolla. Nyt en tiedä muuta, kuin laittaa hänet haudattavaksi Kittilän hautausmaahan.

Tämä uskollinen Herran palvelija on nyt terve eikä ijan-kaikkisesti aurinko laske hänen ylitsensä. Älkää nyt, rakas leski, murehtiko rakkaitten lastenne kanssa ynnä muut veljet ja ystävät niinkuin ne, joilla ei ole toivoa. Ei ole minul-[190](#)lakaan helppo, irtotta Jumala, rakas taivaallinen Isä, on kaikkein leskien ja orpolasten oikea isä ja holhooja, joilla toivo on Jumalassa.

Minä olen myös kipeänä. Tämä on kolmas vuorokausi olla vuoteessa, mutta minulla ei ole niin kova tauti kuin vainajalla, sillä hän sylki verta. Ja tohtori on käynyt minunkin tykönä ja sanoi minun paranevan muutaman päivän päästä. Minä tunnen itsekini, että tauti on löysäämään päin. Kun minä tästä paranen, niin menen ensiksi Saivoon. Siellä sitten koetellaan mikä meille terveellinen on.

Paljon on tauti täällä liikkunu tänä talvena, ja monta on kuollut. Olli Halvari Rovaniemeltä on myös äkkiä kuollut lähetysreisulla sydämen halvaukseen. Saivosta kirjoitan enempi, kun itse kykenen. Jääkää nyt Herran haltuun annettuna! Jumala asiansa hoitaa, joka on luvannut kaarneen pojillekin ruuan antaa. Hän myöskin meitä ylläpitää.

Hyvästi Herran Jeesuksen haa vain turvissa! Ja rukoilkaa minunkin edestäni!
Veljenne

Olof Matoniemi.

Saivonmuotka 24 päivä helmikuuta 1892.

Rakkaat veljet ja työntekijät Herran viinamäessä H. Koller, K. Taneli, M. Uuskoski ja K. Ojala, vieläpä rakkaat veljet ja ystävät Calumetissa ynnä muualla Amerikan maalla.

Jumalan armo lisääntyköön teille!

Kiitämme kirjainne edestä, joita on tullut, jotka ovat kalliit. Mutta niinkuin olemme sanoneet, niin me vielä nytkin sanomme, että tehkää sovinto kahta puolta riitavelj einne kanssa sovintoveren kautta, sillä aika on tullut, että lakata riitelemästä kahta puolta. Ja anteeksi antakaa sydämestänne toisillenne, niin Jumalankin teille anteeksi antaa taivaassa Kristuksen tähden niinkuin myös Isä-meidän rukouksessa rukoillette. Kuulkaamme Herran sanaa, joka sanoo: sovi nopiasti <191> riitaveljesi kanssa, koska vielä hänen kansansa tiellä olet.

Synnit on anteeksi annettu meille ja teille Jeesuksen nimessä ja veressä. Saarnatkaa sovinnosta, niin sovinto tulee Karitsan veren kautta, ja niin tulee ylösrakennetuksi mitä ennen särjetty on.

Suuresti me ja te kaipaamme rakasta valjeämme J. Takkista, sillä hän oli väkevä Jeesuksen Kristuksen sotamies ja koetellut kaikki autuuden sanat. Mutta niin täydymme sanoa, että kaikki on Jumala hyvin tehnyt.

Onnen toivotuksella olkaa hyvästi kaikki veljet ja sisaret!

Merkitsee vanha veljenne

Johan Raattamaa Olof Matoniemen kanssa

Karoliina Raattamaa tervehtää myös Takkisen leskeä meidän kanssamme.

Mielipiteemme on, että veljet Amerikassa rakentavat maallikkokirkkoa kaikkialla Amerikan vapaassa maassa, että köyhätkin saavat lahjaksi Jumalan sanaa. Vielä sanomme rakkaita terveisiä rakkaille veljille ja sisarille.

Kirjoittaa vanha veljenne

Johan Raattamaa Olof Matoniemen kanssa

Vanhin J. Raattamaa kiittää Dakotan Fredrikin veljiä kalliin kirjanne edestä. Olkaa kärsivälliset, vieläpä anteeksi antavaiset toiset toisillenne! Ei vanhimmalla eikä esikoisten seurakunnalla ole mielipiteet muuttuneet Amerikan asioista niinkuin näette tässä ja Saivossa 14 p. joulukuuta v. 1891 kirjoitetusta kirjasta.

Nyt on Lannanvaaraan lähtö. Sielläpä koetellaan enempi, mikä on meille Amerikassa hyödyllinen. Sinne lähtee Raattamaa emäntänsä kanssa, Jonas Johanson Purnu ja sen kumppani ja minä.

Olof Matoniemi

<192>

Tässä on taasen yksi uusi muistutus meidän kuolevaisuudestamme. Rakas veljemme ja uskollinen työntekijä Herran viinamäessä Johan Takkinen on nukkunut kuoleman uneen ja mennyt Herran iloon Kittilässä 13 p. helmik. 1892. Ei täyteen 54 vuotta hänen ikänsä ollut. Sairastettuaan kahdeksan vuorokautta kekkokuumetta, että verta sylki. Vaan hänen sydämensä ja mielensä oli Jumalassa kiinnitetty, että hän väsymättä saarnasi sairastuksensa aikanakin viimeiseen minuuttiin asti taivaallista totuutta, johon olen todistaja, Olof Matoniemi ynnä muut kristityt.

Tämä kallis veljemme Johan Takkinen on toimittanut papin virkaa maallikkoseurakunnassa Calumetissa, Mich. Amerikan maalla yli 13 vuotta. Vieläpä sovintosaarnaajana on hän itsensä uhrannut lapsille ja rahvaille. Ja nyt hän vielä saarnasi viime joulukuun 14 p. 1891 sovintosaarnaa sovintoveren kautta aina Amerikkaan asti. Ja kirjallisesti on hän myös sydämestänsä anteeksi anonut ja anteeksi antanut Jeesuksen nimessä ja veressä riitaveljiltänsä. Tätä saarnaa on hän pitkittänyt Lapissa ja Suomessa.

Ole nyt tyytyväinen kallis sisar Eeva Karoliina, Johan Takkisen emäntä, lastesi kanssa. Teidän isänne on nyt mennyt Jumalan paratiisiin. Olkaa lohdutetut Takkis-veljen ystävät ja rakastajat! Tämä Jumalan ja Kristuksen pappi on kruunattu vanhurskauden kruunulla, jonka vanhurskas Tuomari sinä päivänä antaa.

Näitä olemme kirjoittaneet rakkaan veljemme Johan Takkisen haudan päälle.

vanha veljenne
Johan Raattamaa
emäntäni Karoliinan ynnä
Olof Matoniemen kanssa.

Saivonmuotkassa 24 p. helmik. 1892.

Minä myös samalla liikutetulla sydämellä ynnä näiden edellä mainittujen vanhinten kanssa vahvistan yhdistettynä nii<193>den Lapin seurakuntain kanssa, joissa minä tuttu olen, niinkuin myös he tutut ovat olleet Johan Takkis-veljen kanssa siinä kalliissa Herran työssä, jossa hän on vahvana pysynyt loppuun asti. Ja nyt hän on kruunattu vanhurskauden kruunulla, jossa hän nyt lepää kaikista hänen töistensä, josta olkoon kiitos ja kunnia Jumalalle ja Isälle, jonka oma hän olikin

Joonas Johanson Purnu
kumppaninsa Samuelin kanssa

Lannanvaara 6 p. maaliskuuta 1892.

Armo ja rauha Herrassa Jeesuksessa Kristuksessa sovintoveren kautta Amerikan seurakunnalle Calumetissa ynnä kaikissa paikoissa, joissa löytyy kalliita veljiä ja sisaria, jotka ovat yksimieliset esikoisseurakunnan kanssa.

Lannavaarassa kokoontuneet vanhimmat ja saamamiehet ovat yksimielisesti päättäneet kirjoittaa Takkis-vainajan rakastajille Amerikan maalla ja kiittävät kalliin kirjeen edestä, joka on tänne saapunut ja on seurakunnassa julkisesti luettu.

Ensin tahtoo kokous pysyä liikkumatta sen sovintosaarnan päällä, joka Sai-vonmuotkassa on kirjoitettu 14 p. joulukuuta 1891, joka on vahvistettu Kaare-suannon seurakunnassa jouluna samana vuonna, niin myös Hetassa uutenavuotena 1892 ja Amerikan kristityille lähetetty, jossa Takkis-vainaja on sydämestänsä anteeksi anonut ja anteeksi antanut.

Toiseksi tahtoo kokous liikutetulla sydämellä muistaa sen painavan asian, että täältä Lapista toimittaa saarnaajan sinne, joka jatkaisi Pyhän Hengen voimalla sitä kallista työtä, jota Takkis-vainaja on jo 14 vuotta tehnyt Calumetissa ja monessa Amerikan suomalaisessa seurakunnassa. Olemme kaikki yksimielisesti löytäneet kalliin veljemme Joonas Johanson Purnun siihen sopivaksi, ja olemme häntä sydämen rakkaudella siihen valinneet, jos hän mahdollisesti voisi maallisten asiain tähden päästä. Hän on kallis vanhus, joka meidän <194> kristillisyytemme alusta asti on pysynyt uskollisena työntekijänä Herran viinamäessä. Hän olisi tosin suuresti tarpeellinen täällä Lapissakin,

mutta Herralle Jeesukselle uhraamme hänet Amerikan lähetystyöhön, jos ei voittamattomia esteitä tule hänen lähtöön.

Me rukoilemme Isää Jumalaa Herran Jeesuksen nimeen, että sovinto, rauha ja rakkaus aina teille lisääntyisi, ja että kaikki asiat ynnä parhain kääntyisivät, ettei se kallis työ, jonka Takkis-vainaja on suurella ahkeruudella toimittanut, hukkaan menisi, vaan että aina edespäin sen perustuksen päälle rakennettaisiin, nimittäin Herran Jeesuksen päälle.

Tästä lähtee veli Joonas Johanson Purnu rakkaan vanhimman J. Raattamaan kanssa Gellivaaraan tuumaamaan siitä siellä olevaisille veljille, kuinka hänen sopisi lähteä käymään Amerikan maalla kalliin veljemme Olof Matoniemen matkassa.

Todistamme Herran Jeesuksen nimessä ja veressä kaikki synnit ja viat anteeksi, ja kehoitamme alituisen anteeksi antamiseen, koska Vapahtajamme sanoo: sovi nopiasti riitaveljesi kanssa, koska olet vielä elämässä, ja niin myös minun taivaallinen Isäni tekee teille, jollette kukin veljellensä teidän sydämestänne anna anteeksi heidän rikoksiansa. Ja olkaamme, kalliit valitut Herrassa, Paavalin kanssa heikoille heikoiksi tehdyt, että me heikot voitaisimme. Me olemme kaikille tehdyt kaikiksi, että met kaiketi muutamat autuaaksi saattaisimme, ja rukoilemme teitä sentähden, että te rohkealla sydämellä saarnaisitte autuaaksi tekeväistä evankeliumia, parannusta ja syntein anteeksi antamista molemmissa Calumetin kirkoissa, sekä uudessa että vanhassa, niinkuin olemme jo sanoneet, ettei heränneitä tuomita, vaan että maallikkoseurakunta edelleen pysyisi koossa, vapaana, iloisena ja rauhoitettuna Pyhässä Hengessä Karitsan veren kautta. Täältä lähettää kaikki koossa olevaiset Jumalan lapset .yhdistettynä vanhinten kanssa, rakkauden terveisiä pyytäen esirukouksia anteeksi antavaisella sydämellä.

Johan Raattamaa.

<195> Isak, Poromaa, Meri-Pietari Fjeldal, Hendrik O. Partapuoli, Nils Olsen Sunna, Nils Anderson Sarni, F. W. Laestadius, Jonas Johanson Purnu, Nils Olsen, Ole Hendriksen, Henrik Kangas, E. Samuel Johansson.

Mitä seurakunnan nimeen tulee, niin ovat vanhimmat tässä tuumanneet, että se on kaikin puolin sopimaton, että seurakunta heittää vanhan nimensä, koska siinä ne on vanhat jäsenet, jotka ovat alusta asti rakastaneet Takkista,

ja on teillä ilmankin vanha oppi, ette te suinkaan ole muuttaneet oppia siitä asti kun Takkinen tuli, koska teillä on kaikki vanha seurakunnassanne, vaikka tosin huone on uusi, mutta se on syrjäasia, vaan oppi ihmisten kanssa on pääasia. Tämä esikois-seurakunta haluaa sentähden, että te pidätte vanhan nimenne ja siihen lisäätte sen sanan »Wanha», että seurakunnan nimi tulee: »Wanha Suomalainen Apostolis-Luterilainen Seurakunta».

Samat

Saivonmuotka 23. p. toukokuuta 1893.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäessä Henry Koller, Joonas Purnu, Jöns Mäntyvaara, Olli Matoniemi, Kalle Ojala ja Johan Lumijärvi.

Jumalan armo lisääntyköön teille!

Kiitän teitä kaikkia kirjain edestä, joita olen teiltä saanut. On minulla jonkinlainen terveys sielun ja ruumiin puolesta, ehkä kuolevaisuuden muistutukset ovat ja ruumiin voimat vähenevät. Mutta kilvoittelemassa olen kallista uskon kilvoitusta ja syntein anteeksi saamisen armosta uskon itseni autuaaksi. Vielä olen kulkenut tänä talvena saarnaamassa Lannanvaarassa, Vittangissa, Lainiossa ja Kappelissa. Ja ilokseni sain katsella vanhoja opetuslapsiani hengittävän Jumalan armon ilmaa. Vieläpä kuului murheen ja ilon ääniä seurahuoneessa. <196>

Ja siinä uskossa ja toivossa olemme, ettei pappein päämiehet saa sitä tulta sammuttaa, jonka Jeesus on sytyttänyt. Vielä Lapissakin ovat muutamat varkaat maksaneet varkautensa takaisin, ja siinä toivossa olemme, että ne tulevat parannukseen uudistetuiksi uskon kautta Herramme Jeesuksen päälle.

Muistakaa tekin minun kanssani, Amerikan veljet, Jeesuksen sanoja: jos ette teidän veljillenne sydämestänne anteeksi anna heidän rikosiansa, niin ei Minun taivaallinen Isäni anna anteeksi teille teidän rikoksianne. Kaikki olemme rikolliset taivaallista Isää vastaan, sentähden ahkeroinamme sydämeämme anteeksi antaa kristillisyyden veljille ja sisarille. Vielä minäkin rukoilen anteeksi puuttuvaisuutani ja annan sydämestäni anteeksi kaikille vastustajille. Vielä Kuopion piispallekin, joka häpäisee meitä ja nimittelee laestadiolaisiksi.

Vieläpä häpäisee provasti Laestadiusta. Mutta kristillisyytemme veljet Amerikassakin täytyvät anteeksi antaa Kristuksen opin jälkeen, jos ei olisikaan itsellä mitään anteeksi anomista, antaa kuitenkin pitää, jos tahtovat olla Hänen opetuslapsensa.

Vielä muistutan Amerikan veljille, että saarnatkaamme yhdellä äänellä sovintosaarnaa Amerikassa ja Euroopassa sovintoveren voimassa, sillä Kristuksen oppi vaatii sopimaan nopeasti riitaveljiensä kanssa eikä anna mukitella ei kirkon eikä papin taa.

Mie ja vaimo sanomme rakkauden terveisiä rakkaille veljille Joonakselle, Juntille, Matoniemelle, H. Kollerille, Kalle Ojalalle, Kankaan Iisakille ja Lumijärvelle vaimoinne kanssa ja Takkisen leskelle lastensa kanssa.

Sanokaa minun terveisiäni Heidemanille rouvansa kanssa, Hietaselle vaimonsa kanssa, ja kaikille rakkaille veljille sanomme rakkaita terveisiä, Roanpäälle ja muille saarnamiehille.

Ja olkaa yllämainitut ensin meiltä tervehdetyt ja muistakaa meitäkin rukouksissanne anteeksi antavaisella sydämellä! <197>

Onnen toivotuksella olkaa hyvästi, rakkaat veljet ja sisaret!

Ole vapaa, vapaaksi ostettu lauma Amerikan maalla! Pian yhteen tulemme ijankaikkisuuden ihanalla rannalla.

Johan Raattamaa.

Mari käskee sanoa rakkaita terveisiä Joonakselle, Juntille ja Matoniemelle!

Sama.

Sovintokokouksesta Calumetissa 22 p. syysk. 1893.

Tämän kuun ajalla on pidetty Calumetissa merkillisiä kokouksia, jotka muistuvat mieleen aina tuleville ajoillekin, ja sen vaikutus jää tuleville ajoille hedelmän kantamaan toivon jälkeen paljoin siunaukseksi.

Tänne saapuivat Lapinmaan lähetysmiehet ja vanhukset Joonas J. Purnu ja Jöns E. Mäntyvaara pitkältä lännen palausmatkalta, ja heitä seurasi paljon saarnaajia y.m. aina Tyvenenmeren rannalta asti kokoukseen tänne Calumettiin monien paikkakuntain seurakunnilta lähetetty sitä varten, että näitten

vanhusten läsnä ollessa keskustellaan ja sovitaan Amerikan maalla niin kauan hallinneista ja vallinneista, riitaisuuksista, joka hyvin onnistui ylitse kunkin toivoa, sillä Jumala on antanut tänään jälleensä sovinnon ja autuuden valituil-lensa kansalaistemme seassa Amerikan maalla. Heti saavuttua ja kokoon-nuttua tänne, niin aljettiin seuroja eli kokouksia pitämään vuorottain kumpai-ssakin kirkossa, ja kansaan vaikutti Jumalan sanan selittäminen ja saarnaa-minen syvästi ja tehtiin paljon anteeksi rukoilemisia puolelta ja toiselta. Sitten kutsuttiin erityinen kokous, jossa oli saapuvilla ainoastaan miehen puolia, olletikkin saarnaajia ja vanhempia kristityiltä paikkakunnalta ja muualta saa-puneita, jotka kokoukset aljettiin rukouksella, jotka Juntti Mäntyvaara toi-mitti ja Joonas Purnu piti selitystä. Sitten <198> puhuttiin riitaisuutten syistä, kussa kukin puheli pahennuksista ja syitä y.m.t., jonka kautta mielet on sytytetty myöskin opista ja seurakunnasta j.n.e.

Näitä kokouksia vietettiin parina päivänä vanhassa kirkossa, ja ei näyttänyt tulevan kuin hajaantumista, mutta sitten pitkitettiin huoneessa puheita ja sovittiin jälleen kokoontua uudessa kirkossa, johon tultiin sitten koolle enempi syntisenä ja nöyryytettynä ja sovinnon halun painolla, kussa monet puhuivat pahennuksistaan ja rukoilivat anteeksi enempi nöyryytetyllä mielellä, ja vihdoin sovittiin valita kaksitoista miehinen komitea, puolelta ja toiselta yhtä suuruinen, eli kuusi kummaltakin puolelta, joitten tuli kirjoittaa yhteinen sovinto- ja anteeksirukouskirja Eurooppaan, jonka lukija voi löytää tässä lehdessä ja allekirjoitettuna Amerikan saarnaajilta ja vanhemmilta miehiltä monista eri paikkakunnista, joka on kolme kertaa luettu seurakunnalle, kahdesti täällä Calumetissa, sekä uudessa että vanhassa kirkossa, ja Otkarissa, ja on seurakunnalta yksimielisesti hyväksytty Eurooppaan lähettää ja täällä julkaista, jolle ilolla olemme tähän sijan sallineet ja antaneet, ja niin on nyt sovittu monivuotisista riidoista sovintoveren kautta, josta Jumalalle, Isälle kiitos!

Kirkkojen kohta Calumetissa on annettu ratkaista Lapinmaan vanhinten ja seurakunnan edessä, miten niitten suhteen olisi ja on terveellisin aina tule-vain aikain suhteen. On sovittu, että vuorottain käytetään ja käydään kum-paisessakin kirkossa, ja papin viran toimittajat yhdessä toimivat, mitä sille alalle kuuluu rauhan siteen kautta, ja saarnaajat saarnaavat Jumalan sanan seurakunnan ylösrakennukseksi ja koossa pitämiseksi kaikkialla raamattuina

jälkeen, johon Jumala, Isä rakas, antakoon siunauksensa vuotaa runsaasti, että virvoituksen ajat ynnä etsikkoajan kalleuden kanssa aina olisi lunastettu in sieluin lohdutukseksi, ja niin rauha ääni kuulukoon yli Herran Siionin kaikkialla.

<199> Pohjois-Amerikasta, Calumet Mich. 22 p. syysk. 1893.

Rakkaille vanhemmille, veljille ja sisarille Herrassa Euroopan maalla kaikkialla, jotka ovat tulleet verisen oven, Herran Jeesuksen kaatta esikoisten seurakunnan tykö, joitten nimet taivaissa kirjoitetut ovat.

Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta Isältämme meidän Herran Jeesuksen Kristuksen kautta Pyhän Hengen voimassa ja osallisuudessa. Me Amerikan veljet, saarnaajat ja lähettäjä, kokoontuneina monista eri paikkakunnista ja valtioista aina Tyvenenmeren rannalta asti Herran nimeen tässä Calumetissa vanhinten ja lähetyksiä Joonas J. Purnun ja Jöns E. Mäntyvaaran ynnä seurakunnan läsnä ollessa olemme nyt täällä keskustelleet ja puhuneet Amerikan riita-asioista, jotka ovat niin kauan ja paljon murhetta ja vaivaa kristillisyydessä saattaneet täällä Amerikassa ja Euroopassa totisten sielujen tykönä, ja olemme sopineet Jeesuksen nimessä ja toiset toisiltamme anteeksi anoneet ja anteeksi antaneet Herran käskyn eli Kristuksen opin jälkeen, jonka tässä nyt tämän kautta teille ilmoitamme, rakkaat vanhemmat, veljet ja sisaret, ja yhdistettynä Amerikan veljein ja sisarten paljouden kanssa rukoilemme kaikki synnit, viat ja rikokset anteeksi, jotka riitaisuusten ja rakastamattomuuden kautta ovat hallinneet puolella ja toisella Kristuksen opin ylitsekäymisessä aina käräjämisiin asti puolelta ja toiselta, sekä kaipaavaiset ja vastaavaiset.

Ja ilmoitamme vielä, että rakkaat vanhukset ja veljet Joonas J. Purnu ja Jöns E. Mäntyvaara ovat kulkeneet läpi Amerikan maan ja saarnanneet sovinto-saarnaa Jeesuksen nimessä, ja meitä yhteisesti Kristukselle korjanneet kaikkialla, kussa ovat kulkeneet läpi seurakuntia, ja anteeksi rukoilemisiä on tehty kahta puolta kaikissa paikka- ja seurakunnissa Jeesuksen nimessä, ja niin muodoin yhteisiä sovintoita sovintoveren voiman kautta, josta on vuotanut ilo, rauha ja <200> rakkaus Pyhässä Hengessä uskovaisten seassa eli välille. Ja niin nyt vieläkin rukoilemme ynnä Amerikan veljein ja sisarten paljouden

kanssa Euroopan veljiä ja sisaria ynnä vanhinten kanssa meille kaikki synnit, viat, riitaisuudet ja rikokset anteeksi antamaan Jeesuksen nimen ja veren kautta, ja niin kaikki unhottamaan anteeksi antavaisella sydämellä Jumalan armon meren syvyyteen ijankaikkisesti, ja rukoilemaan Isää Jumalaa edestämme, että terveys, rauha ja rakkaus vuotaisi aina särjettyjen paikkain ja haavoitettuin sieluin yli sovintoveren kautta Jeesuksen nimen tähden kaikiällä. Ja sanomme juuri sydämen rakkauden terveisiä koko Herran lauman kanssa täällä Amerikan maalla kaikille rakkaille veljille ja sisarille ynnä saarnaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin kanssa koko Euroopan maalla niin laajalle kuin elävän Jumalan lauman jäseniä on, olletikin vanhimmille Johan Raattamaalle ja Erkki Antille ynnä muille Ruotsin Lapissa, Torniolle ja Kittilässä.

Seurakunnan kanssa ja puolesta:

1. Olof Matoniemi, Calumet, Michigan.
2. Johan Roanpää, "-"
3. Henrik Koller, "-"
4. Antti Rajaniemi, "-"
5. Arthur L. Heideman, "-"
6. Kalep Wuollet, Cokato, Minnesota.
7. Jakob Wuollet, "-"
8. Jacob Ojanperä, "-"
9. Carl Daweli, Frederik, S. Dakota
10. Nils P. Starkka, "-"
11. Henrik Nikkilä, "-"
12. Johan H. Lumijärvi, Astoria, Oregon.
13. Josep Mustola, Grays Riwer, Washington.
14. Johan Mursu, New York Mills, Minnesota.
15. Petter Raattamaa, "-"
16. Israel Hagel, "-"

<201>

17. Herman J. Karjalainen,	Holmes City, Minnesota
18. Antti Rauhala,	Penlethan, Oregon
19. Johan O. Lindström,	Calumet, Michigan
20. Torsten Estensen,	Poinsett, S. Dakota
21. Antti Törmänen,	" - "
22. Alex. I. Paulson,	French Lake, Minnesota
23. Matti Nurmi,	" - "
24. Johan Henrik Nurmi,	" - "
25. Nils Pietilä,	Kingston, Minnesota
26. Salomon Johanson,	" - "
27. Isak Kangas,	Hancock, Michigan
28. Matti Uuskoski,	Alloues, Michigan
29. Johan Kinnunen,	Copper Falls, Minnesota
30. Jacob Erkkilä,	New York Mills, Minnesota
31. Erik U. Närä,	" - "
32. Herman Nikulas,	Republic, Michigan
33. Daniel Sankala,	Brainert, Minnesota
34. Johan P. Marttala,	Forthida, Minnesota
35. Israel Peteri,	Jac Oberwille, Michigan
36. Thomas T. Kantola,	Ironwood, Michigan
37. Charles Ojala,	Calumet, Michigan
38. Johan Erik Kangas,	" - "
39. Peter Kumpu,	" - "
40. Johan Ruhijärvi,	West Superior, Wis.
41. Abram Hietanen,	Calumet, Michigan
42. Antti Jaakkola,	" - "

43. Carl Holm, " - "
44. Oskar Eljasson, Oskar, Michigan
45. Nils O. Björman, " - "
46. Daniel Ojala, " - "
47. Freet. Satio, " - "
48. Jacob Abramson, " - "
49. Wiktor Perälä, " - "
50. Johan Kauppi, " - "

<202>

51. Tuomas Kuru, Oskar, Michigan.
52. Olof Kunnari, Calumet, Michigan.
53. Frans Wuornus, " - "

Snoma, S. Dak. marraskuun 11 p. 1893.

Rakas veli Herrassa Johan Kieri, Calumet Mich. Jumalan armo lisääntykseen teille Karitsan veren kautta perheenne ja Herran lauman kanssa Michiganissa. Kiitän kirjain ja Johan Raattamaan vanhimman kirjan edestä prantattynä, joka on kallis, että se totuus, joka niissä on, tulee laajemmalle ulos levityksi. Veljeimme kanssa tulimme yhteen Whitewoodissa S. Dakotassa, nim. T. Estensen ja F. N. Proutyn, 5 päivä tätä samaa kuuta. Jumala on heitä ja minua terveenä johdattanut. Kuusi päivää olemme olleet, ja kahdesti päivässä on tässä Snomassa seuroja pidetty, jossa on engelskieliset kristityt olleet Spiirfististä myös kolmattakymmenen miilan päästä ja ruotsalaisia kristityitä Leas Citystä, 25 miilan päästä, ja tänä päivänä menemme veljein ja sisarten kanssa Spiirfissin kaupunkiin, S. Dakota, jossa engelskieliset asuvat, ja olemme siellä yli pyhän. Ja siitä lähdemme Lead Cityyn, 20 miilaa, joka on toisella nimellä Plackhille, että vielä voimme yhteensä viipyä, kun vielä pitämme tänne tulla, toista viikkoa. Kalle Taneli ja Juhani Mursu sanotaan lähteneen täältä Montanaan.

Hyvin ovat asiat, rakkaat veljet ja sisaret, Herra Jeesus on kanssanne ja kanssamme oman lupauksen jälkeen joka päivä mailman loppuun asti ja muuttaa veden hyväksi viinaksi murheellisille häävieraille. Rukoilkaamme uskossa, että veriset pilvet sataisi avattuinja liikutettuina sydämitten maan päälle, että myös vanhurskauden aurinko Herra Jeesus paistaisi ylösnousemisen voimassa, ja että myös sydämemme olisi avoinna pahoinemme ja hyvinemme, että armon kaste pääsisi sisälle sydämeemme, että me uskon vanhurskauden kautta saattaisimme elämän vanhurskauden kautta ylösrakentaa hyvällä esikuvalla lastemme edellä, että heihinkin Pyhä siemen tulisi istutetuksi tämän nurian ja huorintekijän sukukunnan keskellä, jossa tarvitsemme paistaa niinkuin valkeus, että Jumala, rakas taivaallinen Isä, suuresta armostansa säilyttäisi tämän valkeuden, kun meillä on, lapsillemme ja lastemme lapsille, että kykenisimme myös siitä suuresta Jumalan armon voimasta ilmoittaa, mitä Jumala on tälläkin ajalla tehnyt, niinkuin Herra käski Joosuan Unin poikaa rakentamaan niistä kivistä Jumalan palveluksen sija, joka oli kaksi toistakymmentä miestä Israelin lasten sukukuntain luvun jälkeen, että ne olisivat merkiksi teidän seassanne, koska teidän lapsenne tästedes kysyvät ja sanovat, mihinkä nämä kivet teille, että silloin sanoisitte heille, Jordanin vesi eroitti hänensä Herran liiton arkin edestä, sen mennessä Jordanin ylitse eroitti Jordanin vesi itsensä. Ja nämä kivet pitää oleman Israelin lapsille iankaikkiseksi muistoksi, ja tämä autuaaksi teke-väinen oppi olkoon niinkuin se kallis päärly, ja niinkuin Mooses sanoi Herran kansalle: kuulkaa te taivaat, ja minä puhun, ja maa kuulkoon minun suuni sanoja. Minun oppini tiukkukaan niinkuin sade, minun puheeni vuotakoon niinkuin kaste, niinkuin sade vihannan päälle ja niinkuin pisarat ruohon päälle, sillä minä ylistän Herran nimeä. Antakaa meidän Jumalallemme suuri kunnia! Hän on kallio, Hänen työnsä ovat laittamattomat, sillä kaikki Hänen tiensä ovat oikeat. Vakaa on Jumala ilman kaikkea vääryyttä. Hän on hurskas ja oikea. Sentähden uskokaamme synnit anteeksi Jeesuksen nimessä ja veressä, ja muistakaa meitäkin anteeksi antavaisella sydämellä! Rakkaita terveisiä sanomme suomalaisten, ruotsalaisten ja engelskielisten kristitty in kanssa täältä teille ja K. Ojalalle, J. Kankaalle, Uuskosken Matille ja J. Kinnuselle rakkaitten vaimoinsa kanssa, ja myös kaikille veljille ja sisarille yhteisesti rakkaita terveisiä. Veljenne uskossa

O. Matoniemi, R. Estensen ja F. N. Prouty.

<204>

Purnunkylä, Gellivaara 11 p. tammik. 1894.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäessä Olli Matoniemelle, Henrik Kollerille ja Kalle Ojalalle ja Kalle Danielille, Petter Starkalle, Henrik Nikkilälle ja rakkaalle veljelle Wuolteen Jaakolle ja Kaaleppi veljelle ja Ojanperälle ynnä rakkaalle veljelle Mursulle ja Petter Raattamaalle ja rakkaalle veljelle Aleksi Paulille emäntänsä kanssa ja rakkaalle veljelle J. H. Lumijärvelle ynnä emäntänsä kanssa, niin myös kalliille veljelle Jooseppi Mustolalle ynnä emäntänsä kanssa ja hänen rakkaalle pojalleen, jolla on ymmärtäväinen sielu ymmärtämään tulevaisia ja taivaallisia asioita, jota minä totuudessa rakastan.

Näitä nimitettyjä rakkaita työntekijöitä Herran viinimäessä olen jäänyt sydämen rakkaudella muistamaan, joidenka hallussa se Herran lauma siellä on, joista teidän pitää huolta pitää niinkuin omasta sielustanne, seuraten Jeesuksen käskyjä, jonka Hän sanoi Pietarille, että: »Ruoki Minun lampaitani ja kaitse Minun Karitsoitani!» Se on, paimentaa, että Herran lauma pysyisi koossa, jonka tähden se Hyvä Paimen on antanut oman henkensä lammasensa edestä, että Hän sai pelastaa omat lampaansa suden hampaista, jonka tähden näkyy Laestadius kaipaavan, missä nyt on semmoinen lammasten paimen kuin David oli, joka rupesi sotimaan jalopeuran ja karhun kanssa yhden lampaan tähden ja tempasi sen lampaan jalopeuran hampaista.

Sentähden ei olekaan paimenvirka keviä lihalle ja verelle, jos hän menettää oman henkensä, että täytetään mitä Jeesus on sanonut: »Joka henkensä säästää, niin hän kadottaa sen, mutta, joka ei henkeänsä säästä, niin hän löytää sen.» Jonka te itse tiedätte omasta koettelemuksestanne, joiden pitää sotia ja voittaa, että hän tulee voittajain palkasta osalliseksi ijankaikkisesti, jotka soditte hengen miekalla jos voitatte, että Herran lauma pysyisi koossa, joka on raskas ja vaivaloinen työ Herrassa. Koska viinasusi tulee seurakuntaa <205> raiskaamaan, niin tulee huoruuden perkele raiskaamaan seurakuntaa, niin tulee koreuden perkele raiskaamaan seurakuntaa ja haaskaamaan, ja silloin tulee paljon niitä petoja, jotka ovat järjelle tuntemattomia, joita hän ei tunne niin vaaralliseksi, nim. kunnian perkele, ahneuden perkele, vihan per-

kele ja kateuden perkele, jonka tähden ei palkollinen viitsi ruveta sotimaan yhdenkään pedon kanssa, sillä hän tietää sen, että jos hän rupeaa sotimaan petoin kanssa ja rupeaa haukkumaan niitä silkkihuoria, niin kyllä huoruuden susi tulee päälle, niinkuin hän tuli Johannes Kastajan päälle, niin myös kirjanoppineet ja fariseukset ja kaikki muut pedot tulivat Jeesuksen päälle ja sitten opetuslasten päälle, eikä he taida säästää meitäkään, jonka päälle minä sanon, että älkää peljätkö te elävän Jumalan ja Kristuksen papit ja uskolliset paimenet ja sotamiehet Herrassa, jos he teiltä ruumiin tappavat, eivät he kuitenkaan voi sielua tappaa, joidenka edestä minä rukoilen Jumalaa, Isää, että Hän armonsa voimalla vavistaisi teitä kaikkia tässä nykyisessä totuudessa ja antaisi sanansa oven olla auki teidän edessänne tässä kalliissa Herran työssä päivän loppuun asti, jossa kaikkein uskollisten työntekijäin palkka maksetaan ijankaikkisella ilolla, jossa saamme voittajain kultakruunun päähämme painaa, jossa saamme yhdistää iloäänemme veisaamaan voiton virttä sadan ja neljäviidettäkymmentä tuhannen joukossa kaikkein kilvoittelijan ja voittajain palkasta, amenta ja hallelujaa ijankaikkisesti, jossa ei enää eroikävä haittaa niinkuin täällä ollessamme.

Ja olkaa lohdutetut, veljet rakkaat, minun kanssani, niinkuin itse, rakas veli Wuolteen Jaakko, tunnet itseäsi ja näet, että kohta ijankaikkisuuden ranta näkyy edessämme, jossa pääset lepäämään sinun kivulloista ruumistasi ja työtäsi, samoiten rakas veli Kalle Danieli, älkää väsykö vaivain alla, mutta kantakaa kärsivällisyydessä Jeesuksen pilkkaa kulkeissanne läpi tätä pilkka-kaupunkia. Kyllä pian tämä vaiva loppuu, ja silloin on vaivamme loppuneet ja ijankaikkinen ilo <206> puuttumaton alkanut. Ja näillä sanoilla olkaa kaikki työntekijät lohdutetut!

Ja näitten puheitteni päälle sanon minä, teidän heikko veljenne Joonas J. Purnu, ynnä rakkaan aviokumppanini kanssa, vahvistaen teitä kaikkialla, että teidän synnit todistan teille kaikille anteeksi Jeesuksen nimessä ja kalliissa vuotaneessa veressä, joka on vuodatettu Hänen pyhästä ja vanhurskaasta ruumiista pitkänä perjantaina monelle tuhannelle syntein anteeksi antamiseksi.

Ja olkaa vapaat, vapaaksi ostettu lauma Amerikan maalla, ja riemuitkaa hengessä ja veisatkaa kiitosta tapetulle Karitsalle näillä sanoilla: kiitos ja kunnia olkoon Jumalalle ja Karitsalle, joka meitä on omalla verellensä ostanut

itsellensä; ja sanokaa: meille on Lapsi syntynyt ja Poika annettu, jonka hartioilla herraus on, joka on kuolemalta vallan ottanut pois ja helvetin portit kukistanut ja vaatijan sauvan särkenyt ja verellään avannut paratiisin portin. Käykää rohkeasti syntisenä uskossa korjaten veren voimaa veristä tietä kotianne, se on: paratiisin kunniaan ja iloon sisälle, josta emme tarvitse pyörtää takaisin enkelten ja vanhurskasten joukosta jossa saamme olla iankaikkisesti. Amen.

Ja nyt saan vielä kiitollisuudella kiittää teitä, rakkaat veljet, Petter Starkkaa, Henrik Nikkilää ja Kalle Danielia, sen rakkaan ja ilahduttavan kirjan edestä, jonka sain vastaan ottaa sydämeni iloksi ja lohdutukseksi, jonka sain Gelliwaaran postikonttorista, josta kirjastanne sain kuulla, että rakkaus ja rauha on tullut menestyväiseksi kaikkialla, josta kiitos olkoon Jumalalle, joka ilahdutti minun sydäntäni, ettei olekaan teidän työnne turhaa ollut Herran edessä, jonka päälle työtä tehkää eteenkinpäin, että se tulisi menestyväiseksi vielä tuleville ajoille, joka pysyisi heillä valkeutena, josta he näkisivät, kuinka me heidän edellä vaeltaneet olemme autuuteen.

Ja nyt minä vielä sanon jonkun neuvon sanan teille, jotka siellä vanhemmat saarnaajat olette, että ottakaa vaari itses<207>tänne ja kaikesta laumasta, ja kaitsekaa Herran laumaa hengen miekalla, joka on Jumalan sana, te, jotka olette jo Ruotsin Lapissa saaneet tottumisen kautta harjaantuneen mielen raamattuun jälkeen hoitamaan Herran laumaa Jumalan sanan valkeudessa, että Herran lauma pysyisi koossa ja vaeltaisivat valkeudessa niin kauan kun valkeus on heidän keskellensä, ettei pimeys heitä käsittäisi.

Kyllä te rakkaat veljet, muistatte niitä minun viimeisiä puheitani Calumetissa siinä sovintokokouksen päättäissä, kun minä sanoin teille kaikkien kuullen, että jos seurakunnalta yksimielisesti otetaan lähetystoimi saarnaretkille, niin pitää ensiksi olla joku vanhemmista saarnaajista, jolla on hyvä todistus seurakunnalta ja ulkoa, ja sitten valita kumppaniksi joku nuoremmista, joka siihen sovelias on, sillä asia on kallis ja painava Herran edessä.

Eikä muuta tällä keralla kuin sanon hyvästin ja rukoilkaa edestäni! Tätä pyytää teidän heikko veljenne vaivoissa ja valtakunnassa ja evankeliumin edesvastauksessa.

Joonas Johanson Purnu.

Purnunkylä, Gellivaara 16 p. tammik. 1894.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäessä Henrik Kollerille ja Olli Matoniemelle ja Kalle Ojalalle ja J. Rovanpäälle ja A. Rajaniemelle ja A. L. Heidemanille ja Aappo Hietaselle ja kaikille saarnaavaisille miehille ja palvelevaisille vaimoille Herran seurakunnassa, joita kaikkia olen ikuisella rakkaudella jäänyt muistamaan. Jumalan armo lisääntyköön teille!

Kiitan lehtein ja kirjain edestä, joita olen saanut vastaan ottaa Gellivaaran postikonttorista kaikkein lähetysten kanssa, joiden edestä kiitan sydämen rakkaudella sen ylönpalittisen teidän rakkautenne edestä minua heikkoa sanan palvelijata kohtaan josta Jumalalle, Isälle, olkoon kiitos ijankaikkisesti, joka voi kaikki vaivat ja tekonne palkita, sillä vanhan tes-tamentoin profeettain työt kaunistaa heidän tekonsa, jotka ei <208> ihmisten muodon, vaan Jumalan tähden ihmisille tietäväksi tehneet ovat, jonka tähden he saivat viimein panna oman henkensä alttiiksi totuuden tunnustamisen tähden, niinkuin marttyyrit ovat tehneet samoiten se ensimmäinen esikoinen, joka on Betlehemissä syntynyt, joka on Jeesus, jonka työ kaunistaa Hänen tekonsa, jonka Hän on voittanut Golgatan mäellä omalla verellänsä ja kuolemalla, koska Hän testamentin, se on, uuden testamentin vahvasti omalla verellänsä, eikä hakenut omaa kunniaansa, vaan että Hänen Isänsä tulisi kunnioitetuksi, sillä Jeesuksen viisus vanhurskautetaan Hänen lapsiltansa, sillä apostolein työt kaunistaa heidän tekonsa, jonka tähden he viimein annoit oman ruumiinsa oikeauskoisen papiston käsiin, jotka heitä ankarasti vainosivat, jossa heitä viimein tapettiin totuuden tunnustamisen tähden, joka osoittaa, ettei heidän ole kunniatansa etsineet eikä omaa henkeänsä rakastaneet, vaan he rakastit sitä, joka heidän edestä oli henkensä pannut, sillapa pyhä Paavali on sanonut, että jokainen, joka tahtoo jumalisesti elää Jeesuksessa Kristuksessa, pitää vainoa kärsimän, joka ei olekaan ihme, koska sama p. Paavali itse sanoo toisessa paikassa, ettei hänen puheensa ole kaunistetuissa sanoissa eikä ihmisten viisauden jälkeen. Niin myös me näemme, että Lutheruksen työt kaunistavat hänen tekonsa jonka tähden häntä vainottiin oikeauskoisilta piispoilta ja sai nimenkin lutherilainen. Niin myös näemme ja ymmärrämme Laestadiuksen, että hänen työnsä kaunistaa hänen tekonsa, jonka tähden hänen oppinsa ja sen hengellinen liike, joka siitä on levinnyt, sai

sen nimen oikeauskoisilta lutherilaisen kirkon jäseniltä — laestadiolainen liike.

Mutta sitä minä en ihmettele, että ne uskottomat pappismiehet eivät tahdo jatkaa Laestadiuksen työalaa, ja ettei ne tahdo saarnoissaan mainita Laestadiuksen nimeä eli saarna-johtoa, vaan sitä minä ihmettelen, kun ne pappismiehet, jotka ovat elävälle uskolle kuuliaiset, niinkuin apostolein aikana olivat, jotka nyt pitäisit olla Laestadiuksen työn jatkajat yn<209>nä maallikkosaarnaajain kanssa, niinkuin Laestadius oli aikansa yksimielinen heidän (s.o. maallikoin) kanssa Kristuksen opin jälkeen, jonka näette Luukkaan evankeliumin kirjan kymmenennestä luvusta, joka on minusta ihme, kun ne kristillismieliset papit eivät tahdo mainita Laestadiuksen nimeä eli hänen saarnajohtoa. En tiedä, onko heillä se syy, että Laestadiuksen puheet ja sanat hänen saarnoissaan eivät ole kaunistetuissa sanoissa eli hänen saarnansa ihmisviisauden jälkeen, joka pilaa sivistyneen kristillisen maailman ihmisten korvat ja pilaa heidän kristillisyytensä, jotka elävät kuolleessa uskossa uudestasyntymättöminä, vaan onko heillä se pelko, kun he eivät tahdo Laestadiuksen nimeä mainita saarnoissansa, joka pilaa heidän kauniit ja suloiset saarnansa ja sammuttaa heiltä hengen, ettei siveät korvat kärsi kuulla semmoisia sanoja saarnoissa, kun Laestadiuksella olit, niin siveät pian rupeavat sanomaan: tämä on ylöns kova puhe, kuka voi semmoista kärsiä eli kuka voi semmoista puhetta kuulla?

Mutta minä uskon, että kaikki ne, jotka ovat uudesti syntyneet Jumalan ja Kristuksen papeiksi, että ne eivät hae kiitosta suruttomalta maailmalta eikä kunniaa fariseuksilta, sillä he eivät etsi omaa kunniantansa, vaan he etsivät, että heidän isänsä, Jumala, tulisi kunnioitetuksi. Sentähden, rakkaat veljet, tarvitsemme paljon rukoilla Jumalalta, Isältä, Jeesuksen nimeen, että Hän antaisi meille kärsivällisyyttä, että me kärsivällisyydessä hedelmää kantaisimme, että se sana täytettäisiin: Siinä minun Isäni kunnioitetaan, että te paljon hedelmää kannatte, josta Lutherus sanoo: Mikä suurin Jumalan kunnioittaminen on? Se on, että Hänen seura-tansa tulee levitetynksi ja raketuksi Jeesuksen nimeen.

Ja nyt annan teille täältä tietoja kristillisyyden suhteista, että siitä saakka, kun olen kotiani saapunut, niin en ole saanut olla rauhassa perheeni tykönä ja levätä reisustani kuin yhden viikon ja vähän päälle, niin tulivat kutsut yhtäältä

ja toisaalta, ja viimein tulit hevosilla noutamaan. Ja siten olen <210> tähän asti kulkenut monissa paikkakunnissa, ja viimeksi häädyin mennä rautateitä aina Luuleaan asti, sillä perkele oli nostanut siellä riidan kristittyjen väliin, jota häädyin käydä ratkaisemassa ja sovittamassa jota ei muu ollut vaikuttanut kuin kateus, että muutamat olit ruvenneet roskittamaan Kainuun saarnaajia, josta toiset kristityt, jotka niitä Kainuun saarnaajia rakastit, olivat loukkaantuneet, kun toiset olivat puhuneet pahaa, joista kaikista he tekivät parannuksen, ja rukoilivat anteeksi toiset toisiltaan. Ja ne, jotka olivat puhuneet pahaa, lupasivat anteeksi, ja niin tuli rauha ja keskinäinen rakkaus.

Ja jokaisessa paikkakunnassa, joissa olen kulkenut, olemme lukeneet kaikki Amerikan sovintokirjat, jotta on tehty sovinto Amerikassa Herran edessä Jeesuksen nimeen. Ja kun he kuulivat sovintokirjat, niin kaikki sydämen ilolla ja kiitollisuudella vastasivat anteeksi antamisen äänellä, joka oli heille niinkuin sulosanoma Jeesuksesta, johon he yhdistettyinä minun kanssani vastaavat teille sydämensä rakkaudella, että kaikki teidän syntinne ja rikoksenne ja riitaisuutenne ja puutoksenne ovat anteeksi annetut Jeesuksen nimessä ja veressä, joka on vuotanut pitkänä perjantaina Golgatan mäellä syntein anteeksi antamiseksi monelle tuhannelle, niinkuin teitä siellä vapaassa Amerikan maassa on montatuhatta, niin uskokaa, että teille on anteeksi annettu ijankaikkisesti. Olkaa vapaat, vapaaksi ostettu lauma Amerikan maalla, ja ahkeroitkaa pysyä siinä sovinnon liitossa, jonka tehneet olette Jeesuksen käskyn jälkeen, ja pysykää Kristuksen laissa ja kärsikää toinen toistanne rakkaudessa ja antakaa toinen toisellenne anteeksi ja niin Kristuksen lakia täyttäkää, jonka päälle minä sanon, minun rakkaani, että tehkää työtä sen päälle, että Herran seurakunta pysyy koossa ja yksimielisyydessä ja rakkaudessa, joka on rauhan side sen vaikutuksen ja määrän jälkeen kuin kullakin jäsenellä on. Siitä kasvaa Kristuksen ruumis omaksi rakennukseksi rakkaudessa.

Sentähden olkaa toimelliset rakkaudessa ja kasvakaamme <211> kaikessa Hänessä, joka pää on, Kristus. Ja saarnatkaa sovintosaarnaa kaikkialla, sillä Herra itse on sovintosaarnan säätänyt. Ja rakentakaa Kristuksen kirkkoa, joka on rakennettu elävistä kivistä, jossa Jumala asuu, että maallikkoseurakunta tulee ylösraketuksi vapaassa Amerikan maassa kaikissa valtioissa, niinkuin te

itse tiedätte, että maallikkoseurakunta on tutkittu Merasj arven suuressa kokouksessa monen vanhemman läsnä, ja yksineuvoisesti päätetty raamatuin jälkeen, jonka jälkeen on teille neuvot ja ohjelmat annettu, että maallikkoseurakunta tulee vapaassa Amerikan maassa olemaan ja pysymään jokaisessa valtiossa, jossa elävät Kristuksen papit ovat, että ne pysyisit rauhoitettuin Pyhässä Hengessä, että kaikissa valtioissa tulisi evankeliumi saarnatuksi ihmisen sieluin autuudeksi, ettei lihallisuus ja synti saisi valtaansa yli Kristuksen kirkkoa.

Olettehan te jo, veljet rakkaat, vahingosta viisaiksi tulleet. Suokoon Jumala, että me käsittäisimme saatanan syvyykset, joilla hän tahtoo aina tulla sisälle niinkuin valkeuden enkeli turmelemaan Jumalan laumaa ja sekoittamaan kristittyin keskinäisen rauhan, jonka päälle minä sanon, että te, jotka siellä olette, joilla on harjaantuneet mielet tottumisen kautta yksinkertaisen opettamisen suhteen Pyhästä Raamatusta yksinkertaisten sieluin autuudeksi saarnaten parannusta ja syntein anteeksi antamista niille, jotka sen uskolla vastaan ottavat, ne saavat sieluillensa levon ja rauhan, jonka tähden heitä kutsutaan rauhan lapsiksi. Ja niinkuin te itse tiedätte ja ymmärrätte, että ne, jotka eivät tahdo tehdä parannusta, ne eivät saata evankeliumia uskoa, sillä parannuksen tekijöille te ja me ilolla ja rakkaudella saarnaamme syntein anteeksi antamisen armon heidän sieluinsa autuudeksi, jotka sen ilolla vastaan ottavat syntein anteeksi saamiseksi, ei niinkuin ihmisten, mutta Jumalan sanana, sillä syntein anteeksi saamisen armosta me ja te autuaat olemme.

Ja nyt annan tietää, että Raattamaa vanhimman tykö en ole vielä mitään kirjoittanut, vaan hän on kirjoittanut Ha<212>kaseen suokerillensa, että hän aikoo itse tulla minun tyköni kuulemaan Amerikan asioita. Ja sitten saamme keskustella siitä teidän kirkkoasiastanne, mikä teille näkyy olevan hyödyllisin ja teidän keskinäiseksi rauhaksi ja rakennukseksi. Sentähden täydytte olla kärsivälliset odotuksessanne, toivossa, sillä toivo ei tule koskaan häpiään.

Eikä nyt muuta tällä kertaa, kun tervehdän teitä rakkaudella vaimoni ja lasteni kanssa täältä ynnä koko Herran lauman kanssa. Ja minun tyttäreni Anna Liisa, niin myös emäntäni Anna Liisa ja mykkä poikani ja koko perheeni sanovat rakkaita terveisiä uskollisille työntekijöille Herran viinimäessä Henrik Kollerille ja hänen emännällensä, ja kiittävät vieläkin sen rakkauden edestä,

että olette hänen aviokumppaninsa niin kauniisti lähettäneet niin joutuin takaisin pitkältä merimatkalta, josta he ovat Jumalan suuren armon ja johdatusen kautta tulleet meidän tykömme jälleen, että saimme heitä vielä onnellisesti ja terveinä takaisin niin pitkältä reissulta, josta olkoon Jumalalle, rakkaalle Isälle, kiitos! Ja se oli heille ilosanoma ja lohdutus Jumalan edessä, kun saivat kuulla sanomia Amerikan sovinnosta joka lohdutti heidän sydämiänsä niinkuin se reisu ei olisi ollutkaan pitkä.

Lukekaa tämä kirja julkisesti seurakunnan edessä ja rukoilkaa edestäni!

Tätä pyytää teidän heikko veljenne

Joonas Johansson Purnu.

Ja sanon rakkaita terveisiä rakkaalle veljelle Johan Kierille ynnä emäntänsä kanssa ja rakkaalle veljelle Kalle Ojalalle ynnä emäntänsä kanssa ja kaikille Calumetin vaimoille ja palveluspiioille Calumetissa. Ja kiitän Johan Kieriä rakkaan kirjeenne edestä niin myös Kalle Ojalaa rakkaan kirjan edestä. Niin myös sanon rakkaita terveisiä Allouezin rakkaille veljille ja sisarille ja Copperfallsiin rakkaalle veljelle Kinnuselle ja muille veljille ja sisarille, jotka nautitte Jumalan raitista ilmaa esikosten seurakunnan hengen yhteydessä.

<213>

Ja jatkakaa sovintosaarnaa sovintoveren voimalla, sillä Herra on itse sovintosaarnan säätänyt. Ja pysykää siinä sovinnon liitossa, jonka te tehneet olette Herran edessä herrain Herran ja kuningasten Kuninkaan kanssa, jonka veren voimalla Jeesuksen nimeen olette Häneen liitetyt. Ja uskokaa aina evankeliumi, sen on, synnit anteeksi Jeesuksen nimeen, jonka todistajiksi me tulleet olemme, jossa minä vielä todistan synnit anteeksi antaen Jeesuksen nimessä ja kalliissa ulosvuotaneessa veressä.

Ja olkaa vapaat vapaaksi ostetun lauman kanssa ja tehkää työtä sen päälle, että Herran lauma pysyisi koossa. Ja pitäkää yhdenkaltaisen puheen parren ja pysykää Kristuksen laissa, se on, Kristuksen opissa, ja kärsikää toinen toistanne ja anteeksi antakaa toiset toisillenne ja kantakaa toinen toisenne kuormaa ja niin Kristuksen lakia täyttäkää. Ja kantakaa minuakin anteeksi antavaisella sydämellä armoistuimen tykö ja rukoilkaa edestäni! Tätä pyytää teidän heikko veljenne kaidalla elämän tiellä, osallinen vaivassa ja valtakunnassa ja evankeliumin edesvastauksessa

Tässä laskettuna rakkaan lukijan eteen nämä vanhinten kirjat viittaavat monia tärkeitä kohtia yksiaanisesti Amerikan kristityille sekä saarnaajille että sanankuulijoille, jotka Jumalan sanan tekijänä tahtovat vaeltaa. Painolla ja huolella ja peräänajatuksella ne on kirjoitettu, että kristillisyyden lauma tulisi Jumalan sanan jälkeen turvatuksi ja ylösraketuksi, ja niin loppuisivat Jeesuksen nimen tähden kamppausten riidat.

Saivonmuotkassa 20 päivä joulukuuta 1894.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäessä Olli Matonien, H. Koller, K. Ojala, I. Kangas, M. Uuskoski, A. Jaakkola ja P. Kumpu. Jumalan armo lisääntyköön teille! <214>

Kiitän kirjain edestä, joita olen teiltä saanut, joista kirjoista kuulemme, vieläpä kysytte kirkon asioista. Kirkko on teidän oma kirkkonne ja teillä on valta pitää Jumalan palvelusta ja raamatun selitystä koska tahdotte. Saarnatkaa vain, rakkaat veljet, sovintosaarnaa tilaisuutenne jälkeen Herran nimessä! Terveinä olemme sielun ja ruumiin puolesta ja kilvoittelemassa kallista uskon kilvoitusta. Vieläpä katselkaamme, rakkaat veljet ja sisaret, uskossa ja hengessä uskon alkajaa ja päättäjää Jeesusta veripunaisena riippuvan ristin puussa, ja rientäkäämme, rakkaat veljet ja sisaret, ristin juurelle ja katselkaamme uskossa ja hengessä maasta ylettyä orjantappuroilla kruunattua kuningasta, joka meille on armoistuimeksi pantu. Vielä saarnaan ja todistan Herran Jeesuksen nimessä ja priiskuvaisessa veressä kaikille rakkaille veljille ja sisarille synnit, viat ja puuttuvaisuudet anteeksi. Rohvaiskaamme meitämme uskomaan taivaallista totuutta täydellisesti. Olemme lunastettu, ei kullalla eikä hopealla, vaan viattomalla Jumalan Karitsan verellä. Ole vapaa, vapaaksi ostettu lauma Amerikassa ja kaikkialla ja riemuitse hengessä, laki on täytetty ja synnin rangaistus kärsitty ja Golgatalla kuitteerattu ja verinen risti velkakirjan päälle vedetty. Uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, vielä heikollakin uskolla, niin totisesti, totisesti olemme Jumalan armosta autuaita nyt ja ijankaikkisesti. Pois pelko ja epäile väisyys, rakkaat veljet ja sisaret. Kuka on, joka tahtoo kadottaa. Kristus on kuollut ja noussut ylös kuolleista ja rukoilee edestämme Jumalan oikealla kädellä.

Onnen toivotuksella olkaa hyvästi, rakkaat veljet ja sisaret, pian yhteen tulemme ijankaikkisuuden kirkkaassa ilmassa. Silloin saamme tervehtiä Jumalan paratiisissa kuoleman uneen nukkuneita, ja silloin sanotaan terve tultua tapetun Karitsan häissä. Kuolleitten ylösnousemisessa saamme yhteen tulla ruumiillisesti.

En ole tässä puhunut epäuskoisille ja suruttomalle mailmalle, sillä mailma ei tunne teitä eikä meitä. Nuhdelkoon <215>

Pyhä Henki teidän suunne kautta epäuskoista mailmaa synnin tähden, vanhurskauden ja tuomion tähden, mutta väsyneille matkamiehille saarnatkaamme saamamiehet ja herätelkäämme väsyneitä matkamiehiä uuteen hartautteen ja uskon kilvoitukseen, että pysyisivät pahan voittajana Jeesuksen nimen kautta. Vieläpä muistutan, rakkaat veljet ja sisaret, teille, että elävä kristillisyys on aikakaudessamme syntynyt kivulla Ruotsin Lapissa, jossa provasti Laestadius on ollut suurin opettaja ja vaikuttanut kouluin ja lähetystoimen kautta Lapissa, Torniolta, Norjassa, Suomessa ja viimein Amerikassa, että elävä kristillisyys on levinnut Jumalan voiman kautta itään, länteen, etelään ja pohjoiseen. Mutta niinkuin Jeesus on syntynyt Betlehemissä, samaten on elävä kristillisyys syntynyt aikakaudessamme halvassa Ruotsin Lapissa, joka on esikoisseurakunta, joitten nimet taivaassa kirjoitetut ovat. Niin siis, rakkaat veljet ja sisaret, olette tulleet veripunaisen oven Herran Jeesuksen kautta esikoisseurakunnan tykö, jotka esikoiset ovat ensin syntyneet Ruotsin Lapissa. En sano, että vanhemmat kristityt ovat paremmat kuin nuoremmat, mutta oikeassa seurakunnassa ne vain ovat, jotka ovat tulleet hengen yhteyteen esikoisseurakunnan kanssa, jossa seurakunnassa kaikki synnit annetaan anteeksi ja päästetään lain kanteista Kartisan veren kautta. Amen.

Saarnatkaa, rakkaat veljet, sovintosaarnaa molemmissa kirkoissa ja sanokaa minultakin terveisiä Heidemanille seurakuntansa kanssa!

Mie ja vaimo sanomme rakkaita terveisiä Lahtelan Liisalle ja kaikille kristityille vaimoille, ja olkaa itse yllämainitut ensin ja viimein meiltä rakkaudella tervehdityt vaimoinne kanssa! Muistakaa meitäkin rukouksissanne anteeksi antavaisella sydämellä! Vieläpä kiitän Kolleria lehden edestä. Parka Heikin leski on vasta kuollut.

Vanha veljenne
Johan Raattamaa.

<216>

Kingston, Minn. Helmikuun 5 p. 1897.

Rakas veli herrassa Johan Kieri.

Jumalan armo lisääntyköön teille! Kiitän kirjan edestä, jonka sain tänä aamu-
na. Ikävä tapaus, kun Tamarackin kaivanto palaa, mutta se on vielä ajallista
vahinkoa, mutta jos lunastetut sielut Kristuksen verellä, jota het ovat epäus-
kollansa jalkainsa alle tallanneet, pitää mennä ajallisen kuoleman kautta
ijankaikkiseen kuolemaan. Se vahinko ei tule palkituksi, mutta saavat rikkaan
miehen kanssa huutaa helvetin vaivassa ilman armotta, jossa saavat nähdä,
ketä het pistäneet ovat. Jos het ovat nyt menneet semmoisella kuoleman
tapauksella niin sen on Jumalan viha, taivaasta ilmestynyt, evankeliumin tot-
telemattomain ja pilkkaajitten palkaksi, niinkuin meille on kylliksi esimerkkiä
raamatuissa, miten jumalattomille ja vainoojille on käynyt Sodomian ja Go-
morrin ja veden paisumisen päivinä, Kooran kapinassa ja Jerusalemin hävi-
tyksessä. Eikös nämä rangaistukset tulleet niitten palkaksi Jumalalta, jotka
eivät totuuden saarnaa uskoneet, niinkuin niitä tälläkin ajalla löytyy. Eivät
kristityt iloitse toisen vahingosta, mutta surkuttelevat sitä onnettomuutta,
mihin Jeesuksen ristin viholliset joutuvat, eikä Jumala mielisty yhdenkään
syntisen kuolemaan, mutta että het parannuksen tekisit ja eläisit.

Ole hyvä, veli rakas, ja vastaa varsin French Lakeiin, jos he ovat kuolleet eli
elävät, niin ottakaa te jälkeenjääneet leski ja orpolapset vaaria armon ajasta
ja evankeliumin kalleudesta, ja kaikki sukulaiset ja uskottomat, tehkää
parannus ja uskokaa kristitty in suun kautta syntinne anteeksi, niinkuin
Paavali uskoi niitten suun kautta viimein, joita hän äsken vainosi. Sen käskyn
antoi Jeesus, joka häntä puhutteli Damaskussa, ja sen käskyn on Jeesus
antanut omillensa ylösnousemisen päivänä. Ja jos kistityitä katsotaan ylö-
n, niin on taivas suljettu kaikilta, mutta ne ovat autaat, jottenka vaatteet on
pesty Karitsan veressä. Pitäkäämme armona, että <217> meillä on synnit
anteeksi annettu ja päästetty lain kanteista Karitsan veran kautta. Älkäämme
väsykö Jumalan totuuden tunnustamisesta, mutta uskokaamme epäilykset
anteeksi Jeesuksen nimessä ja veressä! Rukoilkaa edestämme! Rakkaita
terveisiä sanon rakkaalle vaimolleni ja lidalle ja Purasen vanhuksille ja

Hannalle ja Herran laumalle Calumetissa ja ympärille, Johan Kankaalta vaimonsa kanssa, jossa nyt olemme, ja Kankaan vanhuksilta ja A. Paulilta ja H. J. Nurmelta ja Kurtilta ja Herran laumalta täältä. Herramme Jeesus vahvistakoon uskomme Jumalan armon omistamiseen elämän ehtoon asti!

Veljenne uskossa

Olof Matoniemi, Torsten Estensen ja F. N. Prouty.

Bryant, S. Dakota huhtikuun 25 p. 1897.

Rakkaat ja kalliit veljet Herrassa ja totiset ja uskolliset työntekijät Herran viinamäessä Torsten Estensen ja Olof Matoniemi, Boston, Mass.

Armo olkoon teille ja rauha lisääntyköön Jumalalta meidän isältämme Herralta Jeesukselta Kristukselta! Me saimme teidän rakkaan postikorttinne päivätty huhtik. 21 p. 1897 Minneapolista, josta me kuulimme ne kalliit uutiset, että tet olitte hyvässä terveydessä ja, että Herran sana on vaikuttanut ihmisten sydämissä parannukseksi. Jatkakoon Jumala siunausta Hänen sanallensa tänä rauhan ja armon aikana, että kaikki ihmiset saisivat tilaisuuden kiittää Häntä kaikkein Hänen ihmeellisten tekoinsa edestä ihmisten lapsille, ja että kalliisti lunastetut sielut pitäisi pestämän Jeesuksen veressä synnistä ja saastaisuudesta. Siunatkoon Jumala, meidän laupias taivaallinen Isämme, teitä ja teidän kallista työtänne Herrassa! Se suuri Herran päivä lähestyy, jolloin Jumala on tuomitseva mailman, ja onnelliset ovat net sinä päivänä, joilla on osa siinä ensimmäisessä ylösnousemisessa ja joiden vaatteet on pesty tapetun Karitsan veressä. Ja nyt kuullaan <218> Jumalan ääni Siionista kutsuvan tapetun Karitsan suurelle hääjuhla otollisella ajalla ja autuuden päivänä. Kuulkoot kuolleet Jumalan Pojan äänen ja herätkööt elämään! Auvetkoon sokiain silmät ja kuurot kuulכון, ontuvat paratkoon ja älkööt kääntykö syrjään, ja köyhille saarnattakoon evankeliumia!

Siunattu olkoon Jumala, joka on meitä kutsunut ulos pimeydestä Hänen ihmeelliseen valkeuteensa ja tehnyt meille tiettäväksi Hänen rakkautensa ja armonsa evankeliumin kautta Jeesuksesta Kristuksesta, niinkuin on saarnattu ensin meidän aikanamme lappalaisilta, jotka ovat tuoneet ensimmäiset sanomat ylösnousemisesta, jotka ovat ensin syntyneet Jumalan valtakuntaan ollaksensa siemenet meille, ja vanhimmat Jumalan seurakunnassa, joiden

uskoa met seuraamme ja kannamme häpeää Kristuksen nimen tähden, osalliset Hänen kärsimisistänsä, että me tulisimme kruunatuiksi Hänen kunniallansa. Kaikki synnit on annettu anteeksi teille ja meille Jeesuksen nimessä ja Hänen pyhässä veressänsä iankaikkisesti. Muistakaa minua, teidän heikkoa veljeänne uskossa, anteeksi antavaisella sydämellä ja rukoilkaa minun edestäni ja olkaa tervehditty sydämellisellä rakkaudella minulta itseltäni ja perheeltäni Herran lauman kanssa. Poinsetilta kaikkein kanssa, jotka teidän ja meidän kanssa ovat uskossa meidän ristiinnaulitun Herran Jeesuksen päälle, joka on kuningasten Kuningas ja herrain Herra, jolle olkoon kunnia nyt ja ijankaikkisesti. Amen.

Teidän heikko veljenne
Frans Nathanael Prouty.

Saivonmuotkassa 29 p. huhtikuuta 1897.

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäessä Olof Matoniemi, H. Koller ja T. Kuru. Jumalan armo lisääntyköön teille!

Kiitän teitä kaikkein kirjain edestä, joita olen saanut. En <219> minä ihmettele sitä, että valheita levitetään Euroopasta Amerikkaan asti ja Amerikasta Eurooppaan. Mutta kyllä valheen isä tunnetaan siellä ja täällä, ja niitten päälle enimmiten valehdellaan, jotka taivaallista totuutta saarnaavat siellä ja täällä. Sentähden huomautan teillekin vielä, rakkaat veljet, älkäämme uskoko valheita kristillisyytemme vanhempain päälle, vain kahden eli kolmen todistajan kautta, joista hyvä maine on. Vieläpä pysykäämme Kristuksen ja apostolein opissa! Rientäkäämme, rakkaat veljet ja sisaret, Herran Jeesuksen ristille armoistuimen tykö, Jeesuksen ristin juurelle! Langetkoon verinen kaste yrtingitarhassa ja Golgatalla sieluimme ja sydäntemme maalle, ja paistakoon vanhurskauden aurinko ylösouseamisen aamulla! Ole kirkas sinä veripunainen lippu laumasi keskellä! Vielä todistan miekin Jumalan puolesta Jeesuksen nimen kautta synnit anteeksi rakkaille veljille ja sisarille Amerikassa ja Euroopassa. Voiton päällä met sentään olemme Karitsan veren kautta.

Onnen toivotuksella olkaa hyvästi, rakkaat veljet ja sisaret, ja pyydämme teidän esirukouksianne ja muistakaa meitäkin anteeksi antavalla sydämellä. Siinä uskossa ja toivossa olemme, että pian tulevat tapetun Karitsan häät.

Vieläkin sanon, terve tultua tapetun Karitsan häissä, ijankaikkisuuden ihanalla rannalla, kasvakoon ijankaikkisuuden kukkaset kunniaksi Jumalalle ja Karitsalle. Vieläpä sanomme rakkaita terveisiä kaikille rakkaille veljille ja sisarille Amerikassa, vieläpä kaikille saarnaavaisille vaimoille, ja pojalle Pietarille rakkaita terveisiä, ja olkaa itse ensin ja viimein yllämainitut meiltä rakkaudella tervehdetty vaimoinne kanssa. Olen käynyt Lannanvaarassa, Vittangissa ja Sainniossa. Niissä suurissa kokouksissa on paljon tullut kristityiksi. Vanhoja poron varkaita on tunnustaneet syntejensä ja sovittaneet väärintekojansa, josta näkyy, että vielä on etsikon aika. Vieläpä sanomme rakkaita terveisiä Fredrik Säätiölle, Herman Nikulaisille ja Johan Kierille ja englannin kieliselle saarnaajalle, <220> ja kiitämme preivin edestä teitä kaikkia, vieläpä rakkaita terveisiä Joonakselta ja Juntilta, ne olit Vittangissa.

Vanha veljenne
Johan Raattamaa.

Amerikassa olit panneet vanhalle Erkillle sen valheen, että Jonas on tehnyt lapsen Takkisen leskelle, ja levitti sen salaisesti ympäri, missä kulki, mutta eivät ole kaikki pirutkaan sitä uskoneet, mutta kyllä joku sen mielisiä.

Kirje Ruotsin Lapista.

Gellivaara, Purnunkylä 25 p. heinäkuuta 1897.

Nyt minä lähestyn sinua tämän minun lähetyskirjani kautta, rakastettu veli, jota minä totuudessa rakastan ja toivotan, että menestyisit, Olof Matoniemi, ja uskollinen työntekijä Herran viinamäessä ja minun rakastettu matkakumppanini, jota minä vieläkin ikuisella rakkaudella rakastan, jonka edestä minä vieläkin kiitän juuri sydämellä sen yksinkertaisen ja ylönpaltisen rakkauden palveluksen ja kärsivällisyyden edestä minua kohtaan, ehkä minä heikko sananpalvelija teidän seurassanne olin. Kiitän myöskin kaikkein kirjainne edestä, joita olen saanut vastaan ottaa Hakasen postikonttorista ensimmäisenä helluntaipäivänä, joista kirjoista minä näen, että teidän kristillisyytenne ja meidän kristillisyyys, kuin myöskin apostolin aikainen kristillisyyys, jotka ovat tulleet ja käyneet esikoisten seurakunnan tykö ja siihen elävän Jumalan kaupungin ja taivaallisen Jerusalemin monen tuhannen enkelien joukon tykö

ja vanhurskautettuina henkein tykö, joiden nimet taivaassa kirjoitetut ovat, jonka päälle minä sanon, että se ensimmäinen esikoinen, joka on syntynyt Betlehemissä, joka on Jeesus, joka rakensi seurakuntansa maan päälle ja pesi sen omalla verellensä puhtaaksi ja pyhitti Pyhällä Hengellä, joka nimitettiin pyhäksi seurakunnaksi. Se esikoinen ei anna nimeänsä toiselle ensimmäisestä päivästä viimeiseen päivään asti, sillä Hän näkyy pitävän nimensä vielä jälkeen ylösnousemisen monen tuhannen veljen seurassa, ja me ymmärrämme ja näemme, että sen seurakunnan, josta on kirjoitettu hebrealaisille kristityille, jossa on kirjoitettu Hänen seurakuntansa nimi esikoisten seurakunnaksi, jonka esikoinen on rakentanut ja se seurakunta ei muuta nimeänsä niin kauan kun maailma seisoo. Ne jotka ovat ensiksi käyneet sen seurakunnan tykö ja ovat tulleet alennuksen tietä ja ristintietä yrttitarhasta Golgatan mäelle ja käyneet sisälle siitä verisestä portista siihen seurakuntaan sisälle, jonka Jeesus oli rakentanut ja joka nimitetään esikoisten seurakunnaksi hebrealaisille kirjoitetun ilmoituksen jälkeen. Sillä ei maailma eikä kuollut kristikunta tunne esikoisten seurakuntaa sentähden kun he eivät tunne sitä esikoista, joka sen seurakunnan on rakentanut, ja sentähden he eivät voi kärsiä, että esikoisesta puhuttaisiin mitään, sillä se on loukkaus, vaikka he ovat itse lukeneet, että Jeesus, joka on esikoinen, on pantu monelle loukkaukseksi ja pahennuksen kallioksi, kuin myöskin monelle ylösnousemiseksi Israelissa. Niin on Hänen seurakuntansa monelle loukkaukseksi, jotka loukkaavat itsensä esikoisiin ja vanhempiin, jonka me näemme apostolisessa seurakunnassa ja aikakaudessa, että ne, jotka olivat ensimmäiseksi tulleet sisälle siitä verisestä lammashuoneen ovesta, ne kutsuttiin lammasten paimeniksi. Sentähden pitää olla yksi paimen, se on yksi Kristuksen oppi, ja yksi lammashuone, se on yksi Jeesuksen seurakunta, ja yksi ruumis Jeesuksessa Kristuksessa, mutta monta jäsentä keskenämme Kristuksen ruumiissa, pienemmät ja suuremmat, ja yksi ruumis ja yksi Herra ja yksi kaste ja yksi usko ja yksi henki ja yksi Jumala ja yksi Isä, joka kaikkein kautta ja teissä kaikissa vaikuttaa sen vaikutuksen ja määrän jälkeen, kun kullakin jäsenellä on, ja siitä kasvaa Kristuksen ruumis omaksi rakennukseksi rakkaudessa. Sentähden olkaa toimelliset rakkaudessa ja kasvakaamme Hänessä ja kaikessa, jonka pää on Kristus.

Sentähden, rakkaat veljet ja sisaret kaikkialla, pysykää Kristuksen laissa, se on pysykää Kristuksen opissa, ja kärsi<222>kää toinen toistanne rakkau-

nessa, ja anteeksi antakaa toisillenne saarnaten parannusta ja syntein anteeksi antamista kaikkialla ja jatkakaa sovintosaarnaa eteenkin päin, jonka Herra on itse säätänyt, ja tehtää työtä sen päälle, että Herran lauma pysyy koossa, ja ruokkikaa Jeesuksen karitsoita ja kaitsekaa Hänen lampaitansa. Jos ruokkiminen on tarpeellinen, että lampaat elävät, että he saavat nauttia Jumalan armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan hengen yhteydessä, niin on kaitsemisen oppi Jeesuksen käskyn jälkeen kallis ja tarpeellinen, että lauma koossa pysyy ja esikoisten seurakunnan helmassa, jonka päälle minä vielä sanon, niinkuin olen jo sanonut tässä edellämainitussa kirjeessä, että meidän ja teidän kristillisyyden edistynyt ja kasvanut apostolisen kristillisyyden kanssa kaikessa esimerkissä sekä vastoinkäymisissä että koettelemuksissa niinkuin apostolien aikana, jonka päälle minä vielä sanon, että älkää hämmästykö kamppausten riitoja, jotka näkyvät olleen apostolien aikana, josta Paavali kirjoittaa, kun hän sanoo, että sentähden pitää teidän seassanne olla riitoja, eripuraisuutta ja eriseuroja, että ne, jotka koetellut ovat, ne ilmoitettaisiin.

Pysykää siinä opissa, josta te elämän ja hengen saaneet olette, loukkaamatta itseänne esikoisten seurakuntaa vastaan, jotka eivät loukkaantuneet esikoisten nimityksestä ja vanhimmista, vaan pitävät vanhimmat kallina ja kaksinkertaisessa kunniaassa, jotka sanassa ja opissa työtä tehneet ovat ja ovat hyvin hallinneet, ja sen seurakunnan, johonka te ja me tulleet olemme tässä meidän aikakaudellamme, joka on ensimmäinen meidän päivinämme, jossa Laestadius kantaa sen vanhimman nimen niinkuin apostolien aikana. Hän rupesi Herran käskystä tekemään työtä Ruotsin Lapin korvessa, josta tämä hengellinen liike on levinnyt itään ja etelään, länteen ja pohjoiseen aina Amerikkaan asti ja niin laajalle kuin elävän kristillisyyden jäsenet ovat kulkeneet samoin kuin apostolienkin aikana. Ja me näemme, että apostolien aikana on ollut muutamia virallisia pappeja uskolle kuuliaisiksi [<223>](#) niinkuin meidänkin aikanamme, mutta en minä tiedä, kuinka monta pappia on ollut Jeesusta puolustamassa, kun Jeesus tapettiin, enkä minä tiedä, kuinka monta pappia, kun Pietari tapettiin ja muut apostolit, sekä silloin kun apostoli Paavali tapettiin. Enkä myöskään oikein varmaan tiedä, kuinka monta pappia on silloinkaan ollut, kun Lutherus Wormsissa oppineitten keskellä oli, kuinka monta pappia oli siellä, jotka Lutherusta puolustivat. Enkä vielääkään sitä

oikein tiedä, kuinka monta pappia on Jeesuksen opin tähden tapettu, mutta sen minä vaan tiedän, että pappeja on ollut voimallisia apostolein aikana, jotka olivat voimalliset lujasti kieltämään, että ei saa Jeesuksen nimeen opettaa ja papit ovat voimallisesti vääränä pitäneet, että me maallikot ja yksinkertaiset olemme voimallisesti saarnanneet parannusta ja syntein anteeksi antamusta kaikille. Sentähden on meillä niin vähän luottamusta niihin pappismiehiin, sillä me nyt näemme meidän aikanamme, kuinka harvoja pappismiehiä on, jotka tahtoisivat yksimielisesti maallikkoin kanssa rakentaa Herran seurakuntaa ja pysyä hengen yhteydessä ja tulla pilkatuksi Jeesuksen nimen tähden niinkuin Herran seurakunta. Ja sentähden ei meillä ole luottamusta kuin siihen seurakuntaan, johonka me sisälle tulleet olemme siitä verisestä ovesta, joka on kaikkein meidän äitimme apostolin sanan mukaan.

Eikä muuta tällä kertaa, kun sanon sydämen rakkauden terveisiä koko perheeni kanssa ynnä minun kirjurini Erik Topiaan kanssa ja emäntänsä kanssa sekä koko Herran laumalta täältä rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäessä Olof Matoniemelle ja hänen perheellensä ja koko Herran laumalle kaikkialla, jotka siellä kaukaisella maalla yksi olette. Herra vahvistakoon teitä tässä nykyisessä totuudessa ja olkaa vapaat vaivoissa ja vastoin käymisissä, kyllä pian vaivamme loppuvat, ja uskokaa aina syntein anteeksi saamisen armosta autuaiksi, ja todistan vieläkin, että teidän syntinne ovat anteeksi annetut Jeesuksen nimessä ja veressä nyt ja ijankaikkisesti. Amen.

<224>

Annan vielä tietää sinulle, rakas veli, että olen tänä talvena Raattamaa vanhimman kanssa yksissä ollut Vittangissa ja Juntin kanssa lähes viikon päivät, joka oli kallis aika. Raattamaa vanhin vahvasti voimallisesti pysymään esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä, vaikka kyllä viralliset pahoin surkailevat sitä, että papin arvo niin halpana pidetään, ja kyllä minä sen näen ja ymmärrän, että virallisten mielipiteet ja henkivalta sen tahtoi, että tämä hengellinen liike tulisi johdatetuksi valtion kirkon helmaan, että uskolle kuuluiset papit pääsisivät viimein sanomaan, että joo, he ovat nyt parantaneet Laestadiuksen harhaoppia, että heille siitä jäisi kunnia. Mutta Raattamaa vanhin ja minä myös sanon, ettei meidän autuus ole sidottu aikaan eli johonkin erinomaiseen paikkaan eikä johonkin erinomaiseen ihmiseen, sillä me näemme ja ymmärrämme, koska Jeesus sanoi, ettei

Samariassa ole se sija, jossa oli yksi kirkko, eikä Jerusalemissa, jossa oli toinen kirkko. Kussa ikänensä totiset ja oikeat hengessä ja totuudessa rukoilevat Isää Jeesuksen nimeen, niiden rukoukset Jumala kuulee, jotka särjetyllä sydämellä uskossa armoistuimen tykö, nimittäin Jeesuksen ristin juurelle, sillä särjetyssä sydämessä asuu Jumala, joka raamattuun jälkeen kutsutaan Jumalan seurakunnaksi, joka on rakettu elävistä kivistä ja, joka ei ole käsillä rakettu, jonka rakentaja on ollut se ensimmäinen esikoinen, joka on syntynyt Betlehemissä ja joka on rakentanut seurakuntansa maan päälle, pessyt sen verellensä puhtaaksi ja pyhittänyt Pyhällä Hengellä. Se kutsutaan Pyhän Hengen saaneeksi seurakunnaksi, joille Jeesus on oikeuttanut saarnaviran näillä sanoilla, että Hänen nimeensä pitää saarnata parannusta ja syntein anteeksi antamusta kaikkialla, joka näkyy siitä, jotka eivät ota vastaan parannussaarnaa, niin eivät he ota vastaan syntein anteeksi antamisen saarnaa, ja kuinkapa he sitten pysyvät hengen yhteydessä, esikoisten seurakunnan yhteydessä, sillä he tuntevat, että esikoisten seurakuntaa pitää totella. Muuta nimeä ei ole taivaan alla kuin Jeesuksen nimi, jossa ihmiset <225> autuaiksi tulevat, sillä Jumalalle olkoon kiitos, että me olemme tulleet siihen seurakuntaan sisälle, jossa meille kaikki synnit anteeksi annetaan Jeesuksen nimeen, jonka päälle minäkin vielä todistan, että teidän ja meidän synnit ovat anteeksi annetut Jeesuksen nimessä ja veressä. Uskokaa itsenne syntein anteeksi saamisen armosta autuaiksi! Kiitän vielä Matoniemi veljeä kaikkein kirjeitten ja Amerikan Uutisten edestä, joita olen saanut vastaan ottaa Hakasen postikonttorista, ja rukoilkaa minunkin edestäni! Tätä pyytää teidän heikko veljenne

Jonas Johanson Purnu

Tämän saatte julki lukea kristityille.

Vaasasta marraskuun 3 päivä 1897.

Kallis veljeni ja uskollinen työmies Herran viinamäessä O. Matoniemi ynnä huoneenne ja Jumalan valittuin kanssa ympärillänne. Jumalan armoa ja rauhaa toivotan teille nyt ja tämän pahan ja vaarallisen matkan loppuun asti. Amen.

Minä sain tänään, arvattavasti teidän lähettämänä, painetun Joonas Johanson Purnun kirjeen. Siitä kiitän sydämellisesti, josta näen, että se rakkauden tuli on palamassa lähettäjän sydämessä, jota Herramme Jeesus halasi, että se olisi jo Hänen aikanaan palanut. Oikeinpa halaisin kaulasta veljeäni, lähettäjää, ehkä en kasvoista tunne, mutta kuulon kautta tunnen, että meillä on yksi uskon henki, Pyhä Henki, rauhan ja rakkauden henki, siitä kiitos Isälle, että Hän ansiottomalle aivan sulasta armostaan lahjoitti Pyhän Henkensä.

Kirjeessä näkyy olevan oikea ja puhdas käsitys esikoisesta ja esikoisseurakunnasta. Esikoinen, Herramme Jeesus, Jumalan Poika, on meidän vapahtajamme. Koska Hän esikoisensa tuo mailmaan, Häntä pitää kaikki Jumalan enkelit kumartaen rukoileman, sanoo raamattu. Ja epäilemättä Herran apostolit tulivat Herran perustamassa seurakunnassa seura<226>kunnan esikoiksi eli vanhemmiksi, samaten kuin meidänkin aikakaudessamme ovat Laestadius ja Raattamaa esikoisia y.m. Nämä ovat huutaneet parannusta ja syn- tein anteeksi antamusta Herran nimeen niin monelle aikakaudessamme, että mekin olemme pysähtyneet kysymään: miehet, rakkaat veljet, mitä pitää meidän tekemän, että mekin autuaiksi tulisimme iankaikkisesti? Tehkää parannus, on kuulunut. Ja mikäs on sen kallihimpi asia, kun kuulla ja totella Herran käskyä, koska kuuliaisuus on parempi kuin uhri ja totella on parempi kuin oinasten lihavuus. Mutta valitettavasti on tänä aikana paljon kuuroja korvia. Ei tahdo Jumalan kallis sana vaikuttaa todellista murhetta sydämen ympärileikkaukseen, ja jos se jääpi ainoastansa oppina pääkalloon, niin sydän jää osattomaksi, ja kun sydän jää osattomaksi, niin ihminen on kuin kallioon hakattu kaivo, jossa ei vesi pysy.

Rakas veljeni! Pitäkäämme vielä horjumaton toivo uskossa ja katsokaamme uskon alkajan ja päättäjän Herran Jeesuksen päälle sillä esimerkillä kuin Jumala Moosekselle käski. Nostakaamme vielä ylös saarnalla se verinen sotailippu kokousmerkiksi Golgatan mäellä niinkuin Hän sanoo: koska Minä maasta ylös nostetaan, niin Minä vedän kaikki kansat tyköni. Älkäämme peittäkö Jeesuksen haavoja epäuskolla, vaan uskossa huutakaamme vieläkin: tulkaa tänne kaikki kuin työtä teette ja olette raskautetut. Ja sitten katsokaamme, kenellä oikeus on armahtaa, että vaikka syntimme veriruskeat ja ruusun- karvaiset olisi, niin ne pitää lumivalkeiksi pestämän sinusta ja siirrettämän

edemmä kuin itä on lännestä. Minäkin täältä Vaasasta huudan ja todistan teille, rakas veljeni, että syntinne ovat anteeksi annetut Jeesuksen nimessä ja veressä. Pyydän muistamaan minuakin rukouksissanne! Vanhurskaan rukous voi paljon totuudessa.

Vähin veljenne Matti Kuula
perheeni kanssa.
Vaasa pataljoona.

<227>

Valitettavasti on täällä Suomessakin lähes yleensä eriseuraisuutta ilmestynyt kristittyin keskelä. Toiset tahtovat olla lain, toiset armon alla, ehkäpä ne ovat tarpeen molemmat.

M. K.

Saivonmuotka Ruotsin Lappi helmik. 9. 1898.

Rakas veli Herran viinamäen työssä F. N. Prouty ynnä rakkaan perheesi ja Herran lauman kanssa, joka ympärillänne on Bryantissa, S. Dakotassa. Minä, vanha veljenne Johan Raattamaa tulen teitä englanninkieliset kristityt kaukaiselle Amerikan maalle tervehtimään ja riemuitsen hengessä, kun olen kuullut, että tekin olette tulleet yhdenkaltaisesta uskon hengestä osalliseksi Jumalan ja vapahtajamme Herran Jeesuksen päälle kuin mekin, ja toivotan teille ajallista ja ijankaikkista onnea ja menestystä sielun ja ruumiin puolesta. Vieläpä sanon, että olette oikealla tavalla raamattuun jälkeen tulleet veripunaisen oven Herran Jeesuksen kautta Jumalan valtakuntaan ja saaneet syntinne anteeksi ja käsittäneet rauhan ja levon sieluihinne uskon kautta Herran Jeesuksen päälle. Minä olen nähnyt tämän kristillisyyden alkavan sinapin siemenestä köyhässä ja laihassa Lapinmaassa yli viisikymmentä vuotta takaperin, ja nyt se on puuna, jonka oksat ovat ylettyneet yli valtamerien aina Amerikkaan saakka, että häätyy sanoa, o Immannueli, kuinka lavia on sinun armosi. Vielä sanon, rakkaat veljet ja sisaret, että pysykää siinä opissa, josta hengen ja elämän olette saaneet ja tehkää sen päälle työtä, että kaikki armoitetut sielut tulisivat liitetyiksi tähän alkuperäiseen opin puhtauteen, ettei tulisi lohkoja eikä lahkoja, ja saarnatkaa parannusta ja syntein anteeksi antamusta Herramme Jeesuksen käskystä

Hänen pyhän nimensä ja verensä kautta, että Herran sana menestyisi ja kantaisi runsaan hedelmän englannin kielisenkin kansan keskellä, sillä ei ole ollut työnne turha Herrassa,*) *[Jonka Raattamaa vanhin on suullisten kertomusten ja lähetyskirjeitten kautta kuullut. Toim. muistutus. J. Kieri.] vaikka perkele ja <228> mailma on ollut vastaan. Mutta meidän sota-aseemme eivät olekaan lihalliset, mutta väkevät varjeluksia kukistamaan ja ottamaan voiton yhden toisensa perästä.

Ja me uskomme, että Herran sana menestyy ja kantaa runsaan hedelmän teidänkin keskellänne niinkuin meidänkin seassamme on menestynyt. Ole kirkas veripunainen kuningas laumasi keskellä Euroopan ja Amerikan maalla ja riemuitse hengessä, että olette tulleet Siionin vuoren tykö elävän Jumalan kaupunkiin, taivaalliseen Jerusalemiin ja uuden testamentin välimiehen Jeesuksen tykö ja sen priiskoitusveren tykö, joka parempia puhuu kuin Aapelin veri. Ja minäkin vielä sanon, että teidän ja meidän synnit on anteeksi annettu Herran Jeesuksen nimessä ja veressä. Ja sinä rakas veli Prouty, saarnaa rohkeasti parannusta ja syntein anteeksi antamusta, sillä se on Herran käsky ihmisten autuudeksi.

Sydämellisellä rakkaudella sanon rakkaita terveisiä vaimoni Karoliinan kanssa kaikille englanninkielisille kristityille siinä toivossa, että me kirkastetaan hetken perästä Karitsan häissä. Näitä kirjoitan teille lohdutukseksi.

Vanha veljenne uskossa

Johan Raattamaa Herman Nikulassin kanssa.

Snoma, S. Dakota 14 p. helmikuuta 1898.

Rakkaalle veljelle Herrassa Jeesuksessa Johan Kieri rakkaan emäntäsi ja lastenne kanssa.

Kolmeyhteisen Jumalan armoa ja rauhaa toivotan ylhäältä valkeuden isältä Kristuksen elävän seurakunnan helmassa Pyhässä Hengessä, amen.

Kiitan rakasta veljeä kalliin kirjan edestä, josta on vastaus viipynyt näin kauan, jossa ei kuitenkaan ole se syynä, etten ole muistanut, mutta tahdon minäkin antaa laiskuudelle, vieläpä saattamattomuudelle liian paljon tilaa, jota tarvitset, veli rakas, antaa minulle anteeksi. On ilomme ilmoittaa, että

rakkaat veljet ja työntekijät Herran viinamäen työssä F. N. <229> Prouty ja Torsten Estensen ovat olleet täällä ja saarnanneet suomalaisille, ruotsalaisille ja englanninkielisille, ja Jumalan sana vaikutti toisissa parannuksen ja toisissa pahennuksen niinkuin Jeesus sanoo, ettei sen pidä tyhjänä palajaman. Kallis se on vielä etsikon aika, koska kootaan kaikista kansoista, sukukunnista ja kielistä siihen yhteen lammashuoneeseen Jeesuksen sanain mukaan, että pitää olla yksi lammashuone ja yksi paimen.

Uskon kilvoituksessa olemme mekin täällä, sotien perkelettä, mailmaa ja omaa lihaa vastaan. Oma sydän on niin petollinen ja pelättävä, että voittaa sitä, joka on paha hamasta lapsuudesta asti, mutta näin huonoina me kuitenkin häädyimme paeta sen suuren armahtajan Herran Jeesuksen tykö uskoen aina Hänen nimensä ja ulosvuotaneen verensä kautta syntimme anteeksi annetuksi Hänen seurakuntansa helmassa, jonka Lutheruskin sanoo olevan äitimme. Mutta katsokaamme, veli rakas, ettemme joutuisi saatanan petoksen kautta sille tielle, jossa saa tehdä ja häärätä mailman kanssa mitä hyvänsä, saati on mailman sivistyksen ja kunnian jälkeen. Kyllä omanvanhurskauden rietas nimen ja uskon vahvistaa, että on kuin paasi, sanoo Laestadius, vieläpä tahtoisii olla kristillisyyden johdattajanakin, ja vaivanen, joka ei heitä sitten tottele ja heidän johdantoansa siunaa ja pyhitä, kyllä joutuu pian sontatunkioksi.

Pitäkäämme horjumaton toivo uskossa ja rukoilkaamme, ja pitäkäämme niiden käsiä ylhäällä, jotka meidän esimiehemme Herrassa ovat, jotka ovat uhranneet ruumiinsa ja sielunsa meidän Jumalamme palveluksen työhön, että sen ilolla tekisit. Kyllä saavat tämänkin etsikkoajan totuuden saarnaajat sen saman osan kuin edeltäjätkin, että vainoa kärsiä vanhurskauden tähden. Niin olkaamme turvatut, synnit on teille ja meille anteeksi annettu Jeesuksen nimen ja sovintoveren kautta. Sanokaa rakkaita terveisiä J. Kankaalle, Kalle Ojalalle, J. Kinnuselle, Uuskosken Matille, kaikille perheidensä kanssa, ja Matoniemen Karoliinalle tyttärensä kanssa rakkaita terveisiä, vaan ole minulta vaimoni ja tyttäreni kanssa emäntäsi ja lastesi kanssa tervehditty. Muista rukouksissasi! On merkinnyt veljesi uskossa

Salomon Johnson

F. N. Prouty ja T. Estensen lähetit terveisiä 3 päivä tätä kuuta.

Sama.

Kingston, Minn. helmikuun 24 p. 1898.

Rakkaalle veljelle Herrassa rakkaan perheenne kanssa Johan Kieri. Jumalan armo lisääntykään teille!

Sydämeistä kiitän rakasta veljeä kalliin kirjan edestä, jonka sain 21 päivänä. Kauan onkin aikaa siitä, kun olen saanut kirjaa. Minä pidän viimeksi kirjoittaneeni ja Ulaa ja Paulia myöten lähetin terveisiä, että miksi ette vastaa minun kirjaa. Terveenä olen elämässä ruumiin ja sielun puolesta perheeni kanssa, synnit uskomassa anteeksi sovintoveressä suuressa puuttuvaisuudessa. Rakas veli, olemme kilvoittelemassa elämän tiellä, jossa monet myrskyt ja vastatuulet kohtaavat, mutta kun pysymme siinä haahdessa, jossa on Herra Jeesus, joka yhdellä sanalla asettaa myrskyn ja tuulen, niin emme huku, kun rukoilemme sitä suurta tuulen asettajaa, että Herra auta meitä j.n.e. Kyllä epäilyksen aallot pauhaavat monesti, että kostummeko rauhan satamaan.

Mutta kun Jumalan sana ja lupaukset ovat katuvaisille niin suuret, ettei ole syytä epäillä, vaan niistä kiinni pitää, niin syttyypä sydän sentään välistä kiitokseen, että voi Herra Jeesus, kun näinkin suuri syntinen on armosta autuas. Kalliina saamme pitää, veljeni rakas, itsemme ja olla turvattuna. Herra Jeesus on rukoilemassa edestämme, että tulemme varjelluiksi. Kyllä Herran oikea käsi saapi voiton, ja Jumalan kaupunki on ihana virtoinensa, vaikka virratkin pauhaisivat ja tuulet lainehtisivat j.n.e. Kyllä valheen puhujat ja uskojat saavat palkkansa. Ja omaan häpeäänsä ne vaahtuvat <231> ne meren julmat aallot. Mutta Jumala, rakas Isä, palauttakoon heitäkin eksytysten tieltä, että kuolematon sielu tulisi pelastetuksi.

H. Nurmi sai tänä päivänä kirjan Uulalta ja Paulilta Dakotasta, jossa sanovat, että he lähtevät sieltä 25 p. mutta ei sano, mihin. Mutta me toivomme tänne. Talven kulu täällä on ollut erinomaisen kaunis ja lumeton. Tämän kuun puolivälissä satoi lunta, että on rekikeliksi ja kylmempää ilmaa. Olkaa nyt rakkauksella tervehditty minulta perheeni ja muorin kanssa, Juhanilta, Nurmelta, Kurtilta ja Heickeliltä v.k. y.m. Sanokaa terveisiä kristityille siellä! Muistakaa! Vähin veljenne uskossa

P. W. Peltto

Bryant, S. Dakot. maaliskuun 14 p. 1898.

Rakas veli Herrassa Johan Kieri ynnä perheesi kanssa. Jumalan armo ja rauha olkoon kanssanne nyt ja aina!

Tässä lähestyn sinua ja tietää annan, että olen saanut sinulta, rakas veli, kaksi kirjaa, sekä viimeksi tulleen kirjeen myötä 50 kirjekuorta, joitten kaikkien edestä kiitän rakkaalla sydämellä. Kuitenkin sen käsitämme, että olet veli rakastamassa meitä, ja Johannes sanoo, joka veljeä rakastaa, se pysyy Jumalassa ja Jumala hänessä. Niinkuin tiedämme, rakkaat veljet, koettelemustenkin kautta, kuinka suurella rakkaudella Jumala on meitä ja teitä rakastanut, että met Hänen lapsiksi nimitetään, ja uskon kautta met autuaat olemme armosta ajassa ja ijankaikkisesti, ja vaikka me usein murehdimme ja epäilemme kiusauksissa, kun ei armon aurinko aina näy taivaslaella on kuitenkin taivaallinen totuus mitä Pietari sanoo, että vanhurskaita koetellaan täällä mailmassa, kirkastetaan ja puhdistetaan monta, että meidän uskomme paljon kalliimmaksi löydettäisiin kuin katoova kulta, niinkuin elävä kokemus on täällä Amerikan maalla. Sittenkin, kun Jumala otti tykönsä rakkaan veljen Johan Takkisen, senkin tähden, että lasten sydämet sulaisivat enem<232>pi uskomaan ja hädässä huutamaan Herran nimeä ja apua. Ja Isrealin Jumala on kuullut lastensa huokaukset ja huudon aina silloin, koska tarpeellinen hätä on, ja ehkä vielä nytkin on niin, mitä Lutherus sanoo: anna eriseurain ja pahennusten olla ja tehdä mitä het voivat, kuitenkin Herra saa voiton laumansa kanssa. Kaikki synnit on anteeksi teille ja meille annettu Jeesuksen veressä. Ole, rakas veli, rakkaudella perheinesi tervehditty minulta perheeni kanssa ja kaikilta valituilta täältä. Sano rakkauden terveisiä Henry Kollerille veljelle ja kaikille ystäville! Jää Herran haltuun! Veljesi uskossa

Antti Törmänen.

Kingston, Minn., huhtikuun 24 p. 1898.

Rakkaalle veljelle Herrassa Johan Kieri perheenne kanssa. Jumalan armo Herran Jeesuksen tuntemisessa lisääntyköön teille! Tässä tulen tervehtimään teitä jollakin sanalla. Kiitän kirjanne edestä, jonka olen aikaa jo saanut, mutta ei ole tullut vastatuksi, ehkä olen monesti aikonut ajatuksissani. Ruumiin terveyteni on vieläkin huono, en kykene työhön. Uskomassa olen, rahjastaen

eteenpäin suuresta Jumalan armosta itseni autuaaksi, ehkä monen vaivan ja kiusausten läpi on kulkeminen tätä vaivalloista korven matkaa, jossa monet viholliset ovat piirittämässä valvovaista matkustajaa. Mutta Herran Jeesuksen kalliin sovintoveren kautta olemme vielä voiton päällä pysymässä, sotimassa ja kilvoittelemassa, sotien perkelettä, mailmaa ja omaa lihaa vastaan, ehkä siinä on suuri tuska ja vaiva, että voittaa oman pahan sydämensä uskomaan ja säilyttää puhtaana, että usko kuoleman virrassa kestää, koska tulee käsky astua sillattoman Jordanin virran yli. Mutta niin uskon, rakas veli, että kyllä Jordani kuivaa niin, että kuivin jaloin pääsemme yli, jonka toisella puolella ei sitten ole yhtään vaivaa eikä kiusausta enään. Siellä alkaa se ijankaikkinen riemujuhla ja hallelujan veisuu kai<233>kille maasta ostetuille, jotka ovat voittaneet Karitsan veren ja todistuksen sanan kautta.

Suuri on, veljeni, palkan maksu. Sentähden kilvoitelkaamme vähän aikaa Herran Jeesuksen veren korjaajina ja ylistäkäämme Herran Jeesuksen nimeä, jossa minä olen kovin hidas ja kykenemätön ja kylmäsydäminen. Mutta paistakoon armon aurinko Herra Jeesus kylmiin sydämiimme, ja antakoon Jumala kastetta taivaasta, että sydämemme pysyisivät tuoreena Herran Jeesuksen veren voimasta, vieläpä kiitosääni puhkiais sydäimestä, että Herra Jeesus ole kiitetty suuresta armosta, että mekin suuret syntiset olemme ijankaikkisen elämän perilliset. Olkaa nyt sydämen rakkaudella tervehditty minulta lidan ja lastemme kanssa, muorilta, Juhaniilta väk. y.m.! Sanokaa sydämen rakkaita terveisiä rakkaalle veljelle ja kalliille työntekijälle Herran viinamäessä O. Matoniemelle Karoliinan kanssa y.m. veljille ja sisarille! Jääkää hyvästi! Muistakaa anteeksi antavaisella sydämellä! Käteni vapisee, etten tahdo saattaa kirjoittaa. Monta on kiusaa, olen käynyt kahden tohtorinkin tykönä, viimeinen uskoi pa-rantavansa. Vähin ja heikoin veljenne elämän tiellä

P. W. Pelto.

Estelline, Etelä Dakota 3 p. elok. 1898.

Rakkaille veljille ja sisarille Jumalan armon osallisuudessa, jotka asutte Calumetissa, Michiganissa, Osseolassa, Wolweriinissa, Allouezissa, Copper Fallsissa, Sentrussa, Oskarissa, Entryssä ynnä muualla. Jumalan armo

lisääntyköön teille Kristuksen veren priiskoittamisien kautta elämänne ehtoon asti!

Kiitämme Kalle Ojalaa, Johan Kieriä, Johan Kyröä ja Herman Nikulassia kaikkia rakkaitten kirjainne edestä. Rukoilkaamme uskossa kastetta Jumalalta taivaasta, että Herramme Jeesus verellensä kastelisi kuivia ja kankeita sydämit <234>temme maita, että vanhurskaudemme aurinko, Herramme Jeesus, paistaisi sen liikutetun ja kastellun maan päälle ylösnousemisen voimassa kaikkialla, niin laajasti, kun Herramme Jeesuksen oppi on saarnattu ja aina saarnataan ja uskotaan, että me kaikin niinkuin iankaikkisuuden kukkaset kasvaisimme ja kypsysisimme. Sillä pian tulee ylkä kihlattia morsiantansa noutamaan täältä kylmän ja sumuisen korven avaruudesta suuren enkelein joukon kanssa viettämään sitä iankaikkista juhlaa tapetun Karitsan häissä.

Sentähden tarvitsemme rukoilla, rakkaat veljet ja sisaret, toinen toistemme edestä sitä suurta esirukoilijata Herraa Jeesusta. Vieläpä kaikkein niitten edestä rukoilkaamme, jotka Herramme Jeesuksen kanssa kokoavat yhteen lammashuoneeseen, että Herra Israelin Jumala vahvistaisi heikkoin ja väsyneitten työmiesten kädet. Ja kristillisyytemme vanhinten edestä tarvitsemme rukoilla taivaallista Isää, että Hän antaisi niitten vielä elää valittuinsa voitoksi, sillä het ovat aamupäivästä asti työläässä viinamäen työssä työtä tehneet, vielä rakentaneet viinamäen aita aina valtamerien ylitse, ja saarnaavat puhtaalla omallatunnolla Jeesuksen nimeen parannusta ja syntien anteeksi antamista, asettaen molemmat terät Jumalan sanasta, ihmisten iankaikkiseksi onneksi ja autuudeksi Herran Jeesuksen oman käskyn jälkeen Jumalan kunniaksi. Mutta kateuden saarnaajat lievittävät nyt niinkuin ennenkin saataisella omallatunnolla lain ja evankeliumin, ja niin johdattavat heränneitä sieluja pimeyteen ja kuolleeseen uskoon, vanhaan valtiokirkon helmaan, jos eivät Jeesuksen opetuslapset saa uskon rukouksella Jeesusta asettamaan tuulen ja meren aaltoja. Sentähden tarvitsemme rukoilla Herraa Jeesusta niittenkin edestä, rakkaat veljet ja sisaret, jotka vuorelle ovat eksyneet ylönkatseen kautta ja antaneet ylösnousemisen aikakautemme esikoisten seurakunnan hengen yhteyttä ja rakentavat eriseuraa ja puhuvat kaikkinaista pahaa kristillisyytemme vanhemmista ja heidän oppinsa seuraajista ja valheita levittävät. Sentähden tarvitsemme, rak<235>kaat veljet ja sisaret, rukoilla heidänkin

edestä, että Herra väkevän voimansa kautta nöryyttäisi heitäkin uskomaan Jumalan sanan lasten ja imeväisten suusta.

Ei mikään synti ole ollut niin tuntematon ja vaarallinen minussa, kun tämä sama eriseurain henki, joka vei minua ennen Johan Takkisen tuloa Amerikkaan. Met eksyimme vuorelle ja nousin kristillisyytemme vanhempia vastaan sanomaan ja uskomaan heistä pahaa kuuloin ja luuloin kautta. Tämä synnytti minussa vanhimpia vastaan ylönkatseen, ja niin rupesin itsestäni tykkäämään. Oli meitä monta saman mielisiä, jotka luulimme olevamme seurakunta, jotka vasta oikein vallitsemme raamattuun jälkeen, sillä eivät vanhimmat oikein ymmärrä eivätkä näe, eivät myös tunne asioitamme. Mutta rakas ja kallis veljemme Johan Takkinen sai minunkin palautetuksi Jumalan sanalla eksytyksen tieltä, vieläpä hän käytti kohtaani suurta kärsivällisyyttä ja pitkämielisyyttä, ja niin Jumalan ilmoituksen kautta tulin seisautetuksi mielessäni ja niin sain synnin tunnolleni. Mutta mahdottomuus astui eteeni, mutta ääni kuului omalletunnolleni: kenenkä tykö met menemme, sillä sinulla on sen ijankaikkisen elämän sanat, se on aikakautemme esikoisten seurakunta. Ja niin Jumalan sanan uskomisen tuli minullekin jälleen valkeudeksi, kun sain Herralta silmäin voidetta. Ja kun sain syntini anteeksi, niin tulit vanhimmat rakkaiksi ja net, jotka heidän kanssa yksi olivat. Mutta tämä synti on saanut minussa syvän haavan, että nousin kristillisyytemme vanhempia vastaan sanomaan, ehkä net ovat minulle anteeksi antaneet Herran Jeesuksen nimen ja veren kautta, ja niin minä ahkeroitukseni uskoa, että Herran Jeesuksen Kristuksen haavain kautta olen terveeksi tullut.

Ehkäpä tunnen, etten olisi sovelias muille saarnaamaan, kun olen niin raskaasti syntiä tehnyt, mutta kun selkesin tältä tieltä, niin minulle kirkastui Aaronin ja Mirjamin eksyminen veljeänsä Moosesta vastaan, josta seurasi Herralta rangaistus. Samaten kirkastui minulle Kooran, Dathanin ja [<236>](#) Abiramin raskas synti Moosesta ja seurakuntaa vastaan, ja net, jotka heidän teitensä noudattivat. Voi, kuinka raskaasti Jumala rankaisi sitä eriseuraa, sillä nämä kaikki on meille opiksi ja neuvoksi ylöskirjoitettu, ettemme syntiä tekisi, mutta joka nöryyttää itsensä, niin Siionissa on synnin päästö.

Paljon olen minäkin tarvinnut ja aina tarvitsen Jumalan armoa ja vanhurskusten esirukouksia. Vieläpä Jumalan lapset korjaavat minua ijankaikkisiin rauhan majoihin. Se oli kallis asia, että rakas veljemme Johan Kieri otit sen

toimen päällesi, että saada präntin kautta ulosannetuksi aikakautemme vanhinten, L. L. Laestadiuksen kirjoituksia muuttamattomina kristillisyytemme juoksusta, vieläpä vanhin Johan Raattamaan lähetykskirjeitä, joissa het myös rakentavat viinamäen aittaa niinkuin näemme Raattamaan viimeisestäkin kirjeestä, vieläpä muitten heidän opetuslastensa kirjoituksia myös. Olkoon nämäkin valkeutena, että pysyisimme uskossa Herran Jeesuksen ympärillä aikakautemme esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä rauhan siteen kautta.

Sydämellisellä rakkaudella olemme vaimoni kanssa muistamassa rakkaita veljiä ja sisaria siellä ja tahdomme elää ja kuolla teidän kanssanne. Ja vieläkin kiitämme teitä kaikkia kaiken teidän rakkautenne ja lahjainne edestä kohtaamme. Valkeuden Isä, jolta kaikkalainen hyvä anto tulee, antakoon teille onnea ja siunausta ajallisesti ja ijankaikkisesti! En tiedä muuta, rakkaat veljet ja sisaret, mutta Herra Jeesus varjelkoon ja vahvistakoon meitä kaikkia elävän Herran Jeesuksen tuntemiseen ja siitä aina pitämään kiinni, sillä syntein anteeksi saamisen ja antamisen matkasauva on turvamme. Ja uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, kaikki epäilyksen synnit, vieläpä kaikki heikkoudet anteeksi Herran Jeesuksen nimessä ja veressä. Sydämen rakkaudella sanomme terveisiä Herran lauman kanssa täältä Herran laumalle siellä. Muistakaa meitäkin anteeksi antavaisella sydämellä!

Veljenne uskossa Olof Matoniemi ja Karoliina.

<237>

Met myös tervehdämme sydämen rakkaudella kalliita veljiä ja sisaria Kristuksessa, jotka yhdistettyinä olemme Siionin vuoren tykönä.

Greta ja T. Estensen

Ylikainun Kälfulden 21 p. toukok. 1898.

Kalliisti rakastetut veljet ja uskolliset työntekijät Herran viinamäessä Olof Matoniemi ja Torsten Estensen ynnä koko Jumalan ulosvalitun ja Karitsan verellä puhdistetun lauman kanssa siellä valtameren läntisellä rannalla Amerikassa. Jumalan armo ja rauha Jeesuksen elävän rakkauden kautta ja Hänen kallis

verenpriiskoitus syntein anteeksi saamiseksi Herran pyhydessä kasvagoon ja lisääntyköön teidän tykönänne nyt ja aina, amen!

Useasti on se ollut minun henkeni halu teitä kirjoitusten kautta lähennellä, sitten kun teidän rakkaan kirjoituksen kautta tulini muistutetuksi lähetyksestä ja kutsumuksesta mennä Herran kallista evankeliumia ilmoittamaan kalliisti lunastetuille sieluille Etelä-Ruotsiin, vaan se on viipynyt aina tähän asti. Nyt saan kiittää teitä rakkauden ja terveisitten edestä, jotka ovat minun hengeleni olleet suureksi lohdutukseksi kilvoittellessa kalliissa uskossa paratiisin kaupunkiin.

Saan lämpimästi kiittää teitä ynnä kalliita veljiä ja sisaria, jotka ovat Jeesuksen palavan rakkauden kautta uhranneet sieluin autuudeksi ja ulos levittäen Jeesuksen elämän hajua sieluin hyväksi. Ja olette koonneet matkakulunkia meidän vaivaloiselle matkalle Herralle otolliseksi uhriksi ja makeaksi hajuksi. Herra armonsa kautta täyttäköön teitä ylönpaltisella siunauksella! Vieläpä sen Herra monenkertaisesti palkitsee teille lupautensa jälkeen vanhurskasten ylösnousemisessa. Saan myös tässä ilmoittaa teille meidän matkastamme Etelä-Ruotsiin, on käynyt onnellisesti. Ja armosta olemme uskoneet kaikki synnit anteeksi, vaikkapa kyllä tunnemme itsemme kelvottomiksi, ja lohdutetulla omallatunnolla Karitsan ve<238>ressä ja haavoissa, olemme pysyneet seurakunnan helmassa, jossa Herra Jeesus lupautensa kautta on läsnä ja liikkumaton armoistuin kaikkein armolahjainsa kanssa meidän autuudeksi evankeliumia saarnata kuolleesta ja ylösnousseesta Herrasta Jeesuksesta, vaikutti ihmisten sydämiin Itä- ja Länsi-Götinmaalla, niin että muutamia sieluja kummassakin näissä paikoissa vastaan otit elävän uskon Herran Jeesuksen päälle ja uskon kuullaisuudessa puhdistit omantuntonsa kuolleista töistä palvelemaan elävää Jumalaa, vaan niillä tienoilla on yksi paikka, jonka nimi on Sommen, siellä vaikutti Pyhä Henki ristini saarnan kautta voimallisesti ihmisten sydämiin, ja Jumalalle kunniaksi sytytti armon tuli monen syntisen sydämen, niin että siellä tuli suuri heräys ja monta kymmentä tehti parannuksen ja vastaan otit syntein anteeksi antamuksen todistuksen sanan kautta Jeesuksen nimessä ja veressä. Ja monta niistä tuli valkeuteen omaintuntoinsa kautta, niin että heidän kuolematon henkensä saattoi iloita vapaudessa Herrassa Jeesuksessa. Ja nämät nuoret veljet ja sisaret lähetit teille sydämen rakkaita terveisiä ja kiitit teitä rakkauden edestä

ynnä muistamisenne edestä, net kalliit, rakkaat sisaret yhdistävät itsensä myös terveisiin, jotka ovat heidän sielunsa ja myös maallisen etunsa oikein ulospanneet puhtaalla ja vilpittömästä rakkaudesta Kristuksessa, nimittäin Sofia Anderson ja Hedvig Karlson, jotka ovat, rakkaat veljet, hyvin tunnettu teidän kasvoin edessä ja hengen yhteydessä. Te kalliit isät, jotka heitä kasvattaneet olette vilpittömässä totuuden hengessä, yhdistettynä vanhinten neuvon ja totuuden kuuliaisuuteen niinkuin Johannes sanoo: ei minulla ole suurempaa iloa, kun se, että sinun lapses totuudessa vaeltavat. Josta totuuden kuuliaisuudesta monta yksinkertaista meidänkin aikakaudessa ovat poikenneet ja ovat tulleet haaksirikkoisiksi hengessä.

O kalliit veljet, älkääät väsykö vaivoissa evankeliumin puolustuksessa, ja Herran Sebaotin voimassa tehkääät sen päälle <239> työtä, että Herran lauma pysyisi koossa yksimielisesti niissä opetuksissa, jotka ovat meille autuudeksi raamattuun jälkeen, neuvottu ja opetettu, vanhimmilta tällä aikakaudella niinkuin L. L. Laestadius, Raattamaa, Takkinen, Joonas Purnu ynnä muut. Se oli oikein sydäntä liikuttava hengen silmällä katsella tätä Herran nuorta istutusta. Se suuri Ylipaimen varjelkoon heitä kiusauksissa! Ja siinä toivossa sanomme heille hyvästin, että jos mailma seisoi ja Jumalan seurakunta vielä ulkonaisilla varoilla vielä auttaisi, että Jumalan istutus tulisi kastelluksi ja uloslevitetyksi Jumalalle kunniaksi, sillä siellä etelässä meistä näyttää, että on hyvää maata. Jos sen päälle työtä tehdään Herran Jeesuksen nimessä, niin se tulee Herralle hedelmiä kantamaan.

Rakkaat veljet, rukoilkaat Jumalaa heidän ja meidän edestä, että Herran sana saisi sijaa ja, että Herran Jeesuksen nimi saisi kunnian teidän ja meidän seas, että pysyisimme voiton päällä Jeesuksen Kristuksen ylösnousemisen voiman kautta. Ja se kallis verenpriiskoitus voittoristin alla todistuksen sanan kautta lohduttakoon meitä siihen asti, että met saamme kirkaassa ilmassa kasvoista kasvoihin katsella toisiamme ja yhdellä äänellä veisata ijankaikkista hallelujaa Jumalalle ja Karitsalle. Ole kirka sinä kalliisti lunastettu sotalauma Amerikassa! Kirkasta sinä verinen sankari vielä veriset haavasi ja veresi. Herran Jeesuksen kalliissa nimessä todistamme ynnä Israelin kanssa, kaikki teidän synnit on anteeksi annettu. Vastan ottakaa meidän rakkaat terveiset, rakkaat veljet ynnä kaikki Karitsan ystävät teidän tykönänne. Tervehtikää veli H. Kolleria, jos kohtaatte meille tuttuja kasvoista, Henrik ja Maria Petterson ja

Hanna Adamson. Terveisiä minun matkakumppanilta L. E. Carlsonilta ynnä minulta vaimoni kanssa ynnä täältä koko Herran laumalta. Teidän vähin veljenne vaivassa ja valtakunnassa ja Kristuksen kärsivällisyydessä.

N. H. Hedlund.

<240>

Jos kirje kohtaa teitä, niin olisi iloista saada joku rivi vastaukseksi, jos sopii, että saisin nähdä, jos minun harvat rivit ovat teitä kohdanneet.

Minun kirjeosoite on: Kålfudden, Öfver Kalix, Sweden.

Bryant, S. Dakota heinäk. 4 p. 1898.

Rakas veli Herrassa Johan Kieri. Jumalan armo lisääntyköön teille emäntänne ja lastenne kanssa! Kiitän rakkaan kirjanne edestä, joka oli meille A. Törmäsen ja T. Estensenin kanssa yhteinen. Tässä lähetän sen Proutyn kirjan, jota veli kaipasit. Veljet ovat yhteisesti täältä Calumetiin kirjoittaneet. Kärsivällisyyden Jumala antakoon kaikille totuuden rakastajille armonsa ja siunauksensa kärsivällisesti hedelmää kantamaan taivaan valtakunnalle. Ja uskoamme epäilykset anteeksi Herramme Jeesuksen nimessä ja veressä! Ja tämän armollisen syntein anteeksi antamisen kautta olemme terveinä pysymässä. Ja ruumiin terveys on tyydyttäväinen minulta ja vaimoltani myös. Rakkaita terveisiä sanomme täältä kristityiltä yhteisesti kanssamme. Rukoilkaa edestämme! Seuroissa olemme olleet, ja Herra Jeesus on osoittanut itsensä elävänä lastensa keskelle.

Olof ja Karoliina Matoniemi.

Dolph, S. Dakota heinäkuun 11 p. 1898.

Rakas veli Herrassa Johan Kieri perheesi kanssa ynnä muut veljet ja sisaret Calumetissa ja Wolveriinissa, jotka totuudessa kilvoittelette. Jumalan rauha olkoon henkenne turva sodan loppuun asti! Kiitämme Johan Kieri veljeä rakkaan kirjan edestä. Meillä Poinsetin kristityillä on se käsitys, että kristillisyytemme rakkaat veljet ja sisaret Calumetissa ja Wolveriinissa ja muualla olette jääneet suurella ikävällä kaipaamaan rakasta veljeä Olof Matoniemeä ja emän<241>tää. Mutta olkaa, rakkaat veljet ja sisaret, lohdutettuina kaikissa

murheissanne ja Herra Israelin Jumala vahvistakoon teitä ja meitä armonsa voimalla totuudessa vahvana pysymään ja sotimaan Jumalan sota-aseilla perkelettä, mailmaa ja omaa lihaa vastaan. Eipä meillä eikä teillä ole muuta turvaa kuin elävän Jumalan seurakunnan helmassa, niinkuin pienet lapset saamme hengittää Jumalan armon ilmaa syntein anteeksi saamisen armosta esikoisten seurakunnassa, jossa Herramme Jeesus meitä ja teitä pesee ja puhdistaa verisellä kasteella. Vielä elää vanhimpia Lapinmaalla, jotka ovat esikuvana laumalle vaeltaneet elämän tiellä ja ovat Jumalan voiman kautta hyvin hallinneet Herran laumaa Amerikkaan asti. Eipä rakkaat vanhimmat ole pyytäneet turhaa kunniaa eikä kultaa eikä hopeaa, vaan ihmisten sieluja ovat johdattaneet Isän huoneeseen, elävän Herran Jeesuksen tuntemiseen, ja tätä raskasta ja painavaa Herran työtä teki myös rakas veljenne Takkinen, jonka Jumala vei paratiisiin rajuillmain ja aaltoin keskeltä. Ei sitäkään Herran profeettaa tuntenut mailma eikä eriseura, ja ei totisesti vieläkään tunne Herran tietä synnin ja vääryyden rakastajat, sillä ei Jumala asu saastaisissa sieluissa, vaan niissä, joilla nöyrä henki ja särjetty sydän on.

Rukoilkaamme, rakkaat veljet, Jumalaa Jesuksen nimeen, että Herran oikea käsi varjelisi teitä ja meitä kaikesta pahasta, ja että Herran henki herättäisi meitä aina uuteen hartauteen ja halaamaan sitä terveellistä sanan rieskaa, jonka voimasta sydämemme vahvistuu armolla, ja saamme maistaa Herran suloisuutta. Katuvaisille suurille syntisille ja uskovaisille Herramme Jeesus ilmoittaa itsensä ja ajaa laumansa edellä voiton sankarina. Hän puettaa alastomia langenneita lapsia vanhurskautensa vaatteella ja juottaa elämän vedellä. Mutta voi niitä luopuvaisia lapsia, jotka itseensä uskaltavat ja omalta sydämeltä vietellään pois uskon yksinkertaisuudesta ja ensimmäisestä rakkaudesta. Ei ihme, että tulee kristillisyydessä eri mieltä ja eriseuroja. Totisesti totuuden rakastajat ja <242> saarnaajat pitäisit pitämän yksinkertaisen puheenparren, joka on Jumalan voimassa eikä ihmisten viisaudessa, josta Herran apostoli puhuu. Ja Joonas Purnu, rakas vanhus, näitä puhui ja opetti meille ja teille, että se tyhmä ja yksinkertainen puhe Jumalan sanasta on, joka löytää heränneitten ja armoitettuni sydämet. Rakkaat veljet ja sisaret Michiganissakin, jotka ikävällä kaipaatte Olof Matoniemi veljeä, niinkuin silloin te ja me murehdimme Takkisen perään – – –, kuitenkin uskokaamme Jumalan haltuun kaikki asiat – – – kyllä Herra Jeesus herää laivassa aina

silloin, koska hengellinen nälkä ja hätä on suurimmillaan Jeesuksen opetuslapsilla. Uskokaamme aina, rakkaat veljet, kaikki synnit anteeksi Jeesuksen kalliissa veressä ja nimessä!

Emmekä tiedä muuta, kun sanomme rakkaita terveisiä täältä kaikilta kristityiltä sinne kaikille kristityille. Ja Olof Matoniemeltä Karoliinan ja Iidan kanssa rakkaita terveisiä teille kaikille, Matti Uuskoskelle perheineen, Johan Taipaleensuulle perheineen, Lampiselle perheineen, Kalle Ojalalle perheineen, Kankaan Iisakki vaarille emäntänsä kanssa, Johan Kinnuselle perheineen, Aukusti Simontaipaleelle ja kaikille rakkaille ystäville rakkauden terveisiä sanomme, ja ole sinä Kieri, rakas veli, perheinesi rakkaalla sydämellä tervehdetty minulta vaimoni ja lasteni kanssa, T. Estenseniltä perheineen, Prontilta perheineen, Israel Peteriltä perheineen, Henrik Nikkilältä perheineen ynnä muilta. Jääkää Herran haltuun ja muistakaa meitäkin rukouksissanne! Merkitsee uskonveljenne Herrassa

Antti Törmänen.

Vaasasta 13 päivänä elokuuta 1898.

Kalliille veljelleni Jeesuksessa ehkä kasvoista tuntemattomalle, mutta hengen kautta tutulle, Johan Kierille, toivotan terveyttä. Jumalan armo ja rauha olkoon nyt ja aina kaikkein meidän kanssamme päiväin loppuun asti! Ensinnä kiitän rakasta veljeä kirjeen ja rakkauden edestä, <243> jonka sain 12. 8. 98 suureksi ilokseni vastaan ottaa, jossa näen, että minun köyhä ja Jumalata ikävöivä henkeni on tuttu veljelle. Veljen pyynnöstä kirjoitan myöskin muutamana rivinä, ehkä vähän aralla mielellä vanhinten kirjeitten joukkoon, mutta koska kuitenkin uskon kautta ymmärrän, että meidän Herramme Jeesus Kristus on meitä synnyttänyt keskenämme toinen toistensa veljiksi, niinkuin Johannes näki Patmoksen saarella ollessaan Jumalan ja Karitsan istuimen edessä niin suuren joukon kansoista, pakanoista, sukukunnista ja kielistä, ettei yksikään sitä tainnut lukea, niin siinä kokouksessa henkeni kanssa, yhdistettynä teidän henkenne kanssa, tahdon vapaa olla, jossa olemme riisuttuina ja irtipäästettyinä kaikesta syntiturmeluksesta, jota täällä kannamme ja sen alla useasti valitamme: minä viheliäinen ihminen, kuka päästää minut tästä kuoleman ruumiista!

Mikä pitää oleman meidän suurin huolenpitomme tässä maailmassa? Se, että me autuaiksi tulisimme. Sillä se ei auta meitä mitään vaikka me kaiken maailman voittaisimme ja kuitenkin saisimme vahingon sieluillemme. Tämä kysymys on tärkeimpiä kysymyksiä ijankaikkisuuden matkamiehille, jonka Jumala, rakas Isämme, on antanut minun ja monen heränneen ihmisen omalletunnonle jo lapsuudesta. Kun minä olin kaksitoistavuotias, kuoli nuorin veljeni, ja silloin jo Jumala, rakas Isäni, särki sydämeni ikävän itkulla ajattelemaan parempaa, se on, taivaallista, ja minä päätin hengessä: sinne minä menen, johon rakas veljenikin pääsi. Vaikka tällainen hengen halu syttyi niin nuorena, niin kuitenkin sieluni vihollinen piti minua vankinaan ja lain orjuudessa, vaikka itkullakin syntiä tehden vielä sen jälkeen yli neljätoista vuotta. Ei ole mikään sen kurjempi tila kuin lainalainen synnin orjan tila, jossa ei voi välttää syntiä, vaikka vaivaa tuntoa. Mutta Herramme Jeesus sanoo: ette minua valinneet, vaan minä valitsin teidät ja sääsin teidän hedelmätä tekemään, että teidän hedelmänne pysyisi. En suinkaan minäkään olisi valinnut lihalleni ja verelleni niin ahdasta porttia ja kai<241>taa tietä, kun kaikki täytyi portilla näyttää saastaisuudetkin, joista ei muut tienneet, mutta Jumala, jolta kaikki hyvyys tulee, valitsi, kuljettaen murheen pätsin kautta.

Se on vieläkin tärkein kysymykseni, että autuaaksi tulisin. Mutta sillä ajalla, kun olen ollut seuraamassa Jeesusta opissa ja elämässä, olen saanut tuta todeksi apostolin lauseen: »Kaikkein, jotka jumalisesti Jeesuksessa Kristuksessa elää tahtovat, pitää vainoa kärsimän», ja niillä ei ole kristillisyyys voittona tässä maailmassa. Mutta niinhän sen ollakin tulee apostolin sanan mukaan. Vapahtajamme Jeesus sanoi kerran Pietarille: »Katso saatana on pyytänyt teitä seuloa niinkuin nisuja, mutta minä rukoilin sinun puolestasi, ettei sinun uskosi pidä puuttuman». Näin olen saanut minäkin koetella ynnä Paavalin veljein kanssa, jotka saarnaavat uskon saarnaa Jumalan lapsille, siitä asti, kun Jumala päästi minun ahdistetun henkeni raskaan syntikuorman alta Jeesuksen veren ja Jumalan lasten todistusten kautta synnistä, kuolemasta ja perkeleen vallan alta nauttimaan Jumalan armoa ja syntein anteeksi saamista elävän Jumalan seurakunnassa maan päällä, niin siitä asti on saatana myöskin pyytännyt seuloa, ja aina poijes siitä yksinkertaisesta uskosta ja ensimmäisestä rakkaudesta, josta valitettavasti kyllä olen usein langennut, josta

kuitenkin Jumala seurakuntansa kautta on minua tähän päivään asti armollisesti auttanut ja korjannut.

Katsokaa nyt, ihanat veljeni ja sisareni, mitä saatana parhaiten pelkää ja vihaa! Eikös Jumala sano näin: minä kadotan viisasten viisauden ja ymmärtäväisen ymmärryksen minä hylkään, mutta tyhmän saarnan kautta tahdon minä heitä härsyttellä. Perkele näkyy parhaiten vihanneen suoraa yksinkertaisuutta, joka ei ole kaunistetuissa sanoissa ihmisen mielen jälkeen. Vapahtajamme Jeesus puhui kerran kansalle Johanneksesta: »Jos te tahdotte ottaa vastaan, hän on se Elias, joka tuleva on». Mutta jumalinen kansa ei uskonut, että Pyhä Henki sen miehen kautta puhuu, koska hän haukkui jumalista kansaa käärmeeksi ja kyykäärmeen sikiöksi. Mutta <245> Jeesus kuitenkin kovin soimasi niitä uskottomia kuulijoita ja sanoo: »Voi sinuas Koratsin! Voi sinuas Betsaida! Jos senkaltaiset väkevät työt olisivat tehdyt Tyyrossa ja Siidonissa, kun teissä, niin he olisivat jo aikaa säkissä ja tuhkassa (istuen) tehneet parannuksen. Siis Jumala ei soimannut Johannesta, vaan vahvisti hänen lujat sanansa kansalle. Ei Jumala soimaa meidänkään yksinkertaista uskon saarnaa. Mutta mitä yksinkertaisemmasti Jumalan tahdon ilmoitamme, sen suurempi hedelmä siitä vuotaa, mutta tästä uskon yksinkertaisuudesta pyytää vihollinen aina seuloa mailman, oman lihan ja kunnian seulalla.

Rukoile vielä, rakas vapahtaja, minun ja kaikkein huonoin rukoili jäin edestä, ja anna meidän pysyä siinä salatussa viisaudessa, pysyen maan suolana ja mailman valkeutena loppuun asti. Sytytä sinä suuri tulen sytyttäjä rakkautesi tuli palamaan meidän kylmässä ja kankeassa sydämessämme ja vedä meitä vastahakoisia lapsiasi, rakas taivaallinen Isämme, aina likemmä sinun poikaasi, että me uskoisimme ja pääsisimme lain ja omanvanhurskauden pauloista joihin joka päivä ilman Sinua kietoudumme. Olemmehan me Sinun lampaitasi ja sinä olet meitä rakastanut. Silloin koska me vielä synnissä kuolleet olimme, menit Sinä edestämme kuolemaan, otit päällesi kaikki syntimme rangaistuksen. Sinä itkit, että me saisimme iloita, rukoilit, paastosit ja työtä teit meidän huonoin rukoilijain ja työmiesten edestä. Sinä kuolit häpeällisen raskaan ristinkuoleman minun edestäni, että minä saisin sinua ylistää, kiittää ja palvella ijankaikkisesti.

Ole jo sieluni tyytyväinen ja kannan kiitosuhria Herralle! Taavetti muisteli näin: »Millä minä maksan Herralle sen hyvän työn, kun Hän kohtaani tehnyt on?

Minä otan sen autuaallisen kalkan ja saarnaan Herran nimeä, että syntiset Hänen tykönsä palajaisivat. Veljeni ja sisareni rakkaat! Lukekaamme nyt veristä kuittia Golgatalla, lukekaamme uskossa ja käykäämme uskolla niin liki Jeesusta, että me näemme ja kuulemme meidän synnyttäjämme huutavan: se on <246> täytetty! Laki on edestämme täytetty, synnin rangaistus on karsittu, Isä on sovitettu ja Jumalan viha on lepytetty. Uskokaamme nyt, kaikki katuvaiset, epäileväiset ja alaspainetut ja synnin kuormasta vaivatut, tällä paikalla kaikki synnit anteeksi, niin emme tule petetyksi, mutta tulemme taivaaseen vedetyiksi, niinkuin Hän sanoo: »Koska Minä maasta ylös nostetaan, niin Minä vedän kaikki tyköni.»

Pyydän muistamaan minua ja perhettäni rukouksissanne! Jääkää hyvästi odottamaan palavilla lampuilla yljän tuloa.

Näitä muisteli veljenne vaivassa ja valtakunnassa

Matti Kuula.

Täällä Suomessakin on valitettavasti kyllä tullut kaksi puoluetta kristillisyydessä. Toinen puolue painuu lain alle, hakien syvää ja ankaraa heräystä itseltään ja muilta, ja semmoisilta loppuu rohkeus turvata Jumalan armoon, ja veljeys myös loppuu uskovaisten kanssa.

M. K.

N.

Republic Mich., 25 päivä elokuuta 1898.

Rakas veli Herrassa Johan Kieri, Calumet Mich. Jumalan armo Karitsan veren kautta lohduttakoon sinua! Kiitän rakasta veljeäni kalliin kirjan edestä. Koska rakas veli halusi kuulla sanomia matkastani ja kristillisyydestä Euroopan maalla, niin saan sanoa, että terveenä olin koko reisin, josta Herralle kiitos. Minä kävin Turun, Helsingin, Tampereen, Porin ja Vaasan että myös Oulun, Kemin ja Tornion kaupungeissa ja monissa maaseurakunnissa aina Saivonmuotkassa saakka, ja kaikkialla kohtasin Herran Jeesuksen päälle uskovaisia ihmisiä, joitten kanssa olimme koottuina elävän ja ylösnousseen Jeesuksen ympärillä uskossa ja hengessä.

Paljon on Herra saanut työalaa Etelä-Suomessakin, mutta vähän on työmiehiä. Ja sentähden Suomen kristityt rukoilivat, että Herra lähettäisi heille

esikoisseurakunnan kautta rakkaan vanhimman Joonas Purnun Herran työtä tekemään, <247> rakentamaan, istuttamaan, kaivamaan ja kastelemaan heidän sydämensä maita. Vieläpä sitä alkuperäistä Kristuksen oppia saarnaamaan, jota Laestadius ja hänen työkumppaninsa J. Raattamaa on saarnannut lähes kuusikymmentä vuotta ihmisten autuudeksi monen muun kanssa. Kalliisti kukoistivat ijankaikkisuuden kukkaset niillä peltovainioilla, joissa kristillisyytemmen vanhimmat ovat työtä tehneet lähetysmies-tensä kanssa ja kautta. Mutta missä ei ole niitä otettu vastaan, niin siellä on opin pimeys, joka ilmenee siinä, että Jumalan sanaa ei saarnata kaksiteräisenä. Se on, armon ja totuuden kanssa. Ja niin muodoin jäävät heränneet ja armoitetut sielut monen myrskyn ja erimielisyyden ahdistettaviksi, sillä jos opettajalla ei ole puhdas Kristuksen oppi, niin miten opetuslapsella paremmin. Ja siitä tulee se, että kristillisuus pakkaa hajalleen, kun ei pysytä Kristuksen opissa ja aikakautemme esikoisten neuvoissa ja opetuksissa, vaikka he saarnoilla ja kirjain kautta tekevät sen päälle työtä, että Herran lauma koossa pysyisi ja Kristuksen oppi puhtaana jälkeen heidän päiväinsäkin.

Minä olin monissa seuroissa ja kuulin monen saarnaa, jotka olit kalliit, mutta ei rakentavaiset, ja siinä myrskysäällä ei ole, mistä kiinni ottaa, niinkuin nykyinen koettelemus osoittaa Suomessa ja kaikkialla. Mutta ne sielut, jotka on rakettu, ne eivät horju missään opin tuulessa, ja sitä rakas vanhin Raattamaa usein muistutti, että pysykäämme Jeesuksen opissa ja käskyssä, että sydämeistä anteeksi antaa, ja rakastakaamme toiset toisiamme, ja saarnatkaa parannusta ja syntein anteeksi antamusta ihmisten autuudeksi, vaikka perkele ja maailma kuinka vastaan sanoisi, niin kuin on tehnyt sen päälle työtä, että tämä taivaallinen valkeus olisi saanut valistaa kuoleman varjossa istuvain omiintuntoin. Mutta voitollisesti on Herra Jumala evan-geliuminsa vienyt läpi aina mailman ääriin asti halpoin ja ylönkatsottuin ihmisten kautta, josta armosta autuutemme Jumalalle kiitos!

<248>

Sydäntä liikuttavaista oli nähdä ja oppia kalliita kristillisyytemme vanhempia, jotka ovat aamunkoitosta alkaen uskollisesti työtä tehneet Herran viinämässä ja päivän hellettä napolisematta kantaneet, mutta olivat lohdutettuina, että heti päästään Herran lepoon. Mutta siitä oli rakkaalla vanhimmalla J. Raattamaalla huoli, että Herran Jeesuksen piiskuinen lauma pysyisi koossa

yhdessä lammashuoneessa yhden paimenen Jeesuksen ympärillä, ja että kaikilla saarnaajilla olisi yksi puheen parsi ja ääni, joka kokoaisi eikä hajottaisi, ettei tulisi lohkoja eikä lahkoja.

On suuri syy meillä kiittää taivaallista Isää, että olemme eläneet siihen aikaan mailmassa, että evankeliumi on saarnattu ja vastaan otettu monelta eri kansa- ja kielikunnalta. Minäkin olen nähnyt seitsemässä eri kansakunnassa elävän kristillisyyden, jotka ovat tulleet uskon kautta Siionin vuoren työkö välimiehemme Herran Jeesuksen ympärille, eivätkä häpeä tunnustaa Herraa Jeesusta eikä Hänen halpaa seurakuntaansa. Ei meidän myös tavitse hävetä, mutta rohkeasti astua eteenpäin uskossa ja toivossa, erotettuina mailmasta ja kaikesta, joka on kadottavaista. Vieläpä saamme olla turvattuina elävän Jumalan seurakunnassa ja esikoisten seurakunnan hengen yhteydessä, koottuina Herran Jeesuksen verisen ristin juurelle, jossa armon ja rauhan virrat vuotavat kylmiin ja kuiviin sydämiimme, ja ne haavat paistavat, joita synneilämme olemme avanneet taivaallisen rakastajan pyhään ruumiiseen. Näitä haavoja katsellessa kuolematon henkemme usein on halunnut lähteä pois tästä maasta ijankaikkiseen kotomaahan, jossa saamme laulaa amen, hallelujaa, kiitos ja kunnia Jumalalle ja Karitsalle.

Vielä sanon kaikilta Suomen ja Lapinmaan kristityiltä sydämelliset terveiset kaikille Amerikan veljille ja sisarille, mutta ole Kieri vielä minulta viimein tervehdetty.

Heikko veljesi uskossa

Herman Nikulas.

<249>

Wolweriinistä 7 päivä syyskuussa 1898.

Rakkaille veljille ja sisarille Amerikassa ja Euroopassa, erinomattain rakkaalle vanhimmalle ja Siionin muurin vartijalle Juhani Raattamaalle rakkaan emäntänsä kanssa. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille ja meille priiskoitusveren osallisuudessa Pyhässä Hengessä!

Uskon kilvoituksessa olen arkeroinnissa suurena ja viheliäisenä syntisenä Jumalan suuresta armosta itseni autuaaksi, vieläpä puhtautta Jeesuksen viattomassa veressä, joka on pitkänä perjantaina ulosvuotanut synteimme

anteeksi antamiseksi, ja niin olemme täydellisesti lunastetut, sillä yhdellä uhrilla on Hän täydelliseksi tehnyt, jotka pyhitetään. Niin seuratkamme Jeesusta, ehkä tietä veristä, ja pysykäämme Siionin muurien sisällä! Kyllä sen muurit kestävät, vaikka meri pauhaisi, että mäet kukistuisit ja vuoret keskelle merta vajoisit, niin Siionin vuori kuitenkin pysyy ehjänä.

Eivät näe tälläkään ajalla kaikki ei Siionin muureja eikä seiniä, ja jos Johanneksen päivinä oli pullikoitsija Tiotexes, niin kyllä niitä löytyy meidänkin päivinä, ja jos Jaakopin aikana oli kaksimielisiä, joille hän saarnasi ja käski niitten perata sydäntänsä niin kyllä niitä vielä löytyy sekä Amerikassa että Euroopassa, joille kyllä nämä Jumalan sanat kuuluvat: peratkaa teidän sydämenne tet kaksimieliset!

Sydämen rakkaudella tervehdän rakkaita veljiä ja sisaria Amerikassa ja Euroopassa, joita paljon kasvoistakin tunnen. Vieläpä pidämme kalliina sen, että vanhimpain kirjat tulevat yleisön luettaviksi, jotka ovat siunaukseksi tulevalle kansalle ja nousevalle sukupolvelle. Vieläkin sanon sydämen rakkaita terveisiä rakkaille veljille ja sisarille, erinomattain rakkaalle vanhimmalle Johan Raattamalla ynnä emäntänsä kanssa. Synnitpä on teille ja meille visusti anteeksi annettu Herramme Jeesuksen viattomassa veressä. Pian yhteen tulemme Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen lauletaan: jo nyt kaikki <250> täytetty on. Pyydän muistamaan minuakin anteeksi antavaisella sydämellä armoistui-
men tykönä.

Veljenne uskossa
Isak Kangas.

Calumet, Michigan 6 p. marraskuuta 1898.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäessä Poinsetilla, Etelä-Dakotassa Olof P. Matoniemi, T. Estensen, F. N. Prouty, Antti Törmänen ja Henry Nikkilä y.m., jotka olette käyneet sen yhteisen kokouksen ja esikoisten seurakunnan tykö, joiden nimet taivaissa kirjoiteut ovat. Armo olkoon teille Jumalalta, Isältä ja Karitsalta, joka on istuimen keskellä neljän eläimen ja vanhinten (Ilm. 5. l. 6. v.) keskellä Jumalan istuimen ympärillä ovat vanhimmat Hänen seurakunnassansa.

Sydämen rakkaudella tahdon tervehtää kalliita veljiä muutamalla sanalla ja tietää antaa, että olemme kilvoittelemassa kallista uskon kilvoitusta seuraten sitä suurta sotasankaria, joka ajaa laumansa edellä vereenkastetuissa vaatteissa. Mieleeni muistuvat ne virren sanat, jota vanhimmat veisasivat: »Sinä olet mahdollinen kirjaa ottamaan ja sen sineteitä avaamaan, sillä Sinä olet tapettu ja verelläsi meitä Jumalalle lunastit kaikkinaisista sukukunnista, kielistä, kansosita ja pakanoista, ja olet meidät tehnyt meidän Jumalallemme kuninkaiksi ja papeiksi, ja me saamme vallita maan päällä». (Ilm.k. 5. l. 9 ja 10 v.)

Tosin, rakkaat ystävät, maassa on niin voimallinen veto, että se tahtoo painaa maan alle, mutta ne, jotka ovat niin likellä vanhimpia, että kuulevat heidän veisuunsa äänen, ovat Jumalan armon kautta maan päällä pysyvät. Ja niin uskomme, että heidät pian nostetaan kirkaaseen ilmaan. Sentähden te Jumalan kuninkaat ja papit, pitäkää vaari hallituksesta ja saarnatkaa rohkeasti Isän Jumalan kunniaksi ja ihmisten sieluin autuudeksi. Ja rukoilkaamme myös Karitsaa, että Hän <251> puettaisi kristillisyyden vanhimpia aina voimalla korkeudesta huutamaan sitä uutta virttä niin korkealla äänellä, että kaikki se lauma kuulee, joka istuimen ympärillä on, ja ne enkelit, joiden luku on kymmenen tuhatta kertaa kymmenen tuhatta ja tuhannen kertaa tuhatta. Synnit on anteeksi annettu Karitsan veressä. Siitä avusta, kun Suomen lähetystoimen hyväksi annetaan vanhinten kautta, olemme huolta pitäneet. Onnen toivotuksella olkaa hyvästi! Kristitty in lauma täältä tervehtää teitä sen Herran lauman kanssa joka siellä on. Rukoilkaa edestäni! Veljenne armossa

Charles Ojala

Kearsarge, Mich., marrask 9 p. 1898.

Kalliille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäessä Olof Matoniemi ja T. Estensen rakkaitten perheittenne kanssa. Jumalan armo ja meidän Herran Jeesuksen kalliin veren korjaamisen kautta olkoon sieluinne turva sodan loppuun asti tässä nykyisessä totuudessa ja valkeudessa, johon tulleet olemme suuresta Jumalan armosta ulosvalituiksi katoovaisen mailman suuresta joukosta.

Olen monta kertaa aikonut teille kirjoittaa, mutta ei ole tullut aikomisestani tointa. Rakkaat veljet, olemme teitä kaipaavalla rakkaudella muistamassa. Uskon kallista kilvoitusta olemme ahkeroinnassa kilvoitella vaimoni ja lasteni kanssa, pysyen sovintoveren kautta elämän kaidalla tiellä, joka ei ole lihan eikä veren tahdon jälkeen, vaan siinä lihallinen mieli ja oman hengen rakkaus tulee näkösälle, ja inhimillinen viisus väärän kunnian kanssa ei saata itseänsä pitää, vieläpä osaamme joutua niinkin lausumaan Pietarin kanssa, Herra, mitäs tämä, — kun Jeesuksen palava rakkaus Johannesta kohtaan tulee ilmi Hänen seuraamisessansa, ei kuitenkaan Jeesuksen rakkaus pitäisi veljesten väliin vaikuttaa kateutta. Sentähden, rakkaat veljet, tarvitsemme rukoilla Jumalaa, Isää, Jeesuksen nimeen, että tulisimme näistä kai<252>kista Jumalan armon kautta varjelluiksi, vieläpä pysyisimme Herran Apostolin neuvoissa, kun hän sanoo, jos yksi jäsen kärsii jotakin, niin kaikki jäsenet kärsivät, ja jos yksi jäsen kunniaassa pidetään, niin kaikki jäsenet riemuitsevat.

Olemme ahkeroitsemassa täällä uskomme avua osoittaa. Kristillisyytemme miehet ovat koonneet yhteistä apua kalliiseen lähetystoimeen, että kallis vanhus Joonas Purnu tulisi ensi talvena, jos Jumala suo, kulkemaan Suomen maalla saarnaten parannusta ja syntein anteeksi antamusta Herran Jeesuksen nimeen. Rakas veli Kalle Ojala ei sanonut kauan pitävänsä niitä rahoja, vaan lähettää rakkaalle vanhimmalle Johan Raattamaalle, että saavat toimia asian valmiiksi ennen talvea, ja onhan se kallis, ettei Jumalan asia myöhästy, vieläpä että Natsareenus pääsisi kulkemaan pohjoisesta etelään, ja että net monen färiset äänet ja valheen istutukset tulisivat totuudessa peratuiksi Herran viinämäestä idän ja lännen alta vieläpä kaikkialta niitten tykönä, jotka totuuden uskovat ja ymmärtävät niinkuin Jeesus sanoo omillensa: teidän pitää totuuden ymmärtämän ja totuuden pitää teitä vapahtaman. Ja niinkuin näemme, että Jumalan siunaus on runsas niitten päälle, jotka totuutta tunnustavat ja tekevät. Sentähden, rakkaat veljet, olkaa lohdutettuina murheissa ja kaikissa kiusauksissa, jotka teitä ja meitä kohtaavat täällä kiusausten maassa, jonka läpi olemme uskossa kilvoittelemassa, että katoamattoman perinnön saavuttaisimme suuresta Jumalan armosta.

Niin olkaamme turvattuina! Synnit on anteeksi annettu Jeesuksen nimen ja veren voimassa. Ahkeroitkaamme uskoa ja katsella uskon alkajaa ja päät-

täjää Jeesusta uskossa ja hengessä veripunaisessa kaunistuksessa yrttitarhassa ja Golgatalla, jossa Hän on itsensä antanut ulos meidän edestämme kuolemaan, että me saisimme elää. Niin olkaamme toivossa iloiset. Pian tämä matkamme päättyy voitollisesti, ja väsyneet luumme lasketaan levolle, ja vanhurskauden kruunu lasketaan päähämme ijankaikkisesti uudessa isäimme <253> valtakunnassa, joka toimellisia kilvoittelijoita odottaa. Synnit toistan anteeksi teille, veljet rakkaat ja sisaret, Jeesuksen nimessä ja veressä. Ja onnen toivotuksella olkaa hyvästi ja muistakaa meitäkin teidän esirukouksissanne anteeksi antavaisella sydämellä armoistuimen Herran Jeesuksen tykönä ja sanokaa meidän terveisiämme Henrik Nikkilälle, Antti Törmäselle, F. N. Proutylle, Israel Peterille, kaikille rakkaitten emäntäinne kanssa, ja olkaa yllämainitut sydämellisesti meiltä tervehdityt vaimoni ja pienten lasteni kanssa.

Veljenne uskossa

Matti Uuskoski.

Isak Kangas käski myös tervehtää rakkaita veljiä sydämen rakkaudella, ynnä muut veljet täältä kanssamme Johan P. Johansson, Johan Muonio, Emil Anttila, Aleksi Marjapori, Petter Friska, Edvard Nikkilä, Kalle Lampinen, Petter Wanha, kaikki rakkaitten emäntäinsä kanssa.

Minä myös tervehdän ja toivotan rakkaille veljille onnea ja siunausta Herran Jeesuksen nimen ja veren kautta. Taivaallinen Isämme vahvistakoon teitä kalliissa viinamäen työssä sieluimme autuuden ylösrakennukseksi! Veljenne kaidalla elämän tiellä

Johan Kieri

Gellivaarassa 27 p. maaliskuuta 1900.

Kirje Ruotsin Lapista Gellivaaran kirkonkylästä.

Yhteen kokoontuneet vanhimmat ja saamamiehet ja Jumalan seurakunnan palveluspiiat, olemme yksimielisesti koossa olevaiset veljet ja sisaret Jeesuksen. Olemme tutkineet ja päättäneet kirjoittaa muutaman neuvonsanan Etelä-Suomen seurakunnalle ja armoitetuille sieluille. Ja nyt minä Joonas Purnu ynnä muut tahdoimme yhteisesti kaikkein vanhinten ja saarnamiesten

kanssa tämän meidän lähetyskirjeemme kautta, jotka yksi olemme Herrassa, tervehtää <254> teitä, rakkaat veljet ja uskolliset työntekijät Herran viinämässä kaikkialla. Tervehdimme tällä sanalla, kun kirjoitettu on, ettei muuta nimeä taivaan alla ole kuin Jeesuksen nimi, jossa ihmiset autuaiksi tulevat, eikä yhtään nimeä ole aiin suurta, kuin Jeesuksen nimi, johonka jokaisen ihmisen sydämen polvet pitävät heitänsä kumartaman, jotka maan päällä ja maan alla ja taivaissa ovat. Ja jokaisen suu ja kieli pitää Hänen tunnustaman, että Hän on Herra, Isän Jumalan kunniaksi, joka on ijankaikkinen totuus, joka on Isältä Jumalalta lähetetty meille opettajaksi ja esikuvaksi ja on armoistuimeksi pantu, joka on Jeesus.

Jeesus oli viaton ja synnitön, jonka suusta ei ole yhtään petosta löytty, joka on itse suustansa sanonut, että joka Hänet eli Hänen nimensä kieltää ihmisten edessä, sen Hän kieltää minun Isäni edessä, joka on taivaissa. Niin myös, joka häpeää minua ja minun nimeäni tunnustaa tämän nurjan ja huorintekijän sukukunnan edessä, sen Hän aikoo hävetä pyhain ja enkeleitten edessä, sillä Hän on itse totuuden tunnustanut maailman edessä, jonka tähden mailma vihasi Häntä. Niin myös pitää jokaisen Hänen lapsensa totuuden tunnustaman mailman edessä ilman häpeämättä, sillä totuus pitää vapahtaman totuuden tekijän, sillä Jeesus on totuus. Ja se on varma asia, että mailma ei kärsi totuutta, sillä Pyhä Henki on totuuden henki, joka on tosi, joka Pyhän Hengen kautta tuntuu eli saarnaa Jeesuksen nimeen ja vereen, sillä ilman verettä ei ole yhtään syntein anteeksiantamusta ja ilman Jeesuksen nimettä ei ole yhtään pyhitystä, ja joka siihen nimeen saarnaa ja opettaa, niin hän ei saata Jeesusta kiroilla, sillä veri on puhdistus ja nimi on pyhitys, ja joka sen saarnan uskolla vastaan ottaa, tulee vanhurskaaksi ilman lain töitä, ilman ihmisen omaa ansiota, ainoastaan uskon kautta Jeesuksen päälle, sillä Jeesus on lain loppu jokaiselle uskovaiselle autuudeksi, sillä pyhä Paavali todistaa nämä puheet Room. 10., jossa hän mainitsee Israelin kansan kiivautta Jumalan puoleen, näillä sanoilla todistaa, että heillä <255> on kiivaus Jumalan puoleen, mutta hän terävästi sanoa tokaisi: »mutta ei ole taidon jälkeen, jolla taitamattomuudella he itsensä turmelevat ja tulevat ymmärtämättömimmiksi Jumalan vanhurskaudelle ja rupeavat etsimään vanhurskautta lain töitten kautta, vaikka jokaisen pitäisi itsestänsä tietää, ja jonka jokaisen kokemus osoittaa, että hän lihan kautta on heikoksi tullut lakia täyttä-

mään, jonka tähden ei salli, että ruveta uuden veran tilkulla paikkaamaan vanhaa vaatetta, joka on kuitenkin tosi, että uusi verkka repäisee irti itsensä vanhasta vaatteesta ja reikä tulee vielä isommaksi, kyllä ymmärrätte mitä tarkoitan. Jonka päälle minä sanon ja neuvon teitä, rakkaat veljet ja uskolliset työntekijät Herran viinamäessä, ahkeroitkaamme täällä ja te siellä, ettemme ole heikoille heikoiksi tehdyt, vaan että me heikot voittaisimme, ja että me muutamat autuaiksi saattaisimme. Ja katsokaa, rakkaat veljet ja työntekijät Herrassa, ettette te, joilla tieto on, tulisi tietonne kautta heikoille pahenukseksi, ja muistakaa, että Jeesus on meille esikuvaksi pantu, sillä Jumala nöyrille armonsa antaa, sen Hän on luvannut, ja toiseksi Hän on aikonut, jonka te itse tiedätte ja ymmärrätte, että Jumala on ylpeitä vastaan jonka päälle minä nyt neuvon teitä, rakkaat veljet ja työntekijät Herrassa.

Ja uskokaa syntein anteeksi saamisen armosta autuaaksi tulemista ja pysykäämme Jeesuksen veren korjaajina kaidalla elämän tiellä ja painakoot kaikki kylmät paikat Jeesuksen lämpimiä haavoja vasten, että Hänen haavansa saavat lämmittää ja hautoa teidän särjettyjä sydämiämme, ja imekää uskossa nestettä Hänen armoa vuotavaisista rinnoistaan ja syökää sitä tulella paistettua leipää ja juokaa sitä tulella selitettyä viinaa, joka on valmistettu meille yrttitarhassa, että jaksatte päätänne pitää ylhäällä täällä vieraalla maalla ja korven matkalla. Ja seuratkaa Jeesusta yrttitarhasta Golgatan mäelle ja katsokaa uskossa ja hengessä sitä veripunaista kuningasta, joka on voiton voittanut ja kruunun <256> valmistanut meille, jonka Jumala on Poikansa kautta meille lahjoittanut. Ja lahja se onkin, että me uskon kautta vanhurskauden kruunulla kruunataan, jonka Hän on itse kuolemallansa valmistanut, kun Hän sanoi: »se on täytetty,» sillä synnin rangaistus on kärsitty ja laki on täytetty, josta Jumalalle, Isälle, olkoon kiitos ja ylimmäinen ylistys.

Sentähden, rakkaat veljet ja työntekijät kaikkialla, pysykää Kristuksen laissa, se on, Kristuksen opissa, ja kärsikää toinen toistanne rakkaudessa ja anteeksi antakaa toinen toisillenne ja kantakaa toinen toisenne kuormaa ja niin Kristuksen lakia täyttäkää, sillä rakkaus on lain täyttämys. Ja saarnatkaa sovintosaarnaa, jonka Herra itse määrännyt on, ja tehkää sen päälle työtä, että Herran lauma koossa pysyisi, te siellä ja me täällä, ettei Herran laumaa hajoittaa saa. Mutta tehkäämme työtä sen päälle että Herran lauma koossa pysyisi, ettei vihollisen metsästäjät pääsisi raatamaan ja kiskomaan Jeesuk-

sen lampaita ja pääsisi iloitsemaan kristitty in lankeemuksesta, jonka päälle he näkyvät työtä tekevän, sekä viralliset että virattomat, joka olisi heidän henkivaltansa, että he saisivat Herran lauman hajoittaa, että he pääsisivät varastamaan, tappamaan ja kadottamaan Jeesuksen lampaita, ja että he pääsisivät viimein ilolla sanomaan, että jo he ovat parantaneet Laestadiusen harhaoppia, että heille sitten siitä jäisi kunnia, sillä kyllä he tietävät ja ymmärtävät sen, että kun henki sammuu, kyllä he sitten kokoovat nukkuvaiset, missä he nukkuvat muitten nukkuvaisten seassa, sitten he ilolla huutaisivat ja sanoisivat, rauha, rauha ja ei hätää mitään, ja he olisivat iloiset, että he saavat olla herrat laumalle ja ei esikuva lauman edessä, Mutta niinkuin Jeesus oli ylimmäinen pappi ja oli kuitenkin esikuva laumalle, — kyllä ymmärrätte mitä tarkoitan, — sillä Hän oli ensimmäinen Jumalan esikoinen, joka rakensi seurakunnan maan päälle ja oli Hänen oman seurakuntansa esikuva Hänen oman seurakuntansa papeille ja piispoille, jonka esikuvan jälkeen niiden piti seurata Häntä, ja jonka tähden <257> ei tämän mailman herrat tahdo seurata sitä esikuvaa, jonka tähden mailman herrat tahtovat herrastella mailmassa lauman edellä, ja he hakevat kiitosta ja kunniata mailmasta ja tahtovat olla mailman ystävät, vaikka he itse tietävät, mitä raamattu sellaisista sanoo, että joka tahtoo mailman ystävä olla, se on Jumalan vihamies, eikä tunneta, mikä synti mailman ystävyden alla piilee. Mutta Laestadius sanoo, että koreuden alla piilee huoruus, ja joka on näkyväinen, joka pakkaa väkisin turmelemaan Jumalan laumaa.

Mutta minä sanon, mikä synti piilee maailman ystävyden alla. Se on maailman kunnia, joka on näkyväinen, jonka tähden maailman ystävä ei saata sanoa totuutta maailmalle, joka on varma ja tosi, jos hän totuuden sanoisi toiselle maailman ystäväälle, se tietää sen, että maailman ystävä suuttuu hänelle, joka näkyy siitä, koska Jeesus oli Jumalan Poika ja ylimmäinen pappi, kun Hän totuuden sanoi kirjanoppineille ja fariseuksille, niin kirjanoppineet ja fariseukset suuttuivat, mutta ei Jeesus peljännyt sitä. Ja se maailman kunnian synti, joka piilee maailman ystävyden alla, sentähden eivät maailman herrat tahdo tunnustaa totuutta toisille maailman herroille, sillä me näemme Pyhän Raamatun jälkeen, joka on meille opiksi kirjoitettu, jonka opin jälkeen meidän sitten pitää vaeltaman, ja josta me hyvin näemme ja ymmärrämme, että Jeesus Jumalan Poika nimitetään raa-mattuun jälkeen

kuningasten kuninkaaksi ja herrain herraksi ja piispain piispaksi ja pappein papiksi ja tuomareitten tuomaksi ja profeettain profeetaksi. Ja sentähden Hän käypi laumansa edellä monessa kruunussa, vielä tänä päivänäkin Hän istuu valkian oriin päällä vereen kastetussa vaatteessa, jonka vaatteessa ja reidessä on nimi kirjoitettu, että Hän on kuningasten kuningas ja herrain herra, joka käypi laumansa edellä, sotii ja voittaa ja lyö laumansa viholliset suunsa miekalla.

Sentähden älä pelkää piiskuinen lauma, jotka seuraatte Häntä valkeilla hevosilla, ja uskokaa yksinkertaisesti! Uskon <258> kautta me voitamme kaikki, sillä uskolle on kaikki mahdollista. Sillä älkäämme hämmästykö kamppausten riidoista, joka näkyy olleen jo apostolein aikanakin apostoli Paavalin sanain mukaan, kun hän sanoo: »Sentähden teidän seassanne pitää oleman riita ja eripuraisuus ja eriseura, että ne, jotka koetellut ovat, ilmoitettaisiin.» Jonka päälle minä neuvon teitä, rakkaat veljet ja sisaret, että älkää sanain päältä kamppailko apostolein sanain mukaan, mutta pitäkää huolta itse teistänne, ja se on, pitäkää evankeliumi tykönänne ja rauha keskenänne, jotka yksi olette esikoisseurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä, johonka seurakuntaan me sisällä käyneet olemme meidän päivinämme sitä alennuksen tietä yrttitarhasta Golgatan mäelle siitä verisestä portista lammashuoneeseen, jota tietä meitä on johdatettu, joka on ristien tie ja itsensäkieltämisen tie evankeliumin kautta, niinkuin lapset äidin syliin, jossa meitä ja teitä on evankeliumin ja totuuden sanalla vasta uudesta synnytetty Jeesuksessa Kristuksessa, että lapsi on syntynyt kivulla, jonka tähden on Jeesus muodostanut uuden syntymisen synnyttäväisen vaimon kipuun, josta me näemme, että ei lapsi synny äidistä ilman kivutta eikä ilman verettä, joka on tosi, jonka me olemme jo edellä tässä kirjassa sanoneet, että ilman verettä ei ole yhtään puhdistusta ja ilman nimettä ei ole yhtään pyhitystä, sillä Jeesuksen nimi on pyhä nimi. Ilman kastetta ovat lapset ilman nimeä, jonka me näemme, että Johannes on kastanut vedellä, josta hän sanoo, että hän kastaa vedellä parannukseen, jonka me näemme, että ne olivat parannuksen tekijät. Mutta toinen on se, josta Johannes sanoo, että kastaa tulella ja Pyhällä Hengellä, jonka kasteen voimasta lapsi saapi oikeutetun nimen, niin että hänen pitää tunnustaman itsensä Jumalan lapseksi, sillä Jumala on hänen oikea isänsä. Sitä lapsukaiset varokaa, etfette omalla suullanne kiellä sitä nimeä itseltänne,

ei hengellisen köyhyyden aikanakaan, sillä jos te sen kiellätte, niin te kiellätte itseltänne Jumalan. Kyllä ymmärrätte, mitä tar<259>koitan. Sen kautta tulee teille siten vahinko, että ette tunne Isää ja ettekä äitiä, sillä se Jerusalem, joka on ylhäällä, on vapaa ja on kaikkein meidän äitimme. Sentähden lapsukaiset, ei ole hyvä liikkua äidin sylistä, se on teille varoitus, nim. esikoisten seurakunnan helmasta, jossa meitä suojellaan, korjataan ja ruokitaan sentähden, että me eläisimme niinkuin lapsi äidin helmassa. Äidin sydämessä on rakkaus lapsiin, sillä me näemme, mitä Lutherus sanoo: »jolla ei ole esikoisten seurakunta äitinä maan päällä, sillä ei ole Jumala Isänä taivaissa, mutta jolla on esikoisten seurakunta äitinä maassa, sillä on Isä Jumala taivaissa.» Näistä Lutheruksen sanoista kuuluu, niinkuin toiset olisivat isättömät ja äidittömät, sekä, että toisilla olisi äiti maan päällä ja isä taivaissa, emmekä me moiti siitä, että äidistä puhutaan. Kyllä ymmärrätte, mitä tarkoitan.

Tahdon vielä sanoa muutaman neuvon sanan rakkaille veljille ja sisarille sekä uskollisille työntekijölle Herran viinamäessä, että katsoisivat tarkoin perään, ettei joku yönpalttisen murheen alle vajoisi sekä, ettei joku Jumalan armosta joutuisi pois. Tehkää sen päälle työtä, että Herran lauma koossa pysyisi. Niinkuin te itse tiedätte ja ymmärrätte, ettei särjettyä ruokoa saa murentaa eikä suitevaista kynttilää saa sammuttaa, mutta ennemmin sytyttää, että se palaa ja valaisee, ja jonka te olette itse lukeneet raamattuun jälkeen, että ei Jumalan temppeliä turmella, joka on rakettu elävistä kivistä, ja sen Jumalan temppelin me ymmärrämme esikoisten seurakunnaksi eli Pyhän Hengen saaneeksi seurakunnaksi. Ja se seurakunta ei muuta nimeänsä niin kauan kuin maailma seisoo. Jonka päälle minä vielä sanon, että joka Jumalan temppelin turmelee, sen ihmisen Jumala on aikonut turmella senkaltaisen työn edestä. Joitten sanain päälle minä vielä armahtavaisella sydämellä sanon ja todistan yhteisesti vanhinten ja saarnamiesten ja palvelevaisten vaimoin ja kaikkein veljein ja sisarten kanssa koossa ollessamme, joita on sadoittain koossa Gellivaaran kirkonkylässä, todistamme <260> yhteisesti, että kaikki teidän syntinne ovat anteeksi annetut Jeesuksen nimessä ja siinä vuotavassa veressä, joka on vuodatettu pitkänä perjantaina Golgatan mäellä monelle tuhannelle syntein anteeksi antamiseksi. Sen me teille todistamme Jumalan puolesta Jeesuksen nimeen.

Ei muuta tällä kerralla, kun tervehdämme teitä kaikkia ja sitä Herran laumaa, jotka siellä kaukaisella maalla ovat, tervehtivät teitä täältä koko Herran lauma yhdistettynä kaikkein vanhinten ja saarnamiesten kanssa, ja teitä tervehtivät rauhan tervehdyksillä kaikki palveluspiiat ja toivottavat teille onnea ja siunausta ajallisesti ja ijankaikkisesti ja rukoilevat Jumalaa, että Hän siunaisi ja varjelisi teitä vaivoissa ja vastoinkäymisissä, etkette vaivain alle nääntyisi ja kiusauksissa vetäisi raskasta murhetta päällenne, joka tulisi teille kuormaksi epäilysten tähden. Mutta pankaa kaikki murheet Herran päälle, sillä Hän pitää murheen teistä ja on luvannut, että Hän kaikki asiat parhaaksi kääntää, jotka Häntä rakastavat. Jonka päälle me vielä sanomme, että älkööt yksikään veljistä ja sisarista riidelkö tien päällä ja kuluttako armon aikaa hukkaan, sillä aika on kallis, mutta varokaa sitä, etkette murhetta murheen päälle lisää vanhemmille, jotka vielä elävät Ruotsin Lapissa ja ovat harmailla hiuksilla, jotka ovat murhetta pitäneet ajan aamunkoitosta asti, alkukristillisyyden ajasta asti, joka näkyy siitä, että ruumiin voimatkin ovat kuluneet, jonka me näemme heistä, kun he saavat kuulla, että riidat ja eripuraisuudet ovat kristittyin seurassa niinkuin Korinton seurakunnassa apostolein aikana, jonka me itse näemme, kuinka murheella he huokaavat, kun kuulevat, että on joku kapina kristittyin välissä, johon apostoli Paavali näkyy vastanneen, kun hän sai kuulla, että on kapina kristittyin välissä, johon hän vastaa, että ettekö te ole lihalliset ja olette jo ruvenneet ihmisten tapain jälkeen vaeltamaan. Jonka päälle me vielä sanomme, rakkaat, että te, jotka väkevät Herrassa olette, teidän tulee heikkoin voimattomuutta kantaa, sillä Jeesus, Juma<261>lan Poika, joka oli väkevä, Hän se kantoi meidän kuormamme sairautemme ja meitä elämään johdatti. Ja se usko on meillä vieläkin. Ja jääkää hyvästi Herran haltuun annettuna.

Nyt me tervehdämme yhteisesti kaikin, jotka yksi olemme, tämän meidän lähetyskirjamme kautta rakasta veljeä ja uskollista työntekijää Herran viinamäessä Matti Kuulaa, ja annatte minulle anteeksi sen viipymisen, kun en ole enemminkin vastannut kirjoitustanne, ja kiitän vielä rakkaalla sydämellä kaikkein niitten kalliitten kirjeitten edestä, joita olen teiltä saanut, jotka kalliit olleet ovat, joista minä näen, että veli on yksi meidän kanssamme. Tämän meidän lähetyskirjamme saat julkisesti lukea kristittyin edessä. Ole, veli rakas, niin hyvä ja toimita tästä kirjeestä kopio Tampereelle ja Teuvan

kristityille, ja jos näet soveliaaksi, niin pane Siionin Sanomiin muuttamatta, jos pidätte tämän sopivana, että se tulisi leveämmällä luettavaksi, sillä en minä ole yhtään salakirjaa ulosantanut, jota ei olisi saanut julkisesti lukea kristittyin edessä tutkittavaksi, joissa minä olen julkisesti totuuden tunnustanut maailmankin edessä niinkuin tässäkin kirjassa, sillä minä tiedän, että Jeesus on totuuden tunnustanut maailmalle, sentähden on maailma Häntä vihannut, jonka päälle Jeesus on sanonut opetuslapsillensa: »Voi, jos maailma teitä kiittää!» Sentähden emme tahdo sen voivotuksen alle tulla, vaikka henki menisi ruumiista.

Ja jos tunnet tämän kirjeen nimi terveelliseksi, niin lähetä myöskin kopio J. Kieri veljelle Amerikkaan painettavaksi van-hinten kirjain joukkoon, että se pysyisi tallella jälkeen jääneille luettavaksi, vaikka siinä on, veli, työtä ja vaivaa sinulle, mutta työhön ja vaivaan Jumala on meitä tahtonutkin monen ihmisen kalliisti ostetun sielun autuudeksi. Ja Jumala siunatkoon ja varjelkoon sinua vaivoissa ja vastoinkäymisissä, ettet vaivain alle nääntyisi ja kiusauksessa vetäisi raskasta murhetta päällesi epäilysten tähden: pane kaikki murheesi Herran päälle! Hän pitää murheen sinusta, sillä Hän on <262> luvannut, että Hän kaikki asiat parhaaksi kääntää niille, jotka häntä rakastavat. Eikä muuta tällä kerralla, kun sanomme hyvästi Herran haltuun annettuna ja todistamme yhteisesti vanhinten ja saarnamiesten, palveluspiikain ja veljein ja sisaritten kanssa, että kaikki teidän syntinne ovat anteeksi annetut Jeesuksen nimessä ja kalliissa vuotaneessa veressä. Sen me teille todistamme kaikkialla Jumalan puolesta Jeesuksen nimeen. Olkaa hyvässä turvassa Jumalan haltuun annettuina ja rukoilkaa edestäni! Tätä pyytää teidän heikko veljenne uskossa ja armon osallisuudessa

Joonas Johansson Purnu.

P. S. Nyt annan tietää teille siitä teidän pyynnöstänne, kun olette tahtoneet sinne minua, etfen ole tohtinut teille vastatakaan sinne tulostani syystä, kun yskätauti on kolmatta vuotta minua kovin rasittanut, jonka tähden terveyteni ovat käynyt huonoksi, erinomattain rinnanrakennukset ovat niin raskaaksi tulleet, etfen kykene täällä lähempänäkään tässä raskaassa Herran työssä, joka eniten koskee rinnanrakennuksia.

Sama

Juhonpietistä se 8 p:nä kesäkuuta 1900.

Kallis veli Herrassa Matti Kuula.

Armo olkoon sinulle ja rauha Isältä Jumalalta ja Herraltamme Jeesukselta nyt ja aina!

Kirjeen olen sinulta, rakas veli, saanut, jonka edestä kiitän. Ilolla olen sen vastaan ottanut. Olen myös ennenkin rakkaudella lukenut veljen kirjeitä Siionin Sanomissa. Kalliina veljenä olen aina pitänyt, sillä elävä henki niissä puhuu. Veli sanoo kirjeessään, etten pahentuisi muisteluksista. En ensinkään. Pidän vain hyvänä, kun saan tietää heidän hullutuksensa ja, että Syväjärven Heikkiä uskotaan. Kristusta meidän <263> uskoa tulee, ja joka Kristuksen oppia lukee puustavinkaan jälkeen, niin sen pitäisi jo nähdä, ettei Syväjärven puhe ole muuta, kun puheen lisän viihdykkinä. Jos luemme Galatalaisten epistolan ja vaikka viidennen luvun, eli apostolein teossa 20 luvun, siinä sanotaan, minkälaisia itse teistänne nousee hänen lähtemisensä jälkeen. Ja se tapahtuu nytkin joka ennenkin tapahtunut on. Eikä meidän ole muuta odottaminenkaan. Mutta se on Herramme ja vapahtajamme oppi, että kaikille, jotka syntinsä tuntevat, on Hän aina sanonut: älä pelkää, ainoastaan usko, ja joka uskoo, se tulee autuaaksi j.n.e.

Ja niinkuin tiedätte, on Jumala Ruotsin Lapissa laittanut tämän kalliin lammashuoneen ajallamme, yhden lammashuoneen ja yhden paimenen. On myös sanonut Hänellä olevan muita lampaita, jotka Hänen pitää tänne saattaman, ja niin pitää oleman yksi lammashuone ja yksi paimen. Ovatko semmoiset paimenen käskyläiset, jotka laumaa lahkoihin ja lohkoihin repivät. Lukekoot semmoiset Johanneksen evankeliumin kymmenennen luvun, että ne ovat raatelevaiset sudet. Mutta semmoiset ovat Hyvän Paimenen käskyläiset, jotka itse kukin annetuilla lahjoillansa kokoovat siihen yhteen lammashuoneeseen ja siinä suojelevat pedoilta. Jos minä tyhmistynyt olen teitä suomalaisia kohtaan, niin Herralle tyhmistynyt olen, mutta jos minä taidossa olen, niin minä teillekin taidossa olen. Sillä se on kerskaukseni, että juuri minunkin kauttani on Jumala teille tämän kalliin evankeliumin lahjoittanut. Minkäs päältä te (muutammat) ylpeillette? Ei se ole teille ilmasta pudonnut. Jos teillä olisi kymmenen tuhatta opettajaa, niin ei teillä ole montaa isää, ja kuitenkin

sieltä (Suomesta) monta isää minullekin tarjotaan. Jospa sieltä ilmestyisit semmoiset isät, jotka meitäkin opastaisivat syvemmälle siihen kalliiseen evankeliumiin, josta olemme hengen ja elämän saaneet, jonka kautta olemme voitolla pysyneet, joka on Jumalan voima jokaiselle uskovaiselle autuudeksi. <264> Mutta eivät ne häpeäkään, kun uudesta alkavat turvata heikkoihin ja köyhiin säätyihin, joita he vastauudesta tahtovat palvella. Voi ihmisrakkaat! Muistakaa, mistä te hengen ja elämän saaneet olette! Niin pysykäämme siinä vapaudessa, ja älkää taas sekoittako teitäne orjuuden ikeeseen, sillä Kristus on tie, totuus ja elämä, eikä kenkään tule Isän tykö, vaan Hänen kauttansa. Ja Jeesuksen henki sanoo Johanneksen kautta: Minä olen A ja O, alku ja loppu, ensimmäinen ja viimeinen. Joka tähän lisää, sen nimi otetaan pois elämän kirjasta, ja joka tästä vähentää, sen nimi myös otetaan pois elämän kirjasta. Onkos tilaa liikkua heikkoihin ja köyhiin säätyihin? Kristus eilen ja tänään ja ijankaikkisesti. Joka vahvana pysyy loppuun asti, se tulee autuaaksi. Amen, hallelujaa, amen!

Ja synnit teille niinkuin meillekin ovat visusti anteeksi annetut sillä verellä, joka on pitkänä perjantaina vuotanut synteimme anteeksi saamisen tähden. Voitto on saatu Karitsan veren kautta ja voittokunnia kestää pääsiäisillasta iankaikkisuuteen asti, sillä synnin taakka on varissut ja henki ja taivaan valtakunnan avaimet ovat annetut. Kiitos Isälle, Pojalle ja Pyhälle Hengelle nyt ja aina!

Ja rakkaasta sydäimestä rakkauden terveisiä teille ja koko Herran laumalle ja sanon vieläkin: pysykäämme Jeesuksen uskossa! Kyllä se on silloin kehnolla perusteella, kun on Syväjärven eli jonkun muun persoonan päällä, — kuin itse elämän Herran Jeesuksen, se seisoo ijankaikkisesti.

Ja tämän lehden kautta tervehdämme teitä, rakkaani. Kantakaa minullekin aina anteeksiantavaa sydäntä! Näitä merkitsee vanha ja uusi veljenne ja matkakumppaninne autuuden ja rauhan majoihin. Armo olkoon teillekin ja rakkaus ilon kanssa! Hyvästi, rakkaani, Herran haltuun annettuna!

Vanha
Erik Anders Andersson

<265>

Gellivaarassa 22. 7. 1900.

Kallis veli ja sisar Kulonen ynnä muut Herran valitut teidän ympärillänne. Jumalan ja meidän Herran Jeesuksen Kristuksen armo ja rauha ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja aina päivän loppuun asti! Amen!

Sydämeistä kiitän niiden rakkaitten kirjain edestä, joita olen saanut teiltä vastaan ottaa, joka on iloista kuulla, että tet olette pysymässä teidän kalliimassa uskon kilvoituksessa ja siitä opista kiinni pidätte, josta hengen ja elämän saaneet olette, joka oppi on saarnattu esikoisten seurakunnan vanhimmilta ja niiltä, jotka vanhinten kanssa yksi ovat ja täälläkin pohjolassa kuudettakymmentä vuotta ja vielä samaten samankaltaisella äänellä niinkuin on aamulla alettu. Eikä ole varaa siirtyä äidin helmasta mihinkään, sillä äiti on esikoisten seurakunta maan päällä, joka on totuuden patsas, josta vapahtaja sanoi, ettei helvetin portit sitä kukista. Nyt on jo vihollinen pyytännyt kaiken voitavansa ja voimansa, että saada tätä elävää kristillisyyttä kukistaa, vaan ei hän ole vielä saanut sitä maahan, vaikka hän on kaiken voitavansa pyytännyt. Ja olkaamme turvatut sen oikean äidin helmassa, synnit on meille ja teille anteeksi annettu Jeesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa veressä, jonka äänen met matkustajat aina tarvitsemme kuulla, sillä sota pauhaa ulkona ja sisällisesti, niin että monta kertaa joutuu matkustavainen itseksensä ajattelemaan, kuinka sitä perille kostuu, vaan olkaamme iloiset, vielä on se suuri sotasankari vereen kastetuissa vaatteissa laumansa edessä, sotii ja voittaa ja lyöpi laumansa viholliset suunsa kaksiteräisellä miekalla. Voiton päällä on Herran lauma vielä, ja voiton päällä me pysymme Karitsan veren kautta ja heidän todistuksensa sanan kautta. Amen.

Minä olen kulkenut Joonas vanhimman kanssa koko tämän kevään. Vanhin on ruumiin voimista niinkuin hän silloin oli, <266> koska tet läksitte täältä. Mitä tet kirjoitatte, että sinne tulla, niin asia on tositärkeellinen ja kallis, ja me uskomme, että Jumala pitää murheen teistä ja meistä, sillä hän on luvannut kaikki asiat parhain kääntää niille, jotka Häntä rakastavat. Sillä Herra on sen itse sanonut, että ei Hän anna kunniaansa vieraalle, vaikkapa vihollinen pyytää Jumalan kunnian itsellensä ryöstää ja hallitusta kaataa, vieläpä Kristuksen kirkkosäädyt muuttaa, vaan vielä ovat vanhemmat seurakuntaa hallitsemassa Kristuksen lain ja asetuksen jälkeen, jonka hallituksen kautta seurakunta koossa pysyy ja on pysynyt, kussa tämä hallitus on pystyssä

pysynyt. Ja jotka esikois-seurakunnan opin ja neuvoin kuuliaisuudessa vaeltavat, kyllä het totisesti autuaiksi tulevat. Ja seurakuntaa pitää totella. Sen-tähden tet kaikin pysykää esikois-seurakunnan helmassa, sillä ulkona seurakuntaa ei ole yhtään autuutta, sillä ulkona seurakuntaa ovat koirat ja velhot, isänsä tappajat, eikä siellä ole yhtään autuutta eikä elävän Jumalan sanaa, sillä Pyhän Hengen saaneelle seurakunnalle Jeesus on jättänyt saarnaviran, joille Hän sanoo näin: »Menkää kaikkeen mailmaan ja saarnatkaa parannusta ja syntein anteeksi antamusta kaikille luoduille!» Jos ei parannusta saarnata ja parannusta tehdä, niin ei myöskään syntein anteeksi antamisen sanaa vastaan oteta, vaan net ovat molemmat tarpeelliset ja Jeesukselta käsketty, josta Lutherus on sanonut, että semmoinen saarnaaja, joka saarnaa parannusta eikä hän saarnaa syntein anteeksi antamusta, hän sulkee taivaan ja aukaisee helvetin. Samalla sanoo hän, että semmoinen saarnaaja, joka saarnaa syntein anteeksi antamusta eikä saarnaa parannusta, hän sulkee taivaan ja aukaisee helvetin, sentähden pitää nämä molemmat kuuluman. Ja sama Lutherus on sanonut, että kristityn pitää yhtä mielellään vastaanottaa parannussaarnan kuin synteinanteeksi antamisen saarnan, vaikkapa parannussaarna tuntuu lihalle ja verelle vaikealta vastaanottaa.

<267>

Paavali sanoo, että jos tet lihalle lihan jälkeen elätte, niin teidän pitää kuoleman, mutta jos te lihan työt hengen kautta kuoletatte, niin te saatte elää. Ja sentähden pitää liha kurituksen alla oleman, että henki vapaana pysyy, sillä nämä kaksi eivät saa olla yhtäaikaan vapaana, josta Paavali on sanonut vanhoille hebrealaisille näin: »Koska kaikkalainen rangaistus käsillä on, niin ei se näy meille iloksi vaan murheeksi, vaan sitten antaa Hän rauhallisen vanhurskauden hedelmän kaikille, jotka siinä harjoitetut ovat.» Muutammat henkilöt ovat saaneet sen ymmärryksen, että ei kristitylle tarvitse saarnata parannusta. Vaan niin kauan, kun ihminen lihassa on, niin synti hänessä asuu, jonka met jokainen kristitty tunnemme, kuinka voimallisesti vihollinen karkaa päälle, jonka puolesta ja sentähden ei meillä ole muuta kristillisyyttä kuin se, että me syntein anteeksi saamisen armosta uskomme itsemme autuaiksi. Amen.

Eikä muuta tällä kertaa, vaan sanon vaimoni ja kaikkein kristittyin kanssa sydämen rakkaita terveisiä kaikille Herran valituille, jotka meidän ja teidän

kanssa yksi ovat. Tätä olen kirjoittanut rakkaan veljen Nikun Erkin kanssa yhdessä pöydässä, joka myös sanoo teille rakkaita terveisiä.

Olkaamme turvatut! Synnit on anteeksi annettu, jonka täältä asti todistamme Jeesuksen nimessä ja kalliissa veressä. Sen met Jumalan puolesta juhlallisesti julistamme. Jääkää nyt hyvästi Herran haltuun annettuina siinä toivossa, että pian yhteen tulemme Karitsan häissä sillattoman virran toisella rannalla, kussa ei enää tarvitse erkaantua. Rukoilkaa minun edestä! Pyytää heikko veljenne

Viktor Apelqwist

Sano minulta ja minun vaimoltani rakkaita terveisiä Walkoselle ja Forströmille! Joonas vanhin on käskenyt minun sanoa sydämen rakkaita terveisiä, kun minä kirjoitan, ja hänen emäntänsä Anna Liisa.

Veljenne

V. Apelqwist.

<268> Sydämen rakkaita terveisiä Leipo Kallelta Kuloselle, Walkoselle ja Wilenille vaimonsa kanssa. Minun ja Nikun Erkin terveisiä Wilenille ynnä vaimolle. Jos mahdollista on, että saada, niin lähettäkää minulle joku Laestadiuksen kirkko-postilla, jos siellä löytyy.

Se sama.

Gellivaarassa Ruotsin Lapissa 14. p. marraskuuta 1900.

Ja nyt tervehdän sinua A. Härmä ja annan tietää, että olen saanut sinun lähettämäsi kirjeen, josta minä en ole loukkaantunut sinun kirjoituksestasi, josta minä näen, että sinä tarkkaavaisuudella olet ottanut vaaria Suomen kristillisyyden olennosta ja juoksusta ja johtavimmista jäsenistä, että mitä hedelmää itse kunkin työ vaikuttaa, niinkuin raamattu todistaa, sillä työ tekijän kaunistaa. Joka näkyy siitä, kun Jeesus tuli tänne maan päälle, niin Hän varsin kolmantena päivänä antoi itsensä ympärileikata ja antoi itsensä lain alaiseksi tehdä, ja niin tuli muitten ihmisten vertaiseksi, että Hän ne lunastaisi, jotka lain alla ovat, alensi itsensä, otti orjan muodon päällensä, kärsi ristiä kuolemaan asti ja vahvisti ne lupaukset, mitä ennen isille luvattu oli, jonka Hän kuolemallansa vahvisti, joka näkyy selkiästi, että Hänen työnsä

kaunisti hänet, että Hän nyt istuu Isän Jumalan oikealla kädellä Isän Jumalan kunniaksi. Niin myös näkyy kaikkein apostolitten, jonka työ kaunistaa heidät, että het ovat oman henkensä ennen antaneet ennenkuin he työtään ovat heittäneet, ja nyt het veisaavat kaikkein työntekijöitten ja kilvoittelijain ja voittajain palkasta, jonka raamattu todistaa, jonka te itse raamatusta lukeneet olette, joka on tosi ja pysyy totena, kun raamattu sanoo, joka toimellisesti kilvoittelee, hän kruunataan, joka näkyy selkeästi, että työnteko kaunisti heidät, jonka tet itse tiedätte ja ymmärrätte, että vanhurskaan työt ja teot noudattavat häntä, ja palkka töiden jälkeen. Ja jos kysymys <269> tulee siitä, mikä vanhurskaan palkka on, niin minä vastaan siihen raamattuun jälkeen, sillä vanhurskaan palkka on ijankaikkinen elämä ja ijankaikkinen ilo ja autuus. Ja se on myös kirjoitettu, että jumalattoman ihmisen työt ja teot noudattavat heitä, ja töitten jälkeen palkka. Minusta kuuluu, että niilläkin on täydellinen palkkansa. Vissiin Kainillekin maksetaan palkka, kun se tappoi veljensä, sillä mie olen lukenut, että Aapelin veri huutaa kostoja. Ja vissiin maksetaan palkka fariseuksille, kirjanoppineille ja ylimmäisille papeille, että het vainosit Jeesusta, koska mie olen itse lukemallakin lukenut, että he huusit ristiinnaulitse, ristiinnaulitse, ota pois, ota pois, ja niitten ääni on saanut kuitenkin vallan, vissiin net ovat saaneet palkkansa. Jos siitä tulisi kysymys, mikä on jumalattomain ihmisten töitten palkka, niin siihen minä vastaan raamattuun jälkeen, se on ijankaikkinen helvetti ja ijankaikkinen piinan sija, jossa heitä piinataan pimeässä loukossa elikkä kuopassa, jossa ei mato kuole eikä tulta sammuteta raamattuun jälkeen. Sentähden ei olekaan ihme, että Jeesus on sanonut omille opetuslapsillensa, että heidän pitää itkemän ja parkuman ja maailman joukko iloitsee, nauraa ja pilkkaa heitä, mutta olkaa tet iloiset, rakkaat veljet ja sisaret, siitä Jeesuksen sanasta, kun Hän sanoo: teidän murheenne käättään iloksi ja jumalattomain ilo käättään murheeksi.

Sentähden, rakkaat veljet ja sisaret, olkaa vähän aikaa kärsivälliset murheessa ja toivossa sangen iloiset. Jonka päälle minä sanon, mitä Johannes on kirjoittanut, kun hän sanoo näin: »Älkää ihmetelkö, minun veljeni, koska mailma teitä vihaa, siitä met tiedämme, että met olemme kuolemasta elämään siirretty, että me rakastamme veljiä; joka ei veljeänsä rakasta, niin hän vihaa veljeänsä, ja joka veljeänsä vihaa, hän on murhaaja, ja tet tiedätte, ettei yhdessäkään murhaajassa ole ijankaikkinen elämä pysyvä», ja siitä me

tuntemme rakkauden, että Hän on pannut henkensä meidän edestämme, <270> niin pitää meidänkin veljemme edestä henkemme paneman. Jos joku näkee veljensä jotakin tarvitsevan ja sulkee sydämensä häneltä, kuinkasta Jumalan rakkaus pysyy hänessä? Lapsukaiset, älkää rakastako sanalla ja kielellä, mutta työllä ja totuudella! Kyllä ymmärrätte, mitä tarkoitan. Eikä kelläkään ole suurempaa rakkautta kuin että joku ystävänsä edestä henkensä panee. Sentähden, rakkaat veljet ja sisaret kaikkialla, pysykää Kristuksen laissa, se on, pysykää Kristuksen opissa ja kärsikää toinen toistanne rakkaudessa ja anteeksi antakaa toisillenne saarnaten parannusta ja syntein anteeksi antamusta kaikkialla ja jatkakaa sovintosaarnaa eteenkin-päin, jonka Herra itse säätänyt on, ja tehkää työtä sen päälle, että Herran lauma koossa pysyy, ja ruokkikaa Jeesuksen karitsoita ja kaitsekaa Hänen lampaitansa. Jos ruokkiminen on tarpeellinen, että lampaat elävät, että he saavat nauttia Jumalan armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan hengen yhteydessä, niin on kaitsemisen oppi Jeesuksen käskyn jälkeen kallis ja tarpeellinen, että lauma koossa pysyy ja esikoisten seurakunnan helmassa. Jonka päälle minä vielä sanon, niinkuin olen jo sanonut tässä edellämainitussa kirjassa, että meidän ja teidän kristillisyyks on edistynyt ja kasvanut apostolisen kristillisyyden kanssa kaikessa esimerkissä, sekä vastoinkäymisissä ja koetelemuksissa, niinkuin apostolien aikana, jonka päälle minä vielä sanon, että älkää hämmästykö kamppausten riitoja, jotka näkyvät olleen apostolien aikana, josta Paavali kirjoittaa, kun hän sanoo, että sentähden pitää teidän seurassanne olla riitoja, eripuraisuutta ja eriseuroja, että ne, jotka koetellut ovat, ne ilmoitettaisiin.

Pysykää siinä opissa, josta te elämän ja hengen saaneet olette loukkaamatta itseänne esikoisten seurakuntaa vastaan, jotka eivät loukkaantuneet esikoisten nimityksestä ja vanhimmista, vaan pitävät vanhimmat kalliina ja kaksinkertaisessa kunniaassa, jotka sanassa ja opissa työtä tehneet ovat <271> ja ovat hyvin hallinneet, ja sen seurakunnan, johonka te ja me tulleet olemme tässä meidän aikakaudellamme, joka on ensimmäinen meidän päivinämme, jossa Laestadius kantaa sen vanhimman nimen niinkuin apostolein aikana. Hän rupesi Herran käskystä tekemään työtä Ruotsin Lapin korvessa, josta tämä hengellinen likke on levinnyt itään ja etelään, länteen ja pohjoiseen, aina Ameriikkaan ovat kulkeneet, samoin kun apostolitten aikana, ja me

näemme, että on apostolitten aikana ollut muutamia virallisia pappeja uskolle kuuliaisia, niinkuin meidänkin aikana, mutta en minä tiedä, kuinka monta pappia on ollut Jeesusta puolustamassa, kun Jeesus tapettiin, enkä minä tiedä, kuinka monta pappia, kun Pietari tapettiin ja muut apostolit, sekä silloin kun apostoli Paavali tapettiin. Enkä myöskään oikein varmaan tiedä, kuinka monta pappia on silloinkaan ollut, kun Lutherus Wormsissa oppineitten keskellä oli, kuinka monta pappia oli siellä, jotka Lutherusta puolustivat. Enkä vielääkään siitä oikein tiedä, kuinka monta pappia on Jeesuksen opin tähden tapettu, mutta sen minä vain tiedän, että pappeja on ollut voimallisia apostolein aikana, jotka olit voimalliset lujasti kieltämään, että ei saa Jeesuksen nimeen opettaa, ja papit ovat voimallisesti määränsä pitäneet, että me maallikot ja yksinkertaiset olemme voimallisesti saarnanneet parannusta ja syntein anteeksi antamusta kaikille. Sentähden on meillä niin vähän luottamusta niihin pappismiehiin, sillä me nyt näemme meidän aikanamme, kuinka harvoja pappismiehiä on, jotka tahtoisivat yksimielisesti maallikkoin kanssa rakentaa Herran seurakuntaa ja pysyä hengen yhteydessä ja tulla pilkatuksi Jeesuksen nimen tähden niinkuin Herran seurakunta, ja sentähden ei meillä ole luottamusta kuin siihen seurakuntaan, johonka me sisälle tulleet olemme siitä verisestä ovesta, joka on kaikkein meidän äiti apostolin sanain mukaan, jonka päälle minä sanon, että äiti on raamattuun jälkeen Jumalan seurakunta, joka kutsutaan Pyhän Hengen <272> saaneeksi seurakunnaksi, jonka Jeesus on rakentanut maan päälle elävistä kivistä ja pessyt sen omalla verellensä puhtaaksi ja pyhittänyt Pyhällä Hengellä ja sentähden kutsutaan se pyhäksi seurakunnaksi.

Niinkuin te itse ymmärrätte, niin kauan kun met pysymme lapsena esikoisten seurakunnan helmassa, niin seurakunta ei hylkää lapsiansa kaikkinaisten vikain tähden, eikä ylkä hylkää morsiantansa kaikkinaisten syitten tähden. Jonka päälle minä sanon, että älkää lapsirukat riidelkö tien päällä, ei tavarain päältä eikä perinnön päältä, sillä lasten on perintö. Kylläpä tet olette itse lukeneet mitä Jeesus on sanonut opetuslapsillensa, jotka rupesivat riitelemään tien päällä, ja muistattehan tet sen, mitä Hän on puhunut lapsista. Jonka päälle mie vielä sanon, että pysykää Kristuksen laissa, se on, Kristuksen opissa. Niinkuin tet itse tiedätte, niin ei se Hänen opetuslapsi ole, joka ei pysy Kristuksen opissa. Ja kärsikää toinen toistanne ja anteeksi antakaa

toinen toisellenne ja kantakaa toinen toisenne kuormaa ja niin Kristuksen lakia täyttäkää!

Ja kaikkein näitten neuvonsanain päälle, joita olen tässä lähetyskirjassa kirjoittanut, todistamme monen todistajan kanssa, että teidän syntinne on anteeksi annettu Jeesuksen nimessä ja kalliissa veressä, joka on vuodatettu pitkänä perjantaina Golgatan mäellä monelle tuhannelle syntein anteeksi antamiseksi, sen met todistamme Jumalan puolesta, jonka mie tiedän, että se on tosi ja varma asia, että anteeksi anominen ja anteeksi antaminen on kaiken riidan loppu. Eikä muuta tällä kerralla. Täältä tervehtävät teitä koko Herran lauma. Ja rukoilkaa meidänkin edestämme, ja kantakaa meitäkin anteeksi antavaisella sydämellä armoistuimen tykö. Näitä merkitsee

Joonas Johanson Purnu
ynnä veljein kanssa.

Jääkää hyvästi Herran haltuun annettuna! Tämän saatte lukea julkisesti kristittyjen edessä. Ja annan tietää siitä <273> asiasta, mikä on teillä ollut kysymyksenä, minun sinne tulosta, sillä tämän kesän olen kovin sairastanut, joka on minun ruumiistani osan ottanut. Ja olen kyllä sydämestäni etsinyt ja hakenut, kuka sopisi sinne lähettää. Kyllä niitä täällä on, jotka kyllä kykenevät, ja olen freistannut heitä ehdottaa. Tornion jokivarrelta en tiedä, sillä Tornion jokivarren kristillisyyys on kovin antanut lihallisuuden mielen sisälle tulla, ja kun lihallinen vapaus pääsee sisälle seurakuntaan turmelemaan seurakuntaa, joka tulee näkyväiseksi siitä, että kaikki pienet synnit tulevat luvallisiksi, koreus tulee luvalliseksi ja maailman mielisyys, ja sen päälle saarnataan sitten hyvästä Jumalasta, rakkaasta Jumalasta ja laupiaasta Jumalasta, ja siihen tyydytetään lihallinen vapaus, sitten lakataan synnistä nuhde, sitten toteutuu se, mitä Lutherus on sanonut, jos met lakkaamme synnistä nuhteen, silloin met olemme antaneet synnille luvan, ja se on ymmärrettävä asia, että silloin pääsee liha herrustelemaan.

Se sama.

Gellivaarassa se 13. 1. 1901.

Kallis veli ja sisar Herrassa Kulonen ja Kuloska ynnä ympärillänne olevat veljet ja sisaret, jotka yksi Herrassa ovat esikoisten seurakunnan helmassa.

Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja ijankaikkisesti, amen. Suureksi iloksi olen minä sieltä Tampereelta saannut tämän kesän kuluessa monta kirjaa vastaanottaa, joista kirjoista näemme, että siellä on kalliita sieluja, jotka ovat liitossa sen totisen yljän kanssa, vaikka vihollinen pyytää kaiken voitavansa, että pilata Jumalan työtä. Niin on kaikkina aikoina Jumalan lapsilla ollut sota täällä maailmassa, ja vihollinen käypi ympäri niinkuin kiljuva jalopeura ja etsii, ketä hän saisi niellä.

Mutta olkaamme turvatut! Vielä kulkee kuningasten kuningas laumansa edellä vereen kastetuissa vaatteissa, sotii ja <274> voittaa ja lyöpi laumansa viholliset suunsa kaksiteräisellä miekalla. Kyllä vihollinen tahtoi hajoittaa sitä seurakuntaa, jonka Jumalan Poika on rakentanut kallion päälle, mutta Hän on itse sanonut, että helvetin portit ei pidä sitä kukistaman. Siinä on se oikea turvan paikka, nimittäin esikoisten seurakunnassa, jolle seurakunnalle Jumalan Poika vallat ja lakinsa ja säätynsä antanut on, jota seurakuntaa totella pitää. Ja tämä on ensin pienestä alkanut Ruotsin Lapissa ja sieltä se on raamatullisen oikean lähetystoimen kautta levinnyt itään ja länteen ja etelään ja poikki valtamerien, jossa on tarvinnut olla työtä ja huolta, jossa aikakautemme vanhinten työ ja huoli pitäisi jokaisella muistossa oleman, jonka tähden Paavali sanoo, että, jotka sanassa ja opissa työtä tehneet ovat ja ovat hyvin hallinneet, niitä sitä kahdenkertaisessa kunniassa pitämän, mutta pitävätkö ne niitä kahdenkertaisessa kunniassa, jotka heitä vääriksi näkevät.

Mutta pitää neuvot ottaa vastaan. Ja ketäs siis pitäisi oppiman, jos ei esikoisseurakunnan vanhempia. Niin on apostolein aikana tarvinnut mennä Jerusalemiin vanhimpia oppimaan, joka on se paikka, josta kristillisyys on apostolein aikana lähtenyt levenemään, vaan se on niin ollut ennen, niinkuin se nytkin on, josta apostoli sanoo, että sentähden pitää teidän seassanne oleman riitä ja eripuraisuus ja eriseura, että ne jotka koetellut ovat, ilmoitettaisiin. Ei se ole meille iloksi, vaan murheeksi, mutta se on niin ollut ennen, ja on vielä nyt. Siinä asiassa, josta olemme elämän ja hengen saaneet, siinä pysykää veljet ja sisaret, sillä met olemme tulleet oikeaan seurakuntaan, jossa kaikki synnit ovat anteeksi annetut ja päästetyt olemme lain kanteista, jossa seurakunnassa saarnataan vielä Jeesuksen käskyn jälkeen parannusta ja syntein anteeksi antamusta Jeesuksen nimeen. Ja nämä molemmat pitää

sitten kuuluman, sekä parannus ja syntein anteeksi antamus. Lutherus sanoo, että kristityn pitää vastaan ottaa niinhyvin parannussaarna kuin syntein anteeksi antamuksen saarna, <275> vaikka muutamilla on se ymmärrys, että kristityille ei tarvitse saarnata parannusta, vaan ei ole kristityn liha tullut pyhäksi. Ja net semmoiset, jotka eivät tahdo opin kuuliaisuuteen itsensä sujuttaa, he noudattavat omaa mieltä, ja synnit ovat tulleet heille luvallisiksi, koreus tulee heille luvalliseksi synniksi, maailman mallit ovat luvalliset, maailman rakkaus on luvallinen ym., ja koska näistä puhutaan, niin he pahenevat, mutta Jumalan Poika on pantu monelle lankeemiseksi ja nousemiseksi, ja Hän on itse sanonut, että tämän evankeliumin kautta pitää moni tulla ylösnoste- tuksi ja moni syvempään helvettiin painetuksi.

Nyt päätän tämän minun yksinkertaisen kirjojakseni sydämen rakkailla terveisillä ja kiitän teitä kaikkia kirjain ja terveisten edestä. Ilmoitan myös, että meillä on olleet täällä joulun aikana kokoukset. On ollut paljon saarnaajia, Joonas Purnu, Juntti Mäntyvaara, Sammeli Wettasjärvi, Isak Niku, Isak Kuoksu ja Fransi Parakka, hän on täällä meillä ja on kipeänä. He saarnasit voimallisesti Jumalan sanaa, vahvistit ja vakuutit pysymään esikoisten seurakunnan helmassa ja kaikkia pitämään yhdenkaltaisen puheenparren, jotka lahjat Jumalalle kokoavat. Joonas vanhin on nyt mennyt kotia. Hän ei ole oikein terve, vaan on hän nyt vähän parempi. Eikä muuta tällä kertaa, vaan sanon ja todistan tämän kirjoituksen päälle, että synnit ovat anteeksi annetut Jeesuksen nimessä ja kalliissa veressä. Ja sydämen rakkaita terveisiä sanovat yllämainitut saarnaajat vaimoinsa kanssa, olkaa ensin ja viimein minulta ja minun vaimoltani ja koko perheeltä. Pyydän rukoilla edestäni ja kantakaa anteeksi antavaisella sydämellä armoistuimen eteen. Sitä pyytää heikko veljenne

Viktor Apelqwist.

Sydämen rakkaita terveysiä siltä Herran laumalta kuin täällä on, sille Herran laumalle kuin siellä teidän ympärillänne on, jotka yksi ovat.

Kiitän sydämestä postillan edestä, jonka lähetitte, että <276> myös sen Joonas vanhimman kirjeen, jonka Walkonen lähetti. Olen saanut Walkoselta monta kirjaa, että myös Wileniltä, vaan en ole vielä kerinnyt vastaamaan, vaan sanokaa heille paljon sydämen rakkaita terveisiä ynnä heidän perheelleen.

Gellivaara se 1. 6. 1901.

Rakkaalle veljelle ja sisarelle Anselm ja Maria Kulonen ja se piiskuinen lauma, joka siellä on, jotka yksi olette. Annamme tietää teille, että olemme saaneet sen teidän lähetetyn kirjanne, jonka olette lähettäneet juhannuksen kokouksiin Gellivaaraan, jonka olemme saaneet, ja sen kirjan, jonka olette ennemmin lähettäneet, jonka olette lähettäneet yksimielisesti, jonka sisällä oli teidän kaikkein yhteinen pyyntönne, joittenka edestä kiitämme. Ja ne ovat minulla tallella, ja olemme lukeneet juhannuksen kokouksissa teidän lähetetyn kirjanne, pyyntönne kaikkein kristittyin kuullen, ja olemme yksimielisesti tutkineet teidän pyyntönne Jumalan edessä, että asia on kallis ja tarpeellinen, josta näkyy selkiästi, että se on tosi, mitä Jeesus on sanonut, että eloa on paljon, mutta työntekijöitä vähän. Sentähden rukoilkaa, te siellä ja me täällä, että Herra lähettäisi uskollisia työntekijöitä Hänen eloonsa, jonka tähden me hädymme etsiä huoneenhaltijain seurasta raamattuun jälkeen, joka uskolliseksi löydetään. Sille me saatamme sanoa, että mennä jakamaan Hänen huoneensa runsaita tavaroita.

Ja annan tietää teille, että ei ole näkynyt Pauli Rantalaa juhannuksena Gellivaarassa eikä muita, ja annan teille tietää, että olen tänä talvena etsinyt hallitsijain seurasta, kenenkä me yksimielisesti teille lähettäisimme Herran sanan jälkeen kaksin ja kaksin, mutta nyt en saata tätä asiata päättää tässä kokouksessa teidän pyyntönne jälkeen, sillä uskolliset <277> työntekijät on lähetetty kaksin ylös tunturille Lappiin lähes Norjan rajalle asti, enkä tiedä, vaikka kävisivät Norjassa asti Erik Sammeli Wettasjärvi, ja toiset kaksi kutsuttuina itään Isak Kuoksu ja Isak Niku, ja enkä kykene itse terveyteni tähden lähteä sinne teidän tykönnne, jonka tähden olkaa kärsivälliset odottaissa ja murheessa ja toivossa sangen iloiset, sillä toivo ei anna itsensä häpiään tulla, mutta pankaa kaikki murheet Herran päälle, kyllä Jumala pitää murheen teistä, sillä Hän on luvannut, että Hän kaikki asiat parhaaksi kääntää niille kaikille, jotka Häntä rakastavat. Ja se on tosi, että kyllä Jumala asiansa hoitaa, joka näkyy kanssa, että se on tosi, kun Jumala rakentaa temppelinsä elävistä kivistä, kyllä piru rakentaa kappelinsa syrjään, eikä Jumala ole joutilas eikä voimaton Hänen töissään. Eikä vihollinenkaan nuku, sillä hän käypi ympäri niinkuin

kiljuva jalopeura, etsii kenen hän saisi niellä Pietarin sanain mukaan, sillä se näkyy raanaa ttuin jälkeen, jos hän tulisi karhun haamussa, eli jos hän tulisi jalopeuran haamussa eli suden haamussa, niin sitten jokainen pelkäisi, mutta kun hän tulee valkeuden enkelinä niinkuin käärme paratiisissa, joka vietteli Jumalan viattoman ja puhui Jumalasta ja petti ihmisen ja langetti ihmisen ja langetti hänet alastomaksi, kyllä ymmärrätte mitä tarkoitan, vihollista tietenkkin.

Jonka päälle minä vielä sanon jonkun sanan, että valvokaa te Siionin muurin vartijat ja vartioikaa viinamäen aitaa, ja viinamäen aidan rakentajat, te siellä ja me täällä, ettei vihollisen metsästäjät pääsisi hajoittamaan viinamäen aitaa ja tehkää sen päälle työtä, että Herran lauma pysyy koossa, ja ruokkikaa Jeesuksen lampaita Jeesuksen käskystä, että lampaat elävät ja kaitsekaa Hänen karitsoitansa. Jos ruokkimisen oppi on kallis ja tarpeellinen, että lam-paat elävät, niin on kaitsemisen oppi tarpeellinen ja kallis, että lauma koossa pysyy Siionin vuorella raamattuun jälkeen, joka vuori on kaikkia vuoria kor-kein, johonka te tulleet olette, te siellä ja me täällä. <278> Sillä Siionin vuori on yksi, ja elävä Jumalan kaupunki on yksi, ja esikoisten seurakunta on yksi, ja lammashuone on yksi, ja lammashuoneen ovi on yksi, sillä Jeesus on ovi, ja joka oven kautta menee sisälle lammashuoneeseen, se kutsutaan lam-masten paimeneksi. Ja se on oikea lammasten paimen, joka henkensä panee lammasten edestä, sillä Jeesus on henkensä pannut meidän edestämme. Ja jos me tahdomme olla lammasten paimenet, niin meidän pitää veljemme edestä henkemme paneman raamattuun jälkeen. Ja sentähden se Jeesus on sanonut opetuslapsillensa, että älkää oudoksuko sitä hellettä, joka teidän päällenne tulee, kun Hän on sanonut: niinkuin he Häntä ovat vihanneet ja vainonneet, niin he vihaavat ja vainoovat teitäkin. Ja niin se näkyy apostoli Paavalikin kirjoittavan, kun hän sanoo: »Sentähden teidän seurassa pitää olla riita ja eripuraisuus ja eriseura, että ne, jotka koetellut ovat, ilmoitettaisiin». Joka selvästi näkyy siitä, niinkuin Paavali kirjoittaa, että pysykää siinä opissa, josta elämän ja hengen saaneet olette, joka näkyy selvästi, kun riidat ja eripuraisuudet ja eriseuratur tulevat, joka jääpi seisomaan siinä opissa, josta on hengen ja elämän saanut, eikä lähde muualta hakemaan parempaa, joka osoittaa selvästi, että niillä on korvat ruvenneet syyhymään, kuulemaan uutta, eivätkä enään voi kärsiä terveellistä Jumalan sanan oppia. Eikä ole

sitten ihme, että riita ja kamppaus levenee ja levenee ja horjuvat sinne ja tänne, ja viimein kadottavat omantunnon rauhan ja rupeavat näkemään niitä vääriksi, niitä jotka pysyvät siinä opissa, josta he elämän ja hengen saaneet ovat. Kyllähän ne sitten ilmi tulevat, jotka siinä pysyvät ja jotka eivät pysy. Niin se näkyy olleen apostolitten aikanakin.

Jonka päälle minä vielä sanon rakkaudella, että pysykää, rakkaat veljet ja sisaret ja työntekijät, siinä opissa, josta te elämän ja hengen saaneet olette, josta te vakuutetut olette ja sielun rauhan käsittäneet, ja uskokaa itsenne autuaiksi syntein anteeksi saamisen armosta! Jonka päälle minä todis-<279>tan yhteisesti Herran lauman kanssa täältä Ruotsin Lapista, että teidän synnit ovat anteeksi annetut Jeesuksen nimessä ja siinä kalliissa vuotaneessa veressä. Sen me todistamme teille Jumalan puolesta. Ja rauha olkoon teidän kanssanne ja älkää riidelkö tien päällä Herran kalun päältä. Joilla on halu riidellä, niin se riidelläkään oman kalunsa päältä, kyllä oma kalu pian loppuu.

Älkää vain, rakkaat veljet ja sisaret ja työntekijät Herran viinamäessä, uskoko ja ajatelko näitä kirjoittaneen teille loukkaukseksi, mutta ylösrakennukseksi ja neuvoksi. Mutta ahkeroitkaa pysyä Kristuksen laissa, se on Kristuksen opissa ja kärsikää toinen toistanne ja anteeksi antakaa toinen toisillenne ja kantakaa toinen toisenne kuormaa, ja niin Kristuksen lakia täyttäkää, ja pysykää esikoisten seurakunnan helmassa niinkuin lapset äidin sylissä, johonka te syntyneet olette, niinkuin te itse tiedätte, että seurakunta ei hylkää lapsiansa kaikkinaisten vikain tähden, eikä ylkä hylkää morsianta kaikkinaisten syitten tähden, niinkuin te itse ymmärrätte, että esikoisten seurakunta maan päällä, jonka esikoinen rakentanut on, jonka Lutherus on sanonut, että jolla on seurakunta äitinä maassa, sillä on Jumala isänä taivaassa, jonka tähden, rakkaat lapset, ei ole varaa liikkua äidin sylistä ei oikealle eikä vasemmalle puolelle, sillä se on tietty asia se, niin kauan aikaa kun me pysymme lapsina, niin me pysymme Jumalan perillisinä, nimittäin Kristuksen kanssa perillisinä niinkuin Paavali kirjoittaa roomalaisille: jonka tähden, lapset rakkaat, älkää riidelkö perinnön päältä, kyllä rikkaalla Isällä on tavaraa teille. Kyllä vain elätte Isän tavaralla ijankaikkisesti, ette vaan yksikään vähäksy, että olette vähän saaneet. Ja tyytykää Jumalan armoon, kun olette saaneet synnit anteeksi. Eikä meillä muuta kristillisyyttä olekaan, mutta armo, että olemme saaneet synnit anteeksi.

Eikä muuta tällä kerralla, mutta sanomme juuri sydämen rakkaita terveisiä koko Herran laumalta täällä Maria Kulo<280>selle ja hänen miehellensä ja sille Herran laumalle, joka siellä on yksi teidän kanssanne. Ja annan vielä tietää, että en ole Maria Kuloselle yhtään nuhdekirjaa kirjoittanut, josko vielä sanottaisiin. Ja sanon vielä, että samassa uskossa olen kuin silloinkin, kun täällä olitte ja sama mielipide kristillisyydestä ja kristillisyyden opista. Ja sanon yhteisesti minun kirjurini Viktorin emännän kanssa terveisiä Maria Kuloselle ja hänen miehelleen, ja rukoilkaa edestäni! Tätä pyytää heikko veljenne elämän kaidalla tiellä

Jonas Johansson Purnu

Tämän saatte lukea julki seurakunnan edessä. Osoite: Joonas Johansson Purnu, Gellivaara, Hakkas Purnu, Swerige.

[Tähän kuuluu 2. painoksessa julkaistu kirje 10/12 1901. Kirjeessä mainitaan mm. että Johan Raattamaa pani kätensä Jonas Purnun päälle ja jätti hänelle vastuun kaikista seurakunnista. Se on julkaistu Vanhinten Kirja 3:ssa]

Gellivaara Ruotsin Lapissa 12. 12. 1901.

Jossa me olemme olleet koossa Gellivaaran kirkonkylässä veljet ja apostolit ja vanhimmat, jossa met yksimielisesti olemme tutkineet ja etsineet täällä Ruotsin Lapissa haltijain seurasta, kuka uskollinen olisi sinne teille lähettää Jumalan huoneen runsaita tavaroita jakamaan Herran sanan jälkeen, jos het mahdollisesti voisit ruumiillisten esteitten tähden lähteä, jonka tähden en minä voi heidän omaatuntoa sitoa lähtemään, mutta sen minä vain tiedän ja ymmärrän, että se on Herran asia ja Jumalan tahto. Jonka minä ymmärrän, jotka hädässä huutavat Herraa, että niitten rukoukset on Jumala kuullut raamattuun jälkeen. Mie olen nähnyt siitakin, kun Kornelius alati rukoili Jumalaa, että Jumala lähetti enkelinsä vakuuttamaan Korneliusta, että hänen rukoukset ja almut ovat tulleet Jumalan edessä muistoon. Ja sen enkelin neuvon jälkeen minä neuvon teitä, niinkuin enkeli neuvoi Korneliusta, kun hän käski noutaa saarnamiehen Jopesta, jonka nimi oli Simon Pietari, ja Kornelius teki niin. Niin noutakaa tet nyt Ruotsin Lapista ja tehkää niinkuin Kornelius ja valitkaa teidän uskollisista palvelijoistanne uskollisen ja Jumalaa pelkääväisen sotamiehen, joka tietää Suomenmaan lait ja ase<281>tukset, sillä asia on kallis

ja painava, sillä ihmisten sielut ovat tässä asiassa kysymyksessä, jotka ovat kalliimmat kuin katoava kulta maan päällä, jonka minä näen, kuinka varmat ovat Jumalan asiat, joittenka kautta Jumala tahtoo asiansa toimittaa. Kun Korneliukselta lähetetyt noudemiehet seisoit oven takana, jotka kyselit Siimonia, ja kun Pietari tuli miesten tykö, niin Pietari sanoi, minä se olen, niin silloin Pietari vei heitä sisälle, niin miehet juttelit kaikki, kuka heitä on lähettänyt, ja he sanoit, kenen käskystä on Kornelius heitä lähettänyt, ja ne juttelit uskollisesti koko sen asian luonnon Pietarille, niin Pietari rohkeasti lähti heidän kanssansa ja muutamia muita, jotka olit ympärileikkauksesta, ja menin sen miehen tykö, joka häntä kutsunut oli, ja kun hän tuli sen tykö, joka oli kokouksen valmistanut, niin hän kysyi, mitä varten olette minua tänne kutsuneet, niin se mies muisteli koko asian, jolta hän oli käskyn saanut, että kutsua sinua, ja kun hän oli sen sanonut, jonka päälle hän sanoi, että hyvin teit, ettäs tulit. Ja kun sisälle menit, niin Pietari löysi monta, jotka olit tulleet kokoon, joka näyttää selkiästi heidän puheistaan, mitä het puhuivat, kun het sanoit, sinä teit hyvin, ettäs tulit, ja me olemme siinä kaikki nyt Jumalan edessä kuulemassa kaikkia, kun sinulle Jumalalta on käsketty, niin Pietari avasi suunsa ja sanoi: »Nyt minä todeksi löydän, ettei Jumala katso ihmisen muotoa, vaan kaikissa kansoissa, jotka Häntä pelkäävät ja tekevät vanhurskautta, se on Jumalalle otollinen.» Ja se on ijankaikkinen tosi, että ei Jumala katso ihmisen muotoa.

Jonka päälle minä sanon ja neuvon teitä, rakkaat veljet ja työntekijät Herran viinamäessä kaikkialla, tet siellä ja met täällä, saarnata Jumalan sanaa ilman ihmisen muodon katsomatta, oli het ylhäiset eli alhaiset, eli oppineet ja oppimattomat, joko he ovat rikkaat eli köyhät ja tehkää sen päälle työtä, että Herran lauma koossa pysyisi, ettei Herran lauma tulisi hajoitetuksi, ja pysykää Kristuksen laissa, se on, Kris<282>tuksen opissa, niinkuin te itse tiedätte ja ymmärrätte, joka ei pysy Kristuksen opissa, niin ei hän ole Hänen opetuslapsensa, jonka tähden minä sanon, että kärsikää toinen toistanne ja kantakaa toinen toisenne kuormaa ja niin Kristuksen lakia täyttäkää ja anteeksi antakaa toinen toisillenne. Jonka päälle minä sanon niinkuin apostoli Paavali sanoo efeesiläisille kristityille neljännen luvun viimeisessä värssyssä, minkäkaltaiset teidän tulee olla keskenänne. Teidän tulee olla ystävälliset ja laupiaat, ja anteeksi antakaa toinen toisillenne niinkuin Jumala teillekin

Kristuksen kautta anteeksi antanut on. Ja me vanhimmat ja veljet yhteisesti kokoontuneina Gellivaaran kirkonkylässä Israel Nattavaara, Jöns Mäntyvaara, Yrtti Nils Yrittivaara, Lars Petter Kilvo, Joonas Purnu, Erik Samuel Wettasjärvi, Isak Kuoksu, Isak Niku Masunilta, Fransi Parakasta, Anders Knutson, Wiktor Apelqwist, Iisakki Kompelusvaara, Henrik Kangas Junosuvanto todistamme juhlallisesti ja yksimielisesti, että teidän syntinne ovat anteeksi annetut Jeesuksen nimessä ja kalliissa vuotaneessa veressä, todistamme yhteisesti Jumalan puolesta Jeesuksen nimeen, sillä muuta nimeä ei ole taivaan alla kuin Jeesuksen nimi, jossa ihmiset autuaiksi tulevat, sillä Jeesuksen nimi on pyhitys ja veri on puhdistus.

Ja nyt minä vielä sanon teille, etten minä juuri vissisti tiedä teille aikaa juuri määrätä, millä ajalla teidän pitäisi tulla noutamaan, josta noutamisesta olen puhunut tässä lähetyskirjassa jalempana. Sentähden olis kallis asia, jos te tekisitte niinkuin tässä lähetyskirjassa me neuvoneet olemme, senkin tähden, että meidän uskolliset työkumppanit ovat oudot Suomen maan reisuille, jonka tähden olisi hyvä, että tulisitte silloin, koska te näette, että se parhaiten sopisi, syystä siihen, että kevätpuoleen olisit pitemmät päivät, ja senkin tähden, ettei täältä kyllä joutaisi lähteä, senkin tähden, joka näkyy toteutuvan, mitä synnitön opettaja on sanonut seitsemälekymmenelle opetuslapselle kun Hän esitti heitä ennen<283>kuin Hän lähetti, kun Hän sanoo: »Eloa on tosin paljon, mutta työntekijöitä on vähän. Rukoilkaa siis elon Herraa, että Hän lähettäisi uskollisia työntekijöitä Hänen eloonsa!»

Joka nyt tulee näkösälle Raattamaa vainajan kuoleman jälkeen, josta Raattamaa vainaja on jo eläesssänsä puhunut, minkälainen virallisten pappein henkivalta on, jonka mie olen itse korvillani kuullut, kuinka viralliset ovat surkailleet, että Laestadiolaisen hengellisen liikkeen tähden on pappein arvo halvettu, jonka he nyt tahtoisit, että het saisit sen liikkeen sammumaan, että het pääsisit sanomaan, että, joo, he ovat parantaneet Laestadiolaisen opin hairauksia, että heille jäisi siitä kunnia. Jonka tähden mie täydyn sanoa, ettei täältä kyllä liikenisä lähettää sen syyn tähden, kun näkyy, kuinka väkevästi eriseurain henki ja se heidän henkivaltansa pakkaa ylös Tornion jokivartta tänne Ruotsin Lapin maalle sammuttamaan ja roskittamaan sitä hengellistä liikettä, joka on täällä Laestadiuksen ajasta asti ollut monta kymmentä ajast'-aikaa yhteen henkeen ja hengen yhteyteen rauhan siteen kautta, joka on rak-

kaus, joka näkyy selkiästi siitä, mitä apostoli Paavali sanoo: jos rakkaus jäähtyy, niin vääryys saa vallan, ja lihallinen vapaus alkaa riitelemään hengellistä vapautta vastaan, joka kuitenkin näkyy väkisin pakkaavan sisälle Herran laumaan, ja sentähden se henkivalta ja vallan himo tahtosi viinamäen aidan hajoittaa, että lihallinen vapaus saisi rauhassa olla, että maailman kunnia tulisi luvalliseksi ja maailman ystävyys luvalliseksi ja maailman muoto luvalliseksi, vaikka Paavali on kieltänyt, älkää sovittako tämän maailman muodon jälkeen ja älkää holhoko ruumista haureuteen. Joka näkyy siitä, mikä vahinko siitä tulee, joka holhoo ruumiinsa haureuteen, mitä Laestadius on puhunut, kun hän sanoo, että koreuden alla piilee huoruus, joka tulee näkösälle, mikä hedelmä siitä ulos tulee. Kyllä ymmärrätte, mitä tarkoitan. Ja toinen on turmeleva synti, joka on maailman kunnia, jonka alla piilee maailman ystävyys, jonka me näem^{<284>}me selkiästi, ettei maailman ystävä sano toiselle maailman ystäväälle totuutta, jonka te olette itse lukeneet ja ymmärrätte. Joka tahtoo maailman ystävä olla, hän on Jumalan vihamies raamattuun jälkeen, sillä maailma ei kärsi totuutta, jonka me näemme selkiästi, kun Jeesus tunnusti totuuden maailman edessä, niin maailma rupesi Häntä vihaamaan, jonka päälle minä sanon teille kaikille totuuden tunnustajille, jotka valvotte Siionin muurilla ja vartioitsette Siionin vuorta ja katsokaa perään, ettei kunnian ja omanvanhurskauden perkele pääsisi hajoittamaan viinamäen aita, ja ettei lihallinen vapaus pääsisi sisälle turmelemaan Herran laumaa tällä viimeisellä ajalla.

Eikä muuta tällä kertaa, mutta minä ilmoitan teille millä ajalla pitäisi teidän tulla tänne noutamaan niitä, joita te olette anoneet, jonka tähden mie merkitsen millä ajalla teidän sopisi tulla, se on Marian päivän aikana, silloin on ja me laitamme kokouksen, johon kaikki saarnaajat kokoontuvat Gelliväärän kirkonkylässä ja seurakunnan kristityitä paljon. Ja jos tulette noutamaan, se tulkaa silloin, sillä syksytlvesta ovat kaikki saarnaajat hajoitetut ja lähetetyt kaksin ja kaksin raamattuun jälkeen, mutta silloin ne ovat koolla Marian päivän aikana, jossa tutkitaan kristillisyyden juoksun ja koossa pysymisen esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä.

Eikä muuta, jääkää hyvästi Herran haltuun annettuna ja rukoilkaa edestäni! Tätä pyytää teidän heikko veljenne uskossa ja evankeliumin edesvastauksessa teidän kanssanne

ynnä minun kirjurini kanssa Fransi Parakasta ynnä
monta muuta työntekijöistä ynnä minun kanssani.

Tämän saatte julkilukea seurakunnan edessä.

<285>

Jukkasjärvessä se 14. 5. 1902.

Rakkaille veljille ja sisarille. Herran armo ja rauha olkoon kaikkein kanssa elämän ehtooseen asti! Amen.

Hajalla asuville veljille ja sisarille Suomen Siionissa ja ynnä muualla, jotka olemme sen veripunaisen oven Herran Jeesuksen kautta sisälle tulleet siihen oikeaan seurakuntaan, joka on se ensimmäinen esikoisten seurakunta täällä maan päällä, jonka on Hän omalla pyhällä verellensä pessyt ja pyhittänyt Pyhällä Hengellensä pyhäksi, johonka seurakuntaan olemme tulleet syntein anteeksi saamisen armosta, jossa on meillä ja teillä, veljet rakkaat ja sisaret, kaikki synnit ja viat todistettu anteeksi ja päästetty lain kanteista, sillä Kristus on lain loppu jokaiselle uskovaiselle vanhurskaudeksi, sillä Jeesus sanoo omille opetuslapsilleen, siitä teitä tutaan minun omikseni, että tet rakkauden pidätte keskenänne ja rakastatte toinen toistanne. Siitä mekin näemme, koska me rakastamme toisia ja rukoilemme toinen toisemme edestä ja saarnaamme synnit anteeksi toinen toisellemme ja viljelemme matkasauvaa anteeksi anomisella ja anteeksi antamisella Herran Jeesuksen nimessä ja kalliisti ulosvuotaneessa veressä Herran Jeesuksen nimeen, että olemme tulleet synninstä päästetyksi ja pahasta omastatunnosta irti revityksi, sillä me olemme tulleet esikoisten seurakuntaan ja hengen yhteyteen rauhan siteitten kautta, johon on meitä opetettu aikakautemme esikoisvanhemmilta, joitten oppi on vielä täällä maan päällä ja toinen syrjä kirkkaassa ilmassa kiittämässä ja ylistämässä heliämmällä rinnalla ja kielellä kuin täällä ja odottavat meitä osaveljiä ja -sisaria. Onhan se iloista yhteen tulla, koska neljältä ilmansuunalta tullaan ja lauletaan amen, hallelujaa Karitsalle kunniaksi.

Ja olkaa vain, veljet rakkaat, varustetut ja vahvistetut kaikella Jumalan voimalla vastaanseisojia vastaan, jotka tahtovat lihan jälkeen Jumalalle kelvata niin kuin olen nähnyt <286> teidän preivistä, joka oli rakkaalla työntekijällä Erik Samuel Wettasjärvellä jonka lähetti minulle, jonka edestä kiitän kaikkia Helsingin kristityiltä ja koko verellä pestyä laumaa, jotka olemme yh-

dessä hengessä esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä, joita teidän totella tulee, jotka uskovat synnin päästön veljein suusta, jotka todistavat Jumalan puolesta täällä maan päällä anteeksi annetuksi Jeesuksen nimessä ja kalliisti ulosvuotaneessa veressä, joka on Golgatalla synnittömän ja pyhän ruumiista ulos virtana juossut pitkänä perjantaina meidän syntisten lunastukseksi, että maa punersi verestä. Ja olkaa vain hyvässä turvassa, kaikki veljet ja sisaret, synnit ja viat todistan minäkin Jumalan puolesta anteeksi Herran Jeesuksen nimessä ja kalliisti ulosvuotaneessa veressä tänäkin päivänä. Ei olekaan meillä pitkä sotimisen aika täällä maan päällä totisilla kilvoittelijoilla. Aikain merkit näyttävät siltä, että kyllä taitaa pian tulla se, joka tuleva on, ja oikaisee sen valkian kätensä ja asettaa lampaat oikealle puolelle ja vuohet vasemmalle puolelle, jossa on itku ja hammasten kiristys, vaan vanhurskaalla ijankaikkinen ilo ja rauha. Ja puhalla Herran henki kaikki suitevaiset kynttilän sydämet palamaan kaikissa paikoissa, että se tulena palaisi näinä viimeisinä etsikon päivinä, että lamput syttyisit palamaan, koska huuto tulee. Amen!

Nyt sanon sydämen rakkaita terveisiä kaikille veljille ja sisarille, ehkäpä olemme kasvoista tuntemattomat, vaan hengessä tutut, jotka olemme yhdessä uskossa ja esikoisseurakunnan helmassa, sekä vanhat että nuoret ja pienet ja suuret. Ja vielä kiitän kaikkia palvelevaisia miehiä ja vaimoja ja Jumalan totuuden apulaisia. Kyllä pian yhteen tulemme, jossa ei enää eron ikävä vaivaa eikä syntisyys paina niinkuin täällä. Ja sano Antti Kolehmaiselle ja Aatu Härmälle paljon rakkaita terveisiä vaimoinensa ja kaikille kristityille, että muistaa minua ja minunkin väkeäni anteeksi antavaisella sydämellä, sillä synti tahtoo tarttua ja hitaaksi tehdä tässä kalhiissa <287> työssä, ja rukoilkaa minun ja koko minun väkeni edestä, että mekin autuaiksi tulemme ynnä teidän kanssanne. Tätä pyytää veljenne uskossa

J. H. Fjellborg
Jukkasjärvi

Hyvin ovat veljet tykänneet Suomen reisusta, jonka ilmoitti Sammeli minulle kirjeen kautta.

J. H. Fjellborg

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, Gellivaarassa ja Wettasjärvessä 21 p. toukokuussa v. 1902

Tykö rakkaille veljille ja sisarille Turussa Abrahamsonille vaimonsa ja perheensä kanssa, Blomqvistille vaimonsa ja lastensa kanssa ynnä kaikille muille rakkaille veljille ja sisarille Tampereella Forström ja Härmä ja Kulonen vaimoinensa kanssa, Walkonen, Salminen ja Wilen ja Hammar y.m. vaimoineen ja perheineen sekä muut veljet ja sisaret, vieläpä Helsingin veljille ja sisarille, Nyholmille, Tammiselle, Haataselle, Nenoselle, Ristimäelle, Laineelle, Sofia Heinospelä miehensä kanssa, Ilanderille ja Rautaselle rakkaitten vaimoineen ja lastenne kanssa ja muille rakkaille veljille ja sisarille, joita emme suita nimitellä, ja Lahdessa Simoliini ja Warjola ja Ahonen vaimoinensa ja lastensa kanssa ynnä muille rakkaille veljille ja sisarille ja Lappeenrannassa Pauvilainen, Samppi, Uti vaimoinensa y.m. rakkaille veljille ja sisarille, niin myös Wiipurissa A. Kolehmaiselle, Rautiaiselle, Marttalalle, Jalolle, Leinoselle, kaikille vaimoineen ja lastensa kanssa ja Emili Niemelälle vanhempansa ja Ida Åmannin ja kaikkein tiilipruukin ja kaupungin rakkaitten veljein ja sisarten kanssa. Emme suita nimitellä vaan kun ovat tahtoneet kirjoittamaan, niin olemme muutamat maininneet. Ja toivotamme Jumalan rauhaa ja siunausta teille kaikille yllämainituille ja kiitämme sen rakkauden palveluksen edestä meitä kohtaan teitä kaikkia kaupunkikuntain kristi<288>tyitä, vieläpä niin kauas, kun ovat sydämen kautta rakkauden siteet kiintyneet muissakin paikka- eli seurakunnissa niinkuin Imatralla, Antreassa, Hämeenlinnassa, Kotkassa, Hankoniemessä ynnä muualla niin laajalta kun tätä luetaan. Jumalan, Isän ja meidän Herramme Jeesuksen armo ja rauha olkoon ja hallitkoon henkenne ja henkemme kanssa tällä vaivaloisella ja vaarallisella matkalla elämän ehtoon asti! Amen!

Onnellisesti ja terveinä olemme kotia saapuneet ja Jumala on vaikuttanut voimallisesti, kun olimme sanomia tuoneet Suomesta, vieläpä suuren ilon Herran laumalle samoin kuin apostolin aikana. Ja olkaa, rakkaat veljet ja sisaret, rohvaistut Herrassa ja saarnatkaa Jeesuksen oman käskyn jälkeen parannusta ja syntein anteeksi antamusta Herran nimeen, sillä ne, jotka ottavat vastaan parannussaarnan, niin ne ottavat vastaan syntein anteeksi antamisen saarnan, ja ruokkikaa Jeesuksen lampaita ja kaitkaa Hänen karitsoitansa, että lampaat elävät ja lauma koossa pysyy esikoisten seura-

kunnan helmassa ja hengen yhteydessä rauhan siteen kautta ja seurakkaa Jeesusta sillä verisellä ristin tiellä yrttitarhasta Golgatalle kieltäen itsenne maailmasta, sillä Jeesus sanoo; »Joka minun perässäni tulla tahtoo, hän ottakoon ristinsä, kieltäköön itsensä maailmasta ja seurakoon minua!» sillä Hän on meille esikuvaksi pantu, että meidän pitää Hänen askeleitansa noudattaman, joka ei yhtään syntiä tehnyt eikä yhtään petosta ole Hänen suustansa löytty, sanoo apostoli. Ja Hän on jättänyt meille lakinsa, säätynsä ja oikeutensa, jonka kautta lauma koossa pysyy, ja hengen yhteydessä esikoisten seurakunnan helmassa, joitten nimet taivaassa kirjoitetut ovat, ja jossa Jumala täydellisten vanhurskasten henkein kanssa on, ja uuden testamentin välimiehen Jeesuksen verellä priiskoitetut sydämet uskon kautta ovat, vieläpä päästetyt pahasta omastatunnosta.

Sentähden, veli rakkaat ja sisaret, seuratkaamme sitä hellää alennuksen esikuvaa, että voiton päällä pysytte ja anteeksi <289> anokaamme ja anteeksi antakaamme toiset toisillemme niinkuin Jumala meille Kristuksen kautta anteeksi antanut on niinkuin Hän sanoo Matheuksen 18 luvussa, mutta suruttomalle maailmalle ja kristittyin pilkkaajille julistakaa Jumalan ankara vanhurskaus, että he heräisit kuulemaan kutsuvaista ääntä Siionin vuorelle, jossa rakas ja laupias Jumala hallitsee rauhan evankeliumilla, eroitettuna kuolleesta kristikunnasta ja eriseurain hengestä, suruttomuudessa nukkuneesta pappiskunnasta, jotka omallavanhurskaudella tahtoisit nukuttaa ja hukuttaa koko maailman ynnä kaikkein niitten kanssa, jotka nousevat sitä oppia ja armonjärjestystä vastaan, jota meidän kristillisyytemme vanhimmat ovat suurella vaivalla ylösnostaneet ja yhteen laumaan koonneet ja lain alta taluttaneet Jumalan armon vapautta vastaan ottamaan tämän esikoisten seurakunnan helmassa, joka on aikakaudellamme ensin kivulla uudesti syntynyt halvassa Ruotsin Lapissa taas meidänkin aikakaudessamme niinkuin apostolein aikanakin, ja on itsensä levittänyt oikean raamatullisen lähetystoimen kautta itään, länteen, pohjoiseen ja etelään, ja johonka siunattuun aikaan olemme, veli rakkaat ja sisaret syntyneet, josta olkoon kiitos Jumalalle ja Jumalan ihmisille. Ja siinä me, veli rakkaat ja sisaret, pysymme, vaikka koko maailma ja helvetin voima nousisi vastaan. Kuitenkin vielä Siionin linnassa rauhan kellot soivat.

Sentähden olkaa hyvässä turvassa, te valitut Suomen rannalla, kaikkein vain ja murheitten alla! Kyllä pian aukenee uusi ilma ijankaikkisuuden rannalla, jossa saatte levätä kaikista matkan vaivoista, ja johonka ampujan nuoli ei enään ulotu, ja jossa saamme tervehdellä toisiamme vanhinten ja kaikkein valittuin kanssa sen laskeumattoman auringon alla ja laulaa yhteen ääneen amenta ja hallelujaa alati ja ijankaikkisesti. Siinä on teidän koreutenne, te morsiamen piiat, että emme tarvitse tämän maailman turhia koristuksia ja kaunistuksia, joilla koko maailma kelpauttaa itsensä egyptiläisten huoramiehille, mutta seuratkaa te <290> kuningastanne, joka on punainen ja valkia monen kymmenen tuhannen seurassa, ja vieläpä lyöpi laumansa viholliset suunsa miekalla ja huultensa hengellä tappaa Hän jumalattomat.

Ja ei nyt muuta, veli rakkaat ja sisaret, vaan sanomme vaimoimme ja lastemme ja saarnaajain ja satain ja tuhanten kristittyin kanssa sydämen rakkaita terveisiä kaikkein yllämainittuin paikka- ja kaupunkikuntain kristityille. Vieläpä kiitämme teitä, veli rakkaat ja sisaret, kaiken teidän palveluksenne edestä, ja että olette kauniisti lähettäneet meitä takaisin niinkuin Jumalan, ja emme ole pakanoilta mitään ottaneet. Ja suuri ilo tuli seurakunnalle, ja vieläpä on kristityksi tullut jalestakin paljon ihmisiä, kun kotia olemme tulleet, josta kiitos olkoon Jumalalle, ja olemme taivaan valtakunnan avaimia paljon tarvinneet jälkeekin, kun olemme Suomesta kotia tulleet. Mutta Joonas vanhin vain on siirtynyt paratiisiin meille ja muille murheeksi, mutta hänelle iloksi. Mutta eivät ne ole kaukana yhdestäkään meistä, eivätkä ne ole oppia eikä Jumalan voimaa, jota tarvitaan maan päällä, myötänsä vieneet. Ja ei nyt muuta, kun pyydämme muistamaan meitäkin teidän esirukouksissanne anteeksi antavai-sella sydämellä armoistuimen tykönä. Tätä pyydämme. Teidän heikot veljenne, osalliset vaivassa ja valtakunnassa.

Samuel Wettasjärvi ja Wiktor Apelqvist.

Ja vielä kaikkein viimein täältä asti todistamme Herran Jeesuksen siunattuun nimeen ja kalliiseen vereen kaikki synnit, viat, epäilykset anteeksi. Se muistaa vielä kuolemankin hetkellä ennenkuin silmät kiinni painuvat. Amen.

Ja olkaa niin hyvät ja kirjoittakaa kopiot kaikkiin niihin kaupunkeihin, joista yllä mainitsimme. Ja eikä ole enää täällä yhtään vanhinten kirjaa Forsströmille eikä Kuloselle Tampereella, net ovat kaikki loppuneet.

Sama.

Saan kiittää sydämeistä kaikkein kirjain edestä, joita olen saanut Härmältä ja Halosen emännältä ja Kuloskalta ja Ko<291>lehmaiselta, joihin olisin vastannut, vaan en jouda, kun olen reisuun lähtemässä. Ja ei nyt muuta, vaan sanon perheeni kanssa sydämen rakkaita terveisiä. Met lähdemme Mäntyvaaran Juntin kanssa Hakaseen ja tulemme juhannukseksi Gellivaaraan. Sammeli ja Fransi lähtevät tunturiin ylös Lappiin. Eikä muuta, vaan sanon hyvästi sen Hyvän Paimenen haltuun näillä sanoilla, että synnit ovat anteeksi annetut Jeesuksen nimessä ja veressä. Muistakaa aina minuakin teidän rukouksissanne, pyytää viimein teidän heikko veljenne

Wiktor Apelqvist.

Kirjoitettu Nattavaarassa se 1 päivä heinäkuuta 1902.

Yhteenkokoontuneet vanhimmat ja apostolit ja veljet yhdistettynä sen Herran lauman kanssa, joka täällä meidän ympärillämme on. Olemme yksimielisesti päättäneet teille kirjoittaa jonkun neuvon sanan.

Ensinnä saamme kiittää teitä, Suomenmaan veljiä ja sisaria, siitä asiasta, että olette meidän rakkaita veljiä ja lähetyssaarnaajia, joita met teille täältä esikoisten seurakunnasta lähetimme, nimittäin Erik Samuel Johansson ja Wiktor Apelqvist, että te niitä kauniisti lähettäneet olette Herran edessä takaisin, joita met olemme ilolla vastaan ottaneet. Kiitämme myös niitten kalliitten kirjain edestä, joita olette kirjoittaneet Wiktor Apelqvistille ja Sameli Wettasjärvelle, että myös niitten kirjain, joita olette tänne esikoisten seurakunnalle kirjoittaneet, joita me pidämme kalliina, joista näemme ja ymmärrämme, että olette kalliina pitäneet sen työn ja toimen, että olemme teille lähettäneet kalliit veljet Sameli Wettasjärven ja Wiktor Apelqvistin, joita met olemme uskollisina Herran palvelijoina teille lähettäneet, jossa toimessa ovat olleet meidän kanssamme yhdistettynä kaikki kotalappalaiset, jonka näemme teidän kirjastanne, jonka olette Tampereelta kirjoittaneet, jossa tet kiitätte siitä heidän huo<292>lesta. Joka on tosi, että he ovat huolta pitäneet, että elävä kristillisyys on päässyt kulkemaan ja levenemään, sillä he ovat olleet valmiit osaaottamaan ja tavaransa uhraamaan aina aamupäivän koitosta alkaen niin aina tähän asti vanhinten neuvoin ja opetusten kautta, jonka he meille ja

teille opettaneet ovat ja jättäneet oppinsa peräänsä, jossa he kaikella huolella ovat pyytäneet työtä tehdä sen päälle, että Herran lauma pysyy koossa ja hengen yhteydessä esikoisten seurakunnan helmassa.

Tästä on ollut heillä suuri huoli, että lauma koossa pysyy. Siihen ovat het aina vaikuttaneet sekä Laestadius ja Raattamaa vainaja ja Purnu vainaja ja kaikki heidän työkumppaninsa, jotka heidän kanssansa yksi ovat olleet, jonka het vakuuttavat aina heidän saarnoissaan ja kirjoissa, jonka kautta tulee näkö- sälle heidän työnsä ja huolensa kristillisyydestä sillä het ovat yhdistettynä esi- koisten seurakunnan kanssa lakkaamatta huolta pitäneet sekä lähetyskirjain että myös lähetyssaarnaajain kautta ja vielä pitävät, sillä Herramme Jeesus on lähetystoimen jättänyt omaan seurakuntaansa ja järjesti sen silloin kun Hän lähetti ne seitsemänkymmentä kaksin ja kaksin ja painoi heitä rukoi- lemaan elon Herraa, että Hän lähettäisi uskollisia työntekijöitä Hänen eloonsa, sillä Hän näki, että työtä on paljon, vaan uskollisia työmiehiä on vähän, ja sitä metkin tarvitsemme rukoilla, sillä sen met näemme että tosin on paljon eloa, vaan vähän uskollisia työntekijöitä, sillä eivät he voi kaikkia niitä paikkakuntia kulkea, joista huudot, kutsut ja anomukset kuuluvat, sillä met sanomme niinkuin kirjoitettu on, että emme voi kaikkia Israelia ennata.

Tahdomme teille tietää antaa teidän anomuksestanne, jota olette pyytäneet niissä kutsukirjeissä, joita olette lähettäneet tänne esikoisten seurakunnalle Ruotsin Lappiin, jotka ovat kirjoitetut Helsingistä, Lahdesta, Viipurista, Tam- pereelta ja Turusta, joista kirjeistä met näemme teidän pyyntönne oikeaksi ja kalliiksi, että vieläkin anotte esikoisten seurakun<293>nalta apua, jota kui- tenkaan ei ole Herra unhottava, sillä Hän on luvannut kuulla lastensa ruko- ukset, ja näkee kanssa heidän tarpeensa ja puutteensa, jonka tähden emme voi teidän anomustanne niin pikaisesti päättää, koska niitä vielä on niin monta kristillisyytemme vanhimmistä pois näistä kokouksista, joita emme saa kohdata ennen talvea, jotka ovat kaukana meistä. Vaan olkaa hyvässä turvassa ja kärsivälliset murheessa ja toivossa iloiset, kyllä Jumala teille lahjan antaa silloin kun aika tulee.

Sentähden, rakkaat veljet ja sisaret, ahkeroitkaamme työtä tehdä sen päälle, että Herran lauma koossa pysyy esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä ja ahke-roitkaa pitää hengen yhteyttä rauhan siteen kautta! Pitäkää kiinteästi kiinni esikoisten seurakunnan opin ja neuvon jälkeen, jota

meidän rakkaat lähetysmiehet Wiktor Apelqvist ja Erik Samuel Wettasjärvi ovat teille opettaneet ja saarnanneet raamattuun jälkeen ja pitäkää yhdenkaltainen puheenparsi apostolin sanain mukaan ja välttäkää kamppausten riitoja ja vietteleväisiä henkiä ja kaikkea maailman turhuutta ja uskokaa rohvaistulla sydämellä synnit anteeksi annetuksi; sen met teille annamme ja todistamme kolmeyhteisen Jumalan nimeen Jeesuksen nimessä ja veressä.

Eikä muuta tällä kertaa, vaan sanomme sydämen rakkaita terveisiä täältä koossa olevalta Herran laumalta sille Herramme laumalle, joka siellä on, joka yksi meidän ja teidän kanssanne on esikoisen seurakunnan helmassa. Sydämen rakkaita terveisiä Antti Kolehmaiselle, Rautiaiselle, Marttalalle, Markkulalle ja kaikille Viipurin kristityille ja sydämen rakkaita terveisiä Tammiselle, Nyholmille, Haataselle, Laineelle, heidän perheillensä, ja Simolinille ja Varjolalle ja Härmälle ja Abrahamson'ille ja heidän perheilleen, vaikka emme suita kaikkein rakastajain nimiä nimitellä, niin kuitenkin on nimenne elämän kirjassa. Ja sanomme hyvästi sen Hyvän Paimenen haltuun siinä toivossa, että pian yhteen tulemme paratiisin kirkkaassa ilmassa, ja rukoilkaa aina meidän edes<294>tämme! Tätä merkitsevät teidän heikot veljenne osalliset vaivassa ja evankeliumin edesvastauksessa.

Wiktor Apelqvist, Jöns Eriksson, Mäntyvaara, Israel Israelson, Nattavaara, L. P. Nilson, Kilvo, vaimoinsa kanssa. Anna Liisa Purnu, Joonas vainajan leski ja Leipo Kalle.

Lähetäkää kopiot niihin paikkoihin, joihin tämä kirje sisältyy!

Kirjoitettu Norjassa, Palangissa

24 päivä heinäkuuta 1902

Tykö rakkaalle veljelle A. Härmä ynnä muille Herran viinamäen työntekijöille ja totuuden apulaisille ja palvelevaisille vaimoille, veljille ja sisarille. Jumalan armo ja rauha kasvakoon ja lisääntyköön ja vahvistukoon henkenne kanssa viimeiseen sodan loppuun asti, amen!

Minä kiitän sinua, veli rakas, sen kalliin preivisi edestä, jonka olen ilolla vastaan ottanut ja suurena ilona pitänyt ja lukenut seurakunnan kokouksissa, ja olemme nähneet ja olleet vakuutetut, että Jumalan sana ei ole hukkaan mennyt, missä se on puhtaana saarnattu, joka on tapahtunut oikean raamatul-

lisen lähetystoimen kautta, ja olemme siitä huolta pitäneet pitkin kristillisyyden aikaa läpi, jossa minäkin olen ollut lähetystoimen jäsenenä yli neljäkymmentä vuotta. Ja se on vaikuttanut voimallisesti ja vielä vaikuttaa, niinkuin nytkin olemme sanomia saaneet kirjoitusten ja lähetysmiesten kautta tästäkin lähetystoimesta, joka on meille iloksi, vaikka maailma ja kuollut kristikunta pappein ja kirjanoppineitten ja fariseusten kanssa ovat sitä vastaan, ja kun ei sillä pitänyt puoltansa, niin herätti monenfäriset eriseurur, joka on tämänkin kristillisyyden aikana tuottanut paljon murhetta, työtä ja vaivaa ja huolenpitoa aikakautemme kristillisyyden vanhimmille ja saarnaajille ja esikoisseurakunnalle. Niinkuin tekin, rakkaat veljet ja sisaret, sen näitte, mitä tämäkin lähetystoimi on matkaansaattanut, että se on <295> siunatuista hedelmiä kantanut, ja olette tulleet johdatetuiksi siihen oikeaan lammashuoneeseen, joka on se oikea seurakunta, niinkuin tekin sen itsekkin luette hebrealaisten 12.1., johonka Jumalan Poika on jättänyt lakinsa, säätönsä ja oikeutensa, vallan ja voiman, jossa tekin olette saaneet hengittää Jumalan armon raitista ilmaa, ja jossa olette hyvän omantunnon rauhan saaneet.

Sentähden, rakkaat veljet ja sisaret, pysykää nyt sen seurakunnan helmassa, jossa teitä ja meitä korjataan, hoidetaan ja kasvatetaan ja hallitaan Kristuksen opin jälkeen. Ja ne, jotka pitävät hallituksen muotoa sopimattomana, ne erkaantuvat pois ja tekevät tokkia, joita me emme saata pitää kuin metsätokkina, joita emme tottele, sillä yksi on lammashuone ja yksi paimen raamattuun jälkeen, joka nimitetään rauhan linnaksi, jossa rauhan lapset saavat olla turvassa ja suojan alla, vaikka vihollisen voima ryntää sitä vastaan, kuitenkin rauhan linnassa rauhan kellot soivat, kun vartijat Siionin muurilla huutavat: voitto on tapahtunut Karitsan veren kautta.

Ja sentähden, rakkaat veljet ja sisaret, olkaa hyvässä turvassa tekin siellä Suomen maalla! Ette te ole yksin, sillä monta kymmentä tuhatta on teidän kansanne meidän aikakautemme esikoisseurakunnassa ja hengen yhteydessä, johonka teillä on tie auennut näitten lähetysmiesten kautta niinkuin teidän kirjoituksenne todistavat. Kyllä Jumala asiansa hoitaa, ehkä ovat heikot välikappaleet, joitten kautta Jumala asiansa hoitaa ja on suuria ihmeitä tehnyt siellä ja täällä ja niin kauas kuin tämän kristillisyyden elävät jäsenet ovat ulettuneet, ensin Lapissa, Suomessa, Norjassa ja aina Amerikkaan saakka. Ja me uskomme niin, niinkuin Johannes Kastaja profeteerasi kansalle, että on se

aika tullut, että Jumalan Poika on ottanut viskimen käteensä ja perkaa riihensä, ja niinmuodoin tulevat vanhurskaat ilmi.

Ja ei nyt muuta tällä kerralla. Todistan miekin täältä asti synnit anteeksi yhdistettynä kaikkein saarnaajain ja seura<296>kunnan kanssa Jeesuksen ni-messä ja veressä, jotka täällä ovat olleet koossa neljästätoista seurakun-nasta. Niin myös on ollut täällä meidän kanssamme Sammeli Wettasjärvi kumppaninsa Franssin kanssa. Meidän rakas veljemme Sammeli, jonka kans-sa olemme olleet tutut jo yli kolmekymmentä vuotta ja yksimieliset, ja olem-me löytäneet hänet uskolliseksi huoneenhaltijain seassa, hän on nyt täällä meidän keskellämme saarnannut taivaallista totuutta niinkuin ennenkin kumppaninsa kanssa. Ja Jumalan sana on voimallisesti vaikuttanut. Monta on tullut eriseuraisista ja maailman valtakunnasta oven Herran Jeesuksen kautta sisälle lammashuoneeseen.

Minä ajattelen, mikä se mahtaa olla syynä, kun tie suljettiin Vaasaan meidän lähetysmiehiltä, jonka näemme, mitä ovat kirjoittaneet, jossa Matti Kuula jon-kun henkilön kanssa vastustaa johdattavaisen jäsenen Kolehmaisena tähden. Minä olen jo Raatamaa vainaan aikana nähnyt Matti Kuulan kirjoitukset esi-koisseurakunnalle. Sentähden tämä teko murheuttaa meitä. Jolla on ymmär-täväinen sydän, se ymmärtäköön! Ja mitä sinä puhut lähetystoimesta, ja turvanne luette esikoisseurakunnan vinhimpiin ja saarnaajiin, se on oikea raamattuun jälkeen, niinkuin itse olette lukeneet. Siinä minä tahdon, ja met vanhat täällä Norjassa, olla huolelliset seurakunnan kanssa eteenkäsini niin-kuin tähän asti. Mutta mitä sinä preivissä sanot, että jos minä tulisin. En minä tahtoisi olla vastahakoinen Jumalan seurakunnan äänelle, joka on Jumalan ääni. Mutta olen vanha, enkä ole läpiselvä suomen kielessä. Mutta met kuitenkin huolen pidämme lähetystoimesta.

Mutta minä sanon teille, rakkaat veljet ja sisaret Suomen maalla. Olkaa kärsi-välliset? Eloa on paljon, mutta työväkeä vähän. Sentähden, jos lähetystoimi viipyy hiljaisempaan kuin teidän anomus on, koska huuto on joka kantilta ja tarve vaatii, kyllä itse ymmärrätte, tuli vielä ahtaammalle, kun meidän kallis vanhin korjattiin lepoon. Hän on nyt niit<297>tämässä sen, mitä hän on kyl-vänyt. Se nyt on se iankaikkinen ilo ja kunnian kruunu monen kymmenen tuhannen seurassa, jotka ovat maasta ostetut siinä taivaassa, jossa ei aurinko koskaan laske, ja on meidän ja teidän lohdutus kaikissa vaivoissa ja

murheissa, että saamme heidän kanssa yhteen tulla vähän ajan perästä. Kirkastakoon itsensä aina se veripunainen kuningas laumansa keskellä niinkuin Johannes on häntä katsonut ilmestyksessä sotijana ja voittajana laumansa puolesta. Mutta mekin täältä asti todistamme suuren kristittyin lauman kanssa Matti Kuula veljelle synnit anteeksi Jeesuksen nimessä ja veressä senkin synnin, kun hän esti lähetysmiehet tulemasta Vaasaan ja vielä kirjoitti solvauksilla Helsinkiin, niinkuin hänen kirjansa osoittaa, heistä, jota lähetystointia vastaan ovat olleet kaikki papit, kirjanoppineet ja fariseukset ja kaikki omavanhurskauden palvelijat ja eriseuraiset niinkuin raamatut todistavat. Ja ei nyt muuta, vaan sanon satain ja tuhanten kristittyin sekä saarnaavaisten miesten ja pelvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa sydämen rakkaita terveisiä Härmä veljelle kaikkein Tampereen kirstittyin kanssa ja kiitän sen kalliin preivin edestä, jonka olen saanut. Hyvästi nyt rakkaat veljet ja sisaret, ja seuratkaa Jeesuksen verisiä askeleita! Se se on meidän kirkkotiemme. Ja rukoilkaa edestäni pyytää heikko veljenne vaivassa ja valtakunnan kanssa ja puolesta

P. O. Fjälldahl eli Meri-Pietari.

Ja kirjoittakaa kopiot tästä niihin kaupunkikuntiin, joissa lähetystoimi on käynyt ja Vaasan Matti Kuulalle. Pyydän, että kirjoitatte vastauksen minulle Apelqvistin kautta ja sanomme rakkaita terveisiä A. Kolehmaiselle ja Simoliinille O. J. M. Merkitsee Meri-Pietari ja Mikkelin Jouni.

Ja sanomme rakkaita terveisiä yksimielisesti Turun, Helsingin, Lahden ja Lappeenrannan ja Viipurin saarnaajille ja kristityille, jotka kanssamme yksimieliset ovat. Merkitsee

Se sama.

<298>

Ja met myös seurakunnan kanssa neuvomme Matti Kuula veljeä tuntemaan vikansa ja rukoilemaan anteeksi, kun hän esti muutaman henkilön kanssa seurakunnalta vanhimmilta lähetetyt saarnaajat sinne tulemasta johdattavaisen jäsenen Kolehmaisien tähden, joittenka kautta olisitte saaneet asiasta selvän ja korjanneet Kolehmaisien niinkuin Kristuskin on meitä Jumalan kunniaksi korjannut. Mutta me todistamme M. Kuula veljelle net synnit ja viat anteeksi Herran Jeesuksen nimessä ja veressä, koska met olemme nähneet M. Kuula

veljen kirjeistä, että hän on yksimielisesti esikoisten seurakunnan vanhinten kanssa sotinut eriseuraisuutta vastaan aina Amerikkaan asti voimallisesti. Ja se on kuitenkin oikea raamatullinen lähetystoimi Kristuksen opin jälkeen, joka esikoisten seurakunnalta ylläpidetään, jota vastaan ovat kaikkina maailman aikoina olleet fariseukset ja kirjanoppineet ja ylimmäiset papit ja kaikki eriseurain henget, että omavanhurskuus ja inhimillinen kunnia pääsisi voiton päälle haaskaamaan, tappamaan ja kadottamaan lampaita niinkuin Kristus sanoo. Ja ei nyt muuta, vaan sanomme sydämen rakkaita terveisiä kaikille ja todistamme täältä asti synnit anteeksi Jeesuksen nimessä ja veressä yllämainittuihin paikka- ja kaupunkikuntain kristityille ja saarnaajille ja pyydämme rukoilemaan edestämme. Tätä pyytävät

Isak Kuoksu, Isak Niku, Johan Erik Niku, Frans Larsson Parakka, Oskar Larsson Parakka, Jukkasjärven seurakunnasta yllä mainitut miehet seurakunnan kanssa ja puolesta.

Gellivaara se 27. 7. 1902.

Rakkaalle veljelle Aatu Härmälle ynnä kaikki veljet ja sisaret, jotka yksi ovat esikoisten seurakunnan helmassa. Jumalan ja meidän Herramme Jeesuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja ijankaikkisesti! Amen! Ensinnä saan kiittää niitten kalliitten kirjain edestä, joita <299> olen saanut vastaan ottaa, vaan en ole joutanut kirjoittaa vastausta, kun olen ollut reisulla koko ajan. Olen tullut kotia tällä viikolla, kun olemme Juntti Mäntyvaara vanhimman kanssa kulkeneet monessa paikkaa. Ja Jumala on voimallisesti vaikuttanut sanansa ja henkensä kautta, niin että monta lengennutta on noussut ylös ja monta on puhdistetuksi ja kirkastetuksi tullut. Ja tulee se näkyville, että kun kokonainen Jumalan sana saarnataan, niin se tekee sen vaikutuksen kuin raamatut näyttävät. Yksimielisyys täällä hallitsee kristillisyydessä, paitsi joku henki jossakin kylässä, jotka ovat jääneet seisomaan. Ja aina niitä tulee takaisin, kun kokouksissa saarnataan ja Jumalan sanalla näytetään oikea oikeaksi ja väärä vääräksi, sillä Jumalan sana se seisoo niinkuin kirjoitettu on: taivas ja maa katoa, vaan Jumalan sana ei pidä hukuman. Amen.

On tullut monta kutsukirjaa monesta paikkaa Suomesta, vaan emme ole saattaneet vakaisempaa vastausta antaa kuin sen, jonka vanhinten kanssa

kirjoitimme Nattavaarasta. Vaan niinkuin kirjoitimme, että Jumala se murheen pitää omistansa, ja niin se on tosi. Työtä tosin on paljon, vaan uskollisia työntekijöitä on vähän. Senpätähden met tarvitsemme rukoilla Jumalaa, että Hän lähettäisi uskollisia työntekijöitä Hänen eloonsa. Vaan siitä saamme kiittää Jumalaa, että ei ole vielä kaikki uskolliset työntekijät Suomessakaan loppuneet. Pidättehän te suomalaiset niitä saarnaajia oikeina, joita Ruotsin Lapissa esikoisten seurakunta ynnä vanhinten kanssa oikeina pitävät. Minä ihmettelin, kun minä ja Sammeli olimme Suomessa, että muutamat moitit, että Kolehmaisessa on oikea oppi ja väärä henki, jota met jouduimme ihmettelemään, että väärässä hengessä on oikea oppi. Emme me ole löytäneet Kolehmaisessa ei väärää henkeä eikä väärää oppia. Jos niin joku sanoisi, että he eivät juo Kolehmaisesta lähteestä, niin kavahtakoot he, että he eivät joudu itsellensä tekemään kaivoja, jotka eivät vettä anna. Sentähden kavahtakaa teitänne poisleikkaamisesta ja älköön <300> yksikään tehkö sitä haavaa, jota ei voi, ja älköön yksikään pitäkö itseänsä ylön viisaana. Kun me jokainen opettamme niin kauas kuin aikakautemme vanhemmat ovat opettaneet, niin älköön yksikään meistä heidän edellensä menkö. Sentähden ne säädyt ja opetukset, kun me ja te heiltä saaneet olemme, sen opettakaamme muille, ja jotka niitä pitävät, niin he totisesti autuaiksi tulevat. Amen.

Sentähden rakkaat veljet ja sisaret, ahkeroitsemme, met täällä ja tet siellä, työtä tehdä sen päälle, että Herran lauma koossa pysyy ja hengen yhteydessä esikoisten seurakunnan helmassa, niinkuin vanhimmat ovat aina kehoittaneet, ja siinä he ovat aina ahkeroineet, että lauma koossa pitää, jotka monta kymmentä vuotta ovat hallinneet Herran laumaa joita Paavali sanoo, että meidän tulee kahdenkertaisessa kunniaassa pitää, jotka sanassa ja opissa työtä tehneet ovat ja ovat hyvin hallinneet. Vanhimmat ne ovat seurakuntaa hallinneet apostolein aikana ja sama meidän aikana. Se näkyy kuinka suuri huoli on ollut niillä yhdellätoistakymmenellä, kun Juudas kahdestatoista vilpistyi pois, niin arvan kautta valittiin Matheus sijaan. Vaan se tehtiin vanhinten seassa, vaan jälimmiten, kun tuli kysymys, että saarnaajia lähettää, niin se näkyy, että perheenhaltijain seurasta etsittiin, jos joku uskolliseksi löytään, ja hänelle sanotaan, että mennä jakamaan Herran huoneen runsaita tavaroita. Olitkos nämä huoneenhaltijat vaimot vai olivatko he miehet? Sentähden me pidämme vaimoja kalliina, kun he vain pysyvät heidän virassaan, jonka

Jumalan Poika heille antoi, nimittäin se, että he palvelevat pyhiä ja saarnaavat Jeesuksen ylösnousemisesta. Vaan jos vaimot astuvat miesten eteen, niin met hädymme Paavalin kanssa nuhdella niitä.

Ja pysykää koossa ja ahkeroitkaa niitä saarnaajia saarnatuttua, jotka meidän kanssamme yksi ovat. Kalliiseen muistoon se on Kolehmainen jäänyt monen sadan sydämiin täällä Lapissa. Jos vielä joku sanoisi, että ei Kolehmaista ole siellä vahvistettu saarnaajaksi, vaikka se on Lapissa vanvistettu <301> Mutta tohditte ainakin tet niitä pitää saarnaajina, joita esikoisseurakunnan vanhimmat ynnä esikoisseurakunnan kanssa pitää oikeina. Ja eikä muuta, vaan sanomme sydämen rakkaita terveisiä täältä koko Herran laumalta sille Herran laumalle, joka siellä on, jotka yksi teidän kanssanne ovat esikoisten seurakunnan helmassa. Ja uskokaa rohvaistetulla sydämellä synnit anteeksi Jeesuksen nimessä ja veressä. Sen met teille täältä todistamme Jeesuksen nimeen.

Sydämen rakkaita terveisiä Sammelilta ja Franssilta. Net ovat ylhäällä Lapissa ja ovat vissiin vieneet heidät Norjaan. Sydämen rakkaita terveisiä Mäntyvaaran Juntilta ja sisarelta, Purnu vanhimman vainajan leskeltä.

Jos näette soveliaaksi, niin lähettäkää tästä kopio Turkuun Abrahamsonille. Eikä muuta, vaan sanomme hyvästi siinä toivossa, että pian yhteen tulemme tapetun Jumalan Karitsan häissä. Sanokaa minulta sydämen rakkaita terveisiä Rautio Junnulle, jos kohtaatte hänet.

Rukoilkaa aina minun edestäni! Tätä merkitsee heikko veljenne uskossa osallinen vaivassa ja evankeliumin edesvastauksesta

Emma ja Wiktor Apelqvist

Sydämen rakkaita terveisiä Härmälle ja hänen vaimolle ja kaikille, en suita nimitellä kaikkia. Se sama omalla kädellä

Wiktor Apelqvist

Gellivaara se 4. 12. 1902.

Rakkaille veljille ja sisarille Turussa ja Tampereella ja Helsingissä ja Lahdessa ja Viipurissa, Lappeenrannassa, Imatralla, Hankoniemessä ja Teuvalla ja Juvassa ja Oulussa ja Hämeenlinnassa. Jumalan armo ja rauha hallitkoon teidän

henkenne kanssa nyt ja aina tämän lyhyen sodan loppuun asti. Amen. Ensinnä kiitämme niitten kalliitten kutsukirjain edestä, joita olemme saaneet teiltä vastaanottaa, joita olemme lukenut saarnaajain ja seurakunnan kokouksissa, joita olemme pitäneet oikeina ja kalliina ja on sydäntä liikuttavainen ja Jumalan sanan jälkeen. Ja täällä on seurakunnan kanssa miehiä etsitty, joita on uskollisiksi löytty jo vanhinten eläessä, ja jotka vielä elävät, niinkuin raamattu sanoo, huoneenhaltijain seurasta etsitty, että joku uskolliseksi löytään, ja niille sanotaan, että mennä jakamaan Jumalan huoneen runsaita tavaroita. Mutta emme ole vielä saattaneet päättää, koska täältä tulee matkaan lähtö ennen kuin Meri-Pietari tulee Norjasta.

Sentähden olkaa kärsivälliset murheessa ja toivossa iloiset, kyllä Jumala itse hoitaa asiansa ja kaikki kappaleet kääntää parhaaksi kaikille niille, jotka Häntä rakastavat, ja niin pysyvät esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä Kristuksen lain kuuliaisuuden alla sen opin ja esikuvan jälkeen, jonka aikakautemme vanhimmat L. L. Laestadius, J. Raattamaa, Joonas Purnu ja monta muuta ovat ulos saaneet Pyhästä Raamatusta, ja ovat hyvin hallinneet ja lähetystoimesta vaaria ja voimassa pitäneet ja hoitaneet Herran laumaa hengen miekalla ja Herra Zebaothin voimalla, jotka vanhemmat ovat meille ikuiseen muistoon jääneet, joita kuolema on pois temmannut, mutta eivät ne ole oppia eikä Jumalan voimaa myötänsä vieneet. Kuitenkin on seurakunta jäänyt kaikkein välikappaltensa kanssa Lapissa, Norjassa ja Amerikassa ja Suomessa, monta kymmentä tuhatta, jotka pysyvät sen saman opin kuuliaisuuden alla esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä, johon olemme tulleet veripunaisen oven Herran Jeesuksen kautta ja oman suun pyytämällä vastaanottaneet syntein anteeksi saamisen armon. Siinä me pysymme turvan ja suojan alla, ettei yksikään tarvitse hengelliseen hätään kuolla. Sentähden olkaa hyvässä turvassa! Metkin täältä asti todistamme Herran Jeesuksen nimeen ja kalliiseen vereen kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi. Kirkastakoon aina teille se veripunainen kuningas, joka istuu valkian orhiin päällä vereen kastetuissa vaatteissa ja kulkee laumansa edellä, sotii ja voittaa ja valloittaa. Amen.

Ei nyt muuta tällä kertaa, vaan sanomme vanhinten ja kaikkein saarnaajain ja koko seurakunnan [\[kanssa\]](#) sydämen rakkaita terveisiä ja kaikkein palvelevaistein vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa. Ja saarnatkaa parannusta ja

syntein anteeksi antamusta Herran Jeesuksen nimeen ja kärsikää toinen toisianne ja anteeksi antakaa toinen toisillenne ja kantakaa toisenne kuormaa ja niin Kristuksen lakia täyttäkää. Eikä muuta, vaan sanomme hyvästi siinä toivossa, että pian yhteen tulemme, jos ei ennen, niin tapetun Jumalan Karitsan häissä. Rukoilkaa meidän edestämme! Tätä merkitsevät

Erik Samuel Johansson vaimonsa kanssa
ja Wiktor Apelqvist vaimonsa kanssa.

Sanomme yhteisesti sydämen rakkaita terveisiä kaikille yllämainittuin paikka- ja kaupunkikuntain kristityille. Emme suita nimittää kaikkein nimiä, mutta kuitenkin ovat teidän nimenne kirjoitettut taivaassa niinkuin Jeesus on sanonut. Jonka met myös uskomme, että meidän nimemme ovat kirjoitetut taivaassa ynnä teidän kanssanne. Met vanhemmat ja saarnaajat todistamme yksimielisesti seurakunnan läsnä ollessa tämän kirjan oikeaksi ja taivaalliseksi totuudeksi, ja todistamme ja annamme kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi Jeesuksen nimessä ja veressä.

Pyydämme muistamaan esirukouksissa anteeksi antavaisella sydämellä. Tätä merkitsevät

Israel Nattavaara, Jöns E. Mäntyvaara, Isak Kuoksu, Isak Niku, Frans Parakka, Kartanon Antti Kilvo, Lars Pekka Liikavaara, Johan Heikki Erik Niku, Isak Isohuhta, Anders Knutson, Jakop Nilsson, Kaarle Alanentalo, Petter Andersson. Axel Apelqvist, Johan Erik Dynesius.

Ja sanomme vielä yhteisesti sydämen rakkaita terveisiä yllämainittuin paikkakuntain kristityille ja erittäin Turussa <304> Abrahamssonille ja hänen emännälleen ja Blomqvistille ja yleisesti kaikille rakkaille veljille ja sisarille ja Tampereella Härmälle emäntänsä kanssa ja Haloselle emäntänsä kanssa ja Forsströmille emäntänsä kanssa ja Kulosen väelle ja kaikille rakkaille veljille ja sisarille ja Helsingin Nyholmille ja Tammiselle ja Nenoselle ja Laineelle ja Rautaselle ja Pal-muskalle ja Haataselle kaikkein emäntäinsä ja lastensa kanssa ja koko Herran lauma siellä. Myös Lahdessa Simoliinille ja Warjolalle ja Ahoselle ja kaikille valituille. Viipurissa Kolehmaiselle ja Markkulalle ja Rautaiselle ja Marttalalle ja Leinoselle, kaikki emäntäinsä ja lastensa kanssa ja se siunattu lauma, joka siellä teidän ympärillänne on. Emme suita kaikkein nimet nimittää, mutta on kuitenkin teidän nimenne kirjoitettu taivaassa.

Ja kiitämme teitä kaikkia kirjainne edestä, joita olette tänne lähettäneet, ja olkaa hyvässä turvassa ja katsokaa uskon alkajan ja päättäjän Jeesuksen päälle, joka on sotinut henkeen ja vereen asti ja voittanut meille ja teille valtakunnan, jota ei helvetin portit ole voittaneet. Synnit on meille ja teille anteeksi annettu Jeesuksen nimessä ja veressä. Lähettäkää tästä kopiot kaikkiin niihin paikkoihin, joista kutsut ovat tulleet.

Samat

E. S. Johansson. Wiktor Apelqvist

Masuninkylässä se 14 päivä toukok. 1903.

Rakkaalle ja aina muistossa olevalle veljelle vaimosi, lastesi ja sen piiskuisen Herran lauman kanssa, joka ympärillänne on, F. J. Tamminen. Jumalan ja meidän Herran Jeesuksen armo olkoon teidän ja kaikkein niitten kanssa, jotka yksi olette esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä, johon olemme tulleet, tet siellä ja met täällä, josta kointähti on noussut ja kristillisyyden päivä ensin valjennut, joka on levittänyt itsensä Torniolle ja Norjaan, Suomeen ja <305> aina Amerikkaan asti, jota Jumalan vihamies on pyytänyt turmella, hävittää ja hajoittaa, joka on vuodattanut viattoman veren aina Apelistä asti. Ei kumma, että hän tälläkin ajalla kaiken voimansa panee ja erinomattain vanhinten kuoleman jälkeen, jotka ovat Herran laumaa hallinneet lähes kuusikymmentä vuotta Kristuksen opin ja esikuvan jälkeen, että lauma on pysynyt koossa ja Kristillisyys elävänä ja hengen miekka terävänä, joka on tullut, nimittäin tämä kristillisyys, niin suureksi ristiksi omalle vanhurskaudelle ja maailman kunnialle, ettei nämä kauniit perkeleet saa rauhassa taluttaa joka ainoaa sielua helvettiin niinkuin heidän tahtonsa olisi, ja nyt vielä erinomattain, kun oli saamassa peitetyksi vanhinten jäljet Etelä-Suomessa y.m.

Ette tarvitse ihmetellä, jos vihollinen vihastuu vielä enemmän, kun hänen hyvä yrityksensä ei oikein onnistunut. Mutta olkaa, veljet ja rakkaat sisaret, hyvässä turvassa, voiton päällä olemme pysymässä Karitsan veren kautta ja uskokaamme syntein anteeksi saamisen armosta itsemme autuaiksi ja ahkeroitkaamme Kristuksen laissa, että me meitämme rakastaisimme.

Tässä tervehdän teitä Sammelin, vaimoni ja lasteni ja kaikkein meidän kylän kristitty in kainssa ja ilmoitan, että olemme onnellisesti Jumalan avulla kotia kostuneet ja terveinä olemme ruumiin puolesta ja olemme saaneet Wiktorin tervehdellä jo tullessamme Gellivaarassa, Sammeli tuli meille varsin, kun tulimme kotia. Sammelin kanssa olemme jo käyneet yhdessä kylässä, jossa viivymme muutamia päiviä. Ja Jumala vaikutti voimallisesti, että joukko tuli maailman valtakunnasta ja monta eksynyttä palasit takaisin ja itkulla tunnustit eriseuraisuutensa ja rukoilit anteeksi seurakunnalta, ja seurakunta todisti Jeesuksen nimessä ja veressä heille synnit anteeksi, ja Pyhän Hengen valkea paloi voimallisesti.

Eikä muuta, kun sanomme sydämen rakkaita terveisiä kaikille Helsingin rakkaille veljille ja sisarille, ja kiitämme teitä <306> ja kaikkia Helsingin rakkaita veljiä ja sisaria sen ylönpalttisen rakkauden palveluksen edestä, jonka osoititte meitä kohtaan, ehkä me heikot sanan palvelijat teidän seasanne olimme. Muistoon olette ikuiseen jääneet ja sydämestä toivotamme teille onnea ja siunausta sekä ruumiin että sielun puolesta, ja todistamme täältä asti kaikki synnit anteeksi Sammelin ja koko Herran lauman kanssa Jeesuksen nimessä ja veressä. Sano sydämen rakkaita terveisiä Rautaselle emäntänsä ja väkensä kanssa, Nenoselle, Nyholmille ja Ihalaiselle, Ekdahlille, Yliniitylle vaimoina ja perheinsä kanssa, Sirenskalle, Miina Isotalolle, Kanervalle, Haataselle vaimonsa kanssa, Ristimäelle vaimonsa kanssa ja Heinospelä vaimonsa kanssa ja Impille, rakkaita terveisiä Nymanille vaimonsa kanssa, Henrikssonskalle, Anna-Liisalle, Maria Wäyryselle ja kaikille veljille ja sisarille ja sille Almalle, joka oli Tampereella ja Aleksander Lindellille. En suita kaikkia nimittää, kuitenkin on nimenne ja nimemme kirjoitettu taivaassa. Ja jääkää Jumalan rauhaan siinä toivossa, että pian yhteen tulemme ijankaikkisuuden kirkaassa ilmassa koko maasta ostetun lauman kanssa, jossa sanomme yhteen ääneen amen, hallelujaa. Pyydän muistamaan minuakin ja meitä rukouksissanne anteeksi antavaisella sydämellä. Vähin veljenne

Isak Niku

Olisi meilläkin hauska saada sanomia sieltä. Täällä on postin kulku muuttunut, että tulee preivi hopummasti tänne, kun lähetetään tällä osoitteella: Isak Niku, Junosuando Masuninkylä, Haaparanta, Sverige.

Kirjoitettu Masuninkylässä 1903.

Tässä tervehdän minäkin rakasta veljeä F. J. Tammista rakkaan vaimonne, lastenne ja kaikkein ympärillä olevain rakkaitten veljein ja sisarten kanssa, jotka yhtä armon ilmaa hengitätte esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä, johonka tulleet olette oven Herran Jeesuksen kautta <307> sisälle, jossa on oikea turvan ja suojan paikka. Tuntemattomat olemme ruumiillisesti kasvojen kautta, mutta sydämen kautta tunnetut, vieläpä hengessä olemme läsnä, kun sanomain ja kirjain kautta olemme hyviä sanomia ja todistuksia saaneet sekä menneen vuosisilta että nykyisiltä lähetysseuraajilta, joita olemme uhranneet Jumalalle Suomen lähetystoimeen, jonka edestä kiitämme teitä kaikkia sydämestämme, että olette niitä Jumalan apuvälikappaleita ilolla vastaanottaneet, rakkaudella palvelleet ja kauniisti takaisin lähettäneet, joka oli meille suureksi iloksi. Herra palkitkoon kaikille teille kaiken rakkauden palveluksenne ja kaiken vaivanne jo täällä ajassa hyvällä omallatunnolla ja ijankaikkisesti vanhurskauden kruunulla taivaassa. Eikä muuta, vaan sanomme vaimoni Karoliinan, Sammelin ja Isakin ynnä heidän vaimoilta ja kylän kristityiltä sydämen rakkaita terveisiä, ja todistamme synnit, viat ja kaikki epäilykset anteeksi Herran Jeesuksen nimessä ja kalliissa veressä, todistamme kaikki anteeksi Jumalan puolesta. Pyydän rukoilla edestämme. Heikko veljenne

J. E. Niku

Kirje Helsingistä 26 p. lokakuuta 1903.

Jumalan rauha, rakkaat veljeni ja sisareni Herrassa. On sydämeni halu tervehtää kaikkia niitä veljiä ja sisaria, jotka olette vielä Jumalan armosta pysyneet ylhäältä alas lasketun Jerusalemin, se on, esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä, joka taivaallinen tuli on syttynyt viimeisen vuosisadan puolipaikolla, ja joka vielä väriänsä muuttamattomana palaa niissä paikoin, joissa se syttynytkin on. Kiitos olkoon Jumalan, että on koiton ylhäältä antanut tulla valaisemaan meitäkin, jotka istuimme pimeydessä ja kuoleman varjon maassa. Kyllä minäkin muistan sen synkiän pimeyden, josta Jumala minua autti kalliin veljen ja ikuisessa muistossa pysyvän Herman

Karjalaisen kautta. Sen kyllä <308> tunnen ja tunnustan vieläkin, että olen monta kertaa pimeissä laaksoissa vaeltanut, joissa ei ole kaukana pelkokaan ollut, vain kuitenkin on Jumala minua auttanut, jotka avut ja ne välikappa-leet, joittenka kautta Jumala antanut on, en saata koskaan unhottaa.

Usein olen minä muistanut teitä Joensuussa, Monnissa ja Enossa, jotka olette ensimmäisen uskon ja Kristuksen alkuopin pitäneet. Läsna olen minä teitä minun hengessäni, ja henkeni halusta ottaisin teitä kovasti kaulasta kiinni, jos käteni yltäisi. Uskon kuitenkin, että kerran me yhteen tullaan. Ja ei se kaukana olekaan kunnes tämä synnillinen verho uuden Jerusalemin ympäriltä riisutaan yhdessä silmän räpäyksessä. Sentähden, rakkaat veljet ja sisaret, kilvoitelkaamme vielä uskossa vähän aikaa ja älkäämme eksykö ja erkaan-tuko pois esikoisten seurakunnan helmasta ja hengen yhteydestä, joka on rakennettu apostolein ja profeettain perustuksen päälle, jossa Jeesus Kristus paras kulmakivi on. Kirkas on ilma vielä Siionin vuorella.

Sentähden olkaa vielä hyvässä turvassa kaikki arkamieliset ja alaspainetut sekä monessa tuulessa vilusta värisevät lampaat ja heikot karitsat, jotka Herra Jeesus, se hyvä paimen, on ruokkinut ja verellensä puhtaaksi viruttanut ja uskokaa vielä visusti kaikki syntinne, vikanne ja virheenne anteeksi Herran Jeesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa veressä, ja tunnustakaa toinen toisillenne teidän rikoksenne ja anteeksi antakaa toinen toisillenne, että te terveiksi tulisitte. Muistakaa minua ja antakaa anteeksi minulle kaikki rakastamattomuuteni, jota usein tunsin ja kuitenkin olin hidas anteeksi rukoilemaan.

J. Ihalainen

Saivonmuotkassa.

Tykö rakkaalle veljelle Herrassa Häätänen, Jumalan armo lisääntyköön teille! Ilmoitan, että vanhinten käsikirjoituksia ei ole enää täällä. Niitä olemme lähettäneet Amerikkaan J.<309>Kierille. Sanomme sydämen rakkaita terveisiä ja kiitämme kirjan edestä. Sammeli Wettasjärvi on nyt täällä kumppaninsa kanssa Fransi Parakasta ja sanovat sydämen rakkaita terveisiä Haataselle ja kaikille rakkaille veljille ja sisarille Helsingissä y.m. Vieläpä, jos lähetysmiehet ovat saapuvilla, sanomme yhteisesti rakkaita terveisiä. Synnit todistamme

anteeksi Jeesuksen nimessä ja veressä. Se uskokaa ja rukoilkaa edestämme, Anders Zachariasson emäntänsä Karoliinan kanssa, silloin, kun viimeiseen kokoukseen tullaan Jumalan paratiisissa.

Hyvästi nyt siihen asti, kun yhteen tulemme kunnian valtakunnassa.

Kirjoittanut

Apram Auno ja Hans Helander.

VANHINTEN KIRJA II

VANHINTEN KIRJA II

AIKAKAUTEMME VANHINTEN Y.M.
KIRJOITUKSIA

TOIMITTANEET

K. PANULA JA E. REUNAMO

SATAKUNNAN
KIRJATEOLLISUUS
OY:N KIRJAPAINO,
PORI, 1939

KUSTANTAJA:

VANHA-LAESTADIOLAIS-KRISTILLINEN YHDISTYS R.Y.

Näköispainos Paino-Saimaa Oy,
Lappeenranta 1995

ESIPUHE.

Armo, laupeus ja rauha Jumalalta, meidän isältämme, ja Herralta Jesukselta Kristukselta kasvakoon ja lisääntyköön kaikille, jotka meidän Herramme Jesuksen ilmestystä odottavat, nyt ja aina. Amen.

Jo pitemmän aikaa on Ruotsin Lapinmaan ja Suomen saarnaajilla ollut ajatus painattaa niitä lähetykskirjoja, joita kristillisyytemme vanhimmat ovat kirjoittaneet tänne Suomenmaalle. Nyt painosta ilmestyvään Vanhinten Kirjaan on otettu paitsi Suomenmaalle myöskin muihin maihin kirjoitettuja kirjeitä ja muita kirjoituksia, jotka koskevat tämän elävän kristillisyyden kulkua sen myötä- ja vastoinkäymisissä.

Ensimmäisessä "Aikakautemme Vanhinten Kirjassa" näkyy, kuinka L. L. Laestadius, Juhani Raattamaa, Joonas Purnu ja ne, jotka heidän kanssaan ovat yksimieliset olleet, ovat kristillisyyttä hoitaneet, hallinneet ja koossa pitäneet, ja nyt tässä toisessa Vanhinten Kirjassa, kutka heidän jälkeensä ovat tätä piskuista laumaa hallinneet ja koossa pitäneet neljän tuulen alla, joista monet ovat menneet lepäämään, niinkuin Samuel Johansson Wettasjärvi, Isak Niku, Frans Vettainen Parakka, Isak Fors Kuoksu, Isak Stålnacke ja Viktor Björkman sekä monta muuta heidän kanssansa, ja paljot uskolliset työmiehet täällä Suomenkin maalla, jotka ovat työnsä yhteenliittäneet Ruotsin Lapin vanhinten kanssa tämän sukupolven muistoaikana, niinkuin A. Kolehmainen, J. Ihalainen, N. Milen, Juho Ahonen, M. Hulkkonen, O. Vainio, E. Rantanen, I. Kukkonen, A. Marttala, F. Peltomaa, O. Ryytä, J. Fager, J. K. Ruusula ynnä monta muuta, jotka ovat siirretyt lepäämään heidän työpäivänsä perästä niinkuin Danielin kirjan 12:ssa luvussa sanotaan. Mutta eivät he ole oppia eikä Jumalan voimaa myötänsä vieneet eivätkä taivaan valtakunnan avaimia; ne ovat jääneet tänne Pyhän Hengen saaneeseen seurakuntaan. He ovat jättäneet puhtaat siemenet jälkeen jääneille polvikunnille, ettei tarvitse lainata siemeniä tämän maailman kauppamiehiltä, sillä niissä on paljon rikkaruohon siemeniä.

Me uskomme totisesti sen, että ne vanhimmat, jotka vielä elävät Ruotsin Lapissa edesmenneitten vanhinten hautain päällä, vielä varjelevat Sio-

nin linnaa ja pitävät huolen tästä kristillisyydestä Euroopan ja Amerikan maalla; ja niin paljon kuin kuuliaisuutta löytyy sille opille, se tulee auttamaan niitä ihmisiä elämässä ja kuolemassa. Siitä olemme iloiset, että on paljon uskollisia työntekijöitä Suomenkin maalla, jotka puhtaalla mielellä rakentavat Jumalan temppeliä sen perustuksen päälle, jonka kristillisyytemme vanhimmat ovat laskeneet, kukin sen lahjan kanssa, jonka Herralta saaneet ovat; ja siihen Jumala antakoon voimaa kaikille uskollisille työmiehille tällä maailman lopun vaarallisella ajalla, että tämä siunattu kristillisuus pysyisi koossa, joka on niin suurella vaivalla ja monilla kyyneleillä rakennettu. Ja tahtoisimme kehoittaa nuoriakin kansoja painamaan mieleensä, että jos tähän kristillisyyteen tulee jotakin uutta opin, elämän tai esikuvan puolesta, niin se turmelee ja sammuttaa elävän hengen, joka tulee näköksälle kaikista niistä joukkioista ja yksityisistä, jotka ovat lähteneet parantamaan tätä kristillisyyttä, niin ne ovat eksyneet siltä kaltaiselta elämäntieltä.

Sentähden on se kristityille korkeampi kysymys kuin mikään muu tässä elämässä, että säilyttää usko puhtaassa ja hyvässä omassatunnossa ja ottaa tarkka vaari näistä vanhinten kirjeistä, joita tässäkin Vanhinten Kirjassa on. Niissä tulee näköksälle, minkälaiset neuvot he ovat antaneet kussakin asiassa, joka työ on kantanut siunatun hedelmän, jota he ovat tehneet Suomenkin maalla, kun Lapinmaan saarnaajat ovat kolmetoista kertaa kulkeneet kutsuttuina ja lähetettyinä läpi Suomen kristillisyyden. Sen työn hedelmänä kasvavat ijankaikkisuuden kukkasat ja hedelmälliset puut, ja armonlinnut ovat laulaneet kiitosta sille suurelle Luojaalle ja Ristinkantajalle; ja jos tämä ääni lakkaisi kuulumasta, niin me kuolisimme murheesta. Me rukoilemme, että se suuri Elon Herra lähettäisi uskollisia työntekijöitä eloonsa, että lapsemme ja lastemme lapset näkevät vaeltaa oikeaan Isänmaahan. Ja ennen kaikkea tarvitsemme uskoa synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä sekä uskossa seurata sen suuren Luojan ja Ristinkantajan verisiä askeleita ja eroittaa itsemme maailmasta, että saamme katoamattoman elämänkruunun.

Padasjoella, maaliskuun 2 p:nä 1939.

Ville Nieminen.

Joel Ahonen.

JUHO RAATTAMAAN ELÄMÄKERTA.

J. Juhonpoika Raattamaa on syntynyt Kaaresuvannon seurakunnassa Kuttasen kylässä Tornion Lapissa 12 p. syyskuuta v. 1811. Hänen isänsä Juho Raattamaa ja äitinsä Anna olivat köyhät uutistalon asukkaat, jotka elättivät itsensä karjanhoidolla ja kalastuksella. Äiti puhui kodissa lapsille Jumalasta, ja nämä äidin opetukset painuivat lasten mieliin. Jo nuoruuden aikana tuli Juho heräykseen, joka ei kuitenkaan vaikuttanut pysyvää mielenmuutosta. Sukulaiset luulivat hänet mielenvikaiseksi, kun hän ahkerasti luki ja rukoili. Pohjoismaassa oli tähän aikaan niitä, jotka hiljaisuudessa etsivät Jumalaa ja kehoittivat muita siihen. Aika ajoin oli Juho suuressa ahdistuksessa sielunsa pelastuksen tähden ja pyysi Jumalalta, että Hän säästäisi häntä ijankaikkisesta kuolemasta, mutta maailman mieli kumminkin voitti hänet. "Vanhan aatamin taipumukset", sanoo hän itse, "niinkuin kortinlyönti ja turhat leikit, saattoivat minut rikkomaan paremmat aikomukseni".

Viidentoista vuotiaana hän meni renkipojaksi naimisissa olevan sisarensa luo. Siinä kylässä oli irstainen nuoriso. Sitten sairastui hän kuume-tautiin, jonka alla sielun tuskat tulivat ankaraksi, sillä hän uskoi kuolevansa ja menevänsä helvettiin. Tunnontuskain alla tunnusti hän syntejänsä, mitä ikänä muisti tehneensä kaikkein ihmisten kuullen. Eräs ukko alkoi häntä lohduttaa Pyhän Raamatun sanoilla, että katuvaiset ovat saaneet armon, mutta hän vastasi: "Minä en ole katuvainen kuten David, Manasse ja Maria", ja ukko ei enempää voinut hänelle. Eräänä yönä tuli iloinen mieli hänelle ja sanoi sisarelleen: "Nyt olen mahdollinen lukemaan Jumalan sanaa." Viimein parani hän ruumiin puolesta, mutta omassatunnossa oli vaiva.

Seitsemäntoista vuotiaana kävi hän rippikoulun. Silloin muisti hän kortilla voittaneensa eräältä pojalta hopeanapin. Tämän hän tunnusti papille, kun ei ollut se Lapin poika seutukunnalla. Rovasti Laestadius sanoi hänelle: "Älä toisten korttia lyö!" Kun Laestadius huomasi hänellä olevan hyvän ymmärryksen ja lukuhalun, valitsi hän hänet lasten opettajaksi Kaaresuvannon seurakuntaan. Puolen vuotta opetti Laestadius Juhoa toi-

meensa. Tämä opetus vaikutti Juhossa vielä suuremman lukuhalun, ja hän rukoili Jumalalta valistusta Jumalan sanan ymmärtämiseen. Vähän myöhemmin oli Juho myös langennut juoppouteen ja piti paha elämää viinapäissänsä ja mellasti hurjasti kodissansa. Laestadiuksen täytyi nuhdella häntä monesti ja ankarastikin, mutta ei eroittanut häntä toimestaan, vaikka vielä lasten vanhemmat kantoivat hänen päällensä, vaikkapa syy siihen olikin se, että hän vaati lapsilta koulussa ahkeruutta kirjan lukuun. Jos tuota kirottua viinaa ei olisi ollut, niin hän olisi ollut paras katekeetti koko Lapinmaassa.

Kuusi vuotta oli hän tuon viinapaheen vallassa, ja tämä aika hänen elämässään, aina kahteenkymmeneen neljään ikävuoteen asti oli sumuinen ja monta häpeällistä työtä sinä aikana tuli tehdyksi, ja niinkuin hän itsekin sanoo: "jota vieläkin murheella muistan." Eräänä jouluna löysi Raattamaa rahakukkaron, jossa oli lähes 700 riksiä. Hän toivoi saavansa kolmannen osan löytöpalkkiota, vaan ei saanut kun ainoastaan 5 riksiä; päälliseksi Laestadius nuhteli häntä hävyttömästi omanvoiton pyynnöstä. Nämä soimaukset ja lopuksi Laestadiuksen hellät puheet vaikuttivat hänessä omantunnon oikean heräyksen. Rovasti kertoi, kuinka eräs Lapintytär oli häntä puhutellut ja ojentanut, kuinka oma vanhurskaus estää katuvaista vastaanottamasta Jumalan armoa. Ne keskustelut herättivätkin hänessä toivon, että Jumala saattaakin vielä hänen ainoan Poikansa kautta olla hänelle armollinen ja laupias. "Tästä hetkestä asti", sanoi hän, "minä maltoin mieleni niinkuin tuhlaajapoika. Nyt tunsin, että syntini painoivat raskaasti ja että ne olivat ne rautanaulat, joita sotamiehet löivät Golgatan vuorella viattoman Jumalan Pojan käsiin ja jalkoihin. Sielun murhe synteini tähden tuli sitä raskaammaksi, epäuskon kauhea synti myös ilmoitti itsensä. Pelkäsin myös tehneeni synnin Pyhää Henkeä vastaan. Tässä tilassa olin kaksi vuotta. Toisinaan tulin evankeliumin kautta lohdutetuksi. En olisi muutoin jaksanut uskoa ja saarnata muille parannusta." Talvella v. 1843 rupesi Raattamaa saarnaamaan parannusta ja puhumaan kristillisyydestä, mutta hän ei ollut vielä oikein vapaa viinasta; hyvät ystävät ja vanhat viinaveikot viekottelivat häntä maistamaan vähäisen. Kauan oli Raattamaa sotinut viinaperkelettä ja kunnian perkelettä vastaan, ennenkuin hän Jumalan armon kautta voi vapautua niiden vallasta.

Tammikuussa 1848 Juho Raattamaa tuli Lainioon, joukko Lappalaisten sikiöitä mukanaan, joista muutamat tuskin tunsivat kirjaimia. Hän selitti koulutoimensa ohella Kristuksen piinanhistoriaa lapsille sen tavan mukaan, minkä oli oppinut Rovasti Laestadiukselta Kaaresuvannossa. Iltasin koontui myös kylän asukkaita kouluhuoneeseen, joka oli savupirtti. Siellä

pidettiin silloin rukouksia; ja rukousten jälkeen luki hän jonkun Laestadiuksen saarnakartoista, mikä tavallisesti teki sen vaikutuksen, että muutamat suuttuivat ja pötkivät tiehensä, mutta toiset jäivät sisälle. Sen jälkeen pitkitti Raattamaa keskustelua huoneeseen jääneiden kanssa myöhäiseen yöhön. Nyt heräsi Jukkasjärven Lappalaisissa yleinen uteliaisuus käymään tuossa kummallisessa koulussa, jossa sanottiin lasten tulevan hulluiksi, ja hullulta näyttikin maallisissa silmissä, kun muutamat lapsista vaikeroivat omantunnon tuskissa, toiset taas hyppelivät ilosta. Noin kuu-kauden ajan oli Raattamaa muokannut tuota kovanlaista maata, minkä raataja hän oli. Muutamat kylän suurkapakoitsijoistakin rupesivat saamaan pistoksen sydämiinsä. Alussa nousi kova sota ja taistelu viinalohikäärmeen kanssa. Ne, jotka olivat eniten kirjanoppineita, koettivat puolustaa viinan hyötyä ja tarpeellisuutta Raamatun lauseilla, joita otettiin Salomonin ja Syyrakin kirjoista. Mutta Raattamaa oli siksi opas Raamatuissa, että hän voi kumota heidän väitteensä toisilla Raamatun lauseilla. Väkevästi ja voimallisesti Raattamaa saarnasi, ei ainoastaan raittiudesta, vaan myöskin totisesta ja elävästä kristillisyydestä. Hän teki työtä yöstä ja päivää, ainoastaan muutamia tunteja aamuyöstä hän nukahti, ja oli ihmeellistä, ettei hän kokonaan uupunut, mutta hänellä oli hyvä ruumiinrakennus ja hyvä terveys, hän oli lyhyenpuoleinen miehenvähkyrä, korkea otsa ja suuret vilkkaat silmät.

Lähetyskoulu muutettiin v. 1849 Pajalaan Könkäsen kylään. Täällä Raattamaalle taaskin tarjoutui erinomainen tilaisuus tekemään työtä Herran viinamässä. Uteliaisuus houkutteli sinne Pajalan ja Jukkasjärven seurakunnassa asuvia lappalaisia, jotka nyt olivat taipuvaisempia kuulemaan kristillisyyttä kuin vuotta aikaisemmin. Heräyksen vaikutukset alkoivat levitä voimakkaina yli seurakuntia, ja sanomat tästä levisivät kylästä kylään. Nyt koitti vihdoin se aika, että Jumalan tuli alkoi palamaan niinkuin Jesus on sanonut: "Minä tulin tulta sytyttämään maan päälle, ja mitä minä soisin, vaan että se jo palaisi." Mutta samalla alkoi myös hänelle itselleen kuvastua Pyhän Hengen valkeudessa oman sydämen pahuus ja syvä syntiturmelus, joka onkin yhdelle oikealle saarnaajalle tarpeen, että hän myöskin voisi toisia armoitettuja sieluja johdattaa pyhityksen tiellä; Raattamaa sanookin itse kokemuksistaan: "Useasti kyllä pahat ajatukset, häijyt himot ja halut ovat minua haavoittaneet. Olen myös ollut kykenemätön itsenikieltämisessä ja ahdistettuna epäilyksiltä, että olen usein tarvinnut kristittyin todistuksia syntein anteeksi saamisessa Jesuksen nimessä. Tätä vaellussauvaa olen siis tarvinnut matkalla Isänmaalle, syntein anteeksi antamista Jesuksen nimessä, sillä heikko olen matkamies."

Paljon on hän myös saarnannut parannusta ja syntein anteeksi antamista muille; samalla hän on myös rakentanut ja voimassapitänyt viinamäen aitaa, on myös ahkerasti muistuttanut sitä lähetyskirjainsa kautta kaikille viinamäen rakentajille, että tehkää työtä sen päälle, että Herran lauma koossa pysyisi. Hän sai jo niin paljon hänen aikansa nähdä ja kuulla kristillisyyden laveudesta Euroopan ja Amerikan maalla, kuinka vihollinen niin monessa muodossa lihallisen vapauden ja väärän jumalisuuden sekä hajoittavaisen eriseuraisuuden kautta tahtoi päästä turmelemaan sitä kallista Jumalan työtä, jonka hän oli nähnyt kristillisyyden alun niin pienenä kuin sinapin siemen, ja nähnyt sen kasvaneen niin suureksi puuksi, että taivaan linnut ovat sen oksille pesänsä rakentaneet, ja on oksansa levittänyt yli valtakuntain ja valtamerien. Elämänsä vanhuudessa sai hän nähdä sen, kuinka niistä saarnamiehistä, jotka alussa olivat olleet yksimieliset, tuli viimein eriseururan rakentajat, jotka sitten kokosivat kaikista vastahakoisista lauman selkensä taka, joista Raattamaa sanoo: "Siitä tunnetaan heitä, etteivät he rakasta esikoisseurakunnan jäseniä." Lähes vuotta ennen kuolemaansa hän kirjoittaa Amerikkaan: "Minä olen nähnyt tämän kristillisyyden niin pienenä kuin sinapin siemen, ja pysyäkää siinä opissa, josta te hengen ja elämän saaneet olette ja tehkää sen päälle työtä, että kaikki armoitetut sielut tulisivat liitetyiksi tähän alkuperäiseen opin puhtauteen, ettei tulisi lahkoja eikä lohkoja. Meidän sota-aseemme eivät olekaan lihalliset, vaan väkevät varjelluksia kukistamaan ja ottamaan voiton yhden toisensa perästä." Sitten jättää hän viimeiset hyvästit omaisillensa ja ystävillensä, jotka seisovat hänen vuoteensa ympärillä; tämä tapahtui 7. p. maaliskuuta v. 1899. Hautajaissaattue, joka kulki kirkosta parin kilometrin päässä olevalle hautausmaalle, oli niin pitkä, että ensimmäisten hevosten lähetessä määräpaikkaa, viimeiset lähtivät kirkolta.

JOONAS JOHANSSON PURNUN ELÄMÄKERTA.

Tässä on taas yksi uusi muistutus meidän kuolevaisuudestamme, meille kaikille, jotka olemme jääneet hänen hautansa päälle. Vanhin Joonas Johansson Purnu, joka on syntynyt Wettasjärvässä Ruotsin Lapissa, kuoli maaliskuussa 15 p. 1902 Gellivaaran kirkonkylässä saarnaaja Viktor Apelvqvistin talossa, elettyään täällä surun ja kyynelten maassa yli puolimäärän kahdeksankymmentä vuotta. Hän on ollut uskollinen vanhin ja vartija Sionin muurilla aina Laestadiuksen ajoilta asti yli 50 vuotta, ja on ensin tullut kristityksi Vittangissa, kun Jukkasjärven seurakuntaan ja Vittangin

kylään heräys tuli. Hän on ensin tullut tunnetuksi Vittangin ja Gellivaaran seurakunnissa, sillä hän on tullut oven kautta oikeaan seurakuntaan silloin, kun Raattamaa-vanhin piti ensimmäisiä kouluja Vittangissa. Silloin hän tuli suurella murheella ja omantunnon vaivalla ja vapistuksella ja suurena syntisenä ja töittensä kaltaisena tähän oikeaan lammashuoneeseen, jossa kaikki synnit anteeksi annettiin ja päästettiin lain kanteesta.

Ja niin hän on ollut uskollisena välikappaleena Herran kädessä aina niistä päivistä saakka, kun hän oli Laestadiuksen kanssa Tärännön kylässä kanssapuheessa, niin hän asetti hänet jäseneksi kalliiseen lähetystyöhön ja lähetti saarnaamaan ensin tunturi-Lapissa, Gellivaaran ja Jukkasjärven seurakunnissa järvien ja jokien rannoilla köyhäin talollisten ja nybyggareitten halvoissa majoissa, joissa hän vaikutti suuret ja terveelliset muutokset sanankuulijoissa. Ja niin hän kokosi siihen yhteen lammashuoneeseen, se on, esikoisten seurakuntaan, Laestadiuksen ja Raattamaa-vanhimman y.m. työkumppaneitten kanssa, sillä hän oli suurilla ja siunatuilla Jumalan lahjoilla varustettu sekä herättämään että vapauteen saattamaan, yhteenliittämään ja koossa pitämään; vieläpä sovintosarnaajana on hän itsensä uhrannut lapsille ja vanhemmille, kirjallisesti ja suullisesti, Norjaan, Suomeen, Ruotsiin, Lappiin ja aina Amerikkaan asti, johon hänet lähetettiin esikoisten seurakunnalta Raattamaa-vanhimman kanssa, jossa pitkälliset riidat ovat olleet ja monet raskaat hätähuudot kuuluivat esikoisten seurakuntaan ja vanhimmille Ruotsin Lapissa, jotka hätähuudot laskeutuivat raskaasti vanhinten ja oikean seurakunnan sydämmelle, jonka vuoksi he päättivät, että lähettää heille apua, ja Raamattuun jälkeen etsiä huoneenhaltijani seassa, että joku uskolliseksi löydetään. Ja niin vanhimmat ynnä seurakunnan kanssa löysivät hänet ainoaksi uskolliseksi tähän korkeaan ja painavaan työhön, johon hänet lähetettiin rakkaan veljen Jöns E. Mäntyvaaran kanssa, lähetettynä Raattamaa-vanhimmalta esikoisten seurakunnan kanssa ja Amerikan veljiltä ja sisarilta kutsuttuna. He kulkivat yli koko Amerikan maan aina Tyynen meren rantaan asti ja sieltä monien veljein seuraamina Calumefiin, jossa on yksi siunattu sovinto heidän aikansa tehty, josta hedelmät ja sovintokirjat todistavat nyt ja ijankaikkisesti. Amen.

Ja niin hän on surun ja murheen pitänyt kaikista seurakunnista Euroopassa ja Amerikan maalla ja niin kauas, kuin hänen äänensä on kuulunut, yhdistettynä oikean seurakunnan kanssa. Ja vielä viimeisillä viikoillakin oli hänellä suuri murhe ja huoli Suomen lähetysreisustakin, eikä hän ennen tyytynyt, ennenkuin hän sai Viktor Apelqvistin ja E. Samuel Wettasjärven matkaan, sitten hän jäi tyytyväiseksi ja sanoi: "Menkää nyt

niinkuin Herra on säätänyt!" ja uskoi ja toivotti sitä, että Suomessa leviää vielä evankeliumin kirkkaus niinkuin Raattamaa-vanhin on ennustanut.

Niin hän on yhdellä äänellä saarnannut viimeiseen hetkeen asti. Ja sanoi aviokumppanillensa hyvästin ja kaikille läsnäoleville veljille ja sisarille, jotka seisovat hänen sänkynsä vieressä murheessa ja kaipauksissa, Jumalan paratiisiin asti, ja sanoi: "Jo te olette tehneet minulle hyvästijättövuoteen", ja niin kiitti vielä kaiken palveluksen ja rakkauden edestä ja pyysi vielä kristittyin esirikouksia ja syntein anteeksi saamisen todistuksia viimeiseen asti. Ei hän maailmasta mitään pitänyt, vaan ainoastansa kristillisyyden levenemisestä, rakentamisesta ja koossapitämisestä ja lähetystoimesta hänellä oli suuri huoli ja murheenpito, joissa raskaissa ja korkeissa asioissa hän sai viettäa monta unetonta yötäkin. Senkaltainen oli tämän uskollisen Herran palvelijan huoli ja ajatus, niinkuin Apostoli sanoo, niinkuin Jesuksella Kristuksella oli. Vieläpä lohdutti jälkeenjääneitä veljiä ja sisaria ijankaikkisen elämän toivolla ja kehoitti huolta pitämään kristillisyydestä vielä hänen lähtemisensä jälkeen niinkuin tähänkin asti. Ja niin hän nukkui niinkuin makeaan uneen kovan keuhkokuume-taudin ja sydämen heikkouden sairastuksen perästä.

Nyt on tämä Jumalan ja Kristuksen pappi kruunattu vanhurskauden kruunulla, jonka Herra Jesus Kristus, vanhurskas tuomari, hänelle sinä päivänä antaa. Nuku nyt vahvassa rauhassa, sinä uskollinen Herran palvelija, siihen asti, kuin Jesus Kristus, sinun vapahtajasi, ylösherättää viimeisenä päivänä lukemattoman lauman kanssa: eipä enää ole kipeä sydän sinussa eikä kyyneleet vuoda silmistä niinkuin täällä monen paatuneen ja tottelemattoman ja pilkkaajan tähden. Mutta minkäkaltaisella tunnolla niittenkin pitää seisoman kaikkivaltiaan ja vanhurskaan tuomarin edessä, jotka ovat niin paljon valhetelleet ja puhuneet kaikenlaista pahutta Jesuksen nimen tähden, joka onkin kaikkein oikeain Jesuksen opetuslasten osa tässä maailmassa, mutta Jesus on sanonut: iloitkaa ja riemuitkaa, sillä teidän palkkanne on suuri taivaissa. Ole nyt tyytyväinen Anna Liisa lastesi kanssa; sinun aviopuolisosi laulaa amenta ja hallelujaa kaikkein valittuin ja vanhinten ja monen kymmenen tuhannen rakastajainsa kanssa, josta hän on niin usein meille muistuttanut. Ja te, Joonas-vanhimman vainajan, lapsi-rakkaat, ottakaa te tarkka vaari teidän isänne opetuksista, neuvoista ja varoituksista, joita hän on niin monta kertaa teillekin antanut, että te onnelliseksi tulisitte ajassa ja ijankaikkisuudessa. Ja te Joonas vanhin-vainajan ystävät ja rakastajat, se on teille ja meille tarpeellinen, että me murehtien kaipaamme meidän opetusisäämme, joka nyt on päättänyt maallisen vaelluksensa kaikista matkan vaivoista. Älkää kuitenkaan murehtiko niinkuin ne, joilla toivoa ei ole, niinkuin apostoli

Paavali sanoo, sillä pian teidän ja meidän siirtymisemme aika lähestyy. Silloin saatte, hänen rakas aviokumppaninsa Anna Liisa lasten kanssa, ja kaikki ystävät ja rakastajat ja hänen rakkaat työkumppaninsa Herran viinamäessä, tervehdellä häntä Karitsan Emännän kruunussa lävitsepaistavissa kasvoissa ja rakkaudesta palavilla rinnoilla. Silloin ei enää synnin sumu eikä maailman suruttomuus silmiämme pimitä eikä murheesta enää sydän lyö rintaluita vastaan niinkuin täällä, vaan aurinko, kuu ja tähdet paistavat taivaan laella alati ja ijankaikkisesti. Niin lohduttakaa siis teitäne sillä autuaallisella toivolla, kaikki Jumalan valitut Lapissa ja Lannassa ja kaikella neljällä ilmansuunnalla, ja seuratkaa vielä vähän aikaa Herran Jesuksen verisiä askeleita Yrttitarhasta Golgatan mäelle, katsellen uskossa ja hengessä Häntä elävänä ja kirkastettuna Sionin vuorella laumansa keskellä, veli-rakkaat ja sisaret, vaikka meidän täytyy jäädä ensimmäisistä kristillisyytemme vanhimmista niinkuin linnunpojat heidän hautansa päälle, jossa tulee monta kertaa kysymykseen, joko pääskysen pojilla siivet kantavat lentää kaikkea rajuilmaa ja vihollisen voimaa ja valtaa vastaan.

Näitä olemme kirjoittaneet muistutukseksi,-varoitukseksi ja lohdutukseksi rakkaan vanhin-vainajan haudan päällä, sillä hänen äänensä on nyt lakannut laulamasta, sillä vieraat taivaasta ovat noutaneet hänet pois täältä. Hän on nyt jättänyt kaikki rakastajansa ja myös kaikki pilkkajansa ja vastustajansa Jumalan haltuun siinä toivossa, että Jumala vaikuttaa hänen kuolemansa jälkeen sen, mitä Hän ei ole vaikuttanut hänen eläissänsä. Muistakaa tekin armosta poijeslangenneet ja eksyneet lampaat, kuinka paljon hän on teissäkin vaivaa nähnyt ja työtä tehnyt ja teitä puhutellut ja freistannut teitä oikealle tielle, mutta te olette usein pahoin maksaneet hänen vaivansa kuulemattomuutenne tähden. Mutta ei hän ole enää vaivaamassa teidän korvianne, sillä Jumala näki sen hyväksi, että hän oli jo kylliksi tehnyt työtä ja saanut kärsiä, ei ainoastaan suruttomilta, mutta myös viekkailta veljiltä ja oikean seurakunnan ylönkatsojilta ja Kristuksen opin hylkääjiltä, jossa hän on lujana seisonut veräjällä Herran edessä, että lauma koossa pysyy, eroitettuna kuolleen kristikunnan ja eriseurasten ja ulkokullattuni parista, ja on pitänyt Hengen miekkaa oikeassa kädessä ja on saanut voiton, yhden toisensa perään, ja on semmoinen saarnaaja, jonka sanankuulijat ovat saaneet Pyhän Hengen, ja on voittanut rakastajat ja vihamiehet, johon olemme todistajat monen tuhannen kanssa Ruotsin Lapissa, Kainuun ja Luulajan rannoilla ja kirjallisesti Norjaan ja Suomeen, ja Amerikan maalla suullisesti ja kasvoista, ja sydämen kautta tunnettu rakkaaksi vanhimmaksi ja Sionin muurin varti-jaksi Herran viinamäessä, sillä hän on yhdenkaltaisen puheenparren pitä-

nyt Raattamaa-vanhimman y.m. uskollisten vanhinten kanssa Laestadiuksen ajoista saakka. Ei hän ole liikkunut mihinkään käsin, jonka todistajat me olemme, monet vielä alkuajoista niin tähän siunattuun hetkeen asti, josta kiitos ja kunnia Jumalalle nyt ja ijankaikkisesti!

Ja nyt hän lepää kaikista töistensä niinkuin Raamattu sanoo: Heidän pitää lepäämään heidän töistensä, sillä heidän tekonsa noudattavat heitä, — ja, jotka monta vanhurskauteen opettaneet ovat, paistavat niinkuin aurinko heidän Isänsä valtakunnassa ja niinkuin tähdet alati ja ijankaikkisesti. Vieläpä rukoilkaamme koko Jumalan valittu lauma idässä, lännessä, etelässä ja pohjoisessa niitten saarnaajain edestä, jotka ovat sielunsa ja ruumiinsa voimat uhranneet seisomaan Herran edessä veräjällä varjelemaan Jesuksen lampaita ja karitsoita karhun ja jalopeuran hampaista ja susien suusta, että he antaisivat itsensä oikealta seurakunnalta hallita ja jaksaisivat saarnata sovintosaarnaa sovintoveren voimalla Kristuksen lain jälkeen, sillä Jumala on sovintosaarnan itse säätänyt, että lauma koossa pysyisi ja hengen yhteydessä, johonka meidän kristillisyytemme vanhimmat ovat suurella voimalla koonneet parannuksen ja syntein anteeksi antamisen saarnalla. Ja nyt olemme jääneet heidän hautansa päälle vähäksi aikaa kaipaamaan ja odottamaan sitä autuaallista aikaa ja ylösnousemisen ihanaa aamua, jolloin saamme sisälle astua Jumalan Karitsan istuimen eteen pitämään ijankaikkisia Karitsan häitä meidän rakkaitten vanhinten ja koko maasta ostetun lauman kanssa sadan ja neljän viidettäkympenen tuhannen seurassa ja niin suuressa joukossa, jota ei yksikään lukea tainnut, kaikista sukukunnista, kansoista ja kielistä, jotka olivat heidän vaatteensa pesneet ja Karitsan veressä valaisneet; ei siellä enää lohdutus puutu eikä tämä synnin ruumis paina eikä rasita. Sillä toivolla lohduttakaamme meitämme kaikki jälkeen jääneet: Hän vaivoist' meit' vapahtaa, repii pois edestämme paulat. Hänt' pyhät kaik' ylistävät ja hallelujaa laulavat, Amen.

Tässä olen suuren heikkouden läpi kirjoittanut muistutuksia. Joonas vanhin-vainajasta jälkeen jääneille hänen hautansa päällä lohdutukseksi ja yaroitukseksi, sillä vanhurskaan muisto pysyy ijankaikkisesti ja että viisaat neitset valvoisivat ja vaatteensa tallella pitäisivät näillä vaarallisilla ja viimeisillä maailman lopun ajoilla, sillä pian tulee ylkä ja ne, jotka valmiit ovat, menevät Hänen kanssansa häihin ja ovi suljetaan tyhmiltä. Amen.

Viefä kaikkein viimein pyydän Jumalan valittuin esirukouksia, vieläpä anteeksi antavaisella sydämellä minuakin armoistuimen Herran Jesuksen tykö kantamaan. Ja todistan minäkin, teidän heikoin veljenne, kolmiyhenteisen Jumalan nimeen ja kalliiseen vereen kaikki synnit, viat ja epäilykset

anteeksi kaikille veljille ja sisarille Lapissa ja Lannassa ja niin lavealta kuin tätä luetaan; todistaa heikko veljenne, osallinen vaivassa ja valtakunnassa

Erik Samuel Johansson Wettasjärvi
toukokuussa 1902.

Tähän olemme todistajat kaikki Ruotsin Lapin seurakuntain saarnaajat monen kymmenen tuhannen kristityn kanssa, sekä vanhimmat että nuoremmat saarnaajat:

P. O. Fjell Dahl (eli Meri-Pietari), Jöns Mäntyvaara, Israel Nattavaara, Viktor Apelqvist, Frans Parakka, Isak Niku, Isak Kuoksu, John Michaelson.

P. O. FJELLD AHL'in ELÄMÄKERTA.

Tässä on taas yksi uusi muistutus meille kaikille meidän kuolevaisuudestamme. Saarnaaja ja vanhin P. O. Fjell Dahl eli Meri-Pietari on syntynyt Rattangissa Jygen seurakunnassa Norjassa ensimmäisenä päivänä toukokuuta 1836, elettyänsä täällä surun ja kyynelten ja vaivalloisuuden maassa 77 vuotta 5 kuukautta ja 12 päivää, ja kuollut Palangissa Ofofissa vuonna 1913. Suureksi murheeksi ja kaipaukseksi oli hänen kuolemansa hänen aviokumppanillensa, lapsillensa ja lukemattomille opetuslapsille ja suurelle kristittyin paljoudelle sekä kaikille rakkaille työkumppanillensa Norjassa ja Ruotsin Lapinmaassa, Suomessa ja aina Amerikassa asti, joka on kristillisyytemme vanhinten kanssa uskollisesti työtä tehnyt Herran viinamäessä, erinomattain Raattamaa-vanhimman ja Joonas Purnun ynnä muitten uskollisten saarnaajain kanssa, esikoisten seurakunnan hengen yhteydessä loppuun asti, ja on ollut väkevä sotasankari seisomaan veräjällä Herran edessä sekä hengellisesti kuollutta kristillisyyttä, pappiskuntaa ja monenväristä eriseuraa ja kaikenlaisia vihollisen voimia ja vehkeitä vastaan aina niistä ajoista asti, kun hän sai silmänsä auki suuresta sokeudesta ja syntisuruttomuudestansa Anders Huikka-vainajan kautta, joka siihen alkuaikaan tässä kristillisyydessä Norjan rannalla Ofofissa oli ensimmäisiä, joka on Pyhän Hengen voimalla ja viisaudella ja valkeudella vaikuttanut suuria muutoksia Lapin ja Norjan kansain seurassa, vieläpä monen muun Norjan- ja tunturilappalaisten kanssa, jotka hänen kanssansa yksimieliset olleet ovat, on puhtaana vienyt Laestadiuksen ja Raattamaa-vanhimman opin Länsi-Norjaan, niinkuin Raattamaa itse to-

disti elämänsä päivinä, jossa tämä uskollinen Herran palvelija P. O. Fjell-dahl on ollut yksi uskollinen vartija Sionin muurilla varjelemaan Herran laumaa Hengen miekalla ja Herran Sebaotin voimalla, joka kyllä ansaitsee tulla lavealta tietäväksi tässä kalliissa kristillisyydessä jälkeen tulevaisille polvikunnille ja heidän lapsillensa, niinkuin meillä on niin monta esimerkkiä Raamatussa ja aikakauden historioissa niistä miehistä, jotka ovat paljon vaikuttaneet kansain uskossa ja elämässä ja voittaneet tuhansittain rakastajia ja vihamiehiä, joka on ollut vissi merkki Jesuksen ristin kantajista.

Niin oli tämä äskenmainittu Herran palvelija voittanut suuren paljouden rakastajia ja myös vihamiehiä, joka on ollut vissi merkki siihen, että hän oli kärsivällinen ristinkantaja loppuun asti, vaikka häntä vastaan niin paljon sanottiin, solvattiin ja pilkattiin ja valehdeltiin suruttomilta papeilta ja eriseurain saarnaajilta ja heidän ruokkolapsiltansa, vieläpä niiltäkin monilta, jotka olisivat pitäneet olla hänen omat opetuslapsensa, on hän saanut paljon kärsiä murhetta ja sydämen kipua. Vieläpä te poislangenneet ja kaikki vastahakoiset, ajatelkaa perään, kuinka pahoin te olette maksaneet hänen vaivansa, joka teidän tähtenne on kuumia kyyneleitä niin useasti itkenyt ja niin monta unetonta yötä valvonut, ajatellessa teidän kuolemattomain sieluinne edesvastausta, joka ei ole säästänyt aikaansa eikä vaivaansa työtä tehdessänsä teidän keskellänne, että te tulisitte saatetuiksi pimeydestä valkeuteen ja saatanan vallan alta Jumalan tykö vastaanottamaan sitä autuutta, jota silmä ei ole nähnyt eikä korva ole kuullut eikä yhdenkään sydämeen astunut ole. Mutta hän on jättänyt kaikki pilkkaajat, vastustajat ja vastahakoiset ja langenneet lapset siinä toivossa, että jokukaan teistä tuntisi teidän etsikkoaikanne ja pyörtäisitte takaisin elämäntielle ennenkuin ilta tulee ja armon ovet kiinni pannaan ja joudutte ylöns hiljain sanomaan: Herra, Herra, avaa meidän eteemme, mutta Hän sanoo: Totisesti sanon minä teille, en tunne minä teitä. Mutta hän on unhottanut kaikki matkansa vaivat ja saapi nyt levätä hänen töistänsä, sillä hänen tekonsa noudattavat häntä, niinkuin Raamattu sanoo: Ja jotka monta ovat vanhurskauteen opettaneet, pitää paistaman niinkuin taivaan kirkkaus alati ja ijankaikkisesti. Amen.

Nuku nyt vahvassa rauhassa sinun vaivaisi päälle, sinä uskollinen Herran palvelija, siihen asti kuin Jesus Kristus, sinun vapahtajasi, ylösherättää viimeisenä päivänä kaikkein opettajaisi kanssa sekä opetuslastesi ja avio-kumppanisi, työkumppanittesi ja koko maasta ostetun lauman kanssa. Ja sillä ijankaikkisen elämän ja yhteentulemisen toivolla lohduttakaa teitä, te, hänen jälkeen jääneet ystäväenne ja rakastajanne sekä hänen avio-kumppaninsa Bertiina lastesi kanssa ja kaikki veljet ja sisaret Länsi-

Norjan meren rannoilla ynnä muualla. Teidän isänne ja opettajanne laulaa nyt kiitosta Karitsalle, joka tapettu on, ja on verellensä meitä meidän synneistämme pessyt. - Hän on nyt kruunattu vanhurskauden kruunulla, jota hän saapi kantaa alati ja ijankaikkisesti. Ja te, rakkaat veljet ja sisaret Norjan meren rannoilla, kilvoitelkaamme sitä kallista uskon kilvoitusta, että te kostuisitte teidän opettajanne kanssa tapetun Jumalan Karitsan häihin, johon ei enää ulotu ampujan nuolet eikä enää yksikään karsaasti katso toisensa päälle eikä maailman julma meri enää pauhaa ja lainehdi niinkuin täällä, jossa yksi syvyys pauhaa siellä ja toinen täällä, että Jesuksen opetuslapset usein pelkäävät hukkuwansa epäilyksen aalloissa, ja vielä kun niin monenlaiset viimeisen ajan merkit rupeavat tapahtumaan, jonka tähden Jesus on sanonut, että katsokaa ja nostakaa pääenne ylös, sillä teidän lunastuksenne silloin lähestyy. Mutta olkaa kuitenkin hyvässä turvassa, rakkaat veljet ja sisaret Norjan rannoilla ynnä kaikkialla, ja te Pietari-vainajan opetuslapset, jotka olette hänen kanssansa yhdessä mielessä ja hengessä työtä tehneet kristillisyyden päälle ja uskolliisena pysyneet esikoisten seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä rakkauden ja rauhan siteellä yhteen henkeen juotettuna, joka on puhtaan hedelmän kantanut kärsivällisyyden kautta taivaan valtakunnalle ja satoja ja tuhansia on jo sen opin hedelmistä leikattu ja siirretty ijankaikkisuuden ihanalle rannalle kukoistamaan kunniaksi Jumalalle ja tapetulle Karitsalle, ja vielä suuri paljous odottaa sitä autuaallista aikaa, että he ja mekin pääsisimme heidän kanssansa katselemaan Karitsaa ja niitä kalliisti lunastettuja sieluja, joita taivaallinen Vanhin on suurella vaivalla ja verensä vuodatuksella synnyttänyt, joka on seisonut siinä suuressa sodassa ja kuoleman kilvoituksessa ristin kuolemaan asti, ja eikä ole säästänyt yhtään ainoata veren pisaraa, jota Hän ei ole antanut vuotaa syntisten lunastukseksi. Ja siinä viattomassa Jumalan Karitsan veressä todistan minäkin, teidän heikko veljenne elämän kaidalla tiellä, kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi. Sen muistakaa, rakkaat ja aina muistossa olevat veljet ja sisaret Norjan meren rannoilla sekä Ofotissa että Lofotissa ynnä muualla, Norjassa ja Ruotsin Lapinmaassa ja niin lavealta kuin hänen äänensä on kuulunut tässä kalliissa kristillisyydessä, jota tämä äskennainittu uskollinen Herran palvelija on seurakunnan kanssa yksimielisesti rakentanut ja levittänyt kuoleman päiväänsä asti ja levollisesti vaipunut viimeisten todistusten ja hyvästien kanssa kuolemansa uneen ja painanut silmänsä kiinni siihen asti kuin ylimmäisen enkelin ääni ja Jumalan pasuuna rupeaa soimaan ja heitä herätetään tuhasta ja tomusta ynnä teidän ja meidän kanssamme. Silloin saamme yhteen ääneen laulaa kiitosta heidän kanssansa Jumalalle ja Karitsalle alati ja ijankaikkisesti. Amen.

Tämän kuolemanmuiston olen minä suuren heikkouden läpi omalla kädellä kirjoittanut jälkeen jääneille muistutukseksi, varoitukseksi ja lohdu-
tukseksi, sillä vanhurskaan muisto pysyy ijankaikkisesti. Amen.

Helmikuussa 24 p. 1917.

Erik Samuel Johansson
Wettasjärvi, Gellivaara.

ERIK SAMUEL, JOHANSSON WETTASJÄRVI.

Kuolemanmuisto.

Ja nyt, rakkaat veljet, minä annan teidät Jumalan ja Hänen armonsan sanan haltuun, joka väkevä on teitä rakentamaan ja antamaan teille perinnön kaikkein pyhitettyin seassa. Ap. t. 20 l. 32 v.

Näitten apostoli Paavalin hyvästijättösanain kanssa seisomme tänä päivänä rakkaat veljen ja uskollisen työntekijän Erik Samuel Johansson Wettasjärven kylästä hänen maallisen jäännöksensä ympärillä, joka sai jättää tämän surun ja murheen laakson se 9. päivä joulukuuta 1928, elettyänsä täällä 68 vuotta 9 kk. ja 20 päivää. Hänelle se oli iloksi, mutta meille jälkeen jääneille ynnä aviokumppanin, lasten, saarnaajain ja koko Herran lauman kanssa murheeksi ja kaipaukseksi.

Että kaikilla meillä on tässä elämässä aamu ja ehtoo, toisilla varemmin ja toisilla hiljemmin, mutta se on korkein kysymys, minkä kaltainen loppu meidän elämällemme on. Oli kuitenkin Jumalan ennättäväinen armo jo varhain kiinni ottanut hänet 13:nella ikävuodellansa. Silloin heräsi hänen omatuntonsa, ja niin hän tuli suureksi syntiseksi ja niin tuli hänelle hoppu tunnustamaan rikoksiansa ja rukoilemaan niitä anteeksi, niinkuin hän itse usein muisteli sitä aikaa että, vaikka hän oli poikanen, niin se tuntui, ettei yhtään poikasta ole niin suurta syntistä kuin hän. Näin varhain alkoi tämän uskollisen Herran palvelijan matka autuuden tiellä. Mutta kun synnin voima ei loppunut, vaan vihollinen jäi kiusaamaan, niin tämä nuorukainen alkoi taistelemaan pahain ajatusten kanssa siihen asti, että hän joutui suostumaan epäilyksiin niin kauas, että joutui kieltämään uskonsa; ja kun hänen kristityt vanhempansa kysyivät: "Kuinka jaksat uskoa?", niin vastaus oli: "En jaksa uskoa." Sillä hän ei saattanut sitä ymmärtää, että se on omanvanhurskauden perkele, joka ei anna perään, että semmoisella ihmisellä, joka niin paha on, on oikeus uskoa ja uskolla omistaa Jesus Jumalan Poika edesvastaajaksi. Tässä tuli

hänelle senkaltainen tila, jota hän usein muisti vielä elämänsä viime vuosiin asti, kuinka raskas on senkaltainen elämä; jos tässä tilassa kuolema tulee, niin olen onneton, ja tein päätöksiä, että kun kokoukset tulevat, en lykkää parannustani. Ja niin tulikin Joonas Purnu toisena vuonna kokousta pitämään, ja silloin oli tämä nuorukainen valmis nousemaan ylös lankeemuksesta, vaikka se tuntui raskaalta ja suuri mahdottomuus. Mutta kun sai uskolla ottaa vastaan Jumalan Pojan edesvastaajaksi kristittyin todistus-sanan kautta, niin täytti Jumalan Pojan rakkaus hänen sydämensä, että se tuntui niin autuaalliselta, niinkuin taivas olisi ollut maan päällä. Ja silloin oli hän 14:nnellä ikävuodella. Ja kun se suuri armo hänelle tapahtui, niin oli hänellä myös mahdollon olla siitä muille sanomatta; vielä täytyi muistuttaa uskottomia, että ottaisivat vaarin armon ajasta. Ja kun tuo luonnollisestikin köyhän lapsi alkaa heitä nuhtelemaan, niin jumalattomat ylenkatseen kanssa kirouksella ja pilkalla hyljäisivät. Mutta niinkuin meille kaikille on tietävä ja myös koeteltu, että ottaa ristin ja lähteä Jesusta seuraamaan, niin ei ole helppo lihalle ja verelle. Niin tämäkin nuorukainen joutui sen vertaa vähään uskomiseen, ettei hän ylöskasvamisen aikaan jaksanut niin urhoollinen olla kuin alusta oli; kuitenkin kantoi tämä nuorukainen Jumalan Pojan niin rakkaana sydämelänsä, ettei saattanut suostua jumalattomain tekoihin ja menoihin.

Mutta noin 20:n ikään tultua tulivat taas kokoukset Wettasjärveen, ja silloin sai hän uutta hartautta ja uskon voimaa ja sen kanssa suurempi rakkaus omalle ja muitten sieluille ja niin rupesi hän voimalla särjetyllä sydämellä saarnaamaan, että oman kylän kristityt tulivat iloiseksi, että Jumala on edeskatsonut heille saarnaajan. Usein hän muisti sitä aikaa, kun hänen täytyi hengellisessä lapsuudessaan niin suuren hengellisen köyhyyden ja ymmärtämättömyyden läpi puhua kristillisyydestä, niin vihollinen häpäsi, ettei voinut viitsiä katsoa ihmisten päälle. Mutta saatamme syystä todistaa, että kun Jumala oli hänen jo varhain valinnut valituksi välikappaleeksi tässä kalliissa Herran työssä, niin oli hänellä myös mahdollon siitä itseänsä alta vetää, vaan täytyi lähteä, katsomatta luonnollisesti ahtaaseen tilaan, sillä vanhat kivulloiset vanhimmat ja nuorempi pää lapsista eli siskoista olivat hoidettavana pienessä köyhässä kodissa, ja siihen tuli naiminen, joka lisäsi huolia, ja aika oli muutenkin ahdas elinkeinossa. Mutta niinkuin hän usein sanoi, ettei hänellä ollut pahin pelko elämästään, kun Jumala on antanut hänelle lahjan työtä tekemään ja siihen saapi Herralta siunauksen, mutta että olisi tilaa kristillisyyden kalliissa asiassa uhrata aikaansa ja omaansa. Ja niin hän usein, erittäinkin alkuaikoina, otti sivakat ja lähti toiseen kylään pitämään rukoukset ja puhumaan tiestä ja matkasta. Ja kun kuuli, että Raattamaa oli tulossa

Lannanvaaraan eli Vittankiin, niin häntä vastaan, että pääsee enempi seuraamaan ja saamaan valkeutta, kuinka hänen vaeltaman ja Jumalalle kelpaaman pitää; samaten Joonas Purnu. Ja kun Johan Raattamaa ja Joonas Purnu ynnä muut tunsivat tämän nuorukaisen sydämen, niin he sitä enempi kehoittivat häntä seuraamaan ja saarnaamaan; ja niitten seuraajana ja uskollisena ystävänä ja työkumppanina kerkesi hän olla monta kymmentä vuotta heidän elämänsä päivinä. Ja kun tämä kallis Herran työ oli hänen tunnolla, niin se oli myös kaikessa hengellisessä köyhyydessä suuri tarve ja tarkka vaarin otto siitä, mitä nämä korkeasti Pyhältä Hengeltä ylösvalaistut Jumalan välikappaleet neuvovat ja opettavat, jossa vielä enempi aukeni eteen monta vaaraa ja vihollisen juonta, joka kaikkina aikoina on tullut elävää kristillisyyttä vastaan.

Se valkeus, jota hän sai jo varhain ynnä sen itsensä uhraavan rakkauksen kanssa Herran työssä, valvoen monta unetonta yötä, ja vieläpä kun rupesi vastoinkäymisiä ilmitulemaan kristillisyydessä, ja kun ensimmäiset työntekijät menivät levolle, jotka jo sanoivat aikaansa: jos meillä on ollut raskasta työtä, niin kyllä teille, nuoret miehet, tulee työtä ja työstä, niin lankesi tämä paino hänen päällensä, joka olisi ollut ylen raskas, mutta Jumala oli jo edeskatsonut nuoria uskollisia saarnaajia, niin se oli hänen suurin lohdutuksensa. Mutta niinkuin se on ollut ennen, niin tämänkin kristillisyyden aikana, että vaikka ensimmäiset työntekijät ynnä suuren opetuslastensa lauman kanssa on koottu lepäämään heidän työstään, niin eivät ne ole oppia eikä Jumalan voimaa myötänsä vieneet, vaan se on jäänyt siihen seurakuntaan, joka on ensiksi kivulla syntynyt Herran Jesuksen veristen vaivain läpi, johonka tämäkin uskollinen Herran palvelija lujasti luotti ja opetti myös kaikkia uudestasynntyneitä lapsia siihen turvaamaan. Vireä oli hän lukemaan ja tutkimaan Pyhää Raamattua ja muita kirkkoisäin kirjoja niinkuin Lutheruksen ja Laestadiuksen yhdistettynä säarnaajain kanssa, ja kehoitti kaikkia kristityitä siihen esikuvallansa ja opillansa; vieläpä ettei kuollut usko, omavanhurskaus maailman kunnian ja lihallisen vapauden eli herraskristillisyyden kanssa pääsisi turmelemaan Herran laumaa. Kotisessa ja perheellisessä elämässään oli hän tarkka ja huolellinen, ja olikin Jumala sen niin runsaasti siunannut, että lapset täysiksi kasvaneina ja jo perheellisinä ovat kantamassa kristillisyyden sydämillensä, josta hän iloitsi vielä kuoleman vuoteellakin, että lapset kuitenkin ovat kristityt.

Nyt on se ääni lakannut kuulumasta, joka on soinnut yli 50 vuotta täällä Pohjanmaalla. Nyt on se koira lakannut haukkumasta, jonka tähden on niin monta suuttunut ja pahentunut ja halpana hyljänneet. Taitavat nyt kaikki vihamiehet, pilkkaajat, vastaansanojat ja valehtelijat

iloita, että ei se koira ole enää haukkumassa; mutta muistakaa, että se ääni pitää kerran kalvaa teidän tunnollanne, jos ei täällä, niin ijankaikkisuudessa, ja silloin se on hiljaista. Mutta millä tunnolla seisotte ajan ja ijankaikkisuuden syrjällä te langenneet lapset, jotka teidän lankeemuksellanne olette vaivanneet ja murheelliseksi saattaneet taivaallisen vanhimman sydämen vielä tämän poismenneen rakkaan opettajan sydämen, että hänen sydämensä niin murtui, että voi olla mahdollista, että hänen ikänsä päivät tulivat senkin kautta lyhemmiksi. Ottakaa vaari kalliista armon ajasta, ennenkuin hiljainen saavuttaa, ja silloin tulee ijankaikkinen ero. Ja te nuorukaiset, mitä luulette teitä auttavan tämän maailman turhuus ja koreus, mitä auttaa hekuma ja maailman ystävyys; kun kuoleman enkelin terävä sirppi koskee elämän langalle, silloin kaikki jääpi. Ja te Erik Samuelin ystävät ja sinä rakas puoliso rakkaitten lasten kanssa, olkaa lohdutettuna Herrassa: aviokumppani ja isänne veisaa kiitosta kirkaassa ilmassa. Ja te saarnaajat ja työkumppanit Herran lauman kanssa: olkaa lohdutetut Herrassa, että vaikka teidän rakkaan opettajan ja vartijan ääni on lakannut kuulumasta, on teillä ja meillä se autuaallinen toivo, että kun jaksamme kilvoitella vielä vähän aikaa, niin saamme kohdata hänet koko maasta ostetun lauman kanssa Karitsan emännän kruunussa läpi paistavana ja kirkkaampana kuin on auringon terä. Ja vaikka moni ystävä voipi lohduttaa, että pian minunkin aikani joutuu, ainoastaan että voiton päällä pysyn loppuun asti, niin moni huokaa parhaansa nuoruutensa ijässä, kuinka pitää perille kostua. Ja emme tiedä siihen muuta, mutta ottaa Herran apostolin sanat lohdutukseksi, kun hän jätti viimeisen hyvästin: "Ja nyt, rakkaat veljet, minä annan teitä Jumalan ja Hänen armonsä sanan haltuun, joka väkevä on teitä rakentamaan ja antamaan teille perinnön kaikkein pyhitettyin seassa."

Lepää nyt vahvassa rauhassa kaikkein murheitten ja vaivain päälle, sinä uskollinen Herran palvelija, siihen asti, kuin sinun vapaatajasi sinut ylösherättää viimeisenä päivänä. Rukoilkaa kaikki rakkaat veljet ja sisaret, että Jumala, rakas Isä, vahvistaisi kaikkein uskollisten työntekijäin kädet hänen valitun laumansa voitoksi tällä viimeisellä etsikon ajalla, että kaikilla autuutta kaipaavaisilla sieluilla olisi valkeus, että näkisivät vaeltaa sitä kaitaista tietä, jonka Herramme Jesus on raivannut Getsemanesta Golgatan läpi turmeluksen pilkkakaupunkia, että kun pääsinpäivä lähestyy, saatte ja saamme ilolla ja uskon rohkeudella siirtyä siihen kunniaan ja autuuteen, johonka jo niin suuri paljous ystäviä on kostuneet. Olkaa kuitenkin turvatut Herrassa ja rukoilkaa minunkin edestäni, että onnellisesti kostuisin Isänmaan rantaan.

Parakka, joulukuussa 1928.

Frans Parakka.

ISAK ISAKSSON NIKUN KUOLEMANMUISTO.

Ja nyt ette silleen saa nähdä minun kasvojani, kaikki te, joittenka kautta minä olen vaeltanut ja Jumalan valtakuntaa saarnannut. Sentähden todistan minä teille tänä päivänä, että minä olen viaton kaikkein verestä, sillä en minä ole estänyt itseäni ilmoittamasta kaikkea Jumalan neuvoa. Ap. t. 20 l. 25—27 v.

Se uskollinen Herran palvelija Paavali jättää näillä sanoilla hyvästin viimeisen kerran Efesossa, kun hän erkani heistä ja piti mennä Jerusalemiin, jossa hän tiesi hänen edessään seisovan vastahakoisuutta ja vainoa, ja saarnaa itsensä vapaaksi kaikkein verestä, ja että he eivät saa nähdä hänen kasvojansa tässä maailmassa, ja se erosaarna oli niin raskas kuulla, että hänen rakkaat opetuslapsensa lankesivat itkein hänen kaulaansa. Ja näistä sanoista johtuu myös mieleeni, ehkä jokseenkin eri koettelemuksessa, kuitenkin viimeisellä hyvästillä, jossa me taas seisomme kaipauksen murheella rakkaan veljen ja uskollisen Herran palvelijan Isak Isaksson Nikun Masuninkylästä hänen maallisen jäännöksensä ympärillä, joka sai ilolla päivänsä päättää lähetysreisulla Suomen maalla, Oulun kaupungissa, se 5. p. toukokuuta 1929, elettyänsä täällä murheitten maassa 62 vuotta 10 kuukautta 5 päivää.

Niinkuin me kaikki seisomme sen hirmuisen enkelin edessä, joka kaikki korjaa ja viepi siihen paikkaan, jossa ijäti oleman pitää, niin on meille kristillisyyden veljille ja sisarille yksi tärkeä kysymys, minkälainen loppu meidän elämällemme on.

Niin oli Jumalan henki jo varhain vaikuttanut hänen lapsuudessaan, jonka hän usein muisti vielä vanhenema päivinä, kun yksi kristitty Lapin vaimo saarnasi, niin se meni niinkuin salama hänen sydämensä läpi, ja kristityn äidin kyyneleet, huokaukset ja varotukset jälkeinpäin olivat aina hänen edessään, niin ne vielä enempi herättivät hänen omaatuntoansa, että vaikka hän ylöskasvatessa joutui jumalattomain joukkoon ja, heidän kanssansa syntiä tekemään, niin kuitenkin oli aina tunnolla se soimaus: onneton olen tässä tilassa; jos kuolema tulee tässä tilassa, niin olen helvetin oma. Usein kun oli parhaillaan jumalattomuudessa, niin täytyi pysähtyä, ja kun hän oli jaloluontoinen, niin sanoi toisille syntikumppaneille; huonosti meille käypi, jos me tätä elämää jatkamme. Kuitenkin jatkui tämä elämä, että hän kerkesi olla 22 ijällä.

Siihen aikaan oli jo Jumala valmistanut nuoria saarnaajia Lapin maassa; Samuel Wettasjärvi, Isak Kuoksu ynnä muita, jotka kulkivat saarnaamassa Jukkasjärven ja Gellivaaran seurakunnan kylissä.

Ja kun Sammeli Henrik Kankaan kanssa piti kokousta Lainiossa, niin

heräsi siellä suuri hartaus, ja niin tulivat Masunille, jossa oli kauan ollut kokous pitämättä. Kun he olivat joitakin päiviä pitäneet kokousta, niin heräsi voimallinen hartaus, jossa myös tämä nuori Isak Niku nousi suuren mahdottomuuden ja raskaan murheen alta, jota hän usein muisti, että se näytti ja tuntui siltä, että ei yhtään ole niin suurta syntistä kuin hän. Mutta kun ei ollut enää tilaa paeta, niin täytyi tarttua uskolla Jumalan lupauksiin, jota saarnattiin ja todistettiin. Ja kun hän sai armon uskolla vastaan ottamaan syntein anteeksi saamisen, niin täytti Jumalan Pojan rakkaus niin hänen sydämensä, ettei hän muistanut muuta, kuin huusi ja saarnasi toisille uskottomille, että ottaa vaarin kalliista armon ajasta. Ja siitä lähtein on hänen ollut mahdoton olla puhumatta siitä suuresta armosta, joka hänelle tapahtui, niin myös Jumalan ankarasta vanhurskaudesta, joka lankeaa kaikkein jumalattomain päälle, että he pysähtyisivät syntinsä juoksusta ja ottaisivat vaarin kalliista armon ajasta ennenkuin hiljaisuus saavuttaa.

Näin Jumala alkoi työnsä ja otti valmistaaksensa tästä nuoresta ja jalo-
luontoisesta miehestä itsellensä siunatun asean. Ja kun hänen täytyi hengellisen köyhyyden läpi puhua, niin oli myös suuri tarve saada oppia kristillisyytemme vanhimpia Johan Raattamaata, Jonas Purnua, Meri-Pietaria ja myös nuorempia saarnaajia. Sillä hänen terävät saarnansa voittivat pian rakastajat ja vihamiehet, joka onkin kaikkein oikeain Jesuksen opetuslasten osa tästä maailmasta. Ja kun Raattamaa y.m. vanhimmat tunsivat hänen jalot lahjansa ja terävän älyn, niin myös oikean hengellisen nöyryyden, niin ne kehoittivat hänen kulkemaan ja saarnaamaan. Ja niin on hän saarnannut puhtaalla omallatunnolla ja Pyhän Hengen voimalla uskollisena työntekijänä Herran viinamäessä 39 vuotta yhdistettynä Raattamaan y.m. kristillisyydemme vanhinten, ja jälkeen heidän päivänsä, nuorempain saarnaajain ja seurakunnan kanssa, jatkaen sitä kallista Herran työtä, jota ensimmäiset työntekijät olivat uskollisesti tehneet monta kymmentä vuotta, vieläpä löytyi uskollisesti esikoisten seurakunnalta lähettää aina ulkovaltakuntiin, niinkuin Suomen maalle, Etelä-Suomeen saakka, Isak Kuoksun kanssa jo vuonna 1903 ja siitä lähtein 9 eri kertaa, niin myös Amerikan Yhdysvaltoihin Frans Larsson Parakan kanssa 1920, ja toisen kerran saman kumppanin kanssa 1926, ja yhden kerran Länsi-Norjassa. Ja Lapinmaan seurakuntain kylissä on hän ollut väsymätön työntekijä saarnaamaan täydellisen lain ja evankeliumin.

Yli ihmisen ajatuksen oli hänen lähtemisensä tästä maailmasta. Kun he Isak Kuoksun kanssa kulkivat lähetettynä läpi Etelä-Suomen pitäen kokousta 14 eri paikassa ja palatessaan Oulussa oli hyvästiä saarnaamassa, tunsu saarnatessa, että hänen voimansa riutuvat, heitti hän saarnaamasta

ja pyysi jatkamaan, lähti rakkaan vaimonsa ja korttelitalon isännän seuraamana, johonka lääkäri heti kutsuttiin, ja niin hän yhden tunnin kuluessa sairastui ja sydänhalvauksen kautta erkaantui pois tästä maailmasta. Niin oli tämän uskollisen Herran palvelijan levolle pääsemisen päivä lähestynyt. Ja nyt, rakkaat veljet ja sisaret ja työkumppanit, seisomme hänen maallisen jäännöksensä ympärillä, kuitenkin siinä uskossa, että eivät he ole oppia eikä Jumalan voimaa myötänsä vieneet, vaan se on jäänyt siihen seurakuntaan, joka on kivulla syntynyt Herran Jesuksen veristen vaivain läpi, ja joka hallitaan Kristuksen lain ja asetusten jälkeen, että lauma koossa pysyy, johonka tämäkin uskollinen Herran palvelija lujasti luotti ja opetti kaikkia uudestasynntyneitä lapsia siihen turvaamaan. Vireä oli hän lukemaan ja tutki Pyhää Raamattua y.m. kirkkoisäin kirjoja yhdistettynä saarnaajain kanssa.

Kotisessa ja perheellisessä elämässä oli hän tarkka ja huolellinen; ja kun sai saarnaajia ja kristityttä huoneeseensa, se oli hänen suurin ilonsa juhla, sillä hän usein valitti, että hän on niin kelvoton omassa kodissa ja omassa kylässä, mutta kun hän saapi saarnaajia ja kristityitä kattonsa alle, niin niiden kanssa yhdistettynä hän saapi olla vapaa, jos jollekin vahinko tulee.

Nyt on se ääni lakannut kuulumasta, joka on niin korkeasti soinut pohjanmaalla 39 vuotta, nyt on se koira lakannut haukkumasta, jonka tähden on niin monta suuttunut, pahentunut ja halpana hyljänneet. Taitavat nyt kaikki vihamiehet, pilkkaajat ja vastaansanojat ja valehtelijat iloita, että ei se koira ole enää haukkumassa. Mutta muistakaa vain, että se korkea ääni pitää kerran kalvaa teidän tunnollanne, jos ei täällä, niin ijankaikkisuudessa, ja silloin se on hiljaista. Mutta millä tunnolla seisotte te langenneet lapset ajan ja ijankaikkisuuden syrjällä, jotka teidän lankeemuksellanne olette vaivanneet ja murheelliseksi saattaneet taivaallisen vanhimman sydämen ja vielä tämän poismenneen rakkaan opettajan sydämen, joka niin paljon on huutanut teidän peräänne. Ettekö ajattele, kun yksi vartija toisensa perästä temmataa levolle, että jäätte viimein niinkuin lampaat, joilla ei paimenta ole ja joudutte kaikille pedoille ruoaksi. Ottakaa vaari, langenneet lapset, kalliista armon ajasta ja pyörtäkää takaisin, ennenkuin hiljainen saavuttaa.

Kaikukoon vielä tämä teidän rakkaan opettajan ja vartijan korkea ääni teidän korvissanne, ettei saavuttaisi ijankaikkinen pitkä, pimeä yö. Ja te nuorukaiset, mitä luulette teitä auttavan tämän maailman turhuus ja koreus, mitä auttaa hekuma ja maailman ystävyys, kun kuoleman enkelin terävä sirppi koskee elämän langalle, silloin kaikki jääpi. Ja vaikka me veljet ja sisaret ynnä aviokumppanin ja lasten kanssa seisomme vii-

meisellä hyvästillä, niin älkäämme murehtiko niinkuin ne, joilla ei toivoa ole. Ja sinä rakas puoliso, Brita Johanna, lastesi kanssa, olkaa lohdutetut Herrassa! Aviokumppani ja isänne veisaa kiitosta kirkkaassa ilmassa. Ja te saarnaajat ja työkumppanit Herran lauman kanssa; olkaa lohdutetut Herrassa, että vaikka meidän opettajamme ja työkumppanimme ja vartijan ääni on lakannut kuulumasta, on teillä ja meillä se autuaallinen toivo, että kun jaksamme kilvoitella vielä vähän aikaa, niin saamme kohdata hänet koko maasta ostetun lauman kanssa Karitsan emännän kruunussa läpi-paistavana ja kirkkaampana kuin auringon terä. Ja vaikka moni ystävä voipi lohduttaa itseään sillä, että pian minunkin aikani joutuu, ainoastaan että voiton päällä pysyn loppuun asti, niin moni huokaa parhaassa nuoruuden ijässä, kuinka pitää perille kostua, kun on niin monta vaaraa elämän tiellä. Mutta rauhan Jumala, joka on kuolluista jälleen tuottanut sen suuren lammasten paimenen ijankaikkisen testamentin veren kautta, meidän Herran Jesuksen, saattakoon teidät kaikessa hyvässä työssä toimelliseksi tekemään Hänen tahtoansa ja tehkөөn teissä, mitä Hänen edessänsä otollinen on Jesuksen Kristuksen kautta, jolle olkoon kunnia ijankaikkisesta ijankaikkiseen! Amen.

Lepää nyt vahvassa rauhassa kaikkein murheitten ja vaivain päälle, sinä uskollinen Herran palvelija, siihen asti kuin sinun vapahtajasi sinut ylös herättää viimeisenä päivänä. Pysy koossa, sinä Herran lauma neljän ilman alla, sillä sinä olet koottu Sionin vuorelle, elävän Jumalan kaupunkiin, esikoisten seurakuntaan, jossa on priiskoitusveri ja syntein anteeksi saaminen. Ole vapaa, vapaaksi ostettu lauma! Rukoilkaa, kaikki rakkaat veljet ja sisaret, että Jumala, rakas Isä, vahvistaisi kaikkien uskollisten työntekijäin kädet Hänen valitun laumansa voitoksi tällä viimeisen etsikon ajalla, että kaikilla autuutta kaipaavaisilla sieluilla olisi valkeus, että näkisivät vaeltaa sitä kaitaista tietä, jonka Herramme Jesus on raivannut Getsemanesta Golgatalle läpi turmeluksen pilkkakaupunkia, että kun pääsin-päivä lähestyy, saatte ja saamme ilolla ja uskon rohkeudella siirtyä siihen kunniaan ja autuuteen, johonka jo niin paljon ystäviä on kostunut.

Olkaa kuitenkin turvatut Herrassa ja rukoilkaa minunkin ja perheeni edestä, että onnellisesti kostuisimme Isänmaan rantaan.

Parakka, toukok. 1929.

Frans Larsson Wettainen.
Parakka.

FRANS LARSSON VETTAISEN KUOLEMANMUISTO.

"Ja monta, jotka maan tomussa makaavat, heräjävät, muutamat ijan-kaikkiseen elämään ja muutamat ijankaikkiseen pilkkaan ja häpiään. Mutta opettajat paistavat niinkuin taivaan kirkkaus, ja jotka monta opettavat vanhurskauteen, niinkuin tähdet alati ja ijankaikkisesti." Pr. Dan. 12. 1, 2. ja 3. v.

Näitten sanain johdosta, jotka on se jalo Herran profeetta puhunut aikansa, koska hän hengessä katseli niitä korkeita asioita, jotka ovat meille osittain vielä salatut niin kauan kun kannamme tätä synnin ruumista, jossa henkemme huokaa ja odottaa pois pääsemisen hetkeä, saamme ikävöiden muistella meidän rakkaan veljen ja uskollisen Herran palvelijan Frans Vettaisen poismuuttoa tästä kuolevaisuuden maasta, jonka rakkaan veljen olemme saattaneet viimeiseen leposijaan 24. päivänä helmikuuta 1935.

Paljon oli ystäviä ja työkuppaneita kokoontunut kaikista Lapinmaan seurakunnista, niinmyös Kainuusta ja Luulajasta, sekä Suomenmaan kristityt kirjeiden kautta. Suurella sydämen murheella ja ikävän kaipauksella seisoiimme vainajan maallisten jäännösten ympärillä, sillä moni työkuppani ja rakas opetuslapsi valitti raskaasti, että miksi Jumala niin teki, vaan emme yksikään vastausta saaneet. Me uskoimme, että saamme häntä pitemmän ajan meidän kanssamme täällä pitää sen jälkeen kun hän parani sairaudestansa kaksi vuotta sitten, vaan ei se ollut Jumalan tahto, sillä kuka on Herran mielen tiennyt eli kuka on Hänelle neuvonantajana ollut, vaan Hän on katsonut yhden määrätyn ajan, koska meidän kunkin pitää täältä lähtemän, eikä katso sitä, kuinka monta orpolasta jääpi vuodattamaan murheen ja kaipauksen kyyneleitä heidän hautansa päälle.

Vainaja oli syntynyt 12. päivänä elokuuta vuonna 1873 ja kuoli 8. päivänä helmikuuta 1935, elettyään tässä kuolevaisuuden maassa 61 vuotta, 5 kuukautta ja 26 päivää. Lapsuutensa aikana, ollessansa alun .toisella vuosikymmenellä, sai hän kristillisyyden Raattamaa-vanhimman kokouksissa Parakan kylässä, jonka kalliin tavarahan hän säilytti kasvama-aikansa. Mutta mieheksi tultuaan täytyi hänen köyhästä kodista lähteä maailmalle ajallista toimeentuloansa hakemaan, jossa kävi hänelle niinkuin monelle muulle nuorukaiselle, että lankesi pois uskosta, vaan ei jaksanut kauan sitä raskasta sielun tilaa kantaa, sillä Jumalan hengen ääni muistutti aina omassatunnossa, että jos kuolema tulee tässä sielun tilassa, niin olen onneton ijankaikkisesti. Sentähden ei hän voinut pitemmälti synninteossa aikaa kuluttaa, vaan sai jo kahdenkymmenvuotisena Jumalalta sen armon, että saattoi nousta lankeemuksen tilasta, sillä Jumala

oli hänet edeskatsonut valituksi aseeksi siihen kalliiseen työhön, jota hän on uskollisesti tehnyt kuolemaansa asti; vaikka kyllä hän, niinkuin monet muutkin, jotka oikein itsensä tuntevat, pyysi estellä oman kelvottomuuden tähden, mutta kristillisyyden vanhimmat, jotka tunsivat hänen korkeat lahjansa, painoivat häntä kristillisyyden työhön; ja niin hän alkoi seurata kristillisyyden vanhimpia jo nuoruudesta asti Raattamaan, Joonas Purnun, Jöns Mäntyvaaran, Meri-Pietarin, Samuel Vettasjärven, Isak Kuoksun y.m. mukana, jotka nyt ovat menneet jo lepäämään opetuslastensa kanssa.

Tämän uskollisen Herran palvelijan työala oli tunnettu yli koko elävän kristillisyyden niin laajalta kuin se on itsensä levittänyt raamatullisen lähetystoimen kautta, sillä esikoisten seurakunta Ruotsin Lapissa oli hänet uskolliseksi lähetystoimen jäseneksi löytänyt, jota voitiin lähettää, ei ainoastaan Ruotsin Lapin seurakuntiin, vaan myös muihin valtakuntiin, Norjaan, Suomeen ja aina Amerikkaan asti.

Ensi kerran lähetettiin hänet Itä-Norjaan v. 1920 kumppaninsa Björkmanin kanssa ja samana vuonna Amerikkaan Isak Nikun kanssa; toisen kerran Itä-Norjaan v. 1922 kumppaninsa Björkman'in kanssa ja kolmannen kerran Itä-Norjaan v. 1923 saman kumppanin kanssa; toisen kerran Amerikkaan v. 1926 Isak Nikun kanssa ja kolmannen kerran Amerikkaan v. 1930 kumppaninsa Björkman'in kanssa, jolloin he kulkivat yli koko Amerikan maan aina Tyynen meren rantaan asti. Vuonna 1932 hän teki matkan Etelä-Suomeen Kuoksu-vanhimman ja Björkman'in kanssa. Neljännen matkan teki vainaja Itä-Norjaan vuonna 1934 saman kumppaninsa kanssa kuin ennenkin, ja monta eri kertaa kävi hän Länsi-Norjassa ja viimeisen kerran hän oli lähetysmatkalla Björkman'in kanssa Luulajan ja Kainuun seurakunnissa, jolla lähetysmatkalla hän sairastui ja joutui Bodenin sairaalaan, jossa makasi kuusi viikkoa, vaan ei voitu parantaa, sillä se oli hänelle kuolemantauti, jonka tiedon hän myös otti ilolla vastaan, kun lääkäri sanoi, ettei hän voi elää enempää kuin korkeintaan kaksi kuukautta, jolloin tämä ihmetteli suuresti, kuinka suurella vapaudella ja rauhallisuudella sairas otti vastaan sen raskaan sanoman. Hän parani kuitenkin sen verran, että pääsi kotiin rakkaan aviopuolisonsa ja rakkaitten lastensa tykö, joka oli kallista, että sai viimeiset viikot elämästään viettää kotona, ehkä kovin heikkona sairaana, ja saivat omaiset seisoa hänen kuolemanvuoteensa vieressä ja katsoa sitä ihanaa pois lähtöä maailmasta, ja viimeiset sanat, jotka hän sanoi, olivat: "Jo mie nyt pääsen paratiisiin."

Vainaja oli mennyt avioliittoon jo nuorena, jossa hän löysi itsensä onnelliseksi. Ja Jumala oli siunannut hänen avioliittonsa suuresti siinäkin suhteessa, että kaikki elossa olevat lapset seisoivat isänsä kuolemanvuoteen

vieressä siinä vahvassa uskossa, että kerran saavat kohdata isäänsä Jumalan paratiisissa. Perheellisessä elämässä hän oli hyvin tarkka ja huolellinen ja jätti yhden siunatun esikuvan puhtaana vaelluksensa kautta sekä kotona että muualla, jossa kulki, ja uskomme, että ne ovat syvälle sydämille painuneet työkumppaneille ja opetuslapsille, jotka ovat jääneet vuodattamaan murheen ja kaipauksen kyneleitä hänen hautansa päälle, monta kymmentä tuhatta Euroopan ja Amerikan maalla.

Sillä rakkaus ei koskaan väsy, vaikka profetiat lakkaavat ja kielet vaikenevat ja tieto katoa; vaan rakkaus se ylettyy toiselle puolelle kuoleman virran. Nyt on se kirkas tähti Pohjanmaalla siirtynyt lepäämään pitkän ja vaivaloisen työpäivän päätettyään, niinkuin kirjoitettu on: "Heidän pitää lepäämään heidän töistensä, sillä heidän tekonsa noudattavat heitä." Ja niinkuin tiedämme, kaikki kristillisyyden veljet ja sisaret, kuinka suuri merkitys on hänen elämällensä ollut, sillä Jumala oli hänelle antanut korkeat luomisen armolahjat ja suuren hengellisen viisauden kristillisyyden painavissa asioissa, jossa on välikappaleena ollut monen kymmenen tuhannen sielun autuuteen, joista on yksi osa mennyt Jumalan paratiisiin, vaan suuri paljous on vielä täällä kyynelten maassa.

Herättäköön vieläkin hänen poismenonsa kaikki huolimattomat ja mollemmin puolin ontuvaiset, niin myös armosta poislangenneita ja jumalattomia, jotka ovat halpana pitäneet niitä korkeita Jumalan välikappaleita täällä maan päällä, sillä yksi vartija toisensa perästä korjataan lepäämään, ja harvoiksi tulevat ne uskolliset vartijat, jotka huutavat, mitä aika kuluu. Sentähden ottakaa vaarin teidän kuolemattomasta sielustanne tässä kalliissa armon ja etsikon ajassa, ettei tulisi korjaamaton vahinko, sillä nyt on se korkia ääni lakannut kuulumasta, joka on soinnut neljäkymmentä vuotta.

Lepää nyt rauhassa, sinä uskollinen Herran palvelija siihen asti, kun sinun Vapahtajasi sinut ylösherättää viimeisenä päivänä. Ja sinä rakastettu aviokumppani ja rakkaat lapset ynnä kaikki työkumppanit Herran lauman kanssa, se on kohtuullinen, että te murehditte, vaan ei kuitenkaan niinkuin ne, joilla ei toivoa ole, sillä yksi jälleennäkemisen päivä murheet iloksi muuttaa. Ole turvattu Herrassa, sinä piskuinen lauma, esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä rauhan siteen kautta, neljän ilman alla! Kyllä pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen sanomme: amen, hallelujaa, ijankaikkisesti; sillä toivolla lohdutamme meitämme kaikkein ikävien ja murheitten alla täällä kyynelten maassa, kaikki ystävät, jotka olemme jääneet kristillisyytemme vanhinten hautain päälle vähäksi aikaa. Rukoilkaa, rakkaat veljet ja sisaret, kaikkein uskollisten työntekijäin edestä, että Jumala, rakas tai-

vaallinen Isä, heitä vahvistaisi sanansa ja henkensä voimalla tällä viimeisellä maailman lopun ajalla huutamaan, mitä aika kuluu, että autuutta kaipaavaisilla sieluilla olisi turva ja suoja sen seurakunnan helmassa, johonka syntyneet ovat, ja se kaitainen tie pysyisi auki, jonka on Herra Jesus avannut Yrttitarhasta Golgatalle. Se on se tie, jossa ei tyhmäkään eksy, vaan Herran lunastetut sitä vaeltavat. Ole vapaa, sinä vapaaksi ostettu lauma, valkiat ovat vaatteesi, sinä Karitsan emäntä; pian alkaa ijankaikkinen hääpäivä, jossa saamme rinnat yhteen painaa koko maasta ostetun lauman kanssa, jotka käyskentelevät ijankaikkisuuden ihanalla rannalla ja kantavat vanhurskauden kruunua päänsä päällä ja voiton palmut käsissänsä. Sinne se meidänkin henkemme huokaa näistä ahtaista asuinsijoista.

Näitä olen kirjoittanut rakkaan veljen ja uskollisen työikumppanin muistoksi. Rukoilkaa minun ja minun perheeni edestä, että onnellisesti kostuisimme Isänmaan rantaan.

Gellivaarassa 26. päivänä helmikuuta 1935.

Viktor Björkman.

ISAK OLSSON FORS KUOKSUN KUOLEMANMUISTO.

Minä olen sen hyvän kilvoituksen kilvoitellut, juoksun päättänyt, uskon pitänyt. Tästedes on minulle tallelle pantu vanhurskauden kruunu, jonka Herra, vanhurskas tuomari, sinä päivänä minulle antaa; mutta ei ainoastaan minulle, vaan myös kaikille, jotka Hänen ilmestystänsä rakastavat. Paav. 2 ep. Tmt. 4. 1. 7. ja 8. v.

Tämän kaltaisella tunnolla se jalo Herran apostoli oli, kun tunsi, että hänen siirtymisensä hetki lähestyy, sillä hän sai paljon kärsiä vaivaa totuuden tunnustamisen tähden, niinkuin myös kaikki totuuden saarnaajat ovat saaneet sen osakseen vastaanottaa maailmalta, vaikka meidän aikakaudessamme on suuri Jumalan armo siinäkin suhteessa ollut, että kristityt ovat saaneet vapaasti esivallan suojeluksen alla palvella Jumalaa, josta kaikesta olkoon kiitos kolmeyerhteiselle Jumalalle!

Nämä Paavalin sanat johtuivat mieleeni, kun kävin viime kerran Kuoksu-vanhimmalle hyvästijättämässä hänen kuolemanvuoteella, ja jonka maallisen jäännöksen vieressä seisoi, kristillisyyden veljet ja sisaret, 31. päivä maaliskuuta 1935, saattamassa vanhinta viimeiseen leposijaan. Paljon oli ystäviä kokoontunut monesta paikkakunnasta, tuhansiin asti.

Niin myös Suomenmaan kristityt olivat lähettäneet saarnaajia, Joel Ahosen ja Karl Luoman, joiden seuraajana oli K. Helenius tyttärensä Anna-Liisan kanssa, joista kaikista tuli näköksälle, että paljon jääpi orpolapsia näittenkin viimeisten vanhinten haudan päälle vuodattamaan murheen ja kaipauksen kyneleitä, sillä itkun ja valituksen ääni oli suuri, että auta ja varjele meitä, rakas taivaallinen Isä, ja sitä piskuista laumaa, jonka Herra Jesus on suuren vaivan ja verensä vuodattamisen kautta koonnut Hänen verisen ristinsä ympärille. Vaan kuitenkin me sen uskomme, että vielä on Israelin Jumala elämässä ja muistaa Hänen valansa, jonka Hän tehnyt on esi-isäin kanssa, ja vahvistaa vieläkin niitä harvoja työntekijöitä, jotka raskaassa työssä ovat sekä Euroopan että Amerikan maalla.

Vainaja oli syntynyt Pajalan seurakunnassa, Junosuvannon kylässä 6. päivänä joulukuuta vuonna 1858 ja kuoli 18. päivänä maaliskuuta vuonna 1935, eläen kuolevaisuuden maassa 76 vuotta, 3 kuukautta ja 12 päivää. Lapsuutensa ajan hän eli syntymäkylässensä köyhässä kodissa, jossa ei ollut luonnollista turvaa, vaan täytyi jo pienuudesta asti vieraissa paikoissa palvella ja sen kautta itseänsä elättää. Kasvavana poikana hän käsitti jo elävän kristillisyyden, mutta kun kasvoi suuremmaksi, niin menetti hän sen kalliin tavaran lankeemuksen kautta, jossa sieluntilassa oli monta kertaa raskaalla tunnolla, jota hän itse usein muisteli. Seitsemäntoista vuoden vanhana tuli vainaja Kuoksun kylään, jossa ensin palveli muutaman ajan talonpoikia ennenkuin meni avioliittoon. Mutta jossa Jumala on jo varhain työnsä alkanut, niin ei hänen ole keveä langennutta sieluntilaa kantaa, ja sentähden hän jo 19 vuoden vanhana sai Jumalalta armon nousta lankeemuksen tilasta, jonka edestä hän monta kertaa kiitti Jumalaa, ja siitä ajasta asti alkoi puhumaan kristillisyyttä toisille. Ja niinkuin kristillisyyden vanhimmille on aina ollut se sydämen asiana, että jossa ovat tunteneet Jumalan lahjat olevan, niin niistä he ovat vaarin ottaneet ja kehoittaneet saarnaamaan ja heitä seuraamaan, vaikka se on tuntunut mahdottomalta, erityisesti hengellisen lapsuuden aikana, niinkuin kaikilla itsensä tuntevaisilla siihen koettelemus on. Ja niin on hän seurannut vanhimpia, Raattamaata ynnä muita, monta kymmentä vuotta, ja on löydetty uskolliseksi esikoisten seurakunnalta lähettää ei ainoastaan Lapinmaan seurakuntiin, vaan myös muihin valtakuntiin. Ensi kerran lähetettiin hänet Suomeen vuonna 1903 kumppaninsa Isak Nikun kanssa, ja siitä lähtien kymmenen eri kertaa, ja niin myös Länsi-Norjaan monta eri kertaa; ja yli koko elävän kristillisyyden on hän itsensä uhrannut huolen ja murheen pitämään suullisesti ja kirjeellisesti, sillä hän oli väkevä sovintosaarnaaja sovintoveren voimasta, jonka hänen työnsä todistaa sekä Ruotsin Lapinmaalla että myös muissa valtakunnissa, sillä hän oli yksi

väkevä välikappale Herran kädessä; ja missä hengellinen sota raskain oli, ei hän siinä itseänsä pois alta vetänyt. Sentähden oli omanvanhurskauden perkele monen kaltaisen väärän opin kautta kovin vihainen ynnä maailman joukon kanssa, vaan ei hän siitä välittänyt, sillä tämä korkea kristillisyyden asia oli hänen sydämellensä niin kallis, että hän tahtoi kaikessa suojella sitä kallista Jumalan työtä, jota kristillisyyden vanhimmat suuren vaivan ja monen kyneleen kanssa ovat tehneet monta kymmentä vuotta, sillä maailma on aina ollut totuutta vastaan. Mutta kun itse Herra Jesus on ollut sodan rinnassa, niin on lauma varjeltuna pysynyt ja voiton saanut vihollistensa ylitse, jossa on selvästi tullut näkösalille, että tässä on Immanuel, tässä on se, jonka Johannes näkee ilmestyksessä soti- van ja voittavan, ja lyöpi laumansa viholliset suunsa miekalla.

Kotoisessa elämässä oli hän hyvin tarkka ja huolellinen, josta jäi kallis esikuva lapsille ja ympärillä olevaisille, vaan vielä enemmän hengellisessä suhteessa, sillä hän oli vireä lukemaan ja tutkimaan Pyhää Raamattua, Lutheruksen ja muiden kirkkoisäin kirjoituksia, sillä ne olivat hänen sydämelleen kalliit. Jumala oli siunannut hänen aviosäätynsä seitsemällä lapsella, jotka kaikki ovat täysi-ikäisiä.

Pitkällinen oli hänen sairautensa, jonka tähden useasti kävi lääkärin tykönä, mutta ei se mitään auttanut, sillä ruumiin voimat alkoivat vähitellen heikontua; ja kun hän sai Fransin kuolemansanomian, niin ei hän enää ottanut vaatteita päällensä, vaan aivan makasi vuoteessa ja odotti sitä autuaallista hetkeä, että pääsee siirtymään siihen toivottuun lepoon, ijan- kaikkiseksi iloksi itselleen, mutta monelle kymmenelle tuhannelle suureksi murheeksi ja sydämen kaipaukseksi, sillä paljon on kyneleitä vuotanut vanhurskasten silmistä tämän vuoden ajalla Euroopan ja Amerikan maalla, koska niin raskaat koettelemukset ovat saavuttaneet elävää kristillisyyttä, eikä vähimmin poismenneitten työkumppaneita, jotka ovat jääneet sen piskuisen lauman vartijoiksi kaikkea vihollisen voimaa vastaan tällä viimeisellä maailman lopun ajalla; sillä kaikki ajan merkit sen todistavat, niinkuin Jesus sanoo, että meri ja aallot pitää pauhaaman, ja ihmiset maassa pitää nääntymän pelvon ja odottamisen tähden niitä, kuin maan piirin päälle tulevat.

Nyt on se kirkas tähti Pohjanmaalta siirretty lepäämään pitkän ja vaivaloisen työpäivän päätettyään, sillä hänen elämällensä on ollut suuri merkitys maailmassa, jonka todistaa se työ, jota on tehnyt, yhdistettynä toisten saarnaajain kanssa yli 50 vuotta. Rauhallinen oli hänen elämänsä ilta, sillä ilman suurempia kuolemantuskia painoi hän silmänsä kiinni viimeiseen uneen, hänen rakkaan aviopuolionsa, jonka kanssa hän tunsii itsensä onnelliseksi maailmassa, ja rakkaitten lastensa seisoessa hänen

kuolemanvuoteensa vieressä, ja heidän saadessansa katsoa sitä autuaallista poismenoa tästä maailmasta.

Muistuttakoon vieläkin hänen poismenonsa kaikkia langenneita ja huolimattomia, että ottaisivat vaarin kalliista armon- ja etsikonajasta, ettei ijankaikkinen onnettomuus tulisi, sillä moni on alkanut hengessä ja päättänyt lihassa, vieläpä jumalattomatkin ottakoot vaaria, jotka pitävät jumalattoman menon eivätkä pelkää tulevaisuutta ja sitä kauheata edevastausta, joka edessä seisoo.

Lepää nyt vahvassa rauhassa, sinä uskollinen Herran palvelija, siihen asti, kuin ylimmäisen enkelin ääni ja Jumalan pasuuna soipi, ja meitä kaikkia kootaan kokoon siihen täydelliseen iloon nauttimaan sitä autuutta, jota ei silmä ole nähnyt eikä korva kuullut ja ei ihmisen sydämeen ole astunut, jota Jumala on niille valmistanut, jotka Häntä rakastavat. Ole vapaa, sinä vapaaksi ostettu lauma neljän ilman alla! Ja sinä rakastettu aviopuoliso ja lapset ja kaikki työkumppanit siinä kalliissa Herran työssä, lohduttakaamme meitämme sillä, että kyllä pian yhteen tulemme uuden ilman kirkkaudessa, jossa yhteen ääneen sanomme; amen hallelujaa, ijankaikkisesti, sillä valkiat ovat vaatteesi, sinä siunattu Karitsan emäntä, Karitsan verellä pesty ja puhdistettu, josta olkoon kiitos ja kunnia sille kuolemattomalle Jumalalle nyt ja ijankaikkisesti.

Rukoilkaa minun ja kaikkein Herran palvelijain edestä, että Jumala, rakas taivaallinen Isä, joka on rikas lahjoista, antaisi kaikille uskollisille työntekijöille viisautta ja voimaa varjelemaan sitä piskuista laumaa hengen miekalla ja Herran Sebaotin voimalla.

Näitä olen kirjoittanut rakkaan vanhimman ja työkumppanin muistoksi. Gellivaarassa 25. päivänä maaliskuuta 1935.

Viktor Björkman.

ISAK STÅLNACKEN KUOLEMANMUISTO.

"Ja minä kuulin äänen taivaasta minulleni sanovan; kirjoita: autuaat ovat ne kuolleet, jotka Herrassa kuolevat tästälähin. Jaa, Henki sanoo: heidän pitää lepäämän heidän töistänsä, sillä heidän tekonsa noudattavat heitä." — Ilm.k. 14. 1. 13 v.

Tässä olemme taas saattaneet yhden uskollisen Herran palvelijan viimeiseen leposijaan, Isak Isaksson Stålnacken, 14. p. marraskuuta 1937. Vainaja oli syntynyt Jukkasjärven seurakunnassa Svappavaaran kylässä

11. p. toukok. 1878 ja kuoli 9. p. lokak. 1937. Paljon oli ystäviä saattamassa häntä monesta Lapinmaan seurakunnasta, niin myös Suomenmaan saarnaajat ja kristityt ottivat osaa kirjeen kautta, joka luettiin hautaus-tilaisuudessa, vaan suurempi lauma oli häntä vastaanottamassa toisella puolen kuoleman virran. Olemme jääneet suurella sydämen murheella häntä kaipaamaan, ei ainoastaan täällä Lapissa, vaan niin laajalta, kuin hän tunnettu oli.

Hän oli kulkenut pitemmän ajan täällä Lapinmaan seurakunnissa kristillisyyden vanhinten matkassa, jonka kautta oli saanut harjaantuneen mielen Herran työtä uskollisesti tekemään. Vieläpä hänen työalansa on jatkunut aina etelä-Suomeen asti, jonka lähetysmatkan hän teki Viktor Björkman'in kanssa v. 1935, lähetettynä Lapinmaan seurakunnalta saarnaamaan parannusta ja syntein anteeksi antamusta Jesuksen oman käskyn jälkeen. Ja sama lähetysmatka oli taas kysymyksessä v. 1937; matkaan oli päätetty lähteä Gellivaarasta 29. p. syysk. Hän saapui kotoansa kahta päivää aikaisemmin Gellivaaraan, mutta hän tunsu itsensä huonovointiseksi jonkin verran, jonka syyn tähden hän meni sairaalaan lääkärin luo. Siellä hänelle sanottiin, ettei lähteä minnekään, vaan että on jäätävä sairaalaan heti, ja niin katkesi hänen maallinen matkansa siihen. Saarnaajat kuitenkin lähtivät täyttämään Suomen kristittyin pyyntöä siinä toivossa, että heidän työkumppaninsa vielä paranee, vain Jumalan tarkoitus ei ollutkaan niin, sillä kuka on Herran mielen tiennyt eli kuka on Hänen neuvonantajansa ollut! Kokoukset olivat juuri alkamassa Viipurin kaupungissa, kun saapui sähkösanoma, että Isak Stålnacke on kuollut Gellivaaran sairaalaan. Sanoma tuli suurena yllätyksenä niin hyvin Lapin kuin Suomenkin saarnaajille, vaikuttaen syvää surua kokoon tullessa suuressa kristittyin laumassa. Suurin suru ja kaipaus kuitenkin jäi hänen omaisilleen ja puolisolleen, sillä hän oli toimellinen niin maallisissa kuin hengellisissäkin asioissa, jonka tähden hän jätti yhden siunatun esikuvan kristillisyyteen; mutta kuolema ei katso sitä, kenen se ottaa — se katkoo maalliset siteet — vaan ne rakkauden siteet, joita olemme tehneet verisen ristin alla, niitä ei kuolema voi katkaista.

Vainaja vietti nuoruuden ajan suruttomuudessaan niinkuin moni muu nuorukainen, vaan kun Jumalan aika tuli, niin Jumala herätti hänen nukkuneen omantunnon näkemään sen, että ijankaikkiset ja loppumattomat helvetin vaivat ovat edessä, ja niin hän alkoi huutamaan syvyydestä korkeuteen Jumalan armon ja avun perään. Svappavaaran kylässä olivat kokouksia pitämässä saarnaajat Samuel Wettasjärvi, Frans Parakka ja J. H. Olsson; niissä kokouksissa hän alkoi murheen ja katumuksen kyyneleillä syntyänsä anteeksi anomaan; silloin nuo saarnaajat Jumalan puo-

lesta hänelle saarnasivat ja todistivat synnit anteeksi Herran Jesuksen nimeen, ja siitä asti oli hän pysyväinen hänen kalliimmassa uskossansa ja siitä on nyt kulunut jo 25 vuotta. Nyt hän on saanut silmänsä kiinni painaa viimeiseen uneen. Vaan kuitenkin matkasauvan turvissa on hän, niinkuin kaikki muutkin matkamiehet, ijankaikkisuuteen matkaa tehnyt sen seurakunnan helmassa, johon syntynyt oli, vieläpä uskollisena työntekijänä pysynyt loppuun asti, jonka tähden on jäänyt suuri kaipaus, ei ainoastaan kristityille vaan myös saarnaajille, kun Jumala ottaa niin lyhyen ajan sisällä niin monta uskollista työntekijää täältä Lapinmaasta, vaan kaikissa täydymme alistua Jumalan, rakkaan Isän, tahdon alle; Hän kuitenkin näkee ja tietää meidän tarpeemme ja kaikki asiat parhaaksi kääntää niille, jotka Häntä rakastavat.

Puhdas ja kaunis on hänen vaelluksensa aika ollut aina elämänsä iltaan asti, ja kärsivällisyydellä kantoi sen raskaan taudin (nimitäin syöpä maksassa), joka vei hänet ijäseen kotimaahan, jossa nyt lepää kaikista matkan vaivoista, sillä hän katsoi palkan maksua. Ole nyt hyvässä turvassa, rakas aviopuoliso ja perhe! Se on kohtuullista, että te murehditte, vaan ei kuitenkaan niinkuin ne, joilla ei toivoa ole, sillä yksi jälleennäkemisen päivä kaikki murheet iloksi jälleen muuttaa. Niin myös kaikki työkumppanit Herrassa ynnä suuren kristittyin lauman kanssa, jotka olemme jääneet sydämen murheella kaipaamaan meidän rakasta työkumppaniamme, vaan siinä uskossa ja toivossa, että mekin kerran saamme yhdistää äänemme kaikkein vanhinten ja koko maasta ostetun lauman kanssa, jossa yhteen ääneen sanomme amen, hallelujaa ijankaikkisesti. Siellä ei enää tule aika pitkäksi eikä eroikävä paina niinkuin täällä monta kertaa. Sinne se meidänkin henkemme huokaa monta kertaa täältä maan tomusta, jossa ei meillä ole yhtään pysyväästä kaupunkia, vaan tulevaista me odotamme, jonka rakentaja on Jumala, jossa kaikkein kilvoittelijain palkka maksetaan ijankaikkisella kunnian kruunulla ja kaikki vaivat runsaasti palkitaan.

Muistakaa tekin armosta poislangenneet ja jumalattomat, että ette turhaan kuluttaisi teidän kallista etsikkoaikaaanne, jonka olette Jumalalta saaneet sitä varten, että te autuaaksi tulisitte. Katsokaa perään, ettei tulisi korjaamaton vahinko, sillä nyt on taas yksi huutavan ääni lakannut kuulumasta, jonka huutajan vaivat ovat monet suruttomat palkinneet pilkalla ja ylenkatseella, vaan antakoon kaikkivaltias Jumala sen armon teille, että muistaisitte hänen neuvonsanojansa ja ottaisitte vaaria kalliista armon ja etsikon ajasta niin kauan, kuin teille tarjona on ja ennenkuin ovi suljetaan ja ijankaikkinen pimeys alkaa, jossa on itku ja hammasten kiristys.

Näitä olen kirjoittanut rakkaan veljen ja uskollisen työkumppanin haudan päällä, että tulevaiset kansat ja polvikunnat saavat nähdä, mitä hyvää Jumala on vaikuttanut uskollisten työntekijäin kautta, jotka ovat siihen kalliiseen Herran työhön itsensä uhranneet.

Lepää nyt vahvassa rauhassa sinä uskollinen Herran palvelija siihen asti kuin ylimmäisen enkelin ääni ja Jumalan pasuuna soipi, ja meitä kaikkia kootaan siihen suureen kokoukseen, jossa saamme yhteen tulla sen lukemattoman lauman kanssa Karitsan emännän kruunussa. Siellä ne voimalliset kiitosvirret soivat Jumalan ja Karitsan kunniaksi, niinkuin kirjoitettu on. Me kiitämme sinua Herra, kaikkivaltias Jumala, joka olit ja tuleva olet, että sinä olet saanut sinun suuren voimas ja hallinnut. Amen.

Rukoilkaa minun ja perheeni edestä, että onnellisesti kostuisimme perille, pyytää veljenne Herrassa.

Gellivaara, se 28 p. maalisk. v. 1938.

Viktor Björkman.

VIKTOK BJÖRKMAN'in KUOLEMANMUISTO.

Ja minä kuulin äänen taivaasta minulleni sanovan: "Kirjoita: autuaat ovat ne kuolleet, jotka Herrassa kuolevat tästälähin. Jaa, Henki sanoo: heidän pitää lepäämän heidän töistänsä, sillä heidän tekonsa noudattavat heitä." — Ilm.k. 14. 1. 13 v.

Tämän äänen kuuli vainottu ja maanpakolaisuuteen ahdistettu Jesuksen opetuslapsi Johannes tulevan taivaasta. Ja nämä sanat johtuvat mieleemme, kun seisomme rakkaan vanhimman ja uskollisen Herran palvelijan ja työntekijän Viktor Björkman'in maallisten jäännösten vieressä, joka nyt on päästetty lepäämän töistänsä, ja kun katselemme sitä suurta rakastajain paljoutta, joka on tähänkin tilaisuuteen hänen ympärillensä saapunut saattamaan häntä viimeiseen leposijaansa, Lapinmaasta, Länsi-Norjasta ja Suomen maalta. Läsniä olivat: Länsi-Norjan saarnaajat, seurakunnalta lähetetyt, Mikael Mickelsen, Kristen Hansen, Daniel Josefsen, Simon Josefsen, Jens Pedersen, Anton Karisen, Hans Karisen, Edv. Franevik ja Jörgen Andreasen ynnä muita kristityitä, Suomesta seurakunnalta lähetettynä saarnaajat Jonas Rusthol Karhu ja Anders Holm y.m. kristityitä, niin myös kaikki Lapinmaan saarnaajat ja myös Luulajan ja Kainuun sarnaajat ja tuhatmääriin nouseva ystäväin ja rakastajain paljous. Josta myös tulee se näkösälle, että paljon on jäänyt orpolapsia hänen

hautansa päälle vuodattamaan murheen ja kaipauksen kyyneleitä sekä Euroopan että Amerikan maalla.

Ja niin mahdamme sanoa, että kallis on ollut se työ, jota hän on tehnyt Herrassa ynnä hänen työkumppanittensa kanssa, joka työ ja teko noudattaa heitä. Sillä kun katselemme aikaa ja vuosikymmeniä takaisinpäin, niin kukin kohdallemme tunnustamme ja todistamme, että suuri on se työmaa, jossa tämäkin nyt meidän keskeltämme pois temmattu väkevä ja voimallinen Herran sotamies on työtä tehnyt ynnä monen muun rakkaan vanhimman ja työkumppanin kanssa, ja on jättänyt monen kymmenten tuhanten sydämiin senkaltaisen muiston, joka pysyy, ja joittenka sydämistä vieläkin nousee se huokaus, että kiitos sinulle Herrassa kaikesta siitä uhraavaisuudesta, jota meidän monen tuhanten sieluin ijankaikkisen autuuden voitoksi olet itsesi alttiiksi antanut ja monen murheen ja raskaitten koettelemusten alla vahvana seisonut Jumalan voiman ja väen kautta hänen seurakuntansa suojassa ja turvassa, josta on nyt tämä uskollinen palvelija päässyt lepäämään, niinkuin sanottu on: Heidän pitää lepäämän heidän töistensä, sillä heidän tekonsa noudattavat heitä.

Vainaja oli syntynyt Gellivaaran kirkonkylässä 12. p. joulukuuta 1871 ja kuoli 8. p. toukokuuta 1938 elettyänsä tässä kuolevaisuuden maassa 66 v. 4 kk. ja 28 p. Lapsuutensa aikana sai hän hurskaan kotikasvatuksen, sillä hänen vanhempansa harrastivat hurskasta elämää ja tahtoivat myös lapsiansa kasvattaa siinä, että lukea Jumalan sanaa ja elää hurskaasti ja jumalisesti. Ja tämä vaikutti, että vaikka hän oli lapsi, mutta kun kuuli, että jumalanpalvelusta pidettiin jossakin taloissa, niin oli halu käydä kuulemassa. Ja niinkuin tietty on, että erittäinkin juhla-aikoina tuli kansaa kokoon kirkonkylään, ja myös kristillisyyden vanhimmat niinkuin Jonas Purnu, Israel Nattavaara, Samuel Vettasjärvi, Jöns Mäntyvaara ynnä muut työkumppaninsa myös tulivat kirkolle käymään ja pitivät kokouksia ja saarnasivat puhdasta Jumalan sanaa ja elävän kristillisyyden oppia. Ja niinkuin hän itse muisteli, niin oli hänessä halu käydä kuulemassa, ja sieltä jäi hyvä siemen sydämeen, vaikkapa hän kyllä täydeksi kasvettuansa, kun oli jumalattomain kanssa työpaikoissa, joutui kyllä juoppouteen ja muuhun synnin tekoon ynnä monen muun hänen kasvikumppaninsa kanssa. Mutta kun hartaus heräsi kirkonkylässä, ja monta hänen kasvikumppaneistansa tekivät parannuksen ja lakkasivat syntiä tekemästä ja alkoivat myös kehoittaa muitakin puhuen siitä suuresta armosta, joka heille on tapahtunut, ja myös usein puhuttelivat häntä, että hänkin tekee parannuksen, joka vaikutti sen, että hän useasti vastasi, että kyllä se on teille hyvä, mutta ei minulle, sillä minä olen suuri syntinen. Kun ne harvat kristityt, jotka saivat uusia voimia, alkoivat enempi

ja enempi pyytää kristillisyyden vanhimpia, että tulla heille ja heidän lapsillensa saarnaamaan, ja myös hänessä tuli enempi halua käydä kuulemassa, niin 27:nnellä ikävuodella sai hän myös sen armon, että jaksoi avata suutansa anomaan ja uskolla vastaanottaa Herra Jesus, josta voima lähti, että Jumalan lapseksi tulla.

Ja koska hän itse käsitti sen armon, joka katuvaiselle syntiselle tapahtuu, niin ei hän saattanut olla siitä muille ilmoittamatta; ja kun kristillisyyden vanhimmat sen tunsivat, että Jumala on hänen senkaltaisilla lahjoilla lahjoittanut, niin ne kehoittivat heidän kanssa kulkemaan kokouksissa ja puhumaan siitä, mitä itse sai tuntea ja koetella, ja vielä kehoittivat Raamatun selitysten kautta puhumaan, jossa hän kyllä ensin, niinkuin kaikki totuuden saarnaajat ovat sen koetella saaneet, oli vastahakoinen oman kelvottomuutensa tuntemisen tähden, mutta ei kuitenkaan saattanut kokonansa tottelematon olla. Niin on hän sitten sitä Jumalan lahjaa, joka hänelle annettu oli, jakanut monelle kymmenelle tuhannelle Euroopan ja Amerikan maalla, josta tänäkin päivänä todistaa niin suuri kristittyin paljous, jotka ovat saaneet kuulla korvillansa ja nähdä silmillänsä, että hän oli valittu ase Herran kädessä Hänen tahtoansa edestuoamaan ja ilmoittamaan kansoille. Ja niin on hän työtä tehnyt lähes neljäkymmentä vuotta yhdistettynä kristillisyyden vanhinten ja seurakunnan kanssa, jonka todistaa myös se suuri luottamus, joka esikoisten seurakunnalla on ollut, että on löydetty uskolliseksi lähettää ei ainoastaan Lapinmaan seurakuntiin, vaan myös muihin valtakuntiin Norjaan, Suomeen ja Amerikkaan asti. 11 eri kertaa on hän käynyt lähetettynä seurakunnalta Länsi-Norjassa; vuonna 1920 kävi hän ensi kerran Itä-Norjassa rakkaan vanhinvainajan Frans Vettaisen kanssa ja toisen kerran Itä-Norjassa vuonna 1922 saman kumppanin kanssa ja kolmannen kerran vuonna 1923 saman kumppanin kanssa ja sitten vuonna 1927 taas Itä-Norjassa Länsi-Norjan rakkaitten vanhinten ja työkumppanitten Daniel Josefseinin ja Kristen Hansenin kanssa sekä vuonna 1930 ensi kerran Amerikassa edellämainitun Frans Vettaisen kanssa. Vuonna 1932 teki hän ensi kerran matkan Etelä-Suomeen Kuoksu-vanhimman ja Vettaisen kanssa. Viidennen matkan teki vainaja Itä-Norjaan vuonna 1934 edellämainitun Frans Vettaisen kanssa ja vuonna 1935 toisen kerran Suomeen kumppaninsa rakkaan veljen Isak Stålnacken kanssa ja toisen kerran Amerikkaan vuonna 1936 rakkaan veljen J. P. Stöckelinin kanssa ja kolmannen kerran Suomeen vuonna 1937, kumppanina rakas veli August Isaksson. Ja nyt oli taasen seurakunnan kokouksessa viime jouluna niin tutkittu ja koeteltu, että hänen piti käydä Länsi-Norjassa Tysfjordissa, mutta Jumala oli sen niin edeskatsonut, että päästi palvelijansa rauhaan menemään.

Avioliitossansa tunsu vainaja itsensä onnelliseksi, sillä avioliittoelämän alussa olivat ahtaammat ajat luonnollisen elämän suhteen, mutta kun Jumala oli siunannut senkaltaisen puolison, joka myös ahkeroini huolellisesti taloudenhoidosta vaarin pitää, koska vainaja sai ainoastaan jolloinkin olla vähäiset ajat kotona, sillä kristillisyyi ja Jumalan työ tarvitsi hänet. Eikä hän säästänytkään itseänsä eli katsonut vaivoja, vaan teki työtä ja saarnasi Jumalan evankeliumia hyvällä ja sopimattomalla ajalla, jota hän myös usein sanoi, että meidän pitää työtä tehdä niin kauan kuin päivä on, sillä yö se tulee, jolloin ei kenkään työtä tee.

Ja sekin armo oli hänelle suotu Jumalalta, että koko perhe ja kaikki lapsetkin saivat seisoa isänsä kuolemanvuoteen vieressä, joille hän vielä viimeisessä hyvästissä, ennenkuin silmät kiinni painuivat, muistutti, että pitäkää rakkaat lapset kiinni kristillisyydestä ja huolta siitä vielä minunkin lähtemiseni jälkeen niinkuin tähän asti, sillä siitä seuraa ajallinen ja ijankaikkinen siunaus. Ja hänen suurin huolensa olikin se, että Jumalan työ menestyisi, ettei vihamies pääsisi turmelemaan Jumalan peltoa ja sitä piskuista laumaa.

Perheellisessä elämässä oli hän tarkka ja huolellinen ja jätti yhden siunatun esikuvan puhtaan vaelluksensa kautta sekä kotona että muualla, jossa kulki. Ja uskomme sen, että ne ovat syvälle sydämiin painuneet työkumppaneille ja sille opetuslasten paljoudele, jotka nyt ovat jääneet vuodattamaan murheen ja kaipauksen kyyneleitä hänen hautansa päälle monta kymmentä tuhatta Europan ja Amerikan maalla, sillä ne rakkaiden siteet, joissa olemme sidotut ja kiinnitetyiksi tulleet, ei ole kuoleman enkelin terävä sirppi voinut katkaista, vaan ne seuraavat yli kuoleman virran. Mutta meillähän on, veljet ja sisaret, se toivo ja uskallus Jumalaan, että hän suuresta armostansa vahvistaa niiden harvain sieluin uskon, jotka ovat kilvoittelemassa kalliimmassa uskossansa seuraten niitä neuvoja ja opetuksia, joita ovat ne opettajat ja vanhimmat jättäneet, jotka ovat menneet poikki kuoleman sillattoman virran, jossa he nyt pitävät kokousta niin monen heidän opetuslapsensa kanssa; ja jotka monta vanhurskauteen opettaneet ovat, paistavat niinkuin tähdet alati ja ijankaikisiksi.

Ja meidän toivotuksemme ja rukouksemme on Jumalan tykö, että tämänkin rakkaan vanhimman äkinäinen poismeno herättäisi vielä kaikkia huolimattomia ja molemmin puolin ontuvia, niin myös armosta pois lannenneita ja jumalattomia, jotka ovat halpana pitäneet niitä korkeita ja kalliita Jumalan välikappaleita, sillä kun Jumala korjaa vartijat yhden toisensa perästä lepäämään, että niin harvaksi tulevat ne uskolliset vartijat, että usein kysyy ihminen itseltänsä: mikä on nyt Jumalan ajatus?

vaan ei saa vastausta kuitenkaan. Sentähden ottakaa vaari tästä kalliista armon ja etsikon ajasta itsekukin ihmislapsi kohdallensa, ettei ketään ijankaikkinen vahinko saavuttaisi, sillä nyt on tämä korkia ääni lakannut kuulumasta, joka on soinut monen tuhanten korviin sekä Europan että Amerikan maalla.

Lepää nyt vahvassa rauhassa, sinä uskollinen Herran palvelija, siihen asti kuin sinun Vapahtajasi sinut ylösherättää viimeisenä päivänä. Ja sinä rakastettu aviokumppani ja rakkaat lapset ynnä kaikki työkumppanit koko Herran lauman kanssa: ei meidän pidä murehtia niinkuin ne, joilla toivoa ei ole, sillä päivä se valkenee kunniaassa, jolloin saatte ja saamme tervehdellä rakasta isää ja opettajaa koko maasta ostetun lauman kanssa Karitsan emännän kruunussa läpipaistavana ja kirikkaampana kuin auringon terä. Sillä toivolla me lohdutamme meitämme kaikkein ikävään ja murheitten alla täällä kyynelten maassa, kaikki ystävät, jotka olemme jääneet kristillisyytemme vanhinten hautain päälle, ettei ole meidänkään päivämme niin pitkä, ettei ilta tule.

Rukoilkaa kaikki rakkaat veljet ja sisaret kaikkein uskollisten työntekijäin edestä, että Jumala rakas Isä heitä vahvistaisi henkensä voimalla tällä viimeisellä ja vaarallisella maailman lopun ajalla, että jaksaisivat vieläkin huutaa, mitä aika kuluu, että olisi autuutta kaipaavaisilla sieluilla vieläkin turva ja suoja sen seurakunnan helmassa, johon syntyneet ovat, ja että se kaltainen tie pysyisi auki, jonka Herra Jesus on avannut Yrtti-tarhasta Golgatalle sodan ja voiton päivänä, sillä se tie on se, jossa ei tyhmäkään eksy, vaan Herran lunastetut sitä vaeltavat.

Ole nyt vapaa, sinä vapaaksi ostettu lauma kaikkialla; valkiat ovat vaatteesi, sinä Karitsan emäntä. Pian alkaa ijankaikkinen hääpäivä. Siellä me saamme vähän ajan perästä rinnat yhteen painaa koko maasta ostetun lauman kanssa, jossa he nyt päästettynä kuolevaisen ruumiin kahleista kiittävät ja ylistävät Karitsaa voiton edestä, vanhurskauden kruunulla kruunattuna ja voiton palmut käsissä. Siellä ovat nyt niin. monet opettajat ynnä opetuslastensa kanssa nautitsemassa sitä autuutta, jota silmä ei ole nähnyt eikä korva ole kuullut eikä kenenkään sydämeen ole astunut, mitä Jumala on niille valmistanut, jotka Häntä rakastavat.

Ja niin siis, kristillisyyden veljet ja sisaret kaikkialla, kilvoitelkaamme niin, että me myös heidän kanssansa voittaisimme sen suuren päämaalin, nimittäin elämän kruunun! Amen!

Mäntyvaara, Gellivaara se 1. p. kesäkuuta 1938.

Johan Mäntyvaara.

Frans Björkman.

**ETSIKKOAIKAMME ENSIMMÄINEN MARTTYYRI,
EMANUEL VÄLIKANGAS.**

Tämän etsikkoajan ensimmäinen marttyyri, saarnaaja Emanuel Välikangas, syntynyt 2/5 1850, oli lähetysmatkalla saarnakumppaninsa Mikko Hulkkosen y.m. veljein kanssa. He tulivat Savitaipaleelle, jossa paikkakunnan kristittyin kanssa alkoivat pitämään kokouksia. Tilaisuuteen oli saapunut myös uskottomia, jotka kohta kokouksen aikana alkoivat näyttämään vainomieltänsä; niin tapahtuikin, että saarnaaja Emanuel Välikangasta ammuttiin kokouspaikalla vasemman olkapään läpi. Tämä tapahtui perjantaina 29. p. helmik. kello 3—4 välillä i.p. Kovat tuskat kärsittyään nukkui hän kuoleman uneen sunnuntaina 2 p. maalisk. kello 8,30 i.p. Viimeiseen hengenvetoonsa asti hän saarnasi, siihen asti, kuin hänen kielensä kangistui, ja niin nukkui kuoleman uneen se uskollinen Herran palvelija. Vainoojalla oli tarkoitus vielä ampua toisiakin saarnaajia, sillä hänellä oli kaksi ladattua ampuma-asetta, mutta saarnaaja Mikko Hulkkonen pääsi takaakäsin sitomaan murhamiehen kädet ja saivat pois aseet.

Tämä uskollinen Herran palvelija on ollut lähetettynä Jesuksen käskyn jälkeen saarnaamaan parannusta ja syntein anteeksi antamista, mutta se saarna ei minään aikakautena ole kelvannut uskottavaksi ja vastaanotettavaksi kaikille ihmisille, vaan suurin osa kansasta on heidän sokeain hengellisten opettajainsa johdattamana alkanut sitä vastaan sanomaan sekä vihalla ja vainolla sen levenemistä estämään; ja niin on käynyt tämänkin etsikkoajan alussa ja aikana, jossa ensimmäiset työntekijät ovat saaneet raskaan työpäivän suorittaa, niinkuin Jesus on sanonut: "Minä lähetän teitä niinkuin karitsat sutten keskelle." Urhoollisena ja pelkäämättömänä on tämäkin Herran palvelija seisonut vartijapaikallaan, huutaen mitä aika kuluu siihen asti, kun hän vainoojan luodin lävistämänä sai siirtyä Vapahtajan ansion turvissa marttyyrikruunun kanssa Jumalan ja Karitsan istuimen eteen, jossa on täydellinen ilo ja rauha, eikä lohutus loppu ijankaikkisesti.

Tästä tapahtumasta kertoi allekirjoittaneelle omin silmin nähneenä vainajan saarnakumppanina sillä matkalla ollut saarnaaja Mikko Hulkkonen Lappeenrannasta: "Olimme saarnamatkalla Emanuel Välikankaan ja Timosen kanssa, molemmat Viipurista. Savitaipaleella pidimme kokouksia Karhulan kylässä Joonas Rustholkarhun talossa, johon oli kokoontunut paikkakunnan väestöä ja siellä olevia kristittyitä. Helmikuun 29. p:nä 1884, kun saarnaaja Välikangas oli pitämässä kanssapuhetta kristittyin kanssa huoneessa, saapui mainitun talon pihamaalle hevosella ajaen Matti Vasara, jonka vaimo Eeva oli uskomassa ja oli myöskin saapunut

niihin kokouksiin edellisenä päivänä. Vasara astui eteiseen ja aukaisi kamarin oven, jossa kristityt olivat koolla, kiljaisten: "Eeva ulos!" jota käskeytä vaimo ei uskaltanut heti noudattaa. Kun he näkivät Vasaran olevan kovin raivostuneena, aikoivat miehet lähteä häntä rauhoittamaan, mutta kun he ennättivät eteiseen, oli Vasara hakenut reestä mukanaolleen ladatun haulikkonsa, jolla eteisen ovelta ampui panoksen Välikankaan vasemmanpuoleiseen olkapäähän, sen jälkeen yrittäen paeta, mutta Hulkkonen ja Timonen ennättivät pidättää hänet heti, jotka olivat lähteneet toisesta ovesta ulos, estääkseen hänen pahan aikomuksensa, mutta pahin oli jo ennättänyt tapahtua, ennenkuin he rakennuksen toiselta puolelta juostuaan olivat päässeet murhaajaan kiinni. Välikangas itsekin ampuma- haavasta huolimatta lähti murhaajaansa kiinniottamaan, mutta nähtyään, että hänen kumppaninsa jo saavuttivat hänet, kääntyikin takaisin ja meni huoneeseen, jossa laskeutui vuoteeseen. Tämän järkyttävän tapahtuman jälkeen lähtivät toiset hevosella hakemaan lääkäriä, toiset viemään ampujan nimismiehen haltuun vangittavaksi ja rangaistukseen saatettavaksi harkitusta murhastaan. Lääkäri oli haettava Lappeenrannasta noin 50 km. päästä tapahtumapaikalta, mutta hänen saavuttuaan oli sairas jo niin heikko, ettei häntä enää voitu pelastaa. Jätettyään viimeiset hyvästit ympärilläoleville ystävilleen parannuksen armoa toivoen murhajaalle hän vaipui ijäiseen uneen, jättäen jälkeensä kaipausten kyyneleitä vuodattamaan rakkaan aviopuolisonsa Eevan ja yhden tyttärensä sekä suuren kristittyin lauman, joista jo paljot samoin kuin vaimonsakin ovat uskossa nukkuneet ja saavuttaneet hänet ijankaikkisuuden ihanalla rannalla. Heidän maallinen tomunsa lepää Viipurin vanhalla hautausmaalla. Haudalle on Viipurin kristittyjen toimesta kivistä valmistettu hautapatsas.

Oikeudenkäynti aloitettiin kihlakunnanoikeudessa murhaajaa ja murhaan kehoituksesta syytettyä Joonas Laakkoa vastaan, joka viime mainittu oli yhdessä Vasaran kanssa tullut kokouspaikalle tarkoituksella hävittää vihattu väärä usko, tuhoamalla sitä levittävät saarnaajat, mutta Laakko oli jäänyt lähimpään naapuriin E. Rustholkarhun taloon seuraamaan tapahtumain kulkua. Oikeus ei kuitenkaan tuominnut kumpaakaan tehdystä rikoksesta, vaan vapautti heidät: Matti Vasaran täyttä ymmärrystä vailla olevana ja Joonas Laakon todistajain puutteessa. Asiasta valitettiin aina korkeimpaan oikeuteen asti, mutta asia jäi alioikeuden antaman päätöksen varaan."

Näin päättyi tämän etsikkoajan ensimmäisen marttyyriin maallinen vaellus, ja Jumala sen yksin tietää, kuinka monet tämän viimeisen ajan valituista maailman lopun lähetessä saavat seurata häntä, kallistaen päänsä vainoojain käden kautta marttyyri kruunun alle, mutta uskomme sen, että

kaikkivaltias Jumala on omansa vahvistava kaikissa vaivoissa, sillä Hän on luvannut: "Ole uskollinen kuolemaan asti, niin minä sinulle elämän kruunun annan."

Viipurissa helmikuun 15 p:nä 1932.

Antti Vainikka.

JOHAN RAATTAMAAN SAARNA LANNANVAARAN KOKOUKSESSA.

Teksti: Apost. T. 10. luku.

Me olemme koossa täällä suuri joukko vanhoja ja nuoria, jotka ovat Jesusta seuraamassa. Meidän tulee perään ajatella, kuinka Jumalan Poika on käsenyt opetuslastensa *mennä kaikkeen maailmaan saarnaamaan parannusta ja syntein anteeksi antamusta* ja kuinka Hänen vielä täytyi ilmoituksen kautta taivaasta opettaa heille, ettei sovi pitää ketään saastaisena, vaan kaikille julistaa totuutta ja laupeutta Kristuksen sovinto-kuoleman kautta.

Apostoli Pietari ja muut opetuslapset olivat siinä ymmärryksessä, että ainoastaan ympärileikatuille sopii saarnata evankeliumia, ja nyt täytyi Jumalan Pojan taivaasta ilmoittaa heille, että kaikki, jotka Herraa pelkäävät ja tekevät vanhurskautta, ovat Jumalalle otolliset ja puhtaaksi tehdään Jesuksessa. Ei ollut heillä vielä paljon jumalallista valkeutta, vaikka jo helluntaina saivat asuvaisen Pyhän Hengen, sillä he olivat vielä lain alla ja ulkonaisiin säätyihin sidotut, etteivät he tohtineet syödä verta.

Ääni taivaasta sanoi Pietarille: Mitä Jumala on puhdistanut, älä sinä sano sitä yhteiseksi. Tästä saamme sen valistuksen, että Jumala on puhdistanut kaikki kansat Kristuksen kuolemassa. Ei Jumala saarnannut itse, vaan lähetti enkelinsä neuvomaan Korneliusta, että panna noutamaan syntisen saarnaajan Jopen kaupungista, Simonin parkkarin talosta. Koska Pietari ei voinut tohtia mennä sinne saarnaamaan, niin pakotti Jumala hänen siihen. Tästä näemme, että saarnaajat aina ovat tarpeelliset, jotka avaavat meille oikean ymmärryksen Raamatuista. Jesus soimasi oman kansansa sokeaksi sanoen: "*Voi teitä, te sokeat taluttajat!*" Matt. 23: 16. Rukoilkaamme sentähden Jumalaa, että Hän henkensä kautta arnessaan aina aukaisisi meidän luonnosta pimitetyn ymmärryksen oikeen käsittääksemme Hänen pyhää sanaansa.

On tällä ajalla monta, jotka eivät tohdi sydämen uskolla omistaa evän-

keliumin omaksensa. Vaan meidän tulee, oppineet ja oppimattomat, omaksemme omistaa Jumalan armosanoja autuudeksemme. Ne, jotka enemmän aikaa ovat olleet heränneessä sielun tilassa ja vaeltaneet näin lain orjana pitkiä aikoja, ovat tavallisesti, kun elävän uskon käsittävät, lujemat seisomaan lihan tuhotöitä vastaan. Moni tahtoo pelätä, ettei ole oikeus saarnata katuvaisille syntejä anteeksi. Mutta Pietari saarnasi rohkeasti, että jokainen, joka uskoo Hänen päällensä, pitää Hänen nimensä kautta synnit anteeksi saaman.

Pietarin saarnatessa tuli Pyhän Hengen vaikutuksia ilmi. Hän muisteli: *"Nyt minä todeksi löydän, ettei Jumala katso ihmisen muotoa, vaan kaikissa kansoissa, jotka Häntä pelkäävät ja tekevät vanhurskautta, se on Jumalalle otollinen. Te tiedätte, kuinka jälkeen Johanneksen kasteen Jesus Kristus Judeassa ja Galileassa voideltuna Pyhällä Hengellä ja voimalla, julisti rauhaa ja teki hyvää, parantaen kaikkia, jotka perkeleeltä vaivattiin. Ja minä ja muut Apostolit olemme näiden tekojen todistajat. Mutta Hänen he tappoivat ja ripustivat puuhun, vaan Jumala herätti Hänen kolmantena päivänä ja ilmoitti Hänen, ei kaikelle kansalle, vaan meille, jotka Jumala oli ennen todistajaksi valinnut, me jotka söimme ja joimme Hänen kanssansa, sitte kuin Hän nousi ylös kuolluista. Hän käski meitä kansalle saarnaamaan ja todistamaan, että Hän on se, joka Jumalalta on säättö elävitten ja kuolleitten tuomariksi. Hänestä kaikki profettaat todistavat, että jokainen kuin uskoo Hänen päällensä, pitää Hänen nimensä kautta synnit anteeksi saaman. Näin asetti Pietari Jesuksen kuolevaisena ja ylösastuvaisena heidän silmäinsä eteen.*

Ilmankin on tässäkin huoneessa niitä, jotka tuntevat ja tunnustavat, että Jumala on hyvää tehnyt, koska Hän on antanut meille ainoan Poikansa lunastajaksi. Kuolevaisen ja ylösousevaisen Vapahtajan tarvitsemme, rakkaat saarnaajat, asettaa hellästi ihmisten silmäin eteen vanhan ihmisen kuolettamiseksi ja uuden hengen ylösousemiseksi. Niin sanoo Apostoli Paavali asettaneensa Jesuksen ristiin-naulituksi heidän silmäinsä eteen, sillä kovia sydämiä murtaaksensa. Pietarin sanat vaikuttivat, että ne, jotka sen kuulivat, saivat Pyhän Hengen.

Meillä on nyt tässä Pietarin omat sanat kirjoitettuna. Eihän suinkaan tarvitse kukaan tämän päältä tingata, sillä täällä on nyt sekä saarna että kirjoitettu sana. Näin ovat myös profetat puhuneet kuolemasta ja ylösousemisesta, ja heidän puheensa ovat kirjoitetut meille opetuksiksi. Senkaltaisella tyhmällä saarnalla ovat aina ihmiset tulleet autuaiksi. Pyhä Henki lankesi niitten päälle, kun puheen kuulivat, ja sentähden ei saattanut kukaan kieltää heitä vedellä kastamasta. He saivat siis Pyhän Hengen ilman kastetta, ja tällä ajalla on niitä, jotka ovat kastetut ja eivät sen-

tähden ole saaneet Pyhää Henkeä. Oli niitä apostoleinkin aikana, jotka kastettiin, mutta eivät saaneet Pyhää Henkeä, vaan käten päälle paneemisella he sen saivat. Ei Pietarin tarvinnut kysyä ja tutkia, ovatko ne saaneet Pyhän Hengen, vaan kaikki saapuville tulleet näkivät sen, ja kaikkein niiden silmien edessä oli se kieltämätön tosi, että nämä olivat saaneet niin hyvin Pyhän Hengen kuin Esikoiset Jerusalemissa.

Pietari muistelee tässä näin lyhykäisesti evankeliumin pääasioita, ja se vaikutti kuulijoissa elävän uskon. Vaikuttakoot vielä nytkin nämä sanat meidän sydämissämme sellaista uskoa! Se tuntuu, että Pietari on saanut ristin alla Jesuksen kuolemassa sydämensä murretuksi. Pyhä Pietari on tässä nyt saarnannut meille, ja joka uskoo hänen sanansa, mitä hän on Vapahtajasta puhunut, se saapi Pyhän Hengen.

Kaikki janoovaiset tulkaa vetten tykö, joilla ei ole rahaa, tulkaa,, ostakaa ja syökää; tulkaa, ostakaa ilman rahatta ja ilman hinnatta viinaa ja rieskaa! Miksi te annatte rahan siinä, kussa ei leipää ole, ja teidän työnnä siinä, kussa ei ole ravintoa Kuulkaa minua ja nautitkaa hyvää ja teidän sielunne riemuitkoon lihavuudessa! Jes. 55. Kun autuaat, etsiväiset sielut edesmenneinä aikoina tämmöisen saarnan uskoivat, niin he saivat Pyhän Hengen. Niin on näinä päivinä meidänkin seassamme tapahtunut, sillä suuria muutoksia on keskuudessamme nähty, niin että suuret synnin harjoittajat ovat seisahtaneet Jumalan sanan eteen, luopuneet synneistä ja pahentavaisesta elämästään, laanneet sekä saaneet armon ottaa Pyhän Hengen uskolla vastaan. Ei ole Herran käsi lyhetty. On meidän aikana sekä halpoja ja oppimattomia että myös pappia ja oppineitakin näin uskooneet Pyhän Pietarin saarnan. Puhaltakoon vieläkin Jesuksen Henki palaamaan näitä kynttilän sydämiä!

Sanomme hyvästiä näissä kylmissä Keedarin majoissa, sillä pian olemme siirtymässä pois tästä ijankaikkiseen kotimaahan. Taitaa nyt olla viimeiset ajat käsissä, kun me kelvottomat työntekijät viinamäessä kutsumme ihmisiä pois turmeluksen kaupungista. Te olette Jumalan pelto ja me näemme, että valjennaita paikkoja löytyy pellolla. Me tiedämme ja ahkeruimme uskoa hyvänä ja pahana aikana, että sovintoveressä on teidän ja meidän synnit anteeksi annettu. Pian saamme kokoontua Jumalan paratiisiin taivaissa, jossa paljon valituita idästä ja lännestä Karitsan kiitosta veisaavat. Usein olen saanut uskossa ja hengessä tuntuvaisten vakuutuksen, että saan Häntä kirkkaudessa nähdä, vaikka olen syntinen ja viheliäinen ihminen. Täällä sanomme nyt hyvästiä, Te ijankaikkisuuden kukkaiset, jotka olette Jumalan yrttitarhaan kasvaneet sovintoveren kasteesta ja voimasta.

Ilolla olen tervehtinyt teitä, joiden kanssa minulla on ollut rakas kanssa-

käyminen 50 vuotta. Ole vapaa Herran vapaaksi ostettu lauma, sillä ijäiset häät kohta tulevat, koska Karitsa on tapettu. Ja uskomme, että Ylkä pian tulee ja saamme silloin uskon lampuilla mennä rakasta Ylkäämme vastaan. Riippukaamme tällä vähällä vaelluksen ajalla kiinni valkeudessa, ettei uupumus ja uneliaisuus saavuttaisi ja tunnon pimeys meitä käsittäisi, josta ijankaikkinen onnettomuus voi seurata. Koska Pietari on tässä vakuuttanut syntein anteeksi saamisesta, niin tehkää sentähden sydämen portit avaraksi, että kunnian Kuningas pääsee astumaan sisälle. Hyvästi, te, jotka odotatte Yljän tuloa, sillä minä toivon ilolla teitä jälleen näkeväni hääilossa! Amen.

JOHAN RAATTAMAAN SAARNA HETASSA 26/4 1896.

Teksti: Luuk. 8: 1—15.

Me kuulemme paljon kansaa seuranneen Jesusta, joista Hän teki sairaita terveiksi ja ajoi ulos riettaisia henkiä, jonka tähden nämä paratut rakastivat Jesusta ja palvelivat Häntä tavaroillansa, niinkuin tässä sanotaan. Vaan kylväjä-vertauksesta me myös tässä kuulemme, että se ei ole siementen syy, että ei kaikki kylvö kannu hedelmää taivaaseen, vaan syy on maan laadussa. Ihmisten sydänten syy se on, että ei tule kaikista hyviä hedelmiä, joihin sana kylvetään, niinkuin me kuulemme tästä neljän kaltaisesta kylvömaasta. Ei se ole siis opin syy, että muutamat hukkaan menevät tälläkin ajalla, vaikka ovat kuulleet Jumalan sanaa ja liikku-neetkin. Kun sana nytkin vaikuttaa Vapahtajan vertauksen mukaan, niin, että useanlaisia sydämenmaita löytyy, ja ainoastaan hyvä maa kantaa oikean hedelmän kärsivällisyydessä, niin me emme tarvitse epäillä opin oikeudesta, emme tarvitse muuta valkeutta odottaa, vaan lujasti pysyä kiinni armon sanassa, joka meille Jesuksesta Kristuksesta saarnattu on.

Onhan tässäkin monenlaisia ihmisiä ja sydämiä; muutamat ovat usko-neet ja pysyneet kärsivällisyydessä, muutamat ovat tukahtuneet orjan-tappuroihin, tämän maailman rikkauden suruun; muutamain sydämistä ovat mustat linnut noukkineet pois Jumalan sanan, muutamilla ei ole ollut kastetta eli märkyyttä taivaasta, joten tämän maailman epäuskon pouta ne on polttanut ja kuolettanut. Tosin Jumala antaa kaikille rukoilevaisille taivaan märkyyttä, vaan se on heidän oma syynsä, että he eivät sitä ole Jumalalta taivaasta rukoilleet. Mikähän se kaste eli märkyys on, jonka puutos tekee niin suuren vahingon. Minä uskon, että se on se taivaallinen

kaste, joka alkoi Getsemanessa vuotamaan Jesuksen ruumiista, koska Hänen hikensä olivat niinkuin verenpisarat, jotka maan päälle putosivat. Tätä taivaallista kastetta me tarvitsemme sydämehemme sovinnoksi, ettei tämän maailman pouta kuivaisi meitä kuoliaaksi. Tätä yökastetta rukoilkaamme Jumalalta vielä tänäkin iltana, rakkaat veljet ja sisaret, että sydämemme saisi enemmän tuntea Jesuksen kuoleman osallisuutta ja Hänen ylösnousemisensa voimaa. Ja missä sydämessä tätä märkyyttä ei ole, siellä kylväjän siemen poudassa kuivettuu, koska tämän maailman myrkylliset tuulet puhaltavat, niin että Jumalan sana ei kanna hedelmää elämäksi, vaan pilkkapuheet ja ilkeät sanat alkavat suusta ulos tulemaan, jotka eivät ole kristityille soveliaat. Siitä seuraa myös törkeämmät synnit ja lihan työt, kun ei oteta taivaallista kastetta sydämeen sanan voimasta.

Ja maailman rikkauden orjantappurat murhaavat muutamain sydämen, niin että he enemmän rahaa rakastavat kuin Jumalaa. Muutamain sydämessä on vihan, vainon ja raateluksen kiviä, jotka jättävät heille pahan omantunnon. Eivät kaikki varkaat ole sovittaneet pahoja tekojansa, eivätkä vainolliset ole anteeksi rukoilleet niiltä, joita he ovat vainonneet, eivätkä kaikki huorat ja huorintekijät ole parannusta sydämes-tänsä tehneet, ja niin on sydämen maa jäänyt kiviseksi, jossa taivaallinen Jumalan sanan siemen ei voi kasvaa hedelmää kantavaksi, vaikka se vähän heitä liikuttaa. Totinen parannus tarvitaan autuaaksi tullaksemme. Ja kaikki työ menee hukkaan ihmisten sydänten pellossa, jos ei siihen rukoilla märkyyttä eli kastetta taivaasta, joka Jesuksen pyhästä ruumiista on vuotanut. Getsemanessa ja Golgatan vuorella ristinpuusta. Rukoilkaamme siis, rakkaat veljet ja sisaret, että taivaallinen Isä lähettäisi Jesuksen nimessä meille sitä taivaallista yökastetta, joka Jesuksen ruumiista on alkanut vuotamaan Yrttitarhassa, josta olemme saaneet ensimmäisen elämän voiman taivaan tiellä ja josta usein vielä olemme puhtauden ja rauhan löytäneet. Langetkoon se siunaavainen märkyys teidän sydämeenne, rakkaat matkakumppanit, että pysyisimme voiton päällä hamaan kuolemaan asti.

Lupaan minäkin näillä viimeisillä askeleillani valvoa ja rukoilla teidän kanssanne, että Herran Jesuksen pyhä veri meitä tallettaisi ijäiseen elämään. Sillä askeleet lyhenevät, rakkaat ystävät. Rukoilkaa minunkin edestäni taivaallista Isää! Ja me sanomme nyt hyvästiä, rakastetut veljet ja sisaret, siihen asti, kun me saamme armosta kohdata ijankaikkisuuden ihanalla rannalla ja sanoa tervetulemaan Karitsan häissä. Uskomme nytkin Jesuksen veressä syntimme olevan armollisesti anteeksi annetut, kaikki uskovaiset ja murheelliset sydämet.

L. L. LAESTADIUKSEN KIRJE JOHAN RAATTAMAALLE
MAALISKUUN 2 P:NÄ 1852.

Uskolliselle työntekijälle Herran viinamäessä, koulumestari Johan Raattamaalle, joka on Nattavaarassa pyytämässä ihmisiä. Armo ja rauha olkoon sinulle ja niille harvoille sieluille, jotka sinun kanssasi kilvoittelevat loppuun asti! Amen.

Sinä olet alkanut ajattelemaan, minkä tähden sinun sanasi ei ole ollut niin vaikuttavainen kuin ennen, ei idässä eikä lännessä. Ja minä olen myös sitä tutkinut, minkä tähden se ensimmäinen rakkaus on jäähtynyt sekä idässä että lännessä. Vaikka meillä on samankaltaiset verkot kuin ennenkin, emme sentähden saa kaloja; vaikka meillä on samankaltainen suola kuin ennenkin, eivät kalat tule sentähden kypsisuolaan, että ne kelpaisivat Herralle syödä, koska vieraat tulevat taivaasta. Minä olen välistä läpikatsonut minun verkkoani, jos siinä olisi joku reikä, josta kalat pääsevät ulos, mutta en ole sitäkään löytänyt; minä olen koetellut suoloja, jos ne olisivat mauttomiksi ja väettömiksi tulleet, mutta en ole sitäkään itse tuntenut; en tiedä, jos muut paremmin tuntevat, että suolat ovat tulleet mauttomiksi. Ja minä tahtoisin, että joku ilmoittaisi minulle, jos he tuntevat, että minun suolani ovat mauttomiksi tulleet. Mutta minä pelkään, että me olemme heittävässä meidän verkkomme vasemmalle puolelle, ja minä pelkään myös, ettei ole Jesus rannalla seisomassa niinkuin ennen. Ja ne kalat, joita meidän pitää pyytämän, ovat aroiksi tulleet, ne ovat saivokalat, jotka eivät kärsi kovaa ääntä, ja joita meidän pitää aivan viekkaudella pyytämän. Emme saata niitä paljon suolata, ennenkuin he ovat korjatut, ja kuitenkin pitää heidät suolattaman, etteivät ne pääsisi mätänemään. Ja minä olen sanonut täällä kouluherralle, että hänen pitää hakeman suoloja ja silmävoidetta; mutta minä en ole saattanut häntä niin kovin nuhdella, koska hän on ollut mieluinen kuuntelemaan niitä Raamatun selityksiä, joita minä olen pannut hänelle silmäin eteen, niinkuin myös hänen rouvansa on mieluinen.

Mutta Jumala ja suuri Ristinkantaja, joka on meissä ja teissä hyvän työn alkanut, valaiskoon meidän silmiämme ja antakoon meille hengellistä viisautta, että me ymmärtäisimme, kuinka meidän pitää taluttaman tätä sokeaa kansaa oikealla tiellä. Tällä kansalla on niin suuri sokeus, että minä olen ihmeteltyt, kuinka ne harvat sielut, jotka menneenä vuonna ovat vähäisen heräykseen tulleet, ovat saattaneet niin sokeana vaeltaa ijan-kaikkisuuteen. Paljon terveisiä meidän rakkaalle sisarelle Eevalle ja Mosekselle ja Alstadiukselle ja Larensille; ja muistakaa minua teidän rukouksissanne, ja älkää väsykö rukoilemasta niiden sokeain raukkain edestä.

jotka vaeltavat pimeydessä. Jumalan rauha olkoon teidän kanssanne ja johdattakoon teitä totuudessansa ja pelvossansa nyt ja ijankaikkisesti! Amen.

Minä, teidän kanssapalvelijanne uskossa, olen näitä teille kirjoittanut Gellivaarassa toisena päivänä maaliskuuta 1852.

L. L. Laestadius.

RAKKAILLE VELJILLE JA SISARILLE MUUTAMIA RAKKAUDEN SANOJA JA VAROITUKSIA HUOLIMATTOMILLE.

Rakkautta vaatii laki ja evankeliumi. Ei kuitenkaan ole pysyväinen rakkaus löytynyt syntiinlankeemuksen jälkeen, vaikka muutamat armonvargaat ovat sanoneet, että he rakastavat Jumalaa kaikkein enin. Semmoinen on vanhain armonvarkaitten petollinen usko ja rakkaus. Mutta uudet armonvargaat ovat oppineet semmoisen läksyn, etfeivät ne tunnusta paljon uskoa eikä paljon rakkautta, mutta ne ovat nöyrät syntiset mieles-tänsä, vaikka vastustavat kristityitä, eikä meidän Herran Jesuksen kärsi-minen ja kuolema vaikuta heidän sydämissään ei murhetta eikä iloa, vaikka se asetetaan silmäin eteen. Semmoisilla honkasydämillä on omavanhurs-kaus autuuden perustuksena ja epäusko sydämessä ja kuollut uskontun-nustus pääkallossa. Ja tämä omanvanhurskauden perkele on niin pyhä, että se tuomitsee eläviä kristityitä, ehkä se ei saata kuoleman syntiä näyttää. Ottavat vielä honkasydämet siitäkin puolta, koska joku on vi-kaan tullut, joka on ollut liikutuksissa. Ja niitten langenneitten tähden tahtoo omanvanhurskaus tyhjäksi tehdä Pyhän Hengen vaikutukset ja ajat-telee näin: Mitä paremmat ne ovat, jotka itkevät ja ovat iloiset, koska ne-kin kristityt ovat syntiä tehneet, vaikka ovat olleet liikutuksissa. Ja nyt hyppää honkasydän ja omanvanhurskauden saastainen vaate parhaaksi kristityksi ja tahtoisii kaikkein totisten kristittyin murheen ja ilon tyhjäksi tehdä luullun pyhyytensä kautta. Ja on sitä omanparannuksen synnin-tuntoa eli lain kolkutusta, joka on herättänyt synnintuntoa, jota vastaan he sotivat omalla voimalla. Kuitenkin synnin himot voittavat omanvan-hurskauden ja epäuskon vankia, vaikka onkin kuollut ja kuiva tunnustus pääkallossa. Ja kuiva tunnustus pysyy voimassa, koska he tuntevat tör-keimpiä perkeleen vaikutuksia lihassa ja veressä, ajatellen, että he ovat valvomassa. Mutta Kristuksen rakkaus on heille tuntematon. Sentähden he katsovat niitten rakkautta huoran rakkaudeksi, jotka toisiansa ottavat

ympäri kaulan. Mutta älä sinä huoli epäuskon ja omanvanhurskauden kylmä rinta, jonka sydän on niinkuin jää, kyllä sinä kerran tulet valkeuden eteen sinun pyhytysi kanssa. Sinä tulet sen eteen, jonka silmät ovat niinkuin tulen liekki, ja silloin sinä havaitset, että sinä olet musta ja alaston ja saat myös nähdä, että Maria Magdaleena sisartensa ja veljiensä kanssa, jotka ovat itkeneet ja olleet iloiset ja liikutuksissa, ovat puetut niillä vaatteilla, jotka ovat puhtaiksi pestyt sillä verellä ja vedellä, joka on vuotanut Jesuksen sydäimestä. Ja ne sydämet, jotka uskon kautta ovat puhdistetut Jumalan Karitsan verellä, niihin vuodatetaan Kristuksen rakkaus Pyhän Hengen kautta.

Kristuksen rakkaus vaatii meitä kaiken jumalattoman menon hylkäämään. Vaikka ei kristityillä ole niin paljon rakkautta, että he saattaisivat rakkauden käskyn täyttää. Sentähden täytyy kristittyin pysyä katuvaisina syntisinä joka päivä. Ja joka päivä tuntevat he myös riettauden vaikutuksia lihassa ja veressä, ja sentähden pitää myös tapahtuman joka-päiväinen katumus, ja se katumus pitää tapahtuman Herran Jesuksen kuoleman katselemisessa. Ja ilo ja riemu syttyy uskovaisten sydämiin, koska sydän puhdistetaan sillä punaisella ja pyhällä verellä, joka vuotaa pääkallon paikalla. Ja Herra ilmestyy elävänä ja kirkastettuna katuvaisille ja uskovaisille. Niin on siis syy iloita ja riemuja niillä, jotka ovat murheellisiksi tulleet synteinsä tähden Herran Jesuksen kuoleman katselemisessa; syy on iloita ja riemuja Herran Jesuksen kunniallisesta voitosta Golgatan mäellä.

Ja nyt me rukoilemme kaikki, vaikka olemme kaukana ruumiin puolesta, että Herran Jesuksen tulesta palava sydän syyttäisi meidän sydämiämme, että me ilolla ja rakkaudella kohtaisimme toisiamme joko täällä eli elävitten maassa. Kilvotelkaamme siis hyvä uskon kilvoitus, että me ijankaikkisissa rauhan majoissa saisimme tapetulle Karitsalle kiitosta veisata, joka meitä on lunastanut omistamaan sitä valtakuntaa, jonka Jumala, Isä valmistanut on. Mutta valitettavasti ovat jo muutamat tällä valkeuden ajalla luopuneet Herrasta. Ilmankin he ovat suuttuneet Herraan, koska he ovat tehneet avioliittoja uskottomain kanssa ja muutamat niitten kanssa, joiden kristillisyydestä epäillään. Ilmankin on ollut välikappaleena huoruuden, ahneuden ja ylpeyden perkele, sillä ei ylpeyden vihollinen tahdo kenenkään orjana olla, mutta hän tahtoo tulla isännäksi ja emännäksi. Ja jotka ovat tulleet uskottomille emänniksi, niin ne ovat tulleet näkymättömiksi kristittyin seuroissa, vaikka heillä on muka ollut katumustakin naimisen jälkeen. Ottakaa nyt vaari, te Sionin tyttäret, jotka ette ole vielä Herraan suuttuneet; teitä on Jesus kihlannut itsellensä ijankaikkisessa valtakunnassa asumaan. Sentähden hyljätäkää Keetarin majat

ja mammonan orjat. Ja jos te uskotte ja katsotte Veriyljän rakkauden tulesta palavaa sydäntä, niin te juovutte ijankaikkisen hekuman esimausta, sillä täällä tahtoo Jesus morsiamensa kanssa kihlajaisia pitää. Mutta eivät uskottomat ja pelkurit tule niin liki Jesusta, että he saisivat maistaa siitä uudesta viinasta morsiamen tytärten kanssa. Mutta te morsiamen tyttäret, te olette saaneet maistaa siitä uudesta viinasta ja olette iloisiksi tulleet siitä toivosta, että te saatte ijankaikkisesti Karitsan häissä hypätä ja laulaa Karitsalle hallelujaa. Amen.

J. Raattamaa.

Saivonmuotkassa 15. p. heinäk. 1872.

Rakkaille veljille ja sisarille Herrassa Erkki Antti ja Vanhantalon isäntä Juhonpietistä! Jumalan armo lisääntyköön teille Herramme Kristuksen kautta!

Minä kiitän teitä kirjeen edestä. Sofia Vilhelmina Laestadius, sinä kysyt minun ajatuksiani Erkki Antista ja mainitset kirjeessäsi Juhonpietin ja Erkin kristityistä. Sen pitäisi kaikkein kristittyin tietää, että me pidämme Erkki Anttia hyvänä opettajana, ja Vanhantalon isäntä on ollut kristillisyyden alusta ja on vieläkin kristittyin kestikievari. Niin siis ovat Erkki Antin ja Juhonpietin kristityt hedelmälliset oksat totisessa viinapuussa, joita aina Isä Jumala puhdistaa, että ne runsaamman hedelmän kantaisivat. Mutta hedelmättömistä tunnustajista emme saata todistaa, sillä Kristus sanoo, että hyvä maa kantaa hedelmän kärsivällisyydessä. Ei se ole saarnaajain syy, että huono maa, kivistö ja orjantappurain kanssa kasvava kristillisyyden menee takaisin. Löytyy kuitenkin kansain seassa hyvä maa, joka kantaa hedelmän kärsivällisyydessä. Sentähden saarnatkoot kaikki saarnaajat uskossa, että Jumalan sana vaikuttaa. Onpa se vaikuttanut meidän kristillisyytemme suurimman opettajan, rovastin lapsissakin ynnä muissa hänen kuolemansa jälkeen, ja vaikuttaa hänen oppinsa tästäkin edes niin la vialle kuin tämä kristillisyyden levenee.

Sinä kirjoitat, että muutamat Erkheikin ja Juhonpietin kristityt tuomitsevat Erkki Anttia. Se on ikävä kuulla. Rientäkää anteeksi anomaan, jotka ovat tuominneet Erkki Anttia. Ei ole valtaa koko Pohjolan seurakunnalla tuomita häntä kuin Kristuksen opin jälkeen, sillä Erkki Anttia suojellaan Kristuksen seurakunnan helmassa idässä, lännessä, etelässä ja pohjasessa. Kristuksen oppi sisällensä pitää Matheuksen 18. luv. — ettei seurakuntakaan saa ensin tuomita, vaan neuvoa rikollisia. Mutta koska

ei ole minkään arvosta rikosta, niin minä sanon teille, rakkaat veljet Erkki Antti ja Vanhantalon isäntä, Kristuksen seurakunnan puolesta: ottakaa toinen toistanne ympäri kaulan ja anokaa anteeksi toinen toiseltanne, kyllä muut seuraavat teitä. Herramme Kristus on antanut vaellussauvan meille käteen, joka on anteeksi anominen ja anteeksi antaminen, sillä emme ole synnittömyyden tähden kristityt, vaan että meillä syntein anteeksi saaminen on Hänen veresssänsä.

Sinä kirjoitat, että teillä yksimielisyys on muitten harvain kanssa, jotka provastin aikana jo ovat yksimieliset olleet. Mutta kuinka te saatatte yksimieliset olla niitten kanssa, jotka provastin aikana ovat eriseuraiset olleet ja jälkeen provastia ovat olleet vastaan seisovaiset eriseurassa opillansa. Ja minulle ovat sanoneet Tärännön ja Muonion kappelin kristityt, että ei ole moni Pajalan nuorista kristityistä tulleet anteeksi anomaan, vaikka ne ovat suruttomina irvistelleet kristityitä. Ei se ole ihme, että ne porstuasta takaisin pyörtävät, kun ette ole jaksaneet kantaa majaan. Lotta anoi Daalinmäen kokouksissa moneen kertaan anteeksi, ei ainoastaan minulta, vaan myös Ylitornion kristityiltä, ja sillä lailla tullaan seurakuntaan. Koska minä olen esikoinen monen veljen seassa, niin sanon vielä varoittavia terveisiä kaikille Pajalan ja Juhonpietin kristityille, että ahkeroitkaamme pitää hengen yhteyttä, etteivät rakkauden siteet katkeaisi, ja tehkäämme työtä sen päälle, että seurakunta pysyisi koossa! Meidän kristillisyytemme suurin opettaja L. L. L. provasti oli ensimmäinen viinamäen rakentaja Pohjanmaan läänissä. Varjelkaamme siis viinamäen aitaa ja Sionin linnaa henkeen ja vereen asti! Ja olkaa hyvässä turvassa Sofia, Erkki Antti ja Vanhantalon isäntä: Karitsan veren kautta olemme voiton päällä ja ijankaikkisuuden ihanalla rannalla tulemme yhteen. Ruikoilkaa edestäni!

Minä ja minun vaimoni sanomme sydämellisiä terveisiä vanhalle mammalle, papille ja rouvalle ja kaikille kristityille, ja olkaa itse ensin tervehditty!

Juhani Raattamaa.

JOHAN RAATTAMAAN KIRJE KEMIN KRISTITYILLE.

Saivonmuotkassa 3. p. syyskuuta 1873.

Lotta Laestadiukselle, rakkaalle sisarelle, ynnä Lallille, Herrassa. Jumalan armo lisääntyköön teille Herramme Kristuksen kautta!

Kiitoksia preivinne edestä! Se ilahduttaa minua, että rovastin lapset

totuudessa vaeltavat; onpa hän rukouksissansa uhrannut lapsiansa Herralle. Ilmankin Kemissäkin ovat vakuutetut siitä, että Herra on elävän kristillisyyden alkanut Lapinmaassa, jossa rovasti Laestadius on ensimmäinen ja suurin opettaja, joka on opillansa ja Pyhän Raamatun selityksillensä valaissut meitä tällä viimeisellä ajalla. Jumala suuresta laupiudestansa valaisi ja herätti hänen. Hän huusi kyykäärmeen sikiöille Pohjanmaan korvessa ja valmisti tietä Herrallemme Kristukselle ihmisten sydämiin. Ei totuuden vihamiehet eikä maailman tuuli jaksanut häntä sujuttaa; hän saarnasi rohkeasti parannusta ja syntein anteeksi antamusta ja satoi heränneitten tunnot saarnaamisella tunnustamaan Kristusta maailman edessä. Nyt on kulunut lähes kolmekymmentä vuotta, kun heräys ja hengellinen liike alkoi ensinnä Kaaresuvannossa ja sitten levisi Tornion pitäjääseen ja Luulajan Lapinmaahan, Norjaan, Suomeen ja Amerikkaan. Pikkuinen sinapin siemen on Herran sanan jälkeen kasvanut suureksi puuksi. Pysykää taivaan linnut tämän siunatun puun oksilla! Pysykäämme Herran sanan jälkeen koossa yhteen henkeen juotettuna! Eiköhän saarnaajat ole vahvimmat oksat, joitten pitäisi Herran laumaa koossa pitämän. Jos kamppaukset ja riidat tulevat saarnaajain välillä, niin ratkaiskoon seurakunta ja hallitkoon saarnaajansa, sillä seurakunnalle on Kristus vallan antanut sitoa ja päästää, avata ja sulkea; ja ne ovat oikeat saarnaajat, jotka kuulevat Pyhän Hengen saanutta seurakuntaa. Seurakunta tarvitsee kaikki saarnaajansa, niinkuin ruumis jäsenensä, ehkä muuttamat ovat vähempi ja toiset enempi saarnaajat. Jumala oh seurakunnan ja majan Isäntä, ja Kristus seurakunnan pää, ja saarnaajat eivät ole kuin juhdat ja palvelijat. Tyytykäämme tähän korkeaan arvoon, että saamme olla Jumalan ja Hänen seurakuntansa palvelijat ja palveluspiiat.

Te Suomen saarnaajat, tehkäämme työtä sen päälle, että Herran lauma pysyisi koossa niin lavalialta kuin se levenee. Se usko on minulla, että seurakunta pysyy koossa, kun vaan hallitaan Kristuksen opin ja hallituksen jälkeen. Kyllä te tiedätte, että Jumalan ankara vanhurskaus pitäisi julistettaman uskottomalle maailmalle ja evankeliumin pilkkaajille, niinkuin Herramme Kristus saarnasi ijankaikkisesta tulesta, ja Johanneksen ilmesitys pudottaa tuliseen järveen kaikki hengellisesti kuolleet ja ne, joilla pedon merkki on otsassa; vieläpä ruumenet poltetaan sammumattomalla tulella. Mutta Siinain jylinästä peljästyneille, synniltä raskautetuille ja työtä tekeväisille kuuluu suloinen ääni Siionista. Jospa epäileväiset korvat aukesivat kuulemaan syntein anteeksi antamisen saarnaa Herran seurakunnassa, niin kävisivät nopeasti Sionin vuoren tykö, kussa aamurusko koittaa veripunaisena, vieläpä puhdistavainen kaste lankee saastaisen

päälle, että puhtaina ja lumivalkeina Karitsan verellä uskon kautta pestyinä saatte astua ahtaan portin kautta Herran seurakuntaan.

Onnen toivotuksella olkaa hyvästi, heränneet ja armoitetut Suomen rannalla! Hengessä olemme koossa Uuden Testamentin välimiehen Jesuksen tykönä ja priiskoitusveren tykönä, joka parempia puhuu kuin Abelin veri. Olkoot sielunne ja sydämenne priiskoitetut Karitsan verellä uskon kautta! Synnit Jesuksen nimessä ovat anteeksi annetut. Omistaakamme Herran Jesuksen viattomuus viattomuudeksemme ja olkoon Hänen vanhurskaudellansa syntiturmeluksemme peitetty! Puhtaat ja viattomat ovat Sionin tytärten kädet. Riemuitse hengessä katsellen Kuningasta kaunistettuna kuninkaallisessa, veripunaisessa puvussansa lyövän suunsa miekalla viholliset! Niinkuin 19. luku Ilmestyskirjassa osoittaa, että Kristuksen oppi saa voiton ja valaisee korkiat esivallat, ettei verinen vaino saata tulla, niinkuin entisinä aikakausina, uskon ja omantunnon asiain tähden, ennenkuin viimeinen vaino tulee maailman lopun päivinä, niinkuin Johanneksen Ilmestyksen 20.luku osoittaa. Te näette, että asetukset ovat muutetut, avaten tietä kuningasten Kuninkaalle ja herrain Herralle, joka vereen kastetussa vaatteessa ajaa valkiolla orhiilla sotalaumansa edellä. Ilmestyskirjan 19. luku osoittaa, että elävä kristillisyyks levenee, vaikka sokea maailma vainoo ja vastaan seisoo: he pitävät neuvoa keskenänsä, ja ei sekään seiso, sillä tässä on Immanuel, sanoo p. profeetta. Tässä on väkevä Jumala, joka ei anna kunniaansa vieraalle. Te saarnaajat piiskuisen lauman kanssa, olkaamme toivossa iloiset, kyllä orjantappuroilla kruunattu Kuningas asiansa toimittaa ja valtakuntansa levittää. Tehkäämme ainoastansa työtä niinkuin kelvottomat palvelijat ja rakentakaamme uskossa Herran temppeleä sen perustuksen päälle, joka jo pantu on. Ole aina kaunistettu Karitsan verellä, Sionin tytär Suomen rannalla! Amen.

Minä ja vaimo ynnä seurakunnan kanssa sanomme rakkaita terveisiä rakkalle sisarelle Lotalle ja rakkalle veljelle Erkki Lallille. Sanokaa minulta rakkaita terveisiä Nils Rapille, Sandbergille, Skinnarille ja kaikille, jotka saarnaamisella ja kustannuksella Jumalan temppeleä rakentavat. Pyydän rukoilemaan edestäni. Ole hyvästi ja hyvässä turvassa Lotta piiskuisen lauman kanssa Suomen rannalla Hyvän Paimenen hallussa!

Vaino kyllä pysyy, mutta ei aina verinen. Tutkikaamme Raamattua ja pysykäämme Kristuksen opissa! Johannekselle on näytetty taivaan valtakunnan rakennuksia tulevaisina aikoina. Ei hengellisten ja lihallisten välillä tule koskaan sovinto, sillä Herra Jumala pani vainon vaimon siemenen ja käärmeen siemenen välille. Sentähdenpä Kristuksen valta-

kunta on eroitettu maailman valtakunnasta. Ette ole maailmasta, sen tähden maailma vihaa teitä. Herran on tämän jo ennen sanonut.

Johan Raattamaa.

Kittilä, heinäk. 1876.

Rakkaalle opetuisälle ja Herran viinamäen aidan hoitajalle Johan Raattamaalle onnen toivotuksella siinä raskaassa työssä.

Kolmeyhteisen Jumalan armo, rauha ja laupeus runsaasti vuotakoon teille Herran nimen kautta! Amen.

Tällä toivotuksella lähestyn teitä ynnä esikoisten joukon kanssa, jotka siellä ovat, ja lähetän sydämen rakkaita terveisiä suurelta kristittyin laumalta Suomesta, joita olen kohdannut tänne tullessani.

Korkeimman hoidon alla olen kulkenut aina Pietariin asti, ja olen Pietarista teille kirjoittanut — en tiedä, oletteko saaneet. Sydämeni halu olisi päästä suusta suuhun puhumaan kristillisyyden asioista, vaan on niin työläs tällä ajalla. Kotipuoleen on kanssa veto. Tässä saadaan vähän muistella reisustani ja ilahduttaa teitä. Ja ensin sanon kristillisyyden leviämisestä: niin se on hitaasti, vaan eteen päin. Sitten sanon opin asioista: että kaikilla työntekijöillä on yhtä pitävä käsitys ja tekevät rakkaudessa työtä. Entiset erimielet ripistä ja Jumalan sanan vaikuttavaisesta voimasta; on rakkaus ja yksimielisyys, eikä enää olekaan juuri keviä työnteko, ja vielä veljet ei soisi esikoisilta apua, sillä kristillisyyden on ainoastansa saarnaamisessa, mutta oppineiden ja valtain edessä edesvastaamisessa — kaikella totuudella. Eikä opinkappaleet kelpaa ottaa heille vastaan itse hyväkseen, vaan P. Raamatun totuutta he eivät voi kokonaisuudessa kieltää. Mutta sitä he pitävät muka velvollisuutenaan, että totuutta puolustaa ja yhteistä hyvää edesauttaa, erinomattain siveyttä ja raittiutta, jota luonnollinen järkikin käsittää.

Papit ovat yleisesti vertyneet; ensinnä ovat he uponneet juoppouteen ja turhuuteen, että oppineet eivät voi heitä hyväksyä. Hedbergiläisiä he katsovat heräämättömiksi, ehkä kiivaasti uskoa tunnustavat ja uskoa muille saarnaavat, kun ovat koreudessa, kullassa, silkissä ja kaikissa uuden aikuisissa malleissa seuraajina. Körtiläisistä he sanoo: ei jaksanut laissa kilvoitella ja niistä on sammunut koko heräys. Meistä he sanovat: että te olette opinkappaleissa työläätkuulla ja kärsiä, mutta ulkonaisissa hedelmissä, sanovat he, täytyy Jumalalle kunniaksi tunnustaa, että Jumala

teissä työtä tekee kansan hyväksi, esim. tuo raittius, että on lakannut paljon ihmisiä juomasta, varastamasta, käräjänkäynnistä, turhista pidoista ja tuhlaamisesta y.m. y.m.

Jesuksen veren voiman kautta olen minä kulkenut suuressa arkuudessa ihmisyyteni puolesta oppineiden tykönä Sundströmi-veljen kanssa Helsingissä kahden, yliopiston professorin puheilla kristillisyyden asioista ja kaksi kertaa Porvoon piispan tykönä, koska tunsin, että yleisesti ei ole meille suojelusta — papeilta, vaan lain voimalla pyytävät rangaista ja sortaa meidän kristillisyyttä ja meidän kulkua estää.

Porvoon piispa puhutteli meitä ensi kerralla rakkaudella ja taasen kuuli armonjärjestystä, mutta synnintunnustuksessa hän tuli vastaan ja haki vielä Davidin tunnustuksen Psalmista: että Herralle minä tunnustin syntini. Mutta ulkonaiset hedelmät, mitkä heräyksestä ovat seuranneet, on hän puhtauden ja totuuden rakastaja. Laestadiuksen hän tunnustaa Jumalan mieheksi — hän on lukenut historioista. Sitten minä otin P. Raamatun paikkoja, sovittaen Raamatun kanssa yhtäpitäväksi tästä kristillisyydestä. Ei hänelläkään ollut siinä mitään sanomista vastaan. Toisella kerralla minä vein sen kirjan käteen, ja saimme puhua monet tiimat. Kirje jäi hänelle, mutta lähetän siitä teille kopion näytteeksi. Minä olen selittänyt hänelle vielä sen sisällepitoa. Ja Feetun nimen hän otti ylös, että hän saa sitä Turussa puhutella. Kertomusta hän ei ollut vielä saanut, sen lähetin minä hänelle Helsingistä Porvooseen. Ensi päivinä minä olin Turussa Feetun tavatessani ja niin tulini laivassa Pietarsaareen asti ja sitten tulini maisin.

Tulin toivotulla turvalla, että saada lohdutusta nautita, olletikin siitä rauhan ja rakkauden tuulesta, joka puhalsi suurelle kristittyin laumalle terveydeksi, rauhan ja yksimielisyyden voimaksi Hanhi Pietin Oulusta käydessä, josta sain minäkin vielä voimat vaikuttamaan eteenpäin — Suomeen; sillä ilman sitä tuntui kovin raskaalta.

Mutta sain murhetta pitkin rantaa työntekijöiltä ja totuuden kannattajilta, ettei he jaksaa viinimäen aitaa hoitaa ja kantaa Kristuksen ijestä, ja hallitus on vapaus. Puhua vain armosta eikä itsensäkieltämisestä eikä veljellisestä nuhtelusta, se on laillisuutta. Olletikin koreuden suhteen sillä on santaa lyöty miekan terään. Olletikin minun vertaisille, että minä ja Iisakki olemme tulleet teiltä rangaistuksi Oulussa —• laillisuudesta, ja itäreisulta olette saarnanneet kristittyin suuresta vapaudesta. Nämä sanat on teidän suusta otettu ja levitetty Suomeen kirjoittaen ja muistelemalla, että Raattamaa on sanonut, että kun kristityt pukevat eli riisuvat koreutensa, ja turhuutensa pois panevat, on vahinko kristillisyydelle, että on

maailmasta tulijoilla kovin suuri putous, kun näkevät kristityitä, että ovat niin alas menneet puvussa.

Totuuden rakastajat katsovat kertomusta, olletikin, mitä kirjoitetaan Kittilän heräyksestä ja ensimmäisistä parannuksen hedelmistä, niin myös siitä puhtaasta menosta. On heillä kertomisen muodolla tulleet herätetyksi työtä tekemään kristillisyyden elävään jäsenten edesauttamiseksi oman vapauden perään, ja säätypersonat hakevat Lutheruksen postillasta viinimäen aidan hoitamiseen, viinaan, tanssiin, naimatoimiin eli pitojen pitämiseen ja virkapersonain pukuun j.n.e. Eivät he tahdo P. Raamattua ottaa kokonaisuudessa, jossa näytetään perkeleestä, eli kuinka vanhurskaan Jumalan asian ajajan Noan huoneeseen mursi viinasusi sisälle ja vanhan Israelin huoneesta koreuden perkele vietti ainoan tyttären — päättänsä palmikoitsemaan ja korvarenkaita laittamaan, josta sittemmin huoruuden perkele karkasi ja vanha Israel täytyi riisua koristukset ja muut epäjumalat ja panna ne tammen alle. Herran profeetat on haukuneet päästä jalkoihin asti, olletikin Esaias 3:ssa luvussa Sionin tyttäriä — rangaistuksen uhalla y.m.

Eivät ole myöskään Uuden Testamentin ensimmäiset viinimäen hoitajat harvaa aitaa rakentaneet, koska he lihan töistä puhuvat ja hengen hedelmistä. Totta olivat tunteneet voiman heille avuksi kristityistä voutavan, koska Pietari sanoo: että nekin, jotka eivät sanaa usko, vaimoin tavoista voitetuiksi tulisivat, koska heidän puhtaan menonsa näkevät pelvossa, joidenka kaunistus ei pitä oleman ulkonaisessa kullan ympäriripustamisessa eli vaateen puvussa; ja samoin sanoo Paavali 1 Tim. 2: 9. Johannes näki myös ilmestyksessä viimeisen ajan ihmekummituksen 18 luvussa; ja käsketään lähteä ulos ja kastaa.

Muutamilla on se ajatus, että paremmin voitetaan uskottomia. Mutta kuinka tuo sopii? Miten se saarnaa herätystä, joka itse turhuutta puolustaa, ja miten niitä saatetaan uuden syntymisen tilaan? Ja jos ne sitä vaille jäävät, sitten entisine sota-aseineen, entinen näky, entinen voima ja kristillinen meno vielä jotakin; ja lain valtakunnan miehet tekevät kysymyksiä: onko se syntiä j.n.e.

En olisi tätä teille tehnyt murheen aineeksi, sillä olen ajatellut, että jos saisin omantunnon rauhan tallentaa, niin vaikenisin ja heittäisin kulkuin, ettei minun tähteni tarvitsisi kärsiä, ehkä itse totuuden ja suuren kristillisyyden, vaan koska minulla on se usko, että kristillisyyden tulee ehkä vielä voimallisena pitkittämään, ja teidän suuri työ ja vaiva Israelin Jumalan edessä on tunnettu ja on runsaassa siunauksessa, ja Jumala teidän ikäpäiviä vielä jatkaa, hoitamaan tätä laviata kristillisyyttä, niinkuin tie-

dän, että minulta ja muilta se jääpi palkitsematta teille, rakas opetus-isä, teidän auttamisenne tässä työssä.

Ja siinä uskalluksessa olen teille tässä muistellut, että te kärsitte ja otatte vielä osaa, ja pyytäisin, että vielä kirjallisesti viinimäen aidan rakentajia auttaa nyt kesän ajalla, niinkuin monta suuriarvoista kirjaa on teiltä Suomessa luettu. Jos te kirjoitatte, niin kirjoittakaa, että ensinnä tulisi Kittilään ja saisivat ottaa osan, sillä moni Suomessa nojaa heidän toimeensa, ja kuitenkin Kittiläiset tahtovat turvata teihin.

Olen päättänyt, että jos Jumala vielä suopi elämää, niin talven tultua päästä teidän puolesta käymään, jos en tule sitoumuksiin, niinkuin olen ajatellut jotakin lasten luetusta eli muuta.

Sydämen rakkauden terveisiä tässä lähetän sen puolen kristityille. Niin myös Kittilän kristityiltä sydämen rakkauden terveisiä, erinomattain lähettää Hanhi Pieti, Fredrikki Paksuniemi ja Olli Puljula, opettajat, — olen niitä kohdannut.

Ja olkaa itse koko perheenne kanssa minulta koko sydämellä tervehditty! Ja Jumalan rauha hallitkoon koko sydämenne ja taitonne Kristuksessa, ja että rukouksissa muistaisitte.

Veli Sundströmiltä ja Wikmanilta sydämen rakkaita terveisiä teille. Ja veljiltä Nils Rapilta sydämen rakkaita terveisiä teille — minä tulin hänen kanssa Kalajoelta Ouluun asti. Hän palasi siitä takaisin. Ja ei nyt muuta, vaan väsyntä teitä tällä typerällä kirjoituksellani.

Jos kirjoittaisitte minulle, niin Kemijärvelle Kärkölän Hermannin osoitteella. — Jääkää nyt hyvästi Jumalan haltuun!

Kirjoitti teille tunnettu veli

Johan Takkinen.

JUHO RAATTAMAAN LÄHETYSKIKJE SUOMEEN HEINÄK. V. 1876.

Minä myös tervehdän Suomen kristityitä sydämellisellä rakkaudella ja toivotan, että pysyisitte koossa. Olkaa saarnaajat kärsivälliset, että hieldmän kantaisitte Jumalan, Isämme, kunniaksi ja tehkäämme työtä sen päälle, että Herran lauma pysyisi koossa! Olkaamme siis laumalle esikuvaksi ja anteeksi anokaamme ja anteeksi antakaamme, joka on vaellusauva matkalla Isänmaalle, katsoen uskon alkajan ja päättäjän Jesuksen päälle, jonka verellä priiskoitetut teidän sydämissänne, rakkaat veljet ja sisaret, jotka uskotte, Jesuksen kalliin nimen tähden ovat syntinne an-

teeksi annetut. Riemuitse hengessä Herran lauma, jota Pyhä Henki on kutsunut sanan ja sakramentteihin kautta Isän huoneeseen veripunaisen Herran Jesuksen kautta. Eipä ihme, että ilon ja riemun ääni kuuluu Isän huoneessa, koska monet tuhannet tuhlajapojat ja -tyttäret sisälle tuodaan. Isän huone ja lammashuone on kaikkein kristittyin yhteys, jotka osalliset ovat Jumalan armosta ja syntein anteeksi saamisesta Herran Kristuksen kautta, vieläpä kastetut Pyhällä Hengellä ja tulella, sittekuin katuvaiset ja uskovaiset ovat kärsimisen osallisuutta ja ylösnousemisen voimaa tunteneet ja vielä tuntevat.

Älä luota kristillinen maailma sen päälle, että suruton armon välikappaleita nautitset. Vieläpä luotat sen päälle, että olet kasteessa uudesta syntynyt. Herran opetuslapset saivat molemmat sakramentit, joiden kautta, ynnä Herralta saarnatun sanan kautta, ristiinnaulittua katsellessa Pyhä Henki vaikutti murheen heidän sydämissänsä, niinkuin Jesus sanoi Nikodemukselle, että Hän yletään ristiin niinkuin käärme korvessa, että jokainen kuin uskoo Hänen päällensä ei pidä hukkuman, mutta ijankaikisen elämän saaman. Tässä on ovi, tässä on ahdas portti, tässä on uuden syntymisen paikka.

Tulepas kivinen sydän särkymäpaikalle ja seiso sydämen hartaudella ristin kohdalla ja rukoile, että Herran Henki kirkastaisi, että olet synnilläsi Jumalan Pojan ristiin-naulinnut ja verisuonet avannut. Silloin epäusko ilmoittaa itsensä niinkuin Galilean vaimoille ja miehille. Silloin täytyi Jumalan lähettää äänelliset saarnaajat, ja Herra itse selitti Raamatuita kärsimisestänsä ja ylösnousemisestänsä. Vielä nytkin tarvitaan selittää Raamatuita oikein heränneille ja todistaa Jesuksen nimen ja veren vuotamisen tähden synnit anteeksi, että kykenevät uskossa. Jesuspa on käsenyt saarnata parannusta ja syntein anteeksi antamusta Hänen nimesään. Näitä olette kaikki uudestasintyneet kokeneet, joiden sydämeen Herran kuolema on koskenut, ja olette elävään Herran Kristuksen tuntemiseen tulleet uskon kautta, että ilon ja rakkauden äänikin on ulospuhjennut, josta saatanan joukko on pannut "hihhuli" haukkunimen, niinkuin Herraamme nimittelivät samaritanukseksi. Vieläpä muutamat ylimmäiset papit Suomessa häväisevät hengellisiä liikkeitä Pohjois-Suomessa, nimitellen "villiuskoksi", vaikka elämän parannus ja hyvät hedelmät ovat seuranneet Jumalan voiman kautta heränneitten ja armoitettuin joukossa. Voi pimeyttä jumaluusopin tohtoreissa! Herra avatkoon heidän korvansa, että tuntisivat Jesuksen lampaista äänestä.

Älä sentähden pelkää Herran Jesuksen piiskuinen lauma Suomessa: Jumalalla, Isällä, on hyvä tahto antaa teille valtakunnan, ehkä maailma rajuaa vastaan. Eivät ole totuuden vihämiehet saattaneet sitä tulta sam-

muttaa, jonka Jesus on sytyttänyt. Vielä nytkin kauniisti viheriötsee Herran pelto Pohjanmaan läänissä ja paikoin on valjennut elonajaksi. Vieläpä tuhannet ovat ilolla kuolleet Ruotsin ja Suomen Lapissa, niinmyös Tornion rannoilla Oulun läänin kanssa, kolmenkymmenen vuoden kuluessa, eli siitä ajasta, kun rovasti Laestadius alkoi vaikuttamaan Ruotsin Lapissa, joka ensinnä vaikutti sen kautta, että asetti kouluja ja lähetti maallikoita saarnaamaan parannusta. Nyt jatkavat muutamat Suomen ja Ruotsin papit Laestadiusen työtä, osoittain Pyhän Raamatun totuudella, että sama henki vaikuttaa kansoissa kuin Apostolein aikana. Sillä sama profeettain, Herran Kristuksen ja Apostolein oppi on teroitettu sydämiin, jonka saarnatun ja Raamatusta luetun sanan kautta Pyhä Henki on vaikuttanut katumuksen, parannuksen ja elävän uskon.

Nämä mainitut, uskon kautta Herran Kristuksen päälle sivistyneet ihmiset, pitäisivät kaunistaman lutherilaista kirkkoa, sillä he pysyvät kirkon helmassa, vaikka herjataan hihhuleiksi ja villiuskoksi. Voi pimeyttä! Tämän on Herra jo ennen sanonut: "Jos se valkeus, joka sinussa on, on pimeys, kuinka suuri on itse pimeys?" Mutta älkäämme oudoksuko, sillä kaikkina aikakausina on elävä kristillisyyys ollut tuntematon maailmalle, niinkuin Herra sanoo: "Ei maailma teitä tunne." Sentähdenpä ovat kaikki viralliset ja virattomat vanhurskauden saarnaajat vainotut entisinä aikakausina, se on, ne jotka saarnaavat siitä vanhurskaudesta, joka saadaan uskon kautta Herran Jesuksen päälle.

Tutkikaamme vireästi Raamatuuta tällä etsikkoajalla, ettemme ekseyisi kaidalta tieltä, katsellen hengessä ja uskolla maasta ylettyä, veripunaista sankaria, joka käy laumansa edellä. Ole kirkas sinä orjantappurakruunulla kruunattu Kuningas Suomen rannalla! — lyöthän sinä laumasi viholliset suusi miekalla. Rohvaise sinuasi uskossa Herran lauma Suomen rannalla, tunnustain Herraa Kristusta maailman edessä viisaudeksi, vanhurskaudeksi, pyhitykseksi ja lunastukseksi, vieläpä Jumalan armosta autuaaksi.

Jos tämän tunnustuksen, totuuden saarnaamisen ja liikutusten tähden pahnataan kristityitä, niin silloin suruttomat papit ajavat ulos kirkon helmasta hurskaita ihmisiä, ja Herran sana täytetään tälläkin aikakaudella: "He panevat teitä pannaan." Ovatpa Norjassa koettaneet sulkea ulos Herran ehtoolliselta ja kukatiesi Suomessakin, sillä eipä tahdo suruttomain pappein kunnia kärsiä maallikkoin saarnaamista, vaikka suuri muutos on tapahtunut uskossa ja elämässä enemmiten maallikkoin saarnaamisen kautta: varkaat ja väärintekijät ovat takaisinmaksuja tehneet; huorat ja viinakauppiat, juomarit ja tappelusmiehet ovat parannuksen tehneet; luonnosta siveät ihmiset ovat heränneet ja löytäneet, että heillä oli kym-

menentuhatta leiviskää synnin velkaa, vaikka ennen omallavanhurskautella ja kuolleella uskolla luulottelivat autuaiksi tulevansa kuoleman jälkeen. Mutta paljon on vielä, jotka eivät ole parannusta tehneet Ruotsin ja Suomen puolella, joista muutamat ovat kiukkuiset totuuden vihamiehet. Ne puhuvat kaikenlaista pahuutta ja valheita tapahtuneesta muutoksesta, ja näitä suruttomain valheita kuuluvat uskovan muutamat jumaluusopin tohtoritkin Suomessa. Kuitenkin on meillä se usko, että löytyy pappia ja jumaluusopin tohtoria Suomessa, — ehkä harvat ovat valitut — jotka varjelevat Herran laumaa hengen miekalla ja Herran Sebaotin voimalla.

Rukoilkaamme, rakkaat veljet ja sisaret, Jumalaa, Isää, Hänen ainoan Poikansa nimeen kristillisen esivallan edestä, jonka alammaisina saamme Jumalaa palvella ja hartauden seuroja pitää, joka myös teitä suojelee. Rukoilkaa myös virallisten ja virattomain opettajain edestä, joita Hän on valinnut maailmasta, ylipaimenta, että Hän antaisi voimaa ja väkevyyttä ruokkimaan ja kaitsemaan Jesuksen lampaita ja karitsoita. Vieläpä hengen miekalla ja Herran Sebaotin voimalla varjelkaamme Sionia — se on, pyhään ihmisten yhteyttä — henkeen ja vereen asti, ettei metsänvuohet tällaisi Herran viinämäkeä. Seuratkaamme siis Jesuksen verisiä askeleita Yrttitarhasta Golgataan, katsellen hengessä maasta ylettyä, orjantappuroilla kruunattua Kuningasta, jonka kautta olemme tulleet Sionin vuoren tykö, elävän Jumalan kaupungin, taivaallisen Jerusalemin ja monen tuhannen enkeleitten joukon tykö, yhteisen kokouksen ja esikoisten seurakunnan tykö, jotka taivaissa kirjoitetut ovat, ja Jumalan, kaikkein tuomarin tykö ja täydellisten vanhurskasten henkein tykö ja Uuden Testamentin välimiehen Jesuksen tykö, sen priiskoitusveren tykö, joka parempia puhuu kuin Abelin veri.

Ole priiskoitettu Herran lauma sydämässäsi! Usko, että saat riemuita hengessä! Syntisi Jesuksen nimen ja veren kautta ovat anteeksi annetut ja pyhä elämä ylösraketaan. Ole siis, Sionin tytär, puettu Herran Kristuksen viattomuudella! Amen.

Olkaa hyvästi, rakkaat veljet ja sisaret! Pian yhteen tulemme kirkaassa ilmassa, sillä voitto on tullut Karitsan veren kautta, jolle olkoon kunnia! Amen! Hallelujaa!

Kirje Saivonmuotkasta.

Rakkaille veljille ja sisarille. Jumalan armo lisääntyköön kaikille uskavaisille Herramme Kristuksen kautta, jonka verisen lipun alla piiskui-nen lauma hengittää Jumalan armon ilmaa.

Kiitän kirjeittenne edestä, joita olen saanut terveisten kanssa. Veljet ja sisaret ovat minua muistamassa, ja rakkaita terveisiä olen saanut ilokseni täällä. Terveenä olen ruumiin ja sielun puolesta, vieläpä Jumalan armosta uskon itseni autuaaksi, ehkä sota pauhaa ja maailman meri lainehtii Herran laumaa vastaan. Älkäämme siis väsykö seuraamasta Kuningasta, vaattensa ovat veriset, Hän lyö suunsa miekalla viimeisetkin viholliset. Seuratkaamme Kuningasta, ehkä tietä veristä, pian portit aukenevat paratiisiin kaupunkiin — senpä muurit kestävät vihollisten rynnäykset. Riemuitse hengessä Herran lauma, katsellen uskossa ja hengessä maasta ylettyä veripunaista lippua Sionin vuorella, varustettuna kaikilla Jumalan sota-aseilla, että voittaisimme viimeisenkin vihollisen. Joukko vartioitsee sinua piiskuinen lauma, täytyyhän teidän ja meidän olla niinkuin karitsat sutten keskellä.

Rohvaiskaamme meitämme uskomaan, rakkaat veljet ja sisaret, täydellisesti olemme lunastetut: laki on täytetty ja synnin rangaistus kärsitty; kiitos Jumalalle ja Karitsalle, jonka veren kautta ollaan voiton päällä. Tehkäämme aina parannusta ja kieltäkäämme itsemme epäuskon synnistä! Jospa langenneetkin uskoisivat, niin tulisivat parannukseen uudistetuksi sisällisesti ja ulkonaisesti, Kyllä tiedän, että saarnaatte langenneillekin syntiä anteeksi siinä toivossa, että tulevat parannukseen uudistetuiksi, sillä uskon kautta Herran Jesuksen päälle saadaan Pyhä Henki, ja Hengen kautta lihan työt kuoletetaan. Ole vapaa vapaaksi ostettu lauma Alatorniolla! Ole priiskoitettu sydämässäsi Jesuksen verellä! Synnit, viat ja heikkoudet ovat anteeksi annettu teille ja meille Jesuksen nimen ja veren kautta. Riemuitse hengessä, päästetty pahasta omastatunnosta, omista kaamme Herran Jesuksen viattomuus viattomuudeksemme ja Hänen vanhurskautensa vanhurskaudeksemme, että puhtaana yhteen tulemme kirkkaassa ilmassa tapetun Karitsan häissä. Meidän Herran Jesuksen armo, Isän Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän ja meidän kanssamme! Kiitos ja kunnia Jumalalle ja Karitsalle nyt ja ijan kaikkisest! Amen.

Minä ja emäntä sanomme rakkaita terveisiä kaikille Alatornion kristityille. Sanokaa minun terveisiä Kainuun kristityille, ja pysykäämme Kristuksen laissa, että me meitämme keskenämme rakastaisimme.

Sanokaa minun terveisiä kaikille rakkaille veljille ja sisarille Haaparannalla ja Tornion kaupungissa, ja olkaa itse tervehditty! Rakkaudella muistan kaikkia, joita kasvoista tunnen. Muistakaa minuakin rukouksissanne!

Vanha
Juhani Raattamaa.

Kirje Saivonmuotkasta.

Rakkaalle sisarelle Herrassa. Jumalan armo lisääntyköön sinulle Heramme Kristuksen kautta!

Et sitä tarvitse ihmetellä, että olen vihattu armonvarkailta ja poronvarkailta ja viinan välikappaleilta. Mutta paljon olen rakastettu kristityiltä ja lohdutan itseni ijankaikkisen elämän toivolla tässä erämaassa, jossa maailman viha ja vaino ja pahain himoin ja haluin rajuilma pauhaa. Me hajalla asuvaiset Suomen ja Ruotsin rannoilla, pysykäämme koossa armoistuiмен tykönä, priiskoitetut Uuden Testamentin välimiehen Jesuksen verellä, päästettynä pahasta omastatunnosta. Riemuitse hengessä Sionin tytär Pohjanmaalla! Kaksinkertaisesti olet saanut Herran kädestä synteisi tähden. Ole hyvin palkittu, uskoen veljeisi ja sisartesi kanssa. Vielä todistan teille ja teidän kanssanne synnit anteeksi Jesuksen nimessä, jonka veri on vuotanut syntein anteeksi antamiseksi. Omistakaamme tämä, uskolla katsellen-Kuningasta, kaunistettuna vaatteissansa, veripunaisessa sotapuvussansa, elävänä kirkastettu kunniansa kirkkaudella. Soita Herralle Sionin tytär Suomen rannalla! Voitto on tullut Karitsan veren kautta. Amen.

Minä ja vaimoni sanomme sydämen rakkaita terveisiä kaikille veljille ja sisarille uskossa, ja ole itse enin tervehditty saarnaavaisten miesten kanssa! Pyydän rukoilla edestäni! Onnea toivotan uskovaisille ja tervetultua hääsaliin. Amen.

Veljenne

J u h a n i R a a t t a m a a .

Kirje Saivonmuotkasta.

Rakkaille veljille ja sisarille. Jumalan armo lisääntyköön teille Heramme Kristuksen kautta!

Teiltä olen saanut kirjeitä, joitten edestä kiitän. Kirjoituksenne ovat ilahduttavaiset, sillä ne osoittavat, että Herran piiskuinen lauma on pysymässä koossa ja keskinäisessä rakkaudessa. Vieläpä olette avanneet lapsellisen, rakkaan sydämenne kirjeissänne, joka osoittaa, että Jumala on teissä, sillä rakkaus on Jumalasta, joka vaatii meitä kaiken jumalattoman menon hylkäämään, että lihan työt tulisivat kuoletuksi Hengen kautta. Ja tottapa pyhä elämä raketaan uskon kautta Herran Jesuksen päälle, mutta perintö ja saatu syntisyys ensimmäisestä äidistä ei ole pois otettu, jonkatähden useasti saamme omantunnon haavoja, että tarvitsemme kyllä

vastaan ottaa uskolla priiskuvaisia veren pisaroita, jotka vuotavat syntein anteeksi antamiseksi. Niin siis Herran Jesuksen nimessä todistan synnit ja heikkoudet anteeksi kaikille armoa tarvitsevaisille, vieläpä työtä tekeväisille ja raskautetuille. Ja kaikkein usko vahvistukoon, sillä ääni kuuluu Sionista, että synnit ovat anteeksi annetut kaikille, jotka suulla tunnustavat Herran Jesuksen ja sydämestänsä uskovat. Ole vapaa Herran lauma kaupungeissa ja kylissä! Vahvistakoon ristiinnaulittu ja orjantappuroilla kruunattu Kuningas teidän ja meidän uskomme, että voisimme omistaa Herran Jesuksen viattomuuden viattomuudeksemme ja Hänen vanhurskautensa vanhurskaudeksemme, että Jumalan rauhan tyvenessä sielumme ja henkemme lapsellisella sydämellä ja mielellä riemuitsisi hengessä. Ole vapaa, vapaaksi ostettu lauma, kaikkialla, pian tulee Hän, joka tuleva on.

Valmistakaa lamppujanne! Huuto kuuluu Sionista: katso Ylkä tulee, menkää Häntä vastaan ottamaan palavilla sydämillä! Mutta tyhmäin sydämet ei syty palamaan, vaan tulee pelko, kun kuoleman enkeli astuu sisälle, vaikka yhdessä seurahuoneessa ja kirkossa ovat viisasten kanssa. Vieläpä tuomio tulee, niinkuin pitkäisen tuli leimahtaa idästä ja näkyy hamaan länteen. Sentähden eivät ennätä tyhmät valmistamaan, ehkä viisaat neuvovat heitä niitten Jumalan palvelioitten tykö, jotka myyvät ilman rahatta ja hinnatta viinaa ja rieskaa Jumalan huoneen runsaista tavaroista, vieläpä vaalitsevat tuhlaajapoikia. Ei suinkaan viisaat neuvo palkkapaimenten tykö, jotka Jumalan sanaa myyskentelevät rahan edestä. Mutta se on kuultu monen kuolevaisen suusta, että nyt on myöhäinen, kun ei ole ennen valmistettu, vaikkapa he ylön hiljan alkavat kolkuttamaan, kun armon ovi heiltä on suljettu. Pyyhkikää uni silmistänne te viisaat neitseet, että näkisitte kehoittaa tyhmiä, ennenkuin tulee myöhäiseksi. Tässä olen vastannut siihen, kutka ne ovat, jotka myyvät, jos tyhmätkin tulisivat ostamaan rahatta ja hinnatta oikealla ajalla.

Ole kirkas, sinä veripunainen lippu, laumasi keskellä sodan ja voiton merkinä! Puhalla Herran Henki palamaan suitevaiset kynttilän sydämet, että morsiamen tyttäret palavilla lampuilla saavat mennä Ylkää vastaan. Astukaamme eteenkäsin siinä toivossa, että voiton päällä pysymme Karitsan veren kautta — ehkä olemme vähäinen joukko suuren maailman suhteen. Kiitos Jumalalle, Isälle, Pojalle ja Pyhälle Hengelle, joka on hoitanut laumansa ja kaitsee vielä nytkin elävillä vesilähteillä. Amen! Kiitos Karitsalle! Amen!

Minä ja valitut täältä sanomme sydämellisiä terveisiä kaikille rakkaille veljille ja sisarille. Pyydän rukoilla edestäni. Ja olkaa hyvässä turvassa!

Juhani Raattamaa.

OTE JUHO RAATTAMAAN KIRJEESTÄ.

Alkuheräyksen aikana on meitä syytetty lain opettajiksi, ja nykyisellä ajalla soimaavat teitä ja meitä lain hyljääjiksi ne ihmiset, jotka kerskaavat heitänsä laista ja häväisevät Jumalaa lain ylitsekäymisellä. Mutta uskovaiset kerskaavat heitänsä meidän Herramme Jesuksen Kristuksen rististä, jonka kautta jäsenet ovat ristiin-naulitut ja synnin rangaistus kärsitty. Uskovaiset kerskaavat myös Jumalan ja meidän Herran Jesuksen rakkaudesta, joka täytti Jumalan lain sijassamme, niinkuin kirjoitettu on: Kristuksen kautta on "lain vanhurskaus täytetty meissä, jotka emme vaella lihan, vaan hengen jälkeen", ja "Jumala lähetti Poikansa, syntyneen vaimosta, lain alaiseksi tehdyn, että Hän ne, jotka lain alaiset olivat, lunastaisi". Me olemme lunastetut sekä synnin rangaistuksesta että lain täyttämisestä: "kaksinkertaisesti olemme saaneet Herran kädestä." Laupias Samarialainen on antanut kaksi kallista penninkiä majan Isännälle. Kaikki on täytetty: "Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itse kanssansa." Mutta harvat ovat ne, jotka uskolla omistavat Herran Jesuksen viattomuuden viattomuudeksensa ja Hänen vanhurskautensa vanhurskaudeksensa. Muutamat jumaluusopin tohtorit ovat opettaneet ja sille järjestykselle panneet lain ojennusnuoraksi, että vannottavat nuorukaisia (kun ensi kerta lasketaan Herran pyhälle Ehtoolliselle), että heidän pitää Jumalan armon kautta omassa persoonassansa täyttämän lain. Näin on opetuslapsen kaulaan pantu sopimaton ijes, jonka Herramme Kristus on pois ottanut ja antanut Hänen ikeensä, joka on sovelias, että me meitämme keskenämme rakastaisimme.

Neljättäkymmentä vuotisia kristityitä on vielä sadottain elämässä, eivätkä ole rakkauden siteet katkenneet; niin myös pyhä ja laittamaton elämä uskon kautta Herramme Kristuksen päälle on ylösrakettu ja lihan työt ovat hengen kautta kuoletetut. Mutta poisottamaton turmelus on peitetty Herran Jesuksen viattomuudella. Seiso puhtaana ja lumivalkeana Herran kirkasten kasvoin edessä, piiskuinen lauma, lapsellisella mielellä, soittaen Herralle sydämissämme! Pian yhteen tulemme ijäisissä häissä.

Juhani Raattamaa.

JOHAN RAATTAMAAN NEUVO SYNNINTUNNUSTUKSESTA.

Rakas veljeni ja uskollinen työntekijä Herran viinamäessä Heikki Lahti! Jumalan armo lisääntyköön sinulle!

Kirjeesi edestä kiitän, jonka olen saanut, jossa kysyt, josko tarvitsevat uudestaan tehdä synnintunnustuksen, jotka jo useammille ovat ennen riittäneet itsensä. Tähän vastaan, että: synnintunnustus on oikein tehty, jos vielä yhdellekin kristitylle on ensinnä tunnustettu, ja laveammalta, niinkuin tarveskin vaatii, saada seurakunnalta vakuutuksia Jumalan puolesta Herran nimessä. Ohjatkoon Kristuksen oppi meitä kaikkia, joka opettaa, että kristiveljen ja -sisaren asiat sovitetään kahden eli kolmen kesken, jossa Jesus on heidän keskellensä. Mutta hyvin on jo Pyhän Raamatun mukaan, että ne, jotka maailman korvesta tulevat, että he tekevät julkisen synnintunnustuksen, sovittavat velvollisensa eli loukatut persoonat ja anovat anteeksi väärintekonsa.

Suomessa on Jumala sallinut valtiolain niin onnellisesti syntyä, ettei ketään saada tuomioistuimella ahdistaa omantunnon tunnustuksista. Jesus muistuttaa Pietarin syntiä peitetyillä sanoilla meren rannalla. Ymmärrättehän te, joilla Kristuksen henki on, kuinka syntiä tunnustetaan peitetyillä sanoilla, vaikka eivät heränneet maailman kunnian tähden peitä syntiänsä. Tottapa kaikki kristityt ovat ilmoittaneet kaikki entiset tekonsa ja häpeälliset työnsä eivätkä ole seurakunnassa peitetyt. Mutta olkoot Kristuksen vanhurskaudella peitetyt kaikkein katuvaisten ja usko-vaisten synnit!

Vielä todistan teidän kanssanne, Suomen saarnaajat, Jumalan puolesta synnit anteeksi Jesuksen nimeen ja veren kautta, että vaivatut pääsisivät vapaiksi. Ole kirkas sinä veripunainen Lippu Suomen rannalla! Lyö laumasi viholliset suusi miekalla! Ole nyt iloinen ostettu lauma Suomenmaassa siinä toivossa, että Karitsan veren kautta pysymme voiton päällä; yhteen tulemme ijankaikkisuuden ihanalla rannalla, jolla riemulla sanomme yhteen ääneen: Hallelujaa, kiitos ja kunnia Jumalalle ja Karitsalle! Pyydän kaikkein veljein ja sisarten rukoilla edestäni.

Veljenne

Johan Raattamaa.

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäessä J. Rautio. Jumalan armo lisääntyköön teille!

Koska riidat ovat kohonneet näinä edesmenneinä vuosina Norjassa opettavaisten miesten välillä, niin neuvon minä Jumalan sydämellisen laupeuden kautta monen kymmenen tuhannen kanssa Suomesta ja Lapista, yhdistettynä Norjan seurakunnan kanssa, että tehdä sovinto opettavaiset miehet keskenänsä, ja painakoon Norjan seurakunta sopimaan ja anteeksi anomaan toiset toisiltansa. Joka on enin rikollinen, sille tarvitaan paljon anteeksi antaa ja vähemmän rikolliset tarvitsevat myös anteeksi saamista. Ja pitääköön seurakunta opettavaiset miehet kalliina ja kaksinkertaisessa kunniaassa, jotka sanassa ja opissa työtä tekevät. On kuitenkin elävä seurakunta totuuden patsas ja perustus, jonka pää Kristus on. Hallitkoon seurakunta saarnaajat ja kaikki jäsenet Kristuksen opin ja asetusten jälkeen. Pysykäämme profeettain, evankelistain ja apostolein opissa, niin seurakunta pysyy koossa niin lavalta kuin se levenee. Olkaa nopeat syntiä anteeksi antamaan, mutta hitaat sitomaan! Älkää mitatko seurakuntaa, se on pyhään ihmisten yhteyttä. Siinain lain jälkeen! Sillä ette ole käyneet Siinain vuoren tykö, josta lain kiroukset kaikuvat, vaan te olette käyneet Sionin vuoren tykö, elävän Jumalan kaupunkiin, taivaalliseen Jerusalemiin ja monen tuhannen enkelitten joukon tykö, yhteisen kokouksen ja esi-koisten seurakunnan tykö, jotka taivaassa kirjoitetut ovat; ja Jumalan, kaikkein tuomarin tykö ja täydellisten vanhurskasten henkein tykö ja Uuden Testamentin välimiehen Jesuksen tykö, ja sen priiskoitusveren tykö, joka parempia puhuu kuin Abelin veri. Olkaa priiskoitetut, rakkaat veljet ja sisaret, teidän sydämisänne! Riemuitkaa hengessä, päästettyinä pahasta omastatunnosta, katsellen uskossa ja hengessä maasta ylettyä, orjantappuroilla kruunattua Kuningasta, vieläpä elävänä ja kirjastettuna, jonka nimessä aina uskokaamme synnit anteeksi!

Ole vapaa, vapaaksi ostettu lauma Norjan rannoilla! Pian yhteen tulemme ijankaikkisuuden ihanalla rannalla, sillä voitto on tullut Karitsan veren kautta. Amen. Minä ja vaimoni sanomme rakkaita terveisiä Rautiolle ja Kristianille. Sanokaa minun terveisiäni kaikille rakkaille veljille ja sisarille Norjan rannoilla! Pyydän rukoilla edestäni!

Merkitsee vanha
Juhani Raattamaa.

Seuraavassa kirjeessä ilmenee selvästi, kuinka ovat esikoisseurakunnan nimessä ja Raattamaan kanssa, ainakin näennäisesti esikoisseurakunnan kanssa yksimielisinä, kirjoittaneet neuvonsanoja Amerikkaan A. Laitinen, Y. Halonen ja J. Sirkanmaa, vaikkapa nämä kolme ovat Raattamaan kuoleman jälkeen alkaneet vastaansotimaan esikoisseurakuntaa sekä sanoilla että kirjoituksilla, josta lukija saapi käsityksen, kutka ovat eriseurain tehneet.

SOVINTO JA RAUHA JESUKSESSA.

Kunnia olkoon Jumalan korkeudessa, maassa rauha, ihmisille hyvä tahto! Nämä enkeleitten kiitossanat tulevat mieleemme Herramme Jesuksen syntymisen tähden, koska saamme kuulla Amerikan veljein sovinnon kaikista riitaisuuksista. Veljet ovat molemmin puolin anteeksi pyytäneet ja anteeksi antaneet Jesuksen nimen ja veren voimassa ja unhoittaneet ne, kuin takaperin ovat. Ne veljet, jotka ovat sovintoa ja rauhaa pyytäneet Amerikasta, ovat: Oskar Eliason, Niilo Burkman, Johan Kauppi, Viktor Perälä, Jaakob Abramson, Fredrik Saatio, Kusto Wanttaja, Olli Gunnari, Eemil Wester, Kaarle Taneli, Kaarle Lahti, Iisak Fredrikson, Joonas Ojala, Johan Blomqvist, Johan Laho, Aapo Hietanen, Stefanus Lustig, J. W. Fridmodig, Johan Wiiri, Kaarle Ollila, Robert Wuopio, Petter Koutajärvi, Salomon Rautio, Iisak Aro, Johan Fredrikson, August Björkman, Johan Koller, Fredrik Hanhivaara, Kaarle Alanenpää, Kaarle Raappana, Iisak Ojala, Matti Tauriainen, Eerik Pöhönen, A. L. Heideman, Johan Roanpää, Petter Raattamaa, Johan Olof Lindström, Jaakop Wuolle, Eeliel Juola, Daniel Ojala, Petter Fjellborg, Frans Isaksson, Kusto Wikman, Iisak Niemi, A. Jaakop Laiti, Salomon Korteniemi, Kaarle Ala, J. Junnikka, Kaarlo Heikka, Jaakop Ylinenpää, Petter Olof Antti, Oskar Ulkonieniemi, Johan Wiippa.

Tähän kalliiseen ja veljelliseen ehdotukseen on rakas vanhin Juhani Raattamaa esikoisseurakunnan puolesta vastannut seuraavalla kalliilla kirjeellä, joka myös on vahvistettu esikoisseurakunnan kokouksessa Kaare-suannossa viime jouluna:

Saivonmuotkassa, joulukuun 14 p. 1891.

Rakkaat veljet ja sisaret esikoisseurakunnan helmassa Calumetissaynnä koko Amerikan maalla!

Jumalan armo lisääntyköön teille Karitsan veren ja todistuksen sanan kautta Pyhässä Hengessä Jumalan sanan valkeudessa! Me kiitämme teitä,

rakkaita veljiä ja sisaria, jotka olette kustantaneet ja toimittaneet rakkaat veljet tykömme, saarnaajat Johan Takkisen ja Olli Matoniemen, jotka Sainvonnutkaan tulivat 3 p. jouluk. Calumetista kirjoitetaan kahta puolta tänne sovintoon pyrkimisestä. Kallis asia; mutta se on Pyhän Raamatun jälkeen, että niin lavealta, kuin heräys on tapahtunut, kuulla esikoisten seurakuntaa, joka on totuuden patsas ja perustus, ja jossa Jesus Kristus paras kulmakivi on, ja aikakautemme esikoisseurakunta on ensin kivulla syntynyt Ruotsin Lapissa. Esikoisseurakunnan neuvo ja ojennusnuora on annettu maallikkoseurakunnalle Calumefiin ynnä muihin paikkoihin Amerikkaan loppiaiskokouksesta, kirjoitettu Hetassa 5 p. tammik. 1888, nojaten sen pohjan päälle, kuin oli kirjoitettu jo ennen Ruotsin Lapin kokouksessa Merasjärvellä marrask. 28 p. 1882, josta Wuolteen Jaakon aikana oli Kittilässä sananharkka. Eikä suinkaan ryntäysvaali Calumetissa ole hurskas Jumalankaan edessä, johon otettiin apua vaikka mistä, ja jossa tahdottiin esikoisten neuvot kokonaan hyljätä ja Takkisveljeä rakastajainsa kanssa tehdä äänettömäksi, kuten Parka Heikki vanha, joka vielä Amerikasta tultuaan tästä kirjoitti Calumetiin. — Vielä sanon jonkun neuvonsanan S. Korteniemelle ynnä muille. Kallis asia, että tehdä sovinto sovintoveren voimalla kahta puolta riitaisuudesta, anteeksi anoen ja anteeksi antaen kahta puolta toiset toisillensa niin paljon, kuin on mahdollista, että rauha ja rakkaus tulisi autuaaksitulevaisten seassa.

Sitä me tahdomme, että maallikkopappeja tulisi olemaan edelleenkin Calumetissa ynnä muualla Amerikassa. Ja kun Calumetissa ja sen ympäristöllä on kristityitä, jotka tahtovat Takkisveljeä pitää pappina ja saarnaajana itsensä ja lastensa tähden, niin heillä on siihen vapaus; ja ovat tänä syksynä rakentaneet kokoushuonetta. Ja ne, jotka ovat Heideinanin kutsuneet, olkoon heille myös vapaus pitää häntä pappinaan. Mutta synnit anteeksi Jesuksen nimessä teille ja meille; vieläpä käräjäsynnit anteeksi Jesuksen veressä kaipaavaisille ja vastaavaisille. Ja syntiä mekin tarvitsemme anteeksi Herran nimessä, niinkuin minä uskon, että olette minun puuttuvaisuuteni anteeksi antaneet.

Muistakaa meitäkin rukouksissanne anteeksi antavaisella sydämellä!

Vanha veljenne.

Johan Raattamaa.

Me myös tahdomme olla osalliset tähän sovintoon, anteeksi anomme ja anteeksi annamme sydäimestä Jesuksen nimessä ja veressä riitaveljein kanssa, jonka omalla kädellä kirjoitamme, veljenne

Johan Takkinen ja Olof Matoniemi.

Tähän veljein kalliiseen rauhanliittoon ilolla ja sydämestämme yhdistyen kehoitamme kaikkein seurakuntain ja totisten sielujen Jumalassa ja rakkaiden veljien ja sisarten työtä tekemään uskon rukouksella, että rauha ja yksimielisyys vahvistuisi sekä koko Herran seurakunta koossa pysyisi kaikkialla. Kaikki sota ja meteli ja veriset vaatteet pitää poltettaman ja tulella kulutettaman, sillä meillä on lapsi syntynyt ja Poika on meille annettu, jonka hartioilla herraus on; Hän on rauhan päämies. Unhoittakaamme ne, kuin takaperin ovat, rakkaat veljeni ja sisareni, antaen anteeksi kaikki toiset toisillemme, niinkuin Jumalakin meille on Jeesuksessa tehnyt, niin mekin tehkäämme, ja pysykäämme näissä kalliissa sovintoliitoissa Herramme Jeesuksen nimeen. Kiitos ja kunnia olkoon Isälle, Pojalle ja Pyhälle Hengelle!

Hetassa tammikuun 1 päivänä 1892.

Seurakunnan kokouksessa ja seurakunnan puolesta:

Johan Raattamaa.

Aatu Laitinen.

Johan Takkinen.

Olof Matoniemi.

Tuomas Eira.

Yrjö Halonen.

Juhani Sirkanmaa.

Saivonmuotkassa 20 p. heinäkuuta 1895.

Kiitän kalliin kirjan edestä, jonka olen saanut, jossa olette ilmoittaneet kalliin sisaren Gretu, Johan Erkin emännän Kääntöjärvässä, hänen autuaallisesta kuolemastansa. Hän on nukkunut niinkuin makeaan uneen 13 päivä kesäkuuta vuonna 1895.

Hänen opettajansa vielä elävät, jotka tietävät hänen hurskaasti heränneen jo 9 vuoden vanhana. Vieläpä pahan voittajana on hän kilvoitellut kalliimmassa uskossansa loppuun asti. Ja nyt hän on kruunattu vanhurskauden kruunulla Jumalan paratiisissa, sillä hän on pysynyt voiton päällä Karitsan veren kautta loppuun asti. Nuku nyt rauhassa Herran piika siihen asti, kuin Herra Jesus, sinun Vapahtajasi, ylösherättää sinut viimeisenä päivänä! Ole nyt tyytyväinen Johan Erkki lastesi kanssa; sinun aviopuolisosi laulaa hallelujaa ijankaikkisuuden kirkkaassa ilmassa.

Paljon on rakkaita veljiä ja sisaria nukkunut kuoleman uneen Wittangin ja Gellivaaran seurakunnissa, vieläpä Tornioilla ja Tornion ja Luulajan Lapissa ja kaikkialla, jotka ovat hurskaasti heränneet hengellisestä kuolemasta ja eläneet hengellistä elämää elävässä uskossa Herran Jeesuk-

sen päälle. Muistakaamme, rakkaat veljet ja sisaret, että provasti Laestadius on Jumalan välikappale ja Jumalan voiman kautta vaikuttanut saarnoillansa suuria heräyksiä aikakaudessamme, vieläpä muutkin pyhät Jumalan ihmiset, vaikutetut Pyhäältä Hengeltä, saarnaamaan parannusta ja syntein anteeksi saamista Jesuksen nimen kautta. Vielä minäkin todistan Jesuksen nimen ja veren tähden synnit anteeksi kaikille rakkaille veljille ja sisarille, vanhoille ja nuorille kristityille, Wittangissa, Kääntöjärven, Masunilla ja Wettasjärven.

Minä ja Karoliina sanomme rakkaita terveisiä kaikille kristityille, ja muistakaa meitäkin rukouksissanne anteeksi antavaisella sydämellä. Vieläpä rakkaita terveisiä meiltä kaikille rakkaille veljille ja sisarille Kääntöjärven ja Wettasjärven vieläpä Sammelille emäntänsä kanssa.

Johan Raattamaa.

Vieläpä sanomme rakkaita terveisiä Petterille vanhan äidin kanssa. Kun olet sanonut terveisiä kaikille vanhoille ja nuorille Wittangissa, niin ole hyvä ja lähetä tämä kirje Masunin kautta Kääntöjärven. Vielä rakkaita terveisiä Masunin kristityille.

Johan Raattamaa.

Kirjoitettu lokakuussa Sarvisvaarassa 3 päivä 1895, jossa olemme olleet koossa Mikkelin sunnuntaina Sarvisvaaran kristityiltä kutsuttuna saarnaamaan parannusta ja syntein anteeksi antamista Jesuksen käskyn jälkeen ja ruokkimaan ja kaitsemaan Jesuksen lampaita, että Herran lauma pysyy koossa ja myös varjeltuna terveellisen opin kautta, joka työnteko on Herran edessä otollinen ihmisten sieluin autuudeksi, vaikka se näkyy olevan tosi, mitä Paavali sanoo kymmenennessä luvussa Roomalaisten tykönä, kun hän sanoo: "Herra, kuka uskoo meidän saarnamme!" Ja se näkyy, että ei kaikki tahdo olla evankeliumille kuuliaiset eikä tahdota epäuskoisuutta pitää niin suurena syntinä kuin se on, eikä maailmaa niin vaarallisena kuin se on, sillä he tahtovat vaeltaa silmän pyynnössä ja elämän koreudessa ja hekumallisessa ilossa, se on, lihallisessa himossa, joka kuitenkin heiltä loppuu pian, vaikeaan valitukseen.

Mutta meidän menomme, rakas veli ja uskollinen työntekijä Herran viinamäessä, on taivaassa, josta me lunastajaa Herraa Jesusta odotamme ja ruumiimme lunastusta, joka meidän heikon ruumiimme kirkastaa, että se Hänen kirkkaan ruumiinsa kaltainen olisi, sillä voimalla, jolla Hän voipi

kaikki itsellensä alammaiseksi tehdä. Joka oli minulle iloksi kuulla, jonka minä näin sinun kirjastasi, jonka edestä kiitän, sen rakkaan preivin edestä, jonka minä olen saanut, josta minä näen, että sinä olet käynyt Kääntöjärvässä ja Masunilla ja Parakassa ja Vittangissa ja Soutujärvässä ja Marketassa Herran työtä tehdessäsi. Ja Herra siunatkoon sinua ja sinun työtäsi, että se runsaan hedelmän kantaisi kärsivällisyyden kautta. Ja minä rukoilen Jumalaa, Isää, Jesuksen nimeen sinun edestä, että Jumala pitäisi sanansa oven auki sinun edessäsi ja vahvistaisi sinua ja täyttäisi sinun sydämesi Pyhän Hengen voimalla ja taidon ja viisauden hengellä Jumalan sanaa saarnaamaan solkenansa ilman ihmisten muodon katso-matta. Ja ole vapaa Herrassa, sillä Herran on Henki, ja kussa Herran henki on, siinä on vapaus, sillä me olemme vapaaksi ostetut Karitsan ve-rellä, koko Herran lauma, jossa vuotaneessa veressä minä todistan teille, että teidän syntinne ovat teille anteeksi annetut Jesuksen nimessä ja ulos-vuotaneessa veressä, meille autuudeksi, jotka sen omistajaksi tulleet olemme, sillä ei meillä vanhemmilla eikä nuoremmilla ole muuta kristilli-syyttä kuin se, että me uskomme syntein anteeksi saamisen armosta itseemme autuaaksi.

Eikä muuta tällä kerralla kuin sanomme rakkaita terveisiä yhteisesti koko Herran laumalta täältä. Joonas tervehtää sinua emäntänsä kanssa, ja minun pikku Manda käskee sanoa paljon terveisiä Sammelille, ja Erik Tobia emäntänsä kanssa, Mäntyvaaran Juntti emäntänsä kanssa, Isakki emäntänsä kanssa, Marian Erkki emäntänsä kanssa, Alatalon Erkki emän-tänsä kanssa, ja kaikki pyhät tervehtivät teitä. Ja sanokaa minun ter-veisiä Kääntö järven kristityille ja rukoilkaa minun edestäni! Tätä pyytää teidän heikko veljenne uskossa

Joonas Johansson Purnu.

Olen kutsuttu Kilvoon kaksi viikkoa jälkeen Mikkelin saarnaamaan.

Se sama.

Saivonmuotkassa 22 p. marraskuuta 1895.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäessä Olof Engmanni, Isak Palohuornanen ja Joonas Purnulle, Jöns Eriksson Mänty-vaara ynnä kaikille saarnamiehille. Jumalan armo lisääntyköön teille!

Kiitämme kalliin kirjain edestä, joita olemme saaneet Juntilta ja Eng-mannilta. Terveys meillä on entistä määrää. Vieläpä toivotan teille, rak-

kaat veljet ja sisaret, ajallista ja ijankaikkista onnea. Kallis asia, että nuorukaiset Palohuornasessa ja muissa kylissä ovat hurskaasti heränneet; ei ole hukkaan menneet siemenet, joita saarnaavaiset miehet ja vaimot ovat kylväanneet nuorukaisten sydämiin. Olkaa nyt iloiset, isät ja äidit, kun ovat lapsenne tehneet parannuksen ja uskoneet evankeliumia. Vielä miekin, teidän vanha opettajanne, todistan Jumalan puolesta Jesuksen nimessä synnit, viat ja puuttuvaisuudet; uskokaa, rakkaat veljet ja sisaret, anteeksi! Seurakunnassapa olemme, jossa aina kaikki synnit annetaan anteeksi ja päästetään lain kanteesta. Ole nyt vapaa, vapaaksi ostettu lauma Palohuornasessa ja muissa kylissä! Siinä uskossa ja toivossa me olemme, että ijankaikkisuuden ihanalla rannalla yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä Jumalan paratiisissa. Puhalla Herran Henki palamaan suitsevaisten kynttiläin sydämet, että ilon ja riemun ääni kuuluisi vanhurskasten majoissa. Katselkaamme, rakkaat veljet ja sisaret, uskon alkajaa ja päättäjää, Jesusta, jonka veren kautta olemme voiton päällä. Muistakaa meitäkin rukouksissanne anteeksi antavaisella sydämellä! Pian tulemmekin kokoon Jumalan paratiisissa yhteen. Serabimit ja sirubimit, nämät väkevät enkelit, vievät pian teidän ja meidän sielujamme Jumalan paratiisiin.

Nyt amen sanon, Ja viimein anon Sinulta, o rakas Jesu! Ett' sieluni viet, Sitä oikiaa tietä, Laulamaan voiton veisuu!

Vieläpä sanomme rakkaita terveisiä Engmannille emäntänsä kanssa, Isakille emäntänsä kanssa, Sammelille emäntänsä kanssa, Inihajan Annalle ynnä kaikille Palohuornasen kristityille, nuorille ja vanhoille. Vieläpä sanomme rakkaita terveisiä Jonakselle emäntänsä kanssa, Antille emäntänsä kanssa ynnä kaikille Purnun kristityille, Nattavaaran Israelille emäntänsä kanssa ja Kilvon kristityille, vieläpä Mäntyvaaran Juntille emäntänsä kanssa ynnä kaikille Mäntyvaaran kristityille, Yrtti Niisille ynnä kaikille Yrttivaaran kristityille, vanhoille ja nuorille. Sanokaa meiltä rakkaita terveisiä Leipojärven, Plassin, Purnuvaaran, Marketan, •Ullatin, Wettas järven ja Kääntö järven kristityille!

Vieläpä sanomme rakkaita terveisiä Ylitalon Lassille emäntänsä kanssa, Eskon Laurille emäntänsä kanssa, KaisaStinalle lastensa kanssa, Kraatarille ja Marialle lastensa kanssa, Rantatalon Sofialle ja Kallalle, Keskitalon Liisalle ynnä kaikille Hakasen kristityille, nuorille ja vanhoille.

Vanha veljenne

Johan Raattamaa.

Lähetä tämä preivi Huornasen Ollille!

Sanokaa meiltä rakkaita terveisiä Lappalaiselle!

Saivonmuotkassa, 26 p. toukokuuta 1898.

Rakkaalle veljelle N. Petter Nikuka ynnä äitisi kanssa. Jumalan armo lisääntyköön teille!

Huonon terveyteni tähden en saattanut tulla käymään Lannavaaraan ja Vittankiin. Olette kuitenkin pitäneet hartauden.seuroja Vittangissa, vieläpä lappalaisten ja lantalaisten kanssa, joka on kallis asia. Vieläpä kiitän kirjain edestä, joita olen saanut, vieläpä kiitän terveisten edestä vanhoilta ja nuorilta kristityiltä. Kilvoitelkaamme siis kallista uskon kilvoitusta, että pysyisimme voiton päällä Karitsan veren kautta. Uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, kaikki puuttuvaisuudet ja synnit Jesuksen veren ja nimen tähden, synnit anteeksi teille ja meille. Puhalla Herran henki palamaan suitevaiset kynttilän sydämet siellä ja täällä! Onnen toivotuksella olkaa hyvästi, rakkaat veljet ja sisaret! ja muistakaa meitäkin rukouksissanne anteeksi antavaisella sydämellä!

Sano meiltä rakkaita terveisiä kaikille Vittangin kristityille, nuorille ja vanhoille, vieläpä Lapin kristityille, ja ole itse äitisi ja perheesi kanssa ensin ja viimein meiltä tervehditty! Sano meiltä rakkaita terveisiä S a m m e l i l l e ja K u o k s u l l e vaimoinsa kanssa. Vieläpä kiitämme preivin edestä S a m m e l i a; vieläpä K ä ä n t ö J ä r v e l ä i s i l l e ja W e t t a s j ä r v e l ä i s i l l e rakkaita terveisiä. Koska näet S o p p e r o n ja L a n n a v a a r a l a i s e t, niin sano meiltä rakkaita terveisiä.

Vieläpä kiitämme L a a s u n A n n a a preivin edestä ja V i k m a n' i n K a i s a a terveisten edestä ja sano heille meiltä rakkaita terveisiä.

Vanha veljenne
Johan Raattamaa.

Gellivaara se 25/6 1898.

Ja nyt minä tervehdän rakasta veljeä ja uskollista työntekijää Herran viinamäessä Erik Sammeli ja kaikkia työntekijöitä Herrassa tässä kalliissa Herran työssä, jotka yksi olette. Ja tehkää työtä yksimielisesti, että Herran lauma koossa pysyy ja saarnatkaa sovintosaarnaa, jonka Herra itse säätänyt on, että rauha ja rakkaus tulisi menestyväiseksi vielä tulevillakin ajoilla, sillä yksi on lammashuone ja yksi Paimen, joka on henkensä antanut lammastensa edestä, joka on esikuvaksi meille pantu, joka on armoistuini, joka on Jesus Kristus, joka pantu on Jumalalta, Isältä.

Jokainen työntekijä tehköön työtä lahjainsa mukaan, mitä hän Herralta saanut on, ja kootkoon laumaa yhteen lammashuoneeseen, että Herran lauma koossa pysyy ja hengen yhteydessä esikoisten seurakunnan helmassa Lutheruksen sanan mukaan: jolla seurakunta on äitinä maassa, sillä on Jumala isänä taivaassa, joka tietää kaikki ja näkee kaikki, joka on kaikkein meidän oikea Isä ja rikas lahjain jakaja, jakaen kullekin jäsenelle tahtonsa jälkeen sekä hengelliset että ruumiilliset lahjat, sillä ne ovat molemmat Hänen, josta jokainen työntekijä saa itsensä koetella sen lahjan jälkeen, kuin kukin saanut on, kuinka hän sillä lahjalla palvelee Jumalata ja kunnioittaa isäänsä, joka on taivaassa, eikä itsellensä kelpauttaa, vaan ahkeroida sitä, joka hänet sotapalvelukseen ottanut on, jonka päälle minä sanon apostoli Paavalin neuvon jälkeen, että me ahkeroitsemme, että me heikoille heikoiksi tehdyt olemme, että heidät voitaisimme ja niistä muutaman autuaaksi saattaisimme, sillä yksi on kylvänyt ja toinen on kastanut, mutta Herra on, joka siihen kasvun antakoon päivän loppuun asti!

Ja nyt minä saan kiittää sen kirjan edestä, jonka minä sain Gelliwaarassa Erik Sammelilta, josta kirjasta minä näin, että olette kutsutut Vittankiin saarnaamaan evankeliumia, parannusta ja syntein anteeksi antamusta Jesuksen käskyn jälkeen; ja se on oikein, että he ovat kutsuneet, ja oikein se, että olette menneet, ja Herra vahvistakoon tässä nykyisessä totuudessa! Ja rukoilen sydämestäni Isää Jesuksen nimeen teidän edestänne, että Hän antaisi sanansa oven olla auki teidän edessä, että te pelkäämättä saarnaatte Jumalan sanaa ilman ihmisten mielen katsomatta totuudessa, sillä totuus vapahtaa totuuden tekijöitä. Minä kuulin sinun kirjastasi, kun Vittangista lähdette, että teitä on kutsuttu Lovikkaan, sillä kutsumus on Raamatun jälkeen ja lähetys myös on Raamatun jälkeen, jonka päälle minä sanon yhteisesti sen Herran lauman kanssa, joka täällä minun kanssani on, että menkää ja täyttäkää Jumalan sanalla kaikki paikat ja tehkää Jesuksen opetuslapsiksi kaikkia Herran sanan jälkeen, jotka teitä kuulevat.

Annan vielä tietää, että olen saanut sen kirjan, joka on minulle lähetetty Vittangista siltä Herran laumalta, joka siellä on, jonka edestä kiitän, josta minä näen, että te tahdotte minua sinne, joka on kallis asia, josta minä näen, että te sydämestä rakastatte minua, heikkoa palvelijaa, joka on liikuttanut minun sydämeni, josta minä näen ja ymmärrän, että se on iankaikkinen tosi, mitä Herra on sanonut näillä sanoilla: jossa Herra on hyvän työn alkanut, niin sen Hän päättää viimeiseen päivään asti, jotka Hän on kutsunut, ne Hän on myös kunnialliseksi tekevä Jesuksen Kristuksen kautta, sillä minä näin teidän kirjastanne teidän hengellisen

halunne ja olen sanomain kautta kuullut, että siellä Vittangissa on suuri muutos tapahtunut Herran sanan jälkeen ihmisten sieluin autuudeksi ja Jumalan valtakunnan iloksi, niin myös enkeleitten joukolle iloksi. Josta kaikista olkoon Jumalalle, Isälle, kiitos ja kunnia, että langenneet ovat ylösnostetut ja eksyneet tallelle tuodut ja heikot vahvistetut ja vialliset oijastut ja murheelliset lohdutettu, johon minä vastaan teidän oman pyyntönne jälkeen, jota te pyydätte anteeksianomalla seläntaus pahat puheet ja sortamiset, joita minä juuri sydämeni pohjasta sydämen rakkaudella annan anteeksi Jesuksen nimessä ja kalliissa veressä, joka on vuodatettu, se vanhurskas veri, pitkänäperjantaina monelle tuhannelle syntein anteeksi antamiseksi. Sen minä todistan anteeksi Jumalan puolesta, että ne on anteeksi annettu maan päällä ja taivaassa, ja olkaa vapaat ja Jumalan armo ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän henkenne kanssa, että saatte nautita iloa ja rauhaa Pyhässä Hengessä, se on, hyvän omantunnon rauha.

Ja annan tietää minun tulostani, että olisin ilolla tullut täyttämään teidän pyyntönne, mutta olen pitkällisen yskätaudin kautta, joka on repinyt minun ruumiin terveyttä, erinomaiten rinnan aluksen, joka ei voi kestää istua kärryssä, jonka minä sain tuntea, kun tulimme Viktori-veljen kanssa meidän kylästämme, kun tulimme Gellivaaraan tervehtimään veljiä ja sisaria, joita minä sydäimestäni rakastan, jotka minun kanssani yhtä työtä tekevät, jotka yksi minun kanssani ovat. Minun mieleni oli, että tulla teidän tykönnö, mutta tunnen, ettei ruumiinrakennus kestä, josta ymmärrän, että ihmisen ruumis on saviastia. Mutta kuitenkin me kaikki uskovaiset, me kannamme meidän kallista tavaraamme meidän savisessa astiassamme, joka on kallis päärly, joka on Jesus; mutta kyllä pian tämä meidän vaivaloinen elämämme päättyy, ja sota ja kilvoitus loppuu ja ijankaikkinen ilo alkaa meille, jotka odotamme uutta maata ja taivasta, jossa vanhurskaus asuu, jota maailma ei tunne eikä ymmärrä, sillä he pitävät ilonsa täällä, ja surunsa ja murheensa vasta ijankaikkisuudessa, kun se siellä silmäin eteen tulee, jossa ei heidän vaivansa lopu eikä tulta sammuteta eikä heidän matonsa kuole; kyllä ymmärrätte, mitä tarkoitan.

Ja sanon vielä sydämen rakkauden terveiset Vittangin porvarille Vikman'ille, että Jumala, joka on rikas Isä, joka on sinua etsinyt sanansa ja henkensä kautta siihen rikkauteen, joka kestää ijankaikkisesti, jota täällä Gellivaarassa muutamat kauppahenkilöt arvelevat, että jos se Vikmanni köyhtyy; kunhan se erois. Vissimmästi ne ymmärtävät ja tuntevat, että kauppahenkilöt palvelevat sitä köyhää Jumalaa, joka asuu siinä alimmaisessa taivaassa. Mutta minä sanon, Vittangin porvari, joka nyt

on herännyt ja tullut talutetuksi tähän ihmeelliseen valkeuteen, että Jumala, rakas taivaallinen Isä, antakoon sinulle suuresta armosta uskon voimaa! Ja minä rukoilen Isää Jumalaa Jesuksen nimeen sinun edestäsi, ettei sinun uskosi puuttuman pidä, ja vahvistakoon sinua sillä verisellä tiellä Yrttitarihasta Golgatalle. Katsele uskossa ja hengessä sitä, joka on maan ja taivaan välillä riippunut ristipuussa, jonka veri on vuotanut Hänen pyhästä ruumiistansa sinun edestäsi, vaikka sinulla olisi syntiä enempi kuin santaa meressä, tähtiä taivaalla, lehtiä ja ruohoa maan päällä. Ja jos ne vielä olisivat veriruskean kaltaiset ja vielä ruusunkarvaiset, ne pitää lumivalkeiksi tuleman, ja niinkuin valkea villa, niinkuin kirjoitettu on, että Jesuksen, Jumalan Pojan veri puhdistaa meitä kaikesta synnistä.

Eikä muuta nyt tällä kerralla, kuin sanomme ja tervehelemme kaikkea sitä Herran laumaa, jotka Vittangissa koolla ovat, Jumalan sanan ympärille kokoontuneet kuuntelemaan Jumalan sanaa apostoli Paavalin sanan jälkeen; usko tulee kuulosta ja kuulo Jumalan sanan kautta; kuinkapa he sitä kuulisivat ilman saarnaajatta, kuinkapa he saarnaavat, ellei heitä lähetetä; niin se on ollut ennen ja niin se on nyt. Enkä minä sitä vissisti tiedä, kyllä minä olen sitä odottanut, koska ne papit alkavat lähettämään köyhiin seurakuntiin ja köyhiin kyliin saarnaamaan, kyllä heillä olisi Jakobin sanan jälkeen jo, että osoittakaa teidän uskonne töillä, että mekin saisimme nähdä, että ovatko he Laestadiuksen työn jatkajat ynnä maallikkoin kanssa. Kyllä pappismiehet, kyllä he sanovat ja käskävät, niinkuin kirjoitettu on, niinkuin kirjanoppineet ja fariseukset, mutta eivät ne vain itse siihen sormellaankaan koske. Kyllä minusta jo täällä Ruotsin Lapissa Laestadiuksen ajasta kuudettakymmentä vuotta ovat ne köyhät seurakuntalaiset ja nybyggarilaiset freistanneet kristillisyyttä kustantaa ja lähettää eivätkä vielä ole lakanneet, enkä ole sitä kuullut koskaan, että yksikään olisi vielä kristillisyyden kautta köyhtynyt, mutta sen minä vaan olen kuullut, että moni on viinan juomisen ja kortinlyömisen ja muun jumalattomuuden kautta tullut köyhäksi. Mutta se kuitenkin on tosi, niinkuin kirjoitettu on, että joka Herran työn laiskasti tekee, se on kirottu, mutta semmoiselle, joka itsekin katuu, kyllä hänellekin annetaan anteeksi, niinkuin Curtelius-vainaja, sille annettiin anteeksi, että hän sitä pyysi. Taitaapa siinä nyt olla kyllä.

Ja nyt sanomme terveisiä yhteisesti, Yrtti Niisi Landström, Israel Nattavaara ynnä emäntänsä kanssa, Huhdantermon Gusta ynnä emäntänsä kanssa, Nicke ynnä emäntänsä kanssa, Viktori ynnä emäntänsä kanssa ja kaikki Appelilaiset ja kaikki arnonpenikat Gellivaarassa, ja rukoilkaa meidän edestämme ja kantakaa meitäkin anteeksi antavaisella

sydämellä armoistuimen eteen! Teitä tervehtävät nämä kaikki sitä Herran laumaa, joka siellä on.

Joonas Johansson Purnu
ynnä emäntänsä kanssa.

Rukoilkaa edestäni! Tätä pyytää

vanha Purnu.

Evenesmark Ofotissa 25.10.1898.

Rakkaalle ja kalliille veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinämässä E. Samuel! Jumalan armo ja rakkaus lisääntykseen ja kasvakoon Jesuksen tuntemisen kautta nyt ja aina viimeiseen elämän ehtooseen asti!

Minä saan sinua tervehdellä muutamalla radilla. Mutta kiitän sinua ensinnä sen kalliin ja rakkaan preivin edestä, jonka olen kiitollisuudella vastaanottanut 15 päivä syyskuuta, ja tietää annan, että terveenä olen ruumiin ja sielun puolesta samoin kuin ennenkin, ja olen iloinen, kun näen preivistä, että Jumalan kallis työ menestyy, niinkuin siellä kuuluu Vittangissa, että Vikman'ikin on astunut sen kaidan ristin tien päälle ja alkanut seuraamaan orjantappuroilla kruunattua Kuningasta joukkonensa, ja näkyy, että tuhlaajapojan tavalla on alkanut etsimään Jumalaa ja Jumalan ihmisiä, joita he ennen ovat ylönkatsoneet ja halpana pitäneet. Mutta kun omatunto herää ja synnin velka tulee silmäin eteen, joka tekee niin pieniksi, että he ovat kysyneet: veljet ja miehet, mitäs meidän pitää tekemän, että me autuaaksi tulemme. Ja semmoisia olettekin taluttaneet sen verisen oven tykö, ja niin pääsevät siihen seurakuntaan, joka kutsutaan esikoisseurakunnaksi, joka on oikea seurakunta, jossa heidän ja meidän alastomuus on tullut peitetyksi Kristuksen vanhurskaudella, ja jossa aina hengittävät sen puhtaan ja selkiän armon ilman ja niin iloitsevat ja riemuitsevat Herrassa; ja se kiitoksen ääni tekee aina pahaa semmoiselle, joka on samassa sielutilassa kuin vanhempi veli ja muut senkaltaiset.

Sentähden, veli rakas, saarnaa rohkeasti ja pelkäämättä sitä taivaallista totuutta. Kyllä Jumala itse aina asiansa hoitaa, Hän, joka käypi laumansa edessä, kantaen veripunaisen puvun ja lyöpi teidän ja meidän viholliset suunsa miekalla. Sitä vastaan ei auta vihollisen voima, vaikka freistaa kyllä puoleltansa valvoa ja vihaansa puskea ja häätty olla ulkopuolella Jumalan seurakuntaa. Ei riettaalla ole ynnä joukkonsa kanssa mitään iloa siinä, että hän meitä ja teitä vainoo ja pilkkaa niin kauan

kun me puhtaana pysymme kilvoituksessa emmekä vaella lihan jälkeen, niinkuin hyvin tiedät, minkä yli sielun vihollinen iloitsee. Olkaa, rakkaat veljet ja sisaret, turvattuna! Voitto on teille ja meille annettu Karitsan veren ja todistuksen sanan kautta, ja loistakoon aina Jesuksen veristen haavain kirkkaus teidän ja meidän sydämiin ja sieluihin, jossa saamme voimaa vaeltaa valvomisessa, itsekieltämisessä ja Jesuksen nimen tunnustamisessa. Ja ole, veli rakas, turvattuna, meidän ja teidän synnit ovat hukkuneet pitkänäperjantaina Jumalan, Isän laupeuden mereen. Ja rukoukkaamme aina, rakkaat veljet ja sisaret, sitä suurta valkean sytyttäjää, että Hän puhaltaisi aina palamaan sen suitsevaisen kynttilän sydämen.

Ei muuta tällä kerralla, kuin synnit, viat ja heikkoudet ovat anteeksi annetut teille ja meille Jesuksen nimen ja veren kautta. Ole iloinen! Kyllä pian palkka maksetaan kaikkein vaivain ja työn edestä kaikille uskollisille työntekijöille. Täällä elävät kaikki Jumalan ihmiset hyvin rakkaudessa ja yksimielisyydessä, niin lavealta kuin minä tiedän. Koukouksia pidetään ja Jumala vaikuttaa sanansa ja Henkensä kautta, että ihmiset aina tulevat uuteen hartauteen ja vielä heräävät. Ja hyvästi nyt Jumalan haltuun, ja kanna minuakin sinun rukouksissasi armoistuimen tykö anteeksi antavaisella sydämellä Jesuksen nimen ja veren tähden. Sano rakkaita terveisiä kaikille kristityille, jotka minua tuntevat. Sano minun terveisiä vanhalle Purnulle vaimonsa kanssa, jos on elämässä ja M-vaaran Juntille vaimonensa, Viktorille vaimonensa, Nutin Antille vaimonensa, ja Kääntöjärven kristityille ja kaikille muille. Ole itse ensin ja viimein minulta ynnä tulkin kanssa tervehditty vaimosi ja lapsesi kanssa. Merkitsee vanha veljesi uskossa ja kilvoituksessa ynnä teidän kanssamme; Herra siunatkoon ja varjelkoon teitä ja meitä nyt ja aina, ijankaikkisesti, amen!

P. O. Fje 11 da hl.

Täällä sanovat paljon rakkaita terveisiä koko Jumalan lauma teille, kasvoista tuntemattomat veljet ja sisaret, mutta Hengestä tutut; nimellisesti Mikkelin Jounnu, vanha Tomas Poove, saarnaajat ja monta muuta. Sinun preivisi olen lukenut kristityille, ja pitävät sen kalliina. Ajatus on tulla ylös hätäaikoihin, enkä tiedä, tulenko rautatietä myöten eli ojeti. Merkitsee

Meri-Pietari Fjell Dahl.

Saivonmuotkasta helmik. 22. 1899.

Rakas veljeni Sysmässä Edvard Rantanen!

Armo ja rauha kasvakoon ja lisääntykseen kanssanne! Kirjeenne olen saanut, jonka edestä saan kiittää teitä, josta näemme, että erimielisyyksien on saanut sijan siellä, vaikka Jesus on sanonut, että pitää olla yksi lammashuone ja yksi paimen. Pitäisi kaikki työntekijät tekemään työtä yhden perustuksen päälle, rakentaa hengellistä huonetta profeettain ja evankelistain ja apostolein perustuksen päälle, jossa Jesus paras kulmakivi on, jonka päälle kaikki rakennus toinen toiseensa liitetään. Ja Kristus on säätänyt sovintosaarnan maan päälle, sillä Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itse kauttansa ja ei lukenut heille heidän syntiänsä ja on meissä sovintosaarnan säätänyt. Tätä sovintosaarnaa sopii meidän saarnata, että kaikki tulisivat sovintoon Jumalan kanssa, sillä se on ripustettu sovintouhriksi Jumalan ja syntisen välillä.

Olkaa rohvaistu sydäimestä uskomaan kaikki synnit tässä sovinto-veressä anteeksi ja saarnatkaa parannusta ja syntein anteeksi antamusta Jesuksen käskyn jälkeen! Kaksinkertaisesti olemme saaneet Herran kädestä kaikkein syntein edestä: laki on täytetty ja synnin rangaistus on maksettu, voitto on tullut Karitsan veren ja todistuksen sanan kautta. Karitsan häät ovat tulleet, ja sen emäntä valmisti itsensä, häät alkavat heti, pian teitä ja meitä kruunataan kunnian katoamattomalla kruunulla, yhteen tulemme ijankaikkisuuden kirkaassa ilmassa, jossa sanomme suuren paljouden kanssa amen ja hallelujaa, kiitos, kunnia Jumalalle ja Karitsalle!

Minä vaimoneni sanon paljon terveisiä täältä suuren paljouden kanssa. Sanokaa meidän terveisiä kaikille Jumalan lapsille! Muistakaa rukouksissanne!

Toivoo vanha veljenne
Johan Raattamaa.

Kuoksussa se 16. p. kesäkuuta 1901.

Rakas veli Herrassa E. Samuel Eriksson! Jumalan armo ja rauha lisääntykseen sinulle ja kaikille teille nyt ja elämän etooseen asti! Amen.

Saan ilmoittaa, että olen onnellisesti kotia kostunut ja olen terveenä ruumiin ja sielun puolesta; ja sinun preivisi sain, kun tulin kotia, ja kii-

toksia sen lohdutuksen edestä! Ja tervehdän minäkin sinua kalliin kumppanisi kanssa ja kaikkein kristittyin kanssa, sekä Lapin että Lannan, muutamalla rakkauden ratilla, istuen kuin yksinäinen lintu oksalla, mutta teihin turvaan Herrassa; ja tuntuu nytkin, etten ole hukkaan käynyt teidän tykönänne, olen kuitenkin vakuutettu teidän todistustenne kautta, että syntini, vikani ja heikkouteni ovat anteeksi annetut ja unhotetut, ja uskon, että jos olisi viimeinen näkeminen ollut toisiamme, niin kyllä me yhteen tulemme toisella puolen sillattoman virran, jossa emme enää tarvitse erkaantua toisistamme niinkuin täällä surun laaksossa. Mutta se armollinen Herra Jesus vahvistakoon sodassa ja kilvoituksessa teitä ja meitä ja kaikkia ijankaikkisuuden matkakumppaneita elämän kaidalla tiellä ja antakoon voimaa kaikille työntekijöille raskasta työtä tehdä, että jokukaan sielu tulisi pelastetuksi vihollisen kynsistä.

Olkaa hyvässä turvassa, kaikki rakkaat veljet ja sisaret, kun olemme äidin sylissä, se on, oikean seurakunnan helmassa, jossa meille kaikki synnit ovat anteeksi annetut ja päästetyt lain kanteista. Minäkin, heikko veljenne, todistan teille ja kaikille katuvaisille ja uskovaisille ja kaikille syntinsä tuntevaisille synnit anteeksi Herran Jesuksen kalliissa nimessä ja rakkaudessa ulosvuotaneessa veressä, ja rohvaiskaamme uskomaan, sillä meidän uskomme on se voitto, joka maailman voittaa. Ja tekin epäuskoiset, ottakaa uskolla vastaan puhdas Jumalan sana, joka teille saarnataan, ettette jäisi niiksi, joitten täytyy lähteä yhdestä maan äärestä toiseen, ja ei enää löydy. Pitäkää Jumalan sana kalliina! Vaikka minäkin tunnen, etten saata pitää niin kalliina, kun tulisi pitää, ja niitä kalliita opettajia, jotka rakentavat sille perustukselle, jonka aikakautemme vanhimmat ovat perustuksen laskeneet niinkuin taitavat rakentajat, johon Herran voimaa, viisautta ja valkeutta antakoon meille ja teille!

En tiedä tällä kertaa muuta, kun jätän Herran haltuun kaikkia teitä, rakkaat veljet ja sisaret, sekä Lapin että Lannan, siinä uskossa, että pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, ja saamme sanoa amen, hallelujaa, ja tervehdellä toiset toisiamme ja niitäkin rakkaita opettajia ynnä opetuslastensa kanssa, jotka jo veisaavat voiton virttä uusilla kielillä ijankaikkisuuden ihanalla rannalla, jossa kaikkein voittajain ja kilvoittelijain palkka maksetaan ijankaikkisella ilolla ja riemulla. Ja ei muuta, vaan sano sydämen rakkaita terveisiä kristityille minulta lasteni ja mumman ja Eva Kaisan ja kaikkein meidän kylän kristittyin kanssa. Sano minun terveisiäni Luspan ja Paittasjärven ja Lapin kristityille sekä saarnaavaisille miehille, että palvelevaisille vaimoille ja totuuden apulaisille! Ja ole nyt Fransin ja Anteruksen kanssa minulta juuri sydämellisesti tervehditty ja muistakaa minuakin anteeksi antavaisella sydämellä teidän esirikouk-

sissanne ja jääkää nyt sen ylipaimenen haltuun! Tätä merkitsee teidän heikoin matkatoverinne

Isak Olsson Fors.

Masuninkylässä se 28. p. heinäkuuta 1901.

Rakkaalle vanhimmalle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäessä Joonas Purnulle. Jumalan ja meidän Herran Jesuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa elämänne ehtooseen asti!

Tässä tervehdimme teitä emäntänne ja lastenne kanssa ja sitä piiskuista laumaa, joka ympärillänne on, ja annamme tietää, että uskomassa olemme syntein anteeksi saamisen armosta itsemme autuaaksi, vaikka suuren syntisyyden läpi. Minulla on ollut halu jo aikaa teille kirjoittaa, mutta en voi uskaltaa tällä vaarallisella ajalla. Tässä saan vähän muistella sanomia sitte kuin erkaannuimme teistä. Me Kuoksun ja Kartanon Antin kanssa erkaannuimme Wittangissa Pietarista ja Sammelista ja menimme Lainioon ja viivymme siellä viikon päivät, ja Jumala oli voimallinen pyhäinsä kanssa. Sinne tuli Kangosen ja Nuuksujärven ja Oksajärven kristityitä, ja niin menimme Oksajärveen ja viivymme siellä 4 päivää. Jumala vaikutti voimallisesti, että joukko ihmisiä kääntyi autuuden tielle. Ja Kangosen kristityt rupesivat tahtomaan meitä myötänsä Kangoseen, mutta Kuoksulla oli kiusa omasta kylästä, ja emmekä tahtoneet, ennenkuin kohtaamme Sammelin. Kun tulimme kotia, olivat jo Kangoselaiset kirjoittaneet, että tulla kaikella muotoa, ja niin täydyimme lähteä Johannekseksi sinne. Olimme siellä viikon päivät, ja Jumala vaikutti voimallisesti, että vielä langenneitakin nousi ylös lankeemuksesta. Ja siinä näemme, ettei Jumala anna kunniaansa vieraalle. Se vain tuntui hyvin, minkälaista työtä siellä on tehty. Paljon rukoilivat anteeksi pahoja puheita ja valheitten uskomisia. Ja aikoivat syksyllä laittaa taas kokoukset, kun me häädyimme lähteä, kun oli halu Wittankiin, kun sinne tuli pappein kokous ja paljon kristityitä pappeja, joista muutamat ovat käyttäneet jo Kuoksua kirkkoraadissa siitä, kun se saarnaa syntiä anteeksi, vaikka ei ole kappaa eikä krajia. Me luulimme, että ylimmäiset papit ottavat asian tutkintoon, kun ovat ottaneet huomioon, mutta ei otettu tutkintoon, vaikka tahdoimme. Mutta sen vain näimme, mihinkä kristityt papit menevät, kun kysymys tulee, oletko sinäkin sen kansanhäiritsijän opetuslapsista. Vieläpä se hellä paikka, ettei kunniallisia ja hyviä ihmisiä tuomita, siitä tulee paavi. Totuus on, vanhin rakas, että nyt, jos koskaan, on kysymys viina-

mäen aidasta, niinkuin olette opettaneet. Ja kun olimme kaksi päivää pappein kokouksessa, niin tuntui, niinkuin olisivat suussakin maistuneet ne sanat, joita olette opettaneet, ja tuntui, jos muulloinkin, mutta silloin peräti, kuinka kiittämätön olen Jumalaa ja Jumalan ihmisiä kohtaan sen valkeuden edestä; jota kiittämättömyyden syntii vieläkin, vanhin rakas, rukoilen anteeksi. Ja sen liiton olen, vanhin rakas, tehnyt, että kuolemaan asti olla teidän tavottaja, niinkuin teki Kristuksen. Ja rukoilkaa, rakas vanhin, meidänkin nuorukaisten edestä, että Herra Jesus varjelisi meitä vääristä profeetoista ja siitä hirmuisesta eksytyksen vallasta, joka maan päälle tulee ja on jo parhaallansa maailmassa. — Suuri tarve rupeaa heräämään alakylissäkin puhtaan Jumalan sanan perään, ja paljon on tullut kutsumuksia monesta paikoin.

Eikä muuta tällä kertaa, kuin sanomme sydämen rakkaita terveisiä Kuoksun Isakin, Kartanon Antin ja vaimoni kanssa ja koko Herran piiskuinen lauma ympärillämme teille Anna-Liisan ja lastenne kanssa ja koko Herran laumalle ympärillänne. Jos näette Junttia ja Viktoria, niin sanokaa sydämen rakkaita terveisiä! Ja olkaa, vanhin rakas, lohdutettu kaikissa murheissa ja kiusauksissa! Synnit on teille ja meille anteeksi annettu, ja todistan minäkin Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa veressä. Ja sanon vielä kaikille kristityille, että olkaa te teidän opettajillenne kuuliaiset ja seuratkaa heitä, jotka ovat urhoollisesti seisoneet monta kymmentä vuotta Sionin vuorella ja huutaneet, mitä aika kuluu, ja ovat uhranneet sekä ruumiin että sielun voimat siihen, että ihmiset autuaaksi tulevat.

Eikä muuta, kuin sanon hyvästin onnen toivotuksella. Rukoilkaa meidänkin edestä! Rakkaudella

Isak Niku.

Pyytäisin, että vanhin kirjoittaisi jollakin sanalla, mutta en voi raskia vaivata.

Kyllä etelän valkeus ylläpitää Lannanvaaran lähetystointia ja etelän valkeutta Ruotsissa, Tanskassa ja Taalainmaalla. Mutta Lapin lähetystoimi tarvitsee ylläpitää Lapin valkeutta. Kyllä ymmärrätte, mitä tarkoitan. Vanha veljenne

Johan Raattamaa.
(16 p. maalisk. 1891.)

Kuoksussa se 10 päivä syyskuuta 1901.

Rakas ja kallis työntekijä Herran viinimäessä Erik Samuel Eriksson. Minä tervehdän sinua ynnä kalliin työkumppanisi ja kaikkein kristittyin sekä Lapin että Lannan, sekä saarnaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin kanssa.

Usein olen hengessä tykönänne, vaikka ruumiillisesti eroitetut toisistamme, ja jos Nutin Antti on teidän kanssanne, niin on, kuin oikaisisin käteni sinulle, rakastettu veljeni, vieläpä kaikkia teitä. Eikä täällä ole mitään erityistä kerrottavaa. Kankosessa olemme käyneet, ja Herra oli voimallinen pyhäinsä kanssa, että langenneitakin sai voiman ylösnousemaan; vieläpä kristityitä oli paljon, jotka rukoilivat anteeksi, kun he ovat uskoneet valheita ja puhuneet pahaa. Minä olen käynyt Lainiossa kesällä. Oksajärven Feeki ja Hanna olivat siellä. Ne käskivät sanoa paljon terveisiä, ja Lainion kristityt, erittäinkin Ollan Erkki ja Anna Stiina ja monet muut käskivät sanoa Sammeli-veljelle, Fransille ja kaikille kristityille sydämellisiä rakkauden terveisiä. Vaskivuoren ja Vittangin kristityt ovat käskeneet sanoa teille paljon rakkaita terveisiä.

Ja ei nyt muuta, vaan tulemme tykösi muutamalla harvalla rakkau-den ratilla, ja tietää annan, että minä voin hyvin ruumiin puolesta ja uskomassa olen synnit anteeksi seurakunnan helmassa ja teidän todistustenne kautta, vaikka tunnen, että synti tarttuu ja hitaaksi tekee, etten kaikesti saata pitää epäilystä autuudestani syntinä ja julmasti pelkään, että on tunto nukkunut. Mutta uskon minä nyt, että veljet ja sisaret jak-savat minua kantaa ja anteeksi antaa kaiken minun syntisyyteni ja epä-leväiset ajatukset, jota kaikkea suurta syntisyyttäni minä rukoilen sydä-mestäni anteeksi, veli rakas, sinulta ja kaikilta kristityiltä, joitten turvissa minä olen tähänkin asti hengissä pysynyt, ja eikä minulla ole muuta tur-vaa; johon turvaan pitäisivät kaikki kiusaukset ja vaivat ja vastoinkäymi-set meitä hopittaman, josta sanoo David, että lintu on löytänyt Huoneen ja pääskynen pesänsä, jossa on meilläkin suoja ja turva niin kauan, kuin uskollisia vartijoita löytyy, jotka eivät säästä itseänsä, vaan Jesuksen lampaita ja karitsoita armahtavat, että laidun pysyisi tallaamatta ja läh-teet pilaamatta, että olisi ruokaa ja juomaa ja että saisivat levätä Sionin vuorella ja märehtiä ja kantaa valkeat villat, että Paimen saisi vaatteita alastomille lapsille.

Olkaa hyvässä turvassa, rakkaat veljet ja sisaret, joita minä alinomaa muistan sitä rakasta kanssakäymistä, jota sain pitää teidän kanssanne, ja kiitoksia, rakkaat veljet ja sisaret, sen ylenpalttisen palveluksenne edestä minua kohtaan, josta en saata kiittää niinkuin syytä olisi, vieläpä sinua,

kallis veljeni, mutta jätän sinua ja kaikkia teitä sen Hyvän Paimenen haltuun siinä toivossa, että pian yhteen tulemme, jos emme ennen, niin toisella puolen sillattoman virran, ja sillä toivolla lohduttakoon se armollinen Herra Jesus meitä ja teitä! Sano nyt, veli rakas, minulta koko huoneeni ja kaikkein meidän kylän kristittyin kanssa sydämellisiä terveisiä kaikille teidän kylän ja Kääntöjärven kristityille. Mikkola sanoo sinulle ja kaikille teille paljon terveisiä, ja ole itse ensin ja viimein minulta tervehditty koko huoneesi kanssa!

Isak Kuoksu.

Rukoile edestäni! Minä toivon, että te tulette Vittankiin Mikkeliiksi, jos mahdollinen on.

Mäntyvaara 16/11 1901.

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäessä Erik Samuel Johansson ynnä emäntänne ja lastenne kanssa ja koko talonväelle. Muistavalla rakkaudella muistamme teitä ja kiitämme teitä kaiken rakkaan kanssakäymisen ja kaliitten opetusten edestä; ja kiitän kalliitten terveisten edestä, joita saimme vanhuksen kirjassa, joka on luettu monissa kokouksissa täällä, jonka olemme pitäneet kalliina vanhimman J. Purnun ja kaikkein esikoisten seurakunnan rakastajain kanssa, josta kirjasta näemme, että Jumala antaa siunauksen ja menestyksen Hänen työllensä.

Tässä lähetän sinulle, rakas veli, kopion J. Kierin kirjasta, jonka Hän on kirjoittanut Purnu-vanhimmalle, josta näette, mitä ne puuhaavat Amerikkaan asti, josta näyttää selvästi, että eivät ne hedelmättömät lapset näe itsekään, kuinka pimeyteen he ovat joutuneet, koska he tahtovat mustata Joonasta Amerikkaan asti, niinkuin hän ei olisi heille siellä tuttu. Voi pimeyttä! sanomme kyllä. Mutta niin on kuitenkin Herran apostoli Paavali sanonut: "O, joska he julkitulisivat!"

Ja ei nyt muuta tällä kertaa, vaan sanomme sydämen rakkaita terveisiä sinulle ynnä koko perheesi kanssa. Siinä uskossa olemme kilvoittelemassa, että kyllä pian Karitsan häät tulevat, jossa saamme voitosta laulaa amentaa ja hallelujaa, nyt ja ijankaikkisesti. Amen.

Minä ja Martta sanomme rakkaita terveisiä sinulle, Kreta Stiinalle ja lapsille ja vanhalle äidille ynnä Lassilalle, Isakille ja Oskarille. Sanokaa meiltä rakkaita terveisiä kaikille teidän kylän kristityille ja siellä ympärilläne olevalle Herran laumalle, jotka kanssanne yksimieliset ovat. Ja

olkaa hyvässä turvassa, kaikki rakkaat veljet ja sisaret, ja uskokaa synnit Jeesuksen nimessä ja veressä anteeksi! Sanokaa meiltä rakkaita terveisiä Nikun Isakille ja Kuoksulle emäntänsä ja lastensa kanssa ja Fransille emäntänsä kanssa, vaan olkaa itse enin tervehditty meiltä kaikilta, koko minun huoneeltani ja rukoilkaa meidänkin edestämme! Tätä pyytää heikko veljenne elämän tiellä

Jöns Eriksson Mäntyvaara.

Uskon, että saamme nähdä toisiamme Antinpäivänä, jos elämme ja Herra suopi.

Se sama.

Sanokaa meiltä sydämen rakkaita terveisiä Johan Petterille emäntänsä ja lastensa kanssa!

LÄHETYSKIRJA RUOTSIN LAPISTA, VITTANGIN KIRKON- KYLÄSSÄ, 22-2-1902.

Yhteenkokoontuneina Herran sanan jälkeen veljet ja apostolit esikoisten seurakunnan vanhinten kanssa Apostolien neuvon jälkeen yksimielisesti haltijain seurasta olemme etsineet, kuka uskollisesti löytää. Ja olemme löytäneet, joilla on hyvä todistus ja täysi luottamus seurakunnalta, nimitetyt: Erik Sammel Wettasjärvi, joka on vanhimmiten kanssa kulkenut jo Raattamaa-vanhimman aikana toistakymmentä vuotta ja Joonas-vanhimman kanssa kulkenut ja oppinut ja saanut harjaantuneita mieliä Raamatuita selittämään ilman ihmisten muotoon katsomatta Raamattuun jälkeen; niin myös Viktor Apelqvist, minun rakastettu veli ja työkumppani Herran viinamäessä, johonka minulla ja seurakunnalla on luottamus, senkin syyn tähden, että hän on ruotsinkielinen, ja hän on lahjoitettu selittämään Raamatuita ihmisten sieluun autuudeksi ilman ihmisten muotoon katsomatta.

Täältä eivät ne kyllä liikenisi, mutta me nyt uhraamme Herralle Jeesukselle Suomen lähetyksijäseneksi Herran nimeen, ja rukoilemme vielä Isää Jumalaa Jeesuksen nimeen, että Jumala, rakas Isä, pitäköön sanansa oven auki heidän edessänsä ja täyttäköön heidän sydämensä taidon ja viisauden hengellä, että he kärsivällisyyden kautta Jumalalle hedelmän saattaisivat. Ja Ylimmäisen voima varjelkoon heitä, etteivät he vaivain alle näännyisi eikä kiusausten kautta vetäisi päällensä raskasta murhetta, joka tulisi heille kuormaksi, mutta että he panisivat kaiken murheensa

Jumalan päälle, sillä Jumala on luvannut pitää murheen heistä, ja Hän on vielä senkin luvannut, että Hän kaikki asiat parhaaksi kääntää, jotka Häntä rakastavat.

Ja kiitämme vielä Suomenmaan veljiä ja sisaria ja totuuden apulaisia sen rakkauden edestä, että he ovat lähettäneet noutomiehet tänne — joita me ilolla vastaan olemme ottaneet — Raamattuun jälkeen, ja Herra siunatkoon heitä tiellä ja matkalla! Ja nyt me lähetämme niitä, ne mainitut miehet, Jumalan lahjana Herran käskyn jälkeen saarnaamaan parannusta ja syntein anteeksi antamusta kaikkialla. Tämän kirjan todistavat allanimitetyt esikoisten seurakunnan kanssa:

Vanha Joonas Johansson Purnu emäntänsä kanssa, Meri-Pietari Fjell Dahl, Bollangen, Ofoten, Norge, John Mickelsen, Ofoten, Norge, Jöns E. Mäntyvaara, Isak Niku, Isak Kuoksu, Frans Larsson Parakka, Johan E. Niku, Olof Turi, Anders O. Sarri, Karoliina Raattamaa, Anders Zachrisson Kemi, Esaias L. Niia, J. E. Muotka, Abram Johansson, kansakoulun opettaja, Petter J. Kemi, Isak Nilsson Alavaara.

Helsinki, 19 p. maaliskuuta 1902.

Rakkaalle aviokumppanilleni Kreta Stinalle ja kaikille lapsille ja äidille ja veljille ja Anna Maria-sisarelle niinmyös kaikille saarnamiehiUe, Nutin Anderukselle vaimonsa kanssa, vieläpä kaikille veljille ja sisarille Gelli-vaarassa, Muorjevaarassa ja Moskojärvässä ja Soutujärvässä, Wettasjärvässä ja niin kauas kuin tämän luette, esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä.

Nyt saamme ilmoittaa, että Jumala, rakas Isämme, on meitä onnellisesti johdattanut kaikin puolin, sielun ja ruumiin puolesta, tähän asti. Ja sen uskomme pelkäämättä, erinomattain lain ja asetuksiin nähden, etteivät ne meitä estä eikä ahdistaa missään paikassa; siitä saatte olla, veljet ja sisaret rakkaat, aivan vapaasti lohdutetut. Suomessa olimme ensin Turun kaupungissa, jossa meidät otettiin vastaan rakkailta veljiltämme ja sisariltamme suurella rakkauden ilolla. Oltuamme 3 vuorokautta vaikutti Jumalan sana voimallisesti: hätääntyneet sielut tulivat vahvistetuiksi opissa, ja evankeliumin voima vaikutti terveellisiä parannuksia. Sitten mentiin Helsinkiin, jossa meidät, saatettuna rakkailta veljiltä A. Kolehmainen ja A. Härmän ja Turun saarnaajan Abramson'in vaimon kanssa, otettiin vastaan ilon ja rakkauden osoituksella. Täällä olemme olleet jo

kolme päivää ja olemme edelleenkin Marian pyhään yli maanantaihin asti. Täällä Helsingissä on suuri kristittyin paljous, ja Herra on vaikuttanut sanansa kautta voimallisesti, niin että moni rakas veljemme ja sisaremme on ottanut vastaan synnin nuhteen ja rukoilleet anteeksi ja uudistaneet matkaliittoja meidän ja teidän kanssamme yhteen äidin helman ja hengen yhteyteen. Vaan olemme myöskin tulleet sen näkemään ja kuulemaan, kuinka vihollinen on täälläkin tehnyt sen päälle työtä, että totiset sielut väsyisivät ja joutuisivat jälleen maailman korpeen, sutten ja petoeläinten raadeltaviksi. Se on myöskin tosi, että täälläkin on niitä työntekijöitä, jotka lihallisen vapauden kautta ovat nousseet vastustamaan esikoisten seurakuntaa, ja on Siionin aita kovin lamaan mennyt, että pukit ja keiturit ovat päässeet vapaasti turmelemaan Herran lauman hajoittamiseen. Vaan on vielä jäänyt särjetyitä sydämiä, jotka ottavat vastaan neuvon, opetuksen ja nuhteen ja rangaistuksen ja lohdutuksen.

Ja nyt me tervehdimme täältä Suomen veljein ja sisarten kanssa teitä, Lapin rakkaita veljiä ja sisaria kaikkialla, ynnä kaikkein uskollisten opettajain ja palvelevaisten vaimoin kanssa ja hengessä yhdistettynä. Älkää väsykö tämän raskaan murheen alla Vanhuksen pääsemisestä lepoon vaivoistansa. Tosin se rakkauden syvä ja ikävä kaipaus on meille jälkeen jääneille suureksi iloksi ja lohdutukseksi, että mekin saamme häntä hetken päästä tervehtiä ja olla eriämättömässä yhteydessä ja viettää sanomattomain paljoudessa ijankaikkisesti tapetun Karitsan häitä. Yljän ja morsiamen rakkaus on koko taivaan ilo.

Sydämen rakkaita terveisiä rakkaalta työkumppaniltani Viktor Apelvistilta ja Antti Kolehmaiselta ja kirjuriltani Aatu Härmältä Tampereelta ja Kuloselta vaimonsa kanssa. Ja jääkää Herran haltuun annettuna ja rukoilkaa edestäni! Tällä tervehdyksellä, ensin ja viimein, kantakaa anteeksi antavaisella sydämellä ja uskon rukouksella armoistuimen tykö! Pyytää veljenne uskossa ja evankeliumin edesvastauksessa

Erik Samuel Johansson Wettasjärvi.

Ja minäkin täältä asti todistan Herran Jesuksen siunattuun nimeen ja kalliiseen vereen kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi, joka on vuotanut Yrttitarhassa ja Golgatan mäellä monelle tuhannelle syntein anteeksi antamiseksi. Sen uskokaa vastoin tuntemisia! Sydämen rakkaita terveisiä I. Kuoksulle ja I. Nikulle ja J. E. Nikulle ja Fransille, Kartanon Antille y.m. ja Nils Heikille, kaikille vaimoinensa; ja Mäntyvaaran Junttille ja heidän lapsille, ja Joonaksen Anna-Liisalle sydämen rakkaita terveisiä.

Se sama.

x) Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa työssä, Erik Sammeli ja Viktor Apelqvist. Jumalan armo ja meidän Herran Jesuksen tunteminen vahvistakoon teitä ylönsä raskaassa ja painavassa Herran työssä!

Tuli haluni tervehtää teitä jollakin sanalla ja antaa tietää, että olemme Kuoksun kanssa kokouksia pitäneet Gellivaarasta lähtien Liikavaarassa, Tokasessa ja Marketassa ja meidän kylässä. Joissa kaikissa kokouksissa on ollut Jumala voimallinen, ja erinomattain Marketassa, jossa oli paljon kansaa-koolla monista kylistä, jossa syttyi semmoinen valkea, joka ulottui Nilivaaraan, Huornaseen ja Ullattiin asti. Ja monta kymmentä tuli maailman valtakunnasta oven kautta lammashuoneeseen, jotka ovat meitä pyytäneet, jos teille kirjoitamme, että jo rukoilla teiltä anteeksi kaiken heidän jumalattomuutensa ja kaiken riettautensa, jossa he epäuskonsa tähden eläneet ovat, joille olemme kristittyin lauman kanssa saarnanneet synnit Jesuksen nimessä ja kalliissa veressä anteeksi. Ja nyt olemme meidän kylässä, jossa myös on paljon ihmisiä koossa monista kylistä, jotka myös sanovat teille sydämen rakkaita terveisiä. Näyttää, niinkuin olisi yhdenlainen kaikkein kristillisyytemme vanhinten poislähtö maailmasta: hartaus heräsi kristillisyydessä Laestadiuksen kuoleman aikana, samoten Raattamaan kuoleman aikana, ja nyt Purnun kuoleman aikana näyttää samoten käyvän, jotka ovat yhdessä neuvossa sovitettuna työtä tehneet päivän koitosta elämän iltaan asti. Ja nyt heidän kirkastettu henkensä veisaa kiitosta Jumalalle ja tapetulle Karitsalle ijankaikkisuuden kirkkaassa ilmassa.

Niin se näytti, että paljon oli orpoja, kun siveät miehet Josef ja Nikodemus olivat panemassa Jesuksen ruumista kauniisti kuolleen uskon haudataan. Ei voinut kansa mahtua Gellivaaran kirkkoon seisomaan; muuttamat murheesta kipeällä sydämellä, ja ilmankin muuttamat ilossa siitä, että kyllä he nyt ainakin saattavat tasottaa tämän kristillisyyden, kun vartijat otetaan pois. Mutta on meillä vielä semmoinen toivo, että pysymme voiton päällä, kun on vieläkin uskollisia, joihin on luottamus. Ja olkaa veljet rakkaat hyvässä turvassa: monta tuhatta rukoilevat taivaallista Isää edestänne tälläkin ajalla.

Eikä muuta, vaan sanomme vaimoni ja saarnaajain, Kuoksun Isakin ja Fransin vaimoina, Anteruksen ja Allavaaran Jaakon kanssa ja Kartanon Antin ja Erkin perheinsä, ja tässä koossa olevain kristittyin kanssa,

x) Tämä kirje on kirjoitettu E. S. Wettasjärvelle ja V. Apelqvistille Suomeen.

joita on kovossa satoin, Eljas Sofiansa kanssa ovat Gellivaarasta täällä, ja sanovat teille sydämen rakkaita terveisiä. Ja Eljas vieläkin rukoilee anteeksi kaiken hänen jumalattomuutensa ja sen, että on Jumalan sydämen murheelliseksi saattanut tottelemattomuudella. Ja Esaias vaimonsa kansa ja Matin Brita ja Eljas Kuoppa vaimonsa kanssa — en suita enempi luetella — Palon Juholta vaimonsa kanssa rakkaita terveisiä teille. Sanokaa meiltä kaikilta sydämen rakkaita terveisiä niille kristityille, jotka teidän kanssanne yksi ovat Herrassa.

Ja ne ovat nyt löytäneet, eriseuraset, kolmannen esikoisten seurakunnan, ja olisi niistä jotakin sanomista, ei kuitenkaan Lapin seurakunnista. Se näyttää kuitenkin heidän voimansa — mihinkä se on päässytkään — kohta sammuvan.

Puhalla Herra Jesus suitevaiset kynttilän sydämet palamaan Pyhän Henkesi voimalla tällä viimeisellä ajalla, jolloin omanvanhurskauden perkele on kavala ja valkea ja muuttelevainen, että on kyllä suuri sota tai-vaassa. Ja vahvistakoon Herra Jesus särjetyt ruokot autuuden tuntemisella, että jaksaisimme sotia elämän ehtooseen asti kaikkea vihollisen voimaa vastaan, kun olemme jääneet niin monesta kristillisyytemme vanhimmista. Mutta olkaa, veljet rakkaat, hyvässä turvassa! sota on Herran. Pian meitä kootaan ynnä edellämmeitten ja koko maasta ostetun lauman kanssa pitämään tapetun Karitsan häitä uudessa Jerusalemissa, jossa ei enää muistu mieleen matkan vaivat eikä murheet, jotka välistä täällä vieraalla maalla tahtovat alas painaa. Mutta kun synnit on anteeksi annettu esikoisten seurakunnan helmassa ja päästetty lain kanteesta, ja vieläkin on monen kymmenen tuhannen enkelein joukko, varjelevaisia ja palvelevaisia, ja suuri todistuksen joukko ympärillämme, niin uskon rohkeudella vieläkin saarnaamme toiset toisillemme synnit anteeksi, jota minäkin kaikkein enimmäen tarvitsen. Vielä minäkin täältä asti todistan teille kristityin lauman kanssa, että teidän syntinne on teille anteeksi annettu Jesuksen nimessä ja veressä. Ja muistakaa meitäkin esirukouksissanne! Onnen toivotuksella olkaa hyvästi!

Vähin veljenne
Isak Niku.

Kirjoitettu Wettasjärvestä 5. päivä huhtikuuta 1902.

Meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo ja rauha olkoon ja hallitkoon teidän ja meidän kanssamme nyt ja elämän ehtooseen asti! Amen.

Nyt minä tulen tyköenne, rakkaat opettajani ja Kristuksen seurakunnan palvelijat, Erik Sammel Wettasjärvi ja Viktor Apelqvist, muutamalle rak-

kauden radilla. Ja saan antaa tietää, että me kaikin elämme terveenä täällä, sekä Lapin että Lannan kristityt, ruumiin puolesta ja uskomassa olemme kaikki synnit anteeksi annetuksi, vaikka rakkaan vanhimman pois-muutto murhetuttaa meitä ja teitä ja koko Herran laumaa. Mutta emme saata syyksemme ottaa, kun Herra tietää, että meidän sydämellinen halu ja rukous oli, että hän paranisi. Vaan toisin oli Jumalan tahto, kun Jumala tahtoi laskea palvelijansa menemään rauhaan lepäämään. Mutta se vaan näyttää, että se kaipaus ja rakkaitten veljein lähetys vaikuttaisi paljon ahkeruutta, että tulevat Jumalan sanan kuuloon, jonka näimme silloinkin, kun lähdimme Liikavaaraan, jossa vaikutti-, että monta puhdistettiin ja monta kirkastettiin, josta menimme Tokaseen monien veljein seuraamina, jossa kanssa olit hauskat kokoukset, jossa kuuluivat itkun ja ilon äänet, jossa saimme vanhimman kuoleman sanoman, josta lähdimme Gellivaaraan, ja olimme yli Marian päivän pyhään. Ja paljon oli orpoja haudan partaalla, joilla näytti ja tuntui, että oli murheesta ylöns kova sydän, että enempi ahdisti rintoja kuin vuoti kyyneleitä. Ja sitten lähdimme Markettaan, johon kokoontui monesta kylästä paljon ihmisiä. Ja Jumala vaikutti voimallisesti, että kristityt painoivat lujasti rintojansa yhteen, ja monta kymmentä tuli maailman valtakunnasta Jumalan valtakuntaan juuri oven kautta, että tuntui siltä, kuin eivät he olisi säästäneet itseänsä, joka oli juuri tyydyttävä.

Ja nyt me olemme täällä, ja kirjoitan Keskitalon kamarin pöydällä. Ja kyllä näette, rakkaat veljet ja sisaret, että hengellinen köyhyys ahdistaa, vaikka rakkauden kaipaus hopittaa. Olkaa, rakkaat veljet, hyvässä turvassa! Monta tuhatta rukoilevat edestänne, jonka uskon, kun kuulen, että niin usein muistavat. Ja kyllä minäkin tunnen, että nyt on täydellisempi rakkaus kuin silloin, kun olemme olleet yhdessä; joka kiittämättömyys minussa on niin suuri, jota minä pyydän, veli rakkaat, ja rukoilin anteeksi juuri sydämeni pohjasta, ja uskon saavani, jonka laupeuden olen löytänyt teidän tykönänne, josta en saata kiittää niin, kuin tulisi. Mutta kyllä Herra Israelin Jumala palkitsee kaikki teidän vaivanne vanhurskasksten ylösnousemisessa, jossa saamme tervehdellä rakkaita opetusisiamme ijankaikkisuuden ihanalla rannalla monen kymmenen tuhannen joukossa, ja saamme sanoa: terve tulemaan tapetun Karitsan häihin! emmekä enää tarvitse vuodattaa murheen kyyneleitä.

Nyt minä jätän teitä kaikkia sen Hyvän Paimenen haltuun siinä toivossa, että jos kuolema eroittaa meitä toisistamme ennen, kuin kohtaamme toisiamme, niin ainakin Hän, rakas Isä, varjelee rakkauden siteet, jota usein pelkään. Ja olkaa nyt kalliit työkumppanit hyvässä turvassa! synnit todistan minäkin teille ja kaikille rakkaille veljille ja sisarille anteeksi Her-

ran Jesuksen kalliissa nimessä ja ulosvuotaneessa veressä, ja olkaa vapaat vaivoissa ja kärsivälliset murheessa! Kyllä sen tiedän, että ei mene kaikki päivät ilolla eikä kaikki yöt levossa, kun pitää seisoa Jumalan ja ihmisen välillä, ja rauhaa rakentaa ja riitaa asettaa, johon Jumala antakoon teille voimaa ja viisautta, että vaivatut pääsisivät vapaiksi ja vangitut irralle; jonka minä kyllä uskon, että Herra sotii ja voittaa. Ja voiton päällä me vain olemme, veljet rakkaat ja sisaret, ja yhden verisen lipun alla olemme siellä ja täällä.

Me yhteisesti täältä tervehdämme teitä, rakkaat veljet, ynnä sitä kalista Herran laumaa, joka ympärillänne on, sekä saarnaavaisia miehiä että palvelevaisia vaimoja ja kaikkia totuuden apulaisia, jotka teidän kansanne yksi ovat Herrassa. Ja olkaa nyt tervehditty meiltä kaikilta yhteisesti, erittäin Kreta-Stinalta lastensa kanssa ja koko hänen perheeltänsä, Nutin Andrekselta ja Nikalta vaimonsa kanssa ja koko perheeltä, Nils Heikiltä vaimonsa ja lastensa kanssa, veljeinsä ja sisartensa ja koko kylän kristittyin kansaa sanovat paljon sydämen rakkaita terveisiä, ja AJavaaran Jaakko, Franssi, Nikun Isakki ynnä vaimoinensa kanssa sanovat paljon terveisiä, ja Kenalan Leena ja Fängin Ristiina käskevät sanoa Sammelille ja Viktorille terveisiä, ja äitisi sanoo pojallensa Sammelille ja Viktorille paljon terveisiä. Ja olkaa nyt, rakkaat veljet, minulta vaimoni ja lasteni kanssa juuri sydämellisesti tervehditty, meiltä kaikilta, ja rukoilkaa edestämme! Tätä pyytää viimein

vähin veljenne
Isak Olsson Fors Kuoksu.

Ja me yhteisesti sanomme A. Kolehmaiselle, Simoliinille, A. Härmälle ja kaikille Suomen kristityille, sekä saarnaavaisille miehille ja palvelevaisille vaimoille, paljon terveisiä, ja kaikille totuuden apulaisille yhteisesti meiltä kaikilta. Kuoksun Karl Pekka, Vaaran Pekka Marketasta vaimonsa kanssa, ja ne nuoret kristityt käskevät sanoa Sammelille ja Viktorille paljon terveisiä. Ja Kääntöjärven Johan Erkki poikainsa kanssa ja heidän perheensä kanssa sanovat sydämen rakkaita terveisiä Sammelille ja Viktorille ja koko Herran laumalle. Gusta vaimonsa kanssa ja Eva Kaisalta viimeisiä terveisiä — sanovat olevan kovin huonon — ja kaikilta Kääntöjärven kristityiltä yhteisesti. Turtolan Pekka vaimonsa kanssa sanoo teille terveisiä, ja Salmen Nikiltä. Onnen toivotuksella hyvästi Herran haltuun:

Merkitsee
I. Kuoksu, Fransi ja Anderus.

Pyydämme vastausta!

Kuoksussa se 25. päivä huhtikuuta 1902.

Rakas veli Herrassa! Jumalan armo ja rauha lisääntykään teille kaikille Lapin veljille ja sisarille, joitten kanssa olemme pitäneet rakasta kanssakäymistä tänä talvena viimeksi, ja kukatiesi monen kanssa viimeisen kerran tämän maan päällä, niinkuin uskomme, että kyllä on monta mullalla peitetty ennenkuin tuleva vuosi on tällä rajalla, mutta se on niinkuin se on, kuitenkin tapahtukoon Jumalan tahto!

Nyt olemme meillä pitäneet kokousta Nikun Isakki-veljen kanssa lähes viikon päivät, ja Jumala on vaikuttanut voimallisesti, että ilon ja riemun äänet oVat kuuluneet vanhurskasten majoissa, ja paljon on anteeksi anottu ja annettu, jotka ovat hauskimmat hetket tämän maan päällä. Ja mitä sinä kysyt meidän päätöksestä sinne tunturiin tulosta, niin me olemme päättäneet, että meille olisi kyllä sama tulla Johannekseksi Kattovuomaan, mutta kutka tulevat, sitä emme tiedä juuri vissiin, mutta se vain on juuri vissi, että freistataan saada sinne saarnaajat, jos Jumala suopi ja me elämme. Mutta meidän ajatuksemme on, että jätämme päätöksen siksi, kuin Sammelii tulee sinne, kutka tulevat.

Jääkää hyvästi Hyvän Paimenen haltuun siinä toivossa, että pian yhteen tulemme ijankaikkisuuden ihanalla rannalla, jos emme kohtaa toisiamme tämän maan päällä. Mutta olkaa hyvässä turvassa; minäkin täältä asti todistan kaikille rakkaille veljille ja sisarille kaikki synnit, viat ja heikkoudet anteeksi meidän Herramme Jesuksen kalliissa nimessä ja ulosvuotaneessa veressä, ja olkaa vapaat vaivoissa! Ei ole pitkä sotimsemme aika, pian sota ja kilvoitus päätetään ijankaikkisella ilolla.

Nyt olemme Masuninpruukissa. Olemme Nikun Isakin kanssa menemässä Kankoseen, ovat tulleet noutamaan meitä. Eikä muuta kuin sanomme sydämen rakkaita terveisiä teille ja muille kristityille siellä teidän seuduillanne. Olkaa, veljet rakkaat, vapaat vaivoissa ja lohdutetut murheissa! Pian yhteen tulemme ijankaikkisuuden ihanalla rannalla, jossa ei enää kyyneleet silmistämme vuoda murheen ja kaipauksen tähden. Jääkää hyvästi Herran haltuun annettuna! Onnen toivotuksella

Isak Kuoksu, Isak Niku.

Kirjoitettu Wettasjärvässä 10/6 1902.

Rakkaalle veljelle ja ikuisessa muistossa olevalle työkumppanille esi-koisten seurakunnassa priiskoitusveren voimassa Pyhässä Hengessä Isak Kuoksu ynnä rakkaan emäntäsi ja lastesi ja kaikkein Kuoksun, Vittangin, Lainion ja Vivungin kristittyin kanssa ja niin lavalta kuin tätä luette. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha ja siunaus olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja aina ja viimeiseen ehtooseen asti! Amen.

Ensin kiitän sinua sen kalliin preivin edestä, niin myös Vittangin kristityitä. Tunnen heidän sydämensä halun ja tarpeen sinne, ja on kallis asia, että on niitä ihmisiä, jotka näkevät aina, mitä taivaan valtakunnassa tarvitaan, mutta minun suhteeni sen täytyy vähän viipyä, kun minäkin tarvitsisin vähän levätä, kun rinnat ovat niin raskaat ja kun pitää taas käydä tunturissa Kaalasvuomaa läpi, kun vielä ei ole Kaalasvuomassa pidetty mennä talvena ollenkaan, ja kun Joonas ja Meri-Pietari jo sen niin päättivät Vaskivuoressa ja Vittangissa, jonka tähden ne laskivat meidät molemmat Viktorin kanssa viipymään Suomen maalla 2 kuukautta. Ja minä ajattelen, että teen kuitenkin senjälkeen kuin vanhimmat ovat sää-
täneet, vaikka olisi ollut kyllä työtä täällä, mitä jaksaa ja ennättää ja tarvekin vaatii. Ja muistan vielä Raattamaa- ja Joonas-vanhin vainajain puheita Nikukan kamarissa murheenpidosta lappalaisten yli. Ja onkin suureen tarpeeseen Lapin kesäkokoukset, jonka siunatut hedelmät ovat jo näkössä, ja vielä ovat olleet etupäässä levittämään kristillisyyttä, sekä heidän esi-isänsä, että myös he, Lapissa, Suomessa, Norjassa ja aina Amerikkaan asti. Ja kyllä vain olisi tarvinnut Johanneksena olla Vittangissa ja myös Gellivaarassa, jos vielä Suomestakin tullaan, niinkuin muutamat aikoivat, mutta kun tekin olette luvanneet itäpuolelle Tornion Lappiin, ja kun ne ovat sitä aikaa hankkineet, kuka tiesi, jonkun voittaisi ylös helvetistä, kun Jumalan sana saarnatuksi tulee j.n.e.

Tässä tervehtelen teitä sydämen rakkaudella ja tietää annan, että samassa mielessä olen niinkuin ennenkin, ja terveenä olen kotia tullut, vieläpä voimallisesti se vaikutti Jumalan sana Suomenkin maalla. Me olemme nyt käyneet kuudessa Etelä-Suomen kaupungissa, Turussa, Tampereella, Helsingissä, Lahdessa, Lappeenrannassa ja Viipurissa, joissa kaikissa on monta kymmentä tuhatta syntiä anteeksi anottu ja annettu, ja kalliita sovintoja on tehty, ja tie on avattu Ruotsin Lappiin, joka ennen oli suljettu, ja taivaan valtakunnan avaimia olemme paljon tarvinneet joka kokouspaikassa, jonka tähden ne eivät joudu ruostumaan eikä hengellisesti kuolleen papiston kainalon alle, ja vielä enempikin niitä avaimia tarvitaan, kun hartaus herää kylissä ja kaupungeissa.

Tuhansia terveisiä ovat käskeneet sanoa kaikille Lapin seurakunnille ja kiittävät niitten kalliitten lahjain edestä, joitten kautta he ovat tulleet neuvotuiksi, nuhdelluiksi, opetetuiksi ja lohdutetuiksi niinkuin he itsekin tunnustavat lähetyspreivissä ja rukoilevat vielä sekä ajallista että ijan-kaikkista onnea, siunausta ja menestystä koko esikoisten seurakunnalle, jotka ovat uhranneet heille sekä saarnaajat että omansa siihen kalliiseen toimeen, heille suureksi onneksi niin monenlaisten opintuulien tähden, joka Suomen Lapista on jo aikaa noussut kristillisyyden turmioksi, joka Raattamaa-vanhimman aikana on jo ollut tiettävä, Jumalan temppeliä turmelemaan, ja ovat niin paljon vaivaa saattaneet vanhimmille ja esikoisten seurakunnalle, jossa on nyt työtä siihen asti kuin viimeinen merkitään; eikä lakkaa vihollisen joukko vastaan sanomasta niin kauan kuin maailma seisoo, niinkuin vanha Simeon on sanonut. Mutta valkea se palaa Sionissa, joka polttaa heinät ja oljet. Siinä toivossa olkaa, veljet ja sisaret rakkaat, että voiton päällä pysymme, sillä kuninkaamme käypi punaisena ja valkiana laumansa edellä, ja Hänen suustansa käypi kaksiteräinen terävä miekka, jolla Hän lyöpi vallat ja voimat ja jotka asettavat itsensä Herraa ja Hänen seurakuntaansa vastaan.

Ja ei nyt muuta, veli rakas ja kaikki yllämainitut, vaan sanon sydämen rakkaita terveisiä teille kaikille, mutta ole itse veli rakas vaimosi ja lastesi kanssa ensin ja viimein tervehditty! Ja todistan Herran Jesuksen siunattuun nimeen ja kalliiseen vereen kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi ja pyydän muistamaan rukouksissanne minuakin. Ja anteeksi antakaa minullekin kaikki synnit, viat ja epäilykset, ja lupaan kilvotella teidän kanssanne ja sotia Herran lauman puolesta viimeiseen hengen veetoon asti ja seurata teidän kanssanne Herraa Jesusta Yrttitarihasta Golgatan mäelle, jossa ensimmäiset ja viimeiset ristinkantajat ovat päässeet kuorman alta lepäämään kaikista matkan vaivoista, niinkuin nytkin viimeksi meidän kallis vanhin Joonas, ja Raattamaa sitä ennen, ja me olemme jääneet niinkuin linnunpojat heidän hautainsa päälle kaipaamaan ikävöiden heidän läsnäoloansa ja opetuksiansa. Nyt tulee niin monta kertaa kysymykseen, joko pääskysen pojilla siivet kantavat lentää kaikkea rajuilmaa ja vihollisen voimaa vastaan; kuitenkin Jumala on aina hoitamassa asiaansa ja hoitaa siihen asti, kun merkittyin luku täytetään. Ja jääkää nyt hyvästi taivaaseen asti! Tätä merkitsee teidän heikko veljenne, osallinen vaivassa ja valtakunnassa.

Erik Samuel Johansson Wettasjärvi.

Pyydän vastausta!

Suomesta tuli vasta preivi, ja Härmä aikoo tulla Johannekseksi Gelli-vaaraan. Olisi kyllä tarvinnut olla enempi saarnaajia siellä silloin, mutta kun täytyy Lappiin mennä.

Helsingissä 28. p. syysk. 1902.

Rakkaalle ja aina muistossa olevalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäessä Erik Samuel Johanssonille, Wettasjärvi. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille!

Ikävällä jäin kaipaamaan viime keväänä rakasta veljeä, jota minä to-
tuudessa rakastan. Kyllä tuntuivat hupaisilta ne viikot, kun olitte täällä,
jotka ajat eivät ole ikinä mielestä haihtuva. Uskomassa olen ahkeroinut
synnin poispanijana monien kiusausten ja puutosten alla matkaa tehdä
sille luvatulle maalle, jossa kaikki vaivat ja ahdistukset lakkaavat, ja johon
ei ampujan nuoli enää ulotu. On myötään ollut sydämellinen halu saada
tervehtää rakasta veljeä täältä pitkän matkan päästä, koska Jumala, ra-
kas Isä, on asiat niin hyvin laittanut, että muuri, jota saatana rakensi, on
särkynyt Suomen ja Ruotsin Lapin väliltä, jossa on aikakautemme esi-
koisseurakunta, johon me olemme sen verisen oven Herran Jesuksen
kautta sisälle tulleet; ja siinä tahdon minäkin päivään loppuun asti pysyä,
sillä mihin on turva, kuin juuri siihen seurakuntaan, joka on ensiksi kivulla
uudestisyntynyt ja on läpi aikakauden Kristuksen ja apostolein opissa py-
synyt, jossa se Jumalan ensimmäinen esikoinen, joka on Betlehemissä syn-
tynyt, on perustuksena ja kulmakivenä, jonka päälle koko rakennus ra-
ketaan ja kasvaa, ja on jo kasvanut aikakaudessamme yhdeksi pyhäksi
temppeleiksi Herrassa, johon moni loukkaantuu, etteivät voi esikoisnimeä
kärsiä.

Mutta ei ole, rakkaat veljet Sammeli ja Viktori, työnne ollut turha
täällä Suomen maalla, sillä monta monta ijankaikkisuuden ihanaista kuk-
kasta on virkistynyt uuteen eloon, kun olemme saaneet oikean ylösvalais-
tuksen kristillisyydestä teidän kauttanne, josta Jumalalle, Isälle, olkoon
kiitos! Kyllä vihollinen on täällä kaikkensa koettanut tukahduttaakseen
Jesuksen piskuista laumaa hengittämästä armon raitista ilmaa esikois-
seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä, mutta me uskomme kui-
tenkin niin, että se Israelin sotasankari lyö vielä laumansa viholliset suunsa
kaksiteräisellä miekalla, vaikka saarnaajista on täällä Helsingissäkin puute.
Rakas veljemme A. Kolehmainen on ollut täällä kolme kertaa sitten ke-
vään. Juhani Rautio oli myös suvella täällä ja Varjola Lahdesta noin

viikko takaperin. Nämä kalliit veljet ovat saarnanneet Jumalan sanan kaksiteräisenä ilman ihmisen muotoa katsomatta, josta Jumalalle kiitos, että vielä löytyy muutamia tähtiä taivaan reunalla, jotka näyttävät tietä Betlehemiin.

Meidän sydämemme toivo olisi, niinkuin pyyntö on lähetetty, että saataisiin saarnaajat sieltä esikoisseurakunnalta. Ja, rakas veli, te tiedätte, kuinka suuri on täällä tarve. Täällä on satain ja tuhanten sieluin autuus kysymyksessä, joita vihollisen metsästäjät käyvät ympäri saadaksensa pettä. Pauli Rantala on täällä parhaillaan seuroja pitämässä, sitä paitsi kuuluu lihalliset puuhaavan tänne Helsinkiin suuret kokoukset tänä syksynä, johon pitäisi tulla paljon saarnaajia, muun muassa Kieksi ja Puljula pohjoisesta. Niin vielä pyydän sydämellisesti yhdistettynä koko Herran lauman kanssa teitä, rakas veli, myötävaikuttamaan, että saarnaajat tänne ensi syystalvesta tulisivat, sillä täällä on, niinkuin tiedätte, monta sataa rakasta veljeä ja sisarta, jotka juuri sydämen ikävällä odottavat, ja me uskomme myös niin, ettei Jumala ole unhoittava meidän toivomustamme.

Eikä nyt muuta, kun jääkää hyvästi sen Hyvän Paimenen haltuun! Pian me pääsemme tästä kiusausten maasta yli sillattoman virran ijan-kaikkisuuden ihanalle rannalle veisaamaan uutta virttä, amenta ja hallelujaa, tapetun Karitsan istuimen ympärille. Mutta synnit ja viat ovat teille ja meille anteeksi annetut Jesuksen nimessä ja veressä, ja olkaa nyt, rakas veli, koko perheenne kanssa minulta ja vaimoltani ja koko Herran laumalta sydämellisesti tervehditty! Tamminen ja Laine erinomattain käskivät sanoa Sydämen rakkaita terveisiä. Muistakaa minuakin, paljon puuttuvaista, paljolla anteeksi antamisella, ja anteeksi antakaa se paljon puuttuvaisuus tästäkin kirjeestä, jonka sydämeni yksinkertaisuudesta teille kirjoitan niinkuin rakkaalle isälleni. Sydämen rakkaita terveisiä Viktorille, jos häntä näette ja kaikille kristityille! Jumala, rakas Isä, palkitkoon vaivanne käynnistäne täällä Suomessa! Sydämeni toivo olisi, että ensi talvena tulisitte! Rohkenen toivoa vastausta tähän kirjeeseen, jos olisi sopivaa aikaa. Näitä merkitsee heikoin veljenne

K. Rautanen.

Osoitteeni on Yrjönkatu N:o 10, Helsinki. Suomi.

Kirjoitettu Wettasjärvässä, Gellivaaran seurakunnassa,
Ruotsin Lapissa 23/1 1903.

Rakkaille veljille ja sisarille Suomenmaalla, kaikissa niissä paikka- ja kaupunkikunnissa, joista kutsut ovat tulleet, ja joihin olemme jo ennen lähetyskirjoja kirjoittaneet. Jumalan armo ja rauha olkoon aina meidän ja teidän kanssamme nyt ja aina ijankaikkisesti! Amen.

Met yhteen kokoontuneet veljet ja apostolit ja vanhimmat, esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä, olemme yksimielisesti sen lupauksen päälle, jonka met lupasimme teille viime kirjassa, kirjoitettu Gellivaarasta Antinpäiväkokouksesta, että koska hätä- ja apuhuudot ovat kuuluneet monesta paikoin Suomesta, jotka huudot ja anomukset ovat ennen ja nyt liikuttaneet meidän sydämiämme niin laajalta, kuin se on kuulunut niissä ihmisissä, joissa Jumalan luonto on. Olemme olleet koolla täällä Wettasjärven kylässä kolmeyerhteyden Jumalan nimessä, jossa myös on ollut vanhin Meri-Pietari Norjan seurakunnan puolesta meidän kanssamme keskustelemassa ja tutkimassa, niinkuin kesällisessä kirjassa Norjasta teille luvattiin. Olemme yksimielisesti Apostolin neuvon jälkeen perheen haltijain seurasta etsineet ja löytäneet meidän ja teidän rakkaat veljet ja uskolliset työntekijät Isak Nikun ja Isak Kuoksun, jotka veljet ovat uskolliseksi löytyy jo esikoisten seurakunnalta ja vanhimmilta, on ollut täysi luottamus aina Raattamaa- ja Joonas Purnu-vanhemman ajoilta asti, joita työntekijöitä met uhraamme Suomen lähetystoimeen Herran tahdon jälkeen. Jotka kalliit ja uskolliset lähetys-saarnaajat tulevat puolimäärässä helmik. Vielä muistutamme rakkaita veljiä ja sisaria Suomenmaalla, että niinkuin te pyydätte, että vähän pitempi aika kuin mennä vuonna, on seurakunta sentähden jatkanut ajan kolmeksi kuukaudeksi, jos heidän terveytensä myöten antaa, sillä työtä on tosin paljon, vaan uskollisia työntekijöitä on vähän, ja sentähden ei jouda meidän uskolliset työntekijät enempi viipyä siellä, koska huudot kuuluvat täällä monesta paikoin. Sentähden niinkuin olette luvanneet, että tulla vastaan ottamaan Turkuun, niin antakaa tietoa Kolehmaiselle ja Härmälle ja muihin paikoin. Jos mahdollinen, niin kirjoittakaa tästä kopio niihin paikkoin kuin ennenkin.

Eikä muuta, vaan sanomme hyvästiä siinä toivossa, että pian yhteen tulemme siinä suuressa kokouksessa. Ja olkaa turvatut! Synnit ovat anteeksi annetut Jesuksen nimessä ja veressä. Sen met teille annamme ja todistamme Jesuksen nimessä ja veressä. Eikä muuta, vaan sanomme sydämen rakkaita terveisiä kaikille veljille ja sisarille ja rukoilkaa aina meidän edestämme!

Kirjoitamme omankätisesti, seurakunnan kanssa ja puolesta:

Vanha Meri-Pietari Fjelldahl, Jöns Eriksson Mäntyvaara, Erik Samuel Johansson Wettasjärvi, Frans Larsson Parakasta, Viktor Apelqvist Gellivaarasta, Anders Knutson Pitso, J. F. Björnström, Esaias Niia, Johan Adam Pekkari, Oskari Larsson Parakka, J. Eriksson, J. Erik Muotka, Vittanki, Nils Henrik Henriksson, Isak Lars Larsson, Eljas Jakobsson, Johan Erik Niku, kaikki emäntäinsä kanssa.

Ja vielä sanomme sydämen rakkaita terveisiä Abramsonille ja Blomqvistille vaimoinsa kanssa ja kaikille Suomen kristityille, veljille ja sisarille Herrassa.

Viktor Apelqvist.

Laivassa, Stockholmin prykissä 16. päivä helmikuuta 1903.

Rakkaalle vaimolleni ynnä lastesi ja koko perheesi kanssa ja koko Herran lauma, joka ympärilläsi on. Minä tervehdän sinua Nikun Isakin ja Manfredin kanssa juuri sylillä ja sydämellä, ja saan antaa tietää, että minä olen terveenä, ja olemme onnellisesti kostuneet tähän asti, ja uskon, että Jumala kuljettaa tästäkin edes, koska monta tuhatta rukoilevat meidänkin edestämme taivaallista Isää, että Hän kuljettaisi meitä sitä oikeaa ja tasaista tietä.

Emme tiedä sen enempää reisustamme kertoa, vaan jätämme Herran haltuun siinä toivossa, että rukoillette meidän edestämme. Sen kyllä tunemme, ettei ole mitään omasta takaa, mutta Jumalan on asia, ja kyllä Jumala kuljettaa teitä ja meitä, että onnellisesti kotia kostumme. Sano paljon terveisiä kaikille kristityille ja enin saarnaajille, ja uskokaa kaikki synnit anteeksi! Minäkin täältä asti todistan sinulle ja kaikille rakkaille veljille ja sisarille kaikki synnit, viat ja heikkoudet anteeksi Herran Jeesuksen siunattuun nimeen ja kalliissa sovintoveressä. Eikä muuta tällä kertaa, vaan jätän sinut sen Hyvän Paimenen haltuun, ja rukoile ja rukoilkaa minun ja minun rakkaan työkumppanini edestä. Tätä pyytää aviosi

Isak Kuoksu.

Viipurissa se 10. p. maaliskuuta 1903.

Rakkaalle vaimolleni ja lapsilleni, Erkki vaimonsa, ja Riikan ja Esaijan, vaimonsa kanssa, mummin ja kaikkein meidän kylän kristittyin kanssa ja Kuoksun Miinan, lastensa kanssa. Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme teitä täältä rakkaitten työkuoppaiteitten Isak Kuoksun ja A. Kolehmaisena ja kaikkein Turun, Helsingin, Lahden ja Viipurin kristittyin kanssa.

Annamme teille tietää, että olemme onnellisesti kostuneet tänne asti ja olemme terveinä ruumiin puolesta. Eilen illalla tulimme Lahdesta tänne, ja meinasimme, etfemme pidä tänä päivänä kokousta, mutta eivät kristityt antaneet myöden. Sentähden Kuoksu ja Kolehmainen täytyivät lähteä, ja minä jäin tätä kirjoittamaan Palmiskan huoneeseen, ja kun aloin, niin tuotiin minulle teidän ja Palon Juhon ja Kankosen preivit, joittenka edestä kiitämme juuri sydäimestä, sen lahjan edestä. Ei ole turhaan saarnattu Jumalan sanaa niissä kaupungeissa, joissa olemme käyneet. Paljon on syntiä hukkunut, kalliita sovintoita on tehty, ja paljon on eksyneitä palautettu, kadonneita etsitty ja langenneita nostettu ja taivaan valtakunnan avaimia tarvittu ja armon merkkiä on nähty, ja rakkauden tult palaa väkevällä voimalla, vaikka vihollinen freistaa patoa eteen panna kaikkein eriseuraisten kautta, sekä virallisten että virattomain. Mutta vielä täälläkin on näkösälle tullut, että Jumala ei anna kunniaansa muille, vaan käypi vielä laumansa edellä, sotien, valloittaen ja voittaen. Ja niinkuin näimme viimeksi Lahdessa, jossa kaksiteräinen Jumalan sana saarnattuna teki todella suurenmoisen vaikutuksen: heränneet ja synneiltä haavoittuneet sielut painoivat vuotavat haavansa Jesuksen verisiä haavoja vasten, joista vuosi heidän sieluilleen niitä kalliita veripisaroiita, jotka ovat meidän tähtemme ulosvuotaneet, ja sitten pääsivät hengittämään Jumalan armon raitista ilmaa. Ja vielä puhuvaiset ja saarnaavaiset miehet, monien sydämen pahenuksien vieroittamana, tulivat rakkauteen ja yhteen liitetyiksi ja vielä lähemmin sydäimestä toisiansa tuntemaan.

Tänään saimme kirjeitä sieltä, joista näemme, että olette terveinä ja uskomassa siellä kotona. Ja saarnaamme metkin täältä asti teille kaikki kiusaukset anteeksi. Ja pyydämme rukoilemaan edestämme, että Jumala vahvistaisi meitä tässä painavassa työssä, että me rötkki, ilman ihmisten muotoa katsomatta, saarnaisimme Jumalan sanan kaksiteräisenä, vaikka kyllä oman heikkouden ja mitättömyyden tuntee usein vaikuttavan. Mutta me luotamme ja uskomme, että Hän, joka on heikkoin turva, antaa melkein sanansa oven avoin olla ja vahvistaa meitä täällä, joita Jumala,

rakas Isä, meidän heikkoin palvelijainsa kautta voisi varjella ja vahvistaa niitä kalliita sieluja, joita monet eriseurain henget ja kaikki saatanan syvyudet piirittävät ja tahtovat vangiksi viedä.

Ei nyt muuta tällä kertaa, kuin jätämme teidät sen ylipaimenen Herran Jesuksen haltuun, ja terveisiä kaikilta Viipurin kristityiltä, erittäin A. Kolehmaiselta, Palmiskalta ynnä monelta muulta, teille kaikille. Kiitoksia sydämellisiä Juholle rakkaan ja kalliin preivin edestä, ja Kuoksun Miinalle ja Kaalepille rakkaita terveisiä.

Ja minäkin, rakas vaimoni, tervehdän sinua muutamalla rakkauden radilla, vaikka on niin vähän aikaa ja ajatukset ovat hajalliset, ja raskauttaa mieltäni kun pikku Mari on niin huono, mutta kyllä rakas Isä tekee viisaan neuvonsa jälkeen. Sillä ei kyllä sopisi Herraa vastaan riidellä, vaikka ei kyllä liikenisi, mutta olen jo niin monta kertaa tavannut Herran kanssa siinä riidassa, että jätän tämänkin Herran haltuun siinä toivossa, että kyllä Jumala hoitaa asiansa. Anna sinäkin, rakas vaimoni, kaikki Herran haltuun, kyllä Jumala kaikki asiat parhaaksi kääntää niille, jotka Jumalata rakastavat.

Eikä muuta, kun sanomme sydämen rakkaita terveisiä sinulle, rakas vaimoni, pikku Marin ja Isakin, Erkin, Karulinan, Esaijan vaimonsa ja väkensä kanssa, Riikan mummin ja Palon Juhon vaimonsa ja väkensä kanssa, Albertin väkensä, Flykärin Isakin Mariansa, Lakson Gustaan väkensä, Huhtasen Pekan lastensa kanssa, Feetu ja Heikki vaimonsa kanssa, Jussin Kalle, Köökin Isko, Petti faari, Vuolla faari, Jaakko, kaikki perheittensä kanssa, Kallelle väkensä kanssa ja kaikille veljille ja sisarille. Kiitämme sydämestämme kaikkia, jotka ovat terveisiä meille lähettäneet. Kyllä ne ovat paremmat nyt, kun välistä ennen. Ovat käyneet viisaat kalat kokemassa kalamiesten kärsivällisyyttä, mutta ei ole vielä Pyhän Hengen verkko revennyt. Ja ei nyt muuta, mutta älkää ihmetelkö, vaikka emme suita kaikille nimellisesti sanoa terveisiä, ja sentähden tämä on niin katkonainen, siitä syystä, kun on monen kirjoitus. Tässä lähetämme kopion Kuoksun Miinalle. Ja jätämme hyvästi syntein anteeksi antamisen armon haltuun. Ja rukoilemme vielä anteeksi, ettemme ole ymmärtäneet omain paikkakuntain totisia kristityitä pitää niin kalliina kuin nyt.

Rukoilkaa meidänkin edestämme! Sano Kuusi-Jussille väkensä kanssa, Karu-tädille väkensä kanssa, Tiina Marialle ja Porovaaran välle rakkaita terveisiä! Hyvästi Herran haltuun annettuna! Miehesi

Isak Niku Isak Kuoksun ja A. Kolehmaisien kanssa.

Kiitän sydäimestä sen lahjan edestä, jonka olen saanut vastaan ottaa lähetyssaarnaajani kautta. Jumala siunatkoon teitä ajallisesti ja hengellisesti! Piirtää

Vähin veljenne Herrassa
A. Kolehmainen.

Kirjoitettu Wettasjärvässä 22. päivänä toukokuuta 1903.

Rakkaille ja aina muistossa oleville veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäessä; Johan Kieri, Olof Matoniemi, Matti Uuskoski, Antti Törmänen, Johan Muonio, Fret. Satio ynnä muut saarnaavaiset miehet ja palvelevaiset vaimot ja totuuden apulaiset, jotka yhtä armon raitista ilmaa hengitätte esikoisten seurakunnan hengen yhteydessä vanhinten opin ja esikuvan jälkeen. Jumalan ja meidän Herran Jesuksen armo ja rauha olkoon ja hallitkoon teidän henkenne kanssa nyt ja tämän lyhykäisen sodan ja kilvoituksen loppuun asti priiskoitusveren voimassa, Pyhässä Hengessä, nyt ja ijankaikkisiin aikoihin asti! Amen.

Tässä lähestyn teitä muutamalla harvalla omakätisellä radilla ja tietää annan, että olemme joltisesti terveinä ruumiin puolesta ja syntein anteeksi saamisen armosta on meidän kristillisyytemme esikoisten seurakunnan helmassa; ei ole muualle turvaa eikä varaa liikkuu. Vaikka koko maailma ja kaikki helvetin voima vastaan nousisi, niin on kuitenkin meillä ja teillä korkein kysymys se, että autuaaksi tulla, eikä muulla lailla, kuin yksinkertaisen uskomisen kautta, syntinsä tuntevaisena, tunnustajana ja anteeksi anojana, joka on vaellussauva kuolemanvirtaan asti, jota vastaan Jumalan vihamies kaiken voimansa panee ja on kaiken aikaa rajunut ja vanhurskasten verta vuodattanut monen kymmenen tuhannen ja miljoonain verisuonista aina apostoleista asti. Ja tuo perkeleellinen omavanhurskaus ja inhimillinen kunnia ja väkevä vallanhimo, joka tahtois kävellä kukkaisten ja ruusuin päällä ja kiitoksen kaikelta maailmalta ja sitten hypätä paratiisiin, kyllähän se kelpaisi semmoinen Jumala kaikelle maailmalle, jonka tähden onkin kova sota ollut aina sekä Moseksen aikana, profeettain aikana, Johannes Kastajan aikana, Vapahtajain ja apostolein aikana, Valdesterein ja Böhmiläis-veljeskunnan ja niin Lutheruksen aikana. Ja niin se nyt on meillä: koko pappiskunta on kuolleen kristikunnan kanssa ollut vihaisin kristityille ja koonneet sulamattomat sydämet ja pilaantuneet ja eriseurain henget puolellensa, kun eivät ole hoilanneet pidättää taivaan valtakunnan avaimia, kun Jesus ne antoi ainoastaan omalle seura-

kunnallensa eikä kuolleelle seurakunnalle, eikä jollekin joukkokunnalle, eikä eriseurain hengille, eikä akatemian papeille, vaan Pyhän Hengen saaneelle seurakunnalle, jossa hallitaan Kristuksen lain jälkeen sekä saarnaajat että muut, ja jossa kokonainen Jumalan sana saarnataan kaiken neuvon, opetuksen, nuhteen ja lohdutuksen kanssa, vieläpä heränneet johdatetaan lain alta Jumalan armon vapautta vastaanottamaan esikoisten seurakunnan helmassa.

Ja ne ovat aina olleet oikeat saarnaajat, joitten sanankuulijat ovat saaneet Pyhän Hengen, sanoo Raattamaa-vainaja eläissään, ja myös sen todistaa Raamattu. Vieläpä elävä usko ilmoittaa itsensäkieltämisessä sekä murheessa että ilossa, niin myös rakastamisessa, palvelemisessa, kuuliaisuudessa ja kaikessa totuudessa ja kärsivällisyydessä kiitoksen kanssa, vaikka haarapääskyselä eivät ymmärrä kiittää Jumalaa eikä Jumalan ihmisiä sen suuren valkeuden edestä, jonka he ovat lahjana taivaasta saaneet, jossa meidänkin aikakautemme vanhimmat ovat suurella huolella työtä tehneet, jossa on ollut provasti Laestadius suurin Jumalan välikappale, joka on meidän päivinämme pannut lähetystoimen matkaan, jossa on ollut Johan Raattamaa-vainhin vainaja ensimmäinen lähetystoimen jäsen, niinmyös Parka-Heikki ja Joonas Purnu, jonka käteen Raattamaa jätti viimeisen Suomen lähetyksen, johonka olemme todistajat tuhanten kristittyin kanssa; vieläpä monta muuta saarnaajaa Torniolle ja Kainuuseen on lähetetty, Norjaan, Suomeen ja aina Amerikkaan asti, johon on Johan Takkinen todistus hedelmänsä kanssa, ja hänen muistonsa pysyy ijankaikkisesti. Mutta ei ole kaikissa uskollisuutta löytynyt meidänkään päivinä. Mutta voiton päällä kuitenkin ovat ja olemme pysyneet kuninkaamme Herran Kristuksen kuuliaisuudessa vanhimpain varjelevain siipin suojassa oikean seurakunnan helmassa.

Mutta nyt tulee monta kertaa kysymykseen, joko pääskysen pojat ovat pysyneet pesässä siihen asti, että heidän voimansa on vahvistunut, ja joko siivet kannattavat lentää kaikkea vihollisen voimaa ja valtaa vastaan. Ja vieläpä on Herra säästämässä joitakin varjelusenkeleitä Ruotsin Lapissa, Norjan rannalla ja Amerikan maalla, jotka vielä seisovat Sionin muurilla ja huutavat mitä aika kuluu, ja minkälaiset viimeisen ajan merkit näkyvät auringossa, kuussa ja tähdissä, maassa ja kansassa, kuinka on väkevä vallan ja kunnian ja vapauden himoa täynnä sekä maat että kansa, ja kuinka väkevä vetovoima on lohikäärmeen pyrstössä. Mutta kyllä nyt on täälläkin Ruotsin Lapissa ja Norjan rannoilla asti Nikkari Tuomaan, Sirkanmaan, Paakkolan ynnä muitten hulluus jo suurimmalle osalle julkitullut. Vieläpä nyt olemme myös Rantalaa puhutelleet menneenä vuonna Etelä-Suomessa, Lahdessa ja Viipurissa. Ei hän sopinut

Joonaksen ja Kristuksen seurakunnan lähetysmiesten kanssa. Ja kun hän selitti vuorisaarnan, niin pelastusarmeijalaiset sanoivat amen, hallelujaa, eikä kuullut muitten totisten kristittyin kiittävän häntä, mutta valittavan hänen ylitsensä. Eikä hän tahtonut ymmärtää Kristuksen hengellisestä hallituksesta mitään, eikä hän ole veräjällä seisonut Suomessa tarpeen aikana, eikä tehnyt sen jälkeen, kuin Suomen kristityt ovat häntä vaatineet ja lähettäneet Lappiin, vaan hän pyörsi Nikkari Tuomaan laitumilta takaisin, kun piti tulla Gellivaaraan, jonka tähden me Viktor Apelvistin kanssa häntä nuhtelimme. Ja hän sanoi Raattamaata puhutelleensa, mutta me tiedämme Raattamaan tarkoituksen vielä enempi. Ja minä ajattelin, että pitäisihän Amerikassa tällaisia viekkaita veljiä tunnettaman, jotka lentävät taivaan alla ilman oikean seurakunnan kutsua ja lähetystä, ja katsokaa, mitä Lutherus sanoo 8. sunnuntaina kolminaisuudesta senkaltaisista. Mutta kun yhdessä paikassa saavutetaan, niin toiseen ne lentävät vaivaamaan heränneitä sieluja, eikä ajatella, että kerta tulee kaikista tilinteko.

Ja ei nyt muuta, vaan vaivaan teitä tällä pitkällä muistelemisella, mutta kun meidän sieluimme autuus on kysymyksessä, niin monenlaiset vahingot ahdistavat ihmisten sieluja, sentähden täytyy. Vieläpä rukoillemme, että se armollinen Herra Jesus varjelisi niitä harvoja sieluja, joita Hän on ijankaikkiseen elämään säätänyt, kaikesta vaarallisuudesta. Ja rukoiikaa, veljet rakkaat ja sisaret sielläkin kaukaisella maalla, meidänkin edestämme, että voiton päällä pysyisimme kaikissa vaivoissa ja vastoinikäymisissä siihen asti, että kunniaan kostumme ja saamme tervehdellä siinä suuressa kokouksessa toisiamme. Ja olkaa hyvässä turvassa, rakkaat työntekijät Herran viinamäessä, kaikkein murheitten ja vaivain alla! kyllä kaikki teidän vaivanne palkitaan ijankaikkisella ilolla ja Jumalan autuudella ja saatte levätä kaikista matkan vaivoista Takkis-vainajan ja kaikkein valittuin ja vanhinten kanssa ijankaikkisuuden kirkaassa ilmassa, jossa ei enää aurinko laske ijankaikkisesta ijankaikkiseen.

Kirkastakoon se veripunainen Kuningas itsensä teille siinä suuressa kunniasanssa Yrttitarhassa ja Golgatan mäellä ja ylösnousemisen vuorella Isänsä kaunistuksessa, joka puhuu vanhurskautta ja taitaa kyllä auttaa kaikissa murheissa ja vastoinikäymisissä ja koettelemuksissa, että jaksaisitte pitää päätänne ylhäällä niin monenlaisten vastaansanomisten edessä, vieläpä että Herra Jesus antaisi aina voimaa, että jaksaisitte ja jaksaisimme tehdä sen päälle työtä, että Herran Jesuksen piiskuinen lauma pysyisi koossa Sionin vuoren tykönä ja elävän Jumalan kaupungissa, esikoisten seurakunnassa, jossa on priiskoitusveri ja syntein anteeksi saaminen. Ja minäkin, teidän heikoin veljenne, vaimoni ja koko kylän kristittyin

kanssa ja Fransin, vaimoineen ja Nikun Isakin ja Kuoksun Isakin ja kaikkein kristittyin kanssa täältä asti todistan Herran Jesuksen siunattuun nimeen ja kalliiseen vereen kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi; sen muistakaa vielä kuolemankin hetkellä! Pyydän muistamaan rukouksissanne armoistuimen tykönä minua ja meitä! Tätä merkitsee teidän heikko veljenne kaidalla elämän tiellä

E. Samuel Wettasjärvi.

Iisakit ovat käyneet Suomessa, ja Jumalan sana on paljon vaikuttanut. Ja me olemme käyneet Muoniota ylös, ja Jumalan sana vaikutti. Mutta paljon oli niitä, jotka puhuivat "patsaista" ja kokosivat mustia marjoja heidän astioihinsa j.n.e.

Kirjallisesti olen minä tahtonut kysymyksiä aina Norjaan asti Meri-Pietari vanhimmalta ynnä muilta saarnaajilta teidän Euroopassa käynistä ja millä ajalla sopisi parhaiten, mutta en minä vielä saa vastausta, kuitenkin se niin oli vanhinten aikana.

Pyydän vastausta ensi tilassa! Ja painatte sen Joonas vanhin-vainajan Vittangin kirjan muitten vanhinten kirjain matkaan niinkuin näette sopivan. Ja sanomme nyt juuri sydämen rakkaita terveisiä yhteisesti kaikille Amerikan kristityille, jotka yksi ovat ja niin kauas kuin luette, mutta olkaa te yllämainitut ensin ja viimein tervehditty meiltä, ja kiitoksia paljon teidän kalliin kirjanne edestä, jonka olen saanut toukokuussa. Olen tässä vähän enempi vastannut, kun oli vähän tilaa.

Se sama.

Masuninkylässä 24. p. lokakuuta 1903.

Rakkaalle veljelle Herrassa ja uskolliselle työntekijälle Herran viinämässä, F. J. Tamminen, rakkaan vaimosi, lastesi ja koko Jesuksen virellä puhtaaksi pestyn lauman kanssa Helsingissä, Lahdessa, Lappeenrannassa, Viipurissa, Imatralla, Antreassa, Asikkalassa, Orimattilassa, Kymissä, Tampereella, Pälkäneellä, Porissa, Turussa, Hämeenlinnassa, Kuhmoisissa, Padasjoella, Sysmässä, Jurvassa, Teuvalla ynnä niitten paikka- ja kaupunkikuntain ympäristöillä, jotka meidän ja teidän kanssanne yhtä armon raitista ilmaa hengitätte esikoisten seurakunnan helmassa aikakautemme elävän kristillisyytemme vanhinten opin ja esikuvan jälkeen, veljellisessä rakkaudessa, priiskoitusveressä, Pyhässä Hengessä. Isän Jumalan armo ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän ja meidän hen-

kemme kanssa, rakkaat veljet ja sisaret, jotka olette ja olemme lähellä viimeisen ajan vaivoja, jossa ajassa vihollinen tulee kavalammaksi vielä kuin ennen, vieläpä muuttaa väriänsä monen näköiseksi, että jo Jumalan sota-aseet ovat tarpeen.

Tässä lähestyn ja tervehdän teitä, yllämainittuin paikka- ja kaupunkikuntain rakkaita veljiä ja sisaria, joista suuren paljouden kasvoistakin tunnen, rakkaan vaimoni, lasteni, Sammel Wettasjärven, Isak Kuoksun, Frans Parakan ja heidän vaimoinsa ja lastensa ja koko Herran lauman kanssa, jotka ympärillämme ovat. Annamme tietää, että elämässä olemme ja terveenä ruumiin ja sielun puolesta, vieläpä uskomassa olemme tänäkin päivänä kaikki synnit anteeksi Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa veressä, ja sama mieli meillä on elävästä kristillisyydestä kuin ennenkin; ei se ole liikkunut mihinkään päin, eikä olekaan varaa siitä liikkua, ei oikealle eikä vasemmalle puolelle. Ja siinä pysykää, veljet ja sisaret rakkaat, ja saarnatkaa sovintosaarnaa sovintoveren kautta, että Herran lauma koossa pysyy, vieläpä hengen yhteydessä rauhan siteen kautta. Ja tehkää, veljet rakkaat, kärsivällisyyden kautta työtä iltaan asti, kyllä Isäntä palkan maksaa, saarnaavaiset miehet ja palvelevaiset vaimot ja kaikki totuuden apulaiset, yhdistetyillä voimilla tehden työtä Herran viinamäessä, vieläpä ollen laumalle hyvänä esikuvana. Sanomme niistä saarnaajista ja työntekijöistä, jotka ovat tulleet ja pysyvät esikoisten seurakunnassa ja vanhinten opissa ja esikuvassa, Kristuksen lain kuuliaisuudessa, joka oppi on voimassa pysynyt lähes kuusikymmentä vuotta Ruotsin Lapissa, jossa ovat kristillisyytemme vanhimmat hyvin hallinneet ja Sionin muurilla valvoneet eivätkä ole kuolemaansa asti horjuneet, ja väsyksiin asti työtä tehneet eikä säästäneet ruumiin eikä sielun voimia, että elävä kristillisuus on päässyt levenemään Torniolle, Suomeen, Norjaan ja monen valtameren yli Amerikkaan. Jossa opissa on monta kymmentä tuhatta jo ilolla päivänsä päättänyt, ja monta kymmentä tuhatta ovat vielä elämässä, jotka ovat vaatteitansa valaisseet Karitsan veressä, ja odottavat pääsemisen hetkeä, jonka opin hedelmät todistavat Lapissa, Norjassa, Suomessa ja Amerikassa; jonka opin seuraajille kyllä vihollinen suuttuu, ja joutuvat Jesuksen opetuslapset ristin kantajaksi. Seisokaa, rakkaat veljet ja sisaret, ristin kohdalla, että jaksatte päätänne ylhäällä pitää maailman humun ja eriseurasten voiman alla, jossa monta kertaa tulee ikävä väsyneille matkamiehille, jotka usein huokaavat ristin kuorman alla. Mutta silloinkin, kun ikävä tulee, niin nostakaa päätänne ylös katsomaan maasta ylettyä ja orjantappuroilla kruunattua Kuningasta Jesta. Veren pisarat varisevat alas ristiltä ja virvoittavat sielujamme, kun katsomme uskon avatuilla silmillä.

Eikä muuta, kun onnen toivotuksella sanomme hyvästi siinä toivossa, että pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa ei enää ikävä tule. Vielä muistutamme, rakkaat veljet, että Jesus on syntynyt hengellisesti aikakaudessamme kylmässä ja laiassa Ruotsin Lapinmaassa pron paimenten seurassa, eikä ensin Kittilässä, niinkuin muutamat luulevat, erinomattain lihallisesti mieltyneet, ja ne, jotka ovat johdatetut uudestaan kuolleeseen tilaan ja niin vanhan äidin rintalapsiksi, joita Herra Jesus palauttakoon armon kalliissa ajassa oikean äidin syliin, jossa on suojan ja turvan paikka kaikille turvattomille ja niin edes.

Meille ovat paljon tänne Suomesta kirjoittaneet, joitten edestä kiitämme juuri sydämestämme. Vieläpä sinulta, rakastettu veli Tamminen, sain kesällä kirjeen, jonka edestä juuri sydämestäni kiitän, ehkä en ole saatanut vastata kysymykseenne vanhinten kirjeeseen, ennenkuin puhuttelen toisia saarnaajia, ja nyt se on myöhäistä. Vieläpä kiitämme kaikkia veljiä ja sisaria, joitten keskellä me vaeltaneet olemme suuressa heikkouudessa, niinkuin kelvottomat palvelijat, kaiken sen rakkaan palveluksen edestä, jota osoititte meille, ehkä me niin heikot sanan palvelijat teidän seassanne olimme. Ikuisella rakkaudella olemme jääneet muistamaan teitä ja sitä rakasta kanssakäymistä, jota teidän kanssanne pidimme Etelä-Suomessa käydessämme. Herra Jesus palkitkoon teille, rakkaat veljet ja sisaret, ijankaikkisella ilolla ja Jumalan autuudella!

Ja ei nyt muuta tällä kertaa, kun sanomme sydämen rakkaita terveisiä; minä vaimoni, lasteni ja Sammeli Wettasjärven, Isak Kuoksun, Frans Parakan ja Viktor Apelqvistin ja heidän vaimoinsa ja lastensa ja kaikkein meidän kylän kristittyin kanssa, sinulle, rakas veli Tamminen, vaimosi, lastesi ja perheesi kanssa, Rautaselle, Ristimäelle, Nenoselle, Ihalaiselle, Nyholmille, Yliniitylle, Ekdahlille, emäntäinne ja perheittenne kanssa, vieläpä kaikille Helsingin rakkaille veljille ja sisarille, joita en muista nimittää, ja Lahden saarnaajille ja sanankuulijoille, Varjolalle, Ahoselle, Simoliinille, Majanderille, Holmille, Heinoselle heidän vaimoinsa, lastensa ja väkensä kanssa ja kaikille rakkaille veljille ja sisarille, joita en muista nimittää; ja Kuivanteen rakkaille veljille ja sisarille, Johan Haaralalle. Haaralan veli kysyi neuvoa, kuinka tänne pääsisi. Simoliini Lahdessa saattaa kyllä neuvoa, vieläpä Kolehmainen, jotka ovat itse käyneet. Vieläpä Viipurin rakkaille veljille ja sisarille, Kolehmaiselle, Marttalalle, Helinille, Häkkiselle, Leinoselle ja heidän vaimoille; vieläpä kaikille rakkaille veljille ja sisarille Imatralla, Hanskille vaimonsa ja kaikkein veljein ja sisarten kanss*; Lappeenrannassa Mikko Hulkkoselle ja Paavilaiselle, Ulille ja Sompille vaimoinsa, lastensa ja kaikkein veljein ja sisarten kanssa. Emme suita emmekä muista kaikkia nimittää. Kymin

Rautiaiselle, Kinnuselle, Heinoselle, Haimille, Johanssonille ja heidän rakkaille vaimoille ja lapsille, vieläpä kaikille rakkaille veljille ja sisarille. Mutta olkaa itse yllämainitut ensin ja ensin meiltä rakkaudella tervehdityt.

Eikä muuta, kuin onnen toivotuksella olkaa hyvästi! Uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, synnit anteeksi! Mekin täältä asti todistamme Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuötaneessa veressä. Rukoilkaa edestäni!

Teitä rakastava veljenne, osallinen vaivassa ja valtakunnassa

Isak Niku.

Kokouksia olemme pitäneet meidän kylässä, Vittangissa, Kuoksussa ja Merasjärvässä. Ja Jumala on ollut voimallinen pyhäinsä kanssa: langenneita on nostettu, eksyneitä on palautettu ja taivaan valtakunnan avaimia on tarvittu ja armon merkkiä on näytetty. Nyt lähdemme Gellivaaran seurakuntaan ja niin Antin päiväksi Gellivaaraan. Ole, veli rakas, hyvä, jos mahdollista, lähetä tästä kopion Lahteen, pyynnöllä, että levittäisivät tästä kopiot niihin paikkoihin, joihin on tässä terveiset. Ei Kolehmainen ole meille sanaakaan kirjoittanut eikä muutkaan Suomen saarnaajat, paitsi John Haarala ja Rautiainen Kymistä ja Sundell Porista.

Kuoksussa se 1 päivä joulukuuta 1903.

Rakastettu veli Herrassa K. Rautanen! Jumalan armo ja rauha lisänyt sinulle perheesi kanssa!

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tulen tyköne, kaikkia rakkaita veljiä ja sisaria koko Etelä-Suomessa kaikissa niissä kaupunki- ja paikkakunnissa, joissa lähetystoimi on käynyt ja joissa meitä tunnetaan, ja joihin on totisia sanomia saatu, jotka onnelliset ovat, sillä sanoma tulee sellainen, kuin sanansaattaja on, niinkuin kirjoitettu on: Hyvä ihminen tuo hyvästä sydämen tavarasta hyvää ja paha ihminen tuo pahasta sydämen tavarasta pahaa, ja suu on sydämen tulkki. Niinkuin minä uskon, että tuhannet Euroopassa ja Amerikassa huokaavat pahain työmiesten tähden, jotka ovat panneet Kaanan maan pahaan huutoon, joka ei taida paljon parempi olla, kun sanovat ensisyntyneen seurakunnan sokeaksi ja sen uskollisimmat jäsenet eksyneen pois totuudesta ja puolustavan vääryyttä, josta Jumala, rakas taivaallinen Isä, teitä ja meitä varjeltoon, ja varjelee tosin, kun kuulemme sen, mitä Henki seurakunnalle sanoo. Jos

olisi kaikilla työntekijöillä se ymmärrys, vielä viisaimmillakin, että he ovat velkapäät tottelemaan seurakuntaa, niin ei tulisi tokkaa kullekin saarnaajalle, vaan kokoaisivat Herralle Jesukselle, niinkuin Jesus sanoo: "Joka ei minun kanssani kokoo, hän hajoittaa, jonka kyllä näette siellä Suomen maallakin kaikki, joilla ovat avatut silmät, joita mekin täältä asti todistamme autuaaksi, jotka näkevät, joita te näette, niinkuin olette nähneet sen esikuvan ja sen opin hedelmät siellä, ja ne, jotka ovat käyneet täällä, niin ne todistavat itse suullisesti niinkuin he nähneet ja kuulleet ovat, ja me todistamme, että heidän todistuksensa on tosi; paitsi Dahlbergista emme tiedä, mutta olisi hyvä, jos löytäisi paikkakuntansa kristittyin laumassa turvan ja suojan, joka olisi ilosanoma meillekin kuulla. Ja kyllä mekin annamme anteeksi Dahlberg-veljelle senkin hengen, joka hänen toi Ruotsiin niinkuin Bilemin pani ajamaan aasilla, mutta paratkoon Jumala, ettei tulisi itselle eikä muille pahennukseksi, vaan parannukseksi.

Ja kiitämme Nikun Isakki-veljen, Sammelin, Viktorin ynnä meidän vaimoimme kanssa kaikkia kalliita veljiä ja sisaria, jotka ovat meille lähettäneet kalliita kirjeitä: K. Rautasta, F. Tammista, Maria Väyrystä, Hilma Selin'ää, Selma Lindqvistiä; ja Lahdessa Sofia Majanderia ja Maria Majanderia, Ida Simolinia, Mimmi Ahosta, Joel Ahosta ja rakastettua veljeä Varjolaa ja Hilda Laaksosta; Viipurissa Hakkilan emäntää, Kolehmaisen emäntää, Hanna Silvennoista ja Hannaa, Miettisen piikkaa, David Rautiaista; Savitaipaleelta yksi nuori veli; Padasjoelta Vilhelm Nieminen; Tampereelta Aatu Härmä, Grönfors ja Forsströmin Ida ja Turusta Abramsson ynnä kaikkia muita, joitten nimiä en muista, mutta kiitämme kaikkia, jotka ovat kirjoittaneet ja terveisillä yhdistyneet. Ja minä vielä kehoitan teitä, rakkaat veljet ja sisaret, että pysykää yhtenä laumana yhden Ylipaimenen hellässä äidin sylissä, jossa teitä ja meitä holhotaan, suojellaan ja varjellaan siihen asti, että voimanne vahvistuvat ja siipenne kasvavat niin paksuiksi, että jaksatte lentää poikki kuolemanvirran ijan-kaikkisuuden ihanalle rannalle, jossa kaikki sota ja kilvoitus päätetään ijankaikkisella ilolla.

Kristillisuus edistyy kaikissa paikoissa, joissa on kokouksia pidetty tämänkin talven ajalla. Herra on ollut voimallinen pyhäinsä kanssa: kadonneita on löyty, eksyneitä on tallelle tuotu, jotka ovat löytäneet turvan ja suojan esikoisten seurakunnassa, ja synnillä haavoitettujen omantunnon haavoja on sidottu ja sairaita on parattu, ja jotka ovat sairastaneet entisiä syviä synnin haavoja ja sentähden ovat olleet voimattomat sodassa ja löyhät itsensäkieltämisessä ja huolimattomat omansa ja aikansa uhraamisessa ja sentähden ovat maanneet yhtenä tyhmäin kanssa, mutta kun omantunnon haavat ovat Herran Jesuksen haavain kautta paratut, niin

ovat rakkauden siteet tulleet lujiksi, että ovat voittaneet katoovaisen maailman himon ja nyt rakentavat yksimielisesti kanssamme Herran huonetta. Mutta jotka ovat erkaantuneet, ne rakentavat toista, se on, kuollutta, ja Laestadius sanoo, ettei se ulkonainen mahda olla sama kuin sisällinen. Ja sentähden pitäisimme, kaikki rakkaat veljet ja sisaret, pelkäämän, ettemme kadottaisi voimiamme, koska Jumalan valtakunta ei seiso puheen hyvydessä eikä paljoudessa, vaan Hengen ja voiman osoituksessa. Ja sentähden, rakkaat veljet ja sisaret, korjatkaa toinen toisianne, niinkuin Kristuskin on meitä Isänsä kunniaksi korjannut.

Eikä muuta tällä kertaa, vaan jätän teitä sen Hyvän Paimenen haltuun siinä toivossa, että jos emme näkisi toisiamme tämän maan päällä, niin kuitenkin kunnian rannalla. Olkaa nyt turvatut ja lohdutetut, veljet rakkaat ja sisaret! Synnit todistan minäkin täältä asti anteeksi kaikille katuvaisille ja uskovaisille Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä, joka on vuotanut synteimme anteeksi antamiseksi ja vielä on priiskuvaisena evankeliumin saarnan kautta, sillä yhden verisen lipun alle olemme koottuna neljältä ilmansuunnalta. Sentähden, te vartijat, valvokaa Yönvalvojan kanssa Yrttitarhassa, jossa on saanut maa kastetta, seuraten verisiä askeleita pääkallon paikalle, jossa sydänten kalliot ovat särkyneet, ja niin aina ylösnousemisen kedolle, että ijankaikkisuuden kukat kasvaisivat ja viinimarjat kypsyisivät viimeistään elokuussa. Sillä pian tulee elonaika, pian tulee kuoleman enkeli leikkaamaan valjennutta peltoa, joita on jo leikattu suuri paljous tässäkin meidänkin aikakaudessamme sieltä ja täältä, sekä saarnaavaisia miehiä että palvelevaisia vaimoja ja totuuden apulaisia, joitten muisto pysyy ijankaikkisesti niinkuin Raamattu sanoo: Katsokaa millainen loppu heidän menollansa on!

Sano nyt sydämen rakkaita terveisiä Nyholmille, Nenoselle, Ihalaiselle, Tammiselle, Jaakko Valtarille, Ristimäelle, Ekdahlille ja Heinoselle, kaikille emäntäinsä ja lastensa kanssa. En suita kaikkia nimeltänsä, vaan tervehdän kaikkia yhteisesti, Helsingin veljiä ja sisaria, sylillä ja sydämellä ja sano terveiset Lahden kristityille, Varjolalle, Ahoselle, Simolinille ja Majanderille ynnä heidän vaimoillensa ja lapsillensa ja kaikille Lahden kristityille ja Asikkalan kristityille ja kokoustalon haltijoille ja Ruusulalle vaimonsa kanssa ja kaikille yhteisesti, Kolehmaiselle, Marttalalle, Helenille, Markkulalle, Edegrenille, kauppias Kupsukselle, kaikille vaimoinsa" ja lastensa kanssa, Hakkilalle, Haanpäälle, vaimoinsa kanssa, Miettisen emännälle. En suita enkä muista, mutta tervehdän yhteisesti kaikkia Viipurin kristityitä, Lappeenrannan, Antrean, Imatran, Hämeenlinnan, Tampereen, Porin ja Turun ja kaikkein näitten paikkakuntain sekä saarnaavaisia miehiä että palvelevaisia vaimoja ja kaikkia totuuden apulaisia

sekä Padasjoen ja Kuhmoisen kristityitä. Myös tervehdämme täältä koko Herran lauman kanssa, minä vaimoni ja kyläni kristittyin kanssa, Isak Nikun, vaimonsa ja kylänsä kristittyin kanssa kaikkia yllämainittuun paikka- ja kaupunkikuntain kristityitä ja lupaamme rukoilla kaikkein Jumalan tempelin rakentajain edestä, että Herra antaisi voimaa, viisautta ja valkeutta tällä viimeisellä ja vaarallisella ajalla, jolloin vihollinen kanssa panee kaiken voimansa turmellaksensa Jumalan siunattua työtä, sillä hän tietää hänellensä olevan vähän aikaa. Ja tosin on meilläkin vähän aikaa, ja sekin juoksee niinkuin virta väkevässä joessa, mutta siinä uskossa jätän hyvästin kaikille ystäville, että paratiisin portilla sanomme terve tulemaan. Ja ole nyt, veljeni vaimosi kanssa, minulta ja minun rakkaalta työkumppaniltani vaimoimme kanssa ensin ja viimein tervehditty! Pyydän rukoilla edestämme! Tätä merkitsee omalla kädellä

Isak Fors Kuoksu.

Olisi hyvä, jos veli antaisi Härmälle tästä kopion; ja Kolehmaiselle ja Varjolalle myös kopion. Kyllä he sitten toimittavat kopiot mihinkä näkevät sopivan.

Gellivaarassa 8. p. joulukuuta 1903.

Yhteenkokoontuneet vanhimmat ja apostolit ja veljet: Meri-Pietari, Jöns E. Mäntyvaara, Erik Samuel Wettasjärvi, Viktor Apelqvist, Isak Kuoksu, Isak Niku, Israel Nattavaara, Frans Parakka ja Lars Petter Kilvo, Johan Henrik Liikavaara ja kaikki saarnaavaiset miehet ja palvelevaiset vaimot ja totuuden apulaiset ynnä seurakunnan kanssa.

Tervehdämme teitä kaikkia Jumalan rauhalla, Suomenmaan kristityitä ja saarnaavaisia miehiä ja palvelevaisia vaimoja ja totuuden apulaisia ja kaikkia rakkaita veljiä ja sisaria. Sanomme yhteisesti täällä olevien Suomen veljien kanssa ja kaikkein Lapinmaan veljien ja sisarten kanssa tuhansia sydämen rakkaita terveisiä niin laajalti, kuin elävä kristillisyyks on levinnyt ja ovat lähetystoimen kautta tulleet liitetyiksi hengittämään yhtä raitista ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa niinkuin lapset rakkaat äidin sylissä.

Ja nyt saamme ilmoittaa, että teidän anomisenne olemme suurella huolenpidolla vastaan ottaneet, että se on oikea avun pyyntö teillä ollut, ja suuri tarve vaatii monipuolisten asiain tähden. Tätä asiaa olemme

yksimielisesti tutkineet, ja sen teille ilmoitamme, että täällä on monissa paikoin samanlaiset avunpyynnöt eli huudot tulleet. Ja niinkuin kaikin paikoin emme ole voineet vielä lähettää apuamme sentähden, kun uskollisia työntekijöitä on vähän, ja eloa tosin on paljon täälläkin Ruotsin Lapissa, niin olemme päättäneet ilmoittaa teille, että emme voi tänä talvena lähettää täältä lähetySMiehiä. Vaan niinkuin olemme uskolliseksi löytäneet huoneen haltijain seassa A. Kolehmaisena ja N. Varjolan ynnä muita, jotka yksimielisesti tekevät kallista Herran työtä yhdistetyillä voimilla sen jälkeen kuin kullekin jäsenelle on lahja annettu, niin pitääkää lähetystoimi voimassa ja saarnaajain käsiä ylhäällä, että Herran lauma koossa pysyy, ja lähettäkää niihin paikkoihin saarnaajia, joista kutsut ovat ja tarve niin vaatii, Herran käskyn jälkeen, niin kaksin ja kaksin, vieläpä niihinkin paikkoihin, jossa ei ole nykyinen lähetystoimi kerinnyt käymään, niinkuin Teuvalla ja Jurvassa ja Oulussa, ja jos vaaditaan mistäkin paikkakunnista, sillä Herra on luvannut kuulla hätäisen huudon ja antanut avun ajallansa.

Ja vielä sanomme teille, Suomen saarnaajat, että te keskenänne pysykää kaikissa asioissa yksimielisenä ja pitääkää yhdenkaltainen puheenparsi ja saarnatkaa parannusta ja syntein anteeksi antamista ja rakentakaa viinamäen aitaa, niin Herran työ tulee menestyväiseksi ja kantaa hedelmän kärsivällisyyden kautta, ja kärsikää toinen toistanne ja anteeksi antakaa toinen toisillenne, niinkuin aikakautemme vanhimmat ovat meitä ja teitä neuvoneet ja opettaneet kaikessa esikuvassa ja kaunistaneet Kristuksen ja Apostolein opin ja evankeliumin ja kantaneet hedelmän kärsivällisyydessä. Ja se on vielä voimassa pysynyt tähän päivään asti, meille valkeudeksi, Ruotsin Lapista alkaen ja niin kauas, kuin se on levinnyt ja voimassa pysynyt.

Niin olkaa siis lohdutetut kaikissa matkan vaikeissa, te Suomen veljet ja sisaret. Ja niinkuin tuhansien ihmisten autuus'on raskas ja painava, jossa asiassa teiltä ja meiltä uskollisuus kaivataan kaikkea vihollisen voimaa ja valtaa vastaan, niin tarvitsemme rukoilla Jumalaa, Isää, Herran Jesuksen nimeen, että meille ja teille puhetta annettaisiin avoimella suulla rohkeasti saarnaamaan parannusta ja syntein anteeksi antamista, ja että Hän antaisi meille ja teille valkeutta ja voimaa tässä raskaassa Herran työssä. Ja jätämme nyt hyvästi, Herran haltuun annettuna, kaikki veljet ja sisaret rakkaat Suomen rannalla, sen ylimmäisen Paimenen Herran Jesuksen siipein suojaan. Ja rohvaiskaamme meitämme uskomaan! Meikin vielä täältä asti, teidän heikot veljenne, seurakunnan kanssa annamme ja todistamme kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi Herran Jesuksen pyhässä ja kalliissa ulosvuotaneessa veressä. Sen me todistamme Juma-

lan puolesta teille kaikille. Yhden verisen lipun alla olemme koottu neljältä ilmansuunnalta, vaikka olemme eroitetut toiset toisistamme vähäksi aikaa, mutta pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä kaikkein vanhinten ja valittuin kanssa. Sillä toivolla lohduttakaa teitänne kaikissa matkan vaivoissa ja viimeiselläkin hengen vedolla! Ja vielä sanomme yllämainittuin vanhinten ja saarnamiesten ja heidän vaimoilta ja lapsiltaan sydämen rakkaita terveisiä teille kaikille Suomen maalla. Tätä merkitsevät yllänimitetyt seurakunnan kanssa ja puolesta:

Meri-Pietari, Jöns E. Mäntyvaara, E. Samuel Wettasjärvi, Viktor Apelqvist, Isak Kuoksu, Isak Niku, Israel Nattavaara, Frans Parakka, Lars Petter Kilvo, Johan H. Liikavaara.

Kirjoitettu Wettasjärvessä 28. p. tammikuuta 1904.

Rakkaalle ja aina muistossa olevalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamässä, Aatu Härmä, ynnä rakkaan emäntäsi, lastesi ja kaikkein Tampereen rakkaitten veljein ja sisarten ja totuuden apulaisten ja Jumalan seurakunnan palveluspiikain kanssa esikoisten seurakunnassa ja hengen yhteydessä.

Tervehdämme teitä sydämen rakkaudella ja tietää annamme, että terveenä olemme ruumiin puolesta ja uskomassa olemme synnit anteeksi Jeesuksen kalliin nimen ja veren voiman kautta tänäkin iltana. Vieläpä kiitämme Härmä-veljeä sen kalliin kirjan edestä, jonka saimme tammikuussa, josta saimme totisia sanomia ja terveisiä kaikilta Tampereen kristityiltä. Ja vieläpä se oli kallis asia, että te kävitte Oulussa ja viivytte muutamia päiviä, ja olisi sopinut viipyä enempi, kun olisi ollut tilaa ja sopinut. Ja ei olisikaan ollut hyvä, jos ette olisi poikenneet Oulussa, kun siellä oli niin paljon janoovaisia sieluja, joitten hätää Jumala katsoo alas taivaasta ja kuulee heidän huutonsa lupaustensa jälkeen, sillä avun pitää tuleman Sionista Herran sanan jälkeen, vaikka koko maailma ja helvetin voima sitä vastaan nousisi. Sillä Riihenperkaaja ottaa viskimen käteensä, vaikka kuka sitä vastaan sanoisi, sillä Hän kokoo nisut aittaansa, mutta ruumenet poltetaan sammumattomalla tulella, sillä he ovat Herran vihoittaneet. Mutta olkaa te, veljet rakkaat ja sisaret, hyvässä turvassa Etelä-Suomen rannalla! Olettepa esikoisten seurakunnassa, jossa hallitaan Herran Kristuksen lain kuuliaisuudessa aikakautemme vanhinten neuvoin jälkeen, jossa saatte nauttia taivaan tavaroista Isän huoneessa tuhlaajapojan

kanssa, sen sijaan kun eriseuraiset täytyvät kantaa kalvavan ja levottoman omantunnon aina ja ijankaikkisesti, jos ei parannusta tule armon ajassa j.n.e.

Kyllä olemme ja olette, velirakkaat ja sisaret, vieläkin sentään onnelliseen aikaan säästyneet, kun ei tarvitse vielääkään yksikään hengelliseen hätään kuolla, kun vieläkin on taivas auki Pohjanmaalla profeettain ennustuksen jälkeen, vaikka papit, kirjanoppineet ja fariseukset ja kaikenlaiset eriseuraset napisevat omanvanhurskautensa ja inhimillisen kunniansa tähden totuutta vastaan. Mutta Kuninkaamme vaan istuu valkian orhiin päällä, sotii ja voittaa ja valloittaa. Ja se sotalauma, joka Häntä seuraa, niin ne seuraavat semmoisia saarnaajia, jotka saarnaavat puhtaalla omallatunnolla, ja niin ne saavat voiton yhden toisen perästä ja tulevat voittajain palkasta osalliseksi nyt ja aina ja ijankaikkisesti, eikä muistua enää matkan vaivat mieleen. Niin, sillä toivolla lohduttakaa teitä keskenänne, veli-rakkaat ja sisaret Suomen rannalla, ja saarnatkaa Herran Jesuksen nimeen parannusta ja syntein anteeksi antamusta kaikissa kansoissa ja kaupungeissa, vieläpä sovintosaarnaa, jonka Herra itse säättänyt on, että Herran piiskuinen lauma koossa pysyy esikoisten seurakunnassa ja hengen yhteydessä, jota olettekin, veli-rakkaat, suurella huolella tekemässä, johon mekin vielä rukoilemme teille voimia ylhäältä valkeuden Isältä, jolta kaikki hyvyys tulee.

Seuratkaa vielä vähän aikaa Herran Jesuksen verisiä askeleita Yrtti-tarhasta Golgatan mäelle ja painakaa kaikki kylmät paikat Jesuksen lämpimiä haavoja vasten, että Hänen haavansa hautovat teidän särjetyitä sydämiänne, että päämme pysyisi ylhäällä tämän lyhyen viipymisemme ajan täällä surun ja murheen laaksossa, jossa Israelin lapsille välistä Egyptin pimeys peittää armon auringon. Kuitenkin paistaa aurinko Gosenin maalla, jossa Israelin lapset asuvat.

Ei nyt muuta, vaan sanomme sydämen rakkaita terveisiä Kuoksun, Nikun Isakin, Fransin ja vaimoimme ja kaikkein näitten paikkakuntain kristittyin kanssa Härmä-veljelle ynnä vaimonsa, lastensa ja kaikkein Tampereen kristittyin kanssa. Sano sydämen rakkaita terveisiä Kolehmaiselle ja Varjolalle heidän vaimoinsa kanssa ja kaikille saarnaajille ja niihin kaupunkeihin ja kyliin, joihin ennenkin olemme kirjoittaneet, ja niille persoonille, joita olemme nimitelleet, ja Tampereella niille ja kaikille niille joilta olet terveisiä sanonut ja kaikille kristityille. Olemme muistavalla rakkauksella vieläkin muistamassa sekä Tampereen että kaikkia Etelä-Suomen kristityitä, ja olisi ollut halu vieläkin auttaa lähetystoimella, mutta ei sopinut tänä talvena näitten seurakuntain tähden j.n.e. Isakit ovat käyneet Pajalan seurakunnissa, ja me olemme Fransin kanssa käyneet

Jukkasjärven Gellivaaran lappalaisten tykönä, ja Viktori ja Juntti Mäntyvaara ovat nyt Jockmukan Lapissa, ja Jumalan sana niissä voimallisesti vaikuttaa j.n.e.

Meidän ymmärryksemme jälkeen olette oikein sovittaneet saarnaajain ja kristittyin kokoukset, että tulisi käynti Teuvalla, Jurvassa ja Oulussa, jos Herra sen niin tahtoo ja kuulee hätäisten huudon. Ja ei nyt muuta, veljet rakkaat ja sisaret, vaan todistamme kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi Herran Jesuksen siunattuun nimeen ja kalliiseen vereen, joka on vuotanut Herran Jesuksen haavoista monelle tuhannelle syntein anteeksi antamiseksi. Sen muistakaa vielä kuoleman hetkelläkin, ennenkuin silmät kiinni painuvat. Ja kantakaa minuakin ja meitä teidän esirukouksissanne armoistuimen tykö anteeksi antajana. Sitä pyytää teidän heikot veljet

E. Samuel Wettasjärvi, Frans Parakka.

Ja tässä vielä sanovat sydämen rakkaita terveisiä Isakki Kuoksu, Isakki Niku ja Raattamaan leski miehensä Kartanon Antin kanssa ja kaikkein kotalappalaisten. Ja vielä sanomme kaikkein yllämainittuin veljein ja sisarten kanssa, että se, mitä Viktori-veli on Kilvon kokouksista teille neuvoksi antanut monen todistajan kanssa siitä työmiestyhdistyksestä, että siihen ei sovi millään kristittyin mennä, sillä ne asiat ovat jo ennen olleet kysymyksessä Malmivaaran kristittyin kanssa Joonas-vainajan ynnä muitten seurakunnan vanhinten aikana. Ja ne ovat täytyneet ottaa itsensä irti semmoisesta yhdistyksestä, ja anoa vielä anteeksi, sillä semmoiset toimet sotivat sekä luonnollista että hengellistä valtaa vastaan, jossa on väkevä vallan ja vapauden henki, johon ei Raamattu myönnä kristittyin elatuskeinoja j.n.e. Onhan teillä Suomen valtio laittanut työhommia siellä, niinkuin sinä preivissäsi muistelet, ettei tarvitse kristittyin antaa itseänsä sidottaa vastaan Raamattua ja hyvää omaatuntoa. Ja taivaallinen valtias on laittanut vielä suurempia elatuskeinoja, kun katselee taivaan lintuja ja kukkasia kedolla j.n.e. Tätä merkitsevät

Ne samat.

Pyydämme vastausta jos mahdollista on. Ja kirjoita tästä kopiot, mihin näet sopivan.

Kirjoitettu Kilvossa 3. p. helmikuuta 1904.

Tykö rakkaille veljille ja sisarille Etelä-Suomessa, kaikille niille, jotka yksi ovat esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä sen opin ja esikuvan jälkeen, jonka aikakautemme vanhimmat ovat jättäneet. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen Kristuksen armo ja rauha ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon henkenne kanssa nyt ja aina! Amen.

Jossa me olemme koolla Herran nimessä saarnaajat: Israel Israelsson Nattavaara, Jöns Eriksson Mäntyvaara ja Lars Petter Nilsson Kilvo ja Viktor Apelqvist Gellivaarasta ja vanha totuuden apulainen Anders Purnu ynnä monen veljen ja sisarten kanssa. Olemme päättäneet teille kirjoittaa jonkun neuvon sanan.

Ensinnä saamme juuri sydämestä kiittää Härmä-veljeä sen rakkaan ja ilahduttavaisen kirjan edestä, jonka olemme täällä lukeneet kristittyin edessä. Iloista on kuulla, että olette onnellisesti päässeet itse kukin teidän kotinne, ja kaikkein iloisinta on kuulla, että Jumalan sana niin voimallisesti on vaikuttanut Oulussa ja muualla, josta emme tiedä muuta sanaa kuin se, että kiitos olkoon Karitsalle.

Mitä Härmä-veli kirjoittaa Tampereen kristittyin puolesta ja kysytte neuvoa tähän asiaan, kuinka se olisi kristityille terveellistä, että mennä työmiesten seurayhteyteen. On se oikein, että kysytte vanhimmilta neuvoa, niinkuin kuuliaiset lapset. Ja olemme siitä vakuutetut, että ei tule vahinkoa niille, jotka niitten neuvoa seuraavat, ei sielun eikä ruumiin puolesta. Sillä siitä aikain kokemukset ovat sen näkösälle tuottaneet kuudenkymmenen ajasfajan kristillisyydessä, että niitten tykönä, jotka niissä neuvoissa pysyneet ovat, on kristillisyyttä ollut menestyväinen, vaikka ne neuvot ovat monta kertaa ihmisten ymmärrystä vastaan olleet.

Olemme sentähden tutkineet tätä asiata Jumalan edessä, että mitä siitä lähtisi, että kristityt ovat monessa seurayhteydessä, ja erittäin semmoissa seuroissa, joita ei tarvitse eikä saa tietää perinpohjaisia aatteita. Me olemme, rakkaat veljet, Jumalan sotajoukon seurayhteydessä, oikean seurakunnan helmassa, jossa meidän Kuninkaamme kulkee laumansa edessä vereen kastetuissa vaatteissa, sotii ja voittaa ja lyöpi laumansa viholliset suunsa kaksiteräisellä miekalla, ja Hän voittaa myös. Mutta muistakaa vain sen, veljet ja sisaret, että teidän ja meidän vihollisemme, perkele, ei kauan nuku. Onkos se ihmeellistä, että hän rohkenee meitä kiusaamaan, koska hän uskalsi astua kiusaamaan meidän päämiestämme Jesusta. Ja sen te olette, rakkaat veljet ja sisaret, itse lukeneet, että kiusaaja alkoi ensinnä leivän kanssa, niinkuin nyt kuuluu, että työväki ei

saa työtä, jos ei olla työmiesten seurassa. Ei tämä ole esivallan laki, se on "työliikkeen omistajaan ja johdattajain laki". Se on tosi, mitä Lae-stadius sanoo, että vihollisen verkot ovat kudotut hienoista langoista. Ja kyllä se aika tulee, joka ilmi tuottaa, mitä tämä nuotta on pyytämässä.

Lujasti ovat vanhimmat Ruotsin Lapissa saarnanneet sitä vastaan, että ei sovi kristittyin semmoisiin seuroihin itseänsä antaa. Vaan paljon enempi, veljet rakkaat ja sisaret, muistakaamme ja uskokaa, mitä Vapahtaja sanoo, että etsikää ensin Jumalan valtakuntaa ja Hänen vanhurskauttansa, niin kaikki muut teille annetaan.

Eikä muuta, vaan sanomme sydämen rakkaita terveisiä sen piiskuisen lauman kanssa, joka täällä koossa on. Ja vieläkin muistutamme, että siitä opista pitää kiinni, josta elämän ja hengen saaneet olette! Ja kaikkein näitten opetusten päälle annamme ja todistamme kaikki synnit ja viat anteeksi Jesuksen nimessä ja kalliissa veressä. Ja rukoilkaa aina meidän edestämme! Tätä pyytävät teidän heikot veljet:

Viktor Apelqvist, Israel Israelsson Nattavaara, Jöns Eriksson
Mäntyvaara, L. P. Nilsson Kilvo, Anders Purnu ja Anna-Liisa
Purnu, Joonas-vainajan leski.

Ja vielä sanomme sydämen rakkaita terveisiä kaikille veljille ja paikkakunnan kristityille, joissa lähetystoimi on kulkenut, ja erittäin Härmälle, Kolehmaiselle ja Varjolalle ja Haaralan Johannekselle, Helinille, ja Rautaselle ja Tammiselle Helsingissä. Emme suita nimittää kaikkia; ovat kuitenkin teidän nimenne kirjoitetut taivaassa.

Me lähetämme tämän kirjan Vittankiin, jossa saarnaajat ja kristittyin paljous on koossa, että he saavat vahvistaa tätä lyhykäistä neuvoa, jota tässä olemme teille kirjoittaneet.

Ne samat.

Ja sanomme sydämen rakkaita terveisiä ympärillä olevan lauman ja meidän emäntäimme ja lastemme kanssa sille Herran laumalle, kuin siellä teidän ympärillänne on.

N. s.

Sama mieli on myös meillä, mitä ylläolevassa kirjassa on nfeuvottu, jonka myös me allanimitettyt vahvistamme kristittyin lauman kanssa tässä Parakan kylässä, jossa nyt olemme koossa, ja todistamme kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä. Sen usko-

kaa rohvaistulla sydämellä! Rakkauden terveisiä kaikille yllämainituille kristityille! Tätä merkitsevät:

Erik Samuel Wettasjärvi, Isak Kuoksu, Isak Niku, Frans Parakka,
Anders Zachrison, Saivonmuotkasta.

Parakkavaarassa 8. p. helmikuuta 1904.

Kirjoitettu Wettasjärvessä 11. päivä helmik. 1904.

Rakkaalle ja aina muistossa olevalle vanhimmalle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäessä P. O. Fjelldahl ynnä rakkaan emäntänne, lastenne ja kaikkein Norjan rannan kristittyin kanssa Balangissa, Herjangissa ynnä muualla.

Tässä tervehdän rakasta vanhinta ja tietää annan, että terveenä olemme joltisesti ruumiin puolesta ja olemme nyt olleet kotona jonkun viikon ja käyneet Parakassa pitämässä kokouksia ja viipyneet puolitoista viikkoa Kuoksun, Nikun Isakin, Kartanon Antin ja Fransin kanssa jälkeen kuin olemme kotia tulleet Kaalasvuoman reisulta ja Isakit tulleet Kangosen ja Lovikan reisulta, ja Jumalan sana on vaikuttanut voimallisesti sekä ylhäällä että alhaalla. Ja alapuolella on tullut vielä eriseurasta paljon, ja Parakan kylässä tuli paljon maailman valtakunnasta suurena syntisenä; oli myös paljon Lapin kristityitä, ja ilon ja riemun äänet kuuluivat vanhurskasten majoista. Ja nyt pidämme lähteä Soutujärveen ja Vaskivuoreen ja niin Jukkasjärveen kokouksia pitämään, ja Isakit menevät Lainion kautta ales Pajalan seurakuntaan ja Wittankiin ja Jukkasjärveen. Lapin ja Lannan kristityt minun kanssani pyytävät ja rukoilevat teitä tulemaan heidän kokouksiinsa helmikuun loppupuolella, jos suinkin teidän terveytenne myöten antaisi ja ei voittamattomia esteitä tulisi teidän lähtöönne. Me lähdemme tästä Fransin, Kartanon Antin ja Karoliinan kanssa huomenna Soutujärveen. Ja me olemme Tärännön reisin lykänneet kevätpuoleen, kun olemme nähneet niin soveliaaksi.

Ja ei nyt muuta, vanhin rakas, vaan sanomme sydämen rakkaita terveisiä sinulle emäntäsi, lastesi, ja kaikkein Balangin ja Herjangin saarnaajain ja kristittyin kanssa, mutta ole, vanhin rakas, emäntäsi kanssa ensin ja viimein tervehditty sydämen rakkaudella! Yhden veripunaisen lipun alla olemme, veljet ja sisaret rakkaat ja vanhimmat, esikoisten seura-

kunnan helmassa ja hengen yhteydessä, vaikka olemme eroitettut toisistamme neljän tuulen alle. Mutta toivo meillä on, Isänmaan rantaan että kostumme, vaikka monen vaivan kautta, vanhinten ja kaikkein valittuin kanssa häitä pitämään alati ja ijankaikkisesti. Sillä toivolla lohduttakaa teitänne kaikissa murheissa ja matkan vaivoissa täällä surun ja murheen laaksossa. Ja minäkin, teidän heikko veljenne ja opetuslapsenne, täältä asti todistan Herran Jesuksen siunattuun nimeen ja kalliiseen vereen kaikki synnit ja epäilykset anteeksi. Se muistakaa vielä viimeisessäkin hengen vetämisessä. Ja anteeksi antakaa minullekin, vanhimmat rakkaat, kaiken minunkin hengellisen hitauteni ja epäilykset. Ja rukoilkaa minun ja meidän edestämme! Sitä pyytää teidän heikko veljenne ja opetuslapsenne

E. Samuel Wettasjärvi.

Kreta Stiina ja lapset ja Frans ja Kartanon Antti Karolinan kanssa ja koko kylän kristityt sanovat teille sydämen rakkaita terveisiä ja haluaisivat teitä nähdä ja tervehtää. Koulun Johan Erkiltä sydämen rakkaita terveisiä Pietarille vaimonsa kanssa. Vastaa, vanhin rakas, jollakin sanalla!

Se sama.

Kirjoitettu Gellivaarassa 13. 10. 1904.

Kalliit veljet ja uskolliset työntekijät Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä: Aatu Härmä, A. Kolehmainen ja Varjola ja kaikki rakkaat veljet ja sisaret Suomessa, jotka yksi ovat meidän ja teidän kanssanne esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja aina ja niin ijankaikkisesti! Amen.

Olen saanut Härmä-veljeltä kaksi kirjaa, joittenka edestä kiitän sydämestä, vaan ei ole minun tullut vastatuksi siitä ensimmäisestääkään, kun olen ollut eroitettu kaukana toisista saarnaajista. Vaan suureksi iloksi on Sammeli-veli nyt täällä, ja hänellä on kopio myötä siitä kirjasta, jonka hän on teille kirjoittanut vastaukseksi niihin tärkeisiin kysymyksiin, jota te kirjoititte, jossa hän on Jumalan viisaudeksi teille antanut taivaallisia neuvoja ja opetuksia, jotka pysyvät ijankaikkisesti. Ja olemme varmat siitä, että jotka niitä neuvoja seuraavat, niin he totisesti rauhan ja vapauden käsittävät. Te olette tämän talven kuluessa monen kirjan kautta

meiltä neuvoa kysyneet monissa asioissa, joihin olemme teille neuvoja antaneet, ja me tahtoisimme tietää, mitä ne kirjat ovat vaikuttaneet j.n.e.

Tänä päivänä olemme saaneet pitkän kirjan, kirjoitettu Tampereella ja Pälkäneellä, jossa olette kokouksia pitäneet ja Jumalan sana on vaikuttanut. Vieläpä kuulemme, että on sovinnoltakin tehty, joka on kallis asia, mutta se on pahempi, kun niin pian sovintoja hajoitetaan, joka on niiden synty, jotka sovintoja hajoittavat, jota Jumalan edessä tehdään ja sovitaan ja anteeksi anotaan ja anteeksi annetaan, niinkuin kuulemme Härmäveljen kirjasta viimeisestä. Ja niinkuin me uskomme, että sovinto perintöasiassa on tehty maallisen lain pohjalla, ja onhan ilmankin holhooja läsnä ollut, kun sovinto on tehty, jos tyttö on alaikäinen eli förmyntärin alainen, niinkuin meillä on täällä Ruotsissa tehty kaiken kristillisyyden ajan. Mutta joka tässä on sovinnon rikkonut, sen täytyy tehdä parannus ja rukoilla anteeksi niin laajalta kuin tämä pahennus on tapahtunut, ja teidän pitää heille anteeksi antaman, niinkuin Jumala on meille ja teille kaikki synnit anteeksi antanut. Ja me myös täältä asti annamme ja todistamme kaikki synnit anteeksi Jesuksen nimessä ja kalliissa veressä. Ja mitä te neuvoa kysytte siitä sovinnon rikoksesta, joka on Pälkäneellä tapahtunut, niin me emme saata siihen nyt ensinnä enempi sanoa, vaan me pyydämme, että Kulonen ja Maria meille kirjoittaisi, kuinka asiat ovat tapahtuneet, ja lukekaat kirjat ensinnä teille, ennenkuin lähettävät. Vaikka kyllä me uskomme teidän kirjoituksenne todeksi, ja me uskomme Kulosen ja Marian kristityksi. Niin ilmankin he nyt vastaavat, kuinka asioissa on vahinko tullut.

Ja niin, veljet rakkaat ja sisaret Suomen maalla, ahkeroitkaa Kristuksen laissa, että te teitänne keskenänne rakastaisitte ja jatkakaa sovinto-saarnaa eteenpäin, jonka Herramme Jesus on jättänyt, ja saarnatkaa parannusta ja syntein anteeksi antamusta yhdellä äänellä, sillä se on ainoa kysymys, että me autuaaksi tulemme, sillä kyllä ne murheet ja kiusaukset kohtaavat Jumalan lapsia tällä tiellä ja matkalla. Vaan siinä toivossa olemme, rakkaat veljet ja sisaret, että ei ole sotimisen ja kilvoituksen aika pitkä. Senpätähden rohvaiskaamme meitä aina uskomaan ja uskon avatuilla silmillä katsomaan maasta ylösnostettua orjantappurakruunulla kruunattua Kuningasta, joka vieläkin kulkee laumansa edellä vereen kastetuissa vaatteissa ja sotii ja voittaa ja lyöpi laumansa viholliset suunsa kaksiteräisellä miekalla. Ole vapaa, vapaaksi ostettu lauma Suomen rannoilla! Syntinne ovat anteeksi annetut Jesuksen nimessä ja kalliissa veressä.

Eikä nyt muuta, vaan sanomme sydämen rakkaita terveisiä kaikille saarnaavaisille miehille ja palvelevaisille vaimoille, vaan olkaa ensin ja vii-

mein tervehditty nimeltään, Aatu Härmä, A. Kolehmainen, Varjola, Heiliini, Marttala ja kaikki, — emme suita kaikkia nimittää. Ja rukoilkaa aina meidän edestämme.

Tätä merkitsevät heikot veljet:

Erik Samuel Johansson Wettasjärvi ja Viktor Apelqvist emäntiemme ja lastemme ja ympärillämme olevan Herran lauman kanssa. Ja sydämen rakkaita terveisiä sanoo myös Lapin saarnaaja Anders Knutson Pitsa.

Tätä merkitsevät samat.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa Gellivaaran kirkonkylässä, jouluk. 2. p. 1904.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäessä Olof Matoniemi, Matti Uuskoski, Johan Kieri, N. P. Starkka, Antti Törmänen rakkaitten emäntäinne, lastenne kanssa ja koko Herran lauma Amerikan maalla, jotka kanssanne ja kanssamme ovat Esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä Kristuksen lain kuuliaisuuden alla, sen esikuvan jälkeen, jonka aikakautemme Vanhimmat ovat jättäneet uskossa, opissa ja elämässä. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille!

Kiitämme rakkaita veljiä O. Matoniemeä, J. Kieriä, M. Uuskoskea, rakkaitten ja kalliitten kirjain edestä, joita olemme lukeneet, ja kristittyin lauma saarnaajain kanssa ovat todistaneet, että se on totuus, mitä olette kirjoittaneet sekä ennen että viimeisessä kirjassa, jotka olette kirjoittaneet Poinsetista ja Kulmista. Olemme myös saaneet kuulla, että olette käyneet saarnaamassa Californiassa Fortbroggissa, joka on kallis, josta myös olemme saaneet kirjeitä muutamilta veljiltä, joissa he rukoilevat anteeksi, kun he ovat joutuneet ylönkatsomaan ja ajattelemaan sekä puhumaan, että oikea seurakunta Ruotsin Lapissa on väärässä ja väärin ymmärtämässä näitä Amerikan asioita Lumijärven ja Matoniemen välillä, joita syntejä me olemme kristittyin lauman kanssa heille anteeksi antaneet ijankaikkisella unhotuksella, Jesuksen nimessä ja veressä. Pitäisihän nyt jo kaikilla totuutta rakastavaisilla olla näkönsällä, mitä työtä Lumijärvi tekee, sekä Euroopassa ja Amerikassa, että hän on yhdistänyt itsensä eriseuraisten kanssa, jossa Juhani Rautio Torniolta on lähetystoimen jäsenenä mennä talvena yhdistämässä ja uutta voimaa antamassa niille, jotka Vanhinten aikana jo ovat vastaan nousseet ja joita Lumijärvi itse on näyt-

tänyt vääräksi sekä suullisesti että kirjallisesti, niinkuin Nikkari Tuomas Sirkanmaa, Aug. Lundberg y.m., Olli Koskamo ja muutamia muita Norjasta. Ja sentähden olemme jo ennen saarnanneet Lumijärvelle, että painakaa raot kiinni, ettei taas kaksi joukkoa tulisi, ettei viattomia sieluja vaivattaisi. Ja vieläkin sanomme Lumijärvelle että, Herran tähden painakaa raot kiinni ja sopikaa Matoniemen ja niitten kanssa, jotka hänen kanssa yksi ovat, ja niin kauas kuin olette Esikoisten seurakuntaa vastaan nousseet sekä Euroopassa että Amerikassa.

Ja ei nyt muuta tällä kertaa kuin sanomme rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinimäessä O. Matoniemi ynnä työkumppanitesi ja totuuden apulaisten ja palveluspiikain kanssa, että olkaa hyvässä turvassa, sillä totisesti ne ovat turvassa, jotka pysyvät esikoisten seurakunnassa, jossa taivaan valtakunnan avaimet ovat oikeassa käytännössä, jossa Kristuksen opin jälkeen hallitaan, että lauma koossa pysyy. Ja saarnatkaa rohkeasti parannusta ja syntein anteeksi antamista Jesuksen oman käskyn jälkeen. Ja uskokaamme rohvastulla sydämellä, rakkaat veljet ja sisaret, ja katsokaamme uskossa ja hengessä maasta ylettyä ja orjan tappuroilla kruunattua veripunaista Kuningasta, joka on meille voiton voittanut ja avannut suljetut paratiisin portit suurille syntisille sinä suurena sodan ja voiton päivänä. Ja Herra vahvistakoon kaikkein uskollisten työntekijäin kädet rakentamaan ja voimassa pitämään viinamäen aitaa, että Jesuksen lampaat saisivat terveellisen ruoan ja juoman siihen asti kuin ylimmäinen Paimen korjaa ijankaikkiseen lepoon.

Siinä uskossa ja toivossa sanomme hyvästi, että saamme vähän sodan ja kilvoituksen perästä pitää ijankaikkisia Karitsan häitä sillattoman virran toisella rannalla. Ja uskokaa kaikki synnit anteeksi; vielä mekin annamme ja todistamme Jumalan puolesta Jesuksen nimessä ja maahan vuotaneessa sovintoveressä. Ja sanomme sydämen rakkaita terveisiä koko Herran lauman kanssa, jotka koolla olemme tässä Gellivaaran kirkonkylässä, sille Herran laumalle, joka siellä kaukaisella Amerikan maalla on, ja rukoilkaa meidänkin edestämme ja kantakaa anteeksiantavaisuudella armoistuimen tykö! Tätä merkitsee, veljenne vaivassa ja valtakunnassa, seurakunnan kanssa ja puolesta

E. Samuel Wettasjärvi,
Viktor Apelqvist,
Isak Kuoksu,
Israel Nattavaara,
Isak Isohuhta,

Frans Parakka,
Jöns Mäntyvaara,
Isak Niku,
L. P. Kilvo,
Carl Johan Nilsson
eli
Nilsin Kalle.

Kirjoitettu Wettasjärvässä se 10 päivä tammikuuta 1905.

Rakkaille ja aina muistossa oleville veljille ja uskollisille työkumppaneille Herran viinamäessä A. Kolehmainen ja Marttala ynnä emäntänne ja lastenne ja kaikkein niitten kanssa, jotka yhtä armon ilmaa hengittävät teidän ja meidän ja monen tuhannen valittuin kanssa esikoisten seurakunnan helmassa rauhan siteen kautta aikakautemme vanhinten opin ja esikuvan jälkeen Kristuksen laissa. Vieläpä toivotamme ajallista ja ijan-kaikkista onnea ja menestystä, pitkämielisyyttä ja kärsivällisyyttä kaikissa kiusauksissa ja koettelemuksissa täällä surun ja murheen laaksossa.

Tässä kiitämme teitä sen kalliin kirjanne edestä, jonka sain tässä kuussa. Kuulemme teidän kirjeestänne huutoja ja valituksia saada lähetyksiä käymään Suomessa. Ja me olemme kyllä Viktorin ja Meri-Pietarin kanssa tutkineet tuonnoin Lapissa, kun olimme yhdessä, että jos olisi mahdollista käydä yhden saarnaajain kokouksen pitämässä niitten paikkakuntain kautta, joissa riidat ovat tulleet, mutta me olemme sen lykänneet Vittangin talvikokoukseen, joka pidetään kynttilän aikana. Ja mitä sinä sanot taasen Pälkäneen eli Tampereen sovinnon rikkomisesta, niin siitä olemme jo ennen kirjoittaneet; ja taasen, mitä muutamat ovat meinanneet takseerata saarnaajille palkkaa, ei se ole vanhinten oppi. Mutta se on vanhinten opetus, että kaita ja ruokkia Jesuksen lampaista terveellisellä ruoalla, että ne kasvavat villoja ja lypsävät maitoa paimenelle. Ja saavathan ne rakkaudesta palvelu saarnaajiansa lahjaksi, niinkuin rakkaus kullakin vaatii, eikä siitä tiliä tehdä eikä siinä tarvitse takseerinkia, mitä rakkaus on tehnyt eikä torvella soittaa. Mutta mitä taasen lähetystoimen varaksi kootaan, että saada saarnaajat matkaan mihinkä tarvitaan, niin siihen pankoot Suomen rikkaat kristityt niin paljon kuin Jumalan sana vaatii ja köyhät sen, mitä saattavat, ja mitä eivät saata, niin antakoot vettä janoovaiselle ja olkoot vapaat, sillä ei rakkaus tee mitään pakosta eikä palkan tähden, vaan hyvästä tahdosta, ja iloista antajaa Jumala rakastaa. Ja taas mitä tulee eriseuraisuuteen ja sen nimittämiseen, niin ei sovi kaikissa kohdin soimata eriseuraiseksi, sillä se on raskas sana, ennenkuin on koeteltu niitä viimeiseen pykälään asti. Sillä apostolit kanssa nimittelevät erittäinsä riidat", eripuraisuudet ja sekaseuraisuuden ynnä muuta, sillä jos te eli me eli joku muu hakkaamme oman miekkamme kiveen eli kylmättyyn liekoon, niin se on pahempi parantaa, ja rietas ja hänen enkelinsä pääsevät siitä iloitsemaan, sillä se on usein pelko omasta hengestä. Mutta Jumala rakas Isä hoitakoon Hänen asiansa Hänen seurakuntansa kautta ja varjelkoon teitä ja meitä ja kaikkia sanansa jälkeen kaikesta pahasta, ja saarnatkoon kaikki saarnaajat ja kristityt

lujasti kateuden ja ahneuden ja mailmanrakkauden ja koreuden perkelettä vastaan, niinkuin muitakin perkeleitä vastaan ja rakastakoon heitäsä keskenänsä; se on Herran viimeinen käsky. Näitä opetamme ja saarnaamme, veljet rakkaat, vaikka tiedämme, että ei se kaikille kelpaa, kuitenkin niille, jotka sydäimestä tahtovat heitäsä parantaa ja yhdenkaltaisen puheenparren pitää ja rajan auki mailman ja Jumalan seurakunnan välissä erotettuna eriseuraisten ja ulkokullattuain parista j.n.e. Ja mitä kysyt saarnaajista, ne ovat Isakit Pajalan seurakunnassa saarnamatkalla ja niin tulevat Lainion kautta takaisin Vittangin kokoukseen, ja me, Frans, Viktor ja Meri-Pietari tulimme yhteen Killimässä Gellivaarasta ja Meri-Pietari Norjasta tunturi-lappalaisten tykönä. Siitä hän meni Norjaan ja me pidämme nyt Gellivaaxan ja Jukkasjärven seurakunnan lappalaisten seuraan kokouksia pitämään.

Ja ei nyt muuta, veljet rakkaat ja sisaret, vaan sanomme sydämen rakkaita terveisiä kaikille rakkaille veljille ja sisarille, jotka ympärillänne ovat, mutta olkaa itse ensin ja viimein minulta vaimoni ja lasteni ja ympärillä olevan Herran lauman kanssa rakkaudella tervehditty. Langetkoon verinen kaste sydäntemme maan päälle, että pysyisimme voiton päällä loppuun asti, vieläpä vapaina, iloisina ja rauhoitettuina Pyhässä Hengessä siihen asti, että saamme elävän uskon siivillä lentää poikki sillattoman virran luvatulle Kaanan maalle vanhinten ja kaikkein valittuain kanssa häitä pitämään alati ja ijankaikkisesti, amen. Ja vielä minäkin, teidän heikko veljenne, ynnä muitten veljein ja sisarten kanssa täältä asti todistamme kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa veressä, joka pyhä ja vanhurskas veri on vuotanut syntein anteeksiantamiseksi monelle tuhannelle. Se muistakaa vielä kuolemankin hetkellä, ja olkoon ainoana kysymyksenä se, että me autuaaksi tulisimme. Ja jääkää nyt hyvästi, rakkaat työkumppanit ja Jumalan seurakunnan palveluspiiat ja totuuden apulaiset siihen asti, että tervehtelemme toisiamme, jos ei ennen, niin Jumalan Paratiisissa, jossa unhoitamme kaikki tämän nykyisen ajan vaivat ja jossa ei enää yksikään karsaasti katso toisensa päälle ja johonka ei enää ampujan nuoli ulotu. Pyydän anteeksiantajana rukoilemaan edestäni.

E. Samuel Wettasjärvi, Frans Parakka, Isak Niku ja Isak Kuoksu
ynnä muitten veljein ja sisarten kanssa.

Ja vielä sanomme sydämen rakkaita terveisiä Helinille, Markkulalle vaimoinsa kanssa ja Katrina Häkkiselle miehensä ja lastensa kanssa ja

kaikille tiiliruukin kristityille ja kaupungin rakkaille veljille ja sisarille. Emme suita nimiä mainita, mutta nimenne ovat kirjoitetut taivaassa.

Pyydämme vastausta!

Ne samat.

Tampereella 21 p. maalisk. 1905.

Tykö rakkaille veljille ja vanhimmillemme ja apostoleille P. O. Fjäll-dahl eli Meri-Pietari, E. Samuel Wettasjärvi, Viktor Apelqvist, Jöns E. Mäntyvaara, Israel Nattavaara, Viktor Björkman, Isak Kuoksu, Isak Niku, Frans Parakka, A. N. Pitsa, G. A. Dynesius ynnä emäntäinne ja lastenne ja kaikkein saamaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa ja sen ensisti kivulla uudestisyntyneen esikoisten seurakunnan kanssa, joka teidän ympärillänne on. Armo olkoon teille ja rauha Jumalalta ja Herralta Jesukselta nyt ja aina! Amen.

Ensin sanomme sydämemme rakkaimmat terveiset A. Kolehmaisena ja A. Marttalan kanssa, jotka kalliit veljemme ja uskolliset Herran työntekijät ovat olleet täällä muutamia päiviä keskellämmme opettamassa ja neuvomassa ja sen taivaallisen totuuden ja valkeuden saarnanneet kaksiteräisenä ja kokonaisena Jumalan sanana itse kunkin omaatuntoa kohti, josta Herralle Jesukselle kiitos, että on vielä Suomessa löytynyt miehiä, teidän ja meidän uskollisiksi löydettyjä. Ja nyt saimme kirjeen ja kalliit neuvot ja rakkaat terveiset teiltä, josta kiitämme juuri sydämeistämme, että saamme sieltä avun ja lahjan, niinkuin olette päättäneet lähetysmiehet lähettää. Se oli ilosanoma ja ilmoitus pyyntöömme, jota odotimme; ja niinkuin määrääte, niin Kolehmainen tulee Ouluun teitä vastaanottamaan viikko jälkeen Marianpäivän, vaan teidän ja meidän rakas veljemme pyytää teitä, jos voisitte antaa Kolehmaiselle suoraan itselleen sen tiedon, että minä päivänä saapuisitte Ouluun. Ja kun nyt saatte tämän kirjan, niin kirjoittakaa heti Viipuriin tämä tieto hänen osoitteellaan, ehkä voitte suunnilleen saada päivämäärän määrätynksi, sentähden, ettemme voi varmaan tietää, josko Oulussa vastaanotetaan eli jos siellä saapi huonetta kokouksia pitää j.n.e. Ja taas, kyllä Kolehmainen tietää ja ymmärtää parhaiten teitä johtaa täällä Suomessa, mihin paikkoihin tulee käyntinne ja kokouksenpidot, tietenkin Oulusta ensin Tampereelle.

Ja mitä tahdotte tietää siitä, että kapinan tähden päästä kulkemaan ja kokouksia pitää, niin siitä saatte olla aivan pelkäämättä Suomessa, sillä ei täällä vielä ole mitään haittaa ulkonaisen lain puolelta. Kristityt saavat

vapaasti kulkea ja pitää kokouksensa, siitä ei tarvitse teidän pelätä, vaan passit, ne on teidän otettava, niinkuin sen tiedätte.

Uskomassa me olemme täällä, yksimieliset, syntisenä armosta synnit anteeksi Jesuksen nimen ja veren puhtaudessa, ja niin voiton olemme saaneet Karitsan veren ja Hänen todistuksensa sanan kautta. Ja niin, kalliit vanhimmat, apostolit ja veljet ja sisaret rakkaat, ne on meidän ja teidän kaikki synnit, viat ja epäilykset annettu anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja veressä. Ja ei nyt muuta, jäämme hyvästi Jumalan rauhassa odottamaan, että pian pääsemme näistä murheista ja vaivoista ja pyydämme rukoilemaan edestämme ja kantamaan anteeksi antamuksellanne. Vähimmät ja teidän heikot ja puuttuvaiset veljenne, osalliset vaivoissa ynnä teidän kanssanne.

A. Kolehmainen, A. Marttala, A. Halonen, A. Härmä, J. Salminen
ynnä vaimoimme, lastemme ja Herran lauman kanssa.

Osoite: A. Kolehmainen, Viipuri, Kolikkoinmäki, Rinnekatu N:o 15.

Kuoksussa se 15. p. toukokuuta 1905.

Rakkaat veljet ja työkumppanit A. Kolehmainen ja N. Milén eli Varjola! Onnen toivotuksella tervehdän minä minun rakkaan työkumppanini Nikun kanssa teitä, kalliit veljet. Annamme tietää, että olemme onnellisesti kostuneet kotia: 11. päivä Nikun kotia ja 13. päivä minun kotia; ja olemme terveinä, ja meidän vaimot ja lapset ovat myös terveinä, eikä mitään erinomaista täältä kuulu. Mutta kesä on täälläkin ja aivan ratilla olemme kulkeneet Tornionsta kotia asti, ja venefööri oli poikki joen, niinkuin minä asun Tornionjoen saarella. Ja Sammeli ja Viktori ovat kanssa tulleet Kainuusta, mutta emme ole nähneet.

Olkaa nyt tervehditty meiltä vaimoimme kanssa, ja tervehtäkää kaikkia saarnaajia vaimoinsa ja lastensa kanssa ja kaikkia totuuden apulaisia ja palveluspiikoja kaikissa niissä paikka- ja kaupunkikunnissa, joissa olemme käyneet ja jossa meitä tunnetaan. Ja kiitoksia juuri sydämellisiä kaikille rakkaille veljille ja sisarille sen ylenpalttisen rakkaudenpalveluksen edestä, jolla te meitä palvelitte, ehkä me heikot palvelijat teidän seasanne olimme. Ja kyllä me sentähden hengessä läsnä olemme, vaikka ruumiillinen läsnäolo on eroitettu. Mutta se toivo meillä on, että kyllä meitä vähän ajan kuluttua kutsutaan niihin kokouksiin, jossa emme tar-

vitse enää vaivojamme valittaa emmekä anteeksi anoa, emmekä saarnata parannusta ja syntein anteeksi antamusta, vaan veisata kiitosvirttä Jumalalle ja Karitsalle. Mutta nyt meillä on, rakkaat veljet ja sisaret, eläminen uskosta. Uskokaa, veljet ja sisaret, synnit anteeksi! Minäkin täältä asti todistan kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja kalliiseen vereen. Ja usko ja ole vapaa, vapaaksi ostettu lauma Etelä-Suomen rannoilla!

Hyvästi nyt Herran haltuun siinä toivossa, että pian yhteen tulemme, jos emme ennen, niin kuitenkin kunnian rannalla. Ja rukoilkaa minunkin edestäni! Tätä pyytää heikko veljenne vaimoni kanssa.

Isak Kuoksu.

Kuoksussa se 10 p. heinäkuuta 1905.

Rakastettu ja aina muistossa oleva kallis veli F. Tamminen. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön sinulle perheesi ja ympärilläsi olevan kristittyin lauman kanssa!

Onnen toivotuksella tervehdän sinua muutamalla harvalla radilla, ja saan antaa tietää, että me olemme terveinä ruumiin puolesta ja uskomme syntein anteeksi saamisen armosta itsemme autuaiksi esikoisten seurakunnan hengen yhteydessä, jossa on turva ja suoja, jossa kaikki taivaalliset tavarat talletetaan.

Olemme käyneet Norjan rajan sisällä saarnaamassa kotalappalaisille. Ja Jumalan sana vaikuttaa samaten sielläkin, vaikka kokoushuoneessa on hurstiseinät ja lattia koivun varvuista ja sama on istuimenakin, eikä voida saada niin suuria huoneita, että ihmiset mahtuisivat. Vaan eriseuraiset häytyvät pienentää seurahuoneita — joka kanssa on erilainen — mitä enempi työtä tehdään, joukko vähenee. Niin se käypi, kun vastaan Jumalan järjestystä työtä tekee. Sen olemme kuitenkin nähneet, että missä on työtä tehty näinäkin aikoina — vaikka oikeauskoiset Lutherilaiset ja kaikki eriseurain henget sanovat ja pitävät vääränä, vaikka vaikutusta ei saata pitää vääränä, mutta täytyvät sanoa oikeaksi ja sen näkevät — että se lisääntyy. Ja se onkin tosi, että Herra on lisännyt kansaa ja lisännyt hänelle iloa; ei ole näissäkään harvinaisissa ihmisissä kristillisyyttä vähennyt, vaikka kuolema on vienyt ensimmäiset kristityt, ettei ole kuin joku harva jäljellä, jotka harmailla hiuksilla haudan partaalla odottavat pois pääsemisen hetkeä. Mutta Jumala on heidän työnsä siunannut, että

ijankaikkisuuden kukkaiset ovat kasvaneet peltomiesten hautain päälle, joita vähän ajan päästä leikataan ja istutetaan ijankaikkisuuden ihanalle rannalle kukoistamaan Jumalalle ja tapetulle Karitsalle kunniaksi.

Siinä toivossa kilvoitelkaa, rakkaat veljet ja sisaret siellä ja mekin täällä, että kyllä me vähän ajan perästä pidämme semmoisia kokouksia, joista ei kivulloisuus estä. Ei siitä ole kiusaa, kuinka me siellä aikaan tulemme, vaan siitä, että me tämän vaivaloisen matkan tämän maailman korven läpi jaksaisimme sotia perkelettä, maailmaa ja omaa lihaa vastaan ja kaikkia pahoja henkiä vastaan taivaan alla. Ei Kaanaan maalle päästä ilman vaivatta. Moni tahtoisi autuaaksi tulla, mutta ei tahtoisi mitään vaivaa nähdä. Olisi kyllä hyvä, jos pääsisi iloisesta maailmasta iloiseen taivaaseen, mutta eivät ole oikeat Israelit niin helpolla päässeet läpi pakanain maata, se on, pakanallista maailmaa, jossa tulee niin monta entistä ystävää ja syntikumppania vastaan. Jos jaksaa kieltää itsensä, jos jaksaa sanoa totuuden, silloin vastaa pilkka, viha ja vaino. Ja juuri tämän tähden monet erkaantuvat ja rupeavat sotimaan Jumalan voimaa ja ensiksi syntyynyttä kristillisyyttä vastaan, eikä huoli Vapahtajan sanoista, vaikka Jesus sanoo: "Joka tahtoo minun opetuslapseni olla, hän kieltäköön itsensä maailmasta ja ottakoon ristinsä ja seuratkoon minua!" Jesusta olen minäkin seuraamassa, rakkaat veljet ja sisaret, ehkä tuntemisteni suhteen olen useasti kuin pakana, mutta en tohdi heittää: tiedän sen, että palkkamme on kuitenkin suurempi kuin meidän vaivamme, sillä meidän vaivamme, joka ajallinen ja keviä on, saattaa ijankaikkisen ja määräämättömän kunnian.

Eikä muuta tällä kertaa, vaan jätän teitä kaikkia, Suomen veljet ja sisaret, Jumalan ja Hänen armonsa sanan haltuun siinä toivossa, että keran tulemme siihen kokoukseen, josta emme koskaan tarvitse erkaantua. Pois pelko ja epäily, veljet ja sisaret! Minäkin täältä asti todistan kaikille katuvaisille ja uskovaisille kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi Herramme Jesuksen nimessä ja kalliissa sovinto veressä. Ja sen muistakaa vielä kuolemankin hetkellä. Tervehtäkää nyt, veli rakas, tällä minun lähetyspreivillä rakkaita ystäviä Helsingissä, Turussa ja Tampereella, kaikkia saarnaavaisia miehiä ja palvelevaisia vaimoja ja kaikkia totuuden apulaisia! Ja kiitän juuri sydämeistäni sen rakkaan kanssakäymisen ja sen ylenpalttisen palveluksen edestä, ehkä me heikot palvelijat teidän seasanne olimme. Kyllä Jumala maksaa kaikki teidän työnne ja tekonne. Olisi kyllä halu nimellisesti tervehtää, mutta en suita, mutta on kuitenkin teidän nimenne kirjoitettu taivaissa. Pelkään, että jos alan, niin jääpi monta sairaaksi. Hyvästi nyt Herran haltuun! Ole nyt, veli rakas, vaimosi ja lastesi kanssa minulta ja minun työkumppaniltani vaimoimme ja

lastemme kanssa ensin ja viimein tervehditty! Rukoilkaa meidän edestämme! Tätä pyytää

Isak Kuoksu.

Jos veli lähettäisi tästä kopiot Abramsonille Turkuun ja Härmälle Tampereelle. Nyt on heinäa aika, ettei ole hyvä jouto kirjoittaa, mutta olkaa tyytyväiset!

S. s.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, Kuoksun kylässä, 13. päivä lokakuuta 1905.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäessä: A. Kolehmainen, A. Härmä, N. Milen, A. Marttala, J. Karen, J. Haarala, F. J. Tamminen, K. Rautanen, J. Ihalainen, Nenonen ynnä rakkaitten emäntäinne, lastenne ja koko Herran lauman kanssa, jotka teidän ja monen tuhannen meidän kanssa ovat hengittämässä yhtä armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä rauhan siteen kautta, aikakautemme vanhinten opin ja esikuvan jälkeen, Kristuksen laissa. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa tällä vaivaloisella korven matkalla elämän ehtooseen asti! Amen.

Onnen toivotuksella tervehdämme teitä ja tietää annamme, että terveenä olemme ruumiin puolesta ja uskomassa olemme syntein anteeksi saamisen armosta itsemme autuaaksi. Vielä kiitämme teitä kaikkia, rakkaita veljiä, teidän rakkaitten kirjainne edestä, joita olemme saaneet iloksemme vastaan ottaa. Kun vielä kuulemme, että kristillisyyden menestyy ja levenee kaikissa niissä paikkakunnissa ja kaupunkikunnissa, joissa olette ja olemme saarnanneet Herran Jesuksen nimeen parannusta ja syntein anteeksi saamista, niinkuin Herra on käskennyt, johon toivotamme teille siunausta ja menestystä ajassa ja ijankaikkisuudessa. Voiton päällä olemme Karitsan veren kautta, veljet rakkaat ja sisaret Suomenkin rannoilla, kun kuningasten Kuningas ja herrain Herra on sotinut Hänen joukonsa kanssa kaikkea vihollisen voimaa ja valtaa vastaan, vieläpä kaikkea vääryyttä, pappisvaltaa ja monen väristä eriseuraa vastaan, jossa kaikki sota ja veriset vaatteet on poltettu ja tulella kulutettu ja Herran kunnia ilmoitettu, jonka Herran suu on puhunut.

Sentähden, veljet rakkaat, tehkää sen päälle työtä, että Herran lauma pysyisi koossa ja hengen yhteydessä esikoisten seurakunnan helmassa! Ja pitääkää lähetystointia voimassa vielä niihinkin paikkakuntiin, joissa ei vielä

lähetystoimi ole Lapista käynyt, että kunnian Herra pääsisi kulkemaan ylhäältä alespäin. Sillä ei ole vielä nyt tietoa, jos seurakunta saattaa myöntää saarnaajia Suomeen tänä talvena, kun on niin monta seurakuntaa eriseura turmellut, joissa ennen oli eläviä ihmisiä, sekä Muonion että Pajalan, Sankolan ja Tornion seurakunnissa, joissa ei ole paljon joudettu työtä tehdä, kun lähetyks on ollut Suomeen ja Norjaan ja moniin muihin seurakuntiin.

Sentähden, veljet rakkaat, freistatkaa murhetta ja huolta pitää, että seurakunnalta tunnetut saarnaajat pääsisivät kulkemaan ja saarnaamaan, missä aina parhaiten tarvitaan ja olkaa kristityt siihen aina avulliset, lähetystoimessa y.m. Ja jos olisi mahdollista, että Kolehmainen ja Marttala saattaisivat talven päälle tehdä reisun vielä Vaasan kautta Teuvalle ja Jurvaan ja Laihialle, josta kutsukirjat ovat tänne tulleet, ja olemme kyllä niitä kiitollisuudella vastaan ottaneet ja tallella pitäneet siihen asti, kun Suomeen lähetyks Lapista tulee; niinkuin uskomme, että kyllä Jumala itse hoitaa asiansa ja kaikki kappaleet parhaaksi kääntää niille, jotka Häntä rakastavat. Ja vielä erityisesti kiitämme niitten kalliitten kirjain edestä ja anteeksi annamme sekä entiset että nykyiset synnit Herran Jesuksen nimessä, viattomassa ja kalliissa veressä, joka pyhä ja vanhurskas veri on vuotanut syntein anteeksi antamiseksi monelle tuhannelle Herran Jesuksen avatuista haavoista Golgatan mäellä pitkänäperjantaina lunastuksen hinnaksi meille, jotka olemme tyhjään myydyt.

Ja ei nyt muuta, vaan sanomme kaikkein saarnaajain ja Jumalan seurakunnan palveluspiikain kanssa sydämen rakkaita terveisiä kaikille rakkaalle veljille ja sisarille Etelä-Suomen rannalla, kaupungeissa ja kylissä, saarnaajille ja palveluspiioille ja totuuden apulaisille Helsingissä, Hämeenlinnassa ja ympäristöllä; vieläpä kaikille veljille ja sisarille, joitten kanssa olemme tutuiksi tulleet, vieläpä rakkauden siteillä yhteen liitetyt. Ja jääkää hyvästi onnen toivotuksella, rakkaat veljet ja sisaret, siihen asti, kun tervehtelemme toisiamme, jos ei ennen, niin ijankaikkisuuden kirkaassa ilmassa vanhinten ja kaikkein valittuin kanssa, jossa saamme yhdistää äänemme laulamaan kiitosvirttä Luojalle alati ja ijankaikkisesti. Amen. Pyydämme rukoilemaan edestämme.

Omalla kädellä

E. Samuel Wettasjärvi, Isak Kuoksu, Isak Niku,
Frans Parakka, ynnä emäntäimme, lastemme ja koko Herran
lauman kanssa ympärillämme.

Vielä sanomme sydämen rakkaita terveisiä Tammiselle, Rautaselle, Ihalaiselle, Nenoselle, Ristimäelle, Malmille, Sjöbergille, Nymanille, Yliniitylle, Kanervalle, Ekdahlille, Tuomiselle, Haataselle, kaikille rakkaitten vaimoinne, lastenne ja kaikkein Helsingin kristittyin kanssa, joita emme suita nimittää, Miina Isotalolle, Maria Väyryselle, Hilma Selinille, ruotsalais-Sofialle miehensä kanssa.

Tammiselta ja Rautaselta olemme odottaneet kirjoituksia ja sanomia kristillisyydestä.

I. Niku.

Vaasasta ja Teuvalta ja Jurvasta ynnä Laihialta ovat meille kirjoittaneet ja pyytävät tulemaan täältä saarnaajia, mutta ei ole meillä enempää tietoa, kuin näette tästä kirjasta.

Eikä muuta, kun vieläkin kiitämme teitä, rakkaat veljet ja sisaret, kaiken sen viimeisenkin yhdessäolon ja palveluksen edestä. Usein muistamme niitä ilon ja rakkauden hetkiä, joita saimme viettää teidän tykönänne ollessamme, jonka palkitkoon teille vanhurskas Isä ajallisella ja ijankaikisella siunauksella.

Kopiot tästä olemme lähettäneet ja lähetämme Viipuriin, Tampereelle ja Vaasaan ja Lahteen y.m. Kristillisuus täällä on hartaudessa niinkuin ennenkin, ja kokouksia pidetään ja Jumalan sana vaikuttaa voimallisesti. Hyvästi Jumalan rauhaan!

Se sama.

Lähetäkää tästä kopio Hämeenlinnaan!

Kuivanteella 22 päivä lokakuuta 1905.

Rakas veli Herrassa Isak Niku. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille perheenne kanssa! Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tulen tyköne, rakkaat veljet ja sisaret siellä Lapissa, ja kiitän sen suuren rakkauden edestä, jota olette osoittaneet minulle ollessani siellä Lapissa ja käydessänne täällä Suomessa lähetysmatkoilla, joittenka hyvän töitten edestä en ole osannut teitä niin kiittää, rakkaat veljet ja sisaret, kuin tulisi. Tunnen kyllä olevani suuressa rakkauden velassa teille, veljet ja sisaret. Usein on ollut sydämellinen ikävä, kun olen muistanut teitä ja niitä hauskoja hetkiä, jolloin oltiin yhdessä, ja sydämet rakkaudesta yhteen sulivat, ja matkaliittoa uudistettiin viattoman uhrin ympärillä. Siinä mielessä minä vielä olen kulkemassa nytkin kotia kohti, ja ne muutamat veljet ja

sisaret, jotka täällä ovat uskomassa minun kanssani parannuksen tekijänä ja synnin poispanijana synnit anteeksi Jesuksen nimessä ja kalliissa maahan vuotaneessa veressä, joka on meidän tähtemme ja edestämme vuotanut ulos Hänen pyhästä ruumiistaan. Pyydän vielä, rakkaat veljet ja sisaret, että kantaisitte minua rukouksissanne taivaallisen Isän tykö, että yhdessä teidän kanssanne jaksaisimme matkaa tehdä kotia asti. Pyydän, että anteeksi antaisitte paljoa puuttuvaisuutta ja kelvottomuutta, jota aina on minussa.

Enkä nyt muuta, vaan sydämen rakkaita terveisiä Nikulle perheensä kanssa, Kuoksulle perheensä kanssa, Wettasjärvelle perheensä kanssa, Apelqvistille perheensä kanssa, Mäntyvaaralle perheensä kanssa, Parakalle perheensä kanssa, Meri-Pietarille perheensä kanssa ja kaikille saarnaavaisille miehille ja palvelevaisille vaimoille ja kaikille totuuden apulaisille, joita kaikkia en saata nimitellä, mutta olkaa sydämellisesti tervehditty minulta vaimoni kanssa, Saalilta vaimonsa kanssa, Huldalta ja kaikilta Kuivanteen kristityiltä yhteisesti olkaa tervehditty. Varjola on täällä ollut seuroja pitämässä elokuussa Ahosen kanssa ja Kolehmaista ja Marttalaa odotetaan pian tulemaan tänne seuroja pitämään.

Jääkää nyt hyvästi ja Jumalan haltuun, veljet ja sisaret, siinä toivossa, että pian yhteen pääsemme kunnian paratiisissa toisiamme tervehtimään ja taivaallista Isää kiittämään Hänen suuren hyvyytensä ja rakkautensa tähden, kun täällä on sydän niin kylmä ja kieli kankea, ettei tahdo kyetä niinkuin halu olisi. Tätä toivoo veljenne, osallinen vaivassa ja valtakunnassa

Johannes Haarala.

Hulda myös piirtää tässä sydämen rakkaita terveisiä Nikulle ja Kuoksulle, ja kiitän suuren rakkautenne edestä. , Jääkää hyvästi!

Kirjoitettu Gellivaarassa 8. p. jouluk. 1905.

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäessä, Aatu Härmä, ynnä rakkaan emäntäsi, lastesi ja Herran lauman kanssa Tampereella ynnä muualla, jotka kanssanne ja kanssamme ovat hengittämässä yhtä armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä Kristuksen hengellisen lainkuuliaisuuden alla. Jumalan armo ja rauha olkoon henkenne kanssa tällä vaivaloisella korven matkalla ijankaikkista rauhan rantaa kohti!

Saamme antaa tietää, että olemme nyt tässä koolla Gellivaaran kirkonkylässä. Saarnaajia on myös koossa useista paikka- ja seurakunnista, jossa yksimielisesti on tutkittu kristillisyyden asioita, vieläpä lähetykskirjoja sekä Amerikasta että Europasta. Ja näemme sen keskellämme, niin myös lähetykskirjeistä, että Herran työ menestyy. Olemme myös saaneet teidän kirjanne, kirjoitettu 27. p. marraskuuta 1905, ja monta muuta kirjaa Suomesta, joitten kaikkein edestä kiitämme, joista tulee näköksälle, että Herra sotii ja voittaa ja valloittaa ja väkevitten kanssa jakaa saalista, jossa tulee näköksälle, ettei ole Herran käsi lyhetty eikä Hänen voimansa vähetty niitä auttamaan, jotka Häntä avuksensa huutavat, niinkuin Raamattu sanoo.

Näemme teidän kirjeistänne, että teillä on ikävä ja raskas aika niitten valtiollisten mullistusten tähden, jotka nyt ovat puhkeamaisillaan yli koko maailman, ja jokainen tahtoo olla vapaaherrana. Te kysytte, kuinka me siihen sanomme, että jos kristityt koettaisivat paeta maalle, kun kapina syttyy aseihin asti. Paeta ainakin kristityt saavat, säti pääsevät ja on kykyä siihen. Te pyydätte neuvoa työväen asiasta. Niin on se meidän mielipiteemme, mitä olemme jo ennen kirjoittaneet, mutta että kysymys tulee niin suureksi työväen yhdistyksen puolelta ja valtion puolelta, niin on kuitenkin kristityille terveellisin olla pois niissä kysymyksissä siitä joukosta, joka tulee esivaltaa vastaan, kuitenkin siihen asti kuin asiat ratkaistaan, saatetaan sitten koetella, mikä teille terveellisin on. Onhan kristityillä lupa hakea luvallisia elatuskeinoja, jotka eivät ole esivaltaa vastaan eikä hyvää omaatuntoa vastaan, joita taivaallinen valtio on laittanut omillensa, joita Hän on maailmasta valinnut.

Ja eikä nyt muuta tällä kertaa, kuin olkaa nyt tervehdityt sydämellisellä rakkaudella kaikki Tampereen ja koko Etelä-Suomen rakkaat veljet ja sisaret ja työntekijät Herran viinamäessä. Kaikki synnit annamme ja todistamme anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja veressä. Astukaa uskossa eteen käsin; Herra on luvannut pitää murheen teistä. Jääkää hyvästi Herran haltuun annettuna siinä toivossa, että tervehtelemme, jos ei ennen, niin sillattoman virran toisella rannalla, ja rukoilkaa meidänkin edestämme!

Tätä merkitsevät seurakunnan kanssa ja puolesta:

Erik Samuel Wettasjärvi, Viktor Apelqvist, Jöns Mäntyvaara, Frans Parakka, Isak Niku, Isak Kuoksu, Israel Nattavaara, Isak Isohuhta, P. Kilvo, Anna-Liisa Purnu, Isak Krekula, Kaarle Alanentalo,
L. A. Sundqvist y.m.

Antakaa kopioita, mihin on tarvis.

Lahti 20 p. jouluk. 1905.

Rakkaat veljet ja uskolliset Sionin muurin vartijat Isak Kuoksu ja Isak Niku ynnä vaimoinne ja lastenne kanssa ja myös se Herran lauma, joka ympärillänne on.

Tässä tervehdämme teitä Jumalan armolla ja rauhalla veli Ahosen ja kristittyin lauman kanssa, joka täällä on, teitä kaikkia, jotka yksi olette esikoisten seurakunnan helmassa, aikakautemme vanhinten oppia ja esikuvaava seuraamassa, jotka ovat Kristuksen ja apostolein opin perustuksen päälle tätä kristillisyyttä ruvenneet rakentamaan, jonka me näemme Raamatuista, ja johonka mekin veripunaisen oven Herran Jesuksen kautta olemme sisälle talutetut ja lapsiksi Jumalalle synnytyt, pestyt ja puhdistetut, ja jossa vieläkin meitä suojellaan, ruokitaan, juotetaan, neuvotaan, nuhdellaan ja tottelemattomat rangaistaan, murheellisia lohdutetaan, katuvaisille synnit anteeksi annetaan. Ja niitä lupauksia minäkin olen tehnyt, että loppuun asti pysyä taivaallisen vanhimman talossa, vaan kyllä se oma pahuus ja syntisyys, perkele ja maailma tahtovat sen asian kalleutta halventaa.

Ensiksi kiitän kirjeestänne, jonka sain ilokseni vastaan ottaa, josta tuli sieluni lohdutetuksi. Siinä oli ehdotus, että Kolehmainen ja Marttala menisivät Teuvalle, Jurvaan ja Vaasaan, vaan ne eivät luvanneet lähteä, ne vaativat meitä Ahosen kanssa menemään. Otto Variksen kanssa kuljimme syksyllä kahdeksan viikkoa Kivijärvellä, Putaalla, Viitasaarella, Kuhmoisissa ja sitten tulimme Lahteen. Siinä tulimme, Kolehmainen ja Marttala tulivat Asikkalasta ja Padasjoelta, Ahonen ja Ruusula Turun puolesta, ja oltiin Lahdessa viikon päivät, sitten Kolehmainen ja Marttala lähtivät Orimattilaan ja Varis Lappeenrantaan; sitten Viipurissa tultiin yhteen ja siitä mentiin Imatralle ja sitten Lahteen, ja Otto lähti kotiin; häneltä myös sydämen rakkaita terveisiä. Sitten olimme, minä, Kolehmainen ja Marttala, Helsingissä ja nyt viimeksi olin Ihalaisen kanssa kolme viikkoa reisussa, ja nyt lähdemme Ahosen kanssa, hän on myynyt liikkeensä.

Jumalan sana on vaikuttanut; aina on joku tullut maailman valtakunnasta ja eksytyksen tieltä. Vaikka kyllä nyt väkevästi sosialistihenki eli jumalankieltämysoppi turmelee kansaa, että näyttää kauhealta tämä aika. Vallankumouksellinen henki hallitsee kansassa. Täällä oli yleislakko, kaikki liikkeet, rautatiet ja kaikki seisovat yhden viikon, eikä taida ennen Venäjälläkään kapina lakata, ennenkuin on saatu vallankumous. Kansa kulkee perikatoansa kohti, vaikka eivät he sitä näe, sillä tapojen turmelus on kansan perikadon enteenä, joka tunkee kristillisyyteenkin vä-

kevästi. Sentähden tuntuu niin raskaalta ja painavalta tämä Herran työ, kun monenkaltaiset ovat viholliset niinkuin Paavali sanoo: "Ulkona sota, sisällä pelko." Mutta uskomme kuitenkin, että Herra se on, joka sotii ja voittaa ja valloittaa ja lyöpi laumansa viholliset suunsa miekalla.

Sentähden seuraamme Kuningastamme, veljet ja sisaret, Yrttitarhaan ja Golgatalle ja ylösnousemisen vuorelle ja rukoilemme, että se armollinen Herra Jesus vahvistaisi omiansa tällä viimeisellä ja vaarallisella ajalla. Ja Herra, Israelin Jumala, teitäkin vahvistakoon, veljet ja vanhimmat, tässä raskaassa Herran työssä ja sanokaa nyt sydämen rakkaita terveisiä Sammelille, Fransille, Apelqvistille, Mäntyvaaran Juntille, Dynesiukselle, Kielisen Viktorille ja heidän vaimoillensa ja kaikille kristityille. Eikä muuta, vaan synnit anteeksi todistamme ja annamme Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä ja muistakaa meitäkin rukouksissanne, että jaksaisimme kärsivällisyydessä työtä tehdä. Eikä muuta, vaan jääkää Jumalan rauhaan! Näitä toivoo vähin veljenne elämän tiellä. Ja olkaa nyt minulta ja vaimoltani ensin ja viimein tervehdetty! Lyyli ja pikku Elsa käskee sanoa terveisiä; tässä suuren lakon aikana tuumas: mennään pois täältä maasta sinne, missä Niku ja Kuoksu on. Näitä piirtää vähin veljenne

N. Milén eli Varjola.

Kirjoitettu Wettasjärven maalisukuun 24 päivänä 1906.

Rakkaalle ja aina muistossa olevalle vanhimmalle ja uskolliselle Sionin muurin vartijalle P. O. Fjell Dahlille ynnä rakkaan emäntänne Tiinan ja lastenne ja sen Herran lauman kanssa, kuin teidän ympärillänne on. Jumalan armo lisääntyköön teille Herramme Jesuksen tuntemisen kautta tämän lyhykäisen ja vaivaloisen sodan ja kilvoituksen loppuun asti! Amen.

Tämän kautta tervehdän teitä, rakas vanhin, ja annan tietää, että teidän preivinne sain silloin varsin, kun lähetitte, ja hyvin Fransi sai selvän. Se tuntui hauskalta ja ilahdutti meitä, kun Jumala vielä teitä säästi vähäksi aikaa meidän hyväksemme. Kyllä se ilta tuntui ikävältä, kun te meistä erkaannuitte Gellivaarassa. Ja vieläkin olisi sydämellinen halu ja rakkaus saada teitä kuulla ja nähdä vielä kerrankaan, jos Jumalan tahto niin olisi, mutta en tiedä, koska se tapahtuisi, kun emme saaneet tänä talvena Jukkasjärven Lappiin, niinkuin sydämen halu oli, ja niin edes.

Saan antaa tietää, että olemme Viktorin kanssa käyneet Kainuussa ja Luulajassa, ja eriseura repii itsensä erinänsä saarnajainsa kanssa oikeasta

seurakunnasta ja roskittaa elävää kristillisyyttä ja sen saarnaajia paaviksi ja villiksi. Raution Junnu on vienyt peräänsä Nils Hedlundin, Karlssonin, Rönnbeckin ja Lundin, mutta Antti Hedlund, Sundqvist, Åström, Kauton Kalla ja Erlandsson Luulajassa, ne ovat jääneet oikeassa mielessä työtä tekemään sen päälle, että Herran lauma koossa pysyisi ja lisääntyisi esi-koisten seurakunnan hengen yhteyteen. Ja jäänyt siellä onkin joka paikkaan kristityitä oikeaan mieleen ja tuntemaan eriseuraa ja eksytyksen valtaa, vieläpä sitä enempi, kun näkevät, ettei eriseuraset saarnaajat tahdo antaa itseänsä puhutella eikä ojentaa, ja vielä pelkäävät, jos vanha Meri-Pietari tulee sinne, niinkuin kristityt muistelivat. Me ajatimme peräänsiksi että saavutimme ja tahdoimme heitä puhutella, ja he vain puolustivat itseänsä ja käskivät sopia meidän kaaresuvantolaisten ja torniolaisten kanssa, kun me vaadimme heitä selväntekoon kristillisyyden asioista. Mutta me sanoimme heille, että he ovat kallistuneet sille puolelle, josta vanhimmat ovat eläissänsä meitä varanneet, ja jos he eivät tee parannusta, niin heiltä loppuvat voimat pois ja heränneistä sammuu henki.

En suita enempä muistella, paperille, mutta jos saisın suusta suuhun toisten puhutella, jos Herra sallii. Minä olen tullut kotia 19 päivä tätä kuuta ja pidän taas lähteä varsin Vittankiin, ja niin Pajalan seurakuntaan ja pääsiäisen ajaksi Gellivaaraan, jos pääsen. Ja ei nyt muuta, vanhin rakas, vaan sano sydämen rakkaita terveisiä kaikille tunnetuille saarnaajille ja kristityille, mutta ole itse, vanhin rakas, emäntäsi ja lastesi ja perheesi kanssa minulta ja vaimoltani ja lapsiltani ja koko kylän ja Lapin kristityiltä ensin ja viimein rakkaudella tervehdetty! En lakkaa teitä muistamasta niin kauan kuin silmät valvovat. Rukoilkaa, vanhin rakas, minunkin edestäni, että jaksaisin uskollinen olla Herran työssä ja Jumala antaisi sanan oven auki olla edessäni. Minäkin, teidän heikko veljenne, täältä asti todistan Herran Jesuksen siunattuun nimeen ja kalliiseen vereen kaikki synnit anteeksi. Kyllä pian vaivat loppuvat ja täysi tulee. Rukoilkaa edestäni!

E. Samuel Eriksson.

Pyydän jonkun sanan vastausta, kuinka voitte.

Sano rakkaita terveisiä Paulille, Edvardille ja Haitarille vaimoina ja lastensa kanssa ja kirjoita meille kuinka te jaksatte.

Kuoksussa se 28. päivä lokak. 1906.

Rakastettu veli ja sisar Herrassa Anselm Kulonen Marias kanssa, niimyyös sen Herran lauman kanssa, joka ympärillänne on! Tervehdän teitä muutamalla harvalla rakkauden ratilla, ja kiitän teitä sen kalliin preivin edestä, jonka sain ilolla vastaan ottaa, josta näin, että olette meitä muistamassa ja olette rakkaudessa keskenänne, joka on ilo meille ja koko Jumalan seurakunnalle, että Jumalan siunattu työ menestyisi. Mutta jos kristityillä on rakastamattomuus keskenänsä ja kanteet toisiansa vastaan, ja erittäinkin saarnaajia, niin silloin rakennus rapistuu. On se kyllä minun korville tullut, että teillä pitäisi olla kanteet Kolehmaista vastaan, joka on vaikuttanut murheellisen mielen ja pannut ajattelemaan, miksi se paikka ei parane. Sillä sydämen halulla kuitenkin olemme Herran työtä tehneet siellä ja täällä, ettei kenenkään puolta pitäen, vaan että riitaa lopettaa ja rauhaa rakentaa, ja enkä tätäkään mainitse riidaksi, vaan rauhaksi.

Kyllä tiedän, veljet ja sisaret rakkaat, että tarvitsette olla varuillanne ja valvoa, ettei sielun vihollinen pääsisi teidän vapauttanne turmelemaan ja murhetta murheen päälle saattamaan. Painakaa lujasti toiset toisianne vastaan ja anteeksi antakaa toiset toisillenne! Ja minäkin täältä asti annan ja todistan kaikille rakkaille veljille ja sisarille kaikki synnit, viat ja heikkoudet ja vielä viimeisetkin epäilykset anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, joka viaton ja vanhurskas veri on vuotanut syntein anteeksi antamiseksi Yrttitarhassa joka hikireijästä ja Golgatan mäellä pilkkakruunusta, naulain reijistä ja avatusta kyljestä sydänveri sydämemme puhtaudeksi. Ja sentähden älkää totelko sydämenne tuomiota, kun ette tiedä mitään kanssanne. Olkaa nyt tervehdetyt kaikki Tampereen rakkaat veljet ja sisaret minulta vaimoni, lastemme ja kylämme kristittyin kanssa. Reisuista eli lähetyksistä en tiedä vielä mitään kertoa, ennenkuin saarnaajain kokous tulee, — vissimmästi niinkuin ennenkin Antin sunnuntaina Gellivaarassa. Ja on semmoisia huhuja, että Amerikasta pitäisi tulla kanssa saarnaajat Matoniemi ja Matti Uuskoski. Mutta emme tiedä varmaan, kun eivät ole kirjoittaneet tulostansa.

Eikä muuta, kun jätän teitä, rakkaat ystävät, sen ylimmäisen paimenen haltuun siinä toivossa, että jos emme näe toisiamme tämän maan päällä, niin kuitenkin kunnian rannalla, jossa saamme olla yhdessä alati ja ijankaikkisesti ja veisata voiton virttä Karitsalle, joka verellensä osannut on. Voi sentään, rakkaat matkakumppanit, kuinka onnelliset olemme, kun olemme saaneet armon armosta ja kaikki synnit anteeksi ja Jesuksen edesvastaajaksi, jonka turvissa kuljemme vielä tämän viimeisen puoli-

neljännestä, joka on vielä jällellä. Turvassa olemme, kun olemme Sionin linnassa, jossa rauhan kelloja soitetaan. Sydämen rakkaita terveisiä käskvät sanoa Sammeli, Franssi ja Nikun Isakki, kaikki vaimoinsa ja lastensa kanssa, kaikille rakkaille veljille ja sisarille sekä saarnaavaisille miehille ja palvelevaisille vaimoille ja totuuden apulaisille, jotka yhtä Herran huonetta rakennatte. Ja rukoilkaa meidänkin edestämme! Pyytää

vähin veljenne
Isak Kuoksu.

Ja en jouda niiniänne mainita, vaan tervehdä veli Anselm ja Maria Kulonen kutakin nimeltänsä, jotka ovat terveisiä lähettäneet, ja ole itse Marian ja lastesi kanssa minulta vaimoni ja lastesi kanssa sydämellisellä rakkaudella tervehditty.

Se sama.

Kirjoitettu Gellivaarassa, Ruotsin Lapissa, se 12. p. joulukuuta 1906.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: A. Kolehmainen, Marttala ja N. Milen, Ahonen, Ihalainen ynnä monta muuta, rakkaitten emäntäinne, lastenne ja sen piiskuisen Herran lauman kanssa, jotka meidän ja teidän kanssa yksi ovat esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä sen opin ja esikuvan jälkeen, jonka aikakautemme vanhimmat ovat meille opettaneet ja vielä opettavat. Jossa olemme koolla olleet Herran sanan jälkeen täällä Gellivaaran kirkonkylässä, vanhimmat, apostolit ja veljet monesta eri valtakunnasta: aina Amerikasta saakka ovat O. Matoniemi ja Matti Uuskoski ja J. Kieri heidän kumppaninsa kanssa, ja Norjasta P. O. Fjell Dahl eli Meri-Pietari-vanhin ja Berttys Görglesen heidän kumppaninsa kanssa, että myös Luulajan saarnaaja ja hänen kumppaninsa kanssa, ja Oulusta J. Kukkonen kumppaninsa kanssa ja kristityitä monesta eri kirkkokunnasta ja pitäjämästä tuhansiin saakka. Olemme tutkineet ja koetelleet Herran edessä kristillisyyden korkeita ja painavia asioita meidän ja monen tuhannen ihmisen sielun autuuden tähden, ja tahdomme lähestyä teitä, rakkaat veljet ja sisaret, tämän meidän lähetyskirjamme kautta, ja tervehdämme teitä Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä.

Ensinnä saamme kiittää teitä, rakkaat veljet, niitten kalliitten kirjainne edestä, joita olemme saaneet vastaan ottaa, että myös ne kutsu-

kirjat, joita sieltä on kirjoitettu. Olemme tutkineet niitä Herran edessä, ja saamme ilmoittaa teille, että kun on niin paljon työtä täällä, ja hätähuutoja kuuluu monista paikoista, josta tulee Jesuksen sanat vieläkin toteen, kun Hän sanoo, että eloa on tosin paljon, vaan työväkeä on vähän. Sentähden tarvitsemme, rakkaat veljet, rukoilla elon Herraa, että Hän lähettäisi uskollisia työntekijöitä Hänen eloonsa. Vaan emme saata, veljet rakkaat, kiittää Jumalaa niinkuin tulisi senkin armon edestä, että meillä on niinkin paljon uskollisia työntekijöitä, kuin niitä on, sekä täällä että siellä Suomenmaalla myös. Sillä Jumala näidenkin viime kuluneiden vuotten sisällä on armollisesti katsonut Suomenkin kansan puoleen, että kun on täältä Ruotsin Lapista kolme lähetystä tehty esikoisten seurakunnasta, ja on Herra niin suuria voittoja saanut. Ja kun Jumala nosti laumat. Hän valmisti heille myös paimenet ja opettajat, jotka heistä vaarin ottavat, että he pysyisivät yhdessä lammashuoneessa, yhden ja saman hengellisen hallituksen alla, yhdessä hengessä vanhinten opin kuuliaisuudessa niiden neuvoin seuraajana, jotka teille on annettu sekä lähetysaarnajain että lähetyskirjeiden kautta. Sillä ilolla olemme kuulleet sanomia sekä lähetysaarnajain että teidän kirjeistänne niistä kalliista sovinnosta, jotka ovat tehdyt siellä teidän keskellänne, ja me rukoilemme Isää Jesuksen nimeen, että te niissä olisitte pysyväiset niinkuin olettekin. Ja ahkeroitkaamme, rakkaat veljet ja sisaret, Kristuksen laissa, että me toiset toisiamme rakastaisimme ja toinen toisellemme anteeksi antaisimme unhoituksella, että Herran työ olisi menestyväinen, ja jos jollakin on kannetta toistensa päälle, on Jesus sanonut, että antaa hänelle anteeksi, ettei vihollinen pääsisi pahennuksia matkaan saattamaan niiden välissä, jotka esikoisten seurakunnassa ovat. Ja ottakaa rakkaat veljet ja työntekijät siitä väri, ettei yksikään poisleikkaavaisilla sanoilla liikkuisi, jota vanhimmat ovat aikansa varoittaneet.

Ja ei nyt muuta, vaan saamme ilmoittaa, että ei voi tänä talvena tulla yhtään lähetystä täältä Suomeen, vaan pitääkää huolta lähetystoimesta siellä, rakkaat veljet ja työntekijät, niiden kalliitten työntekijäin kautta, kuin siellä teidän seassanne on. Ja vielä muistutamme rakkaita veljiä ja sisaria Suomenmaalla, että kun on niin ahdas kristillisyyden laajuuden vuoksi, että jouduttaa lähetysaarnajia Suomessa kulkemaan, niin olisi se meidän sydämemme halu, että saarnaajat kulkisivat täällä Ruotsin Lapissa seurakunnan ja vanhinten kokouksissa. Olemme Helsingistä kuulleet ikäviä ääniä muutamien suhteen, jotka asiat ovat olleet jo kysymyksessä silloin, kun rakkaat veljet ja uskolliset työntekijät, Isak Kuoksu ja Isak Niku viimeksi kävivät siellä. Ja jälimiten on yhdellä äänellä lähetyskirjain kautta neuvottu ja siihen painettu, jota jo heiltä neuvottu

oli ja kehoitettu siihen, että tuntea syntinsä ja rukoilla synnit anteeksi, jota me myös annamme ja todistamme Jesuksen nimessä ja veressä, jonka uskokaamme rakkaat veljet ja sisaret! Eikä muuta, kun sanomme hyvästi siinä toivossa, että kristityt kuulevat seurakunnan kirjallisia neuvoja ja seuraavat niitä oman ijankaikkisen onnen ja autuuden tähden. Onnen toivotuksella sanomme hyvästi siinä toivossa, että pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen sanomme: terve tulemaan kaikkein valittuin ja vanhinten kanssa. Ja ei nyt muuta, kun tervehtellemme kaikkein vanhinten ja suuren Herran lauman kanssa teitä, rakkaat veljet ja työntekijät Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, ynnä sitä valittuin laumaa, joka teidän ympärillänne on, vieläpä kaikkialla Suomen rannoilla ynnä muualla.

Seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Kuoksu, Isak Niku, E. Samuel Wettasjärvi, Viktor Apelqvist, Frans Parakka, Jöns E. Mäntyvaara, Israel Nattavaara, Viktor Björkman, A. Kemi, Meri-Pietari ynnä monta muuta.

Pyydämme, että olette hyvä ja toimitatte tästä kopiot — yhden Tampereelle, Helsinkiin ja Lahteen — juuri varsin, ja että niistä sitten levitetään kopiot niihin paikkoihin, johonka katsotaan tarpeelliseksi. Vastaa varsin tämä kirja! Ja myöskin Helsingistä pyydän varsin vastaamaan Isakki Nikun osoitteella.

Ne samat.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa Marketan kylässä 6/2 1907.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäessä A. Kolehmainen, Marttala, Varjola, J. Ahonen, Otto Varis, Juho Haarala, J. Ihalainen ynnä rakkaitten emäntänne, lastenne kanssa ja koko Herran lauma Suomen rannoilla, jotka kanssamme ovat hengittämässä yhtä armon ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä Kristuksen lain kuuliaisuuden alla sen opin ja esikuvan jälkeen, jonka vanhimmat ovat jättäneet. Jumalan armo ja rauha olkoon henkenne kanssa elämänne ehtooseen asti! Amen.

Olemme vasta saaneet teiltä preivin, jonka olemme ilolla vastaan ottaneet, jonka edestä kiitämme, joka on kallis saada kuulla sanomia kristillisyyden juoksusta. Ja mitä te puhutte Lappiin tulosta, se olisi kyllä muu-

toin sovelias, mutta kun ei taida saada nyt saarnaajia kokoon niinkuin Antinpäivän aikana; silloin se olisi paremmin sopinut, niinkuin olimme teille ennen jo ilmoittaneet.

Ja ei nyt muuta tällä kertaa. Terveenä olemme ruumiin puolesta ja kokouksia on pidetty Jokimukan, Gellivaaran, Vittangin ja Pajalan seurakuntain kylissä, ja Jumalan sana on voimallisesti vaikuttanut, että on paljon ihmisiä tullut kristityksi tämänkin talven aikana, jälkeen kun Antinpäivän kokouksista ovat saarnaajat menneet. Jumalalla on sama voima auttamaan suuria syntisiä niinkuin ennenkin heikkoin välikappaltensa kautta. Ja uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, rohvaistulla sydämellä synnit anteeksi! Mekin täältä asti annamme ja todistamme Jesuksen nimessä ja maahanvuotaneessa veressä. Syy on teillä ja meillä uskoa, rakkaat veljet ja sisaret, sillä voitto on tapahtunut Karitsan veren kautta ja heidän todistuksensa sanan kautta. Ja olkaa nyt tervehdetyt yllämainitut rakkaitten emäntäinne, lastenne ja koko Herran lauman kanssa meiltä tämän koossaolevan Herran lauman kanssa. Rukoilkaa edestämme. Pyytävät veljenne

Erik Samuel Johansson, Viktor Apelqvist, Frans Parakka,
Viktor Björkman.

Parakassa kirjoitettu 4/5 1907.

Tykö rakkaalle opettajalleni ja uskolliselle työntekijälle Herran viinämäen raskaassa työssä Isak Kuoksu ynnä rakkaan emäntäsi ja lastenne kanssa ja ympärillänne olevain kristittyin kanssa. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtooseen asti!

Tuli haluni tervehtää jollakin harvalla radilla ja annan tietää, että olemme nyt kotona, sitten kun olemme Nilivaarasta tulleet viikko aikaa. Jumalan sana vaikutti, että tuli joitakin nuoria uskottomia ylösnostetuksi, mutta Nilivaaran eriseuraiset vain pysyivät pesissänsä. Me saatoimme Amerikan saarnaajia Gellivaaraan; Juntti oli odottamassa. Puheilla olimme heidän kanssaan monista asioista; käskivät ne sanoa sydämen rakkaita terveisiä Kuoksulle ja kaikille kristityille.

Erityistä ei ole minulla sanomia; ihmiset ovat joltisesti terveenä, me myös olemme terveenä, paitsi minun nuorin lapseni vain on huonona sairana, ja näyttää siltä, niinkuin olisi lähtö pois tästä maailmasta, mutta ne ovat niin valmiit, että kun katson itseäni, niin tulee epäily, kuinka minun pitää perille kostuman, kun sydän on niin paha ja joudun niin kauas himoini perässä tähän katoovaiseen maailmaan. Mutta rukoilkaa,

rakkaat veljet ja sisaret, minunkin ja meidän edestämme, että mekin ynnä teidän kanssanne kostumme perille, ja vielä anteeksi antakaa meillekin kaikkea maailmallisuutta, vieläpä epäileväisiä ajatuksia, ja kantakaa anteeksiantavaisella sydämellä armoistuimen tykö. Vielä mekin annamme ja todistamme synnit anteeksi, vielä raskaimmatkin epäilykset, Herran Jesuksen nimessä ja veressä ja olkaamme turvatut ja rohvaistut Herrassa, rakkaat veljet ja sisaret, siinä uskossa ja autuaallisessa toivossa, että pian päättyy tämä vaivaloinen matka, ja ijankaikkinen lepo ja täydellinen ilo alkaa. Rakkaat ystävät pitävät jo häitä sillattoman virran toisella rannalla, vaikka vasta ovat täällä olleet meidän kanssamme kokouksissa. Siinä uskossa olemme, että saamme heitä tervehdellä Karitsan emännän kruunussa läpipaistavana ja kirkkaana; ja olkaa nyt tervehdetty Kuoksu v.k.¹⁾ ja lasten ja koko kylän kristittyin kanssa kaikilta meidän kylämme kristityiltä, Filpalta v. k., Oskarilta v. k., Suutarilta v. k., Ylipään Oskarilta, Sammelilta v. k., mutta ensin ja viimein minulta vaimoni ja lasten kanssa. Merkitsee heikko veljenne

Frans Parakka.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, Gellivaaran kirkonkylässä, 31/12 1907.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille ja kaikille armoiteuille sieluille Etelä-Suomen rannoilla ja kaikkialla, jotka kanssamme ovat hengittämässä yhtä armon ilmaa, rauhan siteen kautta Kristuksen laissa sen opin ja esikuvan jälkeen, jonka aikakautemme vanhimmat ovat jättäneet uskossa, opissa ja elämässä. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille ja vahvistakoon teidän sielunne ja henkenne voiton päällä pysymään ja kantamaan hedelmän kärsivällisyyden kautta elämänne ehtooseen asti! Amen.

Onnen toivotuksella tervehdämme teitä ja annamme tietää, että olemme terveinä, ja kokous on nyt tässä Gellivaaran kirkonkylässä, ja saarnaajia on kokoontunut Norjasta, Suomesta ja Lapinmaan saarnaajat, vanhemmat ja nuoremmat, vieläpä suuri kristittyin lauma, yksimielisesti Jesuksen nimeen, jossa myöskin on yksimielisesti tutkittu ja koeteltu raskaita ja korkeita kristillisyyden asioita Herran edessä Hänen seurakuntansa menestykseksi ja koossa pysymiseksi, vieläpä lähetyskirjoja Suomesta ja Amerikasta, joitten edestä kiitämme. Ja olemme Pyhän Hengen valkeudessa yksimielisesti tutkineet niistä asioista, jotka ovat Suomen maalla

*) v.k. = vaimonsa kanssa.

olleet kysymyksen alaisena, niinkuin äänestys herrainpäivä vaaliasioissa. Niin on meillä Apostolinen neuvo siihen, että olla alamainen esivallalle. Ja se, joka pitää oleman esivallalle kuuliainen, hänen pitää myös hänen lakia noudattaman ja niin muodoin puolustaman sitä, koska se ei ole hyvää omaatuntoa vastaan, vaan enempi suojelee meidän kristillisyyttämme, niinkuin teidän maassa Suomen vanha pohjalaki sitä tekee, jonka tähden me pidämme sitä viisautena, että te äänestyksen kautta sen pyydätte itsellänne tallella pysymään ulkonaiseksi suojaksi.

Ja mitä tulee talonomistajayhdistykseen, joka on meille enempi outo asia, vaan niinkuin tiedämme, että kaupungilla on heidän omat lakinsa kussakin valtakunnassa, jossa kunkin kaupungin asiat (valtuuston) kautta hoidetaan, vaan kun ovat lait olleet niin ahtaat Suomessa, että veron ve-täjät eivät ole saaneet yhteen kokoontua näitä ajallisia asioita tutkimaan keskenänsä, ja siitä syystä joutuvat moninaisten kiusain ja kuormain alle, ja että he esivallan kautta hankkivat itsellensä lain sääntöjä, siihen emme ole saattaneet tässä asiassa tuomita niitä, jotka sen tehneet ovat eikä niitä, jotka pois olleet ovat, koska se kuitenkin ei ole sotiva hyvää omaatuntoa eikä myös esivallan lakia vastaan, niinkuin monet muut yhdistykset ovat, jotka sotivat esivaltaa vastaan ja niin muodoin hyvää omaatuntoa vastaan myös, joihin ei sovi kristittyin mennä. Ja sentähden neuvomme teitä, rakkaat veljet ja sisaret, että mitä näissä asioissa olette loukanneet itseänne toiset toisianne vastaan, niin anokaa anteeksi ja antakaa anteeksi toiset toisille ja niin Kristuksen lakia täyttäkää ja ahkeroitkaa yksimielisesti tehdä työtä ja pitää huolta kristillisyydestä, sekä lähetystoimessa ynnä muussa, niitten neuvoin jälkeen, joita jo ennen saaneet olette, joka on siunatuista hedelmiä kantanut ja uskomme vieläkin kantavan.

Olemme myös saaneet vastaanottaa kutsuja, joissa tahdotaan täältä saarnaajia Suomeen, jota emme tahdo unhoittaa. Mutta koska huutoja on joka kantilta ja tarve vaatii, niin emme vielä saata saarnaajia lähettää, mutta uskomme sen, että kun teidän ja meidän rakkaat veljet, N. Milen, Ahonen, Marttala, Ihalainen, O. Lähteenmäki ja Kanerva tulevat teidän tykönnne, että ne täyttävät teidän ilonne, johonka Jumala antakoon menestyksen ja siunauksen. Vaikka Jumala sen katsoi hyväksi, että otti pois rakkaan veljen Kolehmaisena, niin uskomme kuitenkin, että Jumala hoitaa asiansa vieläkin tästäkin edes.

Ja ei nyt muuta tällä kertaa, kun jääkää hyvästi Jumalan ja Hänen armonsa sanan haltuun ja uskokaa, rakkaat veljet ja sisaret, rohvastulla sydämellä, ja seurattaamme Jesusta läpi turmeluksen pilkkakaupungin Yrttitarhasta Golgatan mäelle ja katsokaamme uskossa ja hengessä maasta ylettyä ja orjantappuroilla kruunattua Kuningasta, että viattomat veren

pisarat priiskuvat sieluinne ja sydäntenne maalle, ja uskokaa rohvaistulla sydämellä synnit anteeksi! Vielä mekin, ynnä Herran lauman kanssa, annamme ja todistamme synnit anteeksi Jesuksen nimessä ja maahan vuotaneessa veressä. Sen muistakaa vielä kuolemankin virran rannalla, ennenkuin silmät kiinni painuvat ja rukoilkaa meidänkin edestämme!

Tätä merkitsevät seurakunnan kanssa ja puolesta:

P. O. Fjell Dahl, Jöns Mäntyvaara, E. Samuel Wettasjärvi, Frans Parakka, Isak Kuoksu, Isak Niku, Viktor Apelqvist, Viktor Björkman, Israel Natta-vaara, Lars Petter Kilvo, Kalle Nilsson, Adolf Dynesius, Anders Knutson y.m.

Kuoksussa se 30 päivä elokuuta 1908.

Tulen tykösi, rakastettu veljeni, jollakin harvalla ratilla tervehtimään sinua Heikki Vesikkoa vaimosi ja lastesi kanssa, niin myös kaikkia niitä, jotka ovat nimellisesti myötä olleet ja terveisiä lähettäneet preivissäsi, joka oli kirjoitettu 21 päivä elokuuta, joka oli kallis ja sydäntä ilahduttava, josta näin, että olette tunteneet totuuden, josta ennenmiten ajattelitte toisin ja olette tunteneet erhetyksenne ja rukoilleet anteeksi; ja minä myös todistan anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä ijan-kaikkisella unhotuksella ja tervehdän kaikkia teitä Imatran rakkaita veljiä ja sisaria vaimoni ja lasteni ja kyläni kristittyin kanssa, kaikkia niitä, jotka yhtä armon ilmaa hengitätte esikoisten seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä, sen opin ja esikuvan jälkeen, jonka aikakautemme vanhimmat ovat meille jättäneet, jotka ovat hyvän uskon kilvoituksen kilvoittelleet ja uskon pitäneet ja ilolla juoksunsa päättäneet. Kyllä mekin silloin jäimme orvoiksi, mutta jälkeen on tullut näköksälle, etteivät ole vanhimmat vieneet Jumalan voimaa ja taivaan valtakunnan avaimia myötänsä, ei täällä eikä siellä. Sen me uskomme, että Jumalan huone on Suomessakin rakettu kallion päälle, jota ei virrat eikä tuulet hajoita, ja sen me myös uskomme, että löytyvät uskolliset vartijat Suomessakin, jotka valvovat Sionin muurilla ja huutavat, mitä aika kuluu, ettei yksikään tarvitse juosta hukan suuhun eikä hengelliseen hätään kuolla eikä synnissänsä hukkaa, sillä meillä ja esikoisseurakunnalla on luottamus niihin saarnaajiin, jotka teille ovat saarnanneet, niinkuin vanha Marttala ja Varjola ja myös monta muuta; pitääkää niistä kiinni ja älkää uskoko niitten päälle valheita, sillä ei totuuden tunnustajilla olekaan muuta odottamista maailmalta, jonka kaikki Raamatut todistavat.

Lähetyksistä täältä eri saata mitään teille vastata, koska olen kotona kesätöitten tähden, niin myös muut saarnaajat. Vaan sen minä tiedän, että koska semmoinen tarve tulee, niin Lapista löytyvät tuomarit, jotka eivät pidä kenenkään puolta, ei enempi rikkaan kuin köyhän, josta olen varma; vaan Suomessa pitäisivät olla Suomen saarnaajat, niinkuin ovatkin, jotka kokoavat Herralle Jesukselle eikä itsellensä. Niin on Herra koonnut yhden piskuisen lauman tälläkin etsikkoajalla, jotka ovat eroitetut maailmasta ja kuolleesta kristikunnasta ja eriseurasten parista, ja sentähden on yksinäinen eli hedelmätön, joka ei synnytä lapsia orjuuteen, vaan äidin syliin. Ja sentähden olemme, rakkaat veljet ja sisaret, hyvässä turvassa, kun olemme sen seurakunnan helmassa, joka on ensiksi syntynyt kivulla täällä laihassa Lapinmaassa ja Raamatullisen lähetystoimen kautta levitetty neljään tuuleen, ja isällinen huoli pidetty, että se Jumalan siunattu työ menestyisi, ja sanokoot sitten vastustajat eli pilkkaajat mitä hyvänsä! Ensimmäiset kristityt, jotka ovat ensin uudestisyntyneet, mitä ne ovat sillä maailmasta voittaneet? Joo, väärän profeetan nimen, villihengen nimen, paavilaisen nimen, Suomessa hihhulin nimen ja nyt pilkalla esikoisen nimen, vaan se on vanha sananlasku, että kyllä koira nimensä kantaa, vaan ajatelkoot he, että kerran tulee se aika, että jokaisesta turhasta sanasta pitää luvun tekemän, ja töitten jälkeen maksetaan palkka. Vaan Jumala antakoon kärsivällisyyttä kaikille työntekijöille vähän aikaa tehdä työtä, siksi kuin ilta tulee ja päiväpalkka maksetaan, ja se on autuus armosta ja siihen tyytyvät kaikki oikeat kristityt, ja olisi suuri Jumalan armo, jos Isäntä laskisi sisälle, koska koira rupeaa porstuan ovea kynsimään; se on vissi, ettei ole niin pitkää päivää, ettei ilta tule.

Ja ei nyt muuta tällä kertaa, vaan jätän hyvästi siinä autuaallisessa toivossa, että vähän ajan perästä saamme teitä, rakkaat ystävät, tervehdellä, jos ei tämän maan päällä, niin kuitenkin kunnian rannalla tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen sanomme: terve tulemaan! Ei silloin, rakkaat ystävät, ole kristillisyytä näin huono eikä autuus näin halpa, eikä sydän näin ahdas, eikä näin vaivaa hengellinen köyhyys niinkuin nyt, ettei tiedä mitä paperille panee. Vaan olkaamme toivossa iloiset ja kärsivälliset murheissa, kaikki rakkaat ijankaikkisuuden matkakumppanit sielläkin etelä-Suomen rannoilla, sekä kasvoista tunnetut että tuntemattomat, jotka vielä elätte. En tiedä, vieläkö Hanski emäntänsä kanssa elää, koska ei ollut häneltä terveisiä; jos he elävät, niin tervehdä häntä tämän minun lähetyspreivini kautta! Ja kiitän vieläkin sen ylenpaltisen rakkauden ja palveluksen edestä ja senkin avun edestä, kun Hanski-veli osoitti meille Lappeenrannassa, koska tohti mennä paljaan pään kanssa

ja avasi meille tien, että pääsimme ulos rukoushuoneelta. Usein muistan Antrean kristityitä, erittäinkin Kontraa emäntänsä kanssa; jos he vielä elävät, sano heille rakkaita terveisiä! Ja tervehdä tällä lähetyspreivillä kutakin nimeltänsä, sekä saarnaavaisia miehiä ja palvelevaisia vaimoja ja kaikkia totuuden apulaisia, jotka kaikki ovat yhdessä työssä rakentamassa Herran huonetta, ja niin on oma rakennus rakkaudessa, ja rauhan Jumala on sen teille palkitseva vanhurskasten ylösnousemisessa.

Ennen kaikkia, rakkaat veljet ja sisaret, uskokaa synnit anteeksi! Minäkin täältä asti annan ja todistan kaikki synnit, viat ja heikkoudet Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressa anteeksi, ja se muistakaa vielä kuolemankin hetkellä, ennenkuin silmänne kiinni painuvat! Sillä usein muistan sitä rakasta kanssakäymistä, jota saimme pitää siellä käydessämme, ja usein olen hengessä läsnä, vaikka luonnolliset silmät eivät näe eikä kädet ylety kaulaan, vaan sen minä uskon, että rakkaus ylettyy poikki kuoleman virran, josta on jo koettelemus, sillä niin paljon on jo ystäviä teiltä ja meiltä mennyt, jotka ovat jo rauhan rannassa; vaan me vaivaiset olemme vielä täällä surun laaksossa, josta henkemme usein huokaa pois päästä. Vaan pitäkäämme itsemme onnellisena ja autuaana, koska olemme kootut niinkuin linnunpojat pesään, emän siiven alle lämmintä ihoa vasten, siksi, että saapi pojat siipiin. Ja niin minä uskon, että paljon olisi jo, joilla kantaisivat siivet lentää poikki sillattoman virran, joita ei synnin tulva hukuta eikä tulipalo polta. Onnentoivotuksella jätän hyvästin, että seison puheeni pohjalla nyt ja ijankaikkisesti. Amen.

Rukoilkaa, rakkaat veljet ja sisaret, minun ja vaimoni edestä ja lasteni edestä! Ole nyt Vesikko vaimosi ja lastesi kanssa minulta vaimoni ja lasteni kanssa ensin ja viimein tervehditty sydämen rakkaudella! Pyytää vähin veljenne elämän tiellä, osallinen vaivassa ja evankeliumin edesvastauksessa

Isak Olsson Fors Kuoksu.

Rakkaita terveisiä saarnaajille; Varjolalle, Ahoselle, Viipurin Marttalalle, kaikille emäntänsä kanssa, ja Kolehmais-vainajan leskelle lastensa kanssa ja kaikille Viipurin kristityille; Haaralan Johannekselle rakkaita terveisiä. Olisi hyvä, jos veli lähettäisi tästä kopion Marttalalle Viipuriin.

Kyllä olisi halu enempi nimellisesti tervehtää, mutta en suita, vaan ovat kuitenkin nimenne kirjoitetut taivaissa, ja älköön yksikään pitävä vikana, vaikka en suita.

Se sama.

Kirjoitettu Gellivaaran kirkonkylässä 31. päivä joulukuuta 1908.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä aikakautemme vanhinten opin ja esikuvan jälkeen Herran Kristuksen laissa.

Tämän kautta tervehdämme teitä kaikkia, yhteenkokoontuneet vanhimmat ja saamamiehet ynnä palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten ja koko Herran lauman kanssa, tästä suuresta kokouksesta, jossa on taas ollut koolla tuhansia kristityitä rakkauden siteillä yhteen henkeen juotettuna, ja kiitämme Suomen veljiä ja sisaria kaikkein kalliitten kirjain edestä, joita olette meille tänne kirjoittaneet, vieläpä kaiken teidän ylenpalttisen rakkaan palveluksenne edestä, sekä ensimmäisen että viimeisen, johon toivotamme Jumalan siunausta ajassa ja ijankaikkisuudessa. Se on meidän suurin ilomme, kun kuulemme, että kristillisyyden asiat menestyvät teidän keskellänne ja Herran lauma pysyy koossa yhden Sionin vuoren tykönä, jossa hallitaan Kristuksen opin ja asetuksen jälkeen taivaan valtakunnan avainten voimalla, ja aittaa kahden valtakunnan välissä, joka on siunattu nyt ja aina ja ijankaikkisesti! Amen.

Olemme myös kuulleet teidän kalliitten kirjainne kautta teidän sydämellisen halunne, että saada lähetyismiehiä täältä käymään Etelä-Suomen maalla teidän keskellänne, niinkuin preivissännen sanotte tarpeen vaativan. Sentähden olemme keskenämme päättäneet eli koetelleet, jos sopisi kevät-puoleen siellä käymään, teille iloksi ja yhteiseksi ylösrakennukseksi kristillisyydessä, yhden yhteisen saarnaajain kokouksen pitämässä, mihinkä paikkaan eli kaupunkiin te näette ja koettelette sen parhaiten sopivan sovinnollisesti ja säädyllisesti. Meillä kyllä ei liikenisä saarnaajat sinne, kun huutoja on joka kantilta ja tarve vaatii, ja eloa on tosin paljon, vaan uskollisia työntekijöitä on vielä vähän, niinkuin Herra on sanonut. Mutta Herralle Jesukselle uhraamme heitä, teidän iloksi, jos voittamattomia esteitä ei tule, ja jos saarnaajat terveenä pysyvät ruumiinkin puolesta, niinkuin heidän sielunsa menestyy, niinkuin ennen luvattu on. Ja uskomme myös, että Herra kuulee valittuinsa rukouksia lupaustensa jälkeen.

Ja ei nyt muuta, vaan sanomme kaikkein vanhinten ja saarnaajain ja palveluspiikain ja kokousväen kanssa teille, kaikkein paikka- ja kaupunkikuntain kristityille, rakkaille veljille ja sisarille, sydämellisiä rakkaita terveisiä ja kaikille työkumppaneille Etelä-Suomen rannoilla ja kaikkialla, ja rukoilemme Jumalaa, Isää, Herran Jesuksen nimeen teidän edestänne, että Hän vahvistaisi teitä aina Pyhän Henkensä voimalla eteenkinpäin

kantamaan Kristuksen iestä ja viinamäen aitaa voimassa pitämään ja rakentamaan, että raja pysyisi auki Jumalan valtakunnan ja maailman valtakunnan välissä, että metsän eläimet pysyisivät ulkopuolella aitaa, ja ette tulisi vietellyiksi eli petetyiksi tällä viimeisellä maailman lopun ajalla, ja ettei lihallinen vapaus pääsisi turmelemaan hengellisen vapauden, niinkuin valitettavasti monessa paikkakunnassa on niin käynyt, kun eivät ole vaaria ottaneet Lapinmaan vanhinten valkeudesta tämän kristillisyyden ajalla, jonka tähden on suuria vahingoita ja repeilemisiä tullut sekä Amerikassa että Euroopassa. Eikä taida sielun vihollinen olla vielääkään joultilas, eikä hän nuku: jos yksi paha voitetaan, niin toisen vihollinen nostaa, ja sentähden on Jesuksen opetuslapsilla tuska ja vaiva maailmassa, niinkuin Jesus on sanonut. Jonka tähden tulee teillä ja meillä, veljet rakkaat ja sisaret, usein halu poijes päästä kaikista murheista ja vaivoista lepäämään kaikkein vanhinten ja valittuin kanssa, joita on jo ilolla nukkunut: kuoleman uneen monta kymmentä tuhatta tämän kristillisyyden ajalla, opettajat ynnä opetuslastensa kanssa, johon tuntuu meillä ja teilläkin kaipaus ja koti-ikävä monta kertaa, näkemästä ja kuulemasta kaikkea kauhistusta maan piirin päällä, mitä on ja mitä vielä tuleva on.

Mutta olkaa, veljet rakkaat ja sisaret, hyvässä turvassa tämän esikoisten seurakunnan helmassa, jossa on turvan ja suojan paikka tiaisilla ja pääskysen pojilla kovan ilmankin aikana, ja seuratkaa sitä suurta Ristin-kantajaa Yrttitarhasta Golgatan mäelle, sillä Hän on tien auki kaalannut suuren vaivan ja verisen sodan läpi suljettuun paratiisiin ja helvetin portit sulkenut teidän ja meidän edestämme Pitkänä, jossa Hän huusi, että se on täytetty.

Ja ei nyt muuta tällä kertaa, vaan sanomme hyvästi, kaikkein saarnaajain ja tämän kokousväen kanssa, sen suuren Luojan haltuun siihen asti, kun tervehtelemme toisiamme, jos ei ennen, niin Jumalan paratiisissa. Ja vielä kaikkein viimein täältä asti todistamme kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä, viattomassa ja kalliissa sovintoveressä, joka on vuotanut taivaallisen Vanhimman sydäimestä viimeiseen pisaraan asti. Se muistakaa vielä kuolemankin hetkellä, ennenkuin silmänne kiinni painuvat! Amen. Ja pyydämme rukoilemaan edestämme!

Teidän heikot veljenne:

Erik Samuel Wettasjärvi, Viktor Apelqvist, Isak Kuoksu, Jöns Mäntyvaara, Isak Niku, Frans Parakka, Viktor Björkman, Adolf Dynesius, Anders Knutson Pitsa, Anders Kurak, Knut Kituk, Johan Henrik Liikavaara, Anna-Liisa Purnu, Joonas-vainajan leski.

Ja vieläkin sanomme sydämen rakkaita terveisiä kaikille Etelä-Suomen saarnaajille heidän emäntäinsä kanssa: Varjolalle, Ahoselle, A. Marttalle, Ihalaiselle, Helinille, Haaralan Johannekselle, Evalt Rantaselle, Lähteenmäelle, Kolehmais-vainajan leskelle. Emme suita nimiä mainita, mutta nimenne ovat kirjoitetut taivaassa.

Gellivaaran kirkonkylässä 3/4 1909.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä aikakautemme vanhinten opin ja esikuvan jälkeen Herran Kristuksen laissa.

Tämän kautta tervehdämme teitä, Suomenmaan rakkaita veljiä ja sisaria, kaikki yhteenkokoontuneet vanhimmat ja saamamiehet ynnä palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa ja toivotamme Jumalan siunausta ajassa ja ijankaikkisesti. Olemme yksimielisesti löytäneet soveliaiksi Herran edessä jo ennen etsityt ja uskolliseksi löydetty meidän rakkaat ja uskolliset työkumppanit Isak Kuoksun ja Isak Nikun, että ne täyttävät sen, josta joulukokouksessa olemme teille kirjoittaneet, kevät-puolella siellä käymään teille iloksi ja yhteiseksi ylosrakennukseksi monissa tärkeissä kristillisyyden asioissa, yhden yhteisen saarnaajain kokouksen pitämässä. Ei ne kyllä täältä liikenisi eikä terveyskään voisi sitä antaa myöten, jonka tähden sanomme yksimielisesti, että lähetysaarnaajat saavat olla vapaat, mistä he tuntevat, vaikka väliltä pyörtämään, jos terveys ei myöten anna.

Ja nyt me lähetämme heidät Herran nimeen siihen saarnaajain kokoukseen, jonka olette yksimielisesti päättäneet, ja rukoilemme ynnä koko Herran lauman kanssa, että Jumala heitä vahvistaisi vielä ruumiinkin puolesta ja antaisi sanansa oven auki olla heidän edesssä monen tuhannen sielun onneksi ja autuudeksi, jonka näemme, me täällä ja te siellä, että se kantaa hedelmän, vaikka maailma, kuollut kristikunta pappein ja eriseurasten kanssa sotii sitä vastaan, mutta ei sekään seiso, sillä Herra osoittaa voimansa heikkoin välikappaltensa kautta, josta olkoon Herralle kiitos ja ylimmäinen ylistys, että olemme voiton päällä.

Ja olkaa rohvaistut, kaikki saarnaajat ja totuuden apulaiset ja palveluspiiat esikoisten seurakunnan helmassa, ja kantakaa kärsivällisyyden kautta hedelmän. Ette ja emme ole turhaan työtä tekemässä, kukin siitä armosta, josta hän osalliseksi tullut on, sillä suuri on palkan-

maksu, joka odottaa sillattoman virran toisella rannalla, jossa on ihana Kaanaan maa, jossa voittajain ja kilvoittelijain palkka maksetaan ijan-kaikkisella ilolla. Ja sanomme sydämen rakkaita terveisiä kaikille Etelä-Suomen saarnaajille ja kaikkein kaupunki- ja paikkakuntain kristityille. Ja vielä todistamme täältä asti kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä, joka on vuotanut taivaallisen vanhimman sydäimestä viimeiseen pisaraan asti. Sen muistakaa vielä kuolemankin hetkellä, ennenkuin silmänne kiinni painuvat! Pyydämme rukoilemaan edestämme! Tätä merkitsevät omalla kädellä seurakunnan kanssa ja puolesta

Erik Samuel Johansson, Viktor Apelqvist, Frans Parakka, Jöns Mäntyvaara, Viktor Björkman, Karl Johan Nilsson, Adolf Dynesius, Anders Knutson Pitsa, Anders Kurak, Johan Henrik Liikavaara, Anders Kemi ja vaimonsa Karoliina, Saivonmuotka.

Parakassa 16 päivä huhtikuuta 1909.

Rakas veli Herrassa ja uskollinen työntekijä Herran viinamäessä Isak Kuoksu rakkaan vaimosi, lastesi ja Kuoksun kristittyin kanssa. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtooseen asti!

Onnen toivotuksella tervehdämme teitä tämän kokousväen kanssa,, joita on ollut paljon koolla. Ja Jumalan sana on vaikuttanut niinkuin ennenkin; vieläpä langenneitakin on noussut, josta tulee ilo. Kiitämme Kuoksu-veljeä rakkaan ja kalliin kirjan edestä, jonka olemme saaneet ja lukeneet ja tutkineet, emmekä ole saattaneet muuttaa sitä, kun jo alusta on päätetty, mutta olemme sen niin tutkineet, kun se jo näin viipynyt on, ja Isakilla on terveys, ettei uskalla lähteä senkään tähden niin kauas, että lykkää sen reisin tulevaan talveen, josta saamme puhua jälkeen, jos elämme ja terveyttä on. Fransin terveys, erittäinkin tänä talvena, ei ole parempi kuin Isakinkaan.

Olemme saaneet sanomia, että Meri-Pietari on Gellivaarassa ollut pääsiäisen aikana. Olemme sinne kirjoittaneet mielipiteemme, että Suomen reisu on paras lykätä tulevaan vuoteen. Kartanon Antti meni sinne eilen ja Karoliina jäi tänne. Antin terveys on samaa määrää, kuin on ollutkin. Kokouksen asioista saatte Isakin kanssa tehdä niinkuin parhaaksi näette. Me kuitenkin Fransin kanssa häädymme käydä Huornasessa ja Niliivaarassa.

Ja ei nyt muuta tällä kertaa, vaan olkaa nyt Kuoksu-veli vaimosi, lastesi, Kuoksun ja Lainion kristittyin kanssa tervehdetty sydämellisellä rakkaudella ja näillä sanoilla, että kaikki synnit, vieläpä viimeisetkin epäilykset, ovat anteeksi annetut Herran Jesuksen nimessä ja siinä viattomassa ja kalliissa veressä; sen mekin annamme ja todistamme Jumalan puolesta. Jumala, rakas Isä, vahvistakoon omiansa kaikissa vaivoissa, kiusauksissa ja koettelemuksissa siihen autuaalliseen hetkeen asti, kuin saatte ja saamme silmät kiinni painaa ja lentää elävän uskon siivillä poikki sillattoman virran ijankaikkisuuden ihanalle rannalle, johonka jo niin paljon ystäviä on siirtynyt ja ovat häitä loppumattomia pitämässä sinun entistenkin aviokumppaneitten ja kaikkein vanhinten ja valittuin kanssa, Jumalan ja Karitsan istuimen edessä ja veisaavat amenta ja hallelujaa, kiitosta ja kunniaa Jumalalle ja Karitsalle alati ja ijankaikkisesti. Amen.

Frans Parakka.

Sammeli!

Anna tämän Pekan matkassa tietoa, jos tulet Käymäjärveen ja koska. Lähdän, jos on tämänkään verran terveyttä. Sanon sydämen rakkaita terveisiä sinulle rakkaan vaimosi, lastesi ja Kuoksun kristittyin kanssa. Rukoilkaa minunkin edestäni!

I. Niku.

Kirjoitettu Wettasjärvessä 15 p. kesäkuuta.

Rakkaalle työkumppanille ja uskolliselle Herran palvelijalle Hänen viinamäessänsä Isak Nikulle ynnä Briita Johannan ja lastesi ja kaikkein Pruukin kristittyin kanssa. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille!

Kiitän, veli rakas, teitä kalliin kirjan edestä, vieläpä terveisten ja ilosanomain edestä Jukkasjärvestä ynnä muualta, joka tuntuu suurimmalta armolta, että Jumala auttaa langenneita ylös armon kalliissa ajassa, ja ettei kaikki Jumalan Pojan vaivat ja kristittyin vaivat hukkaan menisi, josta kiitos ja ylimmäinen ylistys sille kuolemattomalle Jumalalle ja Karitsalle, joka tapettu on, ja on Jumalalle heitä ja meitä lunastanut uuteksi nyt ja aina ijankaikkisesti. Amen.

Veli tahtoi jonkun sanan kirjoittamaan, mitä ajattelen kokousten asioista. Minä en tiedä muuta sanoa, mutta niinkuin itse näette parhaiten sopivan. Nyt on kuitenkin ollut pitkälinen sääriitto ja nyt tulevat ihmisillä pellon teot, ja tunturireisut ovat kanssa välttämättömät, mutta sitä

en tiedä, jaksatteko eli ennätättekö sitä ennen pitää kokouksia jonkun päivän Suvannossa ja Pruukissa; itse te sen parhaiten näette ja ymmärrätte. Me olemme käyneet Marketassa, Kompelusvaarassa ja vähän viivymme Huornasessa; kolme kokousta pidimme takaisin tullessa, mutta miehet olivat pölkkyykontrahdissa ja metsissä kiinni, ja Kompelusvaarassa ovat vihaset perkeleet niinkuin ennenkin, mutta ei tahdo enää moni käydä kokouspaikassa, mutta niin pirulliset tekemään työtä nuorten päälle, että saada niitä takaisin lankeamaan kristillisyydestä, joista joku nousi, mutta pikkunen tokka siinä on pysynyt kristillisyydessä. Ja Marketassa vain ovat hauskat kokoukset, ja aina parannuksia uudistavat, ja Nilivaaraan tahtovat vaikka minkä läpi vielä kokouksia tänä keväänä, ennenkuin tunturiin mennään. Olisi kyllä ollut halu teitä nähdä ja puhutella, kun olisi sopinut. Jos sinulle sopisi käydä täällä.

Ei nyt muuta, vaan sanon teille Pruukin kristittyin kanssa juuri sydämen pohjasta rakkaita terveisiä vaimoni, lasteni pikku Kristiinan ja kylän kristittyin kanssa ja myös Kääntöjärven kristityiltä. Rukoilkaa, veli rakas, meidänkin edestämme, vieläpä kaikkein enin minun edestäni, ja anteeksi antakaa minullekin kaiken syntisyyteni ja vähän uskomisen. Ja vielä minäkin, teidän vähin veljenne, täältä asti todistan kaikki synnit ja epäilykset anteeksi Herran Jesuksen nimessä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä; sen muistakaa kuolemankin hetkellä! Kirjoitti omalla kädellä

E. Samuel Wettasjärvi.

Pyydän vastausta!

Minä olen taas saanut kirjan O. Matoniemeltä Amerikasta, samaa suuntaa kuin ennenkin.

Kalliit sanomat ovat Suomen kirjoissa, joita lähetit, niinkuin kuulimme.

Parakassa 1909.

Tykö rakas veli ja uskollinen työkumppani kalliissa Herran työssä Isak Kuoksu rakkaan vaimosi, lastesi ja Kuoksun ja Vittangin kristittyin kanssa. Jumalan armo olkoon teidän henkenne kanssa!

Kiitämme rakkaan ja kalliin kirjan edestä, jonka saimme menneessä postissa, josta näemme, että Vittangin kristittyin halu ynnä sinun kanssasi on, että saada saarnaajat Mikkeliksi Vittankiin, joka on kallis asia Jumalankin edessä, että huolta pitää kristillisyydestä. Se se vain on meidänkin halu, että eivät ne paikat joutuisi kylmille, joissa niin paljon on

työtä tehty, ja Jumala niin suuria ihmeitä tehnyt on heikkoin välikappaltensa kautta vielä ensimmäisten työntekijäin haudan päällä, josta kiitos rakkaalle Isälle. Se se on meidänkin halu ja rukous, että saada saarnaajat tännekin tänä syksynä; tosi tarve se kyllä on, ja on meidän ajatus ja yhteinen halu, että kun Mikkelinä kokous pidetään Vittangissa, että siitä käydä Parakassa ja Wettasjärvässä ja Pruukissa. Sammeli on kirjoittanut Anteruksen mielipiteen tunturiin menosta tänä syksynä; vissimmästi olet saanut preivin,

Sanomia ei ole täältä tällä kertaa. Terveenä olemme ruumiin puolesta ja uskomassa synnit anteeksi. Nikun Isakki on kanssa täällä, Palon Juho, Eva Maija, Tiina Sofia, ja käskevät sanoa sydämen rakkaita terveisiä teille. Ja ole nyt Kuoksu-veli perheenne ynnä Herran lauman kanssa meiltä tervehdetty sydämellisellä rakkaudella, ja annamme ja todistamme kaikki synnit anteeksi Jesuksen nimessä ja veressä. Rukoilkaa meidänkin edestämme ja kantakaa anteeksi antavaisella sydämellä armoistuimen tykö! Pyytää

Franssi ja Sammeli.

Kirjoitettu Gellivaaran kirkonkylässä joulukokouksesta 1909.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä O. Matoniemi, M. Uuskoski ja Johan Kieri rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja se siunattu lapsilauma siellä Amerikan maalla, jotka terveellistä armon ilmaa hengittävät aikakautemme esikoisten seurakunnan helmassa ja pysyvät sen hengen yhteydessä.

Tervehdämme teitä armon ja rauhan tervehdyksellä ja tietää annamme, että olemme useampia preivejä saaneet vastaanottaa, joitten edestä kiitämme, joista kirjoista me näemme, että ette ole sopineet keskenänne niinkuin on neuvottu, joka syvästi murhetuttaa meitä, joka näkyy siitä, koska teidän kirjanne ovat niin kanteelliset puolelta ja toiselta, ja vielä kun olette niin julkisesti levittäneet moitteet ja kanteet toisistanne, joka näkyy siitä kun yksi ja toinen kristitty kirjoittaa sekä tänne että Suomeen heidän tuttavilleen niistä asioista. Eikö tässä ole vaara edessä, että ei kaksi joukkoa tulisi, kun ovat puolustajat molemmin puolin ja kun niin julki solvaussanoilla kirjoitetaan ja vissiin puhutaan, kun että sanotaan seurakunnalta tunnetut ja puhumiseen painetut persoonat, että he ovat itsejuoksijat, että kun myös niitä persoonia, joita seurakunnalta on tunnettu monta kymmentä vuotta totuuden saarnaajaksi, että heitä sanotaan,

että he Jumalan silmäterää kaivavat. Ovatko nämä puheet puolelta eli toiselta kokoomiseksi eli yhteenliittämiseksi? Eikö tämä ole hajoittamista? Ja mitä Matoniemi-veli kirjoittaa siitä kaavakirjasta, että Kieri-veli sen kanssa ikävästi elää; me kuitenkin sen niin uskomme, että Kieri-veli kantaa Jumalan luontoa, että hän on jaksanut anteeksiantaa Matoniemelle tätä asiaa, jonka Matoniemi on täällä anteenksi anonut; ja ainakin Matoniemi-veli on siinä asiassa tehnyt sen neuvon jälkeen, kuin hänelle täällä Lapissa annettu on, niinkuin hän sen lupasi täällä käydessä.

Ja mitä taas Kieri-veli valittaa, ettei Matoniemi-veli tahdo lukea Lapin lähetykskirjoja julkisesti, ja Matoniemi sanoo, että hän on seurannut Lapin saarnaa jäin esimerkkiä siinäkin; mutta me täällä olemme sen kirjoittaneet sitä varten, että se julkiluetaan Amerikassa seurakunnalle, nimittäin sen viimeisen seurakunnan kirjan, että he kaikki kuulevat sen sovinnon, mikä Norjassa ja Lapissa on saarnattu ja päällepainettu; nämä asiat kuuluvat Amerikan saarnaajain ja kristittyin väliin. Ja näitten kaikkein tähden me yksimielisesti sanomme: veljet rakkaat, sopikaa, sopikaa ja anteeksianokaa ja -antakaa sydäimestä toinen toisellenne niinkuin Herran apostoli Paavali sanoo, että "olkaa keskenänne ystävälliset ja laupiaat ja anteeksiantakaa toinen toisellenne niinkuin Jumala Kristuksen kautta teille anteeksiantanut on"; ja vielä sanoo sama apostoli, että: "Kantakaa toinen toisenne kuormaa ja niin Kristuksen lakia täyttäkää!" ja tehkää sen päälle työtä, että Herran lauma pysyisi koossa ja yhden äidin helmassa, se on, esi-koisten seurakunnan helmassa niitten opetusten ja neuvoin alla, joita vanhimmat ovat aikakaudessamme ylöskaivaneet Pyhästä Raamatusta Pyhän Hengen valkeudessa, jonka tiedätte ja tiedämme, että ei ole varaa liikkua niistä, ei lisätä eikä vähentää missään asiassa.

Koska te olette, veljet rakkaat, molemmilta puolin pyytäneet neuvoa, niin me olemme tässä kirjassa neuvoneet teitä, ja olemme jo ennen neuvoneet, ja Jumalan tähden painakaa raot kiinni ja sopikaa keskenänne; ei ole joutoa, että riidellä tiellä, sillä aika on lyhyt, eikä tässä ole vähempi kuin monen tuhannen sielun autuus kysymyksessä, jotka eivät ole vähemmät kuin Jesuksen veren hinta, ja ajatelkaat, rakkaat veljet, perään, kuinka monta sielua huokaa näissä riidoissa, eikä katsoa omaa puolta ja kunniaa, vaan antaa oman kunnian kaatua, ja aina kysymys olkoon se, että Jumalan kunnia jäisi, ja unhoittakaa unhoituksella kaikki rikokset, muistaen sen, kuinka paljon Jumala on meille kullekin anteeksi antanut.

Uskokaa rohvaistulla sydämellä kaikki synnit anteeksi Jesuksen nimessä ja kalliissa veressä, jonka me täältä asti todistamme Jesuksen nimessä. Siinä uskossa olemme, rakkaat veljet ja sisaret, että vähän kilvoituksen perästä saamme yhteen tulla Jumalan paratiisissa vanhinten ja

kaikkein maasta ostettuun kanssa, ja sanomme kristittyin paljouden kanssa sydämen rakkaita terveisiä. Rukoilkaa aina meidän edestämme; tätä pyytävät teidän heikot veljenne, osalliset vaivassa ja valtakunnassa:

P. O. Fjeldahl eli Meri-Pietari, Jöns Eriksson Mäntyvaara, Erik Samuel Johansson Wettasjärvi, Viktor Apelqvist, Viktor Björkman, Adolf Dynesius, Frans Parakka, Nikolai Hansen, Olof Hansen Lofotista, Isak Niku, Isak Kuoksu, K. Erlandsson, Karl Nilsson, Johan Karlsson, Anders Knutsson Pitsa, Anders Kurak, Isak Isohuhta.

Tämän saatte julkilukea seurakunnassa, ja antakaa tästä myös osa Kierille!

Kirjoitettu Wettasjärvessä 11. 3. 1910.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä O. Matoniemi, M. Uuskoski, J. Kieri rakkaitten ystäväinne ja rakastajainne kanssa, jotka yhtä armon raitista ilmaa hengittävät esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä kuuliaisina lapsina vanhinten opille Herran Kristuksen lain jälkeen.

Tämän kautta tervehdämme teitä, veljet rakkaat, ja tietää annamme, että terveenä olemme ruumiin puolesta ja uskomassa olemme syntein anteeksisaamisen armosta itsemme autuaaksi ja työssä Herran viinamäessä niinkuin ennenkin. Ja Jumala on voimallinen pyhäinsä kokouksissa; ilon ja riemun äänet kuuluvat vanhurskasten majoista ja rauha, sovinto, yksimielisyys ja rakkaus veljein välissä ynnä seurakunnan kanssa, josta rakkaalle Isälle kiitos olkoon, joka on siunattu ijankaikkisesti. Amen.

Olemme saaneet teiltä kirjoja, joitten edestä kiitämme, ja J. Kieri veli valittaa, että Jumalan käsi painaa häntä ja huudat apua meiltä. Ja siinä mielessä olemme me jo monta kertaa Amerikkaan kirjoittaneet, että apu tulisi Sionista ja rauha ja sovinto veljein väliin ynnä seurakunnan kanssa, ja tunnemme sen, että niin olisi sinunkin halusi ja painosi, jonka tähden olet kirjoittanut synnintunnustus- ja anteeksiroukuskirjan ynnä kehotuksen kanssa O. Matoniemelle rakastajainsa kanssa, joka kyllä on kallis asia. Ja kalliina ihmisenä ja rakkaana veljenä me olemme seurakunnan kanssa teitä pitämässä, vieläpä kalliina työntekijänä Herran viinamäessä, emmekä me teitä kumpaakaan laske käsistämme irti, niin kauan kuin teissä kuuliaisuutta löytyy Lapinmaan seurakunnalle ja sen yksinkertaisille neuvoille ja ojennuksille, ja pitäisihän sen kelpaaman, koska sillä menestys on ollut

Lapinmaassa, Norjassa ja Suomessa ja aina Amerikkaan asti, jotka ovat kuuliaisuuden osoittaneet ja tehneet kalliita sovintoja, eivätkä ole itseänsä vanhurskaaksi tehneet.

Ja niinkuin te nyt olette O. Matoniemen kanssa vaatimassa parannusta toinen toisiltanne, ja Lapinmaan seurakunta painaa teitä lujasti sopimaan ja anteeksi anomaan ja sydämestä anteeksi antamaan toinen toisellenne anhotuksella, eikä se tyydy, ennenkuin se tapahtuu. Ja kieri veli on sitä tehnyt kirjallisesti Matoniemelle, mutta me ymmärrämme niin, että ei se kirjallinen tunnustus voita tarkoitusta sovintoon, vaikka tunnustus on oikea omain syntein kohdalle. Ja niinkuin Matoniemi veli kirjoittaa, että kun seurakunnan kirje tuli, niin olisi niinkuin raskas kivi otettu häneltä pois. On kallista ja iloista kuulla, ja niinkuin seurakunnan kirja sisältää, että sopia keskenänne, sillä sovinnon kautta ainoastaan painot otetaan pois.

Niin me vielä neuvomme teitä Jumalan sydämellisen laupeuden kautta, että te Matoniemen ja M. Uuskosken ja J. Kierin kanssa teette yhden määrätyn ja sopivan paikan, jossa te kokoonnutte yhteen ja useampia ymmärtäväisiä veljiä puolelta ja toiselta, Herran edessä kuulemaan teidän sovintoanne ja yhdistämään itseänsä siihen. Ja te siinä puhutte yhteen ja tunnustatte siinä kukin omat syntinne, niinkuin Jumalan edessä, ettekä saa väittää toinen toisenne päälle, että se pitää ottaa niin ja niin paljon syntiä tuntonsa päälle, ja taas, että se pitää olla niin ja niin paljon tuntoa siinäkin ja siinäkin asiassa ja taas siinäkin, jossa ei ole perääkään, että olisi tosi, mutta enempi valhe, niinkuin tapahtuu usein riita-asioissa, että yksi tuopi sitä ja toinen tätä, kun sydämet loukkaantuvat puolelta ja toiselta. Ja sitten, kun te saarnaajat olette yhteen puhuneet ja sopineet yhdistettynä veljein kanssa, niin sitten anteeksi anokaa ja anteeksi antakaa sydämestänne niin kauas kristillisyydessä kuin pahennus on tapahtunut ja vaikuttanut, ja niin saarnatkaa sovintosaarnaa sovintoveren voimalla, sillä Herra on itse sovintosaarnan säätänyt, ja niin yhdistettynä tehkää sitten työtä Jumalan peltovainiolla, että herännyt ja uskovainen lauma pysyisi hengissä kuninkaan Herran Kristuksen kuuliaisuudessa ja saisi nautita rauhaa hyvässä omassatunnossa, vieläpä iloa Pyhässä Hengessä sen oikean seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä rakkauden ja rauhan sieten kautta yhteen sovitettuna.

Eihän se, rakkaat veljet, ainakaan mene läpi, että te toinen toistanne vastaan niin pahoin sanotte, koska seurakunta Lapissa on kantamassa teitä kristittynä ja kalliina saarnaajana, mutta se vain, että sopia nopeasti, niinkuin Herra on sanonut. Ja niinkuin ei Jumala ole' työtänsä viskannut teissä eikä meissä, niin emme mekään niin halpaan pane kalliisti lunastettuja sieluja, joita Herra, Israelin Jumala, on jo niin monenlaisen

ilman läpi kuljettanut, ja nyt olette jo seisomassa iänkin vuoksi juuri haudan syrjällä ja huokaamassa, että o Herra Jesus, kun pääsisi pois tästä surun ja murheen laaksosta lämpimämpään ilmaan tapetun Jumalan Karitsan häitä viettämään Takkis-vainajan, teidän opetusisänne, ja kaikkein kristillisyytemme vanhinten ja valittuin kanssa, jossa ei yksikään enää katso karsaasti toinen toisensa päälle, eikä enää murheesta sydän lyö rinnassa, niinkuin täällä murheen laaksossa ja kiusausten korvessa. Se olkoon teidän ja meidän ainoa lohdutus tässä ikävässä maailmassa.

Ja ei nyt veljet rakkaat muuta, mutta sanomme sydämen rakkaita terveisiä kaikkein saarnaajain ja Jumalan temppelin rakentajain kanssa teille yllämainituille rakkaille veljille ja työkumppaneille ystäväänne kanssa. Ja vielä täältä asti todistamme kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi Herran Jesuksen nimessä, viattomassa ja kalliissa sovintoveressä. Se muistakaa vielä kuolemanakin hetkellä, ennenkuin silmänne kiinni painuvat. Pyydämme rukoilemaan edestämme. Teidän heikot veljenne, osalliset vaivassa ja valtakunnassa

Erik Samuel Johansson, Jöns E. Mäntyvaara, Frans Larsson Parakka, Isak Kuoksu, Isak Niku, Viktor Björkman, Viktor Apelqvist.

Masuninkylä se 5 p. toukokuuta 1910.

Rakkaalle veljelle ja Sionin muurin vartijalle Erik Samuel YVettasjärvi. Tervehdän sinua, veli rakas, rakkaan vaimosi ja lastesi kanssa ja sydämestä kiitän sen rakkaan ja kalliin kirjan edestä, jonka sain ilolla vastaanottaa, josta näin, että olisit halunut minua siellä käymään, joka on ollut minunkin ajatukseni, ja tarve olisi ollut, mutta en joutanut. Olen jälkeen käynyt Kuoksussa, ja Kuoksu vaimonsa kanssa käski sanoa sydämen rakkaita terveisiä teille, ja käski minun kysyä sinulta, koska lähдете tunturiin, ja onko se Herralle otollinen, että tekin olisitte Johanneksena, jos suomalaisia tulee paljon, Gellivaarassa. On aikunut tulla paljon. Kuoksun mieli oli, että jos sinä ilmoittaisit Viktorille, ja hänen mielensä oli, että me lähtisimme jo torstaina tällä viikolla, jos elämme, että kerkiämme Johannekseksi Gellivaaraan. Ilmoita nyt, veli rakas, mikä on teidän mielenne. Jukkaslaiset ovat kirjoittaneet, että tulla sillä varalla, että saatamme viipyä vielä jonkun päivän, ja tarve myös olisi näitten ja muitten asiain tähden. Olen täytynyt panna tämän Pekan tämän lapun kanssa, että saamme tietää, mitä ajattelette näihin asioihin.

No, uskomassa olemme kaikki synnit anteeksi niinkuin ennenkin Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa veressä, ja annamme ja todistamme Jesuksen nimessä teillekin. Rukoilkaa meidänkin edestämme! Sanomme sydämen rakkaita terveisiä vaimoni, väkeni ja kylämme kristittyin kanssa. Äiti-muori, Palon Juho vaimonsa kanssa, Eva Maria Kystänsä kanssa, Kuusi Jussi Marian kanssa, Petti-faari ja Tiina Sofia sanovat teille sydämen rakkaita terveisiä. Hyvästi Herran haltuun!

Isak Niku.

Ole veli rakas minulta Greta Stiinan ja lastesi ja väkesi kanssa ensin ja ensin tervehdetty sydämellisellä rakkaudella! Vastaa, veli-rakas, jollakin ratilla! Koska näet Fransia, niin sano hänelle vaimonsa ja väkensä kanssa meiltä sydämen rakkaita terveisiä!

Lahden kaupungissa 6 päivä lokakuuta 1910.

Tykö rakkaille veljille ja vanhimmille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä siellä Ruotsin Lapissa sekä se siunattu Herran lauma, joka teidän ympärillänne on ja jotka yksi ovat teidän ja meidän kanssa esikoisten seurakunnan helmassa ja Kristuksen lain kuuliaisuuden alla. Armo olkoon teille Jumalalta ja rauha meidän Herraltamme Jesukselta Kristukselta nyt ja aina ijankaikkisiin aikoihin asti! Amen!

Tällä onnen toivotuksella tervehtelemme teitä ja ilmoitamme, että olemme elämässä ja uskomassa niinkuin ennenkin armosta synnit anteeksi Ylimmäisen Pappimme uhriveren kautta ja ilmoitamme, että olemme pitäneet kokouksia täällä Lahdessa viikon päivät ja kristityitä on ollut koolla suuri paljous ympäri Suomen sekä saarnaajia, jotka ovat Jumalan sanan saarnanneet kaksiteräisenä, nimittäin parannusta ja syntein anteeksiantamista Jesuksen nimeen, ja se on vaikuttanut voimallisesti, että on kuulunut katuvaisten itkun sekä autuudestaan iloitsevaisten ilon ja riemun äänet, on myös langenneita noussut lankeemuksestaan, ja kristityt ovat myös vikojansa anteeksi anoneet, ja niin on paljon syntiä hukkunut armon ja laupeuden mereen.

Rakkaus, rauha ja yksimielisyys on kristittyin sekä saarnaajain välissä. Ja se tulee vielä näkösälle, että Herra se sotii ja voittaa, sillä vaikka maailman joukko pilkalla, vihalla ja vainolla sekä pyhäinsä että pahainsa kanssa on noussut elävän kristillisyyden valkeutta vastaan sekä ennen että

tällä etsikkoajalla, ja kyllä eriseurain henget näkyvät voimiansa kokoavan uskottomain pappein kanssa, jotka ovat nousseet Jumalan voimaa ja esi-koisten seurakuntaa vastaan. Sentähden tarvitsemme rukoilla Jumalaa Jesuksen nimeen, että Hän vahvistaisi Sionin muurin vartijoita ja kaikkia työntekijöitä, että he jaksaisivat varjella Herran piskuista laumaa hengen miekalla ja Herran Sebaotin voimalla, ettei lihallinen vapaus eikä omavanhurskaus ja väärän opin tuulet saisi turmella sitä siunattua Herran työtä. Sillä sen näemme, kuinka väkevästi mailman rakkaus ja synnin luvallisuus tahtoo pakata kristillisyyteen, jonka kukin tunnemme tykö-nämme, ja jos nämä pääsevät kristillisyyttä turmelemaan, niin se on ovi omallevanhurskaudelle ja väärälle opille, josta Jumala, rakas taivaallinen Isä, meitä varjelkoon. Ja tunnemme kiitollista sydäntä Jumalaa kohtaan, että Hän on ainokaisen, viattoman Poikansa antanut meidän viallisten tähden kärsimään synnin rangaistuksen ja ulosseisomaan sanomattomat helvetin tuskat ja täyttänyt Jumalan vanhurskaan lain lainrikkojain edestä ja huutanut täydellisyyden huudon Golgatalla ja avannut katuvaisille ja uskavaisille suljetun paratiisin, jonka on maa ja taivas todistanut, joka lunastustyö on meille sovintosaarnan kautta kirkastettu tästä kristillisyydestä niitten kautta, jotka ovat tämän etsikkoajan aamunkoitosta asti työtä tehneet ja kaikki heidän seuraajansa, jotka ovat raamatullisen lähetystoimen jälkeen lähetettyinä saarnanneet puhtaan Kristuksen opin, joka on siunatun hedelmän kantanut, niinkuin täällä Suomessakin, kun lähetysmiehet sieltä ovat täällä käyneet, josta kiitämme kaikkia Lapinmaan kristityitä ja vanhimpia niitten Jumalan lahjain edestä sekä sen rakkaan kanssakäymisen ja ylenpalttisen palveluksen edestä, jota osaksemme saimme siellä käydessämme.

Eikä muuta, mutta sanomme tämän kristittyin lauman kanssa sydämen rakkaita terveisiä Sammelille, Viktorille, Kuoksulle, Nikulle, Juntille sekä kaikille saarnaajille, totuuden apulaisille, palveluspiioille ja kaikille kristityille. Ja vielä todistamme ja annamme synnit anteeksi Jesuksen nimessä ja veressä viattomassa, vaikka emme näe teissä syntiä, mutta katselemme teitä viattomina ja puhtaina niinkuin taivaan enkeleitä. Ja nyt jätämme teidät Jumalan armon ja rauhan haltuun siinä uskossa ja autuaallisessa toivossa, että yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen sanomme amenta ja hallelujaa. Pyydämme rukoilemaan edestämme. Tätä merkitsevät seurakunnan kanssa ja puolesta

N. Milen, A. Marttala, J. Ahonen, J. Ihalainen, Frans Peltomaa, Otto Vainio (Varis), O. Ryytsä, J. Kukkonen, Oskari Lähteenmäki, J. Haarala, M. Hulkkonen y.m.

Bakkelissa 1. 11. 1910.

Tykö rakkaille ja kalliille veljille ja uskollisille Herran palvelijoille siinä kalliissa ja siunatussa viinamäen työssä E. Samuel, Isak Kuoksu, Frans Parakka, Isak Niku ynnä rakkaitten vaimoinne ja lastenne kanssa ja se kallis ja siunattu Herran lammaislauma, joka on teidän ympärillänne. Jumalan armo ja Jesuksen Kristuksen rauha ja Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän kanssanne sodan ja kilvoituksen alla siihen asti kuin sota päätetään ja levon aika on tullut ja ijankaikkisuuden ihana ranta alkaa näkymään ja vanhurskas saapi levätä kaikista hänen töistänsä.

Näillä harvoilla radeilla tervehdän minä teitä rauhan ja rakkauden terveisillä ja annan tietää, että olen vastaanottanut teidän kalliin preivinne, jonka edestä minä kiitän teitä koko sydämellä, ja näen, että olette kirjoittaneet August Lundbergille Lannanvaaraan siitä kokouksesta, josta hän puhui menneenä talvena teidän kanssanne. Ja minä näen preivistä, jonka olette lähettäneet minulle, ja olen huomioonottanut preivin sisällyksen: preivi on kirjoitettu oikein ja kelvollisesti niinkuin se tarvitsee olla, ei tarvitse lisätä eikä vähentää. Lähettäkää preivi Lundbergille niinkuin se on! Jumala taivaassa korkean neuvonsa kanssa varjelkoon meitä menemästä sovintoon eriseurain rakentajain kanssa! Preivi on hyvin kirjoitettu, lähettäkää vain Lundbergille, eikä muuta siitä. Minulla olisi paljon puhumista teidän kanssanne, mutta se ei tule pannalla.

Minulla ei ole erinomaisia teille ilmoittaa. Täällä elävät ihmiset tavallisesti. Kristillisuus on, niinkuin se on ollut. Jumalan sanalla on sama voima ja vaikutus, joka sillä on ollut alusta. Vaan minä olen sairas ja välittain olen paljon sairas, mutta minä väkeni kanssa uskon niinkuin olemme uskoneet, läpi suuren kelvottomuuden, ja on sama huolenpito kristillisyydestä, joka meillä on ollut, ehkäpä olemme siihen kelvottomat. Meidän saarnaajat tekevät vähittäin reisuja ja pitävät kokouksia, ne jotka ovat terveet, mutta minä huonon terveyteni tähden täydyn olla kotona. Mutta kuitenkin olen ollut Länsi-Lofotenissa tänä kesänä, mutta tulini reisulla kipeäksi. Minulla on vielä halu nähdä teidän kasvojanne näillä ruumiillisilla silmillä, mutta ei taida tulla, vaan taaphtukoon Herran tahto!

Eikä muuta tällä kertaa! Hyvästi nyt sen Hyvän Paimenen haltuun! Herra taivaassa antakoon teille terveyttä ja raittiin ruumiin, että eteenkäsinkin jaksatte hoitaa Jumalan huonetta niinkuin olette tehneet tähän asti. Olkaa rohvaistut, veljet ja saarnaajat! Voiton päällä olemme Karitsan

kalliin viattoman veren kautta. Pian teidän palkkanne maksetaan ilolla ja riemulla. Tuhansia kiitoksia kaiken rakkaan palveluksenne edestä, jonka olette osoittaneet minua kohtaan alusta niin tähän asti. Tuhansia kiitoksia kaikkein opetusten ja neuvoin edestä! En saata minä millään palkita teitä kaiken sen edestä, jonka olette tehneet minua kohtaan, mutta taivaallinen Isä maksakoon teille sanansa jälkeen ja lupauksensa, jonka Hän luvannut on ulosvaluillensa. Eikä enempi tällä kerralla. Muistakaa meitä teidän rukouksissanne ja anteeksi antakaa minulle minun pahuuteni, heikkoudet, viat ja puuttuvaisuudet! Uskokaa, rakkaat veljet; kaikki teidän ja meidän synnit ovat anteeksi annetut ja sovitettut Jumalan Pojan viattomassa veressä ja Hänen pyhässä ja siunatussa nimesssänsä. Pian saamme kokoontua yhteen Jumalan paratiisissa eikä enää erkaantua. Silloin saamme kohdata meidän rakkaita vanhempiamme, jotka ovat oikein hallinneet Jumalan huonetta aikansa. Rakkaita terveisiä Vittangin seurakunnan kristityille ja Gellivaaran seurakunnan kristityille, jotka tuntevat minua. Täältä tervehtävät kaikki Jumalan ulosvalitut kaikkia. Olkaa ensin ja viimein sydämellisesti tervehdityt vaimoinne ja lastenne kanssa minulta ja Tiiniltä ja lapsilta! Merkitsee teidän vanha ja heikko veljenne

P. O. Fjell Dahl.

Pyydän vastausta, kuin on mahdollista. Minä olen kuullut, että vanha Tuomas Pove on kuollut, ja sanotaan hänen kuolleen niinkuin hän oli. Olen saanut heiltä preivin joku päivä jälkeen.

Gellivaara, se 2. päivä tammikuuta 1911.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran Viinimäen rakkaassa ja painavassa työssä N. Milen, J. Ahonen, J. Ihalainen, A. Marttala ynnä kaikkein uskollisten työntekijäin ja heidän vaimoinsa ja lastensa ja ympärillänne olevan Herran lauman kanssa Suomen maalla, jotka yksi ovat esikoisten seurakunnan helmassa. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille meidän Herran Jesuksen tuntemisen kautta nyt ja elämäne ehtooseen asti. Amen!

Onnen toivotuksella tervehelemme teitä, ikuiseen muistoon jääneitä veljiä ja sisaria, ja annamme tietää teille, että olemme terveenä ruumiin puolesta ja olemme olleet täällä Gellivaarassa joulukokouksissa niinkuin ennenkin, jossa olemme olleet koossa Herran Jesuksen nimeen monta kym-

mentä saarnaajaa ja suuri kristittyin lauma, jossa olemme Herran edessä tutkineet ja koetelleet kristillisyyden raskaita ja" painavia asioita. Ja Jumalan sana on vaikuttanut niinkuin ennenkin eli tähänkin asti, että suuri ilon ja riemun ääni on kuulunut kokouksista, vieläpä lankeemuksesta ja suruttomuudesta on tullut sisälle oven Herran Jesuksen kautta, josta olkoon kiitos Jumalalle, rakkaalle Isälle.

Olemme yksimielisesti päättäneet kirjoittaa teille jonkun sanan, että saatte sanomia. Ehkä on vähän vajava siitä, kun emme saaneet Suomesta yhtään sanaa minkäänlaisia sanomia tähän saarnaajain kokoukseen niinkuin ennen. Ehkä uskomme, että asiat ovat hyvin entisten sanomain jälkeen, jonka me myös sydämeistä toivotamme, että kristillisyyden korkea asia menestyisi; ja meillä on se usko, että kun saarnaajat pysyvät yksimielisenä veljellisessä rakkaudessa, kyllä lauma pysyy koossa. Sentähden tehkää ja teemme kaikki saarnaajat ja kaikki kristillisyyden rakentajat yksimielisesti ja yhdessä neuvossa sovitettuna työtä niitten neuvoin ja opetusten jälkeen, joita olemme saaneet siitä valkeudesta, jonka tämän kristillisyyden ensimmäiset työntekijät ovat saaneet Pyhän Hengen valkeudessa ulos Pyhästä Raamatusta Lapissa, jossa opissa on jo monta kymmentä tuhatta autuaallisen kuoleman kautta ilolla päivänsä päättänyt ja monta kymmentä tuhatta on vielä kilvoittelemassa kallista uskon kilvoitusta ja rakkauden siteillä yhteen liitettynä esikoisten seurakunnan helmassa eli äidin sylissä. Pitäkää huolta lähetyksestä ja kaikista kristillisyyden asioista ja tehkää kärsivällisyydessä työtä vähän aikaa, maailman ja eriseurauksen pauhatessa, ja olkaa lohdutetut siinä autuaallisessa toivossa, että palkkanne on suurempi kuin vaivamme. Uskokaa, rakkaat veljet ja sisaret, kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi Jesuksen nimen ja veren tähden; metkin täältä asti annamme ja todistamme saarnaajain ja tämän suuren kristittyin lauman kanssa Jesuksen nimessä ja veressä; sen muistakaa vielä kuoleman virran rannallakin, ennenkuin silmänne painuvat viimeiseen uneen.

Siinä toivossa sanomme hyvästin, että pian yhteen tulemme ijankaikkisuuden ihanalla rannalla, jossa yhteen ääneen sanomme amen, hallelujaa, kiitos Jumalalle ja tapetulle Karitsalle, joka meille voiton antanut on. Ja sanomme sydämen rakkaita terveisiä kaikkein saarnaajain ja Herran lauman kanssa, jotka koossa olemme, kaikille Suomenmaan yksimielisille saarnaajille rakkaitten vaimoine ja sen Herran lauman kanssa, joka teidän ympärillänne on. Lähettäkää kopiot tästä niihin paikkoihin, joihin näette tarpeen vaativan ja kirjoittakaa meillekin sanomia, että kuulisimme toistemme äänen, ja rukoilkaa meidänkin edestämme! Merkitsevät teidän

heikot veljenne, osalliset vaivassa ja valtakunnassa, seurakunnan kanssa ja puolesta:

I. Kuoksu, Isak Niku, E. Sammel Wettasjärvi, F. Parakka, Viktor Apelqvist, Jöns E. Mäntyvaara, Viktor Björkman, K. R. Erlandsson, K. Nilsson, L. P. Kilvo, And. Knutson Pitsa, A. Kurak, J. H. Liikavaara, A. G. Dynesius y.m.

Sinun preivin sain, kun tulin Gellivaarasta, jonka edestä kiitän juuri sydämestä. Olen ollut kuusi viikkoa reisulla. Paljon on Jumala vaikuttanut tälläkin reisulla. Monta kymmentä on tullut maailman valtakunnasta ja eriseurasta.

I. Niku.

Kirjoitettu Gellivaaran kirkonkylässä 2. p. tammik. 1911.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäessä Olof Matoniemi, Johan Kieri, Matti Uuskoski ja N. P. Starkka ynnä rakkaitten vaimoinne ja lastenne kanssa ja kallis Herran lauma Amerikan maalla. Jumalan armo ja rauha, Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtooseen asti! Amen.

Onnen toivotuksella tervehdämme teitä koko Herran lauman kanssa, jotka olemme nyt tämän joulun aikana olleet koossa, vielä paljon saarnaajia monesta paikkakunnasta, jossa olemme olleet yksimielisesti koossa niinkuin ennenkin, ja Jumalan sanalla on ollut sama voima niinkuin ennenkin. Olemme myös saaneet lukea täällä lähetyskirjoja Amerikasta, joita on tänne Viktor Apelqvistin adressilla lähetetty, vielä kalliin kirjan N. P. Starkka-vanhalta Mäntyvaaralle, joka tuli juuri tämän kokouksen aikana, joitten edestä kiitämme, joista kirjoista näemme, että moni huokaa murheen alla, kun asiat eivät parane, joka myös murheuttaa meitä, vaikka esikoisten seurakunta Ruotsin Lapista on lähetyskirjam kautta neuvonut sopimaan ja painamaan raot kiinni. Eikä meillä ole vielääkään muuta, kuin saarnaamme, että Jumalan tähden painakaa raot kiinni, ettei viattomat sielut vaivattaisi ja nääntyisi ylenpalttisen murheen alle. Näemme myös sen, että Kieri ja Matoniemi y.m. ovat olleet puheilla menneenä kesänä, mutta asiat eivät ole paranneet, niin kirjat osoittavat. Lakatkaa Jumalan tähden kannekirjoja kirjoittamasta toistenne päälle siellä keskenänne ja tänne, ja painakoon kristittyin lauma Amerikassa saarnaajat sopimaan niinkuin esikoisten seurakunta Lapissa lähetyskirjam kautta näis-

säkin viimeisissä koettelemuksissa! Koska sen tunnustuksen näemme, että täysi luottamus on puolella ja toisella siihen valkeuteen, joka esikoisten seurakunnalla on Ruotsin Lapissa vieläkin, niin me neuvomme vieläkin, rakkaat veljet ja sisaret, että sopikaa ja anteeksi antakaa ja olkaa keskenänne ystävälliset ja laupiaat ja anteeksi antakaa toinen toisellenne, niinkuin Jumala teillekin Kristuksen kautta anteeksi antanut on.

Olemme myös nähneet, että tahdotte saarnaajia täältä, joka kyllä on kallis asia, mutta se näyttää, että täältä ei liikene, kun on niin paljon työtä ja huutoja joka kantilta, ja tarve vaatii. Emme ole sitä asiaa niin paljon tutkineet, syystä, että on se usko, että ne, joilla on täysi luottamus esikoisten seurakuntaan, että ne tottelevat seurakunnan kirjallisia neuvoja. Ja kaikki rakkaat veljet ja sisaret Amerikan maalla, jotka olette vieläkin turvaamassa esikoisten seurakuntaan, jossa on priiskoitusvervi ja syntein anteeksisaaminen, uskokaamme kaikki saarnaajat ja työntekijät Herran viinamäessä, vieläpä kaikki ulosvalitut, ja seuratkaamme Jesusta sillä verisellä ristillä ja itsemmekieltämisen tiellä, sillä sehän on teidän ja meidän korkein kysymys, että me autuaaksi tulemme. Rohvaiskaamme meitämme uskomaan, rakkaat veljet ja sisaret! Mekin täältä asti annamme ja todistamme kaikki synnit anteeksi koko Herran lauman kanssa Jumalan puolesta Jesuksen nimessä ja viattomassa ja kalliissa sovintoveressä, ja olkaa tervehditty täältä koko Herran lauman kanssa kaikki saarnaajat ja koko Herran lauma Amerikan maalla, ja rukoilkaa meidänkin edestämme, pyytävät veljenne vaivassa ja valtakunnassa, seurakunnan kanssa ja puolesta:

Viktor Apelqvist, Jöns E. Mäntyvaara, E. Samuel Wettasjärvi, Frans Parakka, Isak Niku, Isak Kuoksu, Viktor Björkman, Adolf Dynesius.

Wettasjärvässä se 9. p. maalisk. 1911.

Me saarnaajat yhteenkokoontuneina annamme vastauksen teille, rakkaile veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa työssä, ja kaikki rakkaat veljet ja sisaret Suomen maalla, jotka kanssanne ja kanssamme hengittävät yhtä raitista ilmaa esikoisten seurakunnassa. Armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja aina! Amen.

Onnen toivotuksella tervehdämme teitä ja kiitämme ensin juuri sydämeistä sen kirjan edestä, jonka olemme saaneet vastaan ottaa suureksi iloksi, joka oli kirjoitettu Helsingissä 10. päivä helmikuuta 1911, jossa te kysytte siitä esityksestä, jonka uudestiheränneet ovat tehneet lihallisen

vapauden eriseuraisille ja niin teille, että tulla Ouluun keskustelemaan opin asioista. On tosin kallis asia, koska ennen ovat niin huolimattomat olleet opin tutkinnossa, vaikka kristillisyys pitäisi sen viisaaman, koska on niin monijoukkoseksi tullut, ja olemme varmat, ettei ole vielääkään heillä epäily, että he ovat eksyneet, vaan kokoovat joukkioita saavuttaaksensa teitä ja meitä. Vaan kristillisyytemme vanhimmat ovat yhdistettynä yötä ja päivää tutkineet Jumalan sanaa Pyhän Hengen valkeudessa ja ovat puhtaasti Jumalan sanan saarnanneet ja oikean opin opettaneet ja oikean seurakunnan rakentaneet, jossa olemme ja olette suojan ja turvan löytäneet, ja siinä tahdomme elää ja kuolla ja siitä opista kiinni pitää elämämme ehtooseen asti! Amen.

Sentähden ajattelemme, rakkaat veljet ja sisaret, ettei meillä pitäisi olla ylön hoppu lähteä ulos juuri silloin, koska he niin suuren nuotan sinne heittäivät. Sen vain tiedämme, että teillä ja meillä olisi halu Jumalan tahtoa noudattaa. Vaan sen kanssa tiedämme, että perkele käypi ympäri saadaksensa pettää. Ja sentähden ajattelemme, että siinä kokoonjiaalimisessa on hirmuinen koira alla, koska heillä on niin hirmuinen kiihko sovintoa, vaan eivät pyydä sovintoon päästä. Emme saata, saarnaajat, teitä siellä velvoittaa menemään heidän keskusteluihinsa Ouluun, koska emme tiedä täällä, mitä hyötyä on heille eli meille. Jos tulevat Marianpäiväkokoukseen Wittankiin, niinkuin heillä on ollut meininki jo viime vuonna, ja me olemme heille ilmoittaneet, että meillä tulee kokous Marianpäivän aikana Wittangissa, jos haluavat silloin tulla julki seurakunnan edessä tutkimaan eriseuran syitä ja syntyjä. Vaan kun emme ole vielä saaneet tietoaakaan, tulevatko eli ei, eli mitä hedelmää siitä on, niin teille on helpompaa, että odotatte meitä. Niin antakaa heidän pitää kokouksensa ja keskustelunsa; ja jos joku teitä syyttää, niin sanokaa meidän syyksi! Herra tietää teitä ja meitä, että olemme tohtineet totuuden tunnustaa ja myös puolustaa jumalisten ja jumalattomain edessä.

Ja mitä te sanotte preivissä apostolein ajalta, niinkuin Apostolein Tekoraamatun 15. luvussa, on vähän eri, kun kristillisyys oli yksimielinen ja vastus vasta alkoi, vaan teillä ja meillä on toisin, kun on monessa joukossa ja kauas erkaantuneet. Sanotte vanhinten lähetysskirjasta Amerikkaan; niin, silloin kanssa ovat olleet vielä toisin asiat kuin näillä; silloin on ollut luottamus Lappiin ja tarvetta molemmin puolin, vaan nämät tavat olla itseviisaudessa ja eivät tarvitse kenenkään neuvoa.

No, emme tiedä, rakkaat veljet ja työkumppanit, saarnaavaiset miehet ja palvelevaiset vaimot ja kaikki totuuden apulaiset, jotka yhtä Herran huonetta rakennatte meidän kanssamme; ei ole työnne turha ollut Herrassa, mitä olette tehneet ja mitä tehette, jonka olemme nähneet, kun

olemme siellä käyneet. Ja tehkäämme vielä vähän aikaa työtä, kyllä Jumala hoitaa asiansa, ja olkaa turvatut, rakkaat veljet, ja uskokaa synnit anteeksi! Mekin todistamme kaikki synnit Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä teille kuolemahetkeen asti. Ja rukoilkaa meidänkin edestämme! Tätä pyydämme ja niin sanomme hyvästi taivaaseen asti.

Isak Kuoksu, Erik Samuel Wettasjärvi, Frans Parakka, Isak Niku,
Viktor Apelqvist, Viktor Björkman, Jöns Mäntyvaara.

Viipuri 9/8 1911.

Rakas veli ja uskollinen työntekijä Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä Isak Kuoksu rakkaan emäntäsi ja lastesi kanssa.

Tervehdän teitä Jumalan rauhan tervehdyksellä ja kiitan sydämestäni veljen kirjeenkopion edestä, jonka rakas veli Milen lähetti minulle, joka oli kallis ja sydäntä ilahduttava. Olen usein ajatellut veljelle kirjoittaa, mutta se on jäänyt ajatuksiin, ja vielä sekin tahtoo estää kirjoittamasta, kun on niin suuri tyhmyys, ettei tahdo olla, mitä paperille panee, vaikka kristillisyyden asiat ovat kalliit ja painavat, joista kyllä olisi tarvinnut teillekin useammasti kirjoittaa, mutta hidas olen siihen ollut, niinkuin siihenkin, että kiittämään Jumalaa sen armon edestä, että meillä on nyt kristillisyyttä sillä rajalla kuin se nyt on, jota ei olisi ymmärtänyt silloin uskoa, kun sumu ja pimeä oli.

Lähetyksreisulla olen kulkenut kalliin veljen, Milenin kanssa tänä talvena, ja Jumalan sana on vaikuttanut joka paikassa, missä olemme kulkeneet. Uskomassa täällä ovat, jotka uskoneet ovat, ja terveenä, ja kaikki käskivät sanoa sydämen rakkaita terveisiä, erinomattain Haanpää ja hänen emäntänsä, Kupsus hänen emäntänsä kanssa, Häkkilä ja Hakkilan Katri, se on ruumiin voimista huononlainen, hän kun sai sen halvauksen, niin se näyttää, niinkuin se vähän kerrassa huononisi. Ja Kolehmaisena leski kanssa käskää sanoa terveisiä, Peltomaalta vaimonsa kanssa terveisiä, ja kaikilta, joita velikin tuntee. Meillä on kaupungin puolella seurahuone, ja oman seurahuoneen homma on kanssa, mutta ei ole vielä siinä hyvin pitkälle ehditty, mutta toivotaan, että saadaan vielä oma seurahuone.

Ei nyt muuta, kuin jätän hyvästi siinä autuaallisessa toivossa, että saamme tavata toisiamme, jos ei ennen, niin paremmassa ja kirkkaammassa ilmassa, jossa ei ole enää sydän niin kylmä ja kankea ja ilkiä, niin-

kuin nytkin juuri tuntuu sydämeni olevan. Sano sydämen rakkaita terveisiä Nikun Isakille perheensä kanssa ja kaikille, jotka teidän ja meidän kanssa yksi ovat esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä, mutta ole itse ensin ja viimein, rakas veli, emäntäsi ja lastesi kanssa minulta ja minun vaimoltani sydämen rakkaudella tervehditty! Jumala, rakas Isä, teitä siunatkoon, teidän työnne ja vaivanne, että olette meistä vielä huolta pitämässä. Synnit ovat teille ja meille anteeksi annettu; minäkin annan ja todistan kaikki viat ja heikkoudet Jesuksen nimessä ja veressä. Pyydän rukoilemaan edestäni! Heikko veljesi elämän kaidalla tiellä

A. Marttala.

Lahti, 12. p. lokakuuta 1911.

Rakkaat veljet ja vanhimmat ja uskolliset työntekijät Herran viinämien raskaassa ja painavassa työssä vaimoinne, lastenne ja ympärillänne olevan kristittyin lauman kanssa. Jumalan armo ja rauha vahvistakoon sielunne ja henkenne sodan ja kilvoituksen loppuun asti! Amen.

Tällä rauhan tervehdyksellä tervehtelemme teitä, jotka yksi olette esikoisten seurakunnan helmassa, johonka mekin olemme veripunaisen oven Herran Jesuksen kautta sisälle tulleet johdatetuksi ja jossa meillä on turvan ja suojan paikka, kun ahkeruimme pysyä kuuliaisina edesmenneitten sekä vielä elossa olevain vanhinten neuvoille ja opetuksille, joita me myös aina tarvitsemme, sillä vihollinen käypi ympäri niinkuin kiljuva jalopeura, etsien, kenen hän nielisi, ja kun vielä tunnemme tykönämme suuren synnin voiman ja perisyntien pahuuden, joka toisinaan painaa epäilyksiin asti. Mutta uskomassa me vielä olemme armosta synnit anteeksi, kuten ennenkin, ja olemme olleet yksimielisesti koolla täällä Lahdessa Herran sanan jälkeen suuri paljous kristityitä ja saarnaajia, ja Jumalan sana on vaikuttanut voimallisesti, että langenneita on noussut ja sidotuita on päästetty ja väsyneitä on vahvistettu, ja paljon on syntiä hukkunut armon ja laupeuden mereen, ja ilon ja riemun äänet ovat kuuluneet vanhurskasten majoista; ja yksimielisyys on ollut saarnaa jäin ja kristittyin keskellä. Se tulee myös näköksälle, ettei ole työnne ja työmme turha Herrassa, vaan se kantaa siunatuista hedelmiä, ja sentähden olemme päättäneet, että joi-takin saarnaajia käypi siellä joulukokouksissa vanhimpia oppimassa, jos elämme ja Jumala suo, vaikka meillä kyllä olisi kiitoksen velkaa entistenkin opetusten ja ylenpalttisen palveluksen edestä, jota olette meille

osoittaneet, ja jonka Jumala rakas Isä teille palkitkoon ajassa ja ijan-kaikkisuudessa oman lupauksensa jälkeen.

Kristillisyyks se on Suomessakin viime vuodenkin ajalla levinnyt ja lisääntynyt kaikissa paikoissa, missä Jumalan sana on kaksiteräisenä saarnattu, ja vaikka maailma ja perkele pyhäinsä ja pahainsa kanssa, sekä kaikki eriseurain henget ja muut lahkokunnat, nousevat vastaan Jumalan voimaa ja tahtovat sammuttaa sitä tulta, joka palaa Sionissa, niin se kuitenkin palaa ja valaisee, että ijankaikkisuuden matkustajat näkevät, mistä tie menee taivaaseen, ettei tarvitse yhdenkään hengelliseen hätään kuolla, ja sentähden tarvitsemme vielä valvoa vähän aikaa Yrttitarhassa ja Golgatalla, että pysyisi näkösällä synnin rangaistus ja synnin sovinto.

Ei nyt muuta, vaan sanomme sydämen rakkaita terveisiä kaikkein saarnaajain ja tämän kokousväen kanssa rakkaille veljille ja uskollisille Herran palvelijoille Kuoksulle, Nikulle, Sammelille, Apelqvistille, Juntille, Björkmanille, Dynesiukselle sekä kaikille saarnaajille ja totuuden apulaisille ja palveluspiioille ja kaikille kristityille, ja saarnaamme ja todistamme, että syntinne ja syntimme ovat anteeksi annetut Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä. Ja nyt jätämme teidät Jumalan armon ja rauhan haltuun siksi kuin yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen sanomme: Amen hallelujaa. Ja muistakaa nyt rukouksissanne meitäkin, että Jumala, rakas Isä, meitä vahvistaisi voitolla pysymään loppuun asti. Näitä merkitsee seurakunnan kanssa ja puolesta

A. Marttala, N. Milén, Juho Ahonen, J. Ihalainen, Frans Peltomaa, Isak Kukkonen, J. Karen, Otto Vainio eli Varis, A. Nenonen, O. Lähteenmäki, Juho Fager, J. Salminen, Kusti Asikainen, Frans Hohkanen, Oskari Ryytä, Mikko Hulkko, Evald Rantanen, K. Ruusula, J. Simolin, Juho Haarala, J. Rissanen, A. Ovaskainen, Heinonen
y.m. y.m.

Saarnaajat lähtevät lähetysreisuille, kukin kumppaninsa kanssa, sen jälkeen kuin ehtivät. Me kirjoitamme sitten ennen joulua Gellivaaraan sinne tulostamme.

Ensi vuonna pidettävät saarnaajain ja kristittyin kokoukset päätettiin pitää Teuvan kirkolla.

Kirjoitettu Wettasjärvässä 5. p. jouluk. 1911.

Rakkaalle ja aina muistossa olevalle vanhimmalle ja uskolliselle Sionin muurin vartijalle P. O. Fjeldahlille, ynnä rakkaan emäntäsi Stinan

ja lastesi ja ympärillä olevan Herran lauman kanssa, jotka yhtä armon ilmaa hengittävät esikoisten seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä kristillisyytemme vanhinten opin ja esikuvan jälkeen Herramme Kristuksen laissa loppuun asti. Amen.

Tämän pienen preivin kautta tervehdämme teitä sydämellisellä rakkauksella ja tietää annamme, että terveenä olemme kaikki saarnaajat ja kokouksia olemme pitäneet tämänkin syksyn ajalla näissä kylissä, ja niin itäpuolella, aina Lainioon asti. Ja Jumalan sana on voimallisesti vaikuttanut: ilon ja riemun äänet kuuluvat vanhurskasten majoista, ja langenneita on noussut uuteen hartauteen, josta näemme, että Herra on meidän kanssamme, ja kuka voi meitä vastaan olla.

Me olemme nyt kotona, ja Isakit ovat menneet Jukkasjärveen Antin päiväksi, ja sieltä tulevat jouluksi Gellivaaraan, ja me Fransin kanssa menemme Marketan puoleen ja niin sitä tietä Gellivaaraan. Sanotaan Suomen saarnaa jäin kanssa tulevan, mutta kaikkein iloisinta olisi, kun te olisitte meidän kanssamme Gellivaarassa tutkimassa näistä kristillisyyden korkeista asioista, mutta emme tiedä, kuinka teidän terveytenne on ruumiin puolesta, jos se on mahdollista. Mutta ennen kaikkia kuitenkin toivotamme onnea ja terveyttä ruumiinkin puolesta, niinkuin teidän sielunne menestyy, ja antakoon teille Jumala, rakas Isä, pitkän ijan kristillisyytemme voitoksi, että Herran piiskuinen lauma pysyisi koossa kuninkaan Herramme Kristuksen kuuliaisuudessa esikoisten seurakunnassa ja sen Hengen yhteydessä vaellus-sauvan nojassa loppuun asti. Amen.

En suita plakilla ja pannalla teidän kanssanne enempiä puhua, vaikka olisi paljon puhumista, vaan sanon kuitenkin teille vaimoni, lasteni ja suuren kristittyin lauman kanssa sydämen pohjasta asti rakkaita terveisiä. Ikuisessa muistossa olette, vanhimmat rakkaat: Ja siinä toivossa olemme, että saamme teitä tervehdellä, jos emme ennen, niin tapetun Karitsan häissä edellämenneitten opettajaimme ja ystäväämme kanssa. Kun tämä syntinen ruumis ja katoovainen maja purjetaan, silloin saamme levätä kaikista matkan vaivoista ja veisata teidän kanssanne yhteen ääneen: Amen, Hallelujaa, kiitos ja kunnia Jumalalle ja Karitsalle alati ja ijan-kakkisesti. Amen.

Ja ei nyt muuta, vaan todistamme kaikki heikkoudet ja epäilykset anteeksi Herran Jesuksen nimessä, viattomassa ja kalliissa sovintoveressä. Sen muistakaa vielä kuolemankin hetkellä, ennenkuin silmänne kiinni painuvat. Ja antakaa, vanhin rakas, minullekin kaikki synnit ja viat anteeksi, sillä pahat himot haavoittavat sydäntä, vaikka emme elä lihan jälkeen eli tee pakanain syntiä, mutta sydämen pahuus on suuri, mutta kuitenkin turvaamme syntein anteeksi saamisen armoon seurakunnan hei-

massa, johon on turva. Ja hyvästi nyt, vanhin rakas, taivaaseen asti! Pyydän rukoilla edestäni! Vähin veljenne, osallinen vaivassa ja valtakunnassa

Samuel Wettasjärvi.

Pyydän vastausta jollakin sanalla, jos mahdollista olisi. Leipo-Kalle on täällä ja sanoo sydämen rakkaita terveisiä teille v. kanssa, ja Fransi ja Isakit sanovat sydämen rakkaita terveisiä v. kanssa. Sano sydämen rakkaita terveisiä teidän saarnaajillenne ja kristityille.

Se sama.

Kirjoitettu Gellivaaran kirkonkylässä joulukokouksessa v. 1911.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: O. Matoniemi, M. Uuskoski, J. Kieri, Starkka-vanhin ja kaikki muut rakkaat veljet ja sisaret Amerikan maalla. Jumalan armo ja rauha asukoon runsaasti teidän seassanne rauhan ja yksimielisyyden kautta esikoisten seurakunnan helmassa nyt ja aina! Amen.

Olemme saaneet teidän kalliit kirjanne vastaanottaa suureksi iloksi, jota olemme odottaneet kauan aikaa, että sovinto ja rauha tulisi Amerikassa, ja näemme sen teidän kirjoistanne, että olette pitäneet sovintokokousta ja anteeksi anoneet kahtapuolta, kukin omia syntejensä, joka on kallis asia ja armo Jumalan edessä, että ihminen tässä ajassa löytää laupeuden; ja me myös sydäimestä annamme anteeksi kaikki synnit, niinkuin te kirjassanne sen pyydätte sitä murhetta, jota esikoisten seurakunnan jäsenet täällä Ruotsin Lapissa ovat saaneet tuntea. Mutta sen uskokaa, rakkaat veljet ja uskolliset työntekijät, että synnit ja rikokset ja kaikki riitaisuudet ovat anteeksi annetut; sen mekin täältä asti annamme ja todistamme Herran Jesuksen nimessä ja siinä maahanvuotaneessa sovintoveressä koko Herran lauman kanssa, joita on suuri paljous koolla monista paikkakunnista, saarnaajia ja totuuden apulaisia, vieläpä Etelä-Suomen saarnaajia useita, jossa olemme yksimielisesti koossa olleet Herran nimeen. Jumalan sanalla on ollut sama voima kuin ennenkin, vieläpä ilon ja riemun äänet kuuluvat vanhurskasten majoista. Ja vieläkin sanomme rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Amerikan maalla: kallis on asia, että olette sopineet ja anteeksi antaneet toisillenne, ja pysykää nyt siinä sovinnossa, jonka olette tehneet Herran edessä ja jatkakaa sovintosaarnaa

eteenkinpäin, jonka Herra on säätänyt, ja anteeksi antakaa unhotuksella toiset toisillenne ja saarnatkaa Herran nimeen parannusta ja syntein anteeksiantamusta! se on Jesuksen oma käsky. Ja uskokaamme rohvaistulla sydämellä, rakkaat veljet ja sisaret, ja seuratkaamme Jesusta sillä verisellä ristin ja itsensäkieltämisen tiellä tämän pikkuisen sodan ja kilvoituksen ajan siinä toivossa, että pian kaikki murhe ja vaiva, sota ja kilvoitus päättyy ja ijankaikkinen ilo alkaa.

Ja ei nyt muuta, vaan olkaa yllämainitut tervehditty sydämellisellä rakkaudella koko Herran lauman kanssa täältä ja rukoilkaa meidänkin edestämme, pyytävät veljenne vaivassa ja valtakunnassa, seurakunnan kanssa ja puolesta:

Jöns E. Mäntyvaara, E. Samuel Wettasjärvi, Viktor Apelqvist, Isak Kuoksu, Isak Niku, Viktor Björkman, Adolf Dynesius, K. J. Leipojärvi, K. Nilsson, Isak Huhta, Frans Parakka y.m.

Annamme tietää, että olemme saaneet Viljo Toivosen kirjan, jossa hän rukoilee anteeksi, että hän on joutunut kadottamaan luottamuksen Lapin vanhimmista, ja että he eivät ymmärrä Amerikan asioita, ja että rakas veli Viktori olisi eri ymmärryksessä Amerikan asioista, kuin muut vanhimmat, joita syntejä me sydämeistä hänelle anteeksi annamme ja todistamme Jesuksen nimessä ja veressä ijankaikkisella unhotuksella, ja annamme tietää: ei ole meidän rakkaalla veljellä ja uskollisella Herran palvelijalla hiuskarvan vertaa eri ymmärrystä Amerikan eikä muissa kristillisyyden asioissa, jonka tiedämme ja todistamme Herran lauman kanssa.

Jöns E. Mäntyvaara, E. Samuel Wettasjärvi, Viktor Björkman, Isak Kuoksu, Isak Niku, Frans Parakka.

Anna-Liisa, Purnu-vainajan leski, kiittää Salmon Johnsonia lähetyksen edestä, jonka hän on ilolla saanut vastaanottaa Edvard Sundqvistin kanssa, 36 Kr., ja sanoo rakkaita terveisiä Amerikan kristityille.

Nilivaara se 6. lokak. 1912.

Rakkaille veljille ja uskollisille meidän ja Herran palvelijoille Isak Kuoksu, Isak Niku, Frans Parakka ynnä Vittangin veljein ja sisarten ja kristillisyyden rakentajain kanssa. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon ja hallitkoon teidän henkenne kanssa nyt, sodan ja kilvoituksen loppuun asti! Amen.

Tämän preivin kautta tervehdän minä teitä ja teidän kallista kokoustanne ja toivotan onnea ja siunausta teidän taivaalliselle laitoksellenne Pyhän Hengen voiman kautta, ja annan tietää, että olen kiusauksissa ollut teidän tykönnö tulla viimeistäänkin pyhäksi, mutta kun olen niin monenlaisia sanomia saanut äkseerinkipoikain tulosta ja olen alkanut odottamaan poikaani kotiasiainkin tähden, niin täydyn odottaa siksi, kun tulevat. Olen lähtenyt vastaan tänne Nilivaaraan, ja täällä taas tiedetään, että tiistaina ne pääsevät irti ja samaa päätä tulevat kotia. Minä odotan poikaa siksi, kun saan nähdä ja puhutella, ja sitten varsin minä tulen teidän tykönnö, missä te olette. Ja te saatte päättää Vittangin kokoukset, koska te näette sopivan ja Jumalalle kelpaavan, ja siirrytte toiseen paikkaan, kuinka keskenänne sovitte ja Herralle kelpaa. Mutta jos Vittangissa näette sopivan vielä viipyä, niin minä tulen siihen, mutta jos ei, niin minä tulen, missä te olette.

Ja ei nyt muuta, vaan sydämen pohjasta asti rakkaita terveisiä minulta ensin ja Augustilta, Leipo-Kallelta, Nilivaaran ja Marketan kristityiltä teille, saarnaajat ja kaikki Vittangin kristityt, veljet ja sisaret, ja Herra Jesus vahvistakoon teidän sielunne ja henkenne! Rukoilkaamme kristityt vanhimmat lastemme edestä, että Jumalan sana saisi sijan heidän sydämissään teille ja meille iloksi ja ikäpäivillemme kuormamme keventämiseksi, ettei tulisi saatetuksi harmajat hiuksemme murheella hautaan, niin kuin valitti muinoin vanha Israel.

Jääkää nyt hyvästi, rakkaat veljet ja sisaret, sen suuren Luojan haltuun ja olkaa kärsivälliset minun kanssani, vaikka minä vähän viivyn, kyllä minä sen täytän toisten, jos saatan ja jos en minä, niin Herra. Ja vielä täältä asti todistan kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä. Sen muistakaa vielä kuolemankin hetkellä, ennenkuin silmänne kiinni painuvat. Silloin alkavat tapetun Karitsan ijankaikkiset häät ja silloinpa saamme tervehdellä rakkaita ystäviämme, joitten kanssa olemme murheen ja ilon yhdessä pitäneet ja monta autuaallista hetkeä viettäneet tulevaisen elämän ja autuuden toivossa, vaikka olemme olleet syntiset kristityt. Mutta syntein anteeksi saamisen armo on ollut ja on meidän turvamme esikoisten seurakunnassa, johon aina turvatkaamme, veljet rakkaat ja sisaret! Ja vielä minullenkkin anteeksi antakaa minunkin hengellistä hitauttani ja kaikkia maailmallisia ja lihallisia himoja, jotka sotivat sielua vastaan; sitä pyydän ja rukoilen teiltä, Jumalan puolesta. Omalla kädellä

Erik Samuel Wettasjärvi.

Gellivaara, se 30. päivä joulukuuta 1912.

Rakkaille veljille ja sisarille Etelä-Suomen rannoilla ja erittäin saarnaajille, jotka seurakunnan palvelijat ovat ja jotka ovat monta eri kirjettä kirjoittaneet seurakunnan kanssa ja puolesta; joista kirjeistä näemme, että olette lähetysmiehiä odottamassa täältä Lapista, johon aijomme vastata. Vaan ensin kiitämme teitä niitten kalliitten kirjeinne edestä, joita olemme saaneet ilolla vastaan ottaa, joista näemme, että Jumalan siunattu työ menestyy siellä teidän keskellänne, josta Herralle Jesukselle kiitos olkoon.

Annamme tietää, että seurakunta täällä on päättänyt lähettää tänä talvena lähetysmiehet käymään siellä Suomessa pitämässä yhden saarnaajain kokouksen. Mihinkä te sen asetatte eli soveliaaksi katsotte ja ajan, milloinkä teille olisi soveliaain aika saada täältä saarnaajat, niin antakaa meille siitä tieto! Lähetysmiehet käyvät, missä he näkevät, että on välttämätön käydä.

Ei nyt muuta, vaan annamme tietää, että olemme terveenä ruumiin puolesta kaikki saarnaajat, ja kokouksia olemme pitäneet, ja Jumalan sana on vaikuttanut joka kokouksessa, että langenneet ovat nousseet lankeemuksesta ja uskottomat uskottomuudesta, joissakin enempi ja joissakin vähempi, josta näemme, ettei ole työmme ja työnne turha Herrassa. Tehkää vain työtä, rakkaat veljet, ei olekaan pitkä aika, ennenkuin teitä ja meitä lasketaan lepäämään kaikista matkan vaivoista, sillä meidän vaivamme, joka ajallinen ja keviä on, saattaa ijankaikkisen ja määrättömän kunnian. Olkaa nyt lohdutetut, kaikki ijankaikkisuuden matkakumppanit, ja uskokaa rohvaistulla sydämellä kaikki synnit anteeksi. Mekin täältä asti todistamme kaikki synnit, viat ja heikkoudet Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, joka viaton ja vanhurskas veri on vuotanut syntein anteeksi antamiseksi, ja se muistakaa vielä kuolemankin hetkellä! Pitäkää suurena armona, rakkaat veljet ja sisaret, että olette ja olemme johdatetut oven Herran Jesuksen kautta esikoisten seurakuntaan, jossa on hengellinen hallitus voimassa pysynyt siitä saakka, kuin vanhimmat ovat sen voimaan panneet, ja on voimassa pysynyt aina tähän asti ja on vielä voimassa täällä ja siellä. Ja sen pitäisit muistaman niin monta, kuin niitä ihmisiä on, joilla on sydäimestä se halu, että autuaaksi tulla, että pysyä hengellisen hallituksen alla, niin ei tule vahinkoa täällä eikä kuolemassa eikä ijankaikkisuudessa, ja kuulla sen, mitä Henki seurakunnalle sanoo. Sillä Sionin vuoren tykö tulleet olemme, rakkaat veljet ja sisaret, yhden verisen lipun alle ja elävän Jumalan kaupunkiin, jossa rauhan kelloja soimitaan, se on, rauhan evankeliumia saarnataan, ettei perkeleen, maailman eikä eriseurain henget meitä ja teitä peljättäisi, jotka kuitenkin vastassa

ovat tästäkin edes niin kauan, kuin elävä henki kristillisyydessä on. Vaan olkaa turvatut! Vielä elää se suuri Sotasankari ja käypi laumansa edellä, sotii ja voittaa ja lyöpi laumansa viholliset suunsa kaksiteräisellä miekalla; sentähden olemme voiton päällä, kaikki Jesuksen seuraajat ja ristin-kantajat.

Olkaa nyt tervehdityt koko tältä kokousväeltä, joita on monta sataa ollut koossa yksimielistä kristittyä sekä opettajat ynnä opetuslastensa kanssa, joilla on yksi sydän ja yksi sielu, ja rukoilkaa meidänkin edes-tämme! Pyytävätkä teidän heikot veljenne elämän kaidalla tiellä, seura-kunnan kanssa ja puolesta

Isak Kuoksu, Isak Niku, Jöns Mäntyvaara, Viktor Apelqvist, Viktor Björkman, Erik Samuel Wettasjärvi, Frans Parakka, A. Dynesius, Johan Henrik Liikavaara, Anders Kurak, Luulajan saarnaaja Er-landsson, Kalle Nilsson, Anna-Liisa Purnu, Anders Knutson.

Olkaa nyt tervehdityt meiltä vaimoinne, lastemme ja ympärillämme olevan Herran lauman kanssa te Suomen veljet ja sisaret ja saarnaajat vaimoinne ja lastenne kanssa ensin ja viimein, ja hyvästi Herran haltuun siinä autuaallisessa toivossa, että pian yhteen tulemme, jos emme täällä, niin kuitenkin kunnian paratiisissa, jossa sanomme, amen, hallelujaa.

Kirjoitettu Gellivaaran kirkonkylässä 30. p. jouluk. 1912.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen ras-kaassa ja painavassa työssä Olof Matoniemi, Matti Uuskoski, Johan Kieri, N. P. Starkka ynnä rakkaitten emäntäinne, lastenne ja sen kalliin Her-ran lauman kanssa Amerikan maalla, jotka yhtä armon ilmaa hengittävät esikoisten seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä Kristuksen hengellisen hallituksen alla vanhinten opin ja esikuvan jälkeen Pyhän Hengen voiman kautta. Jumalan armo lisääntyköön teille Herramme Jesuksen tuntemisen kautta nyt ja aina elämänne ehtooseen asti! Amen.

Tämän kautta tervehdämme teitä, Amerikan rakkaita veljiä ja sisa-ria, tästä Gellivaaran suuresta kristittyin kokouksesta, jossa on ollut monia satoja kristityitä ja kymmeniä saarnaajia koossa poikalapsen Jesuksen ympärillä, vieläpä rauhan ja yksimielisyyden siteillä yhteen kiinnitettyinä, ja suuret Pyhän Hengen voimat ja vaikutukset ovat olleet liikkeellä, ja paljon tuhlaajapoikia ja -tyttäriä on tämänkin kokouksen kautta tullut

Isän huoneeseen, vieläpä ilon ja riemun äänet ovat kuuluneet vanhurskaskasten majoista, ja parannuksen hedelmät Raamattuun jälkeen, samoin myös muissa kristittyin kokouksissa, joita olemme pitäneet sekä ennen että tämänkin talven ajalla, jossa Herra on sanansa vahvistanut seuraavaisten merkkein kautta.

Vieläpä kiitämme teitä kalliin kutsukirjan edestä, jonka olette meille kirjoittaneet, johonka emme voi vastata enempää kuin ennenkään, mutta kun kohtaamme Meri-Pietarin, niin saamme siitä asiasta vielä yhteen puhua ja tutkia, vielä siitakin syystä, kun, veljet, kirjoitatte teidän kutsukirjassanne, että olette Kieri-veljelle myös osan antaneet, ja niinkuin me sen tiedämme ja uskomme, että te teette yhtä työtä Herrassa sen sovinnon päälle, jonka te tehneet olette Herran edessä, ja niin muodoin emme tiedä, minkälaiset asiat teillä olisi siellä, jotka ovat niin kankeat, että ette saata aikaan tulla, jonka tähden pitäisi tämän korkean lähetyksen tehdä Amerikan maalle, ja meillä on niin vähän uskollisia työntekijöitä, ja eloa on paljon, niinkuin Herra on sanonut. Ja ilmankin te olette jatkamassa sovintosaarnaa sovintoveren kautta niinkuin seurakunnalta teitä neuvottu on, ja siihen olette itsenne luvanneet, ja me olemme siihen toivottaneet Jumalan siunausta ja menestystä, että Herran Jesuksen lauma pysyisi koossa ja hengen yhteydessä esikoisten seurakunnan helmassa Euroopassa ja Amerikan maalla, joitten edestä se Hyvä Paimen on henkensä antanut ja ovat Hänelle niin paljon maksaneet, että Hänen on täytynyt vuodattaa viimeiseen pisaraan asti Yrttitarhassa ja Golgatan mäellä monelle tuhannelle syntein anteeksiantamiseksi, jonka tähden mekin täältä asti todistamme kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi Herran Jesuksen nimessä, viattomassa ja kalliissa sovintoveressä kaikille katuvaisille, uskovaisille ja murhetta kärsiväisille veljille ja sisarille Amerikan maalla, jotka olette pysymässä esikoisten seurakunnan hengen yhteydessä sekä vanhin-ten että heidän seuraajainsa opissa Kristuksen lain kuuliaisuuden alla ja kantavat Jesuksen ristiä mailman joukkoa vastaan, niinkuin Jesus on opettanut, vieläpä kaikissa kieltämään itsensä maailmasta ja totuuden tunnustamaan maailman edessä, jonka tähden maailma on aina vihannut Jesuksen opetuslapsia, sekä hengellisesti kuollut pappiskunta joukkonsa ja eriseuraistensa kanssa, ja kaikki lihallisesti mieltyneet, jotka tahtovat maailman ystävät olla, ne tulevat Jumalan ja kristillisyyden vihamiehiksi.

Ja ei nyt muuta, vaan sanomme kaikkein saarnaajain ja kristittyin paljouden kanssa, jotka täällä koolla ovat Gellivaaran kirkonkylässä, sydämen rakkaita terveisiä teille kaikille yllänimitetyille, vieläpä kaikille rakkaille veljille ja sisarille Amerikan maalla. Siinä toivossa olemme, että pian yhteen tulemme teidän kanssanne tapetun Karitsan häissä, jotka lop-

puun asti kilvoittelette meidän ja kaikkein vanhinten ja valittuin kanssa. Ja silloin saamme veisata yhteen ääneen heidän kanssaan alati ja ijan-kaikkisesti. Amen. Pyydämme rukoilemaan edestämme! Seurakunnan kanssa ja puolesta

Jöns Mäntyvaara, Viktor Apelqvist, Isak Kuoksu, Isak Niku, E. Samuel Wettasjärvi, Frans Parakka, Viktor Björkman, Adolf Dynesius, Johan Henrik Liikavaara, Anna-Liisa Purnu, Anders Kurak, Karl Nilson, Anders Knutson Pitso, K. R. Erlandsson.

Norjassa ja Ballangissa, 25/5 1913.

Rakas sisar Herrassa, Maria!^x) Jumalan armo ja rauha olkoon henkesi kanssa!

Sen lähetyksen, jonka sinä lähetit veljein kautta, Isak Nikun ja Kuoksun, olen minä saanut vastaanottaa minun sairasvuoteelleni, jossa minä nyt makaan ja odotan minun pois pääsyäni tästä turmelevasta maailmasta, jossa minä olen aikaa kuluttanut yli seitsemänkymmentä vuotta ja nyt odotan kuolemaa, ja uskon itseni pian pääsevän pois, mutta siinä uskossa vain, että minä elämänkruunun voitan. Ne todistukset, jonka olen saanut esikoisten seurakunnassa, niistä minä pidätän kiinni, ja niillä todistuksilla ovat sadat ja tuhannet tämän kristillisyyden aikana menneet poikki kuoleman virran, jotka jo voitosta veisaavat. Ja siinä opissa pysykää, rakkaat sisaret ja veljet, jonka olette kuulleet, oppineet ja uskoneet, jota meidän ja teidän rakkaat ja uskolliset lähetysmiehet ovat teille saarnanneet. Ja olkaa hyvässä turvassa, rakkaat ystävät Herrassa! Synnit annan ja todistan anteeksi vielä viimeisen kerran Jesuksen nimessä ja kalliissa veressä. Siinä toivossa sanomme hyvästi, että pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä. Ja sanokaa sydämen rakkaita terveisiä kaikille pyhille minulta ja minun perheeltäni ja rukoilkaa aina minun edestäni, pyytää heikko veljenne elämän kaidalla tiellä

P. O. Fjeldahl eli Meri-Pietari.

Ja me myös, saarnaajat Frans Parakka ja Samuel YVettasjärvi, tervehdämme Maria Väyrystä sydämellisellä rakkaudella ja kiitämme sen rakkauden palveluksen ja lahjan edestä, jonka olet uhrannut tämän elä-

*) Maria Väyrynen, Helsingissä.

vän kristillisyyden ylösrakennukseen eli levittämiseen sekä ennen että viimeksi Isak Kuoksun ja Isak Nikun kautta, jonka vanhurskas Jumala, Isä, palkitkoon sinulle ajassa ja ijankaikkisuudessa. Vieläpä kiitämme kaikkia teitä, veljiä ja sisaria Etelä-Suomen rannoilla ynnä muualla, kaiken teidän uskollisuutenne ja toimeliaisuutenne ja urhoollisuutenne edestä, vieläpä kaiken kuuliaisuutenne edestä, jonka olette heille osoittaneet, joka ilahduttaa meitä ja koko Jumalan luontoa, kun niin suuri siunaus oli sillä taivaallisella lähetystoimella, jonka Joonas-vainaja esikoisten seurakunnan saarnaajain ja vanhinten kanssa matkaan pani juuri edellä lähtemisensä pois maailmasta, ja uskoi lujasti, että se menee hyvin ja menestyy; ja se toivomus on ajallansa täytetty, josta kiitos Jumalalle ja tapetulle Karitsalle nyt ja aina ijankaikkisesti! Amen.

Vielä kiitämme myös siitä, että olette niin hyvin palkinneet heidän matkansa ja vaivansa, että me saamme olla seurakunnan kanssa juuri vapaat ja tyytyväiset kaikista huolista, kyytikustannuksista ynnä muusta. Ja ei nyt muuta, vaan sanomme Fransin ja Nikun ja Kuoksun ynnä suuren kristittyin lauman kanssa sydämen pohjasta asti sinulle ja teille rakkaita terveisiä siinä toivossa ja uskalluksessa, että pian me saamme toisiamme tervehdellä ijankaikkisuuden kirkkaassa ilmassa ja veisata yhteen ääneen teidän ja kaikkein valittuin ja vanhinten kanssa kiitosta ja kunnia Jumalalle ja tapetulle Karitsalle alati ja ijankaikkisesti kaikkein väivainne palkasta, jossa ei enää muistuta matkamme vaivat. Ja vielä pyydämme teidän esirukouksianne, vaikka olemme kaukana eroitetut toisistamme, yhden Isän ja Äidin lapset. Ja vielä täältä asti todistamme kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi Herramme Jesuksen nimessä, viattomassa ja kalliissa sovintoveressä.

Merkitsee omalla kädellä

E. Samuel Wettasjärvi ja Frans Parakka.

Odotan jollakin sanalla vastausta, jos olet saanut tämän preivin.

MERI-PIETARIN VIIMEINEN KIRJE.

Bollangen 16/7 1913.

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen rakkaassa työssä, S a m m e l i ja kaikki muut saarnaajat ja kaikki se lauma, joka teidän ympärillänne on, jotka ovat uskomassa sen opin ja esikuvan

jälkeen, jonka aikakautemme vanhimmat jälkeensä jättäneet ovat, joka on kantamassa siunatuista hedelmiä niitten kautta, jotka halvat ja maailmalta ylönkatsotut ovat. Jumalan armo ja rauha olkoon sinun henkesi kanssa sodan ja kilvoituksen loppuun asti!

Tervehdin sinua näillä harvoilla sanoilla Jumalan rauhan tervehdyksellä ja tietää annan, että olen vastaanottanut sinun kalliin ja virvoittavaisen preivisi, joka kyllä oli makia niinkuin hunaja, jossa oli terveellinen Jumalan sanan oppi ja neuvo ja taivaallinen lohdutus nyt niinkuin ennenkin. Olisin kyllä sinulle ennen kirjoittanut, mutta ei ole tarmoa sen verran kuin ennen. Ruumiin terveys on niin heikko, koska olen sängyssä ollut joulusta asti. Mutta uskomassa vain olen syntein anteeksi saamisen armosta itseni autuaaksi, jonka olette saarnanneet. Siinä olen kiinni riip-pumassa; en siitä tahdo liikkua mihinkään, ei ole mieli liikkua siitä mihinkään.

Olemme olleet niin onnelliset; meillä on ollut kokoukset täällä Balan-gissa, joka oli yksi siunattu aika. Meidän veljet, Viktori ja Andreas ja Mikaeli ovat olleet meidän kanssamme jonkun päivän, josta kaikesta olkoon kiitos ja siunaus Jumalalle.

Sinä kysyt, kuinka minä ajallisesti aikaan tulen. En saata sanoa muuta kuin että se menee hyvin, vaikka olen kyllä tämän pitkän sairauden kautta joutunut vähäsen velkaan. Niinkuin hyvin ymmärrät, että siinä on kulunut, koska pitää tohtoria kustantaman monta kertaa, ja sitten medisiinin, niin se kuluu paljon, niinkuin ymmärrät.

Ei nyt muuta; minä en jaksa istua enkä enempi puhua. Olkaa hyvässä turvassa, rakkaat työntekijät, Jumala antaa voiton yhden toisen perästä, ja kun Se on meidän kanssamme, kuka voi meitä vastaan olla. *Hän on se, joka viisasten viisauden valloittaa ja voimallisten voimat kaataa ja hallitsee.* Ja ei nyt muuta, vaan sanon hyvästi sen Hyvän Paimenen haltuun. Kyllä me vähän ajan perästä tulemme yhteen Karitsan häihin veisaamaan voiton virttä, josta me joskus tunnemme esimakua jo täällä maan päällä, vaikka heikkouden läpi, mutta toisella puolen virran aikakautemme vanhinten ja kaiken maasta ostetun lauman kanssa. Pyydän vielä kaikki synnit ja vanhuuden heikkoudet anteeksi, joka usein tuntuu, jonka minäkin teille todistan anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja veressä. Kyllä me vähän ajan perästä yhteen tulemme, jossa emme enää tarvitse erkaantua, ja kaikki matkan vaivat ei silloin muistua mieleen.

Kristillisuus on täällä niinkuin ennenkin, vaikka ei ole kaikki juuri niinkuin pitäisi olla. Sano sydämen rakkaita terveisiä minulta kaikille saarnaajille heidän vaimoinsa kanssa ja lastensa kanssa ja kaikille Lapin

kristityille, joidenka kanssa nyt yhdessä olette. Ja kiitän heitä kaiken rakkaan palveluksen edestä minua kohtaan läpimitten aikoja.

Olisko se mahdollista niin uskoa, että sinun kasvojasi nähdä täällä jälkeen niityn ajan, jos minä olen elämässä? Mutta ei taida olla mahdollista? Mutta kuitenkin minä jään odottamaan sinulta kirjaa, sentähden tapahtuukoon Herran tahto niin maassa kuin taivaassa! Muistakaa minua ja minun perhettäni anteeksi antavaisella sydämellä. Hyvästi nyt sen Hyvän Paimenen, Herran Jesuksen, haltuun! Voiton ääni kuuluu Siionissa ja rauhan kellot soivat, että voiton päällä me olemme. Merkitsee teidän vanha ja heikko veljenne

P. O. Fjellidahl.

Ole nyt niin hyvä, rakas vanhin, ja puhuttele Erkin Kustua, että käypi täällä minun puheilla, jos mahdollinen on, enhän minä viivyttä häntä täällä kauan. Minulla on sydämen halu ja tarve sen kohdata ja puhua suusta suuhun. Sydämen rakkaita terveisiä minulta koko kylän kristityille, merkitsee

Meri-Pietari.

Saan ilmoittaa, että emme saata astua maihin ja tulla teidän tykönnö, koska aika on niin lyhykäinen, vaikka olisi kyllä ollut halu teitä nähdä. Sanokaa minun ja Anteruksen terveisiä kaikille kristityille! Hyvästi Herran haltuun! Rukoilkaa minun edestäni, pyytää veljenne uskossa

Viktor Björkman.

Gellivaaran kirkonkylässä se 30. päivä jouluk. 1913.

Tykö rakkaille veljille ja sisarille siellä Etelä-Suomen rannoilla, jotka yhtä armon ilmaa hengitätte esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Nyt olemme taas täällä koolla niinkuin ennenkin, yksimielisenä ja yhteen henkeen juotettuna, niinkuin yksi Sionin tytär, saarnaajat opetuslastensa kanssa, joita on täällä suuri paljous Norjasta, Kainuusta ja Luulajasta ja näitten Lapin seurakuntain saarnaajat ja kristityt, jotka kaikki yksimielisesti tervehtelemme teitä kaikkia Etelä-Suomen rakkaita veljiä ja sisaria niin lavealta, kuin yksimielisten lauma on siellä Suomen maalla.

Toivotamme Jumalan siunausta, ajallista ja ijankaikkista, ja kiitämme

sydämeistämme teitä, työntekijät Herran viinamäessä, sekä saarnaajat, jotka olette saarnanneet ja vielä saarnaatte, ja palvelevaiset vaimot, jotka olette pyhiä palvelleet ja vielä palvelette, ja kaikki totuuden apulaiset, jotka olette totuutta edesauttaneet ja vielä avulliset olette, kantaen toinen toisenne kuormaa, ettei yksikään teidän ja meidän ystävämme tulisi rasi-
tetuksi ylenpalttisella murheella. Sillä jos yksi jäsen kärsii jotakin, niin kaikki muut jäsenet kanssa kärsivät, ja jos yksi jäsen kunniaa pidetään, niin kaikki jäsenet myös riemuitsevat, mutta te olette Kristuksen ruumis ja jäsenet, jokainen osansa jälkeen, ja Herra Jesus teille siihen voimaa antakoon, ettemme häpeään tulisi.

Ja me kiitämme teitä, rakkaat veljet ja sisaret, niitten kalliitten kirjainne edestä, joita on kirjoitettu saarnaajilta ja seurakunnalta ja monilta yksityisiltä, joitten kaikkein edestä olemme kiittolisuuden velassa, niinmyös sen ilosanoman, että olette meiltä lähetetyt saarnaajat ilolla vastaanottaneet ja rakkaudella palvelleet ja kauniisti takaisin lähettäneet olette, josta kaikesta kiitos ja ylimmäisen ylistys olkoon. Ja Herra, vanhurskas tuomari, palkitkoon kaikki teidän työnne ja vaivanne vanhurskasteen ylösnousemisessa, ajassa hyvällä omallatunnolla ja taivaassa iankaikkisella ilolla. Ja Herra Jesus vahvistakoon kaikkia teitä sodassa perkelettä, maailmaa ja omaa lihaa vastaan ja kaikkia pahoja henkiä vastaan taivaan alla. Eikä korpea pääse oikeat Israelit Kaanaan maalle ilman vaivata ja vastoinkäymistä, ja sentähden moni matkakumppaneistamme väsyvä välille ja haavoitetaan sodassa ja kuolee hengellisellä kuolemalla, ja joku menee vihollisten puolelle, joitten kaikkein tähden huutaa Herramme Jesus: "Voi maailmaa pahennusten tähden, sillä pahennukset kumminkin tulevat, mutta voi kuitenkin sitä ihmistä, jonka kautta pahennus tulee]"

Vaan olkaa turvatut, kaikki rakkaat veljet ja sisaret, sillä Jumalan vahva perustus kuitenkin pysyy, joka siihen kiinnitetty on. Sillä meidän kristillisyytemme vanhimmat ovat tämän elävän kristillisyyden, niinkuin taitavat rakentajat, perustuksen laskeneet profeettain, Kristuksen ja apostolein perustuksen päälle, jossa Jesus Kristus paras kulmakivi on, jonka päälle koko rakennus nojaa.

Olkaa nyt turvatut, rakkaat veljet ja sisaret! Mekin täältä asti todistamme kaikki synnit, viat ja heikkoudet Herramme Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä anteeksi; ja sen muistakaa kuolemankin virran rannalla! Ja ei nyt muuta, vaan sydämen rakkauden terveisiä kaikilta saarnaajilta ja kaikilta kristityiltä teille kaikille Suomen saarnaajille ja kaikille kristityille. Hyvästi nyt Hyvän Paimenen haltuun siinä toivossa, että pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen:

sanomme: amen, hallelujaa. Ja rukoilkaa meidänkin edestämme, pyytävät teidän heikot veljenne elämän kaidalla tiellä, osalliset vaivassa ja valtakunnassa. Näitä merkitsevät seurakunnan kanssa ja puolesta:

Jöns Mäntyvaara, Viktor Apelqvist, Samuel Wettasjärvi, Isak Kuoksu, Isak Niku, Frans Parakka, Viktor Björkman, Adolf Dyne-sius, Anders Kurak, K. R. Erlandsson, Luulajan saarnaaja; Karl Nilsson ja Johan Karlsson, Liikavaaran Juhan Heikki; Norjan saarnaajat: John Mikkelsen, Mikael Mikkelsen, Ulrik Hansen, Daniel Josef sen, Petter O. Lind, Abel Eriksen; Amerikasta tulleet: Kaarlo Toivonen, Viljo Toivonen, Arvo Toivonen.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa Gellivaaran kirkon-
kylässä 1. p. tammikuuta 1914.

Tykö rakkaille veljille ja kalliille työntekijöille Herran viinamäen ras-kaassa ja painavassa työssä Johan Kieri, O. Matoniemi, Matti Uuskoski ja koko Herran valittuin lauma Amerikan maalla, joittenka oikea turva ja suoja on esikoisten seurakunnan helmassa, vieläpä hengen yhteydessä sen opin ja esikuvan jälkeen, jonka aikakautemme vanhimmat ovat jättäneet uskossa, opissa ja elämässä. Jumalan armo ja rauha olkoon ja hallitkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtooseen asti! Amen.

Onnen toivotuksella tervehdämme teitä koko Herran lauman kanssa, jotka taas tämän joulukokouksen aikana olemme koolla olleet suuri pal-jous saarnaajia ja kristityitä monista eri paikkakunnista, jossa yksimieli-sesti, niinkuin yksi Sionin tytär, olemme koolla olleet, ja Jumala on sama voimansa kanssa niinkuin ennenkin. Olemme yksimielisesti päättäneet kirjoittaa jonkun neuvon sanan Amerikan veljille ja sisarille ja saarnaajille, joilta myös on tullut ja olemme saaneet heidän preiviänsä vastaan-ottaa, joitten edestä kiitämme, ja joista näemme, että olette työtä teke-mässä Herran pellolla, ja Jumalan sana vaikuttaa. Ja näemme myös sen, että on vastuksia ja vaivoja, joka ei ole ihme, sillä niinhän se on ollut en-nenkin. Mutta joudumme kyllä ajattelemaan sekä Matoniemen että Kierin kirjasta, että mikähän se olisi se raskain ja työläin koettelemus. Eihän ainakaan teidän työnne mene sitä jälkeä, että tulee kaksi joukkoa, joka olisi ylen ikävä asia; sillä on täällä neuvottu vielä niissäkin asioissa, joissa vastukset ovat tulleet, ettei viattomat sielut vaivattaisi ja niin nääntyisi ylenpalttisen murheen alle, joka on raskas asia Herran edessä. Ja olemme

vaatineet seurakuntaa, että painaa saarnaajat sopimaan, jossa on ollut jotakin tointa, mutta on näyttänyt siltä, ja näyttää vielä, että ei voi olla tyytyväisyyttä. Onhan teillä, rakkaat veljet (saarnaajat) täysi luottamus oikeaan seurakuntaan, niin totelkaa Kristuksen käskyä ja anteeksi antakaa toinen toisellenne; kyllähän te sen, veljet rakkaat, tiedätte, että hengellinen kuolema siitä seuraa, jos ette anna anteeksi. Ja emme me saata ymmärtää, että olette sydämestä anteeksi antaneet, koska kirjat osoittavat, että on kannetta toisianne vastaan, josta täydymme sanoa, että Jumala paratkoon! Näitä olemme neuvoneet siinä uskossa, että kuulette; ei Kieriä eikä Matoniemeä eikä Uuskoskea niinkuin niitä, jotka jo oikean seurakunnan hyljänneet ovat, mutta niinkuin veljiä ja työntekijöitä Herrassa, sillä Herran on työ, ja raskas on kysymys ja edesvastaus Herran edessä.

Emme tiedä enempää tällä kertaa, mutta Jumala, rakas Isä, kuitenkin hoitakoon asiansa. Ja niin uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, ja seurataamme Jesusta, sillä Hän jätti meille esikuvan, että meidän pitää Hänen askeleitansa noudattaman. Siinä uskossa olemme, että ne ovat turvassa, jotka pysyvät Sionin linnassa, esikoisten seurakunnassa, jossa vielä Kristuksen hengellinen hallitus on voimassa, vieläpä taivaan valtakunnan avaimet, ovat niitten kuritus, jotka eivät tottele seurakuntaa. Mutta uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, rohvaistulla sydämellä kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja siinä maahan vuotaneessa veressä.

Herra ottaa omiansa ja korjaa heitä ijankaikkiseen lepoon, niinkuin on taas siirtynyt rakas vanhin Meri-Pietari Norjasta ja Anders Hedlund Kainuusta ja Krekula Tärännöstä ja monta muuta rakasta ystävää täältäkin tämänkin jääneen vuoden aikana. Mutta siinä toivossa olemme, rakkaat veljet ja sisaret, että teitä ja meitä kootaan pian niihin kokouksiin, jossa ijankaikkiset häät alkavat, jossa saamme veisata kiitosta voittajain ja kilvoittelijain palkasta, ja olkaamme turvatut Herrassa. Vielä koko Herran lauman kanssa annamme ja todistamme synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja siinä maahan vuotaneessa veressä. Rukoilkaa meidänkin edestämme! Merkitsevät veljenne vaivassa ja valtakunnassa, seurakunnan kanssa ja puolesta:

Jöns E. Mäntyvaara, E. Samuel Wettasjärvi, Viktor Apelqvist, Isak Kuoksu, Isak Niku, Frans Parakka, Viktor Björkman, K. Nilsson,
K. R. Erlandsson, Johan Karlsson, Adolf Dynesius.

Kirjoittakaa tästä kopiot kristityille!

Gellivaaran kirkonkylässä se 2. päivä tammikuuta 1915.

Me yhteenkokoontuneet vanhimmat ja apostolit tervehdämme teitä, Etelä-Suomen rakkaita veljiä ja uskollisia työntekijöitä, Etelä-Suomen rannoilla, N. Milen, A. Marttala, J. Ihalainen ynnä muut saarnaajat ja kaikki totuuden apulaiset, veljet ja sisaret, jotka yksi olette Herrassa.

Annamme tietää, että olemme taas olleet täällä koossa, suuri kristityin lauma Norjasta, Luulajasta, Kainuusta ja Lapinmaan monen kirkkokunnan kristityitä, yksimielisenä ja yhteen henkeen juotettuna niinkuin yksi Sionin tytär. Ja paljon on lisääntynyt merkittyin luku jääneen vuoden ajalla näissä Lapin seurakunnissa, vaikka paljon on kyllä kuolemakin leikannut vielä valjennutta Jumalan peltoa ja rakkaita ystäviämme; nytkin vasta vanha Björkman ja vanha Dynesius ja Wettasjärvestä Sammelin äiti ja niin paljon muita, joita emme suita luetella, jotka ovat päässeet lepäämään heidän töistensä ja nautitsemaan ijankaikkista autuutta. Vaan paljon on lisääntynyt autuaaksi tulevaisia seurakunnalle, josta kaikesta Jumalalle, rakkaalle Isälle, kiitos olkoon!

Ja nyt kiitämme teitä, saarnaajat ja kaikki kristityt, niitten lähetyskirjainne edestä, joita olemme saaneet ilolla vastaan ottaa, joista olemme saaneet nähdä ja kuulla, että tehette työtä yksimielisesti, ja että Jumalan sanalla on sija ihmisten sydämiin ja voima vaikuttamaan totisen katumuksen ja elävän uskon, joka on kallis, sillä ei ole, rakkaat veljet ja sisaret, pitkä aika, ennenkuin ilta tulee, että kaikki työmiehet Herran viinämässä pääsevät lepäämään, jotka uskollisesti tekevät työtä sielun ja ruumiinsa voimilla. Ja siinä lupauksessa olemme mekin teidän kansanne, rakkaat veljet ja sisaret, että varjella Herran Jesuksen laumaa hengen miekalla ja Herran Sebaotin voimalla, että Herran lauma koossa pysyy. Ja tehkää tekin, rakkaat työikumppanit, urhoollisesti työtä! Sanomme sentähden, ettette sekottaisi itseänne ylen paljon elatuksen menoihin, sillä vähän on aikaa ja paljon on työtä sisällä ja ulkona, niinkuin näette ja näemme siellä ja täällä, ja kuolemaa kohti kulkee niin monta ihmisen lasta, kun tämän syntisen maan päällä matelee, ja kukin kantaa kuolemattoman sielun, ja aika ijankaikkisesti on edessä, ja emme tiedä, kuinka pian tulee huuto, että "katso Ylkä tulee, menkää ulos Häntä vastaan!" Ja nyt on se aika, että väkevä huuto kuuluu Sionin tyttärelle, että valmistakaa lamppujanne, te morsiamen piiat, sillä pian tulee Ylkä noutamaan köyhän morsiamensa pois tästä surun laaksosta ja viepi elävän uskon siivillä poikki kuoleman sillattoman virran, jonka toisella puolella on oikea kotimaa, johon henkemme huokaa, että voi, jos pian se aika tulisi, että saisimme tervehdellä meidän kristillisyytemme vanhimpia heidän ope-

tuslastensa kanssa, jossa saisitte, rakkaat vanhimmat, nähdä lapsianne ja lapset teidän vanhempianne ja aviokumppanit toinen toisianne, ja sanoa terve tulemaan tapetun Karitsan häihin, jossa sanomme terve tulemaan; vaan täällä emme saa istua hääpöydässä, vaan seisoa ristin kohdalla, varustettuna vanhurskauden sota-aseilla. Ja sentähden tarvitsemme, rakkaat veljet ja sisaret, rohvaista sydämemme uskomaan. Mekin täältä asti annamme ja todistamme kaikki synnit, viat ja heikkoudet Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa veressä anteeksi, vaikka viimeisen kerran tämän maan päällä, vaikka aika ja hetki on tietämätön. Vaan siinä toivossa jätämme hyvästin, että pian yhteen tulemme, jos emme täällä, niin kuitenkin kunnian paratiisissa. Ja pitäkää lähetystoimi yllä niinkuin näette tarpeen vaativan, niinkuin olette tehneet.

Olkaa nyt meiltä kaikilta tervehdityt kaikkein kaupunkikuntain ja paikkakuntain kristityt niin lavialta, kuin turvanne luette esikoisten seurakuntaan, joka on tässä meidän aikakaudessamme ensin kivulla uudestasytynyt täällä laihassa Ruotsin Lapissa, joka on se oikea seurakunta, josta ei liikene omalle vanhurskaudelle osaa ollenkaan, vaan sen ulkopuolella ovat koirat ja velhot. Ja tämä on kaikesti mahdollinen vastaan ottaa, joka tahtoo autuaaksi tulla. Rukoilkaa meidänkin edestämme!

Merkitsevät seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Fors Kuoksu, Isak Niku, E. Samuel Wettasjärvi, Viktor Apelvqvist, V. Björkman, Jöns E. Mäntyvaara, A. Dynesius, Frans Parakka, K. R. Erlandsson, A. Kurak, A. Knutson Pitso, J. H. Liikavaara, J. O. Rova, Karl Nilsson, ja vanha Leipo-Kalle, Kaarlo Toivonen ynnä Norjan saarnaajat, joita oli useita.

Antakaa tästä kopio kaikkiin niihin paikkakuntiin, johon näette tarvitsevan.

S a m a t .

Kirjoitettu Gellivaaran kirkonkylässä 3. päivä I kuussa 1915.

Rakkaille veljille ja kalliille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä Johan Kieri, Olof Matoniemi, Matti Uuskoski ja koko Herran valittuin lauma Amerikan maalla, joittenka oikea turva ja suoja on esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yksimielisyydessä. Tervehdämme teitä täältä joulukokouksesta koossaolevat veljet, apostolit ja vanhimmat armon ja rauhan tervehdyksellä!

Ensinnä saamme kiittää niitten kirjain edestä, joita olemme saaneet vastaan ottaa. Mutta tuntuu ikävältä, että ei täyttä sovintoa voi tulla, vaikka esikoisten seurakunta Lapista niin monta lähetyskirjaa on kirjoittanut kehoitusten kanssa, että painaa raot kiinni. Kyllähän te, rakkaat veljet ja työntekijät Amerikassa, sen ymmärrätte, mitä ne viattomat siinä joutuvat kärsimään, kun heidän sydämensä joutuvat hajaantumaa kahlaalle, sillä nämä monet sadat opetuslapset teidän ympärillänne ovat istuneet teidän polvienne ympäri monta kymmentä vuotta ja ovat teidän huuliltanne saaneet monta lohdutusta ja hyviä sanomia kuulla toinen toisestanne, ja te tiedätte, että te olette ahkeroineet tukea toinen toistanne ja saarnanneet toinen toisenne heidän sydämiin. Ja kyllä te sen ymmärrätte, miltä se nyt tuntuu, kun teillä on moitetta toinen toisesta. Emmekä me ymmärrä, mikä se pitää olla ja mistä se oikeus on tullut, että te aloitte moitetta puhumaan toinen toisestanne, sillä tämä on kokonansa meidän koettelemusta vastaan.

Meitä on täällä Lapissa monta kymmentä saarnaajaa, eivätkä ne kaikki ole niin korkeilla lahjoilla varustettu, mutta se korkein lahjanen tuntee sen, että hän tarvitsee sen vähemmän lahjasen, ja se vähempi lahjanen tuntee sen Jumalan armona, että löytyy häntä suurempia lahjoja, sillä niin hyvin suurempi- kuin vähempilahjanen tuntee, että he eivät yksin heidän lahjoillansa voi Jumalan huonetta rakentaa ja hoitaa, ja sen kautta on lauma pysynyt yhtenä niinkuin yksi Sionin tytär.

Ja kun se näkyy kaikista asiain haaroista, että te olette kahdessa joukossa, josta me olemme teitä varanneet, että kukin tunnustaa omat synnit ja rukoilee ne anteeksi, että ei kaksi joukkoa tulisi, joka on ikävä kuulla. Ja ottakaa, rakkaat veljet, tämä neuvo hyväksi, sillä me olemme näitä teille lyhykäisesti kirjoittaneet ilman peittämättä. Kyllä te, rakkaat veljet, sen ymmärrätte, että me emme tätä sano pahalla, vaan hyvässä tarkoituksessa, mitä teidän sielunne ja niitten sielun rauhaan on sopiva, jotka autuuden perimän pitää, sillä meidän aikamme on lyhykäinen täällä, ainoastaan yksi vähäinen aika. Vieläkin, veljet rakkaat ja työntekijät, muistutamme teitä, tehkäämme yksimielisesti työtä sen päälle, että Herran lauma koossa pysyisi ja hengen yhteydessä sen opin jälkeen kuin aikakautemme vanhimmat ovat meille jättäneet, jonka opin he ovat monilla kyynelillä meille tuoneet ja suurella vaivalla sen meille tallella säilyttäneet, että me sen puhtaana ahkeroitsemme tallella pitää meidän ja monen tuhannen sielun autuudeksi.

No, siinä uskossa olemme, että tämä vaivaloinen matka pian loppuu, ja saamme yhteen tulla niitten kanssa, jotka jo ovat päässeet lepäämään. Ja olkaamme, veljet rakkaat ja sisaret, hyvässä turvassa; synnit annamme ja

todistamme anteeksi Jesuksen nimessä ja pyhässä veressä, ja olkaa, rakkaat veljet ja sisaret, sydämestä tervehdityt ja rukoilkaa aina meidän edestämme, pyytävät teidän heikot veljenne seurakunnan kanssa ja puolesta:

J. Mäntyvaara, E. S. Wettasjärvi, Isak Kuoksu, Isak Niku, Frans Parakka, Viktor Björkman, Adolf Dynesius, K. R. Erlandsson, Karl Nilsson, Johan Henrik Liikavaara, Anders Kurak, Petter Sitsi, Anders Knutson Pitsa, Viktor Apelqvist, Kaarlo Toivonen, Viljo Toivonen, Arvo Toivonen ynnä vaimoinsa kanssa.

Gellivaarassa se 31. p. joulukuuta 1915.

Me yhteenkokoontuneet saarnaajat ja muut kristityt monista eri paikoista: Kainuusta, Luulajasta, Norjasta ja näistä Lapin seurakunnista, jotka kaikki, yksimielisenä ja yhteen henkeen juotettuna niinkuin yksi Sionin tytär, tervehdämme teitä kaikkia, Etelä-Suomen rakkaita veljiä ja sisaria, jotka meidän kanssamme yhtä armon ilmaa hengitätte esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä.

Ensin kiitämme teitä, saarnaajat ja muut kristityt, niitten lähetyskirjain edestä, joita olemme saaneet teiltä ilolla vastaan ottaa, joista näemme, että kristillisyyden lisääntyminen siellä teidän keskellänne, joka on kallis ja iloinen asia, josta Jumalalle, rakkaalle Isälle, kiitos ja ylimmäinen ylistys olkoon, josta pitäisivät nekin nähdä, jotka epäilevät saarnaajain ja kristillisyyden totuudesta, että vaikutus on puhdas ja muutos terveellinen, josta ei pitäisi olla yhdelläkään epäily, onko teillä saarnaajat oikeat eli oppi puhdas, sillä seurakunta Lapista on jo toistakymmentä vuotta sitä ylikatsonut ja on löytänyt Etelä-Suomen kristillisyydessä olevan taivaallisen Isän istutuksen, josta seurakunta Lapissa on kiitollinen, että lähetystoimi ja lähetyskirjat Suomeen ovat täydellisesti vastanneet tarkoituksensa. Ja olemme vielä siitäkin kiitollisuuden velkaa, että olette meiltä lähetetyt saarnaajat ilolla vastaanottaneet ja kauniisti takaisin lähettäneet, josta kaikesta kiitämme teitä, rakkaat veljet ja sisaret, ja kiitämme Isää Herran Jesuksen nimeen, jonka oma asia tämä kaikki on, ja toivotamme onnea ja menestystä sille siunatulle Herran työlle, mitä tehneet olette ja tehneet olemme, ja rukouksemme, rakkaat veljet ja sisaret, enempi kastetta taivaasta ja armollisen auringon paistetta, että ijankaikkisuuden kukkasat kasvaisivat ja Jumalan pelto kasvaisi ja kypsyisi siksi, kun elon aika tulee, ja kun viimeiset työmiehet tulevat Jumalan pellolle, jotka leikkaavat ja kokoovat Jumalan

aittaaan. Vaan nyt on meidän aikamme vähän aikaa tehdä työtä. Eloa on paljon, vaan työväkeä on vähän; sentähden rukoilkaa kaikki totiset rukoilijat, että Herra lisäisi uskollisia työntekijöitä Hänen eloonsa, ja antakoon voimaa kaikille työntekijöille, saarnaajille saarnaamaan ja palvelevaisille vaimoille palvelemaan ja kaikille totuuden apulaisille totuutta edesauttamaan.

Olkaa turvatut, rakkaat veljet ja sisaret, ja uskokaa synnit anteeksi! Mekin täältä asti annamme ja todistamme kaikki synnit, viat ja heikoudet Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä anteeksi; ja sen uskokaa, rakkaat ystävät, sekä kasvoista ja sydäimestä tutut! Ja siinä uskossa olemme, että Jumala kuljettaa teitä ja meitä onnellisesti tämän korven matkan läpi ja poikki kuoleman sillattoman virran, jossa on se oikea kotimaa, johon henkemme usein huokaa, pois tästä surun laaksosta, jossa saamme vanhinten ja kaikkein valittuin kanssa yhteen ääneen laulaa amentaa ja hallelujaa.

Ja jääkää nyt Jumalan ja Hänen armonsa sanan haltuun siinä toivossa, että jos emme näkisi tämän maan päällä toisiamme, niin kuitenkin kunnian rannalla. Ja antakaa meillekin, saarnaajat ja muut kristityt, anteeksi, kun olemme olleet laiskat kirjoittamaan, vaikka tiedämme, että olette ikävällä odottaneet. Ja tervehtäkää tämän lähetyspreivin kautta kaikkia rakkaita veljiä ja sisaria niin lavalta, kuin yksimielisten lauma on. Ja eikä täältä ole mitään erityistä kerrottavaa. Olemme elämässä terveenä ruumiin puolesta ja uskomassa niinkuin ennenkin, ja Jumalan sanalla on sama voima vaikuttaa kuin ennenkin. Ei kuiten näytä, että kristillisyyden on vähennyt, vaikka kuoleman enkeli on kanssa osansa ottanut, ja kelvoton maa on varissut nyt niinkuin ennenkin. Hauskoja kokouksia olemme pitäneet mekin joka paikassa tämänkin jääneen vuoden ajalla, joka on ollut hauska kuulla, kun taivaan linnut laulavat kalliissa puussa ja visertävät kiitosta Luojalle valkeuden edestä.

Rukoilkaa meidänkin edestämme! pyytävät teidän heikot veljenne vai-
vassa ja valtakunnassa, seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Olsson Fors, Sammel Wettasjärvi, Jöns Mäntyvaara, Viktor Apelqvist, Frans Parakka, Viktor Björkman, Isak Niku, Adolf Dynesius, Karl Nilsson, Röytiön Juhani, K. M. Erlandsson, Anders Kurak, Saaren Pietari,
Kaarlo Toivonen.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, Gellivaaran kirkonkylässä
31 p. joulukuuta 1915.

Tykö rakkaille veljille Herrassa ja kalliille työntekijöille Herran viinämässä Olof Matoniemi, Johan Kieri ja Matti Uuskoski ynnä rakkaitten vaimoinne ja lastenne kanssa ja koko Herran lauma Amerikan maalla, jotka ovat seuraamassa sitä oppia ja esikuvaa, jonka kristillisyytemme vanhimmat ovat jättäneet uskossa, opissa ja elämässä Kristuksen lainkuuliaisuuden alla esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä rauhan siteen kautta. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille meidän Herran Jesuksen tuntemisen kautta!

Tervehdämme teitä, rakkaita veljiä ja sisaria Amerikan maalla, me yhteenkokoontuneet vanhimmat ja apostolit ynnä Herran lauman kanssa, joitten kanssa olemme yksimielisesti koossa olleet tämänkin joulukokouksen aikana suuri paljous Norjasta, Luulajasta ja Kainuusta ja näistä Lapin seurakuntain kylistä, ja olemme yksimielisesti tutkineet kristillisyyden korkeita asioita, vieläpä lähetyskirjoja monista eri paikoista. Myöskin Amerikasta tulleita preivejä olemme lukeneet ja tutkineet, joita on tänne tullut jälkeen menneen joulukokouksen, joista kyllä tulee näköksälle puolelta ja toiselta, ettei ole asiat paranneet eli paremmiksi tulleet jälkeen viimeisenkään seurakunnan lähetyskirjan, kuin niitten, joita on jo niin monta eri kertaa kirjoitettu ja neuvottu painamaan raot kiinni, ettei taas kaksi joukkoa tulisi. Ei meillä täällä Ruotsin Lapissa ole vielääkään eri ymmärrystä Amerikan asioista kuin ennenkään, mitä olemme jo ennen kirjoittaneet.

Olemme me teidän preivistänne nähneet vaatimuksia, että saarnaajat lähetettäisiin Amerikkaan, vieläpä vähästytte, kun emme useammasti kirjoita, joka antaa suurempaa tilaa kiusaukseen. Ei ole esikoisten seurakunta Ruotsin Lapissa saanut vielä sitä ymmärrystä, että lähettää saarnaajia Amerikkaan, koska tulee ilmi niistä lähetyskirjoista puolelta ja toiselta, ettei ole semmoista hätää, joka siihen painaisi, eli minkälaisten syitten tähden semmoiset reisut pitäisi tehdä.

Mutta mitä näemme Kierin ja Matoniemen rakastajain kirjoista, joita tulee tänne läjittäin, että kummallakin puolella on vahva luottamus siihen, että heillä on oikein, ja kiivas työnteke sen päälle, että solvaa toisiansa, että on jo julkisena kaksi eri joukkoa. Älkää ihmetelkö, rakkaat veljet, että emme useammasti teille kirjoita, koska asiat niin ahtaat ovat, ettei oikean seurakunnan lähetyskirjat saata vaikuttaa eli painaa niin paljon, että tulisi sovinto, että saattaisitte yksimielisesti tehdä työtä niinkuin ennenkin, että Herran lauma koossa pysyisi, vieläpä vaivatut ja murhetta

kärsiväiset pääsisivät ylös murheen alta kiitosta veisaamaan Sionin vuorella, elävän Jumalan kaupungissa, taivaallisessa Jerusalemissa, jossa on monet tuhannet enkelit, Jumala, kaikkein tuomari ja täydellisesti vanhurskautetut henget, Uuden Testamentin välimies Jesus ja priiiskoitusveri, jossa on syntein anteeksi saaminen. Uskokaa, rakkaat veljet ja sisaret ja saarnaajat Amerikan maalla, ja olkaa priiiskoitetut teidän sydämissänne, että jaksatte sydämestänne anteeksi antaa toisillenne ja yksineuvoisesti ja yksimielisesti tehdä työtä Herran viinamäessä tämä lyhyt aika. Koska vielä näemme sen selvästi, että Jumalan koston päivä on tullut ja langennut kansain päälle, joita kauhistavaisia sanomia saamme kuulla joka päivä; mutta nämä ovat murheitten alku. Sentähden valvokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, yönvalvojan Herran Jesuksen kanssa, joka on valvonut ja pitkää yötä viettänyt Getsemanen yrttitarhassa ja kaalannut auki tietä läpi turmeluksen pilkkakaupunkia Golgatalle, eikä väsynyt vaivoissa, vaikka Häntä pilkattiin, ei uhannut, vaikka Hän kärsi. Niin älkäämme väsykö, rakkaat veljet ja sisaret, mutta ahkeroitkaamme kukin uhraamaan meitämme Herralle sen lahjan kanssa työtä tekemään, jonka Herralta saaneet olemme, ja Herralle Jesukselle laumaa kokoomaan yhteen lammashuoneeseen Herran sanain jälkeen: pitää olla yksi lammashuone ja yksi Paimen.

Näitä olemme kirjoittaneet, ei niinkuin muukalaisille, mutta niinkuin veljille Herrassa ja työkumppaneille tässä kalliissa ja raskaassa Herran työssä, että voiton päällä pysymme Karitsan veren kautta loppuun asti, että saamme tervehdellä ystäviämme sillattoman virran toisella rannalla, jossa on ihana Kaananmaa, jossa voittajain ja kilvoittelijain palkka maksetaan ijankaikkisella ilolla.

Ja ei nyt muuta, mutta olkaa yllämainitut koko Herran lauman kanssa tervehditty sydämellisellä rakkaudella kaikkein saarnaajain ja koko Herran lauman kanssa täältä, ja annamme ja todistamme synnit kaikki anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja siinä kalliissa maahanvuotaneessa veressä. Rukoilkaa meidänkin edestämme ja kantakaa armoistuiimen tykö anteeksiantavaisella sydämellä! Veljenne vaivassa ja valtakunnassa, seurakunnan kanssa ja puolesta:

Jöns Mäntyvaara, Viktor Apelqvist, Samuel Wettasjärvi, Isak Kuoksu, Isak Niku, Frans Parakka, Viktor Björkman, Adolf Dynesius, K. M. Erlandsson, Karl Nilsson, Anders Kurak, Anders Knutson Pitsa, Mikael Mickelsen, Abel Eriksen, Saaren Pietari, Kaarlo Toivonen, Viljo Toivonen.

Antakaa tästä kopio kaikkiin paikkakuntiin ja lukekaa julki kristittyin edessä!

Gellivaaran kirkonkylässä 29. p. joulukuuta 1916.

Me yhteenkokoontuneet saarnaajat ja kristityt, joita on monista eri paikoista: Kainuusta, Luulajasta, Norjasta ja näistä Lapin seurakunnista, olemme taas yhteenkokoontuneet yksimielisesti tutkimaan ja koettelemaan kristillisyyden kalliita ja korkeita asioita Herran edessä Jumalan sanan valkeudessa, että Herran työ menestyisi.

Ja niin yksimielisesti tervehdämme teitä kaikkia veljiä ja sisaria siellä Etelä-Suomen rannoilla, niin lavialta kuin yksimielisyyden siteet ulottuvat, ja annamme tietää, että olemme vielä elämässä ja terveenä ruumiin puolesta ja uskomme syntisenä synnit anteeksi annetuksi. Sama mieli meillä on kristillisyyden asioista niinkuin ennenkin; ei ole meillä mieli muuttunut, ei hiuskarvan vertaa, niitten koettelemusten kautta, jotka ovat olleet ja vielä ovat kristillisyyttä ja autuuden oppia vastaan, vaan enempi olemme vahvistetut tässä nykyisessä totuudessa. Olemme saaneet sieltä preivejä, joitten edestä kiitämme juuri sydämestämme, jotka ovat meitä suuresti ilahduttaneet, kun kuulemme, että Jumalan siunattu työ menestyy, jota tehette ja tehemme, johon toivotamme Jumalalta, rakkaalta taivaalliselta Isältä, viisautta, että välttäisimme pirun kavaluutta, ettemme eksyisi oikealle eli vasemmalle puolelle siltä kaidalta elämän tieltä, joka on ristin ja itsensäkieltämisen tie. Herra Jesus vahvistakoon teitä, saarnaajat ja kaikki Sionin muurin rakentajat, siinä raskaassa ja painavassa Herran työssä vielä vähän aikaa työtä tekemään, sillä eloa tosin on paljon ja työntekijöitä on vähän, niinkuin olette nähneet sielläkin Suomen maalla, kun koettelemus tuli, vaikka saarnaajia oli paljon, vaan uskollisia työntekijöitä oli vähän, ja vähän taitaa olla vieläkin, siksi kun näette ja näemme.

Ja turvassa olette, rakkaat veljet ja sisaret, jotka olette oven Herran Jesuksen kautta johdatetut elävässä uskossa olevaan laumaan, joka syystä kutsutaan esikoisten seurakunnaksi, kun niin monet joukot siitä lohkeavat ja vastaan nousevat ja sen hengellisen hallituksen alta itsensä irti kiskovat. Ja niistä ne tulevat meille tuntemattomat metsätokat. Jonka tähden te, rakkaat veljet ja sisaret, pitäkää se armona, että saatte olla hengellisen hallituksen alla, ja niin tulette varjelluiksi. Ja sentähden kaitataan täysi kuuliaisuus opetuslapsilta opettajillensa, jos pitää kristillisyyden menestymän, ettei maailman rakkaus eli lihallinen vapaus ja herraskristillisyyden saisi valtaa, jonka kautta tulisi niin voimattomuus, ettei kristityt jaksaisi sotia syntiä vastaan, ja niin tulisi vahinko.

Sentähden, rakkaat veljet ja sisaret, rohvaiskaamme sydämiämme uskomaan! Mekin täältä asti todistamme kaikki synnit, viat ja heikkoudet Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä anteeksi, että saisimme

voimaa sodassa perkelettä, maailmaa ja omaa lihaamme vastaan, ja niin pysyisimme voiton päällä tämän lyhyen ajan, kun olemme täällä viipymässä, täällä vieraalla maalla, josta henkemme huokaa, että voi, jos piankaan se päivä valkenisi, että saisimme sanoa hyvästin kaikille vihollisen kiusauksille ja kaikille matkan vaivoille ja laskea päämme kuoleman enkelin syliin ja astua Jumalan paratiisiin, johon Herra Jesus vei suuren syntisen ensimmäisenä voiton ja kunnian merkkinä, paratiisiin.

Ja siinä toivossa mekin sanomme hyvästin, että jos emme näkisi toisiamme tämän maan päällä, niin kuitenkin ijankaikkisuuden ihanalla rannalla, jossa yhteen ääneen sanomme: terve tulemaan Karitsan ijankaikkisiin häihin! ja siinä toivossa sanomme hyvästin. Rukoilkaa meidän edestämme! pyytävät teidän heikot veljenne. Seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Kuoksu, Isak Niku, Viktor Apelqvist, Erik Samuel Wettasjärvi, Frans Parakka, Jöns Mäntyvaara, Viktor Björkman, Oskar Björkman, K. R. Erlandsson, Karl Nilsson, Johan Karlsson, Anders Kurak, Ole Hansen, Anders Knutson Pitsa, Mikael Mickelsen.

Tämän julkilukekaa kaikille ja vastatkaa meille preivi, jos olette saaneet.

Kirjoitettu Gellivaaran kirkonkylässä, seurakunnan kokouksessa,
jouluna v. 1916.

Tykö rakkaille veljille ja sisarille Amerikan maalla, niin laajalti, kuin esikoisten seurakunnan rakastajat ovat, jotka luottamuksensa lukevat Ruotsin Lappiin, elossa ja poisnukkuneitten vanhinten ja saarnaajain neuvoihin, Olof Matoniemi, Johan Kieri ja Matti Uuskoski. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtooseen asti! Amen.

Ensinnä saamme tietää antaa, että meillä on taas se Jumalan armo, että on paljon yksimielisiä saarnaajia ja kristityitä koolla, jossa olemme lukeneet Amerikasta tulleita kirjoja, joita on paljon, joiden edestä me kiitämme, joista kirjoista meille tuntuu sekä iloa että murhetta; iloa siitä, että katuvaaisia ilmestyy, jotka tarvitsevat saada syntiänsä anteeksi, jotka me myös anteeksi todistamme Jesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovintoveressä. Mutta niinkuin olemme ja olette, rakkaat veljet ja sisaret, sen koetelleet, ja niinkuin kristillisyyden luonto on, että, jos jollakin olisi ollut kannetta toista vastaan, ja hän sillä kanteellisella sydämellä olisi

joutunut puhumaan eli kirjoittamaan sitä, mikä ei oikein ole, eli sanoilla tekemään toisen asian pahemmaksi, kuin se on, ja hän saapi siitä synnistä tunnon Jumalalta, että hän tulee näkemään sen ja ne synnit kauhistavaisiksi ja hän nyt nöyryydellä rukoilee sen anteeksi sielunsa ahdistuksessa, ja hän saapi sen armon, että hänelle ei niitä enää lueta, vaan on Jesuksen vereen upotettu ijankaikkisesti; eikös se veli tai sisar ole jäänyt kalliimmaksi kappaleeksi maan päällä, joka on minulle saattanut anteeksi antaa niin kanteellista ja pahaa tuntoa, ja niin muodoin niistä kahdesta tulee yksi Jesuksen Kristuksen kautta.

Niin siis, jos joku olisi niin tyhmä ollut, että hän olisi näitten raskaitten koettelemusten kautta ja alla joutunut liikaa puhumaan Matoniemestä eli taas Kieristä, ja hän sen havaitsee ja saapi murheen synnistä, niin sille jääpi Matoniemi parhaaksi ihmiseksi, joka jaksoi anteeksi antaa minulle kaikkia näitä rikoksia, ja sama taas Kierin kohdalle, ja niin muodoin jäi Matoniemi kalliiksi saarnaajaksi sille, jolla ennen oli kanteellinen sydän häntä kohtaan. Ja niin saarnaajat keskenänsä tulevat näkemään toinen toisensa kalliimmaksi ja vielä siksi jäseneksi, jota ilman minä en olisi aikaan tullut tämän maan päällä enkä ijankaikkisuudessa. Ja niin minun häätty toisesta hyvää puhua ja toisia vahvistaa uskomaan, mitä tuo saarnaa, joka on minun sieluni vapahtanut kuolemasta ja peittänyt syntein paljouden, ja niin kokoavat yhteen laumaan ja liittävät toinen toisensa kiinni; tässä totuudessa tulee Immanuelin kirkko, ja silloin on se rako kiinni, jota me olemme teille lakkaamatta kirjoittaneet, josta Matoniemi veli pyytää hänelle sanomaan, mikä syy olisi, jota hän ei itse näkisi ja tuntisi. Ja nyt sanomme teidän pyyntönne jälkeen, että kun nyt olette anoneet syntinne anteeksi toinen toisiltanne, mikä vielä olisi, liittäkää nyt, rakkaat veljet Matoniemi ja Kieri ja Uuskoski toinen toisiinne, silloin ei jää yhtään rakoa teidän väliin.

Näemme, jälkeen, kuin rakas veljemme Kaarlo Toivonen on tullut sinne Amerikkaan, ovat monet tänne kirjoittaneet ja anteeksi pyytäneet, että he ovat olleet kanteellisella sydämellä, muutamat Kieriä ja muutammat Matoniemeä kohtaa, jotka synnit on anteeksi annettu teille siellä, ja me täältä asti annamme ja todistamme Jesuksen nimessä ja pyhässä veressä. Johan ainakin ne saarnaajat ovat jääneet teille kalliiksi, ja niitten kanssahan te haluatte kokouksia pitää, ja silloin on rako kiinni siitä paikasta, jonka tähden me suuresti iloitsemme niistä parannuksista, joita on tehty jälkeen kuin Toivos-veli on tullut Amerikkaan. Ja sen me nyt uskomme, että jo Matoniemi ja Kieri ja Uuskoski ovat niille kalliit saarnaajat, ja yhdessä pitävät kokouksia niinkuin ennen, kuin tämä pahennus tuli. Kieri-veli muistuttaa yhdessä kirjassa, että, mikä se on, kun sovinto

oli tehty, ja me sanomme, että painaa raot kiinni. Mutta koska me sen tunsimme, että niinkuin kirjat sisälsivät, jotka vielä tallella ovat, sillä eivät ne ole roskakoriin pantu, eikä niitä taideta panna — uskomme, että niitä löytään kunkin saarnaajan takaa vielä jälkeen heidän kuolemansa — ja kun se näkyy vähän jälkeen sovinnon, ettei tullut se rako kiinni, niin me kirjoitimme teille yhdellä tavalla, että painaa raot kiinni. Ja jos silloin ja nyt olisitte alkaneet liittämään toinen toisiinne, niin sehän ei olisi jäänyt yhtään rakoa. Amen. Mitä Kieri-veli kysyy parannuksesta Suomeen, niin emme me ole vaatineet Kieriltä Suomeen parannuksen tekoa.

Ja nyt tervehdämme teitä kaikkia rakkaita veljiä ja sisaria siellä kaukaisella Amerikan maalla, jotka yhtä armon ilmaa hengitätte esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä ja pysytte Kristuksen hengellisen hallituksen alla, että Herran lauma koossa pysyisi Sionin vuorella elävän Jumalan kaupungissa, taivaallisessa Jerusalemissa, jossa on priis-koitusveri ja syntein anteeksi saaminen. Uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, ja katsokaamme maasta ylettyä ja orjantappuroilla kruunattua veripunaista voiton Sankaria Golgatan mäellä, että viattomat veren pisarat priiskuisivat sieluihimme ja sydämiimme elämäksi, voimaksi ja hyvän omantunnon rauhaksi. Siinä toivossa olemme näitä neuvon sanoja kirjoittaneet, että odotamme rauhan sanomia. Vieläpä annamme ja todistamme synnit, viat ja kaikki riitaisuudet anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä. Rukoilkaa meidänkin edestämme ja kantakaa anteeksi antavaisella sydämellä armoistumisen tykö! pyytävät veljenne seurakunnan kanssa ja puolesta:

Erik Samuel Wettasjärvi, Jöns Mäntyvaara, Viktor Apelqvist, Isak Kuoksu, Isak Niku, Viktor Björkman, K. R. Erlandsson, Frans Parakka; Kainuun saarnaajat: Karl Äström, F. V. Häggström; Norjan saarnaajat: Olai Hanssen, Karolias Olsen, Mikael Mickelsen, Peter Lind y.m.

Olemme saaneet kokouksen lopussa kutsukirjan Amerikasta. Laittaa vain varsin kopiot tästä Kierille ja Toivoselle ja mihin näette sopivan.

Gellivaara se 23/1 1917.

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä Frans Parakka ynnä rakkaan vaimosi ja lapsesi kanssa. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille meidän Herramme Jesuksen tuntemisen kautta elämän ehtooseen asti! Amen.

Saan ilmoittaa, että olen saanut kirjeen Vesisaaresta, jonka lähetän sinulle, että näet, mitä norjalaiset tuumaavat. Se näyttää heidän kirjoistaan, että on myöhästä lähteä tänä talvena, koska ovat alkaneet maallisiin töihin, mutta olemme sinne kirjoittaneet ja tahtoneet, että antavat meille tiedon, koska heille sopii. Se näyttää heidän kirjoistaan, että olisi heille paras aika syystalvella, mutta se taitaa olla niin kova myrsky silloin. Mutta ei se auta, jos niin on, että heille ei sovi muulloin, niin se häättyy niin olla. Menneellä viikolla on taas tullut sieltä kirje, jossa odottavat saarnaajia ja meiltä vastausta heidän kirjeisiinsä, jossa kirjeessä näkyy, että Matoniemi on sinne kirjoittanut ja antanut tiedon, että hän on lähettänyt siihen reisuun rahaa. Saamme nähdä, mitä vastaavat meille sieltä, nyt se kyllä näyttää olevan hiljaista tänä talvena.

Ei nyt muuta. Olemme tulleet reisusta ja taas pidämme lähteä huomenna Jokimukan puolelle, jos Jumala niin suopi. Rukoile meidänkin edestämme ja kaikkein ensin minun edestäni, että minä pysyisin pahan voitajana loppuun asti, josta tulee useasti pelko, kuinka pitää viimeinkin perille kostua, mutta minä uskon ja turvaan siihen, että Jumalan ihmiset ovat Jumalan puolesta kaikki synnit anteeksi antaneet, josta tahtomme kiinni pitää kuolemaan asti.

Sano minulta sydämen rakkaita terveisiä Sammelille perheensä kanssa, Masunille Isakille ja kaikille ulosvalituille teidän ympärillänne. Hyvästi nyt Herran haltuun! Siinä uskossa olemme, että meidän synnit on anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa veressä, jonka minäkin, heikko elämän tien matkakumppani, todistan teille. Siinä toivossa olemme, että meidän työntekemisen aika ei ole pitkä ja saamme yhteen tulla Karitsan häissä, jossa ei ole pelkoa eikä epäilystä niinkuin täällä monta kertaa. Sano minun terveisiäni kaikille kristityille, mutta ole itse perheesi kanssa ensin ja viimein minulta tervehditty! Merkitsee veljesi elämän kaidalla tiellä

Viktor Björkman.

Kirjoita jokukaan sana vastaukseksi! Pidä tallella Norjan kirje, jos sattuisimme tarvitsemaan.

Kirjoitettu Gellivaarassa Ruotsin Lapissa se 30 päivä joulukuuta 1917.

Rakkaille veljille ja uskollisille työtekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä. N. Milen, A. Marttala, J. Ihalainen ynnä muut saarnaajat rakkaitten emäntäinne ja lasten kanssa ja sen kalliin Her-

ran lauman kanssa Suomen maalla, jotka yksi olette meidän kanssamme esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Jumalan ja meidän Herran Jesuksen armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja aina elämäänne ehtooseen asti! Amen.

Onnen toivotuksella tervehdämme teitä, ikuiseen muistoon jääneitä veljiä ja sisaria ja annamme tietää, että olemme taas olleet koolla täällä Gelliivaarassa paljon saarnaajia Norjasta ynnä muualta ja suuri kristittyin lauma monista paikoista, tutkimassa kristillisyytemme korkeaa ja kallista asiaa. Ja ilmoitamme myös, että olemme saaneet teidän kallijn kirjeenne, jonka olette kirjoittaneet Tampereen isoissa kokouksissa, jonka edestä kiitämme juuri sydämestä. Se ilahduttaa meitä, että se siunattu Herran työ menestyy teidänkin seassanne niin paljain kuolemattomain sieluin autuudeksi, jota tehneet olette ja olemme Herran edessä, ehkä suuressa heikkouudessa tuntemisenne suhteen. Mutta Herra on ollut voimallinen kanssamme.

Kirjoituksenne osoittaa, että Herran pelto Suomen maalla kantaa siunattuita hedelmiä, joka osoittaa, että puhtaan Jumalan sanan olette saarnaajat saarnanneet ja saarnaatte. Vieläpä sydämestä iloitsee seurakunta Lapissa teidän yksimielisestä ja ahkerasta työstänne, jota tehette tässä kalliissa ja painavassa asiassa, jota ei Jumala unohda, joka on vaikuttanut niin paljon, että vaikka niin suuri paljous on ilolla päivänsä päättänyt, joittenka uskoa ei ole itse kuolemakaan jaksanut ryöstää, on vielä monta kymmentä tuhatta, jotka vielä elävät ja nautitsevat hyvää omantunnon rauhaa Pyhässä Hengessä. Ette ole, veljet rakkaat ja sisaret, turhaan työtä tehneet, — palkkanne on suurempi kuin sanoa saatamme.

No, kokouksia olemme mekin pitäneet tämänkin syksyn kuluessa niin kuin ennenkin, ja Jumalan sana on vaikuttanut niinkuin ennenkin. Paljon on langenneita ylösnoussut, vieläpä suruttomuudesta on tullut, ja ilon ja riemun ääni on kuulunut kaikissa kokouspaikoissa, joka osoittaa, että Jumalalta on vielä etsikkoaika ihmisten lapsille tarjona, vaikka suruton maailma ei ota vaaria eikä näe, ei siellä eikä täällä, eikä eriseurasten henget, vaikka viimeisen ajan merkit näkyvät niitten silmiin edessä, joitten silmät on Jumala avannut. Vaikka tunnemme kyllä ja tunnemme, kuinka väkisin tahtoo tämä viimeinen aika vielä kristityittenkin sydämet täyttää maailmallisilla huolilla ja tämän elämän murheella ja moninlaisilla kiusauksilla, jonka tähden tarvitsemme valvoa sen suuren yönvalvojan Herran Jesuksen kanssa Yrttitarhassa ja Golgatan mäellä, vieläpä rientää niin lähelle ristin kohdalle, että näkyvät haavat ja naulain reijät viattoman Vanhimman käsissä ja jaloissa ja avatuissa kyljissä, joista rakkauten pisarat priiskuvat sydämiimme elämäksi, voimaksi ja hyvän oman-

tunnon rauhaksi tällä vaivaloisella korven matkalla, jossa on niin monta vihollista vastassa.

Siinä on se suuri Ristinkantaja saanut semmoisen koreuden ja valmistanut Sionin tyttäreille, joka pitäisi kelpaaman koreudeksi hänen hääpäivänensä, joka pian tulee. Sentähden olkaa turvatut kaikki valitut Suomen rannoilla! Ei hiuskarvaakaan putoa teidän päästänne ilman Herran tahdotta. Vaikka aika on raskas, mutta Jumala yksin saattaa asettaa tuulen ja julmat meren aallot, jotka kyllä pauhaavat yli kaikkia laitoja. Antakoon Jumala, rakas Isä, jonkun autuaallisen lohdutuksen virvoitukseksi kaikissa niissä koettelemuksissa omille lapsillensa, ettette nääntyisi niitten vaivain ja koettelemusten alla, ja lohduttakaa teitänne sillä autuaallisella toivolla, että pian ne jäävät vaivat ja murheitten päivät, ja kostumme sillattoman virran rannalle, jossa silmäimme eteen aukenee ijankaikkisuuden ihana ranta, johon monella tuntuu jo halu päästä, johon on jo niin paljon ystäviä siirretty teiltä ja meiltä, joitten rakas muisto vetää mieltä heidän peräänsä, koska tiedämme, kuinka paljon hauskempi on heillä kuin meillä.

No, emme tiedä muuta, rakkaat veljet ja sisaret, kuin rohvaiskaamme sydämiämme uskomaan. Ja siinä toivossa olemme, että pian yhteen tulemme tapetun Karitsan ijankaikkisissa häissä, jossa yhteen ääneen sanomme: amen, hallelujaa, kaikkein vanhinten ja ulosvalittuin ja koko maasta ostetun lauman kanssa. Ja uskokaa, rakkaat veljet ja sisaret, kaikki synnit ja kaikki puutokset ja epäilykset anteeksi; mekin täältä asti kaikkein saarnaajain ja tämän kristittyin lauman kanssa, jotka täällä koolla ovat, annamme ja todistamme Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa veressä, ja sanomme sydämen rakkaita terveisiä kaikille saarnaajille rakkaitten emantainne ja lastenne ja koko Herran lauman kanssa Suomen maalla. Rukoilkaa meidänkin edestämme! Teidän heikot veljenne, seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Niku, Isak Kuoksu, Samuel Wettasjärvi, Frans Parakka, Viktor Apelqvist, V. Björkman, Jöns Mäntyvaara, K. R. Erlandsson, K. Nilsson, J. Karlsson, J. H. Liikavaara, Petter Petersen, ja Mikael Anders Kurak, Jön Jörgelsen, Saaren Pietari j.m. Norjasta.

Kirjoitettu Gellivaaran kirkonkylässä, joulukokouksessa vuonna 1917.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäessä Olof Matoniemi, Johan Kieri ja Matti Uuskoski ynnä rakkaitten emän-

täinne kanssa ja koko kallis Herran lauma Amerikan maalla, jotka yhtä armon ilmaa olette hengittämässä esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä rauhan siteen kautta. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtooseen asti! Amen.

Onnen toivotuksella tervehdämme teitä ja annamme tietää, että olemme taas olleet koolla paljon saarnaajia ja kristityitä, ja olemme lukeneet ja tutkineet niitä lähetykskirjoja, joita on tullut monista eri paikoista, vieläpä Amerikasta tulleita kirjoja, joitten edestä kiitämme; vieläpä kaikkein lähetyksen edestä, joita olette tänne lähettäneet, kiitämme Amerikan saarnaajia ja kristityitä. Näemme teidän kirjoistanne, että olette saaneet seurakunnan lähetykskirjan, joka on kirjoitettu joulukokouksessa menneenä vuonna, jonka näemme teidän kirjoistanne, sekä ennen että viimein, että olette niitten neuvoin alla teitä koetelleet niistä riidan syistä Kierin ja Matoniemen välillä, ja ilmoitatte puolelta ja toiselta, että olette anteeksi anoneet toisiltanne, joka on kallis Jumalan edessä; ja siitä olemmekin vaakuutetut, että anteeksi anominen ja sydäimestä anteeksi antaminen on kaiken riidan loppu, sillä esimerkit sen myös todistavat Euroopassa ja Amerikassa. Ja sen, mitä olette niissä asioissa y.m. vialliseksi tulleet ja täältä asti anteeksi anoneet, niin sen me teille anteeksi annamme ilolla ja sydämen rakkaudella Herran Jesuksen nimessä ja siinä pyhässä sovintoveressä; siinä Jumala, Isä, auttakoon!

Mutta sen murheella saamme nähdä, että ette vielä kukaan päässeet yhteen mieleen, joka kyllä sen osoittaa, että ette ole jaksaneet sydäimestä anteeksi antaa toiset toisillenne. Me sen näemme teidän lähetykskirjoistanne, sekä ennen että viimein, että se rako, joka on tullut, on matkaan lähtenyt lähetystoimesta, vaikka se on niitten neuvoin jälkeen matkaan pantu, joita Lapista on annettu, syystä, ettei se sulanut kaikissa. On ihme, että sen piti vaikuttaman riidan saarnaajain välille. Tosi se on, että Kieriä on Lapissa painettu siihen, että saarnaamaan, ja Matoniemi itse ilmoitti, että hän on Kieriä siihen jo ennen vaatinut, mutta se ei ole siihen myöntynyt, ja Kieri täällä itkein esti itseänsä, ettei hän ole siihen sovelias, ja kuitenkin häntä siihen painettiin, että saarnaamaan, että olisivat useimmat saarnaajat Amerikan maallakin, jossa niin lavea kristillisuus on, jonka näemme, kuinka väkevästi hengellinen uni ja lihallinen vapaus tahtoo tukkia sisälle kristillisyyteen turmelemaan hengellistä vapautta; onhan se teille tunnettu ja koeteltu asia jo tämän kristillisyyden ajalta, että jos kukaan, niin saarnaajat ovat, jotka tarvitsevat toisiansa tässä kalliissa Herran työssä ja viinamäen aidan rakennuksessa; vaikka me sen tiedämme, että moninaisissa me kukin puutumme, vieläpä jokainen on erilaisilla luonnonlahjoilla varustettu, että on kärsimistä toisilla toisistansa, kuitenkin

ovat suureksi avuksi toisillensa, niin täällä ja siellä, yhdistettynä seurakunnan kanssa. Emme me saata ymmärtää, kuinka se olisi uusi lähetystoimi, koska oikean seurakunnan saarnaajat ovat molemmat, jossa yksi oikea lähetystoimi on voimassa pidetty Raamattuun jälkeen kristillisyyden alusta niin tähän asti. Miksis kaksi joukkoa ei tule, kun ette ole sydämestä jaksaneet anteeksi antaa toisillenne. Seuratkaa, rakkaat veljet perille saakka niitä neuvoja, joita ennen ja viimeisessäkin seurakunnan kirjassa neuvottu on, niin totisesti tulee yksi Immanuelin kirkko.

Myös näemme niistä kirjoista, joita on sieltä tänne lähetetty: "että siitä saakka, kun Kalle Toivonen on tullut täältä Lapista ja tuonut suulliset terveiset Amerikkaan, niin se on vaikuttanut, että on tullut kolmas joukko." Eihän ainakaan Toivonen ole siinä syntiä tehnyt, että on suullisia terveisiä tuonut, vieläpä senkin ilmoittaen, millä mielellä Lapinmaan seurakunta on kirjoittanut Amerikkaan. Sillä sehän on ollut ilosanoma niille, jotka murhetta kärsivät ja ovat syntiänsä anteeksi anoneet täällä ja siellä, ja me olemme heille anteeksi antaneet ijankaikkisella unhotuksella; ja olettehan tekin, rakkaat veljet, jaksaneet heille anteeksi antaa. Emme me saata katsoa niitä eri joukkona, jotka uskovat syntisenä, vaikkapa eivät olisikaan edesauttamassa riitaa Kierin ja Matoniemen välillä. Eivät saarnaajat ja seurakunta Lapissa ole Kalle Toivosta löytäneet roskasena, ei tänne tullessa eikä lähteissä, eikä hän ole itseänsä vanhurskauttanut sen ajan, kun on ollut täällä, mutta on ollut ilokumppanina meille. Heittäkää kantamasta roskia poikki Atlantin Amerikasta Eurooppaan, sillä eihän sillä kukaan paratuksi tule, mutta ahkeroitkaamme Kristuksen laissa korjata toiset toisiamme Jumalan kunniaksi.

Painakoon seurakunta saarnaajat Amerikassa yksimielisesti työtä tekemään sen päälle, että rauha ja rakkaus tulisi pysyväiseksi niitten neuvon jälkeen, mitä seurakunta Ruotsin Lapista on lähettänyt, sillä saarnaajat ovat seurakunnan palvelijat ja velkapäättötelemään seurakuntaa. Ilmoitamme myös sen, että olemme saaneet kalliin kutsukirjan teiltä, jossa te yksimielisesti tahdotte saarnaajia täältä Lapista, joka on kallis ja painava asia. Mutta kun saarnaajia on vähän ja huutoja joka kantilta, eikä olekaan monella sitä terveyttä vielä ruumiinkaan puolesta, että lähteä niin pitkälle reisulle, niin olemme kuitenkin siinä uskossa ja toivossa vielä näitä neuvon sanoja kirjoittaneet, että asiat paranevat Amerikassa, ja rauhan sanomat kuuluvat ja vaivatut ja murhetta kärsiväiset pääsevät ilosta hyppäämään Sionin vuorella, jossa rakas ja laupias Jumala hallitsee rauhan evankeliumilla.

Ylösherättäköön nämä viimeiset murheitten päivät meitä kaikkia, rakkaat veljet ja sisaret, valvomaan yönvalvojan Herran Jesuksen kanssa,

joka on valvonut ja pitkää yötä viettänyt Getsemanen Yrttitarhassa ja Golgatan mäellä, että silmät pysyisivät auki katsomaan tämän maailman enempi raiskaksi, sillä tämän maailman meno on menevä, että kostuisimme niihin kokouksiin, joita niin suuri ystäväin paljous ovat jo viettämässä sillattoman virran toisella rannalla, jossa on ihana Kaananmaa, jossa voitajain ja kilvoittelijain palkka maksetaan ijankaikkisella ilolla. Vetäköön kaipaus ja koti-ikävä täältä murheitten maasta niin korkealle iloilmaan, että näkyisivät ijankaikkiset asuinsijat, joita ne jo näkevät, jotka käysken-televät ijankaikkisuuden ihanalla rannalla ja kantavat katoamattoman kunnian kruunun; kyllä on niillä niin paljon hauskenpi kuin meillä täällä, mutta siinä toivossa olemme, että pian tulevat tapetun Karitsan häät; silloin lakkaa kuulumasta se hirmuisuus, jota tämä maanpiiri on täynnä.

Ja ei nyt muuta, vaan olkaa tervehditty sydämellisellä rakkaudella, saarnaajat ja koko Herran lauma Amerikan maalla ja kaikkialla, joita se Hyvä Paimen on kokoon saanut tällä viimeisellä etsikon ajalla. Annamme ja todistamme kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen. nimessä ja siinä kalliissa sovintoveressä. Korjatkaamme niitä kalliita sovintoveren pisaroita, jotka vielä ovat priiskuvaisena Sionin vuorella, elämäksi, voimaksi ja hyvän omantunnon rauhaksi! Pyydämme rukoilemaan meidänkin edestämme ja kantamaan anteeksi antavaisella sydämellä armoistui-men tykö; pyytävät veljenne vaivassa ja seurakunnan kanssa ja puolesta:

Samuel Wettasjärvi, Jöns Mäntyvaara, Viktor Apelqvist, Viktor Björkman, Isak Kuoksu, Isak Niku, K. R. Erlandsson, Frans Parakka, Anders Kurak, Karl Nilsson, Johan Karlsson, J. H. Liikavaara, Norjan saarnaajat: Mikael Mikkelsen, Petter Persen.

Lähetäkää tästä kopiot saarnaajille ja niin laajalle, että läpi kristillisyyttä; saavat kuulla, mitä olemme kirjoittaneet. Ja älkää selittäkö tois-tenne päälle lähetyskirjoja, sillä emme ole vertausten kautta kirjoittaneet, vaan julki ja avonaisesti olemme neuvoneet veljiä ja sisaria.

S a m a t .

Pyydämme, että Toivos-veli on niin hyvä ja kääntää tämän kirjeen englannin kielelle. Olkaa tervehditty perheenne kanssa!

Merkitsevät: S a m a t .

Kirjoitettu Gellivaaran kirkonkylässä, joulukokouksessa,
se 29 päivä joulukuuta 1918.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, N. Milen, A. Marttala ynnä muut saarnaajat rakkaitten emäntänne, lastenne ja kaikkein totuuden apulaisten kanssa ja palvelevaisten vaimoin, vieläpä koko sen siunatun Herran lauman kanssa Suomen maalla, jotka yksi olette esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä Kristuksen lain kuuliaisuuden alla. Jumalan ja meidän Herran Jesuksen armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja elämänne ehtooseen asti! Amen.

Onnen toivotuksella tervehdämme teitä, ikuiseen muistoon jääneitä veljiä ja sisaria, ja annamme tietää, että terveenä olemme ruumiin puolesta kaikki saarnaajat, ja ilmoitamme, että olemme koossa olleet täällä Gellivaarassa, paljon saarnaajia Norjasta, Kainuusta, Luulajasta ynnä muualta ja paljon kristityitä monista paikkakunnista, tutkimassa ja koettelemassa kristillisyytemme korkeita asioita. Vieläpä olemme saaneet teidän kalliit lähetykskirjanne, joiden edestä kiitämme juuri sydäimestä, joissa saamme sanomia teidän raskaista koetelemuksistanne ajallisesti, vieläpä sen siunatun kristillisyyden menestyksestä ja sen ahkeran ja yksimielisen huolen ja työnne tässä kalliissa kristillisyyden rakennuksessa, jonka näemme teidän kirjoistanne, että kristillisyytenne on hedelmällisenä säilymässä, joka osoittaa, että saarnaajat ovat saarnanneet puhtaan Jumalan sanan ja vielä saarnaavat. Vieläpä anotte ja rukoulette täältä saarnaajia Suomeen tänä talvena, joka on kallis Jumalan edessä, että anotte, niinkuin rakkaat lapset vanhemmiltansa tarpeitansa, jota anomista vanhimmat seurakunnan kanssa ei saata hyljätä eikä pitää halpana, joita anomisia kuuluu myös muualta monista paikoista. Mutta niinkuin tiedätte sen, nyt niinkuin ennenkin, että emme voi kaikkia anomisia yhtä aikaa täyttää, koska eloa on paljon, mutta työväkeä on vähän, niinkuin Jesus sanoo. Mutta olkaa kuitenkin toivossa iloiset ja lohduttakaa teitänsä sillä autuaallisella toivolla, ettei taivaallinen Isä hyljää lapsiansa, vaikka Hän sallii välistä joutua monen kaltaisiin kiusauksiin, jossa Hän koettelee lastensa uskoa ja kärsivällisyyttä, niinkuin olette saaneet koetella, rakkaat veljet ja sisaret, sen synnin rangaistuksen alla, jonka synty ja kaikki lihallinen ja hengellinen vääryys on päällensä vetänyt, jossa kuitenkin on Jumala saattanut ihmeellisellä tavalla varjella niitä, jotka esikoisten seurakunnan neuvoja ja opetuksia ovat seuranneet ja niiden jälkeen heittänsä ojentaneet.

Iloksi olemme kuulleet, että lähetystoimesta pidätte huolta, ja että kristityt ovat siihen avulliset ja uhraavat varojansa tässä kalliissa asiassa, jossa ei ole vähempi kysymyksessä, kuin satain ja tuhanten kuolematon sieluin autuus. Sentähden kannattaakin, veljet rakkaat ja sisaret, tämän vähän aikaa tehdä työtä kärsivällisyyden kautta, palkan maksu on suuri. Totuus on niinkuin sanotte, että tämä viimeinen aika ja viimeisen ajan vaivat tahtovat väsyttää matkamiehiä, ja tämä katoovainen maailma ja ajalliset huolet ja tämän elämän suru ja valvominen niitten yli tahtoo väkisinkin täyttää kristittyin sydämet. Sentähden valvokaa, veljet rakkaat ja sisaret, sen suuren yönvalvojan Jesuksen kanssa, joka on valvonut pitkää yötä Getsemanen Yrttitarhassa ja Golgatan mäellä, ja rientäkää uskossa ja hengessä ristin kohdalle niin lähelle ristiinnaulittua Jesta, että rakkauden pisarat priiskuvat sieluunne ja sydämeenne virvoitukseksi ja voimaksi tällä vaivaloisella korven matkalla. Ja uskokaa, rakkaat veljet ja sisaret, kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi! Mekin täältä asti annamme ja todistamme saarnaajain ja kristittyin lauman kanssa Jesuksen nimessä ja maahanvuotaneessa sovintoveressä. Se muistakaa vielä viimeisessäkin kuoleman kilvoituksessa! Ja sanomme kaikkein saarnaajain ja kristittyin lauman kanssa sydämen rakkaita terveisiä teille. Ja sanomme hyvästi siinä toivossa, että pian yhteen tulemme, jos ei ennen, niin tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen sanomme: amen, hallelujaa, kaikkein valittuin, vanhinten ja koko maasta ostetun lauman kanssa. Rukoilkaa meidänkin edestämme!

Seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Kuoksu, Isak Niku, Sammeli Wettasjärvi, Viktor Apelqvist, Viktor Björkman, Frans Parakka, Jöns Mäntyvaara, J. H. Liikavaara, Karl Nilsson, Anders Kurak, Anders Knutson Pitso; Petter Persen ja Petter Lind ja Johan Jörgelsen Norjasta; K. R. Erlandsson Luulajasta, J. O. Rova Kainuusta

ynnä muut, jotka yhdistettynä tervehtivät Suomenmaan rakkaita veljiä ja sisaria, ja olisivat sydäimestä halunneet, että olisi joku saarnaajista ollut täällä saarnaajain kokouksissa. Täällä on ollut kova tauti, ja on paljon kuollut ihmisiä, joka on estänyt kokousten pitoa, jonka tähden ynnä muista syistä ei voi saattaa seurakunta lähettää tällä kertaa saarnaajia Suomeen. Ettekä ole sitä ilmoittaneet, kuinka siellä on hallituksen meno ja ulkonainen rauha?

Samat.

Kirjoitettu Gellivaaran kirkonkylässä, joulukokouksessa vuonna 1918.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: Olof Matoniemi, Johan Kieri, Matti Uuskoski, Kalle Toivonen, N. P. Starkka ynnä rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja koko se kallis Herran lapsilauma Amerikan maalla. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon kaikkein teidän henkenne kanssa elämänne ehtooseen asti! Amen.

Onnen toivotuksella tervehdämme teitä, rakkaita veljiä ja sisaria sinne kaukaiselle Amerikan maalle koko tämän Herran lapsilauman kanssa, jotka koolla olemme monista eri paikoista, saarnaajia ja kristityitä, vieläpä Norjasta saarnaajia ja kristityitä, joitten kanssa olemme yksimielisesti koossa olleet, vieläpä tutkimassa ja koettelemassa tärkeitä kristillisyyden asioita, ja annamme tietää, että olemme saaneet lähetyskirjoja ja rakennusaineita Amerikasta, joitten kaikkein edestä kiitämme niiden lähettäjiä ja jotka siihen osaa ottaneet ovat. Ja saamme iloksemme sen nähdä teidän kirjoistanne, että olette sopineet, Kieri ja Matoniemi, keskenänne ja anteeksi anoneet ja anteeksi antaneet toiset toisillenne, joka on Kristuksen käsky, ja vieläpä täältä asti anteeksi rukoilleet, jonka me myös ilolla ja sydämen rakkaudella anteeksi annamme Herran Jesuksen nimessä ja siinä viattomassa, maahan vuotaneessa sovintoveressä, joka on vuotanut Pitkänäperjantaina Yrttitarhassa ja Golgatan mäellä viimeiseen pisaraan asti; sen uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, rohvaistulla sydämellä, että kaikki synnit ovat anteeksi annetut. Ja uskokaamme, että teidän ja meidän rakkaat veljet ja uskolliset työikumppanit Matti Uuskoski, Kalle Toivonen ja N. P. Starkka ynnä monta muuta jaksavat sydäimestä anteeksi antaa kaikki riitaisuudet, sillä anteeksi anominen ja anteeksi antaminen on kaiken riidan loppu.

Jonka päälle me vielä sanomme muutaman neuvon sanan kaikille saarnaajille ja totuuden apulaisille ja palvelevaisille vaimoille Amerikan maalla, että pitääkää yksimielisesti huolta lähetystoimesta, niinkuin te sen yksineuvoisesti parhaaksi löydätte, että se siunattu hedelmä, joka oikeasta raamatullisesta lähetystoimesta on tullut päällenäkyväiseksi tämän kristillisyyden aamunkoitosta saakka, saisi kasvaa ja kypsyä vielä näinä viimeisinä Ihmisen Pojan päivinä. Eikä olekaan se työ hukkaan mennyt, sillä se on siunatun hedelmän kantanut. Ja vaikka vastoinkäymisiä on ollut, on kuitenkin voitto jäänyt sille suurelle Sotasankarille, joka on sotinut ja voitannut, että on tänäkin päivänä monta kymmentä tuhatta, jotka ovat pysymässä Sionin vuorella, elävän Jumalan kaupungissa, esikoisten seurakunnassa, jossa on priiskoitusveri ja syntein anteeksi saaminen.

Olkaamme siis priiskoitetut sydämissämme, vieläpä päästettyinä pahasta omastatunnosta, että saisimme pitää häitä sen viinan voimasta, joka sen totisen Viinapuun sydäimestä vuotaa, että jaksaisimme katkaista näitä viimeisiä murheitten päiviä siihen asti, kuin nämä silmät kiinni painuvat, ja aukenee ijankaikkinen kirkas ilma, jossa aukenevat ystävät silmäin eteen, joitten perään on niin monta meistä ja teistä jäänyt murheella kaipaamaan ja huokaamaan, että rakas Isä auttaisi, että saisimme heitä kohdata ja tervehdellä Karitsan Emännän kruunussa läpipaistavana ja kirkaana ja kirkaampana kuin auringon terä.

Ja ei nyt muuta tällä kertaa, mutta olkaa nyt yllämainitut saarnaajat rakkaitten emäntäinne, lastenne ja koko Herran lauman kanssa tervehditty näillä sanoilla, että synnit on anteeksi annettu, jonka me täältä asti annamme ja todistamme Jesuksen nimessä ja veressä. Ja rukoilkaa meidänkin edestämme ja kantakaa anteeksi antavaisella sydämellä armoistuimen tykö; pyytävät veljeen vaivassa, seurakunnan kanssa ja puolesta:

Erik Samuel Wettasjärvi, Viktor Apelqvist, Jöns Mäntyvaara, Isak Kuoksu, Isak Niku, Viktor Björkman, K. R. Erlandsson, Frans Larsson Parakka, Karl Johan Nilsson, Anders Kurak, Frans Björkman, J. Henrik Liikavaara, Rova Kainuusta; ja Norjan saarnaajat: Petter Petersen ja Petter Lind y.m. Norjasta.

Olkaa hyvä ja kääntäkää muille kielille, että saavat vieraskieliset myös ja yllämainitut saarnaajat kopiot.

Ne samat.

Kirjoitettu Wettasjärvessä 30 p. huhtik. 1919.

Rakkaalle ja aina muistossa olevalle veljelle ja uskolliselle Herran palvelijalle Herran viinamäen työssä Kaarlo Toivonen ynnä Hilman ja lastesi kanssa. Jumalan ja meidän Herran Jesuksen armo ja rauha hallitkoon teidän henkenne kanssa nyt ja aina sodan loppuun asti! Amen.

Tässä pitkän ajan perästä tervehdin minä teitä muutamalla ratilla ja tietää annan, että joltisesti olemme terveinä tällä kertaa ruumiin puolesta, vaan ovat sairastaneet Isak Niku ja Frans Parakka, ja Viktor Apelqvist kohta kuoli, mutta parani kuitenkin vielä joltisesti, ja Anders Kurak, Lapin saarnaaja, se vain on kuollut. Spanian tautiin on kuollut paljon ihmisiä täälläkin, mutta niille on voitto, jotka tästä kristillisyydestä au-

tuaallisesti lähtevät, sillä näinä aikoina kuoleman enkeli istuu hiirenkarvaisen orhiin päällä terävän sirppinsä kanssa ja lyöpi kansoja maahan maalla ja merellä. Mutta meidän Kuninkaamme istuu valkian orhiin päällä ja kulkee sotalaumansa edellä vereen kastetuissa vaatteissa, sotii ja voittaa ja suojelee Hänen valtakuntansa, jonka suojassa mekin saamme olla ja elää, sekä Amerikan että Euroopan Herran sotaväki. Ja uskomme, että se kuljettaa meitä ja teitä onnellisesti poikki sillattoman Jordanin virran luvattuun Kaananmaahan, jossa sitten saamme ijankaikkisesti yhdessä pitää Karitsan ijankaikkisia häitä. Ei ole enää niin iso tuuli välissä, niinkuin on Euroopan ja Amerikan välissä täällä; ja sillä toivolla lohduttakaa teitänne, veljet rakkaat ja sisaret keskenänne.

Mutta se oli autuaallista, että Matti Uuskoski kuolemansa edellä paransi kaikki asiansa aina Eurooppaan asti, josta seurakunta tuli niin iloiseksi ja tyytyväiseksi. Herra siunatkoon hänen multansa ja kaikkia niitä, jotka häntä siinä seuranneet ovat, seurakunnan Herran käskyn jälkeen. Ja aina, veljet rakkaat, saarnatkaa sovintosaaressa Herran käskyn jälkeen; kyllä Herra antaa sanallensa siunauksen lupauksensa jälkeen.

Ja ei nyt muuta, vaan sanomme perheeni ja kaikkein ympärillä olevain kristittyin kanssa teille sydämen rakkaita terveisiä kaikille totuuden rakastajille ja apulaisille Herran viinamäen painavassa palveluksessa. Ja vielä todistamme täältä asti kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi Herran Jesuksen siunattuun nimeen ja kalliiseen sovintovereen, joka on vuotanut Pitkänäperjantaina syntein anteeksi antamiseksi monelle tuhannelle Yrttitarhan ja Golgatan mäellä; sen muistakaa vielä kuolemankin hetkellä ennenkuin silmänne kiinni painatte, ja niin sanomme hyvästi siihen asti, kuin tervehtelemme toisiamme, jos emme ennen, niin paratiisin portilla, kaikkein vanhinten ja valittuin kanssa, ja sanomme yhteen ääneen monen tuhannen kanssa Amen, Hallelujaa, alati ja ijankaikkisesti. Amen. Pyydämme rukoilemaan edestämme! Omalla kädellä

Erik Samuel Wettasjärvi.

Kirjoitettu Gellivaaran kirkonkylässä 30/12 1919.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille raskaassa ja painavassa Herran työssä Olof Matoniemi, Johan Kieri ja N. P. Starkka ynnä rakkaitten emäntäinne kanssa ja koko kallis lapsilauma Amerikan maalla, jotka oven kautta ovat sisälle tulleet siihen oikeaan seurakuntaan, joka

on ensin kivulla syntynyt Ruotsin Lapinmaalla. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille sodan ja kilvoituksen loppuun asti! Amen.

Onnen toivotuksella tervehdämme teitä, ja annamme tietää, että olemme olleet Herran nimeen koolla paljon saarnaajia monista valtakunnista ja eri paikkakunnista, jossa yksimielisesti olemme koolla olleet tutkimassa ja koettelemassa tärkeitä ja raskaita kristillisyyden asioita yhdistettynä seurakunnan kanssa. Ja saamme myös ilmoittaa, että olemme saaneet lähetyskirjoja Amerikasta saarnaajilta ja kristityiltä, vieläpä rakennusaineita, joitten edestä kiitämme Amerikan veljiä ja sisaria ja toivotamme Jumalan siunausta.

Ja nyt sanomme muutaman neuvonsanan tämän meidän lähetyskirjamme kautta rakkaille veljille ja sisarille Amerikan maalla ja saarnaajille, että se rako tulisi niin kiinni painetuksi, että se sulaa yhdeksi sydämeiksi, sillä anteeksi anominen ja anteeksi antaminen on kaiken riidan loppu. Ja kun saarnaajat menevät edellä, niin kyllä laumat tulevat perässä, sillä sen esimerkit osoittavat tämänkin kristillisyyden aikana Euroopassa ja Amerikassa, joista siunatuista sovinnosta ovat vielä tänäkin päivänä hedelmät päällenäkyväisenä, liikkuvaisena ja vaikuttavaisena.

Ja saamme antaa tietää, että olemme koetelleet Herran edessä; niitä on hätähuutoja tullut tänne sekä ennemmin vuosina ja viimein näitten Amerikan veljein kautta: Salmon Johnsonin, Viljam Koppanan ja Kalle Toivosen, jonka veljen kautta Jumala on myös paljon hyvää vaikuttanut Amerikassa, niinkuin me sen näemme niistä anteeksipyyntökirjoista, joita on sieltä kirjoitettu tänne, joka asia tuntuu meille kalliilta, ja joka pyyntö liikuttaa raskaasti meidän sydämiämme auttamaan ja lähettämään saarnaajat täältä Amerikkaan jatkamaan sovintosaarnausta. Ja olemme sen niin koetelleet Herran edessä, että seurakunta lähettää saarnaajat Amerikkaan pitämään yhden saarnaajain kokouksen Amerikan maalla, kun Jumalan aika tulee. Kuitenkin vaatii seurakunta uudistamaan yksimielisen kutsun yhdistettynä, ja niin tapahtukoon Jumalan tahto!

Niin, ahkeroitkaamme, rakkaat veljet ja sisaret, Kristuksen laissa, että me meitämme keskenämme rakastaisimme. Ja olkaa nyt tervehdityt, kaikki rakkaat veljet ja sisaret Amerikan maalla, tämän meidän lähetyskirjamme kautta näillä sanoilla, että teidän ja meidän synnit on anteeksi annettu Jesuksen nimessä, viattomassa ja kalliissa veressä. Uskokaamme rohvaistulla sydämellä, rakkaat veljet ja sisaret, ja seuratkaamme Kuningastamme ja rakastajaamme Jesusta, joka on sotinut ja valtakunnan meille voittanut, jossa saamme joskus hengittää Jumalan armon ilmaa Jumalan rauhan tyvenessä.

Ja ei nyt muuta, mutta olkaa tervehditty sydämellisellä rakkaudella

koko Herran lauman kanssa, jotka koolla olemme ja rukoilkaa meidänkin edestämme ja kantakaa anteeksi antavaisella sydämellä armoistuimen tykö! Pyytävät veljenne vaivassa, seurakunnan kanssa ja puolesta:

Erik Samuel Wettasjärvi, Jöns Mäntyvaara, Isak Kuoksu, Viktor Apelqvist, Frans Parakka, Isak Niku, Viktor Björkman, Frans Björkman, Oskar Björkman, K. R. Erlandsson, K. J. Nilsson; Norjan saarnaajat: Petter Bakkejord, Ole Hansen, J. Hansen, Hagel Hansen, Karolias Hansen; Suomen saarnaajat: N. Milen, J. Ahonen, S. Vesterinen, V. Nieminen, J. Hirvonen, E. Rantanen, F. J. Tamminen y.m. y.m.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, Gellivaaran kirkonkylässä,
31 p. joulukuuta 1919.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: A. Marttala, J. Ihalainen, O. Ryytsä ynnä muut saarnaajat rakkaitten emäntäinne, lastenne ja ympärillänne olevan Herran lauman ja kaikkein totuuden apulaisten ja palvelevaisten vaimoin ja koko sen siunatun Herran lauman kanssa Suomen maalla, jotka hengittävät yhtä armon ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä rauhan siteen kautta. Jumalan ja meidän Herran Jesuksen armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja aina elämän ehtooseen asti! Amen.

Onnen toivotuksella tervehdämme teitä, ja annamme tietää, että olemme terveinä ruumiin puolesta kaikki saarnaajat, ja ilmoitamme, että olemme olleet täällä Gellivaarassa kokouksissa, paljon saarnaajia monista valtakunnista, niinkuin Suomesta, Norjasta ja Amerikasta ynnä monista paikoista täältä ja suuri kristittyin lauma, jossa olemme yksimielisesti Herran edessä koetelleet ja tutkineet kristillisyyden korkeita ja raskaita asioita. Ja ilmoitamme myös, että olemme saaneet kutsukirjoja Suomesta, Norjasta ja Amerikasta, joissa kaikissa tahdotaan saarnaajia, vieläpä ovat saarnaajat yllä olevista paikkakunnista, ynnä niitten kristittyin kanssa, jotka heidän paikkakunnistaan ovat täällä, suullisesti anoneet saarnaajia täältä, ettei ole anomisen syytä suomalaistenkaan puolesta, joitten kirjain ja kristittyin terveisten edestä kiitämme ja niitten rakennusaineitten edestä, joita olette saamaajain kautta tänne lähettäneet, josta ymmärrämme, että saarnaajat ovat saarnanneet puhtaasti Jumalan sanan, koska kristillisuus on säilymässä hedelmällisenä.

Iloksemme olemme myös kuulleet suullisia sanomia, kuinka Jumala saattaa ihmeellisellä tavalla omiansa varjella ruumiinkin puolesta. Ja koska avun pyyntöjä on niin monelta kantilta, ja asiat vieläkin, niinkuin Jesus on sanonut, että eloa tosin on paljon, vaan työväkeä on vähän, niin emme saata yhtä aikaa kaikkia anomisia täyttää. Kyllä tiedämme, että Suomessakin olisi tarvetta, mutta paljon enempi Itä-Norjassa ja Amerikassa, niinkuin lähetyskirjat ja suulliset sanomat sen osoittavat.

Kyllä tiedämme teidän ikävöimisenne ja sen rakkauden kaipauksenne ja sydämellisen halun, että saisitte vielä silmillänne nähdä ja korvillanne kuulla, joka meidänkin halumme olisi. Mutta olemme kuitenkin iloiset siitä, että teillä on turva sen oikean äidin sylissä, kun olette pysymässä, saarnaajat ja kristittyin lauma, rakkauden siteillä yhteen liitettyinä niinkuin yksi Sionin tytär; vieläpä yksimielisyydessä tekevät työtä tässä kalliimmassa kristillisyyden asiassa, jossa ei ole vähempi kysymyksessä, kuin meidän jokaisen ijankaikkinen autuus. Mutta olkaa kuitenkin toivossa iloiset ja kärsivälliset murheessa ja kaikissa matkan vaivoissa, ettei Vanhin hyljää lapsiansa vielä kaikkinaisten syittenkään tähden.

Sentähden, veljet rakkaat ja sisaret Suomen maalla, olkaa turvatut Herrassa ja tehkää työtä yksimielisesti ja yhdessä neuvossa sovitettuna tästäkin edes, niinkuin tähänkin asti, jokainen sillä lahjalla, kun hän Herralta saanut on. Ja uskokaa, rakkaat veljet ja sisaret, rohvaistulla sydämellä, ja katsokaa uskon avatuilla silmillä maasta ylettyä ja orjantappuroilla kruunattua Kuningasta Jesusta, joka on tien polkenut Yrttitarhasta Golgatan mäelle, ja rientäkää ristin kohdalle, niin lähelle, että rakkauden pisarat priiskuvat sydämiinne elämäksi ja voimaksi tällä vaivaloisella korven matkalla, jossa ei ole aina aurinko paistamassa niinkuin tiedätte. Niin uskomme mekin teidän kanssanne, että teidän ja meidän synnit on anteeksi annettu. Ja vielä annamme ja todistamme mekin täältä asti kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä. Ja siinä autuaallisessa toivossa sanomme hyvästin, että pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen sanomme: amen, hallelujaa!

Isak Niku, Isak Kuoksu, Viktor Apelqvist, Samuel Wettasjärvi, Frans Parakka, Viktor Björkman, Jöns Mäntyvaara, Karl Nilsson, K. R. Erlands-son, Anders Knutson Pitsa, Knut Pannasson, Viljam Koppana, Salmon Johnson, Kaarlo Toivonen, Petter Persen, Joel Hansen, Olof Hansen, Hangel Hansen, Abel Eriksen, Karolias Olsen, Niklas Milen, E. Rantanen, V. Nieminen, J. Hirvonen, J. Ahonen, S. Vesterinen, F. J. Tamminen y.m.

LÄHETYSKIRJA RUOTSIN LAPISTA AMERIKKAAN.

Lähetyskirja, kirjoitettu 2/6 vuonna 1920.

Me yhteenkokoontuneet vanhimmat ja apostolit ja veljet olemme koolla olleet Herran edessä ja koetelleet Jumalan tahtoa siitä hätä- ja apuhuudosta, joka on kuulunut Amerikasta monta vuotta, että tulla heitä auttamaan, ja olemme löytäneet sen Jumalalle otolliseksi, että lähettää meidän kalliit veljet ja uskolliset työntekijät Isak Nikun ja Frans Parakan tähän painavaan työhön teille sovintoa ja rauhaa saarnaamaan. Ja niin siunaamme heitä matkaan sen jälkeen, kuin jo ennen on lähetyskirjoissa luvattu, ja kulkea niinkuin lähetysmiehet sen hyväksi näkevät, ja niin lähetämme heitä ja uhraamme tähän siunattuun työhön vanhinten ja seurakunnan kätten päälle panemisella ja vahvistamme tämän lähetyskirjan omilla nimillämme, seurakunnan kanssa ja puolesta:

Jöns E. Mäntyvaara, Isak Kuoksu, Viktor Apelqvist, Erik Samuel Wettasjärvi, Viktor Björkman.

Ja me lähetyssaarnaajain emännät, Isak Nikun emäntä Brita Johanna ja Frans Parakan emäntä Tekla, nyt uhraamme meidän miehemme Amerikan lähetystyöhön, vastoin meidän omaa tahtoamme Jumalan tahdon alle, teidän hätähuutonne tähden, siinä uskossa ja toivossa, että Jumala, rakas Isä, varjelee heitä pahasta ja antaa terveyttä ruumiinkin puolesta, ja että saamme heidät terveenä kristittyin esirukousten avulla takaisin, sillä asia on kallis ja painava, jonka vahvistamme omalla nimellämme.

Brita Johanna ja Tekla.

Kirjoitettu Atlantin merellä 16 p. heinäkuuta 1920.

Tykö rakkaalle veljelle Herrassa J. H. Lumijärvi, Josep Mustola ynnä rakkaitten vaimoinne ja lastenne kanssa ja Herran lauma ympärillänne. Jumalan armo ja rauha olkoon kanssanne!

Tervehdämme teitä jollakin radilla ja annamme tietää, että esikoisten seurakunta Ruotsin Lapissa on lähettänyt meitä Amerikkaan jatkamaan sovintosaaana Amerikan maalla sen sovinnon päälle, jonka tehneet olette Herran edessä Joonas Purnun ja Jöns Mänty-

vaaran aikana, ja saamme ilmoittaa, että olisi meidän sydämemme halu saada kohdata teitä suusta suuhun puhumaan näistä korkeista kristillisyytemme asioista, jossa on kysymys niin monen tuhannen sielun autuus.

Ei nyt muuta tällä kertaa, vaan jäämme odottamaan vastausta. Olkaa tervehditty Herran lauman kanssa! Merkitsevät

Isak Niku, Frans Parakka, Kaarlo Toivonen. Masunilta.

Me viivymme ensin Hancockin paikoilla. Kun vastaatte, niin tällä osoitteella:

Isak Niku. Box 273, Hancock. Cfo V. Koppana. Mich.

Pohjois-Dakota, Gackle, syyskuun 13 p. 1920.

Kalliit vanhempamme ja Sionin muurin vartijat Ruotsin Lapin Betlehemiissä koko esikoisten seurakunnan kanssa: Viktor Apelqvist, E. S. Vetasjärvi, J. E. Mäntyvaara, I. Kuoksu, Viktor Björkman ynnä kaikki kalliit työntekijät, jotka kaikissa yksi ovat teidän henkenne kanssa hengittämässä armon raitista ilmaa. Toivotamme onnea ja siunausta, kalliit isämme, ja pitkää ikää ja terveyttä sekä sielun ja ruumiin puolesta tässä raskaassa työssä surun ja murheen pitämisen kautta. Minä myös rukoilen anteeksi sydämen nöyryydellä kaikkea Herran Jesuksen lain rikkomista puheissa ja kirjoituksissa, jossa viattomia sieluja on vaivattu ja murheen alle saatettu tämän pitkällisen riidan pauhatessa, jossa on omatuntoni karkeentunut ja sokeentunut, ja olen seisonut oman oikeuteni takana, että on kiroussanoja tullut kiivaissa kohdin, ja näitä kaikkia olen rukoillut anteeksi läpi paikkakuntia, kuin olemme kulkeneet, Isak Nikulta ja Frans Parakalta ja Kaarlo Toivoselta ja Olof Matoniemeltä ja suurelta kristittyin paljoudelta, ja nöyrällä sydämellä rukoilen teiltäkin anteeksi, rakkaat vanhimpamme, ja rukoilkaa minunkin, heikon matkakumppanin, edestä, että tulisin enempi ja enempi käsittämään sovinnon salaisuutta ja Herran Jesuksen kärsimisen osallisuutta veren priiskoittamisen armossa. Heikko veljenne elämän kaidalla tiellä

Johan Kieri.

Gackle N. Dak. syysk. 13. p. 1920.

Rakkaille vanhimmille ja Sionin muurin vartijoille Viktor Apelqvist, Samuel Wettasjärvi, Jöns E. Mäntyvaara, Isak Kuoksu, Viktor Björkman ynnä kaikkein saarnaajain ja esikoisten seurakunnan kanssa. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja aina! Amen.

Että minä niinkuin joutumalla olen joutunut tähän riidan väliin Ruotsin Lapista palattuani tänne Amerikkaan ja niitä terveisiä toin, että sopia riitaisuudet. Ja niin alkoivat kristityt kahtapuolta, Matoniemen ja Kierin rakastajat, sovintoita tekemään ja anteeksi rukoilemaan riitaisuutta. Vaan, koska minulla näissä korkeissa ja painavissa asioissa ei ollut kokemusta ja vielä vähemmän ymmärrystä, niin jouduin puhumaan sopimattomia sanoja, kiivaita ja leikkaavaisia puheita, josta oli seurauksena, että tuli riidaksi, jonka kautta olen murhetta saattanut vielä rakkaille vanhimmille, joita kaikkia sydäimestäni anteeksi rukoilen, joita olen myös täällä anteeksi rukoillut. Ja pyydän vielä rukoilemaan edestäni, että pysyisin kaikesta pahasta varjeltuna. Heikko veljenne

Kaarlo Toivonen.

Pohjois-Amerikka ja Pohjois-Dakota, Gackle, 14 p. 9 k. 1920.

Rakkaat vanhimmat ja saarnaajat esikoisten seurakunnassa Ruotsin Lapinmaalla S. Vettasjärvi, I. Kuoksu, J. Mäntyvaara, V. Apelqvist, V. Björkman vaimoinne kanssa. Jumalan armo ja rauha vahvistakoon teitä työläässä työssä, jotka olette valvoneet hellällä huolenpidolla raskaan murheen alle esikoisten seurakunnan kanssa, ja viimein annoitte apua meille, vaikka minä puolestani en olisi mahdollinen raskaan syntini tähden, että olen joutunut epäilemään, ja moni minun kanssani saarnaajista esikoisten seurakunnassa, erittäinkin tässä raskaassa riidassa oman oikeuden ja oman viisauden ja itse päälleni luottamisella rakastajaini kanssa. Ja kun luottamus on heikontunut esikoisten seurakuntaa ja heidän saarnaajiaan kohtaan, niin on totuus, että Jumalan voima parannussaarnoissa on myös heikontunut. Maailman turhuutta, lihallista vapautta, ahneutta ja monenväristä eriseuraa vastaan en ole kyennyt seisomaan niinkuin olisi pitänyt, jossa on Jumalan kunnia tullut halvennetuksi, että kristillisyyden perustukset ovat liikkuneet, ja moni viaton on tähteni tullut viattomasti kärsi-

mään, ja olen saattanut teille murhetta murheen päälle minun tottelemattomuuteni tähden, ja Jumalan työlle tullut raskas turmio, vaikka olette meitä jumalallisella laupeudella neuvoneet lähetyskirjain kautta lähes kaksikymmentä vuotta ja nyt teidän kalliitten lähetysmiestenne kautta yhdellä tavalla, vaikka en ole niin pian saanut synnin tunnolleni ennenkuin oma oikeus on särkynyt. Mutta nyt tunnen, että olen raskasta syntiä tehnyt, ja minun on enin syy, että moni viaton on tullut kärsimään. Ja nyt pyydän anteeksi koko esikoisten seurakunnalta, niinkuin myös täällä olen pyytänyt, ja ovat minulle anteeksi antaneet. Kun riidan juuret ovat ylös kaivetut ja puhutut monessa paikassa, ja oikeat tuomarit, teiltä lähetetyt, ovat Jumalan edessä tehneet oikean tuomion, että olemme kaikkiin tyytyväiset. Ja Jumala on siihen todistuksen antanut taivaasta henkensä kanssa ilon ja kiitoksen äänellä, josta Jumalalle ja Karitsalle kiitos ja kunnia seurakuntansa kanssa armonsa edestä, että sovinto on tullut sovintoveren kautta, vaikka uhkaava vaara oli edessäni ja edes-sämme, mutta kun hätähuuto oli korkeimmalla, että Herra auta meitä, me hukumme, niin se pieni uskon kipinä liikkutti Israelin Jumalan sydäntä armahtavaisuuteen, että apu tuli Sionista. Kiitos Jumalalle ja Karitsalle, ja teille työntekijöille toivotamme terveyttä ja pitkää ikää Sionille voitoksi. Armo ja rauha olkoon teille! Rukoilkaa edestämme!

O. ja Edla Matoniemi.

Gacklessa, Pohjois-Dakotassa, 14. 9. 1920.

Tykö rakkaille vanhemmille ja Sionin muurin vartijoille Viktor Apelqvist, Erik Samuel Vettasjärvi, Jöns Mäntyvaara, Isak Kuoksu, Viktor Björkman ynnä rakkaitten vaimoinne, lastenne ja koko esikoisten seurakunta Ruotsin Lapinmaalla, Länsi-Norjassa ja Etelä-Suomenmaalla. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja aina! Amen!

Tämän kautta saamme lähestyä, me Amerikan saarnaajat, kristittyin lauman kanssa, yhteen kokoontuneina Herran sanan jälkeen monista eri paikkakunnista ja valtioista Atlantin meren rannalta aina Tyynen meren rantaan asti, ynnä esikoisten seurakunnan lähetysmiesten Isak Nikun ja Frans Parakart läsnäollessa, jotka meille ovat saarnanneet sovintosaarnaa Herran nimeen, ja ovat kulkeneet läpi paikkakuntia Atlantin meren rannalta aina Etelä-Dakotaan asti. Ja joka paikassa, jossa kristityitä on ko-

koon tullut, on tutkittu ja koetettu riidan syitä ja syntejä ja sitä murheuttavaa työtä, jossa kristittyin laumat ovat joutuneet moniin eri joukkoihin, kukin puoluettansa vahvistamaan, saarnaajat edellä ja kristittyin laumat perässä toisiansa vastaan, jossa monta viatonta on vaivattu ja murheen alle saatettu, ja raot niin isoksi tulleet, että emme ole voineet niitä kiinni painaa niitten sovintoin kautta, joita olemme täällä tehneet keskenämme, kun ei ole ollut hengellisiä tuomareita. Mutta nyt kun apu on tullut Sionista näitten lähetysmiesten kautta, niin olemme keskenämme täällä anteeksi anoneet ja sydäimestä anteeksi antaneet toiset toisillemme sekä saarnoissa että kirjoituksissa, johonka Jumala on tulella taivaasta vastannut, että kiitoslaulu ja hyppy on kuulunut Isän huoneissa, jossa vaivatut ja murhetta kärsiväiset ovat päässeet kuorman alta. Vieläpä se armo on paljoille tapahtunut, että on monta tullut eriseurasta ja maailman joukosta oven kautta sisälle oikeaan seurakuntaan, josta Jumalalle olkoon kiitos ja ylimmäinen ylistys, ja koko esikoisten seurakunnalle, että apu tuli Sionista kun Jumalan aika tuli.

Ja nyt yhdistettynä kaikkein paikkakuntain saarnaajain ja koko Herran lauman kanssa yksimielisesti tulemme teidän tyköne tämän meidän sovintokirjamme kautta ja sydäimestä anteeksi rukoilemme kaikki synnit, viat ja riitaisuudet, saarnoissa ja kirjoituksissa ja koko Kristuksen lain rikkomista, vieläpä seurakunnan kirjallisten neuvoin hylkäämistä, joissa sovintoa on saarnattu kahta puolta, ja niin olemme Jumalan sydämen murheelliseksi saattaneet täällä, ja niin koko esikoisten seurakunnalle. Ja pyydämme rukoilemaan edestämme, että terveys, rauha ja rakkaus tulisi menestyväiseksi, että saattaisimme niitten neuvoin ja opetusten seuraajana pysyä loppuun asti, ja kukin sen lahjan kanssa, jonka Herralta saaneet olemme, sekä saarnaajat, totuuden apulaiset ja palveluspiiat, tehdä Herran työtä yksimielisesti tällä viimeisellä etsikon ajalla vielä vanhinten ja ensimmäisten työntekijäin hautain päällä, joita jo niin suuri paljous on mennyt Jumalan paratiisiin Euroopasta ja Amerikasta, jotka nyt ovat pitämässä häitä Jumalan ja Karitsan istuimen ympärillä. Rukoilkaa meidän edestämme, että mekin saavuttaisimme sen suuren päämaalin.

Olof Matoniemi, John Kieri, Kaarlo Toivonen, N. P. Starkka, Salomon Johnson, John Muonio, Johan Huumola, Herman Kamsula, Mikko Sarkkinen, Albert Koski, Matti Kangas, John Köpman, Ed. Parvi, J. Salmivaara, Petter Vanha, Fred. Holmström, Kusti Koski, Isak Revoniemi, Axel Berggren, Ed. Nikkilä, Nils Niska, Jalmar Parvi, Andrew Parvi, John Eerikäinen, Alex Ritola, Jakob Pura, Henri H. Lehtola, Abram Vestola, P. M.

Veteläinen, John Berggren, Arvid Haavisto, John Jonas, John Walter Muonio, Matti Päckilä, Jakob Ollila, Karl Narkaus, Axel Uuskoski, Johan Määttä, Robert Parvi, Erik Käkälä, William Koppa, Herman Liimatta, Johan Korpua, Henry Virtaniemi, Johan P. Norström, Johan Niemelä, Arvid Hedman, Alexander Kinnunen, Oskar Sundqvist, I. H. Keinonen, Thomas Kuru, Oskar Nyman, Thomas Hällström, Aug. Simontaival, Alex Karnell, Efraim J. Koljonen, Kalle Holm, H. L. Hammas, Edvard Ogren, Iivari Simula, Johan Simula, Nels Arvid Nelson, August Nilsson, Hans Tapio, Peter Andersson, Hendri Vehkaperä, Oskar Pudas, Johan Longe, William Saarela, Anton Luusua, Simon Kalliainen, John Puuri, Antti Hyvärinen, Anna Törmälä, Wictor Perälä, Karl L. Hansson, Caleb Eriksson, Arvid Virtaniemi, Johan Tiensuu, I. Erik Toikkanen, Maria Mäkelä, Ernest Hansen, Alfred Korpela, Erik Nuuttinen, Johan Karjala, Alexander Hiukka, Oskar Kyrö, Johan Hendriksson, Emil Anttila.

Masuninkylä, 16/11 —20.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: N. Milen, A. Marttala, Johan ja Joel Ahonen, Juho Haarala, J. Ihalainen, K. Toivonen, S. Vesterinen vynnä muitten saarnaajain, heidän emäntäinsä, lastensa ja ympärillänne olevain Herran lauman, saamaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa. Jumalan ja meidän Herran Jesuksen armo ja rauha lisäntyköön teille!

Tässä saan ilmoittaa teille, että olemme terveenä ja onnellisesti kotia saapuneet pitkältä ja vaivaloiselta Amerikan reisuilta, jossa olemme käyneet rakkaan työkumppanin Frans'in ja niinkuin tiedätte rakkaan veljen Toivosen kanssa, josta Jumalalle olkoon kiitos! Jumalan sanan vaikutuksesta ja niistä suurista ja siunatuista sovintoista olette kuulleet jo Toivoselta ja saatte lukea sovintokirjoista, joita lähetän, että saatte niitä jakaa niille, jotka niitä haluavat.

Ilmoitan myös, että olen saanut teidän kirjeitänne: yhden menneenä kevät-talvena, ja jonka olisin vastannut, mutta uskoin, että Kuoksu sen vastaa, kun vielä pyysin; ja yksi on tullut sillä ajalla, kun olimme Amerikassa; ja yksi tuli viime postissa, jotka kaikki ovat Mileniltä kirjoitetut, saarnaajain ja kristittyin yhteiset, joitten edestä kiitän juuri sydäimestä, joita olen lukenut saarnaajille ja kristittyin kokouksissa. Ja kaikki oikeat

kristityt saarnaajain kanssa ovat todistaneet minun kanssani, että niissä on se sama totuus kuin ennenkin ja sama täydellisyyden side esikoisten seurakunnan totiseen valkeuteen. Jonka tarvitsemme kaikki jälestä ilmestyneet työntekijät muistaa, että elävä kristillisyyks on ensiksi kivulla syntynyt aikakaudessamme Ruotsin Lapissa, josta se on suurella vaivalla ja raskaalla työllä oikean raamatullisen lähetyksen kautta levinnyt itään, länteen, etelään ja pohjoiseen, että olen ajatellut tänäkin kesänä, että o Immanuel, kuinka lavia on sinun armosi, koska meillekin sekä kasvoista että sydämestä tunnetuissa on niin monta kymmentä tuhatta neljällä ilman-suunnalla, joilla on yksi sydän teidän ja meidän kanssa, jotka meitäkin niin suurella ilolla vastaanottavat ja sydämellisellä ja vilpittömällä rakkaudella palvelevat ja uskovat joka sanan, minkä saarnaamme, ehkä olemme jälestäpäin ilmestyneet saarnaajat, että syystä sanomme, että muut ovat työtä tehneet, ja me olemme heidän työnsä päälle tulleet, ja vielä sittenkin niin kelvottomat palvelijat, kuitenkin Herran kädessä. Ja kun ei ole muuta kysymyksessä, kuin ainoastaan että autuaaksi tulemme, niin kannattaa se kyllä tämän vähän viipymisen ajan, kun olemme täällä viipymässä, tehdä työtä ja vielä kärsiä vaivaa; niinkuin tiedätte, rakkaat ystävät Suomenkin rannoilla, ettei vaivatta kruunua voiteta. On kuitenkin ulossanomaton armo meille suurille syntisille, että saamme näin pahan uskoa itsemme autuaaksi. Saavat kuitenkin murheelliset ja synneiltä raskautetut uskossa ja hengessä katsella elävää ja ylösnoussutta Herraa Jesusta Hänen armollisen läsnäolemisensa kautta harvoina hetkinä, jossa saamme tuntea, että Herra on suloinen.

Ne omantunnon asiat, joita kysyitte, hoitakaa niinkuin jo ennen olette Lapista saaneet neuvot, ja katsokaa, ettei heränneet joudu maailmallisen lain haltuun, joka vaatii maksamaan viimeiseen ropoon asti, vieläpä etteivät tulisi torniin heitetyksi.

Onnen toivotuksella olkaa hyvästi, rakkaat veljet ja sisaret, ja uskokaa rohvaistulla sydämellä! Mekin täältä asti annamme ja todistamme kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvotaneessa sovintoveressä. Pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen sanomme: amen, hallelujaa. Olkaa minulta vaimoni, lasteni ja kyläni kristittyin kanssa sydämellisellä rakkaudella tervehditty! Rukoilkaa meidänkin edestämme!

Seurakunnan kanssa ja puolesta:

I s a k k i N i k u .

Viipurissa marraskuun 20 päivänä 1920.

Rakkaille veljille ja sisarille uskossa Sortavalan kaupungissa ja sen ympäristöllä. Jumalan armo ja rauha lisääntykoon teille Herramme Jesuksen sovintoveren osallisuudessa ja Pyhän Hengen kuuliaisuudessa elämämme iltaan asti! Vahvistakoon se armollinen Herra Jesus teitä henkensä ja sanansa kautta, niin että te jaksaisitte voittaa kaikki saatanan kavalat päällekkarkaukset ja säilyttäisitte autuaallisen sielun tilan uskon kautta puhdistetussa sydämessä ja hyvässä omassatunnossa.

Tuli sydämellinen halu kirjoittaa teille joku kehoituksen ja lohdutuksen sana, teille, te harvat valitut, joita Jumala on rakkaudessaan valinnut monen tuhannen joukosta, ja on muutamia vetänyt niinkuin kekäleitä tulesta sen evankeliumin kautta, joka on meille saarnattu tässä elävässä kristillisyydessä, jonka evankeliumin kautta Jumala meitä pimeyden vallasta pelasti ja johdatti rakkaan Poikansa valtakuntaan, joka on täällä maan päällä se lammashuone, jossa Jesus on ovena ja Pyhä Henki on ovenvartijana pyhitettyjensä kautta, ja Herra Jesus on siinä ylimmäisenä pappina ja paimenena oppinsa kautta, jolla Hänen lampaansa ruokitaan ja hoidetaan sekä koossa pidetään. Siinä on se Jumalan seurakunta, jonka Hän on omalla verellensä ostanut, pessyt ja puhdistanut, johon seurakuntaan on meitä sisälle johdatettu nöyryyden ja alennuksen tietä Jumalan sanalla uudesti synnytettyinä, jota Raamatussa mainitaan monilla nimityksillä esim.: kääntymys, sydämen- ja mielenmuutos, parannus ja ahtaaksi portiksi, kun siinä on vanha ihminen tekoineen pitänyt riisua ja synnin ruumis pitänyt tulla turmelluksi Herran Jesuksen veristen vaivain katselemisessa, että emme enää syntiä palvelisi emmekä vanhaa ihmistä tottelisi hänen himoissansa.

Se seurakunta kantaa hebrealaisille kirjoitetun kirjeen mukaan nimeä esikoisten seurakunta siitä syystä, että monenlaista jumalaisuutta ja monta hengellistä joukkoa ilmaantui sen ensimmäisen kristillisyyden rinnalle; vaan nyt vääntelijät ja viisastelijat sanovat, että hebrealaisseurakunta oli se ensimmäinen, ja niinmuodoin oli kirjoittajalla tarkoitus, että Aapeli, Abraham, Mooses y.m. oli se esikoisten seurakunta. Mutta ei tekoraamatun kirjoituksen mukaan niitä 3000 ja sen jälkeen kääntyneitä hebrealaisia johdatettu Aapelin, Abrahamin eikä Mooseksen seurakuntaan, ehkä niillä aikoinaan oli oikea jumalallinen perustus, joista kustakin erikseen olisi paljon puhumista, mutta ne talutettiin siihen seurakuntaan, jonka Herra Jesus perusti lukittujen ovien takana pääsiäisiltana, joitten päälle Hän puhalsi sanoen: "Ottakaa Pyhä Henki, joille te synnit anteeksi annatte, niille ne anteeksi annetaan." Se seurakunta helluntaipäivänä vietti Pyhän Hen-

gen liikutuksin ja näkyväisissä armon merkeissä seurakunnallista vihkimäjuhlaansa, joka oli silloin outo ja ihmeteltävä niin jumaliselle kuin jumalattomallekin joukolle; se oli myös näkyväinen eikä näkymätön, niinkuin muutamat siitä uneksivat. Se, että Juudas, Anania, Safiira ja Simon velho olivat kristittyjen joukossa, ei se Jumalan totuutta voi muuttaa. Siinä seurakunnassa on Jumala sanansa kautta kaikkein tuomarina, Jesus evankeliuminsa kautta välimiehenä ja priiskoitusveri sovintosaarnana syntein anteeksi saamisen armosta, sillä emme ole käyneet Siionin vuoren tykö ja sen kovan ilman alle, vaan me olemme käyneet Siionin vuoren tykö ja taivaalliseen Jerusalemiin, jossa jo vietämme taivaallisia menoja tämän maan päällä, johon meitä on istutettu Jesuksessa Kristuksessa, parannuksessa ja uskossa sovintoveren osallisuudessa. Sillä kuoleman virran toisella puolella emme tarvitse enää parannusta tehdä eikä Jesuksen verta tuntea puhtaudeksi ja sielumme rauhaksi korjata, sillä ei meihin siellä enää synty ylety, vaan me veisaamme voitosta rakkaalle Veriylijällemme ijäti kiitosta, odotellen siksi kuin veljein luku täytetyksi tulee, jolloin meidän heikot ruumiimme maan tomusta Jumalan pasunalla edeskutsutaan, ja niin sitten sielu ruumiin kanssa yhdistettynä vietämme ijankaikkisia Karitsan häitä Jumalan paratiisissa. Eikä meille sitä elämää varten ole paljon Jumalan sanaa saarnattu eikä kirjoitettu, sillä kyllä me siellä Jumalan kunnian kirkkaudessa ja kasvojen paisteessa tallella pysymme, mutta tätä matkaa varten tarvitsemme kaikki Jumalan neuvot korjata, että emme tieltä eksyisi oikealle eli vasemmalle puolen; ei synnin luvallisuus eikä itsehurskaus, ei maailman viettelys eikä saatanan kavaluus, ei vielä moninaiset oppien äänatkään saisi meitä horjuttaa, sillä Jesus sanoo: "Minun lampaani tuntevat minun ääneni, vaan eivät ne muukalaista seura, kun eivät tunne hänen ääntänsä." Se lauma on rakkaudella toisiinsa sidottu ja rauhan siteellä yhteen henkeen yhdistetty, uskon ja omantunnon asioissa toisillensa tunnettuna. He ovat tulleet valkeuteen ja vaeltavat valkeudessa, heillä on osallisuus keskenänsä, ja Jesuksen veri puhdistaa heitä synneistänsä, ne ovat vaatteensa pesseet ja Karitsan veressä valaisseet, ovat voiton saaneet Karitsan veren ja heidän todistuksensa sanan kautta pedosta, jonka muoto ja väri vaikka muuttuukin, luontonsa puolesta aina on elävän kristillisyyden katkera vihollinen. Ja koska vihollisemme kiertää ympäri, etsien kenen hän nielisi, niin tarvitsemme uskossa valvoen katsella Jesuksen verisiä vaivoja, että emme synnin uneen nukuiksi; ja koska perkele apuriensa kanssa on tehnyt niin monta hyökkäystä Siionin linnaa ja sen muuria vastaan tälläkin etsikkoajalla, niin tarvitsemme rukoilla kuningasten Kuningasta ja herrain Herraa, että Hän vahvistaisi sen vartijoita, että jaksaisivat valvoa ja katsoa mitä aika kuluu

ja puolustaa Siionin linnaa henkeen ja vereen asti ja kantaa valkeuden sota-aseita käsissänsä, että ne pienet lapsukaiset, jotka ovat syntyneet sen siunatun vaimon syliin, joka on tuntenut Ylkänsä rakkauden ja oppivat selvästi lausumaan isänsä nimen, olisivat turvatut.

Sentähden tekin, rakkaat veljet ja sisaret, uskokaa rohvaistulla sydämellä synnit anteeksi Jesuksen nimessä ja veressä, vielä on turvapaikka Jesuksen Karitsoilla Siionin laitumella, mutta älkää lähtekö metsään juoksemaan, ettette saattaisi murhetta Paimenelle ja sen koirille, jotka Paimenen käskystä kiertävät lauman ympäri ja ottavat vaaria, ettei joku julma peto pääsisi haaskaamaan laumaa, ehkä se on tunnettu asia, että jos ei hukka pääse lampaita haaskaamaan, niin se pyytää karata paimenen ja koirain kimppuun.

Näillä muutamilla riveillä olen tahtonut kehoittaa teitä eteenpäin pyrkimään ja kilvoittelemaan teidän kalliimmassa uskossanne, toivossa, ettei yksikään eksyisi siltä veriseltä kirkkotieltä, ei myös väsyisi matkan vaivoissa eli panisi maate tien päälle, niinkuin monet ovat tehneet, ja niille on langennut armon aurinko ja ovat joutuneet pimeydessä haparoimaan. Vaan valvokaa te veljet ja sisaret, säilyttäkää teidän vaatteenne puhtaana, katsokaa, että olisi öljyä lampuissanne, sillä Ylkä pian tulee, pian saatte laskea vaellussauvanne kuoleman kynnykselle. Pian tulee se suuri Israelin Paimen noutamaan laumansa näistä ahtaista keedarin majoista, pese heitä Jordanin virrassa, että heidän villansa tulee lumivalkeiksi ja päästää heitä Siionin ihanalle laitumelle, jossa ei ole enää hukka ulvomassa eikä joku julma peto ole vaanimassa.

Sanon hyvästi siinä toivossa, että pian yhteen tulemme kirkaassa ilmassa. Vähin veljenne uskossa.

J u h o A h o n e n vaimoni Emmin kanssa.

Terveiset myös täältä Viipurin kristityiltä!

Osoite: Suurikatu 14.

Kirjoitettu Gellivaarassa se 9 jouluk. 1920.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä: N. Milen, J. Ihalainen, Johan ja Joel Ahonen, S. Vesterinen, K. Toivonen ynnä muut saarnaajat rakkaitten emäntäinne, lastenne ja koko sen siunatun Herran lauman kanssa, joka teidän

ympärillänne on Etelä-Suomessa, saarnaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa ja hengittävät yhtä Jumalan armon raitista ilmaa teidän ja meidän kanssa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja elämänne ehtooseen asti!

Me yhteenkokoontuneet saarnaajat ja vanhimmat, jotka yksimielisesti olemme kokoon tulleet tähän joulukokoukseen Gellivaaran kirkonkylään monista paikkakunnista, Norjasta, Luulajasta, Kainuusta ja Jokimukan puolelta, tervehelemme teitä ja annamme tietää, että terveenä olemme ruumiin puolesta kaikki saarnaajat, jotka ovat elämässä, mutta Jöns Mäntyvaara ja Leipo-Kalle, rakastetut vanhimmat, ne vain on päästetty lepäämään päivätyöstänsä ja nautitsemaan vanhurskasten palkkaa Jumalan paratiisissa, ja uskomassa olemme syntein anteeksi saamisen armosta itsemme autuaaksi niinkuin ennenkin. Ilmoitamme teille, että olemme koetelleet ja tutkineet kristillisyytemme tärkeitä ja painavia asioita ja lukeneet lähetyskirjoja, joita on tullut monista valtakunnista, niinkuin Amerikasta, Norjasta ja Suomesta, ja koetelleet niitä avunpyyntöjä ja hätähuutoja Herran edessä, joita on tullut Suomesta, Itä- ja Länsi-Norjasta, Kainuusta, Luulajasta ynnä muualta. Ja kiitämme teitä juuri sydämestä teidän kalliitten kirjainne ja kristittyin terveisten edestä ja myös sen ilosanoman edestä, että sovinto on tullut Helsingissä niitten välillä, joitten välillä on loukkauksia ollut, niinkuin kirjoistanne näemme, että olette toiset toisiltanne anteeksi anoneet ja anteeksi antaneet, jonka me myös ilolla ja rakkaudella vahvistamme ja annamme Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä. Kirjoistamme näemme myös, että pyydätte ja rukoilette saarnaajia täältä tulemaan sinne tänä talvena, joka on kallis Jumalankin edessä, ja ilmoitatte olevan tarpeen, niinkuin ymmärrämme, jota anomista ei saata seurakunta hyljätä eli pitää halpana, mutta pitää huolen niinkuin äiti lapsistansa. Mutta niinkuin tiedätte, rakkaat veljet ja sisaret, että Lapinmaan seurakunta on tehnyt jo menneestä joulusta asti kaksi niin pitkää lähetystä toisiin valtakuntiin, ja on taas välttämätön tarve lähettää Itä-Norjaan, jossa Jumala on paljon vaikuttanut, niin ei saata seurakunta lähetystä teille Suomeen päättää tässä kokouksessa ainakaan. Olkaa kuitenkin toivossa iloiset ja kärsivälliset murheitten ja vaivain alla ja tehkää työtä yksimielisesti ja yhdessä neuvossa sovittuna tässä kalliissa autuuden asiassa; ei ole työnne ja työmme turha Herrassa.

No, emme tiedä muuta tällä kerralla, kuin olkaa turvatut, rakkaat veljet ja sisaret, ja uskokaa rohvaistulla sydämellä, että se suuri Ristin-

kantaja käypi vieläkin edellämme sotijana ja voittajana ja lyöpi laumansa viholliset suunsa miekalla ja vahvistaa väsyneitä matkamiehiä sotimaan perkelettä, maailmaa ja omaa lihaa vastaan, että pysymme voiton päällä tämän lyhyen sodan ja kilvoituksen loppuun asti, että jaksatte ja jaksamme säilyttää uskon ja hyvän omantunnon, jonka näemme, veljet ja sisaret, ettei ole perkele kärpänen, vaan kiljuva jalopeura. Sentähden valvokaa, veljet ja sisaret Suomenkin rannoilla, sen suuren yönvalvojan Jesuksen kanssa Getsemanessa ja Golgatan mäellä, jossa verinen hiki on vuotanut Hänen pyhästä ruumiistansa viimeiseen pisaraan asti, joka ei ole seisonut oman oikeutensa päällä, mutta on antanut oikeutensa kaatua ja on juonut kirouksen kalkin pohjaan asti ja ollut kuolemaan asti kuuliainen meidän tähtemme. Sentähden kannattaa kyllä, veljet ja sisaret, kilvoitella tämän vähän aikaa, kuin olemme täällä vieraalla maalla; pian se loppuu sota ja kilvoitus, ja pääsevät sotijat ja kilvoittelijat lepäämään kaikista matkan vaivoista, murheista ja kiusauksista. Sentähden tehkää kaikki työmiehet Herran viinamäessä työtä sen päälle, että rakkaus, rauha ja yksimielisyys säilyisi kristittyin välissä, että viinamäen aita pysyisi ylhäällä, ettei lihallinen vapaus pääsisi turmelemaan hengellistä vapautta, ja että Herran lauma koossa pysyisi, jonka se hyvä paimen on kokoon saanut niin suurella vaivalla ja veren vuodatuksella, ja uskokaa rohvais-tulla sydämellä kaikki synnit anteeksi; mekin täältä asti annamme ja todistamme saarnaajain ja suuren kristittyin lauman kanssa Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä; sen muistakaa vielä kuolemankin hetkellä; ja sanomme tämän kristittyin lauman ja saarnaajain kanssa teille sydämen rakkaita terveisiä. Ja siinä autuaallisessa toivossa sanomme hyvästin, rakkaat veljet ja sisaret, että pian yhteen tulemme ijankaikkisuuden kirkkaassa ilmassa, jossa kaikkein vanhinten ja valittuin ja koko maasta ostetun lauman kanssa sanomme yhteen ääneen amen, hallelujaa. Rukoilkaa meidänkin edestämme!

Samuel Wettasjärvi, Isak Kuoksu, Isak Niku, Frans Parakka, Viktor Apelqvist, Viktor Björkman, Oskar Björkman, Frans Björkman, Karl Nilsson, Johan Carlsson, K. R. Erlandsson, Esajas Larsson Nija, J. O. Rova, Salmon Fjelborg, Knut Parnasson, Paavo Pitsa, Mikael Mikaelson, Abel Eriksen, Frans Häggström, Petter Sitsi, Anders Knutsson Pitsa,
Johan Henrik Olsson Puoltikasvaara.

Kirjoitettu Parakassa 7/2 1921.

Tykö rakas ja kallis veli Herrassa Kaarlo Toivonen ynnä rakkaan sisaren Hilman kanssa ja kaikki valitut ympärillänne. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtooseen asti! Amen.

Onnen toivotuksella tervehdän teitä ja annan myös tietää, että elämme terveenä ruumiin puolesta kaikki saarnaajat niin lavealta kuin tiedän, eikä ole erinomaista tapahtunut kuolemankaan kautta, kuitenkin mitä teille tuttuja on. Kokouksia olemme pitäneet sitten kun olemme olleet koolla Gellivaarassa, joulukokouksessa, ja Jumalan sanalla on sama voima, niinkuin olet nähnyt täällä meidän kanssamme ollessa; vieläpä sama yksimielisyys, niinkuin ennenkin. Ja no, jo me, Kalle-vei jeni, kävimme Amerikassa. Paljon sieltä tänne kristityt kirjoittavat ja kiittävät joka paikasta, jossa olemme olleet koolla ja sanovat, että siunattu sovinto on tullut, rauha ja yksimielisyys. No Jumalan on asia: Hän se on, joka asiansa hoitaa Euroopassa ja Amerikassa Hänen valitun ja piskuisen laumansa suojaksi ja voitoksi, että ne harvat ulosvalitut pysyisivät voiton päällä, että kun elämän ilta tulee, saavat ilolla laskea vaellussauvansa kuoleman kynnykselle ja sanoa jäähyvästin tälle maailmalle, jossa ei meillä yhdelläkään ole pysyvää asumasijaa.

No, en tiedä muuta, Kalle-veljeni, mutta kiitän juuri sydämestäni kaiken sen rakkaan kanssakäymisen edestä ja kaiken rakkaan palveluksen edestä meitä kohtaan. Jumala, rakas Isä, sen teille palkitkoon ajassa hyvällä omallatunnolla ja ijankaikkisesti kunnian kruunulla! Olemme vähäinen joukko suuren maailman suhteen, kuitenkin varmat siitä, että olemme koottuna Sionin vuoren tykö, elävän Jumalan kaupunkiin, tällä viimeisellä etsikon ajalla kaikkein Raamattuun todistusten jälkeen, jossa on priiskoitusveri ja syntein anteeksi saaminen. Sentähden on meilläkin syy uskoa (ehkä olemme synnin kautta läpi turmeltuneet, ettei ole jäänyt tervettä paikkaa) ja uskolla omistaa Jumalan Pojan vanhurskaus vanhurskaudeksemme, joka on se puhdas häävaate, jonka läpi ei näy häpy Jumalan kirkasten kasvoin edessä. Olkaamme vapaat, kaikki vapaaksi ostetut Suomen maalla, vapaaksi ostetun lauman helmassa!

Siinä toivossa olemme, että pian aukenee uusi ilma ijankaikkisuuden ihanalla rannalla, jossa ei enää muistu mieleen matkan vaivat, ei sota, ei kilvoitus. Ja sillä autuaallisella toivolla olkaamme lohdutettuna, rakkaat veljet ja sisaret, ja uskokaamme rohvaistulla sydämellä synnit anteeksi! Vielä saarnaamme ja todistamme Herramme Jesuksen nimessä, siinä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä; sen muistakaa vielä kuoleman virran rannallakin, ennenkuin silmät kiinni painuvat viimeiseen uneen. Ja ru-

koilkaa meidänkin edestämme, että voiton päällä pysymme loppuun asti. Kun kohtaat Suomen saarnaajia, Mileniä, Ihalaista, Vesteristä, Ahosta, Marttala, Rantasta, Haaralaa, Hirvosta ja Tammista, niin sano heille sydämen rakkaita terveisiä rakkaitten vaimoinsa, lastensa ja koko valitun lauman kanssa Etelä-Suomen maalla. Herra vahvistakoon heidän kätensä, että jaksavat kärsivällisesti tehdä Herran työtä loppuun asti. Ja ole Toivos-veli Hilman kanssa ensin ja viimein tervehditty!

Merkitsee omalla kädellä

Frans Larson Wettainen

ynnä rakkaan vaimoni Teklan ja lastemme kanssa. Sammeli sanoo rakkaita terveisiä teille kaikille. Sano terveisiä veljellesi perheensä kanssa! Pyydän vastausta.

S. s.

Masuninkylä, 9. huhtikuuta 1921.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen rakkaassa ja painavassa työssä: N. Milen, J. Ihalainen, Ahosen veljekset, S. Vesterinen, Kaarlo Toivonen ynnä muut rakkaat veljet ja työkumppanit Herran työssä rakkaitten emäntäinne ja perheittenne ja ympärillänne olevan Herran lauman kanssa Etelä-Suomen maalla. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille!

Onnen toivotuksella tervehdän teitä ja annan tietää, että olemme saaneet teidän yhteisen kutsukirjanne, joka tuli entistä tietä minun osoitteellani. Olemme myös saaneet Helsingin saarnaajain ja kristittyin kutsukirjeen, joka oli lähetetty Gellivaaraan, joittenka edestä kiitämme, joissa anotte ainakin saarnaajia täältä, joka on kallis Jumalankin edessä, että pyydätte apua. Emme ole tilaisuudessa olleet jälkeen, kun kirjeet ovat tulleet, näkemään muita saarnaajia, kun me Kuoksun kanssa olemme lukeneet kirjat kristittyin kokouksissa. Nyt olen kotona, enkä saata enempi sanoa, ennenkuin saamme kohdata toisia saarnaajia. Mutta missä joulukokouksen kirja on viipynyt, kun Helsinkiläiset sanovat, että he ovat saaneet vasta 5. päivä helmikuuta.

Emme oikein tiedä, millainen hätä teillä on, koska teillä on niin monta hyvää saarnaajaa. Sen vain tiedämme, että ne jotka sydämestänsä rakastavat, tahtoisivat rakastettunsa nähdä. Mutta ajattelemmekin, että jos olisi jotakin joittenkin kohdalle. No, en tiedä, rakkaat ystävät, muuta

sanoa, vaan uskokaa rohvaistulla sydämellä kaikki synnit anteeksi! Mekin täältä asti annamme ja todistamme Herran Jesuksen nimessä ja rakkautesta ulosvuotaneessa sovintoveressä. Sen muistakaa vielä kuoleman virran rannallakin, ennenkuin silmänne kiinni painuvat viimeiseen uneen. Autuaallista se on, veli Milen, nähdä yhden vanhurskaan pois lähtö tästä maailmasta, vaikka jälkeensä jääneillä on, erittäinkin likimmäisille, raskas erota. Mutta ole velirakas lohdutettu kaikissa murheissa ja matkan vaivoissa, sillä kymmenet tuhannet rukoilijat muistavat sinua, ja tahtoisimme ottaa osaa sinun kuormasta, jonka tiedämme sinua painavan. Ja se totinen esirukoilija Herra Jesus, joka on kantanut raskaimman kuorman, Hän se vahvistaa meitä.

Onnen toivotuksella olkaa hyvästi! Pian yhteen tulemme Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen sanomme: amen, hallelujaa, kirkkaassa ilmassa. Olkaa minulta, vaimoni ja perheeni ja kylämme kristittyin kanssa, sydämellisellä rakkaudella tervehditty yllämainitut perheittenne ja ympärillänne olevan kalliin Herran lauman kanssa! Rukoilkaa meidänkin edestämme!

Isak Niku.

Masuninkylä, se 14 päivä toukokuuta 1921.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä Etelä-Suomen maalla: N. Milen, Johan ja Joel Ahonen, J. Ihalainen, S. Vesterinen, K. Luoma, K. Toivonen, E. Rantanen, O. Ryytsä y.m. saarnaajat rakkaitten vaimoinne, lastenne ja sen siunatun Herran lauman, saarnaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa, jotka yksimieliset olette esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä.

Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja elämänne ehtooseen asti! Amen.

Onnen toivotuksella tervehdän teitä, ikuisen muistoon jääneitä rakkaita veljiä ja sisaria, ja annan tietää, että terveenä olemme ruumiin puolesta jotenkin määrään kaikki saarnaajat, ja uskomassa olemme syntein anteeksi saamisen armosta itsemme autuaaksi niinkuin ennenkin, ehkä suuren heikkouden ja sen suuren synnin voiman läpi sekä ilmoitan, että olemme saaneet monta kutsukirjaa tänä talvena Etelä-Suomesta, erittäinkin Helsingistä miehiltä ja vaimoilta sekä Helsingin kristittyin yhteisen kirjan, lähetetty Appelqvistin osoitteella, joissa kaikissa on sydämellinen

rukous, että saada saarnaajia Lapista sinne tänä talvena, joittenka edestä kiitämme teitä juuri sydäimestä asti sekä kristittyin terveisten edestä, joita anomisia ja hätähuutoja ei seurakunta Lapinmaalla pidä halpana. Mutta emme ole saattaneet näihin viimeisiin kutsukirjoihin ennen vastata, koska saarnaajat täällä ovat olleet reisuilla hajallansa. Nyt saimme useampia saarnaajia kokoon Vittangissa, jossa suuren kristittyin lauman kanssa luettiin ja tutkittiin Suomen kutsukirjoja, joissa on se sama ääni kuin ennenkin, ja päätettiin, että minun kirjoittaa teille, että koska eloa on paljon ja uskollisia työntekijöitä on vähän ja tarve joka paikassa, niin pyydämme ja rukoilemme, että olisitte kärsivälliset odottamaan ensi syksyyn asti, että saamme enempi tilaa ja saarnaajia kokoon.

Olkaa kuitenkin toivossa iloiset ja kärsivälliset murheissa ja lohdutakaa teitänne ijankaikkisen autuuden toivolla! Onhan teillä niin monta päälleluotettavaa saarnaajaa ja Pyhä Henki ja taivaan valtakunnan avaimet keskellänne, ettei yhdenkään tarvitse hengelliseen hätään kuolla. Jumala on kuitenkin ihmeellisellä tavalla varjellut sitä poikalasta, joka on syntynyt Ruotsin Lapissa, yli seitsemänkymmentä vuotta, ettei lohikäärme enkeleittensä kanssa ole saattanut ylösniellä, vaikka on pyytänyt suruttoman maailman joukon ja heidän sokeain pappeinsa ja niin monenvarisen eriseurauksen kautta, pilkan, ylönkatseen ja hengellisen vihan kautta tahtonut hävittää. Mutta vielä on monta kymmentä tuhatta neljän tuulen alla, joilla on yksi sydän ja yksi sielu. Sentähden olkaa turvatut, rakkaat ystävät Suomenkin maalla, sen oikean äidin helmassa! Seuratkaamme sitä suurta yönvalvojaa Jesusta Getsemanen Yrttitarhasta Golgatan mäelle, joka on polkenut tien läpi turmeluksen kaupunkia, johonka on jäänyt veriset jäljet, ja on kantanut kunnian kruunua, joka pilkalla painettiin Hänen päähänsä, jossa Hän on voittanut kaikille niille opetuslapsille, jotka Jesuksen nimen tähden pilkataan, katoamattoman kunnian kruunun. Sentähden ole kirkas, sinä veripunainen Kuningas, laumasi keskellä, ja riemuitse hengessä Sionin tytär Suomenkin rannoilla ja soita Herralle, uskossa katsellen maasta ylettyä Ristinkantajaa, sillä hääpäiväsi pian valkenee.

Eikä muuta, kun sanomme Kuoksun, Fransin, Björkmanin ja meidän vaimoimme, lastemme ja suuren kristittyin lauman kanssa sydämen rakkaita terveisiä teille, yllämainitut saarnaajat, rakkaitten perheittenne ja sen Herran lauman kanssa, joka teidän ympärillänne on, ja uskokaa rohvaistulla sydämellä kaikki synnit anteeksi; mekin täältä asti annamme ja todistamme Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa veressä. Sen muistakaa vielä kuolemankin hetkellä! Ja sanon hyvästin

siinä toivossa, että pian yhteen tulemme kirkkaassa ilmassa, jossa yhteen ääneen sanomme: amen, hallelujaa. Rukoilkaa meidänkin edestämme!
Seurakunnan puolesta

Isak Niku.

Surusanoma, kirjoitettu Wettasjärvässä toukokuun 27. 1921.

Rakas ja aina muistossa oleva työkumppani Herran viinamäen rakkaassa ja painavassa työssä Isak Kuoksu ynnä rakkaan emäntäsi Miinan ja lastesi ja ympäriolevaisten kristittyin kanssa.

Tässä tervehdän minä teitä rakkaita työkumppania ja tietää annan, että terveenä olemme nyt joltisesti ruumiin puolesta, mutta Oskari-veli vain jätti meidät ikävöiden kaipaamaan. Hän odotti pian pois pääsemistä kaikkein kovain tuskain ja vaivain alta ja pyysi rukoilemaan, että hän pian pääsisi lepäämään ja käski ja varasi sanoa teille niin paljon rakkaita terveisiä, ja sanoi kristityille, ettei ole teilläkään pitkä aika, ennenkuin tulette perässä. Ja se tuntuu, veljeni rakas, kyllä niin kova kaipaus, kun se katosi minun silmäini edestä, joka on niin paljon minuakin auttanut, että olen päässyt kristittyin vaatimuksia täyttämään, ja minun lapsiani pyytännyt opettaa kaikkeen siihen, mikä hyvä on ja tarpeellinen ruumiin ja sielun puolesta ja aina piti parempana kristittynä minun kuin itsensä ja aina halusi, että hän ennen kuolisi kuin minä.

Ja no, hän on tehnyt vuoronsa, mutta meillä se on edessä. Mutta vähän siitä, saati kostumme illaksi perille sen autuaallisen kuoleman kautta. Sentähden rukoilkaa, veljeni rakas ja sisareni, minunkin edestäni, että voitaisin sen suuren päämaalin kaikkein niitten kanssa, jotka teidän ja meidän kanssamme kilvoittelevat kalliimmassa uskossansa loppuun asti. Sillä paljon on, veljeni rakas, meillä ja teillä ystäviä toisella puolen sillatoman virran, joitten perään vetäköön aina meitä kaipaus ja koti-ikävä tästä maan tomusta, vaikka tuntuu niin hirmuisen paljon epäilyksiä, kun ihminen on ollut ja on niin paha. Mutta kuitenkin uskon, että teidän kanssanne kostumme siihen oikeaan Isänmaahan vähän sodan ja kilvoituksen perästä. Siellä ei enää muistu matkan vaivat eikä ampujan nuolet uletu niin korkealle; olette jo silloin lentäneet iloilmaan, jossa emme enää tarvitse pelätä kuolon surmaa niinkuin täällä. Sillä toivolla lohduttakaa itseänne tässä vaarallisessa maailmassa, rakkaat veljet ja sisaret, että emme sekaantuisi tämän ajallisen elämän suruihin niinkuin sieluimme vihollinen pyytää, että tarttuissimme kiinni tämän maailman suruun ja monenlaisiin kiusauksiin.

En tiedä nyt, veljeni, muuta. Olisin kyllä halunut sydämeistäni, että olisitte olleet täällä, kun lähemme saareen viemään pyhänä, mutta kun se on niin pitkä matka teilläkin. Oskari kuoli torstaina 12 aikaan päivällä. Ja nyt sanon sydämen pohjasta asti rakkaita terveisiä, teille kaikille Kreeta Stiinan ja lasteni kanssa, vieläpä kaikilta kristityiltä, ja sanon hyvästin siihen asti, kun tervehtelemme toisiamme, jos ei ennen, niin kaikkein ulosvalittuun joukossa, jossa sanomme tervetulemaan Karitsan häihin, jossa ei enää lohdutus lopu. Ja vielä todistan kaikki synnit ja epäilykset anteeksi Herramme Jesuksen nimessä viattomassa ja kalliissa veressä. Rukoilkaa edestäni! Omalla kädellä

Samuel Wettasjärvi.

Pyydän vastaamaan jonkun sanan, kun saat tämän.

Kirjoitettu Gellivaaran kirkonkylässä se 30. päivä joulukuuta 1921.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen rakkaassa ja painavassa työssä Suomen maalla: N. Milen, Johan ja Joel Ahonen, Johan Ihalainen, S. Vesterinen, J. Kukkonen, K. Toivonen y.m. saarnaajat rakkaitten emäntäinne, lastenne ja sen siunatun ja kalliin Herran lauman, saarnaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa, jotka yksi olette esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja elämäne ehtooseen asti! Amen.

Onnen toivotuksella tervehdämme teitä, ikuiseen muistoon jääneitä veljiä ja sisaria Suomen maalla, ja annamme tietää, että olemme kokoon-tuneet tänne Gellivaaran joulukokouksiin niinkuin ennenkin, saarnaajat ja vanhimmat Lapista, Norjasta, Luulajasta, Kainuusta y.m., mutta ei Suomesta. Ja olemme saaneet lähetyskirjoja Norjasta ja Amerikasta, mutta ei nykyään Suomesta, joita olemme lukeneet ja tutkineet, niinkuin kaikkia kristillisyytemme tärkeitä ja painavia asioita, Herran edessä, ja myös teidän kirjeitänne, jotka ovat jääneenä kesänä tulleet, joista näemme, että pyydetään seurakuntaa, että lähettäisi heille saarnaajat auttamaan heitä. Ja Ala-Kainuusta, Länsi- ja Itä-Norjasta ovat myös itse persoonallisesti täällä saarnaajat ja veljet, jotka tahtovat saarnaajia täältä, ja myös teidän kirjeenne, erittäinkin se Porissa juhannuksen aikana pidetyssä ko-

kouksessa kirjoitettu kirja, joka on kirjoitettu seurakunnan kanssa, jossa pyydätte saarnaajia täältä. Ja että niin monta vuotta on kulunut siitä asti, kun olette alkaneet tahtomaan täältä saarnaajia, niin on seurakunta päättänyt, että lähettää saarnaajat tänä kevät-talvena. Mutta koska ei yhtään sieltä tullut eikä yhtään sanaa kirjoitettu, vaikka olemme hartaasti odottaneet tähän tärkeään kokoukseen vereksiä sanomia, miten on teidän mielipiteenne, jonka tähden pyydämme, että ilmoitatte teidän tarpeen meille varsin, kun saatte tämän.

No, terveenä olemme kaikki saarnaajat ruumiin puolesta ja uskomassa niinkuin ennenkin. Ja kokouksia olemme pitäneet tämänkin talven syksystä asti, ja Jumalan sana on vaikuttanut voimallisesti kaikissa kokouksissa, että on paljon langenneita ylösnoussut ja suruttomuudesta tullut, ja ilon ja riemun ääni kuuluu kaikissa kokouksissa. Mutta hengellinen sääty, suruttomain ja puoliheränneitten pappein ja eriseurasten ja maailman joukon kanssa, ovat kristillisyyden totuutta vastaan niinkuin ennenkin. Mutta ei ole vielä kukaan voittaneet, eikä heillä ole enempi sias taivaassa, koska se suuri sotasankari Herra Jesus käypi vieläkin laumansa edellä sotijana ja voittajana, jonka seuraajat tahdomme olla elämän ehtooseen asti:

Sentähden, rakkaat veljet ja sisaret Suomenkin maalla, olkaa turvatut sen oikean äidin sylissä, jossa olette turvan löytäneet, jossa saamme joskus katsoa uskon avatuilla silmillä maasta ylettyä ja orjantappuroilla kruunattua kuningasta Jesusta, joka on antanut henkensä meidän edestämme, ja olkaa toivossa iloiset ja kärsivälliset murheessa ja kiusauksissa, että voiton päällä pysymme tämän vähän aikaa, kun olemme täällä viipymässä. Ja uskokaa, rakkaat veljet ja sisaret, rohvaistulla sydämellä, että synnit on anteeksi annettu. Mekin täältä asti annamme ja todistamme sen suuren kristittyin lauman kanssa, jotka nytkin koossa olemme, Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa veressä, ja sanomme hyvästin siinä toivossa, että pian yhteen tulemme ijankaikkisuuden kirkkaassa ilmassa, ja sanomme sydämen rakkaita terveisiä kaikille yllämainituille, rakkaille veljille ja sisarille Suomen maalla. Rukoilkaa meidänkin edestämme!

Seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Niku, Isak Kuoksu, Samuel Wettasjärvi, Viktor Apelqvist, Frans Larsson Parakka, Viktor Björkman, Oskar Björkman, Karl Nilsson, K. R. Erlandsson, Petter Sitsi, Johan Jönsson Mäntyvaara, Anders Pitsa, J. O. Rova, F. W. Häggström; Norjan saarnaajat: Petter Persen, Johan Magnus Olsen, John Jörgelsen, Antti Jumisko, Vesisaari y.m.

Ja vielä ilmoitamme, että meidän ja teidän rakas veljemme ja vanhin, saarnaaja Yrtti-Nilssi on nukkunut kuoleman uneen tänä syksynä, loka-kuun alkupäivinä, ja on siirtynyt kirkkaaseen ilmaan.

Ne samat.

Lahti, huhtikuun 5. p:nä 1922.

Rakkaille vanhimmille ja uskollisille Sionin muurin vartijoille sekä meidän rakkaille vaimoillemme Brita Johanna Niku ja Miina Kuoksu ja kaikille saarnaavaisille miehille, teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne ja kaikkein totuuden apulaisten ja palvelevaisten vaimoin ja sen siunatun Herran lauman kanssa Ruotsin Lapin maalla, että myös kaikki saarnaajat Norjassa ja Amerikassa, teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa, ja kaikkein totuuden apulaisten ja palvelevaisten vaimoin ja sen siunatun Herran lauman kanssa, jotka meidän ja teidän kanssa yksi ovat esikoisten seurakunnassa ja sen siunatun opin kuuliaisuudessa. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja aina elämänne ehtooseen asti! Amen.

Onnen toivotuksella tervehdämme teitä, ikuiseen, unhottumattomaan muistoon jääneitä työkumppaneita ja sitä kallista Herran laumaa kaikkialla, ja annamme tietää, että olemme onnellisesti ja terveenä saapuneet tänne Suomeen, ja ilolla ja rakkaudella ovat meitä vastaanottaneet sekä saarnaajat että kristityt, muutamat Torniolta asti. Poikkesimme ensin Tampereella ja siitä tulimme Helsinkiin 28. päivänä maaliskuuta, jossa olemme pitäneet kokouksia, joissa oli suuri paljous kristityitä koolla monista paikkakunnista. Ja Jumalan sana on vaikuttanut niin, että kaikki riitaisuudet ja erimielisyydet, mitä on ollut kristittyjen välillä, on sovittu, ja anteeksi rukoilleet toiset toisiltansa ja anteeksi antaneet, ja me myös olemme anteeksi antaneet Herran Jesuksen nimeen ja kalliiseen vereen. Ja ilon ja riemun äänet ovat kuuluneet, ja langenneita on ylösnoussut lankeemuksesta, ja ovat myös suruttomuudesta parannuksia tehneet, niin että on ollut hauskat kokoukset.

Tähän Lahteen tulimme eilen, johon myös on tullut monista eri paikoista, että on suuri kristittyjen lauma koolla. Ja tästä menemme Joensuuun ja sieltä Viipuriin pääsiäiseksi, ja niin Helsingin kautta Turkuun ja sieltä Tampereelle, ja, jos aika myöten antaa, niin sieltä Poriin.

No, Jumalan on asia, jonka työssä työläässä me olemme. Ja niin olemme uskomassa, että Hän kääntää kaikki asiat parhaaksi niille, jotka

Häntä rakastavat, jonka nähneet olemme, ja vielä täälläkin tämän lyhyen ajan aikana, jonka nytkin Suomessa viipyneet olemme, kun olemme uskossa työtä tekemässä, niin Jumala on antanut työllensä siunauksen. Jonka tähden, rakkaat veljet ja sisaret kaikkialla, pitäkäämme kiinni lujusti siitä opista, josta elämän ja hengen saaneet olemme, josta jo niin monta kymmentä tuhatta on ilolla päivänsä päättänyt, jotka ovat jo heidän opettajainsa kanssa veisaamassa voiton virttä Jumalan paratiisissa, tapetun Karitsan häissä. Ja vielä on monta kymmentä tuhatta Ruotsissa, Norjassa, Suomessa ja Amerikassa, jotka ovat odottamassa sitä autuaallista hetkeä, että saavat pois riisua turmeluksen ja sen tuntemisen ja yhdistää äänensä ynnä heidän kanssansa veisaamaan amenta ja hallelujaa alati ja ijankaikkisesti. Se on Jumala, rakas Isä, pois pyyhkivä kaikki murheen ja kaipauksen kyyneleet lastensa kasvoista; sentähden rohvaiskaa sydämenne uskomaan! Ja mekin vielä todistamme täältä asti: kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen nimeen ja kalliiseen vereen; se uskokaa vielä, koska viimeisen kerran silmänne tälle maailmalle kiinni painatte! Me sanomme hyvästi siinä autuaallisessa toivossa, että pian yhteen tulemme, jos ei ennen, niin suurissa kokouksissa, tapetun Karitsan häissä, ja silloin ei enää lohdutus lopu ijankaikkisesti. Sydämen rakkaita terveisiä kaikilta Suomen saarnaajilta ja kristityiltä, ja olkaa viimein sydämen rakkaudella meiltä tervehdityt! Rukoilkaa edestämme! Seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Niku, Isak Fors Kuoksu, N. Milen, J. Ihalainen, Mikko Hulkkonen, Johan ja Joel Ahonen, S. Vesterinen, J. Hirvonen, Kalle Luoma, Oskar Ryytsä, J. Salminen, K. Ruusula, R. Salminen, K. Helenius, E. Masalin, Johan Haarala, F. J. Tamminen, August Hautamäki, K. J. Heinonen, E. Blom, J. Kukkonen, V. Nieminen, A. Holm, J. Fager, Kaarlo Toivonen, kaikki emäntäinsä ja lastensa kanssa.

A. Marttala, E. Rantanen, O. Vainio ja J. O. Abramsson eivät ole voineet saapua kokouksiin huonon terveytensä tähden.

Tampere, huhtikuun 28. p. 1922.

Tykö rakkaille veljille ja vanhemmille ja uskollisille työntekijöille Herran viinämäen raskaassa ja painavassa työssä: E. Samuel Wettasjärvi, Viktor Apelqvist, Frans Parakka, Viktor Björkman y.m. saarnaajat hei-

dän rakkaiden vaimoina ja lastensa sekä sen siunatun Herran lauman kanssa, joka ympärillänne on siellä Ruotsin Lapissa, sekä myös Norjan ja Amerikan saarnaajat sen kalliin Herran lauman kanssa, kuin siellä on.

Jumalan ja meidän Herran Jesuksen armo ja rauha levätköön päällänne nyt ja aina, amen. Tällä rakkauden ja rauhan tervehdyksellä tervehtelemme teitä kaikki Suomen saarnaajat suuren kristittyin lauman kanssa, jotka yksi olemme teidän kanssanne esikoisten seurakunnan helmassa, joka tällä viimeisellä etsikkoajalla on eläväksi kivulla syntynyt Ruotsin Lapissa, josta elävä evankeliumi ja oikea autuuden oppi on saarnattu ja joka on puhtaana säilynyt tähän päivään asti ja nytkin keskelämme saarnattu näiltä rakkailta vanhemmilta Isak Kuoksulta ja Isak Nikulta, jotka esikoisten seurakunnalta meille raamattuun jälkeen lähetetyt ovat, joitten siunattuun Jumalan välikappalten edestä juuri sydämestämme kiitämme kaikkia saarnaajia ja koko Lapinmaan seurakuntaa, kun ovat meitä sekä lähetyksiämiesten että lähetykskirjain kautta muistaneet :niin monta eri kertaa, jota emme voi tässä elämässä kyllin palkita, mutta vanhurskastein ylösnousemisessa on sen Jumala palkitseva. Ja Jumalan sana on nyt niinkuin ennenkin saarnattu kaksiteräisenä ilman ihmisten muodon katsomista, ja on se vaikuttanut voimallisesti, että monet ovat uskottomistakin heränneet ja kyynelten kanssa syntyänsä anteeksi aneet, ja kun heille on synnit anteeksi annettu, niin ovat sydämellänsä uskon käsittäneet ja niin ovat oven Herran Jesuksen kautta oikeaan lamashuoneeseen sisälle johdatetut. Paljon ovat langenneista lankeemuksistaan ylösnostetuksi tulleet, vieläpä eriseuraisistakin ja paljon ovat myös kristityt tarvinneet syntiä anteeksi saada, ja mitä on Helsingissä ollut kristittyin välillä riitaisuutta ja loukkauksia toisiansa vastaan, niin ovat ne Herran edessä koetellut ja oikeat tuomiot niin annettu, ja niin ovat kristityt toisiltaan anteeksi aneet ja anteeksi antaneet, ja niin ovat synnit hukkuneet armon ja laupeuden mereen, josta kaikesta Jumalalle kiitos ja ylimmäinen ylistys olkoon!

Ja nyt nämä kalliit veljet ja vanhemmat ovat täällä Suomessa kulkeneet Helsingissä, Lahdessa, Joensuussa, Turussa, Viipurissa ja nyt ovat täällä Tampereella ja täältä Ouluun ja niin kotia. Monet Suomen saarnaajat ja suuri kristittyin joukko on ollut seuraamassa heitä, ja joka paikassa on ollut niin paljon kansaa koolla, ettei rukoushuoneet ole vetäneet, vaan on täytyntä kirkkojakin lainata, ja suuret, voimalliset vaikutukset ja ilon liikutukset ovat olleet joka paikassa, ja suuri hartaus on tullut ylösherätetyksi, josta on syy kiittää Jumalaa, rakasta taivaallista Isää. O kuinka suuri ja väkevä on Israelin Jumala pyhäinsä keskellä, ja joka on poikansa vikauhriksi antanut ja seurakuntansa rakentanut senkaltai-

sen perustuksen päälle, jota ei helvetin portitkaan kukistaa saata, johonka mekin olemme sisälle johdatetut sitä alennuksen tietä ja jossa meillä on turvan ja suojan paikka hädänkin aikana, silloin, kun monenkaltaiset tuulet puhaltavat maailman meriltä, sillä sitä vastaan on tällä etsikkoajalla niinkuin ennenkin uskonon pappiskunta omanvanhurskauden rakentajain, kuolleen uskon tunnustajain ja yhteisen kansan kanssa nousut kristillisyyttä ja Jumalan voimaa vastaan, vaan eivät ole voineet sitä kukistaa, vieläpä monenkaltaiset eriseurajat ja hengelliset liikkeet ovat tulleet sitä vastaan, mutta se on tullut todeksi, että kaikkalainen ase, joka Häntä vastaan nousee, se tyhjään raukeee, sillä Pyhän Hengen valkeaa, joka palaa Sionissa, ei he saata sammuttaa eikä sitä kaupunkia peittää, joka vuorelle on rakennettu.

Ja nyt ei muuta, vaan me kaikki saarnaajat tämän kristittyjen lauman kanssa täältä Suomesta yhtenä näiden vanhinten kanssa sanomme rakkaimmat terveiset sekä Norjan ja Amerikan ja Ruotsin Lapin kristityille ja uskollisille työntekijöille, totuuden apulaisille ja palvelevaisille vaimoille, ja vielä rukoilemme anteeksi kaiken syntisyyden ja pyydämme rukoilemaan edestämme, että voiton päällä pysyisimme, ja nyt sanomme hyvästi siinä uskossa, että teidän ja meidän synnit on anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä ja veressä, jos emme toisiamme näe tämän maan päällä, niin kuitenkin tuolla puolella sillattoman virran saamme ijankaikkisissa Karitsan häissä tervehdellä toisiamme ja yhdistää äänemme veisaamaan amenta ja hallelujaa Jumalalle ja tapetulle Karitsalle, alati ja ijankaikkisesti. Seurakunnan kanssa ja puolesta

N. Milen, J. Ihalainen, Johan ja Joel Ahonen, S. Vesterinen, K. Toivonen, V. Nieminen, E. Rantanen, Y. Ruusula, J. Kukkonen, O. Ryytä, M. Hulkkonen, A. Holm, K. Luoma, J. Haarala, J. Fager, J. Salminen, G. Salminen, K. Helenius, F. J. Tamminen, y.m. y.m.

Kuoksussa se 10. päivä toukokuuta 1922.

Tulen tyköne, rakkaat veljet ja sisaret, tervehtimään teitä jollakin harvalla ratilla, ja saan antaa tietää, että olemme onnellisesti kotia kostuneet. Tulimme pyhä-aamuksi Nikun kotia, ja maanantaita vasten yöllä tulim minä kotia. Ja terveenä oli meidän perheet, joka oli iloista meille, josta olisi syytä kiittää Jumalaa, rakasta taivaallista Isää, Hänen suuren armonsa edestä, joka meitä niin onnellisesti on kuljettanut.

Nyt tervehdän teitä kaikkia Etelä-Suomen saarnaajia ja palveluspiikojia ja kaikkia totuuden apulaisia sydämen rakkaudella, toivottaen onnea ja siunausta ruumiin ja sielun puolesta. Ja kiitämme teitä, rakkaat ystävät, sen rakkaan kanssakäymisen edestä, jota saimme pitää teidän kanssanne, joka aika ei unohdu niin kauan kun silmämme valvovat. Ja olkaa nyt turvatut kaikki rakkaat työkumppanit siellä Etelä-Suomen rannoilla, jotka yhtä armon ilmaa hengitätte esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä, joka on ensiksi kivulla syntynyt laihassa Ruotsin Lapissa ja on oikean raamatullisen lähetystoimen kautta levitetty neljään tuuleen: itään, länteen, etelään ja pohjoiseen ja niin lavealle, kuin levinnyt on ja pysyy hengellisen hallituksen alla, on oikea seurakunta, joka on rakettu profeettain, Kristuksen ja apostolien perustuksella, jossa Jesus Kristus paras kulmakivi on, jonka päälle koko rakennus nojaa ja jota on tuulet puhaltaneet ja virrat syöneet ja eikä ole kukistaneet. Ja niin on kirjoitettu, että Jumalan vahva perustus pysyy, joka on siihen kiinnitetty, sentähden jokainen lakatkoon vääryydestänsä, joka Kristuksen nimeä mainitsee. Se on saatanalla tiellä ollut se oikea kristillisyyys, jota se ei saa siirtymään sialtansa.

Sentähden olemme turvatut, rakkaat veljet ja sisaret: yhden Sionin vuoren tykö tulleet olemme ja elävän Jumalan kaupunkiin, jossa rauhan-kelloja soitetaan, ja jossa rauhattomat omattunnot käsittävät rauhan ja levon heidän sieluillensa. Vaan täällä emme saa kauan levätä rauhassa, sillä sielun vihollinen karkottaa monen kaltaisilla kiusauksilla niinkuin taivaan lintuja pesästänsä ja yöpuultansa. Vaan pysykää pesässä te armonlinnut siihen asti, että siivet kasvavat niin vahvaksi, että jaksatte lentää niin korkealle iloilmaan, että näkyvät ijankaikkiset asumasijat. Ei ole täällä yhtään vahvaa asumasijaa tämän syntisen maan päällä, niin olemme kuin vieraat maailmassa. Sentähden pyrkikää, rientäkää, ikävöitäkää, kiiruhtakaa aina teidän turvapaikkaanne, te armonlinnut, koska ukkonen kovin pauhaa, ja maailman meri lainehtii niin kovin, että aallot lyövät yli heikon uskon laivan. Vaan soutakaa, soutakaa te Jesuksen opetuslapset ja huutakaa korkealla äänellä: Herra Jesus, nouse ja auta meitä, me hukumme! Kyllä Jesus herää, koska Hän on laivassa ja asettaa tuulen ja meren, että tulee vähäksi aikaa tyven, että taas päästään yhtä kuin uusilla voimilla matkaa jatkamaan Isänmaata kohti. No, siinä toivossa olen minäkin, teidän heikko veljenne, että rukoillette minunkin puolestani Jumalaa, että minäkin jaksaisin seurata laumaa siksi, kun kotikunniaan kostumme.

Rohvaiskaa sydämiänne uskomaan! Minäkin täältä asti annan ja toistan kaikki synnit, viat ja heikkoudet anteeksi Herran Jesuksen nimessä

ja kalliissa sovintoveressä. Ja se muistakaa vielä kuolemankin hetkellä, ennenkuin silmänne kiinni painuvat. Hyvästi nyt rakkaat ystävät Lahdessa, Viipurissa, Kuivanteella, Joensuussa ja sen ympäristöllä ja niin laviaille kun tätä levitetään. Ja rukoilkaa minunkin, vaimoni ja lasteni edestä! Pyytää vähin veljenne vaivassa ja valtakunnassa.

Isak Olsson Fors Kuoksu.

Sanokaa meidän terveiset niin lavialta, kun olemme kulkeneet: Helsingissä, Turussa, Tampereella, Oulussa, ja olkaa tervehditty kaikki saarnaajat ja palveluspiiat kaikkein totuuden apulaisten kanssa. Ja kiitän teitä juuri sydämen pohjasta sen ylenpaltisen palveluksenne edestä, jota emme koskaan saata teille palkita; vaan Herra, vanhurskas tuomari, palkitsee teidän työnne ja vaivanne vanhurskasten ylösnousemisessa. Hyvästi nyt Herran, sen Hyvän Paimenen, haltuun siinä autuaallisessa toivossa, että pian yhteen tulemme, jos ei ennen, niin kunnian paratiisissa, toisella puolen sillattoman virran, jossa on se oikea kotimaa, johon henkemme usein huokaa. Voi, jos piankaan se aika joutuisi, että saisimme ummistaa silmämme tälle katoovaiselle maailmalle ja saisimme sanoa: terve tulemaan tapetun Karitsan häihin, jossa sanomme vanhinten ja koko maasta ostetun lauman kanssa yhteen ääneen amenta ja hallelujaa alati ja ijankaikkisesti. Silloin ei enää muistu mieleen matkan vaivat ja ne monet murheet, joitten läpi on kulkeminen, läpi tämän maailman korven. Sentähden kannattaa, rakkaat veljet ja sisaret, kilvoitella tämän vähän aikaa, sillä palkkamme on suurempi kuin meidän vaivamme, joka ajallinen ja keveä on ja saattaa ijankaikkisen ja määrättömän kunnian. Voi, kuinka syntinen on pyhä, ja saastainen on puhdas, ja väärä on vanhurskas. Jos ulettuisit käteni, niin ottaisin kaulasta. Ja sanon hyvästin, ehkä viimeisen kerran tämän maan päällä, siinä toivossa, että emme ole ijankaikkisesti eroitetut toisistamme. Hyvästi nyt taivaaseen asti! Muistakaa aina teidän rukouksissanne minuakin anteeksi antavaisella sydämellä!

Kirjoitti sama.

Masuninkylä 19/5 —22.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: N. Miten, Johan ja Joel Ahonen, S. Vesteri-

nen, E. Rantanen, J. Ihalainen, V. Nieminen, J. Fager, M. Hulkkonen, K. Toivonen, K. Luoma, J. Haarala, A. Holm, J. Ruusula, O. Ryytä, J. ja A. Salminen, K. Helenius, F. J. Tamminen y.m. rakkaitten emäntäinne ja lastenne ja siunatun ja kalliin Herran lauman, saarnaavaisten miesten, palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa, jotka hengittävät yhtä Jumalan armon raitista ilmaa teidän ja meidän kanssa esikoisten seurakunnassa, Suomen maalla.

Onnen toivotuksella tervehdän teitä, ikuiseen muistoon jääneitä veljiä ja sisaria, joita kasvoista ja sydäimestä tunnen, joittenka kanssa olemme saaneet tälläkin viime reisulla pitää rakasta kanssakäymistä ja nautita niin monta autuaallista ilon hetkeä, joittenka edestä vieläkin kiitan juuri sydäimestä rakkaita ystäviä, ja sen ylönpalttisen rakkauden palveluksen edestä meitä kohtaan, ehkä niin heikot palvelijat teidän keskellänne olimme. No, terveenä ja onnellisesti olemme kotia saapuneet. Perheemme oli myös terveenä, josta kaikesta Jumalalle kiitos, joka on meitä niin onnellisesti kuljettanut sielun ja ruumiin puolesta maalla ja merellä, että aina voiton päällä pysymässä ja uskon kautta hyvän omantunnon rauhan säilyttämässä, vaikka monen vaivan ja suuren synnin voiman läpi; mutta kannattaa se kyllä, veljet rakkaat ja sisaret, tämän lyhyen ajan, kun olemme täällä olemassa, sillä palkan maksu on suuri. Sentähden tehemme työtä tässä kalliissa autuuden asiassa, jokainen sen lahjan kanssa, minkä Herralta saaneet olemme, sen opin ja esikuvan jälkeen, jonka kristillisyytemme vanhimmat ovat jälkeensä jättäneet, jossa uskossa ja opissa on jo niin monta kymmentä tuhatta ilolla päivänsä päättäneet ja menneet heidän Herransa iloon. Ja saarnatkaa sovintosaamaa sovintoveren kautta, että Herran lauman koossa pysyy, ja uskokaa, rakkaat veljet ja sisaret, rohvaistulla sydämellä, että synnit ovat anteeksi annetut; mekin täältä asti annamme ja todistamme Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä.

Ja siinä toivossa sanomme hyvästiä, että pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen sanomme: amen, hallelujaa, amen. Olkaa minulta vaimoni, perheeni ja kylämme kristittyin kanssa sydämellisellä rakkaudella tervehditty! Sammeli ja Frans kävivät täällä sanomia kuulemassa, ja käskivät sanoa sydämen rakkaita terveisiä Suomenmaan kristityille kun kirjoitan, mutta olkaa minulta ensin ja enin tervehditty! Rukoilkaa minun edestäni! Vähin veljenne, osallinen vai-
vassa ja evankeliumin edesvastauksessa:

Isak Niku.

Kuoksussa se 27. päivä toukok. 1922.

Tulen tykösi rakastettu veli, Kalle Toivonen, ja kiitän kirjeesi edestä, jonka sain ilokseni vastaan ottaa. Josta näin, että olette Vesterisen kanssa jatkaneet kokousta vielä Kemissäkin, joka oli ilosanoma meillekin, jonka armollisen avun edestä kiitämme teitä kaikkia Suomen saarnaajia, jotka siinäkin niin paljon meitä joudutitte, että meidänkin terveys riitti. Ja kiitämme Tammi-veljeä ja Helenius-veljeä emäntäinsä kanssa, jotka meitä saattoivat Tornioon asti, jotka meitä rakkaudesta palvelivat ja kauniisti lähettivät. Ja niin onnellisesti ja terveenä olemme kotia koituneet, ja meidän molempain perheet olivat terveinä, josta kaikesta taivaalliselle Isällemme olkoon kiitos ja ylimmäinen ylistys.

Onnen toivotuksella tervehdän koko Etelä-Suomen Sionia kaikissa kaupunki- ja paikkakunnissa, joissa olemme kulkeneet ja paljon useampain paikkakuntain kristityitä kohdanneet, joitten kanssa olemme rakasta kanssakäymistä pitäneet, joka ei ikänään unhotu. Ja vieläkin kiitämme kaikkia rakkaita veljiä ja sisaria, joitten nimiä emme suita mainita; on kuitenkin nimenne kirjoitetut taivaissa. Olkaa toivossa iloiset ja kärsivälliset kaikissa murheissa ja matkan vaivoissa, joittenka läpi tie menee. Kuitenkin uskomme, että onnellisesti koidutte kotimaan rantaan asti, kun osoitatte kuuliaisuuden teidän opettajillenne: "Jotka valvovat teidän sielujanne, niinkuin ne, jotka niistä luvun tekemän pitää, että he sen ilolla tekisivät ja ei huokauksella." Sillä sen tiedätte kaikki opettajat, ettei ole hauska tehdä lukua tottelemattomani vahingosta, joita usein tapahtuu. Vaan vakuutetut olemme teidän keskellänne, ettei opin eikä valkeuden puutteessa tule vahinkoa, josta Jumala, rakas taivaallinen Isä, meitä ja teitä varjeltakoon, ettemme eksyisi oikealle taikka vasemmalle puolelle. Sentähden, rakkaat veljet ja sisaret, vaeltakaa varoituksella tämä lyhyt aika ja kieltäkää itsenne maailmasta ja kantakaa Jesuksen ristiä; niin on Jesus sanonut, että: "Minun ikeeni on sovelias ja minun kuormani on keveä."

Olkaa turvatut, rakkaat veljet ja sisaret, ja uskokaa kaikki synnit anteeksi! Minäkin täältä asti annan ja todistan kaikki synnit, viat ja heikkoudet Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa savinto-veressä. Ja sen muistakaa vielä kuolemankin hetkellä, ennenkuin silmänne kiinni painuvat. Josta varmat olemme, että kyllä olemme monelle ystävälle silläkin reisuUa sanoneet viimeisen hyvästin tämän maan päällä; mutta sillä autuaallisella toivolla kilvoitteleminen, että vähän ajan perästä tulemme niihin kokouksiin, josta emme enää tarvitse erkaantua emmekä hyvästi jättää toiset toisillemme. Emme olekaan, rakkaat, täällä, kuin

vieraina vähän aikaa tässä pahassa maailmassa. Eikä maailma olisi niin paha, vaan pahain ja pirullisten ihmisten tähden, niinkuin olette saaneet koetella sielläkin Suomen maalla, minkälaisen mellakan saattaa tämän maailman jumala nostaa maailman merellä. Ja taas olette saaneet sen nähdä, että kuinka Jumala saattaa ihmeellisellä tavalla omansa varjella, että on uskottava vieläkin, ettei hiuskarvaakaan pidä päästänne putoamaan ilman Herran tahdotta.

Hyvästi nyt kaikki rakkaat veljet ja sisaret koko Etelä-Suomen rannoilla ja niin lavealta, kuin tätä levitätte. Ole nyt veljeni niin hyvä ja levitä tällä yksinkertaisella kirjeellä terveiset kristityille niin lavealle kun näet mahdolliseksi, koska tiedät, että minulla on siihen vähän kykyä, koska olen ilman opita, ja vähän on vielä aikaa. Nyt taas pidämme lähteä tunturille; sieltä on tullut kutsukirja. Ja tervehdä sinä, veljeni, minun puolestani kutakin nimeltänsä! Olkaa nyt minulta tervehdityt vaimoni ja lastemme kanssa ja kylämme kristityiltä! Rukoilkaa, rakkaat ystävät, minun ja koko minun perheeni edestä! Tätä pyytää vähin veljesi elämän kaidalla tiellä, osallinen vaivassa ja valtakunnassa

Isak Olsson Forskuokuksu.

Kuoksussa se 22. päivä marraskuuta 1922.

Tulen tykösi jollakin harvalla ratilla tervehtimään sinua, rakastettu veli Herrassa, Kalle Helenius, emäntäsi, lastesi ja mummun kanssa ja koko sinun perhettäsi. Kiitän sen kalliin kirjeen edestä, jonka sain ilokseni vastaanottaa, vaikka vastaus on kyllä viipynyt ylönsä kauan.

Onnen toivotuksella tervehdän koko Etelä-Suomen Sionia, kaikkia saarnaavaisia miehiä ja palvelevaisia vaimoja ja kaikkia totuuden apulaisia, jotka yhtä Herran huonetta kanssamme rakennatte. Ja rukoilkaamme taivaalliselta Isältämme siihen siunausta, että Jumalan siunattu työ menestyisi, vaikka vihamies kyllä pyytää turmella Jumalan työtä, missä hän jalan sijaa saapi. Mitä hän ei voi väärällä opilla turmella, niin hän pyytää viedä julki jumalattomuuteen, että saisi uuden suruttomuuden nousevaan polveen, jonka tähden lisääntyy paljon työtä ja vaivaa ja raskasta murhetta. Jonka tähden tarvitsette rukoilla kaikki te, joilla on rukouksen voima, kaikkein työmiesten edestä, että Herra Jesus antaisi voimaa voimattomallakin ajalla, että jaksaisimme sotia perkelettä, maailmaa ja meidän omaa lihaamme vastaan ja jaksaisimme kaataa satanan

sankaria tällä viimeisellä maailman lopun ajalla, joka nähtävä on, että synti ja perkele tulevat aina hirmuisemmaksi, mitä likemmäksi maailma loppuansa lähenee. Vaan sen uskomme, että vielä ratsastaa kuningasten Kuningas valkian orhiin päällä, jonka vaatteessansa ja reidessänsä on nimi kirjoitettu: kuningasten Kuningas ja herrain Herra; ja sotajoukko seuraa valkeilla hevosilla. Ja sen uskokaa rakkaat veljet ja sisaret, että Hänen voimansa kautta voiton päällä pysymme, kun seuraamme Jesusta ristin ja itsensäkieltämisen tiellä, joka on lihalle raskas.

Sano nyt veljeni kaikille saarnaajille ja kaikille kristityille minulta juuri sydämen rakkauden terveisiä niin lavalta kuin tätä luette. Usein muistan teitä ja sitä rakasta kanssakäymistä teidän keskellänne ja sitä ylönpalattista rakkauden palvelustanne meitä kohtaan, jonka tunnen, että olemme suuressa kiitollisuuden velassa teitä kohtaan, kaikkia rakkaita veljiä ja sisaria, joitten läpi olemme kulkeneet ja Kristuksen evankeliumia saarnanneet, ehkä suuressa heikkoudessa: Joensuussa, Viipurissa, Lahdessa, Helsingissä, Turussa, Tampereella ja Oulussa. Ja sano saarnaajille erittäin paljon terveisiä: Joel Ahoselle, Juho Ahoselle, N. Milenille ja Juho Hirvoselle, Kusti Asikaiselle, Vesteriselle, Ihalaiselle, Kalle Toivoselle, F. Tammiselle, Evalt Rantaselle, Ruusulalle, kaikille vaimoinsa ja lastensa kanssa, Kalle Luomalle, Ville Niemiselle, Ryytsälle, Isak Kukkoselle ynnä heidän perheittensä kanssa ja kaikille rakkaille veljille ja sisarille, joitten nimiä en suita mainita, vaan ovat kuiten nimenne kirjoitetut Karitsan elämän kirjassa. Ja uskokaa kaikki synnit anteeksi! Minäkin täältä asti annan ja todistan Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, joka viaton veri on vuotanut Getsemanessa ja Golgatan mäellä syntimme sovinnoksi. Ja sentähden korjatkaa, rakkaat veljet ja sisaret, näitä sovintoveren pisaroita saastaisiin astioihin elämäksi ja voimaksi, että jaksaisimme katkaista tämän viimeisen puoli neljännestä, joka vielä on jäljellä tästä vaivaloisesta korven matkasta siihen asti, kun saamme laskea vaellussauvamme kuoleman virran rannalle ja jättää hyvästin toiset toisillemme.

Siinä toivossa jätän nytkin hyvästin, että pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen sanomme: amen, hallelujaa. Ja rukoilkaa, rakkaat ystävät, minunkin heikon matkamiehen edestä, että minäkin illaksi kotia kostuisin. Ole nyt Kalle ja Mimmi lastesi ja mummun kanssa minulta Miinan ja lastemme kanssa ja kylämme kristityiltä sydämellisellä rakkaudella tervehditty! Ja jääkää Jumalan armon haltuun!

Kirjoitti

Isak Olsson Fors.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, Gellivaarassa, joulukokouksessa,
29. p:nä joulukuuta 1922.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä Suomen maalla, rakkaitten emäntäinne ja lastenne ja kaikkein saarnaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten ja sen siunatun lapsilauman kanssa ympärillänne, jotka hengittävät yhtä Jumalan armon raitista ilmaa meidän ja teidän kanssanne esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Jumalan armo ja rauha meidän Herramme Jesuksen tuntemisen kautta lisääntyköön teille nyt ja aina elämänne ehtooseen asti! Amen.

Onnen toivotuksella tervehtelemme teitä, ikuiseen muistoon jääneitä ystäviämme ja annamme tietää, että olemme olleet koolla täällä Gellivaaran kirkonkylässä Lapinmaan saarnaajat, vanhimmat ja nuoremmat, ja Kainuusta, Luulajasta ja myös meidän ja teidän rakkaat veljet ja uskolliset työntekijät Suomesta heidän kumppaniensa kanssa ja Norjasta sekä suuri kristittyjen lauma monista paikkakunnista, tutkimassa ja koettelemassa kristillisyytemme korkeita ja painavia asioita Herran edessä. Ja olemme myös lukeneet ja tutkineet niitä lähetys- ja kutsukirjoja, joita olemme iloksemme saaneet vastaan ottaa Amerikasta, Norjasta ja Suomesta monilta, joittenka edestä kiitämme juuri sydäimestä, vieläpä sen rauhan sanoman, jonka näemme kirjeistänne ja kuulemme niitten kautta, jotka itse tänne saapuneet ovat, että rauha ja rakkaus ja yksimielisyys on säilymässä kristittyin välillä, ja vielä sekin, mitä on ollut Helsingissä ynnä muualla heikkoa luottamista Suomen saarnaajia kohtaan joillakin, on parannus. Se ilahduttaa meitä suuresti, kun saamme niin autuaallisia rauhan sanomia tämän siunatun kristillisyyden laveudesta, ja että Herran työ menestyy niin kauas, kuin esikoisten seurakunnan uskolliset palvelijat ovat ulettuneet työtä tekemään tälläkin ajalla, jota vastaan on maailman päämies pannut kaiken voimansa ja kavaluutensa suruttomain pappein ja kaikkein eriseurain henkein ja maailman suruttoman joukon kanssa estämään, ettei se pääsisi leviämään, joka on suuren pahenuksen matkaan saattanut maailman päämiehelle ja hänen joukollensa. Sillä se kristillisyyys, joka Pyhän Hengen voiman kautta on eläväksi tullut ja hallitaan Kristuksen lailla, on kaikkina maailman aikoina ollut pahimmiten tiellä, sillä se on erkaantunut suruttoman maailman, kuolleen uskon tunustajain ja eriseurain henkein parista ja on löytänyt turvansa ja suojeleuksensa siinä piiskuisessa laumassa, jossa on priiskoitusveri ja syntein anteeksi saaminen, jolle Jesus on sen vallan antanut, jota ei ole ulkona-olevaisilla jumalisilla joukkioilla, vaikka olisivat kuinka hengelliset.

Sentähden, rakkaat veljet ja sisaret Suomenkin maalla, olkaa turvatut, ja tehemme yhdessä neuvossa sovittettua työtä tässä kalliissa kristillisyyden painavassa asiassa kärsivällisyyden kautta, ja rakentakaa viinimäen aitaa, ettei lihallinen vapaus pääsisi turmelemaan hengellistä vapautta, joka on tälläkin ajalla tehnyt niin suuria turmioita kristillisyyden laveudessa Euroopassa ja Amerikassa, jota ovat viinimäen työmiehet suurella murheella täytyneet valittaa jo vanhinten ajoilta asti. Sentähden valvokaa, veljet ja sisaret rakkaat, ja seuratkaa sitä suurta yönvalvojaa Jeesusta Yrttitarihasta Golgatan mäelle, läpi turmeluksen kaupunkia, ja rientäkää uskossa ja hengessä ristin kohdalle, niin lähelle, että rakkauden pisarat priiskuvat sieluunne ja sydämeenne virvoitukseksi tällä vaivaloisella korven matkalla, jossa ei ole aina auringon paiste. Mutta olkaa lohdutetut ijankaikkisen autuuden toivolla ja uskokaa rohvaistuUa sydämellä, että synnit ovat teille ja meille anteeksi annetut; ja mekin täältä asti annamme ja todistamme Herran Jeesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä, ja uskokaa rohvaistuUa sydämellä ja muistakaa vielä silloinkin, kun silmänne painuvat viimeiseen uneen.

Ja ei nyt muuta, mutta sanomme, saarnaajat, tämän suuren kristityin lauman kanssa teille, Suomen veljet ja sisaret, saarnaajainne ja palveluspiikain ja totuuden apulaisten ja sen suuren ja siunatun kristittyin lauman kanssa sydämellisiä rakkauden terveisiä, ja ilmoitamme, että terveenä olemme ruumiin puolesta kaikki saarnaajat ja samaa kallista uskon kilvoitusta kilvoittelemassa, ja samalla tavalla olemme kokouksia pitäneet kuin ennenkin, ja Jumala on sanansa kautta vaikuttanut niinkuin ennenkin, paitsi yksi vanha saarnaaja, Lars Petter Kilvo, on nukkunut kuoleman uneen tänä syksynä ja päässyt pois matkan vaivoista. Eikä muuta kuin onnen toivotuksella olkaa hyvästi, rakkaat ystävät! Rukoilkaa aina meidän edestämme! Ja vielä sydämestä kiitämme Suomenmaan rakkaita veljiä ja sisaria niitten rakennusaineitten edestä, joita olette meille tänne lähettäneet saarnaajainne kanssa. Seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Niku, Isak Kuoksu, Samuel Wettasjärvi, Frans Parakka, Viktor Apelvqvist, Viktor Björkman, K. R. Erlandsson, J. O. Rova, Häggman, Karl Nilsson, Anders Knutson-Pitsa, Petter Sitsi, N. Milen, S. Vesterinen, K. Toivonen, Johan ja Joel Ahonen, K. Helenius, A. Ylinen, E. Forsström y.m.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, Gellivaaran kirkonkylässä
joulukokouksista v. 1922.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä Olof Matoniemi, N. P. Starkka, Wm. Koppana, Caleb Eriksson, J. Kieri, Salomon Johansson, August Simontaival y.m. saarnaajat ja totuuden apulaiset ja palveluspiiat ynnä koko Herran lauman kanssa Amerikan maalla monessa kielessä, jotka yhtä armon ilmaa ovat hengittämässä esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtooseen asti! Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme teitä ja annamme tietää, että olemme taas koolla olleet tässä Gellivaaran kirkonkylässä paljon saarnaajia ja kristityitä aina Etelä-Suomen maalta ja monista paikkakunnista tutkimassa ja koettelemassa Herran edessä korkeita ja tärkeitä ja painavia kristillisyytemme asioita ja lähetyskirjoja Suomesta, Norjasta ja Amerikasta, joitten kaikkein edestä sydämeistä kiitämme niitten lähettäjiä, vieläpä rakennusaineitten edestä kiitämme Amerikan veljiä ja sisaria. Kallis on nähdä ja kuulla niitä lähetyskirjoja, joita jääneen vuoden ajalla on kirjoitettu, josta näemme sen ilosanoman, että sovinto on tullut sovintoveren kautta, jossa niin monta vaivattua on vapauteen päässyt ja murheista lohdutuksen saanut, josta kaikesta olkoon Jumalalle kiitos ja ylimmäinen ylistys, että Hän on sovintosaarnan säätänyt ja lahjoja ihmisille antanut, ettei murheelliset ja autuutta kaipaavaiset sielut tarvitse hengelliseen hätään kuolla. Mutta niinkuin tiedätte, rakkaat veljet ja sisaret, että eloa on paljon ja uskollisia työmiehiä on vähän täälläkin Lapinmaalla, ehkäpä olemme harvaan asuttu kansa, ja paljon on seurakunta huolta ja vaaria pitänyt, että täyttää niitä hätähuutoja, joita on tullut monista paikoin näitten jääneitten vuotten aikana tähän asti, mutta niinkuin olemme ennen sanoneet, niin sanomme vieläkin, ettei lähetysmiehet ole löytäneet Amerikan kristillisyyttä niin köyhänä, ettei se työhön kykene, kun Jumalan lahjat ovat oikeassa käytännössä, jonka me myös näemme niistä kirjoista läpi Amerikan maata, johonka mekin lupaamme rukoilla, että Herra antaisi voimaa ja rohkeutta ja sanansa oven auki olla teidän edessänne rohkeasti ja pelkäämättä saarnaamaan ja tunnustamaan Herran Jesuksen nimeä tämän nurjan ja huorintekijän sukukunnan keskellä ja viinamäen aittaa rakentamaan ja voimassa pitämään, ettei kaikenlaiset luontokappaleet pääsisi talleamaan Herran viinamäkeä, jonka näemme, kuinka väkevä on koreuden perkele sisälle tukkimaan ja maailman ystävyuden perkele, joka ilmitulee siinä, ettei toinen maailman ystävä

tohdi tunnustaa toiselle totuutta, sillä hän pelkää, että maailman ystävä suuttuu, vaikka Jesus on sanonut, että joka Hänen opetuslapsensa tahtoo olla, hän ottakoon ristinsä ja kieltäköön itsensä maailmasta. Sentähden seisokaamme me saarnaajat ristin kohdalle, varustettuina Herran sota-aseilla ja johdattakaamme Jesuksen lampaita ja karitsoita elävän veden tykö, että saisivat sammuttaa janonsa sillä viinan voimalla, joka sen toisen viinapuun sydäimestä vuotaa, että heikot lampaat jaksaisivat ilosta hypätä Sionin vuorella siihen autuaalliseen aikaan asti, että saavat ja saamme katsella koko maasta ostetun lauman kanssa Hyvää Paimenta kasvoista niin kasvoihin; silloin ei muistu enää mieleen matkan vaivat, ei sota, ei kilvoitus, eikä murheen kyyneleet enää vuoda silmistä; sillä autuaallisella toivolla lohduttakaamme meitämme, rakkaat veljet ja sisaret ja saarnaajat.

Ja ei nyt muuta tällä kertaa, vaan olkaa nyt tervehdityt meidän rakkaitten vaimoimme, lastemme ja koko Herran lauman kanssa näillä sanoilla, että synnit on anteeksi annettu Herramme Jesuksen nimessä, siinä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä; sen annamme ja todistamme kolmeyhteisen Jumalan nimeen. Ja rukoilkaa meidänkin edestämme ja kantakaa anteeksiantavaisella sydämellä armoistuimen tykö! Merkitsevät veljenne vaivassa seurakunnan kanssa ja puolesta:

Frans L. Parakka, Isak Niku, Samuel Wettasjärvi, Viktor Apelqvist, Viktor Björkman, Isak Kuoksu, K. R. Erlandsson, Häggström y.m. ja Etelä-Suomen saarnaajia: N. Milen, S. Vesterinen, J. Ahonen, Joel Ahonen, Kaarlo Toivonen y.m.

Saamme ilmoittaa, että Amerikasta on rakennusaineita lähetetty Olof Matoniemen, Caleb Erikssonin ja A. Simontaipaleen kautta, joitten edestä kiitämme niitten lähettäjiä. Merkitsee

V. Appelqvist, Frans Parakka y.m.

Turku, helmikuun 22 pnä 1923.

Rakkaalle veljelle ja vanhimmalle ja uskolliselle Sionin muurin vartijalle Isak Kuoksulle teidän rakkaan vaimonne ja lastenne kanssa. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja aina elämänne ehtoosen asti!

Onnen toivotuksella tervehdän teitä, rakkaaseen ja unohtumattomaan muistoon jääneet ystävät ja ilmoitan, että ruumiin puolesta olen ollut terveenä koko perheeni kanssa, ja myös kristityt tässä Turun kaupungissa ovat terveenä, paitsi vanha Abrahamsson on jo hyvin heikossa tilassa; ei juuri ole enään paljon jaksanut liikkuu tämän talven aikana, ja Ihalais-veli se on päässyt pois tämän elämän vaivoista, josta jo ehken olette kuulleet. Viime sunnuntaista viikko sitten laskimme hänen maalliset jäännöksensä haudan lepoon. Suuri paljous oli kristityitä saattamassa, jotka liikutetulla sydämellä jäivät kaipaamaan poismuuttanutta rakasta opettajaamme. Kyllä tuntuu totuudessa raskaalta, kun Jumala ottaa pois vanhoja saarnaajia; kyllä vaan kristityt olisivat mielellään vielä pitäneet Ihalais-veljen täällä, mutta tottapa se Jumala jo hyväksi näki hänen murheensa iloksi muuttaa.

No niin, kyllä ovat usein mielessä ne joulukokoukset, joissa mekin saimme suuresta Jumalan armosta kuulla ja nähdä sitä ihmeellistä valkeutta, jonka Jumala on antanut näinä viimeisinä maailman lopun päivinä valkeudeksi kaikille autuutta kaipaavaisille. Kyllä olisi syy kiittää Jumalaa sen valkeuden edestä, josta mekin olemme osalliseksi tulleet, mutta minä kuitenkin tunnen sydämeni niin kiittämättömäksi ja kankeaksi, ettei ole voimaa kiittämään. Uskomassa kuitenkin olemme paljon pahuutta ja syntiä tuntevaisena ja vielä monessa viallisena, että Jumala on synnit anteeksi antanut Herran Jesuksen nimessä ja veressä, ja se on mieli, että voittaa ijankaikkinen elämä.

No en tiedä, mitä vielä sanoisin; ei tunnu olevan paljon, mitä kirjoitaisi, mutta kuitenkin oli se halu, että jonkunkaan sanan. Kiitän kuitenkin kaikesta sydämestä teitä teidän ylenpalttisen rakkautenne edestä, ja olkaa nyt tervehditty teidän rakkaan emäntänne ja lastenne kanssa minulta ja vaimoltani ja lapsiltani. Paljon kääsee sanomaan terveisiä myös vanha Simolin vaimonsa ja lastensa kanssa, Hjalmar Simolin perheensä kanssa, Suominen perheensä kanssa, Tuominen ja Tirkkonen myös perheittensä kanssa ja Abrahamsson ja kaikilta kristityiltä Turusta. Kyllä vaan olisi kaikilla suuri ilo, jos te tulisitte juhannuskokouksiin tänne, vieläpä se olisi kovin tarpeen monien asioiden suhteen. No nyt sanon hyvästi siinä uskossa, että kerran kuitenkin yhteen tulemme, jos ei enää tässä maassa, niin kuitenkin siinä suuressa kokouksessa, jossa koko maasta ostettu Herran lauma saa yhteen ääneen veisata kiitosta Jumalalle ja tapetulle Karitsalle alati ja ijankaikkisesti. Jos sen näette sopivaksi, ja teillä olisi aikaa, niin olisi se korkea asia, jos te jonkun sanan kirjoitaisitte, vaikka kyllä minä sen ymmärrän, että teillä on paljon kirjoitta-

mistä. No jääkää nyt hyvästi Jumalan armon ja rauhan haltuun annettuna ja rukoilkaa edestämme. V. veljenne uskossa.

S. N. Vesterinen.

Turku, Myllymäki N:o 44.

Kirjoitettu Wettasjärvässä 23. p. helmik. 1923.

Rakkaalle veljelle ja opettajalle ja uskolliselle Herran palvelijalle, Kaarlo Toivonen, ynnä rakkaan emäntäsi Hilman kanssa ja sen piiskuisen Herran lauman kanssa, joka teidän ympärillänne on, ja hengittävät yhtä armon ilmaa esikoisten seurakunnan hengen yhteydessä. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon ja hallitkoon teidän henkenne kanssa päiväin loppuun asti!. Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä lähestyn minä teitä, Suomenmaan veljiä ja sisaria, erittäin teitä, joita kasvoistakin tunnen, vieläpä kasvoista tuntemattomia, joita uskon löytyvän monta tuhatta, veljiä ja sisaria, joita tämä elävän kristillisyyden ääni on ylösherättänyt hengellisestä kuolemasta elämään hengellistä elämää, josta iloitsemme ja kiitämme meidän taivaallista Isäämme, joka meille tämän etsikkoajan säätänyt on ja valinnut meitä maailmasta omaksensa tuhanten ja miljoonain rinnalla sitä suurta autuutta perimään, jota ei silmä ole nähnyt, eikä korva ole kuullut, eikä yhdenkään sydämeen astunut ole, josta kiitos olkoon kuolematomalle Jumalalle, joka elää ja hallitsee nyt ja aina ja ijankaikkisesti.

Vieläpä kiitan rakasta veljeä kaiken sen ylönpaltisen rakkaan palveluksen edestä, sekä entisen että viimeisen, jonka vanhurskas Tuomari palkitkoon ajassa ja ijankaikkisuudessa Hänen lupauksensa jälkeen. Se on meidän ilomme ja lohdutuksemme, kun kuulemme, että kristillisyyss elävänä leviää teidän keskellänne, jossa kasvavat ijankaikkisuuden kukkaiset ja hedelmälliset puut entisten peltomiesten hautain päälle, joittenka työn päälle mekin tulleet olemme, jossa mekin saamme ynnä kylväjäin ja niittäjäin kanssa yhdessä iloita, vaikka toisinaan tulee murheita ja koviakin kiusauksia oman kelvottomuuden ja syntisyyden tähden, ja toisinaan painavat ihmisten sielut ylön paljon. Mutta se on kuitenkin vissi merkki Jumalan luonnosta, että olette sitä kantamassa, kun se painaa teitä paljon ja kuitenkin vaikuttaa monen sydämessä muutoksen, semmoisen, että tulevat uudestasynnytyiksi Hänen tahtonsa jälkeen totuuden sanalla. Ja siihen mekin rukoilemme rakasta taivaallista Isäämme,

että Hän antaisi teille aina voimaa eteenkin käsin, että jaksaisitte sen vähäsen iltapalasen vielä kaikkein teidän entisten ja viimeisten vaivainne kanssa katkaista tämän viimeisen puoli neljänestä ilman vahingotta, sillä palkan maksu on suurempi kuin kaikki meidän vaivamme, joka ajallinen ja keviä on, niinkuin Apostoli sanoo.

Vaikka monenlaiset väärät opit ja eriseuraturat seisovat vastassa ja sotivat vääryytensä puolesta, eivät he kuitenkaan voita kuin heidän omiansa, sillä Kuninkaamme istuu valkian orhiin päällä, sotii, voittaa ja valloittaa ja väkevitten kanssa saalista jakaa. Niitä autuaallisia sanomia saamme Norjasta, Suomesta ja Amerikasta, että voiton päällä olemme Karitsan veren kautta; sen todistavat lähetyskirjat ja lähetysmiehet. Josta kaikesta kiitos Herralle Jesukselle, joka meille voiton antanut on Hänen pyhän nimensä kunniaksi.

Ja en nyt tiedä, veljet rakkaat, enempää. Terveenä olemme kaikki saarnaajat, ja saarnareisuja olemme kulkeneet läpi talven, ja Jumalan sana on vaikuttanut niinkuin ennenkin. Ja nyt sanon hyvästi siihen asti, kuin tervehtelemme toisiamme, jos emme ennen, niin Jumalan kirkasten kasvoin edessä, jossa sanomme yhteen ääneen: amen, hallelujaa, kiitos ja kunnia Jumalalle ja Karitsalle! Amen!

Vielä sanon sydämen rakkaita terveisiä kaikille Suomen saarnaajille ja kristityille, niin kauas, kuin tulet heitä näkemään, mutta ole itse ensin ja viimein tervehditty Hilman ja ympärilläsi olevain kristittyin kanssa minulta Kreta Stiinan ja koko perheeni kanssa. Ja vielä todistan kaikki synnit ja epäilykset anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja viattomassa veressä. Pyydän rukoilla edestäni! Omalla kädellä

Samuel Wettasjärvi.

Viktor Apelqvist sanoo Toivoselle ja Hilmalle rakkaita terveisiä; telefonissa vasta soitti.

Kuoksussa se 12. päivä maaliskuuta 1923.

Tulen tykösi rakastettu veli, Aaro Ihalainen, ja kiitän kirjeen edestä, jonka sain ilokseni vastaanottaa, jossa kyllä oli surusanoma meillekin, vaan itselle hänelle vain oli ijanikaikkiseksi iloksi. No, kuolema se on kaikkein meidän edessä, emmekä vain enempi tahdo, vaan autuaallisen kuoleman, niin on kaikki hyvin asiat.

Onnentoivotuksella tervehdän vaimoni Miinan ja meidän lastemme ja kylämme kristittyin kanssa sinua vaimosi Esterin ja lastesi ja äitisi ja veljeisi ja sisartesi kanssa, niin myös kaikkia rakkaita veljiä ja sisaria Helsingissä ja sen ympäristöllä, jotka yhtä armon ilmaa hengitätte esi-koisten seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä, jossa on suoja ja turva kaikille turvattomille orpolapsille, jotka parkuvat tämän kylmän lattian päällä, jossa usein tulee vilu ja nälkä. Vaan olkaa lapset kärsivälliset ja odottakaa siksi, kuin Vanhin kerkiää töistänsä, kyllä Hän ottaa teitä ja meitäkin syliinsä ja painaa rintansa parkuvaisten lasten suuhun, tietten sen, että lyhykäiset ovat nämä armon päivät ja vielä lyhyemmäksi tulevat. Ja uskokaa, rakkaat veljet ja sisaret, kaikki synnit anteeksi! Minäkin täältä asti annan ja todistan Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä, ja sen muistakaa vielä kuoleman hetkellä, ennenkuin silmänne kiinni painuvat. Ja olkaa turvatut, rakkaat veljet ja sisaret, sillä autuaallisella toivolla, että vähän sodan ja kilvoituksen perästä teitä ja meitä kootaan yhteen kokoukseen, josta emme koskaan tarvitse erkaantua, kun kerran yhteen ääneen sanomme: terve tulemaan Karitsan ijankaikkisiin häihin! Kyllä se kannattaa, rakkaat veljet ja sisaret, vähän aikaa seisoa sodassa perkelettä, maailmaa ja meidän omaa lihaamme vastaan, sillä se suuri Sotasankari käypi vieläkin sotalaumansa edellä, ratsastaa valkian orhiin päällä, sotii ja voittaa ja valloittaa, ja sotalauma seuraa Häntä valkeilla hevosilla. Ja niin uskomme, että olemme seuraamassa Herraamme Jesusta läpi tämän turmeluksen kaupungin, jossa usein tulee ikävä, ajatellen, kuinka niillä ori hauska, jotka jo käyskentelevät sen uuden maan päällä, jossa punainen viinapuu kasvaa.

No, rukoilkaa, rakkaat ystävät, meidän ja kaikkein työntekijäin edestä, että jaksaisimme vielä vähän aikaa tehdä työtä, sillä yö tulee, jolloin ei kenkään taida työtä tehdä. Hyvästi nyt, rakkaat veljet ja sisaret, sillä toivolla: jos Jumala elämän aikaa antaa ja olisi terveyttä, niin olisi halu olla juhannuskokouksissa Lahdessa. Sano nyt veljeni meidän majatalon isännälle, Siipolalle, emäntänsä kanssa sydämen rakkauden terveisiä. Olemme kuulleet, että kristityt ovat häntä vaatineet puhumaan ja ovat saaneet, joka tuntui meistäkin ilosanomalta, kun tiedämme, niinkuin Jesus on sanonut, että eloa on paljon, vaan työväkeä on vähän. Rukoilkaa elon Herraa, että Hän lähettäisi uskollisia työntekijöitä Hänen eloonsa. Niinkuin näette ja näemme, kuinka paljon kansajoukot vaeltavat pimeydessä kadotuksen laveata tietä synnin vimmassa niinkuin orhiit sodassa, eivätkä ajattele, että armon aika on lyhykäinen, ja ijankaikkisuuden aika on pitkä,

ja helvetti on hirmuinen, Sentähden te, rakkaat veljet ja sisaret, pitäkää itsenne onnellisena ja autuaana!

Tervehdän tällä yksinkertaisella kirjeellä kaikkia rakkaita veljiä ja sisaria yhteisesti. En suita nimiänne nimittää; on kuitenkin nimenne elämän kirjassa. Ole itse ensin minulta vaimoni Miinan ja lastemme ja kylämme kristittyin kanssa vaimosi ja lastesi kanssa rakkaudella tervehditty! Hyvästi nyt sen Ylimmäisen Paimenen haltuun ja rukoilkaa meidänkin edestämme! Pyytää vähin veljesi elämän kaidalla tiellä, kirjoitti

Isak Kuoksu.

Sano Mari Väyrykselle paljon terveisiä ja kiitoksia kirjeen edestä, jonka olen saanut, vaikka ei ole tullut vastatuksi, kun olen ollut vähän kotona; reisussa ei tule kirjoitetuksi.

Kuoksussa se 13. päivä maaliskuuta 1923.

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa työssä S. Vesterinen. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön sinulle ja sinun huoneellesi nyt ja ijankaikkisesti! Amen.

Onnen toivotuksella tervehdän sinua vaimosi Alman ja lastesi kanssa, niin myös kaikkia Turun kristityitä, ja annan tietää, että olen sinulta saanut kalliin kirjeen ja monen ystävän terveiset, josta kiitän juuri sydämestäni. Ja annan tietää, että olemme jotakin määrää terveenä ruumiin puolesta kaikki saarnaajat ja uskomassa olemme niinkuin ennenkin, ja kokouksia olemme pitäneet, ja Jumalan sanalla on ollut sama voima vaikuttaa niinkuin ennenkin, josta kaikesta olkoon Jumalalle kiitos ja ylimmäinen ylistys!

Olkaa tervehdityt minulta vaimoni Miinan ja lastemme ja kylämme kristittyin kanssa, te kaikki rakkaat veljet ja sisaret Turussa ja sen ympäristöllä, jotka olette jääneet unhottumattomaan muistoon. Ja vaikka olemme kaukana toisistamme, niin hengessä läsnä, ja vaikka tuntuvaista rakkautta tuntuu olevan vähän, niin uskomme kuitenkin, että on niin luja, ettei kuoleman terävä sirppikään sitä katkaise. Ja sentähden, rakkaat veljet ja sisaret, pitäkää keskenänne rakkaus ehjänä ja korjatkaa toinen toistanne, niinkuin Kristuskin on meitä Isänsä kunniaksi korjannut,

ja pitääkää saarnaajainne kädet ylhäällä, kyllä Suomen Sioni pysyy voitolla. Ja te saarnaajat, vaatikaa muita, joita näette soveliaaksi muita opettamaan, ja rukoilkaa elon Herraa, että Hän lähettäisi uskollisia työntekijöitä Hänen eloonsa, sillä eloa tosin on paljon, vaan uskollisia työntekijöitä on vähän. Ja niinkuin näette siellä Suomenkin maalla, että vanhat vanhentuvat ja tulevat voimattomiksi, ja kuolema kanssa ottaa, kun se vallan saapi, niinkuin teiltäkin taas rakkaan työkumppanin Ihalaisen, joka pääsi lepäämään kaikista matkan vaivoista, joka oli hänelle itselle iloksi, mutta meille murheeksi. No, se on meidän kaikkein tiemme, joka viepi nuoret ja vanhat, ylhäiset ja alhaiset, valmiit ja valmistamattomat.

Sentähden, te viisaat neitseet, valvokaa ja valmistakaa teidän lamppujanne; pian tulee Ylkä noutamaan köyhän morsiamensa tästä surun laaksoista, jossa ei ole Jesuksen opetuslapsilla aina aurinkopaiste, vaan suuren synnin sumun läpi vaeltaminen tämän maailman korpea, jossa maailman meri pauhaa niinkuin pohjattomuuden koski ja kuollut usko, joka on omanvanhurskauden voimasta Jumalan totuutta vastassa, olkoonpa sitten minkä nimen alla tahansa. Ja sentähden tarvitsemme olla kaikilla Jumalan sota-aseilla varustetut, että voitolla pysyisimme tällä viimeisellä maailman lopun ajalla, jolloin synti ja perkele tulevat aina hirmuisemmaksi, mitä lähemmäksi maailma loppuansa lähenee. Sano nyt veljeni sydämen rakkauden terveisiä vanhalle Simoliinille vaimonsa ja lastensa kanssa, Hjalmar Simoliinille vaimonsa ja lastensa kanssa, Suomiselle perheensä kanssa, Tuomiselle perheensä kanssa, Tirkkoselle perheensä kanssa ja Abrahamssonille ja kaikille kristityille, joitten nimiä en suita nimittää; on kuitenkin nimenne kirjoitetut taivaissa. Ja olkaa lohdutetut, kaikki rakkaat veljet ja sisaret, ja uskokaa kaikki synnit anteeksi! Minäkin täältä asti annan ja todistan kaikki synnit Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä; ja sen muistakaa vielä kuolemankin hetkellä, ennenkuin silmänne kiinni painuvat.

Hyvästi nyt sillä toivolla, että jos on elämän aikaa ja terveys myöten antaa, niin kohtaamme Lahdessa juhannuskokoiiksessä. Ja jääkää Jumalan rauhaan ja rukoilkaa minun ja minun perheeni edestä! Ole nyt itse perheesi kanssa minulta, vaimoni Miinan ja lastemme kanssa, ensin ja viimein tervehditty koko sydämellä!

Kirjoitti veljesi elämän tiellä

Isak Kuoksu.

Kuoksussa se 20. päivä maaliskuuta 1923.

Tulen tykösi rakastettu veli Herrassa ja uskollinen työntekijä Herran viinamäessä, Kaarlo Toivonen, emäntäsi Hilman kanssa. Tervehdän teitä juuri sydämen rakkaudella ja annan tietää, että olen saanut sinulta preiivin jo aikaa, vaikka vastaus on kyllä viipynyt ylön kauan. No, kiitoksia kirjeen edestä, jonka sain ilokseni vastaanottaa, josta näen, että olet friskaantunut siitä, kun olit vähäjäksonen Gellivaarassa. Minä toivottaisin, että menestyisit ja terveenä olisit, niinkuin sinun sielus menestyy, sen vähän aikaa, kuin olemme täällä olemassa. Ja Herra Jesus vahvistakoon sinua, veljeni rakas, että jaksaisit saarnata Jumalan sanan ilman ihmisen muotoon katsomatta!

Niinkuin tiedämme, että usein tulee ajatus, mitä pitää saarnata, ja kuinka se oikein olisi. Sen kyllä, veljeni rakas, tiedän, että usein on kysymys, että, Herra opeta minua, kummalle puolen venettä pitää verkon heittämän, ja kummassa kädessä meidän pitää hengenmiekkää pitämän, ja minkä puun juureen kirves pitää pantaman, ja kuinka pelto korjataan ja kuinka tämä omanvanhurskauden pato hajoitetaan, että saapi sanoa virren tekijän kanssa, että: "O Jesu lainaa viisautta, ett' välttää pirun kavaluutta."

Herra vahvistakoon sinua, että jaksat kärsivällisesti tehdä työtä vielä vähän aikaa, sillä yö tulee, jolloin ei kenkään taida työtä tehdä, sillä ijänkin vuoksi on meidän aikamme lyhykäinen, mutta palkanmaksu on suurempi kuin meidän vaivamme, joka on ajallinen ja keviä: se saattaa ijankaikkisen ja määräämättömän kunnian. Ja sen palkan perään kantattaa, rakkaat veljet ja sisaret, pyrkiä, rientää ja ikävöidä sen tavaran perään, joka taivaassa tallelle pantu on. Uskokaa rohvaistulla sydämellä; minäkin täältä asti annan ja todistan kaikki synnit Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovinto veressä anteeksi. Ja sillä toivolla jätämme hyvästin, että jos emme näkisi toisiamme tämän maan päällä, niin kuitenkin kunnian rannalla. Ole nyt Toivos-veli, Hilman ja kaikkein niitten kristittyin kanssa, jotka teidän ympärillänne ovat, minulta, vaimoni Miinan ja meidän lastemme ja kylämme kristittyin kanssa tervehditty! Jos satut näkemään saarnaajia, niin sano rakkaita terveisiä, ja muistakaa minuakin teidän esirukouksissanne ja minun perhettäni anteeksiantavaisella sydämellä!

Ja se on minun ajatukseni, jos Jumala elämän aikaa antaa ja terveyttä, että olemme juhannuskokouksissa Lahdessa, ja silloin toivomme näkevämmä toisiamme, mutta Jumalan, rakkaan taivaallisen Isän, tahto tapahtukoon! Se se olisi suurin asia, että kun se aika lähestyy, että

autuaallisen kuoleman kautta päästä pois tästä pahasta maailmasta, johon usein henkemme huokaa tästä maan tomusta, josta on jo niin paljon ystäviä, jotka jo veisaavat voiton virttä alati ja ijankaikkisesta ijankaikkiseen. Ja niin uskokaa, että olemme autuaat nyt ja ijankaikkisesti! Ei ole syy, rakkaat veljet ja sisaret, epäillä syntisyytemme tähden, koska synnit ovat anteeksi annetut sen seurakunnan jäseniltä, jotka itse ovat oven kautta siihen sisälle tulleet, ja Herran Jesuksen rakkauden tuleessa yhdeksi sydämeksi sulaneet. Ja niitten seassa, kun yhdellä tavalla Raamattuun jälkeen uskovat, on yksi sydän ja yksi sielu niin laviaille, kun kuuliaisuutta on, niin on sydämellinen rakkaus, joka on rauhan side. No, hyvästi nyt, rakkaat ystävät, taivaaseen asti! Kirjoitti

Isak Kuoksu, vaimoni Miina.

Masuninkylä, se 11. huhtikuuta 1923.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä Suomen maalla: N. Milen, Johan ja Joel Ahonen, J. Hirvonen, S. Vesterinen, K. Toivonen, K. Luoma, V. Nieminen, E. Rantanen, K. Helenius, F. J. Tamminen rakkaitten emäntäinne, lastenne ja kaikkein saarnaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa, jotka hengitätte yhtä Jumalan armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa, sen oikean äidin sylissä, joka on ensin kivulla syntynyt Ruotsin Lapissa halvassa ja yksinkertaisessa muodossa, jonka tähden sitä ei ole maailma tuntenut.

Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille meidän Herran Jesuksen tuntemisen kautta nyt ja elämänne ehtooseen asti! Amen.

Onnen toivotuksella tervehdän teitä, ikuiseen muistoon jääneitä ystäviä, jotka ette unohdu mielestämme, ja annan tietää, että elämässä olemme ruumiin puolesta kaikki näitten paikkakuntain saarnaajat ja joltisesti terveenä ruumiin puolesta; ja uskoa olemme ahkeroitsemassa niin kuin ennenkin, vaikka suuren synnin voiman ja niin paljoin pahain tuntemisten läpi, joilla sydän on useasti täytetty. Ja vaikka emme elä pakanain synneissä, emmekä epäile opin totuudesta, niin tulee kuitenkin monta kertaa suuri pelko, kuinka kostutaan illaksi perille, ennenkuin ovet kiinni pannaan. Ilmoitan myös, että olen saanut monta kallista kirjaa Suomesta jälkeen joulunkin sydämellisellä ilolla vastaanottaa: J. Hirvonselta, Heleniuksilta Lahdesta, Joel Ahoselta, A. Yliseltä, A. Ihalaiselta,

S. Vesteriseltä ja N. Mileniltä y.m. y.m., joissa saimme rakkaan veljen ja kalliin työkumppanin Ihalaisen kuoleman sanoman, joka murheutti meitä ynnä teidän kanssanne. Mutta se lohdutus meillä kuitenkin on, että vanhurskas otetaan pois onnettomuudesta. Vielä oli Ihalaisen kirjeessä hänen isänsä hautausvirsi. Joittenka kaikkein edestä kiitämme juuri sydämestä, sekä kaikkein sanomain ja kristittyin terveisten edestä. Sydäntämme ilahduttaa, että muistatte meitä.

Se myös ilahduttaa sydämiämme, että saamme hyviä sanomia siitä siunatusta Herran työstä, jota teette laveassa kristillisyydessä, jossa on niin paljon työtä tehty, ja vähävaraiset ja köyhät kristityt paljon kustantaneet, ja Jumala niin paljon vaikuttanut, ja jossa on autuuden oppi sen oikean armonjärjestyksen kautta puhtaana säilynyt, vaikka raskaan työn ja suuren vaivan läpi. Mutta työ ei ole turha ollut, sillä monta kymmentä tuhatta kristillisyytemme veljistä ja sisarista on jo autuaallisen kuoleman kautta ilolla päivänsä päättäneet ja siirtyneet kirkkaseen ilmaan, ja monta kymmentä tuhatta on vielä elämässä. Vaikka maailman päämies on varsin kristillisyyden alusta pannut kaiken voimansa suruttomuudessa nukkuvan hengellisen säädyn, eriseuran hengen ynnä maailman joukon kautta sitä vastustamaan ja hävittämään, ja on muuttanut väriänsä kaiken kavaluutensa kanssa, ja aina on samassa työssä, että ovat kyllä Jesuksen sanat tarpeen, jos ennen, mutta nyt vielä enempi, että jos he teille sanovat, tässä on Kristus taikka siellä, niin älkää uskoko ja älkää sinne menkö. Mutta kun Jumala on tahtonut varjella piskuisen laumansa, niin olemme vieläkin voiton päällä pysymässä. Lohikäärme, se vanha mato, on ensin tullut auringon eteen vihalla ja nyt se tarjoo sovintoa, ja kuitenkin on entinen luonto. Mutta kiitos olkoon Jumalalle ja suurelle Ristinkantajalle, että olemme suojeltut esikoisten seurakunnan eli oikean äidin sylissä niinkuin Sionin linnassa, jossa rauhan kelloja soitetaan. Sentähden olkaa turvatut kaikki orpolapset Suomenkin maalla, jotka syntyneet olette turmelemattomasta siemenestä vapaan äidin syliin. Mekin katselemme teitä niinkuin ijankaikkisuuden kukkasia, jotka olette siitä verisestä kasteesta ylöskasvaneet, joka on Yrttitarhassa satanut maan päälle, josta Jumalan pelto on tullut hedelmälliseksi. Sentähden seuratkaamme, rakkaat veljet ja sisaret, sitä suurta Yönvalvojaa läpi turmeluksen kaupunkia Golgatan mäelle ja aina ristin kohdalle, jossa Jesus huusi: "Se on täytetty!"

Olen tässä jollakin sanalla antanut tietää, että olen saanut teidän kirjeenne. Ja myös annan tietoja, että kulkeneet olemme aivan joulusta asti ja kokouksia pitäneet, ja Jumala on sanansa kautta vaikuttanut niinkuin ennenkin. Jokaisessa kokouksessa on langenneita ylösnoussut ja

vielä on suruttomuudesta tullut, ja hartaus kristityissä on ylösherännyt, kun Jumala on antanut virvoituksen ajan. Enkä tiedä muuta, kuin sanon vaimoni, perheeni ja kylämme kristittyin kanssa sydämen rakkaita terveisiä yllämainituille saarnaajille perheittenne ja ympärillänne olevan lapsilauman kanssa, jotka Jumalasta syntyneet ovat. Ja sanon hyvästit siinä toiveissa, että pian yhteen tulemme Jumalan paratiisissa, jossa yhteen ääneen sanomme: amen, hallelujaa, koko maasta ostetun lauman ja kaikkein ystäväämme kanssa. Niin uskokaa kaikki synnit anteeksi! Meikin täältä asti annamme Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä. Rukoilkaa meidänkin edestämme!

Isak Niku.

Kuoksussa se 15. päivänä heinäkuuta 1923.

Tulen tyköne rakkaat sisaret Herrassa Greta Rautio ja Tilda ja Mirjami ja Emmi. Meille tuli kovin ikävä, kun emme saaneet teille hyvästä jättää ja kiittää sen rakkauden palveluksenne edestä, kun vielä lähditte meitä saattamaan Tornioon, ja kun me häädyimme olla Haaparannalla toista vuorokautta, ennenkuin pääsimme lähtemään, kun juna ei sinä päivänä mennytäkään Ylitorniolle. Vaan nyt olemme kotona. Pääsimme jo torstaina 12 päivänä kotia onnellisesti ja terveenä. Ja kotona olivat kaikki terveinä, josta Jumalalle kiitos olkoon!

Sano paljon sydämen rakkauden terveisiä kaikille Oulun kristityille minulta vaimoni ja lastemme kanssa ja kylämme kristityiltä. Ja olkaa turvatut, rakkaat veljet ja sisaret: olette tulleet oven Herran Jesuksen kautta oikeaan lammashuoneeseen, joka on ensin kivulla uudestisyntynyt täällä laihassa Ruotsin Lapissa ja raamatullisen lähetystoimen kautta levitetty neljään tuuleen. Ja ensin on ollut niitten seassa kuin uskoivat yksi sydän ja yksi sielu, vaan jälestä on vihollinen kylvänyt rikkaruohon siementä Jumalan peltoon, joka on turmellut Jumalan työtä. Ja se vielä pahempi, että osa rupeesi sitä puolustamaan, lihallista vapautta ja herraskristillisyyttä. Ja sitten on omavanhurskaus päässyt sen joukon herraksi ja förmyntäriksi, jotka ovat hengellisen hallituksen alta itsensä irti kiskoneet, ja nyt taas omavanhurskaus on ne opettanut panemaan Moseksen lain ojennusnuoraksi, joka on yhtä kuin panna hirttonuoran kaulaan. Mutta minä sanon teille, rakkaat veljet ja sisaret, että ette ole lain, vaan armon alla, ja se on suuri armo, että saamme syntisenä uskoa sen päälle,

joka on meidän syntimme rangaistuksen kärsinyt Getsemanen yrttitarhassa ja kantanut kuormamme Golgatan mäelle. Ja kun Jesus lyötiin rautanauloilla ristinpuuhun, ja niin uskomme, että siihen ovat kaikki lain kiroukset kiinnitetyt, ja siinä on Jesus huutanut, että se on täytetty, mitä vanhurskas Isä meiltä vaati. Ja nyt meillä on edesvastaaja Isän tykönä. Emme ole, rakkaat veljet ja sisaret, enää orjat, vaan vapaat. Niin sanoo Paavali Galatalaisille neljännessä luvussa: "Se Jerusalemi, joka ylhäältä on, on vapaa, joka on kaikkein meidän äitimme."; ja kyllä äiti lapsistansa murheen pitää.

Ja sentähden sanon minä teille, rakkaat lapset, että pysykää kuuliaisina teidän opettajillenne, kyllä säilytätte elävän uskon ja hengellisen elämän ja sen verran voimaa uskomisen kautta, että jaksatte sotia syntiä, perkelettä ja maailmaa vastaan, niin pysymme kyllä voiton päällä, emmekä tarvitse vääräin profeettain opista lisää autuuden oppiin. Raattamaa sanoi usein: "Jos velvollisuuden oppi voimaan tulee, niin henki sammuu." Ja kirjoitettu on: "Älkää henkeä sammuttako!" ja Jesus sanoo: "Minä tulin tulta sytyttämään maan päälle, ja mitä enempi tahtoisin, kun että se jo palaisi." Puhalla Herra Jesus suitsevain kynttilän sydänten päälle, että ne palaisivat sinun rakkaudestasi, ettei kaikki valkeus pääsisi sammumaan. Ja niin kauan, kun se valkea palaa, jonka Herra Jesus on sytyttänyt, niin palavat kyllä kelvottomat rakennusaineet, joita kootaan lisäksi tähän kristillisyyteen, joka meillä nyt on.

No, sano nyt sydämelliset terveiset kaikille rakkaille veljille ja sisarille, joitten nimiä en suita mainita; on kuitenkin nimenne kirjoitettu taivaassa. Ja rohvaiskaa sydämiänne uskomaan; minäkin täältä asti annan ja todistan kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, ja sen muistakaa vielä kuolemankin hetkellä, ennenkuin silmänne kiinni painuvat. No, hyvästi nyt sillä autuaallisella toivolla, että pian yhteen ääneen sanomme: amen, hallelujaa, ja lohduttakaa teitä keskenänne ja sitä enemmän, kun näette sen päivän lähestyvän. Hyvästi nyt sen Ylimmäisen Paimenen haltuun, ja rukoilkaa minun ja minun vaimoni ja lastemme edestä! Pyytää vähin veljesi elämän kaidalla tiellä

Isak Olsson Fors Kuoksu, Vittanki, Sverige.

Olkaa tervehdityt sydämen rakkaudella: Okkonen emäntäsi kanssa, Matti Rautio emäntäsi kanssa, Korhonen emäntäsi kanssa, saarnaaja Kukkonen emäntäsi kanssa, vanha Päckilä ynnä kaikki muut. Olkaa yllämainitut ensin ja viimein tervehdityt! Ole nyt Mirjami äitisi kanssa tervehditty rakkaudella! Ja vielä kiitän kaikkia rakkaita ystäviä sen ylen-

palttisen palvelukseenne edestä meitä kohtaan, ehkä me heikot palvelijat teidän seassanne olimme.

Se sama.

Masuninkylässä 27/7 1923.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä Suomen maalla: N. Milen, Johan ja Joel Ahonen, S. Vesterinen, E. Rantanen, V. Nieminen, Johan Hirvonen, J. Fager, O. Ryytä, J. Kukkonen, K. Toivonen ynnä muut saarnaajat ja se toimellinen majatalon isäntä Kalle Helenius, rakkaitten emäntänne, lastenne ja ympärillänne olevan siunatun Herran lauman, saarnaavain miesten ja palvelevain vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa, jotka hengitätte yhtä Jumalan armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa kanssamme sen oikean äidin sylissä, joka on ensin hedelmälliseksi tullut Yljän rakkaudesta halvassa Ruotsin Lapissa. Jumalan ja meidän Herran Jesuksen armo ja rauha ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän kanssanne ja vahvistakoon teitä nyt ja elämänne ehtooseen asti: Amen.

Onnen toivotuksella tervehdän teitä, ikuiseen, rakkaaseen muistoon jääneitä ystäviämme, ja annan tietää, että onnellisesti ja terveenä olemme kotia saapuneet. Perheemme oli myös' terveenä. Sydämeistämme iloitemme ja tunnemme suurta kiitollisuuden halua Jumalalle, rakkaalle Isälle, joka on niin suuren siunauksen antanut työllensä, jota niin suuren heikkouden läpi tehneet olemme teidän kanssanne. Kun katselemme Sionin tytärtä Suomen maalla semmoisena kuin se silloin oli, kun me ensi kerran Suomeen tulimme ja taasen semmoisena kuin se nyt on, niin ei voi välttää kyyneleitä ilon tähden, että täytyy sanoa: O Immanuel, kuinka lavia on sinun armosi Herra Sebaot! Vaikka maailman joukko ja suruttomat papit ja hengelliset herrat ja monivärinen eriseura on ollut sitä estämässä ja pyytänyt hävittää ja hajoittaa, muuttaen väriänsä, mutta eivät ole voittaneet, eikä heidän sijaansa enempi löydy taivaassa. Eikä voita tästäkään edes, niin kauan kuin työmiehet Herran viinimäessä tekevät työtä yhdessä neuvossa sovitetuna, seuraten sitä suurta sotasankaria Jesusta, joka on polkenut tien Yrttitarhasta Golgatan mäelle, johonka ovat jääneet veriset jäljet. Ja katsokaa perään, ettei koreus, turhuus ja lihallinen vapaus pääsisi turmelemaan hengellistä vapautta, jota olette nauttimassa esikoisten seurakunnan helmassa, johon olemme johdatetuiksi tulleet veripunaisen oven Jesuksen kautta, jossa on, niinkuin usein sa-

nottu, se oikea suojan ja turvan paikka, jossa vieläkin kuuluu kaikille synneiltä raskautetuille ja epäileväisille ja peljästyneille se rakas ja laupias äidin ääni, että ole turvattu lapsi rakas, synnit anteeksi!

En tiedä muuta, kuin sydämeistä kiitän teitä kaiken entisen ja nykyisen ylönpalttisen itsenne uhraavaisen rakkauden ja rakkaan palveluksen edestä, jonka osoititte tälläkin kerralla, jota emme millään saata teille palkita, jonka meitä kohtaan osoititte, ehkä me heikot palvelijat teidän keskellänne olleet olemme. Mutta se armollinen Herra Jesus sen teille palkitseva on jo ajassa hyvällä omallatunnolla ja kunnian kruunulla taivaassa, sillä ei Jumala ole kova ja väärä, että Hän unhottaisi teidän tekonne Herrassa, jonka rakkaudessa Jesuksen nimelle osoittaneet olette siinä, että te pyhiä palvelitte ja vielä palvelette. No, emme ole, rakkaat veljet ja sisaret, turhan päälle työtä tekemässä ja vaivaa näkemässä. Palkan maksu on suuri ja sanomaton, jota kohti olemme kulkemassa; se kyllä palkitsee kaikki vaivat ja murheet, kun täältä päästään siirtymään kotia kirikkaaseen ilmaan, jossa saamme pitää kokouksia alati ja ijankaikkisesti kaikkein valittuin ja vanhinten kanssa, joita jo tämän kristillisyyden laiveudesta monta kymmentä tuhatta on ilolla päivänsä päättäneet, jotka veisaavat voiton virttä ja kiitosta Jumalalle ja tapetulle Karitsalle, amenta ja hallelujaa, joita olemme itkulla kaipaamaan jääneet. Sentähden kannattaakin, rakkaat ystävät, tämän vähän aikaa kilvoitella ja hieroa hengellistä unta silmistämme, joka tahtoo niin väkevästi pakata opetuslapsille Yrttitarhassa, jossa pitäisi heidän valvoa ja katsoa, kuinka suuressa tuskassa taivaallinen Vanhin on, ja kuinka verinen hiki vuotaa Hänen pyhästä ruumiistansa meidän tottelemattomain lasten tähden, joka antoi oikeutensa kaatua vääräin edestä, jossa Hän muutti meidän vääryytemme oikeudeksi.

Sentähden uskokaa, rakkaat veljet ja sisaret, rohvaistulla sydämellä! Mekin täältä asti annamme ja todistamme kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä. Ja sanon vaimoni, perheeni ja kylämme kristittyin kanssa teille sydämelliset rakkauden terveiset ynnä tuhanten kiitosten kanssa kaikille saarnaaville emäntäinsä ja perheittensä kanssa ja kaikille, joitten tykönä majaa pitäneet olemme, jotka meitä hoitaneet ovat niinkuin Jumalan enkeleitä, ja kaikille palvelevaisille vaimoille ja totuuden apulaisille, ynnä koko Herran laumalle Suomen maalla.

Onnen toivotuksella olkaa hyvästi! Rukoilkaa meidän edestämme! Vähin veljenne, osallinen vaivassa ja valtakunnassa

Isak Niku.

Masuninkylä, se 29. päivä heinäkuuta 1923.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä kaukaisella Amerikan maalla Olof Matoniemi, Salmo Jansson, N. P. Starkka, Wm. Koppana, Aug. Simontaival, C. Eriksson, J. Kieri y.m. rakkaitten emäntäinne ja perheittenne kanssa ynnä se siunattu Herran lauma ympärillänne saarnaavaisten miesten, palvelevaisten vaimojen ja totuuden apulaisten kanssa. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja aina elämänne ehtooseen asti! Amen.

Onnentoivotuksella tervehdän teitä ja annan tietää, että terveenä olemme ruumiin puolesta kaikki saarnaajat Lapissa ja uskomassa olemme syntein anteeksisaamisen armosta itsemme autuaaksi ja olemme taasen rakkaan veljen ja uskollisen työkumppanin Kuoksun kanssa käyneet etelä-Suomessa saarnaajain kokouksissa Lahdessa, johon oli kokoontunut tuhansittain kristityitä ja monta kymmentä yksimielistä saarnaajaa. Sydäntä ilahduttavaa oli katsella sitä suurta ja yksimielistä kristittyin laumaa ja sitä rakasta kanssakäymistä, ei ainoastansa meitä kohti, mutta keskenänsä. Ja Jumalan sana vaikutti voimallisesti, paljon langenneita nousi ja suruttomuudesta tuli, ja suuri ilon ja riemun ääni ja kiitos täytti kokoushuoneita, josta kaikesta, Jumalalle rakkaalle Isälle, olkoon kiitos.

Ilmoitan myös, että olemme saaneet joitakin kirjeitä Amerikasta, Salmo Janssonin kirjeen myös, jossa oli rakennusaineita, joitten kanssa olen tehnyt niinkuin käskitte, joitten edestä Sammelin ja Kuoksun kanssa kiitämme juuri sydäimestä ja myös sen ilosanoman edestä, että Oskari ja Sofia ovat tehneet parannuksen, joka oli kallis Jumalankin edessä. Olen vasta saanut myös seurakunnan kirjeen, kirjoitettu Poinsetilla saarnaajain kokouksessa, joitten edestä kiitämme juuri sydäimestä, vieläpä sen ilosanoman, että sovinto, rauha ja rakkaus on saarnaajain ja myös kristittyin välillä, ja että jatketaan sovintosaarnaa sovintoveren kautta, johon kärsivällisyyden Jumala antakoon kärsivällisyyttä ja voimaa tästäkin edes, ja ettei yksikään napisisi. Siihen, mitä kirjoitatte kutsumisesta, en saata yksin vastata ennenkuin saarnaajia tulee enemmän kokoon. Tehkää, rakkaat veljet ja sisaret, yhdessä neuvossa sovitettuna kukin sen lahjan kanssa, jonka saaneet olette Herralta, Jumalan pellossa työtä, että isovaiset ja autuutta halajavaiset sielut saisivat ravintonsa ja että Herran lauma koossa pysyisi ja se siunattu sovinto, jonka Jumalan edessä tehneet olette, josta koko taivas on iloinen. Ja kuollut kristikunta ja eriseurain henget ovat heränneet suurempaan ahkeruuteen joukkojansa vahvistamaan ja totuutta polkemaan: kuulimme Suomessa, että jo Lou-

nasheimokin on Viipurista lähtenyt sinne; itse suruton, se kaunis on. Se on kanssa kristillisyyttä, johon hänkin kelpaa saarnaajaksi; ne lampaat ei moiti laiduntansa. Mutta sinä piskuinen lauma Amerikan maalla, joka olet eroitettu kaikista joukkioista mestarisi Jesuksen tähden ja kaikilta pilkattu ja ylönkatsottu; älä kuitenkaan pelkää, vaan rohvaise sydämesi uskomaan, että synnit on anteeksi annettu. Kyllä se rakas Isä, joka meitä niin paljon on rakastanut, vahvistaa tämän vähäisen viipymisen ajan kilvoittelemaan ja valvomaan sen suuren yönvalvojan Jesuksen kanssa Yrttitarhassa ja Golgatan mäellä, jossa rakkauden pisarat joskus priiskuvat sydämiimme virvoitukseksi ja voimaksi tällä vaivaloisella korven matkalla.

No, en tiedä muuta kuin sanon Sammelin, Kuoksun, Fransin, vaimomme, perheittemme ja kylämme kristittyin kanssa teille, yllämainitut saarnaajat rakkaitten vaimoinne, perheitenne ja Amerikan kristittyin kanssa sydämelliset terveiset ja tuhannet kiitokset kaikesta ylönpalttisesta rakkaudestanne, ja sanon hyvästi näillä sanoilla, että kaikki synnit, viat, epäilykset anteeksi Jesuksen pyhässä nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä annamme ja todistamme ijankaikkisella unhoituksella. Rukoilkaa meidänkin edestämme!

Isak Niku.

Ole hyvä, Koppana veli, ja toimita tästä jonkunkaan kopion, että saavat meidän terveisemme.

Kuoksussa se 1. päivä elokuuta 1923.

Tuli haluni tervehtää rakastettua veljeä jollakin harvalla rakkauden ratilla, ja annan tietää, että olemme onnellisesti ja terveenä kotia kostuneet ja väkemme oli myös terveenä, josta kaikesta Jumalalle kiitos olkoon!

Onnen toivotuksella tervehdän sinua, ikuiseen ja unhoittumattomaan muistoon jäänyt työkumppani, Juho Ahonen, emäntäsi Emmiin kanssa, niin myös ympärilläsi olevia kristityitä ja Etelä-Suomen saarnaajia ja kristityitä, joitten kanssa saimme viettää iloista Johannes-juhlaa ensi kerran tämän maan päällä. Joka oli kyllä niin hauska aika, joka ei kyllä koskaan unhoitu, kun niin paljon kristityitä oli yhdessä koossa ja niin yksimielinen ja veljellinen rakkaus vilpitiön keskenänsä, joka kyllä sydäntä ilahduttaa niin usein kun muistan. Ja rukoilen taivaallista Isää,

että Hän varjelsi teitä ja meitä, ettemme eksyisi kaidalta elämän tieltä oikealle eli vasemmalle puolelle. Ja rukoilemme, että Herra vahvistaisi kaikkia työntekijöitä Herran viinamäessä, että jaksaisitte seisoa Sionin vuorilla ja huutaa mitä aika kuluu ja rakentaa aitaa Herran viinamäessä, ettei vahingolliset luontokappaleet pääsisi tallaamaan Herran peltoa ja polkemaan Jesuksen lampailta laidunta ja sotkemaan vesilähteitä, että Jesuksen lampailta olisi ruokaa ja juomaa, etteivät tarvitsisi hengellisen hädän tähden erkaantua, vaan pysyisivät sen seurakunnan helmassa, joka on ensin kivulla uudestisyntynyt, ja on johdatettu Jumalan armon vapautteen, eikä se ole enää raskas lain orjuudesta, ja sentähden sanoo Paavali Galatalaisille: "Iloitse sinä hedelmätön, joka et synnytä, pakahda ja huuda sinä, joka et raskas ole." Ei ole vapaa lauma raskas lain orjuudesta, eikä synnytä orjia, vaan vapaita. Ja ole vapaa, vapaaksi ostettu lauma sielläkin Etelä-Suomen rannoilla! Se Jerusalem, joka ylhäältä on, on vapaa; vapaat ovat lapset, koska äiti on vapaa. Vapaaksi olemme ostetut, emme katoavaisella kullalla ja hopealla, vaan viattoman Karitsan verellä.

Sentähden olkaa turvatut, rakkaat veljet ja sisaret ja uskokaa rohvaistulla sydämellä kaikki synnit anteeksi! Minäkin täältä asti annan ja todistan Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä; ja sen muistakaa vielä kuolemankin hetkellä, ennenkuin silmänne kiinni painuvat. Ja siinä autuaallisessa toivossa jätän hyvästin, jos olisi vaikka viimeinen kerta tämän vieraan maan päällä. Voi, veljet rakkaat ja sisaret, kuinka vieras tämä maa on, ja kuinka olemme eroitetut toiset toisistamme ja hajoitettut niinkuin linnunpojat jokien ja järvien rannoille ja tunturien rakoihin ja merien rannoille! Mutta se autuaallinen toivo se vain on, että toisella puolen kuoleman virran, siellä on oikea kotimaa ja pysyväinen maja. Ja siellä on jo paljon ystäviä odottamassa. Voi sitä ihanaa aamua, joka kerran aukenee, ja se aurinko, joka kerran nousee eikä enää laske, eikä peitetä murheen mustilta pilviltä niinkuin täällä. Ja sen toivon päälle sanon amen. Rukoilkaa, rakkaat ystävät, minun ja minun vaimoni ja lastemme edestä! pyytää vähin veljesi elämän kaidalla tiellä

Isak Kuoksu.

Minulla on niin vähän aikaa, kun pidän lähteä niitylle. Olisi hyvä, jos sinä veljeni antaisit tästä kirjelapusta kopioita Hirvoselle, Milenille ja Helsingin Siipolalle ja Toivoselle ja Lahteen Joelille, Vesteriselle ja Fagerille. Ja olisi hyvä, jos saisit Tampereelle ja mihin näet soveliaaksi.

Kirjoitti sama.

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä Karl Toivonen ynnä rakkaan vaimonne Hilman kanssa. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja elämänne ehtooseen asti! Amen.

Onnen toivotuksella tervehdin, rakas ja ikuiseen muistoon jäänyt veli, jonka kanssa olemme monta ilon hetkeä viettäneet teidän täällä ollessanne, ja kiitän sydämestäni rakkaan ja kalliin kirjan edestä, jonka sain vastaanottaa, kun tulin Norjasta. Josta kirjasta näen, että teillä ovat olleet kalliit veljet ja uskolliset työntekijät Isak Kuoksu ja Isak Niku, joka on ollut kallis aika teille, jossa on vastasyntyneitä lapsia Jumalalle, jotka ovat syntyneet siitä turmelemattomasta siemenestä, joka on puhdas Jumalan sana, jota Jumala on vaikuttanut teidän kauttanne, jälkeen kuin olette sinne tulleet, josta Jumalalle olkoon kiitos! Ei ole työnne ollut turha, jota olette tehneet Herrassa, sillä Hän vaikuttaa heikkoin välikappalten kautta suuria muutoksia kansoissa.

Minä olen kulkenut Norjassa kumppanini Petterin kanssa, ja Jumala on vaikuttanut voimallisesti sanansa ja henkensä kautta. Se näyttää, että Jumalalla on kiire saada merkittyyin luvun täytetyksi tällä viimeisellä etsikon ajalla.

No, ei muuta tällä kertaa, vaan sanon sydämen rakkaita terveisiä Hilman kanssa ja teidän ympärioleville kristityille siinä uskossa ja toivossa, että meidän matkamme onnellisesti päättyy, ja pääsemme siirtymään kotimaan ihanalle rannalle, jossa eivät matkan vaivat muistu mieleen. Sentähden seuratkaamme uskossa veripunaista Kuningasta Yrttitarhasta Gogatalle, joka kulkee laumansa edellä, sotii ja voittaa ja lyöpi laumansa viholliset suunsa miekalla, ja uskokaamme synnit anteeksi, rakkaat veljet ja sisaret, jonka minäkin annan ja todistan Jumalan puolesta Jesuksen nimessä ja veressä, joka on meidän matkasauvamme tämän vaivaloisen korven matkan läpi, jossa on niin monta vaaraa, ja sielun vihollinen tahtoo monta väsyttää meidän matkakumppaneistamme, niin että monta jäävät tien päälle. Rukoilkaa minun ja minun perheeni edestä, että pysyisimme voiton päällä loppuun asti.

... , ,-.•• i

^ ^ Viktor Björkman.

Terveisiä Olivialta teille molemmille ja lapsilta kaikilta; ne muistavat teitä. Ja pikku Göta muistaa Toivosen. Terveisiä vielä Olivialta ja minulta teille molemmille. Toivomme on, että saisimme vielä kerran nähdä täällä maan päällä toisiamme kasvoista; emme tiedä, jos Jumala sen suopi.

S. s.

Masuninkylä, se 17/9 1923.

Rakkaalle ja ikuiseen muistoon jääneelle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä S. Vesterinen, rakkaan emäntäsi ja lastesi ja ympärilläsi olevain kristittyin kanssa, jotka yhtä armon ilmaa hengittävät meidän ja teidän kanssa esikoisten seurakunnan helmassa. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha lisääntyköön ja vahvistakoon teitä nyt ja aina elämänne ehtooseen asti! Amen.

Onnen toivotuksella tervehdän teitä ja sydäimestä vieläkin kiitän teitä sen ylönpalttisen rakkauden palveluksen edestä, jonka meitä kohtaan osoititte viime kerrallakin, kun olimme teidän keskellänne, ehkä me niin heikot palvelijat olemme. Sydäimestä kiitämme myös sen kalliin ja ilahduttavan kirjeen edestä, jonka iloksemme saimme vastaan ottaa sinulta. Kohta onkin tuntunut somalta ja niinkuin kaipaava mieli, kun ei ole muut kirjoittaneet Suomesta jälkeen kotia tuloamme; yksi tytär Tampereelta ja Marttinen Helsingistä. Onkos hän terveenä? En oikein ymmärtänyt, mitä se tarkoitti. Se rukoilee anteeksi, että hän on pyytänyt niinkuin Juudas suunantamisella pettää Jesusta, mutta ei usko kestänyt koetuksessa j.n.e. Sano hänelle, jos näet häntä, että me vain anteeksi annamme ijankaikkisella unhotuksella kaikki synnit Jesuksen nimeen ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä. Mutta en ole saattanut vastata, kun en oikein ymmärtänyt.

No, terveenä olemme kaikki saarnaajat ruumiin puolesta ja uskomassa syntein anteeksisaamisen armosta itsemme autuaaksi, ehkä suuren synnin voiman läpi ja monen kiusauksen läpi. Mutta on se kuitenkin suuri ja korkea Jumalan armo, että olemme uskomisen kautta pahan voittaneet, ettemme ole jäseniämme uhranneet synnin palvelukseen tekemään pakanain syntiä; vieläpä ettei ole vihollinen eikä hänen joukkonsa saaneet meistä ilon ainetta, vaikka olisivat kyllä halanneet maailman joukko ja eriseurain henget, jotka nyt haalaavat itsellensä voimia suurten ja pienten kokoustensa kautta, jotka nyt ovat saaneet heidän oppinsa ja seuransa semmoiseksi, että se nyt kelpaa kaikelle maailmalle ja suruttomuudessa nukkuvalle valtiokirkon papistolle sekä kaikille huorille ja varkaille, jotka nyt yhdistävät voimansa Euroopassa ja Amerikassa esikoisten seurakuntaa ja sen oppia ja järjestystä vastaan.

Mutta olkaamme hyvässä turvassa, te Mikaelin enkelit Suomenkin maalla, ja sotikaa vähän aikaa sen suuren Ristinkantajan ja orjantappuroilla kruunatun Kuninkaan ja Hänen pilkatun laumansa puolesta, ja tehkää tästäkin edes sen päälle työtä, että se piiskuinen lauma koossa pysyy,

jonka se hyvä Paimen on niin suurella vaivalla kokoon saanut Suomenkin maalla, jota sydämellisellä ilolla katsella saimme tänäkin kesänä. Uskoka kaikki synnit anteeksi! Mekin täältä asti annamme ja todistamme saarnaajain ja kristittyin lauman kanssa Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä; sen muistakaa vielä kuolemankin hetkellä, ennenkuin silmänne kiinni painuvat. Ja sanomme vaimoni, perheeni ja kylämme kristittyin kanssa teille sydämen rakkaita terveisiä, sinulle rakkaan vaimosi, lastesi ja Turun kristittyin kanssa. Rukoilkaa meidänkin edestämme!

Vähin veljenne, osallinen vaivoissa

Isak Niku.

Vaimoni käskee erittäin sanoa hänen sydämelliset terveisensä ja tuhannet kiitoksensa sen niin ylönpalttisen rakkauden ja kaiken uhraavaisuuden edestä, jota Suomen kristityt osoittivat häntäkin kohtaan. Ja joka oli hänelle niin suuri asia, että sai terveyden melkein entiselleen, että on jo paljon Uhonnut, vaikka on tehnyt paljon raskasta työtä.

Masuninkylä, se 15/12 1923.

Rakkaille veljille ja uskollisille työkumppanille raskaassa ja painavassa Herran viinamäen työssä, N. Milen ja Karl Helenius, rakkaitten emäntäinne ja perheittenne kanssa. Jumalan ja meidän Herran Jesuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa ja vahvistakoon teitä sielun ja ruumiin puolesta nyt ja elämänne ehtooseen asti! Amen.

Tässä lähestyn ja tervehdän teitä, ikuiseen muistoon jääneitä ystäviämme, joita emme unhoita, toivottaen teille onnea ja siunausta sekä ruumiin että sielun puolesta, ja annan tietää, että elämässä olemme kaikki saarnaajat ja terveenä ruumiin ja sielun puolesta, ja tekevät samaa kallista Herran työtä kuin ennenkin, saarnaten parannusta ja syntein anteeksi antamusta. Ja Jumala on sanansa kautta vaikuttanut, että paljon langenneita on noussut lankeemuksesta ja suruttomuudesta tullut oven Jesuksen kautta sisälle oikeaan lammashuoneeseen eli esikoisten seurakuntaan, jossa rakas ja laupias Jumala hallitsee rauhan evankeliumilla, ja ilon ja riemun ääni kuuluu kaikissa kokouksissa, josta kaikesta kiitos sille suurelle Luojalle ja Ristinkantajalle kaiken armonsa edestä!

Kiitoksia tuhansia rakkaitten kirjainne edestä, joita olemme saaneet iloksemme vastaanottaa: yhden Heleniukselta, yhden Mileniltä ja Veste-

riseltä Turusta ja Marttiselta Helsingistä 3, josta näemme, että olette meitä muistamassa. Ei ole ilmoitettu meille, kuinka Hjalmar Simolinin asiat ovat. Sen vaan ilmoitti Vesterinen, että Hjalmar on myynyt liikkeen kesällä. Olisi se hauska kuulla, koska mekin sen soisimme, että erinomattain kristityt menestyisivät vielä ruumiinkin puolesta. Näemme sen täälläkin Lapissa, että Herran työ siunatulla tavalla menestyy, ja valkea palaa Sionissa, ja hänen hiilensä hehkuvat ja ovat Herran tuli, vaikka kuollut kristillisyyden suruttomain pappein, piispain ja muitten hengellisten ja hengettömäin kanssa seisovat vastaan.

Jo se nyt on Tornion, Pohjois-Suomen ja Lapinmaan eriseura täydessä Hannaksen ja Kaifaksen haamussa. Siihen on kaikki meidän Pohjois-Ruotsin suruton pappeus piispoihin asti sulanut ja sille ylistyksen antanut. Sen kautta nyt pyhä isä saapi suoran tien Jesusta kiinni ottamaan. Mutta älä pelkää sinä piiskuinen lauma Suomen maallakaan, sillä teidän ja meidän Kuninkaamme istuu vieläkin valkian oriin päällä laujnansa edellä, sotii ja voittaa ja valloittaa. Sentähden ole turvattu, sinä piiskuinen lauma Suomenkin maalla, ja soita Herralle kiitosvirttä, sillä hääpäiväsi pian valkenee, ja katsele Kuningastasi ristin päällä siinä kruunussa, jonka Hän kantaa hääpäivänensä ja sydämensä ilopäivänä, että muotosi ja vaatteesi ja pukusi pysyisi puhtaana. Ja uskokaa rohvaistulla sydämellä kaikki synnit anteeksi! Mekin täältä asti, saarnaa jäin ja Herran lauman kanssa, annamme ja todistamme Herran Jesuksen nimessä ja maahanvuotaneessa sovintoveressä. Ja sanomme vaimoni, perheeni ja saarnaajain ja Herran lauman kanssa teille yllämainituille, rakkaitten vaimoinne ja perheittenne kanssa, sydämen rakkaita terveisiä. Sanokaa Lahden saarnaajille ja kristittyin laumalle sydämellisiä rakkauden terveisiä, vieläpä niin laajalta, kuin tulette näkemään saarnaajia ja kristittyitä. Onnen toivotuksella olkaa hyvästi, rakkaat ystävät, ja rukoilkaa aina meidänkin edestämme! Vähin veljenne

Isak Niku.

Meidän rakkaalle lapselle, Rakelille, mitä rakkaimmat terveiset.

Viipurissa 25/12 1923.

Rakkaille vanhimille Isak Kuoksu ja Isak Niku rakkaiden emäntäinne kanssa. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille sovintoveren osallisuudessa ja Pyhän Hengen voimassa nyt ja aina elämänne ehtooseen asti! Amen.

Tuli haluni tervehtää teitä, rakkaaseen ja unhoittumattomaan muistoon jääneitä Sionin muurin uskollisia vartijoita ynnä toisia vanhimpia, jotka siellä koolla olette seurakunnan yhteisissä kokouksissa tutkistelemassa kristillisyytemme korkeita ja painavia asioita Herran edessä. Hauskaa olisi ollut olla keskellänne ruumiillisestikin, vaan uskossa ja hengessä toivon olevani kanssanne. Kiitän teitä ja koko Lapinmaan seurakuntaa sen suuren itsenne uhraavan rakkauden edestä, jota olette meitä suomalaisia kohtaan osoittaneet lähettämällä lähetysmiehiä ja niin monia kalliita rakentavia lähetykskirjeitä, että niiden kautta olisi ja edelleenkin pysyisi hengen yhteys ja veljellinen rakkaus kiinnitettynä niin lavealle kuin puhtas Kristuksen oppi esikoisten seurakunnasta saarnattu on, ja toivon, että kuuliaisuus olisi yhtenä yhdyssiteenä koko Sionin vuoren asuvaisia toisiinsa yhdistämässä sille opille, joka on saarnattu ja vieläkin saarnataan tässä kristillisyydessä, johon raskaaseen ja edesvastaulliseen työhön rakas taivaallinen Isä teillekin, rakkaat vanhimmat ja veljet, jotka koolla olette, antakoon sielun ja ruumiin voimia, että jaksatte eteenkinpäin veräjällä seisoa ja vartijana Sionin muurilla huutaa, mitä aika on.

Uskomassa mekin täällä olemme kilvoittelemassa syntein anteeksi saamisen armossa, sillä omaan täydellisyyteen ainakaan minulla ei ole kehumista. Ruumiillinen terveys on ollut keskinkertaista. Saarnaajat ovat kulkeneet lähetysmatkoilla, toisia on paraillaan matkoilla; olin minäkin lyhyellä matkalla täällä lähellä Venäjän rajaa, jälestä pyhien pitäisi mennä Oulun puoleen. Vanha Marttala on vielä elossa; muutoin hän näyttää riutuvan viikko viikolta. Synnit on meille ja teille anteeksi annettu Jesuksen nimessä ja veressä, siis rohvaiskaamme sydämiämme uskomaan!

Sydämelliset terveiset ja kiitokset sen ylenpalttisen rakkaudenpalveluksen edestä, jota olen saanut osakseni minäkin ollessani teidän keskellänne, Viktor Apelqvistille rakkaan emäntänsä kanssa, samoin Viktor Björkmanille emäntänsä kanssa, Sammel Wettasjärvelle emäntänsä kanssa sekä Frans Parakalle y.m. y.m. saarnaajille ja niille monille palveluspiioille ja totuuden apulaisille, jotka kaikki yhtä Herran huonetta rakennatte. Muistakaa minuakin vaimoni kanssa teidän rukouksissanne, pyytää vähin veljenne uskossa. Tunnen suurta puuttuvaisuutta tykönäni, jota pyydän anteeksi teiltäkin, veljet ja sisaret.

Juho Ahonen.

Viipurin kristityiltä myös sydämelliset terveiset Nikulle, Kuoksulle, Sammel Wettasjärvelle, Viktor Apelqvistille emäntänsä kanssa y.m. saarnaajille sekä sille seurakunnalle, joka siellä koolla ympärillänne on.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, joulukokouksissa Gellivaaran
kirkonkylässä, se 29. päivä joulukuuta 1923.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä Suomen maalla: N. Milen, Johan ja Joel Ahonen, S. Vesterinen, I. Kukkonen, J. Fager, O. Wainio, O. Ryytsä, V. Nieminen, E. Rantanen, K. Luoma, J. Hirvonen, K. Asikainen, M. Hulkkonen, F. Siipola, Masalin y.m. saarnaajat rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja se siunattu Herran lauma ympärillänne, saarnaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa, jotka hengitätte yhtä Jumalan armon raitista ilmaa meidän kanssamme esi-koisten seurakunnan helmassa, joka on ensin aikakaudestamme kivulla uudestisyntynyt Ruotsin Lapissa. Jumalan ja meidän Herran Jesuksen armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja elämänne ehtooseen asti! Amen.

Me yhteenkokoontuneet saarnaajat ja vanhimmat monista paikoista Herran sanan jälkeen: Lapista, Norjasta, Luulajasta, Kainuusta ja Jokimukan puolesta ja Suomesta y.m. tervehtelemme teitä ja annamme tietää, että olemme olleet täällä koolla niinkuin ennenkin tutkimassa ja koetelemassa kristillisyytemme raskaita ja painavia asioita. Ja myös on luettu ja tutkittu niitä lähetys- ja kutsukirjoja, joita tänne on tullut Suomesta, Norjasta, Amerikasta ja Kainuusta, joissa on kaikissa yksi ääni, vieläpä tahtovat ja pyytävät saarnaajia Norjaan moneen paikkaan, ja Kainuuseen, Amerikkaan y.m. paikkaan, joittenka edestä kiitämme juuri sydämeistä teitä sekä kristittyin terveisten edestä, joita on ollut kaikissa kirjeissä, joita on tullut myös Suomesta, sekä saarnaajilta että sanankuulijoilta, joista näemme, että saarnaajat tekevät työtä yksimielisesti ja yhdessä neuvossa sovitettuna tässä korkiassa kristillisyyden asiassa, sen opin ja esikuvan jälkeen, jonka kristillisyytemme vanhimmat ovat jälkeensä jättäneet meille opiksi ja neuvoksi heidän hautainsa päälle, vieläpä että Herran lauma koossa pysyy.

Vaikka tiedämme kyllä, rakkaat ystävät ja työkumppanit, että tarvitsemme rukoilla, että Jumala, rakas taivaallinen Isä, antaisi kärsivällisyyttä ja voimaa työtä tekemään tässä laviassa kristillisyydessä, joka Jumalan ihmeellisen neuvon ja Pyhän Hengen voiman kautta on itsensä niin lavalialle levittänyt ja köytensä pidentänyt Herran sanan jälkeen ja niin suuren siunauksen kanssa, että vakuutetut olemme, että monta kymmentä tuhatta on tänäkin päivänä Euroopassa ja Amerikan maalla, jotka kantavat autuaallista sieluntilaa, osallisena Pyhästä Hengestä, ja odottavat Ylkänsä tuloa, vaikka sielun vihollinen pyytää, ja erinomattain omanvanhurskauden perkele vastaan seisoo suruttoman maailman ja kuolleen us-

kon pappein ja eriseuran henkein kautta niin monella värillä ja valmistaa suuriäänisiä laitoksia ja hyvin hengellisen näköisiä kaikella ulkokullaisuudella ja itse tehdyllä pyhyydellä, että saattaisi sitä enempi ihmisraukkoja eksyttää vielä heränneittenkin kansain seassa, jonka tähden kaikkein viettelijäin pitää saaman heidän töittensä palkan, koska Jumalan oikea tuomio tulee.

Mutta ole turvattu sinä piiskuinen lauma Suomenkin maalla, sinä ylönkatsottu Sionin tytär, joka seuraat sinun Kuningastasi, joka on tien auki-polkenut, kantaen kaiken pilkan ja häväistyksen läpi turmeluksen kaupunkia Golgatan mäelle. Riennä sinä hyljätty ristin kohdalle, että häävaatteesi ja pukusi pysyisi puhtaana siihen asti, että pääsemme koko maasta ostetun lauman kanssa pitämään ijankaikkisia tapetun Karitsan häitä, jossa kerran yhteen ääneen sanomme: Amen, hallelujaa! Sentähden rohvaiskaamme sydämiämme uskomaan, että kaikki synnit, viat ja epäilykset on anteeksi annettu. Vielä mekin näitten saarnaajain ja suuren kristittyin lauman kanssa annamme ja todistamme Jesuksen pyhässä nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa veressä ja sanomme sydämellisiä rakkauden terveisiä yllämainituille saarnaajille ja sille suurelle ja siunatulle kristittyin laumalle teidän ympärillänne. Rukoilkaa meidän edestämme! Seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Niku, Isak Kuoku, S. Wettasjärvi, Frans Parakka, Viktor Apelqvist, V. Björkman, Anders Knutsson, Petter Sitsi, R. Erlandsson, Petter Backjord, Karl Sirkka, Karl Nilsson, Johan Jönsson, August Isaksson, Mikael Eriksson, Knut Pannasson, J. H. Puoltikasvaara.

Kuoksussa se 7. päivä helmikuuta 1924.

Tulen tykösi, rakastettu veli Herrassa, Aatu Härmä. Meidän Heramme Jesuksen armo ja rauha lisääntyköön sinulle ja sinun huoneellesi nyt ja ijankaikkisesti! Amen.

Onnen toivotuksella tervehdän sinua vaimosi ja lastesi kanssa ja annan tietää, että olen sinulta saanut preivin, jonka edestä kiitän. Joka oli kallis, että saada sanomia niiltä, joitten kanssa olemme yhtä Isänmaata kohti kulkemassa täältä vieraalta maalta, jossa usein tulee ikävä, koska sen näkee, että maailma paisuu pahuudessaansa, ja synnin vimma nousee ylemmäksi, josta tulee näkösalille, ettei ole Ihmisen Pojan tulemus kaukana; ja sentähden on vaara vanhurskaillakin. Tarvitsemme kyllä, rak-

kaat veljet ja sisaret, valvoa yönvalvojan Herramme Jesuksen kanssa Yrttitarhassa ja katsella taivaallisen Vanhimman vaivoja ja hirmuista sielun tuskaa, jonka synty taivaalliselle Vanhimmalle saattoi, vaikka Hän oli synnitön Jumala ja Luoja, koska Hän meni lunastamaan langenneen lapsen niin syvästi helvetistä, johon meidän syntimme olivat Hänet syssänneet niin syvälle, että David kuulee Hänen valittavan: "Minä vajaan syvään mutaan, jossa ei pohjaa ole." Voi, veljet ja sisaret, kuinka syvästä helvetistä Jumala, rakas taivaallinen Isä, on meitä ylös nostanut väkevän kätensä voimalla.

Sentähden olkaa turvatut, rakkaat veljet ja sisaret, koska olemme oven Herran Jesuksen kautta talutetut oikeaan seurakuntaan, joka on ensin syntynyt aikakaudessamme kivulla uudesti täällä halvassa ja laihassa Lapinmaassa, ja josta on sitten raamatullisen lähetystoimen kautta levitetty neljään ilmansuuntaan: itään, länteen, etelään ja pohjoiseen, jossa on paljon tehty työtä ja kustannettu, johon Jumala on antanut siunauksensa, että se on kasvanut ja lisääntynyt. Ja vaikka Haagarin poika on niin paljon uskaltanut ja tehnyt tässä kristillisyydessä ja vaivannut vapaan Aidin lapsia, kun on niin moniin eriseuroihin repinyt ja joukkoihin lohkonut, jossa on ollut työtä ja vaivaa Hyvällä Paimenella koota ne hajoitetut joukot yhteen lammashuoneeseen. Ja sentähden Jesus sanoo että pitää olla yksi lammashuone ja yksi paimen.

Ja niin se on niillä, jotka tohtivat tunnustaa, että he ovat tulleet esikoisten seurakunnan tykö, jotka taivaissa kirjoitetut ovat, ja Jumalan, kaikkein Tuomarin tykö, ja sen priiskoitusveren tykö, joka parempia puhuu kuin Abelin veri. Abelin veri huutaa kosta veljensä murhaajan yli, vaan virheettömän Karitsan veri, priiskoitettuna pihtipieliin ja huoneitten oven päällisiin, se esti, ettei murhan enkeli päässyt Israelin lasten huoneisiin esikoisia tappamaan. Ja sentähden ne vielä nytkin elävät hengellistä elämää. Ja ne, jotka ovat myyneet esikoisoikeutensa, ja yhtä hyvin tahtoisivat periä siunauksen niinkuin Esaukin, tulevat hyljättyiksi, sillä eivät he löydä yhtään parannuksen sijaa, vaikka monet vaivaset kyneleillä etsivät, kun ovat kartuttaneet hengellisen vihan elävää kristillisyyttä kohtaan, jossa täytetään Paavalin sanat, kun hän sanoo Galatalaisille: "Niinkuin se silloin, joka lihan jälkeen syntynyt oli, vainosi sitä, joka Hengen jälkeen syntynyt oli, niin se nytkin tapahtuu." Vaan olkaa te turvatut, rakkaat veljet ja sisaret! Teillä ja meillä on syy kiittää Jumalaa, että lintu on löytänyt huoneen ja pääskynen pesänsä, jossa kiittää tänäkin päivänä monta kymmentä tuhatta täälläkin Ruotsin Lapissa ja Norjan meren rannoilla ja valtameren toisella puolen ja suuri lauma sieläkin Suomen maalla. Sentähden olkaa turvatut, rakkaat veljet ja sisä-

ret sielläkin Suomen maalla, ja uskokaa rohvaistulla sydämellä! Minäkin täältä asti huudan niin korkealla äänellä, että teidän syntinne ovat anteeksi annetut, kaikkein katuvaisten ja uskovaisten synnit, viat ja heikkoudet, Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä.

Tervehdä nyt, veljeni, tällä minun vähäisellä kirjeelläni Etelä-Suomen saarnaajia ja kaikkia kristityitä, likelle ja kauas, koska minun tulee niin vähän kirjoitetuksi. Rukoilkaa, rakkaat ystävät, minun ja minun vaimoni ja lasteni edestä, että mekin teidän kanssanne illaksi kotia kostuisimme ennenkuin ovet kiinni pannaan. Hyvästi nyt, rakkaat ystävät, ylimmäisen paimenen haltuun siinä toivossa, että pian yhteen tulemme.

Isak Kuoksu.

Ole ensin ja viimein tervehditty vaimosi ja lastesi kanssa minulta, vaimoni ja lasteni kanssa, ja olkaa tervehditty kaikki ystävät! Omalla kädellä

Isak Kuoksu.

Masuninkylä, se 2/5 1924.

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä N. Milen, rakkaan emäntäsi ja rakkaitten lastesi ja ympärilläsi olevain kristittyin kanssa. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille priiskoitusveren ja Pyhän Hengen kautta nyt ja aina elämänne ehtooseen asti! Amen.

Onnen toivotuksella tervehdän teitä, ikuiseen muistoon jääneitä ystäviä, ja kiitän juuri sydäimestä niitten kalliitten kirjain edestä, joita olen saanut sinulta kaksi. Et antanut eli ilmoittanut osoitetta edellisessä, joten en saattanut sitä vastata; ja on tosin ollut myös tilattomuuttakin, kun olemme aivan koko talven olleet matkoilla. Terveenä olemme kaikki teille tunnetut saarnaajat perheitemme kanssa ruumiin puolesta, ja uskon kilvoituksessa olemme ahkeroineet, säilyttäen hyvän omantunnon rauhaa, ehkä paljon puutoksen ja suuren heikkouden ja monen kaltaisten kiusausten läpi, ettemme olisi pysyneet voiton päällä, jos ei se armollinen Herra Jesus olisi antanut niin monta autuaallista ilon hetkeä Hänen läsnä-olemisensa kautta, jonka kautta olemme saaneet voimaa, että päämme on pysynyt ylhäällä. Ja olisi ollut ja on syytä enemmän kiittää sitä suurta Luoja ja Ristinkantajaa kuin olemme siihen kyenneet, kun Hän viisautessaan näki sen mahdolliseksi, että Hän meitä halvimpia ih-

misten lapsia valitsi lapsiksensa ja suojeli seurakuntansa helmassa, niinkuin rakkaan äidin sylissä, joka ei jätä lastansa pensaalle, niinkuin Haagari.

Lihallisen vapauden eriseuraset Pohjois-Suomesta ovat suurella voimalla pyytäneet tehdä työtä tänä talvena Torniollla aina Lappiin asti; mutta kierrelleet ne ovat meitä, pappi Jussila ja kaksi muuta. Eivät ne ole esikoisten seurakunnan jäseniä liikuttaneet, eikä paljon muitakaan, jotka eivät ole tästä lammashuoneesta. Niillä sanotaan olleen niin uuden-aikaiset työneuvot, ettei ole sentään kaikki eriseurasetkaan heistä pitäneet. Vissiin pyhä isä Suomessa pyytää kostaa Lapinmaalle sen, kun hän menetti Etelä-Suomessa suurimman osan käsistään. Kyllä on syytä, rakkaat veljet ja sisaret, rohvaista sydämiämme uskomaan ja uskossa ja hengessä katsomaan maasta ylettyä ja orjantappuroilla kruunattua kuningasta Jesusta, josta voimaa vuotaa sydämiimme, että jaksamme tämän vähän viipymisen ajan kilvoitella ja työtä tehdä tässä kalliissa autuuden asiassa ja katsoa avatuilla silmillä, ettei hengellinen uni ja maailman rakkaus ja lihallinen vapaus taasen pääsisi turmelemaan hengellistä vapautta, että henki orjaksi joutuisi. Kyllä sen tiedämme, että lohikäärme, kun ei voita tarkoitustansa suruttomuuden eikä väärän opin kautta, kyllä se alkaa koreuden, maailman muodon ja lihallisen vapauden tukkimaan kristillisyyteen. Sen kautta se on tottunut ennenkin paljon voittamaan Suomessa ynnä muualla. Te viinamäen työmiehet, katsokaa, ettei Herran viinämäki pääsisi roskaa eli rikkaruohoa kasvamaan, ja ettei aita taas rupeaisi lahoinaan, että ei kaikenlaiset eläimet pääsisi talleamaan ja polkemaan Herran viinamäessä ja sotkemaan kaikki terveelliset ruoka-aineet ja pilaamaan kaikki vesilähteet Jesuksen lampailta ja heikoilta karitsoilta, jotka eivät saata kaikenlaista roskaa syödä eikä niistä lähteistä juoda, joitten vedet ovat haikiaksi tulleet. Mutta kärsivällisyyden Jumala antakoon voimaa ja väkevyyttä sekä ruumiin että sielun puolesta ja yksimielisyyttä!

Emme ole kuulleet, ovatko saarnaajat käyneet Forssassa; Toivonen sanoo, että hän on Forssan kristittyin kanssa tahtonut eli pyytänyt. No, turvattuna olemme, rakkaat veljet ja sisaret, esikoisten seurakunnan helmassa, jossa on priskoitusvervi ja syntein anteeksi saaminen, jonka kautta saamme nauttia Jumalan armon vapautta, päästettynä pahasta omastatunnosta. Riemuitse hengessä piskuinen lauma Suomenkin rannoilla! Pian häpäiväsi valkenee.

Siinä toivossa sanon taas hyvästin, rakkaat ystävät, että pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen sanomme: Amen, hallelujaa, ijankaikkisesti, amen. Onnen toivotuksella olkaa minulta per-

heineni ja kylämme kristittyin kanssa sydämellisellä rakkaudella tervehditty näillä sanoilla, että kaikki synnit, viat ja raskaammatkin epäilykset on anteeksi annettu, jonka vieläkin annamme ja todistamme Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä. Sen muistakaa vielä kuoleman virran rannallakin, ennenkuin silmänne painuvat viimeiseen uneen. Sano meidän terveiset niin laajalta kuin tulet näkemään saarnaajia ja kristityitä. Rukoilkaa meidänkin edestämme!

Vähin veljenne

Isak Niku.

Masuninkylä, se 8. päivä elokuuta 1924.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen rakkaassa ja painavassa työssä: N. Milen, Johan ja Joel Ahonen, S. Vesterinen y.m. saarnaajat rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja se siunattu Herran lauma ympärillänne, saarnaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja elämänne ehtooseen asti! Amen.

Onnen toivotuksella tervehdän teitä ja sydäimestä kiitän sen kalliin ja sydäntä ilahduttavan kirjeenne edestä, joka oli kirjoitettu Lahdesta, suurista Johannes-kokouksista, seurakunnalta siellä, Lapin seurakunnalle tänne, josta näemme, että olette tekemässä samaa kallista Herran työtä kuin ennenkin. Ja siitä ymmärrämme, että saarnaajat ovat säilyttämässä Pyhän Hengen voiman tykönänsä, kun Jumalan sana vaikuttaa terveellisen opin kautta Jumalan sanan jälkeen; vieläpä yksi siunattu asia, kun ovat rakkauden siteellä yhteen liitetty, niin pysyvät yksimielisinä esikoisten seurakunnan helmassa, joka on totuuden patsas, jossa Jesus Kristus paras kulmakivi on.

Amerikasta ovat myös minulle lähettäneet seurakunnan kirjeen Johanneskokouksista. Kalliita ja hauskoja sanomia on sieltäkin: sovinto, rauha ja rakkaus on sielläkin saamaajain ja myös kristittyin välillä ynnä yksimielisyyden kanssa, ja kristillisyyden leviää monenkieliseen kansaan. Suruttomuudesta ja eriseurasta tulee ja alkaa kuulumaan avun tarve, Tyynen meren puolelta myös Lumijärven laitumelta, ynnä muualta, vaikka pappisvalta Pohjois-Suomesta pyrkii sinne suurella voimalla työtänsä tekemään ynnä eriseurasten kanssa yli Amerikan maata, ettei Lapinmaan

villitys pääsisi vaikuttamaan. Michiganissa kanssa on myös Heidemanin joukossa ilmestynyt tarve, että ovat anoneet N. P. Starkkaa ja O. Matoniemi-vanhuksia tulla heitä auttamaan. Mitä enemmän eriseuraset tekevät työtänsä, sitä suurempi jano tulee heränneelle kansalle totuuden perään, josta kaikesta näkyy, että Jumalalla on vielä kallis etsikkoaika ihmisten lapsille tarjona, jos ottaisivat vaarin eli tuntisivat etsikkoaikansa.

No, terveenä olemme Lapissakin kaikki saarnaajat, ja saarnanneet olemme niinkuin ennenkin ja samassa uskossa ja ymmärryksessä; eikä olekaan siitä varaa liikkua ei oikealle eikä vasemmalle puolelle. Ja paljon on Jumala sanansa kautta vaikuttanut ja vielä erityisesti tunturilappalaisten seassa, josta Jumalalle olkoon kiitos kaiken hänen armonsa edestä! Tässä olen lyhyesti merkinnyt vähän sanomia, että saatte tiedon, että kirjeenne on saapunut perille. Ilahduttavaa on kuulla toistemme äänen, kun olemme yhdessä matkaa kulkemassa oikeata Isänmaata kohden, ehkä kulkeminen on suuren heikkouden ja monen kiusauksen ja toisinaan murheitten läpi, joita kohtaa elämäntiellä. Kuitenkin olemme voiton päällä pysymässä sen suuren kiusausten ylivoittajan Jesuksen kautta, joka on tien aukipolkenut Yrttitarhasta Golgatan mäelle. Sentähden rohvaiskaamme sydämiämme, että rakkauden pisarat priiskuvat sydämилlemme virvoitukseksi, että jaksamme päätämme ylhäällä pitää tämän vähän aikaa, kun olemme täällä olemassa. Ei ole, rakkaat veljet ja sisaret, sotimisen ja kilvoituksen aika pitkä. Sentähden uskokaa rohvaistulla sydämellä kaikki synnit anteeksi! Mekin täältä asti annamme ja todistamme kaikki synnit anteeksi Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä, ja sanomme saarnaajain ja kristittyin lauman kanssa sydämen rakkaita terveisiä. Vaimoni käskee sanoa hänen sydämellisiä, rakkaita terveisiä saarnaajille ja kristittyin laumalle, jotka ovat hänelle paljon jääneet unohtumattomaan muistoon. Lapseni ja perhe käskevät sanoa myös heiltä rakkaat terveiset. Rukoilkaa aina meidänkin edestä! Teitä muistava veljenne

I s a k N i k u .

En jouda enempää kirjoittaa; heinän aika on jo hoppu. Ihmisiä kuolee paljon, mutta enin osa tulevat autuaaksi. Yksi kauppias myös kuoli Vittangissa. Se oli minulle velkaa lähes pari tuhatta kruunua. Teki ensin konkurssin ja varsin kuoli. Niin muodoin minulta hukkui saatava, vaikka se oli maallista. Kyllä minä sentään elän. On Lahden kokouksissa ollut vieläkin napisioita. Ei ole kaikki korvessa hukkuneet eikä Kooraan kapinassa.

I. N.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, joulukokouksessa Gellivaaran
kirkonkylässä, joulukuun 31. pnä 1924.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen ras-
kaassa ja painavassa työssä Suomen maalla: Johan ja Joel Ahonen, E.
Rantanen, V. Nieminen, O. Ryytä, Mikko Hulkkonen, Isak Kukkonen
y.m. saarnaajat rakkaitten emäntäinne, lastenne ja se siunattu Herran
lauma ympärillänne, saarnaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin ja
totuuden apulaisten kanssa, jotka hengitätte yhtä Jumalan armon rai-
tista ilmaa esikoisten seurakunnassa meidän kanssamme. Jumalan ja
meidän Herran Jesuksen armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja elä-
män ehtooseen asti! Amen!

Onnen toivotuksella tervehdämme teitä ja ilmoitamme, että olemme
täällä Herran edessä paljon saarnaajia ja kristityitä Norjasta, Suomesta,
Luulajasta, Kainuusta ja laajalta Lapinmaasta koettelemassa ja tutki-
massa kristillisyytemme tärkeitä ja painavia asioita ja niitä lähetykskir-
joja, joita on tullut Suomesta, Norjasta ja Amerikasta ja myös kutsu-
kirjoja, joissa tahtovat saarnaajia Itä- ja Länsi-Norjaan, Amerikkaan ja
Kainuuseen, joissa kaikissa pyytävät apua täältä; joita avun pyyntöjä
emme kuitenkaan saata tälläkään kerralla kaikkia täyttää, jossa näköksälle
tulee se, mitä Jesus on sanonut, että eloa tosin on paljon, mutta työväkeä
on vähän, jonka tähden tarvitsemme rukoilla, että lähettäisi eli lisäisi
uskollisia työmiehiä hänen eloonsa. Sillä sen mekin näemme, että työtä
on paljon ja raskasta tässä siunatussa kristillisyyden asiassa, joka niin
suuren siunauksen on kantanut, vaikka vihollisen voima on ollut niin
lujana vastassa ja pyytänyt turmella niin monella värillä ja haamalla
sekä suruttomain pappein, kuolleen kirkon että eriseurain henkein kanssa
ja avulla vastaan seisomaan sitä kristillisyyttä, joka on ensin kivulla
uudestisyntynyt Ruotsin Lapissa, jossa Herran husneen rakentajat ovat
hyvän perustuksen laskeneet niinkuin taitavat rakentajat, jossa huoneessa
kaikki ne lapset, jotka äidin syliin syntyneet ovat, ovat turvapaikan löy-
täneet. Joka turvapaikka niille on saatettu suojella ja säilyttää yksin-
kertaisten ja särjettyjen sydänten ja synnin kuormalta alaspainettuina,
murheellisten, maailmalta vihattuina ja pilkattuina ja ylönkatsottuina suo-
jaksi ja turvaksi, jossa saamme hengittää Jumalan armon ilmaa Ruotsin
Lapin, Norjan, Suomen ja Amerikan veljet ja sisaret, jotka hengessä yh-
teen koottuina ja rakkauden siteellä yhteen liitettynä olemme raketut
niinkuin elävät kivet hengelliseksi huoneeksi, niinkuin Pietari sanoo, jota
vastaan on Jumalan vihamies kaiken voimansa pannut ja neuvoja etsi-
nyt sekä valtiokirkosta että eriseurasta ja muista jumalisista joukoista

saadaksensa sen hävittää, hajoittaa ja kukistaa, ja siihen on valmistanut välikappaleita puolieränneistä pappismiehistä ja muista hengellisistä herroista, joita täälläkin Lapissa on ollut tarjona viljasti, johonka neuvoa ovat pitäneet aina valtiollisiin miehiin asti, niinkuin Suomestakin jääneenä talvenakin on lähetystointa pidetty sekä virallisten pappein että maallikko-saarnaajain kautta, mutta eivät ole voittaneet tähän päivään asti, vaikka niin monenlaiset yritykset ovat olleet ja aina uusia neuvoja valmistaneet, parempia ja taas parempia, jotka tulevat hyvin hengellisinä ja kirjallisina, mutta ei ole vielä kukaan heidän sijaansa löytty taivaassa, eikä löydy niin kauan kuin vartijat valvovat Sionin muurilla ja katsovat mitä aika kuluu. Sillä niin kauan kuin vartijat valvovat ja huutavat vaskitorveen ymmärtävällisellä äänellä, täytyvät kaikki hukan penikat ja kaikki metsän elävät ja kaikki harakat ja varikset ja kaikki hattarat rääkkyä ulkopuolella viinamäen aitaa.

Sentähden, rakkaat työkumppanit Suomenkin maalla, valvokaa vähän aikaa meidän kanssamme ja varjelkaa viinamäen aitaa ja vahvistakaa rauvenneita paikkoja, ettei hengelliset luontokappaleet pääsisi talleamaan sitä siunattua Jumalan peltoa Suomen maalla, johonka siementen Herra on puhtaasti siemenet kylvänyt ja antanut siihen soveliaan ilman, jonka se on niin siunatun hedelmän kantanut Suomenkin maalla, vaikka siinä on ollut paljon ja raskasta työtä viinamäen työmiehillä. Mutta tehkää työtä rakkaat ystävät ja työkumppanit ja kaikki, jotka Herran huonetta rakennatte, kärsivällisyyden kautta, rakkauden siteellä yhteen liitetynä. Ja katsokaa perään, rakkaat ystävät ja työmiehet Herran viinamäessä, ettei sielun vihollinen pääsisi hengellisen uneliaisuuden, ahneuden, koreuden, lihallisen vapauden, maailman ystävyuden ja herraskristillisyyden kautta turmelemaan ja pilaamaan hengellistä vapautta, eikä Jumalan Pyhää Henkeä murheelliseksi saattamaan. Sillä jos lihallinen vapaus sisälle pääsee, niin se turmelee hengellisen vapauden, niinkuin se on käynyt monessa paikassa, joissa työmiehet eivät ole seuranneet kristillisyytemme vanhinten oppia eikä esikuvaa, koska se on ollut raskas noudattaa vanhalle aatamille, sillä vanhinten oppi on vaatinut oikean alennuksen ja itsensäkieltämisen niinkuin Jesus sanoo.

Vielä ilmoitamme, että olemme terveinä ruumiin puolesta ja kilvoittelemassa samaa uskon kilvoitusta ja samassa mielipiteessä kuin ennenkin; eikä olekaan siitä varaa liikkua, ei oikealle eikä vasemmalle puolelle. Vieläpä ilmoitamme, että olemme iloiset siitä ja kiitämme teitä, Suomen veljet ja sisaret, että olette yhteisesti kirjoittaneet meille ja lähettäneet saarnaajianne tänne, joitten matkassa on tullut myös muita rakkaita veljiä ja sisaria, joittenka kautta olemme saaneet totisia sanomia, jotka ilah-

duttavat meidän sydämiämme, että Jumalan siunattu työ menestyy teidän seassanne, ja myös sen luonnollisen avun edestä eli palveluksen, jonka olemme saaneet vastaan ottaa teidän lähetysmiehiltä; joitten kaikkein edestä kiitämme teitä juuri sydäimestä asti.

Emmekä tiedä muuta tällä kerralla, kuin uskokaa, rakkaat veljet ja sisaret, kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi! Mekin täältä asti, monen kymmenen saarnaajan ja tämän suuren kristittyjen lauman kanssa, jotka koossa olemme, annamme ja todistamme kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi Jesuksen nimessä ja rakkaudessa ulosvuotaneessa sovinto-veressä. Sen muistakaa vielä kuoleman virran rannallakin, ennenkuin silmänne kiinni painatte viimeiseen uneen. Sentähden ole turvattu Sionin tytär Suomenkin maalla ja ole priiskoitettu sovinto verellä, että häävaatteesi ja pukusi pysyisi puhtaana vielä vähän aikaa. Siinä toivossa sanomme hyvästi, että pian yhteen tulemme Jumalan paratiisissa, jossa vähän ajan perästä yhteen ääneen sanomme koko maasta ostetun lauman kanssa: Terve tulemaan tapetun Karitsan häihin! Ja sanomme kaikkein saarnaajain ja kaikkein Jumalan temppelin rakentajain ja koko tämän suuren kristittyin lauman kanssa sydämen rakkaita terveisiä teille ja niin laajalti, kuin esikoisten seurakunnan jäseniä on Suomen maalla. Rukoilkaa aina meidänkin edestämme!

Seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Niku, Isak Kuoksu, Samuel Wettasjärvi, Frans Parakka, Viktor Björkman, Viktor Apelqvist, Anders Knutson Pitsa; K. R. Erlandsson, Luulajan saarnaaja; J. O. Rova, Häggström Kainuusta; Mikael Mikkel-sen, Norjasta; Daniel Josefsen, Olof Hansen; Karl Sirkka, Erik Trosten Itä-Norjasta; N. Milen, Aug. Salminen, S. N. Vesterinen, R. Salminen, K. Luoma, F. Siipola, K. Toivonen, Aug. Ylinen, E. Forsström, Maria Lahti; Greeta Rautio Oulusta.

Masuninkylä, se 24. p:nä huhtikuuta 1925.

Rakkaille veljille ja Uskollisille työntekijöille Herran viinamäen ras-kaassa ja painavassa työssä, N. Milen ja S. Vesterinen, rakkaitten emän-täinne, lastenne ja Herran lauma ympärillänne, saarnaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa. Jumalan armo ja Pyhän Hengen osallisuus vahvistakoon teitä sisällisen ihmisen puolesta tämän vaivaloisen korven matkan loppuun asti! Amen.

Onnen toivotuksella tervehdän teitä, ikuiseen muistoon jääneitä veljiä ja sisaria Suomen maalla ja sydämeistäni kiitän niitten kalliitten kirjeitten edestä, joita olen saanut Milenin, Vesterisen ja Joel Ahosen kautta, joissa on kalliita ja autuaallisia sanomia. Vieläpä ilahduttaa sydäntämme, että se kallis Herran työ menestyy niin siunatulla tavalla, jossa ei ole vähempi kysymys kuin kymmenten tuhanten sieluin autuus, jotka ovat Jumalan Pojan vaivain ja veren hinta, jonka jumalaton maailma hurskautensa ja jumalisten joukkoinsa kanssa pilkkaa ja jalvoillansa maahan tallaa kelvottomana Ihmisen Pojan tähden, niinkuin hän hylkää Hänen seurakuntansa, jonka Hän on suurella vaivalla ja verenvuodatuksella synnyttänyt kaikille Jesuksen ristin vihollisille iloksi, että onnettomat jaksavat paremmin armon kallista aikaa turhaan kuluttaa. Suomen hengelliset herrat ovat myös tänäkin talvena yrittäneet lähettää Torniolle ja Suomen rajalle aina Lappiin, mutta eivät ole mitään aikaiseksi saaneet, vaikka ovat kironneet esikoisia ja pyytäneet peljättää maailman lopulla erittäinkin metsäseudun asuvaisia. Mutta jo ne ovat sanoneet, etteivät he enää tule. On se Suomen hallituksellakin halpoja rahoja lähettää näitä metsän eläviä tyydyttämään surutonta maailmaa väärän rauhaan, mutta sen kaltaisillakin on palkkansa heidän työstään. Terveenä olemme kaikki saarnaajat ruumiin puolesta ja uskon kilvoituksessa ahkeroitsemassa, säilyttäen hyvän omantunnon rauhaa syntein anteeksisaimisen armosta, ehkä suuren syntisyyden ja paljon puutoksen läpi. Kulkeneet olemme koko talven ja saarnanneet parannusta ja syntein anteeksi-antamusta Jesuksen käskyn jälkeen. Ja Jumala on antanut sanallensa suuren siunauksen: paljon on monessa paikassa tullut maailman joukosta, vieläpä osa jumalankieltäjiä, ja langenneita noussut, ja eriseurasta selvinnyt, josta näemme, että Jumala on kanssamme, joka on enempi kuin me, joka on meitä työhönsä painanut vastoin meidän omaa tahtoamme. Nyt vasta, kaksi päivää sitten, tulin kotia viime reisusta; rakkaan veljen ja uskollisen työikumppanini Kuoksun kanssa olemme kulkeneet niinkuin ennenkin. Nyt täydyin viimein ruveta vastaamaan jollakin sanalla kirjeittäne.

Itä-Norjassa on myös se lähetys, joka joulun aikana asetettiin, siunatuista hedelmiä kantanut: sadottain on tullut maailman joukosta ja myös eriseurasta, joista kaikista Jumalalle kiitos ja myös sille suurelle Ristinkantajalle. Se näyttää siltä, että Jumalalla on hoppu koota myös omansa, että merkittyin luku täytetyksi tulee, koska maailman päämiehellä näkyy olevan kova into ja kiire yllyttää palvelijoitansa, että saattaisi sytyttää vainon liekkiä. Ilmankin lohikäärme on janossa, kun ei ole moneen aikaan saanut vanhurskasten verta latkia mieltänsä myöten. Sen me näemme

kaikista tarkoituksista, jolla yrittävät eriseuraset, — jotka ovat täällä kuitenkin yhdistäneet itsensä valtiokirkon ja suruttomain pappein kanssa yhteen neuvon ja työhön esikoisten seurakuntaa ja sen oppia ja järjestystä vastaan, — sekä saarnoissansa että kirjallisesti sanomalehtien että muitten teosten kautta nyt pyytävät väärennettyjä tietoja antaa ulompana oleville heränneille kansoille. Mutta totuus ei pala tulesakaan, eikä heidän voimansa kestä Jumalan voiman edessä, elävä kristillisuus, joka on ilmestynyt Pyhän Hengen voiman kautta.

Tässä olen vähän muistellut sanomia kristillisyyden juoksusta. Vielä ovat entiset kristillisyyden eli puhtaan opin Jumalan sanan hedelmät Lapissa ynnä muualla, kun varkaat kantavat varastetut kalut takaisin ja isättömät lapset saavat isiä, ynnä muut synnintekijät kauhistuvat ja murheella tunnustavat syntiänsä y.m. Eikä muuta, kuin uskokaa, rakkaat ystävät, rohvaistulla sydämellä kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi; mekin täältä asti annamme ja todistamme Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa veressä. Sanomme vaimoni, perheeni ja kristittyin lauman kanssa kaikille Suomenmaan saarnaajille, jotka meidän ja teidän kanssa yksi ovat, heidän rakkaitten vaimonsa, perheittensä ja sen kristittyin lauman kanssa, joka ympärillänne on, sydämellisiä rakkauden terveisiä. Älkää ihmetelkö, ettemme saata kaikkia nimittää. Tervehtäkää ystäviämme juuri kuin kaulasta pitäen! Siinä toivossa sanon hyvästin, että pian yhteen tulemme Karitsan häissä, jossa kaikkein valituin ja vanhinten ja koko maasta ostetun lauman kanssa yhteen ääneen sanomme, amen, hallelujaa.

Rukoilkaa aina meidänkin edestämme! Vähin veljenne, ja osallinen vaivoissa.

Isak Niku.

Masuninkylä, se 15. elokuuta 1925.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: N. Milen, Johan ja Joel Ahonen, S. Vesterinen, J. Fager, E. Rantanen, V. Nieminen, K. Luoma, F. Siipola y.m. saarnaajat rakkaitten emäntäinne, lastenne ja sen siunatun Herran lauman kanssa, joka teidän ympärillänne on, saarnaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa, jotka yksi olette esikoisten seurakunnassa, jossa on priiskoitusveri ja syntein anteeksisaaminen. Jumalan armo lisääntyköön teille nyt ja elämänne ehtooseen asti! Amen.

Onnen toivotuksella tervehdämme teitä, ikuiseen, unhoittumattomaan muistoon jääneitä ystäviämme, ja annamme tietää, että olemme saaneet teidän kalliin kirjeenne, kirjoitettu Lahdessa, Johanneskokouksessa, seurakunnan kanssa, jonka edestä juuri sydämeistä kiitän ja myös kristittyin terveisistä, josta näemme, että olette vieläkin muistamassa meitä, vieläpä ilmoitatte halunne ja tarpeenne, että saada täältä Lapista saarnaajat ensi talvena Suomeen. Joka on elävän uskon hedelmä, että tarve nähdään ja tunnetaan, vieläpä yksi selkiä merkki siihen, että on luottamus Lapinmaan kivulla uudestisyntyneeseen seurakuntaan, vaikka muutamat Suomessakin siitä mielisensä harhailee, vaikka pitäisivät sen tarkoin tietää. Josta en saata tällä kertaa ainakaan, nimittäin saarnaajain lähe-tyksestä sinne, enempi sanoa, mutta sen ainoastansa tiedän, että Jumala ei ole koskaan hädässä huutavaisen anomista hyljännyt, vaan antaa avun silloin kuin hänen edessensä otollinen on.

Näimme myös kirjeistänne, että saarnaajat Suomessa, nimittäin esi-koisten seurakunnan jäsenet, ovat yksimielisesti rakkaudessa tekemässä kallista Herran työtä yhdistettynä kristittyin lauman kanssa, paitsi muutamia harvoja Helsingissä ynnä muualla, jotka itseänsä eroittelevat omain mielipiteittensä jälkeen, luulotellen heillä paremman valkeuden olevan, josta on heille saarnattu parannusta sekä Lapin että Suomen saarnaajilta, mutta ei ole kaikkein kohdalle parannusta tullut, syystä, että sydämet ovat olleet lujat, mutta rohvaiskaa sydämenne uskomaan te eri ajatuksessa olevaiset, että sydämet sulavat Kristuksen rakkaudesta, ja katselkaa teidän ja meidän edelläjuoksijaa Jesusta, joka ei ole seisonut oman oikeutensa päälle, mutta on antanut oikeutensa kaatua pappilan salissa ja Pontius Pilatuksen edessä ja Yrttitarhassa ja ristillä Golgatan mäellä. Ja rientäkää niin lähelle, että rakkauden pisarat priiskuvat sydämiinne, että jaksatte rukoilla saarnaajainne edestä, ettei ne väsyisi teidänkin päälle työtä tekemästä ja että jaksavat teillekin anteeksi antaa sen turhan ja niin pitkällisen vaivaamisen ja ylönkatsomisen. Mekin täältä asti saarnaajain ja suuren kristittyin lauman kanssa annamme ja todistamme Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä. Sen uskokaa, ja tarttukaa niinkuin lapset saarnaajainne kaulaan ja rukoilkaa anteeksi; kyllä saarnaajat tulevat kalliiksi Jumalan lahjaksi.

No, terveenä olemme kaikki saarnaajat ruumiin puolesta ja samaa kallista uskon kilvoitusta ahkeroitsemme kuin ennenkin, ja kulkeneet olemme. Mekin kävimme Länsi-Norjassa keväällä rakkaan työkumppanin Kuoksen kanssa. Kolmessa paikassa pidimme kokouksia, ja kansaa oli niin paljon koossa, ettei löytynyt semmoisia huoneita, joihin olisi ko-

koontunut kansa mahtunut. Ja Jumalan sana vaikutti voimallisesti: suruttomuudesta ja lankeemuksesta ja eriseurasta tuli katuvaaisia ja anovaisia, joille saarnasimme synnit anteeksi, ja suuret liikutukset ja laulut ja hyvät Isän huoneessa kuuluivat, ja kristillisuus on siellä yksinkertainen, josta kaikesta Jumalalle kiitos.

Enkä tiedä muuta tällä kertaa, mutta rohvaistulla sydämellä uskokaa, rakkaat veljet ja sisaret Suomen maalla; se kannattaa tämän vähän ajan kuin olemme täällä viipymässä. Ei olekaan sotimisen ja kilvoituksen aika pitkä ennenkuin palkan maksu tulee. Ja vaikka vaellus menee monen vaivan läpi, niin palkkamme on kuitenkin suurempi kuin vaivamme, jota aikaa autuaallista olemme odottamassa, että tulee suuret kokoukset, jossa kohtaamme toisiamme ja saamme yhteen ääneen sanoa: terve tulemaan koko maasta ostettu lauma! Siinä toivossa sanomme hyvästi ja annamme ja todistamme kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi Herramme Jeesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä. Sen muistakaa vielä kuoleman virran rannallakin! Sanomme vaimoimme, perheittemme ja kristittyin lauman kanssa sydämellisiä rakkauden terveisiä saarnaajille perheittensä kanssa ja sille Herran laumalle, joka teidän ympärillänne on. Rukoilkaa aina meidänkin edestämme! Vähin veljenne

Isak Niku.

Vastaus on kauan viipynyt, kun on ollut kiireihin aika, ja ilmankin siinä on hidastumisen syntiä myös, jota rukoilen anteeksi.

Ilmankin olette kuulleet, että vanha Matoniemi Amerikassa on päivätyönsä päättänyt Johannes-aamuna ja mennyt Herransa iloon.

S. s.

Gellivaaran kirkonkylässä 31. päivänä joulukuuta 1925.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen rakkaassa ja painavassa työssä: N. Milen, S. Vesterinen, E. Rantanen, O. Ryytsä, O. Vainio, Joel Ahonen, M. Hulkkonen, J. Hirvonen, K. Luoma, F. Siipola, J. Fager, A. Salminen, R. Salminen, E. Masalin ynnä muut saarnaajat rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ynnä koko Herran lauma ympärillänne, saarnaavaisten miesten, palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa Suomenmaalla, jotka yksi olette meidän kanssamme esikoisten seurakunnan helmassa. Jumalan armo ja rauha lisäntyköön teille!

Onnen toivotuksella tervehdämme teitä ja annamme tietää, että olemme taas täällä koolla olleet, paljon saarnaajia Lapinmaasta, Norjasta, Suomesta ynnä suuri kristittyjen lauma, Herran edessä tutkimassa ja koettelemassa kristillisyytemme raskaita ja painavia asioita yksimielisesti. Ja ilmoitamme myös, että olemme lukeneet ja tutkineet niitä lähetyskirjeitä, joita on tänne tullut Amerikasta, Norjasta ja Suomesta, joidenka edestä kiitämme juuri sydäimestä, joissa pyytävät saarnaajia kaikkiin niihin valtakuntiin, joka osoittaa, että eloa tosin on paljon, mutta työväkeä on vähän. Näemme myös teidän kirjeistänne, erittäinkin Johanneskokouksen kirjeestä, joka on kirjoitettu Lahdesta Suomenmaan seurakunnalta, jossa myös pyydätte saarnaajia sinne. Näemme myös teidän kirjeistänne, että Herran työ menestyy Suomen maalla siunatulla tavalla, johonka rukoilemme, että Israelin Jumala vahvistaisi työmiesten kädet siinä raskaassa ja painavassa Herran työssä yksimielisesti kärsivällisyyden kautta eteenkin päin työtä tekemään, vieläpä varjelemaan viinimäen aitaa, että Herran lauma koossa pysyisi.

Kuulemme myös teidän lähetysmiestenne kautta, joita olette lähettäneet, ynnä niiden veljien ja sisarien kautta, jotka tänne Suomesta tulleet ovat, että olette urhoollisesti työtä tekemässä siinä kalliissa ja korkeassa kristillisyyden asiassa, joka työnteko ei ole turha eikä hedelmätön tähänkään asti ollut, mutta on kantanut siunatun hedelmän. Sillä sen hyvin tiedämme, että ei ole vihollinen jouten tälläkään ajalla, mutta pyytää kaikella tavalla estää ja olla vastassa joka puolelta, suruttoman maailman, kuolleen uskon pappien, hengellisten herrain ja niin monen väristen eriseurain kautta. Sentähden tarvitsemme, rakkaat veljet ja sisaret rukoilla, että kärsivällisyyden Jumala antaisi urhoollisuutta ja kärsivällisyyttä siinä raskaassa ja painavassa työssä, että saarnaajat ynnä Herran lauman kanssa ja kaikkein niiden, jotka itsensä siihen uhranneet ovat, rakkauden siteillä yhteen liitettyinä, rakentamaan Herran huonetta tällä viimeisellä ajalla, ja että jaksavat katsoa vieläpä perään, ettei lihallinen vapaus, maailman rakkaus ja väärä luvallisuus pääsisi turmelemaan sitä siunattua kristillisyyttä, jossa niin monen tuhannen sielun autuus kysymyksessä on.

Katsokaa, rakkaat veljet, perään, ettei vihollinen pääsisi rakkauden siteitä työmiesten välillä turmelemaan, sillä vihollinen pyytää, kun hän ei pääse laumaa turmelemaan, paimenten kimppuun käydä, niinkuin hän on harjaantunut Suomenkin maalla edesmenneinä aikoina; jolla hän on paraiten voittanut, kun on saanut hajoittaa kristittyjen lauman ja yksinkertaiset sielut murheen alla turvattomaksi saattanut, jolla hän niin paljon Jumalan työtä vahingoittanut, turmellut ja raiskannut on. Sentähden,

rakkaat veljet ja työkumppanit Suomen maalla ja kaikki, jotka siihen kalliiseen työhön itsenne yhdistäneet olette, pitäkää lujasti kiinni toisistanne rakkauden kautta eteenkin päin, niinkuin te tähänkin asti tehneet olette, jonka nähneet olette, - että sen kautta on se suuri siunaus ollut, että niin paljon on autuaaksi saatettu, jotka jo ovat päivänsä ilolla päättäneet, ja kuitenkin on vielä monen tuhannen kristittyjen lauma kanta-massa hyvän omantunnon rauhaa, vaikka ovat vielä täällä vaivaloisella korven matkalla; seuraavat kuitenkin sitä suurta ristinkantajaa Jesusta läpi maailman pilkan ja ylönkatseen, jossa monelle tahtoo väsymys tulla, kun matka tuntuu pitkältä ja vaivaloiselta. —

Ja työtä on paljon ulkona ja sisällä, jonka tähden apua anotte täältä Ruotsin Lapista, niinkuin kirjeestänne näemme ja kuulemme teidän lähetysmiehiltänne, jotka ovat rukoilleet, että saada saarnaajat täältä käymään Suomen maalla tänä talvena, joka ei ole ihme, koska työntekijät harvenevat, kun kuoleman enkeli yhden ja toisen leikkaa ja siirtää täältä murheen maasta lepäämään päivätoistänsä ja nautitsemaan sitä iloa ja autuutta, jota he toivoneet ovat, jonka perään me myös kilvoittelemme, veljet ja sisaret. Mutta koska avun huutoja kuuluu joka kantilta ja tarve vaatii, ja erittäinkin Amerikan maalle, johon taitaa täytyä seurakunta lähettää saarnaajat, sentähden ei ole saatettu tässä kokouksessa päättää lähetyksestä Suomeen, koska meilläkin täällä vanhemmat saarnaajat jo ikääntyvät, että tulee raskaaksi pitkille reisuille lähteä, eikä olekaan monta, joita saatetaan lähettää semmoiseen reisuun. Kuitenkin tapahtukoon Herran tahto, jolla kaikki voima on taivaassa ja maan päällä. Ei kuitenkaan seurakunta Lapissa unhoita lapsiaan eikä niiden anomusta hyljää, kun välttämätön tarve tulee. Sentähden olkaa toivossa iloiset ja odottamisessa kärsivälliset! Ja rohvaiskaa sydämenne uskomaan ja katsomaan maasta ylettyä ja orjantappuroilla kruunattua kuningasta Jesusta, ja rientäkää ristin kohdalle niin lähelle, että rakkauden pisarat priiskuvat sieluihinne ja sydämiinne virvoitukseksi tällä vaivaloisella korven matkalla, jossa ei ole aina auringonpaiste matkamiehille Isänmaalle, johonka on meidänkin kilvoituksemme päämäärä, ja vetääkin joskus koti-ikävä ja kaipaus, että kostua perille nautitsemaan sen ilon, jota ovat nautitsemassa teidän ja meidän ystävät, jotka jo edellä siirtyneet ovat. Eikä meillä ole pelkoa siitä, kuinka aikaan tullaan, mutta tämä vaivaloinen korven matka se peljättää usein, kuinka perille kostutaan, kun ensiksi on oma syntiturmelus kannettavana, ja niin monta vihollista on vastassa, ja kun vielä näkee sen, kuinka monelle matkamiehelle on vahinko tullut, ennenkuin ovat perille kostuneet. Kuitenkin uskomme sen, rakkaat veljet ja sisaret, että sen siunatun äidin sylissä, johonka syntyneet olemme, suo-

jellaan iltaan asti. Sentähden olkaa turvatut ja rohvaistulla sydämellä uskokaa synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä! Ja vielä ilolla ja rakkaudella annamme ja todistamme niillekin anteeksi Helsingissä ynnä muualla, jotka eripuraisuudestansa ovat syksyllä anteeksi anoneet, jonka me vahvistamme Jesuksen nimeen ja kalliiseen sovintovereen. Sen uskokaa rohvaistulla sydämellä! Se ilahdutti meitä, että kirjallinen neuvo vaikutti sovinnon halun, joka on yksi merkki siihen, että olette lapsiksi syntyneet Jumalalle, niinkuin olemme niistä kirjeistä nähneet, joita sieltä tullut on. Sen uskomme, rakkaat veljet ja sisaret, että yksimielisesti tehette työtä tästäkin edes sen päälle, että rakkaus, rauha ja yksimielisyys säilyy kristittyjen välillä, koska yhtä Isänmaata kohden olemme matkalla siinä toivossa, että kerran yhteen tulemme kirikkaassa ilmassa, jossa yhteen ääneen laulamme, amen, hal-
lelujaa, ijankaikkisesti.

Eikä muuta, vaan sanomme rakkaita terveisiä kaikkein näiden saarnaajien kanssa, jotka tänne kokoontuneet ovat monesta valtakunnasta ja suuren kristittyjen lauman kanssa, kaikille saarnaajille Suomen maalla rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja sille suurelle Herran laumalle, joka ympärillänne on. Rukoilkaa meidänkin edestämme! Ja vielä lopuksi kiitämme niiden rakkauden palvelusten ja rakennusaineiden edestä Suomenmaan seurakuntaa ja erityisesti niiden lähettäjiä. Eikä muuta; onnen toivotuksella olkaa hyvästi, rakkaat veljet ja sisaret Suomenmaalla!

Seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Niku, Isak Kuoksu, Samuel Wettasjärvi, Frans Parakka, Viktor Apelqvist, Viktor Björkman, Oskar Björkman, Juho Ahonen, Ville Nieminen, A. Holm, Daniel Josefsen, Kristen Hansen, Jörgen Andersen, K. R. Erlandsson, Karl Nilsson, Petter Sitsi, Aug. Isaksson.

Masuninkylä, se 11. päivä maaliskuuta 1926.

Rakkaille veljille ja ikuiseen muistoon jääneille työntekijöille ja uskollisille palvelijoille raskaassa Herran työssä Suomenmaalla: N. Milen, Johan ja Joel Ahonen, S. Vesterinen, V. Nieminen, E. Rantanen y.m. saarnaajat rakkaitten emäntäinne ja sen suuren ja kalliin Herran lauman kanssa, saarnaavaisten miesten, palvelevaisten vaimoin ja kaikkein totuuden apulaisten kanssa, jotka yksi ovat esikoisten seurakunnan helmassa. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja elämänne ehtooseen asti!

Tällä vähäisellä kirjeellä tervehtelen teitä ja kiitän niitten kalliitten kirjain edestä, joita olen saanut sydämellisellä ilolla vastaan ottaa, ensiksi Helsingistä kirjoitetun, Johan Ahoselta Niemisen, Fagerin, Siipolan ynnä kristittyin lauman kanssa, sekä Miina Isotalolta; jälkeen sitten Padasjoen kokouksesta kirjoitettu, Mileniltä Vesterisen, Rantasen, Niemisen, Holmin ynnä suuren kristittyin lauman kanssa, joitten kaikkein edestä kiitämme juuri sydämen pohjasta, sekä niitten sanomain edestä, joita kirjeissänne näimme, että sopimattomuudet Lahdessa ja Helsingissä ovat paratut ja ovat anteeksi anotut ja annetut. Siitä tulimme vielä enempi lohdutetuksi, kun saarnaajain neuvo ynnä Lapinmaan saarnaajain ja seurakunnan kirjallinen neuvo on vaikuttanut terveellisen opin kautta oikean Jumalan edessä kelpaavan parannuksen, jonka me myös seurakunnan kanssa vahvistamme ja ilolla, rakkaudella ja ijankaikkisella unhoituksella anteeksi annamme ja todistamme Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä. Sen uskokaa rohvaistulla sydämellä! Sen myös kuulemme ja näemme kirjeistänne, että saarnaajat kristittyin lauman kanssa tekevät urhoollisesti työtä kristillisyyden kalliissa asiassa, ja että Jumala sanansa kautta vaikuttaa niinkuin ennenkin, vaikka tiedämme sen, että maailman päämies on työtänsä tekemässä profeettainsa kanssa Euroopassa ja Amerikassa, joka paikassa, johonka elävän kristillisyyden voimallinen ääni on jalansijaa saanut.

Mutta se vain tulee vieläkin ilmi, ettei auta niin kauan, kuin Mikaelin enkelit kantavat valkeuden sota-aseita ja voimaa tykönänsä ja kärsivällisyyden kautta ovat rakkauden siteillä yhteen liitetyt ja niin tekevät yhdessä neuvossa sovitettuna työtä, niin Israelin piskuinen joukko pitää voitolla pysymän, vaikka työ on raskas ja suuren edesvastauksen alainen, niin on kuitenkin palkka sanomaton, ja sen kautta on kuitenkin niin monta kymmentä tuhatta autuaaksi saatettu, jotka jo ovat perille kostuneet, ja monta kymmentä tuhatta ovat vielä täällä, jotka kilvoittelevat heidän kalliimmassa uskossansa elämänsä iltaan asti, joille vanhurskauden kruunu tallelle pantu on. Sentähden, rakkaat veljet ja sisaret Suomenkin maalla, olkaa lohdutetut kaikissa murheissa ja matkan vaivoissa ja uskokaa rohvaistulla sydämellä! Mekin täältä asti annamme ja todistamme kaikki synnit, viat ja epäilykset Herramme Jesuksen nimessä ja veressä. Sen uskokaa, vaikka emme näkisi enää toisiamme tämän maan päällä, koska se niin taasen näkyi Jumalan edessä soveliaaksi, että meidän pitää Fransin kanssa mennä kaukaiselle Amerikan maalle tänä keväänä, jos elämä ja terveys myöten antaa.

Siinä toivossa sanon hyvästi tällä kertaa, että pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen sanomme amen, hallelujaa,

ijankaikkisesti. Ja sanon perheeni ja kaikkein saamaajain ja kristittyin lauman kanssa kaikille saarnaajille heidän rakkaitten emäntäinsä, perheitensä ja Herran lauman kanssa ympärillänne sydämen rakkaita terveisiä, ja annamme ja todistamme kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä.

Rukoilkaa aina meidänkin edestämme, että jaksaisimme sen pienen lahjan kanssa, jonka Herralta saaneet olemme, uskollisesti kärsivällisyydessä työtä tehdä Jumalan kunniaksi ja "kuolemattomain sieluin autuudeksi. Vähin veljenne, osallinen vaivassa

Isak Niku.

Saarnaajat näissä paikoin ovat joltisesti terveinä, mutta kuoleman enkeli se noutaa niitäkin yhden ja toisen. Kaksi saarnaajaa on joulukokouksen jälkeen nukkunut kuoleman uneen ja mennyt Herransa iloon nauttimaan päiväpalkkaansa: Anders Knutson Pitsa, Carl Nilsson.

"Stockholm" laivalla 9. p. kesäkuuta 1926.

Tykö rakkaat vanhimmat ja uskolliset Herran palvelijat Sammeli ja Isak Kuokuu ynnä valitut ympärillänne, joittenka kanssa koossa olette Herran nimeen.

Meille tuli sydämellinen halu tervehtää teitä täältä keskeltä tätä suurta maailman merta, jossa olemme heilumassa nyt jo lähes neljä vuorokautta; ensimmäisellä kuljimme 378, toisella 363 ja kolmannella 355 englannin penikulmaa. On ollut vähän vastatuulta, mutta tätä kirjoittaessa enin. Erinomaisen terveenä olemme molemmat, ei mitään huonompaa vaikutusta merenkäynnistä ole vielä tullut. Niinhän te uskotte siellä ja mekin ahkeroitsemme uskoa täällä laineitten päällä, että Herran kädessä on elämämme ja kuolemamme maalla ja merellä, vaikka ihmisluonto iiorjuu ja huiskuu.

No, kyllä meidänkin sydämellä palaa rakkaana se rauha ja ne autuaalliset kokoukset Lapinmaassa ja tuntureilla, jossa riemuvuotten pa-suuna on soinut meidänkin aikanamme, että on tuntunut siltä, että luonnon elementitkin, vaarat, pahdat ja korkeat tunturitkin ovat vastanneet amen, hallelujaa. Kyllä on se ääni suloinen ja autuaallinen, kun sitä vastaan tälläkin hetkellä soivat pianot, kitarat ja viulut, josta maailma ottaa itsellensä huvitusta eikä ymmärrä ajatella, että pohjattomuus on alla luonnollisesti ja hengellisesti.

No niin, meidän täytyy uskoa, rakkaat opetusisät, Sammeli ja Kuokuu,

ynnä muut rakkaat ystävät ja ilokumppanit, että se on Jumalan tahto, että meidänkin pitää matkustamaan maalla ja merellä tämän siunatun asian tähden, ehkä kuinka suuri kelvottomuus olisi omissa silmissä. Sen kuitenkin tunnustamme kolmeyerhteisen Jumalan ja Hänen pyhän seurakuntansa edessä, että on puhdas tarkoitus, että tämä kallis Herran työ tulisis tehdyksi ja että jokukaan murheen alle nääntyvä jaksaisi nostaa päätänsä ja katsoa Sionin vuorelle, jossa rakas ja laupias Jumala hallitsee rauhan evankeliumilla, ja jos olisi niin korkea ääni, että saattaisi peljättää susia tulemasta laumaan.

Mutta rukoilkaa, te rakkaat opetusisät ja kaikki ijankaikkisuuden matkakumppanit, Sionin kuningasta meidän edestämme, että me ynnä teidän kanssanne vaottajain ja kilvoittelijain palkasta osallisena saisimme yhdistää äänemme koko maasta ostetun lauman kanssa veisaamaan voiton virttä tapetun Karitsan häissä. Se olkoon ainoa lohdutuksemme matkalla Isänmaalle! Ja olkaa nyt tervehdetyt sydämellisellä rakkaudella Lapin ja Lannan kristittyin kanssa! Synnit on teille ja meille anteeksi annettu Herramme Jesuksen nimessä ja veressä. Merkitsevät veljenne Herran työssä

Frans Larsson ja Isak Niku.

Kirjoitettu Parakassa, se 27 p. heinäk. 1926.

Tykö rakkaille ja aina muistossa oleville veljille ja uskollisille työkumppaneille Herran viinamäen apostolisessa Herran työssä Isak Niku ja Frans ynnä kaikkein Amerikan uskollisten saarnaajain ja palvelevaisten vaimoin ja kristillisyyden rakentajain kanssa. Jumalan, Isän, ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha hallitkoon ja lisääntyköön henkenne kanssa nyt ja elämänne ehtooseen asti! Amen.

Tässä tervehdämme teitä kaikkia Amerikan kalliita ja rakkaita veljiä ja sisaria sinne kaukaiselle maalle suurten vetten taa, johon tämän elävän kristillisyyden siunattu lintu on elävän uskon siivillä lentänyt ja löytänyt suojan ja turvapaikan Herran alttarin tykönä, josta on jo monta kymmentä tuhatta ilolla lentää saanut tästä pimeästä maailmasta kirkaampaan ilmaan kiittämään luojaansa ja lunastajaansa, sen korkeimman katon alla, johon eivät ampujan nuolet enää uletu ijankaikkisesti. Amen.

Tässä muistelen vähän sanomia Fransille ja Isakille. Me olemme nyt olleet täällä Parakassa Jaakon sunnuntaina koolla, Kuoksun Iisakki Miinan kanssa ja Joonaksen Isakki Kreetan kanssa ja Nikun Briita Johanna Pruukista ja Holman Ville sisarensa Marin kanssa, ja saarnasimme ru-

kouspaikalla, ja Jumala oli voimallinen kanssamme. Ja muutoin elävät taas teidänkin ihmiset joltisesti terveenä, ja Fransin Sammelikin on jo paljon parempi kuin ennen, vaikka se meni kyllä lasaretin tohtorissa käymään, mutta tohtori on laskenut takaisin ja käsenyt hyvin syödä ja tulla vielä 8 päivän perästä. Ja Isakin talossa ovat terveet Briita Johanna ja lapset, vaikka yksi on Bodenissa, ja Tekla on terve, vaikka kaipaukset ovat, niinkuin arvaatte, vaan ei kuitenkaan aikaan tulemattomat.

Ja preiviä olemme saaneet Atlantin mereltä ja taas, kuin olette maalle tulleet. Ja minä olen kirjoittanut jo kolmatta viikkoa aikaa eli Marjan kuoleman jälkeen, ja vielä odotamme teiltä preiviä, jos se on mahdollinen. Ja mitä teidän viipymiseen tulee Amerikan maalla, niin ette sovi kuitenkaan olemaan enempää kuin tunnette kannattavan sekä ruumiin terveyden puolesta että muutoin, sillä teitä vielä enempikin tarvitaan ja monessa valtakunnassa, joissa on lukemattomia hätää kärsiviä sieluja.

Ja en nyt tiedä muuta tällä kertaa, vaan sydämestäni kiitän teitä kaikkia kalliittien kirjainne edestä, joita saimme Jaakon sunnuntaina sekä teiltä että Kalle Toivoselta, Hedmanin Annalta ynnä muilta.

Ja nyt sanomme teille sydämen pohjasta asti rakkaita terveisiä ynnä kaikille valituille, saarnaavaisille ja palvelevaisille, niin monta kuin tullette näkemään ja tuntemaan. Ja sanomme nyt, rakkaat ystävät, hyvästiä siihen asti kuin tervehtelemme toisiamme sen paistavan pilven alla, jos emme ennen. On kuitenkin yksimielisyyden ja rakkauden siteet, on meillä ja teillä koossa pysynyt sekä vanhinten eläessä että heidän kuolemansa jälkeen, ja yhdessä olemme pitäneet sekä murheen että ilon niin monta kymmentä vuotta. Ja siinä uskossa olemme, että teitä ja meitä istutetaan ijankaikkisuuden ihanalle rannalle kukoistamaan kunniaksi Jumalalle ja Karitsalle kaikkein vanhinten ja valittuina kanssa, jossa ei lohdutus enää lopu.

Ja vielä täältä asti todistamme kaikki epäilykset ja vihollisen kiusaukset anteeksi Herramme Jesuksen nimessä, viattomassa ja kalliissa sovintoveressä, joka on vuodatettu monelle tuhannelle syntein anteeksi-antamiseksi, joka on meidän vaellussauvamme. Ja pyydän teidän esirukouksianne anteeksiantavalla sydämellä armoistuimen tykönä. Merkitsee omalla kädellä

Samuel Wettasjärvi.

Ja Tekla ja Briita Johanna sanovat sydämen rakkaat terveiset lastensa kanssa miehillensä ja kaikille valituille ja niille, jotka ovat kirjoittaneet, ja Kuoksu ja Miina ja Joonaksen Isakki ja Kreetta, kaikki käskivät sanoa teille rakkaimmat terveiset.

Atlantin merellä, "Stockholm"-laivalla, viidennellä
vuorokaudella 27/8 1926.

Tykö rakkaille ja kalliille veljille ja uskollisille työkumppaneille tässä kalliissa ja painavassa Herran viinamäen työssä Wm. Koppana, August Simontaival y.m. saarnaajat ynnä rakkaitten vaimoine ja lastenne kanssa, joilla ne on, ja kaikkein totuuden apulaisten ja palveluspiikain kanssa, joitten nimeä emme suita mainita. Mutta nimenne ja nimemme ovat kirjoitetut taivaassa, joitten kanssa olemme Herran nimeen olleet koolla, ensin Pohjois-Dakotassa, Gacklessa, Savossa, Poinsetilla, Snomassa, New York Mills'issä, Brainerdissa, Kingstonissa, Spartassa, Calumetissa, Hancockissa, Detroitissa, Laneswillessä ja viimeisen kokouksen Brooklynissä.

Tervehdämme teitä kaikkia Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä ja onnentoivotuksella, sillä teidän rakkautenne ja kuuliaisuutenne Herrassa sille opille, joka vieläkin esikoisten seurakunnassa saarnataan, on jättänyt rakkaan ja pysyväisen muiston, jota saimme nautita teidän kanssanne läsnäollessamme, josta kiitos Herralle, ehkä me niin heikot palvelijat olemme. Oo niitä autuaallisia kokoontulemisia, joita olemme saaneet viettää Poikalapsen ympärillä Euroopan ja Amerikan maalla, ehkä emme saata emmekä voi niin kiitolliset olla kuin tulisi, että olimme juuri ne ihmiset, joille autuuden sana lähetettiin. Ja ehkä niin monet koettelemukset ovat läpikäyneet tätä kristillisyyttä, niin on kuitenkin yksi piskuinen lauma, jotka ovat koottuna yhdelle Sionin vuorelle esikoisten seurakuntaan, jossa Kristus hallitsee laillansa, vieläpä niin suuri paljous, jotka ovat siirtäneet sijansa ja muuttaneet majansa ja ovat nyt pitämässä kokouksia sillattoman virran toisella rannalla, johonka meidänkin kaipausta ja koti-ikävä vetää, että se aika autuas joutuu, että saamme heidän kanssaan yhteen tulla ja koko maasta ostetun lauman kanssa sanoa terve tulemaan Karitsan häihin.

Ei ole ihme, että sokea maailma näkee elävän kristillisyyden vääräksi, mutta se on ihmeellisempi, että niin monta, jotka elävän kristillisyyden aineita ovat saaneet tästä kristillisyydestä ja eivät näe tässä kristillisyydessä kuin paavia, villitystä ja eriseuraa, niinkuin heidän kirjoituksensa osoittavat hengellisillä lehdillänsä ja maailman sanomalehdillä. Voi pimeyttä! Mailman roskalehdet nyt ovat käsineuvona Pauli Rantalalla, Jussilalla, y.m. ja viimein tullimies Dyhre Haaparannalta aukaisee avaran sylinsä epäraamatullisten lauseitten kanssa ja maalaa Jonas Purnua nimellisesti eriseuran rakentajaksi jälkeen Raattamaan kuoleman. Vielä on Soukolla, Tornioilla, Haaparantaan asti ja pohjois-Suomessa, jotka muistavat ja ovat myötä olleet levittämässä huora-räkninkiä y.m. roskaa

Jonas Purnusta jo vuosikymmeniä ennen Raattamaan kuolemaa. Ja Raattamaa ynnä seurakunnan kanssa oli niin sokea, että hän semmoisen miehen löysi uskolliseksi lähettää Amerikkaan niin suurelle riidan ovelle, joita vieläkin elää satoja Europassa ja Amerikassa, jotka näitä tietävät todistaa ja ovat olleet myötä kristillisyydessä. Mutta missä saarnaaja herra Dyhre on ollut, sitä ei taida moni tietää.

Niin onko ihme, kun Purnu oli Raattamaan aikana huorapukki ja ahne torniolaisille, että se Raattamaan kuoleman jälkeen tuli eriseuran rakentajaksi, kun J. Purnu ei kruunannut Torniolle lihallista vapautta ja herraskristillisyyttä. Ja mekin uskomme, että herra Dyhre y.m. voivat vastustaa länsiläisyyttä tulemasta Torniolle, jos se niin kauas on mennyt, ettei valituita enää olisi, jota me emme usko, että vieläkään on vanhinten jäljet niin kiinni menneet, ettei joku valittu sielu vielä huokaa oikean rauhahan perään, ja silloin ei auta, ei Dyhren eikä muitten vastustaminen, vaan Herra ottaa omansa.

Ja sentähden vieläkin muistutamme heränneitä ja autuutta, kaipaavaisia sieluja Amerikan maalla, jotka eriseuraisten saarnaajain perässä olette joutuneet ylenantamaan esikoisten seurakunnan, ja kuitenkin itsekin näette, että olette joutuneet niinkuin lampaat, joilla ei paimenta ole, hajoitettuna kaikille vuorille niin monenkaltaisten opintuulten matkaan yksityisten saarnaajain perään, jossa he kukin kokoavat joukkoa selkänsä taa ja pyytävät muutamat yhdistää uudestaheränneitten y.m. kanssa. Mutta niin kauan kuin kaipaus on heränneitten sydämissä, niin ei auta yhdistykset ulkopuolella esikoisten seurakuntaa, mutta henki vain sammuu ja vanhan äidin syli on valmis vastaan ottamaan. Ja näitten kaikkein rinnalla ovat totisesti turvassa, jotka pysyvät esikoisten seurakunnan helmassa, jossa rakas ja laupias Jumala hallitsee rauhan evankeliumilla. Ja niin olemme mekin saaneet tulla osalliseksi kaikissa niissä koukoksissa siitä armon ja autuuden tuntemisesta, jolla Jumala on omiansa ravinnut; isoovaiset täytti hän hyvyydellä ja rikkaat jätti tyhjäksi.

Vielä on Israelin Jumala muistamassa sitä liittoa, jonka hän on tehnyt esi-isäin kanssa, että meillekin jälkeentuleville polville on tämä valkeus säilynyt, että näemme, mistä tie taivaaseen menee, se kaitainen tie, se ristin ja itsensäkieltämisen tie, jonka se suuri ristinkantaja ja orjantappuroilla kruunattu kuningas on polkenut Yrttitarhasta Golgatan mäelle. Kilvoitelkaamme, rakkaat veljet ja sisaret, kallista uskon kilvoitusta tämä lyhyt aika!

Näitä olemme kirjoittaneet matkustaessamme tällä suurella valtamerellä, kun viidennen kerran Lapinmaan seurakunta on lähettänyt saarnaajat Amerikan maalle. Ja niin taas hyvästi jätämme Jumalan ja hä-

nen armonsa sanan haltuun siinä toivossa, että kohtaamme toisiamme, jos emme täällä, niin sillattoman virran toisella rannalla. Ja vielä saarnaamme ja todistamme kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä, siinä pyhässä ja viattomassa sovintoveressä, ja rukoilkaa, rakkaat veljet ja sisaret, meidänkin edestämme ja kantakaa anteeksiantavaisella sydämellä armoistuimen tykö! Pyytävät veljenne Herran työssä

Frans Larsson Parakka, Isak Niku, Masuninkylä.

Ja ole nyt Koppana ja Augusti veli hyvä ja pranttäytä tämä kirja, että saavat osan, ja soisimme, että saavat osan vielä toisin ajattelijatkin, ja olisi hauska, jos mekin saisimme osan. Olkaa tervehditty!

Fransi.

Masuninkylä, se 9. päivä syysk. 1926.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen rakkaassa ja painavassa työssä kaukaisella Amerikan maalla monessa kielellä William Koppana, A. Simontaival, J. Buuri, Caleb Eriksson, M. Kinnunen, Johan Huumola, Alex Ritola, Johan Muonio, N. Wilen, N. P. Starkka, Henry Lehtola, Karl Koistinen, Salomon Johnson, Fremont Ward, Leo Lobbstaël, Kaarlo Toivonen, tohtori Stanley, tohtori Gilette, Jack Stickinger, Wilh. Sasse, pastori Clough rakkaitten emäntäinne, lastenne ja ympärillänne olevan Herran lauman, saarnaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin ja niin paljoin totuuden apulaisten kanssa, jotka yhtä Jumalan armon raitista ilmaa hengitätte meidän kanssamme esikoisten seurakunnan helmassa aikakautemme vanhinten opin ja esikuvan jälkeen. Jumalan armo ja rauha levätköön sieluissanne nyt ja elämänne ehtooseen asti! Amen.

Onnentoivotuksella tervehdän teitä ja annan jollakin sanalla tietää, että onnellisesti ja terveenä olemme kotia saapuneet 14 päivää jälkeen kuin lähdimme Brooklynista; terveenä ovat myös perheemme. No, ikuisen ja unhoittumattomaan muistoon olette sydämилlemme jääneet sen lapsellisen kuuliaisuutenne ja kaiken itsenne uhraavan rakkautenne ja ylenpalttisen palveluksenne tähden meitä heikkoja palvelijoita kohtaan, jota emme saata niin kiittää kuin tulisi, eikä millään palkita, jossa loppuun asti työtä teette tässä kalliissa autuuden asiassa sen ojennusnuoran jälkeen, joka teille jo vanhinten aikana annettu on monta kymmentä

vuotta ennen meitä, jonka siunatun opin hedelmänä katselemme teitä, Amerikan veljet ja sisaret, ja sillä mielellä, että muut ovat työtä tehneet, ja me olemme heidän työnsä päälle tulleet.

Ja siinä uskossa olemme, että Jumala siunaa vieläkin kristillisyytemme vanhinten ja uskollisten työntekijäin työn, vielä heidän hautainsa päällä. Mutta Jumala sallii koettelemuksia, että ne, jotka koetellut ovat, sen kautta ilmi tulevat, ja tottelemattomain synty on sen heidän päällensä vetänyt, että heidän pitää valheen uskomon, kun eivät ole totuudelle korviansa lainanneet, kuten pohjois-Suomessa ja Tornionjoella, josta nyt nousee saarnaajia kuin sateella sieniä metsässä, jotka tietävät nyt roskittaa Lapinmaan kristillisyyden ja peräti saarnaajat aina vanhimpiin asti saarnoissansa ja heidän hengellisillä eli oikeimmin sanottu hengettömillä lehdistillensä ja mailman roskalehdillä, kuten Dyhr Torniolta, joka pitäisi taas olla Amerikassa. Itse ei ole aviovuoteelta syntynytkään hengellisesti, tietää maalata Jonas Purnun eriseurain rakentajaksi eikä ajattele, että Raatamaa on seurakunnan kanssa löytänyt Jonaksen uskollisimmaksi lähettää Amerikkaan niin suurelle riidan ovelle. Europassa ja Amerikassa elää vielä tuhansia, jotka ovat Jonaksen nähneet silmillänsä, kuulleet korvillansa ja koetelleet Joonaksen saarnain alla, mitä se on vaikuttanut heidän sydämessänsä. Emme usko, että Dyhrin reisu on pyhempi kuin Bileaminkaan ja olemme vakuutetut, että heidän hulluutensa pitää aikansa kaikille ihmisille julki tuleman. Eivätpä he ajattele, että heidän pitää kerran luvun tekemän Hänelle, joka oikein tuomitsee.

Sentähden on meillä syy kiittää Jumalaa armonsa edestä, että meillä on suoja ja täydellinen turva esikoisten seurakunnassa, joka on aikakaudellamme ensin kivulla syntynyt Ruotsin Lapissa, jossa Jumalan temppelellemme aukeni ja hänen testamenttinsa arkki nähtiin hänen temppelellisensä, jota ei ole monet Tornion pojat nähneet eivätkä sentähden näe seiniä eikä Sionin muuria, mutta villitsevät yksinkertaisia heränneitä ja puoliheränneitä ja hurmaavat surutonta kansaa totuutta vastaan omaksi kadotukseksi.

Mutta ole turvattu, sinä piskuinen lauma Amerikan maallakin, ja seura, Sionin tytär, sinun kuningastasi läpi maailman pilkan ja ylenkatseen ja riennä ristin kohdalle niin lähelle, että rakkauden pisarat priiskuvat sydämelle virvoitukseksi, että hääpukusi pysyisi puhtaana. Katsele uskossa ja hengessä niitä rakkauden merkkejä hänen käsissänsä, jaloissansa, avatussa kyljessä ja orjantappurakruunussa, joita hän on saanut rakkaudesta meitä kohtaan, eikä ole itseänsä armahtanut, mutta on antanut oikeutensa kaatua.

Sentähden rohvaiskaamme sydämemme uskomaan, että synnit on teille ja meille anteeksi annettu, ja mekin täältä asti annamme ja todistamme

Herran Jesuksen pyhässä nimessä ja rakkaudessa ulosvuotaneessa sovinto-veressä. Se muistakaa vielä sillattoman virran rannallakin, rakkaat ja ikuiseen muistoon jääneet ystävät, ja olkaa meiltä vaimoimme ja kylämme kristittyin kanssa sydämellisellä rakkaudella tervehdetty! Emme ole vielä nähneet monta saarnaajaa, ainoastaan Gellivaaran saarnaajat, jotka sanovat perheittensä kanssa teille sydämen rakkaat terveiset.

Mutta olkaa meiltä, Amerikan saarnaajat sen kristittyin lauman kanssa, joka ympärillänne on, ensin ja viimein tervehdetty siinä autuaallisessa toivossa, että pian yhteen tulemme sen paistavan pilven alla koko maasta ostetun lauman kanssa, jossa kerran yhteen ääneen sanomme tervetulemaa, eikä enää hyvästiä kyyneleillä. Rukoilkaa meidänkin edestämme! Meidän vaimomme kiittävät Amerikan veljiä ja sisaria sydämensä pohjasta kaikkein lohduttavaisten kirjainne ja lahjainne edestä, ja että olette heidän miehiänsä ilolla vastaan ottaneet ja rakkaudella palvelleet ja kauniisti takaisin lähettäneet Jumalan edessä. Sen Herra teille palkitkoon! Teidän heikko veljenne

Isak Niku.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, Parakan kylässä.¹⁾

Tykö rakas ja kallis veli Herrassa Kalle Helenius ynnä rakkaan sisaren Mimmin kanssa, ynnä rakkaitten lasten kanssa. Jumalan armo ja rauha olkoon kanssanne!

Tervehdämme jollakin sanalla ja annamme tietää, että onnellisesti ja terveenä olemme kotia kostuneet Amerikan reisulta rakkaan veljen ja uskollisen työkumppanin Isak Nikun kanssa. Kulkeneet olemme useampia valtioita läpi Etelä-Dakotan ja Wyomingin rajoille. Kyllä anomiset oli Tyynen meren rannoille, mutta emme niin kuumana aikana voineet ja ymmärsimme, että matkamme teki mahdolliseksi suurimmalle osalle kristityitä tulla kokoon, ja tulivat myös likeltä ja kaukaa, ja seurasivat joukot tuhansia maileja. Autuaallisia kokouksia saimme pitää läpi maata New-Yorkiin saakka; vieläpä paljon Jumala vaikutti ulkona olevaisiin, ja eriseurasta myös tuli oven kautta sisälle, ja se mitä hankaluuksia oli olemassa, niin ne parattiin sydämellisen lapsellisuuden kanssa, että jos ensimmäinen reisu Nikun kanssa tuntui tyydyttävältä, niin nyt vielä enempi.

Eriseurat ovat erinänsä ja keskenänsä hajonneet, tokka kunkin saar-

naajan perässä, ja uudestaheränneet parannetulla opillansa voittavat alaa. Sillä monen heränneen sielussa on kaipaus, että pitäisi paremmin asiat olla, ja kun uudestaheränneet vähemmän haukkuvat toisia saarnaajia ja pyytävät sydämen valvomista herättää, niin se kuulostaa monelle, että tämä se vasta on se oikea. Uudestaheränneet ovat uhranneet itsensä sovintosaarnaajiksi eriseurasiille. Mutta olemme saarnanneet Amerikassa niinkuin Euroopassa, ettei auta sovinnot eikä sydämen valvomiset eikä vanhurskaus, joka raketaan jumalisessa menossa ulkona oikeaa seurakuntaa, se on, esikoisten seurakuntaa, vaikka olisi kuinka suuret joukot. Saavat kyllä itkeä ja huokaa, ei ole meillä niitä Raamatuita, jotka sen vahvistavat. No kallis on nähdä, että Jumalalla on vielä etsikon aika tällä viimeisellä ajalla, kun taas toisaalta näyttää, että tämä maailma menee niin peräti kauheaksi, ensin se jumalaton meno ja sitten se väärä vanhurskaus, jolla pyytään täyttää koko maailma.

No, ei se meillä tullut tulo teidän kautta. Siihen oli omituiset syynsä. Minun kotinen tila oli jo vaikea, että lähteä niin pitkälle reisulle; oli jonkun verran sairautta perheessä. Vanhin tyttö, nainut toista vuotta aikaa, tuli kotia synnyttämään, synnytti lapsen, se kuoli, sai sänky kuumeen, keuhkokuumeen, joka kyllä laski minun lähtöpäiväksi, että oli toivo tohtorilla sen paranemisesta, mutta ilmeni jälkeen lähtemisemme, että on verenmyrkytys, joka on alkunsa saanut kohdussa, toimitettiin sairaalaan Gellivaaraan, ja kuoli jonkun päivän kuluttua sairaalassa. Saimme kuoleman sanoman Michiganiin, Hancockiin. Oli raskas sanoma, vaikka siitä vakuutus, että se on autuas, mutta luonnon siteetkin ovat lujat ja siitä kiusa, kuinka äiti voipi läpi mennä. Siihen vielä muita vähempiä sairauskohtauksia monella perheessä niitä on läpi menty. On yksi poika, joka sai menneenä talvena ankaran yskän, että on jotakin sairautta, että häätyy panna keuhkotautisten sairaalaan saamaan vahvistusta. No, vähä milläkin sitä ihmisparkaa puserretaan, näkee kuitenkin se kaikkivaltias tarpeelliseksi. Saarnaajat yliottain ovat jotenkin terveinä, paitsi Sammeli Vettasjärvi on kärsinyt jo pitemmän aikaa vedenheittämisessä, mutta viime yönä se oli vaikea, joten hän oli pakoitettu lähtemään sairaalaan saamaan apua.

No, muistamassa olemme Suomenmaan veljiä ja sisaria. Usein on Iisakki-veli muistanut matkalla y.m., joka vielä likeltä tuntee, ja minäkin olen jo monen kanssa tuttu, saarnaajain y.m. Ja niin tervehdämme Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä koko Herran laumaa Suomen maalla kaikkein saarnaajain, totuuden apulaisten ja palveluspiikain kanssa ja toivotamme ja rukoilemme, että Herran työ menestyisi. Uskomassa olemme synnit anteeksi, ja niin saarnaamme ja todistamme synnit anteeksi

Herran Jesuksen nimessä ja veressä kaikille rakkaille veljille ja sisarille. Rukoilkaa meidänkin edestämme, että voiton päällä pysymme ynnä teidän kanssanne loppuun asti. Iisakki Niku käski telefoonissa sanoa rakkaita terveisiä teille kaikille, mutta olkaa ensin meiltä tervehditty! Merkitsee

Frans ja Tekla Vettainen.

Se lähetys, jonka lähetitte, ne säkit, ne ovat tulleet menneenä keväänä. Oli tarkoitus vastata, mutta säästin siksi, kuin tulemme Amerikkaan, mutta ei ollut aikaa. Kiitämme rakkaalla sydämellä vaimoni kanssa lähetysten ja preivin edestä. Emme ole oikein selvillä, oliko niissä osa Sammeli Vettasjärvelle myös. Minun vaimollani ja vanhimmalla pojalla oli halu käydä Suomessa, mutta se haihtui tällä kertaa. Meidän lapsissa on se ominaisuus, jos kotoa laskettaisiin, niin menisivät, luulen, enin osa Suomeen vanhemmasta päästä meidän lapsista. Olkaa tervehditty koko perheenne kanssa, ja uskomme, että vastaatte, kun tämän saatte. Minun vanhin poikani Victor sanoo rakkaita terveisiä.

Masuninkylä, se 3/11 1926.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen rakkaassa ja painavassa työssä Suomen maalla: N. Milen, Johan ja Joel Ahonen, S. Vesterinen ynnä muut saarnaajat rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja Herran lauma ympärillänne kaikkein siunattuina jäsenten kanssa, jotka rakentavat Herran huonetta, kukin sen lahjan kanssa, kuin kukin Herralta saanut on. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille!

Onnen toivotuksella tervehdän teitä, kun olemme taasen onnellisesti ja terveinä kotiin saapuneet kaukaiselta Amerikan maalta ja annan tietää, että terveenä olemme kaikki saarnaajat ruumiin ja joltisesti sielunkin puolesta ja sama mieli ja ymmärrys kristillisyydestä kuin ennenkin. Ja olemme sen tulleet näkemään sekä Euroopassa että Amerikan maalla, että ne lapset, jotka pysyvät esikoisten seurakunnassa ja kristillisyyden vanhinten opissa ja noudattavat sitä esikuvaa, jonka he ovat jälkeensä jättäneet, säilyttävät hengellistä elämää sielussaan, sillä sen näemme joka paikassa, että hengellinen kuolema on vallannut niitä, jotka ovat siitä erkaantuneet ja lähteneet etsimään helpompaa tietä, joka ei ole niin vaivaloinen kuin tämä ristin ja itsensäkieltämisen tie. Paljon se vaikutti Jumala Amerikan maallakin tänä kesänä. Paljon tuli maailman valta-

kunnasta ja eriseurasta ja muista joukkioista monikielistä kansaa, josta näemme, ettei ole Herra ottanut pois Hänen Pyhää Henkeänsä, kun Hän osoittaa voimaansa ja kunniaansa kelvottomain palvelijainsa kautta, vaikka Pohjois-Suomen ja Tornion joen pappein ja heidän palvelijainsa kautta on niin väkevä työnteko Amerikan maalle siitä lähtein, kuin me ensi kerran kävimme Amerikassa, että aina on ollut tähän asti joukottain pappeja ja maallikoita; toiset eivät ole ennättäneet lähteä kun toiset ovat tulleet. Mutta ne vain ovat hajoittaneet eriseurasten joukot, että on neljä joukkoa eriseurasia, eikä enää laske joukkoansa yhteen; sulkevat kirkkojansa toisiltansa.

Ilmoitan myös, että olen saanut kaksi kirjettä Suomesta jälkeen kuin olen tullut kotiin, yhden Vesteriseltä Turusta ja toisen saarnaajien kokouksista Viipurista, joitten edestä kiitän juuri sydämeistä. Meillä oli justiin kokous, kun sain sen Viipurin kirjeen; oli useita saarnaajia ja paljon vieraita koolla. Jumala vaikutti sanansa kautta niinkuin ennenkin, useita langenneita nousi, virvoitus annettiin saarnaajien sydämille Jumalan lupauksen jälkeen. Kallis asia, että kirjoitatte, että saamme sanomia, vieläpä kuulemme toistemme äänen. Ette ole kadonneet sydämeistämme, veljet ja sisaret, eikä rakas kanssakäyminen ja ne autuaalliset ilon hetket, joita olemme saaneet viettää poikalapsen Jesuksen ympärillä ja nauttia niitä herkkuja, jotka on säilytetty isoovaisille Herran aterialla, vaikka ne on säilytetty suuren vaivan ja sodan kautta, ettei ole lohikäärme niitä saanut ryöstää, niinkuin hän olisi tahtonut. Voiton päällä olemme pysymässä, sillä Herra tuntee omansa Euroopassa ja Amerikassa. Kristillisuus leviää ja kasvaa voimalla Amerikassakin, etenkin toiskielisessä kansassa, ja joukko on yksimielisiä saarnaajia toiskielistenkin seassa, jotka tekevät työtä urhoollisesti ja vaikuttavat voimallisesti ja puhtaasti. Sen osoittavat >he hedelmästä, ja hedelmästä puu tutaan. Niin täydellisesti tyytyväisinä lähdimme nyt Amerikan maalta, että sydän lauloi kiitosta, että täytyy sanoa: oi Immanuel, kuinka lavia on sinun armosi! Amen, hallelujaa, kiitos ja ylistys sille suurelle Ristinkantajalle nyt ja ijankaikkisesti, amen! —

Kyllä se kannattaa, veljet ja sisaret, kilvoitella tämän vähäisen viipymisen ajan, kun olemme täällä olemassa, vaikka kristillisuus tuntuu huonolta omain tuntemisten suhteen sen syntiturmeluksen tähden, jonka täydymme kantaa kuolemaan asti, mutta leimahtaa se joskus kalliiksi niitten onnettomain rinnalla, jotka vaeltavat, muutamit sokean ja muutamit avoimilla silmillä, kohti ijankaikkisuutta. Kyllä on, veljet ja sisaret, syytä rohvaista sydämemme uskomaan ja uskossa katsomaan maasta ylettyä ja orjantappuroilla kruunattua Kuningasta, Jesusta, vereen kas-

tetussa vaatteessa käyvän laumansa edellä sotijana ja voittajana, ja lyöpi laumansa viholliset suunsa kaksiteräisellä miekalla, jonka voiman kautta voitolla pysymme elämämme iltaan asti.

Onnen toivotuksella olkaa hyvästi ja uskokaa kaikki synnit anteeksi! Mekin täältä asti annamme ja todistamme Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä, ja sanomme kaikille Suomen saarnaajille perheittensä kanssa ja sen Herran lauman kanssa, joka ympärillänne on, yksi sydän ja sielu, sydämen rakkaita terveisiä, Kuoksu, Sammeli, Frans ynnä muut perheineen ja kristittyin lauma ympärillämme. Kaikkein viimein olkaa minulta perheeni kanssa sydämellisellä rakkauksella tervehditty! Rukoilkaa aina meidänkin edestämme!

Vähin veljenne, osallinen vaivoissa

Isak Niku.

Osoitteeksi ette tarvitse panna mitään muuta kuin Masuninkylä Sverige.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, joulukokouksessa Gellivaaran kirkonkylässä, se 31. päivä joulukuuta 1926.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä: Johan ja Joel Ahonen, E. Rantanen, V. Nieminen, O. Ryytsä, J. Fager, F. Siipola, O. Vainio, M. Hulkkonen y.m. saarnaajat rakkaitten emäntäinne, lastenne ja sen suuren ja siunatun Herran lauman kanssa, joka teidän ympärillänne on Suomen maalla ja hengittää teidän ja meidän kanssamme yhtä Jumalan armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa aikakautemme vanhinten opin ja sen puhtaan esikuvan jälkeen, jonka he ovat jälkeensä jättäneet. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja elämänne ehtoiseen asti!

Onnen toivotuksella tervehtelemme teitä, ikuiseen muistoon jääneitä ystäviämme, näitten saarnaajain ja suuren kristittyin lauman kanssa, joka tänne kokoontunut on Suomesta, Itä- ja Länsi-Norjasta, Luulajasta, Kainuun puolesta ja ympäri Ruotsin Lapin maata, saarnaajia ja suuri kristittyin lauma, joittenka kanssa olemme koolla olleet Herran edessä koettelemassa ja tutkimassa kristillisyytemme korkeita asioita sekä niitä anomisia ja avunpyyntöjä, joita on tullut Suomesta, Itä- ja Länsi-Norjasta, Yli- ja Ala-Kainuusta y.m. Ja olemme lukeneet niitä lähetyskirjoja ja kutsukirjoja, joita on tullut Suomesta, Norjasta ja Kainuusta, joissa pyytävät saarnaajia Lapista; niinkuin Suomen saarnaajat seurakunnan

kanssa yhdistettynä ovat kirjoittaneet kaksi eri kutsukirjaa: ensimmäisen Johanneskokouksesta Lahdesta ja toisen Mikkelikokouksesta Viipurista, joissa pyydätte ja rukoillette saarnaajia Lapista, joittenka kalliitten kirjain edestä kiitämme sydämestämme. Vieläpä ovat Suomen kristityt lähettäneet saarnaajiansa, N. Milenin ja S. Vesterisen, jotka yhdistettynä niitten saarnaajain ja kristittyin kanssa, jotka muutoin ovat Suomesta tulleet, ovat pyytäneet ja rukoilleet saarnaajia täältä, vieläpä halunsa ja tarpeen sydämellisesti kyynelten kanssa ilmoittaneet, joka on kallis Jumalankin edessä, jota anomista ja rukousta ei seurakunta Lapissa hylkää eli näe turhaksi.

Mutta, niinkuin sen, rakkaat veljet ja sisaret, ymmärrätte, niinkuin Jesus on sanonut, että eloa on paljon ja työväkeä vähän, ja kun avunpyyntöjä on niin monesta paikasta ja tarve vaatii, ja Itä-Norjaan ja Kainuuseen täytyy lähettää, ja koska niistä saarnaajista, joita semmoisiin lähetyksireisuihin saatetaan lähettää, alkaa jo vanhempi pää ikääntymään ja terveytenkin puolesta ravistumaan ja hautaan käsin kallistumaan, ja niinkuin hyvin tiedätte, kuinka monta kertaa on Lapinmaan seurakunta kahdenkymmenen viiden vuoden ajalla kristillisyytemme vanhinten kuoleman jälkeen ulkomaille lähettänyt saarnaajiansa ja aina täytyy lähettää, jotka lähetykset ovat siunattua hedelmää kantaneet Euroopan ja Amerikan maalla. Sillä sen kautta on monta kymmentä tuhatta hengellisesti hätääntynyttä, jotka väärän opin kautta ovat pimeyteen talutetut, ovat nähneet armonaurion kirkkaasti paistavan, joka ennen sitä aikaa oli peitetty, niinkuin apostoli Paavali sanoo. Näitten edellä mainittujen syitten tähden emme ole saattaneet päättää lähetystä Suomeen eli teidän anomustanne nyt täyttää kuitenkaan tässä kokouksessa. Mutta olkaa kuitenkin toivossa iloiset, kyllä teidän taivaallinen Isänne, joka parhaiten näkee lastensa tarpeet, antaa avun otollisella ajalla eikä anna lastensa nääntyä kiusausten ja epäilysten alle. Myös olemme teidän lähetysmiehiltä vastaanottaneet sen avun, jonka te koonneet olette pyhain tarpeeksi, joittenka edestä sydämestä kiitämme kaikkia, jotka osalliset siinä ovat. Ja älkää sentähden kadottako toivoanne, ettei Lapista lähetystä tule, kun Jumalan aika tulee.

Kärsivällisyyden Jumala vahvistakoon saarnaajia ja kaikkia niitä, jotka puhtaasta sydämestä voimansa yhdistävät tässä kalliissa autuuden asiassa työtä tekemään, ja pitäkää saarnaajaanne käsiä ylhäällä, että Jumalan Israel voitolla pysyy, ja ahkeroitkaa kantaa toiset toisianne, ja ettei sydämet tulisi anteeksi antamattomaksi, vaikka se on vanha koettelemus, että kyllä se joutuu saarnaajain kärsivällisyys kovettelemukseen monen kaltaisten parissa; kuitenkin ovat monet tottelemattomista kiittäneet hei-

dän opettajiansa, jotka ovat heidän päällensä työtä tehneet kärsivällisyydellä eikä ole väsyneet, kun he viimeinkin ovat saaneet tunnon, että ovat niin paljon vaivanneet saarnaajia heidän kuulemattomuutensa tähden, ja monet on sen kautta autuaaksi saatettu tämän kristillisyyden laveudessa Euroopassa ja Amerikassa niin laajalta kuin se elävän kristillisyyden ääni oikean lähetyksen kautta on kuultu ja uskolla vastaanotettu. Jossa on ollut se suuri Jumalan siunaus, että vaikka monta kymmentä tuhatta ovat jo ilolla päivänsä päättäneet ja menneet Herransa iloon, niin vieläkin on monta kymmentä tuhatta, joita Kristuksen rakkaus on sulanut yhdeksi sydämeksi ja sieluksi, jotka kantavat hedelmän kärsivällisyydessä taivaan valtakunnalle ja ilolla odottavat sitä autuaallista aikaa, että kerran pääsevät näkemään sen, mitä suuren heikkouden läpi uskoneet ovat, josta näkönsälle tulee, ettei ole työnne ollut turhaa Herrassa, jota tehneet olette ja olemme, vaikka koko maailma on ollut vastassa jumalistensa ja jumalattomainsa kanssa. On kuitenkin se autuaallinen toivo tästäkin edes, että voitolla pysymme loppuun asti sen suuren Ristinkantajan ja orjantappuroilla kruunatun kuninkaan Jesuksen avulla, joka on tien polkenut Yrttitarhasta Golgatan mäelle, johonka Hän on koonnut piskuisen laumansa, jossa kovat sydämet ovat särkyneet, kun Jesus senkaltaisella huu-dolla henkensä antoi, jossa Galilean miehet ja vaimot ovat joutuneet itkemään katsellessansa heidän rakastajansa riippuvan ristin päällä, johonka asti on meitä johdatettu, jossa rakkauden pisarat ovat priiskuneet sydämилlemme, ja joskus kirkastaa itsensä se orjantappuroilla kruunattu Kuningas elävänä ja ylösnousneena murheellisten opetuslasten salissa.

Vielä sanomme, rakkaat veljet ja sisaret; olkaa turvatut Herrassa ja lohdutetut sillä autuaallisella toivolla, että Jumala, Isä, pitää murheen lapsistansa tästäkin edes. Emmekä tiedä muuta tällä kerralla. Olkaa, rakkaat veljet ja sisaret, turvatut Suomen maalla ja uskokaa rohvaistulla sydämellä kaikki synnit anteeksi! Mekin täältä asti annamme ja todistamme Herramme Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa so-vintoveressä, ja sanomme näitten koossa olevain saarnaajain ja suuren kristittyin lauman kanssa sydämellisiä rakkauden terveisiä rakkaille veljille ja sisarille Suomen maalla. Ja siinä autuaallisessa toivossa sanomme hyvästi, että pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen kerran sanomme, amen, hallelujaa, eikä sitten enää hyvästiä. Ru-koilkaa, rakkaat ystävät, aina meidänkin edestämme!

Seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Niku, Isak Kuoksu, Samuel Wettasjärvi, Frans Parakka, Viktor Björkman, Viktor Apelqvist, Johan Jönsson, August Isaksson, Oskar Björk-

man, Frans Björkman, Petter Sitsi, Knut Pannasson, Paavo Pitsa, K. R. Erlandsson, Mikael Mikkelsen, Daniel Josefsen, Karl Sirkka, Nils Jensen, Johan Andersen, N. Milen, S. Vesterinen, K. Luoma, E. Masalin
A. R. Salminen y.m.

Kirjoitettu Wettasjärvässä se 27. tammikuuta 1927.

Tykö yhdelle kristillisyyden sisarelle Herrassa Johanna Bäck, Kainu-
lasjärvi.

Tässä tervehdän tuntematonta kristittyä vaimoa ja vastaan jonkun sanan siihen preiviin, jonka olitte kirjoittaneet 27. huhtikuuta kysymyksellä, mikä ymmärrys meillä on Mooseksen lain ja Kristuksen lain välistä eli niitten ojennusnuorasta, mutta kun sisar on ensiksi outo ja persoonallisesti tuntematon, ja kuitenkin tahtoisit ensin meitä eli minua opettaa ja sitten vasta kysyä neuvoa kahden lain välistä, ja me olemme pitäneet jälkeen niitten sekaannusten lähes parikymmentä vuotta kokousta Kompelusvaarassa eikä ole kuin yli penikulma matkaa välissä, ja aina on annettu tieto Järveen, että tulisivat kuuntelemaan, kuinka oikein eli väärin me saarnaamme tästä kristillisyydestä eli lain ja evankeliumin välistä, sentähden on tuntunut vaikealta vastata preiviä, kun en tiedä, min-käläinen tarve teillä on tässä kysymyksessä, ja pelkään, että teillä on tässä raskas uskoa, mitä me saarnaamme, koska meistä on niin paljon pahaa puhuttu ja valehdeltu, ja kuitenkin olisi pitäneet kaikki ne parannukseen soveliaat hedelmät todistaa Kompelusvaarassa ynnä muualla niistä, jotka ovat pysyväisiksi tulleet heidän kalliimmassa uskossansa, sekä ne, jotka elävät ja myös ne, jotka saivat autuaallisen kuoleman, eikä ole yksikään valittanut, että hän on jäänyt lakiin sidotuksi meidän kauttamme, ja jos joku olisi jäänyt, niin se on jäänyt syntinsä ja ylitsekäymistensä tähden ja langennut eli eksynyt laumasta niinkuin monelle on käynyt, että ovat ensin loukanneet itsensä oikean seurakunnan saarnaajiin niinkuin Joonas Purnuun ja hänen työkumppaneihin, ja sen kautta tehneet itsensä ylitsekävijäksi ja kadottaneet voimansa.

Ja mitä sisar toivottaa sen päivän valkenevan, että he, itäläiset, ja länsiläiset tulisivat rakkauteen niinkuin ennenkin, ja me myös toivottimme, jos se olisi mahdollinen, mutta sitä tietä vain, jota Kristuksen oppi ja asetus pitää sisällänsä ja sitä sovintoa, jota enkelitkin halajavat nähdä, sillä ei Jumalan oikeus ja vanhurskaus sekaannu yhteen, Vaikka sitä kuinka paljon vispattaisiin, eikä se ole mikään rakkaus, että panna

Jumalan oikeuden inhimillisen vääryyden alle ja tehdä semmoinen sovinto, johon kaikki maailma mielistyy. Eivätkä länsiläiset ole tuominneet kuin Raamatun jälkeen oikean oikeaksi ja väärän vääräksi, eriseuran rakentamisesta ynnä muista synneistä ja maailman menon turhuudesta, jotka kaikki ovat nousseet totuutta vastustamaan ja kolmattakymmentä vuotta tätä ennen, josta monet tuhannet Norjassa, Suomessa ja aina Amerikan maalla ovat parannuksia ja siunatuista sovinnosta Herran edessä tehneet, kun nämä niinkutsutut länsi-saarnaajat ovat seurakunnan lähetysaarnaajana kulkeneet, saarnaten parannusta ja syntein anteeksiantamusta Herran nimeen. Ja mitä sinä olet kuullut Termän Niisiltä länsiläisten tuomioista, niin kyllähän Niisi itsekin tietää, että käsky on Raamatussa tuomita Herralle oikea tuomio, mutta kun Niisi on mennyt tästä kristillisyydestä toiseen kristillisyyteen eikä ole anteeksi anonut meiltä eikä muilta väärän kristillisyytensä, joka olisi välttämättä pitänyt tapahtua, niin sentähden sanomme, että semmoisten todistuksen täytyy hyljätä, jotka ovat loukanneet itsensä loukkauskiiveen, vaikka he eivät itse sitä ymmärrä, ja meni eriseuraa rakentamaan ja panettelemaan oikeita saarnaajia ja kristityitä, jota myös Ylimmäinen Tuomari on muistamassa Hänen päivänensä, joka kaikki ihmisten salaisuudet on ilmituopa, mutta toivomme, että Jumala ei lukisi niin suureksi synniksi kuin se on. Ja kuinka se jaksaa puolustaa Joonas Purnua, jota ennen rakasti, jota eriseuran rakentajat panettelevat vielä hautaankin huorapukkina ja kateuden sarnaajana, jonka Johan Raattamaa löysi seurakunnan kanssa urhoolliseksi lähettää Amerikkaan monen kymmenen vuotisen riidan ovelle. Ja mitä sinä sanot, että ne tuomiot on matalalta; ei kuiten Jumalan Poika pitänyt matalana opetuslapsiansa, joita Hän määräsi istumaan Hänen istuimilla ja tuomitsemaan kahtatoista Israelin sukukuntaa, se on, tekemään Herralle oikea tuomio, oikea oikeaksi ja väärän vääräksi, sillä Herra on valittanut niitten tuomarien yli, jotka sanovat pahan hyväksi ja hyvän pahaksi ja panevat pehmyyksiä ihmisten kainaloin alle ja niin edes.

Ja mitä sisaren uskontunnustukseen tulee, niin ymmärrän, että teillä on totisessa kysymyksessä autuaaksi tuleminen sisällisen tilan puolesta, mutta kristillisyyden juoksu ja hengellinen hallitus seurakunnassa on teille enempi outo ja käsittämätön, teille yksinkertaisille, sillä teiltä puuttuu niin paljon vanhinten ymmärrystä hengellisissä asioissa, sentähden olisitte tarvinneet enempi vanhinten ja heidän seuraajittensa opetuksia tallelle panna sen hirmuisen hengellisen vääryyden tähden, jota koko maan piiri on täynnä, ensiksi se hengellisesti kuollut kirkollisuus ja monilahkaisuus, joihinka ihmisraukkoja hukutetaan niinkuin meren santaa pohjattoman meren syvyyteen. Sentähden toivotamme ja rukoilemme teidän

ja kaikkein niitten edestä, jotka Herran nimeä avuksi huutavat, että he valittuin lukuun tulisivat luetuiksi ja kostuisivat illaksi perille ja niin edes.

Ja mitä te kysytte laista ja sen ojennusnuorasta, vastaan siihen: 1:ksi: että teillä on Johan Raattamaan kirjoitukset niinkuin meilläkin, mutta ne ovat salatut maailmalle ja koettelemattomille ihmisten lapsille; 2:ksi: kun teiltä puuttuu hengen yhteyttä oikean seurakunnan ja sen jäsenten kanssa, sillä emme ole ahtaat siinä asiassa; 3:ksi: me olemme vapaat laista ja vapaat synnin rangaistuksesta ja lihan jälkeen elämisestä; 4:ksi: mutta, jotka elävät lihan jälkeen ja eriseuraa rakentavat, ja joka kuuluu lihan töihin, niin täytyvät olla sen opettajan alla.

Ja en tiedä muuta, mutta sanon minun terveisiäni Kainulasjärven kristityille eli niille, jotka meitä Jumalan ihmisinä pitävät, mutta ole itse ensin tervehditty, ja kiitän preivin edestä, vissimmästi olette hyvässä tarkoituksessa kirjoittaneet, vaikka koettelemusta ja ymmärrystä niin paljon puuttuu; kuitenkin annan anteeksi kaikki nekin synnit Jesuksen nimen ja veren kautta. Piirsi omalla kädellä

Erik Samuel Wettasjärvi.

Äläkä pahene, vaikka kirjoitukseni on viipynyt edellämainittuin syyten tähden j.n.e., ja lue tämä julkisesti kristittyin edessä! Ole hyvä ja vastaa tämä preivi niinkuin olet luvannut.

Se sama.

Masuninkylä se 20/5 1927.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen rakkaassa ja painavassa työssä: N. Milen, S. Vesterinen, Johan ja Joel Ahonen y.m. saarnaajat Suomen maalla, rakkaitten emäntäinne ja perheitenne ja sen kalliin Herran lauman kanssa, joka teidän ympärillänne on, saarnaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa, joita ikuisella ja unhoittumattomalla rakkaudella olemme muistamaan jääneet. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille!

Onnen toivotuksella tervehdän teitä ja annan tietää, että terveenä elämme ruumiin puolesta kaikki saarnaajat paitsi Sammeli, se on vähäjaksonen, mutta ei huonompi kuin joulun aikana. Ilmoitan myös, että olen saanut kaksi kallista kirjettä saarnaajilta, ensimmäisen Vesteriseltä ja toisen Lahden kokouksesta, yhteisen kirjeen, joista saimme sydäntämme

liikuttavia ilon ja rauhan sanomia, että ne, joilla on ollut jotakin toisiansa vastaan, ovat oikean alennuksen kautta paratut, vieläpä että Herran työ menestyy, ja kristillisyyden kasvaa Suomen maalla. Sydämeistämme kiihtämme kirjeitten ja niitten kalliitten sanomain ja kristittyin terveisten edestä, ehkä vastaus on viipynyt, johon on montakin syytä; olemme joutuneet enempi kulkemaan kuin ennen, osittain Sammelmin terveytenkin tähden. Kuitenkin olkaa kärsivälliset ja antakaa anteeksi hitauteni, emme unhoita teitä niin kauan kuin elämme.

No, uskomassa olemme niinkuin ennenkin syntein anteeksisaamisen armosta itsemme autuaaksi ja ahkeroitsemme Jumalan avulla säilyttää hyvän ja pahentumattoman omantunnon jokaista kohtaan. Kokouksia olemme pitäneet läpi talven aina näihin asti. Ja Jumala on sanansa kautta vaikuttanut voimallisesti, että paljon on tullut maailman valtakunnasta ja lankeemuksesta ja eriseurasta. Myös viimeiseksi pidimme Kuoksun kanssa kokousta Junosuannon kirkonkylässä, valtiokirkossa. Pappi antoi kirkon ja istui itse joka päivä kokouksessa. Kansaa oli niin paljon, ettei mahtunut muihin huoneisiin. Ja nyt taasen lähdemme Kirunaan helatorstaiksi; sinne tulevat kaikki saarnaajat näistä ympäriltä. No, autuaallinen aika se kuitenkin on vielä Jumalalta säilynyt monta kymmentä vuotta kristillisyytemme vanhinten hautain päällä niitten sieluin autuudeksi, jotka eivät löydä rauhaa eikä iloa maailmassa eikä kuolleissa kirkoissa eikä eriseurassa, mutta ovat löytäneet turvan esikoisten seurakunnassa, joka hallitaan Kristuksen lailla, jossa sanomme Davidin kanssa Herran arkin tykönä, lintu on huoneen löytänyt ja pääskynen pesänsä, josta kaikesta kiitos sille suurelle Ristinkantajalle! Puhalla Herran henki kaikki suitsevaiset kynttilän sydämet palamaan Pyhän Hengen voimalla, että lamput palaisivat, koska Ylkä tulee! Amen, hallelujaa, ijankaikkisesti amen.

Olkaa minulta vaimoni ja perheeni ja kylämme kristittyin kanssa sydämellisellä rakkaudella tervehditty, saarnaajilta: Sammelilta, Kuoksulta ja Fransilta, joitten kanssa olemme yhdessä olleet näihin aikoihin, ja uskokaa rohvaistulla sydämellä kaikki synnit anteeksi! Mekin täältä asti annamme ja todistamme Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa veressä. Ja siinä toivossa sanomme hyvästi, että pian yhteen tulemme kirkkaassa ilmassa, jossa yhteen ääneen sanomme: terve tulemaan Karitsan häihin! Rukoilkaa aina meidänkin edestämme!

Veljenne armossa

Isak Niku.

Helsinki, 8/7 —27.

Rakkaat veljet ja vanhimmat ja uskolliset Sionin muurin vartijat ras-
kaassa ja painavassa Herran viinimäen työssä: Samuel Wettasjärvi, Frans
Parakka, Viktor Björkman, Viktor Apelqvist ynnä muut saarnaajat rak-
kautten vaimoinne ja lastenne ja kristittyin lauman kanssa, jotka siellä
Ruotsin Lapin maalla ovat. Armo olkoon teille Jumalalta ja rauha rau-
han ruhtinaalta Herralta Jesukselta, joka meidät lunasti ja on meitä ve-
rellänsä meidän synneistämme pessyt!

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tervehtelemme teitä, ikui-
seen muistoon jääneitä ystäviämme, kaikki saarnaajat ja suuri kristit-
tyin lauma täältä Suomen maalta, jotka yksi olemme teidän kanssanne
esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Ja nyt kiitämme
teitä juuri sydäimestä sen sydämellisen rakkauden ja huolenpidon edestä,
jota olette meitä kohtaan osoittaneet jo kolmattakymmentä vuotta, että
olemme siunatun avun saaneet sekä lähetysmiesten että lähetyskirjain
kautta, josta olemme suurella kiitollisuuden velassa Jumalalle ja teille.
Ja nytkin kiitämme juuri sydäimestä, että meille olette lähettäneet rak-
kaat vanhimmat Isak Kuoksun ja Isakki Nikun, jotka terveenä ja onnelli-
sesti ovat saapuneet ensin Lahteen, jossa oli koolla tuhansia kristityitä ja
monta kymmentä saarnaajaa ympäri Suomen, jossa viipyivät muutamia
päiviä ja sitten lähtivät Lappeenrantaan ja Viipuriin Suomen saamaajain
ja kristittyin seuraamana ja niin tänne Helsinkiin. Ja joka paikassa on
ollut suuri paljous kristityitä koolla.

Jumalan sana on saarnattu niinkuin ennenkin kaksiteräisenä Pyhän
Hengen voiman kautta. Ja on ollut suuret Pyhän Hengen vaikutukset
joka paikassa, että ilon ja riemun äänet ovat kuuluneet, ja vieläpä surut-
tomuudesta ovat monet heränneet ja apua huutaneet ja anteeksi pyytä-
neet, ja on heitä oven Herran Jesuksen kautta oikeaan lammashuonee-
seen sisälle johdatettu, ja langenneita on noussut, ja vieläpä eriseurasta.
Ja niin on katuvaisten anteeksianomiseen anteeksiantamisella vastattu,
ja on taivaan valtakunnan avaimet olleet oikeassa käytännössä. Sentäh-
den se kristillisyyden, joka täälläkin etsikkoajalla on eläväksi syntynyt siellä
Ruotsin Lapinmaalla ja profeettain ja apostolien opin päälle rakettu, jossa
Jesus Kristus paras kulmakivi on, niin siinä on turvan ja suojan paikka
meillä suurilla syntisillä, jotka olemme alennuksen tietä siihen sisälle joh-
datettu. Ja niillä lapsilla, jotka ovat kuuliaisesti Jumalan neuvoille, on
menestys ja tulleet siunatuiksi ja on säilynyt hengellinen elämä ja tulleet
varjelluiksi sekä synnistä että kaikesta hengellisestä vääryydestä, joka
niin monessa muodossa pyytää turmella kristityitä. Vieläpä suruton pap-

piskunta ja eriseurain joukko ovat hyökänneet elävää kristillisyyttä ja alkuperäistä oppia vastaan, vieläpä pyytäneet sammuttaa sitä taivaallista tulta. Mutta pyhä valkia se palaa Sionissa, ja Sionin Kuningas kulkee laumansa edellä sotijana ja voittajana ja lyöpi laumansa viholliset suunsa kaksiteräisellä miekalla. Sentähden olkaamme hyvässä turvassa ja rohvaiskaamme sydämemme uskomaan, sillä syntinne ja syntimme ovat anteeksi annetut Herramme Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä.

Eikä nyt muuta, vaan sanomme kaikki saarnaajat vaimoimme, lastemme ja kristittyin lauman sekä näitten uskollisten lähetyksiä, I. Nikun ja I. Kuoksen, kanssa sydämelliset rakkauden terveiset rakkaille vanhimmille ja saarnaajille, heidän vaimoilleen ja lapsilleen sekä totuuden apulaisille ja palveluspiioille ja kaikille kristityille siellä. Ja siinä toivossa jätämme teitä Jumalan armon ja rauhan haltuun, että pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen sanomme amen, hallelujaa, kirkkaassa ilmassa kaikkein valittuin kanssa. Jääkää hyvästi ja rukoilkaa edestämme! Seurakunnan kanssa ja puolesta:

N. Milen, V. Nieminen, S. Vesterinen, Juho ja Joel Ahonen, Isak Niku, Isak Kuoksu, E. Rantanen, K. Luoma, Fr. Siipola, R. Salminen, Aug. Salminen y.m.

Masuninkylä, se 20. päivä heinäkuuta 1927.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä Suomen maalla: N. Milen, Johan ja Joel Ahonen, S. Vesterinen, E. Rantanen, V. Nieminen, M. Hulkkonen, J. Hirvonen, R. Salminen, A. Salminen, J. Fager, O. Ryytsä, K. Luoma, Masalin, Siipola y.m. saarnaajat rakkaitten emäntäinne, lastenne ja sen siunatun ja suuren Herran lauman kanssa, joka ympärillänne on. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille!

Onnen toivotuksella tervehdän teitä ja koko sitä valittua laumaa ympäri Suomen maata, saarnaavaisia miehiä, palvelevaisia vaimoja ja totuuden apulaisia, ja ilmoitan jollakin rivillä, että onnellisesti ja terveenä olemme kotia saapuneet; perheemme olit myös terveenä, josta Jumalalle olkoon kiitos! No, ilolla olemme saaneet tuoda sanomia Suomen suurlta kristittyin laumalta ja paljoilta saarnaajilta, joittenka kanssa saimme pitää rakasta kanssakäymistä, sekä nauttia sitä ylönpalttista rakkauden palvelusta, jonka te meitä kohtaan osoittaneet olette ennen ja nyt, jota

emme saata millään teille palkita; uskomme kuitenkin, että Jumala, joka kaikki näkee, on sen teille palkitseva, mutta minun kohdaltani tuntuu aina, että olen kelvoton sitä vastaanottamaan sen inhimillisen heikkouden tähden, joka minussa on.

Mutta liikuttaa se vain sydämiämme katsellessamme kristillisyytemme vanhinten hautain päällä sitä siunattua hedelmää, jonka se raskas ja vaivaloinen työ on kantanut, jossa he ovat sotarinnassa seisoneet, suojelleet esikoisten seurakuntaa kaikista vaaroista ja raatelevaisilta susilta, joita niin paljon ilmestyi jo heidän elämänsä päivinä, vieläpä saman kristillisyyden nimen alla, suureksi murheeksi vanhimmille ja vahingoksi Jumalan työlle, josta olemme nähneet raskaita kyyneleitä vuotavan heidän silmistänsä. No kyllä se on pahuus kaikkensa pannut tätäkin kristillisyyttä vastaan, mutta ei ole voittaneet, eikä heidän sijaansa ole vieläkään löytty taivaassa. Sentähden iloitkaa te taivaat Suomenkin maalla! Autuaallista on nähdä ja kuulla se kiitos ääni, joka kuuluu valittuin rinoista neljän ilman alla, jota ääntä kaikki metsän elävät pelkäävät ja pakenevat luoliinsa odottamaan siksi kuin aurinko laskee. Sentähden olkaa turvatut, rakkaat veljet ja sisaret Suomen maalla, ja uskokaa rohvaistulla sydämellä kaikki synnit anteeksi! Mekin täältä asti annamme ja todistamme Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä, ja sanomme vaimoimme ja lastemme ja kristittyin lauman kanssa sydämellisiä rakkauden terveisiä saarnaajille perheittensä kanssa ja koko Herran laumalle Suomen maalla, jotka yksi olette Herrassa. Onnen toivotuksella olkaa hyvästi! Rukoilkaa meidänkin edestämme!

Isak Niku.

Björkman ei ole vielä tullut Norjasta; tulee vissimmästi näinä päiviä. Oskari Björkman on nukkunut kuoleman uneen ja mennyt Herransa iloon.

Masuninkylä, se 23 p. heinäkuuta 1927.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä: Wm. Koppana, A. Simontaival, Johan Huumola, S. Johnson, Caleb Eriksson kaikkein saarnaajain ja heidän perheittensä kanssa, sekä koko Herran lauman, saarnaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa Amerikan maalla,

jotka yksi olette esikoisten seurakunnassa. Jumalan armo ja rauha lisääntykseen teille nyt ja elämäne ehtooseen asti! Amen.

Ensin kiitän sydäimestä kaikkein kalliitten kirjainne edestä, joita olemme saaneet paljoilta kristityiltä yli Amerikan maan, sekä autuaallisia sanomia niistä reisuista, joissa lähetysmiehet ovat kulkeneet idässä, lännessä ja myös pohjois-Carolinassa. Viimeisen kirjeen saimme Gacklesta Johanneskokouksesta. Kaikissa kirjoissa on yksi rauhan ja yksimielisyyden ääni, joka ilahduttaa meitä suuresti. Vasta olemme tulleet etelä-Suomesta Kuoksun kanssa. Saavuimme Johanneskokoukseen Lahden kaupunkiin, josta menimme Viipuriin, Lappeenrantaan, Helsinkiin, Turkuun, Tampereelle ja Oulussa poikkesimme tullessa. Joka paikassa oli ahdinkoon asti ihmisiä, enimmäen oikeita kristityitä ja sydäimestä rakastavia, ja näimme monta kymmentä yksimielistä saarnaajaa. Lahden kokouksissa oli monta tuhatta kristittyä. Rakkaus, rauha ja yksimielisyys on saarnaajain ja kristittyin välillä, ja Jumalan sana vaikuttaa voimallisesti. Maailman joukosta, lankeemuksesta ja eriseurasta tulee, ja suuret liikutus- ja kiitosäänet kuuluvat kaikissa kokouspaikoissa. No, pyhä valkea se palaa Sionissa, joka polttaa kelvottomat rakennusaineet.

Ei etelä-Suomessa ole enää eriseuralla monessa paikassa jalansijaa. Näkösälle tulee, että Herra se on, joka sotii ja voittaa, vaikka sielun vihollinen pyytää niin monenkaltaisilla neuvoilla ja ajanmukaisilla keinoilla ihmisraukkoja eksyttää. Mutta eivät saata ihmistemput tyydyttää sielullista kaipausta, joka tuhanten heränneitten sydämissä vieläkin sykkii, vaikka sitä on yritetty tyydyttää läpi tämänkin kristillisyyden ajan niin monenkaltaisilla aineilla, kuten Amerikassakin. Näyttää siltä, että paljot jo tämän kristillisyyden äänen alla saaneet kristillisyyden alkua, tulevat hyvin aikaan, kun saavat "Valvojasta" lukea lorukirjain joukosta jonkun puoliheränneen jumalasia loruja.

Mutta joille on sydämen asiaksi tullut autuaaksi tuleminen, ei tohdi sielunsa asiaa laskea tietämättömään tulevaisuuden varaan, sillä tulee todellisempi kysymys, missä on lammashuone, missä on turvan paikka? Mutta Jumalan olkoon kiitos, joka on meille säilyttänyt turvan ja suojan esikoisten seurakunnassa, jota vastaan on ollut sekä jumalinen että jumalaton maailma, että saatamme Davidin kanssa sanoa, että lintu on huoneen löytänyt ja pääskynen pesänsä, kun olemme eroitetut mailman joukosta ja johdatetut siihen seurakuntaan, joka on ensin kivulla syntynyt Ruotsin Lapissa, jossa on priiskoitusveri ja syntein anteeksi saaminen. Ja joskus leimahtaa vieläkin se suuri Ristinkantaja elävänä ja ylösnousseena murheellisten opetuslasten sydämissä virvoitukseksi väsymystä tuntevaisille opetuslapsille ja Gallilean vaimoille, jotka ovat seiso-

neet ristin kohdalla silloin, kun maailman joukko on iloinnut ja pilkannut ristiinnaulittua Jesusta.

Sentähden älkää ihmetelkö, jos saattekin maailman pilkan, kun olette seuraamassa Jesusta Natsarenusta, joka on tien polkenut läpi turmeluksen kaupungin Yrttitarhasta Golgataan, jota tietä eivät saata jumaliseen herrat eikä rouvat kulkea, jotka kantavat silkkihattuja ja muuta koreutta, jolla he kaunistavat itseänsä, ei Sionin kuninkaalle, vaan koreuden ja hekuman jumalalle kunniaksi, joka antaa heille vapauden koristamaan itseänsä ja huoneitansa. Kyllä on lihallinen vapaus ennen kysynyt valtansa perään, mutta kun työmiehet Herran viinamäessä ovat rakentaneet aitaa ja parantaneet rauenneita paikkoja, niin on säilynyt Jesuksen lampailla ja vielä heikoilla karitsoilla paras laidun puhtaana ja terveelliset lähteet pilaantumatta. Amerikan eriseuraiset saarnaavat paljon "Valvojassa" Sionin lähteistä ja laitumesta, vaikka niillä ei ole yhtään aitaa viinamäessä eikä yhtään lammasten suojaa, mutta kaikki yhden avaruuden alla, mutta he ovat saaneet palkkansa, erinomattain ne viettelijät ja vietteltyt myös, vaikka siellä on paljon, joilla olisi totinen halu autuaaksi tulla, joittenka edestä pitäisi kaikkein rukoilla, joilla on rukouksen voimaa, että se armollinen Herra Jesus avaisi niittenkin silmät näkemään, kuinka kaunis valkeus on, jossa nähdään se kaitainen tie, joka vie elämään.

No, en tiedä muuta tällä kertaa kuin vieläkin kiitän Amerikan saarnaajia ja kaikkia rakkaita veljiä ja sisaria, joista paljon tunnemme sekä kasvoista että sydämeistä; ette kyllä, rakkaat ystävät, sydämeltämme katoa eli unehdu. Ehkä olemme erotetut ruumiin puolesta, mutta hengessä läsnä, ja siinä toivossa, että tämän lyhyen sodan ja kilvoituksen perästä tulemme yhteen suurissa kokouksissa, jossa kerran sanomme tervetulemaa koko maasta ostetun lauman kanssa eikä enää erota; sillä autuuden toivolla lohduttakoon se armollinen Herra Jesus murheellisten opeuslastensa sydämet! Rohvaiskaa aina sydämiänne uskomaan, että synnit on anteeksi annettu; ja vielä mekin täältä asti annamme ja todistamme Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä. Ja sanomme saarnaajain ja suuren Herran lauman kanssa sydämellisiä rakkauden terveisiä Amerikan saarnaajille perheineen, jotka yksi olette Herrassa ja sille Herran laumalle, joka ympärillänne on. Vaimomme ja lapset tervehtävät ja kiittävät Amerikan kristityitä kaikesta ylenpalttisesti rakkaudesta. Rukoilkaa aina meidänkin edestämme! Vähin veljenne, osallinen vaivoissa ja myös arnessa

Isak Niku.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä: N. Milen, Johan ja Joel Ahonen, S. Vesterinen, E. Rantanen, V. Nieminen, J. Fager y.m. saarnaajat rakkaitten emäntäinne ja perheittenne ja ympärillänne olevan Herran lauman, saarnaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa Suomen maalla, jotka hengitätte meidän kanssamme yhtä armon ilmaa esikoisten seurakunnassa aikakautemme kristillisyyden vanhinten opin ja esikuvan jälkeen. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille!

Onnen toivotuksella tervehdämme teitä ja annamme tietää, että elämässä olemme kaikki saarnaajat ja joltisesti terveenä ruumiin puolesta ja uskomassa niinkuin ennenkin syntein anteeksi saamisen armosta itsemme autuaaksi, ehkä suuren synnin voiman läpi, kuitenkin Jumalan suuresta armosta säilyttämässä hyvän omantunnon rauhaa, joka on korkein kysymys, että on rauha Jumalassa ja hyvä omatunto. Ilmoitamme myös, että olemme saaneet teidän kirjeenne, ensimmäisen Vesteriseltä ja toisen Turun suuresta kokouksesta, joittenka edestä kiitämme juuri sydämestä. Ilahduttavaa on kuulla sanomaa niistä ystäväistä, joittenka kanssa olemme jo monta kymmentä vuotta rakasta kanssakäymistä pitäneet ja niin monta autuaallista ilon hetkeä viettäneet poikalapsen Jesuksen ympärillä. Ei ne hetket unhotu; ehkä olemme eroitetut ruumiin puolesta, kuitenkin hengessä läsnä. Näemme myös seurakunnan kirjeestä, että olette sitä Amerikan kristittyin asiaa koetelleet Turun kokouksessa, että jos rakas veli Nieminen lähtisi Amerikkaan, jossa kyllä olisi tarve sen suuren kristillisyyden tähden suuressa Amerikan maassa, jossa on niin paljon eloa ja uskollisia työntekijöitä niin vähän. Sitä asiaa ei ole täällä vielä pohjallisesti tutkittu Lapinmaan seurakunnalta, mutta joulukokouksessa visimmästi täytyy koetella.

Ei ole ilmoitettu, tuleeko sieltä saarnaajia joulukokoukseen; olisi hauska saada tietää. Ja se asia, josta Vesterinen kirjoitti sen yhden miehen omantunnon asiasta, se meni meiltä unhotuksiin ja niin jäi sanomatta, ja nyt emme enää niin muista, että saattaisimme siihen vastata, mutta jos ette tule itse tänne, niin kirjoittakaa ennen joulua, että saarnaajat saattavat sitä koetella ja jotakin siihen vastata, mutta sanokaa miehelle, että olla hyvässä turvassa ja uskoa rohvaistulla sydämellä synnit anteeksi, niinkuin olette hänelle anteeksi saarnanneet. Ja me myös vieläkin anteeksi annamme ja todistamme suuren Herran lauman kanssa Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä. Lohduttakaa häntä, että ei väsyisi ja ettei ole Jumala tullut neuvottomaksi

yhdenkään katuvaisen syntisen kanssa tähän päivään asti. Näemme myös kirjoistanne, että olette säätäneet lähetyksiä saarnaajain kokouksissa niinkuin ennenkin, joka on kallis Jumalankin edessä. Ja siinä uskossa olemme, että Jumala antaa siunauksen Hänen työllensä, jonka palvelijat olette ja olemme, ehkä olemme heikot välikappaleet.

No, emme tiedä muuta tällä kertaa, kuin rohvaistulla sydämellä uskokaa, rakkaat työkumppanit ja kaikki rakastetut ystävät, että synnit on teille ja meille anteeksi annettu. Ja vielä mekin täältä asti annamme ja todistamme Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä; ja olkaa turvatut, veljet rakkaat ja sisaret Suomen maalla, siinä toivossa, että pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen sanomme amen, hallelujaa, ijankaikkisesti, amen. Ja olkaa meiltä, saarnaajilta, vaimoimme ja perheitemme kanssa sydämellisellä rakkaudella tervehditty ja tämän kristittyin lauman kanssa, joka tässä koolla on. Olemme Sammelin ja Kuoksun kanssa täällä kokouksia pitämässä. Björkman ja Franssi Vettainen ovat lähetetyt Kainuun puoleen. Vastaus on monesta syystä viipynyt. Rukoilkaa meidänkin edestämme!

Isak Niku.

Kirjoitettu joulukokouksissa Gellivaaran kirkonkylässä
31 päivä joulukuuta 1927.

Rakkaille ja ikuiseen muistoon jääneille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä: N. Milen, S. Vesterinen, Johan ja Joel Ahonen, E. Rantanen, V. Nieminen, K. Luoma, E. Masalin, J. Fager, O. Ryytsä, M. Hulkkonen y.m. saarnaajat rakkaitten emäntäinne ja perheittenne kanssa ja kallis Herran lauma ympärillänne saarnaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa, jotka yksi olette esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä Suomen maalla. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille!

Tällä onnen toivotuksella tervehdämme teitä taas tästä joulukokouksesta, johon on paljon kokoontunut kansaa, saarnaajia ja kristityitä monesta valtakunnasta, tutkimaan ja koettelemaan kristillisyytemme tärkeitä ja painavia asioita Herran edessä. Joltisessa terveydessä olemme kaikki saarnaajat täällä ruumiin puolesta ja uskomassa niinkuin ennenkin ja samassa mielessä tämän kristillisyyden opista ja järjestyksestä.

Kokouksia olemme pitäneet taasen täällä, jossa on koolla ollut suuri paljous kristityitä ja saarnaajia Suomesta, Norjasta, Kainuusta, Luulajasta ja Lapinmaan seurakunnista, jossa olemme tutkineet ja koetelleet kristillisyytemme tärkeitä ja painavia asioita, johon olemme saaneet sanomia, suullisia että kirjallisia, tämän kristillisyyden laveudesta, joittenka kautta olemme saaneet hyviä sanomia, joita olemme ilolla ja liikutetulla sydämellä saaneet lukea ja kuulla.

Kutsukirjoja on myös tullut likeltä ja kaukaa. Amerikkalaiset ovat taas uudistaneet sen kutsun, jossa kutsussa ovat itsensä yhdistäneet niin monessa kielessä Amerikan maalla asuvaist kristityt, että saada joku saarnaaja sinne asumaan. Mutta emme ole kuitenkaan vielä saattaneet heille mitään päättävää vstausta antaa, koska meillä täällä Lapissa on niin harvoja, joita seurakunta saattaisi sellaiseen tarkoitukseen lähettää, vaikka sen tiedämme, että tarve on suuri laajassa Amerikan maassa, ja heräykset ovat voimalla menneet yli Amerikan maan. Ja maailman päämies on alusta alkanut pyytämään eksyttää niin monenkaltaisen hengellisen vääryyden kautta ja valmistanut siihen välikappaleita, joitten avulla hän on saattanut niin suuret heränneitten laumat eksyttää pois siitä uskon yksinkertaisuudesta ja siitä valkeudesta, johonka he alussa Lapinmaan vanhinten kautta johdatetut olivat, jotka niin paljon raskasta työtä ovat tehneet lähetysmiesten ja lähetyskirjain kautta, jonka avulla he ovat saattaneet eksytyksestä varjella yhden piiskuisen lauman, jota nyt maailman päämies silmällä pitää ja pyytää eksyttää välikappaltensa kautta, joita nyt tuli Amerikkaan Suomesta ja Torniolta, jotka kilpaa juoksevat joukottain, kuin susi saaliin perässä, heräyksiä myöten, mutta eivät ole voittaneet, sillä kuningasten Kuningas on vieläkin kulkemassa laumansa edellä, joka lyöpi suunsa miekalla laumansa viholliset ja suojelee sylissänsä heikot karitsat ja johdattaa Hän lampaansa, kuten Herra sanoo. Mutta koska niin laajassa Amerikan maassa on niin vähän uskollisia työntekijöitä ja nekin jo ijälliset, niin tarve on kyllä suuri, jonka tähden olemme puhutelleet kesällä veli Niemistä ja kysyneet hänen mielipidettään, johon Turun kokouksessa ovat vastanneet saarnaajat ja kristityt, mutfei he ole saattaneet painaa Niemistä siihen, mutta tapahtukoon Herran tahto!

No, ilolla olemme vastaanottaneet saarnaajia ja kristityitä ja myös lähetyskirjoja, joittenka kautta olemme saaneet kalliita ja autuaallisia sanomia tämän siunatun kristillisyyden menestyksestä, josta kaikesta Jumalalle kiitos! Ja se nyt on yli 80 vuotta kulunut, kun tämä kristillisyyys on ilmestynyt ja itsensä niin laajalle levittänyt on moniin valtakuntiin ja maanosiin kristillisyytemme vanhinten suuren huolenpidon ja raskaan työn ja monen murheen kautta, jota varsin alusta maailman päämies on

ruvennut vihaamaan ja vastaan sanomaan ja monella tavalla turmelemaan; ei ole kuitenkaan voinut hajoittaa sitä rakennusta, joka kulmakiven Kristuksen päälle rakettu on, jossa on suoja ja turva vielä tänäkin päivänä kaikille hätääntyneille omilletunnoille.

Näemme myös Vesterisen kirjeestä, että ovat saaneet kutsuja Tornionjoelle ja on myös aikomus siellä käydä. Toivottava olisi, että Herran henki puhaltaisi liekinä Etelä-Suomesta Torniolle, että vahingolliset linnut polttaisivat siipensä ja horjuvat sielut tulisivat pelastetuiksi. Ja jos lähдете sinne, niin lähtekää sillä varalla, että jos Ruotsin puolelaisille tulisi halua ja tarvetta, että saattaisitte heidän tarpeensa täyttää. Olkaa turvatut, veljet rakkaat, Herra se on, joka sotii ja voittaa, jonka asialla olette ja olemme siinä korkeassa ja painavassa Herran työssä heikot välikappaleet.

Sen kuitenkin tietää taivaallinen Isä, ettei ole muu kysymyksessä kuin oma ja muiden sielujen autuus. Sentähden, rakkaat veljet ja työkumppanit, ahkeroitsemme tehdä työtä kärsivällisyydessä sen lahjan kanssa, jonka kukin Herralta saaneet olemme, joka työ ei ole turha ollut tähänkään asti, että vielä on monta kymmentä tuhatta, jotka ovat priiskoitetut sydäimestä sovintoverellä ja päästetty pahasta omastatunnosta ja seuraavat sitä suurta Ristinkantajaa, joka on tien polkenut Yrttitarhasta Golgatan mäelle läpi maailman pilkan ja vainon. Se myös on suuri Jumalan siunaus, että saarnaajat Suomenkin maalla ovat rakkauden ja yksimielisyyden siteillä yhteen liitetyt ja yhdessä neuvossa sovitettuna tekemään kallista Herran työtä ja varjelevat viinimäen aitaa, ettei lihallinen vapaus ja tämän viimeisen ajan tavat pääsisi turmelemaan hengellistä vapautta, sillä viimeisen ajan tavat ja intohimot tulevat sitä pahemmiksi, mitä likemmäksi maailma loppuansa tulee, radiot y.m. kauhistukset ihmisen lihalle huvitukseksi, että täytyy virren tekijän kanssa sanoa: "Mailf vierailt' uutta tapaa, josta harva on sill' vapaa."

Sentähden rohvaiskaamme sydämiämme uskomaan, saarnaajat ja ikuisen muistoon jääneet ystävät Suomenkin maalla, ja aina matkaliittoja uudistamaan, että häävaatteet pysyisivät puhtaina, sillä pian tulee Ylkä noutamaan tapetun Karitsan häihin, että kerran yhteen ääneen sanomme kaikkein valittuin kanssa ja vanhinten kanssa amen, hallelujaa. Silloin loppuu tämä vaivaloinen korven matka. Siinä toivossa sanomme hyvästi ja annamme ja todistamme kaikki synnit, viat ja heikkoudet anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä, ja sanomme sydämellisiä rakkauden terveisiä vaimoimme, perheittemme ja tämän suuren Herran lauman kanssa, joka täällä koolla on, kaikille

Suomen saarnaajille perheittensä ja sen Herran lauman kanssa, joka teidän ympärillänne on. Rukoilkaa meidänkin edestämme!

Seurakunnan kanssa ja puolesta:

Samuel Wettasjärvi, Isak Kuoksu, Isak Niku, Frans Parakka, Viktor Björkman, Viktor Apelqvist; Norjasta: Daniel Josefsen, Kristen Hansen, Olof Hansen; Itä-Norjasta: Nils Jensen, Andreas Børresen; Luulajasta: K. R. Erlandsson; Suomesta: Salminen, Karhu, Nurminen ja Hirvonen.

SAMUEL WETTASJÄRVEN VIIMEINEN LÄHETYSKIKJE AMERIKAAN.

Kirjoitettu Wettasjärvessä se 19. p. huhtik. 1928.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille Herran viinamäen työntekijöille esikoisten seurakunnan hengen yhteydessä rakkauden siteillä yhteen liitettyinä ja yhteen henkeen juotettuina Wm. Koppana, Simontaival, Tuomas Kuru ynnä muut saarnaajat ja työkumppaninne rakkaitten vaimoine, lastenne ja kaikkein Jumalan valittuin kanssa ympärillänne. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon ja lisääntyköön teidän henkenne kanssa nyt ja elämänne viimeiseen ehtoon asti! Amen.

Tässä tervehdän teitä, rakkaita veljiä ja sisaria, sinne kaukaiselle Amerikan maalle ja sydämen pohjasta asti kiitämme teitä kaiken rakkauden ja kaiken palveluksen edestä, jonka se suuri lahjain antaja palkitkoon teitä ajallisella ja ijankaikkisella siunauksella. Vieläpä kiitän Koppana-veljeä kalliin kirjan edestä, jonka olen jo aikoja sitten saanut. No, terveenä ovat saarnaajat joltisesti ruumiin puolesta, ja Herran työtä tekevät ja kokouksia pitävät, ja Jumalan sana vaikuttaa niinkuin ennenkin. Mutta minua vain on sydänvika vaivannut menneestä vuodesta asti, mutta olen minä sentähden kulkenut ja saarnannut Norjassa menneenä kesänä ja tämän talven täällä Ruotsin Lapinmaalla.

Ja no; monen vaivan kautta on meidän elämään sisälle meneminen, sekä ruumiillisten että hengellisten vaivain läpi, mutta siinä uskossa ja toivossa olemme, että Isänmaan rantaan illaksi kostumme, kun Jesus on siinä laivassa, jossa Hänen omansa ovat, vaikka on kyllä usein vastatuuli; mutta yhteen rauhan haminaan tulemme teidän kanssanne, Amerikan veljet ja sisaret, vaikka ovat niin suuret valtameret ja maat teidän ja meidän välillämme, ja vaikka viimeisen ajan meren aallot nousevat

niin korkealle ihmisten lasten suuren rauhattomuuden ja levottomuuden tähden sekä luonnollisella että hengellisellä kannalla. Kuitenkin uskomme, että se suuri maan ja meren haltija kuljettaa teitä ja meitä monen kymmenen tuhannen kanssa tyven rannalle, jossa saamme häitä pitää sen viattoman Karitsan ympärillä, joka on sen suljetun paratiisin avannut sen suuren syntisen kanssa, jossa enkeli Cerubim on pistänyt miekkansa tuppeen, ja niin tie aukeni armoistuimen tykö meille suurille syntisille, vaikka sota oli verinen, ennenkuin Hän voiton sai Pitkänäperjantaina, jossa Hänen palava rakkautensa voitti vanhurskaan Isän oikeuden ja sai voiton kuoleman ja helvetin ylitse, niinkuin kirjoitettu on: kuolema, kussa on sinun otas, helvetti, kussa on sinun voittos? Ja niin olemme siis nyt voiton päällä Karitsan veren kautta ja heidän todistuksensa sanan kautta» vaikka eriseurat ja väärät opit tekevät heidän työtänsä, ynnä suruttomuuteen hukkuneen maailman kanssa, ei he kuitenkaan voittaneet, eikä heidän sijansa enempi löydy taivaassa, niinkuin kirjoitettu on, sillä lohikäärme enkeleinensä on ajettu pois taivaasta jo ensimmäisten Herran sotamiesten aikana tämänkin kristillisyyden alusta niin tähän asti. Ja tiedämme olla vakuutetut siitä, että monta kymmentä tuhatta on valvomassa ja kilvoittelemassa heidän kalliimmassa uskossansa neljän ilman alla, joille on sija valmistettu taivaassa; sen vielä todistavat lähetyskirjat ja lähetysaarnaajat jääneittenkin aikain alla. Niin, emme siis ole, rakkaat veljet ja sisaret, yksin emmekä joku metsätokka, vaan hyvän paimenen Jesuksen lampaista, joita Hän on koonnut siihen yhteen lammashuoneeseen Hänen uskollisten paimentensa kanssa tässäkin siunatussa etsikon ajassa, josta kiitos olkoon sille kuolemattomalle Jumalalle nyt ja aina ja iankaikkisesti! Amen.

Ja ei nyt muuta, vaan sanomme Kreeta Stiinan ja lasteni ja ympäri olevain valittuin kanssa sydämen rakkaita terveisiä teille ensin yllämainituille. Ja sano meidän rakkaat terveiset kaikille saarnaajille, joita kirjassasi mainitsit ja sanoit heidän terveiset meille. Ja vielä kaikkein viimein täältä asti todistan kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi Herran Jesuksen siunatussa nimessä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä; sen muistakaa vielä kuolemankin hetkellä ennenkuin silmänne kiinni painuvat viimeiseen uneen. Rukoilkaa, rakkaani, minunkin edestäni, että minäkin onnellisesti kostuisin autuaallisen kuoleman rannalle.

Kirjoitti omalla kädellä

Samuel Wettasjärvi
vaimoni Kreeta Stiinan kanssa.

Sydämen rakkaat terveiset Frans Parakalta ja Isak Nikulta y.m. y.m. vaimoina kanssa. Ja sano meidän yhteiset rakkaat terveiset englannin-

kielisille saarnaajille ja kristityille! Sano sille Mikko Sarkkiselle Kreetta Stinan rakkaat terveiset ja kiitokset ynnä minun kanssani sen lahjan edestä, jonka hän lähetti sinun preivisi matkassa, joka oli Gacklesta.

Masuninkylä, 30/7 1928.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä Suomen maalla: N. Milen, S. Vesterinen, Joel Ahonen, V. Nieminen, E. Rantanen y.m. saarnaajat rakkaitten emäntäanne, lastenne ja sen siunatun Herran lauman kanssa, joka ympärillänne on, saarnaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa.

Onnen toivotuksella tervehdimme teitä, ikuiseen ja unhoittumattomaan muistoon jääneitä ystäviä, joitten kanssa olemme niin monta iloista ja autuaallista hetkeä viettäneet-kolmattakymmentä vuoden ajalla, joille toivotamme onnea ja sitä rauhan Jumalalta, jota ei maailma antaa taida, ei jumalisuudellaan eikä jumalattomuudella. No, kiitoksia kirjainne edestä, joita olemme saaneet Mileniltä, Vesteriseltä, Heleniukselta y.m. Kirjeistänne saamme sekä murhe- että myös ilahduttavia sanomia; vaikka ei meidän pitäisi murehtia niitä, jotka autuaallisesti saavat siirtyä tästä onnettomasta maailmasta, mutta emme siihen mitään voi, kun se rakkauten side tuntuu vetävän heidän peräänsä, vaikka sen tiedämme, että he lepäävät haudoissansa, nimittäin heidän maalliset jäännöksensä, mutta heidän henkensä laulaa kirkkaassa ilmassa voiton virttä Jumalalle ja tapetulle Karitsalle: amen, hallelujaa. Sillä toivolla olkaa lohdutetut Juho Ahosen jälkeen jääneet murheellinen puoliso ja sukulaiset sekä Juho Fagerin jälkeen jäänyt murheen alla oleva puoliso ja lapset; ja kymmenten tuhanten kristittyin lauma rukoilee teidän edestä, jotka olemme vähäksi aikaa kaipaamaan jääneet toivossa, ettei ole meidänkään aika pitkä. Johannes Haarala onkin jo niin ennen eroitettu, joka ei enää jääneenä kesänäkään päässyt kokouksiin.

No, ilahduttavia sanomia olemme saaneet, niinkuin kirjeissänne näimme, että Jumala on sanansa kautta vaikuttanut voimallisesti. Visimmästi ovat saarnaajat saarnanneet puhtaan Jumalan sanan, kun Jumala sanansa kautta vaikuttaa paljon. On täälläkin Jumala vaikuttanut sanansa kautta kokouksissa. Paljon on tullut maailman valtakunnasta ja lankeemuksesta, erittäinkin Gellivaaran ja Jokmokin pitäjissä, joissa rakkaan veljen ja uskollisen työkumppanin Björkmanin kanssa tänä jääneenä

talvena ja keväimenä kulkeneet olemme. Vasta olen tullut, pari viikkoa, kotia. Siellä ovat olleet suuret herätykset. Monessa paikassa on satoja tullut mailman valtakunnasta. Ei meidän Appelqvistimme ole enää tänä jääneenä talvena saarnannut, ei Gellivaarassa eikä missään kulkenut, eikä ole antanut itseänsä korjata. Niin emme enempi tiedä hänen kanssansa; Jumala sen tietää, joka kullekin maksaa töittensä ansion jälkeen, oli hyvä tai paha. No, Herra tuntee omansa täällä ja siellä ja perkaa elonsa rihtä ja eroittaa ruumenet nisuista ja kokoo jyvät aittaansa. Ei näitä kaikki käsitä; koettelemukset pitää näkönsä tulla kaikkina elävän kristillisyyden aikoina ja ovat meille tarpeen, ettemme turvaa omiin voimiin, mutta pitäisimme armona, että kuljetetaan saarnaajiakin hengellisen köyhyyden läpi oikeassa itsensätuntemisessa. On ollut tarpeellinen ja terveellinen opiksi, kuinka alennuksen tiellä pysytään pahan voittajana, seuratessa sitä suurta alennuksen esikuvaa Jesusta. Sen tiedämme, että tie on kaita ja vaellus vanhalle aatamille vaivaloinen, mutta palkanmaksu on suuri.

Eriseuraset Euroopassa ja Amerikassa touhuavat kovasti ja hyvissä toiveissa minullekin tilanneet ja ilmaiseksi lähettäneet heidän hengellisiä lehtiänsä ja oikein miellyttävästi meistä lausuvat. Mutta on meillä vielä muistossa, kun Laestadius sanoo, että susi tekee välistä itsensä kipeäksi, vierittelee talon kartanolla, että talon penikat armahtelisivat, mutta sanoi, että haukkukaa penikat vielä lujemmasti. No he tekevät heidän työnsä ja perivät heidän palkkansa. Ei nyt vihollinen enää voita siinä haamussa. Mutta kiitos Jumalalle, että hän säilytti meille valkeuden, ettemme tarvitse haparoida niinkuin sokeat seiniä myöten, ainoastaan että pysymme turvapaikassa esikoisten seurakunnassa, jossa on Uuden Testamentin välimies Jesus, joka laumansa hallitsee lakinsa jälkeen, jota ei maailma tunne, eikä ne, jotka maailmassa ovat, ei jumalaiset eikä jumalattomat.

Sentähden olkaa turvatut, rakkaat veljet ja sisaret Suomenkin maalla, kun olemme johdatetut sen priiskoitusveren tykö, joka parempia puhuu kuin Abelin veri, jossa viattomassa veressä uskokaa kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi, jonka vieläkin todistamme Herran Jesuksen pyhässä nimessä; sen omistakaa kuoleman virran rannallakin. Ja siinä toivossa sanomme hyvästi, että pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen sanomme: amen, hallelujaa. Eikä muuta tällä kertaa, kuin sanomme saarnaajain ja suuren kristittyin lauman kanssa sydämelliset terveiset saarnaajille rakkaitten emäntäinne, perheittänsä ja sen suuren kristittyjen lauman kanssa teidän ympärillänne Suomen maalla.

Rukoilkaa meidänkin edestämme, ettemme välille jäisi!

Isak Niku.

Kaltimossa 27 p:nä marraskuuta 1928.

Rakkaat veljet ja vanhimmat ja uskolliset työntekijät Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä Ruotsin Lapinmaalla Isak Niku, Isak Kuoksu, Samuel Wettasjärvi, Frans Parakka ja Viktor Björkman y.m. saarnaajat rakkaitten emäntäinne ja rakkaitten lastenne kanssa sekä kaikki totuuden apulaiset ja se kallis Herran lauma ympärillänne, jotka hengittävät samaa armon raitista ilmaa teidän ja meidän kanssa esikoisten seurakunnan helmassa, joka on ensin kivulla syntynyt etsikkoajälämme Ruotsin Lapinmaassa. Armo ja rauha Jumalalta ja Herralta Jeesukselta Kristukselta olkoon teidän kanssanne sodan ja kilvoituksen loppuun asti! Amen.

Tällä onnentoivotuksella tervehtelemme teitä, kalliit ja unohtumattomaan muistoon jääneet vanhimmat ja veljet sekä sisaret Lapinmaalla ja ilmoitamme, että olemme uskomassa ja samassa mielessä kuin ennenkin kristillisyytemme kalliista asioista ja ruumiin puolesta terveinä muut saarnaajat, mutta Ryytsä veljemme on päässyt matkan vaivoista ja kutsuttu kotia viettämään ijankaikkista voitonjuhlaa laskemattoman auringon alla, joka on hänelle voitto, mutta meille jälkeenjääneille tuottaa ikävää ja kaipausta.

Nyt olemme viettäneet kokouksia täällä pohjois-Karjalan perukalla Enon pitäjän Kaltimossa, jossa on ollut koolla tuhansiin nouseva kristittyin lauma monesta pitäjästä ja kaupungista ja useita saarnaajia, jotka kokoukset ovat aiheutuneet siitä, että täällä on valmistunut uusi suuri kristittyjen rukoushuone. Ja Jumalan sana on vaikuttanut voimallisesti, niin että ilon ja riemun äänet ovat kuuluneet pyhäin majoissa, ja kymmeniä on uskottomista ja eriseurasta katumuksen murheen kanssa tehneet parannusta ja anteeksi anoneet syntiään, ja paljon on syntiä armon mereen hukutettu. Heräyksiä on Karjalassa ollut monissa paikoissa näinä aikoina, niinkuin useissa paikoissa muuallakin Suomessa. Mutta toiselta puolen on näkyvissä myöskin, kuinka kaikenlainen jumalattomuus kasvaa tällä pahalla ja kamalalla maailman lopun ajalla, ja perkele on pohjattomuudesta nostanut monenlaista villitystä ja vielä kaikenlaista hengellistä höyryä, jolla paljon Jumalan työtä on turmeltu niissä, joissa on ollut heräyksen vaikutusta, ja vielä eriseurast yhdessä kuolleen uskon pappiskunnan kanssa ovat niinkuin ennenkin olleet sen päälle työtä tekemässä, että elävä kristillisyyden näkyisi vääräksi niiden keskuudessa, joissa Jumala on vaikuttanut tunnon heräystä. Mutta toiselta puolen on vielä Sionin Kuningas sotimassa ja voittamassa, vaikka onkin heikot ja harvat työntekijät ja välikappaleet täällä Karjalan perukoilla, jonka tähden on tullut näky-

viin, että eloa on paljon ja työväkeä on vähän, joten on tarpeellista rukoilla elon Herraa, että Hän lähettäisi työväkeä eloonsa.

Uskomassa olemme kuitenkin ahkeroinheet pysyä, vaikka suurta synnin voimaa tuntien ja monien kiusausten ahdistamina; olemme kuitenkin tähän asti voiton päällä pysyneet Karitsan veren kautta ja siinä toivossa matkaa teemme, että kerran pääsemme teidän ja kaikkein valittujen kanssa voitonjuhlaa viettämään ijankaikkisissa Karitsan häissä ja veisamaan loppumatonta voitonvirttä, amenta ja hallelujaa, ja siinä toivossa tarvitsemme pitää päämme ylhäällä kaikissa kiusauksissa ja koettelemuksissa, sillä synnit ja viat on teille ja meille anteeksi annettu monen todistajan suun kautta, ja vielä mekin anteeksi annamme ja todistamme Herran Jesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovintoveressä. Ja sanomme sydämen rakkaita terveisiä, me saarnaajat koko kristittyjen lauman kanssa, teille, vanhimmat ja saarnaajat ja totuuden apulaiset, ja koko kristittyjen laumalle teidän ympärillänne. Sanomme hyvästi ja jääkää Jumalan ja Hänen armonsa haltuun ja rukoilkaa meidän edestämme! Tätä merkitsevät seurakunnan kanssa ja puolesta

N. Milen, Joel Ahonen, Juho Hirvonen, J. R. Karhu, Juho Hassinen,
Heikki Ikonen, K. J. Heinonen, K. Helenius, S. N. Vesterinen.

Kääntöjärvi, se 9. päivä jouluk. 1928.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä: N. Milen, S. Vesterinen, Joel Ahonen, Ville Nieminen y.m. saarnaajat rakkaitten emäntäinne, lastenne ja sen kalliin Herran lauman kanssa ympärillänne. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille ja vahvistakoon teidän sielunne ja ruumiinne elämänne ehtoosen asti! Amen.

Onnen toivotuksella tervehdämme teitä, ikuiseen rakkauden muistoon jääneitä työkumppanimme ja ystäviämme Suomen maalla, tästä Kääntöjärven kokouksesta, jossa olemme kokouksia pitäneet viikon päivät rakkaan vanhimman ja työkumppanin, Kuoksun, ja nuorimpain saarnaajain kanssa. Tulimme tähän; myös oli meidän rakas vanhin Sammeli mukana, mutta hän ensi yönä sairastui, ettei päässyt kokoukseen, ja nyt se on tänä aamuna kello seitsemän ajoissa nukkunut viimeiseen uneen. Eikä se tule enää koskaan kokoukseen tämän maan päällä. Hän on mennyt pitämään kokouksia monen kymmenen tuhannen ystäväin ja tuhanten

opetuslastensa ja opettajain kanssa ijankaikkisuuden ihanalle rannalle ja jättänyt niin suuren opetuslastensa lauman sydämellisellä murheella peräänsä huutamaan. Oi Isä, Israelin vaunut ja hänen ratsasmiehensä! Emme kuule enää hänen ääntänsä tämän maan päällä emmekä saa yhtään neuvon ja opetuksen eikä myös lohdutuksen sanaa hänen suustansa. Mutta se on lohdutuksemme, ettei ole meidänkään aikamme pitkä, ainoastansa että Jumalan avulla tämän vaarallisen ajan voitolla pysymme, että voitamme sen suuren päämaalin, johon olemme kilvoittelemassa, rakkaat veljet ja sisaret.

No, sydämestämme kiitämme niitten kalliitten kirjain edestä, joita olemme saaneet, Mikkelin kokouksesta yhteisen ja Vesteriseltä Turusta, ja Mileniltä ja Vesteriseltä Kaltimosta ja Ville Niemiseltä ja Siipolalta Viipurista, joista näemme, että se siunattu Herran työ, jota tehneet olette, on kantamassa hedelmää taivaan valtakunnalle. Sentähden olkaa työntekijät turvatut ja uskokaa kaikki synnit anteeksi! Mekin täältä asti annamme ja todistamme Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä ja sanomme saarnaajain ja tämän kokousväen ja Sammelin murheellisen lesken ja lasten kanssa sydämellisemmät terveiset kaikille saarnaajille perheittensä ja ympärillensä olevain kristittyin kanssa Etelä-Suomessa; ja niin laajalti kuin tulette näkemään kristityitä, sanokaa meidän terveiset!

En jaksa enempi kirjoittaa, niinkuin ymmärrätte. Rukoilkaa meidänkin edestä! Veljenne, osallinen vaivassa

Isak Niku Kuoksun y.m. kanssa.

Kirjoitettu joulukokouksessa Gellivaaran kirkonkylässä
30. p. jouluk. 1928.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: N. Milen, S. Vesterinen, E. Rantanen, Joel Ahonen, E. Masalin, F. Siipola, M. Hulkkonen ynnä muut saarnaajat rakkaitten emäntäinne, lastenne ja sen siunatun Herran lauman, saarnaavaisten miesten, palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa Suomen maalla, jotka olette hengittämässä yhtä Jumalan armon raitista ilmaa meidän kanssamme esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja elämän ehtooseen asti! Amen.

Onnen toivotuksella tervehdämme teitä, ikuiseen rakkauden muistoon jääneitä ystäviämme, tästä suuresta joulukokouksesta, johon olemme kokoontuneet Herran nimeen suuri paljous kristityitä ja saarnaajia monesta valtakunnasta ja paikkakunnasta: Suomesta, Norjasta ja Kalle Toivonen Amerikasta, Luulajasta, Kainuusta ja näistä Lapinmaan seurakunnista ja myös teidän lähetysmiehet, jotka olette tänne lähettäneet, jossa olemme Herran edessä tutkimassa ja koettelemassa kristillisyytemme tärkeitä ja painavia asioita ja myös niitä lähetyskirjoja, joita on tullut Suomesta, Itä- ja Länsi-Norjasta, Amerikasta y.m. joissa pyytävät saarnaajia täältä. Ja lähetysmiehet Suomesta, Norjasta ja Kainuusta ovat suullisesti eli itse läsnä ollen kunkin paikkakuntaansa tarpeen ilmoittaneet, joittenka lähetyskirjain ja sen pyhän tarpeen edestä, jonka olette lähetysmiestenne kautta lähettäneet, juuri sydämestämme kiitämme kaikkia niitä, jotka siinä avussa olette osalliset; sen Herra teille palkitkoon! Mutta niinkuin tiedätte, rakkaat veljet ja sisaret, että eloa on paljon ja uskollisia työntekijöitä vähän, ja niinkuin kuulleet olette, että meidän ja teidän sydämestä rakastettu vanhin on temmattu meiltä pois hänelle iloksi, mutta meille raskaaksi murheeksi, sentähden nyt on vielä ahtaampi, koska avun anomisia on niin paljon. On kuitenkin autuaallista, kun on tässäkin kokouksessa niin suuri lauma saarnaajia ja kristityitä kokoontunut, ettei koskaan ennen ole niin paljon ollut, jotka ovat yksi sydän ja sielu Herrassa. Ja vaikka on niin paljon tarvetta täällä, on kuitenkin seurakunta päättänyt lähettää saarnaajat käymään Suomessa, jotka täyttävät teidän halunne ja tarpeenne kevätpuolella talvea, jos Herra sallii elämää ja terveyttä.

No, terveenä olemme kaikki saarnaajat ja uskomassa olemme itsemme autuaaksi syntein anteeksi saamisen armosta niinkuin ennenkin. Ilolla ja liikutetulla sydämellä olemme lukeneet ja tutkineet niitä lähetyskirjoja, joita on tullut Amerikasta, Suomesta, Norjasta y.m., joissa kaikissa on yksi rauhan ja yksimielisyyden ääni niitten seassa, jotka esikoisten seurakunnan hengen yhteyden sydämen kautta sulaneet ovat. Sen myös näemme kaikista sekä Euroopan että Amerikan kirjoista sekä kuulemme suullisten sanomain kautta, että Herran työ menestyy ja kristillisuus leviää kaikissa valtakunnissa niin laajalta, kuin tämä elävän kristillisyyden ääni on kuultu ja vastaanotettu, vaikka niin suuri vastus on ollut. Sillä vihollinen on valmistanut niin monen kaltaisia aseita vastaanaisomaan ja sotimaan sen hirmuisen jumalattoman joukon ja niin monivärisen jumalisen joukon kanssa ja aina muuttaen väriänsä, mutta ei ole voittanut, kun olette ja olemme seuranneet sitä Kuningasta, joka istuu valkian oriin päällä, jolla on kirjoitettu nimi vaatteessansa ja reidessänsä: Kuningasten

Kuningas ja Herrain Herra. Sentähden olkaa turvatut saarnaajat Suomenkin maalla ja kaikki rakkaat veljet ja sisaret sen piskuisen lauman turvissa, jonka se suuri Israelin paimen on kokoon saanut tällä viimeisellä ja vaarallisella ajalla. Sentähden seuraamme, veljet ja sisaret, sitä suurta ristinkantajaa Jesusta, jonka syntymisen muistojuhlaa olemme viettämässä, joka muistuttaa kaikkia niitä lapsia, jotka Jumalasta syntyneet ovat, siitä ajasta, kun se kunkin sydämessä tapahtunut on.

Liikutetulla sydämellä muistamme sitä aikaa, kuin ensi kertaa siellä keskellänne olimme, kun ahdistetut sielut ja vapisevaiset sydämet olivat hajoitetut kuin lampaat, joilla ei paimenta ollut, kuinka suuren laupeuden on Jumala osoittanut ja hajoitetut lampaat kokoon saanut ja sen hirmuisen sumun hajoittanut, että on armonaurinko päässyt paistamaan ja ijan-kaikkisuuden kukat kasvamaan, joista niin suuri paljous on jo istutettu ijanaikkaisuuden ihanalle rannalle kukoistamaan Jumalalle ja Karitsalle kunniaksi, josta emme osaa Jumalaa niin kiittää niinkuin halu olisi.

No, emme tiedä muuta tällä kertaa, kuin rohvaiskaa sydämenne uskomaan kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi; vielä mekin täältä asti annamme ja todistamme Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä. Ja sanomme tämän suuren kokousväen ja kaikkein saarnaajain kanssa sydämellisiä rakkauden terveisiä kaikille saarnaajille rakkaitten emäntäinsä ja lastensa kanssa ja sille Herran laumalle, joka on heidän ympärillensä Suomen maalla. Rukoilkaa, rakkaat veljet ja sisaret, meidänkin edestämme, että mekin ynnä teidän kanssanne onnellisesti perille kostumme! Seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Niku, Isak Kuoksu, Viktor Björkman, Frans Parakka, Johan Mäntyvaara, Johan Leipojärvi, Knut Pannasson, Paavo Pitsa Michael Eriksson Kitak, August Isaksson, K. R. Erlandsson, Gunnar Jönsson, Petter Sitsi, Esaias Nia, Kalle Toivonen, Isak Stålnacke; Norjan saarnaajat: Mikael Mikkelsen, Daniel Josefsen, Olof Hansen, Nils Jensen, Karl Sirkka, Edvard Jönsson; Suomen saarnaajat: Ville Nieminen, Kalle Luoma, R. Salminen, Matti Rautio.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, joulukokouksessa
Gellivaarassa vuonna 1928.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäessä: N. P. Starkka, Wm. Koppana, August Simontaival, Johan Huumola, Johan Muonio, Salmon Johansson, Caleb Eriksson, Johan Kieri, Fremond

Ward, Leo Lobbestael, J. V. Stanley, Jakob Stickinger, Sasse emäntäinne ja lastenne kanssa y.m. saarnaajat ja totuuden apulaiset ja palveluspiiat ynnä koko Herran lauman kanssa Amerikan maalla monessa kielessä. Jumalan ja meidän Herramme Jesukserr armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa- elämän ehtooseen asti! Amen.

Tällä onnen ja rauhan tervehdyksellä tulemme taas teidän tyköenne tervehtimään jollakin radilla tästä joulukokouksesta, johonka olemme taas yksimielisesti kokoon tulleet ja koossa olleet Herran nimeen, poikalapsen Herran Jesuksen ympärillä, monista eri paikoista ja valtakunnista: Suomen maalta, Etelä-Suomesta aina Ouluun ja Kemiin asti, Norjasta, Itä- ja Länsi-Finmarkusta, Länsi-Norjasta, Ofotista ja Lofotista, Luulajasta, Kainuusta ja Lapinmaan seurakuntain kylistä, saarnaajia ja kristityitä. Olemme yksimielisesti tutkineet ja lukeneet niitä lähetyskirjoja, joita on tullut jääneen vuoden aikana aina tähän joulukokoukseen asti Amerikasta, Suomesta ja Norjasta, vieläpä niitä avunpyyntöjä ja hätähuutoja, että saada saarnaajia täältä Ruotsin Lapista, ja olemme sitä koetelleet Herran edessä, että, vaikka Herran sanat täytetään tälläkin ajalla, että eloa on paljon ja työmiehiä on vähän, niin olemme sen kuitenkin löytäneet soveliaaksi, että lähettää Länsi- ja Itä-Lofotista rakkaat veljet ja uskolliset työntekijät Daniel Josefsenin ja Kristen Hansenin Itä-Norjan Finmarkkuun ja Isak Kuoksun ja Isak Nikun Suomen maalle tämän talven aikana, jos voittamattomia esteitä ei tule.

Kiitämme Amerikan rakkaita veljiä ja sisaria niitten kalliitten kirjain edestä, joita olemme saaneet ilolla vastaan ottaa, ja rakennusaineitten edestä, joita on tullut tämän joulukokouksen avuksi y.m., joitten kaikkein edestä kiitämme juuri rakkaalla sydämellä kaikkia siihen osaaottajia. Ilolla ja liikutetulla sydämellä olemme saaneet nähdä saarnaajain ja seurakunnan kirjeistä ja yksityisten niitä rauhan sanomia Amerikasta y.m.; vieläpä Herran työ menestyy ja voimalla kulkee eteenpäin monessa paikassa kristillisyyden laveudessa, niinkuin suulliset sanomat ja lähetyskirjat todistavat, että Jumalalla on vielä etsikon aika valitultansa kokoomaan tällä viimeisellä ajalla, vaikka maailma muuten näyttää kaikin puolin loppuansa lähenevän, ja kaikki synty ja vääryys niin suuren vallan saapi, mutta kuitenkin merkittyjen luku pitää täytettämän. Mutta sen me uskomme, rakkaat veljet ja sisaret ja saarnaajat, että sama koettelemus on on teillä siellä niinkuin meillä täällä, että tulee monta kertaa tuntumaan työn teko raskaalta sen suuren heikkouden ja kelvottomuuden tähden, jota meidän täytyy paaliamme kantaa kuolemaan asti; vaan silloin kun vajaa lakkaa niin täydellisyys alkaa, ja kun vielä monta kertaa tulee näyttämään, että työ kulkee hitaasti eteenpäin. Mutta kärsivällisyyden Ju-

mala vahvistakoon kaikkia työmiehiä Herran viinamäessä kärsivällisyyden kautta hedelmää kantamaan taivaan valtakunnalle, vieläpä herättelemään uneliaita opetuslapsia suurempaan hartauteen valvomaan yönvalvojan Herran Jesuksen kanssa, joka on valvonut ja pitkää yötä viettänyt Getsemanen yrttitarhassa, jossa meidän syntimme paljous on painanut taivaallisen vanhimman helvettiin asti ja Golgatalla on voitto saatu ja huuto kuuluu: se on täytetty! Velka on maksettu, ja verinen risti on velkakirjan päälle vedetty ja katuvaisten ryövärin kanssa on paratiisin portit avattu, jossa Hän vannotulla valalla vahvistaa ja sanoo: "Tänäpäivänä pitää sinun oleman minun kanssani paratiisissa, ja enkeli Cerubim on pannut paljaan lyöväisen miekkansa tuppeen, ja niin on tie auennut suurille syntisille, että on meillä, rakkaat veljet ja sisaret, tänäkin päivänä vapaa tykö-käyminen uskossa armoistuimen tykö.

Sentähden on syy teillä ja meillä rohvaista sydämiämme uskomaan ja katsomaan uskon avatuilla silmillä maasta ylettyä ja orjantappuroilla kruunattua Kuningasta, että viattomat veren pisarat priiskuisivat sieluimme ja sydäntemme maalle elämäksi ja voimaksi, että voiton päällä pysymme siihen asti, kuin aukenee uusi ilma ijankaikkisuuden ihanalla rannalla, jossa kaikkein voittajain ja kilvoittelijain palkka maksetaan ijankaikkisella ilolla ja kunnian kruunulla. Sinne me tarvitsemme rientää kaikella muotoa, rakkaat veljet ja sisaret, johonka teidän ja meidän ystävämme ovat menneet, joita kuoleman enkeli on leikannut ja laskee lepäämään yhden toisensa perästä niinkuin taas tämänkin ystävän ja uskollisen Herran palvelijan Erik Sammelin. Mutta heidän pitää lepäämään heidän töistensä, sillä heidän tekonsa noudattavat heitä. Vetäköön meitä kaikkia kaipaus ja koti-ikävä, rakkaat veljet ja sisaret, niiden perään, ja rukoilkaa meidänkin edestä ja kantakaa anteeksi antavaisella sydämellä armoistuimen tykö!

Emme nyt tiedä muuta tällä kertaa, mutta olkaa tervehdityt ynnä saarnaajain ja Herran lauman kanssa täältä saarnaajain ja koko Herran lauman kanssa siellä Atlantin rannalta Tyynen meren rantaan asti sydämelisellä rakkaudella! Ja annamme ja todistamme kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja siinä kalliissa sovintoveressä; sen muistakaa vielä kuoleman virran rannallakin ennenkuin silmät kiinni painuvat viimeiseen uneen.

Tätä merkitsee seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Kuoksu, Isak Niku, Frans Parakka, Viktor Björkman, Isak Stäl-
nacke, Kaarlo Toivonen, J. H. Puoltikasvaara, August Jänkäpää, Johan
Mäntyvaara, Johan Leipojärvi, Suomen lähetyssaarnaajat: Ville Nieminen,

Kalle Luoma, Norjan lähetyssaarnaajat: Daniel Josefsen, Mikael Mickelsen, Olof Hansen ja Finmarkun saarnaajat: Karl Sirkka, Nils Jensen y.m. Luulajan saarnaaja: K. R. Erlandsson.

ISAK NIKUN VIIMEINEN LÄHETYSKIRJE AMERIKKAAN.

Masuninkylä, se 12. p. maaliskuuta 1929.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä kaukaisella Amerikan maalla: Wm. Koppa, A. Simontaival, I. Huumola, C. Eriksson, S. Johnson, Johan Muonio, Alex. Ritola, F. Ward, Leo Lobbestael y.m. saarnaajat rakkaitten emäntäinne, lastenne ja sen kalliin Herran lauman kanssa monessa kielessä, jotka hengitätte yhtä Jumalan armon raitista ilmaa ynnä meidän kanssamme esikoisten seurakunnan helmassa, joka on aikakaudellamme ensin kivulla syntynyt Ruotsin Lapissa ja on yljän Jesuksen rakkaudesta hedelmälliseksi tullut ja on oikean raamatullisen lähetyksen kautta itsensä levittänyt länteen, itään, pohjaan ja etelään, jonka helmaan on niin paljon lapsia syntynyt Euroopan ja Amerikan maalla.

Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille! Onnen toivotuksella tervehdän teitä, ikuiseen ja unhottumattomaan muistoon jääneitä rakkaita veljiä ja sisaria, joista paljon kasvoistakin tunnen monessa kielessä Amerikan maalla, ja sydämestä kiitän kalliitten kirjainne ja lähetyksen edestä, joita olemme ilolla saaneet vastaan ottaa, joista näemme, että olette tekemässä kallista Herran työtä, ja että Herran työ menestyy sekä suomalaisen että toiskielisen kansan seassa, joka ilahduttaa sydämemme. Vieläpä se suuri siunaus, että saarnaajat monikielisen kansan keskellä ovat rakkauden siteillä toisiinsa liitetyt ja yhdessä neuvossa sovitettuna uhraavat sen lahjan, minkä kukin on Herralta saanut, niin kristillisyyden pysyy yhtenä monessa kielessä, ja horjuvat sielut pysyvät varjeltuna oikean äidin sylissä tällä väkevällä eksytyksen ajalla. Vissimmästi on Jumala sallinut nämä eksytyksen ajat ihmisten kuulemattomuuden ja vääryyden palkaksi, kun eivät ole totuutta uskoneet. Se näyttää aika nyt siltä, että vihamies on laskenut kaikki metsästäjänsä irti kulkemaan maata ja merta, joitten tuomio ei viivy eikä heidän kadotuksensa makaa, sillä ei Jumala niitä enkeleitäkään armahtanut, jotka eivät alkuansa pitäneet; heidän pitää saaman ansaitun palkkansa. Mutta ne heränneet ihmisten lapset, jotka joutuvat hengellisen vääryyden kautta eksyksissä kuolleeseen uskoon ja väärään rauhaan, johon heitä tyydytetään ja valheitten kautta

vahvistetaan, että elävä kristillisyys on väärä ja kuollut oikea. Niin on maailman päämies kääntänyt orjansa silmät ja korvat ja sillä keinolla parhaiten saattanut Jumalan työtä turmella ennenkin, ja se näkyy tämänkin kristillisyyden ajalla, ettei ole muuta pahaa maan päällä kuin elävä kristillisyys kaikkein vääräin profeettain saarnoissa ja kirjoituksissa, vaikka maailma pauhaa ja paisuu pahuudessa ja tapojen turmeluksessa kuin avoin helveti. Mutta eivät näe hengelliset eivätkä ota tuntonsa asiaksi, että nuhdella, mutta mammotella, että saa kiitoksen kaikelta maailmalta ja erittäinkin hengelliseltä säädyltä. Oi aikaa! Oi tapoja!

Mutta kiitos olkoon sille suurelle Ristinkantajalle, joka isällisestä rakkaudesta valaisi sen hirmuisen pimeyden keskellä sen kaitaiseri tien ja säilytti sen suuren ja ihmeellisen valkeuden aina meihin asti, että emme tarvitse haparoida niinkuin sokeat seiniä myöten, mutta saamme olla turvattuna siinä piiskuisessa laumassa, jonka se suuri Ristinkantaja on kokoon saanut ja läpi monenkaltaisia koettelemuksia säilyttänyt, että on monta kymmentä tuhatta Euroopassa ja Amerikan maalla, jotka eivät ole Baalin edessä polviensa kumartaneet ja nauttivat hyvän omantunnon rauhaa, vieläpä joskus vanhurskautta ja iloa Pyhässä Hengessä sen pilkatun esikoisten seurakunnan helmassa, joka nimikin on loukkaus koko jumaliselle maailmalle, mutta niille lapsille, joita vanhin on pessyt elämän vedellä, on se suloinen. Sentähden olkaa turvatut, rakkaat ystävät Amerikan maallakin! Uskokaa kaikki synnit anteeksi! Mekin vielä täältä asti annamme ja todistamme Herran Jesuksen pyhässä nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä; sen muistakaa vielä kuoleman virran rannallakin! Ja siinä toivossa olemme kilvoittelemassa, että pian yhteen tulemme, jos ei ennen, niin suurissa kokouksissa toisella puolella sillattoman virran, jossa yhteen ääneen sanomme amen, hallelujaa, ijan-kaikkisesti, amen.

Ja olkaa minulta perheeni ja kylämme kristittyin kanssa sydämellillä rakkaudella tervehditty! Saarnaajat Kuoksu, Fransi, Björkmannit y.m. saarnaajat sanovat sydämellisiä terveisiä yllänimitetyille saarnaajille perheittensä ja koko Herran lauman kanssa Amerikan maalla. Rukoilkaa aina meidänkin edestämme! Vähin veljenne

Isak Niku.

Vielä olin kotona, kun tuli Augustin kirje ja Sammeli-vainajan kuoleman muisto ja joulukokouksen kirje, joittenka edestä kiitän juuri sydämestä. Nyt tulee lähtö kahden päivän päästä, jos elämme ja terveinä olemme, Suomeen. Minun ja Kuoksun vaimot meinaavat myös seurata meitä ja Kalle Toivonen.

Helsinki, 21. p:nä huhtikuuta 1929.

Rakkaat veljet ja vanhimmat Frans Parakka ja Viktor Björkman y.m. saarnaajat rakkaitten vaimoine, lastenne ja sen kristittyin lauman kanssa siellä Ruotsin Lapinmaalla. Jumalan armo ja rauha levätköön päällänne nyt ja aina! Amen.

Tällä rakkauden ja rauhan tervehdyksellä tervehtelemme teitä kaikkia saarnaajia ja uskollisia työntekijöitä sekä totuuden apulaisia ja palvelevaisia vaimoja me Suomen saarnaajat tämän kristittyin lauman kanssa, joka Suomessa on, jotka yksi olemme teidän kanssanne esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä Kristuksen lain kuuliaisuuden alla. Sydämeistämme kiitämme teitä rakkaita vanhimpia ja koko Lapinmaan seurakuntaa siitä uhrautuvaisesta rakkaudesta, jota olette osoittaneet ennen ja nyt, että olette meille lähettäneet rakkaat vanhimmat, Isak Kuoksun ja Isak Nikun, jotka olemme suurena Jumalan lahjana vastaan ottaneet, jotka ovat meille saarnanneet taivaallista totuutta nyt niinkuin ennenkin, ja jotka myös sanovat teille sydämen rakkaita terveisiä vaimoinsa kanssa. Ilmoitamme, että he ovat terveenä ja onnellisesti saapuneet Suomeen ja poikenneet ensin Oulussa tervehtelemässä kristityitä, jossa Milen oli heitä vastaanottamassa ja niin tulleet Lahteen, johon oli kokoontunut paljon saarnaajia ja tuhansia kristityitä, jotka kaikin otimme heitä vastaan sydämellisen odotuksen perästä liikutetulla sydämellä, jossa kokouksia pidettiin muutamia päiviä, ja niin siitä lähtivät monien saarnaajain ja kristittyin seuraamana Viipuriin ja siitä Joensuuhun, Kaltimoon, Sortavalaan, Lappeenrantaan, Padasjoelle, Hämeenlinnaan ja niin tänne Helsinkiin.

Kaikissa kokouksissa on ollut niin paljon kristityitä koolla, että rukoushuoneisiin ei ole mahtunut, ja joka paikassa on heitä sydämellisellä ilolla ja rakkaudella vastaanotettu. Jumalan sana on saarnattu kaksiteräisenä nyt niinkuin ennenkin ilman ihmisten muotoa katsomatta, ja sama vaikutus on Jumalan sanalla ollut nyt niinkuin ennenkin. Ja joka paikassa, missä kokouksia on pidetty, ovat paljot suruttomista heränneet ja katumuksen murheella kyynelten kanssa anteeksi anoneet, ja on heille anteeksi annettu Jesuksen nimen ja veren kautta ja niin ovat tulleet johdatetuiksi oven Herran Jesuksen kautta oikeaan lammashuoneeseen, ja monet langenneista ovat nousseet ja anteeksi anoneet lankeemustansa, sekä kristityt ovat puutteitansa valittaneet ja anteeksi anoneet, ja ilon ja riemun äänet ovat kuuluneet kaikissa kokouspaikoissa; erittäinkin on mainittava Kaltimon kokouksesta, jossa monet kymmenet uskottomista ja eriseuraisista ovat heränneet ja armon oven päälle kolkuttaneet, ja taivaallinen

pyhä valkea paloi voimallisesti, joka oli sydäntä liikuttava, ja heille oli suuri ilo saada kuulla vanhimpia, jotka olivat ensi kertaa heidän keskellensä.

Saamme ilmoittaa, että yksimielisyys ja rauha on saarnaajain ja kristittyin välillä, josta Jumalalle kiitos olkoon. Mutta vaikka yksimielisyys ja rauha on, pidämme sen kuitenkin suurena Jumalan armona, että olemme saaneet rakkaat vanhimmat tänne Suomeen, sillä sen tuntemme mekin saarnaajat, että Vapahtajan rakkauden elävä tunteminen sydämeiltä kuluu, ja usko tuntuu heikolta ja hengen miekka tylsyy. Kuitenkin seisoo edessä kristillisyyden edesvastuullinen työ, sillä sen näemme, että rikkaruohoa pakkaa myös kasvamaan Herran pellossa, jota aina tarvitsee korjata. Mutta kun nyt taas olemme saaneet kuulla niin paljon kalliita neuvoja ja opetuksia, niin heikko usko on vahvistunut, ja miekka on tullut teroitetuksi totuuden tahkossa, ja paljon on syntiä hukkunut armon ja laupeuden mereen, ja armon ja autuuden tunteminen on sielun täyttänyt, sekä saarnaajain että sanankuulijain, että Sionin tytär Suomen maalla on veisannut kiitosta, kun armon aurinko on paistanut niin kirkkaasti, että on näkynyt se kirkkotie, jonka on aukipolkenut suuri Ristin-kantaja.

Eikä nyt muuta, kun syntinne ja syntimme on anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, ja sanomme sydämelliset rakkauden terveiset teille, ikuiseen muistoon jääneille vanhimmille, emäntäinne, lastenne ja koko Herran lauman kanssa siellä kaikilta saarnaajilta ja suurelta kristittyin laumalta täältä Suomen maalta. Ja sanomme hyvästi sillä autuaallisella toivolla, että kerran yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa sanomme yhteen ääneen: amen, hallelujaa. Rukoilkaa meidänkin edestämme.

Seurakunnan kanssa ja puolesta:

N. Milen, S. Vesterinen, E. Rantanen, V. Nieminen, Isak Kuoksu, Isak Niku, K. Luoma, F. Siipola, Joel Ahonen, E. Masalin, R. Salminen, A. Salminen, J. Karhu, J. Hirvonen, Mikko Hulkkonen, Heikki Savolainen, A. Holm, Nurminen, N. Lehtonen, O. Valkama, V. Kulju, V. Kauppinen, Karisto, Hj. Simolin, E. Nousiainen, J. Korhonen, Matti Rautio, J. Hassinen, H. Ikonen, A. Väänänen, M. Kärki, J. Kärki

y.m. saarnaajat, joita on ollut koolla eri puolilta Suomen maata vanhimpia seuraamassa.

Ilmoitamme vielä, että vanhimmat lähtevät täältä Turkuun, sieltä Tampereelle ja niin Poriin, Teuvalle ja sitten Ouluun; paljot saarnaajat ja kristityt seuraavat heitä.

Turku, 5. päivä toukokuuta 1929.

Rakkaalle veljelle Herrassa ja uskolliselle työntekijälle Herran viinämäen raskaassa ja painavassa työssä W. Koppana rakkaan vaimonne ja poikanne kanssa ynnä niitten valittuin kanssa, jotka ympärillänne ovat.

Tervehdän nyt teitä, rakasta ystävää, jota tunnen kasvoista ja sydäimestä, jonka kanssa olen monta autuaallista hetkeä viettänyt, jotka muistot eivät milloinkaan häviä minun mielestäni.

Sain kirjeen teiltä ilokseni vastaanottaa, josta kiitän sydämeistäni. Olen iloinen, että muistatte minua, sillä se apu minun siellä ollessani, kuin te olitte minulle, ei milloinkaan unohdu. Olen siitä kiitollista sydäntä kantamassa teille ja Jumalalle.

Nyt ilmoitan teille surusanoman, että rakas vanhin ja uskollinen Sionin muurin vartija, Isak Niku, on tänään kello 3 iltapäivällä kuollut sydänhalvaukseen Oulussa. Hän oli päivällä vielä saarnannut ja sen jälkeen tuntenut pahoinvointia. Kutsuttiin lääkäri, vaan mitään ei lääkäri voinut. Hän vaan meni Jumalan paratiisiin, hänelle itselleen iloksi, vaan meille ja teille murheeksi, ynnä hänen puolisolleen, joka oli mukana täällä myöskin.

Viime sunnuntaina tähän aikaan pidin minäkin kanssakäymistä vanhinten kanssa Porissa. Tuntuu siltä, kuin ei olisi totta, mitä tapahtunut on.

Vesterinen piti selitystä, kun tuli tieto puhelimella. Saarna loppui. Vesterinen ei voinut vähään aikaan puhua mitään, ja kun hän sai sanotuksi sen, että vanhin on muuttanut, alkoi itku ja valitus kokoushuoneessa.

Minä sain myös vähän aikaa seurata vanhimpia Lahdessa, Porissa ja täällä Turussa. Kokoukset olivat kalliit joka paikassa, ja paljon kristityitä oli joka paikassa. Minä kerroin Nikulle, että sain kirjeen teiltä.

Tuli juuri nyt soitto Helsingistä samasta asiasta. Ihalaisen vaimo soitti, että Niku alkoi tuntemaan pahoinvointia keskellä saarna. Niku lakkasi puhumasta ja meni Korhoselle, se on Oulun saarnaaja; siellä hän kuoli. Se oli viimeinen saarna Nikulta Suomessa. Huomenna heidän piti lähteä takaisin kotia Lappiin. Heillä oli kummallakin emäntä mukana.

Minä kerroin Nikulle, että kirjoittaa teille. Hän käski kirjoittamaan teille rakkaita terveisiä. Me muistelimme teitä Nikun kanssa ja puhuimme siitä luottamuksesta, joka teillä ja Calebilla ja muilla saarnaajilla on vanhimpiin. Nämä Nikun terveiset ovatkin viimeiset, kuin teille kirjoitan.

Olkaa nyt rakas veli lohdutettu Herrassa ympärillänne olevain saarnaajain ja kristittyin lauman kanssa tällä sanalla, että synnit on anteeksi

annettu meille ja tallella olemme esikoisten seurakunnan helmassa. Rukoilkaa minun edestäni, että minäkin ynnä teidän kanssanne perille kosuisin. Tätä pyytää vähin veljenne vaimoni Hannan kanssa

E. Nousiainen.

Osoite: Liitois tr. tie 35, Itäharju, Turku.

Olisi paljon kirjoittamista; kirjoitan toisella kertaa. Kirjoittakaa, jos saatte tämän.

Parakan kylä, Ruotsin Lappi, 10/5 1929.

Rakkaat veljet ja sisaret Hancockissa ja sen ympäristöllä, Wm. Kopana, August Simontaival! Kiitän kirjain ja terveisten edestä; kalliilta tuntuu, veljet rakkaat, että muistatte meitä.

Olettepa vissiin kuulleet, että kaikkivaltias Isä näki hyväksi ottaa meiltä taas saarnaajan ja uskollisen työntekijän Isak Nikun, hänelle iloksi, meille, hänen rakkaan aviokumppanin ja lasten ja koko Herran lauman kanssa, murheeksi.

Olivat tulemassa lähetysreisulta Etelä-Suomen maalta; terveenä hän oli. Pitivät kokousta 14:ssä eri paikassa. Hän oli viimeistä saarnaa saarnaamassa Oulussa se 5. päivä toukokuuta. Lopulla saarnaa tunki huonoa vointia; pyysi jonkun jatkamaan. Lähti kortteeriin rakkaan vaimonsa ja kortteeritalon isännän saattamana, johon heti lääkäri kutsuttiin. Valitti rinnan kipeäksi; riisui itse vuoteelle; yhden tunnin sairautensa aikana oli kaikki valmis.

Yli kaikkein meidän ymmärryksemme jätti hän äkkiä meitä. Meillä oli enempi pelkoa Kuoksusta, joka on vanha ja kivulloinen, mutta ei ole niin. Rukoilkaa, rakkaat veljet ja sisaret, minunkin ja perheeni edestä! Tätä murheella ilmoitamme.

Frans ja Tekla Parakka lastemme kanssa.

Kävimme Teklan kanssa Masunilla vastaanottamassa surusaattoa. Hän tuli jo aamulla 7. päivä. KuoksU oli hyvissä voimissa.

O, kuinka ystäviä jäi taas itkemään murheen ja kaipauksen kyyneleitä.

Se sama.

Kuoksussa se 11. päivä toukokuuta 1929.

Tulen tykösi, rakastettu veli ja uskollinen työntekijä Wiljam Koppana, ja tervehdän sinua emäntäsi Riikan ja poikanne kanssa.

Kiitän juuri sydämestäni sen kalliin kirjeen edestä, jonka sain ilolla vastaanottaa, jossa oli rakkauden merkki sisällä ja niin paljoin saarnaajain ja kristittyin terveiset, joitten kaikkein edestä kiitän sinua ja kaikkia niitä, jotka ovat meitä terveisillä muistamassa. Olisin ennen vastannut» mutta silloin kuin kirjeenne tuli, olimme reisulla lähellä Norjan rajaa, ja kun tulimme kotia, niin tuli kiireellinen lähtö Suomeen lähetysmatkalle, jossa viivyimme lähes pari kuukautta, ja kuljimme ympäri Etelä-Suomen aina Pohjois-Karjalassa asti. Pidimme kokouksia neljässätoista eri paikassa, joissa oli suuri paljous kristityitä, ja Herran tuli palaa voimalla, että on iloista katsella niin suurta kristittyin laumaa, joka on rakkauden tulesa sulanut yhdeksi sydämeksi ja yhdeksi sieluksi.

On autuaallista katsella, että saarnaajain ja sanankuulijain välillä on veljellinen rakkaus vilpitön, ja se näkyy siitä, että siinä on voima vaikuttamaan ulkona olevaisiin, että joka kokouspaikassa tulee maailman valtakunnasta, ja erittäinkin Kaltimossa tuli monta kymmentä suruttomuudesta ja eriseurasta, jotka ovat oven Herran Jesuksen kautta johdatetut ensiksi syntyneeseen seurakuntaan, jossa vähä poikanen heitä kaitsee.

Ja no, onnellinen reisu meillä oli Ouluun asti, vaan siinä tuli raskas koettelemus; kun minun uskollinen kumppanini alkoi selittämään suuresta ehtoollisesta, niin selityksen kesken sanoi: "En minä jaksa, jatkakaa veljet!" ja sanoi kun lähti: "Rukoilkaa isät ja äidit teidän lastenne edestä!" Ja niin lähti kortteeriin, ja lääkäri tuli heti paikalle. Lääkäri oli kysynyt, mikä häntä vaivaa, ja se oli vielä puhunut; ja viimeiseksi oli kysynyt: voitko nyt huonommasti, ja ei vastannut enää, ja se veti viimeisen henkäyksen.

No, meille se oli suureksi murheeksi ja erinomattain omalle aviokumppanille, joka oli häntä näkemässä ja omille lapsillensa, jotka olivat kotona, joka oli raskas murhehuone. Ja sen tiedämme, että se on raskas surusanoma niin lavealle, kuin ystäväpiiri ulettuu.

Kuolema meiltä ja teiltä ottaa vahvimmat sankarit, jotka ovat valvoneet ja uskollisesti vartioineet Herran laumaa monta kymmentä vuotta, ettei velvollisuuden oppi eikä se avara Jumalan armo, jonka kautta lihaliselle vapaudelle on ovi avattu ja henki sammutettu niiltä, jotka ovat itsensä irti kiskoneet sen hengellisen hallituksen alta, jonka kautta lauma on pysynyt koossa Sionin vuorella, jossa vieläkin rauhan kelloja soitetaan niille, jotka synneiltä raskautetut ovat. Niin vieläkin huutaa Kristuksen

henki, että kaikki, jotka työtä teette ja olette raskautetut, tulkaa minun tyköni, minä tahdon teitä virvoittaa. Ja siinä toivossa teemme työtä kaikki työmiehet Herran viinamäessä, että Herra Jesus antaisi vielä virvoituksen ajan niille, jotka hengellisen kuoleman haudassa makaavat, ja että ne itkeväiset isät ja äidit saisivat lapsiansa nähdä taivaan valtakunnassa iloitsevan yljän ja morsiamen rakkaudesta. Amen.

Sano sydämen rakkaat terveiset kaikille saarnaajille minulta v. Miinan ja meidän lastemme kanssa, Fransilta v. Teklan ja heidän lastensa kanssa, Nikun Brita Johannalta lastensa kanssa, Viktor Björkmanilta v. Olivian kanssa ja heidän lastensa kanssa, Sammelin Kreetta Stiinalta lastensa kanssa ja kaikilta saarnaajilta ja Kalle Toivoselta ja kaikilta kristityiltä kaikille Amerikan saarnaajille ja kaikille kristityille!

Sano nyt veljeni meidän terveiset August Simontaipaleelle perheensä kanssa, Th. Kurulle perheensä kanssa, Caleb Eriksonille perheensä kanssa, Nils Petter Starkka-vanhimmalle, Salmon Johnsonille, Johan Muoniolle, Johan Huumolalle ja kaikille kristityille siellä kaukaisella Amerikan maalla, jotka yhtä armon ilmaa hengitätte ynnä meidän kanssamme esi-koisten seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä Kristuksen lain kuuliaisuudessa. Olkaa nyt turvatut kaikki rakkaat veljet ja sisaret ja uskokaa kaikki synnit anteeksi! Minäkin täältä asti annan ja todistan kaikki synnit anteeksi Herramme Jesuksen nimessä ja kalliissa sovinto-veressä. Ja sillä autuaallisella toiyolla sanomme hyvästin, että pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen sanomme tervetulemaan Karitsan ijankaikkisiin häihin, jossa saamme viettää vanhin-ten ja kaikkein työkumppaneimme kanssa loppumattomia häitä.

Rukoilkaa nyt, rakkaat ystävät, meidänkin edestämme, että mekin illaksi kostuisimme ennenkuin aurinko laskee, ja ovet kiinni pannaan uudessa Jerusalemissa; siellä ei enää lohdutus lopu ijankaikkisesti. Sinne huokaa henkemme tästä maan tomusta, johon ystävät ovat meiltä ja teiltä jo edellä menneet, jotka nyt saattavat kiittää täydellisesti. Tätä piirtää

Isak Olson Fors.

Ole nyt Koppana-veli vaimosi kanssa ensin ja viimein minulta vaimoni Miinan ja meidän lastemme kanssa tervehdetty!

Padasjoki 5/11 1929.

Rakas vanhin ja uskollinen Sionin muurin vartija Isak Kuoksu ynnä rakkaan emäntänne ja lastenne kanssa. Jumalan armo ja rauha lisään-

tyköön teille Jumalan ja meidän Herran Jesuksen tuntemisen kautta nyt ja aina!

Tällä onnen toivotuksella tervehtelen teitä, ikuiseen rakkauden muistoon jäänyt vanhin, ja kiitän teitä sydämeistä asti kaikesta rakkaudesta ja isällisestä huolenpidosta ja niistä kalliista neuvoista ja opetuksista, joita minäkin olen saanut kuulla jo lähemmäs kolmekymmentä vuotta. Ja tuskin on sitä päivää kulunut, ettei olisi mieleeni muistunut teidän rakkautesi minua ja koko Suomenmaan kristillisyyttä kohtaan, ja josta tunnemme olevamme suurella • kiittolisuuden velassa koko Lapinmaan seurakunnalle. No terveenä olemme johonkin määrään kaikki saarnaajat; minäkin vielä parannuin, vaikka kyllä minä olin heikkona Tampereella teidän lähtemisenne jälkeen. Tunsin olevani ajan ja ijankaikkisuuden rajalla, mutta suloiselta tuntui ijankaikkisuuden ranta. Sitten sain kuulla, että rakas vanhin Isak Niku on muuttanut paratiisiin. Tunsin niin suuren rakkauden ja kaipauksen ikävän, etten tahtonut jaksaa elää, eikä se ole paljon muuttunut tähänkään päivään asti, vaan se aina muistuu mieleen, ettei saa enään tervehdellä häntä täällä katoavan maan päällä. Mutta se autuaallinen usko ja toivo meillä on, että Jumala, rakas Isä, meistäkin huolen pitää tämän esikoisten seurakunnan helmassa uskollisten vanhinten kautta, niinkuin olette tähänkin asti hyvän huolen pitäneet, että mekin teidän kanssanne kostumme illaksi perille ja saamme tervehdellä meidän rakkaita ystäviämme, vanhimpia ja matkakumppaneita toisella puolen sillattoman virran.

Milen se tuli vähän sairaaksi; meidän piti lähteä Milenin kanssa lähetysmatkalle Keiteleelle ja Pihtiputaalle, vaan se muuttui siksi, että olemme nyt kulkeneet rakkaan veljen K. Luoman kanssa. Saarnaajat ovat nyt lähetysmatkoilla, ja yksimielisyys on säilynyt saarnaajain välillä ja koko Herran lauma Suomen maalla samalla rajalla kuin silloin oli, kun lähditte täältä. Vaikka sen kyllä tunnemme, että vihollinen pyytää kylvää rikkaruohon siemeniä Herran peltoon hempeyden, mailmanrakkauden ja turhan koreuden kautta, ja se tuntuu siltä, että tällä ajalla koetellaan, onko saarnaajain miekka totuuden tahossa teroitettu. Mutta yliottain löytyy niin sydämellinen kuuliaisuus saarnaajain neuvolle, että kristityt kyynelten kanssa pyytävät, että ottaa heistä vaaria ja neuvoa ja johdattaa kaitaisella tiellä, ja se halu on meillä saarnaajillakin, että uskollisesti tehdä työtä iltaan asti, vaikka minä kyllä tunnen itseni kovin huonoksi sen suuren syntisyyden tähden, kun olen usein niin valvoton, ja kristillisyyden korkea arvo usein halpenee, jota kaikkea rukoilen teiltäkin anteeksi.

Enkä nyt osaa muuta sanoa, vaan sydämen rakkaat terveiset teille,

rakas vanhin, teidän rakkaan emäntänne ja lastenne kanssa, ja jos näette Nikun emäntää ja lapsia, niin sanokaa minun rakkaat terveiseni, Sammelin emännälle ja lapsille ja rakkaille vanhimmille Viktor Björkmanille ja Frans Parakalle rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja koko Herran laumalle. Ja en nyt osaa muuta sanoa, vaan sanon hyvästi Jumalan armon ja rauhan haltuun näillä sanoilla, että teidän ja meidän synnit on anteeksi annettu Herran Jesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovinto-veressä, ja rukoilkaa minunkin ja meidän edestämme! Pyydän, jos Kuoksu vanhin kirjoittaisi jonkun sanan minulle, onko joulukokous Gellivaarassa niinkuin ennenkin, kun seurakunta on päättänyt lähettää joulukokoukseen Ruotsin Lappiin minut, Luoman, Vesikon ja Karhun, jos se teille niin sopii.

Jumala antakoon teille terveyttä ja pitkää ikää! Toivoo vähin veljenne

Ville Nieminen vaimoni ja lasteni kanssa.

Rakkaat terveiset veli Luomalta ja paljoilta kristityiltä.

Gellivaaran kirkonkylässä, joulukokouksissa,
29. p:nä joulukuuta 1929.

Tulemme tervehtimään teitä sinne Suomen maalle koko tämän kokoon-tuneen Herran lauman kanssa, jotka yksimielisesti ja yhteen henkeen juotettuna olemme kokoontuneet taas tähän niinkuin ennenkin Norjasta, Amerikasta, Suomesta ja näistä Lapinmaan seurakunnista, jossa olemme yksimielisesti tutkineet ja koetelleet kristillisyytemme tärkeitä ja kalliita asioita Herran edessä Jumalan sanan valkeudessa yhteiseksi ylösraken-nukseksi niin lavialle, kuin elävän kristillisyyden ääni kuuluu ja se vas-taan otetaan, johon toivotamme myös onnea ja menestystä, että Herran lauma pysyisi koossa Sionin vuoren tykönä, johon kootut olemme näinä viimeisinä Ihmisen Pojan päivinä.

Niin tervehdämme teitä kaikkia, saarnaavaisia miehiä ja palvelevaisia vaimoja ja kaikkia totuuden apulaisia, ja kiitämme niitten kalliitten kir-jeitten ja kaiken muun palveluksen edestä, jonka Herra on teille palkit-seva vanhurskasten ylösnousemisessa. Ja olkaa nyt tervehdityt, kaikki rakkaat veljet ja sisaret siellä Suomen maalla, niin lavialle, kuin yksi-mielisyyden siteet ulottuvat. Herra Jesus antakoon voimaa kaikille työn-tekijöille Herran viinamäessä, että jaksaisimme sen vähän aikaa, kun olemme täällä viipymässä, sillä eloa on paljon, vaan uskollisia työnteki-

joita on vähän. Ja sentähden on syy katsoa perään kaikilla työmiehillä, että me yksillä neuvoilla työtä tekisimme, kukin sillä lahjalla, kuin hän Herralta saanut on, ettei vihemies pääsisi ohdakkeita nisuin sekaan kylvämään ja ettei lihallinen vapaus pääsisi hengellistä vapautta lopettamaan, josta seuraa hengellinen kuolema, joka on kaikille meille tiettävä ja silmäimme edessä nähtävä niissä joukkioissa, jotka ovat itsensä eroittaneet ja hengellisen hallituksen alta itsensä irti kiskoneet, että saavat lihallensa enempi vapautta elää lihan jälkeen ja olla kristittynä, vaikka Jesus on sanonut, että joka ei kiellä itseänsä maailmasta ja kannan ristiänsä ja seuraa minua, ei se taida olla minun opetuslapseni, ja jos suola tulee mauttomaksi, milläs sitten suolataan; ei se enää kelpaa mihinkään, vaan heitetään pois ja ihmisiltä tallataan.

Ja jos maailma on ennen ollut vaarallinen, niin nyt vielä vaarallisempi, että on saanut tallata kauniisti viherioitsevia herayksiä huonon aidan tähden. Sentähden tarvitsemme vahvistaa viinamäen aitaa parannus-saarnalla ja synnin nuhteella, erittäinkin niistä synneistä, jotka kristillisyyden varjon alla tahtovat tulla luvallisiksi. Ja kaikki mitä kristityt ottavat itsellensä luvallisuutta koreudessa ja maailman muodossa ja maailman mallissa, se on synty ja pois pantava, vaikka vihollinen sanoo: ei se ja se ole niin vaarallinen, vaikka pitäisivät tuntea tykönänsä, ettei ole voimaa muillekaan saarnata niistä synneistä, joita minä itse luvallisena pidän. Sentähden tarvitsemme lujasti tarttua uskolla Jesukseen, että olisi voimaa elämänpuusta, että jaksaisimme sodassa seisovaiset olla tämän viipymisemme ajan, sillä lyhykäinen on aikamme maailmassa, ja paljon olisi tarpeellista työtä ulkona ja sisällä teillä ja meillä, isät ja äidit, meidän omissakin perheissämme, kun maailma paisuu pahuudessa ja lisää pahenuksen välikappaleita, jotka pahentavat viattomia ja heikkouskoisia, joiden tähden huutaa Kristuksen henki monen vanhurskaan vanhimman rinoissa: "Voi maailmaa pahennusten tähden, sillä pahennukset kumminkin tulevat, mutta voi kuitenkin sitä ihmistä, jonka kautta pahennukset tulevat!" Rukoilkaa kaikki rakkaat ystävät, veljet ja sisaret, joilla on rukouksen voima, että Herra Jesus varjelisi kaikkia elämäntien matkamiehiä, että onnellisesti matkamme päättyisi, että saisimme yhden autuaallisen kuoleman. Tämä pitäisi oleman kaikkein matkamiesten ainoana päämääränä, niin ei kukaan panisi veljensä eteen pahennusta tai loukkausta, vaan pyytäisimme korjata toinen toisemme, niinkuin Kristuskin on meitä Isänsä kunniaksi korjannut.

Uskokaa, rakkaat veljet ja sisaret, kaikki synnit anteeksi! Mekin täältä asti annamme ja todistamme kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, joka viaton veri on vuotanut Get-

semanen yrttitarhassa ja Golgatan mäellä viimeiseen pisaraan asti. Tule sinäkin kivinen sydän ja katsele Vanhimman vaivoja niin likeltä, että näkisit Vanhimman vaivat ja kuoleman katkerat kivut, joka riippuu ristipuussa rautanauloilla kiinnitettyinä, jossa vasta turvattomuus tuli, ettei ollut turvaa maailmaan eikä ollut enää turvaa taivaaseen, kun Jesus antoi henkensä. Niinkuin olette koetelleet kaikki uudestisyntyneet, että kaikki turva pitää maailmasta loppuman, ennenkuin oikea hengellinen hätä tulee ja sydämellinen murhe synnin yli, niin maailma tulee hirveäksi ja synty karvaaksi. Ja niin ymmärrämme, että tätä murhetta puuttuu niiltä, joille maailma tulee rakkaaksi, niin kristillisyyks tulee halvaksi. Se on koeteltu, että miltä voimalta syntisen sydän täytetään, niin se tulee suun kautta ulos, sillä suu puhuu sydämen kyllyydestä. Jos kristityt tekisivät enempi väkivaltaa pahoja tuntemisia vastaan, niin voittaisivat sydämensä enempi uskomaan ja olisivat suut avatuista totuutta tunnustamaan maailmalle. Tiedätte, rakkaat veljet ja sisaret, kuinka monta voittoa olemme siitä saaneet ja niin monta kruunua on Karitsan emännän päässä, joka vieläkin seuraa Kuningastansa, joka istuu valkean orhiin päällä; sotalauma seuraa Häntä valkeilla hevosilla valkeissa vaatteissa. Niin kauan on, ystävät, teillä valkeat hevoset, kun seuraatte niitä saarnaajia, jotka saarnaavat puhtaalla omallatunnolla, niin ei tule vahinkoa, ei sielun eikä ruumiinkaan puolesta; sen ovat tunnustaneet suuri paljous kristillisyytemme veljiä ja sisaria vielä kuoleman virran rannalla, johon ovat vaellussauvansa jättäneet. Sen me todistamme, että usko on niitä auttanut autuuden tiellä ja usko on meitä auttanut tiellä ja matkalla tähän armohtehen asti, ja siinä autuaallisessa toivossa olemme kilvoittelemassa, että Henkensä kautta kuljettaa teitä ja meitä sodan loppuun asti.

Sillä autuaallisella toivolla jätämme hyvästi, että pian saamme kokoon-tua siihen kokoukseen, josta emme enää koskaan tarvitse erkaantua emmekä hyvästiä toisillemme jättää niinkuin täällä. Voi, kuinka usein henkemme huokaa niitten ystävien perään, jotka meitä ja teitä ovat jättäneet tähän vieraaseen maahan vähäksi aikaa. Rukoilkaa meidänkin edestämme, että jaksaisimme vielä vähän aikaa seisoa sodassa perkelettä, maailmaa ja meidän omaa lihaamme vastaan seuraten sitä suurta Sotaisankaria, joka sotii, voittaa ja valloittaa. Ja niin uskomme, rakkaat veljet ja sisaret, että voitamme viimeisenkin vihollisen, kuoleman, niinkuin uskomme, ettei ole pitkä aika, ennenkuin saamme laskea vaellussauvamme kuoleman virran rannalle ja astua siihen sillattomaan virtaan; ja niin uskomme, että tien pitää aukeneman virran yli ja sitten alkaa ijan-kaikkisuuden ihana ranta, josta tulevat ensimmäiset ja viimeiset työ-kumppanit meitä ja teitä vastaanottamaan. Voi sitä ihanaa aamua, joka

silloin alkaa eikä koskaan lopu, ja nousee se aurinko, joka ei enää laske, ga sitä aurinkoa ei enää murheen mustat pilvet peitä niinkuin täällä; silloin ei lohdutus ijankaikkisesti lopu. Ja sen autuaallisen toivon päälle sanomme Amen. Tervehtäkää tämän kirjeen kautta ystäviä niin laajalle kuin näette soveliaaksi! Tätä merkitsevät seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Kuoksu, Isak Stalnacke, Frans Larsson Parakka, Viktor Björkman, K. R. Erlandsson, Gunnar Jönsson, Johan H. Olsson, August Isaksson, Daniel Josefsen, Kristen Hansen, Knut Pannasson, Petter Sitsi, Johan Mäntyvaara, Johan Karlsson, Kaarlo Toivonen, S. Juvonen ynnä vaimomme ja lastemme kanssa, joilla ne ovat.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, Gellivaaran kirkonkylässä, joulukokouksessa v. 1929.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille raskaassa ja painavassa Herran viinamäen työssä: Salmon Johnson, N. P. Starkka, Wm. Koppana, Johan Huumola, Fremond Ward, Stanley, Sasse, Caleb Eriksson, Johan Muonio, J. Stickinger ynnä rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja koko se kallis Herran lauma Amerikan maalla monessa kiellessä kaikkein saarnaajain, totuuden apulaisten ja palveluspiikain kanssa Atlantin rannalta aina Tyynenmeren rantaan asti. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtooseen asti! Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme teitä kaikkia rakkaita veljiä ja sisaria Amerikan maalla ynnä tämän kokoon tulleen Herran lauman kanssa, joita on tänne saapunut; Suomen seurakunnalta lähetettynä neljä saarnaajaa: V. Nieminen, K. Luoma, J. Karhu, H. Vesikko y.m. kristityitä heidän kanssaan; Länsi- ja Itä-Norjasta: Daniel Josefsen, Kristen Hansen, Karl Sirkka y.m. kristityitä ja Lapinmaan, Luulajan ja Kainuun saarnaajat ynnä suuren kristittyin lauman kanssa. Ja olemme saaneet ilolla yhteen tulla, vieläpä saimme sen ilon, että Amerikasta tulivat rakkaat veljet Leo Lobbestael ja Matti Kinnunen, joita olemme ilolla vastaanottaneet ja olemme yksimielisesti koolla olleet Herran nimeen tutkimaan ja koettelemassa kristillisyyden tärkeitä ja painavia asioita niin kauas kuin se itsensä levittänyt on, itään, länteen, etelään ja pohjoiseen, että se alkuperäinen opin totuus ja valkeus säilyisi kaikkein niitten suojaksi ja turvaksi, jotka turvan ja suojan ovat löytäneet esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä rauhan siteen kautta.

Nyt ensin kiitämme Amerikan veljiä ja sisaria niitten kalliitten kirjeinne ja rakennusainesten edestä tämän joulukokouksen avuksi, joita on tänne lähetetty enimmäkseen Frans Parakan osoitteella, ja Juhannuskokouksen kirjeen Gacklesta Pohjois-Dakotasta, joista tulee näköksälle, että olette kukin lahjoillanne tekemässä Herran työtä, ja näemme myös sen toivomuksen juhannuskokouksen kirjeestä, että toivotatte, että vielä saada nähdä Lapinmaan saarnaa jäin kasvoja Amerikan maalla, ja se toivomus on myös yksityisten kirjeissä. Ja näemme myös sen yksityisten kirjeistä, ettei ole yksimielisyyteen päästy, josko lähetettäisiin joku saarnaajista tänne Lapin joulukokouksiin, emmekä näe, että olisi enempi kysymystä ollut siitä, pitäisikö tehdä kutsu Lapista Amerikkaan, jota emme ihmettele, sillä saarnaajat kristittyin lauman kanssa Amerikan maalla ymmärtävät, että suuria on tapahtunut, kun kuoleman enkeli on ottanut pois meiltä uskollisia vartijoita. Ja Vapahtajan sanat pysyvät vieläkin totena: "Eloa on tosin paljon, vaan työväkeä on vähän; rukoilkaa siis elon Herraa lähettämään työväkeä Hänen eloonsa!" Vieläpä yksi ystävä ja uskollinen työkumppani toisensa perästä kutsutaan levolle, niinkuin saimme taas surusanoman Amerikan maalta, että rakastettu veli ja uskollinen Herran palvelija August Simontaival on päässyt Herransa lepoon. Hänelle se oli iloksi, mutta meille monen tuhannen kanssa Amerikan maalla murheeksi ja kaipaukseksi, vieläpä rakkaalle aviokumppanille pienten orpolasten kanssa. Mutta uskomme kuitenkin, Sandra sisar, että orpoin isä ja leskein holhooja taivaassa kuulee teidän huokauksenne. Ja sentähden älkäämme murehtiko niinkuin ne, joilla toivoa ei ole, sillä onhan meillä se autuaallinen toivo, että saamme kerran yhdistää äänemme heidän kanssansa ja sanoa: terve tulemaan tapetun Karitsan häihin! Ja saman surusanoman matkassa oli rakkaan veljen Tuomas Kurun pois-muutto. Näissä kaikissa annetaan meille uusia muistutuksia meidän kuolevaisuudestamme, kuinka on ihminen vieras tässä maailmassa, että olisimme valmiina valvomassa, kun käsky tulee, sillä millä hetkellä ette luulekaan, tulee Ihmisen Poika. Valvokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, yönvalvojan Herran Jesuksen kanssa, joka on valvonut ja pitkää yötä viettänyt Getsemanen yrttitarhassa ja Golgatalla huutaa: se on täytetty, velka on maksettu ja verinen risti on velkakirjan päälle vedetty. Niin ahkeroitkaamme me saarnaajat edelleen rauhan ja rakkauden siteitä säilyttää, ja tehkäämme työtä sen päälle, että Herran lauma koossa pysyisi yhdessä Sionin vuorella, johonka kootut olemme tällä viimeisellä etsikon ajalla.

Rakkaalla sydämellä olemme muistamassa Amerikan veljiä ja sisaria ja toivomme ja rukoilemme, että se pyhä valkea palaisi voimalla niin mo-

nen uskollisen työntekijän haudan päällä, joita niin suuri paljous on päästetty levolle. Siinä toivossa olemme, että pian tulevat tapetun Karitsan häät, jossa voittajain ja kilvoittelijain palkka maksetaan ijankaikkisella ilolla ja kunnian kruunulla.

Ja ei nyt muuta tällä kertaa, vaan olkaa kaikki saarnaajat ynnä Herran lauman kanssa monessa kielessä tervehditty sydämellisellä rakkauksella ynnä saarnaajain ja koko tämän koossa olevan Herran lauman kanssa täältä näiden sanain kanssa, että synnit on teille ja meille anteeksi annettu Herramme Jesuksen pyhässä nimessä, siinä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä. Sen mekin täältä asti todistamme kolmiyhteisen Jumalan nimeen ja pyydämme rukoilemaan edestämme.

Merkitsee seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Kuoksu, August Isaksson, Isak Stålnacke, Knut Pannasson, Johan H. Olsson, Viktor Björkman, Johan Mäntyvaara, Gunnar Jönsson, Frans Parakka, Johan Karlsson, K. R. Erlandsson, Petter Sitsi ja Suomen, Norjan ja Amerikan saarnaajat.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, Gellivaaran kirkonkylässä, joulukokouksissa vuonna 1929.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä: Karl Sirkka, Andreas Börresen, Erik Trosten, Erik Guttormsen, Nils Jensen, Nils Lund ynnä muut saarnaajat ja se kallis Herran lauma Itä-Norjan meren rannoilla, jotka hengittävät yhtä armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Jumalan ja meidän Herran Jesuksen armo ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja elämän ehtooseen asti! Amen.

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tervehdimme teitä, rakkaat veljet ja sisaret, ja annamme tietää, että olemme taas kokoontuneet näihin joulukokouksiin Herran nimeen monesta valtakunnasta: Suomesta, seurakunnalta lähetetyt saarnaajat: V. Nieminen, K. Luoma, J. Karhu ja H. Vesikko; Norjasta: Daniel Josef sen ja Kristen Hansen; Itä-Norjasta: K. Sirkka ja Luulajasta K. Erlandsson ynnä monta muuta veljeä ja sisarta Suomesta ja Länsi- ja Itä-Norjasta; niin myös ovat rakkaat veljet ja uskolliset työntekijät Leo Lobbestael ja Matti Kinnunen Amerikasta saapuneet tänne joulukokouksiin, jossa ovat Lapinmaan vanhemmat ja nuoremmat saarnaajat kokoontuneet ynnä suuren Herran lauman kanssa yksimielisesti tutkimaan ja koettelemaan kristillisyyden korkeita asioita.

Niinkuin näkyy niistä kirjeistä, jotka ovat tulleet tämänkin vuoden kuluessa kristillisyyden laveudesta niin laajalta kuin yksimielisyyden siiteillä ovat yhteen liitettyt, että tarve olisi saada saarnaajia Ruotsin Lapista; niin myös niitten lähetyksiä kautta, jotka täällä läsnä ovat, olemme likempää saaneet tietoja kristillisyyden asioista. Vaan niinkuin Vapahtaja on sanonut, että eloa on paljon, vaan työväkeä on vähän, ja niinkuin sen hyvin ymmärrätte, rakkaat veljet ja sisaret, koska Jumala otti meiltä ja teiltä pois ne uskolliset Herran palvelijat, jotka ovat monta kymmentä vuotta Herran laumaa varjelleet hengen miekalla ja Herran Sebaotin voimalla, nimittäin Samuel Wettasjärven ja Isak Nikun, niin on enempi työlästä täyttää niitä anomuksia, jotka ovat tulleet kristillisyyden laveudesta. Olemme myös teidän lähetyksien kautta saaneet suullisia sanomia Itä-Norjan kristillisyyden asioista, että ovat suuret kristittyin laumat, jotka vielä pyytävät, että saada saarnaajia Ruotsin Lapista eli Länsi-Norjasta. Emme sitä ihmettele, että rakkauden siteet ovat kiinnitetyt niihin saarnaajiin, joitten kanssa ovat tunnetuksi tulleet sydämen kautta, vaan koska ei ole sen suurempaa hankaluutta siellä teidän keskellänne, niin me toivomme ja uskomme ynnä teidän kanssanne, että jos jotakin pahempaa olisi, niin se Jumalan avun kautta korjataan, että rauha ja rakkaus saisi hallita rauhan lapsia pohjanmaalla, sillä se meitäkin ilahduttaa, kun näemme ja kuulemme, että kristillisuus menee eteenpäin siellä Itä-Norjassa, josta Jumalalle ainoalle olkoon kiitos ja kunnia! Ja sentähden olemme koetelleet Herran edessä, että emme saata tällä kertaa varmempaa lupausta saarnaajain sinne tulosta antaa, vaan sen me uskomme ja tiedämme, että Jumala on luvannut kuulla lastensa hätähuudon, koska he Hänen tykönsä hädässä huutavat. Ja niin me uskomme, että Herra Jesus varjelee sen piiskuisen lauman, jonka Hän on niin suuren vaivan ja verisen kilvoituksen kautta kokoon saanut. Ja me saarnaajat olkaamme laumalle esikuva! Anteeksi anokaamme ja anteeksi antakaamme toiset toisillemme, että rauha ja yksimielisyys olisi saarnaajain ja kristittyin välillä, sillä se on tullut selvästi näkösalille, että siinä on ollut voima vaikuttamaan vielä ulkona olevaisiinkin, että ovat suuret laumat tulleet sekä eriseuran joukoista että myös maailman valtakunnasta, josta kaikista olkoon Jumalalle, rakkaalle Isälle, kiitos ja kunnia.

Ja niinkuin se aina seisoo meidän mielessämme, että me saattaisimme pysyä sen alkuperäisen opin totuudessa, jonka ovat meidän kristillisyytemme vanhimmat jälkeensä jättäneet uskossa, opissa ja esikuvassa, ja että jaksaisimme seurata sitä suurta Ristinkantajaa ja orjantappuroilla kruunattua kuningasta, joka on raivannut tien yrttitarhasta Golgatalle ja avannut suljetut paratiisin portit suurille syntisille, niin että on vapaa

tykökäynti armoistuiimen eteen. Sentähden saamme olla turvatut, kaikki veljet ja sisaret kaikilla neljän ilman alla, sillä koottuna olemme yhden Sionin vuoren tykö, jossa on priiskoitusveri ja syntein anteeksisaaminen. Sentähden olkaamme turvatut, rakkaat veljet ja sisaret, siinä uskossa olemme, että teidän ja meidän synnit on anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa veressä; olkoon se viimeinen virvoitus kuoleman virran rannalla ennenkuin silmät painuvat kiinni viimeiseen uneen, sillä useasti huokaa meidän kuolematon henkemme, että päästä täältä maan tomusta viettämään loppumattomia Karitsan häitä kaikkein valittuin ja vanhinten kanssa ja yhteen ääneen sanoa amen, hallelujaa, ijankaikkisesti.

Sydämen rakkaita terveisiä sanomme täältä Herran lauman kanssa, jotka koolla olemme, sille Herran laumalle, joka siellä on: Vesisaarella, Salttijärvessä, Gullaselvassa, Annijoessa, Varingin perässä, Vuoreijassa ja Taananjoki-varrella Länsi-Finmarkussa Honningsvooggiin asti. Rukoilkaa meidänkin edestämme, että mekin illaksi kostuisimme perille. Tätä pyytävät teidän heikot veljenne seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Kuoksu, Frans Parakka, Viktor Björkman, Johan Mäntyvaara, August Isaksson, Isak Stålnacke, J. H. Olsson, Petter Sitsi, K. Erlandsson, Johan Karlsson ynnä muut saarnaajat, Suomen, Norjan ja Amerikan.

Saamme ilmoittaa taas surusanoman: saimme telegrammin Amerikasta, että meidän rakas veli ja uskollinen Herran palvelija August Simontaival on nukkunut kuoleman uneen saarnamatkalla 24 päivänä joulukuuta, hänelle itselleen iloksi, vaan meille ja monelle tuhannelle suureksi murheeksi ja kaipaukseksi.

N. s.

Lahti, helmikuun 24 pnä 1930.

Rakkaat veljet ja vanhimmat ja uskolliset Sionin muurin vartijat Ruotsin Lapissa Isak Kuoksu, Frans Parakka, Viktor Björkman ynnä muut saarnaajat teidän rakkaitten vaimoinne, lastenne ja se siunattu Herran lauma, joka teidän ympärillänne on, saarnaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin ja kaikkein totuuden apulaisten kanssa, jotka yksi olemme tämän esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä aikakautemme vanhinten kanssa, jotka vielä elävät ja Herran huonetta hyvin hallitsevat Kristuksen opin jälkeen. Jumalan armo ja rauha lisääntyyköön teille nyt ja aina! Amen.

Onnen toivotuksella tulemme tervehtimään teitä taas tästä Lahden kokouksesta, johon olemme kokoontuneet lähes kaikki saarnaajat ja suuri

paljous kristityttä eri puolilta maata saattamaan meidän rakasta opetta-
jaamme N. Mileniä hänen lepoonsa, jota olemme jääneet rakkaudella kai-
paamaan niin monen muun rakkaan opettajan ja vanhinten kanssa, joita
se suuri elon Herra on näinä jälkeen jääneinä aikoina meille käsittämät-
tömässä viisaudessaan poiskutsunut ja laskenut lepäämään heidän päivä-
työstään sekä sieltä Lapista että myöskin meiltä täällä Suomessa. Sen
kuitenkin uskomme, että meillä on vieläkin turva esikoisten seurakun-
nassa, jossa me jälkeen jääneet nuoremmat saarnaajat tahdomme tästäkin
edes, niinkuin tähänkin asti, ynnä teidän kanssanne yksimielisesti ja rak-
kauden lujilla siteillä yhteen liitetynä työtä tehdä tässä kalliissa autuu-
den asiassa sen armon jälkeen, kun Herralta saaneet olemme siinä toi-
vossa, että mekin tämän kalliin ja siunatun lapsilauman kanssa, jonka
vanhimmat ovat niin suurella työllä ja monen murheen ja vaivan kautta
koonneet ja rakentaneet, onnellisesti illaksi kotia kostuisimme ja josta
siunatusta työstä vieläkin kiitämme teitä, rakkaat isät ja vanhimmat, vie-
läpä pyydämme, että tästäkin edes vielä meistäkin huolta pitäisitte, et-
temme eksyisi oikealle eikä vasemmalle puolelle, vaan että varjeltuna py-
syisimme kaikesta vaarasta ja että voiman tykönämme säilyttäisimme
sotimaan urhoollisesti vanhurskauden sota-aseilla tämän maailman pää-
miestä vastaan, joka nyt on nostattanut yhden hirmuisen elämän maan
päälle, joka nyt on, niinkuin nähtävä on, ihmisten lasten omistatunnoista
hävittänyt sen Jumalan pelon, joka on viisauden alku.

Ilmoitamme myös teille, että olemme lähetystoimesta huolta pitäneet,
ja niin lähtevät saarnaajat taas Jesuksen käskyn jälkeen saarnaamaan
parannusta ja syntein anteeksiantamusta niihin paikkakuntiin, joissa jo
kristillisyyttä on.

No olkaa sydämen rakkaudella tervehditty kaikilta saarnaajilta, mei-
dän vaimoilta ja lapsiltamme ja koko tältä suurelta kokousväeltä ja
kristittyin laumalta, ja sanomme hyvästi siinä uskossa, että teidän ja mei-
dän synnit on anteeksi annettu Herran Jesuksen pyhässä nimessä, viatto-
massa ja kalliissa sovintoveressä, joka viaton veri on vuotanut taivaalli-
sen Vanhimman ruumiista viimeiseen pisaraan meidän synteimme anteeksi
antamiseksi. Rukoilkaa meidänkin edestämme! Seurakunnan kanssa ja
puolesta

Ville Nieminen, Joel Ahonen, K. Luoma, S. N. Vesterinen, R. Salminen,
Joonas Karhu, F. J. Siipola, A. Vainikka, H. Vesikko, A. Salminen, Juho
Hirvonen, H. Seppänen, J. Hassinen, K. Helenius, K. Nurminen, N. Lehto-
nen, A. Ihalainen, Kulju, Matti Rautio, E. Masalin, Simo Salminen,
A. Holm y.m. y.m.

Kaltimo 29 päivä huhtikuuta 1930.

Rakas vanhin ja uskollinen Sionin muurin vartija Isak Kuoksu ynnä rakkaan emäntänne ja lastenne kanssa. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja aina!

Tällä rakkauden ja rauhan tervehdyksellä tervehtelemme teitä, ikuisen rakkauden muistoon jäänyt vanhin, ja kiitämme juuri sydämen pohjasta kaiken teidän rakkautenne edestä, jota saimme osaksemme viimeksi joulukokouksessa Gellivaarassa ja kaiken isällisen huolenpidon edestä sekä itse kohdallemme että koko Suomen kristillisyyttä kohtaan, jossa olette uhranneet ruumiin ja sielun voimat monen vuosikymmenen ajalla, josta me monen kymmenen tuhannen kanssa olemme sydämellisen kiitoksen kantamassa sen siunatun avun edestä, jonka Jumala on meille lähettänyt Ruotsin Lapista ja sitä rukoilemme, että pitäkää rakkaat vanhimmat vieläkin meistä isällinen huoli, ettemme eksyisi siltä kaitaiselta tieltä oikealle eli vasemmalle puolelle, vaan että mekin teidän kanssamme illaksi kotia kostuisimme. Kyllä se oli taas meilläkin odottamaton tämä rakkaan veljen ja uskollisen työkumppanin N. Milenin kuolema. Me olisimme toivoneet, että hän olisi elänyt vielä kauan, mutta se täytyy vaan ajatella, että Jumala on hyväksi nähnyt laskea levolle päivän työstä.

No, yleisesti on täällä asiat niinkuin ne olivat viime keväänä, kun olitte täällä. Saarnaajat ovat lähetysmatkoilla niinkuin ennenkin. Me olemme kulkeneet rakkaan veljen K. Luoman kanssa koko talven, minkä vähän kotona on levähtänyt. Nyt olemme täällä pohjois-Karjalassa, Kaltimossa, jossa on ollut suuri paljous kristityitä koolla ja uskotonta kansaa, ja heräystä on Karjalan kansassa. Monta on jo tässäkin kokouksessa tullut oven kautta sisälle oikeaan lammashuoneeseen, ja kristittyin seassa on ollut siunattu vaikutus, niin että meidänkin sydäntä on liikuttanut ja armonsa tuntemisella täyttänyt, kun armonlinnut ovat laulaneet kiitosta Jumalalle. Kirkkoherra Tuovinen ei ole näyttänyt ollenkaan itseään, hän on ruvennut pureskelemaan kristityitä saarnoissaan.

Kristittyin ja saarnaajain välillä on rakkaus ja rauha, ja paljon on tullut mailmasta tämänkin talven aikana. Mutta sen kanssa olemme näkemässä, että maailma paisuu pahuudessa näinä Ihmisen Pojan päivinä, ja kyllä sen aallot pyytävät lyödä kristillisyyteenkin sisälle mailman koreuden ja mailman ystävyuden ja turhan kirjallisuuden kautta, ja moni koettelee saarnaajain kärsivällisyyttä tottelemattomuutensa kautta, ja vielä sitä, ovatko kaikki saarnaajat yhtä ankarat synnin luvallisuutta vastaan. Ja siinä se nousee huokaus rinnoista, että Jumala varjelisi tätä piskuista laumaa Suomenkin maan rannoilla, ja että jaksaisimme työtä

tehdä iltaan asti ja itsekin autuaallisen sieluntilan kantaa tässä vaarallisessa mailmassa, kun on niin suuri synnin voima tunnettavana, eikä pysy niin kalliina autuuden korkea asia, jota kaikkea suurta syntisyyttä minäkin rukoilen teiltä, rakas vanhin, anteeksi.

Olkaa nyt rakkaudella tervehditty, Kuoksu vanhin, teidän rakkaan emäntänne ja lastenne kanssa ja sanokaa meidän rakkaat terveisemme Nikun emännälle ja lapsille ja rakkaille vanhimmille Viktor Björkmanille ja Frans Parakalle heidän rakkaitten emäntäinsä ja lastensa kanssa ynnä muille rakkaille saarnaajille ja Lapinmaan seurakunnalle sydämellisten kiitosten kanssa kaikesta neuvosta ja opetuksesta ja ylenpalttisesta rakkaudenpalveluksesta. Ja siinä uskossa sanomme hyvästi, että teidän ja meidän synnit on anteeksi annettu Herran Jesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovintoveressä. Ja eikä nyt muuta, vaan sanomme hyvästi Jumalan armon ja rauhan haltuun sillä toivolla ja rukouksella, että saisimme nähdä teidän kasvojanne, rakas vanhin, vielä täälläkin Suomenmaalla, vaikka sen kyllä tunnemme, että olemme niin paljon teiltä saaneet niitä muruja, joita tahtoisimme säilyttää elämämme iltaan asti ja vielä nouseville polvikunnille, jos maailma seisoo, ja Jumala antakoon teille terveyttä ja pitkää ikää, ja rukoilkaa meidänkin edestämme, pyytää vähin veljenne

Ville Nieminen K. Luoman ja J. Hassisen kanssa.

Sydämen rakkaat terveiset tältä kokousväeltä, jossa on ollut sadoittain kristityitä.

Olisi se suuri lahja, jos vanhin jaksaisi kirjoittaa, vaikka sen tiedän, että teillä on niin paljon työtä ja vaivaa.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, Parakan kylässä 6.5.1930.

Tykö rakas ja kallis vanhin ja uskollinen työntekijä Herran viina-mäessä, N. P. Starkka, ynnä rakkaitten lastenne kanssa. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon ja hallitkoon henkenne kanssa siihen autuaalliseen hetkeen asti, kun aukenee uusi ilman-kaikkisuuden ihanalla rannalla, jossa kaikki sota ja kilvoitus päätetään ja se pysyväinen ja täydellinen voitto voitetaan.

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tervehdän vanhinta jollakin sanalla antain tietää, että olemme elämässä terveenä ruumiin puolesta ja uskon kilvoituksessa olemme ahkeroinnassa läpi kaiken pahan tuntemisen

omistaa itsellemme se korkea autuus, jonka Jumala on ainoan Poikansa kautta meille lahjoittanut tällä viimeisellä etsikon ajalla, josta kiitos, kunnia ja ylistys olkoon sille ainoalle kuolemattomalle Jumalalle Hänen suuren armonsa edestä, että Hän juuri meidät siihen soveliaaksi teki.

Ja nyt ensin kiitän vanhinta niitten kalliitten kirjain edestä, viimeinen jääneessä kuussa pitkänäperjantaina, kun olimme Sammeli Wettasjärven talossa kokousta pitämässä, Kuoksu ja Viktor Björkman y.m. saarnaajia ja kristityitä. Ilolla ja liikutetulla sydämellä kuuntelivat kristityt vanhan Starkan vielä yli yhdeksänkymmenen vuoden vanhana saarnaavan ja omalla kädellä kirjoittavan vakuutettuna siitä autuudesta, jonka hän käsittänyt on jo varhain ja siinä kilvoitellut turvattuna sen ensiksi syntyneen seurakunnan helmassa, joka on ensiksi Yljän rakkaudesta hedelmälliseksi tullut Ruotsin Lapissa taas tällä aikakaudella, jossa vieläkin yksi piskuinen lauma hengittää armon ilmaa neljän ilman alla, päästettynä pahasta omastatunnosta ja lohdutettuna sen korkean autuuden toivosta, että niin pian kun vaja lakkaa niin täydellisyys alkaa.

Tässä nyt saan tunnustaa hitauteni kirjoittamisessa vanhimmalle, ei niin, etfen olisi muistanut ja sen arvoisena pitänyt niitä kirjoja, joita olen saanut, sillä etupäässä olen niitä lukenut täällä Lapissa ja Norjassa jääneenkin kesän aikana, mutta onhan sitä hengellistä köyhyyttä niin paljon, etfei tiedä mitä kirjoittaisi vanhalle saarnaajalle. Ja toiseksi olen kovin sidottu kristillisyyden työhön, että on harvat päivät, minkä saan olla kotona; nyt vielä peräti, kun Sammeli ja Isakki Niku jättivät työnsä ja menivät levolle, niin on tiettyä, että enempi vielä lankesi päällemme, jotka jääneet olemme, ja sittenkin paljon puuttuu, vaikka teemme minkä voimme, johon pyydän vanhimman ja kaikkein valittuin esirukouksia, vieläpä kärsivällisyydellä kantamaan armoistuimen tykö, että voiton päällä pysymme loppuun asti siihen autuaalliseen hetkeen, kun ei ole Atlantin meri enää välissä.

Ovat täällä Lapissa saarnaajat kristittyin lauman kanssa tutkineet ja koetelleet sitä Amerikan saarnaajain ja kristittyin anomusta saada lähetys Lapista, joka kyllä tuntuu työläältä, kun eloa on paljon ja työväkeä on vähän. On kuitenkin niin yksimielisesti koeteltu soveliaaksi, että saarnaajat lähtevät täältä syyspuolella kesää jos voittamattomia esteitä ei tule ja jos vuodenaika on sovelias amerikkalaisille, jonka näette meidän yhteisestä kirjasta. No, tapahtukoon kaikissa Jumalan tahto!

Kristillisyydessä yliottain on voimallinen hartaus, erittäinkin Suomen maalla ja Norjan rannoilla, enempi Norjan kielisen kansan keskellä, on suuria heräyksiä ilmestynyt monessa paikassa, vieläpä autuaallisia kouksia olemme saaneet pitää Lapinmaassa, josta saamme syystä sanoa,

etfei ole uskollisten peltomiesten työ ja vaiva hukkaan mennyt, sillä niin monta hedelmällistä puuta ja ijankaikkisuuden kukkaa on istutettu heidän hautansa päälle, jossa he levossa ja rauhassa odottavat ylimmäisen enkelin ääntä ja Jumalan pasuunaa, eikä tule aika pitkäksi, sillä lepokammio on suloinen, jonka Herra Jesus on pyhittänyt silloin, kun Hän oli haudassa kolmanteen päivään asti. Olkaamme siis hyvällä mielellä, vanhat ja nuoret, jotka olette tehneet särkymättömän liiton elävän ja ylösnousseen Herran Jesuksen kanssa. Ettepä totisesti kadu kilvoitustanne, jolla niin suuri palkanmaksu on.

En tiedä muuta tällä kertaa sanoa, mutta jätämme taas hyvästin siinä toivossa, että tervehtelemme, jos niinkin olisi Jumala edeskatsonut, että emme näkisi täällä, niin sillattoman virran toisella rannalla, jossa on ihana Kaanaanmaa, jossa voittajain ja kilvoittelijain palkka maksetaan ijankaikkisella ilolla ja kunnian kruunulla. Sinne on ystäväin paljous kostunut ja sinne, uskomme, että kostumme. Olkaa nyt hyvässä turvassa, vanhin rakas, ynnä kaikkein kanssanne yksimielisten kanssa! Synnit on teille ja meille anteeksi annettu Herramme Jesuksen nimessä, siinä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä. Sen vetäkää eteenne vielä kuoleman virtaan astuissakin. Ja olkaa tervehdetty sydämellisellä rakkaudella koko Herran lauman kanssa! Näitä merkitsee omalla kädellä veljenne Herran työssä

Frans L. Vertainen.

ynnä rakkaan vaimoni, lasteni ja kylämme kristittyin kanssa.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, Puoltjassa 23. 6.1930.

Tykö rakas ja kallis veli Herrassa ja uskollinen työntekijä Herran viinamäessä, William Koppa, ynnä rakkaan vaimonne ja ympärillänne olevain valittuin kanssa. Jumalan armo ja rauha olkoon kanssanne!

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdän jollakin sanalla. Terveenä olemme, ja olen nyt täällä tunturilappalaisten tykönä kokousta pitämässä näitten minun saarnakumppaneitten Isak Stålnacken, August Jänkänpään ja J. H. Puoltikasvaaran kanssa, jos muistat sen pikku saarnaajan, Salomon Fjellborgin talossa. Tulin toisesta kokouksesta Kirunan kautta tänne ja soitin kotiin, mutta ei sano vaimo tulleen Amerikasta muuta kuin arkkitehti Wardin hyvityskirjan.

Kuulin telefonissa, että Muonio oli kirjoittanut Björkmanille, että Jo-

hanneskokous on siirretty siksi kuin lähetys tulee, mutta ei muuta. Meidän tarkoituksemme oli saada kuulla, jos se on amerikkalaisille sovelias aika, että tulemme elokuun aikana. Olemme kuitenkin panneet hakemuksen Amerikan konsulaattiin sillä tarkoituksella, että lähdemme täältä Göteborgista se 9. päivä elokuuta, mutta jos se teille näkyisi niin sopimattomaksi, niin saattaisittehan esittää muun ajan. Mutta jos siihen estettä ei tule ja terveys myöten antaa, niin* lähdemme Göteborgista 9. päivä elokuuta, minä vaimoni kanssa ja V. Björkman; vaan hänen vaimonsa el ole siinä terveydessä, että voisi lähteä.

No, en tiedä sitä enkä tätä, mutta olemme kuitenkin sen niin koetelleet Herran edessä, että tehdä vielä yksi lähetys Amerikkaan, jos Jumala muutoin sallii ja on elämän aikaa. Paljon on tähän kokoontunut Lapin kristityitä ja autuaalliset ovat kokoontulemiset. Sama Pyhän Hengen voima on vielä niinkuin ennenkin ja se puhdas ja siunattu hedelmä, jonka Herran pelto on jo kantanut Pohjanmaalla yli 80 vuotta, josta kiitos Jumalalle.

Olen minä saanut preiviä veljiltä. Eivät ne ole tulleet vastatuiksi; kyllä ymmärrätte, kun on aina reisussa. Rukoilkaa minunkin edestäni, että olisimme niiden tavottajat, jotka edellämme menneet ovat.

Tämä kokousväki ynnä saarnaajain kanssa sanoo Koppanalle, jonka paljot kasvoistakin tuntevat, y.m., rakkaita terveisiä. Ja olkaa minulta perheeni kanssa ensin ja viimein tervehdetty! Rukoilkaa minun ja meidänkin edestä!

Björkman on pitänyt yhden kokouksen tunturilla ja pyörtänyt kotinsa kautta ja ovat menneet Johannekseksi Kuoksun kanssa alas Kaiunuun tietä Röytiöön. Kuoksu on myös tänä keväänä pitänyt yhden kokouksen tunturilla. Etelä-Suomesta, Helsingistä, oli lähetetty saarnaajia Torniolle, jotka käväisivät tunturilla tervehtimässä meitä, K. Luoma ja Jonas Karhu.

Ja olkaa nyt tervehdetyt sydämellisellä rakkaudella! Merkitsee veljenne Herrassa

Frans L. Vertainen, Parakka.

Lahdessa kesäkuun 24 pnä 1930.

Rakkaille veljille ja vanhemmille ja uskollisille Sionin muurin varti-joille Ruotsin Lapissa Isak Kuoksu, Frans Parakka, Viktor Björkman ynnä muut saarnaajat teidän rakkaitten emäntäinne, lastenne ja sen siu-

natun Herran lauman kanssa, joka teidän ympärillänne on saarnaavainten miesten, palvelevaisten vaimoin ja kaikkein totuuden apulaisten kanssa, jotka yhtä Jumalan armon raitista ilmaa hengitätte tämän esi-koisten seurakunnan helmassa. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille!

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehtelemme teitä tästä Lahden kokouksesta, johon on taas kokoon tullut monta kymmentä saarnaajaa ja useampiin tuhansiin nouseva kristittyin lauma ympäri maatamme, jotka olemme yksimielisesti olleet Herran edessä tutkimassa näitä korkeita ja kalliita kristillisyytemme asioita. Ilmoitamme myös, että saarnaajat ovat terveenä ruumiin puolesta, ja yksimielisyydessä olemme työtä tehneet ja Jumalan sanan saarnanneet, niinkuin ennenkin, ja Jumalan sana on vaikuttanut voimallisesti; vieläpä näissäkin kokouksissa useampia on uskotomista ja eriseuraisista tullut sisälle johdatetuksi veripunaisen oven Herran Jesuksen kautta Jumalan valtakuntaan, ja niin ovat ilon ja riemun äänet kuuluneet kaikissa kokouksissa, kun on katuvaisten ja uskovaisten sydämet priiskoitettu sillä uhriverellä, joka on vuotanut taivaallisen Vanhimman ruumiista viimeiseen pisaraan. Näemme myös sen, ettei ole maailman päämies väsynyt sen päälle työtä tekemästä, että turmella sitä kristillisyyttä, jossa ihminen johdatetaan Jumalan armon ja autuuden tuntemiseen, vaan se pyytää kaiken neuvonsa avulla väsyttää Israelin sota-väkeä, jotka vanhurskauden sota-aseilla ovat sotimassa maailman päämiestä vastaan, joka nyt tällä vaarallisella maailman lopun ajalla on nostanut niin hirmuisen synnillisen elämän maan päälle, jonka kautta se pyytää hävittää kaiken Jumalan pelon ihmisten lapsista. Toiselta puolelta taas omanvanhurskauden perkele on valmistanut niin monenvarista jumalisuutta, jonka avulla se koettaa eksyttää ja pimittää ne ihmiset, joilla on kysymystä autuaaksi tulemisesta. Sentähden tunnemme mekin saarnaajat monta kertaa suurta voimattomuutta tykönämme siinä ras-kaassa ja edesvastuullisessa työssä, johon joutuneet olemme sekä ruokki-maan että kaitsemaan Herran Jesuksen lampaita ja karitsoita. Ja sen-tähden vieläkin, vaikka olemme suuressa kiitollisuuden velassa teille, rak-kaat vanhimmat, ja koko Lapinmaan seurakunnalle entisestäkin avusta, jonka olemme teiltä saaneet, rukoilemme ja anomme yksimielisesti, kaikki saarnaajat tämän suuren kristittyin lauman kanssa, että saada lähetys-miehet Lapista tänne Suomeen ensi talven aikaan auttamaan ja vahvis-tamaan meitä, ettemme väyysi ja voimattomiksi tulisi, vaan että ynnä teidän kanssanne Hengen yhteydessä ja yksimielisyydessä saattaisimme loppuun asti uskollisesti työtä tehdä, niinkuin henkemme halu on, vielä tänäkin päivänä.

Ja nyt tervehelemme teitä, kaikki saarnaajat meidän vaimoimme ja lastemme sekä tämän suuren kokousväen kanssa sydämellisillä rakkauksien terveisillä ja sanomme hyvästi näillä sanoilla, että synnit on anteeksi annettu teille ja meille Herramme Jesuksen pyhässä nimessä, viattomassa ja kalliissa sovintoveressä tässä esikoisten seurakunnassa, jolle seurakunnalle ainoastaan Jumala Pyhän Henkensä kautta vallan antanut on avata ja sulkea, sitoa ja päästää. Niin uskomme, että pian yhteen tulemme Israelin Kuninkaan asumakaupungissa, jossa vietetään kaikkein vanhinten ja valittuin kanssa loppumattomia Karitsan häitä, jossa juhlassa Jumala täyttää viimeisen lupauksensa ja pyyhkii pois kaikki murheen ja kaipauksen kyyneleet niiden lasten silmistä, jotka täällä ovat kyyneleillä kylväneet; ei silloin lohdutus lopu ijankaikkisesti. Seurakunnan kanssa ja puolesta

Evald Rantanen, Ville Nieminen, S. N. Vesterinen, Anders Holm, A. Salminen, K. Luoma, Mikko Hulkko, Joel Ahonen, Joonas Rustholkarhu, H. Savolainen, A. Vainikka, R. Salminen, E. Masalin, J. Hirvonen, H. Vesikko, J. Korhonen, J. Hassinen, H. Saastamoinen, E. Nousiainen, Hj. Simolin, K. Nurminen, V. Kauppinen, H. Hyden, K. Helenius y.m. y.m.

Sydämellisesti kiitämme teitä, rakkaat vanhimmat, niistä terveisistä, joita olemme saaneet meidän rakkaitten lähetysmiesten K. Luoman ja J. Karhun kautta ja samalla ilmoitamme, että meidän saarnaajia tulee sinne Lapin kyliin viikkoa jälkeen Mikkelin kokousten.

* *

—T
Ne samat.

Kuoksussa se 30. p:nä heinäk. 1930.

Tulen tyköne, rakastetut ja uskolliset työntekijät Herran viinimäen raskaassa työssä, A. Holm, V. Nieminen ja E. Rantanen, tervehtimään teitä emäntäinne ja teidän lastenne kanssa. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja ijankaikkiseen aikaan. Amen!

Tällä onnen toivotuksella tulen tyköne ja annan tietää, että me elämme terveinä kaikki saarnaajat meidän perheitemme kanssa. Franssi ja Viktori Björkman lähtevät nyt 5 p:nä tätä kuuta Amerikkaan, jos voittamattomia esteitä ei tule. Kiitoksia Holmi-veli kirjeesi edestä, jonka saimme, joka oli kallis, jonka olemme lukeneet ja olemme sitä tutkineet, ja olemme löytäneet, että olette oikein tehneet, että olette osaa ottaneet, kun asia on muilta aljettu, vaan ettei kristityille tulisi mitään erityisempää kiihkoa, vaan olisivat rauhalliset. Minä tarkoitan, ettei kristityt sovi

taistella puolueellisesti, sillä ne, jotka puoluskiihkon saavat, taistelevat puolueen puolesta, eikä ymmärrä enään koetella itse asiaa, onko se oikein eli väärin. Ja että kristityt olisivat yksimieliset ja tyytyisivät ymmärtävääisten ymmärrykseen, niin tulee menestys maallisissa ja hengellisissä asioissa, ja että kaikki asiat toimitetaan Herran pelvossa. Sillä sen me tiedämme, että moninaisissa me kukin puutimme, mutta meillä on Jumala, joka auttaa taitaa ja Herra, Herra kuolemasta vapahtaa. Ja sentähden olemme turvatut, rakkaat veljet ja sisaret, siinä autuaallisessa toivossa, että pian tulee elämämme ilta. Ja sen uskomme, että se Jumala, joka meitä ja teitä on maailmasta valinnut ja niin ihmeellisesti kuljettanut läpi tätä pahaa maailmaa, vaikka usein on näyttänyt olevan hengen vaara edessämme, vieläkin auttaa. Sentähden olis syy kiittää taivaallista Isäämme sen suuren armon edestä, että olemme vielä voiton päällä pysymässä Karitsan veren ja heidän todistuksensa sanan kautta.

Olkaa nyt turvatut, rakkaat veljet ja sisaret, sen Ylimmäisen Paime-
nen armosiipein suojassa ja uskokaa kaikki synnit anteeksi! Minäkin täältä asti annan ja todistan Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovinto-
veressä; ja sen muistakaa vielä kuolemankin virran rannalla, ennenkuin silmänne kiinni painuvat. Ja siinä autuaallisessa toivossa sanomme hyvästi, että jos emme kohtaisi toisiamme tämän maan päällä, niin kuitenkin kunnian rannalla. Sano nyt Holmi-veli minun terveiseni E. Rantaselle ja V. Niemiselle ynnä heidän vaimoinsa ja lastensa kanssa ja kaikille saarnaajille ja kristityille, joita tulet näkemään.

Ole nyt Holmi-veli vaimosi ja lastesi kanssa minulta, vaimoni ja lastemme kanssa, ensin ja viimein tervehditty sydämen rakkaudella! Ruokoilkaa meidänkin edestämme, että mekin illaksi kotia kostuisimme, ennenkuin aurinko laskee ja ovet kiinni pannaan Uudessa Jerusalemissa. Usein muistan sitä aikaa, kun olimme teidän tykönänne ja emme silloin tienneet, mitä meille tapahtui, ennenkuin kotia palasimme, joka minullekin muistuttaa niin usein, kun muistan, kun minun uskollinen kumppanini niin pikaisesti lähti. Vaan hän on kotona, vaan me olemme vielä täällä vieraalla maalla. Kirjoitti

Isak Kuoksu.

Gackle, North Dakota syyskuun 16. 1930.

Unhoittumattoman rakkauden muistoon jääneet vanhimmat ja Sionin muurin vartijat siellä Ruotsin Lapinmaalla esikoisten seurakunnassa: Isak Kuoksu, Isak Isaksson Stålnacke, Johan Mäntyvaara, Johan Karlsson ynnä

muut Lapinmaan, Norjan ja Suomen saarnaajat, jotka ovat esikoisten seurakunnan hengen yhteydessä, yhteen henkeen juotettuna ja rakkauden siteillä yhteen liitettynä.

Sydämen pohjasta kiitämme esikoisten seurakuntaa ja vanhimpia niitten kalliitten Jumalan lahjain ja Jumalan välikappalten edestä, joita olette meille nytkin lahjoittaneet tänne Amerikan maalle, Frans Parakan ja Viktor Björkman'in, joita olemme ilolla ja sydämen rakkaudella ja kiitollisuudella vastaanottaneet, ja niinkuin esikoisten seurakunnan vanhimmat ovat meistä amerikkalaisista huolen ja murheen pitäneet monta kymmentä vuotta ja vielä pitävät niinkuin omasta sielustaan, josta olemme suuressa kiitollisuuden velassa koko Lapinmaan seurakunnalle. Jumala on heitä terveinä ja onnellisesti johtanut tykömme tänne kaukaiselle Amerikan maalle, josta olkoon Jumala, rakas taivaallinen Isä, kiitetty, joita meidän ja teidän rakkaat veljet ja työkumppanit Villiam Koppana ja Matti Kinnunen ovat olleet vastaanottamassa New Yorkissa ja heitä seuranneet aina tänne asti. Kalliita kokouksia on pidetty New Yorkissa, Detroitissa, Calumetissa ja Paynesvillessä Michiganissa, Spartassa Minnesotassa ja nyt täällä Gacklessa. Kristityitä on ollut suuri paljous koolla monesta kielestä ja valtiosta, niin että ei ole tahtonut kokoushuoneisiin mahtua. Jumalan sana on saarnattu kaksiteräisenä ja on vaikuttanut voimallisesti, että langenneita on noussut ja suruttomasta maailmasta on monta tuhlajapoikaa ja -tytärtä tullut saatetuksi oikeaan Isän huoneeseen, että ilon ja riemun ääni on kuulunut kokouspaikoissa, josta Jumalalle, rakkaalle Isälle, olkoon kiitos ja ylimmäinen ylistys. Meidänkin amerikkalaisten saarnaajain koettelemus on se, että elävän Herran Jesuksen tunteminen tahtoo kulua sydämmelta ja hengen miekka tylsyä moninaisten koettelemusten alla. Mutta näitten korkeitten Jumalan välikappalten kautta, joita olette meille lahjoittaneet, olemme saaneet uudistusta, vieläpä uutta voimaa korjaamaan niitä paikkoja, joissa on ollut korjaamista, ja hengen miekka on tullut teroitetuksi totuuden tahkossa. Paljon olemme tarvinneet saada kaikkia syntiä anteeksi, ja niin sydäimestä anteeksi antaneet toiset toisillemme. Ja vielä pyydämme Lapinmaan, Norjan ja Suomen saarnaajain ja kristittyin esirukouksia, että Jumala, rakas Isä, rakkaan Poikansa Jesuksen Kristuksen kautta antaisi siunauksen ja menestyksen sille työlle, jota Lapinmaan saarnaajat ovat tehneet ja vielä tekevät tälläkin reisulla niinkuin ennenkin. Täältä lähtevät Lapinmaan lähetyksmiehet monen veljen seuraamana matkustamaan kaukaiseen länteen Washingtonin valtioon ja tulevat käymään palatessa useissa paikoissa Etelä- ja Pohjois-Dakotassa ja Minnesotassa.

Emme nyt tiedä muuta, kun sanomme sydämen rakkaat terveiset La-

pirimaan, Norjan ja Suomen saarnaajille ja kristittyin laumalle Frans Vettaiselta emäntänsä Teklan ja Viktor Björkman'in kanssa ja Amerikan saarnaajilta palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa ja kirkilta, kristityiltä, jotka ovat koolla olleet, missä on kokouksia pidetty. Emme tiedä muuta; synnit on anteeksi annettu Jesuksen nimessä ja veressä teille ja meille ijankaikkisesti, ja pyydämme vielä, että kannatte meitäkin esirukouksissanne armoistuimen, Herran Jesuksen, tykö; pyytävät seurakunnan kanssa ja puolesta:

N. P. Starkka, Salomon Johnson, Alex. Ritola, Villiam Koppana, Matti Kinnunen, Johan Huumola, Johan Muonio, Axel Uuskoski, Nick Vilen, Johan Puuri, Petter Korhonen, Caleb Ericksson, Albert Björk, Fremond Ward, Leo Lobbestael, Isak Färdig, Jacob Stickinger, Villiam Sasse, Dr. Gillette, Dr. Stanley, Mark Abernathy y.m.

Hämeenlinna, lokakuun 6 p:nä 1930.

Rakkaille veljille ja vanhimmille ja uskollisille Sionin muurin varti-joille Ruotsin Lapissa Isak Kuoksu, Frans Parakka, Viktor Björkman ynnä muut saarnaajat teidän rakkaitten emäntäinne, lastenne ja se siunattu Herran lauma, joka teidän ympärillänne on, saarnaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin ja kaikkein totuuden apulaisten kanssa, jotka yhtä Jumalan armon raitista ilmaa hengitätte teidän ja meidän kanssamme tämän esikoisten seurakunnan helmassa ja aikakautemme kristillisyyden vanhinten opin kuuliaisuudessa, jotka Herran huonetta ovat rakentaneet ja sitä Kristuksen opin jälkeen hyvin hallinneet Euroopassa ja Amerikassa kaikkein niiden lasten ijankaikkiseksi onneksi, jotka sille ovat kuuliaisuutta osoittaneet. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille!

Tällä rauhan tervehdyksellä ja onnen toivotuksella tervehtelemme teitä tästä Hämeenlinnan kokouksesta, johon ovat taas kokoon tulleet monta kymmentä saarnaajaa ja suuri paljous kristityitä monista eri paikkakunnista ympäri maatamme, jossa olemme taas yksimielisesti Herran edessä tutkineet ja koetelleet tämän kristillisyyden tärkeitä ja kalliita asioita, jossa on kysymyksessä monen kymmenen tuhannen ihmisen kuolematonnan sielun ijankaikkinen autuus. Ensiksi ilmoitamme teille, että terveenä olemme kaikki saarnaajat meidän perheittemme kanssa ja uskossa olemme ja saman mielen kantamassa tästä kristillisyydestä niin-

kuin ennenkin, vieläpä on Jumala armossaan meitä niin paljon varjellut ja siunannut, että on täydellinen yksimielisyys säilynyt saarnaajain ja kristittyin välillä. Olemme myös tutkineet lähetysmatkoista, ja vaikka kuoleman kautta on niin monta saarnaajaa meidänkin keskeltämme saanut siirtyä Herransa lepoon, ja olemme niin jääneet nuoremmat saarnaajat heidän hautansa päällä työtä tekemään, on kuitenkin vieläkin saatu saarnaajat lähetysmatkoille kaikkiin niihin paikkoihin, missä jo ennenkin käyty on. Vieläpä tästä kokouksesta lähtevät meidän ja teidän rakkaat veljet ja saarnaajat K. Luoma, Joel Ahonen, A. Holm ja R. Salminen sinne Ruotsin Lapin kyliin teidän kokouksiinne kuulemaan ja oppimaan teitä, ja niin uskomme ja toivomme mekin toiset saarnaajat, että näiden veljien matka tuottaa ja tulee siunaukseksi ja menestykseksi tälle kristillisyydelle, joka meillä on. Seurakunta on myös päättänyt lähettää saarnaajat V. Niemisen ja S. N. Vesterisen joulukokoukseen Gellivaaraan.

Sydämeistä asti kiitämme teitä niitten rakkaitten ja kalliitten kirjain edestä, joita on Kuoksu vanhin kirjoittanut Holmille ja R. Salmiselle ja niitten kalliiden neuvojen ja terveisten edestä, joita niissä olemme saaneet. Olemme sen näkemässä, kuinka suureksi siunaukseksi on kaikki se työ tullut, jonka jo tehneet olette monen vuosikymmenen aikana sekä lähetyskirjoissa että niin monella lähetysmatkalla, joka tuntuu ylön paljolta ja ansaitsemattomalta, sillä emmehän ole osanneet edes tarpeeksi kiittää, vielä vähemmin palkita teidän työnne ja vaivanne edestä, joka jo niin monelle tuhannelle on autuudeksi tullut ja kalliin hedelmän kantanut. Uskomme kuitenkin sen, että armosta rikas Jumala on teidän työnne ja vaivanne täydellisesti palkitseva sinä suurena ylösnousemisen päivänä, jolloin mekin — niin uskomme — kykenemme teitä paremmin kiittämään kuin tässä viheliäisessä elossa, jossa olemme mekin saarnaajat suurella syntiturmeluksella ympäröidyt, jossa usein tunnemme suuren voimattomuuden ja hengellisen köyhyyden tässä edesvastuuUisessa kristillisyyden työssä tällä pahalla ja vaarallisella maailman lopun ajalla, jossa näemme, kuinka saatanan ja synnin valta paisuu päivä päivältä yhä hirmuisemmaksi. Ja sentähden vieläkin, niinkuin jo Lahden kesäkokouksessa kirjoitetussa kirjeessä oli seurakunnan ja saarnaajain pyyntö ja anomus saada saarnaajia Lapista tänne Suomeen ensi talven aikana, niin siihen pyyntöön vieläkin yhdistymme kaikki yksimielisesti anomaan ja rukoilemaan, että jos se suinkin mahdolliseksi näkyisi, että Lapista saataisi saarnaajia tänne meidän avuksemme.

Ja nyt tervehtelemme teitä kaikkia yhteisesti, kaikki saarnaajat meidän vaimoimme ja lastemme sekä tämän suuren kokousväen kanssa, ja sanomme hyvästi näillä sanoilla, että synnit on teille ja meille anteeksi

annettu Herramme Jesuksen pyhässä nimessä, viattomassa ja kalliissa sovintoveressä. Sen uskomme, että pian yhteen tulemme suuren Kuninkaamme asumakaupungissa. Rukoilkaa meidänkin edestämme! Seurakunnan kanssa ja puolesta

Evald Rantanen, Ville Nieminen, S. N. Vesterinen, Joel Ahonen, K. Luoma, A. Holm, R. Salminen, J. Karhu, A. Salminen, J. Hassinen, H. Vesikko, J. Hirvonen, F. Siipola, N. Lehtonen, K. Nurminen, J. Karisto, A. Vainikka, V. Kauppinen, H. Seppänen y.m. y.m. y.m.

Gackle, N. D. marraskuun 2. p. 1930.

Rakas ja kallis vanhin ja uskollinen Sionin muurin vartija Ruotsin Lapinmaalla Isak Kuoksu rakkaan emäntänne ja lastenne ja kaikkein pyhään kanssa. Me teidän heikot ystävänne tervehdämme teitä jollakin puutuvaisella sanalla ja annamme tietää, että olemme terveenä ruumiin puolesta ja uskomassa itsemme autuaaksi syntein anteeksisaamisen armosta, vaikka monen puutoksen ja heikkouden alla ja suuren synnin voiman ahdistamana, joka ympäri piirittää ja ahdistaa kuolematonta henkeä. Tuli haluni kiittää teitä ja kaikkia ja koko esikoisten seurakuntaa sen suuren armolahjan edestä, että te lahjoititte meille lähetysmiehet ja kalliit vanhimmat tänne Amerikan maalle, Frans Parakan ja Viktor Björkmanin, joita olemme ilolla ja rakkaudella saaneet vastaan ottaa ja olla heidän kanssaan ne harvat hetket suureksi iloksi ja lohdutukseksi meille, jotka eivät ikänä unehdu, se suuri rakkaus ja kärsivällisyys meitä kohtaan, joka niin suuri on ollut, jota emme olisi ansainneet ja jota emme saata emmekä kykene millään palkitsemaan emmekä sanoilla kiittämään, vaan siinä uskossa, että se rikas Isä kaikki vaivat ja murheet maksaa omillensa ja pitää huolen omainsa tarpeista. Terveenä ovat olleet vanhimmat täällä olon aikana. Me saimme olla vielä paluumatkalla lännestä heidän kanssaan yhdessä yhden viikon Poinsefilla ja Savossa ja niin sanoimme viimeiset hyvästit Herman Liimatan talossa. 25. p. viime kuussa he lähtivät Minnesotaan ja nyt ovat Hancock'issa, ja niin aina North Carolinaan ja tämän kuun lopussa laivaan ja uskomme sen, että te saatte heidät terveinä ja ilolla vastaan ottaa kaiken sen ikävän ja odotuksen edestä.

Suuri on ollut siunaus sillä työllä nyt ja ennen, mitä vanhimmat ovat tehneet ja vielä tekevät ja pitävät meistä huolen ja murheen niinkuin

omasta sielustansa. Suuri on ollut hartaus kokoontua ihmisillä joka paikassa, ja Jumala on ollut voimallinen heidän kauttaan nostamaan langenneita, ja eriseurasta on paljon tullut palautetuksi ja suruttomuudesta tehneet parannuksen ja tulleet johdatetuiksi oikeaan Isän huoneeseen, josta on ilon ääni kuulunut kokouspaikoissa, josta kiitos Herralle! Niin emme tiedä muuta, kuin vieläkin kiittää koko esikoisten seurakuntaa, Suomen ja Norjan kristityitä siitä suuresta uhrauksesta meitä kohtaan, jonka tehneet olette. Se on niin korkea asia, jonka te tehneet olette, että emme voi sanoilla sanoa, mitä olisi sydämen halu ja toivotus teille kaikille rakkaille ystäville toivottaa, olemme siinäkin niin kykenemättömät ja kelvottomat, vaan siinä uskossa, että te meitä kärsitte ja anteeksi annatte monet puutokset ja rukoulette meidänkin edestämme, että mekin teidän kanssanne kunniaan kostuisimme. Niin pyydämme teitä sanomaan meidän terveisemme siellä kaikille rakkaille veljille ja sisarille ja erittäinkin Fransin ja Teklan lapsille ja Viktor Björkmanin emännälle ja lapsille, että he ovat terveenä ja pian ovat kotona iloisina ja terveinä tältä pitkältä ja vaivaloiselta matkalta. Rakas Isä, jonka omat he ovat, antaa heille onnellisen tien omainsa iloksi ja lohdutukseksi ja kaikkein meidän suojaksi ja turvaksi, että meidänkin matkamme onnella ja voitolla päättyy teidän kaikkein esirukoustenne kautta ja turvissa.

Niin olkaa nyt, rakas vanhin, minulta ja minun vaimoltani ensin ja ensin rakkaan vaimonne ja lastenne kanssa tervehdetty juuri sydämellisellä rakkaudella lastemme kanssa ja kylämme kristittyin kanssa ynnä saamaajain kanssa siellä tervehdetyt ja älkää väsykö meitä muistamasta ja rukoilemasta meidän edestämme. Sanon hyvästin sillä uskolla, että meille ja teille ovat synnit anteeksi annetut Jesuksen nimessä ja veressä. On merkinnyt heikko veljenne

Alex Ritola rakkaan vaimoni Alman ja lastemme kanssa.

Teidän kirjanne tuli meille, jonka olitte Fransille kirjoittaneet, ja me veimme sen heille Poinsefille, ja muut kirjeet on lähetetty aina, missä ovat olleet. Minä ja Antti Törmänen olimme heitä autoillamme noutamassa Minnesotasta Caleb Erikssonin kotoa. Ja neljä vuotta sitten samassa paikassa sanoimme viimeisen hyvästin Fransin ja Nikun kanssa, ja Niku se on meidät kaikki jättänyt ja mennyt Herran iloon ja muita meidänkin keskeltä. Niin se rakas Isä ottaa hänen lepoonsa, jota mekin odotamme, vaan se rakkauden ikävä se pysyy heidän peräänsä, ja ne kalliit opetukset ja neuvot, joita he meille opettaneet ovat, ei ne unehdu. Monet ystävät ovat saaneet tämänkin kesän aikana jättää tämän pahan

maailman, niin että ei ole tarvinnut kärsiä mitään kipuja sydänhalvauksen kautta niinkuin minunkin rakas äitini ajallisesta unesta muutti ijaiseen iloon. Jääkää hyvästi!

Kuoksussa se 6. päivä marraskuuta 1930.

Kirjoitan vähän vastinetta teidän kirjeisiinne, joita olemme saaneet jo Johanneskokouksista ja viimeisen Mikonpäivän kokouksesta, joissa oli koolla kaikki saarnaajat ja suuri kristittyin paljous. Ja joka meitä vielä enempi ilahduttaa, että rauha ja rakkaus vallitsee saarnaajain ja kristittyin välillä, johon Jumala saattaa siunauksensa antaa, josta Jumala, rakas taivaallinen Isä, olkoon kiitetty!

Minä kiitän koko Lapinmaan saarnaajain ja seurakunnan puolesta niiden kalliitten kirjeitten ja terveisten edestä, joita olemme lukeneet kokouspaikoilla ja yksityisille, jotka ovat olleet kalliit ja sydämiä ilahduttavaiset, ja kiitän juuri sydämeni pohjasta kaikkia saarnaavaisia miehiä ja palvelvaisia vaimoja ja kaikkia totuuden apulaisia. Niin myös sen lähetyksen edestä kiitämme, että lähetitte teidän kalliit veljet meitä oppimaan, joita olemme myös saaneet oppia, ja ovat olleet meille suureksi avuksi ja ovat ilahduttaneet meitä ja kaikkia kristityitä, jotka ovat olleet tilaisuudessa heitä näkemään ja kuulemaan. Josta uskomme tulevan siunauksen Herran työlle, että työmiehet Herran viinimäessä tekevät yksillä neuvoilla työtä ja erittäin niillä neuvoilla, joilla ensimmäiset työmiehet ovat työtä tehneet ja meille ne jättäneet, jotka ovat tähän kristillisyyteen, joka meillä nyt on, perustuksen laskeneet niinkuin taitavat rakentajat. Että olisi syy katsoa perään kaikilla työmiehillä, jotka tässä hengellisessä liikkeessä työtä tekevät Laestadiuksen nimen alla, eivätkä ajattele, ettei puu juurta kannan, vaan juuri kantaa puun, eikä yksikään rakennus kannan perustusta, vaan perustus kantaa rakennuksen, ja jos perustus rapistuu, niin rakennus menee rappiolle, eivätkä vaivaiset ymmärrä, että perustus heillä on liikkunut, kun rakennus ei yhteen sovi. Me olemme vakuutetut siitä, että tämä kristillisuus on rakennettu profeettain, Kristuksen ja apostolein opin perustukselle, ja sentähden se pysyy, niinkuin kirjoitettu on, että Jumalan vahva perustus pysyy, joka siihen kiinnitetty on, vaan ennen jokainen lakatkoon vääryydestänsä, joka Kristuksen nimeä mainitsee.

Minä tervehdän vaimoni ja lastemme ja kylämme kristittyin kanssa kaikkia rakkaita veljiä ja sisaria sinne Etelä-Suomen rannoille, jotka yhtä

armon ilmaa hengitätte esikoisten seurakunnan helmassa, sen hengen yhteydessä, joka on ensisti kivulla uudestisyntynyt täällä laihassa Ruotsin Lapin maassa, jossa ovat poronpaimenet ensimmäiset kirkkovieraat olleet. Ensiksi syntyneet ovat esikoiset. Vaikka minä tiedän, että raskas on tämä nimi kuulla niille, joitten sydämet ja korvat ovat ympärileikkaamattomat. Vaan en tahtoisi säästää itseäni, vaan jos osaisin, niin tekisin omallevanhurskaudelle samanlaisen kakun, kuin Daniel teki Babelin lohikäärmeelle, vaikka kahtia pakahtuisi. Vaikka emme ole koskaan sanoneet meitämme esikoisiksi, vaan olemme tunnustaneet, että olemme tulleet oven Herran Jesuksen kautta esikoisten seurakuntaan silloin, kuin Jumalasta uudensyntymisen saimme.

Ja näin me uskomme, rakkaat veljet ja sisaret; ja uskomme tänäkin armon päivänä, että syntimme ja syntinne ovat anteeksi annetut teille ja meille Herramme Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä. Ja rukoilkaa minun ja minun perheeni edestä! Tätä pyytää teidän kanssapalvelijanne elämän tiellä

Isak Kuoksu vaimoni kanssa.

Ja tässä annan tietää, että joulukokous tulee niinkuin ennenkin. Olemme saaneet kirjeen ja sanovat, että he astuvat laivaan 29 marraskuuta, jos voittamattomia esteitä ei tule.

Helsinki, joulukuun 1. päivä 1930.

Rakkaalle vanhimmalle ja uskolliselle Sionin muurin vartijalle Isak Kuoksulle teidän rakkaan emäntänne Miinan ja lastenne kanssa. Jumalan ja meidän Herran Jesuksen armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja aina'sodan ja kilvoituksen loppuun ja voiton päivään asti! Amen.

Tällä onnen ja rauhan toivotuksella tervehdän teitä, ikuiseen rakkauden muistoon jäänyttä opettajaa, ja vielä kiitän sydämellisesti kaiken sen neuvon ja opetuksen edestä ja siitä rakkaasta kanssakäymisestä ja rakkauden palveluksesta, jonka niin runsaasti sain osakseni ollessani teidän keskellänne toisten Suomen veljein kanssa viime kerralla ja niin monta kertaa sitä ennen, ja kaiken sen raskaan ja vaivalloisen työn edestä, jota olette jo silloin tehneet, kun minä ja monta muuta olemme synnin ja suruttomuuden sikeää unta nukkuneet; ja kaikesta isällisestä huolen-

pidosta, josta olemme osalliseksi tulleet kiitän teitä ja koko esikoisten seurakuntaa Lapinmaalla, jonka kautta Jumala, rakas Isä, on meitä voitolla pitänyt tähän päivään asti kaiken suuren syntisyyden ja kelvottomuuden tuntemisen ja niiden vastusten läpi, joitten kautta vihollinen on pyytänyt meitä vahingoittaa ja totuudesta pois eksyttää näinä viimeisinä ja vaarallisina eksytysten aikoina. Kun viime keväänä kävin Tornion jokivarrella, niin on usein muistunut mieleen, että voi niitä onnettomia lapsia, joita vihollinen on eriseuraisten saarnaajain avulla vieroittanut vanhimman sylistä ja niin kauaksi vienyt, että elävä kristillisuus on heille tullut loukkauskiveksi ja pahennuksen kallioksi. No niin, en ole minäkään saattanut Jumalaa kiittää laupeuden edestä, niinkuin syytä olisi, ja niitä siunattuita Jumalan välikappaleita, joiden kautta minäkin, kaikkein kelvottomin, olen avun Herralta saanut ja tullut varjelluksi tämän ensinsyntyneen seurakunnan helmassa, jota kiittämättömyyttä ja kaikkea suurta syntisyyttä rukoilen anteeksi.

Terveenä ja onnellisesti olen minäkin kotiin saapunut. Kaikissa paikkakunnissa, joissa kävimme palatessa, ovat kristityt ja saarnaajat ilolla ja liikutella sydämellä vastaanottaneet niitä terveisiä, joita kerroimme suullisesti Lapinmaan kokouksista, ja myös luimme teidän kirjoittamasta lähetyskirjasta, josta kaikesta sydämelliset kiitokset kaikilta kristityiltä, ja erittäinkin Helsingin kristityiltä sydämen rakkaat kiitokset teille, rakas vanhin, kaikesta hyvästä. Jumala, rakas Isä, palkitkoon teille ja kaikille uskollisille Sionin muurin vartijoille ja totuuden apulaisille ja palvelevaisille vaimoille kaiken sen kalliin työn, johon olette itsenne uhranneet niin monen tuhannen autuudeksi Suomenkin maalla, jolle työlle on Jumala, rakas Isä, niin suuren ja korkean siunauksen antanut tällä kalliilla etsikkoajalla, kun monenkaltaisen ilman alle hajoitettu lauma on tullut kooksi Sionin vuorelle ja elävän Jumalan kaupunkiin. Ja sitä vieläkin pyydämme ja rukoilemme teiltä, rakkaat vanhimmat, että vieläkin meistä murheen pidätte, sillä ei ole meillä monta turvapaikkaa, johon voisimme paeta tämän kylmän ilman alla ja vieraan maan päällä. Mutta sen kuitenkin uskomme, että se äiti, joka on sylinsä avannut orpolapsille, suojelee ja varjelee meitäkin iltaan asti. Ja sen yksinkertaisen uskon ja autuaallisen toivon kanssa tahtoisin minäkin, heikko kulkija, teidän kanssanne vaeltaa elämän tietä Isänmaan rantaan asti.

Ja ei muuta, vaan olkaa nyt, rakas vanhin, sydämen rakkaudella tervehditty teidän rakkaan emäntänne ja lastenne sekä kylänne kristittyin kanssa minulta vaimoni ja lasteni sekä Helsingin kristittyin kanssa. Ja sanon hyvästi siinä uskossa, että synnit ovat anteeksi annetut teille siellä ja meille täällä Herran Jesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovinto-

veressä, ja rukoilkaa minun ja perheeni edestä, että voitolla pysyisimme. Sitä pyytää vähin veljenne uskossa

K. Luoma.

Jääkärintie N:o 5, C. Helsinki.

Vielä ilmoitan, että meidän rakkaitten veljein ja työkumppanitten V. Niemisen ja S. N. Vesterisen matkassa Gellivaaran joulukokoukseen tulee Helsingistä veljet F. Siipola, A. Ihalainen ja Y. Nyberg heidän emäntäinsä kanssa.

Lahti 10/12 1930.

Rakas vanhin ja uskollinen työntekijä Herran viinamäessä Isak Kuoksu teidän rakkaan emäntänne ja lastenne kanssa. Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä tervehdän teitä ja toivotan terveyttä ja onnellista joulurauhaa siltä ainoalta rauhan Jumalalta, jolta kaikki hyvä sato ja täydellinen lahja tulee.

Vilpittömästä sydämen halusta kiitän teitä kaikesta siitä hyvästä, jota minäkin osakseni sain teiltä ja kaikilta niiltä kristityiltä, joiden kanssa saimme viettää rakasta kanssakäymistä. Usein muistuu mieleeni ne kallit kokoukset, joissa niin usein kuuluivat katuvaisten ja Jumalaa kiittäväisten äänet, ja tuntuu siltä, niinkuin ei matkakaan Lapinmaan ja Suomen kristittyin välillä olisi enää niin pitkä, vaan että se on niinkuin yksi Herran lauma ja niinkuin se onkin sen yhteisen uskon ja hengen kautta.

No hauskoja kokouksia meillä oli pohjois- ja etelä-Pohjanmaalla; eriseuraisista ja uskottomuudesta nousi muutamia anteeksi anojana, ja terveenä olemme saapuneet kukin omaistemme tykö. Ja sanon vaimoni ja lasteni kanssa, kuin myöskin Lahden kristittyin kanssa rakkaita terveisiä teille ja teidän rakkaille omaisillenne, kuin myöskin kaikille ympärillänne oleville kristityille. Kaikki saarnaajat ja kristityt ovat terveenä täällä Suomen maalla eikä mitään erikoista sanomista ole. Ja jääkää hyvästi Herran haltuun sillä autuaallisella lohdutuksella, että synnit on teille ja meille anteeksi annettu Herran Jesuksen nimen ja sovintoveren kautta. Muistakaa meitäkin teidän rukouksissanne, vähin veljenne

Joel Ahonen.

Gellivaara, joulukokouksessa, se 31. päivä joulukuuta 1930.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen rakkaassa ja painavassa työssä Suomen maalla: E. Rantanen, Joel Ahonen, A. Holm, K. Luoma, R. Salminen, J. Hirvonen, A. Salminen, A. Vainikka, V. Kauppinen, M. Hulkkonen, H. Vesikko, J. Karhu, J. Hassinen, E. Masalin, J. Korhonen, M. Rautio, O. Valkama, K. Nurminen, Lehtonen ynnä muut saarnaajat teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja se siunattu Herran lauma, joka teidän ympärillänne on, saarnaavaisten miesten, palvelevaisten vaimoin ja kaikkein totuuden apulaisten kanssa, jotka yhtä Jumalan armon ilmaa hengitätte meidän kanssamme tämän esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä kristillisyytemme vanhinten kanssa. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja aina, siihen asti, kun vajaa lakkaa ja täydellisyys alkaa!

Tällä rauhan tervehdyksellä ja onnen toivotuksella tervehtelemme teitä, ikuiseen muistoon jääneitä ystäviä, tästä joulukokouksesta, johon on taas kokoontunut saarnaajia monista valtakunnista: Suomesta, Norjasta ja monista eri paikoista Ruotsin Lapin maasta ja suuri paljous kristittyitä, jotka olemme yksimielisesti olleet koolla Herran edessä tutkimassa ja koettelemassa tämän kristillisyytemme korkeita ja painavia asioita, jossa on kysymyksessä monen kymmenen tuhannen ihmisen sielun autuus. Jumalan sana on vaikuttanut voimallisesti tässäkin kokouksessa, niin että ilon ja riemun ääni on kuulunut kokouksissa. Kiitämme myös teitä niitten lähetykskirjain edestä, jotka olemme saaneet, ja joita olemme lukeneet ja tutkineet; sekä myös niiden rakennusaineitten edestä kiitämme, jotka olemme saaneet vastaan ottaa näiden veljien kautta, jotka olette lähettäneet tähän kokoukseen, sekä myös sen lähetyksen, kun olette lähettäneet meidän ja teidän rakkaat veljet ja työkumppanit tänne syksyllä Vittangin kokouksiin, joka on meille niin suureksi avuksi ja iloksi ollut, että saamme toinen toisemme äänen kuulla; jotka kaikki myös ovat suullisesti uudistaneet täällä sen anomisen, joka teidän lähetykskirjoissa on ollut, että saada saarnaajat täältä Lapista Suomeen tämän talven aikana, joka on kallis ja jota anomista ei seurakunta Lapissa pidä halpana eikä hylkää. Mutta niinkuin tiedätte ja olette kuulleet, on Lapinmaan seurakunnan lähetysmiehet, Frans Parakka ja Viktor Björkman, olleet Amerikan maalla useampia kuukausia, jotka juuri ovat sieltä palanneet terveenä ja onnellisesti, josta olkoon Jumalalle, rakkaalle taivaalliselle Isälle, kiitos ja ylistys! ja pyyntöjä on niin monelle kantille, ja Jeesuksen sana vieläkin on tosi, että eloa on paljon, mutta uskollisia työ-

miehiä vähän, sen vuoksi emme ole saattaneet vielä tässä kokouksessa päättää lähetystä Suomeen.

Mutta olkaa kuitenkin toivossa iloiset ja kärsivälliset murheessa! Jumala on tästäkin edes niinkuin tähänkin asti huolen pitävä niistä lapsista, jotka syntyneet ovat siitä turmelemattomasta siemenestä, ijankaikkisesti pysyvistä Jumalan sanasta, joka saarnattu on tästä ensinsyntyneestä seurakunnasta ja vielä saarnataan niiltä työntekijöiltä, jotka puhtaalla omallatunnolla saarnaavat. Sen puhtaan Jumalan sanan valkeudessa näkyy vieläkin se kaitainen tie, jonka Herra Jesus on auki raivannut Yrttitarhasta Golgatan mäelle ja niin Paratiisiin asti synniltä vaivatuille ja ahdistetuille matkamiehille; jonka tien päältä jo niin suuri paljous on saanut siirtyä toiselle puolelle kuoleman sillattoman virran, jotka ovat jo saaneet riisua turmeltuneen osuuden heidän kuolemattoman henkensä ympäriltä, jotka saavat jo nautita sitä lepoa ja rauhaa, joka ijankaikkinen on, jonne myös meidänkin kuolematon henkemme niin usein huokaa tämän kylmän ilman alla, ja niin monien vaarojen, vastusten ja vihollisen kiusausten keskellä, jotka ovat vielä meitä ympäri piirittämässä täällä vieralla maalla ja korven matkalla. Uskomme kuitenkin, että meillä on turva tämän oikean äidin sylissä, jossa on jo monta kymmentä vuotta kuulunut synniltä ahdistetuille omilletunnoille se autuaallinen ääni, että ole hyvässä turvassa, sinun syntisi annetaan sinulle anteeksi. Ja sillä sanalla vieläkin tervehtelemme teitä, veljet rakkaat ja sisaret Suomen maalla, Ruotsin, Lapin, Norjan ja Suomen saarnaajain ja tämän suuren kristittyin lauman kanssa. Synnit on anteeksi teille ja meille Herran Jesusen nimessä viattomassa ja kalliissa sovinto veressä, joka viaton veri on vuotanut viattoman Jumalan Pojan ruumiista viimeiseen pisaraan synneimme anteeksi antamiseksi.

Siinä uskossa sanomme hyvästi, että vähän hetken perästä saamme kokoontua yhteiseen kokoukseen uuden maan ihanalla rannalla, jossa kaikkein vanhinten ja valittuin kanssa yhdistettynä sanomme yhteen ääneen: terve tulemaan Karitsan loppumattomia häitä viettämään. Silloin ei lohdutus lopu ijankaikkisesti. Rukoilkaa meidänkin edestämme!

Seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Kuoksu, Frans Parakka, Viktor Björkman, Isak Stålnacke, Johan Stöckel, Johan Mäntyvaara, August Vanhanen, J. H. Puoltikasvaara, Peter Sitsi, Norjasta: Mikael Mikkelsen, Daniel Josef sen, Nils Jensen, Kaiuusta: K. R. Erlandsson, Gunnar Jönsson, Suomesta: Ville Nieminen, S. N. Vesterinen, F. Siipola.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, joulukokouksessa
Gellivaaran kirkonkylässä vuonna 1930.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa työssä: N. P. Starkka, Salomon Johansson, Wm. Koppana, Matti Kinnunen, Johan Huumola, Johan Muonio, Axel Uuskoski, Fremont Ward, Leo Lobbestael, J. W. Stanley, Johan Buuri, Caleb Eriksson, Bernd Abernathy, Jakob Stickinger, W. S. Sasse y.m. saarnaajat ynnä teidän rakkaitten emäntänne ja lastenne kanssa ja koko siunattu Herran lauma siellä kaukaisella Amerikan maalla esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja aina elämänne ehtoon asti!

Tällä rakkauden ja rauhan tervehdyksellä tervehtelemme teitä, rakkaat ystävät, ja kiitämme teitä sen sydämellisen vastaanoton edestä, että olette meidän rakkaat veljet ja uskolliset lähetysmiehet, Frans Vettaisen ja Viktor Björkmanin sydämellisellä ilolla ja rakkaudella ja kiittollisuudella vastaanottaneet joka paikassa, missä he kulkeneet ovat Atlantin meren rannasta Astoriaan asti, ja vieläpä palkinneeet ja kauniisti lähettäneet takaisin, että Lapinmaan seurakunta saapi olla vapaana kaikista kustannuksista. Jumala on heitä onnellisesti ja terveenä johdattanut takaisin, josta Jumalalle, rakkaalle taivaalliselle Isälle, kiitos! Ja se sanoma ilahduttaa meitä, jonka saaneet olemme lähetysmiesten kautta, ja jonka osoittaa lähetyskirjat, että Jumalan sana on vaikuttanut voimallisesti, ja Karitsan emäntä on valmistanut itseänsä ijankaikkisia häitä varten, ja autuutta kaipaavaisia sieluja on Jumala niin paljon koonnut sillä puhtaalla Jumalan sanalla oikeaan seurakuntaan.

No, paljon on kokoontunut saarnaajia ja suuri kristittyin lauma monesta kielestä ja valtakunnasta tänne Ruotsin Lapin joulukokoukseen. Autuaallisia sanomia olemme saaneet kristillisyyden laveudesta sekä Suomesta että Norjasta, joka ilahduttaa meitä, että saarnaajat tässä kristillisyydessä tekevät työtä yhdessä neuvossa sovitettuna niillä neuvoilla, joilla ensimmäiset työntekijät ovat työtä tehneet, jotka ovat perustuksen laskeneet niinkuin taitavat rakentajat. Ja niin kauan kun me saarnaajat Euroopassa ja Amerikassa teemme työtä, niin se näkyy raja kahden valtakunnan välillä, ja Vapahtajan tähti osoittaa tietä matkustavaisille ijankaikkisuuden Betlehemiin, ja armon aurinko joskus paistaa niinkuin pilvien raosta syntisen ja kiusatun matkamiehen sydämeen, jonka olemme tässäkin kokouksessa suureksi iloksi kuulleet, kun armon linnut ovat viertäneet ja laulaneet kalliissa puussa, josta on Laestadius sanonut, että jos armon linnut lakkaisivat laulamasta, minä kuolisin murheesta. Kyllä

tuntemme olevamme. suuressa kiitollisuuden velassa Jumalalle, että Jumala on säilyttänyt taivaallisen valkeuden niin monta kymmentä vuotta ensimmäisten vanhinten hautain päällä. Olemme vakuutetut siitä, että yksi piskuinen lauma tänäkin päivänä on koottuna yhdelle Sionin vuorelle Euroopan ja Amerikan maalla.

Emme tiedä muuta, vaan sanomme sydämelliset rakkauden terveiset, yhdistettynä Ruotsin, Lapinmaan, Suomen ja Norjan saarnaajat, suuren kristittyin lauman kanssa, joita on kokoontunut monesta kielestä ja valtakunnasta, kaikille saarnaajille monessa kielessä ja valtiossa teidän rakkaitten emäntänne ja lastenne kanssa ja kaikkein totuuden apulaisten ja palvelevaisten vaimoin kanssa. Rohvaiskaa sydämenne uskomaan, veljet rakkaat ja sisaret ja matkakumppanit oikeaan Isänmaahan, kaikki synnit anteeksi, vielä viimeisetkin epäilykset, jotka mekin täältä asti annamme ja todistamme rakkaalla sydämellä Herran Jesuksen siunattuun nimeen ja kalliiseen vereen, joka on rakkaudesta ulosvuotanut viattoman Karitsan avatuista haavoista. Tehkäämme työtä vähän aikaa, veljet ja työkumppanit, näinä Ihmisen Pojan tulemisen päivinä, että kaikki Jesuksen lampaat tulisivat johdatetuiksi Jumalan sanan valkeudessa sen virran rannalle, jonka toisella puolen on oikea kotimaa. Rukoilkaa, rakkaat veljet ja sisaret, meidänkin edestämme, että mekin jaksaisimme iltaan asti työtä tehdä sillä lahjalla, jonka Herralta saaneet olemme, ja että Jumala varjelisi nieitä kaikesta pahasta tässä vaarallisessa maailmassa, jossa usein on vastatuuli Jesuksen opetuslapsille, mutta sen uskomme, että Jumala johdattaa niin onnellisesti, että kerran kostumme tynnelle rannalle täältä vieraalta maalta, jossa ei enää eroita valtameret. Ja siinä uskossa sanomme hyvästi, että kerran yhteen tulemme ijankaikkisuuden kirkkaassa ilmassa. Näitä merkitsee seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Kuoksu, Mikael Mickelsen, Ville Nieminen, Daniel Josefsen, S. N. Vesterinen, Nils Jensen, P. Martikainen, Johan Mäntyvaara, Kaarlo Toivonen, Frans Parakka, F. Siipola, Viktor Björkman, K. R. Erlandsson, Aug. Isaksson, Gunnar Jönsson, Johan Stöckel, Isak Isaksson Stålnacke.

Lahdessa tammikuun 20. 1931.

Rakkaat ja ikuiseen muistoon jääneet vanhimmat ja uskolliset työntekijät Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä Isak Kuoksu, Frans Parakka, Viktor Björkman, Isak Stålnacke ynnä muut saarnaajat teidän rakkaitten emäntänne ja lastenne sekä koko sen siunatun Herran

lauman kanssa, joka teidän ympärillänne on Ruotsin Lapinmaassa. Jumalan ja meidän Herran Jesuksen armo ja rauha Pyhässä Hengessä lisäantyköön teille nyt ja aina sodan ja kilvoituksen loppuun ja voiton päivään asti! Amen.

Tällä onnen toivotuksella tervehdämme teitä, ikuiseen rakkauden muistoon jääneet vanhimmat kaikkein saarnaavaisten miesten, palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa tästä Lahden kokouksesta, johon on tullut meidän rakkaat lähetysmiehet V. Nieminen, S. N. Vesterinen sekä paljon muita saarnaajia ja kristityitä, jossa olemme yksimielisesti kokoontuneet Jumalan sanan ympärille ja olemme saaneet kuulla niitä rakkaita terveisiä, joita meidän lähetysmiehemme ovat kertoneet suullisesti Gellivaaran joulukokouksista, jotka ovat liikuttaneet saarnaajain ja kristittyin sydämiä. Olemme myös saaneet lukea ja kuulla niitä kalliita ja opettavaisia lähetyskirjoja, jotka ovat meidän sydäntämme lohduttaneet kaikessa murheessa ja ahdistuksessa, sillä autuaallisella toivolla, että vieläkin saamme turvattuna olla tämän ensisyyntyneen seurakunnan helmassa osallisena siitä sydämellisestä huolenpidosta, jonka olemme osaksemme saaneet niin monta vuosikymmentä Suomenkin maalla. Emme voi, vanhimmat rakkaat, millään maksaa eli palkita teidän rakkauttanne ja sitä raskasta työtä, jota olette tehneet väsymättömänä meidänkin sielumme onneksi ja autuudeksi ja jolle työlle on Jumala, rakas Isä, niin suuren siunauksen antanut, josta Jumalalle, rakkaalle Isälle, kiitos ja ylistys.

Ja nyt kiitämme teitä, rakkaat vanhimmat, ja koko Lapinmaan seurakuntaa niiden kalliitten lähetyskirjain ja terveisten sekä kaiken neuvon ja rakkauden edestä juuri sydämellisesti ja toivomme, että Jumala antaisi terveyttä ruumiinkin puolesta ja pitkää ikää teille, rakkaat vanhimmat, tämän siunatun kristillisyyden menestykseksi ja kaikkein lastensa suojaksi ja turvaksi, jotka ovat turvansa löytäneet esikoisten seurakunnan helmassa, ja meidän hartain toivomme on, että Jumala antaisi soveliaan ajan, että voisitte täyttää meidän anomisemme, kuin meiltäkin on kuoleman enkeli niin monta uskollista työntekijää pois ottanut, ja olemme jääneet heidän hautainsa päälle työtä tekemään suuressa heikkoudessa tällä vaarallisella ajalla, kun pahuus ja vääräys paisuu päivä päivältä, ja vihollinen muuttaa niin moneen muotoon itsensä, että saisi paremmin voitetuksi ja pääsisi ryöstämään saalista itselleen. Kuitenkin on Jumala tähän asti meille voiton antanut hänen laupeutensa tähden Herran Jesuksen sovintoveren voiman kautta.

Emme tiedä muuta, vaan sanomme kaikki saarnaajat meidän vaimomme ja lastemme ja tämän koossa olevan kristittyin lauman kanssa

sydämen rakkaat terveiset kaikille saarnaajille teidän rakkaitten emäntäihne ja lastenne kanssa sekä koko Herran laumalle Ruotsin Lapinmaassa ja jätämme hyvästi näillä sanoilla, että synnit ja viat ovat teille siellä ja meille täällä Herran Jesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovintoveressä anteeksi annetut, ja uskomme, että pian tulemme yhteen siinä maassa, jossa vaivat runsaasti palkitaan. Ja rukoilkaa meidänkin edestämme, että voiton päällä pysyisimme loppuun asti! Seurakunnan kanssa ja puolesta

Evald Rantanen, A. Salminen, K. Luoma, A. Holm, Juho Hirvonen, A. R. Salminen, K. Helenius, J. Karhu, Joel Ahonen, S. N. Vesterinen, E. Masalin, J. H. Auramo, Ville Nieminen, S. Salminen, J. Lahtinen, K. F. Nieminen, Aulis Zidbäck.

Kirjoitettu Parakan kylässä 30/3 1931.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä S. Vesterinen ja Joonas Karhu ynnä Herran lauman kanssa, joitten kanssa koolla olette Herran nimeen. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtooseen asti! Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme teitä tästä Parakan kylästä, jossa olemme olleet koolla viikon päivät Herran nimeen paljon saarnaajia ja suuri kristittyin paljous. Ja Jumalan sanalla on sama voima kuin ennenkin; vieläpä Jumala vahvistaa aina sanansa seuraavaisten merkkein kautta.

Saan ilmoittaa, että sain preivin tänä päivänä Vesteriseltä ja Karhulta, jonka edestä kiitän juuri sydäimestä, jossa on sydäntä liikuttavia ilosanomia, että vielä ilmestyy kaipaavia sieluja, jotka kuulevat Paimenen äänen. Antakoon se suuri Luoja armonsa, että vartijat Sionin muurilla jaksaisivat huutaa, mitä aika kuluu. Näemme teidän kirjoistanne, että kysytte: "Josko te tulette tänä keväänä tänne Suomeen." Sitä pyyntöä emme voi nyt täyttää, sillä niin paljon on hätähuutoja ja avunpyyntöjä, joihin olemme sidotut. Ja vielä sekin, kun jouluna luvattiin lähetys Itä-Norjaan, niin emme voineet kokonansa kieltää Länsi-Norjan veljiltä, että kun he tulevat takaisin Itä-Norjasta, että sinä aikana olla koolla edes yhdessäkään paikkaa, ja jos vielä Itä-Norjan veljet seuraavat, saada heitä puhutella.

Se oli minun haluni saada kaksi postillaa, ja Fransi samaten, Salomon Fjellborg 2 uusia postilloita. Ja ei nyt muuta, vaan olkaa tervehdetyt sydämellisellä rakkaudella, rakkaat veljet ja sisaret Suomen maalla, saarnaajat ynnä Herran lauman kanssa, jotka kanssanne ja kanssamme ovat kilvoittelemassa yhtä Isänmaan rantaa kohti, seuraten sitä suurta Ristin-kantajaa ja orjantappuroilla kruunattua Kuningasta, joka on tälläkin etsikon ajalla koonnut yhden piiskuisen lauman ristinsä ympärille; ja Hyvä Paimen sanoo: "Pitää olla yksi lammashuone ja yksi paimen." Emme ole heikon telan päällä seisomassa, rakkaat veljet ja sisaret, vaikka maailma hukkuu sekä lihallisen että hengellisen vääryyden kanssa. Meitä on Jumala armahtanut ja pimeydestä valkeuteen saattanut ja saatanan vallasta Kristuksen tykö perimään sitä suurta autuutta, jonka Jumala on omillensa valmistanut, ja niin suuri paljous on kunniaan kostunut.

Ja olkaa nyt tervehdetyt sydämellisellä rakkaudella! Ja vielä todistamme Jumalan puolesta synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä, siinä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä; sen muistakaa vielä kuoleman virran rannallakin, ennenkuin silmänne kiinni painuvat, ja rukoilkaa minun ja meidän edestä! Merkitsee veljenne ja kanssapalvelijanne Herrassa:

Isak Olsson Fors, Frans L. Vettainen, Isak Stålnacke, Johan Stöckel,
August Isaksson, J. H. Olsson, Salomon Fjellborg
ynnä Herran lauman kanssa.

Kuoksussa se 27. päivä huhtikuuta 1931.

Tulen tykösi, rakastettu veli ja uskollinen työntekijä Herran viinamäen raskaassa ja paljon painavassa työssä, Ville Nieminen. Kiitoksia kirjeesi edestä, jonka olen saanut, joka oli kirjoitettu jo 15. päivä helmikuuta. Tämä minun vastaukseni on kyllä viipynyt ylen kauan; kun olen ollut reisulla, niin ei ole tullut vastatuksi. Vaan nyt vastaan jollakin harvalla ratilla ja annan tietää, että me voimme hyvin ruumiin puolesta kaikki saarnaajat ja meidän perheittemme kanssa ja uskomassa olemme niinkuin ennenkin.

Olkaa nyt tervehdityt, rakkaat ystävät siellä Etelä-Suomen maalla, kaikki saarnaavaiset miehet ja palvelevaiset vaimot kaikkein totuuden apulaisten kanssa, jotka yhtä armon ilmaa hengitätte ensiksisyntyneen seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä rauhan siteen kautta, joka on rakkaus. Sentähden vihamies pyytää kylvää rikkaruohon sieme-

niä Jumalan peltoon, ja niitä kuljettavat moninaiset opetuksen tuulet, niinkuin ne, jotka hellällä evankeliumilla ihmisten mieliä noudattavat eivätkä raski maailman joukkoa loukata synnin nuhteella, eivätkä parannussaarnalla niitä, jotka ottavat luvallisuutta vähäisille synneille, jotka kuitenkin turmelevat hyvän omantunnon, joka kuitenkin pitäisi kaikkein kristittyin säilyttämän vielä paremmin kuin katoovaista kultaa. Kaikki on muu katoovainen, vaan usko hyvässä omassatunnossa on katoomaton. Voi kuinka autuaat ovat ne matkamiehet katsella kuoleman virran rannalla, kun jättävät hyvästi niille, jotka jäävät tälle puolelle sillattoman virran, jossa on usein sumuinen ilma, ettei voi matkamies nähdä sitä kaitaista tietä, joka viepi ijankaikkiseen elämään.

Usein katson sieluni silmillä teitä sinne Etelä-Suomen maalle, jossa on niin paljon ystäviä, joittenka kanssa olemme matkaa tekemässä tätä vierasta maata läpi, jossa on niin monta vaaraa ja vahingollista tienhaaraa, että usein saavuttavat raskaat epäilykset, että kostunko minä perille siihen oikeaan kotimaahan, johon henkeni huokaa tästä savimajasta niitten ystävain ja työkumppanien perään, jotka jo käyskentelevät ijankaikkisuuden ihanalla rannalla ja siellä veisaavat voiton virttä Jumalalle ja tapetulle Karitsalle alati ja ijankaikkisesti; ja silloin ei lohdutus loppu ijankaikkisesti. Siinä toivossa kilvoittelemme, rakkaat veljet ja sisaret, että mekin illaksi kotia kostuisimme ennenkuin aurinko laskee ja ovet kiinni pannaan. Ja uskokaa, rakkaat veljet ja sisaret! Minäkin täältä asti annan ja todistan kaikki synnit anteeksi Herramme Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä. Ja se muistakaa vielä kuoleman virran rannallakin, ennenkuin silmänne kiinni painuvat! Ja rukoilkaa, rakkaat ystävät, minun ja minun perheeni edestä! Tätä pyytää vähin veljenne elämän kaidalla tiellä

Isak Kuoksu.

Sano minun terveiset Evalt Rantaselle, A. Holmille ynnä heidän vaimoinsa ja lastensa kanssa ja kaikille saarnaajille vaimoinsa ja lastensa kanssa ja kaikille kristityille, joitten nimiä en saata mainita, vaan on kuitenkin nimenne kirjoitettu taivaassa.

Mitä sinä kysyt niistä kirjoista, kun ne painetaan, paljonko tänne niitä menis, niin olemme saamaajain kanssa arvelleet, että kyllä kuitenkin tuhannenviisisataa, mutta minä ajattelen, että menis kaksituhatta kappaletta; sais lähettää kun ne valmistuvat. Kirjoitti

Se sama.

Kolehmainen sanoi, että silloin kuin Nils Rappi ja Kustaa Kinnari olivat kristillisyyttä johtamassa, silloin on kerta joka vuosi saarnaajat koontuneet yhteen, ja silloin on ollut hengellinen hallitus voimassa Suomen kristillisyydessä, ja ne saarnaajat ovat olleet tunnetut Raattamaalle; vaan kun ne tulivat jotenkin vialliseksi, niin niitä ei korjattu eli ei anteeksi annettu, vaan kiellettiin saarnaamasta. Ja Raattamaa sanoi, että se ei ole tosi, että ne ovat niin kauas langenneet. Ja tässä uskon minä, että on Suomen kristillisyyden alkusyy hajoamiseen.

S. s.

Jos on niitä Isak Nikun kuolemanmuistoja, niin jos niitä saisi tänne; niitä ei ole saanut kuin joku osa.

Kirjoitettu Suomessa, Padasjoella kesäkuun 20 p. 1931.

Rakkaalle vanhimmalle ja uskolliselle Sionin muurin vartijalle Isak Kuoksulle ynnä teidän rakkaan emäntänne ja lastenne kanssa. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja aina elämänne ehtooseen asti!

Tällä rakkauden ja rauhan tervehdyksellä tervehtelen teitä, sydämeliseen ja unohtumattomaan muistoon jääneet ystävät, ja kiitän teitä sen rakkaan ja lohduttavaisen kirjeen edestä, jonka sain ilolla vastaan ottaa, josta näimme, että olette terveenä, josta Jumalalle kiitos! Minä olen myös terveenä perheeni kanssa ja kaikki saarnaajat täällä Suomessa, ja lähetysmatkoilla olemme olleet ja Jumalan sanaa saarnanneet, ja Jumala on antanut sanallensa siunauksen, niin että maailmasta ja eriseurasta on tullut veripunaisen oven Herran Jesuksen kautta sisälle johdatetuksi oikeaan seurakuntaan, joka on ensiksi kivulla uudestisyntynyt siellä Ruotsin Lapinmaalla ja sieltä itsensä levittänyt oikean raamatullisen lähetystoimen kautta neljän ilman alle, niin että mekin olemme valkeuden saaneet, ja sen työn hedelmänä, jota tehneet olette, rakkaat vanhimmat ja koko Lapinmaan seurakunta, on yksi piskuinen lauma Suomenkin maalla, jossa vielä armonlintusten laulu kuuluu nämäkin Ihmisen Pojan tulemisen päivinä.

No yksimielisyys ja rauha on saarnaajain välillä ja yleensä kristillisyydessä, vieläpä rakkauden siteellä yhteen liitetty. Muuten tuntuu tämä mailman meno niin kummalliselta, niinkuin olisi myrskyn hanke, mutta sen uskomme kuitenkin, että Jumala omansa varjelee ja johdattaa tämän vaarallisen maailman läpi yhteen rauhan satamaan monesta kielestä ja

valtakunnasta Euroopan ja Amerikan maalta. Rukoilkaa, rakkaat ystävät, minunkin ja minun perheeni edestä, ja kaiken valvomattomuuden ja suurta syntisyyttä rukouksen anteeksi.

Olkaa nyt tervehditty, rakas vanhin teidän rakkaan emäntänne ja lastenne kanssa, minulta vaimoni ja lastemme kanssa ja Evald Rantaselta ja A. Holmilta ja heidän perheiltänsä ja meidän ympärillä asuvilta kristityiltä, ja sanokaa meidän terveisemme rakkaille vanhimmille Frans Vetaiselle, Viktor Björkmanille, Isak Stålnackelle ynnä muille saarnaajille heidän rakkaitten emäntänsä ja lastensa kanssa ja ympärillänne asuville kristityille. Eikä nyt muuta, vaan sanon hyvästi näillä sanoilla, että teidän ja meidän synnit on anteeksi annettu Herran Jesuksen pyhässä nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä.

Sitten kirjoitamme enempi Lahden juhannuskokouksista, jotka pian alkavat. Oi kuinka autuaallista olisi ollut nähdä teidänkin kasvojanne! Kyllä usein muistelemme teitä sydämellisellä rakkaudella, ja Jumala antakoon teille, vanhimmat, terveyttä ja pitkää ikää! Tätä toivoo vähin veljenne elämän tiellä

Ville Nieminen.

Calumet, Michigan, kesäkuun 27. päivä 1931.

Tykö unhottumattomaan rakkauden muistoon jääneet vanhimmat ja Sionin muurin vartijat siellä Ruotsin Lapissa: Isak Kuoksu, Frans Parakka, Viktor Björkman, Isak Stålnacke, Johan H. Olsson, S. H. Stålnacke, August Isaksson, Johan Mäntyvaara y.m. y.m. rakkaitten emäntäinne ja lastenne ja ympärillänne olevan Herran lauman kanssa. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja Pyhän Hengen osallisuus vahvistakoon teitä vielä hengessä ja verensä voimalla ja antakoon pitkän iän ja ruumiin terveyttä vielä edeskin päin sotarinnessa seisomaan meidän ja monen tuhannen turvaksi ja suojaksi.

Onnen, rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tervehdämme teitä, rakkaat vanhimmat ja kiitämme sydämen pohjasta kaikkein kalliitten kirjain, neuvoin ja opetusten edestä, sekä suullisten että lähetyskirjain kautta, sekä entisten että viimeisten edestä, vieläpä senkin kirjan edestä, jonka olette Astoriaan kirjoittaneet, jonka saimme juhannuspäivän iltana, joka on yksi kallis kirja, jossa on totuus valheen rinnalle.

Nyt olemme kokoontuneet tänne Calumetiin juhannuskokouksiin, ja on harvoja muista valtioista, ja harvat ovat saarnaajat, jotka ovat tul-

leet kokoukseen. Salomon Johansson vanhin ei voinut tulla vanhuuden heikkouden tähden, enempi kuin Starkka-vanhinkaan. Caleb Eriksson ei voinut tulla luonnollisten esteitten tähden, Petter Korhonen tuli juhannusaattona ja tuli heti kipeäksi ja ei ole voinut ylös nousta, ja se tuntuu, että hän jättää meidät. Englannin kieliset saarnaajat ja muut kristityt ovat olleet estetyt tulemasta enempi luonnollisten asiain tähden.

Jesuksen nimeen olemme kuitenkin kokoontuneet, ja ihmisiä on koontunut, että on kokoushuone ollut täynnä, ja saarnaajat ovat saarnanneet sillä lahjalla, jonka Herralta saaneet ovat. Ja Jumala on vahvistanut sanansa seuraavaisten merkkein kautta, että on murheen ja ilon äänet kuuluneet, että on vaikuttanut murheen synnistä ja ilon autuudesta; kun synnit on anteeksi saarnattu katuvaisille, on ilon ja kiitoksen ääni kuulunut. Ja kansa, joka on kokoon tullut, on rauhallisesti kuunnellut viimeiseen asti. Se on näyttänyt ja tuntunut, että on jotakin perään ajatusta, eikä tiedä, mitä Jumala vaikuttaa, kun työtä tehdään yhdistetyillä voimilla kärsivällisyydessä. Aina saamme sanomia kuulla, että kuinka kuoleman enkeli ottaa yhden ja toisen matkakumppaneistamme, niinkuin Isak Färdig ja Lehtolan emäntä Valpuri Lake Nordenista, ja viimeksi Arvo Toivosen emäntä Ida, joka eilen haudattiin, ynnä monta muuta, joka on meille muistutus, ett'ei ole tässä katoovaisessa maailmassa yhtään vahvaa asuinsijaa, vaan tulevaista me etsimme, ja sitä pyydämme vielä, että rukoillette meidänkin edestämme Jumalaa, Isää, Jesuksen nimeen, että antaisi uskon rohkeutta ja rukouksen voimaa, että voittaisimme sen päämaalin, jonka perään olemme kilvoittelemassa. Rakkaat terveiset sanomme teille kaikille kaikilta saarnaajilta ja muilta kristityiltä, jotka tässä Johanneskokouksessa ovat koolla olleet. Emme näe teissä syntiä. Synnit ovat teille ja meille anteeksi annetut Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä. Ja siinä uskossa ja toivossa olemme, että kerran yhteen tulemme ijankaikkisuuden ihanalla rannalla. Silloin saamme aina yhdessä olla eikä tarvitse koskaan erota. Rukoilkaa edestämme! pyytävät vahimmät matkakumppanit elämän kaidalla tiellä, seurakunnan kanssa ja puolesta:

Wm. Koppa, Johan Huumola, Alex. Ritola, Matti Kinnunen, Johan Puuri, Emil Liimatta, Simon Kalliainen, Jacob Qvist, Salomon Johansson, N. P. Starkka, Samuel Juvonen, Leo* Lobbstaël, F. P. Ward, Arthur Niska, Arthur Hivala, Hjalmar Wanttaja, Leonard Hansson, Albert Björk, Johan Paso, H. L. Hammas, Arvo Toivonen, A. Westola, Isak Revoniemi, Sandra Simonson, H. Ruonavaara.

Olemme lukeneet sen Astorian kirjan juhannuskokouksessa. Lähetystoimesta emme puhuneet mitään, kun ei ollut mistään kutsuja. Juhannuskokouksissa puhuttiin sillä tavalla, jos ei tämän vuosiluvun ajalla tule mihinkään vaatimusta, niin juhannuskokoukset ovat tulevana vuonna Gacklessa.

Vadsö, 19. 9.1931.

Rakkaille vanhimmille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä: Viktor Björkman, Isak Kuoksu ja Frans Parakka ynnä muitten saarnaajain ja koko esikoisten seurakunnan kanssa Ruotsin Lapissa. Armo ja rauha Jumalalta olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtoon asti! Amen.

Tämän tervehdysten kautta lähestymme me toivottaen teille, vanhimille ja saarnaajille, pitkää ikää ja ruumiin terveyttä, että voisitte Herran laumaa kaita kaikkialla, missä Jumalalla eläviä lapsia on. Tahdomme ensiksi lausua sydämelliset kiitokset teille, kun saimme sen armon taas, että rakkaat ja kalliit lähetysmiehet, Daniel Josefsen ja Kristen Hansen Länsi-Norjasta, ovat taas käyneet meidän tykönämme koettelemassa Pyhän Hengen valossa niitä vaikeuksia ja kiusauksia, jotka ovat meidän keskuudessamme olleet. Heidän vakavan johdatuksensa kautta ovat asiat meille kirkastuneet, että itsekukin on saanut Jumalan sanasta osan, mikä hänelle tullut on, ja on itsekullekin kirkastunut tunnolle, missä hän on syntiseksi ja vialliseksi tullut, ja niin on Jumala armon voiman antanut meille, että on taas parannukset tehty ja anteeksi pyydetty kylmiä ja poislykkäviä sanoja, ajattelemattomia menetelmiä ja myöskin pelkoa, ettei meillä ole turvaa ja suojaa äitiseurakunnan helmassa. Teidän, rakkaitten vanhimpien ja isien, kautta on anteeksi pyydetty ja anteeksi todistettu sydämeistä, ja niinkään on ilo ja hyvä mieli taas täyttänyt rintojamme. Rukoilkaa tekin meidän edestämme, että rauha ja rakkaus kasvaisi näitten parannustemme päälle! Ja rukoilemme myöskin teiltä anteeksi kaikkia syntejä ja vikoja, vääriä valvomisiasia ja epäileviä ajatuksia, pelkoa ja turvattomuuden tuntoa. — Tämän rukouksen kanssa lähetämme sitten rakkaita terveisiä teille, kaikille vanhimmille ja saarnaajille, ynnä koko ensiksi syntyneen seurakunnan kanssa Ruotsin Lapissa. Kantakaa meitä aina sydämässänne ja muistoissänne, holhoten ja ruokkien meitä niinkuin lapsukaisia, että mekin ynnä teidän kanssanne kostuisimme perille uskomme päämaaliin, joka on sielun ijankaikkinen autuus. Kirkas-

takoon Jumala meillekin täällä, kuinka kallis on autuuden asia, etfemme uneliaiksi tulisi.

Jääkää sitten hyvästi Jumalan armon haltuun! Muistakaa meitä rukouksissanne!

Merkitsevät teidän heikot veljenne Herrassa:

Karl Sirkka, Andreas Børresen, Erik Trosten, Erik Guttormsen, Daniel Sjölund, Mathias Ollila, Oskar Hildonen, Anton Jensen, Karl J. Jensen, Antti Jumisko, Bernhard Siorovainia, Axel Jakola.

Gellivaara se 28. 9.1931.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä: Karl Sirkka, Andreas Børresen, Erik Guttormsen, Erik Trosten y.m. saarnaajat ja se valittu lapsilauma siellä Norjan meren rannalla, jotka hengitätte yhtä armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja elämän ehtooseen asti! Amen.

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tervehdimme teitä ja annanamme tietää, että olemme saaneet teidän rakkaan ja kalliin kirjeenne, kirjoitettu Vesisaareissa 19.9.1931, jonka edestä kiitämme sydämeistä. Näemme kirjeestänne, että olette kokoontuneet yksimielisesti tutkimaan ja koettelemaan Jumalan sanan valkeudessa kristillisyyden korkeita asioita meidän ja teidän kalliitten lähetysmiesten läsnäollessa: D. Josef sen ja Kristen Hansen, ja siinä on kirkastunut, missä kukin on syntiseksi tullut, ja sovintoita on tehty ja anteeksi anottu toiset toisiltanne sovintoveren voimassa ja unhoitettu ijankaikkisella unhoituksella. Sentähden, rakkaat veljet, tehkäämme työtä vielä eteenkin päin, että Herran lauma pysyy koossa ja hengen yhteydessä rauhan siteen kautta esikoisten seurakunnan helmassa, johon kootut olemme kaikilta neljältä ilman suunnalta nautitsemaan tulevaisen maailman voimaa ja sen makeutta uskon kautta hyvässä omassatunnossa, josta Jumalalle, rakkaalle Isälle, olkoon kiitos ja kunnia.

Me myös saarnaamme ja todistamme kaikki synnit, viat ja puutokset Jumalan puolesta anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja veressä; sen uskokaa, rakkaat veljet ja sisaret, huonoimmallakin ajalla! Emme ihmettele, että koettelemuksen hetkinä ihminen heikontuu, sillä moninaisissa

me kukin puutemme ja ihmisheikkoudella olemme käärittynä. Sentähden tarvitsemme toinen toisiamme ja kantaa toinen toistemme heikkoutta anteeksi antavaisella sydämellä armoistuimen eteen, että se siunattu Jumalan työ, jota meidän kristillisyytemme vanhimmat ovat tehneet monen vaivan kautta, saisi menestyksen, ja autuutta kaipaavaiset sielut, joilla totinen halu on autuaaksi tulla, saisivat olla suojassa Kristuksen hengellisen hallituksen alla.

Ja ei nyt muuta, vaan siinä uskossa olemme, että meidän ja teidän synnit on anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä ja veressä. Siinä toivossa sanomme hyvästin, että pian yhteen tulemme uuden ilman kirkkaudessa, jossa ei enää matkan vaivat muistu mieleen, eikä syntiturmelus vaivaa niinkuin täällä, jossa huokaamme ja räsitetut olemme monta kertaa. Sydämen rakkaita terveisiä sanomme Herran laumalta täältä sille Herran laumalle, joka siellä teidän ympärillänne on ynnä saarnaajille. Tätä pyytävät teidän heikot veljenne elämän kaidalla tiellä:

Viktor Björkman, Isak Kuoksu, Frans Parakka.

Lahti 24. päivä marraskuuta 1931.

Rakkaille vanhimmille ja uskollisille Sionin muurin vartijoille Isak Kuoksu, Frans Parakka, Viktor Björkman ynnä muut saarnaajat siellä Ruotsin Lapinmaalla ynnä teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja koko se siunattu Herran lauma teidän ympärillänne saarnaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa, jotka yksi olette ja olemme esikoisten seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä. Jumalan armo ja rauha levätköön henkenne päällä nyt ja iankaikkisesti!

Tällä onnentoivotuksella tervehtelemme teitä, ikuiseen rakkauden muistoon jääneet ystävät, ja kiitämme juuri sydäimestä niitten ilahduttavain ja rakkaitten terveisten edestä, joita olemme saaneet meidän rakkaitten veljämme R. Salmisen ja J. Karhun kautta, jotka ovat taas tuoneet autuaallisia sanomia siitä maasta, jossa Herra Jesus on ensin eläväksi syntynyt syntisten sydämissä. Ja se äiti on huolen pitänyt neljän tuulen alla Euroopan ja Amerikan maalla niistä lapsista, jotka ovat äidin syliin syntyneet ja siinä pysyneet, joista on suuri paljous jo siirtynyt lämpimämpään maahan.

No terveenä ovat saarnaajat palanneet etelä-Suomeen ja ovat pitäneet

kokouksia Torniossa, Pellonkylässä ja Turtolassa, ja kumpaisestakin kylästä on pyyntö pantu, että kevätlähetys kävisi Torniossa. Me olemme käyneet Vesterisen kanssa aina Sotkamossa asti. Siellä ei ole koskaan saarnattu; sinnekin pyysivät kyynelten kanssa, että keväällä saada saarnaajia. Oulusta pohjoiseen, Utajärven Sangissa, siellä on vanhoillislaestadiolaisia ollut, mutta nyt on niin suuri nälkä tullut puhtaan Jumalan sanan perään, että siellä on heräys kansassa. Siellä oli viime talvena rakkaat veljet Vesterinen ja Karhu, ja nyt olimme taas. Siellä anoivat paljot anteeksi uskottomista ja eriseurasta, ja Jumala on sytyttänyt rakkautensa tulen. Juorkunassa oli myös kokous, ja pyyntöjä oli aina ylös Kemijärvelle päin. Se tuntuu siltä, että Jumala vielä etsii Pohjanmaan kansain seurasta omiansa; kyllä on työtä paljon ulkona ja sisällä.

Nyt olemme tässä Lahden kaupungissa. Minäkin tulin näitä veljiä tervehtimään ja saamaan terveisiä Lapin kokouksista. Veljet ovat poikenneet tervehtelemässä Kemissä, Oulussa, Tampereella ja nyt tästä tulevat Padajoelle ja sieltä Lappeenrantaan tervehtelemään kristityitä.

Terveenä olemme kaikki saarnaajat täälläkin Suomessa, ja saarnaajat ovat matkoilla, enkä osaa mitään erikoista sanoa, kun mitä ovat veljet teille kertoneet, vaan sanomme yksimielisesti näitten saarnaajain ja Lahden kristittyin kanssa juuri sydämelliset terveiset kaikille teille, rakkaat vanhimmat ja saarnaajat, teidän emäntäinne ja lastenne kanssa ja koko Herran lauma siellä teidän ympärillänne, ja sanomme hyvästi näillä sanoilla, että synnit on anteeksi annettu teille ja meille Herran Jesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovintoveressä, joka on vuotanut viattomasta uhrista, jolla verellä on puhtaaksi pesty Karitsan Morsian pohjoisessa ja etelässä, ja se halu meilläkin on, että Jumalan neuvoja seurata iltaan asti. Jumala antakoon teille pitkää ikää ja terveyttä ruumiinkin puolesta, ja pitäkää meistäkin huolta eteenkinpäin niinkuin tähänkin asti ja rukoilkaa meidän edestämme! Tätä pyytävät seurakunnan kanssa

Ville Nieminen, J. Karhu, R. Salminen, J. Ahonen, E. Masalin, S. Salminen, A. Zidbäck, H. Nieminen, K. Helenius, K. Nieminen, J. Lahtinen y.m.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, joulukokouksessa,
30. pv. jouluk. 1931.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja paljon painavassa työssä: Evald Rantanen, J. Ahonen, K. Luoma, A. Holm, J. Hassinen, M. Hulkkonen, J. Karhu, R. Salminen ynnä kaikki

muut saarnaajat teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja koko se siunattu Herran lauma siellä Suomen maalla, jotka yhtä armon raitista ilmaa olette hengittämässä ensinsyntyneen seurakunnan helmassa ja sen opin kuuliaisuudessa. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha kasvakoon ja lisääntyköön nyt ja tämän vaivaloisen sodan ja kilvoituksen loppuun asti!

Tällä onnen toivotuksella tervehdimme teitä, rakkaat ja unhoittumattomaan muistoon jääneet ystävät, ja annamme tietää, että olemme terveenä kaikki saarnaajat ja olemme taas autuaallista joulujuhlaa viettäneet tässä Gellivaaran kirkonkylässä, johon on kokoontunut suuri lauma kristityitä ja paljon saarnaajia monesta valtakunnasta: Suomesta, Itä- ja Länsi-Norjasta ja Luulajasta ja eri puolilta Ruotsin Lapinmaata tutkimaan ja koettelemaan kristillisyytemme tärkeitä ja painavia asioita niin lavialle kuin elävän kristillisyyden voimallinen ääni kuulunut on ja se vastaanotettu Euroopassa ja Amerikan maalla. Kiitämme juuri sydämestä niiden rakkaitten kirjeitten edestä, joita olemme saaneet ilolla vastaanottaa, joissa on yksi rauhan ja yksimielisyyden ääni, ja myös niiden terveisten edestä, joita Suomen veljet suullisesti ovat tuoneet. Autuaallisia sanomia olemme saaneet kristillisyyden laveudesta, läheltä ja kaukaa, aina Tyynen meren rannalta asti, kirjeiden kautta ja saarnaajain kautta niin lavialta, kun on suullisesti läsnä. Ja avun pyyntöjä on monelta kantilta sekä kirjain että lähetysmiesten kautta, että saada saarnaajia täältä Lapista; ja Lapinmaan seurakunta on päättänyt lähettää saarnaajat ensi keväänä Suomeen, jos voittamattomia esteitä ei tule.

Yksimielisesti tervehdimme teitä, kaikki saarnaajat täältä Lapinmaalta, vaimoimme ja lastemme ja palveluspiikain ja totuuden apulaisten kanssa, ja myös Länsi- ja Itä-Norjan, Kainuun ja Suomen saarnaajat, teitä, rakkaat veljet ja työkumppanit Herran pellolla siellä Suomenmaan rannoilla, sen siunatun Herran lauman kanssa, jotka kootut olette ja olemme yhdelle Sionin pyhälle vuorelle. Tehkäämme työtä, veljet rakkaat, niin kauan kuin päivä on, varustettuna vanhurskauden sota-aseilla, oikealla ja vassemmalla puolella seisomaan lihallista ja hengellistä vääryyttä vastaan, että se piiskuinen lauma Suomenkin maalla varjeltuna pysyisi oikean äidin sylissä, josta niin monta ystävää on lentänyt yli kuoleman sillattoman virran senkin jälkeen, kuin viimeksi lähetys Lapista kävi, niinkuin olemme sanomia saaneet. Eikä ole meidänkään aikamme pitkä tämän vieraan ja kylmän maan päällä. Sentähden, rakkaat veljet ja sisaret, valvokaa vähän aikaa sen suuren yönvalvojan kanssa ja katsokaa uskon avatuilla silmillä sitä kaitaista kirkkotietä, jonka sieluimme ystävä on avannut suurille syntisille aina Jumalan Paratiisiin asti ja on voiton merkkiä näyttänyt

murheellisten opetuslasten salissa. Uskokaa turvatulla sydämellä, kristillisyyden veljet ja sisaret ja ijankaikkisuuden matka- ja työkumppanit, jotka monen kiusauksen ja murheitten läpi vaellatte Isänmaata kohti. Mekin täältä asti annamme ja todistamme kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen siunattuun nimeen ja kalliiseen sovintovereen.

Ja siinä uskossa sanomme hyvästi, että kerran yhteen tulemme Karitsan emännän häissä, jossa saamme kiittää lunastajaamme puhtaalla ja loppumattomalla ilolla. Kyllä olisi meillä syytä kiittää Jumalaa tänäkin päivänä sen suuren armon ja valkeuden edestä, jonka Jumala on suurena lahjana suurille syntisille antanut ja sen meille säilyttänyt niin monta kymmentä vuotta ensimmäisten vanhimpain hautain päällä, niin että tässäkin kokouksessa on kuulunut katuvaisten syntisten ja armon lintusten ääni monessa kielessä Lapin ja Lannan kansassa. Ja sen valkeuden antakoon Jumala paistaa niin kauan, kuin kostumme kotimaan ihalle rannalle! Rukoilkaa edestämme! Tätä pyytävät seurakunnan kanssa ja puolesta

Isak Kuoksu, Viktor Björkman, Frans Parakka, Daniel Josefsen, Simon Josefsen, Kristen Hansen, Ville Nieminen, S. N. Vesterinen, E. Masalin, N. Lehtonen, K. Nurminen, S. Salminen, K. J. Karisto y.m. y.m.

Kiitämme Suomen veljiä ja sisaria rakennusaineitten edestä, joita on tullut tähän joulukokoukseen.

Samat.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, Gellivaaran kirkonkylässä,
joulukokouksessa vuonna 1931.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: Salomon Johnson, Johan Huumola, William Koppa, Matti Kinnunen, Leo Lobbestael, J. V. Stanley, Johan Muonio, E. Marttinen, Bäckkilä, Caleb Eriksson, Jacob Stickinger, Sasse, Axel Uuskoski, B. Abernathy, Arthur Niska, Emil Liimatta y.m. saarnaajat, totuuden apulaiset, palveluspiiat ja koko Herran lauma Amerikan maalla monessa kielessä aina Atlantin rannalta Tyynen meren rantaan asti. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtooseen asti! Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme teitä, rakkaita veljiä ja sisaria monessa kielessä, tästä joulukokouksesta, johonka taas olemme

kokoon tulleet Herran nimeen: saarnaajia Etelä-Suomesta, Itä- ja Länsi-Norjasta, Luulajasta, Kainuusta ja Lapinmaan seurakuntain kylistä saarnaajia ja kristityitä. Olemme rauhassa ja yksimielisesti saaneet koossa olla tervehtelemässä toisiamme, vieläpä Herran edessä tutkimassa ja koetelemassa tämän elävän kristillisyyden korkeita ja painavia asioita ja lähetyskirjoja, joita myös on tullut Amerikasta tämän jääneen vuoden ajalla suomen- ja englanninkielisiltä saarnaajilta ja kristityiltä läpi maata niin kauas, kuin niitä sieluja löytyy, jotka ovat turvaamassa esikoisten seurakunnan helmaan ja hengen yhteyteen rauhan siteen kautta. Kiitämme kaikkein niitten kirjain ja rakkauden edestä rakkaalla sydämellä, kun vielä se ilosanoma niissä on, että rauha ja rakkaus on saarnaajain ja kristittyin välillä niin kauas, kuin tämä elävä kristillisuus on itsensä leviittänyt itään, länteen, pohjoiseen ja etelään, jossa Kristus hallitsee laillansa, että Herran lauma koossa pysyy yhden paimenen äänen alla, josta Vapahtaja sanoo: "Pitää olla yksi lammashuone ja yksi paimen."

Olemme myös saaneet sanomia Amerikasta monen saarnaajan ja kristityn poismuuttamisesta täältä kuolevaisuuden maasta kuolemattomuuden maahan, niinkuin Peter Korhonen, Fremont Ward ja viimein vanhan ja elämästänsä kyllästyneenä Nils Peter Starkan, joka myös sai pitkän ja vaivaloisen matkansa ilolla päättää, jota hän on jo niin kauan toivottanut itsellensä siinä vahvassa vakuutuksessa, että hän turvattuna laskee päänsä kuoleman enkelin syliin niitten todistusten päälle, joita hän on vahvana ja elävänä kantanut esikoisten seurakunnassa kristillisyyden alkuajoista alkaen, eikä ole siitä liikkunut, vaikka monet eriseurain tuulet ovat vastaan nousseet Amerikassakin alkuajoista alkaen. He ovat päässeet siihen ijankaikkiseen lepoon ja rauhaan, ja vaikka monta uskollista Herran palvelijaa on parhaalla ijällä leikattu eli poisotettu niinkuin rakkaat veljemme ja uskolliset Herran palvelijat Fremont Ward ja Peter Korhonen y.m., jotka ikänsä vuoksi olisivat olleet niin monelle avuksi, mutta kun Jumala on niin hyväksi nähnyt, että ottaa palvelijansa lepoon, niin Hänen tahtonsa tapahtukoon niin maassa kuin taivaassa.

Olkoon nämä kaikki meitä jälkeen jääneitä uudelleen muistuttamassa ja hopittamassa, että joka askel, jolla poljemme tätä syntistä maata, viepi askeleen likemmäksi hautaa, että olisi öljy lampussa, kun Ylkä tulee, sillä maailma lihallisen ja hengellisen vääryyden kanssa seisoo vastaan, ja perkele oman lihan kautta pyytää suostuttaa, jonka tähden on valitutkin usein suuressa vaarassa, että tulee todella kysymykseen pysyä pahan voittajana loppuun asti. Senpätähden tarvitsemmekin rohvaista sydämiämme lujempaan uskomiseen, ettemme kadottaisi sitä kaitaista tietä, jonka päälle olemme jalkamme astuneet ja tehneet yhden särkymättömän avioliiton elä-

vän ja ylösnouseen Herran Jesuksen kanssa olla Hänen seuraajana kuolemaan asti, ja Kristuksen henki sanoo: "Ole uskollinen kuolemaan asti, niin minä sinulle elämän kruunun annan." Seuratkaamme, rakkaat veljet ja sisaret, sitä suurta yönvalvojaa ja orjantappuroilla kruunattua kuningasta, joka täydellisenä voiton sankarina on avannut oven Jumalan paratiisiin ja ensimmäisenä voiton ja kunnian merkinä vahvistaa suuralle syntiselle: "tänä päivänä pitää sinun oleman minun kanssani paratiisissa." Totisesti on suurilla syntisillä syy uskoa ja omistaa uskolla täydellinen lunastus.

Olkaa nyt lohdutettuna, rakkaat veljet ja sisaret Amerikan maalla monessa kielessä! Pian sota ja kilvoitus päätetään, ja aukenee eteen se ijan-kaikkinen kirkas ilma, jossa voittajain ja kilvoittelijain palkka maksetaan ijankaikkisella ilolla ja kunnian kruunulla. Ei silloin enää eroikävä rasita eikä tämä kuolevainen ruumis vaivaa kuolematonta henkeä. Ja ei nyt muuta tällä kertaa, vaan olkaa tervehdetyt kaikki yllämainitut saarnaajat, rakkaitten vaimoinne, lastenne ja koko Herran lauman kanssa, täältä saarnaajain ynnä heidän vaimoinsa, lastensa kanssa ja koko Herran laumalta näitten sanain kanssa, että teidän ja meidän synnit on anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä. Sen mekin todistamme täältä asti kolmeyerhteisen Jumalan nimeen. Rukoilkaa meidänkin edestämme ja kantakaa anteeksi antavaisella sydämellä armoistui-
men eteen, pyytävät veljenne Herrassa seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Kuoksu, Viktor Björkman, Frans Parakka, Isak Stältnacke, Johan Stöckel, August Isaksson, Petter Sitsi, Salomon Fjellborg, K. R. Erlands-
son, Gunnar Jönsson, S. Vesterinen, Ville Nieminen, Kristen Hansen, Daniel Josefsen, Isak Isohuhta, Johan Mäntyvaara, Karl Sirkka, Andreas
Börresen.

Saarnaajain pyyntöjä ja anomisia on tullut Suomesta, Itä- ja Länsi-Norjasta ja Kainuusta, mutta ei ole voitu täyttää kuin Etelä-Suomeen ke-
vätäikana, jos voittamattomia esteitä ei tule.

Samat.

Kiitämme Amerikan veljiä ja sisaria rakennusaineitten edestä, joita on lähetetty Frans Parakan ja V. Björkman'in osoitteella.

Samat.

Itä-Norjasta, Vesisaaresta 12. p. helmikuuta 1932.

Tykö rakkaille vanhemmille ja Sionin muurin vartijoille aikakautemme Betlehemissä Ruotsin Lapinmaalla Isak Kuoksu, Viktor Björkman, Frans Parakka y.m. saarnaajat ja totuuden apulaiset ja palvelevaiset vaimot, joita Jumala on säilyttänyt hengen yhteydessä minun ja niin monen kymmenen tuhannen turvaksi ja suojaksi tällä vaarallisella viimeisen maailman lopun ajalla. Armo ja rauha ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon kaikkein teidän kanssanne aina elämän ehtooseen asti! Amen.

Ensinnä kiitän teitä kaikkia sen ylenpalttisen rakkauden ja kaiken Jumalan sanan neuvon edestä, jota sain osakseni, vaikka se tuntui silloin kuin siellä olin, niinkuin olisin ollut tyhjä astia, jossa ei mikään säily, mutta on jälestä tullut ilmi, että on sen verran jäänyt, että puhdas rakkaus, ja tahtoisin olla kuuliainen niille neuvoille, jotka Jumala on säilyttänyt sen yksimielisyyden kautta Ruotsin Lapin maalla. Kiitän juuri sydämen pohjasta Björkmanin emäntää ja teidän rakkaita lapsia sen rakkaan palveluksen edestä ynnä muita rakkaita veljiä ja sisaria, jota rakkaudesta en saata palkita, mutta uskon, että se kaikkein vanhurskasten Isä on teille palkitseva.

Onnellinen oli matka takaisin palatessa; ensi kokoukset, joissa olimme, oli Strömsnesissa, siitä menimme Ankenesiin, ja olimme siinä koolla, siinä jätimme hyvästin Ofofin saarnaajain kanssa. Siitä matkustimme laivalla Öst-Lofotiin. Siinä olimme kolme päivää. Siihen tuli vastaan Lofotin saarnaajat. Tulimme heidän kanssansa Svolvöriin. Siitä lähdimme veli Börresenin kanssa Honningsvooggiin; olimme siinä kolme päivää veli Nils Jensenin kanssa. Ja tulimme Kjöllefjordiin; olimme siinä 2 päivää. Siitä menimme Mehaminaan ja olimme 4 päivää. Hauskat olivat kokoukset joka paikassa, ja toimme terveisiä äitiseurakunnasta ja Länsi-Norjan kokouksista. Minä puhuin etenkin Kjöllefjordissa niistä hankaluuksista, joista keskustelimme teidän kanssanne. Ja Börresen sanoi olevansa täydellisesti tyytyväinen ja sai nauttia päällenäkyväisellä tavalla Jumalan voimaa etenkin Kjöllefjordin kokouksissa. Ilmat olivat kovat, vaan matkalla olivat hyvät. Börresen oli aivan terve aina Kjöllefjordiin asti; me erosimme Mehaminassa; hän ei tohtinut lähteä hyrdissä Vuoreijan kautta minun kanssani. Minulla oli hyvä ilma aivan kotiin asti. Börresen häättyi olla Mehaminassa toista viikkoa jälkeen, sillä oli kovat ilmat ja pieni laiva, joka meni suoraan Taanaan.

Minä tulin kotiin 22. tammikuuta. Täällä olemme olleet kokouksissa 3 päivää. Kristityitä on ollut Salttjärvestä ja Gulle selvasta, Bادهystä ja Annijoesta. Ja ilolla ja kiitoksella ovat olleet täytettynä, kun ovat saa-

neet kuulla seurakunnalta lähetetyn kirjeen. Börresen ja Guttormsen ovat pitäneet Rikhard Hildosen talossa viime pyhänä. En ole vielä saanut kuulla, menevätkö he Bolmankiin vai tulevatko Varanginperään. Minä olen kirjoittanut Börresenille ja pyytänyt, että lähdemme täyttämään Vuoreijan, Salttijärven, Gullelvelvan ja Vesisaaren kristittyin anomukset. Kyllä olisi paljon työtä yli Taanassa ja Varangissa ja kaikissa niissä paikoissa, joissa uudestakastajat ovat kulkeneet tänä talvena ja saaneet hyvän saarnaajan nimen.

Eriseuraset täällä saarnattavat viikottain ja meinaavat oikein väsyttämällä saada eksyttää niitä harvoja sieluja. Olisi heillä halu ottaa syliinsä niitä Jesuksen verellä puhtaaksi pestyjä lapsia, joita se taivaallinen vanhin on pessyt aikakaudellamme sen ensiksi syntyneen seurakuntansa kautta. Mutta meillä on se usko, että rakas taivaallinen Isä kuulee teidän ja meidän huokauksemme ja varjelee niitä harvoja sieluja yhdistetynä minut heidän kanssaan. Ovat ne kuulemma aikoneet ottaa tutkinnon alle ja tehneet kanteen, että muuten olisi hyvin kristillisyyttä, mutta Sirkka se rakentaa eriseuraa ja haukkuu kunniallisia ihmisiä joka saarnassa, ja sitten lain eteen. Mutta jos se niin tulee, sepä häntä minäkin saan heille näyttää, missä ovat hengelliset tuomarit. Sillä se on selvä, ettei vanhoilliset eikä uuden heräyksen joukko eikä Koskamon ja Erik Jensenin joukko ole itsekään käyneet Jerusalemissa vanhempia oppimassa, niin mitenkä he saattavat yhdistää uudestasintymättömäin pappein kanssa ja tuomita 50 ja 60 vuoden vanhat riidat. Eriseurassilla on ollut kaksi Ryssästä karannutta miestä, jotka ovat tulleet syksyllä Petsamoon, ne ovat niille saarnanneet, yksi tullut ja toinen lähtenyt, emme usko, että he ovat ennen pitäneet rukouksiakaan. Sitten on tullut entinen uudenheräyksen pakanamaan lähetyssaarnaaja Auno, joka on lukenut pastoriksi ja on pastorina Petsamossa. Hän on yhdistänyt meidän pastorin kanssa yhteen kiittämään toisiansa, sillä se meidän pappi, josta muistelin teille, hän on Suomen kielen opissa 4 kuukautta, hän on lausunut hyvää minusta tämän alkukristillisyyden suhteen, ja sillä vihollisen hengellä on nyt suuri hätä varjella kotinsa. Kuitenkin me uskomme niin vahvasti Jumalan armoon ja Hänen suureen laupeuteensa, että Hän, joka on minun ja kaikki Hänen lapsensa siitä kuolemasta eläväksi tehnyt ijankaikiseen elämään elävän uskon kautta, Hän varjelee ja suojelee, että pyssymme voiton päällä.

Sanokaa sydämen rakkaita terveisiä kaikille saarnaajille ja heidän emännilleen ja lapsilleen ja kaikille kristityille siellä teidän ympärillänne! Olkaa minulta vaimoni ja poikaini kanssa enin tervehditty ja kaikilta kristityiltä, Honingsvogin, Kjöllefjordin, Mehamin, Vardön, Vadsön, Salttijär-

ven, Gylnesin, Jakobselvin ja telefonin kautta Taanan ja Lierpolin kristityiltä. Pyydämme rukoilemaan edestämme! Siinä uskossa olemme matkaa tekemässä ja uskomme, että teidän ja meidän synnit, viat ja rikokset on anteeksi annettu Herran Jesuksen pyhässä nimessä ja kalliisti ulosvuotaneessa veressä; sen uskomme silloinkin, kun silmämme kiinni painuvat viimeiseen uneen. Tätä merkitsevät heikot veljenne seurakunnan kanssa ja puolesta:

Karl Sirkka, Edvard Hänninen, Anton Jensen, Aksel Jaakkola, Bernhard Siuruvainen, Josef Simma Martikainen, Petter Jumisko, Karl Joh. Hansen; Madhis Ollila, Hans Vaara.

Terveisiä Erik Trostilta, Rikhard Hildoselta, Saban perheeltä, Daniel Sjölundilta, Nils Jenseniltä, Rolf Johansenilta, Peder Midgardilta, Thoralf Jenseniltä Kjöllef jord. Trosti kävi tällä viikolla. Tervehtäkää Kasurisen perhettä, Aksel Apelqvistin perhettä, Pietiläisen perhettä y.m.!

Ruotsin Lappi, Parakan kylä, helmikuun 29. p. 1932.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille raskaassa ja kalliissa Herran viinimäen työssä, S. Vesterinen, Ville Nieminen y.m. saarnaajat, rakkaitten vaimoinne ja lastenne kanssa ja koko kallis Herran lauma Suomen maalla, jotka teidän ja meidän kanssamme ovat hengittämässä yhtä armon raitista ilmaa sen ensiksi kivulla syntyneen seurakunnan helmassa. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon henkenne kanssa elämänne ehtooseen asti!

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme jollakin harvalla ratilla. Terveenä me täällä olemme, teille kasvoista ja sydämen kautta tunnetut saarnaajat, ynnä perheittemme kanssa, eikä kuulu erityisempää. Saimme kirjan Länsi-Lofotista; autuaallisia sanomia sieltä. Voimallinen hartaus on siellä herännyt. Suuret joukot nuorta kansaa ovat nousseet; kun kirjoittavat, oli jo 80 noussut yhdessä kokouksessa. Itä-Norjasta on hyvät sanomat. Amerikasta kirjoittavat vireästi. Rauhassa ja yksimielisesti tekevät Herran työtä, paitsi se, että Juhani Raution kirjoitukset kummittelevat kuoleman jälkeen, ja Koskimies-piispa lähettää yhden kirkkoherran ja kaksi muuta parasta saarnaajaa suurseuralaisille. Sanovat heidän olevan kovassa touhussa. Luulemme asian aiheutuvan osittain Suomesta, kun papisto näkee, että heidän hyvät toiveensa ei ainakaan täysin

menestyneet Suomen maalla tämän Laestadiolaisen kristillisyyden parantamiseksi, että vanha äiti ei ainakaan saanut hellään helmaansa nukkumaan. Mutta- Herra on sanonut, että Hän ei anna kunniaansa vieraalle.

Olemme me olleet liikkeellä täällä kaikki saarnaajat näissä Lapin seurakuntain kylissä. Emme ole kotona aikaamme kuluttaneet, ja hitaasti se sittenkin menee, vaikka tie on jo niin aikaa auki raivattu. Olen enimmästi ollut Kuoksun kanssa. Nyt lähdän Isak Stålnacken kanssa 2. päivä Gellivaaran ja Tärännön seurakuntiin, ensin Marketan kylään. Sinne tulee myös Björkman kohtaamaan joksikin päiväksi. On meillä ollut ajatus kerjetä varemmin Suomeen, ennenkuin ilmat peräti lämpimät tulevat, joka on Kuoksu-vanhimmalle hankalaa, josta tietysti jälkeinpäin tarkemmin ilmoitetaan.

No en tiedä, rakkaat veljet, muuta, tuli halu jollakin sanalla tervehtää ja kiittää Vesteristä kirjan edestä, ynnä muita veljiä ja sisaria terveisten edestä, joita olemme saaneet yhteisessä kirjassa. Näemme kirjastanne, että etelästä pohjoiseen tahtovat saarnaajia. Kallis asia, antakoon Jumala, rakas Isä, armonsa, että se siunattu siemen, jota niin puhtaana kylvetty on, se on, saarnattu puhtailla omillatunnoilla, ja vaikka niin paljon on vihamies saanut kylvää rikkaruohoa Herran peltoon, mutta se on tapahtunut ihmisten maatessa. Jumalalle, rakkaalle Isälle, kuitenkin olkoon kiitos, että vielä on niitä, jotka ovat valvomassa ja perään katsomassa tällä viimeisellä etsikon ajalla, kun niin kova ilma on maailmassa, ja vihamiehellä on säkki täynnä roskan siemeniä. Valvokaamme me saarnaajat Sionin muurilla ja huutakaamme mitä aika kuluu! Valvokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, yönvalvojan Herran Jesuksen kanssa, joka on valvonut ja pitkää yötä viettänyt Getsemanen yrttitarhassa ja Golgatan mäellä, sillä tie on kaita ja monen vaivan läpi. On kuitenkin syy rohvaista sydämiämme uskomaan ja katsomaan uskossa ja hengessä maasta ylettyä ja orjantappuroilla kruunattua Kuningasta, joka huutaa ristillä: "Se on täytetty", velka on maksettu ja verinen risti on vedetty velkakirjan päälle.

Ja ei nyt muuta tällä kertaa, vaan olkaa tervehdetyt kaikki rakkaat veljet ja sisaret Suomen maalla näitten sanain kanssa, että synnit on anteeksi annettu Herramme Jesuksen nimessä ja siinä kalliissa sovinto-veressä. Sen uskokaamme ja omistakaamme! Vaikka suuri synnin voima kuohuu lihassa ja veressä, niin uskolla omistettu Jumalan pojan vanhurskaus on se puhdas häävaate, jonka läpi ei näy häpy kaikkivaltiaan Isän kasvoin edessä, sillä Jesus Kristus on meille Jumalalta pantu viisaudeksi, vanhurskaudeksi, pyhitykseksi ja lunastukseksi. Ja olkaa nyt tervehdityt minulta rakkaan vaimoni, lasten ja Herran lauman kanssa yllämaini-

tut kaikkein saarnaajain ja koko Herran lauman kanssa täältä. Isak Kuoksu, V. Björkman, Isak Stålnacke ynnä muut saarnaajat tervehtävät teitä kaikkia.

Frans L. Vertainen.

Sain Amerikasta preivin, jossa taas oli uutinen, kun yksi engelskielinen saarnaaja, tohtori Gelet, sai muuttaa pois täältä. Hän oli saarnaamassa ja sai halvauskohtauksen melkein itsensä tietämättä, paitsi se, että tunsu vähän voimaa. Tohtori eli lääkäri lähti viemään sairaalaan, mutta yhden tunnin sisällä oli valmis. Saarnannut oli autossa lääkärille viimeiseen asti.

Se sama.

Kuoksussa, maaliskuussa 1932.

Tulen tykönnö rakastetut veljet ja uskolliset työntekijät Herran viinämäen raskaassa ja paljon painavassa työssä: E. Rantanen, V. Nieminen, S. Vesterinen, A. Holm, K. Luoma, J. Karhu, Joel Ahonen, E. Masalin, S. Salminen, R. Salminen, A. Zidbäck, K. Helenius, H. Nieminen, K. Nieminen, J. Lahtinen ynnä muut rakkaat veljet ja sisaret siellä Etelä-Suomen rannoilla, jotka yhtä armon raitista ilmaa hengitätte sen seurakunnan helmassa, joka on ensin kivulla uudestisyntynyt täällä laihassa Lapin korvessa, johon kaikkivaltias Jumala oli sille sijan valmistanut jo silloin, koska lutherilainen kristillisyyden meni niin kuolleeksi, ettei yhdeltäkään enää sydämen eikä mielen muutosta kaivattu, vaan armovälikkappaleet viljeltiin nukutusaineeksi yhteen väärään rauhaan ja saarnattiin katumattomille: rakkaat kristityt ja Jesuksen ystävät, jos niin elätte kuin tähän asti, niin tulette autuaaksi.

Niin suuri sumu ja pimeys on ollut, ennenkuin Laestadiuksen Jumala herätti huutamaan niin voimallisesti Siinain vuorella, että se suututti kaikki armonvarkaats ja kuolleen uskon tunnustajat ja sanoivat: sillä miehellä on perkele. Vaan Jumalalle kiitos, että oli niitä ihmisiä, jotka asuivat kuoleman varjon maassa; niitten ylitse se kirkkaasti ensin paistamaan alkoi tälläkin meidän ajallamme. Ja Hänen edessään iloitaan, niinkuin elon aikana iloitaan ja niinkuin saaliin jaossa iloitaan, sillä Sinä olet heidän kuormansa ikeen ja heidän olkainsa vitsan särkenyt niinkuin Midianin aikana, sillä kaikki sota ja meteli ja veriset vaatteet pitää poltettaman ja tulella kulutettaman, sillä lapsi on meille syntynyt ja Poika on

meille annettu, jonka hartioilla herraus on. Ja Hänen nimensä kutsutaan: Ihmeellinen, Neuvonantaja, väkevä Jumala, ijankaikkinen Isä, joka on meistä niin isällisen huolen pitänyt, että olemme sodassa perkelettä, maailmaa ja meidän omaa lihaamme vastaan voitolla pysyneet tähän armon hetkeen asti; ja siinä uskossa ja autuaallisessa toivossa olemme, rakkaat veljet ja sisaret, vaikka maailman meri niin hirmuisesti pauhaa vallan himossa ja vapauden halussa ja samalla veren janossa. Vaan jos Jumala tahtoo vielä tämän siunatun rauhan ajan säilyttää, niin se kyllä sen voipi.

Vaan nämät maailman ajat ja maailman menot hopittavat meitä ja teitä valvomaan yönvalvojan Herran Jesuksen kanssa Yrttitarhassa, seuraten Golgatan mäelle. Tekin turvattomat, tulkaa katsomaan, millaisen kuolemanvuoteen on saanut taivaan ja maan Luoja ja Lunastaja! Ja nosta silmäsi, sinä tulisilta käärmeiltä purtu ihmisparka, ja katso uskaluksella uskon alkajaan ja päättäjään, Herraan Jesukseen! Totta tulet terveeksi, ehkä missä ikänään taudissa olet. Älä sinäkään, itkeväinen isä ja itkeväinen äiti, kadota kaikkea toivoasi, sillä vielä istuu Maria Magdaleena haudan partaalla ja itkee kaipauksen kyyneleitä; ja ne kyyneleet ovat niin kuumat, että ne pakottavat kuoleman tunnon, että sen täytyy laskea ylös elämän päaruhtinaan kuolleen uskon haudasta. Kolmantena päivänä ravistuivat kuoleman kylmät kourat ja Hän nousi ylös oman vanhurskautensa väkevällä käsivarrella. Ja nyt elävä ja ylösnoussut Herra Jesus tulee opetuslastensa piskuisen kokoukseen tällä saarnalla: "Rauha olkoon teille! Minun rauhani annan minä teille; en minä anna niinkuin maailma antaa." Maailma antaa semmoisen rauhan, että on rauha eikä mitään hätää; se on rauha maailman kanssa. Mutta se rauha, jonka Jesus on antanut omillensa, on rauha Jumalassa ja rauha omassatunnossa; ja tätä ei tunne maailma, ei jumalinen paremmin kuin jumalaton maailmakaan. Sentähden sanoo Jesus: "Jos te olisitte maailmasta, niin maailma omaansa rakastaisi; mutta ette ole maailmasta, sentähden maailma vihaa teitä"; ja niille sanoi Jesus: "Maailmassa on teillä tuska, mutta olkaa hyvässä turvassa, minä voitin maailman."

Olkaa nyt sydämen rakkaudella tervehdityt minulta vaimoni ja meidän lastemme ja kylämme kristittyin kanssa kaikki saamaavaiset miehet ja palvelevaiset vaimot ja kaikki totuuden apulaiset! Ja kiitos kaikkein lähetykskirjain edestä, joita olemme saaneet niin monta, jotka ovat kalliit; ja olemme niistä saaneet autuaallisia sanomia, niin että monessa paikassa on herännyt nälkä ja jano puhtaan Jumalan sanan perään. Minä sain yhden kirjeen Lieksasta; Jaakko Kärki kirjoitti, joka tahtoo, että kun me tulemme Suomeen, että hekin saisivat pysähtymään yhteenkään vuoro-

kauteen. Ja jätän hyvästi näillä sanoilla, että synnit on teille ja meille anteeksi annettu Herramme Jesuksen kalliissa nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä. Rukoilkaa, rakkaat ystävät, minun ja minun perheeni edestä, pyytää vähin veljenne elämän kaidalla tiellä.

Omalla kädelläni

Isak Kuoksu.

Sparta, Minn. huhtikuun 3. päivä 1932.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja paljon painavassa työssä ja Sionin muurin vartijoille Viktor Björkman, Frans L. Wettainen Parakka rakkaitten vaimoinne, lastenne ja valittuin pyhain kanssa ympärillänne siellä kaukaisella pohjanmaalla.

Tuli haluni lähestyä teitä, ikuiseen muistoon jääneet ystävät ja matkakumppanit taivaalliseen kotiin. Emme koskaan voi unheuttaa sitä autuaallista aikaa, kuin saimme niinä harvoina hetkinä olla koolla, kun olitte täällä meidän tykönämme. Olisi se sydämellinen halu kohdata vielä teitä täällä maitten päällä, vaan jos emme enää toisiamme näe näillä luonnon silmillä, niin siinä uskossa olen ja olemme matkaa tekemässä ynnä teidän kanssanne, että lyhyen sodan ja kilvoituksen perästä saamme yhteen tulla sen laskemattoman auringon alla ja sanoa terve tulemaan tapetun Karitsan ijankaikkisiin häihin. Ei sitten enää ole tämän synnin ruumis rasittamassa kuolematonta henkeä kuin täällä surun, murheen ja koettelemusten maassa. Vaikka matka usein tuntuu pitkältä ja uuvuttavalta, niin ilta se kerran tulee. Ja se on niitten kohdalle suuri voitto, että yhden autuaallisen kuoleman kautta päästä pois tästä pahasta ja vaarallisesta maailmasta.

Monta on teidän ja meidän rakasta ystävää, veljeä ja sisarta, sitten teidän käyntinne jälkeen saaneet siirtää sijansa ja muuttaa majansa täälläkin Amerikan maalla, jotka jo käyskentelevät ijankaikkisuuden ihanalla rannalla ja ovat päässeet näkemiseen, mitä heikolla uskolla täällä uskooneet ja toivoneet ovat monen murheen, kiusauksen ja koettelemuksen koulussa. Kuitenkin Jumala on ihmeellisesti omansa varjellut, jotka ovat nöyränä lapsena pysyneet siinä alkuperäisessä opissa, jota on jo yli kahdeksankymmentä vuotta saarnattu ja vielä saarnataan esikoisten seurakunnassa niiltä opettajilta ja saarnaajilta, jotka puhtaalla omallatunnolla saarnaavat totuuden ilman ihmisten muotoon katsomatta ja eivät laumaa kokoa selkänsä taka, vaan Herralle Jesukselle.

Muistan hyvin, ehkä en ole kuin 40 vuotta vanha, sen ajan, kun minun kotikylässä Gacklessa, jossa olen ylöskasvanut, alkoivat osalta luopua vähitellen siitä alkuperäisestä opin totuudesta. Eivät ne ensin olleet niin maailmalliset ja koreat kuin nyt ovat. Ja se on tullut näköksälle, että jotka ovat ylönantaneet sen ensin syntyneen seurakunnan opetukset ja neuvot, niin ne ovat tulleet maailmallisiksi, ja jos eivät parannusta tee, niin he myös maailman kanssa hukkuvat; kuitenkin sitä toivotamme, että ne, jotka monenlaisten valheitten ja väärän opin tuulten kautta ovat tulleet eksytytyiksi, että ne tulisivat johdatetuiksi siihen alkuperäiseen kristillisyyteen.

No, en nyt tiedä muuta, vaan siinä uskossa olen, että syntimme ja syntinne on anteeksi annettu Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä. Pyydän rukoilla edestämme, että mekin illaksi kotia kostuisimme ja tulisimme kaikesta pahasta varjelluiksi, sillä se ei minullakaan enää taida olla pitkä elämän aika — olen niin kivulloinen. Olkaa nyt tervehdetty sydämellisellä rakkaudella yllä mainitut kaikkein saarnaajain ja valittuin pyhain kanssa ympärillänne. Caleb Eriksson perheensä kanssa myös tervehtää teitä rakkaudella ja David Antikainen, Matti Päckilä ja Erik Toikan vaimo, — ne ovat nyt täällä, — ynnä muut kristityt täältä. Vähin veljenne armossa

Peter Henry Huumola
rakkaan vaimoni Ellenin ja lastemme kanssa.

Abram ja Maria Mattila myös tervehtävät teitä rakkaudella.

Talvi täällä oli alkupuolesta lauhaa, vaan sitten helmikuun on ollut kovaa talvea, ja nytkin tulee lunta lisää.

Tiedän sen, että ei veli voi kaikille kirjeitä vasta, vaan jos mainitsitte jossain kirjassa, että oletteko saaneet. Jääkää Herran haltuun!

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, Hakasen kylässä, 11/4 —32.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille raskaassa Herran viinamäen työssä, Joel Ahonen ja Salminen, ynnä rakkaitten vaimoinne ja lastenne kanssa. Kiitämme telefonin ja kirjan edestä. — Kysytte ajan, koska saarnaajat lähtevät täältä Lapista Suomeen. Olemme siitä tutkineet, että jos voittamattomia esteitä ei tule, niin on mielipiteemme, että lähteä täältä varsin jälkeen Helluntain, niinä päivinä. Lähtöpäivän

ilmoitamme telegrammilla; tarkempaa tietoa emme voi antaa. Ei täältä kuulu erikoisempaa: Terveenä ovat saarnaajat, ja olemme olleet matkoilla läpi talven. Olemme nyt kokousta pitämässä tässä Hakasen kylässä. Ja olkaa nyt tervehdityt tämän kristittyin lauman kanssa kaikki saarnaajat koko Herran lauman kanssa Suomen maalla näitten sanain kanssa, että synnit on meille ja teille anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä siinä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä. Rukoilkaa meidänkin edestämme, että voiton päällä pysymme ynnä teidän kanssanne lopun asti. Merkitsevät veljenne Herrassa

Isak Kuoksu, Viktor Björkman, Frans Parakka.

Täältä tulee kolme saarnaajaa: Kuoksu, V. Björkman ja Franssi Parakka. Antakaa tieto, mihinkä telegrammilla ilmoitamme lähtöpäivän.

Samat.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, Parakan kylässä,
8. p. toukokuuta 1932.

Tykö rakas ja kallis veli Herrassa ja uskollinen työntekijä kalliissa Herran viinamäen työssä, Kalle Luoma, ynnä rakkaan vaimonne ja lastenne kanssa ja koko kallis Herran lauma ympärillänne. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtooseen asti!

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdän jollakin harvalla ratilla ja saan antaa tietää, että elämme terveenä ruumiin puolesta ja olemme ahkeruimassa kalliimmassa uskon kilvoituksessa kilvoitella eteen käsin sitä suurta päämaalia kohti, että saavuttaa ijankaikkinen onni ja autuus. Ei meillä ole erityisempiä sanomia täältä tällä kertaa. Olemme asettuneet joksikin päiväksi kotisalle saamaan vähän hengittää Suomen reisua varten, kun olemme olleet matkoilla koko talven. Eivät jutolappalaiset olleet mielissään meidän Suomeen menosta. Kuitenkin lupasivat olla tyytyväiset tällä kertaa, kun me asetamme, että nuoremmat saarnaajat tulevat tunturille kesällä, että he saavat kokoukset silloin, kun heillä on sopivin kokousaika. Ei ole Lapinmaassa saarnaajat haipuneet, vaikka ovat saarnanneet neljä- ja viisikymmentä vuotta. Mutta sen vain näemme täälläkin, missä eriseura on, että on kovasti haipuneet. Menneenä vuonna tuli yksi saarnaaja Suomesta, Korpela niminen. Se vain ratkasi eriseuran

Kiirunassa, Sopperossa y.m., josta tulee näköksälle, että kun ovat eriseurasten opin kautta tulleet juurinensa reväistyksi, niin heitä vie mikä tuuli tahansa. Ehkäpä monenlaista maan laatua löytyy siinäkin pellossa, johonka hyvä siemen kylvetään, kuitenkin löytyy hyvä maa, joka jääpi kantamaan hedelmän kärsivällisyydessä, jonka näette te siellä ja me täällä ja niin kauas kuin tämä elävä kristillisuus on itsensä levittänyt. Ja olemme siitä varmat, että se tulee niin olemaan eteenkin päin, vaikka pimeyden ruhtinas on sitä vastaan kaikella voimalla, mutta sota on Herran.

Ja no, meidän päätös on lähteä täältä Kuoksusta se 18. päivä toukokuuta. Kuoksu-vanhin ottaa Fransin ja Björkman'in kumppaniksi, ja siihen matkaan lähtee Kuoksun ja Fransin tyttäret Maria ja Sofia. Tekla ei voinut lähteä kuitenkaan vielä; on sillä ollut aijetta, jos soveltuisi Lahden kokouksiin. Kyllä Johannes-pojallakin olisi halu kun soveltuisi. Ja Sammelä kanssa kirjoitti Stockholmista, jossa hän on koulua käymässä, että hänelläkin olisi halu, ja monta muuta, joilla olisi halua, mutta niissä on omituiset vaikeudet; no, kylläpä he siellä näkyvät, jotka tulevat.

Me saimme viime postissa kirjeen Amerikasta; Abram ja Maria Matila, he ovat päättäneet lähteä Suomeen se 28. p. toukokuuta Ruotsin linjan laivalla, ja pyytävät, että me antaisimme heille osoitteen, kun he ovat oudot Helsingissä, ja olemme myös sen lähettäneet. Vaan kun aika on niin lyhyt, että pelkäämme, josko se saavuttaa heitä ennen lähtöä, niin pyydämme, että joku olisi haminassa huutamassa heidän nimensä, että helpolla löytäisivät kristityitä. Ne ovat vanhanpuoliset ihmiset.

No, en tiedä nyt muuta tällä kertaa, vaan olkaa tervehdityt Siipolan, Tammisen y.m. y.m. veljein ja sisarten kanssa Helsingissä ynnä muualla näitten sanain kanssa, että synnit on teille ja meille anteeksi annettu. Sen mekin täältä asti annamme ja todistamme Jumalan puolesta Herran Jesuksen nimessä ja siinä kalliissa sovintoveressä, joka viaton ja vanhurskas veri on vuotanut Getsemanen yrttitarhassa ja Golgatan mäellä viimeiseen pisaraan asti. Sen uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, ja rukoilkaa meidänkin edestämme! Sitä pyytää veljenne ja sisarenne Herran työssä

Fransi ja Tekla Vertainen lastemme kanssa.

Kuoksussa se 11. p:nä heinäk. 1932.

Tulen tyköne rakkaat veljet ja sisaret siellä Etelä-Suomen maalla ja tervehdän teitä jollakin rakkauden radilla ja annan tietää, että olemme onnellisesti kostuneet kotiamme samana iltana, kun lähdimme Oulusta.

Terveenä olivat meidän kotiväkemme ynnä kylämme ihmiset, josta kaikesta olkoon taivaalliselle Isällemme kiitos ja ylimmäinen ylistys!

Kiitän koko sen tiemme saarnaavaisia miehiä ja palvelevaisia vaimoja ja totuuden apulaisia sen ylönpalttisen palveluksenne ja sen rakkaan kanssakäymisen edestä, jota saimme viettää teidän kanssanne, ehkä viimeisen kerran tämän vieraan maan päällä, jossa ei meillä kellään ole vahvaa asuinsijaa eikä pysyväistä majaa. Mutta emme ole, rakkaat ystävät, turhaa reisua maailmaan tehneet, kun olemme saaneet armon armosta ja kaikki synnit anteeksi. Iahduttavaa oli meidänkin katsella sitä työalaa, jota työmiehet Herran viinamäessä tehneet ovat, emmekä soisi, että sitä vierailta käsillä koskettaisiin. Sillä me pidämme, että ne ovat vieraat kädet, jotka eivät tunne Suomen kristillisyyttä ja sen saarnaajia oikiana eivätkä siihen luota, vaan pyytävät sitä parantaa. Minä sanon sen esikoisseurakunnan puolesta, niinkuin Raamattu sanoo, että parantaja paranna ensin itsesi. Sillä minä sanon sen opin puolesta, jonka ovat aikakautemme ensimmäiset työmiehet saarnanneet ja opettaneet ja niin Herralle laumaa koonneet, niinkuin Jesus sanoo, että pitää oleman yksi lammas huone ja yksi paimen. Mutta me tunsimme Tampereella, että vielä löytyy joku tokkamies, joka tahtoisi tehdä esikoisten seurakuntaan jonkun karsinan, vaivaksi niille työntekijöille, jotka kokoavat Herralle Jesukselle yhdelle Sionin vuorelle, jossa Herra Jesus hallitsee vieläkin laumaansa omalla laillaan, että se pysyisi koossa sen seurakunnan helmassa, joka on ensin kivulla uudestisyntynyt täällä laihassa Lapin korvessa, josta sitten on Raamatullisen lähetystoimen kautta levitetty neljään tuuleen, vaikka vihamies on saanut aikaan kuljettaa niin paljon rikkaruohon siementä moninaisten opetustuulten matkassa Jumalan peltoon ihmisten maatessa. Minä uskon kuitenkin vielä, että Herra Jesus vieläkin herättää vartioita valvomaan ja antaa voimaa huutamaan, mitä aika kuluu, sillä kaikki ajan ja taivaan merkit osoittavat, että Ihmisen Pojan tuleminen lähestyy.

Sentähden, rakkaat veljet ja sisaret, valvokaamme yönvalvojan Herran Jesuksen kanssa Yrttitarihassa, että saisimme sielumme silmillä nähdä niin likeltä taivaallisen Vanhimman vaivoja, että maailma pysyisi enempi raiskana, että jaksaisimme seurata Jesusta sitä kaitaa elämän tietä, jonka Herramme Jesus on polkenut Yrttitarihasta Golgatan mäelle; ja lukekaa kuitti, Jumalan Pojan verellä ja hiellä kirjoitettu, ja kuunnelkaa, niin vieläkin kuuluu, että se on täytetty, mitä Isä Jumala vanhurskaudessaan meiltä vaatii. Tyydy nyt saatanan tullihurttu siihen, äläkä minulta enempi kaipaa! Sanokaa: minä seuraan Jesusta ylösnousemisen kedolle ja taivaaseenastumisen vuorelle, että enkelein lupaus täytetään; kun viides-

kymmenes päivä täytettiin, niin he vahvistettiin voimalla korkeudesta. Jääkää nyt hyvästi näillä sanoilla, että synnit ovat meille anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä. Rukoilkaa minun ja minun perheeni edestä, pyytää vähin veljenne elämän kaidalla tiellä

Isak Kuoksu vaimoni ja lasteni kanssa.

Kylämme kristityt pyytävät sanoa paljon terveisiä ja myöskin Pikku-Sunna. Kirjoitti sama.

Padasjoella heinäk. 25. p:nä 1932.

Rakkaille vanhimmille ja uskollisille Sionin muurin vartijoille Isak Kuoksu, Frans Parakka, Viktor Björkman y.m. saarnaajat siellä Ruotsin Lapinmaalla teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja koko Herran lauma siellä opettavaisten miesten, palvelevaisten vaimoin ja kaikkein totuuden apulaisten kanssa. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille meidän Herran Jesuksen Kristuksen tuntemisen kautta nyt ja aina, elämäenne ehtooseen asti!

Tällä onnentoivotuksella tervehtelemme teitä, ikuiseen rakkauden muistoon jääneet ystävät, ja kiitämme teitä sen rakkaan ja ilahduttavan lähetykskirjan edestä, jonka saimme Kuoksu-vanhimmalta, josta näemme, että olette päässeet terveenä ja onnellisesti kotia Suomen reisulta, josta Jumalalle, rakkaalle taivaalliselle Isälle, kiitos! Ja kiitämme yksimielisesti sen itsenne uhraavaisen rakkauden ja väsymättömän työn ja vaivan edestä, jota olette taas tehneet täällä Suomen maalla monen kymmenen tuhannen sielun autuudeksi, joka on niin siunattua hedelmää kantanut sekä ennen että tälläkin matkalla, josta emme saata niin Jumalaa kiittää ja Hänen siunatutta välikappaleitaan kuin sydämen halu olisi.

Me olemme täällä terveenä saarnaajat, paitsi rakas veljemme Evald Rantanen on siirtynyt paratiisiin 22 päivä tätä kuuta, jonka perään olemme jääneet kaipaamaan rakkauden muistolla kaikki saarnaajat suuren kristittyin lauman kanssa. Niin kaunis muisto jäi sen uskollisen työkumppanin perään, ja niin tuntuu, ettemme olisi tahtoneet sitä sanomaa pitkään aikaan, mutta se on niin Jumalan hyvä tahto ollut, että laskea levolle ja kruunata vanhurskauden kruunulla.

. Paljon on kokoontunut saarnaajia eri puolilta ja suuri paljous kristityitä saattamaan rakasta opettajaa ja työkumppania Padasjoen hautausmaalle, ja luettiin haudan syrjällä teidän lähettämänne sähkösanoma,

jonka edestä sydämellisesti kiitämme. Paljon on vuotanut kaipauksen kyyneleitä, ja armonlintusten ääni on kuulunut. Ja tuntuu autuaalliselta, että ijankaikkisuuden kukkasat kasvavat ja kukoistavat vanhurskasten hautain päällä.

Ja ei nyt muuta kuin tervehtelemme teitä yksimielisesti kaikki saarnaajat ja koko Herran lauma näillä sanoilla: että synnit on teille ja meille anteeksi annettu Herramme Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, joka on vuotanut Yrttitarhassa ja Golgatan mäellä Sionin tyttären Kunnikaan viattomasta ruumiista, jossa veressä on vaatteemme valkaistu, että saamme olla hyvässä turvassa ensinsyntyneen seurakunnan helmassa, johonka syntyneet olemme, ja rukoilkaa meidänkin edestämme, että mekin teidän kanssanne kostuisimme Isänmaan rantaan!

Tätä pyytävät seurakunnan kanssa ja puolesta

Ville Nieminen, A. Salminen, A. Holm, K. Luoma, E. Masalin, Simo Salminen, H. Seppänen, Kalle Koivu, J. Lahtinen, A. R. Salminen, J. Karhu, K. F. Nieminen, Joel Ahonen.

Kaltimo 27/7 —32.

Rakkaat vanhimmat siellä Ruotsin maalla! Tervehdimme Jumalan rauhalla ja ensin kiitämme Lapinmaan seurakuntaa siitä rakkaasta ja kalliista lähetyksestä, josta mekin pohjois-Karjalan kristityt tulimme osallisiksi, ja rakkaita vanhimpia niistä rakkaista ja kalliista neuvoista ja opetuksista ja Kuoksu vanhimman kirjeestä, jonka kopion mekin saimme Lahdesta, ja niistä terveisistä. Ja annamme tietää elämästämme: olemme terveenä ruumiin puolesta ja uskomassa synnit anteeksi, vaikka suurta synnin voimaa tunnemme tykönämme.

Tätä kirjoittaessa tuli surusanoma, kun meidän rakas veljemme ja saarnaaja, Rantanen, on päivätyönsä saanut päättää ja mennä Herransa iloon, hänelle tosin iloksi, vaan meille murheeksi. Olisimme vielä pitäneet hänet täällä, vaan Jumala kuitenkin paraiten tietää, vaikka ihmisjärjellä tuntuu, jotta ei mitenkään olisi joutanut vielä täältä pois, vaan Jumalan tiet ovat tutkimattomat. Täältä niinikään kuoli talonemäntä Anna Romppanen 7. päivä heinäkuuta synnytystuskissa, ja jäi pikku tyttö äidiltä, 8 lasta yhteensä, toivomaansa lepoon.

Niin, rakkaaseen muistoon olette jääneet täällä Karjalassa, ja emme muuta saata kuin kiittää niistä vaivoista, joita tälläkin vaivaloisella mat-

kalla olette saaneet tuntea. Jumala, rakas Isä, kyllä kerran maksaa kunnian kruunulla. Ja eikä muuta, kuin sydämen rakkaita terveisiä Kaltimon kristityiltä ja saarnaajilta ja minulta vaimoni ja vävyeni kanssa. Tyttäreni Hilja käskee sanoa paljon terveisiä kaikille kristityille ja erittäin niille rakkaille vanhimmille, jotka kasvoistakin tunnemme ja heidän perheilleen. Pyydän muistamaan minuakin ja perhettäni esirukouksissanne, jotta jaksaisimme loppuun asti uskossa kilvoitella. Jääkää Jumalan rauhaan! Toivoo

Juho Hassinen.

Gackle, N. D. syyskuun 11. p. 1932.

Rakkaat ja kalliit vanhimmat ja uskolliset Sionin muurin vartijat siellä Ruotsin Lapinmaalla, Frans Parakka, Isak Kuoksu ja Viktor Björkman rakkaitten emäntäinne, lastenne ja kaikkein pyhään kanssa, jotka yksi ovat teidän kanssanne. Jumalan ja Herramme Jesuksen armo lisääntyköön teille ja meille elämän ehtooseen asti! Amen.

Onnen, rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tervehdämme teitä jollakin paljon puuttuvaisella sanalla ja annan tietää, että olemme terveenä ruumiin puolesta ja sen heikon uskon säilyttämässä, että syntimme on anteeksi annettu suuresta Jumalan armosta. No, se on taas meillä ollut uusi muistutus meidän kuolevaisuudestamme, kun meidän ja teidän rakas veli ja vanhin, Kalle Toivonen, on päässyt näkemään sen, minkä täällä on uskonut, autuaallisen kuoleman kautta 9. p. kello 3 Johan Muonion kotona. Hän sairasti vähän yli kolme viikkoa. Hän tuli Gackleen ja oh' kovin kipeä, kun oli ottanut bussikyydin Bostonista Fargoon ja siitä junassa Gackleen. Se bussikyyti oli täryyttänyt ja puistanut hänet aivan huonoksi, ja kun oli kasvannainen vatsassa, niin se ärtyi ja tuli kova kipu. Hän ei ensin toista viikkoon halunnut tohtoria, vaan muut halusivat käyttää, ja se sanoi heti, että on iso kasvannainen, känseri, suolten päällä, ja että hän ei siitä parane, että on korkea ikä tehdä leikkaus, että elämänaika ei ole pitkä. Ja niin annettiin tieto lapsille sähkösanoman kautta. Viljo vastasi, että hän ei voi tulla, ja Arvo myös vastasi kirjeen kautta, että ei voi tulla, että menee Detroitiin asioitaan hoitamaan, ja että on paljon tänä kesänä kulkenut idän valtioissa, ja toiset lapset eivät ole vastanneet mitään, josta meillä on ollut ikävä mieli, että kun ei likeisiä sukulaisia tullut yhtään; ja niin eilen, 10. päivä, hänet saatettiin haudan lepoon. Oli täällä meillä vieraita meidän ja teidän ystäviä:

Herman Liimatta, Emil Liimatta emäntänsä kanssa, Abram Vestola ja niitten kanssa Arvo Toivosen poika, ensimmäistä emäntää, ja Henry Miller emäntänsä kanssa Kentuckystä, ja käskivät sanoa kaikin teille heidän rakkaat terveisensä.

No, emme tiedä mitään erityisempää, vaan Jumala, rakas Isä, rakastaa heitä ja kutsuu pois rauhaan ja lepoon, heille itselleen iloksi, vaan meille kaipaukseksi heidän peräänsä, jotka olemme vielä taistelemassa monen vihollisen keskellä, joka nousee omasta syntiturmeluksesta, joten tarvitsemme vanhurskasten esirukouksia, että kostuisimme Isänmaan ihanalle rannalle, niinkuin Toivos-velikin nyt on voittanut viimeisen vihollisen. Hän oli viimeiseen asti ahkera anteeksi rakoilemaan vikoja ja oli rauhallinen koko sairautensa ajan. Kävimme usein hänen luonaan. Hän oli kiitollinen, että kristityt käyvät häntä katsomassa, ja siitä kiitti, että hänestä on niin hyvä huoli pidetty, että hän ei olisi ollut sen väärsti; ja niin olemme kaikin eronneet anteeksi anomalla ja anteeksi antamalla juuri sydäimestä. Sen tiedän, että Muonio-vanhin myös näistä aikoo kirjoittaa rakkaalle vanhimmalle Viktor Björkmanille ja Tampereelle; on myös eilen sähkösanoma lähetetty Björkmanille.

Niin jätän teitä hyvästin sillä uskolla, että meidän ja teidän synnit on anteeksi annettu Jesuksen nimessä ja veressä ijankaikkisesti. Pyydän, että rukoillette minun ja meidän edestä, että kanssanne kunniaan kostuisimme. Heikko veljenne

Alex. ja Alma Ritola

lastemme kanssa ja kylämme kristittyin ja saarnaajain kanssa, erittäinkin Johan Muonio huoneväkensä kanssa, Petter Uusikoski perheensä kanssa ja Hilma Uusikoski. Matilda Härmänen Poinsetilta oli juuri meillä. Oli puhetta, että kuka nyt Poinsetilla ottaa rakkaan sisaren paikan, että kirjoittaa engelskielisille y.m.

No, se on minun nöyrä rukoukseni rakkaan taivaallisen Isän tykö, ja monen muun rinta huokaa sen perään, että lähetys tulisi Ruotsin Lapista käymään vieläkin Amerikan maalla, josta niin suuri siunaus on ollut ja on edeskinpäin.

Pyydän sanoa minun ja vaimoni terveiset Nikun emännälle lastensa kanssa ynnä muille.

Fruitdale, S. Dak. 14. p. 9. kk. 1932.

Tykö rakkaalle vanhimmalle ja uskolliselle Sionin muurin vartijalle raskaassa ja paljon painavassa Herran viinämäen työssä, Frans Wettai-

nen, teidän rakkaan vaimonne Teklan ja teidän rakkaitten lastenne kanssa, niin myös muut vanhimmat ja saarnaajat palveluspiikain ja totuuden apulaisten kanssa niin myös se kallis Herran Jesuksen verellä pesty ja puhdistettu lapsilauma siellä Ruotsin Lapinmaalla ja kaikkialla, joitten kanssa hengitämme Jumalan armon ilmaa Jesuksen tuntemisessa esikoisten seurakunnan helmassa ja sen siunatun opin kuuliaisuudessa Pyhässä Hengessä.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tuli halu, että antaa näiden harvain ratiien kautta tietää, kun olen vielä elämässä ja joltisessa vanhuuden terveydessä ja kylämme ja ympäristömme kristityt ovat myös terveinä. Kiitämme niiden kalliitten kirjain edestä, joita olemme saaneet. Kyllä se oli totuudessa virvoitus meille, kun saimme yhtäaikaan Lahden kaupungista juhannuskokousten kirjan ja Calumetin juhannuskokousten kirjan, niin myös Tekla-sisarelta, jossa oli niin kallis esikuva Amerikan nuorille niin myös vanhemmille kristityille, kuinka Suomen nuoret vaimot, vaikka ovat käyneet luonnollisen opin ja niin kantavat elävän kristillisyyden esikuvan, josta saamme täälläkin enempi voimaa kirkastaa. Kyllä se on kallis ja siunatut sanomat, mitä kuuluu kristillisyyden laveudesta, Euroopan ja Amerikan maalta, joka on kaikki Ruotsin Lapinmaan vanhinten työ ja huolenpitoa, jotka Jumala on vyöttänyt suurella Pyhän Hengen voimalla, viisaudella ja pitkämielisyyden lahjalla Herran laumaa koossa pitämään näinäkin raskaina eksytyksen aikoina, niinkuin Jumalan Poika sanoo, että jos taitaisi tapahtua, että valitutkin eksytetään.

Olen minäkin sen heikon uskon pitämässä kuin ennenkin; syntein anteeksi anomisen ja antamisen armosta uskomassa itseni autuaaksi. Ja niin me olemme, rakkaani, uskomassa, vaikka emme ole teissä näkemässä yhtään syntiä, vaan uskomme kaikki synnit ja epäilykset anteeksi annetuksi Jesuksen nimen ja kalliin sovintoveren kautta iankaikkisesti. Täältä tervehtää Herran lauma minun kanssani teitä ja Herran laumaa teidän ympärillänne. Pyydän, että rukoillette edestäni. Veljenne armossa

Salomon Johnson perheeni kanssa.

Nyt saimme sen sanoman, että vanha Kalle Toivonen on kuollut Gacklessa John Muonion talossa 9. päivä kello 3 aamulla, kolme viikkoa sairastettuaan. Hän oli tullut Atlantinmeren rannalta bussikyödyllä, niin kirjoitetaan.

~ , ,
S. Johnson.

Rakas veljemme Fred. Persen kävi vaimonsa Marian ja lastensa kanssa täällä. Pyysivät sanomaan heidän terveisensä. Me kävimme rakkaan

veljen Isak Kutunivan kanssa Leadissa. Pidimme kolmet kokoukset Fredin huoneella. Olivat Roulaxin kristityt myös kokouksissa. Pyysivät saanomaan heidän rakkaat terveisensä. Se Humstek on kultakaivanto. Ja on työkansalla, joka työssä ovat, hyvä aika. Mutta kyllä ovat eriseuran saarnaajat aina Euroopasta asti löytäneet sinne tien, että toisten saarnaajain kantapäät vielä näkyvät, niin toiset jo tulevat, että dollari se on, joka hopittaa. Vuodentulo on koko hyvä, vaan viljalla ei ole hintaa. Kyllä se on huono ja raskas aika. Minäkin olen nyt ollut 52 vuotta Amerikassa, vaan en muista näin ahdasta aikaa.

S. X,

Lahti 16/9 —32.

Rakas ja kallis vanhus Isak Kuoksu teidän rakkaan emäntänne ja lastenne kanssa. Jumalan armon ja rauhan toivotuksella tervehdämme teitä täältä Lahdesta ja tietää annan, että kaikki kristityt olemme täällä terveenä ruumiin puolesta. Olemme myöskin ahkeroineet uskoa syntisenä synnit anteeksi, vaikka tosin kilyoituksemme on monen heikkouden kanssa, vieläpä kulunut kesä on tahtonut tehdä meitä hitaaksi kokoontulemisessa, ja niin monenlaiset ja turmelevaiset aineet maailmasta tuppaaavat tarttumaan aina meihin, jotka ovat vahingollisia kristillisyydellemme. Mutta siitä olkoon kiitos Jumalalle, että te niin pitkän Suomen matkan jälkeen terveisinä jälleen kotianne kostuitte.

Kyllä vaan käyntinne Suomessa oli meille nyt, niinkuin ennenkin, suureksi siunaukseksi ja jälkipolvillekin, jos etsikkoaikaa Suomen kansalle piisaa ja maailma seisoo. Vielä kiitämme teitä kalliin kirjeenne edestä; minä kohta laitan siitä kolmattakymmentä kopiota menemään eri puolille. Vesterinen on aikeissa muuttaa tänne Lahteen, jos vain onnistuisi saada sopivan toimipaikan. No niin, ilolla ja rakkaudella olemme sekä täällä Lahdessa kuin myöskin muualla muistelleet teidän viime kesäistä matkanne täällä. 30 vuotta on siitä kohta kulunut, kun te ensi kertaa kävitte Suomessa ja nyt olette jo vanhuuden harmaantunut, mutta se olkoon teille vanhuutenne ilo, ettei Lapinmaan seurakunta ole turhaan lähetystä Suomeen ylläpitänyt, vaan sen kautta on kiinnitetty uskon ja rakkauden siteet katkeamattomiksi.

Sydämen rakkaita terveisiä sanovat kristityt teille ja teidän kylänne kristityille; myöskin rakkaita terveisiä Parakalle ja Björkmanille ynnä

heidän perheittensä kanssa. Antakoon taivaallinen Isä teille terveyttä ja pitkää ikää! Terveisiä erittäin minulta vaimoni ja lasteni kanssa!

Joel Ahonen.

Kiitoksia Marille terveisien edestä.

Lappeenrannassa lokakuun 5. p:nä 1932.

Rakkaille vanhimille ja uskollisille Sionin muurin vartijoille Isak Kuoksu, Frans Parakka, Viktor Björkman ynnä muut saarnaajat teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja koko siunattu Herran lauma siellä Ruotsin Lapinmaalla saarnaavaisten miesten, palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa, jotka yksi olette ja olemme ensinsyntyneen seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja aina tämän vaivaloisen sodan ja kilvoituksen loppuun asti! Amen.

Tällä onnentoivotuksella tervehtelemme teitä, rakkaat ja unhoittumattomaan muistoon jääneet ystävät tästä Lappeenrannan kokouksesta, johon on kokoontunut monta kymmentä saarnaajaa ja suuri lauma kristityitä eri puolilta Suomen maata, ja annamme tietää, että terveenä olemme nyt elossa olevat saarnaajat, paitsi J. Hassinen, joka on heikossa terveydessä ollut nyt kolme viikkoa eikä voinut saapua kokouksiin. Ja autuaallista kokousta olemme saaneet viettää ja iloksemme näemme sen, että yksimielisyyys, rauha ja rakkaus on saarnaajain välillä, ja Jumalan sana on vaikuttanut voimallisesti, niin että katuvaisten ääni kuin myöskin ilon ja riemun äänet ovat kuuluneet, josta tunnemme olevamme niin paljon kiitoksen velassa Jumalalle, rakkaalle taivaalliselle Isälle, että Jumala on säilyttänyt tämän taivaallisen valkeuden tässä elävässä kristillisyydessä, jossa te, rakkaat vanhimmat, olette työtä tehneet monta kymmentä vuotta tännekin Suomen maalle, ja koko Lapinmaan seurakunta, joka työ on niin siunatun hedelmän kantanut, että kymmenet tuhannet kiittävät Jumalaa tänäkin päivänä sen siunatun avun edestä; ja sitä rukoilemme Jumalalta, että Jumala antaisi teille pitkää ikää ja terveyttä vielä eteenkinpäin siinä sijassa seisomaan valitun laumansa voitoksi Euroopan ja Amerikan maalla, että Herran lauma varjeltuna pysyisi kaikilta vihollisen kavalilta hyökkäyksiltä, jotka niin monen värisinä tulevat elävää kristillisyyttä vastaan näinä Ihmisen Pojan tulemisen päivinä.

Ja eikä nyt muuta kuin tervehtelemme teitä kaikkia yhteisesti, kaikki

saarnaajat ja koko kristittyjen lauma, näillä sanoilla, että teidän ja meidän synnit on anteeksi annettu Herramme Jesuksen pyhässä nimessä ja siinä veressä viattomassa, joka on sovintoverenä ulosvuotanut Getsemanessa ja Golgatan mäellä viimeiseen pisaraan asti monille tuhansille syntein anteeksi antamiseksi. Ja jätämme teitä hyvästi Jumalan armon ja rauhan haltuun siinä autuaallisessa uskossa, että pian yhteen tullaan tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen saamme veisata: kiitos ja kunnia Jumalalle ja Karitsalle; ja rukoilkaa meidänkin edestämme, että mekin yhdessä teidän kanssanne kostuisimme Isänmaalle. Tätä pyytää seurakunnan kanssa ja puolesta

Ville Nieminen, Juho Hirvonen, Paavo Martikainen, Matti Meuronen, A. Salminen, M. Hulkkonen, H. Savolainen, A. Tolvanen, J. Karhu, V. Kauppinen, A. Vainikka, H. Ikonen, K. Nurminen, E. Nousiainen, R. Salminen, E. Masalin, S. N. Vesterinen, Joel Ahonen.

Seurakunta on päättänyt lähettää Ruotsin Lapin joulukokouksiin V. Niemisen ja Joonas Rustholkarhun, ja muitakin saarnaajia on aikonut tulla.

Rakas vanhin Mikko Hulkkonen on vielä niin paljon hyvässä terveydessä, että hän saarnasi voimallisesti ensimmäisenä kokouspäivänä ja pyytää erikoisesti sanomaan hänen terveisensä, ja että hän odottaa pois-pääsemisensä hetkeä.

Fitchburg, Mass. 27. marrask. 1932.

Tykö unhoittumattomaan rakkauden muistoon jääneet vanhimmat ja Sionin muurin vartijat siellä Ruotsin Lapissa esikoisten seurakunnassa: Isak Kuoksu, Frans Vettainen, Viktor Björkman ja I. Stältnacke rakkaitten vaimoine ja lastenne kanssa ja muut uskolliset työkumppanit teidän kanssanne. Jumala, rakas Isä, hänen rakkaan Poikansa Jesuksen Kristuksen kautta antakoon teille pitkän iän ja ruumiin terveyttä vielä edeskinpäin sotarinnassa seisomaan meidän ja monen tuhannen yksinkertaisten turvaksi ja suojaksi näinä vaarallisina eksytyksen aikoina!

Annamme teille tietää, että elämässä olemme vielä tavallisessa vanhuuden terveydessä ja uskon kilvoituksessa olemme ahkeroineet niin pahana ja suurena syntisenä, kun itsemme kulloinkin tunnemme. Ei ole meilläkään synnittömyyteen turvaa. Matkasauvan turvissa olemme voiton päällä pysyneet tähän hetkeen asti, josta Herralle kiitos! Sydämen

pohjasta kiitämme teitä, rakkaat vanhimmat, kaikkein kalliitten kirjainne, sekä entisten että viimeisten, edestä, joita olemme saaneet tämän jääneenkin vuoden ajalla. Ja vielä kiitämme kaikkein niiden neuvoin, opetusten ja lohdutusten edestä, mitä olemme saaneet kuulla — suullisestikin silloin, kun olemme saaneet pidellä kädellämme kiinni elämän sanasta silloinkin, kun olimme vanhimpain polvien ympärillä, kun olimme siellä Ruotsin Lapissa, ja täällä Amerikan maalla, jotka hetket eivät koskaan unhoitu, niin kauan kun tätä synnin ruumista kannamme.

Nyt olemme täällä Atlantin meren rannalla rakkaan veljemme ja uskollisen työkumppanin Matti Kinnus-veljen kanssa, jotka ovat kutsuneet, ja etevimmät saarnaajat ja ymmärtäväiset kristityt ovat meitä tänne lähettäneet. Kävimme Detroitissa tullessamme. Tahtoivat meitä viipymään enempi; lupasimme palatessa viipyä sen jälkeen kun aika ja tilaisuus myöten antaa. Olemme käyneet Lanesvillessa Mainen valtiossa, Quincyssa ja nyt olemme täällä Fitchburgissa. Kalliita kokouksia on ollut niitten harvain valittuin keskellä, kun olemme kokoon tulleet Jesuksen nimeen, niin olemme ahkeroineet sen vähän lahjan ja sen vähän ymmärryksen jälkeen puhua, mitä Jumala on kirkastanut sanansa ja henkensä kautta. Paljon on syntiä hukkunut armon ja laupeuden mereen, että on ilon ja kiitoksen äänet kuuluneet vanhurskasten suusta. Huomenna on meillä lähtö Eskelinin tykö, kyllä Fransi- ja Björkman-vanhin muistavat Eskelinin, hän myös on meitä kutsunut. Sieltä menemme Broklyniin, ja jos Jumala antaa meille elämän aikaa ja terveyttä, niin on mieli päästä jouluksi kotiin. Olemme kutsuneet rakkaat veljet ja uskolliset työntekijät Johan Huumolan ja Caleb Erikssonin tulemaan sinne meidän tykömme saarnaamaan parannusta ja syntein anteeksi saamista. Kun tulee enempi työntekijöitä ja kristityitä koolle, niin on enempi voimaa ja valkeutta. Meidän ympäristöllä, Calumetin ja Hancockin, on nuoria kristityitä, ja se näyttää siltä, että kristillisyyden kasvu on kasvamaan päin, joka on ilahduttava asia, että Jumala lisää kansaa, että nuoret ottavat vaarin kristillisyydestä.

No, emme tiedä sanoa erityisempää tällä kertaa. Monta on kuoleman enkeli korjannut pois meidänkin seastamme vielä täällä Atlantin rannikoltakin sen jälkeen, kun olemme viimeksi käyneet täällä, ja nytkin meidän aikanamme yksi rakas sisar, Stenin vaimo, täällä Quincyssa, joka oli onnellinen matkamies. Ja sitä onnea olen ja olemme toivottamassa itsellenikin, että minäkin pääsisin autuaallisen kuoleman kautta pois tästä pahasta maailmasta, sillä ei olekaan minun aikani enää pitkä, iänkin puolesta olen ijankaikkisuuden syrjällä seisomassa. Ja vielä pyydän, rakkaat vanhimmat, että rukoillette meidän ja minunkin kelvottoman edestä, että voittaisin sen päämaalin, jonka perään olen kilvoittelemassa.

Rakkaat terveiset näitten paikkakuntain saarnaajilta, A. H. Päckilältä ja Emil Marttiselta vaimoina ja lastensa kanssa ja kaikilta näitten paikkakuntain kristityiltä, jossa käyneet olemme. Ja sanomme rakkaat terveiset Jalmari ja Hulda Vanttajalta, Sandra Simonsonilta lastensa ja vanhan äitinsä kanssa, Hilda Ruonavaaralta lastensa kanssa, Tuomas Luusualta perheensä kanssa, Jacob Qvistiltä perheensä kanssa ja S. Kallioiselta perheensä kanssa ja kaikilta rakkailta veljiltä ja sisarilta Hancockin, Limingan, Entryn, Kivenaw Bein, Oskarin, Calumetin ja Mohawkin ja kaikilta Amerikan saarnaajilta, jotka monet ovat käskeneet sanoa terveisiä, niinkuin Fransin sukulainen Aksel Lindberg perheensä kanssa, ja ensin ja viimein meiltä sydämen pohjasta rakkaat terveiset vaimoimme, Riikan ja Annan ja lastemme kanssa ja tämän kirjoittajalta Hilma Karhulta. Emme näe teissä syntiä; synnit on teille ja meille anteeksi annettu Herran Jesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovintoveressä, ja muistakaa meitäkin rukouksissanne anteeksi antavaisella sydämellä armoistuimen, Herran Jesuksen tykö. Siinä uskossa ja toivossa sanomme hyvästi, että vähän sodan ja kilvoituksen perästä yhteen tulemme ijankaikkisuuden ihanalla rannalla, eikä tarvitse enää koskaan erota. On merkinnyt, vähimmät veljenne kaidalla elämän tiellä:

Wm. Koppana ja Matti Kinnunen.

Sanokaa rakkaat terveiset niille, jotka meitäkin muistavat ja tuntevat. Teille tulee siellä taas kalliit joulukokoukset, ja me myös haluaisimme olla siellä ja olemmekin siellä joulukokouksessa teidän kanssanne, vaikkapa ette näe meitä. Sanokaa rakkaat terveiset kaikille Ruotsin Lapinmaan, Norjan ja Suomen saarnaajille. Kyllä se olisi iloinen ja kallis asia, että päästä sinne, vaan siinä toivossa olemme matkaa tekemässä, että pääsemme mekin kerran niihin suuriin kokouksiin, jotka ovat toisella puolen sillattoman virran, jossa ovat tämän etsikkoajan vanhimmat ja heidän opetuslapsensa kiitosta ja ylistystä, sille suurelle Ristinkantajalle veisaamassa, ja niissä kokouksissa maksetaan teillekin kaikki teidän huolenne ja murheenne, mitä olette tehneet meidän ja minun eteen. Minä en kykenekään millään palkitsemaan teidän huoltanne ja murhettanne, niinkuin esikoisten seurakunnan vanhimmat ovat pitäneet meistä huolen ja murheen monta kymmentä vuotta niinkuin omasta sielustaan näihin päiviin asti, ja sen uskomme ja rukoilemme, että vieläkin pitävät.

Wm. Koppana, Matti Kinnunen.

Padasjoki, 30/11 1932.

Rakas vanhin ja uskollinen Sionin muurin vartija, Viktor Björkman, ynnä rakkaan emäntänne ja lastenne kanssa. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja aina tämän vaivaloisen sodan ja kilvoituksen loppuun asti!

Tällä onnen toivotuksella tervehtelen teitä, ikuiseen rakkauden muistoon jääneet ystävät, ja annan tietää, että terveenä olemme kaikki nyt elossa olevat saarnaajat, paitsi Mikko Hulkkonen on sairas ja vanhuuden heikko. Saarnaajat ovat olleet matkoilla niinkuin ennenkin, ja rauha ja rakkaus on saarnaajain välillä, ja yksi siunattu vaikutus on ollut, niin että on ollut autuaallisia juhlahetkiä, jossa meidänkin henkemme on tullut virvoitetuiksi, ja paljon on tullut maailman valtakunnasta tämänkin syksyn aikana, joka osoittaa sen, että Jumala tahtoo valituttansa koota kansain seurasta, vaikka maailman myrskyt pauhaavat neljän tuulen alla, ja näyttää siltä, että ei viisaatkaan voi asettaa ihmisten mieliä, mutta uskomme on, että Jumala, joka on maan ja meren haltija, se kuljettaa omat lapsensa poikki tämän vieraan maan siihen oikeaan kotimaahan.

Minä sain kirjeen Isaksson'ilta, jossa oli terveiset Lapinmaan vanhimilta ja kristityiltä, joista kiitän, jossa myös oli toivomus, että jos minä ja Karhu tulisimme jo Hakasen kokoukseen; hän sanoi, että viimeistään 11. päivä alkaa, mutta emme nyt voi tulla, ennenkuin jouluksi Gellivaaraan.

Olkaa nyt, rakas vanhin, rakkaudella tervehditty teidän rakkaan emäntänne ja lastenne kanssa minulta vaimoni ja lastemme kanssa sekä kylämme kristittyin kanssa; ja tunnen olevani niin paljon kiitoksen vellassa kaikista niistä siunatuista Jumalan lahjoista, joita niin väsymättömällä rakkaudella ja itseänne säästämättä olette jakaneet täällä Suomenkin maalla minun ja monen tuhannen sielun ylösrakennukseksi ja johdatukseksi elämän tiellä, ja että kävitte, minunkin matalassa majassa.

Ja ei nyt muuta, vaan sanon hyvästin näillä sanoilla, että meidän ja teidän synnit on anteeksi annettu Herran Jesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovintoveressä ja sanokaa meidän terveisiä, jos näette, Kuoksu-vanhimmalle hänen rakkaan emäntänsä ja lastensa kanssa ja Frans Parakka-vanhimmalle hänen emäntänsä ja lastensa kanssa, ja rukoilkaa minun edestäni, pyytää vähin veljenne

V. Nieminen.

Me tulemme samalla junalla kun ennenkin jouluaamuna Gellivaaraan.

Fredonia, North Dakota, U.S.A. joulukuun 2. p. v. 1932.

Rakkaalle ja aina muistossa olevalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, Viktor Björkman, rakkaan vaimonne, lastenne ja Herran Jesuksen verellä puhdistetun lapsilauman kanssa, joitten kanssa minulla on sydämellinen halu hengittää yhtä armon ilmaa esikoisten seurakunnassa tällä ehkä monelle vaarallisella eksytyksen ajalla.

Onnen, rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tulen tyköne ja annan tietää, että tavallisessa vanhuuden terveydessä olen ollut ja uskomassa syntein anteeksi saamisen armosta suurena syntisenä itseni autuaaksi, ehkäpä siinä on suuri vaiva usein saada sydämemme uskomaan niin että voima lähtee Jesuksesta; on kuitenkin usein muut veljet ja sisaret särkeneet minunkin kylmän ja kovan sydämeni, että saan tuntea, että Kristus asuu vielä uskon kautta sydämessäni.

Me olemme Caleb Erikssonin kanssa kulkeneet kutsuttuna ja lähetettynä Beldenissä N. Dak. ja meidän kylässämme, Savossa, Jim Reverillä, Minneapolissa, Kingstossa, Breinardissa, New York Millsissa Minn. Kalliita kokouksia on ollut joka paikassa, ehkä me heikot ja monessa puuttuvaiset olemme; Jumala on kuitenkin sanansa ja henkensä kautta vaikuttanut, että kristittyin sydämet ovat virvoitetuiksi tulleet, ja ilon ja riemun äänet ovat kuuluneet vanhurskasten majoista, josta kiitos ja kunnia kolmiyhteiselle Jumalalle, jolta kaikki hyvyys tulee. Nyt maanantai-iltana tulin kotiin, ja Caaleppi-veli myös meni kotiin, vaan ne ovat kutsuneet jo aikaa Calumetin saarelle joulun pyhiksi meitä Caleb Erikssonin kanssa; tapahtukoon Jumalan tahto kaikissa!

Kyllä se näyttää kristillisyyden tila siltä täällä Amerikassa, että jotka ovat jurtuneet ja monen koetuksen läpi Jumala kuljettanut, ne seisovat vahvana siinä ymmärryksessä, ettei ole varaa liikkua Pyhältä Hengeltä hallitun seurakunnan Hengen yhteydessä, ehkäpä siinäkin lihallinen mieli tahtoo joitakin vaivata. On kuitenkin kallis kristillisyyden Amerikassa monenlaisen eriseuran keskellä, jotka Laestadiuksen nimeä kantavat, ja lihallinen vapaus on laskettu sisälle, niin siihen on helppo liittyä liikkumattominkin, ei tarvitse mistään luopua, elää niinkuin ennenkin on elänyt.

Ja vielä rukoulen, että Jumala, rakas taivaallinen Isä, antaisi sielun ja ruumiin voimaa rakkaille kristillisyytemme vanhemmille tässä kalliissa Herran työssä sotimaan Hengen miekalla ja Herran Sebaotin voimalla kaikkia vihollisen voimaa vastaan, joka tuntuu niin kalliilta, kun kirjeenkin kautta pidätte meistä huolta, josta on suuri apu ja lohdutus monenlaisissa murheissamme ja matkan vaivoissa. Minä en olekaan enää kau-

kainen eläjä; iänkin suhteen on ilta, 72 vuotta on jo täyttynyt. Vaan siinä uskossa olen kanssanne, että pian loppuu matkan vaivat ja pääsemme yhteen kaikkein niitten vanhurskasten kanssa, jotka ovat meidät jättäneet vähäksi aikaa, joitten perään on jäänyt niin suuri ikävän kaipaus. Siinä toivossa kuitenkin olen, että pian yhteen tulemme ijankaikkisuuden kirkaassa ilmassa, jossa yhteen ääneen sanomme amen, hallelujaa Jumalalle ja sille suurelle Ristinkantajalle, jonka verellä puhdistetut olemme. Sydämemme halu olisi, että saisimme kohdata toisiamme tämän katoovan maan päällä.

Täällä on totisesti niin huono aika, että minä en ole tämmöistä nähnyt 53 vuoteen, jonka olen ollut täällä Amerikassa. Maita menee velasta. Ei meiltä mene, kun ei ole mitään velkaa, vaan ei tahdo verorahaa saada; kaikki maantuotteet ovat niin ennenkuulumattoman halvat, ettei millään mitään saa. Ruokaa sitä vain on, vaan rahasta on suuri puute. Tämä nyt meni aivan luonnolliseksi, vaan minä uskon, että kärsitte minua ja anteeksi annatte puutokseni.

Tervehtikää Isak Kuoksu- ja Frans Parakka-vanhimpia ja kaikkia saarnaajia ja totuuden apulaisia rakkaitten vaimoinsa kanssa ja palvelevaisia vaimoja ja muistakaa rukouksissanne anteeksiantavalla sydämellä, vaan olkaa viimein minulta sydämellisellä rakkaudella tervehdetty lasteni ja orpolasteni kanssa! Sen uskomme, että teidän ja meidän synnit on anteeksi annettu Herramme Jesuksen pyhän nimen ja kalliin ja viatoman sovintoveren ja todistussanan kautta esikoisten seurakunnassa. Täältä tervehtää teitä kaikki, jotka yksi ovat. Hyvästi Jumalan rauhaan! Tätä kirjoitti omalla kädellään teidän vähin veljenne armossa

Johan Huumola ja lapset.
Fredonia, N. Dak. U. S. A.

Arrakoskella joulukuun 18. p:nä 1932.

Rakkaalle vanhemmalle ja uskolliselle Sionin muurin vartijalle, V. Björkman y.m. saarnaajat ja totuuden apulaiset siellä Gellivaaran seurakunnassa ynnä rakkaitten emäntäinne, lastenne ja palvelevaisten vaimoin kanssa. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän kanssanne Herramme Jesuksen Kristuksen tuntemisen kautta nyt Ja aina elämänne ehtooseen asti!

Tällä tervehdyksellä tulen tykönnö, ikuiseen rakkauden muistoon jääneet ystävät, ja kiitän sen itseänne uhraavaisen rakkauden ja huolenpidon edestä, kun olette meistä suomalaisista monessa vaivassa nähneet, jotka olimme kulkemassa ekysyksissä ja harhateillä, josta rakas taivaallinen Isä teitä palkitkoon vanhurskasteu ylösnousemisessä!

Me olemme täällä terveenä kaikki saarnaajat, mikäli olen kuullut, paitsi vanhin Mikko Hulkkonen Lappeenrannan kaupungista on siirtynyt Jumalan paratiisiin rauhallisella kuolemalla tämän kuun 16 p:nä, jonka perään olemme jääneet kaipaamaan rakkauden muistolla kaikki saarnaajat ja suuri kristittyin lauma Suomen maalla. Rauhallinen oli hänen elämänsä ja rauhallinen oli hänen pitkäaikainen työnsä Herran viinimässä Suomen maalla. Niin kaunis hedelmä on myöskin jäänyt hänen työnsä jälkeen, yksi kukoistava Herran lauma esikoisten seurakunnan yhteydessä Lappeenrannan kaupungissa ja ympäristössä. Kaunis muisto jäi sen uskollisen Herran palvelijan perään Suomessa. Rakas taivaallinen Isä johtakoon meitäkin onnellisesti, että elämämme ehtoolla kostuisimme perille — Isän kotiin.

Kuulin veljemme V. Niemiseltä, että hän on teille kirjoittanut hänen ja veli J. Karhun tulosta Gellivaaran joulukokouksiin. Niin minä myös pyydän tämän kautta ilmoittaa, että veljet Oskar Valkama, Juho Hirvonen ja minä aijomme myöskin tulla samassa junassa Niemisen ja Karhun kanssa; sitten olen kuullut, että H. Seppänen Mikkelin maaseurakunnasta on myös tulossa. Ilmoitan tämän, että tiedetään meidän tulosta.

Tulin juuri kotiin lähetysmatkalta Juho Hirvosen kanssa Loviisan kaupungista ja ympäristöstä sekä Etelä-Pohjanmaalta, jossa kävimme monissa kylissä. Jumalan sana on vaikuttanut, että useita teki parannuksen uskottomista ja eriseurasista, ja uskovaiset tuli lohdutetuiksi uskomään, että on kuulunut armonlintujen ääni kokouksissa, ja paljon on syntejä upotettu armon mereen.

Ei nyt muuta, kun tervehtelen teitä vaimoni ja perheeni sekä ystäväin kanssa täältä näillä sanoilla, että synnit on teille ja meille anteeksi annettu Herramme Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, joka on vuotanut yrttitarhassa ja Golgatan mäellä Sionin tyttären kuninkaan viattomasta ruumiista, jossa veressä on vaatteemme valaistu, että saamme olla hyvässä turvassa ensisyntyneen seurakunnan helmassa. Rukoilkaa meidän edestämme! Jääkää Jumalan rauhaan! Merkitsee vähin veljenne

A. Holm.

Osoite: Arrakoski, Suomi.

Rakkaille ja uskollisille vanhimille: Isak Kuoksu, Viktor Björkman, Frans Parakka, perheenne y.m. saarnaajain ja kristittyin lauman sekä meidän rakkaiden lähetysmiesten kanssa.

Sydämen rakkaudella tervehtelemme teitä ja toivotamme Jumalalta onnea, rauhaa ja Hänen runsasta siunaustaan teille kaikille sekä sille kokoukselle, johon olette kokoontuneet joulujuhlaa viettämään sen Betlehemin poikalapsen nimeen ja ympärille tutkistelemaan kristillisyyden korkeita ja painavia asioita, joissa kokouksissa on meidänkin tarpeemme ja avunpyyntömme lähetysmiestemme kautta esitetty, ja niin on Lapinmaan seurakunta kuullut pyyntömme, että olemme saaneet rakkaita vanhimpia esikoisten seurakunnalta lähetettynä meidän vieraaksemme, jotka olette voimianne säästämättä kulkeneet ympäri meidän maamme ja jakaneet Jumalan huoneen runsaita tavaroita, josta vieläkin pyydämme sydämellisesti kiittää teitä, rakkaita vanhimpia, ja koko Lapinmaan seurakuntaa, sillä käyntinne on ollut suureksi siunaukseksi meille, saarnaajille ja kristityille. Sillä se valkeus, joka sieltä Ruotsin Lapinmaasta on alkanut valaisemaan ja suurella vaivalla päässyt levenemään aina tänne asti, on sen yhteisen työn ja kanssakäymisen avulla meillä säilynyt tähän päivään asti, ja niin toivomme ja uskomme, että edelleen meistä huolta pidätte, johon Jumala armonsa ja siunauksensa antakoon, että tämä kallis ja siunattu kristillisuus säilyisi kirkkaana ja puhtaana meille ja meidän lapsillemme sellaisena turva- ja suojapaikkana, johon synniltä ahdistetut, murheelliset ja vaivatut sielut saavat paeta, ja jossa olemme turvan ja suojan löytäneet, jossa Jesuksen sovintoveri on evankeliumin saarnan kautta priiskuvaisena ja voimallisena puhdistamaan meitä kaikista synneistämme.

Niin sanomme nyt hyvästi siinä autuaallisessa toivossa, että kerran kaikki yhteen tulemme siellä ijäisissä Karitsan häissä. Nyt olemme ruumiillisesti teistä kaukana, mutta hengessä olemme teitä lähellä. Pyydämme rukoilla edestämme. Olkaa sydämen rakkaudella tervehditty meiltä! Viipurin kristittyjen kanssa ja puolesta: Antti Vainikka

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, joulukokouksissa,
se 28. päivä joulukuuta 1932.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja paljon painavassa Herran työssä: S. Vesterinen, J. Ahonen, K.

Luoma, E. Masalin, R. Salminen, H. Vesikko, J. Hassinen, V. Kauppinen, A. Vainikka, F. Siipola, A. Ihalainen, A. Salminen, N. Lehtonen, K. Nurminen, H. Hyden, E. Nousiainen, U. Eloranta, V. Kulju, H. Savolainen, J. Korhonen, M. Rautio, S. Salminen, H. Nieminen, K. Koivu, A. Zidbäck, K. Helenius ynnä muut saarnaajat, joittenka nimiä emme muista, vaan ovat kuitenkin nimenne kirjoitetut taivaassa, Karitsan elämän kirjassa. Niin tervehdämme teitä ynnä teidän vaimojanne ja lapsianne ja koko sitä siunattua Herran laumaa siellä Suomen maalla, jotka hengitätte yhtä Jumalan armon raitista ilmaa ensiksisyntyneen seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä toivottaen onnea ja siunausta, ajallista ja ijankaikkista. Tällä onnen ja rauhan toivotuksella tulemme teidän tyköne. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja ijankaikkiseen aikaan asti! Amen.

Annamme tietää, että olemme taas kokoontuneet tähän joulukokoukseen kuten ennenkin tutkimaan ja koettelemaan kristillisyytemme tärkeitä ja korkeita asioita Herran edessä, ja olemme lukeneet niitä kutsukirjeitä, joita on tullut Länsi- ja Itä-Norjasta. Olemme löytäneet kyllä Itä-Norjan tarpeen suurimmaksi, vaan ajan ahtauden tähden emme voi nyt sitä täyttää. Ja kun meidän kallis ja uskollinen työkumppani Frans Parakka vielä sairastui, että on jo monta viikkoa maannut, ja nyt on viety Bodeeniin, siellä on leikattu, ja sillä on märkää jalassa. Me uskomme, että hän paranee meille vielä. Vaan Länsi-Norjaan on lähetys päätetty, jos voittamattomia esteitä ei tule.

Kiitämme kaikkia Suomen saarnaajia ja koko Herran laumaa niitten lähetyskirjeitten edestä, joita olemme saaneet iloksemme vastaanottaa, joita ei ole tullut vastatuksi. Ja kiitämme vielä teitä, rakkaat ystävät, sen rakkaan kanssakäymisen ja ylenpalttisen palveluksenne edestä siellä käydessämme; ja viimeksi veljein myötä lähetetystä lahjasta kiitämme kaikkia niitä, jotka ovat osaaottaneet.

Paljon on kristityitä kokoontunut Norjasta, Suomesta, Kainuusta, Luulajasta ja Lapinmaan seurakuntain kylistä, jotka kaikki olemme yksimielisesti yhtä Isänmaata kohti kulkemassa, että me illaksi kotia kostuisimme ennenkuin aurinko laskee ja ovet kiinni pannaan Uudessa Jerusalemissa. Silloin ei huonoinkaan kristitty enää valita vaivoistansa niinkuin täällä surun laaksossa, jossa vaelluksemme on kuin matosen maan päällä. Vaan sen näimme viime reisullakin Suomen maalla ynnä muualla, ettei ole työ turha Herrassa, mitä tehneet olemme ja olette; Herra on siihen suuren siunauksen antanut ja vielä antaa, niin kauan kuin saarnaajien välillä on sydämellinen rakkaus vilpiton. Se oli vanhan Johanneksen viimeinen saarna, koska hän kantamalla kannettiin Efeson temppeliin, niin hän sa-

noi: "Lapsukaiset, rakastakaa teitänne keskenänne!" Ja kun hänelle sanottiin: "Eikö evankelista enempi saarnaa?" niin hän sanoi: "Ei, siinä on kyllä." Ja se on totinen tosi. Ja se on kirjoitettu: "Vaikka usko olisi, että vuoret siirtäisi ja ei olisi rakkautta, niin ei se olisi mitään hyödyllinen."

Ja hyvästi nyt, rakkaat veljet ja sisaret, näillä sanoilla, että syntimme ja syntinne ovat anteeksi annetut Herramme Jesuksen nimessä, rakkautesta ulosvuotaneessa sovintoveressä. Ja tämä olkoon vielä viimeinenkin virvoitus kuoleman virran rannallakin, ennenkuin astumme viimeisen askeleen ajasta ijankaikkisuuteen. Sillä me tiedämme, ettei ole tämä maa meidän kotimaamme, vaan toisella puolen hautaa on meidän oikea kotimaamme, johon henkemme useasti huokaa, jossa on teillä ja meillä pysyväinen kotimme. Siellä odottaa opettaja opetuslastansa ja monta opetustalasta opettajaansa ja moni vanhin lastansa ja lapset vanhempiansa ja avio-kumppanit toisiansa. Voi sitä ihanaa aamua, kun sanomme yhteen ääneen: terve tulemaan tapetun Karitsan häihin! Ja silloin ei enää lohdutus lopu ijankaikkisesti. Rukoilkaa, rakkaat ystävät, meidänkin edestämme! Tätä pyytävät seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Kuoksu, Viktor Björkman, Isak Stålnacke, August Isaksson, Johan Mäntyvaara, Johan Stöckel, Johan Henrik Olsson, Frans Björkman, Salomon Fjellborg, Petter Sitsi, K. R. Erlandsson, Johan Karlsson, Ville Nieminen, Jonas Rustholkarhu, Anders Holm, Juho Hirvonen, Heikki Sepänen, Oskar Valkama, Janne Karisto, Daniel Josefson, Jens Pedersen, Gunnar Jönsson, Isak Isohuhta.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa Gellivaaran kirkonkylässä
joulukokouksessa v. 1932.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä: Salomon Johansson, Johan Huumola, William Koppana, Matti Kinnunen, Leo Lobbestael, J. V. Stanley, Johan Muonio, Caleb Eriksson, Päckilä, E. Marttinen, Jacob Stickinger, Sasse, Axel Uuskoski, B. Abernathy, Arthur Niska, Emil Liimatta y.m. saarnaajat ja totuuden apulaiset palvelevaisten vaimoin kanssa ja koko se siunattu Herran lauma monessa eri kielessä Amerikan maalla Atlantin meren rannalta aina Tyynen meren rantaan asti!

Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä tervehdimme teitä, rakkaat veljet ja sisaret siellä kaukaisella Amerikan maalla, jotka yhtä armon ilmaa hengitätte esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä, ja annamme tietää, että olemme kokoontuneet Herran nimeen näihin joulukokouksiin monesta eri paikka- ja valtakunnista tutkimaan ja koettelemaan Pyhän Hengen valkeudessa kristillisyytemme korkeita ja painavia asioita, Suomesta ja Norjasta, niin myös Lapinmaan kylistä ja paikkakunnista, Luulajan ja Kainuun seurakunnista, saarnaajat ja kristityt. Paljon on tullut kirjoja tämänkin vuoden ajalla Norjasta, Suomesta ja Amerikasta, joiden edestä sydämestä kiitämme; vieläpä Itä- ja Länsi-Norjasta pyyntö, että saada saarnaajia ensi kesänä täältä Ruotsin Lapista. Vaan ei ole voitu varmempaa lupausta tehdä, kuin sen, että jos ei voittamattomia esteitä tule, niin saarnaajat käyvät Länsi-Norjassa ensi keväänä, sillä paljon on työtä täälläkin Lapinmaan seurakunnissa ja vähän on työntekijöitä. Sentähden on meillä vieläkin syytä muistaa Vapahtajan sanoja, kun hän on sanonut: "Eloa on paljon, vaan työntekijöitä on vähän; rukoilkaa elon Herraa, että Hän lähettäisi uskolliset työntekijät Hänen eloonsa."

Ja vielä sekin koettelemus on täällä meillä, että meidän ja teidän rakkas veli ja uskollinen Herran palvelija, Frans Parakka, on sairaana; on sairastunut kolme viikkoa ennen joulua, ja nyt makaa Bodenin sairaalassa, on leikattu jalasta, vaan meillä on vahva usko hänen paranemisesta, ja tiedämme, että monta kymmentä tuhatta rukoilee sitä samaa. Sillä kun katsomme sitä suurta työalaa, joka tässä kristillisyydessä on, niin tulee se ajatus, että kun vaan ei Jumala ylen pikaisesti ottaisi meiltä pois niitä uskollisia Sionin muurin vartijoita, jotka ovat niin monen kaltaisessa koettelemuksessa olleet, ja kaikissa on Jumala heitä vahvistanut, että ovat vahvana seisonet kaikkea hengellistä ja lihallista vääryyttä vastaan. Sillä se on tullut näkösälle, kuinka voimallisesti eriseurana saarnaajat ovat täälläkin etsikon ajalla pyytäneet sammuttaa sen tulen, jonka Herra Jesus on tullut sytyttämään maan päälle, ja ovat väärän opin kautta turmelleet monta horjuvaa ja yksinkertaista sielua. Vaan ne, jotka ovat raketut heidän kalliimmassa uskossansa ja opin totuudessa, josta ovat elämän ja hengen saaneet, eivät ole lähteneet uutta itselleen hakemaan, vaan ovat pysyneet sen opin kuuliaisuudessa Kristuksen hengellisen halituksen alla kuolemaan asti ja ilolla ja suurella uskon rohkeudella ovat menneet Jumalan paratiisiin. Ja on vieläkin monta kymmentä tuhatta Euroopan ja Amerikan maalla, jotka ovat kilvoittelemassa heidän kalliimmassa uskossansa, vieläpä odottamassa poispääsemisen hetkeä.

Kyllä tosin monta kertaa tuntuu raskaalta Herran viinimäen työn-

tekijöille, koska tuntevat sen suuren hengellisen köyhyyden ja ymmärtämättömyyden, vieläpä se suuri synnin voima, jonka läpi pitää uskomman ja työtä tekemän kaikkia vihollisen voimaa vastaan, sillä se näyttää niinkuin kaikkein loppu lähestyisi. Ajan henki hallitsee jumalattomain kansain mielet ja tahtoo turmella vielä monen yksinkertaisen ja tottelemattoman kristityn, sillä eivät kaikki tahtoisi ottaa päällensä ruumiillista vaivaa ja ulkonaista ahdistusta, niin myös pilkan ja vastaansanomisen suruttomalta maailmalta ja kaikilta hengellisiltä joukoilta, jotka tämän kristillisyyden vääränä pitävät. Kuitenkin teemme toivossa työtä, me täällä ja te siellä, vielä eteenkin päin niinkuin tähän asti, sillä sen työn on Herra siunannut runsaasti, niin että rauhan ja rakkauden siteillä ovat yhteen liitetyt yli koko kristillisyyden, josta Jumalalle ainoalle olkoon kiitos ja kunnia!

Ja ei nyt muuta, vaan siinä toivossa olemme, että pian yhteen tulemme uuden ilman kirkkaudessa kaikkein valittuin ja vanhinten kanssa, jossa saamme tervehdellä paljon palavammilla rinnoilla kuin täällä. Ja siinä uskossa olemme tänäkin armon päivänä, että syntimme ovat anteeksi annetut teille ja meille Herran Jesuksen nimessä ja veressä, joka pyhä ja vanhurskas veri on vuotanut yrttitarhassa ja Golgatalla Sionin tyttären kuninkaan viattomasta ruumiista meille suurille syntisille elämäksi ja voimaksi tällä uuvuttavalla korven matkalla. Paistakoon vieläkin vanhurskauden kirkas aurinko särjettyjen sydänten päälle Euroopassa ja Amerikassa, että hedelmälliset puut ja ijankaikkisuuden kukkaiset kasvaisit kristillisyyden vanhinten hautain päällä, jotka ovat niin suurella huolella tätä siunattua kristillisyyttä rakentaneet. Olkaa nyt tervehdityt yllämainitut saarnaajat ynnä vaimoinne, lastenne kanssa ja koko Herran lauma siellä Amerikan maalla täältä, saarnaajilta ynnä vaimoilta, lapsilta ja koko Herran laumalta, joka täällä koolla on. Rukoilkaa meidänkin edestämme! Tätä pyytävät seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Kuoksu, Viktor Björkman, Isak Stålnacke, August Isaksson, Johan Mäntyvaara, Johan P. Stöckel, Johan Henrik Olsson, Frans Björkman, Salomon Fjellborg, Petter Sitsi, K. R. Erlandsson, Johan Karlsson, Ville Nieminen, Jonas Rustholkarhu, Anders Holm, Juho Hirvonen, Heikki Sepänen, Oskar Valkama, Janne Karisto, Daniel Josefsen, Jens Pedersen, Gunnar Jönsson, Isak Isohuhta.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa Gellivaaran kirkonkylässä
joulukokouksissa v. 1932.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille raskaassa ja painavassa Herran viinimäen työssä: Karl Sirkka, Andreas Børresen, Erik Trosten, Erik Guttormsen ja Nils Jensen ynnä muut saarnaajat teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ynnä sen kalliin Herran lauman kanssa, jotka teidän ympärillänne ovat! Jumalan armo lisääntykөөn teille Jeesuksen Kristuksen tuntemisen kautta elämänne viimeiseen ehtooseen asti. Amen!

Rakkauden ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme me teitä, rakkaaseen muistoon jääneet veljet ja sisaret Itä- ja Länsi-Finmarkussa. Ensiksi saamme kiittää teitä sydämeistä niitten kalliitten kirjeitten edestä, joita me olemme saaneet vastaanottaa teiltä, joista me näemme, että olette olleet koolla Mehaminassa ja Vesisaaren seuduilla ja siellä yksimielisesti yhdistettyinä päättäneet pyytää saarnaajia joulukokouksista Ruotsin Lapista, jonka pyynnön me teidän kirjeenne kautta olemme vastaanottaneet, joka on yksi vahva todistus siitä, että te olette yksi meidän kanssamme ja on teillä turva esikoisten seurakuntaan. Olemme saaneet myöskin uudistetun pyynnön Ofotenista ja Lofotenista saada saarnaajia Lapinmaasta, josta viime vuonna annettiin jo toivo, ja samoin on tullut pyyntö Tysfjordista, että saada saarnaajia ensi tulevana kesänä. Kaikkia niitä anomuksia olemme koetelleet Herran edessä ja Pyhän Hengen valkeudessa, jossa Vapahtajan sana tulee täytetyksi, että eloa on tosin paljon, mutta työväkeä on vähän, sillä Frans Parakka on ollut sairaana useampia viikkoja ja nyt makaa opereerattuna Bodenin sairaalassa, ja jos niin Jumalan tahto on, että Hän jälleen paranee, niin se viepi kuitenkin pidemmän ajan. Monen syyn tähden emme voi täyttää anomustanne ensi tulevana vuonna, mutta tahdomme muistaa pyyntönne tuonnempana. Seurakunta on niin muodoin päättänyt lähettää saarnaajia Lapinmaasta Länsi-Norjaan, Tystf jordiin, Ofoteniin ja Lofoteniin ensi tulevana kesänä, jos niin Jumalan tahto on, ettei voittamattomia esteitä tule. Meidän yhteinen toivomus on, että veljet Karl Sirkka ja Anders Børresen tulevat Länsi-Norjaan, että saapi olla yhdessä Lapinmaan ja Länsi-Norjan saarnaajain kanssa ensin mainittujen siellä olon aikana.

Tähän joulukokoukseen on paljon ihmisiä kokoon tullut, saarnaajia ja kristityitä Lapinmaasta, niin myös Suomesta ja Länsi-Norjasta hengen yhteydessä juhlaa viettämään Vapahtajan syntymän johdosta, josta enkelit lauloivat Betlehemin kedolla: Kunnia olkoon Jumalalle korkeudessa, maassa rauha ja ihmisille hyvä tahto! Oi kuinka suuri Jumalan armo

se on meille, rakkaat veljet ja sisaret, että me olemme tulleet osallisiksi siitä rauhasta ja mielisuosiosta, ja olemme vaelluksemme ajalla tämän vaarallisen maailman läpi palkitut Jumalalta puhtaalla ja hyvällä omallatunnolla. Antakaamme sentähden, kalliit veljet ja sisaret ja matkakumppanit oikeaan isänmaahan, kääntyä katseemme sen suuren Rauhanruhtinaan päälle, joka seisoi sodassa syntisten puolesta Getsemanen yrttitarhassa ja Golgatan mäellä ja voitti ijankaikkisen voiton katuvaisille ja murheellisille, jotka yksinkertaisella uskolla omistavat Hänen kalliin verensä synteinsä puhdistukseksi. Hän antaa vielä voimaa, että uskossa sotia kaikkia synninkiusauksia ja kovia epäilyksen ajatuksia vastaan sen lyhyen ajan, joka vielä jäljellä on, että me illaksi perille kostuisimme autuaallisessa vakuutuksessa. Tehkäämme sentähden, rakkaat työkumppanit Finmarkussa, hengenyhteydessä työtä sen päälle, että Kristuksen lampaat pysyvät koossa laumassa, niin että ei yksikään niistä lapsista, joita taivaallinen Vanhin on lunastanut ja kalliisti ostanut verellensä, eksyisi pois kaidalta tieltä, vaan että jokainen ijankaikkisuuteen matkustavainen, nojaten vaellussauvaan, anteeksi anoen ja anteeksi antaen, kuitenkin rohkeudella kävisivät kuoleman läpi. Olkaa sentähden vapaat, rakkaat veljet ja sisaret, vapaaksi ostetun lauman kanssa, joka seisoo Sionin vuorella Jesuksen Kristuksen vanhurskauden valkealla vaatteella puettuna ja öljyä lampuissa, valmiina vastaanottamaan taivaallista Ylkää. Useasti tuntuu kaipaus ja huokaus sydäimestä, että päästä pois vieraalta maalta, kun ahdistukset ja vastukset kohtaavat. Ne Vapahtajan sanat täytetään myös meissä, että monen vaivan kautta pitää teidän elämään sisälle käymän, ja se on meidän onnemme, että Jumala on valmistanut meille pesän ja turvapaikan maan päälle, jossa hätääntyneet saavat avun ja tuen kilvoittelemaan uskossa, vaikka heikkouden alla, kuolemaan asti. Pian saamme siirtyä kuoleman sillattoman virran poikki ijankaikkisuuden ihanalle rannalle, jossa Karitsan häitä pidetään täydellisyydessä, uuden ilman kirkkaudessa ja lämpimämmässä kesässä, johon jo suuri lauma tämän kristillisyyden aikana on onnellisesti kostunut perille, ja jossa myös monta kristillisyytemme vanhimmista ja saarnaajista ja suuri lauma heidän opetuslapsistansa nyt ovat kirkastettuina laulamassa: amen, hallelujaa! Kiitos ja kunnia Jumalalle ja Karitsalle! Me olemme vielä siinä uskossa, että synnit ovat teille ja meillä anteeksi annetut Herran Jesuksen siunatussa nimessä ja kalliissa ulosvuotaneessa sovintoveressä.

Sydämellisiä ja rakkaita terveisiä sanomme niille edellä mainituille saarnaajille heidän vaimojensa ja lastensa kanssa ja sille kalliille Herran laumalle heidän ympärillensä Itä- ja Länsi-Finmarkussa, kullekin nimel-

tänsä. Rukoilkaa edestämme! Merkitsevät seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Kuoksu, Viktor Björkman, Frans Parakka, Isak Stålnacke, August Isaksson, Johan Mäntyvaara, Johan Stöckel, Johan Henrik Olsson, Frans Björkman, Salomon Fjellborg, Petter Sitsi, K. R. Erlandsson, Johan Karlsson, Ville Nieminen, Jonas Rustholkarhu, Anders Holm, Juho Hirvonen, Heikki Seppänen, J. Karisto, Oskar Valkama, Daniel Josefsen, Jens Pedersen, Gunnar Jönsson, Isak Isohuhta.

Lahti, 17/1 —33.

Rakkaille, uskollisille vanhimmille ja Sionin muurin vartijoille Ruotsin Lapinmaalla: Isak Kuoksu, Frans Parakka, Viktor Björkman ynnä muut saarnaajat teidän rakkaitten vaimojenne ja lastenne kanssa, sekä kaikki totuuden apulaiset ja palvelevaiset vaimot ja se kallis ja siunattu Herran lauma, jotka kaikki olette ja olemme yhdistettynä Sionin pyhällä vuorella uskossa ja hengessä esikoisten seurakunnan helmassa. Armo ja rauha isältä Jumalalta ja meidän Herraltamme Jesukselta Kristukselta lisäantyköön teille nyt ja aina, amen!

Onnen toivotuksella tervehdämme teitä kaikkia ja annamme tietää, että olemme kokoon tulleet täällä Lahden kaupungissa paljon saarnaajia sekä suuri kristittyin lauma, johonka myös olemme saaneet vastaanottaa meidän rakkaitten lähetysmiestemme kautta ilolla ja ihastuksella niitä suusanallisia sanomia ja terveisiä kuin myöskin sen kalliin lähetyskirjan Ruotsin Lapin joulukokouksesta, joista sanomista on kristittyjen sydämet liikkuneet lohduksesta.

Kyllä on totuudessa se korkea ja kallis asia, että meillä löytyy yksi oikea turvan ja suojan paikka tämän oikean seurakunnan helmassa tällä pahalla ja vaarallisella ajalla, jolloinka koko maanpiiri rauhattomana ja vallattomana jo nähtäviä sekä näkymättömiä vaarojansa kohti kulkee. Kun ajattelemme niitä aikoja takaperin, jolloinka yhteys oli katkennut Suomen kristillisyydestä Ruotsin Lapin seurakuntaan ja sen uskollisiin vanhimpiin, kuinka moneen joukkoon vihollinen sai hajoittaa heränneet ihmiset ja autuutta maistaneet sielut, ja kuinka niiden opintuulten alla heränneet ihmiset itkivät ja parkuivat ja toiset tuuditettiin lihallisessa vapaudessa herraskristillisyyteen, emme ole osanneet niin kalliina pitää ja sen edestä Jumalaa kiittää, että meillä on sekä ulkonainen rauha ole-

massa, kuin myöskin se, että niin monta kymmentä tuhatta sielua on rauhan ja turvan löytäneet kuolemattomalle sielulle sen lauman keskellä, joka on tullut yhdistettyä sen työnteon kautta esikoisten seurakuntaan, jota sen uskolliset lähetysmiehet ovat tehneet Suomessa jo kolmattakymmentä vuotta saarnaansa ja lähetyskirjainsa kautta. Uskomme ja toivomme, että yhteys meillä pysyy ja säilyy niin kauan kuin tämä etsikon aika Jumalan aioituksen jälkeen pitää oleman.

Koska saimme kuulla meidän ja teidän rakkaan veljen, Frans Parakan sairaudesta, niin olemme sen murheemme kanssa rukoilleet Jumalaa, että Hän ylimmäisenä parantajana hänet teille ja meille tarpeellisena vielä terveeksi tekee. Niin taas jätämme teidät, yllämainitut saarnaajat, teidän emäntänne, lastenne ja sen ulosvalitun ja kalliin Herran lauman kanssa ajallisen ja ijankaikkisen onnen toivotuksella hyvästi näillä sanoilla, että teidän ja meidän syntimme on anteeksi annettu siinä pyhässä ja siunatussa sovintoveressä, joka on vuotanut Herran Jesuksen avatuista haavoista Golgatan ristillä meidän synteimme anteeksi antamiseksi. Ja rukoilkaa vielä, rakkaat ystävät, meidänkin edestämme, että me yhdessä teidän kanssanne onnellisesti kostuisimme ijankaikkisuuden ihanalle rannalle, jossa saamme äänemme yhdistää sen koko maasta ostetun lauman kanssa veisaamaan voiton virttä sille Verilyljälle, joka meitä verellensä ja hengellensä ostanut on. Näitä merkitsevät seurakunnan kanssa ja puolesta:

V. Nieminen, S. N. Vesterinen, J. Ahonen, K. Luoma, J. Rustholkarhu, E. Masalin, R. Salminen, A. Holm, J. Hirvonen, H. Seppänen, K. Koivu, S. Salminen, A. Ihalainen, H. Nieminen, U. Eloranta, K. Helenius y.m.

Bodenin sairaalassa 21.1.1933.

Sain sinulta^x) preivin. Sen kalleus on minulta ulossanomaton koetteuksessa, jossa olen. Kiittäisin, jos voisin, mutta minun sydämeni riemusta raukee.

Olemme jääneet ystävistämme vähäksi aikaa. En ole, veljeni, epäillyt, ettet sinä seurakunnan kanssa kannat minua kristittynä, mutta terve tulemaa sinun rakas preivi. Ja siinä uskossa olen, että synnit on teille ja meille anteeksi annettu Jesuksen nimessä, siinä viattomassa ja kalliissa veressä, sen todistan koossa olevalle Herran laumalle.

⁾ Kirje on kirjoitettu V. Björkmanille Gellivaaraan.

Ei minulla ole ollut vielä monta päivää eikä yötä levätä, nyt rupean kevenemään. Samoin kuin alustakin, olen selällänsä, ja aivan kaikki on ihmisten avun päällä. En minä jaksa enempi kirjoittaa.

Pyytää veljenne Herrassa

Frans Parakka.

Kirjoitettu Bodenissa 11. 2.1933.

Tykö rakas veli ja uskollinen työntekijä Herran viinamäessä, A. Holm, rakkaan emäntänne ja lastenne, saarnaa jäin ja koko Herran lauman kanssa Suomen maalla. Jumalan armo ja rauha olkoon henkenne kanssa elämänne ehtooseen asti!

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdän jollakin sanalla ja kiitän ensin A. Holmia kalliin ja sydäntäni liikuttavan kirjeenne edestä, jonka sain tänne sairaalaan. Veljen rakkaat kasvot ovat jääneet silmiini, kun kävitte sairaalassa sänkyini vieressä, ehkä tilani oli heikkoa raskaan kivun alla. Suuri lohdutus on ollut minulle, kun ystävät ovat tykönäni käyneet ja kirjeillä tervehtineet, jotka ovat vahvoja todistuksia vielä kuoleman virran rannalla, ennenkuin silmäni kiinni painuvat viimeiseen uneen. Ei minulla ole täällä enään vaikea kestää; olen vielä samassa sängyssä, mutta olen siinä määrin parantunut, että ensi tulevalla viikolla alan käyntiä harjoittamaan, sillä jalat ovat kovasti heikot.

On minulla ollut usein muistossa menneen kesän aikana kirjoittaa ja edes kiittää sen ylönpalttisen rakkauden ja rakkaan palveluksenne edestä minua kohtaan. Se suuri Luoja sen teille palkitkoon! No, Rantanen, rakas veli, pääsi levolle. Paljon ystäviä täälläkin Lapinmaassa ovat saaneet muuttaa heidän Herransa iloon. Sydämelliset terveiseni V. Niemiselle, Koivulle perheineen ynnä koko Herran laumalle Padasjoella y.m. Siinä uskossa olemme, että synnit ovat anteeksi annetut; sen uskokaa, rakkaat veljet ja sisaret!, sillä eihän meillä muuta kristillisyyttä olekaan, kuin syntein anteeksi saamisen armo uskolla omistettuna. Jesus Kristus on meille Jumalalta pantu viisaudeksi, vanhurskaudeksi, pyhitykseksi ja lunastukseksi. Sentähden, kun olemme niin läpi synniltä turmeltuneet, tarvitsemme viattoman Jumalan Pojan edesvastaajaksemme.

No, enempiä en voi; on vaikea seljallaan maata ja kirjoittaa. Olkaa tervehditty emäntänne, Eskon y.m. lasten, sentraalinhoitajan y.m. kanssa!

En muista niiniä, mutta nimenne ovat kirjoitetut taivaassa. Näitä merkitsee veljenne ja kanssapalvelijanne Herran työssä.

Frans Vettainen.

Fruitdale, S. D. 6. p. 3. kk. 1933.

Tykö rakkaalle vanhimmalle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinämien raskaassa ja paljon painavassa työssä, Viktor Björkman, rakkaan vaimonne, Olivian, ja teidän rakkaitten lastenne kanssa ja se kallis Herran lauma siellä teidän ympärillänne kaikkein vanhinten, saarnaajain, totuuden apulaisten ja palveluspiikain kanssa, jotka valvotte monien kymmenten tuhanten sieluin autuutta Euroopassa ja Amerikassa.

Onnen, rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tulen tykönnä näitten harvoin ratien kautta, kun olen vielä siinä terveydessä, että voin omalla kädellä kirjoittaa. Ensin kiitämme sen teidän kalliin preivin edestä, joka oli niin iloinen ja hyvää sanomaa kuultaa Frans-vanhimman tilasta, että paranee, josta olemme antaneet osan, mihin olemme olleet kirjevaihdossa. Ja nyt olemme saaneet tiedot kaikkialta, että on ilon ja kiitoksen ääni kolmiyhteiselle Jumalalle, ettei vielä ottanut tykönsä, jonka oli palvelijakseen ja todistajakseen valinnut, ja nyt saimme Koppana-veljen kautta osan teidän preivistä, että Frans nyt on jo kotona omainsa tykönä. Paljon on sairautta täälläkin. Rakas veljemme Viljam Sasse on kauan sairastanut, vaan nyt on ylhäällä. Sain vasta J. A. Pernulalta Brush Prairielta preivin. Siellä oli vasta kuollut yksi vanhoja sisaria, Brita Fut-hansun. Se asui Oregonin valtiossa.

Olkaa nyt juuri rakkaalla sydämellä meiltä tervehdetty, suomalaisilta ja englanninkielisiltä veljiltä ja sisarilta! Ja niin me uskomme, että teidän ja meidän synnit on anteeksi annettu Jesuksen nimen ja veren kautta ijankaikkisesti. Pyydämme, että sanotte meidän terveisemme Frans-vanhimmalle hänen rakkaan vaimonsa Teklan ja heidän lastensa kanssa, niin myös kaikille muille valituille, joita olette näkemässä ja joitten läpi olette vaeltamassa.

Hyvät sanomat ne kuuluvat kristillisyydemme laveudesta täällä Amerikan maallakin, joka on kaikki Ruotsin Lapinmaan esikoisten seurakunnan lähetystoimen työ, toimi ja huolenpitoa, että on viinämien aita ollut pystyssä maailman joukon ja monen väristen eriseurasten välillä. Niinkuin minäkin olen nyt ollut 58 vuotta Amerikassa. Norjassa tein parannukset, vaan jouduin eriseuraan. Kun tulin Amerikkaan, niin vaimoni

sisar oli Johan Takkisella ruoanlaittajana, ja asuimme kolme kuukautta yhdessä, niin se otti meistä niin isällisen huolen ja johdatti tähän valkeuteen. Kyllä on ollut monenlaiset koetukset, vaan nyt uskon, että saan pian minäkin muiden vanhurskasten kanssa laskea pääni kuoleman enkelin syliin. Pyydän, että rukoillette edestäni! Veljenne

Solomon Johnson perheeni kanssa.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa Parakan kylässä
20. p. maaliskuuta 1933.

Tykö rakkaille ja kalliille veljille ja uskollisille työntekijöille kalliissa Herran viinamäen työssä: Abram Pernula, Axel Uuskoski, J. Berggren, Abernathy y.m. y.m. veljet ja sisaret siellä Tyynen meren rannoilla, jotka kanssamme ovat hengittämässä yhtä armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä rauhan siteen kautta, joka on rakkaus.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdän teitä, ikuiseen rakkauden muistoon jääneitä veljiä ja sisaria, joitten kanssa olemme kasvoistakin ja sydämen kautta tulleet tuntemaan toisiamme, josta on jäänyt yksi pysyväinen muisto siitä rakkaasta palveluksestanne, johonka itsenne uhrasitte ja seurasitte meitä Astoriaan ynnä monen muun veljen ja työkumppanin kanssa. Sillä heikkoudessa olemme, rakkaat veljet ja sisaret, tekemässä tätä kallista Herran työtä, ja sentähden se tuntuu kalliilta, että seurakunta pitää käsiä ylhäällä, sillä se on kysymys, joka on tärkeä, että voisimme olla sen siunatun työn jatkajat, jota Laestadius, Raattamaa, Joonas Purnu ynnä monta muuta uskollista Herran palvelijaa rakentaneet ovat ja ovat perustuksensa laskeneet niinkuin taitavat rakentajat, josta Herran Apostoli sanoo: "Katsokoon jokainen, kuinka hän sen päälle rakentaa!" Jonka näemme Amerikan maallakin, ja olemme siitä vakuutetut tänäkin päivänä, että niin kauas kuin sitä oppia on seurattu uskossa, opissa, elämässä ja vaelluksessa, niin eivät ole tarvinneet etsiä uutta eli helpompaa kristillisyyttä, sillä pitäisihän se nyt olla näkössä, mihinkä kristillisyyttä kuljetetaan, että pitäisi olla täysi syy ruveta kysymään perään, missä se äiti on, jonka syliin me alussa syntyneet olemme, ja, jonka myös näimme, että moni Amerikan maallakin huokaa ja toivottaa, että se kirkas aurinko, joka heille paistoi, vieläkin paistaisi, ja missä on se rakas äiti, joka meitä painoi rintaansa vastaan.

Moni ajattelee, että ei ole asiat kristillisyydessä niinkuin pitäisi olla, mutta samalla on toinen kysymys: Mistä tähän pitää apu tulla? Ennen oli se armo, että saimme huutaa Ruotsin Lappiin, ja niin saimme lähetystoimen kautta avun, josta niin monta kallista muistoa on jäänyt niistä suurista sovintoista, mutta nyt on se lähetystoimi hyljätty jo monta kymmentä vuotta ja uusi sijaan laitettu. Mutta kun vielä löytyi niitä Amerikan maalla, jotka eivät saattaneet selkäänsä kääntää vanhalle äidille, niin ovat vahvalla luottamuksella huutaneet apua Ruotsin Lapista, ja niin on lähetystoimi pantu matkaan v. 1920, Isak Niku ja Frans Parakka; toisen kerran v. 1926, samat, I. Niku ja F. Parakka, ja kolmannen kerran v. 1930, F. Parakka ja Viktor Björkman, joka matka jatkui aina Tyynen meren rantaan asti, jossa saimme myös tilaisuuden olla kristittyin kanssa koolla, vieläpä nähdä sen, että puhtaat siemenet on alusta kylvetty, mutta vihemies on ihmisten maatessa kylvänyt ohdakkeita nisuin sekaan, josta saimme olla puheilla poismenneen Onkan kanssa Astoriassa, ja Quincyssa saimme olla puheilla ynnä muun ohessa Heikki Mustolan kanssa, jossa Heikki mieli olla lujana siinä etfei hän ota vastaan uusia säätyjä kristillisyyteen. Ei kuitenkaan ole kuulunut, että olisi vastuksia tullut ensimmäisessä kokouksessa Quincyssa, jossa oli kysymyksessä läpivietää viimeinen uusi kirkkojärjestys. Ja jos siinä olisi vastus tullut, niin totta olisi myös tullut kysymykseen, missä ne hyljätty esikoisten seurakunnan rakastajat ovat Amerikan maalla. Mutta ei kuulu mitään; rauha, rauha eikä mitään hätää.

Emme sitä ihmettele, että moni yksinkertainen sielu ei tohdi avata suutansa. Silloin hän tulisi pilkatuksi ja pilkan sanan kanssa luetuksi esikoiseksi ja väärään oppiin menneeksi. Mutta se on meidän mielestä ihmeellisempi, että monet, jotka näkevät, mihinkä kristillisyyttä ollaan kuljettamassa, eivät tohdi suutansa avata, joista kaikista kuitenkin tulee kysymys: oletko nähnyt vaaran monen edessä olevan, etkä ole sitä ilmoittanut.

No, emme tiedä; Jumalan on asia, joka tuntee, kutka ovat mahdolliset siitä. Kuitenkin on koko Herran lauma vakuutettuna kaikilla neljän ilman suunnalla, että se oppi, joka alusta oli ja vielä nyt saarnataan esikoisten seurakunnassa, on se autuaaksi tekeväinen oppi, ja joka myös on niin suuria muutoksia matkaan saattanut, jonka saimme jääneenä kesänäkin katsella Suomen maalla. Siellä olimme koolla ensin Lieksassa, sitten Kaltimossa, Joensuussa, Sortavalassa, Viipurissa, Lappeenrannassa, Mikkelissä, Helsingissä, Turussa, Hämeenlinnassa, Padasjoella, Arrakoskella y.m., Lahdessa, Tampereella, Porissa, Teuvalla ja Oulussa.

Iloista oli nähdä monen kymmenen tuhannen paljous kristityitä Suo-

men maalla, jotka eivät häpeä tunnustaa, että he ovat turvan ja suojan löytäneet esikoisten seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä, sillä he ovat siitä vakuutettuna, että se on juuri sen opin hedelmä, joka alusta oli, ja kun ne niin monet opinriidat ja sekaannukset tulivat, jossa niin monta toivotonta itkivät ja rukoilivat, että Jumala, rakas Isä, ilmoittaisi, jos vielä puhdasta Jumalan sanaa löytyy maan päällä, niin oli kuitenkin niitä, jotka rupesivat huutamaan Ruotsin Lapista apua, ja niin asetettiin lähetystoimi, jossa oli Joonas Purnu ynnä monta muuta vanhinta, jotka silloin vielä olivat elämässä. Ja niin lähetettiin vuonna 1902 Samuel Wettasjärvi ja Viktor Apelqvist, jota sittemmin on jatkettu I. Kuoksun ja I. Nikun kautta siihen asti kun I. Niku Oulun kaupungissa saarnasijalla täytyi pysäintyä ja mennä kortteeriin ja niin sai lähteä levolle se 5. päivä toukokuuta 1929.

Suuri on se siunaus ollut tähän asti monen kymmenen vuoden aikana, vieläpä monet kymmenet saarnaajat, jotka saarnaavat puhtaalla omalla-tunnolla ja liittävät kukin työnsä esikoisten seurakuntaan, että nytkin, kun Suomen veljet kirjoittavat, niin oli Lahden kokouksissa pantu lähetys, seitsemän paria saarnaajia kulkemaan läpi Suomen maata. Ja vaikka Suomessa, samoin kuin Amerikassa, totuutta vastaan sanotaan ensin siltä sokealta maailman joukolta ja sitten niin monenväriseltä eriseuralta, jotka rohkeasti tekevät työtä sen päälle, etfei kukaan uskoisi totuutta, niin kuitenkin on Jumala vahvistanut sanansa, ja se pyhä valkea, jota Jesus on tullut syyttämään, palaa ilmi liekinä. Ilolla saimme katsella ja saada olla osallisena Jumalan huoneen runsaista tavaroista, josta kaikesta olkoon kiitos suurelle Luojalle! Ette ja emme, rakkaat veljet ja sisaret, sitä soisi että kenellekään pitäisi se parantumaton vahinko tulla, kuitenkin se on ollut mahdoton välttää vielä monen niittenkin, jotka ovat oikealla tavalla matkaan lähteneet autuuden tielle. Herra on sanonut: "Kadonneet tahdon minä etsiä ja eksyneet tallelle tuoda; haavoitetut sitoa ja sairaat parantaa."

Niin, älkäämme väsykö, rakkaat veljet ja sisaret, seuraamaan sitä suurta Ristinkantajaa, joka on vaeltanut niitä raskaita ja verisiä askeleita ja tien raivannut läpi turmeluksen pilkkakaupunkia yrttitarhasta Golgatan mäelle, jossa voitto on tapahtunut. Lukekaamme tätä kuittia, ja omistakaamme tämä täydellinen lunastus! Kuulkaa kaikki katuvaiset, suuret syntiset, jotka usein raskaasti pelkäätte: omistakaamme uskolla tämä täydellinen lunastus!, sillä Jesus Kristus on meille Jumalalta pantu viisaudeksi, vanhurskaudeksi, pyhitykseksi ja lunastukseksi. Ja vaikka monen vaivan läpi on elämään sisälle meneminen, niin ette muista vaivoanne, kun kostutte kuoleman virran rantaan, niinkuin olette ja olemme

katsoeet, millä tunnolla ja minkä kaltaisella ilolla ja uskon rohkeudella he siirtävät sijansa ja muuttavat majansa, joita niin suuri paljous on tämän kristillisyyden pellostä leikattu ja koottu Jumalan aittaan.

Olen tässä jollakin harvalla radilla tahtonut edestueda ajatuksiani, vieläpä kun muistan sitä aikaa, kun olimme Astoriassa ja Quincyssa. En voi liikkumattomalla sydämellä olla, kun muistan ne kyyneleet, jotka niin monen silmistä vuotivat, enkä voi muuta, kun rukoilla ja toivottaa, että se suuri Israelin Paimen, joka on antanut henkensä lammasten edestä, vielä huutaisi kadonneen perään, että ne heikot karitsat tulisivat johdettuiksi Sionin vuorella, jossa rakas ja laupias Jumala hallitsee rauhan evankeliumilla.

Ja ei nyt muuta tällä kertaa, vaan olkaa nyt tervehdetyt, kaikki rakkaat veljet ja sisaret Brush Prariella ja niin kauas, kun niitä sieluja löytyy, jotka meitäkin Jumalan ihmisenä kantavat, näitten sanain kanssa, että synnit ovat anteeksi annetut Herramme Jesuksen nimessä ja siinä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä. Sen uskokaa, ja muistuttakoon Jumala, rakas Isä, vielä kuoleman virran rannallakin ennenkuin silmänne kiinni painuvat viimeiseen uneen. Ja rukoilkaa minun ja perheeni edestä, että kanssanne kostuisimme Isänmaan rantaan. Näitä merkitsee veljenne ja kanssapalvelijanne Herrassa:

Frans Larsson Parakka
ynnä rakkaan vaimoni, lasten ja Herran lauman kanssa.

Rakkaita terveisiä Tomi Mustolalle rakkaan vaimonsa ja lastensa kanssa, Joseph ja Heikki Mustolalle perheensä kanssa, Astoriassa Onkkavainajan leskelle, Kuosmasen Annalle y.m., joitten nimiä en muista Quincyssa ja Astoriassa. Olisin kiitollinen, jos saisin Quincysta ja Astoriasta vastauksen tähän kirjaani, sillä en tahtoisi olla senkaltainen koira, joka haukkuu tyhjiä puita, joissa viljaa ei ole. Merkitsee

Sama.

Olisi minun toivotukseni, että saisivat osan Quincyssa ja Astoriassa, ja jos mahdollista olisi, että engelskieliset saisivat osan.

Sanomia ei ole erinomaisia. Olen ollut kovin sairaana. Alussa joulukuuta tulin sairaaksi; toisena joulupäivänä noutivat lentoambulanssilla Bodenin sotilassairaalaan, noin 20 Ruotsin penikulmaa. Olen loppupuolella helmikuuta päästetty kotiin, vaan en ole muuta vielä toiminut, kun oleskellut kotosalla ja olen saanut sen vertaa takaisin, että olen omin voimin käynyt likikrannissa. On päätöstä Marian juhlaaksi meidän kirkkopaikalle Vittankiin.

Nyt on 7/4, kun valmistan tätä kirjaa, jossa myös kiitän Axel Uuskoskea rakkaan ja kalliin kirjan edestä. Paljon oli koolla kristityitä Mariana Vittangissa. Saimme kutsun Pajalaan, jossa me nuoremmat saarnaajat emme ole ennen saarnanneet. Pajalan kirkkokylä on noin 10 Ruotsin penikulman paikoilla meidän kirkolta. Me olemme luvanneet palmusunnuntaiksi ja niin muodoin lähdemme kotoa huomen aamulla. Ei kyllä ole jalkani vieläkään terve, on vielä joku leikkuuhaava auki, ettei voi kestää pitää alla. Pakkaa ajettumaan.

Menneen viikon lopussa kävi Björkman ja Johan Mäntyvaara katso-massa, kuinka jaksan. Björkman oli kovin iloinen, kun sai kohdata elä-vänä ja senkin vertaa parantuneena, että voin olla osalla kanssapuheissa.

En nyt tiedä muuta. Olkaa tervehditty yllämainitut emäntäinne, Ny-lundin, Parviaisten y.m. kanssa, joitten nimiä en muista. Rukoilkaa, rak-kaat veljet ja sisaret minunkin ja perheeni edestä, että kanssanne kostui-simme Isänmaan rantaan, ja kantakaa anteeksiantavaisella sydämellä armoistuimen tykö! Vaimoni Tekla kiittää Alma-sisarta kirjan edestä ja pyytää tervehtää Brush Prairiella, Quincyssa ja Astoriassa veljiä ja si-saria. Pyydän vastausta.

Fransi.

Kuoksussa se 13. päivä huhtikuuta 1933.

Tulen tykösi rakastettu veli ja uskollinen työntekijä Herran viinamäen raskaassa ja paljon painavassa Herran työssä. Tervehdän ja sydämestä kiitän sinua, Anders Holm-veljeä, sen kalliin ja sydämiämme ilahduttavan tuoreen öljyvuon lehden edestä, jonka sain eilen illalla vastaanottaa, kun tulini kotiin. Olemme Fransi-veljen kanssa käyneet Pajalassa, jossa ei meitä ole ennen tarvittu, vaan nyt tuli kahdelta persoonalta kutsu, ja me kävimme ja viivymme neljä päivää. Jumalan sana vaikutti, että mo-net miehistä ja vaimonpuolista rukoilivat anteeksi, että he ovat valheita uskoneet ja pahaa puhuneet. Toinen niistä miehistä, jotka meitä kutsui-vat, voitti vaimonsa lankeemuksesta ja sai suuren ilon. Me jätimme hei-dät Jumalan ja Hänen armonsa sanan haltuun siinä toivossa, että Ju-mala, rakas taivaallinen Isä, antaa siihen siunauksensa.

Kallis oli saada sanomia Suomen suuresta riihestä, jota Herra on per-kaamassa suurella voimalla, minkä näimme viime reisullakin, kun kä-vimme siellä teidän keskellänne. Autuaallista oli nähdä, että Jumala oli niin paljon saattanut saada eriämään maailman suuresta ruumenläjästä,

ei ainoastaan vanhoista, vaan myös nuorista, joita Riihenperkaaja on saanut erillensä siitä suuresta ruumenläjystä sydämen ja mielen muutoksen kautta. Rukoilemme taivaallista Isäämme Herramme Jesuksen armon kautta, että raja pysyisi auki elävän ja kuolleen kristillisyyden välillä ja suruttomain ja ristinkantajain välillä. Jos Jesuksen risti onkin raskas kantaa, niin kuitenkin on Jesus sanonut: "Minun ikeeni on suloinen ja minun kuormani on keveä." Voi, kuinka paljon keveämpi on vähän aikaa kantaa Jesuksen ristiä maailmassa kuin synnin kuormaa ajassa ja helvetin vaivat ijankaikkisuudessa.

Voi, rakkaat veljet ja sisaret, että olemme löytäneet sen tien, joka vie elämään, jota ei yksikään löydä järkensä valolla, joka on kuutamo. Sillä näkee kyllä sen lavean tien, joka vie kadotukseen, jota koko maakunta kulkee, vaan se tie, joka vie elämään, on niin kaita, ei siinä ole kuin yhden ihmisen jäljet. Niille jäljille on Laestadius taluttanut aikakautemme ensimmäiset heränneet, ja niille jäljille pitää vielä viimeisetkin talutettaman seuraamaan Herran Jesuksen verisiä askeleita Yrttitarhasta Golgatan mäelle, joka tie menee Jerusalemin pilkkakaupungin pappilan kautta raastupaan, jossa on tuomioistuin ja jossa viatoin tuomitaan kuolemaan. Seuraa nyt Sionin tytär kuningastasi, joka on puettu purppurakaapuun ja orjantappurakruunulla kruunattu, minkä piikit ovat pistäneet lukemattomat haavat Herran Jesuksen pyhään päähän, joista vuotaa viaton veri pyhiä poskia alas. Katsele tätä sielusi silmillä niin läheltä, että Vanhimman haavat särkevät syntisen sydämesi, ja niin seuraa Häntä Golgatan mäelle, jossa Hän maasta ylösnostetaan taivaan ja maan välille, niinkuin Hän edellä on sanonut: "Koska minä maasta nostetaan, niin minä vedän kaikki minun tyköni." Siitä ovat kaikki verikoirat ja Hänen ristinsä viholliset iloiset, kun pääsivät verta latkimaan. Vaan Galilean miehet ja vaimot seisovat murheellisella ja verta vuotavaisella sydämellä; siinä seisoo Maria Magdaleena ja Maria, Jesuksen äiti, siinä käy miekka äidin sielun lävitse, siinä loppuu turva tästä maailmasta, kun Jesus antaa henkensä ja kallistaa päänsä omalle olkapäällensä. Tällöinen kuolemanvuode on meidän Herrallamme ja meidän Mestarillamme. Vetäköön nyt teitä ja meitä tämä kaipaus ylösnousemisen kedolle ja taivaaseenastumisen vuorelle, että saamme enkelin kautta Isän lupauksen tulemisestansa. Hän kieltää lähtemästä Jerusalemissa, ja että he odottaisivat siksi, kunnes viideskymmenes päivä täytetään, silloin he vahvistetaan voimalla korkeudesta. No, niin uskomme, rakkaat veljet ja sisaret, että kaikki Jumalan lupaukset ovat niille täytetyt, jotka uskovat. Ja niin uskomme, että viimeinenkin lupaus täytetään, kun iänkin vuoksi seisomme haudan syrjällä. Usein muistuvat mieleen ne ystävät, jotka ovat meidän edel-

lämme menneet, kuinka paljon parempi niillä on, jotka nyt saavat sanoa: kuolema, kussa on sinun otas; ei saata kuolema niitä enää peljättää, jotka ovat kuoleman voittaneet.

Sano nyt, veljeni, Ville Niemiselle minulta vaimoni ja meidän lastemme kanssa hänelle emäntänsä ja lastensa kanssa juuri sydämelliset terveisemme! Kuulin veljen kirjeestä, että hän on sairaana. Eihän ilmankaan hän vielä teitä ja meitä jätä; emme saata muuta, kun vaan rukoilla, että Jumalan, rakkaan taivaallisen Isän, tahto tapahtuisi.

Sano nyt kaikille saarnaajille ja kaikille kristityille minun ehkä viimeiset terveiseni, ja ole veljeni, vaimosi ja lastesi kanssa, minulta vaimoni ja meidän lastemme ja kylämme kristittyin kanssa ensin ja viimein tervehditty sydämellisellä rakkaudella! Ja rukoilkaa minun ja meidän kaikkein edestämme, että mekin teidän kanssanne kotia kostuisimme!

Hyvästi nyt, rakkaat veljet ja sisaret, näillä sanoilla, että synnit on teille ja meille anteeksi annettu Herramme Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä.

Tätä piirsi omalla kädellään vähin veljenne elämän kaidalla tiellä

Isak Olsson Fors Kuoksu.

J. K. Kuoksun tytär, Maria Fors, tervehtää Suomen kristityitä, ikuisen unohtumattomaan muistoon jääneitä ystäviä, ja kiittää kaiken sen ylönpalttisen hyvyyden edestä, jota hän sai niin paljon osakseen Suomessa käydessään menneenä kesänä. Hän sanoi isän olleen koko talven reisussa ja nyt oli vaan yhden päivän kotona ja lähti Gellivaaran puoleen Björkman'in kanssa.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, Parakan kylässä,
6. päivä elokuuta 1933.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: Jonas Rustholkarhu, Ville Nieminen, A. Holm y.m. saarnaajat rakkaitten vaimoinne, lastenne ja koko kalliin Herran lauman kanssa Suomen maalla. Jumalan armo ja rauha olkoon henkenne kanssa elämänne ehtooseen asti! Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tulen tervehtimään ikuisen rakkauuden muistoon jääneitä veljiä ja sisaria, joita saimme tervehtää suuren paljouden Lieksasta alkaen ja niin Kaltimossa, Joensuussa, Sortavalassa, Viipurissa, Lappeenrannassa, Mikkelissä, Helsingissä, Turussa, Hämeen-

linnassa, Padasjoella, Lahdessa, Tampereella, Porissa, Teuvalla ja Oulussa. Kaikissa näissä ylläolevissa paikoissa ja kaupungeissa, joissa saimme koolla olla, niin sen vähän ymmärryksen ja valkeuden jälkeen, mitä saaneet olemme tässä kristillisyydessä, tulimme näkemään, että Riihenperkaaja on tehnyt suuren työn Suomenmaalla, eroittanut ja koonnut yhteen loukkoon siinä suuressa riihessä; ja vaikka on monta vaivaa ja vastoinkäymistä, on kuitenkin siitä iloinen mieli, että isännällä löytyy laarissa puhtaita siemeniä vielä huononkin ajan varalta. Sillä kirjoitettu on: valtakunnan lapset ovat hyvä siemen.

Nyt saan ensin kiittää Suomen saarnaajia y.m. rakkaitten ja kalliitten kirjain edestä, joita sain jo Garnisonille ja nyt viimeisen, seurakunnan kirjan, Lahden kokouksesta, jonka edestä kiitän, joka on kallista saada sanomia Siionista, että Herran työ menestyy, johonka rukoilemme taivaallisen Isän siunausta ja varjelusta aina eteenkin päin.

Saan ilmoittaa, että olemme joltisesti terveenä kaikki saarnaajat, paitsi minä olen enempi työhön kykenemätön. Muuten olen terve, vaan jalka paranee hitaasti. Olemme olleet matkalla, keväällä ensin kotalappalaisten luona tunturilla ja sitten varsin jälkeen Johanneksen menimme Kuoksu-vanhimman kanssa Norjaan, johonka Björkman oli jo ennen mennyt kokousta pitämään Norjan lappalaisten keskelle. Saimme hänet kohdata Lötingissä, josta yhtä matkaa menimme Länsi-Lofotiin, jossa pidimme neljässä eri paikassa kokousta: kahdessa valtion kirkossa ja kahdessa rukoushuoneessa. Kansaa oli koolla tungokseen asti joka paikassa, samaten myös Ofotissa. Jolla vähänkin valkeutta on, täytyy todistaa, että Jesus on rannalla ja Hänen käskystään on verkko heitetty apajalle, ja kalamiehet ovat istuneet ja eroittaneet hyvät astioihin ja mädänneet heittäneet pois. Olivat siellä Karl Sirkka, Andreas Börresen y.m. Itä-Norjasta, ja niin saimme heidän kauttaan kalliita sanomia Itä-Norjasta.

Ei ole työnne ja työmme turha Herrassa, rakkaat veljet ja sisaret, ehkä suuren heikkouden kanssa käärittynä. Herra on kuitenkin heikoissa väkevä. Työläs on voittaa sydämiämme uskomaan ja uskossa katsomaan uskon alkajaa ja päättäjää Herraa Jesusta. Kuitenkin rientäkäämme me saarnaajat edellä sille sijalle, jossa kaste on langennut kiro-tun maan päälle, ja johon ylösnousemisen ihana aurinko on paistanut. Siitä ovat ijankaikkisuuden kukkaset ja hedelmälliset puut ruvenneet kasvamaan ja hedelmää kantamaan. Antakoon se suuri Israelin Jumala kärsivällisyyttä kantamaan hedelmää tällä viimeisellä etsikon ajalla ja vahvistakoon kaikkein uskollisten työntekijäin kädet viinamäen aitaa rakentamaan ja voimassa pitämään! Sillä jos ennen, niin nyt on kysymyksessä, että se siunattu Herran lauma pysyisi varjeltuna. Niin monen kai-

taista vaaraa on, jota vihollinen valmistaa tällä viimeisellä ajalla, joita Vapahtaja opetuslapsiaan niin usein varoittaa kavahtamaan. No, niin me uskomme, rakkaat veljet ja sisaret Suonien maalla ja kaikkialla, että olemme kootut yhdelle Sionin vuorelle, jossa rakas ja laupias Jumala hallitsee rauhan evankeliumilla, että kaikilla katuvaisilla ja uskovaisilla on oikea usko, kun uskolla omistavat Jesuksen, Jumalan Pojan, itsellensä edesvastaajaksi, sillä Hän on meille pantu Jumalalta viisaudeksi, vanhurskaudeksi, pyhitykseksi ja lunastukseksi. Omistakaamme uskolla tämä täydellinen lunastus, että jaksatte ja jaksamme tämän vähäisen ajan kilvoitella sitä suurta päämaalia kohti, johon lähteneet olemme, vieläpä niitten liittojen ja lupausten kanssa, että vaikka mitä vastaan tulisi. Jumalan avulla pysyisimme pahan voittajana siihen autuaalliseen hetkeen asti, kun aukenee uusi ilma ijankaikkisuuden ihanalla rannalla. Sinne vetäköön meitä kaipaus ja koti-ikävä tästä katoavaisesta maailmasta, jossa ei meillä yhdelläkään ole pysyväistä asumasijaa. Olkaatte lohdutetut, kaikki te monilta murheilta murretut ja vihollisen kiusauksilta ahdistetut sielut, teidän Isällänne on hyvä tahto antaa teille valtakunta. Ei ole meidän sotimisemme ja kilvoituksemme aika pitkä, sillä meidän aikamme menee kuin virta joessa. Paljon on ystäviä, jotka vasta ovat olleet kanssamme ilokumppaneina, vaan nyt he ovat toivotun päämaalinsa voittaneet, ja ovat nyt pitämässä häitä Jumalan ja Karitsan istuimen ympärillä. Oi sitä autuaallista päivää, kun saamme heidän ja koko maasta ostetun lauman kanssa sanoa yhteen ääneen: terve tulemaan tapetun Karitsan ijankaikkisiin häihin! Silloin ei enää muistu mieleen matkan vaivat, eikä kyyneleet vuoda, eikä sydän ole murheen tähden kipeä rinnassa, vaan ijankaikkinen ilo ja riemu täyttää sydämen.

Rukoilkaa, rakkaat veljet ja sisaret, minun ja perheeni edestä, että ynnä teidän ja koko valitun lauman kanssa kostumme Isänmaan rantaan. Olkaa nyt tervehdityt kaikki saarnaajat ja totuuden apulaiset ja palveluspiiat ja koko Herran lauma Suomen maalla näitten sanain kanssa, että synnit on teille ja meille anteeksi annettu Herramme Jesuksen nimessä ja siinä kalliissa sovintoveressä; sen minäkin todistan kolmiyhteisen Jumalan nimeen. Tervehdämme kaikkia yllämainittujen paikka- ja kaupunkikuntain saarnaajia rakkaitten vaimoinsa, lastensa ja koko Herran lauman kanssa. Rakkaita terveisiä sanoo Kuoksu-vanhin perheensä kanssa. Tuhansia rakkaita terveisiä paljoilta saarnaajilta ja monen tuhannen kristittyin laumalta Länsi- ja Itä-Lofotista ja Ofofotista. Olkaa nyt ensin ja viimein tervehditty minulta rakkaan vaimoni ja lasteni kanssa!

Frans L. Vertainen.

Sanomia ei ole täältä erityisempiä. Kuoleman enkeli vain on aina työssänsä ja ottaa yhden ja toisen, jota emme antaisi kuolemalle, niin kuin nyt vasta saimme 6. päivänä tätä kuuta, aamulla, puhelimen kautta sanoman, että meidän vanha totuuden apulainen J. P. Turtola, Marketan kylästä, sai äkillisen kuoleman kautta siirtyä täältä. Samaten keväällä, kun olimme tunturilla kokousta pitämässä Salomon Fjellborgin talossa, niin Lapin vanha mies ja totuuden apulainen Tomas Nilsson Skum sai yövuoteelta äkillisen kuoleman kautta mennä paratiisiin; siinä oli nukkumassa, jossa kokousta pidettiin. Autuaat ovat ne kuolleet, jotka Herrassa kuolevat tästä lähin, ja Henki sanoo: heidän pitää levätä heidän töisänsä, sillä heidän tekonsa noudattavat heitä.

Kalliit kokoukset ovat olleet Johanneksena Amerikassa, Pohjois-Dakotassa, Gacklessa. Olemme saaneet seurakunnan kirjan; näyttää, että pyhä valkea rupeaa voimalla palamaan Amerikan maalla. Nuorta kansaa on näinä vuosina tullut paljon kristityksi Norjassa. Sielläkin, jossa Björkman piti kokousta, ennenkuin tulimme Kuoksun kanssa, oli herännyt satoja ihmisiä.

Pyydän, että Holmi-veli ottaisi tästä joitakin jäljennöksiä, että useammat saisivat terveisemme. Ole tervehditty! Merkitsee

Frans.

Padasjoella joulukuun 23. p:nä 1933.

Rakkaille vanhemmille ja uskollisille Sionin muurin vartijoille, Isak Kuoksu, Frans Parakka, Viktor Björkman ynnä kaikki saarnaajat rakkaitten emäntänsä ja lastensa kanssa, jotka olette kokoontuneet monesta valtakunnasta, kaikkien totuuden apulaisten ja palveluspiikain kanssa. Jumalan armo ja rauha levätköön henkenne päällä nyt ja aina! Amen.

Tällä onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehtelemme teitä täältä Suomen maalta ja sydämeistämme toivotamme terveyttä ja siunausta teille kaikille ja sille kokoukselle, jota olette viettämässä Ruotsin Lapinmaan Betlehemissä, jossa Herra Jesus on ensiksi eläväksi syntynyt tällä etsikon ajalla, joka on kasvain vihoittanut ja seisonut elävänä yli kahdeksankymmentä vuotta, niin että monet kymmenet tuhannet ovat löytäneet sen kaitaisen tien, ja suuri paljous on jo kostunut siihen suureen päämaaliin, jotka ovat pitämässä joulujuhlaa ijankaikkisuuden Betlehemissä, eikä koskaan katoa heidän silmänsä edestä se autuus, jota he ovat nauttimassa. Antakoon Jumala armossaan pitkän iän kristillisyytemme Isille vielä

eteenkinpäin pitämään huolta ja varjelemaan Sionin linnaa, että mekin tämän vaarallisen maailman läpi onnellisesti kostuisimme.

No, terveenä ovat täällä saarnaajat yliottain, paitsi veli Hassinen on ollut heikkona sairaana, ja ei minunkaan, V. Niemisen, terveyteni ole hyvä, mutta matkoilla olen kuitenkin ollut. Autuaallisia sanomia olemme saaneet eri puolilta tätä Suomen maata, missä saarnaajat ovat kulkeneet, vaikka sen kyllä kanssa näemme, että sielun vihollinen pyytää hajoittaa viinamäen aitaa, että pääsisi talleamaan Sionin vuorelle. Vihemies kaidehtii sitä siunattua kristillisyyden menestystä, joka on ollut täälläkin Suomen maalla. Mutta me uskomme, että se suuri Sotasankari ja Israelin hyvä Paimen varjelee piskuisen laumansa siihen asti, että valittuin luku merkitään.

Eikä nyt muuta, vaan sanomme juuri rakkaat terveiset kaikille yhteisesti ja sanomme hyvästi siinä uskossa, että teidän ja meidän synnit on anteeksi annettu Herramme Jesuksen pyhässä nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä, joka on vuotanut viattomasta uhrista viimeiseen pisaraan asti meille suurille syntisille syntein anteeksi antamiseksi. Rukoilkaa, rakkaat ystävät, meidänkin edestämme! Tätä pyytävät:

V. Nieminen, A. Holm, K. Koivu, S. Vesterinen, J. Karhu,
J. Ahonen, E. Masalin, S. Salminen

y.m. meidän vaimoimme, lastemme ja suuren kristittyin lauman kanssa.

Sanokaa rakkaat terveiset meidän rakkaille veljille K. Luomalle, J. Hirvoselle, A. Vainikalle ja A. Pulkkiselle ynnä muille! Saarnaajia ko koontuu Helsinkiin, kun te palaatte Lapin kokouksista. Ilmoittakaa sen tähden, niinpian kun voitte, milloin saavutte Helsinkiin.

V. Nieminen.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, Gällivaaran kirkon-
kylässä vuonna 1933.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä Karl Sirkka, Andreas Börresen, Erik Guttormsen, Erik Trosten, Nils Jensen ynnä muut saarnaajat sen siunatun Herran lauman kanssa siellä Jäämeren rannoilla. Jumalan ja meidän Herran Jesuksen armo ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja elämän ehtoon asti! Amen.

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tervehdimme teitä suuren Herran lauman kanssa ynnä monta kymmentä yksimielistä saarnaajaa, jotka ovat kokoontuneet näihin joulukokouksiin viettämään joulujuhlaa sen poikalapsen, Herran Jesuksen, ympärillä, joka on ensiksi hedelmälliseksi tullut monen sydämessä aikakaudessamme Ruotsin Lapin maalla, josta monet kymmenet tuhannet tänäkin päivänä kiittävät Jumalaa, taivaallista Isää, sen armon edestä, että valkeus on heille paistanut kirkaasti.

Saarnaajia on tullut kokoon: Ruotsin Lapinmaan saarnaajat; Suomesta seurakunnalta lähetetty: Karl Luoma ja Juho Hirvonen ynnä muut; Länsi-Norjasta, seurakunnalta lähetetyt: Mikal Michelsen ja Kristen Hansen ynnä muut, niinmyös Luulajasta ja Kainuusta. Kirjeitä on tullut jääneen vuoden ajalla -kristillisyyden laveudesta; vieläpä pyyntökirjoja Suomesta ja Amerikasta; ja on Itä-Norjasta muistutettu siitä pyynnöstä, joka on tehty menneenä vuonna. Näitä kaikkia on koeteltu ja tutkittu Jumalan sanan ja Pyhän Hengen valkeudessa, mikä olisi Jumalan tahto, sillä kaikkia emme voi täyttää tällä kertaa, kun on niin paljon työtä Herran viinimäessä. Ja on aikakaudessamme myös se sana toteutunut, kun Jesus sanoo, että eloa on tosin paljon, vaan työntekijöitä on vähän, nimittäin uskollisia työntekijöitä, jotka varjelevat Herran laumaa hengen miekalla ja Herran Sebaotin voimalla, että ei vihollinen pääsisi hajoittamaan ja turmelemaan monen värisen eriseurana kautta, jolla hän pyytää siunattua Jumalan työtä vahingoittaa. Ja on se totisesti tullut näköksälle kristillisyyden laveudessa, kuinka se on suuresta merkityksestä, että saarnaajat tekevät työtä yksimielisesti, kukin sen armolahjan kanssa, jonka Herralta olemme saaneet, niin lauma pysyy koossa yhdellä Sionin vuorella, johon kootut olemme. Ovat kuitenkin saarnaajat ynnä seurakunnan kanssa sen tarpeelliseksi löytäneet, että jos ei voittamattomia esteitä tule, niin täyttää teidän pyyntönne ja lähettää saarnaajat ensi tulevan kesäkuun alkupuolella, Lapinmaan ja Länsi-Norjan seurakunta yhdistettyinä.

Kiitämme teitä, rakkaat veljet, niitten kalliitten kirjain edestä, joita olemme saaneet vastaan ottaa, nyt viimeksi joulun aikana, joista näkyy, että olette Herran viinamäen työssä kukin lahjainsa kanssa. Niin myös me saarnaajat täällä olemme kulkeneet monissa eri kylissä ja paikkakunnissa, ja Jumalan sana on vaikuttanut voimallisesti kaikissa kokouspaikoissa, että ilon ja riemun äänet ovat kuuluneet vanhurskasten majoista, josta Jumalalle, rakkaalle Isälle, olkoon kiitos ja kunnia, ehkäpä olemme heikot välikappaleet Herran kädessä, sillä ihmisheikkoudella olemme käärittynä niin kauan, kuin tässä majassa olemme. Sillä oma

kelvottomuus se on, joka painaa meitä toistemme alammaisiksi, ja niin muodoin yhdessä neuvossa työtä tekemään, että Herran lauma koossa pysyisi sen opin ja esikuvan jälkeen, jonka ovat kristillisyyden Vanhimmat jälkeensä jättäneet, josta opin totuudesta on monta kymmentä tuhatta autuaallisen kuoleman kautta ilolla päivänsä päättäneet ja menneet Herransa iloon. Ja tiedämme sen vakaisesti, ja olemme sen silmillämme nähneet, että kauniisti viheriöitsee Herran pelto Euroopan ja Amerikkaa maalla ensimmäisten työntekijäin hautain päällä, jotka ovat totuuden kuuliaisuuteen itsensä uhranneet. Kristuksen hengellisen hallituksen alla, eroitettuna mailman suruttomuudesta ja eriseurain joukoista, jossa hengittävät yhtä Jumalan armon raitista ilmaa Esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä rauhan siteen kautta.

Ja ei nyt muuta, vaan jääkää nyt hyvästi sen suuren Israelin paimenen haltuun, kaikki rakkaat veljet ja sisaret siellä öst- ja Väst-Finmarkussa, siihen asti kuin yhteen tulemme uuden ilman kirkkaudessa kaikkein Vanhinten ja valittuin kanssa, jossa yhteen ääneen sanomme: tervetulemaan ijankaikkisiin Karitsan häihin, jossa ei enää väsynyt matkamies valita matkan vaivoja. Rohvaiskaamme meitämme, rakkaat veljet ja sisaret, uskomaan, seuraten sitä suurta Ristinkantajaa ja orjantappuroilla kruunattua kuningasta Yrttitarhasta Golgatalle, jossa on vieläkin sovintoveri priiskuvaisena evankeliumin saarnan kautta, jota mekin saarnaamme ja todistamme Herran Jesuksen nimessä ja veressä. Paistakoon vieläkin vanhurskauden kirkas aurinko särjettyjen sydänten päälle, että hedelmälliset puut ja ijankaikkisuuden kukkaiset kasvaisivat ensimmäisten Vanhinten hautain päällä.

Sydämelliset rakkauden terveiset sanomme täältä, kokoontullut Herran lauma ynnä saarnaajat, sille Herran laumalle, joka teidän ympärillänne on Itä- ja Länsi-Finmarkussa. Rukoilkaa edestämme! Pyytävät seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Kuoksu, Frans Parakka, Viktor Björkman, Daniel Josefsen, Mikal Mickelsen, Kristen Hansen, Karl Luoma, Juho Hirvonen, Arvid Pulkkinen, A. Vainikka, K. R. Erlandsson, Gunnar Jönsson, Johan Jönsson, August Isaksson, Isak Stålnacke, Isak Isohuhta, Petter Sitsi, Frans Björkman, Johan Hendrik Olson, Viljam Erikson, Johan Stöckel, Salomon Fjellborg.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, Gellivaaran kirkonkylässä,
joulukokouksessa, vuonna 1933.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: V. Nieminen, S. Vesterinen, J. Ahonen, E. Masalin, R. Salminen, H. Vesikko, V. Kauppinen, F. Siipola, A. Ihalainen, A. Salminen, N. Lehtonen, K. Nurminen, H. Hyden, E. Nousiainen, U. Elooranta, V. Kulju, H. Savolainen, J. Korhonen, M. Rautio, S. Salminen, H. Nieminen, K. Koivu, A. Zidbäck, K. Helenius, A. Holm, H. Seppänen, Jonas Rustholkarhu, Oskar Valkama, Janne Karisto palveluspiikain ja totuuden apulaisten kanssa sekä koko Herran lauma Suomen maalla. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon kanssanne tämän vaivaloisen sodan ja kilvoituksen loppuun asti! Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme tästä joulukokouksesta, johonka yksimielisesti olemme kokoon tulleet Herran nimeen monista eri paikkakunnista ja valtakunnista niinkuin Suomesta, Norjasta, Luulajasta, Kainuusta ja Lapinmaan seurakuntain kylistä paljon saarnaajia ja suuret kristittyin laumat. Vieläpä lähetyskirjoja Suomesta, Amerikasta ja Norjasta, joita olemme iloksemme saaneet vastaan ottaa tämän jääneen vuoden aikana, joissa on rauhan ja sovinnon ääni, ja kutsukirjoja Amerikasta, Suomesta ja Itä-Norjasta, joita olemme yksimielisesti Herran edessä koe-telleet, mikä olisi ensin tehtävä eli suurin tarve, niin on ilmitullut, että olemme sidotut siihen lupaamaan lähetys-saarnaajia ensi kevätkesän aikana Itä-Norjaan.

Niinkuin näemme Johanneskokouksen kirjasta, on Suomen veljein ja sisarten yksimielinen pyyntö, että saada saarnaajia täältä Lapista tulevan vuoden aikana, jotka anomiset ja pyynnöt liikuttavat sydämiämme ja ovat kalliit Herran edessä; ja on myös saarnaajain ja koko Herran lauman halu ja rukous Jumalan tykö, että kristittyin halu ja kaipaus tulisi täytetyksi. Mutta niinkuin näette, te siellä ja me täällä, että Vapahtajan sanat vieläkin vahvana pysyvät, että eloa on paljon ja työväkeä on vähän; rukoilkaa siis elon Herraa lähettämään työväkeä Hänen eloonsa. Niin muodoin on enempi epäiltävä, voipiko olla mahdollista, että lähetys Lapista tulla Suomeen ensi vuoden aikana. Emme kuitenkaan tahdo unoittaa Suomenmaan veljein ja sisarten pyyntöä, että edestulevana aikana, niinkuin tähänkin asti, yhdistää työmme teidän kanssanne, joka on suurta siunausta tuottanut tämänkin viimeisen kolmenkymmenen vuoden aikana, ja niinkuin kuulemme viimeisetkin sanomat kirjain ja lähetysmiesten kautta.

Mutta niinkuin näemme seurakunnan kirjasta Johanneskokouksesta, ettei ole vihollinen jouten; vieläpä aina uusia koettelemuksia ilmestyy. Ja jos se niin ei olisi, eihän sitten vihollinen olisikaan elämässä. Senpätähden onkin — niin nyt, niinkuin ennenkin — kysymyksessä, että varjijat Sionin muurilla valvovat ja huutavat paimentorveen, mitä aika kuluu ja minkä kaltaista vaaraa on lauman edessä. Ja kuinkapa olisi saattanut yksi piskuinen lauma varjeltuna pysyä, sillä niin väkevät yritykset ovat olleet läpimittin tämänkin kristillisyyden aikaa heränneiltä ja heräämättömiltä papeilta, että saada kristillisyyteen sisälle senkaltaisia aineita, että se loistaisi maailmalle, ettei Marian Pojan tähden ja Hänen halvan joukkonsa tähden tulisi pilkatuksi; ja onhan sekin työ menestynyt, että heränneitten joukkoja on kuljetettu vanhan äidin syliin. On kuitenkin se suuri armo meillä ja teillä, rakkaat veljet ja sisaret Suomen maalla, että olemme koottuna yhdelle Sionin vuorelle, esikoisten seurakuntaan, jossa on priiskoitusveri ja syntein anteeksi saaminen. Ja niin olemme tulleet erotetuiksi maailmasta, kuolleesta kristikunnasta ja ulkokuullattuina ja eriseurasten parista, ja Vapahtajan sanat täytetään, "heillä pitää elämä oleman ja yltäkyllä oleman."

Emme nyt tiedä muuta, mutta tervehdämme Suomenmaan saarnaajia koko Herran lauman kanssa tämän meidän lähetyskirjamme kautta ja kiitämme niitten kalliitten kirjain edestä, joita olemme saaneet vastaanottaa ja rakennusaineitten edestä. Ja niin toivotamme ja rukoulemme, että Jumala, rakas Isä, antaisi siunauksen sille kalliille Herran työlle, jossa niin suuri siunaus on ollut, että on tänäkin päivänä monen kymmenen tuhannen lauma, jotka ovat pysymässä ja kilvoittelemassa heidän kalliimmassa uskonsa kilvoituksessa. Ja vaikka suuren synnin voiman läpi on meidän matkamme Isänmaan rantaa kohti, on kuitenkin se autuaallinen vakuutus, että velkamme on maksettu ja verinen risti on velkakirjan päälle vedetty.

Sentähden uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, ja omistakaamme uskolla tämä täydellinen lunastus, sillä Kristus Jesus on meille Jumalalta pantu viisaudeksi, vanhurskaudeksi, pyhitykseksi ja lunastukseksi. Siinä toivossa olemme, että tulevat tapetun Karitsan häät, jossa voittajain ja kilvoittelijain palkka maksetaan ijankaikkisella ilolla ja kunnian kruunulla. Ja olkaamme turvatut Herrassa! Saarnaamme ja todistamme synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä, siinä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä. Sen todistamme kolmeyerhteyden Jumalan nimeen. Rukoilkaa meidänkin edestämme, että kansanne kostuisimme oikeaan Isänmaahan. Merkitsevät veljenne vaivassa ja valtakunnassa, seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Kuoksu, Frans Parakka, Viktor Björkman, Daniel Josefsen, Mikal Mickelsen, Kristen Hansen, Karl Luoma, Juho Hirvonen, Arvid Pulkkinen, A. Vainikka, K. R. Erlandsson, Gunnar Jönsson, Johan Jönsson, August Isaksson, Isak Stålnacke, Isak Isohuhta, Petter Sitsi, Frans Björkman, Johan Henrik Olsson, Viljam Eriksson, Johan Stöckel, Salomon Fjellborg.

Kirjoitettu Joulukokouksessa, Gellivaaran kylässä vuonna 1933.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: Viljam Koppana, Matti Kinnunen, Leo Lobbestael, J. V. Stanley, Artur Niska, Johan Huumola, Caleb Erikson, Johan Muonio, Salomon Johanson, Aksel Uuskoski, Jakob Stickinger, Sasse, Johan Buuri, B. Abernathy, Emil Liimatta, E. Marttinen, Päckilä y.m. saarnaajat, totuuden apulaisten ja palveluspiikain kanssa ja koko Herran lauma Amerikan maalla monessa kielessä Atlantin rannalta aina Tyynenmeren rantaan asti. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon henkenne kanssa elämän ehtooseen asti! Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme Amerikan veljiä ja sisaria monessa kielessä tästä joulukokouksesta, johon olemme yksimielisesti kokoon tulleet Herran nimeen Suomesta, Norjasta, Luulajasta, Kainuusta ja näistä Lapinmaan seurakuntain kylistä, paljon saarnaajia ja suuret kristittyin laumat. Olemme myös iloksemme saaneet kuulla niitä lähetys- ja kutsukirjoja jääneen vuoden ajalta, vieläpä Johanneskokouksen kirjoja Suomen, Itä-Norjan ja Amerikan maalta, joita olemme ilolla vastaan ottaneet, ja josta myös tulee näköksälle se yksimielinen pyyntö ja anomus, että saada saarnaajia täältä Ruotsin Lapista. Vieläpä läpi Amerikan maata on kirjoja tullut, että saada saarnaajia. Ja vaikka sen ilosanoman saamme Amerikan maalta, että on rauha, vieläpä kukin lahjainsa kanssa tekevät Herran työtä, johonka Jumala antaa siunauksen sanallensa, että tulee näköksälle, niinkuin seurakunnan kirjassa Dakotasta, Gacklesta, sanotte, että vielä tulee näköksälle, että Jumalalla on etsikon aika, niin ymmärrämme, ja kunkin meidän koettelemus sen osoittaa, että tarvitsemme toistemme apua ja aina omasta kodista alkaen; vieläpä Vaaptajan sanat pysyvät totena: Eloa on paljon, vaan työvä-

keä vähän, rukoilkaa elon Herraa, että hän lähettäisi työväkeä hänen eloonsa.

Se on kuitenkin Lapinmaan saarnaajain ja koko Herran lauman sydämellinen toivomus, että kristityt kristillisyyden laveudessa, jotka apua anovat, että he myös sen saisivat. Mutta niinkuin ymmärrätte, rakkaat veljet ja sisaret Amerikan maalla, että kun anomisia on niin monelta kantilta, aina ulkovaltakuntiin, niin ei voi kaikkia anomisia täyttää sen jälkeen, kun ne tulevat, jonka myös näemme Amerikan seurakunnan kirjasta, että olisi tarkoitus saada ensi tulevan vuoden ajalla, joka kyllä olisi toivottava. Mutta niinkun on ollut jo ennen ja viime jouluna, on Itä-Norjan kristittyin anomus lykkääntynyt, niin olemme sidotut, että ensi tulevan kesän aikana saarnaajat käyvät Itä-Norjassa, jos voittamattomia esteitä ei tule. Ja niin muodoin on enempi epäiltävä ensi tulevan vuoden aikana saapumisesta Amerikkaan. Kuitenkin on saarnaajain ja seurakunnan yksimielinen ymmärrys, että niin pian kuin mahdolliseksi näkyy, että saarnaajat tulevat Amerikkaan täyttämään teidän anomustanne.

Ja niin olemme ilmoittaneet tässä mielipiteemme, ja emmekä voi muuta tällä kertaa, kuin kiitämme Amerikan veljiä ja sisaria rakkaitten ja kalliitten kirjain ja rakennusaineitten edestä ja toivotamme, että se siunattu Herran työ kantaisi hedelmän, ja että kaikki työmiehet Herran viinämässä jaksaisivat jatkaa sovintosaarnaa ja koota laumaa Herralle Jeesukselle yhteen lammashuoneeseen yhden verisen lipun alle Euroopan ja Amerikan maalla, johon kootut olemme, Esikoisten seurakuntaan, jossa rakas ja laupias Jumala hallitsee rauhan evankeliumilla, että rauhottomat omattunnot ovat rauhan käsittäneet, että monta kymmentä tuhatta Euroopan ja Amerikan maalla kiittävät Herraa, että lintu on löytänyt huoneen ja pääskynen pesänsä, sinun alttaris, Herra Sebaot, minun kuninkaani, jotka käyvät itkun laakson läpi, ja opettajat monella siunauksella kaunistetaan.

Rohvaiskaamme sydämiämme uskomaan, rakkaat veljet ja sisaret, ja katsomaan uskon avatuilla silmillä maasta ylettyä ja orjantappuroilla kruunattua kuningasta, että ne viattomat veren pisarat priiskuisivat sieluiimme ja sydäntemme maalle, ja että Pääsiäisaamun aurinko pääsisi paistamaan liikutetun ja kastellun maan päälle, että Herran pelto kasvaa ja kypsyy. Ja rukoilkaa, rakkaat veljet ja sisaret, meidänkin edestämme, että kansanne kostumme siihen oikeaan Isänmaahan, jossa sota ja kilvoitus päätetään, ja kaikki murheet ja vaivat lakkaavat ja ijankaikkinen ilo alkaa.

Olkaa nyt yllämainitut saarnaajat rakkaitten emäntäinne, lastenne ja koko Herran lauman kanssa Amerikan maalla tervehdityt näitten sanain

kanssa, että syntinne ja syntimme ovat anteeksi annetut Herramme Jesuksen nimessä, siinä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä. Sen me täältä annamme ja todistamme saamaajain ja koko Herran lauman kanssa. Tätä merkitsevät seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Kuoksu, Frans Parakka, Viktor Björkman, Daniel Josefsen, Mikal Mickelsen, Kristen Hansen, Karl Luoma, Juho Hirvonen, Arvid Pulkkinen, A. Vainikka, K. R. Erlandsson, Gunnar Jönsson, Johan Jönsson, August Isaksson, Isak Stålnacke, Isak Isohuhta, Petter Sitsi, Frans Björkman, Johan Hendrik Olson, Viljam Erikson, Johan Stöckel, Salomon Fjellborg.

Vadsö 13. tammikuuta 1934.

Tykö rakkaille vanhimmille ja Sionin muurin vartijoille Ruotsin Lapinmaalla: Viktor Björkman, Frans Parakka, Isak Kuoksu ynnä muut saarnaajat ja totuuden apulaiset ja palvelevaiset vaimot. Armo ja rauha ja Pyhän Hengen osallisuus levätköön kaikkein teidän kanssanne aina elämän ehtooseen asti! Amen.

Saan tervehtää teitä, rakkaita vanhimpia ja koko esikoisten seurakuntaa ynnä Länsi-Norjan seurakuntaa, ja kiittää sen siunatun lahjan edestä, että taas olette luvanneet meille lähetysmiehet ensi kesäkuun ajalla, kuin myös joulukokouksen lähetyskirjain edestä. Olemme kulleet Väst-Finmarkussa edellä joulun veli Börresenin ja Nils Jensenin y.m. kanssa, niinkuin olemme kirjoittaneet, ja jouluna Bonakassa 4 päivää ja Boksassa, ja Leirpolissa uuden vuoden, siitä Bolmangin venekanttään saarnaajain kanssa; olemme yhdessä, Börresen, Guttormsen ja Erik Trosten. Ja niin olemme nyt tulleet itsekukin kotiimme. On jäänyt vielä Varangi ja Annijoki käymättä ja tämä kaupunki, siksi kun tulee yksimielinen anomus saarnaajia. Annijoessa pitävät kokouksia Edvard Hänninen ja Anton Jensen niinkuin ennenkin, mutta toiset eivät käy niissä, vaan kokoontuvat erilleen. Ulkorannalla pitää kokoukset Petter Jumisko, ja siinä kulkevat kaikki yhdessä, Vuoreijassa Daniel Sjölund, niinkuin ennen.

Kaikissa paikoissa ovat kokoukset olleet kalliit, ja Jumalan sana on vaikuttanut voimallisesti heikkojen välikappalten kautta. Rauha ja rakkaus on jäänyt hallitsemaan veljein ja sisarten sydämissä, ja monta Jumalan salaisuutta olemme saaneet oppia näitten kokousten kautta, vieläpä suuri lauma kristityitä, joitten sydän ja silmä kaipaa esikoisten seura-

kunnalta lähetettyjä vanhimpia ja saarnaajia, jotka ovat täällä käyneet silloin, kun oli myrskyilma, ja tiet olivat kiinnipeitetyt. Nyt olemme kokoontulleet tähän meille kokouksiin Salttijärvestä, Gulnesista, Anni-joesta, Badebystä ja kaupungista, jossa sovittelemme ja tutkimme sen ajan, milloin me anomme Börreseniä tänne.

Nyt jatkamme tätä jälkeen kokousten, kun olemme tässä koolla, ja terveisiä sanomme teille, rakkaat vanhimmat ja lähetysmiehet, me yksimielisesti, Salttijärvestä, Gulle selvasta, Annijoesta, Badebystä ja Vesisaaresta ja pyydämme teidän esirukouksianne, että jaksaisimme kilvoitella loppuun asti.

Karl Sirkka, Anton Jensen, Edvard Hänninen, Anselm Hänninen, Josef Sinuna, Bernhard Siuruvainen, Aksel Jaakkola, B. Jumisko, K. Johan Hansen, Hans Vaara, Tomas Davidsen, Mathis Ollila,

kaikki rakkaitten emäntänsä kanssa. Sanokaa terveisiä kaikille saarnaajille heidän emäntänsä ja lastensa kanssa ja kaikille esikoisten seurakunnan matkaystäville!

Helsinki 17/1 1934.

Rakkaat vanhimmat ja uskolliset Sionin muurin vartijat Ruotsin Lapinmaalla Isak Kuoksu, Frans Parakka, Viktor Björkman ynnä muut saarnaajat teidän rakkaiden emäntäinne ja lastenne kanssa ja kaikki totuuden apulaiset sekä palvelevaiset vaimot kaiken sen valitun ja kalliin Herran lauman kanssa, joka teidän ympärillänne on, ja yhtä Jumalan armon raitista ilmaa hengittävät esikoisten seurakunnan helmassa, johonka me myös teidän kanssanne yhdistetyt olemme.

Tervehdämme teitä Jumalan armon ja rauhan toivotuksella täältä Helsingistä, johon olemme nyt kokoontuneet, ja johonka myös ovat saapuneet meidän rakkaat lähetysmiehet K. Luoma ja Juho Hirvonen Ruotsin Lapin joulukokouksesta, ja olemme saaneet heiltä suusanallisesti kuulla teidän rakkaat terveisenne. Olemme myös jo etukäteen saaneet teidän kalliin lähetyskirjanne, joidenka edestä kiitämme teitä juuri sydämeztämme.

Vieläpä tuntuu se autuaalliselta ja turvalliselta, että meillä on yksi suojan paikka, johon saamme päättämme nojata myrskyilman aikana ja kaikkina aikoina, sillä vihollinen ei ole jouten eikä nuku montaa minuuttia, mutta niinkuin apostoli sanoo: "Se käy ympäri niinkuin kiljuva jalopeura, etsien ketä hän saisi ylösniellä." On kuitenkin se meidän uskalluk-

semme Jumalaan, että Hän on asettanut sydämensä jälkeen ne uskolliset vartijat Sionin muurille, jotka vielä huutavat, mitä aika kuluu, että vielä ne, joilla on se halu että valvoa, saattaisivat hankita itsensä ajallansa. Vieläpä jääme luottamaan lupaukseenne, että meistä vielä murheen pitää tahdotte aina eteenkinpäin niinkuin tähänkin asti, että se kallis ja siunattu Jumalan työ menestyisi sille viinamäen Isännälle iloksi, joka niin paljon vaivaa on nähnyt ja työtä tehnyt viinamäkensä hyväksi, ja joka menestys on harmiksi käynyt omanvanhurskauden perkeleelle, ettei hän ole vielä tähän asti päässyt turmelemaan sitä istutusta.

Kuitenkin rukoilkaa, rakkaat ystävät, vielä meidänkin edestämme, että jaksaisimme uskossa valvoa ja sodassa seisovaiset olla, sillä sotimisemme aika pian päättyy, ja hetken päästä saamme alkaa suurta voiton juhlaa viettämään. Ja sen toivon ylläpitämiseksi rohvaiskaamme sydämemme uskomaan, että meidän ja teidän synnit on anteeksi annettu Herramme Jesuksen pyhässä nimessä ja siinä kalliissa sovintoveressä, joka on pitkänä-perjantaina alasvuotanut niistä avatuista haavoista Golgatan ristillä viimeiseen pisaraan asti. Amen! Tällä onnen toivotuksella sanomme hyvästi! Seurakunnan kanssa ja puolesta:

V. Nieminen, S. Vesterinen, Joel Ahonen, K. Luoma, J. Hirvonen, J. Karhu, A. Holm, F. Siipola, R. Salminen, A. Ihalainen, A. Vainikka, E. Nousiainen, S. Salminen, Jalmar Simolin y.m.

Gellivaara se 23. 2.1934.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä William Koppana ja Matti ynnä teidän rakkaitten vaimoinne ja lastenne kanssa ja se siunattu Herran lauma, joka on teidän ympärillänne siellä kaukaisella Amerikan maalla, jotka yhtä armon ilmaa hengittävät esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Jumalan ja meidän Herran Jesuksen armo olkoon henkenne kanssa tämän vaivaloisen sodan ja kilvoituksen loppuun asti! Amen.

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tervehdin teitä ja kiitän sydäimestä sen rakkaan kirjanne edestä, jonka sain veli Koppanalta jääneellä viikolla vastaanottaa, jossa oli joulukokouksen kirjasta kopio matkassa, niin myös Matti-veljeä siitä ennemmin tulleesta kirjasta, joista näkyy, että olette terveenä ruumiin puolesta, joka on suuri Jumalan lahja sekä itse kohdaltamme että myös tämän siunatun kristillisyyden suhteen.

Terveenä minä myös olen ollut koko vuoden ajan ja saarnamatkoilla olen kulkenut alkaen 15. päivä syyskuuta, että olen harvoin kotona käynyt, ja Jumalan sana on vaikuttanut voimallisesti joka kokouspaikassa, niin että ilon ja riemun äänet ovat kuuluneet vanhurskasten majoista. Useasti olen muistanut niitä autuaallisia hetkiä, kun olimme siellä teidän kanssanne; eivät ne katoa mielestä, sillä ajatukset, jotka eivät ole rajoitetut ajalta eikä paikalta, lähtevät lentämään yli maita ja valtameriä eivätkä lepää ennenkuin saapuvat toisten taivaanlintujen tykö, jotka ovat pesiänsä rakentaneet kristillisyyden puun oksille, jossa on suojan ja turvan paikka niinkuin David sanoo: "Lintu on huoneen löytänyt ja pääskynen pesänsä, johonka he poikansa laskevat, sinun alttarisi, Herra Sebaot, minun kunnikaani ja Jumalani."

Vaan sen me kuitenkin uskomme, että kerran se tämä vaivaloinen työpäivämme onnellisesti päättyy, sillä ei se ole niin pitkä, että ei ilta joskus tule. Sillä monenlaista on vääryyttä maailmassa, ei ainoastaan maailman suruttomuus, vaan myös se hirvuihin hengellinen vääryys, joka eriseuran kautta tahtoo väkisin turmella sitä siunattua Jumalan työtä, jota ovat aikakautemme saarnaajat suurella huolella ja monen kyöneleen kanssa koossa pitäneet, että mekin jälkeen tulevaiset polvikunnat olemme osalliseksi tulleet siitä suuresta Jumalan armosta, joka niin ylenpalttinen on minuakin kelvotonta kohtaan.

Meillä on Fransi-veljen kanssa lähtö Itä-Norjaan ensi keväänä, jos Jumala sen suopi, ja on terveyttä. Siellä, jossa vanhat eriseuran juuret ovat jo vanhoilta ajoilta, niin ei siinä voi tulla terveyttä, että yksimielisesti rakentaisivat viinamäen aitaa ja kokoaisivat laumaa Herralle Jesukselle yhteen lammashuoneeseen, joka on esikoisten seurakunta täällä maan päällä, sillä siihen olemme kootut yhden verisen lipun alle Euroopan ja Amerikan maalla, rakkaat veljet ja sisaret, jossa saamme hengittää Jumalan armon raitista ilmaa odottaessamme poiskutumisen hetkeä ja meidän ruumiimme lunastusta, sillä useasti huokaamme, että me rasitetut olemme täällä vieraalla maalla.

Vaan siinä uskossa olemme, että syntimme ovat anteeksi annettu Herran Jesuksen pyhässä nimessä ja veressä; sen uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, huonoimmallakin ajalla! Ole kirkas, sinä veripunainen lippu kaikissa maissa, ja vahvista morsiamesi, jonka olet verelläsi puhtaaksi pessyt, sitä ijankaikkista häöpäivää odottamaan, joka pian tulee meille kaikille, sillä ei ole meillä yhtään pysyvääistä asuinsijaa täällä, vaan tulevaista me odotamme, jonka rakentaja on Luoja.

Jos kohtaat meidän rakkaita veljiä ja työkumppaneita J. Huumolaa ja J. Muoniota, samoin Arthur Niskaa ja kaikkia muita saarnaajia, niin

sano sydämellisiä terveisiä! Ja kaikille Hancockin ja Calumetin ja sen ympäristön kristityille terveisiä, Sandralle lastensa kanssa, Hildalle lastensa kanssa, Kalliaiselle perheensä kanssa, Ovistolle perheensä kanssa, Luusualle perheensä kanssa ja Hjalmarille perheensä kanssa. Vaan olkaa itse minulta ja minun perheeltäni tervehditty Koppana ja Matti ynnä perheittenne kanssa! Rukoilkaa edestäni! Pyytää vähin veljenne elämän kaidalla tiellä

Viktor Björkman.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, Parakan kylässä
24. p. helmikuuta 1934.

Tykö rakkaalle ja kalliille veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä Viljam Koppana ja Matti Kinnunen ynnä rakkaitten vaimoine ja lastenne kanssa ja se siunattu Herran lauma, joka teidän ympärillänne on. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon henkenne kanssa elämämme ehtooseen asti! Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdän teitä jollakin harvalla rivillä ja annan tietää, että elämässä olemme ja joltisesti terveenä. Olemme nyt viime viikkoja olleet Kuoksu-vanhimman kanssa matkoilla; ja onhan se Kuoksu-vanhinkin uhka hyvissä voimissa, vaikka on jo viime joulukuussa 6. p. täyttänyt 75 v., että on voinut olla matkoilla nuorempain kanssa syksystä alkaen. Eilen illalla tulimme kotia vähän levähtämään, jos olisi mahdollista. Isak Stalnacke ja Johan Stöckel ovat viime viikolla olleet ja vieläkin ovat Muonionjoella käsin; Björkman kumppaniensa kanssa länsisyrjällä Gellivaaran seurakuntaa. Ja saan antaa tietää, että kun tulin kotiin, niin oli tullut Koppana-veljeltä kirja ja kopio, joittenka edestä kiitän juuri rakkaalla sydämellä. Olen saanut kalliin kirjan Matti-veljeltä tänä syksynä. Kun olimme Jukkasjärvellä, sain kirjan Arthur Niskalta. Monta kallista kirjaa olen saanut Amerikan maalta y.m.

On meillä kallis ja siunattu etsikon aika, vieläpä se siunattu rauha ja yksimielisyys niin lavialle kuin tämä elävä kristillisyyys on itsensä levittänyt sekä Euroopassa että Amerikan maalla, josta olkoon kiitetty se suuri Ristinkantaja ja orjantappuroilla kruunattu Kuningas! Nyt jo moni niistäkin, jotka ovat meitä vääränä hyljänneet, ottaisivat mielellänsä takaisin, mutta sekin näyttää raskaalta, sillä se koskee kovin kunniaan. Ja työläs on oma joukko, kun siellä on aivan riita, ettei ole monta, joilla

olisi yksi mieli. Moni sanoo, että eipä länsiläiset riitele, missä niitä jo on, vaan kaikilla on yksi mieli ja rakkaus keskenänsä. Moni sanoo siellä keskenänsä, länsiläisiä (sen on tahtoa), muuten se menee kaikki sikin sokin sekasinsa, ja niinkuin se onkin jo mennyt. Nyt jo paljot saarnaajat hyvin sopivat suruttomain pappein kanssa yhtä työtä tekemään, ja niin heränneitten joukkoja kootaan vanhan äidin syliin. No, Jumalan on asia, joka tuntee ja näkee, kutka ovat mahdolliset.

Sanomia minulla ei nyt ole erityisiä täältä. Näen Koppana-veljen kirjasta, että olisi halua saada tarkempia tietoja, miten se minun jalkani paranee, ja näkyy olevan monella muulla sama. Jalkani on hiljaksen paranemaan päin, ja on jo niin parannut, että kaikki leikkuuhaavat ovat kiinni, mutta onhan siinä sittenkin sen verran hankaluutta, ettei se aivan terve ole. Mutta meidän lääkäri vain varmuuttaa, että se ei estä pitkiäkään matkoja; paitsi käyminen se tietysti on mahdoton, jos sen pitäisi pitemmältä tehdä. Mutta niinkuin nyt on olemassa, ei ole kysymyksessä käymällä kulkea, niin kuin meilläkin on ollut monta kymmentä vuotta Lapin tnutureilla aina Norjaan asti, ja on vieläkin olemassa.

No, kyllä se vaan minunkin sydämeni halu olisi käydä vielä tervehtimässä ja hyvästiä jättämässä Amerikan rakkaille veljille ja sisarille. Kyllä minä menneenä talvena sanoin hengessäni hyvästin kaikille ystäville, likellä ja kaukana, siinä uskossa, että saan heitä kohdata kirkaassa ilmassa Jumalan ja Karitsan istuimen ympärillä koko maasta ostetun lauman kanssa, kuitenkin se niin oli Jumalan edeskatsomus, että jäädä vielä tänne vähäksi aikaa. No, tapahtukoon Jumalan tahto niin maassa kuin taivaassa! Kuitenkin olen siinä uskossa, että ystäväin paljous rukoilevat minunkin edestäni, että onnellisesti kostumme Isänmaan rantaan. Kiinnittäkäämme toivon ankkuria rauhan rantaan, rakkaat veljet ja sisaret, ja katselkaamme sitä suurta kunnian kirkkautta Herramme Jesuksen avattuun haavain läpi, että pysyisimme valvomassa Yönvalvojan kanssa, sillä pian huuto kuuluu: Jo Ylkä tulee, menkää ulos Häntä vastaan!

Ja olkaa nyt näitten sanain kanssa tervehdityt kaikki saarnaajat ja koko Herran lauma Amerikan maalla, että synnit on teille ja meille anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä ja siinä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä, sen uskokaamme rohvaistulla sydämellä! sen minäkin täältä asti todistan kolmeyerhteisen Jumalan nimeen.

Täältä tervehtivät Kuoksu-vanhin ja Björkman ynnä muut Lapinmaan saarnaajat Amerikan saarnaajia ja koko Herran laumaa ja kiittävät kalliitten kirjain ja terveisten edestä. Ja sanon rakkaan vaimoni ja lasteni kanssa rakkaita terveisiä Keweenaw Bayn, Entryn, Hancockin, Limingan, Oskarin Calumetin, Wolveriin ja Mohawkin kristityille, joita tervehdin

kutakin nimeltänsä. Näin teidän kirjastanne, että Matti Kinnunen ja Leo menevät Pohjois-Karoliinaan täyttämään kristittyin anomista. Herra heitä siinä vahvistakoon ja antakoon sanansa oven auki olla! Tervehdin lähetysmiesten kanssa tohtori Stanleytä rakkaan vaimonsa, lastensa ja kaikkein rakkaitten veljein ja sisarten Tcanssa Pohjois-Karoliinassa, joita olemme rakkaalla sydämellä muistamassa.

On arvattava, että lähetys Amerikkaan viipyy, kun on kysymyksessä ensin' kevätkesästä Itä-Norja ja syksyllä Kainuun ja Luulajan seurakunnat y.m. Merkitsee "veljenne Herrassa

Frans Parakka.

Kuoksussa se 1. päivä maaliskuuta 1934.

Tulen tyköne, rakastetut veljet ja sisaret, tervehtimään teitä sinne kaukaiselle Amerikan maalle: William Koppana, Salomon Johnson, Matti Kinnunen, Caleb Eriksson, Leo Lobbestael, J. W. Stanley, Arthur Niska, Johan Huumola, John Muonio, Axel Uuskoski, Jacob Stickinger, Sasse, Johan Buuri, M. Abernathy, Emil Liimatta, E. Marttinen, Päckilä, Samuel Juvonen y.m. saarnaajat totuuden apulaisten ja palveluspiikain kanssa ja koko Herran lauma Amerikan maalla monessa kielessä Atlantin rannalta aina Tyynen meren rantaan asti. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon henkenne kanssa elämän ehtooseen asti! Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdimme Amerikan veljiä ja sisaria monessa kielessä ja eri kansakunnassa, joihin tämän elävän kristillisyyden ääni on voimalla kajahtanut, niin että ovat herätetyt hengelliseen eloon, että ovat ruvenneet sielustansa murhetta pitämään. Ja se on suuri armo, rakkaat veljet ja sisaret, että olemme ja olette saaneet järjellisen johdatuksen, että olemme käsittäneet elävän uskon ja hyvän ja rauhallisen omantunnon, joka on se suurin tavara, jonka pitäisivät tallentaa kaikki ijankaikkisuuteen matkustavaiset vielä paremmin kuin katoavaisen kullon ja hopean.

Kyllä sielun vihollinen pyytää teitä ja meitä karkoittaa niinkuin taivaan lintuja pesistänsä ja yöpuultansa niin moninaisten kiusausten kautta, ja usein nousevat epäilyksen aallot niin korkealle, että näyttää niinkuin heikon uskon laiva uppoaisi tämän maailman mereen, joka pauhaa niinkuin pohjattomuuden koski vallanhimossa ja vapauden halussa ja samalla veren janossa. Ja nämä kaikki osoittavat, että Ihmisen Pojan tulemus lähenee. Sentähden valvokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, yönvalvojan

Herramme Jesuksen kanssa Getsemanen yrttitarhassa ja Golgatan mäellä, jossa lankeaa Hänen päällensä korkein synnin rangaistus, joka pitäisi liikuttaa kaikki kivikovat sydämet, että rupeaisivat kolkuttamaan armon oven päälle, niin kauan, kuin vielä armon ovet avataan, jonka tuntevat nekin, jotka Herran Jesuksen vanhurskaudella vanhurskautetut ovat, tuntevat, kuinka synti tarttuu ja hitaaksi tekee, jonka tunnemme, kuinka suuri armo se on, että on armollinen syntein anteeksi saaminen kristittyin laumassa.

Olkaa nyt minulta tervehdityt yllänimitetyt saarnaajat vaimoinne ja lastenne kanssa ja kaikki rakkaat veljet ja sisaret teidän ympärillänne! Jumalan armo ja rauha lisääntykään teille ja teidän jälkeenne tulevaisille! Rukoilkaa, rakkaat veljet ja sisaret, että tämä valkeus säilyisi vielä vähän aikaa, sillä tämä on viimeinen kristillisyyden maan päällä, ja me uskomme, että vielä pitää suuret hartaudet ylösheräämään, ja silloin saattaa seurata vaino, ja se on se viimeinen seula, jolla seulotaan nekin virneet, jotka rauhan aikana ovat myötäseuranneet. Tehkäämme vielä vähän aikaa työtä, sillä yö tulee, jolloin ei kenkään taida työtä tehdä. Paljon on työmiehiä jo laskettu lepäämään, niitäkin, jotka ovat uskollisesti työtä tehneet ja nyt nautitsevat päiväpalkkaansa ijankaikkisesti, ja siinä on palkkaa enempi kuin teidän ja meidän vaivamme, joka on ajallinen ja keveä, vaan se saattaa ijankaikkisen ja määrättömän kunnian.

Voi, rakkaat veljet ja sisaret, kuinka suuri armo on meille suurille syntisille tapahtunut, jonka edestä olisi suuri syy kiittää taivaallista Isäämme, että olemme johdatetut siihen laumaan, joka on ensin kivulla uudesti syntynyt aikakaudellamme, ja se lauma on koottu verisen evankeliumin voimalla Sionin pyhälle vuorelle, jossa hyvä Paimen kaitsee laumaansa rauhan evankeliumilla.

Minä olen vakuutettu siitä, että vielä on niin suuri paljous yksimielistä kristillisyyttä Euroopan ja Amerikan maalla, kun vielä siihen otetaan lasten lauma neljästä tuulesta ja kaikista kansoista ja kielistä, jotka taivaan alla ovat. Sentähden on syy, rakkaat veljet ja sisaret, nostaa päanne ylös ja katsoa vainioita, sillä ne ovat jo valkiat elon ajaksi. Syy meillä vieläkin on, että rukoilla elon Herraa, että Hän lähettäisi uskollisia työmiehiä Hänen eloonsa, sillä eloa tosin on paljon, vaan uskollisia työmiehiä on vähän. Sentähden, te vanhemmat saarnaajat, vaatikaa nuoria miehiä seuraamaan ja vanhempia oppimaan, ja niin saadaan siementä omasta pellostä, ja ne tulevat puhtaat siemenet, muuten joudutaan ostamaan siementä maailman kauppamiehiltä, ja ne siemenet eivät ole puhtaat, niissä on rikkaruohon siemen seassa. Eikä se ole ihme, että semmoinen pelto rikkaruohon valtaan joutuu, kyllä vihemies muutenkin

pyytää kylvää rikkaruohon siementä Jumalan peltoon, josta tulee paljon työtä ja vaivaa työmiehille Herran viinamäessä.

Jääkää nyt hyvästi sen ylimmäisen Paimenen haltuun siinä autuaallissessa toivossa, että jos olisi vaikka viimeiset rivit tämän vieraan maan päällä, niin uskon, ettette rakkaat ystävät jätä minuakaan tielle, vaikka tunnen itseni, että olen hidas kulkija ja paljon puuttuvainen matkamies elämäntiellä. Ja sentähden tarvitsen ystäväini esirukouksia. Olkaa nyt minulta tervehditty vaimoni ja meidän lastemme ja kylämme kristittyin kanssa näillä sanoilla, että syntyneet ovat anteeksi annetut Herramme Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, ja se olkoon vielä viimeinenkin virvoitus kuoleman virran rannallakin. Ja kiitoksia, rakkaat veljet ja sisaret, niitten monien kalliitten preivien edestä, joita olen saanut, joita ei ole tullut vastatuksi. Olen saanut Koppanaveljeltä, Abram Mattilalta, Samuel Juvoselta ynnä muilta. Kirjoitti omalla kädellä

Isak Kuoksu.

Padasjoki, Arrakoskella 13. päivä toukokuuta 1934.

Tulen tyköne, rakas vanhin ja uskollinen Sionin muurin vartija, Isak Kuoksu, ja tervehtelen Jumalan armon ja rauhan terveisillä ja toivotan teille terveyttä ynnä rakkaan emäntänne ja lastenne kanssa, ja että saisitte nauttia levollista vanhuutta ja ilon kanssa nähdä hedelmän siitä raskaasta ja painavasta Herran viinimäen työstä, jota olette niin kauan kyyneleiden kanssa tehneet. Tervehtelen myöskin rakkaita työkumppaneitanne siellä ja sitä rakasta ja kallista Herran laumaa, jotka siellä ovat yksi Herrassa teidän ympärillänne.

Ilmoitan, että olen uskomassa ja toivon, että rakas taivaallinen Isä sydämellisen huolenpitonsa kautta sen minussa vahvana pitää muitten valittuinsa kanssa loppuun asti. Olen ruumiin puolesta terve, mutta vaimoni on potanut sairautta koko talven. Olen myöskin ollut saarnamatkoilla pohjois- ja etelä-Pohjanmaalla, ja muut saarnaajat ovat olleet ja vieläkin ovat ahkerasti matkoilla. Mielihyvällä kuuntelen, että Suomen saarnaajat liittävätkin yhteen rovasti Laestadiuksen työhön, sekä samoin kaikkien niiden uskollisten vanhinten ja työmiesten kanssa, jotka ovat rovestin laskeman perustuksen päälle rakentaneet ja yhteen esikoisten seurakuntaan koonneet sekä Lapissa että täällä Suomessa ja Amerikassa, jotka ovat autuaallisesti nukkuneet ja hyvän todistuksen jälkeensä jättäneet.

Heitä me ikävän kaipauksella muistamme. Ja uskomme, että kallis autuuden päivä ja etsikkoaika on meille Pohjolan kansoille koittanut; o, että kansamme sen tuntisi. Mutta meille tulee yhä uusia huolia ja murhe-sanomia, sillä rakkaan veljemme Juho Hassisen, Kaltimosta, kuoleman sanoma, jonka saimme viime tammikuun alussa, saimme lisää kuoleman sanoman, että rakas veljemme ja uskollinen työmies Herran viinamäen työssä, Heikki Vesikko Joutsenosta, on muuttanut Herransa lepoon ijan-kaikkista kesää viettämään. Hän oli kuollut ilman pitempää sairautta, joka on ihme meille, kun hän oli aina niin terve ja iloinen ja hyvällä mielellä. Veljemme V. Nieminen oli seuramatkoilla Lappeenrannan puolessa ja ilmoitti tästä puhelimella toissa iltana eli tämän kuun 11. päivänä, ja että haudaus tapahtuu jo tänään. En saattanut mennä niin pikaisesti haudaustilaisuuteen, kun oli omia asioita, mutta kun oletan, että veljet siellä haudaustilaisuudessa kirjoittavat yhteisen kirjeen teille V. Niemisen kanssa, niin minä pyydän liittää nämä minun tervehdykseni yhteen heidän tervehdyksensä kanssa.

No, paljon puuttuvaisuutta ja syntiä löydämme tykönämme puheessa, työssä ja käytöksessä ja sydämen aivoituksessa. Ja usein joudun tuntemaan hämärää ja tyhjyyttä ja sydämen huokausta, niinkuin Vapahtaja ei olisi läsnä, että jos ei Sionissa olisi lohdutusta, ja saarnaajat niin valoisasti saarnaisi evankeliumia ja kirkastaisi sitä suurta Ristinkantajaa ja orjantappurakuunulla kruunattua Kuningasta, joka on päällensä säilyttänyt kaikki meidän kipumme ja syntimme, ja niitten tähden mennyt kuolemaan, että me saisimme elää Hänen tähtensä, niin en jaksaisi mukana kulkea. Mutta se on niin suuri voitto, kun saa aivan armosta tässä esikoisten seurakunnassa synnit anteeksi Jesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovintoveressä, ettemme voi tätä suurta lahjaa jättää emmekä lakata kilvoittelemasta, kun palkan maksu on niin suuri, että kerran yhteen pääsemme kaikkein valittujen kanssa täydellisyyden ihanassa maassa veisaamaan voiton virttä, amenta ja hallelujaa. Sanon vaimoni ja lasteni kanssa sydämen rakkaita terveisiä rakkaalle vanhimmalle emäntänne kanssa sekä ympärillänne olevien ystävien kanssa ja erittäin Frans Parakalle ja Viktor Björkmanille heidän perheensä kanssa. Rukoilkaa meidän puolestamme! Tätä pyytää vähin veljenne

Anders Holm.

Osoite: Arrakoski, Finland.

Veljemme Kalle Koivu pyytää sanomaan rakkaat terveiset.

Taana, Rusleffjelma 18/6 1934.

Tykö rakkaalle vanhimmalle ja uskolliselle Herran palvelijalle kalliissa ja painavassa Herran viinamäen työssä Isak Kuoksu ynnä rakkaan vaimonne, lastenne ja ympäriolevan Herran lauman kanssa.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme jollakin sanalla ja anamme tietää, että onnellisesti ja terveenä olemme kostuneet tänne Taanaan. Ilma merellä oli erinomaisen kaunista, ehkä muuten vain on kylmät ilmat. Tänä päivänä tuntuu enempi kesältä, kun sataa vettä. Eilen olimme ensi kertaa koolla Punakan kokoushuoneella päivällä ja illalla. Paljon väkeä oli koolla ja näyttää rauhalliselta. Börresen ja Sirkka ovat tulleet vastaan tänne Taanaan. Olemme tutkineet näitten saarnaajain kanssa, kuinka meidän matkamme ja kokoukset tulevat olemaan täällä Finmarkussa. Aika täällä tätä nykyä näyttää olevan ahdas, ja ihmiset ovat enempi sidotut pyytötoihin, kun on ahdas aika. Kuitenkin näyttää olevan kokoontumisen halu.

No, emme tiedä, Jumalan on asia. Kuitenkin näyttää, että on paljon vapaampaa ja rauhallisempaa kuin ensi kerroilla. Pyynnöt ja anomiset ovat monista eri paikoista, joita on mahdoton täyttää sillä ajalla, kun mahdollisesti saatamme täällä viipyä. Honningsvogiss, kun laiva pysähtyi, kävi tohtori Niisi tervehtimässä, mutta ei voinut lähteä matkaan; vanhuuden voimattomuus ynnä muuta esteenä. Meillä ynnä Norjan veljein kanssa tuli halu tervehtää jollakin sanalla Kuoksu-vanhinta sen rukouksen ja toivotuksen kanssa, että Jumala antaisi terveyttä ja pitkää ikää meille turvaksi ja suojaksi. Emme tahtoisi päästää käsistämme niitä harvoja, jotka meille jääneet ovat, sillä suuri aukea on jäänyt niitten jälkeen ja kaipaus, joita kuoleman enkeli on ottanut, niinkuin Sammelín ja Isakin y.m. On kuitenkin Jumala ihmeellisesti kuljettanut ja varjellut piskuisen laumansa Euroopan ja Amerikan maalla, ja aina leikataan kypsyneitä ja täydeksi tulleita tähkäpäitä ja kootaan Jumalan aittaan. Ei ole turhaan työtä tehty, ja Jumala on antanut sille siunauksensa.

Olkaa nyt, vanhin rakas, tervehdetty sydämellisellä rakkaudella! Vielä viimeisetkin epäilykset on anteeksi annettu Jesuksen nimessä ja veressä. Sen todistamme kolmiyhteisen Jumalan nimeen. Rukoilkaa edestämme!

Merkitsee

Fransi, Viktor Björkman, Daniel Josefsen, Kristen Hansen, Karl Sirkka, A. Börresen y.m. ja koko Herran lauma.

Olisi kallista saada vastaus; osoite Karl Sirkka, Vadsjö, Norge.

Lahti 26/6 1934.

Rakkaille vanhimille ja uskollisille Sionin muurin vartijoille Isak Kuoksu, Frans Parakka, Viktor Björkman ynnä muut saarnaajat teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja koko siunattu Herran lauma, joka teidän ympärillänne on siellä Ruotsin Lapinmaalla saarnaavaisten miesten, palveluspiikain ja totuuden apulaisten kanssa. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille meidän Herran Jesuksen Kristuksen tuntemisen kautta nyt ja aina elämänne iltaan asti!

Tällä onnen toivotuksella tervehtelemme teitä, ikuiseen rakkauden muistoon jääneet opetusisät, ja kiitämme teitä sydämen pohjasta sähkösanoman edestä ja rakkaitten terveisten edestä, joilla muistitte meitä, ja joka oli niin ilahduttava. Ja ilmoitamme, että olemme terveenä nyt elossa olevat saarnaajat ja olemme taas kokousta ja juhannusjuhlaa viettäneet tässä Lahden kaupungissa niinkuin ennenkin, jossa on ollut monta kymmentä saarnaajaa ja tuhansiin nouseva kristittyin lauma eri puolilta Suomen maata, ja olemme saaneet muutamia vieraita iloksemme vastaanottaa sieltä Ruotsin Lapinmaalta. Autuaallinen ja yksimielinen kokous on ollut vieläkin, vaikka sen näemme täälläkin jääneen vuoden ajalta, että monen ystävän kasvot on multa peittänyt, jotka viime kesänä olivat ilokumppaneina meidän kokouksessamme. Paljon on syntiä armon mereen upotettu näissäkin kokouksissa, ja armon lintusten ääni on kuulunut, ja saarnaajat ovat saarnanneet Jumalan sanan kaksiteräisenä, josta Jumalalle kiitos olkoon, että Jumala on varjellut niitä työntekijöitä, jotka vielä huutavat, mitä aika kuluu, näinä Ihmisen Pojan tulemisen päivinä. Mutta sen kanssa näemme täällä Suomenkin maalla, että paljon on työtä Herran viinimässä ja sielunvihollinen odottaa aina sitä aikaa, että pääsisi kylvämään rikkaruohon siementä Herran peltoon, sillä omanvanhurskaiden perkele pitää suurta vihaa siitä, että hänet on heitetty ulos taivaasta ja odottaa sitä aikaa, että pääsisi talleamaan Sionin vuorelle ja pilaamaan ne avoimet lähteet, joista Jesuksen lampaat juovat, ja maailman puolelta mustat ja koreat perkeleet väsymättömästi odottavat sitä aikaa, että pääsisivät tähän kristillisyyteen näinä maailman lopun päivinä. Moni on siinä sodassa väsynyt ja kadottanut sen kaitaisen elämän tien, mutta Jumala on vielä synnyttänyt lapsia niitten sijaan, jotka nuorena kuolevat.

No, emme tiedä muuta, vaan se halu meilläkin on kaikilla saarnaajilla ja koko Herran laumalla Suomen maalla, että me teidän kanssanne illaksi kostuisimme Isänmaan rantaan. Ja sentähden rukoilemme kaikki yhteisesti ja yksimielisesti, että saisimme saarnaajat Ruotsin Lapinmaalta tänne Suomeen ensi vuoden aikana, vaikka tunnemme kyllä sen, että

olemme niin paljon kiitoksen velassa kaikesta väsymättömästä huolenpidosta teille, rakkaat vanhimmat, ja koko Lapinmaan seurakunnalle, jota huolenpitoa olemme osaksemme saaneet niin monen kymmenen vuoden aikana, ja josta niin suuri siunaus on ollut. Ennenkaikesta me saarnaajat tunnemme tarvitsevamme apua, että aina tulisi hengen miekka teroitetuksi ja sydämenmaa kostutetuksi, sillä taivaallisella kasteella, joka on satanut maan päälle Yrttitarhassa ja Golgatan mäellä, ja jonka kasteen voimasta ovat ijankaikkisuuden kukkasat ja hedelmälliset puut kasvaneet. Tätä kastetta kaipaa usein kuolematon henkemme tällä uuvuttavalla korven matkalla ja huokaa kuivina ja kylminä hetkinä, että ylösnousemisen ihana aurinko pääsisi paistamaan syntisen sydämeen.

Eikä nyt muuta, vaan sanomme sydämelliset rakkauden terveiset, kaikki saarnaajat, meidän vaimoimme ja lastemme ja koko tämän siunatun lapsilauman kanssa täältä, teille kaikille saarnaajille rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja kaikille ystäville, jotka yksi ovat teidän ja meidän kanssa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Ja sanomme hyvästi näillä sanoilla, että teidän ja meidän synnit ovat anteeksi annetut Herran Jesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovinto-veressä. Siinä uskossa kuitenkin olemme, että jos emme kaikki saisi kohdata toisiamme tämän vieraan ja katoavaisen maan päällä, niin kerran sen sillattoman virran toisella puolen tervehtelemme toisiamme kaikkein vanhinten ja valittuin seurassa. Rukoilkaa, rakkaat ystävät, meidänkin edestämme! Tätä pyytävät seurakunnan kanssa ja puolesta:

Ville Nieminen, Juho Hirvonen, S. N. Vesterinen, J. Rustholkarhu, K. Luoma, R. Salminen, A. R. Salminen, Heikki Seppänen, Väinö Kauppinen, Karl Nurminen, H. Savolainen, Antti Vainikka, N. A. Lehtonen, Heikki Ikonen, Herman Hyden' Eino Nousiainen, Uuno Eloranta, Hj. Simolin, Simo Salminen, A. Holm, Olli Tenhunen, Emil Masalin, K. Koivu, Juho Korhonen, Joel Ahonen.

Kaltimossa 2.10.1934.

Rakkaille vanhimille ja uskollisille Sionin murin vartijoille Isak Kuoksu, Frans Parakka, Viktor Björkman ynnä muut saarnaajat teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja koko se siunattu Herran lauma siellä Ruotsin Lapinmaalla saarnaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa. Jumalan armo ja rauha kasvakoon ja lisääntyköön teille nyt ja aina elämänne ehtooseen asti!

Tällä rakkauden ja rauhan tervehdyksellä lähestymme teitä, ikuisen rakkauden muistoon jääneet ystävät, ja ilmoitamme, että olemme terveinä kaikki nyt elossa olevat saarnaajat, ja olemme viettäneet Mikkelin-päiväkokousta, jossa on ollut koolla monta kymmentä saarnaajaa ja suuri paljous kristityitä eri puolilta Suomen maata, jotka kaikki olemme kootuna yhdessä mielessä ja yhdessä hengessä, ja olemme koetelleet kristillisyytemme korkeita asioita. Ja Jumalan sana on vaikuttanut voimallisesti; paljon on syntiä armonmereen upotettu, ja ilon ja riemun äänet ovat kuuluneet vanhurskasten majoista, ja Karitsan emäntä valmistaa itsensä, ja ne, jotka valmiit ovat, saavat viettää häitä Yljän kanssa. Mutta sen kanssa olemme näkemässä täälläkin Suomenkin maalla, ettei rietas nuku monta minuuttia, vaan se käy ympäri niinkuin kiljuva jalopeura, että kenen hän saisi niellä, ja jota enemmän saarnaajatkin on varustettu valkeuden sota-aseilla, sitä enemmän se suuri lohikäärme enkeleinsä kanssa vainoo ja koettaa peittää Sionin vuotta; mutta sen me uskomme, että Jumalan kaupunki on ihana virtoinensa, jossa kaikkein pyhimmän asu-miset ovat.

Saarnaajat lähtevät taas matkoille niinkuin ennenkin. Ja niinkuin olemme pyytäneet ja anoneet, että saisimme saarnaajia Ruotsin Lapista ensi vuoden aikana tänne Suomen maalle, niin vieläkin uudistamme tämän anomuksen niinkuin yhdestä suusta, kaikki saarnaajat ja suuri kristittyin lauma; ja kaikki tunnemme sen, että niinkuin se on aina ollut suureen tarpeeseen, niin kyllä nyt on tarve, ja me uskomme, että niinkuin te, rakkaat vanhimmat, olette meistä huolta pitäneet niin monen kymmenen vuoden aikana, että te vieläkin pidätte; niinkuin te tiedätte, kuinka paljon on kuoleman enkeli leikannut täältä meidän keskeltämme vanhemmista saarnaajista, joitten hautain päälle me olemme jääneet. Ei ole vuosi kulunut, kun on neljä saarnaajaa kuollut, nimittäin Hassinen ja Kärki Kaltimosta sekä Vesikko Imatralta ja Savolainen Lappeenrannasta, emmekä tiedä, kenen vuoro taas on ensin. Olemme myös päättäneet lähettää meidän rakkaat veljet sinne Ruotsin Lapin joulukokoukseen, V. Niemisen ja J. Ahosen, ja ehkä toisia saarnaajia seuraa matkassa.

No, emme tiedä muuta sanoa, vaan sanomme sydämen rakkaita terveisiä, kaikki saarnaajat, meidän vaimoimme ja lastemme kanssa ja koko tämän Herran lauman kanssa, teille, rakkaat opettajat, teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja koko valitulle laumalle teidän ympärillänne, jotka yhtä armon raitista ilmaa hengittävät teidän ja meidän kanssa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä, ja sanomme hyvästi näillä sanoilla, että meidän ja teidän synnit on anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä. Ja siinä us-

kossa olemme, että tulevat tapetun Karitsan häät, jossa saamme tervehdellä ystäviämme toisella puolen sillattoman virran; ja rukoilkaa meidänkin edestämme, että mekin teidän kanssanne kostumme illaksi perille. Tätä pyytävät seurakunnan kanssa ja puolesta:

Ville Nieminen, Anders Holm, Joel Ahonen, S. N. Vesterinen, Juho Hirvonen, K. Luoma, Joonas Rustholkarhu, V. Kauppinen, A. R. Salminen, Oskari Walkama, Matti Rautio, Aaro Ihalainen, Johan Korhonen, Heikki Ikonen, Antti Väänänen, K. Nurminen, Antti Vainikka, Heikki Seppänen, Eino Nousiainen, Antti Mustonen, Hj. Simolin, Janne Karisto, Jaakko Kärki, Arvid Pulkkinen, Kalle Immonen, Antti Tolvanen.

Gellivaarassa marraskuussa 1934.

Tykö rakas ja kallis veli Herrassa ja uskollinen työntekijä Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä Karl Sirkka ynnä rakkaan emäntänne ja saarnaajain, totuuden apulaisten ja palveluspiikain kanssa, jotka teidän ja meidän kanssamme ovat hengittämässä yhtä armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon kaikkein teidän henkenne kanssa elämän ehtooseen asti! Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdimme jollakin sanalla saarnaajia ja koko kallista Herran laumaa Itä-Norjan meren rannoilla, joka on jäänyt rakkaaseen muistoon viimeisetkin yhdessä olemisemme ja ne siunatut kokoukset, johonka emme muuta voi kuin kiittää Jumalaa, rakasta taivaallista Isää, että tämä siunattu valkeus on ulottunut meihin asti, että saamme Daavidin kanssa sanoa: "Lintu on löytänyt huoneen ja pääskynen pesän, sinun alttaris, Herra Sebaot, minun kuninkaani", jotka käyvät itkunlaakson läpi ja opettajat monella siunauksella kaunistetaan.

Saamme tämän kautta antaa tietää, että olemme Sirkka-veljeltä saaneet kaksi kallista kirjaa, joittenka edestä kiitämme, jotka oli lähetetty Viktor Björkmanin osoitteella, josta näemme, että olette elämässä, terveenä ja samassa huoleessa niinkuin ennenkin, että se kallis Herran työ tulisi tehdyksi, ja että kristittyin anomiset ja pyynnöt tulisivat täytetyiksi, joka on kallis, että niitä ihmisiä löytyy, jotka yhdistävät työnsä ja huolensa, rukouksensa ja kyyneleensä, että tämä kallis kristillisyyys pysyisi hedelmää kantavaisena näinä viimeisinä etsikon päivinä, vieläpä koottuna yhdellä Sionin vuorella.

Näemme, että olette saaneet kutsukirjoja Kjöllefjordista ja Dyfjordista, joka on kallis, ja niinkuin näemme, ettei se ensimmäinen kutsu menestynyt, niin näemme, että olette päättäneet kokoontua se 18/11 Vesisaareen ja kutsua siihen myös Länsi-Finmarkusta koettelemaan mitä pitää vastata. Älkää peljätkö! Vastatkaa, ja niin paljon, kun Jumala siihen voimaa antaa, tehkää ja täyttäkää kristittyin vaatimuksia yhdistettynä, sillä saattaahan Sirkka-veli antaa kutsun Börresenille, jos hänkin olisi jossain edempänä kokousta pitämässä, että tulevat yhdistettynä neuvottelemaan, että kukin lahjoillansa kokoaisi laumaa Herralle Jesukselle yhteen lammashuoneeseen.

Ja nyt tervehdämme tämän meidän lähetyskirjamme kautta Itä-Norjan rakkaita veljiä ja sisaria Honningsvoogista Vuoreijaan asti ja kiitämme sen rakkaan palveluksenne edestä, jolla meitä olette vastaanottaneet, ehkä me heikot sananpalvelijat olimme keskellänne. Kuitenkin on Jumala vahvistanut sanansa seuraavaisten merkkein kautta. Olkaamme turvattuina Herrassa, rakkaat veljet ja sisaret! Ja niin tervehdimme näitten sanain kanssa, että teidän ja meidän synnit on anteeksi annettu; sen mekin täältä asti todistamme Jumalan puolesta Jesuksen nimessä ja siinä kalliissa veressä; sen miustuttakoon rakas Isä vielä kuoleman virran rannallakin, ennenkuin silmät kiinni painuvat viimeiseen uneen. Rukoilkaa meidänkin edestämme ja kantakaa anteeksiantavaisella sydämellä armoistuisuimen tykö! Merkitsevät veljenne vaivassa seurakunnan kanssa ja puolesta:

Viktor Björkman, Frans Parakka.

Helsingissä 26. p:nä joulukuuta 1934.

Tykö rakkaille vanhimmille ja uskollisille Sionin muurin vartijoille rakkaassa ja painavassa työssä: Isak Kuoksu, Viktor Björkman, Frans Parakka y.m. saarnaajat teidän rakkaitten emäntäänne ja lastenne ynnä meidän rakkaat lähetysmiehet ja sen siunatun Herran lauman kanssa, jotka teidän ympärillänne ovat kokoontuneina viettämässä yhtä siunattua joulujuhlaa sen seimen ympärillä, johon Herra Jesus on eläväksi syntynyt tällä meidän kalliilla etsikkoajallemme, joka vieläkin on maailmalta vihattu ja vainottu, mutta niiltä ihmisiltä rakastettu, jotka Hänen kauttansa ovat tulleet saatetuiksi oikeaan lammashuoneeseen, joka on kaikkein vaivatuin turvan ja suojan paikka.

Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä lähestymme teitä täältä Hei-

singin kokouksesta ynnä kristittyin lauman kanssa toivottaen teille, rakkaat vanhimmat, onnea ja Jumalan siunausta ja pitkää ikää siinä paljon painavassa ja kalliissa Herran työssä, jata olette uskollisesti tehneet monta kymmentä vuotta tämän kristillisyyden menestykseksi ja monien tuhansien kuolemattomien sielujen autuudeksi kristillisyyden laveudessa, jonka kautta mekin Etelä-Suomen maalla olemme myrskyisen ilman alta tulleet johdatetuiksi sen oikean äidin helmaan, jossa meistä on niin hellää huolta pidetty, ja uskomme, että vieläkin pidätte. Sillä sen olemme tuntemassa, ettei vieläkään ole vaarat ja vastukset loppuneet eikä vihollinen ole väsynyt työtä tekemästä, josta on todistuksena monien langenneitten onneton tila, ja vaikka toiselta puolen olemme saaneet nähdä, että Jumalan siunattu työ menestyy, että paljon on maailman valtakunnasta nousut ja myöskin langenneista ovat sen armon Jumalalta saaneet, että ovat jälleen tulleet Isän huoneeseen saatetuiksi, josta kaikesta meillä on syy kiittää autuutemme Jumalaa. Ja vaikka niin paljon on kuoleman enkeli poiskorjannut valjennutta eloa kuluneina vuosina, niin ei kuitenkaan ole kristittyin rukoushuoneet tyhjiksi jääneet, ehkä meidän on täytynyt niinkuin lasten jäädä työtä tekemään rakkaitten opettajaimme hautain päälle, joitten kasvoja olemme usein kaipaamassa kokouksissamme.

Eikä nyt muuta tällä kertaa, vaan sanomme sydämen rakkaita terveisiä yllämainituille saarnaajille ja koko Herran laumalle täältä kristittyin lauman kanssa, ja jätämme hyvästiä näillä sanoilla, että teidän ja meidän synnit ovat anteeksi annetut Herran Jesuksen nimessä ja veressä. Rukoilkaa meidänkin edestämme, että illaksi perille kostuisimme Isänmaan rantaan kaikkein valittuin ja vanhurskasten kanssa viettämään ijan-kaikkista ja loppumatonta hääjuhlaa Jumalan ja Karitsan istuimen ympärillä. Merkitsee seurakunnan kanssa ja puolesta:

F. Siipola, Aaro Ihalainen, K. Luoma, Aug. Kanerva, E. Hintikka,
M. Tuukkanen, J. Valtari, F. A. Sjöberg y.m.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, Gellivaaran kirkonkylässä, v. 1934.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille Sionin muurin vartijoille: K. Luoma, J. Hirvonen, S. Vesterinen, E. Masalin, K. Nurminen, N. Lehtonen, V. Kauppinen, F. Siipola, A. Ihalainen, O. Valkama, A. Vainikka, M. Rautio, A. Tolvanen, E. Nousiainen, H. Seppänen, S. Salminen, K. Koivu, H. Nieminen, A. Salminen, H. Ikonen, J. Korhonen ynnä rakkaitten vai-

moinne ja lastenne kanssa ja koko se siunattu Herran lauma, joka teidän ympärillänne on, jotka hengittävät Jumalan armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Jumalan ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon kaikkein teidän kanssanne tämän sodan ja kilvoituksen loppuun asti!

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä lähestymme teitä, rakkaat veljet ja sisaret, ja annamme tietää, että olemme näihin joulukokouksiin kokoontuneet paljon saarnaajia ja kristityitä Lapinmaan seurakunnista, Luulajan ja Kainuun, niin myös Suomesta teidän kalliit lähetysmiehet ynnä muut saarnaajat, joita olemme sydämen ilolla vastaanottaneet. Länsi-Norjasta on myös seurakunnalta lähetetyt saarnaajat saapuneet tänne, jossa olemme tutkineet ja koetelleet kristillisyytemme korkeita ja painavia asioita Pyhän Hengen valkeudessa.

Kirjeitä on tullut tämänkin vuoden aikana kristillisyyden laveudesta, joista tulee näkösälle, että saarnaajat tekevät yksimielisesti työtä, kukin sen lahjan kanssa, jota Herralta saaneet ovat, sillä yksimielinen työ on aina tuonut siunauksen kristillisyyteen. Pyyntöjä on myös tullut muista valtakunnista, että saada saarnaajia, kun Jumalan aika tulee, vaan emme ole saattaneet varmempaa lupaus antaa, sillä sekin lupaus, joka tehtiin viime vuoden joulukokouksissa Amerikkaan, on täytynyt lykätä tuleviin aikoihin, kun meidän kallis veljemme Frans on sairaana. On myös ollut koettelemuksen alla teidän menneen vuotinen pyyntönne, jonka olette uudistaneet viime juhannuskokouksissa Lahdessa ja taas Mikkelin aikana Kaltimossa ja nyt suullisesti lähetysmiesten kautta, että saada saarnaajia täältä, vaan emme voi sitä lähetystä päättää, kun asiat näin ovat, vaan tahdomme kuitenkin teidän pyyntönne muistossa pitää, jos Jumala niin asiat laittaisi ja voittamattomia esteitä ei tule, että ensi vuoden aikana saarnaajat kävisivät siellä, sillä työtä on paljon ja uskollisia työntekijöitä on vähän; niinkuin se on näkösälle tullut, kuinka voimallisesti tämä nykyinen aika tahtoo turmella sitä siunattua kristillisyyttä sekä suruttoman maailman, joka näinäkin aikoina väkisin tahtoo monen luvallisuuden varjon alla ilmi tulla, että myös se hirmuinen hengellinen pimeys, joka valtiokirkon helmassa voimassa pidetään. Sillä suurella vaivalla ovat kristillisyytemme vanhimmat työt tehneet sen päälle, että saada raja auki kuolleen ja elävän kristillisyyden välillä ja on meillä jälkeen tulevilla saarnaajilla suuri kysymys siitä, että ei menisi tie kiinni, ja heränneet sielut tulisi johdatetuiksi vanhan valtiokirkon helmaan hengellistä unta nukkumaan.

Ja ei nyt muuta, rakkaat veljet ja sisaret, vaan siinä uskossa olemme, että syntimme ovat anteeksi annetut Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa

sovintoveressä, joka pyhä ja vanhurskas veri on vuotanut Yrttitarhassa ja Golgatalla syntein anteeksi antamiseksi. Sen veren voimasta ovat monet kymmenet tuhannet autuaallisen kuoleman kautta kostuneet perille ja ovat voiton virttä veisaamassa sen laskeamattoman auringon alla, joka ei koskaan mene pilven taa, niinkuin täällä useasti armonaurinko menee murheen mustan pilven taa, ja matkamies useasti joutuu huokaamaan, että kostunko minä viimeinkään perille, sillä raskas on ristin ja itsensäkieltämisen tie, jota on Herra Jesus auki polkenut Yrttitarhasta läpi Jerusalemin pilkkakaupungin Golgatalle. Näitä vaivoja ei luonnollinen ihminen päällensä ota, vaan ne ihmiset, joitten sydämiä on Herran Jesuksen kärsiminen ja kuolema särkenyt ja ovat tulleet osallisiksi Hänen ylösnousemisen voimasta. Ne ovat lähteneet Häntä seuraamaan kantaessaan ristiänsä, sillä ne ovat katsoneet palkanmaksua. Jääkää nyt hyvästi, rakkaat ystävät, siihen asti, kuin yhteen tulemme ijankaikkisuuden ihanalla rannalla, jossa sanomme yhteen ääneen: terve tulemaan Karitsan häihin! Amen. Hallelujaa ijankaikkisesti!

Sydämelliset terveiset sanomme täältä kokoontuneelta Herran laumalta sille Herran laumalle, joka teidän ympärillänne on. Rukoilkaa meidänkin edestämme, pyytävät seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Kuoksu, Frans Parakka, Viktor Björkman, Isak Stalnacke, Johan Stöckel, Johan Mäntyvaara, August Isaksson, Frans Björkman, Salomon Fjellborg, Johan Henrik Olsson, Villiam Eriksson, Ville Nieminen, Joel Ahonen, K. R. Erlandsson, Gunnar Jönsson, Isak Isohuhta, Joonas Karhu, R. Salminen, A. Holm, Daniel Josefsen, Jens Pedersen, Hans Karisen, Petter Sitsi.

Kiitämme kaikkein kalliitten kirjain edestä, jotka ovat tulleet Suomen maalta, viimeksi Hirvoselta ja Helsingin kristityiltä, samoin myös niitten rakennusaineitten edestä, joita kristityt ovat lähettäneet.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, joulukokouksissa v. 1934.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: Villiam Koppana, Matti Kinnunen, Leo Lobbestael, J. V. Stanley, Johan Huumola, Johan Muonio, Salomon Johansson, Arthur Niska, Caleb Eriksson, Axel Uuskoski, Jakob Stickinger, Johan Puuri, Sasse, B. Abernathy, Emil Liimatta, E. Martinen, Päckilä

ynnä muut saarnaajat ja totuuden apulaiset sekä palvelevaiset vaimot yhdistettynä sen siunatun Herran lauman kanssa monessa eri kielessä Atlantin meren rannalta Tyynen meren rantaan asti.

Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme teitä, rakkaat veljet ja sisaret siellä kaukaisella Amerikan maalla, ja annamme tietää, että olemme kokoontulleet Herran nimeen näihin joulukokouksiin monesta eri paikkakunnasta, niinmyös Suomesta ja Norjasta, koettelemaan kristillisyytemme korkeita ja painavia asioita. Ensin kiitämme kaikkein rakkaitten kirjain edestä, joita on tullut tänne Lappiin jääneen vuoden ajalla, joista näkyy, että työtä olette tekemässä yksimielisesti ja kokoomassa laumaa Herralle Jesukselle sen oikean äidin syliin, joka on aikakaudessamme ensiksi kivulla uudestisyntynyt Herramme Jesuksen veristen vaivain kautta Ruotsin Lapinmaalla, ja on itsensä levittänyt oikean raamatullisen lähetystoimen kautta itään ja länteen, pohjoiseen ja etelään, joista on jo suuri paljous mennyt lepäämään heidän töistensä, sekä saarnaajat että heidän opetuslapsensa, ja on vieläkin yksi suuri lauma, jotka ovat kilvoittelemassa heidän kalliimmassa uskossansa Euroopan ja Amerikan maalla yhteen henkeen liitettyinä rauhan siteen kautta ja eroitettuna maailman suruttomasta joukosta ja eriseuraisuudesta, joka on väkivästi koetellut tätä siunattua kristillisyyttä monivärisen väärän opin kautta; vaan kun saarnaajat ovat yksimielisesti tehneet työtä kukin lahjainsa kanssa, niin Herran lauma on koossa pysynyt esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä.

Niitä kutsuja, joita oli menneen vuoden joulukokouksissa koettelemuksen alla muista valtakunnista, Amerikasta, Suomesta ja Itä-Norjasta, niinmyös Kainuusta, niin on lähetys käynyt Itä-Norjassa jääneen kesän ajalla, Frans Parakka ja Viktor Björkman, ja lähtivät täyttämään Luulajan ja Kainuun seurakuntain pyyntöä 13. p. marraskuuta, vaan meidän kallis veljemme ja uskollinen työkumppanimme Frans Parakka sairastui 26. p. marraskuuta ja lähti Bodenin sairaalaan ja on leikattu. Emme tiedä, mitenkä menee, sillä Jumalan on asia. Sentähden monet kymmenet tuhannet huokaavat ja rukoilevat, että Jumala, rakas taivaallinen Isä, antaisi sen armon, että vielä parantaisi meille ja teille suojaksi ja turvaksi näinä viimeisinä ja vaarallisina maailman lopun aikoina. Sentähden emme voi täyttää ensi vuoden ajalla sitä lupausta, joka tehtiin viime joulukokouksessa, vaikka sen näemme ja tiedämme, että teidän pyyntönne on oikea Jumalan edessä. Ja on se näköksälle tullut, että ei ole se työ ollut turha, jota esikoisten seurakunta on Ruotsin Lapista tehnyt lähetysmiesten kautta, sillä se on kantanut siunattua hedelmää niin laajalle, kun tämä elävä kristillisuus on itsensä levittänyt, jossa hallitaan

Kristuksen lain ja asetuksen jälkeen, että Herran lauma koossa pysyisi yhdellä Sionin vuorella sen verisen lipun alla, johon kootut olemme, päästettynä pahasta omastatunnosta Karitsan veren kautta, sillä voitto on tullut Karitsan veren ja heidän todistuksensa sanan kautta, niin että suuri paljous on ilolla päivänsä päättänyt ja menneet lepäämään heidän töistänsä. Sentähden tarvitsemme vieläkin rukoilla Jumalaa, taivaallista Isää, että Hän lähettäisi uskollisia työntekijöitä Hänen eloonsa, sillä eloa on tosin paljon, vaan uskollisia työntekijöitä on vähän. Tehkäämme, rakkaat veljet, työtä sen päälle, että kristillisyytemme vanhinten työ menestyisi, jota ovat tehneet monen kyyneleen kanssa ja ovat menneet lepäämään heidän töistänsä monen kymmenen tuhannen opetuslapsen kanssa, sillä maailma tahtoo väkisin varastaa monen kristityn sydämet, niin että maailman muoto tulee luvalliseksi ja Kristuksen kallis ansio jääpi syrjään, kun eivät jaksu seurata sen suuren Ristinkantajan ja orjantappuroilla kruunatun kuninkaan askeleita, joka on kantanut ristiä läpi tämän maailman pilkkakaupunkia ja on avannut suljetut paratiisin portit pitkänäperjantaina ja on huutanut, että kaikki on täytetty; synnin rangaistus on kärsitty ja laki on täytetty ja verinen risti on vedetty velkakirjan päälle.

Ja ei nyt muuta, vaan siinä uskossa olemme, että teidän ja meidän synnit ovat anteeksi annetut Herran Jesuksen nimessä ja veressä. Sen uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, huonoimmallakin ajalla, sillä pian tulee se aika, että saamme yhdistää äänemme kaikkein vanhinten ja koko maasta ostetun lauman kanssa, jossa sanomme yhteen ääneen: amen, hallelujaa, kiitos ja kunnia olkoon sille suurelle Luojalle, joka meitä on verellensä ostanut. Paistakoon vieläkin vanhurskauden kirkas aurinko särjettyjen sydänten päälle, että hedelmälliset puut ja ijankaikkisuuden kukkaset kasvaisivat ensimmäisten työntekijäin haudan päällä. Rukoilkaa edestämme, että mekin illaksi kostuisimme perille siihen oikeaan Isänmaahan, johon henkemme huokaa täältä viheliäisestä maan tomusta. Sydämelliset terveiset sanomme täältä, kokoontulleen Herran lauman kanssa, sille Herran laumalle, joka siellä Amerikan maalla on.

Merkitsevät seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Kuoksu, Frans Parakka, Viktor Björkman, Isak Stålnacke, Johan Stöckel, Johan Mäntyvaara, August Isaksson, Frans Björkman, Salomon Fjellborg, Johan Henrik Olsson, Villiam Eriksson, Ville Nieminen, Joel Ahonen, K. R. Erlandsson, Gunnar Jönsson, Isak Isohuhta, Joonas Karhu, R. Salminen, A. Holm, Daniel Josefsen, Jens Pedersen, Hans Karisen, Petter Sitsi.

Kiitämme Amerikan kristityitä rakennusaineitten edestä, jotka ovat saapuneet tänne joulukokouksen avustukseksi.

Ne samat.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, Gellivaaran kirkonkylässä v. 1934.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: Karl Sirkka, Andreas Børresen, Nils Jensen, Erik Guttormsen, Daniel Sjölund, Erik Trosten, Edvard Hänninen y.m. saarnaajat sen kalliin Herran lauman kanssa siellä Jäämeren rannalla Itä- ja Länsi-Finmarkenissa. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän henkenne kanssa tämän vaivaloisen sodan ja kilvoituksen loppuun asti! Amen.

Tällä onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdimme teitä, rakkaat veljet ja sisaret, jotka hengitätte Jumalan armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä rauhan siteen kautta, ja annamme tietää, että olemme kokoontuneet näihin joulukokouksiin Lapinmaan, Luulajan ja Kainuun saarnaajat, ynnä Suomesta ja Norjasta, suuren kristittyin lauman kanssa tutkimaan ja koettelemaan kristillisyytemme korkeita ja painavia asioita Pyhän Hengen valkeudessa aikakautemme kristillisyytemme menestykseksi niin laajalle kuin se itsensä levittänyt on raamatullisen lähetystoimen kautta, josta ovat siunatut hedelmät ilmitulleet kaikkein niiden tykönä, jotka ovat sulaneet hengen yhteyteen, jossa Kristus hallitsee lakinsa ja asetuksensa jälkeen, että lauma koossa pysyisi esikoisten seurakunnan helmassa, jossa on priiskoitusveri ja syntein anteeksi saaminen.

Kiitämme Sirkkaa ynnä muita Itä-Norjan kristityitä niiden kalliitten kirjain edestä, joita olemme saaneet vastaanottaa tämän syksyn ajalla, joista näemme, että olette Herran työtä tekemässä, kukin sen armolahjan kanssa, jonka Herralta saaneet olemme, vaan ei ole Børresen-veljen nimeä näkynyt niissä kirjoissa, jota olemme odottaneet viimeisenkin neuvon jälkeen, että saarnaajat tekisivät yksimielisesti työtä toinen toisensa alle annettuna, sillä koettelemus on sen ilmituonut, että olemme toisiamme tarvinneet, sillä jos muuallakin, niin Itä-Norjassa on vihollinen sen päälle työtä tehnyt, että hajoiittaa Herran laumaa, ja autuutta kaipaavaiset sielut ovat paljon vaivaa ja murhetta kärsineet, vielä nekin, jotka ovat turvansa lukeneet esikoisten seurakuntaan. Sentähden, rakkaat veljet, tekkäämme työtä sen päälle, että Herran lauma koossa pysyy, ja anteeksi

anokaa ja anteeksi antakaa sydämistä toinen toisillenne niinkuin Jumalakin on meille anteeksi antanut Hänen ainoan Poikansa kautta, ja saarnatkaa parannusta ja syntein anteeksi antamusta Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, sillä Hän on sovintosaarnan säätänyt ja verellensä avannut suljetut paratiisin portit suurille syntisille pitkänerpantajain. Sillä siihen olemme todistajat, että on suuri paljous Itä- ja Länsi-Finmarkussa, jotka totisesti ovat lähteneet matkaan sillä mielellä, että kilvoitella loppuun asti, eroitettuna maailman suruttomuudesta ja niistä väkevista eksytyksen hengistä, jotka ovat voimallisesti puhaltaneet Finmarkussa, niin että monet horjuvat sielut ovat turmelleet sydämiänsä totuutta vastaan, ja niin muodoin on Kristuksen ijäs ja hallituksen muoto tullut sopimattomaksi. Sentähden pysykäämme koossa, rakkaat veljet ja sisaret, uskon kautta, päästettynä pahasta omastatunnosta Karitsan veren kautta. Sentähden rohvaiskaamme, rakkaat veljet ja sisaret, uskomaan seuraten sitä suurta Ristinkantajaa ja yönvalvojaa, joka on pitkää yötä valvonut yrттitarhassa ja on avannut suljetut paratiisin portit suurille syntisille.

Ja ei nyt muuta, vaan sanomme hyvästi siihen asti, kun yhteen tulemme uuden ilman kirkkaudessa kaikkein vanhinten ja valittuin kanssa, jotka ovat vaatteensa Karitsan veressä valaisseet, joista on suuri paljous menneet lepäämään heidän töistänsä, ja on vieläkin suuri paljous tämän maan päällä, jotka ovat palavilla lampuilla odottamassa Yljän tuloa. Ole kirkas, sinä veripunainen lippu kaikessa maassa, ja vahvista sinun köyhän morsiamesi täällä vieraalla maalla, jossa huokaamme ja rasitetut olemme. Rukoilkaa meidänkin edestämme, että mekin illaksi kostuisimme perille. Sydämelliset terveiset sanomme täältä, kokoontunut Herran lauma, sille Herran laumalle, joka teidän ympärillänne on. Merkitsevät seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Kuoksu, Frans Parakka, Viktor Björkman, Isak Stalnacke, Johan Stöckel, Johan Mäntyvaara, August Isaksson, Frans Björkman, Salomon Fjellborg, Johan Henrik Olsson, Villiam Eriksson, Ville Nieminen, Joel Ahonen, K. R. Erlandsson, Gunnar Jönsson, Isak Isohuhta, Joonas Karhu, R. Salminen, A. Holm, Daniel Josefsen, Jens Pedersen, Hans Karisen, Petter Sitsi.

Meidän rakas veljemme ja uskollinen työntekijä Frans Parakka on sairastanut. Olivat lähetysmatkalla Björkmanin kanssa, lähtivät kotoa 13. p. marraskuuta Luulajaan ja Kainuuseen, vaan se sairastui 6. p. marraskuuta ja lähti Bodenin sairaalaan. Se on leikattu, emme tiedä, kuinka

käypi. Olemme kuulleet sanomia, että on paranemassa ja toivomus on, että pian pääsee kotia.

Kiitämme vieläkin sen rakkaan palveluksen edestä, jota olette osoittaneet lähetyksmiehiä kohtaan. Jumala sen teille palkitkoon vanhurskusten ylösnousemisessa! Ja sen uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, että syntimme ovat anteeksi annetut Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä; pian yhteen tulemme Jumalan paratiisissa.

Ne samat.

Kirjoitettu Bodenin sotilassairaalassa se 1/1 1935.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäessä William Koppana ja Matti Kinnunen ynnä rakkaitten vaimoinne ja ympäriolevain valittuin kanssa. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtooseen asti! Amen.

Onnen ja rakkauden tervehdyksellä tervehdän jollakin sanalla pitkästä aikaa. Olen ollut hyvin kiinnitetty kristillisyyden työhön, mutta läpi Kai nuun seurakuntia kulkeissa tuli kuitenkin tarve päästä saamaan lääkärin apua, jossa on suuria leikkoja tehty. Näyttää minun kohdalle siltä, ettei enää ulotu inhimilliset neuvonpiteet, mutta se ylimmäinen lääkäri, jolla on valta sekä maassa että taivaassa, Hän se tietää, mikä päämäärä meidän elämällemme on. Me heikot poloiset kuljemme täältä eteenkäsin kuolemaa ja ijankaikkisuutta kohti, emmekä tiedä, mikä hetki elämämme päämäärä on.

Olen tässä sairaalassa minun rakkaan poikani Sammelin kanssa. Olen nyt jo tässä viipynyt yli kuukauden ajan, ja on suuri huoli, että voisoin päästä kotiin perheeni tykö; kuitenkin kaikissa tapahtukoon Jumalan tahto!

Muistamassa olen rakkaita sisaria ja veljiä Amerikan maalla, sekä saarnaajia, nuorempia ja vanhempia, ynnä koko Herran laumaa, Atlantin merestä Tyynen meren rantaan asti monessa kielessä ja toivotan sen kaikkein korkeimman Jumalan siunausta sille työlle, jota puhtailla sydämillä on Herrassa tehty ja saarnattu sovintosaarnaa, vaikkapa siinä on monenkaltaisia hankaluuksia tullut. Mekin täältä Euroopan maalta, niinkuin Jumalan apulaiset, suuressa yksinkertaisuudessa olemme tahtoneet yhdistää meitämme ynnä teidän kanssanne siinä kalliissa työssä, joka ei olekaan hukkaan mennyt, mutta kysymyksessä vain on uskollinen työnteko eteenkäsin, ettemme väsyisi.

Olen minä saanut kirjeen tänne sairastalolle Matti Kinnuselta, jonka edestä kiitän. Enin osa kristittyin kirjeistä ovat kotonani, joita on tullut Amerikasta, joitten edestä kiitän.

Joulukokoukset ovat minulta jääneet, mutta toisia kokouksia kohti olemme kulkemassa, ja onkin se ollut päämaalinani, että kun ilta tulee, niitä saavuttaa———. Veljet joulukokouksista ovat Amerikkaan kirjoittaneet kristittyin lauman kanssa, paitsi sillä eroituksella, että koska yksi ja toinen työmies seisotetaan virran rannalle, ja ainoastaan jääpi yksi tulevaisuuden toive, että ei Jumala kadu kutsumistansa, ehkä min-kälaisia koettelemuksia pitää tämänkin kristillisyyden tulla läpikuljetuksi siihen asti, kun Jumalan sanat täytetään.

En nyt tahdo tällä kerralla kirjeen kautta enempää teitä tervehtiä, koska saatte seurakunnan kirjan, mutta olkaa kuitenkin tervehdityt näillä sanoilla, että synnit ovat anteeksi annetut meidän Herran Jesuksen nimessä, siinä viattomassa ja kalliissa veressä. Sen muistakaa vielä kuoleman virran rannalla ennenkuin silmänne kiinni painuvat viimeiseen uneen. Merkitsee teidän heikko veljenne ja kanssapalvelijanne Herrassa

Frans Larsson Wettainen.

Tervehdän omalla kädelläni kaikkia uskollisia Herran palvelijoita läpi koko maan rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa.

Sama.

Kirjoitettu Hämeenlinnassa tammikuun 15 p:nä 1935.

Rakkaat veljet ja vanhimmat Herrassa ja uskolliset Sionin muurin vartijat Isak Kuoksu, Frans Parakka ja Viktor Björkman ynnä muut saarnaajat, rakkaitten vaimoinne ja lastenne, totuuden apulaisten ja palvelevaisten vaimojen kanssa ynnä se siunattu Herran lauma teidän ympärillä, jotka hengittävät teidän kanssanne yhtä armon raitista ilmaa esi-koisten seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä. Armo ja rauha Jumalalta, taivaalliselta Isältämme, ja Herralta Jesukselta Kristukselta lisääntyköön teille joka päivä elämänne ehtooseen ja sodan ja kilvoituksen loppuun asti! Amen.

Tällä onnen toivotuksella tervehtelemme teitä täältä Hämeenlinnasta, johon on kokoontunut paljon saarnaajia ja suuri joukko kristityitä, ja kiitämme sydämellisesti teitä sen kalliin lähetyskirjan edestä, jonka olemme

saaneet iloksemme vastaanottaa Ruotsin Lapin joulukokouksista, sekä niistä suullisista terveisistä, joita olemme saaneet rakkaitten veljien Niemisen ja Ahosen ja toisten Lapin kokouksissa olleiden saamaajain kautta. Sydämellisesti kiitämme myöskin niistä kaiteista ja tarkasti vaarinotettavista neuvoista, joita olemme lähetykskirjan kautta saaneet, ja joita niin tärkeästi tarvitsemme tänä pahana ja vaarallisena maailman lopun aikana, jolloin vihollinen niin monen värisen lihallisen ja hengellisen vääryyden ja niin monenkaltaisten vahingollisten vaikutusten kautta tahtoo Jumalan työtä turmella niin, että jos se mahdollinen olisi, niin valitutkin eksytettäisiin. Mutta se usko meillä kuitenkin on, että niin kauan, kun työntekijät tekevät työtä yksimielisesti yhdessä hengessä keskenään ja hengen yhteydessä esikoisten seurakunnan vanhinten kanssa ja ahkeroiden aina ottaa vaaria vanhinten neuvoista ja ensimmäisten työntekijäin opista ja esikuvasta, niin vihollinen ei vielääkään voita tarkoitustaan Jumalan valittujen suhteen, vaan he tulevat onnellisesti johdatetuiksi läpi kaikkien vaarojen ja vastusten siihen oikeaan Isänmaahan, johon ei yksikään vihollisen hyökkäys ulotu, vaan jossa ijankaikkisesti voiton juhlaa vietetään laskeumattoman auringon alla. Ja vaikka se on näkösällä, ettei rietas nuku monta minuuttia, vaan vieläkin on vaanimassa, että pääsisi kylvämään rikkaruohon siementä Herran peltoon, niin meillä on kuitenkin turvana se, että vartijat vieläkin ovat valvomassa Sionin muurilla, ja että saamme vieläkin apua esikoisten seurakunnan vanhimmilta, jotka niin isällisen murheen ovat pitäneet ja vielä pitävät tämän kalliin Herran lauman menestyksestä. Sentähden kiitämme sydämellisesti siitä lupauksesta lähetykskirjassa, että vanhimmat Lapin seurakunnan kanssa pitävät muistossa pyyntömme ja lähettävät meille apua, jota niin tärkeästi tarvitsemme, ja jota niin paljon olemme jo saaneet Ruotsin Lapin seurakunnalta ja vanhimmilta kolmenkymmenen vuoden kuluessa, josta emme saata kyllin kiittää.

On tuottanut meille raskasta murhetta tieto Frans-vanhimman sairaudesta, ja paljon kyyneleitä on Suomen maalla vuotanut jo sen tiedon tähden, mutta emme muuta voi kuin tyytyä taivaallisen Isän tahdon alle, vaikka ihmisen sydän ei tahtoisi siihen taipua. Uskomme kuitenkin, että hyvä Paimen laumastansa huolen kantaa ja onnellisesti johdattaa siihen asti, että se kerran kootaan ijankaikkisille laitumille toiselle puolelle sillattoman virran, jossa eivät enää pedot ahdistaa eikä Herran Jesuksen lampaat tarvitse enää kärsiä nälkää eikä janoa ijankaikkisesti. Siinä autuaallisessa uskossa sanomme, että synnit on anteeksi annettu Herran Jesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa, rakkaudesta maahanvuotaneessa sovintoveressä, jossa on puhdistus kaikista synneistämme. Sydämellisiä

terveisiä lähetämme vanhimmille ja saarnaajille heidän rakkaitten vaimoina ja lastensa karissa ja koko Herran laumalle Ruotsin Lapinmaalla kaikki tänne kokoontuneet saarnaajat ja kristityt sekä koko Herran lauma Suomen maalla, ja sanomme hyvästi siinä uskossa, että pian yhteen tulemme ijankaikkisissa Karitsan häissä, jossa saamme yhdistää äänemme siihen loppumattomaan kiitosvirteen, jota veisaavat Karitsan istuimen ympärillä ne sata ja neljäviidettäkymmentä tuhatta ynnä sen lukemattoman lauman kanssa kaikkinaisista sukukunnista, kansoista ja kielistä. Amen, ja Hallelujaa, ijankaikkisesti. Pyydämme vielä muistamaan meitä esirukouksissanne, että tulisimme kaikesta hengellisestä ja maailmallisesta pahasta varjelluiksi!

Tätä merkitsevät seurakunnan kanssa ja puolesta:

A. Salminen, S. N. Vesterinen, Juho Hirvonen, K. Luoma, K. Nurminen, N. A. Lehtonen, K. Karisto, Antti Vainikka, Hj. Simolin, Eino Nousiainen, V. Nieminen, Uno Eloranta, Joel Ahonen, A. R. Salminen, Anders Holm, Joonas Rustholkarhu, Evert Laurell, Aug. Ahonen, E. Masalin, S. Salminen, A. Ihalainen, F. Siipola.

Fredonia Nort Dakota se 6/2 1935.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille Sionin vuoren vartijoille siellä kaukaisella Ruotsin Lapinmaalla Viktor Björkman, Frans Parakka ja Isak Kuoksu rakkaitten vaimoine ja rakkaitten lastenne ja totuuden apulaisten ja palvelevaisten vaimoin kanssa, jotka yhtä Herran huonetta rakentavat sen opin ja esikuvan jälkeen, jonka edesmenneet vanhimmat meille jättäneet ovat, joka on Kristuksen oppi, jota ei maailma eikä eriseurait voi kärsiä enempi kuin Jesusta Kristusta. Se tulee aina näköksälle, joka pahaa tekee, se vihaa valkeutta. Kuitenkin olisi meillä suuri syy kiittää ja kunnioittaa Jumalaa sen suuren armon edestä, että on varjellut meitä monenlaisista vahingoista ja vaaroista Hänen pyhän seurakuntansa kautta. Sentähden se tuntuu ikävältä kuulla, että Frans Parakka on niin huono-voipanen; olisimme sydämestämme toivoneet häntä vielä kuulla ja nähdä; vaan itselleen se on iloksi, vaan muille murheeksi, jos Jumala on sen niin edeskatsonut, että niin nuorena pääsee lepäämään päivätyöstänsä. Emme kuitenkaan ole kaukana, pian tulee meidänkin vuoromme iänkin suhteen. Eikä täällä maailmassa ole meillä mitään hyvää eikä omassa lihassa muuta kuin tämä synnin ruumis, joka on aina vastahakoinen taipumaan Pyhän

Hengen johdatuksen alle, ja monenlaiset synnin himot ja halut, siinä sota ja kilvoitus, että voittaa sydämensä uskomaan niin syntisenä ja saastaisena, ja siihen omavanhurskaus saarnaa, ettei sovi semmoisena uskoa, paremmaksi sinun pitää tulemaan, jos tahdot autuaaksi tulla.

Saan tässä ilmoittaa teille, että minä olen viime kesän ja tämän syksyn aikana paljon kulkenut saarnareisilla. Viimeiksi joulun pyhinä olimme Calumetin saarella ja Keweenow Bayssa; kalliita kokouksia siellä oli. Usein minunkin sydämeni suli, kun niin paljon nuoria kristityitä siellä oli, ja ei niin paljon tietoviisauden perään pyrkineet, vaan yksinkertaisen uskomisen kautta säilyttävät Jumalan voimaa. Ja saarnaajat Koppana ja Matti olimme kaikissa niinkuin yksi. Albert Koski oli minulla kumppanina, johon näyttää kaikki rakastuneen. Ja ehkä me niin heikot ja puuttuvaiset olemme, emme ole kuitenkaan hajoittavaista lyötä tehneet eikä toisia työntekijöitä halpana pitäneet, sillä me tarvitsemme uskollisia työntekijöitä Amerikan maallakin, ja rauhan ääni se silti kuuluu rauhan lasten seassa, ja esikoisten seurakuntaan me tahdomme koota niitä, jotka kuulevat; siinä on priiskoitusveri ja syntein anteeksi antamus, elämä ja autuus.

Nyt kiitämme teidän kalliitten kirjeinne edestä, joita olemme saaneet lukea, jotka ovat kalliit ja sydäntälikuttavaiset, joita me aina tarvitsemme. Olkaa nyt sydämellisellä rakkaudella yllämainitut ensin ja viimein tervehdityt meiltä kaikilta täältä. Ja rukoilkaa minun ja perheeni edestä Jumalaa, Isää, Jesuksen nimeen, että varjेलisi kaikesta pahasta autuaalliseen loppuun asti; ja kaikki teidän ja meidän synnit on anteeksi annettu Jesuksen pyhän nimen ja kalliin ja viattoman sovintoveren kautta. Näitä merkitsee heikko veljenne arnessa

John Huumola perheeni kanssa.

Terveisiä Muoniolta ja Albertilta y.m.

S. s.

Terveys on minulla ollut niinkuin näin vanhoilla sopii, paitsi yskää on näin talven aikana, ja terveenä on perheeni myös ja meihin ja teihin vaarantavaiset; ja ihmiset, jotka ei avutta pärjää näillä kuivilla alueilla, saavat kovernmentin apua, vaan emme me ole vielä apua vaatineet. Viime kesä oli niin kuiva, ettei kasvanut mitään muuta kuin peltoroskaa, jota nitettiin elukoille. Ahtain aika on nyt, mitä historia tietää, ja minäkin olen ollut 52 vuotta maanviljelijänä. Sen kuitenkin uskon, että Jumala saattaa antaa kaikkinaista hyvää, vaan tämä on meille tarpeellinen, ettemme kovin itseemme ja omaan voimaamme luottaisi. Kiitos ja kunnia olkoon sille kolmiyhteiselle Jumalalle nyt ja ijankaikkisesti! Amen.

Suomessa 16. p. helmik. 1935.

Rakkaille vanhimmille ja uskollisille Sionin muurin vartijoille Isak Kuoksu, Viktor Björkman ynnä muut saarnaajat teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja koko siunattu Herran lauma siellä Ruotsin Lapinmaalla, jotka yksi olette ja olemme esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Jumalan ja meidän Herran Jesuksen armo ja rauha kasvakoon ja lisääntyköön teille nyt ja aina elämän ehtooseen asti!

Tällä onnen toivotuksella tulemme tyköenne ja kiitämme sähkösanomain edestä, jossa viimeisessä oli ilmoitus Frans Vettaisen hautauspäivästä. Vaan koska emme nyt voi olla mukana siinä tilaisuudessa, niin me ilmoitamme tämän kirjeen kautta, että me kaikki Suomen saarnaajat olemme hengessä kanssanne sen rakkaan vanhimman Frans Vettaisen haudan syrjällä koko sen Herran lauman kanssa, joka on Suomen maalla, ja paljon on jo vuotanut kaipauksen kyyneleitä rakkaan opettajan perään. Ja kiitämme hänen aviokumppaniansa, että olette uhranneet rakkaan miehenne Herran viinamäen raskaaseen työhön monen tuhannen sielun avuksi Euroopan ja Amerikan maalla. Suuri on se lauma, joka nyt on kanssanne saattamassa häntä viimeiseen lepoonsa kaipauksen kyyneleiden kanssa. On kuitenkin suurempi se lauma, jotka ovat vastaanottamassa häntä toisella puolella maata, jossa iäinen lepo ja rauha on. Se oikea orpoin isä ja leskein holhooja antakoon teille jälkeen jääneille lohdutusta murheessa, että yksi jälleen näkemisen päivä murheet iloksi muuttaa.

Jääkää nyt hyvästi, rakkaat ystävät siellä ja kristillisyytemme vanhimmat! Antakoon taivaallinen Isä teille terveyttä ja pitkää ikää valitun laumansa voitoksi neljän tuulen alla, että mekin täällä Suomen maalla pahasta varjeltuina pysyisimme ja kostuisimme onnellisesti perille siihen oikeaan Isänmaahan, johon kuolematon henkemme tästä surun ja murheen laaksosta huokaa. Sen todistuksen päälle olemme kuitenkin turvattuna, että synnit on teille ja meille anteeksi annettu Herran Jesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sövintoveressä.

Näitä merkitsevät:

Ville Nieminen, Joel Ahonen, Joonas Rustholkarhu, Antti Tolvanen, V. Kauppinen, A. Vainikka.

Hancock Michigan helmikuun 22 päivä 1935.

Tykö unhoittumattomaan rakkauden muistoon jääneet vanhimmat ja Sionin muurin vartijat siellä Ruotsin Lapissa, esikoisten seurakunnassa:

Isak Kuoksu rakkaan emäntänne Miinan ja rakkaitten lastenne kanssa, Viktor Björkman rakkaan emäntänne ja rakkaitten lastenne kanssa, ja rakas sisar Tekla Vettainen rakkaitten lastenne kanssa ynnä muut teidän uskolliset työkumppanit.

Annamme tietää, että olemme saaneet sen telegrammin, jossa oli se murheuttava sanoma, että rakas vanhin ja Sionin muurin vartija Frans on jättänyt meidät, joka on meidät ja koko elävän kristillisyyden murheen verholla puettanut, vaikkapa ei semmoinen murhe, jolla ei toivoa olisi. Kuolema on semmoinen vieras, että se jättää ikävän jäljen vielä yksityisessä perheessäkkin, jopa sitten, joka liikuttaa koko elävää kristillisyyttä. Sanomme rakkaalle sisarelle Tekla Vettaiselle ja hänen lapsillensa sydämelliset terveiset, että olemme ottavaiset teidän murheessa; Jumala, rakas Isä, Hänen rakkaan poikansa Jesuksen Kristuksen kautta vahvistakoon teitä kaikissa murheissa ja matkan vaivoissa! Meilläkin amerikkalaisilla on ollut se toivo, että saamme ensi kesän aikana rakkaat vanhimmat tänne Amerikan maalle. Jumala se salli meillekin koettelemuksen aikoja. Rakkaan vanhimman ja Sionin muurin vartijan Frans Parakan äkillinen poismuutto vetäköön meitäkin amerikkalaisia suurempaan hartauteen, kilvoitukseen, pyrkimykseen ja rientämiseen, että voittaisimme sen suuren päämaalin, jonka perään olemme kilvoittelemassa. Sen kuitenkin uskomme, että esikoisten seurakunta vieläkin pitää meistä huolen ja murheen, niinkuin on tähänkin asti pitänyt monta kymmentä vuotta niinkuin omasta sielustaan. Sen uskomme, että Jumala vieläkin omistaa huolen pitää.

Sanomme rakkaat terveiset Matti Kinnuselta perheensä kanssa, Jal-mari Vanttajalta perheensä kanssa, Sandra Simonsonilta lastensa ja vanhan äitinsä kanssa, Hilda Ruonavaaralta lastensa kanssa, Jacob Qvistiltä perheensä kanssa, Thomas Luusualta perheensä kanssa, kaikilta meidän ympäristön kristityiltä, nuoremmilta ja vanhemmilta, Keweenaw Bayn, Hancockin, Limingan, Oscarin, Calumetin, Wolveriinin, Mohawkin kristityiltä ja aina Kaliforniasta asti, ja Fransin sukulaisilta ovat käskeneet sanoa terveisiä ja paljon muilta kristityiltä ja saarnaajilta ympäri maata. Sanokaa rakkaat terveiset saarnaajille August Isaksson ja William Eriksson perheittensä kanssa. Emme näe teissä syntiä; synnit on teille ja meille anteeksi annettu kalliissa sovintoveressä. Muistakaa meitäkin ja minuakin kelvotonta anteeksi antavaisella sydämellä armoistuimen tykö! Pyytää vähin veljenne ja sisarenne kaidalla elämäntiellä

William ja Riika Koppna.

Kiitämme teitä sen telegrammin edestä. Minä en ollut silloin kotona, kun se tuli. Riika lähetti sen minulle. Kyllä se on kovasti koskenut meihinkin amerikkalaisiin. Jumala sallii aina tulla koettelemuksen aikoja. Olkaa nyt perheenne kanssa minulta vaimom Riikan kanssa tervehditty! Rukoilkaa edestämme!

Wm Koppam

Gellivaara, se 26. p:vä helmikuuta 1935.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä: Ville Nieminen, Joel Ahonen, S. Vesterinen, A. Holm, K. Luoma, J. Hirvonen, A. Salminen, R. Salminen y.m. saarnaajat teidän rakkaitten vaimoinne ja lastenne kanssa, niin myös se siunattu Herran lauma teidän ympärillänne siellä Suomen maalla, jotka yksi ovat teidän ja meidän kanssamme esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Jumala ja meidän Herran Jesuksen armo ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja elämänne ehtooseen asti!

Tällä onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdin teitä, rakkaat veljet ja sisaret, ja annan tietää, että olemme terveinä ruumiin terveyden puolesta, mitä vaarantaa minun perhettäni ja myös ympärillä olevia kristittyitä, josta kiitos olkoon ainoalle Jumalalle! Olen tullut kotia tänä päivänä Vittangista ja Kuoksusta. Olemme saattaneet hautaan Frans-vanhimman suuren murheen ja sydämen kivun kanssa, vaan olemme häätäneet niitten korkeitten määräysten alle sydämiämme taivuttaa; ja paljon on kyyneleitä vuotanut 24. p:nä helmikuuta Vittangin kirkonkylässä ja yli koko kristillisyyden. Kansaa oli tullut kokoon laajalta Lapinmaan seurakuntain kylistä moniin tuhansiin asti, josta tulee näköksälle, mitä vilpiton ja sydämellinen rakkaus vaikuttaa, sillä hän oli voittanut kristittyjen rakkauden puhtaan vaelluksen ja totuuden tunnustamisen kautta. Minä luin teidän viimeisen kirjanne heti, kun papit olivat toimittaneet hautauksen, joka oli kallis, että Suomenmaan saarnaajat kristittyjen lauman kanssa osaaottivat meidän kanssamme sinä suurena murheen päivänä, joka on niin katkera ollut, ei ainoastaan hänen rakkaalle perheelleen, vaan myös kaikille kristityille, ja ei vähin meille työmiehille Herran viinimäessä, sillä työtä ja vaivaa lisätään niille, jotka jäävät, koska uskolliset vartijat Jumala korjaa lepäämään heidän töistänsä. Vain sen me uskomme, että ei Jumala työtänsä hyljää, jonka Hän on koonnut verisen ristinsä ympärille tälläkin etsikon ajalla.

Me lähdimme pyhä-iltana Kuoksu-vanhinta katsomaan. Olimme siellä yötä. Näytti olevan heikompi kuin joulun aikana, vaan meillä on vielä toivo, että se paranee, kun ilmat lämpenevät, mutta kaikissa se Jumalan tahto tapahtuu. Olis kyllä se suuri armo, että saisimme vielä hänet meidän kanssamme saarnamatkoille, eli jos paranis sen verran, että jaksaisi olla meille neuvonantajana kristillisyyden raskaissa asioissa, sillä koettelemuksia on monen kaltaisia ja aina uusia ja outoja, joissa tarvitaan Jumalalta voimaa ja viisautta, että se kallis Herran työ, jota ovat kristillisyyden vanhimmat suurella huolella ja monen vaivan ja kyynelten kanssa tehneet, pysyisi puhtaana, eroitettuna kuolleesta kristikunnasta ja eriseurain joukosta, vieläpä eroitettuna maailman kaltaisuudesta ja sen turhasta menosta, jossa on ollut niin monen sielun surma.

Jääkää nyt hyvästi Herran haltuun kaikki työkumppanit siinä raskaassa Herran työssä näitten murheitten ja ikävään aikain alla ja koko se siunattu Herran lauma Suomen maalla; kyllä pian saamme äänemme yhdistää niitten ystävään kanssa, jotka ovat meitä jättäneet vähäksi aikaa tänne vieraalle maalle. Ja Uskomme vieläkin tällä armon hetkellä, vaikka suuren synnin voiman läpi, että synnit ovat anteeksi annetut Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa veressä. Muistakaa meitäkin, rakkaat veljet, teidän rukouksissanne! Kyllä ymmärrätte, kuinka tyhjältä se tuntuu, kun kallis opettajamme on mennyt pois ja Kuoksu makaa sairaana. Kiitän sydämestäni niitten kalliitten kirjain edestä, joita olen saanut Suomesta. Olisin ennen kirjoittanut, vaan paljon on työtä. Merkitsee

Viktor Björkman vaimoni Olivian kanssa.

Kirjoitettu Padasjoella 12/3 1935.

Rakkaille vanhemmille ja uskollisille Sionin muurin vartijoille Herran viinamäen raskaassa ja paljon painavassa työssä Isak Kuoksu, Viktor Björkman ynnä muut saarnaajat teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja koko Herran lauma, joka teidän ympärillänne on siellä Ruotsin Lapinmaalla saarnaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin ja kaikkein totuuden apulaisten kanssa, jotka yksi olette ja olemme ensin syntyneen seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Jumalan ja meidän Herran Jesuksen armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja aina elämän ehtooseen asti!

Tällä onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehtelemme teitä, ikuiseen

rakkauden muistoon jääneet opettajat, ja annamme tietää, että olemme terveenä kaikki saarnaajat perheitemme kanssa. Ja kiitämme sydämes-tämme sen kalliin kirjeen edestä, jonka saimme ilolla vastaan ottaa, jossa tulee näköksälle se isällinen huolenpito meistä Suomenmaan kristityistä, jota niin väsymättömällä rakkaudella tehneet olette monen kymmenen vuoden aikana; ja sitä vielä rukoilemme, että te vieläkin meistä huolen pitäisitte, vaikka sen kyllä ymmärrämme, että paljon on teillä työtä ja aina enempi lisääntyy, kun yksi vartija toisensa perästä temmataa pois. Kyllä on meidänkin sydämemme kipeä rakkauden kaipauksesta uskollisen vanhimman Frans Vettaisen perään, mutta varmat olemme siitä, että esikoisten seurakunnan helmassa meitä suojellaan iltaan asti. Antakoon suuri Luoja teille pitkää ikää ja terveyttä ruumiinkin puolesta! Ja pyydämme, että kun se aika lähenee, että voisitte päättää Suomen matkasta, ilmoittamaan meille, niin täältä tulee saarnaajat rajalle vastaan ottamaan. Kyllä on meillä suuri tarve, että saisimme apua.

Ja eikä nyt muuta, vaan sanomme sydämen rakkaita terveisiä näiden koossa olevain saarnaajain ja kristittyin kanssa teille, rakkaat vanhimmat, teidän emäntäinne ja lastenne kanssa ja kaikille ystäville Lapinmaalla. Nyt olemme koolla olleet Padasjoen kirkon kylässä. Täällä ovat olleet rakkaat veljet Joel Ahonen, Juho Hirvonen ja Eino Nousiainen, ja autuaallisia kokouksia on ollut. Paljon on syntiä armon mereen upotettu, ja armonlintusten ääni on kuulunut, ja Herra on lisännyt autuaaksi tulevaisia seurakunnalle. Ja niillä lupauksilla olemme matkaa tekemässä, että uskossa tahdomme kilvoitella loppuun asti, että kerran saamme teidän ja kaikkein niiden kanssa, jotka ovat meitä jättäneet tälle puolelle kuoleman virran tämän kylmän maan päälle, alkaa veisaamaan uutta virttä Jumalan ja Karitsan istuimen ympärillä. Jääkää nyt hyvästi näillä sanoilla, että meidän ja teidän synnit ovat anteeksi annettu Herran Jeesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovintoveressä, ja rukoilkaa meidänkin edestämme! Tätä pyytävät seurakunnan kanssa ja puolesta:

Ville Nieminen, Joel Ahonen, Juho Hirvonen, A. Holm,
Eino Nousiainen, K. Koivu.

Helsinki 24. p:nä maaliskuuta 1935.

Rakkaalle vanhimmalle ja uskolliselle Sionin muurin vartijalle Viktor Björkman vaimonne ja lastenne kanssa sekä meidän rakkaan ja uskollisen vanhimman ja opettajan Isak Kuoksun leski Miina lastensa ja koko per-

heensä kanssa. Jumalan armo ja rauha olkoon kanssanne aina elämänne ehtooseen asti!

Olemme saaneet raskaan surusanoman, että meidän rakastettu vanhin ja uskollinen Sionin muurin vartija Isak Kuoksu on saanut kutsun para-tiisiin, ja niin jättänyt teidät ja meidät, uskomme, ainoastaan vähäksi aikaa, suureen murheeseen vuodattamaan syvän kaipauksen kyyneleitä. Kyllä olisimme täälläkin Suomen maalla sydämen pohjasta toivoneet Kuoksu-vanhimman vielä elävän, ja niin odotimme ja toivoimme saavamme nähdä hänen kasvojansa. Muistamme sen suuriarvoisen ja kal-liin avun, jonka olemme saaneet Lapinmaan seurakunnalta silloin kuin hätä oli suurin ja avun tarve huutava, ja sen väsymättömän rakkauden työn ja huolenpidon, jota olemme saaneet osaksemme jatkuvasti kuluneina aikoina, jossa nyt poismennyt vanhin niin siunatulla tavalla on Jumalan välikappaleena ollut monen tuhannen kuolemattoman sielun onneksi ja autuudeksi. Unohtumattomana ja kirkkaana säilyy poismenneen rakas-tetun opettajan ja kristillisyyden Isän muisto Suomen maalla.

Jumalan tahto on tapahtunut. Hän on nähnyt hyväksi kutsua uskollisen palvelijan lepäämään raskaan päivätyön perästä, ja hän lepää vah-vassa rauhassa ja odottaa kaikkein edesmenneitten vanhurskasten kanssa ijankaikkisuuden ihanaa aamua, vanhurskasten ylösnousemista. Olemme vakuutetut siitä, ettei tule hänellä aika pitkäksi Abrahamin helmassa, ulos-valittujen pyhain seurassa, odottaa sitä autuaallista aikaa ja hetkeä. Sen-tähden kilvoitelkaamme me jälkeen jääneet vielä vähän aikaa kalliimmassa uskon kilvoituksessa, joka meidän edessämme on, ja katsokaamme kiu-sausten ja koettelemusten alla uskossa ja hengessä maasta ylennettyä ja orjantappuroilla kruunattua kuningastamme, Hänen vaivojansa ja verisiä haavojansa, jotka Hän on saanut siinä suuressa sodassa kuoleman ja helvetin voimaa vastaan, valmistaessansa langenneelle ihmiselle ijankaik-kista autuutta, josta me tällä viimeisellä etsikkoajalla olemme tulleet osal-lisiksi Jumalan suuresta armosta ja johdatuksesta, jonka edestä tarvitsemme kiittää lunastajaamme ja autuaaksi tekijäämme Herraa Jesusta.

Teki mielemme edes lyhyellä kirjeellä tervehdellä teitä, unohtumatto-maan rakkauden muistoon jääneet ystävät ja matkakumppanit, teidän ja meidän suuressa murheessa, kun olemme täytyneet jälleen antaa kuole-malle yhden kalleimmistamme. Meillä on kuitenkin tällaistenkin mur-heitten alla se lohdutus, että emme tarvitse olla eroitettuna ijankaikkisesti. Me olemme eroitetut ainoastaan hetkeksi; lyhyen ajan perästä pääsevät kaikki, jotka loppuun asti kilvoittelevat uskossa Herran Jesuksen veren korjaajina, osoittaen kuuliaisuutta Jumalan neuvoille tässä elävässä kris-tillisyydessä, jälleen näkemään kaikkia rakkaita ystäviä ja nyt viimeksi

poismennyttä kristillisyyden Isää. Sentähden jälleennäkemisen toivo lohduttakoon teitä ja meitä kaikkia ja erikoisesti jälkeen jäänyttä rakasta puolisoa ja lapsia teidän raskaassa murheessanne.

Jääkää nyt hyvästi sen suuren Luojan haltuun annettuina siinä toivossa, että pian alkavat Karitsan häät tuolla puolen tätä maata sen laskeumättoman auringon alla. Rukoilkaa meidänkin edestämme, että saataisimme kostua onnellisesti perille siihen autuaalliseen päämaaliin, jossa saamme yhdistää äänemme ijankaikkiseen ja loppumattomaan kiitosvirteen.

Teitä tervehtävät kaikki Helsingin kristityt yhteisesti sekä rakas veljemme Ville Nieminen. Merkitsemme seurakunnan kanssa ja puolesta:

A. Ihalainen, F. Siipola, E. Hintikka, J. Valtari, F. J. Tamminen, M. Tuukkanen, Aug. Kanerva, J. Haatainen, F. A. Sjöberg, Juho Laukkanen, K. Panula, R. A. Marttinen.

Johanneskokouksissa Calumet. Mich. kesäkuun 26. p. 1935.

Tykö unhoittumattomaan rakkauden muistoon jääneet vanhimmat ja Sionin muurin vartijat siellä Ruotsin Lapissa: Viktor Björkman, Isak Stålnacke, William Eriksson, August Isaksson, John Mäntyvaara, Frans Björkman, John Henrik Olsson y.m. teidän uskolliset työkumppanit rakkaiden emäntäinne ja lastenne kanssa.

Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja Pyhän Hengen osallisuus vahvistakoon teidän sieluinne ja ruumiinne kaikissa murheissa ja raskaimmissakin koettelemuksissa vielä edeskin päin ja antakoon teille pitkää ikää ja ruumiin terveyttä meidän ja monen tuhannen yksinkertaisten turvaksi ja suojaksi tällä vaarallisella eksytyksen ajalla siihen autuaalliseen hetkeen asti kuin vaja lakkaa ja täydellisyys alkaa. Sydämeistä kiitämme teitä niitten kalliitten kirjain edestä, joita olemme saaneet vastaanottaa viime vuoden ja jääneen talven aikana, ja sen ikävän kaipauksen sanomain edestä, rakkaiden vanhinten ja Sionin muurin vartijain Frans L. Vettaisen ja taas Isak Kuoksun, jotka ovat muuttaneet majansa ja siirtäneet sijansa siihen maahan, jossa vanhurskaus asuu, johon meidänkin kuolematon henkemme halajaa, joka on, rakkaat vanhimmat, ollut teille ja meille raskas koettelemus kuin myöskin rakkaille aviokumppaneille rakkaiden lastensa kanssa niin lavealle kuin ystäväpiiri ulottuu mo-

nessa valtakunnassa. Sen uskomme, että nämäkin rakkaat vanhimmat, jotka ovat meitä ja teitä jättäneet, eivät ole oppia ja Jumalan voimaa vieneet myötänsä, vaan ovat jättäneet niille uskollisille työkuppaneille, jotka sen opin ja esikuvan ovat tallella pitäneet. Nyt annamme tietää, että olemme olleet täällä Johanneskokousta pitämässä. Saarnaajia ja kristityitä on tullut kokoon monesta valtiosta ja paikkakunnasta, ja olemme rakkaudessa yksimielisesti koetelleet kristillisyytemme korkeita ja painavia asioita. Saarnattu on monilla huulilla parannusta ja syntein anteeksi antamusta. Ja kun synnit on saarnattu anteeksi niille, jotka sen uskolla vastaan ottaneet ovat, niin ilon ja kiitoksen äänet ovat kuuluneet kokouspaikassa, joka on kallis, että lintu on löytänyt huoneen ja pääskynen pesän, joka on esikoisten seurakunta, jossa meillä on turvan ja suojan paikka rajuilmankin pauhatessa. Kalliit ovat olleet kokoukset, ja paljon nuoria kristityitä on ollut koolla monista eri valtioista ja paikkakunnista, joka on ollut yksi iloinen ja autuaallinen asia, että nuoret ottavat vaaria kristillisyydestä, ja monta on noussut lankeemuksesta ja maailman joukosta.

Vielä uudistamme kutsun entisten kutsujen päälle, että saada saarnaajat ja uskolliset Sionin muurin vartijat Ruotsin Lapista tänne Amerikan maalle ensi kesän kuluessa. Suuri on tarve, sillä työtä on paljon, ja vähän on uskollisia työntekijöitä, ja meillä on se usko ja toivo, että saada vanhimmat tänne Amerikan maalle. Kuitenkin tapahtukoon Jumalan tahto kaikissa, niin maassa kuin taivaassa!

Sydämeistä sanomme rakkaat terveiset kaikilta, jotka ovat koolla olleet, saarnaajilta rakkaiden vaimoina ja lastensa kanssa ja palvelevaisilta vaimoilta ja totuuden apulaisilta. Olkaa yllänimitetyt meiltä rakkaudella tervehdetty vaimoimme ja lastemme ja koko Herran lauman kanssa! Emme näe teissä syntiä; synnit on teille ja meille anteeksi annettu kalliissa sovintoveressä ijankaikkisesti. Vielä pyydämme, että muistaisitte meitäkin rukouksissanne anteeksi antavaisella sydämellä armoistuimen Herran Jesuksen tykö. Pyytää seurakunnan kanssa ja puolesta:

William Koppa, Matti Kinnunen, Johan Huumola, Johan Muonio, Alex. Ritola, Caleb Eriksson, Johan Puuri, Albert Koski, Axel Uuskoski, Arthur Niska, Hjalmar Wanttaja, Samuel Juvonen, John Eerikäinen, John Paso, Emil Liimatta, Simon Kalliainen, Kalle Sulasalmi, Alex Parvi, Alex Kinnunen, Arthur Hiivala, Abram Niemi, John Markkanen, John Simula.

Johanneskokoukset päätettiin ensi vuonna, 1936 pidettäväksi Calumetissa, ja huoli pidetään kutsuista ja lähetyksistä sen jälkeen kuin niitä

tulee. Salomon Johnson ei ole voinut tulla näihin kokouksiin vanhuuden heikkouden tähden.

Samat.

Kirjoitettu juhannuskokouksissa Lahdessa kesäk. 26. p:nä 1935.

Rakkaille vanhimille ja uskollisille Sionin muurin vartijoille: Johan Stöckel, A. Isaksson, Frans Björkman, Petter Sitsi, Johan Mäntyvaara, Wiljam Eriksson y.m. saarnaajat teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja koko se siunattu Herran lauma siellä Ruotsin Lapinmaalla, jotka yksi olette ja olemme esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Jumalan armo ja rauha levätköön henkenne päällä nyt ja aina tämän vaivaloisen sodan ja kilvoituksen loppuun asti!

Tällä rakkauden ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme teitä, unhoittumattomaan muistoon jääneet ystävät, ja ilmoitamme, että terveinä olemme kaikki saarnaajat meidän perheitemme kanssa; ja yliottain meidän ystävämme seurassa ei ole mitään erikoista, josta Jumalalle kiitos. Ja kiitämme juuri sydämen pohjasta niinkuin yhteen ääneen kaikki saarnaajat suuren kristittyin lauman kanssa teitä, rakkaat opettajat, ja koko Lapinmaan seurakuntaa sen siunatun armolahjan edestä, että olette taas lähettäneet meille iloksi ja avuksi meidän ja teidän rakkaat vanhimmat Viktor Björkman'in ja Isak Stalnacken, joita olemme suurella ilolla vastaanottaneet, ja jotka, ovat saarnanneet meille taivaallista totuutta. Ja Jumalan sana on vaikuttanut voimallisesti, niin että monta on tullut maailman valtakunnasta, ja monta langennutta on noussut ja eksyneitä on tullut johdatetuiksi veripunaisen oven kautta sisälle oikeaan lammashuoneeseen, ja Herran Jesuksen piskuinen lauma on tullut virvoitetuksi sillä kasteella, joka on satanut maan päälle Yrttitarhan maalla ja Golgatan mäellä, ja ylösousemisen ihana aurinko on paistanut sen puhtaan Jumalan sanan kuulemisen alla niin kirkkaana, että on näkynyt sielun silmillä niinkuin leimaukset kotimaan rannalta; ja viinamäen aita on tiivis ja korkea, ja selvä raja on näkynyt elävän ja kuolleen välillä, valkeuden ja pimeyden välillä; ja armon lintujen ääni on kuulunut kalliin puun oksilla. Vaikka sen kyllä tunnemme, että emme jaksa niin kiittää kuin tulisi, mutta kiitollinen mieli kuitenkin on, että Jumala on meitä onnellisesti kuljettanut tämän vaarallisen maailman läpi, että olemme vielä sen äidin sylissä, jossa suojellaan iltaan asti, ja jonka äidin sylistä on jo monta kymmentä tuhatta saanut siirtyä Euroopan ja Amerikan maalta yli kuoleman sillattoman virran, ja joiden sydän ei enää huokaa eikä heillä ole ikävä

tänne, mutta meillä on ikävä sinne täältä viheliäisestä ja katoavaisesta maasta, jossa niin vähän viivymme, jonka osoittaa jääneenkin vuoden aika, kuinka monen ystävän kasvot on mullalla peitetyt; ne ovat nyt juhannusjuhlaa viettämässä siinä maassa, jossa kukkasat kukoistavat kauimminkin kuin täällä.

Erittäinkin sydän kaipaa niitä uskollisia työntekijöitä ja kristillisyytemme vanhimpia, joita kuoleman enkeli on poisottanut teiltä ja meiltä, ja jotka ovat seisonet niinkuin rautalinna Jumalan valitun lauman voitoksi, ja joitten korkia ääni on kuulunut monta kymmentä vuotta niin, että vahingolliset elävät ovat täytyneet paeta heidän luoliinsa. Mutta vakuutetut olemme, että Jumala säilyttää uskolliset vartijat ja kotona syntyneen sotaväen Ruotsin Lapinmaalla vielä nouseviin polvikuntiin.

Kokouksia on nyt pidetty Lieksassa, Kaltimossa, Joensuussa, Viipurissa, Lappeenrannassa, Mikkelissä, Padasjoella ja nyt tässä Lahdessa. Joka paikassa on ollut paljon kristityitä koolla, että suuretkin huoneet ovat ahtaiksi tulleet, ja erittäin paljon on tässä juhannuskokouksessa, moniin tuhansiin asti. Tästä lähtevät saarnaajat Helsinkiin ja Turkuun, sitten Hämeenlinnaan, Tampereelle ja Ouluun.

Ja ei nyt muuta, vaan sanomme sydämen rakkaat terveiset kaikki saarnaajat meidän vaimoimme ja lastemme kanssa ja tämän suuren kristittyin lauman kanssa teille, yllämainitut saarnaajat, teidän rakkaitten emäntänne ja lastenne kanssa, ja kaikille Jumalan temppelin rakentajille ja totuuden apulaisille ja palvelevaisille vaimoille. Ja kiitämme kaikesta huolenpidosta meitä kohtaan, jota olette meidän hyväksemme tehneet väsymättömällä rakkaudella monta kymmentä vuotta. Pitäkää aina huolta Suomen kristillisyydestä, että mekin illaksi kotia kostuisimme sekä saarnaajat että kaikki kristityt. Ja siinä uskossa sanomme hyvästi, että teidän ja meidän synnit on anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovinto veressä, ja rukoilkaa meidänkin edestämme! Tätä pyytää seurakunnan kanssa ja puolesta:

Ville Nieminen, Viktor Björkman, Joel Ahonen, Isak Lson Stålnacke, Juho Hirvonen, Anders Holm, K. Luoma, Antti Vainikka, Joonas Rustholkarhu, S. N. Vesterinen, Simo Salminen, Rikhard Salminen, F. Siipola, E. Masalin, A. Ihalainen, H. Nieminen, A. Tolvanen, K. Koivu, H. Seppänen, K. Nurminen, O. Valkama, N. Lehtonen, J. Kulju, V. Kauppinen, H. Ikonen, J. Raunila, Hj. Simolin, K. Helenius, E. Nousiainen.

Sydämen rakkaita terveisiä sanomme teille täältä Helsingistä, jossa olemme koolla Herran Jesuksen nimeen, suuri kristittyin lauma ynnä

monta kymmentä saarnaajaa, toivottaen teille onnea ja Jumalan siunausta siinä raskaassa ja painavassa Herran työssä. Jääkää Jumalan rauhaan siihen asti kuin yhteen tulemme Jumalan paratiisissa. Merkitsee veljenne elämän kaidalla tiellä

Viktor Björkman ja Isak Stålnacke
ynnä kaikki muut saarnaajat.

Padasjoella 18. p:nä elokuuta 1935.

Tykö rakkaille vanhimmille ja uskollisille Sionin muurin vartijoille: Viktor Björkman, Isak Stålnacke, Johan Stöckel, August Isaksson, Frans Björkman, Viljam Eriksson, Johan Mäntyvaara, Petter Sitsi ynnä muut saarnaajat teidän rakkaitten emäntänne ja lastenne kanssa ja kaikkein palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa siellä Ruotsin Lapinmaalla, jotka yksi ovat teidän ja meidän kanssa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Jumalan armo ja rauha levätköön henkenne päällä nyt ja aina tämän vaivaloisen sodan ja kilvoituksen loppuun asti!

Tällä onnentoivotuksella tervehtelemme teitä, ikuiseen rakkauden muistoon jääneet Jumalan temppelin rakentajat, ja kiitämme juuri sydämen pohjasta sen siunatun avun edestä, että saimme saarnaajat tänne Suomen maalle Ruotsin Lapista! Emme ymmärrä niin kiittää kuin tulisi, sillä jos ennen on ollut tarve, kyllä se nytkin oli, niinkuin tiedätte, rakkaat opettajat, ja erittäinkin meille saarnaajille ja koko Herran laumalle. Se tuntuu niin turvalliselta, että meillä on lämmin suojan paikka äidin sylissä, jonka helmaan syntyneet olemme, ja jossa meitä on suojattu tähän päivään asti, ja uskomme, että suojellaan iltaan asti.

Saamme myös ilmoittaa, että olemme terveinä ruumiin puolesta kaikki saarnaajat meidän perheitemme kanssa, josta kiitos Jumalalle! Kokouksia on pidetty jo senkin jälkeen Porissa ja Pälkäneellä, ja nyt ovat rakkaat veljet Karhu ja J. Hirvonen täällä kokouksia pitämässä, ja Jumalan sana on vaikuttanut voimallisesti. Ja kiitämme Björkman-vanhinta rakkaan ja ilahduttavan kirjeen edestä, jossa oli myös Amerikan kirjeen kopia. Hauskaa on saada sanomia kristillisyyden laveudesta, joka on ilosanoma meillekin, että tämä kristillisyyden menestys neljän tuulen alla, ja että ijankaikkisuuden kukkaset kasvavat kristillisyytemme vanhinten hautain päällä. Ja vielä rukoilemme Jumalaa, että Jumala antaisi teille

pitkää ikää, rakkaat vanhimmat, ja voimaa seisomaan tämän piskuisen lauman turvana näinä vaarallisina maailman lopun päivinä, että mekin illaksi kotia kostuisimme ja kaikesta pahasta varjeltuina pysyisimme ja jaksaisimme seurata sitä suurta Ristinkantajaa niin läheltä, että näkyisi ijankaikkisuuteen matkustavaisille avatut haavat ja naulain reiät, että tämä maailma halpana pysyisi, jossa niin vähän aikaa olemme viipymässä; mutta kuolemattoman henkemme halu on ijäiseen kotimaahan täältä vieraalta maalta niitten ystävään perään, jotka ovat meitä jättäneet vähäksi aikaa. Oi, sitä ihanaa aamua, kun saamme heidän kanssaan yhteen tulla ja tervehdellä meidän rakkaita opettajia ja ystäviä toisella puolen sillattoman virran ja sanoa: amen, hallelujaa ijankaikkisesti.

Eikä nyt muuta, vaan sanomme sydämen rakkaat terveiset täällä koossa olevat saarnaajat meidän vaimoimme ja lastemme kanssa ja sen suuren kristittyin lauman kanssa, joita on kokoontunut monesta paikkakunnasta, teille kaikille saarnaajille teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja koko Herran laumalle siellä Ruotsin Lapinmaalla, ja sanomme hyvästi näillä sanoilla, että teidän ja meidän synnit on anteeksi annettu Herran Jesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovintoveressä, ja rukoilkaa meidänkin edestämme! Tätä pyytää seurakunnan kanssa ja puolesta:

Juho Hirvonen, V. Nieminen, Joel Ahonen, E. Maapalo, Anders Holm, J. Rustholkarhu, E. Nousiainen, K. Helenius, H. Nieminen, K. Koivu.

Hancock Michigan Syyskuun 9. päivä 1935.

Tykö ikuiseen rakkauden muistoon jäänyt vanhin ja uskollinen Sionin muurin vartija siellä Ruotsin Lapissa esikoisten seurakunnassa Viktor Björkman rakkaan emäntänne Olivian ja lastenne kanssa ja uskollisten työkumppaneitten kanssa. Toivotamme teille pitkää ikää ja ruumiinkin terveyttä meidän ja monen tuhannen turvaksi ja suojaksi näinä murheitten ja koetuksen aikoina!

Kiitämme teitä, rakas vanhin, entisten ja viimeisten kalliitten kirjainne ja terveisten edestä, jotka kalliit ovat; joka onkin kallis, että vielä muistatte meitäkin kelvottomia rukouksissanne anteeksi antavaisella sydämellä, joka olenkin monessa paljon puuttuvainen matkamies. Vielä muistan entisiä aikoja, kun olivat koetuksen ajat, kuinka se tuntui kalliilta, että vanhimmat kirjoittavat aina yhdellä tavalla. Tavallisessa vanhuu-

den terveydessä olemme olleet vaimoni Riikan kanssa ynnä muut totuuden rakastajat. Olemme saaneet tietää, että vanha Eljas Matsson on kuollut viime elokuun 22 päivänä, hänkin oli jo ikäihminen, kyllä vissiin muistatte, joka onkin idän rannalla. Salmo Johansson vielä elää. Olemme saaneet nykyaikoin häneltä kirjan. Hyvin heikko kuuluu olevan, eikä kummakaan, on täyttänyt heinäkuun ensimmäinen päivä 85 vuotta. Meidän vanha veli Tuomas Luusua on kanssa hyvin heikko terveydenkin puolesta.

Minulle lähetettiin Lahdesta juhannuskokouksen kirje; ei ollut lähettäjän nimeä eikä osoitetta, kyllä arvaan, kuka lähetti. Minä olen sen painattanut ja lähettänyt ympäri Amerikan maata; kallis ja sydäntä liikuttava, lähetän jonkun prantätyn kopion. Meillä on se usko, että esikoisten seurakunta ja esikoisten seurakunnan elossa olevat vanhimmat vieläkin pitävät huolen ja murheen tästäkin edes niinkuin ovat tähänkin asti pitäneet. Se usko meillä on Matti-veljen kanssa, että esikoisten seurakunta lähettää ensi vuoden aikana meille Amerikkaan vanhimmat ja saarnaajat, jos tämä maailma pysyy niin paljon koossa, että ihmiset pääsevät vapaasti kulkemaan. Jumala on luvannut kääntää kaikki kappaleet parhain päin niille, jotka häntä rakastavat. Tämän kuun aikana lähtevät Matti Kinnunen ja Leo Lobbestael Tyynen meren rannalle. Uskon kilvoituksessa olemme ahkeroineet suurena syntisenä uskoa itsemme syntein anteeksi saamisen armosta ja todistussanan kautta autuaaksi, vaikkapa matkanteko tuntuu hitaasti menevän eteenpäin. Ei ole syntiturmelus vähentynyt, vaikka olen vanhaksi tullut, kyllä tässä lahonneessa mato-säkissä on vieläkin matoja, joittenka kanssa saapi taistella yötä ja päivää. Siinä uskossa olemme, ettei ole niin pitkä päivä, ettei iltakin tule.

Sanomme rakkaat terveiset Matti Kinnuselta perheensä kanssa, Jal-mari Wanttajalta perheensä kanssa, Sandra Simonsonilta lastensa ja vanhan äitinsä kanssa, Hilda Ruonavaaralta lastensa kanssa ja kaikilta meidän ympäristön kristityiltä, nuoremmilta ja vanhemmilta; Kewenaw Bayn, Entry, Hancockin, Limingan, Oscarin, Calumetin, Wolverin, Mohawkin ynnä muitten paikkakuntain kristityiltä rakkaat terveiset. Sanokaa rakkaat terveiset teidän työkumppaneillenne! Olkaa yllänimitetyt ensin ja viimein minulta vaimoni Riikan kanssa rakkaudella tervehditty; emme näe teissä syntiä, synnit on teille ja meille anteeksi annettu kalliissa sovintoveressä. Rukoilkaa edestämme! Pyytää vähin veljenne ja sisarenne:

W:m ja Riika Koppana.

Helsingissä Mikkelinkokouksissa 1935.

Rakkaille vanhimmille ja uskollisille Sionin muurin vartijoille: Viktor Björkman, Isak Stålnacke, Johan Stöckel, A. Isaksson, Frans Björkman, Johan Mäntyvaara, Petter Sitsi, Viljam Eriksson ynnä muut saarnaajat teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja koko se Herran lauma, joka ympärillänne on siellä Ruotsin Lapinmaalla palvelevaisten vaimojen ja totuuden apulaisten kanssa, jotka yksi olette ja olemme esikoisten seurakunnan helmassa ja yhteen henkeen juotettuna niinkuin yksi Sionin tytär. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän kanssanne ja vahvistakoon teitä sodan ja kilvoituksen loppuun asti! Amen.

Tällä onnentoivotuksella tulemme tykönnä ja ilmoitamme, että terveinä olemme kaikki saarnaajat meidän perheittemme kanssa, josta kiitos Jumalalle olkoon. Olemme taas olleet koolla täällä Helsingissä, kaikki saarnaajat sekä paljon kristityitä, eri puolilta Suomea. Saatamme sanoa niinkuin yhdestä suusta, että on ollut autuaallisia kokouksia, ja Jumalan siunaus on ollut suuri. Paljon on syntiä hukkunut Jumalan armon mereen, ja armonlinnut ovat visertäneet ja laulaneet kiitosta kalliin puun oksilla sille suurelle Luojalle ja Ristinkantajalle. Vielä on Jumala kokoamassa valitultansa pimeästä maailmasta oven Herran Jesuksen kautta oikeaan lammashuoneeseen. Vaikka sen näemme täälläkin Suomenmaalla, kuinka synnin tulva nousee korkeammalle, jota lähemmäksi maailma loppuaan lähenee, ja kuinka hekuman perkele juottaa suruttomat kansat hekuman viinalla ja tekee korvat kuuroiksi Jumalan kutsuvaiselle äänelle. Mutta uskomme sen, että kyllä Jumala valittunsa kokoa tähän maailmalta pilkattuun kristillisyyteen, joka ensin on eläväksi syntynyt tällä etsikkoajalla Ruotsin Lapinmaalla, ja sieltä itsensä levittänyt oikean raamatullisen lähetystoimen kautta neljän tuulen alle, ja on niin siunatulla tavalla huolen pitänyt kristillisyyden vanhinten kautta, että vieläkin kasvaa hedelmälliset puut ja ijankaikkisuuden kukkasat vanhimpien hautain päällä, ja josta isällisestä huolenpidosta kiitämme vieläkin koko Lapinmaan seurakuntaa, sen uskollisia palvelijoita ja Jumalan temppelein rakentajia siitä työstä, jota olette tehneet, joka on näköksälle tullut tässäkin kokouksessa, kuinka siunattua hedelmää se on kantanut täälläkin Suomenmaalla. Ja vieläkin tunnemme tarvetta ja pyydämme saarnaajia Lapista, kun siihen tilaisuutta löydätte ja Jumalan aika on, että me pahasta varjeltuina pysyisimme, ettemme eksyisi kaltaiselta elämän tieltä oikealle tahi vasemmalle puolelle. Sillä me näemme, kuinka vihemies pyytää kristillisyyteen sisälle tuoda monessa muodossa ja värissä väärää luvallisuutta näinä ihmisen pojan tulemisen päivinä, ja vihollisen tarkoitus on, että saisi sammuttaa

hengellisen murheen ja hengellisen ilon. Kuitenkin on rukouksemme, että nämä merkit säilyisivät Karitsan emännällä ja joka ainoalla kristityllä tämän vieraan maan ja korvenmatkan läpi, että muistaisimme aina, kuinka vieras on maa meidän jalkaimme alla; eikä ole yhtään tietoa nuorella eikä vanhalla, mikä päivä se on, jona kostumme sen virran rannalle, jossa ei siltaa ole, jonka virran toisella puolen on oikea kotimaamme. Sinne on siirtynyt niin monta rakasta ystävää senkin jälkeen kuin kesällä olitte täällä.

Olemme täällä keskustelleet kristillisyyden tärkeistä asioista Herran edessä. Saarnaajat lähtevät matkoille inkuin ennenkin. Ilmoitamme, että seurakunta lähettää Lapinmaan joulukokouksiin neljä saarnaajaa, jos voittamattomia esteitä ei tule, nimittäin V. Niemisen, Joonas Rustholkarhun, K. Luoman ja S. Vesterisen.

Eikä nyt muuta, vaan sanomme sydämen rakkaat terveiset kaikki saarnaajat yhteisesti meidän vaimoimme ja lastemme ja koko tämän Herran lauman kanssa teille kaikille yllämainituille. Sanomme hyvästi Jumalan armon ja rauhan haltuun näillä sanoilla, että teidän ja meidän synnit ovat anteeksi annetut Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, joka veri on vuotanut Sionin tyttären kuninkaan sydäimestä pitkänäperjantaina viimeiseen pisaraan asti, ja on Hän voittohuudon huutanut rautanaulain varassa. Tätä Sotasankaria mekin tahdomme seurata loppuun asti. Rukoilkaa, rakkaat opettajat ja ystävät, meidänkin edestämme! Tätä pyytää seurakunnan kanssa ja puolesta:

Ville Nieminen, Joonas Rustholkarhu, F. Siipola, Juho Hirvonen, Joel Ahonen, K. Luoma, S. N. Vesterinen, H. Ikonen, A. Ihalainen, Matti Rautio, Juho Korhonen, A. Tolvanen, A. Vainikka, O. Valkama, H. Hyden, E. Nousiainen, H. Simolin, K. Nurminen, N. Lehtonen, V. Kauppinen, R. Salminen, A. Holm, K. Koivu, H. Seppänen, E. Masalin, S. Salminen, U. Elooranta, A. Pulkkinen, K. Helenius, V. Kulju.

Gellivaara se 11. päivä lokakuuta 1935.

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä Villiäni Koppana ynnä rakkaan vaimosi Riikan kanssa. Jumalan armo olkoon henkenne kanssa nyt ja aina elämän ehtooseen asti!

Saan ensinnä kiittää kirjain edestä, joita olen saanut tämän kesän kuluessa, ja nyt viimeisen edestä, jonka sain jälkeen, kun tulin tunturimatkalta lappalaisten tyköä, jossa olen kulkenut useamman viikon saamatmatkoilla. Terveenä olen ollut ruumiin terveyden puolesta ja uskon kilvoituksessa olen ahkeroinut suuren synnin voiman läpi matkaa tehdä matkasauvan turvissa sitä suurta päämaalia kohti, jossa matkan vaivat kaikki maksetaan.

Minä näen sinun viimeisestä kirjeestäsi, että sinä kysyt, jos Suomessa on painettu niitä kuolemanmuistoja niin paljon, että se voisi riittää Amerikkaan. Minä uskon, että ei taida olla niin paljon painettu, koska on suuri Suomenmaan kristillisuus, joka niitä tahtoo ja koko Lapinmaan kristillisuus, sillä niitä ei koskaan tule ylön paljon. Sentähden ajattelen, että on paras, että te painatatte, mitä Amerikassa tarvitaan. Olen lyhyesti kirjoittanut niitten rakkaitten vanhinten muistoksi; kosketellut vain suurissa piirteissä heidän elämän vaiheita ja vaikutusalaa. Kyllä muistot ovat jääneet rakastajain sydämille syvälle, sillä ne eivät koskaan katoa mielestä.

Minä olen saanut tämän kesän kuluessa paljon kirjoja Amerikasta, joissa kaikissa näkyy, että odottavat saarnaajia Lapista Amerikkaan ensi kesän aikana. Ne asiat koetellaan ensi joulukokouksissa, jos saarnaajat tulevat lähtemään eli ei. Olkaa nyt tervehdityt minulta vaimoni ja koko perheeni kanssa sydämen rakkaudella kaikki ystävät ja matkakumppanit siihen taivaalliseen kotiin! Kyllä pian yhteen tulemme ijankaikkisuuden ihanalle rannalle, jossa yhteen ääneen sanomme: amen, hallelujaa ijankaikkisesti, sillä voitto on saatu Karitsan veren ja heidän todistuksen sanan kautta. Jääkää nyt hyvästi, kaikki minun ystäväni siellä kaukaisella Amerikan maalla, joita niin useasti muistan. Merkitsee teidän veljenne Herrassa

Viktor Björkman.

Tässä tervehtää Isak Stålnacke teitä kaikkia sydämen rakkaudella. Olemme lähtemässä saarnamatkalle.

Keweenaw Bay Michigan lokak. 26. 1935.

Tykö rakas ja kallis vanhin ja Sionin muurin vartija siellä kaukaisella Ruotsin Lapinmaalla V. Björkman ynnä rakkaan vaimonne Olivian ja lastenne ja rakkaitten ja uskollisten työkumppaneittanne kanssa. Meidän

Herran Jesuksen armo ja rauha olkoon henkenne kanssa nyt ja aina elämänne ehtooseen asti! Amen.

Päätin kirjoittaa jonkun sanan pitkästä aikaa ja lähestyä teitä, ikuisen rakkauden muistoon jäänyttä rakasta vanhinta, onnen, rauhan ja rakkauden tervehdyksellä ja antaa tietää, että elämässä me olemme ja terveenä ruumiin puolesta, josta Jumalalle kiitos. Ilmankin olette ajatelleet, että Matti on teidät unehuttanut, kun ei se kirjoita, mutta ei se ole niin. Harva se päivä, että en muista; vieläpä jälleennäkemisen toivolla ja kaipauksella odotamme sitä Jumalan aikaa, jos sen armon on Jumala meille amerikkalaisille suonut, että vielä saada lähetys suurimmasta valkeudesta. No, Jumalan on asia, tapahtukoon Hänen tahtonsa niin maassa kuin taivaassa!

Terveenä ovat saarnaajat ja kristityt yliottain, meihin ja teihin vaarantavat. 23 päivä sisälläolevaa kuuta saavuimme kotiin rakkaan veljen Leo Lobbstaelin kanssa lännen rannalta Washingtonin ja Oregonin valtioista ynnä Dakotasta, jossa olemme olleet lännen kristittyin pyyntöä ja tarvetta täyttämässä seurakunnalta lähetettynä. Kalliita kokouksia pidettiin, ja oli suuri kokoontumisen hartaus, ilon ja riemun äänet kuuluivat vanhurskasten majoissa ja kokoontumispaikoissa; ensin murhe syntistä, ja kun synnit saarnattiin anteeksi, niin ilo autuudesta ja syntein anteeksisaamisen armosta. Mutta perkele sulki tien ja esti käymästä Qwincyssä ja Astoriassa. Rakas veljemme Leo lähti eilen 25 p. kotiinsa Detroitiin. Edellisenä eli 24 p. kävimme tervehtimässä rakasta vanhinta Wm. Koppanaa ja lännen terveisiä viemässä. Oli terveenä ja iloisena ja pyysi, että jos kirjoitan, sanomaan rakkaat terveiset teille. Kahtena jääneenä talvena peräkkäin olemme Leo-veljen kanssa käyneet kutsuttuina ja lähetettyinä toisenkielisten kristittyin tykönä Wilmingtonissa Pohjois-Caroliinan valtiossa. Sielläkin on Herran lisännyt autuaaksi tulevaisia, ehkä kelvottomat välikappaleet olemme. Oman pahuuden ja kelvottomuuden tuntemisen alla olemme ahkeroineet säilyttää sen heikon uskon kipinän syntein anteeksisaamisen armon kautta aina tähän armohetkeen asti, ja kristittyin avulla ja turvissa tehdä matkaa kohti sitä ijankaikkista kaupunkia ja asumisijaa, jonka rakentaja on Luoja. Pyydän, että rukoulette edestämme!

Ja ei nyt muuta, vaan jääkää Herran haltuun annettuna näitten sa-
nain alla, että synnit on teille ja meille anteeksi annettu ijankaikkisesti, vaikka en näe teissä syntiä, ja olkaa tervehdetty perheenne kanssa rakkaudella minulta rakkaan vaimoni ja lasteni kanssa ja kaikilta kristityiltä täältä. Sanokaa rakkaat terveiset Tekla-sisarelle lastensa kanssa; en ole saattanut häntä yhdelläkään sanalla lohduttaa, on tehnyt niin pa-

haa ajatuskin kirjoittamisesta, ja sitä enempi se ajatus ja muisto, että Fransi on otettu pois, vaikka hänelle iloksi mutta meille murheeksi ja kaipaukseksi. Ja sanokaa rakkaat terveiset Isak Isakssonille, I. Stålnackelle, E. Stålnackelle, P. Kasuriselle ja kaikille teidän veljille perheittensä kanssa! En suita kaikkia muistaa nimellisesti, mutta kuitenkin nimenne ovat kirjoitetut taivaissa. Rakkaat terveiset lännen veljiltä ja sisarilta yhteisesti! Tätä merkitsee heikko veljenne ja sisarenne

M. ja Anna Kinnunen ja lapset.

Ilma on kesäistä tätä kirjoittaessa. Viljavuosi tuli tavallisen hyvätänne meidän ympäristölle.

Brooklyn joulukuun 7. päivä 1935.

Tykö unhoittumattomaan rakkauden muistoon jääneelle vanhimmalle ja Sionin muurin vartijalle siellä Ruotsin Lapissa Viktor Björkman rakkaan ja kalliin työkumppaninne Isak Stalnacken ja vaimoinne ja lastenne kanssa ja teidän kalliitten työkumppaneillenne kanssa.

Toivotamme teille pitkää ikää ja ruumiin terveyttä vielä edeskinpäin sotarinnassa seisomaan meidän ja monen tuhannen turvaksi ja suojaksi näinä vaarallisina eksytyksen aikoina. Kyllä me sen uskomme, että teilläkin on koettelemuksen ajat olleet, kun niin monta uskollista työkumppania on jättänyt teitä ja meitä; aina ajatukset ja mielet sinne päin, johonka minun rakkaani on mennyt. Sen kuitenkin uskomme, että eivät ne ole Jesuksen oppia eikä Jumalan voimaa myötänsä vieneet. Sen uskomme mekin täällä kaukaisella Amerikan maallakin, että esikoisten seurakunta vieläkin pitää meistä huolen ja murheen tästäkin edes niinkuin tähänkin asti on pitänyt monta kymmentä vuotta. Nyt teille tulevat taas kalliit joulukokoukset, johonka kokoontuu paljon saarnaajia ja paljon kristityitä; siellä mekin olemme kanssa hengessä. Vieläpä on sekin toivo, että ensi kesän aikana saamme lähetyssaarnaajat ja vanhimmat käymään Amerikan maalla. Tapahtukoon Jumalan tahto niin maassa kuin taivaassa!

Me olemme olleet täällä Atlantin rannalla rakkaan veljen ja uskollisen työkumppanin Matti Kinnus-veljen kanssa. Olemme käyneet useamassa paikassa. Ilolla ja rakkaudella ovat kristityt meitä vastaanottaneet ja palvelleet niinkuin ennenkin. Kalliita kokouksia on ollut joka paikassa, missä olemme kokoon tulleet Jesuksen nimeen; ilon ja kiitoksen

Herran Jesuksen armo ja rauha olkoon henkenne kanssa nyt ja aina elämänne ehtooseen asti! Amen.

Päätin kirjoittaa jonkun sanan pitkästä aikaa ja lähestyä teitä, ikuisen rakkauden muistoon jäänyttä rakasta vanhinta, onnen, rauhan ja rakkauden tervehdyksellä ja antaa tietää, että elämässä me olemme ja terveenä ruumiin puolesta, josta Jumalalle kiitos. Ilmankin olette ajatelleet, että Matti on teidät unehuttanut, kun ei se kirjoita, mutta ei se ole niin. Harva se päivä, että en muista; vieläpä jälleennäkemisen toivolla ja kaipauksella odotamme sitä Jumalan aikaa, jos sen armon on Jumala meille amerikkalaisille suonut, että vielä saada lähetys suurimmasta valkeudesta. No, Jumalan on asia, tapahtukoon Hänen tahtonsa niin maassa kuin taivaassa!

Terveenä ovat saarnaajat ja kristityt yliottain, meihin ja teihin vaarantavat. 23 päivä sisälläolevaa kuuta saavuimme kotiin rakkaan veljen Leo Lobbstaelin kanssa lännen rannalta Washingtonin ja Oregonin valtioista ynnä Dakotasta, jossa olemme olleet lännen kristittyin pyyntöä ja tarvetta täyttämässä seurakunnalta lähetettynä. Kalliita kokouksia pidettiin, ja oli suuri kokoontumisen hartaus, ilon ja riemun äänet kuuluivat vanhurskasten majoissa ja kokoontumispaikoissa; ensin murhe syntistä, ja kun synnit saarnattiin anteeksi, niin ilo autuudesta ja syntein anteeksisaamisen armosta. Mutta perkele sulki tien ja esti käymästä Qwincyssa ja Astoriassa. Rakas veljemme Leo lähti eilen 25 p. kotiinsa Detroitiin. Edellisenä eli 24 p. kävimme tervehtimässä rakasta vanhinta Wm. Koppanaa ja lännen terveisiä viemässä. Oli terveenä ja iloisena ja pyysi, että jos kirjoitan, sanomaan rakkaat terveiset teille. Kahtena jääneenä talvena peräkkäin olemme Leo-veljen kanssa käyneet kutsuttuina ja lähetettyinä toisenkielisten kristittyin tykönä Wilmingtonissa Pohjois-Caroliinan valtiossa. Sielläkin on Herran lisännyt autuaaksi tulevaisia, ehkä kelvottomat välikappaleet olemme. Oman pahuuden ja kelvottomuuden tuntemisen alla olemme ahkeroineet säilyttää sen heikon uskon kipinän syntein anteeksisaamisen armon kautta aina tähän armohetkeen asti, ja kristittyin avulla ja turvissa tehdä matkaa kohti sitä ijankaikkista kaupunkia ja asumisijaa, jonka rakentaja on Luoja. Pyydän, että rukoulette edestämme!

Ja ei nyt muuta, vaan jääkää Herran haltuun annettuna näitten sa-
nain alla, että synnit on teille ja meille anteeksi annettu ijankaikkisesti, vaikka en näe teissä syntiä, ja olkaa tervehdetty perheenne kanssa rakkaudella minulta rakkaan vaimoni ja lasteni kanssa ja kaikilta kristityiltä täältä. Sanokaa rakkaat terveiset Tekla-sisarelle lastensa kanssa; en ole saattanut häntä yhdelläkään sanalla lohduttaa, on tehnyt niin pa-

haa ajatuskin kirjoittamisesta, ja sitä enempi se ajatus ja muisto, että Fransi on otettu pois, vaikka hänelle iloksi mutta meille murheeksi ja kaipaukseksi. Ja sanokaa rakkaat terveiset Isak Isakssonille, I. Stålnackelle, E. Stålnackelle, P. Kasuriselle ja kaikille teidän veljille perheittensä kanssa! En suita kaikkia muistaa nimellisesti, mutta kuitenkin nimenne ovat kirjoitetut taivaissa. Rakkaat terveiset lännen veljiltä ja sisarilta yhteisesti! Tätä merkitsee heikko veljenne ja sisarennenne

M. ja Anna Kinnunen ja lapset.

Ilma on kesäistä tätä kirjoittaessa. Viljavuosi tuli tavallisen hyvätänne meidän ympärillä.

Brooklyn joulukuun 7. päivä 1935.

Tykö unhoittumattomaan rakkauden muistoon jääneelle vanhimmalle ja Sionin muurin vartijalle siellä Ruotsin Lapissa Viktor Björkman rakkaan ja kalliin työkumppaninne Isak Stålnacken ja vaimoinne ja lastenne kanssa ja teidän kalliitten työkumppaneittenne kanssa.

Toivotamme teille pitkää ikää ja ruumiin terveyttä vielä edeskinpäin sotarinnassa seisomaan meidän ja monen tuhannen turvaksi ja suojaksi näinä vaarallisina eksytyksen aikoina. Kyllä me sen uskomme, että teilläkin on koettelemuksen ajat olleet, kun niin monta uskollista työkumppania on jättänyt teitä ja meitä; aina ajatukset ja mielet sinne päin, johonka minun rakkaani on mennyt. Sen kuitenkin uskomme, että eivät ne ole Jesuksen oppia eikä Jumalan voimaa myötänsä vieneet. Sen uskomme mekin täällä kaukaisella Amerikan maallakin, että esikoisten seurakunta vieläkin pitää meistä huolen ja murheen tästäkin edes niinkuin tähänkin asti on pitänyt monta kymmentä vuotta. Nyt teille tulevat taas kalliit joulukokoukset, johonka kokoontuu paljon saarnaajia ja paljon kristityitä; siellä mekin olemme kanssa hengessä. Vieläpä on sekin toivo, että ensi kesän aikana saamme lähetyssaarnaajat ja vanhimmat käymään Amerikan maalla. Tapahtukoon Jumalan tahto niin maassa kuin taivaassa!

Me olemme olleet täällä Atlantin rannalla rakkaan veljen ja uskollisen työkumppanin Matti Kinnus-veljen kanssa. Olemme käyneet useamassa paikassa. Ilolla ja rakkaudella ovat kristityt meitä vastaanottaneet ja palvelleet niinkuin ennenkin. Kalliita kokouksia on ollut joka paikassa, missä olemme kokoon tulleet Jesuksen nimeen; ilon ja kiitoksen

äännet ovat kuuluneet kokouspaikoista. Palatessa käymme Detroitissa. Rakkaita terveisiä ovat käskeneet sanomaan saarnaajat Päckilä ja Martinen ja muut kristityt joka paikassa ja tämän kylän kristityt. Sanomme rakkaat terveiset Hancockin, Keweenaw Bayn, Entryn, Limigan, Oskarin, Calumetin, Wolveriinin ja Mohawkin kristityiltä, nuoremmilta ja vanhemmilta ja meidän vaimoiltamme lastemme kanssa. Sanokaa rakkaat terveiset saarnaajille ja muille kristityille, jotka koolle tulevat! Olkaa te yllänimitetyt ensin ja viimein meiltä rakkaudella tervehditty! Emme näe teistä syntiä, synnit on teille ja meille anteeksi annettu kalliissa sovintoveressä. Vielä pyydämme, että kannatte meitäkin rukouksissanne anteeksi antavaisella sydämellä armoistuimen tykö; pyytävät vähimmät veljenne kaidalla elämäntiellä.

Siinä toivossa sanomme hyvästiä, että kerran yhteen tulemme, jos ei ennen, niin paratiisin portilla. Minä olenkin pian menemässä pois; iänkin vuoksi olen seisomassa haudan partaalla. Se on rukous Jumalan tykö, että autuaallisen kuoleman kautta pääsisin pois.

Wm. Koppana, Matti Kinnunen.

Sanomme vielä terveisiä tämän talon emännältä Marja Matssonilta, jonka talossa tätä kirjoitan, ja Hinni Jylältä, jonka talossa olemme asuneet koko täälläoloajan Brooklynissa.

Kaltimossa jouluk. 23. p. 1935.

Rakkaat vanhimmat ja saarnaajat ja koko se siunattu Herran lauma, jotka olette kokoon tulleet monesta valtakunnasta sinne Ruotsin Lapin Betlehemiin juhlaa viettämään ja tutkistelemaan kristillisyytemme korkeita, kalliita ja painavia asioita! Armo ja rauha Jumalalta ja Herralta Jesukselta Kristukselta lisääntyköön teille joka päivä tämän sodan ja kilvoituksen loppuun asti! Amen.

Tällä onnentoivotuksella tervehdimme teitä kaikkia rakkaita ja kalliita opettajia ja ijankaikkisuuden ystäviä, tänne Kaltimoon kokoontuneet saarnaajat ja kristityt, jotka olemme hengessä teidän kanssanne, vaikka emme saata ruumiillisesti siellä läsnä olla. Terveinä olemme täällä kaikki saarnaajat perheitemme kanssa ja samoin kaikki kristityt, paitsi niitä, jotka ovat näinäkin aikoinq. täällä päässeet kaikista matkan vai-voista ja ovat saaneet siirtyä viettämään ijankaikkista joulujuhlaa kirk-

kaampaan ilmaan laskemattoman auringon alle, johon meidänkin kuolematon henkemme huokaa suuren syntiturmeluksen tuntemisen alla, jota vielä rukoilemme teiltäkin anteeksi. Uskomassa olemme kuitenkin, vaikka paljossa puuttuvaisina ja monessa viallisina, synnit anteeksi niinkuin ennenkin Herran Jesuksen ansiosta ja Hänen kalliin sovintoverensä voimasta, sen toivon ja uskalluksen kanssa, että matka viimein teille ja meille onnellisesti päättyy, ja että se väkevä Jumala, joka on käteemme ruvennut, ei heitä meitä hukkumaan tämän maailman pauhaavalla merellä, joka niin hirmuisesti kuohuu näinä Ihmisen Pojan tulemisen päivinä, kun tämän maailman jumala perkele on pohjattomuudesta nostanut niin hirmuiset aallot ja niin monenlaiset eksytyksen ja viettelyksen tuulet puhaltamaan. Olemme kuitenkin siinä haahdessa, jossa itse Herra Jesus on mukana ja perämiehenä ja joka laskee kerran onnellisesti ijankaikkisen Isänmaan tyvenelle rannalle. Ja meillä on vielä se uskallus, että vartijat Sionin muureilla ovat valvomassa ja vaskitorveen puhaltamassa ymmärtäväisellä ja ymmärrettävällä äänellä, ettei vihollinen voi yllättää eikä salahyökkäystä tehdä Sionin linnaan, niinkuin sen tarkoitus olisi, vaan että esikoisten seurakunnassa on vielä turvan ja suojan paikka kaikille hätäntyneille ja vihollisten ahdistamille. Se on vielä Hyvän Paimenen kädessä vitsa ja sauva, jolla Hän laumansa koossa pitää. Se on uskalluksemme, vaikka tiedämme ja itse kukin tunnemme, kuinka hirmuinen on vihollinen, joka aina käypi ympäri kuin kiljuva jalopeura etsien kenen saisi niellä.

Vielä kiitämme sydämellisesti mekin pohjois-Karjalan kristityt ja saarnaajat vanhimpia ja Ruotsin Lapin seurakuntaa, että saimme viime keväänä kalliita vanhimpia tänne ja yhdymme siihen pyyntöön, jonka seurakunnan lähettämät saarnaajat ovat saaneet sinne tuotavaksi, että saada vieläkin saarnaajia Lapinmaalta. Ja sanomme hyvästi siinä uskossa, että synnit on anteeksi annettu teille ja meille Herran Jesuksen pyhässä nimessä ja viattomassa ja kalliissa sovintoveressä, ja pyydämme rukoilemaan edestämme, että mekin ynnä teidän kanssanne perille kostuisimme ja saisimme yhdistää äänemme koko maasta ostetun lauman kanssa ijankaikkiseen voitonvirteen tapetun Karitsan häissä, joihin on jo tälläkin etsikkoajalla mennyt niin suuri joukko kristillisyytemme vanhimpia ja kalliita opettajia ja niin monta kymmentä tuhatta heidän opetuslapsiansa. Pian meitäkin pois noudetaan, pian tulee Ylkä ja pian pääsemme veisamaan amen, hallelujaa ijankaikkisesta ijankaikkiseen.

Täällä on kristityillä se toivomus ja harras pyyntö, että Lapista palaavat veljet pysähtyisivät Kaltimossa ainakin, ja olemme ajatelleet, että he joutuisivat tänne loppiaisyhiksi. Pyydämme, että veljet siitä ilmoit-

taisivat heti esim. Kaltimoon Louhiojalle, että ehtivät levittää tietoa ympäri.

Sydämen rakkaita terveisiä lähettävät täällä koolla olevat saarnaajat ja monet sadat kristityt kaikille vanhimmille, Ruotsin Lapin, Norjan ja Suomen saarnaajille vaimojensa ja lastensa kanssa ja kaikille sinne koontuneelle Herran laumalle, jotka yksi olette meidän kanssamme esi-koisten seurakunnassa ja sen hengen yhteydessä. Jääkää Jumalan ja Hänen armonsa rauhan haltuun! Tätä merkitsevät täällä koolla olevan kristittyjen lauman kanssa ja puolesta:

Juho Hirvonen, Heikki Ikonen, Heikki Seppänen, Antti Väänänen, Antti Mustonen, Arvi Pulkkinen.

Mikkeli 24.12.1935.

Rakas ja kallis vanhin Herrassa ja Herran viinamäen raskaassa ja paljon painavassa työssä V. Björkman rakkaan vaimonne ja lastenne kanssa ja sen valitun lauman kanssa, jotka ympärillänne ovat. Jumalan armo ja Herramme Jesuksen rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus levät-köön henkenne kanssa tämän vaivaloisen ja sotaisen matkan loppuun asti!

Halumme tuli tervehdellä teitä täältä yhteisesti muutamalla rivillä tämän pienen lauman kanssa, koska emme ole tilaisuudessa ruumiillisesti olemaan tykönänne; kuitenkin hengessä tykönänne olemme. Kyllä olemme olleet kiitollista mieltä kantamassa Jumalalle ja teille, että me saimme teidät meidän matalan kattomme alle, rakkaat vanhimmat, viime kulu-neena kesänä. En osaa sydämeni tunteita tulkita nytkään niinkuin tah-toisin, että Jumala on antanut meille senkaltaisen lahjan tämän kristilli-syyden kautta, että siinä suuret syntiset saavat uskoa itsensä aivan au-tuaaksi ja vapaaksi, eikä tarvitse enää istua kuoleman varjon maassa synkeydessä ja pimeydessä. Sitä vapautta rietas tahtoi ryöstää ja sen valkeuden pimittää ja sen tulen sammuttaa, jonka Herramme on tullut sytyttämään. Kyllä saatana on ahkeraan työtä tekemässä tälläkin ajalla täällä suruttomain pappeinsa kanssa ja niin monen eri väristen lahkoinsa kautta, ja he eivät tahdo tietää, että se siunattu Poikalapsi on syntynyt ensin eläväksi Ruotsin Lapin Betlehemissä tällä viimeisellä siunatulla et-sikkoajalla. Ei näytä Hilda Savonenkaan tuntevan sitä Poikalasta, joka kuitenkin vieläkin ojentaa ihanat kätensä Gellivaaran seimessä vanhim-man kaulaan. Kyllä pitäisi Hilda Savosenkin tietää, etteivät Suomen pa-

pit ole mahtuneet tulemaan ja tervehtimään sitä äskensyntynyttä Poikalasta siihen syntymäsjajaan, jossa kristillisyyden on ensin eläväksi syntynyt, kun hän, Savonen, Sionin Lähetyslehdessä kehuu, että Suomen papit ovat jättäneet hyvät jäljet jälkeensä Lapissa käydessään.

No, emme heistä sen enempää, ettei kallis armonaika kuluisi hukkaan, vaan sitä olemme rukoilemassa, että Israelin Jumala vieläkin varjelisi tämän pikkuisen peltopalasen niiltä rajuilta myrskyiltä, joita vihollinen pyytää nostaa pohjattomuuden kuopasta. Niinkuin vanhimmat kirjoittavat viime vuonna joulukokouksesta, että kuinka suurella vaivalla on saatu tämä elävä kristillisyyden eroitetuksi kuolleen kirkon helmasta; ei kuitenkaan vihollinen väsy, vaan vartoo sitä aikaa, että saisi sen vieläkin yhdistää ja sulattaa kuolleeseen uskoon, ja että matkamiehet väsyisivät ja panisivat maata tien päälle, ja että rietas pääsisi kylvämään lihallisen vapauden siemenet kuolleen uskon kanssa, ja niinollen viralliset papit pääsisivät apulaisineen korjaamaan ne äärimmäisetkin, jota he sanovat tämän elävän kristillisyyden olevan ja vaalivan Laestadiuksen karkeitä parannussanoja. Vaan kiitos olkoon Jumalalle, että Ruotsin Lapin vanhimmat ovat niin väsymättömästi työtä tehneet ja niin hellästi hoitaneet tämän siunatun kristillisyyden, että se kulkee vielä tänäkin päivänä samassa esikuvassa kuin vanhimmat sen meille jättäneet ovat; ja se sama ääni on kuulumassa vieläkin Lapissa ja Suomessa. Ja voi, kuinka siunattua on se työ ollut, jonka vanhimmat ovat täälläkin tehneet näittenkin viimeisten vuosikymmenten aikana aivan uuvuksiin asti! Usein olemme kyynelten kanssa kaipaamassa niitä ruokkijoita ja työntekijöitä, jotka ovat poismenneet, te siellä ja me täällä, ja niin monesti huokaukset nousevat meille nuoremmillekin, jotka täällä olemme jääneet heidän hautansa päälle, koska siihen asti olimme niin suurella turvalla niiden vanhimpain selän takana, jotka silloin elit täällä ja astuivat särjetyn paikan eteen. On kuitenkin Jumala valmistanut miehet, jotka vieläkin ovat sodassa seisovaiset olleet. Joku paikka se aina Goljatillakin sen verran avoimena on, että siihen kivi sattuu, ja Herran kansa pääsee kiittämään voiton Jumalaa voittonsa päivänä. Ja uskomme, että se Poikalapsi on kansanne nytkin, jotka olette kokoontuneet Herran eteen tutkimaan ja koetelemaan kristillisyytemme korkeita ja painavia asioita sielujemme hyväksi, että tämä siunattu valkeus vielä vähän aikaa saisi valaista, että nekin, jotka vielä pimeydessä ovat ja huutavat sielunsa ahdistuksessa, että hekin ehtisivät kotia ennenkuin ilta tulee, ja vielä ne kristittyin lapset, jotka kaukana seisovat ja jotka metsässä ovat ja armonaikansa kulluttavat joutilaina, että hekin vielä näkisivät Vapahtajan avatut haavat ennenkuin myöhä tulee. — No niin, vielä toivomme saavamme rakkaat

vanhimmat Ruotsin Lapista tänne, silloin kuin Herran aika tulee, vaan kyllä meidän rakkaat lähetysmiehemme V. Nieminen, Joonas Karhu, K. Luoma ja S. Vesterinen, jotka Herralta lähetetyt ovat, lähemmin meidän tarpeemme toimittavat teidän tykönnö.

Ja ei nyt muuta kuin jätämme teidät Jumalan ja Hänen armonsa sanan haltuun annettuna siinä autuaallisessa toivossa, että pian yhteen tulemme uudessa Jerusalemissa sen laskeumattoman auringon alla, jossa ei enää tule ikävä, ja johonka teidän ja meidän rakkaat vanhimpamme jo ennen menneet ovat; eivät he enää tunne vaivoja eikä kuorman raskaan räsitusta, niinkuin Parakka-vanhinkin ja Kuoksu-vanhin, joita olimme niin paljon tarvinneet vielä, mutta Jumala rakasti heitä ja otti pois heidät tästä pahasta maailmasta. Ei kuolema katso, vaan kaataa vanhan ja nuoren. Emme ole kuitenkaan orvoiksi jääneet emmekä pimeyteen istumaan; on meillä kuitenkin vielä puhdas ja kirkas Jumalan sanan valkeus jällellä. Antakoon Jumala vielä monta elinvuotta Björkman-vanhimmalle ja huojentakoon taivaan Jumala hänen raskaan kuormansa niin, että mekin täällä niin osaisimme tehdä työtä Herran pellolla niinkuin vanha Mikko Hulkko sanoi melkein viimeisiksi sanoikseen, että Lapinmaan vanhimmat kantaisivat yhden iloisen mielen siitä työn teosta. Rukoilkaa minunkin ja perheeni edestä! Teitä tervehtelevät yhteisesti täältä ja erittäin Konsta Haimilahti perheensä kanssa ja Martti Salminen, Otto Kantola perheensä kanssa ja Elsa Rautiainen, Einari ja Hjalmar Marttinen perheittensä kanssa.

Näitä merkitsee vähin veljenne osallinen vaivassa ja valtakunnassa

A. R. Salminen.

Viipurissa 25.12.1935.

Rakkaille vanhimille Viktor Björkman, Isak Stålnacke ja meidän rakkaat lähetysmiehet ynnä muut saarnaajat kristittyjen lauman kanssa, jotka kokoontuneet olette joulujuhlaa viettämään sinne Ruotsin Lapin Betlehemiin sen Poikalapsen Herran Jesuksen ympärille.

Tervehdimme teitä Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä toivottaen onnea, menestystä ja runsasta Jumalan siunausta sille kokoukselle ja työllenne, jota vaivojanne säästämättä Herrassa teette tämän siunatun kristillisyyden hyväksi, että meillä kaikilla Jumalasta syntyneillä lapsilla säilyy se turva- ja suojapaikka Sionin linnassa sitä hirmuista rajuu-

ilmaa ja synnin myrskyä vastaan, joka pauhaa jumalisessa ja jumalattomassa maailmassa.

Sydämeistämme kiitämme rakkaita vanhimpia sen viimekesäisen käyntinne edestä täällä, joka oli erittäin suureksi avuksi ja siunaukseksi meille saarnaajille ja kristityille. Sitä toivomme ja pyydämme lähetysmiestemme kanssa, että te edelleenkin meistä murhetta ja huolta pidätte, sillä se Vapahtajan tähti, joka johdattaa meitä, on pysähtynyt sen seimen kohdalle, jossa Hän eläväksi syntynyt on tälläkin etsikkoajalla. Ja vaikka se seimi on halpa paljojen ihmisten mielestä, niin autuutta etsiväiset sielut ovat kuitenkin sieltä Jesuslapsen löytäneet enkeleitten sanoman kautta. Ja sen seimenlapsen ympärillä ovat ensimmäiset heränneet iloinheet ja sydämeistensä yhtyneet siihen enkeleitten kiitoslauluun: Kunnia olkoon Jumalalle korkeudessa ja maassa rauha, ihmisille hyvä tahto! Varjelkoon kaikkivaltias Jumala sitä lasta, että se viimeisilläkin valituilla, tämän pahan ja vaarallisen maailman läpi kulkiessamme, olisi ainoana ilon aineena ja tekisi matkaa kanssamme siihen asti, kun meitä siirretään pois täältä surujen ja murheiden laaksosta sinne ijankaikkisuuden ihanalle rannalle, jossa kaikki murheet ja huokaukset loppuvat, ja alkaa se ilo ja rauha, joka ei koskaan lopu.

Jääkää nyt hyvästi Jumalan armon ja rauhan haltuun annettuna! Olkaa sydämellisesti tervehditty meiltä. Viipurin kristittyjen kanssa ja puolesta:

Antti Vainikka, K. Koponen, Aaro Peltomaa.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, joulukokouksissa vuonna 1935.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä: William Koppana, Matti Kinnunen, Leo Lobbestael, J. V. Stanley, Johan Huumola, Johan Muonio, Salomon Johansson, Arthur Niska, Caleb Eriksson, Axel Uuskoski, Jakob Stickinger, Johan Puuri, B. Abernathy, Sasse, Emil Liimatta, E. Marttinen, Päckilä ynnä muut saarnaajat ja totuuden apulaiset palvelevaisten vaimoin ja sen kalliin Herran lauman kanssa monessa eri kielessä yli koko Amerikan maan Atlantin meren rannalta Tyynen meren rantaan asti. Jumalan ja meidän Herran Jesuksen armo, Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja elämän ehtoosen asti! Amen.

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tervehdimme teitä, rakkaat

veljet ja sisaret siellä kaukaisella Amerikan maalla, jotka yhtä armon raitista ilmaa hengitätte esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä rauhan siteen kautta, ja annamme tietää, että olemme kokoon-tuneet tänne joulukokouksiin Herran nimeen suuri lauma kristityitä ja saarnaajia monesta eri paikka- ja valtakunnasta: Suomesta, seurakun-nalta lähetetyt: Ville Nieminen, S. N. Vesterinen, K. Luoma, J. R. Karhu ynnä muut saarnaajat ja kristityt heidän matkassansa; niin myös Länsi-Norjasta, seurakunnalta lähetetyt: Mikael Mickelsen, Daniel Josefsen ja Kristen Hansen ynnä muut; Luulajasta ja Kainuusta saarnaajia ja kris-tityitä, niin myös Lapinmaan saarnaajat, koettelemaan kristillisyyden korkeita ja painavia asioita Pyhän Hengen valkeudessa, johonka rukoi-lemme Jumalalta, rakkaalta Isältä, viisautta, että ymmärtäisimme, mikä Hänen tahtonsa on.

Kirjeitä on tullut tämän jääneen vuoden kuluessa kristillisyyden la-veudesta, joitten edestä kiitämme, vieläpä pyyntökirjoja Suomesta, Länsi- ja Itä-Norjasta, että saada saarnaajia Ruotsin Lapista ensi tulevan vuo-den aikana. Niin myös Amerikan kristityt ovat uudistaneet pyyntönsä, että saada saarnaajat sinne Amerikkaan, jota asiaa olemme mielessämme pitäneet siitä asti, kun lupaus annettiin kaksi vuotta aikaa. Vaan niin-kuin sen hyvin ymmärrätte, että paljon on työtä ja vähän on työntekijöitä, vielä kun Jumala otti pois meidän ja teidän rakkaat veljet ja uskolliset Herran palvelijat Isak Kuoksun ja Frans Parakan, jotka nyt lepäävät heidän raskaasta päivätyöstänsä. Ja jos ennenkin, niin nyt on vielä suu-rempi syy rukoilla taivaallista Isää, että lähettäisi uskollisia työntekijöitä Hänen eloonsa, sillä eloa on tosin paljon, vaan työntekijöitä on vähän. Niinkuin selvästi tulee näkösälle, kuinka voimallisesti vihollinen pakkaa turmelemaan sitä siunattua Jumalan työtä, jota ovat kristillisyyden van-himmat suurella vaivalla ja monen kyyneleen kanssa tehneet, että ei lihal-linen vapaus ja omavanhurskaus monivärisen hengellisen saastaisuuden kautta voisi sammuttaa sitä tulta, jonka Herra Jesus on tullut sytyttä-mään maan päälle ja on palanut suurella voimalla monta kymmentä vuotta Euroopan ja Amerikan maalla, josta kristillisyyden sylistä on niin paljon kuoleman enkeli leikannut kypsyneitä tähkäpäitä, jotka ovat men-neet Jumalan paratiisiin nauttimaan sitä ijankaikkista iloa ja riemua, jota ei silmä ole nähnyt eikä korva kuullut eikä ole vielä yhdenkään sydä-meen astunut. Olemme kuitenkin sen niin löytäneet, että seurakunta lä-hettää saarnaajat Ruotsin Lapista ensi kesän aikana Amerikkaan täyttä-mään teidän pyyntöänne, jos ei voittamattomia esteitä tule. Vaan tapah-tukoon Jumalan tahto niin maassa kuin taivaassa! Olemme ajatelleet, että saarnaajat lähtisivät täältä elokuun ajalla, että se kuumiin aika olisi men-

nyt ohitse, niinkuin viime kerralla kun oli lähetys Lapista siellä, jos se teille niin sopii, antakaa siitä tietoa!

Ja no, emme tiedä muuta, kyllä Jumala asiansa hoitaa niin siellä kuin täälläkin. Sillä ei Hän työtänsä viskaa, jota ovat tehneet kristillisyyden vanhimmat suurella urhoollisuudella, että on varjeltuna pysynyt se pisuinen lauma Kristuksen hengellisen hallituksen alla päästettynä pahasta omastatunnosta uskon kautta Herran Jesuksen päälle. Vaan eivät kaikki heränneet sielut ole antaneet heitänsä johdattaa ristin ja itsensäkieltämisen tietä, ja ovat niinmuodoin pahentuneet totuuteen ja saaneet ansaitun palkkansa. Sentähden, rakkaat veljet ja sisaret, pysykää koossa yhdellä Sionin vuorella, johon kootut olemme näinä viimeisinä ja vaarallisina Ihmisen Pojan tulemisen päivinä, sillä aika on paha ja pahemmaksi se tulee, mitä likemmäksi maailma loppuansa lähenee, niinkuin Jesus sanoo, että jos mahdollinen olisi, niin valitutkin eksytetään. Sentähden rukoilemme taivaallista Isää Hänen ainoan poikansa nimeen, että se kaitainen tie pysyisi auki, jonka Herra Jesus on avannut Yrttitarhasta Golgatalle pitkänä-perjantaina, sillä se on se tie, jolla ei tyhmäkään eksy, vain Herran lunastetut sitä vaeltavat.

Sentähden olkaa turvatut Herrassa, kyllä pian yhteen tulemme uuden ilman kirkkaudessa, jossa yhteen ääneen sanomme: amen, hallelujaa, ijankaikkisesti koko maasta ostetun lauman kanssa. Ja uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja veressä, joka vanhurskas veri on vuotanut sen viattoman Pääsiäislampaan sydäimestä viimeiseen pisaraan asti. Olkoon se vieläkin virvoituksena ja voimana tiellä ja matkalla ijankaikkisuuteen ja paistakoon vanhurskauden kirkas aurinko särjettyin sydänten päälle, että hedelmälliset puut ja ijankaikkisuuden kukkaset kasvaisivat vanhinten hautain päälle.

Sanomme sydämen rakkaita terveisiä tämän kokoontulleen Herran lauman kanssa sille Herran laumalle, joka siellä kaukaisella Amerikan maalla on ynnä saarnaajain kanssa. Rukoilkaa meidänkin edestämme, että onnellisesti kostuisimme Isänmaan rantaan. Tätä pyytävät seurakunnan kanssa ja puolesta:

Viktor Björkman, Isak Stålnacke, Johan Stöckel, August Isaksson, Johan Jönsson, Frans Björkman, Johan Hendrik Olsson, Viljam Eriksson, Petter Sitsi, Ville Nieminen, S. N. Vesterinen, K. Luoma, Joonas Rustholkarhu, A. Holm, V. Kauppinen, K. Koivu, H. Nieminen, J. Kärki, Mikael Mickelsen, Daniel Josefsen, Kristen Hansen, K. R. Erlandsson, Gunnar Jönsson.

Kiitämme rakennusaineitten edestä, joita Amerikan kristityt ovat lähettäneet näihin joulukoktffuksiin.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, joulukokouksissa, vuonna 1935.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: J. Ahonen, E. Masalin, S. Salminen, R. Salminen, H. Seppänen, J. Hirvonen, F. Siipola, A. Ihalainen, N. Lehtonen, K. Nurminen, J. Korhonen, M. Rautio, O. Tenhunen, H. Ikonen, A. Mustonen, J. Karisto, E. Nousiainen, Hj. Simolin, H. Hyden, O. Valkama, U. Eloranta, A. Ahonen, A. Vainikka, A. Tolvanen, A. Raunila, Kalle Immonen ynnä teidän rakkaitten vaimoinne ja lastenne ja sen kalliin Herran lauman kanssa, joka ympärillänne on, jotka hengittävät Jumalan armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä rauhan siteen kautta.

Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä tervehdimme teitä, rakkaat veljet ja sisaret siellä Suomen maalla, ja annamme tietää, että olemme kokoontuneet niinkuin ennenkin näihin joulukokouksiin poikalapsen Jeesuksen ympärille — ensi kerran viimeisten Vanhinten hautain päälle — monesta eri paikkakunnasta ja valtakunnasta: Suomesta, seurakunnalta lähetetyt: Ville Nieminen, S. Vesterinen, K. Luoma, Joonas Rustholkarhu, ynnä muut saarnaajat ja kristityt; niin myös Norjasta, seurakunnalta lähetetyt: Mikal Mickelsen, Kristen Hansen ja Daniel Josefsen; Luulajan ja Kainuun saarnaajat: K. R. Erlandsson ja Gunnar Jönsson, niin myös suuren kristittyin lauman ja Lapinmaan saarnaajain kanssa. Vaan jokaisen sydän ja silmä kaipaa niitä, jotka ovat seisoneet suojana ja turvana niin laajalle, kuin elävä kristillisyyden on itsensä levittänyt aikakaudessamme.

Kirjeitä on tullut viime vuoden aikana Suomesta, Norjasta ja Amerikasta, joitten edestä kiitämme; ja niinkuin näemme niistä kirjeistä, jotka ovat kirjoitetut yhdistettynä kristittyin lauman kanssa, että pyytävät saarnaajia Ruotsin Lapinmaalta ensi vuoden ajalla; vaan niinkuin ymmärrätte, rakkaat ystävät, että työtä on paljon ja työväkeä on vähän. Niin myös teidän rakkaat lähetysmiehet ovat suullisesti teidän pyyntönne ilmoittaneet. Olemme niitä asioita yksimielisesti Pyhän Hengen valkeudessa koetelleet ja löytäneet sen Herran edessä oikeaksi, että täyttää niitä pyyntöjä, jotka jo monta vuotta ovat olleet kysymyksessä, niinkuin tiedätte, Amerikan lähetys, johonka on lupa annettu jo kaksi vuotta aikaa; vaan koska ne raskaat kuolemantapaukset ovat menneen vuoden aikana meiltä ja teiltä ottaneet pois rakkaat vanhimmat, niin tuli lähetys lykättyksi. Vaan nyt olemme sen soveliaaksi löytäneet, että jos ei voittamattomia esteitä tule, niin seurakunta lähettää ensi kesän aikana saarnaajat Amerikkaan täyttämään Amerikan kristittyin pyyntöä. Ja uskomme sen,

että kyllä Lapinmaan huolta pitää niin paljon kuin tilaisuutta on, ja Jumala siihen voimaa ja viisautta antaa, että tulee teidän halunne ja tarpeenne täytetyksi, sillä Jumalan on asia. Kyllä Hän asiansa hoitaa niitten uskollisten työntekijäin kautta, joita on valinnut itsellensä välikappaleeksi, ehkäpä tuntevat oman suuren syntiturmeluksen. Sillä niin kauan, kuin me saarnaajat toisiamme tarvitsemme, niin Herran lauma pysyy koossa, ja saarnaajat sotivat Hengen miekalla ja Herran Sebaotin voimalla kaikkea lihallista ja hengellistä vääryyttä vastaan, että raja pysyisi auki maailman ja Kristuksen valtakunnan välillä ja autuutta kaipaavaisilla sieluilla olisi turva ja suoja sen äidin sylissä, johon syntyneet ovat, jossa Kristus hallitsee lakinsa ja asetustensa jälkeen. Kyllä tämän maailman jumala, perkele, pyytää turmella sitä kallista Jumalan työtä lihallisen vapauden ja maailman ystävyuden kautta, joka monessa paikassa ilmi tulee ja lisää työtä ja vaivaa niille työmiehille, jotka seisovat sen piskuisen lauman suojana ja turvana. Vaan Herra on aina omiansa varjellut seurakuntansa helmassa, joka aikakaudestamme on ensiksi hedelmälliseksi tullut Yljän rakkaudesta Ruotsin Lapin maalla, johonka totuuteen ovat monet itsensä loukanneet, sillä se on tullut raskaaksi seurata alennuksen ja itsensäkieltämisen tietä. Vaan paljon on niitä ystäviä, sekä saarnaajia että heidän opetuslapsiansa, jotka ovat suurella ilolla ja uskon rohkeudella menneet poikki kuoleman sillattoman virran, sillä ne ovat katsoneet palkanmaksua, ja ovat nyt nauttimassa sitä ijankaikkista iloa ja autuutta, johonka meidänkin henkemme huokaa useasti.

Ja ei nyt muuta, vaan siinä uskossa olemme, että teidän ja meidän synnit ovat anteeksi annetut Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovinto-veressä. Sen uskokaamme rohvaistulla sydämellä seuraten sitä suurta Luoja ja Ristinkantajaa Yrttitarihasta läpi Jerusalemin pilkkakaupunkia Golgatalle. Ole vapaa sinä vapaaksi ostettu lauma Suomen maalla! kyllä pian yhteen tulemmme uuden ilman kirkkaudessa. Valkeat ovat vaatteesi, sinä Karitsan emäntä, Karitsan verellä puhdistettu. Toivomme on, että sota ja kilvoitus pian loppuu ja pääsemme yhteen ääneen veisaamaan amenta ja hallelujaa ijankaikkisesti. Siellä ei enää lohdutus lopu. Sydämelliset terveiset sanomme tämän kokoontulleen Herran lauman kanssa sille Herran laumalle, joka ympärillänne on. Rukoilkaa meidänkin edestämme, että onnellisesti kostuisimme Isänmaan rantaan. Seurakunnan kanssa ja puolesta:

Viktor Björkman, Isak Stålnacke, Johan Stöckel, August Isaksson, Johan Jönsson, Frans Björkman, Johan Henrik Olsson, Viljam Eriksson, Petter Sitsi, Ville Nieminen, S. N. Vesterinen, K. Luoma, Joonas Rustholkarhu,

A. Holm, V. Kauppinen, K. Koivu, H. Nieminen, J. Kärki, Mikal Mickelsen, Daniel Josefsen, Kristen Hansen, K. R. Erlandsson, Gunnar Jönsson.

Kiitämme Suomen kristityitä rakennusaineitten edestä, joita ovat lähettäneet joulukokouksen avuksi.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, joulukokouksissa, vuonna 1935.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä: Karl Sirkka, Andreas Börresen, Nils Jensen, Erik Guttormsen, Daniel Sjölund, Erik Trosten, Edvard Hänninen, Toralf Jensen y.m. saarnaajat siellä Jäämeren rannalla sen kalliin Herran lauman kanssa Itä- ja Vesta-Finmarkussa. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja elämän ehtooseen asti! Amen.

Tällä onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdimme teitä, rakkaat veljet ja sisaret, ja annamme tietää, että olemme yksimielisesti kokoontuneet suuri lauma kristityitä ja saarnaajia sekä Lapinmaan että Suomen ja Norjan; Suomesta, seurakunnalta lähetetyt: Ville Nieminen, S. Vesterrinen, K. Luoma, Joonas Rustholkarhu y.m.; Länsi-Norjasta: Mikal Mickelsen, Daniel Josefsen, Kristen Hansen; Luulajasta: K. R. Erlandsson; Kainuusta: Gunnar Jönsson y.m. tutkimaan ja koettelemaan aikakautemme kristillisyyden korkeita ja painavia asioita. Pyyntöjä on tullut näihin joulukokouksiin Suomesta, Länsi- ja Itä-Norjasta; niinmyös Amerikasta ovat uudistaneet pyynnön, että saada saarnaajia Ruotsin Lapinmaalta. Olemme koetelleet niitä pyyntöjä Herran edessä ja löytäneet sen soveliaaksi, että esikoisten seurakunta Ruotsin Lapista lähettää saarnaajat ensi kesän aikana Amerikkaan, jos ei voittamattomia esteitä tule. Niin myös teidän pyyntöänne olemme koetelleet, sillä sen tiedämme, että suuri paljous on Itä- ja Länsi-Finmarkussa, jotka ovat silmänsä kääntäneet Ruotsin Lappiin, josta on ensin valkeus koittanut aikakaudessamme, ja suuri paljous on avun saanut, joille ei ole Kristuksen ijes ja hallituksen muoto tullut raskaaksi, niinkuin vanhin Raattamaa on aikanansa sanonut, jossa saarnataan synnit anteeksi katuvaisille ja uskovaisille ja niitä nuhdellaan, jotka syntiä tekevät, Kristuksen käskyn jälkeen. Niin olemme sen löytäneet soveliaaksi, että lähettää Länsi-Norjasta saarnaajat sinne Itä-Norjaan ensi tulevan vuoden aikana täyttämään teidän pyyntöänne, jos ei voittamattomia esteitä tule.

Kyllä sen hyvin ymmärrämme, että paljon on työtä Itä-Norjassa niin kuin muuallakin tässä kristillisyydessä ja työntekijöitä on vähän, jonka tähden on vieläkin syytä rukoilla elon Herraa, että lähettäisi uskollisia työntekijöitä eloonsa. Sentähden, rakkaat veljet, tehkäämme kaikin työtä sen päälle, että Herran lauma koossa pysyy yhdellä Sionin vuorella, johon kootut olemme, ja anteeksi anokaa ja anteeksi antakaa sydäimestä toinen toisillenne, niinkuin Jumalakin on meille anteeksi antanut kaikki meidän syntimme ja rikoksemme ainoan poikansa kautta, niinkuin kirjoitettu on, että kaksinkertaisesti olemme Herran kädestä saaneet kaiken meidän syntimme ja väärytemme tähden. Sillä monta yksinkertaista sielua joutuvat vaivaa kärsimään, joilla on autuaaksituleminen kysymyksessä, jos saarnaajat eivät sovi keskenänsä. Sillä niin kauan kuin saarnaajat toisiansa tarvitsevat, niin asiat menee hyvin kristillisyydessä.

Ja ei nyt muuta, vaan siinä uskossa olemme, että syntimme ovat anteeksi annetut teille ja meille Herran Jesuksen nimessä ja veressä; sen todistamme Jumalan puolesta. Ja rohvaiskaamme sydämiämme uskomaan ja valvomaan yönvalvojan Herran Jesuksen kanssa, joka on pitkää yötä valvonut Yrttitarhassa ja on herättänyt opetuslapsiansa valvomaan ja katsomaan niitä viattomia verenpisaroita, jotka putoavat tämän kiroton maan päälle Sionin tyttären kuninkaan viattomasta ruumiista. Jääkää nyt hyvästi kaikki rakkaat ystävät; kyllä pian yhteen tulemme uuden ilman kirkkaudessa, jossa ei yksikään katso karsaasti toisensa päälle, vaan sanomme kaikin yhteen ääneen: amen, hallelujaa, ijankaikkisesti.

Sydämen rakkaita terveisiä sanomme tämän Herran lauman kanssa sille Herran laumalle, joka ympärillänne on. Rukoilkaa meidänkin edestämme, pyytävät seurakunnan kanssa ja puolesta:

Wiktor Björkman, Isak Stålnacke, Johan Stöckel, August Isaksson, Johan Jönsson, Frans Björkman, Johan Hendrik Olsson, Wiljam Eriksson, Petter Sitsi, Ville Nieminen, S. N. Vesterinen, K. Luoma, Joonas Rustholkarhu, A. Holm, V. Kauppinen, K. Koivu, H. Nieminen, J. Kärki, Mikal Mickelsen, Daniel Josefsen, Kristen Hansen, K. R. Erlandsson, Gunnar Jönsson.

Killingi, se 9/1 1936.

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä Joel Ahonen rakkaan vaimosi ja lapsesi kanssa ynnä se kallis Herran lauma, joka ympärillänne on.

Jumalan rauhan tervehdysellä tervehdin teitä ja annan tietää, että terveenä olemme kaikki elossa olevat saarnaajat ynnä perheittemme kanssa, josta Jumalalle kiitos olkoon. Ja saarnamatkoille olemme lähteneet heti joulukokouksen jälkeen, sillä työtä on paljon ja työntekijöitä vähän, josta monta kertaa tulee pelko siitä, että kuinka voisimme varjella sen piskuisen lauman, jonka on Herra Jesus koonnut verisen ristinsä ympärille siitä suuresta maailman suruttomasta joukosta aikakaudeksamme kristillisyydemme vanhinten työn ja vaivan kautta, jota ovat tehneet meidän hyväksemme, niin että on jäänyt meille puhdas oppi ja esikuva, joka ei ole millään ajalla kelvannut tälle suruttomalle maailmalle eikä kuolleelle kristikunnalle eriseurasten joukkoin kanssa. Sillä sen näemme täälläkin Ruotsin maalla, kuinka onnettomasti on niille heränneille joukoille käynyt, jotka ovat työnsä yhdistäneet heränneitten ja heräämättömäin pappismiesten kanssa, niin elävä henki on sammunut, ja armon lintuin ääni on lakannut kuulumasta, ja raja on mennyt kiinni elävän ja kuolleen kristillisyyden väliltä, jonka ovat kristillisyyden vanhimmat suurella vaivalla auki saaneet, sillä tämä kristillisyyks on niin monen koettelemuksen läpi tullut tähän armohetkeen asti monen kymmenen vuoden ajalla; ja kun eivät ole voittaneet kovuudella, niin ovat pyytäneet kavaluudellansa hyvittelä kristityitä, että miekka tylsyisi maailman suruttomuutta ja hengellistä vääryyttä vastaan, sillä se hengellinen sota on seisonut koko elävän kristillisyyden ajan, jonka kautta on Herran lauma voiton päällä pysynyt, ei omin voimin, vaan Herran Sebaotin voimalla, niinkuin kirjoitettu on, "tässä on Immanuel", jonka Johannes katselee ilmestyksesssänsä sotivan ja voittavan ja lyöpi laumansa viholliset suunsa miekalla, sillä sota on ollut Herran, ehkäpä olemme olleet kaikin heikot välikappaleet Herran kädessä. Sentähden tarvitsemme rukoilla taivaallista Isää hänen ainoan poikansa kautta, että olisi meille neuvonantajana kaikissa lupauksensa jälkeen, sillä Hän on ihmeellinen neuvonantaja, väkevä Jumala ja rauhan päämies, jolla rauhalla ei pidä loppua oleman ijankaikkisesti. Rukoilkaa nyt meidänkin ja minunkin edestä, että voisimme loppuun asti pysyä lapsena sen äidin sylissä, johon syntyneen olemme, toinen toisemme alle annettuna, Kristuksen lain kuulaisuudessa, jossa Kristus hallitsee lakinsa ja asetusten jälkeen, että lauma koossa pysyy yhdellä Sionin vuorella, jossa on Uuden Testamentin välimies Jesus ja priiskoitusveri, joka parempia puhuu kuin Abelin veri.

Ja ei nyt muuta, vaan jääkää hyvästi sen suuren Israelin paimenen haltuun, joka on henkensä ja verensä pannut lammasten edestä. Hän meitä kaikkia suojelkoon armonsa voimalla, että kun kerran ilta tulee, saisimme yhdistää äänemme koko maasta ostetun lauman kanssa, jossa

ei enää syntiturmelus vaivaa eikä rasita niinkuin täällä kyynelten maassa, jossa huokaamme ja rasitetut olemme. Uskokaamme kaikki synnit ja viimeisetkin epäilykset anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja veressä! Kyllä pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä. Sano minun sydämelliset terveiset kaikille muille saarnaajille ja kristityille, kun olet heitä näkemässä, niin myös Lahden kaupungin kristityille, monen kiitoksen kanssa yli koko Suomen maan sen rakkaan palveluksen edestä, jota ovat osoittaneet minua ja meitä kohtaan; uskomme, että kaikista palkka maksetaan vanhurskasten ylösnousemisessa. Teidän heikko veljenne armossa

Viktor Björkman.

Täältä tervehtii teitä suuri kristittyin lauma ynnä saarnaajat.

Lahdessa 22/1 1936.

Rakkaat vanhimmat ja uskolliset Sionin muurin vartijat: Viktor Björkman, Isak Stålnacke, Johan Stöckel, August Isaksson, Johan Jönsson, Frans Björkman, Johan Henrik Olsson, Viljam Eriksson, Petter Sitsi ynnä muut saarnaajat teidän rakkaitten vaimoinne ja lastenne kanssa ja se kallis ja siunattu Herran lauma siellä Ruotsin Lapinmaalla. Armo ja rauha isältä Jumalalta olkoon teidän ja kaikkein meidän kanssamme tämän sodan ja kilvoituksen loppuun asti!

Ajallisen ja ijankaikkisen onnen toivotuksella tervehelemme teitä, ikuisen rakkauden muistoon jääneet ystävät ja matkakumppanit elämän kaidalla tiellä. Ensin kiitämme teitä kalliin lähetyskirjan edestä, joka oli kirjoitettu joulukokouksessa, ja jossa vielä ne lupaukset meitä lohduttavat ja turvaavat, että seurakunta Ruotsin Lapinmaalla pitää huolen meistä aina eteenkinpäin, niinkuin tähänkin asti olette meistä isällistä huolta pitäneet sekä lähetysmiesten että lähetyskirjain kautta, jonka olemme tunteet, kuinka monta kertaa ne ovat meille siunattuna apuna ja tukena olleet, sekä ennen että vielä nytkin, kun vielä olemme jääneet täällä meidän vanhemmista saarnaajistamme, jotka ovat menneet Herransa lepoon, kaikkea vihollisen voimaa vastaan, jossa sodassa vielä tuntee monta kertaa epäilyksiä, eniten omasta itsestänsä, että kuinka minä voitolla pysyisin. Ja kun vielä vanhempia saarnaajia Jumala pois kutsuu, niin silloin vihollinen tulee vielä likeltä koettelemaan, jäikö reikää Sionin muurille, josta pääsisi hajoittamaan laumaan.

Olemme vielä saaneet suusanallisia terveisiä meidän rakkaiden lähetyksmiesten kautta, jotka palasivat Lapinmaan joulukokouksesta Pohjois-Karjalan kautta, poiketen Lieksassa, Kaltimossa, Viipurissa, Lappeenrannassa ja nyt täällä Lahdessa. Viipurissa oli koolla paljon saarnaajia, jossa oli tutkintoa vielä lähetyksmatkoista, jossa avunpyyntöjä ilmeni uusiinkin paikkakuntiin, jossa ei ennen ole lähetystä käynyt. Kaikissa kokouspaikoissa on ollut koolla suuret kristittyin laumat, ja Jumalan sana on vielä vaikuttanut niinkuin ennenkin: siinä on kuulunut katuvaisten ja armonlintuin äänet, jotka ovat saadun armon edestä Jumalaa kiittäneet. Uskomme kuitenkin sen, että kyllä Jumala vielä omistansa huolen ja murheen pitää ja työnsä hoitaa niin, ettei meille yhdellenkään vahinkoa tule niin kauan, kun pysymme lapsena tämän esikoisten seurakunnan helmassa, johon Jumalalle lapseksi syntyneet olemme. Voi, kuinka paljon olisi meillä syytä kiittää Jumalaa Hänen hyvistä teoistansa, että Hän on meille turvapaikan valmistanut ja valkeuden paistaa antanut, jota valkeutta ei pimeys ole käsittänyt eikä ne eksyneet eriseurasten joukot, joita maailma kiittää. Rukoilkaa vielä, rakkaat ystävät, meidänkin edestämme, että me kaikesta pahasta varjeltuina jaksaisimme ynnä teidän kanssanne kilvoitella siihen asti, että autuaallisen uskon kautta perille kostuisimme, ja sen usko-kaamme, rakkaat veljet ja sisaret, että teidän ja meidän synnit on anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, joka viaton veri on vuotanut Golgatan ristillä niistä avatuista haavoista viimeiseen pisaraan asti. Vielä kiitämme Björkman-vanhinta sen kalliin kirjeen edestä, joka oli Killingin kokouksesta kirjoitettu.

Eikä nyt muuta, vaan olkaa sydämen rakkaudella tervehditty ja sanomme hyvästi siinä toivossa, että pian yhteen tulemme Karitsan iltakaikkisissa häissä, jossa saamme tervehdellä rakkaudesta palavalla sydämellä toinen toisiamme. Näitä merkitsee seurakunnan kanssa:

Joel Ahonen, E. Maapalo, J. Hirvonen, K. Nurminen, H. Seppänen, R. Salminen, A. Holm, H. Ikonen, E. Nousiainen, Hj. Simolin, A. Vainikka, V. Nieminen, S. Vesterinen, K. Luoma, J. Karhu, V. Kauppinen, A. Tolvanen, S. Salminen, H. Nieminen y.m.

Hancock Michigan huhtikuun 29 päivä 1936.

Unhottumattomaan rakkauden muistoon jäänyt vanhin ja Sionin muurin vartija siellä Ruotsin Lapissa esikoisten seurakunnassa Viktor Björk-

man rakkaan ja kalliin ja uskollisen työkumppaninne Stöckelin, rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa.

Kiitämme sydämestämme rakasta vanhinta ja Sionin muurin vartijaa Viktor Björkman'ia sen rakkaan ja kalliin kirjanne ja kaikkein terveisten ja tietöin edestä, joita olette antaneet Amerikkaan tulostanne ja niitten neuvoin edestä, mitä olette antaneet tänne Amerikan tulonkin suhteen ja kaikkein entisten opetustenne ja neuvoinne, suullisten ja kirjoitusten kautta, joita olette antaneet kristillisyydenkin suhteen. Niinkuin ovatkin vanhemmat pitäneet meistä huolen ja murheen monta kymmentä vuotta niinkuin omasta sielustaan meistäkin amerikkalaisista, josta olemmekin suuressa kiittollisuuden velassa esikoisten seurakunnan vanhimmille, niitäkin kohtaan, jotka ovat jo levolle menneet, niin myös niille, jotka vielä ovat jääneet heidän hautainsa päälle työtä tekemään. Sitä mekin keltovottomat vieläkin uskossa rukoilemme Jumalaa, Isää, Jesuksen nimeen, että Jumalan tahto tapahtuisi, että vielä saamme nähdä rakkaita vanhempia täällä Amerikankin maalla, jotka silloin elävät. Me ahkeroitsemme niin tehdä, että saamme vanhimmille niin hyvät paperit, että pääsevät vapaasti tulemaan Amerikan maalle; sen me uskomme, että se niin tapahtuupi.

Emme tiedä sanoa erityisempää. Tavallisessa ruumiin terveydessä olemme olleet, vielä minäkin, vaikkapa olenkin ensimmäinen päivä tätä kuuta täyttänyt 76, vieläpä jaksan kävelläkin useampia mailia yhtämittaa. Terveenä ovat kaikki saarnaajat yliottain täällä Amerikan maalla. Vasta-aikoin olemme saaneet kirjan vanhalta Salmo Johanssoniltakin ja Johan Huumolalta. Uskon kilvoituksessa olemme ahkeroineet matkaa tehdä sitä suurta päämaalia kohden monen murheen ja koettelemuksen alla siinä toivossa, ettei ole niin pitkä päivä, ettei iltakin tule. Nyt vasta saimme sanomia Suomesta asti, että yksi rakas sisar, Riika Malinen, on kuollut, jonka olemme hyvin tunteneet, ja Brooklynissa N.Y. on kuollut yksi rakas veljemme Erik Fält, hän on kanssa ollut hyvin avullinen kristillisyyden asioissa. Niin se yksi ja toinen jättää meidät. Ei olekaan meillä ikääntyneillä enää pitkä kilvoituksen aika. Minäkin olen seisomassa ijankaikkisuuden syrjällä. Se rukous on Jumalan tykö Jesuksen Kristuksen kautta, että minäkin autuaallisen kuoleman kautta pääsisin pois tästä pahasta maailmasta.

Sanomme rakkaat terveiset Matti Kinnuselta vaimonsa ja lastensa kanssa, Jalmary Vanttajalta vaimonsa Huldan kanssa, Sandra Simonsonilta lastensa ja vanhan äitinsä kanssa, Hilda Ruonavaaralta lastensa kanssa ja kaikilta meidän ympäristön kristityiltä, nuoremmilta ja vanhemmilta, Keweenaw Bayn, Entryn, Hancockin, Limigan, Oskarin, Calu-

metin, Wolveriinin ja Mohawkin kristityiltä. Sanokaa rakkaat terveiset Tekla Vertaiselle lastensa kanssa ja saarnaajille, palvelevaisille vaimoille ja totuuden apulaisille, joita minäkin muistan. Olkaa te yllänimitetyt ensin ja viimein minulta vaimoni Riikan kanssa rakkaudella tervehditty! Emme näe teissä yhtään syntiä; synnit on teille ja meille anteeksi annettu kalliissa sovintoveressä. Muistakaa meitäkin rukouksissanne anteeksi antavaisella sydämellä armoistuimen tykö! Pyytää vähin veljenne ja sisarenne kaidalla elämän tiellä

William Koppana.

Brush Prairie Wash. toukok. 5. p. 1936.

Rakas ja kallis veli Herrassa ja uskollinen Sionin muurin vartija Viktor Björkman rakkaan emäntänne ja lastenne kanssa.

Jumalan armon ja rauhan tervehdysellä ja onnen toivotuksella tervehdän teitä näillä harvoilla, ehkä paljon puuttuvaisella riveillä. On ollut usein se halu, että teille kirjoittaa joku rivi, vaan kun usein minulla tuntuu suuri hengellinen köyhyys ja oma huonous ja laiskuus. Vaan kuitenkin olen ja olemme nykyään olleet toivossa iloiset siitä asiasta, että jos elämän päiviä Jumala antaa, ja ei tule ylitsevoittamattomia esteitä, niin saamme teidät tänne Amerikkaan, joka onkin suuri tarve, johon Jumala, rakas Isä, antakoon terveyttä ja onnellisen tien, ehkä sen me kyllä puolittain ymmärrämme, että tämä reisu ei ole helppo, se kustantaa sekä ruumiin että sielun voimain päälle; ja myöskin että jättää rakkaat omaiset, vaimon ja lapset ja muut ystävät ei ole liioin helppo, vaan kuitenkin Jumalan on asia, jonka omat olemme, ja se kanssa on tosi, että emme itsellemme elä, vaan häätyy mennä sinne, mihin Herra määrää. Vaan kuitenkin kiitämme teidän vaimoanne ja lapsia ja teidän kumppaninne emäntää ja koko perhettä sen edestä, että olette menneet siihen lupaukseen, että laskette isänne ja puoliset niin pitkälle reisulle, joka on uuvuttava ja vaivaloinen; vaan koska kysymyksessä on ihmisten sielun autuus, niin sehän on kallis, ja uskomme, että kaikki menee hyvin Jumalan oman lupauksen jälkeen niille, jotka Häneen turvaavat.

Nyt minä aion tehdä teiltä kysymyksen, joka on huolestuttanut minua jo siitä asti, kun saimme kuulla, että Lapinmaan seurakunta lähettää saarnaajat, että onko tarkoitus eli aikaa ja tilaisuus teillä käydä täällä kaukaisessa lännessä, joka olisi meidän kristittyin toivo. Onhan kyllä vielä pitkä aika siihen aikaan asti, vaan kuitenkin, koska tänne on pitkä matka,

ja minulla on se halu ja tarkoitus, että jos suinkin mahdollista, niin minä haluaisin olla kanssanne niin paljon kuin vain suinkin, ja sentähden näin aikaisin kyselen, että voisin niin asioita järjestää, että voisin lähteä kotoa; ja ehkä joku muukin täältä sitten lähtee keskivaltioihin, jos ei olisi toivoa saada teitä tänne. Usein olemme teitä muistaneet, rakas veli, ja Francia, kuinka hän on jo päässyt lepäämään päivän työstä, joka oli hänen kohdallensa kallis. Usein minullekin tulee raskas ikävä kotia täältä murheitten ja kiusausten maasta, kun monenlaiset koetukset ahdistavat, ja sekin aiheuttaa ikävää, kun näyttää, että kristillisyyden kalleus menettää arvonsa monen kohdalle, maailman rakkaus ja lihallinen vapaus tahtoo väkisin päästä valtaan ja saa tuntea suurta voimattomuutta vielä puhumisen asiassa. On meillä ollut se armo, että kerta vuodessa on käynyt saarnaajia (eli kutsuttu), vaan se tuntuu siltä, että saisi olla tiheämpään. Meillä on vieläkin se sama ymmärrys tästä kristillisyydestä kuin ennen, josta ei olekaan varaa liikkua, ei oikealle eikä vasemmalle, ja se sydämellinen halu on, että pysyä säilytettynä siinä pienessä laumassa, jotka seuraavat sitä oppia, joka on inhimillistä järkeä vastaan jota he pitävät hulluutena, vaan meille se on kallis. Sydämemme on täytetty kiitoksen tunteella teille ja koko Lapinmaan seurakunnalle sen edestä, että pidätte meistäkin huolen ja murheen, että taaskin on toivoa saada apua työssä työläässä, jossa usein tuntevat työntekijät voimattomuutta suuren hengellisen köyhyyden alla, jossa onkin apu tarpeellinen ja välttämätön ja erittäinkin suuremmasta valkeudesta.

Hyvästi nyt, rakkaat ystävät, jälleennäkemisen toivolla siinä uskossa, että synnit ovat anteeksi veressä viattomassa esikoisten seurakunnassa, jossa on syntein anteeksi saaminen, ijankaikkinen elämä ja autuus, ja rakkaat terveiset kylämme kristityiltä, suomalaisilta ja englanninkieltä puhuvaisilta saarnaajilta ja kristityiltä, kultakin nimeltään. Ja olkaa myös meiltä sydämen rakkaudella tervehdetty perheittenne kanssa ja kaikki valitut ympärillänne. Jos olette Tekla-sisarta näkemässä, sanokaa sydämen rakkaita terveisiä meiltä heille! Rukoilkaa meidänkin edestämme!

Veljenne armossa:

Axel Uuskoski
rakkaan vaimoni Alman ja lastemme kanssa.

Svappavaara, se 7/5 1936.

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä, Anders Holm. Jumalan armo ja rauha

meidän Herramme Jesuksen kautta olkoon kanssanne ja kanssamme elämän ehtooseen asti! Amen.

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tervehdän teitä juuri sydämestäni rakkaan vaimonne, lastenne ja kaikkein kristittyin kanssa, jotka ympärillänne ovat, ynnä rakkaan vaimoni Gretan ja väkeni kanssa, teitä kaikkia, ja annan tietää, että terveenä olen ja olemme kaikki ja uskossa Jumalan suuresta armosta autuaaksi, vaikka suurena syntisenä, josta kiitos Jumalalle, joka meitä varjellut on.

Kokouksia olemme pitäneet läpi talven; vain jonkun päivän sattumalta kotona. Ja Jumala on ollut voimallinen vaikuttamaan niin, että paljon on tullut ulkoa saatetuksi sisälle siihen oikeaan lammashuoneeseen, jossa hallitaan Kristuksen lain ja asetuksen jälkeen, josta kaikista näkösalille tulee, ettei ole kristillisyytemme vanhimmat Jumalan voimaa ja valkeutta myötänsä vieneet, vaikka heidän matkassaan on niin paljon Jumalan lahjoja mennyt. Kyllähän sen, veljet rakkaat, tiedämme: niitten huulten hedelmä se on, jotka ovat monta kymmentä vuotta totuuden torvia soittaneet. On kuitenkin hauska ja ilahduttava, että heidän multansa muistuttavat ihmisten lapsia, ja on todistus siihen, että mekin olemme oikein käsin työtä tekemässä niin kauan kuin Jumala vaikuttaa, ehkä heikot sananpalvelijat omasta puolesta.

Ja ei nyt muuta, vaan kiitän Holm-veljeä sen kalliin kirjeen ja läheyyksen edestä ja kaikkia Suomen saarnaajia ja uskollisia työkuppaneita, joita en suita nimittää, ynnä sen suuren kristittyin lauman kanssa, joka ympärillänne on. Nyt on heti vuosi kulunut siitä saakka, kuin sain olla teidän kanssanne. Usein olen muistanut teitä kaikkia, erittäinkin sen rakkaan kanssakäymisen ja rakkaan palveluksen suhteen, jota te meille osoititte, ehkä me olemme heikot sananpalvelijat. Tässä täytetään Vapahtajamme omat sanat, kun Hän sanoo: "Siitä teitä tunnetaan minun opetuslapsikseni, että te rakkauden keskenänne pidätte." Kaikissa antakoon meille meidän Jumalamme valkeutta, voimaa ja ymmärrystä, että me niin saataisimme vaeltaa tämän korvenmatkan läpi, että me onnellisesti kustuisimme virran toiselle puolen tapetun Karitsan ijankaikkisiin häihin veisaamaan voiton virttä niitten kanssa, jotka meidän edellämme menneet ovat, johonka usein henkemme huokaa. Uskokaa, veljet ja sisaret: synnit on teille ja meille anteeksi annettu Herramme Jesuksen nimessä, pyhässä ja viattomassa veressä. Sen uskokaa vielä silloinkin, ennenkuin kuoleman sormi painaa silmänne kiinni; sen todistamme Jumalan puolesta. Rukoilkaa minunkin ja meidänkin edestä! Pyytää vähin veljenne

Isak Stalnacke.

Jääkää Jumalan armon ja rauhan haltuun! Sydämen rakkaat terveiset kaikille saarnaajille teidän opetuslastenne kanssa, jotka hengitätte armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Ole tervehditty minulta rakkaan vaimosi ja lastesi kanssa!

Se sama.

Osoite: Isak I:son Stålnacke, Svappavaara, Sverige.

Lähetäkää minulle yksi näyte niistä raamatuista; minä uskon, että otetaan sitten enempi.

Gellivaara, se 18. päivä kesäkuuta 1936.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä: Ville Nieminen, Joel Ahonen, Anders Holm, S. N. Vesterinen, Kalle Luoma, Juho Hirvonen, K. Nurminen, H. Seppänen, R. Salminen, H. Ikonen, E. Nousiainen, Hj. Simolin, A. Vainikka, J. Karhu, V. Kauppinen, A. Tolvanen, A. Ihalainen, F. Siipola, S. Salminen, H. Nieminen y.m. saarnaajat rakkaitten vaimoinne ja lastenne kanssa, niin myös se valittu lapsilauma Suomen maalla, jotka hengitätte Jumalan armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Jumalan ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja aina tämän vaivaloisen sodan ja kilvoituksen loppuun asti! Amen.

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä lähestyn teitä, ikuisen rakkauden muistoon jääneet ystävät ja matkakumppanit siihen oikeaan Isänmaahan, johon olemme matkaa tekemässä matkasauvan turvissa, ehkä monen puutoksen ja koettelemuksen läpi. Sillä ei ole vihollinen jättänyt ihmistä kiusaamatta, vaikka olemme uudesti syntyneet Herran Jesuksen veristen vaivain kautta ja saaneet tuntea Hänen ylönousemisensa voimaa sydämissämme elävän uskon kautta. Vaan kyllä tämän maailman jumala, perkele, uskaltaa kirkastaa kristittyä isilmäin eteen koreutensa ja turhuutensa ynnä maailman ystävyiden kanssa; sillä maailman ystävyys on viha Jumalaa vastaan, niinkuin on selvästi näkösälle tullut tämänkin kristillisyyden ajalla, jossa suuret laumat, lihallisesti mieltyneet sydämet, ovat hakeneet itselleen keveämpää tietä taivaaseen. Ja kyllä omanvanhurskauden perkele on aina keinoja löytänyt monivärisen eriseurauksen kautta, jolla on päässyt turmelemaan Jumalan kallista työtä, sillä

raskaat ovat koettelemukset jälkeen jääneessä ajassa sekä Euroopan että Amerikan maalla. Työntekijät Herran viinimäessä ovat raskaasti monta kertaa huoanneet, että Herra Jesus, auta meitä ja varjele sitä piiskuista laumaa, jonka olet koonnut verisen ristisi ympärille näinä viimeisinä maailman lopun aikoina, jossa hallitaan Kristuksen lain ja asetuksen jälkeen, että lauma koossa pysyy ja elämänveden virta vieläkin vuotaisi Karitsan istuimen edestä kirkkaana niinkuin kristalli, että janoavaiset saisivat sammuttaa janonsa. Sillä paljon on kristillisyyden vanhimmat työtä tehneet sen päälle, että ei maailman rakkaus ja herraskristillisuus turmelisi sitä kallista Herran työtä, jota ovat suurella vaivalla tehneet monta kymmentä vuotta.

Ja onhan se vieläkin monen kymmenen tuhannen lauma, jotka ovat seuraamassa sitä alennuksen ja itsensäkieltämisen tietä sen suuren Ristinkantajan ja orjantappuroilla kruunatun Kuninkaan jälessä Yrttitarhasta läpi Jerusalemin pilkkakaupunkia aina Golgatalle, vieläpä ylösnousemisen kedolle, jossa vanhurskauden kirkas aurinko on kirkkaasti paistanut särjettyjen sydänten päälle, ja ovat kasvaneet ja kypsyneet elon ajaksi, että on paljon kypsyneitä tähkäpäitä leikattu ja koottu Herran aittaan sekä saarnaajia että sanankuulioita, josta Jumalalle ainoalle olkoon kiitos ja kunnia, niinkuin kirjoitettu on: "Heidän pitää lepäämän heidän töistänsä, sillä heidän tekonsa noudattavat heitä." Ja ei se meidänkään työpäivä niin pitkä ole, ettei ilta joskus tule, vaikka se kyllä tuntuu monta kertaa kovin pitkältä ja vaivaloiselta, sillä moni kristillisyyden asia kovin huolestuttaa, jälkeen, kuin Jumala otti pois meidän rakkaita ja kalliita vanhimpia, vaikk'eivät he ole myötänsä vieneet oppia eikä Jumalan voimaa, sillä se on jäänyt Hänen omaan seurakuntaansa, jossa sitä tarvitaan.

Minä olen paljon saanut kirjoja Amerikasta koko tämän talven ajan kuluessa, joissa kaikissa näkyy, että sydämen kaipauksella ovat meitä odottamassa. Aikomus on, että lähteä matkalle 8. eli 9. päivä elokuuta kotoa, jos voittamattomia esteitä ei tule. No, Jumalan on kuitenkin asia; kyllä hän asiansa hoitaa nyt niinkuin ennenkin. Vaan pyydämme teitäkin, rakkaat veljet ja sisaret, että muistatte meitäkin teidän esirukouksissanne, että Jumala antaisi sanansa oven auki olla meidän edessämme, ja että kaikissa ymmärtäisimme Jumalan tahdon edes tuoda, sillä asia painaa paljon ja on korkea Herran edessä, ja me olemme kelvottomat välikappaleet.

. Ja ei muuta tällä kertaa, vaan sanon hyvästi siinä uskossa, että jos Jumala on sen hyväksi niin nähnyt, että emme toisiamme enää kohtaa tämän maan päällä, niin kuitenkin sen uskon, ehkä heikolta tuntuu, että

kerran yhteen tulemme siinä eroittamattomassa yhteydessä, jossa yhteen ääneen sanomme: amen, hallelujaa, ijankaikkisesti; sillä syntimme ovat anteeksi annetut ja verinen risti on velkakirjan päälle vedetty pitkänä-perjantaina. Ole vapaa sinä puhtaaksi pesty lauma Suomenkin maalla, joka olet seuraamassa sinun Kuningastasi läpi tämän turmeluksen kaupungin. Ole kirkas sinä veripunainen lippu kaikessa maassa ja vahvista morsiamesi odottamaan sitä ijankaikkista hääpäivää, joka pian valkenee, sillä silloin ei enää aika tule pitkäksi, eikä puutu iloa, vaan kaikki ovat niinkuin Jumalan enkelit. O sitä Jumalan rikkauden, viisauden ja tunnon syvyyttä! Kuinka tutkimattomat ovat hänen tuomionsa ja käsittämättömät hänen tiensä! sillä meidän työmme on kaikki rajoitusten sisällä ja sentähden me tarvitsemme toisiamme tässä kalliissa Herran työssä, jos pitää meidän kristillisyyden menestyvän. Rukoilkaa minun ja perheeni edestä, että onnellisesti kostuisimme perille. Sanon sydämen rakkaita terveisä kaikille saarnaajille ja kristityille. On merkkinnyt

Viktor Björkman.

Gellivaara, se 19. päivä kesäkuuta 1936.

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä, Anders Holm, ynnä rakkaan vaimosi ja lastesi kanssa. Jumalan ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja elämän ehtooseen asti! Amen.

Kiitän kirjan edestä, jonka sain vastaanottaa sinulta, rakas veli, josta näkyy, että terveenä olette kaikki saarnaajat ja saarnamatkoilla olette olleet tämänkin kevään kuluessa, josta Jumalalle ainoalle olkoon kiitos, että Hän antaa terveyttä ja voimaa vielä kaikille uskollisille palvelijoille tekemään sitä raskasta ja kallista Herran työtä. Sillä se näkyy, että vielä on etsikon aika Herralta joka paikassa, jossa saarnataan puhdas Jumalan sana, niin mainitut merkit seuraavat niitä, jotka uskovat, ja ilon ja riemun äänet kuuluvat vanhurskasten majoissa.

Näkyy sinun kirjastasi, että siellä on saatavana raamatuita ja Laestadiuksen postilloita, joka on kallis, sillä monet täälläkin ovat kysyneet niitä, vaan ei ole ollut saatavana. Minä kävin Pietiläisen tykönä, että hän ottaa tietoja, kuinka monet niitä tarvitsee, ja hän kirjoittaa sinulle jälkiin asiasta. Minulla on kovin kiire. Tulin kotia saarnamatkalta ennemmin päivänä ja lähden taas Johannekseksi. Niin myös se Amerikan matka,

se huolestuttaa minua paljon kirjoittamaan sekä Amerikkaan että Stockholmiin, koska on niin ankara saada viserinkin.

Ja ei nyt muuta, vaan siinä uskossa olemme, että syntimme ovat anteeksi annetut Herramme Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä. Kyllä monesti tulee kysymys, kostunko minä perille, sillä monenlaiset ovat koettelemukset, ja asia painaa paljon, vaan Herra on meidän kanssamme Hänen lupauksensa jälkeen. Hyvästi nyt, veljeni rakas, siinä uskossa, että kerta yhteen tulemme, jossa emme enää tarvitse erkaantua koskaan, ja kaikki kiusaukset ja murheet lakkaavat. Rukoilkaa edestäni! Pyytää veljenne Herrassa

Viktor Björkman.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa elokuun 9. päivänä 1936.

Rakkaille veljille ja sisarille siellä kaukaisella Amerikan maalla, jotka hengittävät yhtä armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä.

Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä tervehdimme teitä ja annamme tietää, että terveenä olemme ruumiin puolesta kaikki elossa ovat Lapinmaan saarnaajat, josta Jumalalle ainoalle olkoon kiitos ja kunnia! Kiitämme kirjain edestä, joita on tullut Amerikasta tämänkin viime talven kuluessa Björkman'in osoitteella, joista kaikista näkyy, että Amerikan kristityt ovat sydäimestä odottamassa Lapinmaan saarnaajia sinne niinkuin seurakunta on lupauksen antanut viime joulukokouksen kirjassa. Kyllä totisesti täälläkin on paljon työtä Herran viinimäessä, ja uskollisia työntekijöitä on vähän, sillä Herra on kutsunut lepäämään niitä uskollisia työntekijöitä, jotka ovat monta kymmentä vuotta sotineet Hengen miekalla ja Herran Sebaotin voimalla, että se piskuinen lauma on koossa pysynyt Euroopan ja Amerikan maalla, joka on syntynyt Herran Jesuksen veristen vaivain kautta. Sillä monenkaltaisten koettelemusten läpi on tämä kristillisyyys tähän siunattuun hetkeen asti tullut, vaan siinä ei ole ihmisen omat voimat riittäneet, sillä Herra on sotinut laumansa puolesta ja kulkee vieläkin laumansa edellä vereen kastetuissa vaatteissa ja lyöpi laumansa viholliset suunsa miekalla. Kyllä suruton maailma ja hengellinen vääryys olisi aikaa tämän kristillisyyden maahan polkenut, vaan Herralla on Hänen valittunsa, joita Hän kokoaa pimeästä maailmasta, sillä veljesten luku pitää täyttymän, vaikka kuinka hirmuiselta näyttäisi tämä viimeinen aika, niinkuin Jesus sanoo, että meri ja aallot pitää pau-

naaman ja kansalla pitää ahdistus oleman pelvon ja odottamisen tähden niitä, kuin maan piirin päällä tapahtuman pitää.

Ja saamme tämän kautta ilmoittaa teille, rakkaat ystävät Amerikan maalla, että seurakunta yksimielisesti saarnaajain kanssa on päättänyt lähettää täyttämään teidän pyyntöänne meidän ja teidän uskolliset työntekijät Viktor Björkman'in ja Johan Petter Stöckel'in. Heidän viipymistä siellä emme voi määrätä; se jääpi heidän oman ja Amerikan kristittyin koeteltavaksi. Vain sen toivomme, että ei ylön paljon tulisi rasitusta heidän päälleen, että sielun ja ruumiin voimat loppuisivat, jota tarvitaan tässä kristillisyydessä, että terveinä pääsisivät takaisin perheittensä ja ystäviensä tykö. Ja toivotamme heille sen korkeimman suojelusta matkalla ja siunausta sanallensa, että autuutta kaipaavaisilla sieluilla olisi turva ja suoja sen seurakunnan helmassa, johon syntyneet olemme, jossa saarnataan parannusta ja syntein anteeksi antamista Herran Jesuksen käskystä, jota eivät kaikki heränneet ole kestäneet kuulla aikakaudessamme, sillä Kristuksen ijäs ja hallituksen muoto on heille tullut sopimattomaksi.

Vain ne, joille autuuden korkea asia on tullut sydämen asiaksi, ne ovat kiittäneet Jumalaa, rakasta taivaallista Isää, Hänen armonsa edestä, jota Hän on osoittanut ainoan Poikansa kautta meitä suuria syntisiä vastaan. Vieläpä evankeliumin saarnan kautta on se veripunainen lippu korotettu, että kaikki pienimmätkin ristinkantajat ovat uskon avatuilla silmillä katselleet ja jaksaneet seurata läpi tämän mustan ja pimeän maailman, joista niin suuri paljous on jo päässyt lepäämään matkan vaivoista.

Ja ei nyt muuta, rakkaat ystävät siellä kaukaisella Amerikan maalla, vaan jääkää nyt hyvästi Jumalan ja Hänen armonsa sanan haltuun siihen asti, kun yhteen tulemme Jumalan paratiisissa. Ja uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja veressä; sen muistakaa vielä kuoleman virran rannalla ennenkuin silmät painuvat kiinni viimeiseen uneen!

Mutta rauhan Jumala, joka on kuolleista jälleen tuottanut sen suuren lammasten Paimenen ijankaikkisen testamentin veren kautta, meidän Herran Jesuksen, saattakoon teidät kaikessa hyvässä työssä toimelliseksi tekemään Hänen tahtonsa ja tehkөөn teissä, mitä Hänen edessänsä otollinen on, Jesuksen Kristuksen kautta, jolle olkoon kunnia ijankaikkisesta ijankaikkiseen!

Rukoilkaa meidänkin edestämme, että onnellisesti kostuisimme rauhan naminaan. Tätä pyytävät seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Stålnacke, Aug. Isaksson, Frans Björkman, L. L. Karlsson, William Eriksson, K. M. Isaksson, Gun-

nar Jönsson, K. R. Erlandsson, K. J. Niemi, Petter Sitsi, F. O. Eriksson, Johan Henrik Olsson, Johan Mäntyvaara, Johan Karlsson y.m.

Calumet, Mich. syysk. 2. päivä 1936.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille Sionin muurin vartijoille siellä kaukaisella Ruotsin Lapin maalla: Isak Stältnacke, August Isaksson, Johan Jönsson, Frans Björkman, William Eriksson, Johan Henrik Olsson, K. R. Erlandsson, Gunnar Jönsson, Petter Sitsi, Johan Karlsson y.m. saarnaajat, rakkaitten vaimoinne ja lastenne kanssa, niin myös kaikki totuuden apulaiset ja palvelevaiset vaimot koko Herran lauman kanssa. Jumalan armo olkoon teidän kanssanne elämänne ehtooseen asti! Amen.

Onnen, rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tulemme tervehtimään teitä näillä harvoilla radeilla näistä yhteisistä kokouksista, joissa koolla olemme olleet Ruotsin Lapinmaan lähetyssaarnaajain, rakkaiden veljemme Viktor Björkman'in ja Johan Petter Stöckel'in kanssa, jotka ovat tänne onnellisesti saapuneet. Olemme ilolla ja sydämen rakkaudella heidät vastaan ottaneet, josta kiitämme koko esikoisten seurakuntaa niiden kalliiden lahjain edestä, että olette lähettäneet meille uskolliset Sionin muurin vartijat tänne kaukaiselle Amerikan maalle, Viktor Björkmanin ja Johan Petter Stöckel'in. He ovat onnellisesti ja terveenä saapuneet tänne Amerikan maalle elokuun 25 päivä ja heitä ovat Atlantin rannalla vastaan ottamassa olleet meidän rakkaat veljet Wm. Koppa ja Matti Kinnunen, ja ovat heidät onnellisesti ja terveenä tuoneet tänne Kuparisaarelle elok. 28 päivä. Ja täällä on suuri paljous kristityitä ja saarnaajia koolla monista valtioista ja paikkakunnista läpi tätä Amerikan laveata maata, niin paljon, että rukoushuone ei ole tahtonut vetää, alkaen Atlantin meren rannalta ja niin aina Tynen meren rannasta asti.

Rakkaalla sydämellä kiitämme rakkaiden terveisten edestä, joita olemme teiltä lähetyssaarnaajain kautta saaneet ja tahtoisimme aivan kaulasta pitäen kiittää lähetyssaarnaajain vaimoja, Olivia Björkmania ja Susanna Stöckeliä heidän rakkaiden lastensa kanssa, että vaimot ovat rakkaat miehensä ja lapset rakkaat isänsä kalliiseen Herran työhön uhranneet tänne Amerikan maalle, joka on kallis Herran edessä, jota suurta uhraavaisuutta emme voi teille, rakkaat ystävät, koskaan palkita. Uskomme, että kyllä Jumala, meidän rakas taivaallinen Isä, sen teille palkitsee jo täällä ajassa ajallisella hyvyydellensä ja hyvän omantunnon rau-

halla ja sitten tämän lyhyen elämän perästä kirkaalla kunnian kruunulla.

Kokouksia täällä on pidetty, ja Jumalan sana saarnattuna on vaikuttanut murheen synnistä ja syntein anteeksi saamisen saarna ilon autuudesta, että ilon ja kiitoksen äänet ovat kuuluneet kokouspaikassa. On myös yksimielisesti tutkittu ja koeteltu kristillisyytemme kalliita ja korkeita asioita, niin myös lähetyssaarnaajain kuluista, joka asia on niin koeteltu, että olisi tarpeellinen lähetyksen käydä länsi- eli Tyynen meren rannalla, jos terveys y.m. sen myöten antavat, Amerikan saarnaajain seuraamina. On aikomus lähteä tästä Sparta'an sunnuntaiksi 5 päivä, ja siitä seuraavan viikon puolivälin aikoina Gackle'en, ja sieltä aina Tyynen meren rannalle. Koetamme parhautemme, että lähetyssaarnaajat eivät tulisi ylöns paljon rasitetuiksi.

Emme tiedä nyt muuta tällä kerralla; siinä uskossa olemme, että synnit ovat kaikki anteeksi annetut Herramme Jesuksen pyhän nimen ja kalliin sovintoveren voiman kautta ijankaikkisesti teille ja meille. Kyllä pian yhteen tuleme uuden ilman kirkaudessa kaikkein valittuin ja vanhinten kanssa, jossa yhteen ääneen sanomme Amen, Hallelujaa, ijankaikkisesti. Siellä ei enää matkan vaivat muistu mieleen niinkuin useasti täällä, jossa huokaamme ja rasitetut olemme, odottaen pois pääsemisen hetkeä.

Sydämen rakkaita terveisiä sanomme täältä kokoon tulleelta Herran laumalta, ynnä saarnaajain kanssa, teille yllä nimitetyille saarnaajille perheittenne kanssa, ja sille Herran laumalle, joka ympärillänne on. Runkoilkaa meidänkin edestämme, että onnellisesti kostuisimme Isänmaan rantaan. Tätä pyytää seurakunnan kanssa ja puolesta:

Wm. Koppana, Johan Huumola, Matti Kinnunen, Viktor Björkman, Johan Stöckel, Johan Puuri, Axel Uuskoski, Alex Ritola, Caleb Eriksson, Arthur Niska, Leo Lobbstaël, Sam. Juvonen, Hjalmar Wanttaja, Dr. J. W. Stanley, Johan Muonio, Oscar Nylund,
Leonard Hansson.

Sparta, Minnesota, se 6/9 1936.

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä, Ville Nieminen, ynnä rakkaan perheesi kanssa. Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä tervehdän teitä täältä

kaukaiselta Amerikan maalta ja annan tietää, että terveenä olemme ruumiin terveyden puolesta, josta Jumalalle olkoon kiitos ja kunnia; jota myös, suurta armolahjaa, toivotan teille, Suomenmaan saarnaajille.

Kyllä olemme kaukana toisistamme ruumiin puolesta eroitettuina, vaan Hengessä olemme yksi. Onnellisesti on Jumala meidät tähän asti kuljettanut, yli meidän ymmärryksemme, sekä maalla että merellä, ja toivomme on, että kaikki asiat menevät hyvin.

Paljon on ihmisiä kokoon tullut tähänkin paikkaan, ja Jumalan sanalla on sija ihmisten sydämessä, joka on kallis, ehkä olemmekin heikot sanan palvelijat.

Minä lähetän teille Amerikan kristittyjen kirjan, että saatte nähdä meidän matkastamme, sillä se tuntuu jatkuvan aina Tyynen meren rantaan asti. Vaan mieli ja ajatus on aina Euroopan maalla niitten ystäväin tykönä, jotka ovat sinne jääneet, sen toivomuksen kanssa, että terveenä ja onnellisesti pääsisimme takaisin. Ja sen uskon, että te muistatte meitä teidän rukouksissanne Kaikkivaltiaan tykö, että Hän armonsa voimalla olisi meidän kanssamme.

Sano minun sydämelliset terveiseni Suomenmaan kristityille, joita olet näkemässä, niin myös saarnaajille; Holmille perheensä kanssa, Lahden saarnaajille, Turun ja Helsingin, Viipurin ja Lappeenrannan saarnaajille, ynnä kaikille muille. Rukoilkaa, rakkaat ystävät, meidänkin edestämme, että onnellisesti kostuisimme rauhan naminaan. Siinä uskossa olemme, että kyllä pian yhteen tulemme, jossa emme enää koskaan tarvitse erkaantua, vaan yhteen ääneen sanomme: Amen, Hallelujaa! ijankaikkisesti. Sillä syntimme ovat anteeksi annetut Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, joka on vaellussauva siihen taivaalliseen kotiin.

Täältä tervehtivät suuri kristittyjen lauma ynnä saarnaajat teitä, niin myös minun kumppanini Juntti, rakkaudella. Jääkää nyt hyvästi Jumalan ja Hänen armonsa sanan haltuun! Veljenne uskossa

Viktor Björkman.

Osoite on: William Koppana, 900 Elevation, Hancock, Michigan, U.S.A.

Imatralla 9. päivänä syyskuuta 1936.

Rakkaat vanhimmat ja uskolliset Sionin muurin vartijat Viktor Björkman ja Johannes Stöckel! Jumalan armo ja rauha levätköön henkenne päällä nyt ja aina tämän vaivaloisen matkan loppuun asti! Amen.

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tervehtelemme teitä ja tietää annamme, että terveenä olemme kaikki saarnaajat meidän perheitemme kanssa ja kokouksia olemme pitäneet jälkeen juhannuskokouksen Helsingissä, Turussa, Porissa, Tyrväällä, Lahdessa, Lappeenrannassa, Viipurissa ja nyt tässä Imatralla. Kaikissa kokouksissa on ollut paljon saarnaajia ja kristityitä. Jumalan sana on vaikuttanut voimallisesti: kristityt ovat ahkeroineet parannusta tehdä pienistäkin synnin vioista, ja armon ja autuuden tunteminen on sielun täyttänyt, joka on hauska kuulla, että armonlinnut laulavat kiitosta luojallensa kalliin puun oksilla kristillisyytemme vanhinten hautain päällä, ja uskottomasta maailmasta on tullut oven Herran Jesuksen kautta oikeaan seurakuntaan. Mutta kyllä sen näemme, kuinka vihollinen koettaa kylvää rikkaruohon siementä Herran peltoon näinä Ihmisen Pojan tulemisen päivinä, ja se näyttää olevan vihollisen tarkoitus, että maailman kunnian ja väärän luvallisuuden kautta sekä hengellisen vääryyden kautta hajoittaa ja särkeä viinamäen aita, että nämä kauniit riettaat pääsisivät tallemaan Sionin vuorelle. Ja sentähden pyydämme ja rukoilemme teitä, rakkaat veljet ja vanhimmat, että pitäkää huolta Suomen kristillisyydestä eteenkinpäin niinkuin tähänkin asti, että mekin teidän kanssanne kotia kostuisimme, ja rukoilkaa meidän saarnaajainkin edestä, että me pahasta varjeltuina pysyisimme ja uskon säilyttäisimme hyvässä omassatunnossa ja tämän siunatun lauman voitoksi saattaisimme työtä tehdä sen pienen lahjan kanssa, jonka Herralta saaneet olemme, että Jumalan pelko puhtaana säilyisi vanhinten hautain päällä.

Ja sanokaa meidän rakkaat terveiset Amerikan saarnaajille ja sille Herran laumalle siellä kaukaisella maalla! Antakoon Israelin Jumala siunauksensa työllensä, jota olette tekemässä. Kyllä ovat Suomen saarnaajat suuren kristittyin lauman kanssa rukoilleet, että Jumala teitä vahvistaisi ruumiin ja sielun puolesta raskaassa ja edesvastuullisessa työssä ja terveenä takaisin johdattakoon! Olkaa nyt, rakkaat opettajat ja Jumalan temppelein rakentajat, rakkaudella tervehditty meidän vaimoimme ja lastemme ja kokoontuneen Herran lauman kanssa! Ja sanomme hyvästi näillä sanoilla, että synnit on meille ja teille anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, ja siinä uskossa olemme, että pian tulevat tapetun Karitsan häät, jossa kaikki yhteen tulemme ja saamme tervehdellä ystäviämme uuden ilman kirkkaudessa, jossa ei enää sydän huokaa eikä aurinko mene pilven taa.

Ilmoitamme, että saarnaajat kokoontuvat Mikkelin aikana Padasjoelle, josta sitten kirjoitamme Ruotsin Lappiin ja siinä toivossa olemme, että

me saisimme vanhimmat tänne Suomenmaalle ensi kesän aikana. Tätä pyytää ja toivoo:

Ville Nieminen, Joel Ahonen, J. Karhu, K. Luoma, K. Immonen, A. Raunila, A. Tolvanen.

Padasjoki 27. 9.1936.

Rakkaille vanhimille ja uskollisille Sionin muurin vartijoille Viktor Björkman ja Johan Petter Stöckel. Jumalan armo ja rauha ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän hekenne kanssa nyt ja aina tämän vaivaloisen matkan loppuun asti!

Tällä onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme teitä sinne kaukaiseen maahan ja ilmoitan, että terveenä olen perheeni kanssa ja kaikki saarnaajat täällä Suomen maalla, josta kiitos olkoon Jumalalle! ja jota samaa Jumalan armolahjaa toivotamme teille, rakkaat opettajat ja Jumalan temppelin rakentajat, että te terveenä takaisin pääsisitte yli maitten ja merien, sillä kymmenien tuhansien ystävien sydän kaipaa teitä täälläkin Suomen maalla. Ja ilmoitan myös, että olemme saaneet teidän kirjeenne juuri sydämellisellä ilolla vastaanottaa. Tuntui niin suurenmoiselta, että muistitte meitä. Kyllä ovat Jumalan valitut hajalla asuvaisena ja kauaksi erotettuna toisistansa ruumiin puolesta tämän katoovan maan päällä, mutta hengessä olemme yhdessä Sionin pyhällä vuorella ja sitä autuaallista aikaa olemme odottamassa, ettei tarvitse ijankaikkisesti erota toisistamme, vaan saamme viettää loppumatonta kokousta toisella puolen kuoleman sillattoman virran, jossa ei enää sydän huokaa, niinkuin usein täällä ahtaassa savimajassa, jossa on niin monta vaaraa ja vahingollista tienhaaraa. Mutta siinä uskossa olemme, että tämän esikoisten seurakunnan helmassa suojellaan kaikki pienemmätkin ristinkantajat, joissa löytyy alennusta ja kuuliaisuutta sille opille, joka on saarnattu kristillisyytemme vanhimilta jo yli yhdeksänkymmentä vuotta ja vielä saarnataan, vaikka ensimmäiset vanhimmat ovat jo lepäämässä heidän päivätyöstänsä. Ja niillä lupauksilla olemme mekin matkaa tekemässä, että niitä neuvoja uskossa seurata kuolemaan asti, että saamme kerran teidän ja kaikkein valittuin kanssa ijankaikkista juhlaa viettää.

Eikä nyt muuta täällä kertaa, vaan sanon sydämen rakkaat terveiset teille, rakkaat vanhimmat, minun perheeni ja kyläni kristityt ja saarnaajat. Helsingin saarnaajat ja kristityt käskivät sanoa sydämen rak-

kaat terveiset, niin myös Lahden saarnaajat ja kristityt. Ja sanomme hyvästi näillä sanoilla, että meidän ja teidän synnit on anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä. Sanokaa meidän rakkaat terveiset Amerikan saarnaajille ja kristityille, ja kiitämme heitä terveisten edestä ja toivotamme teille Amerikan veljet ja sisaret onnea ja menestystä matkalla Isänmaalle, vaikka paljoin suhteen olemme kasvoista tuntemattomat, mutta yhden kultaisen langan kautta olemme yhdistettyinä yhdessä mielessä ja yhteen henkeen juotettuna. Ja rukoilkaa, rakkaat opettajat ja ystävät, meidänkin edestämme, että Jumala meitä kaikesta pahasta varjelisi ja onnellisesti johdattaisi ijankaikkiseen rauhan rantaan. Tätä pyytää vähin veljenne

Ville Nieminen perheeni kanssa.

Sitten kirjoitamme enempi, kun saarnaajat tulevat kokoon.

Gellivaara se 1/10 1936.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja paljon painavassa työssä Viktor Björkman ja Johan Stöckel.

Tervehdän teitä, aina muistossa olevat rakkaat veljet siellä kaukaisella Amerikan maalla, Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä ja toivotan sen kaikkein korkeimman siunausta, voimaa ja ymmärrystä siinä raskaassa Herran työssä, jota olette tekemässä, vaikka omissa tuntemisissä tunnemme itsemme kelvottomiksi siinä suuressa Herran työssä, vaan uskomme kuitenkin, että se suuri Luoja ja Lunastaja tukee ja vahvistaa omiansa ja myös antaa viisautta ja voimaa ylitsevoittamaan kaikkea vihollisen kavaluutta, jolla se koettaa vastustaa Jumalan työtä näinä viimeisinä maailman lopun päivinä. Sentähden olkaa hyvässä turvassa! Jumala on omainsa kanssa, sotii ja voittaa ja lyöpi suunsa kaksiteräisellä miekalla laumansa viholliset. Suuri on kristittyin lauma täällä, jotka rukoilevat teidän edestänne, että te saisitte olla terveenä, ja että kaikki asiat parhain päin kääntyisi. Niinkuin me täällä sen sydäimestä uskomme, että ei ole teidän käyntinne siellä turha Herrassa, vaan että Hän saapi voiton, joka onkin velvollinen saamaan kiitoksen ja ylistyksen siitä suuresta Jumalan armosta meitä kohtaan, josta tunnemme useasti itsemme olevan niin suuressa kiitollisuuden velassa Jumalalle ja Jumalan ihmisille, kaikesta siitä, mitä meitä kohtaan tehty ja tapahtunut on, nimittäin, että

me suuresta Jumalan armosta olemme käsittäneet elävän kristillisyyden ja että me siinä olemme pysyneet ensi päivästä, kun astuimme jalkamme autuuden tielle; vaan emme kuitenkaan omalla voimalla, vaan kristittyin ja saarnaajain ahkeran työn ja syntein anteeksi saamisen armosta on ollut uskominen tähän päivään asti.

Jääkää hyvästi tällä kertaa Jumalan armon ja rauhan haltuun annettuna siinä uskossa, että vähän ajan päästä saamme toisiamme tervehdellä, jos emme täällä maailmassa, niin kuitenkin toisella puolella sillattoman virran, jossa emme tarvitse erota niinkuin täällä. Sano minun sydämen rakkaita terveisiä Amerikan saarnaajille: V. Koppana, J. Huumola, A. Ritolta, Caleb Eriksson, A. Niska, J. Puuri, A. Uuskoski, Matti Kinnunen, L. Lobbestael, S. Juvonen, Hj. Vanttaja, Dr. V. J. Stanley, J. Muonio y.m. saarnaajat vaimoinsa ja lastensa kanssa, ja koko Herran laumalle siellä Amerikan maalla. Sydämen rakkaita terveisiä Sandra Simontaipaleelle lastensa kanssa!

Me matkustamme Luleträsk Luoktaan Mikonsunnuntaiksi ja sieltä Tjignaluoktaan. Sydämelliset terveiset Petter Sitsiltä, Erik Kuoljokilta, P. Pitsalta, Nutilta sekä kaikilta kristityiltä! Ensin ja viimein olet sinä ja StÖckel tervehditty minulta ja meiltä kaikilta. Me olemme kaikki terveinä, ja kaikki menee tasaista kulkuaan. Merkitsee vähin veljenne Herrassa

Frans Björkman.

Svappavaara se 3/10 —36.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä V. Björkman ja J. P. Stöckel, joita minä aina rakkaudella muistan, siellä kaukaisella Amerikan maalla. Jumalan armo, rauha ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon kanssanne elämän ehtoosen asti!

Tällä onnen, rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tulen tyköne jollakin ratilla ja annan tietää, että terveenä olemme ruumiin ja sielun puolesta yliottain kaikki saarnaajat ja kristityt, josta Jumalalle, rakkaalle Isälle kiitos! Ensinnä kiitän teitä, veljet rakkaat ynnä Amerikan saarnaajain ja kristittyin kanssa, sen rakkaan, kalliin ja sydäntä liikuttavan lähetyspreivin edestä, josta näemme, kuinka olette teidän reisinne järjestäneet. Antakoon nyt se suuri Luoja ja ylimmäinen paimen Herra Jesus onnea ja siunausta teidän matkallenne! Sitä toivotan minä ja ru-

koilen monen satain ja tuhanten kristittyin kanssa täälläkin Euroopan maalla, ja uskomme, että Hän tekee sen, mikä Hänen edessänsä otollinen on. Ei meillä kuitenkaan muuta tarkoitusta ole, vain että se siunattu kristillisyyden menestyisi, josta niin suuri paljous on jo kostunut ijankaikkisuuden ihanalle rannalle, ja että mekin ynnä kaikkein valittuin kanssa saisimme yhden autuaallisen kuoleman.

Ja ei nyt muuta, vaan olkaa tervehdityt minulta, minun rakkaat ja uskolliset työkumppanit, rakkaan vaimoni Gretan ja koko perheeni kanssa. Sanokaa minun rakkaat terveiset saarnaajille: Wm. Koppanalle, Huumolalle, Matti Kinnuselle, J. Puurille, Axel Uuskoskelle, Ritolalle, Caleb Erikssonille, Arthur Niskalle, Leolle, Sam. Juvoselle, Vanttajalle, Dr. Stanleyille, Muoniolle, Oskar Nylundille ja Leonard Hanssonille, kaikille rakkaitten vaimoinne ja lastenne kanssa. Ja kaikki Amerikan rakkaat veljet, totuuden apulaiset ja palvelevaiset vaimot, jotka hengitätte armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa, olkaa tervehdityt minulta juuri sydämen rakkaudella! Olen ollut tilaisuudessa näkemään paljon kristityitä sitten jälkeen, kun erkanimme. Kaikki sanovat paljon terveisiä, erityisesti muistavat meidän rakkaita lähetysmiehiä.

Sanon hyvästini nyt siinä uskossa, kyllä yhteen tulemme, jos ei täällä, niin kirkkaassa ilmassa Hyvän Paimenen asumakaupungissa, sillä syntimme on anteeksi annettu Herramme Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä. Sen uskokaa, veljet rakkaat ja sisaret, vielä silloinkin, kun silmämme painuvat viimeiseen uneen! Rukoilkaa minun ja perheeni edestä! Vähin veljenne

Isak I:son Stålnacke.

Padasjoella lokakuun 7 p:nä 1936.

Rakkaat vanhimmat ja saarnaajat Ruotsin Lapinmaalla: Viktor Björkman, Isak Stålnacke, Johan Stöckel, August Isaksson, Frans Björkman, Johan Henrik Olsson, Johan Mäntyvaara, Viljam Eriksson, Petter Sitsi ynnä muut saarnaajat heidän rakkaitten vaimoinensa ja lastensa sekä totuuden apulaisten ja palvelevaisten vaimoin kanssa ynnä koko se siunattu Herran lauma teidän ympärillänne, jotka yksi ovat teidän ja meidän kanssamme ja hengittävät yhtä armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä! Armo ja rauha Jumalalta, taivaalliselta Isältä ja Herralta Jeesukselta Kristukselta lisääntyköön teille

joka päivä tämän vaivalloisen korven matkan ja sodan ja kilvoituksen loppuun asti! Amen.

Tällä onnentoivotuksella tervehdimme teitä kaikki saarnaajat ja kristityt, jotka olemme tulleet kokoon tänne Padasjoelle tutkimaan ja koettelemaan Jumalan sanan ja Pyhän Hengen valkeudessa kristillisyytemme korkeita ja painavia asioita. Kiitämme sydämellisesti niistä kalliista kirjeistä, joita olemme saaneet, nimittäin Björkmanilta ja Stöckeliltä Amerikasta sekä kirjeet Ruotsin Lapista Amerikkaan ja Amerikasta Ruotsin Lappiin, joista näemme, että rakkaat vanhimmat ovat runsaan Jumalan siunauksen kanssa tekemässä kallista Herran työtä Amerikan maalla, josta olkoon Jumalalle kiitos!

Paljon on kristityitä täällä koolla, ja Jumala on siunannut kokouksiamme yli meidän ymmärryksemme. Jumalan sana on vaikuttanut niinkuin ennenkin, ja sydämet ovat olleet armolle avoimet ja paljon on syntiä armon mereen hukutettu, ja näkyväisenä merkinä Jumalan sanan voimasta on runsaasti vuotanut katuvaisten kyyneleet sekä kuuluneet ilon ja kiitoksen äänet, joka on ihana nähdä ja kuulla tänä pahana ja vaarallisena aikana, jolloin kaikenlainen jumalattomuus kuohuu yli äyräitensä epäuskoisessa maailmassa, jossa niin monenlainen lihallinen ja hengellinen vääryys paisuu yli kaikkein rajojen, niin että jos se mahdollista olisi, niin valitutkin eksytettäisiin, mutta Jumalan kaupunki on kuitenkin ihana virtoinensa, jossa on vieläkin turvan ja suojan paikka kaikille hätääntyneille sieluille näinä Ihmisen Pojan tulemisen päivänä, josta emme saata kiittää Jumalaa niinkuin tulisi.

Saarnaajat" ovat terveinä ja lähtevät syyslähetyksmatkoille niinkuin ennenkin, ja on näkösällä, että työtä on paljon Suomenkin maalla ja työntekijöitä on vähän; ja niinkuin olemme tähän työhön siunattua apua saaneet Ruotsin Lapista monen kymmenen vuoden ajalla, ja josta vieläkin kiitämme sydämen pohjasta, niin vieläkin on kaikkein Suomen saarnaajain ja kristittyjen yhteinen ja yksimielinen pyyntö, että saada saarnaajia Ruotsin Lapista ensi vuoden aikana, jonka pyynnön vielä suullisesti tuovat Gellivaaran joulukokouksiin seurakunnan lähettäminä veljet V. Nieminen ja J. Ahonen.

Sanomme hyvästi siinä uskossa, että synnit on anteeksi annettu teille ja meille Herran Jesuksen pyhässä nimessä ja siinä siunatussa sovinto-veressä, joka on vuotanut uhriverenä taivaallisen Vanhimman avatuista haavoista katuvaisten syntisten edestä, ja sanomme sydämen rakkaita terveisiä kaikille vanhimmille ja saarnaajille heidän rakkaitten vaimoinsa ja lastensa kanssa ja koko sille kalliille Herran laumalle Ruotsin Lapinmaalla sen autuaallisen vakuutuksen kanssa, että pian yhteen tulemme

tapetun Karitsan häissä, jossa saamme äänemme yhdistää koko maasta ostetun valittuin lauman kanssa ijankaikkiseen kiitosvirteen Jumalalle ja tapetulle Karitsalle ja sanoa: amen, hallelujaa! Pyydämme rukoilemaan puolestamme!

Tätä merkitsevät seurakunnan kanssa ja puolesta:

Juho Hirvonen, Joonas Rustholkarhu, K. Luoma, S. Vesterinen, Anders Holm, Ville Nieminen, H. Seppänen, V. Kauppinen, Joel Ahonen, K. Nurminen, Heikki Ikonen, A. Vainikka, Oskari Walkama, Jaakko Kärki, R. Salminen, A. Ihalainen, E. Nousiainen, J. Karisto, E. Maapalo, J. Simolin, S. Salminen, K. Koivu, H. Nieminen, A. Tolvanen, A. Raunila, H. Immonen, August Ahonen.

Hancock Michigan 1. p. marraskuuta 1936.

Tykö rakkaat ja kalliit vanhemmat ja uskolliset Herran palvelijat ja Sionin muurin vartijat Viktor Björkman ja John Stöckel.

Jumalan armon, rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tervehdän teitä ja onnen toivotuksella sielun ja ruumiin puolesta. Tuli niin sydämellinen halu tervehtää teitä jollakin radilla, vaikka tuntuu, että se ei sopiskaan, — mutta se sydämellinen kaipaus, joka jäi teidän perään, ne se väkistenkin panee kirjoittamaan. Ei ole enää toivoa nähdä niitä rakkaita kasvoja tällä kerralla, mutta toivon ja rukoilen (ehkä olen niin huono rukoilija), että Jumala niin asiat johtaisi, että taas jonkun ajan kuluttua saisi nähdä vielä luonnonkin silmillä. Ja se heikko uskon kipinä on kuitenkin vielä olemassa, että jos se niin kävisi, että ei enää näkisi näitten maitten päällä, niin kerran kohtaamme sen laskemattoman auringon alla. Sitten alkaa se ihana seura, jolla ei loppua ole, eikä tarvitse sitten enää sanoa hyvästiä eikä vuodattaa murheen, kaipauksen ja eroikävän kyyneleitä. Mutta taas toisinaan (ja usein) lankeaa niin rasfaat epäilykset, että väkisten senkin heikon uskon tahtoo ryöstää, että voiko se mahdollista olla, että minäkin ijankaikkisen onnen ja autuuden perin, kun katson sydäntäni, kuinka paha ja läpituromeltu se on, ja kuinka vaikea se on voittaa oman pahan sydämen taipumuksia ja alas painaa. Kuitenkin olisi se halu ja vielä heikko rukoukseni Jumalan tykö, että saataisin kaikissa suorana seisoa, Jumalan ja ihmisten edessä, vielä missä vialliseksikin joudun, että olisi sitten vilpitön ja hurskas tarkoitus; niin uskon, että ystävät ottavat vaaria ja eivät jätä minuakaan tielle, ehkä

kuinka puuttuvainen ja kelvoton olen. Ja vielä pyydän teitä ja muita muistamaan minua heikkoa ja kelvotonta ynnä orpolasteni kanssa, että jaksaisimme niin kilvoitella, että viimein perille kostuisimme.

Ja en tiedä nyt, rakkaat vanhemmat, muuta, mutta se on toivotuksemme ja rukouksemme Jumalan tykö, että Hän, jonka asialla olette, kuljettaisi teitä terveenä ja onnellisesti rakkaitten omaistenne ja ystäväinne tykö, jonka uskomme, että siellä suuri paljous ikävällä ja rakkauden kaipauksella odottaa. Ja myös toivomme ja rukoilemme, että Jumala myös oman maan saarnaajat y.m. terveenä ja onnellisesti takaisin johdattaa. On tuntunut vähän ikävältä, kun Hjalmar-veljellä taasen käden kanssa vastustaa, kun on jo niin monta koettelemusta ollut. Vaan uskomme ja toivomme, että Jumala, rakas taivaallinen Isämme (jonka oma on), taasen kaikki asiat parhain päin kääntää.

Ja nyt sanomme juuri sydämen pohjasta rakkaat terveiset teille, rakkaat vanhemmat, joita olemme juuri syvällä ikävän kaipauksella muistamaan jääneet. Rakkaita terveisiä myös meidän oman kylän saarnaajille Koppanalle, Kinnuselle ja Hjalmarille! Rakkauden kaipauksella olemme heitäkin takasin odottamassa ja toivomassa heiltä taas kuulla vereksiä terveisiä ja monta rakasta muistelusta. Viimeiset saimme nyt lasten kautta, jotka tuntuivat rakkailta ja mieltä ilahduttavilta. Kiitoksia paljon! Rakkaat terveiset myös Arthur Niskalle ja pojille, Samuel Juvo-selle, Arthur ja Emma Hiivalalle, Arnold Leolle Emman ja lasten kanssa y.m. saarnaajille ja kristityille! Siellä on nyt hauska aika niillä, jotka vielä ovat näkemässä ja kuulemassa teitä. Rakkaita terveisiä täältä, Riikalta Ernestin kanssa, Hilda Ruonavaaralta lasten ja vävyn kanssa, Hyväreiltä, Qvistiltä y.m., viimein minulta ja Huldalta, joka tuossa kirjoittaa toisessa päässä pöytää ja lapsilta Effie, Eino ja Johannie, jotka nyt ovat tässä, ja minun äidiltäni Walfred Edith ja toisilta lapsilta. Kaikki lapset ovat jääneet teitä suurella ikävän kaipauksella muistamaan. Siinä uskossa sanon nyt hyvästi, että synnit on anteeksi teille ja meillä Herran Jesuksen nimessä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä.

On merkinnyt vähin sisarenne Herrassa

Sandra Simonson.

Sain Teklalta rakkaan preivin. Lähetän, että saatte lukea; lapset sa-noivat teidän saaneen Brita Johannalta. Ja hyvästi nyt vielä, rakkaat vanhemmat, juuri kuin kaulasta! Kyllä ilolla ottaisimme kaulasta kiinni, jos kätemme ylettyisivät.

”
Se sama.

Sydämen rakkaita terveisiä minulta.

fff.

VANHINTEN V. BJÖRKMANIN JA J. P. STÖCKELIN LÄHETYS- MATKA AMERIKASSA 24/8 —19/11 1936.

Allemerkinneet lähtivät Michiganista elok. 19 p. kohden New Yorkia vastaanottamaan Ruotsin Lapinmaan lähetyssaarnaajia Viktor Björkmania ja John P. Stöckeliä, jotka olivat matkalla Amerikan maalle Ruotsin Lapinmaan seurakunnalta lähetettynä ja matkalle siunattuina ja myös Amerikan kristityiltä kutsuttuina. Ruotsin Amerikan linjan laiva "Drottningholm", jolla saarnaajat matkustivat, oli myöhästynyt tavallisesta ajasta kovien vastatuulten ja epäsuotuisain ilmain takia. Mutta viimein tuli tieto linjalaiivan konttorista, että laiva saapuu satamaan iltayöstä 24 päivä elokuuta. Niin lähdimme satamaan saarnaajia vastaanottamaan. Saarnaajat olivat terveinä ja iloisina, huolimatta myrskyisistä ilmoista merellä, ja vuorokauden pysähdyttyä ja levähdettyä New Yorkissa lähdimme junalla matkalle sisämaahan Chicagon kautta päämääränä Calumet, Mich. valtiossa, jossa piti ensin kokous alkaa pienemmässä ap.luth. kirkossa, joka sijaitsee Mäntykadulla.

Kokousvieraita, kristityitä, oli keräytynyt Calumetiin monista eri valtioista aina kaukaisesta lännestä Tyynen meren rannasta Oregonin ja Washingtonin valtioista, kristityitä ja saarnaajia, ja myöskin molemmista Dakotoista ja Minnesotan valtiosta ja idästä New Yorkin valtiosta, ja etelästä Pohjois-Carolinan valtiosta. Kokous alkoi Calumetissa 30 päivä elokuuta, jossa olimme kokoontuneet Jesuksen nimeen, useampia päiviä Jumalan sanan ympärille itsekukin sanankuulija, koettelemaan itseänsä sekä luetun että saarnatun sanan ympärille, jossa on se oikea koettelemapaikka. Paljon oli kansaa koolla joka päivä, niin että ei tahtonut kirkkoon mahtua. Ja Jumalan sana, saarnattuna elävällä äänellä ja molemmissa terissä, vaikutti voimallisesti sen, että katuvaisten äänet alkoivat kuulua. Ja kun murheellisille ja katuvaisille saarnattiin synnit anteeksi Jesuksen nimessä ja ulosvuotaneessa kalliissa sovintoveressä, niin ilon ja riemun äänet rupesivat kuulumaan ja armonlinnut lauloivat siinä kalliissa puussa kiitosta ja ylistystä sille suurelle Luojalle ja Lunastajalle sen armon edestä, että ovat suojan ja turvapaikan löytäneet esikoisten seurakunnan helmassa, jossa katuvaisia ja raskautettuja tuomitaan armolla ja Jumalallisella laupeudella ja päästetään synnin kuorman alta Jumalan armon raitista ilmaa hengittämään hyvässä ja puhtaassa omassatunnossa, sillä hyvä omatunto on taivas ja paha omatunto helvetti; ja sen ovat saaneet koetella ne, jotka ovat oikean Jumalallisen järjestyksen kautta kristityksi tulleet.

Kun kokous päätettiin Calumefissa, niin siirryttiin Spartaan, Minn.

monen veljen ja sisaren seuraamina, Caleb Erikssonin kotikylään. Siinä taas oltiin koossa Jumalan sanan ympärillä useampia päiviä. Kalliit olivat kristittyin kokoukset. Paljon oli katuvaaisia ja anteeksi anovaisia, ja matkaliittoja uudistettiin sen veriylijän Herran Jesuksen kanssa. Sen saarnatun sanan vaikutuksen alla ilon ja riemun äänet kuuluivat vanhurskasten majoista ja kokouspaikoista.

Spartasta jatkettiin matkaa Gackleen, Pohjois-Dakotaan, saarnaaja J. Huumolan ja J. Muonion kotikylään, jossa oltiin koolla monta päivää Gackleen kristittyin tilavassa kokoushuoneessa Jesuksen nimeen. Paljon oli kokoontunut kristityitä monista eri valtioista ja kyläkunnista, hajamielisiä ja toisin ajattelevia Jumalan sanan kuulemiseen, jossa myös tuli näkökselle selvästi, mitä Jumalan sana, elävällä äänellä saarnattuna kohti ihmisten omiatuntoja ilman ihmisten muotoja katsomatta, vaikuttaa. Se vaikuttaa surua ja murhetta, murhetta synnin yli ja iloa Jumalan armosta ja autuudesta, kun katuvaaisille saarnataan synnit anteeksi Jesuksen nimessä ja veressä viattomassa. Ja kun tuli aika, että kokous päätetään Gacklessa, niin Jamestownissa astuimme junaan, jolla matkustimme Vancouver VVashingtoniin monen veljen seuraamina ja niin Brush Prairie'ille.

Tähän asti olivat Lapinmaan lähetyssaarnaajat matkustaneet, alkaen Calumetista Michiganista, veli Arthur Niskan autossa hänen perheautolleen, joka oli uhrannut itsensä sekä autonsa Jumalan valtakunnan palveluksen työhön. Vancouveriin päästyä Brush Prairien ystävät, veljet ja sisaret, olivat ottamassa asemalla vastaan. Oli iloista ja autuaallista saada tervehdellä ystäviä, jotka olivat odottamassa meidän saapumista sinne kaukaiseen länteen.

Brush Prairien ystävät olivat vuokranneet Lähetykseuran kirkon Hockinson'issa kokousten pitoa varten. Siinä oli suuri vapaus kokoontumiseen, josta vieläkin tahdomme lausua kiitoksen kirkon johtokunnalle ja jäsenille. Siinä olimme koolla lähes viikon päivät Jesuksen nimeen Jumalan sanan ympärillä suuri paljous sanankuulijoita, niin ettei tahtonut tilavaan kirkkoon sisälle mahtua, hajamielisiä sekä toisin ajattelevia oli kokoontunut. Suomenkielellä saarnattiin ja tulkittiin englanninkielelle niinkuin edellisissäkin paikkakunnissa, joissa olimme kokousta pitäneet, sillä Brush Prairien ympäristöllä on paljon englanninkielisiä kristityitä, jotka ovat turvan ja suojan löytäneet esikoisten seurakunnan helmassa ja ovat hengittämässä Jumalan armon raitista ilmaa hyvässä omassatunnossa ynnä suomenkielisten kristittyin kanssa. Ja taas Jumala osoitti väkevän voimansa heikkoin välikappalten kautta, sen luetun ja saarnatun Jumalan sanan vaikutuksen alla, että rupesi katuvaisten äänet kuu-

lumaan, anteeksi anomisen äänet, ja kun synnit saarnattiin anteeksi katuvaissille ja anovaisille, niin ilon ja riemun äänet. Ja vieläpä ne, jotka olivat hajamieliset ja valheitten ja vääräin todistusten kautta uskotettu uskomaan pahaa oikeasta kristillisyydestä, puhuivat asioistaan, että min-käkaltäisten vääräin ja valheellisten muistelusten kautta ovat joutuneet eksytetyiksi ja pahaa uskomaan elävästä kristillisyydestä, rukoilivat syn-tinä anteeksi katuvaissella ja särjetyllä sydämellä, ja niin muodoin tulivat saatetuiksi oikeaan Isän huoneeseen, se on, oikeaan kristillisyyteen, jossa on turvan ja suojan paikka maailmankin hukkuessa. On tullut selvästi näkösälle niinkuin kirjoitettu on; sitä kaupunkia ei taideta peittää, joka vuorella on, eikä sitä kynttilää sammuteta, jonka Herra Jesus, kynttilän sytyttäjä, sytyttänyt on, vaikka kyllä sekä tyhmät että viisaat, oppineet ja oppimattomat ovat voimalla sitä yrittäneet sammuttaa ja turhaksi näyttää valheitten ja vääräin muistelujen kautta, mutta se on niinkuin kirjoitettu on: ei ole mitään salattu, joka ei ilmi tule eikä peitetty, joka ei julki ja tietäväksi tule; sen on sanonut itse totuuden suu, ja se on tosi. Näitä merkkejä on tullut näkösälle, vaikka kuinka paljon. Aikansa se saattaa väärä ihminen sydämensä salata, mutta ei aina, sillä, suu on sydämen tulkki, ja niin ollen mitä ihminen sydämessään kantaa, se suun kautta ulos tulee, joko se on hyvää tai pahaa.

No, kalliit olivat kokoukset Brush Prairie'lla. Jumalan sana vaikutti voimallisesti. No niin, taas läheni se aika, että siirtyä ja jättää Brush Prairie ja ympäristön paikkakunnat ja ystävät. Rautatien asemalle oli kokoontunut suuri ystäväin paljous viimeisiä hyvästiä sanomaan. Ikävä se oli eron hetki. Kyynelsilmin jäivät ystävät asemalle seisomaan ja matkaan lähteville Jumalan varjelusta toivottamaan. Astuimme North-ern Pacific junaan, ja niin matkustimme taas samaa tietä takaisin päin Dickinson nimiseen kaupunkiin Pohjois-Dakotassa New England'iin Axel Lindberg-veljen kotiin, jossa ilolla vastaanotettiin. Siitä jatkoimme mat-kaa eteenpäin Fruitdaliin Etelä-Dakotassa vanhan saarnaajan S. Johans-sonin kotikylään, jossa olimme koottuna Jesuksen nimeen useampia päi-viä. Suomenkielellä saarnattiin Jumalan sanaa ja tulkittiin englannin-kieleen. Siellä on paljon toisenkielisiä kristityitä. Kalliit olivat taasen kokoontulemiset, ja Jumala vahvasti saarnatun sanan seuraavain merk-kein kautta, että murheen ja ilon äänet kuuluivat, ja monet rukoilivat hajamielisyyttään anteeksi. Ja koska taas matkustamisen aika läheni, niin matkustimme taas Lake Norden'iin Etelä-Dakotaan, jossa olimme koolla useamman päivän Jumalan sanan ympärillä. Lake Nordenista jat-koimme matkaa Fredrick'iin maaseudulle, ja niin Minneapolisiin Minne-sotaan. Minneapolisista Brainerd'iin ja niin New York Mills'iin Minn., ja

sieltä Hancock'iin ja Calumefiin Mich., josta kaikesta tulisi liian pitkäksi kertoa seikkaperäisesti.

Calumef ista matkustimme Detroitiin Mich., jossa taas olimme koolla useampia päiviä monenkielisten kristittyjen keskellä Jesuksen nimeen. Kalliit olivat pyhään kokoukset, paljon hukkui syntiä Jumalan armon ja laupeuden mereen.

Detroitista jatkoimme matkaa Wilmington'iin Pohjois-Carolinaan etelän englanninkielisten seurakunnan tykö monen veljen ja sisaren seuraamana. Seurueessa oli neljä autoa. Veljet ja saarnaajat William Koppana ja Hjalmar Wanttaja Hancockista Mich., Leo Lobestael ja Samuel Juvonen Detroitista Mich., Arthur Hiivala Minneapolista Minn., Arthur Niska Superior Wis. ja tämän kirjoittaja Keweenaw Bay'sta Mich. ja Hugo Halström Munising Mich. autollaan, paitsi muita nuoria kristityitä. Suurella ilolla ja rakkaudella ottivat vieraskieliset kristityt meidät vastaan ja palvelivat ylönpalttisesti. Neljä päivää viivyimme heidän tykönsä saarnaten Jumalan sanaa, vahvistaen heitä nykyisessä totuudessa, joka on saarnattu yli yhdeksänkymmentä vuotta aikakaudestamme, ja niin jätimme vieraskieliset ystävät, veljet ja sisaret, hyvästi Herran haltuun annettuina ja Hänen armonsa sanan turviin ja matkustimme Washington'in kautta Wilmington'iin Delaware, jossa viivyimme kolme päivää Blomquistin perheen tykönsä, ja niin New York'iin, johon saavuimme onnellisesti Jumalan armon ja avun kautta yhdeksäs päivä marraskuuta.

Ilolla ja rakkaudella ovat kristityt meidät vastaanottaneet ja ylönpalttisesti palvelleet. Kalliita kokouksia olemme täällä saaneet tässä suomalaisten omistamassa Congregational kirkossa pitää, jonka seurakuntamme jäsenet olivat vuokranneet sitä varten, jossa on meillä ollut myös suuri vapaus kokoontumiseen, josta olemme kiitolliset Pastori W. A. Suomiselle sekä seurakunnan johtokunnalle. Paljon on ollut kansaa koolla, joka kallis on ja hauska nähdä, että ihmisillä on ahkeruutta rientää Jumalan sanan kuulemisen perään koettelemaan itseänsä luetun ja saarnatun Jumalan sanan alla, jossa on se oikea koettelemapaikka. Niin se kuitenkin on, että siinä se tarvitsee ihminen koetella itseään ja parantaa sen, mitä parantaa tarvitsee, sillä kyllä Jumalan sana ihmisen löytää, sillä me hyvin sen tiedämme, että tömmäisessäkin turmeluksen pesässä kuin tämäkin kaupunki, jossa on kaikki maailman turhuus ja riettaus näköksillä ja silmäin edessä, mitä jo maailmassa on, kysytään voimia, että pysyy itsensä kieltäjänä ja ristinkantajana ja niin muodoin varjeltuna kaikesta pahasta. Sunnuntaina marrask. 15 päivä oli kalliit kokoukset kirkolla Herran ehtoollisen vieton kanssa. Paljon oli kansaa koolla. Kokouksia jatkettiin aina 17 päivään.

Saarnaajat matkustivat taas kotimaata kohti 19 päivä "Drottningholm"-laivalla. Laiva lähti kello 12 edellä sanottuna päivänä. Ja nyt tahdomme kiittää Ruotsin Lapinmaan seurakuntaa, saarnaajia ja kristityitä ynnä palvelevaisten vaimoin kanssa, ja erittäin lähetyssaarnaajia Viktor Björkman'ia ja Johan P. Stöckel'ä ja lähetyssaarnaajani Viktor Björkman'in ja Johan Stöckel'in rakkaita vaimoja Olivaa ja Susanna ja heidän rakkaita lapsiaan sen armon edestä, että ovat uhranneet rakkaat miehensä ja isänsä Amerikan maalle, meille iloksi, turvaksi ja suojaksi tällä viimeisellä maailman lopun ajalla, joka niin paha on, että yksi ihminen, jolla avatut silmät on, ei saata sitä katsoa ilman kauhistumatta. Häädymme sanoa: voi aikaa, voi tapoja! kun katselemme hengellistä vääryyttä taivaan alla ja tämän nykyisen maailman levottomuutta. Panee väkevästi mieleen, että viimeisen ajan merkit ovat läsnä.

Nyt olemme saatelleet Ruotsin Lapinmaan lähetyssaarnaajat kauniisti laivaan, Herran haltuun annettuna ja matkalle siunattuna, sillä toivolla, että Herra antaa heille onnellisen tien ja matkan omaistensa ja meidän ystävämme tykö, heille iloksi ja turvaksi. Ja niin olemme itsekukin matkustaneet kotiamme, jääden ikävällä kaipaamaan lähetyssaarnaajia. On merkinnyt

Matti Kinnunen.

Keweenaw Bay, Mich.

JPK. — Saarnaajia ja kristityitä on kokoontunut: Johan Wilson Maineⁿ valtiosta, Emil Marttinen vaimonsa kanssa ja myös A. H. Päckilä Massachusettsin valtiosta.

Superior Wis. marraskuun 24. p. 1936.

Tykö rakkaille vanhimmille ja uskollisille Sionin muurin vartijoille siinä raskaassa ja painavassa työssä, missä olette eturinnassa seisomassa, vartioitsemassa ja rakentamassa Herran viinamäkeä, Viktor Björkman ja Johan P. Stöckel ynnä muitten vanhinten, saarnaajain, veljien ja teidän kaikkein rakkaitten vaimoinne, lastenne niin myös muitten sisarien kanssa siellä teidän ympärillänne. Jumalan armo lisääntyköön teille!

Tulen nyt tervehtimään teitä näillä muutamilla puuttuvaisilla radeilla ja annan suuren kiitollisuuden tuntemisen alla teille tietää, että tänä aamuna kello kuuden ajoissa saavuimme kotia. Lähdimme eilen aamulla kello kuuden ajoissa Juvosesta, ajoimme ilman pysähtymättä mihinkään,

paitsi muutainta tuntia tien päällä. Ilma oli matkan varrella huono, saati lunta ja tuuli lujaa, joten päätimme kiirehtiä kotia. Emme tulleetkaan Hancockin kautta niinkuin oli tarkoitus, sillä Matti oli sunnuntaihin mennessä päättänyt lähteä junalla Detroitista sunnuntai-iltana, joten Koppa meni hänen kanssansa.

Hauskat, kalliit ja sydäntä ilahduttavat muistot ovat jääneet kaikesta muusta ajasta, paitsi siitä kuin laiva laiturista irtaantui, sillä se luonnon määräämä armottomuus, että laiva niin armottomasti saattoi teidät viedä, tuntui niin kovin sydäntä murtavaiselta. Siinä murheen alla tuli mieleeni virsi: "Kuul' Jumal' rukouksemme" joka nuotti ja sanat ovat alituisesti mieleen tulleet, ja niiden matkassa se hetki, kuin laiva niin armottomasti teidät meiltä vei.

On ollut paljon myrskyisiä eli tuulisia ilmoja sitten kuin te menitte. En ole saattanut olla aina huolehtimatta teitä ja teidän koettelevaa oloanne, jos siellä ovat olleet yhdenlaiset tuuliset ilmat. Olen usein heikon huokaukseni koettanut lähettää Jumalan tykö, että Hän antaisi teille onnellisen matkan, että saapuisitte onnellisesti kotiinne omaistenne tykö.

Terveenä täällä kotona oli kaikki kotiväki, ja kaikki oli mennyt hyvin, ja se lumikin, jota oli tullut, oli kaikki sulanut, mutta tänä päivänä on tullut lisää, että nyt on maa valkeana. Tänne oli tullut Solomon Johnson vanhimmalta oikeen kallis ja lohduttava kirje, ja sanoo olevansa jonkinlaisessa voinnissa, joka on kallis kuulla.

Koska minulla ei ole nyt mitään erityisempää muisteltavaa, jätän teidät siinä uskossa, että teidän ja meidän synnit ovat anteeksi annetut Herramme Jesuksen pyhän nimen ja kalliin sovintoveren voiman kautta, jossa uskossa tahdomme edeskinpäin pysyä. Ja nyt sanomme sydämellisimmät rakkauden terveiset teille, rakkaat vanhimmat, rakkaiden vaimoinne, lastenne ja koko sen Herran lauman kanssa siellä teidän ympärillänne rakkaan vaimoni Saiman ja lastemme Melvin, Ralphin, Helen, Lillyn, Martahan, Alman ja Estherin kanssa, jotka kaikki tahtovat vielä erityisesti tervehtää ja kiittää teitä, joka muistuttaa minuakin, että kuinka kiittämätön minä olen. Kuitenkin tahdon vielä kiittää teitä, aivan niinkuin kaulasta pitäen, kaiken teidän neuvonne, opetuksenne, huolenpitonne, lohdutuksenne ja kaiken teidän rakkautenne edestä, jota olette minuakin keltovotonta kohtaan osoittaneet ja tehneet. Enkä voi muuta, kuin toivottaa teille ja teidän rakkaille omaisillenne ja kaikille kristityille siellä korkeinta Jumalan armollista siunausta. Ja Jumala palkitkoon teille kaiken teidän hyvyytenne runsailla armolahjoillansa jo täällä armon ajassa ja sitten ijankaikkisella kunnian kruunulla taivaassa! Pyydän vielä, että tekin muistaisitte minuakin paljolla anteeksi antavaisuudella ja rukoili-

sitte minunkin edestäni, että minäkin pysyisin pahasta varjeltuna. Näitä pyytää teidän vähin veljenne armossa

Arthur Niska,
rakkaan vaimoni Saiman ja lastemme kanssa.

Olemme sopineet, että minä lähetän teille sen koneen, jolla kopioita tehdään, niin pian kuin kerkiän saada laitetuksi. Olen jo saanut rahaa sen ostoa varten.

”
Arthur.

Royal Oak. Mich. marrask. 27 — 36.

Rakkaalle vanhimmalle ja uskolliselle Sionin muurin vartijalle Viktor Björkman rakkaan emäntänne ja lastenne kanssa. Jumalan armo ja rauha olkoon henkenne kanssa nyt ja aina elämän ehtooseen asti!

Haluni on tervehtiä teitä, rakkaat ystävät ja rakas vanhin, muuttamalla rivillä, antaen tietää, että onnellisesti saavuimme kotia perjantaina klo 3 iltapäivällä, eli vuorokausi senjälkeen, kun teidän laivanne lähti New-Yorkista. Siitä laivarannasta me lähdimme ajamaan yötä vastaan, eikä ollut mitään vastuksia tiellä. Oli vuoristossa ollut lunta joissakin paikoissa, vaan tiet olivat paljaina. Suuri oli se eroikävä, joka painoi, ja koetimme muistella niitä autuaallisia hetkiä, joita saimme kanssanne viettää monessa eri paikassa, emmekä saata teille palkita teidän suurta rakkauttanne ja niitä kalliita opetuksia ja neuvoja, joita minulle ja meille annoitte niinkuin rakas isä lapsillensa. Jumala, rakas Isä, sen teille palkitkoon ajassa ja ijankaikkisuudessa! Vielä kiitän teitä, rakas veli, teidän perhettänne ja koko Lapinmaan seurakuntaa sen suuren lahjan ja uhrauksen edestä, että meille uhrasitte uskolliset työntekijät, teidän rakkaan isänne ja opettajat V. Björkman'in ja Johan Stöckel'in. Jumala teitä siunatkoon ja rakkautenne palkitkoon!

Perheeni oli myös terveenä ja kaikki olimme iloiset, kun tänne saavuimme. Hiivalan auto tuli samana iltana, olivat ajaneet vähän eri teitä. Sunnuntaina oli tupamme kristityttä täynnä. Kinnunen ei tullut, kun meni katsomaan sukulaisiaan, Koppana oli vähän aikaa, vaan lähti. Heillä oli ensin aikomus mennä Arthurin autossa maanantai-aamuUa, vaan muuttivat mielensä ja menivät sunnuntai-illalla junassa. Arthur lähti maanantai-aamulla Chicagon kautta kotia, johon olivat saapuneet tiistai-aamulla. Hiivalan lähtivät jo lauantai-aamulla; he myös saapuivat kotiinsa onnellisesti. Ja niin on se kallis aika mennyt ohi, vieraat lähte-

neet kukin kotiinsa ja te sinne kauas Atlantin toiselle puolelle. Tätä kirjoittaessani olette ehkä juuri lähestymässä Göteborgia (nyt on lauantai-ilta), siitä on teillä vielä pitkä junamatka, ennenkuin saavutte Gellivaraan ja omaisten ja ystävien pariin siellä.

Meillä oli suuri ilo toissapäivänä, kun yksi suomalainen pariskunta tässä meidän lähellä teki parannukset. Sydän veisasi kiitosta Jumalalle Hänen suuren armonsa edestä. Ja erittäinkin oli se mies ilonliikutuksessa, kun oli päässyt suuren synnin kuorman alta. Kerran toisensa jälkeen sanoi meille: "ette tiedä, kuinka hyvä minulla on olla." Samalla, kun sielun tuska parani, niin parani myös ruumiin tuskat, jotka olivat häntä vaivanneet, ja oli käynyt lääkärissä, jotka eivät olleet mitään vikaa hänessä löytäneet, vaikka tuskat ruumiissa olivat kovat. He olivat tässä meillä taas eilen illalla ja iloiset syntein anteeksi saamisesta. Mies muisteli, kuinka suuri ero oli koko olennessa, ja miehet työpaikalla olivat sen huomanneet heti ja alkaneet kyselemään, mikä hänelle tapahtunut oli, kun ennen oli niin surullinen ja synkkämielinen, ja nyt oli yhtenä yönä niin suuri muutos tapahtunut. Se on tosi, että meillä on ihmeellinen Jumala. Hänelle olkoon kiitos ja kunnia nyt ja ijankaikkisesti!

Meillä on ollut kylmät ilmat, ja jonkun verran luntakin senjälkeen, kun kotia saavuin. Olen taas ollut työssä tämän viikon. Ne olivat hyvillään, kun tulin takaisin, ja vielä palkkakin nousi vähän; niin kaikki on hyvin, vaan se kaipauksen ikävä!

Olkaa nyt juuri kuin kaulasta pitäen tervehdityt, te rakas vanhin, perheenne kanssa, ja kaikki saarnaajat ja kristityt siellä! Synnit ovat teille ja meille anteeksi annetut Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovinto-veressä.

Muistakaa, rakkaat ystävät, meitäkin, huonoja matkakumppaneita, teidän esirukouksissanne, että meidänkin matkamme onnellisesti päättyisi. Pyytää vähin veljenne

Samuel Juvonen
rakkaan vaimoni Annan ja lastemme kanssa.

Gellivaara se 4. päivä joulukuuta 1936.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä: William Koppana, Matti Kinnunen, Johan Huumola, Salomon Johansson, Johan Muonio, Johan Puuri, Arthur Niska, Leo Lobbstaël, E. Stanley, Mark Abernathy, Axel Uuskoski, Samuel Ju-

vonon, Hjalmar Vanttaja, Helge Päckilä, Eemeli Marttinen ja Caleb Eriksson y.m. teidän rakkaitten vaimoinne ja lastenne kanssa ja koko Jumalan valittu lapsilauma siellä Amerikan maalla, jotka hengittävät Jumalan armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä.

Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä tervehdin teitä, ikuisen rakkauden muistoon jääneet ystävät, ja kiitän sydämeistä sen rakkaan palveluksen edestä, jota olette meitä kohtaan osoittaneet; Jumala sen teille palkitkoon! Onnellisesti olemme saapuneet kotia perheitemme tykö Jumalan suuresta armosta maanantaina, 30 p. marraskuuta. Astuimme laivasta kello 7 pyhäamuna 29 päivä, ja niin lähdimme kulkemaan kotiin päin. Ilmat olivat oikein sievät merellä, että laiva ei liikkunut paljon ollenkaan. Vain muistossa olivat Amerikan kristityt ja ne veljet ja sisaret, jotka jäivät seisomaan New Yorkin satamaan, sillä katkeralta tuntui erota niistä ystäväistä, joittenka kanssa niin pitkän ajan olimme yhdessä olleet ja sitä autuaallista kanssakäymistä pitäneet koko sen ajan, mitä olemme olleet siellä Amerikassa. Olen suuresti ihmetelty, että Koppनावेलi on jaksanut seurata, joka niin korkealla iällä on, vaan Jumala on se, joka voimia antaa ylitse ihmisen oman ymmärryksen; vieläpä monet muut nuoremmat veljet, jotka ovat itsensä siihen kalliiseen Herran työhön uhranneet, joissa me katsomme tulevaisuuden työntekijöitä, jos niin on, että tämä maanpinta on seisomassa, Jumala sen tietää. Vaa sen me uskomme, että Hän valittunsa kokoa kaikista kansoista, sukukunnista ja kielistä.

Ei ole erityisempiä sanomia täältä. Kuolema vain on vienyt monta meidän ystäväistä sillä ajalla, kun olemme olleet Amerikassa. Meidän ja monelta Amerikassa tunnettu rakas veli Elias Stålnacke on päässyt siirtymään Jumalan paratiisiin, hänelle iloksi, vaan meille murheeksi, niin myös monta muuta meidän ystäväistämme, joita emme pitäisi murehtia; vaan luonto se kaipaa, syystä, kun olemme niin vieraat tämän katoovan maan päällä, sillä ei meillä ole yhtään vakinaista asuinsijaa, vaan tulevaista me odotamme, jonka rakentaja on Jumala. En ole saattanut niin kiittää Jumalaa ja Jumalan ihmisiä, jotka ovat huolta pitäneet kristillisyydestä, kaikkein huonoinkin aikain läpi, että on kristillisyyden pysynyt eroitettuna kuolleesta kristillisyydestä ja eriseurain joukoista, joita nyt näemme ja kuulemme joka paikassa, niinkuin sielläkin Amerikan maalla, jotka uivat hengellisen vääryyden vimmassa niinkuin kalat virrassa, eivätkä raukat ymmärrä, mikä heidän loppunsa on. Sentähden tulee monta kertaa pelko, kun vain voisimme varjella sen piiskuisen lauman Hengen miekalla ja Herran Sebaotin voimalla kaikesta pahasta näinä viimeisinä ja vaaralli-

sinä ihmisen Pojan päivinä, sillä aika on paha ja pahemmaksi se tulee, ja Jumala on niin paljon työmiehiä kutsunut lepäämään heidän päivätyöstänsä sekä täältä että sieltä Amerikan maalta, jotka ovat olleet kirkkaat tähdet johdattamaan matkustajia ijankaikkisuuden Betlehemiin. Sentähden tulee monta kertaa pelko ja rukous Jumalan tykö, että auta meitä Herra ja anna kaikille työmiehille ymmärrystä tekemään sinun tahtoasi!

Ja ei nyt muuta, vaan jääkää nyt hyvästi sen suuren Israelin Paimeen haltuun siinä uskossa, että kyllä se meidänkin työpäivä pian loppuu ja saamme äänemme yhdistää koko maasta ostetun lauman kanssa ja yhteen ääneen sanoa: amen, hallelujaa, ijankaikkisesti. Ja uskokaamme, että kaikki synnit ovat anteeksi annetut Herran Jesuksen nimessä ja veressä. Kirkastakoon vieläkin Herra Jesus itsensä elävänä ja ylösnousseena lapsilaumansa keskelle, että jaksaisimme Häntä seurata läpi tämän vaivaloisen korven matkan loppuun asti.

Sanon sydämen rakkaita terveisiä kumppanini Stöckelin ja perheeni kanssa teille kaikille Amerikan saarnaajille ja kristityille vieläkin monen kiitoksen kanssa. Vanhurskas Jumala, joka on rikas lahjoista, palkitkoon teille kaikki ne vaivat vanhurskasten ylösnousemisessa vanhurskauden kunnian katoomattomalla kruunulla! Rukoilkaa minun ja minun perheeni edestä, että onnellisesti kostuisin perille. Tätä pyytää veljenne Herrassa

Viktor Björkman.

Hyvästi nyt Koppana ja Riika ja kiitoksia paljon kaiken palveluksen edestä!

Taallujärvi se 4.12.1936.

Nyt tervehdän teitä Amerikan saarnaajat ja kaikki palvelevaiset vaimot ja palveluspiiat ja totuuden apulaiset ja kaikki kristityt yhteisesti; Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä tervehdän teitä, rakkaat ystävät! Ja nyt saan antaa tietää, että terveenä ja onnellisesti olemme kotia saapuneet, minä olen vasta eilen tullut kotia, josta taivaalliselle Isälle kiitos olkoon! Ja kaikki oli hyvin kotona, terveenä oli minun väkeni ja oli hyvin kaikki mennyt.

Ja nyt en tiedä muuta, rakkaat ystävät, vaan lähestyn teitä jollakin harvalla ja paljon puuttuvaisella sanalla täältä kaukaiselta Euroopan maalta, ja kiitän teitä kaikkia yhteisesti juuri minun sydämeni pohjasta

asti sen teidän ylenpalttisen rakkauden edestä, jota olette osoittaneet meitä kohtaan siellä ollessamme, jota emme saata millään teille palkita, mutta uskomme sen, että kyllä Jumala kaikki palkitsee jo täällä ajassa Hänen hyvydellänsä ja hyvällä omantunnon rauhalla ja sitten vanhurskusten ylösnousemisessa kunnian kirkaassa ilmassa vanhurskauden kruunulla kruunattuna. Sinne kuitenkin on meidän toivomme ankkuri kiinnitetty vielä silloinkin, kun vihollinen pahimmiten päälle karkaa kiusausten kanssa; niin silloinkin uskomme sen, että kyllä Jumala meitä kuljettaa kaiken pahan tuntemisen läpi, niinkuin on kuljettanut tähänkin asti. Niin uskomme eteenkimmäsin, että kyllä Jumala kuljettaa tästäkin eteenkimmäsin läpi tämän korvenmatkan, jota olemme kulkemassa syntein anteeksi saamisen armon kautta, sillä siihen onkin meillä turva, että syntisenä uskomaan Jumalan suuresta armosta itsemme autuaaksi. Ja uskokaa, veljet ja sisaret, että synnit on anteeksi annettu teille ja meille Herran Jesuksen nimessä ja sovintoveressä viattomassa. Sentähden olkaa turvatut ja lohdutetut, kaikki rakkaat veljet ja sisaret, ijankaikkisen elämän toivolla, että kyllä pian sota loppuu, jos vielä vähän aikaa jaksamme sotarintamalla seisoa, jonne Jumala, rakas Isä, antakoon voimaa meille kaikille elämäntien matkamiehille, niinkuin Hän onkin luvannut antaa voimaa voimattomille ja väkeä väettömille, niinkuin sen tulimme näkemään sielläkin Amerikan maalla, kuinka voimallisesti Jumala vaikutti pyhään kokouksissa, josta ikuinen muisto on jäänyt, jota en koskaan saata unhoittaa, sillä ne olivat siunatut ja kalliit hetket, joita saimme viettää teidän kanssanne siellä ollessamme.

Ja en tiedä muuta, vaan toivotan sen korkeimman Jumalan siunausta teille, kaikki Amerikan saarnaajat ja kaikki kristityt yhteisesti. Ja ole nyt Sionin tytär iloinen Amerikan maalla odottaessasi sinun pääsemisesi päivää! Ei olekaan niin pitkä päivä, että ei ilta tule. Ja kasva nyt Sionin tytär siinä totisessa viinapuussa siihen asti, kun elon aika tulee siinä autuaallisessa toivossa, että pian saamme tervehdellä niitä edellämenneitä ystäviä, joita niin paljon on mennyt kunnian paratiisiin, jotka nyt käyskentelevät ijankaikkisuuden ihanalla rannalla ja laulavat voittajain virsiä, ja eikä ole rinnat raskaat niinkuin meillä täällä tämän nurjan ja huorintekijän sukukunnan keskellä. En tiedä nyt muuta, synnit ovat anteeksi annettu teille ja meille Herran Jesuksen nimessä ja Hänen pyhässä sovintoveresssänsä. Ja sen uskokaa, rakkaat ystävät, vielä silloinkin, kun kuoleman enkelillä asiaa tulee teidän tyköne, että teidän vaatteenne on valkeaksi pesty Jumalan Karitsan veressä. En nyt tiedä muuta, vaan sanon sydämen rakkaita terveisiä koko minun väkeni kanssa ja kylän kristittyin kanssa teille, Amerikan saarnaajat ja kaikki kristityt, koko sille Herran

laumalle, joka siellä teidän ympärillänne on. Ja hyvästi nyt rakkaat ystävät jääkää monien tuhanten kiitosten kanssa, ja pyydän rukoilemaan minun ja meidän edestämme. Nyt jään toivomaan, että kyllä joku vastaa jollakin sanalla tämän vähäisen kirjan, vaikka tänne on paljon kirjoitettu, joille kaikille monta tuhatta kiitosta, sillä se on ollut niin suuri lohdutus kotiväelle, että se on paljon niitä ylläpitänyt. Tätä pyytää vähin veljenne Herrassa

Johan Petter Stöckel.
Taallujärvi, Tonneträsk, Sweden.

Keweenaw Bay Mich, jouluk. 13. 1936.

Tykö rakas ja kallis vanhin ja uskollinen Sionin muurin vartija siellä kaukaisella Ruotsin Lapinmaalla Viktor Björkman ynnä rakkaan vaimonne Olivian ja rakkaitten lastenne kanssa ynnä muut totuuden apulaiset ja palvelevaiset vaimot. Toivotan armoa ja rauhaa ylhäältä valkeuden Isältä aina päivänne loppuun asti! Amen.

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tulen tykönnö jollain paljon puuttuvaisella sanalla ja annan tietää, että elämässä me olemme ja tavallisessa terveydessä ruumiin puolesta ja myös teihin ja muihin vaarantavat niin etäällä kuin olen tietämässä. Tuli vastustamaton halu kirjoittaa ja ikävä ja kaipaus, muistellessa sitä yhdessä olemisen aikaa ja niitä kalliita ja autuaallisia hetkiä, joita minäkin kelvoton sain viettää yhdessäolomme aikana kulkiessa läpi tämän lavean Amerikan maan aina valtamerestä toiseen Jumalan varjelusten turvissa. Kallis ja autuaallinen aika se yhdessäoleminen aika, vaikka ruumiillisesti väsyttävä ja raskas, mutta hengellisesti virkistävä ja rakentava. Se aika autuas ei unehdu niin kauan, kun henki rinnassa on.

Ja nyt kiitän teitä juuri sydämen pohjasta kaiken isällisen rakkautenne, kärsivällisyytenne ja pitkämielisyytenne edestä minua kelvotonta kohtaan, joka ylen usein tahdon olla niin hattara ja kevytmielinen; ja myös kaikkein niitten kalliitten neuvoin ja opetusten edestä kiitän. En saata millään palkita, mutta uskon sen, että se vanhurskas tuomari vanhurskusten ylösnousemisessa runsaasti palkan maksaa.

Se eron hetki New Yorkin rannassa oli raskas ja ikävä hetki. Väkiellä ryösti mielen, että se oli viimeinen kasvoista näkeminen. No, Jumalan on asia; Hän sen parhaiten tietää. Kun laiva irtaantui laiturista, en saattanut pitkään katsella poistuvaa laivaa. Menin odotussaliin, siellä is-

tuin ristiriitaisten tuntemisteni vallassa ja odotin toisia. Kello 3,30 lähdimme ajamaan, päämääränä Detroit Mich. Ajoimme koko yön ja seuraavana päivänä kello 4 pääsimme perille. Pensylvanian valtiossa (vuoristossa) oli lunta ja kylmä. Eksyimme toisistamme ennen puolen yön. Huonosti merkityt tiet ja pimeän aika vaikutti hankaluutta. Paljon oli myös korjausten alla ja tiemerkejä tuskin ollenkaan, niin matkustaminen kävi hitaasti. Monin paikoin ajoimme väärään ja taas palata ja hakea oikea tie, niin että melkein koko yön matkustaminen oli jonkunlaista sokkosilla olemista. Mutta vähätpä enää siitä, ainoastaan muisto jällellä kiusallisesta yöstä. Jumala kuitenkin varjeli vahingoista ja johdatti matkamme onnellisesti. Sunnuntaina olimme Detroifissa rukouksissa. Detroifista matkustimme junalla lopun matkaa Koppanan kanssa. Lähdimme sunnuntai-iltana kello 11 ja olimme Keweenaw Bay'n tipoUa kello 6 maanantai-iltana.

Ja en nyt tiedä erityistä sanaa. Ikuisen rakkauden muistoon olette jääneet. Vieläkin tahdon lausua juuri sydämelliset kiitokset kaiken sen isällisen huolen ja ylenpaltisen rakkauden edestä ja neuvojen ja opetusten. Ja nyt sanon hyvästi Herran haltuun! Olkaa tervehdetty perheenne kanssa rakkaudella! Kristityt tervehtävät teitä paljolla rakkaudella. Sanokaa Stöckellille rakkaat terveiset, Aug. Isaksson'ille ynnä muille saarnaajille ja palvelevaisille vaimoille! Rukoilkaa edestämme, pyytää heikko veljenne

M. Kinnunen
rakkaan perheeni kanssa.

Gackle 28 — 12 — 1936.

Tulen tyköne rakkaat ystävämme ja uskolliset Sionin muurin vartijat siinä raskaassa ja painavassa Herran viinamäen työssä Viktor Björkman ja Johan P. Stöckel rakkaitten vaimoinne ja perheittenne kanssa. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja aina elämänne ehtooseen asti! Amen.

Tällä onnen, rauhan ja rakkauden toivotuksella tulen teitä, rakkaita ystäviämme, tervehtimään, jotka olette jääneet unhoittumattomaan rakkauden muistoon. No, kyllä on jäänyt rakkaaseen muistoon se autuaallinen aika, jota minäkin kelvoton sain viettää teidän matkassanne, josta mjnä vieläkin kiitän juufi sydämestäni asti; ja sen isällisen huolenpidon edestä kiitän, jota te niin suurella rakkaudella minulle osoititte. Jumala, rakas taivaallinen Isä, sen teille palkitkoon, jota minä en kykene millään

teille palkitsemaan. Minä sain rakkaalta veljeltä Wm. Koppanalta kortin, jossa oli se ilosanoma, että te olette onnellisesti ja terveenä päässeet kotianne, josta Jumalalle, rakkaalle Isällemme, olkoon kiitos ja ylimmäinen ylistys suuren armonsa edestä. Kyllä se oli suuri Jumalan armo, kun saimme vielä Ruotsin Lapinmaan lähetysmiehet tänne Amerikan maalle, joka oli kallis virvoituksen aika meille kaikille, jotka sen totuuden ja valkeuden sydämen uskolla vastaanottivat, jota te saarnasitte ja opetitte, vaikka minulle kelvottomalle ei ole jäänyt muuta, kun se opin totuus; ette te ole yhtään turhaa sanaa neuvoneet ja opettaneet.

Juuri nyt sain rakkaalta ystävältä Wm. Koppanalta rakkaan ja kalliin kirjeen, jossa sanoo saaneensa teiltä kirjeen. Sanoo vieneensä pränttiin, lupaa laittaa tänne uudeksi vuodeksi, ja lähettää kopion Viktor Apelvqvistin kirjasta, jossa se rukoilee anteeksi lankeemuksen syntiä ynnä muuta. Minäkin todistan juuri rakkaalla sydämellä Jumalan puolesta kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovintoveressä, usko ja ole vapaa, vapaaksi ostetun lauman helmassa, johon syntyneet olemme.

No, en tiedä muuta sanoa, kun sanon hyvästin, ehkä viimeisen tämän maan päällä, siinä uskossa, että teidän ja meidän synnit ovat anteeksi annetut Herran Jesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovintoveressä. Ja nyt sanon sydämen rakkaita terveisiä rakkaan perheeni kanssa, Josua Sarkkinen r.p.k., Anna Hellberg rakkaitten lastensa kanssa, Alex. Ritola rakkaan vaimonsa Alman kanssa, J. Huumola r.p.k., Wilenin veljet r.p.k., Albert Koski, se sairastaa keuhkotautia, ja rakkaat terveiset Koppanalta Riikan kanssa ynnä muilta ystäviltä. Sano nyt meidän terveiset kaikille rakkaille työkumppaneillenne rakkaitten perheittensä kanssa y.m. vaan olkaa te itse ensin minulta rakkaudella tervehditty rakkaitten vaimoinne ja perheittenne kanssa! Pyydän rukoilla edestämme anteeksi antavalla sydämellä. On merkinnyt vähin veljenne elämän kaidalla tiellä

Johan Muonio.

Kyllä teillä on ollut hauskemmat joulunpyhät kuin meillä täällä. Kuumimme jouluna, että rakas veljemme Elias Stältnacke on päässyt levolle kaikista matkan vaivoista, joka oli hänelle iloksi, vaan muille murheeksi. No niin se on, että yksi ystävä toisensa perästä jättää meitä. Mutta se usko minullakin on, ettei ole enää pitkä aika minullakaan ennenkuin pääsen levolle. Rukoilkaa rakkaat ystävät minunkin kelvottoman edestä, että tulisin kaikesta pahasta varjelluksi loppuun asti.

S. s.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, joulukokouksissa, vuonna 1936.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä: Joonas Rustholkarhu, Karl Luoma, Heikki Seppänen, Väinö Kauppinen, F. Siipola, K. Nurminen, N. Lehtonen, E. Nousiainen, A. Tolvanen, K. Koivu, A. Raunila, A. Kinnunen, H. Hyden, O. Valkama, J. Kärki, M. Rautio, U. Eloranta, A. Salminen, O. Tenhunen, J. Karisto y.m. Jumalan ja meidän Herran Jesuksen armo ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja elämän ehtooseen asti! Amen.

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tervehdimme teitä, rakkaat veljet ja sisaret Suomen maalla, ja annamme tietää, että terveenä olemme kaikki elossa olevat saarnaajat perheitemme kanssa, josta Jumalalle olkoon kiitos! Paljon on kokoontunut saarnaajia ja kristityttä näihin joulukokouksiin tutkimaan kristillisyyden korkeita asioita Jumalan sanan valkeudessa, vieläpä koettelemaan työaseita, että yksillä neuvoilla työtä tekisimme ja Herran lauma koossa pysyisi yhden verisen lipun alla, johon kootut olemme tällä kalliilla etsikon ajalla, sillä aika on paha ja pahemmaksi se tulee, mitä likemmäksi maailma loppuansa lähenee. Ei ainoastaan maailman suruttomuus, vaan omanvanhurskauden perkele niin monivärisen eriseurauksen kautta pyytää tukkia sisälle ja sammuttaa sen tulen, jonka Herra Jesus on sytyttänyt täällä maan päällä, joka on suurella voimalla palanut monta kymmentä vuotta, josta kristillisyydestä ovat ilolla päivänsä päättäneet suuret laumat ja menneet Herransa iloon nauttimaan sitä autuutta, jota ei silmä ole nähnyt eikä korva kuullut eikä yhdenkään sydämeen ole vielä astunut, jota Jumala on niille valmistanut, jotka Häntä rakastavat.

Pyyntöjä on tullut Suomesta ja Norjasta sekä kirjain kautta että myös suullisesti ovat saarnaajat edestuneet kristittyin sydämellisen halun, että saada saarnaajia Ruotsin Lapista ensi vuoden aikana. Olemme tutkineet niitä asioita Jumalan sanan valkeudessa ja löytäneet sen soveliaaksi, että jos voittamattomia esteitä ei tule, lähettää saarnaajat Länsi-Norjaan ensi keväänä täyttämään kristittyin pyyntöä. Vaan niinkuin sen hyvin ymmärrätte, että paljon on työtä täälläkin Lapinmaassa ja työntekijöitä on vähän, joka tulee näkösalille, niinkuin Jesus sanoo, että eloa tosin on paljon, vaan työntekijöitä on vähän, nimittäin uskollisia työntekijöitä. Olemme myös keskustelleet niistä vähäisistä hankaluuksista, joita on ollut Suomen saarnaajain välissä. Ja jotka siinä keskustelussa ovat itsensä syntiseksi löytäneet, niin ovat niitä korjanneet ja anteeksi anoneet, ja anteeksi antaneet sydäimestä toiset toisillensa, jossa on Herra Jesus ollut keskellämme

Hänen verensä voiman kautta, vieläpä elävänä ja ylösnousneena on ilmoittanut itsensä, josta kaikesta olkoon kiitos ja kunnia sille kuolemattomalle Jumalalle. Ja uskomme, että jatketaan niitä parannuksia Suomen kristillisyyden paikkakunnilla niin laajalle, kuin asiat sen vaativat.

Mitä vaarantaa teidän pyyntöänne, niin emme voi varmaa lupausta antaa, vaan olemme niin ajatelleet, että jos saarnaajat mahdollisesti jaksavat, ja täällä Lapinmaassa voi niin asiat järjestää, että kävisivät teidän pyyntönne täyttämässä ensi syyskesän aikana; vaan kaikissa tapahtukoon Jumalan tahto!

Ja ei nyt muuta, vaan uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, ja seuratakaamme uskossa ja hengessä sitä suurta Luoja ja Ristinkantajaa Yrttitarhasta Golgatalle läpi Jerusalemin pilkkakaupunkia kantaessamme ristiä, siihen asti, kuin kostumme siihen luvattuun Kaanaan maahan, joka on toisella puolella kuoleman virran. Kyllä pian yhteen tulemme uuden ilman kirkkaudessa, jossa saamme äänemme yhdistää kaikkein valittuin ja vanhinten kanssa. Ole kirkas sinä veripunainen lippu laumasi keskellä ja vahvasta morsiamesi odottamaan sitä ijankaikkista häpäivää, joka pian tulee. Sillä lohdutuksella me lohdutamme meitämme kaikissa murheissa ja matkaa vaivoissa, sillä voitto on saatu Karitsan veren ja heidän todistuksensa sanan kautta.

Sydämen rakkaita terveisiä sanomme täällä kokoontuneelta Herran laumalta sille Herran laumalle, joka teidän ympärillänne on. Rukoilkaa meidänkin edestämme! Pyytävätkä seurakunnan kanssa ja puolesta:

Viktor Björkman, J. P. Stöckel, Isak Stålnacke, August Isaksson, Villiam Eriksson, Petter Sitsi, Johan Jönsson, Frans Björkman, Johan Henrik Olsson, Levi Karlsson, K. R. Erlandsson, Gunnar Jönsson, V. Nieminen, J. Hirvonen, S. Vesterinen, E. Maapalo, H. Ikonen, A. Ihalainen, J. Simolin, H. Nieminen, R. Salminen, J. Korhonen, S. Salminen, A. Vainikka, Joel Ahonen, A. Holm, Daniel Josefsen, Hans Karisen, Jens Pedersen.

Kiitämme Suomen kristityitä rakennusaineista, joita ovat lähettäneet joulukokouksiin saarnaajainsa matkassa.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, Gellivaaran kirkonkylässä joulukokouksissa vuonna 1936.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä, William Koppa, Matti Kinnunen, Johan

Huumola, Salomon Johansson, Johan Puuri, Leo Lobbestael, J. V. Stanley, Axel Uuskoski, Mark. Aberthy, Arthur Niska, Caleb Eriksson, Samuel Juvonen, Hjalmar Wanttaja, Jakob Stickinger, Sasse, A. Päckilä, Emil Marttinen, Emil Liimatta y.m. saarnaajat rakkaitten vaimoinsa ja lastensa kanssa, niin myös se kallis Herran lauma siellä kaukaisella Amerikan maalla, jotka yhtä armon raitista ilmaa hengittävät esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä rauhan siteen kautta.

Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä tervehdimme teitä, rakkaat veljet ja sisaret, monessa eri kielessä yli koko Amerikan maan niin laajalle kuin tämä elävä kristillisuus on levinnyt aikakaudeksamme, täältä suuren kristittyin lauman ja monen kymmenen saarnaajan kanssa, jotka ovat kokoontuneet tänne joulukokouksiin monesta eri paikka- ja valtakunnasta; Suomesta, seurakunnalta lähetetyt: Ville Nieminen ja Joel Ahonen ynnä monta muuta; Norjasta, seurakunnalta lähetetyt: Daniel Josefson ja Hans Karissen y.m. niin myös Lapinmaan saarnaajat; Luulajasta ja Kainuusta saarnaajia ja kristityitä, tutkimaan ja koettelemaan kristillisyytemme korkeita ja painavia asioita Jumalan sanan ja Pyhän Hengen valkeudessa. Kirjeitä on tullut jääneen vuoden ajalla kristillisyyden laiveudesta, jotka sisältävät pyyntöjä, että saada saarnaajia Ruotsin Lapista ensi vuoden ajalla sekä Suomeen että Länsi-Norjaan, joita pyyntöjä ovat seurakunnan lähetysmiehet suullisesti edestuneet, joka on kallis, että tarvitsevaisia löytyy, sillä työ on korkea ja painaa paljon, jossa asiassa ensi sijassa itsensä tuntevaiset saarnaajat löytävät itsensä kelvottomiksi ja sentähden tarvitsevat toisiansa, että yhdistetyillä voimilla tehdä työtä sen päälle, että Herran lauma pysyisi koossa Kristuksen hengellisen hallituksen alla, johon kootut olemme aikakaudeksamme. Sillä maailma ja omavanhurskaus on aina seisonut vastaan monivärisen eriseurain ja kuolleen kristillisyyden kautta ja pyytänyt sammuttaa sen tulen, jonka on Herra Jesus tullut syyttämään tänne maan päälle ja joka tuli on palanut monta kymmentä vuotta Euroopan ja Amerikan maalla, että suuri paljous on ilolla päivänsä päättänyt ja mennyt Jumalan paratiisiin.

Olemme löytäneet sen soveliaaksi Jumalan edessä, että jos voittamattomia esteitä ei tule, lähettää saarnaajat ensi keväänä Ruotsin Lapista Länsi-Norjaan täyttämään heidän pyyntöänsä; vaan kaikki tapahtukoon Jumalan tahdon jälkeen, sillä hänen on asia ja tietää, mikä meille heikoille lapsille paras on; sillä kuka on Herran mielen tiennyt eli kuka on hänelle neuvonantajana ollut, sillä meidän ymmärryksemme ovat rajoitusten sisällä. Ja sentähden tulee pelko monta kertaa tässä korkeassa Herran työssä, johon joutuneet olemme, että emme turmelisi sitä työtä, jota ovat kristillisyyden vanhimmat monen kyynelen ja huokauksen

kanssa tehneet ja koonneet laumaa Herralle Jesukselle esikoisten seurakunnan helmaan ja sen hengen yhteyteen, jossa seurakunnassa ovat suuret syntiset löytäneet suojan ja turvapaikan itsellensä.

Lähetysaarnajat ovat terveinä saapuneet kotiin Amerikan matkalta ja ovat tuoneet ilosanomia Amerikan kristillisyydestä, että se menestyy, ja Jumalan sanalla on sijaa ihmisten sydämissä, vieläpä, että maailman valtakunnasta ovat monet tulleet johdatetuiksi verisen oven Herran Jesuksen kautta sisälle oikeaan seurakuntaan, niin myös eriseurasta ovat monet parannuksia tehneet, josta Jumalalle olkoon kiitos kaikista, ja vielä se ilosanoma, että saarnajat tekevät työtä yksimielisesti, kukin lahjainsa kanssa, nuoremmat ja vanhemmat, joka onkin ollut aina menestys tälle kristillisyydelle.

Saamme myös tämän kautta kiittää Amerikan kristityitä ja saarnajia sen suuren rakkauden ja uhraavaisuuden edestä, jota olette osoittaneet lähetyssaarnajia kohtaan, että olette olleet heitä vastaan ottamassa Atlantin meren rannalla ja kuljettaneet heitä koko sen ajan, minkä ovat siellä viipyneet ja heitä kauniisti Herran edessä lähettäneet takaisin omaistensa ja ystäväinsä tykö, vieläpä aineellisesti on Lapinmaan seurakunta kustannusten suhteen saanut olla vapaa, josta kaikista vieläkin lausumme sydämelliset kiitokset. Jumala, joka on rikas lahjoista, palkitkoon teille kaikki ne vaivat jo täällä hyvällä omallatunnolla ja vanhurskasten ylönousemisessa ijankaikkisella kunnian kruunulla.

Ja ei nyt muuta, rakkaat veljet ja sisaret, vaan rohvaiskaamme sydämiämme uskomaan kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja veressä, seuraten sitä suurta Ristinkantajaa ja orjantappuroilla kruunattua Kuningasta, joka on avannut suljetut paratiisin portit pitkänäperjantaina ja on voiton voittanut kuoleman ja helvetin yli, että saatamme sanoa Paavalin kanssa: "Kuolema, kussa on sinun otas ja helvetti, kussa on sinun voittos?" Mutta kuoleman ota on synty ja synnin voima on laki. Mutta kiitos olkoon Jumalalle, joka meille voiton antanut on meidän Herran Jesuksen Kristuksen kautta.

Jääkää nyt hyvästi siinä uskossa, että kyllä pian yhteen tulemme uuden ilman kirkkaudessa, jossa yhteen ääneen sanomme amen, hallelujaa, ijankaikkisesti. Rukoilkaa meidänkin edestämme, että onnellisesti kostuisimme perille. Sanomme sydämen rakkaita terveisiä kokoontuneen Herran lauman kanssa sille Herran laumalle, joka Amerikan maalla on. Seurakunnan kanssa ja puolesta:

Viktor Björkman, J. P. Stöckel, Isak Stålnacke, August Isaksson, Villiäni Eriksson, Petter Sitsi, Johan Jönsson, Frans Björkman, Johan Hendrik

Olsson, Levi Karlsson, K. R. Erlandsson, Gunnar Jönsson, V. Nieminen, J. Hirvonen, S. Vesterinen, E. Maapalo, H. Ikonen, A. Ihalainen, J. Simolin, H. Nieminen, R. Salminen, J. Korhonen, S. Salminen, A. Vainikka, Joel Ahonen, A. Holm, Daniel Josefsen, Hans Karisen, Jens Pedersen.

Elias Stålnacke oli kuollut, kun minä tulin kotia. Olen saattanut häntä hautaan. Hänen leskensä käski sanoa Eliaksen ystäville rakkaita terveisiä.

Viktor Björkman.

Hancock Michigan tammikuun 12. päivänä 1937.

Tykö unhoittumattomaan rakkauden muistoon jäänyt vanhin ja Sionin muurin vartija siellä Ruotsin Lapissa Viktor Björkman toisten työkumppaneitten kanssa, Johan Petter Stöckel, Frans Björkman, Juhani Mäntyvaara rakkaitten vaimoinne, lastenne kanssa ja se siunattu lapsilauma ympärillänne.

Tervehdämme teitä armon ja rakkauden tervehdyksellä! Kiitämme Viktor Björkman-vanhinta ja Sionin muurin vartijaa sen rakkaan ja kalliin kirjan edestä, jonka olemme saaneet sydämen ilolla vastaanottaa, jossa olikin se ilosanoma, että olette onnellisesti ja terveenä päässeet kotianne, vaimoinne ja lastenne ja työkumppaneittenne ja kaikkein kristittyin iloksi, ja ympäriolevan kristillisyyden iloksi, josta kiitos ja ylistys sille kaikkein korkeimmalle Luojalalle, jolla on valta maassa ja taivaassa; sen olemmekin uskoneet, että se niin tapahtuu. Kun saimme teidän kalliin kirjanne, niin vein sen heti painoon. Vaikka olikin heillä joulukiireet, kuitenkin sain sen heti painetuksi, että sain viedä jouluaamuna Calumefin kirkolle terveiset ja hyvät sanomat niille, jotka olivat sinne kokoontuneet, ja niin jälemin olen lähettänyt ympäri Amerikan maata aina Kanadaan asti ja vielä muuallekin.

Emme tiedä erityisempiä sanomia. Terveenä olemme olleet yliottain, synnit olemme uskomassa anteeksi Herramme Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, niinkuin meille on saarnattu. Olemme saaneet kirjeitä ympäri Amerikan maata. Rakkaat terveiset rakkaalta veljeltä ja uskolliselta työkumppanilta Matti Kinnuselta perheensä kanssa, Jalmari Vanttajalta perheensä kanssa ja kaikilta meidän ympäristön kristityiltä: Keweenaw Bay'n, Entry'n, Hancock'in, Limingan, Oskarin, Calumefin, Wolveriin ja Mohawkin kristityiltä rakkaat terveiset saarnaajille palvelvaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa ympärillänne, jotka vielä

meitäkin ovat muistamassa. Rakkaat terveiset Sandra Simonsonilta lastensa ja vanhan äitinsä kanssa, Hilda Ruonavaaralta lastensa kanssa. Olkaa te yllänimitetyt ensin ja viimein minulta vaimoni Riikan kanssa rakkaudella tervehditty! Emme näe teissä syntiä; synnit on teille ja meille anteeksi annettu kalliissa sovintoveressä. Siinä uskossa ja toivossa sanomme hyvästiä, että vähän sodan ja kilvoituksen perästä yhteen tulemme ijankaikkisuuden ihanalla rannalla. Silloin minäkin uskon, että saatan paremmin kiittää sitä suurta Ristinkantajaa ja kaikkia kristillisyytemme vanhempia, jotka ovat niin paljon työtä tehneet ja vaivaa nähneet meidän ja minunkin eteen, josta en ole saattanut kiittää Jumalaa enkä Jumalan ihmisiä. Tämän toivon päälle sanomme Amen.

Wm. ja Riika Koppana.

Terveisiä E. Hansonilta, joka on meillä.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, Killimän kylässä se 16. p. 1 kk. 1937.

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa työssä, Matti Kinnunen rakkaan vaimosi ja lastesi kanssa. Jumalan armo ja rauha olkoon henkesi kanssa elämän ehtooseen asti! Amen.

Tällä rauhan tervehdyksellä tervehdin teitä, rakkaat ystävät, jotka olette jääneet sinne kaukaiselle Amerikan maalle, ja kiitän juuri sydämeistä sen rakkaan palveluksen edestä, jota olette meitä kohtaan osoittaneet. Jumala sen teille palkitkoon! Kun tulimme kotia Amerikasta, niin en saanut olla kotona kuin vähän yli viikon. Häätyin mennä Hakaseen kokouksiin. Olimme siellä toista viikkoa. Juntti vain meni kotia. Tulin sieltä 2 päivää ennen joulua. Paljon tuli vieraita joulukokouksiin, joissa tutkittiin kristillisyyden asioita, vieläpä niitä pyyntöjä, joita tuli Suomesta ja Norjasta, että saada saarnaajia Lapista ensi vuoden aikana sekä Suomeen että Norjaan. Ja kun joulukokoukset olivat loppuneet 2 p. 1 kk. 1937, niin minä menin saarnamatkalle Tjautsasjärveen, ja nyt olemme täällä Killimässä, jossa sinäkin olet käynyt. Paljon oli kansaa koolla ja Jumalan sana vaikutti voimallisesti ihmisten sydämissä, että ilon ja riemun äänet kuuluivat vanhurskasten rinnoista. Kiitän kirjan edestä, jonka sain vastaanottaa juuri ennen kuin menin tänne, joka oli kallis. Olen myös saanut monta muuta kirjaa Amerikasta, joista kaikista näkyy, että ovat jääneet meitä kaipaamaan, ehkä olemme olleet heikot sanan palvelijat teidän keskellänne, vaan Jumalan on asia. Sillä jos

Herra ei huonetta rakenna, niin kaikki me hukkaan työtä teemme, ja ei anna siunausta sanallensa, joka on selvästi näkösälle tullut aikakaudestamme, kuinka niille on käynyt, joilla on oma kunnia ollut kysymyksessä, ovat vain hajoittaneet Herran laumaa, sillä Kristuksen ijes ja hallituksen muoto on senkaltaisille ihmisille tullut sopimattomaksi, ja niin muodoin eivät kärsi kuulla parannussaarnaa, jota saarnataan esikoisten seurakunnassa Jesuksen käskyn jälkeen.

Minä katselen vieläkin niitä rakkaita ystäviä Amerikan maalla, niin kuin olisivat silmäini edessä kaikin, ja sen hartauden, joka oli hallitseva heidän keskuudessaan, ja se yksimielisyys saarnaajain ja kristittyin välillä, josta kaikesta olkoon kiitos ja kunnia sille kuolemattomalle Jumalalle! Kyllä tulee sekin näkösälle, niinkuin olemme uskoneet, että eivät ole ne poisnukkuneet vanhimmat saarnaajat myötänsä vieneet oppiansa eikä Jumalan voimaa, jota täällä tarvitaan, vain se on jäänyt niitten sydämeen, jotka sen kätkeneet ovat ja sen seuraajina tahtovat olla kuolemaan asti. Kyllä maailma ynnä eriseurain joukkojen kanssa tahtoisi polkea jalkoihin tämän kristillisyyden ja hengen sammuttaa mailman rakauden ja koreuden kautta, joka väkisin tahtoo ilmi tulla vielä monen kristitynkin suhteen, sillä sitä varten olemme lähteneet seuraamaan sitä suurta Ristinkantajaa ja orjantappuroilla kruunattua Kuningasta, että onnellisesti kostuisimme perille, vaikka vielä raskaimpiakin koettelemuksia tulisi, jota emme tiedä, sillä ei ihminen luonnollisessa tilassa niitä vaivoja päällensä ota, joita elävä kristillisyyden on saanut vastaanottaa, joka on tullut näkösälle kaikista niistä joukoista, jotka ovat ulkoisella puolella tätä kristillisyyttä, kuinka mahdollisin heille on seurata pilkattua Jumalan Poikaa.

Ja ei nyt muuta, vain jääkää hyvästi sen suuren Luojan haltuun siinä uskossa, että teidän ja meidän synnit on anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä ja veressä. Sano minun sydämelliset terveiset Koppana-veljelle ynnä Riikan kanssa, Huumolalle, Johanson'ille, Puurille, Muoniolle ja kaikille saarnaajille, kun heitä kohtaat, niin myös Calumefin kristityille, Hancock'in ja kaikille muille, joita olet näkemässä, Hjalmarille Huldansa kanssa, Leo Lobbestael'ille perheensä kanssa, niin myös Carolinan kristityille, Stanleyille perheensä kanssa. Täältä tervehtii teitä Killimän kristityt ja talon isäntä ja emäntä sinua ja Leoa, joita tunnette, niin myös minun saarnakumppanit, Augusti ja Fransi, J. Olsson ynnä monta muuta. Rukoilkaa edestäni! pyytää veljenne uskossa

v „... „

Terveisii Sandralle perheensä kanssa, Hildalle perheensä kanssa ynnä muille. — S. S.

Hancock Michigan tammikuun 20 päivänä 1937.

Unhottumattomaan rakkauden muistoon jäänyt vanhin ja Sionin muurin vartija siellä Ruotsin Lapissa Viktor Björkman rakkaan vaimonne Olivian ja rakkaitten lastenne kanssa ja toisten uskollisten työkumppaneitten, Frans Björkmanin, Juhani Mäntyvaaran y.m. kanssa.

Tervehdämme teitä kaikkia rakkauden tervehdyksellä ja onnen toivotuksella. Annamme teille tietää, että olemme ilolla saaneet vastaanottaa seurakunnan kirjan joulukokouksesta, josta sydämeistä kiitämme koko esikoisten seurakuntaa niitten armolahjain edestä, että aina olette muistamassa amerikkalaisia, minä, joka olen niin kiittämätön, vielä tarvitsette, rakkaat vanhimmat ja Sionin muurin vartijat, antaa minulle kiittämättömyyden syntiä anteeksi. En saata kiittää hyväin päiväinkään edestä, jopa sitten pahain päiväin edestä. Seuraavana päivänä otimme siitä kirjasta kopion ja vein painoon, että saamme tällä viikolla takaisin painosta jaettavaksi ympäri maata.

Emme tiedä sanoa erityisempää; synnit olemme uskomassa anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, niinkuin meille on saarnattu ja todistettu. Sanomme rakkaat terveiset rakkaalta veljeltä ja uskolliselta työkumppanilta Matti Kinnuselta perheensä kanssa. Emme olekaan taas nähneet Matti-veljeä, ovat olleet lumiset ilmat meillä, ei ole kummallakaan kulkuvälineitä. Rakkaat terveiset Jalmari Vanttajalta perheensä kanssa, Sandra Simonson'ilta lastensa ja vanhan äitinsä kanssa, Hilda Ruonavaaralta lastensa kanssa ja kaikilta meidän ympäristön kristityiltä, nuoremmilta ja vanhemmilta, Keweenaw Bay'n, Entryn, Hancockin, Limigan, Oskarin, Calumefin, Wolverinin ja Mohawkin kristityiltä. Justiin saimme kirjan Dr. J. W. Stanleyltä, käskää sanoa vanhimmille rakkaita terveisiä, ja monet suomalaiset ympäri Amerikan maata ovat käkeneet sanoa vanhemmille rakkaita terveisiä, kun olen kirjoittamassa. Olkaa te yllänimitetyt ensin ja viimein minulta vaimoni Riikan kanssa rakkaudella tervehditty! Emme näe teissä syntiä; synnit on teille ja meille anteeksi annettu kalliissa sovintoveressä. Siinä uskossa ja toivossa sanomme hyvästiä, että vähän sodan ja kilvoituksen perästä yhteen tulemme ijankaikkisuuden ihanalla rannalla. Ja sen toivon päälle sanomme Amen. Sanokaa rakkaat terveiset Johan Petter Stöckel'ille perheensä kanssa ja muille saarnaajille ja vanhinten leskille, vieläpä Stälnecken leskelle! On merkinnyt vähin ja kelvoton veljenne ja sisarenne

Wm. ja Riika Koppana.

Minulla oli ajatus, että koetan kirjoittaa käsin teille kirjan, mutta ei ollut aikaa.

Terveisiä! E. Hanson.

Viipurissa 3. päivä helmikuuta 1937.

Rakkaille vanhimille ja uskollisille Sionin muurin vartijoille Viktor Björkman, Johan Stöckel, Isak Stålnacke, Johan Mäntyvaara, August Isaksson, Frans Björkman, Viljam Eriksson, Petter Sitsi ynnä muut saarnaajat ja Jumalan temppelin rakentajat teidän rakkaitten vaimoinne ja lastenne kanssa ja koko se siunattu Herran lauma, joka teidän ympärillänne on siellä Ruotsin Lapinmaalla. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa tämän vaivaloisen sodan ja kilvoituksen loppuun asti!

Tällä rakkauden ja rauhan tervehdyksellä tervehtelemme teitä, ikuisen muistoon jääneitä ystäviämme, ja kiitämme juuri sydämen pohjasta kaiken sen ylenpalttisen rakkaudenpalveluksen edestä, jota saimme siellä ollessamme teidän kanssanne; ja siitä isällisestä huolenpidosta kiitämme teitä, rakkaat opettajat, ja koko Lapinmaan seurakunta, jota olemme osaksemme saaneet monen kymmenen vuoden aikana ja vielä nyt viimeisessä joulukokouksessa, jossa on tutkittu ja koeteltu niitä vähäisiä hankaluuksia, joita on ollut täällä saarnaajain välillä, ja ovat asiat selvinneet, missä on vika ollut, ja ne, jotka ovat itsensä syylliseksi löytäneet, ne ovat täällä parannuksia jatkaneet muutamissa kokouksissa, missä ovat myötä olleet. Se on vaikuttanut siunatulla tavalla, niin että kristityt ovat päässeet irti ja tulleet ymmärtämään, kuinka asiat ovat ja missä vika on ollut, ja siinä tahdomme toisetkin saarnaajat avulliset olla sen, minkä voimme, että se korjaus jatkuu niin lavealle kuin tarve vaatii, että kaikki hyvin tulee.

Kyllä ovat olleet siunatut kokoukset; paljon on ollut saarnaajia näissä kokouksissa aikain Oulusta, Lahdessa, Padasjoella, Helsingissä, Turussa, Hämeenlinnassa, Viipurissa, ja tästä mennään Lappeenrantaan, ja saarnaajat lähtevät matkoille eri puolille taas, niinkuin ennenkin; ja se on ilosanoma, että saamme saarnaajat Ruotsin Lapista ensi syyskesän aikana tänne Suomen maalle.

Ja eikä nyt muuta, vaan sanomme sydämen rakkaat terveiset, kaikki saarnaajat meidän perheittemme kanssa ja koko Herran Jesuksen piskuiselta laumalta täältä teille, rakkaat vanhimmat teidän emäntäinne ja lastenne kanssa ja kaikille ystäville Lapinmaalla ja toivotamme teille terveyttä ja pitkää ikää seisomaan suojana meille kaikille Euroopan ja Ame-

rikan maalla, että me pahasta varjeltuina pysyisimme tällä vaarallisella ja pahalla ajalla. Sillä mielellä olemme mekin saarnaajat ja kristityt matkaa tekemässä, että kerran teidän kanssanne kostuisimme siihen oikeaan rauhan naminaan, jossa saamme tervehdellä kaikkia valituista ja yhdistää äänemme veisaamaan amentaa ja hallelujaa ijankaikkisesti. Ja sanomme hyvästi siinä uskossa, että meidän ja teidän synnit on anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, ja rukoilkaa rakkaat ystävät meidänkin edestämme! Tätä pyytää seurakunnan kanssa ja puolesta

Ville Nieminen, Joel Ahonen, Joonas Rustholkarhu, V. Kauppinen,
S. Vesterinen, Antti Vainikka, A. Raunila.

Gellivaara, se 24 — 3 — 1937.

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä, Johan Huumola ynnä perheesi kanssa ja ympäri olevain kristittyin kanssa. Jumalan ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo ja pyhän hengen osallisuus olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja elämän ehtooseen asti! Amen.

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tervehdin sinua, rakas veli, ynnä muita valituista siellä kaukaisella Amerikan maalla, jotka hengittävät yhtä armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä rauhan siteen kautta. Kiitän sydäimestä niitten kalliitten kirjain edestä, joita olen saanut vastaanottaa jälkeen kuin olen tullut sieltä Amerikasta, viimeksi Huumola veljeltä; niin myös sen rakkaan palveluksen edestä, jota olette osoittaneet meitä kohtaan siellä ollessamme, sillä ei ne ajat koskaan katoa mielestä eikä ne ystävät, joittenka kanssa niin rakasta kanssakäymistä olemme saaneet pitää. Terveenä olemme ruumiin terveyden puolesta kaikki elossa olevat saarnaajat, josta Jumalalle olkoon kiitos! Saarnamatkoilla olen ollut koko talven ajan ja taas on lähtö matkoille ja jos Jumala suopi, niin keväällä tulee meno Norjaan. Paljon on työtä kristillisyydessä täällä ja siellä Amerikassa, niin kuin tuli näkökselle siellä käydessämme, sillä vihollinen tekee työtä sen päälle, että hajottaa Herran laumaa monivärisen eriseurana kautta, joka niin väkevästi liikkuu joka paikassa, siihen maailman suruttomuus, joka pauhaa niinkuin meren julmat aallot, jossa monet heränneet ovat hengellisen kuoleman saaneet, kun eivät ole totelleet sitä varoittavaista ääntä,

jota on heille saarnattu, sillä lihallinen vapaus on se, joka on aina turmellut kauniisti viheriöitseviä heräyksiä, ja on ollut paljon työtä ja vaiivaa viinimäen rakentajille pitää viinimäen aitaa niin korkeana ja tiiviinä, että eivät kaikenlaiset luontokappaleet pääsisi turmelemaan Herran laumaa näinä viimeisinä ja vaarallisina maailman lopun aikoina.

Voi, kun ajattelemme sitä aikaa, jota olemme eläneet, kuinka suuri on ollut se suoja ja turva, jota olemme saaneet nauttia tämän kristillisyyden suojassa monta kymmentä vuotta, vieläpä olemme saaneet olla niinkuin pienet vesat suurten puitten suojassa rajuilman pauhatessa, sillä ne poisnukkuneet vanhimmat ovat seisonet sodan rinnassa varustettuna kaikilla Jumalan sota-aseilla ja Herran Sebaotin voimalla kaikkea vihollisen voimaa vastaan, ja niinmuodoin emme saata Jumalaa kiittää sen edestä, että on vieläkin yksi piskuinen lauma sekä Euroopan ja Amerikan maalla, jotka ovat seuraamassa kuningastansa, joka kulkee laumansa edellä vereen kastetuissa vaatteissa ja lyöpi laumansa viholliset suunsa miekalla. Kyllä on se tie kaitainen, jota Herran lunastetut vaeltavat, jossa ei tyhmäkään eksy. O sitä Jumalan rikkauden ja viisauden ja tunnon syvyyttä, kuinka tutkimattomat ovat Hänen tuomionsa ja käsittämättömät Hänen tiensä, sillä kuka on Herran mielen tiennyt eli kuka on hänelle neuvon antajana ollut. Saamme kuitenkin olla turvatut sen seurakunnan helmassa, johonka syntyneet olemme, jossa kaikki meidän syntimme ovat anteeksi annetut priiskoitusveren voimassa, vieläpä ylösnousemisen kirkas aurinko on kirkkaasti paistanut särjettyin sydänten päälle, että on joskus suuren murheen ja syntisyyden yli pikkuinen syrjä näkynyt ijankaikkisista asuinsijoista, johonka meidän kuolematon henkemme useasti huokaa. Kyllä pian yhteen tulemme ijankaikkisuuden ihanalla rannalla, jossa ei enää valtameret meitä eroita. Ole vapaa, sinä vapaaksi ostettu lauma neljän ilman alla! Valkeat ovat vaatteesi, sinä Karitsan emäntä, ehkäpä omissa silmissäsi olet useasti musta ja suuri syntinen, sillä omavanhurskaus on aina päälle kantamassa, vaikka olemme kaksinkertaisesti saaneet Herran kädestä meidän syntimme ja vääryytemme edestä.

Jääkää nyt hyvästi, kaikki minun ystävät ja työkumppanit Herrassa, kyllä vaivamme maksetaan ijankaikkisella kunnian katoomattomalla kruunulla. Ja sano minulta ja perheeltäni sydämen rakkaita terveisiä Johan Muoniolle perheensä kanssa, Ritolalle perheensä kanssa, vanhalle Johansonille, jos olet hänelle kirjoittamassa; olen häntä jäänyt muistamaan, joka oli vielä niin terve vanhalla ijällä, vieläpä monta muuta Amerikan saarnaajaa, jotka olivat korkealla ijällä ja kuitenkin sielun ja ruumiin voimat olivat terävät. Rukoilkaa minunkin edestäni, pyytää veljenne Herrassa

Viktor Björkman.

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä William Koppana ynnä rakkaan vaimosi Riikan kanssa.

Tulen tyköne jollakin ratilla kiittäen sydämestäni kalliin kirjan ja kirjain edestä, joita sain ilokseni vastaanottaa, sillä on hauska kuulla sanomia Amerikan Sionista ja voinnistanne, sillä hieno rakkauden side se on kuitenkin jäänyt siitä asti, kuin olemme oppaaksi tulleet, vaikka minä olin silloin nuori. No, aikaa on kulunut pitkältä siitäkin asti, ja niin se on kuitenkin Jumala kuljettanut ihmeellisesti tämän kristillisyyden suojan ja turvan alla, vaikka on ollut sielläkin raskaitakin koettelemuksia teillä, että ei ole ihme, jos ruumiin voimatkin ravistuvat, kun vielä ikäkin on korkea, mutta toivotus on kuitenkin, että Jumala antaisi teille terveyttä ja pitkää ikää Sionille avuksi. Terveenä olen minäkin vaimoni ja perheeni kanssa; niin myös toiset saarnaajat, jotka teille oppaat ovat, ovat myös terveinä.

Kokouksia olemme pitäneet näissä Lapinmaan seurakuntain kylissä. Olemme olleet yksissä Björkman-vanhimman kanssa monissa kokouksissa tämän talven aikana. Hän on ihmeellisen terve, joka tuntuu hauskalta, kun Jumala niin asiat laitti, vaikka otti niin monta jaloa vanhinta kohta yhtä aikaa, että hänet kuitenkin jätti meille nuoremmille turvaksi ja koko kristillisyydelle siunaukseksi; ei niin ymmärtäen, että meillä ei ole hyviä nuoriakin saarnaajia, mutta hän on kaikki sotakoulun läpikäynyt ja monessa koettelemuksessa ollut, niinkuin ymmärrätte, mitä tarkoitan.

No, ei minulla ole erityisempää sanomaa. Olemme olleet viimeksi eli pääsiäisenä Svappavaarassa Isak Stålnacken kotona koolla, jossa oli paljon vieraita monista kylistä sekä Stöckel ja Aug. Isaksson ynnä muut. Olivat hauskat kokoukset, sillä ilon ja riemun äänet kuuluivat Herran huoneesta. Yllänimitetyt käskivät sanoa teille paljon terveisiä, kun kirjoitan. Björkman on ollut Nattavaarassa kumppaninsa kanssa. En tiedä tällä kerralla taas enempää. Synnit on teille ja meille anteeksi annettu Jesuksen nimessä ja veressä; sen uskokaamme kuolemankin virran rannalla ennenkuin silmänne kiinni painuvat viimeiseen uneen, ja kantakaa minuakin kohtaan anteeksi antavaista sydäntä teidän rukouksissanne! Sillä toivolla olemme kulkemassa, että yhteen tulemme siinä suuressa kokouksessa, johonka on mennyt niin suuri paljous ystäviä, opettajia ja vanhimpia. Siellä ei muistu mieleen enää matkan vaivat eikä lyö sydän rintaluita vastaan ajan vaarallisuuden vuoksi niinkuin monta kertaa täällä, kun tämä maailma lainehtii kuin palava meri.

Sano minunkin terveisiä Amerikan saarnaajille, ketä olet näkemässä; Salmo-vanhalle, jos hänelle kirjoitat eli näet, niin myös Caleb Erikssonille, Kinnuselle ynnä muille sydämen rakkaita terveisiä. En suita kaikkia nimitellä, vaan nimenne on kirjoitettu taivaassa. Terveisiä ympäristöni kristityiltä sekä Teklalta lastensa kanssa teille kaikille, vaan ole nyt Koppana rakkaan vaimosi ja ympäristösi kristittyin kanssa minulta vaimoni ja lasteni kanssa ensin ja ensin sylillä ja sydämellä tervehditty!

Heikko veljesi Herrassa

William Eriksson.

Osoite: Parakka Vittangi, Norrb. Iän Sveden.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, Gellivaarassa, se 11. p. 4. kk. 1937.

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä, William Koppana, ynnä rakkaan vaimosi Riikan kanssa, Jumalan armo ja rauha olkoon hekenne kanssa nyt ja elämän ehtooseen asti! Amen.

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tulen tykönnö ja annan tietää, että terveenä olemme ruumiin terveyden puolesta, josta Jumalalle olkoon kiitos! Kiitän niitten rakkaitten kirjain edestä, joita olen saanut vastaanottaa jälkeen kuin olemme tulleet kotia Amerikan matkalta, sinulta ja monelta muulta, joista näkyy, että olette jääneet meitä muistamaan, ehkä olemme olleet heikot välikappaleet Herran kädessä, vain Herran on työ ja Hänen on asia vaikuttamaan sanansa ja henkensä kautta ihmisten sydämissä. Minä tulin vasta kotia saarnamatkalta. En ole ollut kotona koko talvena, sillä paljon on työtä kristillisyydessä täälläkin Lapinmaassa ja vähän on työntekijöitä niinkuin sen hyvin ymmärtää.

Sain vasta Muoniolta kirjan, jossa näen, että veli Koppanan silmä on hyvin kipeä. Olen kyllä saanut Koppana-veljeltä ennemmin kirjan, jossa näkyy, että silmästä on mennyt näkö pois, vaan ei siinä sanonut, että se on kipeä. Oli kyllä ikävä, kun niin piti käymän, että vanhalla ijällä piti joutua kärsimään niin kovaa kipua, jota emme yksikään olisi sitä suoneet. Ja niinkuin minä sen aina muistan senkin meidän viimeisen matkan siellä Amerikassa, kuinka terve Koppana-veli oli ja on ollut kaiken ajan ja on itsensä uhrannut kristillisyyden työhön läpimittien aikoja, sekä huonompain ja parempain aikain läpi, ilman säästämättä, josta nyt pian palkka maksetaan, niinkuin kirjoitettu on: heidän pitää lepäämään heidän

töistänsä, sillä heidän tekonsa noudattavat heitä. Olisi vieläkin halu kiittää Koppana-veljeä kaulasta pitäen ynnä kaikkia muita Amerikan ystäviä, saarnaajia ja kristityitä, jos saattaisin. Vaan kaukana olette ruumiin puolesta eroitettuna meistä, vaan hengessä olemme yhdessä, sillä ei yhtään päivää mene, että en muista niitä työkumppaneita, jotka siinä raskaassa Herran työssä ovat valvomassa ja työtä tekemässä, että se piskuinen Herran lauma pysyisi koossa yhdellä Sionin vuorella, johon kootut olemme aikakaudessamme, eroitettuna maailman suruttomasta joukosta ja eriseurain eksytyksestä, joka niin väkevä on tällä viimeisellä ajalla, sillä aika on paha ja pahemmaksi se tulee mitä likemmäksi maailma loppuansa lähenee, että jos mahdollista olisi niin valitutkin eksyvät. Vaan kun Herra on niitä välikappaleita valmistanut, jotka huutavat totuuden torviin mitä aika kuluu ja missä vaara on, niin kaikki, jotka ovat siitä vaarin ottaneet, ne ovat pysyneet varjeltuna siinä laumassa, jossa Herra Jesus hallitsee lakinsa ja asetustensa kanssa, että ei kaikenlaiset luontokappaleet pääsisi Herran viinimäkeä turmelemaan. Niinkuin selvästi tulee näköksälle, kuinka väkevästi koreuden ja mailman rakkauden perkele tukkii sisälle, vaikka työmiehet pyytävät viinimäen aita rakentaa ja voimassa pitää, että se puhdas kristillisyyden oppi, jota ovat kristillisyyden vanhimmat jälkeensä jättäneet opissa, uskossa ja esikuvassa, pysyisi sinänsä kuin se on alusta saarnattu sekä täällä että Amerikassa, ja vieläkin saarnataan esikoisten seurakunnassa ynnä nuhteen, kurituksen ja lohdutuksen kanssa, vieläpä että ovat niin monet kymmenet tuhannet suojan ja turvan löytäneet, että saatamme sanoa Davidin kanssa: lintu on huoneen löytänyt ja pääskyinen pesänsä, johon he poikansa laskevat, sinun alttaris, Herra Sebaot. Ja suuri paljous on, jotka ovat odottamassa kutsu- mistansa, että tulla nyt lepäämään matkan vaivoista, sillä matka tuntuu pitkältä ja vaivaloiselta, kun niin suuri sota pauhaa sekä ulkonaisesti että sisällisesti oman syntiturmeluksen tähden, vaan se usko meillä on, että se kerran onnellisesti päättyy.

Ja en nyt tiedä muuta, vaan sen rukoilen, että Jumala, jolla kaikki valta on ja jolle ei mitään mahdotointa ole, vieläkin asiat niin kääntäisi, että Koppana-veli paranisi ja voisi vieläkin Herran työssä avullinen olla niin kauan kuin Jumala on sen hyväksi nähnyt, että hän pitää olla tämän maan päällä, vaan tapahtukoon Jumalan tahto kaikissa, sillä kuka on Herran mielen tiennyt eli kuka on hänelle neuvonantajana ollut.

Jääkää nyt hyvästi siinä uskossa, että synnit ovat anteeksi annetut Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa veressä, sen uskokaa rohvaistulla sydämellä kaiken pahan tuntemisen läpi! Kyllä omavanhurskaus päälle kantaa yötä ja päivää, mutta onhan meillä edesvastaaja, Jesus Jumalan

poika, joka on sen verisen kilvoituksen edestämme kärsinyt Yrttitarhassa ja Golgatalla, jossa Hän on huutanut, että kaikki on täytetty: suljetut paratiisin portit ovat avatut, ja voiton merkinä on vienyt suuren syn-tisen paratiisiin. Ole nyt vapaa sinä vapaaksi ostettu lauma Amerikan maalla; Karitsan verellä olemme puhdistettu. Kyllä pian yhteen tulemme kirkkaassa ilmassa, jossa saamme äänemme yhdistää koko maasta oste-tun lauman kanssa. Sano minun sydämellisiä terveisiä kaikille saarnaajille, joita olet näkemässä ja kristityille. Rukoilkaa minun perheeni edestä! On merkinnyt veljenne elämän tiellä

Viktor Björkman.

Helsinki, toukokuun 17. p:nä 1937.

Rakkaille vanhimmille ja uskollisille Sionin muurin vartijoille: Viktor Björkman, Isak Stålnacke, Johan Petter Stöckel, August Isaksson, Frans Björkman, Viljam Eriksson, Johan Mäntyvaara, Petter Sitsi ynnä muut saarnaajat ja Jumalan temppelin rakentajat teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja koko Herran lauma siellä Ruotsin Lapinmaalla. — Jumalan armo ja rauha olkoon ja levätköön henkenne päällä nyt ja aina, tämän vaivalloisen sodan ja kilvoituksen loppuun asti!

Tällä onnen ja rauhan tervehdyksellä tulemme tervehtimään teitä, ikuiseen rakkauden muistoon jääneet opettajat ja ystävät, ja annamme tietää, että terveinä olemme kaikki saarnaajat meidän perheittemme kanssa, josta Jumalalle kiitos olkoon, eikä ole mitään erikoista täällä Suomenmaalla. Kesä on tullut ja kylvöt on kohta tehty. Aika on muuten tavallisen hyvä, mitä tulee maalliseen elämään. Kuoleman enkeli on nou-tanut monta rakasta ystävää jääneenkin talven aikana ijankaikkiseen kotimaahan.

Me olemme pitämässä kokousta ja helluntaijuhlaa täällä Helsingissä. Täällä on paljon saarnaajia ja kristityitä. Saarnaajat ovat kulkeneet niin-kuin ennenkin eri puolilla maata ja Jumalan pelko on vielä hedelmääkan-tavainen ja ijankaikkisuuden kukkaset kasvavat kristillisyytemme van-hinten hautain päällä. Mutta kyllä vihollinen vartioitsee ja pyytää kyl-vää monen luvallisuuden varjolla rikkaruohon siementä Jumalan peltoon ja kyllä löytyy otollista maata näinä maailman lopun päivinä uusissa polvikunnissa. Mutta se rukous on meillä Suomenmaan saarnaajilla ja kristityillä, että Jumala varjelisi puhtaana tämän pienen peltopalasen, joka on suurella vaivalla ja monilla kyynelillä maailman korvesta raivattu.

Siinä uskossa ja toivossa olemme, että saamme tänne rakkaat vanhimmat syyskesän aikana. Toivotamme teille terveyttä ja Jumalan siunausta työllenne sielläkin Norjan lähetysmatkalla. Sanokaa meidän rakkaat terveisemme Norjan saarnaajille ja kristityille!

Kyllä ovat hajalla asuvaisia meidän ystävämme täällä vieraalla maalla, mutta kerran yhteen tulemme uuden ilman kirkkaudessa, jossa ei sydän enää huokaa eikä aurinko mene pilvien taa.

Eikä nyt muuta, vaan sanomme, kaikki saarnaajat, tämän kokoontuneen kristittyjen lauman kanssa, rakkaat terveisemme kaikille ystäville Ruotsin Lapinmaalla, jotka yksi ovat teidän ja meidän kanssamme esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Olkaa te, rakkaat opettajat, meiltä kaikilta tervehdityt sylillä ja sydämillä, teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa. Ja sanomme hyvästi näillä sanoilla, että synnit ovat anteeksi annetut meille ja teille Herran Jeesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovintoveressä. Rukoilkaa meidänkin edestämme, että mekin teidän kanssanne kostuisimme kotimaan rantaan. Tätä pyytävät seurakunnan kanssa ja puolesta:

V. Nieminen, Joel Ahonen, J. R. Karhu, N. Lehtonen, J. Karisto, J. Simolin, H. Seppänen, R. Salminen, E. Nousiainen, K. Luoma, A. Ihalainen, F. Siipola, E. Hintikka.

Juhannuskokouksessa, Lahti 27/6 1937.

Rakkaille vanhemmille ja uskollisille Sionin muurin vartijoille siellä Ruotsin Lapin maalla Viktor Björkman, Isak Stålnacke, Johan Stöckel, August Isaksson, Frans Björkman, Viljam Eriksson, Johan Mäntyvaara, Petter Sitsi ynnä muut saarnaajat ja Jumalan temppelein rakentajat teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja koko se Herran lauma, joka teidän ympärillänne on, jotka yhtä armon ilmaa hengittävät teidän ja meidän kanssamme esikoisten seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä.

Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä tervehtelemme teitä, ikuiseen ja unhoittumattomaan muistoon jääneet ystävät, ja ilmoitamme, että terveenä olemme kaikki saarnaajat meidän perheitemme kanssa, paitsi Herman Hyden on saanut halvauksen; on kuitenkin elämässä ja puhekyvyssä, mutta kyllä se on hänenkin työpäivänsä tehty. Olemme taas olleet viettämässä juhannuskokousta täällä Lahdessa, jossa on koolla ollut suuri

paljous kristityitä ja paljon saarnaajia eri puolilta Suomen maata; vieläpä ovat saarnaajat saarnanneet Jumalan sanan kaksiteräisenä, joka on vaikuttanut sen, että Jumala on siihen antanut siunauksen, niin että katuvaisten ääni sekä Jumalaa kiittäväisten ääni on täyttänyt rukoushuoneen, joka on meille kaikille iloksi, että ijankaikkisuuden kukkaset ja hedelmälliset puut kasvavat meidän kristillisyytemme vanhinten hautain päällä, jotka ovat työtä tehneet kristillisyyden aamunkoitosta aina tähän asti ja niin hyvän huolen pitäneet, että mekin, jotka asumme täällä Suomen maan rannoilla, olemme varjeltuina pysyneet sen oikian äidin sylissä, joka on ensin eläväksi syntynyt yljän rakkaudesta Ruotsin Lapin maalla, ja suuri paljous on jo siirtynyt meidän ja teidän ystävistä, jotka ovat viettämässä juhannusjuhlaa toisella puolella tätä maata, johonka meidänkin kuolematon henkemme huokaa täältä murheiden maasta ja maan tomusta: Ja vaikka olemme niin suuressa kiitoksen velassa jo siitä avusta, jota olemme tähän asti saaneet, mutta siinä sydämellisessä uskossa ja rukouksessa olemme, että saada saarnaajat Lapinmaalta tämän kesän syyspuolella ja olemme jo keskustelleet siitä, että saarnaajat tulevat vastaan ottamaan Haaparannalle, sitten kun saamme lähemmin tietää siitä ajasta.

Eikä nyt muuta tällä kertaa, vaan sanomme sydämen rakkaat terveiset kaikki tänne kokoon tulleet saarnaajat tämän suuren kristittyin lauman kanssa teille kaikille yllämainituille ja jätämme hyvästi siinä uskossa, että meidän ja teidän synnit on anteeksi annettu Herramme Jesuksen nimessä ja siinä kalliissa sovintoveressä, joka on vuotanut Hänen avatuista haavoistaan Golgatan ristillä viimeiseen pisaraan asti ja vieläpä pyydämme, että rukoilkaa rakkaat ystävät meidänkin edestämme, että mekin ynnä teidän kanssanne onnellisesti perille kostuisimme. Tätä pyytävät seurakunnan kanssa ja puolesta:

Ville Nieminen, Joel Ahonen, J. Karhu, Juho Hirvonen, A. R. Salminen, H. Seppänen, S. Vesterinen, A. Ihalainen, K. Nurminen, F. Siipola, V. Kauppinen, A. Vainikka, E. Maapalo, J. Korhonen, H. Ikonen, U. Eloranta.

Gackle, N. D. kesäk. 27. p. 1937.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille Sionin muurin vartioille Viktor Björkman, Johan Petter Stöckel, Isak Stålnacke, William Eriksson, August Isaksson, Frans Björkman, Johan Mäntyvaara, Johan Henrik Puoltikasvaara ynnä muut saarnaajat rakkaitten vaimoinne, lastenne, totuuden apu-

laisten ja palvelevaisten vaimoin kanssa, niin myös koko Herran lauma teidän ympärillänne siellä Ruotsin Lapin maalla, jotka yhtä armon raitista ilmaa hengittävät esikoisten seurakunnassa, sen hengen yhteydessä, rauhan siteellä kiinnitettynä. Armo olkoon teille Jumalalta, Isältä, ja meidän Herralta Jesukselta, siihen autuaalliseen hetkeen asti, kuin tämä vajaa lakkaa ja täydellisyys alkaa. Amen.

Tällä onnen toivotuksella, rauhan ja rakkauden tervehdyksellä, tulemme tervehtimään kaikkia teitä, rakkaita ystäviä, veljiä ja sisaria, näistä meidän yhteisistä Johanneskokouksista, joissa olemme koolla olleet, paljon saarnaajia ja kristityitä monista valtioista ja paikkakunnista aina Tyynenmeren rannalta asti. On ihanaa ja ilahduttavaa katsella, kun nuorten osanotto on niin suuri, joka niinkuin turvaa kalliin kristillisyytemme tulevaisuutta, sillä vanhemmasta päästä aina levolle lasketaan yksi toisensa perään, niinkuin meidän ystäviämme aina pois korjataan, se on näköksellä täälläkin, niinkuin sanomia saamme sieltä ynnä muualta. Eikähän meillä olekaan muuta toivoakaan, eli sen paremmasta tästä maailmasta, kuin että saada jättää tämä katoavaisuuden maa ja murheiden laakso autuaallisen kuoleman kautta.

Kalliita kokouksia täällä on pidetty, ja Jumalan sana on saarnattu. Ja Jumalan sanan saarnalla ja sen uskomisella on ollut sama voima ja vaikutus kuin ennenkin, että se on vaikuttanut murheen synnistä ja ilon syntein anteeksi saamisesta ja autuuden ja onnellisuuden tuntemisesta, että ilon ja riemun äänet ovat kuuluneet kokouspaikalta.

Olemme yksimielisesti koetelleet kristillisyytemme korkeita ja painavia asioita. Kirjeitä on myös tullut kristillisyyden laveudesta näihin kokouksiin, niin myös kutsuja, että saada saarnaajia, sekä idän että lännen rannikolta y.m., joita olemme lukeneet, tutkineet ja lähetyksistä koetelleet, ja olemme sen soveliaaksi löytäneet, että jos Herra sen niin sallii ja heidän terveytensä ynnä muut suhteet sen myöten antavat, lähettää Caleb Eriksson veljen Matti Kinnusen kanssa idän rannikoille, Wm. Koppana vanhimman Hjalmar Wanttajan kanssa pyyntöjä täyttämään keskivaltioissa, ja Johan Huumola vanhimman Arthur Niskan kanssa länsivaltioihin ja Länsi-Canadaan. Kaikissa tapahtukoon Jumalan, Isän, hyvä tahto!

Johanneskokouksien suhteen on vahvistettu päätös, joka tehtiin Calumetissa kolme vuotta sitten, että ne tullaan pitämään vuorovuosina Calumetissa ja Gacklessa, että nyt ensi vuonna Johanneskokoukset tulevat pidettäväksi Calumetissa.

Me taas yhteisesti käymme niitten lupauksien päälle, joita olemme ennenkin sieltä saaneet, niin myös viimeisten rakkaitten lähetyssaarnaajain

kautta, vieläkin sillä rukouksella, että ette meitä unhoita, vaikka sen hyvin ymmärrämme, että suuri aukko on jäänyt, koska niin monta vanhimmista jäsenistä, eli niin monta rakasta ja kallista opetusisää on tullut pois otetuksi, koska ovat päivätyönsä päättäneet ja levollensa menneet, joita olemme jääneet ikävällä vähäksi aikaa kaipaamaan, vain että te kuitenkin pidätte meistä ja meidän tarpeistamme huolen, niinkuin olette tähänkin asti huolen ja murheen pitäneet, josta meillä olisi suuri syy kiittää, ja tahdommekin kiittää, vaikka olemmekin huonoja kiittämään. Tahdomme vielä kiittää teitä ynnä koko esikoisten seurakunnan kanssa viimeistenkin lähetyssaarnaajaan edestä, jotka olivat meille niin suureksi lohdutukseksi ja turvaksi ja virvoitukseksi tälle meidän kalliille kristillisyydellemme.

Eikä nyt muuta rakkaat ystävät tällä kertaa. Siinä uskossa jätämme taas tällä kerralla, että pian yhteen tulemme uuden ilman kirkkaudessa, missä yhteen ääneen sanomme terve tulemaan toiset toisillemme, ja jossa saamme yhdistää äänemme kiitosvirttä veisaamaan sille tapetulle Karitsalle suuren armonsa edestä niissä loppumattomissa Karitsan häissä, missä on niin suuri paljous meidän ystäviämme ja rakkaita ja kalliita opettajiamme, jotka ovat meidät tänne vähäksi ajaksi jättäneet. Vain ei se ole meidänkään aikamme niin pitkä, että ilta ei tule, ja sinne mekin itse kukin vuoroltamme siirretään.

Nyt jätämme teidät, ystävät rakkaat, hyvästi näitten sanain kanssa, että synnit, viat ja puutokset ovat kaikki anteeksi annetut Herramme Jesuksen pyhän nimen ja kalliin sovintoveren voiman kautta ijankaikkisesti. Sanomme sydämelliset rakkauden terveiset teille yllänimitetyille rakkaille ystävillemme, koko sen Herran lauman kanssa siellä, kaikilta saarnaajilta ja tältä kokoon tulleelta Herran laumalta, jotka täällä koolla ovat, sen pyynnön ja toivomuksen kanssa, että rukoillette taivaallista Isää meidänkin edestämme, että pysyisimme kaikesta pahasta varjeltuina.

Merkitsee seurakunnan kanssa ja puolesta:

Johan Huumola, Wm. Koppana, Johan Muonio, Matti Kinnunen, Alex. Ritola, Johan Puuri, Arthur Niska, Caleb Eriksson, Sam. Juvonen, Hjalmar Wanttaja, Jakob Sticking, Wm. Sasse, Nick Vilen, Leonard Hansson.

Salomon Johnson vanhimmalta rakkaat terveiset. Hän ei ole voinut heikon ruumiinsa voimien tähden tulla näihin kokouksiin.

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä, Ville Nieminen, rakkaan vaimosi ja lastesi kanssa. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja aina elämän ehtooseen asti!

Tämän kautta tervehdimme teitä, rakkaat ystävät, ja annamme tietää, että terveenä olemme kaikki saarnaajat ynnä perheittemme kanssa, josta Jumalalle olkoon kiitos. Kiitämme niitten rakkaitten kirjain edestä, joita olemme saaneet vastaanottaa Suomenmaan kristityiltä, joista näemme, että olette odottamassa Lapista saarnaajia sinne Suomeen sen lupauksen mukaan, joka on annettu joulukokouksissa. Olemme kokoontuneet tänne Gellivaaraan koettelemaan sen asian ja olemme sen löytäneet, että jos voittamattomia esteitä ei tule, niin saarnaajat lähtevät täältä 29. päivä syyskuuta täyttämään teidän pyyntöänne, vaan kaikki tapahtukoon Jumalan tahdon jälkeen. Kyllä on tosi, että paljon on työtä ja vähä on työntekijöitä Herran viinämässä, jotka uskollisesti tekevät ja kokoavat Herralle Jesukselle laumaa sen oikean seurakunnan helmaan, joka on aikakaudessamme syntynyt Ruotsin Lapinmaalla, jossa seurakunnassa saarnataan parannusta ja syntein anteeksiantamusta Jesuksen nimeen ja kalliiseen vereen. Ja kaikki, jotka sen opin kuuliaisuuteen ovat itsensä uhranneet, niin laajalle kuin kuuliaisista lapsista on ollut, ne pysyvät varjeltuina. Vaikka kyllä maailma ja lihallinen vapaus tahtoo väkisin monessa paikassa turmella sen työn, jonka ovat kristillisyytemme vanhimmat suurella vaivalla tehneet monta kymmentä vuotta.

Jääkää nyt hyvästi, rakkaat ystävät, siinä uskossa, että synnit on anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa veressä. Sanokaa meidän rakkaat terveisemme kaikille saarnaajille ja kristityille siellä teidän ympärillänne, jotka meidän ja teidän kanssanne yhtä armon ilmaa hengittävät esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä rauhan siteen kautta.

Viktor Björkman, Isak Stålnacke, J. P. Stöckel, August Isaksson, Johan Mäntyvaara, Viljani Eriksson, Frans Björkman, Petter Sitsi, Matias Eriksson.

Jos junan kulku pysyy niinkuin se nyt on, niin saarnaajain lähtö tulee täältä klo 11 ennen puolta päivää 29. päivä syysk.

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, Viktor Björkman Augustin ynnä kaikkein Suomenmaan saarnaajain ja veljein kanssa, jotka siellä koossa olette. Jumalan ja meidän Vapahtajamme armo olkoon teidän kanssanne!

Täällä minä makailen tyytyväisenä hyvän ja rauhallisen omantunnon kanssa, odottaen, mikä tästä tulee. Tauti on nyt selvillä: kivet on sapsessa, niinkuin arvattava oli; eikä sano ylilääkäri tulevan muutoin hyvä: leikkuu tulee jonkun päivän päästä, minä arvaan, vasta maanantaina, sillä nyt on perjantai. Olihan tämäkin yksi odottamaton koettelemus. Ei kuitenkaan sivu Jumalan tahtoa mikään tapahdu, ei hiuskarva päästä putoa. On kuitenkin se hyvä, että tuli oikealla aikaa tauti ilmi, etten joutunut sen kanssa reisuun, itselle ikäväksi, kumppanille ja muille kuormaksi, ja niille kiusaksi, jotka tänne jäävät.

No, en tiedä nyt muuta, kyllä Nora teille kirjoittaa, kuinka se menee. Siinä uskossa olen, että synnit on meille ja teille anteeksi annettu Herramme Jesuksen pyhän nimen ja kalliin sovintoveren kautta, joka meitä niin kalliisti ostanut on, josta Jumalalle, rakkaalle Isälle, kiitos ja kunnia! Rukoilkaa kaikki rakkaat veljet ja sisaret minun ja perheeni edestä, ettei meidänkään usko puuttuman pitäisi. Hyvästin sanon siinä uskossa, jos emme täällä näe toisiamme, niin kyllä kirkkaassa ilmassa, Isänmaan ihannalla rannalla, jossa ei enää tauti vaivaa eikä matkan vaivat rasita niinkuin usein täällä. Vähin veljenne

I s a k   S t ä i n a c k e .

Olisi kyllä hauska lukea joku rivi sanomia sieltä, jos minusta tulee vielä niitten lukija. Mutta arvaan: lähetyssaarnaajilla ei ole aikaa, jopa, jos joku Suomen rakkaista veljistä. Suuri kristittyin paljous tervehtii teitä kaikkia. Paljon käypi täällä minua katsomassa.

Vielä kiitän teitä, lähetyssaarnaajat Viktor Björkman ja August Isaks-son ja kaikki Suomen saarnaajat, joita en suita nimittää, sen kristittyin lauman kanssa, joka ympärillänne on, kaiken sen palveluksen edestä, jota minua kohtaan osoittaneet olette. Ja kantakaa minua esirukouksissanne anteeksiantavaisella sydämellä armoistui-
men tykö! Tervehdin teitä kaikkia rakkaan vaimoni Gretan kanssa.

Se sama.

Hancock, Michigan lokakuun 17. p. 1937.

Tykö rakkaalle veljelle ja vanhimmalle Herran viinamäen raskaassa työssä, Viktor Björkman ynnä rakkaan vaimonne Olivian ja lastenne kanssa. Jumalan armo lisääntyköön teille!

Koska olemme taas saaneet niin ikäviä sanomia, että Jumala on kutsunut saarnaajan teidän vierestänne, niin tuli halu kirjoittaa muutama sana teille, rakas vanhin, sillä sen tiedän, että raskaat ovat tämänkaltaiset koettelemukset, koska yksi toisensa perästä otetaan teidän seastanne niitä, joita kipeämmästi tarvittaisiin kristillisyydessä meidän yksinkertaisten suojaksi ja turvaksi. Jumala, rakas Isä, vahvistakoon teitä ynnä muita työkumppaneita ja omaisia, että pysyisitte terveenä ruumiinkin puolesta näinä raskaina aikoina.

Terveenä me olemme täällä muut, paitsi Leiviskän emäntä on huonona sairaana. Olen ollut kotona nyt pari viikkoa. Onnellisesti meni meidän reissumme Huumola-vanhimman kanssa. Kävimme Canadassa, Brush Prairie'llä, Astoriassa ja Black Hills'issä, ja ei se turhaan ollutkaan, sillä löytyi katuvaaisia monessa paikassa. Hedissä tuli Jacob Mäki ja Koski niminen pariskunta kristityksi ja näyttää, että Albertassa, Canadassa on jalan sija kristillisyydelle. Paljon oli Brush Prairie'llä vielä väkeä rukoushuoneella, ja monta kallista hetkeä saimme viettää siellä, ja en ole katumassa sitä, että lähdin matkaan, sillä sain vanhan saarnaajan matkassa oppia kristillisyyttä, vaikka olen niin kelvoton matkakumppani. Vanha Salomon Johnson oli vielä koko friski ja oli meidän kanssamme monta päivää. Koppana on vielä saarnamatkalla keskivaltioissa, ja Matti ja Caleb ovat menneet itään Atlantin rannikolle.

En tiedä nyt muuta, vaan olkaa nyt tervehdetty meiltä sydämellä ja sylillä koko perheenne kanssa ja sanokaa kaikille saarnaajille ja kristityille meiltä terveisiä, joita näette. Hyvästi jääkää; siinä uskossa olemme, että synnit ovat anteeksi annetut teille ja meille Herran Jesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovintoveressä. Rukoilkaa meidänkin edestämme! Piirtää heikko veljenne Herrassa

Hjalmar Wanttaja
rakkaan vaimoni Huldan ynnä Effin ja Evin kanssa.

Tampere 4/11 —37.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, J. P. Stöckel, Johan Mäntyvaara, Viljani

Eriksson, Frans Björkman, Johan Henrik Olsson, Levi Karlsson, Petter Sitsi y.m. saarnaajat teidän rakkaiden emäntäinne ja lastenne kanssa ja koko se siunattu Herran lauma siellä Ruotsin Lapinmaalla, jotka yksi ovat teidän ja meidän kanssa, esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä rauhan sитеen kautta. Jumalan armo ja rauha levätköön henkenne päällä nyt ja aina tämän vaivaloisen matkan loppuun asti!

Tällä rakkauden tervehdyksellä tervehtelemme teitä ja kiitämme juuri sydämen pohjasta, että olette lähettäneet saarnaajat tänne Suomenmaalle, teidän ja meidän rakkaat veljet ja vanhimmat, Viktor Björkmanin ja August Isakssonin, joita olemme sydämen ilolla vastaan ottaneet. Olemme kulkeneet Lieksassa, Kaltimossa, Joensuussa, Viipurissa, Lappeenrannassa, Lahdessa, Padasjoella, Helsingissä, Turussa, Hämeenlinnassa ja nyt tässä Tampereella. Paljon ovat saarnaajat seuranneet myötä ja paljon kristityitä, ettei ole huoneisiin mahtunut. Tämä on ollut suurimpia kokouksia, mitä koskaan on kulkenut Suomenmaan läpi, ja niin siunatut kokoukset ovat olleet, ettemme saata niin Jumalaa kiittää kuin tulisi. Paljon on syntiä armon mereen upotettu ja särkyneitä paikkoja parattu, kirkaasti on armon aurinko paistanut särjettyjen sydämien päälle ja kiitosäänät ovat kuuluneet kaikissa kokouspaikoissa, paljon on noussut väsyneitä ja langenneita maailman valtakunnasta on tullut veripunaisen oven kautta sisälle oikeaan lammahuoneeseen, joka osoittaa sen, että Suomen kansalla on vielä etsikkoaikansa, josta kiitos Jumalalle ja sille suurelle Ristin-kantajalle, ja se näyttää, että Jumala tahtoo valittunsa koota tämän pahentavaisen ja myrskyisen maailman keskeltä ja vahvistaa kaikkia meitä ja meidän lapsiamme tämän siunatun valkeuden keskellä, joka osoittaa tien ijankaikkisuuden Betlehemiin, jonka tien päälle on jalkamme talutettu ja jonka tien päältä on suuri paljous kristillisyytemme veljiä ja sisaria siirtynyt oikeaan kotimaahan; ja sinne se huokaa meidänkin kuolematon henkemme täältä vieraalta maalta, niiden ystäväin ja rakkaiden opettajain perään, jotka ovat meitä jättäneet vähäksi aikaa, ja sen uskomme, että tämän Äidin sylissä meitäkin suojellaan iltaan asti.

Eikä nyt muuta, vaan sanomme sydämelliset rakkauden terveiset, kaikki saarnaajat yhdistettynä kristittyjen lauman kanssa, kaikille yllämainituille. Ja saarnaajat lähtevät tästä Poriin ja Ouluun, Suomen veljiä lähtee saattamaan vanhimpia Haaparannalle. Sanomme hyvästi näitten sanain kanssa, että synnit on anteeksi annettu meille ja teille Herran Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä. Palkitkoon Jumala, rakas Isä, teidän työnne ja huolenpitonne, jota olette meitä kohtaan osoittaneet monen kymmenen vuoden aikana ja rukoilkaa meidänkin edestämme! Tätä pyytää seurakunnan kanssa ja puolesta

Ville Nieminen, Joonas Rustholkarhu, Joel Ahonen, K. Luoma, A. Ihalainen, Viktor Björkman, August Isaksson, Antti Vainikka, S. N. Vesterrinen, Anders Holm, V. Kauppinen, H. Ikonen, S. Salminen, H. Seppänen, A. Tolvanen, R. Salminen, J. Hirvonen, E. Maapalo, J. Kärki, F. Siipola, K. Koivu, N. Lehtonen, O. Valkama, U. Eloranta, E. Nousiainen, J. Korhonen, J. Simolin, Matti Rautio, J. Karisto, Olli Tenhunen, Antti Väänänen, Antti Mustonen, Iisakki Mielonen y.m.

Seurakunta on päättänyt lähettää saarnaajat Ruotsin Lapin joulukokoukseen: V. Niemisen, Joonas Rustholkarhun, K. Luoman ja R. A. Salmisen. Samat.

Vadsö Itä-Norja 21/12 1937.

Tykö rakkaille vanhimille ja uskollisille Sionin muurin vartijoille ja sille Herran laumalle, jotka olette kokoontulleet joulukokouksiin Ruotsin Betlehemiin, joka on ollut ensimmäinen paimenten ilmoitus taas tällä etsikonajalla. Toivotamme onnea, rauhaa ja siunausta Israelin Jumalalta, Herralta Jesukselta Kristukselta, elämän ehtooseen asti. Amen.

Saamme tervehtää Viktor Björkman'ia, Johan StöckePiä, August Isaksson'ia, Frans Björkmania, Viljam Erikson'ia, Johan Mäntyvaaraa, Petter Sitsiä y.m. saarnaajia ja Jumalan temppelin rakentajia teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa, niin myös Norjan lähetysmiehiä ja Suomen lähetysmiehiä heidän emäntäinsä kanssa. Terveenä olemme ruumiin puolesta yliottain. Hilda Auno ja Hans Vaara ovat muuttaneet majansa onnellisesti. Hans Vaaran hautajaiset pidettiin meillä lauantaina, ja sunnuntaina kävimme Salttjärvessä. Pidimme kokoukset. Viikkoa ennen kävin H. Vaaraa katsomassa. Hän oli sängen iloinen, että Jumala on häntä varjellut esikoisten seurakunnan helmassa, että kun hän on sairastanut, niin on vihollinen kiusannut, mutta niitten kiusausten alla on tullut suuri ilon voima siitä, että esikoisten seurakunnan näkyväiset enkelit ovat avanneet taivaan evankeliumin saarnalla, ja niin muodoin on Jumalan kunnia kirkastunut ja pelko poispaennut. Näitä hän puhui ja pyysi minun kirjoittamaan Björkman-vanhimmalle.

Minulla oli se toivo, että saan tulla sinne joulukokouksiin, mutta meidän palvelijamme lankesi kätensä ja jalkansa, ja lääkäri asetti sairaalaan, ja kun meillä on kymmenen eläintä navetassa, niin ei ollut hyvä jättää, mutta tänäpäivänä on päässyt kotia. Ja minun pitää lähteä Taanaan jouluksi Annijoen veljein seuraamana, jos Jumala suo.

Börresen on kuulemma ollut jo pyhänä tässä kaupungissa ja pitänyt kokoukset papin kanssa ja heidän seuraajansa kanssa. En minä ole saanut häntä puhutella eikä esikoisten seurakunnan rakastajat Taanassa ja Annijoessa y.m. Olisi ollut muuta iloisempaa kirjoittaa, mutta häätty, että kaikki julkitulisivat.

Mutta minä tervehdän teitä ja ilmoitan kristittyin yhteisen anomuksen, kaikkein, jotka ennenkin ovat esikoisten seurakunnalta lähetysmiehiä saaneet, että lähettäisitte vielä kerran lähetysmiehet käymään Itä- ja Länsi-Finmarkussa. On siitä ollut se siunaus, että olemme niin suuren turvan ja luottamuksen saaneet, ettei ole niihin joukkoihin sekaantuneet, jotka ovat itsensä yhdistäneet Herraa ja Hänen voideltuansa vastaan, joita joukkoja ilmestyy niinkuin sääskiä tässäkin kaupungissa.

Jätämme nyt hyvästin sen suuren Israelin Paimenen haltuun ja juuri sydämeistämme toivotamme Israelin Jumalan siunausta joulukokouksille ja esikoisten seurakunnan vanhimmille ja saarnaajille, jotka Herran työtä tekevät yhdessä mielessä ja pyydämme teidän esirukouksianne minun keltottoman edestä. Ja olkaamme turvattuna ja lohdutettuna, että teidän ja meidän synnit on anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä ja veressä ijankaikkisesti. Tätä merkitsee heikko veljenne elämän tiellä, seurakunnan kanssa ja puolesta

Karl Sirkka, Edvard Hänninen, Anselm Hänninen, Axel Jaakkola, B. Siuruvainen, Karl Severin, Rikhard Hildonen, Johan Kokko, Ville Martikainen, Karl J. Hansen, Karl Oskar Morsu.

Polvi järvellä Kiviahossa jouluk. 23. p:nä 1937.

Rakkaat vanhimmat ja saarnaajat rakkaitten perheittenne kanssa ja koko se siunattu Herran lauma, joka taas kokoontuu kanssanne juhlaa viettämään monesta valtakunnasta ja tutkistelemaan ja koettelemaan kristillisyytemme korkeita ja kalliita asioita aikakautemme Betlehemiin. Armo ja rauha Jumalalta, taivaalliselta Isältämme ja Herralta Jesukselta Kristukselta lisääntyköön teille joka päivä sodan ja kilvoituksen loppuun asti!

Tämän onnentoivotuksen kanssa tekee mieleni lähettämään teille pienen tervehdysten, kun en saa olla mukana siunatuissa kokouksissanne, vaikka sydämen halu olisi. Hengessä olen kuitenkin kanssanne ja tahdon rukoilla sitä Isää, jolta kaikkalainen hyvä anto ja täydellinen lahja tulee, että Hän runsaasti siunaisi teitä kaikkia, jotka yksi olette esikoisten

seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä, ja niitä kokouksia, joita suuri paljous saarnaajia ja kristityitä kokoontuu viettämään.

Mutta silmänne ja sydämenne kaipaa taas yhtä kallista vanhinta ja työntekijää, joka vielä viime joulukokouksissa oli keskellämme. Rakas vanhin Isak Stålnacke on siirtynyt siihen juhlaan, johon niin paljon on jo kristillisyytemme vanhimpia ja työntekijöitä heidän opetuslastensa kanssa mennyt etsikkoajallamme ja johon meidänkin kuolematon henkemme kaipaa ja ikävöipi tästä myrskyisestä maasta, jossa synnin sota pauhaa joka puolella. Eikä se pauhaa ainoastaan ympärillämme, mutta myöskin omassa rinnassamme, Joka päivä saamme tuntea niin suuren synnin voiman turmeltuneessa osassamme, että tulee pelko ja epäily, josko jaksamme perille kostua. Niin on ainakin minun laitani, ja sentähden rukoilen sydämeni pohjasta teiltä kaikilta anteeksi syntisyyttäni ja kelvottomuuttani. Se on kuitenkin sydämeni halu ja henkeni huokaus, että yhdessä teidän kanssanne illaksi kotia kostua.

Vielä kiitän sydämellisesti rakkaita ja kalliita vanhimpia Viktor Björkmania ja August Isaksson'ia sekä koko Lapin seurakuntaa omasta ja myös pohjois-Karjalan kristittyjen puolesta siitä, että vanhimmat kävivät meitä tervehtimässä, virvoittamassa ja kalliita opetuksia antamassa. Jumala palkitkoon teille kaiken huolenpitonne meistä ja koko kristillisyyden menestyksestä!

Sanon hyvästi siinä uskossa, että synnit on anteeksi annettu Herran Jesuksen sovintoveren kautta, ja että pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa saamme äänemme yhdistää koko maasta ostetun lauman kanssa ja sanoa: amen, hallelujaa, ijankaikkisesti! Sanon sydämellisiä rakkauden terveisiä vaimoni ja lasteni sekä täällä olevien kristittyin kanssa kaikille vanhimmille ja saarnaajille sekä koko sille Herran laumalle, joka siellä koolla on. Pyydän muistamaan esirukouksissanne anteeksiantavalla sydämellä. Tätä merkitsee vähin veljenne Herrassa

Juho Hirvonen.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, joulukokouksissa,
Gellivaaran kirkonkylässä, vuonna 1937.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä: Joel Ahonen, Juho Hirvonen, S. N. Vesterinen, H. Seppänen, E. Nousiainen, A. Holm, A. Ihalainen, F. Siipola, E. Maapalo, V. Kauppinen, A. Vainikka, A. Tolvanen, H. Ikonen, J. Kärki,

A. Mustonen, J. Simolin, J. Karisto, A. Lehtonen, K. Koivu, H. Hyden, C. Valkama, Uno Eloranta, L. Karevaara, A. Ahonen, J. Korhonen, Matti Rautio, H. Nieminen, S. Salminen, V. Kulju, A. Kinnunen, O. Tenhunen ynnä teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja se kallis Herran lauma teidän ympärillänne. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen Kristuksen armo ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja elämän ehtooseen asti! Amen.

Tällä rakkauden ja rauhan tervehdyksellä tervehdimme teitä, rakkaat veljet ja sisaret, näistä joulukokouksista, johon olemme kokoon tulleet Herran nimeen tutkimaan ja koettelemaan kristillisyytemme korkeita ja painavia asioita Pyhän Hengen valkeudessa monesta eri paikka- ja valtakunnasta, niin myös niitä pyyntöjä, joita on tullut Itä- ja Länsi-Norjasta, että saada saarnaajia ensi vuoden aikana Ruotsin Lapista käymään siellä, sillä asia on kallis Herran edessä ja painaa paljon. Vaan niinkuin sen hyvin ymmärrätte, koska Jumala on niin paljon työntekijöitä kutsunut lepäämään täältä Ruotsin Lapista, ja työtä on paljon täälläkin meidän keskellämme, niin emme voi kaikkia pyyntöjä täyttää, vaan kuitenkin, jos niin on Jumalan tahto, niin saarnaajat käyvät ensi keväänä Tysfjordissa täyttämässä kristittyin pyyntöä.

Kyllä omavanhurskaus tahtoisi turmella Jumalan työtä monivärisen eriseuran kautta, vieläpä kaataa ja hajoittaa viinimäen aidan, jota ovat kristillisyytemme vanhimmat monen vaivan kautta rakentaneet ja rajan auki pitäneet monta kymmentä vuotta ja hallinneet Kristuksen lain ja asetuksen jälkeen, että Herran lauma on koossa pysynyt yhdellä Sionin vuorella, johon kootut olemme, jota kallista Jumalan armolahjaa olemme saaneet nauttia jälkeen tulevaiset polvikunnat, josta emme saata kiittää Jumalaa emmekä Jumalan ihmisiä sen hyvän edestä. Vaan kysymys on meillä, että saattaisimme niin Herran työtä tehdä, että raja pysyisi auki ja autuutta kaipaavaisilla sieluilla olisi suoja ja turva sen seurakunnan helmassa, joka on ensiksi syntynyt Ruotsin Lapin maalla aikakaudeksamme, ja jossa vieläkin hallitaan Kristuksen lain ja asetusten jälkeen, että lauma koossa pysyisi ja olisi erotettu kuolleesta kristillisyydestä ja kaikesta hengellisestä vääryydestä, jota tämä maailma on täyteen, sillä käärmeen siemen on vihannut vaimon siementä ajan alusta asti ja vihaa vieläkin niin kauan, kuin elävä henki kristillisyydessä löytyy. Vaan niin kauan, kuin saarnaajat tekevät työtä yksimielisesti toinen toisensa alle annettuna, niin ei ole vihollinen päässyt hajoittamaan Herran laumaa, joka on selvästi näkösälle tullut niin laajalle kuin kristillisuus on levinnyt aikakaudeksamme, sillä moninaisissa me kukin puutemme ja ihmisheikkoudella olemme käärittynä. Vaan Jumala on ollut heikoissa väkevä ja

kallis tavara on heikkouden ja yksinkertaisuuden alla ollut kätkettynä. Ja sentähden olemme me saarnaajat toisiamme tarvinneet, vieläpä neuvoa kysyä toisiltamme, kuinka voisimme Jumalan temppeeliä rakentaa niin, että se työ, jota teemme, voisi seisoa sinä suurena Jumalan koston päivänä. Vaikka kyllä sen tiedämme, että kristillisyyden vanhimmat ovat perustuksen laskeneet niinkuin taitavat rakentajat, johon ei sovi mitään lisätä eikä vähentää, vaan että voisimme jatkaa sovintosaaressa sovinto-veren voimasta, ja että se tie auki pysyisi, jonka on Herra Jesus avannut Yrttitarihasta Golgatalle Pitkänäperjantaina suurille syntisille, jonka tien päällä ei tyhmäkään eksy, sillä Herran lunastetut sitä vaeltavat. Kiitämme vielä Suomen kristityitä ja saarnaajia sen rakkaan palveluksen edestä, jota olette osoittaneet Lapinmaan lähetysmiehiä kohtaan, joita olette olleet vastaan ottamassa Haaparannalla ja kuljettaneet läpi Etelä-Suomenmaan ja niin kauniisti olette heitä lähettäneet takaisin. Jumala sen teille palkitkoon, joka rikas on lahjoista.

Ja ei nyt muuta, rakkaat ystävät, vaan siinä uskossa olemme, että syntimme ovat anteeksi annetut Herran Jesuksen nimessä ja veressä, joka pyhä ja vanhurskas veri on vuotanut Yrttitarihassa ja Golgatalle, ja on huutanut, että kaikki on täytetty sijassamme. Sentähden saamme olla vapaat. Kyllä pian tämä vaivaloinen sota ja kilvoitus lakkaa ja saamme yhdistää äänemme sen laskemattoman auringon alla, jossa ei enää syntiturmelmus vaivaa eikä rasita niinkuin täällä monta kertaa. Sinne ovat menneet meidän opettajamme, jossa he iloitsevat huultensa hedelmän kanssa, ja sinne se meitäkin siirretään, kun meidänkin aikamme tulee. Ole nyt vapaa, sinä vapaaksi ostettu lauma Suomen maalla! Valkiat ovat vaatteesi, sinä siunattu Karitsan emäntä, Jesuksen verellä pesty ja puhdistettu; ei näy lasten saastaisuus, ehkä omissa silmissämme olemme mustat ja pahat.

Sydämen rakkaita terveisiä sanomme täältä kokoon tulleelta Herran laumalta sille Herran laumalle, joka teidän ympärillänne on. Rukoilkaa edestämme, pyytävät seurakunnan kanssa ja puolesta:

Viktor Björkman, J. P. Stöckel, August Isaksson, Johan Mäntyvaara, William Eriksson, Frans Björkman, Johan Henrik Olsson, Levi Karlsson, Peter Sitsi, Daniel Josefsen, Kristen Hansen, Anton Karlsson, Ville Nieminen, Jonas Rustholkarhu, R. Salminen, Karl Luoma, K. R. Erlandsson, Gunnar Jönsson y.m.

Kiitämme Suomen kristityitä rakennusaineitten edestä, joita olette näihin joulukokouksiin lähettäneet.

Kirjoitettu joulukokouksessa Gellivaarassa vuonna 1937.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen työssä: Karl Sirkka, Andreas Börresen, Erik Guttarmsen, Erik Trosten, Nils Jensen, Daniel Sjölund, Toralf Jensen y.m. saarnaajat, palvelevaiset vaimot ja totuuden apulaisten kanssa.

Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä tervehdimme teitä, rakkaat veljet ja sisaret siellä Itä- ja Länsi-Finmarkussa, näistä joulukokouksista, johon olemme kokoontuneet Jumalan sanan ympärille tutkimaan kristillisyytemme asioita, niin myös niitä kutsuja, joita on tullut näihin joulukokouksiin sekä Itä- että Länsi-Norjasta, Kainuusta, Luulajasta ynnä muualta. Itä-Norjasta on tullut kirjallinen kutsu, että saada saarnaajia Ruotsin Lapista siellä käymään. Vaan niinkuin sen jo tiedätte, että Jumala on taas hyväksi nähnyt kutsua yhden uskollisen työntekijän täältä lepäämään, hänelle itselle iloksi, vaan meille murheeksi ja suureksi kaipaukseksi, vaan ei he ole oppia eikä Jumalan voimaa vieneet myötänsä, jota täällä tarvitaan niin kauan kuin autuutta kaipaavia sieluja löytyy. Olemme teidän kutsuanne koetelleet ja tiedämme myös sen, että kyllä Itä-Norjassa niinkuin muuallakin tässä kristillisyydessä tarvitaan apua, jos kristillisyyttä pitää menestymän, sillä se on näkösalille tullut, että niin laajalle kuin tämä kristillisyyttä on levinnyt aikakaudessamme ja kuuliaisia lapsia on löytynyt, jotka ovat antaneet itsensä hallita Kristuksen lain ja asetuksen jälkeen, ne ovat pysyneet koossa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä rauhan siteen kautta, eroitettuna maailman suruttomuudesta, kuolleesta kristillisyydestä ja eriseurain joukoista, joita ei puutu meidänkään aikanamme, jotka tekevät työtä sen päälle, yhdistettynä heränneiden ja heräämättömäin pappein kanssa, että voisit kuljettua heränneitä ja autuutta kaipaavia sieluja nukkumaan hengellistä unta vanhan valtiokirkon helmaan, jossa turhuus, maailman rakkaus, koreus ja lihallinen vapaus on hallitsevana ja että synnin nuhde katoaisi kokonansa pois, sillä kristillisyytemme vanhimmat ovat suurella vaivalla tämän rajan auki saaneet, ja vieläkin avoimena näkyy kaikille niille, joiden silmät auki on ja seuraavat sitä tietä, jonka on Herra Jesus avannut Yrttitarhasta Golgatalle, joka on ristin ja itsensäkieltämisen tie, jonka tien päälle olemme talutetut seuraamaan pilkattua Jumalan Poikaa.

Emme voi nyt tällä kertaa teidän pyyntöänne täyttää ensi vuoden aikana, sillä Länsi-Norjan saarnaajille on jo viime keväänä määrätty saarnamatka Etelä-Norjaan, jonka tulevat tekemään, jos Jumala sen niin suopi; niin myös Lapinmaasta käyvät saarnaajat tulevana keväänä Tysf-

jordissa täyttämässä kristittyin pyyntöä; vaan seurakunta Lapissa tahtoo teidän pyyntönne muistossa pitää, kun siihen tilaisuus tulee.

Olemme tällä kertaa niinkuin ennenkin kaivanneet Börresenin ynnä monen muun veljen nimeä sekä kutsu- että muissa kirjoissa, jotka ovat Finmarkusta tulleet, koska tiedämme, että ovat särjetyt sydämet ja autuutta kaipaavaiset sielut siellä Jäämeren rannoilla. Sentähden muistutamme vieläkin saarnaajia, että tehkäämme työtä sen päälle, että Herran lauma koossa pysyisi ja saarnatkaa parannusta ja syntein anteeksi antamusta Jesuksen nimessä ja veressä, niinkuin itse Herra Jesus on käsenyt, sillä Hän on sovintosaarnan säätänyt, että meillä rauha olisi, ja painakaa rinnat yhteen, sillä moninaisissa me kukin puutumme ja paljon olemme tarvinneet anteeksi saada matkalla oikeaan Isänmaahan, sillä ei meillä ole täällä yhtään vakinaista asuinsijaa eikä pysyväistä kaupunkia, vaan tulevaista me odotamme, jonka rakentaja on Jumala.

Ja eikä nyt muuta, vaan jääkää nyt hyvästi sen suuren Israelin paimenen haltuun, joka meitä kaikkia kuljettakoon siihen asti, että saamme äänemme yhdistää Karitsan istuimen edessä sen suuren lauman kanssa, jota ei yksikään lukea taida, ja jossa ei yksikään katso karsaasti toisensa päälle niinkuin täällä. Ja uskokaa, rakkaat veljet ja sisaret, kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa veressä, todistamme Jumalan puolesta. Ole vapaa, sinä vapaaksi ostettu lauma, kyllä pian yhteen tulemme Jumalan paratiisissa.

Sydämen rakkaita terveisiä sanomme täältä kokoon tulleelta Herran laumalta sille Herran laumalle, joka teidän ympärillänne on. Rukoilkaa edestämme, pyytävät seurakunnan kanssa ja puolesta:

Viktor Björkman, J. P. Stöckel, August Isaksson, Johan Mäntyvaara, William Eriksson, Frans Björkman, Johan Henrik Olsson, Levi Karlsson, Peter Sitsi, Daniel Josefsen, Kristen Hansen, Anton Karlsson, Ville Nieminen, Jonas Rustholkarhu, R. Salminen, Karl Luoma, K. R. Erlandsson, Gunnar Jönsson y.m.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa, joulukokouksissa,
Gellivaaran kirkonkylässä, vuonna 1937.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä: Villiäni Koppana, Matti Kinnunen, Johan Huumola, Salomon Johansson, Johan Muonio, Johan Puuri, Leo Lobbe-

stael, Tohtori Stanley, Caleb Eriksson, Axel Uuskoski, Bemt Abertnay, Arthur Niska, Hjalmar Vanttaja, Samuel Juvonen, A. Päckilä, Emil Martinen, Jakob Stickinger, Sasse y.m. saarnaajat heidän rakkaitten väimoina ja lastensa kanssa ja koko se kallis Herran lauma siellä kaukaisella Amerikan maalla monessa eri kielessä, jotka yhtä armon raitista ilmaa hengittävät esikoisten seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä rauhan siteen kautta. Jumalan armo ja rauha vahvistakoon teitä priiskoitusveren voimasta tämän lyhyen sodan ja kilvoituksen loppuun asti! Amen.

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tervehdimme teitä, rakkaat veljet ja sisaret, ja annamme tietää, että terveenä olemme kaikki elossa olevat saarnaajat täällä Ruotsin Lapissa. Vaan niinkuin jo olette kuulleet, että Jumala on taas meiltä kutsunut lepäämään yhden uskollisen työntekijän, Isak Stålnacken, hänelle itselle iloksi, vaan meille suureksi murheeksi ja kaipaukseksi, sillä paljon on työtä ja uskollisia työntekijöitä on vähän.

Paljon on saarnaajia ja kristityitä tullut kokoon näihin joulukokouksiin tutkimaan kristillisyytemme korkeita asioita Jumalan sanan valkeudessa: Suomesta, seurakunnalta lähetetyt: Ville Nieminen, Jonas Rustholkarhu, Karl Luoma, Rikhard Salminen y.m. ja Norjasta, seurakunnalta lähetetyt: Kristen Hansen, Daniel Josefsen, Anton Karlsson, niin myös Lapinmaan saarnaajat ja kristityt, sillä mielellä ja rukouksen kanssa Jumalan tykö, että Hän antaisi siunauksen sanallensa, ja että voisimme niin työtä tehdä, että Herran lauma koossa pysyisi yhdellä Sionin vuorella, johon kootut olemme, eroitettuna maailman suruttomuudesta ja eriseurain joukoista, jotka niin moniväriset ovat, sillä monet yksinkertaiset ovat eksyneet siltä kaitaiselta tieltä, jonka Herra Jesus on avannut Yrttitarhasta Golgatalle suurille syntisille. Vain ne, jotka ovat turvansa lukeneet sen seurakunnan helmaan, joka on ensiksi syntynyt aikakaudeksamme Ruotsin Lapinmaalla, jossa hallitaan Kristuksen lain ja asetuksen jälkeen niin laajalle, kuin kuuliaisia lapsia löytyy, ne ovat pysyneet varjeltuina. Sillä saatamme sanoa Davidin kanssa, että lintu on huoneen löytänyt ja pääskynen pesänsä, johon he poikansa laskevat, sinun alttaris, Herra Zebaot.

Kirjoja on tullut sekä Amerikasta että muualta tämänkin vuoden aikana, joittenka edestä kiitämme, vieläpä pyyntökirjoja, että saada saarnaajia Lapinmaalta ensi vuoden aikana, Itä-Norjasta ja Tysfjordista, niin myös suullisia pyyntöjä Luulajasta ja Kainuusta; joita pyyntöjä olemme koetelleet Pyhän Hengen valkeudessa, sillä työtä on paljon ja uskollisia työntekijöitä on vähän, niinkuin Jesus sanoo; ja olemme sen niin löytäneet, että jos ei voittamattomia esteitä tule, niin saarnaajat käyvät ensi

vuonna täyttämässä kristittyin pyyntöä Tysf jordissa, vaan kaikissa tapah-
tukoon Jumalan tahto!

Ilmoitamme myös, että Lapinmaan saarnaajat ovat olleet matkoilla
jääneen vuoden aikana sekä omassa että muissa valtakunnissa kutsut-
tuna ja lähetettynä, ensin keväällä Länsi-Norjassa ja sitten syksyllä Suo-
messä, joista molemmista valtakunnista ovat tuoneet hyviä sanomia, että
kauniisti viheriöittää Herran pelto kristillisyyden vanhinten hautain päällä,
jotka niin suurella huolella ovat työtä tehneet monta kymmentä vuotta
monen kyyneleen ja rukouksen kanssa, että valkeus säilyisi meille ja
meidän lapsillemme. Ja sentähden tunnustamme, että puhtaana olemme
saaneet kristillisyyden vastaan ottaa, ja meillä on kysymys, että se meiltä
puhtaana jäisi meidän hautamme päälle tuleville polvikunnille, jos tämä
maailma koossa pysyy. Ja vaikka uskominen menee niin suuren synnin
voiman läpi, että ei kaikisti voi katsoa palkan maksua, on kuitenkin toi-
vomme, että illaksi kostumme perille, sillä se suuri Sotasankari kulkee
vieläkin laumansa edellä vereen kastetuissa vaatteissa ja lyöpi laumansa
viholliset suunsa miekalla, sillä tässä on Immanuel; sentähden saamme
olla vapaat; kaksinkertaisesti olemme saaneet Herran kädestä kaikkein
meidän synteimme edestä. Kyllä pian yhteen tulemme niissä loppumat-
tomissa Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen sanomme Amen, Hallelujaa,
ijankaikkisesti. Ja uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, kaikki synnit
anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja veressä, joka viaton ja vanhurskas
veri on vuotanut Hänen pyhästä ruumiistansa Yrttitarhassa ja Golgatalla
viimeiseen pisaraan asti, vieläpä ylösnousemisen kirkas aurinko on kirk-
kaasti paistanut, että hedelmälliset puut ja ijankaikkisuuden kukkaiset
ovat kasvaneet vanhinten hautain päällä, joita on niin suuri paljous men-
nyt Jumalan paratiisiin ynnä heidän opettajainsa kanssa. Ja vieläkin on
suuri paljous täällä maan päällä, joita näemme joka paikassa, jossa kul-
jettune, jotka ikävöiden odottavat sitä hetkeä, että kutsun saavat, että
tulla nyt lepäämään matkan vaivoista.

Ja ei nyt muuta, vaan jääkää hyvästi, rakkaat ystävät siellä kaukai-
sella Amerikan maalla, Jumalan ja Hänen armonsä sanan haltuun! Ja
sanomme sydämen rakkaita terveisiä täältä kokoontuneelta Herran lau-
malta sille Herran laumalle, joka siellä on. Rukoilkaa edestämme, pyy-
tävät seurakunnan kanssa ja puolesta:

Viktor Björkman, J. P. Stöckel, August Isaksson, Johan Mäntyvaara,
Villiam Eriksson, Frans Björkman, Johan Henrik Olsson, Levi Karlsson,

Petter Sitsi, Daniel Josefsen, Kristen Hansen, Anton Karlsson, Ville Nieminen, Jonas Rustholkarhu, R. Salminen, Karl Luoma, K. R. Erlandsson, Gunnar Jönsson y.m.

Kiitämme Amerikan kristityitä rakennusaineitten edestä, joita ovat lähettäneet näihin joulukokouksiin.

Lahti 21/1 1938.

Rakkaat vanhimmat ja uskolliset Sionin muurin vartijat Viktor Björkman, J. P. Stöckel, A. Isaksson, Johan Mäntyvaara, Frans Björkman, J. H. Olsson, Viljam Eriksson, Petter Sitsi y.m. saarnaajat teidän rakkaiden emäntäinne ja lastenne kanssa ja se kallis ja siunattu Herran lauma kaikkein palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa siellä Ruotsin Lapinmaalla. Armo ja rauha Isältä Jumalalta ja meidän Herraltamme Jesukselta Kristukselta olkoon teidän ja kaikkein meidän kanssamme nyt ja aina tämän sodan ja kilvoituksen loppuun asti! Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä lähestymme teitä kaikkia ja toivomme teille terveyttä ruumiinkin puolesta ja pitkää ikää siinä raskaassa ja painavassa Herran työssä, jota olette tehneet ja vielä teette. Ensin kiitämme teitä kalliin lähetyskirjeen edestä, kuin myöskin niiden rakkaiden suusanallisten terveisten edestä, joita olemme saaneet meidän saarnaajaimme kautta, jotka palasivat Gellivaaran joulukokouksista. Terveenä ovat vielä kaikki saarnaajat ja kristityt täällä Suomenmaalla ja uskomassa myös olemme ahkeroineet kilvoitella syntein anteeksisaamisen armon kautta itsemme autuaaksi, vaikka tosin paljossa puuttuvaisena ja suurta synnin voimaa tuntien. Kuitenkin on meillä se lohdutus, kun olemme löytäneet sen turvapaikan, jossa meitä korjataan, eikä meiltä mitään puutu, sillä Jumala on hänen seurakuntaansa kaikki viisauden ja taidon tavat kätkenyt.

Turvatuilla mielillä ovat kaikki kristityt muistamassa niitä autuaallisia kokouksia viime syksynä, kun olivat rakkaat opettajat V. Björkman ja A. Isaksson täällä Suomenmaalla. Kalliit ovat ne hetket tämän syntisen maan päällä, kun taivaallinen Rakastaja armonsa ja Pyhän Hensensä voimalla lämmittää kylmät sydämet, pehmittää kovat rinnat ja kääntää vastahakoiset sydämet vanhurskasten toimen tykö. Kyllä olisi meillä suuri syy kiittää Jumalaa kaikesta hänen ihmeellisestä ja suuresta hyvyydestään meitä kohtaan, vaan emme saata kiittää hyvänäkään päivänä niinkuin tulisi, mitä sitten jos pahat päivät tulevat. Vahvistakoon

se suuri Sotasankari vielä kaikkia uskollisia työmiehiä hänen viinamäesänsä työtä tekemään hänen valitun laumansa voitoksi tällä pahalla ja vaarallisella maailman lopun ajalla, sillä nyt on moninaisten eksytysten aika. Vaan sen uskomme, että Jumala pitää huolen ja murheen omistansa eikä hylkää kaikkinaisten vikain tähden, eikä ole kuulunut alennettuun lasten avunhuutoon vaatijan ääni, vaan armolla ja laupeudella on meille vastattu esikoisten seurakunnasta, jossa me saamme hengittää Jumalan armon raitista ilmaa. Ja vieläkin kiitämme sydämellisesti koko Suomenmaan seurakunnan kanssa Ruotsin Lapinmaan seurakuntaa ja niitä vanhimpia, jotka meille lähetitte ja siitä uhrauksesta, jonka meille teitte, josta niin suurta siunausta olemme saaneet nauttia, kaikki ne, jotka ovat neuvoista vaaria ottaneet, niinkuin jo ennenkin niin monta kertaa monen kymmenen vuoden aikana olemme Ruotsin Lapin seurakunnalta siunattua apua saaneet, josta kaikesta olkoon teille ja suurelle Luojalle kiitos. Kokouksia on jo monessa paikassa pidetty sen jälkeen kuin lähetysmiehet ovat terveenä Ruotsin Lapin kokouksista kotia palanneet, ja nyt olemme olleet koolla Lahdessa, paljon saarnaajia ja suuri kristittyin lauma, ja siunatut ovat kokoukset olleet. Jumalan sana on vaikuttanut ne merkit kuin ennenkin, nimittäin murheen synnistä ja ilon autuudesta, niin että taivaan piuuttolintuin äänet ovat vielä kuuluneet, ja paljon on syntiä armon ja laupeuden mereen hukutettu.

Ei nyt muuta, vaan sanomme teille hyvästi siinä uskossa, että synnit on anteeksi annettu teille ja meille Herran Jesuksen pyhässä nimessä ja siinä siunatussa sovintoveressä, joka on vuotanut uhriverenä kiroton maan päälle suurten syntisten edestä Herran Jesuksen pyhästä ruumiista Getsemanessa ja Golgatalla. Sanomme sydämellisiä rakkauden terveisiä teille, rakkaat vanhimmat ja Lapinmaan saarnaajat teidän emäntänne kanssa ja koko sille siunatulle Herran laumalle, joka teidän ympärillänne on. Pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa saamme äänemme yhdistää ijankaikkiseen kiitosvirteen kaikkien edesmenneiden kalliitten työntekijäin ja heidän huultensa hedelmäin kanssa ja koko sen lukemattoman maasta ostetun lauman kanssa Karitsan istuimen ympärillä ja sanoa amen, hallelujaa, ijankaikkisesti. Pyydämme rukoilemaan edestämme. Tätä merkitsevät seurakunnan kanssa ja puolesta

Joel Ahonen, Juho Hirvonen, S. Vesterinen, A. Holm, E. Maapalo, Simo Salminen, Ville Nieminen, Joonas Karhu, K. Luoma, A. R. Salminen, A. Tolvanen, A. Vainikka, V. Kauppinen, A. Ihalainen, E. Nousiainen, H. Seppänen, K. Koivu, E. Hintikka, H. Nieminen y.m.

Gellivaara se 27/1 1938.

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa työssä John Muonio rakkaan perheesi kanssa. Jumalan armo ja rauha olkoon henkesi kanssa, nyt ja aina elämän ehtooseen asti!

Tuli halu tervehtää sinua, rakas veli, pitkästä aikaa, kun olen juuri kotia tullut saarnamatkoilta, sillä paljon on työtä, ja vähän on työntekijöitä täälläkin Lapinmaalla, niinkuin ymmärrätte, vaikka olisi monta kertaa halu vastata niitä kirjoja, joita tulee kristillisyyden laveudesta, vaan ei jouda. Kiitän sydämestä, veli rakas, niitten kalliitten kirjain edestä, joita olen saanut vastaanottaa sinulta. Yksi rakas muisto on jäänyt minulle sieltä Amerikan maalta, sillä autuaalliset kokoukset meillä oli siellä meidän käydessämme, joka ei koskaan mielestä katoa.

Olen kuullut, että Huumola-veli on hyvin heikko terveydestä, joka asia minua murheutti, sillä paljon on työtä Amerikan maalla ja vähän senkaltaisia työntekijöitä, jotka kokoavat laumaa Herralle Jesukselle siihen oikeaan seurakuntaan, joka on ensiksi syntynyt Ruotsin Lapinmaalla, jossa seurakunnassa hallitaan Kristuksen lain ja asetuksen jälkeen, vain Jumala sen parhaiten tietää, mikä Hänen edessänsä sovelias on; taitaa niin olla, että Huumola-veli pääsee lepäämään matkan vaivoista, vaikka emme kyllä häntä vielä tahtoisi kuolemalle antaa, mutta se on se vakava enkeli, joka ei säästä ketään; kun aika tulee, sinne mekin kaikin menemme, jossa saamme pitää niitä suuria kokouksia koko maasta ostetun lauman kanssa, jossa ei yksikään valita matkan vaivoja niinkuin täällä monta kertaa.

Sano minun sydämelliset terveiset Huumola-veljelle, että useasti olen häntä muistanut, erityisesti jälkeen kuin kuulin, että oli sairastunut, niin myös Ritolan perheelle ja kaikille teidän paikkakunnan kristityille, jotka yhtä Isänmaata kohti ovat kulkemassa ja katsovat palkanmaksua, sillä se on suuri, jota ei silmä ole nähnyt eikä korva kuullut eikä ole vielä yhdenkään sydämeen astunut; sinne minäkin uskon ja toivon pääsevän, kun kerran minunkin työpäiväni loppuu. Ja uskokaa, rakkaat veljet ja sisaret, synnit anteeksi Jesuksen nimessä ja veressä, joka on meidän vaellussauvamme taivaalliseen kotiin; ei maailma eikä eriseuraset tunne Jumalan hyvyyttä, se on heiltä peitetty, vaan Herran valitut sen tuntevat, sillä se on se tie, jossa ei tyhmäkään eksy.

Rukoilkaa edestäni, pyytää veljenne

Viktor Björkman.

Ole nyt minulta tervehditty ynnä perheesi kanssa!

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinimäen työssä Joel Ahonen ynnä muut saarnaajat rakkaitten vaimoine ja las-
tenne kanssa ja koko se siunattu Herran lauma siellä Suomen maalla,
jotka yhtä armon raitista ilmaa hengittävät esikoisten seurakunnan hel-
massa ja hengen yhteydessä rauhan siteen kautta. Jumalan armon ja
rauhan tervehdyksellä tervehdin teitä, rakkaat veljet ja sisaret siellä
Suomen maalla, jotka olette jääneet ikuiseen muistoon sydämelleni, toi-
vottaen onnellista matkaa Isänmaata kohti.

Terveenä olemme kaikki saarnaajat ynnä perheitemme kanssa Ju-
malan suuresta armosta ja saarnamatkoilla olemme olleet aivan myötänsä
tähän asti. Kiitän sen kalliin kirjan edestä, jonka sain vastaan ottaa, jossa
näkyi, että olette jääneet meitä muistamaan, ehkä olemme heikot sanan
palvelijat Herran kädessä, sillä työ on kallis ja painaa paljon, ja ihmi-
nen on heikko itse puoleltansa.

Saan ilmoittaa, että olen koonnut vanhinten kirjoja täällä Lapissa,
sekä niitä, joita ovat keskenänsä kirjoittaneet, että myös niitä, joita ovat
toisiin valtakuntiin kirjoittaneet, ja sieltä tulleita kirjoja, että tulevat kan-
sat saavat nähdä, mitä hyvää Jumala on niittenkin viimeisten poisnukku-
neitten saarnaajain kautta vaikuttanut yhdistettynä vielä elossa olevain
saarnaajain kanssa, jotka sitä kallista Herran työtä jatkavat Pyhän
Hengen voimalla, että lauma koossa pysyisi yhdellä Sionin vuorella, johon
kootut olemme neljän ilman alta. Sillä se on ollut kristillisyyden me-
nestys, kun saarnaajat ovat toisiansa tarvinneet täällä Lapissa ja muualla,
ja niin laajalla kuin kuuliaisia lapsia löytyy Kristuksen hengellisen halli-
tuksen alla, eroitettuna kuolleesta kristillisyydestä ja eriseurain joukoista,
jotka niin moniväriset ovat tällä viimeisellä maailman lopun ajalla. Kyllä
maailma hänen koreutensa ja turhuutensa kanssa pyytää tukkia sisälle
kristillisyyteen. Vaan niin kauan kuin löytyy niitä uskollisia työnteki-
jöitä, jotka viinimäen aitaa rakentavat sen saman perustuksen päälle, joka
pantu on aikakaudessamme, niin kyllä lauma koossa pysyy, johon kalliin-
seen Herran työhön tarvitsemme rukoilla Jumalalta viisautta ja voimaa,
sillä moninaisissa me kukin puutemme. Olemme kuitenkin, veljet rak-
kaat, onnelliset, kun saamme Jesusta seurata verisen ristin alla, vaikka
suuren synnin voiman läpi. Kuitenkin sanomme Davidin kanssa: "Vaikka
mäet halkeaisi ja vuoret keskelle merta särkyisi, niin kuitenkin Jumalan
kaupunki on ihana virtoinensa, jossa sen kaikkein korkeimman pyhäin asu-
miset ovat." Siinä kaupungissa meitäkin hoidetaan kahden kalliin pen-
ningin voimalla siihen asti, kun saamme yhteen tulla, jossa emme koskaan

tarvitse erkaantua, ja meidänkin vaivat runsaasti palkitaan, sillä vapaaksi olemme ostetut Karitsan veren kautta; sentähden saamme olla hyvässä turvassa sen äidin sylissä, johon syntyneet olemme. Ja niin uskomme, rakkaat veljet ja sisaret, kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja veressä. Pian yhteen tulemme Jumalan paratiisissa, jossa yhteen ääneen sanomme amen hallelujaa ijankaikkisesti.

Rakkaita terveisiä sanon Suomenmaan kristityille ja saarnaajille, jotka olette jääneet ikuiseen muistoon, vielä monen kiitoksen kanssa sen rakkaan palveluksen edestä, jota olette meille osoittaneet. Jumala sen teille palkitkoon ajassa hyvällä omallatunnolla, ja kun kilvoitus loppuu, niin vanhurskauden kruunulla, joka teitä varten taivaassa tähteelle pantu on. Rukoilkaa minun ja perheeni edestä, että kostuisimme illaksi perille, ennenkuin ovet kiinni pannaan siinä Uudessa Jerusalemissa.

On merkinnyt veljenne Herrassa

Viktor Björkman.

Gellivaara, se 22/3 1938.

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä Johan Huumola, rakkaan perheesi kanssa. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa tämän vaivaloisen sodan ja kilvoituksen loppuun asti! Amen.

Saan ensinnä kiittää rakkaan kirjan edestä, jonka sain vastaanottaa, jossa oli odottamaton ilosanoma, että olet veli-rakas paranemassa ruumiin puolesta, joka on kallis asia Herran edessä, sillä työtä on paljon ja uskollisia työntekijöitä on vähän, jotka ovat monta kymmentä vuotta uskollisesti Herran työtä tehneet, vieläpä siinä rinnalla ovat nuoret saarnaajat saaneet oppia, kuinka Herran huonetta rakennetaan ja koossa pidetään sen seurakunnan helmassa, johon syntyneet olemme, jossa hallitaan Kristuksen lain ja asetusten jälkeen, niinkuin Kristus on itse sovinto-saarnan säätänyt, että vaivatut vapaaksi pääsevät sovintoveren kautta, joka saarna vieläkin kuuluu Herran Sionissa; vieläpä evankeliumin saarnan kautta on verinen lippu niin korkealle nostettu, että pienetkin ristinkantajat ovat jaksaneet seurata sitä kaitaista elämäntietä läpi turmeluksen pilkkakaupunkia, jossa maailma on menettänyt arvonsa, joka niin mpnta kertaa paljastaa koreutensa vielä kristityillekin, niin myös kaikenlainen hengellinen vääryys, joka niin voimallinen on, ja on vielä niin lähellä kuin itse Laestadiuksen opin sisällä, jotka sanovat itsensä Laesta-

dialaisiksi ja kuitenkin sen voiman kieltävät pois ynnä opin ja esikuvan kanssa, sillä se on aina ollut raskas seurata pilkattua Jumalan Poikaa alennuksen ja itsensäkieltämisen tiellä.

Kyllä vihollinen on pyytänyt sammuttaa sen tulen, jonka on Herra Jesus tullut sytyttämään maan päälle, vaan ei ole sitä voinut tehdä, sillä se on palanut voimalla monta kymmentä vuotta Euroopan ja Amerikan maalla, josta on suuri paljous siirtynyt Jumalan paratiisiin, ja vieläkin on suuri paljous maan päällä, jotka odottavat kaipauksella pois pääsemisen hetkeä, vaikka uskominen menee suuren synninvoiman läpi. Niin kuitenkin uskomme, että syntimme on anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, joka on vuotanut taivaallisen Rakastajan sydämestä viimeiseen pisaraan asti; vieläpä ylösnousemisen kirkas aurinko on kirkkaasti paistanut, että ijankaikkisuuden kukkaiset ovat kasvaneet vanhinten hautain päällä, jota vieläkin toivotamme, että tämä valkeus paistaisi tuleville polvikunnille, jos tämä maailma koossa pysyy.

Ja ei nyt muuta, vaan jääkää hyvästi siihen asti, kuin yhteen ääneen sanomme Amen, Hallelujaa, ijankaikkisesti. Sanokaa minun sydämelliset terveiseni teidän paikkakunnan saarnaajille ja kristityille, vaan ole itse perheesi kanssa minulta sylillä ja sydämellä tervehditty! Rukoilkaa edestämme! pyytää heikko veljenne

Viktor Björkman.

VIKTOR BJÖKKMAN-VANHIMMAN VIIMEINEN KIRJE AMERIKKAAN.

Purnu, se 30. päivä huhtikuuta 1938.

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä William Koppana, rakkaan vaimosi Riikan ynnä Matti Kinnusen ja kaikkein valittuin kanssa, jotka yhtä armon raitista ilmaa hengittävät esikoisten seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä rauhan siteen kautta. Jumalan armo ja rauha olkoon henkenne kanssa nyt ja aina elämän ehtooseen asti! Amen.

Tervehdän muutamalla sanalla pitkästä aikaa ja annan tietää, että terveenä olemme ruumiin puolesta kaikki saarnaajat, vaan Viktor Apelvist vain on kuollut 1. päivä huhtikuuta, ja olemme häntä hautaan saataneet toisena pääsiäispäivänä, ja nyt hän on sen korkean Tuomarin edessä, joka oikein tuomitsee eikä katso ihmisten muotoa.

Minä olen saarnamatkalla ollut koko talven, ja nyt olemme tässä Pur-nun kylässä, josta se suuri profeetta on mennyt monta kymmentä vuotta aikaa; vaan kauniisti viheriöitsee Herran pelto vanhurskaan haudan päällä, vaikka itse ovat menneet lepäämään. Olen myös tänä talvena käynyt Fransin ja Nikun Isakin kylissä pitämässä kokouksia, joissa on myös suuri kristillisyyttä, ehkä ovat itse lepäämässä heidän töistensä, vaan heidän tekonsa noudattavat heitä, ja näyttää siltä, että vielä on etsikon aika Herralta, sillä Jumalan sanalla on sija ihmisten sydämissä, että ilon ja riemun äänet kuuluvat vanhurskasten rinnoista.

Olen aina teitä, rakkaat veljet, muistamassa, ja olen seurannut myötä Valvojassa, jossa pidätte kokouksia, jotka paikat ovat minullekin tunnetut. Olen myös odottanut sanomia Amerikasta, vielä erityisesti siitä saarnamatkasta, jonka Matti ja Leo piti tehdä North Carolinaan, mitä se on vaikuttanut.

Ja no, en tiedä muuta, vaan antakoon se suuri Luoja siunauksen sanelensa, jonka asia onkin, että se piiskuinen lauma, jonka Jesus on koonnut Hänen ristinsä ympärille, pysyisi pahasta varjeltuna näinä viimeisinä ja vaarallisina päivinä sekä Euroopan että Amerikan maalla; sitä me pyydämme nöyryyden Isältä. Ja uskomme niin, että vaikka mäet halkeisi ja vuoret keskelle merta särkyisi, niin kuitenkin Jumalan kaupunki on ihana virtoinensa, jossa sen Korkeimman asumiset ovat, jossa meitäkin hoidetaan kahden kalliin penningin voimasta, että pysymme voiton päällä siihen asti, kuin pääsemme siihen luvattuun Kanaan maahan, jossa meidän vaivamme runsaasti palkitaan. Ole nyt vapaa, sinä vapaaksi ostettu lauma Amerikan maalla; syntimme ovat anteeksi annetut teille ja meille Jesuksen nimessä ja veressä. Pian alkaa Uuden Jerusalemin virtten helinä kuulumaan, jossa yhteen ääneen sanomme: Amen, Hallelujaa, ijankaikkisesti.

Sano minun terveisiä kaikille kristityille teidän ympärillänne, joita minä lakkaamatta muistan, vaan ole nyt Riikan kanssa minulta ja perheeni kanssa sydämen rakkaudella tervehditty y.m. saarnaajilta, jotka tässä ovat: Johan Jönsson, Frans Björkman, J. H. Olsson, K. R. Erlands-son ynnä muilta. Rukoilkaa edestäni! pyytää veljenne Herrassa

Viktor Björkman.

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä William Koppana rakkaan vaimosi Riikan kanssa.

Tulen tykönnö jollakin radilla näissä raskaissa murheissa. Niinkuin olette kuulleet telegrammin kautta, että meidän ja teidän rakas vanhin ja uskollinen työntekijä ja opetuisä Viktor Björkman on päässyt lepäämään hänen työnsä ja vaivansa päälle, hänelle iloksi, mutta meille jälkeen jääneille suureksi suruksi ja katkeraksi kaipaukseksi, joka tapaus oli aivan uskomaton ja odottamaton. Emme olisi saattaneet uskoa emmekä ajatella, että hänen aikansa piti niin lyhyt olla, joka jäi yhtä kuin meille suojaksi ja turvaksi näistä viimeisistä vanhimmista. Mutta kuka on Herran mielen tiennyt ja kuka on Hänen neuvonantajansa ollut; ei saata kuin huo'ata Davidin kanssa. Auta Herra! sillä pyhät ovat vähentyneet ja uskolliset ovat harvat ihmisten lasten seassa.

Hänen kuolemansa muoto oli seuraava: Hän oli työmiesten ja oman poikansa kanssa omalla sahalla töissä, jossa kävi niin, että sirkkelin terä oli näpäntynyt kiinni yhden plankkukappaleen ja niin viskannut sen ja niin sattui justiin hänelle vatsaan, ja kun oli terävä pää laudassa, niin se pisti läpi vatsan ja niin rikkoi suolet ja sisälmyksiä; ja ehkä varsin vietiin lasarettiin, ja tohtori teki leikkauksen, joka tapahtui lauantaina se 7 p. 5 kk., ja tohtori teki kaikki, mitä voi, mutta kun hänen kuolemansa hetki oli, niin hän nukkui pyhäiltana noin klo 8 aikaan. Hän on ollut selvä viimeiseen hengen vetoon asti, ja puhe. No, niin tekee kuolema aavistamattomia. Hänkin olisi saattanut elää iän ja terveyden suhteen vielä kauan, sillä hän oli niin terve, että jouduimme juuri ihmettelemään, siksi kun hänkin oli paljon kokenut kiusoja ja murheita ja niin paljon kulkenut raskaita reisuja. No, kyllä uskomme, että paljon vuotaa vettä kristillisyyden laveudessa näinä aikoina, mutta ei ole pitkät nämä murheen ajat meilläkään, ennenkuin meitäkin sinne siirretään; silloin ei enää muistu mieleen murheet eikä matkan vaivat. Se olkoon meidän lohdutuksemme!

Kaikki muut saarnaajat täällä ovat terveinä. Aloimme juuri kokousta J. Stöckel-veljen ja August Isaksson'in kanssa Svappavaarassa, kun saimme tämän surusanoman, joka lopetti niin meiltä kaikki voimat, että emme saattaneet jatkaa kokousta, ja niin menimme kukin kotiamme, että saisi vähänkään ajatuksia hajoamaan, vaan raskas on.

Niin, tarvitsette rukoilla meidänkin edestämme, että Jumala, Isä, vahvistaisi meitä näissä raskaissa murheissa. Terve olen minäkin perheeni

kanssa, josta olkoon Jumalalle kiitos! Ja niin toivotan teille terveyttä ja pitkää ikää ja kaikille Sionin muurin vartijoille siellä ja täällä, ja sanon terveisiä kaikille Amerikan saarnaajille, että rukoilla meidän edestämme, sekä ympäristönne kristityille. Täältä tervehtivät ympäristön kristityt. Ja sanon hyvästi näillä sanoilla, että synnit on teille ja meille anteeksi annettu Jesuksen nimessä ja veressä. En voi tällä kertaa enempi kirjoittaa. Ole nyt Koppana-veli vaimosi kanssa minulta vaimoni ja lasteni kanssa enin ja ensin tervehditty! Heikko veljenne uskossa

William Eriksson
vaimoni Huldan kanssa.

Olen teille ennemmin kirjoittanut, en tiedä, oletteko saaneet. Sano erityisesti terveisiä Caleb Erikssonille, M. Kinnuselle, S. Juvoselle, Salomon Johnsonille ja Leo Lobbestaelille, kaikille vaimoineen, joilla ne ovat, sillä heitä minäkin tunnen kasvoista, ynnä muille.

Herra vahvistakoon Sionia henkensä voiman kautta!

Se sama.

Gellivaara, se 11/5 1938.

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä V. Nieminen ynnä kaikkein saarnaajain ja koko Suomen seurakunnan kanssa. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja aina päiväin loppuun asti! Amen!

Nyt tervehtelemme teitä Jumalan rauhalla ja tällä surusanomalla, että meidän ja teidän rakas ja kallis vanhin Viktor Björkman on nukkunut kuoleman uneen viime sunnuntai-iltana 8/5 —38 klo 8. Lauantaina 7/5 ollessaan omassa kartanossa työssä lastensa ja sukulaistensa kanssa sirkkelisahalla, niin aamulla noin klo 10 aikoin lensi 3 metriä pitkä lankku salaman tavoin vatsaa kohden ja särki suoliston. Hänet vietiin paikalla lääkärin tykö. Hän oli täydellä ymmärryksellä sinne lähteissä; ja oltuansa 3 tiimaa leikkopöydällä hän taas oli herännyt täydellä ymmärryksellä, ja huolimatta raskaista kivuista ja ruumiin tuskista oli hän puhunut kristillisyydestä viimeiseen hengen vetoon asti ja varannut lapsiansa, että pitää kristillisyydestä huolta hänen lähtemisensä jälkeen. Niin kestätyänsä 34 tiimaa niin raskaita kipuja meni tämä Jumalan ja Kristuksen pappi Jumalan Paratiisiin ja jätti vaimonsa ja lapsensa ja työ-

kumppaninsa suuren kristittyin lauman kanssa kyyneleitä vuodattamaan. Mutta hänelle se oli iloksi, vaan muille murheeksi koko tämän elävän kristillisyyden laveudessa. Hänen kirkastettu henkensä on nyt tervehtinyt niitä työkumppaneita ja opetuslapsia, joiden perään hän usein huokais, että miksi minun piti jäämän kaikista vanhimmista, joiden kanssa olemme yhdessä kantaneet sekä ilot että murheet. Nyt on hänen kirkastettu henkensä sen auringon edessä, joka ei mene koskaan pilven taka.

Nyt on meillä taas yksi murheen aika. Eikä täyteen yhdeksän ja puoli vuotta ole kulunut, se on jo kuudennen kerran murheen musta pilvi noussut eteemme, koska kuoleman terävä sirppi on leikannut kristillisyyden vanhimpia elovainiolta ja vienyt Jumalan aittaaan, ja on jäänyt murheellisia leskiä ja orpolapsia heidän hautainsa päälle lukematon paljous, joiden sielun silmät ovat käännetty ystävänsä perään Kotimaan rantaa kohti. Ja nyt on meidän huokauksemme Isän tykö, että Herran lauma koossa pysyy, jossa on sitten meillä kaikilla turva ja suoja, ja jossa Jesuksen lampaat saavat vieläkin lämmittää toisiansa villoillansa ja hengellensä niinkuin tähänkin asti monta kymmentä vuotta on Jumala lapsistansa huolen pitänyt. Ja nyt taas tulee kysymykseen näinä koetuksen hetkinä, että kuinka käypi, ja miksi Herra näin teit, mutta ei saa vastausta kukaan. Mutta meillä on alistuminen kaikilla sen korkeimman määräyksen alle, sillä kuka on Herran mielen tiennyt, ja kuka on Hänen neuvonantajansa ollut.

Vielä pyytää Oli via, hänen rakas aviokumppaninsa, että koko Herran lauma muistaa ja rukoilee hänen ja hänen lastensa edestä näinä koetuksen hetkinä, että Herra vahvistaisi ja antaisi voimaa hänelle kaikissa.

Ja nyt sanomme hyvästin näillä sanoilla, että synnit ovat teille ja meille anteeksi annetut Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa veressä taivaaseen asti ja pyydämme muistamaan esirukouksissanne kantain armoistuimen tykö. Ja nyt sanomme rakkaita terveisiä täältä, me allanimitetetyt, emäntäimme ja koko Jumalan lapsilauman kanssa teille perheenne ja koko Jumalan lapsilauman kanssa siellä Suomen maalla. Ja vielä sanoo Olivia lastensa kanssa rakkaat terveiset teille kaikille. Emme tiedä muuta, vaan sen me uskomme, että Jumala asiansa vieläkin hoitaa Hänen tahtonsa jälkeen.

Ovat merkinneet murheen ja kaipauksen alla:

Aug. Isaksson, Frans Björkman, Johan Mäntyvaara.

Annamme vielä tietää, että viimeinen kokousreisui oli Vanhimmalla pääsiäisen aikana Nattavaarassa ja sitten Purnussa, jossa hän saarnasi

viimeisen kerran 2:na sunnuntaina pääsiäisen jälkeen ja niin tuli kotia 2:na pv:nä t.k.

Hyvästi tällä toivotuksella, että kohtaamme jonkun teistä hänen maallisen majansa ympärillä, sillä hänen maallinen majansa lasketaan viimeiseen lepoon 22 pv:nä tätä kuuta, johon toivomme paljon ystäviä saapuvan.

Taallujärvi 11. p. 5. kk. 1938.

Tykö rakkaalle ja uskolliselle Sionin muurin vartijalle Herran viinamässä William Koppana rakkaan vaimon Riikan kanssa, niin myös kaikille Amerikan saarnaajille ja sille Herran laumalle, jotka olette Amerikan maalla.

Toivotan teille Jumalan, rakkaan Isän, siunausta tämän murheen mustan pilven alla, joka murhe levisi niinkuin salama yli koko elävän kristillisyyden ilman mitään aavistusta, niinkuin olette telegrammin saaneet, rakkaan vanhimman Viktor Björkman'in kuolonsanoman. Niin se jätti meidät äkkiä tapaturmakuoleman kautta, ilman mitään toivomusta, joka ylen raskas koettelemus oli meille kaikille ja omaisille erittäinkin. Tuli taas mieleen, niinkuin ennenkin: mitä Jumala meinaa? mutta ei tule vastausta enempi kuin ennenkään, niinkuin Raamattu sanoo: Kuka on Herran mielen tiennyt eli kuka on Hänen neuvonantajana ollut. Niin se jätti meidät; hänelle se oli iloksi, vaan meille se oli raskaaksi murheeksi.

Hän on ollut terve ja oikein raitis siitä asti kuin olimme siellä teidän tykönänne ja aina tähän asti. Hän tuli viime saarnamatkalta 30 p. 4 kk. ja oli mieli olla kotona vähän aikaa, ja niin alkoi ajallisiin töihin, niinkuin hän oli tarkka taloudenhoidossa. Se oli varsin työssä, kun tuli kotia, aina; niin myös nytkin alkoi sahaustyöhön moottorisahalla tarvelautoja sahaamaan. Se onnettomuus tapahtui 7 p. 5 kk. kello 11 päivällä: lauta, jossa oli terävä pää, lensi ja pisti vatsaan ja niin suoliin asti. Se vietiin varsin sairaalaan, ja tohtori toimitti leikkauksen varsin, vaan kaikki oli hiljaista. Se eli yli vuorokauden ja kuoli 8 p. kello 8 illalla, niin se 33 tiiman sisällä oli kaikki valmis. Järki on ollut selvillä viimeiseen asti ja puhunut on viimeiseen asti kristillisyydestä hänen omaisillensa, sillä sinne eivät ole vieraammat päässeet, koska hän oli niin huono. Hautaus toimitetaan 22 p. 5 kk.

No niin se Herran palvelija jätti maallisen majansa 66 vuotta vanhana, joka oli tunnettu yli koko elävän kristillisyyden ja oli voimallinen välikappale Herran viinamässä, mutta hän on päivän kuorman ja hei-

teen kantanut kärsivällisenä ja nyt hän on palkkaansa nautitsemassa Herransa ilossa kunnian kruunulla kruunattuna Karitsan ijankaikkisissa häissä.

Ja no, sinne se on meidänkin meno, veljet ja sisaret, kun vain vielä vähän aikaa jaksamme kilvoitella ja sotia rintamalla maailmaa ja perkelettä sekä omaa lihaa vastaan; niin olemme siinä autuaallisessa toivossa, että kerran saamme palavat rinnat yhteen painaa sen maasta ostetun lauman kanssa ja niitten rakkaitten opettajain ja vanhinten kanssa, jotka ovat meille Jumalan sanaa saarnanneet, ja niin monta lohdutusta olemme saaneet matkan vaivoissa. Ja sen uskomme vieläkin, veljet ja sisaret, että kunnian Kuningas se käypi vereen kastetuissa vaatteissa laumansa edellä ja lyöpi laumansa viholliset suunsa kaksiteräisellä miekalla.

En tiedä muuta, kuin Björkman'in Olivia soitti tänne ja käski sanoa sydämen rakkaita terveisiä hänen lastensa kanssa kaikille Amerikan saarnaajille ja koko Herran laumalle; se käski minun kirjoittaa teille Amerikkaan. Ja Tekla myös lastensa kanssa ja kaikki Lapinmaan saarnaajain lesket ja orvot, joita on jäänyt niin paljon, ja kaikki Lapinmaan saarnaajat sanovat sydämen rakkaita terveisiä teille, saarnaajille ja koko sille Herran laumalle, joka on siellä kaukaisella Amerikan maalla. Ja nyt sanon hyvästi näillä sanoilla, että synnit on teille ja meille anteeksi annettu Jesuksen nimessä ja viattomassa sovintoveressä, ja sano sydämen rakkaita terveisiä kaikille Amerikan saarnaajille ja koko Herran laumalle ja ole nyt, veljeni, minulta minun vaimoni ja lasteni kanssa tervehditty sinun vaimosi Riikan kanssa. Rukoilkaa, rakkaat ystävät, minun ja minun perheeni edestä. Tätä pyytää vähin veljesi

J. P. Stöckel.

GeUivaara, se 13/6 1938.

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle Sionin muurin vartijalle V. Nieminen rakkaan perheenne ja saarnaajain ja kristittyin kanssa, jotka teidän ympärillänne ovat. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja aina elämän ehtooseen asti!

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä lähestyn minä teitä, rakkaat veljet, ja saan antaa tietää, että me Lapinmaan elossa olevat saarnaajat olemme terveenä ja saarnamatkoilla täyttämässä niitä lupauksia, joita on luvattu tehdä ennen heinäntekoaikaa. Minä lähetän teille, rakas

veli, Viktori-veljen kuolemanmuistokirjan, jonka me olemme kirjoittaneet, jos se sopisi panna siihen Vanhinten kirjaan, jonka te aijotte painattaa, ja jos te löytäisitte häneltä kirjoitetun viime kirjan Suomeen, jonka hän kirjoitti, kun me olimme Nattavaarassa kokouksia pitämässä lopulla huhtikuuta, minä tahdon muistaa, että hän kirjoitti Ahoselle tai Salmiselle.

Jääkää hyvästi, rakkaat veljet ja sisaret, sen suuren Luojan haltuun siinä toivossa, että vähän ajan päästä saamme palavat rinnat painaa yhteen niitten vanhinten ja opettajain kanssa, joita me täällä olemme murheen ja kaipauksen kyyneleillä saattaneet maanpinnan alle. Ei siellä enää sydän lyö murheesta niinkuin täällä useasti, vaan toisella puolella kuoleman virran alkavat ijankaikkiset Karitsan häät, jossa emme tarvitse erkaantua meidän rakkaista opettajista, mutta saamme olla yhdessä heidän kanssansa alati ja ijankaikkisesti. Synnit on meille ja teille anteeksi annettu Jesuksen nimessä ja veressä, jonka todistan Jumalan puolesta. Rukoilkaa minun ja minun perheeni edestä! Heikko veljenne

Frans Björkman.

Johanneskokouksissa Calumetissa Mich., kesäk. 26. p. 1938.

Tykö rakkaille vanhemmille ja Sionin muurin vartijoille siellä Ruotsin Lapinmaalla esikoisten seurakunnassa: Johan Petter Stöckel, August Isaksson, Frans Björkman, William Eriksson, John Mäntyvaara, Johan Olsson, rakkaitten vaimoinne ja lastenne kanssa, niin myös muut saarnaajat, totuuden apulaiset palvelevaisten vaimoin y.m. rakkaitten veljien ja sisarien kanssa. Jumalan armo olkoon henkenne kanssa nyt ja aina elämän ehtooseen asti! Amen.

Halumme on tervehtiä teitä näistä Johanneskokouksista, joihin olemme kokoontuneet, paljon saarnaajia ja kristityitä monista valtioista aina Tyyntenmeren rannalta asti, koettelemaan kristillisyyden asioita Amerikan maalla sielumme autuuden tähden rukouksella, että tämä siunattu kristillisuus säilyisi ja menestyisi meille ja meidän lapsillemme ja tuleville polville, jos maailma koossa pysyy; ehkä on ikävä ja murheen aika, koska Jumala on teiltä ja meiltä ottanut uskolliset työntekijät ja Sionin muurin vartijat, niinkuin rakkaat vanhimmat Isak Stålnacken ja Viktor Björkman'in, joiden poismeno on jättänyt koko kristillisyyden murheen ja kaipauksen kyyneleitä vuodattamaan, ja myös meidän keskuudessamme rakkaan vanhimman Johan Huumolan, jota olisimme tarvinneet täällä

Amerikan maalla, vaan emme ole saattaneet kättä väliin panna; emme olisi heitä kuolemalle antaneet, vaan mikä on tapahtunut, se on tapahtunut; kuitenkin uskomme, että he eivät ole kristillisyyttä eikä Jumalan voimaa muassansa vieneet, vaikka paljon olemme Jumalan sanaa menettäneet. Emme osaa olla niin kiittolliset, kuin tulisi, esikoisten seurakunnalle Ruotsin Lapissa sen suuren huolenpidon ja rakkauden edestä, jonka olette osoittaneet meille tänne Amerikan maalle lähetysmiesten ja lähetyskirjeiden kautta, ja uskomme, että vieläkin teette tästedes, ehkä ne, jotka ovat poismuuttaneet, ovat suuren aukon jättäneet. Se on meidän yksimielinen rukouksemme ja pyyntömme, että saada lähetysaarnajat Ruotsin Lapinmaalta, jos mahdollista, ensi tulevan vuoden aikana, tänne Amerikan maalle, sillä se on kokemus, että siitä on ollut yksi suuri siunaus yli koko Amerikan kristillisyyden, josta emme saata olla niin kiittollisia kuin tulisi. Kuitenkin haluamme, ehkä heikosti, kiittää Lapinmaan seurakuntaa, saarnaajia ja kaikkia yhteisesti, ja erittäinkin lähetysmiesten rakkaita vaimoja, lapsia ja muita omaisia sen ylenpalttisen itsensäuhraavaisuuden edestä, että ovat uhranneet rakkaat miehensä ja isänsä meidän hyödyksemme. Ja uskomme, että sen uhraavaisuuden on Jumala, rakas taivaallinen Isä, palkitseva teille ajallisella hyvyydellä jo täällä ajassa ja kunnian kirkkaalla kruunulla ijankaikkisuudessa sen laskemattoman auringon alla, jossa ei enää matkan vaivat eikä murheet muistu mieleen sen ylenpalttisen ilon ja riemun tähden. Kaikessa tapahtukoon Jumalan, Isän, hyvä tahto niin maassa kuin taivaassa!

Nyt sanomme sydämen rakkaat terveiset teille kaikille saarnaajain leskille, orvoille ja koko sille kalliille Herran laumalle kuin ympärillänne on, kaikilta saarnaajilta ja kristittyin laumalta, jotka tässä koolla olemme. Jumala, rakas Isä, vahvistakoon ja varjelkoon kaikkia työntekijöitä siinä raskaassa työssä näitten murheitten aikoina, antakoon teille elämän ja terveyttä meidän ja niin monen tuhannen sielun autuudeksi sen piiskuisen Herran lauman suojaksi näinä viimeisinä päivinä, että meidänkin matkamme onnellisesti päättyisi, että mekin saisimme kerran yhteen tulla heidän kanssaan, jotka edellämenneet ovat, joitten perään olemme ikävöimässä ja kaipauksen kyyneleitä vuodattamassa.

Siinä uskossa jätämme teidät hyvästi sen Hyvän Paimenen siipein suojaan, että synnit ovat teille ja meille anteeksi annetut Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä. Rukoilkaa, rakkaat ystävät, meidänkin edestämme, että emme tielle jäisi; monta kertaa nousee kysymys oman syntisyyden ja kelvottomuuden tähden, kostummeko viimeinkään perille.

Olemme osaa ottamassa, rakas sisar Olivia Björkman ja teidän las-

tenne kanssa, ja samoin Isak Stålnacken leski, teidän raskaassa murheessanne, niin myös Brita Johanna Niku, Tekla Parakka ja Miina Kuoksu, rakkaitten lasten kanssa; älkäämme kuitenkaan, rakkaat ystävät, murehtiko, niinkuin ne, joilla ei toivoa ole, sillä pian teitä ja meitä myös siirretään pois tästä murheen laaksosta ja saatte ja saamme ijäti yhdessä olla teidän ja meidän rakkaimpaimme kanssa uuden ilman kirkkaudessa, jossa lohdutus ei lopu ijankaikkisesti.

Saarnaajain kutsuja olemme koetelleet ja järjestäneet itään, keskivaltioihin, lännelle ja Kaliforniaan. Salomon Johnson-vanhimmalta rakkaat terveiset; hän on enempi heikko ruumiin voimista, ja niinkuin ymmärrätte, ei ole voinut tulla näihin kokouksiin; on kuitenkin kirjoittanut tänne omalla kädellensä, joka on hauska nähdä, vaan sanoo olevansa enempi makuulla.

Siinä autuaallisessa toivossa olemme, että kerran saamme yhteen tulla siinä maassa, jossa ei enää tarvitse koskaan erota, ja yhdistää äänemme tapetun Karitsan ijankaikkisissa häissä. Rukoilkaa edestämme!

Pyytää seurakunnan kanssa ja puolesta:

William Koppana, Matti Kinnunen, Johan Puuri, Caleb Eriksson, Arthur Niska, Samuel Juvonen, Alex Ritola, Johan Muonio, Hjalmar Vanttaja, Abram Niemi, Axel Uuskoski.

Johanneskokoukset ovat tulevana vuonna, 1939, Backlessa N. Rak.

Kirjoitettu Nilivaarassa 20. p:nä heinäkuuta 1938.

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle ja Sionin muurin vartijalle V. Nieminen rakkaan vaimosi, lastesi ja kaikkein työkumppanin ja ympärillä olevain kristittyin lauman kanssa, jotka yksi ovat esikoisten seurakunnan helmassa. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön henkenne kanssa nyt ja aina päiväin loppuun asti! Amen.

Nyt ensinnä saan kiittää sen kalliin ja ilahduttavan Johanneskokouksen kirjeen ja kristittyin terveisten edestä, jonka saimme vastaanottaa Norjassa, Angenesissa, joka oli meillä viimeinen kokous Norjassa. Hauskaa oli se meille lukea. Tuhansia kiitoksia vieläkin sen tuoreen öljypuun lehden edestä! Hauskaa on saada sanomia Suomen suuresta kristillisyydestä. Me viivyimme suunnilleen 4 viikkoa Norjan rannoilla ja yhdeksässä eri paikassa olemme pitäneet kokousta, ja paljon on ollut väkeä

koolla joka paikassa, enempi kuin huoneisiin mahtui, vaikka on suuretkin huoneet.

Hauskat ovat olleet kokoukset. Languenneita on noussut ja maailman valtakunnasta on tullut oven Herran Jesuksen kautta sisälle oikeaan lamashuoneeseen, josta ovat ilon ja riemun äänet kuuluneet kaikissa kokouspaikoissa. Mutta aina kun tulimme kokouspaikkaan, niin yksi valitusvirsi kaipauksen kyynelten kanssa kuului kristittyin rinnoista, että meidän rakas vanhin on meitä jättänyt ja mennyt Jumalan paratiisiin. Ja niin he ovat menneet edellä ja me menemme heti perässä. Mutta auta Herra Jesus, että laumasi koossa pysyisi, joka on niin suurella vaivalla koottu hyvän Paimenen ympärille.

Nyt on tänä keväänä kulunut 36 vuotta siitä asti, kun Samuel Wettasjärvi ja V. Apelqvist kävivät Suomen maalla ja toivat sieltä hyviä sanomia niinkuin Joosua ja Caleb Kaanan maalta. Samana keväänä kävivät Sammeli ja Frans Parakka Norjassa, Jalkasin kulkivat he yli niitä julmia tuntureita. He lähtivät kesäkuun alussa ja tulivat heinäkuun lopussa takaisin, eli liekö ollut vielä hiljaisempi. Minä olin silloin 17 vuotta vanha, kun Samuel Wettasjärvi muisteli hyviä sanomia Suomen maalta ja Länsi-Norjan rannoilta, joka oli silloin sydäntä liikuttavaa. Mutta nyt olen itse saanut liikutetulla sydämellä katsella läpi Suomen maan ja Länsi-Norjan, kuinka se on kasvanut ja menestynyt Herran pelto ja niin suureksi tullut, että ei voi sanoin kertoa. Ja vaikka olemme kaikki kristillisyytemme vanhimmat kaipauksen kyyneleillä laskeneet viimeiseen leposijaan, ovat he kuitenkin jättäneet parhaat ystävät ja opetuslapset ja opin ja Jumalan voiman meille, ainoastaan, että jaksaisimme nyt Jumalan lahjana kantaa eli pitää.

Puhtaana he ovat meille kristillisyyden jättäneet, mutta että se meiltä puhtaana kannetaan, on suuri kysymys kohdalleni usein. Kauas ovat jo jääneet nuoruuden ensimmäisen hartauden ihanat rannat; ne ovat niinkuin vainio kukilla kaunistettu. Mutta ijankaikkisuuden ranta myös näyttää usein kaukana sen matkan vaarallisuuden tähden. Minkälaisen ilman vihollinen nostaa, kun vanhimmat on levolle laskettu? Mutta uskomme kuitenkin hyvää Jumalasta, että Hän meitä kuljettaa onnellisesti perille.

Hyvästi nyt näillä sanoilla, että synnit on anteeksi annettu teille ja meille Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä taivaaseen asti, joka on se viimeinen ja ihanin kokouspaikka, jossa saamme sanoa terveiset meidän rakkaat opettajat ja kaikkein rakkaimpain ystävain kanssa. Vielä sanon vaimoni ja lasteni ja kylän kristittyin kanssa sinulle vaimosi, lastesi ja kylän kristittyin kanssa ja erittäin saarnaajille sydämen rak-

kaita terveisiä; ja vaikka en kaikkia suita nimittää, on kuitenkin nimenne kirjoitettu taivaassa.

Terveisiä käski vanha Michaeli teille sanoa, se oli vielä uhka terve ja jalo; tulkitsihan selityksiä neljättä viikkoa kohta joka päivä, vaikka on kahdeksaskymmenes vuosi täyttymässä. Rukoilkaa vielä minunkin edestäni, että illaksi perille kostuisin. Tätä merkitsee heikko veljenne elämän tiellä

August Isaksson
Nilivaara.

Kesä meillä on kaunis, mutta tähän asti on ollut sateinen. Heinänkorjuun olemme alkaneet. Tänä päivänä meni meidän kylän yli kova ukonilma, satoi rakeita ja katkoi kaikki perunanvarret ja ohrapellot, että pellot sopii niittää varsin———.

Ja en tiedä muuta, terveenä ovat kaikki ympäristön ihmiset.

A. I.

Parakka, Ruotsi, se 24/7 1938.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille ja Sionin muurin vartijoille siellä kaukaisella Amerikan maalla William Koppana vaimosi Riikan kanssa ja Caleb Eriksson y.m.

Ensiksi kiitän teitä rakkaitten ja kalliitten preivien edestä, joita olen saanut ilolla vastaanottaa, josta tulee näköksälle, että olette meitä muistamassa näitten ikäväinkin aikain alla. Olen saanut Calebilta preivin ja Koppanalta pari kirjettä sekä muita kirjeitä eli kopioita Björkman-vainajan viimeisistä kirjeistä y.m., joiden kaikkein edestä kiitän sydämeni pohjasta, sekä nyt viimein Johanneskokouksen kirjeen kopion, josta kiitämme Amerikan saarnaajia ja kristityitä. On hauska nähdä, että on vielä täysi luottamus Lapinmaahan, ehkä on Jumala niin paljon vanhimpia ottanut levolle, ehkä sen uskomme, että eivät ne ole oppia eikä Jumalan voimaa myötänsä vieneet ja että on vielä uskollisia työntekijöitä Lapinmaassa ja Norjassa, Suomessa ja Amerikan maalla, josta olkoon Jumalalle kiitos, ja olemme jääneet työhön yhteen valaistuun ja valmiiseen kristillisyyteen-, sillä ne ovat perustuksen laskeneet niinkuin taitavat rakentajat, ja siinä on sitten meillä kaikilla kysymys, kuinka sen päälle rakentaa, että se siunattu valkeus ja yksimielisyys säilyisi meille ja meidän lapsillemme, joka on ollut tässä kristillisyydessä monta kymmentä vuotta ja on vielä ole-

massa, että on niinkuin yksi Sionin tytär, yksi mieli ja yksi henki, ei eroita valtakuntain rajat eikä valtameret eikä kielimurteet, joka siunaus on ollut tähän päivään asti, ja uskomme sen, että niin kauan, kun saarnaajat ja työntekijät kristillisyydessä yksimielisesti työtä tekevät ja kärsivät toinen toisiansa, rakkauden siteillä toiset toisiinsa liitettynä, niin kristillisuus menestyy hänen voimassansa eteenkinkäsin, johon Jumala antakoon apuansa!

Olemme kulkeneet saarnamatkoilla kevätajan monilla eri haaroilla tunturi-Lapissa ynnä muualla, joissa on hauska katsella niitä vanhinten opetuslapsia ja sitä kristillisyyttä, johonka ne ovat puhtaat jäljet jättäneet ja puhtaat siemenet kylväneet, että vieläkin heidän hautansa päällä saamme sanoa, että kauniisti viheriötsee Herran pelto, ja taivaan lintuin äänet kuuluvat Herran huoneessa, ja näemme sen, että vielä on etsikon aika, kun Jumalan sanalla on sijaa ihmisten sydämissä.

Näin sen Johanneskokouksen kirjeestä, että Amerikan saarnaajilla ja kristityillä on tarkoitus vielä saada Lapista saarnaajia; vaan tosi on, niinkuin sanoitte, että ne, jotka menneet ovat, ovat suuren aukon jättäneet, niin myös eloa on paljon ja työväkeä on vähän, nimittäin uskollisia työntekijöitä, niin emme tiedä muuta sanoa, vaan kaikissa tapahtukoon Jumalan tahto!

Ja no, terveenä olen ollut minäkin perheeni kanssa, josta olkoon Jumalalle kiitos! Lapinmaan saarnaajat ovat nyt kotosalla kaikki, kun on heinän aika, ja terveenä ovat myös perheittensä kanssa, olen heitä joitakin puhutellut telefonin eli puhelimen kautta, eikä kuulu nyt erityisempää. Terveenä ovat myös saarnaajain lesket niin kauas kuin olen kuullut.

Ja eikä nyt tällä kertaa muuta, vaan rukoilkaa edestämme ja edestäni, että minäkin heikko matkamies kostuisin illaksi rauhan naminaan; sinne se tekee usein koti-ikävä, johonka ystävämme ja opettajamme menneet ovat tästä maan tomusta. Terveisiä sanovat täältä Tekla perheensä kanssa ynnä muut lesket sekä saarnaajat että kristityt teille ynnä muille saarnaajille ja kristityille teidän ympärillänne. Vaan olkaa nyt yllänimitetyt ynnä muut saarnaajat ja kristityt minulta vaimoni ja perheeni kanssa enin ja ensin tervehditty sylillä ja sydämellä, muistaen aina teidän rukouksissanne anteeksi antavalla sydämellä. Synnit ovat teille ja meille anteeksi annetut Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, joka on vuotanut edestämme sinä suurena sodan ja voiton päivänä Pitkänäperjantaina, niin olkaamme turvatut kaikkein ikäväinkin aikain alla; edesvas-taajan turvassa olemme kulkemassa sen oikean äidin sylissä, joka pitää murheen omistansa. Ole vapaa, vapaaksi ostettu lauma Amerikan maalla ja kaikkialla! Sota on sodittu ja voitto on voitettu Karitsan veren kautta

ja Hänen todistuksensa sanan kautta; pian alkavat uutten virtten äänet kuulua; silloin ei enää lohdutus lopu ijankaikkisesti. Pian teitä ja meitä yhteen kootaan siihen suureen kokoukseen; silloin saamme sanoa terve- tulemaan kaikkein vanhinten ja koko maasta ostetun lauman kanssa. Amen! Hallelujaa! Kirjoitti heikko veljenne uskossa

William Eriksson
vaimoni ja perheeni kanssa.

Ja kiitoksia vieläkin Koppana ja Caleb kirjainne edestä. Jumalan rauha levätköön henkenne kanssa!

Sama.

Gellivaara, elokuun 2. p. 1938.

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle Sionin muurin vartijalle William Koppana teidän rakkaan emäntänne Riikan kanssa ynnä kaikki muut saarnaajat ja totuuden apulaiset ynnä kaikkein palvelevaisten vaimoin kanssa siellä teidän ympärillänne. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille Herramme Kristuksen tuntemisen kautta nyt ja aina elämän ehtooseen asti! Amen.

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tulen tervehtelemään teitä jollakin harvalla sanalla. Saan sydäimestä kiittää niitten rakkaitten kirjain edestä, joita olen teiltä saanut ynnä seurakunnan kirjan kanssa, jotka ovat kalliit, joista myös näkyy, että veljet ja sisaret Amerikan maalla tekevät työtä niinkuin ennenkin sen päälle, että se siunattu kristillisyyden pysyisi puhtaana meille ja meidän lapsillemme ja tuleville polville, jos tämä maailma koossa pysyy, jonka ovat kristillisyytemme vanhimmat Pyhän Hengen voimalla ja valkeudessa rakentaneet, tulisi aina eteenkinpäin siunauksen ja menestyksen kantamaan niitten harvain sieluin tykönä, jotka ovat kaikesta sydäimestä ahkeroinmassa, että seurata niitä neuvoja ja opetuksia ja sitä esikuvaan sekä opissa, uskossa ja elämässä, jonka ovat kristillisyytemme vanhimmat jättäneet meille jälkeenjääneille puhtaana ja saastuttamattomana. Sentähden tuleekin useasti pelko siitä, että ei vain meidän vähän uskomisen ja hengellisen hitauden kautta pääsisi vihollinen turmelemaan sitä siunattua siementä, jonka jo samoin ovat kristillisyytemme vanhimmat monen kyneleen kanssa kylväneet, ja josta työstä on jo niin suuri paljous kypsyeitä tähkäpäitä poisleikattu ja on niin suuri

paljous vieläkin, jotka ovat täällä synnin erämaassa, jotka ovat odottamassa, että se aika autuas pian joutuisi, että hekin pääsisivät siihen autuaalliseen lepoon, johonka ovat edellämenneet opettajat ynnä niin monen heidän opetuslapsensa kanssa päässeet.

Sillä toivolla me veljet ja sisaret lohdutamme meitämme näitten raskaitten koettelemusten ja murheitten aikoina, että Jumala, rakas Isä, varjeli ja vahvistaisi niitten harvain sielun uskon, joilla on se päämaali, että kävi kuinka kävi tässä maailmassa, mutta että me ainoastaan saisimme autuaallisen kuoleman kautta astua pois tästä turmeluksen maasta. Se on meidän uskomme, niinkuin veli kirjoittaa, että ei olekaan kaukana se aika, kun saamme mekin tervehdellä meidän rakkaita opettajiamme ja ystäviämme kunnian paratiisissa. Siellä ei enää murheen eikä kaipauksen kyneleet vuoda silmistämme niinkuin täällä useasti, mutta kun mekin sinne Jumalan armon kautta kostumme, niin siellä ei enää lohdutus lopu ijankaikkisesti.

En näe teissä syntiä, mutta synnit ovat teille ja meille anteeksi annetut Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, jonka minäkin todistan Jumalan puolesta. Rukoilkaa, rakkaat ystävät minun ja perheeni edestä! Sanokaa sydämen rakkaita terveisiä Matti Kinnuselle perheensä kanssa, Sandra Simonsonille lastensa kanssa, Hilda Ruonavaaralle lastensa kanssa, Hjalmar Vanttajalle perheineen ja kaikille veljille ja sisarille Herrassa. Sydämen rakkaat terveiset minun kumppaniltani Johan Mäntyvaaralta saarnaajille ja kristityille. Olivia Björkman käski sanoa rakkaat terveiset teille kaikille. Tätä merkitsee vähin veljenne

Frans Björkman.

Parakka, se 12/8 1938.

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä Ville Nieminen rakkaan vaimosi ja perheesi kanssa. Jumalan ja meidän Herramme Kristuksen armo ja rauha olkoon henkenne kanssa elämäänne ehtooseen asti!

Tervehdin teitä jollakin ratilla, antaen tietää, että terveenä olen perheeni kanssa ruumiin puolesta ja uskomassa syntisenä suuresta Jumalan armosta itseni autuaaksi. Kesä- ja syystöissä olemme olleet emmekä ole vielä kokouksia alottaneet ennenkuin vasta Mikonpäivästä, niinkuin tavallista on ollut täällä meidän keskuudessamme, vaan olimme eilen yhdessä Kirunassa joitakin Lapinmaan saarnaajia, ja olivat hauskat rukouk-

set, jossa Juntti veli eli Stöckel kehoitti minua teille lähettämään tässä seuraavan kirjan, että jos te näette niitä soveliaiksi panna vanhinten kirjaan, jota olette toimittamassa, jos ette ole niitä saaneet Amerikasta. Olisi täällä vielä kaksi kopiota Viktor Björkman-vainajan viimeisistä kirjeistä Amerikkaan, vaan uskon, että te olette pian niitä saaneet; toinen kirje on Huumola-vainajalle ja toinen, kaikista viimeisin, Koppanalle, joka on myös hänen kuolemanmuistikirjassa, joka on Amerikassa painettu.

Ja no, en tiedä erityisempää sanaa; terveinä ovat Lapinmaan saarnaajat kaikki, jotka vielä elossa ovat. Kiitän terveisten edestä seurakunnan eli Lahden kokouksista kirjoitetussa kirjassa, jonka sain lukea Augustilta. On hauska nähdä ja kuulla, että muistatte meitäkin, ehkä olemme jääneet kristillisyytemme vanhimmista niinkuin orpolapset heidän hautansa päälle, vaan sen uskomme, niinkuin on ennenkin sanottu, etteivät ne ole oppia ja Jumalan voimaa muassansa vieneet. Ja sen myös uskomme, että Jumala hoitaa asiansa tästäkin edes, kuten tähänkin asti. Rakkaita terveisiä Junttilta ynnä muilta saarnaajilta ja kristityiltä. Sano rakkaita terveisiä kaikille saarnaajille, ketä näkemässä olette, sekä ympärillänne oleville kristityille, vaan ole minulta vaimoni ja lasteni kanssa, vaimosi ja lastesi kanssa ensin ja ensin tervehditty! Teklalta lastensa kanssa rakkaita terveisiä. En voi nyt tällä kertaa enempää kirjoittaa, vaan sanon hyvästin näillä sanoilla, että synnit on teille ja meille anteeksi annettu Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä. Rukoilkaa edestämme! Merkitsi heikko veljenne uskossa

William Eriksson.
Parakka, Vittangi.

Amerikan vieraat, Markkanen vaimonsa kanssa, olivat myös Kirunassa.

Hämeenlinna, 4. p:nä lokakuuta 1938.

Rakkaille vanhimmille ja uskollisille Sionin muurin vartijoille: August Isaksson, J. P. Stöckel, Frans Björkman, William Eriksson, Johan Mäntyvaara, Petter Sitsi, Johan Olsson ynnä muut saarnaajat teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja koko se siunattu Herran lauma siellä Ruotsin Lapinmaalla, yhteen henkeen juotettuna niinkuin yksi Sionin tytär. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja aina tämän vaivaloisen matkan loppuun asti!

Tällä rakkauden ja rauhan tervehdyksellä tervehtelemme teitä, ikuisen muistoon jääneet opettajat ja vanhimmat, tästä Mikkelin kokouksesta,

johon on kokoontunut monta kymmentä saarnaajaa ja suuri kristittyin lauma eri puolilta Suomen maata niin paljon, ettei läheskään mahtunut huoneisiin, joka on ilo meillekin nähdä, että nuorilla ja vanhoilla on hartaus kokoontua läheltä ja kaukaa Jumalan sanan ympärille, ja se on vielä näkössä, että kristillisyyden vanhinten työ on kantanut siunatun hedelmän, jotka ovat työtä tehneet monen kyyneleen kanssa monta kymmentä vuotta. Kiitämme niiden rakkaitten kirjeitten edestä, joita olemme saaneet iloksemme vastaanottaa ja ilmoitamme myös, että terveenä olemme kaikki saarnaajat, paitsi August Ahonen on sairashuoneella, ja olemme taas täällä keskustelleet ja tutkineet lähetysmatkoista ynnä muista kristillisyyden tärkeistä asioista, ja saarnaajat lähtevät saarnamatkoille niinkuin ennenkin kumppaniensa kanssa. Ja kyllä on työtä Herran pellolla näinä Ihmisen Pojan tulemisen päivinä, niinkuin tiedätte, jotka olette huolta pitäneet Suomenkin kristillisyydestä, ja olemme nytkin yksimielisesti pyytämässä ja rukoilemassa kaikki Suomen saarnaajat suuren kristittyin lauman kanssa, että Ruotsin Lapin seurakunta lähettäisi meille saarnaajat ensi vuoden aikana, että tämä siunattu peltopalanen pysyisi puhtaana ja hedelmää kantavaisena Suomenkin rannoilla, vaikka kyllä olemme paljon kiitoksen velassa kaikesta entisestä väsymättömästä työstä; mutta sen me uskomme, että Jumala, joka rikas on laupeudesta, palkitsee vanhurskasten ylösnousemisessa.

Ilmoitamme myös, että seurakunta on päättänyt lähettää saarnaajia Ruotsin Lapin joulukokoukseen, Ville Niemisen, Joel Ahosen, Heikki Seppäsen ja Eino Nousiaisen, ynnä muita saarnaajia seuraa matkassa. Ja nyt sanomme sydämen rakkaat terveiset teille kaikille yllämainituille, kaikki saarnaajat meidän vaimoimme ja lastemme kanssa ja koko tämän kokousväen kanssa, ja sanomme hyvästi näillä sanoilla, että synnit on anteeksi annettu meille ja teille Herran Jesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovintoveressä, joka on vuotanut taivaallisen Vanhimman viattomasta ruumiista sinä suurena sodan ja voiton päivänä. Rukoilkaa, rakkaat ystävät, meidänkin edestämme, että mekin pahasta varjeltuina pyysisimme ja illaksi kotia kostuisimme; tätä pyytävät seurakunnan kanssa ja puolesta:

Ville Nieminen, Joonas Rustholkarhu, Joel Ahonen, K. Luoma, H. Seppänen, R. Salminen, S. Vesterinen, V. Kauppinen, Antti Vainikka, A. Ihalainen, E. Nousiainen, Uno Eloranta, L. Karevaara, H. Ikonen, J. Kärki, J. Tolvanen, O. Tenhunen, A. Holm, K. Koivu, M. Rautio, E. Maapalo, S. Salminen, E. Laurell, K. Toivonen, M. Toivonen, J. Simolin, N. Lehtonen, J. Karisto, E. Hintikka, F. Siipola, K. Haimilahti y.m. saarnaajat.

Minneapolis Minn. jouluk. 3. p. 1938.

Tykö rakkaalle, kalliille ja ikuisessa rakkauden muistossa olevalle veljelle ja uskolliselle Sionin muurin vartijalle John Peter Stöckel, rakkaan vaimonne Susannan, rakkaiden lastenne, niin myös kaikki muut saarnaajat, joita en kasvoista tunne, heidän rakkaiden vaimoinsa ja lastensa kanssa, niin myös Tekla Vettainen (jota olemme aina rakkaudella muistaneet, vaikka ei ole tullutkaan kirjoitetuksi) hänen rakkaiden lastensa kanssa, ynnä muut kristityt, jotka yksi ovat teidän kanssanne; Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo olkoon henkenne kanssa elämänne ehtooseen asti! Amen.

Tällä onnen toivotuksella rakkauden ja rauhan tervehdyksellä tulen tervehtimään teitä, rakkaita ystäviä, jotka mantereet ja suuret valtameret ruumiillisesti eroittavat, vaan hengessä tahtoisin olla yksi teidän kanssanne. Ensin kiitän terveisten edestä, joita olemme saaneet Markkasen kautta ja myös Koppana-vanhimman kautta. On hauska kuulla, että olette vielä meitäkin kelvottomia muistamassa, vaikka tuntemiset ovat usein semmoiset, että ei kannattaisi muistaa.

Terveyteni on ollut jo koko hyvä, verrattuna siihen kevättalvelliiseen. Olin Koppana-vanhimman kanssa vähän yli kahdeksan viikon reisuUa; kävimme New York Mills'issa, Gacklessa, Savossa, Luddenissa, Fruitdale'ssa, St. Ongessa, Leadissa, Hulefissa, Wyossa, Spearfish'issa, Lake Nordenissa, Kingstonissa, Ponsfordissa, Brainerdissa, Floodwoodissa ja Spartassa, joissa pidettiin kokouksia. Ensin olimme tässä Minneapolisissa melkein viikon. Kalliita kokouksia oli joka paikassa, ja Jumalan sanalla saarnattuna oli samanlainen vaikutus niinkuin ennenkin, ja Jumala valitultansa kokoo maailman valtakunnasta ja lankeemuksesta, joka osoittaa, niinkuin sanotaan, että Jumalan etsikkoaika ei ole vielä loppunut. Riika oli matkassa koko reisin, ja Saima oli matkassa viimeiset kolme viikkoa nuorimman lapsen kanssa. Me kuljimme meidän kaaralla, ja minä ajoin koko matkan. Koppanakin, vaikka se alkaa jo koko paljon heikontumaan, kesti reisin koko hyvin. Minä kävin Salomon Johnsonin kotona, ja hän kävi kahdesti kokouksissa, vaan oli jo niin heikko, että ei jaksanut olla enempää kuin justiin kokouksen ajan, ja niin häädyttiin viedä hänet kotiinsa. Muutoin hän on täydellä tajulla niinkuin ennenkin; ruumiin voimat alkavat lakastumaan, joka osoittaa, että ilta lähenee. Ja kyllähän se olisi hyvä, että monissa raskaissa koettelemuksissa vaivaantunut ja matkasta väsynyt matkamies pääsisi levolle, sitä hän kuului toivottavan, ja hyvästi sanoi paratiisiin asti. Puuri-vanhuksen tykönä me myös pistäysimme

Brainerdista Floodwoodiin mennessä ja olimme siinä päivällisellä. Paljon se on Puurikin mennyt alaspäin viimeisen kahden vuoden ajalla; on vielä kuitenkin koko raitis.

Semmoinen toivomus se kuuluu olevan, että tarvitsisimme saada sieltä saarnaajia; ja minulla ja monella muulla olisi semmoinen sydämellinen toivutus ja rukous, jos se olisi mahdollista saada sieltä saarnaajia, niin kuin se näyttää mahdolliselta, että nyt rauha maailmassa tulee säilymään vielä vähän aikaa, vaan nykyisestä maailman menosta päättäen, se ei voi mahdollisesti säilyä kovin kauan, että saisimme lähetyksen, kun lähetys olisi vielä mahdollista; kun rauha tulee poisotetuksi maailmasta, se ei silloin ole enää mahdollista. Ja suokoon Jumala meille sen armon, että saisimme vielä teitä tänne Amerikkaan. Älköön Jumala meitä polosia niin rangaisko, että ottaisi rauhan maailmasta kuitenkaan ennen, kuin saisimme lähetyksen sieltä, vaikka kyliinkin senkin ansaitsisimme, jos Jumala tahtois käydä meidän kanssamme tuomiolle meidän ansiomme jälkeen. Voi, jos saattaisimme niin nöyrästi pyytää kuin halumme olisi, mutta emme osaa tunteitamme paperille panna.

Tässä tuli mieleeni, että jos lähetän tämän teidän kotiosoitteella, ette kukatiesi kerkeäisi saada ennen joulukokouksia, niin osoitan Oli via Björkmanin huostaan, jos sen kautta saisitte tämän joulukokouksiin. Siis tervehdän rakasta sisarta Olivia Björkmania hänen rakkaiden lastensa ja omaistensa kanssa, niin myös kaikkia saarnaajia ja kokoontullutta Jumalan lapsilaumaa siinä toivossa, että Jumala, rakas Isä, vahvistaisi kaikkia työntekijöitä näinä raskaina koetusten aikoina ja antaisi siunauksen kalliille työllensä Hänen korkean nimensä kunniaksi ja kalliisti lunastettuun sieluun ijankaikkiseksi autuudeksi, ja vaikka en tahtois olla kovin omarakas, että katsoisivat laupiaasti meidän pyyntöömme.

Eikä nyt muuta tällä kertaa; jätän teidät kaikki Jumalan armon haltuun annettuina, uskoen synnit anteeksi annetuiksi teille ja meille Herran Jesuksen pyhän nimen ja kalliin sovintoveren voiman kautta, ja sanokaa meidän sydämellisimmät rakkauden terveiset kaikille saarnaajille ja sinne kokoon tulleelle Herran laumalle, vaan olkaa te, rakas veli, rakkaan perheenne kanssa ensin ja enin tervehditty aivan koko sylillä ja sydämellä minulta rakkaan vaimoni Saiman ja lastemme kanssa. Rakkaat terveiset: Arthur Hiivala Emman ja lasten kanssa, Herbert Walsten, Norman Smith y.m. vaimoina ja lastensa kanssa, Anna Dahlqvist, William ja Adolph Sarkkinen y.m.

Vielä pyydän, että rukoilisitte minun ja meidän edestämme, että Jumala meitä pahasta varjeli, ja että muistaisitte paljolla anteeksi

antavaisuudella. Näitä nöyrimmästi pyytää teidän vähin veljenne arnessa

Arthur Niska.
Saiman ja lastemme kanssa.

Rakkaat terveiset Caleb Erikssonilta perheensä kanssa; hän tahtoo olla enempi heikonpuoleinen sen vesivian tähden. Rakkaat terveiset Koppnanvanhimmalta, Riikalta y.m. kristityiltä.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa joulukokouksessa
Gellivaaran kirkonkylässä 1938.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä: J. Karhu, K. Luoma, E. Maapalo, J. Hirvonen, S. Vesterinen, N. Lehtonen, A. Vainikka, A. Holm, F. Siipola, K. Koivu, J. Korhonen, H. Ikonen, J. Kärki, S. Salminen, U. Eloranta y.m. saarnaajat teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja se kallis Herran lauma teidän ympärillänne. Jumalan ja meidän Herran Jesuksen armo ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja aina päivän loppuun asti! Amen.

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tervehtelemme teitä, rakkaat veljet ja sisaret, näistä joulukokouksista, johon olemme kokoon tulleet Herran nimeen tutkimaan ja koettelemaan kristillisyytemme korkeista ja painavista asioista Pyhän Hengen valkeudessa monista eri paikoista ja valtakunnista, niin myös niitä pyyntöjä, joita on tullut Amerikasta, Suomesta ja Länsi-Norjasta ja monista eri paikoista, sekä suullisia että kirjallisia pyyntöjä, että saada saarnaajia ensi vuoden aikana Ruotsin Lapista käymään siellä, sillä suuri ja korkea on asia kysymyksessä Herran edessä, jonka edessä kaikin olemme seisomassa sydäntemme ja tuntoimme kanssa, että kaikki menisi hyvin ja kaikissa tapahtuisi Jumalan tahto. Mutta niinkuin sen itse hyvin ymmärrätte, rakkaat veljet ja sisaret, että työtä on paljon täälläkin näissä Lapinmaan seurakunnissa ja hätähuutoja kuuluu joka puolelta, että muistakaa meitäkin te, jotka olette jääneet työhön kristillisyyden vanhinten työvainiolle ja heidän hautainsa päälle, sillä niin suuret muutokset ovat taas tulleet, koska Herra viisaudessaansa on nähnyt hyväksi kutsua lepäämään teidän ja meidän rakkaan vanhimman Viktor Björkmanin, niin kyllä arvaatte, että paljon on orpolapsia jäänyt hänen ja edellämenneitten vanhinten hautain päälle,

joitten hätähuutoja emme saata unhoittaa täälläkään. Mutta emme voi kaikkia pyyntöjä tällä kerralla täyttää, vaan olemme kuitenkin sen nähneet soveliaaksi, että jos niin on Jumalan tahto ja mitään erityistä vastusta ei tule, että saarnaajat käyvät Suomen maalla ensi vuoden aikana täyttämässä niitten pyyntöä eli anomusta; kuitenkin tapahtukoon kaikissa rakkaan Isän tahto! Sillä se kysymys on meillä kaikilla, että Herran lauma koossa pysyy yhden paimenen Herran Jesuksen ympärillä, sillä eivät ole aikakautemme vanhimmat laumaa koonneet selkensä taa eli itsellensä, mutta Herralle Jesukselle. Ja sentähden sen piskuisen lauman helmassa, joka on suurella vaivalla kokoon saatu ja koossa pysynyt, on meillä ja teillä turva ja kaikilla autuutta kaipaavaisilla sieluilla, josta kaikesta saatamme sanoa, että Jumalalle olkoon kiitos!

Hyvin ovat aikakautemme kristillisyyden vanhimmat perustuksen laskeneet niinkuin taitavat rakentajat, ja sen päälle ovat yksimielisesti ja taitavasti rakentaneet monta kymmentä vuotta ja hengellisen hallituksen voimassa pitäneet, jota rakennusta ja hengellistä hallitusta on kuollut kristillisyyden aina moittinut ja pyytänyt ihmisviisauden ja järjen keinoilla parantaa, sillä omavanhurskaus on aina pyytänyt hajoittaa ja turmella Jumalan työtä kaikenlaisilla vehkeillä, että saisi hengen sammuttaa, että saisi hengellistä unta nukkumaan kuolleen valtiokirkon helmassa, jossa kaikki lihallinen ja hengellinen saastaisuus on luvallinen. Mutta aikakautemme kristillisyyden vanhimmat ovat rajan auki pitäneet ja ovat saarnanneet kokonaisen Jumalan sanan ilman ihmisen muotoon katsomatta, josta kaikki koreuden rakastajat ja lihallisesti mieltyneet ovat pahentuneet ja ylenantaneet tämän kristillisyyden opin ja esikuvan.

Mutta me, joitten silmät ovat avatut näkemään omanvanhurskauden vehkeitä ja viimeisten aikain syntiä ja vääryyttä ja uusia tapain turmioita, jota koko maan piiri on täynnä ja tahtoisi turmella kristillisyyttä, rukouksemme Isää Herran Jesuksen nimeen, että Hän antaisi voimaa ja rohkeutta huutamaan kaikille vartijoille Sionin muurilla niin korkealla äänellä, että arat tulisivat rohkeiksi ja rohkeat aroiksi, niinkuin näemme näissäkin joulukokouksissa suuren paljouden saarnaajia monista valtakunnista, jotka saarnaavat yhdellä äänellä kokonaisen Jumalan sanan ilman ihmisten muotoon katsomatta, jossa näköksälle on tullut, että Herra on vastannut tulella taivaasta. Ilon ja riemun äänet ovat kuuluneet näissäkin kokouksissa, ja paljon on syntiä armon ja laupeuden mereen upotettu. Autuaalliset ovat olleet meillä kokoukset; paljon on ollut meillä saarnaajia: Norjasta, seurakunnalta lähetetyt: D. Josefsen, Kristen Hansen y.m. saarnaajia ja paljon kristityitä, ja Suomen seurakunnalta lähetetyt saarnaajat, niinkuin tiedätte, V. Nieminen, J. Ahonen, H. Seppänen ja E. Nou-

siainen y.m. saarnaajia ja kristityitä, joita kaikkia olemme vastaan ottaneet taivaallisena lahjana ja taivaallisena ilovieraana näinä murheen aikoina, koska meiltä on niin paljon pois mennyt, koska meni rakas vanhin eturinnasta V. Björkman. Jumala palkitkoon, rakkaat ystävät, kaikki teidän työnne ja vaivanne ja kaikki kokoon tulemisenne ijankaikkisella autuudella siinä suuressa kokouksessa, johon meidän ja teidän kuolematon henkemme huokaa näistä ahtaista asumasijoista.

Hyvästi nyt näillä sanoilla, että synnit ja kaikki viimeisetkin epäilykset on teille ja meille anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä taivaaseen asti; sen muistakaa vielä silloinkin, ennenkuin viimeiset huokaukset salpaavat henkenne. Ja vaikka me vähän aikaa seuraamme sitä suurta Ristinkantajaa, joka on tien aukipolkenut Yrttitarhasta Golgatalle, niin viimein saamme kuulla sen autuaallisen sanan, että tänäpäivänä pitää sinun oleman minun kanssani paratiisissa. Paratiisin ovet on avattu suurille syntisille, jotka puolensa tunnustavat vääräksi ja Jumalan Pojan viattomaksi. Hyvästi nyt siihen asti, että yhteen tulemme uuden ilman kirkkaudessa, ja kohta uuden Jerusalemin ilovirtten helinä alkaa kuulua. Rukoilkaa meidänkin edestämme, että illaksi perille kostumme onnellisesti. Sydämellisiä rakkaita terveisiä sanomme täältä kokoontuneelta Herran laumalta sille Herran laumalle, joka teidän ympärillänne on. Merkitsevät seurakunnan kanssa ja puolesta:

A. Isaksson, F. Björkman, J. P. Stöckel, Viljana Eriksson, J. Mäntyvaara, J. H. Olsson, P. Sitsi, Erik Kuoljok, Levi Karlsson, L. Särkimukka, L. Kangas, K. R. Erlandsson, Gunnar Jönsson, Daniel Josefsen, Kristen Hansen, Jens Pedersen, Hans Karisen, Edvard Framvik, V. Nieminen, Joel Ahonen, H. Seppänen, E. Nousiainen, A. Ihalainen, R. Salminen, A. Tolvanen, V. Kauppinen, J. Simolin y.m.

Kiitämme rakennusaineista, joita on tullut näihin joulukokouksiin.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa Gellivaaran
joulukokouksessa vuonna 1938.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja paljon painavassa työssä siellä kaukaisella Amerikan maalla: William Koppa, Matti Kinnunen, Salomon Johansson, Johan Muonio, Johan Puuri, Leo Lobbstaël, Tri Stanley, Caleb Eriksson, Axel Uuskoski,

Bert. Abernathy, Arthur Niska, Hjalmar Wanttaja, Sam. Juvonen, A. Päkikilä, Emil Marttinen, Jacob Stickinger, Sasse y.m. saarnaajat teidän rakkaitten vaimoinne kanssa sekä se siunattu Herran lapsilauma, jotka kansanne ja kanssamme yksi ovat esikoisten seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä monessa eri kielessä rauhan siteillä toiset toisiinsa liitettyinä. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon henkenne kanssa nyt ja aina elämän ehtooseen asti! Amen.

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tervehdimme teitä, muistossa olevat veljet ja ystävät, näistä joulukokouksista, joihinka olemme kokoon tulleet monesta valtakunnasta, sekä saarnaajia että kristityitä, Norjasta ja Suomesta sekä Lapinmaan, Luulajan ja Kainuun saarnaajia, ja anamme tietää, että terveenä olemme kaikki elossa olevat saarnaajat täällä Lapinmaassa. Niin olemme tulleet, niinkuin ennenkin, koettelemaan kristillisyytemme korkeita ja painavia asioita Herran edessä. Norjasta ovat seurakunnalta lähetetyt Daniel Josef sen ja Kristen Hansen y.m., ja Suomesta seurakunnalta lähetetyt V. Nieminen, Joel Ahonen, H. Seppänen ja E. Nousiainen y.m. Kutsuja on tullut sekä suullisesti että kirjallisesti Suomesta, Norjasta ja Amerikan maalta, joita olemme koetelleet Herran edessä. Vaan tosi on, niinkuin on ennen sanottu, niin sanomme vieläkin, että eloa on paljon, vaan työväkeä on vähän, nimittäin uskollisia työntekijöitä, niin on syy rukoilla elon Herraa, että Hän lähettäisi uskollisia työntekijöitä eloonsa, sillä suuri kaipaus on ja muutos näissäkin joulukokouksissa, kun Jumala otti pois meidän ja teidän rakkaan vanhimman ja uskollisen vartijan Viktor Björkman'in sitten jälkeen viime joulukokouksen. Niinkuin tiedätte, että paljon on uskollisia vartijoita Jumala poisottanut Lapinmaalta tämän viimeisen kymmenen vuoden ajalla, jotka ovat päässeet lepäämään heidän töistensä, sillä heidän tekonsa noudattavat heitä, niinkuin Raamattu sanoo. Vaan sen kuitenkin tulemme näkemään näissäkin kokouksissa, että eivät ne ole oppia eikä Jumalan voimaa myötänsä vieneet, sen ne ovat jättäneet meille, sillä Jumalan sanalla on sama voima kuin ennenkin: ilon ja riemun äänet kuuluvat Herran huoneessa, kun tuhlaajapoikia ja -tyttöjä tulee saatetuksi Isän huoneeseen. Vaan niinkuin ymmärrätte, kun Jumala on ottanut niin paljon vartijoita pois, niin emme suita kaikkia pyyntöjä yhtä haavaa täyttää, niin olemme sen koetelleet Herran edessä niin, että emme saata nyt ensi vuoden ajalla teidän pyyntöänne täyttää, vaan jos Herran tahto niin on ja Jumala suo, niin sitten tulevilla ajoilla, kun Jumalan aika tulee; ja Hänen tahtonsa, me uskomme, että se tapahtuu kaikissa. Seurakunta on häätynyt nyt päättää lähetykseen ensi vuoden ajalla Suomen maalle, kun asiat niin vaativat, ja jos voittamattomia esteitä ei tule.

Kirjeitä on tullut sekä Amerikasta että muualta tämänkin vuoden ajalla, joittenka edestä kiitämme. Ilmoitamme myös, että Lapinmaan saarnaajat ovat olleet matkoilla jääneen vuoden aikana sekä omassa maassa että muualla, kutsuttuina ja lähetettyinä Länsi-Norjassa, Tysfjordissa, niinkuin olette kuulleet. Ja hauskoja sanomia saamme kaikkialta, että Herran pelto kauniisti viheriöittää vanhinteri hautain päällä, jotka niin suurella huolella monien kyynelten ja rukousten kanssa ovat työtä tehneet, ja kysymyksessä on ollut se, että kristillisyyden menestyisi ja säilyisi meille ja meidän lapsillemme. Sentähden tunnustamme, että olemme jääneet yhteen valaistuun ja valmiiseen kristillisyyteen, niin on meillä kysymyksessä, että se puhtaana säilyisi meille ja meidän lapsillemme ja tuleville kansoille, jos maailma koossa pysyy.

Ja emme tiedä muuta, vaan syntinne ja syntimme on anteeksi annettu Jesuksen nimessä ja viattomassa ja kalliissa sovintoveressä; sen uskokaamme kuoleman sillattoman virrankin rannalla ennenkuin silmämme kiinni painuvat viimeiseen uneen, ja jätämme hyvästin sillä toivolla, että yhteen tulemme tapetun Jumalan Karitsan ijankaikkisissa häissä. Sanomme sydämen rakkaita terveisiä täältä kokoontuneelta Herran laumalta sille Herran laumalle teidän ympärillänne. Rukoilkaa edestämme!

Seurakunnan kanssa ja puolesta:

J. P. Stöckel, F. Björkman, A. Isaksson, Wiljam Eriksson, J. Mäntyvaara, J. H. Olsson, P. Sitsi, Erik Kuoljok, Levi Karlsson, L. Särkimukka, L. Kangas, K. R. Erlandsson, Gunnar Jönsson, Daniel Josefsen, Kristen Hansen, Jens Pedersen, Hans Karisen, Edvard Framvik, V. Nieminen, Joel Ahonen, H. Seppänen, E. Nousiainen, A. Ihalainen, R. Salminen, A. Tolvanen, V. Kauppinen, J. Simolin y.m.

Kiitämme rakennusaineitten edestä, joita on tullut näihin joulukokouksiin.

Kirjoitettu joulukokouksessa Gellivaaran
kirkonkylässä vuonna 1938.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä: Karl Sirkka, Andreas Börresen, Erik Gutormsen, Erik Trosten, Nils Jensen, Daniel Sjölund, Toralf Jensen y.m. saarnaajat palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa. Juma-

lan armo lisääntyköön teille Jesuksen Kristuksen tuntemisen kautta elämän viimeiseen ehtooseen asti!

Tällä rauhan tervehdyksellä tervehdimme teitä, rakkaat ystävät siellä Itä- ja Länsi-Finmarkussa, näistä joulukokouksista, joihinka me olemme kokoontuneet Jumalan sanan ympärille koettelemaan ja tutkimaan kristillisyyden tärkeitä ja raskaita asioita, niin myös niitä kutsuja, joita on tullut näihin joulukokouksiin Amerikasta, Suomesta, Länsi-Norjasta ja Kainuusta ynnä muualta, että saada saarnaajia Lapinmaasta. Niitä kutsuja olemme koetelleet Herran edessä Pyhän Hengen valkeudessa ja olemme löytäneet niin, että lähettää saarnaajia ensi tulevan vuoden aikana Suomeen. Niinkuin te tiedätte sen, rakkaat veljet, että Jumala on sen hyväksi nähnyt, että kutsua meidän uskollisen vanhimman ja Sionin muurin vartijan Viktor Björkman'in lepoon, hänelle iloksi, mutta meille suureksi murheeksi ja kaipaukseksi, vaikka ne poisnukkuneet vanhimmat eivät ole ottaneet oppia elikkä Jumalan voimaa myötänsä, vaan se on jäänyt seurakuntaan, jonka me tarvitsemme niin kauan, kuin autuutta kaipaavia sieluja löytyy.

Itä-Norjasta emme ole saaneet mitään tietoja viime kuluneen vuoden aikana, mitä vaarantaa Itä-Norjan pyyntöä viime vuoden kutsusta, että saada saarnaajia. Sentähden emme ole saattaneet päättää, että lähettää saarnaajia Itä-Norjaan ensi tulevan vuoden aikana. Kuitenkin ajatellamme, että Itä-Norjassa, niin hyvin kuin muissakin paikoissa tässä kristillisyydessä, tarvitaan apua, jos kristillisyyttä pitää onnellisesti menestyvän. Sillä se on tullut näköksälle, että niin laajalta, kuin tämä kristillisyyden levittänyt itsensä tällä aikakaudellamme, ja on löytänyt kuuliaisia lapsia, jotka ovat antaneet hallita itsensä Kristuksen lailla, se on, Kristuksen opilla, ne ovat pysyneet koossa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä rauhan siteen kautta. Ne eroittavat itsensä suruttomasta maailmasta, kuolleesta kristillisyydestä ja eriseurasten joukosta, joita paljon löytyy meidän aikanamme, jotka tekevät työtä sen päälle, että yhdistää itsensä heränneitten ja heräämättömäin pappein kanssa, niin että he saisivat johdattaa heränneitä ja autuutta kaipaavia sieluja nukkumaan hengellistä unta vanhaan ja kuolleen valtiokirkon helmaan, jossa lihallinen vapaus on luvallinen ja synnin nuhde on lakannut. Meidän kristillisyytemme vanhimmat ovat suurella vaivalla rakentaneet aidan maailman ja elävän kristillisyyden välille. Sentähden ystävät, kulkeamme sitä tietä, jonka Herra Jesus on avannut Yrttitarhasta Golgatan mäelle, joka on itsensäkieltämisen tie, jolle tielle me olemme johdatetut, että seurata pilkattua Jumalan Poikaa.

Me tiedämme, että siellä Jäämeren rannoilla löytyy monta särjettyä

sydäntä ja autuutta kaipaavia sieluja. Sentähden muistutamme me teitä, saarnaajat, niinkuin meidän rakkaat vanhimmat ovat muistuttaneet teitä ennemmin, että työtä tehdä sen päälle, että Herran lauma pysyy koossa Sionissa, saarnaten parannusta ja syntein anteeksi antamusta Jesuksen oman käskyn jälkeen, sillä tässä sovintosaarnassa olemme löytäneet rauhan. Painakaa sentähden teidän rintanne yhteen, sillä moninaisissa me kukin puutemme ja paljon tarvitsemme saada syntiä anteeksi matkalla siihen oikeaan Isänmaahan, sillä me kannamme sen autuaallisen toivon meidän sydämissämme, että me kerran saamme kohdata kirkkaassa ja lämpimässä ilmassa. Sentähden, rakkaat veljet ja sisaret, ahkeroitkaamme uskon kallista kilvoitusta iltaan asti! Kantakaa toinen toisenne kuormaa, niin te täytätte Kristuksen lain. Voikaa hyvin sen suuren Israelin Paimenen suojassa ja uskokaa, rakkaat veljet, että synnit on anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa ulosvuotaneessa sovintoveressä; sen me todistamme täältä teille. Ole vapaa, vapaaksi ostettu lauma; pian yhteen tulemme Jumalan paratiisissa. Sydämen rakkaat terveiset sanomme täältä kokoontulleelta Herran laumalta sille Jumalan laumalle, joka teidän ympärillänne on. Rukoilkaa edestämme! Merkitsevät seurakunnan kanssa ja puolesta:

J. P. Stöckel, F. Björkman, A. Isaksson, Viljam Eriksson, J. Mäntyvaara, J. H. Olsson, P. Sitsi, Erik Kuoljok, Levi Karlsson, L. Särkimukka, L. Kangas, K. R. Erlandsson, Gunnar Jönsson, Daniel Josefsen, Kristen Hansen, Jens Pedersen, Hans Karisen, Edvard Framvik, V. Nieminen, Joel Ahonen, H. Seppänen, E. Nousiainen, A. Ihalainen, R. Salminen, A. Tolvanen, V. Kauppinen, J. Simolin y.m.

LUETTELO.

Sivu

Juho Raattamaan elämäkerta	• • • 7
Joonas Purnun elämäkerta. Kirj. S. "Wettasjärvi v. 1902	10
P. O. Fjelidahlin (Meri-Pietarin) elämäkerta. Kirj. S. Wettasjärvi 24/2 1917	15
Erik Samuel AVettasjärven kuolemanmuisto. Kirj. P. Parakka v. 1928.	18
Isak Nikun kuolemanmuisto. Kirj. F. Parakka v. 1929.	22
Frans Parakan kuolemanmuisto. Kirj. V. Björkman 26/2 1935.	26
Isak Kuoksun kuolemanmuisto. Kirj. V. Björkman 25/3 1935.	29
Isak Stålnacken kuolemanmuisto. Kirj. V. Björkman 28/3 1938.	32
Viktor Björkmanin kuolemanmuisto. Kirj. J. Mäntyvaara ja F. Björkman 1/6 1938	35
Etsikkoaikamme ensimmäinen fairttyyri (E. Välikangas). Kirj. A. Vainikka 15/2 1932.	40
J. Raattamaan saarna Lannanvaaran kokouksessa	42
J. Raattamaan saarna Hetassa 26/4 1896	45
Kirje Gellivaarasta L. L. Laestadiukselta Nattavaaraan J. Raattamaalle 2/3 1852	47
Rakkaille veljille ja sisarille muutamia rakkauden sanoja ja varoituksia huoli- mattomille. Kirj. J. Raattamaa	48
Kirje Saivonmuotkasta J. Raattamaalta Erkki Antille, Vanhatalon isännälle Ju- honpietissä ja Sofia Laestadiukselle 15/7 1872.	50
„ Saivonmuotkasta J. Raattamaalta Kemiin Lotta Laestadiukselle y.m. 3/9 1873.	51
„ Kittilästä J. Takkiselta J. Raattamaalle heinäk. v. 1876	54
„ J. Raattamaalta Suomen kristityille heinäk. v. 1876	57
„ Saivonmuotkasta J. Raattamaalta Alatorniolle	60
„ Saivonmuotkasta J. Raattamaalta Suomeen	62
„ Saivonmuotkasta J. Raattamaalta	62
Ote J. Raattamaan kirjeestä	64
Kirje J. Raattamaalta Suomeen Heikki Lahdelle	65
„ Saivonmuotkasta J. Raattamaalta Norjaan J. Rautiolle	66
Sovinto ja rauha Jesuksessa; kirje Saivonmuotkasta J. Raattamaalta Amerik- kaan 14/12 1891.	67
Kirje Saivonmuotkasta J. Raattamaalta 20/7 1895.	69
„ Sarvisvaarasta Joonas Purnulta S. Wettasjärvelle 3/10 1895.	70
„ Saivonmuotkasta J. Raattamaalta O. Engmanille, I. Palohuornaselle, J. Pur- nulle ja J. E. Mäntyvaaralle 22/11 1895.	71
„ Saivonmuotkasta J. Raattamaalta N. P. Nikulalle 26/5 1898.	73
„ Gellivaarasta Joonas Purnulta S. Wettasjärvelle 25/6 1898.	73
„ Norjasta Evenesmarkista P. O. Fjelldahilta Ruotsin Lappiin S. Wettas- järvelle 25/10 1898.	77

Kirje Saivonmuotkasta J. Eaattamaalta Suomeen, Sysmään E. Rantaselle 22/2 1899.	79
„ I. Kuoksulta S. Wettasjärvelle 16/6 1901.	79
„ Masuninkylästä I. Nikulta J. Purnulle 28/7 1901.	81
„ I. Kuoksulta S. Wettasjärvelle 10/9 1901.	83
„ J. Mäntyvaaralta S. Wettasjärvelle 16/11 1901.	84
„ Vittangista Suomeen 22/2 1902.	85
„ Helsingistä S. Wettasjärveltä Ruotsin Lappiin 19/3 1902.	86
„ Masuninkylästä I. Nikulta Suomeen S. Wettasjärvelle ja V. Apelqvistille v. 1902.	88
„ Wettasjärvestä I. Kuoksulta Suomeen S. "VVettasjärvelle ja V. Apelqvistille 5/4 1902.	89
„ Kuoksusta I. Kuoksulta ja I. Nikulta 25/4 1902.	92
„ S. Wettasjärveltä I. Kuoksulle 10/6 1902.	93
„ Helsingistä K. Rautaselta Ruotsin Lappiin S. Wettasjärvelle 28/9 1902. . .	95
„ Wettasjärvestä Suomeen 23/1 1903.	97
„ I. Kuoksulta, kirjoitettu laivassa Tukholman rannassa, Ruotsin Lappiin Miina Kuoksulle 16/2 1903.	98
„ Viipurista I. Nikulta ja I. Kuoksulta Ruotsin Lappiin I. Nikun ja I. Kuok- sun perheille 10/3 1903.	99
„ S. Wettasjärveltä Amerikkaan 22/5 1903.	101
„ Masuninkylästä I. Nikulta Helsinkiin F. J. Tammiselle 24/10 1903.	104
„ I. Kuoksulta Helsinkiin K. Rautaselle 1/12 1903.	107
„ Gellivaarasta Suomeen 8/12 1903.	110
„ Wettasjärvestä S. Wettasjärveltä ja P. Parakalta Suomeen A. Härmälle 28/1 1904.	112
„ Ruotsin Lapista Kilvosta Suomeen 3/2 1904.	115
„ S. Wettasjärveltä Norjaan P. O. Pjell Dahlille 11/2 1904.	117
„ Gellivaarasta S. Wettasjärveltä ja V. Apelqvistiltä Suomeen 13/10 1904. . .	118
„ Gellivaarasta Amerikkaan 2/12 1904.	120
„ S. Wettasjärveltä Suomeen A. Kolehmaiselle ja A. Marttalalle 10/1 1905. . .	122
„ Tampereelta Ruotsin Lappiin 21/3 1905.	124
„ I. Kuoksulta Suomeen 15/5 1905.	125
„ I. Kuoksulta Helsinkiin F. J. Tammiselle 10/7 1905.	126
„ Kuoksusta Suomeen 13/10 1905.	128
„ Kuivanteelta J. Haaralalta Ruotsin Lappiin I. Nikulle 22/10 1905.	130
„ Gellivaarasta Tampereelle A. Härmälle 8/12 1905.	131
„ Lahdesta N. Mileniltä Ruotsin Lappiin I. Kuoksulle ja I. Nikulle 20/12 1905	133
„ S. Wettasjärveltä Norjaan P. O. Fjell Dahlille 24/3 1906.	134
„ I. Kuoksulta Suomeen A. Kuloselle 28/10 1906.	136
„ Gellivaarasta Suomeen 12/12 1906.	137
„ Ruotsin Lapista, Marketasta Suomeen 6/2 1907.	139
„ F. Parakalta I. Kuoksulle 4/5 1907.	140
„ Gellivaaran joulukokouksista Suomeen 31/12 1907.	141
„ I. Kuoksulta Imatralle H. Vesikolle 30/8 1908_____	143
„ Gellivaaran joulukokouksista Suomeen 31/12 1908.	146
„ Gellivaarasta Suomeen 3/4 1909.	148
„ F. Parakalta I. Kuoksulle 16/4 1909.	149

Kirje S. Wettasjärveltä I. Nikulle 15/6	150
„ Parakasta F. Parakalta ja S. Wettasjärveltä I. Kuuksulle v. 1909	151
„ Gellivaaran joulukokouksista Amerikkaan 1909	152
„ Wettasjärvestä Amerikkaan 11/3 1910	154
„ Masuninkylästä I. Nikulta S. Wettasjärvelle 5/5 1910	156
„ Lahdesta Ruotsin Lappiin 6/10 1910	157
„ Norjasta Bakkelistä P. O. Fjell Dahlilta Ruotsin Lappiin 1/11 1910 _____	159
„ Gellivaaran joulukokouksista Suomeen 2/1 1911	160
„ Gellivaaran joulukokouksista Amerikkaan 2/1 1911	162
„ Wettasjärvestä Suomeen 9/3 1911	163
„ Viipurista A. Marttalalta Ruotsin Lappiin I. Kuuksulle 9/8 1911	165
„ Lahdesta Ruotsin Lappiin 12/10 1911	166
„ S. Wettasjärveltä Norjaan P. O. Fjell Dahlille 5/12 1911	167
„ Gellivaaran joulukokouksista Amerikkaan 1911	169
„ Nilivaarasta S. Wettasjärveltä I. Kuuksulle, I. Nikulle ja F. Parakalle 6/10 1912	170
„ Gellivaaran joulukokouksista Suomeen 30/12 1912	172
„ Gellivaaran joulukokouksista Amerikkaan 30/12 1912	173
„ Norjasta Bollangenista P. O. Fjell Dahlilta sekä S. 'Wettasjärveltä ja F. Pa- rakalta Helsinkiin Maria Väyränselle 25/5 1913	175
„ Norjasta Bollangenista P. O. Fjell Dahlilta Ruotsin Lappiin S. Wettasjär- velle 16/7 1913	176
„ Gellivaaran joulukokouksista Suomeen 30/12 1913	178
„ Gellivaaran joulukokouksista Amerikkaan 1/1 1914	180
„ Gellivaaran joulukokouksista Suomeen 2/1 1915	182
„ Gellivaaran joulukokouksista Amerikkaan 3/1 1915	183
„ Gellivaaran joulukokouksista Suomeen 31/12 1915	185
„ Gellivaaran joulukokouksista Amerikkaan 31/12 1915	187
„ Gellivaaran joulukokouksista Suomeen 29/12 1916	189
„ Gellivaaran joulukokouksista Amerikkaan 1916	190
„ Gellivaarasta V. Björkmanilta F. Parakalle 23/1 1917	192
„ Gellivaaran joulukokouksista Suomeen 30/12 1917	193
„ Gellivaaran joulukokouksista Amerikkaan 1917	195
„ Gellivaaran joulukokouksista Suomeen 29/12 1918	199
„ Gellivaaran joulukokouksista Amerikkaan 1918	201
„ S. Wettasjärveltä Amerikkaan K. Toivoselle 30/4 1919	202
„ Gellivaaran joulukokouksista Amerikkaan 30/12 1919	203
„ Gellivaaran joulukokouksista Suomeen 31/12 1919	205
„ Amerikkaan Ruotsin Lapista 2/6 1920	207
„ Atlantin mereltä I. Nikulta, F. Parakalta ja K. Toivoselta Amerikkaan J. H. Lumijärvelle 16/7 1920	207
„ Amerikasta Gacklesta J. Kieriltä Ruotsin Lappiin 13/9 1920	208
„ Amerikasta Gacklesta K. Toivoselta Ruotsin Lappiin 13/9 1920	209
„ Amerikasta Gacklesta O. Matoniemeltä Ruotsin Lappiin 14/9 1920	209
„ Amerikasta Gacklesta Ruotsin Lappiin 14/9 1920	210
„ Masuninkylästä I. Nikulta Suomeen 16/11 1920	212
„ Viipurista Juho Ahoselta Sortavalaan 20/11 1920	214
„ Gellivaarasta Suomeen 9/12 1920	216

Kirje	F. Parakalta Suomeen K. Toivoselle 7/2 1921.	219
„	Masuninkylästä I. Nikulta Suomeen 9/4 1921.	220
„	Masuninkylästä I. Nikulta Suomeen 14/5 1921.	221
•„	S. Wettasjärveltä I. Kuoksulle 27/5 1921.	223
„	Gellivaaran joulukokouksista Suomeen 30/12 1921.	224
„	Lahdesta Ruotsin Lappiin 5/4 1922.	226
„	Tampereelta Ruotsin Lappiin 28/4 1922.	227
„	I. Kuoksulta Suomeen 10/5 1922.	229
„	Masuninkylästä I. Nikulta Suomeen 19/5 1922.	231
„	I. Kuoksulta Suomeen, Forssaan K. Toivoselle 27/5 1922.	233
„	I. Kuoksulta Lahteen K. Heleniukselle 22/11 1922.	234
„	Gellivaaran joulukokouksista Suomeen 29/12 1922.	236
„	Gellivaaran joulukokouksista Amerikkaan v. 1922.	238
„	Turusta S. Vesteriseltä Ruotsin Lappiin I. Kuoksulle 22/2 1923.	239
„	S. Wettasjärveltä Forssaan K. Toivoselle 23/2 1923.	241
„	I. Kuoksulta Helsinkiin A. Ihalaiselle 12/3 1923.	242
„	I. Kuoksulta Turkuun S. Westeriselle 13/3 1923.	244
„	I. Kuoksulta Forssaan K. Toivoselle 20/3 1923.	246
„	Masuninkylästä I. Nikulta Suomeen 11/4 1923.	247
„	I. Kuoksulta Ouluun Greta Rautiolle y.m. 15/7 1923.	249
„	Masuninkylästä I. Nikulta Suomeen 27/7 1923.	251
„	Masuninkylästä I. Nikulta Amerikkaan 29/7 1923.	253
„	I. Kuoksulta Suomeen Juho Ahoselle 1/8 1923.	254
„	Gellivaarasta V. Björkmanilta Forssaan K. Toivoselle 4/8 1923.	256
„	Masuninkylästä I. Nikulta Turkuun S. Vesteriselle 17/9 1923.	257
„	Masuninkylästä I. Nikulta Suomeen N. Milenille ja K. Heleniukselle 15/12 1923.	258
„	Viipurista Juho Ahoselta Ruotsin Lappiin 25/12 1923.	259
„	Gellivaaran joulukokouksista Suomeen 29/12 1923.	261
„	I. Kuoksulta Suomeen A. Härmälle 7/2 1924.	262
„	Masuninkylästä I. Nikulta Suomeen N. Milenille 2/5 1924.	264
„	Masuninkylästä I. Nikulta Suomeen 8/8 1924.	266
„	Gellivaaran joulukokouksista Suomeen 31/12 1924.	268
„	Masuninkylästä I. Nikulta Suomeen 24/4 1925.	270
„	Masuninkylästä I. Nikulta Suomeen 15/8 1925.	272
„	Gellivaaran joulukokouksista Suomeen 31/12 1925.	274
„	Masuninkylästä I. Nikulta Suomeen 11/3 1926.	277
„	"Stockholm"-laivalta F. Parakalta ja I. Nikulta Ruotsin Lappiin S. Wettasjärvelle ja I. Kuoksulle 9/6 1926.	279
„	Parakasta S. Wettasjärveltä Amerikkaan I. Nikulle ja F. Parakalle 27/7 1926	280
„	Atlantilta "Stockholm"-laivalta F. Parakalta ja I. Nikulta Amerikkaan 27/8 1926.	282
„	Masuninkylästä I. Nikulta Amerikkaan 9/9 1926.	284
„	F. Parakalta Lahteen K. Heleniukselle syksyllä 1926.	286
„	Masuninkylästä I. Nikulta Suomeen 3/11 1926.	288
„	Gellivaaran joulukokouksista Suomeen 31/12 1926.	290
„	Kainulasjärveen Johanna Bäck'ille S. Wettasjärveltä 27/1 1927.	293
„	Masuninkylästä I. Nikulta Suomeen 20/5 1927.	295

Kirje Helsingistä Euotsin Lappiin 8/7 1927.	297
„ Masuninkylästä I. Nikulta Suomeen 20/7 1927.	298
„ Masuninkylästä I. Nikulta Amerikkaan 23/7 1927.	299
„ Vittangista I. Nikulta Suomeen 22/11 1927.	302
„ Gellivaaran joulukokouksista Suomeen 31/12 1927.	303
S. Wettasjärven viimeinen kirje Amerikkaan 19/4 1928.	306
Kirje Masuninkylästä I. Nikulta Suomeen 30/7 1928.	308
„ Kaltimosta Euotsin Lappiin 27/11 1928.	310
„ Kääntöjärvestä I. Nikulta ja I. Kuoksulta Suomeen 9/12 1928.	311
„ Gellivaaran joulukokouksista Suomeen 30/12 1928.	312
„ Gellivaaran joulukokouksista Amerikkaan 1928.	314
I. Nikun viimeinen kirje Amerikkaan 12/3 1929.	317
Kirje Helsingistä Ruotsin Lappiin 21/4 1929.	319
„ Turusta E. Nousiaiselta Amerikkaan W. Koppanalle 5/5 1929.	321
„ F. Parakalta Amerikkaan W. Koppanalle ja A. Simontaipaleelle 10/5 1929.	322
„ I. Kuoksulta Amerikkaan W. Koppanalle 11/5 1929.	323
„ Padasjoelta V. Niemiseltä Ruotsin Lappiin I. Kuoksulle 5/11 1929.	324
„ Gellivaaran joulukokouksista Suomeen 29/12 1929.	326
„ Gellivaaran joulukokouksista Amerikkaan 1929.	329
„ Gellivaaran joulukokouksista Itä-Norjaan 1929.	331
„ Lahdesta Ruotsin Lappiin 24/2 1930.	333
„ Kaltimosta Ruotsin Lappiin I. Kuoksulle 29/4 1930.	335
„ F. Parakalta Amerikkaan N. P. Starkalle 6/5 1930.	336
„ Ruotsin Lapista Puoltjasta F. Parakalta Amerikkaan W. Koppanalle 23/6 1930.	338
„ Lahdesta Ruotsin Lappiin 24/6 1930.	339
„ I. Kuoksulta Suomeen Padasjoelle Holmille, Niemiselle ja Rantaselle 30/7 1930.	341
„ Amerikasta Gacklesta Ruotsin Lappiin 16/9 1930.	342
„ Hämeenlinnasta Ruotsin Lappiin 6/10 1930.	344
„ Amerikasta Gacklesta A. Ritolalta Ruotsin Lappiin I. Kuoksulle 2/11 1930.	346
„ I. Kuoksulta Suomeen 6/11 1930.	348
„ Helsingistä K. Luomalta Ruotsin Lappiin I. Kuoksulle 1/12 1930.	349
„ Lahdesta Joel Ahoselta Ruotsin Lappiin I. Kuoksulle 10/12 1930.	351
„ Gellivaaran joulukokouksista Suomeen 31/12 1930.	352
„ Gellivaaran joulukokouksista Amerikkaan v. 1930.	354
„ Lahdesta Ruotsin Lappiin 20/1 1931.	355
„ Parakasta Suomeen S. Vesteriselle ja J. Karhulle 30/3 1931.	357
„ I. Kuoksulta Padasjoelle V. Niemiselle 27/4 1931.	358
„ Padasjoelta V. Niemiseltä Ruotsin Lappiin I. Kuoksulle 20/6 1931.	360
„ Amerikasta Calumetista Ruotsin Lappiin 27/6 1931.	361
„ Itä-Norjasta Vesisaaresta Ruotsin Lappiin 19/9 1931.	363
„ Gellivaarasta Itä-Norjaan 28/9 1931.	364
„ Lahdesta Ruotsin Lappiin 24/11 1931.	365
„ Gellivaaran joulukokouksista Suomeen 30/12 1931.	366
„ Gellivaaran joulukokouksista Amerikkaan v. 1931.	368
„ Itä-Norjasta Vesisaaresta Ruotsin Lappiin 12/2 1932.	371
„ F. Parakalta Suomeen 29/2 1932.	373

Kirje	I. Kuoksulta Suomeen maaliskuussa v. 1932	375
„	Amerikasta Spartasta P. H. Huurolalta Ruotsin Lappiin V. Björkmanille ja F. Parakalle 3/4 1932	377
„	Ruotsin Lapista, Hakasesta Suomeen Joel Ahoselle ja Salmiselle 11/4 1932	378
„	F. Parakalta Helsinkiin K. Luomalle 8/5 1932	379
„	I. Kuoksulta Etelä-Suomeen 11/7 1932	380
„	Padasjoelta Ruotsin Lappiin 25/7 1932	382
„	Kaltimosta J. Hassiselta Ruotsin Lappiin I. Kuoksulle 27/7 1932	383
„	Amerikasta Gacklesta A. Ritolalta Ruotsin Lappiin 11/9 1932	384
„	Amerikasta Fruitdalesta S. Johnssonilta Ruotsin Lappiin F. Parakalle 14/9 1932	385
„	Lahdesta Joel Ahoselta Ruotsin Lappiin I. Kuoksulle 16/9 1932	387
„	Lappeenrannasta Ruotsin Lappiin 5/10 1932	388
„	Amerikasta Fitchburgista W. Koppanalta ja Matti Kinnuselta Ruotsin Lappiin 27/11 1932	389
„	Padasjoelta V. Niemiseltä Gellivaaraan V. Björkmanille 30/11 1932	392
„	Amerikasta Fredoniasta John Huurolalta Gellivaaraan V. Björkmanille 2/12 1932	393
„	Padasjoen Arrakoskelta A. Holmilta Gellivaaraan V. Björkmanille 18/12 1932	394
„	Viipurista A. Vainikalta Gellivaaraan 25/12 1932	396
„	Gellivaaran joulukokouksista Suomeen 28/12 1932	396
„	Gellivaaran joulukokouksista Amerikkaan v. 1932	398
„	Gellivaaran joulukokouksista Itä-Norjaan v. 1932	401
„	Lahdesta Ruotsin Lappiin 17/1 1933	403
„	Ruotsista Bodenista F. Parakalta Gellivaaraan V. Björkmanille 21/1 1933	404
„	Bodenista F. Parakalta Padasjoelle A. Holmille 11/2 1933	405
„	Amerikasta Fruitdalesta S. Johnsonilta Gellivaaraan V. Björkmanille 6/3 1933	406
„	F. Parakalta Amerikkaan Tyynen meren rannalle 20/3 1933	407
„	I. Kuoksulta Padasjoelle A. Holmille 13/4 1933	411
„	F. Parakalta Suomeen 6/8 1933	413
„	Padasjoelta Gellivaaraan 23/12 1933	416
„	Gellivaaran joulukokouksista Itä-Norjaan v. 1933	417
„	Gellivaaran joulukokouksista Suomeen v. 1933	420
„	Gellivaaran joulukokouksista Amerikkaan v. 1933	422
„	Itä-Norjasta Vesisaaresta Ruotsin Lappiin 13/1 1934	424
„	Helsingistä Ruotsin Lappiin 17/1 1934	425
„	Gellivaarasta V. Björkmanilta Amerikkaan V. Koppanalle ja M. Kinnuselle 23/2 1934	426
„	F. Parakalta Amerikkaan V. Koppanalle ja M. Kinnuselle 24/2 1934	428
„	I. Kuoksulta Amerikkaan 1/3 1934	430
„	Padasjoelta A. Holmilta Ruotsin Lappiin I. Kuoksulle 13/5 1934	432
„	Itä-Norjasta Rusleljelmasta Ruotsin Lappiin I. Kuoksulle 18/6 1934	434
„	Lahden Johanneskokouksista Ruotsin Lappiin 26/6 1934	435
„	Kaltimosta Ruotsin Lappiin 2/10 1934	436
„	Gellivaarasta V. Björkmanilta ja F. Parakalta Itä-Norjaan K. Sirkalle marskuussa v. 1934	438

VANHINTEN KIRJA 3

-SOLOMON JOHNSONIN KOKOELMA

-SOPHIA HILLIN KOKOELMA

-OSIA KIERIN KOKOELMASTA

Y.M.

ESIPUHE

-kirjoittanut Lauri Koistinen

Tämä kirjekokoelma on suurelta osalta Amerikasta kotoisin olevasta aineistosta koottu, jota ei ole Euroopassa tätä ennen painon kautta julkaistu. On yllättävää löytää näin huomattava määrä esikoisvanhinten kirjeitä, joitten olemassaolosta ei moni ole edes tiennytkään. Tässä jällempänä kerrotaan löydöstä lähemmin.

Mikä kirjalle nimeksi? Ensimmäinen johtavien saarnaajien kirjekokoelma tästä n.s. lestadiolaisesta herätysliikkeestä ilmestyi viime vuosisadan lopussa J.Kierin toimesta Amerikassa ja sai nimekseen “Aikakautemme vanhinten kirjoituksia.” Sitten nelisenkymmentä vuotta myöhemmin ilmestyi samantapainen kirja herätysliikkeen seuraavien vuosikymmenien kirjeistä, joka sai nimekseen “Vanhinten kirja II”. Uudemmat painokset Kierin toimittamasta kirjasta nimitettiin “Vanhinten kirja I:ksi,” jottei sitä sekotettaisi II-kirjan kanssa. Johdonmukaisinta on antaa tälle nyt käsillä olevalle kirjalle nimeksi “Vanhinten Kirja III, koska sen kirjoittajat ovat samoja henkilöitä kuin II-kirjassakin ja sen rakenne on täysin edeltäjiensä mukainen.

Vanhinten kirjat voisi varustaa monella muullakin tunnukseella, jotka paremmin viittaisivat kirjojen sisältöön, mutta tällöin kirjan nimen historiallinen perinne särkyisi. Vanhinten kirjassa on sanalla “vanhin” sama merkitys kuin kreikan sanalla “presbyteros”, jolla tarkoitetaan seurakunnan opettajaa, saarnaajaa, sananpalvelijaa. Pietarin epistolassa on presbyteros-sana väärin käännetty “pappi”-sanaksi (1.Piet.5:1). Oikea vastine on “vanhin”, joka apostolisessa seurakunnassa oli maallikko. Uudentestamentin seurakunnassa ei “pappi”-nimitystä ole kellellään muulla kuin Kristuksella. Tässä on paikallaan mainita joku sana Sophia Hill-vainajasta, jonka hallussa pääosa tässä julkaistavasta aineistosta on ollut. Hän asui Black Hillsissa, Etelä-Dakotassa, ja toimi Lapin vanhinten kortteeritalon emäntänä vuosisadan alkupuoliskon ajan. Sophia Hill nukkui kuoleman

uneen juhannuksen edellä 1985 ja oli viimeisenä tahtonaan pyytänyt tämän kirjoittajaa pitämään muistopuheen hänen hautajaisissaan. Vanhus oli ahkerassa kirjeenvaihdossa kanssani vuosien 1976-1985 välisen ajan, ja ennätti kirjoittamaan lähes 200 kirjettä tuona aikana. Hän oli poikkeuksellisen vilkasälyinen ja elinvoimainen ikäisekseen. Hän oli kuollessaan lähes 96 vuotta vanha.

Sophia Hill oli syntynyt Kuortaneella 31/8 1888. Hänen tyttönimensä oli Minna Sofia Tuomaantytär Ahola. Perheessä oli yhdeksän lasta, joista Minna Sofia oli nuorin. Atlantin hän ylitti siirtolaisena vuonna 1912, siis 24 vuoden ikäisenä. Hän meni uudessa maassa avioliittoon Jacob Mackie'n kanssa v.1913. Sophia Hillin lapsista on vielä useita elossa, joista mainittakoon Eino Mackie, Spearfish, Etelä-Dakota. Hän on pojista nuorin, tätä nykyä jo eläke-ikäinen. Eino huolehti vanhasta äidistään ihailtavalla tavalla viimeiseen asti.

Sophia Hillin hallussa oli hänen itsensä kokoilemien vanhinten kirjeitten lisäksi saarnaaja Solomon Johnsonille tulleet kirjeet, joista tämän kirjan lähdeviittauksissa käytetään nimitystä Solomon Johnsonin "kokoelma. Niistä papereista, joita Sophia Hill itse oli kerännyt ja tallettanut, käytetään nimitystä Sophia Hillin kokoelma. On mahdollista, että kokoelmat ovat sekoittuneet keskenään, niin että Sophia Hillin kokoelma voikin suurelta osalta olla Solomon Johnsonin kokoelmasta peräisin.

Solomon Johnson oli lähtöisin Pohjois-Ruotsista, Vojakkalan kylästä, ja mennyt siirtolaisena Amerikkaan vuonna 1878. Hän toimi saarnaajana jo Johan Takkisen aikana. Solomon Johnsonin kokoelmassa on kaksi Takkisen omakätistä kirjettä, hänelle itselleen osoitettuna vuosilta 1890 ja 1891. Solomon Johnson oli syntynyt 15/7 1849 ja kuoli 12/7 1941.

Sophia Hill oli todellinen "hamsteri" keräilemään vanhinten kirjoituksia. Tuskin kellään muulla on niin täydellistä kokoelmaa näistä irtolehtinä painetuista "öljypuun lehdistä" hallussa kuin hänellä oli. Vahinko vain, ettei tätä aineistoa ole painettu kirjan muodossa Amerikassa, jotta useammat olisivat saaneet niistä osan. On korkea aika saattaa ne nyt kirjan muodossa

sa julkisuuteen Amerikassa ja Euroopassa, ennen kuin koko aarre joutuu hukkaan jonkun arkiston pölyisiin loukkoihin. Sophia Hillin hartain toive oli, että nämä vanhinten kirjeet tulisivat painetuksi myös englanniksi.

Sophia Hill ei keräillyt tätä aineistoa vain keräilyn vuoksi. Hänelle ne olivat elämän leipää, kun hän vanhoina päivinään ihmisten hylkäämänä vietti aikaansa pienessä asunnossaan. Hän ymmärsi hallussaan olevien paperien arvon eikä sen tähden luovuttanut niitä kenelekään, ei edes lainaksi. Hän antoi allekirjoittaneelle 1976 tekemäni Amerikan matkan yhteydessä niistä vanhinten kirjeistä kappaleet, joita hänellä oli useita. Sain myös luvan ottaa valokopioita niistä kirjeistä, joita hänellä oli vain yksi. Vuoden 1976 jälkeen hän löysi aina silloin tällöin kätköistään jonkun kirjeen, jonka hän lähetti minulle. Vasta hänen kuoltuaan löytyi Solomon Johnsonin kokoelma hänen jäämistöistään, jonka ”kenkälaatikollisen” Eino Mackie hyväntahtoisesti lahjoitti minulle kesällä 1985.

Kaikesta tässä kirjassa olevasta aineistosta loistaa selvästi se kirkas taivas, jota edesmenneet vanhurskaat ovat suurella hartaudella ikävöineet. Heidän sydänäänensä kuuluvat näistä kirjeistä voimakkaasti. Kirjeet löytävät hengen yhteyden vielä tänäänkin jokaisen oikean kristityn kanssa.

Kirjoituksissa esiintyy Raamatunselityksiä, joita turhaan haetaan teologiien selitysteoksista, sillä nämä selitykset ovat kristittyin koettelemusten kanssa yhtäpitäväiset. Juuri tästä on kysymys Roomalaisten 12:6, jossa sanotaan ”Jos jollakin on profetia, niin olkoon uskon kanssa yhteinen.”

Kirjaan on otettu myös joku eriseuran saarnaajan kirje, missä se on ollut aiheellista. Tästä esimerkkinä on Johan Sirkanmaan kuuluisa ”kirouskirje”, kirjoitettu Muotkajärvellä 19/5 1900. Siitä on mainittu m.m. tässä kokoelmassa olevissa vanhinten kirjoituksissa n:ot 25 ja 233. Sirkanmaan sanotaan kieltäneen kirjeensä todenperäisyyden Jellivaaran sovintokokouksessa vuosisadan alussa, mutta nyt se on alkuperäisenä kenen tahansa nähtävänä julkisuudessa, Suomen kirkkohistoriallisen seuran ns. Kierin kokoelmassa. Valokopioita on myös allekirjoittaneella. Kirkkoherra

Edqvist kaipasi myös aikanaan nähdäkseen tätä kirjettä ilkeähenkisessä laestadiolaisuutta käsittelevässä historiassaan “Huutavan äänen maassa” (Porvoo 1927, s.78). Kirjasta näkyy, että hän epäili suuresti kirjeen olemassaoloa.

Vanhinten Kirja III täydentää Vanhinten Kirja II:ta ennen kaikkea Amerikan kristillisyyden näkökulmasta katsottuna. Tarkoitus on myös painaa uudelleen Vanhinten Kirja I laajennettuna ja tarkastettuna, sillä Kierin toimittamassa kirjassa on Takkisen kirjeissä niin vakavia virheitä alkuperäiskirjeisiin verrattuna, että korjaus on välttämätön. Raattamaan kirjeet ovat nyt saatavana kirjakaupasta erillisenä kirjana, joten emme näe mitään huutavaa hätää olevan Vanhinten Kirja I:n painatuksen kanssa. Ohjelmassa on myös L.L.L:n Huutavan Ääni Korvessa -kirjan toimittaminen suomeksi alkuteoksen mukaisesti sekä kokoelma hänen saarnoitetaan ruotsiksi käsikirjoitusten kanssa. yhtäpitäväisenä, Lutherin “Kirkolliskokouksista ja kirkosta” y.m. Pyrkimyksemme on varustaa seuraava herätysaalto väärentämättömillä Jumalansanan kirjoilla niin runsaasti kuin mahdollista, jotta Jumalan työ menestyisi ja väärät opit torjuttaisiin.

Tähän Vanhinten Kirja III:een otetut kirjoitukset sisältyvät ajanjaksoon 1890-1940 muutamaa poikkeusta lukuunottamatta. Sitä seuraavan 50-vuotisjakson kirjeet saavat toistaiseksi odottaa ilmestymistään. Esikoisten seurakunnan historia ei suinkaan katkea vuoteen 1940, mutta toinen maailmansota on sopiva rajapyykki kahden ajanjakson välillä. Sotaa edeltänyt vuosikymmen niitti myös pois melkein kaikki vanhimmat Lapista, ja siitä seurasi, että kirjoitusten taso tässä seurakunnassa koki tuntevan heikentymisen, lukuunottamatta August Isakssonin kirjeitä, joissa vanhinten ääni on vielä kirkkaana.

Esikoisten seurakunnan myöhemmistä vaiheista on annettu typistetty kuvaus pienessä historiassamme Hengellisen hallituksen vaiheet ensin syntyneessä laestadiolaisessa seurakunnassa Ruotsin Lapinmaalla, Pieksämäki 1977. Sama kirja tuli ruotsiksi jo 1976 Pieksämäellä painettuna.

Muista julkaisemistamme kirjoista mainittakoon L.L.L:n Kirkkopostillan näköispainos vuodelta 1876, Pieksämäki 1973,

Virsikirja, Pieksämäki 1979, L.L.L:n Puhtaat Saarnat, Pieksämäki 1984, Lutherin Paimenkirje Böömin veljille, Pieksämäki 1986. Nämä on toimitettu vastapainoksi niille väärennöksille, joita tämänkin herätysliikkeen sisällä esiintyy. Lisäksi olemme painaneet kahden keskuudestamme poisnukkuneen saarnaajan elämäkerrat, nimittäin Levi Älvgrenin (1980) ja Severi Mäkelän (1986). Kaikki nämä ovat yksityisten kristittyjen kustantamia, ja niitä on meillä runsaasti varastossa tulevien aikojen varalle.

Tämän kirjan alkuosa sisältää Jonas Purnun huomattavimman kirjallisen tuotannon. Nämä kirjeet, ajanjaksolta 1893-1895 valaisevat Amerikan hajaannuksista kärsineen kristillisyyden jälleenyhdistymistä ja sitä seuraavaa kehitystä. Yhdistyminen ei kuitenkaan ollut kaikkien kohdalle pysyväinen, sillä sinnikkäitä riitapukareita ilmestyi heti uudelleen, jotka alkoivat rikkoa tätä kristittyjen välillä tehtyä sovintoa. Muun muassa A.L. Heideman perääntyy tehdystä sovinnonliitosta sanoen sen päivän olevan hänen elämänsä mustin, jona tuo sovinto tapahtui. August Lundberg Lannavaarasta taas soimaa esikoisten seurakunnan saarnaajia Calumetissa tehdyn sovinnon hajoittajiksi. Mutta tällaisilla soimauksilla ei ole mitään historiallista perustaa, sillä ei ole olemassa mitään sen aikaista kirjallista todistusaineistoa, joka viittaisi siihen suuntaan.

Kirjeet osoittavat, että Lapin lähetys Amerikkaan taukoaa vuodesta 1893 aina vuoteen 1920 asti, siis 27 vuodeksi, jona aikana katkerat riidat repivät Amerikan kristillisyyttä. (Ja Euroopassa vallitsi vielä suurempi kaaos, joka johti kristillisyyden haantumiseen kolmeen suureen ryhmään, vanhoillisiin, uusheräneisiin ja esikoisiin). Saarnaaja Lumijärvi, joka Joonas Purnun vuonna 1893 Amerikassa lähetysmatkalla ollessa riemuitsi Lapin vanhinten kanssa kristillisyyden menestymisestä siellä (ks.kirj. n:o 4 ja 5), riitaantui työkumppaniensa kanssa ja lopulta hylkäsi esikoisseurakunnan Amerikassa ja Lapissa yhdistyen vuosisadan alussa julkiseen eriseuraan, jota vastaan hän itse aikaisemmin taisteli (ks.kirj.n:o 24). Sen jälkeen ilmeni vielä ristiriitoja esikoisseurakunnan jäsenten keskuudessa, vieläpä johtavien saarnaajien Kierin ja Matoniemen välillä.

Frans Parakan ja Isak Nikun aloittaessa Amerikan lähetysmatkat tämän pitkän tauon jälkeen 1920 saavutettiin siunattu sovinto jo ensimmäisellä matkalla. He toimivat puolueettomina hengellisinä tuomareina, joihin molemmilla osapuolilla oli luottamus. Ja kun molemmilla puolilla oli halu raamatulliseen sovintoon, niin siihen myös päästiin Jumalan avulla.

Joonas Purnun kirjoituksissa käsitellään hyvin seikkaperäisesti opin asioita, kasteen oppia, seurakuntaoppia, Jumalan Sanan arvoa, Lutherin teräviä sanoja, jotka "pistivät jalopeuraa korvaan" ja Laestadiuksen karkeita ilmaisuja, jotka "pistivät viinaporvaria korvaan" ja "vihloi hänen sydäntään." Härnösandin maakunta-arkistossa olevat vanhat tuomiokapitulिन asiakirjat osoittavat selvästi, että Pajalan juomarit ja viina porvarit tekivät kanteita rovasti Laestadiuksen käyttämistä loukkaavista sananparsista, joita oli mm. sana pirunpaska. On järkyttävää todeta, että nykyiset Laestadiuksen opetuslapset ovat korjanneet oppi-isänsä saarnat juomarien ja viinaporvarien henkivallan toiveitten mukaan, jotta ne eivät enää pistäisi viinaporvaria korvaan eivätkä vihloisi ympärileikkaamattomia sydämiä. - O' tempora, O' mores!

Raamatun käsikirjoitusten tutkijat ovat panneet merkille, että ankarat ja loukkaavat sananparret muuttuvat myöhemmissä käsikirjoituksissa pehmeämmiksi. Tämä ilmiö on havaittavissa myös Lutherin ja Laestadiuksen nimellä julkaistuissa kirjoituksissa, kuten yllä todettiin. Totuudesta tahdotaan ottaa terä pois. Jeesuksen opetuslapsillakin oli ennen uuttasyntymistään halu opettaa Jeesusta välttämään loukkaavaa puhetapaa (Matt.15:12-13). He huomasivat fariseusten siveitten korvien loukkaantuvan Mestarin puheesta. Opetuslapset suosittelivat juhlapuhetyyliä Jeesukselle, mutta eivät saaneet Häntä suostumaan tähän. Nykyinen kristikunta on lähes täysin sillä kannalla, että saarnavirassa pitää hemmotella kaikkia piruja. Pyhällä Hengellä on kuitenkin kaikkina aikoina ollut se piirre, että se aiheuttaa kipua ympärileikkaamattomissa sydämissä ja korvissa, mutta tämä totuuden karvas suola on terveellinen ihmiselle, sillä se voi estää hänet mätänemästä synnissä, kun taas hellät opettajat mädännyttävät

kaiken kansan ja johdattavat heidät helvetin kadotukseen. Luther sanoo, että helvetin peräseinä on muurattu sellaisten pappien pääkalloista, jotka tekevät Kristuksen synninpalvelijaksi.

Kirjeet vuodesta 1920 aina kirjan loppuun asti, siis 1940-luvulle, todistavat Amerikan kristillisyyden olleen silloin parhaassa kukoistuksessaan. Rakkaus saarnaajien ja kristittyjen välillä oli vilpiton, ja yhdyssiteet Lapinmaan seurakunnan kanssa olivat lämpimät molemmin puolin. Sama siunattu tila näyttää vallinneen myös Suomen kristillisyydessä samoina aikoina. Kaikki kansa ei kuitenkaan ollut silloinkaan pyhä. Kytevät riidantulet savusivat paikoitellen Amerikassakin, josta mm. kirje n:o 152 todistaa. On mahdollista, että seurakuntaruumiissa tuolloin esiintyneistä mätäpesäkkeistä on versonut laajempaakin turmelusta kristillisyyteen, josta myöhempien aikojen ikävät tapahtumat kristillisyydessä ovat juontaneet juurensa. On ilmeistä, että moni karvas juuri on päässyt kasvamaan Kristuksen hengelliseen ruumiiseen eli Herran seurakuntaan, joitten kautta moni on tullut saastutetuksi. Tästähän Hebrealaisten 12. luku varoittaa.

Lapin vanhinten äkillinen poismuuttaminen tästä elämästä 1930-luvulla näyttää järkyttäneen kristillisyyttä salamaniskun tavoin. Ensin kuoli Samuel Wettasjärvi 1928 ja sen jälkeen Isak Niku äkkiaarvaamatta Suomen lähetysmatkallaan Oulussa 1929. Vuosikymmenen pituinen kuoleman aalto vanhinten riveissä päättyi Viktor Björkmanin tapaturmaiseen kuolemaan 1938. Tämä oli suunnaton isku koko elävälle kristillisyydelle. Se enteili paha tulevaisuutta. Se enteili Jumalan rangaistuksia tottelemattomille ja vastahakoisille lapsille. 30-luku onkin sävytetty surusanomilla, joita tuli joka suunnalta. Vanhurskaat temmattiin pois onnettomuudesta. Eräs herännyt nainen Purnun kylästä antoi havainnollisen kuvan siitä tilanteesta, joka elävässä kristillisyydessä koettiin Björkmannin kuoltua. Hän sanoi, että silloin tuntui niin kuin ”olisi tullut maailman loppu”!

Kirjan lopussa on Frans Parakan itsensä kirjoittama omaelämäkerta vuodelta 1933, joka näyttää jääneen kesken kiireitten ja sairauden tähden. Lukija jää odottamaan loppulausetta, jossa vanhin sanoisi viimeiset hyvästit ja varoitukset jälkeenjäävilleen.

Kirjoitus loppuu Norjan myrskyiselle merelle ja siellä koettuihin kuolon kauhuihin, vaikka lopulta päästiinkin turvallisesti maihin. Tämä vahamonisteena säilynyt muistelmakirjoitus on kaikesta päätellen ilmestynyt vasta kirjoittajan kuoleman jälkeen. Frans Parakan puoliso Tekla tulee kauniilla tavalla esiin tässä kirjassa julkaistuilla kirjeillään n:ot 144, 175,179, 196.

Kirjan lopussa on myös muutamia hautapuheita etsikko-aikamme aamupuolelta, joista kaksi on Laestadiuksen kirjoittamaa. Kirjan lopulla olevat kirjeet valaisevat toisen maailmansodan aikana koettuja kuoleman kauhujä ja kehottavat lukijaa valvovaisuuteen, sillä meitäkin tulee kuoleman viikatemies pian leikkaamaan, eikä se anna tulostaan paljon ennakkotietoja.

Tuhatvuotinen valtakunta, josta Ilmestyskirjan 20. luku puhuu, on nyt kallistumassa loppuunsa. Pian "Turkki ja ruskiat juutalaiset" panevat maailman ylösalaisin, niin kuin Luther sellittää Ilmestyskirjan esipuheessa. Turkki eli islam on jo näyttämässä hampaitaan tuhanteen miljoonaan kohoavine joukkoi-neen, ja kohta on maailman rauha oleva poissa. Esikoisten seurakunta joutuu kokemaan sekä nousun että vastoinkäymisten ajanjakson. Vanhimmat ovat toivottaneet viimeisen tulen syttymistä, jolla he tarkoittivat viimeistä herätysaaltoa kristillisyyden vanhinten laitumilla Pohjolassa ynnä muualla. He sanoivat myös viimeisen verisen vainon seuraavan tätä hartauden aikaa. (Katso kirjettä n:o 221).

Kun tuo ikävöity Pyhän Hengen tuli viimein leimahtaa Pohjolan taivaalla, saavat Jumalan lapset myös tuntea sen liekki-en lämmön. Varmaakin varmempaa on, että Jumala pitää siitä huolen, että valittujen luku tulee täytetyksi, ennen kuin "taivas ja maa pauhinalla katoovat, ja elementit palavuudesta sulavat." Ja vaikka kuinka moni pois lankeaisi perkeleen petoksen kautta ja alettuaan hengessä päättäisi lihassa, niin Jumalalla on voimaa synnyttää uusia lapsia niiden sijaan, jotka nuorena kuolivat.

Poislangenneitten on kuitenkin hyvä muistaa, että heidän vaivansa helvetissä ovat seitsemän kertaa tuskallisemmat kuin mustien pakanoitten, jotka eivät koskaan ole Jumalan hyvää sanaa maistaneet, eivätkä tulevaisen elämän voimaa. Tämän muis-

tutuksen pitäisi hopittaa tuhlaajapoikia ja -tyttäriä palaamaan takaisin Isän huoneeseen, missä pidetään tapetun Karitsan ijankaikkiset häät.

Lukija tuskin aavistaa, mikä aarreaitta näihin vanhinten kirjoituksiin kätkeytyy. Allekirjoittaneet ovat kuitenkin monen muun kanssa sen aarteen löytäneet. Parempaa lukemista et löydä mistään muualta, sillä näissä kirjoituksissa puhuu Kristuksen Henki suoraan sydämeesi, kun rukouksessa sitä anot. Tähän sopivat Jeesuksen omat sanat: “Taas on taivaan valtakunta tavaran vertainen, joka on peltoon kätkeyty, jonka ihminen löysi ja kätki sen: ja ilon tähden, mikä hänellä siitä oli, meni hän pois ja myi kaikki mitä hänellä oli ja osti sen pellon.” (Matt.13:44).

Vanhinten kirjeet puhukoot niin korkealla äänellä, että kuurotkin sen kuulisivat.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa keväällä 1989

Esikoisten seurakunnan helmassa ja hengenyhteydessä

“Pikku-Leevin” eli Levi Älvgrenin opetuslapset

*Lauri Koistinen ja
Eero Mäkelä*

1. L.L. LAESTADIUS - MOOSES KANGOSELLE

Pajalassa 10/6 1860

Mooses Olofsson Kangoinen, ja niille kristityille, joissa sinä kuljet. Armo ja rauha lisääntyköön teille ylhäältä Valkeuden Isältä! Minä olen saanut Mooseksen kaks preiviä, ensimmäisessä on ollut yksi kysymys lattian maalauksesta; ja minä en ymmärrä siihen mitään vastata, mutta ainoastans, että minun silmissäni on maalattu lattia hirveä, eikä taida olla terveydellekään juuri hyödyllinen, ensinnä kuitenkin, ennen kuin se on hyvin kuivanut. Ja se järjen skäli (=selitys), että se paljon helpottaa vaimoväen vaivat, ei ole minusta niin voimallinen

skäli, että sen tähden isäntä-miehet pitäisit ruveta kostantamaan maalia joka lattian päälle.

Jos minulla olis oma huonet, niin minä en kostantais maalia lattian päälle, jos tämä on ahneuden tähden, niin on toinen skäli laiskuuden tähden, ja kumpiko nyt on parempi, ahneus eli laiskuus? Minä tahtoisin viisiä sen päälle, että maalattu lattia kestää enemmän aikaa kuin maalaamatoin, 'mutta minä en saata pitää tätä kysymystä omantunnon asiana, vaan jos kristityn tunto pahenee maalista, niin älköön toinen maalatko, jos kristityn tunto pahenee maalaamattomasta lattiasta, niin maalatkoon kaikki.

Mutta on se vielä yksi muu asia, jota minä tahtoisin panna kristittyin tunnon päälle. Koska nyt ei ole muita, jotka kelpaisit skoulua pitämään, kuin Erik Antti, Kankaan Isakki ja Mooses Kangoinen, niin ei pitäisi kristittyin niin ankarasti käymän näitten skoulumiesten päälle, että net menettävät terveytensä, vaan kaikki pitäisit antaman skoulumiesten levätä yötä. Erik Anders on kovin krossaantunut menneenä talvena, eikä ole vielä oikian terveytensä jällensä saanut, Kankaan Isakki on menettänyt terveytensä jo ensimmäisessä Vitsaniemen skoulussa. Ei taida moni kristitty vielä ymmärtää, että skoulluaminen on raskaampi kuin muu työ, että se kostantaa rintain päälle. Ja erinomattain jos ei anneta yön lepoa, niin tulevat silmätki huonoksi siitä yön valvomisesta.

Mooses kirjoittaa Koivukoskesta, että häntä tahdotaan joka paikkaan, ja se on hyvä asia, että entisillä juomarilla ja huorilla on tullut halu kuulla Jumalan sanaa. Ja minä toivotan ja rukkoilen, että se halu olis pysyväinen, ettei keveämielisyys ja koreus tulis luvalliseksi varsin kuin skoulu on loppunut. Minä moitin, että tässä kristillisyydessä ei ole niin arka tunto, kuin alkuheräyksessä on ollut, vaikka minä en tiedä, kuinka on teidän seassanne. Minä neuvon teitä, rakkaat veljet, että tet katsoisitte ensimmäisten kristittyin vaellusta maailmassa, kuinka net on olleet suuressa hartaudessa, rukouksessa, pelvossa ja vapistuksessa, valmiit vastaan ottamaan Jumalan Poikkaa, ja net on ilolla ja riemulla vastaan ottaneet kuoleman enkelin, niitten lamput on var-

sin syttyneet palamaan, koska huuto on tullut.

Olkaat hyvästi Herran hallussa ja muistakaat, että tämä armonaika on lyhykäinen ja vaivalloinen, ja pian tulee loppu.

Kirjoitettu Pajalassa 10.p. kesäkuuta 1860

L.L.Laestadius

Käsinkirjoitettu jäljennös 1800-luvulta.
Mathilda Fogmannin kokoelma. YKA.

2. JOHAN TAKKINEN KUVAA AJAN HENKEÄ 1886

Calumetissa 24/8 1886

Rakkaat veljet ja sisaret Herrassa Euroopan maalla, Jumalan armo lisääntyköön teille Herran Jesuksen elävässä tuntemisessa priiskoitusveren kautta, Jumalan sanan vahvuudessa Pyhässä Hengessä!

Tällä toivotuksella lähestyn teitä, rakkaita ystäviä Kristuksessa, täältä toisesta maanosasta, tietää antain että vielä olen tässä pahassa maailmassa, jota kannan jäsenissäni, ja koko turmeltunut meno ihmiskunnan maailmassa ympärilläni Raamatun mukaan, jossa perkeleellä on suuri valta tulella ja tuulissaki. Monet myrskyt pauhaa maailmassa, mutta jos se on mahdollista, että saatanas olis eronnut ittiään vastaan, ja vaikuttais päivän lopun. Vahvasti kunnioitetut ja kostannetut uskonnot maailmassa, ja ne raja-aiquat, jotka ovat seisonet tuhansia vuosia, rupiaa joutuun unhotuksiin ja joutilaiksi. Järki-niekkain suuret ajatukset on pontevasti vaikuttaneet salaseuroilla miljoonia verkkoihinsa, joissa on suuret edut, ja loiste hohtaa suuren huvituksen kanssa, että ne, joilla oli raakuuden aikakaudessa verinen viha välissänsä, ettei kuoltuakaan yhteen aidan sisälle sopineet. Nyt he sivistyksen aikakaudessa jakaa lahjoja toisillensa.

Nyt työskentelee vanhat ja uudet yhtiöt, vapaa-ajattelijat, riimuurarit (=vapaamuurarit), henkivakuutusyhtiöt, kansanvalistusseurat ja raittiusseurat, y.m.m. Niin roomalainen ja kreikkalainen, protestanttilainen ja reformeerattu, juutalainen

ja uudestikastajat ovat kaikki veljekset, ja ystävyiden maljasta juovat mettä.

Pyhä Henki on jo Raamatuissa ilmoittanut tuhansia vuosia ennen niistä suurista turmioista, jotka tuottaa kaikelle lihalle lopun. Pyhä Henki on myös ennustanut, että viimeisinä päivinä on Herran vuori kaikkia muita vuoria korkiampi oleva. Mutta Jesuksen opetuslapsilla on annettu tuta Jumalan valtakunnan salaisuuksia ainoastaan. Merkit auringossa, kuussa ja tähdissä, meressä ja maassa, on suuressa kysymyksessä koetelemuksessa. Vanha Kristinuskon valkeus, joka on pyhässä kasteessa vannottanut tuhansia vuosia, luopumaan pois perkeleestä, kaikesta hänen menostaan ja teostaan, on tämän maailman siveyden vesissä pessyt ja korjannut armon järjestystä; paavin jäännöksiä, taikauksia poisjättäen, mutta ajanhengen vaatimusten mukaan, Jumalan armosta kristillisten esivaltain nimen voimalla on kristinopin kirjat pitänyt sivistää ihmiskunnialle loukkaamattomaksi.

Lutherus joutuu lutherialaisille tielle, joka jätti synnintunnustuksen opin ja synninpäästön seurakunnalle viljellä, joka löytyy uskonsa tunnustuskirjoissa koko maailmalle tutkia ja tuomita P.Raamatulla, joka on ollu jo sivistyneessä Ruotissa ja Norjassa viides pääkappale pois Lutheruksen katekismuksesta. Ja körttiin heränneet ennen Suomessa tunsit valita ittelleen Möllerin, jossa oli ripin oppi pois. Nyt kiirehtiin se aika, että kuudes käsky tulee tielle sivistyneessä kristillisessä seurakunnassa, tulevat kaikki aateliksi. Elävä kristillisuus on pahin koira, joka haukkuu ja ei anna ylistystä kaikille näille. Näin syöpi onnellle ittensä vanhentunut maailma, joka on läsnä loppuansa, ja se aijotaan järjen valolla ja ihmisneron voimalla uudesta luoda.

Jumalan edeskatsomisesta on elävä Kristillisuus maailmassa levinnyt, jota sadat on saarnanneet ja tuhannet on kustantaneet, Euroopan ja Ameriikan maalla, jota huudetaan pahimmaksi villitykseksi, jota on nykyaikaiset kristillisen valtio kirkon vartijat pyytäneet ojentaa, ja suuta korjata Ruotissa, Norjassa ja Suomessa, jota kättä on viljelty vielä Ameriikkaan. Mutta

se sujumaton vanha totuus: Jos ei Herra huonetta rakenna, niin hukkaan ne työtä tekee, jotka sitä rakentaa. Mutta sen tiedämme, että jos Jumalan evangeliumin nuottaan tarttuu monenlaisia kaloja, toiset verkolle vahingoksi ja vaivaksi apostolein ja Lutheruksenki aikana, niin onko toista odottaminen tälläkään ajalla? Kristillisyyden vapauden ilman alla syntyy monta turmiollista mieltä pakanallisen viisauden hapatuksesta, ja juutalaisuuden juuresta, josta P. Paavali kirjoitti, ettei julmin vaino ja verenvuodatukselta voineet estää repeilemisiä ja Kristuksen seurakunnasta erkaintumisia, ja samoin kävi Lutheruksen aikana, että muutamat paaville suutuksissa, ei tahtonut yhtään lepoa olla, kaikki tahoit olla mestaria, että Jumalalta kutsutut palvelijat olit monessa vaarassa, ja synty monta Jumalan sallimisesta, evangeliumin väärin käyttämistä.

Nyt on mennyt Ruottissa ulos valtiokirkosta Waldenströmiläiset ja baptistit (Uudesta Kastajat), joka nyt ryntää Suomeenki, mutta ne, joille maailmassa on perkele korkonimeksi pannut "hihhuli", ja sivistyneimmät "laestadialaiset", ei ne ole tarvinneet kirkosta erkaintua Ruottissa eikä Suomessa, vaikka monella tavalla on kirkko ahdistanut, voimalliset ja voimattomat, kirkkosaarnoilla, maailmallisella lailla ja herjauskirjoilla ja m.m.

Nyt näemme ehdotuksia eriuskolaislaista Suomeen, julistettuna sanomalehdissä, niin tihiän ja korkian, että tietää olleensa ulos potkastun sakramenttein kanssa vanhan kirkon yhteydestä, jos ne ehdotukset laiksi vahvistetaan. Niille ne on hyvät, joilla on halu ulospäästä kaikista uskonnollisista siteistä, joita löytyy oppineissa ja yhteisessä kansassa; mutta elävä kristillisyyksi ei sitä vaikuta, mutta ulkoa on syyt.

Jumala loi ihmisen iloon ja kuolemattomuuteen, vapaaksi kaikesta työstä ja vaivasta, mutta perkeleen kateudesta tuli synty maailmaan, ja synnin kautta kuolema, ja ihminen tuli turmelluksi syvästi, alastomaksi ja sokiaksi. Portti tuli avaraksi ja tie laviaksi, joka viepi Jumalan vanhurskauden Hengeltä sytytettyyn helvettiin, jota sadduseukset tekee turhaksi. Apostolein aikana hurmasi perkele kristityitäki, ettei ylösousemusta ole, ja toisia, että se on jo tapahtunut, ja m.m.

Se vanha Israeli myös luuli, ettei siinä tiessä laita ole, joka Jumalalta avattiin ulos Egyptistä luvatululle maalle, läpi suurten vaarain, kuin loppui orjuus esivallasta, joka hukkuu, niin vapauden himo tuli laidattomaksi, josta Jumalan ankara vanhurskaus usein syytyi raskaasti rankaisemaan. Ihmissukukunnan lunastaja Herra Jeesus, tottuuden suu, on sanonut: Portti on ahdas, ja tie kaita, joka viepi elämään, jota porttia ja tietä elämään, kirjanoppineet ja fariseukset ja kansan ylimmäiset tutkit, ja löysit opissa Jumalan pilkkaajaksi ja kaikissa käytöksissä syntiseksi. Että mestarin ovat Belsebubiksi kutsuneet, paljon enempi perheensä, hänen seuraajansa, joita veritodistajia on miljoonia, Aabelista asti. Eikä ole koskaan ihmisellinen ja perkeleellinen viisaus tuntenut uskosta vanhurskaita ajallansa, mutta jälestä he on rientäneet marttyyrein hautoja kaunistamaan.

Nyt syntinen maailma lukee hurskasten rikoksia P. Raamatusta jumalattoman menon puolustukseksi, ja nykyisen elävän kristillisyyden vioilla tahtoo kaataa kristillisyyden, ja puhdistaa maailman jumalattomuudessansa. Kaidan tien matkamiehet on useinki kompastuneet perkeleen, maailman ja oman lihan kiusauksissa. Apostoli Jaakoppi kirjoittaa syntisistä himoista: Sitte koska himo on siittänyt, niin hän synnyttää synnin, mutta koska synti täytetty on, niin se synnyttää kuoleman. Kuin vanhurskauden saarnaajassa Noakissa synnin himot sytyit viini-puun hedelmästä, niin joutu juovuksiin, ja Lothi myös viinan uhriksi ja kovin sukurutsaukseen. Ei ollu se usko elävänä, joka pelasti maailman hukkuissa Noan, ja Sotoman suuresta tulipalosta Lothin. Ei ole olleet kaikki patriarkkain lapset vanhurskauden perillisiä. Ei ollu Daavidilla se usko elävänä sydämessä, jolla karhun, jalopeuran ja Goljatin voitti uskalluksella elävään Jumalaan, silloin kuin sortu huoruuteen ja viattoman veren vuodatukseen. Se suuri Herran palvelija Elias joutui raskaan vainon edessä omalta vanhurskaudelta niin kiusatuksi, ettei nähnyt enään muita hurskaita maan päällä. Nämät ja monta muita, on kirjoitettu meille opiksi, joilla on voide Herralta.

Ottakaamme, rakkaani, vaivan ja kärsivällisyyden esikuvat niistä profeetoista, jotka Herran nimeen puhuneet ovat Pyhissä

Raamatuissa, ja jotka aikakaudessamme Herra herättänyt ja kutsunut on, tahtoansa ilmoittamaan, vanhurskaalle maailmalle saarnaamaan heräystä, ja syntisille syntein anteeksi antamusta, josta meitä vainotaan ja puhutaan kaikkinaista pahaa Jeesuksen nimen tähden.

Kolmeyhteinen Jumala sytytti rakkautensa tulen palamaan Lapin korvessa, Jumalan sanan saarnalla Pyhässä Hengessä, Herran Jeesuksen kärsimisen, kuoleman ja ylösnousemisen läpi, ja Kristuksen seurakunta on synnyttänyt Jumalalle suuren lapsilauman Ruottissa ja Suomessa, Norjassa ja Amerikan maalla, joka vastaudestasyntymisessä uskon kihlauksessa Sionin vuoreen kiinnitetty on, Jesuksessa Kristuksessa, meidän Herrassamme.

Suuri on todistajain joukko ympärillämme Apelistä asti edesmenneet ja priiskoitusveren korjaajat, yhdessä hengenyhteydessä, yhteen ruumiiseen kiinnitetty uskon, rakkauden ja Pyhän Hengen osallisuudessa olevat veljet ja sisaret Euroopan ja Amerikan maalla, kaikki, jotka toivossa odottavat Herran Jeesuksen ilmestymistä.

Ja hyvästi vähäksi hetkeksi. Pian yhteen tulemme Paratiisin ilossa! jossa veisaamme Amenta, Halleluoja, kiitosta ja ylistystä Jumalalle Karitsan istuimen ympärillä! Pyydän rukoilla edestäni armoistuimen tykönä.

Näitä merkitsee monelle tunnettu veljenne

Johan Takkinen

Alkuperäinen. SKHS Kierin kokoelma.

3. TARKAN PETTERI MATHILDA FOGMANNILLE Y.M.

Ala-Tornio 21/12 1890(?)

Rakkaat sisaret, me jotka olemme kilvoittelemassa Jeesuksen sovinto ansion voimalla, että Taivaallisen Isän tykönä saamme täytellistä iloa ja riemua iankaikkisesti nautita. Esimaun tunteminen Taivaallisen Isän rakkauden ja rauhan tuntemisesta lohduttakoon meitä kaikkia sillä väliä, kuin kotia pääsemme.

Kiitoksia paljon kirjeen edestä, joita olemme ilolla vastaan ottaneet, joittenka kirjein kautta täydellisestä Jeesuksen rakkaudesta tulee meillekin sydämeen ja aina rakkauden side uudistetuksi teidän sydämenne kanssa. Ja sydämen rakkauden terveisiä minulta ja Marjalta sinulle, rakas sisar, ja Johanna sisarelle, ja Lena sisarelle, ja sanokaa kaikille Jumalan lapsille terveisiä, jotka meitä rakastavat, ja sanokaa sydämen rakkauden terveisiä Erkki Antille minulta ja Marjalta, että kiiruhtaa tulemaan tänne Ala-Torniollekin. Marjalla on jäänyt paljon rakkautta Erkki-Antille ensi kerrasta, kuin se on sitä nähnyt ja kuullu. Ja Marja haluaisi taas istua ja kuulla niin kuin ennenkin, mitä Jeesus Erkki-Antin suun kautta nyt taas puhuu. Vissiinkin seki ilmoittaa taas hyviä ja iloisia sanomia Jumalasta, kuinka Jumala on hyvillensä ja iloinen kaikista niistä lapsista, jotka uskovat Hänen päällensä. Hyvästi Jumalan rauhaan.

Petter A. Stark

Voi, rakas sisar, kuinka on muistunut ikävältä mieleen, kuin kävimme Mataringin pappilassa, kuin näimme, että pappilan tyttäret olit uhranneet hiuksensa perkeleen kunniaksi, vaikka Paavali sanoo, että luonnollinen järki käsittää sen, että se on häpiäksi vaimolle keritty pää. Mutta se on kuolleen uskon tunnustajilla oikea luonnollinen järjen valo piminy, kuin saarnataan evankeliumia Jeesuksen kärsimisestä ja kuolemasta, niin ei se vaikuta nuorissa kuolleen uskon tunnustajissa muuta kuin lihallisen vapauden. Ei kummempia herrashuoria näy marsivan kaupungin kaduilla, kuin ne tyttäret olit. Enkä minä muista, minkä kautta minun mieleni niin meni, etten tullu niille puhuneeksi. Ilmankin se piti jäädä toistaiseksi, jos elän. Ole niin hyvä, rakas sisar, ja laita tämä kirjalappu Keisun Isakille. Me lähemme nyt Tornioon illaksi seuroihin.

Stark

Käsinkirjoitettu jäljennös.
Mathilda Fogmanin kokoelma. YKA.

4. JOONAS PURNU JA J.H. LUMIJÄRVI ERKKI- ANTILLE

Klickitat, Wash. 10/7 1893

Rakkaalle vanhimmalle, Erkki Antti Andersson, Juhonpieti.

Jumalan armoa, rauhaa ja rakkautta toivotan teille Jesuksen priiskoitusveren voimassa ja todistuksen sanassa, Esikoisten Seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä.

Halu ja rakkaus tuli teille kirjoittaa muutamalla sanalla, että olen elämässä sielun ja ruumiin puolesta. Annan tietää, että olen saanut suurella ilolla yhtyä Esikoisten seurakunnan lähetysmiesten kanssa, vanhimman Joonas Purnun ja Jöns E. Mäntyvaaran kanssa, ja Olof Matoniemen kanssa Pendletonissa, Oregonin valtiossa 30. päivä kesäkuuta, ja nyt kuljemme yhdessä siihen asti, kuin tulemme Calumettiin, Michiganin saarelle, läpi Oregonin, Washingtonin, Dakotan ja Minnesotan valtioita, joissa he jo kulkeneet ovat.

Sydämestäni olen tyytyväinen muitten saarnaajain ja seurakuntain kanssa siihen oppiin ja opin hedelmään, jonka olemme kuulleet ja nähneet näitten Esikoisseurakunnan lähetysmiesten työhön, vanhimman Joonas Purnun ja hänen kumpalinsa, jotka ovat kutsumme päälle lähetetyt Amerikkaan.

Voimallisesti on saarnattu sovintosaarnaa kahta puolta, ja sovintoveren hinta on sulattanut yhteen suuret paljoudet. Saman opin saarnaajaksi olette te, rakas vanhin, Raattamaa-vanhimman kanssa minuaki siunannut, jota olen yhdistettynä tehnyt entisten lähetysjäsenten kanssa, ja nyt taas näitten lähetysjäsenten kanssa olen saanut armon yhdistyä. Minä kirjoitin teille mennä talvena eli v.1892, josta en ole saanut teiltä vastausta, ja nyt saimme kuulla Johan Kaarakalta salakirjan, teidän kirjan kopioitettuna, jonka olette kirjoittaneet Abram Hietaselle. Se vaikutti minussa murheen, rakas vanhin, koska ette sanallakaan ääntäneet, että kahta puolta tehdä sovinto Amerikassa. Mutta A.Hietanen ei ole joukkonsa kanssa vielä yhdistynyt, jonka kuulen hänen hajoittavaisesta kirjastansa Johan Kaarakalle. Murheelliseksi tuli Joonas vanhin, kuin ei Erkki Antti-vanhin muistanu auttaa Joonas-vanhinta Amerikkaan, tässä raskaassa työssä. Mutta Abram

Hietasen kädet vain vahvistettiin, vaikka pitäisitte tuta Liljebladin opin jäljet hänessä. Auttakaat meitä tänne, rakas vanhin, että saadaan yleinen sovinto Amerikassa Herran Jesuksen sovintoveren armossa, joka on sielun sovinto, on teille ja meille synnit ja heikkoudet, ja viimeisetki epäilykset anteeksi annetut, ijankaikkisesti. Teitä tervehtää Joonas-vanhin ja Jöns Mäntyvaara auttajainsa kanssa, ja koko ostettu lauma, vaan olkaat viimein minulta sydämellisesti tervehdetty. Kantakaa, rakas vanhin anteeksiantavaista sydäntä minullekki, teitä rakastava veljenne vaivassa.

Johan Lumijärvi

Me myös tervehtämme teitä, rakasta vanhinta, Erik A. Juhonpieti.

Mitä rakas veli J. H. Lumijärvi on tässä ylläolevassa kirjassa teille tullu kirjoittamaan monesta asiasta, niin se on muuttumaton totuus, että minä Joonas-vanhus tulen kyllä niin murheelliseksi kumppanitten kans, että tuntuu, että on nyt yhtä tehdä työtä eli ei, kuin kuljetaan kahta tietä Lapissaki, ja kahdella äänellä liikutaan. Kyllä tiedätte, että Ruotsin Lapista kuljetaan yhtä tietä, ja yhdellä äänellä saarnataan, niinkuin alusta, Raamattuun jälkeen. Mutta toinen tie, ja toinen ääni, näkyy ja kuuluu Tornion Lapista, Kittilästä ja Mutoslompolosta, ei saarnata parannusta kahta puolta Amerikkaan asti, niin kuin Ruotsin Lapista kirjoilla ja lähetysjäsenillä. Onkos ihme, ettei Amerikassa riiteliät lakkaa riitelemästä, ja ylönkatsetta osottavat Esikoisten kirjallisille neuvoille, ja Esikoisten seurakunnan lähetysjäsenille, kuin kirjallisesti ja persoonallisesti heitä siunataan, ilman parannusta kahta puolta, ei tarvitse Kittilän saarnaajat eikä Tornion saarnaajat käydä Ruotsin Lapissa vanhimpia oppimassa, niin kuin apostolein aikana, vanhinten tykönä Jerusalemissa. Vaikka Takkis-vainaja ja Olof Matoniemi tahtoi Erkki A vanhusta Saivoon, ja minä Joonas tiedän myös O. Matoniemen kans, että A. Lundberg on kirjallisesti teitä tahtonu Lannanvaaran kokoukseen, jossa tiesitte vanhin Johan Raattamaan olevan. Jossa myös

teitä kaivattiin, jossa oli tutkinto lähetyssaarnaajista Amerikkaan. Miksi vanhin näytti Takkis-vainajan jalat kirjassanne niille, jotka eivät ole vielä tarvinneet sovintoa tehdä, vaikka Takkis-vainaja on anteeksi anonu sydämestään riitaveljiltään, ja teiltä myös, niin todistaa O.Matoniemi, ja anteeksi antanu riitavelillensä sydämestään Jesuksen nimessä ja veressä.

Miksi te ette ole anteeksi antaneet? Me tiedämme, rakas vanhin, että olette kristillisyytemme aamupäivästä olleet L.L.Laestadiuksen lähetystoimen jäsen, Johan Raattamaan, Parka Heikin ynnä muita, joihin met nuoremmat olemme kaiken turvamme panneet luottamuksella. Niin tämän äänen erinkaltaisuus saattaa monta horjuvaista sielua epäilykseen ja monimielisyyteen, kuitenkin täydymme työtä tehdä kanssanne monessa murheessa ja vaivassa. Mutta olemme saaneet iloaki nauttia, koska Herran Sebaotin, Jumalan voiman kautta, on sovintoa tehty kahta puolta, sovintoveren kautta, suuret joukot Calumetin saaresta, läpi matkaa tähän asti. Mutta vanhan kirkon puolella Calumetissa, valtavimmat jäsenet seisovat vielä hurskaana, ja pidättävät kansaa. Mutta on kuitenkin maailman valtakunnasta paljon tullu kristityksi, iloksi Jumalalle, enkeleille ja Jumalan seurakunnalle.

Kalliissa kukoistuksessa on Takkis-vainaan työala, mitä hän on tehnyt Amerikanki maalla, rakkaan veljemme J. H. Lumijärven ja monen hänen auttajansa kans. Mutta erimielisyys on saattanu paljon pahaa matkaan kristillisyyteen täälläki Amerikan maalla, että on vieläki työtä työlästä. Sentähden sanomme, Joonas J.Purnu, Jöns E.Mäntyvaaran kanssa ymmärryksemme, että älkää, rakas vanhin, hajoittavaista työtä edesauttaka, ja olkaamme Herran laumalle esikuvana parannuksen tekemisessä, Amerikassa ja Euroopassa, että kristillisyyys pääsee nousemaan vihtoini viimein Ameriikanki maalla, ja uskokaamme, rakas vanhin, evankeliumi, se on, synnit anteeksi Jesuksen nimessä ja veressä, todistamme minä Joonas Purnu, rakkaalla sydämellä, rakkaan saarnakumppanin Jöns E.Mäntyvaaran, O.Matoniemen, ja koko Herran lauman kanssa, täältä Amerikan maalta. Rakkaita terveisiä sanomme Herran

lauman kanssa täältä sille Herran laumalle, joka ympärillänne on. Muistakaa meitäkin anteeksi antavaisella sydämellä. Vanha veljenne vaivassa ja valtakunnassa,

Joonas J. Purnu
Jöns E. Mäntyvaara
O. Matoniemi

Tämän kirjeen saapi lukea kaikkein kuulten, ja lähettäkää tästä osa vanhimmalle Johan Raattamaalle, että saavat nähdä, mitä me olemme teille kirjoittaneet.

Joonas, Jöns ja Matoniemi

Vastatkaa tähän kirjaan joku neuvon sana, saarnaajain kokoukseen Calumetiin, osoitteella

Joonas Purnu

Käsinkirjoitettu jäljennös.

Kierin kokoelma. SKHS

5. JOHAN LUMUÄRVI - O. KOSKAMOLLE JA H. HELANDERILLE

Astoria, Oregon 12/10 1893

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäessä, Olof Koskamo ja Hans Helander, ja Karle Neljäskunta. Jumalan armo lisääntyköön teille Jeesuksen priiskoitusveren voimassa Esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä!

Minä olen sinulta, Olof Koskamo veli saanut kalliin kirjeen, yli puoli vuotta aikaa, jonka edestä kiitän. En ole kirjoittanut sentähden, kuin on meillä olleet Esikoisseurakunnan lähetys miehet Arnericassa, Joonas Johansson Purnu ja Jöns E. Mäntyvaara, jotka on olleet seitsemän kuukautta, ja kulke- neet läpi American maan Olof Matoniemen kanssa. Olin minäki vähän yli 3 kuukautta heidän kanssansa.

Se oli laajin lähetys-reisu, mitä on koskaan tehty, joka saattoi suuren siunauksen Amerikan kristillisyydelle, josta kiitos Jumalalle, rakkaalle Isälle olkoon.

Nyt on minulla se iloinen sanoma kirjoittaa teille, rakkaat veljet, jotka olette Itä-Norjassa työntekijät Herran viinamäessä, että Americassa on tehty sovinto, sovintoveren voiman kautta, saarnaajain välillä, ja tuhanten ja tuhanten kristityitten välillä, läpi American maata, kuin vanhin Joonas J.Purnu kulki kumppalinsa kanssa, ja Olof Matoniemen kanssa läpi Pohjois-American maata, ynnä meitä muita saarnaajia, niin tehtiin kalliita sovintoja kahta puolta, ja sitte kutsuttiin saarnaajain kokous Calumettiin, Michiganissa, johon niitä kokointui viitettäkymmentä, ja sitte paljon muitaki kristityitä. Monta päivää tutkittiin riita-asioita, ja tehtiin sydämelliset sovinnot, anteeksi anomalla ja anteeksi antamalla Jeesuksen nimessä, kahta puolta.

Sitte tehtiin yhteinen sovintokirja, joka tulee ulos Calumetin hengellisessä lehtessä Siionin sanomat ja Enontekiön Hengellisessä lehtessä Sanomia Siionista. Siihen ei ole yksityisten synnin ja vikain tunnustusta pantu, vaan jätettiin itsekunki omantunnon asijaksi, että löytää riitaveljensä likeltä ja kaukaa. Ja jotka ovat Esikoisseurakunnan vanhimpia häväisseet ja ylönkatzoneet, niin kokous sääti, että pyytäkää anteeksi sieltä asti. Ja monta anteeksirukouskirjaa onki jo mennyt Raattamaavanhukselle asti, y.m.

Kyllä on freistannut vihollinen roskittaa Jonas J. Purnu-vanhintaki, niin kuin Johan Takkisvainajata, monilla valheilla. Armon meressä oli sijaa Takkis-vainajan ja hänen vastustajainsa vioille, jotka on ijäti unhoitetut anteeksi antamisen armon alle. Ja Purnu-vanhukselta nöyrästi pyysivät itse anteeksi, jotka häntä vastaan syntiä tehneet olivat.

Esikoisseurakunnan nimitykseen oli myös pahennuttu, vaan sitä ei voitu Raamatulla toiseksi järjestää, koska Jeesus on Esikoinen, joka pittää nimensä maailman loppuun asti, ja sen seurakunnalle annetaan nimi Hebrealaisten kirjassa, 12.luku 32-33. "Vaan te olette käyneet Sionin vuoren tykö, ja elävän Jumalan kaupunkiin, taivaalliseen Jerusalemiin, ja monen tuhannen

enkeleitten joukon tykö, yhteiseen kokoukseen, ja esikoisten seurakunnan tykö, jotka taivaassa kirjoitetut ovat, j.n.e.” Ei siihen esikoisseurakunnan nimeen enään loukkaannuta Amerikassa, kuten ennen, eikä esikoisseurakunnan vanhimpain nimitykseen, jotka on nyt, samoten kuin Apostolien aikakaudella. Joitten etteen on annettu yksimielisesti Calumetin kirkkojen kohta ratkastavaksi, yleisen rauhan säilyttämiseksi meille ja meidän lapsillemme, y.m. asiat.

Niin kuin Jeesus, joka syntyi Esikoiseksi Bethlehemissä, lähetystoimen pani matkaan, täytti heitä Pyhällä Hengellä Jerusalemissa, ja käski ensin todistaa ja saarnata Jerusalemissa, että koko Judeassa ja Samariassa, ja sitte maailman ääreen. Samoten on Jumalan suuren armon ja viisaan neuvon jälkeen Esikoisten seurakunta ensin kivulla syntynyt Ruotsin Lapissa, josta se on levitetty Torniolle, Kittilään, ja niin maailman ääreen. Totisesti ovat tulleet esikoisten seurakuntaan kaikki net, jotka ovat verisen oven Jeesuksen kautta talutetut sisälle lammashuoneeseen, joka pitää oleman yksi, niin kuin paimenki on yksi, joka on antanut henkensä lammastensa edestä. Vieläki neuvomme rakkaudella Vesisaaren rakkaita veljiä ja sisaria, tekemään Jeesuksen nimessä sovinto kaikesta riitaisuudesta, kahta puolta, niin olemme meki tehneet Amerikassa, ja olemme yksimielisyydessä Esikoisseurakunnan kuuliaisuudessa. Kuolettakaa laki seurahuoneestanne, ja noutakaa se pois Foutin konttuurista, ja polttakaa, joka on yksi luupalanen riitaan seassanne. Metki olemme täällä Amerikassa polttaneet riitakirjat kahta puolta, kuin sovinto tuli monessa paikassa.

Vanhimpien neuvoille tulee osoittaa kuuliaisuus, sillä se on parempi kuin uhri, j.n.e. Minäki rukoilen anteeksi teiltäki, rakkaat veljet ja uskolliset työntekijät Herran viinamäessä, koska on syrjästä kanteita kuulunut, että olen teitä kirjoituksillani loukannut, ette ole kyllä te itse, rakkaat veljet, minulle puhuneet, mutta kumminki alennun anteeksi pyytämään kaikkia sopimattomuutta, joka ei olisi Jumalan sanan rinnalla oikein, ja pyytämme, että tet kolmen yhdessä meille kirjoitatte.

Vielä on kuulunut minun päälleni häpiällisiä puheita Vesisaaresta, joista vanha Efraim Jolma on pyytännyt minulta anteeksi,

ja minä olen Jeesuksen nimessä anteeksi antanut, ja vielä niillekki, jotka ei ole pyytäneetkään, sillä ne puheet on valheita. Olen kuullut, että Leski-Kaisan varastosta on kanssa kyhätty valheita, kuinka Johan tumijärvi on herrallinen y.m. Ei se joukko ele täällä yhtistynyt, paremmin kuin Norjassakaan, monet saattavat olla Kaisan orjana. Näitä sanomme sen tähden, ettei kalliit Jumalan ihmiset valvoisi valheissa, eikä joutavissa asioissa, matkalla Isän maalle.

Olkaamme rohvaistuina Herran työssä. Suuri on palkan makso, jolla uskolliset työntekijät kruunataan. Veripunainen Kuningas on itse käymässä laumansa edellä, ja kantaa voitosta monta kruunua. Ahkeroimme vielä pysyä Kristuksen laissa ja anteeksi antaa toisillemme satan penninkin velan, koska olemme saaneet kymmenen tuhatta leiviskää anteeksi seurakunnassa.

Ole hyvässä turvassa, Herran lauma, Norjan rannoilla, rauhan tiellä, jotka olette sovinnon, rauhan ja rakkauden päälle työtä tekemässä. Net pittää Jumalan pojiksi kutsuttaman taivasten valtakunnassa. Katselkaamme häntä, joka henkensä ja verensä on edestämme antanut Yrtitarhassa ja Golgatalla. Katselkaamme Jeesusta uskossa ja hengessä, hänen haavojansa, jotka veriset ovat, ja voima lähtee. Siinä kalliissa nimessä ja veressä on visusti meille ja teille kaikki synnit anteeksi annetut, ja se veri on vieläki puhumassa parempaa, kuin Aapelin veri. Olkaa hyvässä turvassa, teki Herran huoneen rakentajat Itä-Norjassa, ja muistakaat meitäki Joseph Mustola-veljen kanssa esirukouksissanne, jotka olemme heikot Herran työssä. Teitä ja Herran laumaa tervehtää kristityitten paljous täältä, ja monta tuhatta Amerikassa. Vaan olkaat yllämainitut sydämellisesti tervehdetyt. Mustolalta, kalliilta opettajalta, ja Johan Salliselta, Johan Kivijärveltä, Sigfred Kurkivaaralta, Herman Luokkaselta, ynnä koko Herran laumalta täältä. Vaan olkaa viimein minulta sydämellisesti tervehtetyt. Pyytän rukoilemaan edestäni anteeksi antavaisella sydämellä.

Heikko veljenne vaivassa ja valtakunnassa

John H. Lumijärvi

Yleisesti on nyt Amerikassa kova aika. Näyttää, että Herra on itse ryhtynyt asijaan, masentaakseen ihmisten ylpeyttä ja kauhiata jumalattomuutta. Ensimmäinen päivä jouluk. tulee 2si murhamiestä hirtettäväksi Astoriassa. Nyt on 8.p. marraskuuta 1893, kuin tämä kirje valmistui. Hyvästi rakkaitten perheittenne kanssa. S.S.

Alkuperäinen.

Laestadiana 8. Oulun maakunta-arkisto.

6. JOONAS PURNU - A. TÖRMÄSELLE JA T. ESTEN- SENILLE

Purnunkylä 15/2 1894

Ja nyt minä saan teitä lähestyä näillä harvoilla riveillä, rakkaita veljiä, ja uskollisia työntekijöitä Herran viinimäessä, Antti Törmästä ja Torsten Estenseniä. Ja saan kiittää teitä rakkaitten kirjeittenne edestä, joita olen saanut vastaanottaa sydämmeni ilolla ja rakkaudella. J oidenka edestä olkoon Jumalalle, Isälle kiitos, josta minä näin, että oletta jääneet minua rakkaudella muistamaan, ehkä olen heikko sananpalvelija ollut teidän seassanne yksinkertaisuudessa. Samoiten olen minä rakkaalla sydämellä teitä muistamassa, ja toivotan, että Jumalan armo lisääntyköön ylhäältä valkeuden Isältä. Ja rukoilen vielä Jumalaa, Isää, että Hän antais sanansa oven olla auki teidän edessänne, ja puettais teidän sydämenne voimalla korkeudesta tässä nykyisessä totuudessa.

Ja uskokaa aina, että syntinne ja syntimme ovat anteeksiannettu ijankaikkisesti Jeesuksen nimessä ja kalliissa ulosvuotaneessa veressä, sillä ei meillä nuoremmilla ja vanhemmillä ole muuta kristillisyyttä, kuin että me jaksamme uskoa syntein anteeksi saamisen armosta itsemme autuaaksi, niin me olemme autuaat. Mutta jos vihollinen sais meitä siitä epä tietoiseksi, niin kävisi toteen, mitä Lutheerus sanoo, että vihollinen alkais riepottamaan meitä sinne ja tänne, niin kuin tuuli kuivaa lehteä, jota se riepottaa edestakaisin. -Kyllä ymmärrätte, mitä tarkoitan. Sillä Jeesus on sanonut, että sitä varten on Hän tullu maailmaan, että

Hän totuutta tunnustaa. Sillä Hän on totuus, niin ovat Hänen lapsensa totuus, jotka totuuden tunnustavat. Ja sen tähden Hänen lapsensa kutsutaan valkeudeksi ja päivän lapsiksi, sillä Jumalan sana on ijankaikkinen ja pysyy ijankaikkisesti, niin kuin te itse ymmärrätte, että ennen olkoon jokainen ihminen valehtelija, ennen kuin Hänen sanansa. Sillä ennen pitää maa ja taivas hukkuu, ennen kuin Hänen sanansa. Sillä tämä maailma seisoo ja säästetään Jumalan sanan voimassa, ja se säästetään tulen varaksi, ja kuin se tulessa hukkuu, niin johan neki hukkuvat, jotka siinä kiinni ovat.

Siitä näemme, rakkaat veljet ja sisaret, kuinka suuressa hukkumavaarassa epäuskoinen maailma on. Mutta taasen on kirjoitettu, että niin on Jumala maailmaa rakastanut, että Hän antoi Hänen ainoan Poikansa, että jokainen, kuin uskoo Hänen päälensä, ei pidä hukkuman, mutta ijankaikkisen elämän saaman.

Katsokaat, te uskovaiset, jopa me pääsimmä hukkumavaarasta, ja pääsemmä ijankaikkista elämää ja autuutta perimään ijankaikkisesti. Mutta joka ei usko, se on tuomittu, sillä tämän maailman päämies on tuomittu. Tämän maailman jumala on sovaissu uskottomain taidot, ettei heidän pidä evankeliumia uskoman; ja tämän maailman päämies on perkele, ja ei perkele pysynyt totuudessa, eikä totuus ollu hänessä, sillä hän on valehtelija. Sen tähden myös ovat hänen vietetyt lapset valehtelijat, sillä he uskovat valetta, ja ei totuutta. Joka on tietty asia, että jokaiselle töitten jälkeen maksetaan palkka, sillä jumalattomain työt noudattavat heitä siihen asti, kuin tilin teko tulee, jossa heidän pitää tilin tehdä jokaisesta turhasta sanasta, jopa sitte suuremmista synnin töistä, jossa töitten jälkeen palkka maksetaan, joka palkka on kyllin suuri, joka on ijankaikkinen helvetti, jossa heitä piinataan pimiässä loukossa, jossa he syntiä tehneet ovat. Niin myös vanhurskasten työt ja teot noudattavat heitä, ja heille maksetaan palkka töitten jälkeen, missä he työtä tehneet ovat -pienemmästä suurempaan asti, joka kuuluu näin: ”Joka juottaa kylmällä vesipikarilla Hänen opetuslasta opetuslapsen nimellä, ei pidä palkatta oleman; ja joka profeettaa holhoo profeetan nimellä, hän saa profeetan palkan; ja joka vanhurskasta holhoo

vanhurskaan nimellä; hän saa vanhurskaan palkan” Jonka päälle minä sanon, mikä se vanhurskaan palkka on. Se on ijankaikkinen elämä ja ijankaikkinen autuus. Jokos te vanhurskaat tyydytte siihen palkkaan? Niin minä uskon, että te ilolla tyydytte, jonka päälle minä sanon ja neuvon teille lohdutukseksi, että lukekaa tuomiopäivän evankeliumin, josta saatte kuulla, mitä teidän Veriylkänne sanoo, joka teille on kultakruunun valmistanut, joka on tallelle pantu taivaassa teille, jotka sen omistajaksi tulleet olette uskon kautta, omistamaan sen siunauksen, jonka Hän teille luvannut on. Joka ei petä teitä, jonka suusta ei yhtään petosta ole löydetty. Mitä Hän sanoo, kuin Hän tulee kunniassansa ja Hänen pyhät enkelit Hänen kanssansa. Hän sanoo teille, jotka Hänen ilmestystä odotatte, nämät sanat: ”Tulkaat nyt, kaikki minun Isäni siunatut, ja omistakaat se valtakunta, joka teille on valmistettu maailman alusta asti!”

Siellä me saamme yhteen tulla ijankaikkista ilojuhlaa viettämään, jossa ei enää eroikävä haittaa, eikä murheen kyyneleet juokse silmistänne; jossa saamme veisata voiton virttä kaikkein voittajain paljoudessa, jotka kultakruunulla puetetut ovat, jossa he kiittävät ja kunnioittavat Isää rakkauden edestä, joka meille on Poikansa antanut, josta me saatamme jo täällä sanoa, että Lapsi on meille syntynyt, ja Poika on meille annettu, jonka hartioilla herraus on, joka on kuolemalta vallan ottanut pois ja helvetin portit kukistanut, ja vaatijan sauvan särkenyt, ja verellään avannut paratiisin ovet. Siitäpä me saatammekin kiitosta laulaa jo täällä ajassa, näillä sanoilla: “Kiitos ja kunnia olkoon Jumalalle ja Karitsalle, joka meitä on verellänsä omaksensa ostanut, josta ylimmäiselle Isälle Jumalalle olkoon kiitos ja kunnia ijankaikkisesti!”

Ja ole nyt vapaa, vapaaksi ostettu lauma Ameriikan maalla, ja riemuitse hengessä, ja pidä Karitsan häitä sillä parhaalla viinillä, joka vuotaa Viinipuusta, ja syökää tulella paistettua leipää ja juokaa tulella selitettyä viiniä, sillä häitten valmistaja on valmistanut teille ruuan hääpäydälle rasvasta ja ytimeistä, ja puhtaasta ja selkiästä viinistä. Älköön syntisyytenne estäkö nautitsemasta Hänen huoneensa runsaita tavaroita, vaan uskokaa aina

synnit anteeksi annettuna. Jonka päälle minä vieläkin todistan, että teidän synnit ovat anteeksi annettu Jeesuksen nimessä ja veressä nyt ja ijankaikkisesti.

Jääkääst hyvästi Herran haltuun annettuna, ja sanon juuri sydämmeni rakkaudella terveisiä minun rakkaan emäntäni kanssa, ja rakkaan tyttäreni Anna-Liisan kanssa, ja koko minun perheeltäni, jotka vieläki kiittävät teitä niitten kalliitten Jumalan sanain ja lohdutusten edestä, joilla olette meitä lohduttaneet.

Olkaat te myös, rakas sisareni Antti Törmäsen emäntä, lastesi kanssa lohdutettu ja Torsten Estensenin emäntä perhees kanssa, ja koko Herran lauma ympärillänne. Ja Proutin emäntä ja rauhan tuomarin emäntä. Olkaat kaikki lohdutetut ja vahvistetut tämän minun lähetys kirjan kautta.

Ja minä vielä rukoilen Jumalaa, Isää, rakkaan veljen Proutin ja Estensenin edestä, että Jumala, rakas Isä, pitäis sanansa oven auki teidän edessänne, ja rukoilkaa edestäni. Tätä merkitsee teidän heikko veljenne uskossa ja armon osallisuudessa teidän kanssanne.

Jonas Johansson Pumu.

Siionin Sanomat, Calumet n:o 4, 1894

7. JONAS PURNU - HENRIK KOLLERILLE

Purnunkylä 24/2 1894

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekiälle Herran viinimäessä Henrik Koller.

Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille, ynnä kärsivällisyyden kanssa, siinä raskaassa työssä hedelmää kantamaan Jumalan kunniaksi ja ihmisten sieluin autuudeksi, ja Kristuksen seurakunnan ylösrakentarniseksi - yksimielisyydessä, jota me täällä ja te siellä ahkeroitsemme, pitäen hengen yhteyttä rauhan siteen kautta, apostoli Paavalin sanain jälkeen.

Niin siis rakkaani, jatkakaa sovintosaarnaa aina etteenkipäin jonka Herra on itse säättänyt; ja syntein anteeksi antamista

kaikille luotuille Jeesuksen nimeen. Ja jotka sen uskolla vastaanottavat, ne on autuaat, sillä ei meillä ole muuta kristillisyyttä, ei nuoremmilla eikä vanhemmilla, kuin se, että me jaksamme uskoa syntein anteeksi saamisen armosta itsemme autuaaksi, ja pysymme lapsen kaltaisena, niin semmoisille on Jeesus oikeuttanut taivaan valtakunnan.

Sentähden siis lapsukaiset, ei sovi riidellä tien päällä, ei suuruuden eikä perinnön päältä, ei myöskään palkan päältä, kuin perintö on yhtä suuri kaikille, niinkuin kuulemme p. Raamatun johdosta, että jos me olemme lapset, niin me olemme myös perilliset, nimittäin Kristuksen kanssaperilliset; ja joka siitä on osan saanut, hän on saanut sen kokonansa, joka pysyy ijankaikkisesti, ja ei jaon kautta vähene keltäkään - sillä ei Kristus ole jaettu jonka päälle minä sanon, rakkaat veljet ja työntekiät, esikoisten seurakunnan hengen yhteydessä rauhan sitteen kautta, että pysykää Kristuksen laissa, se on rakkaudessa, joka on Kristuksen oppi ja käsky, että me ja te ahkeroitsemme siinä kärsimään toinen toistamme; ja mitä heikkouksiin, vikoihin ja rikoksiin tulee, sillä erhetykset kuka ymmärtää, niin ahkeroitkoon nöyryytettynä anteeksi pyytämään ja anteeksi antamaan Herran sanan jälkeen, sillä nöyrille Hän antaa armonsa, vaan ylpeitä vastaan on Jumala.

Sentähden minun rakkaani, ahkeroitkaamme yksimielisesti sovinnon päälle työtä tehdä, että sovinto, rauha ja rakkaus tulisi menestyväiseksi vielä tulevillekki ajoille Jumalan seurakunnan yhteydessä Hänen hyvän tahtonsa jälkeen; että Herran lauma pysyisi koossa ja hengenyhteydessä aina päivän loppuun asti; sillä se on varma asia ja totinen sana, että joka toimillisesti kilvoittelee, se kruunataan vanhurskauden kruunulla; sillä se on totinen tosi, ja ennen olkoon jok'ainoa ihminen valehtelia, ennenkuin Hänen sanansa, sillä ennen pitää maa ja taivas hukkuman, ennenkun Hänen sanansa; sillä maailma ja kaikki mitä siinä on, seisoo Jumalan sanan voimassa ja säästetään tulen varaksi. Ja kun maailma hukkuu, niin johan sitte nekin hukkuvat, jotka siinä kiinni, ovat. Ja eikö se ole surkiata ajatella, että kuinka ihmiset pidättävät heitänsä kiinni tässä maailmassa ja ovat huk-

kumisen vaarassa heidän epäuskoisuudessansa. - Ja taasen on kirjoitettu, että niin on Jumala maailmaa rakastanut, että Hän antoi Hänen ainoan Poikansa, että jokainen, joka uskoo Hänen päällensä, pitää Hänen nimensä kautta synnit anteeksi saaman, mutta joka ei usko, se on jo tuomittu.

Johan te, kaikki uskovaiset kuuletta, että olette pelastetut siitä kauheasta hukkumisen vaarasta - uskon kautta Herran Jeesuksen päälle, ja pelastetut tuomiosta, että Kristus on tuomittu Golgathan mäellä meidän edestämme, jossa Hän uhrasi oman ruumiinsa ristinpuun päällä, että laki täytettäis meissä - jotka lain alla olimme - sillä ei laki ole pantu vanhurskaille, sillä Kristus on lain loppu itsellekulleki uskovaiselle vanhurskaudeksi ja ijankaikkiseksi elämäksi, vaan lihalliselle seurakunnalle, jotka lihan jälkeen vaeltavat, joko vähemmässä eli suuremmissa mitassa ja määrässä, joko siviillä tavalla eli törkiällä, niille on laki pantu ojennusnuoraksi ja kurittajaksi Kristuksen tykö. Sentähden jumalattomain teot noudattavat heitä, sillä varma on, että töiden jälkeen palkka maksetaan pienemmästä - suurempaan asti, koska ,tilinteko tulee, sillä jokaisesta turhasta sanasta pitää tili tehtämän, ja sitte töiden jälkeen palkka maksettaman. Ja mikä se on sitte heidän palkkansa? Se on ijankaikkinen helvetti eli piinan sia, jossa heitä piinataan pimiässä loukossa, sillä tämän maailman päämies on jo tuomittu, joka on sovaissut uskottomain taidot, ettei heidän pidä evankeliumia uskomana. Sillä tämän maailman päämies, perkele, ei pysynyt totuudessa, eikä totuus ole hänessä, sillä hän on valehtelia, ja samoiten ovat myöskin hänen petetyt lapsensa valehteliat, sillä heidän pitää valetta uskomana, eikä totuutta.

Mutta totuus on kirjoitettu, koska Jumalan Poika tuli maailmaan, niin Hän sanoi: "Sitä varten olen Minä tullu maailmaan, että Minä totuuden tunnustan ja totuuden teen". Hänessä oli totuus, samoiten myöskin Hänen lapsissansa, jotka totuuden tekevät - ne tulevat valkeuteen ja tunnustavat totuuden maailman edessä, sentähden heitä nimeltään kutsutaan päivän s.o. valkeuden lapsiksi, että he valkeudessa vaeltavat, se on Jumalan sanan valkeudessa, ettei pimeys heitä käsitä: jonka päälle minä sanon

teille vanhurskaat: joka tekee vanhurskautta, se tekee autuaaksi, sillä vanhurskaan teot ja työt uskossa, noudattavat häntä pienemmästä niin suurempaan asti.

Ja koska me kuulemme, että vanhurskailleki maksetaan palkka töiden jälkeen, jonka kuulemme näistä sanoista, kuin on kirjoitettu: Joka juottaa yhdellä kylmällä vesipikarilla Hänen opetuslastansa, opetuslapsen nimellä, ei pidä palkatta jäämän; ja joka vanhurskasta holhoo vanhurskaan nimellä, saa vanhurskaan palkan; ja joka profeettaa holhoo profeetan nimellä, saa profeetan palkan. Jonka päälle minä kysyn: mikä on se vanhurskaan palkka? Se on ijankaikkinen elämä ja ilon sia, niin kuin kuulemme tuomiopäivän evankeliumista, joka on ijankaikkinen totuus, jonka te, uskovainen lauma, saatte kuulla, kuin ihmisen Poika tulee kunniassansa ja Hänen pyhät enkelinsä Hänen kanssansa, silloin te saatte kuulla, mihinkä paikkaan se totuuden sana käski teitä mennä. Kyllä ymmärrätte, mitä tarkoitan.

Enkä minä tiedä muuta sanoa, kuin sen, että nyt on meilläkin kallis etsikon aika, tässä aikakaudessa. Kallis, että mekin saimme elää tähän aikaan asti, että meillekki on tämä autuuden sana lähetetty autuudeksi - totuuden saarnan ja hyvän sanoman s. o. evankeliumin kautta, koska Jumala osoitti sen suuren armon tässä aikakaudessa, että hän löysi miehen sydämensä jälkeen -kuolleen lutherilaisen kirkon nurkalta nim. Laestadiuksen, jonka Hän vastaudesti synnytti evankeliumin kautta - totuuden sanalla, Jeesuksessa Kristuksessa, jonka veren voimasta hän rupeis huutamaan korkialla äänellä, niinkuin huutavan ääni korvessa, se on, täällä Ruotsin Lapinmaan korvessa, jossa hän korotti äänensä” ja huusi rohkiasti kaikelle nukku-neelle kansalle, jotka nukuit -kuolleessa uskossa, siitä pyysi hän herättää jokaista ihmistä synnin unesta, ja saarnais Jumalan sanan solkenaan ilman keneen persoonan muodon katsantoa, eikä hän hävennyt ihmisten pilkkaamista, eikä hakenut omaa kunniantansa, vaan Jumalan, sillä hän tiesi sen, mitä on kirjoitettu näillä sanoilla “voi jos maailma teitä kiittää!” Ei hän tahtonut olla farisealainen, vaan pyysi olla elävän Jumalan ja Kristuksen pappi -Jumalan tahdon jälkeen, josta Jumalmalalle olkoon

kiitos, josta siemenestä tämä hengellinen liike on alkunsa saanut tässä aikakaudessa, joka on sanomattoman hedelmän kantanut Jumalan kunniaksi. Jonka tähden minä vieläkin sanon, että pitäisit ne kaikki virkapapit, jotka tänä aikana ovat uskolle kuu-
liaiset, pitäisit olla Laestadiuksen työalan ja opin jatkajat ihmisten muotoa katsomatta, niinkuin Lestadius oli.

Sitä minä vieläkin ihmettelen, mikä on siinä syynä, kuin eivät tohdi (=uskalla) Laestadiuksen nimeä mainita heidän saarnoissansa, eikä Laestadiuksen Jumalan sanan saarnajohtoa saarnata kansalle. Taitavat ehkä peljätä, että kansa suuttuu heille ja alkaa ylönkatsomaan heitä ja pilkkaamaan, ja vihaa kantaan. Vai onko heillä se ajatus, että se pilaa heidän kauniit saarnat, ja sammuttaa heiltä hengen, ja pilaa heiltä papintoimen ja arvon, ja sitte heitä haukutaan Laestadiolaisiksi ja hihhuleiksi ja päälliseksi perkeleeksi ja sitten vääriksi s. o. vääräoppisiksi, vain onko heillä se ajatus, että he koettavat kaunistaa ja sievistää siveille ihmisille, että heidän korvansa syyhyisit kuulemaan heidän suloista saarnaa siitä hyvästä Jumalasta, ja rakkaasta ja armollisesta Jumalasta, että armon varkaat ja suruttomat saavat rauhassa nukkua tulevaisen armon päällä, joidenka sydän makaa, niinkuin kuollu kivi heidän rinnassansa, ja korvat on ympärileikkaamattomana, niinkuin heidän sydämensäki on. Mutta Lutherus pani niin terävät sanat saamaansa, että se pisti jalopeuraa korvaan ja vihiasi sydäntä että vitisi (= vihloi) eli leikkasi, samaan laihin teki Laestadius, hän pani semmoiset terävät Jumalan sanat saarnoihinsa, että se pisti viinaporvaria korvaan ja vihiasi sydäntä että vitisi, niinikään pani hän saarnoihinsa semmoiset Jumalan sanat armon varkaitten sydäntä kohden, että ne heräisivät armoa varastamasta, ja kunniallisille huorille pani hän semmoiset Jumalan sanat heidän sydäntänsä kohden, että ne heräisit huoruudestansa. Ja taasen saattoi hän saarnata Jumalan sanat siviöille ihmisille, friiherroille (=vapaaherroille) ja silkkihuorille niin että ne heräisit siveyden ulkokullaisuudesta ja kuolleesta uskosta, ja rupesivat tuntemaan heidän rumat ja kauhistavaiset syntinsä ja aloit huutamaan omantunnon vaivassa. Sitte rupesi Laestadius ynnä auttajainsa kanssa saarnaamaan

evankeliumia niille syntinsä tunteville, ja taluttivat heitä yrtti-
tarhaaseen ja Golgathan mäelle, kussa Jeesus on ristiinnaulittu
heidän synteinsä tähden, ja avasi, heille verisen oven, saarnaten
Jeesuksen syntisten ystäväksi, joka on henkensä heidän edestänsä
pannut, josta syntiset rupesivat tuntemaan rakkautta Jeesusta
kohtaan. Ja sillä rakkaudella rupesit rakastamaan toisiansa ja aloit
saarnaamaan kristillisyyttä toiset toisilleen, ja kiittämään ja ra-
kastamaan opettajaansa Laestadiusta, kuin hän saattoi Jumalan
sanan heille niin saarnata, että heräisit synnin unesta, ennenkuin
he putoisit helvettiin.

Kaikista näistä olisi minulla paljonki sanomista, joka
myös tuttu olen kristillisyyden alkuajoilta asti, mitenkä heräykset
on johtavilta jäseniltä levitetty ja kuljetettu aina siihen asti, kuin
riidat ja vähäiset kapinat ovat alkaneet häiriötä tekemään tälle
siunatulle -hengelliselle liikkeelle, joka on totta, mitä Lutheerus
sanoo, että kuin Jumala rakentaa temppelin, niin siihen myös piru
rakentaa kappelin, jolla hän saattais tukahuttaa hengellisen liik-
keen ja seisottaa heräyksen kansoissa. Niin se on tehnyt ennen-
kin, sen aikakausien historiat todistavat, joista kaikista ottakaat
vaarin, rakkaat veljet ja työntekiät Herran viini mäessä, Ja tehkää
työtä yksimielisyydessä, ja uskokaa aina synnit anteeksi anne-
tuksi, veressä viattomassa -Jeesuksen nimeen.

Ja vielä sanon rakkaita terveisiä Olli Matoniemelle, Raja-
niemelle, Rovapäälle ynnä Kalle Ojalalle. Ja olkaa niin hyvät
Jumalan edessä, sillä Jumalan on asia, että rakentakaa yksimie-
lisesti Kristuksen hengellistä kirkkoa ja Jumalan temppeliä, joka
on rakettu, ja te rakennatte, elävistä kivistä, jossa Jumala asuu s.
o. särjetyissä sydämissä, rakkaudessa, sillä rakkaus on Juma-
lasta. Katsokaat perään, ettette rakkautta turmele .puuhuoneitten
tähden, sillä ne on ajalliset ja katoovaiset, mutta rakkaus on
ijankaikkinen - niinkuin Jumala on ijankaikkinen. Sillä me olem-
me kohta rannalla, jossa saamme astua toiselle puolelle, jossa on
ijankaikkinen Kaananin maa, jossa voittajain ja kilvoitteliain
palkka maksetaan ijankaikkisella ilolla, jossa ei enään yksikään
katso karsaasti toinen toisensa päälle. Sentähden ei ole meillä
joutoa täällä kelvottomain asiain tähden tuhlata ja kuluttaa kallis-

ta armon aikaa, jotka on turhat, eikä mitään sen kalliimman tavar-
ran ja perinnön rinnalla kuin meillä on taivaassa.

Siis rauhan Jumala vahvistakoon teitä tässä nykyisessä to-
tuudessa, johon me tulleet olemme, nöyryytetyllä mielellä Juma-
laa palvelemaan. Ja pysykääät sovinnossa niinkuin lapset, ja tehkää
työtä sovinnon päälle, ettemme tarvitse murhetta kärsiä toinen toi-
sistamme, vaan paljota enemmän ilolla ja rakkaudella toinen tois-
tamme palveleman Jumalan mielen nouteeksi, ja ei huokauksilla,
eikä murheella, sillä rakkaus on täydellisyyden sidet.

Eikä muuta tällä haavaa, kuin sanon juuri sydämmen rak-
kaudella terveisiä ynnä perheeni kanssa, koko Herran laumalle
Ameriikan maalla, ja todistan vielä. teille kaikille, että kaikki
synnit ja heikkoudet on anteeksi annetut teille ja meille, nyt ja
ijankaikkisesti Jeesuksen nimessä ja kalliissa veressä, joka onki
vuodatettu syntein anteeksiantamiseksi. Ja pitäkääät evankeliumi
tykönänne ja saarnatkaa solkenaan Jumalan sanaa, säästämättä ja
ilman ihmisten muodon katsomista, ja toimittakaa evankeliumin
saarnaajan työ ja virka kaikin puolin, niinkuin te itse olette luke-
neet pyhästä Raamatusta.

Ja jääkää hyvästi, Herran haltuun annettuna, ja rukoilkaat
edestäni. Tätä pyytää teidän heikko veljenne uskossa ja armon
osallisuudessa ja evankeliumin edesvastauksessa.

Joonas Johansson Purnu.

Siionin Sanomat, Calumet, n:o 3, 1894

8. JONAS PURNU - LEONARD KARLSSONILLE Y.M.

Purnusta 22/3 1894

Rakas veli Herran viinimäen työssä, Leonard Karlsson,
ynnä muut Jumalan lapset.

Ja nyt minä istun, Jeesuksen nimeen, tässä kalliissa, Her-
ran työssä. Ja tervehtin teitä rakkaat veljet ja sisaret näillä sanoil-
la: -Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille, ylhäältä valkeu-

den Isältä, joka meidän ja teidän oikia Isä on, jonka lapsiksi tulleet olemme tässä aikakaudessa, jonka päälle minä sanon rakkaalla sydämmellä, veli rakas, että pysykäämme siinä opissa, josta te elämän ja hengen saaneet olette, sillä kilvoituksemme aika ei olekkaan pitkä, jolloin tulemme yhteen, jossa emme enään tarvitse kaivata toistemme näkemistä. Silloin on kaikki halumme ja kaipauksemme täytetty. Siellä saamme yhdistää iloäänemme yhteen: sanoen hallelujaa! Ja kiittää vanhurskasten ylönousemisessa, siellä saamme riemuita, ja veisata kiitosta, voittajain palkasta - ijankaikkisesti!

Ja minä vielä tervehdin kaikkia ympärillänne, jotka tämän minun lähetykskirjani kuulevat, ja ottavat vaarin Jumalan sanan totuudesta. Sillä Jumalan sana on ijankaikkinen, ja ihmisen sielu on ijankaikkinen, sillä ennen olkoon jokainen ihminen valehtelia, ennenkuin Hänen sanansa. Sillä ennen pitää maa ja taivas hukkuman, ennenkuin Hänen sanansa, sillä maailma seisoo ja säästetään Jumalan sanan voimassa. Ja kuin kaikki maailma tullessa hukkuu, niin johan ne sitte kaikki hukkuvat, jotka siinä kiinni ovat epäuskollansa.

Kuulkaa nyt kaikki uskottomat, missä hukumavaarassa te ollette, sillä tämän maailman päämies on tuomittu, ja kaikki jotka ei, ole uskoneet, on tuomitut. Mutta tämän maailman jumala on sovaissut uskottomain taidot, ettei heidän pidä uskoman evan geliumia, vaan heidän pitää uskoman valhetta. Ja tämän maailman jumala on perkele, joka ei pysynyt totuudessa, ja totuus ei ole hänessä, sillä hän on valehtelia, ja niin myöskin hänen vieteltyt lapsensa on valehteliat, niin kuin te itse tiedätte, ja ymmärrätte, että jumalattomain teot ja työt noudattavat heitä, siihen asti, kuin se paikka tulee eteen, jossa heille palkka maksetaan töittensä jälkeen, pienimmästä suurempaan asti. Sillä jokaisesta turhasta sanasta pitää tili tehtämän, joista kaikista palkka maksetaan täydellisesti. -Mikä se palkka sitten on? Se on ijankaikkinen helvetin piinan sija, jossa heitä piinataan pimiässä luolassa. - Jokos tyydytte siihen palkkaan, te uskottomat?

Mutta toiselta puolen on taasen kirjoitettu näillä sanoilla, mitä Jeesus on sanonut: ”Sitä varten olen Minä maailmaan tullu,

että Minä totuuden tunnustan”. Hän oli itse Totuus ja se joka totuuden teki. Hän on tuomittu Golgathan mäellä kuolemaan meidän edestämme. Se on, meidän tähden, sillä niin on Jumala maailmaa rakastanut, että Hän antoi ainoan Poikansa, että jokainen kuin uskoo Hänen Poikansa päälle, ei pidä hukkuman, mutta ijankaikkisen elämän saaman. Mutta joka ei usko, se on tuomittu. -Johan te nyt, kaikki uskovaiset, kuulette, että te olette pelastettu uskon kautta siitä onnettomasta ja ijankaikkisesta hukkumavaarasta ja tuomiosta, sillä Jumalan Poika on tuomittu meidän, uskovaisten, edestä, että meidän pitää elämän Hänen kanssansa, sillä niinkuin Hän on totuuden tunnustanut, niin myös ovat Hänen lapsensa ne, jotka totuuden tekevät. Ne ovat tulleet valkeuteen, että heidän työnsä nähtäisiin, että ne ovat Jumalassa tehdyt, ja totuuden tunnustavat maailman edessä. Sillä totuus vapahtaa ihmisen, ja usko vanhurskauttaa ihmisen, jonka tähden Häntä nimitetään vanhurskaaksi Jumalan edessä. Sillä vanhurskaan teot ja työt noudattavat vanhurskasta, pienimmästä suurempaan asti, sillä töiden jälkeen palkka maksetaan, kuin se aika tulee, pienimmästä alkain suurempaan asti, - joka näin kuuluu: “Joka juottaa kylmällä vesipikarilla Hänen opetuslastansa, opetuslapsen nimellä, sen ei pidä palkatta jäämän, ja joka profeettaa holhoo, profeetan nimellä, saa profeetan palkan, ja joka vanhurskasta holhoo, vanhurskaan nimellä, saa vanhurskaan palkan”, jonka päälle minä kysyn teiltä, mikä se vanhurskaan palkka on? Se on ijankaikkinen elämä, onni ja autuus ja ilon sija, jossa vanhurskaat kiiltävät, kirkaammasti kuin auringon terä, jonka päälle minä kysyn teiltä uskovaiset, jokos te nyt tyydytte siihen palkkaan? Minä uskon, että te tyydytte siihen hyvin ynnä minun kanssani.

Sillä armosta me ja te autuaat olemme, sillä ei meillä vanhemmilla eikä nuoremmilla ole muuta kristillisyyttä, kuin se, että jaksamme siinä kilvoitella, että me syntein anteeksi saamisen armosta autuaat olemme, josta armosta aina pitääkää itsenne autuaana, ja kieltäkää itsenne epäilyksistä, jonka päälle vihollinen tekee työtä oman kelvottomuuden, ja puuttuvaisuuden, ja syntisyyden tuntemisen kautta, saada meitä ja teitä epäilykseen ja

rauhattomuuteen, mutta armohan se on, kuin me ja te tunnemme itsemme syntisiksi, että armo meille suuremmaksi tuntuis kuin meidän syntimme, jotka on upotettu meren syvyyteen - Golgathan mäellä, Jeesuksen veressä, josta Golgathan mäki verestä punoittaa, jossa viattomassa veressä minäkin heikko veljenne, ja työntekijä Herrassa, todistan juhllallisesti kaikki teidän syntinne, ja puuttuvaisuutenne anteeksi Jeesuksen nimessä ja kalliissa ulosvuotaneessa veressä, joka on vuodatettu pitkänäperjantaina Golgathalla monelle tuhannelle syntein anteeksi-antamiseksi.

Ole vapaa, vapaaksi ostettu lauma Ameriikan maalla! Katsele uskossa ylösnoussutta ja elävää Herraa Jeesusta, ja riemuitse hengessä!

Eikä muuta tällä kertaa, kuin sanon rakkaita terveisiä täältä koko Herran lauman kanssa, erinomattain minulta, ja minun rakkaalta emännältäni, ja koko minun rakkaalta perheeltäni. – Ja vielä kiitän rakkaalla sydämmellä niiden rakasten kirjeitten ja lähetysten edestä, joita olen saanu sydämmen ilolla vastaanottaa Gellivaaran postikonttorista, sydämmen iloksi ja virvoitukseksi, josta minä näen, että te sydämmen rakkaudella olette muistamassa minuakin heikkoa matkakumppanianne, tässä nykyisessä totuudessa. Ja rukoilkaa edestäni. Tätä merkitsee teidän heikko veljenne, uskossa ja evangeliumin edesvastauksessa.

Joonas J. Purnu

Pidämme kalliina asiana ja suurena Jumalan rakkautena, että rakas vanhin on meitäkin lähetyskirjeellä muistanut, ja muistuttaneet pysymään siinä seurakunnassa, jossa hengen ja elämän olemme saaneet. Jumala palkitkoon rakkaitten vanhimpain huolen ja vaivan ja siunatkoon heidän työnsä.

Leonard Karlsson.

9. JONAS PURNU - OLOF MATO NIEMELLE

Purnunkylä 16/5 1894

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinimäessa, Olof Matoniemelle. Jumalan armo ja rauha lisääntykseen teille ylhäältä valkeuden Isältä, jonka tykönä ei ole pimeyden eikä valkeuden vaihetta. Ja rukoilen vielä nöyryllä ja särjetyllä sydämellä Jumalaa, Isää - Jeesuksen nimessä, sinun edestä, rakas veli, jota minä ikuisella rakkaudella olen jäänyt rakastamaan, että Jumala, rakas taivaallinen Isä, vahvistakoon sinua kärsivällisyyden kautta kantantamaan hedelmää Jumalan kunniaksi. Ja Jumala, rakas taivaallinen Isä, pitäköön sanansa oven auki sinun edessä, että sinä rohkiolla mielellä saarnaat Jumalan sanan, ihmisten muotoa Kmtsomatta, Jumalan kunniaksi, ja Hänen seurakuntansa ylösrakennukseksi, joka ei ole lihalle ja verelle helppo ja keviä. Sillä minä olen kuullu Fredrick Sadion kirjasta, ettet ole, rakas veli, saanut olla rauhassa tänä talvena, vaan olet häätynyt kulkea paikkakuntia läpi, vahvistaen veljiä Herran sanan jälkeen, kristittyin kutsumisen kautta, joka onki Jumalan tahto.

Niin on tehneet entisetkin kalanpyyntömiehet, joita Herra oli valinnut ja käsenyt mennä kaikkeen maailmaan, saarnaamaan parannusta ja syntein anteeksiantamusta kaikille, jonka asian tähden ne entiset verkkomiehet on jättäneet verkot ja venheet, ja kalat. Ja niin seuranneet Jeesusta, ja pyytäneet ihmisiä Jumalalle. - Eikä näy missään historiassa kirjoitettuna, että olisi kettään vihattu ja vainottu kalanpyytämisen tähden, mutta se vain on khrjoiotettu koko Pyhässä Raamatussa ja historiassa, että ne, jotka ovat ruvenneet ihmisiä Jumalalle pyytämään, ja ovat ruvenneet rakentamaan Kristuksen kirkkoa elävistä kivistä, joka on Jumalalle otollinen, niitä on ruvettu vihaamaan ja vainoamaan siihen asti, että heitä on viimein tapettu ja mestattu, ja muutampia poltettu. Kyllä ymmärrätte, ettei sekään työ ja teko ole lihalle ja verelle helppo, eikä keveä, sillä se on tietty ja tuttu asia, että ruveta ristiä kantaamaan, ja tulla maailmalta yönannetuksi ja pilkatuksi Jeesuk-

sen nimen tähden, ja päälliseksi menettää vielä oma kunniansa ja oman henkensä.

Mutta olkaa iloiset, te Herran työmiehet sentähden, sillä joka sen asian tähden henkensä hukuttaa, se sen löytää, mutta joka tahtoo oman kunniansa ja oman henkensä säästää, se totisesti sen kadottaa. Eikä Jumalan sydän mielisty siihen, sillä ei se olekaan ihme, että oppineet ja viisaat, ja viralliset, ei tahdo saarnata Jumalan sanaa ihmisten muotoa katsomatta, vaan reistaavat saarnata Jumalan sanaa niin kauniisti, sekä suulla että kielellä, ja suloisesti, että kaikki maailman ihmiset heitä kiittäisit, vaikka Jeesus sanoo: Voi, jos maailma teitä kiittää!

Mutta me näemme, kuin Lutherus rupeis saarnaamaan Jumalan sanaa sydämmellä ja suulla, ilman ihmisten muotoa katsomatta, minkälaisen vaikutuksen se teki kansoissa, kuin hän pani Jumalan sanat sydämmestänsä, jota suullansa puhui ihmisille. Joka on tosi, että mitä sydän on täynnä, sitä suu puhuu, sillä suu puhuu sydämen kyllyydestä, jonka me näemme Lutheeruksesta, kuin hän puhui sydämmen kyllyydestä Wittenbergissä, niin se pisti jalopeuraa korvaan ja vihiasi sydäntä, että se vitisi. Ja sen hänen saarnaamisensa tähden, sai hän seisoa piispatokan ja pappijoukon edessä, ja monen oppineen keskellä, jonka te tiedätte historioista. Samoiten myös tässä aikakaudessa Laestadius, joka rupeis saarnaamaan Ruotsin-Lapissa, kuin hän pani saarnoissansa niin terävät Jumalan sanat saarnoihinsa, sydämmensä jälkeen, ja saarnais Jumalan sanan ,ihmisten muotoa katsomatta. Sen me näemme, jonka minä tiedän itse todistaa, mitä se vaikutti ihmisissä. - Siveät ihmiset suutuivat, ja armolliset viinaporvarit suutuivat, raittiit juomarit suutuivat, ja kunnialliset talonpojat suutuivat, ja myös kunnialliset silkkihuorat suutuivat semmoisesta hävyttömästä haukkumisesta, kuin Laestadius vainaja ei antanut nukkuneille ihmisille nukkumarauhaa, vaan pyysi heitä herättää Jumalan sanalla, niitä nukkuneita ihmisiä synnin unesta.

Ja kaikkein ensimmäiseksi oppimattomat ja ylönkatsotut lappalaiset rupeisit huutamaan omantunnon vaivassa, ja rupeisit vuodattamaan katumuksen kyyneleitä, ja tulit kysymään opettajaltansa, mitä heidän pitää tekemän, että he autuaiksi tuli-

sivat. Ja niitä neuvoi Laestadius itseä kutakin senjälkeen, kuin kukin tarvitsi. Ja niistä sai hän rakastajia itsellensä, ja niiden ystävänä hän itsensä käytti aina kuolemaan asti. Eikä tahtonut olla herra kansan yli, mutta enemmän esikuvana kansalle, jonka asian tähden sai hän käydä konsistoriumin edessä, oppineiden piispain ja pappein edessä, muttei hän sentähden oppiansa lievittänyt sen enemmän kuin Lutherus. Kyllä minulla olis enemminki hänestä kertomista, joka usein olin hänen kanssa-puheilla - hänen elämänsä aikana.

Ja annan tietää siitä, mitä te olette Proutille kirjoittaneet, olette oikein kirjoittaneet. Ja sanon vielä Matoniemelle, kuin sinua tahdotaan saarnaretkille, niin mene vain. - Jatkakaa sovinto-saarnaa etteenkin päin, sillä Herra on sovintosaarnan säätänyt, ja on käskenyt saarnata parannusta ja syntein anteeksi antamista Hänen nimeensä. Ja tehkää työtä sen päälle, että Herran lauma pysyis koossa ja hengen yhteydessä - esikoisten seurakunnan helmassa, niin kuin lapsi äitinsä sylissä. Sillä lasten on taivaan valtakunta.

Ja sanon, että siinä te olette osoittamassa kuuliaisuutta vanhempia kohtaan, kuin olette kärsivällisyydellä odottamassa vastausta, neuvoa ja opetusta vanhemmilta, jota te olette itse nöyryydellä sovinnon liiton, jonka te tehneet olette Herran edessä, johon te jätite minusta silloin, kuin me erkaannuimme - rauhalla ja rakkaudella. Ja te jätite odottamaan vastausta seurakunnan vanhemmilta. - Siinä onkin yksi hellä paikka, ja varma merkki, joka ei tahdo pysyä sovinnossa, se tulee pian näköksälle, - joka tahtoo ruveta sovintoa hajottamaan, jonka he itse tehneet ovat Jumalan edessä yksimielisesti. Jonka päälle minä sanon, olettepa, rakkaat veljet, oppineet näkemään, mikä vahinko tulee elävän kristillisyyden menestykselle riitain kautta. Mutta oppikaat, minun rakkaani, vahingosta viisaaksi tulemaan etteenkin päin. Ja uskokaa evankeliumi, se on: synnit anteeksi Jeesuksen nimessä ja veressä - nyt ja ijankaikkisesti.

Ja nyt annan tietää, etten minäkään ole saanut olla tänä talvena rauhassa, siitä saakka, kuin olen Ameriikasta kotiin tullu, vaan olen kulkenut ympäri paikkakuntia ja saarnannut sovinto-

saarnaa - sovintoveren voimalla, ja parannusta ja syntein anteeksi antamusta Jeesuksen nimessä kaikkialla. Ja olen kaikki Ameriikan sovintokirjat luettanut julkisesti seurakunnan edessä painavasti. Ja Jumalan lauma on joka paikassa pitänyt kalliina asiana, että rauha ja rakkaus on tullu raketuksi Ameriikan maalla seurakunnan lähetysmiesten kautta, niin myös teiltä kutsutut ja lähetetyt, josta Jumalalle olkoon kiitos ja ylistys!

Ja nyt taasen olen kutsuttu Gellivaaran rautakaivannon kansalle saarnaamaan köyhille evankeliumia.

Ja nyt sanon terveisiä koko minun perheeni kanssa, rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinimäessä, Henrik Kollerille ja hänen emännälle, ja Kalle Ojalalle emäntänsä kanssa, Johan Kierille emäntänsä ja lastensa kanssa, Käkelälle emäntänsä kanssa, Rajaniemelle ja Rovanpäälle, ja hänen emännälle, ja Heidemannille ja hänen vaimolle, ja kaikille saarnaavaisille mreille ja palvelevaisille vaimoille, ja kaikille kristityille, jotka asutte Calumetin turmeluksen saarella, jonka päälle minä sanon, tehkää työtä sen päälle, että Herran lauma pysyy koossa. Ja jatkakaa sovinto saarnaa - sovintoveren voimalla, että sovinto, rauha ja rakkaus tulis menestyväiseksi vielä tulevilleki ajoille.

Ja sanokaa minun terveisiä Wuolteen Jaakolle ja Kaalepille, ja Ojanperälle. - Ja sanon vielä rakkaita terveisiä minun rakkaalle matkakumppanille, jonka kanssa olen kulkenut läpi Ameriikan maata, jota olen jäänyt ikuisella rakkaudella muistamaan. Ja minun emäntäni ja rakas tyttäreni Anna-Liisa, ja mykkä poika, ja kaikki lapset sanovat terveisiä Olof Matoniemelle ja hänen emännälle, ja Oskar Eliassonille, ja hänen emännälle, ja Fredrick Sadiolle, ja kaikille totuuden apulaisille ja palvelevaisille vaimoille, ja Nils Olalle ja hänen vaimolle, ja teidän kylän yksinkertaiselle maallikkopapille ja armonväläkappalten jakajalle, ja hänen emännälle, joka on oikein Jumalan edessä, ehkä ylönkatsottu maailman edessä. Ja valittu seurakunnalta sakramenttia jakamaan ja seurakuntaa palvelemaan - lahjaksi saarnaamaan, ja toiset laahaksi antamaan, sillä se on lahja. Ja kuin sillä lailla Jumalaa palvellaan, ei se sitten tule seurakunnalle rasi-

seksi. Jonka tähden minä sanon, että te olette oikein vastanneet virallista pappetta vastaan, sillä Merasjärven ja vanhinten kirjalla maallikko-seurakunnan puolesta. Jonka päälle sanon: - jolla on korva kuulla, se kuulkoon, ja jolla on ymmärtäväinen sydän, se ymmärtäköön!

Ja vielä sanon rakkaita terveisiä vanhalle saarnaajalle, Kankaan Iisakille, ja kaikille Kankaanlaisille, ja Allouezin kristityille ja kaikille Copper Fallsin kristityille.

Eikä muuta tällä kerralla, kuin sanon rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Olof Matoniemelle, että tämän kirjan saatte lukea julkisesti kaikkein kristittyin edessä.

Ja saan vielä mainita, kuin ei "Siionin Sanomat" enää tule minulle. Mutta se on minun oma syy, kuin en havainnut silloin, kuin siellä olin, tilata niitä eteenkipäin. Vaan se on nyt, niin kuin se on, sillä johtuu mieleeni, että olis niistä iloksi kuulla, mitä vanhimmat kirjoittavat kristillisyyden juoksusta. Sillä minä pidän ja tunnen itseni niin heikoksi käsitykseni puolesta, ja sentähden minä pidän vanhinten, jotka sanassa ja opissa ovat työtä tehneet lähes viisikymmentä ajast' aikaa, heidän kirjoitukset kalliina, ja heitä itseä kahdenkertaisessa kunniassa Kristuksen tähden. Sillä se on suuri synty Jumalanki edessä, että profeetaita katsoa ylöns. Sillä profeetta parantaa seurakuntaa, joka on kallis lahja Jumalalta seurakunnalle.

Kärsikää minuakin heikkoudessa ja anteeksi antakaat minulle kaikki minun heikkouteni, ja rukoilkaa minun edestä, ja kantakaa anteeksiantavaisella sydämellä armoistuimen tykö.

Näitä merkitsee teidän heikko veljenne uskossa.

Joonas Johansson Purnu.

10. JONAS PURNU - J.MUSTOLALLE JA J. LUMI-JÄRVELLE

Pumunkylä 16/5 1894

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekiälle Herran viimimäessä Joosef Mustola ja Johan Lumijärvi, te jotka yksissä olette.

Kiitän teitä, rakkaat veljet, kaikkein teidän rakasten kirjainne edestä, Joita olen saanut vastaanottaa Gellivaaran postikonttoorista suureksi lohdutukseksi. Josta minä näin siellä olevan kristillisyyden juoksun, joka on minulle suureksi iloksi, kuin minä kuulen, että rauha ja rakkaus on tullut ylösraketuksi, teillekki Herran työntekiät, iloksi ja lohdutukseksi, josta näette, ettei teidän toimi, Pietarin sanan mukaan ole ollu turha, vaikka siinä on kuormaakin teillä ollu yksimielisesti.

Mutta Jumala siunatkoon teitä, ja teidän työnne Herrassa, ja pitäköön sanansa oven auki teidän edessänne, ja täyttäköön teidän sydämmenne taidon hengellä, ja vahvistakoon teitä voimalla korkeudesta, niin kuin Pietarin helluntaipäivänä, rohkeasti puhumaan kansalle Jumalan totuutta, että hän (Pietari) saamais Jumalan sanat julkisesti, ilman ihmisten muodon katsomatta, eikä peljännyt, että ihmiset suuttuvat hänelle, samoiten myös tekin tehkää, ja jatkakaa sovintosaarnaa sovintoveren voimalla -jonka Herra itse säätänyt on. Ja tehkää työtä sen päälle, että Herran lauma pysyisi koossa, ja esikoisten seurakunnan hengen yhteydessä, niin kuin lapsi äitinsä sylissä, sillä lasten on taivaan valtakunta.

Ja seuratkaa Jeesusta, niinkuin ne entiset kalanpyytömiehet, joita Jeesus on valinnut itsellensä kalanpyytösijoista. Ne olit köyhät, ei Hän niitä valinnut "seminaarista", eikä suuresta suvusta, sillä ne olivat köyhät ja oppimattomat, ja pienet ja yksinkertaiset, ja maailmalta ylönkatsotut, joita Hän käski seurata Häntä. Ja käski jättää verkot, veneet ja kalat, ja aikoi tehdä ne ihmisten kalamiehiksi, ja sanoi: tästä edes pitää teidän saaman ihmisiä, se on Jumalalle.

Niinkuin minäkin, rakas veli Herrassa, Joosef Mustola, otin sinut kalanpyytösijasta menneenä kesänä, ja sanoin sinulle, että sinun pitää seurata minua, ja jättää kalat ja pyytöneuvot, ja

lähteä pyytämään ihmisiä. - Nepä net juuri ovatkin Jumalan kultakalaiset, josta minä tulin iloiseksi, että sinä lähit minun kanssani, jonka kautta minun henkeni löysi sen, jotta minä tunsin, että sinun vanhimmalla pojalla oli ymmärtäväinen sielu - ymmärtämään kalliimmaksi, että isä lähti vanhaa Purnua seuraamaan, kuin se, että jäädä kaloja punnitsemaan. Sillä ei ole missään historiassa eikä pyhässä Raamatussa kirjoitettu, että olis yhtään kalanpyytömiestä ja punnitsemisen tähden vihattu ja vainottu ja ylönkatsottu mutta se on kirjoitettu pyhässä Raamatussa ja historiassa, että niitä on vihattu, ja vainottu ja mestattu, ja muutampia poltetu ja maailmalta ylönkatsottu, jotka ovat lähteneet ihmisiä pyytämään Jumalalle, ja tekemään työtä Herran käskystä ja rakentamaan Kristuksen kirkkoa, elävistä kivistä.

Se on Herralie otollinen, jossa saatetaan uhrata hengellisiä lahjoja Jumalan kunniaksi, jonka tähden ne entiset kalanpyytömiehet, kuin ne rupesivat ihmisiä pyytämään, sait menettää kunniansa ja vielä päälliseksi oman henkensä. Joka onki tosi, että joka tahtoo oman kunniansa ja oman henkensä säästää, niin hän kadottaa sen, mutta joka oman henkensä hukuttaa sen asian tähden, hän löytää sen ja saapi kunnian Jumalalta. Sentähdenpä viisaista ja oppineista virallisista ei moni tahdo saarnata Jumalan sanaa ihmisten muodon katsomatta, niinkuin Laestadius, Lutheerus ja Hussi, joka poltettiin! Mutta usiammat virallisista ja oppineista reistaavat ja pyytävät, suulla ja kielellä saarnata Jumalan Sanaa niin siivosti, ja niin kauniisti ja suloisesti, että kaikki ihmiset kiittäisit heitä, niin kuin fariseuksia. Vaikka Jeesus on sanonut: "Voi, jos maailma teitä kiittää!" Mutta mitäpä ne raukat siitä huolivat, koska oma sydän makaa kuolleena heidän rinnoissaan niin kuin kylmä kivi. Kuin vain kansa pysyy kuolleena, ja heidän oma kunniansa tallella! Sentähden onki tosi, mitä Jeesus on sanonut: "Ellei joku vastauudesta synny, ei hän taida Jumalan valtakuntaa nähdä, se on: joka ei ole itse uudestasynntynyt, se ei näe Jumalan seurakuntaa maan päällä, eikä tunne yhtään kristittyä olevan, vaan pitää koko kuolleen kristikunnan Jumalan seurakuntana - kuolleessa uskossa, niinkuin het itsekin ovat

jumalaiset kuolleessa uskossa. Mutta suokoon Jumala sen armon heilleki, että heidänki silmät aukenisit kristittyin Raamatunselitysten kautta, niin kuin opetuslasten silmät aukenit Jeesuksen Raamatunselityksen kautta ymmärtämään Raamatua, jota selittäjää koko maailma ja viisaat, ja kirjanoppineet, ja fariseukset, ja ylimmäiset papit, ja kansan vanhimmat y.m. pidit vääränä, vieläpä kansan häiritsiänä, ja sanoit Hänellä olevan perkeleen.

Samoitén sanoi ympärileikattu kuollu juutalaiskunta olevan Johanneksella perkeleen, kuin Johannes saarnais Jumalan sanan ilman ihmisten muodon katsomatta, ja sanoi ympärileikatuille, juutalaisille, tehkää parannus, ja uskokaa evankeliumia, sillä taivaan valtakunta on teitä lähestynyt. Eikä Johanneksella ollut ihmisten muodon eli tämän maailman muodon jälkiin kiiltävä ja korkea silkki hattu päässä, niinkuin tämänaikaisilla ylimmäisillä papeilla, ja piispoilla, eikä niin kiiltävä verkarokki ollut hänellä, koska hänen vaatteet olivat krouvista kamelin karvoista, eikä niin koreat tupsut vyössä, sillä hänellä oli hihnainen vyö hänen vaatteensa ympäri, sillä ei ollukkaan ihmet, ettei maailma häntä kiittänyt ulkonaisestikkaan, eikä hän sitä tahtonutkaan, sillä hän oli "huutavan ääni" korvessa, niin kuin tekin olette, Josef Mustola ja Johan Lumijärvi, Astorian kaupungin korvessa, huutajat ja sanojat: tehkää parannus, ja uskokaa evankeliumi, sillä taivaan valtakunta on lähestynyt. Jonka päälle minä sanon: Jolla on korvat kuulla, se kuulkoon, ja jolla on ymmärtäväinen sydän, se ymmärtäköön.

Eikä muuta tällä kerralla kuin sydämmeni rakkaudella ynnä minun emäntäni, ja perheeni ja kunnan asuvaisteni kanssa tervehdän Lumijärven perhettä, ja Mustolan perhettä, ja vanhaa Sallista ja kaikkia Astorian valituista pyhiä, veljiä ja sisaria. Ja olkaa turvatut Herrassa, sillä Herra on Henki, ja kussa Herran Henki on, siinä on vapaus! Ja olkaat vapaat, ja uskokaa synnit anteeksi, Jeesuksen maahan vuotaneessa veressä vielä nytkin todistan, teidän heikko veljenne, ja sanan palvelia, että teillä ja meillä ovat synnit anteeksi annettu, Jeesuksen nimessä ja veressä,

nyt ja ijankaikkisesti -Aamen.!

Näitä kirjoittaa teille, teidän heikko veljenne

Joonas Johansson Pumu.

Siionin Sanomat, Calumet, n:o 6, 1894

11. JOONAS PURNU OLOF MATONIEMELLE

Purnunkylä 29/7 1894

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinämässä Olof Matoniemi ynnä emäntänsä kanssa sanon rakkaita terveisiä, ja kaikille hänen krannin asuveisille, rakkaille veljille ja sisarille, - rakkaille totuuden apulaisille ja Jumalan seurakunnan palveluspiijoille: Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille, priiskotusveren voiman osallisuudessa päiväin loppun asti.

Ja nyt saan antaa teille tietää, että minun rakastettu tyttäreni Anna Liisa, minun rakas kirjoittajani, on ilolla nukkunut kuoleman uneen, jota hän ilolla odotti, ja nyt hän on mennyt paratiisiin ja jättänyt meitä kaipauksen kyyneleitä vuodattamaan. Ja nyt hänen ,henkensä veisaa kiitosta vanhurskasten joukossa. Ja se on syy, että preivit ovat viipyneet vastaamatta Amerikkaan, kun ei mulla ollu Kriivaria (kirjoittajaa) kotona. Ja nyt saan kiittää teitä teidän rakkaitten kirjainne edestä, joita olen saanu vastaanottaa Hakkasen postikonttorista, sydämmeni iloksi ja lohdutukseksi, josta minä näen ja kuulen, että olette jääneet minua rakkaudella muistamaan, niin olen minä rakkaudella teitä muistamassa sen teidän ylönpalttisen rakkautenne edestä, - sekä hengellisesti ja ruumiillisesti, josta Jumalalle Isälle olkoon kiitos ja ylistys! Ja Jumala siunatkoon teitä ja vahvistakoon teitä tässä nykyisessä totuudessa.

Ja nyt annan tietää siitä asiasta, mitä Matoniemi kysyy preivissänsä ja sanoo: minkä tähden ei mulla ole ollu tilaisuus kohdata Johan Raattamaata, kuin hän kävi Tärännössä itämaantietä myöten, kuin hän sanoo, että kyllä mie ymmärrän, mitä hän tarkoittaa, mitä hän sanoo tilaisuudesta, kyllä mie ym-

määrän mitä net sanat sisällänsä pitävät, jonka päälle minä sanon, ettei mulla ole ruumiillisesti tilattomuus ollu Raattamaa-vanhinta kohdata. Mutta se on ollu syy, minkä tähden en ole vanhimman tykö päässy, sillä täällä on ollu semmoinen lumitalvi ja kovat tuiskuilmat lakkaamatta, joka on tahtonut topata kaikki postitietki, koska lunta on ollu kiveleämaissa kohta päälle kolmen kyynärän, jonka tähden tänä talvena on ollu kovin vaikea täällä, ei ainoastansa matkan kulkemisen tähden; sillä rautatielläki on vaunut toppauneet kinosten taat, että väkijoukoilla piti avata lapioitten kanssa rautatietä; niin myös, jos talosta piti päästä kartanosta ulos hevoisen kanssa puolen penikulman päähän tarvetta noutamaan, niin miehet pitää edellä mennä lapion kanssa aukaisemaan reikää. Ja silloin kuin Raattamaa vanhin piti tulla Täräntöön, niin minä lähdin kotoa freistaamaan poikki Täräntöön, enkä päässy kuin puolikolmatta penikulmaa ja väli oli seitsemän penikulmaa, josta kaikki ihmiset sanoit: että, “se on mahdotoin freistatakkaan”. Ja muutamat, jotka silloin olit taipaleella, surmasit hevosiansa juuri kuoliaaksi. Ja kuin minä häädyn pyörtää, niin tuskalla pääsin kotiani, sillä kuin hevoisella jalka torkahti tien päältä eli vajois, silloin hevoinen lensi kyljellensä umpisseen, josta hän vaivoin ylös pääsi tien päälle. Kyllä rakas veli ymmärrät, miten sitten kuljetaan. Ja sitten annan tietää siitä, mitä sinä kysyit minun ruumiini terveydestä, johon minä vastaan, että kolmas osa nykyisestä terveydestäni on jäänyt Ameriikkaan, niinkuin sinä itse veli rakas näit, joka minun kanssani kuljit kokonaisen kesän, etten minä säästänyt ruumistani enkä salannut hengellisiä lahjoja, jota minä en olisi ilmoittanut seurakunnan hyödytykseksi ja ylösrakennukseksi Herrassa; ja sitten vielä sanon, että muuten ruumis on tervet joltisesti mutta rintaani on tullut; johonka se työ on enemmän koskenut, jonka tähden rinta on tullu raskaaksi, jonka tähden en voi kyetä kulkemaan käyden, enkä sivakoilla niinkuin ennen. Mutta siitä minä olen iloinen, ettei olekkaan terveys mennyt turhassa työssä; sillä Herran on työ ja Herran on terveys, jonka hän on minulle antanut lahjaksi, ja olen saanut sitä lahjaa pitää viidettäkymmentä ajastaikaa tässä

kalliissa Herran työssä, josta isälle Jumalalle olkoon kiitos kaikkein lahjain edestä!

Ja nyt minä annan tietää teille, että minä olen antanut kirjoitusten kautta mielipiteeni vanhimmalle Juhani Raattamaalle Amerikan reissusta ja asioista ja sovinnosta, vieläpä kirkkoasiat; jonka itse tiedätte silloin, kuin minä olin Amerikassa, niin minä jätin ne asiat vanhinten eteen tutkia ja päättää ja ratkaista, johon kaikki olit suostuvaiset, jonka jokaisen sovintokirja, jonka he omalla nimellensä ovat vahvistaneet ja tehneet; jotka kirjat todistavat vielä tulevaisilla ajoillaki. Ja jotka ei tahdo pysyä sovinnossa, jonka he tehneet ovat Herran edessä, joka onki yksi hellä paikka, jossa he ovat luvanneet kirjallisesti ja suullisesti, joka onki tosi, että suu on sydämmen tulkki, jolle he ovat luvanneet osoittaa kuuliaisuuden esikoisten seurakunnalle. Mutta joka ei sitä seuraa, se tulee pijan näköselälle, joka on ymmärrettävä asia, joka omalla kädellä ja sydämmellä tekee semmoisen päättäväisen ja ylösrakentavaisen rakennuksen yksimielisyydessä ja sitten itse taas sen hajottaa.

Näistä kaikista olen mielipiteeni antanut tietää vanhimmalle, josta te kaipaatte rakkaudella, että minä olisin pitänyt olla edellä kaikkia muita, kohtaamassa Raattamaata.

Ja nyt minä olen antanut teille tietää, minkä syyn tähden en ale häntä kahdannut; mutta kirjoitusteni kautta vain olen häntä kahdannut, sillä hän on kiitollisesti vastannut minulle kirjoituksen; jossa hän omassa kirjassansa sanoo:”kaikki seurakunnat, joittenka läpi hän on kulkenut, pitävät kalliina, että Amerikassa on sovinto tehty”. Ja sentähden rakkaat veljet, tehkää työtä sovinnon päälle ja jatkakaa sovintosaarnaa, jonka Herra itse sääätänyt on, ja saarnatkaa parannusta ja syntein anteeksi antamusta kaikkialla, ja tehkää sen päälle työtä, että Herran seurakunta pysyy koossa ja pysykää Kristuksen laissa, se on Kristuksen opissa, ja kärsikää toinen toistanne rakkaudessa ja anteeksi antakaat toinen toisellenne, joka on Kristuksen käsky ja oppi, niinkuin te itse tiedätte ja ymmärrätte, että joka ei pysy Kristuksen opissa, ei hän sitten ole hänen opetuslapsi, vaikka he kuinka kehuisit, että heillä on oikea oppi, ja rikkovat Kristuksen lain. Eikös sitten ole

Kristuksen oppi rikottu? Minun rakkaani kavahtakaa itseänne kamppausten riidaista, ettette tulisi sanain päältä kamppauksiin. Mutta pysykää sovinnossa ja esikoisten seurakunnan kuuliaisuudessa ja hengen yhteydessä. Ja jääkää hyvästi Herran haltuun annettuna!

Ja sanon juuri sydämen rakkauden terveisiä rakkaan emäntäni kanssa, ja rakkaita terveisiä sanoo Erik Tobias Sarvisvaara ja minun mykkä poika sanoo rakkaita terveisiä Olli Mataniemelle vaimonsa kanssa, ja kaikille kristityille, jotka ovat hänen isää niin paljon rakastaneet.

Ja eikä muuta tällä kerralla, mutta kaikkein näitten puheitteni ja kirjoitusteni päälle ja opetusteni johdasta totistan vieläki teille kaikille, että teidän synnit ovat anteeksi annetut ijankaikkisesti Jeesuksen nimessä ja kalliissa veressä. Ja rukoilkaa edestäni, tätä pyytää teidän heikko veljenne uskassa ja armon osallisuudessa ja evankeliumin edesvastauksessa.

Joonas J. Pumu

Siionin Sanomat, Calumet, n:o 8, 1894

12. JONAS PURNU - O. MATONIEMELLE

Purnunkylä 1/12 1894

Ja nyt minä saan lähestyä sinua rakastettu veli Herrassa ja uskollinen työntekijä Herran viinimäessä Olli Matoniemi.

Tervehtän sinua ja sinun perhettä ja koko Herran laumaa, joka siellä Ameriikan maalla yksi Herran lauma olette, ja nautitsevat Jumalan armoa esikaisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä, niinkuin lapsi äitinsä sylissä, sillä lasten on taivaan valtakunta, Jeesuksen sanan mukaan; niinkuin myös Lutherus sanoo: jolla on seurakunta äitinä maan päällä, sillä on Isä Jumala taivaissa, joka rakas Isä onki, joka rakastaa lapsiansa, joka antoi oman rakkaan poikansa meille, joka on verensä vuodattanu meille syntein anteeksiantamiseksi, jossa on syntein

anteeksisaaminen niille, jotka sen uskossa vastaan ottavat todistuksen sanan kautta, ovat myös autuaat, jossa vuotaneessa ja kalliissa veressä ja pyhitetyssä nimessä minä heikko sanan palvelia todistan teille, että teidän synnit ja heikkoudet ja puuttuvaisuudet, ynnä kaikkein rikostenne kanssa, ovat anteeksi annettu Jeesuksen nimessä ja viattomassa veressä nyt ja ijankaikkisesti.

Ja tehkää työtä sen päälle että Herran lauma pysyy koossa ja esikoisten seurakunnan hengenyhteydessä, ja saarnatkaat Jeesuksen käskystä parannusta ja syntein anteeksiantamusta kaikkialla, joka on varma merkki, joka ei tahdo parannusta tehdä, ei se ota parannussaarnaakaan vastaan, mutta senkaltaiset tahtovat elää niinkuin ennenkin, kuinkapa he sitte syntein anteeksiantamisen saarnaa vastaanottavat, jonka me näemme, kuin Johannes Juutean korvessa alkoi saarnaamaan parannusta ja sanoi: tehkää parannus ja uskokaa evankeliumi, sillä taivaan valtakunta on lähestynyt. Joka näkyy siitä, että ne, jotka otit parannussaarnan vastaan, ne tulit Johanneksen tykö kastettavaksi, ja ne, jotka tunnustit syntinsä, ne on Johannes kastanut parannuksen kasteella. Ja ne, jotka ei Johanneksen parannussaarnaa ottaneet vastaan, niitä ei Johannes kastanut, jotka ei tunnustanee syntiänsä. Samoiten on nyt, että jotka ei tahdo parannusta tehdä, ne ei tahdo syntiänsäkään tunnustaa, kuinkapa he sitten synnistänsä irti pääsevät, koska Jeesus on sanonut opetuslapsillensa! “Mitä te päästätte maan päällä, se on päästetty taivaissa” samoiten: “mitä te maan päällä sidotte se on sidottu taivaassa”. Johon Hän oikeutti omat opetuslapsensa, jossa hän antoi taivaan valtakunnan avaimet omalle seurakunnallensa, joten ei ne olleetkaan sitten paavin pappilassa, eikä juutalais lain oppineitten hallussa, kuin ne on annettu köyhille kalanpyytömiehille, joillekka Jeesus on sanonut: joille te synnit anteeksi annatte maan päällä, niille ne on anteeksi annettu taivaissa, ja mitä te päästätte maan päällä, ne on päästetty taivaissa”.

Ja tämän oikeuden ja vallan Hän on antanut seurakunnallensa, joka luetaan 18.lu’ussa Matheuksen evankeliumissa, jonka te itse olette lukenut, jonka opettajan puhet ja oppi on sen,

jonka suussa ei ole yhtään petosta löytty, jonka evankelista on sanasta sanaan kirjoittanut, sillä se on meille opiksi kirjoitettu, jota oppia ei yksikään voi kääntää eikä muuttaa eikä tyhjäksi tehdä, sillä se pysyy totena ijankaikkisesti. Jonka päälle minä sanon, minun rakkaani, että olkaat hitaat sitomaan, mutta nopeat päästämään, ja kantakaa hedelmää kärsivällisyydessä. Kylläpä te rakkaat veljet ja työntekiät Herran seurakunnassa tiedätte, minkälaisena semmoista pidetään, joka ei seurakuntaa tottele, se on tuttu asia. Mutta olkaat kärsivälliset ja tehkää työtä kärsivällisyydessä, ja kavahtakaat, ettette joutuis kamppausten riitoihin mutta kantakaat anteeksiantavaista sydäntä, ettei sydän tulis anteeksi-antamattomaksi.

Ja uskokaa Jumalasta hyvää, että kyllä Jumala kaikki asiat parhaaksi kääntää niille, jotka Häntä rakastavat. Ja kyllähän te muistatta mitä on kirjoitettu kahdeksannessa lu'ussa Luukkaan evankeliumissa, jossa on kirjoitettu: "kaikki mitä peitetty on, se pitää julki tulla, ja kaikki mitä salattu on, pitää ilmi tulla ja tietäväksi". Kaikkein näiden puheitteni ja kirjoitusteni päälle sanon, rakkaat veljet ja sisaret Herrassa, jatkakaa sovinto saarnaa, jonka Herra itse on säätänyt, ja pysykää Kristuksen laissa ja kärsikää toinen toistanne rakkaudessa, ja anteeksi antakaat toinen toisillenne, ettei meitä ja teitä löydettäisi Kristuksen lain rikkojaksi. Sillä se on tietty, jos me Kristuksen lain rikomme, niin Kristuksen laissa meitä ja teitä taas nuhdellaan. Ja joka nuhteen ottaa vastaan, ja kuulee sen, niin sille annetaan anteeksi, sillä ei seurakunta hyljää lastansa kaikkinaisten vikain tähden, eikä Ylkä hyljää morsiantansa kaikkinaisten syiden tähden, sillä Hän korjaa ja holhoo omiansa.

Ja olkaat hyvässä turvassa ja olkaat vapaat vapaaksi ostettu lauma Ameriikan vapaassa maassa, ja uskokaat synnit anteeksiannetuiksi nyt ja ijankaikkisesti. Ja riemuitkaat hengessä ja pitäkää Karitsan häitä sillä parhaalla viinillä, joka vuotaa viinipuusta, ja syökää sitä tulella paistettua leipää, ja juokaat sitä tulella selitettyä viiniä, sillä häitten valmistaja on valmistanut ruan hääpöydälle rasvasta ja ytimeistä ja puhtaasta, selkiästä viinistä sielumme virvoitukseksi. Älköön syntisyytenne estäkö

nautitsemasta Hänen huoneensa runsaita tavaroita, jonkatähden uskossa rohvaiskaa itsiänne ja painakaa kaikki kylmät paikat Jeesuksen lämpimiä haavoja vastaan, että Hänen haavat saavat hautoa ja lämmittää teidän särjetyt sydämmet, että saatatte riemulla kiittää ynnä lohdutuksen kanssa puhjeta kiitossanoihin näillä sanoilla: kiitos ja kunnia olkoon Jumalalle ja Karitsalle, joka meitä on verellensä omaksensa ostanut.

Ja älkää väsykö vastoinkäymisten ja vaivain alla, eikä pilkan, eikä panetusten, eikä kirousten alla, että jaksaisitte rukoilla niiden edestä, jotka teitä panettelevat ja siunata niitten edestä, jotka teitä kiroavat ja vainoavat, ja tehdä hyvää niille, jotka teille pahaa tekevät, sillä minä juuri rakkaalla sydämmellä rukoilen Jumalaa Isää Jeesuksen nimeen, että Hän vahvistais teitä tässä nykyisessä totuudessa, ja täyttäis teidän sydämenne Pyhän Hengen voimalla, ja vahvistais teitä priskotusveren armossa tässä kalliissa Herran työssä, ja antakoon sanansa oven olla auki teidän edessänne päivän loppuun asti, ja täyttäköön teidän sydämenne taidon ja viisauden hengellä.

Ja saan rakkaan emäntäni ja lasteni kanssa, ja koko Herran lauman kanssa tervehtää teitä täältä, ja sanon vielä terveisiä Kalle Ojalalle emäntänsä kanssa, Juhan Kierille ja hänen pikku tyttärelle ja äitille. Ja olkaat tervehtetty minulta, kaikki saarnaajat "turmeluksen saarella," ja rukoilkaa edestäni. Tätä pyytää teidän heikko veljenne uskossa ja evankeliumin edesvastauksessa.

Joonas Johansson Purnu.

Tämän kirjan lukekaa julkisesti kristittyin edessä.

Se sama.

13. JONAS PURNU - HENRIK KOLLERILLE

Purnunkylä 1.p.jouluk.1894

Nyt minä lähestyn sinua rakasta veljeä ja uskollista työntekiätä Herran viinimäessä Henrik Kolleria, ynnä hänen emäntänsä kanssa, näillä harvoilla riveillä, ja sanon rakkaita terveisiä koko minun perheeni kanssa, ja koko Herran laumalta täältä, ja Erik Tobias ynnä emäntänsä kanssa sanoo paljon terveisiä teille.

Ja kiitämme yhteisesti kaikkein kirjain ja “Siionin Sanomain” edestä, joita olemme saaneet vastaanottaa Hakkasen postikonttoorista sydämmemme iloksi ja lohdutukseksi; joissa kaikissa kirjoissa on taivaallinen totuus ilman ihmisten muodon katsomatta, joka niin ollakki pitää, jonka minä olen itse nähnyt ja myös kuullut, että kuin Jumalan sana saarnataan, ilman ihmisten muodon katsomatta, niin se ei syyhytä niiden ihmisten korvia, joiden korvat aina syyhyvät kuulemaan uutta. Mutta kuin saarnataan ja puhutaan taidon ja toimen sanat, ja sanotaan totuus Jeesuksessa Kristuksessa, sillä Jeesus on totuus, ja joka tutuuden tunnustaa, sillä totuus vapahtaa ihmisen. Ei maailma voi kärsiä kuulla totuutta sentähden, kuin hän ei usko totuutta, sillä hän uskoo paremmin valetta kuin totuutta.

Kyllä koko sivistyneen maailman ja liikkumattoman kansan korvat kärsivät kuulla, että saarnataan suloisesti ja siivosti hyvästä Jumalasta, ja laupiaasta Jumalasta, ja oppineen maailman korvat kärsivät kuulla, kuin saarnataan viisaasti siitä korkeasta Jumalasta, joka asuu korkeudessa, mutta kirjoitettu on, että tyhmän saarnan kautta tahtoo Hän ne vapahtaa, jotka sen uskovat. Sentähden pyhä Paavali sanoo, että se puhet Jeesuksen rististä on hulluus sille, joka kadotetaan, ja se saarna Jeesuksen rististä oli juutalaisille pahennus ja kreikkalaisille hulluus, josta me näemme, ettei niiden korvat kärsineet kuulla sitä puhetta ja saarnaa. Mutta niille, jotka autuaaksi tulevat, on se Jumalan voima itsellekullekki uskovaiselle autuudeksi, jonka päälle minä sanon yksinkertaisuudessanne, jonku sanomisen jälkiin: “yksi vanha äijä” saattapa nyt rakkaat veljet kuulla ja tutkia, onko tässä

hourausta vanhuuteni tähden, jonka te itse olette lukeneet ettei vanhaatakkaan saa ylönkatsoa.

Ja nyt minä sanon ja neuvon teitä, te elävät kivet ja Kristuksen papit: saarnatkaat sovinto saarnaa, jonka Herra itse on säätänyt, ja tehkääät työtä kaikisesti, sillä ei vanhemmilla eikä nuoremmilla ole muuta kristillisyyttä kuin se, että me uskomme syntein anteeksisaamisen armosta itsemme autuaaksi, jotka parannuksen tekiänä uskomme niinkuin lapset.

Ja me näemme ja kuulemme, että jotka ei tahdo parannussaarnaa vastaanottaa ja pysyä parannuksen tekiänä, niin ne ei ota vastaan syntein anteeksi antamisen saarnaa, eivätkä usko syntisenä, mutta tahtovat ja reistaavat uskoa “hurskaana” ja “pyhänä”, vaikka meidän kokemus sen todistaa, itse kunkin tykönä, ettei meissä itsessä ole mitään hurskautta eikä pyhyyttä, sillä meidän omavanhurskaudemme on kuin saastainen vaatet Jumalan edessä. Mutta se vanhurskaus, joka uskolla omistetaan syntein anteeksisaamisen armosta, joka vanhurskauttaa ihmisen, joka Jumalan edessä on kelvollinen, josta seuraa rauha ja rakkaus, ja yksimielisyys, ja hengenyhteys rauhan siteen kanssa, apostolin sanain mukaan, jossa meidän pitää ahkerointa ja pysyä -Kristuksen laissa ja kärsiä toinen toistamme rakkaudessa, ja kantakaat toinen toisemme kuormaa ja niin Kristuksen lakia täyttäkääät. Ja anteeksiantakaat toinen toisillenne. Niinkuin Jumalakin on anteeksi antanut meille Kristuksen tähden, niin pitää meidänki anteeksiantaa toinen toisellemme. Nämät sanat löytyvät kirjoitettuna apostoli Paavalilta, mitä hän kirjoitti Efeeson seuralillnnan kristityille 4:ssä luvussa viimisisä värsyissä, sillä rakkaus on lain täyttämys jonka päälle vihollinen tekeeki työtä lakkaamatta, että hän sais rakkauden jähtymään, ja jos rakkaus jähtyy, niin vääritys saa vallan, jonka todistaa Jeesus ja Paavali aikansa, joka on tietty asia, että siitä on aina kaikkina aikoina kampausten riidat nousseet, joka onki yksi hellä paikka, että pysyä vilpittömässä rakkaudessa, joka tulee pujan näköselle, että jotka särkevät itse oman tehdyn sovinnon, jonka he tehneet ovat Herran edessä yksimielisesti kaikkein kristittyin edessä, jotka sovintokirjat sen todistaa vielä tulevillakin ajoilla, joka oli kallis Jumalanki edessä

keskinäiseksi rauhaksi ja kristillisyyden menestykseksi ja ylösrakennukseksi, ja ihmisten sieluin autuudeksi, jonka te itse silmillänne saitte nähdä silloin, kuin se sovinto saarna, jonka Herra itse säätänyt on, kuin se sai oikean sijan ihmisten sydämissä, ja sovinto oli tehty kaikkialla, niin heräyksen liikkeet alkoivat Herran Sebaotin voimalla liikkumaan ihmisten sieluin autuudeksi, josta tuli ilo Jumalalle ja Jumalan enkeleille ja Jumalan seurakunnalle, josta Jumalalle Isälle olkoon kiitos!

Mutta joka rikkoo ja särkee sovinnon, se rikkoo ja särkee rakkauden, ja joka rakkauden rikkoo, se rikkoo Kristuksen lain, ja joka ei pysy rakkaudessa, se ei pysy Kristuksen opissa, vaikka he kuinka kehuisit, että heillä on "oikea oppi! ja eivät vaella rakkaudessa, josta ei kuitenkaan tule iloa Jumalalle eikä enkeleille, eikä Jumalan seurakunnalle. Jonka päälle minä sanon, minun rakkaani, kaikkialla, olettepa te jo kyllin oppineet vahingosta viisaaksi, että minkälainen vahinko on riitasta ja eripuraisuudesta. Kyllä ymmärrätte, mitä tarkoitan, jonka minä näen Kalle Danelin kirjasta, joka tuli Poinsetista (Dakotasta), joka haastaa riitaan, josta minä sanon, ettemme tahdo riitellä papin tulon päältä, se saa olla Ameriikan kristittyin oma asia vapaassa Amerikan maassa ja maallikkoseurakunnassa, että he saavat seastansa valita Jumalan ja Kristuksen pappia, jotka heille saarna evankeliumia, parannusta ja syntein anteeksi antamusta Jeesuksen nimeen, ja jakaen kallista Herran ehtoollista, joka on kallis armon välikappale, johon me olemme jo kasteessa kutsutut. Ja rippikoulut ja lasten opettaminen, joka on kallis, että te niistä huolen pidätte. Jonka me näemme, että kuin yliopistosta tulee niin harvoja kristityitä pappeja, jotka kaitsisit Herran laumaa ja ruokkisit Jeesuksen lampaista Hengen miekalla, yksimielisesti oppimattomien ja yksinkertaisten ja ylönkatsottuina ja köyhäin maallikkoin kanssa, niinkuin Laestadius-vainaja teki aikansa, joka rakensi Kristuksen kirkkoa yksimielisesti maallikkosaarnaajain kanssa, eikä ollut herra kansan yli, mutta esikuva kansalle, ja pysyi lappalaisten ystävänä loppuun asti, vaikka häntä pilkattiin ja naurettiin oppineilta, sillä ne, jotka on oppinsa päälle paljon kuluttaneet ja kustantaneet, ne tarvitsevat paljon

saada kustannuksia opistansa, niinkuin sen jokainen tietää ja ymmärtää, että se niin olla pitää, joka tulee raskaaksi köyhille. Kyllä ymmärrätte mitä tarkoitan.

Mutta te Jumalan ja Kristuksen papit, ja maallikko- seurakunnan palveliat ja piispat, ja te Herran lauma ja pyhä kansa, ja omaisuuden kanssa, olkaat iloiset, kuin teillä on kuninkaallinen pappuus, niin pankaat työhön teidän pappianne ja piispojanne, joita on Pyhä Henki piispoiksi pannut kaitsemaan Jumalan seurakuntaa Hengen miekalla, että Herran seurakunta koossa pysyy. Ja tehkääät työtä sillä lahjalla kuin kullakin jäsenellä on, sen vaikutuksen ja määrän jälkeen, kuin kullakin jäsenellä on, siitä kasvava Kristuksen ruumis omaksi rakennukseksi -rakkaudessa, sentähden olkaat toimelliset rakkaudessa ja kasvakaamme Hänessä, joka Pää on, Kristus, Amen!

Eikä muuta tällä kerralla kuin, sanon juuri sydämen rakkauden, terveisiä ynnä perheeni kanssa rakkaalle veljelle Olli Matonieinelle, jos hän on vielä elämässä, ja jos hän on mennyt pois - paratiisiin, niin siellä sanotaan tervetulemaa Karitsan häissä.

Ja kiitän vielä kaikkein kirjain edestä, joita olen häneltä saanut ja kaikkein knstittyin terveisten edestä, jotka ovat olleet minulle kalliit, joita olen sydämmeni iloksi saanut lukea paljolla kiitollisuudella. Ja kiitän vielä Fredrik Sadion kirjan edestä, josta minä näen, miten siellä asiat menevät. Ja muistakaat minuakin paljolla anteeksiantavaisuudella ja rukoilkaat edestäni, tätä pyytää teidän heikko veljenne uskossa ja evangeliumin edesvastauksessa,

Joonas Johansson Purnu.

14. JOONAS PURNU - J. LUMIJÄRVELLE JA J. MUSTOLALLE

Purnunkylä 2/12 1894

Nyt minä saan tervehtää teitä, rakkaat veljet ja uskolliset työntekiät Herran viinimäessä, jotka asutte siellä Tyynimerenpuolella, Johan Lumijärvi ja Jooseppi Mustola, ja heidän molempia perheitänsä ja sitä Herran laumaa, joka teidän kanssa yksi on, ja usotte syntein anteeksisaamisen armosta itsenne autuaaksi.

Jumalan armo ja rauha lissääntyköön teille ylhäältä valkeuden Isältä!

Kiitän niitten kalliitten kirjain edestä, joita olen saanut Jooseppi Mustolalta ja J. Lumijärveltä, joita olen saanut vastaanottaa Hakkasen postikonttoorista sydämmeni iloksi, joista minä näen, että olette jääneet minua rakkaudella muistamaan, niin olen minäkin teitä ikuisella rakkaudella muistamassa, sen ylönpalttisen teidän rakkautenne tähden, jota te osoititte minua ja kaikkia kohtaan, josta Jumalalle Isälle olkoon kiitos! Jumala siunatkoon teitä ja teidän työnne Herrassa. Ja jatkakaa sovintosaarnaa eteenki päin, jonka Herra itse säätänyt on, ja tehkää työtä sen päälle, että Herran lauma pysyis koossa ja yksimielisyydessä ja hengen yhteydessä - esikoisten seurakunnan helmassa.

Ja saarnatkaat Jeesuksen käskystä parannusta ja syntein anteeksiantamista kaikkialla priiskoitusveren osallisuudessa, joka onki varma merkki, että jotka ei tahdo parannusta tehdä, ne ei parannussaarnaakaan tahdo vastaanottaa, mutta tahtovat oman lihallisen mielensä jälkeen vaeltaa, joka on lihalle huvitus. Ja tahtovat itsiänsä maailmalle kelpauttaa, että hekin maailmassa jotku olisit, eivätkä sentähden itse ymmärrä, että minkälainen vahinko siitä heille itselle tulee. Joka näkyy siitä, koska Johannes alkoi saarnaamaan parannusta Juudean korvessa, kuin hän sanoi: "tehkäät parannus ja uskokaat evankeliumi, sillä taivaan valtakunta on teitä lähestynyt". Ja kaikki ne, jotka otit vastaan parannussaarnan, ne tulit Johanneksen tykö kastettaa. Ja ne tunnustit syntinsä. Ja niitä Johannes kasti parannuksen kasteella. Mutta ne, jotka ei parannussaarnaa ottaneet vastaan, ne ei ole

tulleet Johanneksen tykö kastettaa, eikä tunnustaneet syntiänsä. Ja niitä ei ole Johannes kastanut. Kuinkapa he sitten synneistänsä irti pääsevät, kuin he ei tahdo syntiänsäkään tunnustaa?

Ja vaarallinen on sekin, rakkaat veljet, että panna pehmitystä jumalattomain kainaloitten alle. Kylläpä heillä on hyviä kuolleessa uskossa olevia opettajia, jotka laittavat hyvin pehmeän vuoteen kuolleessa kristikunnassa kahden armonvälikappaleen välissä nukutetulle kansalle, ilman parannuksetta, ilman heräyksettä ja ilman uutta syntymistä, joka on lihalliselle seurakunnalle helppo tie, että nukkuneena mennä helvettiin. Taitaapa siinä jo olla kyllä ruokaa heillekki. Kyllä ymmärrätte mitä tarkoitan.

Mutta ei ollu niillä Johanneksen opetuslapsilla, joita Johannes Kastaja valmisti Jeesukselle työmiehiksi ja ristin kantajaksi, jonka te näette kymmenennestä luvusta Luukkaan evankeliumista, kuin Jeesus sanoi niille seitsemälle kymmenelle opetuslapselle: ”katso Minä lähetän teitä niinkuin karitsat sutten keskelle”. Ei sekään työ ollu lihalle ja verelle hupireissu ja keveä työ. Ja siinä samassa luvussa sanoo Jeesus niille samoille opetuslapsille, kuin he reisusta tulit takaisin Jeesuksen tykö, ja muistelit kuinka reisulla käynyt on, johonka Jeesus vastais, vahvistain heitä ristiä kantamaan ja Hänen työtänsä tekemään, johon Hän vastais näillä sanoilla: ”katso, Minä annan teille valan tallata käärmeitä ja skorpioneja ja kaikkea vihollisen voimaa, eikä mikään pidä teitä vahingoittaman”. Silläpä onki Jeesus sanonut, että autuas on se, joka kuulee Jumalan sanan ja kätkee sen. Se on, joka ottaa sanan vastaan, se tulee sanan tekiäksi. Jonka me näemme todeksi, kuin pyhä Pietari tuli Korneliukselta kutsuttuna Korneliuksen tykö saarnaamaan Jumalan totuutta ja puhdas Jumalan sanaa, joilla sanoilla Pietari viisais ja todeksi näytti, mikä Jumalan Poika on, ja sanoi, että Hän on se elävitten ja kuolleitten Tuomari, ja vahvisti sen kaikkein profeettain sanoilla, että jokainen kuin uskoo Jumalan Pojan päälle, sen pitää synnit anteeksi saaman Hänen nimessänsä. Josta me näemme, että jotka puheen kuulit ja sen otit vastaan, niin lankeis Pyhä Henki kaikkein niiden päälle, jotka otit Pietarin saarnan vastaan, ja kuin he

saivat Pyhän Hengen, niin he tulit Pietarin tykö, tahdoit kastettaa, ja Pietari sanoi: kuka taitaa näitä kieltää vedellä kastamasta, jotka ovat saaneet Pyhän Hengen, niinkuin mekin, sillä ne olit kastamattomat pakanat. Joka näkyy olevan tosi, että ne sait Pyhän Hengen ennen kastetta, ja kuinkapa sitten on kasteessa uusi-syntyminen? Joka näkyy heistä, kuin he uskoit, mitä Pietari saarnais ja todisti, sait Pyhän Hengen. Eikös ne sitten olleet uudesta syntyneet? Mutta se näyttää, että heillä tuli rakkaus Jumalan sanalle ja tahdoit tulla osalliseksi armon välikappaleistaki, kutsuttuna, että he vaeltavat Jumalan sanan valkeudessa, niinkuin heidän opettajansa Pietari, joka heitä saattoi opetuksella ja saarnallansa valkeuteen.

Niin myös näemme Jeesuksen opetuslapsista, että ne olit Kastettu, eikä kuitenkaan olleet vielä uudestasynntyneet. Mutta kuitenkin vasta jälkeen Jeesuksen kuoleman, ovat he totisesti Uudestasynntyneet ja saaneet Pyhän Hengen. Niin myös me näemme, kuin Johannes oli saarnaajana edellä Kristuksen, ettei nekään, Johanneksen opetuslapset, joita Johannes kastoi parannukseen, olleet uudesta syntyneet kasteessa, koska heidän opettajansa Johannes sanoi heille: “minun jälkeeni tulee se, joka kastaa teitä Pyhällä Hengellä ja tulella, jonka kengän rihmoja en ole minä kelvollinen päästämään”. Jonka tähden on kastet kallis armon välikappalet, jonka lapset ovat myös mahdolliset saamaan, jotka ovat jo ennen kastetta kalliit kristityt, Jeesuksen sanan mukaan, että niitten on taivaan valtakunta, sillä lapset ovat parhaat kristityt tässä maailmassa, sillä lasten valtakunta on suurin, johonka on meidänkin pitänyt uskon tunnustuksella sisälle tulla verisestä ovesta, ja niinkuin lapset vastaanottaman syntein anteeksisaamisen itsellemme myös armon välikappaleiden kautta siinä lammashuoneessa, jonka Jumala on Poikansa kautta valmistanut ja rakentanut tänne maan päälle armonlaitokseksi, se on, Pyhän Hengen saaneen seurakuntansa, joka nimitetään lammashuoneeksi ja Pyhän Hengen saaneeksi seurakunnaksi, Jossa kaikki synnit annetaan anteeksi ja päästetään lain kanteesta.

Ja Jeesus on lammashuoneen ovi, ja joka oven kautta menee sisälle, se on lammasten paimen, joka on totuus, sillä se nä-

kyy, että ne, jotka tahtovat astua siihen muualta sisälle, ja hakea helpompaa tietä lammashuoneeseen, ettei he tarvitse itseänsä alentaa niinkuin lapset, sillä ne sen tietävät, että siellä pitää olla niinkuin lapset, sillä se on lasten valtakunta jossa lapsia holhoetaan. Mutta kuin he pääsisit isänä ja miehinä sisälle eli salaisesti, niinkuin punaista tautia sairastava vaimo reistasi. Mutta kuin vaimo kuuli, että siellä tuli tutkinto, niin vaimo ymmärsi, ettei sinne pääsekkään varastamalla, mutta piti tulla julkisesti kaiken kansan kuulten, ja sentähden ei tullutkaan siitä vaimosta armonvaras, joka näkyy, että hän tuli uskon kautta sisälle verisestä ovesta lammashuoneeseen, koska Jeesus sanoi hänelle, että “usko on sinun auttanut, mene rauhaan.”

Mutta koko kuollut kristikunta, joka kuolleessa uskossa on, jossa ihmiset nukkuvat kahden armonvälikkappaleen välissä, eivätkä ole tulleet alennuksen tietä eli ristin tietä Golgathan mäelle oven Herran Jeesuksen kautta, joka verinen ovi on lammashuoneeseen, mutta reistaavat siihen astua muualta helpomman oven kautta, ettei he tarvitsis alentaa niinkuin lapset, sillä he reistaavat astua sisälle kasteen ovesta, sillä tunnustuksella, että he on kasteessa uudestisyntyneet, niinkuin ympärileikattu Juutaan kansa reistasi sillä tunnustuksella päästä, että he ovat Jumalan kansa, ja olivat kuitenkin hirmuiset sudet.

Siis, minä pelkään niistä, jotka tahtovat kasteen ovesta astua sisälle lammashuoneeseen ilman tulikastetta, ja tulisit miehenä ja ei lapsena alennuksen tietä. Sillä se näkyy heidän henkivaltansa, että he siellä pääsisit varastamaan, tappamaan ja kadottamaan Jeesuksen lampaista, sillä varas ei tule muuta varten kuin varastamaan, tappamaan ja kadottamaan, muttei kokoomaan, rakentamaan ja holhoomaan lapsilaumaa, vaikka lasten on taivaan valtakunta. Sillä seurakunta on Lutheeruksen sanan mukaan niinkuin yksi sairasten huone, jossa pitää voiteita, lääkkeitä, viiniä ja öljyä löytymän sairasten ja haavoitettuin korjaamiseksi. Ja ulkona Jumalan seurakuntaa ei ole muuta kuin koirat ja velhot, huorintekiät, isänsä tappajat, äitinsä tappajat ja salavuoteiset, joita Jumala tuomitsee, sillä epäuskoisten lasten päälle tulee Jumalan viha vaikkapa he ovat ympärileikatut ja

kastetut, vaan vihaavat kuitenkin eläviä kristityitä ja vainoovat, sillä kristittyin vihaajat ja vainoojat ovat ne koirat Daavidin sanain mukaan, ja velho merkitsee noitaa. Ja kyllä me juuri tiedämme, koska semmoiset tulevat ulkoa sisälle verisestä ovesta lammashuoneeseen töittänsä kaltaisena.

Kuin olette tämän kirjan itse lukeneet, niin kirjoittakaa tästä kirjasta kopia ja lähettäkää Johan Salliselle, Californiaan, sillä hän on kirjoittanu minulle, ja pyytänyt jonku neuvon sanan minulta. Ja hän tunnustaa uskovansa, että Lapin Betlehemissä ja Lapin ,korvessa on opittu hengellistä laivaa tyyräämään (ohjaamaan), ettei se mene karille, että hekin rakentaisit maallikko seurakunnan järjestyksen, kuin kaikissa muissa valtioissa on Ameriikan maalla, joka seurakunnallinen järjestys on järjestetty Merasjärven suuressa kokouksessa vanhimmilta yksimielisesti - Raamattuun jälkeen. Ja se on annettu Ameriikan vapaassa maassa, Ameriikan kristityille, jonka jälkeen sitten on rakettu, ja tehty ja saarnattu Kristuksen kirkkoa elävistä kivistä yksimielisesti, joka ei ole käsillä rakettu, jossa Jumala asuu, sillä Jumala asuu särjetyissä sydämissä, sillä pyhä Paavali sanoo, että uskovais-ten sydän on Pyhän Hengen temppeli, se on Jumalan temppeli. Ja kuka ihminen Jumalan temppelin turmelee, sen ihmisen aikoo Jumala turmella.

Ja siihen on annettu seurakunnallinen nimi, joka Amerikan maalla on Herran seurakunta, joka yksi seurakunta on niin laajalla, kuin uskovaisten lauma on maan päällä, jollekka seurakunnalle kaikissa valtioissa olette rakentaneet suuria seurahuoneita - puista, ja ne ovat niiden, jotka niitä rakentaneet ovat kaikissa valtioissa. Ja kyllä niitä Jumalan lauma tarvitseeki vapaassa Amerikan maassa, sen paljon kansan suhteen kuin siellä on, jonka minä itse olen omilla silmillä nähnyt, joihin huoneisiin saavat yksimielisesti kokoontua rukoilemaan Isää, Jeesuksen nimeen, ja saarnaamaan autuaaksi tekeväistä evankeliumia ihmisten sieluin autuudeksi, ja nautitsemaan kallista Herran ehtoollista uskonsa vahvistukseksi ja ijankaikkiseksi sielunsa lohdutukseksi, johon teillä on vapaus valita seastanne Jumalan ja Kristuksen pappeja, jotka siihen soveliaat ovat seurakuntaa palvelemaan lahjaksi,

joilla Pyhän Hengen lahjat ovat, joka heille ylhäältä annettu on, ja evankeliumia saarnaamaan ja ehtoollista jakamaan Jeesuksen käskystä; ja rippikoulua pitämään nuorukaisille, jotka saattavat osottaa Jumalan sanalla ehtoollisen kalleutta nuorukaisille, joka on kallis Jumalanki edessä. Ja että pienet lapset kirjallisen opetuksen pienuudessa saisit, josta Jumalalle kiitos olkoon! Sillä yliopistosta näkyy ja kuuluu tulevan aivan harvoja kristityitä pappeja, jotka kaitsisit Herran laumaa Hengen miekalla yksimielisesti, yksinkertaisten ja ylönkatsottuin maallikkoin kanssa.

Eikä näy Jeesus valinneen pappeja seurakuntaansa viisaista ja toimellisista, sillä Hän näkyy valinneen köyhiä kalanpyyntömiehiä, joita Hän oikeutti Kristuksen papiksi seurakuntaansa, ja antoi taivaan valtakunnan avaimet seurakunnallensa, ei ainoastaan Pietarille, mutta kaikille kristityille, joilla Pyhä Henki on.

Oli se Paavali ylioppilainen, muttei häntä saatukaan verkolla, vaan hän juoksi heihästä kohden, jossa hän saatiin kiinni ja talutettiin Damaskuun yhden kristityn miehen tykö, joka oli Jumalan pappi, jonka tykönä suomukset putoisit hänen silmistänsä. ja ne olit ilmanki akateemian vanhat suomut, niinkuin Aaprahamilla se vanha nahka, joka lähti, kuin hän oli poikaansa uhraamassa. Ja kuin se Jumalan pappi rupeis holhoomaan Paavalia ja vastaudestasynnyttämään totuuden sanalla, evankeliumin kautta - Jeesuksessa Kristuksessa, niin Paavali vastaudestasyntyi Jumalan ja Kristuksen papiksi, ja sai paljon kärsiä sen ajan jälkeen oikeauskoiselta juutalaisopistolta ja piispaloilta, ja viimein he tapoit hänen. Oli seki teko ilmanki oppineille kunniaksi! Olis minulla vielä tästä asiasta enempi puhumista, mutta tämä minun kirjani venyy ylön pitkäksi, mutta uskon kuitenkin, että te annatte ateeski minunki heikkouteni. Mutta olen kuitenkin teille ruennu kirjoittamaan, kuin olette tahtoneet, ja sanon vieläki, tulipa niistä semmoisista miehistä kuin Paavali ja Aaprahami oli, me tietämme millä lailla he ovat tulleet verisestä lammashuoneen ovesta sisälle, eipä ne tulleet tietämättä. Ja tiedämme me senki, millä lailla Laestadius on tullu lammashuoneeseen, ja tiedämme vielä senki, millä lailla rakas vanhin Johan Raattamaa on tullut lammashuo-

neeseen, ja tiedämme vielä senki, millä lailla Johan Takkinen on tullut lammashuoneeseen, ja monta kymmentä tuhatta muuta, ovat tulleet verisestä ovesta lammashuoneeseen, joidenka päällä pitää oleman armo, rauha ja laupius Jumalan ja Israelin päällä, ehkä muutamat ovat jo nukkuneet ja menneet paratiisiin iloon. Ja me olemme vielä elämässä, ja sentähden emme me tahdo teiltä salata niistä, jotka nukkuneet ovat, ettemme murehdi niinkuin ne, joilla ei toivoa ole. Sillä Herra Jeesus tempaa meitä viimeisenä päivänä ynnä heidän kanssansa yhteen paratiisin kunniaan ja iloon, jossa saamme yhdistää iloäänemme yhteen ja sanoa: hallelujaa! Ja puhjeta kiitokseen ja ylistykseen kaikkein opettajain kanssa, jotka ovat monta vanhurskauteen opettaneet, jotka pitää paistaman niinkuin taivaan kirkkaus.

Niinkuin meidän rakastettu vanhin Juhani Raattamaa, on väsymättömällä tavalla pitänyt huolen ja surun jokaisesta seurakunnasta aina Ameriikkaan asti, eikä ole väsynyt kättänsä pitämästä ylhäällä aina Ameriikkaan asti väsymättä, eikä ole väsynyt vaivainkaan alla, eikä murheen alla. Ja jos hän olis kätensä laskenut maahan, niin olis Arneriikanki kristillisyys tapannut (= hävinnyt sodan), niin kuin Israelin kansa Mooseksen aikana, jos Mooseksen kädet ei olis ylhäällä pysyneet. Eikä ainoastansa Ameriikassa, mutta vielä monessa paikkaa muuallaki. Mutta Jumala on häntä tässä meidän aikakaudessa vahvistanut ja lahjoittanut, taidon ja viisauden ja kärsivällisyyden hengellä, että seurakunta on koossa pysynyt kaikkialla, kaikkia vihollisen ryntäyksiä vastaan kaikkialla, josta Jumalalle Isälle olkoon kiitos, kunnia ja ylistys!

Sillä emme olekkaan tahtomassa kunniata itsellemme, mutta Jumalalle, vaikka muutamat henkilöt kirjoittavat Ameriikassa, että tulis ylönsuuri kunnia Lapin maan vanhuksille, jos olis sovinto pysynyt rikkomatta, jonka heidän omat sovintokirjat todistavat, että sovinto on tullut, jonka mie pidän, ettei sekään henkilö paljon ajattele, kuinka Jumala tulis kunnioitetuksi, mutta että sais itsellensä kunnian, kuin sovinto särkyisi. Mutta me täällä, ja te siellä, jotka rakastatte sovintoa, annamme anteeksi heidän

tyhmyytensä, jotka tahtovat sovintoa särkeä. Kyllä Jumala tutkii ja koettelee sydämet ja munaskuut, ja saattaa ne valkeuteen, jotka pimeydessä peitetyt ovat.

Ja, nyt lopetan tämän minun lähetyskirjani. Ottakaa ja lähettäkää tämä kirja Kollerille panna "Siionin Sanomiin", jos näette olevan soveliaan, kuin oletta itse ensin lukeneet ja tutkineet, onko tässä mittään, joka turmelis elävän kristillisyyden rauhaa. jonka päälle minä sanon sydämmeni siitä, jota minä rakastan niinkuin lapsi isäänsä rakastaa, nimittäin Juhani Raattamaa- vanhinta, joka on sanassa ja opissa työtä tehnyt, ja hyvin hallinnut vanhuuteensa asti, jota minä pidän kaksinkertaisessa kunniassa kuolemaani asti Raamattuun jälkiin.

Nyt päätän tämän kirjoitukseni, ja todistan kaikkein näitten puheitten ja opetusteni päälle teille kaikille, että teidän synnit ovat anteeksiannettu Jeesuksen nimessä ja ulos vuotaneessa veressä, joka on ulosvuodatettu pitkänäperjantaina Golgathalla, monelle tuhannelle syntein anteeksiantamiseksi, ja olkaat vapaat, vapaaksi ostettu lauma Amerikan maalla. Ja jääkää hyvästi ijankaikkisen onnen toivotuksella, ja sanon vielä teille terveisiä emännältäni ja koko minun perheeltäni ja Erik Tobias, ynnä emäntänsä kanssa tervehtää teitä, ja koko Herran lauma täältä kaukaiselta maalta, tervehtää teitä ijankaikkisella onnen toivotuksella.

Ja rukoilkaa minunki edestä ja kantakaa minuaki anteeksi antavaisella sydämmellä armoistuimen tykö. Tätä pyytää teidän heikko veljenne ja matkakumppaninne vaivassa ja valtakunnassa ja evankeliumin edesvastauksessa,

Joonas Johansson Pumu

15. JOONAS PURNU - A.TÖRMÄSELLE JA T. ESTENSENILLE Y.M.

Purnunkylä 2/12 1894

Ja nyt minä lähestyn teitä tällä teidän tykönne tulevalla lähetykskirjallani, ja tervehtän teitä rakkaan vaimoni Anna Liisan ja lasteni kanssa, jotka muistavat vieläkin rakkaudella, ja kiittävät ynnä minun kanssa niitten rakasten ja lohduttavaisten kirjain edestä, joita het sait silloin murheen ja kaipauksen aikana, kuin minä olin Ameriikassa teidän tykönä, jotka kirjat olit silloin heille suureksi lohdutukseksi ja sielun virvoitukseksi, jotka olit suureksi tarpeeksi heille, josta lapsetki keskenänsä puhuivat ja sanoivat: "voi sentään se rakas veli Antti Törmänen, kuinka rakas se on meille, ja Estenseni veli".

Ja nyt minä sanon sydämmen rakkauden terveisiä rakkaille veljille ja uskollisille työntekiöille Herran viinimässä ja heidän perheillensä Antti Törmäselles, Estensenielle ja Proutille Jumalan armo ja rauha lissääntyköön ylhäältä valkeuden Isältä, jotka Hänen uskolliset työntekiät olette Hänen tahtonsa jälkeen, jotka Jumalan tahdon tietäväksi tehette engelskieliselle kansallekki, ja Herra siunatkoon teitä ja teidän työnne Herrassa, ja antakoon kasvun siemenellensä runsaan hedelmän kantamaan. Ja jatkakaat sovintosaarnaa eteenkin päin, ja tehkää sen päälle työtä, että Herran lauma pysyis koossa, ja pysykää koko Herran lauma, jotka teidän ympärillänne ovat, Kristuksen laissa, ja kärsikää toinen toistanne rakkaudessa, ja anteeksiantakaat toinen toisellenne, ja kantakaat toinen toisenne kuormaa, ja niin Kristuksen lakia täyttäkää loppuun asti, ettemme me täällä, ja te siellä tulis Kristillisen lain rikkojaksi, sillä rakkaus on lain täyttämys, sillä se on tuttu asia, että joka Kristuksen lain rikkoo, se Kristuksen lailla nuhdellaan, ja joka nuhteen kuulee ja sanoo: minä kadun, sille annetaan anteeksi, joka on ymmärrettävä asia, että joka ei pysy kristuksen opissa, se ei ole Hänen opetuslapsi, vaikka he kuinka kehuisit, että heillä on oikea oppi, ja rikkovat Kristuksen lain, eikä pysy rakkaudessa. Eikös se sitten riko Kristuksen opin?

Uskokaa aina synnit anteeksiannetuksi, sillä syntein anteeksisaamisen armosta me autuaat olemme, ja totistan vieläki teille kaikille, että teidän synnit ovat anteeksiannetut Jeesuksen nimessä ja ulosvuotaneessa veressä, joka on vuodatettu Golgathalla monelle tuhannelle syntein anteeksiantamiseksi. Ja olkaat vapaat, vapaaksi ostettu lauma Ameriikan maalla, ja riemuitkaat hengessä ja pitäkää Kristuksen häitä; ja syökää sitä tulella paistettua leipää ja juokaat sitä tulella selitettyä viiniä, sillä häiden Valmistaja on valmistanut teille ruuan hääpöydälle rasvasta ja ytimeistä ja selkiästä ja puhtaasta viinistä, ja on käsenyt syödä Hänen huoneensa runsaista tavaroista. Ja älköön syntisyyttenne estäkö syömästä ja juomasta taivaan herkkuja hääpöydältä, koska Jeesuksen lammasten ruokkiat käskevät syödä ja pitää Karitsan häitä sieluinne virvoitukseksi, ja sieluinne lohdutukseksi iankaikkisesti, että jaksatte päätänne pitää ylhäällä ja katsella uskossa veripunaista Veriylkäänne, joka on avannut paratiisin portit auki, ja käykää rohkiasti syntisinä paratiisin kuniaan ja iloon, jossa saatte katsella uskon silmillä elävää ja ylösnousnutta Herraa Jeesusta, että saatte suunne avata vielä muillekki saarnata Veriyljästä, siitä ristiinnaulitusta ja orjantappuroilla kruunatusta Kuninkaastanne, joka on sanonut: se on täytetty! ja kaikki on maksettu ja verinen risti vedetty, ja velkakirja rikki revitty: synnin rangaistus on kärsitty ja laki on täytetty, josta kiitos olkoon Jumalalle ja Karitsalle, joka meitä verellänsä omaksensa ostanut on!

Eikä muuta tällä kerralla, kuin sanon rakkaita terveisiä rauhantuomarille ja hänen perheellensä. Ja rukoilkaa edestäni tätä merkitsee teidän heikko veljenne uskossa, ja evankeliumin edesvastauksessa.

Joonas J. Purnu.

16. JONAS PURNU Y.M. - H. KOLLERILLE Y.M.

Hakkasen kylästä 14/3 1895

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinämässä Henrik Koller, ja kaikille uskollisille työntekijöille Herran viinimässä, jotka yhtä työtä tehettä ja rakennatte Kristuksen kirkkoa yksimielisesti, joka on rakettu elävistä kivistä Amerikan vapaassa maassa.

Ja jatkakaa sovintosaarnaa eteenkin päin, jonka Herra itse säätänyt on, ja pysykää Kristuksen laissa, ja kärsikää toinen toistanne rakkaudessa, ja anteeksi antakaa toinen toisillenne Kristuksen käskyn jälkeen, että rauha ja rakkaus tulis menestyväiseksi vielä tulevilleki ajoille.

Ja nyt annan teille tietää, että olen tänä talvena saanut yhtyä Raattamaa-vanhimman kanssa Lannavaaran suuressa kokouksessa, joissa oli suuri lauma kristityitä kaikista paikoin, jossa oli joku 800 lappalaista ja vielä enempi nybykkerilaisia (uudisasukkaita) ja paljon saarnamiehiä ja seurakunnan vanhempia, jotka pidit kalliina, että Ameriikassa on sovinto tehty juhlallisesti, jotka sovintokirjat sen todistaa vielä tulevilleki ajoille,

Ja olemme Raattamaa vanhemman kanssa kulkeneet seurakuntia läpi aina Gellivaaran seurakuntaan asti, ja joka paikassa on yksimielisesti tutkittu maallikkoseurakunnan rakentamista sen järjestyksen jälkeen, joka on järjestetty Merasjärven suuressa kokouksessa vanhinten läsnäollessa Raamattuun jälkeen, jonka ohjeitten jälkeen on rakettu maallikkoseurakunta Ameriikan vapaassa maassa, jokaisessa valtiossa, johonka suomalaiset ovat rakentaneet kirkkoja, joissa he vapaasti saavat yksimielisesti palvella Jumalaa ja nautita sakramentteja eli Herran ehtoollista keskenänsä Kristuksen asetuksen jälkeen sieluinsa virvoitukseksi, niissä huoneissa, joita he rakentaneet ovat. Ja ne huoneet on niiden, jotka niitä rakentaneet ovat, niin Calumetissa kun muissakin paikoissa eli valtioissa, joilla on vapaus valita seastansa saarnaajia ja Kristuksen pappeja seurakuntaa palvelemaan lahjaksi. Ja armon välikappaleita jakamaan ja lahjaksi saarnaamaan. Ja kuin sillä lailla seurakuntaa palvellaan rakkaudessa, niin

ei sitte seurakuntaa rasieta, ei vaatien eikä ylönmielin, sillä iloista antajata Jumala rakastaa. Kyllä seurakunta lahjaksi ruumiillisia antaa, niin myöskin saarnaaja hengellisiä lahjaksi jakkaa, sillä emme me täällä Euroopassa tahdo riidellä Amerikan pappein tulon päältä, sillä se on heidän oma asiansa. Mutta sen me vain sanomme, että Calumetin molemmissa kirkoissa, kuin sovinto on tehty Jumalan edessä, että evankeliumi tulis saarnatuksi ihmisten sieluin autuudeksi edeskinpäin.

Ja nyt päätämme tämän preivin (kirjeen) tässä suuressa kokouksessa. Ja todistamme yhteisesti, suuri lauma kristityitä, että kaikki teidän synnit ja vijat on teille ja meille anteeksi annettu meidän Herran Jeesuksen nimen ja veren tähden; -Juuri tällainen mielipide on täällä monella tuhannella kristityllä.

Ja nyt sanomme juuri sydämen rakkauden terveisiä kaikille rakkaille veljille ja sisarille Ameriikan maalla. Ja rukoilkaat meidänki edestä anteeksiantavaisella sydämmellä.

Vanhat veljenne

Joonas J. Purnu, Olof Engman, Johan Raattamaa, Jöns Erickson Mäntyvaara, Johan Isak Palohuornainen, Israel Nattavaara, Erik Samuel Johansson Vettasjärvi, Anders Jacobson Purnu ja Johan Henrik Karlsson Liikavaara.

Yllä mainittuin vaimot teitä tervehtävät, juuri sydämen rakkaudella. Ja kaikki pyhät tervehtivät teitä, sekä vaimot että miehet - ynnä

Olof Engman, Nils Petter Jönsson Isovaara, Nils Yrttivaara ja Erik Tobias Larsson Sarvisvaara.

17. JOONAS PURNU - HENRIK KOLLERILLE

Purnunkylä 7/61895

Joonas Purnulta, rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinimäessä Henrik Koller.

Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille ylhäältä valkeuden isältä, jonka tykönä ei ole pimeyden eikä valkeuden vaihetusta, sillä hän pysyy valkeutena ijankaikkisesta ijankaikkiseen, ja jotka Jumalan sanan valkeudessa vaeltavat, niin ei niitä pimeys käsitä, ja jotka eivät Jumalan sanan valkeudessa vaella, ne vaeltavat oman mielensä tyhmyydessä, niinkuin me näemme täälläkin, jotka eivät tahdo pysyä esikoisten seurakunnan Hengen yhteydessä ja kuuliaisuudessa, ne tahtovat oman henkivaltansa ylösrakentaa, jonka me näemme virallisista papeista, joidenka pitäisi uskolle kuuliaiset oleman, jonka olen itse nähnyt ja kuullut, kuinka he surkailevat, että pappein arvo niin halvennetaan, ja tahtoisivat ettei kristittyin kokouksissa ja seuroissa saisi puhua papeista mitään, että appein arvo pääsis ylös nousemaan.

Mutta kuin he sen kuulevat, että kristittyin kokouksissa selitetään Raamattua säästämättä ja ilman ihmisten muotoa katsoimatta, oli hän sitte oppineista eli oppimattomista, ja avataan Raamatun selityksillä yksinkertaisten silmät ymmärtämään Raamattua, että he ymmärtäisivät kavahtaa itseänsä, jos ne tulevat lammasten vaatteilla eli valkeuden enkelinä, ja on kätkettyä salanen karte eläviä kristityitä kohtaan, ja tahtovat noudattaa liikukumattoman kansan mieltä, ja tahtovat itsensä kelpauttaa kaikille, että he saisivat kiitoksen maailmalta, vaikka Jeesus on sanonut: voi, jos maailma teitä kiittää, jonka tähden tarvitaan Raamatun selittäjiä, jotka Raamattua selittävät seurakunnalle, että seurakunta saapi oikean ymmärryksen itsellensä Raamatun selitysten kautta, että he pysyisivät pahasta varjeltuina ja ymmärtäisivät pitää siitä kiinni, Raamatun selitysten kautta, josta he elämän ja hengen saaneet ovat, joka on ollut minulle tänä talvena suuri Jumalan armo, että olen saanut Juhani Raattamaa- vanhimman kanssa kulkea yhdessä seurakuntia läpi, lähes kaksi kuukautta, ja suuret heräykset ovat tapahtuneet joka paikassa.

Ja Raattamaa-vanhin saarnaa voimallisesti sovintosaarnaa ja vahvistaa seurakuntia pysymään esikoisten yhteydessä ja kuuliaisuudessa, niin kuin lapset äitinsä sylissä, -sillä lasten on taivaan valtakunta. Ja hän varoittaa lujasti ottamaan vaarin eksytyksen hengestä ja valheitten uskomisesta.

Ja täällä on joka paikassa tehty sovintoja kaikkialla, ja rauha ja rakkaus vallitsee seurakuntia ja yksimielisyys, ja yksimielisyydessä rakentavat maallikko-seurakuntaa, Kristuksen opin jälkeen, kärsien toinen toistansa ja anteeksi antaen toinen toisellensa ja kantaen toinen toisensa kuormaa, ja niin Kristuksen lakia täyttäen, jonka te näette siitä täältä lehetetyistä seurakunnan kirjasta, että he lupaavat, kaikkein vanhinten kanssa, rakentaa maallikko-seurakuntaa, aina Ameriikkaan asti, yhdistettynä teidän kanssanne, ja Kristuksen kirkkoa -elävistä kivistä, joka ei ole käsillä rakettu, sillä Jumala ei asu käsillä raketuissa temppeleissä, jotka on puista raketut, sillä Hän asuu särjetyissä sydämissä, sillä me näemme, että olipa se Jumala valmistanut rukoussijan Jeerusalemin hävityksen aikana yhteen vähä Pella-nimiseen kaupunkiin, koska he menivät Jeerusalemista pois. Ei ne kuitenkaan menneet temppeleitä hajoittamaan, vissimmästi on Jumala sen hajoittanut roomalais sotajoukon kanssa, ja vissiin Jumalaa meni särjetyssä sydämessä Pella-nimiseen kaupunkiin, jossa ,ne uskovaiset hengessä ja totuudessa Jumalaa Jeesuksen nimeen rukoilivat, ja Jumala kuuli niiden rukoukset ja varjeli heitä. Mutta eipä Jumala kuullut niiden rukouksia, jotka rupesivat rukoilemaan Jumalaa ja ihmisiä, ne eivät kummaltakaan mitään saaneet, vaikka siellä oli temppele, kussa Jeerusalemi hävitettiin -Kyllä ymmärrätte mitä tarkoitan.

Sentähden rakkaat veljet, ei ole meillä aikaa hukkaan kuluttaa ajallisten kappalten päältä, jotka ovat tyhjät ja mitättömät sen ijankaikkisen ja määrättömän tavaran rinnalla, kuin taivaassa on. Sentähden olkaat ahkerat kokoomaan taivaallista tavaraa, jota ei varkaat kaiva, jota ei koi eikä ruoste raiskaa. Mutta mitä te taivaaseen kokootte, sen te itse saatte nautita ijankaikkisesti. Eikä silellä enää kukaan karsaasti katso toisensa päälle. Mutta mitä täällä raketaan ja tehdään käsillä, joko huoneita eli peltoja eli

muuta tarpeellisia kappaleita, sillä ne ovat niiden, jotka niitä rakentaneet ovat ja tehneet. Ja tyytyköön jokainen onneensa ja älköön himoitko lähimmäisensä omaa, sillä se on synty.

Eikä muuta tällä kerralla, kuin sanon juuri sydämmen rakauden terveisiä koko minun perheeni kanssa ja koko Herran laumalta täältä, ja uskokaa synnit anteeksi Jeesuksen nimessä ja kalliissa maahan vuotaneessa veressä, joka on vuodatettu Golgathan mäellä syntein anteeksi antamiseksi monelle tuhannelle, jossa vuotaneessa veressä todistan minä vieläkin, että kaikki teidän syntinne ovat anteeksi annetut Jeesuksen nimeen nyt ja ijankaikkisesti!

Ja Erik Tobias sanoo rakkaita terveisiä ynnä emäntänsä kanssa. Ja olkaat hyvässä turvassa, ja olkaat tervehtetyt kaikki rakkaat veljet ja sisaret ja työntekiät Herrassa, jotka yksi olette, ja rukoilkaa edestäni; tätä pyytää teidän heikko veljenne uskossa ja armon osallisuudessa ja evankeliumin edesvastauksessa.

Joonas Johansson Pumu.

Siionin Sanomat, Calumet, n:o 6, 1895

18. JOONAS PURNU - OLOF MATONIEMELLE

Purnunkylä 7/7 1895

Ja nyt minä lähestyn sinua tämän minun lähetyskirjani kanssa, rakastettu veli, jota minä totuudella rakastan, ja toivotan, että menestyisit ja terveenä olisit, niinkuin sinun sielusi menestyy, Olof Matoniemi, ja uskollinen työntekiä Herran viinimäessä. Minun rakas matkakumppanini, jota minä vieläkin ikuisella rakkaudella rakastan, jonka edestä minä vieläkin kiitän juuri sydämmestäni sen yksinkertaisen ja ylönpalttisen rakkaudenpalveluksen ja kärsivällisyyden edestä minua kohtaan, ehkä minä heikko sananpalvelia teidän seurassanne olin.

Ja vielä kiitän kaikkein kirjainne edestä, joita olen saanut vastaanottaa Hakkasen postikonttoorista ensimmäisenä helluntai-

päivänä, joista kirjoista minä näen, että teidän kristillisyytenne ja meidän kristillisyyks ja apostolein aikanen kristillisyyks, jotka ovat tulleet ja käyneet esikoisten seurakunnan tykö, ja siihen elävän Jumalan kaupunkiin ja taivaalliseen Jeerusalemiin, ja monen tuhannen enkelitten joukon tykö, ja vanhurskautettujen henkien tykö, joidenka nimet taivaissa kirjoitetut ovat, jonka päälle minä sanon, että se ensimmäinen Esikoinen, joka on syntynyt Betleheemissä, joka on Jeesus, joka rakensi seurakuntansa maan päälle ja pesi sen omalla verellensä puhtaaksi, ja pyhitti Pyhällä Hengellä, joka nimitettiin pyhäksi seurakunnaksi, ja se Esikoinen ei anna nimeänsä toiselle ensimmäisestä päivästä viimeiseen päivään asti, sillä Hän näkyy pitävän nimensä vielä jälkiin ylösnousemisensa monen tuhannen veljen seurassa.

Ja me ymmärrämme ja näemme, että sen seurakunnan, josta on kirjoitettu Heparan kristityille, jossa on kirjoitettu Hänen seurakuntansa nimi: Esikoisten seurakunta, jonka Esikoinen rakentanut on ja se seurakunta ei muuta nimeänsä niin kauvan, kuin maailma seisoo. Ja ne, jotka ovat ensiksi käyneet sen seurakunnan tykö, ja ovat tulleet alennuksen tietä ja ristin tietä yrttitarhasta Golgathan mäelle, ja käyneet sisälle siitä verisestä portista, siihen seurakuntaan sisälle, jonka Jeesus oli rakentanut, ja joka nimitettiin esikoisten seurakunnaksi - Heparalaisille, kirjoitusten jälkeen: sillä ei maailma eikä kuollu kristikunta tunne esikoisten seurakuntaa, sentähden, kuin he eivät tunne sitä Esikoista, joka sen seurakunnan on rakentanut, ja sentähden he eivät voi kärsiä, että Esikoisesta puhuttaisiin mitään, sillä se on loukkaus, vaikka he itse ovat lukeneet, että Jeesus, joka on Esikoinen on pantu monelle loukkaukseksi ja pahennuksen kallioksi, ja monelle ylösnousemiseksi Israelissa, niin on Hänen seurakuntansa monelle loukkaukseksi, jotka loukkaavat itsensä - Esikoiseen ja vanhimpiin, jonka me näemme apostolisessa seurakunnassa ja aikakaudessa, että ne, jotka olivat ensimmäiseksi tulleet sisälle siitä verisestä lammashuoneen ovesta, ne kutsuttiin lammasten paimeniksi, sentähden pitää olla yksi paimen, se on, yksi Kristuksen oppi ja yksi lammashuone, se on, yksi Jeesuksen seurakunta ja yksi ruumis Jeesuksessa Kristuksessa, mutta monta jä-

sentä keskenämme Kristuksen ruumiissa, pienemmät ja suuremmat, ja yksi ruumis, ja yksi Herra, ja yksi kaste, ja yksi usko, ja yksi Henki, ja yksi Jumala ja kaikkein Isä, joka kaikkein kautta, ja teissä kaikissa, sen vaikutuksen ja määrän jälkeen, kuin kullakin jäsenellä on, ja siitä kasvaa Kristuksen ruumis omaksi rakennukseksi rakkaudessa. Sentähden olkaa toimelliset rakkaudessa ja kasvakaamme Hänessä ja kaikessa, joka on Pää, Kristus.

Ja sentähden rakkaat veljet, ja sisaret kaikkialla, pysykää Kristuksen laissa, se on, pysykää Kristuksen opissa, ja kärsikää toinen toistanne rakkaudessa, ja anteeksiantakaat toinen toisellenne, saarnaten parannusta ja syntein anteeksiantamista kaikkialla, ja jatkakaa sovintosaarnaa eteenkin päin, jonka Herra itse säätänyt on, ja tehkää työtä sen päälle, että Herran lauma pysyy koossa. Ja ruokkikaat Jeesuksen karitsoita ja kaitsekaat Hänen lampaitsansa. Jos ruokkiminen on tarpeellinen, että lampaat elävät, että he saavat nautita Jumalan armon raitista ilmaa, esikoisten seurakunnan Hengen kanssa yhteydessä; niin on kaitsemisen oppi Jeesuken käskyn jälkeen kallis ja tarpeellinen, että. Herran lauma koossa pysyy ja esikoisten seurakunnan helmassa. Jonka päälle minä vielä sanon, niinkuin olen jo sanonut tässä edellä mainitussa kirjeessä, että meidän ja teidän kristillisyytemme on ehtinyt ja kasvanut apostoolillisen kristillisyyden kanssa kaikissa esimerkeissä, sekä vastoinikäymisissä ja koettelemuksissa, niinkuin apostolien aikana, jonka päälle minä sanon: että älkää hämmästykö kamppausten riitoja, jotka näkyvät olleen apostolien aikana, josta Paavali kirjoittaa, kuin hän sanoo, että: sentähden pitää teidän seassanne olla riita ja eripuraisuus ja eriseura, että ne, jotka koetellut ovat, ne ilmoitettaisiin.

Pysykää siinä opissa, josta te elämän ja Hengen saaneet olette, loukkaamatta itseänsä esikoisten seurakuntaa vastaan, jatk'ei loukkaannu esikoisten nimityksestä ja vanhimmista, vaan pitävät vanhiimmat kalliina ja kaksinkertaisessa kunniaassa, jotka sanassa ja opissa työtä tehneet ovat, ja ovat hyvin hallinneet, ja sen seurakunnan, johonka te ja me tulleet olemme, tässä meidän aikakaudessamme, joka on ensimmäinen meidän päivinämme jossa Laestadius, kantaa sen nimen, niinkuin apostolitten aikana,

vanhin, tässä meidän aikakaudessamme, joka rupeis Herran käskystä työtä tekemään Ruotsin Lapin korvessa, josta tämä hengellinen liike on levinnyt itään ja etelään ja länteen ja pohjoiseen, aina Ameriikkaan asti, ja niin laajalle, kuin elävän kristillisyyden jäsenet ovat kulkeneet, samoiten kuin apostolittenkin aikana.

Ja me näemme, että on apostolitten aikana ollut muutampia virallisia pappeja uskolle kuuliaiset, niinkuin meidänkin aikana, mutta en minä tiedä, kuinka monta pappia on ollut Jeesusta puolustamassa, kun Jeesus tapettiin, enkä minä tiedä, kuinka monta pappia on ollut, kun Pietari tapettiin ja muut apostolit tapettiin, ja kuin apostoli Paavali tapettiin, enkä minä oikein vissiin tiedä, kuinka monta pappia on silloinkaan ollut, kuin Lutherus Wormsissa oppineitten keskellä oli, kuinka monta pappia siellä oli, jotka Lutherusta puolustivat. Enkä vieläkään sitä oikein tiedä, kuinka monta virallista pappia on Jeesuksen opin tähden tapettu. Mutta sen minä vaan tiedän, että pappeja on ollut voimallisia apostolien aikana, jotka olivat voimalliset lujasti kieltämään, ettei saa Jeesuksen nimeen opettaa. Ja sen minä kanssa tiedän meidän aikanamme, että papit ovat voimallisesti vääränä pitäneet, että me maallikot ja yksinkertaiset olemme voimallisesti saarnanneet parannusta ja syntein anteeksi antamusta kaikille, ja sentähden on meillä niin vähän luottamusta niihin pappismiehiin, sillä me näemme nyt, meidän aikanamme, kuinka harvoja pappismiehiä on, jotka tahtoisivat yksimielisesti maallikkoin kanssa rakentaa Herran seurakuntaa ja pysyä hengenyhteydessä ja tulla pilkatuksi Jeesuksen nimen tähden, niinkuin Herran seurakunta. Ja sentähden ei meillä ole luottamusta, kuin siihen seurakuntaan, johonka me sisälle tulleet olemme siitä verisestä ovesta, joka on kaikkein meidän Äiti, apostolin sanan mukaan.

Eikä muuta tällä kertaa, kuin sanon juuri sydämmen rakauden terveisiä koko perheeni kanssa ynnä minun kirjottajani kanssa, Erik Tobias, ynnä emäntänsä kanssa, ja koko Herran laumalta täältä, rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekiälle Herran viinamäsessä Olof Matoniemelle ja hänen perheellensä, ja koko Herran laumalle kaikkialla, jotka siellä kaukaisella maalla yksi olette. Ja Herra vahvistakoon teitä tässä nykyisessä totuu-

nessa. Ja olkaat vapaat vaivoissa ja vastoinkäymisissä, kyllä pijan vaivanne loppuvat, ja uskokaat aina syntein anteeksisaamisen armosta autuaaksi. Ja todistan vieläkin, että teidän synnit ovat anteeksi annetut Jeesuksen nimessä ja veressä, nyt ja ijankaikkisesti, Amen!

Ja annan vielä tietää sinulle rakas veli, että olen tänä talvena saanut Raattamaa-vanhimman kanssa yksissä olla lähes kaksi kuukautta, ja kulkea läpi seurakuntia, ja suuret heräykset ovat joka paikassa tapahtuneet, ja rauha ja rakkaus ja yksimielisyys vallitsee kaikissa seurakunnissa, joita läpi olemme kulkeneet, ja Raattamaa-vanhin saarnaa voimallisesti sovintosaarnaa: vahvistuen seurakuntia pysymään Hengen yhteydessä, että on ollut oikein hyvä aika, että kaikki riitaiset ja valheenuskojat ja valehtelijat ovat parannuksen tekiänä vastaanottaneet syntein anteeksiantamisen, joka on suuri armo, että rauha ja rakkaus ja yksimielisyys vallitsee kaikkialla siinä mielessä, että yksimielisesti työtä tehtäisiin, että Herran lauma koossa pysyisi. Samoitin tekin tehkää, kaikki Herran viinamäen työntekijät, jotka yksi olette, rakkaat veljet ja uskolliset työntekijät työtä tehdessänne, sillä se on varma, jotka toimillisesti kilvoittelevat, ne kruunataan.

Ja kavahtakaa itseänne kamppausten riidoista kärsivällisyyden kautta, ettette joutuisi sanain päältä kamppailemaan, sillä kärsivällisyys hedelmän kantaa, ja kärsivällisyyden Jumala täyttäköön teidän sydämmet taidon ja kärsivällisyyden hengellä, priiskoitusveren voiman osallisuudessa. Ja se armollinen Jumala, antakoon sanansa oven olla auki teidän edessänne, ja antakoon Jumala siunauksensa Hänen siemenellensä, ja uskokaat, että voiton päällä pysymme Karitsan veren kautta. Kylläpä te sen itse tiedätte ja ymmärrätte, jotka ei seurakuntaa tottele, minkälaisina semmoisia pidetään. Kyllä täälläkin papit kovin surkailevat, kuin pappein arvo niin halvetaan.

Rukoilkaa edestäni, tätä pyytää teidän heikko veljenne,

Joonas Johansson Purnu.

19. J. PURNU - J. SIRKANMAALLE – NS. “JOONAAN VALTAKIRJA”!

Gellivaarassa, 5 päivä huhtikuuta 1900.

Ja nyt minä tervehdän sinua minun rakasta opetuslasta, Johani Sirkanmaa, joka olet tullu minun kauttani, niin myös Raattamaa-vanhinvainajan kautta, jonka me vieläki piämä rakkaimpana vanhimpana, ja opetuisänä tässä kalliissa Herran työssä; jonka opetuslapsena minäkin olen ollut lähes viisikymmentä ajastaikaa, jota vieläki ikuisella rakkaudella muistamme. Jonka lähetystoimen jäsenenä olen ollut, jonka hän on uskolliseksi löytänyt, kaikkein muitten vanhinten kanssa, jonka käskyä me totelleet olemme Herran sanan jälkeen, ehkä met heikot olemme itsemme tuntemisen suhteen, siiheen kalliiseen ja raskaaseen Herran työhön; jonka minä itse olen saanut koetella kuin minut lähetettiin Amerikkaan, sille riidan ovelle, joka siellä Amerikassa oli; joka siellä oli kristittyin välissä; jossa minä tunsin Jumalan edessä olevani heikon, niin raskaaseen ja kalliiseen työhön riitaa asettamaan, ja rauhaa ylös-rakentamaan, jossa asiassa minä tulin vakaisesti näkemään, ymmärtämään, ja tuntemaan, että Jumala oli minun kanssani; joka oli enempi kuin minä; josta minä tulin ymmärtämään, että se on tosi ja pysyy maailman loppuun asti totena, niinkuin kirjoitettu on. Joka sanoo, että Jumala on heikoissa väkevä, ja vielä sanoo kuin Jumala on meidän kanssamme, niin kuka voi meitä vastaan olla; sillä hän on voimallinen pyhäinsä kansa; joka on varma asia, jos Jumala ei huonetta rakenna, niin me kaikki hukkaan työtä teemme; niinkuin minä ajattelen ja uskon veli rakas Sirkanmaa, että sie olet itse saanut tuntea näitä asioita, joita olen tässä ylempänä kirjoittanut tässä kirjassa, joka olet ollut lähetettynä Norjaan riidan ovelle jossa Nämät asiat tulivat kokemukseen, nimittäin kristittyin välissä riidat, joka ei pitäis niin oleman, mutta niin se näkyy olleen apostolein aikanakin, apostoli Paavalin sanan mukaan, kuin hän sanoo että: sentähden pitää teidän seassanne olla riita, eripuraisuus ja eriseura, että net jotka koetellut ovat, ilmoitettaisiin. Josta minä kanssa tulin vakuutetuksi, että se on tosi, mitä on apos-

toleilta ,kirjoitettu, joka sanoo että henki henget tuntee, joka on tosi, josta minä tulin vakuutetuksi Ameriikassa ollessani, kuin minä kuulin monenlaiset äänet; niinkuin kirjoitettu on, äänet tosin on monenlaiset maailmassa, mutta äänentoimi, joka näkyy olevan varma asia kuin sanottu on, että Jesuksen lampaat tuntevat paimenen äänestä, joka minulle valkeni kuin minä olin Ameriikassa, niin minä olin kristittyin riidan välissä, kuin suuret Joukot sanoit, että he makaavat Jesuksen ristin juuressa, ja huusit toisillensa, että pysykää Kristuksen ristin juuressa, johonka minä sanoin ja vastasin, että se on tosi ja oikein, että maata Jesuksen ristin juuressa, ja pysyä Jesuksen ristissä, jonka päälle minä sitte sanoin, ja pysyä Kristuksen opissa, se on Kristuksen laissa, että kärsikää toinen toistanne ja anteeksiantakaa toinen toisellenne ja kantakaa toinen toisenne kuormaa, ja niin Kristuksen lakia täyttäkää, se on Jesuksen oma käsky; ja kuin minä näitä asioita puhuin heille; niin esikoisten seurakunnan rakastajat sanoit, ettei he voi pysyä makaamassa Jesuksen ristin juuressa, ja eikä voi pysyä Jesuksen ristissä kuin het ovat niin syntiset, -ja huonot valvomisessa, erinomattain hengellisen köyhyiden aikana, epäily pakkaa voimallisesti päälle, joka tahtoo tarttua ja hitastuttaa heidän uskon, johon minä neuvoin heitä, niillä sanoilla, mitä on kirjoitettu Hebrean vanhoille kristityille, Hebrean seurakunnassa, 12. luvussa; kuin minä luin heille sen opetuksen, jossa sanotaan näin: Kuin meillä näin suuri todistuksen joukko on ympärilämmme niin pankaa pois kaikki kuorma ja synti, joka aina meihin tarttuu ja hitaaksi tekee; johon minä sitte sanoin, se on uskomisessa hitaaksi, johon minä sitte neuvoin, katsokaamme uskon alkajan ja päättäjän Jesuksen päälle, joka koska hän olis kyllä tainnu iloita, kärkei ristiä, ei totellu pilkkaa, - ja nyt istuu oikialla kädellä Jumalan istuimella. Niin muistakaa häntä, joka senkaltaisen vastahakoisuuden on syntisiltä itse vastaansa kärsinyt, että ette väsy teidän mielessänne ja lakkaa, jonka päälle minä sitte heille sanoin rakkaalla äänellä, että kaikille syntisille ja synnin tuntevaisille ihmisille ja parannuksentekiöille met saarnaamme kaikki synnit anteeksi, Jesuksen nimeen ja kalliiseen vereen, joka on vuodatettu pitkänä perjantaina Golgatan mäellä, joka on

vuodatettu monelle tuhannelle syntein anteeksi antamiseksi; sen me todistamme Jumalan puolesta Jesuksen nimeen, jotka sen uskolla vastaanottavat. Vaikka olis monta tuhatta huoneen seinäin sisällä, “sillä veri on puhdistus”, ja, ”nimi on pyhitys”, joka pyhittää ihmiset, vaikka monta tuhatta olis, ja ne kutsutaan pyhiksi ihmisiksi, eli pyhän hengen saaneeksi seurakunnaksi ja pyhän hengen saaneen seurakunnan jäseniksi, sillä muuta nimeä ei ole taivaan alla kun Jesuksen nimi, jossa ihmiset autuaaksi tulevat; ja ilman verettä ei yhtään syntein anteeksiantamusta ole, ja jos tämä ääni katoaa pyhän ihmisten yhteydestä, sitte ei ole tietoa kuka viimein autuaaksi tulee, sillä muutamat henkilöt pelkäävät nyt, että met Laestadiolaiset saarnaajat piämä Jesuksen verta niin halpana, kuin halpaa markkinakalua, että met saarnaamme syntein anteeksi antamisen seiniä myöten niille monelle tuhannelle ihmiselle syntein anteeksi antamiseksi jotka sen uskolla vastaanottavat, Jesuksen nimeen autuudeksensa, ja uskokaa itsenne autuaaksi syntein anteeksisaamisen armosta, sillä ei meillä muuta kristillisyyttä olekkaan, jonka te itte kukin uskovainen ihminen tunnette, jonka vihollinen tahtoo kaikenlaisilla epäilyksillä ryöstää meiltä pois, jonka päälle minä vielä sanoin, että pysykää tet armon penikat, jotka vingutte ja viserrätte tämän maailman kylmän lattian päällä ja odotatte ja kaipaatte Israelin lohdutusta. Seuratkaa Jesusta yrttitarhasta Golgatan mäelle, sillä verisellä tiellä, ja muistattehan tet sen, kuin hän on sanonut, ottakaa risti ja seuratkaa häntä; ja kieltäkää itsenne maailmasta ja pysykää veren korjaajana yksinkertaisuudessa, että tet eläisitte, sillä se on tyyris ja kallis veri, jota muutamat henkilöt pelkäävät, että se tarttuu seiniin ja menee hukkaan jota te saarnaatte, mutta ei mie muista missään raamatunpaikassa lukeneen, että Jesuksen veri on seiniin pyyhitty, mutta sen mie vain olen lukenut, että muutamissa aikakausissa on pihtipielet verellä sivuttu eli pyyhitty, ja niistä ovista ei murhanenkeli tohtinut tulla sisälle, sentähden että saatana joukkoinensa pelkää Jesuksen verta, ja sentähden se joukkoinensa ei tahdo kuulla Jesuksen nimeä, sillä se on pyhä nimi pyhitetyssä ihmisessä; mutta mie pidän, että Jesuksen veri on niin tyyris, ja kallis veri,

ettei sitä sovi jalkain alle polkea, mutta paljo enempi pyhän hengen voimalla saarnata ihmisille puhdistukseksi Jesuksen nimeen, sillä se on pyhä nimi; ihmisten sieluin autuudeksi, sillä me näemme, että saatana pelkää joukkoinensa Jesuksen nimeä, jonka met näemme apostolein aikana, kuinka voimallisesti papit, ja kirjan oppineet ja fariseukset kielsit, ettei ketään ihmistä saa opettaa Jesuksen nimeen; Joittenka päälle minä vielä sanon, että tet kaikki rakkaat veljet, ja työntekiät Herran viinamäessä, nuoremmat, ja vanhemmat, jotka työtä yksimielisesti teette lahjainsa mukaan joidenka suu on auvennu, ja kielen siteet on irti päästetty, saarnaamaan Jumalan sanaa ilman ihmisten muotoon katsomatta, saarnaten parannusta ja syntein anteeksiantamusta, Jesuksen käskystä, ja älköön yksikään katsoko ylön heidän nuoruuttansa, mutta enemmin rukoilkaa, että heille puhetta annettaisiin, ja yhdenkaltaisen puheenparren pitäkää ja kavahtakaa kelvottomia ämmän juttuja ja kielilakkareita, joita näkyy olleen apostolein aikana, mutta tehkää työtä sen päälle, että Herran lauma koossa pysyy. Ja kavahtakaa sitä, ettei Herran laumaa hajoittaa, mutta ahkeroitkaa, että met heikoille heikoksi tehdyt olemme, että met harvat voittaisimme ja niistä muutamat autuaaksi saattaisimme. Katsokaa te, joilla tieto on, ettette tietonne kautta tulis heikoille pahennukseksi, ettette tekis semmoisia haavoja, joita ette itse parantaa saata; ja kaikkein näitten päälle minä todistan että teidän synnit on anteeksiannettu Jesuksen nimessä ja kalliissa veressä, sen me teille yhteisesti todistamme Jumalan puolesta Jesuksen nimeen; ja rukoilkaa minunkin edestä. Tätä pyytää teidän heikko veljenne uskossa ja armon osallisuudessa.

Jonas Johanson Pumu.

Tämän saatte lukea julkisesti kristittyin edessä. Teitä tervehtivät kaikki pyhät yhteisesti.

Ja tähän mie nyt vielä kirjoitan teille, jonka teki itse tiedätte, että se on tosi, mitä on Sopperosta kirjoitettu avisilehden päälle kaikille tiettäväksi kirjaksi, jonka met pidämme tallella; jonka het pitävät että se on oikein kirjoitettu, että ne lännenpuolen

pikkusaarnajat (jonka olen itse nähny) Gellivaarassa, ynnä muut minun kanssa, että net pikkusaarnaajat, niinkuin het sanovat avisin kirjoituksessa; josta het ei ole loukkaantuneet ollenkaan, että heitä niin sanotaan; mie olen itse nähny täällä Gellivaarassa, että net on iloiset siitä sanasta, kuin Jeesus sanoo: että hän on ilmoittanut pienille taivaan salaisuudet, ja niitä Jeesuksen sanoja emme me pikkusaarnaajat anna ottaa pois meiltä; jonka päälle mie Joonas sanon, että net on hyvät saarnamiehet minun vanhoina päivinä, kyllä mie niitä tarvitten työpaikassa kumppanina tässä kalliissa Herran työssä, ja viinamäen rakennuksessa, ja pyhän hengen saaneessa seurakunnassa, joita olen nyt täällä kuunnellut lähes kaksi viikkoa, jotka ei ole ainoastansa nyt vasta täällä, mutta monta vuotta jo ennen tätä aikaa ja jo Raattamaan ajasta asti tunnetut hältä, ja tunnetut pyhän hengen saaneelta seurakunnalta, niin myös minulta, joka on heistä todistus Jeesuksen sanain jälkeen kuin hän sanoo: voi jos maailma teitä kiittää, enkä mie ole kuullut, että maailma heitä kiittää, joka tulee siitä, että he saarnaavat Jumalan sanaa ilman ihmisten muotoon katsomatta, joka on oikein ja mie kuulin, että het yhdenkaltaisen puheenparren pitävät, ja net on kelpaavat saarnaajat, jotka ovat Erik Samuel Wettasjärvässä, Frans Parakka, Isak Kuoksussa, Isak Bruukissa, Jonas Purnussa, ja minun vanha työkumppani Mäntyvaaran Juntti, Viktori Blassila, Jonaksen kumppani, niinkuin Timoteus oli Paavalilla kumppanina. Sama usko on meillä vielä nytkin niinkuin ennenkin, ja sama mielipidet kristillisyydestä, emme me ole liikkuneet mihinkään käsin siitä, emmekä met ole uutta odottamassa, eikä meidän korvat syyhy kuulemaan uutta; siitä opista, josta met olemme elämän ja hengen saaneet siinä me pysymme, jonka päälle minä sanoin, että jospa semmoisia saarnamiehiä olis loppuun asti, ei ne vain jumalan sanatta tarvittis olla; jonka päälle mie vielä sanoin, että muistavalla rakkaudella olen vielä, Vittangin veljiä ja sisaria muistamassa, ja olis kyllä mieleni ja haluni ollut teidän tykönä käydä, mutta yskätauti on minun ruumiini repinyt niin rikki, että en kykene, ja sanokaa minun terveisiä Lapin kristityille, jotka ympärillänne ovat, ja nyt mie lähetän minun rakkaat työkumppanit Vittankiin, kuin mie

olen kuullu, että teillä on saarnamiehet siellä; Sirkanmaan mie-
tunnen, Pääkköstä mie en tunne, sentähden tahdon, että ne mene-
vät tykö, että siellä tulee suurempi ilo, te Vittankin nuorukaiset ja
vieläpä te vanhemmat, muistattehan tet sen kuin nämät lännen-
puolen pikku saarnaajat “Vittangissa” saarnasit autuaaksiteke-
väistä evangeliumia, parannusta ja syntein anteeksiantamusta
Jesuksen nimeen, ja vedit ihmisiä ylös helvetistä, josta teille tuli
ilo niin kuin taivaan valtakunnassa, te vanhemmat, kyllähän ne
nyt sitte kelpaavat johdattajaksi elämän kaitaa tietä myöten, niin
hyvin kuin silloin, kuin net vedit helvetistä ylös, vaikka net olit
nuoret saarnaajat, mutta Jumala oli heidän kanssa voimallinen, ja
niin se on voimallinen vielä nytkin, ja jääkää nyt hyvästi Herran
haltuun annettuna.

Se sama.

Painettu vihkonen: Merkillisiä wanhinten
kirjeitä, ym. Calumet.(1903?)

Salomon Johnsonin kokoelma.

20. J. SIRKANMAA - O. KOSKAMOLLE ELI N.S. “SIRKANMAAN KIROUSKIRJE”

Muotkajärveltä 19/5 1900

Rakas veli ja uskollinen työntekijä Herran viinamäessä,
Olof Koskamo, Jumalan armo ja rauha olkoon kanssanne. Pyy-
dän anteeksi, kuin en ole teille kirjoittanut, ettette, rakkaat veljet
väsyisi meitä muistamasta. Kiitän kalliiden kirjain edestä, joita
olen saanut ilokseni vastaanottaa, ja olen kaikissa paikoissa an-
tanut lukea sen kirjan, jonka olen loppiaisena saanut, ja kaikkial-
la, jossa tet kulkeneet olette, on teistä rakas muisto vanhimmilla,
ja sanovat terveisiä.

Vasta olen näinä päivinä tullu kotia, kuin olin kolmatta
kuukautta lännen alla ollut, ja sain teidän tervetulleen kirjan lu-
kea suureksi ilokseni. Jos on Suomessa viinamäen aita kaatunut,
ja ahneuden- ja kunnianperkele vielä muutampia vartioita

sokiaksi tehnyt, jonka tet tiedätte, ja on kyllä työtä, että verellä puhdistettu Lauma pysyis Sionin vuorella.

Mutta lännen alla, Vittangin ja Jukkasjärven, ja Gelli-vaaran seurakunnassa on häpeämättä, ahneuden ja isännyyten perkele assuu paavin istuimella, reppii ja raataa heränneitten tuntoja ja tavaroita, ja tuomitsevat kaikki saarnaajat, Haaparanan Grapen ja Huhtasaaren, ja Eriki Antin, ja Nikkari-Tuomaan, ja Sundbergin, ja minä myös, kumppanini Pääkkölän Mikin kanssa olen tuomittu, ja ei ole kellään muulla saarnaamavaltaa, kuin niillä, jotka ovat valtuutetut Jonas Purnun valtakirjalla. Se on vanhin ja esikoinen, ja niitä on neljä saarnaajaa minuakin vastaan tullu, Joilla oli Joonaan valtakirja, joka minulle lujettiin. Mutta ei sitä minulle annettu, jota kyllä ihmeekseni kuuntelin, kuinka pittää valkeudesta pimeyteen joutuman, kuin katottaa Jumalan tunnon.

Ja niitä saarnaajia sanottiin paljon olevan, eikä niillä ole sanaa ollenkaan, jolla net vastaan tulevat, kuin vain Joonaan valtakirjalla, mutta pelkäisivät net meitä, ja näyttää siltä, että se on korkeimmallaan.

Olisin, rakas veli, ennen teille kirjoittanut, mutta olen niin ahtaalla ollut siitä asti, kuin keli on tullut, kuin saarnaavaisia miehiä on multa peittänyt, että olen vanhimmaksi seassamme jäänyt. Ja kulkevia saarnaajia ei ole täällä, kuin Pääkkölän Mikko Kyröstä. Täällä seuduillamme kukostaa Herran pelto ihanasti, paikoin näkky maailman poutatuuli kuivuutta vaikuttavan, mutta toivomme on, että se suuri Israelin Paimen, joka on sotinut ja voittanut synnin, kuoleman ja helvetin ylitse, Hän antaa vielä lounatuulen nostaa verisen pilven kuivain sydänten päälle. Puhalla, Herran Henki, suitevaiset kynttilänsydämet palamaan. Kauniisti viheriöitsee Herran pelto lännen allaki, vaikka monen tuiskun ja rajuilman keskellä. Mutta oppikaa fiikunapuusta vertaus. Koska sen oksat on tuoreet, ja lehtet puhkeavat, niin te tiedätte suven läsnä olevan. Nostakaamme päämme ylös, pian lunastuksemme lähestyy, ja saamme kuulla suloisen äänen: Tulkaat minun Isäni siunatut, ja omistakaat se valtakunta, joka teille on valmistettu maailman alusta.

Syntimme on Herran Jesuksen nimessä ja veressä meille anteeksi annettu. Kuulukoon tämä taivaallinen ääni korvissamme ja sydämessämme, niin kauvan, kuin kuolematoin henkemme kuolevaista ruumista kantaa.

Muistakaat, rakkaat veljet ja sisaret minuakin ja perhettäni, anteeksi antavaisella sydämellä, ja rukoilkaa edestämme. Olkaa, rakas veli, emäntänsä kanssa ensin ja viimein tervehtetty, ja koko Jesuksen verellä puhdistettu lauma.

Tätä kirjottaa veljenne

Johan Sirkanmaa

Alkuperäinen.

SKHS:n kokoelmissa.

Pekka Raaitilan hallussa, Helsinki.

21. ERKKI-ANTTI PARJAA ESIKOISTEN SEURAKUNTAA N. J:LLE

Juhonpieti 1/9 1900

Rakas veli Herrassa Nils Jönsson. Armo, laupius ja rauha kasvakoon ja lisääntyköön teille ja meille nyt ja aina.

Preivin olen minä sinulta saanut, jonka etestä kiitän. Olen myös monta preiviä saanut sieltä lännestä tänä kesänä, vieläpä päälleluotettavalta kannalta; mutta ikävältä kovin tuntuu, kuin poikaset sieltä roskittavat provasti Krapea ja pasturi Laitista, vieläpä Amerikasta asti. Mistä he on sen hengen saaneet? Apostolein aikana, kuin tuli kysymys opin asiasta, ei ne saaneet itse päättää, mutta piti mennä vanhinten tykö Jerusalemiin, vaikka oli 20 penikulmaa matkaa. Ja siellä asia päätettiin, ja vielä vakuutukseksi pantiin kirja ja 2 kristittyä.

Lukekaa, poikarakkaat, paremmin Raamattua, ja Raamatun totistusten jälkeen se on tämäki kristillisyyys rakettu. Ja pitäisit lännen poikaset muistaa, mitä Raattamaa-vanhin vainaja sanoi provasti Krapesta ja pastori Laitisesta Nikukalla, Vittangissa, kuin tulimme Lannanvaarasta. Olihan siellä usseita lännen poikasiasia.

Älkää, poikaparit, olko ylöns rohkeat päättämään, kalliit ovat ihmisten sielut. Älkää viskatko, niin kuin oletta tottuneet viskaamaan, luupalasia loukkoon. Muistakaa sentään, että te oletta olleet isän kuppeissa silloin, kuin suuri sota alkoi Mikaelin ja lohikäärmeen välillä. Ette senkään verran käsitä, että muut ovat työn tehneet, ja te olette heidän työnsä päälle tulleet, muitten vaivan päälle.

Jonas Purnu vanhin on myös samalla kertaa siinä totistannut, ja minä totistin paikanki, jossa provasti tuli kristityksi, ja Antin Pieti vainaja totisti Aatu Laitisen kristityksi tulon.

Ossaattekos, poikaparit, pittää syntiä syntinä? Muutoin ei tule katumus. Ja katuvaisille annetaan synnit anteeksi. Mutta katumattomille ei mahdu, sillä ne ei tunne tarvettansa. Olemmepa näistä jo enneki jotaki puhuneet, vai eikö vanhinten neuvo ennää kelpaa teille? Mutta kaikille vikansa ja kykenemättömyytensä tuntevaisille Herramme Jesuksen käskyn ja hänen nimensä ja kalliisti vuotaneen verensä kautta, totistan minäki, heikko palvelijansa, kaikki synnit katuvaisille ja uskovaisille anteeksi, vaikka olisit ruusunkarvaiset ja veriruskiat.

Älkäämme hämmästykö, vaikka meidän täytyy täällä jalopeurain ja kyykäärmeitten seassa oleskella. Ompa kunnian Herra antanut itsensä niitten seuraan, meitä sieltä lunastaaksensa. Hänelle olkoon ylimmäinen ylistys, kiitos ja kunnia, voima ja väkevyys, ajassa ja ijankaikkisesti. Hän meitä aina auttaa, niin kuin on tähänki asti auttanut.

Vielä sanon teille, rakkaat veljet ja sisaret, että pysykäämme siinä opissa ja hengessä, josta olemme elämän ja hengen saaneet. Täytyy antaa pyöräpäitten pyöriä, kuin ei heille kelpaa vanhinten neuvo, mutta kuitenkin rukoilemme heidänki etestä, että kaikki totiset sytämät korjussa pysyisit, ja kaikki paisuneet henget alettaisiin, ja arkamieliset ylettäisiin Herran voiman kautta. Amen.

Ja jos nuoret meitä vanhoja sanovat vanhoiksi houkaksi, mitäs se tekee. Näyttäkööt ensin selkeästi Raamatulla, missä on hourattu, ja puhukoon sitten. Muutoin on se ihmishöpinää.

Mutta nyt rakkaani, rakkaita terveisiä tältä Herran

laumalta, sille Herran laumalle, kuin siellä on. Ehkä kyllä kasvoista tuntemattomat, mutta kaikki preivit totistavat, että kallis lauma sielläki on, niin kuin mekin sen ennestänsä myös tietämme. Mutta hyvin ikävä, kuin nuorista kuuluu, että poika on vanhempi issää, ja muna viissaampi kannaa. Ja olkaa myös kaikki rakastajani, rakkaudella tervehtitty minulta. En tunne teitä monta kasvoista, mutta usseissa preivissä haisee hunajata ja mesileipää. Ja kantakaat minulleki anteeksiantavaista sytätä. Merkitsee teitä rakastava ja teiltä rakastettu, vanha ja uusi veljenne, ja osallinen kanssanne armossa ja valtakunnassa.

Erik Anters Antersson

P.S. On sieltä Leipojärvestä kirjoitettu 2 preiviä. Etelisen olen vastannu, mutta jälkimäisessä oli tuntematoin haiju. En tohtinu vastata. Yksi ottaa sen ymmärryksen, toinen toisen, ettei asia pahenis. Lukekaa Apostolein tekoin 15. luku ja älkää yli aittaa hyppikö.

Se sama.

Jäljennös.

OMA. O.H.Jussilan kok.BI:1.

22. JOONAS PURNU - O. MATO NIEMELLE JA A. TÖRMÄSELLE

Gellivaarasta marraskuulla 1900.

Ja nyt minä tervehdän teitä rakkaita veljiä sydämen rakkaudella ja yksinkertaisuudella Olof Matoniemeä ja hänen perhettä ja Antti Törmästä ynnä perheensä kanssa, Estenseniä perheensä kanssa, ja koko sitä Herran laumaa, joka siellä on kaikkialla, ja ole minulta tervehditty rakas veli ja uskollinen työntekijä Herran viinamäessä kaikkein murheitten ja painoin alla, Olof Matoniemi, sillä minä rukoilen sinun edestä, rakas veli, että ylimmäinen voima varjelkoon sinua, ettet vaivain alle näänntyisi ja

vajoaisi murheen alle, joka tulis sinulle kuormaksi epäilyksen tähden, mutta pane kaikki murhe Herran päälle, sillä Jumala on luvannut, että hän pitää murheen sinusta. Ja on hän vielä luvannut senkin, että hän kaikki asiat parhaaksi kääntää niille, jotka häntä rakastavat. Ja ole iloinen rakas veli; ja kaikki synnit ne ovat anteeksi annettu, sillä ei meillä muuta kristillisyyttä olekkaan, kuin että me uskomme itsemme syntein anteeksisaamisen armosta autuaiksi.

Ja antakaa anteeksi Estensenille, että hän erehtyi murheuttavaan työhön, samoiten Henrik Uikkilalle. Ja tehkää työtä yksimielisesti sen sovinnon päälle, jonka te olette tehneet Calumetissa silloin kuin me olimme siellä; jonka te teitte Herran edessä ja Jumalan ihmisten edessä, jonka te vahvistitte omalla kädellänne ja omalla nimellänne, joka sovinto luettiin Seurakunnan edessä, ja se sovinto kelpasi seurakunnalle ja Pyhälle Hengelle, joka näkyi siitä, että se vaikutti ilon Jumalalle ja ilon enkeleille ja koko seurakunnalle; jonka sovinnon päälle olette tehneet yksimielisesti työtä monta ajastaikaa. Ja se pysyy vahvana vielä tulevillakin ajoilla, jonka te näette siitä, joillekka teidän entinen sovinto tulee raskaaksi niin he rupeavat uusia sovintokirjoja kirjoittamaan seurakunnalle; jonka te näette siitä, mikä vaikutus siitä ulos tulee, ja vaikuttavat murheuttavaa menoa.

Näitä minä kirjoitan teille neuvoksi, ja en loukkaukseksi, ja suureksi varoitukseksi, ettei vanhurskaat joutuisi syntiä tekemään. Ja ole turvattu rakas veli Olof Matoniemi esikoisten seurakunnan helmassa, jossa meitä suojellaan, ruokitaan ja varjellaan, sillä vielä Ruotsin Lapissa sinun edestä rukouksissa ja pyytämisisä, sillä vanhurskaan rukous, joka on totinen, se voipi paljon. Ja pysykää Kristuksen opissa, se on Kristuksen laissa, ja kärsikää toinen toistanne rakkaudessa, ja anteeksi antakaa toinen toisillenne, ja kantakaa toinen toisenne kuormaa, ja niin Kristuksen lakia täyttäkää, ja jatkakaa sovintosaarnaa eteenkin päin, jonka Herra itse, säätänyt on, ja tehkää työtä sen päälle, että Herran seurakunta koossa pysyy, ja katsokaa perään, ettei Herran laumaa hajoittaa saa. Ja saarnatkaa parannusta ja syntein anteeksi antamusta kaikkialla, se on Jeesuksen oma käsky, joka tulee

näkösälle siitä, joka ei parannussaarnaa vastaanota, jota te saarnaatte, eikä tee parannusta, kuinkapa he sitten vastaanottavat syntein anteeksi antamisen, jota te saarnaatte, se ei vaikuta heissä mitään, se on heidän oma syy, se ei ole teidän syy, että te saarnaatte molemmat sekä parannusta että syntein anteeksi antamista, joka tulee näkösälle siinä, kuin ei he tahdo ulkonaista parannusta tehdä, vaikka te saarnaatte, joka julkisesti osottaa, ettei he tahdo synnistä luopua. Kyllä he sentähden tahtovat ja sanovat, kuin te saarnaatte heille evankeliumia, ja sanovat, että ne on ylönkovat ja lailliset, kuin heitä estetään lihallisesta vapaudesta, ja sanovat, että se on ahdasta evankeliumia. Mutta kun tulee suloinen saarnaaja, joka tietää paljon puhua rakkaasta Jumalasta, ja hyvästä Jumalasta ja laupiaasta Jumalasta ja armollisesta Jumalasta ja Jumalan armon suuruudesta, eikä pahasta ihmisestä mitään, eikä pahan ihmisen tavoista, eikä pahoista himoista ja haluista mitään, ei koreudesta, eikä maailman ystävyyydestä, sille varsin sanotaan, se oli hyvä saarnamies, ka sillä on leveä evankeliumi. Silloin saapi lihallinen vapaus leveätä tietä kulkea, eikä se opettaja hauku ihmisiä, niitä kiittävät kaikki, vaikka Jesus on sanonut opetuslapsilleen sen, että, voi jos maailma teitä kiittää ja vielä panee itsensä esikuvaksi kuin Hän sanoo: “ sitä varten on Hän maailmaan tullut, että Hän totuuden tunnustaisi,” sentähden maailma vihaa häntä. Sentähden on vainottu profeetoita ja vihanneet Jeesusta, ja vihanneet apostoleja, ja viimein tapettu totuuden tunnustamisen tähden, ja kaikkia totuuden tunnustajia, ja niin se on vielä nytkin. Sentähden on Jesus sanonut, älkää oudoksuko sitä hellettä, joka teidän päälle tulee. Ja vielä sanon, niinkuin he on häntä vainonneet, niin se teitäkin vainotaan.

Eikä nyt muuta tällä kerralla rakastettu veli Herrassa ja uskollinen työkuumppani Herran viinamäessä, jota minä vieläkin ikuisella rakkaudella muistan, Olof Matoniemi, ja ole kärsivällinen murheessa ja toivossa sangen iloinen, vielä nytkin on Ruotsin Lapissa, jotka pitävät käsiä ylhäällä sinun edestä, ja toivon Jumala täyttäköön sinun sydämesi pyhän hengen voimalla ja täyttäköön sinun sydämesi kärsivällisyydellä ristiä kantamaan ja vahvistakoon sinua tässä nykyisessä totuudessa, ja täyttäköön

sinun sydämesi taidon ja viisauden hengellä, ja ole vapaa vai-voissa ja vastoinikäymisissä tässä raskaassa Herran työssä, kyllä pian vaivamme loppuvat ja uusi ilma aukenee eteen niitten sanain jälkeen kuin kirjoitettu on, jossa pääsemme vanhurskasten joukkoon, jossa pääsemme kaikkein työntekijäin kanssa yhteen veisaamaan ja kiittämään kaikkein voittajain palkasta, jossa ei enää yksikään karsaasti katso toisensa päälle, jossa saamme yhteen tulla Laestadius vainajan, Raattamaa vainajan ja Takkis vainajan kanssa ilolla laulamaan voitostamme.

Näky se Erkki Antti, mitä hän kirjoittaa Lumijärvelle, että hän muistaa Takkisvainajan elämää, vissiin syntiä. Ja lännen puolen väkevistä tuulesta, joka enemmän näkyy siksi, mitä hän Takkisvainajasta puhuu, että osottaa anteeksiantamatonta* sydäntä. Ja nyt on Erkki Antti muuttanut majansa ja päättänyt työnsä, ja vissiin, me uskomme, että ne on yhteen* tulleet Laestadiusen, Raattamaan ja Takkisvainajan ja muitten pyhain kanssa. Eikä muuta tällä kerralla, kuin tervehdämme teitä koko Herran lauman kanssa yhteisesti täältä sitä herran laumaa, joka siellä kaukaisella maalla on, ja kaikkia työntekiöitä kaikkialla, ja todistamme yhteisesti kaikki synnit anteeksi Jeesuksen nimessä ja maahan vuotaneessa veressä, joka on vuodatettu syntein anteeksi antamiseksi monelle tuhannelle, sen me todistamme juhallisesti Jumalan puolesta ja jääkää hyvästi Herran haltuun annettuna. Ja sanon, että sama usko meillä on niinkuin ennenkin, ja sama mielipide kristillisyydestä ja kristillisyyden opista. Emme me ole liikkuneet mihinkään käsin, emmekä me ole uutta odottamassa, ja rukoilkaa minunki edestä. Tätä pyytää teidän heikko veljenne uskossa ja evankeliumin osallisuudessa, vaivassa ja valtakunnassa, ynnä minun kirjurin kanssa Fransi Parakasta.

Jonas Johansson Purnu.

Tämän saatte julkaista kristittyin edessä. Ja kiitän vielä Antti Törmästä ja Matonientä kalliitten kirjeitten edestä, joita olen saanut vastaanottaa ilolla. Lähettäkää tästä kopio Matoniemelle, sekä jättäkää itselle kopio.

Jumala on omiansa nostanut suuresta murheesta ja synnin loasta yllä olevan öljyvuon lehden kautta Jeesuksen opilla, ja pessyt omalla kalliilla verellä Poinsetin siirtokunnassa, jossa olemme saaneet omin silmin nähdä niitä kalliita sovintoita, joita tehtiin Jeesuksen ristin juurella, kallis veljemme Torsten Estensen ja H. Nikkilä y.m. johon tarvitsemme rukoilla Herraa Jesusta, että hän antaisi meille kaikille voimaa ja väkevyyttä tehdäksemme Hänen tahtonsa jälkeen. Me menimme edeltä joulun Poinsettiin ja tulimme Ironwoodin kautta takaisin tammik. 9p. 1901, jossa saimme myös pitää rakasta kanssakäymistä veljein ja sisarten kanssa. Tultuamme kotia, saimme sen ilosanoman kuulla, että Matoniemi ja Torsten Estensen lähtee saarnaamaan parannusta ja syntein anteeksiantamista aina Massachussettsin valtioon, ja toivomme myös Michiganin saarelle. Heikot veljet

John Kieri ja Wm Koppana.

---

* Viittaus Erkki-Anttiin ja hänen anteeksiantamattomaan sydämeensä antaa ymmärtää, ettei hänestä ole jäänyt todistusta. Lue Matt.18. loppuosa.

Painettu suuri irtolehti.
Solomon Johnsonin kokoelma.

23. JOONAS PURNUN NORJAN KIRJEESTÄ LOPPU-OSA

Purnun kylässä 14/1 1901

Tämä on vain loppuosa tästä Norjaan kirjoitetusta kirjeestä, joka kuuluu näin:

Jonas Johansson Purnu.

Ja tämän kirjan saatta lukea julkisesti seurakunnan etessä, ja kuin oletta lukeneet, niin olkaat niin hyvä ja lähettäkäätkä tästä kopiot Pietarille ja Tuomaalle, että nekin saavat kuulla, mitä met

täältä Ruotsin Lapista teille kirjoitamme, jota en ole tahtonut kirjoittaa loukkaukseksi, mutta enemmän suureksi varoitukseksi ja vaarinottamiseksi näinä vaarallisina aikoina, joka minusta näyttää siksi, että Raamattu pitää täytettämän näinä viimeisinä aikoina, koska Herra on jo profeetan suun kautta puhunut, mitä pitää viimeisillä ajoilla tuleman, kuin hän sanoo, että Herra lähettää väkevän eksytyksen hengen, jotka vievät opetuslapsia peräänsä ja horjuvat sielut eksyttävät ja tekevät suuria ihmeitä, ja saattavat tulen lankeemaan taivaasta, joka ei minusta ole kumma, että het tulen saattavat lankeemaan taivaasta, kuin he tulevat hellällä evankeliumilla, niin hellät sydämet syttyvät rakkauden tulesta, ja toiseksi ei se ole kumma, kuin uskottomat kuulevat, kuin net kuulevat hellän saarnaajan, pärähtävät uskontunnustukseen, ja kuin net jäävät siihen, kuin ei het saa järjellistä johtatusta Jumalan sanan jälkeen, se muuttuu heidän kristillisyytensä niinkuin Laestadius sanoo, tyhjäksi haaveksumiseksi, kyllä ymmärrätte mitä tarkoitan.

Painettu vihkonen: Merkillisiä
vanhinten kirjoituksia y.m. Calumet (1903?)
Solomon Johnsonin kokoelma.

24. ISRAEL NATTAVAARA Y.M. - JOHAN KIERILLE

Gellivaarasta 10/12 1901

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinimäessä, Johan Kieri. Jumalan armo ja rauha olkoon henkenne kanssa nyt ja ijankaikkisesti, amen.

Met vanhimmat ja veljet yksimielisesti Herran lauman kanssa kokoontuneina, olemme päättäneet kirjoittaa jonkun neuvon sanan, koska olemme kuulleet niistä kirjoista, joita rakas veljemme J.Kieri on kirjoittanut rakkaalle vanhimmalle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinimäessä, Jonas Purnulle, että kirjatulva on auvennu Suomen Lapista Raattamaan kuoleman jälkeen. Emme ihmettele, niin myös net miehet, Nikkari-Tuo-

mas, Sirkanmaa, Pääkkölä, ynnä muita heidän kaltaisensa, ovat meille ja seurakunnalle tuntemattomat, paitsi tottuutenapulainen, vanha Purnun Antti, jonka he omalla luvalla ovat ottaneet kirjoinsa, joka ei ole tosi, sillä hän on yksi meidän kanssa, jonka hän itsekin sanoi, kuin kuuli, että hänenki on sekotettu, että jo pirut tulit hulluksi.

Olemme kuulleet, että Sirkanmaa ja Nikkari-Tuomas lapsinensa ovat syöttäneet sytämensä kirjoilla aina Ameriikan maalle hävittömillä soimauksilla, roskittaaksensa Joonasta ja niitä, jotka hänen kanssa yksi ovat Herrassa. Otetaanko niitäki uskoaksensa?

Pitäishän nyt jo olla jo tieto kristillisyyden laveudessa, että Jonas Purnu on ollu uskollinen työntekijä Herran viinämässä aamunkoitosta alkaen, Laestadiuksen, Raattamaan ja meidän kanssa horjumattomana esikoisten seurakunnan helmassa tähän asti, eikä ole liikkunu mihinkään käsin siitä, ja niinku Raattamaa sanoi viime kerrallakin Wittangissa, laski kätensä Jonaksen päälle ja sanoi: "Nyt met jätämme kaikki tämän hallituksen ja toimen sinun päälle, sillä sinun met olemme löytäny uskolliseksi, että pitää huolen ja murheen kaikista seurakunnista, että Herran lauma koossa pysyy, niin kuin mie olen pitänyt ynnä Esikoisten seurakunnan kanssa. Nyt mie lähen pois, enkä ole enää teidän kanssa."

Niin neuvomme met teitä Jumalan sytämellisen laupeuten jälkeen, rakkaat veljet ja sisaret, ja saarnaajat Ameriikan maalla, että tehkää sen sovinnon päälle työtä, jonka olette tehneet Herran nimeen Jonas Purnun ja Jöns E.Mäntyvaaran aikana, että Herran lauma koossa pysyy, ja kavahtakkaa, ettei Herran laumaa hajoittaa, mutta tehkää sen päälle työtä, että Herran lauma koossa pysyy, ja ruokkikaa Jeesuksen lampaita ja kaitsekaa hänen karitsoitansa, Jeesuksen oman käskyn jälkeen, saarnaten parannusta ja syntein anteeksi antamusta hänen nimeen.

Vielä löytyy monta tuhatta Ruotsin Lapissa, monta tuhatta Suomen ja Norjan rannoilla, ja monta tuhatta Amerikan maalla, jotka kanssanne ja kanssamme yhtä armon ilmaa hengittävät esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä, niinku

sanomat ja kirjat todistavat. Ei Jonas ole yksin, niinku soimataan, että hän istuu paavin istuimella, ja hallitsee valtakirjalla. On kyllä Jonaksella ja meillä valtakirja, ja se on Pyhä Raamattu, ja niinhän sen ollakin tulee, sillä tämä kristillisyyys on rakettu profeettain, Kristuksen ja Apostolein opinperustuksen päälle, jossa Jesus Kristus paras kulmakivi on, ja häntä ei pidä helvetin portit voittaman, ja Herra sanoo profeetan kautta, jotka sen ilmoitetun Evangeljumien kautta lähetetyt ovat, joka niihin rupee, se rupee Hänen silmäterään. Jolla on ymmärtäväinen sydän, se ymmärtäköön, mitä henki Seurakunnalle sanoo. Ja älkäämme uskoko valheita niitten työmiesten päälle, jotka ovat hoitaneet Herran laumaa monta kymmentä vuotta, ja hyvin hallinneet ja koossa pitäneet, Esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Josta näemme, että piru tekee niitten päälle enin työtä, että saada niitä eroittaa pois, ja niitä, jotka heidän kanssa yksi ovat.

Ja emme nyt muuta tällä kertaa, vaan olkaa turvatut ja uskossa rohvaistut, kaikki saarnaavaiset miehet ja palvelevaiset vaimot, ja totuuden apulaiset Esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä Ameriikan maalla ja kaikkialla, sillä me ja te olemme käyneet Sionin vuoren tykö, elävän Jumalan kaupunkiin ja taivaallisen Jerusalemin, monen tuhannen enkelein joukon tykö, yhteisen kokouksen ja esikoisten seurakunnan tykö, jotka taivaissa kirjotetut ovat, Jumalan kaikkein tuomarin tykö, ja täydellisten vanhurskasten henkein tykö, uuden Testamentin välimiehen, Jesuksen tykö, ja sen priiskoitusveren tykö, joka parempia puhuu, kuin Apelin veri, ja katsokaa, että ette kiellä häntä pois, joka taivaasta puhuu.

Ja rukoilemme vielä Isää Herran Jesuksen nimeen, että hän antais voimaa ja viisautta kaikille uskollisille työntekijöille näinä viimeisinä etsikon päivinä, että jaksaisit kaataa saatanan sankaria ja kaikkea vihollisen voimaa. Vielä on sen suuren Israelin Paimenen kätet ylhäällä, ja uskokaa, rakkaat veljet ja sisaret, synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja siinä kalliissa sovintoveressä, joka on vuotanu pitkänä perjantaina yrttitarhassa ja Golgatan mäellä syntein anteeksiantamiseksi, sen metki

todistamme Jumalan puolesta kolmiyhteisen Jumalan nimeen nyt ja ijankaikkisesti, amen.

Onnen toivotuksella tervehtämme teitä, erittäinkin rakasta veljeä Olof Matonientä, Matti Uskosken kanssa, ja emäntäinsä kanssa. Antti Törmästä emäntänsä kanssa, ja kaikkia Herran valituista. Ja kiitämme Kieri-veljeä kalliitten kirjain eestä, ja ole Kieri-veli emäntäs kanssa meiltä rakkautella tervehtetty, ja rukoilkaa meitä eestä.

Tätä merkitsee vanha

Israel Israelsson Nattavaara, N.F.Landström eli Yrtti Nilsi ja Jöns E.Mäntyvaara, Lars Petter Nilson Kivo, Frans Larsson Parakka, Isak Kuoksu, Isak Niku, E.Samuel Wettasjärvi Henrik Kangas Junosuvanto, Anters Knutson Pitsa, Isak Paulsson Isohuhta, Viktor Apelqvist, Jonas Johansson Purnu, Anders Kurak

Ja minä Lars Petter Nilson Kilvo totistan, että Isakki Palohuornanen ja Jänkänpää ovat olleet meidän kanssa yksi, vaan ovat itsensä antanneet Tuomaan ja Sirkanmaan joukkoon, ja erottanneet itsensä meistä, ja met Apostolit ja vanhimmat ja veljet, todistamme, että net on todet, mitä tässä lähetyskirjassa on sanottu ja kirjoitettu, ja se on tosi, ja Jumala, rakas Isä, auttakoon meitä kaikkia tässä -kalliissa asiassa, amen.

Ja minä Jonas sanon vielä rakkaalle veljelle Lumijärvelle ikävällä mielellä, kuin sinä pidit niin halpana itsesi, ja annoit itsesi Sirkanmaan, Pääkkölän, Paulus Palovaaran ja Nikkari Tuomaan kirjan johdattajaksi jäseneksi Calumettiin asti, jossa kirjassa vanhaa Jonasta tällätään paavin istuimelle, ja annat itsesi erimielisten kirjavaihtoon, joka näkyy selvästi täällä, niin myös siellä, että net vaikuttavat murheuttavaa työtä, sekä vanhemmille, että Esikoisten seurakunnan rakastajille, eikä muuta, kuin Jumala paratkoon kaikkia.

Tämän on vanha Purnu kirjoittanu. Tämän saatte julki lukea Seurakunnan eessä. Mutta usko, rakas veljemme Lumijärvi,

synnit anteeksi, me täältä asti odotamme juhlallisesti Jumalan puolesta Jesuksen nimeen. Ne kirjat, joita sisaremme Karulina Raattamaa on lähettäny Kieri-veljelle, ette tarvitse niitä antaa, sanoo Joonas. Olkaa hyvä, ja toimittakaa tästä kopio Olof Mato-niemelle ja Antti Törmäselle, ja Lumijärvelle myös.

S.S.

Norjan meren rannalta Olof Koskamo ja Hans Helanteri myös todistavat suuren seurakunnan kanssa synnit anteeksi Lumijärvi-veljelle, hajoittavaisten kirjoitusten tähden, vieläpä nimittävät, että miksi aloitte eriseuraisten kanssa kirjevaihtoon, Paulus Palovaaran, Sallisen ja A.Ollilan kanssa, joka on tuottanut suurta murhetta jo Takkis-vainajan aikana, kuin rakas veli Lumi-järvi makais seljällään rauhassa Tyynen meren rannalla, kuin sudet olit Herran laumaa hajoittamassa Michiganissa ja Minnesotassa, joka tuotti suurta murhetta Jumalalle ja Jumalan ihmisille kaikkialla, vieläpä ei tarvittu Takkis-vainajaa Oregoniin koko Lumijärven oloaikana, joka sinne kalliin siemenen kävi kylvämässä, mitä nämät on? -josta vanhin Raattamaa-vainaja jo muinoin on varoittanut vanhurskaita. Herra Jesus auta meitä kaikkia ja varjele kaikesta pahasta.

Heikko veljenne
John Kieri

AWK, Helsinki 1903 s.245-249.

25. S. WETTASJÄRVI - J.KIERILLE

Kuoksun kylässä, 5/3 1903.

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekiälle Herran viinamäessä Johan Kieri. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille Herramme Kristuksen kautta. Saamme tämän kautta mmoittaa, että me lähetämme painettavaksi Jonas vanhimman preivin, kirja 1900, 5 päivä huhtikuuta. Se kirja, jota Sirkanmaa

kirouskirjassaan kutsui Jonaksen valtakirjaksi*, jonka Jonas Purnu kirjoitti silloin, kuin Sirkanmaa oli ensi kertaa tulossa Vittankiin pappein lähetysmiehenä, ja me olimme Gellivaarassa kokousta pitämässä, josta Jonas vanhin ensin lähetti kristittyin lauman kanssa noutomiehen Vittangiin, että Sirkanmaan tulla tänne, ja Sirkanmaa ei tullu siitä syystä, että hän ei tahtonut rikkoo ystävyyttä pappein kanssa, niinkuin Sirkanmaan oma kirje osoitti, jonka hän kirjoitti Jonas Purnulle. Ja kuin hän ei tullu, niin Jonas kielsi meitä Sirkalle kirjaa antamasta, mutta lukea vain, ja sen met tehimme. Myös lähetämme Aatu Härmän preivin, jonka hän on lähettänyt jälkiin kuin lähetysmiehet ovat tulleet Suomesta, josta saatte kuulla totisia sanomia, jos Rantala rupeaa roskittamaan oikian seurakunnan jäseniä. Ei se mies ole sopinu lähetysmiesten kanssa Suomessa, vaan on lentäny saarnajain edellä ja valheita levittäny, josta näette, mikä työnteko hällä on Suomessa ollut, vieläpä puhui Jonastakin vastaan. Ja saamme antaa tietää, että olemme saaneet illolla vastaan ottaa Kieri-veljeltä kalliin kirjeen, jonka eestä kiitämme, jossa myös oli kopio prantättynä siitä kirjasta, jonka olemme kirjoittaneet Gellivaarassa 5 päivä joulukuuta 1902, joka on sanasta sanaan kopioitu, joitten kaikkein edestä kiitämme ja sanomme sydämmen rakkaita terveisiä kristittyin lauman kanssa täältä asti, ja todistamme kaikki synnit anteeksi Herran Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä kaikille rakkaille veljille ja sisarille Amerikan maalla, jotka kanssanne ja kanssamme yhtä armon raitista ilmaa hengittävät esikoisten seurakunnan helmassa ja hengenyhteydessä Kristuksen opin kuuliaisuuden alla, eikä muuta tällä kertaa, kuin sanomme sydämen rakkaita terveisiä Kieri-veljelle emäntänsä kanssa, Olof Matoniemelle emäntänsä kanssa ja koko Herran laumalle, ja rukoilkaa edestämme, pyytää veljenne vaivassa ja valtakunnassa Erik Samuel Vettasjärvi, kumppaninsa kanssa Frans Parakka, Johan Erik Niku, Johan Björnström, Isak Nikun emäntä Briita Johanna, Isak Kuoksun emäntä Miina, sanomme sydämen rakkaita terveisiä kaikille yllämainituille. Isak Niku ja Isak Kuoksu on lähetetty vanhimmilta seurakunnan kanssa Suomen maalle.

Rukoilkaa heidänkin edestä että, Herran työ menestyis.

---

* tarkoittaa kirjettä n:o 19

Painettu vihkonen: Merkillisiä
wanhinten kirjeitä y.m. Calumet (1903?)

Solomon Johnsonin kokoelma.

26. V. APELQVIST Y.M. - O. MATO NIEMELLE Y.M.

Gellivaara, 18p. huhtikuuta 1903.

Kalliit veljet ja uskolliset työntekiät Herran viinamäessä O. Matoniemi, J. Kieri, Matti Uskoski, Antti Törmänen, rakkain emäntänne, lastenne ja kaikki veljet ja sisaret Amerikan maalla, Jotka meidän ja teidän kanssamme yksi olette esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Jumalan ja meidän Jesuksen Kristuksen armo ja rauha olkoon nyt ja aina ja niin ijankaikkisesti teidän henkenne kanssa. Amen.

Ensinnä saamme juuri sydämestä kiittää kalliitten kirjain edestä, joita olemme saaneet teiltä yllämainituilta vastaanottaa, joita olemme pitäneet ja pidämme kalliina, sillä niissä on taivaallinen totuus, ja saamme ilmoittaa teille, että meillä on sama mielipidet Amerikan asioista ja kristillisyydestä niinkuin ennenkin vanhimmilla ja meillä ollut on: Emme ole niistä mihinkään liikkuneet, vaikkapa toisinajatteliat Amerikasta pyytävät kirjain kautta solvata meitä ja teitä, ja näyttävät meitä ja teitä vilpilleksi, mutta vähän met siitä tottelemme, koska emme tiedä mitään kanssamme, emme me saata itseämme tuomita, kuitenkin olemme ahkeroitsemassa suorana seisoa Jumalan edessä sekä puheessa että kirjoituksissa hänen kunniansa puolustajana, sillä siihen olemme aina ahkeroineet, että yhdellä tavalla teille kirjoittaa, niinkuin vanhimmat ovat kirjoittaneet ja avoimesti meidän uskomme tunnustaa, vaikka toisinajatteliat Amerikasta löytävät sen, että me olemme pois vanhintenjäljistä, mutta suokoon Jumala heille anteeksi heidän hulluutensa ja että he heitänsä tulisivat havattemaan tässä ajassa.

Sentähden olkaamme veljet rakkaat kärsivälliset murheessa ja toivossa iloiset, kyllä Jumala vielä hoitaa asiansa, sillä hän on luvannut kaikki asiat parhain päin kääntää kaikille niille, jotka häntä rakastavat ja hänen tahtonsa tekiänä ovat, sillä se on Jumalan tahto, että met hänen valtakuntaa rakennamme ja levitämme jokainen sen vaikutuksen ja määrän jälkiin, kuin kullekin jäsenelle annettu on, siitä kasvaa Kristuksen ruumis omaksi rakennukseksi rakkaudessa: Jossa yhdessä hengessä ja yhdenkaltaisella puheen parrella työtä tehdään, jonka kautta Jumala pääsee voimansa osottamaan, niin kuin se on näkynyt tämänkin kristillisyyden aikakauden läpimittien, että kuin on Jumalan sana saarnattu pyhän hengen voimalla, niin se on oikian vaikutuksen myötänsä tuottanut ja yhden suuren ja näkyväisen muutoksen ulkonaisesti ja sisällisesti, jonka olemme nähneet vielä, jossa olemme kulkeneet monessa paikassa, niin on Jumala saanut heikkoin välikappaltensa kautta asiansa ajaa, niin että on monta kymmentä ja sattoin saakka langenneita ylösnoussu ja monta eksynyttä tallelle tuotu ja ovat tulleet veripunaisen oven herran Jeesuksen kautta sisälle siihen oikiaan lammasluoneeseen, jossa meillä ja teillä, turvapaikka on, nimittäin esikoisten seurakunnassa. Sillä ilon ja riemun äänet ne kuuluvat vielä vanhurskasten majoista ja Jumala saapi yhden voiton edessä ja toisen perässä, josta kiitos olkoon Jumalalle, vaikka vihamiehet pyytävät estää. Mutta sanomme Raattamaa-vanhemman kanssa, että siitä olemme iloiset, että olemme meille voittanheet sekä rakastajia että vihamiehiä, jonka myös teidän kirjat todistavat, joita olemme ilolla lukeneet seurakunnissa, että oletta totuuden tunnustamisen tähden vetäneet maailman vihan ja vainon päällemme, mutta niin ne ovat vainonneet profetoita, jotka teidän edellänne olit, sanoo Jeesus.

Hädässä se apostoli Paavali myös on ollu, kuten näkyy se, että kaikista hädistä on se hänellä raskain ollu, että oli hädässä viekasten veljien keskellä, jota olette te ja me myös saaneet koetella. Mutta vieläki sanomme ja uskomme, että Jumala kaikki asiat parhain päin kääntää kaikille niille, jotka häntä rakastavat. Vielä sanomme monelle kirjoittajalle Amerikassa, niinkuin Matti

Petoniemi ynnä muut, jotka ovat tänne kirjoittaneet seurakunnalle 9. päivä helmik. vuonna 1903 Israel Nattavaaran osotteella, pitkän kirjan, jossa he löytävät meitä vähänäköiseksi, että myös solvaavat meitä sillä, että ihmisyyys on meitä voittanu, mutta Jumala parakkoon ja älköön lukeko tätä syntiä niin suureksi heille, pitäisi he muistaa mistä he valkeuden saaneet ovat, ja kuinka, paljon vanhemmat ovat saaneet jo ennen vaivaa nähdä, pitäis jo olla aika lakata riitelemästä Herraa ja hänen voideltuansa vastaan, ja muistaa mitä Vapahtaja sanoo: Sovi nopiasti riitaveljes kanssa niin kauan kuin vielä hänen kanssa tiellä olet, se on niin kauan kuin olette elämässä.

Ja sanomme vielä Lurnijärvi-veljelle ja muille myös, joilla on kannetta Matonientä ja Kieriä vastaan, että rientäkää sopimaan, niin kuin olemme jo ennen kirjottaneet ynnä vanhinten kanssa. Ja lakatkaa jo houraamasta ja kannekirjoja kirjottamasta tänne vielä vanhimpiaki vastaan, joista ovat muutamat jo poisnukkuneet autuaalliseen uneen ja menneet Herransa iloon, vaan ei ole vielä oikia seurakunta Lapissa eksynyt, niinkuin muutamat sen meinaavat. Tämä ottaa meitä suuresti ihmettelemään, että suuri Joukko Amerikasta tänne kirjottavat ja sortavat Matonientä ja Kieriä, että he kannekirjoja kirjottavat Ruotsin Lappiin, jotka kuitenkin itse sitä työtä tekevät tänne Ruotsin Lappiin, mutta lakatkaa jo Herran tähden tekemästä murehuttavaa työtä, vaan paljon paremmin saarnatkaa evankeliumia Matoniemelle ja Kierille ja muille, joittenka päälle teillä on kannetta, että he sydäimestä teille jaksasit anteeksi antaa teidän päälle kantavaiset kirjoitukset, jonka me myös teille anteeksi annamme sydäimestä Jesuksen nimessä ja veressä. Ja neuvomme vielä rakkaat veljet ja sisaret teitä, että tehkää sen sovinnon päälle työtä, joka on tehty Kalumetissa Jonas J. Purnun ja Jöns E. Mäntyvaaran aikana, sillä se sovinto on tehty Herran edessä, ja kavahtakaa, että ei uusia sovintoja tehtäisi eli järjestettäisi sivutte sitä sovintoa, jonka te silloin tehneet olette, jonka me näemme, että se siunattu sovinto on menestyväinen ollu ja siunatuita hedelmiä kantanu niiden tykönä, jotka siinä pysyneet ovat ja vieläki pysyvät. Ja vieläki kiitämme niiden kalliitten kirjain edestä, joita olemme saaneet O.

Matoniemeltä, J.Kieriltä, Antti Törniäseltä, Matti Uskoskelta ja Johan Karjalalta. Anna Liisa Purnu sanoo sydämenrakkaita terveisiä ja kiittää kirjain edestä ja kiittää Antti Törmästä niiden rakkaitten lahjain edestä, joita oletta hänelle lähettäneet Viktori Apelqvistin kautta, joiden edestä me Jöns E. Mäntyvaara ja Viktor Apelqvist myös kiitämme. Sentähden rakkaat veljet ja sisaret, tehkäämme vielä vähän aikaa työtä kärsivällisyydessä, sillä ei ole sotimisen ja kilvotuksen aika pitkä, lohduttakaamme meitämme kaikessa murheessa ja vastoinkäymisessä, sillä toivolla, että pian meitä ja teitä siirretään toiselle puolen maata, johonka vanhemmat ja monta tuhatta tämän kristillisyyden aikana jo ovat menneet tämän alkuperäsen opin sisältä, niinkuin L.L. Laestadius, Raattamaa, Johan Takkinen, Heikki Parkajoki, Jonas Purnu ja monta muuta heidän työkumppanistansa ynnä heidän rakastajat ja satat ja monet tuhannet opetuslapset, jotka ovat kiitosta veisaa-massa Jumalalle voiton edestä.

Olkaa sentähden hyvässä turvassa, rakkaat veljet ja sisaret, esikoisten seurakunnan helmassa ja hengenyhteydessä, synnit ja puuttuvaisuudet on teille ja meille anteeksi annetut Jeesuksen Nimessä ja veressä. Eikä muuta, vaan sanomme hyvästi siinä toivossa, että pian yhteen tulemme tapetun Jumalan Karitsan häissä. Ja sanomme sydämen rakkaita terveisiä yllämainituille veljille emäntäinne ja lastenne ja perheenne kanssa ja kaikille rakkaille veljille ja sisarille, jotka meidän ja teidän kanssa yksi ovat esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Ja pyydämme muistamaan meitä teidän rukouksissanne ja kanta-maan meitä anteeksiantavaisella sydämellä. Minä Jöns Eriksson Mäntyvaara sanon sydämen rakkaita terveisiä rakkaan emäntäni Martan ja lasteni kanssa ja Viktor Apelqvist sanoo sydämen rakkaita terveisiä emäntäni Emman ja lapseni kanssa, Anna Liisa Purnu sanoo sydämen rakkaita terveisiä.

Tätä merkitsevät omakätisesti seurakunnan kanssa ja puolesta:

Viktor Apelqvist, Jöns Eriksson Mäntyvaara, Johan Henrik Liikavaara, L. P. Nilsson Kilvo, G.A. Dynesius, Karl Johan Nilsson, L.G Lundgren, Karl Nordström, Karl Apelqvist, Axel Apelqvist, E. A. Olson Yrttivaara.

Ja sanomme vielä, että koska kuulemma teidän kirjastanne, että Pauli Rantala Piippolasta on tullu sinne Amerikkaan taitaa vaikka Raattamaan lähettiläisenä, joka kuitenkin ei ole tosi, että Raattamaa on häntä Amerikkaan lähettänyt, vaan Etelä-Suomeen on Raattamaa häntä lähettänyt, se on taivaallinen totuus se. Kuitenkin tiedämme sen, että ei ole Raattamaa-vanhin, eikä Jonas-vanhin, eikä muut vanhemmat yhtään lähetystä tehneet ilman seurakuntaa, mutta yhdistettynä seurakunnan kanssa. Vaan tämä lähetys Etelä-Suomeen silloin kuin Rantala lähetettiin, kuin Amerikan veljet olit lähetysrahaa lähettäneet ja Raattamaa vanhin tuli sairaaksi, niin ei hän enää jaksanut kulkia seurakunta myöten, että kuulla kristittyin mielipiteet. Ja koska Jonas vanhimman terveys oli niin huono, että ei hän uskaltanut lähteä, niin joutui Raattamaa vanhin niin raskaisiin kiusauksiin tämän lähettyksen suhteen, jota hän oli usein vaimollensa Karoliinalle muistellu, että kuinka hän pitää tehdä niitten Amerikan rahain kanssa. Ja kuin Pauli Rantala kumppaninsa kanssa tuli Saivoon käymään, niin oli vainaja sanonut Karoliinalle että, jokohan hän antaa näitä rahoja Rantalalle ja lähettää häntä kumppaninsa kanssa, johon Karoliina oli vastannut, että tee sen, että pääset rauhaan. On kuitenkin lähetys Raattamaalta tehty, vaan ei ole Rantala vielääkään seitsemänkymmenen opetuslapsen tavalla tullu takasin ilmoittamaan, mitä on Jumalan sana vaikuttanu. -Josta syystä olemme Viktor Apelqvist ja Samuel Vettasjärvi jo häntä mennä vuonna nuhdellu, kuin me lähetettynä esikoisten seurakunnalta Etelä-Suomessa kuljiimme ja Etelä-Suomen kristityt sanoi sen, että he olit painaneet Rantala Ruotsin Lappiin menemään, kuin hän sen lähettyksen teki, jonka hän ei kuitenkaan tehnyt, että hän olis Ruotsin Lappiin mennyt, eikä hän meidän kanssa Suomessa tahtonut, vaan erotti itsensä meistä, tämä on taivaallinen totuus.

Viktor Apelqvist ja Jöns E Mäntyvaara.

Tämän saatte lukea julki seurakunnalle.

27. WILLIAM KOPPANA - SALMON JOHANSONILLE

Hancock, Mich. 15/5 1903

Rakas veli Herrassa ja uskollinen työntekijä raskaassa Herran työssä, Salmon Johanson, ynnä rakkaan emäntänne Annan ja tyttärenne Sofian kanssa. Herra Jeesus vahvistakoon teitä ja meitä henkensä ja verensä voimalla, että matkamme päättyy voitolla.

Kiitämme rakasta veljeä, Salmo Johanson, rakkaan ja kalliin kirjan edestä, joka oli meille suureksi turvaksi ja lohdutukseksi kaidalla tiellä ja matkalla. Sillä oma sydän tuntuu kylmältä ja kankialta ja riettaalliselta. Nytki tätä kirjoittaissa ei tunnu olevan uskoa, eikä rakkautta. Jumalalle, Isälle, olkoon kiitos, että olemme voiton päällä pysyneet Karitsan veren ja kristittyin todistussanan kautta, tähän hetkeen asti. Ja niin uskomme, että pysymme eteski käsin. Kun vain pysymme äitin helmassa, niin kuin pienet lapset.

Se on taivaallinen totuus, mitä veli sanoo, että tarttemme ottaa visun vaarin siitä, että vaattemme ja jalkamme on puhtaat. Joka on työläs lihalle ja verelle, antaa pestä vaatteet ja jalat. Niin on Herra Jeesus sanonu Pietarille, että jos sinä et anna pestä jalvoja, niiti ei ole sinulla osaa eikä arpaa minun kanssani. Kyllä on raskaat sanat tottelemattomille ja vastahakosille, joita Jumala parakkoon, ettei Jumala lukis heille niin raskaaksi synniksi, tällä kalliilla etsikon ajalla. Moni rohkenee luottaa omaan sydämeen, joka on kovin petollinen.

Tässä lähetän teille rakkaitten veljein ja elossa olevain vanhinten kirjan kopion, joka on kallis, ja on suureksi turvaksi ja lohdutukseksi meille ja teille. Vanhimmat rakentavat Sionin muuria ja viinamäen aitaa, ja nostavat rakkaitten veljein käsiä, Olof Matoniemen ja Johan Kierin, ja kaikkein totuuden apulaisten.

Jumalalle, Isälle, olkoon kiitos kaiken hyvän edestä. Rakkaat veljet tervehtää teitä, Johan Kieri, Matti Uskoski, John Muonio, perheineen; Arviti ja Anna Hedman ynnä muut Karitsan veren korjaajat yhteisesti.

Synnit ja puuttuvaisundet on visuni anteeksi annettu teille ja meille Herran Jeesuksen nimessä ja veressä. Sanokaa terveisiä, jotka kanssanne yksi ovat. Olkaa rakas veli, rakkaan vaimonne Annan ja tyttärenne Sofian kanssa minulta tervehdetty, rakkaan vaimoni ja lasteni kanssa sydämen rakkaudella. Muistakaa meitäkin anteeksiantavaisella sydämellä. Tuntuu niin paljon kykenemättömyyttä tätä kirjoittaissa, mutta uskon, että kärsitte minuaki. Merkitsee heikko veljenne Herrassa

William ja Riika Koppana

Me toivomme rakasta veljeä Matonientä tänne tämän kuun lopussa, jos Jumalan tahto niin on.

Alkuperäinen.

Soloman Johnsonin kokoelma.

28. J. MÄNTYVAARA Y.M. - O.MATONIEMELLE Y.M.

Gellivaaran kirkonkylästä 8p.jouluk.1903

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekiöille Herran viinämässä Olof Matoniemi, John Kieri, Matti Uskoski, Antti Törmänen, Petter Starkka, Fredrik Satio, Johan Muonio, rakkaitten emäntäinne, lastenne ja verenkorjaaja lauma Amerikan maalla, jotka yksi ovat meidän ja teidän kanssa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengenyhteydessä. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja ijankaikkisesti, Amen.

Ensinnä saamme kiittää niitten kalliitten kirjain edestä, joita elemme saaneet yllänimitetyiltä veljiltä vastaanottaa, joissa on sama taivaallinen totuus kuin ennenkin. Juhani Rautio Torniolta kumppaninsa kanssa Isak Rova, on käyneet täällä Gellivaarassa, Antinpäiväkokouksissa, lähetettynä Amerikasta Lumijärven ynnä monen muun kirjoituksen kanssa puolustamaan Lumijärveä, mutta hän tuli kipeäksi ja kerkeis lähtemään ennenkuin Meripietari kumppaninsa kanssa Norjasta

saapui tänne. Ei meillä koko esikoisten seurakunnan kanssa ole Ruotsin Lapissa, Ofotissa, Itä- ja Länsi- Lofotissa, ei ole eri ymmärrystä Amerikan asioista, kuin se mitä jo ennen kirjoittaneet olemme, josta olemmekin varmat ja vakuutetut, että se oppi ja esikuva, jonka kristillisyytemme vanhimmat ovat jättäneet, sekä saarnoissa että kirjoituksissa, niin myös kaikessa esimerkissä, on yhden siunatun hedelmän kantanut, -Ruotsissa, Norjassa, Suomessa ja aina Amerikkaan asti. Ja on tänäkin päivänä kymmenten tuhanten paljous, jotka yhtä armon raitista ilmaa hengittävät teän ja meän kanssa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengenyhteydessä, erotettuna maailmasta, kuolleen kristikunnan, ulkokullattuun ja eriseurasten parista, jotka kaikkina maailman aikoina ovat vastaan sotineet elävää kristillisyyttä, sen oppia ja armonjärjestystä vastaan, jota emme ihmettele, rakkaat veljet ja sisaret, sillä se on vanhurskasten osa tässä maailmassa, niinkuin Jesus sanoo, vieläpä Paavali, jalo Jesuksen Kristuksen sotamies, luettelee hädässä olevansa monenkaltaisten vaivain, ja vastoinkäymisiä kärsiä, ja vieläpä hän seisoo lujana, eikä astu takaperin, vain sanoo, vähän minä siitä tottelen, että minä teiltä tuomitaan, ja inhimillinen vanhurskaus tahtoi tuomita pyhää Paavalia, sen hän sai palkaksi viekkailta veljiltä.

Sentähden rakkaat veljet ja sisaret Amerikan maalla ja kaikkialla, olkaamme turvattuna poikalapsen Jesuksen ympärillä, joka on yhden piiskuisen lauman kokoon saanut hänen ristinsä ympärille tälläkin kalliilla etsikonajalla, jossa on turva ja suoja linnun pojilla, kuin kova ilma nousee. Sen on kokemus tuonut näkövälle tämänkin kristillisyyden aikana, niin tähän asti, ettei yksikään ole tarvinnut hengelliseen hätään kuolla, jotka ovat suojan löytäneet oikiassa seurakunnassa, joka on totuuden patsas ja perustus raamattuun jälkeen. Pitäishän vanha koettelemus julki tuomaan sen, että se ei ole menestynyt niitten kanssa; jotka ovat nousseet vastaan sanomaan ensiksi syntyynyttä seurakuntaa ja sen totellisia jäseniä, niinkuin näimme mitä J. H. Lumijärvi-veli oli kirjoittanut Johan Rautiolle, jossa hän sanoo meitä tänne Ruotsin Lappiin silmäpuoleksi ynnä muuta.

Kokouksia olemme pitäneet nyt tässä Gellivaarassa toista viikkoa, ja paljon on ollut kristityitä koolla monesta seurakunnasta, Pajalan, Jukkasjärven ja Gellivaaran seurakunnasta, ja saarnaajat, vanhemmat ja nuoremmat, vieläpä Etelä-Suomesta useita saarnaajia, Norjasta Ofotista Meri-Pietari kumppaninsa kanssa y.m. ja Jumala on voimallisesti vaikuttanut, vieläpä kaikissa kokouksissa, joita on pietty tämänkin syksyn kuluessa Jukkasjärven Gellivaaran ja Jokmukan seurakunnissa.

Vielä kukoistaa Herran pelto pohjan maalla, vanhinten ja ensimmäisten työntekiäin jäljillä, jossa het on uskollisesti työtä tehneet, ja saarnanneet Jumalan sanan kaksiteräisenä ilman ihmisten muotoon katsomatta Jeesuksen oman käskyn jälkeen, parannusta ja syntein anteeksi antamusta Herran Jesuksen nimeen. Ja saarnatkaa, veljet rakkaat rohkiasti ja jatkakaa sovintosaarnaa eteenkinpäin sillä Herra on sovintosaarnan säätänyt, että lauma koossa pysyy niin lavalle kuin se levenee, vieläpä monessa eri kansassa ja kielessä, johonka on tämän elävän kristillisyyden voima sijan saanu, ja uskokaa rakkaat veljet ja sisaret, ja katsokaamme uskossa ja hengessä maasta ylettyä ja orjantappuroilla kruunattua kunnian kuningasta, joka on avannu tien Jumalan paratiisiin suurille syntisille sinä suurena sotan ja voiton päivänä, kuin on kuolemalta vallan ottanu, Helvetin portit kukistanu ja vaatian sauvan särkeny, ja vielä käypi laumansa edellä vereen kastetussa vaatteessa sotianna ja voittajanna, ja lyöpi laumansa viholliset suunsa kaksiteräsellä miekalla ja saapi voiton yhten toisensa perästä.

Ette ja emme ole turhaan työtä tekemässä, vaikka usein on raskas, kuiva ja kankea sota, ja korkia on kysymys, joka ei ole vähempi kuin oma ja muitten sielut, ja älkäämme väsykö vaivoissa ja vastoinkäymisissä, jonka mekin täällä asti rukoilemme sinun edestä, rakas veli Olof Matoniemi, ja kaikki työntekiät ja koko Herran lauma, jotka kanssanne yksi ovat, että Herra vahvistakoon teitä aina raskaassa Herran työssä, ja avatkoon aina sanansa oven teidän eteenne, ja täyttäköön teidän sydämenne Pyhän Hengen voimalla pelkäämättä saarnaamaan ja Jumalan kunnian puolustamaan ihmisten sieluin autuuteksi tällä viimeisel-

lä etsikon ajalla. Kyllä kaikki vaivanne palkitaan ijankaikkisella ilolla ja Jumalan autuudella, jota olemmekin odottamassa sitä autuaallista hetkeä, että saamme tulla osalliseksi kaikkein voittajain ja kilvotteliain palkasta, ja saamme yhteen tulla edellämmeitten pyhään kansa, joita on jo niin suuri paljous menny paratiisiin. Vieläpä rakkaita vanhempia ja Sionin muurin vartioita, joita Herra on korjannu lepoonsa.

Ja sanomme hyvästin siinä toivossa, rakkaat veljet ja sisaret, että vähän sotan ja kilvotuksen perästä saamme sanoa yhteen ääneen koko maasta ostetun lauman kanssa: tervetulemaa Karitsan häihin. Eikä muuta kuin uskokaa rakkaat veljet ja sisaret kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi Herran Jeesuksen nimesä ja maahan vuotaneessa sovintoveressä, sen todistamme täältä asti saarnaajain ja koko Herran lauman kanssa kolmeyhteisen Jumalan nimeen. Seurakunnan kanssa ja puolesta.

P.O Fjälldal, (eli Meri-Pietari,) Jöns E. Mäntyvaara, Viktor Appelqwist, Samuel E. Vettasjärvi, Frans Parakka, Isak Kuoksu, Isak Niku, Anders Knutson, Jakob Alavaara, Johan H. Liikavaara, Israel Nattavaara, Lars P. Nilson Kilvo.

Ja tässä sanomme vielä terveisiä seurakunnan, kanssa Lumijärvelle, H. Nikulassille, T. Estensenille, Alex J. Pauli Kankaan Isakille, Charles Ojalalle ynnä muille, ja muistutamme vielä sen, mitä Joonaksen ja Juntin aikana sovittiin siinä sovintokokouksen päättäissä, jota Joonas vielä jälkeen muistuttaa Lähetys kirjassa,- Kyllä tet rakkaat veljet muistatte niitä viimeisiä puheitani Calumetissa, siinä sovintokokouksen päättäissä, kuin minä sanoin teille kaikkein kuulten, että jos seurakunnalta yksimielisesti otetaan lähetystoimi saarnaretkille, niin pitää ensiksi olla joku vanhemmista saarnaajista, jolla on hyvä todistus seurakunnalta ja ulkoa, ja sitte valita kumppaniksi joku nuoremista, joka siihen sovelias on, sillä asia on kallis ja painava Herran edessä. Ja tet menitte sivu sitä järjestystä, kuin ette tahtoneet osottaa kuuliaisuutta Matoniemelle ja hänen kanssansa yksimielisille, ja rakensitte toisen lähetystoimen. Ja kuin tehitte Itoisen

lähetystoimen, niin tuli toinen vaikutus, ja nousitte esikoisten seurakuntaa vastaan aina Joonaksesta asti, ja niin soimaatte meitä pimeydellä, ettekös sitäkään pitä syntinä, ja että olette rikkoneet sovinnon. Ja siihen on syy, että met emme ole saattaneet hyväksyä sitä, joka menee sivu sen sovinnon, niin kuin esimerkiksi net rahat, joita olette lähettäneet mennä vuonna, kuin ette O. Matoniemen ja hänen rakastajainsa kanssa ole yhdessä, niinkuin Lumijärvi itse tunnusti täällä käydessä, ettei ole Olof Matoniemi ollu siinä kuin lähetystoimi on voimaan pantu yllämainituilta miehiltä. Ja näitten syitten tähden olemme jo ennen teitä nuhtelleet ja vieläki saarnaamme seurakunnan kanssa teille parannusta Jumalan ja Hänen seurakuntansa edessä, ja älkää vaivatko heränneitä sieluja teidän kuulemattomuutenne ja tottelemattomuutenne tähden Kristuksen hengellisen hallituksen alle, mutta rientäkää sopimaan, veljet rakkaat Olof Matoniemen, Johan Kierin, ynnä muiden heidän rakastajainsa kanssa, sillä Kristus sanoo: sovi nopiasti riitaveljes kanssa, koska vielä hänen kanssansa tiellä olet, ja metkin vielä täältä asti todistamme Jeesuksen nimessä ja kalliissa ulosvuotaneessa veressä, kaikki synnit viat ja rikokset anteeksi, sillä ei olekaan tietoa, kuinka kauvan meitä ja teitä viivytetään tämän maan päällä, jonka tähden onkin kysymyksessä se ainoastaan, että me ja muut autuaaksi tulisimme, ja että olis öljy lampussa kuin käsky tulee lähteä täältä, tätä merkitsevät seurakunnan kanssa ja puolesta:

Jöns E. Mäntyvaara, P.O.Fjälldal, Mikael Michelsen, Viktor Apelqwist, E.Samuel Vettasjärvi, Frans Larsson Parakka, Isak Kuoksu, Isak Niku, Jakob Alavaara, Israel Nattavaara, Lars-Petter Kilvo, Adolf Dynesius, August Jänkänpää, Isak Isohuhta, Anders Knutsson, Viktor Björkman, Karl.J.Norström.

Tässä on taas vanhimmat Ruotsin Lapista kirjoittaneet meille taivaallisen totuuden, ja ovat neuvoneet, opettaneet, ja lohduttaneet, jumalallisella viisaudella meitä kaikkia tällä tiellä ja matkalla, niin antakoon Jumala Taivaallinen Isä, Herran Jeesuksen nimeen meille kaikille uutta voimaa, ja lapsellista kuuli-

aisuutta, ja nöyryyttä, kuulla, ja tehtä, tämän jälkeen, ja että met
kaikin ymmärtäväisiksi tulisimme, ja ottaisimme vastaan uskolla
tämän jumalallisen Lahjan, niin kuin sinetti, lukiten
sydämiimme, kuuliaisella mielellä oman onnemme, ja
autuutemme ijankaikkiseksi elämäksi. Ettemme jäisi oven taka,
kuulemattomuuden tähden, ilman öljyttä, rakkaat veljet ja sisaret,
antakaamme sydämemme eläväksi, pyhäksi, ja Jumalalle otolli-
seksi uhriksi kuuliaisuuteen. Sen tähden tarvitsemme rukoilla,
että Herran Jesuksen verinen virta juoksis jäsenestä jäseneen, että
ijankaikkinen elämä pysyis meissä, siihen asti kuin meitä muu-
tetaan elävitten maahan. Tämän lähetyskirjan olemme taas
pränttäyttäneet veljien ja sisarten pyynnöstä. Heikot veljet elä-
män kaidalla tiellä, pyydämme rukoilla edestämme

Johan Kieri, Matti Uuskoski, Johan Muonio, Petter Vanha,
D. Simula, Mikael Sarkinen, Henry Pettersson, Aug. Simonsson,
Carl Holmi, Emil Anttila.

Painettu vihkonen.

Sophia Hillin kokoelma.

29. N. HEDLUND - VELJ. SUNDKVISTILLE Y.M. KIRJE VANHASTA ERISEURASTA

Luulaja 27/4 1905

Kallis, rakastettu, aina muistossa Jesuksen Kristuksen
kautta, ja apulainen pyhään työssä, veljekset Sundkvist,
Hjärtström, J.Andersson, John Olsson, rakkaitten puolisoitten
kanssa, sekä kaikki rakkaat veljet ja sisaret Båtskärsnäsissä, jotka
uskon ja rakkauden yksimielisyydessä rakennatte Herran
Templiä. Jumalan armo ja rauha lissääntyköön teille, Jesuksen
Kristuksen elävässä tuntemisessa Herran Jesuksen veren
priskoituksen kautta.

Sydämellinen kiitos viimeisestä yhdessäolosta Teidän kanssa, sekä kaikesta rakkaudesta ja uskollisuudesta, joka on meillä rakkaassa muistossa. Vaikka minä puhelimen kautta olen Teille tietäväksi antanut niistä vaaroista, jotka kohtaavat Teitä, niitten saarnaajitten kautta, jotka tänä aikana lain mielen ja kunnian himon kautta ovat kohonneet kuten ylä-istujat, ja lakinsa kiivaudella, että tuomitsemaan suuria kristittyjä laumoja, joita he mainitsevat kerettiläisten piireiksi, ja kerettiläisten seurakunnat. Vaikka me olemme täydellisesti vakuutetut siitä, että ne ovat uudesti syntyneet ja vapaaksi tehtyt sielut, niinhyvin kuin me, kastetut saman hengen Kristuksen hengelliseen ruumiiseen, yhden pään alla Kristus.

Ja me saatamme sanoa ilman erimielisyyden henkeä, että me olemme pitemmän ja lyhemmän aikaa niinhyvin koetelleet, haistaneet ja maistaneet, niitä jäseniä kohdanneet, jotka ovat kastetut samalta lain hengeltä, että on pahempi haju niissä, kuin niissä, jotka kymmenen vuoden luvulta ovat olleet turmeltuja Hedmannin villityksen kautta. Ja tiedätte hyvin, rakkaat, jotka oletta niinhyvin tunteneet kuin maistaneet niitä ikävyyksiä ja murheita, jotka meillä ovat olleet, siitä käännetystä epäterveysyydestä, riitaisuuksissa, nurinkurisesta Hedmannista, ja kuten, että saada täydellisesti ymmärtää perkeleen kavaluutta, niin se on justiin samoista jäsenistä, jotka ovat jääneet saastaisten tuntojen kanssa niihin mainittuihin riitoihin teidän ympärillä, ne ovat justiin nyt heidän petollisuudellaan vastoin koko Jumalan. seurakunnan rakkauden mieltä ja henkeä, saada alas niitä ukkosen poikia Gellivaarasta, saattaakseen hajaannuksia Jumalan seurakunnassa Kainuussa.

Se saattaa olla monia heidän tyhmyydessään, ja heidän uteliaisuudessaan, saada kuulla jotakin uutta, ja ajatalla meistä, että me olemme kateudessa ja epäpuhtaassa ominaisuuden hengessä eli mielessä, tahtomma estää, että ne eivät tule Teidän tykönnö. Mutta päinvastoin saatamme sanoa Jumalan armon kautta, että emme saattaisi puhtistaa Jumalan edessä rauhallisella hengellä, jos jättäisimme Teitä tietämättömäksi tästä.

Sen tähden on meidän neuvomme Herrassa Jesuksessa,

ettette vedä päällemme Jumalan armottomuutta ihmisten sielujen vahingoksi, jotka ovat kyllä kalliita, että ette vaatisi sellaisia, ja avaisi huoneita heille. Kyllä ymmärrämme hyvin sen, mihin ne sisälle pääsevät, että ne alusta menettelevät, niin kuin olisivat vanhurskauden saarnaajat, sillä ne ovat harjaantuneet puhujat, ja alusta kasvatettu ja opetettu oikeaan kristillisyyteen, mutta oman kunnian ja ahneuden kautta saaneet turmeltuneen hengen.

Meidän neuvomme mukaan, pysykää rauhallisena ja varovaisella hengellä, tekemättä mitään toimintaa heidän kanssa. Ja sitten pitää aika puhuman itsestään, olemmeko antaneet teille epäterveellistä ja epärehellistä neuvoa. Mutta mie olen vakuutettu Jumalan armon kautta, että te Jumalan edessä ja omissa tunnoissanne täydytte sanoa, että asia oli oikea ja tosi.

Hyvästi nyt Herran Jesuksen Kristuksen voiton voimaan, uskokaa aina heikolla uskolla, että sen täydellisen syntein anteeksiantamuksen armosta kaikki teidän syntinne on anteeksi annettu. Olkaa minulta, rakkaat veljet ja sisaret rakkaudella tervehdetty, koko Jumalan Israelin kanssa. Rukoilkaa Jumalaa meidän edestä.

Teidän heikko veljenne

N.H.Hedlund

Rakkaita terveisiä veljiltä Karlssonilta, Per Förari Nilsson, ja kaikki Jumalan pyhät Luulajassa. Me matkustamme kotia maanantaina 1. päivä toukokuuta. Kirjoita vastaus hopuimmiten.

N.H.Hedlund

Älkää jättäkö kirjettä niiden kässiin, jotka täällä on meitä vastaan, mutta lukekaat ylös kaikille.

Koneella kirjoitettu jäljennös.

Levi Älvgrenin papereista.

Johan Pietiläisen lahjoittama.

30. V. APELQVIST Y.M. - O. MATONIEMELLE Y.M.

Gellivaarassa 4/12 1905.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäessä O. Matoniemi, Matti Uuskoski, Antti Törmänen, Johan Kieri, ynnä rakkaitten emäntäinne, lastenne ja koko Herran lauma Ameriikan maalla, jotka teidän ja meidän kanssa ovat hengittämässä yhtä armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengenyhteydessä. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtoon asti, amen.

Onnen toivotuksella tervehdämme teitä, ja kiitämme niitten kalliitten kirjainne edestä, joita olemme saaneet Matoniemeltä, Antti Törmäselä, J. Kieriitä, y.m. Kanssa näemme teidän "kirjoistanne, että teillä on anomus saada saarnaajia täältä, joka on kallis Jumalan edessä. Ja hätä on se, joka ajaa apua pyytämään. Mutta niin kuin olemme mielihiteemme ilmoittaneet, että meidän rakas veljemme Matoniemi ja J.H.Lumijärvi tulisit tänne Ruotsin Lappiin seurakunnan kokouksiin, niin on se meidän mielipiteemme vieläkin, että Matoniemi ja Lumijärvi tulisivat, jos jo terveys myöten antaa, ja valitsee kumppaniksi kenen näkee soveliaaksi. Ja mitä kostannuksiin tulee, niin saattavathan Ameriikan, Norjan ja Lapinmaan seurakuntain kristityt siihen avulliset olla, sillä asia on kallis ja painava Herran edessä monen tuhannen sielun autuuteksi. Sillä tämä meidän mielipiteemme ei ole ainoastaan meidän, mutta monen tuhannen kanssa, Ruotsin Lapissa, Norjassaja Suomessa. Ja jos Lumijärvellä ei ole terveyttä, niin onhan hällä yksimielisiä, joihinka hällä on luottamus, joita lähetätte. Ainakin Lumijärvi veljellä on sovinnon halun painoa sen verran, vieläpä kuuliaisuutta oikealle seurakunnalle. Ettehän tet ainakaan taho eriseuraseksi tulla, sillä seurakuntaa kuitenkin totella pitää, joka on totuuden Patsas ja Perustus raamattuun jälkeen.

Emme tiiä nyt muuta sanoa, mutta jos Lumijärvi rakastajainsa kanssa ei tule, eikä toimita, että joku, johonka hällä on luottamus, tulee, niin on se meidän mielipiteemme, että

Matoniemi kuitenkin tulis, jos voittamattomia esteitä ei tule. Eikä nyt muuta tällä kertaa, kuin sanomme sydämmen rakkaita terveisiä koko Herran lauman kanssa, jotka tässä koolla olemme saarnaajain, palveluspiikain ja totuuden apulaisten kanssa, kaikille rakkaille veljille ja sisarille Ameriikan maalla, ja olkaa yllämainitut Olof Matoniemi, Matti Uuskoski, Antti Törmänen, J. Kieri ensin ja viimein rakkaudella tervehtetty, ja annamme ja todistamme "kaikki synnit anteeksi Jesuksen nimessä ja veressä, ja vielä sanomme saarnaajille Kalumetissa y. m. Kankaan Isakille, Ojalalle, Nikulassille, Alex Paulille, Estensenille, Proutylle, Mustolalle y. m. Takkisvainajan rakastajille, että painakaa saarnaajat sovintoon, jotka Takkisen aikana jo ovat yksimieliset olleet. Ja jos tet päätte, että tet olette viattomat kaikissa, mitä seurakunta Ruotsin Lapissa tuntee teissä vikaa olevan, niin olettehan te velkapäät Kristuksen lain jälkeen ojentamaan, ei ainoastansa niillä lähetyskirjoilla, joita olette tänne lähettäneet, mutta myös lähetys miesten kautta ydistettynä, koska seurakunta Lapissa tahtoo saada suullisesti kuulla molemmilta puolin. Sillä asia on kallis ja painava Herran edessä. Ei ainakaan teilläkään ole hauska nähdä, että kristillisuus on halki ja hajallansa Ameriikassa, jossa niin paljon ja raskasta työtä on tehty tämän kristillisyyden aikana, niin kuin hyvin tiedätte, kuinka nionta kertaa lähetys on käyny Ruotsin Lapista Ameriikassa.

Emme tiä nyt muuta, mutta olkaa tervehdetty kaikki yllämainitut saarnaajat, ja todistamme synnit anteeksi Herran Jeesuksen nimessä ja veressä, ja rukoilkaa meitä edestä, tätä merkitsevät monen tuhannen kanssa ja puolesta.

Viktor Appelqwit, Viktor Björkman, E. Samuel Wettasjärvi, ksak Kuoksu, Isak Niku, Jöns Mäntyvaara, Frans Parakka, Israel Nattavaara, K R. Erlandsson, L. P. Kilvo, Isak Isohuhta, Anders Knutsson Pitsa, Johan H. Liikavaara, Karl Nilsson, E. A. Dynesius, L. A. Sundepwist, Anna Liisa Purnu, Isak Krekula, Karl Alanentalo.

Ja pyytämme, että annatte osan tästä Lumijärvelle ja Calumetin saarnaajille, ynnä muille, joita nimellisesti tässä mainitaan.

***

Tässä olemme toimittaneet painoon tämän kalliin, ja JumaJällisen neuvon ja lohdutuksen meille kaikille, että tulisimme kootuksi Siionin vuorelle, siunauksen perimisen kautta, ahkeroita sovintoon Jumalan kanssa, jossa Herra Jesus vuodattaa kuumia kyyneleitä vanhurskasten silmistä.

Heikot veljenne elämän kaidalla tiellä, Michiganista

Johan Kieri, Aug Simonsson,
Henry Petersson, Oskar nilsson y.m.y.m.

Koneella kirjoitettu jäljennös.

Niskalta USA:sta

31. MERI-PIETARI Y.M. - O. MATONIEMELLE Y.M.

Gellivaaran kirkonkylässä, 10/12 1906

Yhteen kokoontuneina Herran sanan jälkeen, vanhimmat ja apostolit, ynnä Herran lauman kanssa, jotka yksimielisesti koolla olemme tässä Gellivaaran kirkonkylässä, joita on kokoontuneina laajalta monista valtakunnista, Suomesta, Norjasta ja aina Amerikasta asti, meidän rakkaat veljemme, Olof Matoniemi, Matti Uskoski, J. Kieri y.m. Vieläpä tuhansiin määriin kristityitä on ollut koolla, jossa on yksimielisesti tutkittu ja koeteltu kristillisyyden korkeita asioita, jossa on kysymyksessä monen kymmenen tuhannen autuus.

Ja nyt tervehtämme koko tämän Herran lauman kanssa kaikkia rakkaita veljiä ja sisaria Amerikan maalla, monessa kielessä, jotka kanssamme ovat hengittämässä yhtä armon raitista ilmaa, esikoisten seurakunnan helmassa, ja hengen yhteydessä, sen opin ja esikuvan jälkeen, jota aikakautemme vanhimmat ovat meille jättäneet uskossa, opissa ja elämässä. Tervehdämme näillä

sanoilla: Jumalan armo, rauha ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtoon asti. Amen.

Ja nyt annamme tietää tämän meidän lähetyskirjamme kautta, että meidän rakkaat veljemme, Olof Matoniemi, M. Uskoski, J. Kieri y.m. ovat onnellisesti ja terveenä kostuneet meidän tykömme ja on olleet jo meidän kanssa lähes kolme viikkoa, ja olemme heitä suusanallisesti puhutelleet, ja kuunnelleet heidän opetuksiansa, ja olemme löytäneet, että he ovat yksi meidän kanssamme uskossa, opissa ja esikuvassa, niinkuin silloin, kuin hän kulki läpi Lapin seurakuntia vanhinten kanssa lähes viisitoista vuotta tätä ennen. Emmehän me Lumijärveä tahtoneet Ruotsin Lappiin sopimaan, mutta olemme tahtoneet häntä tulemaan, että saamme häntä suusanallisesti puhutella, ja tutkia molempain läsnäollessa. Mutta se näyttää siltä, ettei Lumijärvellä olekaan sovinnon halun painoa, että painaa raot kiinni, josta Lumijärveä on täällä neuvottu, niin myös lähetyskirjan kautta, ja sen tähden neuvomme teitä rakkaat veljet ja sisaret Amerikan maalla, ja kaikkialla, että seuratkaa sitä oppia, josta elämän ja hengen saaneet olette, ja katsokaa perään, ettette tottelemattomuuden kautta vetäis päällenne Jumalan rangaistusta. Niinkuin on tullu näkösälle tämänkin kristillisyyden aikana, kuinka niille on käynyt, jotka ei ole sujuneet Kristuksen hengellisen hallituksen alle, joka yllä- ja voimassapidetään oikiassa seurakunnassa. Sentähden varotamme niitä, jotka ei tohdi totuutta uskoa, ettette menisi niitten perässä, jotka tottelemattomiksi ovat tulleet, esikoisten seurakuntaa vastaan, joka tulee näkösälle J. H. Lumijärvestä, ettei hällä ole tarvetta hengellisiä tuomareita, eikä halukaan sovintoon, emmekä saata semmoisille enempää tehdä.

Ja ei nyt muuta tällä kertaa, vaan annamme tietää, että olemme saaneet kutsukirjoja Amerikasta, että tulla sinne, vieläpä Matoniemi-veli kumppaninsa kanssa myös rukoilevat, että saada saarnaajia täältä Ruotsin Lapista, - josta olemme täällä yksi-mielisesti koetelleet Herran edessä. Ja saamme ilmoittaa teille, että kuin on niin paljon työtä täällä, ja hätähuutoja kuuluu monista paikoin, niin emme saata lähetysmiehiä panna Amerikkaan, vaan uskomme sen, että teidän ilonne täytetään, kuin teidän

ja meidän rakkaat veljemme O. Matoniemi, M. Uskoski, J. Kieri y.m. tulevat teidän tykönnö, johonka rukoilemme täällä ynnä teidän kanssanne, että olisit terveenä ruumiinkin puolesta, pitkällä Ja vaivalloisella matkalla, ja että se siunattu Herran työ menestyisi eteenkinpäin Euroopassa ja Amerikassa. Vieläkin annamme ja todistamme Lumijärvelle ja niille, jotka hänen kanssa yhtä työtä tekevät, tottelemattomuuden ja sen hajoittavaisen toimen, jossa ei seurata Kristuksen oppia, todistamme synnit anteeksi Jeesuksen nimessä ja veressä.

Älkää hajottako Herran laumaa, rakkaat veljet! ja olkaa nyt hyvässä turvassa, rakkaat veljet ja sisaret, jotka olette pysymässä esikoisten seurakunnan helmassa, ja lohdutetut siinä toivossa, että matka pian päättyy, jossa saamme lakata sotimasta ja kilvoittelemasta, ja murheen kyyneleitä vuodattamasta. Ei silloin enään muistu mieleen matkan vaivat, eikä murheen ja kaipauksen tähden ole sydän kipiä rinnassa, kuin saatte ja saamme rakkaudesta palavat rinnat yhteen painaa vanhinten ja koko maasta ostetun lauman kanssa, ja sanoa heliällä äänellä: Terve-tulemaan Karitsan häihin. Ja uskokaa, rakkaat veljet ja sisaret, synnit anteeksi. Mekin täältä asti annamme ja todistamme, Jeesuksen nimessä ja maahan vuotaneessa veressä. Jääkää hyvästi Jumalan ja hänen armonsa sanan haltuun ja rukoilkaa meidänkin edestä.

Tätä merkitsevät seurakunnan kanssa ja puolesta:

P.O.Fjälldal, Jöns E. Mäntyvaara, Israel Nattavaara,
E. Samuel Vettasjärvi, Viktor Apelqvist, Isak Kuoksu,
Isak Niku, Frans Parakka.

Painettu vihkonen.

Sophia Hillin kokoelma.

32. O. MATONIEMI Y.M. - A .SIMONSSONILLE

Gellivaara, 10/12 1906

Rakas veli Herrassa August Simonsson, Herran lauman kanssa siellä ympärillänne. Jumalan armo lisääntyköön teille sodan ja Ikilvoituksen loppuun asti, Karitsan veren korjaamisen kautta, siksi kuin vajaa lakkaa ja täydellisyys alkaa.

Kalliissa seuroissa olemme olleet Jeesuksen nimeen kool-la, suuri paljous, jossa on Jumalan sanan oikeata ymmärrystä koeteltu, monen tuhannen sielun valkeudeksi ja ijankaikkiseksi autuudeksi, ja niinkuin on jo totuuden rakastajat uskoneet ja ymmärtäneet Amerikassa, vieläpä monessa kielessä, että elämän Ja hengen olemme saaneet, ja tulleet päästetyksi pahasta omasta tunnosta, tämän elävän kristillisyyden kautta täältä Ruotsin Lapista. Niin on vieläkin sama valkeus ja elävä henki, ja taivaan valtakunnan avaimet oikeassa käytännössä, niinkuin ensimmäisten vanhinten aikana. Emmekä tarvitse peljätä ettemme tule tässä seurakunnassa autuaaksi, neljän ilman alla, jotka tämän opin kuuliaisuudessa vaeltavat, niinkuin tämäkin seurakunnan lähetykskirja todistaa. Niin armo ja rauha olkoon Jumalan Israelin päällä.

Sanomme rakkaita terveisiä yhdistettynä näitten veljein ja sisarten kanssa täältä. Saattaapa Augusti Simonson pranttäyttää tämän kalliin vanhinten ja seurakunnan kirjan, ja levittää ympäri. Uskokaarnme kaikki synnit anteeksi Jeesuksen nimessä ja veressä. Rukoilkaa edestämme.

Olof Matoniemi, Matti Uskoski, John Kieri.

33. ISAK KUOKSU - ETELÄ-SUOMEEN

Kuoksussa 10/2 1910

Rakkaille veljille ja sisarille Etelä-Suomen rannoilla, joita ikuisella rakkaudella muistamme. Onnen toivotuksella tervehdän minä vaimoni ja lastemme ja Nikun Isakki veljen kanssa kaikkia teitä, saarnaavaiset miehet ja palvelevaiset vaimot ja kaikki totuuden apulaiset, jotka yhtä armon raitista ilmaa hengitätte esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen-yhteydessä. Ja kiitämme kaikkia teitä, rakkaat ystävät, sen ylönpalttisen palveluksenne edestä, jolla meitä palvelitte, ehkä met heikot palveliat teidän keskellänne olimme, jonka Jumala rakas Taivaallinen Isä teille on palkitseva, vaan met kyllä emme osaa tällä sydämellä ja kielellä kiittää niin kuin olisi halu ja sydämmellinen tahto.

Usein muistuu mieleemme se rakas kanssakäyminen, jota pidimme teidän kanssanne siellä ollessamme, josta Isälle kiitos olkoon. Ja kiitoksia, rakkaat veljet ja sisaret niitten kalliitten lähetykskirjainne edestä, joita olette meidän kotiatulon jälkeenkä lähettäneet, ja niin paljoin kristittyin terveisten edestä, jotka ovat tuoneet ilosanoman, joista olemme nähneet, että Jumalan siunattu työ menestyy, josta kiitos Jumalalle Isälle. Ja annamme tietää, että olemme terveenä ruumiin puolesta väkemme kanssa, ja uskomassa olemme ja niin teemme työtä. Neljässä eri paikassa olemme jälkiinki pitäneet kokouksia, kun olemme Gellivaarasta tulleet kotia ja Jumalan sana on vaikuttanut voimallisesti, että ilon ja riemun äänet on kuuluneet vanhurskasten majoista. Ja on ollu niin kuin taivas olis uruilla täytetty. Olkaamme, rakkaat veljet ja sisaret turvatut sen seurakunnan helmassa, joka on ensin kivulla syntyny täällä Lapin korvessa, jossa ovat olleet ensimmäiset kirkkovieraat poron paimenet, joita ei maailman herrat eikä suruttomat papit, eikä eriseuran henget ole ennen tunteneet, eikä vielä nytkään, eikä tunne niin kauvan kuin Herran Henki liikkuu, vaan kun saisit elävän Hengen tappaa kristillisyydestä, kyllä tulis sovinto, jota sovintoa nyt pyytävät hengelliset herrat siellä ja täällä omanvanhurskauden voimalla ja maailman kunni-

an avulla, jossa on viran korkia verho kruununa, vaan vielä elää Kuningasten Kuningas ja Herrain Herra, joka lyöpi laumansa viholliset suunsa kaksiteräisellä rniekalla. Ja sentähden te ja me pienet ristinkantajat seuratkaamme sitä suurta ristinkantajaa yrttitarhasta veristä tietä Golgatalle, jossa näkyvät veriset jäljet, ettemme väsyis vähäisten vaivain tähden, seuraten Herraa Jeesusta vielä vähän aikaa. Ja rohvaiskaamme sydämemme uskomaan, rakkaat veljet ja sisaret, minäkin täältä asti todistan kaikki synnit, viat ja heikkoudet Herran Jeesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä anteeksi. Ja sen muistakaat vielä kuolemanki hetkellä, ennen kuin silmänne kiinni painuvat, ja olkaa lohdutetut kaikki murhetta kärsiväiset, ei ole pitkä aika, ennen kuin meitä päästetään kaikista matkan vaivoista, vanhinten ja kaikkein valittuin kanssa, jotka jo viettävät loppumattomia Karitsan häitä toisella puolen kuoleman virran, jossa ei eron ikävä vaivaa niin kuin täällä.

Voi, jos piankaan se aika tulis, kun sanotaan: Tervetulemaa tapetun Karitsan häihin. Ja silloin on ilo enempi kuin murheet täällä, ja jääkäät hyvästi Hyvän Paimenen haltuun, kaikki rakkaat veljet ja sisaret, ja rukoilkaa meidänki edestä. Pyytää vähin veljenne elämän tiellä

Isak Kuoksu

Ja tervehdä nyt Härmä-veli kutaki nimeltänsä. En suita nimiänne mainita. Ja anna tästä kopiot mihin näet soveliaaksi.

Käsinkirjoitettu jäljennös.

Sophia Hillin kokoelma.

34. ISAK NIKU – SUOMEEN

Masuninkylässä 10/2 1910

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä Suomen maalla ynnä emäntäinne ja perheittenne kanssa, sekä sille valitulle Herran

laumalle, joka teidän ympärillänne on, ja yhtä armon raitista ilmaa hengittävät teidän ja meidän kanssamme esikoisten seurakunnan helmassa. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille elämänne ehtooseen asti. Amen!

Tässä lähestymme ja tervehtelemme teitä, ikuiseen muistoon jääneitä veljiä ja sisaria, joittenka kanssa olemme tämänki syksyn ajalla yhdessä ollessa rakasta kanssakäymistä ja iloisia hetkiä viettäneet, jota ikuisella rakkaudella olemme jääneet muistamaan, sekä sitä ylönpalttista rakkaudenpalvelusta, jonka osoititte meitä kohtaan, vaikka me heikot sananpalvelijat teidän seassanne olimme.

Onnellisesti ja terveenä olemme kotia kostuneet vaimoimme ja lastemme ja ystävämme tykö, jotka olit iloiset siitä, ja kiittävät Jumalaa ja kaikkia Suomen veljiä ja sisaria siitä suuresta huolenpidosta ja rakkaudenpalveluksesta, jonka olette Jeesuksen nimelle osoittaneet, jonka Jumala, rakas Isä teille palkitkoon ajallisesti ja iankaikkisesti. Kiitämme myös kaikkein kirjain edestä, joita olemme saaneet ilolla vastaanottaa N. Mileniltä, O. Lähteenmäeltä, Erikssonilta, Juho Norrilta ynnä monelta muulta, joista kirjeistä näemme, että se siunattu Jumalan työ, jota olette tehneet, on menestymässä siunatulla tavalla, josta Jumalalle, rakkaalle Isälle kiitos!

Terveenä olemme ruumiin puolesta ja uskomassa niin kuin ennenkin, ja kokouksia olemme pitäneet useammassa eri paikassa rakkaan veljen Kuoksun kanssa, jälkeinkin kuin olemme tulleet sieltä. Ja Jumalan sana on vaikuttanut niinkuin ennenkin. Maailman valtakunnasta on useita tullu ja eri seurasta myös, ja suuret liikutusten äänet on kuuluneet joka kokouspaikasta, vaikka maailman joukko suruttomain pappein ja eriseuraisten avulla pyytää sammuttaa sitä valkiaa, jota Jeesus on tullu sytyttämään maan päälle, mutta ei ole saattaneet, eikä saata, sillä Kuningasten Kuningas on sotimassa omainsa puolesta. Suuren ilon on vaikuttaneet Lapinmaan ja Norjan seurakunnalle net sanomat, sekä suullisesti että kirjallisesti Suomen kristillisyydestä. Kyllä se on, veljet rakkaat ja sisaret suurempi armo kuin sanoa saatamme, että Jumala rakas Isä säilytti meille tämän valkeuden, jossa saamme

näin suuressa turvallisuudessa olla, ja näin pahana uskoa, että syntimme ja syntinne ovat anteeksiannetut Jeesuksen nimessä ja veressä, joka on vuotanut pitkänä perjantaina Herran Jeesuksen sydäimestä viimeiseen pisaraan asti monelle tuhannelle syntein anteeksiantamiseksi.

Uskokaamme rakkaat veljet ja sisaret silloinkin, kuin vihollinen ahdistaa epäilyksillä, että olemme autuaat Jumalan suuresta armosta, ja että nimeemme on Karitsan elämäkirjassa, jota ei pois pyyhitä.

Eikä muuta kuin onnen toivotuksella sanomme hyvästi ja sydämellisiä rakkauden terveisiä sanomme rakkaan veljen Kuoksun, vaimoimme, lastemme ja kyläimme kristittyin kanssa, vieläpä kaikkein saarnaajain ja Lapinmaan seurakunnan kanssa, Lahden, Wiipurin, Imatran, Lappeenrannan, Joensuun, Kuivanteen, Asikkalan, Padasjoen, Kuhmosen, Sysmän, Helsingin, Turun, Porin, Tampereen, Teuvan, Jurvan, Vaasan ja Oulun, ja niiden paikka- ja kaupunkikuntain ympäristöillä oleville saarnaajille vaimoinsa ja lastensa kanssa, ja kaikille rakkaille veljille ja sisarille, joista suuren paljouden tunnemme, sekä kasvoista, että sydämmestä. Siinä autuaallisessa toivossa sanomme hyvästin, vaikka olisi viimeinen kerta tämän maan päällä, että pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa koko maasta ostetun lauman kanssa sanomme yhteen ääneen aamen hallelujaa. Kiitos olkoon Jumalalle ja tapetulle Karitsalle nyt ja iankaikkisesti aamen!

Kokemäen, Tyrvään ja Huittisten kristityille myös sydämen rakkaita terveisiä, rukoilkaa meidänkin edestä.

Vähin veljenne

Isak Niku

Käsinkirjoitettu jäljennös.

Salomon Johnsonin kokoelma.

35. MERI-PIETARI Y.M. AMERIKKAAN

Balanki 6/1 1913

Ja nyt olemme olleet Meri-Pietarin talossa, ja olemme hänen kanssaan tutkineet Ameriikan kutsukirjoja, ja koetelleet sen lähetystä, ja olemme sen löytäneet mahdolltomaksi, ensiksi siitä syystä, että kuin on niin monta lähetyskirjaa vanhimmilta ja seurakunnalta kirjoitettu, ja painettu sopimaan, ja kuin olette sopineet ja seurakunta Lapinmaassa on vahvistanut sovinnon ja neuvonut jatkamaan sovintosaarnaa sovintoveren kautta sen pohjan päälle, joka tehtiin Jonaksen ja Juntin aikana. Ja uskomme, että olette sitä tekemässä, ja toiseksi, kuin meillä on niin vähän uskollisia työntekijöitä, ja vielä vähemmän semmoisia, joitten terveys voisi sitä kestää, eli niin pitkää ja raskasta reisua, koska ei erityistä syytä ole, jonka tähden tämän korkean lähetyksen pitäis voimaan panna. Ja seurakunta tarvitsee saarnaajat täällä sen kuin heillä on terveyttä, ja saatattehan tet ainakin lähetykskirjain kautta kysyä semmoisissa asioissa, joissa ette aikaan tule, Ruotsin Lapin maalta eli seurakunnalta, johonka saatetaan kirjallisesti teille vastata, jos niin kankeat asiat tulevat teille eteen, joitten kanssa ette saata aikaan tulla.

Seurakunnan kanssa ja puolesta

P.O.Fjälldal, Ballangen, Ofoten, Norge, Jöns Mäntyvaara, E. Samuel Wettasjärvi, Viktor Appelqvisti, Mikael Mikkelsen, John Mikkelsen, Petter Persen y.m.y.m. vieläpä Länsi-Lofootin saarnaajia.

Vieläpä sanomme Norjan seurakunnan kanssa sydämen rakkaita terveisiä teille yllämainituille saarnaavaisille miehille ja palvelevaisille vaimoille Ameriikan maalla.

Net samat

Ja kuin saatte tämän kirjan, niin jättäkää ittellenne kopio ja lähettäkää varsin tämä kirja Kierille.

Käsinkirjoitettu jäljennös.

Solomon Johnsonin kokoelma.

36. O. MATONIEMI - S. JOHNSONILLE, I. FÄRDIGILLE Y.M.

Bryant. S.Dakota 27/5 1913

Rakkaat veljet Herrassa ja uskolliset työntekijät Herran viinamäen painavassa työssä, S. Johnson, I. Fardig ynnä muut auttajainne kanssa Herrassa rakkaitten vaimoinne ja lastenne ja Herran kallis lapsilauma monesta kielestä, Jumalan armolisääntyköön teille. Kiitän rakasta veljeämme S. Johnson senkin toimenne edestä, että lähetitte kopion siitä kirjasta, jonka minä kaipasin nähdä ja koetella, jonka minä kristittyin kanssa kirjoitin suuressa heikkoudessa ja puuttuvaisuudessa muistutukseksi ja vaarinottamiseksi tästä valkeudesta, jonka Jumala on antanut paistaa Pohjan maalla kuoleman varjon maassa istuvaisten päälle kirkkaasti, vieläpä moneen kieleen J.H.Lumijärven aikaista eriseuraa vastaan, ja niitä ikäviä hedelmiä, joka alkoi puhkeamaan niin kuin hyvin tiedätte, niin tulin itsiäni koettelemaan monessa eri kohdassa, ja niin tuli mieleeni senkin ajan kirjoitus, että kuinka siinä on heikkoja kohtia, ja mihin olemme heränneitä sieluja johdattanut ja liittänyt, niin se tuntuu, ettemme ole väärän perustuksen päälle rakentaneet, kuin olemme harvain veljein kanssa nytkin tutkineet ja koetelleet. Kyllä minä laitan sen kopion teille takasin. Kiitämme myös sen teidän vähäsen mutta kalliin kirjanne ja kristittyin terveisten edestä, joka seurasi sitä kopiota. Ja kiitämme vieläkin rakkaan palveluksenne ja osanottonne edestä elävän kristillisyyden kuormasta. Toivotamme teille ajallista ja iankaikkista onnea ja siunausta, ja siinä uskossa olemme, että teidän ja meidän synnit on anteeksi annettu Jeesuksen nimessä ja veressä oikeassa seurakunnassa, ja niin kuin Raattamaa sanoi, että emme me vanhat ole paremmat kristityt kuin nuoremmat, mutta oikeassa seurakunnassa me vain olemme. Sanomme rakkaita terveisiä Herran lauman kanssa täältä teille ja Herran laumalle ympärillänne. Muistakaa meitä anteeksiantavaisella sydämellä

O.ja K. Matoniemi, Kalle ja Ida

Liite:

Tämä vain teille rakkaat veljet S.Johnson ja I. Fardig.

Tässä lähetän teille rakkaan veljemme Matti Kinnusen käännös Lapin kirjasta toisen kerran kirjoitettu ja tarkastettu, kuin otin Teberiltä yhden prantätyn kopion ja M.Kinnusen omakätisen, ja lähetin M.Kinnuselle, ja pyysin kärsivällisesti vieläkin tarkastaa visusti jonkun uskotun veljen kans Lapista tulleen kirjan kopion jälkeen, ja samassa katsoa sen prantätyn sen jälkeen, kuinka se on laotessa tullut epäkohtia, ja ne epäkohdat prantättyssä merkitä laitaan, mutta ei se veli Kinnunen ennään lähettänyt minulle sen prantätyn kopion ja niin kuin näette näistä hänen kirjoituksista, että veljelle on käynyt vähä kunnian päälle, vaikka minä koitin hänelle keviästi edestuada, että oli vähä kähinä kuin se prantättyynä tuli ulos, eikä hänen käännöksestä ollut paljoksi puhetta, mutta hän on ottanut sen asian suuremmasta, siinä juuri tarvitaan lukea ja oppia kärsivällisyyttä kärsivällisyyden Esikuvasta Jeesuksesta Kristuksesta kiitoksessa ja laitoksessa. Tässä kuitenkin lähetän nämät kaikki teille, ja antakaa sitte heti Teberille sen Kinnusen käännöksen, ja selittäkää keviästi heille, kuinka Kinnunen sen kirjoitti teille, ettei tuli syttyis, ja älkää antako heille sen Kinnusen kirjoitus, kyllä ymmärrätte mitä sitte tulis, veljenne uskossa

Olof Matoniemi

Alkuperäinen.

Salomon Johnsonin kokoelma.

37. FRANS WETTAINEN Y.M. - VASKIVUOREEN Y.M.

Vittangissa 20/11 1917

Tykö rakkaille veljille ja sisarille Vaskivuoreessa ja Jukkasjärvellä, ynnä muualla. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtooseen asti.

Onnen toivotuksella tervehdimme teitä täältä Vittangista, saarnaajat kristittyin lauman kanssa, jossa nyt taas olemme koolle olleet Herran Jeesuksen nimeen, ja näemme sen suureksi

ioloksemme, että Jumalan sanalla on sama voima, kuin ennenkin. Vielä on se suuri armo, että saamme näin rauhassa Jumalaa palvella maailman pauhatessa, jota siunattua rauhaa on saanut tämä kristillisyyys nauttia nyt jo seitsemänkymmentä vuotta, josta olemme kiitollisuuden velassa, kaikki kristityt.

Vieläpä täydymme rukoilla rakasta Taivaallista Isää kuningasten ja päämiesten edestä, että saattaisivat hallita riivatun kansan. Ja sen tähden, koska tämä nykyinen ajan henki niin väkevästi ryntää hallituksen kimppuun, ja monet, vielä kristityistäkin, ryöstävät sinne, niitten hyvän toiveitten päälle, olemme katsoneet välttämättömäksi muistuttaa ja varoittaa kristityitä, ettemme antaisi ääniämme puoluekiihkolaisille, ei sosialisteille, eikä niille, jotka sanovat itsensä vapaamielisiksi, mutta oikeiston, eli sen vanhan hallituksen puolelle, on kristittyin välttämättömästi äänensä annettava, ja kokoonnuttava toimellisesti vaali paikalle. Vaikka niinkin olisi, että joku edustajista valtiopäivillä on vähän toimiva, mutta kaikki muut asiat katsomme peräti vähäisiksi sen rinnalla, mikä koskee meidän vanhaa hallitusta, jonka suojassa olemme saaneet niin rauhassa olla, ja meidän Jumalaamme palvella, josta kiitos, rakkaalle, Taivaalliselle Isälle.

Ahkeroikaamme olla yksimieliset kaikissa asioissa, että olisi menestys kristillisyydessä. Ei nämä asiat ole ainoastaan käsitetyt, sillä kristillisyytemme vanhimmat ovat jo aikansa sen niin ymmärtäneet, jonka tähden on välttämätöntä kuulla ja totella.

Ei nyt muuta tällä kertaa, vaan olkaa tervehdetyt sydämellisellä rakkaudella, ja annamme ja todistamme kaikki synnit anteeksi Herran Jeesuksen nimessä, ja siinä yiattomassa sovinto-veressä. Rukoilkaa edestämme, pyytävät veljenne vaivassa:

Frans Parakka, Erik Samuel Johansson,
Isak Kuoksu, Isak Niku.

Åström-veli on hyvä ja lukee tämän kristityille kuultavaksi. Ole tervehditty.

38. S. WETTASJÄRVI - VASKIVUOREEN

Vettasjärvellä 18/3 1918

Tykö rakkaille ja kalliille veljille Vaskivuoreessa. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa. Tervehdimme teitä jollakin rivillä, ja annamme tietää, että olemme terveinä, ja kokouksia olemme pitäneet, niin kuin ennenkin, ja viimeksi tässä Vettasjärvessä, ja Jumalan sanalla on sama voima, kuten ennenkin, vaikuttamaan kaikkein niitten tykönä, jotka uskovat.

Paljon on taas täälläkin ollut väkeä koolla monista seurakunnista, mutta Vaskivuoresta ei ole ollut yhtään, vaikka ennen on ollut. Ja sanomia ei ole muuta erityistä.

Nyt tästä tulevasta maakäräjämiesvaalista tuli halu kuitenkin kirjoittaa teidän kristittyjen tähden, että olette toimelliset, samoin kuin saarnaajat, äänestämään yhdessä mielessä, sillä aika on kauhea, jonka jokainen, jolla selvä järki on, näkee, mitä sosialistit nyt yrittävät, ja ettei kristityt menisi ääntensä kanssa autamaan sen kaltaista hirmuvaltaa, jossa viimeisen ajan vihanmaljat kaatuvat maan päälle.

Tästä lähtee Kuoksu Vaskivuoren kautta Vittangiin, jossa saatte henkilökohtaisesti häntä puhutella, ja kuulla, ketkä ovat vaalilistalla. Nyt eivät saa kristityt antaa sosialistien itseänsä houkutella, mutta yksimielisesti pitää huoli, sillä maakäräjämiesvaalit koskee etupäässä hallitusta ja sen koossa pysymistä, ja jokaisen kuitenkin, sekä kristityt, että uskottomat, pitäisi se ymmärtää ja pitää kalliina, että meillä on ollut tämä siunattu, rauhallinen hallitus, joten niin rauhassa olemme saaneet palvella meidän Jumalaamme, ja nauttia vielä ulkonaistakin rauhaa, jonka armon edestä emme saata Jumalaa kiittää.

Tässä olemme lyhyesti ilmoittaneet mielipiteemme näistä asioista nyt, niin kuin ennenkin, siinä uskossa, että te kuulette ja vaarin otatte. Ja ei nyt muuta tällä kertaa, vaan olkaa tervehditty sydämellisellä rakkaudella, kaikki rakkaat veljet ja sisaret Vaskivuoreessa. Synnit annamme ja todistamme anteeksi Jumalan puolesta, Jeesuksen nimessä ja veressä. Sanomme sydämen rakkaita terveisiä Iskolle, Hentulle vaimonsa kanssa, kokoustalon

Pekalle, Ollin Iskolle vaimonsa kanssa, Esin Juntille, Iskon
Juhanille, Holman Villelle ynnä muille.

Merkitsevät veljenne

Erik Samuel Johansson

Frans Parakka

Isak Niku

ynnä monta muuta.

VLKY:n julkaisu n:o 6 (1958)

39. S. WETTASJÄRVI Y.M. - M. USKOSKELLE Y.M:LLE

Vettasjärvässä 29/8 1918.

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekiälle painavassa ja raskaassa Herran viinamäen työssä, Matti Uskoski rakkaan emäntäsi, lastes ja kaikkein niitten veljien ja sisarten kanssa, jotka yhtä armon ilmaa hengittävät esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä rauhan siteen kautta Herran Kristuksen laissa aikakautemme vanhinten opin ja esikuvan jälkeen.

Saamme ilmoittaa, että olemme saaneet kirjoja Amerikasta Matti Uskoskelta ynnä monelta muulta. Vieläpä anteeksi anomisia heidän synneistänsä, sekä riitaisuudesta, että vanhinten neuvon halventamisesta ynnä muista. Sen me kaikki saarnaajat seurakunnan kanssa yhdistettynä sydämen ilolla ja rakkaudella todistamme ja annamme, Jumalan sydämellisen laupiuden kautta, Herramme Jesuksen nimessä, viattomassa ja kalliissa sovinto-veressä, kaikki synnit, viat ja rikokset anteeksi ijankaikkisella unhotuksella. Ja toivotamme onnea ja siunausta rakkauden ja rauhan Jumalalta kristillisyytemme vanhinten työlle, vaivoille ja kuumille kyneleille, joitten opetuslapsia olemme, hajoitetut neljän tuulen alle, joitten mullatkin vielä saarnaavat sekä Amerikassa että Euroopassa, heidän lastensa seurassa sovintosaarnaa, Herran nimen kautta.

Sentähden, rakkaat veljet ja sisaret, saarnatkaa sovintosaarnaa kaikki te, jotka Hänen kauttansa olette sovinnon saaneet,

jonka Herra itse säätänyt on. Sillä sitä taivaan enkelit halajavat nähdä, ainoastansa se riita, jonka Herra Jumala on pannut vaimon siemenen ja käärmeen siemenen välille, jonka pitää pysymän maailman loppuun asti, jossa tarvitsemme kaikin yksimielisesti rajaa pitää auki ja rakentaa aitaa, ettei kaikenlaiset luontokappaleet pääsisi tallaamaan Herran viinamäessä ja pilaamaan vesilähteitä, Siionin vuorella, joista Jesuksen lampaat ja karitsat pitää elatuksensa saaman, ja janonsa sammuttaman, sillä vedellä, joka kuohuu ijankaikkiseen elämään. Niinkuin Jesus sanoi Samarian vaimolle Jakobin lähteen tykönä. Niin siis sammutakaa teidän sieluinne janon, tet murhetta kärsiväiset ja janoavaiset Jeesuksen lampaat ja karitsat, sillä Vanhimman sydän on auennut pitkänäperjantaina verta vuotamaan, jonka olemme synneillämme saattaneet Hänelle. Ja siinä veressä on synteinne paljous hukkunut, ja syntimme anteeksisaamisen ovi auennut meidänkin aikakaudessamme tässä kristillisyydessä. Niin siis anteeksiantakaa toinen toisillenne, niinkuin Jumala Kristuksen kautta teille ja meille anteeksi antanut on.

Ja ei nyt muuta, vaan sanomme kaikkein saarnaajain ja kristittyin kanssa, teille kaikille yllämainituille sydämen rakkaita terveisiä, jotka turvaavat esikoisten seurakuntaan ja meitäkin Jumalan ihmisenä pitävät. Ja saarnatkaa kaikki saarnaajat sovinto saarnaa yhdistettynä, että olis yksi lammashuone ja yksi paimen, ja rukoilkaa meidän edestämme, että voitolla pysyisimme loppuun asti. Amen.

Erik Samuel Vettasjärvi, Frans Parakka, Isak Kuoksu,
Isak Niku, Jöns Eriksson Mäntyvaara, Viktor Apelqvist,
Viktor Björkman.

Painettu lehtinen. Sophia Hillin kokoelma.

40. I. KUOKSU - K. TOIVOSELLE

Kuoksussa 19/5 1919

Rakastettu veli Herrassa. Jumalan armo ja rauha olkoon ja hallitkoon teidän kanssanne nyt ja ijankaikkisesti. Amen.

Onnen toivotuksella tervehdän minä sinua vaimosi Hilman ja lasten kanssa; niin myös kaikkia rakkaita veljiä ja sisaria, jotka teidän ympärillänne on. Usein muistan rakasta veljeä Kalle Toivosta, ja sitä rakasta kanssakäymistä, jota saimme pitää, kun olimme täällä yhdessä. Ja niin kuin tiedät, että meillä on ollut yksi sydän ja yksi sielu, ja niin se on vielä nytkin, joka on ainoa menestys kristillisyydessämme, että saarnaajain välillä on veljellinen ja vilpittöin rakkaus keskenänsä, josta taivaalliselle Isälle kiitos olkoon.

Ja kiitän Toivos-veljeä sen kalliin ja lohduttavaisen preivin edestä, jonka sain ilolla vastaanottaa, josta näin, että olet veli rakas minua muistamassa, jonka edestä kiitän juuri sydämestäni. Vaikka tämä minun vastaus on kyllä viipynyt näin kauvan; ja anna veljeni rakas anteeksi minun hitauteni. Olen kyllä paljon kärsinyt vaivaa hitaudestani, vaan nyt kirjoitan jonku ratin tervehtäessä veljeä. Ja kiitoksia pännän edestä, jonka lähetit minulle. Ja annan tietää, että minä voin hyvin ruumiin terveyden puolesta, ja uskomassa olen samalla tavalla niin kuin ennenkin, ja työtä olemme ahkeroinu tehdä, ja Jumalan sanalla on ollu sama voima vaikuttaa langenneisiin ja uskottomiin, niin ettei ole kristillisuus vähennyt, vaikka paljon on kuoleman enkeli leikannut valjennuttakin Jumalan peltoa, joita on koottu Jumalan aittaan, vaan on yksi osa erotettu johonki loukkoon siinä suuressa riihessä, joita säästetään siemeneksi, joita siementen Herra on kylvänyt tänäkin vuonna peltoonsa.

Ja sen tähden rukoilkaa kaikki totiset rukoilijat, että Herra lisäis työväkeä hänen eloonsa, sillä eloa on paljon, vaan työväkeä on vähän, ja että Herra antais enemmän kastetta taivaasta, että netkään harvat maitojyvät pääsisit kasvamaan, ennenkuin elon aika tulee, ja että Herra varjelis lumisateesta, pakkasesta ja rajuilmasta. Niinkuin näemme, kuinka paljon on kauniisti viheriöitseviä heräyksiä tallattu huonon aidan tähden, ja sopimattoman hallituksen tähden turmeltu Jumalan työtä; erittäin ne likeiset viholliset: Perkele, maailma ja oma liha, että saapi sanoa, voi, kuinka paljon menee Jumalan työtä hukkaan.

Vaan olkaat turvatut, kaikki rakkaat veljet ja sisaret, jotka

turvanne luette sen seurakunnan helmaan, joka on ensiksi kivulla uudestisyntynyt täällä Ruotsin Lapissa, ja niin lähetetty neljään tuuleen, ja sentähden on meillä syy sitä kutsua esikoisten seurakunnaksi, ja siihen luottaa, ja siihen koota Jesuksen lampaat, niin ei tule tokka kullekkin saarnaajalle perään, vaan niitten seassa, kuin uskovat, on yksi sydän ja yksi sielu. Ja niin uskokaat, kaikki rakkaat veljet ja sisaret. Minäkin täältä asti annan ja todistan kaikki synnit, vijat ja heikkoudet anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä, joka veri on puhdistus. Ja korjatkaa saastaisiin astioihin, rakkaat veljet ja sisaret. Ja yhden verisen lipun alla olemme Euroopan ja Amerikan kristillisyyks.

Ei erota valtakuntain rajat, eikä valtameret Kristuksen seurakuntaa. Ja vaikka maailman meri pauhaa ja lainehtii, jossa Jesuksen opetuslapsetkin usein joutuvat soutamaan vastatuulta, ja usein saavuttaa epäilyks, kostuuko sitä koskaan Isänmaalle, ja pääseekö terveenä toiseen rantaan. Ja vaikka epäilyks ei ole Jumalasta, niin ei ole saattanut Jesuksen opetuslapset ennen eikä nytkään välttää epäilyksiä, vaan syntinä pitäisimme pitää epäilykset, niinkuin muutkin synnit.

Ja rukoilkaa, rakkaat veljet, minun ja kaikkein työntekijäin edestä, että jaksaisimme vielä vähän aikaa tehdä työtä. Sillä pujan tulee ilta, pujan pääsevät lepäämään kaikki uskolliset työntekijät Herran viinamäessä, ja nautitsemaan päiväpaikkaansa, joka kyllä on niin suuri, että kannattaa kyllä nähdä vähän aikaa vaivaa, sillä meidän vaivamme on ajallinen ja keviä, se saattaa ijankaikkisen ja määräämättömän kunnian.

Ja ei nyt muuta, vaan jätän hyvästi siinä autuaallisessa toivossa, että pujan teitä ja meitä päästetään näistä turmeluksen siteistä, ja siinä toivossa olemme, että pujan yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen sanomme Amen, hallelujaa. Ja sano nyt, veljeni, minun terveisiä niin lavialta kuin näet kristityitä, ja jos kohtaat Kaaleppi Eriksonia, niin sano hänelle vaimonsa ja lastensa kanssa minulta paljon terveisiä, ja ole nyt itse vaimosi ja lastesi kanssa minulta vaimoni ja lasteni kanssa sydämen rakkaudella tervehdetty.

Rukoilkaa meidän edestämme kirjoitti sama.

Painettu vihkonen.

Sophia Hillin kokoelma.

41. J. MÄNTYVAARA Y.M.- AMERIKKAAN

Gellivaara 2/6 1920.

Me yhteenkokoontuneet vanhimmat ja apostolit ja veljet olemme koolla olleet Herran edessä ja koetelleet Jumalan tahtoa siitä hätä- ja apuhuudosta, joka on kuulunut Amerikasta monta vuotta, että tulla heitä auttamaan. Ja olemme löytäneet sen Jumalalle otolliseksi että lähettää meidän kalliit veljet ja uskolliset työntekiät Isak Niku ja Frans Parakka tähän painavaan työhön, teille sovintoa ja rauhaa saarnaamaan. Ja niin siunaamme heitä matkaan sen jälkeen kuin jo ennen on lähetysmiehet sen hyväksi nähneet.

Ja niin lähetämme heitä ja uhraamme tähän siunattuun työhön vanhimmat seurakunnan kätten päälle panemisella. Ja vahvistamme tätä lähetyskirjaa omilla nimillämme. Seurakunnan kanssa ja puolesta:

Jöns E. Mäntyvaara, Isak Kuoksu, Viktor Appelqvist, Erik Samuel Johansson Vettasjärvi, Viktor Björkman, ja me lähetysaamaajain Isak Nikun emäntä Briita Johanna ja Frans Parakan emäntä Tekla.

Nyt uhraamme meidän miehiämme Amerikan lähetystyöhön vasten meidän omaa tahtoamme, Jumalan tahdon alle, teidän hätähuutonne tähden, siinä uskossa ja toivossa, että Jumala, rakas Isä, varjelee heitä pahasta ja antaa terveyttä ruumiinkin puolesta ja että saamme heitä terveinä kristittyin esirukousten

avulla takaisin, sillä asia on kallis ja painava. jonka vahvistamme omilla nimillämme.

Briita Johanna Niku,
Tekla Parakka.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

42. S. WETTASJÄRVI - SALMON JOHANSSONILLE

Vettasjärvessä 7/7 1920

Rakkaalle veljelle Herrassa ja muistossa olevalle ystävälle kalliissa Herran työssä, Salmon Johansson ynnä lastenne kanssa. Tässä tervehtän teitä muistavalla rakkaudella, ja kiitän teitä niitten Assappa-siementen edestä, joita sinun lapset ovat lähettäneet minulle, joita sain vasta kesäkuun alussa. Kohta hiljastuit, joita oli 1 kilo ja 7 hektua, kuin tulit paikalle, meidän painojärjestyksessä. Ja sokkerijuurikkaan siemenijä en ole saanut olenkaan. En tietä, oletteko niitä lähettäneet. Ja kiitoksia tuhansia niitten etestä.

Ja, no, terveenä olemme joltisesti ruurniin puolesta, ja uskomme synnit anteeksi, niin kuin silloinki, kuin olimme teidän kanssanne yhtessä Killimässä, Pauki-järvessä, Soutujärvessä, ynnä muualla. Ja Jumala osottaa aina hänen voimansa, ja vastaa tulella taivaasta, hänen uhrinsa puoleen, missä jo kokouksia kristityt piävät Herran sanan jälkeen.

Ja, no miehet on valittu käymään pitkälle reissulle Ameriikan maalle, teidän tyköne. Frans Parakan ja Isak Nikun, ja uskollisiksi ,tunnetut ja löytyt jo Raattamaan, Jounaksen ja Meri-Pietarin ajoilta saakka, vieläpä ymmärtäväisiksi taivaallisissa asijoissa, ja ovat paljon vaikuttaneet monen vuosikymmenen ajoilla, joihin seurakunnalla on täysi luottamus. Jos muutoin ei voittamattomija esteitä tule. Ei Viktor Appelkvistin terveys ole semmoinen, että sen saattas lähettää. Ja met uskomme, että Herra tekkee tehtävänsä heidän kauttansa lupauksensa jälkeen.

Ja ei nyt muuta, vaan sanon huoneväkeni ja kaikkein kristittyin kanssa teille sydämen rakkaita terveisiä. Ja sano rakkaita terveisiä Koppanalle, kuin näet häntä, ja kaikille kristityille ja saarnaajille, vieläpä totistan täältä asti kaikki synnit, vijat ja epäilykset anteeksi Herramme Jeesuksen nimessä, vijattomassa ja kalliissa sovintovetessä. Sen muistakaat vielä kuolemanki hetkellä, ennen kuin silmiänne kiinni painatta, sillä vijattoman Jumalan Karitsan veri on Pitkänä perjantaina vuotanut monelle tuhannelle syntein anteeksiantamiseksi. Joka on vieläki priiskuvaisena Pyhän Hengen voiman kautta, särjettyihin sytämiin, sen oikijan seurakunnan helmassa, jossa kaikki synnit anteeksiannetaan, ja päästetään lajin kanteista. Johon on viimeinenki turva kaikilla särjetyillä sytämällä, kaikkein ahtistustenki alla, vieläpä monen myrskyn ja kiusauksenki aikoina.

Ja ei nyt muuta, vaan sanon hyvästiä siihen asti, kuin tervehtelemme toisijamme. Jos ei ennen, niin kuitenkin sen paistavan pilven alla, kristillisyytemme vanhinten, opettajaimme ja koko maasta ostetun lauman kanssa. Silloin ei enää murheen tähden lyö sytän rinnassa, niin kuin täällä. Eikä ennää yksikään karsaasti katso toisensa päälle. Silloin on lohtutus loppumatoin, alati ja ijankaikkisesti, amen. Ja rukoilkaat tetki, rakkaat veljet ja sisaret meitänki etestämme siellä kaukaisella maalla, että jaksaisimme Herran sotassa urhoolliset olla loppuun asti, siksi kuin päästetään meitä levolle, rauhalliseen lepokammijoon, Herran tulemisseen asti.

Merkitsee omalla kätellä

Samuel Wettasjärvi

Pyytän vastausta. Ja sano vielä Koppanalle rakkaita terveisiä, ja kiitoksia tuhansia sen lähetyksen etestä, ynnä hänen emännälle ja lapsille.

43. S. WETTASJÄRVI - I. NIKULLE JA F. PARAKALLE Y.M. USA:SSA

Parakka 29/8 1920

Rakkaille ja aina muistossa oleville veljille ja uskollisille työkumppaneille Esikoisten Seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä: Isak Niku ja Frans Parakka ynnä kaikkein työkumppaneittenne ja sen Herran lauman kanssa, jotka teidän kanssanne yksi Herrassa ovat, vieläpä yhteen henkeen juotettuna, sen käskyn ja asetuksen jälkeen, jonka Herra itse säätänyt ja antanut on, jota enkelitkin halajavat nähdä.

Onnen toivotuksella tervehdämme teitä, rakkaita veljiä ja sisaria, sinne kaukaiselle Amerikan maalle, ja tietää annamme, että terveenä olemme, kaikki teihin ja meihin vaarantavaiset ihmiset aina Norjaan asti. Ja kesä on töittensä kanssa mennyt hyvin ja uskomassa olemme niinkuin entistään tiedätte. Ainoastaan kaipaus ja odotus, koska saamme teitä tervehdellä rauhan ja sovinnon ilosanomilla Kristuksen valtakunnan rajain sisällä, jota meidän henkemme halajaa ja ikävöitsee.

Ja emme tiedä muuta, kuin rukoilla meidän taivaallista Isäämme, että Hän kaikki kappaleet parhaaksi kääntäis niille, jotka häntä rakastavat. Vaikka tiedämme kyllä, että työ miehillä on asiasta paljon vaivaa ja kiusaa, mutta kyllä Herra hoitaa itse asiansa Hänen lupauksensa jälkeen, sillä Hänen on asia, jonka omat olette. Sentähden olkaa rakkaat hyvässä turvassa, kyllä kaikki vaivat Herra palkitkoon ijankaikkisella ilolla ja autuudella, kun saatte tulla osalliseksi Takkis-vainajan ja Jonas Pumun ja kaikkein vanhurskasten palkasta, jossa unhotatte kaikki teidän matkanne vaivat, kun uusi ilma aukenee ijankaikkisuuden rannalla, ja saatte laulaa kiitosta Luojallemme alati ja ijankaikkisesti. Amen.

Ja en tiedä muuta, vaan sanomme Teklan ja Briita Johannan ja heidän lastensa kanssa teille sydämmen pohjasta asti rakkaita terveisiä, ja kaikille Amerikan saarnaajille vieläpä Kaarlo Toivoselle, teidän matkakumppanille, Salmon Johnsonille ja Koppanalle vaimonsa ja lastensa kanssa, ja kaikille veljille ja

sisarille siellä kaukaisella maalla, ja vielä täältä asti todistamme kaikki synnit ja viat anteeksi Herran Jeesuksen nimessä ja viattomassa ja kalliissa veressä, sen muistakaa vielä kuolemankin hetkellä. Pyydän rukoilla edestäni.

Omalla kädellä

Samuel Wettasjärvi

Kiitämme Anna Hedmannia ja Hilma Karhua niitten kal-
liitten preivien edestä, jotka ovat olleet suureksi lohdutukseksi,
kun olemme niitten kautta tietoja saaneet, että ovat terveenä ja
onnellisesti sinne kostuneet.

Tekla ja Briita Johanna.

Vastatkaa jollakin sanalla, jos sauttaa teidät periltä.

S.S.

Tykö Wm.Koppana. Jos te lähetätte tämän kirjeen sinne,
missä tiedätte Lapinmaan saarnaajat olevan. Ja terveisiä minulta
teille, vaimoni Greeta Stiinan kanssa ynnä lasten kanssa. Teklalta
lastensa kanssa y.m. kristityiltä, pyytää

Samuel Wettasjärvi.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

44. I. NIKU - WM.KOPPANALLE JA A. SIMONSSONILLE

Masunin Kylä 5/11 1920

Rakkaille ja ikuiseen muistoon jääneille veljille ja
uskollisille työntekiöille Herran viinamäen raskaassa ja paina-
vassa työssä: Wm. Koppana ja A Simonson, rakkaitten emän-
tänne ja lastenne, Ja ympärillänne olevan Herran lauman kans-
sa, jotka hengitätte yhtä Jumalan armon raitista ilmaa teidän ja
meidän kanssa esikoisten seurakunnan helmassa. Jumalan ja

meidän Herran Jesuksen armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja aina elämänne ehtoo asti.

Onnen toivotuksella tervehdän teitä ja annan tietää, että terveenä ja onnellisesti olemme saapuneet kotia. Kaksi viikkoa ja yksi vuorokausi meni New Yorkista kotia; pikainen kulku. Perhemme olit myös elämässä ja terveenä, paljon olit odottamassa, ja kiitit Jumalaa, joka niin onnellisesti johdatti meidät ruumiin ja sielun puolesta, ja siunasi vielä sen työn, jota varten metkin lähetetyt olemme, että sovinto tuli, jonka kautta vaivatut vapaaksi pääsit, ja murheen alta murhetta kärsiväiset. Ja kokoukset saimme varsin, kuin tulim kotia meidän kylään. Sammeli, Kuoksu ja molemmat Viktorit Gellivaarasta, ja paljon oli kansaa koossa, ja Jumalan sana vaikutti, niinkuin ennenkin. Langenneita myös nousi, ja ilon ja riemun ääni kuului joka kokouksessa.

No, en tiedä muuta tällä kertaa, kuin vieläkin kiitän teitä ja kaikkia Amerikan kristityitä monessa kielessä, joittenka kautta me kulkeneet olemme, kaiken sen ylönpalttisen rakkauden palveluksen edestä meitä kohtaan, jonka te meille osotitte, ehkä me niin heikot palveliat olimme teidän keskellänne; sen Herra Israelin Jumala, teille palkitkoon.

No, onnelliset olemme, rakkaat ystävät, kuin olemme talutetut oven kautta oikiaan seurakuntaan, jossa synnit annetaan anteeksi, ja saamme joskus lähestyä armoistuinta Jesusta, ja uskon avatuilla silmillä katsoa maasta ylettyä ja orjantappuroilla kruunattua kuningasta Jesusta siinä kaunistuksessa, jonka hän on saanut meitä rakastaissansa. Niin, uskokaa rohvaistulla sydämellä, metkin täältä asti annamme ja todistamme, kaikki synnit anteeksi kaikille katuvaisille ja uskovaisille, Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä. Sen uskokaa rohvaistulla sydämellä, ja muistakaa vielä silloinkin, kuin tulevat raskaat epäilykset ja kovat kiusaukset, että teillä ja meillä on suuri todistuksen joukko ympärillämme, ja olkaa turvatut, rakkaat veljet ja sisaret siinä autuaallisessa toivossa, että pian yhteen tulemme kirkkaassa ilmassa, jossa yhteen ääneen sanomme: Amen, hallelujaa, kiitos Karitsalle, Amen.

Ja sanon vaimoni, lasteni ja kylän kristittyin kanssa teille yllä mainitut, ympärillänne olevain kristittyin kanssa, sydämen rakkaita terveisiä. Sanokaa Anna ja Arvid Hedmanille, Kyrölle, Kinnuselle, Thomas Kurulle, Thomas ja Anton Luusualle, Perälälle, Karnelille, Holmille, Karjalalle, Simon Kalliaiselle kaikille rakkaitten emäntäinsä ja perheittensä kanssa meiltä sydämellisiä terveisiä, ja meidän rakkaalle mammalle Greeta Valsille.

Emme suita kaikkia nimittää, ovat kuitenkin nimenne kirjoitetut taivaassa. Rukoilkaa meidänkin edestämme.

Vähin veljenne osallinen vaivoissa

Isak Niku.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

45. F. WETTAINEN - O. MATONIEMELLE

Parakan kylästä 15/11 1920

Tykö rakkaalle ja kalliille veljelle ja uskolliselle Herran viinamäen työntekijälle Olof Matoniemi, ynnä rakkaan vaimonne ja Herran lauma ympärillänne. Jumalan armo vahvistakoon teidän sielunne ja ruurniinne voiton päällä pysymään loppuun asti. Amen. Onnen toivotuksella tervehdämme jollakin harvalla ratilla, ja annamme tietää, että onnellisesti ja terveenä olemme kotia kostuneet, josta Jumalalle olkoon kiitos! Ja saan antaa tietää, että kokouksia on pidetty jälkeen, kuin olemme tulleet, ensin Masunilla, johonka kokoonnuit saarnaajat kuulemaan Amerikan sanomia, josta teille on kirjoitettu.

Ja nyt on tässä Parakan kylässä ollut kokous toista viikkoa, ja paljon kristityitä koolla, ettei voi huoneet vetää, vaikka ovat harvassa asuvat ihmiset. Ja suuret liikutukset, vieläpä langenneita nousee, josta myös on ilon ainetta. Ilolla ja liikutetulla sydämellä ovat kristityt ottaneet meitä vastaan, kuin sait vielä terveenä takasin, vieläpä net ilosanomat, että sovinto on tullut, ja vaivatut ja

murhetta kärsiväiset on päässeet kuorman alta.

No, ei täältä ole sanomia erityistä. Ovat Itä-Norjastakin kirjoittaneet, ja tahtovat saarnaajia Vesisaaren, Annijoen, Salttjärven, Taanan, ja Pykian y.m. kristityt. Näyttää heidän kirjasta, että on suurempi hätä. Olemme heille kirjoittaneet sillä toivolla, että joku tulis Itä-Norjasta Gellivaaran joulukokouksiin. No en tiedä, vanhin rakas muuta, mutta olkaa hyvin palkitut koko Herran lauman kanssa, pysyvällä Jumalan rauhalla kaiken teidän ylönpalttisen rakkauden edestä, ja uskokaamme synnit anteeksi Herramme Jesuksen nimessä ja siinä kalliissa sovintoveressä, joka on vuotanut pitkänäperjantaina Yrttitarhassa ja Golgatan mäellä. Olkoot ne viattomat verenpisarat viimeinenkin virvoitus kuoleman virran rannalla, ennenkuin silmät kiinni painuvat ja aukenee uusi ilma, jossa voittajain ja kilvottelijain palkka maksetaan ijankaikkisella ilolla. Rukoilkaa minunkin edestä, ynnä perheeni, että voiton päällä pysyisin loppuun asti. Siinä toivossa olemme, että saamme tervehtää toisiamme sillattoman virran toisella rannalla, rakkaat veljet ja sisaret Amerikan maalla.

Veljenne Herrassa,

Frans Larsson Vettainen.
ynnä rakkaan vaimoni Teklan kanssa.

Kuin olimme masuunilla saimme teidän kalliin kirjan, kirjoitettu Poinsetilla, jonka edestä kiitämme.

Fransi ja Niku
Kiitän matonientä rakkautenne edestä, merkitsee
Tekla Vettainen.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

46. ISAK NIKU - O. MATONIEMELLE JA S. JOHNSONILLE Y.M.

Masuninkylä 20/11 1920

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: Olof Matoniemi, rakkaan emäntänne Edlan ja Salmo Johnsonin ynnä muitten saarnaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten, ja koko sen siunatun Herran lauman kanssa, joka ympäriltänne on monessa eri kielessä: Jumalan ja meidän Herran Jeesuksen armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja elämänne ehtoon asti. Amen.

Onnen toivotuksella tervehdän teitä, ja annan tietää, että Jumalan ihmeellisen johdatuksen alla olemme onnellisesti ja terveenä kotia saapuneet siltä pitkältä Amerikan reissulta, ettei ollut meillä meritautiakaan, vaikka ensin olit kipiänä koko ajan. Ja niin hopusti tulimme, ettei mennyt kuin kaksi viikkoa ja kolme ja puoli tuntia New Yorkin rannasta Gellivaaraan. Perhemme olit myös terveenä, ja kaikki hyvin, vaikka vaimot olit vähän murehtineet. Ja saarnaajat ja kristityt olit myös odottamassa, ja me saimme kokouksen varsin, kuin tulimme kotia.

Saarnaajat tulit meille, Sammeli ja Kuoksu, Appelqvist ja Björkman Gellivaarasta, ja Fransi Parakasta, ja paljon kristityitä, ettei voinut huoneisiin mahtua. Ja sydämmestä kiitit Jumalaa saarnaajat ja kristittyin lauma, sen suuren armon edestä, että Jumala johdatti meidän tiemme niin onnellisesti. Ja suuri ilon ja kiitoksen ääni kuului kokouksissa, kuin sovintokirja luettiin. Olemme olleet myös Parakassa koolla, ja sama ääni kuului siellä.

Nyt lähdemme Kuoksun kylään kokouksia pitämään. Olemme lähettäneet sovintokirjoja Norjaan ja Suomeen. Norjasta olemme saaneet jo vastauksen. Saman on vaikuttanut sielläkin: ilolla ja sydämen rakkaudella ovat anteeksi antaneet, sekä saarnaajat, että kristittyin laumat, teille Amerikan saarnaajat ja kristittyin laumat ympärillänne, kaikki erhetukset. Ja sanovat, että teidän pitää uskoa ja olla vapaat, ja ilman pelkäämättä saarnata kaiken totuuden. Kyllä Jumala, jolla on kaikki voima taivaassa ja maanpäällä, vahvistaa, jonka on asia. Vaikka sen tie-

dämme, ettei vihollinen ole jouten tästäkään edes. Kuitenkin uskomme, että se suuri Sotasankari Herra Jeesus käypi laumansa edellä sotijana ja voittajana, ja lyöpi vieläkin laumansa viholliset suunsa miekalla.

No, en tiedä muuta tällä kertaa, kuin sydämestäni kiitän Matoniemi-vanhinta sen kalliin ja sydäntä liikuttavan kirjan edestä, jonka olitte kirjoittaneet Poinsettilta, ja Salmo-veljeä kalliin kirjan edestä, jonka sain New Yorkista, joista näen, että olette meitä jääneet muistamaan. Ja vieläkin sydämmestäni kiitän teitä ja kaikkia Amerikan kristityitä kaiken sen ylenpalttisen rakkaudenpalveluksen ja kaiken sen rakkaan kanssakäymisen edestä, jonka osoititte meitä kohtaan teidän keskellänne ollessamme. Ehkä me niin heikot palvelijat teidän keskellänne olimme. Jumala, rakas Isä, sen teille maksakoon, me emme voi millään palkita.

No, suuri armo se on meille, veljet ja sisaret, että saamme näin kelvottomana ja pahana, kuin itsemme tunnemme, uskoa itsemme autuaaksi sen esikoisten seurakunnan helmassa, joka on ensiksi kivulla syntynyt Ruotsin Lapissa, joka on lapsistansa murheen ja huolen pitänyt, ja pitää tästäkin edes. Sen tähden olkaa turvatut, rakkaat ystävät kaukaisella Amerikan maalla, ja uskokaa rohvaistulla sydämellä syntein anteeksi saamisen armosta itsenne autuaaksi. Metki täältä asti annamme ja todistamme Herran Jeesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä kaikki synnit, viat ja epäilykset (anteeksi). Sen muistakaa vielä kuoleman virran rannallakin, ennenkuin silmänne kiinni painuvat viimeiseen uneen, jossa aukenee kirkas ilma silmäin eteen, ja loppuvat kaikki matkan vaivat. Siinä autuaallisessa toivossa sanon hyvästin, että pian yhteen tulemme Tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen sanomme: Amen, halleluja.

Olkaa minulta vaimoni, perheeni ja kylän kristittyin kanssa sydämellisellä rakkaudella tervehdetty, ikuiseen muistoon jääneet ystävät. Sanokaa, jos näette Poinsettin, Savon, Gacklen, New York Millsin ja Brainerdin kristityille meiltä sydämen rakkaita terveisiä, ja kiittäkää Lehtolan sisaruksia

kalliin kirjan edestä, jonka sain teidän kirjeenne sisällä.

Älkää, te vanhin rakas, halventako itseänne, kalliina olette Lapinmaan seurakunnan sydämellä, vielä enempi kuin ennen. Jos näette veli Kieriä, sanokaa meiltä sydämenrakkaita terveisiä. Rukoilkaa meidänkin edestä,

Isak Niku

Suomen lähetystä ei tule kuitenkaan ennen joulukokousta; tulee sieltä joitakin saarnaajia joulukokouksiin,

I. Niku.

Painettu lehtinen.
Sophia Hillin kokoelma.

47. S. WETTASJÄRVI - T. KURULLE JA WM. KOPPANALLE Y.M.

Vettasjärvässä 12/12 1920

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille Herran palvelijoille: Tuomas Kuru ja William Koppana ynnä rakkaitten emäntäinne, lastenne ja se piiskuinen Herran lauma, joka teidän ympärillänne on, ynnä saarnaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin kanssa, jotka yhtä armon ilmaa hengittävät Esikoisten seurakunnan helmassa ja sen hengenyhteydessä. Meidän Herramme Jeesuksen armo ja rauha lisääntyköön teille.

Tässä tervehdän teitä sydämellisellä rakkaudella, ja kiitän teitä kaikkia Amerikan veljiä ja sisaria, kuin olette niin kauniisti lähettäneet meidän lähetyssaarnaajia takaisin, terveenä, eikä ole mitään puuttunut. Vieläpä erityisesti kiitän Tuomas Kurua ja William Koppanaa ja Simontaivalta y.m. niitten rakkauden merkkein edestä, joita olette lähettäneet minunkin persoonaani kohti lähetysmiesten matkassa. Vieläpä kaikkia Amerikan veljiä ja sisaria kaikkein uskon avuin edestä, tämän kalliin kristillisyyden ylösrakennukseksi, jonka se vanhurskas Tuomari palkitkoon ajassa ja ijankaikkisuudessa rauhalla ja riemulla. Vieläpä toivotamme onnea ja menestystä sille siunatulle sovinnolle, jota tehty

on lähetyssaarnaajain aikana Amerikan maalla, jota aina jatkakaat, rakkaat veljet ja sisaret, että Herran piiskuinen lauma pysyisi koossa kuninkaamme Herran Kristuksen kuuliaisuudessa Hänen asetustensa alla, jotka Hän seurakunnallensa säätänyt ja asettanut on sen menestykseksi, lisääntymiseksi ja koossapysymiseksi.

Vieläpä rukoilemme kastetta taivaasta, joka on satanut yrttitarhassa maan päälle, että ijankaikkisuuden kukkaset vieläkin kasvaisivat nuoremmissa polvissa Takkis-vainajan, Joonaksen, Raattamaan ja kaikkien uskollisten Siionin muurin vartijain hautain päälle, joita on niin suuri paljous jo istutettu ijankaikkisuuden ihanalle rannalle kukoistamaan kunniaksi Jumalalle ja tapetulle Karitsalle, joka on meitä verellensä meidän synneistämme pessyt, ja tehnyt meitä kuninkaiksi ja papeiksi sen uuden, minun Isäni valtakunnassa, niin kuin sanoo Kristuksen henki. Ehkä olemme heikot ja kelvottomat palvelijat sen suuren heikkouden ja syntisyyden tähden, kuin meissä on. Sentähden saatte ja saamme olla hyvässä turvassa, rakkaat veljet ja sisaret kaukaisella maalla, sen pitkällisen murheen ja kaipauksen päälle, jota olette koetella ja kantaa täytyneet siihen asti, että apu tuli Siionista. Kuitenkin olette voiton päällä Karitsan veren kautta ja heidän todistuksensa sanan kautta.

Ja paistakoon vielä armon aurinko avatusta kyljestä Golgatan mäellä, teidän särjettyyhin sydämihinne, että jaksaisitte vielä katkasta tämän viimeisen puolineljänneksen, siihen asti, kuin saamme yhteen tulla vanhinten ja valittuin kanssa ja veisata yhteen ääneen Amenta ja hallelujaa alati ja ijankaikkisesti. Amen.

Ja vielä todistan kaikki synnit ja epäilykset anteeksi Herramme Jeesuksen nimessä ja kalliissa veressä. Pyydän rukoilemaan edestäni. Omalla kädellä

Samuel Wettasjärvi

Pyydän vastausta, jos tämän saatte. Ja sanokaa sydämenrakkaat terveiset kaikille saarnaajille ja kristityille ja olkaa itse ensin tervehdityt.

Yllämainitut.

48. S. WETTASJÄRVI - N. P. STARKALLE, LIIMATALLE Y.M.

Vettasjärvellä 13/12 1920

Rakkaalle vanhimmalle ja uskolliselle Herran palvelialle, esikoisten seurakunnan hengen yhteydessä, N. Petter Starkka, Liimatta, y.m., rakkaiden vaimojenne ja lastenne kanssa, Jumalan ja meidän Herramme Jeesuksen armo ja rauha olkoon ja hallitkoon teidän henkenne kanssa, teidän vanhempina päivinänne, nyt ja aina elämänne ehtoon asti, Amen.

Tässä tervehdän teitä, kallis vanhin, ja kiitän teitä niiden kalliiden kirjeiden edestä, joita olen useampia saanut, ja on jo aikaa ollut halu vastata yhdelläkään kirjeellä, mutta osaksi on ollut luottamus seurakunnan kirjeeseen, joka on ollut yhteinen kaikille, kun on ollut niin sekainen aika kristillisyydessä Amerikan maalla, niin ettemme ole tahtoneet yksityisinä paljon kirjoittaa, mutta olisin kuitenkin ollut syyllinen teille vastaamaan jopa yhdenkään kirjeen, jota vanhimmalta rukoilen anteeksi, ja olemme iloiset siitä, että kristillisyyden asiat selkenivät meidän kalliiden lähetysmiesten kautta Amerikan maalla, josta kiitos olkoon kuolemattomalle Jumalalle.

Ja vielä tästäkin edes, neuvokaa etsimään apua oikeasta seurakunnasta, kun niin tarve vaatii, sillä Jumala on aina omistansa murheen pitänyt ja lupauksensa täyttänyt. Vaikka onkin monen vaivan kautta ollut Jumalan valtakuntaan sisällekäyminen, on kuitenkin armo suuri, kun kostumme illaksi perille, vaikka joutuuki välistä paljonkin murhetta kärsimään tällä vaivalloisella korpimatalla. Kuitenkin kerran unhotatte kaikki teidän matkanne vaivat, kun uusi ilma aukenee ijankaikkisuuden ihanalta rannalta, ja saatte tervehtiä Takkisvainajaa, Raattamaata, Joonasta ja kaikkia ulosvalituista, joita on niin suuri paljous siirtynyt sinne uuteen, minun Isän valtakuntaan, Euroopan ja Amerikan maalta, niinkuin Herra on sanonut. Sentähden olkaa, rakas vanhin, toivossa iloiset. Ei olekaan enään kuin yksi puoli neljännes matkaa isänmaan rantaan.

Ja en nyt tiedä muuta, vaan sanon emäntäni, lasteni ja kaikkein saarnaajien ja valittujen kanssa teille, sinun perheesi ja

ympärillä olevien valittujen kanssa sydämen pohjasta asti rakkaita terveisiä, ja sano kaikille yksimielisille saarnaajille sydämellisiä terveisiä, ja että jatkavat aina sovintosaarnaa eteenkinpäin, niin kuin Herra on säätänyt, sillä ei sielun vihollinen ole vielääkään joutilaaksi tullut, eikä tule, niin kauan kuin elävää kristillisyyttä maan päällä löytyy. Mutta turvassa kuitenkin olemme, kun olemme Siionin linnassa, jossa rauhankelloja soimitaan, niin kuin vanhimmat jo ennen sanoivat. Ja kaikki on hyvin asiat. Ja nyt lopetan tämän pienen kirjoitukseni, ja vielä täältä asti todistan kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi Herramme Jeesuksen nimessä, viattomassa ja kalliissa sovintoveressä, joka on pitkänäperjantaina vuotanut Herramme Jeesuksen keihäällä avatusta kyljestä, josta vieläkin paistaa armon aurinko teidän särjettyyhin sydämiinne, että pääanne pysyisi ylhäällä tämä pikkuihen hetki. Ja nyt sanon hyvästiä siksi kunnes tervehdimme oikean Isän kotona, ja saamme laulaa yhteen ääneen- alati ja ijankaikkisesti. Amen.

Ja vielä kiitän sydämestäni kaiken kalliin avun edestä kristillisyyden hyväksi, jota olette uhranneet Herralle. Vieläpä kiitän sydämestäni teitä kaikkia rakkaita veljiä ja sisaria teidän rakkaiden lähetystenne edestä, joita olette lähetysmiestenkin matkassa lähettäneet kalliin kristillisyyden tarpeeksi, vieläpä minunkin persoonaani kohtaan. Ehkä olemme kasvoista tunte mattomat monelle, ja sano nyt, vanhin rakas, heille sydämenrakkaita terveisiä, sekä saarnaajille, että palveluspiioille. Ja Herra palkitkoon heille heidän vaivansa. Jää hyvästi Herran haltuun siksi, kunnes tervehdimme sen oikian Isän kotona. Ja Isak Kuoksu ja Isak Niku ja Frans Parakka sanovat emäntänsä ja lastensa kanssa teille kaikille, rakkaille veljille ja sisarille, sydämen pohjasta asti rakkaita terveisiä. Merkitsee omalla kädellensä ja pyytän rukoilemaan edestäni.

Samuel Vettasjärvi.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

49. S. WETTASJÄRVI Y.M. - O. MATONIEMELLE Y.M.

Gellivaarassa 29/12 1920

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille raskaassa ja painavassa Herran työssä: Olof Matoniemi, N.P. Starkka, John Muonio, John Kieri, Salmon Johnson, William Koppana, August Simontaival, Caleb Erickson y.m. ynnä rakkaitten vaimoinne, lastenne ja koko kallis Herran lauma Amerikan maalla alkain New Yorkista, Brooklynissä, Lanesvillessä, Calumetissä, Spartassa, Brainerdissa, New York Millsissä, Gacklessä, Savossa, Poinsettillä, Snomassa, Blackhillissä, y.m. y.m. aina Tyynenmeren rantaan asti, Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtoon asti Amen.

Ja nyt tulemme teidän tykönnö tämän meidän lähetyskirjamme kautta, täältä Ruotsin Lapista, jossa olemme yksimielisesti koolla paljon saarnaajia monista eri paikkakunnista, aina Norjasta asti, ynnä suuri kristittyin lauma, Herran edessä tutkimaan ja koettelemassa tärkeitä kristillisyytemme asioita, vieläpä niitä avunpyyntöjä niin monista eri paikkakunnista ja valtakunnista, johonka tämä hengellinen liike on levinnyt, sen oikian Raamatullisen lähetystoimen kautta, jonka kristillisyytemme vanhimmat ovat voimaanpanneet, tämänkin kristillisyyden aamunkoitosta alkaen, joka on siunatuista hedelmiä kantanut niin kauvas kuin se on itsensä levittänyt Euroopassa ja Amerikassa, ja puhtaan esikuvan, uskossa, opissa ja elämässä. Vaikka sitä vastaan on niin paljon sanottu hengellisesti kuolleelta pappiskunnalta, suruttomalta maailman joukolta ja kristillisyyteen pahentuneilta, joillenko Kristuksen ijes ja hallituksen muoto on tullut sopimattomaksi. Ja niin ovat eroittaneet itsensä esikoisten seurakunnan hengenyhteydestä, ja yhdistäneet hengellisesti sokian maailman joukon kanssa, totuutta vastaan sanomaan, ja maailman joukon valheita levittämään elävästä kristillisyydestä, ettei heränneet ja autuutta kaipaavaiset sielut tohtisi uskoa totuutta.

Mutta Jumala on kuitenkin ollut voimallinen omainsa kanssa, ja vahvistanut aina sanansa seuraavaisten merkkein kaut-

ta, Euroopassa ja Amerikassa, jonka olette itse saaneet nähdä ja koetella. Niinkuin nytkin olemme saaneet sanomia lähetysmiesten ja lähetyskirjain kautta Amerikasta, joita sieltä on tänne kirjoitettu, niistä siunatuista sovinnosta, joita on tehty Herran edessä Fransi Parakanja Isak Nikun aikana, joka on vaikuttanut suuren ilon koko esikoisten seurakunnalle. Johonka emme tiedä muuta, kuin toivotamme ja rukoilemme Jumalan siunausta eteenkin päin, että kaikki saarnaajat ja työntekiät Herran viinämässä jaksaisi yksimielisesti kärsivällisyyden kautta tehdä Herran työtä, ja rakentaa ja voimassa pitää viinamäen aitaa, ettei kaikenlaiset luonto kappaleet pääsisi Herran viinamäkeen polkemaan ja paskantamaan. Ja jatkakaa sovintosaarnaa eteenkinpäin, jonka Herra itse säätänyt on, että Herran lauma koossa pysyy Herramme Kristuksen laissa, joka on hänen valtakuntansa ojennusnuora.

No, emme nyt muuta. Jumalan on asia, ja Herra tuntee omansa idässä ja lännessä. On kuitenkin syy uskoa, rakkaat veljet ja sisaret, vieläpä rohvaista sydäntämme uskomaan ja yksinkertaisessa uskon kilvoituksessa seuraamaan Kuningastamme ja rakastajaamme Jesusta, joka on tien kaalannut läpi turmeluksen pilkkakaupunkia yrttitarhasta Golgatan mäelle, jossa hän huutaa ristiinnaulittuna: se on täytetty, velka on maksettu ja Isän armo ansaittu. Vieläpä että ylösousemisen kirkas aurinko saisi paistaa särjetyn ja kastellun maan päälle, että jaksaisitte ja jaksaisimme tämän pikkuisen aikaa sotia ja kilvoitella sen suuren päämaalin perään siihen asti, kuin aukeenee uusi ilma ijankaikkisuuden ihanalla rannalla, jossa voittajain ja kilvoittelijain palkka maksetaan ijankaikkisella ilolla ja kunnian, kruunulla. Olkaamme sillä autuaallisella toivolla lohdutettuna kaikissa murheissa ja matkan vaivoissa, kaikki saarnaajat koko Herran lauman kanssa Amerikan maalla ja kaikkialla, että valkenee pijan se autuaallinen päivä, jossa saamme kaikkein edellämmeenteitten vanhinten ja koko maasta ostetun lauman kanssa sanoa yhteen ääneen: Amen halleluja. Tervetulemaan tapetun Karitsan häihin. Ei silloin enää muistua mieleen matkan vaivat, ei sota, ei kilvoitus.

Ja ei nyt muuta, kuin tervehdämme näitten sanain kanssa, että kaikki synnit ja viat on anteeksiannetut, ja vielä annamme ja todistamme Jesuksen nimessä ja siinä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä, joka on vuotanut pitkänäperjantaina syntein anteeksiantamiseksi monelle tuhannelle. Ja vieläkin kiitämme Amerikan veljiä ja sisaria kaiken rakkaudenpalveluksen edestä. Vieläpä, että ovat lähetysmiehet kauniisti takasin lähettäneet, että Lapinmaan seurakunta saapi olla vapaa kustannuksista. Ja rukoilkaa meidänkin edestä, ja kantakaat anteeksiantavaisella sydämellä armoistuimen tykö. Merkitsevät veljenne vaivassa seurakunnan kanssa ja puolesta:

Samuel Vettasjärvi, Isak Kuoksu, Isak Niku, Frans Parakka, Viktor Appelqvist, Viktor Björkman, Oskar Björkman, Karl Nilson, John Karlson, K R. Erlandsson, Esajas Larson-Nija, J. O. Rova, Salmon Fjelborg, Knut Pannasson, Paava Pitsa, Anders Knutson Pitsa, Mikael Mikaelson, Abel Erikson, Frans Hagström, John Henrik Olson Puoltikasvaara, Petter Kranat, Petter Sitsi.

Painettu lehtinen. Sophia Hillin kokoelma.

50. I. NIKU - A. RITOLALLE, J. MUONIOLE Y.M.

Masugnsbyn 29/1 1921.

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinämäen raskaassa ja painavassa työssä: Alex Ritola, John Muonio, Johan Huumola, rakkaitten perheittenne ja kaikkein Gacklen kristittyin, saarnaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimojen ja totuuden apulaisten kanssa. Jumalan ja meidän Herran Jesuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja elämänne ehtoon asti, Amen.

Onnen toivotuksella tervehdän teitä ja ympärillänne olevaa Herran laumaa, jotka yksi ovat teidän ja meidän kanssamme esikoisten seurakunnan helmassa, ja hengittävät yhtä armon ilmaa sen siunatun sovinnon kuuliaisuudessa, jonka Jumala vaikutti Amerikan maalla jääneenä kesänä, johon Jumala mielistyi ja hänen pyhä seurakuntansa niin laajalti, kuin elävän kristillisyy-

den jäseniä on tällä aikakaudella. Se on vaikuttanut ilon, ja kymmenet tuhannet on kiittäneet Jumalaa sen ilosanoman edestä, että sovinto tuli, jossa vaivatut ja murhetta kärsivät pääsivät vaivan ja murheen alta.

Tämän kautta saan ilmoittaa, että terveenä ja onnellisesti olemme kotia saapuneet siltä pitkältä Amerikan reisulta. Perheemme olit myös terveenä ja paikkakuntaimme kristityt olit odottamassa ja kiitit Jumalaa ilolla, joka johdatti tiemme niin onnellisesti. Ja heti kotiani tultua sain rakkaitten veljein Alex Ritolan ja J. Muonion kalliit kirjeet, joitten edestä kiitän juuri sydämestä, ja myös kiitän teitä ja kaikkia Gacklen rakkaita veljiä ja sisaria kaiken sen ylönpalttisen rakkautenne ja ylönpalttisen rakkauden palveluksen edestä, jonka te meitä kohtaan osotitte, ehkä me niin heikot palveliat teidän keskellänne olimme. Rakkaaseen ja ikuiseen muistoon olette jääneet, rakkaat ystävät, emme kykene millään teille palkitsemaan sitä rakkautta, mutta uskomme, että Jumala vanhurskas Isä teille sen palkitsee ajassa hyvällä omalla tunnolla ja taivaassa kunnian kruunulla.

No koolla olemme olleet taasen Gellivaarassa. Paljon saarnaajia ja suuri kristittyin lauma, ja paljoista kylistä muualla, ja Jumalan sana vaikuttaa kaikissa kokouksissa, niinkuin ennenkin, langenneita on noussu ja suruttomuudesta on tullu, ja ilon ja riemun ääni kuuluu kaikissa kokous-paikoissa, josta näkyy, että Jumalalla on vielä etsikonaika, vaikka kuollut pappiskunta suruttoman maailman ja eriseurain henkein kanssa ovat työssänsä totuutta vastaansanomassa, ja työtä tekevät, ehkä ei minkäänlaisia vaikutusta tule näkyville, mutta enämpi pimeyttä, työssä ja elämässä suruttoman maailman kanssa yhdenkaltaset, eikä sentähden näe, että Jumalan rangaistus on heidän päällensä tullut, vaikka eivät he sitä itse näe, ja näyttää kuin ei he tahtosikaan. Sentähden, kaikkein niitten rinnalla me pitäisimme katsoa itsemme onnellisiksi, kuin Jumala on meitä niin paljon rakastanut, että olemme tulleet johdatetuksi oven Herran Jesuksen kautta Esi-koisten Seurakuntaan, jossa on se oikia suojan ja turvan paikka kaikille orpolapsille ja armonpenikoille, silloinkin kuin tulee kova ilma maailmassa. Sentähden olkaa turvatut, rakkaat veljet ja

sisaret, ja katsokaa maastaylettyä ja orjantappuroilla kruunattua kuningasta Jesusta uskon avatuilla silmillä, että voima vuotaa sieluihimme ja sydämiimme elämäksi ja rauhaksi, tällä vaivalloisella korven matkalla, jossa ei ole aina auringon paiste niillä matkamiehillä, joitten pitää vaelttaa läpi maailman pilkan ja ylönkatseen, seuraten pilkattua Jesusta, ja tunnustaa totuuden, josta on totuuden tunnustajat saaneet viimein antaa verensä ja henkensä. Vaikka Jumalan ihmeellinen neuvo on ollut tämän kristillisyyden ajalla, ettei ole lohikäärme enempi saanut lakkia kristittyin verta tähän asti, mutta sitä emme tiedä, mitä edessä on. Kuitenkin olemme turvatut, rakkaat ystävät, Euroopassa ja Amerikassa, kuin olemme oikian äidin helmassa, jossa joskus saamme nauttia tulevaisen maailman voimaa sydämässämme, jossa unehtuvat ne vaivat ja kiusaukset, jotka kohtaavat tällä matkalla, kuitenkin vähäksi aikaa, ja saamme taas niin kuin uudet voimat sodassa ja kilvoituksessa. Sentähden kilvoitelkaamme vähän aikaa kallista uskon kilvoitusta, pian teitä ja meitä kootaan pitämään tapetun Karitsan häitä, toisella puolen sillattoman virran, kaikkein vanhinten ja valittuin kanssa, jossa yhteen ääneen sanomme Amen, Halleluja! Kiitos Karitsalle, Amen.

Onnen toivotuksella olkaa hyvästi, ikuiseen muistoon jääneet ystävät, olkaat minulta vaimoni ja perheeni ja kylämme kristittyin kanssa sydämellisellä rakkaudella tervehdetty yllämainitut, rakkaat veljet, perheittenne ja ympärillänne olevain kristittyin kanssa. Sanokaa meiltä sydämenrakkaita terveisiä Nick Vilenille, Oskar Nilsonille, Uskoski vainajan perheelle, Erikäiselle, Niskasen veljeksille heidän äitinsä kanssa ja Peter Vanhalle, kaikille rakkaitten emäntäinsä ja perheittensä kanssa, ja kaikille ympärillänne olevain kristittyin kanssa, en suita kaikkia nimittää. Ja uskokaa kaikki synnit anteeksi; metki täältä asti annamme ja todistamme Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä. Rukoilkaa meidänkin edestä.

Vähin veljenne, osallinen vaivassa,

Isak Niku

Sanokaa rakkaalle sisarelle Ritolan emännälle sydämen

rakkaita terveisiä ja vieläkin kiitoksia sen kärsivällisyyden ja väsymättömän palveluksen edestä.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

51. F. WEITAINEN - WM. KOPPANALLE JA A. SIMONTAIPALEELLE

Parakassa 31/1 1921

Tykö rakkaille ja ikuiseen muistoon jääneille veljille ja sisarille Hancockissa, Calumetissa y.m. W.Koppana, August Simontaival, ynnä rakkaitten vaimoinne ja lastenne kanssa, ynnä kaikki muut veljet ja sisaret. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtoon asti.

Onnentoivotuksella tervehdän minä teitä ja annan tietää, että terveenä olemme ruumiin puolesta kaikki saarnaajat. Ja kulkeneet olemme ja kokouksia pitäneet samoissa kylissä, niin kuin Koppana veli muistaa mennä vuonna. Amerikan sovintokirjoja y.m. Amerikan kristittyin kirjoja olemme lukeneet, joka on suuri ilo ikristityille, kuin vaivatut ja murhetta kärsiväiset ovat päässeet kuorman alta hengittämään Jumalan armon raitista ilmaa Esikoisten seurakunnan helmassa ja hengenyhteydessä. Kalliina kattomme teitä, rakkaat ja ikuiseen muistoon jääneet ystävät. Emmekä voi muuta kuin kiittää teitä kaiken teidän ylönpalttisen rakkaudenpalveluksen ja kuuliaisuuden edestä, kuin olimme teidän keskellänne, vaikka me niin heikot välikappaleet olemme omissa silmissä kaiken sen ymmärtämättömyyden ja heikkouden tähden. Mutta kuin Jumala on luvannut olla heikoissa väkevä, niin hän saattaa ja voipi osottaa voimansa ja kunniansa heikkoin välikappaltensa kautta, jonka saimme nähdä omilla silmillämme teidän läsnäollessanne, josta kaikesta kiitos Jumalalle, että hän vieläkin osottaa voimansa ja kunniansa vanhinten ja edellämenneitten hautain päällä, jotka nyt ovat jo lepäämässä heidän töistänsä ynnä opetus lastensa paljouden kanssa, ja niittämässä sen, mitä

kylväneet ovat, sen ijankaikkisen ilon ja kunnian kruunun, monen kymmenen tuhannen maasta ostetun lauman kanssa.

Niin siis kannattaa meidän kilvoitella tämä lyhyt aika, vaikkapa olemmekin maailmalta hyljätyt, kuitenkin Herralta valitut kaikkein raamattuun todistusten jälkeen. Ja sen tähden on meillä ja teillä syy rohvaista sydämiämme uskomaan, vieläpä yksinkertaisen uskonkilvoituksen alla Jesusta seuraamaan sillä verisellä ristillä ja itsemme kieltämisen tiellä, että voiton päällä pysymme tämän lyhykäisen sodan ja kilvotuksen ajan siihen asti, että saamme painaa täydellisestä rakkaudesta palavat rinnat yhteen koko maasta ostetun lauman kanssa ja sanoa, terve-tulemaan tapetun Karitsan häihin. Ei silloin enää ole murheen tähden sydän kipeä, eikä rasita tämä kuolevainen ruumis kuolematointa henkeä, niinkuin täällä surun laaksossa monta kertaa, jossa tulee niin työlääksi ja rasakaaksi uskoa ja omistaa itsellensä sen kalliin armon, vaikka Jumalan lupaukset niin vahvat ovat.

Ja ei nyt muuta, vaan olkaa tervehdetty sydämellisellä rakkaudella ja uskokaamme synnit anteeksi. Vielä täältä asti annamme ja todistamme synnit anteeksi Herramme Jesuksen nimessä ja siinä maahan vuotaneessa sovintoveressä ja rukoilkaa meidänkin edestä, että voiton päällä pysymme loppuun asti. Sanomme vaimoni ja lasteni kanssa terveisiä T. Kurulle, Perälälle, J. Puurille, Arvo Toivoselle, Arvid Hedmanille, Alex Kinnuselle, Holmille, Karnelille, Lusualle, O. Kyrölle, Ivarille, A. Wittaniemelle, M. Kinnuselle, y. m. y. m. joitten nimiä en muista, kaikille rakkaitten vaimoinsa ja lastensa kanssa. Rakkaita terveisiä H. Kollerille. Kreta Valsille rakkaita terveisiä, ja kiitoksia kaiken hänen palveluksensa edestä. Pyytää heikko veljenne vaivassa ja valtakunnassa rakkaan vaimoni kanssa.

Frans Larsson Parakka.

Ole tervehdetty rakkaan sisaren Riikan, Krimsbon Marian, Sandran, Augustin, y. m. kanssa, merkitsee

Fransi.

52. F. WETTAINEN JA S. WETTASJÄRVI – AMERIKKAAN

Parakan kylässä 30/3 1921.

Tykö rakkaille veljille ja sisarille Herrassa, Amerikan maalla, jotka olette hengittämässä yhtä armon raitista ilmaa meidän kanssamme, Esikoisten seurakunnan helmassa ja hengenyhteydessä. Jumalan armo ja rauha olkoon kaikkein teidän kanssanne sodassa ja kilvoituksessa elämän ehtoon asti. Amen.

Onnentoivotuksella tervehdän minä teitä muutamalla sanalla, ja kiitän sydämmestäni kaikkein niitten kalliitten kristittyin kirjain edestä, joita on tullut tänne paljon tämän talven aikana, monista eri paikkakunnista ja valtioista. Kallista on saada sanomia aina toiselta puolen valtamerä, vieläpä niistä siunatuista sovinnosta, joita olette tehneet Herran edessä (ja että ne on menestymässä), josta olkoon kiitos taivaalliselle Isälle, ja lupaamme mekin rukoilla kaikkein teidän edestänne, että jaksaisitte kilvoitella kalliimmassa uskonkilvoituksessa, kuoleman virran rantaan asti, läpi tämän vaivalloisen korven matkan, jossa on kysymys meillä kullakin kohdaltamme, että pysyä voiton päällä, vieläpä säilyttää yksinkertaisen uskomisen kautta voimat tykönänsä, sotimaan perkelettä, maailmaa ja omaa lihaa vastaan, joka on suurin este kaikilla vanhurskailla, niin kauvan kuin ovat viipymässä tämän maan päällä. Näemme teidän kirjoistanne, että rakkauden ikävällä olette jääneet muistamaan meitä, niin olemme myös me jääneet rakkaudella muistamaan, sitä rakasta ja autuaallista kanssakäymistä, kuin olimme teidän kanssanne, josta emme saata muuta, kuin Jumalaa kiittää.

Näemme myös teidän monen kirjoistanne, että toivotatte, että saada saarnaaja Lapista vaikka olemaan Amerikassa. Mutta emme me löytäneet Amerikan kristillisyyttä niin köyhänä, vielä hengellisistäkään lahjoista, ettei se työhön pääse, kuin vain Jumalan lahjat pannaan oikiaan käytäntöön. Sillä eihän se ihme ole, että niin pitkällisen riidan aikana ovat lahjat jääneet käyttämättä, ja niin on monta tarpeellista työtä jäänyt tekemättä. Ja sentähden sanon muutaman neuvon sanan rakkaille veljille ja sisarille Ame-

rikan maalla, että niinkuin olette yhdistäneet rakkauden siteitä toiset toisenne kanssa, niin yhdistäkää myös voimanne, ja astukaa uskossa rohkiasti työhön, ja painakoon seurakunta tunnon asiaksi niille, joilla on lahja työtä tekemään Herran viinamäessä hengellisillä lahjoilla, sillä työnteon aika on lyhyt. Ja onhan teillä vielä Matoniemi ja Starkka y.m., jotka saattavat paikkakuhtain ymmärtäväisten kanssa koetella. Kyllä me sen ymmärrämme, ettei yksi vanha, monissa vaivoissa jo uloskulunut, niinkuin esimerkiksi Matoniemi ja vanha Starkka, voi kaikkein vaatimusta ja tarvetta täyttää, niin suuressa ja laveassa kristillisyydessä, kuin Amerikan maalla on. Mutta vähemmät lahjat myös ovat kalliit Herran edessä, kuin ne pannaan oikiaan käytäntöön, jossa on ainoana kysymyksenä oma ja muitten sielut, ja niin tulevat Jumalan lahjat ylösherätetyksi ja kallis Herran työ tehdyksi, jossa monta langennutta nostetaan ja haavotetuita sidotaan, sairaita parataan ja murheellisia ja synneiltä raskautetuita lohdutetaan. Ei meillä täällä Lapissa olekaan niin paljon saarnaajia, että seurakunta jonkun saattaisi lähettää pitemmäksi ajaksi, sillä kristillisyyden laveus Euroopassa ja Amerikassa niitä tarvitsee, sen kaltaisissa koettelemuksissa, joissa muutoin ei voi läpi päästä. Emmekä voi uskoa, että ne voivat enempi vaikuttaa, kuin ne, jotka paikkakunnissa kansoille jo muutenkin ovat oppaat (tutut) ja saarnaavat Jumalan sanan puhtaalla omallatunnolla.

No siinä uskossa olemme, että Jumala hoitaa omain lastensa asian, ja viepi pyhänsä ihmeellisesti. Niin ahkeroitkaamme kalliimmassa uskon kilvoituksessa, seuraten sitä suurta ristinkantajaa ja orjantappuroilla kruunattua kuningasta, hän jätti meille esikuvan, että meidän pitää hänen askeleitansa noudattaman, ja niin kantaman ristiä hänen jälissänsä hänen nimensä tähden.

Älkäämme hävetkö tunnustaa Jesuksen nimeä, tämän nurjan ja huorintekijän sukukunnan keskellä, ja rakentakaamme Herran templiä elävistä kivistä, kaikki saarnaavaiset miehet ja totuuden apulaiset ja palveluspiaat yhdistettynä, ja pitäkäämme viinamäen aitaa voimassa, ja kumartakaamme polviamme kaikki työmiehet, Herran viinamäessä, Euroopassa ja Amerikassa meidän Herramme Jesuksen verisen ristin juurelle, että ne

viattomat verenpisarat, jotka ovat vuotaneet alas ristiltä, priiskuisivat sieluimme ja sydäntemme maalle elämäksi ja voimaksi, että jaksaisimme kärsivällisyyden kautta kantaa hedelmän, vielä näinä viimeisina ihmisen pojan päivinä. Sillä kaikki ajan merkit sen osottavat, että Ylkä on tulossa, ja totisesti hän tulee, ja hänen palkkansa on hänen myötänsä. Niin uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, ettei ole pitkä sodan ja kilvoituksen aika, ennenkuin meitä kootaan, kaikilta neljältä ilman suunnalta, niihin suuriin kokouksiin, johonka jo niin suuri paljous on siirtynyt tämänkin elävän kristillisyyden aamun koitosta asti, jotka nyt jo ovat pitämässä loppumattomia karitsan häitä sillattoman virran toisella rannalla. Vetäköön meitä kaikkia, rakkaat veljet ja sisaret, kaipaus ja koti-ikävä heidän peräänsä, että tämä turha ja katoava maailma pysyisi enempi raiskana, sillä tämä maailman meno on menevä.

Ja ei nyt muuta tällä kertaa, vaan olkaa tervehdityt sydämellisellä rakkaudella, kaikki saarnaajat kristittyin lauman kanssa, Amerikan maalla ja kaikkialla. Ja uskokaamme rohvaistulla sydämellä synnit anteeksi, vielä täältä asti annamme ja todistamme synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja veressä, joka pyhä veri on vuotanut Yrttitarhassa ja Golgatan mäellä, monelle tuhannelle syntein anteeksisaamiseksi. Totisesti olemme koottuina Sionin vuoren tykö, elävän Jumalan kaupunkiin, esi-koisten seurakuntaan, jossa on priiskoitusveri ja syntein anteeksisaaminen. Rukoilkaa edestämme ja kantakaa anteeksiantavaisella sydämellä armoistuimen tykö. Merkitsee omalla kädellä:

Frans Larsson Parakka,

Erik Samuel Vettasjärvi,

ynnä rakkaitten vaimoimme, lastemme ja Herran lauman kanssa.

Saan ilmoittaa, että olen saanut Starkka-vanhimmalta kaksi preiviä, ja Gacklesta, Snomasta, Minnesotasta, Michiganista y.m., joita emme suita vastata kutakin erinänsä, joitten kaikkein edestä kiitän niitten lähettäjiä.

Sama.

Itä-Norjaan on jouluna päätetty lähetys, ja saarnaajat tulevat lähtemään noin Johanneksen aikoina. Ovat sieltä jälkiin kirjoittaneet, ja kiitollisuudella odottavat saarnaajia Etelä-Suomeen myös on tullut yhteinen kutsu. Viktor Appelqvist on tänä talvena Luulajan saarnaajan Erlandsonin y.m. kanssa kulkenut läpi Kainuun seurakuntia, siellä on voimallisesti Jumalan sana vaikuttanut.

Painetty lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

53. S. WEITASJÄRVI -WM. KOPPANALLE JA TH. KURULLE

Vettasjärvässä 20/5 1921

Rakkaille ja aina muistossa oleville veljille, ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen painavassa työssä ja toimessa: William Koppa, Thomas Kuru ja August Simontaival, Nils Petter Starkka, Olof Matoniemi, Salomon Johnson, ynnä kaikki muut uskolliset Herran palvelijat esikoisten seurakunnan hengen yhteydessä: rakkauden, rauhan ja sovinnon siteellä yhteen kiinnitetyt olette. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen priiskoitusveren armo ja rauha olkoon ja hallitkoon teidän henkenne ja sielunne, nyt ja aina päivänne loppuun asti. Amen.

Tässä tervehdän minä teitä kaikkia, sekä kasvoista tunnetuita ja tuntemattomia, rakkaita veljiä ja sisaria, ynnä toiskielisten kanssa Amerikan maalla, Jumalan rauhalla ja syntein anteeksiantamisen todistuksilla, ja tietää annan, että terveenä olemme joltisesti ruumiin puolesta, vaikka toisinansa aina vähäiset taudit vaivaavat saarnaajiakin. Mutta nyt vain istun ikävissäni minun sairaan nuorimman veljeni Oskarin kuolemanvuoteen vieressä, joka odottaa ja rukoilee poispääsemisen hetkeä yötä ja päivää. Hän on valmis matkamies odottamaan vieraita taivaasta, vaikka kivut ja tuskat ovat suuret, ettei ole yön eikä päivän lepoa, ja on meilläkin raskas nähdä ja katsoa hänen tuskiansa. Mutta siitä niin autuaallinen vakuutus, että hän pääsee pian terveeksi tulemaan siinä suuressa taivaallisen Isän kunniaassa

ja kirkkaudessa, johonka meidänkin kaikkein pitää rientämän ja ikävöitsemän kaikissa vaivoissamme ja tuskissamme, myötä- ja vaistoinkäymisissämme.

Niinkuin tiedämme ja uskomme, että olettekin, rakkaat veljet ja sisaret, sillä varalla matkaa tekemässä Isänmaan rantaa kohti, että illaksi kotia pääsette, ja usein sinne käsin katsotte, johonka teidän ystävänne ja opettajanne jo menneet ovat suuren opetuslastensa paljouden kanssa, joitten pitää paistaman niinkuin aurinko heidän Isänsä valtakunnassa, niin kuin Raamattu todistaa. Sentähden ole lohdutettu Sionin tytär Amerikan maalla ja kaikkialla, kyllä sinun Kuninkaas tulee pian, ja hänen palkkansa on hänen myötänsä, suurempi kuin kaikki meidän vaivamme, joka ajallinen ja keviä on, joka saattaa suuren ja määrättömän kunnian niille, jotka pysyvät kalliimmassa uskossa loppuun asti, sodassa maailmaa, perkelettä ja omaa lihaa vastaan. Niin totisesti pysytään voiton päällä Karitsan veren kautta, ja sen todistuksen sanan kautta, joka seurakunnalta saarnattu on, ja aina saarnataan. Vieläpä suuresti vieläkin iloitsemme siitä siunatusta ja kalliista sovinnosta, jonka tehneet olette Herran edessä, johonka toivotamme Jumalan, rakkaan Isän siunausta, sen levenemiseen ja koossa pysymiseen, josta pitää ilo oleman kaikille taivaan enkeleillekin, niinkuin meidän kallis Vapahtajamme sanonut on, vaikka maailman joukko eriseurain ja kaikkien hengellisesti kuolleitten kautta hakee ja etsii syytä kristittyin vioista ja vääryydestä, että hän pääsis sillä mustaamaan kristillisyyden taivasta, eli armon aurinkoa, mutta hänen täytyy tehdä työtänsä loppuun asti.

Ja Jumalalle kiitos sen edestä, että vielä on raja auki Jumalan ja maailman valtakunnan vaiheella, että vesilähteet ja ruoka-paikat pysyisit terveellisinä, että Jesuksen lampaat ja karitsat saisit heidän elatuksensa, sen määrän jälkeen, kuin Herra on säättänyt, nautitsemaan vanhurskautta, iloa ja rauhaa Pyhässä Hengessä, sen seurakunnan helmassa, joka on kivulla uudesti syntynyt halvassa ja laihaassa Ruotsin Lapin maassa, samaan laihiin kuin se, joka syntyi lukittuin ovien takana Jerusalemissa, johonka tulleet olette veripunaisen oven Herran Jesuksen kautta aikakaudessamme. Sentähden olkaat hyvässä turvassa ja toivossa

iloiset, rakkaat veljet ja sisaret, tutut ja tuntemattomat kasvoista, sekä saarnaajat, että Jumalan seurakunnan palveluspiiat, ja kaikki totuuden apulaiset, ja kristillisyyden kustantajat, joitten kaikkein avuin edestä, sekä entisten että viimeisten, kiitämme teitä, rakkaita veljiä ja sisaria sydämenkin pohjasta, jonka vanhurskas tuomari, muistakoon ja palkitkoon hänen lupauksensa jälkeen, ja että olette niin kauniisti meidän lähetysmiehiä takaisin lähettäneet, että olemme saaneet olla vapaat matkakustannuksista.

Ja ei nyt muuta tällä kertaa, vain sanon vaimoni, lasteni ja kaikkein saarnaajain ja kristittyin paljouden kanssa sydämen pohjasta asti rakkaita terveisiä, teille kaikille yllämainituille, emäntäinne, lastenne ja kaikkein Jumalan valittuin kanssa, ja vielä täältä asti todistan kaikki synnit, vijat ja epäilykset anteeksi Herramme Jesuksen siunattuun nimeen ja kalliiseen sovintovereen. Niitä todistuksia muistakaa vielä silloinkin, ennenkuin silmänne kiinni painuvat, joita olette saaneet ensimmäisestä päivästä niin viimeiseen hengenvetoon asti. Ja jääkää nyt hyvästi Jumalan rauhan haltuun, siihen asti, kuin tervehtelemme toisiamme Paratiisin portilla Jumalan kirkasten kasvojen edessä, jossa ei enää lohdutus loppu, eikä enää yksikään karsaasti katso toinen toisensa päälle. Silloin saamme yhteen ääneen laulaa Amen, Hallelujaa; alati ja ijankaikkisesti, Amen. Pyydän rukoilla edestäni anteeksi antavaisella sydämmellä.

Omalla kädellä.

Erik Samuel Vettasjärvi.

Pyydän vastausta jos saatte tämän.

Tässä olen sairaan veljeni vieressä pikkusen kirjottanut vastaukseksi Amerikan veljein ja sisarten kalliitten kirjain edestä, joitten kaikkein edestä kiitän sydämestäni ja teitä yllämainituista. Ja Frans Parakka vaimoineen on ollut täällä Helluntaina ja käskit sanoa rakkaita terveisiä teille kaikille.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

54. I. NIKU - WM. KOPPANALLE JA A. SIMONSSONILLE

Masuninkylä 5/7 1921

Rakkaille ja ikuiseen muistoon jääneille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, kaukaisella Amerikan maalla: Wm. Koppana ja A. Simonsson, rakkaitten emäntäinne, lastenne ja ympärillänne olevain kristittyin kanssa. Jumalan ja meidän Herran Jesuksen armo ja rauha lisääntyköön teille, nyt ja elämäenne ehtoon asti.

Onnen toivotuksella tervehdän teitä, ja kaikkia niitä, jotka hengittää meidän ja teidän kanssa yhtä armon ilmaa Esikoisten seurakunnan helmassa, joka on aikakaudellamme ensin kivulla syntynyt Ruotsin Lapissa, josta se on oikian raamatullisen lähetyksen kautta levitetty länteen, itään, pohjoiseen ja etelään, jota vastaan on Jumalan vihamies kaikkina aikoina pannut kaiken voimansa estämään, hajoittamaan, turmelemaan ja hajoittamaan heränneitten mieliä, että saattaisi turmella, ja on monessa paikassa paljon menestynyt, mutta ei kuitenkaan ole voittanut.

Suomen puoliheränneet valtiokirkon papit nyt tekevät voimalla työtä Amerikassa ja Euroopassa, että saisit mielivaltaansa voimaan. Sotkevat kaikki elävät ja kuolleet sekasin saarnoissansa, ja kirjoittamalla Lapin kristillisyydestä maailman sanomalehdissä julkista valetta ja roskaa, sekoittaaksensa tämän kristillisyyden jälkiä ja järjestystä, niinkuin näkyy Valvojassakin, samaa kuin täälläkin roskalehtien päällä.

Lieneekö sanomalehtimiehillä puutos uutisista, koska täytyvät täyttää lehtiään tuommoisilla roskilla. Ei ole semmoisia esimerkkiä, että millään ajalla olis elävää kristillisyyttä levitetty roskalehtien päällä. Mutta kyllä heilläkin on työstänsä palkka. Se vain on ainoastaan surkea, että eksyttävät heränneitä sieluja, kuten Jussilakin kävi siellä Amerikassa vahvistamassa Heidemanin kirkkoa hirmuisella touhulla. Ei ole meille ilmoitettu, mitä olis Jussila vaikuttanut Esikoisten seurakunnan jäseniin.

No, terveenä olemme ruumiin puolesta, ja uskomassa niinkuin ennenkin, ja saarnanneet olemme parannusta ja syntein anteeksisaamista, ja Jumala on vaikuttanut voimallisesti. Vasta joku päivä sitten tulimme kotia, rakkaan työkumppanin Kuoksun kanssa, tunturi-lappalaisten kokouksista. Paljon tuli ihmisiä maailman valtakunnasta oven Jesuksen kautta sisälle lammashuoneeseen, ja suuri ilo ja riemun ääni kuului yöllä ja päivällä, viime vuorokausina, josta Jumalalle kiitos. Vieläkin on Jumala asiaansa ajamassa ja valituitansa kokoamassa niitten halpain ja ylönkatsottuin välikappaltensa kanssa, joita hän on maailmasta valinnut. Sen kyllä näimme, että hengellinen maailma pyytää piirittää elävää kristillisyyttä, eli oikeaa seurakuntaa, suruttomain ja puoliheränneitten pappein avulla ja voimalla, Euroopassa ja Ameriikassa. Niinkuin senkin Jussilan reissu Heidemanin toimesta Ameriikassa, oli sokaista eksyneitä ja taluttaa aina etemmäksi metsään. Ja taasen se tämä vanha, hyvin tunnettu Aatu Laitinen, on nostamassa päätänsä kirjoittamalla sanomia muka Lapin kristillisyydestä, ja vääntelee, ja julkisia valheitä, ja kaikkea roskaa, että saisi asioista tietämättömät niin uskomaan. Ja maailman sanomalehdet, jotka ovatkin kaiken maailman roskatunkiot, kokoavat syliinsä kaikenlaista hengellisyyttä, että hetkin pääsevät Jumalan sanaa myyskentelemään. Mutta te rakkaat ystävät, älkää uskoko, sillä viimeisellä ajalla tulevat vaaralliset ajat; vaan olkaa turvattuna sen oikian äidin helmassa, jossa joskus leimahtaa sydämилlemme Jumalan kunnia Herran Jesuksen avattuun haavain läpi, uskossa ja hengessä katsellen maasta ylettyä ja orjantappuroilla kruunattua kuningasta Jesusta, joka on avannut paratiisin suljetut ovet pitkänä perjantaina meille suurille syntisille. Sentähden olkaa lohdutetut, rakkaat ja ikuiseen muistoon jääneet veljet ja sisaret, joita sydämmeni pohjasta rakastan ja vieläkin kiitan kaiken sen ylönpalttisen rakkauden ja palveluksen edestä, jota osoititte meitä kohtaan, jota en unhoita.

No, siinä toivossa teemme työtä tässä kalliissa kristillisyyden asiassa sen vähän aikaa, kuin olemme täällä viipymässä, jokainen sen lahjan kanssa, jonka hän on Herralta saanut, että pian meitä kootaan kaikesta vaivasta ja kiusauksista pitämään tapetun

karitsan häitä, jossa yhteen ääneen sanomme: Amen, hallelujaa, ijankaikkisesti, Amen.

Eikä muuta, kuin sanon vaimoni, väkeni ja kylämme kristittyin kanssa sydämen rakkaita terveisiä. Sano meidän terveisiä niin laajalta, kuin tulet näkemään saarnaajia ja kristityitä. Olkaa itse yllämainitut minulta ja meiltä sydämellisellä rakkaudella tervehditty.

Kohta rupeaa ikäväksi pistämään, kuin ensi kuukausina tuli kirjoja joka viikko Ameriikasta, ja usein monet, eikä nyt ole kolmatta kuukauteen tullut yhtään. Tietenkin on siinä syy, kuin en ole joutanut vastata monelle. Olis, hauska saada vastaus. Rukoilkaa minunkin edestä.

Isak Niku

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

55. F. WETTAINEN - O. MATONIEMELLE JA S. JOHNSONILLE

Parakan kylässä 30/7 1921

Tykö rakas ja kallis veli Herrassa ja uskollinen työntekijä Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: Olof Matoniemi, Salmon Johanson y.m. rakkaat veljet ja sisaret, jotka kansanne ovat hengittämässä yhtä armon raitista ilmaa Esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Jumalan armo ja rauha olkoon henkenne kanssa elämän ehtoon asti, Amen.

Onnen toivotuksella tervehdän jollakin sanalla, ja annan tietää, että olemme terveenä ruumiin puolesta, ja uskomassa olemme synnit anteeksi. Erityisempiä ei ole sanomia. Kulke- neet olemme taas läpi tämänkin jääneen talven, ja nyt viimein olemme Sammelin kanssa käyneet Tunturilla lappalaisten tykö- nä. No, Jumala vahvistaa aina sanansa seuraavaisten merkkein kautta. Nyt olemme pysäintyneet kotia, kuin on heinän aika, ja tuntuu hyvältä saada vähän levähtää niitä paikkoja, jotka Her- ran työssä enin vaivaintuvat.

Etelä-Suomen maalta on monet anomiset saada saarnaajia, mutta ei ole seurakunta saattanut vielä tänä vuonna lähettää. Itä-Norjaan luvattiin joulukokouksessa, mutta sieltä tuli ensin kiitollinen vastaus, mutta viimein tuli kirja, jossa he ilmoittavat, että heidän luonnollinen tilansa on niin ahtaalla, ettei he voi olla koolla Johanneksen aikoina, vaan täytyvät mennä elinkeinonsa perässä, ja esittävät Mikkelin ja Joulun välistä aikaa, ja sanovat, että nyt täytyy Jumala auttaa ruumiin ja sielun puolesta. Emme ole saattaneet heille muuta myönnytystä siihen antaa, kuin vielä ei olleet kaikki saarnaajat koolla, vaan että Jumala seurakuntansa kautta pitää murheen niistä, jotka häntä avuksensa huutavat.

Olisi kallis saada sanomia teidän reisuista, missä kulkeneet olette, aina Tyynen meren rantaan asti. Kristityt ovat paljon kirjoittaneet hauskoja sanomia, joka on kallis, mutta nyt jo toista kuuta on, ettei ole tullu kuin yksi kirja New Yorkista; mikä siihen tuli syyksi, emme tiedä. Emme tietysti voi vastata kaikkia. On kuitenkin hauska saada kuulla rauhan sanomia Sionista. Nyt ovat eriseuraiset Amerikassa ja Europassa hirmuisessa touhussa kirjottamaan kristillisyyttä sanomalehtien päälle, ja Aatu Laitinenkin on nostanut päänsä muistelemaan sanomia avisilehtien päällä, tosia ja valheita. Jo pitäisi jo moni, jolla pikkusenkin todellisempaa kaipausta on, nähdä mihinkä määrään ovat kulkeneet. Onko ensimmäiset työntekijät tässä kristillisyydessä sitä jälkeä kristillisyyttä levittäneet ja koossa pitäneet? Voi pimeyttä, mihinkä heränneitten joukkoja kuljetetaan. Mutta älkööt luulko, että he sillä Sionin vuoren peittävät, sillä niin korkia se on vielä tänäkin päivänä, ettei fariseusten hapatus sitä peitä.

No, Jumalan on asia ja Herra tuntee omansa idässä ja lännessä, ja uskomme, rakkaat veljet ja työntekijät Herran pellolla Ameriikan maalla ja kaikkialla, että se suuri sotasankari, joka on sotinut ja valtakunnan voittanut, että hän antaa voimaa ja rohkeutta seisomaan sodassa kaikkia perkeleen juonia vastaan tällä viimeisellä ajalla, vieläpä voiton päällä pysymään loppuun asti. Olkaamme rohvaistut Herrassa kalliimmassa uskon kilvoituksessa ja uskokaamme synnit anteeksi Herramme Jesuksen nimesä, siinä viattomassa ja kalliissa maahan vuotaneessa veressä.

Priiskukoon vieläkin viattomat verenpisarat Sionin vuorella elämäksi ja voimaksi tällä tiellä ja matkalla, että jaksasimme läpi suuren synnin voiman pysyä voiton päällä loppuun asti.

Siinä uskossa olemme, että Ylkä on tulossa, ja totisesti hän tulee, ja hänen palkkansa on hänen myötänsä, jota palkanmaksoa on jo niin suuri paljous nautitsemassa, jotka tämänkin kristillisyyden aikana ovat siirtyneet Jumalan paratiisiin; niin monta uskollista työntekijää rakastajainsa kanssa, jotka nyt ovat kokouksia pitämässä sillattoman virran toisella rannalla. Me olemme vielä täällä monen vaaran keskellä, kuitenkin siinä autuaallisessa toivossa, että saamme vähän sodan ja kilvotuksen perästä painaa heidän kanssa rakkaudesta palavat rinnat yhteen ja sanoa: tervetulemaa, tapetun karitsan ijankaikkisiin häihin. Ei silloin totisesti enää muistu mieleen matkan vaivat, ei murheet, ei kiusaukset. Ja olkaa nyt yllämainitut, ja kaikki saarnaajat, ja totuuden apulaiset, rakkaitten vaimoinne, lastenne ja koko Herran lauman kanssa tervehdetyt sydämellisellä rakkaudella. Rukoilkaa meidänkin edestä, pyytää heikko veljenne Herran työssä

Frans Larsson Vettainen

ynnä rakkaan vaimoni Teklan ja lasteni kanssa.

Isakki Niku ja Sammeli Vettasjärvi sanovat sydämmen rakkaita terveisiä vaimoinsa ja lastensa kanssa.

Pyydän vastausta.

Hauskoja sanomia olemme saaneet Länsi-Norjasta: suuret ja voimalliset hartaudet ylösherävää, vieläpä pimeään kansaan asti. Kesä on meillä täällä pohjolassa ollu kylmä, mutta puolivälin heinäkuuta on ilma lämminnyt ja sateinen.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

56. F. WETTAINEN - N.P. STARKALLE JA O. MATO-NIEMELLE

Parakan kylässä 21/8 1921.

Tykö rakkaille veljille ja vanhimmille ja uskollisille työntekijöille raskaassa ja painavassa Herran työssä: N. P. Starkka, Olof Matoniemi, ynnä rakkaitten emäntäinne, lastenne ja ympärillänne olevan Herran lauman kanssa. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne ansa elämänne ehtoon asti.

Onnentoivotuksella tervehdän teitä jollakin sanalla, rakkaita veljiä ja sisaria, muistaissa sitä rakasta ja autuaallista kanssakäymistä kuin olimme siellä teidän keskellänne, ja sitä rakasta tasapalvelusta. Jumala, rakas Isä, sen teille palkitkoon. Sillä Herran apostolin sana ei totisesti pidä tyhjään raukeama, mitä hän on sanonut vanhoille kristityille Hebrealaisille. ” Sillä ei Jumala ole väärä, että hän unhottaisi teidän tekonne ja työnne rakkaudessa, jonka te hänen nimellensä osoititte, koska te pyhiä palvelitte ja vielä palvelette.” Joka on tullut näkösälle tämänkin kristillisyyden aikana, joka nyt on jo päälleseisonut yli seitsemänkymmentä vuotta, että missä oikealla jäljellä on tehty Herran työtä, se on siunatuista hedelmiä kantanut niin laajalle, kuin se levinytkin on, vaikka sitä on niin paljon vastaanottu Euroopassa ja Ameriikassa, ja aina vastaanotaan. Mutta ei sekään seiso, sillä tässä on Immanuel, tässä on Kuningasten Kuningas ja Herrain Herra, joka vieläkin ajaa valkialla orhiilla, ja hän oli vaatetettu vereenkastetulla vaatteella ja sen nimi kutsutaan Jumalan sanaksi, ja se sotajoukko, jotka häntä seuraa valkeilla hevosilla, se on senkaltaiset saarnaajat, jotka saarnaavat Jumalan sanaa puhtaalla omallatunnolla. Emme ole tyhjän päällä seisomassa, rakkaat veljet ja sisaret Euroopassa ja Amerikassa. Sen tähden onkin syy uskoa, vieläpä rohvaista sydämiämme lujempaan uskomiseen, että tämä turha maailma pysyisi enempi raiskana silmämme edessä, joka on ajallinen ja turha, mutta ijankaikkinen autuus, joka on enempi kuin mitään muuta maailmassa.

Olkamme turvatut turvattuina kanssa, rakkaat veljet ja sisaret. Siinä autuaallisessa toivossa olemme, että pian tulevat tapetun karitsan ijankaikkiset häät, jossa voittajain ja kilvoittelijain palkka maksetaan ijankaikkisella ilolla. Olkaa nyt minulta rakkaan vaimoni, lasteni, Sammeli Vettasjärven, Isakki Nikun y.m. kanssa tervehdetty sydämellisellä rakkautella, ja todistamme täältä asti kaikki synnit ja vielä viimeisetkin epäilykset anteeksi, Herran Jesuksen nimessä ja veressä. Rukoilkaa edestämme. Sydämen rakkaita terveisiä Korpualle, Liimatalle, Pirttikankaalle, Vestolalle y.m. y.m., joitten nimiä en muista, mutta nimenne on kirjoitettu tai vaassa. Mutta kaikille rakkaita terveisiä emäntäinsä ja lastensa ja heidän lastensa kanssa. Rukoilkaa edestämme. Merkitsee omalla kädellä.

Frans Larsson Wettainen.

Painettu lehtinen.
Sophia Hillin kokoelma.

57. I. NIKU - A. RITOLALLE, N. WILENILLE Y.M.

Masuninkylä 27/8 1921

Rakkaille veljille ja työkumppaneille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä: Alex Ritola, Nick Wilen, Oskar Nilsson, y. m. veljet Gacklessä, rakkaitten emäntäinne, lastenne ja ympärillänne olevan Herran lauman kanssa, jotka yhtä armonilmaa hengitätte meidän ja teidän kanssanne Esikoisten seurakunnan helmassa. Jumalan ja meidän Herran Jesuksen armo ja rauha lisääntyköön teille.

Kiitoksia kirjainne edestä, joita olen teiltä kaikilta vastaanut; myös Huumolalta ja Muoniolta ennemmin, joitten edestä myös kiitän. Myös lahjain edestä Ritolan viime kirjeessä. Ja vaimo kiittää Oskar Nilssonia lahjan edestä mennä kesänä; tullut se on perille. Terveenä olemme ruumiin puolesta ja uskonkilvoituksen olemme ahkeroineet säilyttää hyvässä omassatunnossa, ja saarnanneet olemme samassa mielessä kuin ennen-

kin. Ei ole mieli eikä ymmärrys tämän kristillisyyden asioista liikkunut. Ja sydämmestä olemme iloiset, että niin hyvät sanomat saamme sieltäkin kaukaiselta Amerikan maalta, että sovinto-saarnaa jatketaan sovintoveren kautta, ja että Jumala sanansa kautta vaikuttaa aina uskottomiin ja eriseuraisiin asti. Mutta en tiedä, minkä tähden ei ole saarnaajat minun tietääkseni meille mitään ilmoittaneet, ei Tyynenmeren puolen reissusta, eikä Gacklen kokouksista mitään, muut kuin te yllänimitetyt. Vaikka emme sentähden ajattele pahaa, mutta on kaipaus, rakkauden si-teillä kuin olemme liitetyt.

No, suuressa olemme kiitollisuuden velassa Amerikan veljein ja sisarten kohdalle kaiken sen rakkauden ja palveluk-sen ja itsenne uhraavaisuuden, ja kaikkein vaivainne edestä meitä kohtaan, jota emme saata teille millään palkita. Vieläkin olen usein unessakin Amerikassa. Ilahduttavaa on saada sano-mia ystävistä, joista olemme ruumiin puolesta niin kauvas eroitettu, vaikka hengessä läsnä. Mutta siinä toivossa, että mei-tä kootaan vähän kilvoituksen perästä suureen kokoukseen, jos-sa sanomme yhteen ääneen: Amen, Halleluja, kirikkaassa ilmas-sa. Ette ole, rakkaat ystävät, turhaan uskoneet, ettekä turhaan seisoneet ristin kohdalla, katsellen uskossa ja hengessä maasta ylettyä ja orjantappuroilla kruunattua kuningasta Jesusta, joka on antanut itsensä alastomaksi riisua koko maailman edessä, eikä ole puolustanut itseänsä, viimeiseen pisaraan asti. Sen-tähden uskokaa, rohvaistulla sydämmellä kaikki synnit anteek-si. Metki täältä asti annamme ja todistamme Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä. Ja sa-non Parakan Fransin, Sammeli Vettasjärven, Kuoksun ja vaimoimme ja perheittemme ja suuren kristittyin lauman kanssa teille sydämmen rakkaita terveisiä. Sanokaa meidän terveiset niin laajalta, kuin tulette näkemään saarnaajia ja kristityitä. Rukoilkaa meidänkin edestä.

Isak Niku.

Minulta on äiti kuollut 7. päivä tätä kuuta. Autuaallisesti se lähti maailmasta lyhyen sairauden jälkeen, 78 vuoden, 9

kuukauden ja 11 päivän ikäisenä.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

58. S.WETTAJÄRVI Y.M. - WM. KOPPANALLE, J. KIERILLE Y.M.

Parakan kylässä 2/10 1921

Rakkaille veljille ja työ kumppaneille Herran viinamäen painavassa työssä: William Koppana, Tuomas Kuru, Johan Kieri ja August Simontaival, ynnä emäntäinne ja lastenne ja Herran lauman kanssa. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille Herramme Jesuksen tuntemisessa Pyhässä Hengessä, nyt ja aina elämänne ehtoon asti, Amen.

Tässä tervehdän teitä sydämellisellä rakkaudella, ja iloitsen siitä siunatusta sovinnosta ja rauhasta, jonka alle te itsenne uhranneet olette, joka oikian seurakunnan raamatullisesta lähetyksestä siunatuksi tuli, yli ihmisen ymmärryksen; josta iloitsevat kaikki taivaan enkelitkin ja kiittävät Luojaansa. Ja siihen toivotamme rakkaan Isän siunausta ruumiin ja sielun puolesta. Ja vielä kiitän rakkaita veljiä niitten rakkaitten kirjain edestä, joita olen teiltä saanut ilolla vastaanottaa, viimeksi Kieri-veljeltä, jossa hän valittaa oman syntisyytensä yli, ja sen tyhmyytensä, joka hänessä on ollut. Mutta usko sinä, veljemme, synnit anteeksi annetuiksi, niinkuin seurakunnan palvelijat todistaneet ovat Jumalan sydämellisen laupeuden kautta, sillä ei ole meilläkään synnittömyyteen turvaa, vaikka emme tee pakanain syntiä. Ja puhukaat ja saarnatkaat siitä kalliimmasta asiasta, rakkaat veljet ja sisaret, ja eikä yhtäkään halventamaan, ei entisen rikollisuuden, eikä nykyisen turmeluksen tähden, mutta kantamaan anteeksiantavaisen sydämen Herramme Jesuksen opin ja neuvon jälkeen, johonka hän on meitä kaikkia opetuslapsiansa sitonut.

Ja vieläkin kiitämme teitä, rakkaat veljet Herrassa, kaiken rakkauden ja palveluksen edestä, mitä Herran nimeen tehneet

olette kristillisyytemme tarpeeksi, ja rohkaistuilla sydämillä uskokaat synnit, viat ja epäilykset anteeksi, todistamme mekin, teidän heikot veljenne, täältä asti Herramme Jesuksen nimessä, viattomassa ja kalliissa sovintoveressä; joka on vuodatettu monelle tuhannelle syntein anteeksi antamiseksi, jonka voimalla teemme vielä matkaa vähän aikaa, siihen asti kuin kostumme siihen oikiaan Isänmaahan, kaikkein vanhinten ja valittuin kanssa, kiittämään Luojaamme ja Lunastajaamme sen suuren armon edestä, joka on tapahtunut pitkänä perjantaina Golgatan mäellä, johon jumalattomat lapset ovat hänen saattaneet, ja jossa kaikki kristillisyyden vihamiehet ja vastustajat ovat kätensä saastuttaneet ja viattoman helvettiin syökseneet, ja tehneet itsensä, ja aina tekevät syypääksi Luojansa murhaan, vaikka he ei niitä raukat tunne eikä ymmärrä, ei vielä nekään, jotka kristillisyyden keskeltä menevät eriseurain ja monenlaisten villitysten seurasta etsimään helpompaa tietä taivaaseen, johonka hakevat apua vaikka kadotuksesta, sekä sanomalehtien että pappein lähetysmiestensä kanssa.

Mutta turvassa totisesti olemme, kuin pysymme elävän Jumalan kaupungissa, jossa rauhan kellot soivat ja saamme nauttia vanhurskautta, iloa ja rauhaa Pyhässä Hengessä. Ja nyt sanomme hyvästi siinä toivossa, että tervehtelemme toisiamme ystävämme tykönä, siinä suuressa kunniasa, johonka monta olette jo katsoneet. Kun piankaan pääsisi tästä vaivalloisesta ja ikävästä surun ja murheen laaksosta rauhan haminaan; sinne se tekee meidänkin mieli ja ikävöitsemisemme, ja nyt sanomme vaimoimme, lastemme ja kaikkein kristittyin kanssa, teille yllämainituille ja kaikille valituille siellä kaukaisella maalla, sydämen rakkaita terveisiä ja pyydämme teitä esirukouksissanne muistamaan anteeksiantavaisella sydämellä armoistuimen tykönä. Vähimmät veljenne; omalla kädellä,

Samuel Vettasjärvi.

Isak Niku.

Frans Parakka.

59. F. WETTASJÄRVI Y.M. - O. MATO NIEMELLE Y.M.

Parakan kylässä 2/10 1921

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille raskaassa ja painavassa Herran työssä: Olof Matoniemi, N. P. Starkka, Salmon Johanson, John Kieri, Wm. Koppa, August Simon-taival, y.m. saarnaavaiset miehet, rakkaitten vaimoine, lastenne, totuuden apulaisten ja palveluspiikain ja koko Herran lauman kanssa Ameriikan maalla. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtoon asti, Amen.

Onnen toivotuksella tervehdämme teitä jollakin harvalla radilla ja saamme antaa tietää, että olemme elämässä ja ruumiin terveyttä nauttimassa, ja saamme myös ilmoittaa, että olemme saaneet tämänkin kesän aikana paljon kalliita kristittyin kirjoja läpi Ameriikan maata, jotka on kalliit, ja joissa kaikissa on yksi rauhan ja kiitoksen ääni, johonka mekin yhdistettynä sanomme koko sydämellä, että kiitos Karitsalle voiton edestä. Näemme teidän kirjoista, että olette pitäneet saarnaajain kokousta Gacklessä, Pohjois-Dakotassa, jossa on tutkittu ja koeteltu tärkeitä kristillisyytemme asioita, vieläpä jatketaan sovintosaarnaa sovintoveren voimalla, joka on kallis Herran edessä. Ja olette seuraamassa niitä neuvoja, joita esikoisten seurakunnan lähetysmiehet antaneet ovat, että se oikia raamatullinen lähetystoimi pysyisi voimassa, jonka kautta Jumala on niin suuria ihmeitä tehnyt ja matkaansaattanut tämänkin kristillisyyden aamunkoitosta asti Euroopassa ja Ameriikassa. Ei niin ymmärtäin, että yhdessä eli useammassakaan saarnaajain kokouksessa voipi niin lähetystä järjestää, että siinä kunkin paikkakunnan tarve olisi näkösellä, mutta niinkuin se on ollut läpi tämänkin kristillisyyden ajan Lapinmaalla, että kullakin paikkakunnalla, jossa saarnaavaiset ja seurakunnalle tunnetut ja luotetut ovat, että ne niissä kulkevat ja saarnaavat ja kristittyin vaatimuksia täyttävät. Mutta mitä muuten tulee pitempiä reissuja, että niitä koetellaan enempäin ymmärtäväisten keskellä. On se esikuva myös jätetty kristillisyytemme vanhemmilta, että ovat muorempia kuljettaneet matkassa oppimassa saamaan enämpi valkeutta ja koettelemusta Herran

työssä, jota myös tarvitaan, että kukin lahjansa kanssa olisi uskollinen tekemään Herran työtä, ja kokoomaan yhteen lammasluoneeseen Herran sanan jälkeen.

Ja ei nyt muuta tällä kertaa, kuin kiitämme Ameriikan saarnaajia ja kristityitä kalliitten kirjain edestä ja toivotamme Jumalan siunausta sielun ja ruumiin puolesta, ja ahkerokaamme rakkaat veljet ja sisaret kalliimmassa uskonkilvoituksessa seuraten sitä suurta ristinkantajaa Herraa Jesusta, joka on sotinut ja valtakunnan voittanut pitkänä perjantaina yrttitarhassa ja Golgatan mäellä, ja avannut suljetut paratiisin portit suurille syntisille, että on vieläkin vapaa tykökäyminen uskossa armostuimen tykö. Syy on uskoa synnit anteeksi, rakkaat veljet ja sisaret, sillä voitto on tullut Karitsan veren kautta. Siinä autuaallisessa toivossa olemme, rakkaat veljet ja sisaret, että pian yhteen tulemme tapetun Karitsan ijankaikkisissa häissä, jossa voittajain ja kilvoittelijain palkka maksetaan ijankaikkisella ilolla ja kunnian kruunulla. Ja olkaa nyt yllämainitut koko Herran lauman kanssa tervehdetty näillä sanoilla, että teidän ja meidän synnit ovat anteeksi annetut Herramme Jesuksen nimessä ja siinä kalliissa sovintoveressä; sen mekin täältä asti annamme ja todistamme kolmeyhteisen Jumalan nimeen. Ja rukoilkaa meidänkin edestä, että pysymme voiton päällä loppuun asti. Merkitsevät veljenne vaivassa ja valtakunnassa.

Samuel Vettasjärvi

Frans Parakka.

Isak Niku.

Tämän kautta saan minäkin tervehtää teitä Ameriikan rakkaita veljiä ja sisaria, ja annan tietää, että olemme terveenä ruumiin puolesta ja uskomassa niinkuin ennenkin, ehkä suuren synninvoiman läpi. Ja annamme tietää, että olemme saaneet paljon kirjeitä Ameriikasta y.m. joitten edestä kiitämme juuri sydämestä, ehkä on kohta mahdoton niitä kutakin erikseen vastata.

Kiitämme myös Emil Liimattaa lahjan edestä Fransin kanssa. A Björkiä rakennusaineitten edestä ja meidän vaimot Brita Johanna ja Tekla, ja Anna Liisa Purnu Johan Pirtti kangasta kiittävät sen kalliin rakkaudenlahjan edestä; niin myös minun

vaimo kiittää rakasta sisarta ja veljeä Hanna ja Henrik Vehkaperää lahjan edestä. Olkaa te rakas vanhin O. Matoniemi niin hyvä, että ilmoitatte heille, jos olette heitä näkemässä eli heille kirjoittamassa, ja olkaa rakkaan emäntänne Edlan kanssa meiltä sydämellisellä rakkaudella tervehditty.

Isak Niku ja Fransi.

Painettu lehtinen. Sophia Hillin kokoelma.

60. F. WETTAINEN - A. BJÖRKILLE JA A.NISKALLE

Parakan kylässä, 11/11 1921

Tykö rakkaat ja kalliit veljet Herrassa: Albert Björk ja A.Niska, rakkaitten vaimoinne, lastenne ja ympärillänne olevat kristityt. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa päivänne loppuun asti.

Onnentoivotuksella tervehdän jollakin radilla ja annan tietää, että elämme terveenä ruumiin puolesta ja uskomassa olemme synnit anteeksi sen oikian äidin helmassa, johonka syntyneet olemme tällä aikakaudella, joka on se oikia seurakunta Raamattuun jälkeen, joka hallitaan Kristuksen opin ja asetusten jälkeen, että Herran lauma koossa pysyy, ja varjeltuna sekä lihan että hengen saastaisuudesta. Sanomia ei ole erinomaisia täältä. Kokouksia olemme pitäneet taas tämänkin syksyn sitte kuin olemme kerinneet kesätöistä. Ja Jumalan sana on voimallinen vaikuttamaan kaikissa kokouksissa, että ilon ja riemun äänet kuuluvat vanhurskasten majoissa, kuin tuhlaajapoikia ja -tyttöjä tuodaan sisälle Isän huoneeseen, vaikka vanhempi veli, eli omavanhurskaus, on läpi tämänkin kristillisyyden ajan napissut ja moittinut, vieläpä sen päälle työtä tehnyt ynnä hengellisesti kuolleen ja suruttomuuteen hukkuneen pappiskunnan kanssa, vieläpä maailman joukon valheita levittämään, ettei heränneet ja autuutta kaipaavaiset sielut tohtisi uskoa totuutta.

Vieläpä Suomen heränneet pappismiehetkin ovat suurella voimalla nousseet kristillisyyttä opettamaan maailman sanomalehdissä Euroopassa ja aina Amerikkaan asti, ynnä monta muu-

ta heidän kanssa. Mitä Laestadius on kirjoittanut kristillisyyden puolustukseksi maailman herrain ja pappein valheita ja vääriä syytöksiä vastaan on eri asia, ja on ollut siihen pakotettu, etteivät saisi kääntää oikeutta, ja saattaa häntä vahinkoon. Mutta sanomalehteä hän alkoi, nimittäin Huutavan ääntä, jossa myös on kokonansa toinen kysymys nimittäin puolustaa tämä kristillisuus, eikä yhdessä roskasanomain kanssa. Ja kuin Suomen heränneet papit aloit hengellistä lehteä toimittamaan, niin Raattamaa toivotti, että hengellinen lehti kovenee maailman joukkoa vastaan tai lakkaa, mutta ei se ole kovennut, mutta pehmennyt siihen määrään, ettei se enää loukkaa ketään, ja jos muuta puolustusta ei ole Ylenillä kuin se, mitä hän kirjoittaa sanomalehdissä, kyllä on liijan heikko, ja siihen vielä kokonansa väärä ymmärrys profeetan sanoista. Olisithan he, koska tietävät meidän olevan väärässä, kuin seurakunta Lapissa lähetti meitä Amerikkaan, pitäneet niin paljon rakastaa, että olisit tulleet näyttämään, missä olemme väärässä, siihen olemme aina ja joka paikassa olleet alttiit, niin täällä Euroopassa ja Amerikassa.

No, emme tiedä muuta, mutta totisesti ovat ne turvassa, jotka pysyvät esikoisten seurakunnan helmassa, jossa on priiskoitusveri ja syntein anteeksisaaminen. Niin uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret rohvaistulla sydämellä synnit anteeksi. Vielä metkin täältä asti annamme ja todistamme Jesuksen nimesssä ja siinä kalliissa sovintovetessä, joka on vuotanut pitkänäperjantaina Yrttitarhassa ja Golgatan mäellä syntein anteeksi-antamiseksi. Siinä toivossa olemme, että pian tulevat tapetun karitsan häät, jossa voittajain ja kilvottelijain palkka maksetaan ijankaikkisella ilolla. Ja jääkää hyvästi sen suuren Israelin Paimehen haltuun.

Saamme ilmoittaa, että olemme saanut kaksi preiviä Björkiltä vaimonsa kanssa, joitten edestä kiitän rakkaalla sydämmellä. Ne lähetykset, joista kysytte, ovat tulleet niille, joille olette lähettäneet. Ei muuta, vain olkaa tervehdetyt sydämmellisellä rakkaudella kaikki rakkaat veljet ja sisaret Brainerdissa y. m.

Merkitsee omalla kädellä.

Frans Wettainen

ynnä rakkaan vaimoni Teklan kanssa, ja lasten, y.m. kristittyin kanssa.

Sammeli Vettasjärvi, Isak Niku, Isak Kuoksu, tervehtää Amerikan rakkaita veljiä ja sisaria.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

61. S. WETTASJÄRVI Y.M. - O. MATONIEMELLE, Y.M.

Gellivaaran kirkonkylässä 31/12 1921

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille raskaassa ja painavassa Herran työssä Ameriikan maalla: Olof Matoniemi, N. P. Starkka, Johan Kieri, Salomon Johansson, Wm. Koppana, Caleb Erickson, August Simontaival, rakkaitten emäntäinne, lastenne ynnä kaikkein saarnaavaisten miesten, totuuden apulaisten, palvelevaisten vaimoin ja koko Herran lauman kanssa Ameriikan maalla, monessa eri kielessä. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtoon asti. Amen.

Onnen toivotuksella tervehdämme teitä ja annamme tietää, että olemme olleet koolla tässä Gellivaaran kirkonkylässä Herran nimeen. Paljon saarnaajia ja kristityitä monista eri paikka- ja kyläkunnista, Itä- ja Länsi-Norjasta, Luulajasta, Kainuusta ja Lapinmaan seurakunnan kylistä, jotka olemme yksimielisesti Herran edessä tutkineet ja koetelleet painavia ja raskaita kristillisyytemme asioita, ja lähetysreissuja moneen eri valitakuntaan, koska hätähuutoja kuuluu ja avunpyyntöjä, sekä suullisesti, että kirjallisesti. Vieläpä lähetyskirjoja Ameriikasta, Suomesta ja Norjasta y. m. joitten kaikkein edestä kiitämme niitten lähettäjiä ja näemme ja ymmärrämme sen, että se kallis Herran työ on menestymässä, niin kauvas kuin se oikia lähetystoimi on voimassa, vieläpä rauhan ja sovinnon ääni kuuluu kaikkialla, josta emme saata muuta kuin Jumalaa kiittää. Ja toivotamme, että

kaikki työntekijät Herran viinamäessä itsensä uhraavan rakkauden kanssa olisit uskolliset sillä lahjalla, jonka itsekin on Herralta saanut, tekemään Herran työtä, saarnaajat, totuuden apulaiset ja palvelevaiset vaimot, jonka siunatun työnteon ja itsensä uhraavan rakkauden kautta on niin suuri paljous saaneet silmänsä auki, ja tulleet näkemään, mistä tie menee taivaaseen: vieläpä ovat tulleet raketuksi oikiaan seurakuntaan, että tietävät olla varmat ja vakuutetut siitä, missä oikia turvan ja suojan paikka on, ja saattavat Daavetin kanssa sanoa: Lintu on löytänyt huoneen, ja pääskynen pesän, sinun alttaris, Herra Sebaot, minun kuninkaani. Ja sentähden olkaamme turvattuina Herrassa, kalliimmassa uskon kilvoituksessa, rakkaat veljet ja sisaret, Amerikan maalla ja kaikkialla, ja kumartakaamme kaikki saarnaajat ja työntekijät Herran viinamäessä meidän polviamme Herran Jesuksen ristin juurelle, että ne lämpimät ja viattomat veren pisarat priiskuisivat sieluimme ja sydäntemme maalle, että jaksaisitte ja jaksaisimme kärsivällisyydessä yksimielisesti tehdä Herran työtä, ja rakentaa ja voimassa pitää viinamäen aitaa tällä viimeisellä etsikon ajalla, sillä työnteon aika on lyhykäinen, ja suuri on palkan makso, joka odottaa kaikkia uskollisia kilvoittelioita, joita on jo niin suuri paljous kostuneet Jumalan Paratiisiin, jotka nyt ovat opetuslastensa kanssa pitämässä häitä toisella puolen sillattoman virran ijankaikkisuuden ihanalla rannalla, jossa kaikki sota ja kilvoitus päätetään.

Vetäköön kaipaus ja koti-ikävä teitä ja meitä, rakkaat veljet ja sisaret, enämpi ylös tämän mustan ja sumuisen ilman alla, että pysyisitte silmämme auki, siihen asti, että aukenee kirkas ilma ja saamme kuulla toinen toisemme äänen, kaikkein ystäväin ja koko maasta ostetun lauman kanssa, ja sanoa yhteen ääneen: tervetulemaa tapetun karitsan ijankaikkisiin häihin. Ja ei nyt muuta tällä kertaa, vaan olkaa kaikki yllämainitut koko Herran lauman kanssa tervehdityt sydämellisellä rakkaudella, ja uskokaamme rohvaistulla sydämellä synnit anteeksi Herramme Jesuksen nimessä ja siinä kalliissa sovintoveressä, joka on vuotanut alas rististä Golgatan mäellä pitkänä perjantaina. Ja rukoilkaa meidänkin edestä; pyytävät veljenne vaivassa, seura-

kunnan kanssa ja puolesta:

Erik Samuel Vettasjärvi, Isak Kuoksu, Vikior Appelqvist, Isak Niku, Frans Parakka, Viktor Björkman, Oskar Björkman, KR. Erlandsson, Peter Bakkajord Norja y.m., y.m.

Ja kiitämme Amerikan veljiä ja sisaria rakennusaineitten edestä, joita olette tänne lähettäneet kristillisyyden edesauttamiseksi.

Samat.

Ja vielä ilmoitamme, että meidän ja teidän rakas veljemme ja vanhin Yrtti Nilssi on nukkunut kuoleman uneen tänä syksynä lokakuun alku päivinä ja on siirtynyt kirkkaaseen ilmaan.

Ne samat.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

62. N. NIA - SOLOMON JOHNSONILLE

Kiiruna 1/3 1922

Kiitos kirjeen etestä, jonka sain viikon päästä, ja näen, että olette käynhet saarnareisulla, ja että voitte hyvin, joka on kallis asia, ja että on yksimielisyys kristittyin välissä, joka on suurin asia, ja kuuliaisuus saarnaajain neuvoille ja varoituksille, että pysyis yksimielisyys, joka on paras asia, saattaa pysyä rakkaus kristittyin välissä.

Täällä on yksimielisyys kristittyin välillä, joka on siunattu asia. Ja Jumalan lahja, ja siunaus, jonka etestä emme suita kiittää Jumalaa, kuin on Jumala siunannut Lapin maan. Ei meillä ole suuria tavaroita, niin kuin Amerikan maassa. Mutta se on suuri siunattu yksimielisyys kristillisyyten asioissa, se on paras koko maan päällä. Pyytän rukoilla etestäni, että jaksaisimme pysyä voiton päällä siinä kalleimmassa uskon kilvoituksessa, ja

totistakaa mullekin anteeksi kaikkea hittautta ja muuta synti syyttä, joka tahtoo tehtä hittaaksi ja painaa alas, että ei saata uskoa välistä, niin kuin tulis.

Täällä voivat ihmiset nyt tällä kertaa hyvin, ja on ollu hyvä talvi tähän saakka, vaikka heinän puute on suuri ympäri maata, ja paikoin on kova hätä heinistä. Fransilla Parakassa on kova hätä, kuin täytyy ostaa kaikelle karjalle heinä, kuin ei saattanut lahata eläviä pois, muutoin olis jäänyt koko talven ja kevään maijotta. Matilda sanoo terveisiä Salmolle, että lähetä kesähuivin hälle, ja hinta, mitä maksaa, että lähettää makson sulle. Pekka ja Matilda sanovat terveisiä paljon teille. Olkaat nyt tervehtetty minulta, ja pyytän rukoilla etestäni.

Nikolaus Nia

Kiitos rahain edestä, joita olet lähettänyt mulle.

Alkuperäinen.

Solomon Johnsonin kokoelma.

63. F. WETTAINEN - H. JA V. LEHTOLALLE

Parakan kylässä 5/5 1922

Tykö rakas ja kallis veli Herrassa: Henrik ja Valbur Lehtola, ynnä rakkaitten lastenne ja koko Herran lauma Poinsetilla, y.m. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha, ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtoon asti. Amen.

Onnen toivotuksella tervehdän minä teitä jollakin radilla, ja annan tietää, että elämme terveenä ruumiin puolesta kaikki saarnaajat ja kristityt, paitsi se, mitä yksi ja toinen ystävä kuoleman kautta pois leikataan, jota kyllä aina saamme nähdä, mutta nethän menevät ilolla kotikunniaan. No, rakkaalla sydämellä olen muistamassa teitä rakkaita veljiä ja sisaria Ameriikan maalla, joita läpi olemme vaeltaneet ja Kristuksen evankeliumia

saarnanneet sen vähäsen lahjan kanssa, jonka Herralta saaneet olemme, ja saaneet omilla silmillä nähdä, mitä Israelin sankarit ovat tehneet läntisellä maailman osalla, sillä ne jäljet, joita Johan Takkinen, Joonas Purnu ynnä monta muuta uskollista Herran palvelijaa ovat polkeneet Ameriikan maalla, ne jäljet toisesti näkyvät vielä jälkiintulevaisissakin polvikunnissa, vaikka omanvanhurskauden perkele on läpi kristillisyyden ajan aamunkoitosta alkaen pyytänyt sotkea ja sekottaa ja peittää kaikkein uskollisten työntekijäin jäljet, niin monen kaltaisten eriseurain kautta. Mutta Jumalan vahva perustus se pysyy, ja joka siihen kiinnitetty on tälläkin viimeisellä ajalla. Sen tähdenpä saammekin olla hyvässä turvassa, rakkaat veljet ja sisaret Ameriikan maalla ja kaikkialla, jotka olette tulleet veripunasen oven, Herran Jesuksen kautta sisälle siihen oikiaan seurakuntaan, jossa teille ja meille on kaikki synnit anteeksi annettu ja päästetty lain kanteesta, ja vieläkin rakkauden pisarat ovat priiskuvaisena särjetyn ja liikutetun maan päälle, että se pysyy tuoreena ja hedelmää kantavaisena siihen autuaalliseen hetkeen asti, kuin elomiehet tulevat leikkaamaan ja koomaan valmiiksi tulleita ja kypsyneitä tähkäpäitä Herran aittaaan, johonka jo niin paljon on tämänkin kristillisyyden aikana koottu, ja ovat nyt pitämässä häitä sillattoman virran toisella rannalla, jossa saavat kiittää sitä suurta Luojaan alati ja ijankaikkisesti. Vetäköön meitä kaikkia kaipaus ja koti-ikävä, rakkaat veljet ja sisaret, että pysyisi enempi raiskana tämä turha ja katoava maailma, jossa niin pikkusen aikaa olemme viipymässä, niinkuin kyläreissussa käymässä täällä vähän aikaa. Mutta siinä autuaallisessa toivossa olemme, että se aika autuaallinen pian joutuu, että saamme heidän kanssa yhdistää äänemme ja sanoa yhteen ääneen: Tervetulemaan tapetun Karitsan ijankaikkisiin häihin. Silloin ei enää muistu mieleen matkan vaivat, ei sota, ei kilvoitus, silloin saatamme kiittää täydellisesti, eikä olekaan silloin enää Euroopan maat, eikä Atlantin meri välillä, ettemme saa kuulla toistemme ääntä, ja sillä autuaallisella toivolla lohduttakaamme meitämme kaikkein ikäväinkin aikain alla.

Ja ei nyt muuta tällä kertaa, vaan olkaa tervehdetyt kaikki rakkaat veljet ja sisaret Poinsetillä ja kaikkialla näitten sanain kanssa, että teidän ja meidän synnit ovat anteeksi annetut, ja vielä todistamme täältä asti Herran Jeesuksen nimessä ja siinä kalliissa maahanvuotaneessa sovintoveressä. Ja saan tässä antaa tietää, että I.Niku ja I.Kuoksu ovat tulleet terveenä takaisin Suomen maalta, siunatuita, ja autuaallisia sanomia on sieltä. Minä ja V. Björkmanni pitäisi saapua Itä-Norjaan Vesisaareen se 20. päivä kesäkuuta, jos voittamattomia esteitä ei tule.

Tervehdän kutakin nimeltänsä, joitten nimiä en muista, eikä suita nimittää, mutta uskomme, että nimenne ovat kirjoitetut taivaissa, ja jos Matoniemeä ja Starkka-vanhinta, ynnä muita saarnaajia kohtaatte, niin sanokaa heille rakkaita terveisiä; ja ole multa rakkaan vaimoni Teklan ja lasten, Sammeli Wettasjärven, I. Nikun y.m.m. kanssa tervehdetty sydämellisellä rakkaudella. Rukoilkaa meidänkin edestä ja kantakaa rukouksissanne armo istuimen tykö; pyytää veljenne vaivassa,

Frans Larsson Wettainen- Parakka.

Kiitämme Amerikan veljiä ja sisaria ylönpalttisen rakkau-
den edestä meitä kohtaan. Autuaallista on kuulla rauhan sanomia
ja toivomme sitä eteenkin päin.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

64. I. NIKU Y.M. - O. MATONIEMELLE JA N. P. STARKALLE Y.M.

Masuninkylässä 22/5 1922

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille raskaassa ja painavassa Herran viinamäen työssä: O. Matoniemi, N.P. Starkka, rakkaitten vaimoinne, lastenne ja kaikki saarnaajat koko Herran lauman kanssa Ameriikan maalla, jotka teidän ja meidän kanssamme ovat hengittämässä yhtä armon raitista ilmaa Esi-

koisten Seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä Kristuksen lain kuuliaisuuden alla, sen opin ja esikuvan jälkeen, jonka aikakautemme vanhimmat ovat jättäneet uskossa, opissa ja elämässä. Jumalan armo vahvistakoon teidän sielunne ja henkenne voiton päällä pysymään loppuun asti. Amen.

Onnen toivotuksella tervehdämme teitä jollakin sanalla ikuiseen muistoon jääneitä ystäviä, veljiä ja sisaria ja kiitämme Ameriikan saarnaajia ja kristityitä rakkaitten ja kalliitten kirjain ja kaiken rakkautenne edestä.

Autuaallista on kuulla rauhan sanomia, jonka näemme, että kaikissa kirjoissa on yksi rauhan, rakkauden ja kiitoksen ääni, vieläpä näemme sen iloksemme, että olette tekemässä Herran työtä kukin lahjansa kanssa; eikä ne hukkaan tee työtä ja rakenna huonetta, jotka Herrassa sitä tekevät, sillä hänen lupauksensa ovat vahvat.

Saamme myös ilmoittaa, että olemme saaneet O. Matoniemeltä preivin, jossa kysytte seurakunnan ymmärrystä tuhlaajapojasta; ”ja kuin hän oli kaikki koonnut.” Niin ovat kristillisyytemme vanhimmat jo aikansa ymmärtäneet, että kuin hän oli kaikki kovetellut, se on heräystä, ja armoitettua sielun tilaa kovetellut, ja joka siitä on osalliseksi tullut, niin totisesti hän on saanut Isän kalliit tavarat. Ja mitä kysytte yhdestä valtiollisesta lahkosta, joka nimitetään None partin nimellä, jotka ovat meille enämpi tuntemattomat. Mutta se on ollut ja on vieläkin tämän kristillisyyden ymmärrys, että kaikki senkaltaiset yhdistykset, jossa kokoonpannaan neuvoja esivaltaa ja lakia vastaan, niinkuin esimerkiksi sosialistiset, anarkistiset y.m. senkaltaiset, on kristittyin niistä välttämättömästi kieltäminen itsensä, sillä se kiihko ja veren jano, mikä niitä juovuttaa, on turmiollinen sielulle ja vielä ruumiille, josta meillä on kyllin esimerkkiä Suomessa ja aina Lappiin asti.

Seuratkaamme, rakkaat veljet ja sisaret, sitä alennuksen tietä Yrttitarhasta Golgatan mäelle, että voiton päällä pysymme loppuun asti läpi tämän pahan ja vaarallisen maailman, jossa on niin monta vaarallista retkeä, Isänmaata itseissään, tässä ties’ ja odottain ehtoon hetkeä.

Siinä uskossa ja toivossa olemme, että pian tulee se autuaallinen aika, että sotijat ja kilvottelijat kunnian kruunulla kruunataan, jossa kaikki murhe ja vaiva lakkaavat ja eikä silloin ole enää itkua, eikä parkua kuin saamme yhdistää äänemme koko maasta ostetun lauman kanssa ja sanoa: ”tervetulemaan tapetun karitsan ijankaikkisiin häihin.” Ja olkaa nyt kaikki saarnaajat, vanhemmat ja nuoremmat, ynnä koko Herran lauman kanssa tervehdetty sydämellisellä rakkaudella näitten sanain kanssa, että teidän ja meidän synnit on anteeksi annetut Herran Jesuksen nimessä ja siinä kalliissa, maahanvuotaneessa veressä; sen metkin täältä asti todistamme kolme yhteisen Jumalan nimeen. Rukoilkaa edestämme.

Merkitsevät veljenne osallisena Herran työssä:

Isak Niku,
Samuel Vettasjärvi,
Frans Parakka.

Ja kiitämme I. Nikun kanssa teidän krannin kristityitä lähettyksen edestä, ja sano heille rakkaita terveisiä.

Fransi ja Niku.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

65. F. WETTAINEN JA I. NIKU - A. KINNUSELLE Y.M.

Parakassa 28/5 1922

Tykö rakas ja kallis veli Herrassa: Alex Kinnunen, ynnä rakkaan vaimonne Marian kanssa, ynnä muut veljet ja sisaret ympärillänne, Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille. Onnen toivotuksella tervehdän minä teitä jollakin ratilla ja annan tietää, että olemme elämässä terveenä ruumiin puolesta, ja uskomassa olemme synnit anteeksiannetuksi Esikoisten seurakunnan hel-

massa ja hengenyhteydessä, jossa on priiskoitusveri ja syntein anteeksisaaminen, jossa teille ja meille on synnit anteeksiannettu, ja päästetty lain kanteesta, ja niin monta kymmentätuhatta tämänkin siunatun etsikkoajan aamunkoitosta alkaen ovat hyvän omantunnonrauhan käsittäneet, ja ilolla ja suurella uskon rohkeudella menneet Jumalan paratiisiin.

Saan tämän kautta ilmoittaa, että olen A. Kinnus-veljeltä saanut kaksi preiviä, joittenka edestä kiitän juuri rakkaalla sydämellä, joka on kallis, että kirjoituksillanne vielä muistatte meitä, vieläpä viimeisenkin rakkaan yhdessäolon edestä aina Detroitiin asti. Paljon olemme saaneet preiviä Ameriikan maalta, joissa kaikissa on yksi rauhan ja kiitoksen ääni, josta kaikesta kiitos ja kunnia Jumalalle.

No, kalliilta se näkyy teidän kirjoista, että on huoli ja työnteko kristillisyydessä. Eihän se ole ihmeellistä, että Jumalan lahjat pysyvät salattuna, kuin ilma on niin sekanen, niinkuin se oli Ameriikassa, ja on ollut olemassa vuosikymmeniä; mutta Jumalalle kiitos, joka meille voiton antanut on hänen ainoan Poikansa kautta. Kyllä ne tulevat sotaan joutumaan Euroopassa ja Ameriikassa, jotka lakkivat vettä kielellänsä niinkuin koiira, sillä Herra on sanonut, ettei ylön paljolla, ettei olis luottamusta itseensä.

Siinä uskossa olemme, että Herran työ tulee urhoollisesti tehdyksi Euroopassa ja Ameriikassa, vieläpä siunatut hedelmät ovat päälle näkyväisenä, josta viimeisetkin autuaalliset sanomat ovat Suomenmaalta, kuin lähetyssaarnaajat Isak Niku ja Isak Kuoksu ovat käyneet tänä keväänä, josta kaikesta Jumalalle kiitos.

No, emme tiedä nyt muuta tällä kertaa, mutta syy on teillä ja meillä uskoa, vieläpä rohvaista sydämiämme lujempaan uskomiseen, seuraten sitä suurta ristinkantajaa ja orjantappuroilla kruunattua kuningasta, joka on raivannut tien läpi turmeluksen pilkkakaupunkia, yrttitarhasta Golgatan mäelle, jossa voitto on saatu suurille syntisille ja avattu paratiisin portit. Vieläpä ensimmäisenä voiton ja kunnian merkinä on katuvaisten ryövärin kanssa mennyt paratiisiin, ja vannotulla valalla vahvistanut: Tänä

päivänä pitää sinun oleman minun kanssani Paratiisissa.

Olkaamme rohvaistut kalliimmassa uskonkilvoituksessa, kaikki rakkaat veljet ja sisaret, jotka kanssamme olette kilvoittelemassa yhtä Isänmaata kohti; siinä autuaallisessa uskossa ja toivossa olemme ynnä teidän kanssanne, että pian tulevat tapetun Karitsan häät, jossa voittajain ja kilvoittelijain palkka maksetaan ijankaikkisella ilolla ja kunnian kruunulla. Ja ei nyt muuta tällä kertaa, vaan sanon sydämen rakkaita terveisiä kaikille rakkaille veljille ja sisarille Hancockissa: V. Koppanalle, A. Simonsonille, T. Luusualle, A. Holmille, T. Kurulle, A. Garnelille, M. Kinnuselle, J. Puurille, ja Calumetissä ja Mohawkissa A. Hedmanille, A. Toivoselle, O. Kyrölle, I. ja I. Simula, I. Karjala, A. Vittaniemi, kaikille rakkaitten vaimoina ja lastensa kanssa y.m. y.m. joitten nimiä en muista, enkä suita nimittää, mutta nimenne ovat kirjoitetut taivaissa. Ja todistan ja annan kaikki synnit ja vielä viimeisetkin epäilykset anteeksi Herran Jesuken nimessä ja siinä kalliissa sovintoveressä, joka on vuotanut pitkänäperjantaina yrttitarhassa ja Golgatan mäellä monelle tuhannelle syntein anteeksisaamiseksi. Koko Herran lauma tervehtää teitä täältä Ruotsin Lapista ynnä saarnaajain kanssa, ja olkaa minulta rakkaan vaimoni ja rakkaitten lasteni kanssa ensin ja viimein tervehditty, merkitsee veljenne, osallinen vaivassa ja valtakunnassa:

Frans Parakka ja
Isak Niku.

16 päivä kesäkuuta tulee meille V. Björkmannin kanssa lähtö Gellivaarasta Itä-Norjaan Vesisaareen y.m. Kuin kirjoittatte Matoniemelle, Starkalle, Kalepille, Huumolalle ynnä muille saarnaajille, niin sanokaa rakkaita terveisiä heille.

Eipä rakas sisar Anna Hedman ole kirjoittanut pitkään aikaan. Jos Kieri on Calumetin tienoilla, sanokaa rakkaita terveisiä. Sanokaa Kollerille rakkaita terveisiä.

66. I. KUOKSU - C. ERICKSONILLE

Kuoksussa 30/6 1922

Tulen tykösi, rakastettu veli Herrassa ja uskollinen työntekijä Herran viinamäessä, Caleb Erickson. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön sinulle ja sinun huoneellesi nyt ja aina ja ijankaikkisesti. Amen.

Onnen toivotuksella tervehdän sinua pitkän ajan perästä, kun olen saanut kauvan kaivatun preivin eilen, kun tulin tunturireisusta kotia, josta kiitän juuri sydämen pohjasta, joka oli kallis ja sydäntä ilahuttava, kun kuuluvat rauhan sanomat Amerikan Siionista. Ja nyt uskon, että taas juoksee yksi kultanen lanka läpi Siionin vuorta Ruotsin Lapin, Amerikan, Suomen ja Norjan kristillisyyden välillä, niin lavialle, kuin yksimielisyyden siteet ulottuvat, ja niin kokoovat Herralle Jesukselle yhteen lammashuoneeseen, kukin sillä lahjalla, jonka hän Herralta saanut on, josta olis haluni kiittää taivaallista, rakasta Isääni, vaan en voi sydäntäni niin ulostulkita ja paperille panna, jonka tunsin silloin, kuin luin ensi kerran sen tunnustus- ja sovintokirjan, josta sydämeni lauloi kiitosta. Ja olemme kyllä saattaneet anteeksi-antaa ijankaikkisella unhotuksella, ja nyt kiitän Wiljam Koppanaa kalliin kirjeen edestä, jonka olen saanut, vaikka vastaus on kyllä viipynyt ylön kauvan, ja sano nyt veljeni minun terveiset Olof Matoniemelle ja N. Petter Starkalle ja John Muoniolle, Alex Ritolalle ja Salmon Johanssonille, ja Wm. Koppanalle, ja Johan Kierille, ja Kinnuselle, ja sille sisarelle, jolta sinä sait K. Hilma Toivosen terveiset Suomesta, ja kaikki rakkaat veljet ja sisaret olkaat tervehdetyt, siellä kaukaisella Amerikan maalla, jotka yhtä armon ilmaa hengitätte Esikoisten Seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä, jossa on turva ja suoja. Ja pitäkää, rakkaat veljet ja sisaret opettajanne kalliina, ja olkaat teidän opettajillenne kuuliaiset, ja pitäkää vanhimmat kaksinkertaisessa kunniaassa. Kyllä menestyy teidän kristillisyytenne ja olkaa turvatut kaikki saarnaajat ja palvelevaiset vaimot ja totuuden apulaiset, jotka Herran huonetta rakennatte, ja uskokaa synnit anteeksi, minäkin täältä asti annan ja todistan

kaikki synnit, viat ja heikkoudet Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa ulosvuotaneessa sovintoveressä anteeksi, ja sen muistakaat vielä kuolemankin hetkellä, ennenkö silmänne kiinni painuvat, ja siinä autuaallisessa toivossa kilvoittelemme, ettei ole pitkä aika, ennenkö meitä kootaan yhteen kokoukseen, vaikka täällä olemme niin kauvas eroitettut toisistamme, vaan hengessä läsnä.

No, siinä toivossa olemme kilvoittelemassa, että Jumala varjelee teitä ja meitä pahasta, ettemme eksyisi oikialle eli vammalle puolelle kaitaa elämän tietä. No, hyvästi nyt, rakkaat veljet ja sisaret, sekä tutut että tuntemattomat, monissa kielissä ja kansakunnissa, jotka yhtä isänmaata kohti kuljemme, kuolemaa ja ijankaikkisuutta kohti. Nytkin taas jätti yksi ystävä ja uskollinen työkumppani Peter Kranatti, Kirunassa, joka haudattiin sinä sunnuntaina edellä Juhannusta, jota emme kyllä vielä olis antaneet kuolemalle, jos meillä olis ollut valta, vaan kuolema oli saanut vallan, ja jätti meitä paljon ystäviä murehtimaan, vaan hän itse pääsi täydellistä iloa nautitsemaan, johon henkemme usein huokaa tästä vieraasta maasta ja tästä itkukorvesta, ja kun ajattelee, kuinka niillä on hauska, jotka jo käyskentelevät ijankaikkisuuden ihanalla rannalla, ja veisaavat voiton virttä tapetulle Karitsalle kunniaksi alati ja ijankaikkisesti.

No, rukoilkaa, rakkaat työkumppanit, minunkin ja minun vaimoni ja lastemme edestä, että mekin ynnä teidän kanssanne illaksi kotia kostusimme, ennenkö aurinko laskee ja taivaan ovi kiinni suljetaan, se toivo on minullakin, että rukoillette minun ja kaikkein saarnaajain edestä; pyytää vähin veljes elämän kaidalla tienllä, osallinen vaivassa ja murheessa kaikkein teidän kanssanne. Kyllä uskon, että minunkin elämäni ilta pian lähestyy ja enkä toivo mitään tästä maailmasta, vaan että saan autuaallisen kuoleman.

Kirjoitti
Isak Olson Fors Kuoksu.

Nyt me odotamme sitä Amerikan arkkitähteä, joka pitäisi tulla nyt tulevan viikon ajalla, vaan kyllä se on huono aika

67. F. WETIAINEN - O. MATONIEMELLE, Y.M. Y.M.

Parakan kylässä 15/7 1922

Tykö rakkaat ja kalliit veljet, ja uskolliset työntekijät raskaassa ja kalliissa Herran viinamäen työssä: O. Matoniemi, N. P. Starkka, Wm. Koppana, A. Simonson, C. Erickson, J. Muonio, J. Kieri, J. Huumola, S. Johansson. y.m. saarnaajat rakkaitten vaimoinne, lastenne ja koko Herran lauma Ameriikan maalla. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän henkenne kanssa sodassa ja kilvoituksessa elämänne ehtoon asti, Amen.

Onnen toivotuksella tervehdän minä teitä jollakin harvalla sanalla, ja saan antaa tietää, että terveenä olemme elämässä kaikki saarnaajat, ja olemme nyt pysähtyneet kukin kotiamme heinän ajaksi. Eilen illalla olen saapunut kotia Itä-Norjan reisuilta, jossa olemme olleet V. Björkmannin kanssa Vesisaarella ja sen ympäristöillä, ja viimeksi Ofotissa. Kansat tulit toimellisesti kokoon Itä-Norjassakin, ja suuri paljous uskoivat koko sydämellä, mitä me heille saarnaamme, ja näyttää siltä, että kristillisyyden taivas selkenee, vaikka niin paljon on vierailta käsillä kristillisyyttä hallittu ja Herran laumaa hajotettu moniin eri joukkoihin; ja heränneitä ja autuutta kaipaavaisia sieluja vaivattu ja murheen alle saatettu. Mutta Jumala ei anna kunniantansa vieraalle, sillä niin paljon on puhuttu siemeniä kylvetty jo kristillisyyden alkuvuosikymmeniä, että sen pitää vieläkin hedelmän kantaman, vielä jälkeentulevaisissa polvikunnissakin.

Ofotissa olimme myös koolla, ja suuret laumat riensivät kokoon, että tuhatmääriin kristityitä tuli kokoon yksityisiin kokouspaikkoin; vieläpä suuret liikutukset, ilon ja kiitoksen äänet kuuluivat kaikissa kokouspaikoissa. Vielä on Israelin Jumala elämässä Hänen laumansa keskellä, ja me myös saamme elää, joittenka turva ja suoja on siinä piskuisessa laumassa, jonka se hyvä paimen Herra Jesus on kokoon saanut tälläkin kalliilla etsikon ajalla, jota vastaan koko maailma kuolleen kristi-

kuntansa ja kaikkein eriseurasten kanssa vastaan sanoo ja joutsensa tähtää. Mutta ei sekään seiso, sillä tässä on Immanuel, tässä on se, joka sotii ja voittaa suunsa miekalla, ja huultensa hengellä tappaa hän jumalattomat. Sen tähdenpä onkin teillä ja meillä, rakkaat veljet ja sisaret, syy rohkaista meitämme uskomaan, että voimat säilyttäisimme sodassa perkelettä, maailmaa ja omaa lihaa vastaan.

Jossa on usein työläs ja raskas kysymys, että voittaa sydämensä uskomaan ja omistamaan se täydellinen lunastus, Hänen pyhyytensä pyhydeksemme ja Hänen vanhurskautensa vanhurskaudeksemme. Omistakaamme uskolla Herran Jesuksen vanhurskaus vanhurskaudeksemme, sillä se se on se puhdas häävaate, jonka läpi ei näy häpy Jumalan kirkasten kasvoin edessä, ehkä olemme niin läpi synnin kautta turmeltuneet, ettei ole jäänyt yhtään veren pisaraa, joka ei ole synnillä myrkytetty. Siinä autuaallisessa toivossa kuitenkin oleimme, rakkaat veljet ja sisaret Ameriikan maalla ja kaikkialla, että voiton päällä pysymme siihen autuaalliseen hetkeen asti, että saamme osallisenä kaikkein voittajain ja kilvottelijain palkasta, yhdistää äänemme koko maasta ostetun lauman kanssa ja sanoa: Terve tulemaa tapetun Karitsan ijankaikkisiin häihin: silloin ei enää muistuta mieleen matkan vaivat, ei sota, ei kilvoitus. Ja sillä autuaallisella toivolla lohduttakaamme meitämme, rakkaat veljet ja sisaret, kaikissa murheissa ja matkan vaivoissa. Ja vielä näitten harvain sanain päälle todistan, että synnit on anteeksiannetut teille ja meille Herramme Jesuksen nimessä ja siinä kalliissa sovintoveressä, joka viatoin ja vanhurskas veri on vuotanut pitkänäperjantaina Getsemaanen yrttitarihassa ja Golgatan mäellä, syntein anteeksisaamiseksi monelle tuhannelle. Ja ei nyt muuta kuin kiitän Ameriikan veljiä entisen ja viimeisen rakkautenne edestä, ja niitten kalliitten kirjain edestä, joita olemme saaneet saarnaajilta ja kristityiltä läpi Ameriikan maata. Autuaallista on kuulla rauhan sanomia, vaikka emme suita kaikkia nimellisesti vastata. Ja olkaa nyt tervehdetty sydämellisellä rakkaudella, rakkaat veljet ja sisaret, monissa eri kielissä. Rukoilkaa meidänkin edestä ja kantakaa anteeksi-

antavaisella sydämellä armoistuimen tykö. Pyytää veljenne Herrassa.

Frans Parakka,
rakkaan vaimoni Teklan kanssa.

Kohtasin Wardia Norjasta palatessani ja olin hänen kanssa vähän puheilla. Muita hän on saanut puhutella enämpi. Kiitän Gelettiä kalliin kirjan edestä y.m.y.m.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

68. S.WETTASJÄRVI Y.M. Y.M. - O. MATONIEMELLE Y.M. Y.M.

Parakan kylässä 21/8 1922

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille raskaassa ja kalliissa Herran viinamäen työssä: O. Matoniemi, N.P.Starkka, Caleb Erickson, Wm. Koppana, August Simon-taival, ynnä muut saarnaajat ja kaikki totuuden apulaiset ja palvelevaiset vaimot, ynnä koko Herran lauman kanssa Ameriikan maalla. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtoon asti, Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme teitä jollakin harvalla ratilla, ja saamme ensin kiittää Ameriikan saarnaajia ja kristityitä kaikkein niitten kalliitten kirjain edestä, joita olemme saaneet ilolla vastaanottaa, ja niin myös yhteisen saarnaajain ja kristittyin kirjan Juhannuskokouksesta, joka on kallis ja sydäntä liikuttava Herran edessä, joista tulee näköksälle, että Herran työ menestyy, rauha ja rakkaus on kristittyin välissä niinkuin Jesus sanoo, siitä teidät tunnetaan minun opetuslapsikseni, että te rakastatte teitä keskenänne.

Näemme myös teidän yhteisestä kirjastanne, jonka olette kirjoittaneet Johanneskokouksista Savosta, että teidän kaipausta ja ikävöitsernisenne on, että saada saarnaajia Ruotsin Lapista, jota emme ihmettele, sillä se tuntuu meille jokaiselle, ja erittäinkin saarnaajille raskaalta Herran työ, ehkäpä ei olisikaan

suurempia vastuksia, muuta kuin perkele, maailma ja meidän oma liha, joka on aina vastaan, niin se tulee tuntumaan raskaalta, että näyttää siltä, että tarvitsemme toistemme apua, niin te siellä ja me täällä, että pysyisimme sen opin totuuden ja valkeuden seuraajana sen puhtaan esikuvan kanssa, jonka kristillisyytemme vanhimmat ovat jättäneet uskossa, opissa ja elämässä, josta niin suuret ja siunatut hedelmät ovat tulleet päällenäkyväiseksi Euroopassa ja Ameriikassa. Mutta niinkuin sen ymmärrätte, rakkaat veljet ja saarnaajat Ameriikan maalla ja kaikkialla, että eloa on paljon, ja uskollisia työntekijöitä on vähän, niin on mahdollin kaikkea Israelia täyttää. Mutta kiitämme Jumalaa, rakasta taivaallista Isää, sen siunatun sovinnon edestä, joka tuli Ameriikan maalla, jossa niin monta murhetta kärsiväistä saivat muuttaa murheen äänen ilon ääneksi.

Tehkäämme työtä kärsivällisyyden kautta, rakkaat veljet ja sisaret, vanhemmat ja nuoremmat, tämä lyhyt aika, sillä ei olekaan pitkä sodan ja kilvoituksen aika, ennenkuin teitä ja meitä kootaan oikeaan leposijaan, jossa kaikki sotijat ja kilvoittelijat saavat levätä matkansa vaivoista, eikä enää muistu mieleen ei murhe, ei kyyneleet. Sitä autuaallista päivää olemme odottamassa, niin monta kymmentä tuhatta Euroopassa ja Ameriikassa, vielä näinä viimeisinä etsikon päivinä, että saamme pian yhdistää äänemme edellämenneitten, ja koko maasta ostetun lauman kanssa ja sanoa: Terve tulemaa tapetun Karitsan ijankaikkisiin häihin. Ja olkaamme rohkaistut kalliimmassa uskomme kilvoituksessa. Vielä saarnaamme ja todistamme kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä, ja siinä viattomassa ja kalliisassa sovintoveressä, joka pyhä ja vanhurskas veri on vuotanut pitkänäperjantaina Getsemaanen yrtitarhassa ja Golgatan mäellä, monelle tuhannelle syntein anteeksisaamiseksi. Ja rukoilkaa meidänkin edestä, että mekin pysymme voiton päällä ynnä teidän kanssanne siihen autuaalliseen hetkeen asti, ettei ole enää Euroopan maat, eikä suuri Atlantin meri välissä, joka estää kuulemasta toinen toistemme äänen. Ja olkaa nyt saarnaajat koko Herran lauman kanssa tervehdetyt täältä koko Herran lauman kanssa ynnä vaimoimme ja lastemme kanssa.

Merkitsevät veljenne seurakunnan kanssa ja puolesta:

Erik Samuel Vettasjärvi, Isak Niku, Viktor Björkman, Viktor Appelqwist, Isak Kuoksu, Frans Parakka.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

69. I. NIKU - SALMON JOHNSONILLE

Masuninkylä 18/9 1922

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä, Salmon Johansson rakkaitten lastenne kanssa.

Jumalan ja meidän Herran Jeesuksen armo ja rauha olkoon henkenne kanssa nyt ja aina elämänne ehtoon asti, amen. Onnen toivotuksella tervehdän teitä, vanhin rakas ja ympärillänne olevia kristityitä, joita olen jäänyt ikuisella rakkaudella muistamaan, ja annan tietää, että olemme terveenä ruumiin puolesta ja uskomassa syntein anteeksisaamisen armosta itseme autuaaksi sen oikian äitin helmassa, jossa on suojan ja turvan paikka kaikilla matkamiehillä, jotka monen murheen ja kiusauksen alla huokaavat kaipaissansa Israelin lohdutusta ja kotia pääsemistä.

Kiitoksia tuhansia rakkaan ja kalliin kirjan edestä, jonka sain eilispäivän postissa, jossa veli rukkoilee anteeksi sitä, että kehoitti sitä Wardia lähtemään Lappiin sillä ajalla, ilolla ja sydämellisellä rakkaudella anteeksi annamme ja todistamme Herran Jeesuksen pyhässä nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä, vaikka ymmärrämme niin, ettei se ollu kuoleman synti. Uskokaa, vanhin rakas ijankaikkisella unhoituksella synnit anteeksi, ja olkaa turvatut ja tehkää kärsivällisyydessä työtä tässä kalliissa kristillisyyden asiassa sen iltapalasen, mitä vielä on jäljellä. Kotiranta jo kohta näkyy, johon on kilvoituksemme päämäärä, jossa se ulossanomaton palkan maksu odottaa. Sen tähden seuratkaamme sitä suurta Ristinkantajaa yrttitarhasta Golgatan mäelle, jossa Jeesus huusi: Minun

Jumalani, miksis minun ylön annoit! Koska koko maailman vääritys lankeis Hänen päällensä ja ei ollu yhtään auttajaa. Yksi huonoin ihminen rohkeni puolustaa Häntä, ja nuhdella toista, joka pilkkasi Jeesusta, joka jätti meille esikuvan, jota ahkeruimme seurata. Ja katselkaamme Häntä uskossa ja hengessä, että voiton päällä pysymme ja omistakaamme Hänen vanhurskautensa vanhurskaudeksemme. Ole kirkas sinä veripunainen voiton sankari laumas keskellä, lyö vihollisesi suusi kaksiteräisellä miekalla. Soita Herralle Sionin tytär Amerikassa ja Euroopassa, kyllä hääpäiväsi pian valkenee, ja silloin koko maasta ostetun lauman kanssa yhteen ääneen sanomme: Tervetulemaa tapetun Karitsan ijankaikkisiin häihin.

Onnen toivotuksella olkaa hyvästi ja uskokaa kaikki synnit anteeksi. Meki täältä asti annamme ja todistamme Herran Jeesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä.

Ilahuttavaa se on kuulla, että rauhan sanomat aina kuuluvat Amerikan maalta ja toivomme on, että edeskinpäin pysyy rakkaus ja rauha ja yksimielisyys saarnaajain ja myös kristittyin välillä.

Olen jo ennen saanut Salmo-veljeltä kaksi kallista kirjaa, joitten edestä kiitän juuri sydämestäni, ehkä niitä ei ole tullu vastatuksi, mutta nyt täydyin alkaa vastaamaan jollaki sanalla, ja vieläki juuri sydämestä kiitän teitä ja Oskaria ja Fijaa ja heidän rakkaita lapsia kaiken sen ylönpalttisen rakkaudenpalveluksen edestä, jota osotitte meitä kohtaan meidän siellä ollessa teidän tykönänne. Ehkä me heikot palvelijat olimme. Vieläkös Oskari ja Fija elävät suruttomana? Jos niin on, niin pyörtäkää takasi siltä väärältä ja vahingolliselta tieltä, ennenkuin hiljainen saavuttaa. Kyllä me Ameriikan saarnaajain ja kristittyin kanssa saarnaamme ja todistamme teille synnit anteeksi. Ottakaa uskolla vastaan syntein anteeksisaaminen Herran Jeesuksen nimeen.

No en tiedä muuta, mutta olkaa minulta vaimoni ja perheeni ja kylämme kristittyin kanssa sydämellisellä rakkaudella tervehditty, ja sanokaa meidän rakkaat terveiset saarnaajille ja ympärillänne oleville kristityille, myös englantin ja ruotsinkielisille.

Isak Niku

Rukoilkaa meidänki edestä.

Liite:

Veli kysy eräessä kirjeessä jos velimies Erik Niku on saannu niitä rahoja, joita sieltä on lähetetty. Uskon että on saanu ja olis vähintäki tarvinnu kiittääkään, mutta arvaan, ettei ole viittiny, kuin häntä on täällä nuhdeltu, kuin hän sallaa niin tekkee. Ettei täällä kukaan tienny, että hän panee kirjeen sinne. Täällä ovat muutamanlaiset haarakorvat syyttäneet minuaki, että olen sinne kirjoittanu, ettei ameriikkalaiset muutoin olis niin asiaan tarttuneet, mutta olen ollu huoletoin, kuin en ole syyllinen.

Isak Niku

Kesä on ollu meilläki hyva sekä heinästä että leivästä, ja hyvänlaiset ilmat korjata.

Alkuperäinen.

Solomon Johnsonin kokoelma.

70. I. KUOKSU - WM. KOPPANALLE

Kuoksussa 12/10 1922

Tulen tykösi rakastettu veli Herrassa ja uskollinen työntekijä Herran viinamäessä: Wm. Koppana ja kiitän kirjeen edestä, jonka sain ilokseni vastaanottaa, jossa oli työllinen rakkauden merkki sisällä, ja saarnaajain ja paljoin kristittyin terveiset, joitten kaikkein edestä kiitän juuri sydämestäni. Ja kiitä sinä, veljeni, minun edestäni niitä ystäviä, jotka siihen lahjaan osaa otit, kaulasta pitäin, ja Herra, vanhurskas tuomari on totisesti sen teille palkitseva. Ja Kaleh Eriksonilta emäntänsä kanssa olen myös saanut preivin, jonka edestä myös kiitän juuri sydämestäni, joka tuntui niin suurelta ilolta, kun kuuluvat rauhan sanomat sieltä, jossa ennen pauhas sota.

No, met olemme olleet Vittangissa toista viikkoa Sammelin, Fransin ja Nikun Isakin kanssa, ja paljoin kristittyin kanssa, ja Jumalan sanalla oli sama voima vaikuttaa kuin ennenkin. Vaan kaksi ystävää silläkin ajalla jätti meidät, jotka ilolla lähit maailmasta, Hansin Juhan Erkki ja Muotkan Hans Pekka -vinaan Dinad tytär, joita Kaaletti-veli kuitenkin kasvoistakin tuntee.

Ja sano nyt Koppana-veli minun terveiset Olof Matoniemelle, Nils Petter Starkkalle, Salmon Johansonille, Johan Muoniolle, Thomas Kurulle, August Simontaipaleelle, Kaleb Eriksonille, Johan Kierille ja kaikille saarnaajille, vaimoinsa ja lastensa kanssa, joilla net ovat, ja Arvo ja Viljo Toivoselle vaimoinsa ja lastensa kanssa.

Ja olkaa nyt, rakkaat veljet ja sisaret tervehdetyt siellä kaukaisella Ameriikan maalla näillä sanoilla: että synnilt ovat anteeksi annetut teille ja meille Herramme Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä ja korjatkaa, kaikki rakkaat veljet ja sisaret, näitä sovintoveren pisaroita saastaisiin astioihin elämäksi ja voimaksi, että jaksaisimme sodassa seisovaiset olla elämämme iltaan asti, sen autuaallisen toivon kanssa, että palkkamme on suurempi kuin meidän vaivamme, joka on ajallinen ja keviä, vaan se saattaa ijankaikkisen ja määräämättömän kunnian; ja tyytykäämme siihen palkkaan, kaikki, joita maailma pilkkaa ja häväisee Herramme Jesuksen nimen tunnustamisen tähden. Tunnustakaamme totuus maailmalle, niin Jesus tunnustaa meitä isänsä ja pyhain enkeleitten edessä, hänen oikeiksi opetuslapsiksensa.

Voi rakkaat veljet ja sisaret, että saamme olla Jesuksen opetuslapset tässä pahassa maailmassa, ja Jesus on sanonut niinkin, etten minä tästä edes teitä kutsu palvelijoiksi, vaan ystäviksi, sillä ei palvelija tiedä, mitä Hänen Herransa tekee, vaan ystävä kyllä tietää, jolle emme saata sydäntämme salata, vaan koko sydämemme avata. Ja niin uskomme, että olemme Herran edessä avoimet, joka on ollut suureksi avuksi meille autuuden tiellä, että minäkin uskon, että elämäni on illalla, ja kohta on levolläpääsemisen aika. No, hyvästi rakkaat ystävät siinä autuaallisessa toivossa, että pian meitä kootaan yhteen kokoukseen vanhinten ja

koko maasta ostetun lauman kanssa, viettämään ijäistä juhlaa ja veisaamaan voiton virttä alati ja ijankaikkisesti. Ja rukoilkaa rakkaat työkumppanit minun ja vaimoni ja lastemme edestä; pyytää vähin veljes elämän tiellä.

Isak Olsson Fors Kuoksu.

Ole nyt veljeni minulta vaimoni Miinan kanssa, sinä vaimosi Riikan kanssa ensin ja viimein tervehdetty.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

71. F. WETTAINEN - J. BERGGRENILLE Y.M. Y.M.

Parakan kylässä 12/11 1922

Tykö rakkaille ja kalliille veljille Herrassa; J. Berggren, A Uskoski, Abram Pernula, Antti Parvey, J. Tikka, y.m. kaikki rakkaitten vaimoinne, lastenne ja harvain ulosvalittuin kanssa, Tyynenmeren rannoilla, Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtoon asti. Amen.

Onnen toivotuksella tervehdän jollakin harvalla ratilla, ja saan ensin kiittää rakasta veljeä Berggreniä, rakkaan ja kalliin kirjan edestä y.m., joitten terveiset siinä olit, josta näen, että olette elämässä, ja yhtä armon ilmaa hengittämässä, Esikoisten seurakunnan helmassa ja hengenyhteydessä, rauhan siteen kautta, joka on Rakkaus.

Sanomia ei ole erityisiä täältä tällä kertaa muuta, mutta saarnaajat saarnaavat sen saman Jumalan sanan yksimielisesti, joka on saarnattu läpi tämän elävän kristillisyyden ajan, aina aamunkoitosta alkaen, jossa myötä- ja vastoinkäymisten läpi on Herran työtä tehty. Ja Jumala on ollut voimallinen omainsa kanssa, ettei pyhä valkea ole päässyt sammumaan, vaikka maailma hengellisesti kuolleen pappiskunnan kanssa, ja kaikkein kristillisyyteen pahentuneitten kanssa, on sitä vastaan sanonut, mutta ei sekään seiso, sillä tässä on Immanuel,

tässä on se, joka sotii ja voittaa, ja vallottaa, ja väkevitten kanssa saalista jakaa.

Niin se päätti omavanhurskaus, että kyllä hän nyt tämän kristillisyyden parantaa, jos ei ennen, niin vanhinten kuoleman jälkeen. Ja panit Pohjois-Suomen saarnaajat, etupäässä Pauli Rantala, pystöön suurseurat, jossa on ensimmäinen tunnussana: ”Kirottu olkoon jokainen, joka asettaa ihmisiä Esikoisiksi” y.m., jossa jyrkkään tahdotaan kaataa ja peittää kristillisyytemme vanhinten ymmärrykset oikeasta seurakunnasta ja Kristuksen hengellisestä hallituksesta. Ja jos Johan Lumijärvinen olisi uskonut sen, mitä hänelle sanottiin, kuin kävi viime kerran Lapissa, että vaikka hän kuulisi, että Esikoisten seurakunta Ruotsin Lapissa on poroksi palanut, niin siitä poroläjystä pitää vielä sittenkin löytyvän joku kallis kappale, niin ei olisi tarvinnut senkaltaiseen valkeuteen itseänsä yhdistää, jossa on sula pimeys.

Mutta Herra on tarttunut paimenten kimppuun; on selvästi näkösällä Suomen maalla ja Itä-Norjassa, jossa niin monta kymmentä tuhatta ovat turvansa löytäneet oikeassa seurakunnassa, ja kiittävät Jumalaa maasta taivaaseen asti, sen armon edestä, että on vielä valkeus, jossa he näkevät, mistä tie taivaaseen menee. Ette ja emme ole yksin kilvoittelemassa, ehkäpä on pikkunen joukko suuren maailman suhteen, olemme kuitenkin valitut maailmasta, ja tulleet saatetuksi pimeydestä valkeuteen, ja saatanan vallasta - Kristuksen tykö. Totisesti ovat turvassa, jotka pysyvät Esikoisten seurakunnan helmassa, jossa on priiskotusveri ja syntein anteeksisaaminen.

Omistakaamme uskolla syntein anteeksisaaminen, että voimat säilyisivät kieltämään meitämme tästä turhasta maailmasta, ja tämän turhan maailman synnillisistä tavoista, jossa on niin monta vaaraa ijankaikkisuuden matkamiehillä.

Ja ei nyt muuta, vaan olkaa tervehdetty sydämellisellä rakkaudella, te harvat ulosvalitut, näillä sanoilla, että synnit on anteeksi annetut Jesuksen nimessä ja siinä kalliissa sovintoveressä, sen todistan Jumalan puolesta Jesuksen nimeen. Rukoilkaa meidänkin edestä. Siinä toivossa olemme, että se aika tulee, jossa saamme nähdä ja tervehtää toisiamme ijankaikkisuuden ihanalla

rannalla, koko maasta ostetun lauman kanssa. Tätä merkitsee omalla kädellä.

Frans Larson Wettainen
rakkaan vaimoni Teklan, ja lasteni, ja Isak Nikun, Sammelin,
Kuoksun y.m. kristittyin kanssa.

Painettu lehtinen. Sophia Hillin kokoelma.

72. F. WETTAINEN - AUG. SIMONTAIPALEELLE Y.M.

Parakan kylässä 17/1 1923

Tykö rakkaat ja kalliit veljet, ja uskolliset Herran viinämäen työmiehet: August Simontaival, Wm. Koppana, Johan Puuri, T. Kuru y.m. y.m. rakkaitten vaimoinne ja lastenne kanssa, ja harvat valitut ympärillänne. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtoon asti, Amen.

Onnentoivotuksella tervehdämme jollakin radilla, ja annan tietää, että elämme terveenä ruumiin puolesta. Ja uskomassa olemme synnit anteeksi ja omistamassa autuuden syntein anteeksisäämisen armosta, sen oikean seurakunnan helmassa, joka on äiti maan päällä. Ja, no jouluna olimme koolla Gellivaarassa; paljon saarnaajia Lapista, Luulajasta, Kainuusta ja Etelä-Suomesta; siunattu yksimielisyys, vieläpä hauskat sanomat Suomenmaalta. Elävä kristillisyyys levenee voimalla ja selkiää, ja yksi luja luottamus oikeaan seurakuntaan. Muutamat papit ja maalikot Suomesta kirjoitit meille mennä vuonna, muun muassa Aatu Laitinen, yhden neuvottelu- ja keskustelukokouksen pitämistä, aikana ja paikassa, jossa mahdollisesti jatkuvan kirjevaihdon kautta sovitaan, ja siihen olemme vastanneet, että kristittyin kokouksiin on aina vapaus tulla, ja esittelimme Gellivaaraan jouluna, ja näkyy, että ovat myötätunnolla vastaanottaneet kirjamme, ja kokouksessa Oulussa päätettiin 5 miestä tulemaan ensi joulukuussa Gellivaaraan, mutta niillä kaikilla tuli este, emme tiedä mikä; odotimme, mutta ei näkynyt eikä kuulunut.

Itä-Norjassa olemme käyneet viime kesänä Björkmannin kanssa; paljon siellä on saarnattu, mutta vähän rakettu, ja paljon

valheita levitetty, mutta paljon on kaipaavaisia sieluja. Niin pian, kuin kuulevat paimenen äänen, niin ovat valmiit vastaamaan. Ja kirjoittavat sieltä, että enempi kaipaus ja ikävöitserninen herää, ja tahtovat ja pyytävät saarnaajia Ruotsin Lapista.

No, emme tiedä muuta, mutta emme ole yksin kilvoittelemassa, sillä monta kymmentä tuhatta ovat kanssamme kilvoittelemassa yhtä isänmaan rantaa kohti, ehkä olemme niin kauas erotetut toisistamme neljän ilman alle; kuitenkin olemme koottuna yhden verisen lipun alle, Siionin vuorelle, elävän Jumalan kaupunkiin, taivaalliseen Jerusalemiin, Esikoisten seurakuntaan, jossa on priiskoitusveri ja syntein anteeksisaaminen, vaikka maailma jumalistensa ja jumalattomainsa kanssa pilkkaa ja häväisee, ja sanoo vastaan, mutta ei sekään seiso, sillä tässä on Immanuel, tässä on se, joka sotii ja voittaa, ja väkevitten perkeleitten kanssa saalista jakaa.

Olkaamme rohvaistut Herrassa, ja astukaamme rohkeasti maailmaa vastaan, seuraten sitä suurta sotasankaria, joka on sotinut ja valtakunnan voittanut pitkänäperjantaina Yrttitarhassa ja Golgatan mäellä, ja ylösnousemisensa kautta toi voittokunnian näköksälle, että meillä suurilla syntisillä on, uskon kautta vanhurskaus omistettavana. Sentähden onkin syy uskoa, rakkaat veljet ja sisaret ja saarnaajat, että voiton päällä pysymme Karitsan veren kautta loppuun asti. Ja vaikka monen vaivan läpi on kulkeminen, on kuitenkin se autuaallinen toivo, että aukenee kotimaan ranta, jossa voittajain ja kilvoittelijain palkka maksetaan ijankaikkisella ilolla ja kunnian kruunulla. Ja ei nyt muuta tällä kertaa, vaan olkaa tervehdetty sydämellisellä rakkaudella kaikki, rakkaat veljet ja sisaret, näitten sanain kanssa: synnit on teille ja meille anteeksi annetut Jesuksen nimessä ja siinä kalliissa sovintoveressä; sen uskokaamme ja muistakaamme vielä kuoleman virran rannallakin ennenkuin silmänne kiinni painuvat. Ja rukoilkaa meidänkin edestä ja kantakaa anteeksiantavaisella sydämellä armoistuimen tykö. Muistavalla rakkaudella olemme muistamassa Ameriikan rakkaita veljiä ja sisaria, ja kiitämme kaiken rakkautenne edestä. Herra antakoon työllensä siunauksen, sitä toivoo, ja merkitsee omalla kädellä:

Frans Larson Parakka
rakkaan vaimoni Teklan kanssa.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

73. I. NIKU - O. MATONIEMELLE Y.M. Y.M.

Masuninkylässä 2/2 1923

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä: Olof Matoniemi, W. Koppana, August Simontaival, Salmon Johanson, N.P.Starkka, Kaleb Eriksson, rakkaitten emäntäinne ja rakkaitten lastenne, ja se siunattu Herran lauma ympärillänne Ameriikan maalla, saarnaavaisten miesten, ja palvelevaisten vaimoin, ja totuuden apulaisten kanssa, jotka hengitätte yhtä Jumalan armon raitista ilmaa Esikoisten seurakunnan helmassa, joka on aikaudellamme ensin syntynyt Ruotsin Lapissa. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha lisääntyköön teille, ikuiseen muistoon jääneet ystävät, nyt ja elämänne ehtoon asti, Amen.

Onnen toivotuksella tervehdän teitä, ja annan tietää, että elämässä olemme kaikki saarnaajat ruumiin puolesta, ja joltisesti terveenä, ja samaa kallista uskonkilvoitusta ahkeroitsemassa kuin ennenkin. Ja kokouksia olemme pitäneet monissa paikoissa, jälkeen joulukokouksenkin. Jumala on sanansa kautta vaikuttanut niinkuin ennenkin. Paljon on langenneita ylös noussut, ja suruttomuudesta tullut kaikissa kokouksissa, ja paljon syntiä hukunut Jumalan armon ja laupeuden mereen. Ja ilon ja riemun ääni kuuluu kaikissa kokouspaikoissa, josta emme osaa niin kiittää Jumalaa kuin tulisi, ettei hän ole ottanut pois hänen Pyhää Henkeänsä, niinkuin David sanoo: Herra, älä ota minulta sinun Pyhää Henkeäs. Ilmoitan myös, että olen saanut monta kallista kirjaa Amerikasta, viimeiset Matoniemeltä ja Koppanalta, sitä ennen August Simontaipaleelta, jossa oli lahja myötä, ja Gacklesta monilta.

Johan Erikäiseltä myös lähetyksen V. Appelqvistin osoitteella, jonka olemme jakaneet parin kullekin saarnaajalle, niin kuin tuli, joitten kaikkien edestä kiitän juuri sydämen pohjasta. Kaikissa kirjoissa kuuluu yksi rauhan ääni, ja niin kalliita sanomia, joista sydämemme laulaa kiitosta Jumalalle ja Karitsalle.

Vanhin Matoniemi vieläkin rukoilee anteeksi luottamattomuuden syntiä. Ilolla ja rakkaudella olemme anteeksi antaneet ja ijankaikkisella unhotuksella: usko vanhin rakas, ja ole vapaa, vapaaksi olemme ostetut.

Kirjeistänne näemme, että eriseuraset tekevät innolla työtä, jota heidän täytyykin tehdä, etteivät päästäisi puolueittansa peräti heikoksi, sillä he myös näkevät, että valkea palaa Sionissa, joka polttaa ruumnenet ja oljet. Olkaa vain hyvässä turvassa, te Herran sotamiehet, sillä sota on Herran. Kallis asia, että saarnaajat tekevät Herran työtä. Kärsivällisyyden Jumala vahvistakoon teitä ruumiinkin puolesta, ja kristittyin lauma ympärillänne pitää käsiänne ylhäällä, että Jumalan Israeli voitolla pysyy, niinkuin sanomia saamme Amerikasta, Suomesta ja Norjan rannoilta, aina Itä-Norjaan asti, että suuret ja voimalliset ovat sinun tekosi, Herra Sebaot. Sentähden ole turvattu sinä piskuinen lauma Amerikan maallakin: soita Herralle ja kaunista jalosti sinuas, sinä vangittu Siionin tytär, sillä hääpäiväsi pian valkenee, ja uskokaa rohvastulla sydämellä kaikki synnit, viat ja vielä viimeisetkin epäilykset anteeksi; mekin täältä asti annamme ja todistamme Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä, sen muistakaa vielä kuoleman virran rannallakin.

Eikä muuta, kuin onnen toivotuksella sanon hyvästi, siinä toivossa, että pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen sanomme amen, halleluja. Olkaa minulta yllämainitut saarnaajat rakkaitten vaimoine ja rakkaitten lastenne, ja ympärillä olevan kristittyin lauman kanssa tervehdetyt. Sanokaa myös toiskielisille kristityille sydämellisiä rakkauden terveisiä, joista paljon kasvoistakin tunnemme, ja olemme myös jääneet rakkaudella muistamaan. Vaimoni ja lapset sanovat myös sydämellisiä rakkauden terveisiä Amerikan saarnaajille perheittensä kanssa, ja kristittyin laumalle. Saarnaajat Sammeli,

Kuoksu ja Fransi myös tervehtävät teitä rakkaudella. Rukoilkaa meidänkin edestä.

Isak Niku

Lähetän veli Koppanan osoitteella, että hän toimittaa kopiot niihin paikkoihin, joihin näkee sen tarpeelliseksi. s.s.

Painettu lehtinen. Sophia Hillin kokoelma.

74. V. APELQVIST - N.P. STARKALLE

Gellivaarassa 28/3 1923

Kallis vanhin, ja uskollinen työntekijä Herran viinämässä: N.P. Starkka, rakkaitten veljein ja sisarten kanssa siellä Amerikan vapaassa maassa, kaikki jotka yksi ovat Esikoisten seurakunnassa, ja jotka pysyvät hengen yhteydessä. Jumalan armo ja rauha olkoon henkenne kanssa nyt ja aina. Amen.

Kiitän sydämestä sen kalliin kirjan ja lähetysten edestä, jonka olen saanut vastaanottaa, jossa oli 380 kruunua, ja minä panen ne, jonne ne tulevat, että myös ne entiset rahat, joita te olette lähettäneet, joista kyllä on ilmoitettu, vaan jos on niin käynyt, että on tullut pois kirjasta, en sitä tiedä, kyllä ne on perille tulleet.

Kulkeneet olemme tämän talven myös niin kuin ennen, ja saarnanneet Jumalan sanaa, ja sen saman vaikutuksen on Jumala osottanut, kuin ennenkin, ja vahvistanut sanansa seuraavan merkin kautta, että ovat ilon ja riemun äänet kuuluneet vanhurskasten majoista. Yksimielisyys hallitsee täällä kristittyin välissä, ja Esikoisten seurakunta saa voiton, niin että monta ovat eriseuraisista tulleet oven kautta sisälle siihen oikiaan lammashuoneeseen.

No, siinä uskossa olemme, rakkaat veljet ja vanhemmat, että me pian pääsemme lepoon vanhinten ja kaikkein maasta ostettuun kansaan. Ja uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, synnit ja puuttuvaisuudet anteeksi, jonka minä myös heikko matkamies annan ja todistan Jesuksen nimessä ja pyhässä veressä.

Rakkaita terveisiä sanomme kaikilta pyhiltä täältä, sille Herran laumalle, kuin siellä on teidän ympärillä. Ja

rukoilkaa aina minun ja meidän edestä. Vähin veljenne elämän kaidalla tiellä.

Viktor Appelqvist.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

75. F. WETTAINEN Y.M. - O. MATONIEMELLE Y.M. Y.M.

Vettasjärvessä huhtik. 1923

Tykö rakkaille ja kalliille veljille, ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassaja painavassa työssä: Olof Matoniemi, N.P. Starkka, Wm. Koppa, A. Simontaival, Kaleb Erickson, Salomon Johnson y.m.y.m. saarnaajat ja totuuden apulaiset, ja palveluspiiat, ynnä koko Herran lauman kanssa Amerikan maalla. Jumalan armo ja rauha, ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtoon asti. Amen.

Ja nyt saamme lähestyä Ameriikan veljiä ja sisaria jollakin harvalla ratilla, tämän meidän lähetyskirjamme kautta, ja kiitämme niitten kalliitten kirjainne edestä, joita olemme saaneet iloksemme vastaanottaa O. Matoniemeltä, A. Simontaipaleelta, N.P. Starkalta y.m. läpi Ameriikan maata. Joista kaikista kuuluu yksi rauhan, rakkauden ja kiitoksen ääni, josta Jumalalle olkoon kiitos. Ja näemme, että olette kaikin lahjainne kanssa Herran työtä tekemässä, sen opin ja esikuvan jälkeen, jonka aikakautemme vanhemmat ovat jättäneet uskossa, opissa ja elämässä, josta niin siunatut hedelmät ovat päällenäkyväisenä Euroopassa ja Amerikassa, vielä tälläkin viimeisellä etsikon ajalla, vaikka joukkoja on siitä niin paljon erkaantunut. Eikä ihme, että ne, jotka jo vanhinten aikana ovat irti kiskoneet ja julkista eriseuraa rakentaneet, että he on siitä itsensä irti reväisneet, mutta sen me joudumme ihmettelemään, kun rakas veli Lumijärvi y.m.,y.m. hänen kansasaarnaajia, saatoit hyljätä äitinsä ja yhdistää itsensä Suomen suurseurain ja Lannavaaran Missioni-toimen kanssa, jonka Lumijärvi veli itse kirjassansa täällä käydessä Muoniolla kirkas-

taa, mitä työtä he tekevät, ja minkäkaltaisia vastuksia on saattaneet tätä kristillisyyttä vastaan Euroopassa ja Amerikassa.

Ja jos vielä niinkin olisi, niinkuin Lumijärvi, Nikulassi y.m. ymmärtävät, että on Lapinmaan seurakunta väärän ymmärryksen saanut Kierin ja Matoniemen kirjoitusten tähden siinä riidassa, joka heidän välillä oli, niin olisi kuitenkin ollut syy niin ymmärtää ja tuntea, että Herra, kenenkäs tykö me menemme, sillä sinulla on ijankaikkisen elämän sanat. Sillä eihän Joonas Purnu, eikä muut saarnaajat hänen ja seurakunnan kanssa Lapissa ole Lumijärveä ulos ajaneet. Ja olishan Lumijärvellä eli Nikulassilla ollut tilaisuus, kun Lapin lähetys tuli Amerikkaan, tulla eli kutsua keskustelemaan asioista, ja korjaamaan edes lähetysmiehet, riitapuolen läsnäollessa.

Mutta ei yhdelläkään ollut asiaa - mitä nämä on? Jokos on Lapin haju niin paha? Joka ennen niin makia oli. Olisi näissä jotakin ajattelemista. Ja se kyllä kelpaa kaikelle maailmalle, ja kaikille lihan orjille, että hyljätä oikia seurakunta, hänen oppinsa, vaikeutensa ja totuuden kanssa, ja sitä vastaan sanoa, sillä sehän on ollut elävän kristillisyyden osa tästä maailmasta.

Sentähden vieläkin muistutamme Prännäri Antin, Takkinen, Joonas Purnun ynnä monen muun uskollisen Herran palvelijan opetuslapsia katsomaan, mitä aika kuluu, että ei hengellinen kuolema saavuttaisi, koska niin monta eksyttäväistä ääntä on, joittenka tähden niin monet sydämestään autuuttaan kaipaavaiset on murheen alle saatettu, vieläpä kokonansa epäilemään siitä totuudesta, joka vielä tänäkin päivänä niin kirkkaasti paistaa niin monen sielussa, ja kiittävät Jumalaa maasta taivaaseen asti sen armon edestä, että on vielä valkeus, vieläpä oikean turvan ja suojan paikka.

Totisesti ovat vieläkin turvassa, jotka pysyvät Esikoisten seurakunnan helmassa, jossa on priiskoitusveri ja syntein anteeksisaaminen.

Omistakaamme uskolla priiskuvaisia verenpisaroita, jotka vieläkin ovat priiskuvaisena Sionin vuorella, elämäksi ja voimaksi, että voiton päällä pysymme, ja seuratkaamme sitä suurta ristinkantajaa ja orjantappuroilla kruunattua kuningasta läpi

turmeluksen pilkkakaupunkia, ja kantakaamme Kristuksen iestä, sillä emme ole tätä maailmaa varten, mutta olemme tästä maailmasta valitut, perimään ijankaikkista onnea ja autuutta. Vaikka niin suuri paljous on ilolla päivänsä päättäneet ja siirtyneet Jumalan paratiisiin, jossa nyt on niin suuri paljous, ynnä opettajainsa kanssa, pitämässä tapetun Karitsan häitä, jossa he saattavat kiittää täydellisesti sitä suurta Luojaa ja ristinkantajaa, sen suuren armon edestä, niin vieläkin on yksi piiskunen lauma, jotka ovat pysymässä ja kilvoittelemassa kalliimmassa uskon kilvoituksessa kotimaata kohti. Se kaipaus ja koti-ikävä vetäköön meitä kaikkia nostamaan päätämme ylös tämän mustan maan tomusta, katsomaan korkeaa onneamme ja autuuttamme.

Ja ei nyt muuta, vaan olkaa nyt tervehdetty sydämellisellä rakkaudella, kaikki rakkaat veljet ja sisaret, näitten sanain kanssa, että synnit on anteeksiannettu, Herramme Jesuksen nimessä ja siinä kalliissa sovintoveressä, sen mekin todistamme, kolmeyhteisen Jumalan nimeen.

Ja rukoilkaa meidänkin edestä ja kantakaa anteeksi-antavaisella sydämmellä armoistuimen tykö.

Veljenne vaivassa seurakunnan kanssa ja puolesta:

Frans L. Parakka,
Samuel Vettasjärvi,
Isak Kuoksu,
Isak Niku, y.m.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

76. I. KUOKSU - WM. KOPPANALLE Y.M.

Kuoksussa 12/4 1923

Tulen tykösi, rakastettu veli ja uskollinen työntekijä Herran viinamäessä, Wm. Koppana, ja tervehdän sinua emäntäsi Riikan ja poikasi kanssa, niin myös Nils Petter Starkka, ja Uula

Matoniemi, ja Salmon Johnsonia, Simontaivalta, Kaleb Eriksonia, ynnä emäntäinne ja lastenne kanssa, joilla ne ovat. Jumalan armo ja rauha hallitkoon teidän henkenne kanssa nyt ja ijankaikkisesti, Amen. Onnen toivotuksella tervehdän teitä yllämainitut ja kaikkia rakkaita veljiä ja sisaria, sinne valtameren yli, kaukaiselle Amerikan maalle, niin lavialle kuin yksimielisyyden siteet ulottuvat.

Olkaa tervehdetty Sammelilta, Fransilta ja Isak Nikulta heidän vaimoinsa ja lastensa kanssa. Olemme olleet Vettasjärvässä jääneenä pyhänä. Ensimmäisenä sunnuntaina pääsiäisen jälkiin olimme Kankosessa, Marjan päiväksi menimme ja olimme yli pääsiäisen Nikun Isakin kanssa. Ja sitte menimme Vettasjärveen, ja paljon oli ihmisiä koossa, ja pyhä valkia palaa Siionissa, joka polttaa heinät ja oljet. No, tehemmä työtä, rakkaat veljet ja sisaret, tämän vähän aikaa, yö tulee, jolloin ei kenkään taida työtä tehdä.

Monta saarnaajaa on tämän talven ajalla kuollut Suomes-takin: Ihalainen Helsingistä, ja Tinkkanen Turusta, ja Hohkanen Kokemäeltä. Ja Abramsoni Turussa, ja Marttala Viipurissa ovat jo vanhat ja heikot terveyden puolesta, etteivät enään jaksu kulkea. Meillä on ajatus käydä Suomessa yhdessä saarnaajain kokouksessa, joka pidetään Lahdessa, ja se kokous alkaa Johanneksen pyhänä; jos Jumala antaa terveyttä, ja jos voittamattomia esteitä ei tule, Nikun Isakin kanssa, ja me otamme vaimomme myötä, terveyden tähden; siellä on hyviä hierojia, meidän molempain vaimoilla on semmosta reumatis-särkyä, ja minullakin tulee kiusa, kun olen vanha; kuka sitten hoitaa, jos vaimolta peräti terveys loppuu, koska minullakin on jo niin monta vastusta ollut, kun olen jo kaksi maan mustaan multa saattanut; vaan ne vain on kotona, vaan me vaivaiset olemme täällä korven matkalla.

No, rukoilkaa rakkaat ystävät, joilla rukouksen voima on, minun ja kaikkein työntekijäin edestä, että jaksaisimme kärsivällisesti ristimme kantaa seuraten sitä suurta ristinkantajaa, joka on polkenut tien Yrttitarihasta läpi turmeluksen kaupungin, Golgatan mäelle, ja sille tielle ovat jääneet veriset jäljet. Ja tämä se on oikia kirkkotie, jolle on Laestadius, joka on ensimmäinen ja paras

opettaja ollut meidän aikakaudeksamme, joka talutti heränneet omattunnot yrttitarhaan, katsomaan Vanhimman vaivoja, ja sitä hirmuista sielun tuskaa. Tule sinä Siionin tytär likeltä katsomaan ja hiero pois uni silmistäsi, että näet, kuinka hirmuinen helvetti on, joka syttyy Jumalan vihasta ja äärettömästä rakkaudesta meitä syntisraukkoja kohtaan, että ennen meni itse, ja niin pelasti meidät helvetistä, suuresta rakkaudesta, vaikka niin hirmuinen tuska oli, että hänen hikensä oli niinkuin veren pisarat, jotka putosivat kirotnun maan päälle. Katso Siionin tytär yönvalvojan vaatteita, jos se väri kelpaa sinulle vaatteitten kaunistukseksi, niin pääset irti sinä vangittu Siionin tytär, kun yönvalvoja sidotaan Yrttitarhan veräjällä, ja nyt talutetaan läpi Jerusalemin kaupungin katua, johon jäävät jäljet veriset, jotka vieläkin verekseltä vuotavat niille, jotka ei kierrä maailman pilkkaa.

Ei ole tämä tie lavia, ei mahdu kaksi rinnan käymään. Tämä tie menee pappilan kautta raastupaan, jossa hän puetaan purppurakaapuun, ja siinä pannaan semmonen lakki, joka tekee lukemattomat reijät Herran Jesuksen pyhään päähän, että verioijat juoksevat alas pyhiä poskia. Lähdetkös Siionin tytär seuraamaan Kuningastas Golgatalle? Jos tänne tulet, niin saat nähdä sotamiehet ripustavan ristinpuuhun, ja lyövät rautanaulat viattomiin käsiin ja jalkoihin, joista vuotaa viaton veri. Tulkaa tekin, jotka olette tullesilta käärmeiltä purruksi ja katsokaat uskalluksella, sillä se on se vaskikäärme, joka polkee käärmeen pään rikki, ja hänen haavansa parantaa kaikki synnin haavat.

Tässä on se puhe täytetty, niinkuin hän ennen sanoi: koska minä maasta ylös nostetaan, niin minä vedän kaikki minun tyköni. Siihen on kokoontuneet kaikki hänen ristinsä viholliset ja kaikki verikoirat, ja kaikki pilkkaajat, jotka ovat iloiset, että nyt saadaan viettelijä ja kansanhäiritäsi pois tieltä. Vaan opetuslapset ja vaimot itkevät, kun Jesus senkaltaisella huudolla henkensä antaa. Tässä Galilean miesten maallinen turva loppu, kun Jesus kallistaa päänsä omalle olkapäällensä, ja silloin tulee semmonen pimeys, jolloin ei kukaan näe Isän kasvoja, luonnollisen ja hengellisen pimeyden tähden, ja silloin tuli opetuslapsille toivoton murhe, ja ilmestyi elävä epäusko. Ja silloin siveät miehet alkavat kristilli-

syyttä kostantamaan, kun kuollutta ruumista hautaan korjaavat.

Istu sinä Maria Magdaleena haudan partaalla ja itke kaipauksen kyyneleitä. Sinun kyyneleesi pitää polttaman kuoleman tuntoa, että kuoleman kylmät kourat ravistuvat, että elämän enkeli nousee ylös ja sinä, kaipaavainen sydän, saat ensiksi enkelin kautta sen ilosanoman, että hän nousi ylös, ja saat häntä tervehdellä jaloista, joka olet ennen jo kyyneleillä kastellut Herran Jesuksen jalkoja, ja pääsi hiuksilla niitä kuivannut. No, juokse nyt uskollinen vaimo mure huoneeseen, ja sano, että Jesus on noussut ylös; joko he uskovat eli ei, kyllä he saavat nähdä häntä elävänä, kun hän tulee lukittuin ovien taa, ja tervehtää rauhan tervehdyksellä, ja osottaa kätensä ja jalkansa, niin he ihastuvat, että he näkivät Herran. Ja silloin on se pieni seurakunta syntynyt, ja ne olivat ensimmäiset esikoiset, jotka ensiksi kivulla uudesta synnyit. Ja niin on meidänkin aikakaudessamme; Laestadius, ja ne, jotka ensiksi ovat kivulla uudesti syntyneet, ne on esikoiset, ja ne ovat meitä ja teitä oven, Herran Jesuksen kautta, sisälle tuoneet, ja emmekä me ole oikeuttamme myyneet, ja se oikeus on nimensä väarti, ja pitäisimme pitää armona, että saamme olla sen hengellisen hallituksen alla, ja siinä on turva ja suoja tälläkin myrskyisellä säällä, kun niin monta joukkoa on lohennut ja nousseet vastaansanomaa, niistä, jotka ovat esikoisoikeutensa myyneet, eivätkä ole enempi siitä saaneet kuin Esau.

Noo, olkaa turvatut, rakkaat veljet ja sisaret, minäkin täältä asti todistan kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, joka viaton veri on vuotanut syntein anteeksisaamiseksi. Ja korjatkaa, rakkaat veljet ja sisaret, näitä sovintoveren pisaroita elämäksi ja voimaksi tällä tiellä ja matkalla. No, hyvästi nyt rakkaat veljet ja sisaret, siinä autuaallisessa toivossa, että pian yhteen tulemme, jos ei ennen, niin kuitenkin kunnon paratiisissa, jossa yhteen ääneen sanomme: Amen hallelujaa.

Ja sano nyt veljeni terveisiä kaikille saarnaavaisille miehille ja palvelevaisille vaimoille, ja kaikille totuuden apulaisille minulta vaimoni Miinan ja meidän lastemme kanssa, sydämen rakkaita terveisiä; ja ole itse vaimosi Riikan ja poikasi kanssa minulta vaimoni Miinan ja meidän lastemme ja kylämme kristit-

tyin kanssa sydämen rakkaudella tervehdetty. Ja rukoilkaa meidänkin edestä; pyytää vähin veljesi elämän kaidalla tiellä.

Isak Olsson Fors.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

77. F. WETTAINEN - N.P. STARKALLE

Parakan kylässä 13/4 1923

Tykö rakas ja kallis vanhin, ja uskollinen työntekijä Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: N.P.Starkka, ynnä muut Herran valitut ympärillänne. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtoon asti. Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdän minä teitä jollakin harvalla radilla, ja kiitän rakasta vanhinta rakkaan ja kalliin kirjan edestä, jonka saimme, kuin olimme Vettasjärven kylässä kokousta pitämässä. Ja näemme sen, että olette elämässä, jota me myös toivotamme ja rukoilemme ruumiin terveyttä ja pitkää ikää, että olis jokukaan kivi merkkinä Jordanin rannalla, että jälistä tulijat saavat nähdä, että tästä on Israel astunut poikki Jordanin.

Sanomia ei ole täältä tällä kertaa; terveenä ovat saarnaajat, ja kokouksia olemme pitäneet näitten seurakuntain kylissä. Ja Jumalan sanalla on sama voima kuin ennenkin, josta kiitos Jumalalle, ettei hän ole ottanut pois hänen pyhää henkeänsä.

Olemme yhteisesti teille kirjoittaneet Vettasjärvestä, kun Matoniemi pyysi Kingstonin y. m. tähden, jotka ovat kiinni siinä Lumijärven ymmärryksessä y.m. Voiton päällä olemme, rakkaat veljet ja sisaret, sillä voitto on tullut Karitsan veren kautta. Sentähdenpä onkin syy uskoa, rakkaat veljet ja sisaret, vieläpä olla turvattuina. Vielä ajaa kuningasten kuningas valkealla orhiilla, ja ne jotka häntä seuraavat, ajavat valkeilla hevosilla, se on: saarnauttavat senkaltaisia saarnaajia, jotka saarnaavat Jumalan sanan puhtaalla omallatunnolla.

No, kiitoksia, veljeni rakas, kalliin kirjeesi edestä, jonka sain ilolla vastaanottaa, ja sen rakkaudenlahjan edestä, joka oli sisällä.

Ja ei nyt muuta, vaan kiitämme kaikkia rakkaita veljiä ja sisaria Amerikan maalla, kaiken ylönpalttisen rakkautenne edestä, jonka olette osottaneet meitä kohtaan; Herra teitä siunatkoon ajallisella ja ijankaikkisella siunauksella. Siinä toivossa olemme, että kerran se aika autuas joutuu, että saamme kohdata toisiamme, jos emme täällä, niin ijankaikkisuuden ihanalla rannalla, jossa kaikki murhe ja vaivat lakkaavat, ja saamme sanoa yhteen ääneen koko maasta ostetun lauman kanssa: terve tulemaan tapetun Karitsan ijankaikkisiin häihin. Sillä autuaallisella toivolla lohduttakaamme meitämme kaikissa matkan vaivoissa, sodassa ja kilvoituksissa, ja rukoilkaa meidänkin edestä, että mekin jaksaisimme tämän vähäsen aikaa kilvotella kalliimmassa uskon kilvoituksessa, sillä se on suuri vaiva uskoa syntisenä, vaikka halu olis monta kertaa tulla paremmaksi, mutta ei pääse. On kuitenkin suuri armo, että saamme uskoa näin pahana, ja omistaa Jumalan pojan itsellemme edesvastaajaksi, joka kärsi synnin rangaistuksen Yrttitarhassa, ja täytti Jumalan ankarat lain vaatimiset ristillä Golgathalla, ja niin avasi suljetun paratiisin suurille syntisille. Paljon tarvitsemme saada kristittyin todistuksia, sillä läpi olemme synnin kautta turmeltuneet, vaikka emme tee pakanain syntejä. Ja kun niin paljon olemme Herralta saaneet, niin mekin annamme ja todistamme kaikille rakkaille veljille ja sisarille Amerikan maalla, että kaikki synnit ovat anteeksi annetut Herramme Jesuksen nimessä ja siinä kalliissa sovintoveressä; sen uskokaamme, omistakaamme ja muistakaamme vielä kuoleman virran rannallakin, ennen kuin silmät painuvat kiinni viimeiseen uneen. Ja ole nyt, vanhin rakas, tervehdetty, rakkaan vaimonne, perheenne, Herman Liimatta, Emil Liimatta, John Korpua, Joseph Räisänen, Erik Paso, Abram Vestola, Salomon Vestola, Peter Ylitalo, John Pirttikangas, Thomas Kyllönen, Sakris Vanttaja, Jeremias Erikson, y.m. y.m. kaikki rakkaitten vaimoinsa ja lastensa kanssa, joilla ne ovat, minulta rakkaan vaimoni ja lasteni kanssa. Merkitsee omalla kädellä.

Frans Larson, Wettainen Parakka.

Se lähetys, josta kirjoititte Appelqwistin kautta, olemme tänä päivänä olleet telefoonissa puheilla, ja hän sanoo, että ne on tulleet. Sain eilen illalla sanoman, että meidän yksi rakas sisar ja Kristuksen seurakunnan palveluspiika, Anters Larson Blintin vaimo, Anna, on siirtynyt Jumalan paratiisiin. Hän, oli syntyisin Karessuvannon seurakunnasta. Hän oli jo Raattamaa vanhimman eläissä yksi väsymätön kristillisyyden edesauttaja. Tänne hän on jo siirtynyt kolmattakymmentä vuotta sitten, ja on ollut koko sen ajan yhdessä alinomaisessa palveluksen työssä. Ei ainoastaan, että hän palveli saarnaajia, mutta niinkuin hän oli jutolapalainen, niin oli hän tilaisuudessa niin lavealta olla kokouksissa, köyhäin kristittyin avuksi. Hän meni melkein äkkiä. On myös yksi muu totuuden apulainen ja kokous talon isäntä Kurravaaran kylästä tänä talvena siirtynyt kotikunniaan. Niin ne yksi ystävä toisensa perästä täältä pois siirretään: mutta he menevät niittämään sen, mitä he kylväneet ovat, sen ijankaikkisen ilon ja kunnian kruunun, koko maasta ostetun lauman kanssa. O' sitä autuaallista päivää ja ijankaikkisuuden ihanaa aamua, kuin saamme heidän kanssa yhteen tulla. Rukoilkaa meidänkin edestä, että mekin saavuttaisimme sen suuren päämaalin.

Pyytää veljenne ja sisarenne,

Fransi ja Tekla Vettainen.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

78. K. TOIVONEN - SALMON JOHNSONILLE

Forssa 18/4 1923

Rakkaalle veljelle Herrassa ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäessä Salmon Johnson sekä kaikkein niitten Her-

ran valittuin kanssa, jotka teidän ympärillänne ovat yhtä armon ilmaa hengittämässä esikoisten seurakunnassa ja sen siunatun opin kuuliaisuudessa. Jumalan ja meidän Herramme Jeesuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja aina. Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdän teitä muutamalla sanalla. Ja kiitän rakasta veljeä Salmon Johnsonia kristittyjen terveisten ja kalliin kirjeen edestä, jonka olen vasta saanut. Kallis on asia, että olette meitäkin muistamassa, jotka olemme täällä korvessa.

Kuin tulimme tänne viime keväänä, niin ei ollut yhtään elävää sielua tällä paikkakunnalla, mutta minä rupesin kuitenkin laittaan niin, että olen pitänyt rukoukset joka pyhä, kuin täällä on tehtaan puolesta koko iso rukoushuone, ja paljon on ollut sanankuulijoita joka pyhä koolla, ja Jumalan sana on niin vaikuttanut, että on jo näistä forssalaisista tehneet 17 parannuksen, niin että meitä on jo yli kaksikymmentä muualta tulleitten kanssa, ja olemme tässä meillä koolla jokseenkin joka ilta, ja pyhinä rukoushuoneella, niin että meillä on jo kristillisyyden puolesta koko hupanen, ne jotka ovat tehneet parannuksia ovat alkaneet sovittaa riitaveljiänsä ja maksaan väärintekojansa, ja ovat iloiset, että Jumala on heitä herättänyt synnin ja suruttomuuden unesta ennen kuin tämä kallis armon aika ohi kulkee. Ehkä maailma pilkkaa ja häväisee kaikkein lohkein ja lahkoin kanssa, joita rietas on rakentanut. Mutta kuitenkin on heränneitä, jotka käyvät kuulemassa, ja muutamat tulevat ihmeitä katsomaan, ja niin saavat pistoksen sydämeensä, että tarttuvat verkkoon. Ja niin olemme kuitenkin uskomassa, että Jumala kokoo valittunsa.

Monenlaista on täälläkin uskontoa, jotka kaikki ovat niin kuin Lutherus sanoo, hännistä yhteen sidotut, nämät ketut, totuutta vastaan sanomassa ynnä suruttoman maailman kanssa. Suuri on kyllä tässäkin joukko, sillä tässä on noin yhdeksän tuhatta asukasta. Jonka tähden niitä on aina sanankuulioita. Kyllä se monta kertaa astuu sydämmelle kysymys, että mitä minun pitää sanoman ja saarnaaman tuolle suruttomalle joukolle, että se tulis Jumalan tahdon jälkeen, kuin ei ole täällä muita saarnaajia. Mutta niin se kuitenkin on Jumala vaikuttanut, että on muutamia totuuden tuntoon tullut, ja ihmisiä on herännyt, mutta tie on kaita

ja portti on ahdas, joka vie elämään sisälle. Sen tähden ne on harvat, jotka sen löytävät.

Se on kallis ja hauska kuulla, että kristillisyys on yksimielinen siellä teidän keskellänne, että se siunattu oppi, mitä vanhimmat ovat niin monilla murheilla ja kyynelillä saarnanneet, olis menestymässä siellä ja täällä. Joittenka työn päälle met tulleet olemme. Että se olis kaikkialla opissa ja elämässä meillä käytännössä niin laivalta kuin se levinyt on.

No siinä uskossa olemme, että synnit on anteeksi annettu teille ja meille Herran Jeesuksen siunattuun nimeen ja kalliiseen sovintovereen, siinä autuaallisessa toivossa, että pian yhteen tulemme Jumalan paratiisissa, ja silloin ei enään lohdutus lopu iankaikkisesti, amen. Sanokaa sydämen rakkaita terveisiä kristityille kaikille nimellisesti ja Isak Färtille hänen emäntänsä ja perheensä kanssa. Ja olkaa viimein minulta vaimoni Hilman ja näitten kristittyin kanssa sydämmellisellä rakkaudella tervehditty. Rukoilkaa edestämme.

Vähin veljenne

Karlo Toivonen

Sanokaa meiltä O.Matoniemelle ja N.P.Starkalle rakkaita terveisiä, jos olette heitä näkemässä y.m. saarnaajille ja kristityille.

Alkuperäinen.

Salomon Johnsonin kokoelma.

79. S. WETTASJÄRVI. - WM. KOPPANALLE Y.M.

Vettasjärvässä 30/7 1923

Tykö rakkaalle ja aina muistossa olevalle veljelle ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäessä: Wm. Koppana, ynnä rakkaan emäntäs Riikan, lastenne, Kaalebin ja emäntänsä kanssa, ja kaikkein saarnaajain ja Herran valittuin kanssa, jotka yhtä armon ilmaa hengittää Esikoisten elävässä seurakunnassa. Jumalan ja meidän Herramme Jeesuksen armo ja rauha vahvis-

takoon teitä siinä raskaassa ja painavassa Herran työssä, hänen viinamäessänsä viimeiseen ehtoon asti, Amen.

Tässä tervehdän teitä, rakkaita veljiä ja sisaria, kaukaisella Amerikan maalla. Ja kiitän sydämeni pohjasta erittäin teitä, joilta olen saanut preivin ja rakkauden merkin vastaanottaa, jonka vanhurskas Isä teille palkitkoon ajassa ja ijankaikkisuudessa. Ja tietää annamme, että terveenä olemme kaikki saarnaajat joltisesti ruumiin puolesta, ja saarnareisuja ovat kulkeneet Suomessa, Norjassa ja Lapin maassa, ja Jumala on voimallinen pyhään kokouksissa sanansa jälkeen, vaikka eriseuraset ja kuollut kristillisyytensä pappeinsa ja opettajainsa kanssa seisoo vastassa, sokijan ja väärän oppinsa kanssa polkemassa kaikkein valheitten ja panetusten suojassa elävää kristillisyyttä, jossa vielä elävä henki saapi toimittaa virkaansa sanan ja palvelijain kautta, Jumalan säännön ja järjestyksen sisällä, Herramme Jesuksen oman käskyn ja asetuksen jälkeen, jota meidän kristillisyytemme valistuneimmat vanhimmat ovat suuren vaivan läpi pyhästä raamatusta ulosvetoin kautta valkeudeksi saaneet ja heränneitten ihmisten sydämiin istuttaneet, joille se on kelvannut kokonaisuudessa vastaan ottaa ja tallella pitää vielä pahanki ajan varaksi; jonka päälle ihmisten sieluin vihollinen on kaiken kristillisyyden ajan pyytänyt työtä tehdä, että saada siitä voiman pois, että sais väärällä vanhurskaudella kristillisyyttä hengellisen kuoleman syliin nukkumaan, niinkuin vanhimmat jo ennen sanoit, johonka yhdistykseen nyt niin suuret joukot jälkiintulevaisista heräyksistä itsensä uhranneet ovat heidän suurten ja pienten kokoustensa kanssa saadaksensa helpompaa tietä taivaaseen, ettei he tarvitse pilkatun Jumalan Pojan ristiä eli ijestä kantaa maailman joukkoa vastaan, vaikka Herra on sanonut: joka tahtoo hänen perässä tulla, ottakoon ristinsä ja kieltäkään itsensä maailmasta ja seuratkoon häntä, vaikka tie meneekin turmeluksen kaupungin läpi, jota se suuri kuningas kulkee, jota olette monet kymmenet tuhannet seuranneet Amerikan ja Euroopan maalla, ja olette itsenne vannoneet ja luvanneet sen suuren kuninkaan seuraajaksi ja sotamiehiksi, joka on tien auki kahlannut Yrttitarhasta Golgatan mäelle, ja veri viatoin on jäänyt joka askeleeseen, jol-

la hän on polkenut tätä syntistä ja kirottua maata, joita vielä kirkastetaan, rakkaat veljet ja sisaret, teidän ja meidän sieluimme silmäin eteen tämän evankeliumin kautta, joka ovi avattiin taivaaseen meidänkin aikakaudessamme halvassa Ruotsin Lapin maassa kristillisyytemme vanhinten kautta, joittenka seuraajat tahdomme olla kuolemaan asti ja uskomme, että meidän kuninkaamme, joka istuu valkian orhiin päällä, sotii meidän puolestamme; ja te kristillisyytemme veljet ja sisaret seuraatte häntä valkioilla hevosilla, ja varjelette meidän isämme valtakuntaa hengen miekalla ja Herran Sebaotin voimalla siihen asti, kuin kostumme luvattuun maahan, jossa saamme unhottaa kaikki matkamme vaivat, ja saamme tervehdellä meidän rakkaita opetusisiämme sen sillattoman virran toisella rannalla ja sanoa: tervetulemaan tapetun karitsan häihin. Silloin ei enään, rakkaat saarnaajat, veljet ja sisaret, lohdutus lopu, eikä aurinko laske ijankaikkisesti, Amen. Ja vielä täältä asti todistamme kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi Herramme Jesuksen nimessä ja viattomassa ja kalliissa sovintoveressä, joka on vuotanut Herramme Jesuksen sydäimestä viimeiseen pisaraan asti. Sen muistakaat vielä kuolemankin hetkellä, ennenkuin silmänne kiinni painuvat.

Ja vielä sanomme sydämen rakkaita terveisiä Fransin ja Teklan, Nikun Isakin, ja kaikkein ympärillä olevain kristittyin kanssa, teille kaikille yllä mainituille. Mutta olkaat minulta Greeta-Stiinan ja lasteni kanssa ensin ja viimein tervehdetyt.

Omalla kädellä

Samuel Vettasjärvi.

Ja vielä kaikkein viimein sanomme sydämen pohjasta rakkaita terveisiä Tuomas Kurulle, Simontaipaleelle emäntäinsä ja lastensa kanssa, ja niin kauvas kuin tulet näkemään totuuden saarnaajia, niin sano heille sydämen rakkaita terveisiä, ja tuhansia kiitoksia kaikkein rakennusaineitten ja rakkauden merkkein edestä, jonka vanhurskas tuomari palkitkoon kunnian kruunulla. Amen.

Se sama.

Pyydän vastausta, jos mahdollista olis.

Masuninkylä se 23/8 1923

Rakkaalle veljelle ja sisarelle, Johan ja Hanna Erikäinen, rakkaitten lastenne kanssa.

Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja aina elämänne ehtoon asti. Onnen toivotuksella tervehdän teitä, ikuiseen muistoon jääneitä ystäviämme. Ja annan tietää, että olen taasen saanut teidän rakkaan ja kalliin kirjeenne, joka ilahduttaa meitä, että olette muistamassa vieläkin meitä; vieläpä, että olette säilyttämässä uskomisen hyvässä omassatunnossa, joka on se suurin tavara, että on rauha Jumalassa ja hyvä omatunto.

Kuulemme myös kirjeistänne, että se siunattu sovinto, jonka Herran edessä tehneet olette, on säilymässä ja siunattua hedelmää kantamassa, ja että Jumalan sana, jota saarnaajat saarnaavat, vaikuttaa. Josta kaikesta Jumalalle kiitos. Jonka asiaa olemme, rakkaat ystävät, ajamassakin, ehkä suuressa heikkoudessa. Annan myös tietää, että elämässä olemme ja terveenä ruumiin puolesta, ja samaa kallista uskon kilvoitusta ahkeroitsemassa kuin ennenkin. Ja kulkeneet olemme saarnaten parannusta ja syntein anteeksiantamusta Herran nimeen Jesuksen käskyn jälkeen.

Olemme taasen rakkaan veljen ja uskollisen työkumppanin Kuoksun kanssa tänä keväimenä käyneet Etelä- Suomesa, Lahden suurissa saarnaajain ja kristittyin kokouksissa, johon oli kokoontunut yli kaksituhatta kristittyä ja monta kymmentä saarnaajaa. Ja Herran tuli paloi voimallisesti; paljon langenneita nousi ja maailman valtakunnasta tuli ja myöskin eriseurasta. No, valkia palaa Siionissa, joka polttaa heinät ja oljet. Siellä oli myös veljesikin, jolta sain lukea teidän kirjeen, jonka olitte hänelle kirjoittanut; kirje oli oikia ja kallis. Hän käski myös sanoa terveisiä, jos olen kirjoittamassa teille.

No, unhottumattomaan muistoon olette jääneet, Amerikan veljet ja sisaret, joittenka kanssa saimme niin rakasta kanssakäymistä pitää, ja niin monta autuaallista ilon hetkeä teidän tykönänne ollessamme. Jos alusta vähän ikävääkin, ei teidän,

vaan joittenkin tähden, niinkuin hyvin tiedätte, mutta kaikki on unohtunut sen ilon tähden, joka sydämemme täytti sen pyhän valkian edessä, joka syttyi kristittyin sydämissä ilon ja kiitoksen kanssa, kuin sovinto tuli sovintoveren kautta, josta uskomme, että merkit jäävät vielä tulevaisuuteenkin.

No, siinä uskossa olemme, että Herra Jesus vahvistaa työntekijäin kädet, jotka Esikoisten seurakunnan kanssa yhdessä mielessä ja neuvossa sovitettuna työtä tekevät, että jaksavat varjella Herran Jesuksen piskuista laumaa ja rakentaa viinamäen aitaa, ettei vihollisen metsästäjät pääsisi Herran laumaa hajoittamaan, jonka se hyvä paimen Jesus on niin suurella vaivalalla kokoon saanut. Jonka lauman keskellä vieläkin rakkauden pisarat priiskuvat virvoitukseksi niitten sieluihin ja sydämiin, jotka kaipaavat Herran Jesuksen armollista läsnäoloa.

No, turvatut kuitenkin olemme, rakkaat veljet ja sisaret Euroopassa ja Amerikassa, sen oikian äidin sylissä ja rohvaiskaamme meitämme uskomaan, että synnit on anteeksi annettu. Ja vielä minäkin täältä asti annan ja todistan saarnaajain ja Herran lauman kanssa, teille kaikki synnit, viat ja viimeisetkin epäilykset anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulos vuotaneessa sovintoveressä.

Ja sanon vaimoni ja perheeni ja kylämme kristittyin kanssa sydämen rakkaita terveisiä teille rakkaan emäntänne Hannan ja rakkaitten lastenne ja Gacklen saarnaajain ja kristittyin kanssa, sydämen rakkaita terveisiä.

Ja sanon hyvästin siinä toivossa, että pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen sanomme: Amen, halleluja, ijankaikkisesti, Amen.

Rukoilkaa vielä meidänkin edestä, pyytää vähin veljenne, osallinen vaivoissa.

Isak Niku.

Sanokaa Alex Ritolalle, sille rakkaalle veljelle, ja Almalle, hänen rakkaalle emännälleen ja väsymättömälle palveluspiialle, ja heidän perheelle, sydämen rakkaita terveisiä. S.S.

81. F.WETTAINEN - J. MUONIOLE, HUUMOLALLE Y.M. Y.M.

Parakan kylässä 26/8 1923

Tykö rakkaat ja kalliit veljet Herrassa: Johan Muonio, Huumola, Ritola, Erikäinen, Koski, Wilenin veljekset y.m. kaikki rakkaitten vaimoinsa ja lastensa kanssa, joilla ne ovat, ja Uskoski vainajan leski rakkaitten lastensa kanssa.

Jumalan armo ja rauha ja Pyhän hengen osallisuus olkoon teidän henkenne kanssa, tällä vaivalloisella tiellä ja matkalla, elämän ehtoon asti. Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdän minä teitä, rakkaita veljiä ja sisaria, joita olemme ikuisella rakkaudella jääneet muistamaan, sitä sydämellistä ja palavaa rakkautta meitä kohtaan, ehkä me heikot palvelijat olimme siellä teidän keskellänne. Mutta Jumala on oman lupauksensa jälkeen heikoissa väkevä, joka tulee näkösälie, niin täällä ja siellä, ettei ole hänen voimansa vähennyt, eikä hänen kätensä ole lyhetty auttamaan niitä, jotka häntä avuksensa huutavat. Sillä suuri paljous on sekä Euroopassa että Amerikassa, jotka kiittävät Luojaansa valkeuden edestä.

Sanomia ei ole täältä erinomaisempia. Saarnaajat ovat olleet reisuilla; yksi osa tuntureilla, ja Kuoksu ja Niku ovat käyneet Etelä-Suomen maalla. Ei kuitenkaan ole Herra ottanut pois Pyhää Henkeänsä, vaikka olemme lujasti seisoneet lihallista ja hengellistä vääryyttä vastaan, ja kaikkia oman vanhurskauten juonia vastaan, vieläpä niin monen värisiä eriseuroja vastaan, sillä Jumala vahvistaa aina ja kaikissa kokouksissa sanansa seuraavaisten merkkein kautta, josta kaikesta olkoon Jumalalle kiitos. Siinä uskossa olemme, että kuningasten kuningas ja Herrain Herra sotii laumansa puolesta, voittaa ja väkevitten kanssa jakaa saalista. Sentähden, rakkaat veljet ja sisaret Amerikan maalla ja kaikkialla, seuratkaamme häntä, sillä hän on vieläkin valkian orhiin päällä ajamassa, ja ne, jotka häntä seuraavat, ajavat valkeilla hevosilla, se on: saarnauttavat senkaltaisia saarnaajia, jotka saarnaavat puhtaalla omallatunnolla, ja niin muodoin on puhtaalla Jumalan sanalla puhdas vaikutus, joka tulee päällensäkyväiseksi siellä ja täällä, ja niin läpi koko tämänkin

kristillisyyden aikakautta, joka on siunatuista hedelmiä kantanut. Ja niin suuri paljous on jo kunnian kruunulla kruunattu, jotka nyt ovat pitämässä häitä Jumalan ja Karitsan istuimen ympärillä.

Ja vielä on yksi piskuinen lauma koottuna Siionin vuoren tykö, elävän Jumalan kaupunkiin, taivaalliseen Jerusalemiin, yhteiseen kokoukseen ja Esikoisten seurakunnan tykö, jotka taivaassa kirjoitetut ovat, ja Jumalan, kaikkein tuomarin tykö, ja sen uuden testamentin välimiehen Jesuksen tykö, ja sen priiskotusveren tykö, joka parempia puhuu kuin Aapelin veri. Olkaamme priiskotetut sydämässämme ja päästetyt pahasta omastatunnosta, rakkaat veljet ja sisaret, että jaksaisitte ja jaksaisimme kilvoitella tämä lyhyt aika, vieläpä että rakkaus ylttäisi täydellisyyden siteeksi, Kristuksen laissa, että me meitämme keskenämme rakastaisimme, ja niin yhdessä neuvossa yhdistettynä jaksaisimme sotia tätä pahaa maailmaa vastaan, vieläpä rakentaa Herran huonetta, kukin sillä lahjalla, jonka Herralta saaneet olemme, että tämän siunatun kristillisyyden hedelmä jäisi vielä lapsille ja jälkeen jääneillekin onneksi ja siunaukseksi. Sillä sen siunatun kristillisyyden hedelmää olemme mekin nauttimassa, jota meidän kristillisyytemme vanhimmat ovat suurella vaivalla rakentaneet ja kylmää metsää kyntäneet kristillisyyden alusta asti, jotka nyt ovat lepäämässä heidän töistänsä, sillä heidän tekonsa noudattavat heitä.

Monta kaivattavaa on kuoleman enkeli ottanut täältäkin Lapin maan seurakunnista näinäkin aikoina, ja nyt vasta saimme sanoman, että yksi kallis veli ja totuuden apulainen, kotalapalainen Anders Larson Blindi, eli kutsuttu Nuortta Antiksi, on saanut äkkiä muuttaa majansa ja siirtää sijansa pois täältä kotikunniaan: viime keväänä kuoli hänen vaimonsa.

No niin, me jäämme yhdestä ja toisesta ystävästä. On kuitenkin se autuaallinen toivo, että kerran saamme heitä tervehtää kirkkaassa ilmassa koko maasta ostetun lauman kanssa. Ja sillä autuaallisella toivolla sanomme hyvästini, rakkaat veljet ja sisaret. Ja todistamme synnit anteeksi Herramme Jesuksen nimessä ja siinä kalliissa sovintoveressä; sen uskokaa ja muistakaa vielä kuoleman virran rannallakin, ennenkuin silmät kiinni painuvat Viimeiseen uneen.

Olkaa nyt yllä mainitut tervehdetty koko Herran lauman kanssa: O.Matoniemi, N.P. Starkka, Wm. Koppana, A. Simon-taival. C. Erickson, y.m.y.m. saarnaajat ja totuuden apulaiset Amerikan maalla. Ja rukoilkaa meidänkin edestä ja kantakaa anteeksi antavaisella sydämellä armoistuimen tykö.

Merkitsevät veljenne:

Frans Larsson Wettainen,
ynnä rakkaan vaimoni Teklan kanssa.

Sammeli Vettasjärvi sanoo sydämen rakkaita terveisiä kaikille rakkaille veljille ja sisarille Amerikan maalla. Kiitän kaikkia niitä, jotka ovat tänne kirjoittaneet, joita emme suita vastata; on kuitenkin autuaallista kuulla rauhan sanomia.

Kiitämme Amerikan veljiä ja sisaria rakkaan avunne edestä.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

82. F.WETTAINEN Y.M. - O. MATONIEMELLE Y.M.

Parakan kylässä 2/9 1923

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: Olof Matoniemi, N.P. Starkka, ynnä rakkaitten emäntäinne ja kaikkein saarnaajain, totuuden apulaisten ja palveluspiikain ja koko Herran lauman kanssa Amerikan maalla. Meidän Herramme Jeesuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtoon asti. Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme Amerikan veljiä ja sisaria, ja kiitämme niitten kalliitten kirjainne edestä, joita olemme ilolla saaneet vastaanottaa tämänkin jääneen kesän aikana. Myös Poinsetilta, saarnaajain kokouksista, ja viimeisen rakkaalta veljeltä ja vanhimmalta Olof Matoniemeltä, joista kaikista tulee näköselälle, että Herran työ menestyy ja olet-

te jatkamassa sovintosaarnaa, jonka Herra säätänyt on, että Herran lauma koossa pysyy.

Näemme rakkaan vanhimman Olof Matoniemen kirjasta, että olette kiusatut, nimittäin niistä parannuksista ja anteeksi anomisista, mitä vaarantaa Lumijärveä joukkonsa kanssa. Ei seurakunta Lapissa saata niin ymmärtää, että Matoniemi olisi vaadittu enämpiin parannuksen tekoihin, kuin mitä hän on tehnyt Amerikassa ja aina Lappiin asti.

Ja olemme niin uskomassa, että hän jaksaa sydäimestä anteeksi antaa kaikille vastaansanojille, vieläpä Lumijärvellekin, että on ruvennut julkista eriseuraa rakentamaan yhdistettynä suur-seurain kanssa, ja niin ovat erottaneet itsensä oikiasta seurakunnasta.

Olkaamme turvatut, rakkaat veljet ja saarnaajat Amerikan maalla, ja uskokaamme rakkaat veljet ja sisaret rohvastulla sydämellä kaikki raskaimmatkin epäilykset anteeksi Herramme Jeesuksen pyhässä nimessä, siinä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä, sen uskokaamme, ja omistakaamme uskolla priiskuvaisia veren pisaroita elämäksi ja voimaksi, että jaksaisimme tämän vähäisen aikaa sotia ja kilvoitella, siihen autuaalliseen hetkeen asti, että saatte ja saamme sanoa yhteen ääneen: Tervetulemaa tapetun Karitsan häihin. Ei silloin enään muistu mieleen matkan vaivat, ei sota, ei kilvoitus, ei murheet, ei vaivat. Siinä autuaallisessa toivossa olemme, että pian tulevat tapetun Karitsan häät, jossa voittajain ja kilvoittelijain palkka maksetaan ijan-kaikkisella ilolla ja kunnian kruunulla.

Ja ei nyt muuta, vaan olkaa nyt tervehdetyt meiltä rakkaitten vaimoimme, lastemme ja koko Herran lauman kanssa, yllämainitut koko Herran lauman kanssa.

Ja annamme ja todistamme synnit anteeksi Herran Jeesuksen nimessä, siinä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä. Sen muistakaa vielä kuoleman virran rannallakin, ennenkuin silmät kiinni painuvat viimeiseen uneen. Ja rukoilkaa meidänkin edestä. Merkitsevät veljenne seurakunnan kanssa ja puolesta:

Frans Larson Parakka,

Erik Samuel Wettasjärvi, Isak Niku, Johan Björnström, Isak Hanson.

Painettu lehtinen.
Sophia Hillin kokoelma.

83. V. APELQVIST - O. MATONIEMELLE

Gellivaare 16/9 1923

Kallis vanhin ja uskollinen työntekijä Herran viinamäessä: O. Matoniemi, rakkaan emäntänne, lastenne ja sen ympäri olevan lapsilauman kanssa, jotka yksi teidän kanssanne on Esikoisten seurakunnassa, ja pysyvät hengen yhteydessä. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja aina. Amen.

Kiitän sydäimestä kalliin kirjan ja lähetyksen edestä, jonka olen saanut vastaanottaa, ja olen ne lähettänyt, niinkuin' te olette sen kirjoittaneet, ja sanovat sydämen rakkaita kiitoksia ynnä terveisten kanssa teille.

No, kokouksia olemme pitäneet ja Jumalan sana vaikuttaa niinkuin ennen, niin että monta langennutta on noussut ylös, ja on myös eriseurasta tullut monta, ja vielä kristillisyyden vihamiehiä suruttomasta maailmasta, josta Jumalalle kiitos olkoon.

Nyt tulee taas meillä Lappiin meno viikkoa ennen Mikkeliä: minä ja Mäntyvaaravainajan vanhin poika Juhani. Ja lapin puhuvaiset miehet Frans Parakka ja Viktor Björkman lähtevät Vesisaareen, jälkeen Mikkelin.

Terveenä olemme kaikki, Jumalan suuresta armosta, tähän asti, kaikki oppaat (tutut). Ja uskon olemme säilyttämässä suuren syntisyyden tuntemisen läpi, vaikka usein epäilykset vierastelevat, ehkä emme tahtoisi. On kuitenkin se usko, että edesvastaaja on niitakin viimeisiä syntiä maksannut sovintopäivänä; ja perille on päätös kilvoitella. Ja se on meidän toivo, että tämä matka loppuu pian, ja saamme kaikkein ystäväin kanssa yhteen tulla siinä maassa, jossa ei enään, ei vedet, eikä maamatkat, meitä erota.

Eikä nyt muuta, vaan hyvässä turvassa olkaat, Amerikan veljet ja sisaret; synnit on anteeksi annetut Jesuksen nimessä ja pyhässä veressä.

Siinä uskossa olemme, että me teidän kanssa vähän ajan perästä veisaamme Amen, halleluuja, ja kaikkein vanhinten ja verellä pestyn lapsilauman kanssa.

Ja nyt sanon Emman ja kaiken minun perheeni kanssa sydämen rakkaita terveisiä kaikille pyhille; olkaa tervehdetyt sylillä ja sydämellä, ja aina rukoilkaa meidän edestä. Heikko veljenne elämän tiellä

Viktor Appelqvist.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

84. S. WETTASJÄRVI Y.M. Y.M. - O. MATONIEMELLE Y.M. Y.M.

Gellivaaran kirkonkylässä, joulukokouksessa v.1923

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: Olof Matoniemi, N.P. Starkka, Wm. Koppana, J. Kieri, Kalep Erikson, J. Huumola, S. Johanson, August Simontaival, y.m. saarnaajat ja totuuden apulaiset ja palvelevaiset vaimot, ynnä koko Herran lauman kanssa Ameriikan maalla, monessa kielessä. Jumalan armo ja rauha olkoon ja hallitkoon teidän henkenne kanssa elämänne ehtoon asti, Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme teitä, ynnä saarnaajain ja koko tämän koossa olevan Herran lauman kanssa, jotka yksimielisesti olemme koolla olleet Herran nimeen, monista eri paikka- ja valtakunnista, tutkimassa ja koettelemassa kristillisyytemme tärkeitä ja painavia asioita Pyhän Hengen valkeudessa, sen opin ja esikuvan jälkeen, jonka aikakautemme vanhimmat ovat jättäneet uskossa, opissa ja esikuvassa, että se

kallis Herran työ menestyisi ja hedelmän kantaisi vielä tulevillekin ajoille. Koska näemme vielä, että on kallis etsikon aika, että Jumala tahtoo vielä osottaa voimansa heikkoin ja maailmalta hyljättyin välikappaltensa kautta Euroopan ja Ameriikan maalla, vaikka niin paljon on omavanhurskaus ja inhimillinen kunnia esteitä valmistanut, ja pyytänyt viinamäen aitaa hajoittaa, ettei Jesuksen lampailla ja karitsoilla olisi enää tietoa, missä on ruoka ja juoma, että eläisit, ja ettei olisi tietoa, missä on oikea suojan ja turvan paikka, kun kova ilma nousee maailmassa. Mutta Jumala on muistamassa sitä liittoa, jonka hän on tehnyt esi-isäin kanssa, ja etsii ja kokoaa valittunsa neljän ilman alta yhdelle Sionin vuorelle, elävän Jumalan kaupunkiin, taivaalliseen Jerusalemiin, monen tuhannen enkelein joukon tykö, yhteiseen kokoukseen Esikoisten seurakuntaan, jossa on priiskoitus veri ja syntein anteeksi saaminen, jossa vielä tänäkin päivänä monta kymmentä tuhatta kiittää Jumalaa valkeuden edestä; ehkä se on pikkunen joukko suuren maailman suhteen! Ovat kuitenkin priiskoitettuna sydämissänsä ja päästettynä pahasta omastatunnosta, seuraamassa sitä suurta ristin kantajaa ja orjantappuroilla kruunattua kuningasta, läpi turmeluksen pilkkakaupunkia Yrttitarhasta Golgatalle, ja niin aina ylösnousemisen kedolle.

Ja nyt saamme tämän meidän lähetyskirjamme kautta tietää antaa, että olemme jääneen vuoden aikana saaneet ilolla vastaanottaa monta kallista kirjaa Ameriikan maalta, saarnaajilta ynnä muilta kristityiltä, joittenka edestä kiitämme niiden lähettäjiä. Joka on kallis kuulla, että Herran työ menestyy, vieläpä että rakkaudessa ja yksimielisyydessä ahkeroitsevat saarnaajat yhdistettynä Herran lauman kanssa tehdä kallista Herran työtä, kukin lahjallansa, ja jatkaa sovinto saarnaa, että Herran lauma koossa pysyy, vieläpä varjeltuna sekä lihan että hengen saastaisuudesta, jonka näemme, kuinka väkevä on vihollinen tukkimaan sisälle, että kuin se ei pääse väärän opin kanssa sisälle, niin se pyytää suostuttaa unijuomalla ja maailman rakkaudella. Sen tähdenpä onkin syy meillä valvoa, rakkaat veljet ja sisaret, yön valvojan Herran Jesuksen kanssa, joka on valvonut ja pitkää yötä viettänyt Getsemaanen yrttitarhassa ja Golgatan mäellä, ja

pyyhkikäämme unta pois silmistämme, että näkyisivät haavat ja naulain reijät, ja että viattomat veren pisarat priiskuisivat sieluimme ja sydäntemme maalle, elämäksi ja voimaksi tällä vaarallisella korven matkalla isänmaan rantaa kohti, sotimaan perkelettä, maailmaa ja omaa lihaa vastaan, siihen autuaalliseen hetkeen asti, että sota ja kilvoitus päätetään ja voittajain ja kilvoittelijain palkka maksetaan ijankaikkisella ilolla ja kunnian kruunulla. Sillä autuaallisella toivolla lohduttakaamme meitämme, rakkaat veljet ja sisaret, kaikissa murheissa ja matkan vaivoissa. Ja rohkaiskaamme meidän sydämiämme uskolla omistamaan Jumalan Poika edesvastaajaksi; Hän huutaa ristillä: se on täytetty: velka on maksettu ja Isän armo on ansaittu. Ja olkaa nyt, saarnaajat ynnä Herran lauman kanssa, tervehdetty näitten sanain kanssa, että kaikki synnit on anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä, siinä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä: sen mekin täältä asti annamme ja todistamme, kolmeyhteisen Jumalan nimeen. Ja rukoilkaa meidänkin edestä. Merkitsevät veljenne vaivassa seurakunnan kanssa ja puolesta:

Erik Samuel Vettasjärvi, Isak Kuoksu, Isak Niku, Viktor Björlanan, Viktor Appelqvist, Frans Parakka, KR. Erlandson, Kl Nilson, Petter Backefjord (Ofotista), Karl Sirkka (Vesisaaresta), y.m.

Ja kiitämme Ameriikan veljiä ja sisaria rakennusaineitten edestä, joita olemme saaneet joulukokouksiin. Herra teitä siunatkoon.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

85. F.WETTAINEN - J. BERGGRENILLE, A. USKOSKELLE Y.M.

Parakan kylässä 24/1 1924

Tykö rakkaat ja kalliit veljet Herrassa, John Berggren, Aksel Uskoski, y.m. veljet ja sisaret Tyynen meren rannoilla: Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon

teidän henkenne kanssa elämänne ehtoon asti, Amen. Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdän minä teitä jollakin radilla, ja ensin saan ilmoittaa, että olen saanut monta kallista kirjaa Amerikan maalta; ja olen myös saanut tänä syksynä Berggreniltä kalliin kirjan, ynnä rakkauden merkin kanssa, joitten kaikkein edestä kiitän rakkaalla sydämellä.

Autuaallista on nähdä ja kuulla rauhan sanomia tämän hengellisen liikkeen laveudessa, ehkä tiedämme, että Haagarin poika, joka on paljon ursaakaa* tehnyt tässä kristillisyydessä, ei lakkaa työstänsä niin kauvan, kuin yksikään elävä sielu löytyy maan päällä. Sillä ne jäljet on jääneet läpi tämän kristillisyyden, aina Muonion enkelistä alkaen, joka pitäisi olla peräti tunnettu Ameriikan maallakin, minkäkaltaiset vastukset ovat olleet läpi aikoja J. Takkisen y.m. aikana, jossa he uskollisena ovat seisoneet veräjällä Herran edessä varjelemassa Herran laumaa, hengen miekalla ja Herran Sebaotin voimalla, yhdistettynä kristillisyytemme vanhinten kanssa loppuun asti, että rauhan lapset saisit olla suojassa sen oikian ensiksi syntyneen seurakunnan helmassa, se on: Esikoisten seurakunnan helmassa, joka on ollut loukkausnimi tämänkin kristillisyyden alusta asti kaikille niille, joille Kristuksen ies ja hallituksen muoto on tullut sopimattomaksi. Ne sanovat luopuvansa pois ihmisistä ja uskaltaavat sanoa, mutta jos sinä oikein ymmärrät Jumalan sanan, niin sana sitoo sinut seurakuntaan, eikä ole puhdasta Jumalan sanaa ulkona seurakuntaa, vaan semmosta moskaa kuin perkele selittää, että tulee luvalliseksi hypätä kirkon päältä alas.

Nämät ovat luettavana vanhinten lähetys kirjoissa, ja muistamme vielä senkin, kuin Lumijärvi veli kirjoitti Itä-Norjaan y.m. silloin kuin hän kävi viime kerran Lapissa, jossa hän lujasti rakentaa ja vahvistaa Esikoisten seurakuntaan kaikkia vanhurskaita sieluja senkaltaisia vääriä työntekijöitä vastaan, jotka tekevät työtä sen päälle, että saada pimittää sen valkeuden, joka tämän kristillisyyden aamunkoitosta on ruvennut valaisemaan, joka on niin kirkkaasti paistanut niin monen pimiässä sielussa ja vielä paistaa, että on yksi piiskuinen lauma Euroopassa ja Amerikassa, jotka ovat hengittämässä yhtä armon raitista ilmaa, Esi-

koisten seurakunnan helmassa, jossa on priiskoitusveri ja syntein anteeksisaaminen.

Sentähden joudumme ihmettelemään, että he saatoit mahtua senkaltaiseen valkeuteen, kuin suur-seuroilla on, jossa Pauli Rantala y.m. heidän kanssa kiroilevat, ja vääräin Raamatun ymmärrysten kanssa pyytävät kaataa ja sotkea tämän kristillisyyden alkuperäistä oppia ja armonjärjestystä. Ja vaikka J.H.Lumijärvi veli kadotti koettelemuksessa luottamuksen Ruotsin Lappiin viattomuutensa tähden, niin olisihan siinä ollut syytä pysyä vahvana omassa mielessä, eikä yhdistää itsensä julkiseen eriseuraan, jota vastaan he ovat saarnanneet monta kymmentä vuotta. Olisihan tässä ajattelemista vielä jälkeenjääneilläkin, jotka tämän elävän kristillisyyden äänen alla ovat saaneet kristillisyyden, ja siinä kilvoitelleet monta kymmentä vuotta, ja kuitenkin niin onnettomasti on käynyt, etteivät tunne enään omaa äitiä, eikä halua kuulla hänen nimeänsä mainittavankaan.

Kuitenkin ovat vieläkin turvassa, jotka pysyvät Esikoisten seurakunnan helmassa, joka on rakettu profeettain, Kristuksen ja apostolein opin perustukselle, jossa Jesus Kristus paras kulmakivi on, ja jossa vieläkin Kristuksen lailla hallitaan, että Herran lauma koossa pysyy, niitten turvaksi ja suojaksi, jotka kaipaavat ja ikävöitsevät, että saavuttaa sen suuren päämaalin, nimittäin ijankaikkisen onnen ja autuuden.

Sentähden, rakkaat veljet ja sisaret Amerikan maalla, ja kaikkialla, jotka olette tulleet sisälle veripunaisen oven Herran Jesuksen kautta, siihen oikiaan lammas huoneeseen, seuratkaamme häntä, joka on suuren vaivan ja verisen sodan läpi tien auki kaalannut läpi turmeluksen pilkkakaupunkia, eikä väsynyt vaivoissa. Niin ei meidänkään pitäisi väsymän, mutta rohvaista meitämme lujempaan uskomiseen, että voiton päällä pysymme loppuun asti sodassa perkelettä, maailmaa ja omaa lihaa vastaan. Ja ahkeroitkaamme kalliimmassa uskonkilvoituksessa, rakkaat veljet ja sisaret, seuraten Jesusta. Vieläpä kieltää meitämme tästä turhasta maailmasta, jossa ei ole meillä yhdelläkään pysyväistä asumasiaa. Ja uskokaamme

synnit anteeksi: vielä metkin annamme ja todistamme Jumalan puolesta Jesuksen nimessä, siinä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä. Omistakaamme uskolla viattomia verenisaroita elämäksi ja voimaksi ja hyvän omantunnon rauhaksi siihen autuaalliseen hetkeen asti, että saatte ja saamme koko maasta ostetun lauman kanssa sanoa yhteen ääneen: tervetulemaan tapetun karitsan ijankaikkisiin häihin.

Rukoilkaa meidänkin edestä, että voiton päällä pysymme ynnä teidän kanssanne loppuun asti. Ja olkaa nyt tervehdetty sydämmellisellä rakkaudella, kaikki rakkaat veljet ja sisaret, te harvat ulosvalitut Tyynen meren rannoilla. Merkitsee veljenne vaivassa

Frans Larsson Parakka
ynnä rakkaan vaimoni Teklan kanssa.

Isak Nikulta ja Sammeli Vettasjärveltä rakkaita terveisiä.

Rakkaita terveisiä Erik Niskaselle vaimonsa ja lastensa kanssa; I. Tikkaselle, Aksel Uskoskelle, Ab. Pernulalle, A. Parvylle, y.m. rakkaitten vaimoinsa ja lastensa kanssa, ja olkaa Kreetan ja lastenne kanssa ensin ja viimein tervehditty.

Sama.

Saarnareisulla olemme olleet Mikkelistä alkain. Olemme rakkaan veljen Björkmannin kanssa käyneet Itä-Norjassa Vesisaarella asti. Paljon on siellä, jotka vielä kuulevat paimenen äänen. Se näyttää, että ilma selkenee Finnmarkenissa, vaikka suurseurat koittavat parhautensa.

Rakkaita terveisiä sanomme Karl Ojalalle, ja vanhalle ja nuorelle Mustolalle, jos ovat elämässä. Ja todistamme synnit anteeksi Jesuksen nimessä ja veressä. Ja muistutamme, että eikös ole siinä matkassa mitään kadonnut, kun luottamus katkesi Lapinmaan valkeuteen, jotka kuitenkin siihen sydämmen pohjasta kiinnitettyt olleet ovat. Olis kallis jos Ojala veli kirjoittaisi, jos ei itsensä tähden, niin meidän tähtemme.

Sama.

Olisi hyvä jos saattaisitte lähettää kopion Ojalalle ja Mustolalle.

---

*ursaakaa = rettelöitä

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

86. I. KUOKSU - WM. KOPPANALLE Y.M. Y.M.

Kuoksussa 16/2 1924

Tulen tykönnä tervehtimään teitä, rakkaat työkumppanit sinne kaukaiselle Amerikan maalle: Wm. Koppana, O. Mato-niemi, Kaleb Eriksonia, Nils Petter Starkkaa, Salmon Johans-sonia, August Simontaivalta perheensä kanssa, Matti Kinnusta, kaikkia vaimoina ja lastensa kanssa, joilla ne ovat.

Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja elämäne ehtoon asti. Amen.

Onnen toivotuksella tervehdän teitä, rakkaat ystävät, sinne yli valtameren, niin lavijalle, kuin yksimielisyyden siteet ulottu-vat. Niin olette yhteen Siionin vuorelle kootut, jossa rakas ja laupias Jumala hallitsee laillansa.

Herra Jesus vahvistakoon kaikkia työntekijöitä, ja erittäin-kin vanhempia saarnaajia nuorempain tueksi ja turvaksi, sillä vasta meidänkin silmämme aukenivat, kun kuolema otti meiltä vanhimmat ja uskolliset vartijat. Se tuntui niin turvattomuus, vaan Jumala on kyllä ihmeellisellä tavalla asiansa hoitanut, yli meidän ymmärryksen, ettemme kyllä saata Jumalaa kiittää, että hän on niin ihmeteitävällä tavalla kaikki asiat parhaaksi kääntä-nyt, josta kaikesta Jumalalle kiitos ja ylimmäinen ylistys olkoon.

Olkaa nyt tervehdetyt sydämen rakkaudella minulta vai-moni Miinan ja lastemme kanssa, kaikki saarnaajat ja palvelus-piijat, ja kaikki totuuden apulaiset, jotka yhtä Herran huonetta kanssamme rakennatte. Ja Jumala antakoon kärsivällisyyttä kai-kissa vaivoissa ja vastoinkäymisissä, joita osaa tulla tavalla ja toisella, jonka tähden tarvitsemme kaikkivaltiaan apua ja kaik-kein vanhurskasten esirukousta, että Jumala meitä kaikesta pa-

hasta varjelisi; sillä ei meillä ikääntyneillä olekaan kuin yksi puoli neljännes matkasta jälellä.

Meidänkin pienestä kylästä lähti vanhin mies Juhan Larsi, jonka Kaleppi kuitenkin tuntee, vaan uskossa se meni paratiisiin. Ja emmekä mekään enempi tahtoisi tästä maailmasta tavaraksi, kuin autuaallisen kuoleman, jonka tavaran perään kannattaa kyllä kilvotella, rakkaat veljet ja sisaret, sillä palkkamme on suurempi, kuin meidän vaivamme, joka on ajallinen ja keviä; se saattaa ijankaikkisen ja määräämättömän kunnian. Joka palkka on odotettavana kaikilla niillä, jotka seuraavat pilkattua Jumalan Poikaa, jotka jaksavat kantaa maailman pilkan ilman suuttumatta, ja niin kauvan kuin kristityt jaksavat sen kantaa, niin on vanhurskauden kruunu tallella.

Ja sentähden älkää oudoksuko, että saatte syytöksiä ja vastaansanomisia. Ja sen pitää niin olla, ja se on oikiain Jesuksen opetuslasten osa tästä maailmasta, niinkuin Jesus sanoo: Maailmassa on teillä tuska, vaan olkaat hyvässä turvassa, minä voitin maailman, ja Johannes sanoo: ”että meidän uskomme on se voitto, joka maailman voittaa”, Ja sen tiedätte kaikki kristityt, vaikka usko usein on niin heikko, niinkuin suitseva kynttilän sydän, että uskon kautta on kaikkia syntiä, perkelettä ja maailmaa voitettu, ja sentähden rohvaiskaa sydämiänne uskomaan. Minäkin täältä asti annan ja todistan kaikki synnit, viat ja heikkoudet Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä anteeksi, ja sen todistuksen muistakaat vielä kuolemanikin hetkellä, ennenkö silmäanne kiinni painuvat.

Ja siinä autuaallisessa toivossa sanomme hyvästi, että kerran yhteen tulemme, jos ei ennen, niin kuitenkin kunnian rannalla, johon usein henkemme huokaa pois tästä pahasta maailmasta, jossa usein tulee ikävä, kun tiedämme, kuinka vieraat me täällä olemme, ja kun tiedämme, että meidän oikia kotimme on tuolla puolen sillattoman virran, jossa on teillä ja meillä niin suuri ystävain paljous pitämässä tapetun Karitsan häitä, ja silloin ei enään lohdutus lopu ijankaikkisesti. Ja siinä autuaallisessa toivossa pyydän kaikkia rakkaita veljiä ja sisaria, että rukoillette minun ja minun vaimoni ja lasteni edestä. Pyytää.

vähin veljesi elämän kaidalla tiellä.

Isak Kuoksu.

Ja tervehdä nyt veljeni tällä minun pienellä ja yksinkertaisella kirjeelläni kaikkia saarnaajia ja kristityitä. Ja kiitoksia Koppana-veli kirjan edestä, jonka sain ilolla vastaanottaa, jossa oli työllinen ”rakkauden merkki sisällä, jonka edestä kiitän, ja jota en saata millään teille palkita, vaan Herra, vanhurskas tuomari, on sen palkitseva. Ole nyt, veljeni, vaimosi ja poikasi kanssa ensin ja viimein minulta vaimoni ja meidän lastemme ja kylämme kristityiltä sydämen rakkaudella tervehdetty, ja Natta ja Karoliina käskevät sanoa Kalepille terveisiä.

Painettu lehtinen. Sophia Hillin kokoelma.

87. F. WETTAINEN JA S. WETTASJÄRVI - N. P. STARKALLE

Parakan kylässä 11/4 1924

Tykö rakkaalle vanhimmalle ja uskolliselle työntekijälle raskaassa Herran viinamäen työssä: Nils Petter Starkka ynnä rakkaan emäntänne, lastenne ja ympärillänne olevan Herran lauman kanssa. Jumalan armo ja rauha vahvistakoon teidän sielunne ja ruumiinne siihen autuaalliseen hetkeen asti, kuin täydellisyys alkaa ja vajaa lakkaa. Tällä armon ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme teitä, ja kiitämme ensin Starkka vanhinta y.m. hänen kanssansa rakkaan ja tervetulleen breivinne edestä, jonka olemme saaneet ilolla ottaa vastaan, josta näemme, että olette elämässä ja nauttimassa ruumiillistakin terveyttä, joka on kallis: ehkäpä hyvin sen ymmärrämme, että vanhuuden voimattomuus painaa päälle, ja muistuttaa leposijaa, johonka on ystäviä niin paljon siirretty, ja jossa ei tule aika pitkäksi. Sillä itse Herra Jesus on maannut haudassa kolmanteen päivään asti ja pyhittänyt sen niin suloiseksi lepokammioksi, ettei tule vanhurskailla aika pitkäksi odottaa sitä autuaallista päivää, koska ylimmäisen enkelin ääni ja Jumalan pasuuna kajahtaa. Se olkoon ainoa lohdutuk-

semme tässä ikävässä maailmassa, jossa ei ole meillä yhdelläkään pysyväistä asumasijaa. Ja saamme ilmoittaa, että monta kallista breiviä olemme saaneet Ameriikasta saarnaajilta kristityiltä, joissa kaikissa on yksi rauhan ja kiitoksen ääni. Vieläpä ovat jatkamassa sovintosaarnaa Herran nimeen kukin lahjallansa, jonka Herralta saaneet ovat yksimielisesti. Ja siihen Jumala antaa siunauksen hänen vahvain lupaustensa jälkeen, johon on meillä niin monta kallista esimerkkiä tämänkin kristillisyyden ajalta Euroopassa ja Ameriikassa.

Näemme teidän breivistänne, että ilmestyy Lumijärven joukosta, jotka tahtovat vanhaa Starkkaa Calumettiin heille saarnaamaan Helluntaijuhlaksi. Se olisi toivottava, että ne anomukset olisit hätäisen huuto, jota Herra ei ole aikonut olla kuulematta, sillä Herra on sanonut: Avukses huuda minua hädässäs, niin minä tahdon auttaa sinua. Mutta kuitenkin ajattelempa, että heillä on likellä kalliita Jumalan välikappaleita: Wm. Koppaana, Aug. Simontaival ja Johan Puuri, jotka saattavat auttaa, jos on avun tarve. Ja jos ei ole heihin niin paljon luottamusta, että eivät voi täydellisesti valaista asian, niin saattavat kuitenkin niitten mainittuin saarnaajain kanssa yhdistää itsensä anomaan N. P. Starkkaa ja Matonientä, jos ei heillä vanhuuden eli muitten esteitten tähden tule este, johonka kristityt kyllä saattasit ottaa osaa Calumettiin Helluntai juhalle. Ja olemme siitä vakuutetut, että se Henki, joka on Helluntaina niinkuin viileskellyt kielet näkyneet, että se sama Henki on vielä niissä kokouksissa, joissa Esikoisten seurakunnan saarnaajat sovintoa saarnaavat. Ovathan Amerikassakin selvät esimerkit Johan Takkisen, Joonas Purnun y.m. jäljiltä, ja vielä viimeisessäkin lähetyksessä Ruotsin Lapista, että ne sydämmet, jotka ovat sovintoa ikävöineet, ovat sovintoon päässeet, nautitsemaan vanhurskautta, iloa ja hyvän omantunnon rauhaa Pyhässä Hengessä.

Siinä uskossa olemme, että saarnaajat kristittyin lauman kanssa jaksavat sydämmestä anteeksi antaa kaikki synnit, vielä eriseurain synninkin, joka pienenä pidetty synti, on niin raskaita vahingoita matkaansaattanu Euroopassa ja Ameriikassa läpi tämänkin kristillisyyden aikaa. Ja niin paljon viattomia sieluja vai-

vannut, vieläpä mieliä kääntänyt, etteivät tohdi uskoa sitä totuutta, josta he itse ovat alusta elävän kristillisyyden aineita saaneet. Joka jo pitäisi olla selvillä näkösällä, mihinkä heränneitä kansoja on kuljetettu vastaan sanomaan ja vääräksi katsomaan oppi sovinnosta ja oikiasta seurakunnasta.

Emme tiedä nyt muuta, mutta vakuutetut olemme siinä uskossa, että olemme koottuna Sionin vuorelle Esikoisten seurakuntaan, yhden verisen lipun alle, yksi piiskuinen lauma Euroopassa ja Ameriikassa, jossa vielä saamme uskolla ottaa vastaan rakkauden pisaroita evangeliumin saarnan alla ristiinnaulitusta särjettyihin sydämiin, että voiton päällä pysymme. Seurattaamme, rakkaat veljet ja sisaret, Kuningastamme ja rakastajaamme Jesusta läpi turmeluksen pilkkakaupunkia, Yrttitarhasta Golgatan mäelle, ja niin ylösnousemisen kedolle, jossa Pääsiäisaamun aurinko kirkaasti paistaa murheellisten opetuslasten sydämissä.

Ja olkaamme rohkiat, rakkaat veljet ja sisaret, tunnustamaan Jesusta ainoaksi autuudeksemme ja uskokaamme rohvaistulla sydämellä synnit anteeksi. Vielä saarnaamme ja todistamme Herran Jesuksen nimessä, ja siinä kalliissa sovintoveressä, sen uskokaa vielä kuoleman virran rannallakin, ennenkuin silmät kiinni painuvat. Ja rukoilkaa meidänkin edestä, ja olkaa meiltä tervehdetty rakkaitten vaimoimme, lastemme ja Herran lauman kanssa sydämmellisellä rakkaudella kaikkein saarnaajain, totuuden apulaisten ja palveluspiikain kanssa monessa kielessä. Ja kiitämme kaiken rakkaan palveluksen edestä vielä meitäkin kohtaan. Herra antakoon siunauksen työllensä. Merkitsevät veljenne Herran työssä.

Frans Larsson Wettainen Parakka.
Erik Samuel Vettasjärvi.

Pyydämme vastausta.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

88. I. NIKU - WM. KOPPANALLE Y.M. Y.M.

Masuninkylä 12/4 1924

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä: Wm. Koppana ja August Simontaival, O. Matoniemi, S. Johnson, Johan Muonio ja Alex Ritola, ynnä muut saarnaajat, rakkaitten emäntäinne, lastenne ja perheittenne, ja ympärillänne oleva kristittyin piskuinen lauma, saarnaavaisten miesten, ja palvelevaisten vaimoin, ja totuuden apulaisten kanssa Amerikan maalla, jotka hengittää yhtä Jumalan armon raitista ilmaa meidän kanssa, Esikoisten seurakunnassa, sen oikian äidin helmassa.

Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha levätköön teidän sydämissänne nyt ja aina elämänne ehtoon asti. Amen.

Onnen toivotuksella tervehdän rakkaita ja ikuiseen muistoon jääneitä työkumppaniamme ja ystäviämme, ja annan tietää, että elämme terveenä kaikki saarnaajat, perheitemme kanssa. Ja uskon kilvoituksessa olemme ahkeroineet, säilyttäin hyvän omantunnon rauhaa, vaikka kulkeminen kristillisyyden tiellä menee monien kiusausten ja suuren synnin voiman läpi. Kuitenkin sen suuren, kaikkein kiusausten ylivoittajan, Jesuksen kautta olemme voiton päällä pysymässä Karitsan veren ja todistuksen sanan kautta.

Ilmoitan myös, että olemme saaneet monta kallista kirjaa Amerikasta jälkeen Joulukokoustenkin, Koppanalta, Simontaipaleelta, Matoniemeltä, Johan Muoniolta, Ritolalta. Ja nyt juuri, kuin tulimme kotia Tärännön suuresta kylästä kokouksia pitämästä, Kuoksun, Sammelina ja Fransin kanssa, oli meille tullut vanhimman Matoniemen kirja, jossa oli kopio häneltä Spartaan lähetetystä kirjasta, jossa oli jumalallinen ja taivaallisella viisaudella kirjoitetut neuvon sanat Spartan veljille, joka totuus ei pala koetusten tulesa. Emme tiedä, mikä tauti vaivaa muutamia veljiä Spartassa, kun eivät ymmärrä pysyä rauhallisena ja tyytyä siihen, että ovat talutetut oven kautta oikiaan seurakuntaan, jossa synnit on anteeksi annettu ja päästetty pahasta omastatunnosta

priiskoitusveren voiman kautta.

Uskokaa rakkaat veljet, ja katsokaa uskon avatuilla silmillä Jesusta, joka ei ole seisonut oman oikeutensa puolesta, ei papin salissa, eikä raastuvassa Pontius Pilatuksen edessä, ja aina ristinkuolemaan asti, että jaksatte paremmin kärsiä toisianne, ja anteeksi antaa toiset toisillenne, niinkuin Jumala meillekin Kristuksen kautta anteeksi antanut on.

Koppana veljen kalliin ja ilahuttavan kirjeen myös saimme yllämainitussa tilaisuudessa vastaanottaa, joka oli Detroitissa kirjoitettu Atlantin rannikon reisulta Salmon Johansonin kanssa, kalliitten sanomain ja kristittyin terveisten kanssa, joitten kaikkien kirjain ja kristittyin terveisten edestä juuri sydämestä kiitämme teitä, ja toivotamme teille onnea ajassa ja ijankaikkisesti.

Ne asiat, joista Matoniemi vanhin puhuu kirjeesssänsä P. K.:sta ynnä muista, ovat enempi teille kuin meille tunnetut, Kyllä te, jotka vielä lähempää tiedätte ja vielä paremmin ymmärrätte sen maan lakia, saatatte heitä neuvoa, että kaikki kristittyin asiat menevät Jumalan sanan ja hyvän omantunnon jälkeen. Ja mitä tulee toiskielisten kohdalle, niin sanokaa meidän sydämelliset terveiset heille, että ottaa tarkoin vaari mitä O. Matoniemi-vanhin ja net saarnaajat, jotka hänen kanssa yksimieliset ovat, mitä ne teille sanovat.

Ei afäärimiehet ole joutaneet käydä Pyhän Hengen koulussa oppimassa taivaallisia asioita, että olisivat ojennukseksi yksinkertaisille heränneille ja uskoon tulleille halajavaisille sieluille, jotka totisesti tarvitsevat ojennusta ja valkeutta Pyhän Hengen voiman kautta, että jaksavat voitolla pysyä sodassa hirmuista vihollista vastaan, joka käypi ympäri niinkuin kiljuva jalopeura, Pietarin sanain jälkeen.

Kyllä nyt jo tarvitaan katsoa perään Amerikassa ynnä muualla, ja ottaa vaari Vapahtajan sanoista: joka ei minun kansani kokoa, hän hajoittaa. On kuitenkin se suuri ja korkia ja sydäntä ilahduttava asia, että ne saarnaajat Amerikan maallakin, joita tuntee oikia seurakunta, ja on Herran työhön painanut, ovat sydämellisessä rakkaudessa keskenänsä, ja tekevät työtä yhdessä neuvossa sovitettuna, eikä anna pienintäkään moitetta

toisistansa sanankuulijoillensa. Siitä se kasvaa Kristuksen ruumis omaksi rakennukseksi rakkaudessa; ja ne sielut, joilla on sydämen asiana autuaaksi tuleminen, pysyvät suojan ja oikian turvallisuuden alla, sen opin ja esikuvan jälkeen, jonka kristillisyytemme vanhimmat ovat jälkeensä jättäneet. Kyllä tämän viimeisen ajan intohimot ja kaikki pahuus siksi lujasti voimaansa pyrkii, kaiken turhuuden, koreuden ja lihallisen vapauden kanssa, siellä ja täällä, että tarvitsevat kyllä työntekijät Herran viinimässä seisoa ristin kohdalla, että jaksavat varjella viinimäen aitaa ja parantaa rauvenneita paikkoja, ettei kaikenlaiset eläimet pääsisi pilaamaan Jesuksen lampailta karitsoilta kaikki terveelliset ruuan aineet.

No, en tiedä muuta, rakkaat ystävät, kuin sanon Sammelin, Fransin ja Kuoksun ja vaimoni, perheeni ja kristittyin lauman kanssa sydämen rakkaita terveisiä, teille ikuiseen muistoon jääneille ystävillemme.

Ja annamme ja todistamme kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä, sen uskokaa. Ja sanon hyvästi siinä autuaallisessa toivossa, että pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen äänen sanomme: Amen, Halleluja. Rukoilkaa aina meidänkin edestä. Teitä rakkaudella muistava veljenne.

Isak Niku

Olen minä sen teidän mennä kesänä Poinsetilla kirjoitetun kutsukirjan lukenut Joulukokouksissa Gellivaarassa, vaikka se unehtui mainita seurakunnan kirjassa, joka Joulukokouksissa kirjoitettiin Amerikkaan.

Sanokaa toiskielisille Snomassa y.m. meidän rakkaille ystävillemme meiltä sydämen rakkaita terveisiä.

Painettu lehtinen.
Sophia Hillin kokoelma.

89. I. NIKU Y.M. - O. MATONIEMELLE Y.M. Y.M.

Vettasjärven kylässä 17/9 1924

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille raskaassa ja painavassa Herran viinamäen työssä: Olof Matoniemi, N. P. Starkka, Wm. Koppana, Kaleb Erikson, August Simontaival, Salomon Johanson y.m. saarnaavaiset miehet rakkaitten vaimoine, lastenne ja koko kallis Herran lauma Ameriikan maalla, monessa kielessä.

Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtoon asti, Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme teitä yllämainituista saarnaajista ynnä koko Herran lauman kanssa, ja kiitämme juuri sydämestä niitten kalliitten kirjain edestä, joita olemme saaneet tämänkin jääneen kesän kuluessa; vieläpä seurakunnan kirjan Johanneskokouksista, joka ilahuttaa meitä, kuin kuulemme, että rauha ja rakkaus on hallitsemassa, saarnaajain ja kristittyin välillä, vaikka me sen tiedämme, ettei ole piru jouten, ei siellä, eikä täällä, mutta se tekee työtänsä viimeiseen asti, joita esimerkit osottavat Euroopassa ja Ameriikassa. Mutta ei se ole kaikkia voittanut, eikä voita, sillä yksi piskuinen lauma on vieläkin pysymässä voiton päällä, koottuna Sionin vuoren tykö, yhden verisen lipun alle.

Ehkä olemme pikkuinen joukko suuren maailman suhteen, ovat kuitenkin ne sielut turvassa, jotka pysyvät Sionin linnassa, jossa rauhan kellot soivat ja vartiat Sionin muurilla huutavat: Voitto on tapahtunut Karitsan veren kautta ja heidän todistuksensa sanan kautta.

Sentähden on syy meillä uskoa, rakkaat veljet ja sisaret, Ameriikan maalla ja kaikkialla, ja kieltää meitämme tästä turhasta ja katoavasta maailmasta, jossa on niin monta vaaraa ja vaarallista paikkaa, vieläpä niin väkevä veto tähän turhaan ja katoavaan maailmaan, jossa monelle tulee niin raskas uni, että kadottaa sen kaitaisen tien. Sentähden valvokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, yönvalvojan Herran Jesuksen kanssa vielä vähän aikaa, sillä ei olekkaan pitkä sotimisemme ja kilvoituksemme aika, ennenkuin

aukenee uusi ilma ijankaikkisuuden ihanalla rannalla, jossa kaikkein voittajain ja kilvoittelijain palkka maksetaan ijankaikkisella kunnian kruunulla.

Emme ole totisesti silloin enään niin kauvas erotetut toisistamme, niinkuin nyt, että on Euroopan maat ja valtameret välissämme, ettemme voi nähdä toisiamme, mutta silloin saamme kaikki ystävät, ynnä koko maasta ostetun lauman kanssa, sanoa yhteen ääneen: terve tulemaa tapetun Karitsan häihin.

Ja emme nyt muuta tällä kertaa, mutta olkaa nyt sydämellisesti tervehdityt, kaikki saarnaajat ynnä kristittyin lauman kanssa, monessa kielessä, ja uskokaamme rohvastulla sydämellä synnit anteeksi. Vielä mekin saarnaamme ja todistamme Jumalan puolesta Jesuksen nimessä, siinä viattomassa ja kalliissa maahan vuotaneessa sovintoveressä, joka on ristiltä alas vuotanut viimeiseen pisaraan asti. Sen muistakaa vielä kuoleman virran rannallakin, ennenkuin silmänne kiinni painuvat. Ja rukoilkaa meidänkin edestä, että voiton päällä pysymme ynnä teidän kanssa loppuun asti. Amen.

Isak Niku, Samuel Vettasjärvi.
Frans L. Parakka, Viktor Björkman.

Näemme teidän kirjastanne, että myös monesta muusta kristittyin kirjoista, että teidän sydämellinen halu ja rukous on, että saada saarnaajia Lapista, jota Jumala ei ole aikonut hyljätä hätäisen huutoa. Kuitenkin tapahtukoon Jumalan tahto, josta saatetaan laveammalta koetella, kuin Joulun aikana tulee enempi koolle: jos lähetetään täältä sinne eli sieltä tänne, eli kuinka tarve sen vaatii.

Samat.

90. F. WETTAINEN Y. M. - J. MUONIOLE, A. RITOLALLE. Y. M.

Parakan kylässä 11/10 1924

Tykö rakkaille veljille Herrassa ja uskollisille työntekijöille Herran viinamaessa: Johan Muonio, Alex Ritola, Erikäinen, N. Vilen, J. Huumola, Kopmanni, Kalle Narkaus y.m. y.m. rakkaiden vaimoina ja lastensa kanssa, joilla ne ovat. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtoon asti, Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme teitä jollakin ratilla, ja saamme ensin antaa tietää, että terveenä olemme ruumiin puolesta. Ja uskon kilvoituksessa olemme ahkeroidussa läpi suuren synnin voiman, uskoa synnit anteeksi kristittyin turvissa, syntein anteeksi anomisen ja antamisen vaellussauvan nojassa. Saamme myös antaa tietää, että monta kallista kirjaa olemme saaneet tämän kesän kuluessa Amerikan maaltakin; ja Johan Muoniolta viime talvena ynnä rakkauden lahjan, ja nyt vasta tuli Muonion ja Ritolan yhdessä, joitten kaikkein edestä kiitämme sydämestä. Joka on kallis ja ilahuttava, kun saapi kuulla rauhan sanomia. Vaikka sen tiedämme, ettei piru ole jouten, ei siellä eikä täällä, niin kauvan, kuin yksikään elävä sielu löytyy maan päällä. Kuitenkin uskomme sen, että se ihmeellinen neuvon antaja ja väkevä Jumala pitää murheen omistansa hänen vahvan lupauksensa jälkeen, jonka hän luvannut on, että vie pyhänsä ihmeellisesti, ja taas, kuka reväisee heitä hänen kädestänsä.

Naemme seurakunnan kirjasta viime Johanneskokouksesta y.m. kirjoista, että kutsuja ja lähetyksiä on, joka osoittaa sen, että työtä ollaan tekemässä kristillisyydessä, ehkä me joudumme kohta ihmettelemään, kuinka niin korkealla ijällä kuin Matoniemi on, jaksaa ne reissut kulkea, ja täyttää kristittyin vaatimukset läpi Amerikan maata. No emme tiedä, Jumalan on asia. Kuitenkin tarvitsemme rukoilla, että Herra lähettäisi työväkeä hänen eloonsa, jotka uskollisesti jaksasit tehdä Herran työtä tällä viimeisellä etsikon ajalla.

Ja ei nyt muuta, vaan olkaa yllä mainitut, ynna koko Herran lauman kanssa, tervehdetyt sydämellisellä rakkaudella. Synnit on teille ja meille anteeksi annetut Herran Jesuksen nimessä, siinä viattomassa ja kalliissa sovintoveressa, sen mekin todistamme Jumalan puolesta Jesuksen nimeen. Siinä toivossa olemme, että pian tulevat tapetun karitsan häät, jossa voittajain ja kilvoittelijain palkka maksetaan ijankaikkisella ilolla ja kunnian kruunulla. Jääkää hyvästi. Rukoilkaa meidänkin edestä. Pyytävät veljenne Herrassa ynnä rakkaitten vaimoimme, lastemme ja koko tämä koossa oleva kristittyin lauma, jotka nyt olemme koolla tassa Parakan kylässä, Fransi Parakan talossa.

Frans L. Parakka, Isak Niku, Erik Samuel Vettasjärvi, Salmon Fjälborg, Isak Stålnacke.

Tässä ilmoitamme, että Isak Kuoksu on nyt Gellivaaran lasaretissa, sille tehdään vähenen leikkaus kupeesta, sillä on repeämä. Viktorit on tunturilla.

Samat.

Painettu lehtinen. Sophia Hillin kokoelma.

91. F. WETTAINEN Y.M. Y.M. - WM. KOPPANALLE Y.M. Y.M.

Vittangin kirkonkylässä 5/11 1924

Tykö rakkaille ja kalliille veljille Herrassa ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: Wm. Koppana, A. Simontaival, Tuomas Kuru, Luusua y.m.y.m. rakkaitten vaimoine, lastenne ja Herran lauma ympärillänne.

Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa, elämanne ehtoon asti, Amen. Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme teitä jollakin radilla, ja kiitämme niitten kalliitten kirjain edestä, joita olemme saaneet ilolla ottaa vastaan, viimeisen yksi viikko takaperin rakkaalta veljeltä Wm. Koppanalta.

Kallis on saada sanomia kristillisyyden laveudesta. Paljon olemme saaneet kirjoja Ameriikasta, Suomen maalta, Itä- ja Länsi-Norjasta. Elävä kristillisuus kulkee voimalla eteenpäin Norjassa ja Suomessa, erittäinkin Etelä-Suomen maalla, josta tulee näkösalille, että Jumalalla on kallis etsikonaika, vieläpa kootaan lauma hyvän paimenen äänellä, yhdelle Siionin vuorelle, elävän Jumalan kaupunkiin, Esikoisten Seurakuntaan, jossa on priiskotusveri ja syntein anteeksi saaminen.

Kokouksia olemme pitäneet näissä likikylissä, ja on ajatus keritä käydä Lainiossa ennen Joulua. Viktor Björkmanni ja Oskar Björkmanni ovat käyneet tänä syksynä tunturilla.

Appelqvistilla on ollut jonkunlaista veren pillaa, että on lyönyt ylös käsivarresta, ettei ole voinut olla reisussa, mutta on paranemassa.

Muuta sanomia ei ole erinomaista, mutta Jumala vahvistaa aina sanansa kaikissa kokouksissa seuraavaisten merkkein kautta, josta kiitos Jumalalle. Ja emme nyt tiedä muuta tällä kertaa, vaan olkaa tervehdetty sydämellisellä rakkaudella, rakkaat veljet ja sisaret Ameriikan maalla. Siinä uskossa olemme, että voiton päällä pysymme Karitsan veren kautta, ehkä usein tuntuu raskaalta ja hitaalta kulkeminen eteenkäsin elämän tiellä. On kuitenkin armoistuin kohdallansa hänen laumansa keskellä, että saamme uskoa, ja uskolla omistaa syntein anteeksisaamisen.

Sentahden on syy rohvaista meitämme uskomaan, rakkaat veljet ja sisaret. Vielä mekin täältä asti annamme ja todistamme kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä, siinä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä. Ja rukoilkaa meidänkin edestä, että pysymme voiton päällä, ynnä teidän kanssanne loppuun asti. Merkitsevät veljenne:

Frans Parakka, Isak Kuoksu, Isak Niku, Viktor Appelqvist.
Samuel Vettasjärvi, Viktor Björkman,

ynnä rakkaitten vaimoimme lastemme ja Herran lauman kanssa.

92. I. KUOKSU - KALEB ERICKSONILLE

Kuoksussa 20/12 1924

Tulen tykösi rakastettu veli ja uskollinen työntekijä Rerran viinamäessa, Kaleb Erickson. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön sinulle ja sinun huoneellesi nyt ja ijankaikkisesti, Amen.

Onnen toivotuksella tervehdän sinua vaimosi ja lastesi ja ympärilläsi olevain kristittyin kanssa. Ja annan tietää, että elämme terveenä, mina väkeni ja kylämme ihmiset, ruumiin puolesta. Ja uskomassa olemme, vaikka suuren synninvoiman lapi on uskonkilvoitus läpi tätä viimeisen ajan paha maailmaa, jossa tulee aina uusia ja erilaisia vihollisia. Kuin maailma loppuansa lähenee, niin synti ja perkele tulevat aina hirmuisemmaksi, jonka tähden tarvitsevat kyllä Jesuksen opetuslapset valvoa yonvalvojan Herran Jesuksen kanssa Getsemanen yrttitarhassa ja Golgatan mäellä, jossa taivaallisen vanhimman vaivain katseleminen saattaisi meidän sydämiamme irroittaa tästä turhasta ja katoovaisesta maailmasta, etta voitolla pysyisimme sodassa perkeletta, maailmaa, ja meidän omaa lihaamme vastaan, siihen asti, kuin viimeinen vihollinen voitetaan, joka on kuolema.

Ja olkaa nyt tervehdetty kaikki, rakkaat veljet ja sisaret, siellä kaukaisella Amerikan maalla, jotka yhtä armon ilmaa hengitätte sen seurakunnan helmassa, joka on ensin kivulla uudesti syntynyt täällä laihassa Ruotsin Lapissa, jossa poronpaimenet on olleet ensimmäiset kirkkovieraat, jotka ovat saaneet ensiksi tervehtää sitä pikkuveljeä, joka makaa tallin seimessä, ja ojentaa viattomia, valkeita käsivarsiansa niille, jotka tulevat kaukaa pakanain maasta. Sillä silloin on kristillisyyttä ollut pieni, vain nyt on menestynyt viisaudessa, ijässä ja armossa, Jumalan ja ihmisten edessä. Ja niin suurella voimalla mennyt, ettei ole estäneet valtakuntain rajat, eikä valtameret, niinkuin olemme saaneet kuulla, että paljon on meillä veljiä ja sisaria siellä Amerikan maalla, joita kaikkia emme näe näillä luonnon silmillä. Vain se autuaallinen toivo minullakin on, että yksi kokous tulee, johon tullessa sanomme: tervetulemaa Karitsan häihin. Ja siinä toivossa kuljemme kohti kuolemaa, rakkaat veljet ja sisaret, ja teemme nyt

vähän aikaa työtä, työkumppanit, sillä eloa on paljon, vaan uskollisia työntekijöitä on vähän.

Ja tervehdä nyt Kalebi veli tällä yksinkertaisella kirjeellä Olof Matonientä, Salmo Johnsonia ja Wiljam Koppanaa ja Nils Petter Starkkaa, ja kaikkia saarnaavaisia miehiä ja palvelevaisia vaimoja, ja kaikkia totuuden apulaisia, jotka yhtä Herran huonetta kanssamme rakennatte, sen perustuksen päälle, jonka aikakautemme vanhimmat ovat laskeneet, niinkuin taitavat rakentajat. Ja sentähden on meillä syy katsoa perään, kuinka me sille perustukselle rakennamme, että se kestää kaikissa koettelemuksissa, joita saattaa vielä tulla outoja ja erilaisia, kuin tähän asti on ollut. Vain sen kuitenkin uskomme, että Jumalan vahva perustus kuitenkin pysyy, ja joka siihen kiinnitetty on, se myös pysyy. Ennen jokainen lakatkoon vääryydestä, joka Kristuksen nimeä mainitsee.

Ja tämä varoitus Raamatussa on tarpeellinen monen tottelemattoman ja vastahakosen suhteen. Ja syy siihen on, ettei kaikki ole sulaneet yhdeksi sydämeksi ja yhdeksi sieluksi. Ja sentähden ei mahdu niille täysi totuus, joita kyllä aina löytyy täällä ja siellä, jotka kokevat työntekijäin kärsivällisyyttä. Sentähden tarvitsemme, kaikki työntekijät, rukoilla taivaallista Isää Herran Jesuksen nimeen, että hän antaisi meille kärsivällisyyttä kaikissa vaivoissa ja vastoinkäymisissä, että jaksaisimme iltaan asti työtä tehdä, siksi kuin lasketaan työntekijät lepäämään ja silloin saavat sen määrätyn päiväpenninkinsä. Ja silloin ei kukaan enää valita vaivoista, eikä muista niitä murheita, joita täällä vähän aikaa ovat kärsineet. Olkaa nyt lohdutetut, kaikki rakkaat veljet ja sisaret, siellä kaukaisella Amerikan maalla monesssa kielessä ja eri kansakunnassa, joista kaikista kansoista ja kielistä olemme kootut yhden Siionin vuoren tykö, ja elävän Jumalan kaupunkiin, joka on rakettu elävistä kivistä, jossa on perustuskallio Kristus. jonka tahden se ei kukistu, vaikka virrat sysäävät ja tuulet puhaltavat. ja on kahdeksankymmentä vuotta koettu jo seurakunnallista hallitusta hajottaa, vaan turhaan ovat työtä tehneet, jotka siihen ovat itsensa uhranneet. Ja sen tähden ol-

kaa hyvässä turvassa ja rohvaiskaa sydämiänne uskomaan. Minäkin täältä asti annan ja todistan kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressa. Ja sen muistakaa vielä kuolemankin hetkellä, ennen kuin silmänne kiinni painuvat.

No hyvästi nyt, rakkaat veljet ja sisaret, siinä autuaallisessa toivossa, että jos emme näe toisiamme näitten maitten päällä, niin kuitenkin ijankaikkisuuden ihanalla rannalla, jossa yhteen ääneen sanomme: Amen, Hallelujaa. Ja silloin ei enää vaivaa huono kristillisyytys, eikä ole sydan ahdas omistamaan niinkuin täällä. Ja muistakaa, rakkaat veljet ja sisaret, minuaikin ja minun perheeni edesta rukoilla, että Herra Jesus varjelisi meitä kaikesta pahasta nämät viimeiset elon päivät, jotka vielä ovat jälellä. Niinkuin minäkin tiedän, kuin olen täyttänyt 6. päivä jäänyttä joulukuuta 66 vuotta, ettei ole enää pitkä sotimisen aika tämän vieraan maan päällä, josta henkeni usein huokaa, että voi jos piankaan se autuaallinen hetki tulisi, että saisimme yhdistää äänemme sen sadan ja neljänviidettäkymmenen tuhannen joukossa, veisata kiitosvirttä sille suurelle Luojalle alati ja ijankaikkisesti.

Ole nyt, Kalebbi veli, vaimosi ja lastesi kanssa minulta vaimoni ja lastemme kanssa sydämen rakkaudella tervehdetty. ja Natta ja Karolina käskevät sanoa sinulle paljon terveisiä, ja kaikki sukulaiset. Tätä kirjoittaa veljenne uskossa ja osallinen kansanne Vaivassa

Isak Kuoksu

Tervehdä nyt, veljeni, tällä minun yksinkertaisella kirjeellä rakkaita veljiä ja sisaria, ja erittäinkin saarnaajia.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

93. S.WETTASJÄRVI Y.M. - O. MATONIEMELLE, N.P. STARKALLE Y.M. Y.M.

Gellivaaran kirkonkylässä Joulukokouksessa 31/12 1924

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: Olof Matoniemi, N.P. Starkka, Wm.Koppana, August Simontaival, Caleb Erickson, Johan Kieri, Salmon Johanson y.m. saarnaajat, rakkaitten vaimoinne, lastenne, totuuden apulaisten, palveluspiikain ja koko Herran lauman kanssa Ameriikan maalla, monessa kielessä.

Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtoon asti, Amen. Tällä onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme Ameriikan veljiä ja sisaria, ynnä koko tämän koossa olevan Herran lauman kanssa, jotka yksimielisesti olemme koolla olleet Herran edessa, monista eri paikka- ja valtakunnista, saarnaajia ja kristityitä, Suomesta, Itä- ja Länsi-Norjasta, Luulajasta, Kainuusta ja näistä Lapinmaan seurakuntain kylistä, yksimielisesti tutkimassa ja koettelemassa Herran edessä tärkeitä ja painavia kristillisyytemme asioita, raamattuun jälkeen, ja lähetykskirjoja, joita on tullut tämän jääneen vuoden ajalla Ameriikasta, ynnä monesta muusta paikka- ja valtakunnasta, joista tulee ilmi ja näköksälle, että on yksi piiskuinen lauma, jotka ovat pysymassa ja kilvoittelemassa kallista uskon kilvoitusta, vieläpä koottuna yhdelle Siionin vuorelle, Esikoisten Seurakuntaan, jossa on priiskotusveri ja syntein anteeksi saaminen. Vielä saarnataan parannusta ja syntein anteeksi antamusta Herran nimeen, ja niin kootaan laumaa Herralle Jesukselle yhteen lammashuoneeseen, vaikka sokia maailma pappeinsa ja kaikkein eriseurasten kanssa sanoo vastaan vieläkin, ja niin tämän kristillisyyden alusta asti. Mutta ei sekään seiso, sillä tässä on Immanuel, tässä on se, joka voittaa.

Ja saamme tässä ilmoittaa, että olemme saaneet Ameriikan saarnaajilta kristittyin lauman kanssa monta kallista kirjaa, joittenka edesta kiitämme, joka on kallis saada kuulla rauhan sanomia Ameriikan maalta. Ja näemme, että olette kukin lahjansa

kanssa työtä tekemässä Herran pellolla ja rakennatte ja voimassa pidätte viinamäen aitaa, ehkä se on raskas työ, mutta uskomme, että se, jonka on tyä, hän antaa myös voiman siihen. Näemme teidän kirjoistanne, sekä seurakunnan että yksityisten, että teidän sydämellinen halu ja ikävöitseminen on, että saada saarnaajia Ruotsin Lapista, joka on kallis Herran edessä, sillä ei Herran korvat ole raskaat kuulemaan hätäisen huutoa.

Mutta koska huutoja kuuluu joka kantilta, ja tarve ja hätä vaatii, niin olemme sen niin tutkineet, ja sen niin soveliaaksi löytäneet, että lähetys Ameriikkaan vielä viipyy, koska emme ole löytäneet erityisempää syytä, jonka tähden olisi seurakunta Lappissa velvoitettu lähettämään saarnaajat Ameriikkaan. Vaikka me sen kyllä näemme, rakkaat veljet ja sisaret, että työtä on Herran pellolla Euroopassa ja Ameriikassa, ja työntekijöitä on vähän, että tarvitsemme rukoilla elon Herraa lähettämään työväkeä hänen eloonsa.

Olemme myös koetelleet, kuinka se olisi, jos seurakunta Ameriikassa lähettäisi saarnaajat tänne Ruotsin Lappiin Joulukokouksiin, joka olisi meille iloksi saada heitä nähdä ja puhutella, kuitenkin tapahtukoon Herran tahto. Ja jos seurakunta Ameriikassa katsoo sen tarpeelliseksi, että lähettää saarnaajat Ruotsin Lappiin, niin me ilolla heitä vastaanotamme.

Olemme tässä sanoneet meidän mielipiteemme näissä asioissa, ja emme nyt tiedä enempiä tällä kertaa, kuin toivotamme ja rukoilemme, että Jumala Isä vahvistaisi omiansa tällä viimeisellä etsikon ajalla. Ja olkaa nyt tervehdetyt sydämellisellä rakkaudella, rakkaat veljet ja sisaret, Ameriikan maalla, saarnaajat ynnä koko Herran lauman kanssa monessa kielessä.

Ja uskokaamme rohvastulla sydämellä synnit anteeksi; mekin täältä asti annamme ja todistamme Jumalan puolesta, Jesuksen nimessä, siinä kalliissa maahan vuotaneessa veressä. Siinä uskossa olemme, että voiton päällä pysymme Karitsan veren kautta, joka on sotinut ja meille valtakunnan voittanut, siinä suuressa sodassa pitkänäperjantaina, Golgatan mäellä, jossa paratiisin portit on avattu suurille syntisille, ja vaatijan sauva särjetty kaikille niille, jotka ovat saaneet uskolla ottaa vastaan

Herran Jesuksen ainoaksi edesvastaajaksi. Sentahdenpä onkin syy uskoa, rakkaat veljet ja sisaret, ja rohvaista meidän sydämiämme uskomaan, että voiton päällä pysymme loppuun asti, siihen autuaalliseen hetkeen asti, että kaikki sota ja kilvoitus ilolla päätetään. Sillä autuaallisella toivolla lohduttakaamme meitämme saarnaajat, vanhemmat ja nuoremmat, Herran lauman kanssa, että sota ja kilvoitus pian päätetään, jossa kaikki vaivat ja murheet lakkaavat ja ijankaikkinen ilo alkaa. Ja olkaa nyt tervehdetty kaikkein saarnaajain ja koko Herran lauman kanssa, ja pyydämme rukoilemaan edestämme.

Merkitsevät veljenne seurakunnan kanssa ja puolesta:

Erik Samuel Vettasjärvi, Isak Kuoksu, Isak Niku, Viktor Appelqwert, Frans Parakka, Viktor Björkman, K R. Erlandson; ja Norjasta Mikael Mickelsen, Daniel Josefsen, Karl Sirkka, Erik Frosti; Suomesta N. Mileen, S. Vesterinen, Kalle Luoma, I Siipola, A. Salminen.

Ja kiitämme Ameriikan veljiä ja sisaria rakkaan palvelukseenne edestä, vieläpä kaikkein rakennusaineitten edestä, joita olemme ilolla vastaanottaneet. Saamme myös ilmoittaa, että saimme vasta kaksi kirjettä Matoniemelta, kirjoitettu engelskielisille N. D. 6 k. 1903 ja Roubaix S. D. 1 p. s.k. 1923 ja Roubaix S. D. 27.3. 1924. niin niissä on valaiseva ja oikia ymmärrys sekä raamattuun ja vanhinten opin jälkeen. .

Ja saamme ilmoittaa Kieri-veljelle, että olemme saaneet preivin vaarantain uuden preivikirjan painosta, johonka emme voi muuta vastata kuin sen, jonka olemme jo ennen Vettasjärvässä vuonna 1923 huhtikuussa siitä Kieri-veljelle kirjoittaneet.

Samat.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

94. I. KUOKSU - WM. KOPPANALLE Y.M.

Kuoksussa 23/1 1925

Tulen tykösi, rakastettu veli ja uskollinen työntekijä Herran viinamäen raskaassa työssä, Wm.Koppana. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön sinulle ja sinun huoneellesi, nyt ja ijankaikkisesti, Amen. Onnen toivotuksella tervehdän Olof Matonienta ja Salmon Johnsonia, Nils Petter Starkkaa, Matti Kinnusta, Johan Muoniota ja Caleb Ericksonia, August Simon-taipalettä ja Tuomas Kurua, kaikkia vaimoinsa ja lastensa kanssa, joilla ne ovat.

Kiitan Koppana-veljeä kirjeenne edesta, jonka sain ilolla vastaanottaa, jossa oli rakkauden merkki sisällä, joista kiitän juuri sydämeistäni; ja annan tietää, että elämme terveenä ruumiin puolesta. Ja kokouksia olemme pitäneet niissä kylissä, joissa tekin olitte meidän myötä, Kurravaarassa ja Jukkasjärvessä, ja aina ne muistavat teitä. Ja me myös muistamme teitä meidän rukouksissamme, ja erinomattain sen siunatun sovinnon tähden, että nyt saamme joka preivissä rauhan sanomia, josta Jumalalle kiitos, ja ylimmäinen ylistys olkoon sille suurelle Luojalle, jonka asialla olemme, rakkaat veljet ja sisaret, tällä viimeisellä maailman lopun edellä, jolloin kiireellä kaikki synnin mitta täytetään. Ja sentähden on Jeesuksen opetuslapsilla syy valvoa ja katsoa perään, ettei hengelliset siat ja muut luontokappaleet pääsisi sisälle Herran viinamäkeen, polkemaan laidunta ja pilaamaan vesilähteitä, että olisi Jeesuksen lampailta terveellistä ruokaa laitumella, ja virvottavaa vettä lähteissä, joissa saisivat janonsa sammuttaa. Niin on Jesus sanonut: minä tulin, että heillä pitää elämä ja yltäkylä oleman.

Olettehan, rakkaat veljet ja sisaret, saaneet koetella, ehkä ne on harvat hetket, kun syntisen sydän on täytetty armon ja autuuden tunnolla, että on vakuutettu, että kaikki synnit on anteeksi annetut, ja silloin tuntee sen armoksi, että saan näin syntisenä uskoa. Niin rohvaiskaamme, rakkaat veljet ja sisaret, tälläkin armon hetkellä teidän sydämiänne uskomaan, minäkin täältä asti annan ja todistan, kaikki synnit Herran Jeesuksen kalliissa

nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä, joka viaton veri on vuotanut yrttitarhassa ja Golgatan mäellä viimeiseen pisaraan asti. Ja sen muistakaat vielä kuoleman hetkelläkin, ennenkö silmänne kiinni painuvat.

Ja olkaa nyt turvatut, rakkaat veljet ja sisaret, siellä kaukaisella Amerikan maalla, monessa eri kielessä ja kansakunnassa, joihin tämä kristillisuus on levinnyt, joita minäkin usein ajattelen, sitä autuaallista aikaa, kun me kaikki yhteen kokoukseen kootaan. Silloin ei kukaan enään valita vaivoista, niin kuin täällä surun laaksossa, jossa usein tulee ikävä, kun ajattelee, kuinka paljot ihmisraukat vaeltavat väärää ja vahingollista tietä, kuolemaa ja helvettiä kohti. Vaikka valkeus on vielä maailmassa, ja Jesus sanoo: vaeltakaa niin kauvan, kuin teillä valkeus on, ettei pimeys teitä käsittäisi. Vaan siitä olemme vissit, että ne, jotka kristillisyyden keskellä ovat, eivät mene tietämättä, vaan ne menevät tietensä, ja sentähden saavat sitä raskaamman tuomion. Ja sentähden tulee usein ajatus, miksi Jumala meitä armahti, kun emme ole enempi hyvää tehneet, kun netkään onnettomat, ja niitten rinnalla pitäisimme kyllä ymmärtää meidän onnemme ja autuutemme. Ja sen vain tiedämme, että kaikki mitä hyvää Jumala meille tehnyt on, se on armosta, ja ilman mitään ansiotta, jonka tähden on meillä armosta autuus, ja se on niin suuri, ettemme saata tällä kuolevaisella kielellä kiittää, emmeka sanoilla sanoa.

No, hyvästi nyt, rakkaat veljet ja sisaret, siinä autuaallisessa toivossa, että pian yhteen tulemme; jos emme tällä puolen kuoleman virran, niin kuitenkin kunnian rannalla. Ja ole nyt Koppana-veli emäntäsi Riikan ja poikasi kanssa minulta Miinan ja lastemme kanssa ensin ja viimein sydämen rakkaudella tervehdetty. Ja rukoilkaa minun ja minun perheeni edestä. Tätä pyytää vähin veljesi elämän kaidalla tiellä.

Isak Olsson Fors

Tervehda nyt Koppana-veli tällä minun yksinkertaisella kirjeelläni, joita minä en muista; erittäinkin saarnaavaisia miehiä ja palvelevaisia vaimoja ja kaikkia totuuden apulaisia, jotka yhtä

Herran huonetta kanssamme rakennatte. No, hyvästi nyt, rakkaat ystävät, taivaaseen asti.

Ja kiitän vielä Koppana-veljeä ylenpalttisesta rakkaudesta. Kirjoitti S.S.

Painettu lehtinen. Sophia Hillin kokoelma.

95. I. NIKU - O. MATONIEMELLE, N. P. STARKALLE Y.M.

Masuninkylässä 2/4 1925

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä: O. Matoniemi, N.P. Starkka, Wm. Koppana, Aug. Simontaival, Caleb Erickson, Tuomas Kuru, Johan Buuri, Alex Ritola, Johan Pirttikangas, rakkaitten emäntäinne ja perheittenne kanssa, ja kaikkein saarnaavaisten miesten, ja palvelevaisten vaimoin, ja totuuden apulaisten, ja sen siunatun Herran lauman kanssa ympärillänne, jotka hengittää yhtä Jumalan armon raitista ilmaa teidän ja meidän kanssamme, esikoisten seurakunnassa, rauhan ja rakkauden siteilla yhteen liitettynä. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha lisääntyköön teille priiskotusveren voimassa, nyt ja elämanne ehtoon asti, Amen.

Onnen toivotuksella tervehdän teitä, ikuiseen unhoittumattomaan muistoon jääneitä rakkaita veljiä ja sisaria Ameriikan kaukaisella maalla, joita paljon sekä kasvoista, että sydäimestä tunnemme, ja joitten kanssa olemme saaneet niin rakasta kanssakaymista ja autuaallisia ilonhetkiä viettää, siellä teidän keskellänne ollessamme. Ja vaikka olemme nyt ruumiin puolesta niin kauvas erotetut, niin kuitenkin hengessä läsnä. Ja aina tuntuu siltä, ettemme saata millään palkita teidän ylönpalttista rakkauttanne meitä ja Lapinmaan seurakuntaa kohtaan, ja sitä ansaitsematonta palvelustanne tänne köyhään Lapinmaahan.

Se ymmärrys on Lapinmaan seurakunnalla, että saarnaajat Ameriikassa saarnaavat puhtaan Jumalan sanan, koska kristillisyysssä säilyy hedelmällisenä. Sen uskomme, ettei Jumala ole kova

ja väärä, että hän unhoittaisi teidän hyvät työnne, jonka te rakkaudessa Jesuksen nimelle osoittaneet olette, ja vielä osoitatte siinä, että te pyhiä palvelitte ja vielä palvelette. Siitä ymmärrämme, että oppi ja Herran huoneen rakennus on Kristuksen opin jälkeen, sen todistaa monta kymmentä tuhatta kanssamme. Vieläpä saarnaajat Esikoisten Seurakunnassa Amerikassa ovat tunnetut Lapinmaan Seurakunnassa, sekä kasvoista, että sydämen kautta, ja vieläpä on etevimmät saarnaajat koettelemuksen kautta löydetty uskolliseksi niinkuin tiedätte. Jumala on tarvinnut kaikkina aikoina koettelemuksen kautta etsiä itsellensä uskollisia työntekijöitä, hänen suureen ja korkiaan työhönsä, jossa ei ole vähempi kysymys, kuin satain ja tuhanten kuolemattomain sieluin autuus.

Sentähden rakkaat veljet ja työmiehet Herran viinimäessä kaukaisella Ameriikan maalla: tehkää kärsivällisyyden kautta yksimielisenä työtä, että Herran lauma koossa pysyy, ja varjelkaa viinimäen aita, ettei hengelliset luontokappaleet pääsisi tallaamaan Jumalan peltoa, johonka siementen Herra on puhtaat siemenet kylvänyt jo kristillisyytemme vanhinten aikana, monta kymmentä vuotta, ja siihen niin suuren siunauksen antanut, ja työmiehet niinpaljon ja raskasta työtä tehneet, että totisesti ovat monta kertaa väsymisen tähden sydämensä polvet kumartaneet sen suuren ristinkantajan eteen, ja huutaa täytyneet raskailla huokauksilla, että Herra Jesus auta meitä, ettemme väsyisi. Sentähden, rakkaat veljet Spartassa ja Gacklessa, neuvomme teitä, niin kuin laupiuden Herralta saanut, ettei yksikään raskauttaisi niitä harvoja uskollisia työntekijöitä, joita Jumalalla vielä on teidän keskellänne, Jumalalle kiitos, kuitenkin sen verran, että saatetaan työtä tehdä kuolemattomain sieluin iankaikkisen autuuden ylösrakennukseksi, joka on enempi, kuin tämä katoava maailma, kaiken hänen hyvyytensä kanssa.

Se tuntuu ikävältä, että saamme kuulla sanomia Spartasta ja Gacklesta, että siellä on veljein sydämet toisiansa vastaan, ja sitä on Amerikan saarnaajat kristittyin lauman kanssa pyytäneet sovittaa ja korjata, mutta ei ale levottomuus lakannut. Pitäisihän jo Okrenin y.m. tietää, ettei he kykene Calebbia opettamaan, eikä

hallitsemaan, sillä Esikoisten Seurakunta se on, joka meitä kaikkia hallitsee Kristuksen lain jälkeen. Sopikaa, rakkaat veljet, keskenänne ja rohkaiskaa sydämenne uskomaan, ja painakaa rakkauden rikkeimet kiinni, että veljein välit paranevat. Rukoilkaa anteeksi toisiltanne ja antakaa anteeksi toisillenne sydämestänne, Kristuksen opin jälkeen, ja uskokaa anteeksi. Mekin täältä asti annamme Jesuksen pyhässä nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä, ja painakaa kaikki kylmät paikat Herramme Jesuksen avattua sydäntä vasten. Kyllä sydämet sulavat, että jaksatte unhoittaa toisten viallisuuden, ja kärsiä toisianne, ja kantaa toiset toisianne Apostolin neuvon jalkeen. Rientäkää, rakkaat veljet ja sisaret, uskossa katsomaan sitä suurta yönvalvojaa Yrttitarhassa ja Golgatan mäella, ja seuratkaa Jesusta läpi turmeluksen kaupunkia aina ristin kohdalle, niin lähelle, että rakkauden pisarat priiskuvat sydämiinne voimaksi, että jaksatte parantaa särkyneet paikat, Spartan ja Gacklen veljet, muistain taivaallista rakastajaa Jesusta, joka viattomana on syntisten lastensa tähden antanut oman oikeutensa kaatua, Isän tahdolle kuuliaisena, meitä rakastaissa.

Ja se mitä on järjestetty Detroitissa Laestadiuksen saarnain lukemisessa Wardilta y.m. jonka veljet Wm. Koppana ja Aug. Simontaival ovat vahvistaneet, se on meidänkin mielipiteemme, koska suomea puhuvat kristityt siellä melkein kaikki ymmärtävät englannin kieltä, ja toiskielisistä on enin osa, jotka ei ymmärrä yhtään sanaa suomea, ja Arvo Toivonen ymmärtää hyvin molemmat kielet.

Tässä olen ilmoittanut meidän mielipiteemme näissä asioissa, joista ameriikkalaiset puhuvat kirjeissänsä, joita olemme saaneet niin monilta: O.Matoniemilta, Wm. Koppanalta, A.Simontaipaleelta, N.P.Starkalta, Alex Ritolalta, J.Buurilta, Juhan Pirttikankaalta, ja nyt vasta Juhan Erikäiseltä, joittenka kaikkien edestä kiitän sydämestäni asti, sillä niissa on oikiat ja totiset sanomat, vaikka ei kaikki ole ilahuttavat. Mutta toivomme on, että Jumala hoitaa asiansa siellä ja täällä, sillä niin kauvan, kuin on elävä henki kristillisyydessä, niin kauvan siinä on vastuksia, joita sielun vihollinen valmistaa ja pyytää Jumalan työtä pilata,

ja sammuttaa sitä tulta, joka on syttynyt palamaan taivaallisen rakastajan sydämessä yrttitarhassa ja Golgatan mäellä, jossa Jesus huusi: minun Jumalani, miksis minun ylönannoit. Niin ras-kaasti lankesivat onnettomat sielut hänen tuntuksensa päälle, ja se rakkauden tuli on palanut niin monta kymmentä vuotta Euroo-passa ja Amerikassa, hänen seuraajainsa sydämissä, jota vastaan on vihamies pannut kaiken voimansa kaikkina aikoina, mutta ei ole vielä kukaan saattanut sammuttaa, eikä saata totisesti, niin kauvan, kuin hänen piskuinen laumansa hallitaan hänen lakinsa jälkeen.

Sentähden, olkaa turvatut, kaikki työmiehet Herran viini-mässä Amerikan maalla, ja sinä piskuinen lauma, siinä autuaallisessa toivossa, että voiton päällä pysymme tämän ly-hyen ajan, ehkä vaellus menee monen vaivan ja koettelemuksen läpi. Mutta palkan makso on suuri ja hääpäivä pian valkenee, jossa vähän ajan perästä yhteen ääneen sanomme: Amen, Hallelujaa. Sentähden olkaa lohdutetut, ja uskokaa kaikki syn-nit, viat ja epäilykset anteeksi. Mekin täältä asti annamme ja todistamme Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä, ja sanomme Fransin, Kuoksun, Sammelmin ja Gellivaaran saarnaajain, meidän vaimoimme, perheittemme ja ympärillämme olevain kristittyin kanssa teille ja sille kristittyin laumalle, joka teidän ympärillänne on, sydämellisiä rakkauden terveisiä. Muistakaa meitäkin teidän esirukouksissanne anteeksi antavaisella sydämellä.

Vähin veljenne,
Isak Niku.

Ei ole meille ilmoitettu, millä rajalla se englanninkielisen Laestadiuksen Postillan toimi on. Olisi hauska saada tieto, kuin-ka se on. S.S.

Jumala on suuria muutoksia matkaansaattanut tänäkin tal-vena Lapissa, Suomessa ja Itä-Norjassa. Monta sataa on tullut maailman valtakunnasta, ja paljon eriseurasta. Vihollisen metsäs-täjät tulevat voimattomaksi. Monessa paikassa viime reisullakin, jossa kävimme rakkaan veljen ja uskollisen työkumppanin

Kuoksun kanssa, tuli toista kymmentä suuria pakanoita totuuden tuntoon, ja myös veripunaisen oven kautta oikiaan seurakuntaan, josta kaikesta Jumalalle kiitos ja kunnia.

Terveena olemme kaikki näitten paikkakuntain saarnaajat perheitemme kanssa, ja uskon kautta säilyttämässä hyvän oman-tunnon rauhaa.

Eikä näistä ympäriltä ole juuri monta kaivattavia kuollut.

Isak Niku.

Painettu lehtinen. Sophia Hillin kokoelma.

96. F. WETTAINEN JA S. WETTASJÄRVI - O. MATO- NIEMELLE Y.M.

Markitan kylässä 5/4 1925

Tykö rakkaille vanhimmille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: Olof Matoniemi, N.P.Starkka, ynnä rakkaitten emäntäinne, saarnaajain ja koko Herran lauman kanssa, monessa kielessä. Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme teitä, ja kiitämme niiden kalliitten kirjain edestä, joita olemme saaneet ilolla vastaanottaa, viimeisen Wm. Koppanalta ja Matoniemelta y.m. nyt kuin olimme Vettasjärvässä kokousta pitämaässä Samuelin kanssa: ja Starkka- vanhimmalta vähän ennen y.m. kristityiltä Amerikan maalta, joista tulee näkösälle, että Herran työ menestyy.

Olemme myös saaneet sanomia Etelä-Suomesta, että Pyhän Hengen valkea palaa voimalla, vieläpä kristillisyyys kulkee voimalla eteenpäin. Vasta olemme saaneet kirjoja Itä-Finnmarkusta Norjasta, johonka lähetys tehtiin viime jouluna Lapista, ja lähetettiin Länsi-Lofotista kaksi saarnaajaa Daniel Josefsen ja Kristian Hansen, ja kirjoitetaan sieltä, että niin suurella voimalla pyhä valkea palaa, että ihmetellä täytyy. Satoihin asti tulee maailmanjoukosta, langenneita nousee, vieläpä kristityt selkiävät niistä monenkaltaisista sotkuista, jossa niin monta autuutta kaipaavaista on saanut huokata suuren ahdistuksen alla, ja kiittä-

vät Jumalaa, että vielä elävä äidin ääni kuuluu, että vielä saavat nautita Jumalan armon raitista ilmaa Esikoisten seurakunnan helmassa.

Kokouksia on pidetty näissä Lapinmaan seurakuntain kylissä syksystä saakka, ja kaikissa kokouksissa Jumala vahvistaa sanansa seuraavaisten merkkein kautta. Totisesti on täysi syy vieläkin sanoa, että totisesti ovat ne sielut turvassa, jotka pysyvät Esikoisten Seurakunnan helmassa, jossa on priiskoitusveri ja syntein anteeksisaaminen, jossa Kristus hallitsee laillansa, että lauma koossa pysyy.

Ja vaikka sota on perkelettä, maailmaa ja omaa lihaa vastaan, niin kuitenkin pysymme voiton päällä, sen suuren sotasankarin seuraajana. Uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret Amerikan maalla, ja kaikkialla, ja seuratkaamme Jesusta läpi turmeluksen pilkkakaupunkia, jota hän on edellä mennyt, ja tien raivannut, ja teitä ja meitä maailmasta valinnut, tällä viimeisellä etsikon ajalla. Uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, ja työmiehet Herran viinamäessä, että pian se aika autuas joutuu, että työmies levolle lasketaan, jossa ei muistu enään matkan vaivat, ei sota, ei kilvoitus. Sillä autuaallisella toivolla olkaamme lohdutetut. Ja ei nyt muuta, vaan tervehdämme koko tämän kokousväen kanssa sydämellisellä rakkaudella, ja todistamme synnit kaikki anteeksi Herran Jesuksen nimessä, ja siinä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä. Ja rukoilkaa meidänkin edestä.

Merkitsevät veljenne:

Frans Parakka
ja
Samuel Vettasjärvi

ynnä rakkaitten vaimoimme ja kristittyin lauman kanssa.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

97. F. WETTAINEN V.M. - WM.KOPPANALLE V.M.

Marketan kylässä 6/4 1925

Tykö rakkaille ja uskollisille työntekijöille Herran viinämäen raskaassa ja painavassa työssä: Wm. Koppana, August Simontaival, ynnä rakkaitten emäntäinne, lastenne ja Herran lauman kanssa ympärillänne. Jumalan ja meidän Herramme Jeesuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtoon asti. Amen. Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme teitä jollakin ratilla ja annamme tietää, että elämme terveenä ruumiin puolesta, ja kokouksia olemme pitäneet taas tämänkin talven aikana näissä Lapinmaan seurakuntain kylissä. Ja Jumalan sanalla on sama voima niinkuin ennenkin kaikissa kokouksissa, jossa kristityt yksimielisesti kokoon tulevat. Ja siunattu yksimielisyys on pysymässä saarnaajain ja kristittyin välillä. Paitsi ne, jotka jo vuosikymmeniä tätä ennen ovat erkaantuneet ja itsensä erottaneet Esikoisten Seurakunnan hengen yhteydestä, niin kuin Tornion ja Muonion joilla y.m., jossa he pyytävät omiansa suojella, ettei länsiläisyys (niin kuin he meitä nimittävät nyt) pääsisi turmelemaan, että tulisivat niin rauhallisesti nukutetuksi vanhan äitin syliin, ettei kuuluisi enään hiiskaustakaan siitä ensimmäisestä kristillisyydestä, joka heitä alusta herättänyt on. Sen tähden ovat papit jo aikaa virkakertomuksissansa ilmoittaneet, että itapuoli on voitettu, mutta länsipuoli on voittamatta.

Kirjoja olemme saaneet nykyään Itä- Norjasta, jossa he kiittävät maasta taivaaseen asti sen armon edestä, että heillä aukeni tie Ruotsin Lappiin, vaikka se niin kiinni suljettu oli, että he kauhulla ja surkuttelemisella kuuntelivat sanomia saarnaajiltansa Ruotsin Lapista Gellivaaran villityksenä. Mutta kun se lähetys ensi kerran tuli, niin kaikki totisimmat sydämet vastasivat amenella, ja kuulivat, että se on äidin ääni, että se on se ääni ja oppi, josta hekin ovat elämän ja hengen saaneet.

Viime jouluna tehtiin lähetys, että Länsi-Lofotin saarnaajat käyvät Itä-Finmarkussa. He menivät tammikuun lopussa ja ovat siellä viipyneet toista kuukautta, Taanan jokivarrella Warangin rannoilla, Wuoreaan asti, ja sanovat, että Jumala vielä edeskatsoi,

vaikka heillä oli tulkista kiusa, että yksi nuorukainen, 24-vuotias, täydellisesti 3-kielinen, käynyt Kristianiassa Lapin missionikoulun, tuli heille syliin. Hän oli 16-vuoden vanhana saanut kristillisyyden alkua oikeasta kristillisyydestä, ja kun kuuli saarnan, niin se oli valmis sen uskomaan, ja lähti seuraamaan. Sieltä kirjoittavat, että paljon on langenneita noussut, ja sadottain on tullut mustasta maailman joukosta, vieläpä eriseurasta paljon.

Saarnaajat kirjoittavat, että niin suurella voimalla palaa Pyhan Hengen valkea Taanan laaksossa, niinkuin tuli kuivassa heinässä, vaikka he niin kelvottomat ja yksinkertaiset välikappaleet ovat Herran kädessä.

On myös tullut tänne sanomia Suomen maalta, vielä jälkeen, kuin Suomen saarnaajat pyörsivät eli palasivat joulukokouksista. Suuria heräyksiä erittäinkin Karjalan puolella, joista tulee ilmi, että Herra kokoaa valituitansa ja hengelliset vääristelijät tulevat enempi julki, niin kuin Johannes huokaa: O'joska he julki tulisivat. Kyllä on nyt näkösällä, mihinkä se heillä evankeliumi on kuljettanut. On myös näkösällä, mihinkä se vanhurskaus laista on uudestaheranneita kuljettanut, jossa nyt saavat haparoida ja ulkonaisilla säännöillä osoittaa jumalisuutansa, vaikka henki on aikaa sammunut, vaikka kirjoitettu on, älkää henkeä sammuttako ja älkää profetiaa ylönkatsoko. Mutta he vaivaset ovat saaneet niin raskaan eksytyksen, että ei he lainaa korviansa sille äänelle, joka alusta oli.

Mutta Jumalalle kiitos, joka meille voiton antanut on, että vielä se sama hedelmä on päälle näkyväisenä ja vaikuttavaisena, joka alusta oli. Vielä kootaan laumaa Herralle Jeesukselle yhteen lammashuoneeseen, yhden paimenen äänen alle, ja niin tuntevat lampaat paimenen äänestä, että on yksi piiskuinen lauma neljällä ilman suunnalla, koottuna Sionin vuorelle, jossa saavat hypätä ilosta ja riemusta, katsellessa paimenta, joka antoi henkensä heidän edestänsä. Ja niita rakkauden merkkiä avataan Sionin tyttären silmäin eteen, että pysyisivät silmat auki, katsomaan korkeaan onneensa. Syy on teillä ja meillä uskoa, rakkaat veljet ja sisaret, vieläpä rohvaista sydämiämme uskolla omistamaan priiskuvaisia verenpisaroita elämäksi, voimaksi ja hyvän oman-

tunnon rauhaksi, että voiton päällä pysymme siihen autuaalliseen hetkeen asti, kuin kaikki sota ja kilvoitus päätetään. Ja olkaa nyt tervehdetyt yllämainitut saarnaajat ynnä kaikkein saarnaajain ja Herran lauman kanssa näillä sanoilla, että synnit on anteeksi annetut teille ja meille Herramme Jeesuksen pyhässä nimessä ja siinä kalliissa sovintoveressä. Sen mekin täältä asti annamme ja todistamme kolmeyerhteisen Jumalan nimeen. Siinä toivossa olemme, että pian tulevat tapetun Karitsan häät. Rukoilkaa meidänkin edestä ja olkaa tervehdetty saarnaajain ja Herran lauman kanssa ja meidän vaimoimme ja lastemme kanssa. Merkitsevät veljenne Herran työssä

Frans Parakka
Samuel Wettasjärvi

Painettu lehtinen.. Sophia Hillin kokoelma.

98. I. KUOKSU - O. MATONIEMELLE

Kuoksussa 24/4 1925

Tulen tykösi, rakastettu veli, ja uskollinen työntekijä Herran viinamäen raskaassaja painavassa työssä: Olof ja Edla Matoniemi. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille sodan ja kilvoituksen loppuun asti. Amen.

Onnen toivotuksella tervehdän minä vaimoni Miinan ja meidän lastemme ja kylimme kristittyjen kanssa, ja annan tietää, että olen saanut sinulta kirjeen, joka oli kallis ja sydäntä ilahuttava, kuin sain vanhalta opettajalta kirjeen, kirjetetun vanhalla vapisevalla kädellä, jossa oli rakkauden merkki sisällä. ja sen olen myös saanut Appelqvistin kautta, joista kaikista kiitän juuri sydämeni pohjasta, ja toivotan onnea ja menestystä sielun ja ruurniinkin puolesta, että jaksaisit vielä vähän aikaa tehdä työtä. sillä ehtoo joutuu ja työpäivä on jo laskemassa; kuin laskevat ruumiin voimat, niin laskevat sielun voimat myös.

Vaan siitä olemme iloiset, ettei kaikki meidän aikamme ja ikämme ole kulunut perkeleen palveluksessa, kuin Jumala rakas

Isä otti kiinni parhaassa synnin juoksussa, jo nuoruuden iässä, ja antoi armon ylös nousemaan. Josta olisi kyllä sydämen halu kiittää, että minäkin sain niin vihasesta Jumalasta rakkaan taivaallisen Isän, Hänen ainoan poikansa ansion tähden. Ja sittenkin on niin paljon kärsinyt ja anteeksi antanut, että on kyllä vieläkin kultainen aika, kun taivaan valtakunnan avaimet on niin matalalla, että veli saattaa sanoa veljellensä: Sinun syntisi on sinulle anteeksi annetut. Ja siinä se on meidän autuutemme, että taivaan valtakunnan avaimet on talletetut Pyhän Hengen saaneessa seurakunnassa, katuvaisten syntisten tähden. Joka on suuri armo, rakkaat veljet ja sisaret, että saamme syntisinä uskoa tänäkin päivänä itsemme autuaaksi, joka on se korkea päämaali, jota kohti olemme kulkemassa läpi tätä vierasta maata, jossa usein tulee ikävä, kun ajattelee, kuinka kauan Jumala kärsii ihmisten kuulemattomuuden syntiä, jota Jumalan on jo täytynyt rangaista ensimmäisessä ihmisessä, ja lapi kaikkia elävän kristillisyyden aikoja. Ja rankasee kyllä Jumala vielä viimeisetkin tottelemattomat ja vastahakoiset, sillä niin on kirjoitettu, ettei Jumala kärsi nimensä pilkkaa, eikä sanansa ylönkatsetta.

Voi, kuinka raskas on tehdä lukua niistä tottelemattomista, jotka niin paljon häväisevät kristillisyyttä, ja erittäinkin niitä työntekijöitä, jotka tekevät työtä oman ja muitten sielun haastolla, että kristillisuus säilyisi elävänä, ja että siinä säilyisi voimat sodassa perkelettä, maailmaa ja omaa lihaa vastaan. Kyllä tarvitsemme lujasti tarttua uskolla Jesukseen, että voima lähtee Jesuksesta, että pysyisimme pahan voittajina ja pahasta varjeltuna, ja ettei lihallinen vapaus ryöstäisi hengellistä vapautta ja hyvän omantunnon rauhaa, joka kaiken ymmärryksen ylitse käy, jota terveinkään järki ei käsita, kuinka hyvän omantunnon rauha saadaan, ja kuinka se sailytetään.

Ja tällä Jumalan rauhalla tervehdän minäkin teitä kaikkia, rakkaita veljiä ja sisaria, sinne kaukaiselle Amerikan maalle, joita on monessa kielessä ja eri kansakunnissa, niin lavealle, kuin yksimielisyyden siteet ulottuvat, ja kaikkia saarnaajia, jotka yhtä Herran huonetta kanssamme rakennatte, johon aikakautemme ensimmäiset työntekijät ovat perustuksen laskeneet, niinkuin tai-

tavat rakentajat, jota on tämän kahdeksankymmenen vuoden ajalla niin moninaiset opetuksen tuulet puhaltaneet, ja väärän opin virrat sysänneet, eikä ole kukistunut, emmekä ole heikontuneet mekään opin totuudessa näitten koettelemusten tähden, joita Jumala on sallinut tulla tähän kristillisyyteen, vaan vahvistetut olemme tässä nykyisessä totuudessa. Yhden Sionin vuoren tykö olemme kootut Ruotsin Lapin ja Etelä-Suomen, Norjan ja Amerikan kristillisyyden, jossa yhtä armon ilmaa hengitämme, sen seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä, joka on ensin kivulla uudesti syntynyt. Ja ne ensimmäiset uudestisyntyneet ovat Esi-koiset, ja siihen laumaan on meitäkin koottu, vaikka olemme jällestä tulijat, ja siinä on meille ja teille suoja ja turva, joka on niin hyvin hallittu, että lauma on pysynyt koossa sen hengellisen hallituksen alla, jotka siinä ovat pysyneet. Vaan ne, jotka ovat ruvenneet moittimaan hallitusta, että se on liian kova, ja sentähden ovat kiskoneet itsensä irti, ja niin on tullut meille tuntematon metsatokka, jotka ovat jääneet tuntemattomaksi sydämen ja omantunnon kautta. Vaan ne, jotka ovat tulleet tunnetuksi sydämen ja omantunnon kautta, niin ne on Herran Jesuksen rakkauten tuli, joka on palanut Getsemanen yrttitarhassa ja Golgatan mäellä, ja ylösouseamisen kedolla, ja taivaaseen astumisen vuorella, sulannut yhdeksi sydämeksi ja yhdeksi sieluksi, joita on vielä tänäkin päivänä monta kymmentä tuhatta, ja niin suuri paljous, ettei kenkään taida lukea.

Ja sano nyt meidän terveiset Nils Petter Starkalle, Salmo Johnsonille, William Koppanalle, Caleb Ericksonille, Simon-taipaleelle ja Johan Muoniolle. Ja jos olet tilaisuudessa että kohtaat Wardia, sitä engelskielistä saarnaajaa, niin sano paljon terveisiä, ja kaikille saarnaajille vaimoina ja lastensa kanssa, joilla ne ovat, ja kaikille palvelevaisille vaimoille ja kaikille totuuden apulaisille, joita en suita nimittä, vaan on kuitenkin nimenne kirjoitetut Karitsan elämän kirjassa.

Ja olkaa turvatut, rakkaat veljet ja sisaret, ja rohvais-kaamme sydämiämme uskomaan. Minäkin täältä asti annan ja todistan kaikki synnit, viat ja heikkoudet Herran Jesuksen kalliissa nimessä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä an-

teeksi. Ja sen muistakaat, rakkaat veljet ja sisaret, vielä kuoleman hetkellä, ennenkuin silmänne kiinni painuvat ja ennenkuin viimeinen huokaus salpaa hengen. Ja olkaa lohdutetut iankaikkisen elämän ja autuuden toivolla, kaikissa matkan vaivoissa, että jaksaisimme vielä vähän aikaa tehdä työtä, ja usein vielä työlästä, kuin ei voi voittaa kaikkein kanssa tarkoitustansa.

Vaan on kuitenkin se lohdutus, että on kuuliaisia lapsia, joissa on autuuden oppi täydelliseksi tullut, jotka kuuliaisuudellansa kaunistavat kristillisyyden. Ja se on se hyvä maa, joka kantaa hedelmän kärsivällisyydessä. Ja hyvää maata löytyy vielä joka paikassa, jossa puhdas Jumalan sana saarnataan, ja paikoin on jo valjennut elon ajaksi. Voi, kuinka paljon on leikattu valjennutta peltoakin, ja koottu Jumalan aittaan, ja ne on siellä levossa ja rauhassa. Vaan yksi osa on vielä säästetty siemeneksi, niinkuin Jeesus sanoo, että valtakunnan lapset on hyvä siemen.

Ja rukoilkaa kaikki, rakkaat veljet ja sisaret, joilla on rukouksen voima, ettei siemen pääsisi loppumaan meidän lapsiltamme, jotka jäävät tähän pahaan maailmaan. Emme tahtoisi mekään viedä sitä vähästä valkeutta, ja sitä Jumalan voimaa myötämme, kuin lähdemme tästä maailmasta, joka ei olekkaan enää pitkä aika, koska minullakin on jo seitsemäs seitsemättäkymmentä kulumassa. Niin olemme vanhin pää jo saarnaajista, ja myös muista ystäväistä, emme ainoastaan matkakumppanit, vaan myös muuttokumppanit. No, tapahtukoon, Jumalan rakkaan taivaallisen Isän, tahto. Ei ole siitä kiusa, kuinka me iankaikkisuuden ajassa aikaan tulemme, vaan että Herra löytäisi meitä vaetetettuna, ja että olisimme valvomassa ja palavilla lampuilla vastaanottamassa, koska huuto kuuluu: katso ylkä tulee. Siinä autuaallisessa toivossa sanomme hyvästin, että pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen sanomme: tervetulemaa. Silloin ei enää vaivaa eroikävä, niinkuin täällä, jossa usein menee armon auringon eteen murheen mustat pilvet, ja usein näyttää, että hukkumavaara on edessä, kun tämän maailman meri niin hirmuisesti pauhaa, niinkuin pohjattomuuden koski, että usein lyövät epäilyksen aallot heikon uskon laivaan niin suuria aaltoja, että täytyy sanoa: Herra Jesus, auta että pää-

sisin terveena toiseen rantaan, jossa saamme, rakkaat ystävät, laskea aivot rauhaan. Ja silloin ei enää vaivaa koti-ikävä, niinkuin täällä niitten ystäväin perään, jotka on meitä jättäneet tänne vähäksi aikaa. Rukoilkaa, rakkaat veljet ja sisaret, minun ja minun vaimoni, ja meidän lastemme edestä. Ja ole nyt, Matoniemi-veli, sydämen rakkaudella meiltä emäntäsi kanssa ensin ja viimein tervehditty. Tätä merkitsee vähin veljesi elämän kaidalla tiellä:

Isak Olsson Fors Kuoksu

Frans Parakka ja Isak Niku käskivät sanoa sydämen rakkaita terveisiä Olof Matoniemelle emäntänsä kanssa, ja kaikille kristityille. Minä puhuttelin heitä telefonin kautta.

Hyvästi nyt; Herran haltuun.

Kirjoitti se sama.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

99. I. KUOKSU - KALEB ERICKSONILLE

Kuoksussa 30/4 1925

Tulen tykösi, rakastettu veli, ja uskollinen työntekijä Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, ja annan tietää, että elämme terveenä ruumiin puolesta, kaikki saarnaajat, ja myös meidän kylän kristityt, ja annan tietää, että olen sinulta saanut preivin, josta kiitän juuri sydämen pohjasta, joka oli kallis ja sydäntä ilahuttava, kuin saapi kuulla, kuinka kristillisyyks menestyy, ja aina ilahuttaa, kuin sieltä tulee preivi, niin kaikissa on rauhan sanomat, ja Jumala onkin rauhan Jumala, eikä eripuraisuuden Jumala.

Ja ole nyt Kaleppi veli vaimos ja lastes kanssa minulta, vaimoni ja lastemme kanssa, ja kylämme kristityiltä sydämen rakkaudella tervehtetty, ja sano paljon meidän terveisiä Matoniemelle, William Koppanalle, Salmo Johnsonille, Muoniolle ja August Simontaipaleelle, kaikille vaimonsa kanssa joilla net on,

niin myös kylänne kristityille sano sydämen rakkaita terveisiä, ja kaikille valituille siellä kaukaisella Ameriikan maalla, jossa on kristillisuus monessa eri kielessä ja kansakunnassa, johon tämä kristillisuus on levinnyt, että saapi sanoa, että O' Immanuel, kuinka lavia sinä olet. Nytkin saamme sanormia Etelä-Suomesta, että sieltä kuuluvat hyvät sanomat, jossa on paljon heränny ja Ita-Norjasta tulee Herran voima Pohjois-Suomeen, niinkuin se kuuluu, että Inariin huudetaan apua Ita-Norjasta. Ja jos ne valkeat pääsevät yhteen, niin ei taida löytyä sammutusaineita, joilla se valkea sammutetaan.

No, Jumalan tahto se kuitenkin tapahtuu, ei Jumala työtänsä viskaa, mutta synti se kyllä rankaistaan. Mutta paljon on viattomia, joita Jumala rakastaa, joittenka edestä tarvitsemme rukoilla taivaallista Isää, Jesuksen nimeen, niiden edestä, jotka huokaavat henkensä ahdistuksessa, hengellisen pimeyden tähden, kuin syvyyden kaivon savu on peittänyt armon auringon, joka nousi täimän kristillisyyden aamuna, jolloin taivas avattiin ja helvetti suljettiin. Silloin aloit armon linnut laulamaan kalliissa puussa, ja ne äänet eivät ole lakanneet kuulumasta siinä paikassa, Jossa oppi on pysynyt puhtaana. Niin kylmimpinäkin aikoina on joku harva tiainen laulanut kalliissa puussa, joka on kasvanut niin pienestä, niinkuin sinapin siemenestä, joka on kasvanut puuksi, jonka oksat ovat ulottuneet poikki valtameret, niitten lähetysmiesten kautta, joita oikea seurakunta on lähettänyt, ne ovat koonneet laumaa Herralle Jesukselle, yhteen lammashuoneeseen, jossa on suoja ja turva kaikille turvattomille, ja suoja kaikille suojattomille, ja lupaamme pysyä ja varjella Herran Sebaotin voimalla, jos vielä tulisi raskaammatkin koettelemukset tästä edes, kuin tähän asti on ollut, sillä me olemme kristillisen esivalan siunatun suojeluksen alla saaneet nautita ulkonaista rauhaa, ettemme ole tarvinneet vereen asti kilvoitella syntiä vastaan olla. Kyllä vain olis syytä kiittää Jumalaa, rakasta taivaallista Isää, että hän varjelis meitä, ettei hengellinen uni painaisi meidän sieluimme silmiä kokonaan umpeen.

Kyllä tämä viimeinen maailma on vaarallinen vielä valvoisillekin kristityille, niin on kyllä syy hieroa unta silmistämme,

etemme kadottaisi sitä kaitaista tietä, joka viepi ijankaikkiseen elämään. Mutta se on raskas vanhalle Adamille, kuin joutuu itsensa kieltämään maailmasta ja joutuu ristiä kantamaan, vaikka Jesus on sanonut että Minun ikeeni on sovelias ja Minun kuormani on keveä. No, olkaa nyt turvatut, rakkaat veljet ja sisaret, ja uskokaa synnit anteeksi, minäkin täältä asti todistan, Heramme Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, kuoleman hetkeen asti, ja rukoilkaa minun ja vaimoni, ja lastemme edestä.

Pyytää vähin veljes elämän kaidalla tiellä.

Isak Olsson Fors.

Terveisiä kärkevät sanoa Natta ja Carolina ja Laiva Johanna, se on Natalla piikana, ja minä kävin Oksajärnessä, ja luin sinun preivin ja Eki ja Hanna käskit sanoa paljon terveisiä, Oskari ja Ilona kanssa käskit sanoa. Mina olen kysynyt Vittankin postikonttorista siitä lähetyksestä, mutta se ei ole tullut.

Koneella kirjoitettu jäljennös.

Niskalta USA:sta.

100. F. WETTAINEN Y.M. - WM.KOPPANALLE Y.M. Y.M.

Parakan kylässä 22/8 1925

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä Wm. Koppana, August Simontaival, Caleb Erickson, John Muonio, N.P. Starkka, S. Johnson, y.m. rakkaat veljet, ynnä rakkaitten emäntäinne, lastenne, ja koko Herran lauma Amerikan maalla, jotka vieläkin ovat hengittämässä yhtä raitista armon ilmaa Esikoisten seurakunnan helmassa, Kristuksen lain kuuliaisuuden alla.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme teitä, Amerikan rakkaita veljiä ja sisaria. Vieläpä kiitämme kaikkein niitten rakkaitten ja kalliitten kirjain edestä, joita olemme saaneet läpi maata, joista tulee näköksälle, että olette yhtä Herran kallista työtä tekemässä, oman ja muitten sieluin autuudeksi,

joka ei ale turha ollut, eikä ole. Sillä se torni, jota kristillisyytemme vanhimmat ovat rakentaneet jo tämänkin etsikkoajan alusta niin kalliista aineista, kullasta, hopiasta ja kalliista kivista, ja se on ulottunut taivaaseen asti, että niin paljon on kostunut perille. Ja siinä uskossa olemme vieläkin vakuutetut, että on yksi piiskuinen lauma, joittenka torni ulottuu taivaaseen, sillä jos on niitä, jotka ei ale istuneet ja laskeneet kulutusta, niin on - Jumalan kiitos - niitäkin, jotka ovat istuneet ja laskeneet kulutusta, kuinka paljon siihen tarvitaan, että se suuri rakennus tulee valmiiksi.

Ja saamme tämän kautta antaa tietää, että olemme. saaneet yhteisen saarnaajain ja seurakunnan kokouksen kirjan Juhannus kokouksesta Kalumetissa, jossa myös oli se surusanoma, että rakastettu veli ja vanhin Olof Matoniemi sai siirtyä toisiin kokouksiin lepäämään päivänsä työstä, niittämään sen, mitä on kylvänyt; sen ijankaikkisen ilon ja kunnian kruunun, koko maasta ostetun lauman kanssa.

Näemme, että te uudistatte kutsua Ruotsin Lappiin, ja niin kuin se on ymmärrettävä, että kun kuolema ottaa niitä jäseniä, jotka on etupäässä niissäkin asioissa, niin se tulee näyttämään raskaalta. Mutta niinhän se on täytynyt olla tämänkin kristillisyyden aikana, että kuolema on niitä ottanut yhden toisensa perästä. Mutta eihän ne ole oppia eikä Jumalan voimaa myötänsä vieneet. Ja sentähden älkää pysäintykö, ei lähetystoimessa, eikä siinä, kuin kutsuja tulee niitten täyttämässä; ei vielä senkään taka, että sitte vasta, kun Lapin lähetys tulee, sillä se on meille kaikille tietämätön, koska se tulee, ja se tulee, kuin Jumalan aika tulee. Pitäkää lähetystoimi voimassa niinkuin ennenkin.

Ja te saarnaajat, ja totuuden apulaiset, kaikissa valtioissa, jossa niita on, olkaa yksimielisesti siinä huolelliset, että Jumalan lahjat tulevat käytäntöön, ja onhan teillä vielä vanhojakin saarnaajia, niinkuin Starkka vanhin, Salomon Johnson, Muonio, Huumola y.m., joittenka kanssa saatatte koetella Herran edessä, mihinkä on ensin välttämätön. Ja vaikka matkan pituus on välillänne, että on raskas yhteen tulla, niin onhan teillä käsi kirjoittaa, jonka avulla saatatte koetella ja niin päättää, että saarna-

ajat lähtevät, erittäinkin, kuin pitkät reissut tulevat kysymykseen, niinkuin Tyynen meren rannalle, ja taas Atlantin rannalle niihin valtioihin.

No, en tiedä, rakkaat veljet ja sisaret muuta, Jumalan on asia. Ja siinä uskossa olemme, veljet ja sisaret, että Jumala hoitaa omainsa asian. Ette ja emme ole turvatta, emmekä suojatta, jotka olemme kootut Sionin linnaan, jossa vieläkin rauhan kellot soivat. Synnit on teille ja meille anteeksi annetut. Ja sen mekin täältä asti annamme ja todistamme kolmeyhteisen Jumalan nimeen, Herran Jesuksen nimessä, siinä pyhässä ja viattomassa sovintoveressä. Sen uskokaa ja muistakaa vielä kuoleman virran rannallakin, ennenkuin silmänne kiinni painuvat. Ja rukoilkaa meidänkin edestämme, että voiton päällä pysymme loppuun asti ynnä teidän kansanne. Merkitsevat veljenne Herran työssä.

Frans Parakka, Isak Niku, Samuel Vettasjärvi, Isak Kuoksu

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

101. F. WETTAINEN - N. P. STARKALLE Y.M. Y.M.

Masuninkylässä 4/11 1925

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille rakkaassa ja kalliissa Herran viinamäen työssä: N.P.Starkka, Wiljam Koppa, Mattias Kinnunen, August Simontaival, John Puuri, Caleb Erickson, John Kieri, Salmon Johnson, John Muonio, John Huumola, Karl Toivonen, Alex Ritola ynnä rakkaitten vaimoinne, lastenne ja kaikkein saarnaavaisten miesten, totuuden apulaisten, palveluspiikain, ja koko Herran lauman kanssa Amerikan maalla, monessa kielessä. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon teidän kanssanne elämän ehtoon asti. Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme teitä, rakkaita veljiä ja sisaria Amerikan maalla. Ja kiitämme kaikkein

niitten kirjainne edestä, joita olemme saaneet ottaa vastaan tämänkin jääneen kesän ja syksyn ajalla, joka on kallis saada kuulla sanomia kristillisyyden laveudesta, aina toiselta puolen valta-merien, johonka on tämä siunattu kristillisyyden levinyt, ja niin itsensä levittänyt itään, länteen, etelään ja pohjoiseen, josta jo niin paljon työntekijöitä ovat päässeet lepäämään heidän töistensä, ja niittämään sen, jonka he kylväneet ovat, sen ijan-kaikkisen ilon ja kunnian kruunun, koko maasta ostetun lauman kanssa, joita olemme jääneet kaipaamaan heidän hautansa päällä. Niinkuin tämänkin jääneen kesän aikana, teidän ja meidän rakas veli, ja uskollinen Herran palvelija Olof Matoniemi. Ja vanha Petter Persa Ofofissa, Norjassa, jotka ovat päässeet lepäämään päivänsä työstä; jotka kruunattuna katoamattomalla kunnian kruunulla, ovat nyt saaneet yhdistää äänensä koko maasta ostetun lauman kanssa, veisaamaan kiitosta Jumalalle ja Karitsalle voiton edestä.

Mutta eivät he ole oppia, eikä Jumalan voimaa myötänsä vieneet, ja sentähden tuntuu niin kalliilta, ja sydämiämme liikuttavalta, kun näemme rakkaan veljen Alex Ritolan kirjasta, että olette huolta ja tointa pitämässä lähetystoimesta, vieläpä yhdistettynä rakkaan vanhimman N.P. Starkan y.m. kanssa. Pian se nyt Starkka-vanhinkin jättää meitä monta, sillä levon hetki lähestyy. Mutta, rakkaat saarnaajat, ynnä Herran lauman kanssa, kantakaamme hedelmää karsivällisyydessä, ja tehkäämme sen päälle työtä, että Herran lauma koossa pysyy yhden Sionin vuoren tykönä, yhden verisen voiton lipun alla, jossa tänäkin päivänä on hengittämässä monta kymmentä tuhatta teidän ja meidän kanssamme, vieläpä valmiit palavilla lampuilla ylkää vastaan. Sentähden, rakkaat veljet ja sisaret, Amerikan maalla ja kaikkialla, valvokaamme yönvalvojan Herran Jesuksen kanssa, joka on valvonut, ja pitkää yötä viettänyt. Getsemanen yrtti-tarhassa ja Golgatan mäellä, sillä hän se meni edellä itsensä uhraavalla rakkaudella, jota olette ja olemme lähteneet seuraamaan, sillä hän jätti meille esikuvan, että meidän pitää hänen askeleitansa noudattaman.

Ja emme nyt tiedä muuta tällä kertaa, mutta toivotamme ja

rukoilemme kaikkivaltiaan Isän siunausta ja menestystä, sille kalliille asialle, että jaksaisitte ja jaksaisimme uskolliset olla siinä vähässä, joille sanotaan, hyvin sinä hyvä ja uskollinen palvelia, vähän päällä sinä olit uskollinen, minä panen sinun paljon päälle, mene sinun Herras iloon. Ja olkaa nyt yllämainitut saarnaajat, totuuden apulaisten, palveluspiikain, ja koko Herran lauma Amerikan maalla, tervehdetty sydämellisellä rakkaudella, näitten sanain kanssa, että teidän ja meidän synnit on anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä, siinä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä, sen mekin todistamme kolmehyhteisen Jumalan nimeen.

Rukoilkaa, rakkaat veljet ja sisaret, meidänkin edestä. Merkitsevät veljenne Herran työssä seurakunnan kanssa ja puolesta:

Frans Parakka, Isak Niku, Samuel Vettasjärvi, Viktor Björkman, Isak Kuoksu

---

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

102. I. NIKU Y.M. - N. P. STARKALLE Y.M. Y.M.

Gellivaaran kirkonkylässä 30/12 1925

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille raskaassa ja painavassa Herran viinamäen työssä: N. P. Starkka, Salomon Johnson, Wiljam Koppa, August Simontaival, John Huumola, Kalep Ericson, Karl Toivonen, John Muonio, John Kieri, John Puuri, Isak Fardig, Axel Uskoski y.m. y.m. rakkaitten emäntäinne, lastenne ja koko Herran lauman kanssa Amerikan maalla, monessa kielessä. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon teidän kanssanne elämän ehtoon asti. Amen.

Tällä onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme teitä. Ja nyt saamme lähestyä tämän meidän lähetykskirjamme kautta,

jotka olemme taas yksimielisesti koolla olleet tässä Gellivaaran kirkonkylässä, vanhempia ja nuorempia saarnaajia, ja totuuden apulaisia, monista eri paikka- ja valtakunnista, Herran nimeen. Jossa olemme yksimielisesti tutkineet ja lukeneet niitä lähetyskirjoja, joita on tullut Suomesta, Itä- ja Länsi-Norjasta ja Amerikan maalta, joista saamme sen ilosanoman nähdä, että Herran työ menestyy ja kulkee eteenpäin, ja rukoilemme Isää Herran Jesuksen nimeen, että hän vahvistaisi kaikkein työmiesten kädet, urhoollisesti työtä tekemään Herran viinamäessä tällä viimeisellä etsikon ajalla.

Ja Kiitämme Amerikan rakkaita veljiä ja sisaria kaikkein kirjain edestä, joita olemme saaneet ilolla vastaanottaa meidän lähetysmiesten Isak Nikun ja Frans Parakan kautta. Vieläpä Johanneskokouksen ja Gacklen kokouksen kirjan, joista näemme, että olette huolta ja vaaria pitämässä lähetyksestä, joka on kallis, että Herran työ tulisi tehdyksi niitten lahjain kanssa, joita Jumala on antanut hänen seurakunnallensa tälläkin aikakaudella, vanhinten ja ensimmäisten työntekijäin hautain päällä, josta kaikesta olkoon Jumalalle kiitos.

Näemme teidän kirjastanne Gacklesta, että olette myös olleet puheilla niistä hankaluuksista, joita on tullu vielä saarnaavaisten miesten välillä, ja olette anteeksi anoneet ja anteeksi antaneet toiset toisillenne, joka on kallis Herran edessa, että rauha ja rakkaus tulisi menestyväiseksi, ja ettei särjetyt sydämet joutuisi murheen alle. Niinkuin kirjoitettu on: Älkää Jumalan Pyhää Henkeä murheelliseksi saattako, jossa te lunastuksen paivaan asti kiinnitetyt olette. Ja mekin vielä yhdistettynä saarnaajain, ja koko tämän koolla olevan Herran lauman kanssa, saarnaamme ja todistamme kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja siinä viattomassa veressä. Ja jatkakaa, rakkaat veljet, sovintosaarnaa sovintoveren voimalla, että Herran lauma koossa pysyy niin kauvas kuin se levenee.

Ja saamme myös sen ilmoittaa, jonka näemme teidän kirjoistanne aina Tyynen meren rannalta asti, vieläpä seurakunnan kirja Calumetista ja viimeinen Gacklesta, Pohjois-Dakotasta, että te anotte ja rukoilette saarnaajia täältä Ruotsin

Lapista, jota emme ihmettele, rakkaat veljet ja sisaret, kun vielä kuoleman enkelin terävä sirppi ottaa yhden vanhimman toisensa perästä, jossa niin monta lasta ovat jääneet murheella kaipaamaan ruokkijaansa joita taas tämänkin kesän aikana on siirtynyt Olof Matoniemi Amerikasta, Petter Persa Ofotista, Kukkonen ja vanha Marttala y.m. Suomesta, jotka ovat menneet rauhaan lepäämään heidän töistensä, ja niittämään sen, jonka he kylväneet ovat, sen ijankaikkisen ilon ja kunnian kruunun. Mutta se oppi ja Jumalan voima, jonka kanssa he ovat olleet Herran työssä, ei ole heidän kanssa hautaan mennyt, mutta ne on jääneet siihen seurakuntaan, jossa Kristuksen lailla hallitaan, että lauma koossa pysyy, ja joka myös on siunatuista hedelmiä kantanut vielä ensimmäisten työntekijäin pois lähtemisen jälkeen. Ei Lapinmaan seurakunta tahtoisi olla kuulematta teidän anomistanne, että lähettää teille saarnaajat. Mutta niinkuin te sen, rakkaat veljet ja sisaret, tiedätte, että monet on jo ijältä uloskuluneet, ja nuoremmillakin on heikompi terveys ja paljon on työtä Herran pellolla, sillä huutoja kuuluu joka kantilta ja tarve vaatii, koska eloa on paljon ja työväkeä on vähän. Mutta tapahtukoon Jumalan tahto, että jos voittamattomia esteitä ei tule, ja saarnaajilla terveys sen myöten antaa, että näkisivät sen mahdolliseksi, ensi tulevan vuoden aikana käydä Amerikan maalla, pitämässä vielä yhden saarnaajain kokouksen. No emme tiedä muuta, tapahtukoon Jumalan tahto.

Kuitenkin uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, että olemme koottuna Sionin vuorelle, yhden verisen lipun alle Euroopassa ja Amerikassa, jossa vieläkin saamme hengittää Jumalan armon raitista ilmaa Esikoisten seurakunnan helmassa, joka on ensin kivulla syntynyt Ruotsin Lapin maalla, taas tällä aikakaudella. Syy on rohvaista sydämiämme uskomaan, rakkaat veljet ja sisaret, että voiton päällä pysymme loppuun asti. Sillä autuaallisella toivolla lohduttakaamme meitämme, että pian tämä sota ja kilvoitus päätetään, ja kaikki murheet ja vaivat lakkaavat. Silloin saamme tervehdellä toisiamme kaikkein ystäväin ja koko maasta ostetun lauman kanssa ja sanoa yhteen ääneen: terve tulemaan Karitsan häihin.

Ja olkaa nyt tervehdityt yllä mainitut koko Herran lauman kanssa, koko tämän kokousväen ja saarnaajain kanssa. Synnit on teille ja meille anteeksi annetut Herran Jesuksen nimessä ja veressä. Sen mekin annamme ja todistamme Jumalan puolesta Jesuksen nimessä ja veressä. Ja rukoilkaa meidänkin edestä. Pyyttää seurakunnan kanssa ja puolesta.

Isak Niku, Samuel Vettasjärvi, Isak Kuoksu, Frans Larson Parakka, V. Nieminen, Viktor Appelqwist, Viktor Björkman, Daniel Josefsen, Juho Ahonen.

Ja kiitämme Amerikan veljiä ja sisaria kaiken rakkaan palvelukseenne edestä, jota olemme ilolla vastaanottaneet lähetystoimeen ja tämän joulukokouksen ylöspitämiseksi.

Samat.

Painettu lehtinen. Sophia Hillin kokoelma.

103. I. KUOKSU - C. ERICKSONILLE JA WM. KOPPANALLE

Kuoksussa 13/4 1926

Tulen tyköne, rakastetut veljet ja työkumppanit Herrassa, Caleb Erickson ja Wm. Koppana.

Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille emäntäinne ja lastenne kanssa, ja sille Herran laumalle, joka teidän ympärillä on. Onnen toivotuksella tervehdän teitä, ja annan tietää, että me elämme terveenä ruumiin puolesta, ja uskomassa olemme, vaikka suuren synnin voiman läpi on uskon kilvoitus. Vaan siinä uskossa olemme, että Jumala, rakas taivaallinen Isä, kuljettaa teitä ja meitä onnellisesti tästä edes, niinkuin tähänkin asti. Vaikka usein on työ tuntunut työläältä, vaikka vaivat ja vastoinkäymiset ovat olleet vähäiset. Vaan palkkamme on suurempi, kuin meidän vaivamme: niinkuin kirjoitettu on, että meidän vaivamme, joka ajallinen ja keveä on, saattaa ijankaikkisen ja määrättömän kunnian, ja sen perään kannattaa kilvoitella, rakkaat veljet ja sisaret.

Olkaa nyt tervehdetty, saarnaavaiset miehet, ja palvelevaiset vaimot, ja totuuden apulaiset, siellä kaukaisella Ameriikan maalla, jotka olemme kootut yhteen Siionin vuoren tykö, ja elävän Jumalan kaupunkiin, jossa vieläkin rauhan kelloja soimitaan, että ne, jotka eivät enään löydä rauhaansa maailmasta, ne löytävät rauhan Jumalassa, sen seurakunnan helmassa, joka on kivulla uudesti syntynyt Jumalasta meidän aikakaudessamme, ja Pyhän Hengen voimalla levittänyt itsensä neljän ilman alle, ettei ole pidättäneet valtakuntain rajat, eikä valtameret. Ja vaikka olemme näin kauvas erotetut toisistamme ruumiillisesti, niin olemme hengessä läsnä uuden testamentin ylimmäisen papin Jesuksen tykö, ja sen priiskotus veren tykö, joka parempia puhuu kuin Abelin veri.

Ja olkaa nyt priiskotetut teidän sydämissänne, ja päästetyt pahasta omastatunnosta, kaikki katuvaiset syntiset, jotka seuraatte Jesusta ristin ja itsenne kieltämisen tiellä, joka menee läpi turmeluksen kaupungin, jonka se suuri sotasankari on polkenut Yrttitarhasta Golgatan mäelle, jossa hän lyödään ristin puuhun, johon kiinnitettiin kaikki lain kiroukset. Ja vaikka isän vanhurskaus vaati kuoleamalla kuolemaan, niin hän oli kuuliainen kuolemaan asti, että hän antoi henkensä vika-uhriksi viallisten edestä.

Sentähden uskomme, veljet ja sisaret, että olemme laista vapaat, ja vapahdetut ijankaikkisen kuoleman vallasta. Seuraamme, rakkaat ystävät, ylösnousemisen kedolle ja taivaaseen astumisen vuorelle, että ylösnoussut Herra Jesus ilahduttaisi murheellisen henkemme, että lupaus jäisi sydämiimme siksi kuin viideskymmenes päivä täytetään, että mekin puettaisi voimalla korkeudesta, että mekin voisimme vielä korottaa äänemme yli tämän viimeisen vimmatun maailman, joka paisuu pahuudestansa, siksi kuin Ihmisen Poika tulee pitämään tuomiota hyvään ja pahain kanssa.

Ja nyt tahtovat vapautta kaikki joukkiot, jumaliset yhtenä jumalattomain kanssa. Vaan meidän asia on toisin, veljet ja sisaret, jos me otamme lihallemme vapautta, niin Henki tulee orjaksi, jonka pitäisi kaikki kristityt ymmärtämän, että ne on oikiat saarnaajat, jotka ei anna lihalle tilaa. Kuuliaiset opetus-

lapset kaunistavat opettajainsa työn, vaan tottelemattomat häväisevät sen. Olisi se hauska, kuin löytyisi kuuliaisuutta opetuslapsissa opettajille, joiden pitää valvoa heidän sielujansa niinkuin ne, jotka niistä luvun tekemän pitää, että he saattaisivat sen tehdä ilolla, ja ei huokauksella.

Olkaa turvatut, veljet ja sisaret, minäkin täältä asti annan ja todistan, Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, kaikille katuvaisille ja uskovaisille, kaikki synnit kuolemanhetkeen asti anteeksi, ja sen muistuttakoon se armollinen Herra Jesus, ja sen autuaallisen toivon päälle jätämme toisiamme Jumalan ja hänen armonsa sanan haltuun, siinä autuaallisessa toivossa, että pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen sanomme: terve tulemaa. Silloin alkaa ijankaikkinen uusi vuosi, ja ei enään lohdutus loppu, ja ilo on ijankaikkinen.

Ja sano nyt, Kalebbi veli minun terveiset kaikille saarnaajille ja Siionin muurin vartioille, jotka yhtä Herran huonetta kanssamme rakentavat, ja yhteen lammashuoneeseen Herralle Jesukselle kokoavat. Ja rukoilkaa, rakkaat ystävät, minun ja minun vaimoni ja lastemme edestä, että minäkin jaksaisin tämän iltapalaisen vielä katkaista, ja voittaa ijankaikkisen autuuden. Se on minunkin kilvoitukseni päämäärä, johon henkemme usein huokaa pois tästä vieraasta maasta, jossa ei ole yhtään pysyväistä majaa, vaan toisella puolen kuoleman virran, siellä on oikia kotimaa, ja siellä ovat meidän kristillisyytemme vanhimmat, jotka paistavat niinkuin tähdet taivaalla, alati ja ijankaikkisesti, ja niin paljon opetuslapsia heidän kanssansa.

No, hyvästi nyt taivaaseen asti. Terveisiä käskevät sanoa Natanaelli ja Karoliina. Ja kiitoksia terveisten edestä, jotka olivat minun kirjeessä, ja Oksa Feki ja Hanna kiittävät terveisten edestä ja käskevät sanoa Kalebille juuri sydämen rakkaita terveisiä.

Ja minä myös kiitän Koppana-veljeä ja Johan Muoniota preivin ja sen rakkaudenlahjan edestä, jonka he ovat lähettäneet.

Ja kiitoksia Kaleppi-veljelle sen entisenkin lahjan edestä, jonka olen saanut, ja tämän nykyisen lahjan, joka oli ylönpalttinen, koska Lurensi ei ottanut ränntyä, minä vain tarjosin, vaimokin sanoi, emme me ota Kalebilta ränntyä.

Tässä lähetän kuitenkin, ja kiitoksia nyt kaiken rakkauden palveluksenne edestä.

Jääkää nyt Herran haltuun.

Kirjoitti vähin veljesi elämän kaidalla tiellä.

Isak Olsson Fors

Painettu lehtinen. Sophia Hillin kokoelma.

104. S. WETTASJÄRVI Y.M. - AMERIKKAAN

Parakan kylässä 28/5 1926.

Tykö rakkaille veljille ja sisarille Amerikan maalla, jotka yhtä armon ilmaa hengitätte Esikoisten seurakunnan helmassa, ja sen hengen yhteydessä, Herramme Kristuksen lain kuuliaisuuden alla, kristillisyytemme vanhinten opin ja ojennusnuoran jälkeen, jonka he jo ennen meitä ovat ulosvetoin kautta Pyhästä Raamattusta ulos saaneet, teille ja meille valkeudeksi, kuinka meidän ja teidän Jumalan huonetta hallitseman pitää, ja koossa pitämän, rakentaman ja levittämän sen korkeimman voiman alla, jonka itse Herra säätänyt on.

Tässä tervehdämme, teitä kaikkia Ameriikan rakkaita veljiä ja sisaria, ja kiitämme sydämestämme teitä kaikkia kalliitten kirjainne ja lähetystenne edestä, jonka Herra teille palkitkoon ajassa ja ijankaikkisuudessa. Ja tietää annamme, että terveenä olemme joltisesti ruumiin puolesta, ja uskomassa olemme syntein anteeksi saamisen armosta itsemme autuaaksi, ja olemme nyt taas olleet koolla kaikki Ruotsin Lapin saarnaajat, ja paljon kristityitä aina Norjan rannalta asti, Kierunan kaupungissa, ja olemme nyt tässä kokouksessa vahvistaneet sen lupauksen, joka teille eli Ameriikan seurakunnalle tehtiin Joulukokouksessa Gellivaaran kirkonkylässä, että Ruotsin Lapinmaan seurakunta, jos mahdollista, saattaisi anomistanne ja rukoustanne täyttää, että samat rakkaat veljet ja uskolliset työikumppanit Isak Niku ja Frans Parakka kävisivät vielä kalliin ja rakkaan vanhimman Olof Matoniemen kuoleman jälkeen, eli hänen hautansa päällä teidän

keskellänne, saarnaamassa parannusta ja syntein anteeksi antamista, niinkuin Herra itse käsenyt on.

Mutta heidän viipymisensä teidän keskellänne Ameriikan maalla täytyy olla omassa vallassa, ettei heidän sovi viipyä ylön pitkään, sillä heidän terveytensä tarvitaan vielä paljon täälläkin, niin on välttämätöin, että he syksypuoleen pääsisivät takaisin tulemaan. Ja täytyy teidän niin hoitaa heitä ruumiinkin puolesta, että he kestäisivät eli jaksaisivat vähän viipyä teidän kanssanne Herran työssä, sen ajan kuin heille mahdollinen on, että saisimme vielä heidät, jos Herra sallii, terveenä ruumiinkin puolesta takaisin. Sillä ei ne kyllä täältäkään joutaisi, sillä eloa on tosin paljon, vaan työväkeä on vähän, niinkuin Herra on sanonut. Mutta Herralle Jesukselle me uhraamme heitä Ameriikan lähetystyöhön, siinä uskossa, että Jumala vaikuttaa sen kuin Hänen edessänsä otollinen on. Ja me rukoilemme vielä monen tuhannen kanssa, että Jumala rakas Isä kaikki asiat parhain päin kääntäisi niille, jotka Häntä rakastavat, sekä Euroopan että Ameriikan maalla, johonka tämä siunattu kristillisyyden on itsensä levittänyt Raamatullisen lähetystoimen kanssa kristillisyytemme vanhinten ja seurakunnan kautta Norjaan, Suomeen ja aina Ameriikan maalle, josta on jo monta kymmentä tuhatta ilolla päivänsä päättäneet, ynnä opettajainsa kanssa, jotka nyt saavat levätä heidän töistänsä, sillä heidän tekonsa noudattavat heitä, ja jotka ovat monta vanhurskauteen opettaneet, paistavat niinkuin aurinko heidän Isänsä valtakunnassa, niinkuin Raamattu sanoo. Ja sinne se vetää meidänkin kaipaus ja koti-ikävä, rakkaat veljet ja sisaret Ameriikan maalla, ja kaiken neljän ilman alla, että kostuisimme tämän vaarallisen korven matkan läpi, kristillisyytemme vanhinten kanssa, pitämään tapetun Karitsan häitä Jumalan kirkasten kasvoin edessä, jossa ei enää lohdutusta loppu, eikä aurinko laske heidän pänsä päällä, eikä Egyptin pimeys enää pimitä silmiämme, ja murheen ja huokauksen pitää pakeneman. Silloin saatte veisata Karitsan virttä, joka maailman alusta tapettu on, alati ja ijankaikkisesti. Amen.

Ja vielä täältä asti todistamme kaikkein saarnaajain ja seurakunnan kanssa, kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi

Herramme Jesuksen nimessä, viattomassa ja kalliissa sovinto-veressä, joka on vuotanut Yrttitarhassa ja Golgatan mäellä, syntein anteeksi antamiseksi viimeiseen pisaraan asti, sillä niin olemme kaksinkertaisesti saaneet Herran kädestä kaikkein synteimme edestä, jonka muistatte vielä kuolemankin hetkellä! Ja sanomme täältä saarnaajain ja valittuin kanssa sydämen rakkaita terveisiä kaikille rakkaille veljille ja sisarille Ameriikan maalla, ja pyydämme rukoilemaan edestämme. Seurakunnan kanssa ja puolesta:

Samuel Vettasjärvi ja Isak kuoksu.

Viktor Appelqwist, Emma Appelqwist.

Viktor Björkman, Olivia Björkman.

Ja vielä sanomme heidän emäntänsä Briita Johannan ja Teklan puolesta, joilla on raskas jääda, eli uhrata miehiänsä niin pitkälle reisulle, ei kuolemaan, mutta evankeliumia saarnaamaan, mutta jos Jumala olisi niin viisaudessansa nähnyt, että heidän siirtymisensä aika olisi sille reisulle, niin ne kuitenkin pitäisi laittaa isäinsä hautaan. Vaikka me uskomme, että kyllä Jumala hoitaa itse asiansa ja kuljettaa heitä terveenä takaisin, niinkuin ennenkin, johonka rukoilemme Jumalaa, rakasta Isäämme, monen sadan ja monen tuhannen kanssa. Ja vielä kiittävät teitä kaikkia, rakkaita veljiä ja sisaria, kaikkein teidän kalliitten preivienne ja lähetystenenne edestä, jonka Herra teille palkitkoon ajassa ja ijankaikkisuudessa.

Tekla Parakka, Frans L. Parakka.

Isak Niku, Briita Johanna Niku

105. S. WEITASJÄRVI Y.M. - I. NIKULLE JA F. PARAKALLE USA:SSA

Vettasjärvässä 9/6 1926

Rakkaille ja aina muistossa oleville veljille ja uskollisille työkumppaneille Herran viinamäen lähetystyössä Isak Niku ja Frans Parakka.

Tässä tervehdämme teitä, ja kaikkia Herran valituista sinne kaukaiselle Amerikan maalle, ja toivotamme ajallista ja ijankaikkista onnea ja Jumalan siunausta ajassa ja ijankaikkisuudessa. Ja tietää annamme, että olemme joltisesti terveet ruumiin puolesta, ja uskomassa olemme syntein anteeksi saamisen armosta itsemme autuaaksi.

Ja olemme Kuoksu-veljen kanssa käyneet tunturi-Lapissa Tornio-järven itäpuolella ja Rensjöönessä. Ja Jumala on voimallinen pyhäinsä kokouksissa, joissa puhdas Jumalan sana ja autuuden oppi on saarnattu, niin on kristillisuus elävä, eriseuraton ja ulkokullaton, niinkuin ymmärrätte, ja emme ole käyneet Rauttasvuomassa ja Kaalasvuomassa tautisen ajan tähden.

Ja sanomia ei ole muita erinomaisia, mutta veli Isakilta kuoli tytär, joka oli heille raskas, mutta vain autuaallinen. Ja Fransin Maria on viety lasarettiin, kun se niin kovin tahtoi, ja äitinsä ja Emeli miehensä ovat olleet -siellä hänen tykönä. Ja hän oli saarnannut paljon sekä miehelle että veljellensä; ynnä muille; ja totinen halu ja hoppu päästä paratiisiin, ei ole ollut muuta niin estettä, muuta kuin isä on niin kaukana, jolle tulee ikävä, josta oli ennen puhunut, mutta oli viimein siitäkin hän irti päässyt ja kaikista hänen matkansa vaivoista, ja nyt hän lepää vahvassa rauhassa Luojan sylissä. Kyllä tietenkin äitinsä ja miehensä, ynnä muut likeiset ikävöitsevät, ensin vielä pahemmin, mutta ei äitikään niin, ettei voita, kuin on paljon ystäviä, jotka yhdessä kantavat kuorman, mikä päälle on pantu. Ja hänellä on ollut sisarensa kumppanina, ensin Festi, ja sitte nyt on Sohvia siihen asti, kuin saatetaan haudata.

Eikä vain Tekla ole siksikään pahaksi ottanut, että Fransin tarvitsisi siitä ylönsä kiusassa olla, vaikka hänkin olisi sydäimestä

halunnut, että Maria olisi elänyt siihen asti, kuin isä kotia tulee, mutta kun Jumala näki hyväksi hänen päästä paratiisiin, niin se tapahtui kuitenkin Jumalan tahto, hänellä kun oli muutoin paras aika päästä tästä pahasta ja vaarallisesta maailmasta.

Ja niin se tapahtui, että mekin Kuoksu-veljen ja Miinan ja monen kristityn saattamina tulimme tunturista juuri siihen liittoon Vittankiin, kun Tekla ja Emma, ja Eliaksen Sofia ja Emeli, olivat tulleet Koijuvaaran Juhanin piilillä. Ja meillä on ollut arvelus keskenämme, jos panemme maan kuoppaan ilman hautaamatta, siksi kuin Fransi, eli te tulette kotia, eli jos haudataan valmiiksi, niin pitäisi telegrammin kautta saada tietoa siitä, minkä teemme, jos muutoin hautauslaki sen myöntäisi, mutta en tiedä, ennenkö papilta kuulemme. Minä olen kotikamarin pöydällä kirjoittamassa, ja huomenna pitää lähteä Vittankiin saman asian tähden.

Ja ei nyt muuta, vaan sanomme Kreetastiinan ja lastemme, ja Teklan ja lastensa kanssa, teille, rakkaat työkumppanit, ynnä kaikille Herran valituille, saarnaajille ja palvelevaisille vaimoille, täältä asti, sydämen pohjasta asti, rakkaita terveisiä.

Ja vielä todistamme Herramme Jesuksen nimessä, viattomassa ja kalliissa sovintoveressä kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi, joka on meidän matkasauvamme taivaalliseen kotimaahamme, sen sillattoman virran rannalle asti, niinkuin vanha Israel nojasi sauvansa päälle lähteissänsä pois maailmasta. Niin on tarvinneet meidän kristillisyytemme veljet ja sisaret kuoleman virran rannalle asti, joka ovi on auvennut meidänkin aikakaudessamme tässä kristillisyydessämme, josta on jo monta kymmentä tuhatta ilolla ja suurella uskonrohkeudella päivänsä päättäneet, sekä Euroopan että Amerikan maalla.

Ja siinä uskossa olemme, Ameriikan veljet ja sisaret, ettei ole enään Atlantin meri välissä, kun aukenee uusi ilma ijankaikkisuuden ihanalla rannalla, jossa saatte ja saamme tervehdellä meidän rakkaita opettajiamme, jotka meitä niin monta vanhurskauteen opettaneet ovat, joiden pitää paistaman opetuslastensa kanssa, joita on lukemattomat, niinkuin aurinko heidän Isänsä valtakunnassa, niinkuin profeetta sanoo.

Ja niin se sinne vetää meidänkin kaipausta ja koti-ikävä, rakkaat työkumppanit, veljet ja sisaret, sen oikian Isän kotia, jossa ei lohdutus lopu, eikä aurinko laske ijankaikkisesti. Eikä tarvitse enään kuulla hukkein ulvomista, eikä jumalattomain jumalatoimintaa. Silloin on musta maailma jäänyt teidän selkänne taka, kaiken pahuutensa kanssa, ja saamme, rakkaat työkumppanit, veljet ja sisaret, suuresta vaivasta tulleitten kanssa, veisata kiitosta Jumalalle ja Karitsalle, alati ja ijankaikkisesti. Amen.

Pyydän rukoilla edestämme. Omalla kädellä

Samuel Vettasjärvi ja Isak Kuoksu,
ynnä perheensä kanssa.

Pyydän vastausta jos mahdollinen olisi.

Ja ole lohdutettu Fransi-veli, ja minun rakas työkumppani. Kyllä sinä saat Marian tervehdellä sen korkeimman katon alla Jumalan kirkasten kasvojen edessä palavamalla rakkaudella. Amen.

Hautaus se oli 11. päivä heinäkuuta. Ja vielä annan tietää hautauksesta, että eilen olemme Marian saattaneet Kenttänien ja panneet syvään haudata, ja peittäneet sillä lailla, että jos isä tahtoo käydä katsomassa, kun tulee kotia, niin se on vapaus. Ja saattoväkeä ja mureväkeä oli paljon, mutta Tekla vain jaksoi erinomaisen hyvin. Ja minä olen saarnannut vähän, ensin, kun lähdettiin kantamaan rantaan, ja sitte taas vähän kirkkomaalla jälkeenjääneille varoituksia, ja mureväelle lohdutusta, ja me Kuoksun Isakin ja Jounaksen Isakin kanssa veisasimme rantaan asti. Ja sitte Juhansonin ja Synströmin tulivat veisaamaan kirkkomaalle, ilman tahtomatta, hyvästä tahdostansa.

Ja en tiedä nyt enempää sanoa, mutta täältä sanovat kaikki niin paljon sydämen rakkaita terveisiä, etten suita nimiä mainita, teille saarnaajat erinomattain, sekä teidän oma väki, että meidän vaimot ja lapset, niin myös Vittangin kaikki saarnaavaiset ja kristityt yhteisesti, vieläpä kaikille Amerikan rakkaille veljille ja sisarille, niin kauvas, kuin tulette heitä näkemään.

Ja vielä kiitämme sen autuaallisen ja ystävällisen vastaanottamisen edestä, veljiä ja sisaria Amerikan maalla. Ja hyvästi nyt, vaikka taivaaseen asti. Amen.

Sama.

Ja terveenä ovat Nikun Isakin väki eli perhe, niin paljon kuin tiedämme. Pyydän vastausta jos mahdollinen. Ja Fransin Sammeli on samaa määrää kuin ennenkin, kohta parempi.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

106. I. V. MUOTKA - F. PARAKALLE JA I. NIKULLE USA:SSA

Vittangissa 12/6 1926

Tykö rakkaat veljet ja vanhimmat, Fransi ja Isak Niku. Jokapäiväisellä muistolla muistamme teitä sinne yli valtameren. Terveyttä, onnea rukoilemme teille; voimaa ja urhoollisuutta siinä kalliissa ja painavassa työssä, johonka ette ole itse juosseet, mutta kristittyjen rukoukset ja Jumalan edes-katsomus on teitä tähänkin reissuun seurakunnalta painettuna saattanut. Jossa kyllä koetellaan sekä ruumiin, että sielun voimia; mutta rikkaalla Isällä niitä on hänen tarpeissansa.

No, kyllä näette Sammelini kirjasta paremmin sanomat, mutta ole sinä rakas veljeni Fransi lohdutettu; minä en ole mistään niin kiitollinen kuin siitä, joka kerta kun astun jalkani Kenttäniemeen. No, autuaalliset on olleet minunkin likeiset sukulaiset tähän asti, joita on meiltäkin mennyt kymmenen kappaletta vähässä aikaa, mutta tämä viimeinen, Hilma Kirunasta, se näyttää aina kun katson Kirunaan käsin, niinkuin minun kohdalle olisi pilvi laskenut valon eteen. Kyllä ymmärrätte, siinä perheessä joka siellä on, minulla oli siihen asti, kuin Hilma eli, turva siinä perheessä, kristillisyyden kohdalle, mutta hänelle voitto. Niin, mutta miksi Jumala kokoaa niinkuin siemeniä pois, joista olisi

toivo tulevaisuuteenkin, että he kantavat totuuden.

No; ei mahdu paljo tälle paperille, Sammelín kanssa tässä kirjoitamme. Ole nyt kuitenkin kiitetty, se ylimmäinen paimen, kaikista hyvistä töistä. Mutta itkulla jäämme toisistamme, mutta aika tulee, ettei isä, ei äiti, ei veli eikä sisar, enään kaipauksen kyyneleitä vuodata, eikä valtamerikään estä yhdistymistä, eikä ole kiusaa, jotka on menneet, mutta kuinka me heitä kohtaamme.

Sydämen pohjasta asti rakkaat terveiset teille Fransi ja Niku, minulta vaimon ja lasten kanssa, ja koko Herran laumalle siellä Amerikan maalla. Kyllä Jumala on teidän kanssanne kaikissa vaivoissa, ette ole tyhjää reissua käyneet maailmassa; muistakaat rakkaat veljet se aina.

I. V. Muotka.

Jannen Juhankiltä kuoli poika Buutissa; sanotaan saaneen kristillisyyden. Isänsä on siellä.

Eliaksen Kreetta Juhanna on vieläkin huonona; sanoo rakkaat terveiset teille. On ollut, Fransi rakas, halu tulevana pyhänä käydä Parakassa.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

107. W. KOPPANA Y.M. Y.M. - S. WETTASJÄRVELLE Y.M. Y.M.

Gackle, North Dakota, kesäkuun 20 p. 1926.

Tykö kalliit vanhimmat ja Sionin muurin vartiat Ruotsin Lapin maalla, ynnä Esikoisten seurakunnan vanhinten, saarnaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa, jotka yhtä armon raitista ilmaa hengittävät; Erik Samuel Vettasjärvi, Isak Kuoksu, Viktor Appelqvist ja Victor Björkman, rakkaitten emäntäinne, lastenne ja se kallis Herran lauma, joka teidän ympärillänne on; Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha vahvistakoon teidän ruumiinne ja sielunne vielä edeskinpäin sotarinnassa seisomaan, ja antakoon teille pitkää ikää ja terveyttä meidän yksinkertaisten turvaksi ja

suojaksi, näinä viimeisinä ihmisen pojan päivinä, siihen autuaalliseen hetkeen asti, kun vajaa lakkaa ja täydellisyys alkaa.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme teitä, rakkaat vanhimmat, ja koko Esikoisten seurakunta Ruotsin Lapissa, Norjassa ja Suomessa, kiitämme sydämen pohjasta sen kalliin ja painavan lähetyksen edestä, että olette lahjoittaneet ja lähettäneet rakkaat, kalliit ja uskolliset työntekijät tänne Amerikan maalle, Isak Nikun ja Frans Parakan, jotka terveenä ja onnellisesti on tykömme saapuneet, ja ilolla ja rakkaudella olemme heitä vastaan ottaneet. Sydämen pohjasta kiitämme rakkaita sisaria Briita Johannaa ja Teklaa, ja heidän rakkaita lapsiansa, että olette uhranneet teidän rakkaan aviokumppanin ja isän, joka, niinkuin hyvin ymmärrämme, ei ole ollut teille helppo erota, mutta uskomme, että Jumala vahvistaa teitä kaikkien murheitten ja vaivain alla, ja Jumala kääntää kaikki kappaleet parhain näin niille, jotka häntä rakastaa.

Ja nyt olemme olleet täällä koolla Jesuksen nimeen, monesta eri valtiosta ja paikkakunnasta, saarnaavaisia ja puhuvaisia miehiä, ja muita kristityitä, monista eri kielistä ja kansoista, ja on ollut suuri kansan paljous, ettei ole voinut huoneisiin mahtua. Ja Herra on ollut voimallinen pyhäinsä kokouksissa, ja vahvistanut sanansa seuraavaisten merkkein kautta. Ja nyt olemme olleet Herran edessä tutkimassa ja koettelemassa kristillisyytemme korkeita ja kalliita asioita, ja niitä asioita, joista on vastuksia tullut saarnaajain ja puhuvaisten miesten ja kristittyin välillä, joita emme ole saattaneet säilyttää niin, ettei ne olisi päässeet vielä ulos kuulumaan, joka on ollut turmioksi kristillisyydellemme ja Jumalan työlle täällä, ja vanhimille suureksi murheeksi, jotka on näitä asioita kuulleet ja tienneet, joita syntiä olemme täällä teidän kalliitten lähetysmiesten läsnä ollessa toinen toistemme kanssa puhuneet, ja toiset toisiltamme anteeksi anoneet, ja sydämestä anteeksi antaneet, ja kaikilta kristityiltä, jotka ovat koolla olleet. Ja vielä rukoilemme sydämmestä anteeksi teiltä, rakkaat vanhimmat, ja koko Esikoisten seurakunta, ja niin lavalta, kuin tämä ääni kuulunut on. Ja nyt on tullut sovinto, sovintoveren ja teidän rakkaitten lähetysmiesten työn ja vaivan kautta, josta on

tullut ilo Jumalalle, ja Jumalan seurakunnalle, että ilon ja kiitoksen ääni on kuulunut kokouspaikoissa, kun on synnit niin voimallisesti saarnattu ja todistettu anteeksi, aina korkeimmasta valkeudesta, mitä Jumala on teidän kauttanne meille lahjoittanut. Josta emme tiedä muuta kuin kiittää Jumalaa sen suuren armon ja rakkauden edestä.

Ja emme tiedä nyt muuta erityistä tällä kertaa, mutta sydämen pohjasta rakkaita terveisiä täältä saarnaajilta, palvelevaisilta vaimoilta, totuuden apulaisilta ja koko Jumalan seurakunnalta ja siltä Herran laumalta, joka tässä koolla on monesta kielestä, ja rakkaalta veljeltä Fremont Wardilta, jonka te tunnute kasvoistakin, joka on täällä kanssamme, ynnä muilta englanninkielisiltä saarnaajilta ja kristityiltä, ja erittäinkin teidän rakkailta ja kalliilta lähetysmiehiltä, Isak Nikulta ja Frans Parakalta, teille kaikille yllä nimitetyille, ynnä koko Herran laumalle. Emme näe teissä yhtään syntiä. Synnit on teille ja meille anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä, pyhässä ja kalliissa sovintoveressä. Vielä pyydämme, että rukoilette meidän edestämme anteeksi antavalla sydämellä.

Seurakunnan kanssa ja puolesta:

William Koppana Johan Puuri Petter Korhonen
August Simontaival Johan Erikäinen Abram Niemi
Alex Ritola Jakob Ollila Matt Nurmi
Salomon Johnson Albert Björk Tuomas Kuru
Johan Huumola Nils Niska Simon Kalliainen
Nils Peter Starkka Isak Färdig Isak Niku
Matt Kinnunen Johan Kieri Frans Parakka
Nick Wilen Erik Muckala Alfred Kangas
Kalle Wilen Kalle Matson Henry Lehtola
Caleb Erickson Herman Liimatta Johan Paso
Johan Muonio Emil Liimatta Jacob Stickinger
Johan Bokman Abram Vestola Fremont Ward
Alben Koski Josef Räisänen KA. Gillette
Kalle Toivonen Johan Korpio C.Clough

Vielä ilmoitamme, että paljon on näissäkin kokouksissa syntiä hukkunut Jumalan armon ja laupeuden mereen, ja suruttomasta maailmasta on useita herännyt synnin ja suruttomuuden unesta, ja tullut vedetyksi Isän huoneeseen, oven Herran Jesuksen kautta, josta on ilon ja kiitoksen ääni tullut. Ja vielä ilmoitamme, että saarnaajat lähtevät huomenna monen veljen ja sisaren seuraamina, ensin Savoon, Poinsettiin, ja Black Hilliin: sieltä palaavat Atlantin rantaa kohden, käyden vielä joissakin erityisissä paikoissa.

Painettu lehtinen. Sophia Hillin kokoelma.

108. S. WETTASJÄRVI - K. TOIVOSELLE

Parakassa.27/7 1926

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle Herran palvelijalle, Kaarlo Toivonen, ynnä rakkaan emäntänne Hilman, ja lastenne, ja kaikkein valittuin kanssa, jotka yhtä armon ilmaa hengittävät Esikoisten Seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä, rakkauden siteillä yhteen henkeen juotettuna.

Tässä tervehdän teitä sydämellisellä rakkaudella, ja kiitän teitä sen kalliin kirjanne edestä, jonka olemme saaneet iloksemme vastaanottaa. Joltisesti olemme terveenä ruumiin puolesta, ja uskomassa olemme syntein anteeksisaamisen armosta itsemme autuaaksi, sillä viatoin veri on virtana vuotanut Herramme Jesuksen sydäimestä viimeiseen pisaraan asti. Vaikka se suuri maailman joukko tallaa hänen vertansa ja pilkkaa hänen kyyneleitänsä, kaiken lihallisen ja hengellisen vääryytensä kautta, ja tekee itsensä syypääksi ijankaikkiseen tuomioon, mutta Jumalan Vuori on kuitenkin vahva viimeisinä päivinä, jolla Jumalan huone on, joka on korotettu kukkulain yli, niinkuin profetta sanoo. Sillä siitä olemme iloiset, ettei ole se lähetystoimi, jota kristillisyytemme vanhimmat ovat voimaan panneet, joutilas eli hedelmätöin ollut, jota olemme ahkeroineet seurakunnan kanssa voimassa ja yllä pitää Norjaan, Suomeen ja aina Ame-

riikkaan asti, nyt jo kolmattakymmentä vuotta, kristillisyytemme vanhinten kuoleman jälkeen, vaikka vihollinen on kaiken sorttista vastus valkiata vastaan sytyttää pyytänyt, että hän saisi sen valkian sammuttaa, jonka Jesus on tullut sytyttämään maan päälle. Josta hän sanoo, mitä minä enämpi tahtoisin, kuin että se jo palaisi. Ja palakoon se pyhä valkia aina teidän keskellänne, joka ensiksi Ruotsin Lapin maassa syttyi palamaan, ja on vielä jälistäkin päin polttanut paljon vahingollisia ja kelvottomia aineita, jotka ei ole kestäneet koettelemuksia, mutta kulta, hopia ja kalliit kivet ovat kestäneet valkian, ja kestäneet vielä viimeisen vihollisen kuolemankin, ja kestävät vielä tästäkin edes, siihen on meillä tuhansia todistuksia.

Ja siinä uskossa olemme, että vähän hetken perästä saamme käydä poikki sillattoman virran kuivilla kengillä, niinkuin Israelin uusi sukukunta, ja silloin ei enään aurinko laske ijankaikkisesti, siinä luvatussa maassa, johon on jo niin paljon ystäviä siirtynyt tapetun karitsan häitä pitämään, johonka vetää meidänkin kaipaus ja koti-ikävä, tästä vaarallisesta ja vaivalloisesta maailmasta ja maan tomusta, jossa ei enään muistuta matkamme vaivat, eikä lohdutus lopu ijankaikkisesti. Amen.

Ja nyt sanomme vaimoni, lasteni, Teklan ja Briita Juhannan ja kaikkein valittuin kanssa teille, Hilman ja lastenne kanssa, sydämen rakkaita terveisiä. Ja kun näet Isakkia ja Fransia, niin sano heille sydämen rakkaita terveisiä.

Ja vielä täältä asti todistamme kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi Herramme Jesuksen nimessä, viattomassa ja kalliissa veressä; sen muistakaa vielä kuolemankin hetkellä, Pyydän rukoilla edestäni. Omalla kädellä.

Samuel Vettasjärvi

Ja sano vielä sydämen rakkaita terveisiä kaikille saarnaavaisille miehille ja palvelevaisille vaimoille, ja totuuden apulaisille. Ja kiitämme teitä kaikkia, rakkaita veljiä ja sisaria, kaiken rakkaan palveluksen ja vaivain edestä, jota tehneet ja toimittaneet olette, tämän kalliin ja painavan asian tähden, jonka Herra teille palkitkoon ajassa ja ijankaikkisuudessa.

 Painettu lehtinen. Sophia Hillin kokoelma.

109. F. WETTAINEN - K. TOIVOSELLE JA L. LOBBES-TAELILLE

Parakan kylässä 26/9 1926

Tykö rakas ja kallis veli Herrassa Kalle Toivonen, Leo Lobbestael, ynnä rakkaitten emäntäinne, lastenne ja Herran valitut ympärillänne, Detroitissa y.m. Jumalan armo ja rauha olkoon kanssanne elämänne ehtoon asti.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdän jollakin sanalla, ja annan tietää, että terveenä olemme kotia saapuneet pitkältä reissulta; ilma oli erinomaisen kaunista merellä. Ei täältä erityisempää. Saarnaajat ovat jokseenkin terveenä, paitsi Sammeli Vettasjärvi ja Isakki Niku ovat olleet jonkun päivän lasaretissa; jonkunlaista vikaa kusemisessä; hyvät toiveet paranemisesta.

Sydämellinen muisto on jäänyt Ameriikan rakkaista veljistä ja sisarista, joittenka kanssa saimme pitää rakasta kanssakäymistä.

O, sinä siunattu siemen, sinä puhdas Jumalan sana, jota tämänkin etsikko ajan saarnaajat ovat kylväneet Ameriikan maalla y.m. Jonka siunatun hedelmän saamme vieläkin nähdä silmäimme edessä, vaikka kuoleman enkeli on niin paljon leikannut tämän kristillisyyden pelloista, ja monta vahinkoa on tullut tämän 80 vuoden aikana, on kuitenkin yksi piiskunen lauma, jotka ovat pysymässä ja kilvoittelemassa heidän kalliimmassa uskon kilvoituksessa, vieläkin hengittämässä yhtä armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Kilvoitelkaamme, rakkaat veljet ja sisaret, kalliimmassa uskomme kilvoituksessa tämä lyhyt aika, ja seuratkaamme kuningastamme ja rakastajaamme Jesusta, sillä verisellä ristin ja itsemme kieltämisen tiellä. Ei olekaan pitkä aika, ennen kuin sota ja kilvoitus päätetään, ja aukenee eteen se kirkas ilma, jossa voittajain ja kilvoittelijain palkka maksetaan ijankaikkisella ilolla ja riernulla.

Uskokaamme rohvastulla sydämellä synnit anteeksi. Vielä täältä asti annamme ja todistamme Jesuksen nimessä ja veressä. Ja rukoilkaa vielä rneidänkin edestä, että voiton päällä pysymme ynnä teidän kanssanne loppuun asti. Ja vielä kiitän rakkaita veljiä ja sisaria, ja minun vaimo kiittää rakkaalla sydämellä Ameriikan veljiä ja sisaria kaiken rakkauden edestä, ja että ovat heidän miehiänsä kauniisti lähettäneet takaisin; merkitsee veljenne.

Frans Parakka.

Sammeli Vettasjärveltä Toivoselle perheensä kanssa, ynnä muille rakkaita terveisiä; .hän on asumassa samassa kylässä, kuin minä. Suuri on ollut saattajain joukko, kun meidän Maria oli las-kettu maan pinnan alle. Sammeli Vettasjärvi oli saarnannut hautajaisväelle. Tekla oli kiitollinen, että kristityt, niin suuri paljous likeltä ja kaukaa, ottivat osaa hänen murheissansa. Uskottomiakin oli ollut satoihin saakka hautausmaalla, mutta ei sitä, joka ei olisi kyyneleitä vuodattanut, kun Sammeli saarnasi.

Isakilta sydämen rakkaita terveisiä teille kaikille
Olis hauska jos vastaisitte.

Painettu lehtinen. Sophia Hillin kokoelma.

110. F. WETTAINEN - KOPPANALLE JA SIMON- TAIPALEELLE

Parakan kylässä 29/9 1926

Rakas veli Koppana ja Augusti, rakkaitten vaimoinne ja lastenne kanssa y.m. kristityt. Olkaa tervehdetty Jumalan rauhalla. Kiitoksia, veli rakkaat ja sisaret, rakkautenne edestä; Herra teitä siunatkoon. Terveenä tulimme kotia, erinornaisen kaunis ilma oli merellä. Kotona hyvin asiat, paitsi se, joka oli tapahtunut, mutta kristittyin ja saarnaajain osanotto murheessa sanomatoin. Tekla kiittää Sandraa ja Riikaa y.m. rakkautenne edestä, ja sanoo, jos kristittyin kirjat ja rakkaus on ollut kallis ennen, niin nyt vielä enämpi, vaikka ei ajallista puutetta eikä hätää, mutta monenlaiset kiusat ja murheet, joita niin paljon pa-

remmin voitetaan kristittyin turvissa. Ja olkaa nyt tervehdetyt sydämellisellä rakkaudella, kaikki rakkaat veljet ja sisaret.

Ei täältä erinomaista sanomia ole. On ne Sammeli Vettasjärvi ja Isakki Niku olleet jonkun päivän lasareetissa kusema vian tähden, mutta on hyvät toiveet, että he paranevat; ja on jo melkein terveet. Vuodentulo on enämpi huono. Kylmä ja kuiva kevät, kesä kuuma. Heinästä suunnille puoli entistä, mutta eteläpää Ruotsia runsas. Täydellinen kesäilma näinä päivinä ja tänäkin päivänä.

No, kiitoksia, Koppana veli, saattamisen edestä, teidän ynnä monen muun rakkaat kasvot loistavat rakkaana sydämelläni.

Tässä lähetän Sammelmin preivin, joka on tullut takaisin. Saatte nähdä, mitä hän kirjoittaa.

Olkaa minulta Teklan ja lasteni kanssa tervehdetty sydämellisellä rakkaudella.

Rukoilkaa edestämme. Sammeli ja Isak Niku sanovat rakkaista terveisiä. Merkitsee.

Fransi ja Tekla Wettainen

Painettu lehtinen. Sophia Hillin kokoelma.

111. I. NIKU - K.TOIVOSELLE

Masuninkylä 5/11 1926

Rakkaalle ja aina muistossa olevalle veljelle ja työkumppanille, raskaassa ja painavassa Herran työssä, Karl Toivonen, rakkaan emäntänne Hilman, ja rakkaitten lastenne kanssa. Jumalan armo ja rauha levätköön päällänne, nyt ja elämänne ehtoon asti.

Onnentoivotuksella tervehdän teitä ja Detroitin kristityitä, teidän saarnaajan Leon perheensä kanssa. Ja vielä sydämmeni pohjasta kiitän sen sydämellisen rakkauden palveluksen, joka niin yksimielinen oli meitä ja kaikkia pyhiä kohtaan Herrassa: sen Herra teille palkitkoon ajassa ja ijankaikkisuudessa. Unhottumattomaan muistoon olette jääneet sydämmillemme, teidän yksimielisyytenne, ja kuuliaisuutenne, ja kaiken avun ja

toimen tähden, ja kuuliaisuutenne kristillisyytemme vanhinten opin äänelle, joka saarnattu on tämän etsikko-ajan alusta asti. Joka oppi on niin siunatun hedelmän kantanut monen kymmenen tuhannen sielun autuudeksi, joista monta kymmentä tuhatta on jo paratiisiin kostunut, ja monta kymmentä tuhatta on vielä Euroopassa ja Amerikan maalla, jotka yhtä armon ilmaa hengittää kanssamme Esikoisten seurakunnan helmassa, rakkauden ja yksimielisyyden siteellä yhteen liitettynä, sen oikian äidin sylissä, jossa olemme turvallisen suojeluksen alla, niinkuin David sanoo: Lintu on huoneen löytänyt ja pääskynen pesänsä, jossa olemme rauhan ja levon käsittäneet rauhattomalle omalletunnolle, sen rauhan, jota ei maailma saata antaa. Ja sentähden ymmärrämme, että olemme eroitetut, koska maailma vihaa teitä, eikä ole ihme, että maailman sokia joukko ei tunne teitä eikä meitä. Mutta jumalaiset joukot, joita vihollinen on valmistanut tällä viimeisellä ajalla synnille rangaistukseksi, ja monelle tuhannelle autuutta halajavaisille surmaksi. Kun omavanhurskaus on ottanut tämän kristillisyyden haamun päällensä, ja avannut lihallisen vapauden avaran sylin, kuten Evalle paratiisissa.

Kyllä nyt Tornion ja Pohjois-Suomen hengelliset herrat pyytävät valkeuttansa voimalla levittää Lapinmaan lähetyksen rinnalla. Mutta ei auta, valkia palaa Sionissa ja polttaa kaikki tulenarat rakennusaineet, ja Herran sotaväen Jumala antaa voiton Israelille. Sentähden olkaa turvatut, rakkaat veljet ja sisaret, monessa kielessä Amerikan maalla: voitto on tullut Karitsan veren kautta. Uskokaa rohvaistulla sydämellä kaikki synnit anteeksi. Mekin täältä asti annamme ja todistamme Herramme Jesuksen nimessä ja veressä. Ja sanomme saarnaajain ja perheittemme, ja kristittyin lauman kanssa sydämellisiä rakkauden terveisiä teille ja Detroitin kristityille, ja sanokaa meidän terveiset niin lavealta, kuin tulette kristityitä näkemään. Ja kantakaa meitäkin anteeksi antavaisella sydämellä armoistuimen tykö, ja rukoilkaa aina meidänkin edestä.

Vähin veljenne

Isak Niku.

112. K. SIRKKA - WM. KOPPANALLE Y.M.

Vadsö 12/11 1926

Tykö rakkaalle veljelle, ja uskolliselle työntekijälle Wm. Koppana, ynnä kaikki Esikoisten Seurakunnan saarnaajat, ja veljet ja sisaret, Amerikan maalla.

Jumalan armo ja rauha olkoon ja hallitkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtoon asti. Amen.

Ensinnä kiitän juuri sydämellisesti sen rakkaan ja kalliin lähetyskirjeen edestä, jonka lähetitte, kuin Ruotsin Lapin vanhemmat olivat teidän tykönänne, jota kirjaa olemme täällä lukeneet ja tutkineet, jossa on Jumala teidän kauttanne meille opettanut, mikä on ensimmäisten työmiesten valkeus tällä etsikon ajalla, ja kuinka siunattu on se huone, jossa Jumala on säilyttänyt sen korkeimman valkeuden meille, jotka ilman sitä emme aikaan tule.

Me myös kiitämme Jumalaa sen avun edestä, jota olemme saaneet Ruotsin Lapin Betlehemistä taas, meidän koettelemuksissamme näitten palvelijain kautta, sillä eriseurattavat ovat vaivanneet ja väsyttäneet ensiksi saarnaajat, ja sitte kristittyin lauman, monta kymmentä vuotta, ja kyllä vihollinen on freistannut kaikella tavalla sammuttaa sen tulen, jonka Herra Jesus on sytyttänyt.

Mutta on vielä Finmarkussa ja Ofotissa ja Lofotissa, aina Trondheims Fjordiin saakka se piiskuinen lauma, joka tekee työtä käsi kädessä, ja hengen yhteydessä Esikoisten Seurakunnan kanssa.

Olen yli 30 vuotta katsellut elävän kristillisyyden liikettä Suomessa ja Norjassa. Olen myös 2 kertaa käynyt Ruotsin Lapin joulukokouksissa, ja nyt kesällä Ofotissa ja Lofotissa, jossa saimme taas kuulla Ruotsin Lapin vanhimpia, Viktor Björkmannia ja Petter Sitsiä, ja monta kymmentä norjankielistä vanhinta ja saarnaajaa ja tuhansia kristityitä, joista olen tullut siihen vakuutukseen, että vielä on elävistä kivistä rakettu huone. Niin ajattelen monta kertaa, että minkä tuomion ne raukat saavat, jotka ovat sydämensä pahentaneet tämän kaltaisen lauman päälle, ja ei ole totelleet kristittyin ja vanhempain neuvo-

ja, mutta ovat itsensä yhdistäneet eriseurain kanssa. Ja siitä tulee näkösälle, että siinä he kaikki sopii yhteen, että parjata ja valehdella, ja häväistä se ensimmäinen valkeus, josta valkeus on tullut, eikä raukat ymmärrä, että Kristuksen ruumis on yksi, sillä jos minä en sovi niitten jäsenten kanssa yhteen, niin en ole sitte ruumiissa. Ei myös sovi niin ajatella, että ruumis on ollut pimiä, ennenkuin minä siihen olen tullut jäseneksi.

Vielä siitäkin näkyy, kun Jesus selittää pellon vertauksen opetuslapsille, niin hän sanoo: Ihmisen poika kylvi hyvän siemenen peltoonsa. Pello on maailma, mutta hyvä siemen on valtakunnan lapset, mutta ohdakkeet ovat pahan lapset; viholinen, joka ne kylvi, on perkele. Niinkuin siis ohdakkeet haetaan kokoon ja tulella poltetaan, niin pitää siis tämän maailman lopulla oleman. Ihmisen Poika lähettää enkelinsä, ja heidän pitää kokoaman hänen valtakunnastansa kaikki pahennukset ja ne, jotka vääryyttä tekevät, ja heittävät heitä tuliseen pätsiin; siellä pitää olla itku ja hammasten kiristys. Silloin pitää vanhurskaat paistaman, niinkuin aurinko Isänsä valtakunnassa. Olen tutkinut monta kertaa näitä Jesuksen sanoja, joita hän on omillensa opettanut Esikoisten Seurakunnan eli hänen valtakuntansa hallituksesta, että sen todistaa tämänkin etsikon ajan vaikutukset, ja Raattamaa, tämän etsikon ajan isä, sanoo ohdakeita vain palvelijain näkevän, ja ne saattaa muillekin näyttää, ja niin ei tule nisut temmatuksi.

Sen tähden kirjoitan näitä rakkaille vanhemmille sinne Amerikan maalle, kun olen täytynyt vastaan seisoa monta kymmentä vuotta, niinkuin henkensä puolesta taistelussa. Mutta Jumala lähetti meille avun silloin, kuin hätä oli suurin, jossa silloin oli välikappaleena, eli enkelinä Frans Parakka ja Viktor Björkman, että täytyy sanoa, että Oi, Immanuel, kuinka tutkimattomat on sinun neuvos.

Ja ei nyt muuta tällä kertaa, vaan sydämen rakkaita terveisiä sinne kaikille saarnaajille ja Karl Toivoselle, jonka tunnen kasvoistakin ja kaikille kristityille täältä, ja Ruotsin Lapin vanhimmilta, ja Lofotista ja Ofotista, joitten kanssa olemme kirjeitten kautta tietämässä kristillisyyden asioita.

Minä pyydän teitä, että rukoillette minun edestäni, että jaksaisin sydämeni voittaa uskomaan loppuun asti, kun tunnen, että tuon syntiturmeluksen kanssa pitää aina taistella, ja vielä tuo hitaus ja hengellinen uneliaisuus tahtoo uuvuttaa.

Mutta siinä uskossa olen ja olemme, täälläkin näitten harvain kanssa, että teidän ja meidän synnit on anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä, ja siinä kalliisti maahan vuotaneessa veressä.

Sanokaa rakkaita terveisiä Juhan Kierille, että minä kiitän häntä viime jkirjeen edestä, jonka olen vastannut, mutta minä ajattelen, ettei hän ole saanut, kun en ole saanut siitä vastausta.

Ja hyvästi nyt, rakkaat työkumppanit ja isät, ja se kallis Herran lauma, sisaret ja veljet, siinä toivossa, että pian saamme siirrähtää yli sillattoman virran, ja yhdistää äänemme veisaamaan uutta virttä Pyhain ja vanhurskasten, ja tämän kristillisyyden vanhinten kanssa, joka usein on lohdutuksemme tällä korven matkalla; se olkoon teidän ja meidän lohdutuksemme. Sydämen rakkaita terveisiä Itä-Norjan kristityiltä, monesta eri paikkakunnasta täältä. Tätä merkitsee teidän heikko veljenne, osallinen vaivassa ja valtakunnassa.

Alma ja Karl Sirkka, Vadsö, Norge.

Terveisiä Erik Trosten káskee sanoa. Olisi hauska saada kuulla, kuinka teillä siellä menee. Täällä on surkian huono aika: ei osteta kalaa, ja elinkeino on kallis, ja katovuosi on tullut viljasta kaikesta.

Painettu lehtinen. Sophia Hillin kokoelma.

113. I. NIKU - N.P. STARKALLE

Masuninkylä 1/12 1926

Rakkaalle vanhimmalle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä, N.P.Starkka rakkaan

emäntänne, perheenne ja ympärillä olevain kristittyin kanssa. Jumalan armolla ja rauhalla tervehdän teitä, ja annan tietää, että elämässä olemme kaikki näitten paikkakuntain saarnaajat, ja joltisesti terveenä ruumiin ja sielun puolesta. Ja kokouksia olemme pitäneet jälkeen kuin olemme tulleet Amerikan reisulta, ja Jumala on sanansa kautta vaikuttanut niinkuin ennenkin, useita kymmeniä on tullut maailman valtakunnasta, sekä lankeemuksesta, että suruttomuudesta.

No, sydämen pohjasta kiitän kallista vanhinta sen rakkaan ja kalliin kirjeen edestä, jonka sain postista vastaanottaa, neljä päivää sitten. Oikein sydämmestäni ilahduin, että sain vielä Starkka-vanhimman omäkätisen kirjan, joka oli kohta odottamatoin, kun olen lukenut monen kirjeistä, että Starkka-vanhin on vielä enemmän sairastunut, ja jotka ovat arvelleet, että taitaa olla viimeinen tauti. Kiitän vielä sen rakkaan kanssakäymisen ja kaiken rakkautenne, ja sen ylönpalttisen palveluksen edestä, teitä ja Amerikan kristityitä, meitä kohtaan, siellä teidän keskellänne ollessamme. Ehkä me heikot palvelijat olimme, on kuitenkin Jumala ollut heikoissa väkevä ja on antanut sanallensa siunauksen ennen ja tälläkin viime reisulla, niinkuin näitte sen, mitä olitte myötä niissä kokouksissa, joissa mekin teidän kanssa olla saimme, enemmän siinä uskossa, että viime kertaa tämän maan päällä.

Vanhin sanoo kirjeesssänsä, että tarvitsette vielä koettelemuksen kautta kypsyä. Emme sitä niin ajattele, vain mitä Jumala siinä ajattelee, että muutamain palvelijoistaan pitää enemmän joutua vaivaa kärsimään. Mutta mitä Raamattu sanoo, että ovat vanhurskaat joutuneet paljon, ja vielä useasti syyttömästi kärsimään. Kuitenkin on se, vanhin rakas, tietävä, että nyt on ilta, ja matkasta väsyneet luut pääsevät lepäämään, ja kirkastettu sielu nauttimaan sitä toivottua iloa Jumalan paratiisissa, jossa ei ole enää vaivoja eikä tautia, mutta se ijankaikkinen kiitosvirsi, jossa se heikko usko muuttuu näkemiseksi, ja täydelliseksi näkemiseksi.

No, ette ole, vanhin rakas, tyhjää reissua maailmassa käyneet, ettekä tyhjän päälle työtä tehneet. Vanhurskauden kruunu on kirkas, jonka se armollinen Herramme Jesus on voittanut niil-

le ristinkantajille, jotka loppuun asti vahvana pysyvät. Sentähden kannattaakin meidän nuorempainkin tämän vähän viipymisen ajan kiilvoitella. Ja rukoilkaa, vanhin rakas, meidänkin edestä, että Jumala antaisi kärsivällisyyttä niissä vaivoissa, joita vanhurskas Isä taivaassa näkee viisaudessansa hyväksi eteemme panna. Mutta on kuitenkin Jumala ihmeellisellä tavalla kuljettanut monta kymmentä vuotta niin onnellisesti läpi kaikkia matkan vaivoja ja monenkaltaisia koettelemuksia, ettei ole vihollinen voittanut, eikä hänen enkelinsä ole päässeet iloitsemaan teidän eikä meidän lankeemuksesta. Sentähden olkaa turvattu, vanhin rakas, emäntänne ja ympärillänne olevain kristittyin kanssa, ja uskokaa rohvaistulla sydämellä, että synnit on teille ja meille anteeksi annettu. Ja vielä mekin täältä asti annamme ja todistamme, saarnaajain ja suuren kristittyin lauman kanssa, Herramme Jesuksen nimessä ja rakkaudesta ulos vuotaneessa sovintoveressä, vielä viimeisetkin epäilykset. Se muistakaa vielä sillattoman virran rannallakin, ennenkuin silmämme kiinni painuvat.

Enkä tiedä muuta, kuin sanon vaimoni, perheeni, Fransin, Sammelin, Kuoksun, ja heidän perheittensä, ja suuren kristittyin lauman kanssa, teille perheenne ja ympärillänne olevain kristittyin kanssa, sydämellisiä terveisiä. Sanokaa meidän terveiset niin laajalta, kuin tulette näkemään kristityitä. Rukoilkaa aina meidänkin edestä.

Heikko veljenne, osallinen vaivassa.

Isak Niku

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

114. I. NIKU Y.M. - F. WARDILLE Y.M.

Gellivaaran kirkonkylässä 29/12 1926

Tykö rakkaalle veljelle Herrassa, ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäessä Fremont Ward y.m. rakkaat veljet ja sisaret englanninkielisen kansan keskellä, jotka kansanne ovat

hengittämässä yhtä Jumalan armon raitista ilmaa, Esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä rauhan siteen kautta. Onnen toivotuksella tervehdämme teitä tämän kokoontulleen Herran lauman ja saarnaajain kanssa, joita on tullut kokoon monista eri valtakunnista: Suomenmaalta, Itä- ja Länsi-Norjasta, Luulajasta, Kainuusta ja Lapinmaan seurakuntain kylistä. Ja olemme tutkineet ja koetelleet Herran edessä niitä avunpyyntöjä, joita on tullut monista valtakunnista, kirjallisia että myös suullisia, vieläpä muita kirjoja. Olemme myös saaneet kirjan rakkaalta veljeltä Fremont Wardilta, jonka edestä kiitämme. Josta näemme, että veljellä on tärkeitä asioita kysymyksessä, jotka vaarantavat* ulkonaisesti vaatetuksessa tämän kristillisyyden esikuvaa, jotka joissakin merkityksissä ovat olleet jo vanhinten aikana, niinkuin näemme kanssapuheen Rovaniemeläisen ja Johan Raattamaan välillä. Ei ole niin ymmärrettävä, että olisi Raattamaan lause, jossa tehdään erotus herrain ja talonpoikain välillä, vaan se on Rovaniemeläisen. Mutta se on Raattamaan sana, kuin hän sanoo: Apostoli ei kuitenkaan tee eroitusta herrain ja talonpoikain välillä. Ja taas, mitä Lappalaisiin tulee, on kokonaan eri asia, sillä hän on metsäihminen, joka syntyy, asuu, ja kasvaa metsässä, kovan ja ankaran ilman alla, ja niin muodoin luonnollisetkin suhteet ovat niitä asioita määränneet, että emme vähintäkään esimerkiksi voi ottaa nykyiseen maailman hattu tautiin, ei Euroopassa eikä Amerikassa. Mitä Ward veli kirjoittaa, siitä hankaluudesta, joka siitä seuraa, nimittäin, että lapset ja nouseva polvi siitä syystä tulee vanhemmilleen tottelemattomaksi, ja niin jättävät vanhempiaan, ei se ole outoa, sillä se on seisonut aina kristillisyyden edessä tämänkin 80 vuotta, että nouseva kansa on aina altis vastaan ottamaan uusia mallia, ja niin tulee usein näyttämään työläältä, jossa monet saarnaajatkin ovat väsyneet ja ruvenneet hellästi hoitamaan, että he sitten paremmin voittaisit, ja se hedelmä, joka siitä on seurannut, on se, että viimein ovat erkaantuneet kokonansa oikeasta seurakunnasta, ja rakentaneet julkisen eriseurain, sekä Euroopassa että Amerikassa. Ja jos teillä on kysymyksessä lakki, niin meillä myös. Mutta ei ainoastaan lakki, mutta myös monta muuta uudenaikaista tapaa, joittenka kautta Sionin tytär

tulee ankarain uhkausten alle, niinkuin näemme Esajan 3. luvusta. Meidän on seuraaminen Jesuksen käskyä, jossa Hän antaa käskyn, että minun nimeeni pitää saarnattaman parannusta ja syntein anteeksi antamista j.n.e. Ja autuas on se, joka ei pahene tästä kristillisyydestä, jossa köyhille saarnataan evankeliumia, nyt ja ijankaikkisesti, Amen, sanoo Laestadius.

Siinä uskossa olemme, että Pyhä Henki, missä se asuu, se myös vaikuttaa, kuin Jumalan Sana kokonaisena saarnataan Pyhän Hengen voimalla. Ja ne ihmiset, jotka heräävät synnin unesta, ne myös tulevat kysymään, mitä minun pitää tehdä, että minä autuaaksi tulisin. Älkäämme väsykö, rakkaat veljet ja työntekijät Herran viinamäessä, vaan seisokaamme ristin kohdalla, katsellen uskossa maasta ylettyä, ja orjantappuroilla kruunattua Kuningasta, että ne viattomat verenpisarat priiskuisi sieluihimme ja sydämiimme elämäksi ja voimaksi, että jaksaisimme seisoa sotarinnassa perkelettä, maailmaa, ja meidän omaa lihaa vastaan, ja kärsivällisyyden kautta kantaa hedelmän taivaan valtakunnalle. Ei ole se työ turha ollut, mitä Herran nimeen tehty on, jossa saarnaajat ovat saarnanneet, ja totuuden apulaiset totuutta edesauttaneet, ja palveluspiaat palvelleet. Ja niin on tämä kristillisuus kasvannut ja itsensä levittänyt itään, länteen, etelään ja pohjoiseen. Ja vaikka kuoleman enkeli on niin paljon leikannut tämän kristillisyyden pellostä, on kuitenkin yksi pikkuinen lauma, jotka ovat pysymässä koossa Esikoisten seurakunnan helmassa; jossa on priiskoitusveri ja syntein anteeksi saaminen. Ja vielä mekin rukoilemme Isää Jesuksen nimeen, että Hän vahvistaisi kaikki työntekijät, vieläpä monissa eri kielissä, urhoollisesti tekemään Herran työtä Herran viinamäessä, siihen asti, kuin vajaa lakkaa, ja täydellisyys alkaa, jossa kaikki matkan vaivat lakkaavat, ja ijankaikkinen täydellisyys alkaa.

Ja ei nyt muuta, vaan olkaa tervehdetty sydämellisellä rakkaudella koko Herran lauman kanssa täältä koko Herran lauman kanssa siellä. Ja vielä annamme ja todistamme synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä, siinä viattomassa ja kalliissa sovinto-veressä. Rukoilkaa meidänkin edestä.

Seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Niku, Frans Parakka, E. Samuel Johansson, Isak Kuoksu, Viktor Appelqwist, V Björkman, Suomesta.N.Milen, S. Vesterinen, Norjasta, Mickelsen, Daniel Josefsen.

---

* vaarantavat = koskettelevat.

Painettu lehtinen. Sophia Hillin kokoelma.

Isak Kuoksu

115. L KUOKSU - N.P. STARKALLE

Kuoksussa 9/12 1927

Tulen tykösi, rakastettu veli, ja uskollinen työntekijä Herran viinamäen raskaassa ja paljon painavassa Herran työssä, Nils Petter Starkka.

Oli iloista saada sinulta kirjeen, jossa oli rakkauden merkki sisällä, jonka edestä kiitän juuri sydämeni pohjasta, ja kaikkein niitten saarnaajain ja kristittyin terveisten edestä, kiitän sydämelä ja sylillä.

Ja annan tietää, että me elämme jotakin määrää terveenä ruumiin puolesta. Sammelilla se vika kyllä toisinansa tuntuu, mutta kun se ei marssi, ja hoitaa itsensä ruualla, niin saarnatessa ei näytä olevan mitään vikaa. Vaan kyllä se on tietty, kun sydämessä on vika, niin aina, kun se tuntuu, niin likellä on kuoleman muistutus.

Ajallisen ja ijankaikkisen onnen ja autuuden toivolla tervehdän teitä, kaikkia rakkaita veljiä ja sisaria, sinne kaukaiselle Amerikan maalle, monessa eri kielessä ja kansakunnassa, niin laviaille, kuin yksimielisyyden siteet ulettuvat, jotka olemme yhteen Siionin vuorelle, Kristuksen evankeliumilla kootut, ja elävän Jumalan kaupunkiin suojellut, ja oven, Herran Jesuksen, viattoman kärsimisen ja kuoleman kautta, syntisen sydän murheen alla murretaan, että olette ja olemme joutuneet itkemään ja parkumaan, ja tämän murheen alla on sydäntemme maa saanut taivaan kasteen. Voi, kuinka paljon on vettä vuotanut tämän murheen alla, vaan ei ole kuolema halunnut pidättää, kun kolmanteen päivään Jesusta maan povessa. Pääsiäisaamuna ovat kuoleman kylmät kourat ravistuneet, kun Herra Jesus nousi ylös,

oman vanhurskautensa väkevällä käsivarrella. Ja ensin kaipaavainen vaimo, joka jo ennen oli itkenyt spitalisen Simonin huoneessa, kyyneleillä kastellut Herran Jesuksen jalkoja ja päänsä hiuksilla niitä kuivasi, hän sai ensiksi tervehtää elävää ja ylösnoussutta Herraa Jesusta jaloista, ja saattaa tämän ilosanoman murheellisille opetuslapsille, vaikka miesten sydämet on kankiat uskomaan siihen asti, että Herra Jesus itse tulee opetuslasten pikkuseen kokoukseen ja tervehtää heitä rauhan tervehdyksellä, ja osottaa heille kätensä, jalkansa ja kylkensä, niin he ihastuvat, että he näkivät Herran elävänä ja ylösnousseena.

Seuratkaamme Jesusta, rakkaat veljet ja sisaret, ylös nousemisen kedolta taivaaseen astumisen vuorelle, jossa hän kieltää lähtemästä Jerusalemita, vaan että he odottavat Isän lupusta. Ja kun viideskymmenes päivä täytettiin, ja silloin he puetettiin voimalla korkeudesta. Ja tässä on voima kaikille voimattomille matkamiehille, niinkuin itse Herra Jesus on sanonut, että ilman minutta ette voi mitään. Ei auta ihmisen omat voimat kauheaa vihollista vastaan, sodassa perkelettä, maailmaa ja omaa lihaa vastaan.

Sentähden tarvitsemme lujasti kiinni pitää toiset toisistamme, ja että meillä olisi voima elämän puusta, joka vieläkin on laumansa keskellä, ja ratsastaa valkian orhin päällä. Ja ne, jotka häntä seuraavat, niillä ovat valkiat hevoset. Se on se lauma, joka seuraa niitä saarnaajia, jotka saarnaavat puhtaalla omallatunnolla ja Pyhän Hengen voimalla, jota ei suruton maailma ymmärrä, eikä ne, jotka väärän opin kautta ovat eksytetyt, niille kelpaa kaikenlainen roska, mutta Jesuksen lampaat ei elä roskalla, ne tarvitsevat puhtaan ravinnon, ja pilaamattomat vesilähteet juoda.

Jota kaikki Jesuksen opetuslapset pelkäävät, ettei hengellinen kuolema saavuttaisi tällä vaivalloisella matkalla. Ja ole nyt Starkka vanhus emäntäsi kanssa, minulta vaimoni Miinan ja meidän lastemme kanssa sydämen rakkaudella tervehdetty, ja sano minun rerveiset H. ja E. Liimatalle ja I. Martinsson, I. Korpua, I. Räisänen, A. Westola, F. Kyllönen, kaikille vaimoinsa ja lastensa kanssa. Ja sano Spartan kristityille rakkaat terveiset minulta perheeni kanssa, Maria Mattilalle, Caleb Ericksonille

perheensä kanssa, John Muonio, Alex Ritola, John Erikäinen, Nick Vilen, kaikille vaimoinsa kanssa. Tervehdä tällä yksinkertaisella kirjeelläni ystäviä, niin lavialle, kuin näet soveliaaksi. Ja kiitän Oskar Sundqvistiä sen lahjan edestä.

Ja sano minun terveiset Wm. Koppanalle ja Salmon Johnsonille vaimoinsa ja lastensa kanssa, ja kaikille rakkaille veljille ja sisarille, jotka yhtä raitista armon ilmaa hengittävät Esikoisten Seurakunnan helmassa, ja sen hengen yhteydessä. Olkaa nyt tervehdetyt, kaikki saarnaavaiset miehet ja palvelavaiset vaimot, ja kaikki totuuden apulaiset, jotka yhtä Herran huonetta kanssamme rakennatte. Olkaa turvatut, kaikki ijan-kaikkisuuden matkakumppanit, ja uskokaa kaikki synnit anteeksi. Minäkin täältä asti annan ja todistan kaikki synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, ja sen muistakaat vielä kuolemankin hetkellä, ennenkuin silmänne kiinni painuvat.

No, hyvästi nyt jääkää, siinä autuaallisessa toivossa, että pian yhteen tulemme siinä kokouksessa, josta emme enään tarvitse erkaantua. Ja rukoilkaa, rakkaat ystävät, minunkin edestäni, että minäkin illaksi kotia kostuisin, ennenkuin aurinko laskee ja ovet kiinni pannaan.

Sentähden, te vartijat, valvokaat, ja huutakaat, mitä aika kuluu, sillä viimeisen ajan merkit on auringossa, kuussa ja tähdissä, niinkuin Laestadius selittää niin selvillä, ettei tule enään selvemmäksi. Koska elävän kristillisyyden valkeus pimitetään väärän opin kautta, niin että elävä kristillisuus nähdään vääräksi ja armon varkaat ja kuolleen uskon tunnustajat nähdään oikiaksi. Ja kyllä on kuu jo punainen, koska luonnollinen järkikin pimiää, ettei ihmisraukat ymmärrä elämäänsä enään asettaa, että tulisivat tässä maailmassa aikaan. Eikä valtakuntain hallitsijat saata enään kauvan irstasta kansaa hallita, joka paisuu vallan himossa ja vapauden halussa, niin että ei saata enään maailma kauvan pysyä koossa. Ja tähdet putoavat taivaasta maan päälle, kun hengelliset opettajat tulevat maailmallisiksi, kun kristillisyyden saarnaajat tulevat maailman herrain mallisiksi, eivätkä enään loukkaa ketään parannussaarnalla, eikä synnin nuhteella vedä

vainoa päällensä, vaikka Jesus sanoo, joka ei ota ristiä päällensä ja seuraa minua, ei se taida olla minun opetuslapseni.

Ei ole enään semmoiset tähdet taivaalla loistamassa, vaan ne tähdet, jotka ovat vaimon kruunussa, ei lohikäärme saa niitä pyrstöllänsä, se on kavaluudellansa, pois, ja Gosenin maassa paistaa vielä aurinko Israelin lapsille, vaikka pimeys peittää koko Egyptin maan. Ja vielä on niitä tähtiä, jotka johdattavat väsyneitä matkamiehiä Betlehemiin, jossa löytävät sen pikku veljen maakaavan tallin seimessä, ja ojentelee viattomia ja lumivalkeita käsiänsä, niille väsyneille matkamiehille, jotka tulevat pitkän matkan päästä etsien Jesusta. Ja kun he ovat hänen löytäneet, niin he avasivat tavaransa ja lahjoittivat hänelle kultaa, pyhää savua ja rirhaamia. Näillä lahjoilla pääsi pakoon Maria, lapsen Jesuksen kanssa, Herodeksen vihan edestä.

Ja kyllä olisi elävä kristillisyyden ollut suuressa vaarassa syntymisen jälkeen, jos sitä ei olisi suurella huolella levitetty neljään tuuleen, ja niin on löytynyt niitä sydämiä, jotka ovat kantaneet kristillisyyden sydämensä tavarana, joita ei ole ruskia lohikäärme saattanut kuolleen uskon liivalla hukuttaa, eikä kitaansa niellä, siihen asti, että hän temmattiin Jumalan tykö ja hänen istuimensa tykö.

Se on silloin temmattu, kun hengellinen hallitus tuli voimaan ja taivaan valtakunnan avaimet oikeaan käytäntöön. Ja niinkauvan, kuin kristittyin lauma Kristuksen lailla hallitaan, niin kuuliaisit lapset säilyttävät hengellisen elämän ja voimat tykönänsä, sodassa kauheaa vihollisen voimaa vastaan, että pysyisimme voiton päällä sen vähän aikaa, kuin olemme täällä viipymässä, sen tiedämme, että ilta on.

Rukoilkaat, rakkaat ystävät, minun ja minun perheeni edestä, että minäkin illaksi kotia kostuisin. Terveisiä on kätse-
neet sanoa Sammeli, ja Fransi, ja Isak Niku, Starkka vanhim-
malle ja kaikille saarnaajille, ja kaikille kristityille. Ja ole minulta
ensin ja viimein sydämen rakkaudella tervehdetty.

Isak Kuoksu

Gellivaaran kirkonkylässä, joulukokouksessa v. 1927.

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: N. P. Starkka, Wiljam Koppana, John Huumola, August Simontaival, Salomon Johnson, Caleb Erickson, Fremont Ward, Karl Toivonen, Leo Lobbestael, Stanley, John Muonio, y.m. y.m. saarnaajat, rakkaitten vaimoinne ja lastenne, ja koko se kallis Herran lauma Amerikan maalla, jotka teidän ja meidän kanssa ovat hengittämässä yhtä armon raitista ilmaa, Esikoisten seurakunnan helmassa, sen opin ja esikuvan jälkeen, jonka aikakautemme vanhimmat ovat jättäneet uskossa, opissa ja elämässä. Jumalan armo ja rauha ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon kaikkein teidän kanssanne elämän ehtoon asti. Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme teitä tästä kokouksesta, johonka olemme yksimielisesti kokoon tulleet Herran nimeen, Itä- ja Länsi -Norjasta, Suomen maasta, Luulajasta, Kainuulta ja Lapin maan seurakunnista, jossa olemme yksimielisesti koolla olleet Herran nimeen, ynnä suuren kristittyin lauman kanssa. Vieläpä tutkimassa ja koettelemassa tärkeitä ja painavia kristillisyytemme asioita, ja lähetyskirjoja likeltä ja kaukaa, aina Amerikan maalta asti, ja kiitämme kaikkia niitten lähettäjiä.

No, jo tämä kristillisuus on päälle seisonut 80 vuotta, ja vielä nyt valkea palaa Sionissa, niinlaviolla, kuin tämä elävä kristillisuus on itsensä levittänyt itään, länteen, etelään ja pohjoiseen, ja moneen eri kansallisuuteen ja kieleen. Ja vaikka niin paljon on pahentunut tähän kristillisyyteen, että joukot ovat sen hyljänneet, niinkuin kelvottoman, ihmisen pojan tähden, ei kuitenkaan ole Jumala antanut kunniaansa vieraalle. Sillä autuaalliset sanomat saamme lähetysmiesten ja lähetyskirjain kautta, kristillisyyden laveudesta. Josta olkoon Jumalalle kiitos ja ylimmäinen ylistys, että hän on vieläkin muistamassa sitä liittoa, jonka hän on tehnyt esi-isäin kanssa, jossa liitossa on niin paljon lapsia Jumalalle syntynyt. Ja vaikka niin paljon on

kuoleman enkeli leikannut kristillisyytemme vanhempia ynnä opetuslastensa kanssa, näemme kuitenkin sen puhtaan opin hedelmän heidän hautansa päällä, tälläkin etsikon ajalla, monen kymmenen tuhannen keskellä Euroopan ja Amerikan maalla, jotka ovat hengittämässä yhtä armon raitista ilmaa teidän ja meidän kanssa, Esikoisten seurakunnan helmassa, seuraten sitä oppia, josta elämän ja hengen saaneet ovat. Sillä sen siunatun opin hedelmä olette ja olemme, rakkaat veljet ja sisaret, Euroopan ja Amerikan maalla monessa kielessä, vaikka niin kauvas olemme erotetut toisistamme.

Liikutetulla sydämellä olemme lukeneet engelskielisten saarnaajain kirjeitä, joita olemme saaneet ilolla vastaanottaa. ja joista näemme, että Jumalalla on vielä kallis etsikon aika engelskielisen kansan keskellä. Ja siihen mekin rukoilemme taivaallisen Isän siunausta ja menestystä, ja että hän vahvistaisi teitä, rakkaat veljet Fremont Ward, Leo Lobbestael, ynnä muut saarnaajat, totuuden apulaiset ja palveluspiiat monessa kielessä, uhraamaan ruumiinne ja sielunne voimat seuraamaan hyvää paimenta, joka meni kadonneen lampaan perässä siihen asti, että hän uhrasi itsensä ristillä Golgatalla, Ja sai voiton kaikille katuvaisille ja uskovaisille. Vieläpä ylösnousemisensa kautta toi voitto kunnian, sen pikkusen joukon keskellä, rauhan tervehdyksellä, ja puhalsi heidän päällensä ja sanoi: Ottakaa Pyhä Henki, joille te synnit anteeksi annatte, niille ne ovat anteeksi annetut. Ja tällä Herralta Kristukselta annetulla vallalla, ja Pyhän Hengen voimalla, vieläkin avataan taivasta katuvaisille ja uskovaisille, ja suljetaan katumattomilta. Ja vaikka koko kristillinen maailma joukkoinsa kanssa pyytää sulkea taivasta, ei se voi, ja avata taivasta kaltaisillensa, mutta ei se voi, sillä taivaan isäntä ei anna avaimia varkaille.

Olkaamme rohkiat Jesuksen käskyn jälkeen, saarnaamaan parannusta ja syntein anteeksi antamista, kaikissa kansoissa, tällä viimeisellä maailman lopun ajalla. Ja rohkaiskaamme meitämme uskomaan, rakkaat veljet ja sisaret, että voiton päällä pysymme, sodassa perkelettä, maailmaa ja omaa lihaa vastaan. Ei olekaan pitkä sotimisemme ja kilvoituksemme

aika, ennenkuin aukenee uusi ilma, ijankaikkisuuden ihanalla rannalla, jossa sotijat ja kilvoittelijat pääsevät lepäämään kaikista matkansa vaivoista, ja sen täydellisesti niittämään, mitä täällä kylväneet ovat, sen ijankaikkisen ilon ja kunnian kruunun, koko maasta ostetun lauman kanssa. Se olkoon lohdutuksemme tässä ikävässä maailmassa.

Ja nyt tervehdämme tämän meidän lähetyskirjamme kautta kaikkia rakkaita veljiä ja sisaria Amerikan maalla, monessa kielessä, kaikkein näitten koossa olevain saarnaajain, ja koko Herran lauman kanssa, näillä sanoilla: Että synnit on teille ja meille anteeksi annetut, siinä pyhässä ja viattomassa sovinto-veressä, joka viatoin veri on vuotanut Pitkänä perjantaina Yrttitarhassa ja Golgatan mäellä, syntein anteeksi antamiseksi, sen mekin todistamme täältä asti kolmiyhteisen Jumalan nimeen.

Tätä merkitsevät Seurakunnan kanssa ja puolesta:

Samuel Vettasjärvi, Isak Kuoksu, Isak Niku, Frans Parakka, Viktor Björkman, Viktor Appelqvist, Suomesta: Hirvonen, Karhu, Salminen ja Nurminen, Norjasta: Daniel Josefsen, Kristen Hansen, Olof Hansen, Jens Pedersen, Itä-Norjasta: Nils Jensen, Andreas Börressen.

Ja kiitämme rakkaita veljiä N.P. Starkkaa, August Simontaivalta, J.W.Stanlyä ynnä kaikkein niitten veljein ja sisarten kanssa, jotka ovat rakkauden lahjoilla osaa ottaneet, tämän joulukokouksen avuksi.

Merkitsevät samat.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

117. F. WETTAINEN - F. WARDILLE

Parakan kylässä 7/4 1928

Tykö rakas ja kallis veli Herrassa, ja uskollinen Herran palvelija Fremont P. Ward ynnä kaikkein Herran valittuin kanssa Amerikan maalla, Jumalan rakkaan isän armo ja rauha olkoon kanssanne.

Tällä toivotuksella tervehdän teitä, rakkaita veljiä ja sisaria, engelskielessä ja monissa muissa kielissä, joita monta kasvoista ja sydämen kautta olemme tuntemaan tulleet. ilahduttavaa oli saada rakkaalta veljeltä Wardilta kirje, ynnä muita, joita olette kirjoittelleet keskenänne, joita Hilma Paso on lähettänyt suomennettuna. Kiitos kaikkein niitten edestä. Veli kirjoittaa kokemuksia Herran työssä. Jos missään, niin siinä ihmisheikkous tulee eteen, ja kysymys, mikä olisi Jumalan tahto. On usein oma sydän työläs voittaa uskomaan. On kuitenkin puhdas tarkoitus, että totuus uskottaisiin ja vastaan otettaisiin, että se saisi vaikuttaa ja matkaan saattaa sen murheen, joka on Jumalan mielen jälkeen, Joka saattaa parannuksen autuudeksi, jota ei yksikään kadu.

Kärsivällisyys on hedelmän kantanut tälläkin aikakaudella. Monien erinkaltaisten lahjain kanssa on Herran työtä tehty, ja vieläkin tehdään, ja jos Jumala ei olisi antanut sanallensa siunauksen, niin kristillisyys olisi mennyt hautaan niitten ensimmäisten kanssa. Mutta paljon on tarvittu taitoa, vieläpä, että nousevissa polvissa saisi se siunattu siemen sijan. Siinä uskossa olemme, että hyvä maa löytyy, ja hedelmä tulee ilmi siellä, missä Jumalan sana kokonaisuena saarnataan. Auttakoon Jumala meitä harvoja valituita uskolliset olemaan siinä vähässä, ja urhoolliset saarnaajat, totuuden apulaiset ja palveluspiiat, kukin lahjoillansa. Matalalta on tämä kristillisyys tietä tehnyt. Eihän kristillisyys ole tehnyt ihmisiä lahjattomiksi, vaan päinvastoin. Ei myös ole estänyt elinkeinoja luonnollisesti, vaan se ainoastaan, jos ihminen ottaa luonnollisessa elämässä sen, mihinkä hänen luomisen lahjat ei riitä, voipi helposti olla hänelle turmiksi, josta meillä ovat esimerkit. Suurta siunausta luonnollises-

sa elämässäkin on kristillisyyttä tuottanut, ja apostoli sanoo: on suuri voitto olla Jumalinen ja tyytyä onneensa.

On raskas, jos uni alkaa painamaan. Sentähden pyhässä raamatussa niin paljon siitä varoitetaan. Ja itse Jesus, Jumalan Poika, yrttitarhassa herättelee valvomaan unen kanssa taistelevaisia opetuslapsiansa. Ilahduttavaa on kuulla, että kristillisyyttä saapi sijan nuorukaistenkin sydämissä, jospa Herran Henki täyttäisi heidän sydämiänsä, että jaksaisivat muillekin saarnata sitä, mitä sydämissänsä ovat kantamassa. Se on huokaukseni Herran tykö, että kansat, jotka vielä enää vieraat ovat kielenkin suhteen, saisivat omalla kielellä kuulla saarnattavan elävästä uskosta, josta henki ja elämä seuraa. Herättäköön Herran Henki nukkuvaisia tällä viimeisellä etsikon ajalla, ja antakoon voimaa huutajalle huutamaan, että kuolleetkin saisivat kuulla Jumalan Pojan äänen. Ei ole ihme, että tulee monta kertaa näyttämään mahdottomalta, kuin ihminen on niin heikkoudelta ympäri kääritty, mutta Jumala on luvannut olla heikoissa väkevä, joka on heikkoin välikappaltensa kautta suuria ihmeitä tehnyt ennen ja tälläkin etsikkoajalla. Sillä mikä oli suurempi ihme, kuin se, että hän saattoi meitä pimeydestä valkeuteen, ja saatanan vallasta Kristuksen tykö, perimään sitä ijankaikkista autuutta. Sentähden on teillä ja meillä syy rohvaista sydämiämme lujempaan uskomiin, että saisimme enempi osalliseksi tulla hänen kärsimisensä osallisuutta ja ylösnousemisen voimaa, sillä se on, joka saattaa vahvistaa sisällisen ihmisen kaikkea pahaa ja syntiä vastaan, jota maailma on täynnä.

Ja en nyt tiedä muuta tällä kertaa, mutta tervehdän kaikkia rakkaita veljiä ja sisaria Amerikan maalla, monessa kielessä, jotka sanssamme olette hengittämässä yhtä armon raitista ilmaa Esikoisten Seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Ja tervehdän näitten sanain kanssa, että synnit on anteeksi annettu teille ja meille, ja sen minäkin todistan Jumalan puolesta Herran Jesuksen nimessä ja veressä, joka viatoin veri on vuotanut pitkänä perjantaina Getsemaanen yrttitarhassa ja Golgatan mäellä, monelle tuhannelle syntein anteeksiantamiseksi, se on niin monelle, kuin sen uskolla vastaanottavat.

Ja rukoilkaa meidänkin edestä, merkitsee

Frans Larson Wettainen, Parakka, Vittangi.

Pyydän että vastaatte.

Ja ole nyt Hilma sisar tervehdetty Juhanin, vanhain, Leh-
tolan ynnä koko perheensä Alfred v.k. y.m.y.m. en suita nimittää,
mutta nimenne ovat kirjoitetut taivaissa, merkitsee

Frans ja Tekla lastemme kanssa.

Te se vissiin käännätte tämän breivin ja osotatte Wardille, niin
minä kuitenkin uskon.

-Sama.

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

118. I. NIKU - WM. KOPPANALLE Y.M.

Masunin kylä 17/4 1928

Rakkaille ja aina muistossa oleville veljille ja uskollisille
työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä:
Wm. Koppana, A Simontaival, Caleb Erickson, Johan Muonio,
Johan Humola, N.P. Starkka, Alex Ritola, Karl Toivonen y.m.
saarnaajat, kaukaisella Amerikan maalla, rakkaitten emäntäinne
ja perheittenne kanssa, ynnä sen kalliin Herran lauman, joka
teidän ympärillänne on, monessa kielessä.

Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha
lisääntyköön teille, ja vahvistakoon teitä kalliissa Herran työssä,
elämäenne ehtoon asti.

Onnen toivotuksella tervehdän teitä, ja ensiksi kiitän teitä
rakkaitten, ja kalliitten ja ilahuttavain kirjainne edestä, joita olen
monelta teistä saanut, sekä rakkauden merkit monelta. Vaimoni
myös kiittää Riika Koppanaa lähetyksen edestä, ja sanoo, että
kun häntäkin niin paljon rakastatte, ehkä ette nähneetkään ole.

Terveenä olemme kaikki näitten paikkakuntain saarnaajat,
ja uskomassa olemme, niinkuin ennenkin, ehkä suuren synnin
voiman ja monen kaltaisten kiusausten, vieläpä koetusten tules-
sa, se on aina Siionin muurin rakentaja kultaa puhdistanut, jos-
sa kunkin teko on koeteltu. Olemme rakkaan veljen ja uskollii-

sen työkumppanin Björkmannin kanssa tänä talvena enimmiten kulkeneet yhdessä Gellivaaran ja Jokimukan pitäjissä. Ei hänellä ole siellä enään sopivaa kumppania, kuin muutamia on kuoleman enkeli siirtänyt vieraalta maalta kotikunniaan, ja muutamia on loukanneet itseänsä, että ei ole ollut tänä talvena kristillisyyden työssä.

Mutta muutoin on Jumalan sanalla ollut erinomainen voima vaikuttamaan joka paikassa uskottomiin. Ja erittäin Purnun kylässä ja Luulajan rannoilla, jossa olemme Björkmannin kanssa olleet, on monta kymmentä molemmissa kokouksissa tullut suruttomuudesta ja lankeemuksesta, ei niissä eriseuraa olekaan. Ja sekin ilo meillä on, että Sammeli Vettasjärvikin on paranemaan käsin, kulkenut on kohta koko talven, ja samalla urhoollisuudella, kuin ennenkin, ja Kuoksu ja Fransi ovat nyt kokouksia pitäneet Tärännön ja Pajalan pitäjissä, ja terveenä ruumiin ja sielun puolesta.

No, eloa on paljon ja työväkeä vähän, ja erittäinkin uskollisia, sekä Euroopassa että Amerikassa, ja aika lähenemässä loppuansa. eriseuraset on täällä ruvenneet hiljastumaan, lutherilaiset papit alkavat hyvittelemällä. Nyt tarvitaan olla varuillansa. Lohikäärme on taasen muuttanut nahkansa, jo kolmannen kerran tämän kristillisyyden ajalla. Ja emme vielä tiedä, miksi se muuttuu, ennenkuin Ihmisen Poika tulee, mutta sen ainoasti tiedämme, että Jumalan vahva perustus kyllä pysyy, ja se myös, joka siihen kiinnitetty on.

Ei ole näin ahdasta talvea minun kohdalle vielä ollut, ehkä ei ole ulkomaan reissuja ollut, en ole saanut monta kertaa kotona käydäkään. Mutta Jumalan on asia, eikä ole niin suurta huolta, kuin ainoastansa, että Jumalan avulla saattaisi tämän ilta palasen Herralle uskollinen olla, että illaksi perille kostuu. Herra koettelee meitä joka puolelta, ja antaa merkkiä, sekä myötä- että vastoinkäymisessä, josta kaikesta olkoon kiitos ja kunnia Jumalalle, ja sille suurelle ristin kantajalle, joka on tien polkenut läpi turmeluksen kaupunkia yrttitarhasta Golgatalle, jossa hän avasi suljetun paratiisin meille suurille syntisille, ja itse huusi viimeisessä kuoleman kilvoituksessa; ”Isä anna heille anteeksi”.

Sentähden mekin, suuret syntiset, uskomme rohvais-
tuilla sydämillä, että synnit on anteeksi annettu ja saamme
nauttia hyvän omantunnon rauhaa, joka on se suurin tavara,
että on rauha Jumalassa ja hyvä omatunto.

No, en tiedä muuta tällä kertaa, kuin vieläkin kiitän
Amerikan kristityitä kaikkein kirjainne ja kaiken rakkautenne
edestä, ja erittäinkin saarnaajia. Jumala teitä siunatkoon kaik-
kinmaisissa Kristuksen kautta.

Olkaa minulta vaimoni, perheeni ja ympärilläämme ole-
van Herran lauman kanssa, sydämellisellä rakkaudella terveh-
ditty. Ja saarnaajat Sammeli, Kuoksu, ja Fransi, Björkmanni,
y.m. sanovat teille sydämellisiä rakkauden terveisiä.

Ja vieläpä, että saamme rauhan sanomia yli Amerikan
maan. Vielä olisin iloinen, kun saisin tietää, jos se hammaslää-
käri Stanley on saanut minun kirjelapun, sen lähetin Johan ja
Hilma Pason osoitteella, ja muistaakseni pyynnöllä, että Hil-
ma sen kääntäisi englannin kielelle.

Olisi hauska, jos tästä saisivat meidän terveiset kaikki,
joita olen nimittänyt. Ilahuttavaa se olisi, jos elämme, veli
Toivosen ynnä muita ensi syksynä nähdä täällä. Muistakaa
minuakin teidän esirukouksissanne, armoistuimen tykönä.
Vähin veljenne, osallinen vaivoissa ja myös armossa.

Isak Niku.

Lähetän Koppanan osoitteella, että tulee enempi keskelle-
kristillisyyden paikkakuntia.

Painettu lehtinen. Sophia Hillin kokoelma.

119. F. WETTAINEN - K. TOIVOSELLE JA L. LOBBES- TÄELILLE Y.M.

Parakka 5/5 1928

Tykö rakas ja kallis veli Herrassa ja uskollinen työntekijä
Herran viinamäessä, Karl Toivonen ynnä rakkaan vaimon
Hilman ja lasten, Leo Lobbestael vaimon ja lasten, ja Wanttaja
ynnä muut veljet ja sisaret Detroitissa, joitten nimiä en suita,

mutta nimenne ja nimemme ovat kirjoitetut taivaassa.

Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtoon asti, amen. Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdin teitä rakkaita veljiä ja sisaria Amerikan maalla monessa kielessä, joita läpi olemme vaeltaneet, ja rakasta kanssakäymistä pitäneet sen vähäsen aikaa, mitä olemme olleet teidän kanssanne. Joka autuaallinen aika ei katoa mielestä, ehkä kauas erotettuna olemme toisistamme.

Sanomia ei ole erinomaista täältä. Terveenä ovat saarnaajat ruumiin puolesta ja kulkemassa ovat olleet läpi talven syksystä asti. Ensin näissä liki kylissä, ja sitten edellä joulun minä ja Björkman kävimme Luulajan, Ala- ja Yli-Kainuun seurakunnissa. Jälkeen joulun on Niku ja Björkman kulkeneet Gellivaaran länsikylissä, viimeksi Nattavaarassa, ja on keväällä Björkman Lapin saarnaajain ja Juntin Juhanin kanssa käyneet niissä pikkukylissä lännen puolella rautatietä. Sammeli ja minä, Kuoksu ja Joonaksen Isko olemme kulkeneet Gellivaaran itäkylissä, Jukkasjärven, Tärännön ja Junosuvannon ja Pajalan seurakunnissa.

Paljon on Jumala vaikuttanut. Suuri ja voimallinen hartaus on herännyt monessa paikassa, ja ihmisten kokoontuminen on niin suuri, ettei mitkään huoneet voi vetää. Kaikista näkyy, että on vielä kallis etsikon aika.

Ja, no Suomessa Väinö Havas toimitti Lestadiolaisuuden historian, johon kokois hirveitä valheita, vanhoja ja uusia. Olen siihen kirjoittanut joitaki oikaisuja ja vastalauseita. En saanut tunnon rauhaa muuten, kuin minäki olen ollut yli kolmekymmentä vuotta myötä, näkemässä ja kuulemassa, jo vanhinten ajoilta, heidän mielipiteitään vaarantain lähetystointa y.m. Kyllä me sen uskomme, että valheet omaan vaahtoonsa sammuvat, mutta monen yksinkertaisen autuutta kaipaavan sielun, jolla olis halu uskoa totuus, ei voi, kuin valheet rauhassa vahvistetaan. Lähetän sen kirjoituksen Suomeen, jos Suomen veljet painattavat, Kalle Heleniuksen osoitteella.

Ei erittäin paljon ole tullut kirjeitä Amerikasta viime kesän ajalla. On aina joitaki, ilmanki väsyvät kristityt, kuin eivät saa

vastausta. Olemme kuitenkin kiitollisuuden velkaa Amerikan veljille ja sisarille, kaiken sen ylönpalttisen rakkauden edestä, jonka ovat osottaneet meitä kohtaan, ehkä me heikot sanan ipalvelijat olimme teidän keskellänne. Jumala, rakas Isä antakoon siunauksen sanallensa Amerikanki maalla. Ja uskomme, että kuin saarnaajat ynnä kristittyin lauman kanssa yhdistettynä rakkauden siteillä yhteen liitettynä ahkeroitsevat kukin lahjallansa tehdä Herran työtä, niin totisesti Jumala antaa siihen siunauksen. Sillä Siksi on elävä kristillisyyys maailmalle mahdoton, että jos Jumalan voima siinä ei olis ollu, olis se aikoja sitten tyhjään rauvennu. Ja vaikka niin paljon on autuaallisen kuoleman kautta leikattu tämän kristillisyyden pellostä, on kuitenkin yksi piskuinen lauma, jotka ovat teidän ja meidän kanssa kilvoittelemassa kalliimmassa uskon kilvoituksessa, vieläpä vakuutettuna siitä, että synnit ovat anteeksi annettut iankaikkisesti, ja kuin kostuvat kuoleman virran rannalle, O'kuinka suurella ilolla ja uskon rohkeudella he astuvat kuoleman sillattomaan virtaan. Sinne on ystäviä siirtynyt, Kalle ja Hilma, ynnä muut veljet ja sisaret. Ja aina siirtyy. Se olkoon teidän ja meidän Lohdutuksemme tässä ikävässä maailmassa, jossa meillä yhdelläkään ei ole pysyväistä asumasijaa. Vetäköön aina kaipaus ja koti-ikävä, teitä ja meitä, rakkaat veljet ja sisaret, jotka asutte miljoonakaupungissa, siihen kaupunkiin, joka niin suuri on, ettei kenkään lukea taida, kaikista kansoista ja sukukunnista. Ja jos matka näyttää pitkältä, ja sota raskaalta, että voimat loppuvat, langettakaamme polvemme sen suuren Sotasankarin eteen, joka vieläkin kulkee laumansa edellä vereen kastetulla vaatteella, ja ne, jotka Häntä seuraavat, ajavat valkeilla hevosilla. Se on, saarnauttavat sen kaltaisia saarnaajia, jotka saarnaavat Jumalan sanan puhtaalla omallatunnolla.

No, en tiedä muuta tällä kertaa. Turvatut olla saamme, rakkaat veljet ja sisaret. Synnit on teille ja meille anteeksi annettu Jeesuksen nimessä ja veressä. Sen minäkin annan ja todistan kolmiyhteisen Jumalan nimeen. Ja olkaa nyt tervehdityt, ensin Kalle Toivonen Hilman, poikain ja heidän vaimoinsa kanssa, Wanttaja vaimonsa ja lastensa kanssa, Arvid Hedman Annan kanssa. O. Kyrö vaimonsa ja lastensa kanssa, Anttila Spartassa,

Caleb Erikson vaimonsa ja lastensa kanssa, Mattila vaimonsa ja lastensa kanssa, Sundqvist vaimonsa kanssa, Hancockissa Koppana Riikan kanssa, Augusti vaimonsa ja lastensa kanssa, T. Kuru lastensa kanssa, ynnä muut veljet ja sisaret, joita en suita nimittää, mutta siinä uskossa olemme, että nimemme ja nimenne ovat kirjoitetut taivaassa. Ja rukoilkaa meidänki edestämme, että voiton päällä pysymme loppuun asti.

Merkitsee omalla kädellä

Frans L. Wettainen rakkaan vaimoni Teklan kanssa.

Tekla tervehtää erittäin Kallea ja Hilmaa, joita kasvoistakin tuntee, ynnä muita rakkaita veljiä ja sisaria, ja kiittää sen ylönpalittisen rakkauden edestä, jonka Amerikan veljet ja sisaret ovat häntä kohtaan osoittaneet sekä miehensä siellä olon aikana, ja jälkeen. Ja lupaa rukoilla Jumalan siunausta ja pyytää rukoilemaan hänen edestä. Minun vanhin poika on nainut ja on saanut kristityn vaimon. On minulla se onni ollut, että tähän asti ovat lapset kantaneet kristillisyyden.

Koneella kirjoitettu jäljennös.

Salomon Johnsonin kokoelma.

120. J. MUONIO Y.M.- I. NIKULLE Y.M

Gackle 30/6 1928

Tykö rakkaille vanhimmille ja Sionin muurin vartijoille siellä Ruotsin Lapin Betlehemissä, Isak Niku, Frans Parakka, E. S. Wettasjärvi, Isak Kuoksu, Viktor Björkman, Viktor Apelqvist, rakkaitten emäntäinne, lastenne ja se kallis Herran lauma, joka teidän ympärillänne on palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa.

Jumalan ja meidän Herramme Jeesuksen armo ja rauha vahvistakoon teidän sielunne ja ruumiinne edeskin päin seisomaan sodassa meidän ja monen tuhannen turvaksi ja suojaksi

tällä vaarallisella eksytyksen ajalla, siihen autuaalliseen hetkeen asti, kuin vajaa lakkaa ja täydellisyys alkaa.

Onnen ja rakkauden tervehdyksellä lähestymme teitä, rakkaat vanhimmat, tästä Johannes-kokouksesta, johon on kokoonnutunut monista eri valtioista ja paikkakunnista saarnaajia ja puhuvaisia miehiä, ja suuri paljous kristityitä monesta eri kielestä. Ja on saarnattu toisilla ja toisilla lahjoilla, ja monilla kielillä. Ja Jumalan sanan uskomisen ja sydämmeän kätkeminen on vaikuttanut murheen synnistä ja ilon autuudesta. Kun on saarnattu synnit anteeksi Jeesuksen nimessä ja veressä, niin on ilon ja kiitoksen ääni kuulunut. Rauha, rakkaus ja yksimielisyys on saarnaajain ja kristittyin välillä, joka on vanhinten työn ja vaivan hedelmä täälläkin Amerikan maalla, josta kiitos, kunnia ja ylistys sille suurelle Ristinkantajalle ja orjantappuroilla kruunatulle Kuninkaalle, joka on henkensä ja verensä uhrannut edestämme. Sydämmeän pohjasta kiitämme rakkaita vanhempia kaikkein kalliitten kirjain, entisten ja viimeisten edestä, ja kaikkien kalliitten neuvoin, opetusten ja murheenpidon edestä, joka on kallis ja sydämmeän liikuttava, että rakkaat vanhimmat pitävät meistä huolen ja murheen, niin kuin omasta sielustaan, niin kuin on pitäneet monta kymmentä vuotta huolen ja murheen.

Ja vaikka olemme ruumiillisesti eroitettu niin kauvas toisistamme, mutta kuitenkin uskomme, että olemme hengessä kansanne läsnä, ja sydämmeän halu ja toivotus olisi, että saisimme vielä teidän kasvojanne nähdä näillä luonnon silmillä. Ja pyydämme vieläkin teidän esirukouksianne edestämme, ja niin kuin uskomme, että nämäkin kokoukset ovat kristillisyytemme ylösrakennukseksi ja meidän kuolemattomain sieluimme autuudeksi ja koossa pitämiseksi.

Ja nyt sanomme sydämmeän rakkaat terveiset kaikilta saarnaajilta, totuuden apulaisilta ja palvelevaisilta vaimoilta, ja koko Herran laumalta, jotka koolla olleet ovat, monesta eri kielestä ja kansakunnasta. Synnit todistamme anteeksi Herramme Jeesuksen nimessä ja veressä, ehkä emme näe teissä syntiä. Siinä uskossa ja toivossa sanomme hyvästin, että kerta yhteen tulemme, jos ei ennen, niin ijankaikkisuuden ihanalla rannalla koh-

taamme toisemme rakkaudesta palavilla rinnoilla, eikä tarvitse erota ijankaikkisesti. Se on lohdutuksemme tässä ikävässä maailmassa. Muistakaa meitäkin rukouksissanne anteeksiantavalla sydämmellä.

Seurakunnan kanssa ja puolesta:

John Muonio, Salmon Johnson, Nick Wilen, August Simontaival, Oskar Nylund, Dr.E.G. Gillitte, John Erikainen, Alex Ritola, Isak Fardig, Kaarlo Toivonen, Henry Lehtola, Jacob Stickinger, Alfred Kangas, Abram Westola, Wm. Koppaana, Herman Liimatta, Caleb Erickson, Emil Liimatta, Fremont Ward, John Paso, Axel Uskoski, Kalle Koistinen.

Vielä sanomme sydämmen rakkaita terveisiä N. P. Staralta, joka ei vanhuuden heikkouden tähden voinut päästä näihin kokouksiin, ja rakkaalta veljeltämme J.Huumolalta, joka joutui hospitaaliin kokousten ajaksi, ja Leo Lobbestael, joka tuli kipeäksi silloin, kun hän oli tänne lähdössä.

Ja nyt rakas veljemme Kaarlo Toivonen, joka on myöskin täällä kanssamme, hänellä on aikomus lähteä joulukokouksiin Ruotsin Lappiin, jos ei tule läpipääsemättömiä esteitä, joka vielä tuopi teille meidän suulliset terveiset.

Johanneskokoukset on Gacklessa, North Dakotassa tulevana vuonnakin ja alkavat Johanneksena, kesäkuun 24. päivänä 1929.

Painettu lehtinen.

Salomon Johnsonin kokoelma.

121. I. KUOKSU - WM. KOPPANALLE

Kuoksussa 10/7 1928

Tulen tykösi, rakastettu veli ja uskollinen työntekijä Herran viinamäen raskaassa ja paljon painavassa työssä, Wm. Koppaana emäntäsi Riikan kanssa.

Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen Kristuksen armo ja rauha, Pyhän Hengen kautta, lisääntyköön sinulle ja sinun huoneellesi, nyt ja ijankaikkiseen aikaan asti, Amen.

Kirjeen olen sinulta saanut, joka oli kirjoitettu jo toisessa kuussa 29. päivä, vain ei ole tullut ennen vastatuksi, vaan nyt viimein. Nyt olemme vasta tulleet kotia tunturi reisuilta. Ja annan tietää, että olemme kaikki saarnaajat terveenä ruumiin ja sielunkin puolesta, niin kuin tiedätte, paitsi -st* on niin kuin se on. Vaan ei ole Jumalan voimat vähentyneet kristillisyyden vaikutusten keskeltä, vaan näyttää, niinkuin olisi sekin vitsa, jolla hopitetaan parempaan valvomiseen, sekä saarnaajia että sanan kuulijoita, sillä ei ole perkele kärpänen, vaan se on kiljuva jalopeura, ja se etsii, kenenkä saisi ylös niellä. Sentähden, rakkaat veljet ja sisaret, valvokaat ja aina rukoilkaat, ettette joutuisi kiusaukseen, ja ettei Kristuksen nimi tulis pilkatuksi pakanain seassa. Vaarallinen on tämä paha maailma Jesuksen opetuslapsilla läpi kulkea, ja oma paha kullakin elämän tien matkamiehellä seuraa myötä, jota ei saata jättää, vaikka pyydämme pois panna, mutta synti, joka aina meihin tarttuu ja hittaaksi tekee. Sentähden on apostolin neuvo meille vieläkin tarpeellinen, että juoskaamme kärsivällisyyden kautta siinä kilvoituksessa, joka meidän eteemme pantu on.

Kyllä on meillekin kristillisyytemme vanhimmilta raamatun jälkeen synti synniksi saarnattu, ja jotka ne on syntinä pitäneet ja pois panneet, niissä on säilynyt hengellinen elämä, vaan jotka niitä ovat luvalliseksi itsellensä ottaneet, niin sielun surma on ollut, eikä ole ne menestyneet, maailmaan ovat menneet, ja maailman kanssa kadotettu. Ja varokaat teitänne vanhurskaat, niinkuin Laestadius sanoo, että kristityn vaellus pitäisi oleman, niinkuin 'kirveen terän päällä, eikä sentähden ole vanhurskautanut vakasella vaelluksella, vaan opettanut syntisenä uskomaan sen päälle, joka jumalattoman vanhurskaaksi tekee, uskon kautta, sillä elävään uskoon on autuus perustettu.

Sentähden uskokaamme, rakkaat veljet ja sisaret, kaikki synnit anteeks. Minäkin täältä asti annan ja todistan, kaikki synnit anteeksi, Herran Jesuksen nimessä, ja kalliissa sovinto-

veressä, ja sen uskokaat vielä kuolemankin hetkellä, ennenkuin silmänne kiinni painuvat. Saarnaisin kaulasta pitäin, vaan ei uletu kädet. Vaan sen minä uskon, ja tunnen myös, että se rakkauden side ulettillu yli valtameret, ja poikki Amerikan mantereet, ja niin lavialle kuin elävän kristillisyyden jäsenet asuvat.

Ja yhdelle Sionin vuorelle olemme kootut, sen evankeliumin kautta, jonka Laestadius ensimmäisenä enkelinä on alkanut täällä Ruotsin Lapin korvessa, juuri auringon koitosta kaikille linnuille, jotka taivaan alla lentävät. Tulkaat ja kokoontukaat sen suuren Jumalan ehtoolliselle, syömään kuningasten lihaa ja päämiesten lihaa ja orhitten lihaa, ja niillä ajavaisten, orjain ja va-paitten lihaa. Ja me olemme ne linnut, jotka olemme kootut myös sen enkelin äänellä tähän kristillisyyteen, jossa saamme nautita ulkonaistakin rauhaa, joka on sodalla meille voitettu, ja sodalla on voitettu puhdas Kristuksen evankeliumi, joka on saarnattu kullekin uskovaiselle autuudeksi, josta saamme nautita vanhurskautta, iloa ja hyvän omantunnon rauhaa.

Ja tällä Jumalan rauhalla tervehdän minä kaikkia rakkaita veljiä ja sisaria, sinne kaukaiselle Amerikan maalle, niin monessa kielessä ja eri kansakunnassa kuin yksimielisyyden siteet ulottuvat, sekä saarnaavaisia miehiä, että palvelevaisia vaimoja ja kaikkia totuuden apulaisia, jotka yhtä Herran huonetta kanssamme rakentavat. Josta sanomme Daavetin kanssa, että lintu on löytänyt huoneen ja pääskynen pesänsä, johonka he poikansa laskevat, sinun alttarisi, Herra Sebaot.

Sano nyt, Koppana veli, minun terveiset Kalle Toivo-selle, Hilman ja lastensa kanssa, joita minä kasvoistakin tunnen, ja sydänten kautta, ja sano Starkka vanhimmalle kiitoksia kalliin kirjeen edestä, jota ei ole tullut vastatuksi, ja sano Kalep Ericksonille sydämen rakkaat terveiset vaimonsa ja lastensa kanssa, ja Salomon Johnsonille minun terveiset, ja August Simontaipaleelle Sandran ja lasten kanssa, Tuomas Kurulle lastensa kanssa, John Huumolalle ja kaikille saarnaajille ja kristityille, joitten nimiä en suita mainita, ja sille Mikko Sarkkiselle, sen lahjan edestä minun vaimolle, sydämelliset kiitokset ja rakkaat terveiset.

Ja hyvästi nyt, rakkaat ystävät, siinä autuaallisessa toivossa, että pian yhteen tulemme, tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen sanomme: Amen hallelujaa. Siinä autuaallisessa uskossa olen, että rukoillette minunkin ja minun vaimoni ja meidän lastemme edestä, kaikki te, joilla on rukouksen voima, että mekin ynnä teidän kanssanne voittaisimme sen päämaalin, jota kohti olemme lähteneet kulkemaan, ja nyt jo ehtineet elämämme illalle.

No, jääkää nyt hyvästi, sen ylimmäisen paimenen haltuun, joka on pannut henkensä lammastensa edestä, siinä suuressa sodassa, sen hirmuisen enkelin kanssa. Joka ei väsynyt vaivoissa, eikä tullut kärsimättömäksi kärsimisessä, meitä lunastaissa, vaan antoi itsensä, niinkuin lammas teuraaksi talutettuna, niinkuin karitsa keritsijänsä edessä on ääneti, niin ei hänkään suutansa avannut. Hän jätti meille esikuvan, että emme mekään oman kunniamme puolesta olisi ylön krantut. Vaan Jumalan kunnian olemme velkapäät puolustamaan, ja totuuden olemme velkapäät tunnustamaan, ja totuus on se, joka tekee vapaaksi.

Ole nyt vapaa, vapaaksi ostettu lauma, sielläkin Amerikan maalla, jotka olemme yhteen henkeen juotettu, kaikki ne sielut ja sydämet, jotka ovat rakkauden tulessa yhdeksi sydämeksi ja sieluksi sulaneet. Eikä se ole ihme, että ne ei yhteen sovi, kun sydämet ei ole yhdeksi sulaneet. Vaan siitä olemme vakuutetut, että ne sydämet, jotka ovat rakkauden tulessa sulatut, niin on yksi sydän ja yksi sielu, niin lavialle kun yhdellä äänellä työtä tehdään. Eikä tule tokat (laumat) kullekin saarnaajalle, vaan kaikki ne kokoavat Herralle Jesukselle. Niinkuin Jesus sanoo, joka ei minun kanssani kokoa, hän hajottaa. Kyllä näette ja näemme niitä metsätokkia (laumoja), jotka ovat hajoitetut niinkuin ne, joilla ei paimenta ole, ja käyvät eksyksissä kaikilla vuorilla, vaikka Jesus on sanonut, että pitää oleman yksi lammashuone ja yksi paimen. Ja nliin totisesti on, jonka todistavat ne lähetys miehet, joita Esikoisten Seurakunta on lähettänyt, vielä jälkiin Raattamaan ja Joonas Purnun, ja niitten uskollisten työntekijäin kuoleman jälkiin, jotka ovat

uskollisesti työtä tehneet ja nyt lepäävät päivätöistänsä siihen asti, kuin Jumalan pasuuna rupeaa pauhaamaan ja ylimmäisen enkelin ääni soimaan. Voi, sitä ihanaa aamua, joka silloin alkaa, eikä enään iltaa koskaan tule, silloin saatamme täydellisesti kiittää sen suuren armon edestä, josta joskus olisi halu kiittää, vaan silloinkin tuntuu sydän olevan ahdas ja rinnat raskaat, ja kieli kankia. Lohduttakaamme, rakkaat matkakumppanit, meitämme ijankaikkisen elämän ja autuuden toivolla, että jaksaisimme katkasta tämän viimeisen puoli neljännestä, joka vielä on jäljellä tästä korven matkasta. Emme tästä maailmasta muuta tahdo, kuin autuaallisen kuoleman. Ja sillä toivolla sanon hyvästi, siinä toivossa, että rukoilette minun ja minun vaimoni ja meidän lastemme edestä. Tätä pyytää vähin veljenne elämän kaidalla tiellä

Isak Kuoksu.

Ja sano sille Leo Lobbestaelille sydämen rakkaat terveiset.

---

* -st = Viktor Apelqvist
Painettu lehtinen.
Sophia Hillin kokoelma.

122. S. WETTASJÄRVI - S. JOHNSONILLE

Vettasjärvessä 7/9 1928

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle Herran palvelijalle siinä raskaassa ja painavassa Herran työssä: Salomon Johnson ynnä perheensä ja kaikkein saarnaajain ja uskollisten työ-kumppanittes, ja kaikkein monenkielisten valittuin pyhain kanssa. Jumalan, Isän, ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha hallitkoon teidän henkenne kanssa nyt ja aina ja elämänne ehtoon asti. Amen.

Tässä tervehdän kallista veljeä muutamalla ratilla, ja tietää annan, että olen teidän kalliin preivin ja rakkaan muistolahjan saanut, jonka edestä sydämestäni kiitän. Ja kiitän Jumalaa sen edestä, että vielä teidät elämään saatti tämän siunatun kristillisyy-

den tarpeisiin, sillä eloa on paljon, vaan työväkeä on vähän, joissa uskollisuus pysyy loppuun asti.

En minäkään ole, veli rakas, enää terve, mutta sitä määrää, että olen jaksanut vielä kristittyin kokouksissa kulkea ja saarnata, ja muut saarnaajat ovat kanssa joltisesti terveet, ja kulkenet koko talven ja vielä kappaleen kesääkin.

Ja Jumala on aina voimallinen pyhäinsä kokouksissa, että murheen ja ilon äänet kuuluvat aina Sionissa, vaikka viimeisen ajan meri ja aallot hirmuisesti pauhaavat, ihmisten lasten jumalattomuuden, ja kaikenlaisen vääryyden ja saastaisuuden tähden, sekä lihallisen, että hengellisen. Ja vielä tapahtuu raskaitakin lankeemuksia suureksi murheeksi Jumalalle ja Hänen seurakunnallensa, joitten tähden Kristuksen nimi pilkataan pakanain seassa. Mutta siitä kuitenkin olemme iloiset, että kristillisuus on vieläkin raamatun jälkeen, sekä myötä että vastoinkäymisissä, lankeemuksissa ja nousemisissa, ynnä muissa kristillisyyden tuntomerkeissä. Ja sen vuoren pitää vahvan oleman viimeisinä päivinä, jolla Herran huone on, jonka päälle elävän Jumalan kaupunki rakettu on meidänkin aikakaudesamme kristillisyyden vanhimmilta, jota heidän seuraajansa on voimassa pitäneet, vielä heidän kuolemansa jälkeen, monta kymmentä vuotta, sekä Euroopassa että Amerikan maalla. Ja on yksi sanomaton paljous, jotka ovat ilolla päivänsä päättäneet siinä autuaallisessa vakuutuksessa, että he saavat sen suuren palkan, nimittäin elämän kruunun, jota he saavat kantaa Jumalan kirkasten kasvoin edessä, alati ja ijankaikkisesti.

Ja siinä uskossa olemme, rakkaat veljet ja sisaret, teidän kanssanne, ehkä olemme kaukana eroitettut toisistamme, että semmoinen kokous se tulee vähän hetken perästä, että saamme likempää puhutella toisiamme, ja veisata yhteen ääneen Amenta ja Hallelujaa, sen laskemattoman auringon alla, jossa ei enää lohdotus lopu, eikä enään ampujan nuolet ulotu, sillä te olette lentäneet niin korkialle ilo-ilmaan, että kaikki paha on jäänyt teidän jälkeenne, ja silloin me kaikki, monenkieliset veljet ja sisaret, saatamme kaikki yhdellä kielellä veisata kiitosta sille suurelle Luojalle, joka teille ja meille hengen antanut on. Niin, sillä

toivolla lohduttakaa teitänne kaikissa teidän murheissanne, ja matkanne vaivoissa. Ja katsokaa uskon avatuilla silmillä viatointa Jumalan Karitsaa, joka pois on ottanut teidän syntinne omantuntonsa päälle yrttitarhassa, ja kantanut Golgatan mäelle, ja kuollut ristin päällä niitten tähden, ja verensä antanut vuotaa viimeiseen pisaraan asti, siinä suuressa sodassa vanhan lohikäärmeen kanssa meidän viheliäisten syntisten tähden. Ja siinä viattomassa Jumalan Karitsan veressä todistan, teidän heikko veljenne, täältä asti, kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi Herran Jesuksen nimessä, viattomassa ja kalliissa veressä. Sen muistakaa vielä kuolemankin hetkellä. Ja vielä sanon Kreeta-Stiinan ja lasteni kanssa teille sydämen rakkaita terveisiä. Ja sano minun rakkaita terveisiä kaikille monenkielisille saarnaajille ja kristityille, sekä tunnetuille että tuntemattomille. Suurena armona pidän, kuin kristillisyys leviää vieraskielistenkin kansain seassa. Herra antakoon siunauksen ja menestyksen Hänen työllensä. Ja sano hyvästiä siksi kuin tervehtelemme toisiamme Jumalan paratiisissa. Amen.

Ja pyydän rukoilla edestäni. Omalla kädellä

Samuel Vettasjärvi.

Pyydän vastausta jos mahdollista.

Painettu lehtinen. Sophia Hillin kokoelma.

123. F. WETTAINEN - S. JOHNSONILLE, IFARDILLE Y.M.

Marketan kylässä 7/2 1929

Rakkaalle vanhimmalle ja uskolliselle työntekiälle rakkaassa ja painavassa Herran viinämäen työssä Salomon Johanson Isak fardin, Revoniemen ynnä kaikkein kansanne yksimie-

listen kanssa monessa kielessä, jotka kansamme ovat hengittämissä yhtä armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä rauhan siteen kautta. Onnen ja rauhan tervehtyksellä tervehtän minä teitä jollaki sanalla tästä Marketan kylästä, johonka olemme kokointuneet Herran nimeen veli Viktor Björkmannin kanssa ynnä muita saarnaajia ja kristittyitä. Olemme saaneet kuulla sanomia, että Salomon Johanson ja J Huumola ovat lähetetyt tyynen meren rannalle täyttämään niitä anomisia, joita sieltä. on tullu, joka on kallis, että heidän ilonsa täytetyksi tulee, vaikka sen ymmärrämme, että on raskas niinki vanhalla ijällä ja heikolla terveydellä, mutta niin se on ollu ennen ja niin se on tämänki kristillisyyden aikana, että monet saarnaajat eivät ole saaneet kuoleman vuodetta kotonansa, vaan siellä missä het ovat olleet työssä, siellä on heitä kuolema noutanu, niin kuin tämänki vliimeisen meidän rakkaan ja kalliin opettajan Sammelin. Ei peninkulmaakaan matkaa hänen kotoansa tulit I Kuoksun ja I Nikun kansa Kääntöjärven kyllään ja hänen tyttärensä talloon, jossa hän sairastui. Met olimma Björkmanni veljen kansa siihen aikaan kokousta pitämässä Gellivaaran alakylissä ja saimma Hakasessa kuulla, että Sammeli on tullu huonoksi, niin met otimma biilin ja ajoimma sinne häntä katsomaan. Ilon liikutuksilla otti hän vastaan, vaikka tauti oli kova, sannoo ynnä muun ohessa, olen mie näitten saarnaajain kansa puhunu, eihän se vihollinen lakkaa kiusaamasta epäilyksillä, mutta ei se auta, päälle kantaja täytyy menettää oikeutensa, kuin meillä on uuden testamentin välimies, ja kuin mie pyörsin Hakasesta noin kolme vuorokautta jälkiin, hällä oli keveämpi tauti, mutta melkein varma kuolema. Mutta iloinen ja vakuutettu, ja kuin sanoimme viimisen hyvästin, niin hän liikutettuna kiitteli sen rakkaan yhdessäolon (edestä) ja sannoo: yli kolmekymmentä vuotta olemma yhdessä olleet Herran työssä, eikä ole rakkauden sitteet katkenneet, se oli hänen suuri ilonsa, että on saarnaajia, joihin oli hällä ja seurakunnalla täysi luottamus. No niin net taas päätyit sen Herran palvelian päivät, ja ei se kellään meillä niin pitkää päivää ole, ettei ilta tule, ainoastaan, että jaksasimme kilvotella tämän lyhykäisen aikaa, mitä on vielä edessämme ja säilyttää sen kal-

liin tavaran kuoleman virran rannalle. Rukoilkaa meitänsä edestä, että metki voiton päällä pysymme, ja olkaa nyt tervehtetyt Salomon Johanson lastenne kansa, Isak Fardig, J Sticking, Sasse y.m. y.m. veljet ja sisaret koko tämän Herran lauman kansa ja saarnaajain, jotka tässä koolla olemme Viktor Björkman, Juhan Mäntyvaara, August Nilivaara, Johan Leipojärvi, Karl Toivonen y.m. Synnit on teille ja meille anteeksi annettu Herran Jeesuksen nimessä ja veressä. Olkaa yllä mainitut ensin minulta tervehtetyt ynnä koko Herran lauman kansa Ameriikan maalla, merkitsee

Frans Larson Parakka.

Ja tässä saan vähän mainita, kuin Sammeli vainaa mennä keväänä kirjoitti Salmolle ja kuin tulin Vettasjärveen, niin hän oli kirjoittanu lapun matkaan, mutta jätti vielä lähettämättä, jonka nyt tässä lähetämme, ja pankaa se lappu talteen, jos tulevaisuudessa tarvittis, että se löytyy.

Ja saan ilmoittaa, että meille tulee Valvoja, jonka Salmo vissimmästi on lähettäny, ja sen edestä kiitän ja kaikkein kirjain edestä, joita olen ilolla vastaanottanu ja kaikkein rakkauden lahjain edestä, pyytän vastausta.

* [pikku lappu liitteenä, jossa teksti:]

Tässä merkitten vähän sinule/ ja Apelvisti ei ole saarnanu yhteen vuotteen sillä on tapahtunu raskas lankemus jo aikaa/ en tietä olettako saanet siitä tarkempaa tietoa/ josta on tullu toisila muret ja toisila ilo/ Ja on menettäny kaiken luottamuksen koko kristillisyydessä/ mutta kristillisyyys mennee menemistänsä/

[saman lapun kääntöpuolella on toisella käsialalla teksti:]

Tämän lapun kirjoitti vanhin vaan jätti pois ei pannu kirjen kuin lähetti Salmon Johanssonile, vaikka oli ensin se tarkoitus kuin viimein kirjoitti Amerikkaan ennen kuolemansa 1928 kesälä. Totistaa hänen poikansa

Johan Eriksson Wettasjärvi.

124. F. WETTAINEN - WM.KOPPANALLE Y.M.

Parakan kylässä 4/8 1929

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: William Koppana, August Simontaival, N.P. Starkka, Johan Puuri, Salmon Johanson, Johan Huumola, Caleb Erickson, Johan Muonio, Fremont Ward, Leo Lobbestael, Jacob Stickinger, Sasse y.m. y.m saarnaajat ja totuuden apulaiset, rakkaitten emäntäinne, lastenne ja koko kallis Herran lauma Ameriikan maalla, jotka teidän ja meidän kanssamme ovat hengittämässä yhtä armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä rauhan siteen kautta.

Jumalan armo, rauha ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon kaikkein teidän ja meidän henkemme kanssa elämämme ehtoon asti, amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdän teitä saarnaajia ynnä koko Herran lauman kanssa Ameriikan maalla, Atlantinnannalta aina Tyynen meren rantaan asti. Ja ensin kiitän saarnaajia Salmon Johansonia, N.P. Starkkaa, Johan Muoniota, Wm. Koppanaa, August Simontaivalta, Fremont Wardia, engelskielisten kristittyin kanssa ynnä muita rakkaita veljiä ja sisaria läpi Ameriikan maata, jotka osallisena murheessa ja kaipauksessa, rakkaitten veljein ja Sionin muurin vartijain pois-menosta, ynnä meidän kanssamme, ovat lohduttavaisilla kirjoilla meitä ja minua muistaneet, jotka ovat tuntuneet kalliilta erittäin näinä aikoina, jota Jumala rakas Isä palkitkoon.

Terveenä me olemme täällä saarnaajat, ja olemme olleet Björkmani-veljen kanssa matkalla, ensin jälkeen lumen tuntureilla, lappalaisten kanssa, ja sitte johanneksesta menimme Norjaan, Itä- ja Länsi-Lofotiin ja Ofotiin, ja olimme siellä koolla yhdeksässä eri paikassa.

Ilolla ja liikutetulla sydämellä saimme katsella sitä pyhää valkeaa, joka palaa Norjan rannoilla. Tuhattamäärin oli kristityitä koolla kussakin eri paikassa, ettei voinut huoneita löytyä, ei edes kirkotkaan vetäneet, missä niitä oli käytettävänä. Oli sinne tullut

toistakymmentä Itä-Norjasta saarnaajia myös, Karl Sirkka Vesi-saaresta, Andreas Børresen Taanasta, Nils Jönsen Hännings-vågista. Itä- ja Länsi-Finmarkussa menee myös kristillisyyss voi-malla eteenpäin. Ei ole totisesti Jumala kansaansa hyljännyt.

On lähes 30 vuotta kun olen Samuel Vettasjärven kanssa käynyt ensi kertaa Norjassa, ja siitä ajasta on paljon saarnaajia, vanhimpia ja uskollisia vartijoita, niin kuin Meri-Pietari Fjälldal y.m. kuoleman kautta erotettu, joittenka perään on monta itkenyt, vieläpä siinä ajatuksessa: mikä neuvoksi? Mutta, Jumala on edeskatsonut nuorempia, jotka ovat urhoollisesti Pyhän Hengen voimalla jatkaneet sitä samaa kallista Herran työtä, ja niin koon-neet laumaa Herralle Jeesukselle, yhteen lammashuoneeseen, yhden paimenen äänen alle, johonka Jumala on antanut siunauk-sen, että siinä on säilynyt elämä ja henki.

En ole vielä saanut kirjaa Gacklen kokouksista, mutta näen yksityisten kirjeistä, että on sydämellinen toivotus, että se aika vielä tulisi, että saisivat nähdä Lapinmaan saarnaajain kasvoja Ameriikan maalla, joka ei ole ihme, sillä ne monet koettelemukset, joita on ollut mentävä läpi monen heikkouden ja hengellisen köyhyyden alla, on moni sotamies joutunut taistelemaan melkein väsyksiin asti. Niin kuin muistan rak-kaan veljen Matoniemen, kun itkein muisteli, oli aika, että hän joutui niin raskaasti epäilemään, onko Jumala valinnut häntä autuutta perimään.

Monen vaivan läpi pitää elämään sisälle menemän, sanoo Jeesus, sillä portti on ahdas ja tie on kaita, joka vie elämään ja harvat ovat, jotka sen löytävät.

On kuitenkin yksi piskuinen lauma, jotka ovat yhteen koottuina Sionin vuorelle Esikoisten Seurakuntaan, jossa on priiskotusveri ja syntein anteeksi saaminen, ehkäpä se on mo-nelle loukkaus, niin kuin se oli loukkaus ensimmäinen esikoi-nen, Jeesus, Jumalan Poika, joka on rakentanut seurakuntan-sa maan päälle, jota emme ihmettele, sillä vanha Simeoni sa-noo, kun hän ottaa lapsen syliinsä: Tämä on pantu lankee-miseksi ja nousemiseksi monelle Israelissa ja merkiksi, jota vastaan sanotaan.

Tätä kirjoittaissa sain Gacklen kokouksen kirjan, jonka edestä kiitän. Josta saamme sen ilosanoman, että olette yksimielisesti olleet koolla, vieläpä vanha Starkka on ollut myötä viimeisiä hyvästiä jättämässä. Se tuntuu kalliilta, että rauha ja rakkaus on saarnaajain välillä, niin totisesti lauma koossa pysyy. Ja siinä uskossa olemme, että veljet ovat vahingosta viisaaksi tulleet, kärsimään toisiansa ja anteeksi antamaan toisillensa, niinkuin se on tunnettu, että moninaisissa me kukin puutimme.

Näemme teidän toivomukseenne, että se olisi kaikkein sydämellinen halu, että saisimme vielä nähdä teidän kasvojanne tämän maan päällä. Mutta kaikissa tapahtukoon Jumalan tahto; johon en voi muuta vastata, vaan kaikissa tapahtukoon Jumalan tahto.

Mutta eloa on paljon ja työväkeä vähän. Rukoilkaa elon Herraa lähettämään työväkeä Hänen eloonsa. En tiedä muuta tällä kertaa, voiton päällä olemme Karitsan veren kautta. Niin ahkeroikaamme kaikki rakkaat veljet ja sisaret kalliimmassa uskon kilvoituksessa, sitä suurta päämaalia kohti, että voittaisimme iankaikkisen elämän kruunun. Vieläpä, että Herran lauma pysyisi koossa yhden Sionin vuoren tykönä, jossa on priiskoitusveri ja syntein anteeksisaaminen.

Omistakaamme uskolla puhtaus Herran Jeesuksen veristen vaivain läpi, että ylösnousemisen aamuaurinko saisi virvoittaa sydämiämme tällä vaivalloisella korven matkalla, jossa yksi ijankaikkisuuden matkamies joutuu usein huokaamaan, kuinka pitää perille kostua. Kuitenkin olemme siinä toivossa, että matka onnellisesti päättyy ja ijankaikkinen kirkas ilma aukenee, jossa sotijat ja kilvoittelijat saavat täydellisesti nähdä, mitä täällä uskottu on. Monet ystävät katselevat jo tällä puolen kuoleman virran rannalla ijankaikkisia asumasijoja, ja mitä likemmäksi tulevat, sen palavampi halu tulee päästä täältä pois. Niin autuaallista on katsella heidän poismenoaan. Se vetäköön meitä kaikkia, rakkaat veljet ja sisaret kaipaamaan ja ikävöitsemään, ettei tämä katoava maailma voittaisi sydämiämme, ja niin Vapahtajan kallis ansio jäisi sivupuolelle.

Olkaamme turvattuina Herran lauma Euroopan ja Ameriikan maalla. Kuningasten Kuningas ja Herrain Herra ajaa

vielä valkialla orhiilla, ja jotka häntä seuraavat, ajavat valkeilla hevosilla, se on: saarnauttavat senkaltaisia saarnaajia, jotka saarnaavat Jumalan sanan puhtaalla omallatunnolla. Pian tulevat Karitsan häät, ja Ylkä Ja morsian sanokaan: Amen, voitto on saatu Karitsan veren kautta, amen.

Ja olkaa nyt tervehdetyt kaikki yllämainitut saarnaajat koko Herran lauman kanssa Amerikan maalla. Synnit on teille ja meille anteeksi annetut Herran Jeesuksen nimessä, siinä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä, joka pyhä veri on vuotanut Getsemanen yrttitarhassa ja Golgatan mäellä syntein anteeksi antamiseksi. Sen minäkin, heikko veljenne, annan ja todistan kolmeyhteisen Jumalan nimeen.

Rukoilkaa minunkin ja perheeni edestä. Ja kiitän vielä Ameriikan veljiä ja sisaria kaiken rakkautenne edestä; vanhurskas Isä palkitkoon rakkautenne.

Merkitsee vähin veljenne ja kanssapalvelijanne Herrassa

Frans Parakka

Pyydän että tämä käännettäisiin engelskieleen, että hekin saisivat osan.

Painettu vihkonen. Sophia Hillin kokoelma.

125. WM. KOPPANA - H. JA E. LIIMATALLE

Hancock, Michigan 24/1 1930

Tykö rakkaille veljille ja sisarille Herrassa, Jumalan valtakunnan palveluksen työssä, Herman Liimatta ja Emil Liimatta, rakkaiden emäntäinne ja kaikkein totuuten apulaisten ja palveluspiikain kanssa. Jotka yhtä armon raitista ilmaa hengittävät esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä, ja sen siunatun opin kuuliaisuudessa. Jumalan ja meidän Herramme Jeesuksen armo ja Pyhän Hengen osallisuus, olkoon teidän ja meidän Henkemme kanssa sodassa ja kilvoituksessa siihen

autuaalliseen hetkeen asti, kuin vajaa lakkaa ja täydellisyys alkaa.

Tällä onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme teitä jollakin rivillä. Kiitämme rakasta veljeä Emil Liimattaa rakkaan ja kalliin kirjan, ja kristittyin terveisten edestä, jotka kalliit ovat. Se oli raskas. ja murheuttava koettelemus, kuin rakas veljemme ja iuskollinen työkumppani jätti meitä tähän pahaan maailmaan, August Simontaival, joka oli ikävää, kuin hän tuli Millsissä sairaaksi, jossa hän vietiin Wadenan Hospitaaliin. Hän sairasti 16 vuorokautta. Hänen vaimonsa Sandra tuli kahden lapsensa kanssa, ja rakas veljemme Thomas Kuru. Tänä aamuna on ollut kuun päivät, kuin hän meni paratiisiin, hänelle itselle iloksi ja suureksi voitoksi. Mutta hänen jälkeen jääneelle aviokumppanille, ja hänen lapsille ja uskollisille työkumppaneille, ja kaikille, niin kauvas kuin ystäväpiiri ulettuu, murheen ja ikävän kaipaas.

Met olimme tulemassa kotia Sandran ja hänen kahden lapsen ja vaimoni Riikan ja rakkaan veljen Thomas Kurun kanssa. Emmekä tienneet mitään ajatella, kuin tulimme Hancockin asemalle. Lähimme kävelemään, minä kannoin Sandran nuorinta lasta, kuin olimme muutaman sata jalkaa kävelleet, vaimoni Riika huusi, että Kuru kaatui, minä annoin lapsen Riikalle, lähin juokseen Kurun tykö, käänsin hänen seljälleen, henki oli hänen jättänyt. Kyllä rakkaat arvaatte, minkälaiset murheet ja koettelemuksen hetket meitä kohtasit entisten murheitten ja koettelemusten lisäksi. Se oli ihmeellistä, että kaksi vahvinta Siionin muurin vartiaa piti yksin ajoin kaatua, mitä täällä Amerikan maalla on ollut, joilla olit oikiat ymmärrykset elävästä kristillisyydestä, ja oikiat ymmärrykset kaikista kristillisyyden asioista, jota harvoilla on. Minä sanoin silloin Augustille, kuin se alkoi näkyä, että hän jättää minun, että mitenkä minun nyt pitää tulla aikaan. Niin se on tuntunut ja vieläki tuntuupi, että olen kuin lintu oksalla, joka vahtaa sinne päin, johonka minun ystäväni menit.

Rakkaat ystävät, kilvoittelemme vielä vähän aikaa, nuoremmat ja vanhemmat, kallista uskon kilvoitusta itsemme

kieltäjinä ja totuuden tunnustajina. Emmekä tiedä yksikään, koska huuto kuuluu: menkää katsomaan, ylkä tulee. Että meidän lamppumme syttys palamaan yljän äänestä. Semmoset on muistutukset Jumalalta näinäkin aikoina annettu meille kaikille, nuorille ja vanhemmille. Rakkaat ystävät ja matkakumppanit, rukoilkaa meidänkin ja minunkin edestä, että minäkin illaksi rantaan kostuisin, ennenkuin ovet kiinni pannaan. Kiitämme teitä kaikkia rakkaita ystäviä, veljiä ja sisaria, vanhempia ja nuorempia, kaiken rakkauden palveluksen ja rakkaan kanssakäymisen ja osanottamisen, entisten ja viimisten edestä. Se suuri lahjain antaja palkitkoon teidän hyvät työnne sinä suurena kokoon-tulemisen päivänä, kunnian kruunulla. Siinä uskossa sanomme teille hyvästiä, vaikka olisi viimeinen kerta tämän maan päällä, että synnit on teille ja meille anteeksi annettu viattomassa ja kalliissa sovintoveressä. Muistakaa vielä silloinkin, kuin viimisen kerran silmänne kiinni painatte tälle mustalle maailmalle. Rakkaat terveiset rakkaalta sisarelta Sandra Simontaival, rakkaitten orpo lastensa ja vanhan äidin kanssa. Hilda Ruonavaaralta lasten kanssa. Thomas ja Dilta Luusualta, Annelta perheensä kanssa. Antti Hyväri lastensa kanssa, ja kaikilta meidän ympäristön kristityiltä. Sanokaa rakkaat terveiset kaikille kylänne ystäville lastenne kanssa nimeltään kullekki, nimenne on taivaassa kirjoitettu. Olkaa tet yllä nimitetyt minulta rakkaan vaimoni Riikan ja Ruben kanssa rakkaudella ,tervehditty, rukoilkaa edestämme, pyytää vähin veljenne ja sisarenne kaitalla elämän tiellä.

William ja Riika Koppana.

Olemme saaneet Ruotsin Lapista joulukokouksesta seurakunnan kirjan, olemme panneet sen pränttiin, niin kuin ennenkin, tulevan viikon lopulla saamme sen ulos.

Alkuperäinen.

Salomon Johnsonin kokoelma.

Parakan kylässä 29/1 1930

Tykö rakas veli Herrassa, Emil Liimatta, rakkaan vaimonne, lastenne, vanhan isän, äidin ja vanhan Starkan y.m.y.m. rakkaat veljet ja sisaret teidän ympärillänne, Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtoon asti, Amen. Onnen ja rauhan tervehdyksellä terv.ehdän jollakin sanalla, ja ensin kiitän rakkaalla sydämellä Emeliä kirjanlähetyksen ja terveisten edestä, joista näemme, että olette uskon kilvoituksessa ahkeroimassa. Se sama päämaali meilläkin on, niin kuin silloin kuin olimme teidän kanssanne; ei ole mieli muuttunut, mutta sama mieli ja sama ymmärrys tästä kristillisyydestä niin kuin ennenkin. Mutta siinä on usein raskas kysymys, että voittaa oman sydämensä uskomaan, että henki ja elämä säilyisi.

No, paljon ne ovat Ameriikan veljet ja sisaret jääneen vuoden aikana kirjoillansa muistaneet, joka on kallis, ja erittäinkin näinä ikävinä aikoina, kuin kuoleman enkeli ottaa vartioita Siionin muurilta ja päästää lepoon, ja vaikka he ei ole oppia eikä Jumalan voimaa myötänsä vieneet, niin paljon Jumalan sanaa on niitten matkassa mennyt. Kuitenkin uskomme, että Jumala hoitaa lastensa asian tästä edes niin kuin tähänkin asti, ja uskomme vielä senkin, että Hän kokoaa valittunsa neljän ilman alla, vaikka meillä saavuttaa usein epäily, kun emme näe silmäimme edessä sen, kuin olisi sydämmestä halu ja kaipaus nähdä. Mutta Herran apostoli sanoo vanhoille kristityille hebrealaisille kuudennen luvun kymmenes värssy: Ei Jumala ole väärä, että Hän unhottais teidän tekonne ja työnne rakkauudessa, jonka te Hänen nimellensä osoititte, ja koska te pyhiä palvelitte ja vielä palvelette. Sen mekin jälkeen tulevat saarnaajat olemme saaneet nähdä Lapissa, Norjassa ja Suomen maalla, että vaikka kuoleman enkeli on ottanut saarnaajia, totuuden apulaisia ja palveluspiikoja, niin on heidän hautainsa päälle kasvanut hedelmällisiä puita ja ijankaikkisuuden kukkia, josta on tullut näkösälle, ettei ole Jumala unhottanut heidän tekojansa ja kyöneleitänsä.

Mutta te nuoret veljet, Emeli y.m., älkää te vain salatko sitä lahjaa, jonka Herralta saaneet olette, ei oman syntisyyden eikä oman kelvottomuuden tähden, niinkuin te sen näette, rakkaat veljet Ameriikan maallakin, että eloa on paljon, vaan työväkeä on vähän. Ne jotka vielä kulkevat, ovat jo vanhat, niinkuin vanha Starkka, ynnä monta muuta, ovat jo ikänsäkin puolesta kallistumassa hautaan. Meidän häätyy kysyä ”Missäs nuoret, kotona kasvaneet sotamiehet ovat Amerikan maalla, jotka seisovat sotarinnassa etupäässä?” Seuratkaamme, rakkaat veljet, Hyvää Paimenta metsään, sillä Hän on itsensä uhraavan rakkauden kanssa edellä mennyt ja tien kaalannut läpi turmeluksen pilkka-kaupunkia. Se on se oikia kirkkotie, jota ovat teidän ja meidän veljet ja sisaret Jeesusta seuranneet. Sen mekin olemme koetelleet, joka koettelemus on kaikilla itsensä tuntevilla kristityillä, että on suuri koettelemus niin korkiassa asiassa, mutta niistä Jumala on kuitenkin saanut kelvollisia välikappaleita tälläkin etsikon ajalla, jotka ovat puhuneet siitä, mitä ovat uskoneet ja samalla ovat käyneet Pyhän Hengen koulua, että ovat voineet olla avuksi monelle, niinkuin yksi vanha kristitty faari täällä Lapissa sanoi, kun nuoret saarnaajat saarnaavat ja opettavat: ”Jaa, minä kuulen, että te olette juuri hyvän neuvon pesät.” Ja jos niin ei olisi ollut, niin johan me olisimme jääneet ilman saarnaajitta. Kristillisyyden vanhimmat ovat kuljettaneet meitä matkassansa ja kärsineet kaiken hengellisen lapsuuden, kuin ovat tunteneet sen puhtaan sydämellisen tarkoituksen, että voittaa ihmisten sieluja taivaan valtakunnalle. Maallinen kutsumus voipi myös olla monella esteenä, mutta taivaallinen kutsumus on korkiampi. Älköön Jumala meitä niin rankaisko, että kun vanhat katoavat, ettei lampaat jäisi niin kuin ne, joilla paimenta ei ole. Olen jollakin sanalla näitä muistuttanut, vaikka te tiedätte ja vahvistetut olette tässä nykyisessä totuudessa, painakoon, kristityt paikkakunnissa niitten tunnolle, joissa tuntevat olevan lahjaa, ja saattavat myös valmistaa siihen tilaa.

No en tiedä muuta, on kuitenkin meillä syy ahkeroida tässä kalliissa asiassa sen vähäisen aikaa, kuin täällä olemme, sillä meidän aikamme kuluu kuin virta väkevässä joessa, ja ranta lä-

henee; ijankaikkisuuden ihana ranta lähenee, jossa voittajain ja kilvottelijain palkka maksetaan ijankaikkisella ilolla ja kunnian kruunulla. Kannattaa, se totisesti kannattaa meidän tämän vähän aikaa sotia ja kilvoitella, että saamme kohdata ystäviämme, jotka jo ovat veisaamassa voiton virttä sillattoman virran toisella rannalla. Ei niillä enään lohdutus loppu koskaan, mutta meillä täällä on usein ikävä ja pelko perille kostumisesta. Olkaa kuitenkin lohdutetut Herrassa, rakkaat veljet ja sisaret, jotka yhtä Isänmaata etsitte. Vielä ajaa Kuningasten Kuningas valkean orhiin päällä, ja jotka Häntä seuraavat, ajavat valkeilla hevosilla, se on, saarnattavat sen kaltaisia saarnaajia, jotka saarnaavat kokonaisen Jumalan sanan puhtaalla omallatunnolla. Uskokaamme rohvaistulla sydämellä, rakkaat veljet ja sisaret. Tervehdän näitten yksinkertaisten sanain päälle, että synnit on anteeksi annetut Herramme Jeesuksen nimessä ja siinä kalliissa maahanvuotaneessa veressä. sen muistakaa vielä kuoleman virran rannallakin, ennenkuin silmät kiinni painuvat viimeiseen uneen. Rukoilkaa minun ja perheeni edestä ja olkaa tervehdetty vanhan N.P. Starkan, E.A. Gelette, I. Pirttikangas, I. Räisänen, H. Liimatta, A. Westola, T. Kyllönen, I. Korpua, vaimoinsa kanssa joilla ne ovat.

Merkitsee omalla kädellä:

Frans L. Wettainen

rakkaan vaimoni Teklan ja lasteni kanssa.

Pyydän vastausta.

Purnun leski Anna-Liisa on kuollut mennä vuonna. Kyllä olisi velkaa vanhalle Starkalle kirjoittaa, mutta en suita.

Siinä ymmärryksessä olen, että vieläkin löytyvät Lapinmaassa käsineuvot lähettää Amerikkaan asti, jos niin tarve vaatii, ettei siltä kohdalta pidä olla estetty saarnaajia tahtomasta.

Frans

Painettu vihkonen.

Sophia Hillin kokoelma.

127. F. WETTAINEN Y.M. - S. JOHNSONILLE

Parakan kylässä 10/2 1930

Tykö rakkaalle vanhimmalle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, Salomon Johanson ynnä perheenne ja kaikkein kanssanne yksimielisten kanssa, ynnä Herran lauma Ameriikan maalla. Jumalan armo ja rauha olkoon henkenne kanssa elämänne ehtoon asti. Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdän jollaki sanalla pitkästä ajasta yksityisen kirjeen kautta, ja kiitän ensin Salmo vanhinta kirjan edestä, jonka sain viikko aikaa, joka on kallis saada kuulla toistemme äänen, niin kauan kuin olemme viipymässä tämän vieraan maan päällä, kuin Jumala sen niin on suonut, että metki jälkeentulevaiset olemme saaneet tulla osalliseksi siitä armosta, että olemme saaneet tulla kasvoista ja sydämen kautta tuntemaan edellä menneiden vanhinten opetuslapsia, joittenka sydämiin on istutettu ne puhtaat ja turmelemattomat siemenet, jotka ovat sitä siunattua hedelmää kantaneet aamunkoitosta alkaen kuki sillä lahjalla, jonka het Herralta saaneet ovat, että metki jälkeentulevaiset saarnaajat olemme kelpanneet ja saaneet saarnata vanhinten opetuslapsille sekä Euroopassa että Ameriikan maalla, josta kaikesta Jumalalle kiitos ja ylimmäinen ylistys.

Olemme nähneet kristittyin kirjeistä, että Salmo vanhin on heikossa terveydessä, ja eikä se ihme ole, joka jo niin paljon on ijältä voitettu, että askeleet lyhenevät, ette kuitenkaan ole turhaa reisua maailmassa käyneet, kuin on ijankaikkinen autuus perintönä, jonka perään olette kilvoitelleet jo nuoruudesta asti. Mutta ne nuorukaiset, jotka eivät ota vaaria niin kauvan kuin valkeus vielä on, mihinkäs ne vaivaset ottavat turvansa, kuin vanhurskaat otetaan pois. Se pitäis herättämään enempi peräänajatausta ottamaan vaaria kalliista armon ajasta, ennen kuin hiljainen saavuttaa, ja niin ijankaikkinen pitkä pimeä yö.

Olkaa te vanhin rakas turvatut Herrassa. Pian tulee se, joka tuleva on, ja Hänen palkkansa on Hänen kanssansa. Olkaa turvatut Herrassa, rakkaat veljet ja sisaret, synnit on teille ja

meille anteeksi annetut Jeesuksen nimessä ja siinä viattomassa sovintoveressä. Olkaa tervehdetty sydämellisellä rakkaudella kaikki rakkaat veljet ja sisaret monessa kielessä, ja rukoilkaa meidänki edestä, että voiton päällä pysymme teidän kanssanne loppuun asti. Merkitsee vähin veljenne Herrassa

Fransi ja Tekla Wettainen lastemme kanssa,
Isak Kuoksun ja Isak Stålnacken kanssa.

Se lähetys, josta Salmo vanhin kirjoitti, emme voi sitä muistaa, että olis tullu, olemme etsineet breiviä, mutta emme löydä muuta kuin sen, jonka kirjoititte jälkeen Isak Nikun kuoleman. Ja Isak Kuoksu sanoo samoten, että he on pyytäneet vaimonsa kanssa muistuttaa, mutta ei het muista, että semmosta olis tullu ja kiittävät Salmo vanhinta terveisten edestä.

Alkuperäinen.

Solomon Johnsonin kokoelma.

128. I. KUOKSU - WM. KOPPANALLE

Kuoksussa 27/2 1930

Tulen tykösi, rakastettu veli, ja uskollinen työntekijä Herran viinamäessä Wm. Koppana. Ja annan tietää, että elämme terveenä kaikki saarnaajat ja kristityt, jotka vielä olemme jääneet yhtä kuin tähteet kristillisyytemme vanhinten hautain päälle, me täällä ja te siellä, odottamaan ylkämme tuloa.

Ja tällä onnen toivotuksella tulen tervehtimään teitä, rakkaat ystävät, sinne kaukaiselle Amerikan maalle, jotka kanssamme yhtä armon ilmaa hengitätte Esikoisten Seurakunnan helmassa, johonka Jumalasta syntyneet olemme, rakkaat veljet ja sisaret, niin monessa eri kielessä ja kansakunnassa, johon tämän kristillisyyden evankeliumilla on lauma koottu, yhdelle Siionin vuorelle, jolle on rakennettu elävän Jumalan kaupunki, joka ulottuu yli valtakuntain rajat ja valtameret, ja sen vuoren läpi juoksee yksi kultainen lanka, joka ulottuu ajasta ijankaikkisuuden rantaan

asti. Se kultainen lanka on se rakkauden side, joka on syntyneen ja synnyttäjän välillä, jota ei katkaise kuoleman enkelin terävä sirppikään, jonka saatte kokea omilla koettelemuksillanne, kaikki rakkaat veljet ja sisaret, jotka olette jääneet kaipaamaan teidän opettajianne ja, te lapset teidän vanhempianne, ja vanhemmat teidän lapsianne, ja aviokumppanit toiset toisiansa.

Niinkuin usein nähdään, että kuolema särkee ne siteet, jotka tehdään miesten ja vaimoin vaiheilla, vaan ne siteet, jotka olette tehneet elävän ja ylösnouseen Herran Jesuksen kanssa, niitä ei särje kuoleman hirmuinen enkeli, vaikka se niin usein peljättää sanoen, että kyllä sinä olet niin kauan kristitty, vaan kukas tiesi, kun kuolema tulee, jaksatko enään uskoa.

Sentähden tarvitsemme katsoa niitä ystäviä, jotka ovat kuoleman virran rannalla koetelleet siipiänsä, ja ovat ilolla astuneet kuoleman sillattomaan virtaan vahvassa uskossa.

Ja sen teidän ja meidänkin pitää uskoman, kaikki ijankaikkisuuden matkakumppanit, jotka olemme Isän maalle matkassa tästä vieraasta maasta, jossa ei meillä ole yhtään pysyvistä asumasijaa, vaan olemme vähän aikaa vieraana tässä surun laaksossa.

Niin uskokaa, rakkaat veljet ja sisaret, minäkin täältä asti annan ja todistan, kaikki synnit anteeksi, Herramme Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, ja sen muistakaat vielä kuolemankin hetkellä, ennenkuin silmänne kiinni painuvat.

Ja tervehdä nyt, veljeni, tällä yksinkertaisella kirjeelläni kaikkia saarnaavaisia miehiä ja palvelevaisia vaimoja, ja kaikkia totuuden apulaisia. Ja sano minun sydämen rakkaat terveiset Nils Petter Starkalle ja Salmon Johnsonille, Leo Lobbestaelille ja Wardille, ynnä heidän vaimoinsa kanssa, Matti Kinnuselle emäntänsä kanssa, ja Caleb Eriksonille vaimonsa kanssa, ja Simontaival vainajan leskelle Sandralle lastensa kanssa, ja kaikille saarnaajille ja kaikille kristityille, joittenka nimiä en muista. Vaan on kuitenkin nimenne kirjoitettu taivaassa, ja Samuel Juvoselle Annan ja lasten kanssa, ja kiitoksia Juvoselle, olemme saaneet kaksi kirjettä, ja kiitoksia niitten edestä, ja ole nyt Koppana veli Riikan ja poikasi kanssa minulta Miinan ja lastemme kans-

sa ensin ja viimein tervehdetty sydämen rakkaudella.

Ja kiitoksia kalliin kirjeenne edestä, jonka sain ilolla vastaanottaa, jossa oli rakkauden merkki sisällä, jonka edestä kiitän juuri sydämestäni, jonka Herra, vanhurskas tuomari, on teille palkitseva. Ja rukoilkaat meidänkin edestämme, että mekin illaksi kotia kostuisimme, ennenkuin aurinko laskee ja ovet kiinnapannaan uudessa Jerusalemissa.

Ja sillä autuaallisella toivolla sanon hyvästin, että pian yhteen tulemme Karitsan häissä.

Tätä piirsi vähin veljesi

Isak Kuoksu.

Olis hyvä jos lähettäisit Matti Kinnuselle tästä kopion. S.S

Painettu lehtinen.

Sophia Hillin kokoelma.

129. I. KUOKSU Y.M. - WM. KOPPANALLE, J. HUUMOLALLE Y.M.

Vettasjärven kylässä 16/3 1930

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: Wm. Koppana, J. Huumola, S. Johanson, N. P. Starkka, Caleb Erikson, Tohtori Gellet, Matti Kinnunen, Johan Muonio, Axel Uskoski, F. Ward, Leo Lobbestael, Stanley, J. Stickinger, y.m. y.m. saarnaajat rakkaitten emäntäinne, lastenne, ja koko kallis Herran lauma Amerikan maalla, monessa kielessä. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtoon asti. Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme teitä, rakkaita veljiä ja sisaria, monessa kielessä, Atlantian meren rannalta aina Tyynen meren rantaan asti. Ja ensin saamme kiittää saarnaajia kristittyin lauman kanssa niitten kirjain edestä, joita sieltä on tullut, erittäinkin jälkeen, kuin joulukokouksen kirja ja lähetysmiehet ovat saapuneet Amerikkaan. Ja sitten yhteinen kutsukirja, kirjoitettu Salomon Johanson vanhimmalta, alle kirjoitettuna läpi maata, jossa on anomus saada saarnaajia täältä

Lapista, josta tulee näköksälle, että teidän yksimielinen anomus on saada saarnaajia, josta ymmärrämme, että tarve se on, joka ei ole ihme, sillä eloa on paljon, vaan uskollisia työntekijöitä on vähän. Ja kun vielä kuoleman enkeli on niin suuria tehnyt siellä ja täällä, että niin paljon on siirretty lepäämään uskollisia työntekijöitä, ynnä opetuslastensa kanssa, jotka nyt ovat niittämässä sen, mitä he kylväneet ovat, sen ijankaikkisen ilon ja kunnian kruunun, koko maasta ostetun lauman kanssa.

Ja saamme ilmoittaa, että olemme nyt tässä Vettasjärven kylässä pois menneen E. Samuelin talossa kokousta pitämässä, paljon saarnaajia ja kristityitä koolla Jesuksen nimeen. Ja olemme yksimielisesti koetelleet sitä asiaa Herran edessä, joka kyllä näyttää, ettei siihen olisi tilaisuutta. Mutta kun Jumala on luvannut kuulla hätäisen huudon, niin emme ole siihen kuitenkaan muuta löytäneet, kuin sen, että tehdä vielä yksi lähetys Amerikkaan, että teidän ilonne ja toivomukseenne tulee täytetyksi. Mutta se teidän toivomukseenne, jonka esitätte, että jo Johanneskokouksiin saapua, emme voi sitä täyttää, sillä on ensin tehtävä ne reissut, jotka ovat täällä jo valmiina aina tunturi lappalaisten tykö Johanneksen aikoina. Mutta olemme sitä ajatelleet, että jos se olisi teille sovelias aika, että lähteä täältä elokuun alussa, ja niin kulkea syystalven aikana läpi maata, johonka saattaisitte antaa vastauksen. Ja niin olemme sen niin yksimielisesti koetelleet Herran edessä, että lähettää saarnaajat Amerikkaan, jos ei voittamattomia esteitä tule, ja esitämme sen, että jos se näkyisi teille soveliaaksi, että siirtää Johanneskokouksen siihen asti, kuin Lapin lähetys tulee, jonka saattaisitte koetella, kuin tämä kirja teille saapuu, ja antaa siitä meille tietoja.

Ja ei nyt muuta, vaan olkaat lohdutetut Herrassa, rakkaat veljet Ja sisaret Amerikan maalla. Se hyvä paimen, Herra Jesus, on luvannut, että hän pitää murheen lampaistansa, ja että heillä pitää elämä oleman, ja yltä kyllä oleman. Uskokaamme rohvas-tulla sydämellä, kaikki rakkaat veljet ja sisaret, joita se hyvä paimen on koonnut hänen ristinsä ympärille. Priiskukoon rakkauden pisarat sieluimme ja sydäntemme maalle, ja paistakoon kirkkaasti se pääsiäisaamun aurinko, että ijankaikkisuuden kukat kasvai-

sit ja kukoistaisit kunniaksi Jumalalle ja Karitsalle, tällä viimeisen etsikon ajalla. Siinä toivossa olemme, että pian tulevat tapetun Karitsan häät, jossa voittajain ja kilvoittelijain palkka maksetaan ijankaikkisella ilolla ja kunnian kruunulla. Ja olkaa tervehdetty kaikki saarnaajat Herran lauman kanssa monessa kielessä, näitten sanain kanssa, että teidän ja meidän synnit on anteeksi annetut Herramme Jesuksen nimessä, siinä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä. Sen mekin täältä asti annamme ja todistamme kolmeyhteisen Jumalan nimeen. Ja rukoilkaat meidänkin edestämme. Merkitsee seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Kuoksu, Frans L. Parakka, Isak Stålnacke, J. H. Olsson, Puoltikasvaara, August Isakson Jänkänpää, J. E. Eriksson, V. Erikson, Olof Henrikson, Soutujärvi, Nils Erik Ek, Moskojärvi.

Ja mitä matkakustannuksiin tulee, niin sen voimme tehdä täältä, joten kristityt saavat olla vapaat. Olkoon kuitenkin siihenkin vapaus.

Matti-veli toimittaa F. Wardille tiedon, että hän toimii hyvityksen, ettei maalle nousussa ole hankaluutta.

Frans Larsson Vettainen ja vaimo Tekla,
Johan Viktor Björkman ja vaimo Olivia.

Ja kun saat tämän preivin, niin käväse Koppanan tykönä tuumimassa, jos hän on kotisalla, ja jos ei olekkaan, niin anna kuitenkin osia, että saavat vastata mielipiteensä. Samat.

Painettu vihkonen.

Sophia Hillin kokoelma.

130. I. KUOKSU - S. JOHNSONILLE

Kuoksussa se 2.p. kesäkuuta 1930

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja paljon painavassa työssä, Salmon Johanson. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön sinulle nyt ja ijankaikkiseen aikaan asti. Amen.

Onnen toivotuksella tervehdän sinua ja kiitän kalliin kirjeen eclestä, jonka sain ilokseni vastaanottaa jääneessä postissa. Ja nyt sain tiedon, että se lahja, jonka te lähetitte, on nyt tullut, ja on Wittangin postikonttoorissa, jonka edestä kiitän juuri sydämmestäni ja toivotan onnea ja siunausta, ajallista ja ijankaikkista.

Ja nyt ojennan vanhan vapisevan käteni yli valtakuntain rajat ja valtameret, tervehtimään rakkaita veljiämme ja sisariamme sinne kaukaiselle Amerikan maalle, joita on monessa kielessä ja eri kansakunnissa, jotka olemme kootut yhdelle Siionin vuorelle, jolle on rakettu elävän Jumalan kaupunki, josta ennen jo kirjoitettu on, ”että sen vuoren, jolla Herran huone on, pitää viimeisinä päivinä oleman korkiamman muita vuoria ja korotettaman kukkulain ylitse.”

Ei yllä riitatokat tämän Vuoren kanssa viisaudessa, ijässä ja armossa, sillä henki sammuu kaikista niistä riitokista, joita omavanhurskaus ja inhimillinen viisaus on koonnut selkänsä taa. jotka eivät ole oikia seurakunta, sillä yksi on lammashuone ja yksi on Paimen, ja se on Herramme Jeesus Kristus. Sentähden sanomme Daavetin kanssa, että ”Herra on minun paimeneni ei minulta mitään puutu, Hän vie minun viheriälle niitylle ja johdattaa virvottavan veden tykö.” Saamme kuitenkin joskus tuta, että raadollinen sielu on niin ravittu, että on yltäkyllä, ja silloin on yltäkyllä kun olemme tyytyväiset, että saamme syntisenä uskoa, että synnit on anteeksi annetut ja silloin sanomme myös Davetin kanssa ”Koska Sinä Herra hyvässä tahdossas olet minun vuoreni vahvistanut, sanon minä, en minä ikänä kukisteta, vaan koska Sinä kasvot peitit, niin minä hämmästyin.”

Olkaa nyt turvatut, kaikki rakkaat veljet ja sisaret. Emme täällä saa aina istua hääpöydässä, vaan seisoa ristin kohdalla, varustetut vanhurskauden sota-aseilla oikealla ja vasemmalla puolella vihollisen voimaa vastaan, seuraten sitä suurta Ristin-kantajaa yrttitarihasta Golgatan mäelle, jossa on se suuri Sota-sankari saanut voiton kuoleman ja helvetin ylitse, sillä Pääsiäisaamuna on ylösnousemisen aamurusko kirkkkaasti paistanut murheellisten opetuslasten sieluihin ja sydämiin.

Sentähden tarvitsemme, rakkaat veljet ja sisaret, rukoilla, että Herra antaisi enempi kastetta taivaasta ja antaisi armollisen aurinkonsa paistaa kaikkien murhetta kärsiväisten sydämiin.

Tervehdä nyt, rakastettu veli ja uskollinen työkumppani, kaikkia saamaavaisia miehiä ja palvelevaisia vaimoja ja totuuden apulaisia näillä sanoilla, että teidän synnit ovat anteeksi annetut, jonka minäkin täältä asti annan ja todistan Herramme Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, ja sen muistakaat vielä kuolemankin hetkellä ennenkuin silmänne kiinni painuvat.

Ja sano minun terveiset Leo Lobbestaelille, Wardille, Wm.Koppanalle, Caleb Ericksonille, Matti Kinnuselle, Nils Peter Starkalle ja Samuel Juvoselle, kaikille vaimoina ja lastensa kanssa, ja kaikille kristityille yhteisesti, jotka yhtä armon ilmaa hengittävät Esikoisten seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä.

Olkaa nyt minulta Miinani ja meidän lasten kanssa tervehdetty sydämen rakkaudella, ja rukoilkaa meidänkin edestämme, että minäkin jaksaisin katkaista tämän viimeisen puoli neljänestä.

Ja siinä autuaallisessa toivossa jätän hyvästi, että pian saamme tervehdellä niitäkin työkumppania, jotka ovat vastakin teitä ja meitä jättäneet. Oi sitä ihanaa aamua, kun saamme yhteen tulla ja sanoa: terve tulemaan tapetun Karitsan häihin!

Isak Kuoksu

131. F. WETTAINEN - S. JOHNSONILLE

Parakan kylässä 13/7 1930

Tykö rakas ja kallis vanhin Salomon Johanson ynnä perheenne kanssa ja ympäri olevain valittuin kanssa monessa kielessä, Jumalan armo ja rauha olkoon henkenne kanssa elämän ehtoon asti. Amen.

Tervehdän jollakin sanalla, kuin olen tullu kotia tunturi reisuilta, ja ensin kiitän rakkaan ja kalliin kirjan edestä, jossa oli vanhin pannu Teklalle rakkauden lahjan. No se oli meiltä mahdollisin saada lähetys johannekseksi, niinkuin olemme kirjoittaneet, ja esitimme elokuun alkupuolella, ja kuin ei siihen ole tullu vastausta, niin olemme sen päättäneet, että lähteä Göteborista 9. päivä elokuuta. Sen met ymmärrämme, että viljelysalueilla on silloin vielä viljan korjuu, mutta ajattelemme, että isossa Ameriikassa on kaupungeita, että voipi asettaa ajan viljelysalueille, että on enempi sovelias aika kansalla kokointua, sillä elokuu on enempi lopulla ennenkuin maahankaan kostumme. No tapahtukoon Jumalan tahto kaikissa.

Työtä on paljon Herran pellolla, vaikka on myötäkäymistä, kuin vielä kuolema leikkaa etupäästä, mutta Jumalan on asia. Korottakoot äänensä nousevissa polvissa saarnaamaan, eihän se kristillisyys olis muuten mennyt tähänkään asti, niin siunatulla tavalla, sillä se on tiettävä, että kuin ehtoo joutuu, niin työmies levolle lasketaan. No siinä uskossa ja toivossa olemme, että saamme tervehdellä toisiamme vielä kerran tämän maan päällä, mutta jos se niinki olis, ettemme täällä näkis, niin kuitenkin sillattoman virran toisella rannalla, jossa saamme koko maasta ostetun lauman kanssa sanoa yhteen ääneen: Tervetulemaa tapetun Karitsan häihin, amen hallelujaa. Silloin voittajain ja kilvoittelijain kiitosääni soipi heliästi.

Ja ei nyt muuta, vaan olkaa tervehditty juuri sydämellisellä rakkaudella kaikkein valittuin kanssa ympärillänne näillä sanoilla, että teidän ja meidän synnit ovat anteeksi annetut siinä pyhässä ja viattomassa sovintoveressä. Sen todistan mieki täältä asti Jumalan puolesta Jeesuksen nimmeen ja

rukoilkaa meidänki edestä, merkitsee veljenne Herrassa

Fransi Wettainen

rakkaan vaimoni Teklan ja lasteni kanssa.

Teklalla on raskas jäädä ja olemme sen niin päättäneet, että hän lähtee matkaan, kuin vielä lapset ovat kristityt ja luotettavat jättää kotia. Vanhin poika Viktori on nainu ja on eri asunnossa. Mutta hän myös tulee siksi ajaksi kotia kuin met käymme Ameriikassa, meillä on yhdeksän lasta elossa, nuorin on kuusi-vuotias, ja vanhin poika 28 vuotias, yksi poika Johannes nimeltä on sotapalveluksessa menny keväällä ja tulee viipymään syys-talveen asti. Meillä on melkein amerikkalainen kuumuus täällä ollu, melkein kuun ajan, ja kuiva, että vilja kuivilla paikoilla on aivan kerrassa kuin palanu. Sadetta odotamme, mutta ei tule.

Alkuperäinen. Salomon Johnsonin kokoelma.

132. I. KUOKSU Y.M. – AMERIikkaAN

Kuoksussa 29/7 1930

Lähetykskirja Ruotsin Lapista Yhdysvaltoihin Amerikan maalle.

Me yhdistettynä Suomen, Norjan ja Ruotsin Lapin maan saarnaajat kristittyin lauman kanssa, olemme jo jääneen vuoden joulukokouksessa lukeneet niitä lähetykskirjeitä ja suullisia kertomuksia, ja niitä hätähuutoja, joita on tullut likeltä ja kaukaa joita emme koskaan suita kaikkia täydellisesti täyttää, kun eloa on paljon ja uskollisia työntekijöitä on vähän, ja kun kuoleman enkeli sai vielä vallan leikata parhainta työväkeä teiltä ja meiltä, vaan nekin vanhurskaan sanat ovat todet, niinkuin Takkis vainaja on sanonut, että minulle on se iloksi, mutta muille murheeksi. Niin olemme jääneet murheella kaipaamaan, vaan emme kuitenkaan niinkuin ne, joilla ei toivoa ole. Vaan meillä on se autuaallinen toivo, että pian saamme sanoa tervetulemaa tapetun karitsan häissä.

Ja siinä toivossa jatkamme matkaa isän maan rantaa kohden. Ja ne hätähuudot, jotka ovat kuuluneet valtameren poikki, ja yli Amerikan maan ovat liikuttaneet meidän ja monen tuhannen sydämen, että vielä ojentaa ensiksisyntynyt seurakunta auttavan käsivartensa yli Amerikan maan, tämän lähetyksen kautta. Ja lähettämme meidän rakkaat veljet ja uskolliset työntekijät Herran viinamäen raskaassa ja paljon painavassa työssä, Fransin ja Viktor Björkmanin, jotka on uskolliseksi löydetty monen kymmenen vuotisen palveluksensa ajalla vilpittömän vaelluksensa ja uskollisen palveluksensa tähden, jolla he ovat esikoisten seurakuntaa palvelleet, ja vielä palvelevat niitten korkiain lahjain kanssa, joita Herra Jesus heille antanut on. Ja jäämme rukoilemaan monen kymmenen tuhannen kanssa, että Herra Jesus heitä vahvistais, ja antais voimaa ja kärsivällisyyttä kaikissa matkan vaivoissa, ja että Herra armostansa antais ruumiinkin terveyttä, että jälleen terveenä takaisin saisimme. Ja käyttäkää hyväksenne, kaikki rakkaat veljet ja sisaret, nämät Jumalan lahjat, niin ette tule petetyksi, vaan taivaaseen ylösvedetyksi.

Siitä olemme vakuutetut, että ne, jotka ottavat kuuliaisuuden osaa, niin käsittävät sielullensa levon ja hyvän omantunnon, joka on se kalliin tavara, jonka pitäisi matkamiesten ijankaikkisuuteen tallentaman, vielä paremmin kuin katoovaisen kullan ja hopean, ettei tämä katoovainen maailma pääsisi varastamaan sen kalliin tavaran, ja ettei lihallinen vapaus ja herraskristillisuus pääsis hengellisen vapauden lopettamaan.

Ole vapaa, vapaaksi ostettu lauma, sillä viaton veri on sinun puhtautesi, sinä Siionin tytär, vaikka sinä niin musta olet omissa silltmissäs, mutta kaikkivaltiaan ja ijankaikkisen Isän edessä et ole musta, vaan puhdas, niin ettei saastaisuutta eikä rypyny näy. Rohvaise sydämesi uskomaan, sinä Kuningasten Kuninkaan kihilattu emäntä, joka olet mennyt yljälles yhden särkymättömän avioliiton lupaukseen, että olla uskollinen kuolemaan asti, niin minä sinulle elämän kruunun annan. Ja tämä lupaus on vahva, että saat siihen turvallisesti luottaa. Uskokaa kaikki synnit anteeksi. Minäkin täältä asti annan ja todistan Herramme Jeesuksen nimessä, ja kalliissa sovintoveressä anteeksi,

ijankaikkisella unhoituksella, kaikille katuvaisille ja uskovaisille.

Ja rukoilkaa minun ja minun perheeni edestä. Tätä pyytää ja merkitsee vähin veljenne elämän kaidalla tiellä seurakunnan kanssa ja puolesta:

Isak Kuoksu, Nils Petter Norblom,
Isak Isakson Stålnacke, Maria Johanna Johansson,
Lars K. Johanson, J. W. Lindmark,
J.A. Koivuniemi, Anna Maria Norblom,
S. Hj. Stålnacke, O. Karlson,
J. W. Isakson, J. W. Muotka,
S. F. Utvik, Hilma Muotka.
Anna Lasu, Y. L. Hanson
J. W. Erikson, John Mäntyvaara,
J. Matson Huru, Karl Toivonen.

Painettu vihkonen. Sophia Hillin kokoelma.

133. I. KUOKSU - F. JA T. WETTAISELLE Y.M. USA:SSA

Kuoksussa 23/9 1930

Tulen tykönnö, rakkaat veljet ja työkumppanit, Fransi Teklan kanssa, ja Viktor Björkmanni, jotka olette niin kauvas meistä erotetut sinne kaukaiselle Amerikan maalle, monen valtameren yli. Kirjeen olen teiltä saanut, joka oli kallis ja sydäntä ilahuttava kuulla, että olette niin terveenä ja onnellisesti matkanne kulkeneet, josta Jumalalle kiitos olkoon. Ei täältä ole erityisiä sanomia, ihmiset elävät terveenä.

Gellivaarassa minä olen Stålnacken Isakin kanssa käynyt, ja terveenä siellä olivat Björkmannin väki ynnä muut, ja ilolla meitä vastaan otit. Parakassa en ole käynyt, vaan Viktor oli meillä yön, ennenkuin minä lähdin Gellivaaraan, ja sanoi heidän väen olevan terveenä. Terveenä minäkin olen väkeni kanssa, ja olkaa nyt, rakkaat ystävät, minulta väkeni kanssa sydämen rakkauksella tervehdetty.

Ja kiitän Samuel Juvosta kalliin kirjeen edestä, jonka sain samassa postissa kuin Fransin preivin. Herra Jesus vahvistakoon

teitä, että jaksaisitte täyttää kristittyin vaatimuksia, niin paljon kuin mahdollista on ja terveytenne myöten antaa. Ja kristityt pitäisit yksimielisesti laittaa johonkin paikkaan leposija, että saisitte vähän levätä. No, olen tässä sanonut ajatustani sentähden, että olisi kristillisyydelle enempi hyötyä, jos saarnaajat saisivat levätä.

Ja olkaa nyt tervehdetyt, kaikki saarnaavaiset miehet ja palvelevaiset vaimot, ja kaikki totuuden apulaiset, jotka yhtä Herran huonetta kanssamme rakennatte, niin monessa kielessä ja eri kansakunnassa. Jotka kaikki olemme kootut yhdelle Sionin vuorelle, sen evankeliumin kautta, jonka aikakautemme vanhimmat ovat saarnanneet, ensin täällä Ruotsin Lapissa. Josta Herran sana on kajahtanut neljään tuuleen, että meillä jälkeentulevaisilla on jo ystäviä toisella puolen Amerikan maan. Ja sen pitäisi jokainen ymmärtämän, ettei tämä ole ihmisvoimilla niin lavialle levinnyt. Vaan se on täytynyt olla sen kaikkein korkeimman Jumalan voima. Vaan ihmisvoimalla vastustetaan täyttä totuutta, ja sentähden ovat saaneet sen mielen niitä vastaan, jotka tunnustavat ja turvansa lukevat siihen seurakuntaan, joka ensiksi kivulla syntynyt on.

Me ymmärrämme niin, että kun Lapin Maria talutti Laestadiuksen uudestisyntymisen tilaan, että silloin on kristillisuus syntynyt. Ja kun Laestadius rupesi saarnaamaan uudestisyntyneessä tilassa, niin Jumalalle rupesi lapset syntymään, ja silloin alkoi uuden ihmisen ääni kuulumaan. Ja Jumalalle kiitos, että se vieläkin kuuluu elävään kristittyin laumassa, niin lavialta, kuin se itsensä levittänyt on. Ja kun joukko uudestisyntyneitä ilmestyi näissä Lapinmaan kirkkokunnissa, niin siitä tuli pyhään ihmisten yhteys, ja syntein anteeksi saaminen julistettiin Pyhän Hengen voimalla.

Vaan kyllä sielun vihollinen olisi siitä sittenkin elävän hengen tappanut eli sammuttanut, jos ei olisi hengellinen hallitus Kristuksen lain jälkeen voimaan pantu. Ja tämä on se hengellinen hallitus, jolla esikoisten seurakunta hallitsee, että se on koossa pysynyt ja pysyy, niin lavialta, kuin kuuliaisuuteen osaa otetaan. Vaan tottelemattomuus on ensimmäinen synti, joka on ansaitun

palkkansa saanut, että olemme kaikki syntiseksi tulleet, niin että on vaiva syntisenä uskoa, vaan emme ole, rakkaat veljet ja sisaret, ensimmäisen äitin päällekkantajat, sillä me olemme saaneet kaksinkertaisesti Herran kädestä, kaikkein synteimme tähden.

Niin uskokaa, rakkaat veljet ja sisaret. Minäkin täältä asti annan ja todistan kaikki synnit anteeksi, Herran Jesuksen nimesä ja rakkaudesta ulosvuotaneessa sovintoveressä. Se olkoon vielä viimeinenkin virvoitus, kuoleman virtaankin astuissa, ennenkuin silmänne kiinni painuvat. Sillä autuaallisella toivolla jätän hyvästi, että jos emme ennen näkisi toisiamme, niin kuitenkin kunnian rannalla. Ja rukoilkaa minun ja minun perheeni edestä. Pyytää vähin veljesi elämän tiellä.

Isak Kuoksu.

Miinan ja meidän lastemme kanssa.

Terveisiä ovat käskeneet sanoa Gellivaarasta Olivia lastensa kanssa, ja Appelqwisten Axeli vaimonsa kanssa, ja Kalle ja Vitali vaimonsa kanssa, ja niin paljot, joita en suita nimittää. Fransin Viktori on kanssa käskenyt sanoa paljon terveisiä. Ja sanokaa minun terveiset vanhalle Starkalle, jos se on vielä elämässä; ja Salomon Johnsonille ja William Koppanalle ja Leo Lobbestaelille ja Matti Kinnuselle ja Wardille ja Caleb Ericksonille ja Johan Muoniolle ja Axel Uskoskelle, kaikille vaimoina ja lastensa kanssa, joilla ne ovat. Ja Miina käskää sanoa rakkaat terveiset ja kiitokset Teklalle kirjeen edestä. Ja olkaa nyt viimein minulta tervehdetty, Fransi Teklan ja Björkmannin kanssa juuri sydämmen rakkaudella, ja tervehtäkää tällä minun pienellä kirjeellä kaikkia tuttuja ja tuntemattomia, joitten nimiä en muista enkä suita. Ja sanokaa Sandralle, Augusti Simon-taipaleen leskelle, minun terveiset.

Painettu vihkonen. Sophia Hillin kokoelma.

134. F. WETTAINEN - WM. KOPPANALLE Y.M.

Parakan kylässä 19/12 1930

Tykö rakkaat ja kalliit veljet, ja uskolliset työntekijät Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: W. Koppana, Matti Kinnunen, ynnä rakkaitten emäntäinne, lastenne, saarnaajain, vanhain ja nuorten, ja totuuden apulaisten ja koko Herran lauman kanssa Amerikan maalla, jotka kanssanne ja kanssamme ovat hengittämässä yhtä armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämänne ehtoon asti, Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme, nyt onnellisesti Kotia päästyämme, kaikkia rakkaita veljiä ja sisaria Amerikan maalla, joita läpi olemme vaeltaneet saarnaten parannusta ja syntein anteeksi antamusta Herran nimeen, ja joka paikassa on ilolla ja rakkaalla sydämellä vastaan otettu, ensin Brooklynissä, Detroitissa, Calumetissa, Hancockissa, Keweenaw Bayssa, Painesvillessä, Spartassa, Gacklessä, Kentyressä, Beldenissä, Brush Prairiella, Astoriassa, ja sieltä palattua Quincyssä, Leadissä, Fruitdalissa, Lake Nordenissa, Frederickissä, New York Millsissä, Brainerdissa, Ironwoodissa, Hancockissa, Calumetissa, Detroitissa, Pohjois-Carolinassa, Wilmingtonissa, Delawaren Wilmingtonissa ja Brooklynissä. Ilolla ja liikutetulla sydämellä olemme jääneet muistamaan rakkaan vaimoni ja uskollisen työ kumppanin V. Björkmannin kanssa. Ja kiitämme kaikkia saarnaajia ynnä Herran lauman kanssa sen puhtaan ja vilpittömän rakkauden palveluksen edestä, jolla olette meitä palvelleet ja seuranneet, monet pitkiä matkoja, niinkuin Koppana ja Matti Kinnunen, ynnä monta muuta.

Emme voi rakkauttanne palkita, mutta toivotamme ja rukoilemme, että Jumala antaisi sanallensa siunauksen eteenkinpäin, ja vahvistaisi kaikkein uskollisten työntekijäin kädet, rakentamaan ja voimassa pitämään viinamäen aitaa, ja jatkamaan sovintosaarnaa sovintoveren voimalla, että Herran lauma koossa pysyy yhdellä Sionin vuorella, johonka kootut olemme veripunaisten oven, Herran Jesuksen kautta. Kirkastakoon itsensä se

elävä ja ylösnoussut Herra Jesus kaikkein murheellisten ja synneiltä raskautettuain silmäin eteen, että jaksaisivat nostaa päänsä ylös, ja katsella uskossa ja hengessä maasta ylettyä ja orjantappuroilla kruunattua Kuningasta, sotijana ja voittajana. Pitäisikös teidän ja meidän vielä epäilemän, rakkaat veljet ja sisaret, sillä voitto on tapahtunut Karitsan veren kautta.

Syy on uskoa, veljet ja sisaret, vieläpä katsella korkeata onneamme siinä, että Jumala on meitä kelvottomia kelvollisiksi tehnyt, eikä ole lukenut meille meidän vääryyttämme, että olisi niitten tähden meitä rankaissut. Ja totisesti se kannattaa kilvoitella tämä lyhyt aika, vieläpä kieltää meitämme tästä turhasta maailmasta, sen hyvin tietäen, että tämän maailman meno on menevä. Eivät ole yksikään sitä katuneet, että ovat kantaneet kristillisyyttä monta kymmentä vuotta hyvässä omassatunnossa, ja saattavat ilolla ja suurella uskonrohkeudella siirtää sijansa ja muuttaa majansa, ja yhdistää äänensä koko maasta ostetun lauman kanssa veisaamaan sitä ijankaikkista voiton virttä Jumalalle ja Karitsalle voiton edestä. Sillä autuaallisella toivolla olkaa lohdutetut, rakkaat veljet ja sisaret, Amerikan maalla ja kaikkialla, joilla on usein ikävä ja kaipaus oikiaan kotimaahan, jossa jo niin paljon ystäviä on, ja olette, ja olemme, jääneet heidän hautansa päälle murheen ja kaipauksen ikävällä odottamaan sitä autuaallista yhteentuloa.

Ja ei nyt muuta tällä kertaa, vaan olkaa tervehdetyt sydämellisellä rakkaudella, kaikki rakkaat veljet ja sisaret, New Yorkista Astoriaan asti, ja saarnaamme ja todistamme synnit anteeksi Herran Jesuksen nimessä, siinä viattomassa kalliissa sovintoveressä. Rukoilkaa minun ja perheeni edestä, pyytää veljenne Herrassa ynnä rakkaan vaimoni ja uskollisen työ-kumppanin Viktor Björkmannin kanssa

Frans Parakka.

Osoitteeni on: F.L. Wettainen, Parakka, Vittangi, Sweden.

Olisi hyvä jos voisitte antaa osia niihin paikkakuntiln, joita mainitaan.

135. F. WETTAINEN - J. ONKALLE JA J. MUSTOLALLE

Parakan kylässä 2/2 1931

Tykö rakkaille veljille Herrassa: J. Onkka, J. MustoLa, Heikin, Tomin ja heidän vaimoina ja vanhan Jolman kanssa, ynnä muut kristityt Quincyssä, Astoriassa, ynnä muualla. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille. Tuli haluni jollakin sanalla tervehtiä, kuin olemme onnellisesti ja terveenä kotia kostuneet siltä pitkältä lännen matkalta.

Olimme koolla monissa eri valtioissa ja poikkesimme myös Pohjois-Carolinassa, jossa on joukko englanninkielisiä kristityitä. Pidimme kokousta 24 eri paikassa, vieläpä joissakin paikoissa mennessä ja palatessa, ja vastaan otettiin joka paikassa ilolla.

Vuonna 1919 tehtiin kutsu Ameriikasta Lappiin, ja niin lähetys päättyi 1920, ja toisen kerran vuonna 1926, jolla lähetysmatkalla kuljimme Etelä-Dakotaan asti. Oli jo ensimmäisen matkamme tarkoitus, että jos Lumijärvi vaatii, ehkä ei alusta ollutkaan tahtomassa, niin tulemme käymään Tyynen meren rannalla asti, ja sentähden kirjoitimme hänelle, ja nöyrimmästi esittelimme, että olisi meidän halumme, jos se mahdollista olisi, saada kohdata häntä ja olla kanssapuheilla. Mutta kun emme minkäänlaista vastausta saaneet, niin emme voineet jatkaa matkaamme, ja tulimme sen myös näkemään, ettei ne saarnaajat, jotka silloin vielä olivat elossa, halunneet kohdata meitä, paitsi O. Matoniemi, y.m. ja niin saimme sen ymmärryksen, että luottamus on kokonansa katkennut Ruotsin Lapin lähetykseen, vaikka Lumijärvi tunnustaa ensimmäisissä suurissa seuroissa, että hän tahtoo pysyä niissä sovinnossa, joita on tehty Jonas Purnun ja Jöns Mäntyvaaran aikana. Mutta suurten seurain hedelmä vain oli, että se tie, joka Johan Takkisen ynnä monen muun uskollisen Herran palvelijan kautta auki pidettiin, ”se katkesi”, ja kaikki ne saarnaajat Ameriikassa ja Euroopassa kristittyin lauman kanssa, jotka jäivät vieläkin pitämään kiinni siitä valkeudesta, joka alusta oli, tulivat hyljätynksi eriseurana, ynnä Lapin maan kanssa, (vieläpä pöytäkirjoihin vahingollisena erityisenä opinhaarana - esi-

koiset ynnä muut). Paljot ovat suosineet, ja vielä suosivat, isoin seurain sovinnollista työtä, ja jos joku harva sielu on seurassa, joka näkee, ettei ole hyvin asiat, mutta kukas on niin rohkea, että ottaa vääräoppisen ja pilkatun esikoisen nimen päällensä. Kuitenkin olemme siinä mielessä, millä nimellä meitä nimitetään, ei se mitään tehe, ainoastaan että olemme sen pilkatun Jumalan Pojan seuraajat uskossa, opissa ja esikuvassa, ahkeroiden kukin kohdaltansa niin valvoa, että olisi öljy lampuissa, kun tulee käsky täältä pois. Älköön Jumala rakas Isä meitä niin rangaisko, että kadottaisimme sen kaitaisen tien, vaikka niin monta on sumuista ilmaa, ja niin monta vaaraa elämän tiellä, jossa joutuu matkamies usein ikävöiden huokaamaan, kuinka pitää perille kostuman. Mutta uskomme, että Taivaallinen Isä kuulee lastensa huudon, jotka häntä avuksensa huutavat. Pyyhkikäämme unta pois silmistämme, rakkaat veljet ja sisaret, ja valvokaamme yönvalvojan Herran Jesuksen kanssa, joka on valvonut ja pitkää yötä viettänyt Getsemanessa, ja Golgatalla huutaa ”se on täytetty” -velka on maksettu ja verinen risti on velkakirjan päälle vedetty.

Ei nyt muuta tällä kertaa, olkaa tervehdetty Herran lauman kanssa, ja todistamme synnit anteeksi Herran Jesuksen rumessa ja siinä kalliissa veressä.

Merkitsee omalla kädellä.

Frans Parakka.

Toivoisin vastausta.

P.S. Ne uudet kirkkojärjestykset, jotka isoilta seuroilta kokoon on pantu, on juuri sitä varten, että kuljettaa kristillisyyden vanhan äidin syliin niitten ulkonaisten seremooniain kanssa, jonka kautta se viimeinenkin henki sammutetaan. No, siinä nyt tulee näkösälle, mikä sillä työllä on pohjalla, kun ensin kiskotetaan kristittyin laumat irti Esikoisten seurakunnan hengen yhteydestä suurempaan evankeliumin vapauteen, ja samalla lihalliseen vapauteen, uuttien säätyin alle, ei enään piisaa entiset ”vieläpä vanhinten ymmärrykset” Voi pimeyttä vapaassa Ameriikan maassa!

Kun ei ollut varmaa osoitetta, niin lähetän Axel Uskosken osoitteella.

Painettu lehtinen. Sophia Hillin kokoelma.

136. K. TOIVONEN - S. JOHNSONILLE JA I. FARTIGILLE Y.M.

Gellivaara 21/2 1931

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, Salmon Johnson, teidän rakkaan perheenne sekä Isak Fartig ja kaikkein valittuin pyhään kanssa teidän ympärillänne. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja aina eämän ehtoon asti. Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehtelen teitä, rakkaita veljiä ja sisaria täältä Ruotsin Lapin Betlehemistä, johon tulin heti, kuin minun rakas vaimoni Hilma kuoli. Ajattelin, ettei minun aikani nyt enään muualla kulu, kuin hän minun jätti, jonka kanssa olimme jo niin monta kymmentä vuotta ilomme ja murheemme jakaneet. Vaikka sen tiedän, että hänelle se oli suuri voitto ja ilo, mutta minulle se on ollut suureksi murheeksi.

Ja sitte, kuin olen tullut tänne, niin on kuoleman kautta pois muuttaneet ja menneet heidän Herransa iloon Sammeli Wettasjärvi ja Isak Niku, joka on tuottanut suuren murheen niin lavalle, kuin tämä elävä kristillisyyden levinyt on.

Minä olin myös Suomessa samalla matkalla, jolla Niku kuoli. Ja nyt on Suomesta tullu sanoma, että siellä on kuollut johtava saarnaaja, Milén, kuin myös Americasta, että Simon-taival ja Tuomas Kuru on siellä kuolleet, jotka kaikki ovat nyt veisaamassa voiton virttä, kaikkein vanhinten ja maasta ostetun lauman kanssa, johon on meidänki kuolemattoman hengen halu ja kaipaus.

Paljon on täältäki vanhempia pois muuttaneet, ja heidän Herransa iloon menneet, sen jälkeen, kuin minäki olen ensikerran täällä ollut. Mutta niin kuitenkin on vielä sittenki, ettei ole vielä .kaikki sankarit Israelista loppuneet, vielä on niitä, jotka vielä vartioitsee Siionin muuria hengen miekalla ja Herran Sebaotin voimalla. Josta kaikesta Jumalalle kiitos olkoon.

Olen ollut matkoilla vanhimman Viktor Björkmannin kanssa, kuin on pidetty kokouksia, mutta nyt pari viikkoa sitten loukkasin jalkani, enkä päässyt matkaan. Ovat nyt Vaskivuori nimisessä kylässä, jossa myös on Isak kuoksu ja Frans Parakka.

Siinä uskossa olen, että synnit on anteeksi annettu teille ja meille, Herran Jesuksen nimessä, viattomassa ja kalliissa sovintoveressä, vieläpä siinä autuaallisessa toivossa, että pian yhteen tulemme, jos ei ennen, niin sillattoman virran toisella rannalla, ja silloin yhteen ääneen sanomme, amen Hallelujaa, ja silloin ei enään lohdutus lopu ijankaikkisesti, amen.

Kertokaa nyt juuri sydämmelliset, rakkaat terveiset Isak Färtille hänen rakkaan emäntänsä ja lastensa kanssa, sekä kaikille rakkaille veljille ja sisarille teidän ympärillänne. Usein olen teitä muistamassa, ja sitä rakasta kanssakäymistä, kuin olemme yhdessä ilomme ja murheemme jakaneet.

Täältä sanovat juuri rakkaat terveiset Isak Kuoksu, Viktor Björkman, Frans Parakka, heidän emäntänsä ja lastensa kanssa. Ja olkaa viimein minulta rakkaudella tervehditty.

Vähin veljenne, rukoilkaa edestäni

Karlo Toivonen

c/o V. Björkman
Gellivare Sweden

Olisi hauska saada joku sana vastaukseksi.

Alkuperäinen.

Salomon Johnsonin kokoelma.

137. F. WETTAINEN - A. HENRIKSSONILLE, A. NISKALLE Y.M.

Parakan kylässä 11/3 1931

Tykö rakkaat ja kalliit veljet Herrassa, Arvid Henriksson, Arthur Niska, Arthur Hiivala, ynnä rakkaitten emäntäinne, lastenne ja Herran valitut ympärillänne. Jumalan armo ja rauha olkoon henkenne kanssa elämän ehtoon asti. Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdin teitä, ja kiitän rakkaitten ja kalliitten kirjain edestä, joita olen saanut teiltä. Kallis on saada sanomia, että tet nuoret veljet uhraatte teitänne Herran työhön, kukin lahjallanne. Ei se ole vahingoksi, että tunnette ja tunnemme oman kelvottomuuden tässä korkeassa asiassa, mutta se olis vahingoksi itselle ja muille, jos sen kadotaisimme. Mutta ei ole rakkaat veljet ja sisaret oikein Herran edessä, että met oikean oikean itsemme tuntemisen tähden vetäisimme syrjään ja panisimme suumme kiinni, koska met siitä vakuutetut olemme, että emme ole itse meistämme tulleet, vaan Jumala on meitä edestuenut, ja saattanut Hänen valittui lastensa laumaan tällä viimeisellä etsikonajalla, vieläpä vakuutettuna siitä, että olemme sen opin seuraajat, jonka siunatun valkeuden kautta on päässyt aurinko Kristuksen kirkkaudesta paistamaan meidän ja niin monen tuhannen pimitettyyn omaantuntoon, joka on valistanut tunnon valkeuden, että on auvennut se kaitainen tie, jota niin suuri paljous ovat seuranneet, vieläpä kunniaan kostuneet. Silloin ei muistu enää matkan vaivat. Suuri on ollur työnteko pimeyden ruhtinaalla sen päälle, että hajottaa Herran laumaa, ja jos meillä saarnaajilla on vähänkään itsemme tuntoa, niin pitäisimme sen tunteman, että olemme ylöen heikot yhdenkään edessä seisomaan, jopa sitte, että koota laumaa oman selkensä taka. Sillä sehän on koveteltu, mitä L.L.L. sanoo, että on armo, kuin koira illalla rupeaa porstuan ovea kynsimään, jos Isäntä laskee sisälle. Ja olemme siitä vakuutetut, että kuin seuraamme Hyvää Paimenta metsään, niin kyllä, jos kellään, niin koiralla, tuntuu armolta, jos joskus pääsee pikkusen levähtämään Sionin vuorelle, jossa se kirkas aurinko paistaa niitten avattuun haavain läpi, joita Hyvä Paimen kantaa käsissä, jaloissa ja kei-

häällä avatussa kyljessä. Siinä saavat myös Jeesuksen lampaat ja karitsat vähäsen levähtää, katsellessa Hyvää Paimenta elävänä ja ylösnousseena, ja täydellisenä voiton Sankarina, kuoleman ja helvetin Herrana, jossa Hän on vankiuden vangiksi vienyt ja ihmisille lahjoja antanut.

Kyllä on syy uskoa, rakkaat veljet ja sisaret, vieläpä rohvaista sydämiämme lujempaan uskomiseen, että voiton päällä pysymme siihen autuaalliseen hetkeen asti, kuin vajaa lakkaa ja täydellisyys alkaa. Silloin kaikkien voittajain ja kilvoittelijain palkka maksetaan ijankaikkisella ilolla ja kunnian kruunulla.

Oli kallis saada Henrikssonilta kirjan, joka tuli eilen illalla, jossa rukoilet anteeksi, ole veli rakas turvattu Herrassa. Todistan ja annan Jumalan puolesta Jeesuksen nimessä ja siinä kalliissa veressä ijankaikkisesti, antakoon se suuri Luoja armonsa, että jaksaisitte ja jaksaisimme kilvoitella tämän lyhyen ajan sitä suurta päämaalia kohti, johonka lähteneet olemme.

Ei nyt muuta tällä kertaa. Olkaa tervehditty sydämellisellä rakkaudella, kaikki rakkaat veljet ja sisaret Kingstonissa, Brainerdissa, Minneapolissa y.m., jotka kanssanne ja kanssamme ovat kilvoittelemassa yhtä Isänmaan rantaa kohti. Synnit on teille ja meille anteeksi annettu Herramme Jeesuksen nimessä, siinä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä. Rukoilkaa meidänkin edestä, että voiton päällä pysymme ynnä teidän kanssanne loppuun asti.

Merkitsee omalla kädellä Frans Parakka rakkaan vaimoni, lasteni ja Ullatin saarnaajan Oskar Isakssonin kanssa.

Isak Kuoksu, Isak Stålnacke, Johan Stöckel, sanovat rakkaita terveisiä ynnä Herran lauman kanssa. Lähden 13/1 Marketan kylään kokousta pitämään. Toivon kohtaavani V. Björkmannia, hältä rakkaita terveisiä.

Älkää peljätkö, Arthur Niska ja Hiivala. Menkää Herran nimeen ja saarnatkaa sen, mitä Jumala antaa.

Koneella kirjoitettu jäljennös.

Niskalta USA:sta.

138. F. WETTAINEN - J. G. ONKALLE, J. T. JA H. MUSTOLALLE

Parakan kylässä 2/5 1931

Tykö rakkaat veljet Herrassa J. G. Onkka, Johan Mustola, Tomi ja Heikki Mustola, ynnä rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja Herran lauma Amerikan maalla.

Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä tervehdän lyhykäisesti, kun johtuu mieleeni se rakas vastaanotto ensi illasta alkain Astoriassa ja Quincyssä, ynnä monessa muussa paikassa. Se tuntuu kalliilta, sillä mekin olemme jo saaneet ottaa osaa siitä murheesta, että on huoneitten ovet suljetut. Mutta, kun Jumala rakas Isä on jo nuoruuden päivinä kiinni ottanut ja saattanut hänen lastensa laumaan, jossa on oma sielullinen hätä painanut, jo Raattamaan ynnä muitten kristillisyytemme vanhinten eläissä, tarkan vaarin taivaan juoksusta ja tähtien kulusta ottamaan, sekä myötä- että vastoin käyrnisissä, tämän elävän kristillisyyden vaikutusten sisällä, niin olemme tulleet siitä vahvoiksi, että ne ymmärrykset Pyhän Raamatun totuuksista ovat liikkumattomat, mitä kristillisyytemme vanhimmat Pyhän Hengen valkeudessa ovat ulossaaneet Pyhästä Raamatusta tämän elävän kristillisyyden valkeudeksi, levenemiseksi ja koossa pysymiseksi. Ja suuren paljouden keskellä on se niin suurta siunausta tuottanut, että niin monta kymmentä tuhatta ovat ilolla ja suurella uskon rohkeudella muuttaneet majansa ja siirtäneet sijansa, ja menneet viettämään ijankaikkisia Karitsan häitä sillattoman virran toiselle rannalle.

Mutta näemme jo entisinä aikoina, ja samoten tämän kristillisyyden ajalta, kun se on enämpi aikaa päälle seisonut, niin monenlaisia koettelemuksia on siinä tullut, vieläpä niinkin kauvas, että Laestadiuksen saarnat ovat paljot sopimattomat, ja niin myös Raattamaan ymmärrykset, erittäinkin Kristuksen hengellisestä hallituksesta, ovat olleet monelle loukkaus, ja samoten ymmärrykset taivaanvaltakunnan avainten käyttämisestä, on tälle ajalle liian vanhanaikaiset, sillä vanha Aadami tahtoisi päästä nahkoineen ja karvoineen taivaan valtakuntaan. Kuitenkin saarnataan synti syntinä hyljättäväksi. Ehkäpä samalla, kuin saarnataan synti synniksi, niin asetetaan eteen Jumalan Poika,

jossa voima löytyy uskolla omistaa synnit anteeksi; vieläpä voiton päällä pahan voittajana pysymään, ja niin kantamaan kalliin tavaran savisessa astiassa.

Toiseksi kristillisyytemme vanhimmat, jos ennenkin, niin elämänsä viimeaikoina, pyysivät kirkastaa meille nuoremmille Saarnaajille, kuinka tärkeätä on pysyä oikeassa seurakunnassa, jonka Herramme Kristus on koonnut ristinsä ympärille tälläkin etsikon ajalla, josta jo rupesi heidän aikana merkkiä näkymään, eikä vähääkään, jotka seisoivat enimmästään riitoina niin kauvan, kuin vanhimmat elivät, eikä niin julkisena eriseurana, kuin heidän kuolemansa jälkeen, joka rupesi täälläkin Lapinmaassa tohisemaan ja julkista hajoittavaa työtä tekemään, että kuin olimme Samuel Vettasjärvi, Isak Kuoksu Isak Niku ja Frans Parakka, Raattamaan kuoltua yhdessä kylässä kokousta pitämässä jo kolmatta päivää, niin tuli August Lundbergi Johan Sirkanmaan kanssa samaan kylään, ja tehit toiset kokoukset, joka oli ensimmäinen laatuansa Lapin maassa Sitten kun Sammeli Vettasjärvi ja Isak Niku menit puhuttelemaan, niin kaikki oli mahdotoin; mutta päinvastoin herätettiin suuri huuto läpi kristillisyyttä, kuinka ovat väärässä ja hirmuisessa tuomion hengessä Gellivaaran saarnaajat.

Ja kun monet mullistukset ovat tulleet kristillisyyden laveudessa, niin ne huudot ja raskaat syytökset ovat antaneet aiheita, ei ainoastaan yksinkertaisissa kristityissä, vaan monet saarnaajatkin joutuivat ajattelemaan ja uskomaan, kuinka kauheata eksytystä Lapissa on. Eihän ole ihme, että siinä hengen yhteys on monelta katkennut, ja siinä selkänsä kääntänyt sinne, jota hän ennen rakastanut on, ja raskas varoitus: Gellivaaran Esi-koiset! y.m. ja joka taivaaseen tahtoo, pitää sieltä synnin päästön saamaan. Se on valhetta ja suurta väärinymmärrystä loukkaantuneilla sydämillä, ja että monet on ottaneet aiheita, kuin ovat tulleet vastaan sanomaan, niin siinä on tietysti lujasti puolustettu oikeaa seurakuntaa raamattuun jälkeen, vieläpä Kristuksen hengellinen hallitus, että lauma koossa pysyy. Mutta että synnin päästö olisi ainoastaan Lapissa, olisi suurta pimeyttä ja paavia. Sen vain tiedämme jo vanhinten aikana, että monet kristillisyyden laveudessa sekä Euroopassa että Amerikassa asti, ovat

parannuksia jatkaneet aina Lappiin asti sen kaltaisissa asioissa, joissa he ovat tunteneet itsensä syyllisiksi, ja joutuneet toisin ajattelemaan. Mutta niinkuin J. Raattamaa sanoo, ja on raamatullista: Tämä valta ei ole annettu jollekin joukkokunnalle, vaan Pyhän Hengen saaneelle seurakunnalle, jossa hallitaan Kristuksen opin ja asetusten jälkeen.

Ja Joonas Purnu kirjoittaa: ei johonkin erityiseen paikkaan, eikä erityisiin ihmisiin, mutta missä ikänä ne ihmiset löytyvät, joittenka sydämellä elävä henki on, liitettyä hengen yhteyteen rauhan siteen kautta, ovat saarnanneet ja päästäneet ja vaivatuita vapauteen saattaneet, ja saarnanneet Herran otollista vuotta, ja näin koonneet laumaa Herralle Jesukselle yhteen lammashuoneeseen. Eikä ole ollut, eikä vielääkään ole, eri ymmärrystä niissä asioissa, ja että Juhan Raattamaa seurakunnan kanssa on paljon kirjoittanut ja neuvonut pysymään Esikoisten Seurakunnan hengen yhteydessä, on monelta hyljätty isäntähenkenä, joka myös on ollut raskas väärinymmärrys. Sillä ei Raattamaa eikä muut totuuden saarnaajat, jotka oikein itsensä tuntevat, voineet niin ajatella, että jollakin olisi erityisempää, isäntäoikeutta kristillisyydessä, kuin yhdellä palvelijalla perheessä, jos hän uskollisesti tekee työnsä loppuun asti, niin Herra sanoo: hyvin sinä hyvä ja uskollinen palvelija, vähän päälle sinä olit uskollinen, minä panen sinut paljon päälle; mene sinun Herrasi iiroon.

Mutta kaliina olemme pitäneet, ja ovat myös totuudessa kalliit Jumalan lahjat, joita Jumala on lahjoittanut seurakunnallensa, sillä se rakas muisto, joka on jäänyt aina kristillisyytemme vanhinten ajoilta, riippuu vieläkin niin monen kymmenen tuhannen sydämellä, Euroopan ja Ameriikan maalla. Ehkäpä jälestäpäin on asiat hämmentyneet monilla, vieläpä niinkin kauvas, että anteeksianomalla monet, erittäinkin johtomiehet, ovat parannuksia tehneet esikoisuudesta, niinkuin päytäkirjat osottavat Ameriikan suurista kokouksista, ja erityisenä väärän opin haarana merkitty hyljättäväksi.

Että sitä Raamatun sanaa, Esikoisten seurakunta, on paljon muistettu tässä kristillisyydessä, on paikallaan. Ei kuiten-

kaan se ole niitten korviin pistänyt, jotka siinä seurakunnassa pysyneet ovat, ja senkin voimme myöntää, että moni yksinkertainen hyvässä tarkoituksessa on ottanut vastuksissa ne neuvot käsiinsä, joita hän ei ole voinut kantaa. Eihän itse totuus ole silti muuttunut, mutta onhan se voinut aihetta antaa monelle loukkaantuneelle vääränä hylkäämään. Että meitäkin jälkeentulevia nimitetään Esikoisiksi, jonka luontokin osoittaa, sillä ennen meidän luonnollista syntymääkin oli jo tämä siunattu kristillisyyden ollut palavimmillaan; mutta sen vain olemme tunnustaneet, ja vielä tunnustamme, että olemme siihen seurakuntaan syntyneet ja siinä tahdomme ahkeroida, pysyä ja kilvoitella kalliimmassa uskomme kilvoituksessa loppuun asti, seuraten pilkattua Jumalan Poikaa.

Olen tässä jollakin sanalla lyhykäisesti maininnut, jos jotkut, jotka vieläkin ovat kaipaamassa sitä alkua opin ääntä, joka tahtoo koota poikansa siipeensä alle niin monilta kirkko teiltä, jossa moni huokaa ikävöiden, että tämä matka onnellisesti päättyisi. Saan vielä lyhykäisesti mainita siitä, että on paljon syytetty lakihenkisiksi, erittäinkin Lapinmaan saarnaajia, jota emme ole ymmärtäneet ottaa syyksi eli eksytykseksi, koska olemme siitä varmat, että olemme samalla ymmärryksellä laista ja evankeliumista, kuin mitä ensimmäiset ovat ymmärtäneet, joka tulisi pitkäksi kirjoituksella ulos tuoda. Kuitenki olemme siitä vakuutettuina apostolin sanan mukaan: uskon kanssa tulee Pyhä Henki ja Pyhän Hengen kanssa Kristuksen rakkaus, joka vaatii kaiken jumalattoman menon hylkäämään. Ei pelko ole rakkauksessa, vaan täydellinen rakkaus ajaa pois pelvon, sillä pelvolla on vaiva. Sentähden J. Raattamaa huusi kokouspaikoissa: Ole vapaa, vapaaksi ostettu lauma, Zionin vuorella! Mutta eihän ne saata vapaat olla, jotka sidotut ovat omantuntonsa kautta, ehkä ovat heränneellä tunnolla, kuin eivät ole saatettu ristin kohdalle Golgathalle, tahi eivät ole antaneet taluttaa niin lähelle, että Taivaallisen Vanhimman vaivat olisivat saaneet särkeä kivikovan sydämen, niin olisivat saaneet sen murheen, joka on Jumalan mielen jälkeen. Emme kuitenkaan ole sitä ymmärrystä saaneet, että sekään pitäisi tulla joksikin velvollisuuden opiksi, mutta

niinkuin Laestadius ynnä työ kumppaneittensa kanssa, ovat taluttaneet katuvaisia ja synneiltä raskautettuja sieluja katselemaan Taivaallisen Vanhimman vaivoja Yrttitarhassa ja Golgatan mäellä, että ylös nousemisen aurinko saisi paistaa särjetyn ja liikutetun maan päälle, josta Jumalan pelto alkoi voimalla kasvaamaan ja hedelmää kantamaan.

Ei kuitenkaan tämä vapaus ole antanut tilaa lihalliselle vapaudelle siellä, missä oppi on puhtaana saarnattu. Mutta jos lihallisesti mieltyneitten toivomuksia seurataan, niin tiettävä on, että Herran pelto joutuu rikkaruohon valtaan, sillä siinä on kyllä, ja vaikeaa, ja tärkeää työtä, kun Herran pelto on niin monella rajalla, jonka tähden Vapahtaja vertauksella antaa varoituksen, ettette ohdakkeita kootessanne tempaisi nisuja ynnä heidän kanssansa. Ei elävä kristillisyyksi ole joku ulkonainen yhdistyminen, paitsi se, mitä uskon vapauden lait ovat vaatineet, jossa kristityt niin vähässä määrin kuin mahdollista, ovat osaa ottaneet siinä, joka ei sodi Jumalan sanaa ja hyvää omaatuntoa vastaan, sillä ulkonaiset ovat ulkonaiset, ja samalle elävälle kristillisyydelle vahingolliset, sillä siinä on meillä enämpi, kuin kukaan voimme, että rakentaa Kristuksen kirkkoa elävistä kivistä. Mutta Raattamaan sana seisoo paikallaan: mitäs siitä lähtee, jos raketaan ja ei kokoon liitetä, ei siitä tule kokonaista. Mutta kuinkas ne saarnaajat yhteen liittäivät, jotka kokoavat laumaa oman selkänsä taka, vieläpä monet saamaavat roskasilla omillatunnoilla, niin ei paina paljon, mihinkä kaliisti lunastettuja sieluja kuljetetaan. Sillä ei ole kuin yksi ainoa, Jesus Jumalan Poika, joka on saattanut koota lauman ympärillensä, vieläpä ottaa kadonneen lampaan olalleen, se on omalle tunnolle, ja sen kotia tuonut.

Siinä olisi meillä syntisillä saarnamiehillä, jos voisimme seurata Hyvää Paimenta metsään, mutta kuinkas ne saattavat esikoisten seurakuntaan laumaa koota, jossa näkevät olevan susijoukon; enämpi täytyy niistä varoituksia antaa, kuin sinne koota. On totuus, että siihen määrään on moni joutunut niistäkin, jotka alusta ovat oikealla tavalla matkaan lähteneet autuuden tielle. Ei isot seurat, vaikkapa 10.000 laulaisi yhteen ääneen, sillä ei

seurain suuruus ole asian totuus, mutta asian totuus seuraa niitä, jotka sen sydämillensä kantavat, koottuna yhdelle Zionin vuorelle, yhteiseen kokoukseen, esikoisten seurakuntaan, jossa on priiskoitusveri ja syntein anteeksi saaminen. Älköön kenkään niin ymmärtäkö, että me tahtoisimme hallita yhdenkään omaatuntoa, sillä Kristus tahtoo hallita laillansa oman laumansa. Emme kuitenkaan voi salata sitä suurta armoa, joka tapahtunut on, ehkä se voisi monen mielestä olla katkeraa kuulla, niin ei kumminkaan ole pakkoa, vaan se on toivomuksemme, että kaikilla autuutta kaipaavaisilla olisi suoja, josta tänäkin päivänä monta kymmentä tuhatta Suomen maalla, Norjan rannoilla ja Ameriikkaan asti, kiittää Davidin kanssa: lintu on löytänyt huoneen ja pääskynen pesän, sinun alttaris, Herra Sebaot, minun kuninkaani, jotka käyvät itkun laakson läpi, ja opettaja monella siunauksella kaunistetaan.

Emme ole, paremmin saarnaajat, kuin sanankuulijat, tulleet enkeleiksi, sen pois ottamattoman syntiturmeluksemme tähden, jonka jokainen täytyy kantaa päällensä hautaan asti, sillä vaikka vakuutettuna siitä olemme, että entiset synnit ja nykyinen turmelus on anteeksi annettu, ja uskomme, että meillä on Jesus Jumalan poika edesvastaajana, niin on usein sittenkin raskas kysymys, että voittaa sydämen uskomaan, ja uskolla omistamaan Herran Jesuksen viattomuus viattomuudeksi ja hänen vanhurskautensa vanhurskaudeksi, sillä se on yksi ainoa puhdas häävaate, jonka läpi ei näy häpy Jumalan Isän kirkasten kasvojen edessä. Seisokaamme me saarnaajat ristin kohdalla Golgatalla, että näkyisivät haavat ja naulain reijät. Kyllä sen rinnalla maailmalliset puuhut halpuvat, ja ruostuneet miekat tulevat teräväksi, ja Israeli saapi voiton, ja Zionin tyttäret pääsevät veisaamaan: Saul löi tuhannen, mutta David kymmenen tuhatta.

Tässä olen lyhykäisesti kirjoittanut, kuin johtuu mieleeni se rakkaus, jolla otitte meitä vastaan Astoriassa, Quincyssä ynnä monessa muussa paikassa. Ja kiitän Onkka-veljeä kalliin kirjeen edestä ja Tomi Mustolaa. Olen lukenut kirjanne niin monissa eri kokouksissa, eikä yksikään ole moittinut, että kirja olisi väärä eli ulkokullailemalla kokoonpantu. Ja olkaa nyt tervehdetyt sydä-

mellisellä rakkaudella, yllä mainitut Herran lauman kanssa Ameriikan maalla, niin kauvas, kuin meitäkin Jumalan ihmisinä kantavat, näitten sanain kanssa: että synnit annamme ja todistamme anteeksi Herramme Jesuksen pyhässä nimessä ja siinä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä. Rukoilkaa edestämme, merkitsee omalla kädellä.

Frans L. Wettainen.

En ole näitä kirjoittanut, niinkuin totuuden tietämättömille, vaan niinkuin sen tietäville. s.s.

Tämän kirjan kirjoittaja on itse lähettänyt meille kopion siitä, minkä on kirjoittanut Astoriaan.

Painettu vihkonen. Sophia Hillin kokoelma.

139. F. WETTAINEN - WM. KOPPANALLE Y.M.

Parakan kylässä 6/9 1931

Tykö rakkaille veljille ja uskollisilleotyöntekijöille rakkaassa ja kalliissa Herran viinamäen työssä, Wiljam Koppana, Matti Kinnunen, ynnä rakkaitten vaimoinne, lastenne ja kaikki saarnaajat ja totuuden apulaiset, ja palveluspiikain kanssa Ameriikan maalla.

Jumalan armo ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon henkenne kanssa elämän ehtoon asti, Amen. Onnen ja rauhan tervehtyksellä tervehtän minä teitä jollaki sanalla, kasvoista ja sydämen kautta tunnetuita rakkaita veljiä ja sisaria, kuin muistuu mieleen se rakas kanssakäyminen, kuin Jumalalta oli se armo, että saimme olla kanssanne ja viettää sitä autuaallista ja rakasta kanssakäymistä, ja puhua suusta suuhun tiestä ja matkasta, jota olemme kulkemassa yhtä isän maan rantaa kohti. Ja näemme niistä kalliista kirjoista, joita olemme saaneet läpi maata, että siitäki asti, kuin olemme viime syksynä erkaintuneet, on niin monta ystävää jättäneet meitä, ja tämän katoavan maailman, jos-

sa ei olekaan meillä yhdelläkään pysyväistä asuma sijaa. O, kuinka autuaallista, jotka saavat elävän uskon siivillä lentää poikki sillattoman virran siihen suureen autuuteen, jossa ei muistu enää mieleen murheet eikä matkan vaivat. Paljon on täälläki Lapin maan seurakunnissa tämän jääneen vuoden aikana muuttaneet majansa ja siirtäneet sijansa.

Ja nyt saan ensin kiittää Koppana- ja Matti-veljeä, ynnä muita veljiä ja sisaria rakkaitten ja kalliitten kirjain edestä, joita olemme ilolla vastaanottaneet, vaikka ei moni ole vastausta saanu, kuin on ollu heinän aika. Terveenä met täällä olemme, kaikki saarnaajat ja tunnetut kristityt.

Olimme viime sunnuntaina koolla Kuoksussa, paljon saarnaajia ja kristityitä, Isakki Kuoksu-vanhimman tykönä, iloinen hän oli ja terveenä, vieläpä siitä usein muistutti, että saamme siitä olla vahvat, että olemme sen opin seuraajat, jota meidän kristillisyytemme vanhimmat ovat saarnanneet ja opettaneet, ensin kylmää metsää kyntäneet, ja niin suuren paljouden autuuden tielle saattaneet, vaikka sitä vastaan niin paljon sanotaan, mutta vanhan Simeonin sanat pysyvät totena maailman loppuun asti, eli niin kauvan, kuin elävää kristillisyyttä löytyy maan päällä, kuin hän sai ottaa poikalapsen syliinsä, niin hän sanoo, ”Tämä on pantu lankeemiseksi ja nousemiseksi Israelissa, ja merkiksi, jota vastaan sanotaan”, ja äitille sanoo: ”Ja sinunki sielus läpi pitää miekan käymän, että monen sydämen ajatukset ilmoitetaan”, ja ristin kohdalla Golgatalla on se sija ja paikka, jossa miekka on käyny äitin ja opetuslasten sydämiä läpi, siinä on se paikka, jossa Herra on ympärileikannu sinun sydämes, sinä Zionin Tytär, ja siinä on se paikka, jossa Hän huutaa, ”se on täytetty”, katuvaisten ja suurten syntisten velka on maksettu, ja verinen risti on velkakirjan lälle vedetty, ja kuolema ja helvetti on vangiksi otettu, sillä Elämän Pääruchtinas on noussu ylös ja tuonut vanhurskauden murheellisille vaimoille ja opetuslapsille.

Sentähden on syy rohvaista sydämiämme lujempaan uskomiseen, että saisimme seisahtaa joskuskaan sille paikalle, että armon aurinko saisi paistaa Herran Jeesuksen avattuun haavain läpi, sillä juuri siitä säteestä ja auringon paisteesta on Jumalan

pelto vieläkin kasvamassa, ja vaikka niin paljon on leikattu ja koottu Jumalan aittaan, on yksi piskuinen lauma koottuna yhden verisen lipun alle Euroopan ja Amerikan maalla. Älkää väsykö, rakkaat veljet ja sisaret, rukoilemasta meidänkään edestä, että mekin ynnä teidän kanssanne, kostumme siihen suureen päämaaliin, johonka lähteneet olemme, sillä Suuren synnin voiman läpi on kilvoituksemme, ja kysymyksessä on, kuin ilta tulee, että on ijankaikkinen autuus perintönä.

Ja en tiedä nyt muuta tällä kertaa, vaan olkaa nyt tervehdetyt, kaikki rakkaat veljet ja sisaret Amerikan maalla näitten sanain kanssa, että syntinne ja syntimme ovat anteeksi annetut Herramme Jeesuksen nimessä, ja siinä kalliissa sovinto-veressä, sen muistakaa vielä kuoleman virran rannallakin, ennenkuin silmänne kiinni painuvat viimeiseen uneen.

Täältä tervehtävät saarnaajat: Isak Kuoksu, Isak Stålnacke, Johan Stöckel, Sammelin Wiljami, y.m. rakkaitten vaimoina ja Herran lauman kanssa. Ja olkaa minulta ensin ja viimein tervehdetty, rakkaan vaimoni ja lasteni kanssa, ja kantakaa anteeksi antavalla sydämmellä armoistuimen tykö, Pyytää vähin veljenne Herrassa.

Frans Parakka.

Jäljennös. Niskalta USA:sta.

140. F. WETTAINEN - A. PERNULALLE, A. USKOSKELLE Y.M.

Parakan kylässä 8/2 1932

Tykö rakkaat ja kalliit veljet Herrassa ja uskolliset työntekijät Herran työssä: Abram Pernula, Aksel Uskoski, Berggren, ynnä muut veljet Herrassa, ynnä rakkaitten vaimoinne, lastenne ja koko Herran lauma ympärillänne, Brush Prairiella y.m. Jumalan ja meidän Herramme Jeesuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtoon asti, Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme jollakin harvalla radilla, ja annamme tietää, että olemme elämässä terveen

nä ruumiin puolesta ja ahkeroitsemassa kalliimmassa uskon kilvoituksessa kilvoitella eteen käsin sitä suurta päämaalia kohti, että kun elämän ilta joutuu, saada autuaallisen pois pääsemisen tästä ikävästä maailmasta.

Ja nyt ensin saan kiittää rakasta veljeä ja sisarta Abram ja Laura Pernulaa, kalliin kirjan edestä, jonka sain viikko aikaa, ja jossa oli sanoma rakkaan veljen Geletin pois pääsemisestä. Mikäpä on autuaallisempaa, kuin päästä niittämään sen, jonka kylvänyt on, sen ijankaikkisen ilon ja kunnian kruunun, koko maasta ostetun lauman kanssa. Se on tiettävää, että ystävät jäävät kaipaamaan. Ja jos ketään, niin senkaltaisia ihmisiä, jotka ovat uskolliset olleet siinä vähässä, joille Herra sanoo: vähän päälle sinä olit uskollinen, minä panen sinun paljon päälle; mene sinun Hetrasi iloon. Kyllä Vapahtajan sanat pysyvät paikallansa. Rukoilkaa siis elon Herraa, että hän lähettäisi työväkeä eloonsa. Rukoilkaa, rakkaat veljet ja sisaret Ameriikan maallakin, että Herra lähettäisi uskollisia työmiehiä hänen eloonsa tällä viimeisellä ajalla. Älköön kuitenkaan väsykö ne harvat valitut neljän ilman alla työtä tekemästä, sillä lahjalla, kuin kukin Herralta saanut on, vaikka oma kelvottomuus usein tulee eteen., ja näyttää, että olen ylön kelvoton niin korkiaan asiaan. Mutta niitten heikkoin välikappaleittensa kautta on Jumala suuria tehnyt tämänkin elävän kristillisyyden aikakaudella, jonka siunatun työn hedelmä olette ja olemme Euroopan ja Ameriikan maalla.

Ja vaikka niin monet vastoinkäymiset ovat tulleet tätä elävää kristillisyyttä vastaan, ei se kuitenkaan ole tyhjään rauvennut, sillä yksi piiskuinen lauma on Euroopan ja Ameriikan maalla, jotka vielä tänäkin päivänä ovat pysymässä Esi-koisten seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä rauhan siteen kautta, joka on rakkaus. Ja vaikka niin monet on sen hyljänneet, niinkuin kelvottoman ihmisen Pojan tähden, lakihenkisenä, isäntäkristillisyytenä y.m.m., mutta niille se vain on pysynyt rakkaana äitinä, jotka totuuden kuuliaisuuden alla ovat itsensä uhranneet Herralle Jesukselle vakuutettuna siitä opin totuudesta, joka alusta oli, josta heidän kätensä pidelleet ovat,

elämän sanasta, niinkuin vanha Starkkakin kirjoittaa joitakin päiviä edellä lähtemistänsä: Ilolla tohdin pääni painaa kuoleman enkelin syliin, vakuutettuna siitä opista, josta olen elämän ja hengen saanut jo tämän elävän kristillisyyden aamun koitosta alkaen, niin tähän asti, ja jota siunattua oppia olette tekin, rakkaat veljet, saarnanneet täälläkin Ameriikan maalla, lähetettynä ja kutsuttuna Esikoisten seurakunnalta.

Mutta niinkuin se on tiettävää, kun hengen yhteys on katkaistu, niin ei ole vaarallista olla erotettuna, ja niinmuodoin on eriseura luvallinen, eikä ensinkään synti, josta Luterus sanoo, että se on pienenä pidetty synti. Emme sitä ensinkään ihmettele, että monet joukot ilmestyvät julkisina eriseuroina, mutta se on ihmeellisempi, että ne sielut ja sydämet, jotka ovat alusta osallisena olleet tämän elävän kristillisyyden voimasta, ja kantaneet sitä pitkät ajat, ja nyt jo kuitenkin pitäisi olla näkösällä, mihinkä ollaan kuljettamassa, kuin niin peräti katoaa se entinen hartaus, se entinen rakkaus ja rakas kanssakäyminen, se entinen Pyhän Hengen voima, se entinen itsensä maailmasta kieltäminen. Ei lakit eikä muu maailman muoto ollut sovelias, sillä se syntinä saarnattiin hyljättäväksi, ja myös syntinä hyljättiin, emmekä voi ymmärtää, että olisi taivaan tie pantu ylön kaidaksi, eikä ole totisesti niin kauvan, kuin on tie auki armoistuimen tykö, ehkäpä se sille tuntuu ylön ahtaalta, joka tahtoo maailman ystävä olla.

Älköön Jumala, rakas isä, meitä niin rangaisko, että me tämän turhan ja katoavan maailman kanssa kadottaisimme sen kaitaisen tien. Ja sentähden tarvitsemmekin pyyhkiä unta pois silmistämme, rakkaat veljet ja sisaret, ja nostaa päätämme ylös, katsomaan vanhimman vaivoja yrttitarihassa ja Golgatalla, että ne viattomat veren pisarat priiskuisivat sieluimme ja sydäntemme maalle, että ne pysyisivät tuoreena, ja niin saisi paistaa se kirkas Pääsiäisaamun aurinko, särjetyn ja liikutetun maan päälle. Siinä on se voima, josta Jumalan pelto on kasvanut, ja vaikka niin suuri paljous on koottu Jumalan aittaan, on kuitenkin vielä yksi piskuinen lauma, jotka ovat pysymässä ja kilvoittelemassa heidän kalliimmassa uskonsa kilvoituksessa sitä suurta päämaalia kohti.

Ja ei nyt muuta tällä kertaa, vaan olkaa tervehdetyt sydämellisellä rakkaudella suomen ja engelskieliset kristityt, Antti Parviainen vaimonsa ja lastensa kanssa, Aleks Parviainen, Abernathy, vaimonsa ja lastensa, ja engelskielisten kanssa, Homer ynnä perheensä, Nylund perheensä kanssa, Nestor Tuovinen perheensä kanssa, Matti Haahto, Tuomas Mustola ja Huhta perheineen, ynnä muut, ynnä muut, veljet ja sisaret Quincyssä, Astoriassa ja aina Californiaan asti. Olkaa tervehdetyt näitten sanain kanssa: että synnit on teille ja meille anteeksi annetut, sen mekin täältä asti todistamme Jumalan puolesta Jesuksen nimesssä, ja siinä kalliissa maahan vuotaneessa sovintoveressä. Rukoilkaa meidänkin edestämme, ja kantakaa anteeksi antavaisella sydämellä armo istuimen tykö. Pyytää veljenne ja kanssapalvelijanne Herran työssä.

Frans Parakka
rakkaan vaimoni ja lasteni kanssa,
ja Salomon Fjelborin kanssa.

Olen saanut Matti Hahtolta ja Aksel Uuskoskelta kirjan, joittenka edestä kiitän. Älkää väsykö kirjoittamasta, vaikka harvoin saatte vastauksen. On vähän tilaisuutta, kun melkein aina olemme matkalla; on taas keväällä lähtö Suomenmaalle, kun jouluna päätettiin lähetys.

Pyydän, että antaisitte tästä osia, että ne lesketkin Californiassa saavat, joita myös tervehdämme. Ja vielä kiitämme Brush Prairien veljiä ja sisaria sen rakkaan palveluksenne edestä, kun seurasitte aina Astoriaan asti.

Aururalle ja Lealle rakkaita terveisiä perheineen, Ekille perheineen y.m.,y.m.

Samat.

141. F. WETTAINEN - J. KAARTOLLE

Parakan kylässä 1/4 1932

Tykö rakas ja kallis veli Herrassa, Juhan Kaarto ynnä rakkaan vaimonne ja lastenne kanssa. Jumalan armo ja rauha olkoon henkenne kanssa elämän ehtoon asti, amen. Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme jollaki sanalla, ja kiitämme kalliin kirjanne edestä, jonka olemme saaneet, on kallis kuulla sanomia, että olette elämässä terveenä ruumiin puolesta ja kilvoittelemassa kallista uskon kilvoitusta oikeaa Isänmaan rantaan kohti. Jumala rakas Isä siihen aina uutta voimaa antakoon. Ei meillä täällä ole etityisempiä sanomia, terveenä ovat saarnaajat, tätä nykyä vieläpä kristillisyyden työssä olemme ahkeroineet syksystä alkain, ettemme ole olleet tilaisuudessa viipymään kotonamme. Autuaallisia kokouksia olemme saaneet viettää kuin Jumala aina vahvistaa sanansa seuraavaisten merkkein kautta.

Olemme olleet kolmella eri haaralla kokousta pitämässä, Isakki Stålnacke ja Johan Stöckel, Parkalompolon ja Keräntö-Järven ja Käymäjärven kylissä ja Isak Kuoksu ja Viktor Björkman y.m. Nattavaaran, Purnun y.m. kylissä. Ja mie olen ollu viimein Soutujärven kylässä nuorempain saarnaajain kanssa. Kokouspaikkoihin kokointuu kansaa, ettei mitkään huoneet voi vettä, ja enin osa kristityitä. Ei ole totisesti pyhä valkea Lapinmaalla sammunu, jonka se suuri tulen sytyttäjä on sytyttäny jo yli 80 vuotta ja vaikka niin paljon on kuoleman enkeli leikannu kypsyneitä ja valmiiksi tulleita tähkäpäitä, on kuitenkin sen puhtaan siemenen voimasta Jumalan pelto kasvamassa jo hedelmän jälkiin tulevissa polvissa, josta Jumalalle Isälle kiitos olkoon.

Autuaallisia sanomia olemme saaneet tämänki talven aikana Suomen maalta ja Norjan meren rannoilta, joista kaikista tulee näköselvälle, että Jumalalla on vielä kallis etsikon aika. No en tiedä erityisempiä sanomia, tuli kuitenkin haluni veljelle ja niille harvoille sieluille kirjoittaa jonku sanan, koska hyvin sen tiedämme, ettei teidänkään aika aina ole hupaista, kuin vielä niin vähän on niitä, jotka kanssanne ovat kilvoittelemassa yh-

dessä sydämessä ja mielessä turvaten sen äitin syliin, joka on ensin hedelmälliseksi tullu Ruotsin Lapin maalla tällä aikakaudella, jonka siunatun äitin syliin niin paljon lapsia syntyny on neljällä ilman suunnalla, ja vaikka niin paljon kuoleman enkeli on leikannu, joita on koottu Jumalan aittaan, kuitenkin kukoistaa vieläki Herran pelto, johonka rukoilemma rakkaat veljet ja sisaret kastetta taivaasta ja armollista auringon paistetta, että Jumala rakas Isä kuljettais tämän viimeisen onnettoman ja vaarallisen maailman läpi. Sillä siinä uskossa olemme, että se suuri Sotasankari Herra Jeesus, joka on luvannu rukoilla omainsa edestä, on vieläki esirukoilijana niin kauan kuin yksiki vanhurskas löytyy maan päällä, senpä tähden on teillä ja meillä syy uskoa ja kilvoitella kalliimmassa uskomme kilvoituksessa, tet harvat valitut Californiassa y.m. sitä suurta päämaalia kohti, että kuin ehtoo joutuu, saapi vaivoista väsynyt matkamies laskea ilolla päänsä kuolemanenkeliin syliin ja sanoa hyvästin tälle katoavalle maailmalle, jossa ei meillä kenelläkään ole pysyväistä asumasijaa, sillä aina ovat uudet muistutukset, jotka ovat silmäimme edessä, kuin kuoleman enkeli ottaa yhden ystävän toisensa perästä, ja siirtää siihen ijankaikkiseen leposijaan, jossa ei muistu enää mieleen matkan vaivat, ei sota ei kilvoitus. Olkoon se lohdutuksenamme kaikkein ikävimpinäkin aikoina, ja vaikka monet kiusaukset ja raskaat epäilykset kohtaavat elämän tiellä, niin ette ja emme kuitenkaan ole Jumalalta hyljätyt.

Ja ei nyt muuta tällä kertaa, vaan olkaa tervehdetyt sydämellisellä rakkaudella tet harvat valitut Californiassa y.m. näitten sanain kanssa, että teidän ja meidän synnit, viat ja raskaimmatki epäilykset ovat anteeksi annetut Herramme Jeesuksen nimessä ja siinä kalliissa sovintoveressä, joka viatoin ja vanhurskas veri on vuotanu pitkänä perjantaina yrttitarhassa ja Golgatan mäellä, sen metki täältä asti todistamme kolmiyhteisen Jumalan nimeen.

Ja sanon vaimoni, lasten ja Herran lauman kanssa rakkaita terveisiä meidän palveluspiioille Selma Tomberille ja Sofia Salmi, ja vielä kiitämme kaiken sen rakkaan palveluksen edestä, jolla het meitä palvelit, ja olit ilokumppanina Astoriassa. Ju-

mala, Isä teitä vahvistakoon. Ja sanon rakkaita terveisiä Engforsille ynnä muille valituille, jotka meitäki Jumalan ihmisenä kantavat, ja jos Matti Haahto veli on siellä, niin sanokaa hänelle tästä preivistä rakkaita terveisiä ja kiitoksia hänen kalliin kirjan edestä; rukoilkaa ,meidänki edestä, että metki ynnä teidän kanssanne kotia kostumme, sillä siinä päätöksessä olemme jalkamme astuneet autuuden tielle, että kuin ehtoo joutuu, päästä siirtymään siihen oikiaan Isänmaahan.

Pyytää veljenne ja sisarenne Herrassa,

Frans Larson Wettainen, rakkaan vaimoni
Teklan ja lastemme kanssa.

Koneella kirjoitettu jäljennös.
Solomon Johnsonin kokoelma.

142. F. WETTAINEN - WM. KOPPANALLE Y.M.

Parakan kylässä 8/5 1932

Tykö rakkaille veljille, ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: Wiljam Koppana, Matti Kinnunen ynnä rakkaitten vaimoinne, lastenne ja kaikkein saarnaajain, ja koko kallis Herran lauma Ameriikan maalla. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha, olkoon teidän henkenne kanssa elämän ehtoon asti, Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdän jollakin sanalla. Ja ensin kiitän juuri sydäimestä niitten kalliitten kirjain edestä, joita olen saanut taas tämänkin talven kuluessa, läpi maata aina Tyynen meren rannalta asti. Autuaallista on kuulla rauhan sanomia Amerikan maalta, joka on tehnyt rohkiaksi kirjoittamaan yksityisenäkin, sillä on niitakin aikoja ollut, että emme ole tohtineet kirjoittaa muuten, mutta kuin kaikki etevimmät saarnaajat ovat olleet koolla, kun riidat ja taistelut ovat olleet kristittyin välillä, se on niitten kristittyin, jotka ovat turvaamassa Esikoisten seurakuntaan, ja vaikka suuret seurat ovat hyljänneet teitä ja meitä, niinkuin kelvottomana Ihmisen Pojan tähden, niin olem-

me kuitenkin siitä vahvat ja vakuutetut, että emme ole Jumalalta hyljätyt, sillä tiedämme siitä olla vahvat, että se seurakunta, joka on ensin kivulla syntynyt Ruotsin Lapin maalla tällä aikakaudella, on vieläkin kantamassa ne samat Pyhän Hengen hedelmät, jotka siinä alustakin ovat olleet, emmekä ole toista odottamassa. Ja vaikka suuret yhtymät Ameriikan maallakin koittavat joukkoja koossa pitää ulkonaisten säätyin kautta, mutta vähän se silti auttaa, kun sisällinen elämä ja henki sammuu, ja maailma väärän luvallisuuden varjon alla tallaa, joka tulee selvästi näkönsälie, että kun sisällinen elämä sammuu, niin ulkonainen esikuvakin loppuu.

Ja vaikka olette yksi pikkuinen joukko Ameriikan maalla, olette kuitenkin kallis lauma taivaallisen Isän kirkasten kasvoin redessä, puhdistettuna Herran Jesuksen viattomalla verellä ja pyhitettynä Pyhällä Hengellä, ja niin päästettynä pahasta omastatunnosta. Ei ole tämä elävä kristillisyyks ulkonaisten yhtymäin kanssa koossa pidetty, vaan se sisällinen elämä ja henki on siinä ollut, joka elävän uskon kuuliaisuuden alla on itsensä uhrannut Kristuksen hengellisen hallituksen alle, ja niin on Herran lauma koossa pysynyt erotettuna maailmasta kuolleen kristikunnan, ulkokullattuun ja eriseuraisten parista. Vieläpä paljon on Jumalasta syntyneitä lapsia tänäkin päivänä kaikella neljällä ilmansuunnalla, jotka teidän ja meidän kanssamme ovat hengittämässä yhtä armon raitista ilmaa, Esikoisten Seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä, yhteen liitettynä rakkaudensiteellä, niinkuin yksi Sionin tytär.

Emme ole turvatta, emmekä suojatta, rakkaat veljet ja sisaret, mutta se vain, että perkele, maailma ja oma liha on aina vastassa ja niinmuodoin on siinä aina suuri sota ja kilvoitus. Vieläpä monta vaaraa oikealla ja vasemmalla puolen, että Vapahtajan sanat aina toteutuvat: Jos taitais tapahtua, että valitutkin eksytettäisiin. Sentähdenpä onkin Jumalan järjestys ollut ajan alusta, että hän on huoneen rakentanut, ja itse Vapahtaja sanoo, että helvetin portit ei pidä sitä voittaman, eikä voita. On kuitenkin meillä, rakkaat veljet ja sisaret, syy rohkasta sydämiämme lujempaan uskomiseen, vieläpä pyyhkiä unta pois silmistämme,

etemme kadottaisi sitä kaitasta tietä, jonka päälle olemme jalkamme astuneet, niitten liittoin ja lupauksen kanssa, että vaikka mitä vastaan tulisi, kuitenkin että matka onnellisesti päättyisi, siihen asti, kuin isänmaan ranta eteen aukenee, jossa voittajain ja kilvottelijain palkka maksetaan, ijankaikkisella ilolla ja kunnian kruunulla. Silloin ei enään muistu mieleen matkan vaivat, ei sota, ei kilvoitus, joka täällä tuntuu usein raskaalta ja vaivalloiselta, ja suuri pelko, kostunko onnellisesti isänmaan rantaan. Ja vaikka olemme nähneet niin monen autuaallisen pois pääsemisen, millä tunnolla ja minkäkaltaisella uskonrohkeudella he lähtevät pois tästä ikävästä maailmasta, niin sittenkin tulee usein epäily: olenko minä se ihminen, joka olen Herran edessä otollinen, kun olen niin hidas matkamies elämän tiellä. Ja jos ei olisi ne todistukset, jotka yhdeltä kristityltä kaivataan, nimittäin Raamatun todistus, Seurakunnan todistus ja Pyhän Hengen todistus, niin olisi vihollinen jo aikaa hätyyttänyt. Vaan sinne on ollut turva, ja on totisesti vieläkin, että saamme Daavetin kanssa joskus ilosta veisata: Lintu on löytänyt huoneen ja pääskynen pesänsä, sinun alttaris, Herra Zebaot, minun kuninkaani, jotka käyvät itkun laakson läpi, ja opettajat monella siunauksella kaunistetaan.

Rukoilkaamme, rakkaat veljet ja sisaret, että Jumala rakas Isä kuljettaa ne harvat askeleet, jotka ovat edessämme. Ja uskokaa, rakkaat veljet ja sisaret, että synnit on anteeksi annettu siinä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä, joka on vuotanut pitkänä perjantaina Getsemanen yrttitarhassa ja Golgatan mäellä taivaallisen vanhimman pyhästä ja viattomasta ruumiista viimeiseen pisaraan asti. Ja rukoilkaa meidänkin edestä, että mekin ynnä teidän kanssanne, kostumme siihen autuuteen, johonka jo niin paljon ystäviä on siirtynyt, ja ovat nyt pitämässä häitä koko maasta ostetun lauman kanssa sen sillattoman virran toisella rannalla.

Ja ei nyt muuta, vaan kiitämme vielä kaiken sen ylön-palttisen rakkauden edestä Ameriikan veljiä ja sisaria, sekä länän ollessa että poissa ollessa. Ja tervehdän tämän minun lähetysskirjan kautta kutakin nimeltänsä, joita on mahdollisesti nimellisesti luetella, saarnaajat, totuudenapulaisten ja palvelus-

piikain ja koko Herran lauman kanssa Atlantin rannalta aina Tyynen meren rantaan asti, monessa kielessä. Antakoon taivaallinen Isä sanallensa siunauksen teidän kokoon tulemisessanne.

Ja saan antaa tietää, että minulla tulee Isak Kuoksu- vanhimman ja Viktor Björkmannin kanssa matka Suomen maalle se 17. eli 18. päivä tätä toukokuuta, ja on päätetty, että kostua Lahden kaupunkiin Johannesjuhlaaksi, johonka tavallisesti tulee kokoon useita tuhansia kristityitä, ja olemme saaneet tietoja, että Ameriikastakin tulee joitakin.

Jääkää hyvästi sen suuren Israelin Paimenen haltuun.

Tätä on merkinnyt omalla kädellä veljenne ja kanssapalvelijanne Herrassa.

Frans Parakka
rakkaan vaimoni Teklan kanssa.

Isak Kuoksu ja Viktor Björkman sanovat rakkaita terveisiä.

Painettu vihkonen. Sophia Hillin kokoelma.

143. F. WETTAINEN Y.M. - WM. KOPPANALLE Y.M.

Lahden kaupungissa 26/6 1932

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: William Koppana, Matti Kinnunen, Johan Huumola, Johan Muonio, Salomon Johansson, Caleb Erikson, ynnä muut saarnaajat, rakkaitten vaimoinne ja lastenne, ja koko se kallis Herran lauma Amerikan maalla monessa kielessä. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon teidän kanssanne elämän ehtoon asti, Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme nyt tästä Lahden kokouksista, jossa olemme nyt koolla, monet kymmenet saarnaajat ja monen tuhannen kristittyin lauman kanssa, Herran nimeen yksimielisesti. Ja olemme sitten, kuin lähdimme kotoa Lapista, se 18. päivä toukokuuta, olleet koolla Lieksassa,

Kaltimossa, Joensuussa, Sortavalassa, Viipurissa, Lappeenrannassa, Mikkelissä, Helsingissä, Turussa, Hämeenlinnassa, Padasjoella, ja nyt tässä Lahdessa. Suomen veljet olivat vastaanottamassa Oulussa, ja niin monen veljen seuraamana olemme läpi kulkeneet, ja suureksi iloksemme saaneet nähdä suuret kristittyin laumat kokoontuvan Jumalan sanan ympärille joka paikassa, jossa olemme koolla olleet. Vieläpä se siunattu yksimielisyys saarnaajain ja Herran lauman kanssa, jotka ovat turvan ja suojan löytäneet Esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä.

Kallis on nähdä Herran pellon viheriöitsevän ja hedelmää kantavan tämän elävän kristillisyyden laveudessa. Vaikka niin monet eriseuraturat ja väärän opin tuulet ovat sitä pyytäneet sekoittaa ja sammuttaa, mutta Jumalan vahva perustus pysyy ja joka siihen kiinnitetty on.

Ja ei nyt muuta, vaan tervehdämme koko tämän koossa olevan Herran lauman kanssa Amerikan saarnaajia koko Herran lauman kanssa, monessa kielessä, Atlantin rannalta Tyynen meren rantaan asti. Vielä on Israelin Jumala muistamassa sitä liittoa, jonka hän on tehnyt esi-isäin kanssa. Ja niin uskomme, rakkaat veljet ja sisaret, että hän varjelee oman piskuisen laumansa Euroopan ja Amerikan maalla, jossa on niitten lasten turva ja suoja, joitten pitää monen vaivan läpi elämään sisälle mennä.

Olkaamme rohvaistut, rakkaat veljet ja sisaret, Amerikan maalla ja kaikkialla. Vielä kulkee Kuningasten Kuningas ja Herrain Herra laumansa edellä sotijana ja voittajana, ja lyöpi laumansa viholliset suunsa miekalla. Voiton päällä olemme, rakkaat veljet ja sisaret, sen tähden on syy rohvaista sydämiämme uskomaan, ja uskossa ja hengessä katsomaan maasta ylettyä ja orjantappuroilla kruunattua kuningasta, että ne viattomat sovintoveren pisarat priiskuisivat sieluimme ja sydäntemme maalle elämäksi ja voimaksi tällä vaivalloisella korven matkalla oikeaa isänmaan rantaa kohti. Olkoon aina se suuri päämaali edessämme, että kun tämä vaivalloinen korven matka päättyy, niin silloin aukenee isänmaan ranta, jossa kaikkein voittajain ja kilvottelijain palkka maksetaan ijankaikkisella

ilolla ja kunnian kruunulla. Ja olkaa tervehdetyt näillä sanoilla, rakkaat veljet ja sisaret Amerikan maalla, että synnit, viat ja raskaimmatkin epäilykset ovat anteeksi annetut Herramme Jesuksen nimessä, siinä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä. Sen uskokaamme rohvaistulla sydämellä, rakkaat veljet ja sisaret, ja rukoilkaa meidänkin edestä, että voiton päällä pysymme loppuun asti.

Merkitsevät veljenne Herrassa,

Frans Parakka, Viktor Björkman,
Isak Kuoksu, V. Nieminen,
S. Vesterinen, E. Masalin,
J. Karhu, A. Vainikka,
J. Hirvonen, Eino Nousiainen,
K Luoma, Kalle Nurminen,
E. Rantanen, F. Siipola,
A. Holm, W. Kauppinen,
Joel Ahonen, R. Salminen,
J. Hassinen.

y.m. saarnaajat seurakunnan kanssa.

Tänä päivänä lähdemme tästä Tampereelle, siitä Poriin ja siitä Teuvalle ja Ouluun, jossa on viimeinen kokous.

Painettu lehtinen. Sophia Hillin kokoelma.

144. TEKLA WETTAINEN - S. JOHNSONILLE Y.M.

Parakka 8/7 1932

Tykö rakkaalle vanhimmalle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja paljon painavassa työssä, Salomon Johansson, ynnä muut kristityt siellä teän ympärillänne, Jumalan armo ja rauha olkoon teän kanssanne elämän ehtoon asti.

Tuli halu tervehtää muistossa olevaa vanhinta, vaikka tuntuu, että en olis sovelias kirjottaa vanhalle saarnaajalle, mutta hääyn kiittää syämmestä sen kalliin preivin eestä, jonka sain teil-

tä. Olin silloin Suomessa Lahen kaupungissa. Se teän preivi tuotiin sinne kotoa, ja se luettiin siinä, ja siinä oli niin paljon Suomen kristityitä ja saarnaajia, että en tiiä lukua. Ja oli siellä täältä Ruotsista useita kristityitä, ja sitte saarnaaja vanhin Isak Kuoksu emäntineen, ja Viktor Björkmani ja Fransi, ja net kaikki pyysi sanoa heän rakkaat terveiset teille, Suomen ja Ruotsin saarnaajat ja kristityt. Ja se oli heille niin liikuttavaista, kun tet sanoitte, että tet kirjoitatte vanhalla, vapisevalla kädellä, ja kuitenkin on niin kalpis preivi.

Ja, no, suuri on kristillisuus Suomen maalla, ja hauska, vaikka tulee tuhat määrin kristityitä koolle. Nuoria kristityitä on paljon ja paljon on luonnollisen opin käyneitä, mutta ei näy hatuja eikä lakkia kristittyin päässä. Se on niin hauska nähä, nuoret, kun kantaa kristityn esikuvan, joka on tulevaisuuteen jäämässä.

Ja, no, olen tässä muistellu sanomia, ja enkä tiiä nyt muuta, kun kiittää teitä ja kaikkia kristityitä siellä Amerikan maalla, kaiken sen rakkaan palveluksen eestä, jota osotitte, jota emme saata teille palkita. Jumala, rakas Isä, sen teille palkitkoon ajassa hyvän omantunnon rauhalla ja ijankaikkisuudessa katoamattomalla kunnian kruunulla, joka on tallelle pantu vähän soan ja kilvotuksen perästä, että kannattaa meän kilvotella vielä vähä aika, ei olekaan pitkä aika, ennenkö saamme sanoa, terve tulemaa tapetun Karitsan häihin. Eikä tarvitse enää erota, niinku täällä murheitten maassa.

Sanokaa nyt juuri syämen rakkaat terveiset meiltä, jos näette saarnaajia, ja niille teän paikan saarnaajille, Sasselle ja Stickingerille perheittensä kanssa, niin myös muille, suomen ja engelskielisille saarnaajille ja kristityille, ja Fetolle perheensä kanssa, ynnä muille. Ja olkaa itse ensin tervehdetty minulta rakkaan mieheni Fransin ja lastemme kanssa. Rukoilkaa eestämme, pyytää

Tekla

[Reunakirjoitukset:]

Saan mainita, että Lahen kaupungissa oli kristitty pappi, joka on harvinaista. Sen nimi on Siipäkki, joka oli hauska nähä,

ko se saarnais, ni oli kansa liikutuksissa kirkossa, ja kiitit Jumalaa. Ja Herran ehtoollisella oli lähes kaheksan sattaa kristittyä, se tuntu niin hauskalta, ko meän papit on vain kirkkokristityitä. Ja, no kiitän vielä Valvojain lehtien eestä, joista näen sieltä tutuista sanomia. Tekla.

Hyvästi nyt siinä uskossa, että meän ja teän synnit on anteeksi annettu Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä.

Tekla Wettainen

Alkuperäinen. bSalomon Johnsonin kokoelma.

145. V. BJÖRKMAN - S. JOHNSONILLE

Gellivaara 16/1 1933

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä, Salomon Johanson, ynnä se siunattu Herran lauma, joka teidän ympärillänne on.

Tulen tykösi muutamalla ratilla tervehtimään sinua, Jumalan armon ja rauhan tervehtyksellä, toivottain ruumiinkin terveyttä siinä korkiassa iässä, johon Jumala teitä on säästänyt, Hänen lapsilaumansa turvaksi ja suojaksi, tällä viimeisellä ja vaarallisella maailman lopun ajalla.

Met olemme terveenä, kaikki saarnaajat täällä Lapinmaassa, paitsi Fransi veli, se on jo kauvan aikaa sairastannu, kolme viikkoa ennen joulua sai keuhkokuumeen, ja siitä siirtyi jalkaan, ja nyt on sairaalassa, ja on leikattu jalasta. Vain tohtori on sanonut, että viikon päästä pääsee istumaan sängyssä, ja se on nyt paljon parempi, kuin joulun aikana. Met olemme teille kirjoittaneet näistä asioista joulukokouksen kirjassa, jonka olemme lähettäneet Koppanan osoitteella, josta, olte saaneet osan. Vain mie arvaan sen, että tet tahdotte tietää, miten se mennee Fransin kanssa, vain mitä meillä on nyt tietoja, niin on se usko, että se paranee. Ja niinkun sen hyvin ymmärrätte, että ei liikenis yksikään niistä saarnaajista vielä kuolemalle antaa, jos se olis meidän vallassa. Sillä on paljon työtä kristillisyyden

laveudessa, ja vähä uskollisia työntekiöitä. Vain itse hän Jumala tietää, mitä hän tekee, niin kuin näköksälle tulee, että joka paikassa, mihinkä Jumala on tämän siunatun kristillisyyden levittänyt hänen välikappaleittensa kautta, niin kyllä on vihollinen pyytänyt joka tavalla sitä siunattua Jumalan työtä turmella. Mitä ei ole voittanut maailman ystävyiden kautta, niin kyllä on monen kaltaiset väärät opit, jonka kautta on monet horjuvat ja yksinkertaiset sielut turmeltu.

Ja, no en mie tiedä, vanhin rakas, voikaa nyt hyvin Jumalan rauhan tyvenessä, odotellen työpäivän loppua, joka kuitenkin pian tulee, sillä työstä väsynyt matkamies kaipaa lepoa, ja monta kertaa kääntää silmänsä kotimaan rantaa kohti, sillä huokauksella, että voi, kuin pian tulis se, joka tuleva on. Vain kirkastakkoon vieläkin se armollinen Herra Jesus itsensä elävänä ja ylösnousseena lapsilaumansa keskellä, että jaksaisimme sodassa seisoa vielä vähän aikaa, että illaksi kosuisimme perille.

Ja siinä uskossa olemme, että teidän ja meidän synnit on anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä ja veressä, sen uskomme huonoimmallakin ajalla, pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen sanomme: Amen halleluoja, ijankaikkisesti.

Sydämen rakkaita terveisiä sanon teille kaikille, jotka yhtä armon raitista ilmaa hengitätte esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä rauhan sitteen kautta. Rukoilkaa edestäni, pyytää veljenne

Viktor Björkman

Alkuperäinen. Salomon Johnsonin kokoelma.

146. A. ISAKSSON - M. KINNUSELLE

Niilivaarassa 3/2 1933

Tykö rakkaalle ja ikuiseen muistoon jääneelle veljelle ja Siionin murin vartialle, Matti Kinnunen, rakkaan vaimosi ja

lastesi kanssa. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja aina päivänne loppuun asti, Amen. Syttyi halu mieleeni tervehtää rakasta veljeä jollakin rivillä. Koska emme tiedä, jos koskaan enää saamme nähdä toisiamme kasvoista kasvoihin tämän maan päällä, vaikka kyllä usein katselen rakkauden kaipauksella teitä sinne poikki Atlantin, toiseen maanosaan.

No niin, met olemme täällä joltisesti terveenä. Olen ollut lasareetissa, on tehty vähäinen leikkaus, kun on ollut märkää päässä. Nyt olen paranemaan päin ja uskon, että vielä paranen terveeksi, jos Herra antaa menestystä, vaikka on ollut paljon kärsimistä. Mutta meidän ja teidän rakas veljemme ja uskollinen vartija, Frans Parakka, vain makaa vieläkin Botenin sairaalassa, mutta on nyt vahva toivo, että kyllä se paranee, sillä tohtori on Sanonut, että pääsee heti ylös, ja niin Kolmen viikon kuluttua kotia. Niin uskomme, vaikka on ollut tänä talvena sairautta ja vastuksia, että kyllä Herra asiansa hoitaa, ja kaikki asiat parhaaksi kääntää. Muut saarnaajat ovat kaikki terveenä. Kuoksu-vanhin on myös terve, lukuunottamatta vanhuuden voimattomuutta. On kulkenut reissuja koko talven.

Niin hauska meillä oli kokous joulun aikana. Oli paljon saarnaajia ja vieraita Suomesta ja Norjasta, mistä Jumalalle kiitos, että on niin suuri yksimielisyys ja rauha tämän kristillisyyden taivaalla, jossa saamme työtä tehdä, kukin lahjaimme jälkeen, ja kulkea toiset toisemme turvissa, ja hengittää armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa. Ja armo on, että saamme olla kristittyjen kristityt, ja saamme uskoa synnit anteeksi hänen pyhän nimensä ja viattoman verensä tähden. No niin, aivan se moittii rietas, eli se valkea omavanhurskaus minun kristillisyyttäni, ja ottaa eli ryöstää pois, vaikka ei sitä minusta olisi mitään ottamista. Aina saarnaa parannusta, mutta ei koskaan anteeksi anna. Ei ole veli rakas tullut minulla sen paremmaksi kristillisyyttäni. Aina on lupaus, että paremmaksi tulla, mutta siihen se jääpi, mutta en saata tästä huonosta irti laskea, ennenkuin saan toisesta ja paremmasta kiinni. Silloin ei vaivaa enää oma syntisyys meitä, ei matkan vaivat, ei aallot ja pauhinat maailmassa, ei jumalattomien jumalattomuus. Eikä yhdenkään vanhimman enää

tarvitse unettomia öitä valvoa lastensa tähden, eikä murheellista sydäntä kantaa.

Sen tähden lohduttakaamme itseämme sillä, että pian saamme sisälle astua Jumalan paratiisiin, jossa kaikki matkan vaivat loppuu, jossa saamme tervehdellä toisiamme kaikista neljästä ilmasta. Ja niin sanon hyvästi näillä sanoilla, että synnit ja epäilykset on anteeksi annettu, teille ja meille, Herran Jeesuksen nimessä ja kalliissa veressä, taivaaseen asti. Rukoilkaa minunkin edestä, kantaen anteeksiantavalla sydämellä armoistuimen eteen. Ja nyt sanon vaimoni ja lasteni kanssa sydämen rakkaita terveisiä sinulle rakkaan vaimosi ja lastesi kanssa, ynnä ympärillä olevain kristittyin kanssa. Ja sinun rakkaalle työkumppanillesi siinä raskaassa Herran työssä. Tätä piirsi se kaikkein huonoin matkamies elämän tiellä

August Isakson, Niilivaara.

Sano rakkaita terveisiä Leolle, koska hänet näet. Ikuiseen muistoon on veli jäänyt, ja toivon tervehtiväni Leota siellä, jossa emme enää tulkkia tarvitse, eikä reissukustannus paljon maksa, koska nämä luonnolliset silmät kiinni painuvat, ja ne kirkkaat silmät aukenevat. Sano rakkaita terveisiä Koppanalle. En ole koskaan vielä muistosta ja sydäimestä häntä kadottanut. Hänen kasvonsa piirteet niin kuin olisivat aina mielessä. Ja se rakas kanssakäyminen, jota olemme viettäneet. Olisi vielä teitä molempia halu täällä tervehdellä, mutta pitkä on matka, iso on tuuli, aika on kallis, ja syitä on monta. Asian Herra tietää. Näinä päivinä on täällä niin kova tuisku, että on ääretön. On samanlainen, kuin Koppanan aikana Soutujärven ja Killimällä. Täällä on ollut oikein kaunis ilma ja vähän lunta viimeisiin päiviin tammi-kuuta. On ollut oikein lauha talvi, mutta se tuli lumen vuoro. Salomon Johnsonille rakkaita terveisiä. Kuinka hän nyt jaksaa? Paljon on ikää ja kotimaan ranta lähellä.

147. F. WETTAINEN - J. HUUMOLALLE Y.M.

Parakan kylässä 18/3 1933

Tykö rakkaille vanhimmille ja uskollisille työntekijöille raskaassa ja kalliissa Herran viinamäen työssä J. Huumola, Salomon Johansson y.m. y.m. saarnaajat, koko Herran lauman kanssa Amerikan maalla. Jumalan armo ja rauha olkoon kanssanne elämän ehtooseen asti amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdän teitä ikuiseen rakkauden muistoon jääneitä ystäviä Amerikan maalla, sillä ensimmäisestä tervehdyksestä 1920, 1926, 1930, kun olemme saaneet ruumiillisesti yhteen tulla, meidän ei ole tarvinnut murheel-la, vaan ilolla olemme saaneet yhteen tulla, ja puhua tiestä ja matkasta, jota olemme kulkemassa oikeaa isänmaan rantaa kohti. Vieläpä, että Jumala on niin ihmeellisesti kuljettanut niin monenkaltaisten vaarain läpi, monta kymmentä vuotta, niikuin Salomon, Huumola, Muonio y.m., jotka vielä olette elämässä. Niinkuin uskon, että tämän kautta saan teitä tervehtää elävänä tämän maan päällä. Ehkäpä näemme sen aina silmäimme edessä, kuinka yksi ystävä toisensa perästä siirretään kotikunniaan. On kuitenkin Jeesus rukoillut Isää, ei että hän ottaisi teitä pois maailmasta, vaan että hän teitä pahasta varjelsi. Ja mikäpä on suurempi paha, kuin se, että vihollisen petoksen kautta joutuisi lankeamaan pois Jumalan armosta.

Ja nyt saan kiittää rakkaita vanhimpia kirjeiden edestä, joita olemme saaneet viimeisimmän Huumolalta. Salomon vanhimman kirje tuli, kun olin Bodenin sotilassairaalassa, johonka minut kuljetettiin Punaisen Ristin lentokoneella toisena joulupäivänä, noin 30 Ruotsin peninkulmaa, sillä tauti oli jo siinä määrin murtanut ettei muuten enää voitu kuljettaa sairaalaan. Ei autolla eikä muutenkaan. Ankaraa on ollut läpi mennä, vaan kuin ei kuitenkaan kuoleamalla ollut vielä valtaansa, niin näyttää jo siltä, että vielä oli jääminen tähän maailmaan. Ja eihän se paljon ole, ainoastaan, että kun ehto joutuu, olisi valmis täältä pois lähtemään, siihen oikeaan kotimaahan, joka on toisella puolella hautaa. Pyydän vielä veljiä ja sisaria, ja kaikkia työkumppaneita tässä kalliis-

sa Herran työssä, rukoilemaan edestämme, vieläpä perheeni edestä, että onnellisesti saavuttaisimme sen suuren päämaalin, nimittäin sen iankaikkisen ja katoamattoman kunnian kruunun.

Paljon ovat kristityt muistaneet kirjeillänsä läpi Amerikan maata, joita ei ole tullut vastatuksi, eikä suitakaan. * On kuitenkin autuaallista nähdä ja kuulla, että rauhan ääni soi läpi Amerikan maan, niin kauas, kuin oikean seurakunnan jäseniä löytyy. Siunattua aikaa olemme viettämässä kristillisyytemme vanhinten hautain päällä, että niin siunattu yksimielisyys ja rakkauden siteet ovat ensin saarnaajien välillä, ja niin kuin se aina on ollut olemassa, että kuin saarnaajien välillä on rakkaus, niin kyllä laumat seuraavat, jonka sain minäkin omin silmin katsella menneenä kesänä Suomen maalla. Sitä siunattua yksimielistä työntekoa ja kokoontulemista, että esimerkiksi Lahden kaupungissa, kun kristityitä kävi ehtoollisella, kysyin papilta samana iltana, kuinka paljon oli ehtoollisvieraita. Hän sanoi olleen seitsemänsataa seitsemänkymmentä neljä henkeä, vaikka oli vähempi osa kokoon-tuneista ehtoollisella. Emme voi muuta näistä kaikista päättää, kuin sen, että Jumalalla on vielä etsikkoaika, ehkä muuten näyttää maailmanmeno kauhealta, ettei voi muuta odottaa, kuin raskaita ja kauheita vitsauksia, kuitenkin ovat Sionin asuvaliset turvassa, että vaikkapa pitäisi mennä veripunaisen marttyyri puvun kanssa kunniaan, niin on kuitenkin se suuri voitto voitettu.

Syy on olla turvattuna ja lohdutettuna, rakkaat veljet ja sisaret, että vaikka monen vaivan läpi on elämään sisälle meneminen, niin ei muistu silloin enää matkan vaivat, kun aukenee uusi ilma iankaikkisuuden ihanalla rannalla. Olkaamme turvatut Herrassa, vaikka meidän täytyy suuren synninvoiman läpi kulkea. On kuitenkin edesvastajamme synnitön, joka on avannut Jumalan paratiisin suurille syntisille ristillä Golgatalla, ja on ensimmäisenä voiton ja kunnian merkinä vannotulla valalla vahvistanut: ”tänä päivänä pitää sinun oleman kanssani paratiisissa”.

Ja olkaa nyt tervehdityt Snoman, suomen- ja engelskielisten, Leadin, Roubaixin, Pohjois-Dakotan ynnä koko Herran lauma. Rukoilkaa minun ja perheeni edestä. Merkitsee veljenne ja kanssapalvelijanne Herrassa

rakkaan vaimoni ja perheeni, ynnä Herran lauman kanssa.

Saan ilmoittaa parantumisestani, että olen kotosalla, marsin lattialla. Olen käynyt liki krannissa, mutta on päätös marjanjuhlaksi meidän kirkko kylään Vittangiin. Sinne tulee Kuoksu vanhin myös.

---

* suitakaan = saatakaan, kykenekään

Käsinkirjoitettu jäljennös. Sophia Hillin kokoelma.

148. J. E. AHO - S. JOHNSONILLE

Karpiinin kylässä helatorstaina 1933

Rakkaalle vanhimmalle, uskolliselle työn tekiälle Herran viinimäen raskaassa ja vastuun alaisessa työssä meidän autuutemme tähden (SolomonJohnson). Tulen tervehtimään teitä näiden rivien avulla ynnä rakkaan perheenne kanssa, ja erittäin kylänne kristittyin kanssa, jotka kasvoista tutut ovat. Ensin kiitän teitä rakkaan ja kalliin kirjeen ja ristittyin terveisten edestä, ja erittäinkin Fransin kirjeen kopion edestä, joka on kallis ja rakas ilo sanoma, että hänet on Herra vielä meille lahjoittanut tueksi ja opettajaksi. Sanokaa sydämelliset kiitokseni vanhimmalle siitä vaivasta ja palveluksesta, kuin hän on kirjoittanut kopion. Tänne on tullut toinen kopio Caleb Eriksonille, josta on Spartan ristityt saaneet kuulla. Meillä on kutsu Ookreenille helluntai kokouksiin, joten voin antaa sen kopion heille. Olen minä ollut sen heikon uskon säilyttämässä anteeksi anomisen ja anteeksi antamisen armon avulla, monen koetuksen ja kiusauksen alla, ja näyttää, että en ole tullut paremmaksi, vaan pahemmaksi.

En ole ollut oikeen terve, noin kuukauden aikana, vaikka olen koettanut työtä tehdä, kuin on elatus saatava maasta. Tuntuu, että kuolema tekee työtä minunkin ruumiissa, ja elämän ilta läheee nopeasti. Pian päästään uskosta näkemiseen. Pyydän rukoilla edestäni, että onnellisesti päiväni päättäisin.

Sunnuntaina oli kokoukset Pudas-veljen kotona, ristityt käski sanoa paljon rakkaita terveisiä. Olkaa sydämmen rakkau-

della tervehditty minulta poikani Vilhon kanssa. Muistakaa paljolla anteeksi antamisella. Vähin veljenne armossa. Saan vielä sanoa, että syntimme on anteeksi annettu Jesuksen nimessä ja pyhässä sovintoveressä. Tämä olkoon lohdutuksemme silloinkin, kuin silmämme kiinni painamme, amen. Jääkää hyvästi.

J. E. Aho

Alkuperäinen, Salomon Johnsonin kokoelma.

149. F. WETTAINEN - WM. KOPPANALLE

Parakan kylässä 20/8 1933

Tykö rakas ja kallis veli Herrassa, Wm. Koppana, rakkaan sisaren Riikan ja pojan kanssa; ynnä valittuin kanssa ympärillä. Jumalan armo ja rauha olkoon henkenne kanssa elämänne ehtooseen asti.

Tervehdän rakasta veljeä jollakin sanalla, ja kiitän kaikkein preivien edestä, joita olen veljeltä saanut. Eivät sinun kirjeesi ole raskaita lukea, vaan ovat iloksi. Paljon olen saanut kirjeitä Amerikasta, ja kaikki ovat olleet sydämeistä rakkaita. Eikä ai-noastaan tänne, vaan siellä keskenänsä, mikä on suuri ilo koko Herran Sionille. Näen seurakunnan kirjeestä, että teillä on anomus saada saarnaajia täältä Lapista. Tapahtukoon Jumalan tahto, mutta niinkuin teille ja meille kaikille tietävä on, niin paljon on kuoleman enkeli ottanut, vieläpä siitä päästä, jossa iso aukea on jäänyt, ja paljon anomisia ja pyyntöjä on alinomaa, eivätkä ne näytä vähenevän, vaan enemmän lisääntyvät.

Olemme Kuoksu vanhimman ja Björkmanin kanssa käyneet Norjassa, Länsi- ja Itä-Lofotissa sekä Ofofotissa. Me Kuoksun kanssa menimme varsin Juhannuksen jälkeen, jolloin ensin pidimme kokousta tunturilla lappalaisten kanssa. Björkman meni noin 10 päivää ennen Petter Sitsin kanssa ja he pitivät kokousta Norjan lappalaisten kanssa. Siellä nousi satoihin saakka ihmisiä uskottomuudesta. Björkman oli meitä vastassa, ja niin menimme yhdessä laivassa Länsi-Lofotiin. Suuria muutoksia oli siellä tapahtunut, erityisesti nuoren kansan suhteen. Kolme vuotta sitten,

kun kävimme Björkmannin kanssa, oli vähemmän nuoria. Länsi-Lofotissa on niin paljon kristityitä, jotka koontuvat yksiin kokouspaikkoihin, että eivät mitkään huoneet vedä. Pidimme kokouksia kahdessa valtion kirkossa ja kahdessa rukoushuoneessa. joka paikassa oli kansantungos, ja enimmäkseen kristityitä. Sieltä tulimme Itä- Lofotiin, ja pidimme kokouksia yhdessä paikassa, missä myös oli suuri hartaus. Sieltä tulimme Ofotiin ja pidimme kokouksia neljässä eri paikassa, yhdessä valtionkirkossa.

Suuri oli siunaus niillä jäljillä, joita Meri-Pietari y.m. uskolliset Herran palvelijat ovat jättäneet Norjan rannoille. Itä-Norjasta, Vesisaaresta Karl Sirkka, ja Taanasta Andreas Börresen, ja monta muuta, olivat myös heidän kanssaan. Niin saimme suulliset sanomat Itä-Norjasta, vieläpä, että elävä kristillisuus menee voimalla eteenpäin. No, etsikonaika on vielä, ja niin tuleekin olemaan siihen asti, kun viimeinen merkitty merkitään. On meidän syy kiittää Jumalaa siitä, että hän on meitä maailmasta valinnut, varjellut ja kuljettanut ihmeellisesti, niin kuin Koppana veli sanoo viime kirjeessään.

Rukoilkaa, rakkaat veljet ja sisaret, minunkin edestäni, etten kiittämättömyyden ja kärsimättömyyden kautta kadottaisi sitä rakkautta, jota hän on meitä kohtaan osoittanut, ja vielä tahtoo osoittaa. En nyt muuta tiedä tällä kertaa.. Uskomassa olemme synnit anteeksi. Oli vain haluni jollakin sanalla tervehtää teitä, unhottumattomaan rakkauden muistoon jääneitä ystäviä, ja soisimme kaikkia läsnä ollen tervehtää, mutta kuin niin kauas erotettuina, niin on armo, että saamme edes kirjeen kautta tervehtää toisiamme.

Ei täältä erityisiä sanomia ole; terveenä ovat saarnaajat, paitsi minulla ei jalka vieläkään ole (parantunut), että voisin pitemmälle kulkea, kuin vaivoin talon välin. Kävin Vittangissa ja näytin lääkärille; se määräsi kahdeksi viikoksi maata Vittangin sairastuvalle, saamaan lääkärin hoitoa, kuin kaikki haavat ei vieläkään ole kiinni menneet. Muuten vain olen terve, ja olen tässä elokuussa täyttänyt 12. päivä 60 vuotta, joten voin ajatella, että on jo pitkältä kuljettu vanhempaa puolta.

Olkaa nyt tervehditty Matti Kinnunen ja perhe, Sandra perheensä kanssa, Hilda perheensä kanssa, J. Wanttaja perheensä kanssa, Ovis perheensä kanssa, Tapio perheensä kanssa, Kalliainen perheensä kanssa, Karinen perheensä kanssa, Hendrikson perheensä kanssa, Luusua perheensä kanssa, Simulan veljekset perheensä kanssa y.m. Hyvärinen y.m.

Tämän merkitsee veljenne Herrassa

Frans Parakka rakkaan vaimoni kanssa.

Käsinkirjoitettu jäljennös. Sobia Hillin kokoelma.

150. F. WETTAINEN - L. LOBBESTAEILILLE Y.M.

Parakan kylässä 22/8 1933

Tykö rakkaille veljille Herrassa ja uskollisille työntekijöille kalliissa Herran viinamäen työssä, Leo Lobbestael, Samuel Juvonen, rakkaitten vaimoinne, lastenne ja kallis Herran lauma ympärillänne.

Jumalan ja meidän Herramme Jeesuksen armo ja rauha olkoon henkenne kanssa elämänne ehtoon asti, amen. Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdän jollaki sanalla, kuin vielä ei ole tullu pitkästä aikaa kirjoitetuksi erittäin, vaikka yhteisesti. Kuitenki on muistutus, että tervehtää jollaki sanalla kirjan kautta.

Ja ensin kiitän juuri sydäimestä Juvos-veljeä ja Anna Hedmania y.m. kalliitten kirjain edestä, joita olemme saaneet ilolla vastaan ottaa, joka on kallis asia, että saamme kuulla toistemme äänen. Vieläpä tervehtää edes breivin kautta, kuin olemme niin kauvas leroitetut toisistamme, kuitenkin hengessä läsnä. Vieläpä yksi rakas muisto.

Olemme saaneet kopion seurakunnan kirjasta Johanneskokouksesta Gacklesta, joka on kallis nähdä, että se huoli on eteenki päin, ja että saarnaajat yhdistettynä Herran lauman kanssa uhraavat siihen kalliiseen ja painavaan työhön, jatkamaan sovintosaarnaa sovintoveren voimalla ja kautta. Johonka on Ju-

mala antanu suuren siunauksen tälläki kalliilla etsikon ajalla, että siinä suuressa sovinnossa on niin suuri paljous saanu siirtyä Jumalan paratiisiin, ja on vielä tänäkin päivänä yksi piskuinen lauma, jotka ahkeroittevat siinä sovinnossa kilvoitella eteen päin. Ja vaikka usein tuntuu suuri voimattomuus, niin ei ole kuitenkaan muualle turvaa, kuin sen suuren sovintoalttarin tykö, joka on sovinnon saanu sinä suurena sodan ja voiton päivänä, pitkänä perjantaina Golgatan mäellä.

Näemme seurakunnan kirjasta, että on pyyntö saada saarnaajia täältä Ruotsin Lapista ensi tulevan vuoden ajalla. No, kaikissa tapahtukoon Jumalan tahto, mutta niin kuin teille ja meille on hyvin tunnettu, että kuoleman enkeli on tehny suurta täälläki Lapin maassa, kuin on ottanu siitä päästä, jossa on jäänyt suuri aukea, ja anomisia ja pyyntöjä on joka kantilta. Ei vähene, mutta lisääntyy. Ja olis se sydämeni halu, että täyttää kristittyin anomisia. Kuitenki uskomme, rakkaat veljet ja sisaret Amerikan maalla ja kaikkialla, että Jumala hoitaa omain lastensa asian Hänen oman lupauksensa jälkeen.

Ei minulla ole erityisempiä sanomia. Terveenä ovat saarnaajat, paitsi minä en ole vielääkään täysin terve vasemmas-
ta jalasta. Joten olen nytki pakotettu tohtorin määräyksen jälkeen menemään sairashuoneelle noin kaksi viikkoa makaamaan. Muuten ei näytä jalka erittäin kiusalliselta, ja lääkäreillä on hyvä usko, että se paranee. No, sen me uskomme, että se paranee, mutta kuin se aika joutuu, että käsketään täältä pois, niin se on lähteminen, joko tahtoi eli ei, joko oli valmis eli ei. Sentähdenpä onki kirjoitettu, autuas on se, joka valvoo ja vaatteensa kätkee, ettei häntä alasti löydettäisi. Autuaat ovat, joilla on osa siinä ensimmäisessä ylösnousemisessa, niitten yli ei toisella kuolemalla ole yhtään valtaa.

Ja olkaa nyt tervehdetyt, kaikki Detroitin rakkaat veljet ja sisaret, itse kukin nimeltänsä, sillä en muista, enkä suita nimittää, vaan uskomme, että nimenne ja nimemme ovat kirjoitettu Tai-
vaassa. Ja niin tervehdän täältä rakkaan vaimoni ja perheeni kanssa ynnä saarnaajain Isak Kuoksun, V.Björkmanin ynnä Her-
ran .lauman kanssa, näillä sanoilla, että synnit on teille ja meille

anteeksi annetut Herramme Jeesuksen pyhässä nimessä ja siinä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä. Sen muistakaa vielä kuoleman virran rannallaki, ennen kuin silmänne kiinni painuvat viimeiseen uneen.

Merkitsee veljenne Herrassa

Frans Parakka

Ahdasta aikaa ja kovaa työttömyyttä, ja kuivuuden kautta suurelta osalta katovuosi meidän valtakunnassa.

Paljon on kuoleman enkeli leikannu näinäki aikoina. Enemmän sunnuntaina kävimme saattamassa J. P. Turtolan Marketan kylästä, 78 v. ikäisenä. Kristillisyyden alusta on se talo ollu kristittyin kokouspaikka, ja Turtolanki aikana - yli 50 vuotta. Hän oli väsymätöin totuuden apulainen alusta loppuun asti. Hän sai äkillisen kuoleman kautta siirtyä Herransa iloon.

Koneella kirjoitettu jäljennös. Niskalta USA:sta.

151. F. WETTAINEN - WM. KOPPANALLE Y.M.

Parakan kylässä 4/2 1934

Tykö rakkaalle ja kalliille veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: William Koppana ja Matti Kinnunen ynnä rakkaitten vaimoine ja lastenne kanssa ja se siunattu Herran lauma, joka teidän ympärillänne on. Jumalan ja meidän Herramme Jeesuksen armo ja rauha olkoon henkenne kanssa elämänne ehtoon asti. Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdän teitä jollain harvalla rivillä ja annan tietää, että elämässä olemme ja joltisesti terveinä. Olemme nyt viime viikkoja olleet Kuoksu-vanhimman kanssa matkoilla, ja onhan se Kuoksu-vanhinki uhka hyvissä voimissa, vaikka on jo viime joulukuussa 6.p. täyttänyt 75 v., että on voinut olla matkoilla nuorempain kanssa syksystä alkain. Eilen illalla tulimme kotia vähän levähtämään, jos olisi mahdollista. Isak Stålnacke ja Johan Stöckel ovat viime viikoilla olleet ja

vieläkin ovat Muonion joella käsin, Björkmanni kumppaniensa kanssa länsisyrjällä Gellivaaran seurakuntaa. Ja saan antaa tietää, että kun tulin kotia, niin oli tullut Koppana-veljeltä kirja ja kopio, joittenka edestä kiitän juuri rakkaalla sydämellä. Olen saanut kalliin kirjan Matti-veljeltä tänä syksynä. Kun olimme Jukkasjärvellä, sain kirjan Arthur Niskalta. Monta kallista kirjaa olen saanut Amerikan maalta y.m.

On meillä kallis ja siunattu etsikon aika, vieläpä se siunattu rauha ja yksimielisyys niin lavialle, kuin tämä elävä kristillisyyden on itsensä levittänyt sekä Euroopassa ja Ameriikan maalla, josta olkoon kiitetty se suuri Ristinkantaja ja orjantappuroilla kruunattu Kuningas. Nyt jo moni niistäkin, jotka ovat meitä vääjänä hyljänneet, ottasivat mielellänsä takasin, mutta sekin näyttää raskaalta, sillä se koskee kovin kunniaa. Ja työläs on oma joukko, kun sielä on aivan riita, ettei ole monta joilla olisi yksi mieli. Moni sanoo, että eipä länsiläiset riitele, missä niitä jo on, vaan kaikilla on yksi mieli ja rakkaus keskenänsä. Moni sanoo siellä keskenänsä, länsiläisiä sen on tahtoa, muuten menee kaikki sikin sokin sekasinsä, ja niinkuin se onkin jo mennyt. Nyt jo paljot saarnaajat hyvin sopivat suruttomain pappein kanssa yhtä työtä tekemään ja niin heränneitten joukkoja kootaan vanhan äitin syliin. No Jumalan on asia, joka tuntee ja näkee, kutka ovat mahdolliset.

No; sanomia mulla ei nyt ole erityisiä täältä. Näen Koppana-veljen kirjasta, että olisi halu saada tarkempia tietoja, miten se minun jalka paranee, ja näkyy olevan monella muulla sama. Jalkani on hiljakseen paranemaan päin, ja on jo niin parannut, että kaikki leikkohaavat ovat kiinni, mutta onhan siinä sittekin sen verta hankaluutta, ettei se aivan terve ole. Mutta meidän lääkäri vain varmuuttaa, että se ei estä pitkiäkään matkoja, paitsi käyminen se tietysti on mahdotoin, jos sen pitäisi pitemmältä tehdä. Mutta niinkuin nyt on olemassa ei ole olemassa kysymystäkään käymällä kulkea, niin kuin meilläkin on ollut monta kymmentä vuotta Lapin tuntureilla aina Norjaan asti, ja on vieläki olemassa.

No; kyllä se vain minunkin sydämeni halu olisi käydä vielä tervehtimässä ja hyvästiä jättämässä Ameriikan rakkaille

veljille ja sisarille. Kyllä minä mennä talvenakin sanoin hengesäni hyvästin kaikille ystäville likellä ja kaukana, siinä uskossa, että saan heitä kohdata kirkkaassa ilmassa Jumalan ja Karitsan istuimen ympärillä, koko maasta ostetun lauman. kanssa. Kuitenkin se niin oli Jumalan edeskatsomus, että jäädä vielä tänne vähäksi aikaa. No, tapahtukoon Jumalan tahto niin maassa kuin taivaassa. Kuitenkin olen siinä uskossa, että ystäväin paljous rukoilevat minunkin edestä, että onnellisesti kostumme isänmaan rantaan. Kiinnittäkäämme toivon ankkuria rauhan rantaan rakkaat veljet ja sisaret, ja katselkaamme sitä suurta kunnian kirkkautta Herramme Jeesuksen avattuun haavain läpi, että pysyisimme valvomassa Yönvalvojan kanssa, sillä pian huuto kuuluu: Jo Ylkä tulee, menkää ulos Häntä vastaan.

Ja olkaa nyt näitten sanain kanssa tervehdetty kaikki saarnaajat ja koko Herran lauma Amerikan maalla, että synnit on teille ja meille anteeksi annettu Herran Jeesuksen nimessä ja siinä viattomassa ja kalliissa sovintoveressä, sen uskokaamme rohvaistulla sydämellä; sen minäkin täältä asti todistan kolmiyhteisen Jumalan nimeen.

Täältä tervehtävät Kuoksu-vanhin ja Björkmanni ynnä muut Lapin saarnaajat Amerikan saarnaajia ja koko Herran laumaa ja kiittävät kalliitten kirjain ja terveisten edestä. Ja sanon rakkaan vaimoni ja lasteni kanssa rakkaita terveisiä Keweenaw Bayn, Entryn, Hancockin, Limingan, Oskarin, Calumetin, Wolveriinin, Mohawkin kristityille, joita tervehdän kutaki nimeltänsä. Näin teidän kirjastanne, että Matti Kinnunen ja Leo menevät Pohjois-Caroliinaan täyttämään kristittyin anomista. Herra heitä siinä vahvistakoon ja antakoon sanansa oven auki olla. Ja tervehdän lähetysmiesten kanssa tohtori Stanleyta rakkaan vaimonsa, lastensa ja kaikkien rakkaitten veljein ja sisarten kanssa Pohjois-Caroliinassa, joita olemme rakkaalla sydämellä muistamassa.

On arvattava, että lähetys Amerikkaan viipyy, kun on kysymyksessä ensin kevätkesästä Itä-Norjan ja syksyllä Kainuun ja Luulajan seurakunnat y.m.y.m. Merkitsee veljenne Herrassa,

Frans Parakka

152. J. E. AHO - S. JOHNSONILLE

Karpiinin kylässä 18/3 1934

Rakas vanhin Herrassa. Salomon Johnson. Kiitän rakkaan kirjeen ja terveisten edestä. Tulin iloiseksi, kuin sain kuulla teidän voinnista. On usein ollut mieli kirjoittaa teille, vaan aina siihen on tullut joku este.

Elämässä sitä on täällä oltu tähän asti, ei ole ollut mitään suurempia sairauksia. Vaikka on niitä ollut sen verran, että kuoleman muistutukset on käynyt. Eikä ne nykyajan ihmiset enää saavuta hyvin korkeaa ikää. Minä täytän 60 vuotta ensi syyskuussa, ja monet loukkaukset on paljon heikontaneet minun ruumiin rakennusta. Onnena sitä kuitenkin saamme pitää, sitä pois pääsyn päivää, jota minä toivon teille ja minulle. Ei täällä ole mitään voitettavaa, kuin kipua ja vielä monta mielikarvautta, niin niin kuin oletta sen, rakas vanhin, saaneet monesti koetella.

Kotona olen ollut täällä metsäkämpällä neljättä kuukautta, aina siitä asti, kuin Kinnunen ja Koppa veljet täällä kävi. Kyllä ne ei ole täälläkään viheriäiset niityt, eikä virvoittavat vesilähteet aina löydettävissä. Kyllä ymmärrätte, vanhin rakas, mitä tarkoitan. Minä uskon, että vanha Hammas veli on jotain teille kirjoittanut. Olimme viimeiksi yksissä Spartassa, jossa hän minulle muisteli, että on samanlainen tila, kuin Kierin aikana. Ne on minulle kuitenkin tuntemattomat. Täällä on ollut kova talvi ja paljon lunta. Tänä aamuna on pakkaneen 25 alle nollan, ja lunta polven korkeudelta. Ei ole meillä ollut työtä sitten, kuin siellä Dakotassa oltiin. Minä olen saanut minun keskimäiseltä pojalta Virginian valtiosta 25 dollaria kuussa tämän talven aikana. Poika oli päässyt sinne Governmentin metsäkämpälle. Kyllä se on ollut koetuksen aikaa myös meidän saarnaajillekin, ei ole saanut muuta työtä, kuin mitä Gilbertin kaupunki on antanut, eikä lampaat ole kasvaneet villoja näinä aikoina.

Sanon nyt viimeksi juuri sydämmen rakkaat terveiset siinä uskossa ja toivossa, että teidän ja meidän synnit on hukkuneet Jumalan armon ja laupeuden mereen. Pian tulee meille ja teille se aika, että saamme silmämme kiinni painaa tälle maailmalle, ja

unhoittaa matkan vaivat. Hyvästi siis kotikunniaan asti. Rakkaat terveiset kylänne ristityille. Ikuisessa muistossa olette, vaikka en ole ollut tilaisuudessa kirjoittamaan. En ole vielä nähnyt muita ristityitä, kuin Korhosen lesken, joten on kirjeenne terveiset vielä kotona, vaan minä lähetän sen postissa Spartaan huomenna. Jääkää Jumalan rauhaan.

J. E. Aho ja poikani Vilho.

Alkuperäinen. Solomon Johnsonin kokoelma.
Kirjekuoressa lähettäjän osoite:
R1.Box164D, Eveleth, Minn.

153. V. BJÖRKMÄN - JOHN HUUMOLALLE

Gellivaara 16/5 1934

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinämäen raskaassa ja painavassa työssä, John Huumola ynnä perheesi kanssa, niin myös se siunattu Herran lauma, joka teidän ympärillänne on. Jumalan ja meidän Herran Jeesuksen armo ja rauha olkoon teidän kanssanne tämän vaivalloisen sodan ja kilvoituksen loppuun asti, amen.

Ensinnä saan kiittää sydämeistä sen kalliin kirjan edestä, jonka sain vastaan ottaa joku aika takasin päin, josta näkyy, että ei ole matkat eikä valtameret rakkauden siteitä katkaisseet, joita Herra Jeesus on syyttänyt syntisen sydämeen, vaikka monta kertaa tuntuu suuri puutos ja kelvottomuus, sillä ihmisheikkoudella olemme käärittynä niin kauvan kuin tässä majassa olemme, jossa me huokaamme ja rasketut olemme, vain siitä olemme tyytyväiset, että olemme syntyneet lapsiksi sen oikian äitin syliin, nimittäin Esikoisten seurakuntaan, jossa kaikki meidän synnit ja rumat rikokset ovat anteeksi annettu, ja olemme päästetyt lain kanteesta, josta Jumalalle olkoon kiitos ja kunnia, vieläpä varjeltuina siitä hirmuisesta eksytyksen vallasta, joka on niin väkevä näinä viimeisinä aikoina, että on niin monta horjuvaa sielua vienyt eriseuraan. Ja on niin paljon työtä lisännyt uskollisille työntekijöille, jotka varjelevat Herran laumaa hengen

miekalla ja Herran Sebaotin bvoimalla, ettei se monivärinen eriseura pääsis valloittamaan rauhan lapsia, ei Euroopassa eikä Amerikassa.

Sillä jos ennenkin, niin kyllä nytkin on tämän maailman jumala, perkele vihainen tälle kristillisyydelle, ja tahtois sen maahan polkea, ja estää kaiken Jumalan työn, jota tehdään oikeassa merkityksessä, vain valittunsa Jumala kokoaa kaikilta neljän ilman suunnalta, niin kuin se myös tulee näkösillemme joka paikassa, jossa saarnataan puhdas Jumalan sana, niin se tekee sen vaikutuksen, joka Jumalan edessä otollinen on. Sen tähden tarvitsemme toisiamme tässä raskaassa ja painavassa työssä, jossa monta kertaa astuu eteen suuri tyhmyys ja ymmärtämättömyys, ja pelko, että minä en tyhmyyteni kautta turmelisi sitä siunattua Jumala työtä, jota aikakautemme kristillisyyden vanhimmat ovat niin monen kyöneleen kanssa kylväneet.

Minä olen Fransi-veljeä telefoonissa puhutellut, se voipi hyvin, niin myös Kuoksu-vanhin. Käskevät sanoa terveisiä teille, kuin kirjoitan. Meille on Fransin kanssa lähtö Itä-Norjaan alku tulevaa kuuta, jos Jumala sen niin tahtoo.

No en tiedä muuta, vain aika se vain juoksee ijankaikkisuuden mereen, ja me menemme pois, emmekä tule jälleen. Vain sen me rukoilemme, että autuaallisen kuoleman saisimme, ja ilolla pääsisimme siirtymään pois tästä katoovaisuuden maasta, jossa henkemme huokaa täältä maan tomusta, ja odottaa, että koska rauhan lippu nostetaan, rauhan haminassa. Vain sillä aikaa, kuin me odotamme, niin seuratkaamme, rakkaat veljet ja sisaret sitä suurta Ristinkantajaa ja orjantappuroilla kruunattua Kuningasta, joka käypi laumansa edellä vereen kastetuissa vaatteissa ja lyöpi laumansa viholliset suunsa miekalla, sillä voitto on tullut Karitsan veren ja heidän todistuksensa sanan kautta. Se viatoin ja vanhurskas veri, joka on kasteltu yrttitarhan maata, josta on Herran pelto hedelmälliseksi tullut, kuin on ylösousemisen kirkas aurinko paistanut särjettyjen sydänten maitten päälle. Sen tähden rohvaiskaamme sydämiämme uskomaan, että kaikki meidän syntimme ovat anteeksi annettu Herran Jeesuksen nimessä ja veressä. Ei nyt muuta, vain jääkää hyvästi kaikki veljet ja sise-

ret siihen asti, kuin yhteen tulemme uuden ilman kirkkaudessa sen laskemattoman auringon alla, jossa ei enään eroikävä vai-
vaa, eikä matkan vaivat muistu mieleen. Rukoilkaa edestäni,
pyytää teidän veljenne armossa, ynnä lasteni ja rakkaan vaimo-
ni kanssa.

Viktor Björkman

Minä olen saanut useita kirjoja Amerikan veljiltä, joita en
ole joutanut vastaamaan. Johan Muoniolta, Arthur Niskalta, Wil-
liam Koppanalta, Matti Kinnuselta, ynnä muilta, tämän talven
kuluessa, vain jos olette heitä kohtaamassa, niin sanokaa minulta
juuri sydämen rakkaita terveisiä, niin myös meidän rakkaalle
veljelle Alex Ritolalle perheensä kanssa, Törmäselle perheensä
kanssa, ja kaikille muille, en suita nimittää, vain uskon, että hei-
dän nimensä ovat kirjoitetut taivaassa Karitsan elämänkirjassa.

S.S.

Vahamoniste. Solomon Johnsonin kokoelma.

154. F. WETTAINEN – AMERIKKAAN

Parakka 10/6 1934

Tykö rakkaille veljille, ja uskollisille työntekijöille Her-
ran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, kaikkien totuu-
den apulaisten kanssa, ja koko kallis Herran lauma Amerikan
maalla, Atlantin rannalta aina Tyynen meren rantaan asti, mo-
nessa kielessä.

Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha ol-
koon henkenne kanssa elämän ehtoon asti, Amen. Onnen ja rau-
han tervehdyksellä tervehdän unhoittumattomalla muistolla
Ameriikan veljiä ja sisaria, joita läpi olemme vaeltaneet, ja kas-
voista ja sydämen kautta tulleet tuntemaan toinen toisiamme.
Tuli haluni tervehtää teitä, erityisesti siinä kokouksessa, johonka
te taas ensi tulevana Johannesjuhlan kokoon tulette Herran ni-
meen, yksimielisesti, ja yhteen henkeen, rakkauden siteellä yh-

teen liitettyinä, tutkimaan ja koettelemaan tärkeitä ja painavia kristillisyyden asioita, vieläpä, että kaikki työmiehet Herran viinamäessä voisivat yksillä neuvoilla tehdä kallista Herran työtä, kukin sillä lahjalla, jonka hän Herralta saanut on, ja siihen on Jumala luvannut antaa siunauksensa, ja on totisesti antanut tälläkin kalliilla etsikon ajalla, niin kauvas, kuin tämä elävä kristillisuus on itsensä levittänyt Euroopan ja Amerikan maalla. Ja vaikka kaikilla saarnaajilla ei ole ollut tunnon ja sydämen asiana tämä kallis asia, on kuitenkin paljon puhtaita siemeniä kylvetty, paljon on saarnattu puhtailla omillatunnoilla, ja se on myös kantanut siunatun hedelmän, ja on vieläkin kantamassa, sillä yksi piiskuinen lauma löytyy kaikella neljällä ilman suunnalla, jotka ovat koottuna yhdelle Zionin vuorelle, yhden verisen lipun alle. Ette ole maailmasta, vaan minä valitsin teitä maailmasta.

Olkoon suuri juopa maailman ja Jumalan lasten välillä, ettei tämän maailman orjantappurat pääsisi tukahuttamaan sen siunatun kasvin. Kyllä vihamies on valmis ihmisten maatessa kylvämään ohdakkeita nisuin sekaan, ja sentähden on palvelijoilla kiusana, että saada ne pois pellostä. Etkö sinä hyvää siementä kylvänyt peltoosi, kusta siellä ovat ohdakkeet? Vihamies sen teki, ihmisten maatessa. Etkö sinä tahdo, että me menemme ja kokoamme ne pois? En, ettette ohdakkeita kootessanne tempaisi nisuja ynnä heidän kanssansa. Sallikaa molemmat kasvaa elon aikaan asti. Ja Raattamaa sanoo, että ne ohdakkeet, joita vihamies kylvi, meidän täytyy antaa kasvaa elon aikaan asti, koska niitä ei muut näe, kuin ainoastaan palvelijat. Mutta ne, joita palvelijat saattavat muillekin näyttää, saadaan ulos pellostä, eikä tule nisut temmatuksi.

Ja saan myös tämän kautta antaa tietää, että monta kallista kirjaa olemme saaneet Amerikan maalta tämänkin jääneen talven aikana, joissa kaikissa kuuluu rauhan ja rakkauden ääni, josta olkoon kiitetty se suuri Luoja ja ristinkantaja. On myös muutamia veljet tehneet kysymyksiä joistakin Raamatun paikoista, joista on ollut keskenänsä tutkinnoita, eikä ole saatu tyydyttävää vastausta. Joka ei ihmekkään ole, sillä paljon olemme metkin täällä Lapissa saaneet valmiita selityksiä tärkeistä raamatun pai-

koista, mutta aina on kysymyksen alla, ja uskomme niin, että Jumala antaa tarpeen jälkeen ymmärrystä. Ja olemmekin siitä vakuutetut, että niin paljon on ymmärrystä ja vaikeutta Ameriikan maalla, että armon järjestys ja autuuden oppi on selvillä, että yksikään herännyt ja armoa kaipaava sielu ei tarvitse hengelliseen hätään kuolla. On kuitenkin kallis, että veljet olette vireät tutkimaan Raamatuilla tällä viimeisellä ajalla, sillä koko maailma on vääryyttä täynnä, ja on kyllä totuudessa kysymys, kutka ne ovat, jotka pysyvät kalliimmassa uskonsa kilvoituksessa loppuun asti. Emme ole olleet tilaisuudessa niitä asioita enempi tutkimaan, että olisimme kirjan kautta voineet ymmärtyksenne antaa. Ja luulen, että se viipyy siksi kuin Lapin lähetys tulee, jossa voitte lähetyssaarnaajain kanssa yhdessä neuvoin tutkia. Kuitenkin olkaat rohkeat tutkimaan ja keskustelemaan toiset toistenne kanssa, sillä emme ole saaneet orjuuden henkeä, että meidän vielä pitäisi pelkäämään, vaan me olemme saaneet valittuina lasten hengen, jossa me huudamme: Abba rakas isä! Se henki todistaa meidän henkemme kanssa, että me olemme Jumalan lapset. Ja kun olemme saaneet vapaan lapsen hengen, niin saamme myös olla vapaat vapaaksi ostetun lauman helmassa, ettemme tarvitse etsiä vanhurskautta laista. Mutta emme sentähden ole ilman laitta, sillä meillä on Kristuksen laki, ja joka myös on hänen valtakuntansa ojennusnuora. Ja niitä nuhdellaan, jotka syntiiä tekevät. Synnit annetaan anteeksi katuvaisille ja uskovaisille.

Kallis on, rakkaat veljet ja sisaret Ameriikan maalla, että riennätte kokouksiin, ja vaikkapa sen ymmärrämme, että se vaatii aikaa ja varoja, niin pitkiä matkoja kulkea, eli muuten ottaa osaa kustannuksiin. Kuitenkin kaikki se, mitä kristityt tämänkin kristillisyyden aikana ovat uhranneet ruumiinsa ja sielunsa voimia oman ja muitten sieluin autuudeksi, niin ei se ole hukkaan mennyt. Sillä suuri on se paljous, jotka tämänkin kristillisyyden aikana ovat saaneet ilolla päivänsä päättää ja ovat nyt Jumalan paratiisissa veisaamassa ijankaikkista ja loppumatointa amentaa ja hallelujaa, koko maasta ostetun lauman kanssa. Ja niihin kokouksiin olemme mekin, rakkaat vel-

jet ja sisaret matkalla, ja näemme sen, että aikamme kuluu kuin varjo; ja yksi ystävä toisensa perästä siirtyvät täältä pois. Mutta oi, kuinka autuas on se, jonka Herra löytää valvomasta, kuin hän tulee. Sentähden valvokaamme yonvalvojan Herran Jesuksen kanssa, joka on valvonut ja pitkää yötä viettänyt Getsemanen yrttitarhassa, ja mennyt verisen sodan läpi siihen asti, että on saanut voiton kuoleman ja helvetin yli, ja niin avasi suljetun paratiisin suurille syntisille, ja ensimmäisenä voiton ja kunnian merkinä vannotulla valalla vahvasti paratiisin. Siis on suurilla syntisillä syy uskoa, ja uskolla omistaa tämä täydellinen lunastus, sillä katuvaisten ja uskovaisten velka on maksettu, ja verinen risti on vedetty velkakirjan päälle.

Ja olkaa nyt tervehdetyt sydämellisellä rakkaudella, kaikki saarnaajat, totuuden apulaiset, palveluspiikain ja koko Herran lauma Ameriikan maalla näillä sanoilla, että synnit on anteeksi annetut Herramme Jesuksen nimessä ja siinä kalliissa sovinto-veressä. Rukoilkaa meidänkin edestä, että kanssanne kotia kostumme. Ja nyt tervehdän rakkaan vaimoni, lasteni ja koko Herran lauman kanssa ja saarnaajain Isak Kuoksun, Viktor Björkmannin, Isak Stålnacken, Viljami Erikssonin y.m. Merkitsee veljenne ja kanssapalvelijanne Herrassa

Frans Parakka
rakkaan vaimoni Teklan kanssa.

Huomenna lähdemme Björkmannin kanssa Itä-Norjaan Vesisaareen.

Painettu vihkonen. Sophia Hillin kokoelma.

155. WM. KOPPANA Y.M. - I. KUOKSULLE Y.M.

Gackle, N.D.27/6 1934

Unhoittumattomaan rakkauden muistoon jääneet vanhimmat ja Sionin muurin vartijat siellä Ruotsin Lapissa, Esikoisten seurakunnassa, Isak Kuoksu, Frans L. Wettainen, Viktor Björk-

man, Isak Isaksson Stålnacke, ynnä muut saarnaajat rakkaitten emäntäinne, lastenne ja koko sen siunatun Herran lauman kanssa siellä teidän ympärillänne, Jumalan ja meidän Herramme Jeesuksen armo olkoon teidän henkenne kanssa ja antakoon teille pitkää ikää ja ruumiin terveyttä vielä edeskinpäin sotarinnassa seisomaan: meidän ja monen tuhannen turvaksi ja suojaksi näinä vaarallisina maailman lopun päivinä.

Nyt tervehdämme teitä Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä ja onnen toivotuksella tästä Johanneskokouksesta, johon olemme tulleet Jeesuksen nimeen, Poikalapsen Jeesuksen ympärille, vanhemmat ja nuoremmat saarnaajat, monesta kielestä, ja paljon muita kristityitä, nuorempia ja vanhempia, monista eri valtioista ja paikkakunnista yksimielisesti koettelemaan ja tutkimaan kristillisyytemme tärkeitä ja painavia asioita. Myöskin idän ja lännen lähetyksistä, ynnä muihin paikkakuntiin. Se on kallista ja sydäntä liikuttavaa nähdä, kuin rauha ja yksimielisyys on saarnaajain ja kristittyin välillä.

Saarnattu on monilla huulilla ja kielillä parannusta ja syntein anteeksi saamista. Jumalan sanan saarnaamisen ja uskomisen kautta on Jumalan sana tullut eläväksi sydämissä, että on ilon ja kiitoksen ääni kuulunut, kuin kallis Vapah-tajamme, on elävänä ylös noussut kuoleman haudasta. Kallista ja iloista on ollut nähdä ja katsella, kuin Jumala on siunannut autuaaksi tulevia, että nuoria kristityitä on ollut paljon näissä Johanneskokouksissa, joka on meidänki vanhempain sydämiä ilahduttanut. Työtä vain olisi ulkona ja sisällä, kuin vain olisi uskollisia työntekijöitä.

Tarvitsemme rukoilla elon Herraa, että lähettäisi työntekijöitä eloonsa. Met yksimielisesti uudistamme viimevuotisen kutsun rakkaille vanhimmille, toivomme ja rukoilemme, että Esikoisten seurakunta Ruotsin Lapissa vielä lähettäisi meille Amerikan maalle, rakkaat vanhimmat, sillä tarve on suuri. Met uskomme, että Esikoisten seurakunnan vanhimmat huolen ja murheen pitävät meistä amerikkalaisista, niin kuin ovat pitäneet monta kymmentä vuotta, niin kuin omasta sielustansa, josta meillä olisi kiitoksen syytä Jumalalle ja Jumalan ihmisille.

Sydämeistä kiitämme rakkaita ja kalliita vanhimpia kalliitten kirjain, entisten ja viimeisten edestä, joita olemme saaneet ilolla ja kiitollisuudella vastaanottaa jääneen vuoden ajalla. Viimeksi Huumola-vanhimmalle tulleen kirjan edestä kiitämme, jotka ovat olleet suureksi lohdutukseksi ja virvoitukseksi, murheissa ja matkan vaivoissa.

Teidän ja meidän rakas vanhin Solomon Johnson on ollut näissä Johanneskokouksissa, on ollut terve ja riski hänen ikäänsä katsoen. No, emme tiedä sanoa erityisempää. Kalliit ovat olleet kokoukset täällä. Vielä tarvitsemme rukoilla Jumalaa, Isää, Jeesuksen nimeen, että antaisi meille uskon rohkeutta ja rukouksen voimaa, että me vanhemmat ja nuoremmat voittaisimme sen suuren päämaalin, joka meidän eteemme pantu on. Monet meistä, jotka olemme näissä kokouksissa olleet, olemme seisomassa ijankaikkisuuden syrjällä ja odottamassa sitä autuaallista hetkeä, että autuaallisen kuoleman kautta päästä pois tästä pahasta maailmasta.

Sydämen pohjasta sanomme rakkaat terveiset yllä nimetyille vanhimmille vaimoina ja lastensa kanssa, ja koko Esi-koisten seurakunnalle, kaikilta saarnaajilta ja palvelevaisilta vaimoilta ja totuuden apulaisilta monessa kielessä, jotka tässä Johanneskokouksessa ovat koolla olleet. Emme näe teissä syntiä, synnit ovat teille ja meille anteeksi annetut, Herramme Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä. Ja vielä pyydämme, että muistaisitte meitäki rukouksissanne anteeksi antavaisella sydämellä armo istuimen Herran Jeesuksen tykö.

Seurakunnan kanssa ja puolesta

Wm. Koppa, John Humola, Solomon Johnson, John Muonio, Matti Kinnunen, Albert Koskey, Alex Ritola, John Erikäinen, Nick Wilen, Hjalmar Wanttaja, Samuel Juvonen, Axel Uskoski, Arthur Niska, Jacob Stickinger, Emil Liimatta, Kalle Sulasalmi, John Paso, Heikki Lehtola nuorempi, John Markkanen, Arthur Hiivala, Alex Parvi.

Johanneskokoukset on päätetty pitää ensi vuonna 1935 Calumetissa, Michiganissa, jotka silloin elävät.

Sydämeistä kiitämme teitä, rakkaita vanhimpia, rakkaan, kalliin ja sydäntä liikuttavan kirjeenne edestä, jonka juuri nyt saimme tänne Johanneskokoukseen, se tuntui siltä, että vaikka matka välillämme on pitkä, niin kuin olisitte persoonallisesti läsnä olleet, ja on juuri kiitollinen sydän, sen isällisen huolenpidon edestä, jota olette meistä pitäneet ja neuvojen ja opetusten edestä, joita olette meille antaneet, ja vielä pidätte ja annatte. Emmekä saata muuta kuin toivottaa, että Jumala rakas Isä sen teille palkitkoon jo täällä ajassa runsailla siunauksillansa ja kunnian kruunulla taivaassa.

Merkitsevät

Samat.

Vahamoniste. Solomon Johnsonin kokoelma.

156. F. WETTAINEN - A. RITOLALLE, J. HUMOLALLE Y.M.

Parakan kylässä 29/7 1934

Tykö rakas ja kallis veli Herrassa, Alex Ritola, Johan Humola, Johan Muonio, ynnä muut veljet ja sisaret, rakkaiden vaimoinne ja lastenne kanssa. Onnen ja rauhan tevehdyksellä tervehdämme jollaki harvalla ratilla, ja annamme tietää, että elämme terveenä ruumiin puolesta, ja olemme ahkeroimassa siinä kalliimmassa uskon kilvoituksessa kilvoitella eteen käsin, sen suuren päämaalin perään, että sen saavuttaa, kun elämämme ehtoo joutuu.

Kuin tulini kotia Itä-Norjan reisuilta, niin oli tullu monta kallista kirjaa Ameriikasta ja Suomen maalta. On kallista ja autuaallista nähdä ja kuulla se siunattu rauha ja yksimielisyys, joka vallitsee yli koko Herran lauman, Euroopan ja Ameriikan maalla, tällä viimeisellä etsikon ajalla, vanhinten ja niitten uskolisten työntekijäin hautain päällä, jotka nyt ovat lepäämässä heidän töistänsä, ja niittämässä sen ijankaikkisen ilon ja kunnian kruunun, koko maasta ostetun lauman kanssa, johonka Jumala on niin suuren siunauksen antanu, että meilleki jälkeen tulevaisille polville on se siunattu valkeus ulettunu. Olemme tehneet lähetys-

matkan Björkmanni veljen kanssa Itä- ja Länsi-Finmarkkuun, ja olit meidän matkassa Länsi-Norjan saarnaajat, Kristen Hansen ja Daniel Josefsen. Olimme koolla yhdessätoista eri paikassa, aina Vesisaareen ja Vuoreaan asti. Kallis Herran lauma on Itä-Norjan meren rannoilla. Ehkäpä jos muualla, niin kyllä sielläki on tehty paljon hajoittavaista työtä.

Olkaa nyt tervehdetyt sydämellisellä rakkaudella, ja kiitämme Ameriikan veljiä ja sisaria kaikkein rakennusaineitten edestä. Herra antakoon siunauksen työllensä. Ja olkaa nyt tervehdetyt sydämellisellä rakkaudella, kaikki yllä mainitut, rakkaiden vaimoinne ja lastenne kanssa, joilla net ovat. Ja rukoilkaa edestämme, että metki ynnä teidän kansanne kunniaan kostumme. Kuitenki on syy uskoa että syntinne ja syntimme ovat anteeksi annetut. Sen metki täältä asti annamme ja todistamme Jesuksen nimessä ja siinä kalliissa maahan vuotaneessa veressä. Sen uskokaamme rohvaistulla sydämellä, rakkaat veljet ja sisaret. Merkitsee omalla kädellä, veljenne Herrassa

Frans L. Wettainen
rakkaan vaimoni Teklan ja lastemme kanssa.

Josua ja Flora sanovat Sarkkiselle rakkaita terveisiä.

Arthur Niskan kirjoittama kopio.

Solomon Johnsonin kokoelma.

157. F.WETTAINEN - WM. KOPPANALLE Y.M.

Parakka 3/8 1934

Tykö rakas ja kallis veli Herrassa ja uskollinen työntekijä Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, William Koppana ynnä rakkaitten ja kalliitten työkumppaneittenne kanssa, Matti Kinnunen, Jalmari Wanttaja, ynnä rakkaitten vaimoinne, lastenne ja Herran valitut ympärillänne. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon kanssanne nyt ja aina elämänne ehto on asti. Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdän jollaki harvalla ratilla, ja annan tietää, että olemme elämässä joltisesti terveenä ruumiin puolesta ja terveenä saimme olla Itä-Norjan reissun. Kalliita kokouksia saimme siellä pitää, katsomatta ahdasta aikaa. Kristityt riensivät toimellisesti kokoon. Olimme Itä-Norjassa yhdessätoista eri paikassa koolla. Länsi-Lofotin ja Ofotin seu-duilla olimme koolla viidessä eri paikassa.

On autuaallista nähdä ja olla läsnä niissä suurissa siunatuissa kokouksissa ja niin met uskomme vielä Amerikan maallaki, ja niin kuin näemme kaikista kirjoista, että on suuri ja siunattu rauha ja yksimielinen työnteko, joka pitää hedelmää kantaman, kuin se Jumalan tahdon jälkeen tehdään, sillä Hänen sanansa ei pidä tyhjänä palajaman.

Erityisempiä ei ole minulla sanomia tätä nykyä. Ainoastaan jollaki sanalla, kuin vielä olen saanu kirjoja, joita oli tullu kotia, kuin tulin Itä-Norjasta, seurakunnan kirja ja Koppana vanhimmalta sitte erittäin, joitten kaikkein edestä kiitän juuri sydä-mestä.

Arthur Niskalta tuli kallis kirja. Sanokaa hälle kiitoksia ja rakkaita terveisiä, ja kaikille veljille ja sisarille Hancockin ja Calumetin ympäristöillä. Ja olkaa itse ensin ja viimein rakkaitten vaimoinne, lastenne ja Sandra, Hilda, Ovistin y.m.y.m. veljein ja sisarten kanssa. Rukoilkaa minun ja meidänki edestä, että kans-sanne kunniaan kostumme. Merkitsee omalla kädellä veljenne ja kanssapalvelijanne Herrassa.

Erinomaisen lämmin kesä. Oli ensin kovasti kylmää, mutta nyt on aivan rasittava lämmin ollu jo pari viikkoa, heinää tehemme, joka myös on melko hyvin kasvanu, siksi kuin täällä nytki on niin lämmin, kuin tätä kirjoitan, että vesi juoksee. Jokohan sitte Ameriikka on tänne kääntyny, vain miten, oli miten oli, niin Jumalan siunausta kuitenkin saamme nauttia luonnollisesti ja hengellisesti. Postin aika lähenee ja Tekla menee postiin, Hän sanoo erittäin rakkaita terveisiä. Merkitsee

Frans L. Wettainen

158. J. HUUMOLA - S. JOHNSONILLE

Fredonia, N.D. 8/9 1934

Tykö rakkaalle vanhimmalle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä, Salomon Johnson, rakkaan perheenne ja Kutunevan, ja kaikkien niiden ameriikkalaisten ja suomalaisten kanssa, jotka kanssamme ovat hengittämässä yhtä armon raitista ilmaa, Esikoisten Seurakunnassa, Jumalan armo lisääntyköön teille.

Nyt kiitän teitä rakkaan ja kalliin kirjeenne edestä, ja annan tietää, että onnellisesti ja terveenä saavuin kotia 5. päivä tätä kuuta, niin pitkältä reissulta, josta kaikesta kiitos ja kunnia kolmiyhteiselle Jumalalle. Me olemme Aksel Uskosken kanssa kulke-neet ensin New Englantiin Limberkin tykö. Siitä Beldeniin, siitä Riciin, Wash., siitä Walla Wallaan, siitä Brush Prairille, siitä Clatskanain ympärillä ja Mistissä, ja sitte me lähtimme Portlantista rautatietä Berkeley, Californiaan ja Ooklantiin, ja Kaarto oli poikansa kanssa tullu, ja vei kaarallaan kotiaan, noin 170 miilaa, ja sitte menimme Fort Barggiin, ja sieltä Kaarton poika toi meitä Vilettiin, ja siitä tulimme rannikko tietä bussissa Portlantiin, ja sitte olimme Clatskanain ympärillä, ja menimme Astoriaan, ja taas Brush Prairille. Ja sieltä tulin kotia yli 7 viikon reissu.

Olemme saarnanneet parannusta ja syntein anteeksi saamista, sen lahjan kanssa, kuin Jumala antanut on. Vain niin kuin sen tietätte, rakas vanhin, ettei ne erimieliset ja eriseuraset tahto saata siitä tuntoa, että heitä on vietelty ja valheella uskotettu, ja elävän Jumalan seurakunta vääräksi näytetty, vaikka niillä ei ole mihinkään luottamusta. Astoriassakin on jo paljon, jotka ei ole enään suurseuraan luottamassa. Ja vaikka ne tykkää puheestamme vain ei ne oikein taho siellä selvetä, vain niitten kanssa, jotka yksi ovat Herrassa, on rauha ja rakkaus enempi kasvamaan päin, joka on kallis. Ja Jumalan voimat myös liikuttaa sydämmiämme, joka tuntu niin kalliilta minunki sydämmelle. Sentähten, rakas vanhin, rohvaiskaamme aina sydäntämme uskomaan, kaikki synnit ja epäilykset on anteeksi annettu Herramme

Jesuksen pyhän nimen ja kalliin ja viattoman sovintoveren kautta. Vielä viimeisetki heikkoutet ja puutokset.

Ototamme sitä, kun vieraat tulevat meitä noutaan taivaalliseen kotiin, jossa kiusaukset ja matkan vaivamme loppuu, ja ijankaikkinen ilo alkaa, tapetun Karitsan häissä. Ja saamme yhtistyä niitten rakkaitten, etesmenneitten kanssa, joita olemme jääneet rakkauten kaipauksella muistamaan.

Sanokaa nyt terveisiä kaikille rakkaille veljille ja sisarille, vain olkaa itse enin tervehtetty kaikilta niiltä kristityiltäki, joita läpi olemme kulkeneet, ja myös täältä. Ja viimein minulta perheeni kanssa. Sanokaa Kutunevan vanhuksille terveisiä, että Anna Penttilän talossa olimme ensi iltana koolla. Se on myös vanha ja uskomassa, niin kun ennenki.

John Humola
perheeni kanssa.

Minulle tulee hopummasti telegraffi: Gackle, N.D. kun on fooni siellä.

Alkuperäinen. Solomon Johnsonin kokoelma.

159. V. BJÖRKMAN - WM. KOPPANALLE

Gellivaara 28/10 1934

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä: William Koppana, rakkaan vaimosi ja Rupen kanssa. Jumalan ja meidän Herran Jesuksen armo ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän nenkenne kanssa nyt ja elämän ehtoon asti.

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tervehdin teitä, ja annan tietää, että terveenä olemme ruumiin puolesta, koko minun perheeni, niin myös kaikki saarnaajat, jotka vielä elossa ovat. Ja elemme kulkeneet Fransi-veljen kanssa Itä-Norjassa, lähteneet 12. päivä kesäkuuta, ja tulimme kotia 17/7. Jumalan sana vaikutti voimallisesti Itä-Norjan meren rannoilla, ehkäpä

eriseurjan vahingolliset henget ovat paljon pahaa vaikuttaneet ja turmelleet monen viattoman sydämen niin syväälle, että kuka tiesi eivät taida koskaan pyörtää takaisin, sillä saarna sovinnosta ja seurakunnasta on salattu suurimmalta osalta heränneitten joukossa, ja niin muodoin eivät koskaan tule tuntemaan hengellisen äidin täällä maan päällä, vaan kantavat hengellistä vihaa sydämessä oikeita kristityitä kohtaan täällä Euroopassa ja Amerikassa, jossa saavat Herran sotamiehet seisoa sotarinnassa varustetut hengellisillä sota-aseilla ja Herran Zebaotin voimalla, että varjeltuna pysyisi se piskuinen lauma, jonka on Herramme Jesus koonut hänen verisen ristinsä ympärille suuren vaivan ja veren vuodatuksen kautta. Sillä aika on paha ja pahemmaksi se tulee, mitä likemmäksi lähenee loppu-ansa. Niinkuin Jesus sanoo, että meri ja aallot ptää pauhaaman, ja kansalla pitää oleman ahdistus, pelvon ja odottamisen tähden niitä, kuin maan päälle tuleman pitää. Mutta autuas on, joka valvoo ja kätkee vaatteensa, ettei hän alasti löydettäisi.

Minä olen kulkenut tunturilla lappalaisten tykönä, ja kun tulini sieltä, niin menin Vettasjärveen, jossa olivat Kuoksu ja Fransi, ja sieltä lähdimme Kirunaan, ja nyt on meillä lähtö Fransin kanssa Kainuun seurakuntiin, jos Jumala sen niin suopi. Paljon on työtä Herran viinimässä, kun vaan olisi työntekijöitä. Sentähden tulee aina rukoilla elon Herraa, että hän lähettäisi uskollisia työntekijöitä hänen eloonsa.

Ja tulee se myös näkösalille, että Herra on kuullut valittuinsa rukoukset, sillä nuorempia saarnaajia löytyy täällä ja siellä Ameriikassa, jotka vanhempain saarnaajain kanssa yhtä kallista Herran työtä tekevät ja kokoavat laumaa Herralle Jesukselle yhteen lammashuoneeseen, se on Esikoisten seurakuntaan, joka on ensiksi syntynyt Ruotsin Lapinmaalla aikakaudessamme, ja on itsensä levittänyt kaiken neljän ilman alle, jossa hallitaan Kristuksen lain ja asetuksen jälkeen, jota eivät lihallisesti mieltäneet sydämet kärsi kuulla, sillä se tulee heille ylön raskaaksi, jossa omat mielipiteet ja pahat taipumukset painetaan alas ja näytetään raamattuun jälkeen sen kaitaisen, ja ristin ja itsensä kieltämisen tien, jonka on Herra

Jesus polkenut Yrttitarhasta Golgatalle, läpi turmeluksen pilkkakaupunkia, kantaessaan ristiä, ja on avannut suljetut paratiisin portit suurille syntisille, josta Herran lunastetut vapaasti käyvät sisälle, ja saavat nauttia Jumalan armon raitista ilmaa sielussa ja sydämessä, joka monta kertaa nostaa syntisen sydämen korkiaan iloilmaan, ja silloin tuntuu kiitoksen halu sydämessä, vaan ei voi jaksaa kiittää niinkuin tulisi. No, useasti olen teitä muistanut Amerikan veljiä ja sisaria, jotka siellä kaukaisella maalla olette, vaan hengessä olemme läsnä. Ja sen uskomme, että kerran se aika autuas joutuu, että saamme yhteen tulla siinä eriyämättömyydessä, jossa emme koskaan enään erkaannu.

Ja siinä uskossa elämme, että kaikki meidän syntimme ovat anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä. Sen omistakaamme itsellemme elämäksi ja voimaksi tällä vaarallisella korven matkalla, jossa niin monta vaaraa on edessämme. Sanon sydämen rakkaat terveiset ynnä perheeni kanssa teille kaikille, rakkaille veljille ja sisarille Hancockissa, Calumetissa, Keweenaw Bayssä, niin myös Matti-veljelle perheensä kanssa. Ja jos olet näkemässä meidän rakkaat ja kalliit työkumppanit Johan Huumolan ja Johan Muonion perheittensä kanssa, niin myös Ritola perheensä kanssa, Johan Puuri perheensä kanssa ja kaikki nuoremmat saarnaajat; ja sinun likeisille ystäville, Sandralle lastensa kanssa, Hildalle lastensa kanssa, Luusuan perheelle, Hjalmarille vaimonsa kanssa, Ovistolle perheensä kanssa, Kalliaiselle perheensä kanssa ja kaikille muille valituille, en suita nimittää, vaan uskon, että nimenne ovat kirjoitetut Karitsan elämäkirjassa. Rukoilkaa edestäni. Tätä pyytää heikko veljenne elämän tiellä,

Viktor Björkman

Meillä ovat pian Joulukokoukset, jossa tulee paljon saamaajia kokoon ja muita kristityitä. Jääkää hyvästi; Herran haltuun!

160. F. WETTAINEN - WM. KOPPANALLE Y.M.

Parakan kylässä 1/11 1934

Tykö rakas ja kallis veli, ja uskollinen työntekijä. Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: Wm. Koppana, Matti Kinnunen, ynnä rakkaitten emäntäinne, lastenne ja koko se kallis Herran lauma, joka siellä teidän ympärillänne on. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon kaikkein teidän henkenne kanssa, elämän ehtoon asti, Amen.

Onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdän minä teitä, rakkaita veljiä ja sisaria Ameriikan maalla, ja ensin saan kiittää nitenten kalliitten kirjeitten edestä, joita nytkin viime aikoina olen saanut ilolla ja kiitollisella mielellä vastaanottaa, Huumola vanhimmalta, palattua Lännen matkalta, Aksel Uskoskelta, samoin Arthur Niskalta, viimeisen vanhalta Salomon Johnsonilta, Hjalmar Vanttajalta, Samuel Juvoselta, Johan Muoniolta, Ritolalta, ynnä monelta muulta; joissa kaikissa on yksi rauhan ja ”kanan kokoava äänill” *, josta kaikesta olkoon kiitetty se suuri Luoja, ja se suuri Ristinkantaja, että vielä rauhan kelloja soitetaan Sionin vuorella, näinä viimeisinä ihmisen pojan päivinä.

No; erityisimpiä sanomia ei ole tällä kertaa. Saarnaajat ovat lähteneet kokousten pitoon näissä ympäruskylissä, sitten kun ovat kesätöistä irtaantuneet. Minä olen jäänyt kotia joksikin päiväksi lepäämään, kun on pitkä reissu edessä, nimittäin Luulaja, Alakainuun kirkko kylä, Båtskärnä, Sangi, Ylikainuulla Hirvijärvi, Miekojärvi y.m., joissa on oikeamielinen kristillisyys. Ja monen mielessä on, että vielä päästä takaisin, sillä heitä on täydellisesti saatettu siihen uskoon, että heillä se juuri onkin se alkuperäinen kristillisyys, ja Länsiläiset ovat eksyneet kauvas sen hirmuisen tuomiohengen kanssa.

Ja nyt kun Rauhan Yhdistyksen lähetystoimi, joka ylös nostettiin parempana valkeutena, kuin se lähetystoimi, joka tämän kristillisyyden alusta on voimaan tullut, jossa Pohjois-Suomen jaloilla miehillä oli jo aikoinaan moitteen syytä, niin nyt jo siitä rupeavat niin julkiset hedelmät tulemaan päälle näkyväksi, että kolmet eri joukot tulevat julkiseksi samassa kylässä, vieläpä

lihallinen vapaus menee yli kaikkia laitoja. Nyt sanoo moni, että eipä ne länsiläiset riitele, vaikka niitä on niin paljon, saarnaajiakin Suomessa, Norjassa, Ameriikassa ja Lapin maan seurakunnissa; ja kaikki ovat kuin yksi mies. Ja kyllä kristittyin laumat ovat sovinnossa, kun vain saarnaajat ovat sovinnossa. No; sovinto on yksi suuri salaisuus, jota enkelitkin halajavat nähdä. Ei kuitenkaan mitkään inhimilliset toimenpiteet, mitä vaarantaa kristillisyyteen ja niihin moniin joukkoihin, jotka ovat erkaantuneet oikeasta seurakunnasta, niin kauvan kuin on elävää kaipausta monen autuutta kaipaavan sielussa, niillä on työläs ottaa vastaan kuollutta uskoa, vielä sittenkin on monella työläs kuulla oikean äidin ääni, syystä kun valheitten kautta on katkaistu hengen yhteys elävässä uskossa olevaan laumaan.

No; emme tiedä, mutta Jumalan on asia, joka tuntee, kutka ovat mahdolliset. On meillä kuitenkin syy rukoilla sitä suurta Luojaa ja Ristinkantajaa, että hän vahvistaisi kaikkein uskolisten työntekijäin kätet rakentamaan ja voimassa pitämään viinamäen aitaa, että Jesuksen lampaat ja karitsat pysyisivät koossa yhdellä Sionin vuorella, ja saisivat ruuan, ja tulisivat kaitsetuksi Hyvän Paimenen käskyn jälkeen. Hyvä Paimen sanoo: ”pitää olla yksi lammas huone ja yksi Paimen”. Totisesti olette ja olemme suojassa, rakkaat veljet ja sisaret, Euroopan ja Amerikan maalla koottuna yhdelle Sionin vuorelle, elävän Jumalan kaupunkiin, monen tuhannen enkelein joukon tykö, yhteiseen kokoukseen ja esikoisten seurakunnan tykö, jotka taivaassa kirjoitetut ovat, ja Jumalan, kaikkein tuomarin tykö, täydellisesti vanhurskautettuina henkein tykö, ja uuden testamentin välimiehen Jesuksen tykö, ja sen priiskoitusveren tykö, joka parempia puhuu kuin Aapelin veri. Aapelin veri huutaa kosta veljensä murhaajan yli, mutta Jesuksen, Jumalan pojan veri huutaa syntiä anteeksi vielä ristinsä vihollisillekin, ja sanoo: ”Isä anna heille anteeksi, sillä eivät he tiedä, mitä he tekevät”.

Vaikka surutoin ja omassa vanhurskaudessa oleva maailma ei näitä tunne, vaikka tietää, on kuitenkin katuvaisille ja suurille syntisille se suuri armo, että taivas on avattu ristillä Golgatalla, ja ensimmäisenä voiton ja kunnian merkkinä katu-

vainen ryöväri: ”tänä päivänä pitää sinun oleman minun kansani paratiisissa.” Olkaamme priiskoitetut sydämissämme, rakkaat veljet ja sisaret, ja päästetyt pahasta omastatunnosta. Voitto on saatu Golgatalla, ja se voitto on katuvaisille ja uskovaisille. Sen tähdenpä saammekin olla vapaat laista, vapaat synnin rangaistuksesta, ja vapaat lihan jälkeen elämisestä. Paljon on tässä kristillisyydessä saarnattu uskosta, nimittäin elävästä uskosta, että kaikki heränneet ja autuutta kaipaavaiset sielut saivat voiman niin paljon uskomaan, että pysyisivät voiton päällä, vieläpä, että synti synniksi tunnettaisiin, ja niin synti syntinä hyljättäisiin, niin koreus, maailman ystävyys ja maailman muoto, kuin muutkin synnit, johonka L. L. Postillassa on seipäät ja aijakset. Ja sitä oppia on jatkettu, ja vielä jatketaan uusilla voimilla, pyhän Raamatun totuudella ja Herran armon ja siunauksen avulla, ja jonka siunatun opin hedelmä olette ja olemme, rakkaat veljet ja sisaret Ameriikan maalla ja kaikkialla, kristillisyytemme vanhinten ja niitten uskollisten työntekijäin hautain päällä, Laestadius, Raattamaa, Jonas Purnu, Johan Takkinen, ynnä monta muuta uskollista työntekijää ynnä heidän kanssa, jotka ovat väsymättömällä vireydellä työtä tehneet ja uskollisena pysyneet loppuun asti. Ja nyt ovat niittämässä sen, mitä he kylväneet ovat, nimittäin sen ijankaikkisen ilon ja kunnian kruunun, koko maasta ostetun lauman kanssa, johonka vetäköön kaikkein teidän ja meidän kaipauksemme täältä katoavaisuuden maasta katoamattomuuden maahan, ja kuolevaisuuden maasta kuolemattomuuden maahan. Siinä autuaallisessa toivossa olemme, että pian tulevat tapetun karitsan ijankaikkiset häät, jossa voittajain ja kilvottelijain palkka maksetaan ijankaikkisella ilolla ja kunnian kruunulla.

No; en tiedä nyt enempää tällä kertaa. Tuli mieleeni jollakin sanalla tervehtää Ameriikan veljiä ja sisaria, ja kiittää niitten kalliitten kirjain edestä, joita en voi vastata kutakin nimeltänsä. Niissä liitoissa ja lupauksissa olen, ja on päämaalina olla kuolemaan asti, että saavuttaa sen ijankaikkisen ja katoamattoman autuuden. Pyydän kaikkein valittuin esirukouksia, ja rukouksissa kantamaan minuakin heikkoa matkamiestä. Paljon tunnen pahaa

tykönäni, että on usein kysymys pysyä voiton päällä, ehkä emme elä ehdollisissa synneissä, on kuitenkin se sisällinen syntisyys ja synnin voima niin suuri, että tulee monta kertaa kysymys, olenko se juuri minä se ihminen, joka olen Jumalan edessä otollinen. Siitä syystä tulevat monta kertaa epäilykset luvalliseksi, ja jos ei olisi turva kristittyin laumaan, niin väsyminen saavuttaisi elämän tiellä.

Ja nyt tervehdämme Ameriikan veljiä ja sisaria näillä sanoilla: että synnit on anteeksi annettu Herramme Jesuksen nimesä ja siinä kalliissa sovintoveressä. Sen mekin täältä asti todistamme kolmeyerhteyden Jumalan nimeen. Ja pyydän muistamaan minua ja perhettäni teidän rukouksissanne. Merkitsee omalla kädellä.

Frans L. Vettainen.

ynnä rakkaan vaimoni, lastemme ja Herran lauman kanssa.

Kuoksu vanhin, Björkmanni ynnä muut saarnaajat Herran lauman kanssa, tervehtävät Ameriikan veljiä ja sisaria.

Koetelkaa, jos sopii levittää kristillisyyden laveuteen. Vastatkaa jollakin sanalla.

---

* Vrt. Luuk.13:34.

Painettu vihkonen.

Sophia Hillin kokoelma.

161. A. NISKA - S. JOHNSONILLE

Bowlus, Minn. 5/11 1934

Tykö rakkaalle ja kalliille vanhimmalle, ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, Solomon Johnson, rakkaan vanhuksen Kutunivan ja hänen rakkaan vaimonsa, ynnä muitten Herrassa valituitten kanssa siellä teidän ympärillänne. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa elämänne viimeiseen hetkeen asti. Amen.

Tällä onnen toivotuksella, rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tulemme tervehtimään teitä muutamalla radilla, rakas ystävämme. Ensin kiitämme teitä, sen teidän rakkaan, kalliin ja sydämiämme liikuttavan kirjeenne edestä, jonka saimme iloksemme vastaanottaa. On ilahuttavaa saada teiltäkin vielä kirjeen, josta näemme voinnistanne. Tavallisessa terveydessä mekin olemme, josta saamme olla suuresti kiitollisia Jumalalle. Ja uskossa olemme myös ahkeroinnissa, vasten kaikkia tuntemisia, jotka tahtovat olla pahat, jonka tähden ei ole turvaa muualle, kuin syntein anteeksi saamisen armoon, eli että olemme saaneet kaikki syntimme anteeksi Jumalan seurakunnassa, johon Hän on syntein anteeksi antamisen vallan antanut.

Meillä on ollut kallista ilon aikaa, kuin meidän rakkaat ja kalliit veljemme John Humola ja Albert Koskey ovat olleet täällä saarnaamassa parannusta ja syntein anteeksi antamista. Saimme olla heidän kanssansa ensin N.Y.Millsissa, sitte Brainerdissa, olivat täällä meillä, sitte Kingstonissa, Minneapolissa, ja viimeksi Brantwood, Wis., johonka heitä kyytitsin ja takaisin Minneapoliin, jossa erosimme perjantaina, menneellä viikolla.

Tässä lähetän Fransi-vanhimman kahdesta kirjeestä kopiota, jos ette ole saaneet, koska niissä muistellaan siitä heidän Norjan reisusta, josta kysyitte. Olisin jo ennen tehnyt teille kopiota, jos olisin tiennyt, että ei teille oltu lähetetty.

Ei nyt ole enempää erityisempää. Ilmat ovat olleet oikeen hyvät kokouksia pitää. Olemme kuulleet, että Koppana-vanhin Matti Kinnusen kanssa ovat käyneet Detroitissa. Jätämme teidät taas siinä uskossa, että synnit ovat teille ja meille visusti anteeksi annettu Herramme Jesuksen nimen ja kalliin sovintoveren voiman kautta ijankaikkisesti. Kristityt ovat käskeneet sanoa teille rakkaita terveisiä niissä paikkakunnissa, joissa olemme olleet heitä näkemässä, ja sanokaa meidän rakkaat terveiset kaikille rakkaille ystäville, veljille ja sisarille, itselle kullenkikin nimeltänsä, vain olkaa te vanhin rakas aivan koko sylillä ja sydämellä meiltä rakkaudella tervehdetty, ja rukoilkaa meidänkin edestämme, että mekin ynnä teidän kanssanne viimein perille kostuisimme.

Näitä pyytää teidän vähin veljenne

rakkaan vaimoni Saiman ja lastemme kanssa.

Rakkaita terveisiä saarnaajilta.

Alkuperäinen.

Solomon Johnsonin kokoelma.

162. J. HOMOLA - S. JOHNSONILLE

Fredonissa N.Dak. 6/12 1934

Rakkaalle vanhimmalle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, Salomon Johnson ynnä muut veljet ja sisaret, jotka ovat yhtä armon ilmaa hengittämässä esikoisten seurakunnassa. Jumalan armo lisääntyköön teille ja vahvistakoon teitä sodassa perkelettä, maailmaa ja omaa lihaa vastaan siihen saakka, kun vajaa lakkaa ja täydellisyys alkaa. Tällä onnen ja rauhan tervehdyksellä tulen tykönnä ja annan tietää, että olen ollut terve ruumiinkin puolesta, josta kiitos Jumalalle.

Olemme kulkeneet Albert Koski veljen kanssa ensin New York Millsissä, Brainardissa, Spartassa, Bowluksessa, Kingstossa Minneapolisissa ja Branwoodissa. Nyt olemme olleet Savossa, Joki Contrilla ja Lake Nordeenissa. Viime viikolla tulimme kotiin. Kalliita kokouksia on ollut joka paikassa. Syntiä olemme tarvinneet saada anteeksi, ja ilon sekä riemun äänet ovat kuuluneet vanhurskasten majoista. Rakkaus ja yksimielisyys ovat olleet niiden keskellä, jotka yhtä armon ilmaa ovat kanssamme hengittämässä esikoisten seurakunnassa. On myös joku toisin ajattelevista riemuinnut hengessä, mistä kiitos ja kunnia kolmiyhteiselle Jumalalle.

Olen minä muistanut teitä, mutta minun ei tahdo tulla kirjoitetuksi matkoilla ollessani. Nyt kiitän rakkaan ja kalliin kirjeenne edestä. Terveenä täällä on yliottaen kaikki. Manne Halström kuoli äkkiä. Kun olimme poissa kotoa, oli hän mennyt Anna Helbergille puita sahaamaan, eikä ollut niitä kerinnyt

sahaamaan, vaan siihen oli pudonnut kuolleena, ja Anna oli mennyt katsomaan. Se oli valmis. Uskomme, että hän on päässyt kunniaan. Vanhaa Hammasta kävimme katsomassa siellä Toverissa. Se sairasti kanceriä ja oli hyvin heikko, ja oli nukkunut kuoleman uneen melkein heti muutaman päivän päästä. Sitä hän jo odotti, ja oli valmis täältä lähtemään. Niin tulee meidänkin vuoromme pian. Se ei ole enää kaukana. Sittenpä saamme edesmenneitten kanssa yhteen tulla, joita olemme jääneet ikävän kaipaaksella muistamaan. Rohkaiskaa sydämenne uskomaan kaikki synnit anteeksi Jeesuksen pyhän nimen ja kalliin sovintoveren kautta, ja tervehtikää Kutunevan vanhoja, sekä kaikkia valituita siellä ja Spiifis'issä, Leadissa ynnä muualla.

Karisen Kristiinan veli oli Little Weverillä ja oli niin myötätuntoinen, mutta ei tullut viime kokoukseen. Tämä oli Kaliforniassa. En minä tullut häntä oikein tuntemaan. Terveisiä Kristiinalle ja Krinspoon Ieskelle ynnä muille.

Ei täällä ole heinä kasvanut. Paljon on covermentille myyty elukoita, eikä näillä seuduilla ole tryskätty ollenkaan, eikä ole ollut mitään tryskäämistäkään.

Johan Homola

Alkuperäinen. Solomon Johnsonin kokoelma.

163. V. BJÖRKMAN - WM. KOPPANALLE JA M. KINNUSELLE

Gellivaara 15/1 1935

Tykö rakkaille veljille, ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa työssä: William Koppana ja Matti Kinunen. Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä tervehdän teitä, rakkaat työkumppanit, ja annan tietää, että terveenä olemme, mitä vaarantaa minun perhe, vaan Kuoksu-vanhin on ollut heikko terveyden puolesta koko tämän syksyn ajan, niin että ei ole voinut kyvetä saarnamatkoja tekemään. Oli kuitenkin meidän kanssa joulukokouksissa, vain ei voinut käydä rukouksissa, mutta oli vain meidän kotonamme, ja osaa otti meidän kans-

samme kristillisyyden asiain tutkinnossa. Hän on jo korkiassa ijässä; on täyttänyt 76 vuotta, ja ei ole ihme, jos voimat rupeavat loppumaan.

Minä kävin Fransi-veljen tykönä Bodenissa 4. päivä tammiukuuta, ja 7. päivä vietiin kotia Parakkaan. Lähdimme taas 12. päivä Gellivaarasta Parakkaan, minä ja minun vaimoni ja poika, joka on mennyt naimisiin Fransin tyttären kanssa viime jouluna, ja minun vanhin tytär oli kanssa matkassa. Olimme siellä pyhän; tulimme eilen kotia. Kansaa oli tullut kokoon monesta seurakunnasta ja kylistä, monet ehkäpä viimeiselle hyvästille, sillä heikolta näytti olevan Fransi. Hän luuli itse, että kahden viikon perästä pääsee ylös sängystä, vain ei itsekään usko, että paranee terveeksi. Hänellä on kreftan ainetta maksassa, ja se ei voi parantua; vain itsehän Jumala tietää, mitä Hän tekee, jolle ei mikään mahdotoin ole.

Raskaalta tuntuu, kuin vartiat Sionin muurilta korjataan lepäämään, vain jos niinkin on, niin ovat päivän työnsä tehneet, ja tarvitsevat päästä lepäämään heidän työstänsä, sillä heidän työnsä noudattavat heitä. Kyllä olis suuri tarve, että saisivat vielä elää jonkunkaan vuoden meille ja monelle kymmenelle tuhannelle suojaksi ja turvaksi tällä viimeisellä ja vaarallisella maailman lopun ajalla, sillä heidän äänensä on ollut voimallinen. herättämään tuhanten ihmisten omiatuntoja, jotka synnin ja suruttomuuden unessa ovat nukkuneet, vieläpä elävään uskoon saattaneet, ja olleet kirkkaat tähdet johdattamaan ijankaikkisuuden matkamiehiä sitä kaitasta tietä Betlehemiin, josta on jo suuri paljous suurella uskon rohkeudella lähteneet poikki kuoleman sillatoman virran, ja on yksi piskuinen lauma, jotka seisovat virran rannalla, ja hengessä katselevat toisinaan sen ihanan Kaanaan maan, jossa voittajain ja kilvoittelijain palkka maksetaan ijankaikkisella ilolla ja kunnian kruunulla.

Me puhelimme Fransi veljen kanssa siitä ajasta, jota olemme yhdessä tätä matkaa tehneet, ja monta vaivalloista reissua kulkeneet, vain rakkaus on ollut vilpitöin, ja kaikki on mennyt hyvin, ehkä minun sydämeni oli murheella täytetty. Sanoimme hyvästin toisillemme kaulasta pitäin, ja kiitimme

toisiamme sen yksimielisen työnteon edestä, jota olemme Herrassa tehneet. Ja käski sanoa teille sydämmelliset terveiset yli koko Amerikan maan, kuin kirjoitan, sillä minä sanoin, että kirjoitan, kuin tulen kotia.

Ja ei nyt muuta, rakkaat ystävät, vain jääkää hyvästi siihen asti, kuin yhteen tulemme ijankaikkisuuden ihanalla rannalla, jos emme täällä kohta toisiamme, niin kuitenkin kerran eriamättömyydessä, jossa sanomme yhteen ääneen, Amen, Hallelujaa! ijankaikkisesti. Ja uskokaa, rakkaat veljet ja sisaret, että syntimme ovat anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä ja veressä. Rukoilkaa edestämme. Merkitsee vähin veljenne uskossa:

Viktor Björkman,
vaimoni Olivian kanssa.

On vielä kukatiesi mahdollisuutta, että jonkun ajan elää, vain ei se saata olla pitkällistä.

Painettu vihkonen. Sophia Hillin kokoelma.

164. MARJA ROVA - FANNELLE Y.M. AMERIKASSA

Wittangista 11/2 1935

Nyt tervehdän teitä, rakas sisar Fanne, rakkaan miehes ja lastes kanssa, ja kaikkia sukulaisia Amerikassa, Jumalan rauhan ja rakkauden tervehdyksellä, ja saan antaa tietää, että olemme joltisesti terveenä tällä kertaa, ja kiitän ensin sen kalliin ja rakkaan preivin edestä, jonka olen ilolla vastaan ottanu jo aikaa, mutta en minäkään ole ollu oikeen friski isompaan aikaan; en ole juuri vuoteessakaan ollu; olen juuri tehny tähellisemmät työni. Täällä liikkuu kovin tauti, joka talossa on sairaita ja kuolee paljon ihmisiä. Ja saan nyt sanoa, jota olen odottanu, etten ole kirjoittanu, kuinka Fransin kanssa menee, mutta nyt saan sanoa ikävät sanomat, sisar rakas, että ei Fransi tule enään teille eikä meille saarnaamaan eikä neuvomaan eikä opettamaan. Hän on

kilvoituksensa päättänyt ja kruununsa voittanut, hän on meitä jättänyt tänne vähäksi aikaa murheella kaipaamaan. Hän on nyt kirkkaammassa ilmassa veisaamassa ja kiittämässä Taivaallista Ylkää heleämmällä ja keveämmällä rinnalla kuin täällä, kaikkein edellä menneitten opetuslastensa kansa. Emme näe enään hänen rakkaita kasvojansa, emmekä kuule hänen suloisia saarnojansa, sisar rakas, ennenkuin Sionin ihanalla rannalla, Jordanin virran toisella puolen, siinä suuressa kokouksessa, jossa ei enään tarvitse erkaintua, jos jaksaisimme Jumalan armon ja rakkauden avulla kilvoitella siihen asti, kuin Isä meitäkin noutaa täältä murheen maasta. Hän on saarnannut monta valtakuntaa ja monta tuhatta autuuteen saattanut. Mutta voi miksi Isä ottaa tällä vaarallisella aikaa kaikki väkevimmät jäsenet kristillisyydestä pois. Minä ajattelen, että meidän tottelemattomuuden tähden ja vähän uskomi- sen tähden, enkä saata, niin arvossa pitää oikeita saarnaajia, kuin tulis pitää, että minun tottelemattomuuden tähden Isä ottaa meiltä väkevimmät opettajat pois. Välistä tulee niin kuin Jumalaakin syyttämään, miksi Jumala ei kuullu, vaikka niin paljon ja niin monessa valtakunnassa monia tuhansia kristityitä on rukoilleet, että Isä parantais Fransin. Voi sisar rakas, kuinka raskas on vas- ta, kuin vielä Jumala Fransinki otti meiltä. Paljon on itketty, en- nenkuin on kuollukaan. Siellä on käyny niin paljon ihmisiä kat- somassa koko hänen sairastuksen ajan, monia satoja ihmisiä. Minä olen kanssa käyny viikkoa ennen kuin hän kuoli. Meitä Oli useita, kävimme autolla, mutta ei Fransi enään jaksanu puhua monta sanaa. Voi se oli ikävä reisu, kuin piti rakkaalle opet- tajallemme sanoa viimeisen hyvästin tämän maan päällä, mutta siinä uskossa ja toivossa vain, että paratiisissa tervehtelemme toisiamme, jossa ei enään murheen kyyneleet vuoda silmistä. Voi miksi Taivaallinen Isä otti meiltä Fransin, vaikka on niin paljon kristityt rukoilleet. Tänä päivänä on Fransi kannettu ulos. Siellä on ollu täältäkin ihmisiä. Tekla ja kaikki lapset on olleet aivan ihmisten hoidettavana, aivan ovat pakanneet kuoliaaksi mene- mään. Sairaahoitaja oli täältä siellä sen yön kuin Fransi loppui. Oli sanonu, että ei ole hänellä niin ikävää yötä ollu koskaan, kun koko väki näytti, että net kuolevat.

Hänellä oli tautina maksassa krefta. Se oli Luulajassa kousta pitämässä; se täytyi mennä Bodenin sairaalaan. Hän oli siellä useita viikkoja. Tohtori oli avannu, mutta kuin näki, mikä oli vikana, se neuloi kiinni haavan, eikä ollu sanonu Fransille. Ja kuin parantui se leikkaama haava, se oli alkanu toimittamaan kotia, niin Fransi arvasi, että ei ole hyvin asiat. Fransi oli sanonu, että hänelle pitää sanoa, mikä hänellä on. Tohtori ja sairaanhoitaja olit itkeneet niin paljon, kuin olit sanoneet.

Paljon olis taas kirjoittamista, mutta ilta on hiljainen, mutta hyvästi nyt sisar rakas, Jumalan haltuun. Ja rukoilkaat rakkaat kristityt meidänkin edestä, että Taivaallinen Isä kuljettais meitäkin viimeiseen kuoleman hetkeen asti, ettemme eksyisi oikealta tieltä, tällä vaarallisella ajalla, kuin meidän rakkaat paimenet otetaan pois. Sano sisar rakas minun terveisiä isälles ja äitilles ja kaikille täältä paljoilta kristityiltä, Hilmalta perheensä kanssa, Sakarin leskeitä perheensä kanssa ja kaikilta sukulaisilta, Juhani veljellekin minulta.

Marja Rova

Fransin viimeiset sanat oli olleet, että jo paratiisi lähenee. Terveisiä minun mieheltä ja pojalta.

Vahamoniste. Niskalta USA:sta

165. WM. KOPPANA - S. JOHNSONILLE

Hancock, Mich. 18/2 1935

Tykö rakkaalle vanhimmalle ja uskolliselle työntekijälle raskaassa ja paljon painavassa Herran viinamäen työssä, Salmon Johanson, onnen ja rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tervehdämme teitä jollaki paljon puuttuvaisella rivillä. Kiitämme teitä, rakas vanhin, sen rakkaan ja kalliin kirjanne ja terveisten edestä, jotka kalliit ovat.

Terveenä olemme olleet Jumalan suuresta armosta vaimoni Riikan ja muitten ystävään, veljein ja sisarten kanssa, josta

kiitos sille kuolemattomalle Jumalalle, jolta kaikki hyvyys tulee. Olemme saaneet sen ikävän tiedon Ruotsin Lapista, että rakas ja kallis vanhin ja Sionin muurin vartija, Frans Wettainen on siirtänyt sijansa ja muuttanut majansa siihen maahan, jossa vanhurskaus asuu, joka on hänelle iloksi ja monelle tuhannelle murheeksi.

Koko elävä kristillisuus on murheen puvulla, verholla, puettuna, vaikkapa onki se usko ja toivo, että saamme vielä kohdata toisiamme toisella puolen sillattoman virran. Täällä armon ajassa olis vielä tarvittu semmoisia Sionin muurin vartijoita, kuin Frans Vettainen oli. Jos olis ollut meidän valta, emme olis antaneet kuolemalle, mutta emme saattaneet panna kättämme väliin. Jumala tekee kaikki hyvin, vaikka se meille tuntuu pahalta ja työläältä.

No, ei ole meilläkään Salmo-vanhimman kanssa enää pitkä aika, ennen kuin meitäkin muutetaan toiselle puolelle maata, jossa ei aurinko enää koskaan laske, jossa saamme tervehdellä kaikkia vanhimpia, veljiä ja sisaria, ja monta rakasta opetutisää, jotka nyt käyskentelevät ijankaikkisuuden ihanalla rannalla. Sama toivo se pitää teidän ja meidänki päätämme ylhäällä kaikissa murheissa ja ,matkan vaivoissa.

Sanokaa rakkaat terveiset Marja Grimsbolle, Isak Kutunivalle vaimonsa ja lastensa kanssa, ja niille leskille, ja ketä muita on siellä teidän ympärillänne, jotka yhtä armon ilmaa hengittävät Esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä, niin kuin pienet lapset Äidin sylissä. Rakkaat terveiset Matti Kinnuselta vaimonsa Annan ja lastensa kanssa, Jalmari Wantajalta vaimonsa Huldan ja lastensa kanssa, Sandra Simonsonilta lastensa ja vanhan äitinsä kanssa, Hilda Ruonavaaralta lastensa kanssa, vanhalta Luusualta vahnonsa Dildan ja perheensä kanssa. Olkaa tet yllä nimitetyt (tervehdetyt) ensin ja viimein minulta rakkaan vaimoni Riikan kanssa.

Sanomme teille hyvästi siinä uskossa, että synnit on teille ja meille anteeksi annettu kalliissa sovintoveressä, muistakaa meitäkin ja minua kelvotonta kantaa rukouksissanne anteeksi antavaisella sydämellä armoistuimen tykö. Pyytää vähin veljenne

Minä hädyn teille lähettää tämän posti-money orderin takasin, en saanut sillä rahhaa. Hancock oli niin pahoin kirjoitettu, käskekää postimestarin kirjoittaa selvään Hancock.

Alkuperäinen. Salomon Johnsonin knkoelma.

166. A. PERNULA - S. JOHNSONILLE

Brush Prairie, Wash.21/2 1935

Tykö rakkaalle vanhimmalle Herran viinamäen raskaassa ja paljon painavassa työssä, Salomon Johanson, onnen, rauhan ja rakkauten tervehdyksellä tervehdämme teitä, tietää antain, että terveenä olemme ruumiin puolesta, jota samaa kallista lahjaa Jumalalta toivomme myös teille.

Tuli halu piirtää joku rivi, sillä rakkaudella olemme teitä muistamassa, vaikka tulee niin harvoin kirjoitetuksi. No tuntuu tällä kerralla niin kun olis sydän murheella täytetty sen surusanoman tähden, jonka saaneet olemme, että taas Jumala näki hyväksi ottaa pois yhden Sionin muurin vartijan, jota ei kyllä olis kristittyin lauma päästäny menemään, jos olis ollu mahdollista, että pitää täällä, vain Jumala tekee kaikki tahtonsa jälkeen ja päästää yhden toisensa perästä lepäämään päivätyönsä jälkeen. Ja kyllä se vain oli Fransi-vanhimmalle itselle iloksi, vain omillensa ja suurelle kristittyin laumalla murheeksi, sillä hän oli yksi, joka voitti rakastajia, sillä hän oli rakas käytöksessä eli kanssakäymisessä ja lempeä ja totinen saarnoissansa, että tuntuu, että on tullu suuri vahinko elävälle kristillisyydelle, sillä hänen siansa on vaikia täyttää, vain sen met kyllä uskomme, että Jumala vieläki asiansa hoitaa eteenki käsin, että ei anna kunniaansa vieraalle.

Kyllä tekin, vanhin rakas, saatte olla ilonen ja lohduttaa itseänne sillä, että ei se ole enään teilläkään pitkä aika ijänkään suhteen, ennenkö pääsette lepäämään päivän työstä, ja saatte rakkaudesta palavat rinnat yhteen painaa Fransin, Matoniemen ja

kaikkien edellä menneitten vanhinten kanssa, ja veisata yhteen ääneen amenta ja hallelujaa alati ja ijankaikkisesti. Ja pyydämme, että rukoillette meidänki edestä, että Jumala rakas Isä varjelis kaikesta pahasta loppuun asti, että meki teidän kanssanne kunnialla kotia kostusimme, eikä olekaan nuorellakaan tietoa, kuinka on ilta lähellä, ja kantakaa anteeksi antavaista sydäntä kohtaamme, sillä monessa olemme puuttuvaiset. Ja sanomme hyvästi siinä uskossa, että synnit on anteeksi annettu veressä viattomassa. Ja sanokaa terveisiä kristityille ympärillänne, vain olkaa itse ensin ja viimeksi rakkaudella tervehdetty.

Merkitsee

Abram Pernula vaimoni Lauran ja
poikamme Olofin kanssa

On ollu oikeen sievät ilmat, nyt vähä sataa. On täällä käyneet Suomen saarnaajat, vain en minä niitä nähny.

Alkuperäinen.

Salomon Johnsonin kokoelma.

167. A. NISKA - S. JOHNSONILLE

Bowlus, Minn.26/2 1935

Tykö rakkaalle ja kalliille vanhimmalle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, Solomon Johnson, niin myös ne harvat valitut siellä teidän ympärillänne, monessa kielessä. Jumalan ja meidän Herramme armo, rauha ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän kanssanne elämänne ehtoon asti. Amen.

Tällä onnen ja rakkauden tervehdyksellä tulen tervehtimään teitä rakas, kallis ja ainaisessa rakkauden muistossa oleva vanhin, jonka kanssa olemme saaneet niin monta rakasta, kallista ilon ja virvoituksen hetkeä viettää, ja niin monta kallista neuvoa, opetusta ja lohdutusta teidän huulilta kuulla, josta olemme suuressa kiitollisuuden velassa teille, ja uskomme, että Jumala on kaikki teidän rakkautesne ja uhrauksenne palkitseva vanhurs-

kasten ylösnousemisessa, joka ei olekaan kaukana, sillä uskomme, että pian tulee Ylkä noutamaan köyhää ja monista vaivoista väsynyttä morsiantansa tästä itkun ja valituksen laaksosta, surujen ja murheiden maasta, siihen maahan, missä ei lohdutus loppu, ei surut eikä murheet eli matkan vaivat enään mieleen muistu, sen ijankaikkisen ja loppumattoman ilon ja riemun tähden, joka siellä meidät ja teidät käsittää, sen loppumattoman levon ja rauhan kanssa, ja kuin nämä vähän ravottelee pikkuisen toisinaan, vaikka harvoin, silloin tulee väsyneelle matkamiehelle sydämellinen rukous ja huokaus, jopa äänellisen huudonki kanssa, että tule jo Herra Jeesus, tule noutamaan minun, sinun köyhän morsiamen, ja niin kädet ojettuina ja silmät odottavina sinne päin käännettyinä, että koska näkyisi taivaan enkeleitten tulo.

Ei ole kauan, pian tulee Ylkä, pian tulee huuto, kuin vain jaksaisimme kärsivällisesti odottaa sen vähän aikaa, ja vaikka se aika toisinaan tulee pitkäksi, kuitenkin saamme olla siitä lohdutetut, niin kuin vanhimmat sanovat, että ei ole päivä niin pitkä, että ilta ei tule.

Nythän se on Fransi vanhin päässyt näkemään sen, mitä on täällä heikollaki uskolla uskonut, ja on päässyt niihin suuriin kokouksiin, joihin viimeisessäki kirjeesssänsä toivottaa pääsevänsä. Hän on meidän jättänyt vähäksi aikaa, vain pian mekin pääsemme sinne, mihin hänkin on mennyt, ja sitte saatamme keveämmillä rintoilla toisiamme tervehdellä ja rintojamme vasten puserrella, emmekä tarvitse enään koskaan erota. Nyt me olemme hänestä jääneet, niin kuin orpo-lapset, joilta isä on otettu pois, joka kyllä on suuri murhe meille jälkeenjääville, ja on jäänyt suuri kaipaus vielä sen isällisen huolenpidon tähden. Hän oli niinkuin rakas isä kaikille, oli vielä viimeisessäki kirjeesssänsä suuri huoli kristillisyytemme menestymiseen, joka oli vielä ennustavainen, että koettelemuksia saamme odottaa, joka on kanssa varma. Hän on nyt kuitenkin meiltä otettu pois, mutta häätymme uskoa vielä sittenkin, että kyllä Jumala vielä nytkin pitää huolen omistansa, ja niin kuin Fransi vanhin sanoo, ei kadu kutsumistansa.

No oikeen rakkaalla sydämellä kiitämme sen teidän rakkaan ja kalliin kirjeenne edestä, jonka olemme iloksemme saa-

neet vastaan ottaa, ja olen tehnyt käännöksiä pyyntönne jälkeen. ja lähettänyt ympäri. Oli oikeen sydäntä liikuttavaa saada teiltä, rakas vanhin, omakätisen rakkaan ja kalliin kirjeen. Kii-tämme myös terveisten edestä. Tavallisessa terveydessä olemme, jota samaa kallista Jumalan armolahjaa toivotamme teillenki. Viimi sunnuntaina olimme rukouksissa Erkki Tumbergin talolla N.Y. Millsissä, oli oikeen kalliit ja virvoittavat rukoukset. Muut siellä olivat jokseenki terveenä, paitsi Edw. Niemelä, joka sairastaa Goiteria. Terveenä ovat ne harvat valitut Brainerdissa, Kingstonissa ja Minneapolissa, paitsi nuoremman Walstenin vaimo sairastaa canceria huonona. Arvid Hendricksonissa on saatu pieni tytär tammikuun 3. päivä. Rukouksissa olemme olleet jokseenki joka sunnuntain aikana, vaikka on ollut kova talvi.

Eikä nyt muuta tällä kertaa, vain siinä uskossa jätämme taas tällekin kertaa, että synnit ovat kaikki teille ja meille anteeksi annettu Herramme Jeesuksen. pyhän nimen ja kalliin sovinto-veren voiman kautta ijankaikkisesti. Sanokaa rakas vanhin meidän rakkaat terveiset valituille, joita kohtaatte, itselle kullenki nimeltänsä, vain olkaa te itse ensin ja ensin meiltä sydämellisellä rakkaudella tervehtetty, vielä pyydämme, että rukoilisitte meidänki edestämme. Pyytää teidän vähin veljenne ja sisarenne

Arthur ja Saima Niska lastemme kanssa.

Paljon rakkaita terveisiä Brainerdin, Millsin, Kingstonin, Minneapolin y.m. kristityiltä.

Alkuperäinen. Solomon Johnsonin kokoelma.

168. V. BJÖRKMAN - J. KOPPANALLE Y.M.

Gellivaara 9/3 1935

Tykö rakkaille veljille, ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: William Koppana, Johan Homola, Matti Kinnunen, Salomon Johnson, Johan Puuri, Jo-

han Muonio, Doctor Stanley, Axel Uskoski, Mark Abernathy, Arthur Niska, Stickinger, Sasse, ynnä muut saarnaajat, teidän rakkaitten vaimoinne ja lastenne, ja se kallis Herran lauma siellä kaukaisella Amerikan maalla, jotka yhtä armon raitista ilmaa hengittävät esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä.

Jumalan ja meidän Herran Jesuksen Kristuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa tämän vaivalloisen sodan ja kilvoituksen loppuun asti, Amen. Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tervehdän teitä, rakkaat veljet ja sisaret, ja kiitän niitten rakkaitten ja kalliitten kirjain edestä, joita olen saanut vastaanottaa näinä viime aikoina, monesta eri valtiosta ja paikkakunnasta, joista kaikista näkyy ikävän kaipausta siitä raskaasta murheesta, joka on saavuttanut tämän kristillisyyden, nimittäin Fransi-vanhimman poismuutto tästä maailmasta. Se on kyllä täälläkin Euroopan maalla koskenut syvälle monen kymmenen tuhannen sydämelle, ja ei vähin minun, joka oli minun rakas ja kallis työkumppani monessa ahtaassa raossa, sekä täällä että yli koko kristillisyyden, ja siihen vielä hänen rakas perheensä, joka oli niinkuin yksi kirkaasti paistava kynttilä hänen perheesssänsä, vaan kuitenkin hädymme taivuttaa sydämiämme taivaallisen Isän tahdon alle, vaikka tuntuu raskaalta.

Me kävimme Fransi-vanhinta saattamassa viimeiseen lepokammioon 24. päivä helmikuuta, Vittangin kirkonkylässä. Minä lähdin jo 23. päivä perheeni kanssa Parakkaan, ja sieltä lähdimme pyhä aamuna, ruumissaatto, Vittangiin, johon oli koontunut moniin tuhansiin ihmisiä läheltä ja kaukaa, jossa kuului yksi itkun ja valituksen ääni. Kun tulimme perille, monet kysyivät: Miksi Jumala otti pois meidän turvamme? Vaan emme yksikään vastausta saaneet, sillä hän oli päiväntyönsä tehnyt ja päässyt toivottuun lepoon.

Minä kävin Kuoksu-vanhinta katsomassa samalla reisulla. Se oli aivan heikko terveydestä; näytti ettei taida olla hänkään kauvan meidän kanssamme. Oli vielä jouluna meidän kanssa joulukokouksissa, joka tuntui niin kalliilta, vaikka ei voinut olla muualla, kuin täällä minun talossa. Yli koko elävän kristillisyyden on se ajatus, että mitä Jumala sillä tarkoittaa, kun korjaa pois

kaikki vanhimmat ja vahvimmat Sionin muurin vartijat. Vain sen me uskomme, että ei Jumala väärin tee, eikä Hän työtänsä viskaa, jonka Hän on niin suuren vaivan kautta koonnut Hänen verisen ristin ympärille, sillä ihmeellisellä tavalla on Jumala valittunsa kuljettanut läpi tämän mustan ja pimiän maailman, ja sen hirmuisen hengellisen saastaisuuden, joka niin monen färisen eri seuran kautta on pyytänyt tätä kristillisyyttä turmella. Vaan Herra on ollut heikoissa väkevä, ja antanut voiton Hänen pyhän nimensä kunniaksi, niin että on vieläkin yksi suuri lauma koottuna Sionin vuorelle, jossa on syntein anteeksi saaminen Karitsan veren kautta.

Ja no; en tiedä muuta. Terveenä täällä on kaikki muut saarnaajat, ja kulkevat saarnamatkoilla; sillä ei meidän kuitenkaan sovi lakata, vaikka on raskaat ja ikävät ajat. Minulla on aina se raskas murheen päivä silmäin edessä, kuin saatoimme Fransi vanhinta hautaan, ja uskon, että se pysyy siihen asti, kuin saan häntä kohdata kirkkaassa ilmassa, niinkuin hän itse sanoi, kuin jätimme viimeiset hyvästit. Suuri oli se lauma, joka oli häntä saattamassa. On kuitenkin suurempi se lauma, joka oli häntä vastaanottamassa toisella puolen maata, jossa ijäinen lepo on. Sinne se minunkin henkeni huokaa täältä vihelijäisestä maan tomusta, jossa rasitetut olemme, ja odotamme pois pääsemisen hetkeä.

Ja ei nyt muuta, rakkaat työkumppanit ja kaikki ystävät Amerikan maalla, vain siinä uskossa olemme, että syntimme ovat anteeksi annettu Herran Jesuksen nimessä ja veressä. Pian yhteen tulemme uuden ilman kirkkaudessa, jossa yhteen ääneen sanomme: Amen Halleluja, ijankaikkisesti. Monet jo seisovat ijankaikkisuuden syrjällä ja hengessä katselevat niitä ijankaikkisia asumasijoja, ja odottavat, että sota lakkaa ja rauhan lippu nostetaan rauhan haminassa.

Sydämen rakkaita terveisiä sanon perheeni kanssa, teille kaikille ystäville Herrassa, yli koko Amerikan maan. En suita nimittää, vaan uskon, että teidän nimenne ovat kirjoitetut Karitsan elämän kirjassa, ennenkuin maailman perustus laskettu oli. Rukoilkaa minunkin edestä, että onnellisesti kostuisin perille ynnä perheeni kanssa, sillä useasti odottelemme, että koska Uuden Jerusalemin virtten helinä alkaa kuulumaan, sillä täällä

emme voi osata seurata heidän nuottiansa, vaikka monta kertaa olisi halu.

Jääkää nyt hyvästi, rakkaani, siihen asti, kuin yhteen tulemme, jossa emme enään tarvitse erkaantua, niinkuin täällä kyyneelten maassa.

Viktor Björkman.

Painettu vihkonen. Sophia Hillin kokoelma.

169. V. BJÖRKMAN. WM. KOPPANALLE Y.M.

Killingi se 3/4 1935

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, William Koppana, Johan Homola, Salomon Johanson, Matti Kinnunen, Johan Muonio, Leo Lobbestael, Stanley, Axel Uskoski, ynnä muut saarnaajat ja totuuden apulaiset palvelevaisten vaimoin kanssa, jotka yhtä armon raitista ilmaa hengittävät Esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä rauhan siteen kautta.

Jumalan ja meidän Herran Jeesuksen Kristuksen armo ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja elämän ehtoon asti. Tällä rauhan tervehdyksellä tervehdän teitä ikuiseen muistoon jääneet veljet ja työkumppanit siinä raskaassa ja painavassa Herran työssä, ehkä raskaan murheen ja sydämen kivun kanssa, sillä vasta tulin kotia Wittangista saattamasta Kuoksu-vanhinta hautaan, jonne oli kokoontunu paljon ystäviä monista eri paikkakunnista, aina Etelä-Suomesta asti, niin että eivät huoneet eikä kirkko vetänyt sitä kansan paljoutta. Paljon on jääny orpolapsia näittenkin viimisten vanhinten hautain päälle, vuodattamaan murheen ja kaipauksen kyyneleitä, joita Jumala niin lyhyen ajan sisällä otti pois. Kuoksu on kuollu 18. päivä maaliskuuta, ja sitten kuoli 23. päivä samaa kuuta Salomon Fjällborg, yksi kallis Herran palvelija, jonka taidatte muistaa, Leo ja Matti. Hän oli silloin Killimässä, kuin te kävitte siellä. Wittangin kirkonkylässä olivat kaikki sydämet murheella täytetty, ja näyttää, että on jääny paljon orpolapsia heidän hautainsa

päälle, joittenka itkun äänet kuuluivat kauvas, sillä moni valitti ja painoi rintojansa, että miksi Jumala niin teki. Vain sen me kuitenkin uskomme, että Jumala tekee oikein kaikissa, vaikka se on kätkeyty meidän silmäimme edestä.

Ne poismenneet vanhimmat ovat olleet monen kymmenen tuhannen sielun auttajana, ja seisoneet sen piiskuisen lauman vartijana, niinkuin kirjoitettu on: Sen, joka voittaa, teen minä patsaaksi minun Jumalani templissä, ja ei hänen sieltä pidä lähtemän ulos. Mutta me uskomme vieläkin sen, että Jumala murheen pitää omistansa, jotka turvaavat Esikoisten seurakuntaan, joka on ensiksi syntynyt Ruotsin Lapin maalla aikakaudessamme, sekä Euroopassa että Amerikassa. Kyllä tätä kristillisyyttä on koeteltu aikakaudessamme, eriseurain ja monen hengellisen vääryyden kautta, vain niin kauvan kuin saarnaajat ovat yksimieliset, että tekevät yhdessä neuvossa työtä ja tarvitsevat toisiansa, niin kyllä Herran lauma koossa pysyy, yhdellä Sionin vuorella, johon kootut olemme näinä viimeisinä ja vaarallisina maailman lopun aikoina, sillä vaaralliset ovat ajat, ja vaarallisemmaksi ne tulevat, mitä likemmäksi maailma loppuansa lähennee. Voi Herra Jeesus, vahvista Sinun työmiehesti kädet, ja ole heille neuvon antajana Sinun valitun lapsilaumasi suojaksi ja turvaksi, sillä pelko tulee, kuinka se menee, kuin vahvimmat jäsenet temmataan pois.

Ja ei nyt muuta, rakkaat veljet ja uskolliset työkumppanit Herrassa, ynnä se kallis Herran lauma siellä kaukaisella Amerikan maalla, että ei se meidänkään aika niin pitkä ole, että ei ilta joskus tule, saattaa olla likempänä kuin me uskomme. Tuntuu monta kertaa koti-ikävä kuin meidän ystävät menevät, ja me jäämme tänne kyynelten maahan, vain onhan meillä matkan tunteva ystävä, joka meitä kuljettaa läpi tämän pahan ja vaarallisen maailman, nimittäin Herra Jeesus, joka kulkee laumansa edellä vereen kastetuissa vaatteissa, ja lyöpi laumansa viholliset suunsa kaksi-teräisellä miekalla. Olkaamme sentähden turvatut Herrassa, kaikki veljet ja sisaret siellä Amerikan maalla, ja usko-kaamme synnit anteeksi Herran Jeesuksen nimessä ja kalliissa veressä. Kyllä pian yhteen tulemme kaikkein valittuin ja

vanhinten kanssa, jossa yhteen ääneen sanomme, Amen, Hallelujah! ijankaikkisesti.

Rukoilkaa, rakkaat veljet ja sisaret minun ja minun perheeni edestä, että onnellisesti kostuisimme perille. Tätä pyytää teidän heikko veljenne,

Viktor Björkman

Teitä tervehtää täältä minun työkumppanit, Juhan Mäntyvaara, Frans Björkman, Johan Henrik Olsson, y.m. saarnaajat, vain olkaa minulta ensin ja viimein tervehdetty, joita sydämestä aina muistan niitä rakkaita ystäviä toisella puolen valtameren, Johan Homola, William Koppa, Matti Kinnunen, John Muonio, Alex Ritola, Arthur Niska, rakkaitten perheine kanssa, joilla ne on, niin myös Sandra Simonson lastensa kanssa, Hilda lastensa kanssa, Luusuan perheelle, y.m. joita en suita nimittä, vain uskon, että teidän nimenne ovat kirjoitetut taivaassa. Niin myös Elias Stålnacke kääkee sanoa sydämmen rakkaita terveisiä Gacklen ja kaikille kristityille terveisiä, jotka häntä tuntevat.

Jääkää nyt hyvästi sen suuren lammasten Paimenen haltuun siihen asti, kuin yhteen tulemme Jumalan Paratiisissa, jossa ei enään eroikävä paina.

Vieläkin pyydän, että kannatte minuakin anteeksiantavalla sydämmellä armoistuimen eteen, sillä raskas paino on langennut minunkin päälle. Kiitän kaikkia Amerikan veljiä ja sisaria kalliitten kirjain edestä, joita olette kirjoittaneet tänne.

Olen alkanut kirjoittamaan joitakin muistoja Fransin muistoksi.

Viktor Björkman

Vahamoniste. Niskalta USA:sta.

170. J. HUMOLA - S. JOHNSONILLE JA KUTUNEVALLE

Fredonia, N.D. 24/5 1935

Rakkaalle vanhimmalle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, Salomon John-

son, Kutunevan ja kaikkein niitten kanssa, jotka ovat hengittämässä yntä armon ilmaa Esikoisten Seurakunnassa. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen Kristuksen armo ja rauha, aina lisääntyköön teille.

Nyt lähestyn teitä jollaki rivillä ja annan tietää, että teidän kalliin kirjeenne olen saanu, jonka etestä kiitän. Jonkunlaisessa terveydessä olen ollu. En työkykyinen. Käsi olkapäästä on ollu kipiä, ja yskää. Muuten olen uskomassa niin kun ennenki, suuren synninvoiman läpi itseni autuaaksi, syntein anteeksi saamisen annosta. Ja sama ymmärrys ku ennenki tästä kristillisyytestä.

Olen usein muistanu teitä, ja sitä rakasta kanssakäymistä, vain ei taho tulla usein kirjetetuksi. On ne kutsuneet Beldeeniin ja Linberkiin meitä Arthur Niskan kanssa, vain ei meillä ennen juhannus kokousta sovi, ja Lake Nordeniin. En tietä, kun rippikoulu alkaa täällä 3. päivä kesäkuuta. Ja minun se häätyy kai Albertti Kosken kanssa pitää. Ehkä tunnen itseni sopimattomaksi lasten opettajaksi. Antakoon Jumala ymmärrystä ja voimaa. Ei se kuitenkaan ole eri oppi nuoremmilla kuin vanhemmilla, ja oppi ihmisten kanssa on pääasia, sannoo Raattamaa vainaja.

Oli se murheuttavaa, kun niin uskolliset Sionin muurin vartiat temmattiin kotikunniaan, vain itselleen se oli iloksi, vaan suurelle kristittyin laumalle murheeksi. Jumala kuitenkin tekee oikeen.

Sanokaa nyt sydämmen rakkaat terveiset siellä teidän kylässä ja Spearfishin ja Leadin kristityille, meiltä kaikilta täältä. Jacob Stickingerille vaimonsa kanssa, William Sasselle vaimonsa kans, ynnä muille, vain olkaa te ensin ja viimein tervehtetty minulta perheeni kanssa näillä sanoilla, että teidän ja meidän synnit on anteeksi annettu Jesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovintoveressä, joka on vuotanut Jesuksen viattomasta ruumiista Golgatan ristillä syntein anteeksi antamiseksi monelle tuhannelle, jotka uskovat, niin kuin Raamattu sanoo.

Täällä on nyt satanu vettä ja kesän alku on lupaava. Kylä Jumala huolen pitää kaikista. Hyvästi Jumalan rauhaan. Kirjoitti

John Humola ja lapset

Yksi niistä Leevi Törmäsen vanhemmista tytöistä, Elma, on Edsenin hospitaalissa. On leikattu umpisuoli, ja oli jo puhennu, vain se voipi jo hyvin, vain häätyy olla pitemmän ajan. Terveenä täällä nyt ovat.

Alkuperäinen.

Salomon Johnsonin kokoelma.

171. V. BJÖRKMAN. A. NISKALLE

Gellivaara 26/7 1935

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, Arthur Niska ynnä rakkaan vaimosi ja lastesi kanssa. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa tämän vaivalloisen sodan ja kilvoituksen loppuun asti.

Tämän kautta saan tervehtiä teitä muutamalla sanalla ja antaa tietää, että terveenä olemme ruumiin terveyden puolesta, ja uskon kilvoituksessa olemme ahkeroineet matkasauvan turvissa matkaa tehdä elämän kaidalla tiellä, ehkä monen puutoksen läpi. Olemme olleet saarna matkalla Isakki Stålnacken kanssa Etelä-Suomessa 13 eri paikassa ja kaupungissa. Paljon oli kansaa koolla joka paikassa, vaikka erityisesti Lahden kaupungissa Johanneskokouksissa, jossa monta tuhatta yksimielistä kristittyä oli koolla, ja monta kymmentä yksimielistä saarnaajaa. Jumalan sana vaikutti voimallisesti joka paikassa, jossa kuljimme, niin että ilon ja riemun äänet kuuluivat vanhurskasten rinnoista.

Sinä kysyt minulta yhtä asiaa, jota minä en saata vastata, nimittäin, josko lähetys Lapista Amerikkaan tulee ensi vuonna. Minä olen saanut Amerikan Johanneskokouksen kirjan jälkiin, Kuin tulini kotia Suomesta, jossa uudistavat pyyntöä, että saada saarnaajia Lapista sinne Amerikkaan. Semmoista asiaa ei voi päättää ennen kuin ensi joulukokouksissa Gellivaarassa, jossa tulee kokoon paljon saarnaajia ja kristityitä. Ja siinä koetellaan, josko saarnaajat pannaan Amerikkaan ensi tulevana vuonna, vai ei. Sinä aijot käydä täällä Ruotsin Lapissa ja Suomessa, sinun kirjastas näkyy, että sinulla on mahdollisuus saada kuuden kuu-

kauden loma-aika, siinä vain aikaa riittää, sati muutoin sopii. Jos olet kulkemassa tänne, niin olis sopiva tulla kuukauden ennen joulua Suomeen, ja sitten. jouluksi Gellivaaraan. Tervetulemaa tänne Lappiin. Jumala antakoon sinulle terveyttä.

En tahtois mainita mitään siitä suuresta vahingosta, joka on täällä tapahtunu, niin kuin sen hyvin tiedätte, mutta minä en saata olla mainitsema, kuin se asia on minun sydäntäni kovin murtanu. Minä kysyn, vain en keltään vastausta saa. Minä huokaan, minä ajattelen, minä valvon monta kertaa, kuin herään yöllä. Miksis Jumala niin teki, että otti pois minun työkumppanit, joittenka kanssa olemme monta kymmentä vuotta yksimielisesti Herran työtä tehneet. Vaikka ei net ole oppiansa eikä Jumalan voimaa myötänsä vieneet, jota täällä tarvitaan maan päällä. Ja paljon on nuorempia saarnaajia täällä Lapissa, jotka ovat kasvanneet vanhinten jalkain juuressa.

Ja ei nyt muuta tällä kertaa, vain sanon hyvästi siinä uskossa, että teidän ja meidän synnit on anteeksi annettu Herran Jeesuksen nimessä ja kalliissa veressä. Sen omistakaa itsellenne huonoimmallakin ajalla. Kyllä pian yhteen tulemme Jumalan paratiisissa, jossa saamme kohdata meidän rakkaita työkumppania ja koko valittua lapsilaumaa, ja yhteen ääneen sanomme: Amen. Halleluoja, ijankaikkisesti.

Ole priiskoitettu Karitsan verellä, sinä siunattu Karitsan emäntä neljän ilman alla, jossa huokaamme ja odotamme pois-pääsemisen hetkeä. Sydämen rakkaita terveisiä sanon perheeni kanssa teille kaikille. En suita nimittää, vain tiedän, että teidän nimenne ovat kirjoitetut taivaassa. Jos kohtaat saarnaajia, niin sano minulta sydämen rakkaat terveiset.

Merkitsee veljesi Herrassa

Viktor Björkman

Vastaa minulle muutamalla sanalla, jos olet tulemassa vai ei.

172. J. HUMOLA - S. JOHNSONILLE JA KUTUNEVALLE

Fredonia, N.D. 7/10 1935

Rakkaille vanhemmille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, Salomon Johnson ja Kutuneva, ynnä perheittenne kanssa. Jumalan armo ja rauha aina llisääntyköön teille, ja vahvistakoon teitä tässä nykyisessä totuudessa ja valkeudessa, joka on Esikoisten Seurakunnassa, jonka jäsenet mekin olemme uskossa, rakkaudessa ja Pyhän Hengen osallisuudessa, siihen asti kuin vajaa lakkaa ja täydellisyys alkaa.

Nyt kiitän Salmo vanhimman kalliin kirjeen edestä. Olen ollu kotoa poissa, kun kirjeenne sain, ja mulla ei taho tulla siellä kirjoitetuksi. Jonka tähden häädytte minua kärsiä. Olen minä rakkaudella teitä muistamassa, kallis veli. Minä kävin New York Millsissä, Bowluksessa, Brainerdissä ja Spartassa. Oli joka paikassa kalliit kokoukset, ja ilon ja riemun äänet kuulu vanhurskusten majoista, josta kiitos ja kunnia sille Kolmiyhteiselle Jumalalle, kaiken armonsa edestä.

Minä kirjoitin Michiganiin. Eikö sopis Leo Lobbestaelilla ja Matti Kinnusella käydä teidän tykönä, kun palaavat Tyynenmeren rannalta, sillä matkakuluille se ei tehe suuria kuluja. Ne on sinne lähteneet, mulle on kirjoitettu, ja on jo aikoja siihen esitetty ja myös kutsuttu, ehkäpä Efraim Koljonen sanoo ikävän, kun tulevat työaikana. Efraim, Koljonen on kutsunu Puuria ja Caleb Ericksonia, ei taitais sitte olla ikävä. Kyllä ymmärrätte.

No, ei minulla ole paljon kirjottamista tällä kertaa. Sanon sydämen rakkaita terveisiä teille kaikille siellä, meiltä kaikilta täältä, jotka yksi olemme Herrassa teidän kanssanne. Vain olkaa te viimein minulta tervehdetty perheeni kanssa näillä sanoilla, että meidän ja teidän synnit on anteeksi annettu Jeesuksen pyhän nimen ja kalliin ja viattoman sovintoveren kautta. Rukoilkaa edestäni. Pyytää heikko veljenne armossa

Johan Humola ja lapset

Sanokaa rakkaat terveiset englanninkielisille saarnaajille ja kristityille. S.S.

Ei tänne nytkään tullu hyvä vuosi. Musta ruoste pilas, vain heinää on saatu hyvin, ja jonku verran viljaaki. S.S.

Alkuperäinen. Solomon Johnsonin kokoelma.

173. M. KINNUNEN JA L. LOBBESTAEL - S. JOHNSONILLE

Brush Prairie, Wash. 16/10 1935

Rakas vanhin ja uskollinen työntekijä Herran viinämäen raskaassa ja painavassa työssä S.Johnson, ynnä rakkaitten työkumppanienne J.Stickingerin, W.Sassen kanssa. Armo olkoon teille nyt ja aina elämänne ehtoon asti. Amen.

Nyt tulemme tykönnö jollain sanalla. Onnen toivoksella, rauhan ja rakkauden tervehdyksellä ja annamme tietää, että täällä me olemme Leo-veljen kanssa. Onnellisesti on Jumala tiemme ja matkamme johtanu tähän asti, josta Hänelle ainoalle olkoon kiitos ja kunnia.

Olemme käyneet Louise-joella, Yacoltissa ja viimein Portlandissa. Kalliita kokouksia on pidetty joka paikassa, paljon on hukunu syntiä armon ja laupeuden mereen. Ja kristityt ovat iloinneet Herrassa Jumalan armosta ja syntein anteeksi saamisesta, josta Hänelle ainoalle olkoon kiitos ja kunnia.

Ja nyt ilmoitan teille, että meillä ei sovi ajan vähyyden tähden täyttää teidän toivomusta, vaikka halu kyllä olisi.

Rakkaan veljen Leon on oltava työssään niin pian kuin mahdollista, ja hän ei päässy varemmin irti työstään, ja niin reisuun lähtö myöhästy, ja Belteni on vielä käymättä, johon täältä menemme. Ehkä jotku toiset veljet täyttää tarpeen syksyn kuluessa, niin ottakaa heitä vastaan kuin Jumalan enkeleitä.

Terveenä olemme ruumiin puolesta ja uskomassa kuten ennen, entinen mieli ja ymmärrys kristillisyydestä. Ja en nyt tiedä erityistä sanaa, terveenä täällä ovat saarnaajat ja kristityt ja muistamassa teitä rakkaudella. Ja olkaa meiltä Leo-veljen kanssa tervehdetty rakkaudella, ja näiltä harvoilta täällä. Ja erittäin näiltä, jotka tässä ovat rakkaan veljen Axel Us-

kosken ja hänen rakkaan vaimonsa Alman kotona, jotka käskää sanoa rakkaat terveiset, ynnä John Berggren, N. Tuominen, E. Niskanen, Parven veljekset. A. Karlson ynnä monen muut rakkaitten vaimoina ja lastensa kanssa, joilla ne on. Synnit, vijat ja puutokset on teille ja meille anteeksi annettu ijankaikkisesti. Tervehtäkää valituita. Rukoilkaa edestämme. Pyytää heikot veljenne

M. Kinnunen ja Leo Lobbestael

Alkuperäinen. Solomon Johnsonin kokoelma.

174. W. ERIKSSON - C. ERIKSSONILLE JA WM. KOPPANALLE

Parakka 12/7 1936

Tykö rakkaille veljille, ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä Caleb Eriksonja William Koppana vaimoinne ja perheenne kanssa. Jumalan rauhan tervehtyksellä tervehtin teitä, muistossa olevat veljet, jollaki harvalla ratilla.

Kiitän rakkaitten ja kalliitten kirjainne edestä, joita olen saanu teiltä molemmilta vastaan ottaa ilokseni, kuin kotia tulin viimeksi tunturireisulta, jossa olen kulkenut rakkaan veljen ja uskollisen työ kumppanin Johan Stöckelin kanssa. Hauskoja kokouksia olemme pitäneet monissa paikoin. Ilon ja riemun äänet kuuluvat kokouspaikoissa. Joitaki tullee maailman valtakunnastaki saatetuksi oikiaan Isän huoneeseen. Olemme kulkeneet Kuoksu-vainajan työvainioilla, jota saapi iloksi katsoa, että kauniisti viheriöitsee Herran pelto vielä vanhinten hautain päällä. No ei ole työ ollut turha, mitä Herrassa tehty on, ja uskomme sen vielä eteenki käsin, ettei ole se työ turha, mitä Herrassa tehdään, kukin niillä lahjoilla, mitä Herralta saatu on, vaan on aina kysymys, että me uskolliset olemme sen vähän lahjan kanssa, aina luottain sen päälle, että hän, joka on meitä työhön ottanut eli valinnut, on meän kanssamme, niinkuin Hän on luvannut omille opetuslapsillensa.

No terveenä olemme ruumiin puolesta, sekä muut saarnaajat ovat terveenä ja ovat myös kotosalla, kuin on heinän aika. No sinne net pitävät lähteä, Björkmanni-vanhin ja J. Stöckel, tulevan kuun puolivälissä, jos Herra on suonu, ettei tule vastuksia. Jumalan on asia, tapahtukoon Hänen tahtonsa, kyllä vain täälläki tarvitsisimme heitä. Ja uskomme, että Jumala hoitaa heitä niin, että saamme vielä takasin terveenä. Hauskalta se kuitenkin tuntuu se, että vieläki, vaikka niin monen kertaset vanhimmat on kuoleman kautta pois otettu, että vieläki juoksee se kultanen lanka poikki Atlantin, ja luottamuksen siteet ovat siihen ensinsyntyneeseen seurakuntaan, joka tulee siitä näkösalille, että siitä apua tahottaan. Ja no en tiä muuta tällä kerralla, vaan synnit on teille ja meille anteeksi annettu Jesukseen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, sen uskokaamme vielä silloinki kuin vihollinen eppäilysten kanssa tahtoo ahtistaa. Meillähän on edesvastaaja Isän tykönä, jota olette ja olemme lähteneet seuraamaan. Hänhän on ottanu meän syntikuormamme hartioilleen, että saamme tänäänki uskoa armosta itsemme autuaaksi. Ole nyt lohdutettu Sionin tytär Ameriikan maalla ja kaikkialla, pian tulevat Karitsan häät uuten ilman kirkkaudessa, silloin saamme sanoa tervetulemaa Karitsan häihin, ja yhdistää äänemme koko maasta ostetun lauman kanssa, silloin ei enään lyö sydän murheesta rintaluita vasten, silloin saamme tervehtiä eellä menneitä vanhimpia, joita olemme tänne kaipauksella jääneet muistamaan.

Sanokaa minun terveisiä kaikille saarnaajille, joita näkemässä olette, sekä ympäristönne kristityille. Paljon terveisiä paljoilta kristityiltä täältä. En suita kaikkia nimitellä, vaan nimenne ja nimemme on kirjoitettu taivaassa, vaan olkaa nyt itse yllänimitetyt vaimoinne ja perheinne kanssa minulta vaimoni ja lasteni kanssa enin ja ensin tervehdetty sylillä ja sydämellä. Tätä merkitsee heikko veljenne ja kanssapalvelianne Herrassa:

Viljam Erikson

No ajallisesti mennee joltisesti täällä. Heinän tekoa on

alotettu. On heinä uhkasesti kasonnu. On ollu varhainen kesä. Ei kuulu erityisempää. Ei ole teille oppaita näihin aikoihin kuollukkaan. Kuoksun ja Fransin lesket voivat hyvin. Katekismus tulee J. Stöckelin kanssa, sen Jonaksen Isakki lähettää Calebille muistoksi. On hauskaa saa teiltä kirjeitä ja sanomia kristillisyyden laveudesta. Jos Calebi lähettäis kopion Koppanalle tästä, sillä en jouta nyt tällä kertaa kirjottaa erityistä kirjettä hänelle, vaan tervehdän teitä yhteisesti. Osote on kuin ennenkin: Parakka Vittanki Sweden Europe

---

Koneella kirjoitettu jäljennös.
Solomon Johnsonin kokoelma.

175. TEKLA WETTAINEN - WM. KOPPANALLE JA RIIKALLE

Parakka 8/9 1936

Tykö rakkaalle vanhimmalle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, Wiljam Koppanalle ynnä rakkaan vaimos Riikan kanssa, ynnä meidän rakkaitten opettajain Björkmannin ja Stöckelin kanssa, ynnä Amerikan saarnaajille ja kristityille, suomalaisille ja englannin kielisille.

On haluni tervehtää Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä ja onnen toivotuksella. Ensin kiitän Wiljam Koppanaa sen rakkaan ja kalliin kirjeen edestä, jonka olen saanu, joka on eilen luettu meän pirtissä. On olleet hauskat rukoukset. Meillä on ollu saarnaajia Isak Stålnacke ja August Isaksson vaimoina kanssa, ja sitte vieraita monesta eri paikasta. Tjautjasjärvestä kaksi piilin lastia, ja sitten Kiirunan kristityitä bussin lasti, ja Vittangista, ja Masunilta Priita Johanna, ja Vettasjärvestä, Gellivaarasta Björkmanin Artturi, jolla on meän Miina vaimona. Ne oli molemmat, ja heän pikku tyttö ja Kasurisen vaimo, ja Andersonin Josefina, ja olit niin hauskat kokoukset, että olit meän huonet liikutuksen äänestä täynnä.

En saata kiittää, että saarnaajat ja kristityt vielä rakastaa meitä niin paljon, että tulevat noin suurella joukolla meitä ja meän lapsia tervehtään, niinkuin saarnaajat sanoit, että het on

tulleet vanhurskaan muistoa pitämään, ja net on kaikki pyytäneet tervehtää kaikkia teitä, vaikka on mahdollin nimittää, niitä on ollu niin paljon. Ja eilen menit Tjautjaslaiset, joitten matkassa oli Gellivaaralaiset. Minä soitin sinne; net olit oikein hyvin kostuneet perille. Minun pikku tyttö oli ollu oikeen friski. Puhuttelin Oliviaa siellä. Jaksoi oikein hyvin, mutta Olivia sanoi, että ei hän ole vielä saanut kirjettä, mutta uskoi, että heti tulee. Nyt kun soitin Stöckelin kotia, Sanna sanoi, että het hyvin jaksavat kaikin puolin, mutta ei ole tullu kirjettä. Mutta pidit hyvänä, ko minä sanoin, että Koppanalta on terveiset, että net oli Matti veljen kanssa juuri lähössä vastaan New Yorkiin.

Ei se ole kumma, että likkeisiä huolestuttaa, kun kaikki muutkin aina kysyvät, että mitä nyt kuuluu saarnaajista Amerikasta, joka tuliki näkösälle Gellivaarassa, kun Björkmani ja Stöckeli lähit, kun oli niin suuret kansan joukot kokoontuneet saattamaan. Se meän Miina tyttö, B. Artturin vaimo, tahtoi juuri menehtyä: minä puhutteihin, että minäki olen siellä käyny, ja olen näin friski, mutta se sanoi, että kun häneltä nyt menee toinen isä Björkmani, se teki minulle paha, että on ainakin silläkään hauska, niin kauan kun se isä taas ellää.

No, olen nyt tässä muistellu vähän sanomia, ja hyvästi nyt siinä uskossa, että teän ja meän synnit on anteeksi annettu Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä. Ja olkaa nyt kaikin tervehdetty sydämen rakkaudella meiltä lastemme ja kylämme kristittyin kanssa, kaikki joita näette. Olkaa itse ensin Koppana, Riikan ja teän paikan kristittyin kanssa tervehdetty. Rukoilkaa edestäni, pyytää

Tekla Wettainen, rakkaitten lasteni kanssa.

Tässä tervehtävät Tjautjasjärveläiset erittäin Björkmania, Stöckeliä, Koppanaa ja S.Johansonia erittäin, joita het tuntevat, jotka on heillä käyneet Johan ja Wille Martinsoni, ja sitte nuoret pojat Kalle ja ynnä Willen pojat, Josep ja Santra, Fransi ja Akseli, Albert ja Viktori ynnä muut, joita en suita nimittää.

Tekla

176. V. APELQVIST - WM. KOPPANALLE Y.M.

Gellivaara 2/12 1936

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä, William Koppana, Salmon Johanson, Matti Kinnunen, Johan Humola, Johan Muonio, Johan Puuri, Arthur Niska, Samuel Juvonen, Jalmari Vantaja, Leo Lobbestael, ynnä muut saarnaajat ja totuuden apulaiset yli koko Amerikan maan, jotka hengittävät yhtä armon raitista ilmaa Esi-koisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä, rauhan siiteen kautta. Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä tervehdin teitä, rakkaat veljet ja sisaret siellä kaukaisella Amerikan maalla pitkästä aikaa, johonka on ollut omituiset syynsä, niin kuin sen hyvin tiedätte, minun . poislankeemiseni kristillisyydestä, ja sen pitkällisen viipymisen ajan, joka on paljon murhetta saattanut koko elävälle kristillisyydelle sielläki Amerikan maalla, joita kaikkia syntiä ja murheita rukoulen sydäimestä anteeksi, ja uskon, että ijankaikkisella unhoituksella olette anteeksi antaneet.

Minä olen huonona, sairaana, aivan sängyn hyvänä, ja toivon pijan pääseväni pois tästä pahasta maailmasta, vain en tiedä, mikä on Jumalan tahto. Tapahtukoon Hänen tahtonsa kaikissa, niin maassa kuin taivaassa. Kuitenki on se toivoni, että yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä, jossa yhteen ääneen sanommme, amen halleluoja ijankaikkisesti.

Pyydän, että vastaatte jollaki sanalla, veljenne Herrassa

Viktor Appelqvist

Antakaa osa muihin paikkoihin.

Koneella kirjoitettu jäljennös
Solomon Johnsonin kokoelma.

Kopioinut William Koppana 23/12 1936.

177. WM. KOPPANA - S. JOHNSONILLE

Hancock 27/12 1936

Rakkaalle vanhimmalle, ja uskolliselle työntekijälle rakkaassa ja paljon painavassa Herran viinamäen työssä, Salomon Johanson rakkaan perheenne kanssa. Tervehtämme teitä jollakin paljon puttuvaisella rivillä, terveenä olemme entistä myöten, on ollut monta kertaa, että teilleki kirjottaa, en ole vielä kerjennyt, arvaan, että olette saaneet sanomia vanhinten viimeisissä kuluista, laivan lähtöissä, muistelen, että olen teilleki lähettänyt kortin siitä telegrammista, jonka sain, kuin olit kotia päässeet. Kahtesymmenestoinen päivä saimme Björkman-vanhimmalta kirjan, jonka olemme painattaneet, en kerinny jouluaattona kaikkia postittaa.

Viktor Appelqvistilta olen kanssa saanut kirjan, lähetän teilleki siitä kopion, hän on tehnyt parannuksen lupauksia. Lähetän kaikille niille saarnaajille kopion, joita hän nimittää kirjasaan. Emme tietä erityisempiä sanoa täältäkään, uskon kilvoituksessa olemme ahkeroineet kuin ennenki, kaiken pahan tuntemisen ja suuren synnin voiman läpi, en ole tullut paremmaksi Ristityksi, vaikkapa olen seurannut vanhimpia koko ajan, minkä vanhimmat on viipyneet Amerikan maalla, syntiturmeluksen kanssa on alituinen taistelu, yötä ja päivää, sanomme rakkaat terveiset Matti Kinnuselta perheensä kanssa, Jalmari Vantajalta perheensä kanssa, ja kaikilta meidän ympäristön kristityiltä, nuoremmilta ja vanhemmilta. Sanokaa rakkaat terveiset engelskielisille saarnaajille ja muille kristityille, olkaa tet yllä nimitetyt ensin ja viimein minulta vaimoni Riikan kanssa rakkauksella tervehditty, näitten sanain kanssa sanomme hyvästiä, että synnit on teille ja meille anteeksi, Herramme Jesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, kerta yhteen tulemme, jos ei ennen, niin ijankaikkisuuden ihanalla rannalla. Silloin loppuu kaikki murheet ja matkan vaivat, tämä toivo se pittää päätämme ylhäällä, ja tämän toivon päälle sanomme Amen.

Wm. ja Riika Koppana.

Killingi 15/1 1937

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, Arthur Niska, rakkaan vaimosi Saiman ja lastesi kanssa. Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä tervehdin teitä, ikuiseen rakkauden muistoon jääneitä ystäviä, joidenka kanssa olemme rakasta kanssakäymistä pitäneet siellä Amerikan maalla, joka aika ei koskaan katoa mielestä, niin kauvan kuin elän.

Terveenä olemme saapuneet kotiamme, niin kuin olette sen jo kuulleet telegrammin ja kirjain kautta, joita olen kirjoittanut sinne Amerikkaan. Minä lähdin melkein varsin kuin tulin kotia, Hakaseen kokouksiin. Tulin kotia kaksi päivää ennen joulua. Paljon oli kansaa joulukokouksissa, enempi kuin koskaan ennen. Suomesta oli 27 henkeä, ja muista paikkakunnista oli paljon, niin että eivät huoneet tahtoneet vetää. Olimme koolla aina yli uudenvuoden päivän, ja sitte erkaannuit kristityt, kuki paikka- ja valtakuntaansa, siinä toivossa, että jos eletään, niin tullaan toisena jouluna taas kokoon, jos Jumala sen suopi.

Kyllä on minun sydämeni jäänyt Amerikan maalle, sillä se tuntui niin katkeralta silloin, kun laiva irtaantui Amerikan satamasta. Ja ajatus väkisin ryösti siihen, että se oli viimeinen kerta, kuin minä teistä erkaannuin.

Ikävän kaipauksella olit odottamassa meitä kotia siltä pitkältä matkalta, joka ei ole ihme, sillä rakkaus on niin yhteen sitonut, että niitä siteitä ei katkaise kuolemakaan, joka näkösälle tuli siitä, kuinka kyyneleet vuosivat silmistä, kuin meidän näit, vain luonnon määräämät asiat ne ovat, jotka sen tekevät, ettemme täällä maailmassa saa aina yhdessä olla, vain siinä toivossa olemme, että kerran yhteen tulemme siinä eriämättömässä yhteydessä, johon meitä kaikkia kootaan vähän ajan perästä.

Kiitän vieläkin teitä kaikkia rakkaita veljiä ja sisaria, sen rakkaan palveluksen edestä, jota olette meitä kohti osoittaneet. Jumala sen teille palkitkoon. Ja jos olet kirjoittamassa vanhalle Solomonille ja muille kristityille, niin sano minun sydämelliset

terveiset. Vieläpä jos näet Caroliinan veljiä ja sisaria, Stanleytä ynnä muita, eli kirjoitat heille, niin sano minun rakkaat terveiset ja kiitokset. Ne ovat jääneet rakkaaseen muistoon minun sydämelleni, jota en koskaan saata unhoittaa, vain minä en heille saata kirjoittaa, kuin en kielessä tule yhteen.

Jääkää nyt hyvästi, sen suuren Luojan haltuun, siinä uskossa, että syntimme ovat anteeksi annettu Herran Jeesuksen nimessä ja veressä. Kyllä pian yhteen tulemme Jumalan paratiisissa, jossa ei enään koskaan eroikävä paina, niin kuin täällä. Voi, kuin ajattelemme sitä suurta Jumalan siunausta, jota olemme osaksemme saaneet nauttia tämän kristillisyyden suojassa, jota ei minä kohdalleni ymmärrä arvostaa, ja sentähden autuuden asia käypi halvaksi ja maailma rakkaaksi. Vain kuitenkin olen minäki suuren synnin voiman läpi ahkeroinut uskoa itseni autuaaksi tähän armohetkeen asti.

Täältä tervehtävät teitä nämä minun saarnakumppanit tästä Killimän kylästä, August Isaksson, Frans Björkman, J.H. Olsson ynnä muut, niin myös Tekla sanoo sydämen rakkaat terveise Rukoilkaa edestäni.

On merkinnyt veljenne

Viktor Björkman

Kiitoksia sanon sen koneen edestä, jonka sain jouluksi. Se oli hyvin käytännöllinen, vaikka ensin vähän kronglasi. Se tarttui tulliin, ja kysyttiin minulta, mitä se maksaa, minä en sitä tiennyt, vain kirjoitin sinne, että me lähdimme Amerikasta 19. päivä marraskuuta, ja siinä oli puhe jonku ystävän kanssa, ja ne aihoit ostaa minulle sen, ja lähettää. Minä arvelin, että se voi maksaa 25 ja 40 dollarin välille, minä kirjoitan Amerikkaan, vain se ottaa aikaa kaksi kuukautta, vain ne otit sen hyväksi ja lähetit, eikä tulli maksanut kuin 13 kruunua.

Vahamoniste.

Arthur Niskan kopioima.

179. TEKLA WETTAINEN - S. JOHNSONILLE

Parakka 8/3 1937

Tykö rakkaalle vanhimmalle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäessa, Solomon Johnson, ynnä teidän hoitajille. Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä tervehdän teitä, ja kiitän vielä Salmo-vanhinta ja kaikkia Pruitdalen kristityitä, suomalaisia ja toiskielisiä, kaiken rakkaan palveluksen edestä, jota osoititte siellä käydessäni, ja sitte Björkman-vanhimman matkassa, joita olen ilolla vastaan ottanut, josta kaikesta en tiedä muuta kuin kiittää ja toivottaa Jumalan, rakkaan Isän siunausta, ajallista ja ijankaikkista.

Ja, no, terveenä me täällä olemme, vain on minulla yksi poika ollu jo menneestä keväimestä asti sairaalassa. Sille jäi haava keuhkoihin influensasta, se vain on ikävä, mutta on tohtorilla toivoa, että se paranee. Se on nuori, vasta neljäntoista vuotias. Mutta se oli, vanhin rakas, niin raskas koettelemus, kuin minun piti jäädä niin rakkaasta elämän kumppanista, niin muut asiat tuntuu niin pieniltä sen rinnalla, jonka te hyvin ymmärrätte, joka olette jo niin aikaa sen koetelleet, mutta se on meidänki lohdutus, että kerran tulee se aika, että emme tarvitse erota, emme aviosta emmekä lapsista, jotka on jo Luojan sylissä, kuin jaksasimme vielä vähän aikaa kilvoitella, vaikka välistä tuntuu matka pitkältä. Mutta siinä uskossa mekin nuoret olemme, että kristittyin ja saarnaajain rukousten avulla mekin voiton päällä pysymme, vaikka on monta vaaraa elämän tiellä. Vielä kuin meiltä on otettu vanhoja saarnaajia pois.

Usein minäki muistan teitä, että kuin Amerikassa on niin monta vanhaa saarnaajaa, vaikka ei jaksakaan kulkea, että olisi niitä hauska nähdä, mutta ei ole toivoakaan, ennen kuin toisella puolella sillattoman virran, vaikka on meillä saarnaajia, mutta ei vanhempia muita kuin Björkman. Ja sitäki tahdotaan joka paikkaan.

Tänä päivänä on Björkman nuorempain saarnaajain kansa Pajalassa. Se soitti telefoonissa minulle, kuin oli sinne menossa. Sinne on joku vuosi takaperin alettu tahtomaan saarnaajia,

Kuoksu ja Fransi ovat käyneet, niin kuin olette nähneet heidän kirjeistä.

Kiitän vielä rakasta vanhinta niitten Valvojien edestä, jotka on tulleet niin kauvan aikaa, on niin hauska, kuin net tulevat, että luen niitä, joista näen aina jotaki tunnetuistaki ihmisistä ja paikoista. Usein seuraa ajatus siellä teidän tykönä. Usein lohdutan silläki itseäni, että on ystäviä sielläki. Olen kiitollinen siitäki, että kuin se rakas Fransi käytti minua sielläki. Hän, joka oli niin pitkään ajatteleva, että vissiin ajatteli siinäki jotaki, kuin se ei halunnut jättää kotia. Uskon, että hän ajatteli, että jos hän sillä reissulla kuolee, joka oli aina sairas.

Hyvästi nyt, siinä uskossa, että meidän ja teidän synnit ovat anteeksi annettu Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovinto-veressä, ja sanokaa nyt juuri sydämen rakkaita terveisiä sinne kaikille saarnaajille ja kristityille, suomalaisille ja tois-kielisille. Palon leskelle lastensa kanssa, Kutunivan vanhuksille, Maria Grimsbolle, teidän kasvattilapsille, ynnä muille, joittenka nimiä en muista, vaan ole vanhin rakas, ensin minulta tervehdetty lasteni kanssa, ja kylämme kristittyjen kanssa, niin myös Björkman-vanhin on käskenyt sanoa hänen rakkaat terveiset, jos kirjoitan sinne.

Rukoilkaa edestämme. Pyytää

Tekla Wettainen
rakkaiden lasteni kanssa.

Koneella kirjoitettu jäljennös.

Salomon Johnsonin kokoelma

180. WM. KOPPANA - AMERIKAN KRISTITYILLE

Hancock 12/3 1937

Minulla oli tarkoitus antaa tietää näistä viimeisistä koettele-muksista, jotka minua ovat kohdanneet. Olen saanut paljon kirjeitä kristityiltä ympäri Arneriikan maata, saarnaajilta ja muilta kristityiltä, nuoremmilta ja vanhemmilta, ja monet ovat saattaneet nyt ajatella, että mikä Koppanalle on tullut, kun ei enään kirjoita.

Viime Tammikuun 17:ttä päivää vasten 1937, minulta meni vasemmasta silmästä näkö mainittuna yönä, ja silmä ei ollut yhtään kipeä, ei ennen eikä jälkeen, ja tuli semmoinen mieli ja ajatus, että käydä lääkärin tykönä kuulemassa, tuleeko vielä näköä silmään. Ja niin menimme 17. päivä helmikuuta lääkärin tykö, ja lääkäri katsoo silmää ja arvelee, että silmä on ollut kipeä. Me sanoimme, että silmä ei ole ollut kipeä. Ja niin panee silmään metesiiniä ja kirjoittaa meille reseptin apteekkiin. Me otimme sieltä metesiinin, ja sanoo siihen vielä: jos ette hoida silmää, niin kuin hän sanoo, niin menee toisestakin silmästä näkö.

Ja silloin oli asia päätetty siihen asti; ja antaa meille ordelin, että tulla viikon päästä takasin. Ja me teimme niin kuin meille oli käsketty tehdä, ja alkoi vähitellen tuntua kulmassa kipua. Ja niin menimme viikon päästä takasin, ja antoi toisella kerralla saman ordelin, että jos ei silmää hoideta niinkuin hän sanoo, niin näkö menee pois. Seuraavana tuorustai-iltana pantiin silmään voidetta, niinkuin ennenkin ja niin menimme levolle, mutta lepoa ei ollut. Tuskaa alkoi nostamaan silmään ja koko kulmaan. Ja ennenkuin oli puolen yön aika, niin tuska oli sietämätöin, ja ennenkuin pääsi aamuun käsiksi, niin tuska oli niin, että kohta aikaan tulematoin. Telefoonattiin sitte lääkärille, kuinka on kova tuska. Käski tulla offiisiin iltapäivällä. Niin se tuntu mahdottomalta kestää tuskaa niin kauvan aikaa, niin me sitte kutsuimme erään toisen lääkärin, joka saattaa vähän huojentaa tuskaa, ja se tuli ja teki, minkä hän voi. Ja kun sitte puolen päivän seuduissa nousin ylös, niin minä olin niinkuin lankavihti, niin tuntui siltä, että kaikki vanhat luutkin on pehmeänä.

Ja niin menimme iltapäivällä offiisiin, ja lääkäri määräsi minun hospitaaliin, ja olin siellä kolme päivää; ja sama tuska oli siellä. Ja minä sanoin, että kyllä te siihen olette miehet, että saada tuskaa oikeen ruumiiseen ja vaivaa, mutta siihen teistä ei ole, että auttamaan sitä tuskaa pois. Pilleriä syötettiin toista taalan eestä päivässä. Se taudin tuska ja pillerien voima vei kaikki ruuan halun pois, että en voinut ollenkaan syödä, eikä olisi kestänyt enään monta päivää, kun olisin ollut valmis viedä hautaan. Ja niin minä pääsin sitte veljien avun kautta maanantaina pois sieltä kotia. Ja

tiistaina piti vielä käydä siellä tohtorin offiisilla, ja niin lääkäri pani minulle vielä metesiiniä silmään, joka teki kokonaan lopun vielä, että on perjantai-ilta jo, eikä ole ollenkaan tietoa milloin tämä onnettomuus lakkaa, vaan sen kuitenkin uskon, että se silloin lakkaa, kun kuoleman enkeli tulee ja elämän langan leikkaa, niin silloin loppuu kaikki murheet ja vaivat.

Se on ainoa turva ja lohdutus, että ei ole niin pitkää päivää että ei ilta tule. Ja rukoilkaat, ystävät, minunkin edestä että autuaallisen kuoleman kautta pääsen pois tästä pahasta maailmasta.

Tervehdän kaikkia Esikoisseurakunnan saarnaajia palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa, jotka yhtä armon raitista ilmaa hengittävät Esikoisten seurakunnan helmassa. Ja tehkäämme työtä kärsivällisyyden kautta omain ja muitten sieluin ijankaikkiseksi onneksi ja autuudeksi ja uhratkaamme Herralle kiitosuhria meidän sydämissämme sen suuren armon edestä, että on johdattanut meitä pimeydestä tähän ihmeelliseen vaikeuteen, joka onkin ihmeellinen valkeus sen suuren pimeyden suhteen, kuin maailmassa on, että on se joskus ennenkin näyttänyt kalliilta, mutta vielä erittäinkin näinä aikoina, kun on tuntunut niin, että elämän ehto on käsissä. Ja rohvaiskaamme sydämiämme uskomaan vielä, ja synnit, puutokset ja heikkoudet ja vielä viimeisetkin epäilykset anteeksi Jesuksen pyhässä nimesssä ja viattomassa ja kalliissa sovintoveressä. Ja kantakaa minuaikin rukouksissanne anteeksi antavaisella sydämellä armoistuimen Herran Jesuksen tykö, pyytää vähin veljenne ja sisarenne elämän kaidalla tiellä:

William ja Riika Koppana.

Jos olette kirjoittamassa Björkmanni-vanhimmalle, niin sanokaa terveisiä.

Maaliskuun 13. 1937

Nyt on tänä päivänä tauti antanut enempi ylö, mutta emme tiedä, kuinka kauvan.

Pyydämme rakkaita veljiä ja sisaria muistamaan meitä kirjeillä, sillä se on suuri lohdutus matkan vaivoissa. S.S.

Huhtikuun 21. 1937

Jatkoa siihen kirjaan, jonka kirjoitin maaliskuun 12. päivä 1937, jossa sanoin, että tauti on antanut enempi ylö. Tautia ja tuskaa piisasi vielä maaliskuun 29. päivään asti, niin kova, että oli toisinaan aikaan tulematoin.

Meidän tytär Anna tuli miehensä Emeli Pentilän kanssa minua noutaan Duluthiin tohtorin tykö, joka olikin sanomatoim hyvä asia. 29. päivä pääsimme Dulu thiin ja samana päivänä pääsin syynin läpi, se onkin monelle käsittämätöin asia, että mitenkä saattaa mennä silmästä näkö sillä tavalla, ettei ole ollenkaan silmä kipiä. Tohtori sanoi, että silmässä on mennyt verisuoni poikki ja veri on juossut silmän sisälle, jonka todistaa se, kun silmä meni punaseksi ja vielä toinenkin näkyi vähän punaselta. Ja minä tunsin, kuin nousin ylös, että silmässä on jotakin, mutta en huomannut, että silmä onkin pimiä. Vasta seuraavana päivänä huomasin sen.

Minä olin Duluthissa tohtorin hoidon alla kolme viikkoa, mitä minä ymmärrän, niin sain siellä hyvän hoidon. Siellä syynäsi monet tohtorit koko ruumiin. Se oli minulle hyvä asia, että rakas veljemme ja uskollinen työntekijä Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, Arthur Niska vaimonsa Saiman kanssa, ottivat minusta niin hyvän huolen, että hoitivat minua lastensa kanssa. Ja Arthur-veli kuljetti minua Duluthissa tohtorin tykönä kaksi kertaa viikossa, toistakymmentä mailia matkaa, josta olen suuressa kiitollisuuden velassa. 18. päivä tulin kotia, joka tuntui hyvältä ja iloiselta, että vielä pääsin kotia. Paljon oli tullut sillä aikaa kirjeitä esikoisten seurakunnan saarnaajilta ja muilta kristityiltä, nuoremmilta ja vanhemmilta, josta sydämeistäni kiitän saarnaajia ja muita ystäviä, nuorempia ja vanhempia, joita en suita vastata yksityisesti. Vieläpä tohtori antoi rajoituksen kirjoituksen ja lukemisen suhteen siihen asti, kuin saan näköklasit. Minun pitää vielä käydä kolmen viikon päästä Duluthissa tohtorin tykönä, ei tarvitse siellä enempi viipyä. Minä olen parantunut jo koko paljon. Ei ole ollut kipua silmässä enään jälkeen leikkauksen.

Se on yksi siunattu asia, että toisessa silmässä on säilynyt näkö. Kaikki on mennyt hyvin tähän asti. Apostoli sanoo, että Jumala kääntää kaikki kappaleet parhain päin niille, jotka Jumalaa rakastavat. Monen vaivan ja koettelemusten läpi on kulkeminen luonnollisesti ja hengellisesti sitä suurta päämaalia kohden, joka eteemme pantu on. Olen monta kertaa sanonut puheissa ja kirjoituksissa, ettemme tiedä yksikään sanoa, minkälaiset koettelemukset meitä itsekutakin kohtaa, ennenkö viimeinen koettelemus tulee.

Tervehdämme kaikkia saarnaajia ja palvelevaisia vaimoja ja totuuden apulaisia, nuorempia ja vanhempia. Siinä autuaallisessa toivossa olemme, että vähän sodan ja kilvoituksen perästä yhteen tulemme ijankaikkisuuden ihanalla rannalla, jolloin loppuu kaikki murheet ja matkan vaivat. Pian teille ja meille ikääntyneille rauhan kellot alkavat soimaan, eikä ole kaukana nuoremmillakaan, johonka on mennyt niin paljon rakkaita opetusisiämme, jotka nyt käyskentelevät siinä suuressa avaruudessa; joilla on paljon parempi olla kuin meillä, jotka olemme täällä huokausten ja kyynelten maassa. Tämän toivon päälle sanomme Amen.

Synnit on teille ja meille anteeksi annettu kalliissa sovinto-veressä. Kantakaa meitäkin ja minuakin rukouksissanne anteeksiantavaisella sydämellä armoistuimen tykö. Pyyttää vähin veljenne ja sisarenne kaidalla elämän tiellä.

William ja Riika Koppana

---

2 painettua lehtistä. Sophia Hillin kokoelma.

181. A. NISKA - S. JOHNSONILLE

Superior, Wis. 28/3 1937

Meidän rakkaalle vanhimmalle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, Solomon Johnson, rakkaan sisaren Selman, poikain Wesley ja Harold, niin

myös Oreaan Sammeli, Jumalan armo lisääntykseen teille.

Tulen tervehtimään teitä näiden muutamien radien avulla, ja rakkaalla sydämellä. Kiitän rakkaan ja kalliin kirjeen edestä, jonka olemme saaneet iloksi vastaanottaa. Kiitän myös terveisten edestä. On niin ilahuttavaa saada aina sanomia kirjeidenki kautta.

Meillä oli täällä rukoukset tänä päivänä. Brainerdista oli Leonard ja Gerhard Rivers, John ja Edward Sundberg, oli myös joitaki lapsia. Oli useita tämän paikan ihmisiä. Perjantaina tuli Teklan kirje, jonka Tekla oli osoittanut Bowlus'iin, ja sieltä lähetettiin tänne. Ette suinkaan tykkää pahaa, kuin olen siitä levittänyt kopioita, sekä suomen kielellä että käännöksinä, koska hän siinä tervehtää useita.

Lähetän tässä myös kopion Björkmanin kirjeestä Matille. On aina hauska saada sieltäki sanomia. Puuri ja Caleb ovat nyt Calumetissa, pääsiäiskokouksia pitämässä. Ovat menneet torstai-iltana, ja Caleb arvatenki palaa huomenna työnsä tähden, sillä hän on avustustöissä.

Ei ole mitään erityisempää kirjoittamista, uskomassa olemme ahkeruudessa monen kaltaisten kiusausten saartamina, Jumalan suuresta armosta syntein anteeksi saamisen kautta, itsemme autuaaksi. Niin tahdomme edeskin päin uskoa, että kaikki synnit on anteeksi annettu Herramme Jesuksen pyhän nimen ja kalliin sovintoveren voiman kautta ijankaikkisesti. Ja sanomme sydämelliset rakkauden terveiset teille, rakas vanhin, ynnä muuttuilla nimitetyt. Pyydämme sanomaan rakkaat terveiset Fruitdale'n ystäville, nuorille ja vanhoille, minulta rakkaan perheeni kanssa. Valitut täältä päin tervehtää teitä. Rukoilkaa edestämme, pyytää veljenne

Arthur Niska
rakkaan vaimoni Saiman ja lastemme kanssa.

Alkuperäinen.

Salomon Johnsonin kokoelma.

182. JACOB GREES - SOLOMON JOHNSONILLE

Yacolt Wash. april 4. 1937

Rakkaalle vanhimmalle ja usein muistossa olevalle opettajalleni, Solomon Johnsonille, sen piiskuisen Herran lauman kanssa ympärillänne. Tulen tervehtään teitä, Jumalan meidän Pyhän Isämme rauha ja Jeesuksen Kristuksen rauha olkoon henkenne kanssa nyt ja iankaikkisesti, amen. Rakas veli, tahdon ensinnä kiittää teitä kalliin kirjeen edestä, jonka olen teiltä saanut viime syksynä, ja joka on ollut suuri lohdutus minulle. Mutta hädädyn sanoa, että olen laiska kirjoittamaan, mutta nyt tulee suuri ikävä ja kaipaus niitten ystävään ja matkakumppanien perään, niin häävyn radin kirjoittaa. Olen joltisesti terveenä ruumiin puolesta, ja kyllä tiedätte, kuinka hengellisesti olen hidaskulkiessani kotia kohti, ajatellen, O, Nyt on vielä varhainen, ja on vielä paljon aikaa, ennenkuin ilta tulee; Mutta semmoinen on liha ja veri, ja aina vastaan sitä kuin hengen halu olis.

Rakas veli, paljon olen toiminut sitte kuin olen tänne tullut; Olen Clarence Kysarin maalle tehnyt itselleni tervapaperimökin siinä asuakseni, ja pienen navetan, keitureilleni, sillä tarvitsen heidän maitoa ruumiin terveyden tähden, niin kuin hyvin tiedätte. Olen myös puhdistanut pikku palasen maata pikku kylvömaaksi. Niin olen ollut työssä joka päivä vesisateessakin päästäkseni vähänkään eteenkäsin, ja että olis pieni koti-paikka asuakseni net harvat päivät, jotka minulla vielä on tämän kirotn maan päällä. Kunnes kuoleman enkeli tulee laskemaan kylmän kätensä minun rintani päälle.

Nyt rakas veli, kuinka te voitte ruumiin puolesta? Minä toivon ja rukoilen, että olisitte niin terve kuin silloin, kuin teitä viimeksi näin. Sillä tiedän ja on täysi vakuutus siitä, kuinka te voitte sielun puolesta. Uskollisesti odotatte sitä autuaallista hetkeä, että Herramme Jeesus tulee niin kuin Hän on luvannut tulla ja korjata omansa tästä murheen laaksosta, ja olen varma, että olette odottamassa, valvomassa ja rukoilemassa sen hetken tulemista, niitten harvain leskivaimoin ja veli Joelsonin kanssa, sillä olen kuullut, että hänen vaimonsa, meidän rakas sisaremmme on

otettu kotia, että Herramme Jeesus Kristus on hänen noutanut sinne, jossa ei ole enään surua eikä kipua ruumiissa, vaan iäinen ilo ja rauha Herrassa. Amen.

Tervehtäkäätkä kaikki suomalaisia veljiä ja sisaria sillä rakkaudella, jonka Herra Jeesus on sytyttänyt sydämissämme, silloin kuin ensikerran uskoimme Hänen päällensä, että Hän on se, joka tuli alas taivaasta pelastamaan syntisiä. ja että he saavat ijankaikkisen elämän, Amen.

Rakas veli, olen kauan ajatellut Black Hillsista, sillä tuntuu, että minä kuulun sinne. Kuinka voivat engelskieliset kristityt ja minun rakas veli Jakob Stickinger? Toivoni ja rukoukseni on, että ovat tehneet sovinnon viime syksynä vanhinten siellä ollessa, ja että ovat sen pitäneet. Rakas veli, olin kirkolla pääsiäispyhänä ja paljon oli koolla Herran huoneessa, ja rukoilimme toiset toisiltansa puutoksia ja syntiään anteeksi ja saimme anteeksi, Karitsan veren kautta, joka on pitkänä perjantaina kuoletettu.

Olemme tänne saaneet kirjeitä, että meidän rakas vanhin William Koppa ei ole hyvin voimassa. Näyttää, että Jumala ottaa meiltä pois kaikki uskolliset vartijat Siionin muurilta, niin että kaikenlaiset luontokappaleet saavat tulla sisään hävittämään net harvat sielut, jotka ovat olemassa siinä kaupungissa; Ja joku peto on niinkuin lamma ja määkyy niin kuin lamma, kuitenkin pystyttävät valheen ja levittävät sitä naapureille, ja koittavat uskottaa heille valhetta, jonka ovat itse keksineet. Ja valheen kautta itsensä vanhurskauttavat, ja ottavat lupaa synnille. Että täydyn tätä nähdä ja omilla korvilla kuulla, saattaa minut murheelliseksi ja raskaaksi sydämestä. Mutta Jumala Pyhä Isämme olkoon armollinen heidän sieluillensa, että vielä tekisivät valheesta parannuksen, että sielu tulisi pelastetuksi siitä iankaikkisesta helvetin rangaistuksesta.

No rakas veli, pian Hän tulee, joka tuleva on, ja ottaa meitä pois heidän seastansa, eikä heidän äänensä enää kuulu, ja rukoilkaamme, että ei met myös kiusattaisi.

Niin olkaat nyt lohdutetut näitten harvain radien kautta, ja uskokaamme vieläkin, että kaikki synnit, epäilykset ja puutokset

ovat teille ja meille anteeksi annettu, Herramme Jeesuksen Kristuksen pyhässä nimessä ja pesty pois Hänen pyhän verensä kautta ijankaikkisesti, amen.

Nyt rakas veli, tässä lähetän teille pienen lahjan, jonka tiedän ja tunnen olevan teille tarpeeseen, sillä on niin tullut minun mieleen ja sydämeen. Siis lähetän teille sen rakkaudella oikeen sydämen pohjasta.

Nyt olkaat ensin ja viimein minulta tervehdetty, ja rukoukseni on, että Jumalan rauha ja Herramme Jesuksen Kristuksen henki asuis henkenne kanssa elämän loppuun asti, että olisi teillä ilo ja riemu siinä tulevaisessa elämässä. Tervehtäkäätkä kaikki, jotka vaeltavat Esikoisten seurakunnan hallituksen alla, vanhinten opissa, niitten, jotka meillä on sekä Ameriikassa että Euroopassa. Rukoilkaat edestäni, rakas veli, sillä kulkemiseni on hidasta. Rukoilkaat, että saapuisin kotia ennen kuin pimeys saavuttaa täällä murheen laaksossa, amen. Tätä pyytää heikko veljenne siinä ainoassa elävässä uskossa, amen.

Jacob Grees

Alkuperäinen.

Salomon Johnsonin kokoelma.

183. V. BJÖRKMAN - A. NISKALLE

Marketta 29/4 1937

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen työssä, Arthur Niska, ynnä rakkaan vaimosi ja lastesi kanssa. Jumalan armo olkoon henkenne kanssa tämän vaivalloisen sodan ja kilvoituksen loppuun asti.

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tulen tykösi ikuiseen rakkauden muistoon jäänyt ystävä, ynnä perheesi kanssa, siellä kaukaisella Amerikan maalla. Kiitän sydämestä niitten rakkaitten kirjain edestä, joita olen saanut sinulta vastaan ottaa, joissa näkyy, että olette jääneet meitä muistamaan, ehkä olemme heikot sanan palvelijat olleet, vain rakkaus ja yksimielisyys on se, joka yhteen sitoo kaikkia niitä, joittenka sydämet ei riitele.

Minä olen saarnamatkoilla ollut koko talven, ja nytkin olen kokouksissa omassa seurakunnassa, sillä työtä on paljon täälläkin Lapin maassa jos muuallaki.

Olen myös saanut paljon kirjoja jälkeen kuin tulimme kotia Amerikasta, vain ei tule monta vastatuksi. Olen nähnyt niistä kirjoista, että Koppa-veli joutui kärsimään niin raskasta tuskaa vanhalla iällä, vain kaikki häädymme vastaan ottaa, sillä net ovat Jumalalta sallittu uskon koettelemukseksi. Näen kirjastasi, että Humola vanhin on sinua pyytännyt New York Millsiin, en tiedä mitä tehet; paljon on työtä Amerikan maalla niin kuin näkösalelle tuli siellä käydessämme, sillä monet kalliisti lunastetut sielut huokaavat raskaasti epätoivon alla, monenlaisten eksytysten tuulien matkassa, joilla on totisesti halu autuaaksi tulla, vain paljon on niitä, jotka ovat mielistyneet hengellisen vääryyden vimmassa aikaansa kuluttamaan, eivätkä raukat ymmärrä, mikä heidän loppunsa on, sillä koreus ja maailmanrakkaus hallitsee heidän sydämiänsä, ja niin muodoin eivät kärsi totuutta kuulla.

Kyllä on työtä Israelin sotamiehillä, että varjella sen piiskuisen lauman hengen miekalla ja Herran Sebaotin voimalla, että ei maailma ynnä joukkonsa kanssa pääsis tallemaan Herran viinamäkeä, joita yrityksiä on tehnyt koko tämän kristillisyyden ajan, vain vartiat ovat varoittavaisella äänellä huutaneet totuuden torviin, ja kaikin, jotka ovat ottaneet siitä vaarin, net ovat pysyneet varjeltuina, sekä Euroopan että Amerikan maalla, vain nyt ovat vanhimmat menneet lepäämään heidän työstänsä ja heidän tekonsa noudattavat heitä. Ja me olemme jääneet jatkamaan vähäksi aikaa sitä kallista Herran työtä, ehkä tunnemme itsemme kelvottomiksi, vain Herran on asia, ja vaikutus, sillä jos Herra ei huonetta rakenna, niin kaikin me hukkaan työtä tehemme. Sen tähden tarvitsemme toisiamme, me saarnaajat, jos kristillisyyden pitää koossa pysyä, yhdellä Sionin vuorella, johon kootut olemme, niin laajalle kuin se on itsensä levittänyt aikakaudessamme, jossa saamme hengittää Jumalan armon raitista ilmaa Esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä, rauhan siteen kautta.

Ole nyt vapaa, sinä vapaaksi ostettu lauma sielläkin kaukaisella Amerikan maalla, Karitsan verellä pesty ja puhdistettu. Valkiat ovat vaatteesi, sinä Karitsan emäntä. Ei näy lasten saastaisuus eikä turmelus Kaikkivaltiaan edessä. Vaikka katsomme meitä monta kertaa niin mustaksi ja pahaksi, saamme vieläkin olla turvatut sen äitin helmassa, johon syntyneet olemme. Ja uskokaa kaikki synnit anteeksi Herran Jeesuksen nimesä ja veressä. Seuratkaamme uskossa ja hengessä Kuningastamme yrttitarhasta läpi Jerusalemin pilkkakaupunkia Golgatalle, kantaissamme ristiä, sillä palkan makso on suuri. Ei ole Jumala koskaan rakentanut loistavaa kristillisyyttä maan päälle, vain kristillisyyys on aina pilkan ja häväistyksen alla, ja kaikki sen seuraajat ovat saaneet kärsiä vaivaa maailmassa. Ei nyt muuta, vaan sanon sydämelliset terveiset kaikille valituille, joita olet näkemässä. Niin myös saarnaajille, vanhalle Salmolle, jos olet hänelle kirjoittamassa, olen useasti aikonut hänelle kirjoittaa, vain ei minulla ole osoitetta, niin myös muille, Humolalle, Muoniolle, Puurille ja kaikille muille, ja jos olet kirjoittamassa Caroliinaan, niin sano minun sydämelliset terveiset kaikille. Olen jäänyt heitä sydämeistä muistamaan ja toivon, että kuin meitä kerran kootaan Jumalan paratiisiin, niin met ymmärrämme toisiamme, ja kaikki siteet ovat päästetty ja hankaluudet ovat jääneet tälle puolen virtaa. Jääkää nyt hyvästi, kaikki ystävä, ja muistakaa minua ja perhettäni teidän rukouksissanne, että onnellisesti perille kostuisin. Ja ole nyt Arthur veli perheesi kanssa minulta tervehdetty, ynnä minun työkumppaneilta, jotka tässä ovat minun kanssani, nimittäin August Isaksson ja William Eriksson, ja Teklalta, hän on myös tässä, niin myös kaikilta kristityiltä. On merkinnyt veljenne Herrassa

Viktor Björkman

Ahkeroitkaa Kristuksen laissa, että me toisiamme kärsimme, vielä monen koettelemuksen alla.

S.S.

184. V. BJÖRKMAN - WM. KOPPANALLE

Gellivaara Se 6/9 1937

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä, William Koppana ynnä rakkaan vaimosi ja ympäri olevain kristittyin kanssa, jotka yhtä armon ilmaa hengittävät esikoisten seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä rauhan siteen kautta. Jumalan ja meidän Herran Jeesuksen Kristuksen armo ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja elämän ehto on asti. Amen.

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tervehdin teitä, rakkaat ystävät siellä kaukaisella Amerikan maalla, ja annan tietää, että terveenä olemme kaikki saarnaajat ynnä perheitemme kanssa, josta Jumalalle olkoon kiitos. Saarnamatkoilla olen ollut menneen talven aikana ja viimeksi olemme Augusti veljen kanssa olleet Länsi-Norjassa Johanneksen aikana; paljon oli kansaa koolla joka paikassa, jossa kuljimme, että ei voineet suuret kirkot vetää. Ihana on katsella Herran peltoa Norjan meren rannoilla, jossa kristillisyyden vanhemmat ovat työtä tehneet monta kymmentä vuotta; Meri-Pietari ynnä muut, jotka nyt lepäävät heidän töistänsä, sillä heidän tekonsa noudattavat heitä, ja kaikki, jotka heidän oppiansa seuraavat, pysyvät varjeltuna kaikesta pahasta, josta ei puutosta ole joka puolelta, sillä maailma ja omanvanhurskauden perkele pyytää turmella maailman rakkauden ja lihallisen vapauden kanssa kristillisyyttä, siihen monivärisen eriseurauksen kautta, joka on monta huikentelevaista vienyt matkasansa, vaan kun saarnaajat pysyvät yksimielisinä kaikissa asioissa, kyllä lauma koossa pysyy, joka asia on hyvin tunnettu sekä Euroopan ja Amerikan maalla jo menneistä ajoista. Useasti olen muistanut teitä, rakkaat veljet ja työkumppanit siinä kalliissa Herran työssä, johon joutuneet olemme työtä tekemään monen heikkouden ja suuren synnivoiman läpi, sillä ihmisheikkoudella olemme käärittynä niin kauan kuin tässä majassa olemme. Vaan Herra on luvannut olla heikoissa väkevä ja voimattomain voima, joka onkin näköksälle tullut tämän kristillisyyden aikana, sillä oikein kuitenkin on tehty Herran työtä, koska Jumala on siihen

siunauksen antanut, niin että murheellisia ja synniltä raskautetuita sieluja ilmestyy siellä, missä Jumalan sanaa saarnataan kaksiteräisenä ilman ihmisten muotoon katsomista. Vieläpä ilon ja riemun äänet kuuluvat kokouspaikoissa, josta Jumalalle kaikesta olkoon kiitos.

Saan myös ilmoittaa, että jos ei tule voittamattomia esteitä, niin lähemme täältä Etelä-Suomeen saarnamatkalle Stålnacki veljen kanssa 29 päivä syyskuuta, sillä emme ole saattaneet kieltää heidän harrasta pyyntöä jouluna ja niin myös heidän juhannuskokouksen yksimielistä pyyntöä, sillä asiat sen vaativat. Kyllä vain täälläkin on paljon työtä kristillisyydessä ja vähä on saarnaajia, vain emme saata Jumalaa kiittää sen valkeuden edestä, joka meillä on, sillä kirkkaasti se on paistanut tämän kristillisyyden valkeus aamupäivän koitosta asti Lapin maalla ja on itsensä levittänyt neljän ilman alle ja kaikki ne, jotka ovat itsensä antaneet johdattaa Kristuksen hengellisen hallituksen alle, ovat pysyneet varjeltuna siellä, missä saarnataan parannusta ja syntein anteeksisaamista Jeesuksen käskystä. Vaan ne, joille Kristuksen ies ja hallituksen muoto on tullut sopimattomaksi, hakevat helpompaa tietä taivaaseen.

Ja ei nyt muuta, rakkaat ystävät, vaan sanon sydämen rakkaita terveisiä ynnä perheeni kanssa teille kaikille Hancockin, Calumetin, Entryn ynnä muitten paikkakuntain kristityille, niin myös saarnaajille Matti Kinnuselle perheensä kanssa, Hjalmarille perheensä kanssa ynnä muille, joita olet näkemässä, sillä ikuisen muistoon olette jääneet vain siinä toivossa, että kyllä pian yhteen tulemme Jumalan paratiisissa, jossa emme enään tarvitse koskaan erkaantua. Ole vapaa sinä vapaaksi ostettu lauma Amerikan maalla ja rohkaise aina sydämesi uskolla omistamaan Jumalan Pojan vanhurskaus ja pyhyys. Ehkäpä olemme mustat omissa silmissä, sillä kaksinkertaisesti olemme Herran kädestä saaneet kaiken meidän syntimme ja vääryytemme tähden. Rukoilkaa minun ja perheeni edestä, että onnellisesti kostuisimme perille. Pyytää veljenne Herrassa

Viktor Björkman

Kiitän Koppana veljeä rakkaitten kirjain edestä ynnä muita, joita olen saanut tämän kesän kuluessa. Hauska on saada sannonia Amerikan kristillisyydestä, vieläpä taivaan juoksusta.

Kuinkas on sinun terveytesi Koppana veli, ja silmä? Sano minun terveiset Sandralle ja Hildalle lastensa kanssa.

Painettu vihkonen.

Sophia Hillin kokoelma.

185. V. BJÖRKMAN - A. NISKALLE

Hämeenlinna se 1/11 1937

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, Arthur Niska ynnä rakkaan vaimosi ja lapsesti (kanssa) ja koko se siunattu Herran lauma siellä kaukaisella Amerikan maalla, jotka yhtä armon ilmaa hengittävät Esikoisten seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä rauhan siteen kautta.

Jumalan armon ja rauhan tervehtyksellä tervehtin teitä, rakkaat veljet ja sisaret, joita minä aina muistan, ehkä olemme ruumiin puolesta kaukana toisistamme, vaan hengessä olemme yksi, sillä ajatukset, jotka ei ole rajoitettu ajalta eikä paikalta lähtevät lentämään poikki maita ja valtameriä, eivätkä lepää, ennenkuin kohtaavat toisia taivaan lintuja, jotka ovat pesänsä rakentaneet kristillisyytemme puun oksille. Täällä olemme nyt Augusti veljen kanssa Etelä-Suomen maalla täyttämässä niitä pyyntöjä, joita olemme viime joulukokouksissa luvanneet. Paljon on kristityitä joka paikassa koolla, jossa kuljemme, että huoneet ei voi vetää, ja monta kymmentä yksimielistä saarnaajaa, jotka meitä seuraavat, ja Jumalan sana on voimallisesti vaikuttanut, että ilon ja kiitoksen äänet ovat kuuluneet kokouspaikoista, josta Jumalalle olkoon kiitos.

Saan myös tämän kautta suurella sydämen murheella ilmoittaa sen raskaan surusanoman, josta olen jo ennen telegrainmin kautta antanut tietää teille, että meidän ja teidän rakas veljemme ja uskollinen työkumppani Isak Stålnacke on

siirtynyt Jumalan paratiisiin, hänelle itselle suureksi iloksi, vaan meille jälkeen jääneille sydämen murheeksi ja kaipaukseksi, vaan häädynne sujuttaa meitä Jumalan kaikkivaltiaan määräyksen alle, sillä kuka on Jumalan mielen tiennyt, eli kuka on hänelle neuvonantajana ollu?

Vainaja tuli meille Gellivaaraan 27. päivä syyskuuta, ja oli kovin heikossa terveydessä, niin meni käymään sairaalaan, ja kuin tuli sieltä, niin sanoi, että lääkäri oli hänen määrännyt sairaalaan leikattavaksi, ja niin meni 28. päivä, ja sanoimme viimeiset hyvästit tämän maan päällä, ja met Augusti veljen kanssa lähdimme 29. päivä Suomen matkalle, jossa nyt olemme, ja niin katkesi Stålnacke-veljen Suomen matka siihen, vaan nyt hän on suuremmissa kokouksissa häitä pitämässä sen laskemattoman auringon alla, jossa ei matkan vaivat enään muistu mieleen, eikä syntisyys vaivaa, niin kuin täällä monta kertaa matkamies joutuu valittamaan raskaasti sen poisottamattoman syntiturmeluksen tähden, jota meidän pitää kantaman kuoleman virran rannalle asti. Vainaja leikattiin 7. päivä, kuoli lauantaina 9. päivä, oli syöpä maksassa. Ja niin se Jumala kutsuu palvelijansa lepäämään täältäki Lapin maasta, jossa jo entisten samaajain poismuutto on jättänyt niin suuren aukon ja sydämellisen kaipauksen, vaan sen met vieläkin uskomme, että Jumala pitää huolen ja murheen lapsistansa, joita Hän on maailmasta valinnut, sillä suuri on se valittu lapsilauma sekä Euroopan että Amerikan maalla, jotka huokaavat taivaallisen Isän tykö, että varjele meitä kaikesta pahasta niin kauvan kuin olemme täällä vaarallisella korven matkalla, ja älä ota pois niitä harvoja tähtiä, jotka kelpaavat johdattajaksi matkustavaisille ijankaikkisuuden Betlehemiin. Ja ei nyt muuta, vaan sanomme sydämen rakkaita terveisiä tämän suuren kristillisyyden lauman kanssa ynnä saarnaajat teille kaikille saarnaajille ja kristityille, jotka siellä teidän ympärillänne ovat, ja rohvaskaamme, rakkaat veljet ja sisaret, meitä uskomaan, ja uskon avatuilla silmillä seuraamaan rakastajaamme Yrttitarhasta Golgatalle, jossa vieläkin rakkauden merkit näkyvät käsissä, jaloissa ja Hänen avatussa kyljessä, josta on vuotanut viaton ja vanhurskas veri, synteimme anteeksi antamiseksi. Sen

uskokaa huonoimmillakin ajoilla. Ole vapaa sinä vapaaksi ostettu lauma Amerikan maalla, kyllä pian yhteen tulemme uuden ilman kirkkaudessa, jossa yhteen ääneen sanomme, amen halleluja ijankaikkisesti. Sinne henkemme huokaa täältä maan tomusta, jonne meidän ystävät ovat menneet. Rukoilkaa meidänkin edestämme, veljenne Herrassa.

Viktor Björkman kumppanin
August Isakssonin kanssa.

Ei ole maailma eikä kuollut kristijllisyys, eikä myös eriseuran henki saattanut sammuttaa sen tulen, jonka on Herra Jeesus tullu sytyttämään maan päälle, sillä se palaa voimalla monen kymmenen tuhannen sydämessä, että saamme sanoa, tässä on Immanuel, tässä on se, jonka Johannes katselee sotivana ja voitajana ja lyöpi viholliset suunsa miekalla. S.s. Sano meidän rakkaat. terveiset kaikille Amerikan saarnaajille.

Olisko mahdollista vaivata sinua rakas veli, että lähettäisit jonku stenciilin ennen joulua, net on loppuneet.

(lähetin niitä eilen 11-17-37 AN)

Vahamoniste. Arthur Niskan kopioima. Niskalta USA:sta.

186. A. PERNULA - S. JOHNSONILLE

Brush Prairie, Wash. 25/11 1937

Tykö rakkaalle vanhimhalle ja uskolliselle työntekiälle Herran viinamäen raskaassa ja paljon painavassa työssä, Solomon Johnson, ynnä perheenne kanssa. Onnen, rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tervehdämme teitä, rakkauden muistossa oleva vanhin, ja annamme tietää, että terveenä olemme ruumiin puolesta, jota samaa Jumalan armolahjaa toivotamme myös teille. On ollu monta kertaa mieli, että kirjottaa teille, vain ei ole tullu aikaseksi, vain kuitenkin alan nyt kirjottaa, ja annan tietää, että rakas veli Wiktor Nurmi on saanu muuttaa majaa, ja mennä Herransa iloon. Haudataan lauvantaina. Uskoski on kutsuttu hau-

taamaan. Olisimme metki menny, vain on niin pitkä matka, 260 mailia. Ja nyt on hyvin sateiset ilmat. No, niin se on, että se tulee vuoro kerran itselle kullekki, vain Jumala yksin tietää, kenen on ensin, vain autuaat ovat ne kuolleet, jotka Herrassa kuolevat. Se vain olis tarpeellinen, että pysyisimme valvomassa, ja olisimme valmiit Yljän tullessa, mutta minä pelkään monta kertaa itsiäni, että josko olen oikein valvomassa, kun kutsu tulee, sillä minun valvomiset tahtoo väkisin mennä näihin ajallisiin, ja harvon on oikialla valvomapaikalla. Ja jos joskus pääsenki sinne, niin ei net siellä kauvan pysy, vaikka se on hengen halu, vain kun liha sotii vastaan, jonka halu on kuolema.

No, en tiedä muuta, vain pyydän, että vanhin rakas rukoillette edestämme, että tulisin kaikesta pahasta varjelluksi loppuun asti, että ynnä teidän kanssa kunnialla kotia kostusimme. Ja kun se näyttää siltä, että emme enään voi nähdä toisiamme tämän maan päällä, niin uskomme, että Jumala meitä niin johdat-taa, että kerran saamme yhteen tulla sillattoman virran toisella puolen, eikä tarte enään erota. Ja, vanhin rakas, olkaa toivossa iloinen, pijan se tulee, joka tuleva on, ja Hänen palkkansa on hänen kanssansa. Ja jääkää nyt hyvästi, Hyvän Paimenen, Herran Jeesuksen haltuun, siinä uskossa, että synnit on anteeksi annettu teille ja meille veressä viattomassa.

Täältä tervehtää kanssamme valitut teitä ja valituita ympärillänne, vain olkaa itse ensin ja ensin sydämmen rakkaudella tervehditty meiltä. Merkitsee vähin veljenne ja sisarenne uskossa.

Abram ja Laura Pernula Olofin kanssa.

No, se oli ikävä, että rakas vanhin, Humola joutu sairastaan, vain olemme kuolleet, että on paranemaan päin, jota sydämmestä toivomme. No, niinhän se on Jumala taas hyväksi nähnyt, että kutsua pois yhden vanhoista saarnaajista Lapissa, Isak Stålnacken.

Alkuperäinen.

Solomon Johnsonin kokoelma.

**187. W. KOPPANA - N. P. STARKAN ELÄMÄKERTA,
KIRJ. 4/12 1937.**

AMERIKAN VANHIN SAARNAAJA, N. P. STARKKA.

Luddenissa, N.D. on autuaallisen kuoleman kautta siirtänyt sijansa ja muuttanut majansa, marraskuun 27. päivä 1931 siihen maahan, jossa vanhurskaus asuu. Hän on elänyt korkeaan ikään, yli yhdeksänkymmenen vuoden.

Amerikassa on hän ollut lähes kuusikymmentä vuotta. Ensin kuparisaarella Calumetissa, Michigan, ja sitten jälempää Luddenissa, N.D.

Tämä kallis vanhin on pysynyt horjumattomana siinä ensinsyntyneessä seurakunnassa, jonka se kuolleista ylösnoussut esikoinen, Herra Jesus on kivulla synnyttänyt Ruotsin Lapissa poropaimenten sytämiin. Ja se suuri tulen sytyttäjä on sytyttänyt tulen poropaimenten sydämiin. Ja tulen sytyttäjä on sanonut, että se palaisi. Sitä tulta ovat omanvanhurskauten palveliat, voimalliset ja voimattomat, koettaneet vettä kaataa syvyyten kaivosta siihen tuleen. Mutta eivät ole saattaneet sammuttaa sitä tulta, jonka se suuri tulen sytyttäjä on sytyttänyt. Sitä enempi se tuli on palanut.

Tällä poismuuttaneella Herran palvelialla on ollut viimeisen elämänsä päiviin asti oikeat ymmärrykset elävästä kristillisyydestä, ja ensinsyntyneestä esikoisten seurakunnasta. Sen todistavat hänen omakätiset kirjeet, joita hän on kirjoittanut monille hänen ystävilleen viime päiviinsä asti.

Tämä esikoisten nimi on suurelle osalle Amerikan ja Euroopan maalla ollut yksi loukkauskivi ja pahennuksen kallio. Niilleki, jotka vielä L.L.L. nimeä mainitsevat. Jumalan Poika on sanonut, autuas on se, joka ei pahene, ja L.L.Laestadius on sanonut, autuas on se, joka ei pahene tähän kristillisyyteen.

Ottakaat tekin, rakkaat, tämän Herran palvelian lapset ja muut omaiset ja kaikki, vaarin, jotka olette kuulleet niitä varoitavaisia puheita, joita hän on teille puhunut kuolevaisella suulla ja kielellä. Nyt on lakannut hänen äänensä kuulumasta. Hänellä

on ollut se sydämellinen tarkoitus ja toivomus, että hänen lapset ja muut, jotka ovat kuulleet niitä varoittavaisia puheita, että ne olisivat net kukkaiset, jotka kasvaisivat hänen hautansa päällä. Ajatelkaa sitä, että hänen multansa vielä saarnaa teille parannusta. Tämä Herran palvelija on saarnannut täällä Amerikan maalla lähes kuusikymmentä vuotta parannusta ja syntein anteeksi saamista.

Lepää nyt, kallis vanhin, siinä pyhitetyssä lepokammiossa, jonka meidän kallis Vapahtajamme on pyhittänyt, kuin Hän lepäsi kolmanteen päivään asti, ettei tule aika pitkäksi odottaa ylimmäisen pasuunan ääntä. Kuin se ylimmäinen pasuuna alkaa soimaan, silloin kootaan kaikki, hyvät ja pahat koolle.

Vielä muistutamme teitä, lapset rakkaat, nuorempia ja vanhempia, että meidän aikamme on lyhykäinen ja vaivalloinen, meidän aikamme katoaa kuin varjo. Koska tulemme pois, niin emme tule jälleen.

William Koppa

Jäljennös. Koneella kirjoitettu.

Solomon Johnsonin kokoelma.

188. A. PERNULA - S. JOHNSONILLE

Brush Prairie, Wash. 25/1 1938

Tykö rakkaalle vanhimhalle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja paljon painavassa työssä, Solomon Johnson, ynnä perheen kanssa, Jumalan rauhalla tervehdämme teitä. Rakkaalla sydämellä olemme teitä muistamassa, vaikka niin harvoin tulee kirjoitetuksi, vaikka usein on mielessä, että kirjottaa, vain ei tule toimeksi. Sen kyllä arvaan, että ei tule muillakaan liiaksi vanhaa opettajaa muistetuksi, vaikka sen tiedän, että se on iloksi, kun senkään verran kuulee, että kristityt on muistamassa ja rakastamassa niin kauvan, kun Jumala meitä kutaki täällä pitää.

Se vain on tietävä, että meitä täältä pois muutetaan, yksi kerrallaan, niin kun on aina muistutuksia, että ei meillä ole täällä

pysyväistä kaupunkia, niin kun nytki on seastamme pois temmattu kaksi, nimittäin Wiktor Nurmi ja Gosmannin emäntä, jotka on nyt nauttimassa, mitä täällä ovat uskoneet ja odottaneet. Ja sillä ijankaikkisen elämän toivolla, vanhin rakas, lohduttakaa teitä, ja olkaa toivossa iloinen. Ei se ole enään pitkä aika, ennenkun se tulee, joka tuleva on, ja Hänen palkkansa on Hänen kanssansa. Ja silloin tulee sota, kilvotus ja murheet runsaasti palkituksi, eikä muistu mieleen matkan vaivat.

No, en tiedä muuta, vain, vanhin rakas, tarttette rukoilla edestämme, että emme minkään vihollisen kavaluuten kautta tulis pois vietellyksi oikialta tieltä ja menettäisi vanhurskasten palkan. No jääkää nyt hyvästi, Hyvän Paimenen, Herran Jeesuksen haltuun, siinä uskossa, että synnit on anteeksi annettu teille ja meille, veressä viattomassa. Täältä tervehtää kanssamme valitut teitä ja valituita ympärillänne, vain olkaa itse ensin ja viimeksi juuri rakkaalla sydämellä tervehdetty meiltä. Tätä merkitsee väihin veljenne elämän kaidalla tiellä

Abram Pemula, rakkaan vaimoni Lauran ja poikamme Olofin kanssa.

Talvi on ollu lämmin, ei ole ollu tässä lunta. Ainuastaan on korkeilla vuorilla, eikä ole pakkasia ollu. On se satanu koko paljon, joka on hyvä.

Alkuperäinen. Salomon Johnsonin kokoelma.

189. J. MUONIO - S. JOHNSONILLE

Gackle, N.D. 6/2 1938

Tuli halu tervehtää aina muistossa olevaa, rakasta veljeä, ja uskollista Herran viinamäen työmiestä, Salmon Johnson, ynnä sinun kotiväen kanssa, Jumalan ja meidän Herran Jesuksen armo ja rauha hallitkoon teitä ja meitä elämän ehtoon asti, amen.

No, saan antaa tietää, että elämässä met olemme ja uskossa suurena syntisenä meidän Herran Jesuksen päälle. Kyllä

meillä on nyt raskaat koettelemukset, kuin ei ole olleet kirkolla, ei moneen pyhään. Met yritimme yhtenä pyhänä, mutta ei ollut ovet avatut. Ja met sitten menimme rakkaan veljen Alex Ritolan ja Alman kotia. Täällä on syrjä tiet tukossa, että ei pääse piilillä. Ja minua myös koetetaan, kuin minun rakas Marja ei ole aivan terve. Hänellä oli korkea veren paino. Se tuli 22. päivä joulukuuta koko huonoksi, että piti lääkärin hakea. Ja kuin nyt on näin raskas aika, niin kyllä se tuli raskas kuorma minulle. Ja rukoilkaa tet minun ja perheemme edestä, että met tulisimme kaikesta pahasta varjelluksi, kuin. se näyttää, että tämä maailma menee paljon pahemmaksi, ennen kuin se loppuu. Sillä profeetan merkit tulevat täytetyksi.

Ja nyt on meidän kylän Herran työmiehet tulleet vanhaksi ja voimattomaksi. Minun rakas isä, sillä menee näkö koko huonoksi, se ei tahdo näkeä lukea paljon mitään. Mutta kyllä se tällä koneella freistaa jonku verran, ja oletko sinä saanut vanhan Starkan elämäkertaa?* Minä kuitenkin lähetän sinulle, että saat lukea, ja myös Stöckelin kirjan Wanttajalle. Ei ole näkynyt monta veljeä moneen kuuhun meillä. Ei kirkastu paljon enään, niin sanon hyvästi, siinä uskossa, että teidän ja meidän synnit ovat anteeksi annettu, Herran Jesuksen nimessä ja veressä viattomassa, sinä suurena voiton päivänä, kuin kaikki on täytetty, ja syntivelka maksettu.

Ja ei ole niin pitkää päivää, että ei ilta tule. Niin sanon hyvästin, niin muistakaa minuakin teidän rukouksissa, ja minun rakasta perhettä. Ja Huumola se on parantunut entiselleen, mutta Albert Koski se vain on koko huono terveyden puolesta, mitä minä olen viimeksi kuullut. Ja olkaa tervehditty minun vanhalta isältä. Alex Ritola vaimonsa kanssa, Huumola kaikkein lastensa kanssa, Joe Sarkinen väkensä kanssa, John Erikainen väkensä kanssa, Wilenin veljekset väkensä kanssa, Hammarstrom, Kusti Koski, Albert Koski ja Anna Helberg lastensa kanssa, ja vanhan äitin kanssa, Leonard Koppaman väkensä kanssa, ja kaikki muut meihin ja teihin vaarantavaiset.

Tätä on merkkinnyt kaikkein halvin matkamies oikean Isän kotia.

John W. Muonio

ja rakas Mary lastemme kanssa, ja vanha isä.
Vastaa jollakin sanalla. Täällä on sievä talvi.

Alkuperäinen. Solomon Johnsonin kokoelma.

*Tarkoittaa kirjoitusta n:o 187.

190. A. NISKA - S. JOHNSONILLE

Superior, Wis.8/2 1938

Tykö rakkaalle ja kalliille vanhimmalle, ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, Solomon Johnson, rakkaan sisaren Hilman, veljien Harold ja Wesley, y.m. niin myös heidän rakas isänsä ja äitinsä, joita kaikkia olemme sydämellisellä rakkaudella muistamassa. Jumalan ja meidän Herramme Jesuksen Kristuksen armo ja rauha olkoon iteidän kanssanne, elämänne ehtoon asti. Amen.

Tällä onnen toivotuksella, rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tulemme tervehtimään teitä näillä muutamilla radeilla pitkästä aikaa. Olen usein teitä rakkaalla sydämellä muistanut, vaikka on niin kelvottomasti mennyt, että ei ole tullut kirjoitetuksi, enkä myöskään päässyt teidän tykönänne käymään menneen syksyn aikana, niin kuin pyyntinne ja toivoni oli, että saada teitä vielä nähdä.

Tämä meidän matkamme kulkee niin monien kiusausten, koetusten ja vielä monen murheen läpi. Ei ole aina voimaa kirjoittamaan, vaikka ruumiinki terveyttä muuten olisi. Minä olen voinut enempi huonosti tämän talven aikana, sydäntauti on vaivannut, on toisinaan ottanut koko lujastiki, vain eilen ja tänä päivänä olen vähän paremmin voinut. Työssä olen silti koettanut olla, kuin ei ole paljon mitään tekemistä. Uskomassa me olemme myös ahkeroitsemassa synnit anteeksi Jeesuksen nimen ja veren voiman kautta, ahkeroiden panna pois tarttuvaisia synnin vikoja, jotka meihin aina tarttuvat ja tulevat uskomisen esteeksi.

Meidän tytär Helen vihittiin avioliittoon viikko aikaa lauantaina eli 29. päivä tammikuuta George Nelsonille vaimoksi. Se on Arvid Nelsonin poika Spartasta, ja ovat muuttaneet asumaan

Spartaan, lähelle Caleb Ericksonia. On se hyvä, että molemmat ovat kristityitä.

En tiedä nyt mitään erityisempää kirjoittaa, niin taidan lopettaa nyt taas tällä kertaa näitten sanain kanssa, että synnit ovat teille ja meille anteeksi annettu veressä viattomassa, ja sano-kaa meidän rakkaat terveiset kaikille valituille siellä, joita olette näkemässä, vain olkaa te yllä nimitetyt ensin ja viimein tervehdetty meiltä, sydämellisellä rakkaudella. Rakkaat terveiset Spartan ja Brainerdin y.m. kristityiltä. Rukoilkaa edestämme. Pyytää

Arthur ja Saima Niska lastemme kanssa.

Talvi on ollut enempi lauhaa, ja ei ole vielä paljon lunta.

Alkuperäinen. Solomon Johnsonin kokoelma.

191. WM. KOPPANA - L.T. ROSENLUNDILLE

Hancock, Mich. 10/2 1938

Rakkaalle veljelle Herrassa, Jumalan valtakunnan palveluksen työssä L.T. Rosenlund rakkaan vaimonne Huldan ja rakkaitten lastenne kanssa, tervehdämme teitä jollaki paljon puuttuvalla rivillä, ja Jumalan armon ja rakkauden ja onnen toivotuksella.

Terveenä olemme olleet Jumalan suuresta armosta vaimoni Riikan kanssa, ja muut veljet ja sisaret, ja teihin ja meihin vaarantavaiset, josta kiitos ja ylistys sille suurelle Luojalle, jolla on kaikki valta ja voima, maassa ja taivaassa. Sydämeistä kiitämme teitä sen rakkaan ja kalliin kirjan ja kristittyin terveisten edestä, jotka kalliit ovat. Näemme teidän kirjasta, että olette alkaneet opettaa teidän lapsillenne äidinkieltä, joka onki kallis. Olemme saaneet sanomia länneltäki, että siellä on kanssa aljettu pitämään koulua suomalaisten lapsille, äidinkieltä opettamaan lapsille.

Paljon on työtä kristillisyydessä muutaki, eikä ainoastansa saarnata. Ja monella tavalla kylvetäänki. Niin kuin on meille opetettu, ja raamatuissa myös tuotu näkösälie. Vanha Purnu on aikanansa sanonut, että tehdä työtä, kyllä Jumala palkan maksaa, kuin vain saatamme panna kaiken uskalluksen Jumalaan. Jumalan huoneessa on kyllä tavaraa. Ei sieltä mitään puutu.

Sanokaa rakkaat terveiset Walsteinelle vaimonsa ja lastensa kanssa. Tykkäisimme saada häneltäki kirjan. Kyllä me täällä saamme selvän engelskielessäki. Sanokaa rakkaat terveiset kaikille rakkaille veljille ja sisarille monessa kielessä, erittäinki rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Arthur Hiiivalalle vaimonsa ja lastensa kanssa, ja vanhan äitinsä kanssa. Sanomme rakkaat terveiset meidän saamaajilta Matti Kinnuselta perheensä kanssa, Jalmari Wantajalta perheensä kanssa, ja kaikilta meidän ympäristön palvelevaisten vaimon ja totuuden apulaisten kanssa, nuorempain ja vanhempain kanssa.

Olkaa te yllä nimitetyt ensin ja viimein minulta vaimoni Riikan kanssa rakkaudella (tervehdetty). Kiitämme teitä kaikkia sen rakkauden palveluksen edestä, minkä olette meille ja vielä minulleki kelvottomalle tehneet. Sen Jumala, rakas Isä, Jeesuksen Kristuksen kautta palkitkoon teille täällä armon ajassa hyvällä omantunnon rauhalla ja kunnian kruunulla taivaassa. Siinä uskossa sanomme hyvästiä, että synnit on teille ja meille anteeksi annettu kalliissa sovintoveressä. Muistakaa meitäki ja vielä minuaki rukouksissanne anteeksi antavalla sydämellä armo istuimen tykö.

Pyytää vähin veljenne ja sisarenne kaidalla elämän tiellä

Wm. ja Riika Koppana

Sanokaa teidän lapsillenne rakkaat terveiset, sanokaa teidän, nimittäin Rosenlund, tyttärelle terveiset, että kirjoittaa minulle, niin minä lähetän hänelle yhden kirjan.

Valokopio alkuperäiskirjeestä.

Niskalta, USA:sta.

192. V. BJÖRKMAN - WM. KOPPANALLE JA RIIKALLE

Purnu 30/4 1938

Tykö rakkaalle veljelle, ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, William Koppana, rakkaan vaimosi Riikan, ynnä Matti Kinnusen ja kaikkein valittuin kanssa, jotka yhtä armon raitista ilmaa hengittävät Esikoisten seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä rauhan siteen kautta. Jumalan armo ja rauha olkoon henkes kanssa, nyt ja aina elämän ehtoon asti, Amen.

Tervehdän muutamalla sanalla pitkästä aikaa ja annan tietää, että terveenä olemme ruumiin puolesta, kaikki saarnaajat, vain Viktor Appelqvist vain on kuollut 1. päivä huhtikuuta, ja olemme häntä hautaan saattaneet toisena pääsiäispäivänä, ja nyt hän on sen korkian Tuomarin edessä, joka oikein tuomitsee, eikä katso ihmisten muotoa.

Minä olen saarnamatkalla ollut koko talven, ja nyt olemme tässä Purnun kylässä, josta se suuri profeetta on mennyt monta kymmentä vuotta aikaa; vain kauniisti viheriöitsee Herran pelto vanhurskaan haudan päällä, vaikka itse ovat menneet lepäämään. Olen myös tänä talvena känyt Fransin ja Nikun Isakin kylissä pitämässä kokouksia, joissa on myös suuri kristillisuus, ehkä ovat itse lepäämässä heidän töistensä, vain heidän tekonsa noudattavat heitä, ja näyttää siltä, että vielä on etsikon aika Herralta, sillä Jumalan sanalla on sija ihmisten sydämissä, että ilon ja riemun äänet kuuluvat vanhurskasten rinnoista.

Olen aina teitä, rakkaat veljet, muistamassa, ja olen seurannut myötä Valvojassa, jossa pidätte kokouksia, jotka paikat ovat minullekin tunnetut. Olen myös odottanut sanomia Amerikasta, vielä erityisesti siitä saarnamatkasta, jonka Matti ja Leo piti tehdä North Carolinaan, mitä se on vaikuttanut. Ja no en tiedä muuta, vain antakoon se suuri Luoja siunauksen sanallensa, jonka asia onkin, että se piiskuinen lauma, jonka Jesus on koonnut Hänen ristinsä ympärille, pysyis pahasta varjeltuna näinä viimeisinä ja vaarallisina päivinä, sekä Euroopan että Amerikan maalla. Sitä me pyydämme nöyrimmästi valkeuden Isältä. Ja uskom-

me niin, että vaikka mäet halkeis ja vuoret keskelle merta särkyis, niin kuitenkin Jumalan kaupunki on ihana virtoinensa, jossa sen Korkeimman asuimiset ovat, jossa meitäkin hoidetaan kahden kalliin penninkin voimasta, että pysymme voiton päällä siihen asti, kuin pääsemme siihen luvattuun Canaan maahan, jossa meidän vaivamme runsaasti palkitaan. Ole nyt vapaa, sinä vapaaksi ostettu lauma Amerikan maalla. Syntimme ovat anteeksi annettu teille ja meille, Jesuksen nimessä ja veressä. Pian alkavat Uuden Jerusalemin virtten helinä kuulumaan, jossa yhteen äänen sanomme: Amen, Hallelujah, ijankaikkisesti.

Sano minun terveisiä kristityille teidän ympärille, joita minä lakkaamatta muistan, vain ole nyt Riikan kanssa minulta perheeni kanssa sydämen rakkaudella tervehdetty, y.m. saamaajilta, jotka tässä on, Johan Jönsson, Frans Björkman, J.H. Olsson, K.R. Erlandsson, ynnä muilta. Rukoilkaa edestäni. Pyyttää veljenne Herrassa,

Viktor Björkman

Painettu vihkonen. Sophia Hillin kokoelma.

193. J. HUMOLA - S. JOHNSONILLE

Fredonia, N.D. 29/3 1938

Tulen tyköne, rakas vanhin, jota minä usein muistan, ja uskollinen työntekijä Herran viinimäessä, Salmon Johnson.

Haluan antaa tietää, että olen joltisesti parannu, vain ei tunnu siltä, että olis oikeen terve. Lake Nordeeniin on minua kutsuttu, ja Aksel Uskoskea, pitämään rippikoulua ennen juhannus kokousta, vain New York Millsistä tuli kutsu, että pääsiäisen pyhiksi tulla sinne, niin minä kirjoitin Aksel Uskoskelle, jos hällä sopis tulla niin varhain, että käytä siellä. En ole vielä saanu vastausta. Olis muualla myös käyntiä, kaikissa tapahtukoon Jumalan tahto. Ja jos Jumala antaa terveyttä, niin me sitä ja tätä tahtomma tehtä. Siinä se kaikki asia seisoo.

Olemme kuitenkin uskomassa kaikki synnit anteeksi Heramme Jesuksen nimessä ja kalliissa, viattomassa sovintoveressä, oikiassa esikoisten seurakunnassa, joka on ensin kivulla syntynyt Ruotsin Lapissa aikakautellamme Raamatun sanain mukaan. Niin ototamme Yljän tuloa. Pijan se tulee meitäki noutamaan kunnian paratiisiin.

Albert Koski, se on nyt päässy kaikista matkan vaivoista lepäämään ja nauttimaan iloa ja riemua kaikkein pyhään ja vanhurskasten kanssa, johon meitänki toivomme ankkuri kiinnitetty on. Olkaa nyt sytämen rakkautella meiltä kaikilta tervehtetty, te kaikki siellä. Ja rukoilkaa etestäni, pyytää veljenne arnessa

John Humola

Maa on sula. Peltotöissä ovat. Vettäki on satanu. S.S

Alkuperäinen.

Solomon Johnsonin kokoelma.

194. A. ISAKSSON - WM. KOPPANALLE

Nilivaarassa 2317 1938

Tykö rakkaalle veljelle Herrassa ja uskolliselle Sionin muurin vartijalle, William Koppana. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja aina tämän lyhykäisen ajan loppuun asti. Amen.

Tulen tykösi, rakastettu vanhin ja uskollinen työntekijä. Tervehdän ja sydäimestä kiitän niitten monien tuhansien terveisten edestä, jotka on olleet niissä tuoreissa öljyjuun lehdisä, mitä olette lähettäneet Björkman vanhin vainajalle ja muille saarnaajille, ja Tekla Wettaisen kautta olen paljon saanut hauskoja sanomia ja terveisiä ynnä muilta. Olen nyt pakotettu viimein itse kirjallisesti kiittämään, koska meidän ja teidän rakas vanhin Björkman jätti meitä niinkuin linnun pojat orvoksi ja meni Paratiisiin. Hänen selän takana ja suojassa olemme saaneet olla tur-

vassa ja rauhassa ja iloita voitosta. Aina varasin hänelle, että sanoa minunkin terveisiä Amerikan ystäville.

No niin, vasta olen 12. päivä kotia tullut Norjan lähetysreissulta; hauskat oli kokoukset ja paljon kansaa koolla, satoihin ja tuhansiin asti, ja enimmäkseen kristityitä. Paljon nousi langenneita, ja maailman valtakunnasta tuli sisälle oven Herran Jeesuksen kautta. Ilon ja riemun äänet ovat kuuluneet kaikissa kokouspaikoissa, ja rammat ovat hypänneet niinkuin peurat Sionin vuorella. Suuri on kristillisuus Norjan meren rannoilla Ofotissa, Lofotissa ja Tysfjordissa, ja saarnaajat ovat niin kuin yksi mies Herran sodassa. Suuri on yksimielisyys kaikkien saarnaajain välillä ja Herran lauma on koossa yhden paimenen Herran Jeesuksen ympärillä. Liikutetulla sydämellä olen katsellut kristillisyytemme valnhinten työmaita, sekä Norjan rannalla, että Etelä-Suomen maalla. Vahvaksi on Sionin Kuningas varustanut Hänen muurinsa ja vartijat pannut valvomaan. Suuri on sota-voima kristillisyyden taivaalla. Tästä johtuvat monesti mieleen Apostoli Paavalin sanat: ”Sillä Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itse kauttansa ja ei lukenut heille heidän syntiänsä ja on meissä sovintosaarnan säätänyt.” Ja tätä sovinto saarnaa on aikakautemme kristillisyytemme vanhimmat jatkaneet ja voimalla saarnanneet ja tässä se on sovinnon salaisuus, jota järki ei voi ymmärtää eikä yllä käsittämään, jota enkelitkin halajavat nähdä. Tässä on Taivaallisen Vanhemman sydämen syvyys josta ei ole pohjaa löydetty. Suuri on ollut Vanhimmalla rakkaus langennutta lasta kohtaan. Ja kuin tätä sovintosaarnaa on jatkettu, niin Sionin tytär on kasvanut ja vahvistunut Euroopan ja Amerikan maalla. Ja sen äidin sylissä on meillä turva ja suoja, ja sitä toivotammekin, että Herran lauma koossa pysyy, joka on niin suurella vaivalla kokoon saatu ja eroitettu eriseuraisten ja ulkokullattuun parista.

Ja nyt kuin olemme maailmasta ulos valitut katselemaan Vanhimman vaivoja, niin valvomme yrttitarihassa, että uni ei painaisi silmiämme. Aina tuntuu kristillisuus huonolta ja synnin voima on suuri, ja epäilyksen muurit korkeat Ja vahvat. Usein kysyn itseltäni, miksi ei minusta tullut sen parempaa kristittyä

nyt eikä toiste; aina lupaan ja se taas jääpi, enkä löydä muuta syytä vaan sen, että niin kauvan kuin olen tällä puolella hautaa ja kannan synnin ruumista ja oikeaa itseni tuntoa, niin oma-vanhurskaus aina saarnaa parannusta eikä koskaan anteeksi anna, mutta ei auta, kyllä menettää sielunvihollinen päällekantaja voimansa, koska meillä on Uuden Testamentin välimies Jumalan Poika edesvastaajana. Niin sanoi Samuel Wettasjärvi viimeisellä kuolemanvuoteella, jonka päälle hän sanoi, että ei ole hänenkään työ hukkaan mennyt, ei ole palaneet; hänen ympärillä on paljon niitä lapsia, jotka ovat kristillisyyden kantaneet pienuudesta asti, ja hänenkin lapset ovat kaikki kristityt ja sukulaiset. Siitä minä olen iloinen ja menen ilolla kuolemaan; sentähden hädäyimme Salomonin kanssa sanoa, että viisasten sanat ovat niin kuin pistimet ja niin kuin sisälle lyödyt naulat, opettajilta valitut ja yhdeltä paimenelta annetut. Ainahan ne muistuvat mieleen ne poijes menneitten opettajain sanat; niitä se usein muisti vanha Mikael Mikkelsen Norjassa, joka on vielä hyvissä ruumiin ja sielun voimissa, ehkä on korkialla iällä, täytti kesäkuun 14 p. 79 vuotta, ja vielä tulkitti selitykset kohta joka päivä kokouksissa, ja taasen välistä kahdestikin päivässä niin suuressa kansassa; se oli yli ymmärryksen, mutta Jumala se vahvistaa ja antaa voimaa. Hän on meille yksi rakas vanhin ja turva, ja käski sanoa terveisiä kun kirjoitan.

No niin, kaikki elossa olevat saarnaajat on terveenä ja ovat olleet Lapin tuntureilla saarnareisulla kolmella eri haaralla täyttämässä niitten pyyntöä eli anomisia. Niinkuin Sammeli vainaja sanoi, että teidän pitää muistaa Lapin kansoja ja niille saarnata, sillä heidän esi-isät ovat paljon kustantaneet kristillisyyden päälle, ja niin muistutti meidän rakas Björkman, jotka ovat nyt kaikki Israelin sotasankarit 9 ja puolen vuoden kuluessa astuneet poikki Jordanin virran luvattuun Kaanaan maahan. Me vaivaiset saamme hengessä katsoa virran rannalla ja ajatella, että tästä on muinainen Israel astunut poikki virran, ja Josua on pystyttänyt kaksitoista kiveä keskelle Jordania ja kaksitoista kiveä on Israelin lapset vieneet poikki todistukseksi tuleville seurakunnille, ja niin kuin muinaiset ovat elävän uskon kautta menneet poikki kuole-

man virran niin uskomme, että Herra vahvistaa meidänkin heikon uskon. Ainoastansa vähän aikaa kärsivällisyyden kautta kilvoittelemme siinä kilvoituksessa kuin eteemme pantu on, ja niin kuin se oikea hengellinen Israel on Herraa palvellut kaikkena Josuan elinaikana, niin myös kaikkena vanhinten elinaikana, jotka kauvan atkaa Josuan perästä elivät ja tiesivät kaikki Herran teot joita Hän Israelille tehnyt on. Ja niin uskomme, että Jumalan Israel vieläkin pysyy rauhassa sen suuren yksimielisyyden suhteen, mikä on Euroopan ja Amerikan (maalla), jonka ovat todistaneet lähetysmiehet ja lähetyskirjat.

Hyvästi nyt siihen asti että yhteen tulemme uuden ilman kirkkaudessa, jossa saamme rakkaudesta palavat rinnat yhteen painaa, jossa ei ole enään kylmä sydän eikä epäilyksen aallot käy yli pään niin kuin täällä. Vielä todistan kaikki synnit ja epäilykset anteeksi Herran Jeesuksen nimessä ja kalliissa veressä taivaaseen asti. Sen muistakaa silloinkin ennenkuin viimeiset huokaukset salpaavat hengen. Rukoilkaa minun ja minun perheeni edestä että illaksi perille kostun.

Vielä sanon sydämen rakkaita terveisiä vaimoni ja lasteni ja kylän kristittyin kanssa ja kaikille saarnaajille ja kristityille, ehkä niin harvoja kasvoista tunnen, mutta hengessä olen tuttu ja läsnä. Paljon olen saanut suullisia ja kirjallisia terveisiä rakkaan veljen Stöckelin kautta telefoonissa viimeiseksi jälkeen kuin tulin Norjasta. Vielä tervehdän ja sydämestä kiitän rakasta sisarta Sandra Simonson lastensa kanssa niitten paljoin rakkaitten terveisten edestä, joita olen saanut niin monissa kirjeissä. Herra on orpoin Isä ja leskein holhooja. Pian saatte miehenne ja rakkaan isänne kanssa rakkaudesta palavat rinnat yhteen painaa. Ja ole sinä Koppana rakas hyvin palkittu ijankaikkisella hyvyydellä sinun työsi ja vaivasi tähden.

Tämä kirje venyi niin pitkäksi, mutta suokaa anteeksi kaiken heikkouden. En ole tahtonut eli voinut tohtia ennen kirjoittaa sen heikkouden tähden, joka minulla on, etten tekisi semmoisia reikiä, joita en itse parantaa saata. Ja niin kauan kuin oli rakas vanhin, olimme sen suojassa. Mutta äkkiä asiat muuttuvat. Vähän yli puolen vuotta kului kun jouduin ensin Suomen maalle, johon

piti Stålnacke, mutta hän sairastui ja kuoli. Sitte Björkman piti Norjaan niinkuin oli joulukokouksissa päätetty, mutta hän kuoli. Sitten seurakunta lähetti minun Petter Sitsin kanssa täyttämään sitä pyyntöä. Voi kuinka on aavistamattomat asiat ja minä niin kelvoton.

Merkitsee heikko veljenne

August Isaksson Nilivaara

Painettu vihkonen.

Sophia Hillin kokoelma.

195. I. JOELSON - S. JOHNSONILLE

Fruitdale 9/8 1938

Jumalan terve rakas vanhin Salmon, Harold y.m. tulen tykönnö jollaki puuttuvaisella sanalla, tervehtään teitä ja kiittämään ,monilla kiitoksilla teitä teidän kalliin kirjan edestä, ja rakkaan veljen ja uskollisen työntekijän Arthur Niskan kalliin kirjan edestä, joita on hauska lukea, ja ilo nähdä, että on niin sydämelinen rakkaus ja luottamus nuorerimmilla vanhempisiin saarnaajiin, joilta tet on saanu kuulla net kalhiit neuvon ja opetuksen sanat, josta vain oliski meillä suuri syy kiittää, mutta emme kykene kiittää niinko tulis. Ja no terveisiä Palon Marialta ja Karisen Christiinalta, näjin niitä viimi maanantaina, ja Grimsbon Marjalta, kävi tänä päivänä täällä, ja Stiginkeri ja Edv. Sundqvist kävit viimi perjantaina täällä ja sanoivat, että ollaan koolla työntöväen päivänä maanantaina Leadissa Kosken asunnolla. No olette vissiin saanu Koppanalta öljyvuun lehtiä, kolmen rakkaan vanhimman kirje. August Isaksson ja Wiljam Eriksson ja Frans Björkman, on vielä Lapin Jumalalla uskollisia vartioita suurella viisauvella ja korkeilla lahjoilla varustettu. Syy olis olla kiitollinen jos kykenisimme. Rakkaat terveiset siinä uskossa, että syntimme on anteeksi annettu veressä viattomassa.

Isaac Joelson

Tulevaisuudessa laitan kirjeen, sitte kun usiammat saavat kuulla.

Alkuperäinen. Solomon Johnsonin kokoelma.

196. TEKLA WETTAINEN - SOLOMON JOHNSONILLE Y.M.

Parakka 27/8 1938

Tykö rakkaille vanhimmille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäessä, Salomon Johanson ja Johan Muonio, ynnä muut ystävät teidän ympärillänne, Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä tervehdän teitä, ja kiitän Muonio-vanhinta kirjein eestä, joita olen saanu, niin myös Salmo-vanhinta, niitten Valvojain eestä, joita olen saanu jo kauvan aikaa, joissa usein näen tunnetuista ihmisistä sanomia, ja ovat ajan kuluna, erittäinki näinä ikävinä aikoina.

Ja, no, terveenä olen väkeni kanssa, paitsi se Heikki-poika on vielä sairaalassa, ja se Kalle Kemi, josta Muonio vanhin on kysynyt, on nyt sairaana Wittangin sairaalassa. Se on tehnyt parannuksia, se oli kutsunu Isak Muotkan tykönsä. Se on Vittangin saarnaaja, niin hän saarnaa muuallaki, vaikka ei hän ole isova matkaa kulkenu, mutta hän kävi täällä mennä pyhänä, ja K.Kemi oli lähettänyt erittäin minulle terveisiä, että jos sinne kirjoitan Muonio- vanhimmalle, niin panna hänen rakkaat terveiset, että kantavat anteeksi antavaista sydäntä, kaikki, jotka hänen tuntevat.

Ja, no, paljon on täälläki ollu kuolon tapauksia ja tapaturmasia autoin ja hukkumisten ja pitkäsen eli ukon ilman takia. Noin kaksi viikkoa aikaa kuoli Jonas- vanhin vainajan mykkä poika ukkosen lyönnistä. Oli ollu heinän teossa. Se oli jo seitsemänkymmenen vuotinen. Se oli viimeinen hänen lapsista elossa. Ja, no, se se on meänkin tie, mutta se on kysymys, että olla aina valmis. Mutta vaikka usko tuntuu usein heikolta, mutta sen met uskomma, että kyllä se mejänki heikko usko vahvistetaan, niinku niittenki, jotka on jo päässeet poikki sillattoman virran, viettämään niitä loppumattomia Karitsan häitä. Ja sitä autuaal-

lista aikaa metki Olemma odottamassa, että saamme tervehtellä niitä rakkaita ystäviä, jotka on jättäneet meitä vähäksi aikaa, niinku Björkmanni-vanhin puhui usein viimiseltä, että sinne se hänenki henki huokaa, jonne on hänen ystävät menheet. Eikä ollukkaan pitkä aika.

Ja, no en tiiä nyt muuta, sanon hyvästin siinä uskossa, että teän ja meän synnit on anteeksi annettu Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä. Ja sanokaa nyt rakkaat terveiset Gacklen ystäville ja Salmon kylän ystäville, ynnä muille, ja kaikille suomalaisille ja englannin kielisille saarnaajille ja kristityille, Wm. Sasselle ja Stickingerille perheineen. Usein muistan, että kuinka kallis se on, että heki on tulheet osalliseksi tästä suuresta valkeutesta, ja ovat pysyneet sen oikian esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä, josta kaikesta olkoon Jumalalle kiitos ja ylimmäinen ylistys.

Ja, no rakkaita terveisiä on käskeneet sanoa saarnaajat, Stöckeli, August Isaksson ja Isak Muotka ja William Eriksoni, vaan olkaa minulta ensin tervehtetty, ja Parakan kristityiltä, ja rukoilkaa eestäni. Tätä pyytää.

Tekla Wettainen
orpolasteni kanssa

Pyytän vanhinta Muoniota, että lähetätte tämän Salmon Johansonille, on halu häntäki tervehtää, kuin ei hänkään jaksaa enää kulkea, enkä tiiä hänen nykyistä osotetta.

Vaikka se tuntuu, että ko uskallan kirjottaa vanhoille saarnaajille, mutta ko rakkaus se vaatii, vaikka tiiän, että net ymmärtää vaimoin heikkouten.

Jäljennös.

Salomon Johnsonin kokoelma.

197. J.P. STÖCKEL WM. KOPPANALLE JA RIIKALLE

Tallujärvi se 6/9 1938

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, William Koppana, ynnä vaimos Riikan kanssa, niin myös muille Amerikan saarnaajille ja kristityille.

Toivotan teille Jumalan rakkaan Isän siunausta ylhäältä valkeuden Isältä nyt ja aina elämänne ehtoon asti. Amen. Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tervehdän teitä ikuiseen rakkauden muistoon jääneitä ystäviä sinne kaukaiselle Amerikan maalle. Ensin kiitän rakkaan kirjeen edestä, jonka olen saanut jo aikaa veljeltä, vaikka ei ole tullut vastatuksi ennen, niin myös muitten saarnaajain kirjeet, kiitän, joita olen saanut ja ilolla vastaanottanut, niin myös seurakunnan kirjeen edestä, joka on kirjoitettu Johanneskokouksessa Calumetissa, jonka olen saanut Frans Björkmanin kautta, josta myös tulee näköiselle, että ette ole vieläkään unhoittaneet meitä, vaikka meiltä niin paljon on Jumala lahjojansa ottanut pois kuoleman kautta, tämän vuosikymmenen kuluessa, ja se se on iloksi meille, näitten raskaitten murheitten aikoina, että saamme nähdä sen, että vieläkin on täysi luottamus r kristillisyyden laveudessa Ruotsin Lappiin, josta on suuri siunaus ollut aikakautemme kristillisyyden laveudessa.

Sentähden vaikka niin suuren puutoksen tunnemme itse kohdallemme, niin emme kuitenkaan tahdo Vanhinten työmaita kiinni sulkea niin laajalle kuin Vanhimmat on työtä tehneet, niin tahdomme mekin huoleessa olla sen pienen lahjan jälkeen, kuin olemme Herralta saaneet, ja Jumala siihen tilaa antaa, ja Hänen aikansa tulee. No siinä toivossa olemme veljet ja sisaret, te siellä ja me täällä, että kyllä Jumala meistä murheen pitää vielä eteenkin käsin niin kuin tähänkin asti, ja ojentaa Hänen auttavan kätensä aina silloin kuin meillä suuri tarve on, sen Hän onkin luvannut raamattuun jälkeen, ja siihen meillä on kovetukset, että olemme saaneet yhden avun toisensa perästä matkalla Isänmaalle.

Ja no minä olen kotona ja meillä on täällä teidän maan vieraat Markkanen vaimonsa Ruusan kanssa ja Tekla Parakasta

ja Frans Björkman vaimonsa Karuliinan kanssa, ja Leipo Kallan Wille Gellivaarasta, ne tulivat lauantaina tänne ja ne ovat viikon tässä meillä, vaan lauantaina lähemme tästä Kiirunaan ja olemme siinä pyhän ja sitten erkaannumme Kiirunassa. Markkanen ja Fransi menevät Gellivaaraan ja Markkanen astuu laivaan 16. päivä tätä kuuta.

Ja no, en tiedä erityistä täältä, elossa olevat saarnaajat on terveenä kaikin ja Mikkelin aikana lähtevät saarnamatkoille niin kuin ennenkin, jos Jumala terveyden suopi. Ja en tiedä muuta, vain olkaa nyt rakkaat ystävät tervehdetty näillä sanoilla, että synnit on teille ja meille anteeksi annettu Jeesuksen nimessä ja sovintoveressä viattomassa.

Matti Kinnunen vaimonsa ja lastensa kanssa, ja Hjalmar Wanttaja vaimonsa kanssa, ja Sandra Simonson lastensa ja vanhan äitinsä kanssa, ja Ruonavaaran Hilda lastensa kanssa, Arthur Niska vaimonsa ja lastensa kanssa, Juvonen vaimonsa ja lastensa kanssa, Leo Lobbestael vaimonsa ja lastensa kanssa, Dr. Stanley vaimonsa ja lastensa kanssa, Axel Uskoski vaimonsa ja lastensa kanssa, Johan Puuri vaimonsa kanssa, ja Caleb Erikson lastensa kanssa, Abernathy vaimonsa kanssa, Abakkila vaimonsa kanssa, Salmon Johnson, ja Johan Muonio lastensa kanssa, ynnä kaikki muut saarnaajat, ja koko Herran lauma Amerikan maalla, olkaa tervehdetty yllänimitetyiltä sydämen rakkailla ja lämpimillä terveisillä niin kuin kaulasta kiinni pitäen, niin myös meidän kylän kristityiltä.

Niin olkaa nyt rakkaat ystävät minulta vaimoni ja lasteni kanssa tervehdetty monien tuhanten kiitosten kanssa. Rukoilkaa rakkaat ystävät minun ja perheeni edestä. Tätä pyytää vähin veljenne,

Johan Petter Stöckel
Tallujärvi

Tämä Johan Petter Stöckelin kirje on tullut sillä ajalla kuin olimme 11 viikon matkalla.

Wm. ja Riika Koppa

198. W.ERIKSSON - WM. KOPPANALLE JA RIIKALLE Y.M.

Kankosessa se 12/10 1938

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle. Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä Wm. Koppana rakkaan vaimos Riikan kanssa, ynnä se siunattu Herran lapsilauma ympärillänne, Jumalan ja meidän Herramme Kristuksen armo olkoon henkenne kanssa.

Tällä rauhan tervehdyksellä tervehdin teitä ja kiitän kirjeen edestä, jonka olen saanut teiltä ilolla vastaanottaa pari viikkoa sitten, josta näin, että olette olleet terveenä ruumiin puolesta, joka on hauska kuulla, jota myös toivotan eteenkin käsin terveyttä ja pitkää ikää Sionille avuksi.

Terveenä olen minäkin perheeni kanssa, josta olkoon Jumalalle kiitos. Olemme nyt pitämässä kokouksia tässä Kankosen kylässä, jossa oli paljon kristityitä ja vanhinten opetuslapsia, joitten kanssa on hauska olla, niitten seurassa se pääsee minunkin kylmä sydän saamaan lämpimyyttä, ehkä pisaroittain, eihän voi oma in tuntemisten suhteen päästä eteenkäsin, mutta niinkuin olis aina taaksepäin menemässä, usein joutuu kysymään itseltä, mikä on syy, kuin ei minusta parempaa tule, vaan ei löydä muuta syyksi, kuin se, niin kauvan kuin kantaa tätä synnin ruumista, on aina pahan kanssa taistelu.

Häätyy sanoa Paavalin kanssa, sillä minä tiedän, ettei minussa, se on minun lihassani mitään hyvää asu, sillä sitä hyvää jota minä tahdon, en minä tee, vaan pahaa, jota en minä tahdo, teen minä, en minä, vaan synti, joka minussa asuu. Mutta turvasa kuitenkin olemme, kuin olemme syntyneet sen äitin syliin, joka ei laske lapsiansa raitille, jossa meitä vieläkin hoidetaan ja holhotaan, niin kuin äiti lapsiansa. En tiedä tällä kerralla enempää, vaan hauskat ovat kokoukset ja paljon on kristityitä koolla, monista kylistä, ja ilon ja riemun äänet kuuluvat Herran huoneesta. J. Stöckel veli on myös täällä ja käskää sanoa sydämen rakkaita terveisiä ja kiitokset kirjeen edestä, niin myös August Isaksson ja Gunnar Jönsson Hirvijärvestä, jolta rakkaat terveiset, sekä kaikilta kristityiltä, jotka tässä koolla ovat, teille ja kaikille paikka-

kuntanne kristityille ja saarnaajille, vaan olkaa minulta ensin ja ensin tervehdetty vaimosi Riikan kanssa, ynnä muut.

Uskokaamme synnit anteeksi Herramme Jeesuksen nimesä ja kalliissa sovintoveressä. Muistakaa minuakin ja meitä teidän rukouksissanne kantain armo istuimen eteen anteeksiantavaisella sydämellä.

Terveinä ovat kaikki saarnaajat täällä perheittensä kanssa. Heikko veljenne uskossa,

William Eriksson
Parakka

Painettu vihkonen. Sophia Hillin kokoelma.

199. F. BJÖRKMAN - WM. KOPPANALLE JA RIIKALLE Y.M.

Gällivaara 17/10 1938

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle Sionin muurin vartijalle William Koppana, rakkaan emäntänne Riikan ja kaikki saarnaajat ja kristityt teidän ympärillänne. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille meidän Herran Jeesuksen tuntemisen kautta nyt ja aina tämän vaivalloisen matkan loppuun asti. Amen.

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tulen tervehdemään teitä jollakin harvalla sanalla, ja saan tietää antaa, että kaikki elossa olevat saarnaajat ovat terveenä ja ovat saarnamatkoilla niin kuin ennenkin. Sydämen rakkaat kiitokset kirjain edestä, joita sain teiltä vastaanottaa, joka suuresti ilahutti minuakin, ja vielä näin teidän kirjasta, että meidän ja teidän ymmärrys ja jokapäiväiset tuntemiset tässä elävässä kristillisyydessä ovat yhdenkaltaisia, josta Jumalalle olkoon kiitos, että me näin suurena syntisenä ja pahan tuntevaisena saamme uskoa itsemme autuaksi Jumalan suuresta armosta, sentähden rakkaat veljet ja sisaret ahkeruimme aina eteenkinpäin pitää kiinni siitä, josta me hengen ja elämän saaneet olemme, kaikissa opissa, elämässä ja vaelluksessa, niinkuin meidän opettajat ja vanhimmat ovat aina meitä opettaneet ja neuvoneet, mutta nyt on heidän ääni lakannut kuulumasta, sentähden me tarvitsemme aina turvata toinen toi-

siamme ja niin yksimielisesti työtä tehdä tässä elävässä kristillisyydessä sen lahjan kanssa, mitä Jumala on meille itsekullekin antanut, niin että ei maailma ja vihollinen sais sillä turmella tätä siunattua kristillisyyttä, joka on vanhimmilta rakennettu suuren työn, vaivan ja lukemattomain huokausten ja kyynelten kanssa, sentähden rakkaat veljet ja sisaret, kilvoitelkaamme vielä vähän aikaa, ei meidän kilvoitus ole niin pitkä, että ei ilta tule, palkan maksu on kuitenkin niin suuri toisella puolella kuolemaa, kaikille niille, jotka vahvana pysyvät loppuun asti, että ei saata kuolevaisella kielellä ulos puhua, mitä Jumala on niille valmistanut, jotka Häntä rakastavat. Jääkää hyvästi, rakkaat ystävät sen Hyvän Paimenen haltuun, näillä sanoilla, että syntimme ja syntinne on anteeksi annettu Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä. Rukoilkaa rakkaat veljet ja ystävät minun ja meidän kaikkein edestä, että Jumala meidänkin niin kuljettaisi tätä tietä tasaista myöten, että mekin illaksi kotia kostuisimme.

Sanokaa minulta sydämen rakkaat terveiset Matti Kinnuselle ja Hjalmar Wanttajalle perheittensä kanssa, Sandra Simonsson lastensa ja vanhan äidin kanssa ja Hilda Ruonavaara lastensa kanssa, rakkaat terveiset teidän ympäristön kristityille, Keweenaw Bayn, Entryn, Mohawkin, Limingan, Oskarin, Calumetin, Wolverinin.

Sydämen rakkaat terveiset täältä minun kumppanilta Johan Mäntyvaaralta, ja Olivia Björkmanilta, kaikille saarnaajille ja kristityille.

Tätä merkitsee vähin veljenne,

Frans Björkman

200. I. JOELSON - S. JOHNSONILLE

Fruitdale 6/11 1938

Jumalan terve, rakas vanhin, (Solomon Johnson), Jumalan rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tervehdän teitä, rakas vanhin, Selman, Harald y.m. ja kiitän teitä ja Pernulan ja Frans Björkman vanhimman kalliitten kirjeitten eestä, jotka on kalliit lukea, ja nähdä taivaan juoksua, kaikille meille, jotka olemmeki yhtä oikiaa Isän maata kohti kulkemassa, ja kilvottelemassa sen kalliin päämäärän perrään, että päästä onnellisesti kuoleman virran toiselle rannalle, vaikka suuren syntiturmeluksen ja monen vaiivan ja murheen läpi. Mutta se se on turvamme vielä viimeistäki vihollista, kuolemaa vastaan, että syntimme ja kaikki viat ja puutokset monien epäilysten kanssa, on anteeksi annettu Herran Jesuksen pyhän nimen ja kalliin ja viattoman sovintoveren kautta. Niin siinä olis kiitoksen syy, jos kykenisimme kiittämään.

No, en tiedä, rakas vanhin, yksin olen tässä viettäny tämän pyhäpäivän, ja lukenu jonku saarnan. Kerta olen käyny Palon Marjan tykönä kylässä sitte jälkiin, kuin tulini kotia mennä maanantaina. Oli mulla halu tulla sieltä tejän kautta ja tuuva vielä saarnaajain terveiset, mutta Jacob halusi tulla suoraan, ja sano, että kyllä hän käypi teitä kattomassa sitte jalempänä.

No, olen kyllä, vanhin rakas, muistanu teitä tänäki päivänä monta kertaa, ja niitä entisiä aikoja, kuin saimme ussein yhdessä olla Mathilda vainaa kolmantena, että voi, kuinka kalhiit net oli monta kertaa, ne kalhiit virvotuksen hetket. Mutta net ajat on ollu ja menny. Mutta nyt on, vanhin rakas, niin mulla ja teillä se heikko rukous, huokaus ja toivotus, että autuaallisen kuoleman kautta jo päästä levolle. Niin sitte ei lohдутus lopu ijankaikkisesti, kuin pääsemme kuoleman virran toiselle rannalle.

Niin hyvästi nyt, vanhin rakas, siinä uskossa, että kaikki syntimme, epäilykset ja puutokset on anteeksi annettu veressä viattomassa, ja rukoilkaa minunki eestä, että tulisin kaikesta pahasta varjeltuksi, ja että pijain pääsisimme kotia tästä murheen ja kiusausten maasta, viettämään niitä ijankaikkisesti loppumattomia tapetun Karitsan häitä.

Isaac Joelson

On kylmän kolseat ilmat, tuli vähän luntaki perjantain ilta päivällä.

Nyt on 7. päivä, maanantai. Kaunis kliiri ilma, eikä kovin kylmäkään, kuin ei tuule. Olen mie nähny jälkiin sen auto-onnettomuuden Jacob Mäen emäntineen, ja molemmat Marjat. Ihmeellinen Jumalan varjelus ja onni onnettomuudessa, vaikka auto meni romuksi, niin ei yhdelläkään niistä verinaarmua, mutta muuten vähän kipeitä paikkoja. Se Hillin Hetviiki se pahimiten loukkas, mutta ei kuitenkaan kovin vaarallisesti. Sen mitä silloin sanothin.

No, kalhiit ne oli kokoukset saarnaajain aikana, ja mieki sain olla alusta viimiseen asti, ja paljo hukku syntiä armon ja laupiuden merreen, ja rakkauden sitteitä lujitethin. Ja kaikki se meni hyvin hengellisesti ja aineellisesti, josta kiitos ja ylimmäinen ylistys Jumalalle, jonka työ ja asia onki.

No, hyvästi nyt

Isaac Joelson

Alkuperäinen. Salomon Johnsonin kokoelma.

201. A. ISAKSSON - WM. KOPPANALLE JA RIIKALLE

Soutujärvässä 14/4 1939

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinämäen raskaassa ja painavassa työssä, W. Koppana rakkaan vaimosi Riikan kanssa. Jumalan armo ja rauha olkoon ja hallitkoon kenkenne kanssa nyt ja aina päivän loppuun asti. Amen.

Ensin kiitän sen rakkaan kirjeen edestä, jonka sain jääneenä syksynä juuri ennenkuin lähdin Mikkelikokouksiin Vittangiin, jossa oli prantättynä ne meidän kirjat, josta kaikista kirjeistä ja terveisistä kiitän juuri sydämellisesti, ja vaikka on vastaus viipynyt, niin en ole kuitenkaan teitä unohtanut sydämeltäni, mutta on niin suuri hengellinen köyhyys ja saattamattomuus. Mutta koska sain rakkaan veljen William Erikssonin kirjeessä terveisiä yhtä-

kuin muistutuksen, niin häädyn sanoa niinkuin juomanlaskija, että tänä päivänä muistan minun syntini.

Ja terveenä olemme täällä kaikki saarnaajat perheittemme kanssa ja koko talven olemme olleet saarnamatkoilla ja Jumalan sana on vaikuttanut voimallisesti niin että langenneita on ylösnoussut ja monta väsynyttä ja voimatointa on saanut virvoitusta, ja monta on puhdistettu ja monta on kirkastettu, mutta jumalattomat pitävät jumalattoman menonsa. No kallis asia kuitenkin on, että saamme olla turvassa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä rauhan siteen kautta yhteenliitetty siellä ja täällä, jossa seurakunnassa hallitaan Kristuksen opin ja esikuvan jälkeen, että Herran lauma koossa pysyy yhden Hyvän Paimenen ympärillä.

Ja ei nyt muuta, vaan jätän teitä Jumalan haltuun siinä toivossa, että pian yhteen tulemme tapetun Jumalan Karitsan häissä, sillä ei meillä ole täällä yhtään pysyväistä asumasijaa, mutta tulevaisia me odotamme, ja niin katsokaamme uskossa ja hengesä maasta ylettyä ja orjantappuroilla kruunattua Kuningasta murtavan vanhurskautensa käsivarrella sisälle Jumalan paratiisiin vieden kunnianmerkkinä katuvaisten ryövärin sisälle Jumalan paratiisiin, ja pian oikasee suuri lammasten Paimen viattoman ja valkean kätensä väsyneille matkamiehille ja niin saamme sanoa yhteen ääneen terve tulemaan ijankaikkisiin häihin.

Vielä todistan synnit ja kaikki viimeisetkin epäilykset anteeksi Herran Jeesuksen nimessä ja kalliissa veressä taivaaseen asti. Sen muistakaa vielä silloinkin, kuin viimeiset huokaukset salpaavat hengen. Ja nyt vielä sanon rakkaita terveisiä vaimoni ja minun työkuppaneitten ja tämän kokousväen kanssa sinulle rakkaan vaimos ja perhees kanssa ja ympärillä oleville kristityille ja työkuppaneille ja Sandralle lastensa kanssa ja kaikille kristityille. Rukoilkaa edestäni, että voitolla pysyisin loppuun asti.

Merkitsee heikko veljenne elämän tiellä

August Isakson,
Nilivaara

Nyt olemme olleet täällä Soutujärven kylässä viikon ajan kokousta pitäneet ja viettäneet hauskoja pääsiäisiä eli Herran Jeesuksen ylösnousemisen juhlia. Siitä on nyt kulumassa kahdeskymmenes vuosi, kuin olitte tässä kylässä Solomon Johnsonin kanssa. Silloin oli meidän kanssamme vielä rakkaat vanhimmat Samuel ja Fransi, mutta nyt he ovat Jumalan paratiisissa suuren opetuslapsijoukon kanssa. Mutta pian pääset Koppana rakas ijänkin suhteen levolle, koska tämä maallinen maja purjetaan ja päästetään kuolevaisen ruumiin kahleista.

Terveisiä Williamilta ja J.H. Olssonilta ja Tekla Wettaiselta. Paljon olen saanut Tekla Wettaisen kirjeissä teiltä rakkaita terveisiä, ja tuhansia kiitoksia niiden edestä, mutta ole itse ensin ja enin minulta (tervehditty). Hyvästi siihen asti että yhteen tulemme kunnian rannalla.

Merkitsee

August.

Tämän lähetän lentoteitse. Meneekö monta päivää välillä; olisi soma kuulla.

Painettu lehtinen. Sophia Hillin kokoelma.

202. J. P. STÖCKEL - A. USKOSKELLE

Tallujärvi 12/5 1939

Tykö rakkaalle veljelle Herrassa ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, siellä kaukaisella Amerikan maalla, Axel Uskoski ynnä sinun rakkaan emäntäs Almanja lastes kanssa.

Jumalan, Isän rakkaus, lisääntyköön teille ylhäältä valkeuden Isältä nyt ja aina elämänne ehtoon asti, amen.

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tervehdän teitä, rakkaat ystävät ja matkakumppanit isänmaalle. Ja ensin kiitän sen rakkaan kirjan edestä, jonka sain eilen ilolla vastaan ottaa, jota olen kauvan odottanut, ja sain nähdä, että te voitte hyvin

ruumiin puolesta, ja niin myös sielun puolesta, joka on se korkein asia, että me uskon säilyttämme hyvässä omassatunnossa. Ja, no, me kanssa voimme hyvin tätä nykyä. Olemme terveet ruumiin puolesta ja uskomassa olemme Jumalan suuresta armosta autuaaksi, kaiken pahan tuntemisen läpi, joka aina tarttuu ja hitaaksi tekee, mutta meillä on vielä todistuksen joukko ympärillä, että saatamme panna pois synnin ja kuorman, joka meihin tarttuu, niin kuin Paavali käskee heprealaisten kirjassa. Se on, että saamme synnit ja epäilykset anteeksi, ja sen kautta saamme taas uusia voimia eteen käsin kulkea elämän tiellä.

Ja niin me uskomme, veljet ja sisaret, että niin kauvan kuin me lapsena pysymme sen seurakunnan helmassa, jonne syntyneet olemme, niin kyllä voiton päällä pysymme, ja että jaksamme sodassa seisoa maailmaa ja perkelettä vastaan, niin myös omaa lihaa vastaan, joka ei ole kristityksi tullu. Ja että jaksaisimme Yönvalvojan kanssa valvoa yrttitarhassa ja Golgatalla, jossa Hän on kärsinyt helvetin tuskat ja vaivat meidän edestämme. Ja on täyttänyt Jumalan vanhurskaan lain meidän edestämme. Ja siinä Hän huutaa, että nyt on kaikki täytetty. Se on, että syntisten velka on maksettu ja verinen risti velkakirjan päälle vedetty. Ja siinä on paratiisin ovet auenneet, ja siinä hän vei katuvaisten ryövärin kunnian merkkinä isänsä valtakuntaan, sillä hän sanoo, että tänä päivänä pitää sinun oleman minun kansani paratiisissa.

Ja niin me uskomme, veljet ja sisaret, että se aika joutuu, että me saamme kuulla ne suloiset sanat, että tulkaa minun isäni siunatut, ja omistakaa se valtakunta, joka teille on valmistettu maailman alusta. Ja nyt sanon hyvästin näillä sanoilla, että synnit on anteeksi annettu teille ja meille, Herran Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, ja ole nyt iloinen Sionin tytär Amerikan maalla, sillä (vaatteesi) on valkeaksi pesty Karitsan veressä. Ja sano nyt minun rakkaat terveiset kaikille teidän kylän kristityille. En muista niitten nimiä, mutta nimet on taivaassa kirjoitettu.

Tuhannet kiitokset kaikille teidän kylän kristityille. Kyllä muistan sitä aikaa aina, kun juna lähti, ja te jätitte asemalaiturille seisomaan, ei se aika katoa mielestä, mutta siinä toivossa vain,

että kerran saamme tervehdellä toisiamme, jos ei täällä, niin kunnan kirkkaassa ilmassa saamme palavat rinnat yhteen painaa. Ja siellä saamme sitte tervehdellä meidän rakkaat vanhimmat ja opetusisät koko maasta ostetun lauman kanssa. Ja en tiedä nyt muuta, vaan ole nyt, rakas veli, sinun rakkaan emäntäs ja lastes kanssa minulta koko minun perheeni ja kylän kristittyin kanssa enin ja ensin tervehdetty sylillä ja koko sydämellä, niinkuin kaulasta lämpimästä kiinni pitäin. Rukoilkaa, rakkaat ystävät meidänkin edestämme, että tulisimme pahasta varjeltuksi näinä viimeisinä Ihmisen Pojan päivinä, sillä kaikki ajan merkit sen osoittavat, että viimeinen aika on lähellä.

Tätä pyytää vähin veljes

Johan Petter Stöckel

Koneella kirjoitettu jäljennös. Niskalta USA:sta.

203. WM. KOPPANA Y.M. - J. P. STÖCKELILLE, A. ISAKSSONILLE Y.M.

Gackle, ND.28/6 1939

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille Sionin muurin varti-joille Ruotsin Lapin maalla Johan Petter Stöckel, August Isackson, Frans Björkman, William Erickson ja Johan Mäntyvaara rakkaiden vaimoinne, lastenne ynnä muitten saarnaajain, palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten kanssa teidän ympärillänne, jotka hengittävät yhtä armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnassa ja sen hengen yhteydessä. Jumalan ja meidän Herramme Jeesuksen armo lisääntyköön teille, elämän ehtoon asti, amen.

Halumme on tervehtiä teitä täältä Johanneskokouksista, johon on kokoontunut monta saarnaajaa ja paljon kristityitä monista valtioista ja paikkakunnista, jossa olemme koolla olleet tutkimassa ja koettelemassa kristillisyyden tärkeitä asioita.

Jumalan sanaa on saarnattu toisilla ja toisilla huulilla ja Jumala on vaikuttanut ja sanallensa siunauksensa antanut.

Vaivatuita on vapaaksi päästetty, paljon olemme saaneet syntiä anteeksi, ilon ja riemun äänet ne ovat kuuluneet, joka ilahduttaa väsyneen matkamiehen sydäntä. Vaan se on myös ilmi tullut, että paljon on työtä sekä sisällä että ulkona, ja vihollinen on myös voimallisesti työtään tekemässä monella eri muodolla, ja siinä tulee työntekijöille kysymys monta kertaa, miten pitäisi työtä tehdä, mitä pitäisi sanoa, väsymys tuntuu ja uupumusta, jonka vuoksi me taas uudistamme sen pyynnön ja rukouksen, mikä viime Johannes- kokouksissa tehty on, että esikoisten seurakunta Ruotsin Lapissa apua meille lähettäisi, jonka me uskomme että te teette, niin kuin lupaus on joulukokouksen kirjeessä Gelli-vaarasta, sitä me toivomme jos mahdollista olisi ensi vuoden aikana. Vaikka me sen hyvin ymmärrämme, että työtä on paljon, ja työntekijöitä on vähän, koska Jumala on niin monta pois ottanut ja vielä avunpyyntöjä on monista eri valtakunnista, mutta siihen meillä on vahva, luottamus, ettei esikoisten seurakunta Ruotsin Lapissa ole vieläkään meitä unhoittanut, vaikka me niin keltotomat olemme, vaan uskomme, että vieläkin esikoisten seurakunta meistä huolen ja murheen pitää, niinkuin tähänkin asti, josta emme osaa niin kiitolliset olla kuin tulisi, vaikka on sydämellinen halu. Terveinä ovat saarnaajat yliottain ja lähetysmatkoja on tehty viime vuoden kuluessa, Wm.Koppa ja Arthur Niska veljet ovat käyneet keskivaltioissa, Matti Kinnunen Axel Uskosken kanssa lännen rannikoilla, Matti Kinnunen ja Leo Lobbestael Pohjois-Carolinassa ja Caleb Erickson ja Samuel Juvonen idän rannikoilla. Ja tosi se on ja kaikkialla tulee näköksälle, että paljon olisi työtä, jos meistä olisi sen tekijöitä.

Eikä nyt muuta, vaan sanomme sydämen rakkaita terveisiä kaikilta saarnaajilta, totuuden apulaisilta ja koko tältä Herran laumalta, joka tässä koossa on, teille yllämainituille ja muille saarnaajille rakkaiden vaimoine ja lastenne kanssa, ja koko Herran laumalle siellä, ja toivotamme ja rukoilemme Jumalan, rakkaan Taivaallisen Isän siunausta sielun ja ruumiin puolesta. Antakoon Jumala teille voimaa ja väkevyyttä siinä raskaassa työssä, jota tekemässä olette meidän ja monen tuhannen sielun autuudeksi tällä viimeisellä maailman lopun ajalla. Ja siinä us-

kossa jätämme hyvästi, että teidän ja meidän synnit ovat anteeksi annettu Herran Jeesuksen nimessä, viattomassa ja kalliissa sovintoveressä, ja matkaa olemme tekemässä sillä toivolla ja rukouksella, että matkamme kerran onnellisesti päättyy ja saamme yhteen tulla kirkkaassa ilmassa, jossa voittajain ja kilvoittelijain palkka maksetaan ijankaikkisella kunnian kruunulla. Silloin ne loppuvat matkan vaivat, sota ja kilvoitus, eikä ole sydän kipeä rinnan alla niin kuin usein täällä. Siellä saamme äänemme yhdistää koko maasta ostetun lauman kanssa veisamaan voiton virttä alati ja iankaikkisesti, sinne se halajaa kuolematoin sielu tästä murheen laaksosta.

Vielä pyydämme rakkaat veljet, että rukoilisitte meidänkin edestämme, että pysyisimme pahasta varjeltuina. Merkitsevät veljenne armossa seurakunnan kanssa ja puolesta:

William Koppana, Alex Ritola, Matti Kinnunen, Johan Muonio, Axel Uskoski, Jacob Ollila, Arthur Niska, Caleb Erickson, Samuel Juvonen, Jacob Stickinger, Emil Liimatta.

Solomon Johnson vanhin on vielä elämässä, vain ruumiin voimat sanotaan olevan heikot, että on enimmäkseen vuoteessa. Johanneskokoukset tulevat olemaan vuonna 1940 Calumetissa, Michigan. Ne sen näkevät, jotka elävät.

Painettu vihkonen. Sophia Hillin kokoelma.

204. J. AHONEN - A. ISAKSSONILLE

Lahti 22/10 1939

Rakastettu veli Herrassa ja uskollinen Herran viinamäen rakentaja August Isaksson rakkaan emäntäsi ja lastesi kanssa. Ajallisen ja ijankaikkisen onnen toivotuksella tervehdän teitä, unhottumattomaan muistoon jääneet ystävät ja matkakumppanit taivaalliseen kotiin. Kalliina ja autuaallisina olemme jääneet muistelemaan niitä kokouksia kaikkialla, joita paikkakuntia myö-

ten kokoukset kulkivat; vaikka tosin niinkin ahtaasta kuin me kokoukset saimme, olitte kuitenkin niin rauhalliset keskellämme.

Kirjeenne olemme saaneet, jonka edestä kiitän sydämes-täni. Oli myös hauska kuulla, että olitte onnellisesti saapuneet omaistenne tykö, josta kaikesta olkoon kiitos Jumalalle, rakkaalle taivaalliselle Isälle. Vieläkin sanomme, että tärkeeseen tarpeeseen ja oikealla ajalla saimme kokoukset, sillä suuri paljous meidän nuoria miehiä ja siinä iässä olevia on näi-nä kuluneina päivinä mennyt heidän velvollisuuttansa täyttämään isänmaan puolesta. Liikutettuina he ovat kulkeneet, anteeksi anoneet, ja hyvästiä sanoneet ystävilleen ja omaisilleen. Melsin Niemisen kanssa kerkisimme parhaiksi kotia, vaikka minulta oli kyllä jo ennättänyt yksi poika mennä, ennenkuin tulin, siis minulta kolme poikaa, Niemiseltä kolme ja Heleniukselta kolme ja vävy, ja monta muuta.

No niin. Jumala on kääntävä lasten sydämet vanhempain tykö ja vastahakoiset vanhurskasten toimen tykö. Ei ole työnne ja työmme turha, jota on Herrassa tehty Jeesuksen nimeen. Sen kyllä uskomme niin kuin olet, rakas veli, kirjoittanut, ettei vihol-linen voita vieläkään Sionin linnaa, ja sen kaikki uskolliset sota-miehet ovat aina voiton päällä, kääntyköön maailman meno mik-si tahansa. Sillä kaikki tämän maailman meno ja rauhattomuus muistuttaa meille, ettei täällä ole pysyväistä asuinsijaa, vaan oi-kea kotimaa on toisella puolella sillattoman virran. Rukoilkaa sentähden, rakkaat veljet ja sisaret, meidän kaikkein edestä, että mekin ynnä teidän kanssanne voittajina kerran perille tulisimme. Ja niinkuin olemme tähän asti voitolla pysyneet sen sovintoveren voimasta, joka on vuotanut Herran Jeesuksen avatuista haavoista yrttitarhassa ja Golgatan mäellä, niin vielä tänäkin päivänä us-komme, veljet ja sisaret rakkaat, kaikki synnit ja viimeisetkin epäilykset anteeksi Herran Jeesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovintoveressä ja aina siihen asti, kun kerran saamme toisiamme tervehdellä sen uuden maan ihanalla rannalla.

Ja sanon hyvästiä vielä monen kiitoksen kanssa teille ja Lapinmaan seurakunnalle. Puhelimessa ovat terveisiä sanomassa V. Nieminen, J Karhu, A. Ihalainen ja A. Vainikka heidän perheit-

tensä kanssa, vielä Lahden kristityiltä, mutta erittäinkin minulta vaimoni Huldin ja lasteni kanssa.

Viime ja tänä pyhänä olemme koolla täällä Lahdessa useammassa eri perheessä, sillä meidän rukoushuone on sotilaiden majapaikkana. Vieläpä näyttää siltä, että Jumala taivuttaa kuningastenkin sydämet niinkuin vesiojat, vaikka heidän neuvojansa pidetäänkin salassa. Vaan Herran tekoja pitää korkeasti ylistettämän.

Rakkaita terveisiä F. Björkmanille ja niiden vanhinten leskille, y.m. Vähin veljesi

Joel Ahonen

Painettu vihkonen. Sophia Hillin kokoelma.

205. AARO IHALAINEN – AUGUST ISAKSSONILLE

Viherlaakso 21/11 1939

Rakkaalle veljelle ja uskolliselle Siionin muurin vartijalle August Isaksson, rakkaan vaimonne ja kotiväkenne kanssa. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän kanssanne nyt ja aina elämänne iltahetkeen asti.

Tällä onnentoivotuksella lähestymme teitä, rakkaat ystävät ja matkakumppanit ijäiseen kotimaahan. Ja sanomme ensisti sydämelliset kiitokset rakkaasta ja meitä suuresti ilahduttavasta kirjeestänne, jonka olemme iloksemme saaneet vastaanottaa, ja josta näemme, että olette meitä muistamassa näinä koettelemusten aikoina, joita nyt olemme elämässä, se on meille suuri huojennus murheissamme, kun tiedämme, että meillä on siellä kaukanakin paljon uskollisia ystäviä, jotka meitä muistavat ja rukoilevat vielä Jumalaa meidän ja koko kristittyin lauman ja Suomenmaan puolesta.

Usein muistamme ja elämme hengessä uudelleen sitä aikaa autuaallista, kun saimme olla kanssanne niissä kalliissa kokouksissa käydessänne täällä Suomenmaalla viime syksynä ja

sitä ihmeellistä asiaa, että Jumala lähetti teidät rakkaat vanhimmat August Isaksson ja Frans Björkman, niinkuin yhdennellätoista hetkellä vahvistamaan kristityitä vastaanottamaan raskaampaa koettelemuksen aikaa, joka onkin nyt meitä kohdannut.

Se oli yksi siunattu lähetys oikealla ajalla, josta mekin vielä kiitämme teitä ja kaikkia vanhimpia ja koko Lapinmaan seurakuntaa, juuri sydämestämme. No elämässä ja vieläpä terveinä yliottain olemme olleet täällä Helsingissä kaikki kristityt jotka täällä ovat, ei ole tähän asti yksikään vahingoittunut ilmapommituksissa, eikä vihollislentäjain kuutista, vaikka ovat niitä retkiään tehneet vähän väliä ja joissa monet ovat menettäneet henkensä ja useita taloja on vahingoittunut, ei kuitenkaan vahingot ole kovin suuria, kun suuri osa pommeista on mennyt sivu tarkoitettujen kohteiden.

Rukoushuoneen talo on vahingoittumaton lukuunottamatta muutamia ikkunaruujuja. Monet meidänkin ystäväistä ovat siirtyneet pois kaupungista, etupäässä vaimot ja lapset, ja joilla ei ole ollut nykyoloissa tärkeätä tehtävää ja tointa hoidettavanaan kaupungissa. Siipolat ovat menneet Kalajoelle, Hintikan perhe on Seutulassa noin 30 km. Helsingistä, ja me olemme täällä Viherlaaksossa omassa talossamme 16 km. Helsingistä. Minä käyn kaupungissa pari kertaa viikossa, koska autorengaskorjaamo toimii edelleenkin, konttorini olen muuttanut tänne maalle ja täältäkin hoitelen niitä tehtäviä.

Laukkaset, sekä nuoret että vanhat, ovat Malmilla 11 km. kaupungista jossa käytiin kahvilla silloin kuin olitte täällä. Eerolat ovat kaupungissa, Marttinen ja osa lapsista on kaupungissa, ja emäntä osan kanssa Mikkelin puolella, Panulan väki on Nummella, noin 70 km. Helsingistä, ja Panula itse toimessaan kaupungissa, Palohuhtat ovat kaupungissa, poliisi Lahti on kaupungissa, hänen vaimonsa on ollut Urjalassa, mutta on nyt tullut kaupunkiin.

Olen tässä maininnut muutamia nimiä, jotka luulen teidän muistavan, monet nuoremmista miehistä meidänkin kaupungista on kutsuttu väkeen, ja monet ovat rintamalla lähellä tulilinjoihin, ja ottaneet osaa taisteluihin, mutta tähän mennessä ei yksikään

ole kaatunut. No niin se meistäkin näyttää, että Jumala on suomalaisten puolella, ja sitä me toivomme ja rukoilemme, että Hän olisi puolellamme tästäkin edes, ja vahvistaisi maamme puolustajain kädet voittamaan ja lyömään alas julman vihollisen, joka on hyökännyt maahamme, ja vaikka ylivoima on suuri, ei Jumalalle ole mahdotonta antaa meille voiton pienellä sotavoimalla, jos Hän tahtoo, sillä Hänellä on monet neuvot, joita ihmissilmä ei voi heti nähdä.

Kokouksia emme ole tällä ajalla voineet pitää; toistaiseksi on myöskin kokouskielto, mutta katsomme tilannetta, miksi se tulee. Kyllä olisi hauska jos se pian kävisi mahdolliseksi, olemme kuitenkin aina kohdanneet toisiamme ja käyn aina kaupungissa käydessäni rukoushuoneen talossa kristityitä tervehtimässä, jotka siellä ovat.

Eräänä sunnuntai-iltana olin rukoushuoneella, silloin oli sinne kokoontunut enempi kristityitä, noin 40 henkeä tervehtelemään toisiaan ja puhumaan kristillisyyden asiasta ja uskomassa olemme ahkeroineet parannuksen tekijänä kilvoitella kalliimmassa uskon kilvoituksessa, sen rukouksen kanssa, että Jumala vahvistaisi meitä vähän viipymisen ajan kantamaan kristillisyyden toimellisesti näinä koettelemisten aikoina, ja että matkamme päättyisi pnnellisesti ja saisimme yhden autuaallisen kuoleman, kun itsekunkin aika joutuu, että eritä täältä.

Suuren synnin voiman läpi on uskominen, monen vihollisen ympäröimänä ja kiusaamana tällä korven matkalla, ja ei ole muuhun turvaa, kuin syntein anteeksisaamisen armoon, joka on vahva ja pettämätöin matkasauva, matkalla iijäiseen kotimaahan, jonka Jumala on suuresta armostansa jättänyt lastensa keskelle, Hänen seurakuntaansa, sen matkasauvan turvissa uskomme kuitenkin kustuvamme perille, ja siellä ei ole enään kiusauksia, eikä matkan vaivat muistu mieleen, vaan jo ensimmäinen näkeminen palkitsee kaikki matkan vaivat, silloin alkaa ijankaikkinen ilo ja autuuden nautinto, se on kilvoituksemme päämaali, sinne huokaa usein kuolematoin henkemme täältä katoovaisesta maasta ja kyynelten korvesta, jossa jo niin suuri paljous rakkaita omaisia, vanhimpia ja opettajia, suuren kirkas-

tetun lauman kanssa ovat veisaamassa kiitosta Jumalalle ja Karitsalle, joka meitä verellensä ostanut on.

No Jumala yksin tietää, mitä edessämme on nyt olevan sotatilanteen suhteen. Hänen kädessänsä on kohtalomme; emme kuitenkaan tunne itseämme toivottomiksi, vaan uskomme ja rukoilemme, että Hän joka kaikki voi, varjeelee meitä julman vihollisen kynsistä ja kääntää ajallansa asiat parhain päin, sillä onhan elävä etsikko aika päällä seisomassa ja suuri kristittyin lauma Suomenmaalla, antaisiko Hän sen pakanain käsiin ja tallattavaksi, emme saata sitä niin uskoa. Jätämme teitä nyt rakkaat ystävät hyvästi, Jumalan armon ja rauhan haltuun, siinä toivossa, että jos emme tämän maan päällä enään kohtaaisi toisiamme, että me kohtaamme toisemme ijankaikkisuuden ihanalla rannalla, ja sentähden rukoilkaa meidänkin edestä, ja meidän lastemme edestä, että pysyisimme pahasta varjeltuna tämän piiskuisen lauman helmassa elämämme iltaan asti. Ja sanomme sydämen rakkaita terveisiä rakkaille vanhimmille J.P.Stöckel, Frans Björkman, William Eriksson, J.H.Olsson, Petter Sitsi, kaikille vaimonsa ja lastensa kanssa ja edes menneitten rakkaitten vanhinten leskille, Olivia Björkman, Miina Kuoksu, Briita Juhanna Niku, Tekla Vettainen ja sisar Stålnacke, kaikille lastensa kanssa, jos saatte siihen tilaisuutta ja kohtaatte heitä.

Kiitämme vielä teitä rakkaan vaimonne Greetan kanssa, kaikesta rakkaasta kanssakäymisestä ja ystävällisyydestänne meitä kohtaan, täällä käydessänne, samoin Frans Björkmania, jota emme saata unhoittaa.

Ester ja Aaro Ihalainen

Painettu vihkonen. Sophia Hillin kokoelma.

206. VILLE NIEMINEN - AUGUST ISAKSSONILLE

Porissa 27/11 1939

Rakas vanhin ja uskollinen Siionin muurin vartija, A Isaksson ynnä rakkaan emäntänne kanssa. Jumalan armo ja rauha

lisääntyköön teille nyt ja aina tämän vaivalloisen matkan loppuun asti. Amen.

Tällä onnentoivotuksella tervehtelen teitä ja kiitän rakkaan ja ilahuttavan kirjeen edestä, jonka sain suureksi lohdutukseksi tällä sumuisella ajalla, ja myös kiitän sen väsymättömän työnteon ja itsensä uhraavaisen rakkauden edestä, täällä Suomenmaalla minun ja monen tuhannen sielun johdatukseksi kaidalla elämän tiellä ja varjelukseksi tällä myrskyisellä lopun ajalla. Autuaallinen muisto on jäänyt viimeisestäkin lähetysmatkastanne, rakkaat vanhimmat. Palkitkoon Suuri Luoja työnne ja vaivanne ajassa ja ijankaikkisuudessa. Kyllä oli autuaallinen kokous Suomenmaalla, jota saimme kanssanne viettää, vaikka aika on ollut raskaampi.

Miehet ovat reservissä. Lähetysmatkat ovat jääneet tähän asti. Nyt olemme ensimmäistä kokousta pitämässä Porissa rakkaan veljeni Nousiaisen kanssa, ja Ahonen ja Karhu ja Vesterinen ovat Turussa. Teuvalle menevät saarnaajat tällä viikolla ja Pihtiputaan puoleen myös, mutta Itä-Suomi jää nyt käymättä. Kyllä meillä on tarkoitus Karhu veljen kanssa tulla Gellivaaraan joulukokouksiin jos ei voittamattomia esteitä tule.

Terveenä minäkin olen perheeni kanssa; samoin toiset saarnaajat. Enkä tiedä erikoisempaa. Kirjeitä on tullut kristillisyyden laveudesta, ja kaunis on Jumalan pelto Suomenkin rannoilla kristillisyyden vanhinten hautain päällä.

Ja sanon sydämen rakkaat terveiset vaimoni ja lastemme ja paikkakuntamme kristittyin kanssa, sekä Nousiaisen ja Tampereen Lehtosen ja tämän kokousväen kanssa teille, rakas opettaja, teidän emäntänne ja lastenne kanssa. Sanokaa meidän rakkaat terveiset Frans Björkmanille ja kaikille vanhimmille ja saarnaajille emäntänsä ja lastensa kanssa, ja kaikille ystäville Lapinmaassa. Rukoilkaa minun ja perheeni edestä, että kostuisin perille teidän kanssanne. Ja kaikki minun synnit ja puutokset rukoilen anteeksi, jotka aina tarttuu ja hitaaksi tekee.

Ja sanon hyvästi näillä sanoilla, että synnit on anteeksi annetut meille ja teille Herran Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä. Siinä uskossa olemme, että kerran yhteen tulem-

me Jumalan paratiisissa jos ei ennen.

Tätä toivoo vähin veljenne,

V. Nieminen

Painettu vihkonen. Sophia Hillin kokoelma.

207. A. NIEMINEN Y.M. SOTILAAT - AUGUST ISAKSSONILLE

Rintamalla 17/12 1939

Rakas veli Herrassa, August Isaksson, Jumalan rakkaan taivaallisen Isämme, Kaikkivaltiaan armo ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon kanssanne ja pyhittäköön kuolemattoman sielunne täällä rauhattomassa ja pahassa maailmassa ijankaikkiseen elämään. Amen.

Tällä rakkauden ja rauhan tervehdyksellä tulemme luoksenne, rakkaaseen unhoittumattomaan muistoon jäänyt Siionin muurin vartija, me Padasjoen uskovaiset pojat, jotka olemme kutsuttu rakkaan isänmaamme vartijoiksi aivan tulilinjoiille idän raakaa vihollista vastaan. Isänmaa on meidät kutsunut. Tahdomme täyttää velvollisuutemme Suomen armeijan sotilaina. Uskomme, että Jumala rakastaa Suomen kansaa; onhan täällä paljon Hänen valituitaan. Uskomme, että Jumala rakastaa meitäkin, omia lapsiaan, jotka olemme täällä vihollisen kuulien ja kaasujen ulottuvilla. Sentähden on ollut ihanaa, kun olemme luottavaisina voineet jättää rakkaan isänmaamme, kaivattujen rakkaitten omaistemme, kaikkien rakkaitten kristittyjen ja oman asiamme täydellisesti Jumalan huomaan, tietäen ja varmassa uskossa, että Hän suuressa rakkaudessaan ja viisauudessaan johdattaa kaikki asiamme parhain päin, kuolemattomain sieluimme autuudeksi. Ilman Hänen sallimustaan ei vihollisen luodit osu - ei hiuskarvakaan päästämme putoa.

Jumala on jo tähän mennessä siunannut aseemme suuremmoisesti ylivoimaista vihollista vastaan, ja niin uskomme Hänen edelleenkin tekevän.

Tuntien suurta kiitollisuutta siitä suuresta siunausta kantaneesta kristillisyyden työstä, jota olette meidänkin eteemme, kuolemattomain sieluimme hyväksi tehneet, haluamme nyt suuren rauhanjuhlan lähestyessä lähettää teille tervehdyksemme, me jotka olemme erotettuna kauaksi omaisistamme ja kristityistä. Uskomme, että kokoontuessanne viettämään Lunastajamme syntymäjuhlaa, kääntytte Jumalan puoleen koko Jumalan seurakunnan kanssa huutaen sielussanne apua Suomelle ja varjelusta Jumalan valituille Suomen maalla.

Uskomme itsemme autuaiksi; kaikki syntimme ovat anteeksi annetut Jeesuksen sovintoverellä monen todistajan suun kautta. Kääntyessänne rukouksissanne Jumalan puoleen, rukoilkaa vielä puolestamme, että tämä uskomme säilyisi ja kestäisi puhtaassa ja hyvässä omassatunnossamme, niin että jos Jumalan tahto on, että kaikki tai osa meistä saamme uhrata henkemme isänmaamme puolesta, kuolematon sielumme pääsisi taivaaseen Jumalan luo, rauhaan ja puhtauteen, irti turmeltuneesta ruumiistamme sinne, jonne kuolematon sielumme kaipaa.

Kertokaa terveisiä Frans Björkmanille ja kaikille saarnaajille ja kristityille, jotka meitä tuntevat ja siellä tapaatte. Jääkää, rakas veli, Jumalan rauhaan sillä uskolla, että jos emme tapaa enään tämän maan päällä, tapaamme kuitenkin ihanammassa elämässä kuoleman virran toisella puolen, Jumalan luona.

Vähimmät veljenne uskossa:

Aarne Nieminen, Paavo Peltonen, Esko Holm, Reino Nieminen, Maltti Pynnönen, Olavi Holm, Matti Pajulahti, Yrjö Virman, Matti Paananen, Aimo Kallio Häkkä, Lauri Helvilä, Oiva Paananen, Viljo Oksala ja Eelis Ahonen Lahdesta.

Osoitteemme on JR 33,3 komppania, kenttäpostikonttori N:o 4.

Painettu vihkonen. Sophia Hillin kokoelma.

208. J. HIRVONEN - AUGUST ISAKSSONILLE Y.M.

Polvijärvi, Sammakkovaara 7/1 1940

Rakas veli Herrassa ja kristillisyytemme vanhin, rakkaan imäntänne ja rakkaitten lastenne kanssa, ja se siunattu Herran lauma ympärillänne. Armo ja rauha Jumalalta, rakkaalta Tai-vaalliselta Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta Lisääntyköön teille joka päivä sodan ja kilvoituksen loppuun asti. Amen.

Tällä onnen ja rauhan toivotuksella tervehdän teitä, rakkaat ja kalliit ijankaikkisuuden ystävät, ja kiitän sydämeni pohjasta ja hengessä kaulastanne ottain siitä rakkaasta ja kalliista kirjeestänne, jonka sain iloisempana yllätyksenä kuin sanoilla voin kuvata. Oli kuin äärettömän lämmin tuulahdus olisi sen kautta puhaltanut Gellivaaran siunatuista kokouksista. Täällä meillä ei ole nyt mahdollista pitää suurempia kokouksia, emmekä voi tehdä lähetysmatkoja, mutta me uskomme entistä lujemmin ja tunnemme kuin Jumalan voima ja armo olisi meitä paljon lähempänä; ja vaikka tunnemme omasta puolestamme suuren mahdolltomuuden syntiturmeluksen tähden kaikkeen siihen armoon ja totuuteen, jonka Jumala on meille osoittanut, niin emme voi muuta kuin kiittää Jumalaa kaikesta siitä, mitä Hän on osaksemme suonut rakkaan Poikansa ansion tähden. Minä ajattelen, että teidän on siellä vaikea käsittää sitä ihmeellistä tunnetta ja mielialaa joka on täällä vallalla. Tuntuu niinkuin viettäisimme jatkuvasti suurta juhlaa, eikä ainoastansa kristityt, vaan koko kansa, sillä tunnemme voimakkaana kaikkivaltiaan Jumalan läsnäoloa. On kuin suuri kotka olisi nostanut meidät kaikki siipeinsä päälle. Totisesti on jotakin ihmeellistä tekeillä, jossa ihmiset ovat Jumalan välikappaleita. Kansaamme ei tunne entiseksi, sillä niin valtava muutos on tapahtunut, suoranainen Jumalan ihme, josta olkoon kiitos Herralle, sillä tuo muutos on tapahtunut kaikessa tapauksessa parempaan päin. Kristityitä on paljon rintamalla, mutta sikäli kuin tiedämme, ei heitä ole kaatunut; joku lievästi haavoittunut, mm. meidän nuori saarnaaja Iisakki Mielonen. Yleensä on kaatuneitten luku sangen pieni tuhottuihin vihollisiin

nähdessä, sillä Kaikkivaltiaan käsi on joukkojemme kilpi, joka vihollisen kuulasateen kääntää syrjään.

Kamalinta koko sodassa on verenkärvaisen pedon suuntaama tuho aseeton siviiliväkeä kohtaan, joka ei kuitenkaan pysty lamaannuttamaan kansan mieltä ja voiton varmuutta, ja kalliiksi ne ovat tulleet Ryssälle sen lentopommitusretket. Ryssäin tuho on muutenkin monin verroin suurempi kuin sotatiedot ilmoittavat. Heidän menetyksensä ja tappionsa ovat suorastansa pöyristyttävät. Se on Herran sota, sillä punaisen pedon tuomion hetki on tullut! Kirjoitin päivää ennen Ryssän hyökkäystä, etten uskonut Ryssän hyökkäävän, sillä en uskonut sitä kurjaa niin hulluksi. Mutta kun se kuitenkin hyökkäsi, sanoin heti, että nyt on vihan malja vuodatettu pedon kitaan. Emme täällä Suomessa ole pahoillamme siitä, että Ryssä antautui avonaiseen taisteluun, sillä se olisi meitä vahingoittanut monin verroin enemmän ystävyydellään ja kavaluudellaan, eikä ainoastaan meitä, vaan myöskin koko maailmaa. Emmekä taistele yksin, vaan kaikkivaltias Jumala taistelee kanssamme ja viepi voittoon, vaikka muu maailma pysyisi syrjässä. On kuitenkin suuriarvoinen se apu, jota saamme teiltä ja muualta, sillä kansojen silmät ovat auenneet. Koko maailman myötätunto on Suomen puolella, ja aineellista apua tulee runsaasti, ambulansseja ehkä tarpeettoman paljon, aseet ja ammuksiset, varsinainen sotamateriaali meille on tärkeämpi, sillä sitä kuluu paljon, varsinkin ammuksia ajan mittaan.

Sanon taas, kuten edellisessä kirjeessäni, että minä en yritä teille saarnata kristillisyyttä, vaan kiitän sydämestäni, että sitä saarnaatte meille. Olen vain kuin sotakirjeenvaihtaja, antaen tietoja, kuinka täällä jaksamme.

Lopetan kirjeeni sanomalla uskossa, että synnit on anteeksi annettu teille ja meille Karitsan veren kautta, ja että pian pääsemme yhteen ijankaikkisiin Karitsan häihin. Sydämen rakkaat terveiset teille kaikille saarnaajille ja kristityille, minulta perheeni kanssa, ja Herran laumalta Karjalassa. Rukoilkaa meidän ja sotajoukkojemme puolesta.

Pyytää vähin veljenne Herrassa

Juho Hirvonen

Seuraavan kirjeeni saatte ehkä rintamalta. Viipurista ovat kristityt melkein kaikki muualla. Samoin muista kaupungeista. Se Sama.

Vielä ilmoitan, että ainoastansa muutamia miehiä kristityistä on rintamalla kaatunut mitä olen tietoja saanut tähän asti, lieneekö kolme eli neljä, mutta pommituksessa ei ole yhtään kuollut, eikä isosti loukkaantunutkaan, niin on Jumala ihmeellisesti varjellut tähän asti; niin sanovat joka kirjeessä. Vasta sain kirjeen Suomen sotarintamalta. Minulle tunnettu nuori saarnaaja Leevi Karevaara on rannikkotykistössä vääpelinä kaikkein kuumimmassa tulilinjassa, ja sanoi, että tähän asti on Jumala varjellut ihmeellisesti. Ja vielä ilmoitan, että saarnaaja Eloranta Hämeenlinnassa on ollut niin lähellä pommitusta, että vierestä on monta kuollut, mutta hänen yli meni pommisirpaleet, ja yksi kristitty vaimo oli kolmen eli neljän metrin päässä, tuli paljon puita ja soraa päälle, eikä edes loukkaantunut, ja ei naarmuakaan tullut kummallekaan. Niin on ihmeellisesti Jumala varjellut, josta kiitos Herralle.

Minä kopioitin tämän että saatte heidän omia kirjoituksiansa lukea. Nämä loppulauseet tähän Hirvosen kirjeeseen minä olen ottanut muista kirjeistä. Olisi paljon sanomia, mutta en voi nyt tällä kertaa enempi. Jääkää Jumalan rauhaan.

A. Isaksson, Nilivaara

Painettu vihkonen. Sophia Hillin kokoelma.

209. U. ELORANTA - AUGUST ISAKSSONILLE V.M.

Hämeenlinna 16/1 1940

Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä tervehtelen teitä rakkaaseen muistoon jäänyt rakas ja uskollinen vanhin August Isaksson, perhettänne, sekä ympärillänne olevia kristityitä. Jumala rakas Isä olkoon kanssanne nyt ja aina elämänne iltaan saakka. Amen.

Kirjoitan teille muutaman rivin, että tiedätte miten tämä Herran lauma jaksaa, joka täällä Hämeenlinnassa on. Olemme terveenä ruumiin puolesta kaikki kristityt, nekin jotka tulilinjoilla ovat, joita täältäkin on lähtenyt 8 miestä, m.m. Leevi Karevaara, on rannikkotyökistön vääpelinä, saapi sanoa kaikkein kuumimassa linnakkeessa. Ihmeellisesti on Jumala varjellut meidätkin, jotka kotona olemme, olemme saaneet kestää jo neljä pommitusta. Kaksi viimeistä kävi täällä hyvin lähellä, meiltä lähimmäiseen pommikuoppaan on 65 metriä, ei kuitenkaan ole kuin yksi pieni ruutu keittiön ovesta rikki, naapuritalosta on kaikki lasit hajalla karmineen, tästä meiltä ylöspäin.

Rukoushuoneella päin on säilynyt ehjänä lasit ja katot. Viime lauantaina minäkin olin lähellä niitä paikkoja, joista kuolema niitti valmista. Useita kuoli läheltäni, se oli kauhea hetki, tunsin kuitenkin sellaisen suloisen tunteen rinnassani, ja tunsin, että nyt minä saan tämän majan jättää, ja pääsen asumaan Herran tykö. Olisin ollut kyllä valmis kuolemaan, vaan kaikki se pommien sirpalepaljous lensi ylitseni, eikä tullut naarmuakaan, minua tarvitaan vielä.

Greskin vaimo, kristitty, joutui noin 3-4 metrin päähän, huivi lensi päästä, puita ja soraa tuli paljon päälle, ei kuitenkaan edes loukkaantunut. Näin ihmeellisiä hetkiä olemme saaneet kokea, en tiedä miksi se jumalatoiminnalla tätä meidän mäkeä vainoo. Täällä en kuitenkin saarnattu parannusta ja varoitettu kääntymään siltä lavealta tieltä, jota moni onnetoin kulkee kohti pitkää ijankaikkisuutta, vaan eivät nekään, jotka kuulemassa käyvät, viime kerrallakin täällä ollessamme, ottaneet vastaan, ja nyt se on hyvin monen kohdalle myöhäistä. No on kuitenkin muutamia, jotka ovat antaneet itseään nostaa, uskottomista ja kristityitten langenneista lapsista, vaan tilaa olisi useammille. Olemme kokoontuneet seuroihin sunnuntaisin pimeän tultua, ne jotka kotona ovat. Pommituksen sattuessa rukoushuoneella sidotaan haavoittuneita. Tänään minäkin vein perheeni vähän edemmäksi kotoa, vein Leevin vaimon koululle. Nyt saan olla ilman kotisurua työmaallani. Olemme, ja olen myös ennen kaikkia ahkeroinut uskoa itseni autuaaksi, joskin monasti monen kiu-

sauksen ja heikkouden läpi, joita vielä rukoilen anteeksi, sillä niin monessa tunnen itseni vialliseksi, vääriä valvomisia, ihan se rietas lupaa nälkäänkin tappaa toisinaan.

Rukoilkaa puolestamme, pyytää vähin veljenne,

Uuno Eloranta perheeni kanssa
Hämeenlinnan aseman takana.

Olisi se hauska saada tietää, onko tämä kirje saapunut teille. Kaikilta kristityiltä paljon terveisiä teille kaikille siellä.

Painettu vihkonen. Sophia Hillin kokoelma.

210. F. BJÖRKMAN - A. RITOLALLE Y.M.

Gellivaara 24/1 1940

Tykö rakkaalle veljelle Herrassa, Alex Ritola teidän rakkaan emäntänne ja lastenne kanssa, ynnä se piiskunen siunattu lapsilauma, joka teidän ympärillänne on. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän kanssa nyt ja aina tämän lyhyen sodan ja kilvoituksen ajan aina viimeiseen ehtoon asti.

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tervehdin teitä, rakas veli, ynnä muita valituista siellä kaukaisella Amerikan maalla, jotka hengittävät yhtä raitista armon ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä rauhan siteen kautta. Sydäimestä kiitän rakasta veljeä rakkaan kirjeen edestä, jonka sain tammikuun alkupuolella 1940, josta kirjeestä näen, että Amerikan saarnaajat ja kristityt ovat kristillisyyden työssä ja rakennuksessa, joka on ilahuttava ja siunattu asia, niin että tämä siunattu kristillisuus pysyisi koossa ja puhtaana, erotettuna eriseurasta ja kuolleesta kristillisyydestä ja kaikesta maailmankaltaisuudesta, jonka päälle meidän vanhimmat ja saarnaajat ovat ahkerasti työtä tehneet monen lukemattoman kyyneleen ja huokauksen kanssa. He ovat nyt menneet pois lepäämään heidän raskaan päivätyön päälle, ja me olemme jääneet heidän hautansa

päälle jatkamaan sitä siunattua työtä, jota he ovat tehneet ja jättäneet meille puhtaana tämän siunatun kristillisyyden. Sentähden, rakkaat veljet ja ystävät, meidän aina tulee muistaa ja ahkeroida ja työtä tehdä tässä elävässä kristillisyydessä itsekukin sen lahjan kanssa kuin Jumalalta saaneet olemme, yksimielisenä ja yhdessä neuvossa, ja me tarvitsemme toinen toisemme tässä työssä ja rakennuksessa, että Herran lauma pysyisi koossa.

Ja no täällä me elämme tavallisella terveydellä ruumiin puolesta perheittemme kanssa ja kokouksia pitämässä ja Herran työtä jatkamassa sen perustuksen päälle, jonka kristillisyytemme vanhimmat ja ensimmäiset työntekijät ovat laskeneet, sillä meidän kristillisuus on rakennettu profeettain ja apostolein perustuksen päälle, jossa Jeesus Kristus paras kulmakivi on, vaikka tämä maailma pauhaa kaikessa jumalattomuudessa ja viimeisen ajan merkit ovat näkösällä, niin kuin meidän rakkaat veljet ja ystävät Suomenmaalla ovat joutuneet sen raskaan koettelemuksen alle, että seisoa tulilinjoilla sitä hirmuista ja armotonta vihollista vastaan, joiden edestä meidän tulee rukoilla, rakkaat veljet ja sisaret, Jeesuksen nimeen, että Hän varjelisi ja vahvistaisi heitä tässä raskaassa koettelemuksessa, ja kaikki asiat parhain päin kääntäisi. Vaan meillä on se usko ja toivo, rakkaat veljet ja sisaret, että meille on valmistettu uusi maa ja taivas, jossa vanhurskaus asuu, lohduttakaamme meitämme sillä toivolla, että vähän kilvoituksen perästä aukenee uusi ja kirkas ilma, ja saamme tervehdellä toisiamme sen laskemattoman auringon alla, ja tervehtiä kaikkia ystäviä ja vanhimpia, jotka ovat jättäneet meidät tänne vähäksi aikaa, pian alkavat ijankaikkiset Karitsan häät. Jääkää nyt hyvästi sen Hyvän Paimenen haltuun ja rukoilkaa, rakkaat veljet ja ystävät, minun ja meidän kaikkein edestä, että me ynnä teidän kanssa onnellisesti illaksi perille kostuisimme. Synnit on meille ja teille anteeksi annettu Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, jonka minäkin todistan teille Jumalan puolesta. Sydämen rakkaat terveiset täältä saarnaajilta ja kristityiltä: A Isakssonilta, Gunnar Jönsson, J. H. Olsson, Knut Kituk, Olivia Björkman, Tekla, y.m. y.m. Sanokaa sydämen rakkaita terveisiä Johan Muoniolle, Erikainen, Nick Wilen, K Wilen, P. Uskoski, J. Sarkinen,

Humola-vainajan lapset; kaikki perheittensä kanssa. Tuhannet kiitokset joulukokous rakennusaineitten edestä.

Tätä merkitsee vähin veljenne

Frans Björkman

Painettu lehtinen. Sophia Hillin kokoelma.

211. AUGUST ISAKSSON - SAMUEL JUVOSELLE

Nilivaara 29/1 1940

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, Samuel Juvonen, ynnä sinun rakkaan vaimosi ja lastesi kanssa. Jumalan ja meidän Herran Jeesuksen armo ja rauha olkoon ja hallitkoon henkenne kanssa nyt ja aina tämän lyhykäisen sodan ja kilvoituksen loppuun asti. Amen.

Tällä rauhantervehdyksellä lähestyn teitä, rakkaat ystävät siellä Amerikan maalla. Nyt ensin kiitän veljeä sen kalliin ja ilahduttavan kirjeen edestä, jonka sain vastaanottaa Hakkasen kokouksiin. Hauska on saada sanomia aina toiselta puolen valtameren, ja hyvä sanoma on aina kallis kuulla. Ja vaikka olemme yhden Isän ja Äitin lapset, olemme kuitenkin niin kauas eroitettut ruumiin puolesta toiset toisistamme, vaikka hengessä läsnä toiset toisiamme.

No niin, terveenä me täällä olemme ruumiin puolesta kaikki saarnaajat perheineen ja myös muut kristityt yliottain. Ja kokouksia olemme pitäneet niin kuin ennenkin, ja Jumalan sana on vaikuttanut voimallisesti, niin että langenneita on ylösnoussut, ja maailman valtakunnasta myös on tullut oven Herran Jeesuksen kautta sisälle siihen oikeaan lammashuoneeseen eli Esikoisten Seurakuntaan, josta tulee näköksälle, että vielä on etsikon aika Herralta. Ja niin häätyimme kanssa sanoa, että Suomen kansalla on yksi suuri etsikon aika, ja Suomen maalla on niin suuri kristillisuus, jota ei yksikään syntinen maan päällä voi sanoin tulkita eikä kielin kertoa, ja niin suuri yksimielisyys vallitsee saarnaajan ja saarnaajan välissä ja kristityn ja kristityn välissä, ja ovat yh-

teen liitetyt toiset toisiinsa. Siellä sadat saarnaavat ja tuhannet palvelevat, ja kansaa tulee aina kuulemaan enempi kuin huoneisiin mahtuu. Ja paljon on tullut maailman valtakunnasta; paljon on syntiä armon ja laupeuden mereen upotettu.

Suuri oli se kansan paljous ja seuraaminen kokouksissa nyt niin kuin ennenkin. Yhdessätoista eri paikassa pidimme kokouksia: ensin Teuvalla ja sitten Porissa, Turussa, Tampereella, Helsingissä, Hämeenlinnassa, Lahdessa, Padasjoella, Lappeenrannassa, Mikkelissä ja Viipurissa, ja meidän siitä täytyi pyörtää takaisin, kun se aika tuli niin kireäksi. Vielä jäi käymättä se Karjalan puoli, johonka oli reisisuunnitelma, siis neljä paikkaa.

Mutta ei ikänä mene mielestä se Viipurin erohyvästi; se oli niin katkera rakkauden viimeinen erohyvästi monen ja paljoin suhteen, sillä ei kummakaan, kuin monta päivää peräkkäin noutiin asevelvollisia rukoushuoneelta, joita kutsuttiin aseisiin ja sanoivat viimeisen hyvästin taivaaseen asti, ja valmistivat lampunsa. Ja se olikin Yljän huuto, ja ne jotka valmiit ovat, menevät Yljän kanssa häihin. Ja monet niistä ovatkin jo menneet ijankaikkisiin häihin. Ja kyllä ymmärrätte, kun pitää sanoa viimeisen hyvästin rakkaille aviokumppaneille ja lapsille ja rakkaille vanhemmille, saarnaajille ja kaikille kristiveljille ja sisarille, ja mennä näkyvästä kuolemaa vastaan ja katsella kuolemaa silmäin edessä joka päivä. Ja se eroilta siellä Viipurissa ei ikänä mene mielestä niin kauan kuin nämä luonnon silmät ovat auki. Ja sitten se ihmiskuuhu, joka oli joka asemalla ja kaikki junat niin paljon kuin mahtui kelvottomia vaimoriepuja ja lapsia, jotka olivat paenneet niin kuin ison suden edestä, vaikka jällestäpäin on aina kauheampaa kuin se julma kristinuskon verivihollinen niin kauhealla tavalla raivoaa ja ilmastapäin pommittaa ja kuularuiskuilla ampuu siviilikansaa.

Mutta niin uskomme, että ei vielä ole se aika, että se vanha lohikäärme päästetään irti, joka on tuhanneksi vuodeksi kiinni sidottu. Kyllä Hän vielä kerran näyttää koko maailmalle, että Hän on ihmeitten tekijä, Jumala, jolla vielä on valta sekä maassa että taivaassa, mutta kaikki ajanmerkit näyttävät, että Ihmisen Pojan tulemus on läsnä. Kyllä tarvitsemme valvoa ja vaatteet

tallella pitää, että ei meitä alasti löydettäisi, koska Hän tulee.

No en tiedä muuta sanoa, mutta kauniisti viheriöitsee Herran pelto Suomen maalla kristillisyytemme vanhinten työmailla, sillä suurella peltovainiolla, jossa on jo niin paljon valjenneita paikkoja, ja paljon on jo kuoleman terävä sirppi leikannut valjennutta peltoa. Paljon on mennyt kristillisyytemme vanhimpia lepäämään opetuslastensa kanssa pitkästä päivätyöstänsä. Ja me olemme heidän työnsä päälle tulleet. Ja siinä onkin meillä kysymys, että me uskollisesti Herran työn teemme, sillä jos tarpeellinen työ jääpi tekemättä, niin päiväpalkka jääpi saamatta. Ja kyllä on, veljet rakkaat, palkanmakso niin suuri, että kannattaa kilvoitella sen vähän aikaa, mitä me täällä olemme viipymässä, sillä vieras on maa jalkain alla, ja vieraat on asumasijat, ja vaikka kristillisuus tuntuukin monasti niin huonolta ja tulee välistä rasakat epäilykset, kestääkö se minun usko siinä viimeisessä koettelemuksessa, joka on kuolema. Mutta Herra on se, joka saattaa heikon uskon vahvistaa, joka on kuoleman ja helvetin voittajana ylösnoussut pääsiäisaamuna, ja sen pääsiäisaamun me muistamme niin kauan kuin elämme tämän maan päällä, silloin kuin olemme tulleet johdatetuksi pimeydestä valkeuteen ja saatanan vallan alta Jumalan tykö.

No hyvästi nyt näillä sanoilla, että synnit on teille ja meille anteeksi annetut Herran Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovinto-veressä taivaaseen asti. Sen muistakaat vielä viimeisessäkin hengen kilvoituksessa, joka pian tulee. Vielä sanon juuri sydämen rakkaita terveisiä vaimoni ja lasteni ja kyläni kristittyin kanssa sinulle, rakkaan vaimosi ja lastesi kanssa ja ympärillä oleville kristityille ja kaikille saarnaajille, joita näet. Vielä sanovat rakkaita terveisiä täältä saarnaaja F Björkman, J. Mäntyvaara, J.H. Olsson, y.m. Mutta ole itse ensin ja enin meiltä tervehdetty. Rukoilkaa minunkin edestä, että illaksi perille kostun.

Tätä pyytää heikko veljenne elämän kaidalla tiellä,

August Isaksson

Kun olin tätä kirjoittamassa niin sain Juho Hirvoselta Suomesta kirjeen. Ne voivat hyvin, ja näkyy kirjeestä yli ymmärryk-

sen, ja sanoo, että ei ole kristityitä kaatunut, joku vain lievästi haavoittunut. Se oli kirjoitettu 7/1. Eilen illalla sain Niemiseltä ja muilta yhteisen kirjeen, joka oli kirjoitettu 12/1, eikä ollut siinäkään kristittyin kuoleman sanomia. Mutta ihmeellisesti on Jumala tähän asti varjellut kaikki vanhurskaat.

Tässä lähetän jonkun Suomen saarnaajain kirjein kopioita, että näette niistä parhaat sanomat, joita he ovat itse kirjoittaneet näin raskaina aikoina, ja näin kovissa koettelemuksissa, jotka ovat ulossanomattomat.

Vielä pyydän sanomaan rakkaita terveisiä kaikille saarnaajille, Koppanalle v.k., Leolle v.k., Matille v.k., Wantajalle, Calebille ja kaikille, joita en suita nimittää, mutta nimenne ovat kirjoitetut taivaassa, ja kaikille Maria Magdaleenan sisarille ja Jeesuksen äidin sukulaisille, ja vielä nimelliset Sandra Simonsonille ja Hilda Ruonavaaralle lastensa kanssa. Olen heiltä ja niin paljoilta saanut nimmellisiä terveisiä, ehkä olemme kasvoista tuntemattomat. Ja vanhinten lesket ovat käskeneet sanoa teille rakkaita terveisiä, teille kaikille tuhanten kiitosten kanssa, kuin heitä aina muistatte väsymättä, joka heitä ylösnostaa ja ilahuttaa raskaissa kaipauksen murheissa, alla nimitetyt Tekla Wettainen, Olivia Björkman, Briita Johanna Niku, Kreetta-Stiina, Miina Kuoksu, y.m. -Se sama.

Minä ainakin kopioitin sen Hirvosen kirjeen ja myös Niemisen kirjeen, että itse saatte lukea ne viimeiset kirjeet. Ja Tekla Wettainen juuri soitti minulle ja käski sanoa tuhannet kiitokset kirjeestä, jota oli vasta saanut, ja myös paljon terveisiä.

Ja talvi meillä on täällä, kovat pakkaset yli tavallisen enätyksen, niin kovaa ja pitkään ei monasti ennen. - Se sama.

No niin nyt vasta lähetän tämän kirjeen teille. Olemme tulleet vasta Muoriovaaran kokouksista yllä nimitettyin saarnaajain kanssa.

Gellivaara se 6.p helmikuuta 1940

August Isaksson

212. EINO NOUSIAINEN - AUGUST ISAKSSONILLE

Turku 31/11940

Rakkaalle vanhimmalle ja uskolliselle Siioninmuurin vartijalle August Isaksson, rakkaan emäntänne ja lastenne kanssa, ynnä kallis valittuin lauma siellä Ruotsin Lapin maalla.

Tervehdän teitä onnen ja rauhan tervehdyksellä tänä rakkaana koettelemuksen aikana, joka meitä kohdannut on täällä Suomen-maalla. Paljon ovat asiat muuttuneet siitä kun erosimme toisistamme Viipurissa, jossa vielä oli niin paljon saarnaajia ja kristityitä koolla yhdessä. Vain se teidän käyntinne täällä Suomenmaalla oli yksi siunattu ja tarpeellinen koko Suomen kristillisyydelle, ja niin saatamme sanoa, että apu tuli Siionista, hyvin olette kristillisyyden vanhimmat meistä huolta ja murhetta pitäneet, ja ei ainoastaan meistä, vaan kaikista seurakunnista, johon tämä siunattu kristillisuus levinnyt on.

Ja niin uskomme, että ne neuvot, joita olette antaneet meille, ne ovat oikeat Herran edessä, ja kun niitä neuvoja itsekukin seuraamme, kostumme kerran onnellisesti perille, ehkä tunnen sen minäkin, että niin monessa olen ollut huolimaton, että saapi ihmetellä sitä hyvää Jumalan huolenpitoa tässä Hänen seurakunnassaan, jossa Jumalan ihmisten parissa niin monta kertaa on anteeksi annettu kaikki synnit ja puuttuvaisuudet, sen matkasauvan turvissa me pysymme tien päällä. Olen näinä aikoina usein muistellut niitä autuaallisia kokouksia, joissa minäkin sain olla mukana teidän täällä Suomessa ollessanne.

Ja nyt jo monta niistä rakkaista ystävistä ja matkakumppaneista, joitten kanssa olimme yhdessä, ovat kaatuneet sotarintamalla uskonnon, kodin ja isänmaan puolesta, ja he ovat menneet sieltä kautta Jumalan paratiisiin, heidän kohdalle on sota ja kilvoitus loppunut, ja iankaikkinen lepo ja rauha saavutettu elämän parhaassa iässä.

Yhden olen minäkin ollut monen saarnaajan ja kristityn kanssa hautaan saattamassa eli hautaamassa, he ovat jo voittaneet sen armopalkan, jonka Jumala luvannut on, vaan meillä on vielä sota ja kilvoitus kesken. Vaan sen pyydän minäkin, että vielä

rukouksissa minua muistatte, että kerran onnellisesti perille kostuisin siihen maahan, johon niin paljon ystäviä on jo mennyt tästä kristillisyydestä, joita silmä ja sydän kaipaa. Kyllä uskon sen, että monen tuhannen kristittyin lauma Ruotsin, Norjan ja Amerikan maalla rukoilevat Suomenmaan ja kristittyin lauman edestä Jumalaa, että Hän, jolla on voima ja valta taivaassa ja maassa, antaisi vielä rauhan Suomenmaalle ja kansalle.

Heikko ja kelvotoin olen rukoilemaan, vaikka se olisi halu ja tahto, vaan kun tuntuu, että on niin paljon parempia rukoilijoita tässä kristillisyydessä, jolla on niin paljon palavampi sydän, niin tuntuu, tässä minäkin perille kostun ystäväin joukossa, jossa niin paljon rakkautta olen osakseni saanut, jota en olisi ansainnut, enkä osaa muuta, kuin kiittää siitä osasta, jonka Jumalalta saanut olen, jossa lapsuuden päivistä asti tämän esikoisten seurakunnan helmassa, joka on ainoa turvan ja suojan paikka, näinä Ihmisen Pojan viimeisinä päivinä, jolloin Jumala raskaasti on kätensä laskenut rankaisemaan syntiä tämän maan päällä, mutta onnellinen vaan, joka valvoo ja vaatteensa tallella eli puhtaana säilyttää.

Enkä osaa muuta, kuin kiittää teitä sen kalliin kirjeen edestä, jonka olen saanut, vaikka vastaus on jäänyt näin pitkälle. Sanokaa sydämen rakkaat terveiset kaikille saarnaajille ja kristityille, vaan olkaa minulta ensin ja ensin perheenne kanssa sydämelisästi tervehditty.

Tätä kirjoitti vähin veljenne,
Eino Nousiainen

Suurin osa Turun kristityitä on Heikinsuolla, siellä on minunkin perhe, minä olen työssä leipomossa, jossa tehdään sotilasleipää. Kokouksia olemme ahkeroineet pitää Turussa, vaikka ne ovat pienet, kun väki on maalla. s.s.

Taallujärvi 3/2 1940

Tykö rakkaalle veljelle Herrassa, Hjalmar Wantaja, Jumalan rakkaan Isän siunaus olkoon sinun henkesi kanssa nyt ja aina elämän ehtoon asti. Amen.

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä lähestyn sinua, rakas veli, jollakin paljon puuttuvaisella radilla, ja saan ensin ilmoittaa, että olemme terveenä ruumiin puolesta koko minun perhe, ja uskomassa olemme syntisenä Jumalan suuresta armosta autuaaksi.

Ja sitten saan kiittää sinua niin monen rakkaan kirjeen edestä, joita olen ilolla vastaanottanut, ja vaikka se niin on, että ei ole tullut vastatuksi, ensin siitä syystä, että olen huono kirjoittamaan, toiseksi tämä levoton aika, joka meillä nyt on, se hidastaa kaikin puolin. Mutta nyt tuli kuitenkin sydämellinen halu kirjoittaa jonkun sanan, kun sain tämän viime kirjeen, josta sain nähdä, että sinun rakas vaimo ja meidän rakas sisar on päässyt paratiisiin, joka oli hänelle se viimeinen voitto, sillä Paavali sanoo, että kuolema on lihan viimeinen vihollinen. Ja se on kansa tosi, sillä sen me saamme koetella, että kuolema aina peljättää meitä joka askeleessa, että kuinka olet valmis, jos äkkiä kuolema tulee. Vaikka oleimme nähneet ne vahvat merkit sillattoman virran rannalla, kuinka ilolla ystävät lähtevät elävän uskon siivillä poikki sillattoman virran, niinkuin olette nyt nähneet rakkaan sisaren Huldan pois lähdön, joka niin paljon rakasti meitäkin siellä ollessamme, että se on jäänyt ikuisen muistoon. Ja nyt on Huldannin rinnat terveet ja terveet iankaikkisesti. Nyt on Huldalla se juhlapuku, joka kestää ijankaikkisesti. Nyt on Huldannin päässä kunnian kruunu; nyt hän saapi äänensä yhdistää koko maasta ostetun lauman kanssa veisaamaan voittajan virsiä sen laskemattoman auringon alla, joka ei mene koskaan pilven taa. Ja sinne se on meidänkin toivomme ankkuri kiinnitetty niitten ystäväin perään, jotka on edellä meitä menneet siihen oikeaan kotimaahan. Sillä tämä maa on vieras, joka on jalkain alla, nyt vielä perätikin kun valtiollinen hurmaus pauhaa Euroopan maalla, jos-

ta emme tiedä, mikä sen päämäärä on. Vaan sen vain uskomme, että Jumala ei anna kunniaansa vieraille, sillä sen me näemme muinaisilta ajoilta, että Jumala on aina ollut vihainen sanansa ylönkatsojille, ja sen halpana pitäjille, niin kuin nytkin bolshevikit kieltävät Jumalan olemassaolonkin pois. Niin kyllä se päivä kerran valkenee, että saavat nähdä, mitä Suomenmaan viaton veri maksaa, sillä monta sataa tuhatta huokaa Euroopan ja Amerikan maalla hengessä ja totuudessa Suomenmaan viattomain lasten ja orpoin ja leskien edestä, ja koko sivistynyt maailma, joka on katsomassa mielenkiinnolla Suomenmaan puoleen. Ja vaikka niin on, että se menee raskaitten koetusten läpi, niin se on tarpeellinen vielä jumalisille kansoillekin Herran kuritus heidän kuulemattomuutensa tähden Jumalaa vastaan, sillä sen me näemme muinaisilta ajoilta, että Jumala on raskaasti kurittanut omaa kansaansa tottelemattomuuden tähden.

No se toivo meillä on, veljet ja sisaret, että Jumala varjee valittunsa, vaikka mitä vastaan tulisi. Uskomme sen, että Herran lunastetut vieläkin uskon kautta voittavat, vaikka vielä raskaimmat koetukset tulisi vastaan, niin kuin näemme muinaisilta ajoilta niistä todistuksista, mitä tarinat kertovat kunakin aikakautena, kun kristillisyyden on elävänä ollut.

No en tiedä nyt muuta, vaan sanon hyvästi näillä sanoilla, että synnit on anteeksi annetut teille ja meille Herran Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä viattomassa. Ja sano nyt minun rakkaat terveiset Koppanalle vaimonsa kanssa ja Matti Kinuselle vaimonsa kanssa ja Sandralle lastensa kanssa ja Ruonavaaran Hildalle lastensa kanssa ja kaikille rakkaille veljille ja sisarille Hancockissa ja Calumetissa ja niin laajalta kun tulet näkemään Amerikan saarnaajia ja kristityitä, sano kaikille sydämen rakkaat terveiset. Ikuiseen muistoon on jääneet Amerikan kristityt, sillä kultainen lanka se juoksee poikki Atlantin meren vieläkin vanhinten hautain päällä, sillä ne rakkauden siteet on lujat, jotka on vahvistettu vanhinten raskaan työnteon kautta. Ja me olemme jääneet vanhinten työn päälle, ja siihen Jumala rakas Isä antakoon siunauksen, että me saattaisimme Jumalan tahdon jälkeen työtä tehdä tämän siunatun kristillisyyden suojaksi ja

menestykseksi. Ja se menee hyvin niin kauvan kuin saarnaajat ovat yksimieliset ja toiset toistensa alamaiset. Ja se siunaus. on meillä vielä vahva.

Ja en tiedä muuta, vaan ole nyt veljeni minulta tervehdetty vaimoni ja lasteni ja kylän kristittyin kanssa, sylillä ja sydämellä. Ja rukoile, veljeni, meidänkin edestä, että Jumala varjelisi kaikesta pahasta.

Tätä pyytää vähin veljesi,

J. P. Stöckel

No en tiedä joko olette saaneet seurakunnan kirjeen, joka on jouluna kirjoitettu. Kyllä olisi voinut lähetys tulla Ruotsin Lapista Amerikkaan, jos ei olisi tämä levoton aika tullut.

No en tiedä jos saat selvän, sillä minä olen niin huono kirjoittamaan.

Sano Matti Kinnuselle, että minä olisin kirjoittanut aikaa, mutta en tiedä osoitetta. Käske sen kirjoittaa minulle.

- Se sama.

Painettu vihkonen. Sophia Hillin kokoelma.

214. VILLE NIEMINEN - AUGUST ISAKSSONILLE

Padasjoki 16/2 1940

Rakas vanhin ja uskollinen Siionin muurin vartija Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä A. Isaksson ynnä rakkaan emäntänne ja lastenne kanssa, sekä kaikki ystävät, niin lavi-alta kuin tulette näkemään.

Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille ja vahvistakoon teitä, ruumiin ja sielun puolesta, seisomaan turvana ja suojana tälle piiskuiselle laumalle tällä raskaalla maailman lopun ajalla, aina elämänne iltahetkeen asti. Tällä onnentoivotuksella tervehtelemme teitä, ja kiitämme juuri sydämen pohjasta rakkaan kirjeen edestä, jonka saimme suureksi iloksemme vastaanottaa.

Kyllä ne tervehdykset ovat olleet kalliit tällä raskaalla ajalla, jos ne aina ovat olleet kalliit, mutta vielä enemmän nyt, kun

aika on kolkko ja vakava, ja vihollinen on nostanut sellaisen myrskyn, ettei voi juuri sanoilla selittää, mutta siitä olemme iloiset, että meillä on turva esikoisten seurakunnan helmassa, ja seuraamme sitä kuningasta, jolla on kaikki voima taivaassa ja maan päällä, joka voi omiansa suojella silloinkin, kun tämä katoava maa hukkuu, ja jos Jumalan tahto niin on, että tämä maailma vielä seisoo ja koossa pysyy, niin Jumala antaa voiton, vaikka vihollisen joukko olisi niinkuin meren santa, niin ne ovat Jumalan edessä vaakitut ja aivan köykäiseksi löytyy niin kuin muinoin Baabelin valtakunnan kuningas.

No uskomassa me olemme täällä ja kokouksia olemme pitäneet täällä Padasjoella läpi ajan, ja elämässä on kaikki saarnaajat niin paljon kuin tiedämme. Sain eilen puhella Karhun ja Ahosen kanssa puhelimesta, he ovat terveenä ja käskevät sanoa terveisiä. Karhu on kotona ja hoitelee siellä omia ja poikain asioita, Samalla tavalla Ahonen on Lahdessa, väliin käypi täällä Padasjoella, hänen emäntä on täällä, Luoma myöskin on kotona, samoin Hirvonen, Ihalainen asuu omissa kesäasunnossaan lähellä Helsinkiä, Turusta Simoliini ja Nousiainen ovat Heikinsuolla, Viipurin saarnaajat ovat Etelä-Pohjanmaalla, Kauppinen on Pihlputaalla ja Vainikka Teuvalla, ja nuoria saarnaajia on paljon rintamalla. Paljon on täällä olot muuttuneet sitten, kun te lähditte, mutta se on kaikkein suomalaisten mieli, että Suomenmaata ei anneta Ryssälle, ja mitä kristillisyyden asiaan tulee, ne ovat niinkuin silloinkin kun kävitte täällä, ijankaikkisuuden kukkasat ne kasvavat ja vihoittavat kristillisyyden vanhinten hautain päällä ja monta ystävää on kostunut lämpimään kotimaahan; he ovat päässeet kaikista matkan vaivoista.

Eikä nyt muuta kun sanon sydämen rakkaita terveisiä vaimoni ja lastemme ja Padasjoen kristittyin kanssa ja täällä olevilta muitten paikkakuntain kristityiltä ja paljoilta saarnaajilta omalta paikkakunnalta ynnä muualta, joitten kanssa olen kosketuksissa puhelimen kautta, sanokaa meidän terveisiä toisille vanhimmille ja saarnaajille ja koko Herran laumalle ympärillänne.

Ja sanomme hyvästi näillä sanoilla, että synnit on meille ja teille anteeksi annettu Herran Jeesuksen nimessä ja kalliissa ve-

ressä, ja vielä teiltäkin rukoilen anteeksi kaikkia hitautta ja valvomattomuutta. Ja rukoilkaa minun ja meidän kaikkien edestä, että Jumala meitä kaikkia pahasta varjelsi ja onnellisesti kuljettaisi tämän myrskyisen maailman läpi, että (kun) iltakellot kerran soivat, saamme tervehdellä kaikkia vanhimpia ja valituita ijankaikkisuuden tyvenellä rannalla, johon henkemme ikävöi ja kaipaa täältä matalasta maan tomusta.

Tätä toivoo vähin veljenne vaimoni ja lasteni ja kristittyin kanssa.

Ville Nieminen

Olen saanut useita kirjeitä Lapinmaan vanhimmilta, joista kaikista kiitän olen aikomuksessa vastata, kun ehdin.

Painettu vihkonen. Sophia Hillin kokoelma.

215. F. BJÖRKMAN - WM. KOPPANALLE JA RIIKALLE

Gellivaara 19/2 1940

Tykö rakkaalle vanhimmalle ja Siionin muurin vartijalle, William Koppana teidän rakkaan emäntänne Riikan kanssa, ja se siunattu lapsilauma, joka teidän ympärillä on, jotka hengittävät yhtä raitista ilmaa Esikoisten Seurakunnassa ja sen hengen yhteydessä rauhan siteen kautta. Jumalan ja meidän Herran Jeesuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja aina tämän vaivalloisen matkan päähän asti. Amen.

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tervehdän teitä, rakkaat veljet, ja aina muistossa olevat ystävät siellä kaukaisella Amerikan maalla, ja saan antaa tietää, että elossa olevat saarnaajat täällä ovat terveenä heidän perheittensä kanssa ja niin myös vanhinten lesket, joka on Jumalan suuri armo niin kauvan kuin ihminen saapi olla terve ruumiin puolesta. Ja uskomassa olemme syntisenä syntein anteeksi saamisen armosta itsemme autuaiksi, vaikka monen syntisyyden ja pahan tuntemisen läpi on uskomi-

nen itsensä autuaaksi. Mutta onhan meillä edesvastaaja Jeesus Kristus, jonka turvissa me tänäkin päivänä rohkenemme uskoa itsemme autuaiksi; onhan meillä ja teillä vapaa tykökäyminen armo istuimen tykö. Meillä ja teillä, rakkaat veljet ja sisaret, ovat kaikki asiat hyvin, sillä kaksinkertaisesti olemme saaneet Herran kädestä, ja voiton päällä olemme Karitsan veren ja Hänen todistuksensa sanan kautta. Ole vapaa, sinä vapaaksi ostettu lapsilauma Amerikan maalla, sillä pian alkaa ijankaikkinen uusi vuosi, jossa on pysyväinen rauha aina ja alati. Levätköön Jumalan rauha teidän kaikkien päällä, rakkaat veljet ja sisaret, ja uskomme sen, että jos emme kohta toisiamme täällä maan päällä, niin kuitenkin ijankaikkisuuden ihanalla rannalla saamme tervehdellä toisiamme ja painaa rinnat yhteen kaikkien vanhinten ja maasta ostetun lauman kanssa. Ei silloin enää, rakkaat ystävät, muistu mieleen matkan vaivat, kuin kunnian kruunu päähän pannaan ja voiton palmut käsiin annetaan, ja niin ijankaikkisia tapetun Karitsan häitä saamme viettää ijankaikkisesti.

Jääkää nyt hyvästi sen Hyvän Paimenen haltuun, veljet ja ystävät, näillä sanoilla, että teidän ja meidän synnit on anteeksi annetut Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, jonka minäkin todistan teille Jumalan puolesta taivaaseen asti. Rukoilkaa, rakkaat veljet ja sisaret, minun ja minun perheeni edestä, että me ynnä teidän kanssa onnellisesti illaksi perille kostuisimme sen laskemattoman auringon alle jossa kilvoittelijan ja voittajan palkka maksetaan ijankaikkisella ilolla ja kunnian kruunulla.

Kiitos, veli rakas, kirjeen ja joulukokous-rakennusaineitten edestä, joka on lähetetty Johan Pason emännältä Lake Nordenista; jos veli rakas kirjoittaisi hänelle ja kiittäisi lahjan edestä. En saata kirjoittaa hänelle, kun en tiedä hänen osotettaan.

Sanokaa nyt, rakas veli, sydämen rakkaita terveisiä meiltä kaikilta Kinnuselle, Juvoselle, Wantajalle, L.Lobbestaelille, Sandralle, H. Ruonavaaralle perheittensä kanssa ja kaikille Jumalan ulosvalituille, jotka teidän ympärillä on.

Rukoilkaa, rakkaat ystävät meidän ja meidän rakkaitten Suomen veljein ja sisarten edestä, jotka ovat joutuneet niin raskaaseen koettelemukseen.

Tätä pyytää teidän vähin veljenne Herrassa,

Frans Björkman

Tämän kirjeen kirjoitin ennen Pajalaan lähtöä, mutta nyt vasta lähetän.

Painettu vihkonen. Sophia Hillin kokoelma.

216. A. ISAKSSON - WM. KOPPANALLE

Nilivaara se 21/2 1940

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: William Koppana ynnä rakkaan emäntäsi kanssa ja sen ympärillä olevan Herran lauman kanssa, jotka yksi olette Esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä rauhan siteen kautta.

Jumalan ja meidän Herran Jeesuksen armo ja rauha lisääntykseen teille nyt ja aina tämän vaivalloisen sodan ja kilvoituksen loppuun asti. Amen.

Tällä onnen ja rauhan toivotuksella tulen tykönne taas pitkää aikaa, ja tämän kautta saan ilmoittaa, että terveenä olemme täällä kaikki saarnaajat perheineen ja muut kristityt yliottain. Ja uskomassa olemme ahkeroimassa suuren synninvoiman läpi monen pahan tuntemisen alla, ehkä se on suuri vaiva syntisenä uskoa, koska vihollinen ampuu palavia nuolia lihasta sydäntä kohti ja haavoittaa usein sydämen, mutta kun olemme tulleet syntein anteeksi antamisen armon valtakuntaan, jossa on armollinen syntein anteeksi antamus, ja tämän matkasauvan turvissa me vihdoin illaksi perille kostumme.

Ja niin kokouksia olemme ahkeroineet täällä pitää, ja paljon on Jumalan sana vaikuttanut, ja vielä enempi näitten koettelemusten alla, paljon on langenneita noussut, ja myös maailman valtakunnasta on tullut, ja on myös monta puhdistettu ja monta kirkastettu, mutta jumalattomat pitävät jumalattoman

menonsa, eikä niistä tottele, mutta opettajat paistavat niinkuin tähdet alati ja ijankaikkisesti heidän Isänsä valtakunnassa.

No paljon on asiat muuttuneet näinä aikoina, kun valtiolinen taivas niin mustuu ja viimein tulee veripunaiseksi. Voi, kuinka paljon ja äkkiä ovat asiat muuttuneet siitä asti, kun me palasimme takaisin Suomenmaalta, ei olisi kukaan saattanut vielä silloin niin pahaa aavistaa, niin kuin se nyt on. Kyllä saavat meidän rakkaat ystävät Suomenmaalla monta kovaa kokea, ja saavat aina vähän päästä seisoa hautausmaalla ja laskea maan poveen heidän rakkaat lapsensa ja aviokumppaninsa, jotka ovat ajallisen ja maallisen tehtävänsä suorittaneena kaatuneet sotarintamalla, ja antaneet verensä ja henkensä uskonnon, kotinsa ja isänmaan puolesta, kyllä on Suomenmaalla paljon kyyneleitä vuotanut, ja paljon on rukousalttaria rakennettu, ei niillä ole ollut käveleminen tämän talven aikana ruusuin ja kukkaisten päällä, mutta yksi varma vakuutus siitä vain, että parempi maa ja taivas odottaa toisella puolella kuoleman sillattoman virran, johonka ei luonnollisen ja hengellisen vihollisen nuolet ja pommit uletu.

No niin, se tuntuu meillekin, että se siunattu rauhan aika on nyt ikäänkuin meitä ohimenemässä, emmekä tiedä, mitä huomina päivä mukanansa tuo, mutta nyt vasta tuntuu, että kuin saattaisi paremmin kiittää ja rauhaa rakastaa.

Ja en tiedä nyt muuta tällä kerralla, vaan sanon hyvästi näillä sanoilla, että synnit on teille ja meille anteeksi annettu Herran Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä ijankaikkisella unhotuksella, se muistakaa vielä silloinkin, kun viimeiset huokaukset salpaavat henkenne, ja sentähden me kaikki nuoret ja te vanhat, katsokaamme sielun silmillä ijankaikkisia asumasijoja toisella puolen sillattoman virran, johonka ovat menneet meidän rakkaat vanhimmat heidän opetuslastensa kanssa, ja sinne ovat menneet kaikki parhaat ystävät ja kasvattikumppanit, ja he ovat jo voittaneet sen armopalkan, joka on luvattu kaikille ulosvalituille, mutta meillä on vielä sota ja kilvoitus edessä vähän aikaa, mutta monella vanhalla on jo ijänkin suhteen ranta lähellä.

Ja vielä sanon suuri sydämen rakkaita terveisiä vaimoni ja lasteni ja kyläni kristittyin kanssa, sinulle rakkaan kotiväkesi ja

kylän kristityille, mutta erittäinkin Sandra Simonsonille lastensa rkansa, ja Hilda Ruonavaaralle lastensa kanssa, ja kaikille saarnaajille emäntänsä ja lastensa kanssa, joita näet, mutta ole itse ensin ja enin Riikas ja poikasi kanssa (tervehditty).

Tätä kirjoitti heikko veljenne elämän kaidalla tiellä,

A. Isaksson, Nilivaara

Tässä lähetän mukana jonkun vastatulleita Suomen saarnaajain kirjeitä, että niistä saatte itse lukea tervetulleita sanoimia Suomen suuresta kristillisyydestä, joka kyllä on niin suuri ja ulos sanomaton ja kallis.

Jälkiosa: Vielä ilmoitan, että olemme vasta käyneet Pajalassa kokouksia pitämässä William Erikssonin ja Gunnar Jönssonin kanssa, ja Jumalan sana on vaikuttanut niitten harvain tykönä, jotka kävivät kuulemassa, niin että yksi vaimo nousi suuresta suruttomuudesta ja tuli veripunaisen oven kautta sisälle oikeaan lammashuoneeseen, ja ne harvat kristityt, jotka siellä olivat, saivat uutta voimaa ja rohkeutta kristillisyyden tiellä.

Ja enempi siellä onkin kristityitä kuin Herra etsi Sodomasta, sillä siellä on yksi talonväki pysyväisiä kristityitä, nimittäin Albert Rova ja muutamia muita, ja nyt on meillä siellä hyvä talo eli pirtti, jossa pidämme kokouksia, mutta ei Pajalan eriseurat taho meitä tulla kuulemaan, sillä me olemme länsiläiset, ja heidän tietonsa mukaan väärät ilman kuulemattakin.

Ja rakkaita terveisiä käskivät sanoa Wiljami ja Gunnari y.m., mutta ole meiltä itse ensin ja enin. Tätä kirjoitti yksi huonoin matkamies, kunnioittain teidän muistoanne,

A. Isaksson, Nilivaara

se 1/3 1940

Aivan maallisia: Kovasti oli Ryssä siellä pommittanut, oli laskenut toistasataa pommia, se näyttää selvään, että se oli yrittänyt kirkkoa ja Laestadiuksen hautaa pommittaa, mutta ei ollut sattunut. Ja muut asiat te näette sanomalehdistä. Meillä on kova pakkastalvi, se on yli ymmärryksen. Ja paljon tulee kirjeitä Suomesta saarnaajilta ja ystäviltä aina sotarintamalta asti, näkyy, että ei vielä ole synnin tulva kaikkia hukuttanut. Ja vielä muistin

lupaukseni, kaikki vanhinten lesket ovat käskeneet sanoa juuri sydämen rakkaita terveisiä monen tuhannen kiitoksen kanssa, kuin tet aina heitä muistatte unhottumattomalla rakkaudella, ja ne terveiset on hyvät nostamaan ylös murheen ja ikävän aikana, jotka usein aaltona käyvät tuntuen niinkuin yli pään. Kaikki yllänimitetyt, Tekla Vettainen, Brita Johanna Niku, Miina Kuoksu ja Olivia Björkman ja Kreetta Stiina Vettasjärvi, Pikku-Nuutti, joka aina muistaa teitä, ja te muistatte häntä. S.S.

En voi juuri viimeisiä kirjeitä lähettää, sillä niissä on paljon kopioitsemista, sillä vasta tuli monta kirjettä. S.S.

Painettu vihkonen. Sophia Hillin kokoelma.

217. AUGUST ISAKSSON - YRJÖ MÄKELÄLLE

Nilivaara 23/4 1940

Tulen tykösi jollakin ratilla ikuiseen ja unhottumattomaan muistoon jäänyt rakas veli Yrjö Mäkelä, ynnä sinun rakkaan emäntäsi ja lastesi ja koko sen suuren perheen kanssa, ja kaikki muut Herran valitut ympärillänne, Jumalan armo ja rauha olkoon Ja levätköön päällänne nyt ja aina päiväimme loppuun asti, amen.

Ensin tahtoisin kiittää veljeä sen rakkaan ja kalliin kirjeen edestä, jonka olen saanut jo ennen joulua, mutta vastaus on viipynyt näin kauvain. Ja suo nyt veli rakas anteeksi hitauteni. Ja se on jääny vastaus sen suuren köyhyyden ja saattamattomuuden tähden, mutta en ole niin köyhä, ettei kiitoksia olisi, mutta kun kiitokset taas tuntuvat niin tyhjältä, kuivalta ja kylmältä. Mutta niinhän se on meillä vähä hyvää ja paljon pahaa, ja suuri synnin voima kannettavana niin kauvan kuin olemme tällä puolen hautaa. Se on vaivat, kärsimiset, kiusat, murheet, ja työ ja meno levotoin silloinkin kuin se paras on.

No. Paljon olette, veli rakas, saaneet kokea tämän jääneen talven aikana, ja ulosseisoa monta myrskyä ja kovaa ilmaa. Kyllä on kysyny monesti ruumiin ja sielun voimia ja uskoa ja uskallus-

ta Jumalaan. Ja paljon on Suomen kansa meidän eteemme uhrannut. Ja paljon on Suomen saarnaajat ja kristityt koettelemuksillaan ja kirjoituksillaan meille saarnanneet kristillisyydestä, josta olis halu kiittää, mutta ei voi niin kauan kuin kannamme tätä syntisäkkiä ja matoista majaa.

No terveenä me täällä elämme kaikki ruumiin puolesta, ja voimme hyvin, ehkä maailma kiehuu ja tohisee. Ja myös olemme uskomassa suurena syntisenä synnit anteeksi, ja siinä se onkin meidän kristillisuus. Ja sille se onki omavanhurskaus kaikkein vihaisin, että yksinkertaisena uskoa. Se tahtois kristillisyyden järkeen eli pääkalloon. Niin on meidän kulkemisemme tämän pahan ja vaarallisen maailman läpi, niin kuin muinaisilla Israelin lapsilla korven läpi. Mutta kuitenkin uskomme, että Jumalan avulla ja kristittyin turvissa pian kostumme Jordanin virran rannalle, jossa sitten saamme katsella, että tästä ne oikiat Israelin lapset on kuivilla kengillä käyneet poikki virran luvattuun maahan. Usein minä elän ja muistelen hengessä niitä autuaallisia aikoja, joita olen viettänyt teidän kanssanne ollessamme Suomen maalla. Siitä on jäänyt niin ihana ja rakas muisto, joka ei ikinä katoa mielestäni. Usein muistelemme sitä aikaa ja päivää, kun olimme teillä vieraana. Hauska ja rauhallinen koti ja ihana ilon tunne. Onkos Salminen vielä kesähuvilassa? Hauska oli sekin koti.

Hauskemmat kodit on vielä luvattu meille taivaassa, jotka on tallella. Ja hyvästi nyt siihen asti, että yhteen tulemme Taivaallisessa Jerusalemissa Hyvän Paimenen asumakaupungissa. Ja vielä todistan kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi Herran Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä taivaaseen asti. Ja vielä katsokaamme uskon silmillä viatonta Jumalan Poikaa veristen haavain läpi taivaallisen Isän kunniasa. Ja vielä kaikkein viimein sanon sydämen rakkaita terveisiä vaimoni ja lasteni kanssa sinulle rakkaan emäntäsi ja lastesi ja koko sen suuren perheen kanssa, myös Salmiselle perheensä kanssa ja Seppäselle perheensä kanssa, ja kaikille, joita en suita enkä muista nimittää. Mutta olette jääneet rakkaaseen muistoon, ja kuitenkin on nimenne Taivaissa kirjoitettuna Uuden Testamentin Ylimmäisen Papin kirjassa.

Vielä terveiset kaikilta saarnaajilta, F.Björkmannilta erittäin. Ja kaikilta ja kaikille. Kirjoitti heikko veljenne elämän tiellä

A. Isaksson, Nilivaara, Sverige

Olen kirjoittanut veli Salmiselle jo uudenvuoden aikoihin, onkohan se saanut sitä. Olis hauska kuulla. Kokouksia olemme pitäneet melkein koko talven, ja nyt olen vasta tullu kotia viime perjantaina. Se sama.

Alkuperäinen.

Kopio toimittajan hallussa.

218. WM. KOPPANA Y.M - J. P. STÖCKELILLE Y. M.

Calumet 24/6 1940

Tykö rakkaille vanhimmille ja uskollisille Siionin muurin vartijoille: Johan P. Stöckel, August Isakson, Frans Björkman, William Erickson, Johan Mäntyvaara, ynnä kaikki muut uskolliset työntekijät teidän rakkaitten vaimoinne ja lastenne kanssa, ja koko se siunattu Herran lapsilauma ympärillänne Ruotsin Lapin maalla.

Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä ja onnentoivouksella tervehdämme teitä, tänne kokoontuneet saarnaajat ja kristityt läpi Amerikan maata. Me taas tulemme tyköne toivottaen sen suuremman siunausta, voimaa ja väkevyyttä tässä korkeassa ja painavassa asiassa meidän turvaksi ja suojaksi tällä vaarallisella maailman lopun ajalla. Niinkuin se on ollut ennen, niin vieläkin haluamme sydämeistä asti teidän kanssa pysyä ja yhteen henkeen liitettynä olla sen saman äidin suojassa esikoisten seurakunnassa, jossa olette meistäkin huolen pitäneet lähetyskirjeitten ja monien lähetysmiesten kautta, josta olemme suuresti kiitolliset ja pidämme itseämme onnellisena sen armon edestä.

Olemme taas olleet koolla saarnaajia ja ymmärtäväisiä kristityitä, ja on tutkittu kristillisyyden korkeita ja painavia asi-

oita Jumalan sanan valossa. Monet saarnaajat ovat saarnanneet, ja Jumalan sana on tullut eläväksi ja vaikuttanut kokouspaikassa, niinkuin ennenkin, murheen synnistä ja ilon autuudesta. Vaan se vieläkin tulee näkösälle, että paljon on työtä, sekä sisällä että ulkona, ei sielun vihollinen ole jouten eikä nuku.

Ikävät ovat ajat, mitkä meillä nyt on, ja erittäinkin teillä siellä Euroopan maissa, jossa kristitytkin saavat kärsiä ynnä uskottomain kanssa aina henkeen ja vereen asti. Paljon on täälläkin kyyneleitä vuotanut ja monet rukoukset Jumalan tykö lähetetty rakkaitten veljien ja sisarten edestä sekä Suomenmaalla että Norjassa, joissa sota on ollut, kuin myöskin Ruotsin eli Lapinmaan rakkaitten veljien ja sisarten edestä, jotka olette niin suuressa vaarassa, että Jumala, rakas taivaallinen Isä, varjelisi kaikkia teitä, ja vahvistaisi kaikkia uskollisia Siionin muurin vartioita meidän ja niin monen tuhannen sielun autuudeksi. Se tapahtui niin ikävästi, että emme saaneet sieltä apua tämän vuoden ajalla, kun sota syttyi. Me olisimme todella apua tarvitseet, niinkuin tiedätte, rakkaat veljet, ja tarvitsemme vieläkin, ja jos Jumala suo, että rauha tulee, niin uskomme, että meille avun lähetätte. Sitä me rukoilemme ja pyydämme. Paljon olette meitä rakastaneet niin monen kalliin lähetykskirjeen kautta, jonka suureksi iloksemme olemme saaneet vastaanottaa ja joiden edestä juuri sydämestä kiitämme.

Saarnaajat ovat kulkeneet jääneen vuoden ajalla lähetyksmatkoilla: Kinnunen ja Lobbestael Lännen rannalla, Uskoski ja Ollila keskivaltioissa, Juvonen ja Niska Idän rannalla, ja kaikissa paikoissa tulee näkösälle, että paljon on työtä.

Olemme taas koetelleet ja järjestelleet lähetyksiä täyttämään kristittyin pyyntöjä, ja jos Jumala suo, eikä voittamattomia esteitä tule, niin M. Kinnunen ja H. Vantaja käyvät Lännen rannalla, A. Niska ja J. Ollila keskivaltioissa, S. Juvonen ja A. Uskoski idän rannalla, ja L. Lobbestael heidän kanssaan Pohjois-Caroliinassa, Caleb Erickson, jonka terveys ei salli pitempiä matkoja tekemään, kulkee Spartan ympäristöllä, ynnä muualla Minnesotassa jonkun kumppanin kanssa, silloin, kun on mahdollista. Kaikessa tapahtukoon Jumalan tahto sillä Hänen on asia.

Meidän ja teidän rakkaat vanhemmat, saarnaajat, William Koppana, Johan Muonio ja Salomon Johnson ovat jo ijältä voitettut ja ruumiin voimat ovat lakastumassa, niin myös Johan Puuri. Salomon on hyvin heikkona, ei taida olla enää pitkäaikainen.

Nyt sanomme juuri sydämen rakkaat terveiset teille saarnaajille ja saarnaajain leskille perheittenne kanssa, ja kaikille rakkaille veljille ja sisarille Ruotsin Lapin maalla, jotka yhtä armon ilmaa hengitätte, kaikilta saarnaajilta ja kristityiltä, jotka täällä koolla olemme Atlantin rannalta Tyynen meren rantaan asti. Ja siinä uskossa jätämme teidät hyvästi sen hyvän paimenen huomaan, että vaikka emme näe teissä syntiä, synnit ovat teille ja meille anteeksi annetut Herran Jesuksen nimessä, viattomassa ja kalliissa sovintoveressä. Se on meidänkin toivomme ja rukouksemme, että mekin kerran saisimme teidän kanssanne yhteen tulla kirkkaassa ilmassa, jossa ei enään sota pauhaa, eikä murheet mieltä rasita. Ja pyydämme, että tekin, rakkaat ystävät, rukoillette meidän kelvottomain edestä, että emme tielle jäisi.

Seurakunnan kanssa ja puolesta:

William Koppana, Matti Kinnunen, Samuel Juvonen, Leo Lobbestael, Arthur Niska, Caleb Erickson, Axel Uskoski, Alex Ritola, Hjalmar Wantaja, Jacob Stickinger.

Painettu lehtinen. Sophia Hillin kokoelma.

219. A. ISAKSSON - V. NIEMISELLE, J. RUSTHOL-KARHULLE Y.M.

Nilivaarassa 12/9 1940

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja paljon painavassa työssä, V. Nieminen, Joonas Karhu, Joel Ahonen, ynnä muut saarnaajat teidän rakkaitten emäntienne ja lastenne kanssa, ja se siunattu Herran lauma teidän ympärillänne, jotka yksi ovat esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Jumalan ja meidän Herramme Jeesuksen armo ja rauha lisääntyköön nyt ja aina teille elämänne iltahetkeen asti, amen.

Tällä onnen ja rauhan tervehdyksellä tulen tyköne, kaikki rakkaat ystävät Suomenmaalla, jotka olette jääneet yhden rakkauden ijankaikkiseen muistoon, sillä se kultainen lanka, joka juoksee läpi Sionin vuoren, se ylettää poikki kuoleman sillattoman virran.

Ensin kiitän kaikkia rakkaita työntekijöitä ja kristityitä niiden monien kalliiden kirjeiden ja terveisten edestä, joita olen saanut ilolla vastaanottaa. Ne on olleet kaikki kalliita ja tervetulleita, jotka rauhan ja rakkauden ja yksimielisyyden sanomat ovat kultaa kalliimmat, joka on katoovainen, mutta tämä pysyy. Senthden tehkäämme työtä yksimielisesti eteenkin päin, että Herran lauma koossa pysyy yhden Hyvän Paimenen, Herran Jeesuksen ympärillä, joka on niin suurella vaivalla kokoon saatu ja suurella murheella ja huolella on koossa pidetty aikakautemme edellämmeiltä kristillisyytemme vanhimmilta ja heidän uskollisilta rakastajiltaan ja työkumppaneilta, joita uskollisia Josuan palvelijoita vielä elää suuri paljous Euroopan mantereella, Ruotsin Lapissa, Suomessa ja Norjanmeren rannoilla ja aina toisella puolella valtameren. Ja vaikka olemmekin ihmisheikkoudella ympäri käärityt ja moninaisissa kukin puutumme, niin pieni on ihmisheikkous opin erhetysten eli eksytyksen rinnalla. Sillä työläs on yksinkertaisilla erottaa valkeutta eli uskovaista uskovaisesta ja katuvaista katuvaisesta, ja kyyneleitä kyyneleistä. Siinä onkin kysymys kuinka vesillä vesiä muutetaan, sen eroittaa.

No niin se on, rakkaat työkumppanit, koska Herra on sille työlle siunauksen antanut, sillä se on todistus siihen ja työ tekijänsä kaunistaa. Terveenä metkin täällä olemme ruumiin puolesta kaikki saarnaajat yliottain, ja uskomassa myös olemme ahkeroimassa, ehkä suuren synnin voiman läpi, sillä se maallinen maja eli kuolevainen ruumis on raskas kantaa, se tahtoo maahan painaa ja hidastaa kulkemisen eteenpäin elämän tiellä, vaikka viimeisten aikain merkit ja ajan tapahtumat pitäis meitä kaikkia hopittaman enempi sen ijankaikkisen ja katoamattoman tavarän ja kunnian perään pyrkimään. Mutta se käypi niin ainakin minulle, että sitä, jota minä vähemmän aikaa maailmassa tarvitsen, sitä minä enemmän ajattelen, toimin ja puhun, ja jota minä ijankaik-

kisesti tarvitsen, siitä tulee niin vähän edes puhutuksikaan, sillä hädymme Paavalin kanssa sanoa: ”sillä minä tiedän, ettei minussa, se on minun lihassani, mitään hyvää asu, sillä tahto minulla on, mutta täyttää hyvää, en minä sitä löydä.” Sen tähden onkin turvaaminen syntein anteeksi antamisen armoon, kun olemme saaneet alussakin armon armosta ja kaikki synnit anteeksi. Sen tähden nousee usein huokaus, että voi kun ei minusta tullut sen parempaa kristittyä, vaikka niin paljon olen niitä lupauksia tehnyt Herralle. Mutta kyllä meillä kerran on kristillisyyttä parempi, kun saamme sisälle astua Uuteen Jerusalemiin, jonka kadut on puhtaasta kullasta, eikä enään maailman tomu meihin tartu, eikä tämän maailman humu ja pauhina enää kuulu, eikä luonnolliset eikä hengelliset tottelemattomat ja kovakarvaiset lapset enään kenenkään vanhimman rintoja polje. Kyllä muistatte, rakkaat vanhimmat, isät ja äidit, sen ajan, kun lapset olivat pienet ja viattomat teidän sylissä, ne oli ihanat ja kauniit, niin kuin kukkaset Johanneksen aikana, mutta kun ne on kasvaneet suureksi, niin ne monet polkevat vanhimman rintoja. Tosi on, ettei ole niin paljon marjoja elokuussa, kun oli kukkasia Johanneksen aikana.

Mutta pian meitä ja teitä istutetaan ijankaikkisuuden rannalle, ja siellä emme ijankaikkisesti muuta väriä, eikä ole enään koskaan sydän kipeä. Katsokaamme nyt sielun silmillä ijankaikkisen kotimaan asumisijoja. Siellä on rauhan maa ja koti, johon ei vihollinen ulotu eikä pääse. Siellä on koti tallella teillekin, jotka olette kotinne ja kaikkenne menettäneet, nimittäin maallisen hyvyttenne, mutta taivaallinen on tallella nyt ja aina, ijankaikkisesti, niille, jotka toimillisesti kilvoittelevat.

Hyvästi nyt Jumalan ja Hänen armonsa sanan haltuun näillä sanoilla, että kaikki synnit ja viimeisetkin epäilykset on teille ja meille anteeksi annettu, ijankaikkisella unhoituksella taivaaseen asti, ja vielä minäkin todistan suuren heikkouden alla Herran Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, vaikka en näe teissä yhtään syntiä. Vielä pyydän ja rukoilen, veljet rakkaat ja ystävät, että minullekin anteeksi annatte, minunkin suurta syntisyyttä, heikkoutta ja epäilyksiä, jotka usein tulevat luvalliseksi ja

nousee monasti niin kuin musta pilvi armon auringon eteen, ja muistakaa rukouksissanne anteeksiantavaisella sydämellä, kantain armoistuimen eteen.

Nyt sanon juuri sydämen rakkaita terveisiä vaimoni ja lasteni ja kylän kristittyin kanssa teille kaikille, saarnaajille emäntäinne ja lastenne, ja sen siunatun Herran lauman kanssa, joka teidän ympärillänne on, ja kaikille leskille ja orpolapsille ja kaikille lapsiansa kaipaaville isille ja äideille. Vielä sydämen rakkaita terveisiä saarnaajilta. Olen ollut heidän kanssa puheilla puhelimen kautta ja joitakin olen puhutellut, mutta kaikki nimeltä on sanoneet: J. P. Stöckel, J. Mäntyvaara, W. Eriksson, F. Björkman, J. H. Olsson y.m. Kirjoitti teidän heikko veljenne kaidalla tiellä

August Isaksson

Meidän syyskokoukset alkavat suunnilleen viikko jälkeen Mikkelin Vittangissa, syystä, että tämän kesän heinäkorjuu on mennyt niin pitkään ja työt viipyvät hiljaseen. Olivia Björkman on lasaretissa, ja on paranemaan päin. Terveisiä häneltäkin ja myös kaikilta saarnaajien leskiitä.

Koneella kirjoitettu jäljennös. Levi Älvgrenin jälkeenjääneistä papereista.

220. J. P. STÖCKEL Y.M. - WM. KOPPANALLE Y.M.

Kirjoitettu Ruotsin Lapissa
Gellivaaran joulukokouksessa 1940

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä siellä kaukaisella Amerikan maalla, William Koppana, Matti Kinnunen, Leo Lobbestael, John Muonio, Johan Puuri, Caleb Eriksson, Samuel Juvonen, Arthur Niska, Axel Uskoski, Alex Ritola, Hjalmar Wanttaja, Jacob Stickinger, ynnä muut saarnaajat ja totuuden apulaiset teidän vaimoinne ja lastenne kanssa, ja se siunattu lapsi-

lauma teidän ympärillänne, ja niin lavealta kuin tämä elävä kristillisuus on levinnyt yli Amerikan maata.

Jumalan ja meidän Herramme Jeesuksen armo ja rauha olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja aina elämänne iltaan asti, amen. Onnen, rauhan ja rakkauden tervehdyksellä tervehtimme teitä tänä raskaana ja ikävänä aikana, me kokoontulleet saarnaajat ja kristityt, näihin joulukokouksiin, jota joulujuhlaa olemme taas viettämässä poikalapsen Jeesuksen ympärillä. Paljon on saarnaajia ja kristityitä koolla Suomesta ja Ruotsin Lapista sekä Kainuusta ja Luulajasta.

Ei ole nyt Norjan veljet ja ystävät voineet saapua yhden eli toisen asian suhteen, vaan kirjoja olemme heiltä saaneet, joista näemme, että heillä on vapaus siellä pitää kokouksia, eikä raskaampaa hätää ole. Suomesta on täällä seurakunnalta lähettynä Ville Nieminen, Joonas Rustholkarhu, K. Luoma, H. Sepänen, sekä heidän kanssa muita saarnaajia ja kristityitä.

Olemme taas, kuten ennen, koetelleet näitä korkeita ja painavia kristillisyytemme asioita, Jumalan sanan ja Pyhän Hengen valossa ja ympärillä. Ja paljon on saapunut kirjeitä Amerikan maalta, sekä johanneskokouksen kirje, että yksityisiltä, tämän vuoden aikana, joitten kaikkein edestä kiitämme, joista näemme, että kristillisyyden työtä teette kuten ennenkin, joka on kallis ja korkea Herran edessä, sillä ei olekaan meillä yhdelläkään varaa lakata, vaan tehdä työtä niin kauan kuin päivä on, sillä yö tulee, jolloin ei kenkään voi työtä tehdä.- Ainoa kysymys on meillä kaikilla se, että me yksimieliset olemme ja kärsimme toiset toisiamme rakkaudessa ja kannamme toiset toistemme kuormaa, ja niin Kristuksen lakia täytämme, sillä moninaisissa me kukin puutomme.

Nuoret tarvitsevat kärsiä vanhoja, ja hoitaa kuin isiä, ja vanhat myös kärsiä nuoria, ja hoitaa kuin veljiä, ja kun niin työtä tehdään, se on kristillisyyden menestys täällä ja siellä. Ja siihen rukoilemme taivaalliselta Isältä voimaa, että niin saattaisimme työtä tehdä, että tämä siunattu kristillisuus menestyisi, jonka ensimmäiset työntekijät ovat suurella vaivalla rakentaneet ja edellämenneet vanhimmat suurella huolella ja isällisellä mur-

heella vaaria pitäneet, että se on koossa pysynyt, ja me olemme valmiiseen kristillisyyteen jääneet, niin on myös meillä kysymyksessä, että se koossa pysyisi ja kantaisi sen siunauksen, jonka on kantanut nyt monta kymmentä vuotta, ja ettei koreus ja lihalinen vapaus eikä herraskristillisuus pääsisi sisälle turmelemaan Herran peltoa, joilla olisi jo aikoja ennen ollut halu päästä viinämäen aidan sisälle, mutta kun vartijat ovat valvoneet veräjällä, niin ei ole päässeet suurta vahinkoa tekemään.

Ja uskomme sen vieläkin, niin kauan kuin vartijat jaksavat valvoa ja yksimielisesti huutaa paimentorveen, niin kaikki viholliset pakenevat luoliinsa. Ei ole ensimmäisten eikä viimeisten vanhinten työ ollut turhaa, sillä suuri on se siunaus, joka siitä on jäänyt, ja itse ovat he jo palkkaansa nautitsemassa ijankaikkisella ilolla, siinä ihanassa Kaanaan maassa, johonka meidänkin kuolematon henkemme useasti huokaa tästä maan tomusta ja kyynelten maasta ja itkukorvesta, jossa yksi syvyys pauhaa siellä ja toinen täällä, että useasti Jeesuksen opetuslapset pelkäävät hukkuvansa tämän maailman aalloissa.

Ja Jumala rankaisee kansain syntiä ja jumalattomuutta hirmuisella lailla, vaan ei maailma niitä ymmärrä eikä käsitä, että kaiken sen on jumalattomuus päällensä vetänyt, vaan sitä enempi paatuvat, mitä enempi Jumala kurittaa, ja juoksevat ajan hengen matkassa, vallan ja kunnian himossa kaikki loppuansa kohti.

Ei ole nyt Lapinmaan seurakunta saattanut yhtään ulkomaan lähetystä päättää tulevan vuoden ajalle, tämän ajan ynnä muitten asiain suhteen, ehkä on anomuksia tullut Suomesta kirjallisesti ja suullisesti, niin myös muualta, vaan uskomme on niin, jos tämä maailma asettuu ja kristillisuus saa rauhassa olla, että Lapinmaa muistaa niitä pyyntöjä ja anomuksia, sekä Amerikan että Suomen ja Norjan, kun Jumalan aika tulee, vaan kaikissa tapahtukoon Jumalan tahto. Ja emmekä tiedä nyt enempää tällä kertaa, vaan syntinne ja syntimme on anteeksi annettu Herramme Jeesuksen pyhässä nimessä ja sovintoveressä viattomassa, sen uskokaamme vielä silloinkin, kun meitä seisotetaan kuoleman sillattoinan virran rannalle, että ne todistukset kestävät lentää poikki kuoleman virran siihen maahan ja siihen taivaaseen,

johon ovat meidän ja teidän opetusisät ja vanhimmat menneet.

Silloin saamme sanoa heidän kanssansa yhteen ääneen, amen, hallejujaa, eikä aika tule enään pitkäksi, eikä kyyneleet vuoda enään silmistä murheen ja ikävän tähden, niistä kuin maan piirin päälle tuleman pitää.

Ja sanomme hyvästiä sillä toivolla ja uskolla, että yhteen tulemme uuden ilman kirkkaudessa, jossa saamme sanoa yhteen ääneen, tervetulemaan. Ole lohdutettu Sionin tytär Amerikan maalla, teidän ja meidän kuninkaamme puhuu puolestamme, kun meitä kaikkia kootaan Hänen kunniansa istuimen ympärille. Ole lohdutettu sinä murheellinen sielu, hellä äidin syli on vielä avoina sinulle, ja Hän panee vielä armoa vuotavaiset rinnat sinun suuhusi, jotka vuotavat armosta ja laupeudesta, ehkä joskus Hän laskee kylmän lattian päälle.

Sanomme nyt rakkaita ja sydämellisiä terveisiä tältä Herran laumalta, joka meidän ympärillämme on, teille ja sille Herran laumalle, joka teidän ympärillänne on, ja tervehdimme ynnä sydämellisten kiitosten kanssa kaikesta rakkaudesta ja palveluksesta, ennen ja nyt, ynnä vanhinten leskein kanssa, jotka vielä elossa ovat. Jumala, Isä, palkitkoon teitä kaikissa.

Rukoilkaa edestämme! Seurakunnan kanssa ja puolesta:

J. P. Stöckel, August Isaksson, William Eriksson, Johan Mäntyvaara, Frans Björkman, J. H. Olsson, Levi Karlsson, K. R. Erlandsson, Gunnar Jönsson, Petter Sitsi Levi Kangas, Levi Särkimutka, Erik Kuoljok, Isak Muotka, V. Nieminen, Jonas Rustholkarhu, K. Luoma, H. Seppänen, E. Nousiainen, A. Vainikka, E. Kailahti.

Kiitämme joulukokousrakennusaineitten edestä, lähetetty Alex Ritolan ja Leo Lobbestaelin kautta.

Painettu vihkonen.

Sophia Hillin kokoelma.

221. AUGUST ISAKSSON - YRJÖ MÄKELÄLLE

Soutujärvi 6/4 1942

Tykö rakkaalle veljelle Herrassa sinun rakkaan emäntäs ja lastes kanssa, Yrjö Mäkelä. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön sinulle nyt ja aina päivän loppuun asti, amen.

Tulen tykösi jollakin ratilla pitkästä aikaa, ja ensin kiitän sen rakkaan ja kalliin kirjeen edestä, jonka olen saanut ilokseni vastaanottaa. Oli se hauska ja ilahduttava kuulla, että olette onnellisesti ja terveenä kotia saapuneet sotarintamalta omaistenne tykö, josta Jumalalle olkoon kiitos, joka kaikki asiat saattaa parhaaksi kääntää. Osalla mekin tahdomme olla teidän kanssanne sekä ilossa että murheessa, ja toivotamme rkousten ja heikkoin huokausten ja anomisten kanssa sen Kaikkivaltiaan apua ja siunausta, sekä armon että luonnon valtakunnassa.

No, terveenä mekin täällä olemme ruumiin puolesta, ja uskoa olemme ahkeroinmassa, ehkä suuren synnin voiman läpi, pahan tuntiana ja sen poispanijana. Ei parane kristillisyys vuotten kuluessa, sillä meillä on tämä synnin ruumis kannettavana hautaan asti. Usein kysyy ihminen itseltänsä ja muilta, miksi minulla ei tule paremmaksi kristillisyys nyt eikä toisti, vaikka minä niin paljon tehen parannuksen lupauksia. No syy on se, niin kauvan kuin olemme tällä puolella hautaa tässä savimajassa, niin on huonot tuntemiset, mutta paha jääpi haudan reunalle. Mutta armo on kuitenkin, että meillä on oikia itsemme tunto, ja saamme olla kristittyin kristityt. Kyllä niillä on hausempi, jotka nyt käyskentelevät iankaikkisuuden ihanalla rannalla, johonka meidänkin kuolematon henkemme huokaa näistä ahtaista asumasijoista.

Ja nyt olemme rakkaitten veljein ja työkumppaneitten kanssa täällä Soutujärvessä pitämässä kokouksia, ja paljon on väkeä koolla, ja Jumalan Sanalla on voima ja sija ihmisten tykönä. Ilon ja riemun äänet kuuluvat vanhurskasten majoissa, ja monta puhdistetaan ja kirkastetaan, mutta jumalattomat pitävät jumalattoman menonsa, eikä niistä ajattele. Mutta toivomme kuitenkin vielä sen ajan koittavan, että se Suuri Tulensytyttäjä

sytyttää sen viimeisen tullen palamaan, jota seuraa se viimeinen verinen vaino. Mutta rukous ja huokaus on rakkaan Taivaallisen Isän tykö, ettei Hän panis meidän heikkoa uskoamme niin ras-kaaseen koettelemukseen. Usein tulee mieleen, että voi, kun pääsis kaikkia näitä viimeisten aikain kauhistuksia näkemästä ja kuulemasta, jossa vanhurskaat saavat ynnä jumalattomain kanssa kärsiä vilua, nälkää ja alastomuutta, ja päälliseksi heidän uskonsa verellensä seilata. No sen tiedämme, että parhaan ajan olemme elämästämme eläneet. Ja en minäkään vaivainen ole saattanut kiittää hyväinkään päivän edestä, jopa sitte pahain, ei ollenkaan. Voi, kuinka olen ollu kiittämätöin sen entisen hyvän ja viljan ja korkiain Jumalan armolahjain edestä sekä luonnon että armon valtakunnassa. No tahto kuitenkin on, että tästä lähin paremmin ahkeroida ja uskoa ja valvoa Yönvalvojan kanssa yrttitarhassa ja seurata Hänen verisiä askeleita Golgatalle ristinkantajana, vaikkapa meniskin meidän tiemme ylimmäisen pappilan ja raastuvan kautta, mutta katsokaamme kuitenkin uskon silmillä viatointa Jumalan Poikaa veristen haavain läpi Taivaallisen Isän kunniaassa. Ja nyt viimein saarnaan ja todistan kaikki synnit ja viat ja viimeisetkin epäilykset anteeksi Herran Jeesuksen nimessä ja viattomassa veressä taivaaseen asti. Ja rukoilkaa edestämme, että illaksi perille kostuisimme. Ja nyt sanon sydämenrakkaita terveisiä näitten työkumppaneitten ja kristittyin kanssa sinulle rakkaan perhees kanssa ja toisille veljille perheineen, ja kaikille Mikkelin saarnaajille ja kristityille, erittäinki Salmiselle ja Seppäselle perheineen. Kirjoittivat heikot veljenne elämän tiellä

August Isaksson

J. H. Olsson

ja kokoustalon isäntä perheineen.

Paljon on täällä Suomen lapsia hoidettavana. Ja minäkin olen ottanut yhden tytön, se on 7-vuotias. On se kuitenkin halu armahtaa, vaikka se on niin vähänen. Mutta tulemmehan metkin paremmin siunatuksi ja varjeltuksi pienten lasten kautta, kun lasten ystävä on Jumalan Poika. Talvi täällä on ollut kovin pakka-

nen, että ei ole ollut miesmuistiin. Ja vieläkin on raaka. liikku-
maton lumi, mutta vain tulee lisää lunta ja on vähän lauhempi.
Tästä lähdemme Kuoksuun pitämään kokouksia ensi pyhäksi
saarnaaja Kuoksu-vanhinvainaan taloon.

Se sama.

Alkuperäinen. Kopio julkaisijan hallussa.

222. AUGUST ISAKSSON - YRJÖ MÄKELÄLLE

Nilivaara 5/3 1943

Tykö rakas ja ikuiseen muistoon jäänyt veli, Yrjö Mäkelä
sinun rakkaan emäntäs ja koko perhekuntas kanssa. Jumalan
armo lisääntyköön teille tämän lyhykäisen sodan ja kilvoituksen
loppuun asti, amen.

Tulen tykösi, rakas veli, jollakin ratilla, ja ensin kiitän sen
rakkaan kirjeen ja terveisten edestä, ja samalla ilmoitan, että
terveenä olemme ruumiin puolesta kaikin, ja kaikessa rauhassa
tämän myrskyisen maailman pauhatessa, josta Jumalalle kiitos ja
ylistys olkoon aina. Ja uskomassa olemme niin kuin ennenkin,
ehkä on monen vaiivan kilvoitus.

Tuli halu jollakin ratilla tervehtää teitä, kuin olemme hen-
gessä läsnä, ja yhden Isän ja Äitin lapset tässä esikoisten seura-
kunnan helmassa ja hengen yhteydessä, jossa onkin turva kaikilla
maailmassa turvattomilla ja suurilla syntisillä. Ja kyllähän se on
niin, että on suuri vaiva syntisenä uskoa, ja pahan voittajana olla.
Ja ei voi jaksaa epäilyksiä niin syntinä pitää, kuin tulis, tämän
nykyisen pahan ja poisottamattoman turmeluksen tähden, vaik-
ka emme olekaan kuoleman syntiä tehneet. Ja onhan se suuri
armo, kun Jumala on saanut meitä kuljettaa tahtonsa tietä.

Usein joutuu yksi kristitty ihminen huokaamaan Paavalin
kanssa, minä viheliäinen ihminen, kuka päästää minua tästä syn-
nin ja kuoleman ruumiista. Ei ole vanhurskailla aina auringon-
paiste eikä myötätuuli tätä kirottua synnin maata polkea ja
synninruumista kantaa, sillä kuolevainen ruumis rasittaa kuole-
matointa henkeä. Mutta omanvanhurskauden palvelijat ja lohkot

ja lahkot ei tunne syntiänsä eikä omaa pahaansa, eikä tarvitse matkasauvaa, eikä tunne oikiaa seurakuntaa. Ja sen tähden ei kuulukaan muualla ilon ja riemun ja kiitoksen ääniä kuin Isän huoneessa, kun niin paljon tuhlaajapoikia ja -tyttäriä sinne sisälle tuodaan. Usein muistuvat mieleen ne autuaalliset kokoukset Suomenmaalla, joka Jumalaa ylistävä kiitosääni vieläki korvissa ja mielessä soipi. Hauska on kuulla matkamiehillä iankaikkisuuteen, kun armonlinnut ja -tiaiset visertävät elämänpuun oksilla kiitosta sille suurelle Luojalles ja ristinkantajalle. Ja suokoon Jumala, että saisimme kuulla heidän äänensä siihen asti, kun saamme tervehdellä uuden maan ihania kirkkovieraita, jotka heti kohta sanovat, että tervetulemaan kotikunnian iankaikkisiin häihin. Ei olekaan enää kuin puolen neljänneksen vaellusmatka, se ristinkantajat pääsevät lepäämään.

Hyvästi nyt näillä sanoilla, että kaikki teidän ja meidän synnit, viat ja epäilykset on teille ja meille anteeksiannettu. Ja vielä minäkin todistan Herran Jeesuksen nimessä ja veressä viattomassa. Ja vielä sanon juuri sydämeniakkaita terveisiä vaimoni ja lasteni ja kylän kristittyin kanssa sinulle emäntäs ja koko Vinnihovin kristityille ja kaikille Mikkelin saarnaajille ja kristityille. Mutta ole itse ensin ja enin. Rukoilkaa edestämme. Kirjoitti

Greta ja August Isaksson
Nilivaara, Sverige

Vielä rakkaita terveisiä Johan Mäntyvaaralta ja F. Björkmannilta ja Olivia Björkmannilta y.m. Huomenna menemme Muorjevaaraan kokouksia pitämään. Muut saarnaajat on tuolla itäpuolella pitämässä kokouksia.

Kuinkas Salminen jaksaa emäntänsä kanssa? Sano heille rakkaita terveisiä ja tuhannet kiitokset heille ja teille kaikille kaiken palveluksen edestä, joka on ollut ylöns suuri meitä kelvottomia kohtaan.

Vielä Greta kysyy, onko Aili Hämäläinen siellä Salmisella palveluksessa, ja jokos hän on meitä unhoittanut, kun ei kuulu mitään. Hänelle sydämenrakkaita terveisiä meiltä. Rakkaaseen

muistoon hän on jäänyt meille ja paljoille. Ja paljot on käskeneet sanoa hänelle rakkaita terveisiä, jos sinne kirjoitan.

Se sama.

Alkuperäinen.

Kopio julkaisijan hallussa.

223. J. P. STÖCKEL – SUOMEEN

(Junosuvanto)

Rakkaat veljet ja uskolliset Herran palvelijat Herran viinämäen raskaassa ja painavassa työssä Suomen maalla, toivotan teille sen korkeimman taivaallisen Isän siunausta, ensin tässä ajassa ja sitten kunnian kruunun taivaassa, amen.

Nyt minä lähestyn teitä, rakkaat ystävät näillä paljon puuttuvaisilla radilla ja saan tervehtää teitä Jumalan rauhalla. Ja saan kiittää ensin seurakunnan kirjeen edestä, jonka olen saannu, niin myös yksityisten kirjain edestä, joita on tullu, joita en ole suittanu vastata. Vaan nyt tämän kirjeen kautta kiitän koko Suomenmaan, sekä kirjain edestä että sen rakkaan kanssakäymisen edestä niitten kanssa, jotka olit jouluna Gellivaarassa, niin myös hengessä niitten kanssa yhdessä, jotka ei siellä olleet; sillä ikui-nen muisto on käynnistämme jääny Suomen maalta, kun olin siellä ja siitä ylönpalttisesta rakkaudesta kohtaan.

No, saan ilmoittaa, että terveenä on kaikki Lapinmaan saarnaajat, jotka elossa on, ja kokouksia on pidetty joulusta asti, ja ilon äänet on kuuluneet kokouspaikoissa, joka vielä antaa voimaa työntekijöille, että jaksavat työtä tehdä, sillä Laestadius sanoo, että hän murheesta kuolis, jos taivaan lintuin ääni katoais. Ja se on kanssa tosi. Sen saamme tuntea.

No met olemma täällä Junosuannon seurakunnassa, Viljami ja Leevi Pudas * ja Levi särkimukka, kokouksia pitämässä. Hauskat on kokoukset näissä pikku kylissä. On joitaki tullu maailman valtakunnasta oven kautta siihen oikeaan lammas-huoneeseen, josta on ilon ja riemun äänet kuuluneet kokouspaikoissa; sillä katuvaisten ääni se käypi läpi sydämen ja nostaa

iloilmaan ja herättää uutta toivoa, että vielä on Hyvä Paimen kadonneen lampaan perässä.

No minulla oli, rakkaat veljet, teille halu kirjoittaa yhdestä asiasta, nimittäin yhdestä raamatun paikasta. Olen saannu kuulla, että ymmärretään kahteen laihin selitysten kautta kansan edessä; sillä se on vaarallinen, sillä siinä tulevat kristityt kahden mielisiksi ja joutuvat epävarmaksi, kumpaa pitää uskoa. Se on vaarallinen niin kuin sen hyvin ymmärrätte, sillä meillä on kysymys, veljet, että Herran lauma koossa pysyy. No, se oli tämä raamatunpaikka, nimittäin Matteuksen evankeliumin 18.luku, jossa Jumalan Poika sanoo: ”Katsokaat, ettette katso ylen yhtäkään näistä pienimmistä, jotka uskovat minun päälleni, sillä minä sanon teille, heidän enkelinsä taivaassa näkevät aina minun isäni kasvot, joka on taivaassa.” No kyllä vain sen tiedämme, että kunnian taivaan enkelit on aina Isän kasvoin edessä, vaan net ei tule meille mitään sanomaan. Sen tähden olemme tarvinneet armon taivaan enkelit, jotka on näyttäneet taivaallisen Isän leppyiset kasvot, että olemma jaksaneet uskoa. Se on net, jotka itse on elävän uskon kautta saaneet nähdä Jumalan rakkaana ja laupiaana isänä, joka kaikki synnit anteeksi antoi Hänen välikappaltensa kautta, joka ei koskaan mielestä katoa. Ja vaikka se niin on, että jälistä käsin ei aina tämä asia niin kirkkaana ole, niin sen verran kuitenkin Jumalan luonnosta aina osalliset olemme, että emme sois kenellekään, että onnettomuus tulee. Ja kylläpä tet itse, veljet ja sisaret olette koetelleet; jos ei niitä armon taivaan enkeliä olis ollu, jotka saatoit näyttää rakkaan Isän leppyiset kasvot, niin kyllä olis huonosti menny niitten raskaitten koettelemusten alla, jotka on vuosikymmeniä takaperin menneet läpi Suomen maata.

No kyllä nyt ymmärrätte, mitä tarkoitan näistä enkelistä-lyhykäisesti. Sillä näin on kristillisyyden vanhimmat aikanansa ymmärtäneet tämän Jumalan sanan paikan, ja niin Lapinmaan nuoremmat saarnaajat, jotka on jääneet vanhinten hautain päälle. Niillä on yksi ymmärrys kaikilla. Ja Sammeli vainaa sanoi, jonka muistan hyvin tänäkin päivänä, että kristityt äitit on myös lasten enkelit, jotka hyvän siemenen kylvävät lastensa sydämiin.

Ja niin olemme uskomassa, veljet ja sisaret, tet siellä ja met täällä, että niin kauan kuin meillä on armon taivaan enkelit, joitten jalat on kallion päällä, joka on Kristus, niin kyllä hyvin menee.

No, olen lyhykäisesti kirjoittanu siinä uskossa, että kaikki menee hyvin. Sillä ei meillä, veljet ja sisaret, ole muuta kysymystä, vaan se, että met olemme silloin valmiit, kun tulemme sen virran rantaan, jossa ei siltaa ole, että meillä on silloin vanhurskauden vaatteet päällä. Siinä vasta Ylkä köyhän morsiamen vastaanottaa ja painaa kunnian kruunun köyhän morsiamen päähän, jonka Hän on omalla verellensä lunastannu saatanan vallan alta.

Ja nyt sanon hyvästin näitten sanain kanssa, että synnit anteeksi teille ja meille Herran Jeesuksen nimessä ja sovinto-veressä viattomassa. Ja sen uskokaa, rakkaat matkaystävät vielä silloinkin, kun vihollinen pahimmiten päälle käypi, että meillä on edesvastaaja Isän tykönä. Ja niin jääkää rakkaat ystävät Jumalan armon haltuun ja Hänen sanansa voiman haltuun siinä uskossa, että jos emme näitten maitten päällä saa nähdä toisiamme, niin kunnian kirkkaassa ilmassa yhteen tulemme koko maasta ostetun lauman kanssa.

Niin sanon sydämelliset terveiset tämän Herran lauman kanssa, joka täällä on, sille Herran laumalle, joka on Suomen maalla. Niin yllä nimitetyt saarnaajat sanovat sydämelliset terveiset teille kaikille ja koko Herran laumalle.

Ja niin viimein olkaa minulta vaimoni ja lasteni kanssa tervehdetty sydämmellisen rakkauden kanssa niin kuin kaulasta lämpimästä. Rukoilkaa, rakkaat ystävät, meidänki edestä, että tulisimme kaikesta pahasta varjeltuksi. Tätä pyytää vähin veljenne Herrassa

J. P. Stöckel

Olis minun haluni, että lähettäisitte kopiot yli koko Suomen maan, jos katsotte sopivaksi.

---

* Levi Pudas = Levi Älvgren
Koneella kirjoitettu jäljennös.
Julkaisijan hallussa.

Nilivaara 9/1 1953

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa työssä, Joel Ahonen, rakkaan vaimosi ja lastesi kanssa, ja ympärillä oleva Herran lauma, Jumalan armo ja rauha lisääntyköön aina teille päiväin loppuun asti.

Terveenä olen ruumiin puolesta, kotia tullut kokous reisulta Tjautjasjärven kylästä, siellä oli paljon vieraita koko ajan, ja oli paljon vaikuttavainen ja ihana ja yksimielinen kokous. Langenneita nousi ja väsyneet sait virvoitusta, joka muistuttaa elon aikaa ja saaliin jakoa, jossa saa iloita sitä hengellistä iloa ja tuntea taivaan valtakunnan esimakua, ja siitä saa nähdä, että Herra on vieläkin muistamassa liittoansa, jonka Hän on tehnyt esi-isien kanssa, että Hän vielä herättää uudet hartaudet täälläkin Lapin maalla, kristillisyyden vanhinten työmaalla, ja heidän hautansa päällä.

Ja nyt ensin kiitän teitä ihanasta ja rakkaasta yhdessä olosta joulukokouksissamme, ja teidän itsenne uhraavaisesta rakkaudesta ja palveluksesta, jota minäkin olen saanut teiltä nauttia sekä aineellisesti että sielullisesti, joka yksimielisyys ja rauha on katoovaista kultaa kalliimpi, sillä sitä ei saa rahalla ostaa, mutta annetaan armosta rauhaa rakastaville ja rauhan tekiöille, josta kaikesta meillä on syytä kiittää sitä suurta ristin kantajaa, jonka jälkiä olemme seuraamassa, vaikka minä olen kaikkein hitain ja jälessä kulkia, ja tet nuoret kristityt, joita niin paljon on Suomen maalla, katsokaa palkan maksoa, seuratesanne teidän ja meidän taivaallista rakastajaa läpi turmeluksen pilkkakaupunkia, että emme väsyis tien päälle.

Ei olekaan enään meillä monella iällisellä pitkä matka kotimaan ihanalle rannalle, sillä koko luonto sen todistaa, että maa kaippaa lainansa takaisin, ja kuolematon henkemme kaippaa ja ikävöi sitä oikiata kotimaata, johon kuolematon henkemme usein huokaa näistä ahtaista asumasijoista.

Mutta älkää peljätkö, te nuoret kristityt, matkan pituutta ja sitä hirmuista sotaa, sillä edellämme kulkee se suuri Sotaisankari, vereen kastetuissa vaatteissa, ja niin kauvan Israel saapi

olla rauhassa, kuin uskolliset Josuan palvelijat elävät, ja sen toivon ylläpitämiseksi, minäkin saarnaan ja todistan kaikki synnit, viat ja viimeisetkin epäilykset anteeksi, Herran Jeesuksen nimessä ja ulosvuotaneessa veressä, taivaaseen asti.

Vielä sanon rakkaimmat terveiset teille, ja sille Herran laumalle, joka ympärillänne on. Ihana muisto on jäänyt siitä, kuin olen ollut keskellänne, ehkä olen kelvoton palvelija. Suuri on ollut teidän rakkautenne palvelus, jota olen saanut osakseni, ja jonka maksaja on se suuri Rakastaja. Rakkaat terveiset kaikille saarnaajille nimeltään, ja kaulasta pitäen, ja rukoilkaa edestämme. Kynttilän sunnuntaina meillä alkavat kokoukset Markitassa. Se on minun syntymäkyläni, jossa olen syntynyt kaksi kertaa. Ensimmäisen kerran 22.6.1885, ja toisen kerran 1901.

Siinä kylässä on Raattamaa ensi kerran saarnannut synnit anteeksi kaikille katuvaisille ja uskovaisille, ja Ullatista Pirtin Stiina oli tyttärenä silloin, ja ilosta hypännyt, ja kiittänyt Jumalaa, kun kuuli sen suloisen evankeljumien sanoman. Siinä täytetään se sana: ”O, kuinka suloiset ovat evankeljumien saarnaajain jalat, ja ne, kuin hyvää julistavat!”

Kun Raattamaa kulki viimeisen kerran v.1895 Markitasta kotia, sanoi hän: ”Hyvästi nyt, Gellivaaran seurakunta viimeisen kerran, sillä sinussa minä olen kuullut ensimmäisen kerran armon linnun äänen, ja Gellivaaran ja Jukkasjärven seurakunnat ovat olleet niin kuin sisarukset rakentamaan ja ylläpitämään kristillisyyttä ja lähetys tointa.”

Näitä on meille useasti muistellut Sammeli Wettasjärvi. Minä muistan viime vuosisatan lopun, ja sen ajan, kun hartaudet heräsivät, oli kyliä, joissa ei ollut yhtään surutonta, ja oli nuoria ihmisiä silloin paljon uskomassa. Kun näitä ajattelen, niin olen kuin keskellä merta, kuin kaikki vainiot on kuin kukilla kaunistettu. Mutta nyt heti saavutamme rannan. Kirjoitti

August Isaksson
ja vaimoni Hetta.

Niilivaara 20/1 1955

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäessä, Arthur Niska, rakkaan vaimos, lastes ja ympärillä oleva Herran lauma. Jumalan armo ja rauha lisääntykseen teille. Ja emme saata muuta ja parempaa toivottaa, kuin sen taivaallisen siunauksen, jonka Jakob on isältänsä saanu, jossa on ajallinen ja ijankaikkinen siunaus.

Kiitän sydämestäni kirjeen edestä, jonka olen saanu jo aikaa syksyllä. Se oli kallis ja sydäntä liikuttava, mutta ei ole tullu vastatuksi, syystä, kuin en koskaan olisi siihen mahdollinen eli sopivainen, että kirjoittaa, eli muille saarnata, vaikka niin on, että Jumalan aurmosta olen se kuin olen.

Terveenä olen ruumiin puolesta, vaikka on tämän ajallisen elokuun loppu puoli jällellä. Mutta kiitos siitä Herralle, että on senki verran terveyttä, ehkä on rintani raskas. Ja vaimoni Hedda on hyvin paranemassa siitä veritulpasta, joka meni sydämen läpi, mutta ei vielä kestä raskasta työtä eikä raskaampaa murhetta eikä iloa, mutta hyvä toivo paranemisesta on itsellä ja myös lääkäriillä, josta kiitos Herralle.

Kuulen veljen kirjeestä, että on huono terveys teillä, joka on kyllä ikävä, mutta monta on ollu teillä raskasta koettelemusta, jotka kaikki osan ottavat, ja jälkensä jättävät, mutta Jumala on kaikissa vaaroissa ja vaivoissa ollu myötä, ja on varjellu ja vahvistanu ikäväimpäinki (aikain) alla, ja on toisinansa antanu ilon hetkiä. Usein muistuvat minulle Davidin Psalmi 30:7,8, värsyt, jotka sopivat kaikille matkustavaisille elämän tiellä.

Matkoilla olen minäki ollu koko tämän syystalven ajan, ja meillähän on ollu se armo, että rakas veljemme Juvonen, on ollu meidän kanssamme kokouksissa, monissa eri kylissä ennen joulua, ja olit meilläki vieraina, ja sait levätä 8 päivää, ja uuden vuoden jälkeen ensi arkena lähdit Soutsasjärvestä Suomeen suomalaisten matkassa.

Meillä olivat hauskat ja yksimieliset joulukokoukset, josta Jumalalle olkoon kiitos ja ylistys. Voi, kuinka hauska se on, että

niin yksimielisesti saapi koetella ja tutkia kristillisyyden painavia ja tärkeitä asioita, ja koetella työneuvoja, että kaikki lahjallansa työtä tekevät. Ja että saattaisimme yksiä jälkiä juosta, ja kärsiä toinen toistamme, ja anteeksi antaa toiset toisillemme, sillä moninaisissa me kukin puutumme, sillä niin paljon erilaiset on meillä kullaki luomisen armolahjat. Mutta kärsivällisyys on tarpeellinen kaikissa, tehdäksemme Herran tahtoa, että Herran lauma koossa pysyy, yhden paimenen Herran Jeesuksen ympärillä. Vielä hädyn kerran sanoa, että ole kiitetty, armollinen Herra Jeesus, sen yksimielisyyden edestä, joka nyt vallitsee, että kaikki työmiehet ovat niin kuin yksi mies. Ja vaikka niin paljon oli saarnaajia ja kristityitä koolla, ei ole mielet, eikä ajatukset riidelleet, eikä päälle kanteita, eikä kamppausten riitoja, joka on kallis asia, ja ihana kuulla ja katsella kristillisyytemme vanhinten työmailla ja peltovainiolla, ja heidän hautansa päällä.

Sillä jos koskaan on kysymys yksimielisyydestä, niin nyt, kuin on näin rauhan aika, eikä ole suurempia koettelemuksia kristillisyydessä, niin silloin vihollinen tahtoo väkisin kylvää rikkaruohon siemeniä viinamäkeen, sillä lihallinen saastaisuus ja hengellinen hapatus ovat vaaralliset aineet, jotka tulevat voimalla ajan hengen itätuulen matkassa ja sokaisevat monelta silmät, vaikka Jumalan Poika on sanonut opetuslapsilleen: ”Kavahtakaat ensisti teitänne fariseusten hapatuksesta, kuin on ulkokullaisuus,” Niistä meitä kaikkia armossa varjelkoon vähän aikaa, se suuri Israelin Sotasankari, joka vieläki käypi laumansa edellä, jossa on meille suurille syntisille edelläjuoksija, joka koko maailman synnit on kantanu, ja verisillä käsillä avannu suljetut paratiisin portit. Niin katsokaamme viatointa Jumalan Poikaa veristen haavain läpi, taivaallisen Isän kunniassa. Ja sen uskon ja toivon ylläpitämiseksi minäki saarnaan ja todistan kaikki synnit ja viimeiset epäilykset anteeksi, Herran Jeesuksen nimessä ja viattomassa veressä taivaaseen asti, johonka kohta saamme sisälle astua, ja sanoa: Amen, hallelujaa, yhteen ääneen, kaikkein edellä menneiden kanssa. Rukoilkaa edestämme, että voitolla pysyisimme.

Olkaa nyt sydämen rakkaudella meiltä tervehdetty perhees ja kyläläistes kanssa meidän kylämme kristityiltä. Ja täällä on

Puoltsan Salmu-vainajan leski, se myös sanoo rakkaita terveisiä. Jos näet Kaleb Eriksonia, niin sano rakkaimmat terveiset hänelle, sillä hän on ikuiseen muistoon jääny.

Kirjoittivat

August Isaksson ja Hedda

Koneella kirjoitettu jäljennös.

Niskalta USA:sta.

226. A. ISAKSSON - S. JUVOSELLE

Nilivaara 11/8 1957

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, Samuel Juvonen rakkaan emäntäs, lastes ja ympärillä oleva Herran lauma. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille.

Tulen tyköne jollakin radilla pitkästä aikaa ja ensin kiitän rakkaitten kirjein ja terveisten edestä, joita olen niin paljon saanut, ja olen joutunut niin suuren velan alle. Vieläpä ilmoitan, että terveenä olen vaimoni kanssa ruumiin puolesta, josta Herralle kiitos. Uskomassa olemme ahkeruimassa, vaikka suuren synnin voiman läpi. Ja toista onkin uskoa, kuin tuntea. Sama ajatus ja mieli kristillisyyden korkeista ja painavista asioista kuin ennenkin, sillä me olemme kiistassa juoksemassa, että me katoamattoman kruunun saamme. Ei ole totisilla kiistassa juoksijoilla aikaa seisoa eli nukkua, eikä ole aikaa katsoa ja mieltyä koreuteen ja maailman turhuuteen, eikä ole aikaa kuunnella peliä ja soitto-koneitten kauniita ääniä, jota jumaliset ja jumalattornat tekevät ynnä niiden kanssa, jotka tästä kristillisyydestä ovat erkaantuneet moniin eriseuroihin, sillä hengellinen ja lihallinen vääryys käyvät käsi kädessä hengellisen kuoleman tietä, ja luulevat tulevansa autuaaksi. Voi tätä viimeistä aikaa ja niitä monenlaisia vääriä tapoja, sillä meillä on niin monta vaaraa ja monta vääriä tienhaaraa, ja kaikki sudet ja metsän pedot, jotka ovat ulkona lammashuoneesta, tahtoisit sisälle päästä, ja koska eivät tahtoisi verikoirina, niin sitten lammasten vaatteissa, ja kaikki synnin

harjoitukset ja maailman väärät tavat, joita siveyden varjon alla harjoitetaan, ne tukkivat sisälle kristillisyyteen ja niin monen omattunnot turmellaan, ja niin monen aviovuode saastutetaan.

Voi, jos kaikki uskontunnustajat, jotka vielä ovat kiinni synnin- ja maailmanrakkaudessa, jaksaisivat valvoa Yönvalvojan kanssa yrттitarhassa, siellä näkisivät parhaiten, mitä synti on matkaan saattanut juuri minun tähteni. Ei Jumalan Poika ole pannut syntiä yhteiseksi, mutta on juonut Jumalan vihan maljan pohjaan asti yksinään, ja Hänen rakkautensa on ollut niin suuri katuvaaisia kohtaan, jotka ovat uskoneet, se on sammuttanut Jumalan vihan tulen, joka olis muutoin palanut ijankaikkisesti. Mutta ihana ja suloinen on se yö-kaste, joka yöllä on satanut yrттitarhassa ja Golgatalla pitkänä perjantaina. Paistakoon vielä se pääsiäisaamun aurinko sen kastellun ja liikutetun maan päälle, että se kasvaisi terveellisiä ruohoja. Maria Magdalena, joka oli suurin syntinen ynnä muut vaimot, jotka ovat nähneet heidän Herransa ja Mestarinsa elävänä ja ylösnousseena, saavat viedä terveisiä opetuslapsille. Tämä on suurin ja ihanin sanoma, ja tällaisten terveisten viejät ja saarnaajat olette te vaimot Israelissa Amerikan maalla, sillä pyhistä vaimoista ja miehistä pitää vieläkin voima vuotaman saarnaajille, jotka pitävät tuhansille saarnata Amerikan maalla, jotka ovat Herran pellossa kasvamassa ja kukoistamassa kunniaksi Jumalalle ja Karitsalle.

Kyllä työmiehet katselevat ilolla sitä lhanata nuorta peltoa, ja rukoilevat, että Herra antaisi taivaasta kastetta ja auringon paistetta, ja hienon tuulen hyminän, joka on paras pellolle. Myöskin, että Herra varjelisi pakkasesta, rakeista ja lumisateista ja rajuilmastasta. Heidän huokauksensa, jotka sydämen pohjasta nousevat, Herra taivaasta kuulee ja sanoo: ”Mitä huudat, Mooses?” Sentähden pitääkää aina saarnaajain käsiä ylhäällä, jotka yksimielisesti työtä tekevät, niin kuin Aaron ja Hur pitivät Mooseksen käsiä ylhäällä, niin Israel voitti.

Yksimielisyys ja toistensa kantaminen ja kärsiminen on sen piskuisen lauman voitto-voima ja paras sota-ase julmaa vihollista vastaan, ja eriseuraa. Niitä edellämenneitten kristillisyytemme vanhinten yksimielisyyden hedelmiä me nyt saamme

nauttia, sillä vanhurskauden hedelmä rauhassa kylvetään, niille, jotka rauhan pitävät. Rauhantekijöillä on kaunis nimi ja suurin perintö, jota kohti olemme kulkemassa, ehkä niin hitaasti, mutta se on vain yhden askeleen takana.

Mutta ole kirkas, sinä verinen lippu Amerikan maalla turvaksi ja suojaksi matkamiehille sillä uudella kirkkotiellä siihen asti, että kostumme Golgatan voittovuorelle, jossa pääsumma maksettu on. Sen toivon ylläpitämiseksi minäkin saarnaan ja toistan kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi Herran Jeesuksen nimessä ja ulosvuotaneessa veressä taivaaseen asti. Vaikka en näe teissä yhtään syntiä.

Nyt viimein sanon sydämen rakkaimmat terveiset teille yllänimitetyille ja kaikille saarnaajille ja kristityille, tutuille ja tuntemattomille, sillä nimenne ovat taivaassa kirjoitetut. Rukoilkaa edestämme;

Suuressa heikkoudessa kirjoitti
August Isaksson vaimoni Heddan kanssa

Painettu lehtinen. Niskalta USA:sta

227. AUGUST ISAKSSONIN LYHYT OMA ELÄMÄKER- TA

Vittangi 12/5 1965

Sain kristillisyyden jo nuorena ollessa. Olin kahdenkymmenen ikäinen, kuin Isak Kuoksu ja Samuel Wettasjärvi pakotit minua kulkemaan heidän matkassa ja saarnaamaan. Oli yleensä ahdas aika, ja erittäinkin kohdalleni oli köyhyys, ja usein oli raskas jättää vaimon ja lapset, kuin ei ollu välistä tietoa, millä het sillä aikaa elävät. Kuitenki täytyi jättää vaimon ja lapset. Ja enimmästi kuljin Frans Parakan ja Samuel Wettasjärven kanssa ympäri Lapinmaan kyliä ja jokilaaksoja, aina tunturikyliin asti.

Yksimielisesti tehimme työtä ja täysi rakkaus oli meidän saarnaajien välillä, ja myös kristittyjen keskuudessa, sillä oli vielä tuoreessa muistossa, kuin eriseura raivosi heidän vääräin syytösten ja valheitten kanssa. Olen sitte myöhemmin tehnyt

lähetystreissuja sekä Suomeen että Norjaan. Ensi kerran Länsi-Norjaan Viktor Björkmannin kanssa, samana vuonna Suomeen Viktor Björkmannin kanssa. Toisen kerran Länsi-Norjaan Petter Sitsin kanssa. Kolmannen kerran Länsi-Norjaan Villiam Erikssonin ja Petter Sitsin kanssa, toisen kerran Frans Björkmannin kanssa Suomeen, kolmannen kerran Johan Stöckelin kanssa, ja neljännen kerran Villiam Erikssonin ja Gunnar Jöns-sonin kanssa.

Ajattelin vielä mainita siitä, että on ennenki tullu eri käsi-tyksiä kristillisyyden asioissa, mutta kuitenkin on viimeinki tullu yksimielisyys. Muistan sen ajan, kuin Jonas Purnu, Juntti Mänty-vaara ynnä muut saarnaajat kirjoitit nuhdekirjeen Lumijärvelle Ameriikkaan 10/12 1901 ¹, joka myös löytyy Suomessa painetussa Vanhinten Kirjassa. Lumijärvi tuli tänne samana kesänä, kuin Jonas oli kuollu, noutamaan vanhimman perintöä, ja sitte kirjoitti Juntti siihen alle, että Lumijärvellä on sama evankeelinen oppi, kuin ennenki. Muut saarnaajat eivät kuitenkaan kirjoittaneet siihen alle, mutta sanoi vain Kuoksu vainaja Lumijärvelle, että vaikka kuulisit, että Lapinmaan kristillisyyden olisi poroksi palanut, niin pitää siitä tuhkaläjästä vielä joku kallis esine löytymän. Mutta Lumijärvi piti heitä liian nuorina, ei perustanu heistä. Hän piti vain kirjeen, missä oli Juntin hyväksyminen.

Tämä kirje teki kauhean pahaa vaikutusta Amerikan kristillisyydessä. Myös oli se aika kolaus Juntille, jota hän ei millään antanu perään, että korjata ja anteeksi anoa, kuin hän vielä oli lähetyksmiehenä siellä ollu. Tämän asian tähden täytyi kutsua Norjan lähetyksmiehiä tutkimaan, kuinka tulee menetellä siinä, että sovinto tulee ja yksimielisyys kristillisyydessä.

Sitten vielä toisen kerran, kuin meillä olit kokoukset Markitan kylässä 1905 tuli Meri-Pietari Norjasta Gellivaaraan sen Juntin asian tähden. Minunki muistoaikana on tarvittu kahdesti apua ulkomailta, kuin on tullut sekaannuksia kristillisyydessä. Joulukokouksissa Gellivaarassa on paljon tutkittu Jumalan sanaa, ja Björkmanni vainaja sanoi, että katsoa perään, että ei yhtä kuinka selitetä Raamattua. Ja ajattelin samalla kertoa huomauttaa, että on myös tärkeä, että kirjoitettu Jumalan

sana pysyy puhtaana, sillä sielun vihollinen hakee reikää viinämäen aijasta, mistä pääsis turmelemaan kristillisyyttä.

Olemme tunteneet velvollisuuden siitä syystä painattaa uudesti sen entisen ruotsalaisen postillan, jonka meidän vanhimmat on löytäneet oikeaksi, nimittäin Hellmannin käännöksen, että säilyis se alkuperänen Laestadiuksen postilla myös ruotsia puhuville, sillä lyhyen ajan perästä on ruotsi valta-kielenä myös meidänki jälkeläisille. On kuitenkin ollu raskas tehtävä niille, jotka on sen tehneet, sillä kuin löytyi jo ennestään yksi käännös. Kuitenkin on varmaa, että emme ole tehneet sitä missään ylpeyden hengessä.

Kristillisyytemme vanhimmat on aina pitäneet tarkalla, että ei muuteta Jumalan sanan kirjoja, niin sanoi Kuoksu vainaja usein, että puhtaana on kristillisyyden vanhimmat meille opin jättäneet, ja että se eteenkinpäin säilyis puhtaana opissa, elämässä ja vaelluksessa jälkituleville kansoille. Nyt kuitenkin on meillä koettelemuksen aika. Jumala, rakas Isä auttakoon, että tulis vielä se ihana aika, kuin rakkaus oli puhdas ja vilpitöin kristittyjen kesken. Kuitenki tunnen sen, että vaikka minua on paljon kiusattu loppuiälläni, että on vain pieni osa Jesuksen rististä ja kärsimisestä, jonka hän on saanu kärsiä meidän tähtemme Golgatalla ja yrtitarhassa. Ja iänki vuoksi on rauhan ranta likellä, johonka vihollisen nuolet ei ulotu.

Muistan vielä, kuin Frans Parakka sanoi meille saarnaajille, ennen kuin lähti Bodenin sairaalaan; että tätä yksimielisyyden hedelmää olemme saaneet nauttia uskossa ja hengessä siitä asti, kuin meidän vanhimmat on peruskiven panneet tähän kristillisyyteen.

Mitä olen kirjoittannu Johan Jönssonista² on sovitettu, eikä ole missään kirjoissa enää ylhäällä. Mutta olen vain ottanu sen esimerkiksi, että saattaa olla vastuksia kristillisyydessä, mutta on kuitenkin sovinto tullu anteeksi anomisen ja antamisen kautta, ja yksimielisyys on säilyny eteenkäsin.

August Isaksson

---

¹N:o 24 tässä kirjassa.

² Johan Jönsson = Mäntyvaaran Juntti. / Valokopio alkuperäisestä. Julkaisijan hallussa.

228. VASTALAUSEITA TEOKSEEN ”LAESTADIOLAISUUDEN HISTORIA”

-Kirjoittanut Frans Wettainen

[Huom! Havaksen Historiasta otetut lainaukset ovat merkityt *kursiivilla* tekstillä. Muu teksti on Frans Wettaisen kirjoittamaa.]

* * *

Olemme olleet tilaisuudessa tutustumaan äskettäin ilmestyneeseen teokseen nimeltä Laestadiolaisuuden historia, jonka on kokoillut pastori Väinö Havas Suomessa. Kirjan johdosta olen pakoitettu tekemään joitakin oikaisuja ja vastalauseita.

Kirjan sisältö on jokseenkin laaja, ja voipi olettaa paikoitain puolueetonkin. Ehkä voi olla niinkin, kuten historioitsija esipuheessaan lausuu, ”*että moni kohta on sivuutettu ehkä liian pinnallisesti ja moni vähemmän tärkeä tullut mainituksi. Näin saattaa olla asianlaita etenkin henkilötietoihin nähden. Usea siunausrikkaasti vaikuttanut liikkeen johtomies on tullut vain nimitetyksi, ja joku syrjempänä ollut on saanut osaksensa laajemmankin kuvauksen. Syynä on ollut tietojen niukkuus, joka on johtunut osaksi siitäkin, että eräillä tahoilla on sangen kylmästi suhtauduttu yrityksiini.*”

Ensiksikin ottaa kirjoittaja käsiteltäväkseen laestadiolaisen liikkeen alkuvaiheita, sen olemassaoloa ja levenemistä, sen myötä- ja vastoinkäymisiä sekä myös liikettä vastaan ilmennyttä hengellistä vihaa ja vainoa. Mutta joka laajemmalta on tätä hengellistä liikettä omin silmin nähnyt, sekä seurannut J. Raattamaan y.m. kristillisyytemme vanhinten kirjoituksia ja suullisia kertomuksia tosi seikoista, joiden kanssa myös n.k. lännen saarnaajat ovat olleet kosketuksissa varsin alusta alkaen, nim. Jonas Purnu, Israel Nattavaara, Leipo-Kalle, Jöns Mäntyvaara, Nils Yrttivaara, Meri-Pietari, Samuel Vettasjärvi, Isak Niku ja Isak Kuoksu y.m. He olivat monta kymmentä vuotta seuranneet Juhani Raattamaata hänen eläessään, joista saarnaajista on kirjoittajalla hyvin niukasti todellisia tietoja, lukuunottamatta kirkkoherra Edqvistin kirjaa, johon oli liitettyä meidänkin lyhykäinen kirje,

johon historioitsija ei ole uskaltanut kajota, luultavasti epäillen kirjeemme turmelevan historiansa merkityksen. Jos nyt asettaa mainitun historian todellisuuden rinnalle, niin joutuu kysymään, mikä pakoitti kirjoittajan niin epävarmoin ja sekanaisten tietojensa nojalla niin tärkeään tehtävään, kuin mainittu historia on? Ja vieläkin ihmeteltävämpi on, koska teoksen kirjoittaja joitakin vuosia takaperin oli itse Gellivaarassa näkemässä työalaamme¹, vaikkakin silloisissa tilaisuuksissa oli vain pieni osa kristityistä koolla. Hänen olisi pitänyt mielestämme huomata, että olisi ollut aihetta lähemmin tutkia ja tutustua tähän kristillisyyteen, ennen kuin vedätti mitä mustimman leiman tästä kristillisyydestä osoittaen kaikelle maailmalle ilveilyksi osaksi oleellisiakin ja olemattomia tietoja, joten elävästä kristillisyydestä tuntemattomat voivat tulla helposti siihen johtopäätökseen, että kristillisyyden on vain ihmeellinen taikaus, ja monet yksinkertaiset, luottaen kysymyksessä olevaan historiaan, joutuvat sitä raskaampaan epätietoon, mikä lienee se oikea ja autuaaksi tekeväinen oppi.

On ihmeellistä, että historioitsija, ollen osallisena tämän laestadiolaisen liikkeen vaikutuksista, ottaa tietolähteikseen osan mustia maailmanjoukon valheita. Näin ollen katsomme niin suuren ja tärkeän tehtävän, kuin kysymyksessä olevalla historiallisella teoksella olisi voinut olla, ikävästi menettävän tulevaisuudessa arvoaan, kun asiat todellisuuden mukaan tulevat päivän valoon.

Sivun lopulla 129 sanoo historioitsija: ”*Raskaat aavistukset täyttivät kuitenkin vanhuksen (Raattamaan) sydämen. Hän pelkäsi vaaraa lännestä ja idästä.*” Aivan vastaista suuntaa osoittaa se ”kanssapuhe”, jonka hän kirjoitti Ullatista v.1854. Hänellä ei ole ensinkään huolta lännestä, mutta sitävastoin pelkää hän suuresti itäistä suuntaa, jossa jo niin aikaisin tuon tunnetun pastori Liljebladin hapatus oli voimassa ja vaikutti jo Laestadiuksen eläessä niin paljon, että kun hän tuli Pajalasta pitämään rovastin tarkastusta Karesuvantoon, hän pelkää ja varoittaa, että ”jos teidän kristillisyytenne pääsee sinne päin raavastumaan, kuten se on näinä kahtena vuonna raavastunut, niin voipi käydä siten, että te, jotka ennen tätä aikaa olitte niin kuin lapset uskon yksinkertaisuudessa, tulette jo tulevana vuotena sadan ajastajan aikuisiksi

ämmiksi. Kuolette viimein hengellisellä kuolemalla, eikä yksikään lapsukainen itke teidän hautanne päällä.” Vieläpä varoittaa heitä käymästä vaarallisia paikkoja.²

Historian sivu 130 Esikoisuus: *”Muutamille lännen saarnaajille tämä oli ankara koetinkivi, ja näyttää siltä, että jotkut heistä eivät jaksaneet vastustaa kateuden kiusauksia, vaan ryhtyivät toimintaan, jonka lopullisena seurauksena oli n.k. esikoisuuden syntyminen.”*

Siv.131 jatkaa kirjoittaja: *”Esikoisuuden historiallinen synty pohjaa oikeastaan useallakin taholla syntyneisiin ristiriitoihin.”* Ja vähän edempänä toteaa historia: *”Monet J.Raattamaan kirjeet, määrättyllä tavalla ymmärrettynä, antoivat aiheita tällaisen esikoiskäsitteen syntymiseen. Hän saattaa kirjoittaa esim. näin: ”Koska minä olen esikoinen monen veljen seassa.” ”Siitä pitäisimme heitä (nim.eriseuraisia) tuntea, ettei he rakasta esikoisseurakunnan jäseniä”. j.n.e.*

Aivan oikein: kun rupesi monenlaiset äänet kuulumaan niissä herätysliikkeissä Suomessa ja erittäinkin Kittilässä, Itä-Norjassa ja Amerikassa, niin J.Raattamaa herätti kysymyksen: *”Mikä on oikea seurakunta?”* Ja sitten kun tutkistelu lopullisesti päättyi, rupesi hän väsymättömällä tarmolla seurakunnan kanssa ja puolesta kirjoittamaan lähetyskirjeitä, joissa hän eritoten osoittaa sen aikakaudellamme ensiksi syntyneen seurakunnan, jonka hän aina asettaa sen seurakunnan rinnalle, joka syntyi Jerusalemissa lukittuin ovien takana. Ja jatkuvasti huomauttaa, että jälkeentulevaiset heräykset tulisivat siihen liitetyksi, yhden Kristuksen hengellisen hallituksen alle, että Herran lauma koossa pysyisi. Näitä Raattamaan ymmärryksiä eivät ole lännen saarnaajat koskaan vastustelleet. Ja sitä enemmän selkisi tämä asia, kun Raattamaa valaisi, minkälaisia vahinkoja seuraa niille, jotka eivät seurakuntaa tottele. Mutta nämä ymmärrykset tulivat monelle karvaaksi Pohjois-Suomessa, Itä-Norjassa ja Amerikassa, niin että monet etevistä saarnaajista nousivat aivan jyrkästi Raattamaan ymmärrystä vastaan. Aluksi ottivat syyksi sen, ettei Johan Takkinen ole sovelias lähetettäväksi Amerikkaan, ja niin erkaantuivat ymmärryksissä, jotka koskivat lähetystä ja käsitettä oikeas-

ta seurakunnasta. Ja kun Kittilän saarnaajat tulivat Itä-Norjaan, vaikuttivat he siellä jyrkän vastaansanomisen, joka meni niinkin kauas, että seurahuoneen ovet suljettiin niiltä saarnaajilta ja kristityiltä, jotka turvasivat esikoisten seurakuntaan.

Eihän tämä ”koetinkivi” ollut kysymyksessä lännen saarnaajilla eikä ensinkään aiheena herättää kateuden kiusauksia, sillä sydämellinen ja täydellinen luottamus on aina ollut olemassa siihen totuuteen ja valkeuteen, joka niillä ensimmäisillä alusta alkaen ja niin läpi aikoja on ollut, ja vieläkin on olemassa Vapah-tajan sanain mukaan: ”Eloa tosin on paljon, vaan työväkeä on vähän.” Ehkä, ikävä kyllä, sellaista työväkeä on aina ja kaikkina maailman aikoina, ja ei vähin meidän päivinämme, jotka työskentelevät kristillisyytemme hajoittamiseksi ja turmioksi. Meitä suuresti ihmetyttää ja murheuttaa, että heränneet tästä hengellisestä liikkeestä uudistavat häväistyskirjoituksiansa, kuten kysymyksessä oleva historian kirjoittajakin.

Ja mitä Raattamaan kirjoitusten määrättyllä tavalla ymmärtämiseen tulee, kuten kirjoittaja siitä lausuu, emme voi käsittää. Sen vaan olemme tulleet näkemään ja kokemaan jo 50-60 vuotta tätä ennen, että väärällä tavalla ymmärrettynä oppi sovinnosta ja esikoisten seurakunnasta ovat olleet monelle raskas ja sangen ikävä lankeemus Euroopassa ja Amerikassa. Emme ole niin viisaiksi tulleet, ei Raattamaan eläessä eikä hänen kuolemansa jälkeen, että olisimme ruvenneet eri tavalla ymmärtämään kuin ne ensimmäiset. On siis ihmeellistä, mistä Mikko Pääkkölällä on se tieto, että Raattamaan jälkimmäinen vaimo Raattamaan vanhennuttua ja sokeaksi jouduttua olisi eri tavalla lukenut kirjoittamansa kirjeet Raattamaalle, kuin niiden sisältö todellisuudessa oli, joihin kirjeisiin sitten Raattamaa tietämättänsä kirjoitti nimensä. Sen voi lukija itse parhaiten todeta, kun katsoo hänen kirjoituksiaan ensimmäisen vaimon eläessä ja niin viimeiseen kirjeeseen asti, josko on hänen kirjoituksissaan eroavaisuuksia. (Lukuunottamatta sitä, mitä on kirjoitettu kristillisyyden laveuteen monissa erilaisissa vastoinkäymisissä tehdessänsä työtä sen päälle, että Herran lauma koossa pysyisi yhteen henkeen liitettyinä, niin kuin yksi Sionin tytär sekä Euroopassa että Amerikas-

sa.) Historioitsija on todellakin niinkuin tulinen pastori Laitinen sanoo kanssapuheessaan Isak Nikun (ei Isak Kuoksun) kanssa, että uudestihäennyt on kuin juopunut, joka nousee hevosen selkään toiselta puolen ja samalla varisee alas toiselle puolelle.

Ei Esikoisen eikä Hänen seurakuntansa syntyminen ole kateuden kiusausten synnyttämä, jota kirjoittaja tarkoittaa, vaan se seurakunta on uudestisyntynyt Herran Jeesuksen veristen väivain kautta, johonka seurakuntaan olemme Jumalan suuresta armosta saaneet sisälle tulla, ja siinä on meitä Kristuksen lain mukaan hallittu niin, että on ollut uskossa vapaa käyminen armoistumisen tykö, jossa vieläkin priiskoitettuna Herran Jeesuksen viattomalla verellä ja päästettynä pahasta omastatunnosta saamme kantaa sen autuaallisen tunnon ja vakuutuksen, että syntimme ovat anteeksi annetut, vieläpä nauttia vanhurskautta, iloa ja hyvän omantunnon rauhaa.

Vielä olisi palattava sivu 130:nen lopulle, jossa m.m. lausutaan: ”*Hajaantumisen varsinaiseksi opilliseksi pohjaksi kehitettiin kuitenkin omalaatuinen n.s. apostoolista seuraamusta muistuttava seurakuntaoppi.*” Aivan totta, että se on ollut ja on vielä tänäänkin olemassa maailman silmissä omalaatuinen oppi kaikkina aikoina, missä ikänä elävä kristillisuus on ilmestynyt ynnä niitten siunattuun hedelmään kanssa, jotka siinä ovat tulleet näkyväisiksi. Eihän tämä ole vastainen asia, että totuus Raamatulla vahvistetaan, josta myös vakuutetut olemme, että tämä kristillisuus on rakennettu profeettain, Kristuksen ja apostolein opin perustukselle, jossa Jeesus Kristus paras kulmakivi on.

Sivu 132: ”*Toinen vakava ristiriita syntyi Ruotsissa saarnaajien Isak Kuoksun, Samuel Vettasjärven ja kirkkoherra P.O.Grapen välillä.*” Asia on tuulesta temmattu siinä muodossa kuin kirkkoherra Edqvist on sitä pyytänyt kirjassansa kuvailla. Samoin myös se seikka, että Raattamaa olisi valittanut voimattomuuttaan. Mehän sen persoonallisesti tiedämme, mitä Raattamaa on näistä asioista lausunut.

Sivu 134: ”*Tällaista kamppailua käytiin Raattamaan elämän loppuvuodet. Yksissä seuroissa kuljettiin. Samojen pirtti-*

pöytäin takaa Herran sanaa julistettiin. Mutta veljellinen rakkaus oli särkynyt. Kysymys vallasta oli astunut ilmeisesti etualalle.”

Että vastuksia tuli Lapissa on paikalleen sanottu; ei kuitenkaan siinä määrin kuin Suomessa uudestiheränneet ynnä muut väittävät. Näiden suojaksi kirjoittajan täytyy solvata kristillisyyden vanhimpia isiksi ja esikoisiksi, sekä selostaa niitä ankaroita tuomioita, jotka siitä ovat johtuneet. On hyvin ihmeteltävää, kun tämän teoksen kirjoittaja on pappi, eikä silti näe, vaikka tietolähde on edessään, nim. rovasti P. O. Grapen ja prinsessa Eugenian välinen kirjeenvaihto, joka johtui siitä, että papit olivat tehneet kanteita tämän hengellisen liikkeen sopimattomuudesta, loukkavasta esiintymistavasta hartaushetkinä; ”tarkoitin heidän huutamistaan ja ulvomistaan” ynnä muuta. Tässä mainittu rovasti kaiken muun ohessa ojentaa auttavan kätensä siihen tarkoitettuun lähetys- toimeen valitsemaan uskovaisia ja vakaisia kolportöörejä seudun omista pojista tämän laestadiolaisen liikkeen parantajiksi erittäinkin Lapissa. Jos nyt Raattamaa ei olisi kyllin aikaisin näistä huomauttanut, kun vielä lähetyksen perusteet olivat monille saarnaajillekin tuntemattomat, niin olisi voinut tämä kristillisyyden parannustyö mennä menestyksellisemmin läpi. Raattamaa katsoi mm. että kaikki se lähetystoimi, joka toimii sitä alkuperäistä esikoistenseurakunnan järjestämää lähetystä vastaan, on turmelevaa elävälle kristillisyydelle.

Lapin saarnaajat Jonas Purnu, Israel Nattavaara, Jöns Mäntyvaara, Karl Leipojärvi, Nils Yrttivaara, Samuel Vettasjärvi, Isak Kuoksu, P. O. Fjälldal y.m. olivat tämän kristillisyyden aamunkoitosta alkaen kaikissa täydellisesti yksimieliset Raattamaan kanssa. Niinmuodoin he eivät voineet sivuuttaa vanhimman ymmärrystä puolustaessaan sen alkuperäisen opin totuutta ja Kristuksen hengellistä hallitusta. Noin vuonna 1895 ja seuraavina vuosina tuli se siunattu virvoituksen aika erittäin Gellivaaran ja Jukkasjärven seurakunnissa, joka ulottui suurella määrällä vielä Pajalan, Muonion kappelin ja suureen osaan Jokkmokkin seurakuntaa. Ja sitten, kun tämä vastasuuntainen lähetys toiminta ei saanut rauhassa edistystä, niin nostettiin hirmuinen melu. Monet yksirikertaiset nousivat omia opettajiansa vastaan, ja niitten ohel-

la heränneet ja heräämättömät papit ”Sionin- eli Armonsanomain” ja yleisten sanomalehtien palstoilla sekä muitten kirjojen vieläpä suullisten saarnainsa kautta ovat levittäneet kaikelle maailmalle valheita ja vihan purkauksia; vieläpä hankit ylös uusia ja monenlaisia lähetyksiä. Joka puolueettomasti tätä toimintaa katsoi, hänestä todellakin näytti, että tämä Ruotsin Lappi, erittäirikin Raattamaan kuoltua, olisi ollut hirmuisen pimeä, pakanain ja eksytysten maa. Ja kuitenkin kristillisyytemme vanhimmat olivat täällä työtä tehneet aina aamupäivän koitosta alkaen yhdellä äänellä. Ja niinäkin aikoina oli hartaus niin huomattava, että lähes tuhanteen henkilöön nousevissa kylissä ei ollut kuin harvoja uskonsa kieltäjiä. Vaskivuoren kristityt rukoilivat Havaksen historiassa mainitsemia saarnaajia heille saarnaamaan, ja kuin mainitut saarnaajat Samuel Vettasjärvi, Isak Kuoksu, Isak Niku ja Frans Parakka olivat kolmatta päivää kokousta pitämässä, niin tulevat Aug. Lundberg, Juhani Sirkanmaa ja Mikko Pääkkölä samaan kylään ja tekivät toiset kokoukset erään jumalattoman taloon. Ja jos kysymyksessä oleva lähetyspuuha olisi ollut ainoastaan joku henkilökohtainen kysymys, olisi se eri asia. Mutta kun tuli kysymykseen oppi, niin se ei saa Luteruksen ymmärryksen mukaan liikkua ei hiuskarvaa. J. Raattamaa myös sanoo: ”Jos oppiin tulee vika, niin tulee myös kristillisyyteen vika.”

Historia ei voi osoittaa miltään aikakaudelta sellaista, että esim. jälkeen syntyneissä herätyksissä olisi esiintynyt suurempi valkeus, kuin siinä ensimmäisessä. Päinvastoin on aivan useasti tullut ilmi, että monet väärät opit ovat nousseet sitä ensinsyntynyttä seurakuntaa vastaan. Samaten tapahtui tässäkin hengellisessä liikkeessä, että oppi sovinnosta ja seurakunnasta tuli monelle kokonansa sopimattomaksi, niin että juuri siitä ovat johduneet monet hajaannukset ja eriseurat, ensiksikin Muonionjoella Suomessa, Pohjois-Norjassa ja aina Amerikkaan asti. Lukematomat saarnaajat sekä papit että maallikot Euroopassa ja Amerikassa ymmärsivät sen olevan isäntähengen, hallitushengen. Menivätpä eksytyksessään vielä niinkin kauas, että viimein soimattiin Amerikasta Raattamaata, että hän istuu paavin

istuimella kullalla soaistuna. Myös Juhani Sirkanmaa ottaa melkein samanmuotoiset aseet käsiinsä, kun hän kirjoittaa Itä-Norjaan, jälkeen edellämäin mainitun Vaskivuoren kokouksen: ”Perkele istuu paavin istuimella, repii ja raataa heränneitten tuntoja ja tavaroita ja hallitsee Joonaksen valtakirjalla.”³

Olemme vakuutetut siitä tänäkin päivänä, että jos kaikki työntekijät tämänkin hengellisen liikkeen laveudessa olisivat kuulleet Ruotsin Lapin vanhinten ääntä ja sujuneet Kristuksen hengellisen hallituksen alle, eivät olisi tarvinneet eksyä metsään. Mutta kun Kristuksen ies ja hallituksen muoto tuli sopimattomaksi, niin hyljättiin lopullisesti esikoisuus eriseurana. Ei se voi auttaa, vaikka J. Raattamaata paikoitellen hyväksyy, kiittelee ja ylistää hänen hengellistä taitoaan ja viisauttaan ja kuitenkin hylkää ne ymmärrykset, jotka sotivat ihmisen oikeuksia vastaan. Ei ole Kristuksen hengellinen hallitus millään aikakaudella sopinut kuin ainoastaan niille sydämille, jotka ovat niinkuin lintu löytäneet huoneen ja pääskynen pesänsä, Sinun alttaris Herra Sebaot minun Kuninkaani; jotka käyvät itkun laakson läpi j.n.e.

Historian sivu 134: ”*Vuonna 1901 koetettiin Gellivaarassa pitää jonkunlaista sovittelukokousta. Siinä olivat Tornionlaakson miehistä läsnä Sirkanmaa, Pääkkölä, Poromäki (ei Poromaa) ja Nikkari-Tuomas sekä Iisakki Palohuornanen, Gellivaaran saarnaajista Jonas Purnu, Viktor Apelqvist, Samuel Wettasjärvi, Isak Kuoksu, Isak Niku, Frans Parakka, Jöns Mäntyvaara, Leipo-Kalle, Meri-Pietari, Viktor Björkman y.m. Mutta se päättyi yleiseen seka-sortoon. Asiallinen keskustelu oli mahdotonta.*”

Onhan totta, että mainittu Tornionlaakson saarnaajaryhmä ilman minkäänlaista tiedottamista oli saapunut Gellivaaraan. Jonas Purnu ynnä muut Lapin saarnaajat olivat juuri siihen aikaan pitämässä kokouksia Vettasjärvellä, joka on noin 8 penikuorman päässä Gellivaarasta itään. Kun sinne saapui tieto kirkonkylän kristityiltä, että mainitut saarnaajat olivat sinne saapuneet, niin lähetettiin Vettasjärveltä mies viemään kirjettä Gellivaaran kristityille määräyksellä, että lämmittäisivät, laittaisivat valot y.m. tarpeet rukoushuoneelle näille vieraille saarnaajille, sekä koet-

taisivat saada heitä viipymään, kunnes myös me ehtisimme sinne saapua. Oli vaikeata, kun kokoukset olivat vasta aloitettu Vettasjärvellä, niin pikaisesti sieltä lähteä, vaikkakin oli yksimielinen tarkoitus päästä heidän kanssa neuvottelemaan. Sentakia lähetettiin Viktor Apelqvist jo edeltäpäin Gellivaaraan kehoittamaan saarnaajia pysähtymään siellä siksi, kun muutkin sinne jählempittäin saapuisivat. Jonas Purnu ja muut saarnaajat saapuivat, ja samana iltana laitettiin kokoukset, jossa Apelqvist teki selityksen roomalaisten 8.luvun johdosta. Kun selitys loppui, otettiin esille Sirkanmaan kirje v.1900. Sirkanmaa pääpiirteissään kielsi kirjeensä todenperäisyyden, kun siitä oli ainoastaan jäljennös esitettävänä. Tämä asia jäi sikseen niin kauaksi, kun alkuuperäinen kirjeensa saapui Itä-Norjasta. Heti keskustelun loputtua rupesi kirkkoherra Bergqvist, nykyinen piispaamme, oikein pontevasti esittämään sovintoa, joka kylläkin vaikutti sekasortoa, sillä saarnaajat katsoivat uskolle kuuliaisilla vieläpä - heränneilläkään papeilla ei olevan aihetta sekaantua kristittyin välisiin riitaasioihin. Kuitenkin ennenkuin kokous hajosi, julisti Jonas Purnu tunnetulla sointuvalla äänellään, että kun on näin paljon saarnaajia ja kristityitä koolla, niin huomenna kokoonnutaan sekä päivällä että illalla, jolloin sitten on aika ja tilaisuus tutkia ja koetella kristillisyyden asioita. Mutta seuraavana päivänä, kun tultiin kokoon, olivat Tornion saarnaajat matkustaneet kukin tiensä hyvästelemättä ja kiittämättä.

On mainittava, että kun mainittu Sirkanmaan alkuperäinen kirje joku aika myöhemmin saapui Gellivaaraan ja kirkkoherra Bergqvist sen luki, teki hän aivan jyrkän tuomion, että Sirkanmaan täytyy sen anteeksi anoa. Ei ole kuitenkaan Sirkanmaata senjälkeen näkynyt.

Sivu 135: *”Vuosisadan alkaessa koettivat ”esikoiset” levittää oppiansa Suomeen käsin. Apelqvist ja Samuel Vettasjärvi (ei Kuoksu) tekivät laajan saarnamatkan Itä-Suomeen asti.”* Niinhän on asianlaita, sillä surkea ja sydäntä särkevä hätähuuto kuului: *”Tulkaa auttamaan!”* Kun Joonas Purnu sai näitä kuulla niistä kirjeistä, joita lakkaamatta tuli Suomesta, niin hän esitti muitten silloin elossa olevain saarnaajain ja seurakunnan kanssa

lähetettäväksi saarnaajat Etelä-Suomeen. Ja tutkittiin välttämättömäksi auttaa heitä siinä surkeassa hädässä, joka siellä vallitsi, kuten Kalle Heliste sanoo. Mainittu lähetys myös tapahtui Etelä-Suomeen v.1902. Kun lähetysmiehet olivat Helsingissä, saivat he sähkösanoman, että kallis vanhin Jonas Purnu oli mennyt Jumalan paratiisiin. Mitä enempi on sanomista niistä muutoksista, jotka tapahtuivat tämän ensi lähetysmatkan aikana ja jälempin, siitä Suomen veljet ovat kertoneet. On kuitenkin hyvin tunnettu asia, että kova on vastarinta tehty vanhoillisten ja uudestiheränneitten taholta.

Sivu 134: *"Johtavana sieluna tässä eripuraisuuden kylvössä oli mainittu Jonas Purnu. Hän saattoi aivan suoralta kädeltä tuomita esim. Laitisen näin: "Nyt minä olen nähnyt ja kuullut sen kuuluisan Laitisen, jonka pitäisi olla niin merkillinen mies. Mutta enpä olisi uskonut häntä niin pimeäksi kuin hän on. Hänessä ei ole hituistakaan elämää. Mutta tiukan tullen hän kielsi takapuheensa."* Tällä tavalla lausuu historian kirjoittaja. On enemmän kuin ihmeellistä, että hän voi kuvailla mitä mustimassa muodossa tämän miehen, josta J. Raattamaa seurakunnan kanssa antoi sellaisen todistuksen, jonka psoittaa alla olevakin kirje: ⁴

"Lannavaara 6 p:nä maaliskuuta 1892

- - -

Toiseksi tahtoo kokous liikutetulla sydämellä muistaa sen painavan asian, että täältä Lapista toimittaa saarnaajan sinne, joka jatkaisi Pyhän Hengen voimalla sitä kallista työtä, jota Takkis-vainaja on jo 14 vuotta tehnyt Calumetissa ja monessa Amerikan suomalaisessa seurakunnassa. Olemme kaikki yksimielisesti löytäneet Jonas Johansson Purnun siihen sopivaksi, ja olemme häntä sydämen rakkaudella siihen vaatineet, jos hän mahdollisesti voisi maallisten asiain tähden päästä. Hän on kallis vanhus, joka tämän kristillisyyden alusta asti on pysynyt uskollisena työntekijänä Herran viinimäessä. Hän olisi tosin tarpeellinen täällä Lapissakin, mutta Herralle Jeesukselle uhraamme hänet Amerikan lähetystyöhön, jos voittamattomia esteitä ei tule.

- - -

Johan Raattamaa, Isak Poromaa, Meri-Pietari Fjälldal Henrik O.Partapuoli, Nils Olsen Sunne, Nils Andersson Sarni, F.W Laestadius, Jonas Johansson Purnu, Nils Olsen, Olof Henriksson, Henrik Kangas, E.Samuel Johansson.”

Ja siinä kokouksessa Vittangissa, jossa nostettiin kante August Lundbergin kautta heränneitten pappein tukemana Jonas Purnua, Samuel Vettasjärveä ja Isak Kuoksua vastaan, jossa kokouksessa nämä nimitetyt saarnaajat ynnä muita vanhoja saarnaajia oli läsnä, oli myöskin Raattamaa saapuvilla. Samana vuonna jälemmittäin, kun hän tulee Saivonmuotkaan, niin hän kirjoittaa Jonas Purnulle sekä muille Gellivaaran seurakunnan kristityille muun muassa näin: ”Ja minä kuulin Vittangissa, että te puhuitte hajamielisyydestä niinkuin Herra on sanonut: ”Joka ei minun kanssani kokoo hän hajoittaa”, ja olemme jo ennen saarnanneet: pysykäämme koossa Herran sanan jälkeen ja älkäämme uskoko valheita niitten työmiesten päälle, jotka ovat uskollisesti hoitaneet Herran laumaa monta kymmentä vuotta. Ja minä kuulin Vittangissa, että saarnaajat saarnasivat taivaallista totuutta niinkuin ennenkin. Meitä saattoivat Sammeli ja Kuoksun Iisakki Saivonmuotkaan asti.”

On siis merkillistä, että historian kirjoittaja kantaa niin katkeraa mieltä niitä saarnaajia kohtaan, jotka tämän kristillisyyden alusta asti ovat olleet Lapinmaalla likeisimmät Johan Raattamaan ystävät, joidenka kanssa hän on yksimielisesti joka vuosi kulkenut ja yhdessä heidän kanssaan tutkinut kristillisyyden tärkeitä ja painavia asioita. Kaikesta ilmenee, että historioitsijalla olisi halu haudata Jonas Purnun, P.O. Fjälldahlin, Johan Takkisen, Olof Matoniemen ja suuren joukon saarnaajia heidän kanssaan niin mustain multain alle, ettei jälkimaailma saisi katella sinne, mutta kauhulla kääntäisi selkensä ja hylkäisi heidät eripuraisuuden siemenen kylväjänä.

Sivu 196: ”*Esikoisuuden myöhemmistä vaiheista ei löydy kirjallisia todistuskappaleita. Heidän toimintansa ei ole millään tavalla virallisesti järjestynyt. Kokouksissa ei pidetä pöytäkirjaa j.n.e.*” Kernaastihan tunnustamme sen, sillä emme ole nähneet itseämme siihen velvollisiksi, enempää kuin mitä Raattamaa on

meille esikuvan jättänyt siinä, kuten kaikessa muussakin. Eihän ole olemassa muuta pöytäkirjaa kuin Pyhä Raamattu, Lutheruksen ja Laestadiuksen kirjoitukset. Ja sitten kun on tarve vaahtunut, on kirjoitettu lähetykskirjeitä kokouksista, joissa yksimielisesti on kokoon tultu Herran nimeen kristillisyyden ylösrakennukseksi lähelle ja kauas. ”*Joka tapauksessa on tämäkin laestadiolaisuuden haara,*” jatkaa kirjoittaja, ”*vielä elämässä. Amerikassa ja Ruotsin Lapissa se kylläkin näyttää surkastumistaan surkastuvan.*” Eihän tämäkään ole totta! Ei ole niin asianlaita Amerikassa ja vielä vähemmin Ruotsin Lapissa. Että esim. Amerikassa ovat joukot erkaantuneet, ei ole mitään uutta. Mutta sieläkin on olemassa yksi lauma, joka on pysynyt ja aina edelleenkin pysyy totuudessa rakkauden siteillä yhteen liitettynä.

Mutta sitävastoin se suuri sovinto, joka Amerikan suurseurain toimesta muodostui, on kaikki hajallansa. Ne ovat monissa eri joukoissa, johonka mm. historioitsija Havas on myös pyytänyt kätensä ojentaa. Ei kuitenkaan näytä siltä, että sovinto tulee, joka kylläkin olisi toivottava.

Sivu 197 lausuu hän edelleen: ”*Tulevaisuutta liikkeellä tuskin nykyisessä muodossaan on. Nykyinen aika kaipaa uusia muotoja, vaikka henki olisikin sama. Toivottavasti kuitenkin muutamat käsitykset (nimenomaan seurakuntaopista) esikoistenkin keskuudessa lientyvät ja jyrkkä tuomiohenki katoaa.*”

Siis raskaitten epäilysten valtaamana huokailee kirjailija liikkeen tulevaisuudesta. Hänellä näyttää olevan silmämääränään nykyisten aikain uudet muodot. Tarkoittaneekohan sitten maailman muotoa? Sillä se muoto, joka elävän uskon kautta on tullut päälle näkyväiseksi tässä kristillisyydessä jo alusta pitäen, on itsensä erottaminen maailman muodosta. Mutta jos liikkeen tulevaisuus pitää siinä riippua, että uusia muotoja seurattaisiin, niin se entinen esikuva täytyisi hyljätä ja uusi ja parempi tulla sen tilalle rakennetuksi. Aivan hyvin sen käsitämme, että voisi olla enempi mahdollisuuksia liikkeen leviämiseen, jos rupeaisimme seuraamaan kirjailijan toivomuksia, mutta siihen emme löydä perustetta Pyhässä Raamatussa, emmekä myös tämän elävän kristillisyyden ensimmäisten työntekijäin kirjoituksissa.

Myös tiedämme sen, että ikäviä seurauksia on tapahtunut ennen ja tämänkin kristillisyyden aikana, missä ikänä uusia muotoja on päässyt kristillisyyden sisälle. Sillä lihallinen vapaus pyytää aina uusissa polvikunnissa tunkea sisälle. Ja hätäkös sillä on herrastella, kun sille vielä luvallisuus annetaan. Apostoli ei kuitenkaan pelkää huonoa tulevaisuutta liikkeelle, kun hän sanoo: ”Älkää sovittako teitä tämän maailman muodon jälkeen.” On myös varmuus siitä, että uudet muodot eivät tule muualta kuin maailmasta, sillä Raattamaa sanoo: ”Jos aidan rakennus viinimäessä rapistuu, niin tulee sikalauma tonkimaan ja tallamaan Jumalan pellossa ja Herran seurakunnassa. Ja minä luulen, että maailma on monessa paikkakunnassa kauniisti viheriöitseviä herätyksiä tallannut huonon aidan tähden. Vieläpä eriseuraiset, jotka omalla vanhurskaudella Jumalaa palvelevat, ovat ylimmäiset orasten nykijät ja hengen sammuttajat. Sentähden apostoli käskee heitä paeta, se on, niitä erimielisiä, joilla on yksi henki maailman kanssa. j.n.e.”⁵

Varsinkin Raattamaan kuoleman jälkeen profeteerasivat papit, että kolmen vuoden perästä ei ole Pumulla laumassaan kuin pivon täysi lappalaisia. Tämä profetia on turhaan rauennut ja yhtä turhaa luulemme olevan historioitsijankin ennustukset tästä kristillisyydestä. Uskomme ja olemme vakuutettuja siitä, että niin kauan kuin Herra huonetta rakentaa, eivät ne hukkaan työtä tee, jotka sitä rakentavat.

Kirjailija toivoo, että muutamat käsitykset, nimenomaan seurakuntaopista lieventyvät. Tämän emme usko kuitenkaan tapahtuvan niin kauan, kun elävä henki kristillisyydessä on, sillä nythän on jo 80 vuotta tämä kristillisuus seisonut, eikä ole vielä lieventynyt; sillä kaikki ne sielut, jolle maailma on tullut mahdottomaksi, eivät tule aikaan ilman suojaa. Sentähden onkin Jumalan Poika niin lujasti sen rakentanut ja vahvistanut ja apostolit ovat sen perustuksen päälle rakentaneet niinkuin taitavat rakentajat. Mutta katsokoon jokainen, kuinka hän sen päälle rakentaa. Samoin ovat tehneet tämänkin kristillisyyden ensimmäiset työmiehet ynnä seuraajiensa kanssa. Siinä tunnustuksessa on monen kymmenen tuhannen lauma Euroopan ja Amerikan maalla, jotka

siitä verisestä ovesta ovat sisälle tulleet, ja ovat siinä käsittäneet rauhan sielullensa ja niin saavat hengittää yhtä armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa. Ja vaikka suuren synnivoiman läpi on kulkeminen, on kuitenkin autuaallista, että on vapaa tykökäyminen armoistuimen tykö. Eikä ne sielut tarvitse valittaa sen jyrkän tuomiohengen yli, jonka historioitsija toivoo katoavan. Eikä tuomiot ole meiltä tehtyt, ne on jo ennen meitä julistettu, eikä ole jyrkempää tuomiota olemassa kuin se: ”Joka ei usko, se on jo tuomittu j.n.e.”

Olen nyt ensi kertaa lyhyesti tällä kirjoituksellani tahtonut kumota valheellisia ja vääriä solvauksia totuutta vastaan. Olemme olleet tilaisuudessa useasti näkemään mustia, valheellisia solvauksia kristillisyydestämme, mutta emme ole pitäneet niitä sen arvoisina, että olisimme niihin vastanneet, varsinkin kun olemme varmat, että totuuden oppi ei väisty valheen eikä vastaansanomisen edessä, joskin niiden kautta valitettavasti monta autuutta kaipaavaa sielua eksytetään pois totuudesta ja elämäntieltä.

Olemme olleet persoonallisesti tilaisuudessa näkemään ja kuulemaan monta ja monenkaltaista, ja erittäinkin niistä ajoista asti, kun suurempia vastuksia ja koetuksia tuli jo J.Raattamaan eläissä. Tämä pani monesti huolehtimaan ja sitäkin enempi ottamaan jo etukäteen vaaria niissä monissa ahtaissa kysymyksissä, mikä niissä on Raattamaan ymmärrys ja soveliaain aika. Ei ole koskaan ollut vähintäkään epäilystä siitä, etteikö asiat niin ole kuin vanhimmat ovat niitä ymmärtäneet, ja niiden ymmärrysten päältä ovat olleet aina Ruotsin Lapin saarnaajat varmat ja ovat myös vieläkin vahvat, vaikkakin siitä on seurannut mitä raskaimpia syytöksiä ensiksi suullisesti ja henkilökohtaisesti ja sen jälkeen osaksi hengellisten ja osaksi kaikenväristen maallisten sanomalehtien palstoilla ja vielä muiden kirjateostenkin yhteydessä, niin että nimeksemme on tullut mustempaa kuin nurjalle maailman joukolle. Nyt on jo kirjailija nimityksissään ja solvauksissaan käyttänyt vähän sivistyneempää esitystapaa: ”*Gellivaaran esikoiset*” ja ”*Isät*”.

Emmehän ole koskaan niin sokeasti ymmärtäneet, että me olisimme esikoiset, sillä senhän luontokin opettaa, ettei jälkeen

syntynyt ole ensin syntynyt. Mutta se on tärkeä kysymys, josko se jälestä syntynyt on syntynyt siihen ensiksisyntyneeseen seurakuntaan, ja siinä pysynyt lapsena syntyneitten lasten laumassa, jossa syntynyt rakastaa synnyttäjäänsä, ja synnyttäjä sitä, joka hänestä syntynyt on.

Ne lapset eivät ole tarvinneet valittaa niiden jyrkkäin ja ankarain tuomioitten yli, joista niin paljon kauhulla mainitaan, sillä monta kymmentä tuhatta yhdistettynä Euroopan ja Amerikan maalla voi omantuntonsa kautta todistaa, mitä se Jumalan Sana on heissä vaikuttanut, ja kuinka he siinä laumassa ovat elävän uskon käsittäneet, ja miten he sen suuresta Jumalan armosta ovat säilyttäneet ja voiton päällä pysyneet sodassa perkelettä, maailmaa ja omaa lihaa vastaan. Emme myöskään ole siinä ymmärryksessä, että ne nimitykset tekevät meitä mustemmiksi tahi valkeammiksi, mitä maailma meille antaa. Mutta sen vaan olemme tulleet näkemään, että tämänkin kristillisyyden aikana on nimiä annettu sille kristillisyydelle, joka Herran Jeesuksen veristen vaivain kautta on uudestisyntynyt. Ulkonainen on ulkonainen ja sisällinen on sisällinen, sydämen ja mielen muutos, josta ovat seuranneet ulkonaisetkin hyvät hedelmät joka paikassa, missä oppi puhtaana saarnattu on ja sitä seurattu elävän uskon kautta. Ei ole tämän kristillisyyden saarnaajat ”isinä” esiintyneet, ei vanhemmat eikä nuoremmat eikä myöskään herroina kansan päällä, mutta laumalle esikuvina sen yksinkertaisen uskonkilvoituksen kanssa uskossa, opissa ja elämässä, jossa saarnaajat niin hyvin kuin sanankuulijat kantavat sen elävän tunnon, että on suuri armo, kun saapi uskoa, että synnit on anteeksi annettu ja on päästetty lain kanteesta; vieläpä saa olla turvattuna elävässä uskossa olevassa laumassa. Emme tahdo emmekä kaipaa uutta eli parempaa kristillisyyttä! Siinä uskossa ja tunnustuksessa olemme monen tuhannen kanssa. Mutta siinä on kaikilla itsensä tuntevaisilla työläs ja raskas kysymys, että voittaa sydämensä uskomaan, että henki ja elämä säilyisi, vieläpä ikävöitseminen ja kaipaus Herran Jeesuksen armollista läsnäoloa, josta voima vuotaa sieluun. Aina saarnataan uskosta Herran Kristuksen päälle, nimittäin elävästä uskosta, josta henki ja elämä seuraavat

hedelmäinsä kanssa; vieläpä talutetaan heränneitä sieluja ristin kohdalle Golgatalle katsomaan, että Herran Jeesuksen veriset vaivat saisivat särkeä sydämen ja kaikki turva tähän maailmaan katoaisi, kuten Jeesuksen opetuslapsilla.

Frans Parakka
Ruotsin Lapissa

Huomautuksia:

¹ Tämä oli väärinkäsitys. Gellivaaran kristityt olivat sekoittaneet jonkun toisen henkilön pastori Havaksen kanssa ilmoittaen Wettaiselle, että pastori Havas oli ollut Gellivaarassa kristittyin kokouksissa. Havaksen kerrotaan vastalauseet käsiinsä saatuaan lausuneen, että kirjasen nimi on ”Tositietoja” mutta jo ensimmäisellä lehdellä esiintyy valhe. - Havas ei kuitenkaan voinut halventaa kirjoituksen arvoa tämän pikkuerehdyksen perusteella. Hänen vanha aataminsa sai siitä hiukan ruokaa, ja siinä kaikki. Wettainen oli syvästi murheissaan tapahtuneesta erehdyksestä, johon luotettavat lähteet Gellivaarassa olivat antaneet aihetta. - Tämän kertoi saarnaaja Levi Älvgren meille. Kuitenkaan yksikään tervejärkinen ei pane moiselle sivuseikalle minkäänlaista painoa. Havaksen Gellivaarassa käynti tai käymättä jääminen ei kuulu ollenkaan kirjoituksessa käsiteltävään aihepiiriin. Siinähan kosketellaan lähinnä vuosisadan vaihteen tapahtumia. Vain opilliset kohdat ovat olennaisia, joilla vielä Havaksen kuoleman jälkeenkin on pysyvä merkityksensä elävässä kristillisyydessä. Havaksen henkivalta on vieläkin vaikuttamassa turmelusta, nimittäin omanvanhurskauden ja valheen henki, jota vastaan kirjoitus on kohdistettu.

² Tarkastussaarna Kaaresuvannossa 1852. Puhtaat Saarnat s.837.

³ Sirkanmaan ”kirouskirje”, tässä kirjassa n:o 20.

⁴ Raattamaa: Kirjeet ja kirjoitukset, Loimaa 1976, n:o 251.

⁵ Raattamaa: Kirjeet ja kirjoitukset, Loimaa 1976, n:o 79.

Painotuote: Tositietoja laestadiolaisesta herätysliikkeestä Ruotsissa ja Suomessa, Lahti 1931.

229. JOITAKI LYHYKÄISIÄ OTTEITA ELÄMÄNI VAIHEISTA

Kirjoittanut: Frans Wettainen 1933

Meidän elämämme on kuin varjo ja ei pysy.

Nyt olen täyttänyt 60 vuotta ja kuin katson taakse, niin johtuvat nämät sanat mieleeni: Meidän elämämme on kuin varjo, ja ei pysy. Lapsuuden aika, nuoruus, miehuus, johtuvat mieleeni, joista myös tulee ajatus, että panna joitaki kohtia muistiin jälkeläisilleni, niin myös kaikille niille, jotka eläissäni ovat arvostelleet kanssaihmisinä ja laajalti luotettuna opettajana hengellisissä, se on autuuden opissa.

Oli tarkoitukseni jättää muistoa lapsuuteni ajalta. Vanhempani olivat joutuneet köyhyyteen jo siltä ajalta, kuin muistan, ja muutenki oli ahdas aika, ja siihen lisäksi olivat isäni ja äitini terveytensä puolesta melkein työhön kykenemättömiä, ja tästä seurasi vaikea toimeentulo. Muistan, kuinka äitini monta kertaa kokosi ruanaineita meille, vaan meni itse syömättä yövuoteelle vielä sittenkin tyytyväisenä, että oli lasten nälkää saanut sammuttaa, vaikka ei ole tietoa, mitä antaa aamulla ruaksi. Niinä aikoina oli kirkonpaikalla Vittangissa yksi arvo-nainen, joka keräsi Etelä-Ruotsista vaateavustuksia köyhille lapsille ja myös täysi-ikäisille. Äitini myös lähti sinne, ja otti minun mukaansa, jos hänki saisi tulla osalliseksi näistä keräyksistä.

Saavuimme siis ”fröökinän” luo. ”Fröökinä” kuin katsoi tuon poikasen päälle, ja näki hänen puettuna siistillä lapinrukalla, kääntyi pois, eikä tahtonut ottaa korviinsa anomusta. Äitini, joka osasi ruotsin kieltä, koetti selittää, että se on ainoastaan lainaan otettu, kuin on kova pakkaneen ja pitkä taival, vaan ei se äitini selitys mitään auttanut. Ja kuin hän siitä kääntyi ulos, ottaa hän minua kädestä ja sanoo kyyneleet silmissään: Jumala nähköön! No, kyllä se joku neuvo tulee täst’edes, niin kuin tähänkin asti. Sillä vaikka äitini oli langenneessa sieluntilassa, oli hänellä kuitenkin uskallus Jumalaan, joka kaarneenpojat ylläpitää, Hän voi myös meitäkin ylläpitää.

Olin poikanen äitini rinnalla, näin hänen usein yksinäisyydessä itkevän langenneen tilansa yli. Muistan kerran, kuin Isakki Poromaa tuli meidän kotia, tervehtii äitiäni ja samalla alkaa puhutella ja kysyä, kuinka on asiat. Äitini pyrskähtää itkuun ja sanoo: Huonosti on asiat, kuin en jaksa uskoa. Poromaa puhuttelee langennutta lasta ja osoittaa, kuinka Jumala on langenneille lahjoja valmistanut. Tässä poikanen Fransi seisoo ja katselee vuoroin äitin kasvoihin, kuin kyyneleet vuotavat, ja vuoroin kuuntelee, mitä Poromaa sanoo, kuin hän asettaa äitin eteen uskolla vastaanotettavaksi Jeesus, Jumalan Poika. Tässä äitin kyyneleet ja Poromaan hellä saarna mursit Fransin nuoren sydämen ja jätit pysyväisen muiston, että kuin tulín toisten lasten pariin ja kuulin kiroussanoja, niin päätin, että en koskaan kiroa, ettei Jumala suuttuisi. Ja kuin ensi kerran pääsi kirous-sana, olin katuvainen ja pelkäsin nukkua, että jos kuolema tulee, niin en pääsekkään taivaaseen, vaan putoan mustaan kuoppaan, josta olin kuullu puhuttavan.

Niin varhain alkoi Jumala työnsä tämän nuorukaisen sydämellä. Ja kuin Juhani Raattamaa tuli ja pysähtyi kokousta pitämään, niin Fransi kiirehtii sinne. Raattamaa, joka aina huomasi lapset, puhutteli ja kehoitti heitä anteeksi anomaan, ja niin menimme monet anteeksi rukoilemaan syntiämme.

Minun lapsuuteni eli ylöskasvamiseni aikana oli jo paljon niitä, jotka alusta olivat saaneet kristillisyyden, kuoleman kautta poismennyt. Oli kuitenkin monta meitäнки kylässä, jotka kynttilänä loistivat, vaikka nuoressa, nousevassa polvessa näytti suuressa määrin uskottomuus tulevan valtaan, ja monta pahenusta, jotka olit valmiit pahentamaan kristittyin vanhinten lapsia. Näin olit asiat, ei ainoastansa Parakan kylässä, mutta yli ottaen Jukkasjärven seurakunnassa, lapissa ja lannassa.

Mutta käänne tuli viimevuosikymmenellä 18-vuosisadan lopulla, kuin Sammeli Vettasjärvi, Henrik Kangas Junosuvannosta ja Isak Kuoksu menit kokousta pitämään Lainion kylään, jossa myös oli hartaus pahoin jäähtynyt, vaikkapa Raattamaa aina halusi sen kautta kulkea ja pysähtyä. Kuin nämät mainitut saarnaajat olit kokousta pitämässä, niin heräsi nuoressa kansas-

sa voimallinen hartaus, joka sitte samana keväänä vaikutti samain saarnaajain kautta Masunin kylässä, ettei jäänyt monta uskottomaksi. Ja niin siitä lähtien heräsivät hartaudet läpi seurakuntaa, eikä ainoastaan Jukkasjärven, mutta myös Gellivaaran, Jokkmokin ja osa (Pajalan silloin, nyt) Junosuvannon seurakuntaa. Ja se voimallinen hartaus Masunilla vaikutti, että Parakassa myös nousi monta lankeemuksestaan, joittenka seassa oli myös tämä nuorukainen, Fransi, iältään 16 vuotta.

Mutta kuin jouduin jumalattomain joukkoon, en voinut itseäni kieltää, ja niin tulin omantuntoni puolesta sidotuksi, että kuin Isak Niku Gellivaarassa kysyi, olenko uskomassa, niin vastaukseni oli kieltävä, mutta samalla tuli katumus, että jo nyt meni huonosti, vaan se ei enää auta. Silloin täydyin synninpalveluksella saada lohdutusta vaivatulle omalletunnolle.

Kannoin tätä sieluntilaa 21 ikävuoteen asti, ja ei rauhaa tunnolla, mutta usein kauhistus, että jos minun pitää niin onnetoin olla, että saan ilman armotta lähteä loppumattomaan iankaikkisuuteen. Tehin lujia päätöksiä, jos vielä ylös pääsen lankeemuksestani, niin en kyllä enää takaisin katso, vaan ainoastaan, että autuaaksi tulisin.

Elämäni toisella kolmatta ikävuodella tapahtui se suuri armo, että Jumala armahti minun, langenneen lapsen, ja uskalsin tarttua kiinni Jumalan lupauksista, ja ottaa uskolla vastaan syntein anteeksisaamisen elävässä uskossa olevassa laumassa. Ei silloin enää Lapinmaalla moni jaksanut uskoa, että hän omalla vanhurskaudella tulee autuaaksi. Minulla oli siis ensimmäisenä ja viimeisenä kysymyksenä se, että jos minun mieli autuaaksi tulla, niin välttämättömästi on löydettävä elävässä uskossa oleva lauma, joka taivaan valtakunnan avainten voimalla päästää yhden katuvaisen syntisen. Tämä oli seuraus siitä opinvaikeudesta, jota Laestadius, Raattamaa, ynnä muut heidän opetuslapsensa olit saarnanneet, ja Pyhän Raamatun rinnalla avanneet sanankuulijainsa silmäin eteen autuuden tien, joka hengellisellä vaivalla aljetaan, ja vainolla päätetään”: (Matteuksen 5.luku,3 ja seur.v.).

Nyt aukeni se tie eteen, jossa tuli kysymykseen sanoa hyvästi entisille syntikumppaneille ja pyytää anteeksi, missä olen

joutunut neidän kanssa syntiä tekemään, ja myös niiltä, joita vastaan olin rikolliseksi tullut.

Tämä näytti ja tuntui niin autuaalliselta, että päätin itse tykönäni: Jo sain semmoisen kristillisyyden, jota olen toivonut, sillä en voinut sitä aavistaa, että synti voipi vielä ahdistaa, ja että raskaat kiusaukset ja epäilykset voivat saavuttaa. Kuitenki olin tehnyt sen liiton, että vaikka mitä tulisi vastaan tässä maailmassa, en silti kristillisyydestäni luovu. Sittenkään ei niin kauan viipynyt, ennenkuin näytti ja tuntui koko sisällinen olento niin läpi turmeltu, että en ennen olekkaan sisällisesti niin paha ollut. Armon ja autuuden tuntemiset katosivat, ja synnilliset ja pahat tuntemiset raskaitten epäilysten kanssa sijaan tulivat, ja siinä tuli luja kysymys, kuinka nyt tästä edes kuljetaan.

Mutta juuri tässä ahtaassa tilassa sain kohata vanhoja, valistuneita kristityitä, jossa het saatoit avata eteeni, että ainoastaan uskon kautta me autuaat olemme. Armo se on, että ihminen on tullut tuntemaan pahuutensa ja syvän syntiturmeluksensa, mutta siinä meillä autuus on, että saamme uskolla omistaa sen täydellisen lunastuksen, ja kuin tämän kiinni sain, niin päätin, että en laske irti, vaikka olisin riettaan kaltainen. Tehin sen liiton, että kristittyin turviin riennän. Ja kuin ennen oli vahinko tullut, että lankesin pois, kuin en jaksanut tunnustaa uskoa maailmalle, niin sen lupasin, että Jumalan avulla tunnustan ja sanon, mitä hyvää olen Herralta saanut, ja aloin puhuttelemaan toisia nuoria uskottomia ja varoittamaan heitä tulevasta edesvastauksesta.

Ennen lankeemuksesta nousemiseni oli pelko, kuinka siinä käypi, kuin pitää erkaantua maailmasta ja ottaa maailman pilkan päällensä ja lähteä seuraamaan sitä ylönkatsottua joukkoa, joka niin on pilkattu ja ylönkatsottu maailmalta. Kuitenkin tuli kohta näkösälle, että maailman joukko erkaantui, ja niin paljon kuin erkaannuit entiset uskottomuuden ystävät, niin kristittyin kanssakäyminen tuli sitä rakkaammaksi. Ja oman kristillisyyden menestykseksi ja omantuntoni vaatimisesta täydyin ruveta puhumaan siitä armosta, josta olen osalliseksi tullut.

Kuin kristityt sen kuulit, että puhuin kristillisyydestä ja nuhtelen jumalattomia, niin het sitä enempi aloit siihen painamaan, että rukous- ja kokouspaikoissa puhumaan. Ja kuin en saattanut kovakorvainen olla kristittyin äänelle, niin täydyin ruveta puhumaan vielä kristittyin kokouksissakin, ehkä suuren kelvottomuuden tuntemisen läpi, ja ainoana ja viimeisenä kysymyksenä se, että minä autuaaksi tulisin, ja että minä pahan voittajana pysyisin loppuun asti.

Näin matkani alkoi autuuden tiellä, josta olisi paljonki sanomista. Kuitenki kaiken tämän rinnalla, kuin katsotaan, mitä olen merkinnyt, huomataan, ettei ole kutsumiseni tähän painavaan virkaan ollut joku inhimillinen ajatus, että sen kautta voisın toimeentuloani edistää, niin kuin moni tästä asiasta voipi ajatella ja päättää. Ja tästä onkin paljon syytä ajatella, koska jumalisuuden varjossa ja sen nimen alla niin paljon ajallisen elämän etuja ja tämän maailman kunniaa etsitään. Mutta niinkuin Vapahtaja sanoo: ” Ette te niiksi tule ”, niin ei olekkaan Jeesuksen opetuslasten tie mennyt sitä jälkeä, vaikkapa ennen muutosta vain oli kysymys suuruudesta, mutta ei enää jälkeen. Sillä muutoksen kautta tuli toinen sydän ja mieli, ettei olekkaan tässä kysymys maailmallisesta valtakunnasta, vaan kysymys on siitä valtakunnasta, jossa vanhurskaus asuu, joka syntyi Helluntaipäivänä.

Oli haluni jättää joitaki muistoja siltä ajalta, kuin tulin enempi nauttimaan yhteyttä kristittyin kanssa kristittyin kokouksissa, joihinka silloiset saarnaajat Erik Samuel ja Isak Kuoksu painoit minua viipymään.

Nyt sain sen ihmeekseni kuulla, että kristillisyydellä on jo senkaltaisia koettelemuksia saanut, että on hajaannuksia kristittyin laumaan tullut niin suuressa määrin, että ovat halkeimet julkiset, niin kuin Itä-Norjassa, Suomessa ja Amerikassa, ja samankaltaiset hajoittavaiset äänet ovat vaikuttamassa myös Lapinmaassa. Tämä oli mielestäni kokonansa työläs niin ajatella, ehkä kuulin Raamattuun selityksissä, että asiat niin ovat ennen olleet, mutta joko ne vaarantavat juuri tähän koettelemukseen, ja ajattelin, että jos nuoret saarnaajat olivat liioin jyrkkiä tahi pystöjä. Panin sen

mieleen, että kuin Juhani Raattamaa tulee Vittankiin, niin otan asian henkilökohtaisesti kysymykseen. Juhani Raattamaa tuli myös Vittankiin, niin kuin hänen tapansa oli, ja monta muuta saarnaajaa: Antin Pieti, Erkki Antti, Isak Poromaa, Joonas Purnu, Jöns Mäntyvaara, Samuel Vettasjärvi, Isak Kuoksu, Anters Knutsson Pitsa, Henrik Partapuoli, Isak Niku ja Frans Parakka.

Olin kovin huolissani katsoa ja kuulla, mitä nämät vanhat, kuin ovat yhteentulleet, tuumivat. Mutta minulla oli erityisenä huolena ne asiat, joita kuulin nuorten saarnaajain kautta, ja sainki tilaisuuden, jossa esitin kysymällä juuri niistä asioista, joita Sammeli Vettasjärvi oli puhunut. Tähän kysymykseeni vastasi Raattamaa varmallalla äänellä: ”Niin se on. Ja me emme tunne niitä, jotka eivät rakasta esikoisten seurakunnan jäseniä!” Ja se varmuus Raattamaan ymmärryksiin, joka jo lapsuudesta asti oli istuuntunut, se varmuutti Fransia, että asiat on niin, kuin nuoret saarnaajat olit saarnanneet, sillä ei nuoret saarnaajat olleet itse niitä ymmärryksiä kaivaneet, vaan Raattamaa, ynnä monen muun vanhimman kanssa, olit valkeutta antaneet.

Samassa kokouksessa August Lundberg Lannanvaarasta, heränneitten pappein edustajana, tuli kysymyksen kanssa, jos niitä, se on heränneitä pappeja, pidetään kristittynä, jossa tohina tuli, sillä monet olit pahentumisen aineita koonneet, että ne tuomitsevat kristityitä pappeja, joka kuitenkaan ei niin ollut. Se oli vain ainoa, minkä olit saaneet kristillisyyden vanhinten kautta, että ei heränneet papit, niin kuin esimerkiksi Laitinen, ole pysymässä alkuperäisessä totuudessa. Ei silti nuorilla saarnaajilla ollut vähintäkään pelkoa siitä, kuin Raattamaa tulee, että asiat ei ole niin, mutta siinä oli ainoastaan kiusallisia ajatuksia, jos ”tämä” tuli liian varhain, joka kuitenkin ilmeni toisen näköisenä. Vieläpä ei viipynyt, ennen kuin Raattamaa otti puheeksi sen asiakirjoituksen, mitä Sopperosta Friikin Nataanael kirjoitti, ja August Lundberg tarkasti kirjoituksen, joka sitten ilmestyi Haaparannanlehdellä kirjoitus: Lännenpuolen pikku saarnaajat, jossa tämän kirjoittajaa merkittiin raution ammattiin kuuluvan. Tästä kirjoituksesta sanoo Raattamaa huokaen: ”Ei ne ajattele, että heidän pitää tilin tekemän jokaisesta turhasta sanasta!” Mutta

sitte jatkaa ja sanoo, että ”siinä ne erehdyit, kuin jätit Joonaksen niitten pikku saarnaajain kanssa. Kyllä ne pikkusaarnaajat sitte tulevat toimeen.”

Näitä olen merkille pannut, sillä ne olit järiseviä aikoja, ja nuorelle saarnaajalle suuressa määrin huomioon otettavia koettelemuksia.

Ei kuitenkaan nämä koettelemukset hajoittaneet, ei mieltä eikä luottamusta, vaan päinvastoin tuli sitä lujempaan kysymykseen se alkuperäinen oppi, jonka opin hedelmä tämä elävä kristillisyyden liike on. Sillä se, mikä tapahtunut oli, oli myös omiansa antamaan aiheutta myötä seuraamaan Pyhässä Raamatussa tapahtuneitten koettelemusten rinnalla, ja sitä tarkemmin vaarin ottamaan, että se alkuperäinen opin totuus säilyisi vielä nousevissaki polvissa. Tämä asia on sitte jälestäpäin sitä enempi huolestuttanut, kuin kristillisyyden työssä on joutunut laajemmalle ja muihin valtakuntiin, ja aina toisiin maanosiin, niin kuin Amerikan Yhdysvaltoihin, joissa tähän asti olen ollut kolme eri kertaa. Viimeinen matka vuonna 1930, joka ulottui aina Tyynten meren rantaan asti. Sillä net saarnaajat ja kristityt Ameriikan maalla, jotka olit turvaamassa esikoisten seurakuntaan, eivät sitenkään kadottaneet luottamusta Ruotsin Lapin valkeuteen. Sillä koska hengellinen hätä ahdisti niitten riitaisuuksien alla, jotka pauhasivat, ei ainoastansa niitten keskellä ja kanssa, jotka jo olivat kokonansa hyljänneet Juhani Raattamaan ymmärryksiä oikeasta seurakunnasta ja Kristuksen hengellisestä hallituksesta, mutta vielä niittenki välillä, jotka olit jääneet kiinni siihen ensiksisyntyneeseen seurakuntaan. Niin nämät viimeksi mainitut anoit apua, joka avunpyyntö sitten koeteltiin, ja löydettiin uskolliseksi lähettää Frans L. Wettainen ja Isak Niku vuonna 1920... Jätän tämän tällä kertaa ja jatkan jälestäpäin, sillä oli haluni jättää jotain pientä muistoa tämän ajallisen elämän suhteen.

Mielessäni seisovat ne Raamatun sanat, että kristityillä on sekä nykyisen, että tulevaisen elämän lupaus. Tämä aukeni eteen samassa, kuin sain kristillisyyden ja huomasin niin monta turhuutta, johonka olen joutunut uhraamaan siitä vähäisestä työni ansiosta, joka nyt kuitenkin on erillä jäljellä. Mutta samalla myös

niin työläs uskoa, että minun kohdalleni ne Jumalan lupaukset kuuluvat, mitä Vapahtaja sanoo ja apostoli.

Kuin kuvittelin ajatuksissani avioelämästä, niin se oli ihanne, kuin siinä on menestys, mutta kuinka voi köyhä työmiespoika ajatella niin kauvas, sillä näyttäisi jo siinä kyllä olevan, että ainoalle itselleni hankkia elatusta. Kuinka voisi sitte olla mahdollista avioelämän kautta sitoa viattoman ihmisen, nimittäin vaimo ja lapset kurjuuteen?

Näitä ajatuksia kannoin useita vuosia. Kuitenki mielessäni seisoivat vahvana, että en mitenkään voi aikaani kuluttaa ulkopuolella aviosäätyä. Tässä tilanteessa oli juuri kuin täytymällä uskaltaa Jumalaan, että Hän johtaa minua sitä tietä, joka olisi minulle mahdollinen, eli toisilla sanoilla: että Hän antaa minun tavata hänen, jonka kanssa voin rakkauden säilyttää. Sillä se kuvittelu oli tykönäni, että rakkaus avioelämässä on se ainoa, joka voi karvaanki makeaksi muuttaa.

Kuin olin matkoilla, niin monta katsoin ajatuksissani: taisi olla sovelias, vaan kuin jäi silmistäni, niin ei sen enempi seurannut, siihen asti, että tartuin silmäni ja sydämeni kanssa kiinni talontytär Tekla Henriksoniin Vivungista. Mutta kuin en ollut hänen läsnä, ja ei minkäänlaista seurustelua ollut, niin ajatukseni pyörivät, että se on vain minun turha luuloni. Koetin kuitenkin kirjeen avulla ilmoittaa ajatuksiani, ja kuin sain vastauksen, niin tulin varmaksi, että kirjeeni oli tullut oikealle paikalle. Ja kuin kirjeessä olin itseni luvannut hänelle, jos jo Jumalan tahto niin on, että puoleltani olen sidottu kuolemaan asti, niin täten aljettu avioliitto valmistui vuonna 1900 syksyllä.

Nyt alkoi uusi elämä monen pelvon kanssa elämisestä ja toimeentulosta, jota en voinut ilmoittaa nuorelle naiselle (oli pelko). Olin jo silloin ylösotettu ja myös sidottu kristillisyyden palvelukseen, että kuin olemme käyneet vihillä, niin samalla oli minun lähteä Joonas Purnun ynnä muitten saarnaajain kanssa Vaskivuoreen ja Jukkasjärveen, jossa tuli kysymykseen Lapin kristittyin anomus, että het saisit saarnaajia kesällä tunturille, heidän kesäolopaikkoihin, sillä he olit jo edellisinä vuosina saaneet, jolla saarnamatkalla heräsi suuri yleinen hartaus.

Kuin tämä nuori vaimo kuulee, että hänen miehensä joutuu pitkään ja ikävään matkaan, niin se tuntui hänelle raskaalta, mutta vielä raskaampaa seisoo edessä, sillä jonku päivän kuluttua sairastui hänen miehensä ankaraan hermosärkyyn (nerv-feberiin). Tauti oli tuntematon ja raskas, jonka takia oli mentävä Gellivaaraan saamaan lääkärin apua) ja kuin lääkäri Eurén tutkii, niin löysi hän kuumeen olevan korkeassa määrin.

Ei tietysti tämä tuntunut hauskalta tälle nuorelle vaimolle, että niin pian taitaa ero tulla, sillä tauti painoi niin ankarasti, että noin yhden kuukauden oli hänen miehensä aivan tietämättömässä tilassa. Ja sairaus yhä jatkui, kuin siihen lisäksi tuli keuhkotulehdus ja viimein veritulppa (blodproppi). Niinmuodoin kesti tämä ankara sairaus joulukuun alusta 1900 maaliskuun lopulle 1901.

Tämä oli nuorelle vaimolle raskas aika, eikä ollut muuta lohdutusta kuin ainoastaan se, kuin näki kristittyin niin paljon rakastavan hänen miestänsä, ja että ei he mitenkään soisi häntä kuolemalle. Niin siinä oli lohdullinen ajatus, että Jumala kuulee kristittyin rukoukset, että hänen miehensä paranee, vaikka lääkärillä oli melkein mahdoton usko taudin ylivoittamisesta. Ja siinä yhdistettynä kristittyin rukousten ja toivotusten kanssa, muistui myös mieleen, kuinka pahalta se tuntui, kuin hänen miehensä määrättiin ensi kesänä tunturille, mutta nyt oli nuori vaimo sydämestä altis itse tykönsä, että jos vain miehensä paranee, niin hän ei estä Jumalan asiassa. Ja niin sai nuori vaimo miehensä takaisin, melkein ajatellen, yhtä kuin kuolemasta.

Seuraavana keväänä, kuin istumme omassa huoneessa, ja tietysti ajatukset elämisestä pakkaavat huolestuttamaan, sillä melkein kaikki, mitä oli valmista, oli sairaudessa kulunut, ja tauti oli miehen turmellut, ettei työkykyä ollenkaan ollut, niin halusin koetella nuorta vaimoani, kuinka jaksaa toivoa elämästä eteenpäin, niin sain vastaukseksi: ”Kyllä Jumala murheen pitää.” Ja tämä vastaus miestä lohdutti, ja tehin esityksen, kuinka pääskynen tyhjästä alkaa, ja siinä vähässä ajassa niin paljon toimittaa: pesän rakentaa, ja siihen pojat laittaa, kokoaa maasta ja ilmasta niille elatusta, hoitaa ja ylläpitää siihen asti, kuin siivet kasvavat,

että voivat hankkia itse elatusta itselleen, ja kuin vähän aikaa yhdessä lentelevät, niin tulee siirtyminen täältä kylmän ilman alta lämpimään ilmaan. Niin se on meidänki elämämme täällä vähän aikaa, ja kuin pysymme kristittyinä elämämme loppuun asti, ja kuolema ottaa pois, niin silloin saamme siirtyä lämpimään ilmaan, joka on toisella puolella maata.

Näin alkoi ajallinen elämämme, ja samalla kiinnittyi koko elämämme kristillisyyden palveluksen työhön. Niinmuodoin tuli meidän talomme kristittyin kokouspaikaksi, johonka erittäinkin talven aikana, ei ainoastaan kokous aikoina, vaan myös muina aikoina, oli kristityitä kohtaamassa nuorta saarnaajaa. Ja lapin kansa, joka syys talvesta tulee alas, oli myös valmiina sisälle astumaan Fransin taloon, joka oli muodostunut kristittyin yhteiseksi majataloksi, jossa nuorella vaimolla oli hopullista työtä ottaa vastaan vieraita, ja palvella heitä ilman eroituksetta, köyhiä ja rikkaita. Monet lapinperheet saivat olla kortteerivieraana, jossa myös samalla nuorelle emännälle oli ajankulu odottaessa miestänsä monen kuukauden matkalta. Ja niin kuin asuntomme sijaitsee näkösällä paikalla joen varrella, niin hän itse sanoo, että hän kävelee isossa pirtissä ikkunasta ikkunaan odottaessa, erittäinkin kesän aikana, kuin oli kuljetettava ylös ja alas Kaalasjokea tunturiin, ja oli kiusalloista, josko tulevat terveenä takaisin matkaltaan. Siihen aikaan ei ollut postinkulkua syrjäkyliin, eikä puhelinta ensinkään, että usein oli ensimmäinen sanoma siinä, kuin sai nähdä veneen tulevan alas jokea. Tämä kaikki, mitä edellä sanottu on, jossa tulee kysymykseen kärsivällisyys ja itsensä uhraavaisuus, oli nuorelle saarnaajalle iloista nähdä, että näin hyvin on asiat Jumala laittanut, että on katto pään päällä, ja olemme saaneet saarnaajia ja kristityitä kattomme alle, ja että Jumala on siunannut elämämme, että on ruokaa eli ruanaineita, joilla saattaa palvella kristityitä, ja että on vilkas vaimo, joka ilolla palvelee kristityitä. Tämän ohessa nuori saarnaaja monta kertaa tunsikin itsensä kiittämättömäksi Jumalaa kohtaan, kuin on niin hyvin asiat laittanut. Ja ehkä suurempaa varallisuutta ei alkuaikoina ollut, kuin saada velaksi kesätarpeet, ja kuin seuraavana vuonna

saatoin net suorittaa, niin olin hyvilläni ja kiitollinen, että saan taas toisen ajan päälle, kuin entiset olit suoritettu.

Ensimmäinen lapsi, joka syntyi 1902 sai nimekseen Lars Viktor. Tämä oli ihanne avioelämäni alussa, sillä en voinut ymmärtää ajatella, kuinka suurta edesvastausta on, että synnyttää ja kasvattaa lapsia tähän pahaan ja vaaralliseen maailmaan. Kuitenki vuosien kuluessa, kuin lapsia syntyi, aukeni enempi ja enempi eteen niin monta pahennusta. Lapsia syntyi. Vanhin pää yleni. Ensin Lars Viktor ja Maria Eufrosyne j.n.e. ja tuli näyttämään, että olen kelvotoin lasten kasvattaja, mutta kuin saamme saarnaajia ja kristityitä kattomme alle, niin siinä on suurin apu ja turva.

Tässä on avioelämämme alusta alkain ja siinä samassa päämaalissa on seisonut tähän asti jo kolmekymmentä vuotta, ja Jumalan lupaukset on niin paljon enempi olleet, kuin mitä olen jaksanut uskoa. Lapsia on meille syntynyt kolmetoista kaikkiaan, joista 9, se on neljä tyttöä ja 5 poikaa tätänykyä on elämässä, ja on se siunaus ollut tähän asti, että ovat kristillisyyden kantaneet. Vanhin tyttö, joka jo oli avioliitossa, sai autuaallisen kuoleman kautta mennä kunniaan vuonna 1926, kuin olimme Isak Niku-vainajan kanssa toista kertaa Ameriikassa.

Näitä olen merkinnyt muistoksi, sillä ei elämässäni ole ollut tyydyttävämpää, kuin avioelämäni on, jossa lapset on kuin nuori vesakko isän ja äitin ympärillä kasvaneet, ja suurinta arvoa ja alleantavaisuutta osoittaneet. Tässä on äiti ensimmäisenä hyvän siemenen istuttajana lapsen sydämeen, joka yhdistettynä on saanut juuren kasvamaan, ettei se vilkkain nuoruuden aika ole voinut eroittaa kristillisyydestä.

Vuosina 1895 ja siitä lähtien, tuli Etelä-Suomesta joitaki kristityitä työtä hakemaan, ja kuin he saivat nähdä ja kuulla sitä valkeutta, joka vieläki loistaa Ruotsin Lapin maalla, niin he suuresti ihastuit. Sillä silloin oli se uudenheräyksen touhu ja monet muut sekaannukset tulleet kristillisyyteen, että monet tuhannet katkeralla mielellä itkit ja valitit, ettei ole enää valkeutta. Ja ne, jotka tulit tänne Gellivaaran malmivaaraan, ei saattaneet olla ilmoittamatta Suomeen, mitä he nähneet ja kuul-

leet olivat. Ja niin alkoi hätähuutoja kirjeitten kautta tulemaan Joonas Purnulle ja yhteisesti muille Lapinmaan vanhimmille, joita silloin vielä oli elämässä, paitsi Juhani Raattamaa oli jo kuollut, että tulla heitä auttamaan. Tämä anomus huolestutti vanhimpia etsiä uskollisia, joita lähettäisi täältä Lapista. Vuonna 1902 päätettiin lähettää Samuel Vettasjärvi ja Viktor Apelqvist, vaan että Suomesta tulevat miehet täältä vastaanottamaan, joka tapahtui 1902, jolloin saapui Antti Kolehmainen Viipurista ja Simoliini Lahdesta. Tämä koettelemus, että jättää Sammelin ja panna Fransin tälle Suomen matkalle, tuli nuorelle saarnaajalle ynnä vaimonsa kanssa raskaaksi painoksi, sillä niin kauvas ei voinut, ei ajatus eikä usko ulottua. Kuitenki kääntyi tämä asia jonku päivän kuluttua entiselleen, että Sammeli tulee menemään.

Tämä lähetys kantoi siunatuita hedelmiä, jota lähetystyötä Isak Niku ja Isak Kuoksu ovat jatkaneet; ensi kerta 1903, ja niin edes, yli kolmekymmentä vuotta. Tällä Suomen lähetysmatkalla sai Isak Niku lähteä levolle vuonna 1929, viides päivä toukokuuta. Saarnaamisen alla tunsu hän huonoa vointia, heitti saarnaamasta, lähti vaimonsa ja kortteeritalon isännän seuraamana kortteeriin jossa kaikki valmistui yhden tunnin kuluttua, että paikalle kutsuttu lääkäri totesi hänet kuolleeksi. Tämä oli tietysti aavistamaton vaimolle, saarnakumppanille ja koko kristillisyyden laveuteen sillä hänen ruumiillinen jaloutensa nähtävästi osoitti, että ei suinkaan voi olla mahdollista, että kuolema niin liki ja äkkiä pois tempaa.

Olen lyhykäisest maininnut tärkeimpiä asioita, joihin olen kosketuksiin joutunut, joista olisi paljon sanomista, sillä myötä- ja vastoinkäymisten läpi on ollut tiemme, mutta Jumalan, rakkaan Isän avulla, on matka kulkenut tänne asti.

Niin kuin edellä olen sanonut, muuttui koko elämämme alusta pitäen kristillisyyden palveluksen työksi. Sammeli vaatii hänen kanssa kulkemaan. Ja kuin net suuret ja voimalliset heräykset olit vaikuttamassa, jotka niinä aikoina menit läpi Lapinmaan seurakuntia, niin vaatimukset olit aina painamassa päälle, että usein, kuin kotia tuln, oli ainoastaan yhden ja toisinaan jonku päivän oloaika kotona.

Tietysti tämä näytti vaimolle usein ankaralta, palvelijain kanssa hoitaa taloutta, mutta kuin kristillisyyden ja autuuden asia on kalliina sydämellä, niin se on joka voi kaiken muun halventaa, ja panee siinä itsensä uhraavaisuuteen, että minä ja muut autuaaksi tulemme. Sillä niin kuin hyvin ymmärrettävä on että jos vaimo ei olisi miehensä kanssa samassa asiassa sidottuna tuntonsa kautta, niin voisi hän miehellä, joka kotista rauhaa rakastaa, tehdä monta kertaa työlääksi lähteä kotoa, olla poissa ja tulla kotia. Kuitenki on tämä kaikki mennyt rauhassa ja rakkaudessa, jossa myös lapset ovat saaneet sen esikuvan että koti on sovinnon, rauhan ja rakkauden maja, paitsi se, mitä on huoli kiinnitetty ottamaan vaaria tästä ajallisesta elämästä, että lapset, kuin tulevat siihen määrään että voivat jotaki työllänsä toimia, saisit oppia työhön. Tytöt karjanhoitoon ja pojat muihin talouden toimiin.

Tässä olemme myös onnemme saavuttaneet, että lapset, sitä myöten kuin he ylöskasvat, ovat kiinnitetty huolehtimaan kukin hänelle asetetuista töistänsä, ettei isä, kuin tulee kotia, olisi tyytymätöin. Ja on myös ollut tärkeänä huolena, että jo pikkupoikasena ja -tyttönä äiti huolehtii rukouksiin johonka lapset niin kiinnityit, että kuin kuulit, että nyt kokoukset ja saarnaajat tulevat, niin monta päivää jo etua lapset ilosta hyppivät ja keskenänsä sanovat: ”Nyt tulevatki meille saarnaajat.” Ja kuin kuulit, että jo tulit saarnaajat, ja isä myös on samassa matkassa, niin juosten ulos vastaanottamaan ja kaulasta rakastaen tervehtimään saarnaajia. Isä tätä katselee, ja kiitollisella mielellä: Oi, lapsi rakkaat, kuinka onnelliset olette, joilla semmoinen äiti on joka noin varhain voipi istuttaa puhtaan siemenen lasten sydämiin. Sillä mikä voi puhtaampaa ja kalliimpaa olla, kuin se, että rakkaus kristittyihin istuuntuu lapsen sydämeen jo varhain. Ja ehkä siinä voi saavuttaa monta myrskyä ja kuivaa ilmaa, tälle nuorelle pelolle, on kuitenkin tämä Taivaallisen Isän istutus niin syvään juurtunut, ettei mikään voi sitä reväistä.

Tämä on ollut minun kotinen iloni, vieläpä matkoillani, yhdistettynä sen ilon kanssa, joka on tullut siitä, kuin suuret syntiset, tuhlaajapojat ja -tyttäret, saavat armon ylösnousemaan.

Tämä on ollut vastapainona ja lohdutus siinä edesvastuullisessa työssä, joka usein on tuntunut raskaalta, sen suuren heikkouden tähden, jota ei ole voinut muuttaa, vaan anomisten ja rukousten kanssa lähestyä armoistuinta, että Hän varjelee ja vahvistaa oman lupauksensa jälkeen. Sentähden en voi tänäkään päivänä muuksi sanoa, kuin että ”Ihmeellinen Neuvonantaja” ja Väkevä Jumala on niin ihmeellisesti kuljettanut, että pahan voittajana olen pysynyt, etten ehdollisten syntien tekijänä ole joutunut lankeamaan pois Jumalan armosta, nyt lähemmäksi 40 vuoden ajan. Ehkäpä ei sentähden ole parhaallakaan ajalla ollut turvaa synnittömyyteen, vaan suurin turva on ollut syntein anteeksi saamisen armoon, elävässä uskossa olevassa laumassa, jossa läpimiten aikoja on se uskallus ollut kristittyin laumaan, että kuin kristittyin laumassa jaksavat kantaa oikeana kristittynä, vieläpä omasta huoneesta, naapureista ja omasta kylästä alkaen, niin minulla on myös syy uskoa vastaan pahoja tuntemisia, että olen Herran oma, joko elin eli kuolin.

Aikoja, vuosia kului, ettei ollut lujempaa vaatimusta ulkovaltoihin, muualle kuin Suomeen. Kuitenki oli aina toivotus saada saarnaajia, niin kuin esimerkiksi Ameriikan maalla, mutta myös Itä-Norjasta tuli anomisia. Lähetysmatka Itä-Norjaan viipyi vuoteen 1920, jolloin päätettiin lähettää saarnaajat, joka matka myös toteutui samana talvena, kuin Viktor Björkman ja Frans Parakka katsottiin soveliaaksi. Myös saman vuoden joulukokouksen aikana tutkittiin, että ei enempi voi estää eli viivyttää lähetystä Ameriikkaan. Ja siis saman vuoden aikana tapahtui Itä-Norjan ja Ameriikan lähetys.

Tuntemiseni näitten lähetysten alussa olit melkein sanomattomat, sillä siinä tuli eteeni niin suuri kelvottomuus, että niin korkialle asialle ja melkein mahdottomalle ovelle mennä sovintoa saarnaamaan vanhaan kristillisyyteen, jossa riidat ovat päälle- seisonet monta kymmentä vuotta kristittyin välillä. Mutta kuin muuta estettä ei ollut, niin se ei ensinkään esteeksi kelvannut, sillä siinä on yksi korkea kysymys, että lähetysmiehessä on oikea itsensä tunto, ja seurakunnalla luottamus uskollisuuteen, joka koettelemuksissa ilmi tulee.

Vuosien kuluessa on pitkiä lähetysmatkoja pantu toimeen, paitsi Ofoteniin, johonka ensi kerta oli jo 1902. Menimme yli tunturien käymällä. Samoiten takaisin, Erik Samuel Vettasjärven kanssa. Sitte vuonna 1920 ja jälkiin Itä-Norjassa kolme eri kertaa. Ameriikan Yhdysvalloissa kolme eri kertaa. Läpi Etelä-Suomen 1932 kesällä Björkmannin kanssa.

Kaikki matkat on Jumala onnellisesti kuljettanut läpi, vaikka tosin on myrskyisiä merimatkojaki ollut, niin kuin Itä-Norjan matkalla, että tuli kyllä yhtenä yönä mieleen, jokos meidän hautamme on lainehtivan meren aalloissa. Kuitenki uskalluksella Jumalaan nukuin aamuun, ja sen uskoin, että en mitään voi, jos Jumala niin on edeskatsonut, ja taas, jos Jumala niin on edeskatsonut, niin ei vahinko tapahdu. Pääsimme kuitenkin irti tämän kovan ilman käsistä, ja niin me kostuimme Honningsvågiin, kuin yön ja päivän laiva kamppaili myrskyssä, ja myös tältä matkalta saavuimme onnellisesti kotia.

Vahamoniste.

J. P. Stöckelin kappale.

230. VITTANGIN KIRKKOHERRAN INGEMAR LINDSTEDT-VAINAJAN ELÄMÄKERTA

(*8/5 1792 - †12/7 1855)

- kirjoittanut L.L. Laestadius

Davidin psalmissa 32:5

”Sentähden minä tunnustan sinun edessäs syntini, ja en peitä pahoja tekojani. Minä sanoin: minä tunnustan Herralle pahat tekoni; niin sinä annoit anteeksi syntini vääryyden, Sela!”

Tämä Davidin koettelemus osoittaa, että synnintunnustus on ensimmäinen askel parannuksen tiellä, ehkä moni maailman orja sanoo: ”Ei tarvitse syntiänsä maailmalle huutaa.” Se sama tarkoitus oli myös Davidilla yhden aikaa, ettei tarvitse maailmal-

le huutaa, mutta koska Nathan tuli häntä soimaamaan synnistä, silloin aukenit oman tunnon vanhat haavat, jotka kiskottiin auki. Synti rupesi karvastelemaan hänen tunnossans, ja silloin hänen täytyi avata sydämensä, koska hän tuli omantunnon vaivaan. Ei auta enää peittää eikä salata niitä, sen tähden kirjoittaa hän 32. psalmissa: Koska minä tahdoin syntiäni peittää, muserruit minun luuni. Ja siinä samassa psalmissa kirjoittaa hän: ”Minä sanoin: minä tunnustan Herralle pahat tekoni; niin sinä annoit anteeksi syntini vääryyden, Sela!”

Niin kuin tämä synnin tunnustus on tapahtunut Davidille, niin se on tapahtunut monelle, joka on tahtonut kunnian tähden peittää syntiänsä, että kunnia on tahtonut pusertaa hänen luitansa, ja kokonansa musertaa siihen asti, että hänen on täytynt. tunnustaa syntiänsä, ei ainoastansa Jumalan edessä, mutta myös maailman edessä. Niin kuin te tiedätte tapahtuneen sille miehelle, jonka ruumista me tänä päivänä saatamme hautaan. Meidän tarkoituksemme on, että meidän pitää niin saattaman kirkkoherran ruumista hautaan, että se tulis kaikille kuolevaisille ylösrakennukseksi, sillä me tiedämme vakaisesti, että emme ole kaukana haudasta yksikään, vaikka emme tiedä vielä, kenenkä vuoro nyt toiste tulee seurata häntä ijankaikkisuuteen.

Niin kuin te tiedätte, on kirkkoherra vainaja ollut suruttomuuden aikana, ja hänen oman tunnustuksensa jälkeen on hän ollut monelle pahennukseksi ja pahuuden esimerkiksi, niin ettei ole saattanut kappi ja kraji varjella häntä ehdollisista synneistä, vaikka hän on pyytänyt niitä pahempia paikkoja välttää. Mutta koska kuoleman enkeli tuli leikkaamaan valjennutta peltoa, täytyi hänen, niin kuin Davidin, avata sydämensä, ei ainoastans Jumalalle, vaan myös kristityille, joille hän on ilmoittanut koko hänen elämänsä, kuinka ruma ja kauhistavainen se on ollut, jonka kautta hän tuli tuntemaan itsensä suurimmaksi syntiseksi. Mutta sai myös armon tuntea syvyyden, leveyden, korkeuden ja pituuden Jumalan äärettömästä rakkaudesta, joka kaiken ymmärryksen ylitse käy.

Tämä kirkkoherran synnintunto ja tunnustus taitaa olla

monelle tässä seurakunnassa suureksi ylösrakennukseksi, kuin hänen entinen elämänsä on ollut pahennukseksi, vaikka se olis, ollut toivotettava, että yksi opettaja olis ensinnä alkanut itse vaeltaa parannuksen tiellä, ja sitte johdattaa muita elämän tielle. Mutta Jumala on nähnyt viisauressansa tarpeelliseksi, että heidän opettajansa piti ylistämän Jumalata kuoleman kilvoituksessa, että muut synnin orjat ottaisit hänestä yhden hyödyllisen ja ylösrakentavaisen esimerkin, kuinka voimallinen Jumala on tempaamaan kekäleitä valkeasta, koska omatunto herää.

Kirkkoherra on ennen kuolematansa, ei ainoastansa huu-
tanut syntiänsä maailmalle, vaan myös tuntenut vapaan tykö-
käymisen Jumalan tykö, ja on päässyt armoistuimen tykö, ja on
kuolemallansa enemmän vaikuttanut kristillisyyden ylösraken-
nukseksi, kuin elämällensä. Kaikki kristityt ovat saattaneet sydä-
mestänsä antaa hänelle kaikki entiset pahat esimerkit anteeksi,
koska he ovat saaneet sen vakuutuksen, että hän on saanut Juma-
lalta anteeksi. Kaikki entiset kirkkoherran vihamiehet saavat nyt
lukea siunauksen hänen hautansa päällä, jos heillä on semmoinen
tunto, että he tahtovat itse siunatuksi tulla.

Emme me saata, niin kuin muutamilla tapa on, emme saata
luetella sen kuolleen kirkkoherran hyviä töitä, jotka ei kelpaa
autuuden perustukseksi, mutta sitä suurta armoa, joka on hänen
kanssansa tapahtunut, pitää julistettaman kaikille, sekä surut-
tomille että heränneille, sekä epäileväisille että uskovaisille,
armottomille ja armoitetuille, että Jumala tulis sen kautta kun-
nioitetuksi, sillä ei Jumalalle tule sen kautta kunnia, että vaivai-
set Häntä kiittävät, mutta sen kautta tulee Jumalalle kunnia, että
Hän on niin suurta syntistä armahtanut.

Me tiedämme, että suruttomat ottavat vielä siitäkin surut-
tomuuden ainetta itsellensä ja ajattelevat näin: ”Kyllä me toivom-
me tulevamme armoitetuksi, jos ei ennen, niin kuolinvuoteella
kuitenkin, koska David sai syntinsä anteeksi, joka oli huora ja
murhaaja. Ja koska kristityille on jäänyt semmoinen toivo, että
kirkkoherra- vainajalle on annettu kaikki synnit anteeksi kuolin-
vuoteella, emme metkään tarvitse epäillä Jumalan armosta. Kyllä
Jumala on meillekin armollinen, niin hyvin kuin teille.” Näin

ajattelevat muutamat suruttomat ja armon varkaat, koska he näkevät, kuinka Jumala katuvaisia armahtaa. Mutta älkäätkä uskoko, armon varkaat, että teille niin tapahtuu, kuin Davidille, sillä te rakennatte autuutenne toivon sen katumuksen päälle, joka teille pitää kuolinvuoteella tapahtuman, ja sen kaltaisella toivolla te pilkkaatte Jumalan pitkämielisyyttä. Te pilkkaatte Jumalan pitkämielisyyden rikkautta, joka tänä päivänä kutsuu teitä parannukseen. Ei ole tietoa, jos huomenna on autuuden päivä. Ei ole tietoa, jos huomenna olis jo katumuksen armo pois otettu. Ei Jumala anna itseänsä pilkata, vaan niin kuin Noan aikana katumuksen armo loppui sinä päivänä, jona ovi pantiin kiinni Noan arkissa, niin on se yksi määrätty aika, jona taivaan ovi kiinni pannaan, etteivät pääse enää suruttomat eivätkä armon varkaat sisälle, vaikka vielä kolkuttaisit, niin kuin tyhmit neitseet hääsälin oven päälle. Siellä he huutavat: ”Herra, Herra, avaa meille!” Mutta Hän on sanova: ”En minä teitä tunne.” Niin kolkuttakaat nyt armon oven päälle, kaikki ulkona olevaiset, kaikki epäuskon vangit, koska vielä aika on.

Ja koska te tänä päivänä saatatte teidän entistä opettajaanne hautaan, niin muistakaat, mitä vanhuuden viisas mies on kirjoittanut: ”Ajattele sinun Luojaas nuoruudessa, ennen kuin pahat päivät tulevat ja vuodet lähestyvät, joinas olet sanova, ei ne minulle kelpaa. David on ennen aikaa sanonut: ”Minä lyön paimenta, ja lampaat laumasta hajaantuvat.” Tämä on tosin puhuttu Israelin Suuresta Paimenesta, jonka lampaat hetkeksi hajaannuit, koska Jumala löi Paimenta. Mutta me saatamme muutamassa tarkoituksessa sanoa, että Jumala on lyönyt paimenta, ja lampaat laumasta hajaantuisit, jos ei olisi meillä se toivo, että se suuri Israelin Paimen itse ruokkii lampaitansa, ja veisheitä parhaalle laitumelle.

Me tiedämme vakaisesti, että se suuri Israelin Paimen vaeltaa niitä verisiä ja vaivalloisia askeleita huutaen eksyneitä ja kadonneita lampaita Siinain vuorella, Punaisen meren rannalla ja Jordanin virran tykönä. Mutta ne eksyväiset lampaat ovat araksi tulleet, ettei he vastaa, koska Paimen huutaa: ”Missäs olette, te eksyväiset lampaat?” Se suuri Israelin Paimen huutaa korvessa.

Hän huutaa Israelin vuorilla ja Saaronin laaksossa, mutta ei kuulu vastausta, ainoastansa ne harvat sielut, jotka eivät tule ilman Paimenta aikaan, vastaavat: ”Me olemme raadolliset lampaat, susi meitä kiskoo ja raataa. Vihollinen tahtoo meitä hävittää, mutta armahda meidän päällemme, sinä suuri Israelin Paimen, ja lähetä meille sen kaltainen sieluin Paimen, joka etsii eksyneitä ja ruokkii isoovaisia, ja johdattaa janoovaisia vetten tykö, ja sitoo haavoitettuja, ja kaitsee teuraslampaita raadollisten lammasten tähden.

Kuule, sinä Suuri Israelin Paimen, raadollisten lammasten surkia valitusääni, koska he tänä päivänä saattavat maallista paimenta ijankaikkiseen leposijaan sillä toivolla ja sillä uskalluksella Jumalaan, että se suuri Israelin Paimen on häntä armahtanut ja antanut hänelle ijankaikkisen elämän kruunun, jossa kaikki raadolliset lampaat, ja ne harvat sielut, jotka ovat Jumalan Karitsan verellä puhdistetut, saavat häntä kohdata ijankaikkisuuden ihanalla rannalla, kussa uskolliset sieluin paimenet kaitsevat Jeesuksen lampaita nyt ja ijankaikkisesti, sen suuren Israelin Paimenen, meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen armon kautta, amen.

Jäljennös. SKHS Kollerin kokoelma n:o 74.

231. GUSTAF ERICSSON KAUNISVAARAN LAPSEN JA ANNA-GRETA ISAKINTYTÄR LAHDEN ELÄMÄKERTA

-kirjoittanut: L.L. Laestadius

Gustaf Ericsson kaunisvaaran lapsen ja Anna-Greta Isakin- tytär Lahden elämäkerta, jotka hukkuivat Pajalan koskeen Johanneksen päivänä 1856.

Daavid sanoo, että hurskaat temmataan pois onnettomuudesta, ja me saatamme nyt uskoa, että hurskaat temmataan pois onnettomuudesta, sillä kristityillä ei ole mitään hauskaa maailmassa, jonka tähden heidän pitäis elämän täällä. Kaikki vastoin-

käymiset ja vaivat kohtaavat heitä täällä. Ei ainoastaan jokapäiväiset kiusaukset ruumiin puolesta, joita yksi kristitty ei saata välttää enemmän, kuin surutoinkaan, vaan erinomattain ne sisälliset kiusaukset, joista tulevat hengellinen murhe, risti ja vaiva. Sitte vielä se katkera sappi, jonka maailma oksentaa kristittyin päälle: viha, kiukku, vaino, häväistys. Kaikki nämä vaivat maailmassa vaikuttavat niin paljon, etteivät he löydä yhtään iloa maailmassa, ja sen tähden saatamme nyt totisesti uskoa, että hurskaat temmataa pois onnettomuudesta, koska he vielä nuorena kuolevat.

Tämä suuri onni on tapahtunut kahdelle kristikunnan jäsenelle viimeisenä pyhä-iltana, koska Herra viisaudessansa on katsonut soveliaaksi temmata pois onnettomuudesta ensiksi Gustaf Ericsson Kaunisvaaran nuorimman pojan, joka oli vasta ristitty, ja talonpojan tyttären, Anna-Greta Isakin tytär Lahti, joka oli täysi-ikänen ja tuttu seurakunnalle. Se ensin mainittu lapsukainen oli niin nuori, ettei hän tiennyt vielä mitään maailman vaivalloisuudesta, ja jos kristityt epäilevät kastamattomien lasten autuudesta, niin täytyy heidän epäilyksensä muuttua uskoksi, että tämä lapsukainen on temmattu pois onnettomuudesta, ja istuu nyt Jeesuksen sylissä, ynnä muitten lasten kanssa, joita Jeesus täällä muinen siunasi, sillä tämän lapsukaisen kaikki kristityt Pyhät Enkelit kantavat taivaan valtakuntaan.

Eikös ole syytä iloita, rakas vanhin, koska sinä näet nuorimman lapses istuvan Jeesuksen sylissä. Katso nyt, rakas vanhin, kuinka Jeesus panee kätensä hänen päällensä ja siunaa häntä. Hän on nyt päässyt paremman isän tykö, hän on nyt saanut paremman maan ja taivaan, jossa vanhurskaus asuu. Jos murheelliset vanhimmat saattaisit niin kilvoitella, että he pääsisit siihen autuaalliseen paikkaan, jossa heidän lapsensa nyt on, ja kiittää sitä Taivaallista Isää, joka on pelastanut lapsen onnettomuudesta.

Kilvoitelkaat nyt, vanhemmat, että te pääsisitte siihen autuaalliseen paikkaan, kussa lapsi nyt on. Mutta se jälkeen mainittu, joka myös äkkinäisen kuoleman kautta temmattiin pois onnettomuudesta, ja samalla kerralla, kuin se edellä mainittu lapsukainen meni pois ja jätti vanhemmat, jätti veljet ja sisaret,

parhaalla nuoruuden iällä, koska kaikki ihmiset tahtovat elää maailmassa ja olla onnelliset. Pitääkö meidän murehtiman sitä, eli pitääkö meidän iloitseman hänen kuolemastansa?

Jos me katsoisimme ainoastansa luonnon vaikutuksia, niin meillä olis kyllä syytä murehtia tätä meidän kristillisyytemme sisarta, joka niin varhain ja vastoin luontoa erotettiin meidän kanssakäymisestäämme. Meidän mielestämme olis vielä hauska ollut kuulla hänen laulavan Herran kartanoissa, niin kuin hän lauloi Johanneksen päivänä, koska hän kumartaen polviensa viimeisen kerran vastaanotti Herran ruumista ja verta, sillä ei hän elänyt monta tiimaa jälkeen. Jos, sanon minä, vanhemmat, veljet ja sisaret seuraavat ainoastans luonnon vaikutuksia, niin heillä olis syytä kyllä murehtia, itkeä ja parkua, sillä niin tekevät ne, joilla ei toivoa ole. He murehtivat kuolleita ja surkuttelevat niin kuin Jerusalemin tyttäret surkuttelit Jeesusta, eivätkä muistaneet itkeä itseänsä ja heidän lapsiansa.

Mutta jos me katselemme hengen vaikutuksia, niin meidän on syytä iloita, sillä tämä kristillisyytemme sisar on nyt veisaa-massa voiton virttä Sionin vuorella. Ei hän taida enää kaivata vanhempiansa, veljiä ja sisaria, jotka jäit hänestä, odottamaan sitä autuaallista hetkeä, jona hekin pääsevät siirtymään lämpimään ilmaan ja uuteen Jerusalemiin, kussa kaikki kristin uskovaiset kohtaavat lapsiansa, veljiänsä ja sisariansa, jos he kilvoittelevat loppuun asti heidän kalliimmassa uskossansa. Sillä me uskomme totisesti, että tämä meidän kristillisyytemme sisar on temmattu pois onnettomuudesta, sillä me olemme suurimmassa vaarassa, me jotka emme tiedä, mitä edessäpäin tulee.

Katsokaat, hyvät ihmiset, kuinka monta sielua on mennyt hukkaan, koska kuolema ei ole varsin tullut noutamaan, kun he pääsivät avioliittoon Vapahtajan kanssa. Jos he olisit päässeet varsin nuorena kuolemaan, ei olis heille semmoinen onnettomuus tapantunut, kuin nyt on tullut niitten päälle, jotka ovat armon liitosta langenneet pois.

Älkää murehtiko häntä, te vanhemmat, veljet ja sisaret, vaan itkekää itse teitänne ja teidän lapsianne, sillä katso, päivät tulevat, joina he sanovat: Autuaat ovat ne hedelmättömät, ja ne

kohdut, jotka ei synnyttäneet, ja ne nisät, jotka ei imettäneet. Sillä jos nämät tapahtuvat tuoreessa puussa, mitä sitte kuivassa tapahtuu?

Katsokaa tekin, maailman joukko, jotka tulitte kurkistelemaan, kuinka kuolema tempaisi yhden kristityn onnettomuudesta. Mitäs te tulitte katsomaan? Ruokoako, jota tuulelta häilytetään, vai mitä te läksitte katsomaan? Jos se oli ruoko, niin se oli särjetty ruoko, jota Herra ei ole aikonut murentaa. Jos se oli kukkainen, niin se oli sen kaltainen kukkainen, josta Daavid on laulanut. Jos hän oli tiainen, niin hän oli sen kaltainen, joka istuu elämän puun oksalla, laulaa niitä lauluja, joita tiaiset ainoastansa ymmärtävät. Usein on tämä tiainen laulanut Herran kartanoissa ja kristittyin kokouksissa. Usein on hän halannut niiden jalkoja, jotka ruokit hänen sieluansa rieskalla. Usein on hän huoannut niitten ylitse, jotka ei ole etsikkoaikaansa tunteneet. Jos hän on ollut huikentelevainen, niin se on annettu anteeksi. Jos hän on ollut häilyväinen, niin hän on vahvistunut hengessä. Ei pidä riettaan enkelillä oleman iloa hänestä, mutta enemmän häpiätä.

Jos he nyt ymmärtäisit kurkistella hautaan, koska yksi Johanneksen kukka, niin kuin minä luulen, pian kasvaa hänen hautansa päälle. Ja kaikki tyttäret, jotka koreita kantavat, pitäisit kurkistella hautaan, jos siellä löytyy pohjaa, eli jos siellä löytyy koreutta.

Nuku nyt rauhassa, sinä entinen sielun saviastia. Nuku toivossa siihen asti, että Herra herättää sinut, koska Hän tulee pasuunan äänellä soittamaan.

Kaikki vanhemmat, veljet ja sisaret, tutut ja tuntemattomat, sukulaiset ja langot, saatte kastella hänen multansa rakkauksen ja ilon kyyneleillä, sillä hän odottaa teitä. Hän rukoilee teidän edestänne. Hän nojaa nyt päätänsä Jeesuksen rintaa vasten. Hän halua Hänen jalkojansa, niin kuin Maria Magdaleena.

Hänen sielunsa on ollut meille rakas eläissänsä, eikä ole kuollessansa unhotetuksi tullut, sillä hän on monta kertaa laulanut, niin kuin lintu oksan päällä yksinäiselle matkamiehelle, ja nyt hän laulaa korkeudessa. Viimeisen kerran laului hän Johanneksen päivänä, joka oli aivottu hänelle kuolemapäiväksi ylhääl-

tä, vaikka vielä tämä laulamisen ääni kuuluu suruttoman korvis-
sa, niin kuin kissan ääni, mutta kyllä het saavat kuulla kissan
äänen viimein helvetissä, ja siellä kysyä toinen toiselta: Mikä
ulvominen tämä on?

Meidän uskomme on, että tämä meidän kristillisyytemme
sisar, joka lauloi Johanneksen päivänä, veisaa nyt uutta virttä
Sionin vuorella, valittuin joukossa iankaikkisuudessa. Amen.

Käsinkirjoitettu jäljennös vuodelta 1868.

Isac Jacobsson Palohuornasen kirjoittama.

SKHS C175 n:o 106:4.

232. ELEONORA MÄKITALON ELÄMÄKERTA (1827- 1874)

-kirjoittanut Johan.Raattamaa (?)

Kristityille annetaan tiedoksi, että taas on yksi matka-
kumppani ja esikoisten seurakunnan jäsen siirtynyt kuolevai-
suudesta kuolemattomuuteen, nimittäin provasti Laestadiuksen
vanhin lapsi, talon emäntä Eleonora Mäkitalo Kangosen kylästä,
jonka autuaallinen kuolema tapahtui pitkällisen sairastamisen
perästä viime keskiviikkona, 22. päivä heinäkuussa 1874, sitte
kuin hän oli vaeltanut täällä kuolevaisuuden maailmassa 47
ajast'aikaa ja 13 päivää. Hän oli yksi niistä ihmisistä, joista Va-
pahtaja on todistanut: Ette ole maailmasta, vaan minä valitsin
teidän maailmasta (Joh.15: 19).

Hän myös kulutti nuoruutensa ajan suruttomuudessa, sil-
lä vielä siihen aikaan oli koko Pohjan maa peitetty niin synkeältä
hengelliseltä pimeydeltä, että tuskin löytyi yhtään, joka olis näh-
nyt, mistä tie menee taivaaseen. Niin ajatteli tämäkin meidän
kristillisyytemme sisar siihen aikaan, että ilmanki sitä tietä sopii
vaeltaa, joka näkyy kelpaavan enimmälle osalle ihmisiä, eikä
huomainnut, että tämä on juuri se avara tie, joka viepi
kadotukseen. Mutta kuin hänen isänsä, tämä suuri Pohjan maan
profeetta, alkoi huutamaan parannusta Pohjan maan korvessa, ja
valkeus ylhäältä alkoi niin muodoin koittamaan kansalle, joka

vaelsi pimeydessä ja kuoleman varjon maassa (Jes.9: 1), niin hänkin heräis suruttomuuden unesta ja alkoi seuraamaan Jeesusta Nazareenusta.

Niin kuin hänen isänsä neuvoi matkustavaisia iankaikkisuuteen seuraamaan Jumalan Pojan verisiä askeleita yrttitarhasta Golgathaan, niin hänkin noudatti tätä veristä polkua katuvaisella ja uskovaisella sydämellä. Usein on hän myös hengessä katsellut Lunastajaansa ylösnousseena kuolleista ja kirkastettuna, ja on syönyt Hänen kanssans ja juopunut siitä viinasta, jota annetaan Jumalan valtakunnassa ilman rahatta ja ilman hinnatta sitä janoovaisille (Korkea v.5:1, Jes.55:1). Hän oli myös viettänyt helluntaijuhlaa, ja oli tullut puetuksi voimalla korkeudesta, niin että hän jaksoi toimittaa kristittyin virkaa, josta heitä tuttaan, nimittäin, että tunnustaa maailmassa Hänen nimensä, joka on vuodattanut kalliin verensä ja pannut henkensä alttiiksi meidän tähtemme. Niin on Jeesus sanonut: Jokaisen kuin minun tunnustaa ihmisten edessä, tunnustan myös minä minun Isäni edessä, joka on taivaassa. (Matt.10:32-33), ja taas Hän sanoo: ”Te olette maan suola, jos suola tulee mauttomaksi, millä sitte suolataan? Ei se enää kelpaa mihinkään, mutta heitetään pois ja ihmisiltä tallataan. Te olette maailman vaikeus. Ei sitä kaupunkia peitetä, joka vuorella on, eikä kynttilää sytytetä ja panna vakan alle, mutta kynttiläjalkaan valaisemaan kaikkia, jotka huoneessa ovat. Näin valistakoon teidän valkeutenne ihmisten edessä, että he näkisit teidän hyvät työnne, ja kunnioittaisit teidän isäanne, joka on taivaassa (Matt.5:13-16).

Joka Lunastajatansa rakastaa, saattaisiko hän olla vaiti nähdessään, kuinka maailma pitää halpana sovintoveren ja tallaa sen jalvoillansa? Ei suinkaan, vaan totta hän täytyy nuhdella maailmaa synnin tähden, ja vanhurskauden tähden ja tuomion tähden (Joh.16:8). Usein kuultiin tämänkin kuolevaisen vetävän kuoleman, tuomion ja iankaikkisuuden suruttomain silmäin eteen, ja niinkuin Vapahtaja on todistanut, että sydämen kyllyydestä suu puhuu (Matt.12:34), niin oli hänenkin ilonsa, että matkakumppaneitten kanssa Isän maalle puhella taivaan valtakunnan asioista.

Suurella rohkeudella ja ilolla hän astui kuoleman virtaan. Hän oli terveyden aikana vahvistanut kutsumisensa ja valitsemisensa, ja hänen sallittiin siis alttiisti käydä sisälle meidän Herran ja Vapahtajan Jeesuksen Kristuksen valtakuntaan (2.Piet,1:10-11). Vielä kuolinvuoteellansa varoitti hän lapsiansa ja kasvatti tyttärensä (jota hän myös rakasti vanhemman rakkaudella) maailman turhasta ja jumalattomasta elämästä. O' lapsukaiset, kätkekäätkäät kuolevaisen vanhemman viimeisiä sanoja teidän sydämihinne ja seuratkaat hänen esimerkkiänsä, että voittaisitte onnellisuuden ajassa ja iankaikkisuudessa. Muistakaa, että kuolema teitäkin vartioitsee joka askeleessa. Vaeltakaa siis itsenne kieltämisen kaitaista tietä myöten, niin te saatte vielä ilolla tervehdellä teidän äitiänne vanhurskusten henkien seurakunnassa.

Millä mielellä meidän nyt tulee seurata tämän meidän sisaremmen ruumiillista majaa lepokammioonsa? Sen on apostoli Paavali osottanut näillä sanoilla: Emme tahdo teiltä salata, rakkaat veljet, niistä, jotka nukkuneet ovat, ettette murehtisi, niin kuin muut, joilla ei toivoa ole. Sillä jos me uskomme, että Jeesus on kuollut ja noussut ylös, niin on Jumala myös ne, jotka nukkuneet ovat, Jeesuksen kautta tuopa edes hänen kanssansa (1.Tess.4:13, 14). Ole siis iloinen, jälkeen jäänyt puoliso! Sinun ystäväsi on toimellisesti vaeltanut, ja hän on nyt taivaallisen Isän huoneessa, kussa on sija valmistettu Jumalan Pojalta kaikille, jotka Häntä rakastavat. Hän on nyt riemuitsemassa maallisen isänsä kanssa siinä seurakunnassa, kussa kaikki sota ja kilvoitus on päätetty. Olkaamme iloiset, kaikki kristiveljet ja sisaret! Kyllä me kaipaamme tätä matkakumppania, mutta emmepä mekään viivy kauan täällä. Ja suuri on se voitto, jonka Jumalan Poika on voittanut ristin päällä. Olkaamme siis iloiset toivossa. Pitäkäämme meidän menomme taivaassa, ja tunnustakaamme Hänen nimensä, joka on verellensä meitä lunastanut. Amen.

Käsinkirjoitettu jäljennös.

SKHS. Kollerin kokoelma. C175 n:o 109.

Kirjoittaja ehkä Raattamaa.

233. KLAVUN ANNA-STINAN ILMOITUS 24. PÄIVÄ SYYSKUUSSA 1848

Klavun Anna Stina on yksi köyhän uutisasukkaan* tytär Karesuannon seurakunnassa; hän on nähnyt seuraavaisen ilmoituksen.

Minä näin, että Enkeli vei minun helvetin partaalle, ja minä hämmästyin: mutta Enkeli vahvisti minua ja sanoi: ”Ei sinun tarvitse hämmästyä, sillä ei sinun ole osa siinä vaivassa, jota sinä näet.” Ja minä näin, että siellä vierisit tuliset aallot, niin kuin meressä; ja ihmiset olit niitten aaltoin välissä, ja ne olit juuri hiilen karvaiset. Muutamat nousit ylös, ja taas painuit pohjaan; ja ne kiroisit ja huusit niin hirmuisesti, ettei saata sanoa minun kuolevainen kieleni. Ja minä tunsin muutampia, jotka vasta ovat kuolleet. Ja minä näin myös eläviä ihmisiä kadotuksen syrjällä, ja riettaat henget kiskoit niitä ihmisiä rautakoukuilla ja hohtimilla ja arinoilla.

Ja minun kuljetti Enkeli kadotuksen tietä takaisin, ja minua tuli muutampia vastaan, ja muutamat olit pyörtäneet takaisin. Ja minä tulin kahden tien haaraan. Ja siinä oli yksi mies, joka huusi takaisin niitä, jotka menit kadotuksen tietä. Ja hän huusi niin vaikiasti, ja välistä hän lankeis maahan, ja itki niin vaikiasti, ja Enkeli kuljetti minua elämän tietä. Ja siellä oli kanssa muutampia matkamiehiä; mutta ne kuljit niin hittaasti. Ja minä tulin yhden kiiltävän portin taka, ja siinä oli yksi vähäinen joukko väkeä seisomassa. Ja Enkeli sanoi heille: ”Mitä te täällä seisotte?” Ja he vastaisit: ”Emme tohdi vuovata edeskäsin.” Ja he pakenit tiepuoleen. Ja Enkeli vei minua siitä portista läpi. Ja minulla jäit vaatteet siihen, ja minä sain uudet vaatteet. Ja ne oli kauniit ja kiiltävät Ja Enkeli kuljetti minua sitä tietä; ja minä tulin yhteen paikkaan, josta nousi trappu ylös, ja niitten trappuin alla oli ihmisiä, jotka olit niin väsyneet Ja Enkeli sanoi: ”Minkä tähden te olette tähän pysäintyneet, he vastaisit, että ”me olemme väsyneet” Ja minä tunsin muutampia niistä.

Ja Enkeli vei minua siitä ylös; sitte tulin minä taivaaseen, ja ne tulit minua tervehtelemään, jotka ovat näihin aikoin kuol-

leet. Ja siellä oli myös niitä ihmisiä, jotka vielä elävät, ja muutammat olit kirkkaammat, kuin toiset; ja minä kysyin, miksi toiset ovat kirkkaammat? Ja minulle vastattiin, että toiset ovat paremmin nöyryydessä, kuin toiset. Ja ne, jotka tuntevat paremmin itsensä, ne olit paljon kirkkaammat. Ja niillä oli niin kuin auringon kuva rinnassa. Ja ne veisaisit. Ja annettiin minulle myös kirja; mutta minä en saattanut veisata. Ja minä muistin, että en minä ole kuollut. Ja minä tunsin muutampia niistä; ja sen paikan nimi sanottiin olevan: ”Armon valtakunta,” jossa Jumalan lapset elävät ennen kuolemata.

Ja Enkeli vei minua toiseen paikkaan. Ja se oli paljon kirkkaampi ja kunniallisempi; ja minulle vaihetettiin taas vaatteet; ja ne olit niin kunnialliset, että en saata minä alkaa muistelemaan. Ja minulle pantiin kruunu päähän, ja annettiin sormukset kätteen, ja ne sanottiin olevan ne vaatteet, jotka minun pittää saaman ijankaikkisesti. Ja minä ajattelin, että jos minä saisin nämät vaatteet viedä maailmaan, sentähden, että suruttomat uskoisit, että kristillisuus ei ole tyhjä vanha juttu; mutta minulle sanottiin, että et saa, ennen kuin sinä tulet ijankaikkisesti tänne asumaan.

Ja minulle sanottiin, että sinun pittää menemän maailmaan huutamaan suruttomille parannusta. Ja minulle tuli paha mieli, että minun pitää menemän maailmaan, mutta Vapahtaja otti minua kädestä, ja sanoi minulle, ettei ole pitkä aika, pian minä tulen. Ja minulle tuli taas hauska, että se niin vähä aika on.

Ja minä näin, että siellä oli niitten ihmisten istuimia, jotka vielä elävät, ja ne olit kolmenlaiset istuimet. Yhdelle ihmiselle ensimmäinen istuin annetaan silloin, koska ihminen tulee Pyhän Hengen armoon, ja toinen annetaan silloin, koska ihminen tulee Jumalan Pojan armoon, ja kolmas annetaan vasta ijankaikkisuudessa.

Ja minulle sanottiin, että koska ihminen syntyy, on hänen istuimensa kirkas, mutta koska ihminen tekee syntiä, niin rupeaa istuin mustumaan, ja jos hän kääntyy, niin valkenee istuin, ja tulee viimein auringon kuva istuimen päälle. Mutta koska ihminen kuolee suruttomuudessa, niin viskataan istuin kummoon.

Ja minulta otettiin ne vaatteet pois, ja annettiin kynttilä kätteen; ja minulle sanottiin, että Jumalan lapset täytyvät kulkea kynttilän kanssa tämän maailman korven läpitse. Ja minun piti lähteä taas maailmaan.

Minä en muistanut äsken sanoa. Minä näin Golgathan mäen tuolla elämän tien alkupäässä. Ja siinä oli Vapahtaja ristin päällä. Ja siellä oli ihmisiä ristin alla, ja veri juoksi Vapahtajasta niitten päälle; ja minä näin, että siellä taaempänä seisoivat kaksi vähäistä joukkoa ihmisiä, jotka olivat matkassa ristin tykö. Mutta siinä oli yksi jänkkäkuru välissä: ja ne eivät tohtineet lähteä poikki. Ja sen jänkän nimi sanottiin olevan ”omavanhurskaus”, ja ne menivät seisomaan sammaan paikkaan.

Sitte näin minä viikkoa jälkeen toisen kerran, että Enkeli vei minua taivaaseen. Ja minulle näytettiin sinne mennessä Vapahtaja, ja hän kantoi ristiä Golgathan mäelle. Ja hänen perässään kävi yksi mies, jolla olivat valkiat vaatteet. Ja minä kävin kanssa perässä, ja tuli muita kanssa. Ja Vapahtaja ei voinut jaksaa kantaa sitä ristiä. Mutta hän tuli viimein Golgathan mäelle. Ja se mies sanoi niille, jotka perässä tulivat: ”Tulkaat peittämään tätä ristiä, ennen kuin suruttomat ihmiset tulevat ristiinnaulitsemaan Vapahtajaa.” Mutta ne tulivat niin hittaasti.

Ja Enkeli lähti minua kuljettamaan; ja minä näin yhden korkian vaaran, vasemmalla puolella elämän tietä; ja kiikuit ihmiset sen vuoren päälle, muutamat olivat niin korkialla. Ja Enkeli kuljetti minua yhden laakson läpi. Ja se oli niin viherjäinen ja kaunis, että minun täytyi ihmetellä. Ja siinä oli ihmisiä. Ja Enkeli sanoi, että sen paikan nimi oli ”nöyryyden laakso”.

Sitten vei Enkeli minua taivaaseen, ja siellä minä näin monta. Siellä Vapahtaja jakoi ehtoollista. Ja ne valitut olivat pöydän ympäri. Ja minulle annettiin maistaa siitä, ja ne kiittivät Vapahtajaa. Ja käskivät minun kanssa kiittää, mutta minä en saattanut, ja minä muistin, että en minä ole kuollut. Ja minä näin elämän puun, ja se oli niin pitkä, ja siinä olivat traput, jota myöten Enkelit ja ulosvalitut sielut kuljivat ylös ja alas, ja söivät hedelmiä siitä puusta. Ja siellä oli sanomaton ilo, valitut siellä huusivat kiitosta ja kunniaa, ja sanoivat, että se vaiva ei ole mitään, jota me

olemme maailmassa kärsineet, tämän ilon ja autuuden suhteen, jota me nyt saamme nauttia. Ja he sanoit, jos maailma tietäis, mitä se on, että olla Jumalan lapsi, vissimmästi he jättäisit katoovaisen maailman.

Ja siellä oli eläviä ihmisiä, joita minä tunsin. Ja minä tunsin myös meidän opettajamme, ja hän oli kaikkein kirkkain niistä, jotka minä tunnen, jotka vielä elävät. Tässä muistin minä, mitä Vapahtaja sanoi opetuslapsille: Ette ole maailmasta, sentähden maailma vihaa teitä; ja vielä seisoo näin: Meidän menomme on taivaassa. Ja minä näin, että meidän opettajamme on yksi valittu ase Jumalan kädessä. Ja hän veti ihmisiä kadotuksen tieltä takaisin, ja myös muutampi hänen opetuslapsistansa talutit kädestä. Niitten perässä oli yksi vähä joukko väkeä, joita he kuljetit. Ei sen vuoksi, että niillä itsestensä siihen voima oli, mutta Jumalan voimalla. Ja minä muistan, että ne kyllä tekevät työtä muitten sieluin päälle, erinomattain meidän opettajamme, ja joku harva sielu vielä hänen sanankuulijoistansa. Ja nyt täytyy minun lakata muistelemasta.

Ja teille minä sanon, rakkaat kristiveljet ja -sisaret, että älkää ajatelko, että minä olen parempi muita, sen vuoksi, että minä olen saanut näitä nähdä. Ei, vaan minä olen kaikkein huonoin hänen lastensa seassa, ja ei minulle ole näitä näytetty ainoastans itseni tähden, mutta minä saan todistaa kaikille murheellisille matkamiehille, ettei ole se autuus turha, joka heitä odottaa, jos he vaan pyrkivät kaikella ahkeruudella, ja minä saatan myös sanoa teille, jotka Vapahtaja on lähettänyt huutamaan ihmisiä parannukseen, että huutakaat rohkiasti! Älkää hämmästykö, vaikka maailman orjat nostaisit semmoisen metelin, että helvetti vapisee. Älkää hämmästykö, vaikka he totuuden tähden suuttuisit; niin että helvetin herran haamu heidän kasvoistansa loistais. Ja vaikka het vielä uhkaisit vankeudella ja sakolla kostaa teille. Antakaa heidän suuttua. Ei teidän pidä suuttuman. Pankaat viimeiseksi henkenne totuuden puolesta. Teidän palkkanne on oleva suuri taivaassa.

Kyllä vissimmästi maailman lapset suuttuvat, koska net ei saa rauhassa mennä helvettiin, mutta ei ole kuitenkaan profeetat eikä apostoli lakanneet soimaamasta ja manaamasta suruttomia

parannukseen, vaikka he ovat totuuden tähden istuneet vankeudessa ja kärsineet haavoja. Monta on huutanut vielä parannusta, vaikka on totuuden tähden leikattu kädet ja jalat. Ja heidän hiuksensa revitty pois päästä.

Ja nyt, kuka tiesi, pidetään suurena ristinä, jos joku saapi yhden korvapuustin kristillisyyden tähden. Vaikka vissimmästi maailman lapset suuttuvat vielä nytkin, niin kuin silloin, jos vaan kristityt raskisit totuuden sanoa, mihinkä heidän elämänsä viepi.

Mutta kristityt ei saata olla ääneti, koska he näkevät suruttomia vaeltavan helvetin lavealla tiellä.

Vaikka kuollut usko kyllä sanoo näin, että ”pitäkää vaari itsestänne, ja älkää minusta.” Sillä ei kuolleessa uskossa olekaan rakkautta, niin kuin elävässä uskossa. Mutta minä sanon teille, te maailman orjat, te kristittyin pilkkaajat, te perkeleen sotasankarit, joille helvetin musta rautio on miekan takonut valheen ja vihan aineista, että jos ette tee parannusta, niin helvetin hiiluksella saatte lämmitellä. Sillä siellä palaa monta, jotka enemmän muretta ovat pitäneet sieluistansa. Siellä palaa monta siviätä miestä hiilenkarvaisena. Siellä ovat herrat, ja kyllä rietas on antava kunnian sen edestä, että he täällä ovat maailman kunniata rakastaneet, vaikka Vapahtaja on sanonut: ”Voi, teitä, koska kaikki ihmiset kiittävät.” Kyllä maailman ihmiset tyytyvät siihen, että he saavat täällä kunniata ja kiitosta. Tulkoon toisessa maailmassa vaikka mitä.

Teille minä sanon, te onnettomat, eksyneet sielut, että tehkää parannus, muutoin olette te ijankaikkisesti onnettomat.

O! rakas Vanhin, revi vielä joku sielu pois riettaan kynsistä, ennen kuin armon ovi suljetaan. Lähetä vielä joku sielu huu-tamaan parannusta, ennen kuin kaikki parannuksen aika sivutti mennee. Säästä vielä joku hetki sitä paatunutta maailmaa, että joku sielu vielä nousis synnin unesta. Kuule vielä niiden rukous, jotka huutavat armoa niitten paatuneitten edestä, sinun tykö, jos se on mahdollinen. Mutta jos ei ole mahdollinen, niin anna sinun lapsilles voimaa kantaa maailman vihaa ja maailman pilkkaa. Anna sinun nimes tunnustajille rohkeutta tunnustamaan maailman edessä sinun suurta voimaas, jolla sinä olet repinyt heitä helvetin syvyydestä, ja ottanut lapsekseen. Auta kaikkia epäilevä-

isiä ylös epäilyksestä, nosta kaikki alaspainetut, anna yksinäisille matkamiehille valoa, että he näkisivät taivaan tähtiä. Anna kolkuttavaisille kärsivällisyyttä kolkuttaa siihen asti, että sinun sydämes halkee laupiudesta, että he ottaisivat esimerkiksi Jaakobista, joka painiskeli koko yön sen tuntemattoman kanssa. Ja koska aamurusko koitti, silloin huusi hän, että ”en päästä sinua, jollet siunaa minua!”

Tähän asti on Anna Stina Klavun tytär puhunut. Ja minä en muista enää, kuka se oli niistä heränneistä Karesuannossa, jotka hänen suusanansa ylös kirjoitit. Mutta olen vakuutettu, että se on kirjoitettu niin kuin hän on nähnyt ja puhunut. Minä en löydä tässä ilmoituksessa mitään, joka olisi Raamattua vastaan sotivainen. Sentähden olen minä antanu tämän ilmoituksen ulos prántistä, että se tulis muille heränneille sieluille ylösrakennukseksi heidän kalliimmassa uskossansa. Ja kuka tiesi muutamille suruttomille ylösherätykseksi, vaikka ei suruttomat tosin usko ilmoituksia, koska ne ei usko Moosesta ja Profeetoita.

Tämä ilmoitus on prántäty Pikka Heikin eli Pehr Henriksson Kuhmusen kustannuksella. Sofia Pietarin tytär Nivan ilmoitus oli prántäty esinä allekirjoitetun kustannuksella, mutta toisen kerran Sofian ilmoitus, ja saarna toisena sunnuntaina pääsiäisen jälkeen, prántäty Johan Nilsson Wittangin kustannuksella, mutta Jonas Håkanin pojan ilmoitus on prántäty Elias Johansson Sopperon, eli Ylitalon kustannuksella. Minun täytyy vielä muistuttaa kaikkia niitä, jotka ovat Charttoja lainaksi ottaneet, että ne toisit takaisin niitä, että minä saisin niistä ulos valita semmoisia, jotka tulevat prántätyksi.

Koska kirjan pránttääjä Piitemissä ei ymmärrä suomea, jonka tähden pránttivistä on paljon Jonas Håkanin pojan ilmoituksessa, olen minä nyt pannut yhden pojan, Lorents Wilhelm Laestadius, katsomaan perhään prántti vikoja, ja sentähden tulevat nämät pienet kirjaiset maksamaan enemmän, kuin ne entiset Piitemissä prántätyt. Köngäisessä toukokuussa 1851.

L. L. Laestadius

---

* Alkuperäisessä sana ”nybyggari”. Tässä suomennettuna ”uutisasukas”.

Painotuote. Piitemissä 1851 Prántäty W.N. Nygrenin tygönä. Helsingin yliopiston kirjasto.

234. JONAS HÅKANINPOJAN ILMOITUS

Ja pitää tapahtuman viimeisinä päivinä, sanoo Jumala, että minä tahdon vuodattaa minun Hengestäni kaiken lihan päälle. Ja teidän poikanne ja tyttärenne pitää ennustaman, ja teidän nuorukaisenne pitää näkyjä näkemän, ja teidän vanhempanne pitää unia uneksiman. Ap.t.2:17.

Tämä ilmoitus on ensinnä painettu ruotsin kielellä, ja siten toisen kerran norjan kielellä, ja minä allekirjoitettu olen sen saman ilmoituksen kääntänyt suomeksi sen painetun ilmoituksen jälkeen, joka oli painettu Tromssan kaupungissa sinä vuonna 1847.

L. L. Laestadius

Rakas lukija!

Lue nämät sanat niin saat nähdä, mikä hirvuinen vaiva synnistä seuraa, että sinä sen kautta tulisit kehoitetuksi etsimään lunastusta Jesuksen veressä; että sinä välttäisit kadotuksen asumasijaa, ja tulisit enkeleiltä vietyksi taivaan iloon.

Yksi mies nimeltä Jonas Håkaninpoika, joka oli talonpoika Högsbon seurakunnassa Smålannin maaherran läänissä Ruotsin valtakunnassa, ja asui Mjäsebon kylässä, muistelee seuraavaisia, joka on tapahtunut sinä vuonna 1801.

Sen mainitun vuoden lopussa nousin minä muutampana keskiviikon aamuna terveenä, mutta minä tunsin jotakuta erilaisista liikutusta itsessäni. Minä rupesin vapisemaan, ja tulin voimattomaksi, etten voinut enää hallita itseäni. Vaimo ja tytär nostit minut sänkyyn. Tämä vapistus pysyi aina perjantai-iltaan saakka; kello 11 pääsin minä nukkumaan. Koska kotoväki näki minun levossa ja rauhassa nukkuvan, panit he myös maata, sillä he olit väsyneet valvomisesta ja murheesta sen kovan tuskan tähden, jossa he näit minun olevan.

Koska nyt minun ruumiini oli levossa, tuli minun henkeni asetetuksi taivaan portin tykönä. Siellä näin minä yhden enkelin vieressäni. Ja hän sanoi minulle: ”Älä pelkää!” Ja minä näin enkelin käyvän yhtä kaitaista tietä, ja hän otti minun kanssansa. Sitten me menimme toisen taivaan portin tykö, jota hän avais

minulle, ja osoitti minulle kaiken niiden kunnian, jotka siellä olivat. Minä näin ulosvalittuin sielut istuvan kunnian istuimella, kunnioittavan Jumalata. Välistä he nousivat ja välistä he lankesivat maahan, ja panivat kruunujansa istuimen eteen. Ja taas nousit he ylös ja ylistit ja kunnioitit Jumalata kaikissa. He istuit peräsiltänsä itse kukin sukukuntansa luvun jälkeen. Siellä edempänä pyhään keskellä näin minä lukemattomat kadut ja rajat sangen kunnialliset. Minä näin myös rehellisiä opettajia, joista minä tunsin muutampia eläissänsä. He olit kaikki enkelin kaltaiset. Kuitenkin oli suuri kunnian eroitus heidän välillä.

Minä näin myös enkeleitä kantavan uskovaisten sielut käsissänsä. Ja ne ulosvalitut sielut, jotka olit taivaassa, tulit ilolauluilla niitä vastatulevaisia sieluja vastaan, ja sanoit: ”Terve tulemaan taivaan iloon!” Enkelit istuit kunnian istuimella. Mutta pahat henget ei tohtineet tulla taivaan porttia liki. He menivät ympäri niin kuin kiljuvat jalopeurat etsien ihmisten sieluja, mutta ei ne tohtineet tulla taivaan portista sisälle, vaan pyörsit sieltä takaisin.

Sen jälkeen näin minä niiden sieluja, jotka olit riettaan hengen vallassa. Ne sielut olit tarttuneet riettaan hengen ansaan, ja niillä ansoilla he vedettiin kadotukseen. Koska se valkeuden enkeli, joka oli niitä ihmisiä seurannut eläissänsä, näki, ettei hän saattanut enää varjella sieluja, jätti hän sielun, meni itse taivaaseen ja kukisti sen sielun istuimen sijaltansa.

Ja enkeli osoitti minulle toisen paikan, kussa istuimet olit pantut, ja ne istuimet olit sangen kauniita ja kiiltävät, ja kunkin istuimen päällä olit ihmisten kuvat, ja sen kuvan päällä taivaan kaari. Enkeli sanoi: ”Se kuva oli sen ihmisen haamu, jolle istuin oli pantu.” Ja enkeli sanoi minulle: ”Niin kauan kuin ihmisen kasteenliitto ei ole rikottu, on hänen istuimensa kirkas ja kaunis, mutta niin pian, kuin ihminen luopuu Jumalasta synnin kautta, rupee hänen istuimensa kallistumaan pohjattomuuteen. Ja koska ihminen lankee ehdollisiin synteihin, tulee alainen puoli tuolista mustaksi, niin kuin noki. Ja sitä myöten, kuin ihminen tulee rohkiammaksi syntiä tekemään, tulee myös hänen istuimensa hirveäksi.”

Ja enkeli sanoi minulle: ”Niin kauan, kuin pikkuinen valkia pilkka näkyy istuimen ylisellä puolella, on vielä armon ovi auki, mutta jos koko istuin on tullut mustaksi ja koloksi, se merkitsee, että ihminen on paatunut, ja että Jumalan armo on häneltä pois otettu. Mutta jos syntinen täydellä aikomuksella kääntää itsensä Jumalan puoleen, koska vielä armon ovi on auki, ja joku pikkuinen valkia pilkka on istuimen päällä, niin tulee hänen istuimensa kokonaan puhdistetuksi.”

Enkeli osoitti minulle pohjattomuuden, sen ison palavan järven, joka palaa tulesta ja tulikivestä ijankaikkisesta ijankaikkiseen. Siellä osoitti hän minulle aikaisen ison kattilan. Ja sen kattilan päällä oli kansi, joka oli kiinni pantu. Mutta siitä kattilasta nousi savu niiden vaivasta, jotka siellä olit, ja hirmuinen paukkuminen ja kipeneet. Ja enkeli sanoi minulle: ”Yksi kipene siitä kattilasta polttaisi koko maan, jos se pääsisi ylös.”

Ja minä näin yhden riettaan hengen kantavan yhden sielua vasemmalla kynnellä. Ja siellä seisoivat toinen rietas henki miekan kanssa vieressä, ja väänsi lukkoa; ja minä näin ihmisten nostavan käsiänsä ja sormiansa siitä kattilasta. Ne otivat kattilan syrjästä kiinni ja tahtoivat ylös kiikkua, mutta rietas heitti myös sen sielun kattilaan, jonka hän oli tuonut; ja enkeli koski miekalla kattilan syrjään, ja kansi pantiin taas kiinni. Tämä on yksi hirmuinen vaivan paikka.

Sitten näin minä neljä paria hevoisia vetävän vaunua, jossa yksi iso herra ajoi hirmuisella vauhdilla taivaan porttia kohti, ja huusi suurella äänellä: ”Pitas!” Mutta koska tuomio oli jo langennut, täytyi hänen mennä tulijärveen, yhtenä sielun ja ruumiin kanssa, yhtenä vaunuinsa ja hevoistensa kanssa. Ja yksi rietas henki otti hänen vasemmalla kynnellä kiinni ja sanoi: ”Sinä olet käskenyt monta tuhatta rietasta henkeä hallita sinua, mutta nyt minä saatan yksin hallita sinua.” Ja se herra huusi vaikiolla valitusäänellä: ”Älä vaivaa minua niin surkiasti!” Siihen vastasi rietas henki: ”Ei ole vielä kaikki riettaat henget täällä, joitas olet avuksesi huutanut.” Ja rietas otti sen herran kynsiinsä, nosti hänen pystyyn, kiskoi kielen ulos suusta, niin myös sydämen, maksan ja

keuhkot, ja kaikki sisällykset. Lukemattomat pahat henget tulit sinne, jotka panit sisällykset paistumaan valkian päälle; sitten ne sisällykset pantiin vasta sijallensa ruumiin päälle. Ja minä kuulen vielä joka paikassa, kussa minä käyn, kuinka surkiasti ja hirmuisesti se herra valittaa. Ja siinä tuska-
sa ja tulenliekissä täytyy hänen pysyä.

Sitten näin minä sieluja putoilevan niin kuin rakeet siihen järveen, joka palaa tulesta ja tulikivestä. Minä näin kadotettuja, joiden hampaat olit pudonneet ulos suusta, ja taas toiset purit hampaitansa niin että jyrinä ja pauhina kuului kauas. Ja sanottiin, että kadotettuina vaimoihmisten sielut olit suuressa vaivassa sen tähden, että vaimo ensinnä käärmeen viekkautta kautta antoi itsensä vietellä Jumalan käskyjä rikkomaan.

Minä näin myös eroituksen vaivain välillä. Itsekukin sai kärsiä jotakuta erinomaista vaivaa, sen synninlaadun jälkeen, jota hän oli tehnyt maailmassa, sitämyöten tuli myös synnin vaiva nyt näytettäväksi pohjattomuuden ruhtinaan edessä. Belsebub oli sidottu keskellä pohjattomuutta; hänen hiuksensa olit käärmeitten kaltaiset, monesta väristä. Ja niitä hän pudotti päästänsä, koska ne vaivat rupesit tapahtumaan.

Minä näin juomareita kaikista säädyistä putoavan helvettiin, ja ne mustat hirmuiset käärmeet, jotka Belsebubin päästä olit pudonneet, irvistelivät ja aukaisivat suutansa juomarille pikarilla, täynnä tulikiven liekkiä. Ja toiset perkeleet ammensivat kauhalla pikariin sitä vuotavaa tulta ja panit aina lisää. Ja juomarit täydyit juoda pohjaan asti niin että tulenliekki turskui niin kuin palava koski nenästä.

Minä näin monenlaisia huoria, jotka olit saastuttaneet itsensä huoruudella sekä salaisesti että julkisesti. Niitä huoria vaivattiin monenlaisilla huoruuden välikappaleilla, jotka paloivat tulesta ja tulikivestä. Ja perkeleet rupesit tanssaamaan huorain kanssa siinä palavassa liekissä. Nämät huorat olit eläneet hauraudessa ja heikossa. Ne olit kaikenlaisesta säädyistä, jotka huoruudella olit saastuttaneet itsensä maailmassa.

Samaan paikkaan tulit myös varkaat ja varkaitten ystävät, jotka olit kätkeneet varastettua kalua. Varkaitten vaivat olivat

hirmuiset tulen liekissä. Siihen paikkaan tulit myös pyhäpäivän rikkojat, jotka olit sunnuntaina marjoja poimineet, puita hakanneet, kuormia vedättäneet, niittäneet ja vääriä reissuja tehneet. Kaikille niille tuli vaiva sen synninlaadun jälkeen, jota he olit tehneet. Muutamat tuomittiin vuorten sisälle menemään ja istumaan veressä polveen asti, ja tulinen liekki oli heidän ympärinsä.

Ne, jotka olit kaloja pyytäneet sunnuntaina. Niitten sieluja rupesit perkeleet pyytämään tulijärvestä.

Kaikki ulkokullatut, jotka ilman hartautta, ilman totista kääntymystä, ilman uskoa ja ilman pyhitystä, olit lukeneet ja veisanneet Jumalan pyhää sanaa, ja jotka niin muodoin olit kuolleet synnissä, tulivat kirotuksi helvetissä. Heidän täytyi lukea ja veisata siinä palavassa järvessä. Heidän kirjansa, joita he luit, olit myös palavat, eikä sen tähden palaneet tuhaksi. Kaikki panettelijat ja korvain kuiskuttelijat, jotka juoruja kantavat ja juomalauluja laulavat, eli muuta riettautta puhuvat, heidän täytyi purra kieltänsä tuskan tähden.

Itse rietas tuli ja halkaisi heidän kieltänsä ja imasi verta heidän sydämestänsä. Noidat ja lumoojat tulit myös sinne, ja net sait vaivaa kärsiä sen synninlaadun jälkeen, jota he olit tehneet. Ja jotka eläinten kanssa olit saastuttaneet itsensä, tulit ja möyristit yhtenä riettaan kanssa, ja rietas asetti itsensä luonto kappaleeksi heille.

Ne, jotka vääryydellä olit muitten ihmisten kalua ja omaisuutta allensa vetäneet, lensit selällensä tulijärveen, ja viskasit tulta ja tulenliekkiä rintoihinsa käsillänsä. Niin myös ne, jotka kelvottomasti olit nauttineet Herran pyhää ehtoollista, ne huusit kirousta tuskain tähden. Niin tehit monet laumat, jotka olit autuuden oikeutta haaskanneet. Ja ne, jotka olit rajamerkit siirtäneet, kannoit palavat kivet sylissä ja kirosit itseänsä, ja koko helvetti vastasi: ”Amen!” Minä näin myös isot tunturit ja terävät pahdat, joittenka päälle niiden täytyi istua ja kiskautua. Ja ne, jotka olit kironneet ja joutavia puhuneet kirkkotien päällä, siellä synnin vaiva vilustutti heitä, niin, että hampaat tärisit, ja taas paiskattiin tulijärveen palamaan. Siellä on itku ja hammasten kiristys kaikille. Väärät maanmittaajat ja

väärät perinnönjakajat tulit myös sinne, ja vedit palavat rautavitjat perässä, ja kärsit hirmuisen tuskan ja vaivan. Ja ne, jotka olit väärän mitan tehneet, heidän täytyi palavan puntarin kantaa käsissänsä, ja palavan kyynärän mitan, jotka poltit heidän käsiänsä. Kaikki väärät käsityöläiset (niin kuin kraatarit ja suutarit), jotka erinomattain ovat pyhän päivän rikkojat, sait myös vaivansa kärsiä.

Suuri osa niistä, jotka kadotuksessa olit, olivat eläneet haureudessa ja hekumassa, joitten pitää vaivaa kärsimän helvetissä. Murhamiehet ja ne, jotka olit lapsiansa surmanneet ja huoruuteen niitä vietelleet, vaivattiin hirmuisesti helvetissä, niin että koko helvetti tärisi. Muutampi osa, ja niitä oli suuri joukko, jotka tanssaamisella ja pelaamisella, kortinlyömisellä eli muun turhuuden kanssa olit aikansa kuluttaneet, niitä perkele ajoi palavain rautahäkkien päälle kiikkumaan.

Sen jälkeen näin minä pakanoita tulijärven pohjan puolella. Niillä oli vähempi vaivaa, kuin nimikristityillä. Mutta oli mikä synti ikänäns, jota he olit tehneet maailmassa, sen synnin laadun jälkeen piti heidän kärsiä vaivaa pohjattomuuden ruhtinaan edessä. Ne olit niin kuin puukappaleet tulijärvässä, välistä pohjassa, välistä päällä. Sillä välillä, kuin pakanain sielut häilyit ylös ja alas, rupeis pohjattomuuden ruhtinas fiilaamaan rautaviljoja, (joilla hän oli sidottu). Käärmeet hänen päässänsä riipuit päässä kiinni niin kauvan kuin hän oli fiilaamassa. Mutta koska saatana oli kohta poikki fiilannut rautaviljojans, valuttiin ne taas kiinni.

Sitte näytettiin minulle ne huokiammat ja keviämmät vaivat, joita he kärsit, jotka ei ole ansainneet kaikkein suurinta rangaistusta. Tulen liekki nousi heidän ympärinsä; sitte heitä nipistettiin ja puserrettiin palavilla hohtimilla; heidän ruumiinsa kiskottiin kappaleiksi, ja taas kokoonpantiin katkeralla voiteella.

Minä näin tuomituita kohtaavan valituita; niistä oli toinen puoliso taivaassa ja toinen kadotuksessa. Se joka oli valittu, sanoi toiselle, joka oli kadotuksessa: ”Jos sinäkin olisit kuunnellut Jumalan manauksia; jos sinäkin olisit tehnyt totisen kääntymyksen, niin kuin me ja muut Jumalan lapset neuvoimme sinua, niin olisit sinä ollut siellä, kussa minä olen, nimittäin ilossa; nyt

sinä olet huonossa tilassa, en kaipaa minä sinua enää. Ja niin täytyi sen toisen mennä kadotukseen.

Niin myös vanhemmat ja lapset. Muutamat olit taivaassa, ja muutamat kadotuksessa. Ulosvalitut sanoit, että Jumala on oikein tuominnut, sillä paatuneet syntiset pitää kärsimän rangaistusta.

Kadotuksen päällä oli musta, sakia höyry, eikä siellä muuta valoa ollut, kuin se tulenliekki. Lapset kirosit vanhempiansa, jotka olit heitä niin pahoin opettaneet. Vanhemmat kirosit lapsiansa tottelemattomuuden ja sydämen kovuuden tähden; ja kaikissa he kirosit itsiänsä ja Luojaansa. Mutta siitä kirouksesta tuli heidän vaivansa ainoastans suuremmaksi, ja heidän huutonsa, valituksensa ja kirouksensa olit hirmuiset.

Koska tämä kaikki oli näytetty minulle, rukoilin minä enkeliä, joka oli minulle osoittanut kaikki, mikä nyt sanottu on. Enkelillä olit messuvaatteet ja ristinmerkki rinnassa. Ja hänen vaatteensa olit kiiltävät, ja sangen kauniit. Minä rukoulin häntä, että minä saisin olla hänen tykönänsä, mutta hän vastais: ”Ei ole vielä sinun aikasi tullut.” Minä kysyin vielä, kuinka pitkä aika vielä olis minulla, mutta hän vastais: ”Ei sitä tiedä yksikään muu kuin Jumala, Isä.” Ja hän sanoi minulle: ”Julista nyt, mitä sinä olet nähnyt ja kuullut, jumalattomille varoitukseksi ja murheellisille virvoitukseksi. Älä aja ketään kovuudella pois tyköäs. Älä puhu pahoin kestään. Tee oikein ja pakene kaikista synneistä; pidä Jumalan käskyt rakkaudessa ja uskossa Jeesuksen Kristuksen päälle, nimittäin elävällä ja hedelmällisellä uskolla. Pyydä ystävällisesti velkasti takaisin, mutta älä ketään lain kautta vaivaa. Jos sinä näitä pidät, pitää sinun, koska sinun päiväs loppuvat, kohtaaman minua täällä. Silloin pitää minun ottaman sinua vastaan ja viemän sinua iankaikkiseen iloon.

Koska hän sen sanonut oli, heräsin minä sängyssäni. Ja sillä välillä oli kaksi tiimaa kulunut.

Joka tämän ilmoituksen on suomeksi kääntänyt, katsoo todeksi kaikki, mitä Jonas Håkaninpoika on hengessä nähnyt, sillä ei tässä ilmoituksessa ole mitään, joka pyhää Raamattua

vastaan olis sotivainen. Mutta suruttomat syntiset ei usko kuitenkaan, että nämät hirmuiset vaivat ovat valmistetut heille.

Muutamat luulevat, ettei helvettiä olekaan, vaikka yksi surutoin syntinen kantaa helvetin vaivaa povessans. Mutta ei hän sitä tunne, ennen kuin omatunto herää. Koska omatunto rupee polttamaan, silloin tuntee hän, että helvetti kyllä löytyy. Ei se olekaan juuri kaukana: se on ihmisen omassa sydämessä, vaikkei surutoin sitä tunne. Vapahtaja sanoo, että taivaan valtakunta pitää löytymän ihmisen sisällä, elikä ihmisen omassa sydämessä. Mutta jos taivaan valtakunta on siellä, kyllä helvetti myös löytyy ihmisessä. Se riippuu ainoastans siitä, missä tilaisuudessa ihminen on. Jos ihminen on suruttomuuden tilassa, niin putoo hän vissimmästi helvettiin, jos muutosta ei tule. Jos ihminen on herännyt, silloin tuntee hän itse, että helvetti on palamassa hänen omassa povessans. Mutta se ihminen, joka on tullut armon tilaan, tuntee, että hän on ylösvedetty helvetistä.

Mutta maailman orjat ei tahdo uskoa, että het ovat helvetin kekäleet. Sillä muutampi luottaa sen päälle, että hän on siveästi elänyt. Muutampi luottaa sen päälle, että hän on jo aikaa saanut syntiänsä anteeksi, vaikka totinen katumus ja parannus ei ole koskaan tapahtunut. Niitä on yksi suuri joukko, jotka pettävät itsensä surkiasti kuolleella uskolla. Net ovat armonvargaat, jotka ajattelevat näin: Minä uskon, että Jumala on armollinen. -Mistäs tiedät, että Jumala on armollinen? Sinä olet kuullut Jumalan armosta, että Jumala on armollinen katuvaissille. Mutta koskas sinä olet oikiassa katumuksessa ollut? Koskas sinä olet hädässä ollut? Minä kysyn siviöiltä ja armonvarkailta: Koskas te olette totisen katumuksen ja parannuksen tehneet? Te luulette ilmanki, että se on totisen katumuksen tuntomerkki, koska lohikäärmeen kyneleet vuotavat teidän silmistänne, koska paloviina lämmittää vanhan aatamin sydäntä, eli koska yksi varas eli huora itkee kunniansa perään, ja valittaa, että häntä viattomasti haukutaan. Mutta semmoiset kyneleet ei ole muu, kuin lohikäärmeen kyneleet, jotka usein putoilevat luonnollisen ihmisen silmistä, niin kuin rakeet kaljaman päälle.

Juomarit tulevat usein jumaliseksi viinassa: itkevät rakkaudesta. Mutta mitäs semmoiset kyyneleet vaikuttavat? Kyllä juomari niitten tähden putoo helvettiin. Yksi huora itkee myös kunniansa perään, koska häntä viattomasti soimataan. Ja minä olen myös nähnyt yhden päävarkaan itkevän surkiasti kunniansa perään, ja valittavan, että häntä viattomasti haukutaan. Mutta semmoiset kyyneleet ovat lohikäärmeen kyyneleet, jotka vuotavat huoran ja varkaan silmistä, koska semmoiset siviät ja kunnialliset ihmiset itkevät kunniansa perään. Ei ne sokiat raukat ymmärrä, kuka heille on kunnian antanut.

Se murhaaja, joka ampui kuninkaan Gustavuksen kolmannen Ruotsissa, itki myös katkerasti, koska häntä rangaistettiin vitsoilla. Ja koska yksi herra kysyi, mitä sinä itket? vastasi tämän kuninkaan murhaaja: ”Sitä minä itken, ettei kuningas varsin kuollut.” - Katso, semmoiset ovat riettaan orjan kyyneleet. He itkevät kirkossa ja nauravat kirkon takana; he veisaavat kirkossa ja ulvovat kirkon takana; he siunaavat kirkossa ja kiroovat kirkon takana; he juovat kirkossa Herran kalkista, ja kirkon takana he juovat perkeleen kalkista. Ja semmoiset luulevat nyt olevansa valmiit astumaan taivaan valtakuntaan ilman katumuksetta, ilman parannuksetta, ilman uskotta.

Miksis Jonas Håkaninpoika näki muutampia suukristityitä lukevan kirjaa helvetissä? Mitäs se vaikuttaa, että ihmiset lukevat kirjaa helvetissä? Se vaikuttaa ilmanki niin paljon, että he pääsevät ylös helvetistä, koska he samankaltaisella sydämellä kuin täällä, lukevat palavat kirjat, jotka polttavat heidän sormiansa.

Moni on kirjallinen ja oppinut Raamatun mies, vaikka hänen elämänsä on riettaan elämän kaltainen. Moni lukee Raamattua ja tekee huorin; moni lukee Raamattua ja varastaa; yksi juomari lukee Raamattua, ja itse perkele lukee Raamattua, eikä sentähden pääse helvetistä. Lutherus sanoo, että perkele saattaa kyllä saarnata evankeliumia paremmin kuin joku pappi. Ja kyllä perkele sais paljon sanankuulijoita, kun hän rupeis niin suloisesti saarnaamaan evankeliumia, että kaikki siviät huorat ja rehelliset varkaat pääsisit taivaan valtakuntaan, ilman surutta, ilman murhetta, ilman katumuksetta ja ilman uskotta.

Niin eletään nyt maailmassa, kuin pimeyden valtakunnassa eletään. Siellä ihmiset juovat ja tappelevat, huorintekevät ja varastavat, ja semmoisille nyt saarnataan evankeliumi: Rakkaat Jesuksen ystävät, älkää peljästykö, juokaat ja tapelkaat hyvin, niin te tulette autuaaksi. Pitäkää viinakauppaa, niin te saatte hyvän voiton taivaan valtakunnassa. - Eikös olis parempi, jos semmoisille saarnattaisiin tämmöinen evankeliumi: Rakkaat perkeleen ystävät! Älkää murehtiko, kyllä te tulette autuaaksi helvetissä, jos te vaan elätte niin kuin tähän asti on eletty; juokaat ja tapelkaat hyvin, niin te tulette autuaaksi helvetissä. Senkaltainen evankeliumi nyt olis soma saarnata maailman orjille, että he paremmin uskoisit, että he tulevat autuaaksi helvetissä.

Me olemme nyt kuulleet sanomia helvetistä Jonakselta Håkaninpojalta. Net on aivan vereket sanomat. Jonas Håkaninpoika näki ihmisiä puikivan helvetissä sinä vuonna 1801. Nyt on tänä vuonna 1851 viiskymmentä ajastaikaa kulunut siitä saakka, ja sen ajan sisällä on moni nähnyt sitä samaa kauhistuksen paikkaa, ja vielä taivaan valtakunnan kunniata. Mutta ei suruttomat usko vielä, että semmoinen kolo paikka löytyy, kuin helvetti on. Ei he usko, ennen kuin helvetin tulisoitto lyöpi heitä vastoin leukaa.

Muutammat sanovat näin: Ei se ole tosi, että Jonas Håkaninpoika on nähnyt helvetiä. Itsepä hän on muistellut, että hän makais huoneessansa ja nukkui; ilmanki hän on unta nähnyt. Mutta mitäs Johannes näki ilmestyksessä, olikos se uni, vai mikä? Joka tahtoo Jonas Håkaninpojan ilmoitusta valheeksi tehdä, hänen täytyy koko Raamattu valheeksi tehdä. Muutammat sanovat näin: Ei se ole tosi, että Jonas on nähnyt helvetiä. Itse he vasiten valehtelevat, että ihmiset rupeisit paremmin pelkäämään. Mutta ei suruttomat kuitenkaan pelkää. He nauravat vaan, koska he kuulevat sanomia helvetistä.

Muutammat taas arvelevat, että tuommoinen kirja taitais olla hyvä varkaille ja murhamiehille, mutta ei semmoinen kirja sovi niille, jotka ovat siviästi eläneet. Kutkas ovat sitte siviästi eläneet? Onkos siviät huorat ja rehelliset varkaat siviästi eläneet? Muutammat sanovat näin: Ei Jumala ole luonut ihmisiä sitä vasten, että Hän paiskais heitä helvettiin. Eipä kyllä. Mutta sinne he

kuitenkin putoilevat niin kuin rakeet. Ja arvaattekos te, mistä syystä he putoavat? Joo! Muutamat paatuvat kristillisyyden tähden, niin kuin juutalaiset, ja semmoisia ei jaksa enää Jumala ylös vetää, joita rietas on painanut pohjattomuuteen. Muutamilta on rietas kääntänyt silmät nurin, että he katsovat kristillisyyden vääräksi. Ja tämän maailman jumala on sovaissut uskottomitten taidot, että he uskovat valheita.

Muutamat arvelevat, että tämä ilmoitus kuuluu ainoastans niille grouville ja törkeille syntisille, jotka ei tiedä Jumalasta mitään. Mutta suruttomat luulevat, että he ovat siviät ihmiset, vaikka he juovat, kiroovat ja tappelevat, ja ovat ankarat maailman perään; koska he väärällä viinakaupalla imevät vaivaisten hien ja vaivan. Eiköhän viimein viinakyneleet rupea polttamaan heidän tuntoansa ijankaikkisesti, niin myös vaivaisten ja orpolasten kyneleet, jotka viinaporvaritten ahneuden tähden ovat vuotaneet maan päälle? Silloin te olette siviät ja hurskaat, koska te riisutte rukan juomatraasulta yhden viinakauhan tähden. Ja silloin te olette oikein siviät, koska te teette pyhäpäivän juomapäiväksi, ja tappeluspäiväksi ja tierauspäiväksi. Älkääät huoliko, älkääät te siviät, kyllä kuolema repii teidän siveytenne rautakynsillä, niin kuin karhu repii tukan nahkoinens ihmisen pääkallosta. Muutamat sanovat: Me olemme suuret syntiset, mutta Jumala on armollinen. Me uskomme, että Vapahtaja on maksanut meidän syntimme velan. Saipa Daavidi synnit anteeksi, vaikka hän oli murhaaja ja huora. Niin myşös ryöväri ristin päällä, ja Pietari, joka oli kieltänyt Vapahtajan. Net sait armoa, miksis meidän ei pidä saaman, jotka olemme siveästi eläneet?

Armonvarkaats sanovat vielä: Tämä kirja tahtoo ryöstää meidän uskomme ja vajottaa meitä epäilykseen. Ei tämä kirja ole muu kuin villihenkein tekemä. Sitä varten ilmanki olet tänne tullut semmoisia muistelemaan, että me tulisimme hulluksi ja rupeisimme houraamaan, eli Juudaan nuoralla hirttämään itsiämme. Kuka sitte vastaa meidän sieluimme edestä?

Vastatkoon perkele niiden sieluiin edestä, jotka hirttävät itsensä. Juudas kyllä ajatteli, että papit vastaavat hänen sielunsa edestä, koska viattoman veren hinta rupeis hänen tuntoansa vaivaa-

maan. Mutta ylimmäiset papit sanoit hänelle: Katso itsiäs! Niin tekee vielä nytkin moni juomaripappi, koska joku Juudaan kaltainen tulee semmoisen papin tykö valittamaan, että viinaraha ja väärä vala rupeis hänen tuntoansa polttamaan: Mitä meidän siihen tulee? Katso itsiäs!” Ei Juudas saa yhtään lohdutusta niiltä papeilta, jotka ovat itse Jeesuksen ristin viholliset. Ne vastaavat niin kuin veljensä murhaaja Kain, koska Jumala kysyi: Missäs on sinun veljesti Abel? Silloin vastais Kain: Olenko minä veljeni vartija?

Jos pappi ei ota hävittömiä huoria kirkkoon, rupeevat he kantamaan papin päälle ja sanomaan: Vastatkoon pappi meidän sieluimme edestä, jos me kuolemme ripittämättä eli kirkkoon ottamatta. -Mutta minä luulen, että sama mies, joka vastaa Juudaan Simon Iskariotin sielun edestä, ottaa myös katumattomain ja hävittömäin huorain sielut vastauksensa päälle; hän ottaa vielä siviän huoran sielun vastauksensa päälle; hän ottaa vielä raittiin juomarin sielun oman vastauksensa päälle. Ja hän ottaa ilman epäilemättä rehellisen varkaan ja armahtavaisen viinaporvarin sielut vastauksensa päälle, saati he uskovat, että rietas vastaa heidän sielunsa edestä.

Yksi maailman viisas on sanonut, että Jumala joutuu vastaamaan ihmisen sielun edestä, jos se menee hukkaan. Mutta muut maailman viisaat sanovat, että ihmisen pitää itse vastaaman. Ja sen vuoksi sanoo myös jokainen, joka on siviästi elänyt: Itse minä vastaan, jos vahinko tulee sielulle.

Minä annan nyt kaikille niille, jotka tämän ilmoituksen lukevat, minä annan heille tämän kysymyksen: Kuka viimein joutuu vastaamaan, koska ihminen tekee paha? Meidän esivanhemmat Aatami ja Eeva lykkäisit syyn toinen toisensa päälle. Aatami lykkäis Eevan päälle, ja Eeva lykkäis käärmeen päälle. Mutta rietas ei ota yhtään syytä päällensä, vaan hän kantaa Jumalan lasten päälle yötä ja päivää, ja sanoo Taivaalliselle Vanhimmalle: Kauniitpa sulla on lapset! Huorat ja varkaat, juomarit ja murhaajat. Katso, semmoiset on kristityt; semmoiset on Jumalan lapset. Kauniitpa sulla on lapset. - Ja semmoiset soimaukset täytyy sen Taivaallisen Vanhimman kuulla yötä ja päivää: Kauniitpa sulla on lapset. Ja tämä vihollisen soimaus te-

kee niin paha Vanhemman sydämelle, että Hänen täytyy kärsiä helvetin vaivaa Jumalattomain lastensa tähden. Mutta rietas ei ota päällensä yhtään syytä.

Arvatkaat siis, kuka viimein joutuu vastaamaan, koska ihminen tekee paha? Muutamat sanovat: Ihminen itse joutuu vastaamaan, ja muutamat sanovat: Jumala joutuu vastaamaan, jos ihmisen sielu hukkaan menee. Ja muutamat sanovat: Jos ihmisen pitää itse vastaaman, niin saapi hän vastata iankaikkisesti.

KUULUTUS!

Tämän kautta annan minä Laestadius tiettäväksi, että kaikki ne, jotka ovat ottaneet kartoja lainaksi, pitää tuoman takaisin, sillä ne tarvitaan muualla.

Köngäisessä 8.tammikuuta 1851

L. L. Laestadius

Painotuote. Piitemisä 1851. Präntätty W. N. Nygrenin tygönä.
Helsingin yliopiston kirjasto.

VANHINTEN KIRJA 4

Lähteet:

*J.P. Stöckelin kokoelma

*Levi Älvgrenin kokoelma

*Lauri Koistisen arkisto

ESIPUHE LAPSILLE

"Tuo siveyten ja omanvanhurskauten valkija enkeli, joka on kristillisessä seurakunnassa, kristillisessä maailmassa, joka on heillä paras autuuden perustus, tahtoo väkisin pakata eli rynnätä sisälle kristillisyyteen, vieten väärään eli väylään. Korvat tullee niin araksi yhten osan tykönä, että ei ensinkään L.L.Laestatiuksen saarnoja tahtottaisi kuulla eikä lukija sivistyneitten kuulten, että mailman joukko on muka sivistämpi kuin Laestatiuksen aikana. Mutta Henki tuomitsee sen viekkaan siveyten, joka ei ole Kristuksen vanhurskaus uskolla omistettu."

(Johan Takkinen, Calumet 26/7 1884, Oulun Maakunta-arkisto: Laestadiana 8Aa:2).

Ylläoleva Juhani Takkisen lause viime vuosisadan lopulta sopii mainiosti tämän Vanhinten Kirja 4:n alkulauseeksi. Lause on tämän kirjan historialliselle aikakaudelle jopa ajankohtaisempi kuin silloin, kun se kirjoitettiin. Luonnollinen siveys on saanut valtaansa koko lestadiolaisen herätysliikkeen kaikkialla sen esiintymisalueilla, Amerikassa ja Euroopassa. Pyhä tuli on sammunut. Vain pieniä hiilloksia esiintyy harvoissa paikoin, ja nekin vähenevät vähenemistään. Ainoastaan muutama huutavan ääni korvessa korottaa vielä äänensä herätysliikkeemme raunioilla tehden epätoivoisen yrityksen puhaltaa henkeä kuolleitten luihin.

Tämä Vanhinten Kirja 4 maalaa meille kuvan esikoisten seurakunnan vaiheista ajalla 1939-1976 Pohjolassa ja Amerikassa. Viimeinen Lapin suurista vanhimmista Viktor Björkman oli siirtynyt ajasta iankaikkisuuteen vuonna 1938. Nuoremmat saarnaajat Lapissa joutuivat ottamaan harteilleen heidän jättämänsä viran

raskaan taakan. Suurten vanhinten jättämä aukko oli kuitenkin liian suuri nuorempain täytettäväksi. Ei ollut voimavaroja sitä täyttää.

Ulkomaitten lähetystoimi joutui August Isakssonin, Johan Petter Stöckelin, William Erikssonin ja Gunnar Jönssonin käsiin. Heistä kolme viimeksimainittua kulkivat myös Amerikan maalla. Stöckel oli käynyt siellä jo Björkmannin kanssa. Amerikassa syrjäytettiin Arthur Niska-vanhin kristillisyyden johtoasemasta. Samuel Juvonen otti hänen paikkansa. Suomessakin ilmeni ryhmittymistä johtavien saarnaajien Joel Ahosen ja Ville Niemisen ympärille, joitten välillä vallitsi jännistystilaa. Nämä järjestelyt johtuivat opillisista riitaisuuksista seurakunnan sisällä. Ruotsin Lapissa August Isakssonin johtoasema sortui hyvin väkivaltaisesti pitkällisen valhe- ja vihakampanjan ansiosta, jota William Eriksson ja Gunnar Jönsson harjoittivat taustalla. Hengellinen hallitus oli kriisitilanteessa pian Björkmannin kuoleman jälkeen. Aluksi lähes näkymättömästi, myöhemmin kouriintuntuvasti. Kysymys ei ole ollut valtataistelusta vallan tähden, vaan taustalla on ollut opilliset näkemykset. Vanhinten perintö oli liian vanhanaikainen maailmanmielisille voimille seurakunnassa. Maailmansodan jälkeen yleinen elintason nousu ja levollinen yhteiskunnallinen olotila vaikutti voimakkaasti kristillisyyden maallistumiseen. Pyrkimykset taivaallisten asiain perään vähenivät ja elämän hekuma astui etualalle. Tältä pohjalta on helppo ymmärtää se kehitys, joka alkoi välittömästi toisen maailmansodan jälkeen.

Ruotsi säästy sodan tuhoista. Kun suomalaiset konttasivat verissään sotakonein kynnetyllä Karjalan Kannaksella ja vetivät viimeisiä hengenvetojaan kentällä, ruotsalaiset istuivat kylpytakkeillaan pehmoisilla lepotuoleillaan jalat lämpimässä pesuvadissa,

sanomalehti kädessä ja radio korvanjuuressa takkavalkean leppoisesti lämmittäessä rauhallista majaa. Siinä vieressä vielä angorakissa hiljaa ja tyytyväisenä kehräten. Siinä ruotsalainen kuunteli sotauutisia jännityksellä ja mielihyvällä.

Ei siis kumma, että Ruotsin kristillisyys maallistui kaikkein ensimmäiseksi - jos nyt ei oteta huomioon Amerikkaa, jossa tilanne oli jokseenkin samanlainen kuin Ruotsissakin. Korkea elintaso, rikkaat malmikentät Lapissa, hyvä työllisyystilanne, noususuhdanne, teki Ruotsin Lapista hyvinvointialueen, mikä oli kaikkea muuta kuin siunaukseksi kristillisyydellemme. Hyvän päivän lapset ovat hemmoteltuja, lellipentuja, itseviisaita, itserakkaita, suklaapoikia.

Lapin vanhat ovat sanoneet, ettei siitä tule kelvollista saarnajaa, joka ei ole täirouvon alla maannut. Voisiko kukaan meistä kuvitella suklaapoikien nukkuvan täirouvon alla? Eiköhän heillä tulisi siellä äitiä ikävä? - August Isaksson, Johan Heikki Olsson ja Pikku-Leevi olivat niitä vanhan ajan "lappalaisia", jotka tyytyivät elämään kurjissa ja puutteellisissa oloissa napolisematta. He olivat nääs suomalaisia sanan parhaimmassa merkityksessä. He eivät olleet suklaapoikia.

Suklaapoikien hallituskausi tässä kristillisyydessä alkoi niin pian kuin saatiin "vanhat houkat" pois tieltä. Gunnar Jönssonista tuli suklaapoikien johtohahmo. Hän ihannoikiiltokuvakristillisyyttä. Vanha karkea Lestadiuksen saarnatyö ei ollenkaan sopinut kiiltokuvakristillisyyteen. Sen tähden oli pian saatava valtiokirkon pappi Per Boreman toimittamaan uusi postillalaitos ruotsinkielellä, joka sopisi suklaapoijille ja hyvän päivän lapsille. Ja onnistuihan se. Tarkoitus olisi ollut vanhan eriseuran tavoin jättää koko postillanluku pois, mutta seurakunnan vanhoillinen siipi ei ehkä

olisi enää jäänyt veronmaksajaksi heidän valtakuntaansa. Eriseura olisi tullut silloin liian selvänä puuhevosena. Siksipä uudistusten tiellä lähdettiin hiukan ikäänkuin kepillä jäätä koetellen, minkä verranjoukon enemmistö on valmis vastaanottamaan. Ja aikojen kuluessa hyvänpäivänlapsien kristillisyyttä saakin täydellisen kiiltokuvaleiman. Aletaan leikkimään valtiokirkkoa pienessä mitassa. Saarnaajilla olisi halu pukeutua papin pukuun ja kaapuun, kaunistaa saarnaustuimensa ympäristö kynttilöillä ja kukkasilla, kotinsa ikoneilla j.n.e. Joulutervehdykset tehdään kiiltokuvakorteilla, joissa on hepo kulkusineen ja rekineen menossa tunnelmallisessa talvimaisemassa joulukirkkoon.

Kaiken ylläkuvatun keskellä on kuitenkin vielä kätkeytynä elävän Jumalan toiminta. Maallistuneessa kristillisyydessä on vielä elämää. On oikeita opettajia ja valvovia kristityitä. Seurakunta synnyttää vieläkin uutta elämää harvoissa sieluissa, vaikka tuo uusi elämä monen kohdalle tuhoutuukin, kun sieluparat joutuvat suklaapoikien verkkoihin. Heränneitä ja särjetyitä sydämiä sorretaan saarnoissa ja lähetyskirjeissä. Pyhän Hengen herättämät synkät aavistukset seurakunnan kuolleesta tilasta selitetään perkeleen valheiksi. Oikea synninsuru selitetään omanvanhurskauden höyryksi. Rippi ja taivaan valtakunnan avainten käyttö jäävät vähälle tai katoavat kokonaan pois. Jää vain laidaton evankeliumi. Puhutaan hyvästä Jumalasta ja rakkaasta Jeesuksesta, mutta ei puhuta mitään pahasta ihmisestä eikä pahan ihmisen tavoista. Synniltä jää nimi pois. Ei saarnata kuvista eikä kukista, ei kissanristiäisistä eikä suklaapoikien kekkereistä, joita aletaan viettämään yleisesti seurakunnassa. Elintasokilpailu tulee kristillisyyteen sisälle ja muodonkatsominen on räikeästi esillä. - Maailman taholta tuleva pilkka aiheuttaa revanssihengen suklaapoikien kristillisyydessä.

He päättävät näyttää maailmalle, että tässä ollaankin kansakunnan kermaa ja älymystöä, eikä suinkaan mitään rutusakkia. Rakennetaan röystäillen komeita temppeleitä ja verotetaan seurakuntaa armottomasti. Maailmankunnia saajotakin uhrauksia maksaakin. Komea kirkkohan tulee Jumalan kunniaksi. Leveä ja ylpeä elämä on myös Jumalan siunaus.

Ei ole ihme, että Jumalan on pitänyt antaa seurakuntansa saatanan haltuun, vaikka Hän kaiken aikaa ojentaa kättään tottelemattomalle ja vastahakoiselle kansalle. Hyvänpäivänlapset karakoittivat keskuudestaan Jumalan profeetat pois ja kirosivat heidät eriseuraisiksi ja leeviläisiksi. Pikku-Leevi sai lainata nimensä esikoisten seurakunnan uudeksi tunnusmerkiksi. Hän oli todella vihattu saarnaaja, sillä hän tunnusti totuuden julkisesti kenenkään muotoon katsomatta. Hän oli Jumalan valittu ase jälleenrakentamaan esikoisten seurakuntaa niistä raunioista, joihin se tuli lyödyksi 1960-luvulla. Jumala kutsui meitä nuoria myös viinämäkensä työhön Pikku-Leevin aikana. Leevi pani kaikki käytettävissä olevat voimavarat liikkeelle niin laajassa mitassa kuin mahdollista. Hän ei luonnollisestikaan voinut lähettää viinämän saroille Eliaksia, Paavaleita, eikä Luthereita, sillä sellaisia ei ollut tarjolla. Hän joutui kutsumaan Tjoutjas-Franseja, Yrjö Mäkelöitä, Pikku Iisakeita, Mäkelän poikia ja Koistisen veljeksiä Herran viinämän työhön. Oli siinä monenlaista ainesta. Hakoheikkiä, jöröjukkua, Suomen poikasta. Toimintaa oli kuitenkin ylläpidettävä Lapissa ja lannassa. Siinä sitten kasvettiin yhdessä ja soviteltiin eri lahjoja yhteen. Luonnollisesti siinä törmäiltiin, niinkuin ymmärrettävää onkin, kun uusi työryhmä alkaa ryhmätyöhön. Ihmeellistä on, että jälleenrakennustyö ylipäänsä voi menestyä, sillä kaikki aines ei ollut oikein selvillä suuntaviivoista, mihin

pyrittiin. Yrjö-vanhus oli kai luonteeltaan sopeutumaton mihinkään muutoksiin omista pinttyneistä kaavoistaan. Hän oli itsepäinen ja itsenäinen siinäkin, missä se tuli turmioksi. Hän ei voinut sietää, että hänen Raamatunymmärryksensä jossakin kohdassa sanottiin olevan virheellinen. Hän kiehautti sellaisessa tilanteessa hyvin äkkiä. Hän sanoi, että hänet hyljätään ja häntä sorretaan, jos ei jotain hänen omaa väärää päähänpinttymäänsä otettu vastaan yleiseksi ojennusnuoraksi. Hän sai esimerkiksi sellaisen päähänpiston, ettei kristittyjen sopinut käyttää **Jumalantervettä**-sanaa, koska hänen mielestään jumalanterveitä olivat vain kuolleen uskon tunnustajat. Hän teki pilkkaa koko sanasta. Vastineeksi hän tarjosi **Jumalanrauhaa**-muotoa. Niinpä kävikin siten, että Yrjö vanhus vetäytyi omaan loukkoonsa yhteisestä rakennustyöstämme juuri yllämainituista syistä. Ensin hän hylkäsi Levi-vanhimman lyöttäytyen Sten Johanssonin ryhmään. Jonkun ajan kuluttua hän jätti senkin ryhmän ja hakeutui Boremannilaiseen eriseuraan, missä hänen voidaan katsoa olleen kuollessaan. Ikävintä oli hänen August Isaksson vanhimpaan kohdistunut sydämen pahennus, mistä Eero Mäkelä puhuu tässä kirjan alussa olevassa Severi Mäkelän elämäkerrassa.

Yrjö Mäkelä oli lahjakas ja voimakas persoonallisuus. Hänen kirjeitään on tässä kirjassa monia kymmeniä siltä ajalta, kun hän oli Suomenmaalla pienen laumamme kärkimies. Hänen kirjeensä ovat lukemisen arvoisia ja paljon sisältörikkaampia kuin nykyisessä Rauhan Siteessä julkaistut lähetyskirjeet, jotka kirkkohistorian professori Pekka Raittilan mukaan ovat pelkästään "stereotyyppisiä". Se tarkoittaa: Mitäänsanomattomia fraasisommitelmia.

Sten Johansson oli ruotsalainen, eikä hänen suomenkielentaitonsa ulottunut kovin kauas. Hänelle suomenkielen lukeminen

tuotti vaikeuksia, joten hänen lukuharrastuksensa liikkui pääasiassa ruotsinkielellä painetussa tekstissä. Hän ei ollut perehtynyt vanhinten kirjoihin kovin syvästi, koska niitä ei hänen kielellään ole olemassakaan. Jellivaaran entisen kirkkoherran, nykyisen professori Ingemar Öbergin sanojen mukaan, jotka hän lausui tämän kirjoittajalle vuonna 1977 Jellivaaran pappilassa käymissämme kahdenkeskisissä keskusteluissa, oli käsittämätöntä, miksi Gunnar Jönsson ja Sten Johansson eivät voineet toimia yhdessä, koska hänen käsityksensä mukaan nämä henkilöt olivat valtavasti toistensa kaltaisia. Tämä kirja valaisee tätä seikkaa syvemmin kuin heidän saarnatyylinsä tarkkailu. Heillä oli eri käsitys postillakysymyksestä ja vanhinten perinnöstä. Sten Johansson oli kuitenkin arka, suorastaan pelkurimainen, kun tuli ahtaampi paikka. Sellaisessa tilanteessa tarvittiin Pikku-Leeviä, joka oli synnynäinen taistelija, Simon Pietari ja Luther. Sten Johansson oli Melanchton varovaisuudeltaan, mutta ei teoreettisilta opillisilta voimavaroiltaan. Ikävä kyllä tiet Stenin ja Levin välillä erosivat 1976-1977 kaudella, kun Sten teki yrityksen Levin syrjäyttämiseksi kristillisyyden johtoasemasta Lapissa, jolloin Sten eksyi valheen retkille. Näitä vaiheita on jollakin harvalla sanalla kerrottu kirjassamme "Hengellisen hallituksen vaiheet ensinsyntyneessä lestadiolaisessa seurakunnassa Ruotsin Lapin maalla", Pieksämäki 1977. Sten Johansson innostui seurakuntamme saavuttamasta menestyksestä Amerikassa ja Norjassa niin kovin, että hän näki jo saavuttaneensa tyydyttävän tavoitteen, päästä kansainväliselle liikkeelle johtohenkilöksi. Hänen toimestaan ei kansainvälisiä "valloituksia" kuitenkaan saavutettu, vaan tästä toimesta vastaa lähinnä tämän kirjoittaja. Tämä kirja paljastaa selvästi, kuinka yhteydet Amerikkaan ja Norjaan y.m. ovat syntyneet. Tässä ei ole

kysymys kunnianhimosta, vaan historiallisista tosiseikoista, joita ei sovi väärentää. Olen vakuuttunut siitä, että Jumalan sormi on johtamassa toimiani, niin kauan kuin pysyn uskollisena kutsumuksessani enkä etsi omaani, vaan niitä, kuin Jeesuksen Kristuksen ovat.

Tjoutjas-Fransi, Pikku-Iisakki y.m. Lapinmaan rukousten pitäjät ovat siirtyneet ajasta ikuisuuteen. Heidän merkityksensä kristillisyyden työssä jäi pieneksi, ja he olivat heikkoa ainesta seisoakseen sodassa. Ikävä kyllä he kaikki nousivat Leevi-vanhinta vastaan Sten Johanssonin kiihottamina vuonna 1977 ja pian tämän jälkeen heidän elämänsä liekki sammui. Jumala, joka kaikki asiat tutkii, on yksin langettava lopullisen tuomionsa heidän ja kaikkien kohdalle. Meidän ei tarvitse sitä tehdä.

Thoralf Jensen, August Krägh ja Hans Danielsen Norjasta liittyivät Sten Johanssonin muodostamaan ryhmään Lapissa 1977. Heistä ensinmainittu riitaantui kuitenkin Sten Johanssonin kanssa ja muodosti pienen ryhmän ympärilleen. Heistä on ainoastaan August Krägh elossa tätä kirjoitettaessa, mutta hän on menettänyt täysin muistinsa ja asustelee Kjöllefjordin sairastuvalla.

Tämän kirjan viimeiset kirjeet ovat vuodelta 1977. Siihen mennessä Mäkelän ja Koistisen nuori veljesparvi oli ennättänyt olla saarnavirassa Pikku-Leevin vaatimuksesta kuutisen vuotta. Vuoden 1976 jälkeen alkoi toimintamme vakaantua kansainvälisellä tasolla ja yhteistyö sujumaan todella hyvin. Kirjalliset harrastuksemme saivat miehekkään vauhdin, kun Hannu Viljakaisen kätöksissä pidetyt lahjat saatiin käyttöön. Ei ollut pieni työ saattaa painoon Lestadiuksen puhtaat saarnat-kirja alkuperäisistä käsikirjoituksista. Vuonna 1984 kirja painettiin 1000 kappaleena Raamattotalossa Pieksämäellä. Vanhinten Kirja 3, joka on Sophia

Hillin kokoilemasta aineistosta koottu, painettiin 1989 Lappeenrannassa. Siilien toimeen sain avustusta jo niin nuoresta polvesta seurakunnassamme, kuin saarnakumppanini Eero Mäkelän lapsista, jotka kirjoittivat Jonas Purnun kirjeet y.m. tietokoneella, uhraten huomattavan tuntimäärän ajastaan kristillisyyden työhön. Hannu Viljakainen on kääntänyt myös Lutherin paimenkirjeen Böömin veljille ruotsinkieleltä suomeksi, joka ilmestyi 10.000 kappaleen painoksena 1986 Pieksämäellä. Tätä nykyä hän kääntää Huutavan Ääntä korvessa alkuperäisestä ruotsinkielisestä teoksesta suomeksi. Tuskin missään löytyy toista niin energistä ja hedelmällistä kristittyin laumaa, joka lukumääränsä pienuudesta huolimatta kustantaa kaiken tällaisen kirjallisen toiminnan. -Tämä olkoon kaikille maailmallisille kristillisyyden tunnustajille osoituksena siitä, kuinka Jeesuksen lampaat kantavat villoja alastoman Jumalan Pojan vaatettamiseksi meidänkin aikanamme, jolloin kaikki tahtovat etsiä omaansa, eikä niitä, mitkä Jeesuksen Kristuksen ovat.

Olemme tehneet Yhdysvaltoihin lähetysmatkoja vuosina 1976, 1979 ja 1985. Viimeisin matkamme, jossa mukana oli neljä nuorta saarnaajaa, **Lauri Koistinen, Eero Mäkelä, Juha-Lassi Tast ja Toivo Mäkelä**, kulki seuraavissa paikoissa, missä pidimme kokouksia: Deadwood S.D. -Minneapolis, Minn. -Calumet, Mich.-Duluth, Mich. -Vancouver, Wa. -Detroit, Mich. -Syracuse, N.Y. Matka oli kokonaan kustannettu Euroopasta käsin, ja sen kokonaisbudjetti oli noin 100.000 kruunua. Tämäkin toiminta on osoittamassa, että seurakuntamme investoi voimavaransa Jeesuksen Kristuksen evankeliumiin, jonka arvo on rahassa mittaamaton. Tuomiopäivänä saavat kaikki kuulla, mitä Jeesus puhuu niille, jotka Häntä huoneeseensa ottivat ja niille, jotka eivät laskeneet Häntä sisälle.

Amerikassa on meillä uusia yhteyksiä lestadiolaisiin ryhmiin eri leireissä, ja pyrkimyksemme on rikkoa kaikki raja-aidat heränneitten ja särjettyjen sydänten väliltä puhtaalla Kristuksen evankeliumilla, joka kokoaa kaikki Jeesuksen seuraajat yhdelle Siionin vuorelle, esikoisten seurakunnan helmaan. Se on se seurakunta, jonka Jeesus perusti lukittujen ovien takana pääsiäisenä. Siinä seurakunnassa Pyhä Henki hallitsee ja johtaa kaiken toiminnan.

Suomessa on yllämainittujen lisäksi lahjakkaita saarnaajia pitämässä huolta seurakuntamme hengellisistä tarpeista **Kalle Koistinen, Heimo Mäkelä, Hannu Viljakainen ja Kalervo Mäkelä**. Olemme usein tehneet lähetysmatkoja yhdessä Suomen Lapissa, Ruijassa sekä Ofotenissa ja Lofotenissa, vaikka pääpaino työnteostamme keskittyykin Etelä-Suomeen. Olemme kulkeneet noin kolme viikkoa kestäviä saarnamatkoja siellä yhdessä Suomessa asuvien veljiemme kanssa joka vuosi jo noin parinkymmenen vuoden ajan. Tavallisesti olemme kokoontuneet Honkilahdessa, Turussa, Karinaisissa, Tampereella, Mouhijärvellä, Hämeenlinnassa, Lahdessa, Lappeenrannassa, Heinävedellä, Enossa j.n.e. Lapissa meillä on jatkuvaa toimintaa Kiirunassa, Vittangissa, Jellivaarassa, Tjautjasjärvellä y.m. missä **Lauri Koistinen ja Eero Mäkelä** tätänykyä pitävät huolta saarnavirasta.

Kun nyt jätämme tämän Vanhinten Kirja 4:n lapsillemme historiaksi kristillisyydestämme siltä ajalta, kun jo itse tulimme mukaan taistelukentille, niin huomautamme heille, ettei meidän kristillisyytemme ole Mäkelän veljesten eikä Koistisen poikain uusi keksintö. Seurakunnallamme on kouriintuntuva, käsinkoskeltava historia. Me olemme siinä seurakunnassa, jonka Iisakit rakensivat vuosisadan alussa Suomessa Joonas Purnun lähettämänä. Meidän rakkaita saarnaajiamme on Suomessa ollut Emma-

nuel Välikangas marttyyri, Mikko Hulkkonen, Niklas Milen, y.m. Voimme lukea Ville Niemisen, Jonas Rustholkarhun ja suorastaan kaikki Suomen, Ruotsin, Norjan ja Amerikan saarnaajat rakkaiksi opettajiksemme ja Herran Jeesuksen seuraajiksi siihen asti, kun he 1960-luvulla liittyivät Lapinmaan Boremannilaiseen eriseuraan. Tosin heidän seassa on ollut heikkoakin ainesta. Kun he jättivät lähetykskirjeistään August Isakssonin ja Leevi Alvgrenin nimet pois, silloin he kirjoittivat nimensä pimeyden ruhtinaan elämänskirjaan. Siitä lähtien he ovat meille kuolleet. Heitä ei enää ole.

Jumala tekee kuitenkin vielä työtään Suomessaja meillä on aavistus siitä, että Hän näyttää vielä ihmeitä meille Suomessakin, sillä Hän voi saada juuren putkahtamaan ylös kuivasta maastaja Hän voi saada kuivan puun viheriöitsemään. Mekin olemme siitä vakuutetut, ettemme ole omalla asiallamme, vaan Hänen, joka meitä on kutsunut viinamäkeensä yhdennellätoista hetkellä. Me emme muuta tavoittele, kuin iankaikkista elämää ja armopalkkaa. Tiedämme sen myös saavamme, jos vain pysymme uskollisina kutsumuksessamme loppuun asti. Sielussamme soijatkuvasti ääni: **"Ole uskollinen kuolemaan asti, niin minä sinulle elämän kruunun annan!" (Ilm.2:10).**

Vielä joku sana J.P.Stöckelistä. Hän oli rakastettu opettaja seurakunnassamme Lapissa ja kulki lähetyksmiehenä Suomessa, Norjassa ja Amerikassa asti. Ikävä kyllä hän kulki matkoillaan saastaisella omallatunnolla, josta syystä eivät kaikki hänen jälkensä ole olleet kunniaksi. Eräässä vaiheessa sotien jälkeen hän eksyi juonittelemaan August Isakssonin vastaan syrjäyttääkseen tätä kristillisyyden johtoasemasta Lapissa, mutta nämä aiheet epäonnistuvivat silloin. Onnellista kuitenkin on, että Stöckel korjasi itsensä Pikku-Leeville ja Augustille, ja niin voimme luottaa siihen,

että hän sai autuaallisen kuoleman.

Kesällä 1989 sain haltuuni Stöckelin toisen avioliiton aikaiset kirjeet Svappavaarassa, joista tärkeimmät otan tähän kirjaan mukaan. Näitten kirjeitten lähdeviittauksessa lukee: "**J. P. Stöckelin kokoelma.**" Siihen sisältyy sekä lähetys- että yksityisiä kirjeitä. Kajoamatta sen enempää tähän arvokkaaseen saaliiseen, haluan vain todeta, että lukiessani Axel Uskosken ja hänen vaimonsa Sandran kirjeitä ne koskettivat sydäntäni suuresti. Niissä tuntuu olevan elävä henki. Niin myös Suomesta Ville Niemisen kirjoittamat lähetyskirjeet ovat kalliita. Axel Uskosken kirje Atlantin mereltä, kun hän kuvailee tunnelmiaan saatuaan eetteristä vain kaikuja Stöckel-vanhimman äänestä radiopuhelimella, jättää syvän rakkauden kaipuun merellä purjehtijaan, joka aavistaa kuulleen vanhimman äänen viimeistä kertaa. Ja niinhän se kävikin. Pian he molemmat siirtyivät paratiisiin...

Hajaannuksen aikaisten kirjeitten otsikoinnissa olen käyttänyt

lasten käsityskyvyn mukaisia tekstejä, jotta he huomaisivat, mistä leiristä kirjeet ovat lähtöisin. Näissä otsikoissa vilahtelee paaveja, kardinaaleja ja höyrypäitä sanojen arkipäiväisessä merkityksessä. Käyttihän Lutherkin sellaisia ja vielä hurjempiakin titteleitä vastustajistaan puhtaasti Pyhän Hengen vaatimuksesta, vaikka hellä omavanhurskaus sitä paheksuukin. Varsinaisen tekstin sisälle ei ole pantu mitään kommentteja, mutta alaviitteissä esiintyy muutammin paikoin sellaisiakin, jolloin k.o. tekstin kohdassa on asterix-merkki */.

Lappeenrannan vanhassa linnoituksen puistossa katselin kansakoulupoikana yhdessä meidän luokkamme ja opettajamme kanssa vanhaa muistopatsasta, jossa on kaivoon pystytetty vanha

pölkky. Opettaja kertoi meille ympärilleen kokoontuneille lapsille, että tuo suuri pölkky on uinut ihmisten veressä Pikku-Vihan aikana, kun esi-isämme puolustautuivat ryssä vastaan kaupungin muureilla. Maanmiestemme ja vihollisten veri virtasi koskena linnoituksen portilta mukulakivitietä alas laaksoon. Patsaan kyljessä olevassa metallilaatassa oli seuraavantapainen teksti, jonka muistan lapsuudestani asti: **"Nousevat polvet, esi-isäin henget haastavat teille, varjelkaa valppaasti esi-isienne hiellä ja verellä kostutettua maatanne..."** Tuo lapsuusajan kokemus on jäänyt lähtemättömästi mieleeni. -Jos vapaa synnyinmaa, jota isät ovat rakentaneet hiellään ja puolustaneet verellään, on meille uusille polvikunnille kallis perintö, vaikka se onkin kerran tulossa palava ja katoova, kuinka paljon kalliimpi onkaan se katoomaton kaupunki, joka Jumalan lapsilla on haudan tuolla puolen. Sen oikean isänmaan puolustajat, Jumalan Poika, profeetat ja marttyyrit, velvoittavat meitä varjelemaan Siionin linnaa henkeen ja vereen asti.

Lapsi-rakkaat. Isiemme perintö puhuu meille raskasta kieltä. Älkäämme ottako uskon asioita leikin kannalta. Päämaalimme on korkea, sanoin kuvaamaton. Rohkeimmatkaan unelmat eivät sinne ulotu, sillä sitä ei ole silmä nähnyt, eikä korva kuullut, mitä Jumala on omillensa valmistanut. Pian syttyy se viimeinen tuli, josta kristillisyyden vanhimmat ovat puhuneet. Raskaitten koettelemusten aikana heräävät hartaudet läpi Pohjolaa jolloin kristillisyytemme saa räjähdysmäisen kasvun. Tätä seuraa välittömästi viimeinen verinen vaino, joka kuitenkin ei kestä pitkään, sillä Ihmisen Poika tulee pian taivaan pilvissä ja pitää viimeiset lyhyet käräjät. Silloin Hän sanoo valituillensa: **Tulkaa minun Isäni siunatut ja omistakaa se valtakunta, joka teille on valmistettu maailman alusta.**

Epäuskoiset taas saavat kuulla nämä järkyttävät sanat: **Menkää pois te kirotut, siihen iankaikkiseen tuleen, joka on valmistettu perkeleelle ja hänen enkeleillensä.** Olkaamme valmiit, ja katso-
kaamme perään, että uskomme lampussa on Pyhän Hengen öljyä, sillä pian tulee huuto, katso Ylkä tulee, menkää ulos Häntä vastaan.

Sinua, Herra Jeesus, tahdomme seurata, tuli vastaan mitä tuli. Ole meidän kanssamme, sillä ehtoo joutuu ja päivä on laskenut. Amen.

Allekirjoittavat vanhimman haudan päällä, Ruotsin Lapin
korvessa, Pikku-Leevin opetuslapset, keväällä 1990

Lauri Koistinen

Eero Mäkelä

1. LAURI KOISTINEN - MUISTOPUHE LEVI
ÄLVGRENIN HAUTAUSTILAIUUDESSA
SVAPPAVAARAN KIRKOSSA 1980.

**" Vaan seitsemännen enkelin äänen päivinä, kuin hän rupee
basunalla soittamaan, niin pitää Jumalan salaisuus täytettämän,
niinkuin hän on palvelijoillensa prophetaille ilmoittanut."**

Olemme nyt seisomassa Ruotsin Lapin esikoislestadiolaisen seurakunnan vanhimman Levi Alvgrenin paarien ääressä. Hän on päässyt vanhurskasten lepoon elettyään täällä kuolevaisuuden maassa 79 vuotta 1 kk ja 24 päivää.

Edellä mainitun Ilmestyskirjan tekstin mukaan olemme elämässä seitsemännen enkelin äänen viimeisiä päiviä. Tämä seitsemäs enkeli oli tämän etsikkoajan kirkas aamutähti, rovasti Lars Levi Laestadius, joka huusi Kristuksen Hengellä auringon koitosta täydellisen 12 apostolin opin täällä Lapinmaalla. Kun rovasti Laestadius käsitti apostoli Paavalin opin sovinnosta v. 1844 köyhän Lapin tytön Marian kautta Äselessä, tapahtui se suuri ihme, josta Ilmestyskirjan 11. luvun viimeisessä värssyssä sanotaan: "Ja Jumalan templi aukeni, ja Hänen testamenttinsa arkki nähtiin Hänen templissänsä."

Tämä poisnukkunut kristillisyytemme vanhin Levi Älvgren oh eräs väkemimmistä huutavaisen äänistä korvessa näinä viimeisinä seitsemännen enkelin äänen päivinä. Hän oli saanut kasvaa kristityssä kodissa ja koetella kristillisyyttä jo koulupoikana ollessaan, josta hän usein muisteli saarnoissaan. Tämä Jumalan armon tunteminen lapsuuden aikana jätti poislähtemättömät jäljet

hänen sieluunsa.

Vainaja syntyi Keräntöjärven kylässä 29. tammikuuta 1901. Hänen isänsä Fredrik Pudas oli maanviljelijä ja tervanpuukari, joka "teki tynnyriä niinku tuhkaa" - kuten vainaja hänestä muisteli. Fredrik ja Josefina Putaalle syntyi 13 lasta, joista kaksi kuoli jo pienenä. Tästä lapsiparvesta on enää yksi elämässä. Vainaja kertoi, että hänen veljensä Isak kuoli uskossa, mutta muitten veljien laita oli toisin. Albert veli kuoli Amerikassa 1976 kuuluen roomalaiskatoliseen kirkkoon. August veli kuoli Levi vanhimman ollessa Yrttivaarassa kokouksissa. Tämä hänen veljensä oli kuoleman hädässään huutanut veljeään Leviä avuksi, mutta liian myöhään.

Vainaja vietti nuoruutensa ajan Lainiossa, johon Putaat siirtyivät hänen ollessaan 4 vuoden ikäinen. Hän kantoi kristillisyyttä sydämen asiana aina siihen asti, kun hän lähti kotoaan 18-vuotiaana Svappavaaraan alkaen elää omaa elämäänsä. Hän vietti 12 vuotta lankeemuksessa, jona aikana myös solmi avioliiton Julia Kemin kanssa Svappavaarasta v. 1924. Tästä avioliitosta heille syntyi yksi poika, Folke, joka on täällä läsnä. Vainaja sai myös nähdä lasten lapsiaan, joitten edestä hän usein rukoili. Lapset ovat menestyneet hyvin elämässään, mutta he ovat ikävä kyllä vieraan tuneet siitä kristillisyydestä, jota vanhin opetti. Vanhimman toivomus on kuitenkin ollut se, että hänen multansa saarnaisivat lapsille niin vaikuttavalla tavalla, että lapsista tulisi iankaikki suuden kukkasia vanhimman haudan päälle. Suokoon Jumala sen tapahtuvan.

Vainaja on ollut ruumiillisen työn tekijä koko elämänsä ajan. Ollessaan lastaajana Tuolluvaarassa hän jäi kivikuorman alle, vaan tapaturma ei jättänyt suurempia vammoja. Hän oli myös metsätöissä ja suutarin ammatissa ja hoiti tehtävänsä suurella

vireydellä. Langenneessa sieluntilassa ollessaan hän joutui raskaan elatuksen murheen alle, josta syystä hän hyväksyi mielessään jossakin määrin marxilaista henkeä. Kuitenkaan hän ei ole koskaan ollut kommunistipuolueen jäsen, eikä myös muuten ole toiminut sen puolueen hyväksi, kuten valheelliset huhut kertovat. Kristillisyyden saatuaan hän alkoi julkisesti nuhtelevaan marxilaista hapatusta sekä kristillisyyden sisällä että ulkopuolella.

Lainion kristityille nuorukaisille, joissa tätä marxilaista hapatusta oli, on hän sanonut, ettei se henki lähde pois muutoin kuin rukouksellaja paastolla, se on: julkisesti vastaan sanomalla. Nuorena aviomiehenä ollessaan vainaja sai vian keuhkoihinsa ja joutui Sandträskin parantolaan. Siellä hänen omatuntonsa heräsi, ja kymmenen tuhannen leiviskän syntivelka tuli oman tunnon päälle. Päästyään sieltä kotiin oli Jumalan Henki kurittanut hänet niin perusteellisesti, että hän tuhlaajapojan tavoin maltoi mielensä ja palasi Isän huoneeseen. Tämä tapahtui v. 1930 Svappa-vaarassa Isak Stålnacken talossa, jossa Frans Parakka ja Isak Kuoksu olivat kokouksia pitämässä. Vainajan ensimmäinen rippi-isä oh Isak Kuoksu, ja Frans Parakka on myös antanut hänelle monta hyvää neuvoa, josta vainaja usein muisteli.

Edellä kerrotusta jo huomaamme, että tämä vainaja joutui käymään kovan koulun läpi. Hän on koetellut tuhlaajapojan onnettoman retken, ja sen vuoksi hän tiesi, mistä puhui, kun hän saarnasi sen tekstin rinnalla. Kristillisyyden vanhimmat näkivät tämän nuorukaisen lahjat ja hartauden voiman, jonka vuoksi häntä painettiin kristillisyyden työhön Lapinmaalla. Hän joutui saarnaretkille pian lankeemuksesta nousemisensa jälkeen. Lähimmät työkumppanit hänelle olivat Johan Heikki Olsson Puoltikasvaarastaja August Isaksson Nilivaarasta. He vaelsivat Kaalas-

vuoman alueella, joka oli vainajan ensimmäisiä työkenttiä. Hän on kulkenut saarnamatkoilla myös Nattavaarassa, Purnussa, Yrtti-vaarassa, Ullatissa, Kompelusvaarassa y.m. Lapinmaalla. Ensimmäinen vuosikymmen hänen lankeemuksesta nousemisensa jälkeen oli onnellista aikaa Lapin kristillisyydessä. Sitä aikaa vainaja usein muisteli kaipauksella, sillä silloin vallitsi kristillisyydessä yksi sydän ja yksi sielu kristittyin kesken.

Pian ajat kuitenkin muuttuivat. Vanhimmat oh Jumala ottanut levolle yhden ainoan vuosikymmenen aikana, kaksikymmenluvun lopulta kolmekymmen luvun loppuun. Samuel Wettasjärvi kuoli v. 1928, Isak Niku 1929, Frans Parakka 1935, Isak Kuoksu 1935, Isak Stältnacke 1937 ja Viktor Björkman 1938. Oli tullut aika, jota kuvaa elävästi seuraava lause August Isakssonin kirjeestä Suomeen vuodelta 1938: **"Minkälaisen ilman vihollinen nostaa, kun vanhemmat on levolle laskettu?"** Ja pahat ilmat nousivat pian.

Kristillisyydessä alkoi vaikuttamaan kaksi eri henkeä. Erimielisyys oli pianjulkinen. August Isaksson joutui todelliseen myrskyyn, sillä valheet alkoivat yleisesti kuulua hänestä kristillisyyden sisällä. Mistähän kaikki sai alkunsa? Eihän 40-luvulla vielä ollut mitään käsin koeteltavia opin erehdyksiä vallalla Lapinmaalla. Antaisiko seuraava ajattelu asiaan mitään selitystä? - Saarnaaja William Eriksson vainaa oli Samuel Wettasjärven poika. Eiköpä profetaan pojalla mielellään ole sellainen ajatus, että profetaan lahjat siirtyvät hänelle suoraan kotoa? Vaan historia ei näytä suurten profettain pojista tulleen mitään mainitsemisen arvoista. Emme kuule mitään Laestadiuksen emmekä Raattamaan pojista kristillisyyden työssä. Kuinka lienee Lutherin perillisten laita ollut? William Eriksson on kuitenkin tuonut julki tämänkaltaista ainesta itsestään, sillä hän saattoi julkisesti sanoa

seuraavaan tapaan Suomessa lähetysmatkalla ollessaan: "Vuosi-
sadan alussa kun eriseurat tulivat, oli isäni täällä Suomessa, mutta
nyt olen minä täällä." Lapin vaimot Kaalasväylän varrella ovat
jääneet muistamaan August Isakssonin ja William Erikssonin
välisiä suhteita, jotka eivät olleet kaikkein parhaimmat. He
kertoivat muun muassa, että Samuel Wettasjärvi katsoi August
Isakssonilla olevan paremmat lahjat kuin omalla pojallaan
kristillisyyden asioissa - ja August Isaksson oli perin rakas
Samuel-vanhimmalle. Kaikki viittaa siihen, että William Eriksson
on alkanut jo täältä asti sairastamaan kateuden tautia August
Isakssonin kohtaan. Tämä kateuden musta henki on sittemmin
ollut syy moneen ikävään asiaan, ei ainoastaan henkilökohtaisissa
asioissa, vaan vielä laajassa mitassa koko kristillisyydessä. Tästä
mustasta kateuden hengestä ovat muun muassa lähteneet seuraa-
vat William Erikssonin lauseet hänen kirjeissään.

Tälle Levi Alvgren vainajalle hän kirjoitti v. 1965 kirjeen, jonka lopussa on lause

Samaa tyyliä on hänen lauseensa lähetyskirjeen lopulla Gälli-
vaarasta 1964, jonka lopussa ovat sanat: "August Isaksson makaa
sairaana kotonaan Vittangissa omassa mielipiteissään."

Kylmä rintama Lapinmaan saarnaajien välillä syveni syvene-
mistään ajan kuluessa. Torniolta, josta aina on noussut uudet
tuulet, nousi jälleen kerran ankara virtaus johdattamaan kristilli-
syyttä takaisin vanhan äidin helmaan. Vuonna 1956 tuli Per
Boremannin toimittama postilla kristillisyyteen. Niin oli myös
herraskristillisuus ja farisealainen hapatus tunkeutunut sisälle.
Lihallinen vapaus voitti alaa ja vanhinten uskolliset seuraajat
August Isaksson ja tämä poisnukkunut opettajamme Levi Älvgren

saivat ottaa päälleen "eriseuraisen" nimen sen tähden, etteivät he tässä asiassa nöyrytyneet niin sanotun seurakunnan yhteisen ymmärryksen alle. Heidät hyljättiin kelvottomina Ihmisen Pojan tähden, sillä he eivät voineet luopua Kristuksen opista. Olihan rovasti Laestadiuksen ääni säilynyt tänne asti hänen alkuperäisissä ja puhtaissa saarnoissaan. Kuinka olisi mahdollista hyväksyä seitsemännen enkelin ääntä muutettavaksi yhteensointuvaksi antikristuksen äänen kanssa? Olihan tässä Boremannin postillassa jätetty pois keskimäärin yli 500 sanaa jokaista saarnaa kohti, sen lisäksi, että kirja kokonaisuudessaan on täydellinen väärän opin järjestelmä, josta on tarkemmin kirjoitettu pikkujulkaisussamme nimeltä "Hengellisen hallituksen vaiheet ensinsyntyneessä laestadiolaisessa seurakunnassa Ruotsin Lapin maalla". Tätä julkaisua on tämä poisnukkunut opettajamme puolustanut ja suositellut yleisön luettavaksi. Vanhimmalle oli aivan mahdotonta suostua minkäänlaiseen väärään oppiin, sillä se, mitä seitsemäs enkeli huusi auringon koitosta Kristuksen Hengen vaikutuksesta viimeisen etsikonajan maailmalle, on iankaikkisesti pysyväinen totuus. Vain antikristus voi rohjeta sitä sanaa muuttaa, siihen lisätä ja siitä pois ottaa.

Seitsemännen enkelin äänen päivät kuitenkin jatkuvat vielä. Ne eivät loppuneet siihen, että rovasti Boreman antikristuksen hengellä alkoi sitä ääntä korjaamaan. Ne eivät loppuneet siihenkään, että sadat saarnaajat yhtyivät Boremannin opinjärjestelmään yli koko kristillisyyden laveuden. Tämä uskollinen Kristuksen palvelija, jonka tomumajaa me nyt olemme saattamassa haudan lepoon, on ollut Jumalan valittu ase aikakaudessamme säilyttämään puhtaana seitsemännen enkelin ääntä keskuudessamme, ei ainoastaan kirjaimessa vaan myös hengessä. Hän oli itse saanut

koetella tuon opin korkean äänen voimaa, ja Paavalin oppi sovinnosta ja esikoisten seurakunnasta on aina ollut keskeisin asia hänen saarnoissaan. Rovasti Laestadius sanookin Huutavan Äänessä, että tuon kolmannentoista apostolin Paavalin oppi sovinnosta on salattu enemmistölle kristikunnassa. Sen tähden tämä poisnukkunut vanhin ymmärsi hyvin, kuinka tärkeätä on opettaa näitä pääkohtia Raamatusta kristillisyydessä, sillä koko rakennus perustuu juuri näihin kahteen pääkappaleeseen, nimittäin oppiin sovinnosta ja seurakunnasta. Usein vanhin sanoi, ettei tämä kristillisyys ole mikään lohko eikä lahko, vaan Kristuksen seurakunta. Tätä hän terotti usein kuuluisalla lauseparrellaan: **"Kristus on seurakunta"**. Tällä vanhin toi ilmi lyhykäisesti seurakunnan hengellisen luonteen ja Jumalallisen alkuperän. Koska hän oli syvällisesti käsittänyt opin sovinnostaja esikoisten seurakunnasta, niin hän saattoi seisoa horjumattomana ja urhoollisena sen opin puolesta, josta hän oli hengen ja elämän saanut. Hän uskalsi Jumalaan, ja löydämme hänestä saman kaltaisen miehen, kuin oppi-isämme Lutherus, joka suuressa tulikokeessa Wormsissa seisoi hengellisten ja maallisten ruhtinaitten edessä syytettynä väärästä opista. Luther sanoi: **"En minä tahdo enkä voi oppiani kieltää, ellei sitä Pyhän Raamatun nojalla tai selkeillä todistuksilla vääräksi näytetä, sillä ei ole oikein eikä luotettavaa rikkoo omaatuntoansa vastaan. Muuta en minä sanoa voi, tässä seison, Jumala minua auttakoon!"** Näillä Lutherin sanoilla tämä poisnukkunut vanhin vetosi Suomessa ollessaan Suomen saarnaajiin Tampereella 1968. Silloin ei kukaan läsnä olleista lähetysmiehistäkään sanonut sanaakaan, sillä ei heillä ollut Raamattua, jolla olisivat hänen opetuksensa vääräksi näyttäneet.

Vainaja ahkeroi tehdä työtä myös kirjoitetun Jumalan Sanan säilyttämiseksi puhtaana keskuudessamme. Hänen aikanaan saatiinkin painetuksi rovasti Laestadiuksen Kirkkopostilla suomeksi ja Hellmannin kääntämä ruotsinkielinen postilla. Varsin harvalukuiset kristityt ovat kustantaneet tämän työn, joka on suuriarvoinen asia. Vanhin ei halunnut kuullakaan niitä viekkaita kieliä, jotka sanoivat, että rovasti Laestadiuksen saarnat sopivat sen aikaiselle raaälle Lapin kansalle, vaan ei enää meidän sivistyneelle maailmallemme. Ei ole Pyhä Henki koskaan sivistynyt tämän maailman sivistyksen mukaan. Profeettain ja Johannes Kastajan sanat ovat vielä Raamatussa jäljellä. Jeesuksen sanat tälle nurjalle ja huorintekijä sukukunnalle ovat myös Raamatussa tallella. Miksi ei seitsemännän enkelin sopisi saarnata samalla Pyhällä Hengellä kuin hekin? Onko Pyhä Henki nyt sivistynyt? Mihin sitten pannaan Raamatun sana: **"Jeesus Kristus, se sama, eilen ja tänäpäivänä ja iankaikkisesti?"**

Kun kristillisyyys Lapinmaalla hajaantui kahteen osaan vuoteen 1965 mennessä, tuli vainajalle suuri huoli ulkomaitten seurakunnista, sillä hän katsoi pitkällä silmällä tulevaisuuteen. Suomen maalla oli jonkin verran sellaisia kristityitä, jotka olivat jääneet rakastamaan etsikkoaikamme ensimmäistä kristillisyyttä. Vaan siellä vallitsi suuri sisäinen hajaannustila ja lisäksi suunnaton pelko muutamilla. Valheet August Isakssonista olivat kantautuneet ympäri Suomen ja tulleet uskotuiksi monien keskuudessa. Tästä syystä Suomessa oh todella vaikea aika. Sieltä kuului kuitenkin syvä hätähuuto ja kutsu saamaan Lapinmaan lähetysmiehiä avuksi, sillä opilliset asiat olivat Suomessa peräti sekaisin. Tähän avunpyyntöön ja kutsuun oli tämä vanhin vainaja heti vastannut myöntävästi yhdessä silloin Vittangissa koolla olleitten kristityitten

kanssa. Tämän yhteisen päätöksen nojalla tehtiin myös ensimmäinen lähetysmatka Suomeen v.1968. Saarnaaja Sten Johansson oli myös myötä tässä Vittangin päätöksessä, mutta hän joutui pian perääntymään lupauksestaan, sillä hän joutui kuulemaan saarnaaja Paavo Peltosen ja Reino Syrjän edustamaa linjaa - ettei olekaan vielä Jumalan aika. Hän ja muutamat muut Lapinmaan kristityistä miehistä alkoivat hajoittamaan kristittyin mieliä tässä raskaassa lähetyskysymyksessä, josta seurauksena hajaannus pääsi suureksi Suomessaja Lapinmaan kristillisyydskin kärsi paljon vahinkoa. Levi Älvgren vainaja teki kuitenkin matkan Suomeen, vaikka tällainen mielten hajoitus olikin vallalla Lapinmaalla. Hänellä oh 6 kumppania mukanaan Lapinmaan kristityistä. Hänen kauaskantoinen ratkaisunsa ensimmäisen Suomen lähetysten toteuttamiseksi v.1968 oli suunnaton voitto seitsemännen enkelin äänelle. Toista kymmentä paikkakuntaa Suomessa - Pohjanlahden rannikolta läpi koko maan itärajan tuntumaan asti - kantavat hänen horjumattoman työnsä ansiosta vielä tänäkin päivänä elävää kristillisyyttä huolimatta väkevästä eksytyksen hengistä. Vainaja teki 8 lähetysmatkaa Suomeen ja useita Jäämeren rannalle Norjaan.

Viimeisinä vuosinaan vainaja kärsi paljon sairautta. Hän vietti Kiirunan sairaalassa monta kuukautta yhdessä vaimonsa Julian kanssa. Hän sai kuitenkin vaimonsa kuoltua viettää harvat päivänsä kotonaan Svappavaarassa, jossa hän nukkui kuoleman uneen torstaina maaliskuun 13. päivänä. Hänen sairautensa ei kuitenkaan ollut hänelle suurimpana murheena, vaan raskainta oli hänelle nähdä ja kokea, kuinka pahoin hänen uskollinen työnsä kristillisyydessä palkittiin. Hän sai vastaanottaa hengellistä vihaa, pilkkaa ja ylönkatsetta monilta entisiltä opetuslapsiltaan ja saarnaakumppaneiltaan. Hän sai nähdä monta yksinkertaista sielua

tulevan vietelleyksi ja vimmatuksi. Hän sai olla sylkikuppina ja sontatunkiona, ja monien mustien valheitten maalitauluna Kristuksen opin tunnustamisen tähden. Kaikki tämä mursi hänen rakkautta täynnä olevaa sydäntään, niin että se viimein pakahtui ahdistuksesta.

Voi, teitä, te pimeyden henget, jotka vaivasitte vanhurskasta hänen viimeiseen hengenvetoonsa asti! Ottakaa jo omalle tunnollenne teidän raskaat syntinne, sillä muussa tapauksessa huutaa Kristuksen veri teille kosta iankaikkisesti. Ei ole Levi-vanhin teidän päällekkantajanne Jumalan edessä, sillä hän jätti koston Jumalan käteen. Vanhin kantoi anteeksiantavaista sydäntä kaikkia vihamiehiänsä kohtaan viimeiseen asti.

Vanhimmalle oli kuitenkin suuri ilo siitä, ettei hänen työnsä ole mennyt hukkaan kristillisyyden laveudessa. Vielä on Lapissa, Suomessa, Norjassa ja Amerikassa elämässä sen opin seuraajia, jota vanhin opetti, ja jota oppia hän myös seurasi uskossa, elämässä ja esikuvassa. Vanhin on verrattavissa Itä-Intiassa kasvavaan Banian-puuhun, joka notkistaa oksansa maahan, jossa ne uudestaan juurtuvat ja sillä lailla uusiksi tyviksi muuttuvat. Vaikka itse perustyvi hakataan pois ja mätänee, niin pysyy kuitenkin joukko nuoria tyviä pystyssä. Vaikka vanhin kuoli, niin se asia jäi elämään, jota hän koetti edistää.

Suurella kiitollisuudella olemme nyt jättämässä viimeiset hyvästit opettajallemme, jota myös nimitettiin "Pikku-Leeviksi". Hän oh omissa silmissään pieni, vaan me, jotka hänen työnsä kautta olemme tulleet jumitetuiksi ja kasvatetuiksi seitsemännen enkelin puhtaassa opissa näinä viimeisinä seitsemännen enkelin äänen päivinä, muistamme hänet todella suurena Jumalan välikappaleena. Hän opetti meitä etsimään suuruutta nöyryydestä Jeesuksen

sanain mukaan: "Joka on pienin, se on suurin, ja joka on suurin, se on pienin."

Jälleennäkemisen toivossa olemme sinun paariesi ääressä, uskollinen vanhin ja rakas opettajamme Levi. Ei aikaakaan, kun mekin olemme siellä, missä sinä nyt olet. Olkoot sinun multasi hedelmälliset ja kasvakoot iankaikkisuuden kukkaset sinun hautasi päällä.

Oi Herra Jeesus, ole meidän kanssamme, sillä ehtoojoutuuja päivä on laskenut. Anna meillä voimaa kilvoitella uskollisesti voitolliseen loppuun asti siinä opissa, jota Levi-vanhin opetti. Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen, amen.

Lauri Koistinen Eero Mäkelä

Alkuperäinen käsikirjoitus.

Lauri Koistisen arkisto

2. EERO MÄKELÄ - MUISTOPUHE

SEVERI MÄKELÄN HAUTAUS-TILAISUUDESSA
HONKILAHDEN KIRKOSSA 1986

Minä olen hyvän kilvoituksen kilvoitellut, juoksun päättänyt, uskon pitänyt. Tästedes on minulle tallelle pantu vanhurskauden kruunu. (2Tim.4:7-8)

Nämä apostoli Paavalin sanat muistuvat mieleemme seisooessamme tämän rakkaan opettajan Viktor Severin Mäkelän maallisten jäännösten ympärillä. Hän on jättänyt jälkeensä kaipauksen murheeseen rakkaan puolisonsa, lapsensa ja koko Herran lauman.

Hän oli syntynyt Niinistöissä, Laitilan pitäjässä 23 .päivänä lokakuuta 1912, ja eli täällä kuolevaisuuden maassa 73 vuotta 11 kuukautta ja 3 päivää. Niin hän sai nukkua ilolla kuoleman uneen 26.päivänä syyskuuta 1986.

Lapsuusvuotensa hän sai viettää köyhydessä, köyhänä aikana. Sisällissodan pauhatessa hän ei saanut joka päivä ruokaa suuhunsa. Eläessään nuoruutensa aikana kotipaikkakunnallaan hän ei tullut tekemisiin elävän kristillisyyden kanssa, vaan siellä oli jumalaton elämä, jollaista jumalattomat pitävät. Kuitenkin Jumala veti häntä jo nuoruudessa kansakouluiässä, niin kuin hän on muistellut. Silloin vielä luettiin koulussa Raamattua, raamatunhistoriaa ja katekismusta, jonka kautta Jumala sai vaikuttaa lasten sydämissä edesvastuuntuntoa sekä tuntoa siitä, mitä Jumala vaatii ihmiseltä. Siihen aikaan oli jo ihmisissä jumalankieltämysoppia, mikä vaikutti myös hänessä. Eräässä aamuhartaustilaisuudessa hän oli ajatellut rukouksen aikana, että jos Jumala on olemassa, niin Hän kyllä ilmoittaa itsensä, jos hän sitä pyytää. Niin hän siinä tilaisuudessa pyysi Jumalaa ilmoittamaan itsensä, ja hän sai silloin tuntea sellaista hyvän olon tunnetta, että hän ajatteli, että se oli Jumalan vastaus kysymykseen, sillä ei tyhjä voi mitään vaikuttaa.

Mutta ei hän tähän lukenut uuttasyntymistään, sillä hän ymmärsi jo silloin Jumalan Sanasta, että pitää olla Herran apostolit, jotka saarnaavat maailman loppuun asti, ja että niiden tykö täytyy tulla saadakseen kuulla evankeliumin Pyhän Hengen voimalla. Kuitenkin hän eli nuoruutensa siinä elämässä uskonto-muudessa, mikä oli tavallista sillä paikkakunnalla.

Severin ollessa yhdeksäntoista ikäinen, hänen vanhempi veljensä Yrjö, joka oli muuttanut Honkilahden Auvaisten kylään ja saanut kristillisyyden, kutsui hänet tykönsä. Kun Yrjö hartauden

voimasta puhui hänelle kristillisyydestä, niin hän heti tunsi, että siinä oh se oikea kristillisuus ja että hänenkin täytyy tehdä parannus. Niin hän jaksoi jonkin ajan kuluttua nousta pyytämään anteeksi syntejään, jotka Jumalan puolesta Jeesuksen käskynjälkeen Pyhän Hengen kautta saarnattiin anteeksi. Hän uskoi sen sydämessään ja käsitti armon, ja kantoi sen siitä saakka sydämensä kalleimpana asiana siitä puhuen ja sitä seuraten.

Hän solmi avioliiton jonkin vuoden perästä Anna Tammiston kanssa. He muuttivat vähän ennen toista maailmansotaa Severin kahden veljen kanssa Mikkelin maalaiskuntaan, ja he ostivat yhteisesti maatilan. Sitten alkoi pian sota, jonne myös hän joutui menemään. Siellä Jumala varjeli häntä kaikesta pahasta, ja hän tunnusti uskonsa puhumalla kristillisyydestä. Sodan jälkeen he siirtyivät vuonna 1945 takaisin Honkilahteen. Sieltä he ostivat pienen maatilan, jossa he saivat kasvattaa ylös lapsensa.

Mutta niin kuin on tiettävä ja kokemus todistaa kaikelta ajalta, kuinka kristillisyyden kanssa käypi, niin kuin Luther sanoo, että kussa Kristus kirkkonsa rakentaa, siihen perkele rakentaa temppelinsä syrjälle. Niin kävi myös tämän laestadiolaisen herätysliikkeen kanssa jo vuosisadan vaihteessa, että perkele sai sen repiä rikki, jolloin esikoisten seurakuntajäi seuraamaan sitä puhdasta oppia. Sen seurakunnan syliin hänkin sai syntyä hyvällä ja sopivalla ajalla, jolloin oli oikea hengellinen hallitus pystyssä ja oikea apostolinen, raamatullinen oppi käytännössä.

Kuitenkaan se ei saanut mennä pitkään niin, sillä jo vuonna 1946 tuli uudistettu virsikirja käytäntöön, jota hän ei voinut hyväksyä. Niin myöskin tuli vähitellen monta muuta synnin muotoa koreudessa, vaatteiden laitossa ja huoneissa. Myös muussa tuli maailmallisuus sisälle kristillisyyteen, syntymäpäiväjuhlat, nimi-

päivät, äitienpäivät, adressien lukemiset hautaustilaisuuksissa j.n.e. Näiden tähden Severi joutui suureen ahdistukseen ja murheeseen, kuinka nyt käypi elävän kristillisyyden, kun se lähtee menemään tätä tietä.

Muutamat saarnaajat olivat painaneet häntä lukemaan rukouksissa eli pyhäseuroissa, mutta kun hän alkoi sotia näitä uudistuksia vastaan, niin hän sai virkansa jättää. Hän ei kuitenkaan välittänyt siitä, vaan piti autuuden asian paljon tärkeämpänä.

Niin jatkui tämä uudistusten tie kristillisyydessä jo 1960-luvulla täällä Suomessa niin pitkälle, että ryhdyttiin muuttamaan ja sivistämään Laestadiuksen saarnoja postillassa. Niin tulikin suuri kirja, Panulan teos, mistä kirjasta tämä poisnukkunut sanoi pyhäseuroissa, että siinä on vääryys tehty, se kirja on mitään-tekemätön eikä se sovi kristityille. Se tuotti katkeruutta niille, joiden korvat olivat alkaneet syyhytä saada kuulla jotakin uutta. Mutta hän kantoi ristinsä kärsivällisyydellä niiden harvain kanssa, jotka eivät voineet suostua vihollisen metsästäjien koiruuteen ja kavaluuteen.

Hän puhui usein, että hän olisi varmaan viimein väsynyt, ellei Jumala olisi säästänyt Levi Älvgreniä varjelusenkeliksi Ruotsin Lapinmaalle sotimaan opin puhtauden puolesta. Siellä oli vihollinen jo saanut viedä hengellisen vääryyden vielä karkeammalla tavalla läpi, sillä siellä oli hyväksytty rovasti Boremannin kääntämä ja lyhentämä ja sivistämä postilla, jossa oh Laestadiuksen oppi peräti pois revittyjä turmeltu. Niin olivat myös Gunnar Jönsson ja ne, jotka hänen kanssaan olivat yksi, hyväksyneet koreuden ja maailman ystävyyden tavat yhdessä tämän väärän postillan kanssa, jota vastaan August Isaksson ja tämä mainittu Levi Älvgren nousivat joidenkin harvain kanssa. Niin he tulivat hylätyiksi

Ihmisen Pojan tähden. Siellä tuli ero vuonna 1965. -Niitä, jotka hyväksyvät Boremannin väärentämän postillan, kutsutaan boremannilaisiksi oppinsa ja oppi-isänsä mukaan. Ne, jotka pitävät kiinni alkuperäisestä opista, ovat vieläkin esikoislaestadiolaisia. Näin todisti Levi Älvgren, minkä myös tämä meidän poisnukkunut opettajamme todisti olevan totuus.

August Isaksson kuoli vuonna 1965, jolloin kristillisyyden edesvastuu tuli enemmän Levi Älvgrenin päälle, jossa Jumalan Henki vaikutti siitä huolta pitämään. Sen tähden hän tulikin vuonna 1968 muutamien veljien kanssa Tampereelle, muutamien kristittyjen tahtomana, saadakseen siellä puhua ja keskustella, kuinka asiat ovat Ruotsin Lapissa. Kun nyt Yrjö Mäkelä sai sen kuulla, meni hän sinne kysymään: "Kuinka sinä Leevi rakennat eriseuraa?" Silloin Levi sai tilaisuuden puhua, ja hän sanoi: "Mies on tehnyt selvän kysymyksen, ja siihen me tarvitsemme antaa selvän vastauksen!" Tämän kautta myös tämä poisnukkunut opettajamme sai tilaisuuden päästä yhteyteen näiden ihmisten kanssa Lapinmaalla. Niin hän matkustikin Yrjö veljensä ja muutamien muiden kanssa Svappavaaraan helluntaikokoukseen. Sieltä hän tuli kotiin sen todistuksen kanssa, että se kristillisuus oli se, minkä hän oh alusta saanut, ja hän alkoi puolustaa sitä. Niin tulikin sieltä lähetys saman vuoden syksynä, josta hän muisteli, että se apu tuli aivan viime hetkessä, sillä muuten olisi hänkin kukatiesi vaipunut sen boremannilaisen eksytyksen alle. Niin laittoi Levi Älvgren hänet ja hänen veljensä saarnaamaan, ja hän on uskollisesti tehnyt työtä seisoen sen opin päällä horjumatta kuolemaan saakka.

Siitä opista ovat muutamat horjuneet pois ja omaa tietänsä menneet, Sten Johansson Ruotsin Lapissa ja myös Yrjö veli täällä

Suomessa. Mainittakoon sen tähden eräs tärkeä tapahtuma kristillisyydessä 1950-luvun vaihteesta, jolloin jotakin pahennusta tuli Ville Niemiselle August Isaksson vanhinta kohtaan. Siihen sekaantui myös Suomen ja Lapin saarnaajia, ja niin alkoivat yhden ja toisen muotoiset valheet kulkea August Isakssonista. Näitä myöskin Severi joutui uskomaan, mikä vaikutti hänessä epäluottamusta Isakssonia kohtaan. Ja vaikka hän uskoi sen jälkeen, kun hän Svappavaarassa v.1968 sai kuulla varmempia tietoja Augustista, että hän oli totuuden tunnustaja ja syytön niihin valheisiin, niin kuitenkin hän ihmetteli, niin kuin hän usein muisteli, että kun Augusti-vanhimmasta puhuttiin hyvää, vaikutti se hänen rinnassaan niin kuin kuolettava puukon viilto, ja teki pahan olon tunteen. Mutta kun Severi kerran oli lukemassa Vanhinten Kirjasta Purnun kirjettä, jossa hän sanoo, että monet ovat häneltä anoneet anteeksi valheen uskomisia, niin hänelle kirkastui, että hän ei ole vielä pyytänyt anteeksi sitä, että hän oli uskonut näitä valheita Augustista. Ja kun hän sen anoi anteeksi Levi Älvgreniltä ja muilta, niin siitä hetkestä asti puukon viillon ja pahan olon tunne hänen rinnassaan loppui.

Kun hän sitten kerran muisteli tätä kokemustaan Yrjölle, niin ei Yrjö kestänyt sitä, sillä hän oh myös uskonut valheet, ja oh niitten kautta pahentunut August Isakssoniin. Tämä pahennus oli myös varmaankin syynä Yrjön horjumiseen pois totuudesta, mikä oli Severille raskas risti kantaa. Mutta hän jätti heidät Jumalan haltuun, että jos Jumala heille kirkastaisi. Usein hän sanoi, että hän kyllä soisi, että kaikki tulisivat autuaiksi, sillä helvetti on sellainen hirvittävä paikka, ettei siellä yksikään tule toimeen, vaan kuitenkin heidän täytyy siellä olla, sillä Jumala sulkee helvettiin kaikki, jotka eivät tule autuuden tielle ja siinä pysy loppuun asti.

Sen tähden hänen saarnansa olivat kovat kaikkea syntiä ja synnintekoa vastaan, niin myös hengellistä vääryyttä, armonvarkaita ja oman parannuksen tekijöitä vastaan. Siitä nämä pahenivat ja niin alkoivat kantaa vihaa.

Kotisessa elämässä hän oli huolellinen ja tarkka. Meitä lapsia hän ojensi ahkerasti Jumalan Sanalla suurella huolenpidolla, ettei maailma, perkele ja oma liha saisi vietellä pois Jumalan tunnosta. Paljon hän luki Raamattua sekä Laestadiuksen postillaa ja muita hänen kirjoituksiaan, niin myös vanhinten kirjoituksia, enimmäkseen ääneen, niin että myös lapset saivat osansa, niin paljon kuin korvat olivat avatut kuulemaan. Ei koskaan kuulunut hänen suutaan kerskausta omasta hyvästä vaelluksesta, vaan valitus oli hänellä syntisyydestään ja viallisuudestaan. Siinä ei hän koskaan puolustanut omaa kunniaansa, vaan vikainsa tunnustajana ja armonkerjäläisenä hän konttasi armoistuimen eteen ja siinä myös puolisonsaja lastensa kaulaan.

Hänen viimeiset hetkensä hänen raskaan sairautensa aikana olivat autuaalliset ja onnelliset. Kun lääkäri totesi, että hänellä oli syöpä, niin hän sanoi, ettei hänelle ole siitä vahinkoa, sillä hänellä on synnit anteeksi. Sen tähden hän oli kiitollinen Jumalalle ja sanoi usein, kuinka suuri ja kallis asia se on, että Jumala säilytti sen pilkatun "Pikku-Leevin" siellä Lapinmaalla, että hänkin saa nyt uskossa ummistaa silmänsä kuoleman uneen.

Hän ei tullut murheelliseksi kuoleman sanansaattajasta, vaan ilo täytti hänen sydämensä, sillä hän tiesi, että hän pääsee pian laskemattoman auringon alle iankaikkisiin Karitsan häihin tervehtelemään kaikkia edesmenneitä vanhurskaita. Nyt on tämän opettajan ääni lakannut kuulumasta. Ei ole hänen äänensä enää kuulumassa. Joko nyt alkavat kaikki uskottomat, suruttomat,

huorat, huorimiehet, huoraparissa asujat, varkaat, juomarit, koreuden kantajat, kortinpelaajat, urheilumiehet ja -vaimot, television katsojat, musiikin kuuntelijat, Herodeksen hapatuksessa eläjät, farisealaisen hapatuksen palvelijat, kaikki pilkkaajat ja saddukealaiset iloita, kun heidän korvansa saavat rauhan tältä parannuksen huutajalta?

Mutta millä tunnolla teidän pitää seisoman kuoleman edessä ja viimeisellä tuomiolla? Siellä joudutte tunnustamaan niin kuin Salomo todistaa: "Tämä on se, jonka me ennen pidimme nauruna ja pilkkasananlaskuna! Me hullut pidimme hänen elämänsä tyhmänä ja hänen loppunsa häpiänä! Kuinka hän nyt on luettu Jumalan lasten sekaan, ja hänen perintönsä pyhien sekaan? Sen tähden olemme eksyneet oikialta tieltä, ja vanhurskauden kynttilä ei ole meitä valistanut, eikä vanhurskauden aurinko meille koittanut. Me olemme kaikki käyneet vääriä ja vahingollisia teitä, ja olemme vaeltaneet harhoja retkiä; mutta Herran teitä emme ole tietäneet!" (Viis. 5:3-7). Sen tähden saarnatkoon hänen multansa teille niin voimallisesti tässä armonajassa, että tulisitte parannukseen käännetyiksi ennen kuin hiljainen saavuttaa.

Kiirehtikää, te kaikki heränneet ja mieluiset, jotka ette ole voineet vihastua hänen äänellensä! Tulkaat kiiruhtaen niin kuin Jerusalemin miehet sanoen: "**Te miehet, rakkaat veljet, mitä meidän pitää tekemän, että me autuaaksi tulisimme?**" Te armosta pois langenneet tuhlaajapojat ja -tyttäret, ei hän ole enää teidän peräänne huutamassa. Miksi saatoitte hänet niin murheelliseksi? Mutta ei hänen tarvitse enää murehtia, sillä Herra on kuivannut kaikki hänen kyyneleensä ja täyttänyt hänen rintansa sanomattomalla ilolla ja rauhalla.

Ja me omaiset ja harvat kristityt, jotka olemme jääneet hänen

hautansa päälle vuodattamaan murheen ja rakkauden kaipauksen kyyneleitä, muistakaamme hänen varoituksiaan! Muistakaa, kuinka hän on lohduttanut epäileväisiä, murheellisia ja alaspainetuita! Muistakaamme, mikä oli hänen turvansa viimeisessä kilvoituksessa! Sillä ne olivat ne kolme vahvaa todistusta, Jumalan Sanan todistus, seurakunnan todistus ja Pyhän Hengen todistus.

Ei ole meilläkään enää niin pitkä matka, kun saamme laskea airomme perillä rauhan satamassa iankaikkisuuden ihanalla rannalla, tervehdellen häntä ja kaikkia pyhiä, jossa ei lohdutus enää lopu iankaikkisesti.

Siinä toivossa sanomme viimeisen hyvästin, kun saatamme häntä viimeiseen lepoon. Lepää rauhassa, sinä uskollinen Herran palvelija, siinä lepokammiossa, jonka Kristus on pyhittänyt.

Kirjoitti Honkilahdessa 29/9 1986 isän muistolle

Eero Mäkelä

Painotuote.

Lauri Koistisen arkisto.

3. AUGUST ISAKSSON YM. - VILLE NIEMISELLE YM.

Gellivaaran joulukokouksessa 1939

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, Ville Nieminen, J. Karhu, Joel Ahonen, K.Luoma, J.Hirvonen, A.R. Salminen, H. Seppänen,

A.Holm, A.Vainikka, S.Salminen, E.Maapalo, S.Vesterinen, A.Ihalainen, E.Nousiainen, J.Korhonen, M.Rautio, J.Kärki, J.Simolin, U.Eloranta, O.Valkama y.m. saarnaajat teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja se kallis Herran lauma teidän ympärillänne. Jumalan ja meidän Herramme Jeesuksen armo ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän henkenne kanssa nyt ja aina elämänne ehtooseen asti! Amen.

Tällä rakkauden ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme teitä, rakkaat veljet ja sisaret, näistä joulukokouksista, johon olemme kokoontuneet Herran nimeen tutkimaan ja koettelemaan kristillisyytemme korkeita ja painavia asioita Pyhän Hengen valkeudessa, monista eri paikoista ja kylistä Lapinmaalta ja Länsi-Norjasta. Niin myös olemme koetelleet niitä pyyntöjä, joita on tullut jo monen vuoden aikana Amerikan maalta ja Itä-Norjasta, että saada saarnaajia Ruotsin Lapista käymään siellä, sillä asia on kallis ja painaa paljon Herran edessä. Vaan niinkuin sen hyvin ymmärrätte, koska valtiollinen taivas on niin paljon mustunut, ja Jumala on alkanut ihmiskansani syntejä rankaisemaan maanpiirin päällä, jossa vanhurskaat myös saavat kärsiä ynnä jumalattomain kanssa nälkää ja ahdistusta ja verenvuodatusta, niin olemme sen löytäneet Herran edessä parhaaksi, että jättää kaikki pitemmät lähetysmatkat tulevaisen ajan ja Jumalan ratkaistavaksi; koska Jumalan aika tulee, niin taas silloin muistetaan hätäisten huutoja anomus; vielä kun Suomenmaata on kohdannut niin raskas koettelemus, joka on ulossanomaton, jossa meidän parhaat ystävät ovat sotarintamalla, ja toiset ovat häätyneet jättää kotinsa ja kontunsaja mennä rauhallisimpiin paikkoihin.

Kyllä meillä on suuri kaipaus täällä Suomen saarnaajista ja ystäväistä, joita olemme saaneet pitää niin monta kymmentä vuotta

jouluvieraina näinä rauhallisina aikoina. Mutta kyllähän me tilanteen ymmärrämme, mutta niin kuitenkin uskomme, että vaikka koettelemukset ovat raskaat ja vastarinta kova, että Herra on voimallinen, joka saattaa Ahitophelin neuvot tyhjäksi tehdä ja antaa Israelille voiton. Uskomme, että Herra tekee kiusauksista lopun, niinkuin Paavali sanoo: **"Että niille, jotka Jumalaa rakastavat, Hän kaikki kappaleet parhain päin kääntää"**, koska monta kymmentä tuhatta on, jotka rukoilevat ja huokaavat ja vuodattavat edestänne sydämensä Herran edessä. Ei ole Herra teitä unhoittava, vaikka Hän joskus kääntää leppyiset kasvonsa pois ja ihminen joutuu ajattelemaan: jo minä nyt olen unhotettu Jumalalta ja ihmiseltä, kuten David sanoo: **"Minä sanoin myötäkäymisen päivänä: ei minua ikänä kukisteta, sillä Sinä Herra, olet hyvässä tahdossa minun vuoreni vahvistanut, mutta koska kasvosi peitit, niin minä hämmästyin."** Ei ole Herra kääntänyt kasvojansa kuin yhdeksi silmänräpäykseksi.

Katsele nyt, Sionin tytär Suomenmaalla, sinun Kuningastasi ja Veriylkää voittokunniassa Golgatalla pitkänäperjantaina murta-
van sisälle Jumalan paratiisiin, vieden myötänsä katuvaisten ryövä-
rin Jumalan paratiisiin. Onhan meillä tie auki Jumalan paratiisiin
tästä onnettomasta ja pahasta maailmasta. Ja vaikka maalliset
majat saapi jättää ja rauha riistetään pois, joka on ulkonainen,
mutta kun meillä on rauha Jumalassa ja usko hyvässä omassa-
tunnossa, se on kultaa kalliimpi. Eiköhän nyt pitäisi muistaa kaikki
tottelemattomat ja maailman koreuden rakastajat, kuinka vähän
siitä on apua - päinvastoin levottomuutta ja päällekkantava oma-
tunto.

Voi, kuinka kallis se on, kaikki rakkaat ja uskolliset työntekijät
Suomenmaalla, että olette ja olemme rakentaneet sen oikean

perustuksen päälle, joka on laskettu taitavilta rakentajilta tämän kristillisyyden alussa, josta ei ole varaa lisätä eli poisjättää hiuskarvan vertaa. No, pysyköön aina se tie auki, jonka Herra Jeesus on polkenut Yrttitarhasta Golgatalle sinä suurena sodanja voiton päivänä; se on se tie, jolta ei tyhmäkään eksy.

Vielä kiitämme Suomen saarnaajia ja kristityitä sen rakkaan palveluksen edestä, jota olette osoittaneet Lapin lähetysmiehiä kohtaan, joita olette olleet vastaanottamassa Haaparannalla ja kuljettaneet läpi Etelä-Suomen maan ja niin kauniisti olette heitä lähettäneet takaisin. Jumala sen teille palkitkoon, joka on rikas lahjoista. Myös kiitämme Suomen saarnaajia ja kristityitä niistä monista kalliista kirjeistä ja sähkösanomista ja kristittyin terveisten edestä, aina sotarintamalta asti. Paljon on kutsuttu palvelukseen meidänkin nuoria miehiä, jotka ovat valmistaneet lamppunsa ja seuraavat Karitsata, kuhunka Hän menee. Paljon on langenneita noussut ja suruttomuudesta myös, josta kiitos Jumalalle.

Ja kaikkein viimein sanomme hyvästiä näillä sanoilla, että kaikki synnit, viat ja epäilykset ovat anteeksi annettu teille ja meille, jonka vielä todistamme anteeksi Herramme Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä taivaaseen asti. Autuas ja onnellinen on se, joka saapi uskon silmillä lukea veristä kuittia, jonka Isä on naulinnut ristinpuuhun ja verisen ristin vetänyt velkakirjan päälle, ja suurilla kirjaimilla kirjoittanut päälle, että se on maksettu.

Hyvästi nyt kaikki murheelliset isät, äidit, vaimot ja lapset, orvot ja lesket, kodittomat ja turvattomat, kyllä pian yhteen tulemme tapetun Karitsan häissä ja saamme tervehdellä rakkaudesta palavilla rinnoilla ja läpipaistavilla kasvoilla. Siellä saat, rakas vanhin ja aviokumppani ja rakas lapsi, ilolla tervehdellä

sinun parhaita ystäviäsi ja elämän kumppaniasi, josta sydämen kivulla ja murheella erosit. Uskokaa ja uskomme sen, että eromme ei ole muuta kuin silmänräpäys, vaikka murheen alla on yksikin päivä pitkä, mutta monelle vanhalle ja ijälliselle onkin jo aurinko illalla. Ja kun käännämme silmät poikki virran, iankaikkisuuden rannalle, niin näette, lapset, äidit ja lesket, kuinka kauniit juhla-vaatteet on Betlehemin Pikkupoika laittanut teidän ja meidän parhaille ystäville, se on se kaikkein kaunein joulupuku ja joulu-puu, jonka ympärille olemme taas kokoontuneet, jossa on punaiset verenpisarat ja kirkkaat kyyneleet, kun Hän on maahan langennut Yrttitarhassa ja ripustettu ristille Golgatalle. Siinä Hän on kaikkein korkeimmassa kunniaassa Jumalan ja kaikkein enkeleitten edessä. Ei nyt muuta, vaan sanomme sydämen rakkaita terveisiä Herran laumalta täältä sille Herran laumalle, joka teidän ympärillänne on, yli koko Suomenmaan. Kantakaa rukouksissanne anteeksiantavaisella sydämellä armoistuimen tykö, pyytävät veljet Herrassa seurakunnan kanssa ja puolesta:

August Isaksson, Frans Björkman, Johan Stöckel, Johan Mäntyvaara, Viljam Eriksson, J.H.Olsson, K.R.Erlandsson, Gunnar Jönsson, Petter Sitsi, Erik Kuoljok, Leevi Karlsson, Leevi Kangas, Isak Muotka, Daniel Josef sen, Kristen Hansen, Anton Karisen y.m.

Vielä kaikkein vanhinten lesket ja lapset kiittävät Suomen saarnaajia ja kristityitä terveisten edestä ja siitä ihanasta muistosta, ja sanovat myös rakkaita terveisiä sydämensä syvimmällä muistolla kaikille.

VLKY:n julkaisu n:o 2, Lahti 1952. Lauri Koistisen arkisto.

**4. AUGUST ISAKSSON Y.M.
- SOTARINTAMALLE A. NIEMISELLE Y.M.**

Jellivaara 30/12 1939

Rakkaille veljille ja uskollisille isänmaan puolustajille, jotka olette henkenne ja ruumiinne pantiksi antaneet puolustaessanne isänmaata. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja aina päivän loppuun asti, amen. Aarne Nieminen, Esko Holm y.m.

Tällä onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehdimme teitä ja ensinnä kiitämme sen rakkaan ja tuoreen öljyyn lehden edestä ja niistä rakkaista terveisistä ja iloisista voiton sanomista, josta näemme vereksiset sanomat, ettei synnin tulva ole vielä teitä hukuttanut, ja että Herra on vielä tähän asti niin ihmeellisesti osoittanut kunniaansa voimansa väkevällä käsivarrella, ettei ole vielä vanhurskaille hengen vahinkoa tullut ja kaikki pakanat pitää hukkuman punaisen meren aalloissa, jotka Jumalan kieltävät ja ovat kristinuskon julmimmat viholliset. Ja se uskokaa, rakkaat pojat, että Herra sotii puolestanne, ettei pidä hiuskarvankaan päästänne putoaman ilman Herran tahtoa. Ja muistakaa niitä Herran Jeesuksen sanoja, koska Hän sanoo opetuslapsillensa: **"Älkää sitä peljätkö, joka ruumiin tappaa, mutta peljätkää sitä, joka voi sekä ruumiin että sielun helvetissä hukuttaa"**. Se on epäuskon perkele. Sillä Hän sanoo toisessa paikassa: **"Joka ei usko, se on jo tuomittu."**

Mutta kun teillä on usko elävä, vaikka se tuntuu heikolta niin kuin kynttilän sydän, jota Herra ei tahdo sammuttaa, niin silloin ei perkele eikä vihollinen ryöstä teidän uskallustanne eikä hukuta teidän kuolematonta henkeänne, mutta se lentää kuin kyyhkynen

iankaikkiseen iloilmaan.

Sentähden älkää rakkaat lapset peljätkö, vaikka omavanhurskaus päälle kantaa ja tuomitsee oman sydämen kautta ja ryöstää kristillisyyden. Sillä Paavali sanoo, että kuka tahtoo Jumalan valittuin päälle kantaa. Jumala on, joka tekee vanhurskaaksi. Ja Paavali sanoo kaikkein raskaimmissa koettelemuksissa, joissa hän oli niin kuin teurastettava lammas verikoiran käsissä, että siksi minä sen pidän, ettei tämän nykyisen ajan vaivat ole sen kunnian vertaa, joka meille ilmoitetaan, kun saamme sisälle astua siihen rauhan maahan ja kaupunkiin, jonka kadut ovat puhtaasta kullasta, jossa sitten saamme täydellisesti sen nauttia ja nähdä, mitä täällä heikolla uskolla olemme uskoneet.

Jaa, no, kiitos vieläkin siitä joulutervehdyksestä, jonka saimme, ja me myös kokoontulleen Herran lauman ynnä saarnaajain kanssa tervehdämme teitä sydämellisellä rakkaudella uuden vuoden tervehdyksin näillä sanoilla: Rauha olkoon teille, sillä Herra Jeesus elää sydämissänne ja sieluissänne. Riemuitse hengessä Herran lauma Suomen maalla ja rintamilla, sillä valkeat ovat vaatteesi, joilla morsian saa astua sisälle hääsaliin.

Vielä todistamme kaikki synnit anteeksi Herran Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä taivaaseen asti. Pois pelko ja epäily, ei ole syytä epäillä, kun emme tiedä mitään kanssamme. Armoistuin on kohdallansa ja tie auki paratiisiin.

Vielä sanomme sydämen rakkaita terveisiä ja myös monen tuhannen huokauksen ja rukouksen kanssa jäämme teitä muistamaan, että Herra teitä vahvistaisi.

Me allamainitut Herran lauman kanssa tervehdimme teitä, jotka olette kirjeen tänne lähettäneet.

Merkitsee

August Isaksson, Frans Björkman, J.P.Stöckel, J.Mäntyvaara, W.Eriksson, J.H.Olsson, P.Sitsi, K.R. Erlandsson, G.Jönsson, Paava Pitsa, Leevi Karlsson, Norjan saarnaajat: Daniel Josefsen, Kristen Hansen, Anton Karisen, kaikki vaimoineen ja kaikki saarnaajain lesket ja palveluspiiat.

VLKY:njulkaisukokoelma, Tampere 1972. (ss.291-292).

5. AUGUST ISAKSSON Y.M. - JOEL AHOSELLE YM.

Jellivaaran joulukokouksessa 1940

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, J.Ahonen, J.Hirvonen, H.Ikonen, R.Salminen, E.Maapalo, A.Tolvanen, A.Ihalainen, F.Siipola, A.Holm, K.Koivu, U.Eloranta, O.Tenhunen, J.Kärki, Hj.Simolin y.m. saarnaajat teidän rakkaitten vaimoine ja lastenne ja sen kalliin Herran lauman kanssa, joka teidän ympärillänne on, jotka hengittävät Jumalan armon raitista ilmaa Esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä rauhan siteen kautta. Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä tervehdämme teitä, rakkaat veljet ja sisaret siellä Suomen maalla ja annamme tietää, että olemme taas kokoontuneet niinkuin ennenkin näihin joulukokouksiin tutkimaan ja koettelemaan kristillisyytemme korkeita ja painavia asioita. Kun on vielä se suuri armo ja laupeus tapahtunut Herralta, että olemme saaneet tänne sieltä teidän ja meidän rakkaat veljemme ja uskolliset työkumppanit, seurakunnalta

lähetetyt, V.Nieminen, J.Karhu, K.Luoma, H.Seppänen ja myös heidän kanssa muita saarnaajia ja kristityitä, myöskin Kainuun ja Luulajan seurakunnista, niin myös kaikista Lapinmaan seurakunnista paljon saarnaajia ja suuri kristittyin lauma. Mutta Länsi-Norjasta eivät ole voineet tänne saapua, syystä ja toisesta, sillä raskas on heillä aika ja ovat saaneet monta kovaa kokea.

Paljon on tullut kirjeitä monista valtakunnista ja paikkakunnista, ja myös avunpyyntöjä ja hätähuutoja. Mutta koska aika on näin vakava ja kova myrsky maailmassa pauhaa, niin ei ole Lapinmaan seurakunta nähnyt soveliaaksi panna yhtään lähetystä muihin valtakuntiin ensi vuoden aikana, vielä koska niin on, että työtä on Lapin maallakin ja hätähuutoja kuuluu ja anomisia joka paikasta, ja uskollisia työntekijöitä on vähän. Sillä paljon on kuoleman enkelin terävä sirppi leikannut kristillisyytemme vanhimpia pois, jotka ovat seisonet eturinnassa, vaikka he eivät ole oppia ja Jumalan voimaa vieneet myötänsä, on kuitenkin jäänyt siunattu valkeus ja suuri kristittyin lauma, ynnä suuri joukko uskollisia työntekijöitä. Ja vaikka meidän ja teidän silmä ja sydän kaipaa niitä, jotka ovat opetuslastensa kanssa lepäämässä raskaasta päivänsä työstä ja käyskentelevät nyt sen uuden maan päällä, jossa ei enään sota pauhaa. Mutta meidän sotimisemme ja kilvoituksemme on vielä kesken, ja niin uskomme, että kyllä Hän asiansa hoitaa niiden uskollisten työntekijäin kautta, joita Hän on valinnut itselleen välikappaleiksi, ehkäpä tuntevat oman suuren kelvottomuuden ja suuren syntiturmeluksen. Sillä niin kauvan kuin me saarnaajat tarvitsemme toisiamme, niin Herran lauma koossa pysyy ja kaikki saarnaajat yksimielisesti Hengen miekalla ja Herran Sebaotin voimalla sotivat kaikkea lihallista ja hengellistä vääryyttä vastaan, että raja pysyisi auki maailman ja Kristuksen valtakunnan

välillä, jonka rajan tahtoisivatkin kasvattaa kiinni kaikki, jotka ovat lihallisesti mieltyneet ja kääritty ajan hengeltä, koreudella ja maailman turhuudella ja eivät tahdo kuulla, mitä Henki seurakunnille sanoo. Ne lähtevät viimein hakemaan suojaa muualta, se on niiltä, jotka eivät tahdo sujua Kristuksen ikeen alle, ja niin viimein joutuvat sekä neuvoja että neuvottu omille teilleen ja johonkin lohkoon, ja viimein ulkonaisenkin tiedon pimeyteen, josta Jumala rakas Isä meitä kaikkia varjelkoon, jotka olemme seuraamassa sitä suurta veripunaista, orjantappuroilla kruunattua Kuningasta Yrttitarhasta Golgatalle, jotka jäljet vieläkin verekseltä vuotavat, se on se tie, jossa ei tyhmäkään eksy.

Ja vaikka on niin, rakkaat veljet ja sisaret Suomen maalla, että emme nyt voi tällä kerralla teidän anomusta täyttää, vaan silloin kun sovelias aika tulee Herralta. Sillä myötätunnolla ja sydämellisellä rakkaudella olemme teitä muistamassa ja toivotamme teille onnea ja menestystä eteenkäsikin tässä vaivojen ja kärsimysten maassa, jossa olette jo niin monta kovaa saaneet kokea, ja niin monta sydämen kipua tuntea. Mutta ole lohdutettu Sionin tytär Suomen maalla, kyllä pian Ylkä tulee noutamaan köyhän morsiamensa niihin iankaikkisiin häihin, sillä valkea on pukusi, sinä Karitsan emäntä. Sinne kaipaa meidänkin kuolematon henkemme näistä ahtaista asumasisijoista, sillä vieras on maa jalkaimme alla ja usein kylmä tuuli puhaltaa vasten rintoja, niin rakentakaamme pesän vahvimpain oksain päälle siinä totisessa viinapuussa, että meillä on turva kovan ja kylmän ilman aikana, koska joku rajuilma maailmassa nousee.

Eikä nyt muuta, vaan siinä uskossa olemme, että meidän ja teidän synnit ovat anteeksi annettu Herran Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, se uskokaa vielä silloinkin, ennenkuin

viimeiset huokaukset salpaavat henkenne, silloin sanomme yhteen ääneen amen hallelujaa siinä suuressa avaruudessa.

Nyt sanomme sydämen rakkaat terveiset täältä kokoontulleelta Herran laumalta, sille Herran laumalle, joka teidän ympärillänne on, ja sydämen rakkaat terveiset vanhinten leskiltä ja paljoilta kotalappalaisilta eli talvitiiaisilta. Seurakunnan kanssa ja puolesta

*August Isaksson, J.P.Stöckel, F.Björkman, J.Mäntyvaara,
Viljam Eriksson, J.H.Olsson, K.R.Erlandsson, Gunnar Jönsson,
EKarlsson, Petter Sitsi, Erik Kuoljok, L.Särkimukka, Leevi
Kangas, Isak Muotka, V.Nieminen, J.Karhu, K.Luoma,
H.Seppänen, E.Nousiainen, A.Vainikka, E.Kailahti.*

Vielä kiitämme Suomen seurakuntaa rakennusaineiden edestä.

VLKY:n julkaisu n:o 2, 1952.

Lauri Koistisen arkisto.

6. AUGUST ISAKSSON Y.M. - JONAS RUSTHOLKARHULLE Y.M.

Jellivaaran joulukokouksessa 1941

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä Joonas Karhu, Juho Hirvonen, K. Luoma, R. Salminen, H. Seppänen, E. Nousiainen, Hjalmar Simolin, A. Ihalainen, F. Siipola, A. Vainikka, A. Holm,

K. Koivu, J. Korhonen, A. Tolvanen, H. Ikonen, E. Maapalo, y.m. saarnaajat teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja se kallis Herran lauma, joka teidän ympärillänne on, esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille kaikille rakkaille veljille ja sisarille Suomen maalla, jotka olette monien murheitten ja koettelemusten alla, ja se Jumalan armo ja hyvän omantunnon rauha ja varjeleva käsi ulottukoon aina sotarintamalle ja ampuma-hautaan asti.

Nyt olemme saaneet taas sen korkean armon Jumalalta, että olemme saaneet terveinä ja rauhassa yksimielisesti kokoontua näihin joulukokouksiin tutkimaan ja koettelemaan kristillisyytemme korkeita ja painavia asioita, paljon saarnaajia ja kristityitä Lapinmaan, Kainuun ja Luulajan seurakunnista ja vielä se ilo, että olemme tänne saaneet teidän ja meidän rakkaat veljet ja uskolliset työkumppanit, seurakunnalta lähetetyt, Ville Nieminen ja Joel Ahonen ja myös heidän kanssaan E.Kailahti ja Simo Salminen ynnä muita. Länsi-Norjasta ei ole nyt ketään tänne saapunut syystä ja toisesta, mutta kirje on tullut sieltä, ja ilmoittavat, että he ovat terveinä ruumiin puolesta kaikki yliottain, ja saavat rauhassa Jumalaa palvella ja kokouksia pitää, joka on kallis asia ja myös on anomus heillä saada saarnaajia Lapinmaalta, kun maailma rauhoittuu. Niin myös Itä-Norjasta ja Amerikasta on tullut anomisia, kun aika sen sallii ja Jumala sen hyväksi näkee.

Kokouksia olemme pitäneet koko tämän talven ajan yksimielisesti monissa eri kylissä ja seurakunnissa, ja Jumalan sana on vaikuttanut voimallisesti, niin että ilon ja riemun äänet ovat kuuluneet vanhurskasten rinnoista kokouspaikoissa, vielä kun langenneita on ylösnoussut, joissa kokouspaikoissa vielä sydän ja silmä kaipaa niitä edellämeneitä rakkaita opettajia ja vanhimpia, jotka

ovat tien auki kaalanneet ja rajan auki pitäneet, että kristillisyyden on eroitettuna pysynyt eriseurasta ja kuolleen kirkon helmasta, jossa nukkuvat hengellistä unta.

Vanhinten hautain päälle ja työvainioille olemme jääneet yksimielisesti työtä tekemään ja varjelemaan Herran laumaa Hengen miekalla ja Herran Sebaotin voimalla, että Herran lauma koossa pysyy yhden Paimenen Herran Jeesuksen ympärillä, ehkä paljon on työtä ja työlästä, sillä ajan henki, koreus ja maailman muoto ja -ystävyyden häikäisee monelta uskontunnustajalta silmät, että kadottaa sen kaitaisen tien. Ja pelit, radioitten äänet pilaavat monet korvat, että eivät tarvitse kuulla, mitä Henki seurakunnalle sanoo. Ja niin tulee vaarattomaksi vaellus elämän tiellä, josta viimein on monelle tullut raskas lankeemus ja viimein ehkä parantumaton vahinko, jonka on tuonut näkösälle se Vesterisen lankeemus, eli se hengellinen pahankurisuus, joka on saattanut niin paljon työtä ja vaivaa niille uskollisille työntekijöille Herran viinamäessä, niitä pahennuksen jälkeä korjata. Mutta häädymme sanoa: Ole kiitetty Herra Jeesus, että kaikki on ilmi tullut, ja Herran lauma on koossa pysynyt, ja niin kauan kuin kansa pitää Mooseksen käsiä ylhäällä, niin Israel saa voiton, ja kun Mooses on huoannut, niin Herra on vastannut: "Mitäs huudat, Mooses?"

Ja vielä ilmoitamme, että Lapinmaan seurakunta on yksimielisesti päättänyt lähetyksen Suomen maalle ensi vuoden aikana, lukuunottamatta niitä hankaluuksia, jotka ovat näkösällä, koska Jumalan aika tulee ja soveliaaksi nähdään. Vielä kiitämme Suomen seurakuntaa ja saarnaajia ajallisten ja hengellisten lahjain edestä ja myös lähetykskirjain ja yksityisten kirjain ja sähkösanomien edestä. Ne ovat olleet kuin tuore öljyyn lehti.

Ja nyt jätämme teitä, rakkaat veljet ja sisaret, Jumalan ja Hänen

armonsansa sanan haltuun, joka väkevä on teitä rakentamaan ja antamaan teille perinnön kaikkein pyhitettyjen seassa, ja olkaa lohdutetut kaikissa murheissa ja vaivoissa, kyllä Herra omansa varjelee tunturilla, kuoleman laaksossa ja viimeisessä hengen kilvoituksessa. Kyllä vähän ajan perästä tulee se aika, että ei oma syntisyys sydäntä ahdistaa, eikä ole epäilyksillä kääritty, kun ainoastaan pikkuisen ajan seuraamme pilkattua ja orjantappuroilla kruunattua Kuningasta sillä uudella kirkkotiellä, jonka Hän on auki polkenut sinä suurena sodan ja voiton päivänä. Ja sen toivon ylläpitämiseksi todistamme kaikki synnit ja epäilykset anteeksi Herran Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä taivaaseen asti. Kyllä pian saamme rakkaudesta palavat rinnat yhteen painaa, ja kohta uuden Jerusalemin ilovirtten helinä alkaa kuulumaan.

Rukoilkaa edestämme, että illaksi perille kostumme edellämme vanhurskasten ja valittuina kanssa veisaamaan hallelujaa. Ja ei nyt muuta, vaan sanomme sydämen rakkaita terveisiä tämän kokoontulleen Herran lauman kanssa sille Herran laumalle, joka teidän ympärillänne on, aina sotarintamalle asti. Myös rakkaita terveisiä vanhinten leskiltä ja kotalappalaisilta.

Seurakunnan kanssa ja puolesta

August Isaksson, J.P.Stöckel, Frans Björkman, Johan Mäntyvaara, Villiam Eriksson, J.H.Olsson, K.R.Erlandsson, Gunnar Jönsson, Leevi Karlsson, Petter Sitsi, Erik Kuoljok, Leevi Särldmukka, Leevi Kangas, V.Nieminen, Joel Ahonen, E.Kailahti, S.Salminen.

Myös kiitämme Suomen seurakuntaa rakennusaineitten edestä.

VLKY:n julkaisu n:o 2, 1952.

Lauri Koistisen arkisto.

7. AUGUST ISAKSSON Y.M. - SUOMEN SOTILAILLE 1941

Jellivaaran joulukokouksessa 1941

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille isänmaan vartijoille siellä kaukana vieraalla maalla, Paavo Peltonen, Aarne Nieminen, Otto Tast, Taavi Patovuo, Reino Nieminen, Viljo Oksala, Lauri Helvilä, Bruuno Pynnönen, Kustaa Latva, Paavo Virtanen, Kalle Saarikko, Eino Lahtinen, Eino Rantanen, Konsta Mertsalmi, Toimi Oksala, Aimo Kallio-Häkki, Matti Pajulahti, Erkki Kiiala, Jumalan armo ja rauha levätköön päällänne aina elämänne iltaan saakka.

Tällä onnenja rauhan sekä uudenvuoden tervehdyksellä lähestymme teitä ja toivotamme onnea ja menestystä teille sekä ruumiin että sielun puolesta, jotka olette kutsuttu siihen raskaaseen ja painavaan työhön puolustamaan isänmaata ja meitä ja koko Pohjois-
lan kristinuskon vapautta. Mutta erittäinkin sitä Betlehemin Poikalasta Jeesusta. Jolla rintamalla saatte joka päivä katsella kuoleman enkeliä vasten silmiä ja joka päivä on niinkuin viimeinen päivä.

Nyt ensin kiitämme teitä, rakkaat veljet, sen kalliin kirjan ja rakkaitten terveisten edestä, joka kirje oh niin kallis ja ilahduttavaa kuulla, että olemme liikutetulla sydämellä kuunnelleet suuren kristittyjen lauman kanssa, jotka kaikki ovat käskeneet sanoa tuhannet kiitokset ja terveiset. Ja vaikka te nuoret miehet tunnette itsenne suuriksi syntisiksi, ja että vihollinen kiusaa yötä ja päivää ja ampuu palavia nuolia sydäntä kohti, omavanhurskaus ryöstää pois kristillisyyden, ja aina saarnaa parannusta, mutta ei koskaan anna syntiä anteeksi, eikä koskaan lupaa uskoa syntisenä.

Muistakaa kuitenkin se aina, että suurilla syntisillä se onkin oikeus uskoa, sillä Jumalan Poika on uskon alkaja ja päättäjä. Hän on ollut kaikkien suurin syntinen tämän maan päällä, silloin kun Hän on käynyt Eedomin tiellä punaisissa vaatteissa. Hän on kantanut koko maailman synnit yrttitarhasta Golgatalle ja viimein ripustettu taivaan ja maan välille pilkkatauluksi rautanauloilla. Siellä Hän on huutanut syntiä anteeksi ja on suuren syntisen, katuvaisten ryövärin vienyt kunnianmerkkinä Jumalan paratiisiin. Niin Hän on avannut teille ja meille suljetut paratiisin ovet ja viimein huutanut: "Se on täytetty." Syntisten velka on maksettu, ja verinen risti on vedetty velkakirjan päälle. Sentähden pois pelkoja epäilyä, syntinne on anteeksi annettu, ja onhan teillä taivaan valtakunnan avaimet keskellänne ja niin matalalla, että ampumahautoissa. Mekin täältä asti, tämän kristittyjen lauman kanssa, todistamme kaikki synnit ja viimeiset epäilykset anteeksi Herran Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä. Muistakaa se vielä silloinkin ennenkuin kuoleman kylmä sormi painaa silmänne kiinni, silloin saatte yhdistää äänenne koko maasta ostetun lauman kanssa, ja teidän rakkaitten aviokumppaneillenne kanssa, joista täällä olette eronneet kipeällä sydämen murheella. Vaikka teillä on siellä kolkko ja jumalaton asumapaikka juoksuhaudoissa, niin kuin ryövärien luola, mutta me ja koko kristittyjen lauma täältä Lapinmaalta, katselemme teitä niinkuin iankaikkisuuden kukkia, joita pian istutetaan iankaikkisuuden ihanalle rannalle. Nyt katselemme teitä sinne itäiselle maalle niin kirkkaana kuin aamutähti meidän sydämen ja sielun silmään edessä.

Hyvästi nyt kunnian paratiisiin asti, rukoilkaa edestämme, että illaksi perille kostuisimme, ja vielä sydämen rakkaita terveisiä teille kaikille alla nimitetyiltä kristittyjen lauman kanssa.

August Isaksson, J.P.Stöckel, Frans Björkman, Gunnar Jönsson, Johan Mäntyvaara, K.R.Erlandsson, William Eriksson, J.H.Olsson, Petter Sitsi, Leevi Kangas, Leevi Karlsson, Leevi Särkimukka, Erik Kuoljok, Paava Pitsa, Levi Pudas, Jakob Olsson, Henrik Stålnacke, Karl Niemi, V.Nieminen, Joel Ahonen, E.Kailahti, S.Salminen, K.Panula, Knut Kitok y.m.

VLKY:n julkaisukokoelma, Tampere 1972.

(ss.293-294).

8. AUGUST ISAKSSON Y.M. -JONAS RUSTHOLKARHULLE Y.M.

Jellivaaran joulukokouksessa 1942

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille Sionin muurin vartijoille
Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, Joonas Karhu,
K.Luoma, E.Maapalo, H.Seppänen, R.Salminen, E.Nousiainen,
Hj.Simolin, A.Ihalainen, F.Siipola, K.Koivu, A.Tolvanen, A.Holm,
J.Hirvonen, H.Ikonen, A.Vainikka, E.Kailahti ja U.Eloranta ynnä
muut saarnaajat teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa,
ja se kallis Herran lauma, joka teidän ympärillänne on esikoisten
seurakunnan helmassa. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille!

Tällä rauhan tervehdyksellä tervehtelemme teitä ja annamme
tietää, että terveinä ovat kaikki Lapinmaan saarnaajat perheineen
yliottain ja myös muut kristityt. Paljon on taas kokoontunut saar-
naajia ja kristityitä likeltä ja kaukaa näihin joulukokouksiin, jotka
ovat todella hauskat ja autuaalliset, joissa olemme saaneet tutkia

ja koetella kristillisyytemme korkeita ja painavia asioita Herran edessä Jumalan sanan valkeudessa. Ja hauskalta ja autuaalliselta se tuntuu, kun kuulee likeltä ja kaukaa, että on tarve ja hätähuutoja saada saarnaajia, niinkuin kuulemme Amerikan sekä Itä- ja Länsi-Norjan anomuskirjeistä, että saada saarnaajia, kun myrskyt asettuvat maailmassa, jotka kaikki lähetykset nyt jäävät lupausten ja toivon kanssa tulevaisen ajan ratkaistavaksi. Terveinä he ovat siellä yliottain kaikki saarnaajat, paitsi Kristen Hansen on vielä edelleen sairas ja odottaa toista leikkausta, mutta kokouksia ne vain saavat pitää rauhassa, josta Jumalalle, rakkaalle Isälle kiitos! Ja Jumalan sana vaikuttaa voimallisesti.

Ja nyt ensin kiitämme sydämen pohjasta asti Suomenmaan saarnaajia ja seurakuntaa, että olette lähettäneet meille iloksi teidän ja meidän rakkaat lähetysmiehet V.Niemisen ja Joel Ahosen, joka oli meille suuri joululahja häitä pidettäessä Poikalapsen, Herran Jeesuksen ympärillä. Myös kiitämme sydämestä asti, kun olette meidän lähetysmiehiämme ilolla vastaan ottaneet ja kauniisti kuljettaneet läpi Suomenmaan ja suurella siunauksella kotia lähettäneet, jotka ovat tuoneet hyviä sanomia niinkuin Josua ja Kaleb Kaanaan maalta. Voi, kuinka hauskaa ja autuaallista se on kuulla, kun näinkin ahtaina aikoinajaksetaan ja saatetaan kokouksia pitää, ja vielä, että kaikki saarnaajat ovat yksimieliset Herran sodassa, varustetut kaikilla Jumalan sota-aseilla, turvaten toiset toisiinsa, sotien lihallista ja hengellistä vääryyttä vastaan, jotka ovat voimalliset sisälle tunkemaan kristillisyyteen ja ovat väkevät väsyttämään ja nukuttamaan ja miellyttämään tähän katoovaan maailmaan. Mutta vieläkin, vaikka näin suuri suruttomuus ja raskaat koettelemukset ovat maailmassa, niin saamme iloksemme katsella ja kuulla, kuinka on suuresti kristillisyydessä kasvanut

nuori polvi iässä ja armossa, erittäinkin kristittyin vanhinten lapset, joka siunaus ulottuu aina rintamalle asti, johonka häädyimme sanoa: Voi, kuinka olette suuresti siunatut, vanhin rakkaat Suomenmaalla, josta näkyy, että ei ole työnne eikä työmme ollut turha, jota suuressa heikkoudessa tehneet olemme monen heikkouden ja ahdistuksen alla kristillisyytemme vanhinten hautain päällä.

Kyllä pian, nuoret ja vanhat ja te rintamamiehet, saatte ja saamme katsella täydellisesti sitä, mitä heikolla uskolla olette ja olemme uskoneet. Ja sen toivon ylläpitämiseksi muistakaamme Paavalin sanoja, että älkää heittäkö pois teidän uskallustanne, jolla suuri palkanmaksu on, sillä siksi me sen pidämme, että ei tämän nykyisen ajan vaivat ole mitään sen kunnian vertaa, kuin meille ilmoitetaan. Sentähden ole iloinen, sinä maailmalta ylönkatsottu ja pilkattu piiskuinen lauma, sillä Kuningasten Kuningas ja Herrain Herra käypi laumansa edellä sotijana ja voittajana. Sentähden pyyhkikäämme unta silmistämme, että jaksaisimme valvoa Yönvalvojan kanssa Yrttitarhassa ja seurata Hänen verisiä askeleitansa läpi tämän turmeluksen pilkkakaupungin Golgatalle, johonka Hän on meidän synrikuormamme kantanut ja sen velan täydellisesti maksanut edestämme ja sijastamme, ja meistä kunniaattomista kunniallisia tehnyt.

No, pian me saamme sisälle astua kunnian valtakuntaan neljän ilman alta, ja saamme sanoa: Tervetulemaan edellä menneet vanhimmat ja ystävät, johon huokaa meidänkin kuolematon henkemme näistä ahtaista asumasijoista, jonka toivon ylläpitämiseksi vielä saarnaamme ja todistamme kaikki synnit ja epäilykset anteeksi Herran Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä taivaaseen asti. Hyvästi siihen asti, että yhteen tulemme Karitsan häissä, jos emme kohta ennen tällä puolen hautaa.

Norjan ystäviä ei ole päässyt yhtään tulemaan, mutta ei valtakuntain rajat eikä kuoleman virta katkaise hengen yhteyttä eikä rakkauden sidettä, joka kulkee läpi Sionin vuoren ja poikki kuoleman virran.

Vielä sanomme sydämen rakkaita terveisiä tämän kokoon tulleen Herran lauman kanssa yllänimitetyille sen Herran lauman kanssa, joka ympärillänne on, aina sotarintamalle asti.

Seurakunnan kanssa ja puolesta:

August Isaksson, J.P.Stöckel, Frans Björkman, Johan Mäntyvaara, Viljam Eriksson, J.H.Olsson, K.R.Erlandsson, Gunnar Jönsson, Leevi Karlsson, Petter Sitsi, Erik Kuoljok, Leevi Särkimukka, Leevi Kangas, V.Nieminen, Joel Ahonen.

Rakkaita terveisiä vanhinten leskiltä. Vielä kiitämme rintamakirjeestä ja muista kirjeistä ja sähkösanomista sekä rakennusaineitten edestä.

VLKY.n julkaisu n:o 2, 1952. Lauri Koistisen arkisto.

9. V. NIEMINEN Y.M.

- SOTAPOJILLE RINTAMILLE

Lahden juhannuskokouksesta 25/6 1943

Meidän rakkaat ystävät, veljet siellä eteläisellä, itäisellä ja pohjoisella rintamalla. Jumalan ja meidän Herramme Jeesuksen armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja aina tämän sodan ja kilvoituksen loppuun asti.

Niin kauan kuin silmämme valvovat, emme ole teitä hetkeksi-
kään unohtaneet, sekä yöllä että päivällä. Vaan niiden hengen
huokausten kanssa olemme teitä kaikkia muistaneet ja niitä
rukouksia lähettäneet Taivaallisen Isän tykö, että kerran vielä
saisimme sanoa teidät sieltä tervetulleiksi jo niiden teidän koti-
enne suurempiin ja pienempiin majoihin, jossa teidän rakkaim-
panne teitä odottavat. Vaan sen nyt jo tiedämme, ettei tule ne
kaikki, jotka kanssanne ovat kerran lähteneet kotia, isänmaataja
Pohjolan uskoa puolustamaan, sillä yli kuusikymmentä teidän ja
meidän rakkaista ystävistä on poissa keskeltämme. Niiden sotaja
kilvoitus on jäänyt. Ne ovat sota-aseensa saaneet laskea tämän
katoavan maan rannalle ja ovat sisälle astuneet sen uuden maan
ihanalle rannalle, johon ei vihollinen perässä seuraa eikä ylety
sinne ampujan nuolet.

Teidän yhteisen tervehdysesenne olemme ilolla saaneet
vastaanottaa, joka oli kirjoitettu Karjalan kannaksella. Sen
olemme julki lukeneet suurelle kristittyin joukolle suuressa
juhannuskokouksessa. Kallis on asia, että olette myötä uskossaja
hengessä kanssamme, sillä ainoastaan muutamat eripuolilta
rintamaa ovat saapuneet näihin juhannuskokouksiin lomaansa
viettämään. Kyllä arvaamme sen, että halunne olisi olla läsnä
kanssamme, mutta ei ole meillä täällä aina ne juhlahetket, joissa
saisimme aina lämmitellä sen Pyhän tulen ympärillä, jota
Vapahtaja on tullut maan päälle sytyttämään. Vaan tämän vieraan
maan päällä ovat vastassa niin monet ja hirmuiset viholliset yhdellä
elämäntien matkamiehellä, jajatka ovat heidän hirmuisuudellaan
peljättäneet monta Israelin sotajoukosta, mutta jotka ovat sen
sotahuudon kanssa vieläkin sodassa vihollista vastaan kuten
Daavid, joka sanoi: "Minä tulen sinua vastaan Herran Sebaotin

nimeen", niin he vieläkin ovat voiton päällä, sillä sota on Herran.

Murheella olemme katsomassa niiden raukkain puoleen vielä tänäkin päivänä, jotka ovat laskeneet hengelliset sota-aseet ja menneet vihollisen puolelle. Kuka tiesi, jos ne onnettomat raukat joutuvat vielä sen mustan raution vangiksi. Israelin Sotasankari teitä vahvistakoon aina päiväin loppuun asti. Kiitetty olkoon vielä Jumala ja meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Isä, joka meille suuressa armossaan on antanut sen rauhan, että olemme saaneet näitä kokouksia ja niin monia kaikessa rauhassa viettää, vaikka sodan veriset liekit täyttävät kohta koko maanpiirin.

Paljon on koolla nytkin kristityitä ja saarnaajia ympäri Suomen. Jumalan sanan ja Pyhän Hengen valkeudessa olemme tutkimassa, mikä meille vielä tarpeellista on, että tämä piiskuinen lauma pysyisi varjeltuna kaikilta vaaroilta. Vielä tarvitsemme rukoilla Taivaallista Isää, että Hän herättäisi ylös vielä unen kanssa väsyneitä, ja että kovat sydämet särjetyksi tulisivat, sillä särjetyssä sydämessä se Jumalan sana eläväksi tulee ja kantaa hedelmän Taivaan valtakunnalle.

Voi, kuinka raskas on valvoa tässä pimeässä maailmassa, mutta pian koittaa, veljet rakkaat, se aika, että tämä maailma päättyy ja iankaikkisuuden ihana aamu valkenee. Ja silloin ne, jotka ovat palavilla lampuilla valvomassa ja Yljän tuloa odottamassa, saavat vastaanottaa niitä vieraita, jotka tulevat toiselta puolen tätä maata. Sen iankaikkisen elämän toivon ylläpitämisessä rohkaiskaa, kaikki veljet, sydämenne uskomaan kaikki synnit ja vihollisen kiusaukset anteeksi meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovintoveressä, joka viaton veri on vuotanut sen Taivaallisen Rakastajan sydämestä ja niistä avatuista haavoista aina viimeiseen pisaraan asti meidän syntiemme anteeksi

antamiseksi. Sillä ei ole tarvinnut Yrttitarhan maa eikä Golgatan mäki sitä kastetta, vaan meidän syntiset sydämet, että ne puhtaaksi löydettäisiin. Ja jos niin on, että jonkun teistä siellä matkanne päättyisi ja pitäisi päännä laskea kylmän maan päälle ja sen sydänverellänne vielä kastaa, eikä olisi yhtään ystävää siinä saattamassa, niin muistakaa, että syntimme on anteeksi Herran Jeesuksen nimessä monen todistajan kautta ja että niiden todistusten kautta aukeavat paratiisin portit ja teidän sallitaan auliisti sisälle käydä meidän Herramme Jeesuksen iankaikkiseen valtakuntaan. Sen vielä todistamme teille, veljet, tämän suuren kristittyjen lauman kanssa ja sanomme sydämenrakkaita terveisiä teille kaikille yhteisesti ja jokaiselle erityisesti.

Pian yhteen tulemme Karitsan iankaikkisissa häissä, jossa yhteen ääneen sanomme, amen halleluja. Seurakunnan kanssa ja puolesta

V.Nieminen, J.Ahonen, J.Rustholkarhu, E.Nousiainen, K.Luoma, J.Hirvonen, A.Holm, H.Seppänen.

VLKY:njulkaisukokoelma, Tampere 1972. (ss.295-297).

10. AUGUST ISAKSSON Y.M. - V.NIEMISELLE Y.M.

Jellivaaran joulukokouksissa 1943

Rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinämäen raskaassa ja painavassa työssä esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä, aikakautemme vanhinten opin ja

esikuvan jälkeen Kristuksen laissa, V.Nieminen, Joonas Karhu, K.Luoma, H. Seppänen, E.Nousiainen, A.Ihalainen, R.Salminen, E.Maapalo, J.Hirvonen, A.Holm, A.Vainikka, A.Tolvanen, J.Korhonen, O.Tenhunen, Hj.Simolin, F.Siipola, E.Kailahti ynnä muut saarnaajat teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa, ja se siunattu Herran lauma, joka teidän ympärillänne on. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja aina päivän loppuun asti! Amen.

Tällä rauhan tervehdyksellä tulemme tyköenne taas näistä joulukokouksista, joihin on kokoontunut suurin piirtein Lapin- maan ja Kainuun saarnaajat ja suuri paljous kristityitä monista seurakunnista, tutkimaan ja koettelemaan kristillisyytemme paina-
via ja korkeita asioita Pyhän Hengen valkeudessa Herran edessä. Ja vaikkapa onkin ulkovaltakuntain suhteen niin rajat suljettu, ettei pääse niistä läpi muut, kuin kirjeet, niin tuovat ne kuitenkin rauhan hyviä sanomia, ettei synnin tulva ole vielä heitä hukuttanut, ja saarnaajat tekevät työtä yksimielisesti ja kokoovat laumaa yhden paimenen Herran Jeesuksen ympärille Amerikassa ja Norjan rannoilla. Mutta Kristen Hansen vain on kovin sairas. Mutta on kuitenkin vielä Suomeen nähden se suuri armo, että olemme sieltä saaneet yhden saarnaajan, seurakunnalta lähetetyn, Joel Ahosen, ja myös totuuden apulaisen Kauko Panulan, josta me kiitämme sydämen pohjasta asti koko Suomen seurakuntaa, ja ilolla olemme heitä vastaan ottaneet, ja ne ovatkin tuoneet hyviä sanomia siitä suuresta yksimielisyydestä, joka on kristillisyydessä vallitsemassa Suomen maalla, joka on kaikkein autuaallisin kuulla, että on hengen yhteys rauhan siteen kautta pysyväisenä. Vielä kiitämme kaikkia Suomen saarnaajia ja seurakuntaa kaikista kirjeistä ja sähkösanomista, joita olemme saaneet, ne ovat olleet tervetulleita

kaikki.

Vielä ilmoitamme, että terveinä ovat kaikki Lapinmaan saarnaajat perheineen yliottain, ja kokouksia olemme pitäneet ja Herran työtä tehneet niinkuin ennenkin näissä Lapinmaan seurakunnissa, monissa kylissä ja paikkakunnissa, ja Herran tuli on voimalla palanut. Meidän rakkaat veljemme Frans Björkman ja J.Mäntyvaara ovat käyneet myös Luulajan ja Kainuun seurakunnissa ja tuoneet sieltä autuaallisia sanomia, ja myös meidän rakkaat veljemme W.Eriksson ja Gunnar Jönsson ovat käyneet tämän syksyn aikana lähetysmatkalla Tornion jokivarrella ja ovat sieltä tuoneet ilosanoman, että toisinajattelevaisillakin on tullut jano ja kaipaus sen oikean ja puhtaan Jumalan sanan perään, ja on ollut paljon anovaisia ja kaipaavaisia, josta olkoon kiitos sille suurelle Luojalle ja Ristinkantajalle, joka valittunsa ottaa joka neljän ilman alta. Ja niin tehkäämme työtä yksimielisesti kärsivällisyydessä kaikki Israelin sotasankarit, seuraten edellämmeitä aikakautemme kristillisyyden vanhimpia, sillä he ovat meille jättäneet hyvän esikuvan uskossa, opissa ja esikuvassaja vaelluksessa, ja meillä on nyt kysymys, että me senjaksamme puhtaana kantaa ja seurata sillä uudella kirkkotiellä, jonka Herra Jeesus on raivannut Yrttitarhasta Golgatalle, jonka jäljet vielä verekseltä vuotavat, se on se kirkkotie, jolla tyhmäkään ei eksy.

Ole iloinen, sinä piskuinen lauma eli Sionin tytär Suomen maalla ja kaikkialla, sillä Kuningasten Kuningas ja Herrain Herra vieläkin käypi laumansa edellä sotijana ja voittajana ja lyöpi laumansa viholliset kaksiteräisellä miekalla eli suunsa hengellä, ettei hengellinen vääryys pääse hajoittamaan Herran laumaa, eikä lihallinen vapaus pääse turmelemaan kristillisyyttä, joka on viimeisen ajan myrkyllinen henki, ja koreus ja maailman muoto ja uudet

tavat, jotka tulevat vierailta mailta, mutta se on kaikkein oma vahinko, jotka niitä seuraavat. Mutta me olemme seuraamassa pilkattua Jumalan Poikaa, ja meidän toivomme ankkuri on kiinnitetty Isänmaan rantaan, johonka meidän kuolematon henkemme huokaa näistä ahtaista asumaisijoista, ja niin joskus saamme sielun silmillä katsella poikki sillattoman virran meidän edellämenneitä rakkaita vanhimpia opetuslastensa kanssa veisaamassa amen, hallelujaa.

Hyvästi nyt siihen asti, kun saamme rakkaudesta palavat rinnat yhteen painaa Hyvän Paimenen asumakaupungissa. Ja vielä sen toivon ylläpitämiseksi todistamme kaikki synnit, viat ja epäilykset anteeksi Herran Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä taivaaseen asti. Ja vielä sanomme sydämen rakkaita terveisiä tämän kokoon tulleen Herran lauman kanssa yllänimitetyille sen Herran lauman kanssa, joka teidän ympärillänne on.

Seurakunnan kanssa ja puolesta:

August Isaksson, J.P.Stöckel, Frans Björkman, Johan Mäntyvaara, William Eriksson, J.H.Olsson, K.R.Erlandsson, Gunnar Jönsson, Leevi Karlsson, Petter Sitsi, Erik Kuoljok, Leevi Kangas, Joel Ahonen.

Rakkaita terveisiä vanhinten leskiltä! Vielä kiitämme Suomen seurakuntaa rakennusaineitten edestä.

VLKY:n julkaisu n:o 2, 1952.

Lauri Koistisen arkisto.

11. AUGUST ISAKSSON Y.M.
- JOONAS RUSTHOLKARHULLE Y.M.

Jellivaaran joulukokouksissa 1944

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä, Joonas Karhu, J.Hirvonen, K.Luoma, H.Seppänen, E.Nousiainen, A.Ihalainen, A.Holm, A.Tolvanen, J.Korhonen, O.Tenhunen, Hj.Simolin, F.Siipola, E.Kailahti, E.Maapalo, Simo Salminen, U.Eloranta, H.Ikonen, K.Koivu, V.Kauppinen, O. Valkama ynnä muut saarnaajat ja totuuden apulaiset, teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja se kallis Herran lauma, joka teidän ympärillänne on, jotka yksi olette meidän kanssamme esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä. Jumalan ja meidän Herramme Jeesuksen armo ja rauha lisääntyköön teille ja meille, nyt ja aina elämän ehtooseen asti! Amen.

Onnen toivotuksella tervehdämme teitä, ikuiseen muistoon jääneet veljet ja sisaret Suomen maalla. Ensin kiitämme juuri sydämen pohjasta Suomen saarnaajia ja koko seurakuntaa, kun olette taas meille lähettäneet tänne saarnaajat Ville Niemisen ja Joel Ahosen ja heidän kanssaan R. Salminen ja A. Vainikka sekä Kauko Panula, jotka meille ovat tuoneet hauskoja sanomia Suomen suuresta kristillisyydestä, että saarnaajat tekevät yksimielisesti työtä rauhassa ja rakkaudessa, joka onkin suurin voima ja menestys kristillisyydelle, ehkä ajallisesti onkin raskaita koettelemuksia, monelle ehkä vielä enempi, kuin tämä savinen maja jaksaa kantaa, niin raskaan myrskyn aikana, kuin nyt on maailmassa.

Niin olemme taas yksimielisesti kokoon tulleet, kaikki saarnaajat ja suuri kristittyin lauma näistä Lapinmaan seurakunnista, tutkimaan ja koettelemaan kristillisyytemme raskaita ja painavia asioita, ja myös olemme koetelleet, mikä olisi paras ja terveellisin kristillisyyden menestykseksi, koska vihollinen tukkii joka puolelta sisälle kristillisyyteen, niinkuin koreus ja maailman muoto ja ajan henki, jotka ovat voimalliset rikkaruohon aineet, joita vihollinen väkisin kylvää ihmisten maatessa. Ja vielä, koska asiat maailmassa kääntyvät niin äkkiä ja niin monen muotoiseksi, on kuitenkin paras, että jokainen on alamainen esivallalle, jolla valta on, sillä ei esivalta ole muutoin kuin Jumalalta, niinkuin Paavali sanoo, niin on armo, kun saatamme sille alamaiset olla ja rauhassa, koska se ei sodi hyvää omaatuntoa ja Jumalan sanaa vastaan, josta olkoon Jumalalle, rakkaalle Isälle, kiitos, että saamme vielä rauhassa Jumalaa palvella ja kokouksia pitää, te siellä ja me täällä. Armonlintuin äänet ovat vielä kuuluneet niissäkin kokouksissa, joita mekin olemme tämän talven kuluessa pitäneet, vaikka tämän suuren suruttomuuden ja sen suuren paatumuksen ja myrskyn tähden, joka nyt maailmassa on, erittäinkin nuoressa kansassa, ei armon tunte-
miset nouse niin korkealle kuin ensimmäisen hartauden aikana, se on ainoastaan joku pisara ja armon leimaus.

Ole kuitenkin iloinen, sinä Sionin tytär Suomen maalla, valkeat ovat vaatteet, jotka on valaistu lumivalkeaksi Karitsan verellä. Pian meitä siirretään kaikkia siihen iankaikkiseen kotimaahan, jossa ei enää pauhaa sisällinen eikä ulkonainen sota. Sen vähän aikaa, minkä olemme täällä viipymässä, niin olemme siinä vahvassa uskossaja toivossa, että Herra tekee kiusauksesta lopun, vaikka onkin raskaat koettelemukset, sillä ei Herra työtään hylkää eikä

lapsiansa unhoita, vaikka Hän joskus kasvonsa kääntää ja lupaus viipyy.

Vielä ilmoitamme, että ei Lapinmaasta nyt tule lähetystä Suomenmaalle ensi vuoden aikana, vaikka veljet ovat pyytäneet, mutta Lapinmaan seurakunta on siinä lupauksessa vieläkin, niinkuin ennenkin, että lähettää saarnaajat silloin, kuin Herran otollinen aika tulee. Koska täälläkin on työtä niin paljon, ja hätähuutoja kuuluu joka paikasta, ja saarnaajat ovat jo monet iältä ylivoitettut ja kulkevat väsyksiin asti, ja toiseksi katsomme sillä silmällä ja lujalla luottamuksella, että Suomenmaalla on paljon yksimielisiä ja luotettavia saarnaajia. Jotka niitten opille ja neuvoille kuuliaiset ovat, niille lapsille hyvin käy. Apostoli Paavali sanoo, että olkaa teidän opettajillenne kuuliaiset ja seuratkaa heitä, sillä he valvovat teidän sielujanne niinkuin ne, jotka niistä luvun tekemän pitää, että he sen tekisivät ilolla ja ei huokauksella, sillä ei se ole teille hyödyllinen.

Ja nyt, rakkaat veljet ja sisaret, me annamme teidät Jumalan ja Hänen armonsä sanan haltuun, joka väkevä on teitä rakentamaan ja antamaan perinnön kaikkein pyhitettyin seassa. Hyvästi nyt näillä sanoilla, että synnit, viat ja epäilykset ovat anteeksi annettu teille ja meille Herran Jeesuksen nimessä ja kalliissa veressä taivaaseen asti, jossa me pian saamme yhteen ääneen sanoa: amen, hallelujaa, johon kunniaan on meidänkin ystävästämme mennyt niin paljon ennen ja myös paljon jääneen kesän aikana, erittäinkin täällä nämä Björkmannien emännät, jotka olivat palveluspiiat tässä kristillisyydessä, ja Kilvon Jaakko. Nyt he ovat heidän töistensä nautitsemassa. Nyt vielä sanomme juuri sydämen rakkaita terveisiä tämän kokoon tulleen Herran lauman kanssa sille Herran laumalle, joka teidän ympärillänne on.

Seurakunnan kanssa ja puolesta:

August Isaksson, J.P.Stöckel, Frans Björkman, Johan Mäntyvaara, William Eriksson, J.H.Olsson, K.R.Erlandsson, Gunnar Jönsson, Petter Sitsi, Leevi Särkimukka, Erik Kuoljok, Leevi Kangas, Ville Nieminen, Joel Ahonen, R. Salminen, A. Vainikka.

Sydämen rakkaita terveisiä vanhinten leskiltä! Sydämelliset kiitokset rakennusaineiden edestä, joita olemme Lapinmaan kristillisyyden hyväksi koonneet. Myös kiitämme kaikkien kirjeitten ja sähkösanomani edestä. Amerikassa ja Norjassa ovat asiat niinkuin toiset lähetyskirjat osoittavat.

VLKY:n julkaisu n:o 2, 1952.

Lauri Koistisen arkisto.

12. WILLIAM ERIKSSON - KOULU JA TANSSI

Parakka lokakuussa 1945

Kaikkien totisten kristittyjen asennoituminen tanssiopetukseen kouluissamme.

Koska maassamme näyttää olevan tarkoitus ottaa tanssin opetus kouluihin, mikä opetus olisi kova isku meidän kristilliselle kansallemme, tahtoisin tässä lestadiolaisten ja kaikkien totisten kristittyjen puolesta esittää muutamia ajatuksia tästä opetusaineesta.

On merkillistä, että halutaan sitoa kristityitten omattunnot tällaisilla orjuuden-ikeillä, koska kaikki Pyhän Raamatun kirjat sotivat sitä vastaan. Jumala on jo Mooseksen aikana osoittanut vihaavansa tanssia. Kun Israelin lapset tanssivat kultavasikan ympärillä, rankaisi Herra tätä kansaa sen synnin tähden. Vissimmästi kuningas David tanssi liiton arkin edessä, mutta tämä tanssi oli sellainen, mitä maailma ei tunne, mutta hyvinkin ne, joitten sydämet täyttyvät Jumalan armolla. Koko Raamattu puhuu huorainja nuorimiesten tanssia vastaan.

Kun lapset vielä ovat viattomuudentilassa, ei kristittyin oma tunte suostu siihen, että heidän lapsensa jätetään edesvastuuttomasti sellaiseen pahuuteen, vaan he ovat pakotetut noudattamaan apostolien sanoja ja tunnustaa: "Enemmin tulee kuulla Jumalaa kuin ihmisiä", vaikkakin tästä seuraisi hankaluuksia. Entisajan vanhurskasten on pitänyt vastustaa kaikkea pahaa kuolemaan asti, mistä Raamattu ja marttyyrien tarinat todistavat.

Ilahduttavaa on ollut saada nähdä sanomalehdissä monilta eri tahoilta tehtyjä lausuntoja tanssiprojektia vastaan. Sisällinen toivomus on, että jos mahdollista, Jumalan avulla estää vihollinen toteuttamasta tarkoituksperiään. Kouluissa on jo montaja monenlaisista opetusmuotoa, mikä on liiallista, josta ei saa aineellista eikä henkistä apua, vaan sitävastoin sielullista vahinkoa nuorelle, nousvalle polvelle, niin että kristityt omisatunnoissaanjo ovat epäroivällä kannalla lasten koulunkäyntiin nähden. Jos tähän vielä lisätään sentapaista, niin mahdottomuus tulee eteen.

Ruotsin kansanhan pitää olla kristillinen kansa, niin että niiden, jotka tämä kristillinen kansa on valinnut valtiopäiville säätämään lakeja, ennen kaikkea pitäisi ottaa huomioon se tahto

ja ajatus, että sellaisia kuormia, joita kristityt eivät voi kantaa, ei pantaisi heidän harteilleen.

Pitempään en tahdo kirjoittaa tästä asiasta tällä kertaa, vaan tahdon esittää kristittyin mielipiteen tässä, josta me lestadiolaisen herätysliikkeen piirissä olemme jo julkaisseet vastalauseemme.

Ruotsi eläköön, pysyköön kristillisuus kansassamme edelleenkin, sillä se on maamme ja kansamme onni ja siunaus. Jumala varjelkoon maatumme ja kansaamme kaikenlaisesta pahuudesta.

Parakka lokakuussa 1945

William Eriksson

Koneella kirjoitettu arkki.

Ruotsinkielinen. Tässä suomennettuna.

Levi Älvgrenin kokoelma.

13. FRANS BJÖRKMAN Y.M. - SAMUEL JUVOSELLE Y.M.

Jellivaaran joulukokouksessa 1945

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä siellä kaukaisella Amerikan maalla, Samuel Juvonen, Arthur Niska, Leo Lobbestael, Axel Uskoski, Emil Martin, Hj. Wantaja, Alex Ritola, Jacob Ollila, Caleb Eriksson, Oscar Nylund, Emil Liimatta, Jakob Stickinger, Johan Puuri ynnä muut saarnaajat teidän emäntäinne kanssa, sekä kaikkein totuuden apulaisten ja palvelevaisten vaimoin ja koko Herran lauman kanssa, niin lavealle kuin tämä kristillisuus on

itsensä levittänyt monessa kielessä siellä Amerikan vapaassa maassa ynnä muualla, jotka kanssamme yksi ovat esikoisten seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä rauhan siteen kautta. Jumalan ja meidän Herramme Kristuksen armo ja rauha ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän kanssanne nyt ja aina elämenne iltaan asti! Amen.

Tämän rauhan tervehdysten kanssa tulemme teitä tervehtimään taas näistä joulukokouksista, joihin olemme kokoontuneet tätä suurta joulujuhlaa ja joulurauhaa viettämään poikalapsen Jeesuksen ympärillä, paljon saarnaajia ja kristityitä Suomesta, Norjasta ja Luulajan, Kainuun sekä Lapinmaan seurakuntain kylistä, joka on suuri ilojuhla, erittäinkin siitä syystä, kun olemme pitkää aikaa saaneet yhteen tulla rauhallisesti Norjan ja Suomen veljien kanssa koettelemaan kristillisyytemme korkeita ja painavia asioita. Ehkä heidän kohdalle ajallisesti asiat eivät vielä ole niin hyvin, ettei paremminkin olla saisi, vaan on hyvä sille rajalle kuin se on, ja toivomme ja rukoilemme, että Jumala, Isä, kaikki asiat parhaaksi kääntäisi niin ajallisesti kuin hengellisesti.

Suomesta on seurakunnalta lähetettyinä tänne saapuneet Ville Nieminen, Joel Ahonen, J.Karhu, H.Seppänen, E.Nousiainen sekä heidän kanssaan monta muuta saarnaajaa ja kristityitä, sekä Norjasta Daniel Josefsen, Simon Josefsen, Jens Pedersen, Anton Karisen, Hans Karisen ja Ole Kuraas, sekä heidän kanssaan monta kymmentä kristittyä, joka on ollut meille suureksi iloksi täällä Lapinmaalla, että vielä, ehkä Jumala on korjannut levolle niin paljon vanhimpia ja uskollisia sankareita, kuitenkin muistavat vielä, missä on aikakaudessamme lapsi syntynyt, ehkä me niin kelvottomat välikappaleet olemme Herran kädessä omain tuntemistemme suhteen, vaan armo on, että saamme olla kristittyinä

kristityt, ja on vielä niin suuri todistusten joukko ympärillämme ja niin laeva.

No, kutsuja ja kirjeitä olemme saaneet Suomesta, Norjasta ynnä muualta, ja teiltä olemme saaneet seurakunnan kutsukirjeen sekä paljon yksityisiä kirjeitä, joitten kaikkein edestä kiitämme sydämen pohjasta. Olemme niitä koetelleet Herran edessä, ja kun olemme tulleet tuntemaan teidän kirjeistänne, että tarve on suuri ja ette voi ilman aikaan tulla, ellei lähetys tule Lapinmaalta, niin on seurakunta yksimielisesti Suomen ja Norjan veljein kanssa päättänyt, että sinne ensiksi lähettää saarnaajat käymään niin pian kuin mahdollisuus tulee ensi vuoden aikana, eli niillä ajoilla kuin ennenkin. Jos voittamattomia esteitä ei tule, niin meidän rakkaat veljet ja uskolliset työkumppanit Johan Stöckel ja Gunnar Jönsson tulevat siellä käymään. Kyllä totuudessa niitä tarvitsisimme täälläkin, emme saata teille liiasta lähettää, sillä eloa on paljon ja uskollisia työntekijöitä on niin peräti vähän täälläkin Lapinmaalla. Kyllä totuudessa tarvitsemme rukoilla Isää Jeesuksen nimeen, että Hän lähettäisi uskollisia työntekijöitä eloonsa näinä ikävinä ja raskaina Ihmisen Pojan päivinä. Sillä kaikki ajan merkit todistavat, että Ihmisen Pojan tulemus on lähellä ja pian veljien luku täytetään ja vanhurskas veri kostetaan maan päällä, joka on vuodatettu hamasta Abelin verestä asti, sillä sama verimato on vieläkin elämässä ja vaanii Karitsan verta niin kauan, kuin kuninkaat ovat sen holhoojat ja kuningattaret sen imettäjät.

Terveinä ovat Lapinmaan saarnaajat yliottain, niin myös Suomen ja Norjan, niin laevalta, kuin tiedämme, kaikki, jotka elämässä ovat, eikä ole näihin aikoihin kuolemiakaan tapahtunut saarnaajain keskuudessa täällä, jota ette jo kuulleet ole. Vaan olemme sieltä kuulleet, että kuolema on leikannut yhden ja toisen, joka on

heille itselle iloksi, vaan jälkeenjääneille murheeksi ja kaipaukseksi, vaan se on lohdutus, että kerran saamme heidän kanssaan yhteen tulla uuden maan ihanalla rannalla. Silloinhan saamme kohdata edellä menneet ystävät, opettajat ja vanhimmat, joitten syliin olemme syntyneet, ja jotka monta vanhurskauteen opettaneet ovat, paistavat niinkuin aurinko, alati ja iankaikkisesti. Tällä lohduttakaamme itseämme silloinkin, kun murheen mustat pilvet peittävät armon auringon.

Emme tiedä nyt muuta erityisempää sanaa täältä. Kulkeneet olemme tämänkin talven ajan, saarnaajat kumppaniensa kanssa, näissä Lapinmaan seurakuntain kylissä, sekä Suomen veljet omalla maallansa, että Norjan veljet omalla maallansa, ja Jumalan sanalla on se sama voima kuin ennenkin, että ilon ja riemun äänet kuuluvat kokouspaikoissa, ja kiitosäänet, kun lintu on löytänyt turvansa ja pääskynen pesänsä, Sinun alttarisi, Herra Sebaot, minun Jumalani. Ehkä toisaalta näemme, kuinka koreus ja maailman muoto ja herraskristillisuus ja monenlainen luvallisuus voimalla tunkee sisälle kristillisyyteen, joka kysyy eli koskee uskollisilta työntekijöiltä voimaa, ymmärrystä ja viisautta, millä kohdalla jalat seisovat, kun Jumalan työlle pitää antaa hänen kunniansa, mutta kuitenkin, että paha ja synti rangaistuksi tulisi. Vaan sota on Herran, ja kun työntekijät yksimieliset ovat ja rakkauden siteillä yhteenliitettynä työtä tekevät, niin kyllä ne saavat yhden voiton toisensa perästä. Vaan jos siihen vikaa tulee, niin kyllä työnteko heikontuu, ja tulee sille sijalle sellainen teko, joka ei ole oikea Herran edessä. Sentähden on meidän tarpeellinen muistaa, että emme ole itse meistämmetulleet, sillä se on kaikki Jumalan armo. Olemme, mitä olemme, niin Jumalan armosta olemme.

Ja nyt sanomme hyvästiä näitten sanain kanssa, että synnit ovat teille ja meille anteeksi annettu Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, ja sen toivon kanssa, että pian yhteentulemme teidän ja koko maasta ostetun lauman kanssa ijankaikkisuuden ihanalla rannalla, silloin ei lohutus lopu ijankaikkisesti. Sanomme rakkaat terveiset tältä Herran laumalta, joka täällä koolla on, sille Herran laumalle Amerikan maalla, joka kanssamme yksi on tässä valkeudessa, johon syntyneet olemme. Rukoilkaa edestämme ja kaikkien edestä, että Herra pahasta varjelisi ja antaisi aina armollisen auringon paistaa tämän peltopalasen päälle ja varjelisi lumi-sateesta, rajuilmasta ja vietteleväisen hukan hampaista. Amen.

Rakkaat terveiset vanhinten leskillä, jotka elossa ovat, ja meiltä allanimitetyiltä vaimoimme ja lastemme kanssa, ynnä koko Herran laumalta.

Meritsevät seurakunnan kanssa ja puolesta omalla kädellä:

Frans Björkman, Johan Mäntyaara, William Eriksson, August Isaksson, K.R.Erlandsson, Daniel Josefsen, Simon Josefsen, J.H.Olsson, J.P.Stöckel, Gunnar Jönsson, Gustaf Nyberg, Jens Pedersen, Anton Karisen, Hans Karisen, Ville Nieminen, Joel Ahonen, Joonas Rustholkarhu, Antti Vainikka, Petter Sitsi, Erik Kuoljok, Ernest Kailahti, Levi Kangas, A.R Salminen, Levi Pudas, Heikki Seppänen, Eino Nousiainen.

Sydämelliset kiitokset rakennusaineitten edestä näihin joulu-kokouksiin kaikille niitten lähettäjiille ja osanottajille.

VLKY:n julkaisu n:o 2, 1952.

Lauri Koistisen arkisto.

14. JOHAN P. STÖCKEL Y.M. -
JUHO HIRVOSELLE Y.M.

Jellivaaran joulukokouksessa 1946

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja paljon painavassa työssä Juho Hirvonen, H.Ikonen, K.Luoma, A.Ihalainen, R.Salminen, K.Koivu, A.Holm, A.Tolvanen, E.Maapalo, O.Tenhunen, F.Siipola y.m. saarnaajat. Jumalan armo ja rauha lisääntyköön teille nyt ja aina päivänne loppuun asti.

Tällä rauhan ja rakkauden tervehdyksellä lähestymme teitä näistä autuaallisista joulujuhlista, koska olemme taas saaneet sen armon Herralta, että yhteen kokoontua poikalapsen Herran Jeesuksen ympärille tutkimaan ja koettelemaan kristillisyytemme korkeita ja painavia asioita, joka onkin ollut kaikkina aikoina suurin kristillisyyden menestys ja rakkauden ja hengen yhteyden ylläpitäjä.

Nyt ensin kiitämme Suomen seurakuntaa juuri sydämen pohjasta, että olette meille iloksi lähettäneet saarnaajat ja heidän kanssaan muita työkumppaneita ja taivaan vieraita, jotka ovat lämmittäneet ja ilahduttaneet meidänkin kylmiä ja kuivia sydämiämme. Myös Länsi-Norjasta on seurakunnalta lähetetty Daniel Josefsen, Anton Karisen, Hans Karisen, Framvik ja Andreassen ja heidän kanssaan muita saarnaajia ja kristityitä, josta sanomme, että ole kiitetty armollinen Herra Jeesus, sinä suuri Ristinkantaja, että vielä on valtakuntain rajat sen verran auki, että olemme Länsi-Norjan työkumppaneitten ja ystävien kanssa taas saaneet rakkautta rintoja yhteen painaa.

Olemme yksimielisesti koetelleet ja tutkineet Suomen ja Norjan lähetysmiesten kanssa niitä hätähuutoja ja anomisia, joita on tullut Itä-Norjasta jo monta vuotta ja taas uudestaan Suomen maalta, ja olemme yksimielisesti sen ymmärtäneet ja luvanneet, että Lapinmaan seurakunta lähettää ensi vuoden aikana Itä-Norjaan J.P.Stöckelin ja Gunnar Jönssonin Länsi-Norjan saarnaajani kanssa heidän anomustaan täyttämään. Mutta emme ole varmaa lupaa saattaneet Suomeen antaa, vaan jätämme sen Jumalan, rakkaan Isän haltuun, koska Hänelle otollinen aika tulee, se varmasti täyttää. Sentähden olkaa toivossa iloiset ja kärsivälliset murheessa, emme ole, rakkaat ystävät, hyljänneet teidän anomustanne, mutta kyllä ymmärrätte, että eloa on paljon, mutta työväkeä on vähän, ja monet saarnaajista ovat jo iältä viivoitetut, ja huono terveys, ja avunpyyntöjä on joka puolelta, ja vihollinen yrittää kaikella voimalla, että saisi sen tulen sammuttaa, jonka se suuri tulensytyttäjä on sytyttänyt aikakaudessamme. Niinkuin tietävä on, että aina uusissa polvikunnissa vihollinen tahtoo tuoda sisälle kristillisyyteen koreutta ja maailman muotoa ja herraskristillisyyttä, eivätkä kaikki kuule, mitä Henki seurakunnalle sanoo, ja ajan hengen tuuli ja ryyppyseurat turmelevat monen kristillisyyden, josta suruton maailma saapi uutta voimaa hammasta purren syntiä tekemään. Mutta Herra antakoon voimaa kaikille työmiehille Sionin muurilla huutamaan totuuden torveen niin korkealla äänellä, että arat tulevat rohkeiksi ja rohkeat aroiksi.

Kyllä on työtä ja työlästä meillä täällä ja teillä siellä, kristillisyytemme vanhinten hautain päällä ja työ vainioilla. On kuitenkin hauska ja turvallista, että on niin suuri paljous kuuliaisia lapsia, jotka vielä hengittävät armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnan helmassa ja hengen yhteydessä, niinkuin meidän rakkaat lähetys-

miehet ovat tuoneet hyviä ja autuaallisia sanomia Amerikan maalta, että siellä on suuri kristillisyys ja ovat yhteen henkeen juotetut, josta Herralle kiitos! Ole iloinen sinä Sionin tytär Suomen maalla, vaikka tulevaisuutta katsoessa maailman myrskyin pauha-
tessa joskus tulee epätoivo. Meidän pitää uskomon ja Davidin kanssa sanoman: Emme pelkää, jos vielä maailma hukkuisi ja vuoret keskelle merta vajoaisivat, ja vaikka vielä meri pauhaisi ja lainehtisi, niin että siitä pauhinasta mäet kukistuisivat, kuitenkin on Jumalan kaupunki ihana virtoinensa, jossa Korkeimman pyhät asumiset ovat.

No, lyhykäinen on matka jäljellä Isänmaan rannalle. Sentähden seuratkaamme vielä vähän aikaa pilkattua ja orjantappuroilla kruunattua Kuningasta, jonka jäljet vielä verekseltä vuotavat sillä uudella kirkkotiellä maailman pilkkakaupungin läpi, ja saamme katsoa Häntä veristen haavain läpi taivaallisen Isän kunniaassa. Ole kirkas sinä veripunainen lippu Suomen maalla! Kohta uuden Jerusalemin ilovirtten helinä alkaa kuulumaan, jossa saamme sanoa yhteen ääneen, amen hallelujaa, edellämenneitten vanhin-
ten ja ystävään kanssa.

Hyvästi nyt taivaaseen asti näillä sanoilla, että synnit ovat teille ja meille anteeksi annettu Herran Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä, sen muistakaa vielä silloinkin, koska kuoleman kylmä sormi silmänne kiinni painaa viimeiseen uneen. Vielä sanomme sydämen rakkaita terveisiä tämän kokoon tulleen Herran lauman kanssa sille Herran laumalle, joka teidän ympär-
rillänne on. Rukoilkaa edestämme, että illaksi perille kostui-
simme!

Seurakunnan kanssa ja puolesta:

Johan Stöckel, Frans Björkman, August Isaksson, Villiam Eriksson, Johan Mäntyvaara, Gunnar Jönsson, J.H.Olsson, K.R.Erlandsson, Petter Sitsi, Leevi Särkimukka, Leevi Kangas, Leevi Karlsson, Leevi Pudas, Erik Kuoljok, Isak Muotka, Gustav Nyberg, Daniel Josefsen, Hans Karisen, Anton Karhen, Edvard Framvik, Lauritz Andreassen, Ole Kuraas, Ville Nieminen, Joel Ahonen, Joonas Rustholkarhu, Heikki Seppänen, Antti Vainikka, Eino Nousiainen, Ernesti Kailahti, Juho Korhonen y.m.

Sydämeistä kiitämme kaikkien rakennusaineitten edestä, joka on ylitsevuotava, mutta ei Jumala ole kova ja väärä, että Hän unhottaa teidän hyvät työnne, jota te Herrassa tehneet olette.

VLKY:n julkaisu n:o 2, 1952.

Lauri Koistisen arkisto.

15. J.P. STÖCKEL Y.M. - V.NIEMISELLE Y.M.

Kiirunassa 28/5 1947

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja paljon painavassa työssä Etelä-Suomen maalla, V.Nieminen, Joel Ahonen, J.Karhu, R. Salminen, A.Holm, A. Vainikka, E.Nousiainen, A.Ihalainen, E.Maapalo, H.Seppänen, U.Eloranta, Juho Hirvonen, K.Luoma, K.Koivu, E.Kailahti y.m.

saarnaajat, teidän vaimoinne ja lastenne kanssa sekä se siunattu lapsilauma siellä Suomen Siionissa, jotka yksi olette sen Esikoisten seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä, rakkauden ja rauhan siteellä yhteen liitettyinä, niinkuin yksi Siionin tytär, siellä ja täällä, ja niin lavealle, kuin tämä elävä kristillisuus on itsensä levittänyt.

Jumalan armon ja rauhan tervehdyksellä tulemme Teitä tervehtimään tästä Kirunan kokouksesta, johon on kokoontunut paljon kristityitä ja saarnaajia Lapin maalta että Länsi-Norjasta, josta on täällä yli neljäkymmenen, ja useita saarnaajia, joka on meille suureksi iloksi, josta emme saata Jumalaa kiittää niin kuin tulisi, että vielä on näin hyvin asiat, ja että rakkaus ja hengen yhteys on vielä säilymässä vanhinten hautain päällä, joka tulee siitä niin hyvin näköksälle, kun näinkin paljon yhteen kokoontuu ja vielä toisestakin valtakunnasta.

No, ensiksi kiitämme rakkaan ja kalliin kirjeen edestä, joka oli kirjoitettu sieltä Suomesta 2/5, niin myös yksityisten kirjeitten ja terveisten edestä, jotka ovat kalliita ja sydäntä liikuttavia. Ja saamme ilmoittaa, että olemme terveinä ruumiin puolesta yli ottain Lapinmaan saarnaajat, paitsi Johan Mäntyvaara, josta olette jo kuulleet, ehkä ei hän kovin huono ole, vaan sen verran, ettei uskalla kulkea. Niin myös Länsi-Norjassa ovat saarnaajat terveinä. Ja Herran työtä olemme tehneet läpi ajan, paljon on kokouksia pidettyjä Jumalan sanalla on sama voima kuin ennenkin, sillä ilon ja kiitoksen äänet kuuluvat kokouspaikoissa, kun lintu on löytänyt suojan ja pääskynen pesänsä, Sinun alttaris, Herra Sebaot.

Paljon on vielä kokouksia pitämättä, joita pitäisi keritä pitää ennen heinäaika. Vaan ne Vapahtajan sanat pysyvät totena, että eloa on paljon vaan työväkeä on vähän, kyllä vain on syy rukoilla

elon Herraa, että Hän lähettäisi työväkeä Hänen eloonsa. Sillä paljon olisi työtä täälläkin Lapinmaalla, vielä kuin hädymme lähettää parasta työvoimaa ulkomaille, se tahtoo jäädä vähäksi täällä ja paljon on pyyntöjä täälläkin joka paikasta, ettei voi keritä. Nyt taas häätyvät lähteä tämän kuun viime päivänä Johan Stöckel ja Gunnar Jönsson Itä-Norjaan, johon lupaus tehtiin jouluna, ne menevät Länsi-Norjan saarnaajain Daniel Josefsenin ja Hans Karl-
senin kanssa. Astuvat laivaan toinen päivä kesäkuutajos Jumala suo.

Näemme Teidän kirjeestänne, että aina uudistatte Teidän anomuksenne, että saada saarnaajia sinne, vaikka nyt ensi syksyn aikana. Niin hädymme nyt vastata siihen, kyllä olette sydämelli-
sessä muistossa, emmekä unhoita Teidän anomustanne, vaan kun nyt jo on niin monta lähetystä yhteen perään käynyt ulos, niinkuin menneenä vuonna Amerikkaan pitkä reisu ja Länsi-Norjan reisu ja nyt sitten Itä-Norjaan, jotka vievät paljon aikaa, niin käypi, että omat paikkakunnat jäävät kokonansa liian vähälle, ja monet paikat jäävät moniksi vuosiksi pitämättä. Niin on mahdotoin, että ensi syksynä lähetystä tehdä sinne. Vaan jos Jumalan tahto niin on, ja ei senkaltaisia esteitä tule, joita on mahdotoin yli päästä, niin olemme yhteisesti seurakunnan kanssa niin päättäneet, että tule-
vana keväänä lähetys käypi siellä. Ja uskomme niin, että Te olette tyytyväiset tähän päätökseen, sillä eihän siihenkään ole kuin nätti vuosi aikaa. Vaan tapahtukoon Jumalan tahto, niin maassa kuin taivaassa. Ja uskomme, että Te itsekkin ymmärrätte tämän asian niin parhaaksi.

No, emme tiedä nyt sen enempää täältä kertoa, vaan sen kyllä tiedämme, että paljon on työtä siellä ja täällä kristillisyyden laveudessa, että kyllä kokee voimaa, viisautta ja ymmärrystä, kuinka

pitää työtä tehtämän, että Herran lauma koossa pysyy. Sillä ei ole vihollinen jouten, kyllä se tahtoo tukkia sisälle kristillisyyteen ja virittää monenlaisia verkkoja ja ansoja, joihin saisi tarttumaan, että saisi tehdä vahinkoa Jumalan työlle. Ja jos ennen, niin kyllä tällä viimeisellä ja onnettomalla ajalla, koreuden, maailman ystävyys ja monenkaltaisen väärän luvallisuuden kautta, joihinka monet huikentelevaiset itsensä käärivät ja sitten se viimeisen ajan henki, joka on niin raskaita turmioita saattanut ja vielä vahinkoa kristillisyyteenkin sisälle, että on kysymys ja vielä tärkeä, että pitää kiinni niistä neuvoista ja opetuksista, joita kristillisyytemme vanhimmilta on saarnattu ja opetettu ja neuvottu. Ja että kaikki saarnaajat yhdellä äänellä saarnaavat kaikkea pahennusta vastaan, ehkä kukin lahjansa kanssa. Vielä uskomme sen, jos saarnaajat ja työntekijät yksimieliset ovat ja rakkauden siteillä yhteen liitettynä työtä tekevät ja aina nevojansa keskenänsä koettelevat rakkaudessa, kuinka työtä tehdään, niin kyllä Jumalan työ menestyy ja Herran lauma koossa pysyy. Ja nyt sanomme rakkaita terveisiä täältä Herran laumalta, joka täällä koolla on, koko Herran laumalle Suomen maalla, ynnä saarnaajainsa kanssa.

Ole iloinen, Siionin tytär Suomen maalla, hyvin on asiat. Pian Yljän ääni kuuluu, ja silloin saa Kristuksen kihlattu morsian astua sisälle iankaikkisiin ja loppumattomiin Karitsan häihin, johon on jo niin suuri paljous mennyt meidän ystäviä, opettajia ja vanhempia. Silloin ei muistu enään matkan vaivat mieleemme, eikä sydän rintaluita vastaan murheesta, niinkuin usein täällä, jossa yksi syvyys pauhaa siellä ja toinen täällä, että tulee monta kertaa kysymykseen, ettemme hukkuisi tämän ajan aalloissa.

Ja sanomme hyvästiä näitten sanain kanssa, että synnit ovat anteeksi annettu Teille ja meille, Jeesuksen pyhässä nimessä ja

kalliissa sovintoveressä, ja se olkoon meidän matkasauvamme taivaalliseen kotiin. Hyvästi sen uskonja toivon kanssa, että vähän ajan perästä yhteen tulemme uuden maan ihanalla rannalla. Rukoilkaat meidänkin edestä, että Jumala meitäkin armoissansa kuljettaisi loppuun asti. Olkaat nyt yllä nimitetyt kristittyjen kanssa meiltä kristittyjen kanssa rakkaudella tervehditty.

Jääkää Jumalan rauhaan. Seurakunnan kanssa ja puolesta:

Johan Stöckel, AugJsaksson, Frans Björkman, William Eriksson, Gunnar Jönsson, K.R.Erlandsson, Levi Särkimukka, Levi Kangas, Levi Pudas, Levi Johansson, Levi Karlsson, Daniel Josefsen, Jens Pedersen, Hans Karisen, LaurizAndreassen, John Olai, Harry Ellingsen y.m. joita emme suita kaikkia nimittää.

Kiitän kirjeen edestä Ahoselta ja se kysymys että jos Muotka tulisi Enontekiölle silloin, kun sieltä lähetys tulee, joka olisi toivottavaa, että lähetys tulisi tehdyksi. Niin Muotkan meno sinne saa olla hänen omassa hallussa, jos hänellä on voimia, että hän uskaltaa sinne mennä käymään, yhtäkuin oppaaksi. Hän saa mennä, meillä ei ole sitä vastaan, vaan häädytte hänelle itselle kirjoittaa ja ilmoittaa koska tulette sinne.

William Eriksson

VLKY:n julkaisu n:o 4, 1954.

Lauri Koistisen arkisto.

16. J.P.STÖCKEL Y.M.

- J.RUSTHOLKARHULLE Y.M.

Jellivaaran joulukokouksessa 1947

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja painavassa työssä: J.Karhu, J.Hirvonen, K.Luoma, H.Seppänen, A.Ihalainen, K.Koivu, H.Ikonen, V.Kauppinen, O.Valkama, U.Eloranta, J.Korhonen ynnä muut saarnaajat ja totuuden apulaiset teidän rakkaitten emäntäinne ja lastenne kanssa ja myös se siunattu Herran lauma, joka teidän ympärillänne on. Jumalan armoja rauha lisääntyköön teille.

Tällä rauhan tervehdyksellä tulemme tyköenne näistä joulukokouksista, joihin olemme taas suuresta Jumalan armosta saaneet yhteen kokoontua terveinä ruumiin puolesta ja yhdessä hengen yhteydessä rauhan siteen kautta paljon saarnaajia ja vieraita Norjan rannoilta niin myös sieltä Suomen maalta teidän ja meidän rakkaat lähetysmiehet ynnä muut saarnaajat ja kristityt ja aina Amerikan maalta asti, niin myös Lapinmaan, Luulajan ja Kainuun saarnaajat ja suuri kristittyin lauma ja tulisi paljon enemmänkin, mutta kun on tilan ahtaus.

Hauskoja ja autuaallisia kokouksia olemme saaneet viettää Poikalapsen Herran Jeesuksen ympärillä ja olemme tutkineet ja koetelleet yksimielisesti kristillisyytemme painavia ja korkeita asioita.

Kuulemme kaikista lähetyskirjoista yli koko kristillisyyden Jäämeren rannoilta aina Tyynenmeren rannalle asti, että on yksimielisyys ja hengen yhteys ja täysi luottamus esikoisten seurakuntaan ja kiinnitys Lapinmaahan, johon hädymme sanoa, että ole

kiitetty armollinen Herra Jeesus, että olet varjellut tätä piiskuista laumaa hengen yhteyden ja rauhan siteen kautta. Sillä tämä on se, joka on kaikkina aikoina suurimman menestyksen ja kasvamisen kristillisyydelle tuottanut, kun kaikki saarnaajat ovat yksimielisesti työtä tehneet ja sotineet Hengen miekalla ja Herran Sebaotin voimalla, sekä hengellistä että lihallista vääryyttä vastaan, joka on aina kaikella voimalla pyytänyt sammuttaa sitä tulta, jonka se suuri tulen sytyttäjä on sytyttänyt, ja joka on voimalla palanut monta kymmentä vuotta monen kymmenen tuhannen sydämessä ja vieläkin voimalla palaa kaikkein kuuliaisten lasten tykönä. Niistä se vieläkin voima vuotaa saarnaajille sen puhtaan esikuvan ja vaelluksen kanssa, ja ne ovat, jotka saarnaajain käsiä pitävät ylhäällä ja kaunistavat kristillisyyden, sillä apostoli Pietari sanoo: **"Sillä teidän sallitaan alttiisti käydä sisälle meidän Herramme ja Vapahtajamme ijankaikkiseen valtakuntaan."** Kaunis on teille ja meille lupaus, kun vaan jaksamme vähän aikaa kilvoitella ja seurata pilkattua Jumalan Poikaa. Ja erittäinkin te, nuoret kristityt Suomen maalla, joita niin paljon on, niin olkaa kuuliaiset teidän opettajillenne, sillä he valvovat teidän sielujenne yli niinkuin ne, jotka niistä pitää luvun tekemän, että he sen tekisivät ilolla ja ei huokauksilla, sillä ei se ole teille hyödyllinen. Ja katsokaamme aina palkanmaksua. Parempi on kärsiä vaivaa Jumalan joukon kanssa, kuin maailman iloa ja tavaroita synnissä nauttia.

Ja nyt kiitämme Suomen seurakuntaa lähetysmiesten ja kaikkien lähetyskirjeitten edestä, kun olette uudistaneet anomukseenne, niin seurakunta on vahvistanut sen entisen luvan täyttää teidän pyyntöänne ja lähettää saarnaajat Suomen maalle toukokuun alussa, jos voittamattomia esteitä ei tule, vahvistamaan Herran temppelein rakentajia. Niin olkaa toivossa iloiset ja kärsi-

välliset murheessa, sillä ne, jotka uskovat ja toivovat, saavat sen nähdä, jotka silloin elävät, mutta jotka sijansa siirtävät uskossa, pääsevät suurempiin kokouksiin. Paljon on jääneen vuoden jouluvieraita täältäkin siirtynyt kunnian kirkkaaseen ilmaan, joitten perään on kaipaus, sillä vieras on maajalkaimme alla ja ahtaat rinnat ja asumasijat. Seurakunta on myös yksimielisesti päättänyt lähetyksen, että Länsi-Norjasta menevät lähetysmiehet Itä-Norjaan ensi kesän aikana täyttämään heidän anomustaan, josta meidän rakkaat lähetysmiehet ovat tuoneet hyviä ilosanomia jääneen kesän aikana, josta kiitos Herralle.

Kokouksia olemme mekin pitäneet tämän syystalven ajan monissa eri kylissä ja paikoissa, ja ilon ja riemun äänet ovat kaikissa kokouspaikoissa kuuluneet, vaikka jumalattomat pitävät heidän iloansa ja hyvin tyytyvät siihen ja hammasta purren tekevät syntiä. No joku kadonnut lammas kuitenkin on vastannut Paimenen kutsuvaiseen ääneen. Vahvaksi on epäuskon ja oman vanhurskauden perkele rakentanut epäuskon muurit. Usein tulevat miehen kristillisyytemme vanhinten sanat, että jos meillä on aikamme ollut työtä, niin kyllä on teilläkin, nuoret saarnaajat työtä ja työlästä, mutta kuitenkin, kun suuren heikkouden alla kaikessa uskon yksinkertaisuudessa jaksamme työtä tehdä pienillä lahjoilla yksimielisesti, niin aika tulee, että vielä uudet hartaudet heräävät, että murheelliset vanhemmat saavat ilonsa nähdä heidän lapsiansa.

No, lyhykäinen on meillä sota ja kilvoitus jäljellä, iankaikkisuuden ihana ranta näkyy usein niin kaukana monen myrskyn ja julmain aaltojen tähden, kun yksi aalto on väkevempi toista, ja kun monet vanhat jo iänkin vuoksi seisovat virran rannalla, ja katsovat edellämenneitä uuden maan ihania kirkkovieraita, ja parhaita ystä-

viä, joita päästään heti tervehtelemään. Moni nuori ajattelee, kuinka pitää minun sinne kostuman, mutta me olemme sen äidin sylissä, jonka syli on lämmin ja joka lapsistansa murheen pitää, kun vaan jaksamme seurata pilkattua ja orjantappuroilla kruunattua Kuningasta Yrttitarhasta Golgatalle, joka on se oikea valvoma-paikka. Siinä Hän on suurimman syntisen, katuvaisen ryövärin, vienyt kunnian merkinä Jumalan paratiisiin, joka tunsu ja tunnusti puolensa vääräksi ja Jumalan Pojan viattomaksi. Onhan meillä nyt, suurilla syntisillä, oikeus uskoa, kaikki katuvaiset, murheelliset, epäileväiset, alaspainetut ja arkamieliset, koska meillä on Uuden Testamentin välimies, Jumalan Poika, edesvastaajana. Ja sen toivon ylläpitämiseksi saarnaamme ja todistamme kaikki synnit, viat ja viimeisetkin epäilykset anteeksi Herran Jeesuksen nimessä, pyhässä ja viattomassa veressä taivaaseen asti, vaikka emme näe yhtään syntiä teissä, sillä valkiat ovat vaatteesi ja kallis on hääpuku, sinä Sionin tytär Suomen maalla. Pian Ylkä tulee noutamaan köyhän morsiamensa ijankaikkisiin häihin, ja silloin saamme sanoa yhteen ääneen amen, hallelujaa, alati ja iankaikkisesti.

Vielä kiitämme Suomen seurakuntaa kaikista kirjeistä ja sähkösanomista, joilla olette tervehtineet tätä kokoontunutta laumaa. Niin me alla nimitetyt ynnä tämän kokoon tulleen Herran lauman kanssa sanomme juuri sydämen rakkaita terveisiä yllä nimitetyille sen Herran lauman kanssa, kuin teidän ympärillänne on. Sydämelliset terveiset vanhinten leskillä, jotka vielä elävät. Rukoilkaa edestämme, että perille illaksi kostuisimme. Seurakunnan kanssa ja puolesta:

*J.P.Stöckel, Frans Björkman, August Isaksson, Viljam Eriksson,
Gunnar Jönsson, K.R.Erlandsson, J.H.Olsson, Petter Sitsi,*

Erik Kuoljok, Leevi Johansson, Leevi Karlsson, Leevi Särkimukka, Leevi Kangas, Levi Pudas, Gustav Nyberg, Daniel Josefsen, Jens Pedersen, Anton Karisen, Hans Karisen, Ville Nieminen, Joel Ahonen, Anders Holm, Rikhard Salminen, E.Nousiainen, Antti Vainikka, E.Maapalo, E.Kailahti, S.Salminen y.m.

Johan Mäntyvaara ei ole voinut tulla näihin kokouksiin huonon terveytensä tähden. Vielä kiitämme rakennusaineiden edestä.

VLKY:n julkaisu n:o 4, 1954.

Lauri Koistisen arkisto.

17. VILLE NIEMINEN Y.M. -
J.P. STÖCKELILLE Y.M.

Lahdessa 24/6 1948

Rakkaat veljet ja vanhimmat Herrassa ja Sionin muurin uskolliset vartiat ja työntekijät Herran viinimäen raskaassa ja painavassa työssä. J.P.Stöckel, Frans Björkman, J.Mäntyvaara, J.H.Olsson, Petter Sitsi, K.R.Erlandsson y.m. saarnaajat teidän rakkaiden emäntäinne ja lastenne kanssa, ja koko se kallis ja siunattu lapsilauma siellä Ruotsin Lapin maalla kaikkien saarnaavaisten miesten ja palvelevaisten vaimoin kanssa, ynnä vanhinten lesket, jotka vielä elävät. Jotka kaikki yksi olette teidän ja meidän kanssa, Esikoisten seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä.

Herramme Jeesuksen Kristuksen armo, Isän Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän kanssanne nyt ja aina ja

ijankaikkisesti. Tällä onnen ja rauhan tervehdyksellä tervehtämme teitä täältä Lahden kokouksesta, jossa on koolla tuhansiin nouseva kristittyin lauma, ja paljon saarnaajia ja rakkaita vieraita sieltä Ruotsin-lapinmaalta, ja aina Amerikasta asti muutamia ystäviä. Terveenä ovat täällä kaikki saarnaajat. Myöskin teidän ja meidän rakkaat ja kalliit veljet, jotka olette meille avuksi ja turvaksi lähettäneet, josta kaikesta olkoon kiitos ja kunnia rakkaalle taivaalliselle Isälle. Vielä kiitämme sydämmestämme Ruotsinlapin seurakuntaa siitä, että olette meille lähettäneet Jumalan avun välikappaleina rakkaat vanhimmat, August Isakssonin, Villiam Erikssonin ja Gunnar Jönssonin, jakamaan niitä Jumalan huoneen runsaita tavaroita kaikille niille, joilla sydämet ovat avatut armolle ja totuudelle, ja jos ennenkin, niin hyvin tälläkin kertaa ovat ne armolahjat olleet meille siunattuun tarpeeseen, josta kaikesta emme voi kyllin kiittää Jumalaa ja Lapinmaan seurakuntaa, myöskin kiitämme niiden kalliitten lähetykskirjain edestä, jotka olivat kirjoitetut Junosuannosta ja toinen Rensjöstä. Kalliita kokouksia olemme jo viettäneet yhdessätoista eri paikka- ja kaupunkikunnassa, joissa on koolla ollut paljon kristityitä, niin etteivät ole kaikin paikoin mahtuneet omiin rukoushuoneisiin, josta syystä olemme jo monissa paikoin pitäneet kokouksia kirkoissa, joissa on meillä ollut täysi vapaus.

Siellä ja kaikkialla on kuuluneet murheellisten ja katuvaisten äänet. Siellä on myöskin kuuluneet taivaan muuttolintuni äänet, jotka ovat veisanneet kiitosta suurelle Luojalle saatun armon, edestä. Kirkkaasti on paistanut Jumalan sanan valkeus keskellämme, niinkuin ennenkin, täyttäen sydämet ilolla ja tunnon valkeudella. Paljon on hukkunut syntiä Jumalan armon ja laupeuden mereen, ja uudella ja parhaalla viinillä olemme jo saaneet häitä

viettää tällä vieraalla maalla. Paljon on korjattu rikkeimiä paikkoja, ja vihollisen juonia paljastettu. Paljon on myös noussut epäuskosta ja langenneista, ja tulleet huutain ja parkuin Herran lahjain tykö, väsyneet ovat myöskin saaneet uusia voimia ja monet ovat tulleet puhdistetuiksi. No kaikesta siitä olkoon kiitettyjä ylistetty Jumala, rakas taivaallinen Isä, joka vieläkin niin ihmeellisellä tavalla hoitaa Hänen siunattua laumaansa tällä viimeisellä ja vaarallisella ajalla. Yksimielisyyden, rauhan ja rakkauden siteet ovat lujittuneet, jota tarvitaan aina siinä sodassa Perkelettä ja maailmaa vastaan, niin ettei tämän maailman henki pääsisi turmelemaan elävää kristillisyttämme, sillä vihollinen koettaa niin monessa muodossa päästä sisälle tunkemaan, uusien ja aina erilaisten muotoinsa kanssa. Olemme kuitenkin vakuutetut siitä, että niin kauvan kuin hengen yhteys säilyy ensiksi syntyneeseen seurakuntaan ja yhdessä hengessä työtä tehdään kristillisyyden rakennukseksi, ei vihollinen voita tarkoitustaan, vaan kristillisyyden on menestyväinen. Emme muuta saata sanoa, vaan vieläkin lausumme sydämelliset kiitokset Ruotsin Lapin seurakunnalle siitä kalliista uhrauksestanne, että olette omasta tarpeestanne luopuneet ja meitä muistaneet, niin kuin monta kertaa ennenkin. Ja uskomme niin, että Jumala on teille teidän hyvät työnne palkitseva sekä tässä että tulevaisessa elämässä, sillä niin uskomme, että Kaikkivaltias Jumala on ijankaikkisessa armo päätöksessään sen edes katsonut, että poronpaimenten keskellä pitää sen valkeuden säilymän, joka valaisee tällä viimeisellä ajalla kaikille niille kansoille, joista Hän on omiansa valinnut ijankaikkiseen elämään.

Vielä pyytämme kuitenkin sitä, että aina edeskinpäin meistä sitä samaa huolen pitoa kantaisitte, ja kantakaa meitä rukouksissanne Taivaallisen Isän eteen, että Hän meitä kaikkia niin kul-

jettaisi tämän pahan maailman poikki, että kerran saisimme yhteen tulla sitä iäistä voiton juhlaa viettämään ja kiittämään Karitsaa, joka on mahdollinen saamaan ylistyksen ja kunnian ijankaikkisesta ijankaikkiseen, amen.

Nyt sanomme hyvästit näillä sanoilla, että kaikki teidän ja meidän synnit on anteeksi annettu meidän Herran Jeesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovintoveressä, joka viaton veri on vuotanut sen taivaallisen rakastajan sydäimestä ja avatuista haavoista aina viimeiseen pisaraan asti. Vielä sanomme sydämelliset rakkauden terveiset teille kaikille yllä mainituille tämän suuren kristittyin lauman kanssa, jotka olemme koolla olleet Herran nimessä monesta kielestä ja kansoista.

V.Nieminen, Joel Ahonen, J.Karhu, J.Hirvonen, Aug.Isaksson, Villiam Eriksson, Gunnar Jönsson, K.Luoma, A.Ihalainen, A.Holm, A.Tolvanen, A. Vainikka, H.Seppänen, E.Nousiainen, R.K.Koivu, Salminen, V.Kauppinen, U.Eloranta, E.Kailahti, O. Valkama, F.Siipola, E.Maapalo, O.Tenhunen, J.Korhonen, S.Salminen, H.Ikonen, O.Erkkilä, U.Toivonen, I.Mielonen, Hj.Simolin, P.Peltonen, A. Niska Amerikasta y. m.

Koneella kirjoitettu jäljennös Ei
omakätisiä nimikirjoituksia
J.P. Stöckelin kokoelma

18. J.P. STÖCKEL Y.M. - J. HIRVOSELLE YM.

Jellivaaran joulukokouksissa 1948

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja paljon painavassa työssä siellä Suomenmaalla etelästä pohjoiseen asti J.Hirvonen, A.Ihalainen, A.Holm, K.Koivu, R.Salminen, V.Kauppinen, O.Valkama, F.Siipola, E.Maapalo, S.Salminen, J.Korhonen, H.Ikonen, A.Tolvanen, A.Kinnunen, I.Mielonen ynnä muut saarnaajat ja totuuden apulaiset, palvelevaisten vaimoin kanssa ja koko Herran lauma siellä Suomen maalla, jotka yksi olette esikoisten seurakunnan helmassa ja sen hengen yhteydessä rauhan siteen kautta. Jumalan ja meidän Herramme Kristuksen armoja rauhaja Pyhän Hengen osallisuus olkoon henkenne kanssa nyt ja aina päivänne loppuun asti!

Tämän onnen ja rauhan tervehdysten kanssa tulemme teitä tervehtimään näistä joulukokouksista, kun olemme taas viettämässä, niinkuin ennenkin, tätä suurtajuhlaa poikalapsen Jeesuksen ympärillä, paljon saarnaajia ja kristityitä Norjasta, Suomesta ja joitakin Amerikasta, sekä myös täältä Lapinmaan seurakuntain kylistä, niin myös ruotsinkieltä puhuvaisten seurasta Luulajan ja Kainuun seurakuntain kylistä ynnä muualta. Olemme taas, kuten ennenkin, koetelleet kristillisyytemme korkeita ja painavia asioita Pyhän Hengen valossa meidän sieluimme ylösrakennukseksi ja kristillisyytemme menestykseksi ja että kaikki saarnaajat yksillä neuvoilla saattaisimme ja voisimme työtä tehdä ja toiset toisiimme liittää, että Herran lauma koossa pysyisi yhden Paimenen Jeesuksen ympärillä siinä oikeassa seurakunnassa, jonka Hän itse on maan päälle rakentanut ja verellänsä puhdistanut ja Pyhällä Hen-

gellänsä pyhittänyt, jossa laumassa meillä kaikilla on turvan ja suojan paikka, jotka emme ole löytäneet iloa maailmasta, emmekä kuolleesta kristillisyydestä. Kysymys on meillä kaikilla, että kuuliaisina lapsina seurata sitä ääntä, mitä Henki seurakunnasta saarnaa, ja alentaa itsemme sen opin ja neuvoin alle puhtaan esikuvan ja vaelluksen kanssa. Niinkuin näette, te siellä ja me täällä, kuinka vihollinen tukkii sisälle kristillisyyteen monen kaltaisten rikkaruohoin aineitten kanssa, johonka otetaan luvallisuutta maailmasta ja viimeisen ajan hengestä, joka tällä ajalla tahtoo raskasta turmiota tehdä kristillisyydessä ja kuivattaa kristittyin sydämiä koreuden ja maailman rakkauden kanssa. Niin pysykäämme, veljet ja sisaret, niissä opetuksissa ja neuvoissa, mitä kristillisyytemme vanhimmat ovat aikansa antaneet. Niistä ei ole meillä varaa vähentää eikä niihin lisätä, sillä he ovat perustuksen laskeneet niinkuin taitavat rakentajat, vaan jokainen, joka sen päälle rakentaa, katsokoon, kuinka hän rakentaa, niinkuin Paavali sanoo.

Kutsuja on myös tullut Amerikasta ja Norjasta, että saada saarnaajia Ruotsin Lapista, vaan koska nyt on monia vuosia lähetykset uloskäyneet perään, niin emme ole nähneet soveliaaksi nyt yhtään lähetystä ulos tehdä, sillä omat paikkakunnat jäävät liian vähälle, kun vielä kuolema on meiltä niin monta uskollista työntekijää vienyt, niinkuin kuulleet olette. Saamme kiittää teitä, Suomenmaan veljet ja sisaret, että olette meidän lähetysmiehemme viime keväänä niin suurella rakkaudella vastaanottaneet ja heitä niin hyvin kuljettaneet ja palvelleet, että olemme ne onnellisesti ja terveinä takaisin saaneet, jonka rakas taivaallinen Isä teille palkitkoon täällä hyvän omantunnon rauhalla ja kunnian kruunulla taivaassa. Seuratkaa, veljet ja sisaret, niin saarnaajat kuin sanan-

kuulijat, niitäkin neuvoja, mitä hekin ovat teille antaneet suuren kelvottomuuden tuntemisen alla, vaan kuitenkin ovat Jumalan tahdon edestuneet, josta vakuutetut olemme. Ja emmekä tiedä erityisempää tällä kertaa sanoa, vaan toivotamme teille ja koko Suomen kristillisyydelle menestystä ja Jumalan, Isän, siunausta, että kaikki hyvin menisi ja että Paavalin kehoituksen mukaan jaksaisitte kantaa toiset toistenne kuormaa ja niin Kristuksen lakia täyttää.

Terveinä ovat saarnaajat täällä, jotka elossa ovat. Ja kiitämme vielä kaikkien kirjeitten edestä, sekä seurakunnan että yksityisten, joita olemme saaneet tämänkin vuoden ajalla, jotka ovat kalliit ja sydäntä liikuttavaiset. Niin myös kiitämme niitten sähkösanomien edestä, joita olemme useita saaneet sieltä monilta paikkakunnilta näihin kokouksiin, joista kaikista näemme, että olette hengessä myötä meidän kanssamme näissä joulujuhlissa, joka on kallistaja suureksi iloksi. Kiitämme myös rakennusaineitten edestä, joka on ylönpalttista, Jumala, Isä, teille kaikki palkitkoon!

Ja sanomme nyt hyvästiä näitten sanain kanssa, että synnit ovat teille ja meille anteeksi annettu Jeesuksen pyhässä nimessä ja kaihissa sovintoveressä. Se muistakaamme vielä kuoleman sillattoman virrankin rannalla, että niillä todistuksilla saatamme lentää niinkuin linnut kirrkaaseen ilmaan, sillä suuri on se paljous, jotka ovat jo niitten todistusten kanssa lentäneet, suuri joukko teidän ja meidän opettajia ja vanhimpia heidän opetuslastensa kanssa, ja niin paljon teidän ja meidän ystäviä. Ja sen uskon ja toivon kanssa olemme, että jos emme kaikki saa nähdä toistemme kasvoja tämän maan päällä, niin kuitenkin toisella puolen virtaa uuden maan ihanalla rannalla. Ja silloin emme tarvitse enää koskaan hyvästiä sanoa, emmekä kyyneleitä vuodattaa murheen ja pelvon tähden,

mitä maan piirin päälle tuleman pitää, niinkuin täällä, kun yksi syvyys pauhaa siellä ja toinen täällä, jota usein matkamies joutuu epäilemään, kuinka viimeinkin käypi, kostunko minä vihneinkään perille. Vaan olkaamme lohdutetut ja toivossa iloiset, sillä kaikki ne ovat ajalliset ja keveät sen ylenpalttisen ilon ja autuuden suhteen, joka meitä odottaa vähän sodan ja kilvoituksen perästä.

Sydämen rakkaat terveiset tältä Herran laumalta, joka täällä koolla on, koko sille Herran laumalle, joka Suomen maalla on saarnaajainsa kanssa, niin myös meiltä vaimoimme ja lastemme kanssa ja vanhinten leskiltä, jotka elossa ovat. Rukoilkaa meidänkin puolesta.

Seurakunnan kanssa ja puolesta:

J.P.Stöckel, Frans Björkman, August Isaksson, William Eriksson, Gunnar Jönsson, K.R.Erlandsson, Petter Sitsi, J.H.Olsson, Leevi Johansson, Leevi Pudas, Erik Kuoljok, Jens Pedersen, Anton Karisen, Hans Karisen, Ville Nieminen, Joel Ahonen, H.Seppänen, A. Vainikka, J.Karhu, K.Luoma, E.Kailahti, E.Nousiainen, U.Eloranta, U.Toivonen, O.Tenhunen y.m.

VLKY:n julkaisu n:o 4, 1954. Lauri Koistisen arkisto.

19. J.P.STÖCKEL Y.M. - K. LUOMALLE Y.M.

Jellivaaran joulukokouksissa 1949

Tykö rakkaille veljille ja uskollisille työntekijöille Herran viinamäen raskaassa ja paljon painavassa työssä siellä Suomen Siionissa, ynnä palvelevaisten vaimoin ja totuuden apulaisten

kanssa, ja niin koko Herran lauman kanssa yli koko Suomen maan pohjoisesta etelään asti, K.Luoma, E.Nousiainen, H.Seppänen, R.Salminen, K.Koivu, E.Maapalo, H.Ikonen, I.Mielonen, F.Sii-pola, E.Kailahti, O.Tenhunen, E.Laurell, O.Valkama, P.Peltonen, A.Kinnunen, H.Nieminen, I.Saranpää, A.Oksanen, U.Eloranta, O.Tasti, V.Kauppinen, U.Toivonen, V.Vainio ynnä muut, joita emme saata luetella, vaan nimenne ovat kirjoitetut taivaissa. Juma-lan armon ja rauhan tervehdysten kanssa tulemme teitä tervehti-mään näistä joulujuhlista, joita olemme taas viettämässä poika-lapsen Jeesuksen ympärillä tässä Gellivaaran kirkonkylässä. Paljon saarnaajia Suomesta, Norjasta, Länsi- ja Itä-Finmarkusta ja aina Amerikan maalta asti. Sekä suuri kristittyin lauma, jotka ovat kokoon tulleet myös Lapinmaan seurakuntain kylistä ja ruotsin-kieltä puhuvaisten seurasta yli Lapinmaan rajojen, joka on ihana nähdä, että vielä on yksi sydän ja sielu, ja että vielä niinkin paljon yksimielisiä kristityitä kokoon tulee, josta kaikesta olkoon kiitos sille rakkaalle taivaalliselle Isälle, että vielä näin hyvin on asiat, se ei ole ihmisen voiman kautta, vaan Jumalan suuren armon ja voiman kautta, joka on meitä lapsiksensa valinnut ja yhteen lau-man koonnut, nimittäin siihen seurakuntaan, jonka Hän itse on valmistanut tänne maan päälle Hänen kärsimisensä, kuolemansa ja ylösnousemisensa kautta, sen pyhittänyt Pyhällä Hengellensä ja jättänyt siihen säädyt, vallat ja oikeudet, jossa vieläkin hallitaan Hänen lakinsa kautta, nimittäin Kristuksen lain kautta, joka on meidän ojennusnuoramme, koska Hän sanoo: "Uuden käskyn annan minä teille, että te teitänne keskenänne rakastaisitte."

Olemme taasen koetelleet kristillisyytemme korkeita ja paina-via asioita näissäkin kokouksissa sekä teidän asioitanne siellä Suomen maalla ja muualla ja olemme sen todeksi löytäneet, ettei

ole väärää tuomioita tehty meidän lähetysmiestemme käynnin aikana, jolloin siunatuista sovinnosta tehtiin ja anteeksi antamisen ja anteeksi antamisen kautta sovittiin, joka pitää olla kaiken riidan loppu, ja että ihminen muistaisi siitä iloita, että sovinto, rauha ja rakkaus on tullut, ja sen päälle tehdä työtä, että se säilyy keskeisimmällämme, eikä sen hajoitukseksi, ja ettei ihminen ottaisi itsellensä väärää iloa, ei omasta voitosta eikä toisen häviöstä. Pitää aina muistaa, kuinka paljon itse olemme tarvinneet anteeksi saada Jumalalta ja lähimmäiseltä, ja siitä sitten iloita, että olemme Jumalalta niin suuren armon saaneet, ja että veljet ja sisaret jaksavat minuakin syntisraukkaa kantaa ja anteeksi antaa. Niin muistakaamme, veljet ja sisaret rakkaat, mitä Vanhin on saanut meidän tähtemme kärsiä Yrttitarhassa ja Golgatalla, kun meidän synnit ovat Häntä raskaana painaneet, että pysyisimme silläkään aikaa valveilla sydämet irti maailmasta. Tehkäämme, veljet ja sisaret, työtä sen päälle, että sovinto pysyy sovintoveren voiman kautta, sillä sovinto on suuri salaisuus, jota enkelitkin halajavat nähdä.

No, kutsuja on tullut sekä kirjallisia että suullisia Amerikasta, sekä Länsi- että Itä-Norjasta, niin myös Suomesta, että saada saarnaajia Lapinmaalta tulevan vuoden ajalla, se on kallis ja siunattu asia, että vielä niin asiat ovat, josta tulee näköksille, että luottamus ja hengen yhteys on säilymässä vielä sinne, jossa aikakaudessamme lapsi on syntynyt, niinkuin Jumalan Poika Betlehemissä, josta on sitten tämä kristillisuus itsensä levittänyt oikean lähetystoimen kautta itään, länteen, etelään ja pohjoiseen, yli valtakuntain rajain ja valtamerien, ja on vieläkin niinkuin yksi Siionin tytär, josta olkoon Jumalalle kiitos ja kunnia, että Hän on näin asiansa hoitanut ja kuljettanut. Mutta niinkuin ymmärrätte, että Lapinmaan seurakunnalle on mahdoton yhtenä vuotena kaikkia anomuksia

täyttää, niin on seurakunta yksimielisesti päättänyt, että Lapin-
maalta tulee lähetys ensi vuoden aikana menemään Amerikkaan
ja Länsi-Norjasta Itä-Norjaan eli Finmarkkuun, jos voittamattomia
esteitä ei tule, sillä Jumalan on asia, niin Hänen tahtonsa kaikissa
tapahtukoon!

Teidän kohdallenne jääpi asia niin ollen tulevaisuuteen, kun
Jumalan aika tulee, vaan älkääjääkö epätoivon valtaan, kyllä se
tulee. Silloin kun hätä on suurimmillansa, niin on apu lähim-
millänsä. Häädymme sanoa ne Jumalan Pojan sanat, että eloa on
paljon, mutta työntekijöitä on vähän, nimittäin uskollisia työn-
tekijöitä. Sillä kyllä maailmassa on paljon työntekijöitä, mutta se
on kysymys uskollisista, jotka eivät kokoa laumajohonkin loh-
koon eli lahkoon eikä oman selkänsä taakse, vaan laumaa Herralle
Jeesukselle siihen oikeaan seurakuntaan, jossa vielä itse Herra
Jeesus on armoistuimena, ja jossa vielä hallitaan Kristuksen lain ja
asetuksen jälkeen.

Pysykäämme, veljet ja sisaret, sen äidin sylissä, johon syntyneet
olemme, ja olkaa teidän opettajillenne kuuliaiset, sillä ne valvovat
teidän sielujanne, niinkuin ne, jotka niistä luvun tekemän pitää,
että ne tekevät sen ilolla ja ei huokauksella. Teillä on paljon
uskollisia saarnaajia, turvatkaa mihin, jotka hoitavat teitä Kristuk-
sen lainjälkeen, ja pysykää Kristuksen laissa ja anteeksi antakaa
sydämestänne toinen toisellensa heidän rikoksensa. Kyllä sen
kautta rauha ja oikea ilo säilyy teidän sydämissänne. Rauhan
Jumala hallitkoon teitä ja olkoon teidän kanssanne! Ja niin usko-
kaamme, kaikki veljet ja sisaret, kaikki synnit ja viat anteeksi
Jeesuksen pyhän nimen ja sovintoveren voiman kautta, sillä sota
on sodittu ja voitto voitettu Karitsan veren kautta ja Hänen todis-
tuksensa sanan kautta.

Ja sanomme hyvästiä sen toivon ja uskon kanssa, että kerran yhteen tulemme uuden maan ihanuudessa teidän ja koko maasta ostetun lauman kanssa. Silloin ei lohdutus lopu iankaikkisesti, vaan saamme kaikki sanoa amen, hallelujaa yhteen ääneen vanhinten ja valimiin kanssa. Sydämen rakkaat terveiset täältä Herran lauman kanssa sille Herran laumalle yli Suomen maan, jotka kanssamme hengittävät yhtä armon raitista ilmaa esikoisten seurakunnassa ja sen hengen yhteydessä. Rukoilkaa edestämme, että voitolla pysyisimme.

Seurakunnan kanssa ja puolesta:

J.P.Stöckel, August Isaksson, William Eriksson, Frans Björkman, Gunnar Jönsson, K.R.Erlandsson, J.H.Olsson, Petter Sitsi, Leevi Johansson, Erik Kuoljok, Leevi Pudas, Hugo Gustavsson, Johan Henriksson, Evald Larsson, Gustav Nyberg, Anton Karisen, Jens Pedersen, Hans Karisen, Thoralf Jensen, Osvald Ekhorn, Anselm Hänninen, Aksel Jaakkola, Ville Nieminen, Joel Ahonen, J.Karhu, A.Ihalainen, J.Hirvonen, A.Holm, S.Salminen, Hj.Simolin, E.Hintikka, A.Tolvanen, M.Konttori, Sam Juvonen, Axel Uskoski y.m.

Sydämelliset kiitokset kaikkien sähkösanomien ja rakennusaineitten edestä näihin joulukokouksiin ynnä muuhun, niitten antajille ja lähettäjäille.

Rakkaat terveiset myös edellämenneitten vanhinten leskiltä, jotka elossa ovat.

VLKY:n julkaisu n:o 4, 1954.

Lauri Koistisen arkisto.

20. OSCARNYLUND - J.P. STÖCKELILLE

Vancouver, Wash. 15/2 1950

Ikuisessa rakkauden muistossa oleva vanhin ja uskollinen

Siionin muurin vartija J.P.Stöckel, teidän rakkaan vaimonne ja lastenne kanssa. Jumalan armo ja rauha ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon kanssanne ja vahvistakoon teitä siinä raskaassa ja edesvastuullisessa työssä, jota tekemässä olette monen tuhannen sielun autuudeksi.

Kiitän sydämmestä sen rakkaan ja tervetulleen kirjeen edestä, jonka olen saanut joku aika sitte, myös joulukokouksen kirje, ja taas seurakunnan kirje, kirjoitettu Markitassa, jossa lopullisesti saimme tiedon, kutka tulevat tänne Amerikkaan. Vähän tulin petetyksi ja samoin olen kuullut muilta, sillä meillä oh se sydämmellinen toivo ja usko, että näemme Stöckelin vielä näitten maitten päällä, vieläpä olemme rukoilleet Jumalaa, että Hän antaisi elon päiviä jälleensä näkemiseen asti. Eikä tämä ole ihme, sillä se vilpitön rakkaus ja ne ihanat muistot niistä autuaallisista hetkistä, joita saimme viettää täällä ollessanne, ne eivät mene pois mielestä, vaan ne seuraa siihen asti, että täydellisyyden maassa saamme ijäisesti yhdessä olla. Kuitenkin olemme kiitolliset ja tyytyväiset siihen, mitä Emäseurakunta on Herran edessä oikiaksi löytänyt, ja iloitsemme siitä, että saamme rakkaan veljemme Gunnarin (joka myös on jäänyt yhtä rakkaaseen muistoon) William Erikssonin kanssa tänne, sillä työtä täällä on paljon ja apua tarvitsemme. Heikot olemme työtä tekemään ja puuttuvaiset ymmärryksessä, miten menetellä ja mitä pitäisi tehdä, ettei lihallinen vapaus ja synnin rakkaus pääsisi turmelemaan tätä siunattua kristillisyyttä. Sillä nämät väkisin tahto

sisälle pakata, josta tuntuu murhetta. Toisaalta taas tuntuu iloa, kuin on nuoriakin paljon, jotka kuuliaisuudellaan kaunistavat kristillisyyttä.

Kristityt yliottain täällä elävät terveinä ja minunkin terveys taas on tavallinen, vaan on se kuolema niittänyt eloa täälläkin ja siirtänyt joitakin parempaan elämään, heille iloksi, vaan meille kaipaukseksi. No en tiedä muuta, vaan olkaa tervehdetty sydämmellä ja sylillä minulta rakkaan vaimoni ja lastemme kanssa, ja kylämme kristityiltä, ja jääkää hyvästi Jumalan rauhaan siinä uskossa, että synnit ja epäilykset ovat anteeksi annettu teille ja meille veressä viattomassa ijankaikkisesti. Sanokaa meidän rakkaat terveiset siellä saarnaajille ja kristityille, ja kun näette Axelja Sandraa, niin sanokaa meidän terveiset, että kaipaamme heitä. Rukoilkaa edestäni ja edestämme, että pysyisimme pahasta varjeltuna. Piirtää väliin veljenne armossa

Oscar Nylund vaimoni Emman ja lastemme kanssa.

Alkuperäinen. Omakätinen.

J.P. Stöckelin kokoelma.

21. SAMUEL JUVONEN - J.P. STÖCKELILLE

Royal Oak, Mich. 12/3 1950

Tykö rakkaalle vanhimmalle ja uskolliselle Siionin muurin vartijalle, Johan P.Stöckel, rakkaan emäntänne ja lastenne kanssa. Jumalan armo ja rauha olkoon teidän kanssanne nyt ja aina tämän sodan ja kilvoituksen loppuun asti, amen.

Tässä tulen tervehtimään teitä, rakkaassa muistossa olevat ystävät, ja ensiksi tahdon kiittää juuri sydämmen pohjasta sen rakkaan ja kalliin kirjeen ja kristittyin terveisten edestä, jonka olemme iloksemme saaneet vastaan ottaa viime kuussa, ja nyt tuli Susannan rakas ja tervetullut kirje, josta kiitämme. Se on meillä aina hauskaa saada sanomia sieltä ja niistä ystäivistä, joiden kanssa olemme sydämmestä tutut, ja joiden kanssa olemme saaneet autuaallisia hetkiä viettää. On myös meille iloista kuulla, että olette terveinä, ja sitä olemme rukoilemassa, että Jumala rakas Isä antaisi voimaaja terveyttä niille työntekijöille, jotka eturinnassa seisovat meidän ja niin monen sielun turvaksi näinä vaarallisina aikoina. Paljon kiitoksia teille kaiken rakkautenne edestä.

Olemme saaneet seurakunnan kirjeen Marketan kokouksista, josta näemme siellä olleen keskustelua Amerikan lähetyksen suhteen, ja päätetty, kutka tulevat tälle matkalle, ja niin olemme ilolla odottamassa sitä aikaa, koska saamme heitä nähdä ja tervehdellä. Ajattelen myös niinkuin sanoitte, rakas vanhin tässä kirjeessä, että pidätte sen hyvänä, ettei teidän tarvinnut tälle pitkälle ja rasittavalle matkalle lähteä, sillä sen tiedän, että tämä matka ei ole huokea, mutta vaikka niinkin olisi, että emme saa tämän maan päällä toisiamme kohdata, niin meillä on se toivo ja rukous, että

kerran saamme toisiamme kohdata kirkaassa ilmassa, jossa emme tarvitse enää koskaan erkaantua. Pidämme itsemme onnellisina, että Esikoisten seurakunta Ruotsin Lapin maalla pitää meistä niin hyvän huolen, ja niin paljon meitä kelvottomia rakastaa, että uhraa meille apua, josta kiitos Jumalalle ja Hänen seurakunnalleen.

Sanomia ei ole erityisiä täältä. Leo ja Hjalmar ovat nyt idän rannalla täyttämässä kristittyjen pyyntöjä. Kuoleman enkeli on käynyt ja ottanut yhden ja toisen meidän rakkaista ystävistämme senkin jälkeen, kuin olemme siltä reisulta takaisin tulleet. Nyt viimeksi on rakas sisaremmen ja kristillisyyden palveluspiika Ireen Burr, Pohjois-Caroliinassa saanut muuttaa rauhan rannalle ja saanut laskea vaellussauvan kädestään. Hän oli yksi valmiiksi kypsytetty marja, eikä enää valita heikkouttaan, No niin ne menevät yksi toisensa jälkeen ja me olemme odottamassa sitä aikaa, koska meidän vuoromme tulee, sillä toivollaja rukouksella, että meillä myös olisi öljyä lampussa koska Ylkä tulee.

Hyvästi nyt tällä kerralla, rakas vanhin ja rakas sisar teidän rakkaitten lastenne kanssa siinä uskossa, että teidän ja meidän synnit ovat anteeksi annetut Herran Jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä. Olkaa nyt juuri rakkaalla sydämellä tervehdityt, ja sanokaa meidän rakkaat terveiset kaikille saarnaajille ja kristityille, joita olette näkemässä, teidän kylässä ja niin muualla. Rakkaudella olemme muistamassa.

Vielä pyydän, että muistaisitte meitäkin kelvottomia teidän rukouksissanne, että tulisimme kaikesta pahasta varjelluksi ja että Jumala auttaisi koettelemusten ja murheitten alla.

Pyytää heikko veljenne elämän tiellä

*Samuel Juvonen rakkaan
vaimoni Annan ja lastemme kanssa.*

Rakkaat terveiset täältä kristityiltä teille ja kaikille siellä.

Alkuperäinen. Koneella kirjoitettu.

Omakätinen allekirjoitus.

J.P.Stöckelin kokoelma.

22. JUHO HIRVONEN - J.P. STÖCKELILLE

Polvijärveltä 1/5 1950

Rakas veli Herrassa ja kristillisyytemme vanhin J.P.Stöckel rakkaan emäntänne ja lastenne kanssa!

Jumalan armoa ja rauhaa toivottaen kiitän siitä rakkaasta ja kalliista kirjeestä, jonka sain Nuorgamissa. Olemme nyt päättäneet matkamme, joka kesti 10 päivää toista kuukautta. Jumala antoi meille terveyttä ja siunasi matkamme yli kaikkien toivomusten, ehkä olimme heikot ja kelvottomat välikappaleet siinä työssä, johon meitä lähetettiin. Olkoon siitä kiitos Jumalalle, joka kaikkein lahjain antaja on!

Kerron Teille vähän matkastamme, mutta huomautan ensin, ettei Suomen seurakunta lähettänyt meitä lähetysmatkalle Nuorgamia etemmäksi, vaan kysymys oli ainoastaan siitä, onko meillä lupa käydä vierailemassa etempänä. Kirjoitin siitä senvuoksi Isaksonille, kun kotiini tuli jo monta kirjettä, joissa pyydettiin, että tulisimme vieraiksi heidän pääsiäiskokouksiinsa Varankiin ja Annijoelle.

Kokoukset alkoivat Marian pyhinä Nuvvuksesta, johon tulivat vastaan Börresen ja tulkkimme Isak Trosten sekä suuri autolasti

kristityitä, neljäkymmentä henkeä. Kokoukset kestivät neljä päivää ja kristityitä oli koolla pari sataa henkeä. Paljon siinä vuosi katumuksen kyyneleitä, mutta armonlintujen ääni kaikui myöskin tuntikausia, kuin suurten vetten pauhina. Ei ole monta kertaa Etelä-Suomessa ollut sellaista vaikutusta. Börresen myös saarnasi kerran. Kaikki saarnat tulkittiin lapiksi.

Nuvvuksesta mentiin hevosilla Sirmaan 85 km. Siellä kestivät kokoukset kolme päivää. kristityitä oli koolla puolitoista sataa, ja vaikutus sama kuin Nuvvuksessa. Täälläkin saarnasi kerran Börresen vaikuttavasti. Täältä mentiin Nuorgamiin, jonne tuli myös Sirkka emäntänsä kanssa Vesisaaresta. kristityitä oli koolla kolmesataa, aina Taanasta ja Annijoesta asti. Nuorgamissa saarnasivat kerran sekä Sirkka että Börresen. Vaikutus oli valtava joka saarnan jälkeen, ettei anteeksi anomisesta ja kiitoksesta tahtonut tulla loppua. Oli sydäntä liikuttavaa, kun Sirkka ja Börresenin rakastajat olivat myös särkyneinä toistensa kaulassa. Suokoon Jumala, että se rako menisi viimeinkin kiinni!

Sitten alkoi se vierailukysymys. Me selitimme, ettei meitä ole lähetetty Nuorgamia etemmäksi, mutta Varankivuonon rannan kristityt sekä Sirkka ja Börresen sanoivat, etteivät he meitä lähetysmiehinä pyydäkään, mutta kaikki sen puolen suomalaiset ja muut kristityt yksimielisesti pyytävät ja rukoilevat, että tultaisiin vieraiksi heidän kokouksiinsa ja heitä tervehtimään Pitkäperjantaina Varankiin ja pääsiäisenä Annijoelle. Kun näimme, kuinka kipeästi se heihin olisi koskenut, jos olisimme jyrkästi kieltäytyneet, niin emme voineet olla suostumatta. Niin siis menimme Varankiin, jossa olimme Kiirastorstaina, joka on Norjassa pyhäpäivä, ja Pitkäperjantain. Meidänkin täytyi siellä saarnata. Kansa ei mahtunut rukoushuoneeseen, ja parannuksen tekijöitä uskottomista oli

useita, m.m. eräs perhe kokonaan, 5 henkeä. Annijoella olimme Pääsiäisenä. Sinne tuli paljon kristityitä Taanasta, Pykeästä ja Ylirannasta asti. Kirkko oli niin täysi, että käytävätkin oli täynnä. Täälläkin meidän täytyi saarnata. Paljon syntiä hukkui armon ja laupeuden mereen, ja armonlinnut lauloivat sydäntä liikuttavasti. Oli myös parannuksen tekijöitä uskottomista.

Täältä palasimme autossa Utsjoelle, jossa kokoukset kestivät kaksi päivää. Parannuksen tekijäin joukossa oli myös Utsjoen kunnan esimies. kristityitä oli tullut sinnekin, jopa lähes sadan kilometrin päästä, joten kokoushartaus oli ihmeteltävä. Utsjoelta tultiin Outakoskelle, jossa kansakoululla oli kokous kaksi päivää. Väkeä luokkahuone täynnä. Sieltä menimme Karasjoelle. Keli-
rikon vuoksi myöhästyi sinne menomme, joten siellä oli vain kolmet rukoukset. Olimme siellä ensi kerran, mutta toivotettiin uudelleen tulevaksi. Siellä oli kristillisyyden tunnustajia Koutokeinosta asti, ja he kyselivät, eikö voitais sinnekin tulla saarnaamaan.

Vielä oli kokouksia Kangasniemessä ja Inarissa sekä Kittilässä. Inarissa ja Kittilässä emme ole ennen olleet, mutta nyt sinne on tie auki. Rovasti Auno sanoi Kittilässä, että Kittilän kirkkoa saavat Esikoisten seurakunnan saarnaajat aina käyttää kokoushuonetta, sillä sitä varten se kirkko onkin, että siellä saarnataan puhdasta Jumalan sanaa. Tämä lausunto oh meille odottamaton rovasti Aunon suusta. Kittilässä oli useita, jotka anoivat anteeksi ja kiittivät, että olimme tulleet sinne. Se tuntuu siltä, että luottamus entisiin profeetoihin on monelta loppunut Kittilässä.

Olen tässä kertonut lyhyesti matkastamme sinne pohjoiseen, että saatte tietää, millainen matkamme ja sen vaikutus oli. Työmaata siellä on paljon. Jos kaikki paikat, joihin on pyyntöjä,

käytäisiin, niin se veisi paljon aikaa. Börresen on tehnyt hyvää työtä siellä, minne on hänen työnsä ulottunut, mutta Koskamon ja Hulkon jälillä on paljon korjaamista ja rakentamista, mutta kyllä sielläkin alkaa näkyä vaikutusta parempaan päin.

Kaikkialta sieltä on pyyntöjä, että taas ensi talvena lähetettäisiin sinne lähetys maaliskuun alussa. Silloin on aika sopivin, ja Suomen seurakunta on valmis sen uhrauksen tekemään.

Kun nyt olen näin kertonut matkamme, niin olisin hyvin kiitollinen, jos voisitte kirjeellä minulle ilmoittaa, menettelimkö oikein vai väärin. Jos oli väärin, että tulimme niin heikoiksi, että täytimme satojen kristittyjen ja heidän saarnaajiensa kyynelten kanssa tehdyn vierailupyynnön, niin minä vanhempana lähetysmiehenä otan syyn päälleni ja rukoilen anteeksi.

Jääkää nyt hyvästi Jumalan rauhan haltuun ja antakaa kaikki minun vikani ja puutokseni anteeksi. Syd. rakkaat terveiset Teille perheenne kanssa, kaikille työkumppaneillenne ja kristityille! Kerran tulemme yhteen tapetun Karitsan häihin, joissa unohtuvat kaikki kiusaukset ja matkan vaivat. Rukoilkaa Jumalaa puolestani, että teidän kanssanne onnellisesti perille kostuisin. Syd. rakkaita terveisiä perheeltäni ja tapaamiltani kristityiltä!

Vähin velj. Herrassa

Juho Hirvonen

Alkuperäinen. Omakätinen.

J.P.Stöckelin kokoelma.

23. AKSEL JAAKKOLA JA
ANSELM HENNINEN - J.P. STÖCKELILLE

Vestre Jakobselv 15/5 1950

Tykö rakkaalle veljelle ja uskolliselle työntekijälle Herran viinamäen raskaassa ja paljon painavassa työssä, J.P.Stöckel hänen rakkaan perheensä kanssa. Jumalan armo ja rauha levätköön teidän henkenne kanssa elämän iltaan asti, amen.

Tällä rauhan tervehdyksellä lähestyn teitä muutamalla harvalla sanalla. Ja saan kiittää sen rakkaan kanssakäymisen edestä, jonka osotitte meille, kuin kävimme joulujuhlina siellä Anselmi veljen kanssa. Jota emme tule unhottamaan niin kauvan kuin olemma tämän maan päällä, ja olemma siitä vakkuutetut, että se on tällä etsikon ajalla se Jerusalemi, jossa kristillisyyden vanhimmat ja apostolit asuvat, ja jossa kristillisyyttä hallitaan apostolisen opin ja neuvon jälkeen, ja jossa on turvaja suoja kaikille niille lapsille, jotka tahtovat olla kuuliaisia niille neuvoille ja opetuksille, jota siitä seurakunnasta neuvotaan ja opetetaan. Sillä eihän se meitä mittään auta, jos met sanomma, että met olemma esikoisseurakunnassa, jos met emme ole sen neuvoille ja opetuksille kuuliaiset. Vain kuinka, onko se niin?

Ja, no en tiedä muuta tällä kertaa sanova, mutta ko että Jumala rakas taivaallinen isä suokoon teille kaikille saarnaajille siellä Ruotsin Lapin Betlehemissä pitkää ikkää ja onnea ja menestystä, että jaksaisitte huutaa vielä niin korkealla äänellä, että se kuulus vielä tänne Jäämeren rannoillekin, jossa tahtoo olla aina niin kylmä ilma, että tahtoo jäähdyttää matkamiesten rintoja ja uuvuttaa tiellä ja matkalla tätä elämän kaitasta tietä, sillä niinhän se Jumalan